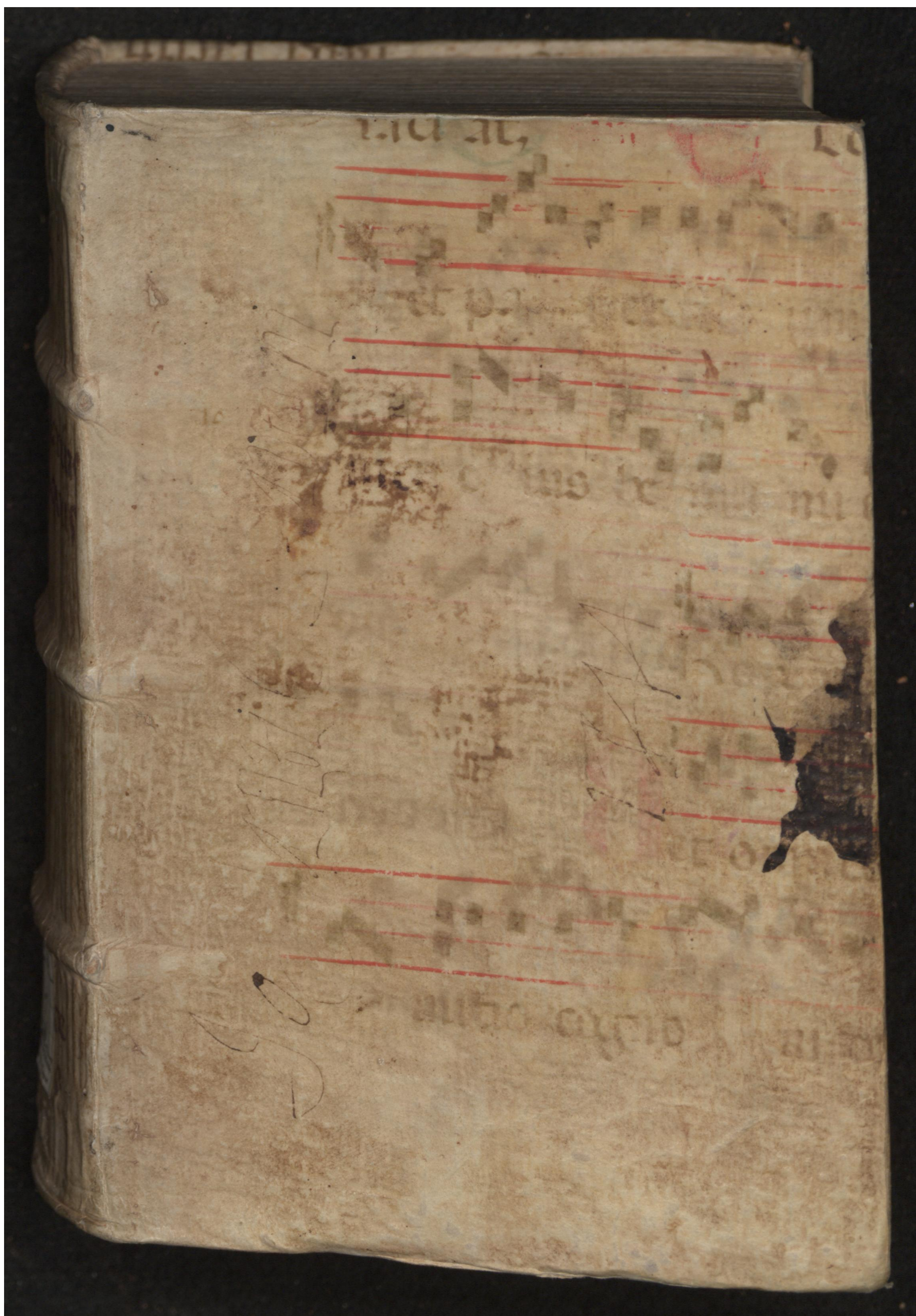
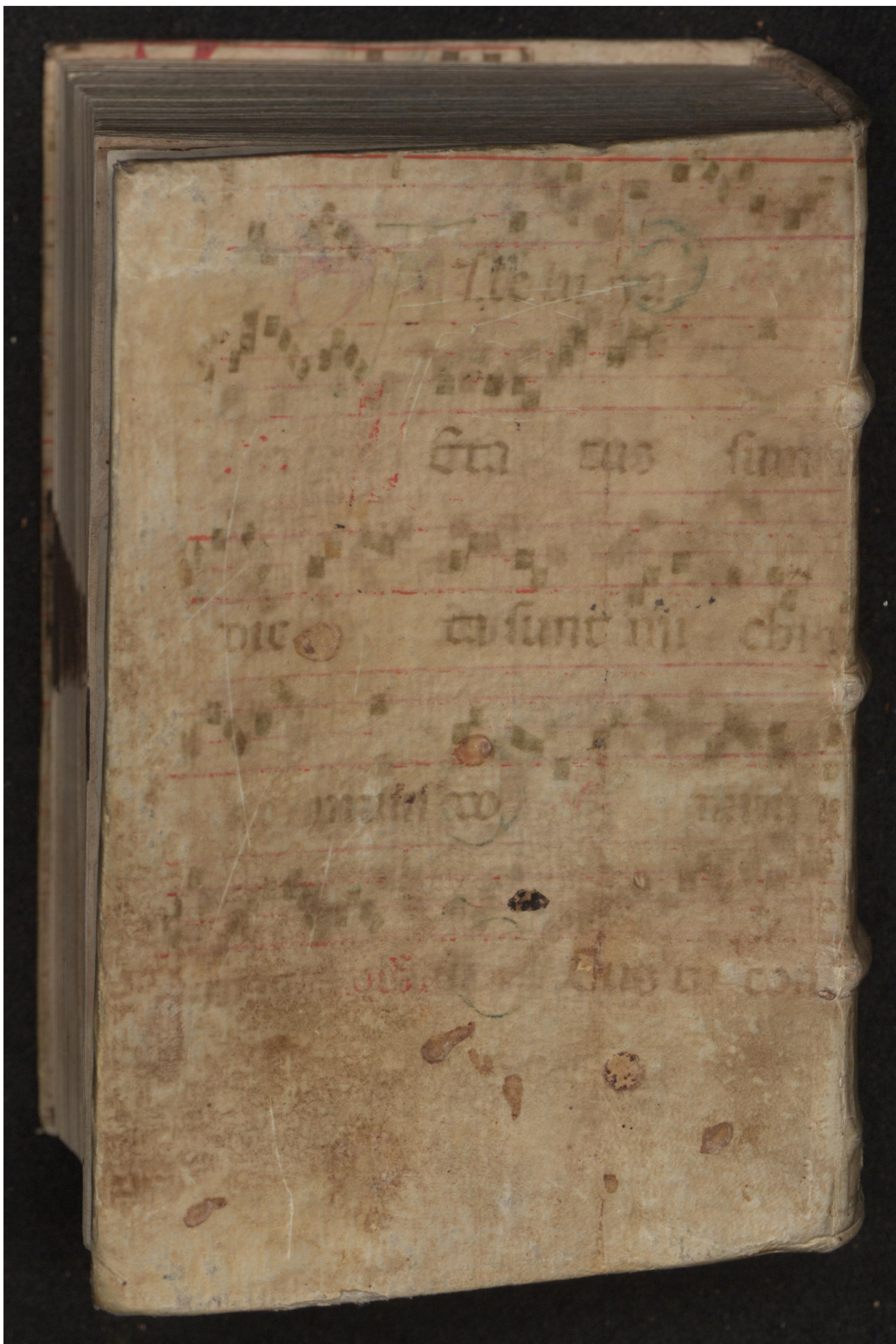
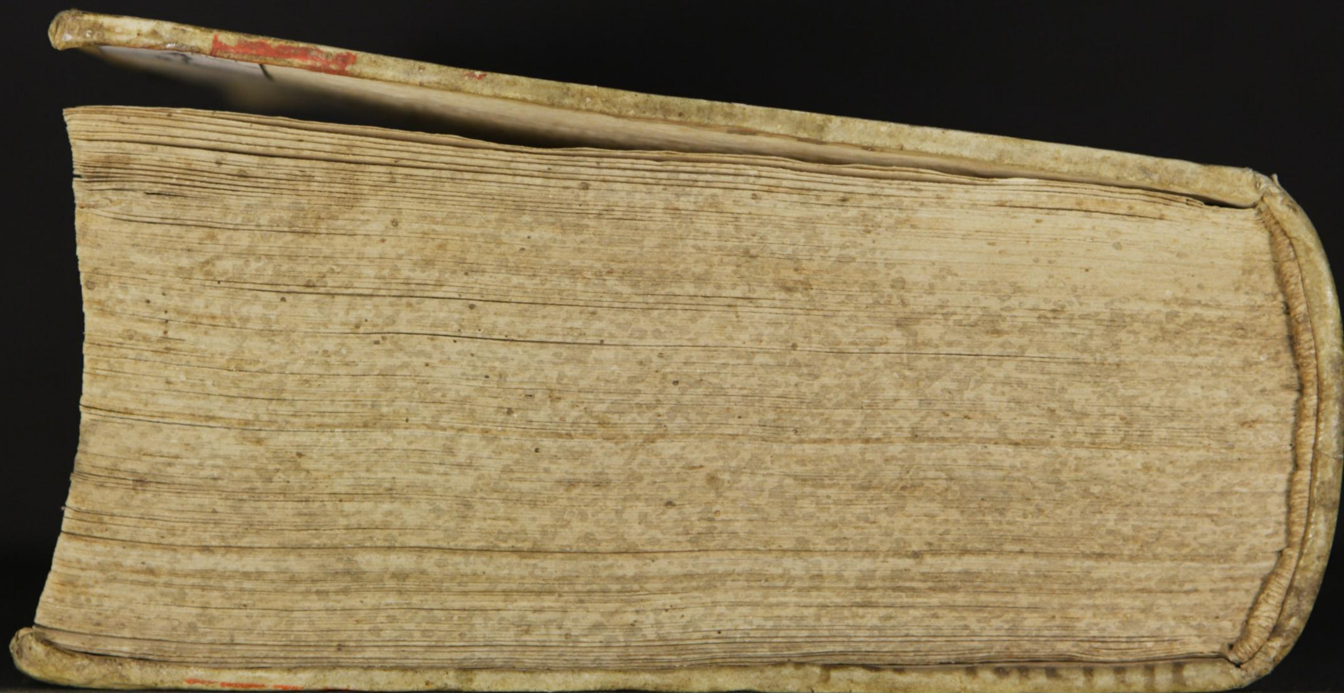
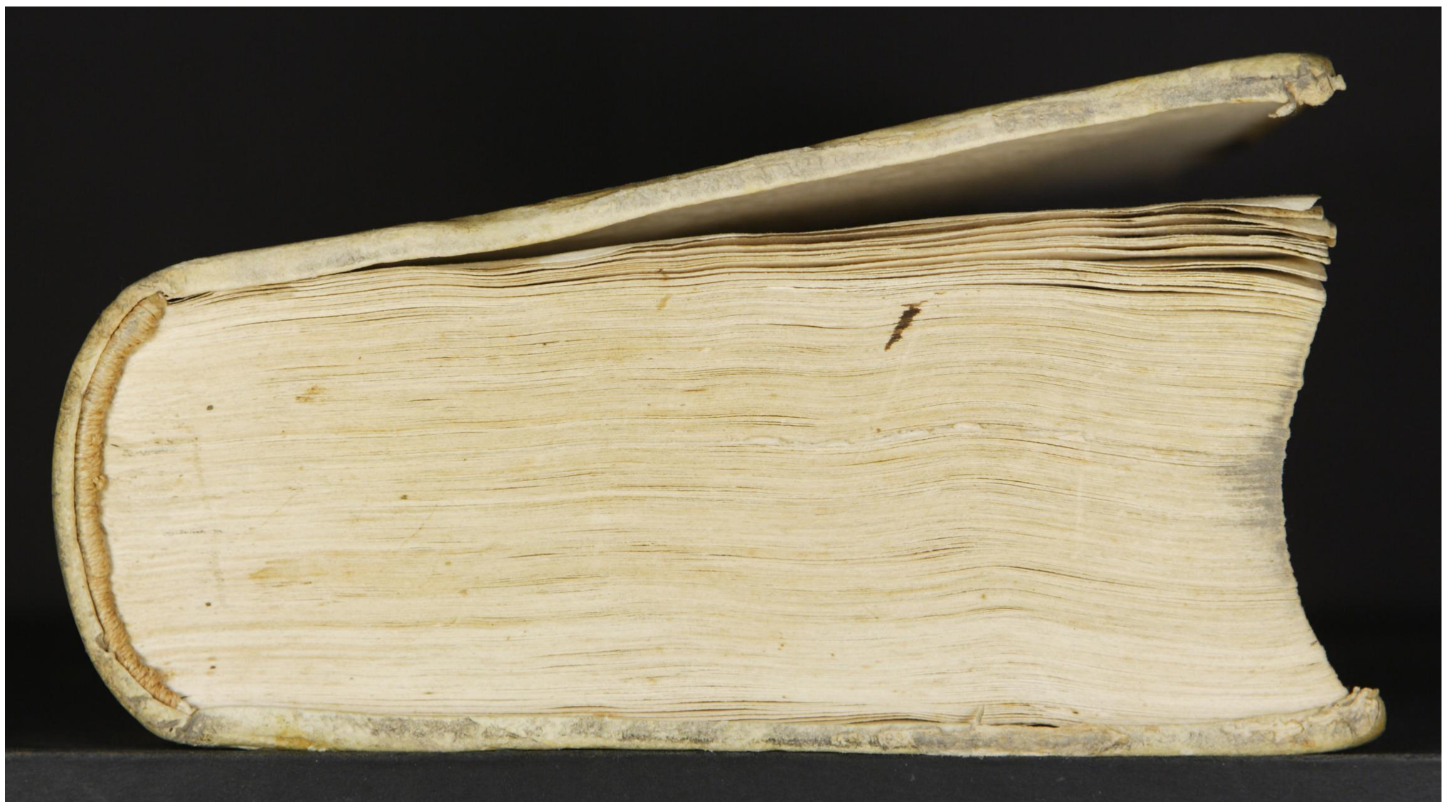
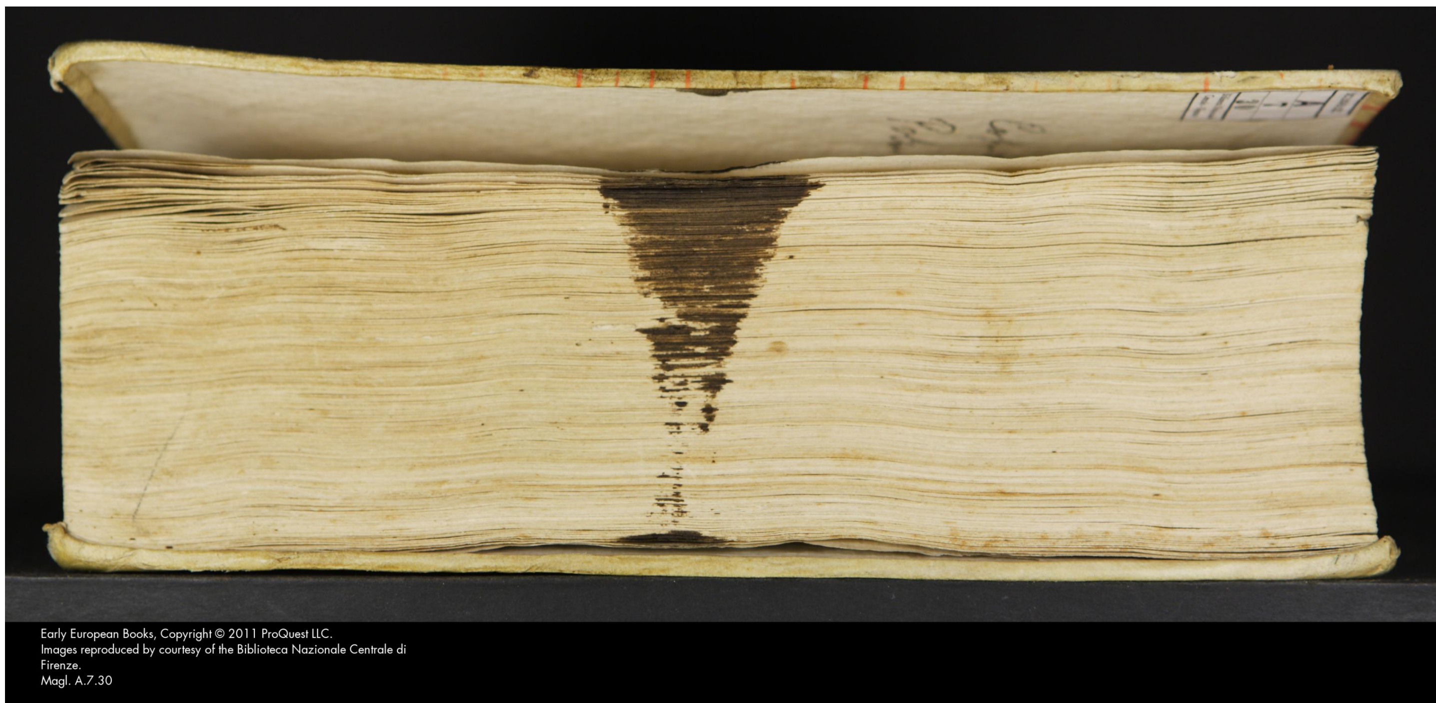

INCUNABULI
7
30
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

Copinger 6283
Polain 3345

Vocabularius breviloquus cũ arte diphthongandi. punctandi et accentuandi.

Pertinet ad Conventum Montis Caroli

Sunt qui sibi iam plurima cõparare volumina statuerunt. a quorum ꝓfecto lectione sæpius dictionum auertit ignorantia. fastiditq; anim⁹ legentis. cum orationis vocabula minus intelligat. Itaq; ne libri quandoq; nobilissimi fastidio lectoris arca reconditi rodantur tineis. ac consumantur cæteris ligni termetibus: iste omnium vtilissimus liber Vocabularius. cui nomen est Breuiloquo Basileæ acri studio olim electus τ emendata nitidaq; lr̃a impressus est. vt facile possit quisq; omniũ autoꝝ lector illud tanq̃ ad appollinem delphicũ. i. ad quoddã interp̃tis oraculũ recurrere. vbi τ vocabula tam theologie vniuerse q̃ iuris vtriusq; cæterarũq; facultatũ non sine lucidis expositionibus reperiat. Nec eius in ortographia obseruantiam tradiderim silentio. Habet em̃ tot in se orthographie. id est recte scribendi rationis conat9 atq; studia. vt nesciam si possit ipsius diligẽtia saltem aliqua pecunia pariter æquiperari. Comperiet studiosus lector iamdudum laticantem diphthongorum artem. que debeat syllaba vel per ae vel per oe conscribi. quid per i. vel p y. quid aspiratione vel sine ea. Deniq; quo sit accentu quodq; vocabulum enunciandum. Q2 si cunctas velim etiam eruditiones vtilissimas hic exprimere. neq; membrana sufficiet neq; dies. Sane sciendũ ꝓ lectoris cuiusq; in hunc librum introductione. q2 sunt quedam vel noue posita vel abbreuiata. Nam cum æ reperies. tantũ valet quantũ ae diphthongus. que pene ad similitudinem e littere solet a nobis ꝓnunciari. œ vo ꝑ oe ponit̃. que τ ip̃a diphthongus instar e lr̃e a pluribus ꝓfertur. Item quæ ponitur ꝑ quae. Et præ ꝑ prae. In quibus autem dictionibus huiõi debeant diphthongi collocari. videbitur infra. tum in arte Guarini Veronẽsis litteratissimi viri. tum in exercitatione. hoc est in huius breuiloqui vocabularij assidua lectione. Ibi em̃ in practica inuenies. quod grammatici in speculatione p̃cipiunt. Item vbi penul. cor. aspexeris. penultima correpta scito valere. pe. p. penl̃tima ꝓducta. ante pe. antepenultima. me. cor. media correpta. me. p. media ꝓducta. Item vbi m s masculini generis secunde declinationis. vel mas. ge. masculini generis. Item f p. fœminini generis prime declinationis. Item neu. ge. neutri generis. Itẽ cõ. t. cõmunis generis tercie declinationis. Item c. p. cõmunis generis p̃me declinationis τc. In verbis quoq; a. p. actiui generis. prime cõiugationis. a. s. actiui generis secunde cõiugationis. n. t. neutri generis tercie cõiugationis. a. q. actiui generis quarte coniugationis. d. p. deponentis generis prime coniugationis. Et sic de alijs.

In presenti libro continentur.

Item ars diphthongandi Guarini Veronensis.
Item compendiosus dyalogus de arte punctandi.
Item tractatus vtilis de accentu.
Item Breuiloquus vocabularius.

Guarinus Ueronensis Floro suo salutē plurimam dicit.

N On sine causa factum esse certo scio q̄ di pthōganda vocabula scire tevelle intelligo. quoniam eam rem ⁊ ad orthographiam recte scribendi formulam ptinere. ⁊ non paruū legendi documētum prestare posse cognoris. Qua quidem in re quid agam subdubito. Nā nisi tue morē volūtati (qui de me optime merito es) gessero ingratitudinis me reum esse cōfitear erit necesse. Quo crimine nihil grauius aut acerbius vel apud persas puniri testis ē Xenophon. Subinde cum negligentia ⁊ vicio librariorum omnem ferme diphthongorū cōsuetudinem abolitam aut depravatam aspiciam. ita vt breuis sepenumero sillabas vetustissimis codicibus diphthongis notatas comperiam. Unde ipsarum rationē aut vsuz aucuper vix sans scio. Et eo magis q̄ q̄ postulas dicto citius fieri festinantissimus vrges. Uerum enimuero vel laborem poti⁹ fugisse me arguas decreui. quātum vna tumultuaria lucubratione potuero. ad te de diphthongis colligere que latine locutionis memoria suppeditarit. aut si quid paululū grece ex doctissimo acimprimis humanissimo p̄ceptore meo manuele chrysolora degustaui. Et vt Cyceronis p̄cepto facilius de quo disputatur possit intelligi sermonem a diffinitione proficisci. satius esse arbitror.

Quid sit diphthongus.

Diphthongus est duarum vocalium cū singule vocem suam seruēt. in eadem sillaba cōplexio. vt aes. Nec ius. vas. qua diphthongos putandum erit. cum nec i nec u suum seruare sonum constet. Differt autē a monophthongo diphthōgus q̄ hec duas habere vocales. illa vnicam dumtaxat cernitur. vt Eos vbi tris monophthongus esse deprehendis Dicta iccirco diphthongus. q̄ binis constare vocalibus videatur. Dis enim greci bis ⁊ pthongon sonum appellant. Nostri quatuor fecere diphthongos au eu ae oe. Quidaz ei diphthongum adijciunt. Uerum grecorū eam esse diphthongum manifestum est. q̄ cū plures habeāt diphthongos ceteris omissis que nihil proposito cōducunt aliquas attingam ex quibus deriuari nostras liquet. cum in latinum vertitur aut per dieresim. hoc est per sillabarum diuisionem vtraq̄ manēte littera. in ai soluitur. vt maia aiax. Aut sine dieresi in ae diphthongon transit vt pean. palestra. eneas. in eu diphthongon latina conuertit oratio vt eurus. theseus. Aut in es. vt achilles. vlysses. perses. Aut in u solam. vt fugio. in œ. vt comœdia. tragœdia. vt in œ vertimus. vt pœna ⁊ phœnix. vt in uvt puteus. Dissoluit interdum. vt troia. q̄z aut p dieresim in a ⁊ in u cōnsonantem soluim⁹ vt nauis. Aut in au dyptongon vt naufragium. aula. austerus. Et vt ad nostras redeamus æ dyptongon q̄dam passim ptulerunt. vt syllæ galbæ amyntæ musæ. Nōnulli pro secunda eius lr̄a. i. e more grecorū i. pnunciarunt. Qua propter maro noster antiquitatis amantissimus aulai p aule. ⁊ pictai p pictæ vestis suo inseruit carmini. vt Aulai in medio libabant pocula bacchi. Diues equū diues pictai vestis ⁊ auri. Singulares generandi ⁊ dandi casus ⁊ plurales nominandi ⁊ vocandi in prima declinatione. dyptongo finali in æ notari certissimuz est vt lyræ. Plurima quoq̄ deriuatorum nominū in eus exeuntium dyptongātur. vt ea potissime q̄ a vocabulis in a aut in e. pductam exeunt aut in æ. vt Uerona veronæus Mytilenæ mitilenæus. Athenæ athenæus Nunc cum nulla de au ⁊ eu extet ambiguitas. de æ ⁊ œ dicendum est. Et primo de æ seruato alphabeti ordine. cui quecunq̄ memoriam fugerint. tute addere que legendo compereris poteris.

De dyptongo æ in primis syllabis

Aeacus ⁊ ab eo deriuata. vt æacides
Hæc cum cōpositis vt hæccine.
Aedes ⁊ ab eo nata. vt ædifico. ædepol æditus ædilitas.
Aedus
Aege capra. et ab eo edita. vt Aegis clypeus palladis. Aegloga. Aegoceros. Capricornus.
Aeger. ægritudo ægrotus.
Aegens ⁊ ab eo dicta vt ægides. ægeum mare ægina vrbs ⁊ mulier.
Aegyptus.
Aeolus.
Aelia mulier.
Aelianus ppriu nomen viri.
Helios. ⁊ heliades ⁊ heliogabalus e. simplici scribenda erunt
Aema sanguis æmarothis cæteruz. Emathia absq̄ dyptongo
Aemulus ⁊ que ab eo deriuant. vt æmulor æmulatio.
Aemulus grece lepidum latine significans et fraudulentum.
Aemylius ⁊ sua deriuata vt æmylianus æmylia.
Aeneas cum suis deriuatis. vt ænis eneades.

Aenigma sermo obscurus
Aeneus.i.æreus.
Aenos loci ꝓpriū ⁊ laus. cū suis deriuatis. vt aponeos ⁊ paranæsis admonitio.
Aenobardus. Aeneus.
Aeolus rex ventorū. ⁊ que ab eo deriuanť. vt æolides. æolis. æolia.
Aeoles populi. ⁊ æolicus
Aeon. seculū ⁊ sua vt æoniꝰ.i. sempiternꝰ.
Aeuum   Aepyra vrbs.
Aepolus pastor caprarū. ⁊ ab eo nata vt æpolium caprarū grex
Aequus ꝓ iusto. ⁊ que ab eo vt æqualis. æquevus. æquo. æquas. æquinoctium. æquiparo. æquiualeo. æquitas. æquor. æquoris. Equus vo pro animali nullo modo dypthongon patiť.
Hæma sanguis.
Hæmebetū carminis genus
Hæresis ⁊ a se deriuata vt aphæresis ⁊ dyæresis synæresis ⁊ hæreticus.
Hæresius viri ꝓprium.
Hæreo ⁊ deriuata. vt hæsito
Aeschynes.
Aes. æreus. æratus
Aesculapius   Aesculus.
Aestus ⁊ quæ ab eo fiunt. vt æstuo. æstas cum ꝓle sua. vt æstiuus
Aesopus.   Aeschylꝰ
Aetas. ætacula diminutiuū suum.
Aeternus ⁊ æternitas
Aether ⁊ æthereus
Aethra fulgor celi.
Aetra mater thesei.
Aethiops ⁊ æthiopia
Aetna ⁊ ætneus
Aetalus ⁊ ætolia

In medijs syllabis.

Achæus. nomen gentile
Alcæus poeta
Actæon ꝓpriū nomen viri
Actæus litteralis
Anapæstus pes metri.
Anapæa genus auis
Anæus   Antæus.   Aristæus.
Arizæus   Aridæus
Ascreæus. qm̄ ab ascra loco deriuatum est.
Aulæa.

De littera C in primis syllabis.

Clæmens   Cælebs
Cæbes ꝓpriū loci. Pro pilosophi aūt nomen. cebes ꝑ e simplex scribi debet.
Cæcus ⁊ cæcitas.
Cæcitas. ventus quidam.
Cæcilius ⁊ cæcilia
Cædo in oībꝰ tpibꝰ vt cædebat. p̄terq̄ in p̄terito ⁊ ab eo descendentibꝰ. ⁊ cecidi cecidisse Cedo autē dare locum designans simplici e scribitur.

Cælū ⁊ que ab eo. vt cælestis ⁊ cælebs.
Cælo cælas.   Cæneus ꝓprium viri
Cærephon   Chæronia vrbs.
Chære ꝓ salue.
Cænodoxia noua gl'ia. ꝓ inani aūt gl'ia e simplici scribes. ⁊ cenotaphiū.
Cæsar cum suis. vt cæsarianus. cæsarea. cæsaries.
Cætera cæteri.
Cætus ꝓ cōuentu. pro pisce aūt e simplici scribitur.
Cepi cū suis deriuatis ꝑ e solā. vt ceptꝰ inceptꝰ inceptor ⁊ p̄ceptor.

In medijs syllabis.

Cacadæmon infælix.
Chaldæus
Chamelæon animal.
Chamæmela herba.   Chimæra.
Cynædus   Cynægirius
Circæum oppidū.   Chlæna vestis.
Cyræneus   Chamæliū herba.
Clytæmestra.

De littera D in primis.

Dædalus
Dæmon ⁊ dæmoniū.
Diæta

In medijs syllabis.

Dicæus iustus
Dicæarchus. Dicæarchia.
Diæresis.
Dracæna draconis femina
Hæbreus.   Hephæstion.
Fudæmon. fœlix. Et qm̄ sepissime ꝑ f ph. posituum animaduerti. cū idem fere sint vt fuga. fama. nunc in locū f ph. supponā.

Ph in primis.

Phæaces populi
Phædon nomen philosophi
Phædra phædron ⁊ phædros
Phæton.

In medijs

Phlegræa.   Pharisæus.   Pheræseus.

De litera G in primis

Gæa q̄ ⁊ ge dr̄. Ab hoc secludo georgica ⁊ geometria. que solo e. scribunť.
Gæon fluuius.   Gæsa iacula
Gætulus   Gæius
Gnæus qđ ꝑ C scribiť sonat g. vt caius.
Græcus ⁊ græcia ⁊ græcanicus ⁊ græciensis.

In medijs syllabis.

Gynæcia bona dea a nr̄is dicta.
Gynæces mulieres
Gynæceū mulierū diuersoriū.

De littera J.

Jdæus mons est. ⁊ proprium viri. ⁊ locale nomen.
Jæra mulieris ꝓprium.
Jdumæus. quia a loco in e deriuatur vt idumeæ.

Isæus. rhetor quidam ⁊ fluuius.
Iudæus. ⁊ iudæa. Hymenæus.

De littera L.

Læ do ⁊ sua deriuata. vt læsus.
Lælius.
Læmargius. ⁊ læmargia. ingluuies.
Læstrigones. populi. Lætus.
Læua. Læua vestis.

In medijs.

Leæna. Lacæna.
Lacædemon Lacædemonius
Liæus. bachus.
Licæus. Ledæus

De littera M.

Machæra. Mæander fluuius.
Mænades. mulieres insane.
Mænalus mons. Mæonia.
Mæon.
Mæotis. palus. ⁊ Mæoticus.
Mægera. Manichæi.
Musæus. ꝓprium.

De littera N.

Nazaræus ⁊ Nazarænus. Næ ꝓ vtiqȝ.

De littera P.

Pæan.
Pædagogus. ⁊ alia quæ a puero deriuantur. vt pædomantia. pædeutes. præceptor ī gymnasijs.
Pæon medicus quidã. a q̄ pæonia herba.
Pædia. infantia. disciplina.
Pæon pes metricus.
Palemon.
Præda ⁊ prædor.
Prædiũ ⁊ eius diminutiuũ prædiolum.
Præneste ⁊ prænestinus.
Præs prædis. Potidæa vrbs.
Præ p̄positio cum suis compositis vt præceps præsum.
Prætor. prætura. prætorium.
Prælium. Præmium.
Præter ⁊ præterea.
Palæstra ⁊ palæstrites.
Papæ. Palæstina.
Panætius. philosophus.
Pyræus. atheniensis portus.
Platæa vrbs. ⁊ plateænsis ex ea.
Ptolomæus. Pilæus ꝓprium.

De littera Q.

Quæ relatiuũ singulare ⁊ plurale in omni genere. quæcunqȝ quædam. aliaqȝ id genꝰ seruantia.
Que vo coniunctio ꝑ e solam.
Quæro ⁊ quæ ab eo. vt quæstꝰ. quæstor quæstura quæror passiuum. Queror vo ꝓ lamentator e simplex hȝ. ⁊ p̄mã breuem. Quæso.

De littera. R.

Rhæda ꝓ curru.

De littera S.

Sæpe cum suis compositis. vt sæpius. sæpissime ⁊ sæpenumero.
Sabæus. Saducæus.
Scæuola. Sæuus.
Sæcula. Sphæra.
Spæleum. Spælunca. Synæresis.

De littera T.

Tenarus mons.
Tænia vita.
Timæus viri ꝓprium.
Trophæum. Trochæus

De littera. V.

Væ. Væcors. Væcordia.

De oe diphthongo.

Oeb. alia. pars laconie.
Oeconomꝰ. dispensator familie⁊ ab eo vt œconomia ⁊ œconomicus.
Oedipus. Oedipodes
Oebades. ꝓprium viri.
Hoenos vinum. ⁊ ab eo. hœnophorum. vas vinarium.
Oenotrij. sabini.
Oenenus ꝓprium viri. Oenomaus.
Oestrum pro asilo.

In medijs.

Amœbeum carminis genus.

De alijs litteris.

Cœlesyria. i. cana syria.
Cœnobiũ. vita cõmunis. vt monachorum.
Cœpi ꝓ incipio. Cœna cibus serotinus.
Cœus gigas. Cœlius ⁊ cœlia.
Cœrillus ꝓprium. Crœsus rex.
Cœlia. fosse ꝓpe rhomam.
Epicœnum. Fœdus
Philopœmon. dux quidam.
Phœnix. phœnicia. phœnissa. Fœnũ. Fœnus. Fœnerarius. Fœnerator.
Fœtus Fœtura. Fœlix
Phœbus ⁊ phœbe non autem ephebus.
Phronœa. prudentia. Phœdorus.
Lœdoria. dicacitas mordax. Mœnia
Monœcus. portus sic ab hercule dictus.
Mœchus ⁊ mœcha. Mœricus. ꝓprium viri.
Mœret ⁊ mœror pro tristicia. non autẽ pro meritando.
Mœnetius. pater patrocli.
Melibœus. Melœdia.
Hodœporus. viator.
Hodœporicũ. ad iter conscriptũ opus.
Prohœmiũ parœmia ꝓuerbiũ. pena.
Pœni ꝓ afris. Pœnitentia Pœnitet.
Psalmœdia. psalmodia.
Trœcen. oppidum. Trœcenius
Schœnobates. conscensor funium.

Finis.

Compendiosus de arte punctandi dialo/
gus fœliciter incipit.

d Iscipulus. Salue magister egregie.
Magister. Et tu charissime adole/
scens. D. Nunquid olim audiui a te
doctissime magister: punctandi rōnē nedum
legenti verum dicenti simul ꝛ auditori non
paruum adiumentum prestare? M. Sic est.
cōsentanea etenī puncta distingendas lectō
nis ptes separant. pnunciantis spm̄ recreat
auditoribusq; orōnis sensus distinguunt at
q; demonstrāt. D. Dic igit̄ queso mihi ī pri
mis quid est punctus? M. Jam fere dictuz
puto. Est enī signuz qd vel figura/ vel mora
sua clausulas separat. sensus distinguit. ani
mum recreat spaciumq; cogitandi relinquit
Et fit aut mora pronunciationis ꝛ temporis
aut impressione calami. quorum punctoꝝ al
ter alterius signuz est. dum enī calamo recte
formatur. viam quasi pnunciandi ostendit. cū
aūt pnunciatōe. modum recte formandi. D.
Cuius aūt cum imprimit̄ calamo: figure est.
M. Modo vni⁹: mō ali⁹ atq; ali⁹: put ag/
gregatio vocum recte postulat. Quinq; enī
modis ꝑprie quidem formari potest. qua rō/
ne/ quinq; dicim⁹ esse genera punctorū. vir/
gulā/ coma colum periodū punctumq; inter
rogatiuum. D. Hec ergo diffinias. ꝛ singula
vbi locanda sint. ostēde. M. plibenter. Nā
virgula est perpendicularis linea. dextrā ver
sus ptem erecta sic/ Que rite ponitur post di
ctiones verbo ac pfectione carentes. vocat̄
q; a claris viris ludi subdistinctio. Coma est
punctus cum virgula supius eleuata ad mo
dum prime virgule sic: vel sic:. Et locat̄ con
grue post dictiones habentes vbum. sed pfe
ctionis expertes. cui nomen distinctio ē. Co
lon est punctus planus fm impssionem cala
mi sic. Qui tametsi recte ponat̄ post dictio/
nes debitum vbum ꝛ pfectionem habentes
signat tñ orationi quippiam nō impertinens
iungi posse. q̄ qdem oratō nomē clausule sor
tita est. Period⁹ est punctus planus cū vir/
gula curua inferius siue deorsum ducta sic;
Punctus interrogatiuus est punct⁹ plan⁹
cum virgula retorta sic? Et locat̄ recte post
orationē interrogantez. vt Intelligis ne ea
que dixi? Et hec sūt genera punctoꝝ qb⁹ clau
sulas distinguē debes. Parenthesim vo q̄
ab incepta clausula sed nōduz pfecta claudi
tur duobus semicirculis (sic enī pleriq; eā vt
hic vides notare solent) poteris interclude
re. D. video. M. Sunt tñ alia puncta duo q̄
clausulas non respiciunt. alterū quoꝝ reper
tum est. ad incognitum siue nomen siue co/
gnomen psone significandum. aut etiaz loci
vel dignitatis. cui puncto nomen (vt quibus
dam placet) geminpunctus est. Bis etenī per
transuersum exprimit̄ sic.. Alterum semipū/
ctum noiant. qd recte fieri solet p transuersū
ad dextrem ptem ptractū. cum in fine alicu/
ius linee dictō scinditur in altera mox linea
suscipiens complemeetuz sic vel sic/ vel sic:.
D. Et nunqd deceret. vt de his quorū exem
plum superius neglexisti saltem puum nunc
poneres. M. Decet vtiq; quare hoc sic exē/
plum. Cum neglecta debita partium orōnis
cōstructiōe/ recta punctādi rō hri non possit.
debet hui⁹ artis cupidus imprimis gramma
tice pceptis operam dare. In qua de coordi
nandis dictiōibus/ pfecta rō tractat̄. D. Et
dic pariter si placet. quo pacto puncta ipsa.
vt dixisti. ostendunt viam pnunciandi. M.
Saltem in mora tpis. Virgula enī/ dum pro
nuncians puam tpis moram exigit. Coma/
longiusculam. cum suspensa tñ voce. Colon
tandem ꝛ periodus plixius interuallum de/
siderant. Hec de rōne punctandi si ad exerci
tationē accōmodaueris. tibi sufficient q̄ gra
to animo suscipere velis. Dis. q̄ gratissimo.
Semper valeas prestantissime mgr̄. M. ꝛ tu
amantissime adolescens.

Finis.

Incipit tractat⁹ de accentu perutilis

a Ccentus est artificiosa modulatio vo
cis in significatiua platione. Tres si
quidem sunt plationes .s. mellica q̄
attendit̄ in cantu. ꝛ illi adiacet neuma quod
est cantus. Metrica q̄ attendit̄ in scansione
metrorum. ꝛ illi adiacet tempus. Significa/
tiua siue psaica que attendit̄ in cōmuni ser/
mone. ꝛ illi adiacet accent⁹. Sūt aūt tres ac
centus principales. s. acutus q̄ fit p eleuatio
nem vocis. vt in syllaba huius nominis do/
minus. ꝛ repñtat̄ p figuram q̄ dicit̄ oxia. ab
oxi qd est acutum. Grauis q̄ fit per inclinati
onem vocis. vt patet in media syllaba ꝛ vlti
ma huius nōis dñs. ꝛ exprimit̄ p figuram q̄
dicit̄ baria a bari qd est graue. Circumflex⁹
q̄ fit ptim p eleuationez. ptim p inclinationē
vocis. vt ptz in penulti. hui⁹ infinitiui ama/
re. Circumflexus hodie ponit̄ cum acuto nec
est in vsu nostro. ꝑpter has tres species tri/
bus censet̄ nominibus. Dicit̄ nanq; accentus
ꝑpter acutum. tenor ꝑpter grauē. tonus ꝑpt
circūflexum. Vel ideo dicit̄ accentus ab ac/
cinendo. i. ad signandū aliquid canendo. qr
ad hoc est accentus inuentus vt. signatio di
ctionis melt⁹ distinguat̄. Tenor dicit̄ a te
nendo. qr vna syllaba magis minus ve tene
tur. Tonus q̄si tonandi modus. Regule de
accentu sūt tales. Nulla dictio de natura acu
it vltimam nisi greca. vt Zybiꝫ. agathꝫ. vel
hebraica. vt dauid ꝛ iacob. Item nulla dictō

naturaliter breuis circumflecti debet quod
modo accidit pro acui. Item omnis dictio
regit vno solo accentu. Omnis dictio mono
syllaba ſm cōem modū legendi habet accen
tum acutū. vt fex ⁊ lex. ⁊ lis ⁊ res. Item om
nis dictio bissyllaba acuit primā. vt virgo. de
us roma. Itē omnis dictio triū syllabarū et
plurium habens penul. naturaliter longam
habet accentū super ipsam penul. vt fortuna
habere poeta. Item oīs dictio trium syllaba
rum ⁊ vltra. habens penulti. naturaliter bre
uem acuit antepenulti. vt dominus ⁊ iusticia
De secūda regula excipiuntur plura. s. ergo
qñ ponit̄ ꝓ causa ad drīam sui qñ est coniū-
ctio illatiua. vt hoc facio ergo tui. mō acuit
vltimā cōtra regulā de bissillabis. Puta qñ
ponit̄ ꝓ sicut. ad drīam verbi puta in impa-
tiuo. Pone ꝓ retro ad differentiā verbi po-
ne in imꝑatiuo. Vna. i. pariter aduerbiū con
gregādi ad drīam nominis vna in ablatiuo
feminino. Circū vel prepositio vel aduerbiū
ad differentiaꝫ acti huius noīs circus circi.
Item aduerbia in c terminata. vt illic istic. il
luc. istuc. illac. istac. illinc. istinc. Item conci
sa vt fumat ꝓ fumauit. primas pro primatis
sic eñ declinabat̄ antiquitus. Et corrupta ꝑ
compositōem vt viden id est. videsne satin ꝓ
satisne. ⁊ apocopata ab inde ꝯposita vt abin
dein. ꝑin. in quibus redit naturalis accētus
qui debebat esse super sillabam in cum esset
longa positione. Hei interiectio ad differen-
tiam pronominis ei. acuit vltimā qua tamen
ꝓ monosillaba vtūtur poete Ouidius. Hei
mihi quid feci quo me furor egit amantem.
Dij ⁊ ij ⁊ cui ⁊ huic sunt dictiones monosil-
labe. vnde in metro debent acui ſm regulaꝫ
de monosillabis tamen poete in metro ali-
quando diuidunt dij ⁊ cui. aliquando ꝓ mo
nosillabis vtuntur. Dij tamen ⁊ ij scribūtur
per duplex ij. sed profere da sunt per vnum.
iuxta illud Eberhardi. Scribe dij lege di si
vis vrbanus haberi. Et doctrinale dicit. I
profers ⁊ di. debet tamē ij dupla scribi. Itē
Falso aduerbiū ad differentiam ablatiui no
minis falso. ⁊ similiter eo vno illo. Item Cu
ius ntūs ad differentiā gti cuius. Intro ad
differentiā verbi qñ est aduer. Si aūt quera-
tur quare in multis alijs talis differentia nō
seruet̄ vt mō. cito ⁊ sero. Dicendū ꝙ in vlti-
ma syllaba taliū sufficit drīa tpis. nam qñ sūt
aduerbia habent vltimam cōem. sed quando
sunt ablatiui habent eam longam datiui ꝟo
aduerbialiter positi ꝓdu. vltimā sꝑ. ⁊ rema-
nent noīa ꝗbus aduerbialiter ponant̄. Ca-
nis ꝟo non mutat accentū ad drīam hui⁹ ver
bi canis. quia vtraqꝫ est principalis pars. ce
tera aūt habent drīam ꝑ accidentia sua. vnō
nō est magna necessitas ꝙ in omnibus inter
q̄ cadit drīa ꝑ accentū diuersitas assignetur.

Concisio impedit nō solū scdam regulam de
accentu. verūetiam terciā ⁊ quartam. nā sug
quamcūqꝫ sillabam fuerat accentus in inte-
gra dictione. super eandē remanet inconcisa
vt amat pro amauit. sicut eñ erat accentus
acutus super ma. in verbo amauit. sic sug eā
remanet incorrupta. Idem accidit in multis
desinentibus in as. vt nrās, vrās. cuias. arpi
nas. rauennas. optimas. ⁊ his similibus. ꝗꝛ
nti erant olim nostratis. vestratis. cuiatis.
optimatis. sic etiā quiris ⁊ illic ⁊ istic acuūt
vltimā. qꝛ eoꝝ integra olim erant quiritis il
lice. ⁊ istice. sed per concisionem nr̄o tempo-
re ꝓferūtur. Hoc etiaꝫ contingit in vtīs apo
copatis. vt Virgili. Domiti. Mercuri. Ca
les eñ vocatiui acuūt penul. ꝗuis sit breuis
sicut illa eadem acueret̄ in vtīs si diceretur o
Virgilie. o Domitie. o Mercurie. ⁊ acuunt̄
in ntis eoꝝ. vt Virgili⁹. ⁊ Domicius. ⁊ mer
curius. Nota aūt ꝙ concisio non impedit na
turalem accentum nisi mutet̄ tempus. vt pe
tijt pro petiuit. petiuit ꝓducebat mediam. ſꝫ
quia mutatū est tempus. i. breuis ante voca-
lem successit ꝓ longa. remanet accentus sug
antepe. ſm regulam. Similiter est in audijt
ꝓ audiuit ⁊ similibus. Item concisio nō im-
pedit regulam de accentu si non remanet vo
calis in concisione. sed eū dr̄ deū pro deorū
accentus ſm regulam manet super primā. qꝛ
media sillaba o super quaꝫ erat accentus in
integra amota est. vnde concisio intelligitur
non mutato tempore ⁊ vocali remanēte. Itē
si remaneat vocalis ⁊ mutetur signatio dicti
onis non impedit̄ regula. vt cum dicitur do
cibilis quia dicit aptitudinem in sermone ac
centus est super ci. sed sincopatū dicitur do-
cilis. ꝙ dicit aptitudinē in homine vl̄ re alia
animata ⁊ est accentus sug do. Item nō im-
peditur regula si mutet̄ pars orationis. vt cū dr̄
coloro accentus est sug mediā. sed inde deri
uatur color quod habet accentū sug primā si
cut honor ab honoro. labor a laboro. ⁊ odor
ab odoro. Causa consortij fit contra genera-
les regulas de accentu. vt cuia cuiū acuunt
vlti. ꝓpter consortiū sui masculini qđ est cu-
ius. Vtraqꝫ ⁊ pleraqꝫ tam in feminino ꝗꝫ in
neutro acuūt penul. ꝓpter cōsortiū suoꝝ ma-
sculinoꝝ. que sunt vterqꝫ ⁊ plerusqꝫ. cui⁹ eti
am causa potest esse coniūctio enclitica siue
epithasis. i. sillabica adiectio. s. qꝫ. Vsus eti
am facit cōtra naturalem ⁊ generalem regu-
lam de accentu vt facio cis. cum habeat pmā
naturaliter breuem. acuit eaꝫ in compositis
non corruptam vt calefacio cis cit. tepefacio
cis cit. acuit penult̄. in secunda ⁊ tercia ꝑso-
na. Si aūt mutat̄ a in i breuem habet accen
tum. vt inficis cit. Idē dicitur de fideiubeo
bes bet. cum iubeo habet primum breuem.
Item vsucapio is it. acuit penulti. in secun-

da ⁊ tercia persona. Item satisdare acuit pe
nulti. cum deberet eam cor. sicut venūdare ⁊
circūdare. hoc autem accidit. quia in. ff. ⁊ in
alijs libris aliquando dicitur ꝙ reus debet
ad esse satisqꝫ dare. Item vicecomes ⁊ archi
coquus. ⁊ nomina numeralia. vt vigintiduo
vigintitria. Fio etiaꝫ in compositis acuit vl
timā in secunda ⁊ tercia ꝑsona. vt tepefio fis
fit ⁊c̄. Itē enclesis. i. inclinatio immutat na
turalem accentū in principio ⁊ fine. In prin
cipio ꝑ istas particulas si. nō ⁊ ne. vt siquis.
nūquis. ⁊ nequis. Iste eñ ꝑticule inclinant
accentū sequentis sillabe ad se ita ꝙ non est
principalis suꝑ sequentē sillabam. sed super
primā ꝓpter eadem enclesim dicitur nequan
do. siqū. antepenul. acuta cū deberet acui pe
nulti. que est longa positione. Similiter ali/
qn̄ acuit antepenul. causa consortij de siqn̄ ⁊
nequando ⁊ ad differentiam huius ablatiui
aliquāto. ꝓpter theutonicos qui faciūt d ꝓ t.
Fit etiā enclesis in fine ꝑ has cōiunctiones
qꝫ. ve. ne. que inclinant accentum p̄cedentis
sillabe ad se. vt legisne. putasqꝫ. cōiterue. ita
ꝙ vltima sillaba dictionis p̄cedentis acuit᷑
⁊ ipsa encletica semꝑ grauat᷑. ⁊ sic corrūpit᷑
ibi duplex accentus. quia in dictione p̄cedē
ti mutat᷑ principalis accentus que esse debe
ret super antepenulti. vel super penul. ⁊ ipsa
coniūctio encletica que deberet acui grauat᷑
Quandoqꝫ tamen non inclinat accentum p̄
cedentis sillabe quod fit ꝓpter corruptōnem
precedentis vocalis. vt heccine. cuꝫ deberet
dici heccene. corrupta est sillabica adiectio.
quia non erat de substantia dictionis. ⁊ hoc
factum est causa elegantie vel causa necessi/
tatis. q2 non est ponendus accentus princi/
palis super sillabicam adiectionem cum ca/
reat sensu. similiter in vndiqꝫ ⁊ deniqꝫ nō in/
clinatur accentus precedentis sillabe. q2 vo
calis est ibi corrupta. nam vndiqꝫ compositū
est ab vnde ⁊ qꝫ. deniqꝫ a denuo ⁊ qꝫ. Causa
etiam differentie quandoqꝫ encletica nō ser
uat vim suam. ⁊ vtiqꝫ ⁊ itaqꝫ acuunt antepe/
nulti. quando sunt composite dictiones. qn̄
vo sine cōpositione ponūtur habent accen/
tū super penul. Cessat quoqꝫ inclinatio pre/
cedentis sillabe qn̄ encletica cōiūgit᷑. mono
sillabe. vt mulier virqꝫ currit. non eñ inue/
nit ante finaleꝫ sillabam quā inclinet. Amit
tit autem coniūctio encletica vim suam cau/
sa corruptionis vel differentie vel monosil/
labe. non aūt ꝓpter interrogatōnem vt q̄daꝫ
dicunt. vt cum dicitur. Curritne sortes pla/
toqꝫ. Ipsa eñ cōiunctio videtur retinere na
turalem accentū. i. acutū. qd̄ alibi non facit.
sed hoc accidit ꝓpter modum loquendi. ipsa
tamē inclinat accentū p̄cedentis sillabe. scꝫ
to. cum dicitur platoqꝫ. Ipa quoqꝫ enclesis
facit. vt dicamus vbiqꝫ me. acuta Quis ipsa
sit cōmunis. ꝓfertur autem encletice hec pre
positio cū quādo postponit᷑ ꝑ nominib⁹ me
te se. nobis. vobis. q2 ipa grauatur ac si esset
vna dictio cum precedenti ꝓnomine. ⁊ ponit
accentum super syllabam precedentem vlti/
mam ablatiuorum. vt nobiscuꝫ vobiscū. No
bis preponitur ꝓpter vitandam cacephaton.
vobis autem ꝓpter consortium. p̄cedente au
tem monasyllabo ablatiuo. non videt᷑ incli/
nare. cum ipe ablatiuus ꝑ se acuatur vt cum
dicit᷑. mecū tecū secū. nisi dicat᷑ ꝙ inclinet ac
centū ad se. q2 ipa p̄positio inclinat᷑. i. graua
tur. si aūt alijs ablatiuis postponatur. acuit᷑
vt quiscū. q̄buscū. ⁊ hoc ideo. q2 potest eisdē
p̄poni. vt cum qui. a quo vel a qui. ⁊ cum qui
bus. Distinctio facit contra generales regu/
las de accentu. vt interrogatiuis. infinitis/
relatiuis. coniunctionibus ⁊ p̄positionibus.
Relatiuū relatiue sumptum vel infinite ten/
tum grauacur in omnibus syllabis. vt socra
tes est albus. qualis est Iohannes. socrates
bene legit. qualiter legit plato. Nescio qua/
lis sit plato. qualiter legit Martinus. sed in
terrogatiue positum si est monosyllabū acui/
tur. vt quovadis. si est polisyllabum acuit p̄/
mam vt qualiter currit petrus. qualis homo
disputat. similiter acuitur quando ponit᷑ ex/
tra locutionem. id est materialiter. vt hec vox
quod est nomen. Hec vox qua est relatiuum.

Hoc infinitum qui habet duplicem infini/
tatem. nam equipollet huic infinito quis. vt
Nescio qui currit. id est quis. ⁊ tunc acuitur
quandoqꝫ requirit duo verba. vt qui interfi/
ciet tyrannum premium accipiet. id est q̄cun
qꝫ. ⁊ tunc habet accentum grauem. Idem di
cendum est de consimilibus infinitis. vt qua
lis. qualiter. quantus ⁊c̄. ⁊ seruatur idem in
nominatiuo et in obliquis. Quando autem
talia ponuntur relatiue distinguendum est.
quia si ponuntur in contextu. id est in eadem
clausula cuꝫ suo antecedente grauantur per
omnes syllabas. ⁊ hoc est in locutione poni.
vt socrates qui currit mouetur. ⁊ qualiter le
git sortes legit martinus. si vero per se ponā
tur. id ē extra contextum id est in alia clausu
la. tunc acuunt᷑ illa syllaba ad quaꝫ pertinet
accentus regularis. vt sortes currit q̄ mouet᷑
id ē sortes currit ⁊ ipe mouetur. Et sic sumit᷑
in luca qui fuit Iacob. q̄ fuit Heli. Sunt eñ
hm̄oi noīa ⁊ aduerbia inceptiua clausularuꝫ
⁊ tunc faciūt relationē explicitam. ⁊ tūc acu/
untur ad ostendendum hanc vim. Quando/
qꝫ autem inferunt᷑ clausule sui antecedentis
⁊ tunc faciūt relationē implicitā. ⁊ tunc tra/
huntur a suo antecedente. Et ideo amittunt
naturalem accentum. et reguntur graui. Et
habet locum predicta distinctio in omnibus

nominibus interrogatiuis ꝛ aduerbijs. que
relatiue accipi possunt. vt qualis. quantus.
quotiens. quot cuius. cuias. quo. qua. vnde
ꝛ vbi. quando cum. ꝗtum. qualiter quotē-
nis. Est quoqꝫ distinctio causa quare compo
sita ab inde acuūtꝰ antepenul. vt exinde dein
de. subinde. cum penul. que est longa positō
ne acui deberet ſm regulam. Priscianus au
tem dicit hoc per grecismuꝫ fieri quia sic ac-
cidit in aliquibus aduerbijs grecis ꝛ hoc fit
ne prepositio videatur venire ꝑ appositōem.
Sed eadem rōne composita ab intus. ꝛ a lō-
ge ꝛ ab orsum. vt deorsū sic debēt ꝓferri. Di
cendum ꝙ omnes concordant ꝙ in deinde.
subinde. proinde. ꝛ ceteris compositis ab in
de ante penulti. acuatur. Et similiter a quan
do composita. vt siquādo. nequando. aliqñ.
In alijs autem non omnes concordant. vt
abintus. deintus. alonge. delonge. deorsum
ꝛ desursum. deinceps. decontra. Ideo de qñ
ꝛ inde indubitāter teneamus ꝙ ab eis com-
posita debent in antepenulť. acui. cetera au-
tem sunt regulariter proferenda tamen pro-
pter conformitatem tenendam persuadeť su
per bibliam. vt talia etiam in antepenultima
acuantur. Qui autem corrigit nō multū in-
stet sed potius dissimulet. quia hoc non vide
tur autori scilicet Prisciano. nisi de compo-
sitis a quando ꝛ ab inde. Ut etiaꝫ aduerbia
a nominibus distinguantur contra quartam
regulam. hec aduerbia vltimo acuūtur. alio
aliquo. ꝛ alś. Causa etiam distinguendi ꝑpo
sitiones variāt accentus suos. de quibꝰ tres
regule dantur. Prima est ꝙ prepositōes per
se prolate acuuntur in fine. quando. s. ponū
tur materialiter. vt ad que pars est. Secū-
da regula est ꝙ preposite suo casuali. vt ex-
tra domum. iuxta portam. vel interposite su
is casualibus. vt domum extra tuam. vel ꝑ-
posite casui relato ad suum casuale. vt extra
mundi terminos grauantur in omnibus sil-
labis. Tercia regula est ꝙ prepositiones
postposite casibus quos exigunt. vel posite
per defectum verborꝫ. vt tu mihi de multis
natis solus super. id est superes. vł posite in
fine. vt nulle homines venere supra seruant
generalem regulam. vt scilicet monosillaba
acuatur. ꝛ dissillaba dictio acuat primā. tris-
sillaba mediam producit. Et si media est bre
uis acuit antepenultimam. saluis exceptioni
bus supradictis. Hec prepositio versus post
posita accusatiuo trahit ipsum ad faciendꝫ
vnum aduerbium locale. ſm quosdam vt ita
liam versus. ꝛ tunc acuitur penultima vł di
catur ꝙ sunt due ꝑtes. ꝛ versus inclinat ac-
centum precedentis dictionis ad hanc sylla
bam ver. ꝛ omnes alie grauantur. ꝛ illa sola
acuitur sine circūflectitur. ꝛ est enclesis. Cō-

iunctiones causa distinctionis variant ac-
centum. nam preposite grauanť in omnibus
syllabis suis. vt sortes currit igitur moueť.
postposite vo seruant accentum regularē. vt
sortes currit. moueť igiť ꝛ hoc preter encle-
ticas que postposite grauantur quemadmo-
dum si ꝑponerentur. Distinctio regularis ac
centus cogit accentum in alijs syllabis qñ-
qꝫ corripi. vt meimet grauat me ꝗuis sit lon
ga ꝓpter principalem accentum. qui erat suꝑ
primam quando dicebať mei. quem nō po-
tuit mutare syllabica adiectio. ꝛ sic tene de si
milibus. vt egomet. illemet. Sic in imparati
uo dicimus benefac calefac. ponentes accen
tum super vltimā. quia principalis accentus
in integro erat super eam. Sic vultei Pom
pei. ꝛ Uirgili. ꝛ tepefit ꝛ calefit. de quibꝰ di
ctum est. Item accentum ponimus super
hanc syllabam li. in hoc datiuo alicui ꝗ me-
trici vtunť tanꝗ trissyllabo vnde deberet a-
cui antepe. sed ꝓsaici eo vtunť tanꝗ tetra-
syllabo. ideo ponunt accentū super eam quā
habent ꝓ antepenul. De interiectionibꝰ nō
potest dari certum documentū. nec de barba
ris. nisi hoc ꝙ omnis barbara vox non decli
nata latine. Accentū suꝑ extremā seruabit a
autum. Iteriectiōes quoqꝫ ī fine sepius acu
untur. In c. terminata dicunt quidam in fi-
ne acui. vt allec allecis. De benefac. predic.
ꝛ introduc ꝛ similibus. non est dubium de al
lec satis approbat vsus. de donec non forte
sic. Interea loci pro vna dictione computať
ꝛ vt tollať omnis ambiguitas a sermone ꝓ-
ferať sub vna accentu ꝛ ponať suꝑ antepe-
nul. In libro accentuum qui dicitur Prisci
ani dicitur ꝙ aduerbia in e terminata breui-
antur in penť. vt hodie sedule que a proprio
nomine veniunt producuntur. vt Tulliane.
Martiane. Si in m. ꝓducuntur. vt meatim
tuatim. Si in i. breuiantur vt vesperi. Si in
o causa differentie in vltimo seruant accen-
tum. vt falso. Si in a. siĺr. vt vna ne putetur
esse nomen. Si in as. ī vltimo vt alias. ne no
men esse videať. Si in r. breuiantur. vt bre-
uiter. Si in ol similiter vt edepol. Si in c. in
vltimo seruant accentum. vt illic istic. Si in
s. breuiantur. vt funditꝰ Ad habendā ali
quam noticiam de accentu non debet prosai
cus ignorare ꝙ omne preteritum dyssyllabū
produ. primam. vt moueo moui. vnde in cō-
positis illud preteritum seruat illam candeꝫ
syllam in accentu acutam. vt commoueo cō-
moui. contero contriui decerno decreui. Ex-
cipiunť ab ista regula preterita que habēt vo
calem ante vocalem. vt rui. fui. spui. que per
se posita primam habent breuem. ꝛ in cōpo-
sitione accipiunt accentum grauem. vt inter
fui. conspui corrui. Excipiuntur etiam ista ꝓ

tersit. bibi a bibo. fidi a fido. scidi a scindo.
dedi a do das. steti a sto. tuli a fero. que ꝑ se
habent primas breues in versu. ⁊ in compo
sitis accipiunt accentum grauem siue prima
vocalis maneat siue mutetur. vt imbibi cir-
cumsteti. condidi ⁊ contuli. Item preterita
geminata corripiunt duas primas syllabas
vt tundo tutudi. cado cecidi. ⁊ sic penult. si-
ue mediã corripiunt tam in versu q̃ in prosa
in simplicitate ⁊ in compositione si abijcitur
vna de geminatis illa que remanet grauatur
siue corripitur. vt concidi contudi. si vero re-
manet accentus grauis erit super penult. vt
predidici. circumdedi circumsteti. Ab ista re
gula excipiuntur illa que habent positio-
nem vt mordeo momordi spondeo spopon-
di. curro cucurri que ꝓducunt penulti. tam
simplicia q̃ composita Excipiuntur etiã duo
sine positione. vt cedo cecidi. ꝓ ferire vel in-
cidere. ⁊ pedo pepedi ꝓ ventum fetidum fa-
cere. que produ. me. in simplici. ⁊ in composi
tis penul. vt concido concidi. excido excidi.
media producta. Item omne supinum dissyl
labum producit primam. vt motum fletum.
⁊ sic composita producunt penult. vt cõmo-
tum defletum. Excipiuntur ista. s. itum ab eo
is. quitum a queo quis. citum a cieo. es. se-
cunde coniugatõnis situm a sino nis. litum
a lino nis. datum a do das. statum a sto stas.
satum. a sero seris. ratum a reor reris. rutum
a ruo ruis. que omnia in compositis breui-
antur in penul. vt concitum oblitum. dirutũ
circumdatum. ⁊ sic de singulis. Excipit am-
bitum ab ambio bis. quod ꝓdu. me. ⁊ statum
de sto as. ⁊ staturus que producit syllabã sta
Ablutum breuiauit Sedulius licentia poe
tica. Sed cõmuniter tenet q lutum de luo.
produ. primã. Verbalia in n desinentia ve-
nientia a verbis prime ⁊ quarte cõiugatiõis
venientia etiam a verbis tercie coniugatõis
desinentibus in vo. diuisas syllabas ꝓd. pe-
nul. vt amamen audimen acumen. Sed ve-
nientia a verbis secunde vel tercie coniuga-
tiõis non desinentibus in vo cor. penul. vt se
dimen tegimen. Desinentia in ilis a nomini
bus deriuata ꝓdu. penul. vt ab edes edilis.
a sedes sedilis a senex senilis. a puer pueri-
lis. ab anus anilis p̃ter parilis a par ris. qd
cor. Neutra in le terminata ꝓdu. mediã. vt
sedile monile ouile cubile. Desinẽtia in ilis
verbalia vel pticipialia cor. penult vt a fero
fertilis. ab vtor vtilis. a textus textilis. a fi-
ctus fictilis. Desinentia in aris a nominib⁹
siue verbis deriuata produ. penul. vt popu-
laris scholaris militaris. Denominatiua in
ela desinentia ꝓdu. penul. vt tutela cautela.
suadela candela. Denominatiua in na desi-
nentia ꝓdu. penul. vt doctrina regina. medi

cina leena. In vra desinentia produ. penul.
vt scriptura cesura tonsura. Desinẽtia i go.
trissyllaba vel vltra siue sint deriuatiua siue
primitiua siue composita ꝓdu. penul. vt vi-
rago compago imago chartago. similago ru
bigo erugo. Denominatiua in do desinentia
tam a nominibus q̃ a verbis vel participijs
deriuata mõ e. mõ i. longam habent ante do.
mõ u vt dulcedo. turpedo libido. cupido for
titudo. magnitudo. habitudo. Denominati
ua in al desinentia. si primitiua eorum habue-
rint penul. ꝓdu. ipsa quoq; longam habent
penul. vt ceruix ceruical. tribunus tribunal.
vectus vectigal. Si primitiua eorum habuerit
penult. breuem. ipsa quoq; habent penl. bre
uem. vt anim⁹ vel anima anĩal. Denoĩatiua
in etum habent penul. ꝓduc. vt rosetũ vine-
tum dumetũ. nucetũ quercetũ. Denominati
ua in bulum desinentia si habeant i. vel a an
te. ⁊ sint tetrasyllaba vel vltra. cor. i vel a an
te bulum. vt cunabulũ vocabulum. vestibu-
In ar desinentia a nominibus deriuata si cõ
sonantem habeant ante r. ꝓdu. pe. vt lacus
lacunar lupa lupanar. Si vero habent vocalẽ
corri. vt laqueus laquear. Ab hac regula ex
cipiunt subligar ⁊ specular. que corri. medi.
⁊ tabular etiam. Denominatiua a genitiuo
⁊ datiuo. addita tas cor. pe. vt bon⁹ boni bo
nitas ꝓbus probi probitas. rapax rapaci ra-
pacitas. Denominatiua in alis vel in ale. ꝓ
du. penul. vt animalis le. fluuialis le. Ver-
balis quoq; in elis desinentia ꝓdu. penul. vt
patruelis crudelis. fidelis. Denomiatiua si-
ue verbalia in orus. ꝓdu. penul. vt honorus
canorus sonorus. In osus desinentia ꝓdu.
penulti. vt ventosus. speciosus. virtuosus.
Denominatiua in at⁹ vel in itus vel in utus
produ. penult. vt tunicatus galeatus mari-
tus. turritus cornutus astutus. Possessiua
in icus desinentia corri. penult. vt italicus.
iliacus. Possessiua in nus a duabus arbori
bus. corri. penul. vt oleaginus ⁊ faginus Et
eb aduerbijs temporalibus. vt crastrinus et
serotinus. In tinus si non habent t. a primi
tiuis corri. pe. vt diutinus crastinus. Si ha-
bent t. ꝓdu. vt a matuta matutinus media-
stinus a medio ⁊ stando vl tenẽdo. Hyacin-
thin⁹ adamantin⁹ ⁊ amethistin⁹ corr. pe. in
versu ſm poetas. s in ꝓsa acuunt. Scdm em
vitatẽ breuiant pe. byssin⁹ smaragdinus coc
cinus. hyacintinus adamantinus. ametisti-
nus. crystallinus. qr poete corripiunt noĩa q̃
sumunt a nominib⁹ lapidũ vel florum. Et regu
la prisciani de talibus possessiuis ꝓducen-
dis intelligit de latinis. ꝑdicta aũt sumũt a
grecis. Sz in inus desinentia acuit vsus in
prosa. Unum est etiã qd corr. q̃uis non su-
matur a flore vel lapide. vt murinus a mure.

arbore. Possessiua a primitiuis in a venien-
tia: produ. penul. vt a silla sillanus. ⁊ a rho-
ma rhomanus. Item a pluralibus dipthon
gatis produ. pe. vt a thebe thebanus. Item
a nominibus in ius vł aduerbijs in e. habēt
ante pe. longam vt Pompeius pompeianꝰ.
Julius iulianus. quotidie quotidianus me
ridies meridianus. Item a desinentibus in
cus vel in culus. habent produ. a pe. vt rusti
cus rusticanus. tusculus tusculanus. que a
bissillabis produ. i. mediam. vt porcus por-
cinus. Item a neutris in um habent a ꝓdu.
vt oppiduꝫ oppidanus. Itē plerūqꝫ a tercia
declinatōe hñt a ꝓductā. vt mons montanꝰ
sol solanus. Item neutra in e dant i. produ-
ctam. vt mare marinus. preneste prenestinꝰ.
Item que habent pares sillabas in nomina
tiuo ⁊ genitiuo dant i. productā. vt hercules
lis. herculinus. verres verris verrinus. Itē
a nominibus brutorum habent i. productaꝫ
vt aper aprinus. ceruus ceruinꝰ. formica for
micinus. I vel e ante culus vel cula semper
recipit accentum breuem in prosa. vt ignicu
lus. ouicula. nubecula. vulpecula. Neutra
in or desinentia ⁊ greca in or cor. penulti. in
obliquis vt marmor oris. ⁊ deriuata a primi
tiuis corripientibus pe. vt memor memoris.
a memoro as. quod cor. me. ⁊ bicorpor bicor
poris. quod componitur ab hoc nomine cor
pus. quod cor. pe. in obliquis cetera produ.
penul. in genitiuo. vt amor amoris vxor vxo
ris. arbor arboris. non seruat regulam. quia
deriuatur a robor oris. quod cor. me. in obli
quis. Indecor indecoris cor. pe. i obliquis.
quia olim antiqui corripiebant decor oris in
obliquis. Ista nomia femur oris. robur oris
ebur boris. iecor coris cor. pe. in obliqꝫs. In
ix masculina latina cor. pe. in obliquis. vt ca
lix icis. fornix icis. Barbara quoqꝫ vt volux
volucis. In ex ꝗqꝫ e in i. cor. mutata vt apex
apicis. vertex verticis. remex migis. preter
veruex veruecis. Neutra in us d vel l vel n.
vel p p̄cedentibus e cor. habent in obliqꝫs.
vt pondus deris. olus oleris. onus oneris.
opꝰ ris. Neutra in ar deriuata ꝓ. pe. a in ob
liquis. vt calcar aris. torcular laris preter iu
bar quod breuiatur in obliquis. Teste Vir
gilio. Iubare ex orto. Aduerbia que fiunt a
datiuo per additōnem ter breuiantur. vt for
titer feliciter. Aratrum semper deberet pro-
ducere mediam. quiā a vocalis semper natu
raliter longa videtur. vt arabam. arator ara-
trix. arare. Iuuenalis cor. pe. huius dictōis
bombicinus dicens. Delicias ⁊ panniculos
bombicinos vrit. Attende ꝙ nomina a ciui
tatibus vel locis alijs sumpta que videntur
patria siue gentilia cum reperiantur in bib-
lia ita in pro. pe. ⁊ sunt cōmunis generis. vt
hierosolimita. ascalonita. Si vero terminen
tur in ites producūt penł. ⁊ sunt masculi. ge
neris. ⁊ prime declinationis vel tercie. vt the
sbites te vł tis ƀm artem. Si vero terminanť
in itis ꝓ. me. seu pe. ⁊ breuiāť in gtō crescēte
in itidis. vt moabitis itidis. amonitis itidis
No. ꝙ nō p̄t recte accētuare ꝗ nescit ꝯiuga
tiōes verboꝝ distinguere ⁊ obseruare. nā quā
do in prima coniugatione venitur ad trysilla
bas vel tetrasyllabas partes. semper produ-
cenda est penultima vt in amo mas. amamus
amatis. amabam bas. amabamus batis ⁊c̄.
Excipitur preteritum plusqꝫperfectum quod
corripit penul. in tetrasyllabis. vt amaueraꝫ
ras rat ⁊ futurum indicatiui eiusdeꝫ in p̄mis
⁊ secundis personis pluralibus vt amabimꝰ
bitis. ⁊ preteritum perfectum ⁊ plusqꝫperfe-
ctum. ⁊ futurum subiunctiui. Excipiuntur ta
men ab hac regula quedā irregularia in hoc
versu comprehensa que non seruant omnino
formam in preteritis. vnde v̄sus. Ere do do
mi iu sto pli co fri so ne ue la se cu to. De ver
bo autem do das nota ꝙ in compositis debe
mus corripere a quando venit penulti. ⁊ de-
bemus e producere preterqꝫ in preterito. vn
de versus. In do das verbo si sit polisyllaba
noscas. Or de longatur sed da semper breui
atur. Preteritum detur breuibus tamē e bre
uietur. Secunda coniugatio in trisyllabis vł
vltra semꝑ cor. penul. in prima persona. vt se
deo. video. rubeo. In plurali presentis tem-
poris indicatiui modi semꝑ ꝓdu. pe. prime ⁊
secunde persone. vt sedemus sedetis. ⁊ in to
to preterito imperfecto ꝓducit penul. in tri-
syllabis vel vltra. vt sedebam bas. bat. sede-
bamus batis bant. De p̄terito ꝑfecto nō po-
test dari certa regula. nisi ꝙ in facientibꝰ pre
teritū in vi. plures syllabas semper i penulť.
cor. in plurali. vt docuimus. erubuimus. et ē
verum in quolibet verbo ⁊ coniugatione. vt
fuimus. ꝓuimus. amauimus. sedimus. legi
mus. audiuimus. In preterito plusqꝫperfe-
cto corripit penulti. in toto singulari. vt sede
ram ras rat. Et in tercia persona pluralis nu
meri sederant. in futuro trissył. ⁊ vltra produ
cit penultimam in toto singulari. vt docebo.
cebis bit. ⁊ in tercia pluralis numeri. vt do-
cebunt. In presenti imperatiui producit pe-
nul. in prima ⁊ secunda persona pluralis nu
meri. vt sedeamus. sedete. In futuro trissyl-
la. ⁊ vltra producit penul. per totum. In pre
senti coniuncto optatiui ⁊ preterito coniun-
cto eiusdem ꝓdu. penul. per totum. in futuro
producit. prima ⁊ secunda pluralis numeri.
In presenti subiunctiui similiter. In prete-
rito imperfecto producit omnes. In preteri
to perfecto corripit omnes. In plusqꝫperfe-
cto ꝓducit omnes. In futuro corripit omēs
In infinitiuo ꝓducit penultimā in trisylla-
bis ⁊ vltra. am tin p̄senti qꝫ in p̄terito perfe-

rito ꝛ plusq̄perfecto. In secunda coniugatio
ne semper e penl'. ꝓdu. ante re. tam in actiuo
q̄ in passiuo ꝛ deponenti. excepto futuro do
cedere. In tercia cōiugatione prima ꝛ secun-
da pluralis numeri indicatiui modi cor. penl'
ti. vt legimus legitis. In p̄terito imperfecto
ꝓdu. penul. per totum. In preterito perfecto
ꝓdu. secunda singularis numeri. a secunda ꝛ
tercia pluralis numeri. In preterito plusq̄p
fecto ꝓdu. prima ꝛ secunda pluralis numeri.
In imperatiuo produ. prima persona plura-
lis numeri in presenti. In futuro produ. om
nes pluralis numeri. In presenti optatiui ꝓ
du. prima ꝛ secunda pluralis numeri. In p̄-
terito coniunctiuo ꝓduc̄. omnes. In futuro
produ. prima ꝛ secunda pluralis numeri. In
presenti subiunctiui similiter. in preterito im
perfecto similiter. in preterito perfecto corri.
om̄es. in preterito plusq̄perfecto produ. om
nes. in futuro cor. omnes. Presens infiniti-
ui cor. preteritum e p ante re cor. semꝑ in ter
cia coniugatione. nisi in preterito actiui. ꝛ in
futuro passiui. Quarta coniugatio ꝓdu. pri
mam ꝛ secundam presentis indicatiui modi
pluralis numeri. ꝛ totum p̄teritum imperfe-
ctum. ꝛ in trissyllabis ꝛ vltra totuꝫ preteritū
ꝑfectum excepta prima persona pluralis nu-
meri. nisi interuenerit sincopa. In preterito
plusq̄ perfecto produ. prima ꝛ secunda pl'is
numeri. sic ꝛ in futuro. Sic ꝛ in presenti im-
peratiui modi. in futuro produ. om̄es in tris
syllabis. in p̄senti optatiui ꝓducit omnes in
trissyllabis ꝛ vltra. ꝛ in p̄terito sil'r. in futuro
produ. prima ꝛ secūda pluralis numeri. sic et
in presenti subiunctiui. In preterito imꝑfe-
cto omnes produ. in p̄terito perfecto omnes
cor. in p̄terito plusq̄perfecto omnes produ.
in futuro omnes cor. In infinitiuo ꝓdu. pe.
in trissyllabis in presenti p̄terito ꝛ futuro qd̄
sumitur ex supino. I pe. ante re. semꝑ prod̄.
In quarta coniugatione. A ante re. vel ris.
produ. in qualibet coniugatione. vt amaris
vel amare. docearis vel doceare. legaris vel
re. audiaris vel re. preter do das cū suis com
positis quādo remanet prime coniugationis
E pe. ante runt vel re produ. in preteritis cu
iuslibet coniugationis. E pe. ante ris vl're nō
precedente b. produ. in qualibet coniugatio
ne. nisi in presenti tercie cōiugationis. E pe.
ante ris vel re p̄cedente b. semꝑ cor. Quatu-
or sunt verba q̄ non sequunt̄ has regulas vt
sum volo. fero ꝛ edo. De volo dī. v. Vellevel
lum vellē sunt vultis anormala vis vult. Itē
in istis sex locis ē anormalū in q̄bus sequūt̄
alia verba que ꝓferant̄ sicut illa. Alia etiam
deficiūt in p̄nti. vt odi noui cepi. ꝛ memini. q̄
aptant̄ tercie cōiu. Aio is quarte cōiu. est in
imꝑatiuo ai. Inquio is. tercie cōiu. ē. inque.
inqueāt. Forē res ret fore. nō hꝫ plus. Que-
sumus ex queso tm̄. nec plura requirit. Aue.
auete. salue saluete. vale valete sunt secunde
cōiugati. Incipit incipiūt. explicit expliciūt.
tercie cōiuga. Infit. i. dixit. vel dicit̄ faxo. id
est faciā. Cedo. i. dic. Ausim ausis. ausis. id ē
audeam as at in subiūctiuo. Apagesis in im
peratiuo. Apagite. i. q̄esce ꝛ quiescite. Ouat
id ē letat̄. ouant ꝛ ouans. nō plus repitur in
vsu. Nota q̄ vocalis ante vocaleꝫ in latinis
dictionib⁹ corripit̄. vt caprea. fouea. video.
doceo ꝛ similia. Excipit̄ genitiuus in ius. vt
illius. istius. tamen alterius cor. q2 in duab⁹
syllabis superat nt̄m. Alius aūt in ntio cor.
ſ in gt̄o ꝓdu. Excipit̄ etiā gt̄ūs ꝛ dt̄ūs quin
te declinationis desinens in ei. ꝓducit̄ eñ si
habet ei vocalem ante se. vt diei ꝛ aciei. si au
tem consonantē corripit̄. vt fidei. De grecis
aūt ꝛ peregrinis hec tibi sit regula. Quoniaꝫ
nomina feminina consueuerūt pro. vt ostrea
Chorea. galathea. medea. platea ꝛc̄. In ia si
sunt nomina mulierum ꝓducta ꝓnunciam⁹
vt maria. argia ꝛc̄. Si aūt descendunt a ma-
sculino breuiamus. vt a claudius claudia. a
iulius iulia. Excipit̄ Lucia que producitur.
Tetrasyllaba ꝛ vltra breuiat vsus noster. vt
athalia. anastasia. cecilia. ꝛ cetera silia. q̄uis
quorundam vsus longa ꝓnunciet. Nomina
regionū in ia latina cor. q̄uis greca pl⁹ acuā
tur. vt dicit Priscia. in. vij. vt lybia syria ꝛc̄.
In appellatiuis vsum tene. nam regule gre-
ce a latinis ignorant̄. hoc tamē acuere in pe
nul. solemus. sicut ē agonia. allegoria. armo
nia. Epiphania. hierachia. phantasia. logia.
ꝛ ab eo composita. vt genealogia. theologia.
tropologia. melodia. phisonomia. symonia.
symphonia. psalmodia. vsia. Modo illa in
antepenl'. acuimus castrimargia. latria. Ne-
omenia. schenophegia. Nomen in eas solet
ꝓduci vt. Andreas. eneas. egeas. Masculi
nū in ias solet produci. vt Helias. hieremias
ꝛc̄. ſ nomen fe. cor. vt Herodias. Nomen in
aus ꝛ in eus solet produci. vt Menela⁹ bar
tholomeus. Nomen in eum. vt Canopeum.
mausoleū produ. ſ Ptolomeū lꝫ cōmunius
produ. a quibusdam tamē cor. Nomē in ius
qd̄ grece dicit̄ in os cor. vt Cornelius. Clau
dius. tullius ꝛc̄. Reliqua nomina breuiātur
ꝛ in fine acuunt̄. vt bersabee. gelboe. ꝛ cete-
ra huiusmodi.

Finis.

Incipit breuiloquus vocabularius.

A.a. domine deus ecce nescio loq̄. quia puer ego sum. Hieremie. i. Licet istud verbum ꝓpheticū ab ipso ꝓpheta alio fine sit enarratum. tamen nō absq̄ metaphora quadam nostro ꝓposito ꝑ aliquali elucidatione applicari potest. vt sic quilibet puer inscius existens ꝓuerbia vocabula benevsitata vix intelligēs. licite potest dicere. ecce nescio loqui. i. nō possum mentis conceptū exprimere quod tamen maxime oportunū ⁊ necessarium est curā animarū agentibꝰ. ⁊ qui gregulū cōmissum pastu vite. i. sacra scriptura que sc̄ptis cōprehendit pascere dn̄t ⁊ exemplis. Presupponit nanq̄ in qualibet scientia iuxta dictū phi. i. posteriorū. scire quid nominis est principiū doctrine. Etiā dicit Remigiꝰ Nisi nomen rei scieris cognitio rerū perit Sed q̄muis diuina pagina litteraliter intellecta. vt ait apl's. ij. Corꝝ. iij. occidat. tamē adolescēti necessariū est vt ipse prius eam litteraliter q̄ spūaliter intelligat. Nāq̄ vinū de torculari eijcere quō q̄s poterit. si racemos in eo cōprimere primitus nō agnouit. Uerū cū dictiones rare ⁊ verba insolita intellectū sepius ꝑuertere solent et quēadmodū frutex seu arbustū laboriosum impedit arantē. ita ip̄a ignorātia rararꝫ dictionū ⁊ vocabuloꝝ lectoris animū ꝓcedere nō sinit ad ꝑfectū. Hec animaduertēdo ob necessitatē paupeꝝ q̄d nominis ignorantium. rara ⁊ īcōsueta vocabula sicut ab alijs abstracta sunt ꝓ posse in vnū fideliter colligā sup ordine cōpetenti ad inueniendum quodlibet lucidiori mō quo potero ordinādo. Licet xp̄o Isidorꝰ. Papias. Brito. ⁊ Alanus. alijq̄ q̄plurimi magistri satꝪ d̄ his tractauerūt. a q̄bus etiā hoc opus receptū ē. attamē ob causam p̄fatam hoc opꝰ p̄ns aggrediar. Quorundā nāq̄ volumina ita sunt ꝓlixa ⁊ magno precio comparāda vt tenuis nostraꝝ rerū facultas ea non sufficit cōparare. Quorundam q̄z ita sunt accurtata ⁊ sparsim ⁊ inordinate cōscripta vt paucus in eis fructus carpi pōt nisi valde diligenter requirat̄. ꝙ oīa reformata ⁊ emendata. etiā a quocūq̄ vt sic fierēt summopere ē affectandū. Idcirco p̄ntem laborē aggrediens. vniuersis supplico cū Goffredo in nouella poetria sic dicente. quatenꝰ nemo mihi molestus existens stimulis me pungat inuidie. Si q̄ tanq̄ inscius ⁊ ignaꝛus adduxero patiētiā ī me habe Tu etem̄ limia charitatis fraterne corrige. ⁊ si in aliquibus deuiauero. nō mihi ex toto s̄ a quibus recipio imputet̄. Unde. Poscoq̄ doctores iuuenes simꝪ ⁊ seniores. Ut queuis dicta liment hic nō bene scripta Q̄ō minꝰ est supple qō plus abrade qō hirtū come. qō obscurū declara. qō viciosum emenda. a curis istis sunt omnia sana. Et in principio cuiuslibet opis inuocādus ē pat̄ oīm rerū. s. deus quo p̄termisso nullū rite fundat̄ exordiū. vt dicit Boetius. in. iij. de cō solꝪ. p̄hie. Ut ait quidā. Absq̄ deo facta sua q̄ disponere curat. huius amor vere nō multo tp̄e durat. Dicit̄ ergo in speculo grāmatice. Te precor omnipotens vt me tua gratia gratū. Ad finē ducat nauigantē ꝑ mare latū. Hic scribendarū doctrinarū variarū. Ut possint clero q̄ scribo valere nouello. Ut aūt istud qō a lectore in libro isto q̄ritur facilꝰ inueniat̄. posui vocabula s̄m ordinē alphabeti. ⁊ est ordo alphabeti nō solū in primis ⁊ secūdis lr̄is vocabuloꝝ s̄positorum. s̄ etiam in tertijs ⁊ quartis ⁊ ceteris lr̄is sequētibus vsq̄ in finem eorum Uerbi gratia. Aaron stat ante abacuch ex eo q̄r licet ambe in hac lr̄a incipiūt. tamen secūda lr̄a in aaron precedit sc̄dam litterā in abacuch. Etiā acetū stat ante acidum. q̄r licet in ipsis prime due lr̄e cōcordāt. tamē tercia littera in acetum precedit terciam in acidū. ⁊ quarta littera in actor precedit q̄rtā in actrix ⁊ sic de alijs. Et licet talis ordinatio seu ordo in aliq̄bꝰ vocabulis nō precise obseruat̄ vꝪ forte hoc est ꝓpter aliquā conuenientiā simul positoꝝ. vel forte ex inaduertentia. Ad meliorē aūt intellectum ⁊ memoriam firmiorem applicaui quibusdā vocabulis versus ex diuersis auctoribus collectos.

Quoniamquidem presens collectio arti deseruit grāmatice. que s̄m q̄sdā in sillabā in dictionē ⁊ orationē diuidit̄. A lr̄a s̄m Isi. i. i. li. Ethymologiarū in omnibus linguis prior est. q̄r ip̄a nascentiū ora aperit. De quo d̄r in hystorijs. Masculus recenter natus eiulando dicit ⁊ clamat. a. femina xp̄o. e. Uñ. E. ꝓfert aut a. quisquis ꝓcedit ab Eua. Presentis q̄z opis ꝓsecutio ꝑ lr̄as alphabeti distinguit̄ ideo a primis lr̄is nō tantū latinorū s̄ etiā hebreoꝝ ⁊ grecoꝝ incipiamus. ordinem tn̄ latinarū lr̄arum triplici alphabeto specialiter ꝓsequēdo. s. nominū verboꝝ ac partium indeclinabilium.

Aleph igitur prima littera hebreoꝝ vꝪ hebraici alphabeti est. ⁊ interpretat̄ doctrina vꝪ

via vel beatitudo. Et ē sensus. Doctrinale le legis est via ad beatitudinem eternam.

Alpha grecoꝝ ē ꝑma lr̄a. ⁊ dr̄ initium latine Vn̄ Apoca. vl. Ego suꝫ alpha ⁊ o. ⁊ o grece est finis latine. Et est sensus. Ego sum principiū ⁊ finis.

A vero ꝑma lr̄a nostroꝝ vl' latinici alphabeti est cui ẜm Priscia. tria accidūt. s. nomē q̄tū ad vocē. figura q̄tū ad ptractionem. potestas q̄tū ad correptionē ⁊ ꝓductionē Etiā vt idē dicit. A est nomē indecli. n. g. ⁊ oēs alie lr̄e. vt a. vel b. vel. c. ⁊ sic d̄ alijs est lr̄a vl' figura triangularis. Qn̄q3 a est ꝑpositio. vt a summo vsq3 deorsum. qn̄q3 est interiectio dolētis. vt patet in verbis Hieremie. que in principio themat' dicta sunt scilicet. A. a. a. domine ⁊c̄.

A ante A vel B

a Alma. i. virgo abscondita vel secreta

Aaron indecli. magn⁹ vel fortitudo interpretatur et frater moysi erat.

Ab indecli. nomē ẜm hebreos dr̄ mensis augustus etiā ē ꝑpositio. vt pꝫ loco suo.

Abacuch est nomen prophete. ⁊ interpretatur amplexās vel luctator.

Abaccidentibus vna dictio indecli. dr̄ ille q̄ scribebat acēna. ita exponit'. ij. Esdre. iij.

Abactor. m. t. ē fur iumentoꝝ vl' pecoꝝ queꝫ vulgo abigeum vocamus ab abigendo. Unde latrones etiam abactores dicimus

Abactrix. f. t. m'lier dr̄ faciens sicut abactor.

Abactus. a. um. i. fugat⁹. dispsus. separatus

Abacus. m. s. ē ꝓpriū nomē. ⁊ vt quidam dicūt ph̄s fuit in arithmetica. vl' abacus dr̄ ab abax qd̄ interp̄tat' decē. q2 i abaco sūt decē arcus sese decuplātes. in ꝑmo est vnitas. in secūdo denarius. in tercio centenarius. Est etiā abacus vl' abax v'ga geometrie vel tabula quam habent ph̄i vbi figuras in puluere supposito faciunt que alio nomine dicitur pinax.

Abax etiā vel abac⁹ dr̄ suꝑior ps capitelli. i. saxū q̄drangulare qd̄ suꝑ colūnas ponit'. dicit' etiā quelibet mensa marmorea.

Abalienatus a. um. i. perfecte alienatus.

Abamita. f. p. est soror abaui. ff. de gra. l. iurisconsultus. §. auunculus.

Abarcenum. n. s. id est inhonestum.

Abaneth dr̄ subucula vel camisea linea. vel cingulum sacerdotale rotunduꝫ polymita arte ex cocco purpura ⁊ hyacincto ꝯtextū.

Abarim dicitur mons in quo obijt moyses. vt habetur Deut'. xxxij.

Abas ꝓpriū nomē cuiusdā viri vn̄. Quidaꝫ dictus abas. monachorū fit pater abbas.

Abaso dr̄ domus infinita vel infirmi. ⁊ dicit' ab a qd̄ est sine. ⁊ basis. i. fundamentum.

Abatis. cō. t. me. cor. indecli. q̄ vel q̄ cū bato diuidit auenā vel alia frumenta. Vn̄ Abatis ad cenam dat equis abbatis auenam.

Abauia. f. p. dicit' mater ꝓaui vel ꝓauie. ff. de gra. l. iuriscōsultus. §. quarto gradu.

Abauunculus. m. s. est frater abauie.

Abauus. m. s. me. cor. dr̄ pr̄ proaui. Vn̄ abauus dr̄ pr̄ pr̄is mei. ẜ ꝓau⁹ dr̄ pr̄ aui. ẜ abauus dr̄ pr̄ ꝓaui. ẜ atau⁹ dr̄ pr̄ abaui. sed tritauus dr̄ pr̄ ataui ⁊ h̄ ascendēdo. sil'r descēdēdo nepos dr̄ filius filij vl' filie mee ⁊ neptis filia filij vl' filie mee. ẜ ꝓnepos filius nepot' ab nepos fili⁹ ꝓnepot'. atnepos fili⁹ abnepotis. ⁊ trinepos fili⁹ atnepot'. vn̄ Est auus ꝓau⁹ abau⁹ atauus; tritauusq3. Et sic ind̄ nepos. ꝓ. ab. at. tri. suscipit hec vox. Et sicut auus ⁊ nepos ꝯponūt' cū ꝓ. ab. at. tri. sic etiaꝫ neptis socer. socrus nurus. gener. ⁊ similia. vt ꝓsocer. i. pater soceri. prosocrus. i. mater socrus mee ⁊c̄.

Abax vide supra. in abacus.

Abba ẜm Pap̄. syrū ⁊ hebreū ē. ⁊ inť p̄tatur pr̄. ⁊ accentuat' i fine iux̄ istos v'sus. Ois barbara vox nō declinatata latine. Accentum super extremam seruabit acutum.

Abbas. m. t. me. ꝓ. dr̄ pr̄ monachoꝝ. In̄ abbatio dr̄ ꝑlatio vel dignitas abbatis. Vn̄ Abba pr̄ signat hinc absalō exit ⁊ abbas.

Abbatissa. f. p. dr̄ mr̄ monialium vl' domina.

Abdenago indecli. interp̄tat' ꝟuiens taceo. Et erat vn⁹ de trib⁹ pueris q̄ fuerūt i camino ignis ⁊ accentuat' i fine. Idē ⁊ asarias

Abdera ē t'ra in q̄ kal'. ianuarij hoīes indigene vnū emptū ꝓ capitib⁹ oīm deuotū lapidabāt. vn̄ Oui. i Ibim. Aut te deuoueat certis abdera diebus.

Abderides dr̄ saturnus a lapide quē pro ioue deuorauit. que grece dicitur abadir.

Abdias seruus domini interpretatur.

Abdicatoriū. n. s. dr̄ locus habilis ad abdicandū. ⁊ deriuatur ab abdico as.

Abdiciū dr̄ secretū occultum vel absconditū

Abdomē. n. t. grece dr̄ pīguedo carnis latie ⁊ ē ꝓprie pinguedo que est in ventre porci vel porce. Unde Iuuenalis. Atq3 bonam tenere placant abdomine porce.

Abdomitū. n. s. ē pīguedo latēs i ossib⁹ carniū decoctaꝝ. Et dr̄ ab abdo. is. i. abscōdo q2 talis pinguedo abscondita est in ossib⁹

Abel ꝓpriū nomē viri. ⁊ fuit fili⁹ ade ⁊ interp̄tat' luct⁹ q2 pr̄ ei⁹ p ducētos ānos lugebat ꝓ eo qn̄ inťfect⁹ fuit a fr̄e suo Cayn. ⁊ noluit adā euā vxorē ei⁹ cog̃scere ꝓpť tale nephas Cain nisi ex diuio iussu. vt h̄r i glos. suꝑ gen̄. ⁊ ponit' trāsumptiue i scola. hist. Al' inťp̄tat' vapor vl' fum⁹ q̄ cito trāsitu-

rus qꝛ cū.xxx.eēt annoꝝ occidit eū frat̄ su
us. Ul' qꝛ ſm Joſephū nō reliq̄t ſemē ſup
terrā. Uel etiā interp̄tat̄ inſt⁹ ꝓpt̄ holocau
ſtū. Abel etiā d̄ꝛ lapis ſup quē arca dñi fu
it poſita. vl' loc⁹ vbi ſteterat arca. vtꝫ ī Ge
ne. Abi abel eſt nomē ciuitat̄ q̄ pri⁹ Beth
ſames dicebat̄. Uñ. Uox abba pat̄. ꝫ abel
Abela ꝓpriū nomē ciui⸗ (luct⁹ lapis ⁊ vir.
tatis vl' nomē lapidis ſup quē arca dñi fu
Abelton d̄ꝛ lapis p̄cioſus diſpo (it poſita.
ſitus ad modum ferri.
Abeſtis inteſtina beſtiarū aſpiciens.
Abeſus a.ū.pe.ꝓ.i.circūquaqꝫ ꝯmeſt⁹ ⁊ coꝛ
roſus ⁊ componit̄ ab am. ⁊ circū. ⁊ eſus.
Abia interp̄tat̄ pater dñs. Et fuit fili⁹ Ro⸗
boā. vñ. Poſt roboā regnū ſuſcepit Abia
Abiect⁹ a.ū.i.ꝓcul iact⁹ vilis vl' (coronā
ꝯtempt⁹. ⁊ venit ab abijcio. Jnd̄ abiectio
onis.i.vilitas ꝓcul iactio vl' cōtemptus.
Abies tis.f.t.eſt nomen arboꝛis. ⁊ d̄ꝛ ab ab
eundo. eo ꝙ p̄ ceteris arboꝛib⁹ longe eat
⁊ in excelſum pꝛomineat. Jnde abien⁹ per
n.ſine g. ⁊ abiegn⁹ cum g.ſm quoſdā ī eo
dem ſenſu.i.de abiete exiſtens. Jñ abieta⸗
rius.i.carpentari⁹ q̄ de abiete opat̄. Jteꝫ
abies repit̄ etiā in q̄nta declinatiōe. vnde
Claudian⁹ Et ſectas abies. Sꝫ ſm Uirgi
liū d̄ꝛ abiete ſecta. Uñ. Exabies abietis fit
exabies abiei.
Abiecula.f.p.pe.coꝛ.i.parua abies.
Abiges gis.m.t.i.fur iumentoꝝ ⁊ pecoꝝ eo
ꝙ ip̄a abigat alioꝛſum vt cōpetenti⁹ ea fu
rari poſſit. Sꝫ abiegeat⁹ dicit̄ tale furtuꝫ
vel etiam terrefactio ip̄oꝝ pecudum.
Abige⁹. vide ſ̄.in abactoꝛ. vel abigeus ſm
Pap̄. d̄ꝛ qui ſeducit alienum ſeruum.
Abimelech interp̄tat̄ pr̄ me⁹ rex vel lingēs
ſanguinē. ⁊ eſt cōe nomen oīm regū pale⸗
Abiona interp̄tat̄ deſideriū ꝯcu⸗ (ſtinoꝝ
piſcentie.
Abinteſtato.i.ſine teſtamento. vt iſte ē moꝛ
tuus abinteſtato.i.ſine teſtamento.
Abiram interp̄tat̄ pꝛimitiu⁹ vel pꝛimitialis
Abiſac interpꝛetat̄ patris riſus.
Abyſſus.f.s.eſt ꝓfunditas aquaꝝ impene⸗
trabilis a qua fontes ⁊ flumina ꝓcedūt et
ꝑ occultas venas ad matriceꝫ abyſſum re
uertunt̄. ⁊ d̄ꝛ abyſſus quaſi adipſus qꝛ ad
ip̄am reuertunt̄. vl' quaſi abuiſus. qꝛ eius
altitudo cerni nō pōt. Uñ ꝓfunditas ſcri⸗
pturarū d̄ꝛ abyſſus. vl' d̄ꝛ ab a qđ eſt ſine ⁊
byſſus qđ eſt gen⁹ lini candidiſſimi q̄ſi ſi⸗
ne byſſo.i.candoꝛe. Uel ab a qđ ē ſine ⁊ ba
ſis fundamentū. vl' d̄ꝛ infern⁹.
Abitio onis.f.t.id eſt receſſio.
Abiud interp̄tat̄ pater meus.
Abiuratio.f.t.eſt rei credite abnegatio.

Ablactatio.f.t.i.a lacte remotio. Et vt dicit
magiſter in hyſtoꝛijs triplex eſt ablactatio
Pꝛīa a lacte mām̄ille q̄ fit in tercio anno.
Scđa a lacte infantie q̄ fit in ſeptimo āno
Tercia a lacte puericie q̄ fit in duodecimo
⁊ ſic amouet̄ puer a nutrice a pedagogo ⁊
Ablactat⁹ a.ū.i.a lacte amot⁹ (tutoꝛe.
Ablas cō.c.dicit̄ ſtult⁹. inſipiens.
Ablatiuus a.um. qui aufert vl' ponit̄ ꝓ caſu
qui eſt auferentium.
Abliurigo.inis.f.p.pe.ꝓdu.id eſt ꝓdigali⸗
tas deuaſtatio vel voꝛacitas.
Abliguritoꝛ.m.t.i.conſumptoꝛ vl' guloſus.
Jñ abliguritio.i.voꝛacitas vel guloſitas.
Ablegumina.n.t.ſunt ptes extoꝛum.
Ablucinatio nis.f.t.i.lucis alienatio et ab⸗
ſentatio. ⁊ deriuat̄ ab ablucino.
Ablutes tiū.pl'is numeri ſūt loca cenoſa et
aq̄ plena q̄ ⁊ ablutia dicunt̄ ⁊ dicūt̄ ſic ab
abluēdo ꝑ ꝯ̄riū. qꝛ minime ſunt abluta.
Abluuio.f.t.inundatio ſoꝛdium.
Abmatertera .f.p. eſt ſoꝛoꝛ abauie.inſti.de
Abnepos eſt fili⁹ ne (gra. §.tercio gradu
potis ſicut nepos filius filij vel filie.
Abneptis eſt filia nepotis vel neptis.
Abnoꝛmis.i.defoꝛmis:turpis:inanis:gran
dis:irregularis:illiterat⁹:craſſus. Unde
Oꝛa. Ruſtic⁹ abnoꝛmis ſapiēſ craſſaqꝫ mi
Abolitio eſt accuſatiōis inſtitute (nerua.
peremptio vl' abſolutio q̄ nomen alic⁹ qui
accuſauit cū om̄i inſcriptōne tam facta in
totum abolet̄ remiſſa neceſſitate accuſan⸗
di.ff.de abo.l.abolitio.
Abolit⁹ a.um.medi.coꝛ.i.deletus deſtruct⁹
ꝯſumpt⁹ deuaſtat⁹. Roꝝ.iiij. Exinanita ē
Abolla le.f.p.eſt (fides. abolita ē ꝓmiſſio.
gen⁹ veſtis ſenatoꝛie. ⁊ d̄ꝛ ſic q̄ſi abulla eo
ꝙ vndiqꝫ ſit bullata. vñ. Undiqꝫ bullata
veſtꝭ dicat̄ abolla.
Abomintū.n.s.d̄ꝛ execratio.
Abominoſus a.um.i.plen⁹ foꝛtuna. ab ab ⁊
Aboꝛigines.pe.coꝛ.pl'is nūeri vel (omen
oboꝛigo inis. ſūt ſupflue frutices q̄ nō na
turalit̄ ꝫ vicioſe ī arboꝛib⁹ ⁊ cāpis oꝛiunt̄
Et dicunt̄ q̄ſi ſeoꝛſū ab oꝛigine. nō qꝛ non
habeāt oꝛiginē. ꝫ qꝛ nō naturalē. Jtē abo
rigines nis.cō.t.i.ruſtic⁹ agreſtis ⁊ igno⸗
bil'. vñ Saluſti⁹. Cūqꝫ his aboꝛigines ge⸗
Aboꝛtiu⁹.m.s.ē puer (nus hoīm agreſte.
vl' alter fet⁹ añ debitū tp̄s nat⁹: ⁊ d̄ꝛ ſic nō
ꝙ nō oꝛiat̄: ꝫ aboꝛiat̄. ſm Jſid̄.li.x. Ul' d̄ꝛ
abſciſus de aluo m̄ris quā doloꝛ prus in⸗
ceſſabilit̄ cogit expirare. Sꝫ paul⁹ dicit ſe
aboꝛtiuū qꝛ xp̄m in carne nō vidit. vl' extra
tp̄s renat⁹ in xp̄o aplatū accepit. Ul' d̄ꝛ il⸗
le q̄ ē moꝛtu⁹ nat⁹. vl' q̄ ad pn̄iam xp̄i non
venit. vñ. Extat aboꝛtiu⁹ nō certo tp̄e nat⁹

Est abortiu⁹ q̃ cesus tract⁹ ab aluo Post/
humus est natus post exeq̃as genitoris.
Abortus a.um.ab orior nõ q2 nõ oriat᷑ ꝟ ab
oriat᷑.q̃.s.naturaliter nõ est natus.
Abpatruus est frater abaui vl' abauie.
Abra interp̃tat᷑ speculũ.⁊ ſm Hug. ꝺ2 ancil
la libertatis. Etiã est ꝓpriũ nomen puelle.
Vñ legit᷑ Judith.x. Habuit pedissequam
noĩe abra.⁊ ꝺ2 abra q̃si abara.q2 ad aram
et de aris antiq̃tus puelle ducebant᷑. Vñ
Abra pedissequa nomen ꝓpriũq3 puelle
Abram cõponit᷑ ab abba qꝺ ē pr̃.⁊ ram qꝺ ē
excessus. Vñ Abrã q̃i abbarã.i.pr̃ excelsus
⁊ addita est ei a lr̃a.⁊ dict⁹ est abraã.qꝺ so
nat pr̃ multaꝝ ⁊ subaudit᷑ gentiũ.⁊ d3 scri
bi sine aspiratõe. Vñ. Est abraã pr̃ excelsus
pr̃ ⁊ ppl'oꝝ. Fert᷑ ml'toꝝ.tũc a supadditur
Ab re.i.sine cã.vt hr̃ in.l.si q̃s ser/ (vna.
uo ꝑsuaserit.C.ꝺ fur.⁊ ꝺ iudi.l. ꝯsẽtaneũ
Abreptitius.m.s.id est furiosus.
Abreth interpretat᷑ pater tenerrimus.
Abrogãs.i.detrahẽs: vel iactans vel humi/
lis. Sed arrogans.i.supb⁹.vide loco suo
Abrotanũ.n.s.herba est hñs ꝟtutẽ calidã.
Abrotoniũ.f.s.nomẽ mulieris est q̃si affro/
doniũ.i.venuscula.⁊ ē imposita causa ad/
ulationis.ſm Pap̃.grecum est.⁊ interp̃/
tat᷑ amplexus apta.
Abrupt⁹ ꝑticipiũ.ꝺ2 ab aliquo rupt⁹ vl' sepa
tus a rũpo. S3 abrupt⁹ nomẽ ē loc⁹ excel
sus.q̃si a visu hoĩm vel accessu rapt⁹
Abrupta dicũt᷑ loca aspa int᷑ mõtes ⁊ acuta.
Absalon interp̃tat᷑ pax patris ꝑ antifrasim.
q2 bellum contra patrem gessit.
Abscidilium dicit᷑ cultell⁹ quo vngule equo
rum abscindunt᷑.
Absconditus.i.occultatus. Et differunt ab/
scondit⁹ ⁊ absconsus. Unde. Que natura
tegit nobis abscondita dicas. Res sũt ab
sconse que calas calliditate.
Absens.o.t.nõ pñs.ff.de ꝟ.sig.l.absentem.
Absida de.grecũ est.⁊ interp̃tat᷑ lucida.i. la
tus edificij vel triuia eo ꝙ lumine accepto
per arcum resplendeat ⁊ lumen faciat.
Absinthiũ.n.s.grecum est ſm Papiam.⁊ ē
amara herba.
Absirtus frater Mede fuit. quẽ fugiens cũ
Jasone interfecit. Absirtus etiam est flu/
uius q̃ cadit in mare adriaticum
Absis dis.f.t.i.absida. Item absis dicit᷑ p̃n
cipiũ exaltatõnis planete in suo circulo.i.
illa ps circuli in qua planeta incipit eleua
ri vl' ista pars in qua planeta adeo distat a
sole ꝙ ampli⁹ distare non potest.
Absinthes tis.gẽma est magna ⁊ põderosa q̃
calefacta igni.septẽ dieb⁹ tenet calorẽ.
Absolut⁹ a um.i.a vinculo vel ab impedimẽ
to solut⁹ vel liberat⁹. Vñ ⁊ quedã noĩa di
cunt᷑ absoluta. q2 ꝑ se dicta dant intelligi
q̃cq̃d eis cõuenient᷑ p̃t addi vt de⁹ me⁹. Et
q̃dam ꝟba dicunt᷑ absoluta.i.nõ trãsitiua
vel absoluta.i.nõ discreta rei ad rem ĩ sua
significatione. vel absoluta.i. ꝑfecta q̃ nõ
deficiunt in aliquo sui mõ. Et absolutũ.id
est nõ relatũ.i.nõ respectu alicui⁹ dictum.
Absonus.i.dissidens ⁊ discordans vl' nõ so/
nans. Inde absonantia.i. dissonantia.
Absorptus a.ũ.i.euacuat⁹ vel valde sorpt⁹
Abstemi⁹.i.abstinens vl' sobri⁹.⁊ ꝺ2 ab ab ⁊
temetũ.quasi a temeto.i.vino abstinens.
Absteriũ.n.s.ꝺ2 dom⁹ sanctaꝝ monialiũ.
Abstrusura.f.p.ꝺ2 occultatio vel inclusio.
Abstula.i.napta. Vñ abstula vel napta sar/
mẽtũ malleolusq3. Quisquile stipule pos/
sunt regem reuocare.
Absurdus a.um.i.incõueniens. sed substan
tiuum qui non audit.
Abulla vide supra in abolla.
Abusio ꝺ2 malus vsus. vel est octaua speci/
es transumptionis.⁊ fit quando dictiões
cõsil'is significatiõis transumũt᷑ ꝑ inuice3
vt breue ꝓ paruo. longum ꝓ magno.
Abusiuus a.ũ.i.extra viu3 ductus
Abusus.us.ui.i.peruersus vsus.

A ante C

Acaliculis indecli.i.pincerna vel custos vel
magister calicũ vl' calcioꝝ quos solent ha
bere diuites. vide infra a commentarijs
Acarina est prouincia in grecia.
Acaris dis.vl' acaris me.cor. cõ.t. ſm aliq̃s
dicit᷑ ab a quod ē sine ⁊ caris gratia quasi
sine gratia.vel ingratiosus.⁊ dicit᷑ eẽ ser/
uus cui dominus est inuidiosus.
Accaluaster.id est ab anteriori parte caluus
sicut recaluaster a posteriori. ⁊ ꝺ2 ab ante
et caluaster. Vñ. Est accaluaster vir calu⁹
ab anteriori parte. recaluaster retro calua
tus habetur.
Accalissa.f.p.dicitur vrtica.
Accasia est succus expressus a pomis vel a
piris.
Accasius est fructus accasij.
Accasius arbor quedam.
Accentus.us.ui.id est sonus vel modulatio
vocis.
Acceptilatio.f.t.est liberatio per mutuam in
terogatione3 qua vtrisq3 cõtingit ab eo ne
xu absolutio.ff.e.ti.l.pluribus.⁊.l.i.
Accersitus.i.vocatus.collectus vel circa se
situs.lxiij.di.quia igit᷑.
Accessio dicitur aliquid adiacens alteri vel
omne id quod est accessoriũ ⁊ necessariũ in
p̃ncipali. vt capistrũ equo. vestis seruo. vt

ff.depo.l.i.§.que in depoſitis.
Acceſſorium idem.
Acciatus dī cultellus magnus ⁊ acutus et dī q̄ſi acute ſcindens. Et ſunt plura noīa idē ſignificātia. Vñ acciatus pugio coniū go nouacula cultris. Cultelluſq; ſpatas raſoria iungimus illis.
Accinctus dicitur armis inſtructus ⁊ paratus ad bellum.
Accipiter ſm Pap̄. eſt auis armata vnguliſ ab accipiendo dicta. eo ꝙ ſibi capiat ⁊ ab alijs rapiat. Vñ Ouid̄. de arte. Odimꝰ accipitrem quia ſemper viuit in armis.
Acciſus.m.s.i.circumciſus.
Accitꝰ a.um.me.cor.i.appellatꝰ vl' vocatꝰ.
Acclinis.cō.t.vl' acclinus a.um.in eodē ſenſu.i.flexus vl' incuruatꝰ.⁊ ꝓprie in aſcēſu vl' dī locus erectus ſurſum. Vñ in aurora Debebant baculis acclinia corpora viri.i. flexa vel incuruata.
Accliniatorium.n.s.ē locus in quo acclinari vel requieſcere poſſumus. vel ſupra qd̄ acclinat' vt culcitra vel puluinar.
Acclinatus.m.s.i.curuus vel obliquus.
Accola.cō.p.ſm Pap̄.dī finitimus.ꝓpinquus.vicinꝰ.alienus.ciuis.affinis cultor loci in quo nō ē natus. Vñ quidā. Accola non ꝓpriam. ꝓpriam colit incola terram.
Accubitus.us.ui.m.q.i.locus requiei.
Accuratus.a.um.i.diligenter procuratus.
Accuſatio.f.t.eſt alicuius apud iudicem d̄ crimine proclamatio.
Accuſator.m.t.qui aliquē coram iudice accuſat ⁊ criminalem ſibi mouet queſtionez
Acephalus.pe.cor.dī qui eſt ſine capite.ab a quod ē ſine ⁊ cephas caput.xciij.di.nulla.in auten.de appel.§.generalem.
Acephali genꝰ clericoꝝ ſine capite.q̄ quem ſequent' ignorāt. Hi ⁊ heretici dicti.quoꝝ nullꝰ ē autor a q̄ exhorti ſunt.hi triū. Calcidoneū.capituloꝝ impugnatores.duarū in xp̄o ſubſtātiaꝝ ꝓprietatē negāt.⁊ vnam naturam in eius perſona predicant.
Acer ē equocū ad plura. Vñ. Dī arbor acer vir fortis ⁊ improbus acer. Pro p̄mo dat eris.ſ; ꝓ reliq̄s ſibi dat cris. Et compatur acer.or.rimꝰ.⁊ mouet' hic acer. hec acris. hoc acre. Dī etiā acer ſubtilis vl' acutꝰ ingenio. Inde acrimonia.i.ſbtilitas ſenſus
Aceratus.a.um.ab acer aceris.dicitur ſordidus inſtar aceris.
Acerbus.a.um. immatururus vel aſper.
Acernus.a.um.i.de acere exiſtens.
Aceronicus dicit' qui nulli communicat.
Acerre.aꝝ.pl'is nūeri voce ſingularis ſignificatiōe.ſicut thebe athene ē nomē ciuitatis.⁊ dī ab a qd̄ ē ſine.⁊ ceres dea frugum q: apud iſtā ciuitatē nō creſcūt fruges. q: terra ſterilis eſt ⁊ infecunda.
Acerra.f.p.dī tumulꝰ vl' vas ad cererē recipiendā in q̄ thus recipit'.vl' q: fert' añ cererē talē deam. vl' q: ponit' añ cererē ī ara Vel vas in q̄ thus reſeruat'. Vñ Thuribulū thura conſumit.ſeruat acerua. Et venit ab acer rl.ꝓ arbore.eo ꝙ d̄ acere fieri ſolz
Aceruus dr' ſtrues.moles cēgeries.cumulꝰ cōgeſtū. Vñ Cōgeries.moles. cumuluſq; ſtrues fit aceruus. Inde aceruulus. id eſt paruus aceruus. Item aceruoſus.a.um. id ē plenus aceruis. Itē aceruꝰ mercurij ſm quoſdā ē deꝰ argēti viui. Dī etiam ſm ph'os. Aceruus mercurij q̄ ꝓpter eloquentiā ⁊ diſcretionē p̄eſſe mercatoribꝰ dicebatur.q̄bus iſta duo ſunt neceſſaria. Et dicitur mercurius q̄ſi mercatoꝝ kyros.i. dñs. Vñ ambulātes ī via vbi ſepultꝰ ē mercurius cōſuetudinē habebāt ſm fabulas. lapidē iacere in aceruū ipſius vnuſq̄ſq; in honorē eiuſdē. Vel aceruus mercurij ſūt eiꝰ denarij vbi ſi lapis ꝓijcit' diſpgunt'. ſic q̄ ſtulto tribuit honorē. Vel dī edificiū vl' altare factū in honorē mercurij q̄ laborat in eo pdit opus ſuū. vl' ē cumulꝰ lapidū vl' fabaꝝ vl' denarioꝝ ſiue aliarū rerū de quibꝰ ſolet fieri nūeratio. vbi ꝓ vno ſolido vel libra ponit' vna faba vel lapillus ⁊c̄.
Acetabulū. n.s.eſt vas aceti plenum vl' ad accipiendum acetum paratum.
Acetarium idem.eo ꝙ poſita in eo domꝰ accipit. vel dicit' vas in quo ſacerdotes preuidebant que debebant offerri vtrum accepta eſſent ⁊ idonea deo vl' non. Sumebāt enim ſacerdotes d̄ his que offerenda erāt porciunculas.quas in his vaſis ponebāt ad preguſtandum quaſi prelibanda de ſingulis que libamina dixit Moyſes offerenda.i.de offerendis ſumenda.
Acetallū.n.s.ē vas in quo aceta ꝓbantur. vel vas aceto plenū.vel vas ad acetuz recipiendū paratū.vt acetariū.vel vas ī quo omnia liquida ꝓbantur.
Acetoſa.f.p.herba quedam.
Acetoſus.a.um.i.amarus.
Acetum.n.s.pe.cor.dī quaſi acutū. vl' quaſi aquatū. Vinū em̄ cum aqua mixtum cito in hunc ſaporem redigitur.
Acetulum dimi.i.paruum acetum.
Achab interp̄tatur mater patris. Rex iſrael fuit qui deuicit Benedab regem Syrie cū triginta duobus regibus.
Achademia pe.cor.ē villa ī q̄ plato ſtuduit Iñ achademicꝰ.i.platonicꝰ.vl' ph'ophicꝰ
Achadeon dicitur velum maximuz.⁊ in medio naue conſtitutum.

Achaia.f.p.dicitur prouincia grecie.
Achab interpretatr coluber insidians.
Achantus ẽ labor in egypto semp frondens
vel herba frondibus et spinis plena.
Achantis grece.auis est que spinis ⁊ cardo
nib⁹ vescit̃. que latine carduellus dicitur
Achar interp̃tatur turbatus. vel vallis. vel
tumultus.vel nomen ciuitatis est.
Acharon dicitur ciuitas palestine que cesa/
rea postea dicta est.
Achates tis.gen⁹ ẽ lapidis quẽ si q̃s porta/
uerit erit gratiosus. Vl' ẽ ꝓpriũ nomẽ viri
⁊ interp̃tat̃ robust⁹ ⁊ dr̃ fuisse comes enee
Achaz interp̃tatur apprehendẽs dominum
Achea dicitur mulier greca.
Acheus.id est grecus.
Achei qui ⁊ achini dicti sunt,ab achelo filio
Jouis.a quo achaia dicitur.
Acheldemach interp̃tat̃ ager sanguĩs ab ac
hel qd̃ ẽ ager ⁊ emac qd̃ ẽ sanguis.⁊ dicit̃
ager comparatus sanguine xp̃i pro num/
mis quibus traditus erat.
Acheon grece dicitur splendens latine ⁊ di/
citur equus solis.
Acheron ontis.ẽ pal⁹ ĩfernal'. ⁊ dr̃ ab a qd̃ ẽ
sine ⁊ chere qd̃ ẽ salue vl' gaude q2 nll'a sa
lus.nullũ gaudiũ ĩ inferno ẽ. ⁊ h3 acherõ
ta ĩ actio.vel ꝫm Pap̃.Acheronta ĩ ntio
⁊ ꝯponit̃ ab a qd̃ ẽ sine. ⁊ cheronta qd̃ est
gaudiũ.vñ. Qd̃ sine leticia nomẽ trahit h̃
Achila.f.p.pe.cor.quidã loc⁹ (acheronta.
est.vñ.j.Reg.xvj. Ecce dauid abscondit⁹
est in colle achile.
Achilles ꝓpriũ nomẽ ẽ.⁊ dicit̃ ab a qd̃ ẽ sine
⁊ chille qd̃ ẽ labiũ ꝑ ꝯ̃riũ.q2 grossa habuit
Achini vel achei quidã greci dicũt̃ (labia.
Unde Oratius. Quicquid delirãt reges
Achin⁹ dr̃ hortulanus (plectuntur achiui.
in villis residẽs non habens mansos.
Achior ẽ locus vl' ꝓpriũ nomẽ viri.⁊ interp̃
Achiron.n.indecli.dicit̃ (tat̃ tumultus.
locus inferni.qui etiam dicitur achironta
Achirologia est dictio impꝛope posita.vt ti/
meo requiem.spero laborẽ.
Achisis idis.f.t.i.auaricia.⁊ dr̃ ab a qd̃ ẽ si/
ne ⁊ chisis satietas.quasi sine satietate.
Achis interpretatur flos.
Achitophel interp̃tatur patris ruina.
Acholyti grece dicunt̃ ceroferarij vel accen
dentes latine.a deportãdis cereis qñ legẽ
dũ ẽ euangeliũ aut sacrificium offerendũ.
Acia.f.p.est defectus visus qñ.s. hoies ap/
tos oculos habent ⁊ tamen non vident.
Acidia.f.p.dr̃ ĩdurata mẽtis tristicia.q̃ dux
q̃3 laborat v'tit̃ in grediũ. ⁊ dr̃ ab acis gre
ce qd̃ sonat cura vel anxietas vl' tediu3 vel
molestia. Inde acidiola.i.tristicia. Inde
acidiosus.i.molestus.tristis anxius.
Acidus.a.um.pe.cor.i.amar⁊ vt acetum. Di
cuntur etiam dentes acidi.id ẽ stupe facti
Acies plura signat. Nã acies ẽ ferri summi/
tas. Itẽ acies oculo⁊ acumẽ. Itẽ acies ex
ercit⁹ eo ꝙ armat⁹ erat ad bellũ acutis ar
mis. Ab. Est acies oculi ferri belliq3 cater
Aciecula.f.p pe.corre.i.parua acies. (ua.
Acilus antiquitus niger significat. vel q̃ ha
bet recuruum nasum sicut aquila.
Acinatis.pe.cor.lingua medo⁊.gladi⁹ mi/
litaris est valde acutus.etiam dr̃ ista ma/
teries ferri.s.aciarium.
Acinus.m.s.me.cor.i.botrus.s.granellum
qd̃ ẽ in regno vue. Vñ Grecismus Tu di
cas acinum qd̃ est in vua cernis acutum.
Aciniũ vl' aciatũ dr̃ a q̃busdã q̃si aquidu3.s.
aqua qua lauant̃ torcularia exp̃sso vino ⁊
est vilis potus seruorum vel pauperum.
Acinariũ.n.s. i. grosse vel cortices vuarum
que post expressionem ꝓijciuntur.
Acitabula dicũt̃ musica instrumẽta enea vl'
argẽtea.q̃ ꝑcussa sonũ faciunt grandem.
Acclatis dr̃ vestis ad hũeros non consuta.
Accliuis uis.con.t.vel accliuus a.um.in eo/
dẽ sensu.i.inclimat⁹.vel ꝑcuruus vl' situs
loci difficult̃ ascẽsibilis vt mons ẽ accliuis
Acolabus.m.s.dicitur brucus cum modicũ
incipit volare.
Acõmentarijs vna dictio indecli.cõ.g.dicit̃
q̃ vices reg' agebat.cui⁹ iudicio leges scri
bebant̃.ita dicit glo.ij.Reg.viij. In histo
rijs v'o dr̃ scriptor gesto⁊ tp̃is. Etiã ẽ idẽ
ꝙ cãcellarius q̃ in hystorijs scriba dr̃. Di/
cit̃ aũt acõmentarijs a cõminiscor.eris.i.
ad memoriã reuocari vel cõmendari.vl' cõ
memorari.excogitare. fingere.componere
mentiri. Vñ ꝫm Hug.cõmentũ.fraus.mẽ/
daciũ.machinamentũ inuentũ.confictum
idẽ sunt. Itẽ ꝯmentũ ẽ pluriũ ĩ mẽte hito
rũ in vnũ collectio. Jñ ꝯmẽtarius.i.expo/
sitori⁹.a cui⁹ dtõ pl'i vl' abltõ.s. ꝯmẽtarijs
cõponit̃ acõmẽtarijs. Mlta ei illo⁊ noĩm
sũt.teste Pristiano ĩ maiori cõposita et in
declinabilia.⁊ sũt noĩa officio⁊ ⁊ mgr̃o⁊ũ.
vt acõmẽtarijs.i.mgr̃ ꝯmento⁊. Acalicul'
.i.custos vl' mgr̃ calicũ. Asecret'.i.mgr̃ vl'
custos secreto⁊, Abaris.i. bato⁊ vl' frugũ
Arespõsis.i.rñso⁊. Et sũt multa alia ⁊ sũt
omnia indeclinabilia.
Aconita.f.p.dr̃ herba venenata.vl' gen⁹ as/
pidis venenosi. Vñ. Quilibet hypocrita
facieten⁹ ẽ heremita. Mente tamen tacita
latet anguis aconita.
Acophilus.m.s.dicitur pincerna.
Acor.n.t.dr̃ corruptio vini vl' amaritudo.vñ
Mucor panis acor vini rancor q̃3 carnis.

Nidor ab assata ꝟt carne ꝟ a pede pedor.

Acredo dinis.f.t. id est amaritudo. ⁊ ꝓprie
dicit̃ de pomis ⁊ similibus rebus.

Acredula.f.p. q̃dam parua auis q̃ aliter dicit̃
lucinia. De hac dic̃ Cicero. Et matutinos
exercet acredula cantus.

Acrimonia.f.p. ꝓprie est austeritas in vultu
vl' dr̃ viuacitas. animositas.asꝑitas. forti
tudo. Jn̄ acrimoniosus a.ū.i.fort' cõstãs
asper. Sꝫ ꝫm legistas acrimonia ẽ pena q̄
infligit̃ sacrilegis sicut incarceratio. vl' exi
lij relegatio. C. de sacrosan.ec.l.placet.

Acrisia.f.p. est defect⁹ q̄n aliq̄s aptis oculis
nõ videt. ⁊ dr̃ ab a q̄d est sine ⁊ crisis iudi
ciũ q̄si sine iudicio q̄d fit ꝑ visum. q̄d ma/
gi faciũt incantatiõib⁹ suis.

Acroceramina orũ.n.s.pl'is nũeri. dicũt̃ pi/
cula marina naues mergẽtia. ab acros q̄d
est mons ⁊ ceron cornu: ⁊ amnis aqua q̄si
montes aquarũ cornuti.

Acronic⁹ a.ũ.i. sine tp̄e. ⁊ dr̃ ort⁹ iste. q̄n ali
qua stella ꝑ dyametrũ soli opposita orit̃ so
le occidente. Et dr̃ talis ort⁹ acronic⁹ re/
spectu solis. q̄si sine tp̄e solis.i. nõ in die.

Acta dicunt̃ publice scripture negociorꝫ que
in iudicio agunt̃. ordinẽ eorꝫ modũ ⁊ figu
rã cõtinẽtes. Acta etiã q̄nq̄ dicim⁹ locuꝫ
in q̄ iudex residet. instruct⁹ de causa ꝯgno
scẽs vbi acta detegunt̃ vt q̄libet factũ su/
um audiat ⁊ videat. ⁊ suũ cõsequat̃ meri/
tũ. q̄ loc⁹ alit̃ etiã ius appellat̃.ff.de iusti.
⁊ iu.l.pe.§.fi.

Acten est nomen ciuitatis
in grecia q̄ postea dicta est athenis.

Actionis.f.t. dr̃ factio: ductio vel oꝑatio. vl'
actie ꝫm iuristas est ius ꝑseq̄ndi in iudi/
cio q̄d sibi debet̃. insti.de act.in p̄n. Et ad
dũt q̄dam q̄d suũ est vel alienũ. ita vt ista
diffinitio includat oẽm actionẽ tã in rẽ q̄
in ꝑsonã. ꝟ illa diffinitio p̄missa solũ cõpre
hendit actionẽ ꝑsonalẽ. Jllud aũt q̄d tuũ
est tibi debet̃. Si ꝟo q̄d nõ tuũ est ⁊ q̄cq̄d
est in iudicio dꝫ includi diuersimode q̄ pe
tit̃. Et includit̃ in actõe reali ⁊ ꝑsonali. q̄r
in ꝑsonali peto mihi debitũ. Jn reali ꝟo a
ctione peto aliq̄d vt meũ. q̄re h̄ ꝟbũ actio
sumit̃ aliter ⁊ alit̃ vt p̄missũ est. Et nota q̄
h̄ ꝟbũ debet̃ q̄nq̄ large sumit̃. vt cũ dr̃ q̄c
q̄d in iudicio tibi debet̃.i. res q̄ã petis vt
rẽ tuã siue rei vendicatiõe actiõe cõmoda/
ti siue depositi ꝫm Azo. in sum.ti.de edẽ.
circa p̄n. Jtẽ actio olim dicebat̃ cõceptio
ꝟborꝫ formata a magistratib⁹ vñ dicebat̃
formula vulgaris. hodie aũt fit sine ĩpetra
tiõe ⁊ cõceptõe ꝟborꝫ solenniũ. Nec hodie
est aliq̄ drñtia int̃ interdicta ⁊ actiões. cuꝫ
interdictũ nihil aliud sit q̄ actio p̄toria. Dr̃
ꝟ actõ ius ciuile vl' p̄toriũ q̄ debitũ a te exi
gere possũ vl' petere rẽ mihi restitui ꝫꝫ azo.
⁊ Hoff. de indi. dilecti. Et ẽ actio a iure ci/
uili. insti. de iu. na. gen. ⁊ ci. §. ius aũt. Et
ꝫm canones actio dr̃ cã. c. forus. de ꝟ. sig.
Et ꝫm leges actõ dꝫ poni in cã. q̄r nemo si
ne actiõe experit̃.ff. de neg. gest. si pupilli.
in fi. Prohibent̃ tñ attenti⁹ nimis subti/
les actionũ ĩtentatões. vt ĩ.c. dilecti. de iu
di. Actionũ ꝟo q̄dã sũt in rẽ ⁊ q̄dã in ꝑsonã.
Actio in rẽ dr̃ vendicatio rei. q̄n aliq̄s dic̃
rẽ de q̄ agit̃ suã ⁊ aduersari⁹ dicit eã eẽ suã.
Qñ ꝟ petis rẽ aliquã vt tuã rei vẽdicatõe
tũc agis actiõe in rẽ. Actio ꝟo in ꝑsonã dr̃
q̄n petis ab aduersario aliq̄d tibi dari vl' fi
eri. Jtẽ actiões q̄dã dicunt̃ bone fidei. q̄/
dã stricti iuris. Actões bone fidei dicunt̃
nõ iõ q̄r in eis dꝫ seruari bona fides. q̄r eti
am bona fides ꝟuat̃ in actiõib⁹ stricti iur'
ꝟ dicunt̃ bone fidei. q̄r maxime exuberare
dꝫ bona fides int̃ ꝯtrahẽtes ĩ eis. ⁊ vltra
id ẽt veniũt oĩa accessoria. ⁊ ea de q̄b⁹ ni/
hil ẽ cogitatũ. vt ĩ actiõe empt. vl' ꝯtractu
vẽdi. Venit ẽt id q̄d exp̄sse nõ ẽ actũ. vicꝫ
a tp̄e more q̄ alteri nõ reddit istud ad q̄d te/
net̃ de natura ꝯtract⁹ veniũt dãna ⁊ int̃/
esse q̄ debẽt restitui. ⁊ sic ĩ eis m'ltũ exube/
rat officiũ iudicis pingui⁹ q̄ in actiõe stri
cti iuris. Et actiões bone fidei sũt decẽ ⁊ se
ptẽ q̄ enumerant̃. insti. de act. §. actionũ.
Et cõtinent̃ ĩ his ꝟsib⁹. Empti ꝯducti mã
dati depositiq̄. Pignora ciscũde. cõi ꝓ so
cioq̄. Dotis ⁊ heredib⁹ tutele cõmoda ge
stor. Prescript' ꝟbis cũ estimat atq̄ ꝑmu
tat. Jste bone fidei sũt stricti ceti iur'. Alie
ꝟo dicunt̃ actiões stricti iuris. vt actio ex
mutuo. ex stipulatu. ex arbitrio ⁊ consil'es.
Et ĩ illis nõ venit accessoriũ. nec ea de qui
bus nõ ẽ cogitatũ vt no. Bern. ĩ glo. pall'.
Nec ĩ his a tp̄e more q̄ alteri ñ reddidit il
lud ad q̄d tenet̃ de natura ꝯtract⁹. veniũt
dãna ⁊ int̃esse q̄ dicunt̃ restitui. Jtẽ actio
nũ realiũ alie cõpetũt ꝓ reb⁹ corporeis. et
sic hꝫ locũ rei vẽdicatio. alie ꝓ incorꝑali/
bus ⁊ ꝓ ꝟuitutib⁹ acq̄rẽdis ꝟuẽdi ⁊ defen
dendi. ⁊ sic cõpetũt due actiões. q̄rꝫ vna vo
cat̃ ꝯfessoria: alia negatoria. Jteꝫ nota q̄
actiões ꝑsonales vsq̄ in metas. xxx. anno
rũ extendunt̃. vt. C. de cõsti. pec. l. ij. ⁊ ibi
nota tex. q̄ possibile ẽ oẽs res ĩ pecuniam
cõuerti. C. de p̄scrip. trigĩta annorꝫ. l. sicut
in rẽ. Reales aũt vsq̄ ad metas q̄draginta
vt. C. de vẽdi. ping. l. j. ⁊ ĩ gl'. d̃ vtroq̄ casu

Actio ad exhibẽdũ dat̃ ꝯtra possessorem vl'
aduersus eũ q̄ dolo malo possidet vt rẽ ex
hibeat. id est in publicũm deducat. vt fiat
aduersario copia vendicandi ꝫm Azo. in
sum. ti. ad exhi. in princi.

Actio arboꝝ furtim ceſarū h3 cōdemnatōnē aduerſus eū q̄ arbores furtim cedit inſcio ⁊ inuito dn̄o. ⁊ cōpetit ꝯ ipm̄ damnū dantē ad duplū damni dati. in q̄ caſu huic etiā cōpetit actio legis aq̄lie. ita tn̄ vt deducere poſſit a ꝯdēnatiōe ꝙ actor cōſecutꝰ ē altera actione. vt. ff. arbo. fur. ceſa. l. i.

Actio caluiſiana eſt ꝑ quā reuocant̄ ea q̄ in fraudē patroni libertus alienauit. vbi etiam locū habet actō fauiana. ff. de iure pa. l. ſi libertus ſm Pla.

Actio fauiana ⁊ pauliana ſic dicta ſt̄ ab autoribꝰ ⁊ eadem inuentoribꝰ. Et habēt locū qn̄ debitor in fraudē creditoris alienauit ea que alienata fuerunt creditori. vt reuocet̄ ipſa alienatio.

Actiones ciuiles q̄ ſunt ⁊ q̄t. vide in ſpe. tit̄. de act. excep. ꝓponē. §. poſtremo. Et qn̄qꝫ diſtinguit̄ actio ciuilis ꝯtra criminalē. et tūc idē eſt ꝙ actio intentata ꝑ aliq̄ int̄eſſe Qn̄qꝫ diſtinguit̄ ꝯtra p̄toriā. tūc idē ē qđ actio ſatiſfactoria directa in re. Pretoria aūt dicit̄ que dat̄ officio iudicis.

Actio cōmodati directa cōpetit ei q̄ rem aliquā cōmodauit ꝯtra cōmodatariū ad repetendū ip̄am rē. vt ei res ad eiꝰ acceſſiones reſtituant̄ facto ⁊ expleto vſu ꝑp̄t̄ quē cōmodata eſt. ff. cōmo. l. i. ſm Pla.

Actio cōmodati ꝯ̄ria cōpetit ei q̄ cōmodatū accepit in eū q̄ cōmodauit ⁊ impēſas in re accomodata factas veluti ſi egrū ſuū curauit qđ noīe cibarioꝝ impendit. nō repetit. ff. cōmo. l. in rebꝰ. §. poſſum. cū. §. ſeq.

Actio cōmodati vtilis cōpetit vbi nō eſt vere cōmodatū. ſed interpretatiue. vt ſi amicus ex confidentia rem amici ex ꝓp̄ria auctoritate accepit.

Actio cōfeſſoria eſt q̄ cōpetit ei q̄ dicit ſe habere ius vel ſeruitutē ꝑ fundū viā eūdi vl' agendi vl' altiꝰ edes ſuas leuādi vl' q̄cūqꝫ aliā ſuitutē in re ip̄iꝰ etiā inuito eo. Et h̄ actio d̄r in rem. q2 rē tn̄ā corpalē. ſ. ius eūdi ꝑ fundū petis. q̄uis ip̄a ſeruitꝰ ſit icorpalis. vt. ff. ſi ſer. vendi. l. ij. in p̄n. D̄r etiā cōfeſſoria. q2 v̄bis affirmatiuis cōſtituit̄ ⁊ eiꝰ ꝯ̄ria v̄bis negatiuis ꝓponit̄ q̄ d̄r actio negatoria. vn̄ actio negatoria cōpetit ei q̄ dicit aliquē nō habere ius vl' ſeruitutē ad aliq̄d qđ facere volebat alt̄. ⁊ ip̄m ꝑ hanc actionē ꝓhibet. vt qn̄ dn̄s fundi intentat aduerſū te ſolitū ire ꝑ fundū ſuū dicēs. nō eſt tibi ius ire ꝑ fundū meū. Et hec actio ſimil'r in rē d̄r. q2 dn̄s fundi vendicat libertatē qn̄ ip̄a3 intentat v̄bis negatīs dicēs. ꝙ alt̄ nō h3 ius eūdi vl' agendi ꝑ fundū ſuum. nec altiꝰ edificandi edes ne lumībꝰ ſuis noceat Et ſic ꝑ hāc dn̄s fundi ad h̄ agit vt fundꝰ ſuꝰ declaret̄ liber ⁊ alter deſiſtat ⁊ ꝓhibeat̄ ne eū decetero inquietet. ff. ſer. ven. l. ij. ⁊ l. loci corpꝰ. §. cōpetit. ⁊ inſti. d̄ act. §. econtra. Et hec actio nō cōpetit de dn̄io. ſ3 de iure p̄dioꝝ. ſicut ⁊ cōfeſſoria. vt in p̄all'. l. ij. in p̄n. Et l3 ſm Pla. dicat̄ iđo negatoria q2 v̄bis negatiuis intentat̄. tn̄ ꝯ̄riū notat̄ in. l. ij. ⁊. §. ecōtra. ſ. all'. Nā q̄libet eaꝝ. ſ. ꝯfeſſoria ⁊ negatoria p̄t dari ꝑ v̄ba affirmatiua ⁊ etiā negatiua. Nō g̃ ſumūt d̄r̄ntiam ꝑ formā verbōꝝ ſ3 rōe materie q2 ꝯfeſſoria dat̄ ad tuendā ſibi ſuitutē debitā. ⁊ negatoria ad tuendā ſuā libertatē.

Actio cōidiuidūdo dat̄ int̄ eos q̄ ſine ſocietate nec ex cā hereditaria aliq̄d cōe habēt vt id diuidat̄ ſm Pla. ⁊ Azo.

Actio cōducti cōpetit ei q̄ cōduxit a locāte vl' locatore fundū vl' p̄diū vl' domū. ⁊ cōpetit ei ad h̄ vt liceat ſibi inhabitare vl' i vſu habere rē ꝯductā. Etiā cōpetit ꝯ locatore3 ſi aliq̄s expēſas vtiles neceſſarias ibi fecerit

Actio directa ē qn̄ aliq̄d directe petit̄ in ius vt ex cōmodato vel depoſito ⁊ hmōi.

Actio vtilis ē q̄ dat̄ nō ex iure aliq̄ directo. ſ3 vtilit̄ ⁊ ex eq̄tate cōpetit. vt publiciana et hmōi ſm Pla. ⁊ azo.

Actio depoſiti directa cōpetit depoſitori ad repetendū depoſitū ⁊ acceſſiōes eiꝰ ⁊ cōpetit in ſimplū niſi forte res ſint incēdio ruina naufragio depoſite. q̄ caſu q̄ depoſitu3 ſic receperit ſi negauerit ⁊ inficiet̄ ⁊ de hoc cōuincat̄ in duplo ꝯdēnabit̄. ff. depo. l. i. §. ait pretor.

Actio depoſiti ꝯ̄ria cōpetit ei penes quē res depoſita ē. ad petēdū impenſas ſi q̄s circa rē impēderit vt illas repetat vl' danū datū ꝑ ſuū depoſitū. ſ3 pla.

Actio de dolo cōpetit mihi qn̄ damnū dolo malo alicuiꝰ datū eſt mihi. vel ſi q̄s aduerſus me verſet̄ doloſe cōſulendo vel malicioſe negocia mea adminiſtrādo. nec ſupeſt aliqua alia actio q̄ poſſum experiri. ff. de dolo. l. i. §. verba. S3 nō dat̄ niſi lis duos aureos excedat. Hec actio q2 odioſa eſt nō dat̄ liberis contra ꝑentes. q2 in ea dānatꝰ infamis efficit̄. Nec libertis ꝯ̄ patronos: ſ3 loco eiꝰ actio in factū v̄bis ſic tꝑandis in ꝯditione libelli in quo nulla eſt mentō doli facienda. ff. de dolo. l. ſi oleū. §. fi. cum. l. ſe.

Actio de dolo ⁊ furto eoꝝ q̄ miniſterio cauponē ſtabulariū vel nauē exercēt. dat̄ aduerſus ſtabularios ⁊ nautas: q̄ qn̄ officio maloꝝ hoīm vtunt̄ in duplo tenent̄ q̄ dolo vl' furtū cōmiſſū ē in his rebꝰ q̄s ſaluas fore recepe. ff. furti. aduer. na. cau. ſta. l. i.

Actio de ꝯſtituta pecunia cōpetit aduerſus eū q̄ ſine ſtipulatiōe ꝯſtituit ꝑ ſe vl' ꝑ alio ſoluere. C. de ꝯſti. pecu. l. ij. Nā oīa con-

stituere est debitorē se facere fm Pla.
Actio in rem verso daẜ aduersus dñm vl' pa
trē. si seru⁹ vel fili⁹ pecuniā in rem pris vl'
dñi impendit quā mutuo accepit. ff. de in
Actio de tigno iniū- (rem ver. l. i. in prin.
cto daẜ ei cui⁹ tignū alieno edificio iniun
ctū est ab eo q̄ estimabat suū tignū eē. Si
vo sciēs alienū id do lose fecerit. teneẜ de
tigno īmisso ⁊ furti ⁊ actiōe ad exhibendū
nō ꝙ tignū cogaẜ eximere. s ꝙ int'sit psta
re. ff. d tig. iniūc. l. i. ⁊. ff. d rei vē. l. i rē. §. i.
Actio de reb⁹ eccl'iasticis venditis. custodi-
bus earū daẜ aduersus eos ꝙ sacras res
emerūt citra formā nulla eis actōe relicta
ꝯtra sacrosanctas eccl'ias de pcio qd dede
rūt repetendo. Hec aūt actio daẜ in factū
cū res in aliā rē est mutata vt ex phiala fa-
ct⁹ est ciph⁹. Si vo in sui forma sit rei vē-
Actio de paup'ie cōpetit (dicatio hꝫ locū.
aduersus eū cui⁹ animal damnū dedit cō
tra naturā sui gener'. Uerbi grā vt si equ⁹
nō loci angustia vel nō instigat⁹ calce pcu-
tiat. vel bos cornupeta ex naturali feri-
tate Sec⁹ tñ si instigat⁹ vl' ex loci angustia
damnū dederit in hmōi actiōis ꝯdēnatiōe
venit damni resartio: aut in solutiōe venit
ex lege. xij. tabu. noxe dedito. Dñs em̄ no
xali serui sui noīe cōuent⁹. seruū actori no
xe dedendo liberaẜ. insti. de nox. act. §. i.
Et si aīalia noxe dedanẜ: pficiūt reo ad
liberatiōꝫ. insti. si q̄. pau. fe. di. Et vtꝝ ma
lit vt soluēdo damnū sufferat. aut alias p
noxa det animal hoc p eū stat. ff. si q̄. pau.
fe. dica. l. i. in prin.
Actio de apposito vl' suspēso q̄ iter est vulg⁹
cui⁹ casus nocere poterit daẜ aduersus eū
q̄ in subgrūda p tecto ve hꝫ id appositū vl'
suspensum qd nocere potuit. Cui⁹ cōdem-
natō ē decē solidoꝝ. ff. de his q̄ eie. ⁊ effu.
Actio de effusis ⁊ (l. si vero. §. ait pretor.
electis daẜ aduersus eū ex cui⁹ habitatōe
vel habitaculo aliq̄d effusum vel eiectū est
cōtra iter publicū. vñ damnū datuꝫ alicui
transeunti restaurandū est in duplū. ⁊ si li
ber hō inde perisse dicaẜ in. l. aureos daẜ
hec actio. Si vo nocuerit libero hoī daẜ
q̄nti videẜ iudici ex bono ⁊ equo. cōpensa
tis īpensis factis ⁊ opib⁹ qb⁹ ē caritu⁹ in
utiliẜ. ff. de his q̄ eie. vel effu. l. i. in prin.
Actio edilicia cōpetit multis modis. Prio
si res vendita sit redibita pter vicium si
ue morbū. nec tñ a venditore restituiẜ pci
um emptori eū actōib⁹ ⁊ alijs q̄ ediles in-
hibēt. ⁊ ī h casu ē ppetua. ff. de edi. edic. l.
ediles. in pn. §. i. Scdo cōpetit qñ vendi-
tio fit. vt si res vēdita nō placet vt reddaẜ
⁊ tunc ē tpalis vsq; ad. lx. dies. ff. e. ti. l. qd
si nolit. §. si q̄d ita venerit. Tercio cōpetit
si vēditor nō vult tradere seruū vl' mācipi-
vl' iumentū cū ornamēto cū q̄ ōñderat tpe
venditiōis p ipo ornamēto vl' vt fiat redi
bitio rei pricipal' pp' accessoria. ⁊ tūc ꝯpe
tit etiaꝫ vsq; ad. lx. dies. ff. e. ti. l. ediles in
prin. §. vendēdi. Quarto vo ꝯpetit qñ eo
loco q̄ iter est vulgo. hꝫ q̄s canē: lupū: vr
sum: aprū: verrē vl' aliud aīal qd nocere
posset siue sit ligatū siue solutū. ff. e. ti. l. hi
Actio de sup'ficie in rē (em. §. deinde aūt.
cōpetit ei q̄ sup'ficiē hꝫ in alieno solo noīe
cōducti ad repetendum sup'ficiē si posside
at. ff. de sup'fi. l. i. §. q̄ sup'ficiē. in fi.
Actio empti cōpetit emptori ad rē petendā
quā emerat in q̄ venit cōmodū qd accessit
Et si q̄d in spēali pacto cōphendiẜ in hac
actione attendiẜ put q̄sq; sibi pasciẜ. ff. d
Actio ex stipula (act. emp. l. emptor. ī pn.
tu nasciẜ cū de re certa in genere s incerta
ī spē fit stipulatio. vt īsti. d ver. ob. in pri.
Nā si res eēt simpl'r incerta stipulatō ñ va
leret. ff. e. ti. l. ita stipulat⁹. in pri. Et stipu-
latio ē ꝯcepta vt cū te spōdes dare suū vl'
spōdes te facturū domū. Et ptinet h actio
ad actiōes in psonā q̄ oriunẜ ex ꝯctu vbo
rū. Et nota ꝙ actio descendens ex stipula
tione ñ hꝫ dilationē anni sic actio de dote
l. i. §. exactor. C. de rei. vxo. act. §. cū aūt.
Actiōes ex ꝯtractu sẜ q̄ nascunẜ ex pacto si-
ue pactū siue obligatio surgat ex re. vt cō-
di. certi. de nu. pecu. ꝯditio certitudinaria
ꝯditio ob cām. actio cōmodati depositi. pi
gnoraticia. Siue etiā ꝯsurgat obligatō ex
vbis. sicut in actōe ex stipulatu qñ res cer
ta in stipulatiōib⁹ deducta ē. siue etiā oria
tur obligatō ex lrīs de qb⁹ ꝯditio odio de
sidie daẜ in eū q̄ cū spe future nūeratōnis
scribit se debere qd ei nō ē nūeratū Nūera
tiōe aūt nō secuta infra bienniū nō repetit
cyrographū. Et ē ītroducta ⁊ exclusa exce
ptiōe ñ nūerate pecunie. cū minime cogaẜ
soluere qd scripsit se debere. siue ēt oriaẜ
obligatio ex cōsensu. veluti emp. venditi.
locati ꝯducti. p socio mādati pscript' ver
bis. ⁊ actō d ꝯstituta pecūia. necnō actō in
factū. ⁊ de iureiur. Et iste sẜ spēs actionū
ī psonā q̄ oriunẜ ex ꝯctu siue re. vbis. lrīs
aut consensu obligatio oriaẜ.
Actōes ex q̄si ꝯctu sẜ q̄ neq; ex pacto neq; ex
maleficio oriunẜ s tñ maiorē hñt ꝯueniē-
tiā ⁊ affinitatē cū pactis q; cū maleficijs.
Et sẜ iste. s. ꝯditio indebiti. cōditio libere
actiōis. actio negocioꝝ gestoꝝ. tutele sbsi
diaria. cōidiuidūdo. finiuꝫ regundoꝝ. fa-
milie herciscūde. petitio hereditatis dire-
cta ⁊ vtil' possessoria. fideicōmissaria ⁊ actō

ex testamento. actio de peculio ꝛ ꝑ iussu. ꝛ
de in rē ꝟso. actio tributaria. institoria. ex
ercitoria. funeraria ad exhibēdū. de tigno
iniūcto. actio in factū de rei ven. de paupe
rie. interdictū quoꝝ bonoꝝ vti possidetis vtro
bi interdictū saluianū.

Actiões vl' obligatiões ex maleficio sꝫ qb⁹
delicta hoīm coercent. qđ publice vtilita/
tis interest. ff. de fideius. l. si aureo. §. fi. ꝛ. ff.
ad. l. aql'. l. ita vulnerat⁹. cū sil'ib⁹ vt ē ꝯdi/
tio rei furtiue. actio arboꝝ furtim cesarū.
actio furti. actio vi bonoꝝ raptoꝝ. actio le
gis aqlie. actio iniuriaꝝ qđ met⁹ cā. de do
lo. actio serui corrupti. actio rerū amotaꝝ
cōditio ob turpē cām. interdictū vñ vi. in/
terdictū qđ vi aut clā. interdictū de libero
hoīe exhibēdo de vxore ducenda. de libe/
ris exercēdis. interdictū quoꝝ legatoꝝ. inter
dictū ꝓhibitoriū ne qđ in flumine ripa ve
publica fiat. nec in via publica. interdictū
de itinere actuqꝫ priuato

Actiões vl' obligatiões ex q̄si maleficio sꝫ q̄ neqꝫ ad pa/
cta accedūt neqꝫ ad maleficia sꝫ tñ sil'iores
maleficijs q̄ꝫ pactis. vt actio in factum ad
uersus iudicē q̄ litē fecit suā ꝛ actio in fa/
ctū de eiectis ꝛ effusis. actio in factū đ ap
posito vl' suspēso quoꝝ interest. ꝛ actio in fa/
ctū đ dolo ꝛ furto eoꝝ q̄ ministeriū caupo
nū aut stabulariū aut nauē exercent.

Actio exercitoria ꝟm Azo. in sum. eo. ti. daꝫ
ꝯhentib⁹ cū mgr̄o nauis ꝓpter nauigandi
necessitatē ꝯ exercitorē nauis q̄ mgr̄m na/
ui ꝑposuit. quē equū fuit teneri. vt teneꝫ
q̄ institorē taberne vl' negocio ꝑposuit. ff.
de exer. act. l. j. Est aūt mgr̄ cui totī⁹ nauis
ancora ꝛ cura mādata est. l. e. §. mgr̄m na
uis. q̄ in vulgari lombardoꝝ ꝛ ꝓuincialiū
comit⁹ đr. ꝛ in alemanico steurman. Nec
distinguiꝫ an iste mgr̄ sit liber vel seruus.
maior vel minor. ꝛ sibi imputaꝫ q̄ eū ꝑpo/
suit. vt. l. j. ꝑal'. §. cui⁹ aūt ꝯditiōis. Sed
exercitor đr is ad quē obuentiones q̄tidia
ne seu reddit⁹ quest⁹ ꝛ vtilitates nauis ꝑ
ueniūt. siue verus sit dñs nauis siue a dño
nauis ꝯduct⁹. Hec aūt actio nō daꝫ ꝯ ma
gistrū nauis. ꝯtra eū q̄ mgr̄m nauis ꝑpo/
suit in eā cām in quā ꝑposit⁹ est exꝑsse vel
tacite.

Actio estimatoria. i. actio ꝑscriptꝭ ꝟbis sic cognoīata est actio q̄ ex estimato
ꝓponiꝫ gr̄a dubitatōis tollēde. qñ res esti
mata vendēda daꝫ. Dubitatū eñi est an ex
vēdito sit actio an ex locato. an ex ꝯducto
an mandati vt si rē meā do tibi ꝛ estimo vt
eā vendas ꝑ. x. ꝛ inde. x. reddas mihi aut
rem. vt nota. ff. de esti. ac. in rub.

Actio ex testō nō solū scripto heredi cōpetit
ad petēdū hereditatē, ꝫ ēt ꝯ heredē scptū
legatarijs ꝛ fideicōmissarijs. C. cōia de le.
ꝛ fideicō. l. j.

Actio familie herciscūde īter eos cōpetit q̄ cōem hñt hereditatē diui
dēdā. ff. fa. her. l. j. ꝛ. ij. ꝛ đr familie hercis/
cūde. i. hereditatꝭ diuidūde ꝟm Azo. No
mē aūt familia qñqꝫ poniꝫ ꝓ cognatiōe vt
cū đr illi sunt de familia ꝑami. qñqꝫ ꝓ ser/
uitute ꝛ ꝑtāte. vt cū đr paterfamilias. fili/
usfamilias. ꝫ tñ ꝓ sb̄a ꝛ hereditate. Item
hercisco est ꝟbū grecū. ꝛ idē est q̄ diuido.
Īn herciscūde. i. diuidūde. Et vtimur hꝫ ꝟ/
bo sicut regim⁹ apđ antiq̄s. q̄ gerūdia sua
ꝓnūciabāt in undo. vt legundo. audiūdo
herciscundo. ꝟm Azo. in summa.

Actio finiū regūdoꝝ cōpetit finib⁹ ad distin
guendū vl' iudicandū inter eos q̄ cōfines
hñt agros vl' ꝑdia. insti. de act. §. itē finiū
regundoꝝ. Et hꝫ locū in rusticis ꝑdijs tñ
ꝛ nō in vrbanis. q2 vrbana ꝑdia nō sꝫ cōfi
nia ꝫ vicina. q2 parietib⁹ distingui cōsueue/
re. ꝫ cōfinia dicim⁹ q̄ adeo sūt ꝓxīa vt nul
lus paries in medio interponaꝫ. Itē vrba
na ꝑdia dicunꝫ oīa ꝑdia q̄ hñt edificia. eti
am si sint in villa. q2 vrbanū ꝑdiū nō facit
locus ꝫ materia habitādi cā facta. Vñ si ī
vrbe edificiū cā nō habitandi ꝫ gratia re/
ponendoꝝ fructuū fiat diceꝫ ꝑdiū rusticū
Sꝫ ꝛ horti in edificijs ꝯstituti nisi pluri/
niū sint reddit⁹ vineari forte ꝛ sic alitorij
cōtinenꝫ appellatiōe vrbanoꝝ ꝑdiorū. ff.
de ver. sig. l. vrbana. Rustica aūt ꝑdia di/
cunꝫ agri nō habentes edificia.

Actio funeraria daꝫ ꝯtra heredē bonoꝝ vel
possessorē. ff. de re. ꝛ sump. fu. l. ꝛ si qs. §.
fi. Et daꝫ ei q̄ funerauit vt nō heres defun
ctū. ꝫ causa pietatis.

Actio furti manifesti ꝟm Azo. locū hꝫ qñ fur rē tenens visus
vel deꝑhensus fuerit siue in publico siue ī
priuato vel a dño vl' alio añqꝫ ꝑueniat ad
locū q̄ ꝑferre rē destīauit. Et daꝫ actio fur
ti in q̄druplū. insti. de obli. q̄ ex male. nas.
§. pena maīfesti

Actio furti nō manifesti cōpetit qñcūqꝫ ꝑdictis mōis furtū nō ma/
nifestū ꝓbaꝫ. Et etiā si vidisti furtū fieri te
tñ abscōdisti cū furtū faceret ne te occide/
ret nō est manifestū. Et daꝫ hec actio ī du/
plū insti. de obli. q̄ ex mal'. nas. §. pena.

Actōes hereditarie dicunꝫ que transeūt ad
heredes vl' ꝯtra heredes ꝟm Azo. Itē q̄
ab heredib⁹ incipiūt vl' ꝯ heredes. Vt aūt
plene sciaꝫ q̄ trāseūt ad heredes vl' nō di/
stingue. aut nasciꝫ actio ex maleficio vl' q̄/
si vl' ex ꝯtractu vl' q̄si ꝓut ꝓseq̄ꝫ dñs Azo
in sūma. His actiōib⁹ ꝯueniūꝫ hi q̄ succe/
dūt in ius. ꝛ nō hi q̄ succedūt in rē. vt dona
tarij vl' legatarij.

Actio ī factū aduersus iudicē q̄ litē fecit suā daꝫ aduersus iudicē

q̄ ꝑ imperitiā male iudicauit. ⁊ tenetur ad
damnū restituendū qd̄ ꝑ ei⁹ sniam illatū ē
Si ṽo dolo malo iudicauit. vere ē ex ma/
leficio obligat⁹. vl' actiōe in factū vl' actio
ne de dolo ad oē interesse ei quē lesit. ⁊ in
famis ē. Itē tenet̄ crimīe falsi qd̄ penā de
portatiōis vl' vltimi supplicij continet ſm
Azo. Iudex āt eccl'iastic⁹ male induct⁹ ꝑ ḡ
tiā vl' ꝑ sordes ab executiōe officij ꝑ annū
est suspēsus ad estimationē ptis quā lesit
nihilomin⁹ ꝯdēnand⁹. Et si durāte suspen
sione se diuinis ingesserit. irregularis est.
nec cū eo nisi ꝑ sedē aplicā poterit dispen/
sari. vt in. c. cū eterni. de re iudi. li. vj.
Actio in factū de eo qd̄ certo loco dī vbi ali/
qd ē pmissum dari certo loco si iudiciū in
illo loco ꝯstitui nō possit. Introducta ta/
mē ē quedā actio arbitraria vt possit etiaꝫ
in alio loco agi. Pretor ei iniquū eē arbi
trat̄ nō posse ꝯuenire debitoreꝫ ī alio loco
q̄ꝫ in loco destinato solutiōi. Et h̄ actio ar/
bitraria ex sui natura ē stricti iuris in qua
habita ꝯsideratōe aliaꝝ actionū stricti iu/
ris qcq̄d eēt omissum deberet hēi omissuꝫ
tñ in illa etiā venit qcq̄d equū ⁊ iustū visū
fuerit religioni iudicātis. Et ꝓpt̄ h̄ appel/
lat̄ hec actio arbitraria irregularis. q꞉ cō
tra naturā aliaꝝ actionū stricti iuris est.
Actio in factū ex edicto p̄toris de alienatio/
ne iudicij mutādi cā facta. dat̄ ei in cuius
fraudē ⁊ illusionē facta ē alienatio ⁊ suis
heredib⁹ aduersus eū q̄ rē alienauit queꝫ
ad interesse ꝯuenit q̄nti interest actor' co/
rā ordinario vel delegato. de q̄ Hoff. ī sū,
de alie. iudi. mu. cā. fac. ⁊. c. j. e. ti. in glos.
Actio in factū de dolo ⁊ furto eoꝝ quoꝝ mi/
sterio q̄s cauponē aut nauē vl' stabulū ex/
ercet. dat̄ aduersus eos q̄ p̄sunt cauponi
vl' naui vel stabulo. q̄ q̄m officio malorum
hoīm vtunt̄. ī duplo tenent̄ qd̄ dolo aut
furto eoꝝ cōmissū ē in his reb⁹ q̄s saluas
fore receperūt. ff. nau. cau. sta. l. j. in princ.
ꝑ. §. idem Pomponius.
Actio in ꝑsonā dī ꝯditio qñ ꝯtendis aliquē
dare aut facere tibi optere. Qñ ṽo agis vt
restituat̄ tibi res tua ⁊ spāle nomē accipit
⁊ ī deposito dī simplr actio ꝑsonal' ⁊ nō cō
ditio. Hoc aūt nomē ꝯditio inde descēde/
bat. q꞉ olim iudicia erāt ordinaria ⁊ certa
ṽba. ⁊ q̄ optuit ꝯdici. i. sil' dici. vt si q̄s ca/
dēt a sillaba cadēt a tota cā ſ3 postea ille so
lēnitates ī dissuetudinē abierūt attñ nomē
remāsit ⁊ adhuc ⁊ ꝑsonales actōes q̄ solēni
b⁹ ṽbis intp̄tabāt̄ seu interp̄tant̄ ꝯditio
nes vocent̄. Et haꝝ actionū genera q̄daꝫ
nascūt̄ ex ꝯtractu. q̄dā ex q̄si ꝯtractu. que
dā ex maleficio. ⁊ q̄dam ex q̄si maleficio. ⁊

nota q̄ actio ꝑsonal' nō sequit̄ fundū. ff. d̄
cōtra. emp. ⁊ ven. §. lucius titi⁹. Itē actio
ꝑsonal' ita ē affixa ossibus creditoris q̄ in
aliū trāsferri nō p̄t nisi fixione iuris. ff. de
Actio in rē dī vēdi/ (pecu. l. si quis ergo.
catio rei. s. qñ dicis rē de q̄ agit̄ tuā esse. ⁊
aduersari⁹ dicit vel oñdit ipam esse suā. ff.
de act. ⁊ obl'. l. actionū gña. Et haꝝ actio/
nū alia ē directa in rē actio. vt rei vendica
tio. actio ꝯfessoria ⁊ negatoria. alia ē actō
in rem vtil' q̄ sunt actiōes de dñio. nō dire
cte ſ3 vtiles que ex eq̄tate dant̄. qñq3 non
dñijs. vt sūt publicane. q̄ ex aduersis cau꞉
cōpetūt. ⁊ actio ꝑ quā q̄rit̄ an actor iura/
uit: ⁊ actio in rem de supficie ⁊ actio fauia
na ⁊ pauliana ⁊ caluisianā. ⁊ actio in rē q̄
cōpetit int̄ dñm tabule ⁊ pictorē. Sunt et
alie in rem actiōes in q̄bus nō de dñio ſ3 d̄
pignore agit̄ sicut actio ſuiana: q̄si seruia
na. de q̄bus vide loco suo.
Actio īiuriaꝝ cōpetit ei q̄ iniuriā passus ē ꝯ
eū q̄ itulit iniuriā vl' inferri ꝓcurauit ⁊ pul
sauit vl' ṽberauit vl' famosū carmē ad alte
ri⁹ ꝯtumeliā scp̄sit vl' recitauit vl' quōcūq3
iniuria aliquē affecit. in q̄ iudex reum tāti
ꝯdēnabit quāti actor iurauerit se nolle il/
lā iniuriā sustinuisse. p̄missa tñ iudic' taxa
tiōe. Quidā tñ dicūt q̄ iurare dꝫ poti⁹ de
suo ꝑdidisse tm̄ vl' tm̄ q̄ꝫ taleꝫ iniuriā susti
nuisse. Alij dicūt q̄ sufficiat eū iurare sic q̄
nollet lucrari tm̄ vl' tm̄ ꝓ eo q̄ talem iniu
riam sustineret vel sustinuisset.
Actio institoria ſm Azo. dat̄ ei q̄ cū aliquo
cōtraxit in illa negociatiōe in q̄ p̄posit⁹ est
ꝯ eū q̄ p̄posuit aliquā stationē vl' negocia
tionē gerēdo de ꝯhētib⁹ cū p̄posito siue ꝑ
posit⁹ sit exp̄ssus siue tacit⁹ vt. ff. d̄ insti. act.
l. j. ⁊. ij. e. ti. l. ait. §. tñ. cū ibi nota.
Actio leg' aq̄lie duo ꝯtinet capita vel tria.
licet vnū nō sit in vsu. Primū caput est de
ſuis occisis vl' q̄drupedib⁹. q̄ nūero pecu
dū ꝯtinēt̄. vt ī. l. aq̄lia. ff. e. ti. vbi dī d̄ aīa
lib⁹ q̄ gregatim hñt̄ ⁊ pascunt̄ sicut oues
capre ⁊ boues: equi: muli: asini. Et ſm la/
bionē sues ſ3 nō canes: ⁊ lōge min⁹ bestie
fere vrsi ⁊ leones ⁊c. ſ3 elephātes ⁊ cameli
q̄si mixti sūt. ⁊ iō p̄mo capite eos cōtineri
optet. Quo casu tanti fit condēnatio quā
ti plurimi ipa res valuit anno p̄terito. Se
cundū caput ē qd̄ nō ē in vsu. hoc nō poni
tur vt. ff. e. l. si seruus. in. §. hui⁹ vbi dicit̄
Huius legis scōm quidē caput in dissue/
tudinē abijt. Tercium caput est de eis vul
neratis feris bestijs occisis ceterisq3 reb⁹
ruptis. vt veste: vase ⁊ similibus. Quo ca
su condemnabit̄ qui damnū dedit quanti
res fuit, triginta retro dieb⁹ rei p̄ciū ⁊ va/

loꝛē estimando.vt dicta.l.si ꝑuus ꝑuū.§.
lij.aūt capite. Et ī hac actiōe si q̄s dānnū
se dedisse inficiat̄.i.negat cōdemnabitur ī
duplum.ff.e.l.i.§.i.

Actio mādati directa cōpetit mandatoꝛi et
ei⁹ heredi ꝯ mādatariū vl̄ ꝓcuratoꝛē post
mādatū susceptū.ff.e.l.si remunerādi.§.i.
Et inquantū interest id factū eē q̄d māda
uit.puta mādaui vt fundū emeres si mea
īterat emi. teneberis post mādatū susce
ptū tn̄ si eundē fundū egoipē emo vel ali⁹
mihi neq̄ interest aliud cessabit hec actio.

Actio mādati cōtraria cōpetit mādatario vl̄
ei⁹ ꝓcuratoꝛi ad expensas aduersus man
datoꝛē q̄tenus fines nō ē egressus. Si v̄o
aliq̄d erogauit vtiliter in eo nō hꝫ mādati
iudiciū.ꝫ tm̄ negociorum gestoꝝ. Si vero
mādauerim tibi vt mihi fundū emeres.eti
am si nōdū ꝑciū solueris ages mecū māda
ti vt suscipiā obligationē q̄ teneris vendi
toꝛi. Nā ꝛ ego agere possuꝫ vt cedas mihi
actionē empti.ff.e.ti.l.si mandato meo.ꝑ
mo responso.

Actio negocioꝝ gestoꝝ directa ē q̄ agit dn̄s
rei geste ꝯ eū q̄ negocia ei⁹ gessit vt admi
nistrationis rōnem reddat.vt.ff.de nego.
gest.l.ij.

Actio negocioꝝ gestoꝝ ꝯria cōpetit illi q̄ si
ne mādato se misceuit alienis negocijs ge
rēdis aduersus dn̄m negocioꝝ ad repetē
dū expēsas negocioꝝ gestatiōe factas. Et
veniūt oīa q̄ expendit de suo necessario vl̄
vtiliter.non tamen voluptuose. ꝛ hec col
ligunt̄.ff.e.ti.l.ij.

Actio de peculio vel peculieten⁹ cōpetit ei
q̄ cū filiofamilias vl̄ seruo peculiū haben
tib⁹ cōtraxit q̄ post moꝛtē filij vel serui ē an
nalis ꝛ nō post emācipationē manumissio
nē vel alienationē.ff. quando actio de pe
cu.est annalis.l.i.§.q̄diu.

Actio noxalis ꝫm azonē dī actio que nascit̄
vel oꝛitur ex delictis ꝑuoꝝ.ff.e.ti.l.i.ꝛ in
stitu.e.ti.in princi.

Actio pignoꝛaticia directa cōpetit debitoꝛi
cōtra creditoꝛē vl̄ eius tutoꝛē vl̄ curatoꝛē
si pig̃ra accepert.ff.eo.ti.l.si.solutū.§.fi.

Actio pig̃raticia ꝯria dat̄ creditoꝛi ꝯ debito
rē ꝛ dat̄ ad mlta. Si ei decipiat̄ a debito
re vl̄ ipa re vl̄ ei⁹ ꝓposito.q2 obligauit reꝫ
alienā vl̄ alij pignoꝛatā vl̄ obligatā nisi ea
dē res sit ampla ꝛ ad modicū etiam fuerit
alij pig̃rata q̄si ī nullo capt⁹ sit q̄ pignoꝛa
scdo loco accepit. Et si debitoꝛ maliciose
v̄satus sit obligādo es vl̄ stannū ꝓ auro vl̄
argēto. vl̄ si obligauit seruū ꝑ quē dānum
datū ē puta furtū vel aliud hmōi. ꝛ h̄ si sci
uerit tenet̄ insolidū.i.in totū.secus si ig
rauit.quia tunc liberabitur noxe dedicati

Actio pigno (one.i.dādo seruū ꝓ noxa.
raticia vtil̄ ꝫm pla.dat̄ ei q̄ impig̃rauit reꝫ
alienā sine ꝯsensu dn̄i.ꝛ postea dn̄s pigno
ris ē.vt.ff.e.ti.l.rem alienā.ꝛ tam directa
q̄ꝫ illa dantur principali ꝛ suis heredibus
ꝛ contra heredes creditoꝛis.

Actio ꝑ quā q̄rit̄ an actoꝛ iurauerit ꝫm quos
dā dat̄ ei q̄ cū peteret rē suā delato sibi iu
reiurādo ab aduersario eā suā esse iurauit

Actiōes p̄iudiciales in rem dicūt̄ eē ꝑ q̄s q̄
rit̄ an q̄s liber sit.an libert⁹.ꝛ ī ꝑtu agno
scēdo.vt i.§.p̄iudiciales.īsti.de act. Sed
illa ꝑ quā q̄rit̄ an aliq̄s sit liber.ꝑtim cām
ciuilē obtinet ꝑtim p̄toꝛiā. Ciuilē aūt ꝫm
foꝛmā dn̄ij q̄ ī ea directe agit̄. Et p̄toꝛiam
ꝫm foꝛmā ꝛ modū petēdi q2 tnū a seipso.ꝫ
ab alio petit possessoꝛe. Cetere v̄o due foꝛ
mā accipiūt ex p̄toꝛia iurisditiōe. Et ī rem
dicūt̄ eē ad instar actionū de ꝑuitute. q2 ī
hac de iure patronat⁹ ī re. in illa ꝓprietatꝪ
iure agit̄. Et p̄iudiciales dicūt̄. q2 quēad
modum exceptiōes actionib⁹ opponūt̄.ꝛ
an̄ ꝑmā q̄stionē termināt̄. Si aūt q̄s q̄rat
q̄re nō exceptiōes ꝫ actiōes dicāt̄.hāc cāꝫ
accipiat.q2 nō ē exceptio nisi sit actiōis ex
clusio.hee v̄o p̄iudiciales nullā actionem
excludunt.sed non competere dicūt.

Actio p̄scriptꝪ v̄bis ex ꝯtractib⁹ īnoīatꝪ de
scēdit vbi.s.ciuil̄ cā subest sufficiēs ad acti
onē introducēdā.ꝛ cū negociū nō cadit in
certū ꝛ spāle nomē ꝯctus nec cā hmōi acti
onis exp̄mit̄.cet̄e hmōi actiōes exp̄munt̄
sic.do vt des.facio vt facias.do vt facias
facio vt des. Ex q̄b⁹ nascit̄ actio p̄scriptꝪ
v̄bis noīata alias ciuil̄. Qn̄ mihi aliquid
adest vl̄ abest vl̄ affutuꝝ est. nec tibi adest
nec affutuꝝ ē aut m̄ nō abest nec tibi adest
aut si nec tibi assit nec mihi absit ꝛ cesses ī
plere q̄d ꝯuenit int̄ nos.ego aūt feci ī sub
sidiū.intētat̄ actio d̄ dolo.nā vbi vn⁹ ces
sat īplere q̄d ī se ē quod promisit altero im

Actiones (plente locum habet hec actio.
p̄toꝛie q̄ sūt ꝛ q̄t.req̄re in spe.ti.de act. seu
peti.ꝓpo.§.postremo. Dicūt̄ aūt p̄toꝛie.
q2 a pretoꝛe sunt inducte.vt insti. de acti.

Actio ꝓ socio q̄ ex vtraq̄ ꝑte directa ē com
petit ab vsufructu quē sol⁹ alter socioꝝ ꝑ
cipit vl̄ si dolū cōmisit ī reb⁹ cōibus. Et hꝫ
locū qn̄ duo ineūt cōtractū societatꝪ.ita q̄
tā lucꝝ q̄ꝫ dānū int̄ eos cōe ē. Et si aliquis
socioꝝ male ꝛ dolose verset̄.tūc alteri cō
tra eū dat̄ hec actio. Est autē societas ꝫm
Azo.duoꝝ vl̄ pluriū ꝯuētio.ꝯtracta ob co
modioꝛē vsuꝫ ꝛ vberioꝛē q̄stū. Nascit̄ aūt
h̄ actio demū societate finita.q̄ finit̄ plib⁹
modis put ꝓsequit̄ ipē Azo.in sum.e.ti.

Actio publiciana ex eq̃tate dať ei q̃ rem bona fide emit a nõ dño ⁊ rem sibi tradã bona fide cepit. credens vendentẽ tp̃e venditiõis ⁊ traditiõis dñm eẽ. ff. de pub. ⁊ si res. §. vlt. Et sufficit emptori habuisse bonã fidẽ. lz venditor malã fidẽ habuerit. ⁊ callido ꝯsilio vẽdiderit. vt ea. l. §. p̃tor ait

Actõ publiciana recisoria dať ei c⁹ res quã anõ dño emit credens eũ dñm. vt. s̃. cũ absens erat causa reipublice vel studij vľ peregrinatiõis vel legatiõis ciuitatis vel cã appellationis prosequende vel testimonij ferende vel quia ĩ captiuitate fuit vľ alia causa necessaria fuit absens. et talis res sua cum esset absens vsucapta est. licet ei ꝓpter necessariam absentiaz infra annum postq̃ reuersus est rescindere vsucapionẽ vt dicat aduersariũ nõ vsucepisse q̃ vsucepit ꝑ auxiliũ p̃toris hoc remediũ sibi dantis. Si aũt vere dñs fuit rei. tũc cõpetit ei vẽdicatio recisoria. Si xͦo taľ res fuit pignori obligata. cõpetit ei ypothecaria recisoria. ⁊ hoc in realib⁹ actionib⁹. In actõe aũt ꝑsonali cõpetit certi cõditõ recisoria.

Actio quanti minoris p̃toria locũ hz cũ q̃s emit animal vel seruũ morbosum seu viciosum q̃ ꝓpter morbũ vel viciũ min⁹ valet q̃ empt⁹ sit ⁊ dať ad petendũ id qͦ min⁹ valet. puta si res nõ eẽt viciosa vel morbosa valeret viginti. nũc aũt valet q̃ndecim ꝓponiť hec actio ad petẽdũ q̃nti minoris intersit emptorĩ. Hoc aũt scias q̃ de vicio nũq̃ teneť venditor nisi in trib⁹ casibus. Prim⁹ est q̃n noĩatim ꝓmisit ⁊ tunc ageť ex stipulatu. Scd̃s est q̃n sciebat seruũ habere viciũ ⁊ emptorẽ nõ ammonuit. ⁊ tunc teneť ex empto vel q̃ redibeať. vel q̃ admittere teneať. Tercius si in vicio aĩi sit admixtũ viciũ corpis dať aũt infra annuz vtilem.

Actio ciuilis. q̃nti minoris cõpetit q̃n libruz vel aliã rem viciosam vľ morbosã emit ꝓpter qͦ res min⁹ valet. ⁊ agiť q̃nti minorĩ esset emptur⁹. De hac actione nihil diciť in arbore actionũ. s̃ de pretoria solum.

Actio qͦ iussio ꝑpetuo dať ꝯ p̃rem vel dñm quoꝝ iussu cũ filio vel seruo aliq̃s cõtraxit siue videať iussus ad ꝯhentẽ siue ad seruũ nec est in ea op⁹ verbis aut scriptura vel vt distinguať s̃m Azo. an videatur iussus spãliter in vno ꝯctu vel generaliter vt ita q̃ vitã volens cũ seruo meo gerere videor eũ oĩa iussisse. nisi lex certa. i. conditio vel pactũ cõtrariũ ꝓhibeat. Habet ẽ locũ hec actio q̃n dño viuente vel patre. seru⁹ vľ filius contraxit. quia hac dominus vel pater eo q̃ iussit tenebiť.

Actio qͦ metus causa dať ei q̃ ꝓbabili vľ iusto metu coactus rẽ suam vendidit tradidit vľ promisit. aduersus eũ qui metũ fecit Sz infra annũ erit quadrupli. ꝓpter cõtumaciã nolentis rẽ restituẽ iussu iudicis ante litis ꝯtesta. post annũ xͦo simpli. vt in. l. si cũ emptore. i. responso. ⁊. §. post annum ff. qͦ me. causa.

Actio rei vendicationis est. q̃n dicis rem corporalẽ esse tuã. vt hunc seruũ. hanc vestez hũc equũ. Alia ẽ vendicatio quã legiste ñ habent q̃ dať ꝓ re incorꝑali. vt no. ꝑ doc. in. c. examinata. de iudicijs.

Actio redibitoria dať emptori ꝯ venditorẽ vt seruũ vel aĩal morbosũ recipiat ⁊ p̃ciũ restituat. ⁊ dať infra sex menses vtiles. qz hec actõ tm̃ sex mensib⁹ durat. vt. ff. ď edi. edic. l. i. Uerbi gratia. Si vendis mihi animal morbosum latentẽ morbũ hñs. vľ aliã rẽ viciosam. tali vicio qͦ viciũ si sciuissem nullo mõ emissem mihi dať actio ꝯ te ad h̃ q̃ p̃ciũ receptũ restituas infra sex menses. ⁊ rem tuã morbidã vľ viciosam reassumas

Actio rerũ amotaꝝ competit marito aduersus vxorẽ de reb⁹ cõstante matrimonio cã diuortij ablatĩ. Dať aũt post diuortiũ ⁊ cõtinet rei ꝓsecutionẽ: s̃ si pendente iudicio reintegreť m̃rimoniũ. soluiť iudiciũ rerũ amotarũ. Et si reintegrato m̃rimonio iteꝝ fiat diuortiũ remanebit actio reꝝ amotaꝝ ob res amotas prioris diuortij cã. Et in q̃ casu actio furti dať ꝯ extraneũ. in eodem actio rerũ amotarũ locũ hz dũmõ illa concurrant. s. vt res mariti dolo malo amoueanť ⁊ ecõtra. Itẽ q̃ fiat amotio constante m̃rimonio. vel aliq̃d qͦ ꝑ amotionẽ habeatur. Itẽ q̃ fiat cã diuortij. Dať etiã h̃ actio ꝯ patrem filio vel filie quatenus ex ea re locupletior est factus. ⁊ dolo malo eius factum est quo minus fieret.

Actio rei vxorie vel vxoriaticie sublata est in cui⁹ locũ surrogata est actio ex stipulatu q̃ dať marito vel ei⁹ p̃ri vt dos tradať. Si ei a datiõe incipet h̃ actio locũ nõ haberet. lz q̃dã dicãt ꝯriũ. vt dicit Azo in sum. eo. ti.

Actio seruiana dño fundi vel domus competit ad ꝓsequendas res cõductoris pro mercede dom⁹. q̃si res pignoratas: q̃uis nõ cõuentione pignorenť. tñ iuris cõstitutione obliganť tacite ꝓ locatione iure pignoris in vrbanis predijs infecta ⁊ illata in rusticis xͦo p̃dijs fructus tm̃.

Actio quasi seruiana q̃ etiam hypothecaria diciť p̃toria est. ꝑ quã rem mobilẽ vel immobilẽ tibi pignore obligatã quã possidet aliq̃s siue sit debitor siue ali⁹ poteris ab eo euocare seu petere. Et est actio in rem

vtilis.ꝛ daꝛ creditori ad ꝓsequendū pi/
gnus hypotecarie.i.rem mobilē obligatā
insti.de act.§.seruiana.
Actio serui corrupti competit nō solū aduer
sus eū cui⁹ hortatu vel cōsilio seru⁹ corru
ptus vel deteriorat⁹ est.ꝫ etiā ꝯ eum noua
lex daꝛ.q̇ sollicitauit seruū lȝ bonos mo/
res eius corrumpere nō potuerit. Hec aūt
actio in duplū hȝ cōdēnatōȝ.s.q̄nti deteri
orat⁹ est ſu⁹.q̄ntiue res fuerit a ſuo solli
citato asportata.ꝛ teneꝛ q̇ corrupit siue ex
bono malū siue ex malo deteriorē fecerit.
De ꝫ i.l.si q̇s ſuo alieno ꝑsuaserit.C.de
Actio subsidiaria ḋr.q꞉ in subsidiū (furtꝭ
ꝛ auxiliū alteri⁹ q̇ inefficax facta ē daꝛ.vt
si tutor res pupilli alienauerit.vꝉ male ad
ministrauerit ꝛ ip̄e tutor ꝛ ei⁹ heredes n̄
sꝛ soluēdo.i.nō sufficientes ad soluēdum
pupillo.daꝛ actio ꝯ istū in quē res ei⁹ alie
Actio tutele subsidiaria cōpe (nate sunt.
tit pupillo qn̄ nec tutor nec heres soluere
hȝ ꝯtra eū:cui iura tradita sꝛ a pupillo. vt
cautionē exigat a tutore de idētitate pu/
pilli.qn̄ vꝉ nullā vel parū idoneā admisit
Actio tutele directa daꝛ aduer (cautionē
sus tutorē ip̄i pupillo inꝗtū ꝯuenit si tu/
tor i reb⁹ pupillarib⁹ dānū dedit dolo vel
Actio tutele ꝯtraria (culpa ip̄i pupillo.
cōpetit tutori aduersus pupillū si in rē ei⁹
aliq̇d ḋ suo ip̄ēdet vꝉ ꝓ eo fideiussit.aut rē
ꝓpriā ip̄ignorauit vꝉ obligauit ꝓ pupillo.
Actio vēditi ꝯpetit vēditori ad petēdū p̄ciū
ꝛ vsuras ex ꝑte more.Et si aliq̇d sp̄eali pa
cto ꝯp̄bēdiꝛ ꝑut is sibi pacisciꝛ vꝉ inꝛ ꝑ/
tes ꝯuētū ē.Et h⁹ ꝯria ē actio empti. quā
Actio vi bonoꝝ raptoꝝ de re/ (vide supra
bus mobilibus vi surreptis daꝛ ei cui res
mobiles ꝑ violētiā sꝛ ablate.ꝛ cōpetit re/
stitutio infra annū ad q̄druplū.ita ꝙ in q̄/
druplo ꝯtineaꝛ rei restitutō.ꝛ ꝫ ē vis ab/
Actiūcula.f.p.pe.cor.i.ꝑua actio (latiua.
Actor sine.u.cū.c.venit ab ago.ꝛ ḋr defen/
sor patron⁹.causidic⁹ aduocat⁹:factor:du
ctor vꝉ curator.Vn̄.Actor agit libros pa/
stor pecudes puer annos.Hic agit.ꝫ ducit
t̄pa trāsit ꝛ ꝫ.Vꝉ actor ḋr ille q̇ agit ꝛ pul/
sat aliū.rē aliquā ab ip̄o petens i iudicio.
ff.ḋ iudi.l.i trib⁹.Actor ēt ē ꝓpriū nomen
ꝛ grecū ē.ꝛ cor.pe.qn̄ ē latinū tūc ꝓḋ.Vn̄
Actoris i spolijs v̄t⁹ actorꝭ habeꝛ ꝫ autor
cū.u.sine.c.venit ab autentin grece.i.au/
tor vꝉ dignū latine.q꞉ ei⁹ dictū vꝉ factū est
dignū imitatiōe.In̄ autētic⁹.In̄ ēt autori
tas.ꝛ ē sn̄ia imitatōe digna.Sȝ auctor cū
c.ꝛ u.venit a v̄bo augeo.ꝛ ḋr aliq̇s q̇ rem
aliquā auget.vn̄.Inueīt autor.agit actor
res āpliat auctor. Et ab actor veīt actrix.
In̄ ēt actiu⁹.i.abilis agere.

Actualꝭ ē ille q̇ acta facit vꝉ res q̄ ē in actu.
Actuari⁹ ḋr diuersꝭ actib⁹ ꝑoccupat⁹.Etiaȝ
Actuaria.f. (ḋr sc̄ptor public⁹ q̇ facit acta
p.ē nauis q̇ velo ꝛ remis simul agiꝛ.
Act⁹ us.ui.i.opatio.ductio:actio vꝉ fictio vꝉ
pn̄tialitas vꝉ pn̄tia.Est ēt idē qḋ iter. sȝ tn̄
dr̄ſt.q꞉ act⁹ ē via apta currib⁹ ꝛ iumētis.
ab ago is.i.duco cꝭ.q꞉ res ibi ducūꝛ ꝫ iter
est via apta hoīb⁹ trāseūtib⁹.vn̄ Grecista.
Est act⁹ via q꞉ curr⁹ iumētaq̄ʒ ducit. Sȝ ꝑ
iter sine iumentis ꝛ currib⁹ ibis.
Aculegia.f.p.ḋr q̄dā pestis vꝉ piscis q̇dam.
Acule⁹.m.s.ē ferrū acutū ꝛ recuruatū medi
ante q̇ pisces solēt capi.etiā ē stimul⁹ q̇ me
diāte pūgūꝛ oues.pōiꝛ ēt ꝓ stimulo apis
vꝉ ſpētis vꝉ alteri⁹ aīalis pūgētis.Est ēt
expāsale in q̇ expandiꝛ pann⁹ vꝉ cutis ad
faciēdū ꝑgamenū.Vꝉ ḋr quoddā gen⁹ tor
mēti.s.patibulū.qḋ tn̄ ꝓprie ḋr acule⁹.
Aculeat⁹ ꝑticipiū.i.aculeo mūit⁹ vt apis vꝉ
Acumē.n.t.i.a/ (ab aculeo punit⁹ ab api.
cutio ab acuo.vn̄ Est acies belli.ꝫ acumē
Acumeos.i.victima. (sit tibi cultri.
Acupedi⁹ vꝉ ſm aliq̇s acupediēs.i.cursor q̄
Acupedine⁹.i.ve (si acutis pedib⁹ currēs
lox ad acupediū ꝑtinens.
Acupedili⁹ a um.i.velox.
Acupicta.f.p.ḋr vestis acu ꝯtexta vꝉ ornata
vꝉ picta.Eadē ꝛ phrigia ḋr.q꞉ i phrigia in
uenta ē.vn̄ ꝛ artifices isti⁹ vestꝭ phrigiōes
Acus us.f.q.ē instr̄m suēdi.ēt est (dicūꝛ.
spinꝛ q̇ moniales aptāt vela sup̄ capita vꝉ
alie mulieres pepla.Itē acus ḋr porta in
irl̄m.vt i euāge.ſm Cris. de diuite vbi ḋr.
Sicut ip̄ossibile ē camelū ꝑ foramē ac⁹ trā
sire:ita ip̄ossibile ē diuitē intrare i regnuȝ
celoꝝ.Sȝ ac⁹ aceris.n.t.palea frumēti vꝉ
tritici.vn̄.Pūcta pūgit ac⁹. gallinis spar
giꝛ ac⁹.Est ac⁹ ceris.ꝓ palea ḋr ab a.qḋ ē
sine ꝛ ceres i ea frugū q̄si sine frumētis.q꞉
purgaꝛ a frumentis.Sȝ acus us ui.ḋr ab
acuo is.quia acuta est.vꝉ ab acumen.quia
nihil pene est nisi acumen: ꝛ habet acu/
bus i dtō ꝛ i ablatiō plr̄ali.vn̄.Vn̄ h⁹ u ser.
Acutela.le.f.p.pe.ꝓdu.i.acumen.
Acutio.onis.f.t.i.actio vel passio acuendi.
Acutor oris.hō q̇ acuit.In̄ acutrix mulier q̄
Acut⁹ us.ui.i.acutio.vꝉ acut⁹ a.ū. (acuit.

A ante D

Adagonista ḋr incitator certaminis.
Adā ꝓpriū nomē viri ꝓthoplasti.i.p̄mi hoīs
ꝛ inꝛp̄retaꝛ hō terren⁹ vꝉ luct⁹.Sȝ ſm io/
sephū ḋr rube⁹ vꝉ rubra t̄ra.q꞉ de terra fa/
cta ē caro illi⁹.Et illḋ nomē inuentū est a
q̄tuor stellꝭ.q̄tuor ꝑtiū mūdi.s.oriētali oc/
cidētali:septētionali ꝛ meridionali.Et qn̄

adã fuit format⁹ legit̃ ꝙ creator creatura-
rũ post creationẽ celi ⁊ terre volens facere
hoies creauit Adam. Quo facto volẽs ei
iponere nomẽ. misit q̃tuor angelos in q̃tu
or ptes mũdi. Et pmũ. s. Michaelẽ misit i
orientẽ vt afferret lr̃am q̃ quã iã vidit stel
lã anatole q̃ interp̃tat̃ nascẽs vł oriens q̃
rediens tulit inde A. Scõm angelũ. s. Ga
brielẽ misit in occidentẽ. q̃ vidit stellã no-
minatam disis. q̃ interp̃tat̃ occidens. q̃ re
diẽs tulit inde. D. Terciũ. s. raphaelẽ mi-
sit in septẽtrionẽ. q̃ vidit stellã noie arctos
q̃ interp̃tat̃ septẽtrio. q̃ rediẽs tulit inde:
A. Quartũ. s. Urielẽ misit in partẽ meridi
onalẽ. q̃ vidit stellã messembrias. q̃ interpre
tat̃ meridies. q̃ rediẽs tulit inde. M. et re
deuntes ad dñm dixit. legite lr̃as. ⁊ legerũt
Adam. Et ait dñs hoc erit nomẽ ei⁹. Et p
hoc signat⁹ ẽ pmus hõ adã vt pgenies sua
q̃tuor ptes mũdi possideret. Unde Anato
le dedit a. disis. d. a. contulit arctos. Mes
sembris. m. collige fit adam.

Adamiani sunt heretici q̃ nudi orãt. ⁊ nudi i
ter se mares ⁊ femine conueniũt ⁊ coeunt
quasi ade imitentur nuditatem.

Adama hebrayce. latine domus vł terra dr̃.

Adamas antis. vt dicit Isi. xvi. etymo. indi
cus lapis ẽ ⁊ puus ⁊ indecor⁹ ferreum ha
bẽs colorẽ ⁊ splendorẽ cristallini. nũq̃ƺ au
tẽ vltra magnitudinẽ nuclei auellane repi
tur ⁊ ẽ durissim⁹. hic nulli materiei cedit
nec ferro quidem nec igni ⁊ nũq̃ƺ calescit.
hircino tñ sanguine recenti rumpit̃. ⁊ dici
tur ab adimẽdo. Inde venit adamãtin⁹ a. ũ.
i. de adamãte exñs. ⁊ pdu. pe. Etiã dr̃ ab
ad ⁊ amo. q̃ valde amat̃. n. ã valde p̃ciosus
est. vñ. Est adamas gẽma quã nõ fer nec
flãma. Dissoluit sanguis hircinus diuidit
illũ.

Adamantius ⁊ origenes sunt nomi-
na cuiusdam hominis.

Adaptus. a. um. i. ornatus vel preparatus.

Adar hebraice. dr̃ mẽsis martius. ⁊ ẽ. ge. n.
indecli. Et nota ꝙ Beda dicit i suo tracta
tu de mẽsib⁹. Hebrei qb⁹ sũt credita eloq̃a
dei. antiq̃ more mẽses obs̃uare ñ cessant p̃
mũ mẽsem q̃ pasce ceremonijs sacrat⁹ ẽ ni
san appellãtes q̃ ꝓpt̃ mł'tiuagũ lune discur
sũ. nũc i martiũ mẽsem. nũc icidit in aprilẽ
nũc aliq̃t dies mẽsis may occupat ħ recti⁹
apłi deputat̃. q̃ pasca sp i ipo icipit̃ vł de
finit vł totalit̃ i eo icludit̃. Scõs mẽsis. s.
mai⁹ dr̃ iar. Terci⁹. s. iuni⁹ dr̃ siban. Quar
t⁹. s. iuli⁹ dr̃ tanuc. Quitus. s. august⁹ dr̃
ab. Sext⁹. s. septẽber dr̃ elul. Septim⁹ sc̃ƺ
october dr̃ thesere. quẽ ꝓpt̃ collectionem
frugũ ⁊ celeberrimas i ipo festiuitates no
uũ annũ appellãt. Octau⁹. s. nouẽber dici
tur marisan. Non⁹. s. decẽber dr̃ casleu. de
cim⁹. s. ianuari⁹ dr̃ thebeth. Undecim⁹. s.
februari⁹ dr̃ sabath. Duodecim⁹. s. marti
us dr̃ adar. Noia aũt ⁊ ordo istoꝶ mensiũ
p̃t hr̃i p̃ hos v̾sus. Mẽsib⁹ hebre⁹ ħ ponit
noia nisan. Ac iar et siban thanuc ab elul
theseriq̃ƺ. Marisan casleu thebeth sabath
simul adar. Inchoat aprilis ħ martius est
ibi finis.

Adasia est ouis maior natu.

Adastria. i. sors. eo ꝙ dura semper videatur
vel dicitur esse femina.

Adaugma. n. t. i. augmentũ vł additamentũ

Adaugium. n. s. i. auctio vel augmentatio.

Addictus a. um. i. deputat⁹ ꝯscript⁹. asc̃pt⁹
destinat⁹. vñ Ora. Nulli⁹ addict⁹ itrat in
v̾ba mgr̃i.

Addit⁹ a. ũ. i. iũct⁹ apposit⁹. vñ
i. Mac. iij. Et additi sunt ad eos exercit⁹.

Adelph⁹ dr̃ ab ad ⁊ delph⁹ grece qd̃ ẽ fr̃ lati
ne. Uñ therẽtius i adelphis. i. i comedia
facta de duobus fratribus.

Ademptus. i. sublatus. ab adimo is.

Adempta legata dicim⁹ illa que testator adi
mit legatario cui primo legauerat mutata
p̃ma sua volũtate.

Adeodat⁹ ẽ nomẽ da-
uid q̃ dat⁹ fuit a deo ad liberationẽ israel.

Adeps dr̃ piguedo. ⁊ ẽ interior ꝓprie. Pin
guedo ei sup̱ carnẽ. aruina vel lard⁹ dr̃. q̃
carni admixta dr̃ piuguedo. Unde Intus
adeps aruina foris. pinguedoq̃ƺ mixta Et
sicut dr̃ in hystorijs triplex est adeps vita-
liũ. s. cordis ⁊ vẽtris. adeps iecoris. i. epa-
tis quẽ reticulum dicim⁹. q̃ inuoluit̃ ad
modũ rhetis. adeps renum. Hos tres adi
pes duosq̃ƺ renes. i. ilia ⁊ renũculos. ado
lebat sacerdos super altare. Itẽ adeps dr̃
medulla tritici q̃ ẽ ipsi⁹ pinguior ⁊ iterior
pars.

Adepticus. a. um. pe. cor. quod de-
facili acquiritur.

Adept⁹ a. ũ. i. assuet⁹ vł acq̃sit⁹ ab adipiscor

Aderatio dicitur quasi eris punitio. vel ade
rata p̃dia dicebant̃ ex qb⁹ es puniebat̃ vt
hr̃ ex. l. i. ep. de comi. re. mili.

Adipatus. i. adipe conditus ⁊ impinguat⁹.

Adipatũ ẽ q̃liber eduliũ adipe impinguatũ.

Adipex vermiculus quidam.

Adipiculus dimi. paruus adeps.

Adit⁹ us. ui. ⁊ ħ additũ ti. pe. cor dr̃nt. Nã
adit⁹ ẽ itroit⁹. q̃datio optunitas vł aggres
sio. ħ aditũ ti. ⁊ loc⁹ secret⁹ iux̃ altare vñ da
bant̃ r̃ñsa. ⁊ dr̃ ab adeũdo p ꝯtrariũ. q̃ minime
licebat alicui adire locũ illũ nisi sũmo pon
tifici.

Adiumentũ auxiliũ subuentio. ad-
iuuamentum. adiuuamen. adiutoriũ om-
nia idem signant.

Adminiculum li. i. auxi-
liũ. Inde adminiculatori⁹ a. ũ. i. auxiliatori⁹

Administrator. m. t. dicitur curie adornator
vel coadiutor.

Admissarius.i.equus seu emissarius.ꝫ differunt in hoc.qꝛ admissarius est equus q̄ ad tempus inter equas admittit̄ ad coituꝫ.ꝫ emissarius est qui semper equabus infest.

Admissura dr̄ qn̄ animalia et ꝓprie iumenta ad coitū admittunt̄ vt concipiāt.Et dicit̄ ab admitto.i.ad coitū mitto ꝑ vno significato.vl' admittere dr̄ assumere ⁊ cū agilitate equū vertere ⁊ ducere.Vn̄ Ouidi⁹.nihil nocet admisso subdere calcar equo.Et admissus a.um.i.aptus ad mittendū.Vn̄ fortes ⁊ bonos eq̄s admissarios vocam⁹.qꝛ admittunt̄ inter armenta ad coitū vl' ad arandū vl' ad trahēdū.Unde hec admissura re.quādoqꝫ dicunt̄ bruta animalia.⁊ ꝓprie iumenta q̄ ad coitū admittunt̄.Istas significationes ponit Hug.in suis deriuationibus.Serotina aūt admissura sic̄ tangit̄ in hystorijs.erat ea que fiebat in extremitate veris.in qua deteriores erant fet⁹ qꝛ in tarde appetentibus coitum min⁹ viget natura.Uel serotina admissura dicta ē in autumno.qꝛ natura ouium Mesopotamie ⁊ Italie eadem esse traditur vt bis in anno pariant.

Admissum est peccatū iam ꝑpetratum.Vn̄ō Admittit peccat assumit flectit equumqꝫ.Hinc admissura permittere bruta coire.

Admirabilis.cō.t.i.modestus honestus.siue morigerat⁹.egregius taciturnus.facetus.venustus decens.gratus.elegās.stupidus ⁊ admiratione plenus.

Adolescēs.cō.ter.dr̄ ille qui est infra.xxx.annos.Unde est adolescens crescens nomē trahit hinc adolescens.

Adolescētia.f.p.dr̄ tercia etas hominis: durans a quintodecimo anno vsqꝫ advicesimūoctauū.Et dicit̄ adolescentia quasi ad gignendū apta ⁊ adulta.

Adolescētul⁹ a.um.dimi.i ꝑuus.adolescēs

Adomisedech interpretat̄ dominus iustus.

Adonai nomen dei hebreū.⁊ interp̄tat̄ dn̄s

Adoneus.i.dn̄s vel ad dn̄m pertinens.

Adon est nomen cuiusdam ciuitatis.

Adonis adonis vel adonidis.me.ꝓdu.ī nominatiuo.⁊ me.cor.in obliq̄s.dr̄ fuisse iuuenis pulcerrimus amasius veneris.Unde Ouidi⁹.Abstinet a summo celo prefertur adonis.Et ſm fabulas dr̄ fuisse venator ⁊ mechus qui vulnerans aprum veneris occisus est ad ea.Et dr̄ reuixisse p⁹ mortē in mense q̄ apud hebreos thanuc dicit̄.i.in Julio quē gētiles anniuersario solebāt plangere sicut ipsa planxit.de q̄ ꝓpheta israelitas increpat Ezech.viij.Mulieres plangentes adonidem.Unde.Quem trāsfixit aper veneris vir fertur adonis.

Adoptio.f.ter.est gratuita quedā electio qua quis sibi eligit aliqueꝫ in filiū.⁊ q̄ sic recipit̄ in filiū.dr̄ adoptiuus.⁊ q̄ eū sic recipit.dicitur adoptiuus pater.

Adoptatio.f.ter.⁊ per syncopam dicit̄ adoptio.i.desiderium vel affiliatio in filiū acceptio.

Adoptatus a.um.dicitur electus in filiū vel desideratus.

Ador.n.indeclina.est.quoddam genus annone vel frumenti vnde fiebat panis īmolatici⁹.quē qui immolabat deū adorabat.

Adoreus.a.um.i.triticius.Adortus idem

Adorea.f.p.dea frumenti vel quedam vestis triumphalis.

Adoria.f.p.i.gloria vel bona fama.

Adorastus.m.s.fantasma dicitur.

Adorsus a.um.i.inceptus vel allocutus.

Adortus.m.s.i.nouiter vel subito natus.

Adramoloch ydolum Assiriorum quod sarmate colunt.

Adremon dr̄ ciuitas vel vrbs iuxta israel in campo mageddon in q̄ Josias rex victus a Pharaone nechao vulneratus ē.Super quo lamētationes scripsit Hieremias.De q̄ planctu dicit̄ Zach.xij.Erit planct⁹ magn⁹ in hirl'em sicut planctus adremon.vl' adremon dr̄ nomen regis regnantis tunc in charcamis in cui⁹ auxiliū venit Josias contra nechao.Vn̄ adremon castri vel regis nomen habetur.

Adriastia.f.p.dicitur sors.

Adria est mare petrosum.Et dicit̄ ab adros grece.i.petra.eo ꝙ magis est petrosum q̄ꝫ alia maria.Vn̄ Ouid.Serpentem medijs adria vidit aquis.Dicit̄ etiā regio vel nomen loci.a quo dicit̄ mare adriaticū.Etiā dr̄ scopulus vel rupes.Vn̄ adria sunt scopuli ꝫ ⁊ adria terre fretūqꝫ.Vn̄ adriaticus a.um.i.petrosus.⁊ de adria terra existens vel ad eam pertinens.

Aduena.ꝯ.p.dr̄ eo ꝙ aliunde veniat.arg.ff.de iudi.l.heres absens.

Aduertibilis.ꝯ.t.i.solubilis ⁊ intelligibilis

Aduentinus.m.s.quidam mons rome.

Aduenticius.i.aduena.s.qui aliunde venit

Aduerbiū.n.s.i.allocutio.⁊ sumit̄ pro quadā p̄te orōnis q̄ determinat verbū rōne significationis.Inde hic ⁊ hec aduerbialis ⁊ hoc aduerbiale.i.ad aduerbium ꝑtinēs Item nomen aduerbiale dr̄ qd̄ ab aduerbio deriuatur vt hesternus hodiernus.

Aduncus.i.valde curuus.

Aduocatus.m.s.est qui alio nomine quasi legatus vel patronus vocatur.qui in forēsibus seu extraneis negocijs preeminentibus prebet litigantibus suū patrocinium

cuius preciuꝫ oneraria vocatur ſub antiquo
nomine.
Adula.f.p.dicitur capuꝫ lini.
Adulator.m.s.dicit̄ ꝗ blanditur.ſ.locutor ore
⁊ non corde. Inde adulatrix.
Adulatorculus.m.s.dicit̄ paruus adulator.
Adulatio.f.t.dicitur falſa laudatio.
Adulter.m.s.dicitur quaſi ad alter.⁊ eſt ille ꝗ
vxorem alterius accedit ipſam violādo. In
de adultera.
Adulterium.n.s.dicit̄ quaſi ad alterius thoꝝ
acceſſus vel ad alteruꝫ.quia ex adulterio ab
vno cōceptus ad hereditatē alterius naſcit̄
Adulterium etiam ſm magiſtrum. iiij.ſenten-
tiarū eſt illicitus coitus cum maritata. Stu-
prū eſt defloratio virginis illicita. Inceſtus
cum conſanguinea vel affini vel religioſa ꝑ-
ſona. Raptus eſt cum puella violenter dedu
cit̄ de domo paterna. Sed fornicatio eſt cō-
munis ad hec oīa fit tamen ſpecialiter cuꝫ
ſoluta.vidua vel meretrice.
Adulterinus eſt de adulterio conceptus vel ge
nitus. Unde adulterina moneta vel ſigilluꝫ
dicitur falſa moneta vel falſum ſigillū ad in-
ſtar vere vel veri facta vel factum.
Adulterine plantationes dicunt̄ meche plan-
te vel non naturales.vt ptꝫ Sap̄.iiij. Et illā
litteram innuit Aug. in li.ij.de doctrina xp̄i
ana. Sed Rabanus ⁊ antiqui dicunt ꝙ ſint
ſpuria vitulamina. Et vitulamen dicitur plā
ta infructuoſa que naſcitur ex radice vitis vl̄
alterius arboris.
Adultus venit a verbo adoleo es.eui.etum.vl̄
itum.ꝓ quo vtimur adultuꝫ quod ſignat cre
mate vel creſcere. Unde adultus.a.um. id ē
crematus:excretus:maturus.vel annoſus.
Et pro excretus inuenitur frequēter in ſacra
ſcriptura.

A ante E.

Aer.m.t.ſm vſum caret plurali nūero. ⁊ ē vnū
de quatuor elementis.⁊ ꝓprie eſt illud quod
ꝓtenditur a nobis vſqꝫ ad ſperam lune. Et
dicitur ab a quod eſt ſine ⁊ er. lis. quaſi ſine
lite.ꝑ contrarium. quia ibi eſt ventorum cō-
trarius conflictus:nam ibi cauſantur nebu-
le.tonitrua:choruſcationes et fulgura. Uel
ideo ſine lite.quia faciliter ⁊ ſine lite cedit fe
rienti vel impellēti. Item aer eſt corpus ele-
mentare humidum ⁊ calidum per naturā qḋ
inſpirat̄ ⁊ reſpirat̄ a nobis. Item aer etiam
habet aera in accuſatiuo more grecoꝝ ⁊ etiā
format femininū in a. Nam quinqꝫ ſunt no-
mina habentia m.vel.a. in accuſatiuo ſingu
lari.a quibus formantur nomina.f.p.in a. ꝗ
nomina ſic habentia em vel.a.in accuſatiuo
ſingulari.habentes es.vel as.in accuſatiuo
plurali.vnde Ether ⁊ crater aer lampas lun
gas ꝗꝫ panter. Ex quo feminea ꝗbus ē inſle
ctio prima. Sunt ⁊ alia nomina iſto mō faci
entia.vt ſtix.acheron:heros:vtꝫ in ſequētia
vbi canit̄. Sed quid nos iſtos recenſemꝰ he
roas.id eſt dominos.
Aeriani heretici ab aere dicti. Hi vetant ꝓ de-
functis ſacrificium offerri ſm Papiam.
Aerinus.a.um.pe.ꝓdu.i.ad aerem ꝑtinens.
Aerius.um.idem.vel quādoqꝫ idem qḋ altus
Aeripes.i.aereos habens pedes.i. veloces ita
ꝙ in aere videantur ſuſtentari ⁊ figi.⁊ idem
eſt quod ceruus.
Aeromantia pe.produ. eſt diuinatio que fit in
aere. Inde aeromāticus.i.ꝑfectus.in tali ar
te.quidam dicunt aerimantia per.i.tercia ſil
laba.

A ante F

Afer fuit vnus ex poſteris Abrae de Cethura
a quo aphrica dicta eſt.qui genteꝫ illam de-
uicit ⁊ inhabitauit. vel dicitur aliquis de ta
li regione.
Aferesis vel auferesis eſt ſubtractio littere vel
ſyllabe in principio dictionis.
Affa idem eſt ꝙ talpa.
Affabilis.cō.t.id eſt delectabilis.
Affatus.a.um.participiū veniens ab affor ari.
et affatus.us.ui.me.ꝓdu.dicitur allocutio.
vel ornatus ſermo.
Affectus us.ui.ſm Pap̄.ē animi deuotio ami
cicia.ſedus ſocietas.dilectio charitas.ab af
fecto as.ſed affectus participium dicitur la-
ceratus vel maceratus.
Affectio.f.t.eſt alteratio corporis. Unde Cor-
poris alteritas affectio dicit̄ eſſe. Ac ſpectat
mentis ad interiora affectus. Et differunt af
fectio ⁊ pietas. qꝛ qḋ pietas inter cōiunctos
ſanguine ē. affectio inter extraneos exhibet̄
Affibulatus.a.um.id eſt connodatus.vel fibu
la ornatus.
Affictus dicitur cenſus qui datur rōe p̄diorꝫ
Affidoxe ſunt ſententie quarum pars eſt hone
ſta ⁊ pars inhoneſta.
Affiliatio.i.adoptio vel imitatio nature.
Affinis.cō.t.dī cognatꝰ vl̄ ꝓpinquꝰ vxoris vl̄
mariti vl̄ ecōuerſo. vl̄ ꝗ ē de genere pr̄is aut
matris. Et drn̄t affinis ⁊ cōfinis. vn̄ Affinis
genere cōfinis ꝓximitate. Itē. Cōfinis meꝰ
eſt mihi māſio ꝓxima cuiꝰ. Affinis meus eſt
mihi natio ꝓxima cuiꝰ. Affinis genere mihi
confinis proximus vrbe.
Affinitas ē ꝓximitas ꝑſonaꝝ ex coitu ꝓueniēs
oīni carēs parētela⁊ hoc de iure canonico.⁊
ſic cōtrahit̄ affinitas tā ꝑ coitū legitimū qꝫ ꝑ
fornicariū. Sꝫ ſm leges ē regularitas perſo
naꝝ ex nuptijs cōiunctaꝝ oīni carens paren
tela.vt.C.de nup.l.liberi.
Affirmatio.f.t.dicitur confirmatio aſſertio.
Affla.f.p.eſt animal quoddam.
Afflatus.a.s.i.inſpiratus.ab ad ⁊ flo flas.

Afflictus us.ui.ab affligo.i.cruciamen.

Affluus a. um.i.abundans vel diues.

Afflatices est lacus iudee vbi nihil mergi potest quod habet animã quasi sine flatu.

Afodillum.n.s.est albedo existens in ouo.

Aforismus.m.s. est sermo breuis integrũ sensum rei ꝓposite scribens. Etiam aforismi sũt foramina in naui vnde remi emittunt. Itez liber quidam in phisica sic dicitur.

Aforus.m.s.pe.cor.dr̄ pisciculꝰ q̃ ꝓpter exiguitatem hamo capi nõ potest.

Afoson indecli.dicit minister crudelitatis.

Afrasia vel afrisia.f.p herba quedam.

Africa.f.p.dr̄ regio quedam. ⁊ dicitur q̃si aprica qr fuit aperta ⁊ exposita celo vel soli. vel ē tercia pars mundi a meridie.

Africanus.m.s.negociator vel incola africe.

Africus.me.cor.ventus a meridie flans v̄sus africã. vnde quatuor sunt venti principales Primus ab oriente dr̄ eurus q̃ venit ab oriente eq̃noxiali ab illa.s.pte mũdi: vbi sol orit circa festũ gregorij ⁊ in exaltatiõe sancte crucis. h̄ habet duos collaterales.s.vulturnum q̃ venit ab oriente estiuo vbi sol orit circa festũ sancti viti. ⁊ alterũ subsolanũ q̃ venit ab oriente hyemali.i.a loco vbi sol orit circa festũ lucie. Deinde tres sunt in occidente quorum principalis qui venit ab occidente equinoxiali dr̄ zephirus hꝰ collateralis veniens ab occidente estiuo ⁊ dr̄ circius. sed ab occidente hyemali dr̄ fauonius. Deinde tres veniunt a pte meridionali. quorũ p̃ncipalis ⁊ medius dr̄ auster. huiꝰ collateralis declinãs ad occasum versus zephirũ dr̄ nothus. s̄ alt collateralis vergens ad orientē dr̄ affricus. Deinde ab aquilone.i.septentrione etiã veniũt tres quorũ medius ⁊ p̃ncipalis dicit boreas. ille v̄o q̃ ab eo declinat versus occidentē dr̄ chorus. Declinãs aũt ad orientē dr̄ aq̃lo. ⁊ subsolanꝰ dr̄ qr sub sole ortus est. Eurꝰ qr ab eo flat.s.ab oriēte. Vulturnus eo q alte tonat. Auster dr̄ ab hauriendo aquas hic grece dr̄ notus. nam pestilētiã gignit. Euroaster eo q ex vna pte hz eurum ⁊ ex altera austrum. Austroafricus. eo q iunctus est huic. Austrofauoniꝰ eo q foueat fruges ⁊ flores. Africꝰ dictꝰ ē chorus. eo q ip̄e circũdat ⁊ q̃si chorũ facit. Septentrio eo q in circulo septē stellarũ cõsurgat. Aquilo dr̄ circius eo q sit iunctꝰ choro. Boreas eo q ab hyperboreis ptibus flat ⁊ est frigidus ⁊ siccus. Natura eñi septētrionaliũ ē frigida ⁊ sicca. australiũ humida ⁊ calida orientaliũ calida ⁊ sicca. occidentaliũ frigida ⁊ humida. vnde. Flat subsolanus vulturnus ⁊ eurus ab ortu. Atq3 diei medie nothus heret et africus austro. Circius occasum zephirus atq3 fauoniꝰ afflãt. Sed veniũt aquilo boreas ⁊ chorꝰ ab arcto

Afrodita.f.p.dicitur venus. ⁊ dicitur ab afros quod est spuma. quia nata dicitur fuisse s̄m fabulas ex spuma maris ꝓueniente ex genitalibus saturni. Unde Marcialis. Om̄es v̄o illecebras circa sensus cunctos apposuit afrodita.

Afrodis grece femina latine.

Afronitũ.n.s.est spuma nitri. vnde quidã Rusticꝰ hec nescit q̃d greco nomine dicar. Spuma vocor nitri grecis ⁊ afronitum est.

Afrus.m.s.s̄m Pap̄.est ciuis africus.

Afrumentum.n.s.i.dumetũ.

A ante G

Agabus pe.cor.quidam ꝓpheta de quo habetur Act.xj. Unde in aurora. Agabus ecce famen predixit in vrbe futuram.

Agagulo.m.t.dicit vanus fornicator.

Agalma.n.t.i.figura. ⁊ dicitur quasi agēs imaginem alterius vel est speculum p̄clarũ. ponitur etiam ꝑ celo vbi est verum speculũ.s. facies xp̄i. Unde. Intrat cũ palma plebs alma salutis agalma.i.regnũ celorũ.

Agamus.m.s.pe.cor.i.sine vxore. ⁊ dicitur ab a q̃d est sine. ⁊ gamos vxor.

Agapa pe. vel agape pes.id est labor alienus. dilectio. charitas. orationum communio vel elemosyna rogata. ⁊ s̄m aliquos est manducatio que fit in charitate ob memoriã defunctorum. Inde agapitus.i.dilectus.

Agapeta.f.p.pe.produ. ancilla dei que ꝓ christo nubere noluit. vt dicit Hug. Papi. autē dicit agapeta vel agapetes. id ē lenocinator vl̄ q̃ cũ feminis illicite conuersatur.

Agar interpretatur aduena conuersa. ⁊ erat cõcubina abrae.

Agareni pe.produ.dicti sunt proseliti et aduene ab agar.

Agaritudo.f.t.dr̄ suspirium vel anxietas.

Agarus.m.s.dicit cursor pedester.

Agaso proprie dicitur qui curat iumenta. quasi agens somarium. quandoq3 tamen agaso dicit domesticus minister azinorum. Unde Grecismus. Est azinorũ pastor agaso boumq3 bubulcus.

Agates.m.t.dicit lapis p̃ciosus.

Agaticia.f.p.est herba quedam.

Agea.f.p.dicitur locus vel via in naui ꝑ quã ciator ad remiges accedit. Unde Ennꝰ Multa foro ponens ageaq3 longa repletur. Item agea orum. pluraliter dicũtur victime que ꝓ rebus agendis offerebant.

Agelaster dicitur aliquis q̃ nũq3 ridet.

Agellarius.m.s.i.rusticus ab ager dictus.

Agenei.iorum. pluralis numeri dicuntur victime que pro rebus agendis offerebant.

Agenaria.f.pri.dicitur dea agendi cuius festa agenaria dicũtur in plurali. in singulari agenarium.

Agenator dicit qui rem suam celeriter agit.

Agenda dr̄ liber baptiſmatis vl̄ benedictiõis.
Ageņ a.um.i.feſtinꝰ vt lepus.
Ager dicit᷑ campus vel ſpacium terre ꝗ colitur ⁊ arat᷑. Et diuidit᷑ ager a virgilio quadrifa/rie. Eſt eñ ager ſationalis. qui eſt aptus ſe/minibus. ⁊ eſt conſitiuꝰ ꝗ eſt aptus vitibus ⁊ arboribus. ⁊ ager paſcuus qui eſt aptꝰ pa/ſcuis. ⁊ eſt ager floridus vel florens. qui eſt aptus floribus ꝓducendis. Vñ. Eſt bñ tutꝰ ager quē circūſepit agger. Jnde agerculꝰ et agellus.i.paruꝰ ager.
Agger eſt cumulꝰ terre ſurſum eleuate. etiā di cit᷑ cuiuſlibet rei coaceruatio. Jñ aggeroſus a.um.i.cumuloſus.
Aggeſtus us.ui.i.cumulꝰ vl̄ coadunatio. Vñ Agger aggeſtꝰ eſt cōgeries vl̄ aceruꝰ. Mon ticulus cumulus aggero parturit hec.
Aggeus.m.s.interpretat᷑ feſtiuꝰ ⁊ letus.
Aggeromines.i.dilectus.
Agilis.cō.t.dicit᷑ facilis ad agendū. ⁊ cōparat᷑ agilis.ior.limus. Jnde agilitas.id eſt facili tas agendi.
Agia.f.p. dr̄ fragilitas ꝑ quā gignit᷑ inuidia.
Agina dr̄ foramen in quo ſe trutina vertit vel dicit᷑ feſtinantia.
Aginator.m.t.i.actor vel mercator ꝗ rem ſuã agiliter agit.
Agiama dicunt᷑ quedā loca in nauibꝰ ꝗ ꝑ arta tionē remorū veniūt vl̄ dicunt᷑ foramina per que hortator remos accedit.
Agiographia.i.ſctā ſcriptura ab agios qđ eſt ſancta ⁊ graphia qđ eſt ſcriptura.
Agiographus.m.s.i.ſancta ſcribens.
Agios grece.i.ſanctꝰ latine. ⁊ dr̄ ab a qđ eſt ſi ne ⁊ ge qđ eſt terra.
Agitator dr̄ vector ꝗ currum agitat.
Aginon grece eſt vicus latine.
Agmen dr̄ turba vel exercitus in aliquo itine re ⁊ ſm Rabanum dicit᷑ ab ago is. quia vbi agmen eſt ibi frequens actio exercet᷑. vel ſꝫ Jſiđ. dicit᷑ ab agendo.i.eundo ſm qđ in lon gitudine directum eſt ſicut exit a portis al̄s abuſiue.
Agnati dicunt᷑ cognati de patre. eo ꝙ accedūt ꝓ natis dum deſunt filij. vel dicunt᷑ amici de ſcendentes a patre. ſed cognati dicunt᷑ ami ci deſcendentes a matre. Vñ Attinet agna/tus ſexus a parte virilis.
Agnellus.m.s.i.ꝑuus agnus.
Agnes ꝓprium nomen virginis: ⁊ declinatur agnes etis. vel agna ne. vel grece hec agne. huius agnes. ⁊ interpretatur caſta vel mater vel matrix.
Agniculus.m.s.i.agnellus.
Agniglоſſa herba ꝗdam ꝗ dr̄ agnilingua.
Agnomen.n.t.eſt nomen qđ alicui imponitur ab euentu. vt ſcipio dictus eſt africanꝰ quia africam ſubiugauit. ⁊ Pilatus dicit᷑ ponti/us ab inſula que dicit᷑ pontus.
Agnominatio.f.t.eſt ꝗdam color rethoricus. vel dr̄ qñq; fedus coniugale.
Agnus.m.s.eſt aīal ab agnoſcendo dictū. qꝛ noſcit matrē ꝑditam in voce. vñ. Agnus ab agnoſcendo cognoſcitq; parentem. Balatu materq; noſcit᷑ hinc in eodem.
Agolꝰ.m.s.eſt baculus paſtoralis ab agendo pecora dictus.
Agon nis. dicit᷑ pugna mortis. Vñ canit᷑. Jn agone triumphali. ⁊ dicit᷑ certamen vel pu/gna ab ago is. vl̄ ab a quod eſt ſine. ⁊ gonos angulus quaſi ſine angulo. quia antiquitus agones in locis rotundis fiebant. Vnde .ij. Mach.iiij. Quinquennalis agon dicebatur certamen quod fiebat de quinquēnio ad qn quennium. quatuor medijs annis vacanti/bus. Locus autem iſtiꝰ certaminis olympi/as dicebat᷑. quia ſub olympo monte agones hmōi ab hercule inſtitute ſunt. Etiam dicit᷑ cetus vel multitudo hoīm ad certamen ordi nata. ⁊ qđ nos certamen appellamus greci agonem. ſepe tñ cetꝰ hominū ſignat᷑ ꝑ ago/nem. Jnde agonia.i.agon. Agonia etiā di/cit᷑ victima vl̄ fiducia vl̄ hoſtia ⁊ eſt pe. ꝓđ. vl̄ cor. Apud grecos eñ in multis vocabul̄ vocalis añ vocalē ꝓducit᷑. ſed qñ ad formā latinoꝝ reducit᷑ pt̄ corripi. qꝛ vocalis añ vo calem non ꝓducitur niſi in paucis. vt in ago nia ⁊ ſcenophegia ⁊c̄. Et vſuꝫ eccleſie in qua es teneas.
Agoniſta.cō.p.eſt qui vel que in agone eſt. id eſt pugil vel certator.
Agoniſticꝰ a.ū.i.victorioſus vel bellicoſus.
Agonitheta cō.p.ꝗ vel ꝗ eſt in agone.i.pugil. ſm Hug. Papias xᵒ dicit agonitheta plī actor qui preeſt certantibus.
Agonizeta.i.victor.
Agonomus.m.s.i.princeps quaſi ꝑ actionem nominatus ⁊ diuulgatꝰ.
Agoniſma dr̄ pugna vel duellum.
Agonalia dicunt᷑ que ad agonē ꝑtinent.
Agrammaticus a.um.i.illiteratus.
Agraria.f.p.i.lex data de agro. vel preciuꝫ qđ ꝓ agro ſuſcipit᷑.
Agrarius id eſt ruſticus ꝗ colit agrum. Vnde Eccl̄i.xxxviij. Cum operario agrario de omi opere tracta.
Agredula.f.p.dicit᷑ parua rana que ī agris in uenitur.
Agreſſum.i.violentia.
Agreſtis.i.agricola quaſi ſtans in agro. vel di citur inexecrabilis ⁊ implacabilis. vel dicit᷑ terra inculta.
Agricola dicit᷑ quaſi agrū vel agros colens. ⁊ eſt cōmune nomen ad omnes agricolas. ſed noīa ſpēalia agricolarū ſunt illa. qꝛ agrico/laꝝ ꝗdā ſunt aſcriptitij: ꝗdam cenſiti. ꝗdam

ꝑpetui.q̄dam coloni conditionales.quidaʒ inq̄lini.alij originarij.alij simpliciter coloni nuncupant̄.

Agrimessor.m.t.est q̄ agros mensurat ⁊ metit̄ ⁊ fines ꝑ debitā mensurā distinguit.

Agriculator ⁊ agricularius ⁊ agricolonus ⁊ agricultor idem significant.s.q̄ colit agros.

Agrimonia.f.p.herba quedam que precipue abundat in agris.

Agriofagite homines q̄ solum ferarū carnes edunt.ab agrion qđ greci vocant ferū.vl' ab ager ri.⁊ fagin qđ est comedere.Hi cyclopes dicunt̄ vl' monoculi.quia vnum habere oculuʒ in media fronte ad modū cycli dicuntur hos īdia gignit.

Agrion grece.i.ferū vel agreste latine.

Agripenni sūt agri illi q̄ non plene sūt agri.

Agrippa est q̄ cū labore matris edit̄.sicut ꝑ pedes non per caput.ab agros qđ est tractus et pes.quia in partu primo loco pedes remittit vnde Uirgilius enei.viij.Per te alta ventis ⁊ dijs agrippa secundis.Dictus est etiā q̄daʒ herodes agrippa.vñ in Aurora.Tercius herodes rex est agrippa vocatus.

Agrippina.f.p.ciuitas colonia ab agrippa cō dita.

Agula.f.p.pe.cor.i.lena quasi agens gulam.

Ain vel ai.est dictio hebraica.⁊ interpretatur fons vel oculus.

Aianea dicit̄ vltimus calor in coitu quo omne corpus concutit̄.

Aios latine.i.agios grece.

A ante L

Ala le.primo significat agmen vel turbā equitū vel militum sic dicta.eo φ ꝓtegant peditesalarum vice. Inde alaris.i.turma equitalis.Uñ improuisus adest ⁊ muris applicat alas.Secundo dicit̄ falsa religio.Uñ Job: de hypocritis.Cū tempus habuerunt extenderunt alas.i.falsam religionem exterius Tercio significat ꝓtectionē.vñ Psal.Subvmbra alarū tuarum.Quarto gratiam dei. Uñ Prosper.Qui caret alis ad celi patriam nō habet vnde volet.Quinto dicit̄ vanus actus. Uñ Zacharias.Ecce due mulieres ꝓgredientes ⁊ spiritus in alis earum. Sexto est pars pilosa sub brachijs.q̄ etiam dicit̄ ascella.vñ Ouidius. Quam sepe amoui nec trux iret ī alis.i.fetor sub ascellis Septimo dicit̄ pars auis.Uñ in euangelio.Quemadmodū gallina congregat pullos sub alis.Item ab ala venit alatus.i.aliquis habens alas.Iñ etiam alager quasi gerens alas.Itē alarica ce.est lancea quadrata hñs ferrū quasi alas.vñ Euolat ⁊ purgat humeris supponit̄ ala.

Alabastrites dr̄ lapis candidus ⁊ intertinctus varijs coloribus.

Alabaster idem.

Alabastrum dicit̄ pixis vnguenti de alabastro in qua incorrupta seruant̄ vnguenta.Uñ ꝫ magistrū in historijs est filiis modus loquendi alabastrum vnguenti.sicut cum dicit̄ cyphus vini.vnde alabastrum vnguenti nar.i.i.pixis alabastro plena vnguento nardi.de quo infra dicet̄ vbi nardus.vñ.Marmo rei lapidis nitidum genus est alabastrum.Forsan ob hoc dictū.qr forma splendet vt astruʒ Marmoris est species alabastrum vascula.de quo pro conseruandis vnguentis sepe cauantur.

Alabanda dicit̄ etiam lapis ꝑciosus.

Alabrum dicit̄ instrumentū cum quo fila vertunt̄.vñ.Uertit̄ hoc alabro q̄cq̄d net femina fuso.Et dicit̄ ab ala ⁊ brios mensura.q̄si mensuratum alis.Et nota φ filum a colo ducitur in fusum.de fuso in alabrū.hinc in girgillum.deinde in glomicellum.hinc in pannum.postea in telam.

Alacer ꝫm Pap.dicit̄ fortis:gaudens:expeditiuus:hilaris:velox.Inde alacritudo. et alacrimonia.i.leticia.vnde.Est alacer validus letus veloxq̄ notat̄.

Alani dicunt̄ ppl'i q̄dam habitantes iuxta lanū fluuiū.sicut alemani iuxta lemanum.

Alapa est faciei ꝑcussio: sicut colaphus colli. Inde venit alapus pi.⁊ dicit̄ ille q̄ patiendo alapas victuʒ acq̄rit.vnde. Si mihi das alapam vere tibi do talionem.Dic alapā male colli dicas colaphumq̄.

Alauda.f.p.nomen auis.

Alausa.f.p.nomen piscis.

Alba be.q̄dam ciuitas: eo φ alba scropha ibi fuit inuenta.Item alba etiā dicit̄ vestis sacerdotalis linea ⁊ stricta q̄ camisia dr̄ ⁊ poderis ⁊ talaris ⁊ subucula ꝫm Pap.Uñ Dicit̄ vrbs alba vestit̄ pb̄r alba.

Albanear sunt nuces que diu seruate sunt albe.ab albus a.um.

Albania Asie est ꝓuincia vel regio.

Albani dicunt̄ homines eiusdē regionis ꝓpter albos crines.

Albaspina nomen est arboris.

Albea est ꝓprium nomen aque.

Albedo inis.i.albitas.

Albicies.f.q.i.albedo.

Albidus a.ū.⁊ albinus a.ū.est illud qđ nimis album est.Inde albiditas.i.albedo.

Albidolus a um.est qđ aliquantulū albet.

Albitum est formula quedam.

Albo indecli.est liber in quo nomina sanctorum scribunt̄.

Albor dicitur pallida albedo ⁊ dicitur signum lepre.

Albugo est subtilis membrana.tenuis pelliculla visum impediens.⁊ dicit̄ glaucitas ⁊ al

albedo oculoꝝ. Unde Auroꝛa. Conturbans oculos albugo figurat hebꝛeos.

Albula quidam fluuius ꝓpter colorem aque q̄ modo dicit̃ tyberinus a Tyberio rege in eo ſubmerſo.

Albumen dr̄ albus liquoꝛ in ouo. vñ Albugo viſus albumen dicit̃ oui. Item albumen teſta centrum menbꝛana vitellus. Sunt ꝑtes oui quas quiuis diſcere debet.

Alburnus eſt quidaꝫ mons lucanie. eo ꝙ albat. vel eſt ydolum quoddam.

Albus a. um. i. candidus. Et differunt. Unde. Albū natura facit ſ res candida cura. Alb⁹ etiam ponit̃ ꝓ ventre quaſi aluus. Añ h̄ albiolus li. vnde Iuuenalis. Cuius ⁊ albiol⁹ ⁊ lanum pinguerat artus.

Albū pretoꝛis eſt quedā tabula dealbata q̄ ponebatur in curia vel turri pretoꝛis in loco cōmuni in qua ſcribebant̃ ⁊ ponebant̃ nomīa vocatoꝛum ad indicium: ⁊ ad cuius inſtantiam quilibet citatus eſſet. ⁊ ibi ꝓponebantur ſtatuta ⁊ edicta pretoꝛis in groſſa lr̄a: ita ꝙ ab omnibus legi poſſent. Et erat certa pena contra iſtum qui delebat iſtud album qđ mō ſublatum eſt. De hoc in cle. j. de iudi. in autem de liti. §. omnem. coll̄. viij.

Albagaria ſunt ꝓcurationes quas certe ville debent dominis ſuis ad eos venientibus. đ reſcrip. ad audientiam.

Albergarie ſunt cenſus ſeu pactiones que debentur ꝓ comeſtionibus. De hoc per glo. in c. preterea. de iur̄. patronatus.

Alcal dicit̃ acetum valens ad alchimiam.

Alce grece virtus vel foꝛtitudo latine.

Alcea. f. p. i. verbena.

Alcedo nis. dr̄ auis q̄ pre ceteris auibus pullos ſuos ſedule alit. ⁊ venit ab alo alis.

Alceus cei. penul. ꝓdu. fuit quidam poeta foꝛtis qui inuectiuam ſcripſit.

Alchimus mi. ꝓpꝛium nomen viri. Unde Auroꝛa. Alchimus ex aaron deſcendens ſtirpe ſacerdos.

Alchimia dicit̃ ſcientia docens facere aurum vel argentum ex pulueribus metalli vel qui ſcit ſeparare aurum a cupꝛo.

Alchimiſta. cō. p. qui ſcit iſtam artem.

Alcides. i. foꝛtl ⁊ foꝛmoſus. vl̄ nomē ē hercul̄.

Alcyone eſt auis marina que in hyeme in ſtagnis oceani nidos facit. qua excubante fert̃ pelagus flantibus ventis continua ſeptē dierū tranquillitate putreſcere. ⁊ eius fetibus educandis obſequium ip̄a rerum natura p̄bere. vl̄ dr̄ ab alcyone vxoꝛe Ceicis que doloꝛe viri ſui mutata eſt in auem iſtā. vñ Ouid. Alcyones ſole memoꝛes Ceicis amati.

Alea. f. p. quidam ludus vel inſtrumentū q̄ luditur. ab aleo quodam milite. qui in troiano bello iſtum ludum inuenit. ſm Hug. Papi. ꝰo dicit Alea tabula luſoꝛia dicta a quodaꝫ qui hunc ludum inuenit. Unde Alea foꝛtune ſoꝛtes examinat aurum.

Alearium. n. s. locus vbi alee reponuntur vel vbi luditur.

Aleatoꝛ oꝛis. q̄ ꝑfectus eſt in ludo aleaꝝ.

Aleatoꝛium. n. s. eſt locus in quo luditur cum alea. Inde aleatoꝛius. a. um. quod pertinet ad aleas. vel qui cum eis ludit.

Aleo onis. dicitur qui frequēter ludit in alea ⁊ perdit. Unde. Sum nudus vt paſſer hoc fecit taſſer et aſſer.

Aleola. f. p. dimi. id eſt parua alea.

Alemania. i. germania. ⁊ dr̄ ab alendo. qꝛ manat in pinguedine: vel dicit̃ a lemano fluuio

Alemanus aliquis de tali terra.

Alers. i. doctus q̄ſi alienus ab arte ꝑ cōtrariuꝫ

Ales tis. me. coꝛ. in obliq̄s. cō. g. ē auis. ⁊ dicitur ab alo alis. qꝛ alit ⁊ nutrit pullos ſuos. vel ſm Hug. quia alitur a nobis. vel dr̄ mat vel nutrix. vt in hymno. A ſolis oꝛtus ⁊c̄. vl̄ dicit̃ turma militū que ⁊ acies dicit̃. ⁊ hoc ī bello quādo foꝛtioꝛes p̄ponunt̃ ad modum ale. ⁊ tunc dicitur ab ala le. Unde. Si volat eſt volucris ales ſi geſſerit alas.

Alexander ꝓpꝛium nomen viri.

Alexandria nomen ꝓuincie vel regionis.

Alga. f. p. ſm Hug. eſt herba frigidiſſima: creſcens in mari. ⁊ eſt quaſi venum diſpoſita. et dicit̃ a verbo algeo ges. Etiā alga ſumit̃ ꝓ quolibet quod mare eijcit vnde mare dicitur algoſum eo ꝙ algam de ſe ꝓijcit. vel dr̄ alga ab alligo as: qꝛ alligat pedes vel man⁹. Añ Alga ſit herba maris ſ dicitur vlua paludis

Algama atis. dr̄ ſummitas vel altitudo.

Algates. f. t. dicitur ſedes alta in celo. quaſi alens animas.

Algeuia dicitur doloꝛ algidus.

Algiditas atis. f. t. id eſt frigiditas.

Algidus a. um. i. frigidus.

Algoꝛ oꝛis. m. t. id eſt frigus.

Algoꝛithmus eſt ars numerandi.

Algoſus a. um. id eſt frigoꝛoſus.

Algus us. ui. id eſt algoꝛ vel frigus.

Alia. m. p. eſt nomen fluuij ꝑ vnum l. ſed cauſa metri aliquando ſcribitur per duo.

Alibꝝ. i. alabꝝ eo ꝙ in eo libꝛant̃. i. voluūtur fila vel liberant̃. i. ſoluuntur.

Aulidus a um. i. frigidus dulcis ad moduꝫ ſoni oꝛganici. ⁊ dicit̃ ab aule arū pꝛo fiſtulis.

Alienigena. cō. p. dr̄ quaſi aliene regionis vel aliene gente natus vel genitus. Et dr̄ ab allon. i. alienum. ⁊ geneſis natura vel generatio. Sic etiam terrigena francigena. omīa talia ſunt cō. ge.

Alienus. a. um. i. extraneus.

Alietus ti. i. merill⁹. ab alo lis. vl̄ vt dicit Papias. Alietus eſt auis ſimilis aquile vel ma

lor. Unde Exiguas in se vires allectus habẽ do. Exiguas volucres depascit diripiendo.
Aliger.m.s.i.auis.⁊ dˀ ab ala ⁊ gero. quia gerit se sursum alis suis exercendo officium volandi ⁊ sumitur ꝑ veloci transumptiue. dicitur etiam aliger quasi aera legans.i. transiens.qꝛ volando aera pertransit.
Alimen.i.alimentũ.altbum.i.nutrimentũ.
Alimonia idem. vel etiã dˀ panis datus ꝑ deo scꝫ elya. Etiam est locus in quo seruant̃ nutrimẽta.⁊ dicit̃ ab alo. Unde Est alo fons rectus alimonia nominis huius. Nam panem querens hinc alimenta trahit.
Alimones.m.t.plis numeri.i.nutritores.
Alipbanˀ dˀ cyphus paruus habẽs paruũ foramen ad modum vitri gutturati.⁊ dicit̃ q̃si alens infantes.
Alipopilarius.m.t.dˀ ioculator pile.
Alipes.cõ.t.i. velox q̃si habens alas in pede.
Aliptes.i.plagarũ curator qꝛ eas foment̃ alat id est curat. Unde. Juuenalis. Grãmaticus rhetor geometer pictor aliptes.
Aliquid est compositum ex alius ⁊ quis. ⁊ mouetur aliquis aliqua aliquod vel aliquid. ⁊ scribitur per d.
Aliquot est.g.o.indecli.⁊ pluralis numeri.
Alisorium est cultellus sutoris.
Alitaris dˀ meretrix que a scurris nutritur.
Alittus auis quedam que gallice ascia vocat̃. Unde Ouidiˀ. Est homo factus auis vlmis alitus in alis. vel forte est allectus.
Alitudo.f.t.i.pinguedo.
Alitus us.ui.m.q.id est nutrimentum vel pastus.sed alitus a. um.id est nutritus.ꝫ quãdo aspiratur significat flatum. vtꝫ ĩ loco suo
Alitutus.m.s.dˀ vermis volatilis.
Aliuus vel alinus dicitur ager vel agger iuxta aquam.
Alius.me.cor.in nominatiuo.habet aliˀ in genitiuo me.ꝑdu. Et differunt alius ⁊ alter.qꝛ alius inter multos lꝫ alter inter duos. Unde Grecista. De multis proprie primˀ dices aliusq̃. Sed prior ac alter dic cõcordare duobˀ Jstis alteruter vter associes ⁊ vterq̃. Jtẽ aliter dicatur.s.ꝙ conueniunt in hoc. quia important diuersitatem ambo.sed differunt. qꝛ alius importat diuersitatem essentialem .sed alter accidentalem. Differt etiam alius a ceteris.nam alij dicuntur ex alio numero. ꝫ ceteri ex eodem.
Alectoriˀ dˀ lapis q̃ in stomacho galli reptitur
Alecto onis.dˀ instabilis q̃ nõ hꝫ requiẽ vl' est quedã furia infernal'.qrũ sunt tres. Unde Tres agitãt mentẽ furie rõne carentẽ. Cum mens bachat̃ tũc allecto vocitat̃. Et cũ mẽte fera disputat in ore megera. Tũc est thesiphone cum produnt iurgia voce.
Allectus.a.um.qui palam est electus. vel dicitur confirmatus.

Allec pisciculus ad liquorem salsamentoꝝ idoneus. Et dicit̃ ꝙ viuat ex sola aqua. nihil aliud comedens. Unde. Quatuor ex puris vitã ducunt elementis. Allec vnda fouet ignis pascit salamandram . Talpã terra nutrit aer quoq̃ cameleontem.
Allegoria.f.p.est mysteriũ vel similitudo quãdo in ꝑfigaratione loquimur vbi aliud est in voce aliud in sententia. ⁊ dicitur allon qḋ ẽ alienum ⁊ gorus ductio vel locutio.qꝛ vnuꝫ dicitur ⁊ aliud intelligit̃.circa quod notandũ ꝙ oĩs sacra scriptura quadriformi ratiõe distinguit̃ siue exponitur. Aut em̃ in historiaco vel litterali intellectu aut allegorico aut anagogico:aut tropologico vel morali solet accipi. Hystoria nanq̃ est quando res aliq̃ q̃ mõ ꝫm lrãm dicta vel facta sit plano sermõe refertur vt cũ dicitur. Populus israel ex egypto saluatus tabernaculũ dño fecit. Et dicit ab historon.id ẽ videre vel cognoscere.quia antiquitus nemo scribebat historiã nisi q̃ vidisset. Et sic quãdo dictiones intelligũt̃ simpliciter vt sonãt.est sensus lr̃alis vel historicus. Allegoria autẽ ẽ:cũ ɣbis siue rebˀ misticis ꝑ̃sentia xp̄i ⁊ ecclesie sacra signant̃. verbis vicꝫ vt ait Esaias. Egrediet̃ ɣga de radice iesse. qḋ aperte est dicere. Nascet̃ virgo maria de stirpe dauid ⁊ de ea xp̄s nascet̃. rebus mysticis ẽ ppl's israel ab egypciaca seruitute ꝑ sanguinẽ agni liberatus. Allegorice ecclesiã significat q̃ ꝑ passionẽ xp̄i a demoniaca seruitute liberata est Et no.ꝙ allegoria multˀ modis exponit̃. Qñq̃ a ꝑsona vt ysaac significat xp̄m. qñ q̃ a re ⁊ nõ a ꝑsona. vt aries occisus significat xp̄i carnẽ passaꝫ. qñq̃ a loco vt xp̄s ꝑ̃dicaturus ascẽdit in montẽ vbi eminẽtia loci significat eiˀ sapientiã ⁊ excellentiaꝫ qñq̃ a nũero. vt app̄hendẽt septeꝫ mulieres virũ vnũ.i. septẽ dona graꝝ xp̄m: qñq̃ a negocio vel facto. vt interfectio golie a dauid ĩterfectionẽ dyaboli a xp̄o significat. Anagogia aũt ad supiora est ducẽs locutio q̃ de premio futuro.⁊ de ea q̃ in celis est vita futura. apertis siue mysticis ꝫmonibˀ disputat. Apertis vt cũ dˀ.beati mũdo corde. mysticis vt cũ dˀ beati q̃ lauãt stolas suas vt sit illis ptãs ĩ ligno vite. ⁊ ꝑ portas intrent ciuitatẽ. qḋ sic exponit̃ anagogice. beati q̃ mũdant cogitationes suas ⁊ actus vt sit illis ptãs videndi dñm nostrũ ihm xp̄m:q̃ dicit. Ego suꝫ via veritas ⁊ vita. ⁊ ꝑ doctrinã ⁊ exempla ꝑ̃cedentiũ patrũ intrãt in regna celorum. Et sic ẽ differentia inter allegoriã ⁊ anagogiã. qꝛ allegoria est mysticus sensus ꝑtinens ad militãtem ecclesiã in qua sumus: sed anagogia est apertus sensus pertinens ad ecclesiã triumphantem que est cõmunitas sanctorum iam triumphans ⁊ regnans. Tropologia ɣo est moralis locutio q̃ ad instructionẽ ⁊ correcti-

onē animoꝝ mystice siue aperte respicit. My
stitevt ait Salomon. Omĩ tpe sintvestimēta
tua candida. ⁊ oleū de capite tuo nō deficiat
qđ est dicere. Omĩ tpe sint opa tua munda. ⁊
charitas de corde tuo nō deficiat. Aperte vt
iohānes dicit. Filioli nō diligamꝰ verbo ne
ꝗ lingua sed opere ⁊ veritate. ⁊ vt breuiter
habeas historia docet factū Tropologia fa-
ciendum. Allegoria credendum. Anagogia
ad appetendū. vñ Litera gesta docet q̇d cre
das allegoria. Moralis quid agas quo ten-
das anagogia. hec patent in hac dictiōe hie
rusalem. Historiace ierlm est nomen ciuitatis.
Tropologice est typus anime fidelis. Alle-
gorice figura ecclesie militantis. Anagogi-
ce typum gerit ecclesie triumphantis. vnde
Sicut ierlm polis est terrena fidel. Constās
ecclesia mons fortis patria summa.
Alla est hebraicum. ⁊ habet accentum accutuz
sup extremam. Et ꝫm diuersos diuersimode
exponitur. ⁊ diuersa habet significata scđm
Hugu. Cum aūt gauisim in historijs reperit
⁊ supabundanter nec eius significatum ꝑpt
nimiam mentis iubilationē exprimi potest.
tunc est interiectio significatiōis gaudentis
vel exultantis. ⁊ significat leticiam dñice re
surrectionis. vt pꝫ in quibusdam officijs vbi
continue frequentat iste terminꝰ alla. Sed
exquo circa expositores variat. ideo Hugu.
sic exponit. Alla. i. laudate nomen dñi. Hie-
ro. sic. Alle. i. creatura. lu. i. laudat. ia. i. dñm
ꝗ. Aug. Alle. i. salua. lu. i. me. ia. i. dñe. Am
bro. Alle. lux. lu. virtꝰ. ia. vita. Gre. sic. Alle
pater. lu. filius. ia. spūssanctus. Beda. Alle-
lu. i. laudate. ia. dominū. Vł ꝫm aliquos. Al
altissimus. le. leuatus in cruce. lu. lugebant
apłi. ia. iam surrexit. Vel alla. i. laudate inui
sibilē. vel narrate deo laudes. Vł laus tibi
xp̄e. Et alla ista vox leticie ⁊ iubili primo au
dita fuit a iohanne in insula pathmos. vt pꝫ
in Apoc. ⁊ vtimur ea tm̄ in diuinis laudibꝰ
⁊ ꝫm aliquos est nomen ma. ge. eo ꝙ vtimur
ea ꝑ deo ⁊c. vñ Gre. patrem natū signat ꝙꝗ
pneuma. Denotat ambro. ꝙ sit lux vita salꝰ
ꝗ. Saluum me dñe fac totum denotat Au-
gust. Laus tibi sit xp̄e. Hiero. comprobat eē.
Et ꝫm Rabanū ista duo nomino amen ⁊ alle
luia non sunt translata. sed retinent ꝓpriam
⁊ primam impositionem ꝓpter reuerentiam
qꝛ iohāes in apoca. dicit se ea ab angelo au
diuisse. vel qꝛ alleluia gaudium ⁊ laudē cele
stem significat qđ nemo nouit huiꝰ seculi. et
ꝓ dñs exponi nō pōt. qꝛ ignota. ꝫ sub nostꝛ vo
cabulis exprimit improprie.
Allibrati dicunt q̇ descripti sunt in libro ciuiū
vel cōitatis alicuiꝰ ciuitatis.
Allisus a. um. i. lesus.
Allitor. ꝛis. i. cementarius.
Allium dicit quasi olidiū. i. fetens. vł ꝫm Pa
pi. eo ꝙ oleat. cuius odorē venenata fera nō
sustinet leo ⁊ pardus fugiunt. Homo pro ci-
bo sumit ⁊ visceribus infundit ꝑ medicamē
to nō ꝑ cibo sumat ab egrotantibus nō ꝑ e-
pulantibus. Hoc aūt genus ꝫm Hypocratez
calidum est ⁊ deducit vermes. Corporibꝰ q̇-
dem bonum est. oculis vero ꝑniciosum. qꝛ i ci
bo sumptum oculis caliginem facit.
Allobroges dicuntur burgundinenses. nomē
gentile est.
Allodium. n. s. dicit hereditas quam vende-
re vel donare possum ita vt mea propria. Et
ꝓprie vocat fundus siue curia rusticalis ad
quem agri vel mansus pertinent. ⁊ dicit ab
allos quod est alienum ⁊ oda laus. quasi ali
ena laus. quia alieni laudant te si habes bo
nam hereditatem. vel qꝛ allodium talis he-
reditas laudat. si bona fuerit. Et habet etiā
scribi ꝑ simplex l. ⁊ tunc đꝛ ab alo qꝛ alit ⁊ nu
trit nos. Etiā pōt dici ab alieno qꝛ alienatur
de vno ad alium.
Allo. mas. t. est instrumentū acuendi cultellos.
⁊ est lapis rotundus cum quo vł in quo fa-
ber purgat instrumenta vt sint acuta. Itē al
la. f. p. idem.
Allophilꝰ pe. cor. i. alienꝰ. Vñ in aurora. Cer-
ne ꝙ allophilꝰ hostibꝰ ille dat.
Allon interpretat alienum.
Allopathia vel allopathe grece ꝫm Hug. i. ali
ena passio q̄ ab alio infert. vel ꝫm Pap. ꝑpas
sio ab alio in alium transiens.
Allopeda est nomen piscis.
Allotha piscis quidam.
Aliotheta est mater oīm figuraꝝ. ⁊ đꝛ ab allos
qđ est alienū ⁊ thesis positio quasi aliena po
sitio accidentis ꝑ accidente. Confundit enī
genera vt lis est de paupere regno. Numex
vt turba ruunt. Casum. vt vrbem quam sta-
tuo vestra est.
Alliopasis est modꝰ construendi reciprocus vt
fit in constructione transitiua reciproca. Et
đꝛ ab alion. i. alienum ⁊ pasis passio.
Alluuiptes tium. ⁊ allutia orū. loca cenosa. i. ce-
no plena vbi fluuius abluendo dimittit cenū
⁊ putredinem.
Alluuio onis. ⁊ alluuies ei. i. alluuium. vł aq̇-
sitas. aquarū inundantia. Iob. xiiij. alluuio
ne paulatim terra consumit.
Alluuiū. n. s. est latens incrementū qđ fit cum
fluuius ex vna parte addit ripe. vel dicit cō
sumptio riparum ab aquis.
Alluuiꝰ. m. s. đꝛ ager quē paulatim fluuiꝰ ab-
luendo in agrum reddit.
Alluuiosus a. ū. i. cenosus. plenus alluuioꝰ
Allux dī maxima pedica ab ad ⁊ luceo. d. in. l.
q̄si ad alias lucens in magnitudine. vñ. Est
manuum pollex sed dicat pedum allux.
Almus. a. ū. i. sanctus pulcer. nutriēs. Et dif-
ferunt almus ⁊ sanctꝰ. vñ. Ad corpꝰ sanctus

ad mentē ptinet almꝰ. Inde almitas almitudo almicies.i.sanctitas.omnia idem.

Almilucerna.f.p.locus amenꝰ qui frequenter illustrat̃.

Almia mons est apud smirnam.

Alnꝰ.f.s.q̄dam arbor eo ꝙ a niue alat̃. Inde hoc alnetũ ti.⁊ est locus vbi crescunt alni

Alneus a.um.i.de alno existens.

Alnum fructus fructus alni.

Aloa.f.p.dr̃ arbor odoris suauissimi ẜm Papiã.q̄ in india nascit̃ ⁊ lignum eiꝰ vice thimiamitis altaribꝰ adolet̃.vñ ⁊ nomen traxisse credit̃. Item ẜm Pap̄.⁊ Isid̄.est herba suauissimi succi ⁊ cōstringit̃ succꝰ iste ad modũ picis.⁊ est fere eiusdē coloris.⁊valde medicinalis.Et pōt declinare hoc aloe huiꝰ aloes.vel hec aloa.huiꝰ aloe.vt dicit britto ẜm aũt Hug.aloes is sumit̃ ꝓ quodā vnguēto amarissimo facto de aloa.

Alogia dicit̃ conuiuiũ sine sermone. qr̃ antiq̄ silenter prandebant.

Alogij dicunt̃ heretici sine verbo. quia verbo dei non credunt.respuentes iohannis euangelium ⁊ apocalipsim.

Alogus dicit̃ lr̃a vel nota in libris emēdādis

Alopex.i.vulpes Inde alopicia.id est vulpecula.vel alopicia est alienatio capillorũ. Vñ Musculus in tibia semꝑ manet alopicia.

Alopiciosus a.um.i.caluus.

Alopia.f.p.lepra quedam.

Alopus est q̄ ꝓpter mercedem aliq̄d patit̃.

Alphabetum.n.s.i.abcdarium.

Alphagus vel alpagus.id est scalpens.vel effodiens.

Alphanus.m.s.est falsus mendicus.

Alphita.f.q.est primũ granũ maturũ ⁊ altissimũ in spica.⁊ dicit̃ ab alpha.i.principiũ vel dicit̃ farina odei vel polenta.

Alpis raro inuenit̃ in singulari.Et dicunt̃ alpes alti montes p̄ alijs montibꝰ eminentes Et dicunt̃ alpes quasi alta petentes vl̃ quasi altipedes.i.montes.⁊ nō est cōpositio. Et est tractũ a lingua galloꝝ q̄ alpes altos montes vocant.⁊ ab alpes dr̃ alpinꝰ a.um.i.aliquis in montibus habitans. Inde transalpinꝰ.i.vltra alpes existens.

Alpinas atis.ɔ.t. nomē gentile.aliq̄s natꝰ in alpibus vel de alpibus existens.

Alsa fluuius quidam. Inde alsatia ꝓuincia.⁊ alsatius aliquis de tali ꝓuincia.

Altare.n.t.i.ara ⁊ dicit̃ quasi alta ara. qr̃ altaria solent fieri in altis locis.⁊ ista noĩa altare.altar altariuʒ idem significant.s.altũ locũ vel altum edificium vel lapidem in alto positum super quē offerunt̃ sacrificia.Et nota ꝙ ara ẜm q̄sdaʒ differt ab his.qr̃ ara dr̃ illa eleuatio sine lapide lato tegente.sed altariũ vl̃ altare significat lapidē suprapositũ vnuʒ tñ sepe ꝓ reliquo ponit̃, Vel sic dr̃ñt,qr̃ ara ẜm aliquos est solius dei.altare vo sanctorũ et deoꝝ gentiliũ.ẜm vo Grecistam econuerso⁊ melius altare dicit̃ dei ⁊ ara sanctoꝝ. Unde ꝓpheta. Tunc imponent suꝑ altare tuum vitulos.vñ.Est altare dei sdiuinoꝝ dicimꝰ aras Nota etiam ꝙ ara vel altare significat corpꝰ xp̄i in cruce.calix tumulũ vel sepulcrũ.patena lapideʒ sepulcri.corporale seu byssus sindonem in qua xp̄us erat inuolutus in sepulcro. Unde. Ara crucis.tumuli calix.lapidisꝙ patena. Syndonis officium candida byssus habet.

Altariolum.n.s.i.puum altarium.

Altea.f.p.malua siluatica.vñ.Alteam dico illam quia crescit in altum.

Altellus dicit̃ romulꝰ eo ꝙ a lupa sit alitꝰ.

Alter ⁊ alius differunt.vide supra in aliꝰ. Inde alteruter.i.alter ⁊ e duobus.i.ille vel ille vel vterꝙ ambo.

Alteratus a.um.i.alter effectus.

Altercatio.i.certatio vel litigatio.

Altercator:disputator:certator:litigator.

Alteritas.f.t.i.vicissitudo.

Alterna.i.mutua.

Alternans.i.dubitans vel errans.

Alternus.a.um.i.vicissitudinarius.

Altiboans.i.alte clamans.

Alticula.f.p.dr̃ ꝑua altilis vel nutrix.

Altigradus a.um.i. alte gradiens vel qui est in alto gradu.

Altilis ɔ.t.⁊ hoc altile pe.cor.dr̃ res q̄ ad hoc alitur vt pinguior fiat ⁊ vt occidat̃ vt porci ⁊ volucres domestice.⁊ dicit̃ qñꝙ substantiue hoc altilis qñꝙ hoc altile.Vñ in euangelio. Tauri mei ⁊ altilia occisa sunt. Pap̄.dicit.Altilia volatilia saginata studio.Et pristianus dicit.Altilia dicimꝰ ab eo ꝙ est alere.Altilia quasi alitilia vocamus. ⁊ cor. pe. Unde Grecista. Ornix siluarum solet altilis esse domorum.

Altiloquus a.um.qui alta loquit̃.

Altio onis.i.alitio.ab alo.

Altisonans.o.t.i.altũ vel ex alto sonans.

Altisonus.i.alte sonans.

Altithronũ.n.s.i.sedes regia. Vñ altithronꝰ: q̄ sedet in illa sede.

Altitonans.o.t. q̄ alte tonat. Vel substantiue dicit̃ deus altitonās⁊ trinitas sancta ⁊verbum ⁊ aer ⁊ celum.

Altor ꝑ syncopā ꝓ alitor.id est nutritor. Inde

Altrix.i.alitrix vel nutrix.

Altrinsecus.i.alter vel ecōtrario vtrunꝙ.

Altriplex.o.t.q̄ vel q̄ est animo duplex ẜm Hugo.ẜm Pap̄.i.duplex dolosus.

Altus a.ũ.ꝑ syncopā ab altor vel alo.id est alitus.vel altus a.um.ab alto as.de quo etiaʒ altisonus ⁊ altitonans significat plura.primo enim idem est ꝙ sublime.vt celum est altum,secundo id est difficile,vt ista questio ē

alta.i.difficilis.vñ Porphiriꝰ. Altioribꝰ q̄/
dem questionibus abstinens ⁊c̃.tercio dicit
ꝓfundum.vt infernus vel mare est altum co
ꝙ ibi raro ꝑtingimus fundũ.Et no.ꝙ altuz
⁊ ꝓfundum sunt reciproca eo mõ.omne em̄
qḋ est altũ deorsuz ꝯsiderando est ꝓfundũ:⁊
om̄e ꝓfundũ sursum considerando dicit al/
tum.vnde.Omne quod altum si retro nume
res fit imum.
Aluear aluearevl' alucariũ idem.⁊ est vas in q̄
apes delitescunt.
Alueꝰ.m.s.dicit venter fluuiorꝫ.vel dicit vas
factuz ad modũ aluei fluuij in quo pedes la
uant ⁊ oleraꝫ carnes.Inde alueolꝰ li.dimi.
tam aluei fluuij ꝙ aluei vasis.Danielis.xiiij
Intriuerat panes in alueolo. Ponit etiam
alueus ꝓ vase quadrato capaci:in quo me/
tallum ardens immergit vt ꝑ antiphrasim.i.
contra resistentiã induret. Item alueꝰ ẽ no
men fluuij.⁊ interꝑtat rectitudo.Vñ fingit
ꝙ alpheꝰ sequit arethusam vt rectitudo vir
tutem.
Alumen.n.t.i.salsugo terre.i.luti.⁊ ḋr a lumẽ
eo ꝙ ceteris coloribꝰ p̄bet lumen vel alimen
tum.vel ab alo.qꝛ colores q̄bus miscet alit.
Sꝫ alij dicunt ꝙ alumen sit infernꝰ.⁊ sic ꝓ/
ducit mediam.⁊ dicit ab a quod est sine.⁊ lu
men quasi sine lumine.
Aluminatus a.um.i.nutritus.
Alumnꝰ.m.s.ḋr q̄ nutrit vel qui nutrit. Vnḋ
Est q̄ nutrit ⁊ q̄ nutrit alumnus.
Alus a.um.i.largus.
Aluta.f.p.ḋr pellis artificiose ⁊ curiose candi
data.⁊ dicit ab alo is.qꝛ alit pedes a frigo/
re.Vnde iuuenalis. Apposita nigre lunam
subtraxit alute.
Alutariꝰ dicit pelliparíꝰ q̄ vl' opat pelles can
didatas vel tinctos vel qui eos candidat.
Alutũ dicit calceꝰ peregrini.⁊ dicit ab a qḋ ẽ
sine ⁊ lutum ꝑ contrariũ.qꝛ sepe est cum luto
vel dicit cortex arboris quercine qua cerdo
nes preparant corium.
Alutarium ḋr aliq̄d factũ de luto vt paries.
Aluꝰ venter ⁊ vterus idẽ signant.s.partem cor
poris animalis.ꝫ tñ ꝓprie differunt.qꝛ ven/
ter est generalius in signando.qꝛ cõuenit tã
aĩalibus brutis ꝙ rõnalibꝰ.sed alia duo so/
lum cõueniunt hominibꝰ.Sed adhuc diffe/
runt.qꝛ dicit viginis:ꝫ vterus mulieris pre
gnantis. vñ Grecista. Est venter maris ⁊c̃.
Attamen etiam venter attribuit mulieribꝰ.
vnde Benedictus fructus ventris tui. Itez
Beatus venter qui te portauit.Et ꝑ hoc pa/
tet ꝙ vnum sepe ponit ꝓ reliquo. Itẽ aliter
potest assignari differentia.qꝛ venter ẽ ꝑs di
rigens ⁊ cõsumens cibos acceptos.⁊ ḋr ven
ter quasi ventum tenens.vl' qꝛ ꝑ totum cor/
pus vite alimenta transmittit.⁊ ḋr ꝑs exteri
or in qua apparet pinguedo extrinsecus,⁊ ꝓ
tendit a pectore vsq; ad inguinem.vel dicit
a venio is.qꝛ recipit cibum venientem.Sed
aluus est pars in qua sũt sordes que purga/
ri solent.Et dicit aluus eo ꝙ abluat vl' pur
get ventrem intrinsecus. Etiaz dicit ab alo
qꝛ alit corpus ⁊ nutrit. Item aluus v̄ginis
dicit quasi albꝰ qꝛ vt frequenter v̄gines ha
bent albos vteros.vel qꝛ debent esse albe.i.
caste.Vterus v̄o dicit ab vtilitate. ⁊ est mu
lieris pregnantis.vel dicit ab vtendo.quia
mulier vtit multiplici cibo ad fouendũ fetũ
vel dicit sic eo ꝙ duplex sit.⁊ ab vtraq; ĩ du
as se diuidit partes.vel qꝛ interius impleat
fetu.vnde.Venter consumit.vterꝰ parit ege
rit aluus.
Aluulus.i.paruus aluꝰ.

A ante M

Ama.f.p.auis nocturna ab amando paruulos
dicta.vnde ⁊ lac prebere fert nascentibꝰ.
dicit ⁊ strix a stridore. Item ama dicit vas
ad fundendum vinum.Inde venit amula di
mi.parua ama.
Amadrias in singulari.⁊ in plurali amadria/
des dee sunt arborũ quasi amantes driades
id est arbores.Drias em̄ est arbor.
Amalech.proprium nomen est.⁊ interꝑtat cõ/
tratius.vl' terram lingens vl' populus labẽs
⁊ fuit filius Eliphaz primogeniti Esau. po/
nitur etiam pro praua gente ab eo descendẽ
te.vnde.Rex amalech sed gens amalech co
gnoscit esse.
Amamem.amamentum:amatus us.ui.omnia
idem.i.amatio.
Aman interpreeat iniquitas.
Amanitis tidis.fe.g.sed amanites est.g.ma.
Vnde.ij.Reg.xiiij.debet dici Naaman ama
nitis non amanites.
Amantilla herba quedã.
Amaracus.m.s.quedam herba vel ꝫm fabu/
las quidam puer qui dum ferret vnguenta ⁊
cecidisset mortuus est ⁊ mutatus in florẽ sui
nominis. Et vnguentum qḋ inde fit dicitur
hoc amaracum.
Amarellus.m.s.auis quedaz.Vel amarellus
a.um.dimi.ab amarus.
Amarillus arbor quedam.
Amarillum fructus eius eius.
Amaritilla herba quedam,baldrian.
Amartia.i.peccatum.
Amartigenia.f.p.ḋr origo peccati
Amartigenati sunt libri de originali peccato.
Amartius.i.peccator.
Amartiolus idem.
Amarina dicit genus virgulti amari.
Amaror.m.t.i.amaritudo.
Amaricosus a.um.i.plenus amarore.
Amarus a.um.id est asper:crudelis:seuerus.
ab hoc nomine mare.vel econuerso mare di

citur ab amarus. Et amarum ⁊ dulce opponuntur. ⁊ signant extremas species saporis Dulce enim signat saporē delectabilē gustui. sed amarum econuerso acetosum ⁊ min⁹ delectabilē. Inde amaritudo quod quandoq₃ inuenit̄ pro tristicia.

Amarusta .i. pomatiana.

Amaruscus. fe. s. arbor illius fructus. pomus siluestris.

Amasa se. ꝓprium nomē viri. de quo dicitur. ij Reg. xvij. Amasan ꝓ constituit Absalon ꝓ Ioab.

Amasio onis. m. t. i. amasius.

Amasiolus. m. s. dimi. i. puus amasius.

Amasiuncul⁹ dimi. idem.

Amasius. m. s. i. q̇ intempate amat. vł qui intēperate amat̄. Et est amasius luxurie amicus honestatis inimicus.

Amasia mulier que amat sine lege. Inde amasiuncula. i. parua amasia.

Amathi interpretat̄ veritas.

Amatorculus. m. s. puus amator.

Amatricula. i. parua amatrix.

Amazones dicunt̄ quedam mulieres. ab a. ⁊ mason. quod est mamma quasi sine mamma. sc₃ dextera quā inurebant ne impediret eas in sagitando ⁊ eam nudabant. ⁊ hoc etia₃ faciebant de sinistra ne clypeus impediretur. Eedem dicte sunt vnimamme. He sine viris viuunt. vnde Virgili⁹ Enei. xj. Pulsant ⁊ pictis bellantur amasones armis. Et scias ꝙ vt dicit Isidorus Ethymolo. viij. Tria sunt genera consuetudinum sicut scytharum vbi femine ⁊ viri in pugnā eunt. Amasones vbi sole femine. Romanorum aliarumq₃ gentiū vbi soli mares.

Ambactus a. um. i. circumactus. sicut solet eē quisq₃ dubitans.

Ambages gis. dubia locutio.

Ambago. f. t. dr̄ dubia locutio ꝟmōis ꝓlixitas verborum ⁊ circuitus vel circumlocutio. Et sic hec ē vera. Canē comedere panē. Inde ambagiosus. i. dubitabilis vel dubitatio. vł dubitatione plenus.

Ambasiator. m. t. est legat⁹ ꝑncipis in arduis negocijs. ⁊ ambasiata est hmōi legatio cōciliorum vel principum in causis suis.

Ambesus vł ambest⁹. i. corrosus vł comestus.

Ambi id est serui. ab ambiendo. id est circumeundo dicti.

Ambidens. f. t. i. ouis habens in supiori parte dentem vnum ⁊ alium in inferiori.

Ambidexter. m. s. dr̄ q̇ vtraq₃ manu vtit̄ ꝓ dextera. sicut fuit Aoth. vt hr̄ in li. Iudi.

Ambifari⁹. m. s. dr̄ duplicit̄ loquens.

Ambigna. f. p. dicebat̄ ouis q̇ cū geminos pareret cu₃ ipsis sacrificabat̄. vnde dr̄ quasi ex vtraq₃ pte habens agnos.

Ambigarium. i. ex ambabus partibus.]

Ambigu⁹. a. um. i. dubius. ⁊ dicit̄ ab ambo et ago vel eligo. q₂ qui dubius est nec hoc agit vel eligit nec hoc plene dimittit. sed aliquid vtriusq₃ partis sectat̄ vel dicit̄ ensis. Inde ambiguitas: ⁊ ambiguosus. i. dubitabił vel plenus ambagibus.

Ambiguum est vbi opiniōes sūt ⁊ iura variavident̄. de sen. excō. inter alia. Et ius ambiguū est ꝑ summū pontificem declarandū. ꝑ. c. venerabilē. §. rōnibus. q̇ filij sunt legi.

Ambiloquus a. um. i. bilinguis. q̇ nunc h̄ nūc illud affirmat. Inde ambiloquium. id est talis locutio.

Ambitio onis. f. t. circundatio vel cupiditas. ⁊ maxime honoris. Inde ambitiosus. id est cupidus ⁊ ꝓprie honoris. Inde ambitiositas. id est cupiditas. ⁊ hec ambities ei. ꝓ eodem. ⁊ q₂ ambitiosorū est blandiri vł adulari. ideo ambitio ponit̄ qńq₃ ꝓ adulatione et blanditijs.

Ambitus qń est participium idem est qđ circūdatus. ⁊ sic est media longa. vnde Ouidius Iussit ⁊ ambite circūdare litora terre. Sed quando est nomen tunc est me. cor. ⁊ idem ē qđ circuitus. Vnde Lucanus. Letalis ambitus vrbis. id est circuitus. Et Hug. exponit etiam pro superbia. Vel dicit̄ transumptiue affectus hominis. s. cupiditas. ab ambio is. quia iste qui vult honores ambit ⁊ circuit potentes ⁊ magnates. sicut muri ciuitatem. orādo tam ꝑ se q̄₃ per amicos. vt valeat honores obtinere.

Ambo onis. m. t. i. pulpitum. vbi ex ambabus ꝑtibus sunt gradus. Etiam sumit̄ ꝓ loco sermocinnandi vel vbi legit̄ euangelium. vł ꝓ gradu simpliciter. Et idem dr̄ amo onis. S₃ ambo orum. n. s. plis numeri tm̄. ab ampho greco qđ equipollet amphi. qđ signat circu₃ id est vterq₃ vel duo. Et nota ꝙ ambo diuidit ⁊ colligit. duo colligit ⁊ nō diuidit. Vñ vere possum dicere. Isti duo ferunt hunc lapide₃ sed non. Isti ambo ferunt hunc lapidem. nisi vterq₃ ferat. Vnde. Pulpita designat ambo. duo colligit ambo.

Ambra. f. p. herba quedā vł spēs valde chara

Ambrisibera vł ambrisibula. f. p. dr̄ aspis que habet duo capita. vnu₃ in loco suo. aliud in cauda. cuius oculi lucent vt lucerna.

Ambro onis. m. t. dicit̄ proprij patrimonij cōsumptor. leccator. gulosus. ⁊ est idem quod lurco. māducus. ardelio. ganeo. sed interest Ambro dicit̄ iste q̇ scit bene iudicare de sapore ciborum ⁊ libenter gustat bene saporata. Lurco dicitur ille qui gulose ⁊ immunde omnia deuorat. sic dictus a lues quod ē sordes. Vel a lura quod est os vtris. Manducus dicitur iste qui ore hians turpiter manducat. Ardelio ab ardeo. quia ardens est in leccacitate. Ganeo qui moratur in tabernis.

quia ganeū est taberna vbi fit leccacitas. In
de ganea leccacitas. Inde ganeo talis lecca
tor. Item ambrones dicūtur homines deuo/
rantes ꝛ leccatores ꝛ ab ambro venit ambro
ninus.a.um. Unde Quidam cum vellet ali/
um redarguere ait. Tu habes lurconiā buc/
cam ꝛ ambronina labia volens significare ꝙ
multum ꝛ turpiter comedebat. ꝛ libenter de
bene saporatis.
Ambrosia vel ambrosiana.f.p.quedam herba
predulcis saporis diuina dicta.eo ꝙ inde pa
scantur equi deorum. Unde ꝛ ambrosia dici/
tur quādoqꝫ nectar vel cibus deoꝝ. Iñ am/
brosius.a.um.i.dulcis vel gulosus.ꝛ tūc ab
ambro dicitur.
Ambrosius.m.s.vnus de quatuor doctoribus
ꝛ interpretatur ordo diuinus vel nectar dul
cis. Inde ambrosianus aliquis de ordīe san
cti ambrosij.
Ambubaia.f.p.femina frequens circa balnea.
quasi ambiens balnea. vnde Oratius. Am/
bubaiarum collegia farine copule. Uel am/
bubaia.id ē tibicina vl' symphonistica.
Ambulacrū ꝛ ambulatorium ꝓ eodem dicit' lo
cus spaciosus ad spaciandū aptus vel etiam
ꝓ porticu repitur. Uel ſm Paṗ. Ambulacꝝ
est spacium ambulandi.
Ambulus a um.pe.cor.i.velox.quod ꝛ substā/
tiue ponit' ꝓ cursore.qui causa festinationis
legatur.
Ambarbale vel amburbium.id est sacrificium:
quod circuit ciuitatem.
Ambustus participium.id est circumustus vel
vstulatus.
Amella.fe.p.quedā arbor q̄ iuxta mellā fluuiū
crescit cuius flos dicitur hic amellus. Unde
Uirgilius in geor. Est etiaꝫ flos in pratis cui
nomen est amello.
Amelech nomen regis pro quo.iij. Regum.le/
gitur ſm quosdam amalech ꝛ male.quia di/
citur apud Ioas filium amelech.
Amen.i.vere vel fideliter siue eternalit'.ꝛ sic ē
aduerbiū qualitatis. Item idem ē quod fiat
ꝛ sic est verbum defectiuū singularis nume/
ri tercie persone.vt ptꝫ p equipollentiā hu9
verbi fiat. Item idem est quod veritas vl' de
us qui ē veritas.ꝛ sic ē nomē neu.g.indecli.
hebraicū. ꝛ ſm Paṗ. ista nomina hebraica
amen ꝛ all'a in alia lingua ꝓnunciare fas nō
est.licet interp̄tari possunt. Intīn eñ nomīa
sancta sunt.vt etiam Iohes in Apocalip. re
fert se spū reuelante audiuisse vocem exerci/
tus dicentem amen.all'a ꝛc̄.ac ꝓmisit dici in
terris sicut vtraqꝫ resonant in celis. Uñ. Ue
rū vere.fiat amē tria denotat ista. Si verum
nomen.aduerbium sit tibi vere. Amen amen
vere duo sunt aduerbia vere. Amen pro fiat
tibi verbum deficiens est.
Amenum.n.s.locus pulcer ꝛ delectabilis ꝛ eti
am pro amenitate ponitur. et dicitur amen9
a.um.
Amens ſm Paṗ.dr̄ inops.turbat9.furiosus.
iratus ab a quod est sine ꝛ mens. Et h̊ idem
dicitur amens tis. quasi alienus a mēte ꝛ ru
bore. Et dicitur amineus ab a ꝛ minium.i.co
lor rubeus.quasi sine minio.i.rubore.qꝛ pal
lidus est. Amens etiā dicit' q̄ non potest sta
re. Unde. Qui nō potest stare amens hic dici
tur esse. Et est drñtia inter amens ꝛ demens.
Unde Grecista. Nil mentis retines hō secuꝫ
dicitur amens. Partim mente furens nō ꝓ
sus sit tibi demens. Inde amētia.i.furor ve
cordia male mentis alienatio. Et vt dic̄ Pa
pias. Amentia perpetuum.dementia vero tē
porale vicium.
Amentum.n.s.dicit' vinculum p qd̄ iaculū fa/
cilius vibrat'.s.sona vl' corrigia baliste vl' ar
cus in qua manus ponitur quando telū mit
titur vel dicitur lignum vel funis cum q̄ nau
te profunditatem aquaruꝫ scrutant' ab a qd̄
est sine ꝛ mene defectus vel dicitur corrigia
ligata in medio haste.
Amentatus a.um.i.ꝓiusus ꝛ armat9 amento.
Amenus.a.um.ab amo dr ſm Uarronē.ꝛ ideꝫ
est qd̄ pulcer vel delectabilis. ꝛ compatur et
mouetur. Et dr̄ amenū quasi amuniuꝫ. id est
sine munio.i.sine fructu. Delectationē ei so/
lū cōfert.ꝛ ſm Hug. amenū ē qd̄ solū amorē
prestat ꝛ ad se amanduꝫ allicit. Inde ameni
tas.i.pulcritudo vel delectatio.ꝛ hec ameni
tudo.i.iocunditas.
Ametistus ē lapis p̄ciosus indicus q̄ int' gem/
mas purpureas obtinet p̄ncipatum. vt dicit
Isiđ. vnde. Celsior in gemmis fulgentior est
ametistus. Iñ ametistina ne. vestꝭ eiusdē co
loris. Unde. Causidicum vendūt ametistina
conuenit illis.
Amiaton lapis dict9 a veterib9.qꝛ si ex ip̄o fue
rit vestis cōtexta ꝯ ignē resistit ꝛ igni imposi
ta nō ardet.ſ splēdore accepto nitescit.
Amiciliū.n.s.dr̄ fascia capitis.s.peplum.
Amict9 a.um.i.cooptus.ſ amict9 us.ui.ꝛ ami
ctoriū.i. vestimētū qd̄libet.vñ. Cum demon
aliquem cōfundere vult maledictū. Nititur
vt longum sibi circūponat amictum.
Amiculū.n.s.ē mitra ꝟginalis.vñ Macrobi9
Uirgo virginē texit amiculo. vl' ē palliū line
um meretricū. Hoc eñ apud veteres matro/
ne ī adulterio deꝓhēse induebāt' vt ī tali amī
culo poti° ꝙ̄ ī stola polluerēt pudiciciaꝫ. Et
erat olim signū meretricee vestis.nūc vero in
hyspania ꝛ alibi honestatis.
Amicus.m.s.dicitur quasi amoris vl' animi cu
stos. Et ſm Ambro. est alter ego. Unde Al/
ter ego nisi sis non es mihi verus amicus.
Ni mihi sis vt ego non eris aliter ego.vel p̄t
esse adiectiuū ꝛ compatur ꝛ mouetur.

Amigdalus est nomen arboris. ꝟ amigdala est fructus illius arboris. Et ꝟm Isiđ. amigdala nomen grecū est que latine nux longa dicitur. hanc alij nuculam vocant. i. minorē nucem. Et inuenit̃ amigdala le. ⁊ hic amigdalus. ac hoc amigdalū ꝓ fructu amigdali. Cūctis eñi arboribus prior est in flore ⁊ vltimꝰ in ꝓferendo fructus. Et ex his alie sunt amare. alie dulces. ꝟ agricole hoc genere medicari ferunt̃. vt ex amaris dulces fructus fiant. Terunt eñi illius arboris radicem ⁊ in medium inserunt surculum arboris que grece dicitur pinus quā nō piceam dicimus. quo facto sua amaritudo deponitur. Inde amigdalinus. i. de amigdalo existens.

Amiliarius. m. s. lapis ē vocatus qui vbi ē positus miliariū ostendit viantibus.

Aminadab interpretatur populꝰ spontaneus.

Aminea. f. p. dr̃ genus vue qđ reddit album vinum qđ amenium dicitur. ab a ⁊ minio. i. rubore. quia vinum eius non rubet.

Aminiculum. n. s. dr̃ subsidiū. solatiū. adiutoriū. auxilium. ⁊ venit ab aminiculor.

Amis nomen indecli. vel ꝟm aliq̃s amisitis dr̃ furcula retis vel hami. vel ꝟm Hug. ē lignuz bifurcatū ꝑ quod venatores expandūt ꝑ extendunt retia ad capiendum feras. vel dicit̃ furcula q̃ leuat rete quo capiuntur aues.

Amistides lapis est quem qui secuz gestauerit inebriari non poterit.

Amita. f. p. est soror patris. Sed amita magna soror aui.

Amitinus est amite filius. xxxv. q. v. c. vl.

Amman est ꝓprium nomen loci.

Amnensis. f. t. quelibet villa ꝓpe amnen sita.

Amnicola. cō. p. colens amnem.

Amniculus. m. s. dimi. paruus amnis.

Amnicus. a. um. i. fluuialis.

Amnis. m. t. dr̃ aqua suauiter currens. ⁊ dicit̃ ab amenitate. qꝛ ibi sꝑ locus delectabilis inuenit̃. Pap. vo dicit. Amnis fluuiꝰ ab amenitate dictus frondibꝰ redimitus. Uñ Hinc amnem dicas qꝛ ripas reddit amenas.

Amnites ē gēma sil'is vitro sed durior.

Ammomū. n. s. me. p. ē arbor quedā in syria albo flore vt viole. Inde ammomita vl' amomata species quedā que gutta dicit̃.

Amon filiꝰ ppl'i mei interp̃tat̃. vl' amon fidelis ⁊ honestus. ⁊ fuerūt Moab ⁊ amon filij loth a quibꝰ moabite ⁊ amonite populi sunt.

Amona dicitur calamus mensure.

Amonū. n. s. dr̃ genꝰ seīs qđ facit fluere mēstruū ⁊ vrinā. ⁊ alij dicūt amonum.

Amorosus. a. um. i. plenus amore.

Amorreus. Azareus Aseneus ⁊ Aradius fuerunt filij Chanaan. vñ. Quidā ppl'i dicti sūt amorrei. alij aracei. alij aseneí. alij aradij.

Amos interp̃tatur populus auulsus. qꝛ propheta missus fuit ad populum israel qui iam erat auulsus a deo.

Amphi grece dr̃ latine circum vel dubium.

Amphiboloia. f. p. dr̃ dubiosa locutio dictiōis vel sententie. ab amphi quod est dubiū ⁊ bole sententia.

Amphibalus. m. s. i. sclauina que est vestꝪ circumpilosa vel villosa.

Amphibrachus. m. s. pe. cor. est pes constans ex tribus syllabis p̃ma ⁊ vltima breuibus ⁊ media longa. ⁊ est cōtrarius amphimacro.

Amphidoxus. i. ex vtraq; ꝑte gloriosus. et dr̃ ab amphi qđ ē circū ⁊ doxa quod est gloria.

Amphimacrus. m. s. ē pes ꝯstās ex tribꝰ syllabis ex p̃ma ⁊ vltīa longa ⁊ media breui. et dr̃ ab amphi qđ ē circū ⁊ macros qđ ē longū quasi habēs hincinde longā syllabā. vñ Amphimacrus p̃mā mediā breui longat ⁊ imam Amphibracus varia postulat ire via.

Amphion q̃dam citharedus ꝑfectus atq; thebanus fuit. vel dr̃ fuisse filius Iouis.

Amphitapa. f. p. vel hoc amphitapum. vel ꝟm alios amphitapra dr̃ tapetum circū villosum

Amphitheatꝝ. n. s. locus rotundus ad spectaculum factus vel dicitur spectaculum quod super vnam statuam circulariter ē edificatuz vel dr̃ locus gladiatoꝝ. idē est campus martis vbi gladiatores antiquitus sedebat ⁊ artes suas exercebant. Et quando locus iste ē circundatus ex toto muro dicitur amphitheatrum. sed si non ex toto est muro circundatus dicitur theatrum.

Amphiteariū dr̃ ꝓprie locus gladiatorum.

Amphitrites. id est neptunus ex amphi. i. circum ⁊ tridente quem tenet. vel dicitur mare vel fretum ab amphi. id est circū ⁊ tero teris quia circūterit litora vel terram. Unde. Dic amphitritē qui terram circuit omnem.

Amphitrita dea maris matrona neptuni.

Ampho grecum est. ⁊ equipollet amphi quod est circum.

Amphora. fe. p. i. concha vel vas in quo fertur aqua vel aliꝰ liquor. ⁊ dicitur ab amphi grecum quod est circū latine. ⁊ foros ferre. quia hincinde leuatur. vtputa ex vtraq; parte manuta. hec a figura sua grece dicit̃ diota. a dia quod est duo ⁊ ota quod est aurꝪ ⁊ potest scribi ꝑ f. vel per ph. ꝑ m. vel. n.

Amphorella. f. p. parua amphora.

Amphorisma dr̃ foramē ꝑ qđ exit sudor.

Amplꝰ a. ū. ab am. i. circū ⁊ platos grece. i. latū quasi circūquaq; latū. Inde amplitudo.

Ampulla. f. p. est vas amplum siue olla ampla vel dicitur ꝓprie vas ampluz quod datur ad altare in quo seruatur vinum vel aqua. Et dicitur ab am. i. circum ⁊ pulla. quia est magna ⁊ circūquaq; inflata. vel ab amplum eo q fit ampla. vel dicitur vesica que fit super aquaz quando pluit. Item Ampulosus a. um. id ē superbus ⁊ inflatus. vel plenus ampullis.

Amula.f.p.sine h.est quoddã vas vł vrceolus
vel phiala in q̃ offerebatᷣ vinuz vel oblatio.
De quo habetᷣ.iij.Reg.vij.Fecit quoq3 hi/
ras lebetes ⁊ scuta ⁊ amulas.Sed hamula:
cum h.dicitᷣ fuscinula ad extrahendas car/
nes de olla.⁊ venit ab hamo.

Amurca ce.f.p.dr̃ ꝓprie fex olei inferior.⁊ cõ/
ponitᷣ ab a ⁊ mergo.q2 ab oleo se mergit in/
feri⁹.Jñ etiã venit amurcosus a.ũ.⁊ amurco
sitas.⁊ scias ꝙ amurca ꝓprie est inferior fex
olei ꝫ qñq3 ponitᷣ ꝑ fece alteri⁹ liquoris.

Amussis.f.t.est instrm̃ plũbatũ cementariorū3
qđ emittunt a sursum vsq3 deorsum ad ppen
dendã equalitatẽ parietis qđ alio noĩe dicitᷣ
ppendiculũ.vł dr̃ regula q̃ h3 lapides in mu
ro coequare.⁊ dicitᷣ sic quasi sine dubitatiõe
q2 cementariũ reddit certum.⁊ dicitur ab a
quod est sine ⁊ mussis dubitatio.quasi sine
dubitatione.vel dicitᷣ virga illa cum qua ex
aminatᷣ argentum.

Amuteria dicuntᷣ plagamenta ⁊ internodia ar
ticulorum.

A ante N

Ana grece dicitᷣ sursum latine.Ana etiam di/
citᷣ re.Dicitᷣ etiã rectũ.Jtem ana apud phi/
sicos significat duos scrupulos.

Anabatrũ.n.s.i.cortina ab ana sursu3 ⁊ batin
qđ est grad⁹.q2 sursu3 graditᷣ ⁊ extenditᷣ.vł
anabatra dicuntᷣ gradus.q2 per eos sursum
graditur ⁊ ascenditᷣ.Unde Juuenalis.Con
ducto pendent anabatra tigillo.vel ſm Pa
piã.Anabatra dicuntur pulpita vel gradus
scale.

Anabalodiũ.n.s.dr̃ amictoriũ lineũ feminarū
quo humeri coopiuntᷣ circa renes alligatu3
stricte.latitudine diffusu3.om̃e gen⁹ ꝯtinẽs
colorũ.qđ greci ⁊ latini syndonẽ vocant.

Anabibazon grece.i.supra scandens.

Anabolica est expositio spiritualis scripture.
⁊ dicitᷣ quasi sursum ducens cor.

Anacephaleasis ẽ supioris dicti recapitulatio

Anachoreta.cõ.p.pe.cor.i.heremita quasi cor
angens ad deũ ieiunijs ⁊ afflictionib⁹.⁊ de
riuatᷣ ab ango(is.⁊ ſm h̃ est nomen latinum
vt dr̃ ab ana qđ est sursum ⁊ chor⁹ q̃si celestẽ
chorũ mente inhabitans.vł ſm Pap̃.Ana/
choreta est heremita reclusus q̃ deserta pe/
tit ⁊ solus habitat.Jnde anachoresis.i.he/
rem⁹ vel vita anachoretalis.Jnde anacho/
reticus a.um.nomen possessiuum.

Anadiplasis est geminatio eiusdẽ dictõis in fi
ne clausule ⁊ in principio.Sicut qñ sequens
versus incipit.sicut p̃cedẽs terminatᷣ.Et dr̃
ab ana.i.re.⁊ dia duo.⁊ plasis plicatio qua/
si duarũ dictionũ replicatio.vt sequitᷣ pul/
cerrimus austur.Astur equus fidens.

Anaphora pe.cor.est repetitio eiusdem dictio
nis per principia plurium versuum.⁊ dicitur
ab ada.id est sursum.⁊ foros ferre.quia qđ
sursum est dictum iterũ fertᷣ ⁊ dicitᷣ.vt nate
mee vires mea magna potentia sol⁹.nate pa
tris summi.

Anaglypha.phor.dicuntᷣ eminentes picture
sicut sunt in frõtispitijs ecclesiarũ.⁊ in alijs
altis locis.vel dicuntᷣ vasa sursum sculpta.
ab ana sursum ⁊ glyphe.i.sculpere vel scul/
ptura.Dicuntᷣ etiã celature in cõiuncturis ta
bularū.Jnde anaglyph⁹ a.ũ.i.sculpt⁹.⁊ ana
glypharius.m.s.i.sculptor.vñ.Dic celatu/
ras q̃ grecus anaglypha dicit.

Anagoge ges.dicitur excellens vł superior in
tellectus.vt de deo vel de angelis ⁊ hmõi.et
dicitᷣ ab ana qđ est sursum ⁊ ge terra.vel ab
ana ⁊ goge.id est ductio.quasi sursum ductõ
Jnde anagogeticus a.um.qui tractat de ce
lestibus.Potest etiam declinari hec anago
gia gie.Jnde venit quidã modus proceden
di in theologia qui dicitᷣ anagogicus vł ana
goricus.s.quando illud qđ gestũ est reducitᷣ
ad celestem patriam.vñ Dauid vicit goliam
id est sancti in celo existentes vicerunt tribu
latiões.vide supra allegoria.

Analysis.f.t.pe.cor.i.resolutio.ab ana.id est
re ⁊ lysis solutio.

Analytica.fe.p.id est resolutoria.vel ars reso/
lutionis.

Analogia.f.p.dicitᷣ debita ꝓportio vel silis lo
cutio vel sapientia vel ratio.

Analogicus dicitur recte loquens vel equalis
locutor.ab ana.id est rectum vel ratio.⁊ lo/
gos sermo.

Analogiũ dicitᷣ pulpitũ librorum.vł loc⁹ emi/
nens in quo predicatur.

Ananias gr̃a dei interpretatᷣ.Jdem ⁊ sidrach
in lingua chaldea qđ interp̃tatᷣ decor meus

Ananiel gloria dei interpretatur.⁊ est propri/
um nomen.

Ananisapta.mala mors interpretatur ⁊ queli
bet litera representat vnam dictionem.scil3
Antidotum:nazareni.auferat:necem:into/
xicatiõis:sanctificet:alimenta:pocula:trini
tas alma.Unde.Est mala mors capta dum
dicitur ananizapta.Ananizapta ferit mortẽ
quem ledere querit.

Anantie.f.p.capilli a fronte dependẽtes qua/
si antie ab ante vł ab ana.i.sursum ⁊ ota vel
otis.i.auris.q2 sup aurũ dependent a fron/
te que superior est aure.

Anapest⁹ grece dr̃ repcussus.Greci anapestim
repercussionem dicunt.⁊ ideo sic dicitᷣ.q2 re
percutitᷣ a dactylo.Est enim illi contrarius.

Anaphus.m.s.dicitᷣ cyph⁹ deauratus.ab ana
sursum ⁊ phos.i.lux quasi in superiori par/
te vel superficie lucens.

Anas atis.f.t.dicitᷣ ab assiduitate natandi q2
assidue natat.Jtem anatinus a.um.⁊ hic a/
natinus pro pullo anatis.Unde.O fuula/

lis anas q̃nta dulce dine manas. Si te nouiſ
Anastaſis.f.t. (ſem fetidis cibis caruiſſem.
i.inuictꝰ vl' reſurrectio ab ana.i.ſurſuʒ.ꝛ sta-
ſis statꝰ vel stãs: q̃ſi ſurſũ statio vl' erectio.
Anastaſius ꝓprium nomen viri.
Anastrophe phes.q̃dã tropꝰ ꝛ fit qñ p̃põ pꝰpo
nit' ſuo caſuali.ab ana ſurſũ ꝛ strophos cõuer
ſio.q̃ſi recti ordĩs ↄuerſio. vt dõo mecũ tecũ.
Anastropha.i.stomachi ſenſuʒ euertens cũ q̃s
qð accepit euomit.ab ana ſurſum ꝛ strophos
qð ẽ ↄuerſio.qꝛ ↄuertit' ſup̃ qð immiſſum est.
Anatheca.f.p.dicit' herba quedam.
Anatheſ.f.t.dĩ morbꝰ q̃ ſolet ano.i.culo eueni
Anathema qñq3 est (re ſic̃ ↄtigit philiſteis.
adiectiuũ vtriuſq3 nũeri oĩs ge.ꝛ tũc ẽ idẽ qð
maledictꝰ.excõicatꝰ ꝛ dãnatꝰ.vt ille ꝛ iste ſũt
anathema.i.excõicati Itẽ anathema qñq3 est
ſubſtã neu.g.ꝛ tũc idẽ ẽ qð ſuſpẽſio vl' excõica
tio dãnatio vl' ꝑditio vl' ſeꝑatio. Et dĩ ab ana
ſurſuʒ ꝛ theca figura q̃ olim ĩprimebat' in frõ
tibꝰ dãnatorũ. vl' ab ana.i.rectũ: ꝛ thamos di
uiſio.q̃ſi recta diuiſio ab eccl'ia. Vñ dĩ anathe
ma q̃ſi ſupna maledictio l' diuiſio q̃ ſolet fieri
ꝑ p̃latos ſ3 Hug. Itẽ anathema ponit' ꝓ ſeꝑa
tione.j.Cor.xij. Nemo in ſpũ dei lo.dicit ana
the.ieſu.i.nemo ſpũ dei afflatꝰ dic̃ ipi ieſu .tu
es anathema.i. ſeꝑatꝰ a deo p̃re ꝛ ſpũſcõ vl' di
uinitas tua ſeꝑata ẽ ab hũanitate l' aliqð aliõ
falſũ Itẽ anathema dĩ etiã cĩtas denotata ad
mortẽ. vt Joſue.vij. de hiericho. Itẽ anathe.
Anatheo (maranatha.i.ꝑditio ĩ aduẽtu dñi.
ſis.f.t.dĩ recta diuitas vl' dĩ cultꝰ deo debitꝰ
q̃ alio noĩe dĩ latria ab ana.i.rcũ ꝛ theos ðs
Anotale ẽ q̃dã stella ĩ oriẽte.ꝛ ĩterp̃tat' naſcẽs
Anothome.i.aꝑtio ſuperiꝰ inſciſa.ab ana ꝛ tho
Anax.id est rex. (me diuiſio vel ſectio.
Anceps.ↄ.t.ꝓprie ẽ res q̃ h3 duo capita.Vñ ꝛ
anceps dĩ hõ cũ dubitat vtꝝ de duobꝰ vnũ fa
cere debeat.Et ãceps fauor q̃ h3 ſe ad duo tñ
Vñ gladiꝰ dĩ anceps.qꝛ ledit ex vtraq3 ꝑte.
Anceſa.f.p.vaſa circũpicta vl' celata. ab am.i
Anchille.n.t.ẽ ſcutũ rotundũ (circũ ꝛ cedo.
qð cecidit a celo Numa ſacrificãte qꝛ circũcir
ca labrũ ꝛ marginẽ h3.ab am.i.circũ ꝛ chille:
labrũ.Vñ Oui. Idq3 anchille vocãt qð ab oĩ
ꝑte rotũdũ.Quaq3 notꝰ ocul' ãgulꝰ oĩs abest.
vl' ancile dĩ idẽ ſcutũ.ab am ꝛ cedo is.q̃ſi an-
ciſum.i.rotũdũ.Vñ Grecl.Amq3 not circũ: ꝓ
Ancilla.f.p.dĩ famula (hat h̃ ancile rotũdũ.
vel ſerua.ab am.i.circũ.ꝛ cilleo les.i. moueo:
qꝛ circũcirca mouet' ad ſuitiũ vel ab ana qð ẽ
ſurſũ ꝛ cilleo.i.moueo vel ſustineo eo q3 ãcilla
ſit ſustẽtamẽtũ dñe.vl' ab ancon qð est curuũ.
Vñ ancon grece dĩ cubitꝰ qꝛ curuat'. Vñ h̃ an
cilla le.qꝛ curuat' ad ſuitiũ.vl' qꝛ ẽ cubitꝰ vl' ſu
stẽtamẽtũ dñe Vñ ancillꝰ l3 nõ ſit ĩ vſu ꝑt tñ di
ci artificialit'. Iõ q̃dã dicũt h̃ ſeruꝰ. h̃ ancilla.
ſ3 h̃ nõ ẽ artificialit'.ſ3 dĩ h̃ ſeruꝰ h̃ ſerua. Sʒ q3
dicat' ſerua.p3 ĩ metaphiſica vbi dĩ. Hoĩm nã

Ancillaris.cõ.t.ꝛ hoc (multiplicit' ẽ ſerua.
re.i.res ancille vl' pertinens ad ancillam
Ancillula.f.p.i.ꝑua ancilla.
Anclabris.f.t.dĩ mẽſa diuinis officijs apta.cuiꝰ
Anclabil'.i.hauſibil'. (ẽt vaſa anclabria dicũt'
Anclator.i. miſtrator. vl' aliq̃s hauriẽs aquas
Anclidia.f.p.dĩ rota hauritoria vl' ſentina.
Anclia idem.
Ancon grece.latĩe curuũ. Vñ ancon apud gre
cos dĩ cubitus qꝛ curuat'. Et q̃daʒ ciuitas dĩ
ancon nis.ab ancon grece qð latine dĩ curuuʒ
qꝛ concauitatem quãdaʒ habet in portu.
Anconites ꝛ anconitanꝰ.i.de ancona.
Ancora.f.p.ẽ instrm̃ ferreũ q̃ retinẽt' naues.ꝛ
ab am.i.circũ ꝛ chiros manꝰ q̃ſi circũ manuta
h3 eñi duo rostra q̃bꝰ q̃ſi manibꝰ retinẽt'. Itẽ
ancora ẽ q̃dã nota q̃ apponit' in libris.ꝛ ẽ ſu-
ꝑior ꝛ inferior. Ancora ſuꝑior ponit' vbi res
magna oĩno ẽ. Ancora ĩferior vbi aliquid vi-
liſſime denunciatum est.
Ancuba.i.ↄcubĩa vl' ſuccuba.ab am ꝛ cubo as
Ancus.m.s.dictꝰ ẽ q̃dã rex romanꝰ qꝛ brachia
habuit curua. Itẽ ancus a.um.i.curuꝰ.ꝛ dici
tur ꝓprie de his qui habẽt curua brachia.
Andabate ſũt hoĩes q̃dã q̃ clauſis ocul' pugñt.
Andegauis.f.t.nomẽ ciuitat'.ꝛ dĩ ab anda .i.
stercꝰ ꝛ auis.qꝛ vbi ĩuẽta fuerũt stercora auiũ
ibi fundauerũt ciuitateʒ. Cũ eĩ hoĩes illiꝰ t're
vellẽt fundare cĩtatẽ q̃ſierũt auguriũ.ꝛ vbi in
uenerunt multitudinẽ stercoꝝ auiũ credentes
eſſe bonũ locum ad habitandũ.fundauerũt ci
uitatẽ ꝛ eam andegauis vocauerunt. Vñ. Sic
est andegauis auium de stercore dicta.
Audela vel andena.f.p.ẽ ferꝝ ſup̃ qð opponũt'
ligna ĩ igne.ꝛ dĩ alio noĩe hyperpirgiũ.ab hy
per.i.ſup̃ ꝛ pyr ignis q̃ſi ſupra ſe tenẽs ignem
Andepagus.vñ Virgilius fuit natus.
Andreas inꝑ̃tat' decorꝰ ſiue reſplẽdẽs vel vi
ril'.ab andros qð ẽ vir. qꝛ viriliť xp̃o adheſit.
Androa.f.p.gẽma argẽti nitorẽ hñs ꝛ dĩ nom
ei ĩpoſitũ eẽ qꝛ aĩoꝝ ĩpetꝰ vl' iracũdias doma
Androgenꝰ.a.ũ.vir ꝛ mľier (re ꝛ refrenare dĩ
inſil'.ſ.q̃ h3 vtrũq3 ſexũ. Idẽ ꝛ hermofrodita.
Androma.n.t. gẽma miri coloris ꝛ odoris.vñ
Andromada.f.p.l' andromades (ꝛ nomẽ h3.
dis.est vestis facta ex pellibꝰ nobilibꝰ.ꝛ dĩ ab
andros grece qð ẽ vir latĩe.qꝛ tal' vestis ꝑtiet
ꝓp̃e ad viros nobiles.l3 etiã mľieres portẽt.
Androna est ſpaciũ int' duas domos.
Androneũ.n.s.ẽ locꝰ domicilij vbi multi viri
hitãt ſic̃ genezeũ dĩ locꝰ vbi mľte mľieres cõ
Anellus.m.s.i.paruus anulus. (ueniũt.
Aneta.f.p.auis quedam aquatica.
Anetarius maſculus istius auis.
Anphibulꝰ.m.s.i.vest' eq̃ villoſa.ſic̃ ẽ ſclauĩa
Anphora.vide.s.ĩ amphora. (q̃ circũcludit'.
Anfractꝰ.us.ui.i.circũfractio. vl' anfractꝰ di-
cũt' vie ꝛ loca aſꝑa ꝛ diuerticul' plena ꝛ circũ-
fractiõibꝰ ꝛ ruinis.vl' dicũt' fouee vl' ↄcauati

ones vl' spelunce latronū. ab am. i. circū ꝛ frā
go. vl' dꝛ anfringo is. Jn̄ anfractuosus. a. um
id est anfractibus plenus.
Angariatus. m. s. i. coactus vel compulsus.
Angarie ā pl'i sūt ꝑsonalia ſuitia seu opa q̄ q̄s
in ꝑsona sua īplere cogit'. siue cū q̄s ꝓprijs sū
ptib⁹ fuit. vl' angarie sūt opa possessionib⁹ im
posita. siue cū q̄s sumptib⁹ fuit alienis. vl' in
re sua. vl' in eq̄ vl' ī asino vl' hmōi. ꝫ angaria dꝛ
cōpulsio vl' iiusta exactio. Vl' ꝫm Pap̄. anga/
ria publica officia dicūt'. Jn̄ angari⁹ ꝛ ē pedel
lus vl' cōpulsor seu iiust⁹ exactor. Et sic ptꝫ ꝙ
angari⁹ mouet' voce ꝛ nō significatione. Maꝫ
drūt vt dictū ē. Jtē angaria etiā dr' ieiuniū q̄/
tuor tpm anni. vn̄ Vult crux lucia ciner̄ caris
mata dia. Vt sit in angaria q̄rta seq̄ues feria.
Angala. f. p. dꝛ compulsio facta ab angario.
Angariū est loc⁹ vbi sufferrāt' eq̄. ab angulo vl'
anguito vl' ango is. vn̄ faber ī angario anne/
Angel⁹ grece. hebraice (ctit babata gumpho.
amal vl' amaloth latine nūcius īterptat' eo ꝙ
dn̄i volūtatē pplis annūciat. ꝛ ꝫm Jsi. anglo
rū vocabula officij noīa sc' ꝛ nō nature. Sp ei
spūs. ꝫ cū mittūt' angeli sūt. Et angelorum cho/
ri vl' ordines sūt nouē. s. angeli. archāgeli pn
cipat⁹. ptātes. vtutes. dn̄atiōes. throni. che/
rubin ꝛ seraphin. Jtē angel⁹ dꝛ ab ana ꝛ sur/
sū. ꝛ gelon missus. q̄si nūcius missus a supio/
rib⁹ ad īferiora. Jtē angel⁹ dꝛ ab agios. i. san
ct⁹ vl' ab a q̄d ē sine. ꝛ ge terra qꝛ celestl' ē ꝛ si/
ne terrenorum amore. Jn̄ h' angeliū. i. annūciatō
ꝛ ī simplici nō ē ī vsu ꝫ ī cōposito vt euāgeliū
q̄d ptꝫ īfra. Jn̄ angelic⁹ a ū. i. ad āgelū ptinēs
Angelici heretici (vel angelicā vitā ducēs.
Angēs o. t. i. ꝯstrin/ q̄dā q̄ angelos colūt.
gens. sollicitās. afficiēs. vel cruciās ab ango
Anger. m. t. i. spatari⁹ ab ango. eo ꝙ angēter. i.
stricte spatā teneat. vl' h' anger. i. cruciator vl'
anger gen⁹ ſpentl' qꝛ angulose ꝛ tortuose īce
dit. vn̄. Anger angit gladios ſpēs ē ꝛ crucia
Angina. f. p. tumor fauciū vl' inflatio gut (tor
turis. vn̄ Macer. Subuenit angine melli ni/
troqꝫ iugate. Pap̄. vo dic'. Angina glandula
Angiport⁹ us (morb⁹ fauciū. tubera porcorum.
ui. vl' angiportū ti. ē via stricta siue port⁹. siue
Angistrū. n. s. i. vētosa. instru/ (littus strictū.
mentum minuendi sanguinem.
Anglia. f. p. quedam regio.
Anglicus. a. um. i. aliq̄s de tali regione.
Angor. i. tristicia. anxietas. afflictio vel dolor.
Anguis ꝯ. t. ē nomē cōe ſpētū q̄ plicari pn̄t. ab
angulo as. eo ꝙ angulosus ꝛ nūq̄ꝫ rect⁹ ince/
dit. vl' ab ango is. qꝛ āgit ꝛ pimit mordēdo. ꝛ ē
ꝓprie anguis aq̄rum serpēs terrarum. draco tēplorum.
Jn̄ anguilla ꝛ ē q̄dā piscl'. Et dic' Basil'. An/
guillas nō alit' nisi de ceno nasci certissimū ē.
q̄rum gen⁹ nec ouū nec alit' aliq̄s ptus īstaurat.
ꝫ de limo gignēdi sortiūt' originē. Anguilla
etiā dꝛ scutica q̄ pueri vberāt'. Jn̄ ēt anguilla
ris. ꝯ. t. ꝛ h' lare. i. exhis vl' ptinēs ad anguillā
Jn̄ anguillariū loc⁹ vbi anguille abūdāt. Jn̄
etiā anguin⁹ a. um. Anguicom⁹ dꝛ serpēs q̄
Anguipes. o. t. dꝛ serpēs q̄ hꝫ pe (hꝫ comas.
des. vn̄ trāsūptiue gygātes dn̄r anguipedes:
qꝛ īstar serpētis astuti erāt ꝛ sapiētes. vl' qꝛ ser
pebāt in terrenis in quibus cōfidebant.
Angul⁹. m. s. dꝛ latitudo int' duo latera cōphē
sa ab ango gis. ꝫm hug. i. ꝯstrigo. qꝛ a parie/
tib⁹ vndiqꝫ angit' vel io qꝛ pietes ī vnū angit
. i. ꝯstringit. ꝫ anguli orum. sepe poit' ī biblia p
pncipaliorib⁹ vl' pncipib⁹ ppl'orum. Et Esa. xix.
ponit' p reg̃ vl' fortitudie. Jn̄ angularl'. cō. t.
ꝛ hoc re. i. ad angulū ptinens.
Angularis dicitur etiam lapis anguli.
Angulosus. a. um. id est plenus angulis.
August⁹ a ū. venit ab ango. Et drn̄t angustū ꝛ
artū. Angustū. n. ptinet ad tp̄s. artū ad locū.
vn̄. Angustū tp̄s dicat' ꝛ est loc⁹ artus. Ango
sit primi caput arceo qꝫ secundi.
Anhelia. f. p. id est pugna. ꝛ dꝛ ab anhelus.
Anhelis. cō. t. i. inanis.
Anhelitus us. ui. incitator spūs vel flatus.
Anhelus a. um. id est fatigatus.
Anhetū. n. s. herba ortulana odorifera. ī cibo
sūpta calefacit ꝛ stringit ꝛ phibet sternutamē
tū narib⁹ appsita. vn̄ Mac. Ā medicl' calidum
siccum refertur anhetum.
Anicius a. um. i. inuict⁹. vn̄ Boeti⁹ dict⁹ ē ani
cius q̄si inuict⁹. quia vicio vinci non potuit.
Anicos. i. inuictus. ab a ꝛ nicos. id est victus.
Anicula. f. p. pe. cor. id est parua anus.
Aniculosus. a. um. i. anilis vel ridiculosus ad
similitudinem verborum annuum.
Anilis. cō. t. pe. cor. ꝛ hoc le. res anus vel perti
nēs ad anum. Jn̄ anilitas. i. senect⁹ antiq̄tas
Aīa. f. p. i. spūs. Differūt tn̄ spūs ꝛ aīa: qꝛ anīa
dꝛ inq̄ātū est in corpe: ab aīo as: qꝛ viuificat
ꝛ fortificat corpus. Spūs aūt dꝛ anīa exuta a
corpe. Vel sic differunt ꝫm sctōs doctores: qꝛ
aīa est vita corpis p̄stans sensum ꝛ motū cor/
pori. Spūs aūt est q̄si vis aīe ac potētia rōna
lis p quā lege naturali vr' distare a pecoribus
vn̄ flatus vite est ꝛ aīalē hoīem facit. vel spūs
est q̄ carnales ꝯcupias calcat atqꝫ mortalita/
tē pimat vite. Ois em̄ aīa spūs eē pōt: nō aūt
oīs spūs aīa. Nā ꝛ ipe deus spūs ē nō aūt aīa
Eodē modo angeli ꝛ venti spūs sūt: aīe tn̄ nō
sunt. Jtē nota aīa ꝓprie est suba incorporea ꝛ
rōnabilis: ꝛ est equiuocū ad plura. Nā q̄nqꝫ ē
spūs vegetans bruta animalia. Unde Gen̄. j.
Producāt aque reptilia anīe viuentis. Anīa
viuens dicit' spūs vegetabilis. secūdo dꝛ vi/
ta. vnde Lucan⁹. Quid supest anime terrene
Etiā in euāgelio. Qui amat aīam suam pdet
eā. Tercio dꝛ sanguis. vnde Alexāder. Pur/
pureā inuenit ille aīaꝫ. i. sanguinē. q̄rto dicit'
compositū ex corpe ꝛ anima. Vn̄ legit' ꝙ octo
erant anime in arca noe. i. octo hoīes. quin/

to dicit̃ dyabolus. Vñ. Anime incluse erant
in statuis. i. demones. sexto dicitur intentio
Unde Job. Animã meam in manibus meis
porto. i. intentionẽ meã in opibus meis per/
pendo Et sic animã in manibus portare ẽ in
tentionẽ cordis in opere vel oparione osten
dere. septimo dicit̃ voracitas. Unde Dilata
uit infernus animã suã. i. voracitatẽ suã abs
ꝗ vllo termino. octauo dicit̃ voluntas. Vñ
Job In consiliũ eoꝝ nõ veniet sic aĩa mea
id ẽ volũtas mea nõ cõcordet cum cõsilio eo
rum. Vñ. Est simplex anima vegetabilis vita
ꝗ sanguis. Compositũ demon. intentio: gu/
la: voluntas. Et ſm aliquos anima deriuat̃
ab alo alis. eo ꝙ nos alat. Alij dicunt ꝙ cõ/
ponat̃ ab a q̃d est sine ⁊ neme sanguis. eo ꝙ
sit sine sanguine. Alij dicunt esse primitiuũ.
Sz Hug. dicit ꝙ anima deriuat̃ ab anemos
grece q̃d dicit̃ ventus: quia quidã putauer̃t
animã esse ventum: qꝛ ore trahentes aerez vi
uere videamur. Itez ab anima venit animu
la. id est parua anima. Inde hic ⁊ hec aĩalis
⁊ hoc le. i. ad animal ptinens. Unde Aplꝰs
j. Coꝝ. ij. Animalis homo non percipit ea q̃
sunt spũs dei. Inde animalitas: ⁊ est propri
etas q̃ aliquid dicitur animal.

Animaduersio. f. t. i. pena punitio ⁊ est genus
omniũ penarũ. Item animaduersio dicit̃ cu
iuslibet operis certa determinatio: ſm quaz
q̃s ꝓ mercede sua recipit certum opus et de
terminatũ suis impensis faciendũ. vt terraz
colendam vel domum construendam.

Animal. n. t. dicitur ab anima vel animus. vel
ab anemos grece q̃d est vegetare latine quia
vegetat ⁊ nutrit se actiue: ⁊ est commune no
men omniũ animã habentium dictum ꝙ ani
metur spũ ⁊ moueat̃: vel dꝛ ab anima vege/
tabili quia triplex est anima in animatis. scz
intellectualis in rationabilibus: sensibil' in
animalibus brutis: ⁊ vegetabilis in plantis
Sed anima vegetatiua sensitiua ⁊ intellecti
ua in hoĩe nõ dicunt̃ aĩe ꝫ potẽtie. Sil'r vege
tatiua ⁊ sensitiua in brut' dicũtur potentie.
Itẽ anima est substantia animata sensibilis.

Animatus a. um. id ẽ habens animã vel corda
tus vel voluntarius. Et vt dicit Pap̃. Ani/
matum est quicquid animã. i. vitã habet: si/
cut homo: bos: arbor. herba: Et dicit̃ anima
tus q̃si animo acutus. Animosus vo. id est
animo ⁊ viribus plenus. Itẽ animosus q̃nqꝫ
id est fortis: audax: superbus. Item animo/
sitas id est fortitudo vel audacia.

Animequior. id est anime vel animi equior.

Animequius. id est patiens ſm Pap̃. Barut.
iiij. Animequior esto hirl'm. Itẽ animequus
a. um. me. pdu. dꝛ aliq̃s existens equi animi
vel equalis animi. q̃ scz nõ mutat̃ ꝓpter pro
spera ⁊ aduersa: ꝫ semp est cõstans ⁊ firmus

Animus. m. s. i. ingeniũ. ⁊ ẽ vtus anime supre
ma mediãte q̃ anima recipit ⁊ itelligit. Et in
substãtia idẽ ẽ animus: anima: sensus mẽs:
rõ ⁊ spũs: ꝫ differũt in effectu: qꝛ ſm Isido.
animus est cõsilij ⁊ vigoris. anima: vite sen/
sus dum sentit mens dum intelligit vel reco
lit: rõ dum discernit: spiritus dum spirat vel
contemplat̃. Item animus cõponit̃ multis
modis: vt eq̃nimus: magnanimus: pusillani
mus: exanimꝰ: ⁊ longanimus: que sunt secũ
de vel tercie declinationis.

Anisium. n. s. herba quedã vl' semẽ istiꝰ herbe

Anitas. f. t. id est vetusta senectus. ab anus ꝓ
vetula.

Anna. f. p. interp̃tatur gratia dei: qꝛ cum' ꝓus
esset sterilis postea fecundata est gr̃a dei.

Annalis. cõ. t. ⁊ hoc le. i. annuus. Et hic annal'
et est liber in quo facta anni scribebant̃. ſm
Hug. Pap̃. vo dicit annalis. i. liber annua
cõtinens acta. annales eoꝝ q̃ nostra etas nõ
nouit: historia que vidimus.

Annalis actio ẽ que certo tempe fienda est pu/
ta in anno. vt iniuriarũ vel minori.

Annaria. f. p. dicitur lex de anno facta.

Anniculus. m. s. i. puus annus: sicut ẽ annus
lunaris. vl' adiectiue aniculis. a. um. i. vnius
anni. Unde Exo. xxij. Erit agnus sine macu
la masculus anniculus.

Anniuersarium. n. s. est dies pro mortuis cele
brata singulis annis. ⁊ cõponitur ab annus
⁊ verto: potest etiã declinari adiectiue vt an
niuersaria dies.

Annona. f. p. dr̃ seges vnius anni eo ꝙ singu/
lis annis renouet̃. Inde annonarius aliq̃s
habens multas annonas. Inde etiam anno
nariũ. i. granariũ vl' locꝰ vbi ponũt̃ annone

Annona ſm Azo. dꝛ salariũ q̃d cuiqꝫ ꝓ capite
suo remunerationis causa datur.

Annone militares dicuntur quas milites sin/
gulis diebus consequebãtur vt. C. de anno.
mil. l. vlt.

Annone ciuiles sunt que publice dabantur iu
dicantibus ciuibus vel omnibus tempe ne/
cessitatis per singulos dies. vt. C. de anno. ⁊
tribu. l. ij. li. x.

Annosus a. um. i. antiquus vl' plenus annis.

Annotatio est conscriptio bonorum vel eoruz
cõnotatio seu consignatio: veluti cum aliq̃s
cuiuscũqꝫ criminis reus si absentat se voca/
tus ad iudiciũ patietur bonoꝝ annotationẽ
vt si infra annum venerit ⁊ se purgauerit bo
na sua recuperet: si autem non venerit tũc fi/
sco applicentur.

Annotatio sacra dicitur rescriptuz illud quod
imperator ꝓprio motu mentis indulget ali/
cui cõstituens ſm p̃ces eius aliq̃d fieri vel
non fieri. C. de diuer. rescrip. l. fi. ⁊ ibi ĩ glos.

Annotinus. a. um. vniꝰ anni. Vñ Josephꝰ in
vj. li. annalium. Arietem cum agno annoti/
no in holocaustum offerebant.

Annualis.e.&.t.τ hoc le.i.annuus.sed hoc annuale lis.substatiue.i.anniuersarium.

Annuarius.a.um.sicut annuaria officia. id est singulis annorum.

Annũcius.cij.τ hoc annũcia.idē qḋ nũcius vł nũcia.τ hoc annunciũ.id quod annunciať. Vñ Ambro.sup Egesippũ. Irridebāt ꝓphetaꝝ annuncia. fas omne calcabant.

Annus.m.s.dř tp̄s ꝯtinēs in se duodecim mēses. Itē annus solaris ē spaciũ tp̄is q̄ sol ab vno puncto zodiaci exiens ad idē reuertiť. Hoc aũt facit in trecentis sexagintaq̄nq; diebus τ sex horis. Et dř ab am.i.circum.τ nonas.q2 circũnat.i.circulariť voluiť. vel dicitur ab anna dea anni. Iñ annuꝰ.a.um.i.res anni vł ad annũ ꝑtinens. Iñ etiam biennis triennis q̄driennis.τ siĺia plura noīa quātitatē annoꝝ in numero significantia.

Annus iubileꝰ dř annꝰ remissionis: q2 eo anno debita remittebāť serui hebrei dimittebātur liberi. τ oīa reuertebātur in pristinũ statũ. Et ē annus q̄nquagesimus. vt in.c.in iubileo.de pe.di.j.

Anolegiũ.n.s.dř lectoriũ vł ambo.τ dř ab ana id ē sursum τ legiũ pulpitũ.q2 ibi supra legitur. Idē ē anologiũ.a logos ſmo. q2 ibi sup̄ sermocionať ſm hug. Pap̄.vero dicit. Anologiũ diciť q2 ſmo inde predicať.

Anologia.f.p.pe.acuta.est equalis locutio regularis formatio vel similiũ compatio siue ꝓportio. Colligiť aũt octo mōis compatio siue ꝓportio anologie.s.q̄litate.cōpatione. genere nũero.figura casu.extremitatibꝰ similiũ syllabaꝝ.τ siĺitudine tempoꝝ. Iñ analogicꝰ a.um.i.regulare ſm Hug. Pap̄.etiam dicit Analogia grece siĺiũ cōpatio siue ꝓportio dř

Anomalꝰ.a.um.i.sine lege. vel extra regulam

Anomia grece latine iniq̄tas.i.sine lege. ab a. qḋ ē sine τ noma vel nomia quod est lex.

Anorma.f.p.i.iniq̄tas irregularitas. vł illegalitas.ab a qḋ est sine τ norma regula.

Anormalus.m.s.i.iniquus.illegalis vel irregularis.

Anquina.f.p.est funis nauis quo antemna ad malũ religať. Vñ Lucanꝰ. Atq3 anquina regat stabilem fortissima cursu.

Anquiromagꝰ genus nauigij est.τ dř sic.q2 celeritate sui ancoris τ reliquis īstrumētis nauiũ vehendis sit aptus.

Ansa.f.p.est auris ꝑ quā vas sustolliť.ab āgo gis. Iñ ansatꝰ.a.um.i.hñs ansam. vñ τ ansatũ dř vas qḋ tales h3 ansas siue aures. Ite3 ansa diciť auris ꝑ quā cortina vł vestꝭ suspādiť. Iñ ansula.i.pua ansa. Vñ ansula cortina sustentat vasculat ansa

Ansariũ.n.s.ē cultellus sutoriscum quo purgat pelles.

Anser ꝓmiscui ge.q̄da3 auis q̄ dř occa. ꝓpter similitudinē anatis. Iñ anserinꝰ.a.um.pe.ꝓdu.τ ē calamꝰ anserꝭ vtiľ ad scribēdũ. vñ Anser ouē variat cui potũ vacca ministrat.

Antogonista. cō.p.i.certator qui ante cōmisit aliquod bellum.

Antarcticus.m.s. diciť circulus australis vel polus.τ dicitur ab anti.i. contra τ articus q̄si contra articum positus.

Anteceniũ.n.s.vł antecenia.f.p.i.merenda.s. cibus q̄ añ cenā sumiť. Merēda aũt q̄si vulgare ē. sic tñ dicta q̄si post meridiem edenda.

Antela.fe.p.dř cingulũ illud qḋ ante pectꝰ eq̄ tendiť.sicut postela dř illud qḋ posteriꝰ tendiť sub cauda eq̄.vł antela dř q̄si añ sellā. et postela q̄si post sellā.τ sic pōt dici qḋlibet ornamētũ eq̄ añ vł retro. Vł mātica q̄ añ portatur vł retro. Et dř ab añ τ telon.i.longũ. vñ Est antela qḋ ē in pectore quadrupedantis. Dicatur postela quod est a posteriori.

Antelucanꝰ.a.um.i.añ lucē vel diē surgēs vel exñs. vñ Sap̄.xj. Et tāq3 gutta roris añlucani q̄ descēdit in terrā. Vł añlucanꝰ substantiue dř splendor matutinus.

Antemna.f.p.dř corda capitaľi naui q̄ sursum dirigit velũ. vel partica ex q̄ velu3 dependet q̄si añ amnem posita. vñ Oui.tristiũ. Nō tulit antēnas aura scḋa meas. Pap̄.vero dicit Antēna ē lignũ ex trāsuerso mali positũ ꝑ qḋ dependet velum.

Antemurale.n.t.ē defensio añ murũ. vñ Esaie xxvj. Poneť in ea murus τ antemurale.

Antepenultimus.a.um.qui est secũdo loco añ penultimum.

Antepes.m.t. τ antepedes in pľi sunt obseq̄a amicoꝝ vel ipi amici obiequētes.

Anteterminus.a.um.id est vicinus vel iux̄ terminos positus.

Anteritas.f.t.i.antiquitas.

Anteriu3.n.s.diciť p̄lium ante vrbē factũ. qḋ aliter anteurbanum dicitur.

Antes antiũ.m.t.pľis.nu.sũt lapides et macerie q̄ claudũt vineas eo q2 añ stāt. vł dicũť extremi ordīes vineaꝝ vł lignũ in q̄ ostiũ serať

Antesignanꝰ.a.um.i.primipilus. vexillifer ab ante τ signũ vel signa addita nus.

Anthibachiꝰ.m.s.ē pes ꝯriꝰ bachio. Cōstat ei ex duabꝰ p̄mis longis τ tercia breui vt natura. Bachiꝰ xo ꝯstat ex p̄ma breui τ duabꝰ sequētibꝰ longis. vt poete. Unde Abbreuiat primā.mediā ꝓducit τ imam. Bachius ē antibachius hostis ei.

Antibiblium.n.s.est pignus pro codice mutuato datum.

Antica.f.p.vel anticũ.n.s.ē ostiũ anteriꝰ sicut postica posteriꝰ. vñ Est antica domꝰ īgressus ab anteriori. Postica latēs tibi sit a posteriori. Itē alij xsus. Falliť anticā q̄ me nō dixit esse. Ac noua sunt vere solue q̄d esse potest. Ite3 antica dicitur pars ecclesie que dicitur tremia.τ venit ab anti τ contra.

Antixp̄s.m.s.dř q̄si cōtra xp̄m.ab anti.i.cōtra

⁊ christus ⁊ sumitur pro quodam regnaturo ante diem iudicij.

Antidicomarite quidā heretici dicti sunt ex eo qꝛ marie virginitati ꝯdicunt asserentes eam post xp̄m natū viro suo cōmixtam.

Antidona.n.s.dicunť dona perditionis.

Antidotū dı̄ venenū qd̄ dať ꝯ vitā vl' istud qd̄ dať ꝯ venenū.ab anti qd̄ ē ꝯ ⁊ datū q̄si ex cōtrario datū.Cōtraria em̄ cōtrarijs curanť vn̄ sumiť ꝓ medicina. Unde Est ancilla del simplex elemosyna mortis. Antidotū venie porta salutis iter. Jn̄ antidotarius est liber quidam contra vicia compositus.

Antifrasis.f.t.pe.cor.dı̄ ꝯria locutio.s.qn̄ sermo ꝑ ꝯriū ītelligiť.⁊ differt ab ironia qꝛ ironia ꝓnūciatiōe sola etiā īdicat qd̄ vult ītelligi.vt cū dr̄ hoī male agenti. Qd̄ bonū ē facl Sꝫ antifrasis nō voce ꝓnūciantis signat cōtrariū.ß tm̄ verbis suis quoꝝ origo ꝯria est.

Antigrphus.m.s.dı̄ ab anti qd̄ ē ꝯtra ⁊ grphus .i.scrptor.⁊ idē ē qd̄ cācellari⁹.q̄ ⁊ archigrph⁹ dı̄.qꝛ rescribit lr̄is missis ad dn̄m suū. Unde antigraphia vel archigraphia.i.eius dignitas.s.cancellaria.

Antilibanus pe.cor. diciť ea pars libani vl' super libanum que occidentalem partem respicit quasi contra libanum.

Antilogus ē sermo de supiorib⁹ descendens.

Antiloquus a.um.diciť qui p̄mo loquiť. Jnde antiloquium dicitur p̄ma locutio.

Antimetabola.f.p. pe.corre. vel antimetaboles.grece ē mutatio sermonis cū sententia vt Nō vt edas viuas ß edas vt viuere possis.

Antiochia. f.p.dicta ē ab āthiocho p̄re seleuci q̄ eā edificauit.a q̄ etiaꝫ seleucia alia ciuitas dicta ē.vel dr̄ sic ab anti ⁊ ocis qd̄ ē velox qꝛ ꝯtra velox.i.oceanū est posita. Jn̄ antiochenus.i.existens de antiochia.

Antiope.vna fuit mulierum quam corrupit iupiter.

Antipagenta dicunť valuarum ornamenta.

Antipas interpretatur testis fidelis.

Antipastus dı̄ pes q̄ fit ex ꝯrijs syllab.s. ex breui ⁊ longa.⁊ ex longa ⁊ breui.vt amauere.

Antipater tris pe.cor.vn̄.in Eurora. Uir ꝓb⁹ antipater idumeus consulit illi.

Antipentemimeris pe.cor.ē q̄dā spēs cesure ꝑ quā vocalis naturaliť correpta ꝓduciť ī p̄ncipio secundi pedis ⁊ in hoc versu. Mors ecce nō tardat.⁊ ideo labitur hora.

Antiphona.f.p.i.cōtra psalmū sonās. vl' quia ꝑs illius caniť ab vna ꝑte chori.alia ab altera.⁊ dı̄ ab anti qd̄ ē cōtra ⁊ phonos sonos ⁊ p̄t scribi ꝑ ph.vl'.f. Pap̄. vero dicit antiphona grece.i.vox reciproca duobus choris al(ternatim psallētib⁹

Antipoca dı̄ cyrograph⁹ quē facit debitor creditori in q̄ cōfiteť se soluisse tm̄.⁊ fit a debitore in hūc modū. Cōfiteor me tm̄ vsuraꝝ noīe vl' pensionis soluisse.

Antipophora.f.p.ē rn̄sio tacite obiectiōi facta vt Nil mihi rescribas attamen ip̄e veni.

Antipos dis.dı̄ ppl's subterrane⁹ ꝯ nos habēs pedes.vt putāt quidā. Pap̄. xo dicit antipodes pe.cor.dicti ꝙ cōtrarij nr̄is vestigijs putanť. Jtē antipodes genus monstri in libya plantas versas habens post crura ⁊ octonos digitos in plantis.

Antiptosis pe. ꝓ quedā figura allothece et fit quando casus ponitur ꝓ casu.

Antiq̄ri⁹.m.s.dı̄ q̄ antiq̄ hꝫ ī memoria. vl' scribit. Et differt a librario qꝛ librari⁹ dr̄ q̄ noua ⁊ vetera scribit.antiquarius q̄ solum vetera

Antiquarius etiā dı̄ senex vel antiquus.

Antiqu⁹ a.um.i.res multoꝝ annoꝝ ⁊ dı̄ ab ante qꝛ illud qd̄ ē multoꝝ annoꝝ ē ab an̄ respectu isti⁹ qd̄ ē aliq̄ꝝ annoꝝ.⁊ cōpať antiquior.issim⁹. Jnde antiq̄tas.i.eui longitudo.

Antisma dı̄ ab anti qd̄ ē ꝯtra.⁊ sima.i. curua ⁊ est nota in his v̄sib⁹ q̄ꝝ ordo ꝑmutat⁹ ē. Eadē nota cū pūcto poniť vbi ī eodē v̄su duplices sensus sunt.⁊ dubitať q̄s sensus potius (eligendus sit.

Antismicus.a.um.i.vrbanus non amarus non iracundus.

Antisma est locus vbi census est mutuandus.

Antismos est tropus floride ⁊ vrbane virtutis vel sententie.

Antistes.cō.t.sacerdos quasi stans ꝓ populo. quia ante stat ⁊ orat ꝓ plebe.

Antisticiū.n.s.dı̄ sacerdotiū vel dominium.

Antisticia.f.p.idem.

Antista.f.p.i.sacerdotissa.

Antistropha.f.p. est qn̄ finito v̄su reincipitur ip̄m rn̄soriū vl' eius medietas.fm̄ Hug. Papias xo dicit. Antistropha est reciproca conuersio quādo totū responsoriū cōuertitur,

Antitas.id est antiquitas.

Antithesis ē lr̄e ꝓ lr̄a positio.vt olli ꝓ illi.

Antitheta ē cōtraria positio vl' locutio.⁊ dı̄ ab anti qd̄ ē cōtra ⁊ thesis qd̄ ē positio.s. vbi cōtraria cōtrarijs opponūť vt ꝯtra malū bonū Per infamiā ⁊ bonā famā oppositiōes sunt q̄si ꝯtra thetā lr̄am. Sꝫ antitethon vbi cōtraria ꝯrijs opponunť.⁊ pulcritudinē sn̄ie reddūt.vt frigida pugnabāt calidis humētia sic

Antiton dı̄ gen⁹ ligni incōbustibil'.vel li(cis gnū paradisi qd̄ cōburēdo fit mūdius.

Antonomasia.f.p.est qn̄ illud nomen qd̄ ē cōe plib⁹ approꝑať alicui ꝑ excellentiā sicut Dauid dı̄ specialiť ꝓpħa ꝓpť excellentiā. Paulus apl's. Aristoteles pħs. Et dı̄ ab anti qd̄ ē cōtra ⁊ onoma qd̄ ē nomē.⁊ thesis positio q̄si cōtraria ⁊ impropria positio noīs ꝓ noīe.

Antonomia est nominis ꝓ nomine positio.

Antracidis lapis p̄ciosus sic dictus.qꝛ ip̄e est ignei coloris vt carbunculus qui antrax dicitur.sed calida vena precinctus. Cuius ꝓpriū est iactatus.in igne velut inter mortuos extinguiť ⁊ ecōtrario aq̄s ꝑfusus exardescit

Antrax.i.carbuncul⁹ vł calculus.i.lapis.

Antrillus.m.s.est instr̄m lapicidarum.

Antropophagi.vł antropophagite est gens asperrima q̄ humanis carnibus vescit̄ ⁊ sūt sub regione scythie.⁊ ꝺ̇r ab antropos qꝺ̇ est homo ⁊ fagin qꝺ̇ est comedere.

Antropomorphite heretici dicti sūt ꝓ eo ꝙ simplicitate rustica deū habere humana mēbra q̄ in diuinis libris scripta sunt arbitrant̄.antropos eñ grece hō latine interpretat̄. ignorantes vocem dn̄i q̄ ait. Sp̄us est deus incorporeus. Nec eñ membris distinguit̄ nec corporis mole censet̄.

Antropos est hō sursum erect⁹ vł cōuersus: et ꝺ̇r ab ana qꝺ̇ est sursum ⁊ tropos cōuersio q̄si sursum erect⁹ ⁊ ꝯuersus ad celū.vt suū creatorē aspiciat.Et no. ꝙ hō ꝺ̇r ab humo q̄ ad materiā q̇r de terra format⁹ est ⁊ in terrā cōuertit̄. Sꝫ ꝺ̇r antropos ꝓpt̄ cōuersionem sui capitis in celū. qꝺ̇ alie creature cōuertūt in terrā.vt plante q̄ sic radices.i.capita eaꝝ habēt. Itē antropos in greco ꝺ̇r arbor cōuersa q̄ ꝯuertit radices sursum.vñ. Os hoī sublime deditq̧ celū videre. Jussit ⁊ erectos ad sidera vertere vultus.

Antropospatos est hūana passio attributa deo scꝫ irasci vel ridere.

Antrū.n.s.grecū ē.latine specu ꝺ̇r. vł antra q̄si atra.i.obscura loca.⁊ differt a specu.vnde Est specus inscisum natura penitus antrum

Anubis.m.t.ꝺ̇r mercuri⁹ q̄si sine nube.est eñ de⁹ sermōis.q̇r oīa reuelat.⁊ idē ꝺ̇r cynocephal⁹ a cynos.i.canis ⁊ cephas caput.quia cū canino capite depingit̄ apud egyptios ꝓpter sagacitatē.vñ Virgił. Omnigenūq̧ deū monstra ⁊ latrator anubis.

Anularis ꝯ.t.⁊ hoc re.qꝺ̇ ꝑtinet ad anulū. Sꝫ anular̄.m.t. substantiue.secund⁹ digitus a minimo.q̇r ibi frequenter ponit̄ anulus. Jñ anularius q̄ facit anulos. Jñ etiā hoc anularium.i.locus vbi fiunt anuli.

Anul⁹.m.s.p̄ma breuis est ornamentū quodda.s.circul⁹ q̄dā.ꝫ p̄ma longa est ꝑuus an⁹. Jñ anulat⁹ a.um.i.hn̄s anulū. Et ꝺ̇r ab an⁹ ꝓ culo a rotunditate. vł ꝺ̇r ab ann⁹ ꝑ diminutionē.q̄si annul⁹.i.circul⁹.q̇r in se redeat vt ann⁹. Quidā tñ dicūt ꝙ anul⁹ nō venit ab an⁹ ꝓpter p̄dictā cām ꝫ ob aliā. Fuit eñ cōsuetudo olim ꝙ si aliq̄s esset homicida vł adulter deferret simeā in collo.os suū ad simiculū tenens. ꝫ q̇r hoc erat nimis obprobriosum fecerūt torquē rotundū quē in dedecus deferebāt in digitis.⁊ tūc nobiles fecerūt illū facere aureū vł argenteū qꝺ̇ magis videbat̄ honori q̄ȝ dedecori.ex eo tp̄e cōsuetudo inoleuit vt nobiles deferrēt anulos.⁊ iō quidā dicūt ꝙ anul⁹ dict⁹ ē ab ano simie. Alij dicūt ꝙ ꝓthe⁹ fert̄ circūdedisse ferreū circulū digito,lapide incluso,q̄ ꝯsuetudine homies vsi anulos hr̄e ceperūt.⁊ post gens cepit gestare eos ī q̄rto a pollice digito.q̇r in eo vena est q̄ vsq̧ ad cor ꝑtingit.quā notandā ⁊ ornādā aliq̄ insigni veteres putauerunt.

Anus us.ui.ꝺ̇r antiq̄ vetula.eo ꝙ multos habeat annos.vł ꝺ̇r ab a qꝺ̇ ē sine ⁊ nus.i.sensus q̄si sine sensu. Vñ q̄dam. Pamphile tolle man⁹ iamq̧ redibit an⁹. Sꝫ an⁹ ni.i.cul⁹ silr̄ ꝺ̇r ab annus ꝓpt̄ circulatiōꝫ.vñ. Forma senilis an⁹ ꝑs q̄dam corꝑis anus. Item. dū se curuat anus velut anser sibilat anus.

Anutergiū.n.ꝺ̇r illud vñ an⁹.i.cul⁹ tergit̄.

Anxilla.f.p.dicit̄ olla suꝑius stricta.

Anxioma ꝫm Hug.dicit̄ cōcatenatio loquendi sicut sunt sophismata. Pap. xo dicit anxiomata sunt ꝓloquia.⁊ maxime ꝓpositiōes in topicis. Item anxioma.i.obnoxium veritati aut falsitati.vt Cicero disputat. Cicero non disputat.

Anxius.a.um.i.tristis sollicitus. Inde anxietas.i.tristicia vł molestia.

Aonia est regio q̄dā in qua chatin⁹ rex edificauit thebas ciuitatē. Jñ aonides nomen patronomicum.i.theban⁹.

Aorasia.f.p.ꝺ̇r cecitas qua sodomite circa domū loth.fuerūt ꝑcussi. Geñ.xix.

A ante P

Apathia thie.grece.latine impassibilitas.

Apella.i.iudeus.q̄si sine pelle. Auror. Extinguit domini factus apella puer.

Apenni⁹ dict⁹ est q̄si alpes acute. Penniū eñ antiq̄ acutū vocabāt. Vel apenniū ꝺ̇r q̄si alpes penni.i.Hannibalis. ꝑ quas Hannibal dux viam fecit dum romā peteret.

Aper.m.s.est porcus silnestris.⁊ ꝺ̇r ab aperiēdo eo ꝙ fodiendo aperiat. Vel ꝺ̇r aper quasi afer a ferocitate cōuersa.f.in.p. Jñ hic apercularius.i.effractor dom⁹. Et est drīa int̄ aprū verrem ⁊ nefrendū. Nam aper ꝺ̇r porc⁹ siluestris. Verres domesticos hn̄s testiculos Nefrendus ꝺ̇r domesticus non habens testiculos. Vñ. Cultor aper nemorum sit tibi verresq̧ domoꝝ. Atq̧ nefrendus ⁊ hic caret vsu testiculorum. Et aper corripit primā. Vñ ouidi⁹. A cane non magno sepe tenet̄ aper. Jñ aperculus.i.paruus aper.

Aperus.m.s.est quidā piscis.

Apes pis.plura significat. Primo eñ est qꝺ̇dam animal volatile mellificans quod nascitur ex carnibus bouinis sepultis ⁊ certo tempore putrefactis.⁊ sunt plura talia animalia volatilia ex stercoribus ⁊ carnibus animalium putrefactis nascentia vt bruci ⁊ locuste ex stercoribus ⁊ scabro de carnibus equorum.fucus de mulis.vespe de asinis. Et dicitur ab a quod est sine ⁊ pes. quia primo nascitur sine pedibus.et postea accipit pedes. Item apes vel apis vt ait Plinius diceba-

tur q̄dam thaurus q̄ de Nilo solebat exire ꝛ
gesticulatiōe sui corporis p̄dicere futura ha
bens in humero dextro signū candidū ad in
star lune corniculatū ad quē cum statim con
fluxerūt egyptij cū instrumētis musicis psal
lentes leuabāt eū in aere. ꝛ sup eos tā͞q psal
lens ferebat᷑. ꝛ ad motū vl᷑ stationē ip̄ius. il
li in terra mouebant᷑ vl᷑ stabant. ꝛ eadem die
euanescebat. Dicunt tū̄ q̄dam ꝙ in festo se/
rapis vl᷑ sorapis annuatim thaurꝰ ille emu/
gebat. i. boabat. ꝛ vt ip̄m ydolū cōsecrari de
berēt annuatim ip̄os egyptios vocauit. alij
p decenniū ip̄m semel apparere dixerūt. alij
tm̄ tp̄e iusti sacerdotis Heliopolis illud fa/
ctū fuisse dicunt. ꝛ tp̄e iniusti sacerdotis nō:
vt ꝙ iusticia dei iudicijs indicaret᷑ sacerdo/
tū. Hoc habet᷑ in historia de submersione p/
uulorꝫ hebreorꝫ in egypto. Etiā apes vl᷑ apis
erat ꝓpriū nomen cuiusdā regis grecorū qui
mortuus in egypto ponebat᷑ in sarcofago et
ibi cepit adorari ꝓ deo. Et dictꝰ est postea se
rapis q̄si sorapis. a sorus qđ est caro ꝛ apis.
q̄ carnaliter adorabat᷑. Itē apes est deꝰ apū
Et ꝓ primo significato est. g. f. sed ꝓ alijs. g.
m. Itē in p̄ma significatiōe ꝛ vltima corripit
primā syllabā. ſ; ī alijs ꝓducit. Vn̄. Mel fert
ꝛ deꝰ est apis bos rex simul apis. Inde ape/
cula vel apicula. i. parua apis.

Apex. m. t. i. summitas. Qđ ei in summo est a
pedibꝰ remotū est. Et q̄nq; apex dicit᷑ lr̄a. et
ꝓprie apices dicunt᷑ lr̄e que in frontispitijs
murorꝫ vl᷑ eccl̄iarꝫ scribunt᷑. ꝛ in p̄ncipijs li/
brorꝫ ꝛ in titulis legū. Itē q̄libet lr̄a q̄nq; dr̄
apex. Vn̄ in Marco. Vnꝰ apex nō p̄teribit. ꝛ
apex dr̄ ligamen. Itē apex dr̄ pileus subtilis
quo gentiles sacerdotes vtebant᷑. Itē dr̄ sū
mitas galee. s. conus sup quē criste ponunt᷑
Inde apiculꝰ qđ est ꝓ litera ꝛ ꝓ ligamine q̄
philateria dependēt. ꝛ ꝓ filis accipit᷑. Pap̄.
vo dicit. Apex apicis dictꝰ ꝙ longe sit a pe
dibꝰ. i. summa ps verticis vl᷑ coni vl᷑ galee vl᷑
montis vel lr̄e. Item apex est summitas ho/
noris vl᷑ distinctiōis nota. vn̄ Apex lr̄a signū
galee. dignitas altissima mitra.

Apheduo ſm qđ exponit glo. Danielis. xj. cō/
positum est. ꝛ idem est quod solij sui. Alij ex
ponunt apheduo. i. emaus q̄ est ciuitas ad ra
dicem mōtis oliueti. distans a irl̄m fere tria
miliaria. Alexāder neq; dic̄ ꝙ apheduo idē
est qđ appendix. s. mansiūcula q̄ adheret ma
gne domui. Et dicit᷑ ꝓspectū si de lignis me
nianū si de lapidibꝰ ꝯstructū est. Vn̄. Dicas
apheduo solaria significatq;. Appendix ꝙ si
lignū cōstruxerit ip̄m. Dicas ꝓspectū si saxū
dic menianum.

Apia diebat᷑ rome q̄dā publica via. Vn̄ in pas/
sionali sepe legit᷑. Rome via apia. Itē iuxta
hāc viā venꝰ habuit templū. vn̄ ip̄a dr̄ apias
Vn̄ Ouidiꝰ. Nō illas lites apias ip̄a ꝓbat.

Apia etiā dicit᷑ fuisse vxor philemonis.

Apiago. f. t. dr̄ herba cuius flores apes libent᷑
colligunt. ꝛ maxime appetunt.

Apiane sunt vue que dulce vinum faciunt.

Apiariū. n. s. est locus vbi sunt vel mellificant
apes sicut auiariū vbi sunt aues. ꝛ fiolariuꝫ
vbi fiole. rosarium vbi rose.

Apiforium ꝛ apisterium idem.

Apiaster. m. s. dicit᷑ magister apum. ꝛ dr̄ ab a/
pe sicut catulaster a catulo.

Apistra. f. p. est auis q̄ libenter comedit apes.
ꝛ est viridis coloris. que et merops dicit᷑.

Apiatellū. n. s. est herba quā q̄ ieiunus gusta/
uerit ridendo exanimat᷑.

Apiciosus. a. um. i. caluus capite. cuiꝰ frontis
summitas apparet.

Apicitus a. um. i. ligatus ab apicio.

Apitera pe. cor. sunt funes q̄ cornibꝰ antemne
dextra sinistraq; tendunt᷑ retro vsa. ab a et
pedis. ꝛ fero. q̄ longe a pede mali vel veli fe
runt cornua ꝛ extendunt cornua veli.

Apiforꝫ. n. s. pe. cor. est nomen oppidi.

Apiū. n. s. ſm Hug. est herba q̄ solebāt corona
ri apices. i. capita hoīm. ſ; ſm Pap̄. apium
est genus herbe dictū. eo ꝙ apices. i. capita
antiquorꝫ triumphantiū vel poetarū ip̄o co/
ronabant᷑ q̄ internorꝫ viscerū dolores grauis
simi sopiunt᷑ huiusmodi herba ebrietatē di/
cit᷑ prohibere.

Aplanos vl᷑ aplane aplanes. i. firmamentū q̄si
sine errore. q̄ semp mouet᷑ in eodem loco.

Aplustre stris. dr̄ gubernaculū nauis vl᷑ arma/
mamentū. Vn̄ Iuuenalis. Victeq; triremis
aplustre. Inuenit᷑ etiam aplustre re.

Apoca. f. p. est scriptū qđ creditor dat debitori
soluēti. in q̄ creditor ꝓfitet᷑ se tm̄ accepisse. ꝛ
fit a creditore sicut anticopa a debitore. Vn̄
Apoca soluenti dat᷑ anti suscipienti.

Apocalypsis sis. vel seos. interpretat᷑ reuelatō
secretorū. ꝛ dr̄ liber Iohānis euāgeliste. qui
nobis celestia ꝛ multa secreta reuelauit. ꝛ dr̄
ab apo qđ est re. ꝛ calypsis qđ est velamentū
q̄ ibi manifesta sūt q̄ erāt abscondita. Auro
ra. Est apocalypsis mystica virga gerens.

Apocelesma dr̄ coniectura de futuris conside/
rata iuxta modum planetarū.

Apocriphus a. um. pe. cor. i. occultus ꝛ secretꝰ
ꝛ dicit᷑ ab apo. i. de ꝛ crisis secretū. Itē apo
cripha ꝓprie dicunt᷑ illa scripta quorꝫ origo ꝛ
autor ignorat᷑ ꝛ q̄uis ibi sint multa vera. nō
tn̄ habent᷑ in autoritate ꝓpter plura falsa q̄
ibi cōtinent᷑. Inde apocripharꝰ q̄ describit
apocripha. Itē ſm quosdā apocriphus dici
tur ab apo qđ ē longe. ꝛ crisis. i. iudiciū qua
si longe a iudicio. vl᷑ de q̄ nō pōt haberi cer/
tū iudiciū Et aliq̄s liber dr̄ dupl᷑r apocriphꝰ
vl᷑ q̄ autor ig̃rat᷑. ꝛ veritas patet. ꝛ taleꝫ re/
cipit ecclesia. non ad fidei ꝓbationem. ſ; ad
errorū destructionem. quales sunt liber. Iu

dit ⁊ alij ꝗs enūerat Hiero. in ꝓlogo Regū. vł qꝛ de eiꝰ ṽitate dubitaṫ. ⁊ tales nō recipit eccłia. vt ē liber de īfantia saluatoris.
Apocriphariꝰ vł apocrisariꝰ .i. secretariꝰ. cōsiliarius vł etiā dr̄ cācellariꝰ qꝛ ipe ē secretarius regis vel imꝑatoris. ⁊ eiꝰ secreta scit. ⁊ dr̄ ab apo ⁊ crisis .i. secretū. vł dr̄ ab apo qđ ē ab vł de. ⁊ chrysos aurū. ⁊ idē ē qđ thesaurariꝰ eo ꝙ habeat auꝝ regł vł imꝑatorł ī sua custodia
Apocrisarij sunt nūcij dn̄i pape q̄si secretarij vt di. xvj. c. septuagita. Nā crisis dr̄ secretū. aurū vł iudiciū. c. significasti. de elec. in glosa. j.
Unde Aurū secretum dat iudicium tibi crisis.
Apocopa. f. p. vel apocope pes. ē subtractio littere vel syllabe de fine dictionis vt achilli ꝓ achillis. fac ꝓ face.
Apodisterium. n. s. est locus vbi res ponuntur in balneo.
Apodixis grece ſm Pap̄. i. oñsio. Hug. ṽo dicit apodixis. i. ostensio. fantasia ꝓbatio. experimentū. ṽtus potestas. Unde in vita de beata Agnete legiṫ. Ad filiū meū voluisti apodixin tue artis magice demonstrare.
Apoforetum pe. ꝓdu. est vas planum ad ferandum poma vel aliquid aliud. Etiam est vas ad deferendum rèliquias.
Apofragisma. f. p. est signaculuꝫ anuli fere circumflexum.
Apogeum gei. est ꝯstructū sub terra edificium qđ nos antrū vel speluncā dicimꝰ. ⁊ dicitur ab apo. i. de. ⁊ ge. terra. Idē ⁊ dr̄ hypogeum ab hypo qđ est sub et ge terra.
Apolesima dicitur diffinitio ⁊ consummatio disputationis.
Aposides dicunṫ q̄ sunt sine ciuitate ab a qđ ē sine ⁊ polis ciuitas.
Apologus. m. s. est sermo rusticalis de brutis animalibꝰ instructioni hoīm coaptatus. exēplum viuendi continens.
Apoluciū. n. s. est vestibulū seu locus vbi vestes abluende exuuntur.
Apollo inis. m. t. ꝑma breuis ꝓpriū nomen viri Unde Virgi. Cōtutit ⁊ stimulos sub pectore vertit apollo. Aliqñ aūt ē indecli. vñ. j. Corinth. j. Ego quidē sum pauli. ego apollo. etiā apollo ſm fabulas dr̄ deꝰ vł ydolū grecoꝝ. s. deꝰ zelotes vim sup arcū ⁊ pharetrā gestans. vel citharā ⁊ tybiā q̄si donās hoībꝰ mercedē grē vł vindicte. vł dr̄ sol a gentibus.
Apollonius. m. s. ꝑma breuis ꝓpriū nomē viri Unde in Aurora. Missus apollonius dux nuper factus ab illo.
Apollinariste heretici ab appollinare vocati sc̄ dicentes xp̄m corpus tantummodo sine anima assumpsisse.
Apologia. f. p. i. excusatio vł rñsio. ⁊ dr̄ ab apo qđ ē re. ⁊ logos. i. sermo q̄si ſmonis relatio. i. rñsio. Unde in decretł alexandri pape. Clerici q̄ alios accusant iustā accipiāt apologiā.
Et poniṫ ibi apologia ꝓ defensione vł negatione sola. Iñ apologeticꝰ a. um. i. excusatorius vel rñsorius ſm Hug. Pap̄. dicit Apologia. i. excusatio. Iñ apologeticū dr̄. i. satisfactionis iudicium vel verum testimonium.
Apompeius grece. dr̄ emissarius latine.
Apoplexia. f. p. est subita sanguinis effusio qua suffocati intereūt sic dicta. qꝛ ex letali ꝑcussione repentinus casus fiat. Greci igiṫ ꝑcussionē apoplexim dicunt.
Aporia. f. p. pe. cor. plura signat. Est eñ idē qđ anxietas. labor. angor. aculeꝰ. stimulꝰ. ictus vulnus. cura. tediū. molestia. pauꝑtas. tristicia. vertigo capitis. ⁊ dr̄ ab a qđ ē sine. ⁊ porꝰ qđ ē minimū foramē ī corꝑe ꝑ qđ sudor emanat. ita dicit Hug. sup illud Eccłi. xxvij. Aporia hoīs in cogitatu illiꝰ. dicit glo. i. influxio stimulꝰ vel molestia. Itē sup illđ Coꝝ. iiij. Aporiamur ſ non destituimur ⁊c̄. dicit. i. pauꝑes sumꝰ. penos eī grece pauꝑ dr̄ latine. Itē sup illud Eīa. lix. Est aporiatus. i. ꝯtristatꝰ de infelicitate eoꝝ. Et ſm hoc aporia ideꝫ ē qđ tristicia. ſ Pap̄. dicit. Aporia grecū nomē ē. ⁊ est idē qđ fluxio diuinatio vel vnatio glorie dei Uel sunt feces ⁊ relique sordes elementoꝝ q̄ in aere purganṫ vñ gignūṫ in terra diuersa. s. arbores ⁊ lapides ⁊c̄. Itē aporus. a. um id est diuinus.
Aposiopesis. f. t. est validus defectus orationis vnde Theren. in eunucho. Ego ne illaꝫ que illum. que me. que me non.
Apostata. cō. p. dr̄ ꝑuersus. renūciatꝰ. refuga. retromissus. Et ꝓprie dr̄ ille q̄ ꝑmo bñ agit ⁊ postea ꝑuertit se ⁊ male agēdo retro abit. Uł est aliꝗs recedēs a fide vł religione. Et diciṫ ab apo qđ ē retro. ⁊ sto stas. Iñ apostaticus a. um. i. ꝑuersus. Iñ apostasia. i. renūciatio. retro ad malū morem itio. q̄ ī tribꝰ ꝯsistit. primo quidē ī dimissiōe fidei xp̄iane. scđo in dimissiōe habitꝰ religiōis. tercio in dimissione tonsure clericał. Item apostaticus est etiam idem quod ꝓselitus. s. qui ꝓcul salit de vna secta in aliam.
Apostema. n. t. pe. ꝓ. dicitur dura humoruꝫ collectio in corꝑe sic dictū a collectiōe humorū. Nā greci apostemata collectiōes vocāt.
Apostolꝰ. m. s. grecū ē. ⁊ dr̄ missus latine ⁊ hebraice lisan. ⁊ dr̄ ab apo qđ ē de vel re et stolos qđ ē missus. quasi de celo vł a deo missus Missi eī sunt apłi a xp̄o ī vniuersum mūdū ad ꝑdicandū euāgeliū. Iñ apłatus us. ui. i. dignitas vel officium apostoli. Inde apostolicus. a. um. ⁊ hic apostolicus ꝓ papa. Iñ etiā apostolaris. cō. t. ⁊ hoc re.
Apłi in iure dicunṫ lr̄e date appellāti in q̄bus ꝯtinenṫ allegatiōes. ⁊ q̄liṫ in causa ꝓcessum sit. Itē apłoꝝ sunt alij ꝯuentionales. s. quando ꝑs admittit appellationē. siue ī iudicō iudice refutāte siue tacēte. vł ex iudiciū. vt ex đ

appel.c.ſepe.ꝛ.c.oblate. Alij ſunt teſtimoniales teſtificātes de appellatiōe facta. Alij dimiſſorij ꝑ q̄s appet ꝙ iudex detulit appellari oni. Alij refutatorij ꝑ q̄s appet ꝙ iudex ñ detulit appellationi. Alij reuerēdi ſiue reuerentiales.ſ.qñ ob reuerentiã ſuꝑioꝛ appellationi deferꝭ.vt.c.j.de appel.li.vj.in glo.

Apoſtolici heretci q̄dā q̄ ſibi h̄ nomē ſumpſerūt qꝛ nihil poſſidētes ꝓꝛiū. nequaq̄ recipiunt illos q̄ aliqua in hoc mundo vtuntur.

Apoſtrophe phes.vel apoſtrapha phe.ē ꝯuerſio locutionis ad aliquē ꝑ ſecundā ꝑſonā. vt Dñi ē ſalus ꝛ ſuꝑ ppl'm tuū benedictio tua.

Apoſtrophus.m.s.virgula regula.q̄ſi ꝑs circuli dextra ad ſummā l'ram poſita in his dictionibus in fine tribunal ꝛ pirrin qua nota oſtēdiꝭ deeſſe in ſermone vltima vocalis vt tribunal ꝓ tribunale. pirrin ꝓ pirrine.

Apotheca.f.p.dr̄ repoſitoꝛiū vel reconditoꝛiū. qꝛ in his hoīes elaboratas fruges reponunt Inde apothecari⁹ rij.q̄ cuſtodit apothecā vl' mercatoꝛ.ꝛ apothecarius a.um.i.ad apothecam ꝑtinens. Vel apotheca dr̄ arca vel locuſ in q̄ aliquid poniꝭ cuſtodiendi cauſa. vel in quo publice ꝛ cōmuniter merces venduntur ꝛ ſpecialiter medicinales.

Apotheoſis.f.t.i.diuinatio vel contemplatio.

Apozſma.pe.coꝛ.eſt vis herbaꝝ decoctaꝝ. Unde Macer. Uis potius ſeminuꝫ vel apozima proderit huius.

Apparitoꝛes vel apparatoꝛes dicunꝭ ſeruientes.quia appareant ꝛ videanꝭ vt preſto ſint ad obſequiū. Vl' apparitoꝛes dicunꝭ illi qui citant ꝑtes ꝛ eas appere faciūt in iudicio. vl' dicunꝭ miniſtri crudelitatis ad interficiēdū malefactoꝛes.

Appellatio ſm Azo. ē a minoꝛe iudice ꝑ inuocationē maioꝛis iudicis ꝑ̄textu iniq̄tatis prime late ſentētie reſciſſio.ff.de mino.l.ꝑ̄fecti.

Appellite heretici quidā quoꝝ autoꝛ appelles ꝑ̄nceps fuit.q̄ creatoꝛē angeluꝫ neſcio quem glorioſum ſuꝑioꝛis dei faciēs deū legis iſrl'. illū igneū affirmans q̄ dixit xp̄m nō in veritate deū ſꝫ hominē in fantaſia apparuiſſe.

Appendix.o.t. dr̄ māſiuncula q̄ magne domui adheret.ſ.q̄ appendiꝭ parieti.nō habens tectū diuiſum in duo latera. Inde appenditiū n.s.idem.

Applauda vel appluda.f.t. diciꝭ ſoꝛbitiuncula ex paleis facta circa quam pueri ſolebant applaudere, vel applauda dicitur furfur.

Applumbatio ē diuerſaꝝ materiaꝝ ꝯſolidatio vt auri'argenti.plumbi.ſtanni ꝛc̄.ꝛ eaꝝ materiarū ꝯiunctio diciꝭ applumbatura.

Appoſtus.a.um.i.ꝑuerſus ꝛ contrarius.

Appulſus pecoꝛis ad aquā. eſt ius adducendi pecus vel gregem ad aquam fontis alieni vel riuum ad aquandum.

Apricus.a.um.pe.ꝓ.i.iocūdus amenus. callidus delectabilis.ꝛ dr̄ ab aprilis.eo ꝙ in illo menſe ſit pulcerrimū temp⁹ ex ꝓductiōe floꝝ Jñ apricitas.i.caloꝛ iocūditas. Unde Ora. Quicq̄d ſub t'ra ē i apricū ꝓfert etas.i aptuꝫ

Aprilis mēſis q̄dā ꝛ dr̄ q̄ſi apilis.qꝛ tunc terra aperiꝭ ꝛ floꝛes germinat.vl' dr̄ ab aphꝛodite qꝺ ē venus. Unde aplis.i.aphꝛodilis. vl' q̄ſi aphꝛilis.i.venere⁹.qꝛ ille mēſis dedicat⁹ eſt veneri.vel quia in eo habet feſtum ſuum vel quia in eo nata fuit.

Aptitudo.f.t.i.cōuenientia. Inde aptitudinariusa.um.quod ſignat aptitudinem ꝓꝛieta(tis.vt riſibilis

Aptotus.a.um.i.ſine caſu. ab a qꝺ ē ſine ꝛ ptoſis caſus q̄ſi ſine caſu. Inde aptota noīa incaſualia.vt frugi.

Aptus.a.um.nomē ꝛ nō ꝑticipiū.qꝛ verbū a q̄ deſcēdit nō ē in vſu.ſ.apiſcoꝛ. ꝛ idē ē qꝺ abilis vel diſpoſitus. Inde ineptus.i.indiſpoſitus.ꝛ ambo comparantur.

Apulia.f.p.ē ꝓuincia vbi ꝯditū ē bꝛunduſium Inde apulusa.um.de apulia exiſtens.

A ante Q

Aqua dr̄ q̄ſi equa.ē em̄ plana in ſuꝑficie. Et eſt quoddā elementū coꝛpoꝛeū ſimplex humidū ꝛ frigidū. Jñ aqueus.a.um.i. humidus vl' i aqua exiſtēs. Jñ aquula dimi.i.parua aqua.

Aquagium.n.s.dicitur aqueductus.ſ.cannalis in quo ducitur aqua.

Aqualiciū.n.s.dr̄ locus vl' guttatoꝛiū ꝑ qꝺ aq̄ foꝛas mittiꝭ ꝛ eliciꝭ a ꝓꝛio alueo.

Aq̄liculus.m.s.i.vētricul⁹ vnde Perſi⁹. Pinguis aq̄liculus penſo ſexqui pede extat.

Aqual'lis.ꝛ h̄ le.i.ad aquā ꝑtinēs. Et ſubſtātiue hoc aq̄le ē vas aq̄tile groſſū ꝛ latū. Unde Plaut⁹. Date illi ſellā vbi ſedeat ꝛ aq̄le cū aq̄. Item aq̄le etiam accipiꝭ ꝓ ventre groſſo

Aqualiū.n.s.dr̄ ſūma ꝑs capitis eo ꝙ ꝑ̄us ſuſcipit aquam defluentē q̄ꝫ totum coꝛpus.

Aquamanile.n.t.dr̄ vas ſuꝑ qꝺ cadit aq̄ q̄ abluuntur digiti ſacerdotū poſt ſumptionē coꝛ(poꝛis xp̄i.

Aquarij heretici ſunt dicti.eo ꝙ aquā ſolā offerūt in calice ſacramenti.

Aquariolus.m.s.dicitur ſeruus meretricis q̄ crebꝛo fert aquam.

Aquarius.m.s. ꝓ q̄dā ſigno celi. eo ꝙ tunc cū ſol eſt in eo.eſt abundātia aquarū. Item aq̄rius dicitur ſeruiens qui poꝛtat aquam. Inde aquaria.i.ancilla que aquam defert.

Aquaticus a.um.ꝛ aquatilis lis.ꝛ hoc le. idē ad aquā ꝑtinens vel in aqua exiſtens.

Aquebibus.m.s.dicitur qui ſepe bibit aquaꝫ ꝛ poteſt declinare adiectiue.

Aqueductile eſt via per quā aqua agitaꝭ ꝛ ducitur de ꝓꝛio loco.

Aqueductus eſt ius ducendi aquaꝫ per fundū vel agrum alienum ad irrigandum agrū meum vel alterius iure ſeruitutis conſtitute.

Aquehauſtus eſt ius hauriendi aquam et poꝛ-

tandi p agrũ fundũ seu p̃diũ alteri⁹ rõne ser uitutis. Et differt ab aqueductu. q̄ꝛ aqueductus fit in fistulis ꝛ meatib⁹ terraneis. ꝫ aq̄haust⁹ fit p animalia portãdo. vt. l. si pri⁹. § j. ꝛ. ij. ff. de aq̄ plu. ar. vbi dꝛ q̄ non dꝫ ille cui debet̃ seruit⁹ aqueduct⁹ lapidib⁹ ꝫ fistulis ordinare. q̄ꝛ vsus dñi plus incõmodat̃. ff. d̃ cõtrahen. emp. l. si aqueduct⁹.

Aqueuom⁹ pe. cor. dꝛ q̄ aquã vomit: ꝛ põt declinari adiectiue.

Aq̄la epiceni ge. ẽ nomẽ auis obtinẽs p̃ncipatũ int̃ alias aues. Et dꝛ aq̄la ab acumine oculoꝝ. q̄ꝛ irreuerberato visu solẽ inspicit. vnde Nobilitas aq̄le p̃cellit om̃e volatile celi. Sũma volando petit. ꝛ pendens aere summo. In liq̄dis piscẽ speculat̃ acumine visus. Jñ aquil⁹ a. ũ. q̄ nasum hꝫ curuũ in summitate vt aq̄le rostrũ. Item aq̄la est signum in celo.

Aquilegia. f. p. est nomen herbe.

Aq̄liana stipulatio est p̄missio q̄ nouat om̄em p̃ctũ. vt sic dicendo. q̄cunq̄ mihi debes ex q̄cunq̄ cã illa mihi p̄mittes aĩo nouandi. ꝛ dicat p̄mitto. tunc p acceptilationẽ tollet̃ obligatio. insti. q̄b⁹ mo. tol. obli.

Aquilo. f. t. est ventus q̄dam seren⁹ ꝛ aq̄s stringens ꝛ nubes dissipãs. vide. s̃. in afric⁹. Vñ Dic aq̄lã volucrẽ ventũ dicas aquilonem.

Aquil⁹ a. um. dicebant antiq̄ p niger a. ũ. Jñ aq̄leus. a. um. i. niger vel fuscus.

Aquosus a. um. i. plen⁹ aqua. ꝛ p̄prie locus dicit̃ aquosus. ꝛ potio aquata. Jñ aquositas. id est inundantia aquarum.

A ante R

Ara p̃ma longa sine aspiratiõe. i altare ma breuis ꝛ cũ aspiratiõe est stabulũ porcoꝝ. vñ Est hara porcoꝝ breuis ꝛ nõ ara deoꝝ.

Arabarchus dicit̃ p̃nceps are vel virtus.

Arabia. f. p. est regio q̄dã. ꝛ interp̃tat̃ sacra. q̄ꝛ regio illa thure abundat. Hãc greci endemõ nostri beatã nominauerũt eadẽ est noĩata et Saba a filio Chus q̄ dict⁹ est Saba.

Arabicus a. um. i. aliq̄s de tali regione. s. d̃ arabia. Arabs idem.

Arabici q̄dam heretici in arabia exorti dicentes animã cum corpore mori. ꝛ in nouissimo vtrũq̄ resurgere.

Arabilis lis. ꝛ hoc le. dꝛ q̄d est aptũ ꝛ bonum ad arandũ. vt terra est arabilis.

Aradij q̄dam ppl'i sunt. vide. s̃. amorreus.

Aram indecli. interpretat̃ electus.

Aranea. f. p. dꝛ vermicul⁹ faciẽs telã ad capiẽdũ muscas. ab aere dict⁹, eo q̄ in aera fila gerat. Uel dꝛ aranea ab aragne regia q̄ fuit mutata a Pallade in araneã s̄m fabulas. Jñ ꝫ araneola. i. pua aranea. Jñ etiam hic aran⁹ inuenit̃. ꝛ arane⁹. a. um. i. ad araneã pertinens. Inde hic araneolus.

Arapagatus, a, um, ab area fossus: Vñ Plautus. Aurum mihi intus arapagatum est.

Araphis. f. t. dꝛ dom⁹ lusoꝝ vl' aratorum.

Aratellum. n. s. dꝛ puum aratrum.

Aratiuncula. f. p. dicit̃ fossa pua que instar sulci aratur.

Aratorculus. m. s. dicit̃ paruus arator.

Aratorius a. um. dicit̃ locus q̄ põt arari.

Aratrũ. n. s. est instrumentuꝫ arandi. Unde in Aurora. Nostre carnis humũ crucis hic aratro quasi sulcant.

Arbiter. m. s. dꝛ reuelator cõsilioꝝ vt in Salustio. Procul arbitris oĩb⁹ amotis. Etiaꝫ est idẽ q̄d test'. vñ in Geñ. Accidit ãt vt ioseph intraret domũ ꝛ opis quippiaꝫ faceret absq̄ arbitris. Ul' est idẽ q̄d cõpromissari⁹ vl' iudex ꝛ est ille q̄ ex cõpromisso. i. ex cõsensu ptiũ et ex litigantiũ electiõe de cã ꝯgnoscit q̄ nullaꝫ hꝫ iurisditionẽ p̄priã seu delegatã. ff. de arb. l. j. Sꝫ elect⁹ est a ptib⁹ dis cordantib⁹ ad earũ litẽ sua sñia dirimendã. Et est drña inter arbitrũ arbitratorẽ ꝛ amicabilẽ ꝯpositorẽ. nã arbiter ꝛ arbitrator pñt eligi cũ pena ꝫ different̃. Nã arbiter dꝛ iudex p ꝯsensum litigantiũ elect⁹ q̄ iudicis ptes suscipit ꝛ finẽ cõtrouersijs sua sententia se pollicet̃ impositurũ. ff. de arbi. l. si de meis. §. recepisse. Et a sñia talis nõ põt appellari. ff. de arbi. l. diẽ p̄ferri §. stare. ꝛ. l. j. C. e. ti. Sꝫ arbitrator ẽ in quẽ aliqui cõpromittũt tali forma vt possit ꝯgnoscere ꝛ etiã iudicare alte ꝛ basse. Sꝫ amicabilis cõpositor est q̄ sine pena temptat ꝛ experitur an litigatores patiant̃ ꝯtrouersiã suo cõsilio vel autoritate discuti. §. q̄d si q̄s in p̃alle. l. si de meis.

Arbitriũ. n. s. dꝛ libera volũtas vl' ptãs q̄ q̄s sponte bona vl' mala appetere põt. Itẽ arbitriũ est actus certarũ psonarũ exequentiũ cõpromissum s̄m Azo.

Arbor vel arbos s̄m Isido. dꝛ ab aruis q̄ꝛ terre fixis radicib⁹ adheret. vel dꝛ ab herba eo q̄ ad modũ herbarũ pullulet nascẽdo. Prius em̃ iacto semine herba orit̃. dehinc cõfota surgit in arborẽ. dehinc in puo tp̃e herbã quã videras arbustũ suspic'. Et arbos p̄prie dꝛ de fructifera. arbor ꝟo de nõ fructifera et sterili. Et ẽ arbos ge. fe. eũ sit mater p̄prij fetus. Et no. q̄ noĩa arboꝝ sũt ge. f. q̄ꝛ naturaꝫ matris in suis fructib⁹ imitant̃. vt pir⁹ ꝛ vlmus. Hec em̃ est q̄si obstetrix puerperaꝝ bacchi. Vñ oleaster est ge. m. q̄ꝛ nõ cõcipit. cum sit p̄priũ sue gentis cõcipere. i. oliuarũ. Pro pomis ꝟo sũt ge. neu.

Arboretũ ti. locus vbi arbores crescunt.

Arboreus a. um. ꝛ arborin⁹ a. um. s. idem d̃ arbore existens.

Arbuncula. f. p. dimi. i. pua arbor.

Arbustula. f. p. dimi. idem.

Arbustũ. n. s. dꝛ locus vbi crescunt arbores ꝛ p ipsis q̄ñq̄ ponit̃, ꝛ p̃cipue nouellis.

Arbustū etiā dicit̄ qn̄qꝫ arbor novella ⁊ tene-ra in qua insertio qn̄qꝫ fieri potest. ⁊ dicit̄ arbustū q̄si arborū statio vl̄ hasta.

Arca dr ab arceo es. q2 arcet ⁊ ꝓhibet visum. Itē arca testamēti dr testificatio. Exo. xxv. i. scriniū in q̄ posita est testificatio. i. tabule in q̄bꝰ scriptū erat testm̄. tn̄ queqꝫ ibi reposita p̄nt dici testamēta. Vn̄ in p̄dicta arca posita erat vrna aurea plena manna in testificatiōꝫ ꝙ panē d̄ celo dedit eis. Tabule in testificatōnē ꝙ legē nālē sopitā in cordibꝰ etiā suscitarēt in scripto. Virgā aaron in testimoniuꝫ qd̄ dixerat. Dia q̄ dixit dn̄s faciemꝰ Vn̄ tres arce fuerūt in tribꝰ tp̄ibꝰ. vn̄. Tp̄ibꝰ tres eē tribꝰ cognouimꝰ arcas. Prima noe. Moysi fuit altera. tercia xp̄i. Lignea p̄ma. scd̄a metallica. tercia neutrū. Octo prior. tria posterior tulit. alt̄a solū Lege carens sub lege manens. a lege soluta. Hanc pelagꝰ. hanc moyses. hanc sp̄us almꝰ. In̄ hic arcariꝰ dr q̄ facit arcas vl̄ q̄ custodit. vl̄ dr ille q̄ suscipit aurū ⁊ argentū publicū a possessionibꝰ ſm Accur. in glo. C. de pon. l. j. li. x. Vel p̄ōt dici adiectiue arcarius. a. um. qd̄ pertinet ad arcaꝫ vel ad arcarium.

Arcanus. a. um. i. secretus a. um. a quo ceteri arcentur.

Arcas. cō. t. est nomen gentile. ⁊ dr aliquis vl aliqua de arcadia.

Archangelꝰ. m. s. dr p̄nceps angeloꝝ. vt gabriel. ⁊ dr ab archos qd̄ est p̄nceps ⁊ angelꝰ. et est vnꝰ angelꝰ de ordine sup̄mo. i. sumꝰ nūcius. vn̄. Nūciꝰ angelꝰ est. archangelꝰ est sibi princeps. In̄ archangelicꝰ. a um.

Archetypꝰ. f. p. dr princeps figurarū. Nā typꝰ idem est ꝙ figura ⁊ archos princeps. ⁊ p̄t poni adiectiue. Vnde archetypus mundꝰ dicit̄ principalis figura sensibilis mundi.

Archia chie. f. p. dicit̄ principatꝰ.

Archiater. m. s. dr ab archos ⁊ ater. i. niger q̄si princeps nigroꝝ. s. dyabolꝰ.

Archicancellariꝰ. m. s. dr sup̄mus cancellariꝰ

Archicoquus. m. s. dr princeps coquoꝝ.

Archidiaconꝰ. m. s. dr p̄nceps diaconoꝝ. Inde archidiaconatꝰ us. ui. dignitas vel officium archidiaconi.

Archiep̄s. m. s. dr princeps ep̄oꝝ. Inde hic et hec archiep̄alis. ⁊ hoc le. ⁊ archiep̄atus us. ui. ⁊ hoc archiepiscopium.

Archigallus. m. s. dr p̄nceps gallorū. s. illoruꝫ sacerdotum.

Archigenes. pe. cor. dr p̄ncipalis medicus qui optime scit mederi genesi. i. nature.

Archigraphus vide. s. antigraphus.

Archileuita te. dr princeps leuitarū.

Archilogꝰ. m. s. dr p̄nceps vl̄ primꝰ in ſmone In̄ archilogiū dr principiū sermonis.

Archimandrita. m. p. dr pastor ouiū. Et ꝑ trāslationē p̄ōt dici ep̄s vl̄ archiep̄s. q̄ est pastor sp̄ualium ouiū. vl̄ dr supremus pastor. s. xp̄s q̄ est supremus pastor.

Archipirata. m. p. dr princeps piratarum.

Archipota te. pe. ꝓ. i. magnus potator. ⁊ dr ab archos ⁊ poto. q̄si princeps potatoꝝ.

Archip̄sbr. m. s. dr princeps p̄sbroꝝ. vel q̄ sup clericos aliq̄ eccl̄ia hꝫ aliquā iurisditionē ecclesiasticā ſm cōsuetudinē loci. In̄ archipresbyteratꝰ. us. ui. talis dignitas.

Archisynagogꝰ. m. s. dr princeps synagoge.

Archisteriū. n. s. dr monasteriū. ab archos ⁊ sterion qd̄ est statio. q̄si p̄ncipalis. i. sp̄ualis statio. vl̄ q2 regulis ⁊ disciplinis arcet̄.

Architector. m. t. dr q̄ facit tecta. vl̄ dr principalis artifex q̄ preest edifi ijs cōstruendis q̄ etiā dr architectꝰ. Inde hec architectura talis principalis tectura. Vn̄ Artificū p̄ceps architector dicet̄ esse.

Architriclinꝰ. m. s. dr p̄nceps triclinij. Nā triclinū est domꝰ trina sessiōe cōuiuantiū ordinata. ſꝫ Hug. Pap̄. vo dicit. Architriclinꝰ dr maior domꝰ vl̄ in domo p̄nceps triū lectorū. q2 in lectis antiqui solebāt comedere. nā clinos vl̄ cline grece lectus dicit̄.

Arcobalista. est genus baliste.

Archoniū. n. s. dicit̄ aceruus manipulorū. vel aliarū rerum.

Archontiani heretici. ab archontio appellati. qui vniuersitatē quā deus cōdidit opera angeloꝝ defendunt.

Archos grece latine dicit̄ princeps.

Arcicula. f. p. pe. cor. ꝑua arx siue rupes.

Arcipotens. o. t. cōponit̄ ab arcus ⁊ potens. Itē arcus etiā cōponit̄ cū tenēs. vt arcitenēs vl̄ arquitenens ſꝫ antiq̄s q̄ dicebant arquus ꝓ arcus. i. arcum tenens.

Arcippus. m. s. est ꝓpriū nomen viri.

Arcites tis. dr sagittariꝰ cū arcu equitans ⁊ sagittans. sicut thurci ⁊ thraci. Vel p̄ōt scribi ꝑ q. more antiquoꝝ qui dicebant arquus ꝓ arcus. ⁊ tunc dr arquites.

Arciuū. n. s. pe. cor. dr librariū vl̄ armariū.

Arcticꝰ. m. s. dr polꝰ iuxta arctū. ⁊ etiā circulꝰ includens illā q̄ et septentrio dr.

Arctophilax dr stella situata versus septentrionē circa vrsam minorē. ⁊ dr ab arctos. i. vrsa ⁊ philaxe seruare. vel philos. i. amor. q̄si seruans vel amans vrsam. q2 eam semꝑ sequit̄ vel est minor vrsa. vel est aliud signum arcturos qd̄ dicunt boetes.

Arcturꝰ. m. s. dr cōstellatio q̄dā in celo q̄ etiaꝫ plaustrū cū septē stellis dr. ⁊ dr ab ardendo. eo ꝙ semꝑ ardeat iuxta polū arcticū ⁊ nunq̄ occidit. vl̄ ab arctos qd̄ est maior vrsa. Est ei circa maiorem vrsam.

Arctꝰ cti. vl̄ arctos grece. i. vrsa. s. ꝓ illo signo celesti. vl̄ est septentrio. q2 ex. vij. stell̄ ꝯstat.

Arcubiꝰ. m. s. dr ille q̄ cubat in arce.

Arcula. f. p. i. ꝑua arca. Inde arcularius q̄ fa-

cit vel custodit arcas.
Arculus.m.s.dimi.i.puus arcus.
Arcꝰ us.ui.hñs u.ante bus in datiuo ꝛ abla/
tiuo pluribꝰ.est instrumentū sagittandi quo
tela iaciunt. Juxta illō. Tolle arma tua scu
tū pharetrā ꝛ arcum. Et transmittit ad signi
ficandū testudinē seu ptem pontis incurua/
tā. Juxta illud. Saxeꝰ ingenti quā pons cō/
plectit arcu. Tercio transsumit significare
minas vel hoīem minantē. Juxta illud. Nō
sp pereat cuiq minabit arcu. Quarto signi
ficat circulū iris. vt Ponā arcū meū in nubi
bus celi. Quinto significat curuā ptē circu/
li.i.semicirculū. Sexto dr plicatura sicut di
cimꝰ qnternꝰ hz qnq arcus. Septimo dr in
dustria sagittādi. Unde in planctu dd sup saul
ꝛ ionathan dicit Beda. Et pcepit dd vt doce
rent filios iuda arcū.i.peritiam sagitandi.
Ardea.fe.p.dr qdam auis volans in sublimi/
bus.ꝛ dr ab arduus.qꝛ volando petit ardua
scilicet aerem.
Ardelio.m.t.i.leccator q ardens est in leccaci
tate. Et talis q sic viuit ꝛ vagat sortit diuer
sa noīa. vñ. Histrio vl palpo vl mimꝰ vl gesti
culator. Et epulo vl ardelio parasitꝰ scurra
leccator.
Arduēna ne.qdā silua qꝛ eiꝰ ligna sūt ardua.
Arduꝰ a.ū.i.excelsus:strennuꝰ:ab ardeo ꝓ cu
pio.qꝛ talis desiderat cū ardore sublimitates
honoris.vl dr arduꝰ: qꝛ expedit ardua ꝛ ma
gna. Inde hec arduitas.
Area.f.p.est locꝰ aptꝰ ad excutiendū frumen/
ta.vl dr tabulaꝝ eqlitas.vl ponit ꝓ domus
latitudie.vl ꝓ mari.qꝛ latū ꝛ spaciosū ē. Jn
areola.i.pua area vl viridariū vl hortulꝰ vbi
nutriunt arbores bone ꝛ herbe virtuose.
Areficꝰ dr demoniacꝰ vel a demone possessus
Unde areficij dicunt a demone possessi.
Arelatū pe.pro.est vrbs gallie.
Arena.f.p.est multitudo lapidū sm planiciem
Jn arenula. Jn arenosus a.ū.i.plenꝰ arena.
Jn arenariꝰ a.ū.idē.vl qd fit de arena. Jnd
arenariū.i.locus plenꝰ arenis. ꝛ dr ab areo
es.vel ab aro aras.p contrariū.
Arenatores dicunt q in arenis deiecta ꝛ col/
lapsa solent extrahere. ꝛ dicunt hūiles pso/
ne.vt.C.de incestu.nup.l.humilem.
Arenga est apta ꝛ concors verboꝝ sententia q
ponit post salutationē in priuilegijs arduo/
rum negociorum.
Areologus.m.s.dr virtuosus ꝛ potēs in smo
ne.ꝛ dr ab ares.i.vtus.ꝛ logos sermo.
Areopagus dr ab arioth qd est mars.ꝛ pagus
villa vel vicus.qsi vicus martis.qꝛ ille erat
vicꝰ athenis in q erat tēplū martis. vl vt alij
dicūt dr ab ares qd est vtus ꝛ pagꝰ qd ē vil
la.i.villa vtutis.s.vicus athenis vbi stude/
bant phi. Jn areopagita.i.pnceps vl mgr il
liꝰ ville. Unde dionisiꝰ dr areopagita sm hug.
Vel ariopagꝰ curia erat atheniensiū vbi erāt
iudices. Nā ares vtus pagꝰ villa.qꝛ ibi to/
ta vtus ciuitatis erat. Unde ariopagite atheni
ensiū curiales vl pncipales vt vult Pap.
Ares vel arete grece dr vtus latine.
Aresponsis indecli.dr q dat responsa pncipis
vide.s.acommentarijs.
Arfaxat interpretat depopulatio.
Argentariꝰ.m.s dr aurifaber vl q de argento
opat.vl q custodit argentū. Est aūt argentū
metallū qddā sile stanno. Jn argentatꝰ a.ū.
id ē argento supinductꝰ. Jn argenteꝰ a.ū.i.
de argento exñs. Jn argenteolꝰ a.um.i.ali/
Argentifodina.f.p.dr (quantulū argēteꝰ
locus vbi foditur argentum.
Argentificina dr fornax argenti vl locꝰ vbi ar
gentū cudit:ppat:purgat ꝛ format in vasa
vl alia ornamenta. Jtē oīa noīa metalloꝝ
pñt de se formare noīa desinētia in cina vl di
na.vt aurificina ꝛ aurifodina. ꝛ cū termināt
in cina tūc significāt locū vbi tale metallum
cudit:fundit vl format. Sz qñ terminant
in dina.signāt locū vbi tale metallū fodit ꝛ
ꝑ inuenit. vñ. Cinas vel dinas dāt ex se qꝗ
metalla. Sicut ferrifodinas vl qz ferricinas
Argentina nomē ciuitatis germanie.ab argen
tin.i.candor.qꝛ ꝑ ceteris ciuitatibꝰ in illis p
tibꝰ in diuitijs ꝛ honoribꝰ candet. vl dr qsi
argentea tina.sic ab argento appellata.quia
olim ibi erat argentū qd ducebat ad romaꝫ
vl qꝛ olim argentū ibi seruabat romanis.nā
romani olim toti orbi pdominantes ordina
bāt in qualibet ꝓuincia certū locū in q colli
gebat ꝛ suabat tributū ꝛ census eorū: ꝛ sic
tributū qd colligebat in illa ꝓuincia serua
bat in argentina. Vl dr argētina ab argen/
to qd ibidē in vicinis montibꝰ fodit ꝛ repit
Jtē argentina tria noīa hz in alemanico. qꝛ
añ natiuitatē dñi ꝛ postea pluribꝰ annis vo
cabat argentina qsi tina argenti. Deinde cir
annos dñi.cccc.lj. Attila rex hunorū.i. vn/
garoꝝ paganꝰ i fauorē suoꝝ idoloꝝ:qsi oms
ciuitates xpianitatis depopulatꝰ est ad renū
vsq ꝑueniens cū suo exercitu coloniā obse/
dit.ibiq vndecim milia vginuꝫ trucidauit.
Hic int ceteras ciuitates reni etiā argentinā
depopulādo ꝑ ipam ciuitatē cū incendio et
destructione magnā stratā ꝛ viā fecit. Unde ar
gentina ōmū nomē pdens sortita est nomen
vul. strasbruch sicut hodierna die in clypeo
ꝛ pannerio ipoꝝ rubea platea vl via trāsit ꝑ
campū albū. Deinde pꝰ aliq tpa argentinen
ses viribꝰ ciuitatē suā reparantes.cā euphonie
mutauerunt bruch in burch dicentes Stras
burch.sicut modo appellat.
Argi.m.g.ꝛ in plali nomen loci est.
Argiletū.pe.ꝓ.locꝰ i q occisus ē argus. Pnt
ēt eē due dictōes.ꝛ tūc argiletū.i.mors argi
Argilla.f.p.ē tra tenax ꝛ hūida vñ fiūt lateres

ab argos vl' arge ciuitate grecie. qꝛ apud gre
cos ꝑmū ex ea facta sꝫ vasa. Jñ argillosus. i.
plenꝰ argilla. Jñ argillatoꝛ. i. opãs ĩ argilla.

Argyrꝰ olī dicebaꝫ denariꝰ ⁊ dꝛ ab argento. qꝛ
maxime moneta de argēto solet fieri. Jtē ar-
gyra est q̄dã insula in medio oceano. fecūda
argento. vt dicaꝫ habere supficiē argenteaꝫ.

Argysteria dicunꝫ statiões nundinarū.

Argonauta dꝛ ab argos qđ ē ꝑma nauis ⁊ nau
ta. Et dicunꝫ argonaute oēs illi q̄ in il lana
ue ierūt ꝓ aureo vellere. Jnde argonauticꝰ.
a. ū. posses. Jñ hec argonautica ce. ⁊ est liber
cōpositus ab appollonio de argonautꝭ.

Argos nomen ciuitatis in grecia vbi olim vi-
guit studiū. Et in singulari est ge. neu. inde-
cli. ꝫ in plī ge. mas. ⁊ declinaꝫ argi. oꝝ. Unđ
dicti sunt argi ab argo rege.

Argumentū. n. s. dꝛ tribꝰ modis. Nã dꝛ argu-
mentū res ficta q̄ tñ fieri potuit: vt comedie
Therentij. Dꝛ etiã puuꝫ opus ꝑmissum in q̄
tota materia subsequentis opis ꝑlibaꝫ. Et
dꝛ argumentū. i. callide inuentū. Diciꝫ etiaꝫ
argumentū rei dubie ꝓbamentū. Jñ argumē
tosus a. um. i. plenꝰ argumentis. ⁊ q̄ñq3 dici
tur expeditꝰ. Jnde argumentatoꝛ. trix. tio. ⁊
dꝛ argumentatio argute mētis oꝛo ꝫm Hug.
Pap. vo dicit. Argumentū argute inuentū
qđ rei dubie facit fidem. Argumentū ꝓbatō
vel breuis oratio. vel fabula verisilis. vel in
strumentū mechanicum.

Argumentū dꝛ eo ꝙ arguat mentē. Arguit au
tē tanq̄ ignarã vt intra se de ignorantia con
fundaꝫ. ⁊ derelicto mēdatio ṽitatē deuote
seq̄ꝫ. Argumētū ē ip̄a snīa q̄ fidē ꝑstat. Ar-
gumētatio est ip̄iꝰ snīe ꝑ oꝛonē explicatio cꝰ
due sꝫ spēs syllogismꝰ ⁊ inductio. ꝫ syllogis
mo enthymema ⁊ inductiōi supponiꝫ exēplū

Argꝰ. m. s. dꝛ pastoꝛ q̄dã q̄ fabulose legiꝫ ha-
buisse centū oculos. Jtē argꝰ idē est qđ cautꝰ
⁊ trãsumptiue dꝛ hō ꝓuidꝰ q̄ hincinde respi
cit cōsiderando illud qđ eueniat. ⁊ illđ qđ se
quiꝫ. vl' argus dꝛ piger vl' vagus. Jñ argia.
id ē pigricia. Argꝰ dꝛ etiã q̄dã mons a q̄ vel
a factore dicta est prima nauis.

Argutia. f. p. i. calliditas. ṽsutia. disertitudo.
Sꝫ argutie vt dicit Pap. sꝫ documentoꝝ ex
(pimēta

Argutꝰ. a. ū. q̄ñ ē nomē tria signifi-
cat. Nã argutū. i. breue vt argutū caput. Et
argutū. i. sonoꝝ. vt argutū organū. Et argu-
tū. i. callidū. vt argutū anīal. Uñ. Est breuis
argutꝰ. est callidꝰ atq3 sonorus. Pap. vo di
cit. Argutꝰ ē q̄ cito argumentū inuenit. vr-
banꝰ in loq̄ndo. i. astutꝰ. Jtē argutꝰ ꝑticipiū
id ē ꝯuictꝰ. accusatꝰ: rep̄hensus: cōstrictus.

Aridꝰ. a. ū. i. siccꝰ. ⁊ dꝛ ab areo. Jñ ariditas. i.
siccitas. Jtē terra dꝛ arida. qꝛ eiꝰ naturalis
ꝓprietas ē siccitas: Gen. j. Appellauitq3 ari
(dã terram.

Ariel hebraicū ē. ⁊ ꝫm Remigiū
interp̄taꝫ leo deꝰ. vl' leo dei ⁊ poniꝫ q̄ñq3 ꝓ vi
ro forti. vt. j. Paral. xj. ip̄e ꝑcussit duos ari-
el moab. i. duos viros fortes ad modū leōis
Q̄ñq3 poniꝫ ꝓ ierl'm. Esa. xxix. Ue ariel ariel
Ei dꝛ bis ariel ꝓpter templum et altare. po-
niꝫ etiã ꝓ altari. Uñ Ezech. xliij. Jp̄e ariel q̄
tuoꝛ cubitoꝝ. Uñ. Hierl'm significat ariel si-
gnificatq3 leonem.

Aries dꝛ veruex nō castratꝰ. ⁊ ꝫꝫ Jsi. dꝛ ab ara
qꝛ ꝑmo in ara immolatꝰ est aries. vñ Uirgil.
Aries mactaꝫ ad aras vl' diciꝫ ab areos. i. a ma
re. vñ etiã in grege masculi mares vocanꝫ vl'
dꝛ ab ares. i. virtꝰ eo ꝙ maioris ṽtutis sit in
grege. Est etiã instrumētū belli cū q̄ muri q̄ti
unꝫ. qꝛ impugnat murū in modū arietū im-
pugnãtiū. vl' qꝛ fit in summo cū cornibꝰ ad si
militudinē arietis. Jtē aries etiã est q̄ddam
signū in celo. Uñ. Est aries veruex signū vel
machĩa belli. Crediꝫ ex ares aries natꝰ vl' ab
ara. Jnde arietulꝰ. i. puus aries. Jñ ⁊ arieti
nus a. ū. i. de ariete existens.

Arillū. n. s. dꝛ granū inꝫ folliculos vue.

Arillatoꝛ grecū ē ⁊ nō hꝫ deriuationē apđ nos
ꝫ exponiꝫ ꝓ mercatore. vt pꝫ in cornuto.

Arismaspi. i. hoīes vnū oculū habentes. bellū
gerūt cū griphibꝰ anīalibꝰ terribilibꝰ ⁊ sibi
smaragdos lapides ꝑciosissimos auferūt. nã
ꝫꝫ Remigiū ꝑciosissimi smaragdinei lapides
reꝑiunꝫ in scythia regiōe deserti q̄s tñ custo
diūt griphes aĩalia q̄dã ꝉribilia ⁊ fortiora q̄
corpꝰ hñt leoniū. pedes aūt ⁊ rostrū ⁊ alas vt
aq̄la. Jđq3 ꝑ terrã currūt vt leones. ꝑ aera vo
lant vt aues. Que bestie custodiūt ip̄am de-
serti regionē. ⁊ seruãt ip̄os lapides. nō ꝙ ip
se in suã eos cōuertãt vtilitatē. ꝫ hoibꝰ ip̄os
auferūt. cū q̄bꝰ arimaspi hoīes vnū oculum
habētes bellū gerūt. ipsosq3 lapides auferūt
eis. Et dicunꝫ arismaspi ab ares qđ est ṽtꝰ
⁊ aspitio qđ est ṽtuose aspicientes. lꝫ tñ vnū
oculū habeãt. vidēt tñ virtuose ⁊ acute

Ariolꝰ. m. s. dꝛ ab ara ⁊ ē diuĩatoꝛ q̄ circa aras
idoloꝝ nephartas ꝑces emittit: ⁊ funesta sa
crificia offert. Uñ Ariolꝰ vates vl' diuinatoꝛ
(ab ara.

Ariolathesis est fictio ariolãdi vl' sa
crificãdi. ⁊ dꝛ ab ara ⁊ thesis positio. vl' dꝛ fi-
ctio q̄ fit in ip̄is animalibꝰ immolãdis.

Arista. f. p. i. spice vl' spicula spice ⁊ pisciū. Jñ
aristella. i. ꝑua arista. Jñ aristatꝰ. a. ū. i. ple-
nus aristis. sicut dicimus pisces aristatos q̄
habent plures aristas.

Aristoferū. n. s. diciꝫ vas ad potus et prandia
deferēda rusticis in agros aptū. ⁊ dꝛ ab areo
ꝑ ꝯriū. eo ꝙ nō sit aridū. qꝛ oparij sꝑ indigēt
vt vinū vel aqua sit in eo q̄ vtanꝫ. vl' dꝛ vas
vbi reliquie ciboꝝ reponunꝫ.

Aristoles. m. t. fuit q̄dã phūs dictꝰ ab ares vir
tus. qꝛ ṽtuosus fuit ṽtute acquisita.

Arithmethica diciꝫ ab ares. id ē virtus. ⁊ rith
mon numerus quasi scientia tractans de vir
tute numerorum.

Arma orū. dicunt̄ ab armus. q2 eū tegunt. vel q2 armis. i. brachijs exercent̄ Et dicūt̄ arma generalit̄ omniū generꝝ tela. ſ tñ ꝓprie arma q̄bus defendimur. ⁊ tela q̄bus oppugnam⁹ ⁊ q̄ mittim⁹. Inde armatiūla. i. pua armatio

Armabilis. cō. t. ⁊ hoc le. quod facile eſt ad ar-mandum.

Armemētariolū. n. s. i. puum armamentarium

Armamentarium. n. s. dicit̄ locus vbi arma et tela ponuntur.

Armamentū locus vbi arma ponuntur. vel ar-mamenta ſunt firmamenta nauium.

Armariū. n. s. ē locus vbi arma reponunt̄ dif-fert tñ ab armētario q2 armentariū ē loc⁹ vbi tela ⁊ arma ponūt̄. armariū v͛o dr̄ generalit̄ locus vbi inſtr̄a ⁊ arma cuiuſcūq3 artis repo-nunt̄. q2 cuiuſlibet art̄ ſunt ſua arma. vt cle-ricoꝝ arma ſunt libri. nautaꝝ. vela. remi. fu-nes. feminaꝝ. fuſi. coli ⁊ hm̄oi. Frequēter tñ nunc armariū ſpecialiter dicimus librorum.

Armatura fe. p. eſt preparatio omnium armo-rum ad bellum.

Armelauſa. f. p. eſt veſtis añ ⁊ retro diuiſa aper-ta. in armis tamē clauſa. ⁊ dr̄ quaſi armi clau-ſa ablata. c. et ē ſclauina.

Armelus. m. s. ſm Rabanū ē veſtis hūeros tā-tū tegens. ſicut ſcapulare monachorum.

Armelū. n. s. dr̄ vas ſanctorū vel victimarum.

Armeluſtrius dr̄ locus metuēdus. q̄ ab armat̄ ſepe illuſtrat̄. vl̄ dr̄ ludus cū armis faci⁹ ab armis ⁊ luſtro ꝑ circundo.

Armenia. f. p. dicitur aſie ꝓuincia.

Armentū ſm Hug. dr̄ ꝯgregatio maioꝝ aīaliū q̄ ſūt apta ad arandū. vt equi ⁊ boues. Inde armentariū ⁊ idem eſt qd̄ armentū. Pap. v͛o dicit armentariū eſt locus vbi armenta ſunt Iñ armētarius. ⁊ ē cuſtos armentoꝝ. Iñ ar-mentariolū. i. paruū armentū. ⁊ dr̄ armentuz quaſi aramentū. vl̄ dr̄ ab arma. eo q2 cornib⁹ ſit armatū. Et differt a grege. q2 armentū pro-prie ē de maiorib⁹ grex de beſtijs minoribus

Armigata dicūt̄ organa ad armū ligata vel po-ſita. vl̄ ſm quoſdaz dr̄ gen⁹ organi qd̄ ſonat cum aqua ⁊ ſine aqua nihil ſonat.

Armiger. a. um. pe. cor. i. q̄ arma gerit: ⁊ reperi-tur ſubſtātiue in q̄libet genere. vt h̄ armiger ꝓ ſcutifero. hec armigera ꝓ ſcutfera.

Armill⁹ monet̄ voce ⁊ nō ſignificatiōe. Nā ar-mill⁹ ē dimi. ab arm⁹. i. puus humerus.

Armilla dr̄ torques: brachiale. dextrocherium ⁊ ſunt ꝓprie virorū. ab armorū v͛tute collate victorie cā. q̄ olim virile dicebāt̄. Eedē ⁊ cir-culi. vl̄ q2 i armis. i. ī hūeris ferunt̄. ſ armil-la p̄cipue mulieꝝ lati⁹ extendit̄. Circul⁹ ve-ro rotūdus ſit. Item q̄nq3 reperit̄ ꝓ hamo. ⁊ in Iob. Armilla pforabit maxillam eius.

Armillū. n. s. dr̄ vas vinarū aptū ad portandū in humeris.

Armipotens. m. t. pe. cor. i. mars. Eſt etiaz oīs ge. ⁊ idem ē quod in armis potens.

Armomātia. f. p. dr̄ diuiſatio q̄ ſit in armis. i. in (ſcapul̄ beſtiaꝝ.

Armō ſm Ioſephū dr̄ fluui⁹ a mōtib⁹ arabie deſcēdēs ⁊ p deſertū fluens. in ſtagnū aſpalti erūpit. diuidēs moabitidez ⁊ ammoniticā. Quidā volūt eſſe ciuitatez in deſerto q̄ ponitur in finibus ammorrei.

Armonia. f. p i. dulcoratio ⁊ ꝯſonātia plimoꝝ cantuū. Iñ armoniac⁹ a. um. i. dulcis. ſuauiſ delectabilis. cantus vt armonia id eſt dulcis cantus celi. Et videtur armonia eſſe compo-ſitum ex ad. ſed ſm antiq̄s mutat̄ d in r. ⁊ ſic ſit ar. a monos qd̄ ē vnū vbi. ſ. oēs cātus ad vnā ꝯſonātiā tendūt. vide infra in pſaltes.

Armus. m. s. i. ſcapula vl̄ humer⁹. ſ humerus ꝓprie ē hominū. armus v͛o beſtiarum.

Arna grece agna latine.

Arninus. a. um. i. agninus.

Arniſſa. f. p. dr̄ agnus recenter natus

Arnagloſſa. f. p. vel arnogloſſus ē herba q̄daz ſcz agnilinhua. ab arna qd̄ ē agna ⁊ gloſſa. i. lingua. Eadē a romanis dr̄ plantago. q2 plā-ta eius cito adheret terre.

Aroma. n. t. dr̄ q̄ſi aer̄ oma. ⁊ ē bon⁹ odor. et ē vnguentū p̄cioſum qd̄ ꝯficit̄ ex q̄nq3 ſpēbus aromatic̄ q̄ ī his v͛ſib⁹ ꝯtinent̄. Cōtere th⁹ mirrā: nardū: calamū: cinamomū. His ſuper infundas oleū ſic tibi ſit aroma ⁊ aliqui loco nardū hñt coſtū. ⁊ dicit ſic. Cōtere thus. mir-rā: coſtū: calamū: cinamomū. His ſupinfun-das oleū ſic ſit aroma vl̄ dr̄ aeroma nomē tra-hēs ab aere. ⁊ ē q̄dlibet pigmentū qd̄ odore ſuo inficit aerē. Vel aromata dicūt̄ q̄cūq3 fra-grātis odoris. India mittit vl̄ alie regiones dicta ſic ab ara: q2 aris īpoſita diuis inuoca-tionib⁹ apta videant̄. vl̄ ab aere: q2 ſeſe aeri inſeri ⁊ miſceri ꝓbant̄. Nā q̄d ē odor niſi ae-ris contactus. Vnde Aurora. Nectar aroma ſauus thus mirram balſamo cunctas.

Arpago. i. fuſcinula vl̄ quoddā gen⁹ veſtimēti

Arpage grece. rapina dr̄ latine.

Arpax ē inſtrumētū orci: ferreus: vncin⁹ dict⁹ eo q2 rapiat qd̄ in puteum cadit ſm Pap. ⁊ dr̄ ab arpa grece. id eſt rapere.

Arpen eſt gen⁹ teli falcati. q̄ vtebat̄ Mercuri⁹

Arpes pis. eſt quoddam genus gladij.

Arpia. f. p. eſt quedam auis marina vultum ho-minis habens. ⁊ eſt talis nature q2 p̄mū ho-minem quē videt interficit. ⁊ poſtea ſedet ſu-per aquas ⁊ ꝯſiderat vultū ſuū ꝓpriū ī aqua tanq3 in ſpeculo. ⁊ vidēs q2 ſibi ſil̄em interfe-cit poſtea cum vidit hominem nimio dolore cruciatur ⁊ penitet eum interfeciſſe primum hominem quem viderat.

Arq̄tenens ſm antiquos vl̄ arcitenēs ſm mo-dernos. pe. cor. i. tenens arcum.

Arra. f. p. eſt illud quod datur in certitudinem vt contractus firmus habeatur. Vel dicit̄ pi-gnus qd̄ dat̄ ſponſe a ſponſo. Etiā aliq̄ń eſt

ps p̃cij. ⁊ hoc ſi tenet̃ ꝓ emptiõe vl' venditione. vt rata teneat̃. Et hoc ē de iure ꝙ ſi iſte ꝗ dedit arrã peniteat de cõtracto inito. amittit arrã. ſi ꝟo venditoꝛ peniteat duplicatã arraƷ debet refundere. ſ. reſtituere qd̉ recepit et tm̃ de ſuo.

Arrabo. m. t. i. vadimoniũ. vñ Theren. in tertia comedia. Et relicta arraboni eſt ꝓ illo argento. Et ꝓpꝛie arrabo dr̃ bona arra ſic̃ ꝗ datur ꝓ bona re. vt pꝛo coniugio. que vero datur pꝛo mala re vt ꝓ fornicatiõe nõ eſt arrabo vnde. Pars arrabo venit precij. dum res bona venit. id eſt venditur.

Arreptici⁹. a. um. i. poſſeſſus a demone vl' ꝗ agitat̃ ab ip̃o. vñ Sũt arrepticij vexati demone mĺto Eſt energumin⁹ quẽ demõ poſſidet vn⁹

Arriani heretici. ab arrio alexãdrino p̃ſb̃ro exorti. ꝗ coeternũ p̃ris filiũ nõ agnoſcẽs diuerſas ĩ trinitate ſb̃as aſſeruit ꝯ illud qd̉ ait dominus. Ego ⁊ pater vnum ſumus.

Arrogãs. i. ſupbus. elat⁹ inflatus vel iactatoꝛ Jñ arrogãtia. i. ſupbia. differt tñ a ſupbia qꝛ ſupbia ē inanis gloꝛia de eo qd̉ ꝗs hꝫ. ß arrogãtia ē inanis gloꝛia de eo qd̉ ꝗs nõ hꝫ ⁊ cuꝫ ꝗs credit ea ſe ſcire vl' h̃re. ꝗ tñ nõ ſcit vel hꝫ.

Ars art'. i. ſcia. ⁊ dr̃ ab arceo ces. qꝛ arcet. i. cõſtringit nos regul' ⁊ doctrinis. vl' dr̃ ab ares. id ē ꝟtus. qꝛ intellectũ nr̃m diſponit ad ꝟtutes. vl' ars ē collectio multoꝝ p̃ceptoꝛum ad vnũ finẽ tendentiũ. Et ſm̃ Jſid̉. differũt ars ⁊ diſciplina. qꝛ diſciplina ē illoꝝ neceſſarioꝝ ꝗ alit̃ ſe h̃re nõ poſſũt. ſ. qñ aliqͩ certis rõnibus diſcutit̃. ß ars ē illoꝝ ꝗ aliter ſe h̃re poſſunt. ſicut ſunt opinabilia.

Arſates ſunt reges perſaꝝ. ſicut Auguſtus dicit̃ ceſar Romanoꝝ. ſm̃ Pap̃.

Arſeda. f. p. i. ſella valde ſplendens.

Arſenicũ. n. s. dr̃ auripigmentũ.

Arſeuerſe dr̃ ꝓuerbiũ. vl' eſt verbũ defectiuum impatiui mõi ſecũde pſone. ⁊ ſignificat auerte ignem. ⁊ dicitur ab ardeo.

Arſeuẽũ. n. s. dr̃ veſtis mulieris rubei coloꝛis.

Arſis eleuatio vocis. i. initium.

Artabatice pe. ꝓ. ē gen⁹ mõſtri in ethiopia pꝛoni vt pecoꝛa ambulare dicunt̃. q̄dragefimuꝫ annũ null⁹ ſupgredit̃. Et dicuntur ſic ab artus. a. um. ⁊ batin quod eſt gradus. qꝛ artatim ⁊ curue gradiuntur.

Artabe pe. coꝛ. quedã menſure ſunt. vñ Pap̃. dicit. Artaba genus menſure ſyriace. ꝗ tres modios facit.

Artauus. m. s. me. coꝛ. ē cultellus ſcriptoꝛum.

Artemeſia eſt quedam herba Diane a gentib⁹ conſecrata. Uñ ⁊ grece diana artemis dicit̃. ⁊ eſt illius nature ꝙ cum vino decocta ⁊ mane bibita menſtrua educit.

Artemo onis. me. ꝓ. dr̃ paruũ velum ꝗ in dulcibus potius vtimur aquis. Unde in actibus apl'oꝝ. Et eleuato artemone ſm̃ aure flatum tendebat ad littus.

Artemum idem. Unde eſt artemo vel artemũ velum quoqꝫ ratis.

Arteria. f. p eſt vena p̱ quam exit ⁊ intrat aer ⁊ ſpirit⁹. Uel ſm̃ Pap̃. Arterie ſunt fiſtule vl' vene dicte. eo ꝙ artis teneant itineribus vitalem ſpiritum. vel qꝛ p̱ eas aer. i. ſpiritus a pulmone fertur. Jnde arteriacus. a. um. et ē ille cuius fauces reumatizant. Jnde artericum. n. s. et eſt medicina que pꝛodeſt meatui gutturis.

Arteſis. f. p. dr̃ artuum moꝛbus. Unde Prudẽtius. Nodoſequos podagra diſtoꝛquet ⁊ arteſis. Jnde arteticus. a. um. dicitur iſte ꝗ habet infirmitateꝫ in artubus ex conſuetudine vel vt medici volũt dicit̃ ille ꝗ quandam nodoſitatem in membꝛoꝝ patitur iuncturis. Et eodẽ in ſenſu dr̃ articus. a. um. Jñ artetica ⁊ dr̃ paſſio vel infirmitas illa.

Articula dimi. id ē parua ars.

Articularis cõ. t. ⁊ hoc re. i. ad artem p̱tinẽs: ⁊ dicitur ab ars artis.

Articulus. m. s. dimi. i. paruus artus vt digit⁹ ⁊ dr̃ ab artus us. ui. Jtem articulus dr̃ q̄daꝫ pars oꝛationis apud grecos ſolam relationẽ ſignans. Jnde articularis cõ. t. ⁊ hoc re. qd̉ habet officium articuli. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc Articulus eſt etiam quidam coloꝛ rethoꝛicus ꝗ fit quando multe dictiones ſimul ponuntur punctatim ſine ꝯiunctione media: vt ibi. Solers: inermis: inops: ingloꝛius vnde rediſti. Jtem articulus etiam dicitur finis. Jtem articulus id ē momentũ. vt in articulo diei illius. i. in initio: in fine in hoꝛa: ĩ momẽto. Jtẽ articulus preſſura artitudo. Jtem articulus eſt ſpecies numeri. Jtem articulus eſt minima pars ſimboli. id eſt fidei ſm̃ quod dicim⁹ duodecim ſunt articuli fidei. etiam articulus ſumitur ꝓ ſigno. cuꝫ quo mulieres ſignãt panes in foꝛnace. ne fiat ꝯfuſio inter alios. Unde Grecista. Articulus coloꝛ eſt breue membꝛum dictio greca. Articulus numerus p̱ denos multiplicatus. Momentũ articulus p̃ſſuraqꝫ dicitur eſſe. Jtem articulus eſt p̱s intentionis continens illud quod actoꝛ intendit pꝛobare. vt in. c. veniens. ij. de teſti. ⁊ gloſa. in. c. pꝛeſentium. §. teſtes. e. ti. li. vj. Et articuli dicunt̃ capitula in iudicio ꝓbanda eo. ti. per tuas. Et qñqꝫ dicunt̃ intentiones. qñqꝫ aſſertiones.

Artifex ⁊ opifex dr̃nt. Nã artifex dr̃ ex arte opifex vero ex ſola manu ⁊ iuſſione alteri⁹. Jnde artificiũ qd̉ eſt manu factũ. Jnde artificioſus a. um. id eſt plenus artificio. Jnde etiã artificialis. cõ. t. ⁊ hoc le.

Artificina. f. p. pe. pꝛodu. ē locus vbi artes exercentur.

Articus. a. um. id eſt bonis artibus inſtructus ab ars.

Artocopus.m.s.pistor.q̄ſi artifex panis. Unde Juuenalis. Salua ſit artocopi reuerẽtia. etiam dr̄ panis cũ labore factꝰ ab artos qḋ ē panis ⁊ copos labor. Jn̄ artocopꝰ .i. panis cũ labore factꝰ ad opꝰ dn̄i ſui. Vel dicit panis

Artocrea.f.p.dr̄ q̄libet cibꝰ arti (piſtꝰ ī oleo. fictoſe cõpoſitus. vl̄ dr̄ cibꝰ ex pane ⁊ paſta ⁊ carne factꝰ. ⁊ dr̄ ab artos .i. panis ⁊ creos caro. ẜʒ Hug. Pap̄. vo dicit. Artos panis creos grece caro. Jnde artocrea panis carnem continens. vulgo tortella.

Artopta.f.p.l. vas artificialiter operatum. vnde Plantꝰ in aulularia. Ego artoptam hinc proximo vtendam peto.

Artos grece eſt panis latine.

Artoterite heretici ab oblatiõe vocati. panem em̄ ⁊ caſeũ offerunt. dicentes a primis hominibus oblationem a fructibꝰ terre ⁊ a fructibus ouium fuiſſe celebratam.

Artotira.f p.pe.cor.eſt cibꝰ q̄ fit ex pane vl̄ paſta ⁊ caſeo. ⁊ dr̄ ab artos panis ⁊ tirus quod eſt caſeus.

Artuoſus a.um.i.membratꝰ. ⁊ dī ab artus.

Artus a.um.i.ſtrictꝰ. ſed artus us ui.i. mẽbrũ qḋ neruis artat. ⁊ facit dtm̄ ⁊ ablatm̄ in vbꝰ ad dr̄am de ars artis artibus.

Arualis.cõ.t.⁊ hoc le.pe.pro.i.pertinẽs ad aruum vel res arui.

Aruambale.n.t.eſt hoſtia cũ q̄ arua ambiebãt. qḋ etiã dr̄ amburbale. ſʒ amburbalis vl̄ amburbale. ⁊ hoc amburbiũ eſt hoſtia cũ q̄ ciuitatẽ ambiebãt. ab ambio ⁊ vrbs. Pap̄. dicit aruambale eſt ſacrificium aruorũ.

Arugo nis.eſt color q̄dã ſicut pedes accipitris ⁊ ſcribit ꝑ a ſolam ẜm Pap̄. ẜ aurugo ꝑ au. ẜm Hug. eſt morbus regiꝰ. Jtem aurugo eſt corruptio aure ꝑ quã ſegetes ꝯtrahũt innaturalem colorem ex aura corrupta.

Aruina.f.p.i.pinguedo. vn̄ Iob.xv. Et de lateribꝰ eiꝰ aruina dependet. Jnde aruinatꝰ a.ũ id ē impinguatꝰ. Jn̄ aruinoſus a.ũ.i.craſſus Jnde aruinula.f.p.dimi.id eſt parua aruina

Aruiolũ li.dr̄ ꝑuum aruũ ſiue corpꝰ ꝑuum.

Arula.f.p.pe.cor. ẜm Hug. eſt ꝑua ara ſiue altare. Vl̄ ẜm Pap̄. arula eſt patella carbonũ. craticula. vl̄ vas eneũ q̄drãgulũ ī q̄ ignis ardet vl̄ in q̄ prune vel carbones aſportant.

Arulla.f.p.dr̄ reſiduũ pomi qḋ abijcit. Vn̄. tolle pipſima poſt ede palpã ſed ſperne arullam

Arundo ẜm Hug. ꝓprie dr̄ foliũ dependens ẜ ſepe ponit ꝓ cãna. ⁊ dicit ab areo res. qꝛ cito aret. Vn̄. Cantat hyrundo. floret arundo natat hyrundo. Jn̄ arundineus.a.um.i. aliquid de arundine exiſtens. Jn̄ arundinetum ⁊ eſt locus vbi creſcunt arundines.

Aruſpex.cõ.t.i.diuinator. q̄ſi ararũ inſpector. Hi etiã exta ſeu inteſtina pecudũ inſpiciunt vt futura predicent.

Aruſpicina.f.p.pe.pro.i.domus aruſpicum vl̄ locus vbi diuinant.

Aruſpicium.n.s.i.diuinatio.

Aruum.n.s.i.campus.

Arx arcis.f.t.i.cochlea.ſ.turris. ab arceo es. qꝛ arcet hoſtes. vnde. Ars docet. arx munit. arcus tegit ⁊ ferit idem.

A ante S

As aſſis plura ſignificat. p̄mo idem eſt qḋ obulus. Vn̄ in euãgelio. Nõne duo paſſeres aſſe veneũt? Et tn̄ differũt as ⁊ obolus. qꝛ obolꝰ eſt factꝰ ad ſilitudinẽ totiꝰ denarij valens denarij medietatẽ. ẜ as eſt dimidiꝰ ſiue diuiſus denariꝰ toti tn̄ obolo equiualens. Et no. ꝙ cõpoſita ab as aſſis ꝓ obolo in eſſis finiunt p̄ter tria q̄ ī uſſis finiũt. ſ. octuſſis. ſeptuſſis centuſſis. ⁊ p̄t ſemiſſis qḋ in iſſis finit. ⁊ monoſſis qḋ in oſſis finit. ſcḋo dr̄ pondꝰ duodecim vnciaꝝ. tercio dr̄ punctꝰ vnꝰ in decio vel teſſere. quarto dr̄ poſſeſſio oīm bonoꝝ alicuius q̄ hʒ. vn̄. As obolꝰ pondꝰ punctꝰ poſſeſſio tota. Jn̄ venit ſemis ⁊ plura alia que patent loco ſuo. Et as ꝓ obolo dr̄ ab a qḋ eſt ſine ⁊ ſphera rotunditas q̄ſi ſine rotunditate. Jtẽ in aſſe qn̄ ſignificat pondꝰ cõtinent duodecim ꝑtes. q̄rũ quelibʒ habet ꝓpriũ vocabulũ. Ad euidẽtiã hꝰ ſciẽdũ. ꝙ as aſſis ē pōdꝰ xij. vnciaꝝ. Et ſi exinde r̄mouet vnũ illḋ vnũ qḋ remouet dr̄ vncia. ⁊ illa.xj. q̄ remanẽt dicunt deuns.i.xj. vncie. q̄ſi vncia dempta de aſſe. ⁊ cõponit a de qꝛ ei deſit vncia ad librã Preterea ſi remouent ab aſſe duo: illa duo dempta dicunt ſecuns. quaſi ſexta ꝑs aſſis. ẜ illa decẽ q̄ remanent dicunt decuns.i. decem vncie. Preterea ſi remouent tria ab aſſe remanẽt.ix. ⁊ illa tria dempta dicunt quadrans. q̄ſi q̄rta ꝑs aſſis. ⁊ illa.ix. q̄ remanent dicũt dodrans. ⁊ interp̄tat nouẽ. Si remouent ab aſſe q̄tuor remanẽt octo. ⁊ illa q̄tuor remota dicũt triens. q̄ſi tercia ꝑs aſſis. ⁊ dr̄ a tris qḋ eſt tres. vn̄ triẽs p̄mo ſignat tres. ⁊ ex ꝯſ̄ti q̄tuor qꝛ q̄tuor ſt̄ t̄cia ꝑs aſſis Preterea illa octo q̄ remanẽt dicunt biſſe. ⁊ interp̄tat biſſe octo. ⁊ eſt grecũ. Preterea ſi remouent ab aſſe q̄nqꝫ remanẽt ſeptẽ. ⁊ illa q̄nqꝫ remota dicunt q̄ncuns. a q̄nqꝫ. ⁊ illa ſeptẽ q̄ remanẽt dicunt ſeptuns a ſeptẽ. Preterea ſi remouent ab aſſe ſex. illa ſex dicunt ſemis. ⁊ illa ſex q̄ remanẽt ſil'r dicunt ſemis. ⁊ dicit ſemis de ſemis qḋ eſt dimidiꝰ. ⁊ as aſſis. q̄ſi dimidia ꝑs aſſis. Et ita ptʒ q̄ ſunt ꝑtes aſſis. Vn̄ Aſſis biſſena ꝑs dr̄ vncia plena. Aſ ſi tollat ꝑs vna deunſqꝫ vocat. Tolle duas ſeuns erit. a ꝑs altera decuns. Excipe tres q̄drans erit. ⁊ tũc altera dodrans. Quatuor ablatis ꝑs eſt bn̄ ſi numeratis. Jlla triens. biſſe qḋ reſtat credo fuiſſe. Si tollas q̄nqꝫ q̄ncũs ꝑs illa vocat. Et ſeptẽ reliq̄ ſeptuncẽ tu vocitato. Aſſem dimidia ꝑs vtraqꝫ ſemis habet.

Asabel interpretat᷑ visio dei.
Asaph interp̄tat᷑ synagoga vl̓ cōgregans.
Asbestus est lapis ferrei coloris ab igne nomē
sortitꝰ. q2 semel accensus nunq̄ȝ extinguit᷑.
Nam asbestus.i.inextinguibilis.
Ascella.f.p.locus sub brachijs.q2 ab eis ascel
lis brachia cillent᷑.i.mouent᷑.
Ascia.f.p.i.dolabra q̄si acute scindēs. Jn̄ asci
ola dimi.i.parua ascia.
Ascis.f.t.d̄r securis qua cementarij vtunt᷑. Jn̄
Asclepiꝰ interp̄tat᷑ deꝰ (ascicu lꝰ.i.ꝑua ascis
dura faciēs. ⁊ d̄r fabulose fuisse medicꝰ ⁊ po
tiones ꝯficiens ⁊ emplastra cōponēs ꝓpt᷑ vi
ctꝰ.q2 indigēs erat.nouissime in flumine ia
ctꝰ a Joue ꝓpter Darij filiū quē interemit
Ascolon villa vel vallis interpretat᷑.
Ascolonita ciuitas palestine q̄ ⁊ d̄r ascolon de
q̄ fuit herodes q̇ occidit infantes.
Ascopa pe.pe.cor.vas est aquaticū vtri ꝑ simi
le. Ascopa em̄ grece latine d̄r vter. Vn̄ Ju-
dith.x. Jmposuit itaq̄ȝ abre sue ascopā vini.
Ascriptꝰ.a.ū.i.alicui rei deditꝰ ⁊ deputatus.
Ascripticiꝰ glebe.d̄r ille q̇ ē ascriptꝰ glebe fun-
do siue solo terre ⁊ astrictꝰ ꝑ scripturā in qua
ꝓmittit dn̄o soli se nūq̄ȝ a solo discedere.
A secretis.vide supra acōmentarijs.
Aser ē ꝓpriū nomē. ⁊ interp̄tat᷑ beatꝰ.q2 Gen̄.
xxx.dicit᷑.cū peperisset eū Zelpha dixit Lya.
Hoc ꝓ beatitudine mea beatā quippe me di
cent mulieres ꝓpterea appellauit eū Aser. ⁊
scribit᷑ ꝑ vnum.s. Unde Aurora. Neptalim
⁊ Judas Beniamin ⁊ Gad Aser.
Asia q̄dam femina q̄ olim tenuit imperiū oriē-
tis.a qua dicta est asia regio illa .s.tercia ps
mundi versus orientē. Jn̄ asianꝰ.a.ū. ⁊ asia
ticus.a.um. Uel asia interp̄tat᷑ elatio vl̓ ele-
uatio.q2 illa ps mundi est elatior ⁊ altior. in
uenit᷑ etiā Asia ꝓ quadā palude.p̄ma ꝓdu-
cta q̄ in noīe regiōis breuiat᷑. Vn̄ Lucanus.
Europam miseri libiam asiamq̄ȝ tenere.
Asilū.n.s.d̄r domꝰ refugij qd̄ Romulꝰ fecit.s
mō est eccl̓ia. ⁊ d̄r ab a qd̄ est sine. ⁊ silon qd̄
est tactꝰ.q2 nō est fas alicui ibi aliū tangere
vel offendē. ⁊ ꝓd.pe.vn̄ Uirg.vij.Enei. Hic
lucū ingentē que Romulꝰ acer asilum. Retu
lit ⁊ gelida monstrat sub rupe lupercal.pap̄.
Bo dicit ꝙ asilū est templū qd̄ remꝰ ⁊ romu-
lus cōstituerūt.ad qd̄ q̇cunq̄ȝ ꝯfugeret ab oī
noxa liber eēt. Jtē h asilꝰ li.m.s.est musca q̄
boues stimulat. ⁊ cōsumit mel apū ⁊ eas cō-
turbat.quā greci oestrū vocāt. ⁊ rustici taba
nū. Et vɫ etiā dici ab a qd̄ est sine. ⁊ silon ta-
ctus ꝑ cōtrariū q2 eiꝰ tactꝰ nimis sentit᷑.vn̄ð
Grec. Turbat asilꝰ apes miser⁊ succurit asilū
Asymphonia.i.cōsonantia ab a ⁊ symphonia.
Asyntheton est q̄dam figura ⁊ fit s̄m Pap̄.qn̄
vna orō diuidit᷑ in duas.
Asinꝰ.m.s.d̄r q̄si asidꝰ.a sedēdo.q2 hoīes an-
teq̄ȝ haberēt eq̄s asinis insidebāt.vl̓ d̄r ab a
⁊ senos sensus q̄si sine sensu.q2 brutū ⁊ stoli
dū anīal est. Dicit᷑ etiā asinꝰ q̄si alta sinens.
s tūc est etymol̓.nō cōpositio. Jn̄ asellꝰ.i.ꝑ-
uus asinꝰ. Jnde asina ⁊ asella. Jn̄ asininꝰ.a.
um.i.de asino exn̄s. Jn̄ asinariꝰ.a.ū.qd̄ ꝑtiēt
ad asinū vt mola asinaria quā trahit asinꝰ ad
molendinā. Et hic asinariꝰ.q̇ ducit vl̓ pascit
asinos. Et asina facit dtm̄ ⁊ abltm̄ pluralem
in abꝰ.ad drām sui mas.qd̄ facit in is. Tn̄ in
uenit᷑ in is. Vn̄.j.Reg.ix. Et de asinis q̄s ꝑ-
didisti nudiustercius ne sollicitꝰ sis.q2 inuē
te sunt. Et scias ꝙ vt dicit Basiliꝰ in hexa-
meron omelia octaua. Jntelligit asinꝰ ⁊ ho-
minis consuetꝰ vocē.nouit iter ꝙ sepiꝰ am-
bulauit.ad audiendū ita vehementer acutꝰ.
vt nullus ei de terrestribꝰ comparari possit.
Asmodeꝰ pe.ꝓ.est nomē demonis. Vn̄ Thob.
iij. Demon noīe asmodeꝰ occiderat eos.
Asopꝰ nomē est fluuij.vn̄. Asopū retrahas eu
ropā siue piropū. Et piropꝰ nomē ē gemme.
Asparagus herba q̄dam.cuiꝰ frutex est asper ⁊
spinosus. Est etiā q̇dam piscicul ꝰ ꝑuꝰ s opti
mi saporis. Et etiā boletꝰ vocat᷑ asparagꝰ. ⁊
vt Pap̄.dicit. Asparagi in cibo sumpti sto-
macho ꝓsunt.calidi sunt in aqua cocti om̄s
vesice causas curant ⁊ calculos frangunt.
Asper a.um.i.durus acerbus truculentus.
Aspergo ginis.f.t.i.aspsio.vl̓ est nomē cuius-
dā auis marine.vel est vestis feminarū vl̓ ve
stimētoꝝ supfluitas.qd̄ etiā sirina dicit᷑
Aspis dis.f.t.d̄r genꝰ serpentis. Et est illiꝰ na
ture dū em̄ incantat᷑ a diuinatoribꝰ.tūc vnā
aurē ponit ⁊ trudit in terrā ⁊ aliā obstruit cū
cauda.ne audiat voces incātātiū vt illesa ꝑ-
maneat. Et iō incantat᷑ q2 veneno extracto
aspis est medicinalis ⁊ preciosi valoris. De
hac dicit ꝓpheta. Sicut aspidis surde ⁊ ob-
turantis aures suas ne audiat vocē incantā
tis. Et s̄m Jsi. Aspis ēvocata ꝙ morsu vene
na immittat ⁊ spgat. Hyos em̄ greci venenū
dicunt. ⁊ inde aspis q̄si aspgens hyos.i. ve-
nenū.eo ꝙ morsu venenato interimat. ⁊ cor.
pe.in gtō. Jtē aspis d̄r etiā scutum militare.
Jnde aspidula.i.ꝑua aspis.
Asp̄iolus est animal quoddā.
Assa asse.f.p.dicit᷑ lignū dolatū ⁊ latum.
Assecula vel assecla ꝑ sincopam.cō.p.d̄r ab asse
quendo. ⁊ est humilis ꝑsona alteri subiecta.
vl̓ idē ē qd̄ domesticꝰ familiaris.vl̓ d̄r ab assi
deo qd̄ in vna significatiōe valet intantū sic
intendo.q2 seruꝰ dȝ esse assiduꝰ iuxta dn̄m su
um. ⁊ sic d̄r seruiens vl̓ comes q̄ sequit᷑ aliū.
vn̄ in Aurora. Rursus vt in p̄nus vir lucis ⁊
assecla fuimus. Astiterant dn̄o ⁊c̄.
Asser ris.ma.t.siḡt illas lōgas ptes ⁊ tenues t
q̄ diuidunt᷑ ⁊ abscindunt᷑ a truncis. Et d̄r ab
asse.q2 soli in tectis ponunt᷑ ⁊ nō cōiunctim.
Assem em̄ vnuȝ dicimꝰ. Uel dicunt᷑ asseres.
q2 assideant ꝑietibꝰ ⁊ trabibꝰ.vel q2 vnꝰ al-

teri in pariete inserit᷑. Vñ Eccli. xxix. Melioꝛ est victus paupis sub tegmine asserũ q̃ȝ epule splendide ⁊c̃.

Assessoꝛ dr̃ q̃si assidẽs iudici in cognitione causaꝝ suũ p̃bens ꝯsiliũ iudici. q̃ alio noĩe dicit᷑ officialis iudicis ⁊ cõsiliarius.

Assidela. f. p. pe. p. est mẽsa iux̃ quã sedemus.

Assidei sunt iudei qui diuĩo cultui sp̃ insidebãt

Assiduus. a. um. i. studiosus. sollicit⁹. ꝯtinuus alicui⁹ rei intẽtus. ⁊ dr̃ ab assideo. Itẽ assiduus. i. diues ⁊ ponderosus ĩ pecunia. ⁊ sic dicit᷑ ab as assis ⁊ do. qꝛ diues pl'es hȝ asses. i. obolos Vñ Naamã ĩ hystoꝛia legit᷑ fuisse vir diues ⁊ assiduus. vñ Diues ⁊ intẽtus notat assiduus sub eodẽ. As facit assiduuȝ assidet assiduusq̃ȝ. Etiã assidu⁹ dr̃ q̃ expensas erarij p̃erat. ⁊ sic dr̃ ab esse ⁊ dãdo nõ qꝛ multũ gratis det diues. s̃ coact⁹ plus dat q̃ȝ pauper in collectis faciendis.

Assimetra. se. p. dr̃ nomẽ generale oĩm mansorum adiacentiũȝ ville vel ciuitati. ab assideo es. ⁊ metros mensura.

Assisterium. n. s. locus vel domus monialium sicut monasterium monachoꝛum.

Assistria. f. p. monialis ibi assistens.

Assistrix vel astitrix ab assistẽdo videt᷑ dici ⁊ dr̃ q̃ sistit iuxta seruitiũ vl' circũsistit. vñ Sapi. ix. Da mihi dñe sediũ tuaꝝ assistricẽ sapiam. Et ẽ p̱ducẽda hec syllaba stri. s̃m Hug. Dicũt tñ q̃dã q̃ hec lr̃a coꝛrupta sit ⁊ dȝ dici astitricẽ ⁊ nõ assistricẽ. Nã sisto q̃ñ ẽ trãsitiuũ accipit p̃teritũ mutuo a statuo ⁊ facit statui ĩ cõpositiõe assisto astitui astitutũ a q̃ descẽderet astitutrix. q̃ñ v̓o ẽ neutꝝ accipit p̃teritum mutuo a sto stas. ⁊ facit steti ⁊ in cõpositione assisto astiti astitũ. ⁊ ab hoc regularit᷑ descenderet astitrix me. coꝛ. ⁊ nõ assistrix qꝛ nihil est nec ab aliq̃ v̓bo p̃t foꝛmari. Vnd̓ Sisto facit statui si transeat atq̃ȝ statutuȝ. Si fuerit neutrum dicito sisto steti.

Associ⁹. m. s. i. cõsocius. ꝯsoꝛs cõsodalis. cõtribul'. cõfedustus. ⁊ dr̃ ab ad ⁊ socius.

Assolat⁹. a. um. i. ad solũ p̱duct⁹ vl' ad solitudinẽ redactus. vel de solio depositus.

Assula. f. p. pe. coꝛ. dr̃ id q̃d cadit de ligno quãdo dolat᷑. ⁊ dicit᷑ ab assa asse.

Assultus us ui. impet⁹. assumptus saltu.

Assumentũ. n. s. ẽ illa ps q̃ de aliq̃ accipit᷑ vl' assumit᷑ ad aliq̃d faciendũ vl' reparandũ. Vnde Mar. ij. Nemo assumentũ panni rudis assuit vestimẽto veteri. q̃si diceret. Nemo sapiens cõiungit panno veteri partẽ noui panni quã assumpsit de aliquo nouo panno.

Assur assuris fuit fili⁹ Sem a q̃ dicta ẽ assuria. Inde assurius. a. um. i. assur. vñ in Auroꝛa. Sicut rex assur malus extitit. ⁊ tamen idem.

Assus. a. um. dr̃ q̃si arsus ab ardeo. Iñ assatus a. um. ⁊ hec assatura re. vñ. ij. Reg. vj. Assaturã bubul'e carnis vnã. i. frustũ bouis assatuȝ

Astarthen est ydolum sidonioꝛum.

Astericus vel asteriscus. m. s. i. foꝛma astri. ⁊ ẽ * quedã nota q̃ in libris apponit᷑ q̃ d̓ his omissa sunt vt elucescãt p̱ eam notã q̃ deesse videñtur. ⁊ dr̃ ab aster q̃d ẽ stella. q̃ vsus ẽ. Oꝛigenes in trãslatione biblie. Circa q̃d notandũ q̃ trãslatoꝛes ⁊ interp̃tes biblie multi fuerũt sicut dicit magister in hystoꝛijs qꝛ ante incarnationẽ dñi annis. ccclj. tp̃ibus Ptolomei philadelphi regis egypti septuaginta interp̄retes floruerunt. q̃ leges ⁊ p̱phetas hoc mõ transtulerũt. Ptolomeus studiosus ⁊ libroꝛũ cupidus percipiens apud iudeos legẽ eẽ oꝛe dei editam ⁊ digito illius scriptã. missis ep̃l'is ⁊ muneribus rogauit. Eleazarum pontificem iudeoꝛum vt sibi viros senioꝛes hebraice ⁊ grece lingue peritos qui interp̃tari ⁊ transferre valerent dirigeret. Etẽm sua desideria essent eam in greco translatam habere. ⁊ arciuis regalibus interesse. Eleazar⁹ autem annuens eius petitioni. de vnaquaq̃ȝ tribu sex legiferos vel legiferentes destinauit. Hi sunt septuagintaduo interpꝛetes qui licȝ septuagintaduo fuerunt moꝛe sacre sc̃pture. tamẽ cõiter dicitur septuaginta. qꝛ si duo supsunt hoc ẽ modicum respectu septuaginta. Qui venientes ad regẽ. pentateucũ ⁊ p̱phẽas trãsferentes coꝛã rege disputauerunt de vno deo colendo. ⁊ q̃ nulla creatura esset deus. Inde est q̃ vbicũq̃ȝ occurrebat eis in trãsferendo de trinitate vel sub silentio p̃teribant vel enigmate transtulerũt ne tres deos colẽdos tradidisse viderentur. Similiter de ĩcarnatione verbi facientes. Vnde translatio septuagiutaduũ quandoq̃ȝ est sup̱flua. q̃ñq̃ȝ diminuta. Post incarnationem aũt domini et passionem annis. cxxiiij. Aquila quidã iudeus ad fidem cõuersus. sed postea in heresim lapsus. primus interpꝛes fecit aliam trãslationẽ de hebꝛaico in grecũ tp̃e Hadriani imperatoꝛis. Deinde post annos. liij. Theodotion fecit terciã trãslationem sub Comodo. Deinde post annos. xxx. Symmachus interpꝛes claruit sub Seuero. deinde post annos octo inuenta est quedam translatio hierosolimis. cuius autoꝛ ignoꝛatur que dicta ẽ vulgata trãslatio vel quinta editio. Deinde post annos. xviij. tempoꝛe Alexandri superuenit Oꝛigenes videns istas translationes imp̱fectas. incepit coꝛrigere translationem. lxxij. interpꝛetum per posterioꝛes iam dictas translationes. Vel s̃m aliquos solum translationẽ Theodotionis coꝛrexit ⁊ miscuit. scilicȝ supplens diminuta et resecans sup̱flua. Vbicunq̃ȝ igit᷑ ad translationẽ. lxxij. interpꝛetum aliquid addidit ex trãslationib⁹ seq̃ntibus vel vbi addidit q̃ deerãt ibi ponebat astericũ vel vl' asteriscũ. i. stellã vl' foꝛmã astri. p̱ q̃d innuit q̃ p̱ additionem illã elucescebãt q̃ p̄us de-

erant. Et dicit' astericus ab aster ⁊ icon q' est
ymago vel signũ. ⁊ pdu. pe. q2 apud grecos
icon scribit' p ei diptongon. ⁊ dicit' asteric9
fm modernos vel asteriscus fm antiquos. ⁊
tunc dicit' ab astris. i. stella ⁊ icon. Ubi vero
erat supfluum ponebat obelum. Obelos eñ
grece dr̄ sagitta latine vel veru. signans p h'
q̄ lr̄a ibi supflua erat. Deinde ipse Origenes
fecit aliam translationem p se plenã sine his
signis. Hi oĩes transtulerunt de hebraico ĩ
grecum. Deinde quidam volentes hr̄e oĩs
istas translationes simul scribebant libros.
sic eos ordinantes q' in medio cuiuslibet fo
lij ponebant sex colũnas a summo deorsũ de
scendentes. ponentes in pma verba transla
tionis prime. in secunda secunde ⁊ sic d̄ alijs
Et isti libri dicti sunt hexapla. ab hexa grece
quod est sex latine. quasi sexcupla. vel dicit'
hexapla. quasi liber habens sex translatiões
rectas vel rectificatas. Quidam tamē hexa-
pla exponũt simpliciter p exemplaria. Et his
tpibus multi vtriusq3 lingue scioli fecerunt
alias translationes de p̄dictis grecis trãsla-
tionibus in latinum. Nouissime supueniens
beatus Hieronym9 perit9 in tribus linguis
hebraica. greca. et latina. pmo correxit trãsla
tionē. lxxij. interpretũ in latino cũ astericis ⁊
obelis. postea vo trãstulit immediate bibliã
de hebraico in latinũ sine astericis ⁊ obelis.
Et hac trãslatione nunc vbiq3 vtitur tota ro
mana ecclesia licet nõ in omnibus libris. Et
ipius translatio merito ceteris antefertur q2
est vboꝝ tenatior ⁊ pspicuitate sententie cla
rior. Et translatio prima. s. lxxij. interpretum
facta est in Alexandria ciuitate q̄ metropo-
lis est egypti. Alie aũt translationes ĩ diuer-
sis ptibus mundi vbi tũc magistri polluerũt
Nota q' vbicunq3 in libris veteris testamen
ti mendositas reperit'. currendũ est ad volu
mina hebreorũ. q2 vetus testamentũ. primo
in lingua hebrea scriptum ē. Si vo in libris
noui testĩ recurrendum est ad volumina gre
corum. q2 nouũ testamentum pmo in lingua
greca scriptũ est p̄ter euangeliũ Matthei et
epistolas Pauli ad hebreos.
Asterites est gemma candida. inclusam lucem
continens sicut stellam intus ambulantē vn
de dicta est.
Asty grece dicitur vrbs vel ciuitas.
Astismos. i. antismos. vide supra.
Astrea. f. p. pe. p. i. iusticia. ab astrũ. q2 de celo
descendit. Vñ Ouidius. in. j. metha. Ultima
celestum terras astrea relinquit.
Astereus. a. um. pe. pduc. dicit' res que ptinet
ad astrum.
Astirion gemma an cristallo ppinqua. in cui9
centro lucet stella fulgore lune plene. ⁊ dicit'
sic quia astris postposita fulgorē rapit ⁊ gerit
Astrolabium. n. s. quoddam instrumentuʒ ipi
us artis astronomie.
Astrologus dr̄ inspector ⁊ mensurator astroꝝ
⁊ dr̄ ab astrũ ⁊ logos. quasi loquēs de astris
⁊ augurãs. Inde astrologia quedã ars astro
nomie. Inde astrologicus. a. um. Et scias q'
astrologia partim est naturalis. ptim supsti
osa. Naturalis dum exequit' solis ⁊ lune cur
sus vel stellarũ certas tempoꝝ statiões. Su-
pstitiosa vo est illa quã mathematici sequũt'
q̄ in stellis augurant'. quibus etiam duode-
cim signa p singula anime vel corporis mem
bra disponũt. siderũq3 cursu natiuitates ho-
minũ ⁊ mores p̄dicare noscunt'.
Astronom9. m. s. dr̄ q̄ docet legē vl' regulaʒ de
astris. vel q̄ noiat ea. ⁊ dr̄ ab astrũ ⁊ nomos
qd̄ ē lex. vel norma. i. regula. vl' onama. i. no
mē. Iñ astronomia ipa ars. Iñ astronomic9
a. um. fm Hugu. Papias. dicit. Astronomia
id ē astroꝝ lex q̄ cursus siderũ docet. ⁊ ē vna
de septem artibus liberalibus.
Astrosia vel atrophia. f. p. ē tenuitas corpis ex
causis latentib9 ⁊ paulatim cõualescentibus
dicta sic ab immutatiõe corpis. Nã greci nu
trimēti cessatiõe astrosiã vl' atrophiã vocant
Astrosus. a. um. i. lunatic9 quasi malo sidere vl'
astro natus.
Astruco onis. dextrarius. ab astur p gēte quia
apud illam genteʒ hmõi equi abundant. Est
etiam idem quod accipiter.
Astrũ. n. s. i. stella ⁊ dr̄ ab astro pho q̄ pm9 tra-
tractauit de astris vel ab aster qd̄ grece dicit'
stella. Inde h ⁊ h' astralis. ⁊ hoc le. i. ad astꝝ
ptinens. Et scias q' stella dr̄ q̄libet singularis
Sidus plurĩ stellaꝝ collectio. Astrũ gran-
dis stella. vt sol ⁊ luna ⁊ alij planete. Hec tñ
noĩa apud autores ↄfundunt'. Itē astrũ qñ
q3 ponit' p celo. nõ q' idem significet. sed q2
astra signant partem celi.
Astula. f. p. dr̄ illud qd̄ cadit de ligno qñ dolat'
⁊ dr̄ a tollēdo. Vñ quidã volunt dici asciam
ab astulis. q2 eas a ligno eximit.
Astur. m. t. ē quidã ppl's hispanie q̄ iuxta fluui
um q̄ dr̄ stura habitat. Iñ asturia. f. p. regio
vl' ciuitas coꝝ. Inde asturiensis ⁊ asturiense
Itē astur. m. t. dr̄ quedã auis q̄ apd̄ illã gētē
abũdat. ⁊ dr̄ ab astur p gente. vl' dr̄ ab aue et
sterno. q2 sternit aues. q̄ etiã dr̄ a sturco vl' ac
cipit'. Pap̄. vo dicit. Asturco accipiter ma
ior. vñ Astruco q̄drupes asturco dicit' ales.
Astus us. ui. calliditas. dolositas. fraus. falla
cia ⁊ sumit' in malo. Iñ astutia. f. p. i. ingeni
ositas. dolositas cautela. ĩdustria. calliditas
⁊ pprie dr̄ de malo. Inuenit' etiã astu. inde-
cli. n. g. p eodem. Unde Astu vincit hõ cun-
cta creata solo.
Astutus. a. um. i. callidus. ⁊ dicitur ab astu.

A ante T

Atacus pe. cor. maior est bruco. Et vt dicit glo.

Johel. j. Eruca vermis ē q̄ in oleribus maxime inueniť. Bruchus vero fetus locuste anteq̄ȝ habeat alas. Deinde cum parū incipit volare dr̄ atelabus. Cum vero pleniter volat dr̄ locusta. Et est bruchus multo grauior q̄ȝ locusta vel atelabus. quia iacēs in vno loco radicitus comedit fructus. Atacus autez dr̄ quasi aregus. i. sine tega eo ꝙ nihil habeat quo inuolutus tegatur. Pap. aūt dic. atacus auis ignota.

Atauus pater aui. vide supra abauus.

Atelabus. vide s̄. in atacus.

Ater a. um. i. niger.

Atalāta ē quedā ỽgo ꝑpť velocitatē ⁊ diciť ab atas. i. leuitas. ⁊ lentos plenū. q̄si plena leuitate.

Atlas antis. fuit frater ꝓmothei rex africe optimꝰ astrologꝰ. Unde dictꝰ ē celum sustinuisse. Et a noīe eius dictus ē mons africe atlas. q̄ ꝑpť suā altitudinē dictus ē celum sustinuisse. Jn̄ atlāteꝰ. a. um. ⁊ atlāticꝰ a. um

Athalia interpͥtať tempus domini. ⁊ fuit regina in israel.

Athanasia. i. immortalitas.

Athanathos. i. immortalis. ab a quod est sine ⁊ thanathos mortale. Jnde athanatꝰ a. um. id est immortalis.

Athene arū. q̄dā ciuitas ī grecia. ab athanatos id est immortalis ꝑpter studiū sapientie que immortalis est. que olim ibi viguit.

Atheniensis cō. t. ⁊ hoc se. nomē ē patriū et ꝫm formatiōis analogiā deberet dici athenēsis. ꝫ causa euphonie hȝ. i. ante penultimā.

Athesis. nomen fluuij.

Athleta pe. ꝓ. ꝯ. p. i. luctator. pugͣtor. miles fortis. ⁊ dr̄ sic q̄si ad letū fortis. i. ad mortē.

Atomia grece. debilitas stomachi latine:

Atomꝰ. f. s. dr̄ corpꝰ indiuisibile ꝑpť sui puitatē q̄uis forte nullū corpꝰ sit qd̄ diuisionē recipe nō possit. ⁊ dr̄ ab a qd̄ ē sine ⁊ tomꝰ qd̄ ē diuisio vel sectio. quia non recipit sectionem sensui subiacentem.

Atnepos. filiꝰ abnepotis. vide. s̄. in abauus.

Atornati dicūť ꝓcuratores apd̄ acta cōstituti. ī c. vnico. de sta. mo. li. vj. in. §. porro.

Atramen. n. t. i. nigredo. Jnde hoc atramentum ti. i. incaustum. quia nigrum facit liquorem in quo ponitur.

Attramentariū. n. s. i. scriptoriū. pluteum pulmariū. Uñ. Ezec. ix. Et atramētariū scͥptoris ad renes eiꝰ. Jn̄ attramētariolū li. dimi.

Attriensis. m. t. i. ianitor. ostiarius. exclusarius paiginarius. ianuarius.

Atriolum. n. s. i. paruum atrium.

Atriplices herbe humidā ⁊ frigidā virtutē habēt. in cibo sumpte ventrē dissoluunt.

Atriū. n. s. dr̄ magͣ domꝰ ampla ⁊ spaciosa. et ē ipoꝝ nobiliū. ⁊ dr̄ atriū qꝛ ei addūť tres porticus extrinsecꝰ vľ ab ater dr̄ ꝑpť caliginem ignis q̄ olim solebat eē in atrio. Unde ī passione xp̄i Et petrus stās ī atrio calefaciebat se ad ignē. Jtē atria dicūť aule cimiteria vľ loca sancta. ab attero is. qꝛ pedibꝰ ambulantiū atterunť. Unde Atria dic aulas eadez cemiteria dicas. Et loca sanctorum tibi sit caput ⁊ atrum.

Atriarij sunt serui siue custodes atrij.

Attrox. o. t. i. efferus. crudelis. Jnde atrocitas id est asperitas. crudelitas.

Attabernalis. cō. t. i. socius ⁊ ꝓprie in taberna leccator q̄ valde frequentat tabernam.

Attamen inis. n. s. i. sertatium.

Attestationes sunt dicta testiū. vel testimonia ordine iuris in scriptis redacta.

Attritus est afflictus. cōsumptus exhaustꝰ imbecillis vel fessus.

Attollitus media breuis est eleuatus vel quasi quodam pauore concussus.

Attonitus a um. pe. cor. i. tonitruo. stupefactus. territus confusus. perturbatus.

A ante U

Auarus dr̄ q̄ inordinate cupit res tp̄ales. ⁊ diciť auarus q̄si auens. i. cupiens aurū. vel q̄si varas habēs manꝰ. i. curuas. Et auarꝰ ꝓprie dr̄ q̄ nō satiať. ꝫ cupidus q̄ aliena desiderat. Jn̄ auaricia. i. cupiditas. ⁊ dr̄ ab aueo aues. id ē cupio. qꝛ auari semꝑ sunt cupidi. Etiam auaricia ē rerū tp̄aliū insatiabilis cupiditas ⁊ ē vnū de septē peccatis mortalibꝰ.

Auceps. ꝯ. t. dicitur aues capiēs. ab auis ⁊ capio vel capiens.

Aucipium dr̄ locus aptus ad capienduȝ aues vel rete vel virga fiscata. vel tugurium ad h̄ preparatum.

Auctio. fe. p. i. augmentatio. diciť etiaȝ auctio mercatio. Jnde auctionariꝰ. a. um. i. mercator qui res suas auget ⁊ ꝓprie dr̄ ille q̄ h̄ vel illic res paruas ⁊ veteres ⁊ tritas et ruptas emit. vt postea carius vendat. Jtē auctionator q̄ñqȝ accipiť ꝓ imperatore.

Auctor oris. m. t. i. augmentator. dux. ⁊ venit a verbo augeo ges. ⁊ debet scribi ꝑ u. ⁊ ct. vid̄ supra in actor.

Auctoriū. n. s. dr̄ illud qd̄ addiť rei mensurate cum venditur. Et est etiam cibus qui mense vacuate superadditur.

Auctrix. f. t. id augmentatrix.

Aucupabilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. id est res que ē apta ad capiendum.

Aucupium. n. s. i. fortuniū ⁊ bonus euentus. diciť officium capiendi aues.

Audax. o. t. dr̄ q̄ aggrediť aggredienda ⁊ fugit nō aggrediēda. Jnde audacia. Et differunt audax ⁊ temerarius. audacia ⁊ temeritas. qꝛ audax nō timet temerariꝰ nō cogitat ꝑiculuȝ Jtem audacia fit post consiliuȝ. temeritas sine consilio. Jtem audax ponitur quandoqȝ pro arrogante.

Audientia licet etiā aliter capiat̄.tñ magis ꝓprie dicit̄ esse facultas ⁊ potestas loquendi coram superiore alicui concessa. ꝑut dicim⁹ data est illi audientia.vel denegata est ei cōmunis audientia.

Auditoriū.n.s.dꝫ locus vbi consilia ⁊ responsa audiunt̄.vel forus causarū. vl'locus in q̄ diuerse cause audiunt̄ ⁊ tractantur.

Auditor in curia pape vocatur qui vice iudicis alicui⁹ causam vel causas audit.in cle. auditor.de rescrip.

Auditor camere pape dicitur q̄ audit negocia super thesauro pape.⁊ sup his que ad cameram pape pertinent.

Auditor ꝯtradictoriaꝝ dꝫ in curia pape qui audit imperantes rescripta ad lites vel alit̄ ad ius cōmune ptinentes gratias.

Auellana ne.tam ꝓ arbore q̄ꝫ ꝓ fructu ponitur in fe.ge.⁊ dicit̄ ab auellano monte vbi abundant auellane.

Auena.f.p.gen⁹ herbe eo ꝙ auide surgat. Inde auenula id est parua auena.

Auernus. m.s. dꝫ locus vbi ē descēsus ad īferos ⁊ ponitur sepe ꝓ inferno. ⁊ dꝫ ab a qḋ ē sine:⁊ vernos qḋ ē delectatio. quia in inferno nulla est delectatio.

Augmentū.n.s.i.amplificamentum.

Augur cō.t.q̄ vl'q̄ in garritu auiū diuinat.⁊ dicit̄ ab auis ⁊ garrio.q̄ꝛ antiq̄tus diuinatores ꝑ garritū auium futura predicebāt. Inde augurium talis diuinatio.

Augustia .f.p.i.carta q̄ ab augusto.i.imꝑatore mittebat̄.vel quoddā genus carte sic dictuꝫ in honore illi⁹. Sicut augusteū dꝫ gen⁹ marmoris in egypto tꝑe augusti p̄mo inuentum Sicut etiam tiberium genus marmoris tempore tyberij inuentum.

Augustus.m.s.est ꝓpriū nomē cesaris. Quilibet etiā romanus imꝑator pōt dici augustus ab augendo imperiū. Unde in natiuitate domini legit̄. Exijt edictū a cesare Augusto etiam antonomastice Octauian⁹ dict⁹ ē august⁹ q̄ꝛ sup oēs alios auxit romanū imperiū. ⁊ ab illo dict⁹ ē q̄dam mēsis august⁹.q̄ꝛ in eo mēse nat⁹ ē.vl'q̄ꝛ obtinuit victoriā de antonio ⁊ cleopatra.vl'iō ab augeo ges.q̄ꝛ in isto mēse res augent̄ ⁊ crescūt. Qñq̄ꝫ ꝟo adiectiue declinat̄ august⁹a.um.i.nobil':illustris īsignis p̄clarus egregꝰ:segregari⁹:certic⁹:heroicus Et ē ꝯpositū ab aue ⁊ gusto as:q̄ꝛ sol'nobilibus licebat oli gustare aues.⁊ tūc compatur cū ꝟo declinat̄ ꝑ quartā declinationē hic august⁹us.ui.ē q̄daꝫ species diuinatiōis q̄ fiebat in gustu auiū:⁊ ē cōpositū ab aue ⁊ gustu Solebāt eī auē spargere gallinis ⁊ ī gustu ⁊ captiōe illi⁹ esce sape auguriū qḋ dꝫ august⁹

Auia.f.p.est mater patris vel matris.

Auiaria.i. secreta loca ⁊ a via via remota. aut tantū auibus adibilia.

Auicula.f.p.dimi.i.parua auis.

Auicularius.m.s.q̄ capit aues. Item auicularia plis nūeri.n.s.dicunt̄ loca secreta siluarū solis auibus adibilia.

Auidus.a.um.i.multū cupidus. ⁊ fm quosdā dꝫ ab habēdo.q̄ꝛ sꝑ habere desiderat. Inde auidulus.a.um.i.aliquantulum auidus.

Auigerulus.m.s.vel auigerula. f.p.dꝫ q̄ vel q̄ gerit aues ad vendendum.

Auinum.n.s pe. ꝓdu.quasi extra vinum. id ē aqua mixtum.

Auis.f.t.ē nomē generale ad oīa volatilia pēnata.⁊ dꝫ ab a ⁊ via quasi sine via: q̄ꝛ certā viā ñ hꝫ ẜ ꝑ auia q̄ꝫ discurrit Poti⁹ tñ videtur etymologia q̄ꝫ cōpositio. Etiā dꝫ ab aueo aues.i.cupio.q̄ꝛ auis cupide sumit cibum.

Auius.a.um.i.a via remot⁹. Inuius ⁊ deuius idē. ẜ tñ ꝓprie differūt:q̄ꝛ deuiū ꝓprie ē in siluis. Auiū in ꝑuis virgultis. Inuiū in paludibus ⁊ aq̄s. Unde Deuia sunt silue virgultiq̄ꝫ auia lymphe Inuia: sepe tamen hec legis improprie.

Aula.f.p.i.domus regia siue spaciosum hītaculum porticib⁹ q̄tuor ꝯclusum. Iñ hec aulula dimi.i.ꝑua aula. Itē aula dꝫ q̄ñq̄ꝫ scriniū i q̄ res ponūt̄. Etiā aule pl'aliter dicūt̄ fistule organoꝝ ꝑ q̄s elicitur melodia. Inde aulidus a.um.i.dulcis instar soni organi.

Aularis cō.t.⁊ hoc re.⁊ auletus.a.um.pro eodem.i.ad aulam pertinens.

Aula grece:cannula dꝫ vel tibia latine,

Aules aulis: ⁊ auledus dē q̄ cū cannis cantat scꝫ tibicen. Et cōponit̄ choraules lis:⁊ est q̄ cū cannulis cantat in choro.

Auleū.n.s.dꝫ cortina q̄ꝛ in aula attali regis ꝑgamoꝝ p̄mo fuit inuentum. vl'quia in aulis extendi solet. Itē auleus.a.um.i. regalis vl' res ale.⁊ dicit̄ ab aula.

Aulicus a. um.⁊ aulan⁹ a ū.i.palatin⁹ q̄si aule custos q̄ꝛ assidue ē in aula cum principe.

Auoth.i.villa vl'ville.vnde Nūe.xxxij. Quos appellauit auoth iair id ē villas iair.

Aura .f.p.q̄ñq̄ꝫ idem ē qḋ splēdor.vñ ꝑ ramos aura refulsit.i.splēdor. Scḋo dꝫ vent⁹ vt aura flat.i.vētus. Tercio dꝫ aer vñ theodolus. Comit eq̄ pēnas ⁊ se dimittit ī auras.i.in aera. Quarto dꝫ fauor vt iste hꝫ bonā aurā sue ꝓmotiōis.vñ Aera splēdorē ventū sil'ac fauorē. Quatuor hec aura significare solet.

Aurata.f.p.dꝫ piscis quidam q̄ in capite hꝫ colorem similem auro.

Aurea.f.p.dꝫ frenū eo ꝙ circa aures ponat̄:et dꝫ ab auris.dꝫ etiā aure⁹ a ū.adiectiue.i. de auro ⁊ tūc dicit̄ ab aurum Unde Aurea frenat equos:est aurea mobile nomen.

Aureola.f.p.dꝫ ꝓprie illḋ p̄miū ꝓueniēs ex opibus p̄cellētib⁹ qḋ dat̄ sanctꝭ ī patria eterna Et tale p̄miū ē triplex. Primum dꝫ crinale q̄ ꝯiugate caste viuētes coronāt̄ ꝙ fm theolo

gos fructꝰ tricesimꝰ dꝛ. Scdm dꝛ sertũ ꝙ ho-
mines exñtes in viduitate cõtinentes i eter
na patria coronant᷑. ⁊ illud dꝛ fructꝰ sexage-
simꝰ. Terciũ dꝛ aureola. ꝙ doctores ⁊ marty-
res ⁊ hoies exñtes ꝟgines coronabunt᷑. ⁊ dꝛ
fructꝰ centesimꝰ. ⁊ ꝟginibꝰ castis spẽaliter i
eterna patria attribuendꝰ. Vñ. Virginibꝰ ce
cidit centesimꝰ integritatꝭ. Sꝫ sexaginta ser
uant ꝙ sunt viduitati. Triginta ꝑuant cõiu-
gati caste viuentes. Et dꝛ ab aurũ ⁊ olon. id
est totum quasi tota aurea.
Auricalchũ. n. s. ꝙddã genꝰ metalli ex diuersis
metallis cõflatũ sic dictũ. qꝛ hꝫ silĩtudinẽ au
ri ⁊ eris. auri in splendore. eris in duricia. ⁊
dicit᷑ ab aurũ ⁊ calchos. i. es. vel ab aurũ et
chalchos. i. fex. quasi fex auri.
Auricomꝰ. a. ũ. dꝛ ꝙ hꝫ aureos capillos.
Auricularis. m. t. vl' auriculare. n. t. dꝛ minimꝰ
digitꝰ. qꝛ eo aurẽ purgamꝰ. Et adiectiue in-
uenit᷑. vt hic ⁊ hec auricularis ⁊ hoc re. i. se-
cretus vt auricularis amicꝰ. vel auricularis
id ẽ res ad aurẽ ꝑtinens ⁊ ꝓ eodẽ auricula-
riꝰ. a. ũ. vt auriculariꝰ anulꝰ. vl' auriculariꝰ ꝙ
in aure fert᷑. vl' auriculariꝰ. i. secretꝰ cõsilia-
tor. ⁊ hec auricularia. i. secreta cõsiliatrix qꝛ
secrete in aure solent dici.
Auriculariũ a secreto vna ꝑs indeclinabilis. i.
secretariꝰ vl' cõsiliariꝰ. Vñ. ij. Reg. xxiij. Fe-
citqꝫ eũ sibi dauid auriculariũ a secreto. i. se-
cretariũ consiliariũ.
Auriculatꝰ a. ũ. i. magnas aures hñs ab auri-
cula dicit᷑.
Auricꝰ a. ũ. i. res ꝑtinẽs ad aures. sicut dicimꝰ
auricos pilos ꝙ crescunt in aure.]
Aurifaber. m. s. dꝛ ꝙ opat᷑ in auro.
Aurifex. cõ. t. ꝙ vel ꝙ facit aurũ.
Aurificina. f. p. dꝛ fabrica aurificũ. vel locus in
quo faber excoquit aurum.
Aurifodina. f. p. dꝛ locꝰ vbi fodit᷑ aurũ.
Auriga. m. p. pe. ꝓ. dꝛ rector currꝰ. ⁊ dꝛ ab au-
re ⁊ rego. qꝛ regit eqs freno q̄si auris auditu
vl' dꝛ ab ago et rego. qꝛ agit ⁊ regit currũ. vl'
dꝛ ab aurio. qꝛ aurit. i. ꝑcutit eqs iũctos. vñ
Aurio ꝑcutio auriga dicit᷑ inde.
Aurigraphia. f. p. dꝛ aurea scriptura. Jñ auri-
graphus ꝙ auream scripturam facit.
Aurilegiũ. n. s. dicit᷑ locꝰ vbi reponit᷑ aurum.
Auripigmentũ. n. s. est genꝰ terre ex quo fit qñ
qꝫ vnguentũ habens colorem auri.
Auris. f. t. ꝭm Jsi. dꝛ ab hauriẽdo voces. Vñ
Virgiliꝰ. Vocẽqꝫ his auribꝰ hausit. Vl' dꝛ q̄
si audie rapiẽs sonũ. vl' ab audiẽdo ⁊ ñ ẽ cõ-
positõ ꝭ etymologia. Jñ auricula. i. ꝑua auris
Auriscidus. m. s. artifex ꝙ scindit aurũ.
Aurisia. f. p. dꝛ cecitas q̄ sodomite circa domũ
loth fuerunt ꝑcussi.
Auritus. a. ũ. dꝛ ꝙ hꝫ magnas aures.
Aurora. f. p. dꝛ initiũ diei clarescentis vel ꝑmꝰ
splendor aeris ꝙ grece eoe dicit᷑. ⁊ nos ꝑ de-
riuationẽ ab aura auroram q̄si eorã dicimꝰ
Aurugo ginis. f. t. est morbus regius. vide su-
pra arugo.
Aurulentus. a. um. i. plenꝰ auro.
Aurũ. n. s. est quoddã metallũ. ⁊ dꝛ ab aura ꝑ
splendore. qꝛ ꝑ̄ ceteris metallis fulget. vl' di
cit᷑ ab arion qd̄ est seruare qꝛ ꝑ̄ ceteris metal
lis ꝑuat᷑. Jñ aureꝰ a. ũ. i. de auro existẽs. Jñ
aureolꝰ a. um. i. aliquantulũ aureus.
Aurũ coronantiũ dicebat᷑ qd̄ cõferebat᷑ ad co
ronatiões ꝑncipũ. vl' qd̄ coronarũ facienda-
rũ noie ꝑ̄stabat᷑. ꝙ in templo pendentes a ty
to ⁊ vespasiano sublate sunt. Alij dicunt au
rũ coronatoꝝ. qd̄ dabat᷑ athletis.
Aurũ publicũ est qd̄ ꝑtinet ad erariũ fisci. C. ꝫ
au. pu. ꝑse. l. detectoribꝰ. li. x.
Auruspex cõ. t. i. diuiator siue diuinatrix ab au
spiciendis auibꝰ dictꝰ vel dicta. ⁊ videt᷑ di-
ci ab aue ⁊ specio. Jñ auspicator. i. diuinator
Jñ auspicatrix. i. diuinatrix. Jnuenit᷑ etiam
auspicato aduerbialiter. Vñ Therentius in
andria. Haud auspicato huc me appuli. Au
spex idem.
Auspiciũ. i. diuinatio auiũ inspectꝰ. vel bonus
euentꝰ. Sed auspiciũ iuris est exordiũ litis
ꝭm Berñ. in. c. pastoralis.
Auster stri. dꝛ ventꝰ ꝑflans a meridie. dictꝰ sic
ab hauriẽdo aquas. Nã nubila nutrit ⁊ aqs
dat. Jñ australis. cõ. t. ⁊ hoc le. ⁊ austrinꝰ a.
um. ꝓ eodem.
Australis plaga est q ẽ ab austro siue meridie.
Vñ australis. i. meridianꝰ. Jtẽ australis in-
uenit᷑ ꝓ quodã paralello ꝙ ⁊ brumalis dicit᷑
Et est auster ita calidꝰ ꝙ etiã pisces dicit᷑ cor
rumpere in mari. Jtẽ ab auster vl' austrinus
austrino as. i. corrũpo. vicio vl' macrũ facio.
Jñ austrinatꝰ. a. um. vt austrinata aialia. id
est macra. quasi austro corrupta.
Austerꝰ a. ũ. ⁊ hic ⁊ hec austeris ⁊ hoc re. in eo
dem sensu. i. asper. seuerus. strennuꝰ ⁊ dꝛ ab
auster. qꝛ ille ventꝰ in ꝑncipio est asper ⁊ in-
suauis. Jnde austeritas. i. asperitas.
Austroafricꝰ est ꝙdam ventꝰ collateral' austro
sic dictꝰ. qꝛ inter austrũ ⁊ africũ est.
Ausus us. ui. i. audacia. sed ausus. a. um dicit᷑
audax.
Autenticꝰ a. ũ. i. autoritate plenꝰ vl' fidedignꝰ
scꝫ cui ꝑmo credebat᷑ ex sui dignitate. vt au-
tẽticꝰ ꝭmo. autẽtica ꝑpõ. ⁊ dꝛ ab autẽtin gre
ce qd̄ ẽ dignũ latine. Jtẽ autẽticꝰ ẽt dꝛ nobil'
Autenticũ. n. s. est liber iuris ciuilis excerptꝰ
q̄si quedã summula ex alijs legalibꝰ libris cõ
tinens nonem collationes vt nouẽ ꝑtes ꝑn-
cipales. Sed autentica. f. p. est lex. vel. §. in
corporatꝰ in li. C. Et ergo semꝑ allegat᷑ au-
tentica. C. ti. tali vel tali. vt. C. de epi. ⁊ cle.
autentica generaliter. Et sic addit᷑ ti. sed nõ
addit᷑ numerus coll'.
Autor. m. t. fidedignus. s. ꝑmordialis inuen-

toꝛ alicuiꝰ artis. Et dꝛ ab autentin grece qđ est famosum vel fidedignum latine. Etiā autoꝛ idem est qđ ligatoꝛ. ⁊ sic dꝛ a quodā verbo defectiuo. s. auieo auies. i. ligo. Et ſm primam significationē philosophi ⁊ inuentoꝛes artiū vt Plato Aristoteles ⁊ quilibet excellentes ꝑsone debent dici autoꝛes. Scđm vo scđam significationē Uirgiliꝰ Lucanꝰ. Ouidius ⁊ ceteri poete debent dici autoꝛes. ligauerunt carmina sua pedibus ⁊ metris. Ind autrix mulier autentica.

Autoꝛitas. f. t. est sententia imitatiōe digna vl' autoꝛitas ꝓut sumit̃ in Topicis est iudiciū sapientis in scientia sua. Uñ a rei iudicio solet talis actꝰ denoīari. vt Plato dicit celū eē volubile. ergo ita est. qꝛ qđ videt̃ alicui sapienti ⁊ experto in sua scientia credendū est sic esse. iuxta illud. Experto crede magistro. Inde autoꝛizabilis cō. t. et hoc le. in eodem sensu cū autenticus. i. factū autenticū. vel autoꝛizabile dicit̃ qđ sit autoꝛitate sapientis vel sapientum. vt homo autoꝛizabilis. i. autoꝛitatis. cui credi debet.

Autumnus. m. s. est quarta ꝑs anni frigida et sicca. ⁊ dicit̃ a tempestate. qm̄ folia cadunt ⁊ omnia maturescūt. vl' dꝛ ab autumno as. antiquo vbo. i. colligo. qꝛ in autumno vue colligunt̃. Et hoc ſm Isid. Sꝫ ſm Hug. dꝛ ab augeo es. qꝛ tunc oīs fructus augent̃ ⁊ maturescunt. Sed ſm Pap̄. dꝛ a tempestate. qꝛ in autumno sunt magne tempestates. Et sūt quatuoꝛ ꝑtes anni. Uñ. Uer petro det̃ estas exinde sequet̃. Hanc dat vrbanus autumnū symphoꝛianus. Festum clementis caput hiemis est venientis.

Auunculus. m. s. dꝛ frater mr̄is. sicut patruus frater pr̄is. Uñ. Patruꝰ a patre pēdet auunculꝰ a genitrice. Sꝫ auūculꝰ magnꝰ ē fr̃ auie

Auꝰ. m. s. dꝛ pater patris vl' matris. Iñ auia. f. p. matris vl' patris mater. vide. s. abauus.

Aux augis vel auges in eodē sensu venit ab augeo. ⁊ est iste punctus in quo sol est dū maxime appꝛopinquat̃ nobis. vt est circa festum sancti viti.

Auxesis. i. augmentū. ⁊ est ꝓpꝛie dictionis.

Auxiliū. i. subsidium vl' p̄sidium. sed differunt qꝛ auxiliū est qđ ab extraneis dat̃. subsidiū qđ postea supuenit. pꝛesidiū aūt loco vtili positū. Inde auxiliaris cō. t. ⁊ hoc re. ⁊ auxiliarius a. um. qui vel que vl' quod pōt p̄bere auxiliū. Item auxiliatoꝛius idem.

Auxilla. f. p. t. olla vel mensura paruꝫ maioꝛ q̄ȝ iusta. Inde auxillula dimi. parua olla vl' parua talis mensura.

A ante X

Axa filia Caleph fuit.

Axioma. ne. t. i. dignitas. Inde axiomaticꝰ. a. um. i. dignitatem habens.

Axis est celi septentrionalis linea recta ꝑ mediam plagam sphere.

Axunga vl' axungia. f. p. i. venter poꝛci vl' alterius rei. Uñ Macer de viribus herbarū. Si poꝛcina vetus axungia iungit̃ illi. Iñ axungariꝰ. a ū. ad axungiā ꝑtinens vl' axungiam vendens vl' axunga vl' axungia. i. vnguentū poꝛci. Uñ dicit pap̄. Axungia. i. piguedo ab vnctione dicta.

A ante Z

Azabel interpꝛetat̃ fluens sanguine vel sterq̄linium dicit̃.

Azaria interpꝛetat̃ auxiliū domini.

Azymus a. ū. i. syncerꝰ sine fermento: ⁊ dꝛ ab a qđ est sine ⁊ zymos qđ est fermentū.

Azonꝰ a ū. pe. ꝓdu. dicit̃ ab a qđ est sine. ⁊ zona quasi sine zona vel extra zonam. Uñ azoni dicunt̃ dij extra zonā zodiaci manentes. Similit̃ signa dicunt̃ azona que non continent̃ intra zonam zodiaci.

B ante A

b Baal nomen ydoli cuiusdam ⁊ interp̄tatur singulare ſm Isidoꝛū. vide infra in Belus.

Baalberith dicit̃ idolum cōiuratiōis.

Baalim dicunt̃ ydola assyrioꝛum.

Baalpharasim interpꝛetat̃ diuisio viroꝛ.

Baalphasis interpꝛetat̃ diuisio inimicoꝝ.

Babatuꝫ dicit̃ ferrū quod annectit faber equo cum gumpho.

Babel interp̄tat̃ ꝯfusio. Inde babylon vel babilonia ciuitas vbi olim homines turrim edificantes dispersi sunt immissa diuinitꝰ ꝯfusione linguarū inter eos. Iñ babylonia regio ⁊ babyloniꝰ a. ū. nomen patriū vel gentile.

Babiger. babosus. baburtus idem. s. stultꝰ ineptus. hebes. inops.

Baburra. i. ineptia vel stulticia.

Bacca ce. f. p. per duo c. est fructꝰ oliue. ⁊ etiaꝫ lauri. Ponit̃ tñ q̄nq3 ꝓ quolibet fructu ⁊ p̄cipue arboꝛū siluestriū. Inuenit̃ etiā bacca ꝓ gemma pꝛeciosa. Uñ in Auiano. Quid nitido pꝛeciū coꝛtice bacca daret. Iñ baccatus a. um. i. baccis lapidibus adoꝛnatus. Ul' ſm primam significationē de fructu baccaꝝ abūdans vel pastus. Inuenit̃ etiā ꝑ cathena. vt Colla baccis attrita. i. cathenis Inde baccatus. a. um. i. cathenatus.

Baccar aris. f. t. dꝛ herba fascinū pellens. ⁊ dicitur a bacca. vnde virgil'. in bucol'. Baccare cinge caput.

Baccaulū. n. s. dicit̃ feretrum in quo moꝛtui deferunt̃.

Baccha che. sacerdotissa bacchi.

Bacchanalia bacchanalium vel lioꝛū. festa bacchi. Iuuenal'. Qui chairos simulant ⁊ bacchanalia viuunt.

Bacchania.f.p.i.furor

Bacchariũ.n.s.quoddã vas vinarum.

Bacchanna ne.f.p.idem.

Baccheus a.um.ꝛ bacchicus a.um. in eodem sensu.i.de baccho existens.

Bacchides ꝓprium nomen viri de quo habeť in libro Mach.

Bacchinal.n.t.i.torcular pressoriũ.

Bacchis dis.f.t.i.femina colens festũ bacchi. scꝫ sacerdotissa eius.

Bachiꝰ.m.s.ꝗdam pes metricꝰ.ꝗ in festis bacchi vtebanť.vide.s̃.antibachius.

Bacchiũ.n.s.i.festũ bacchi. Bacchiũ etiã dr̄ ꝑuus vrceꝰ ꝗ vtebanť in festis bacchi ad vinũ tenendũ.ꝭ postea in vsus aquarios transijt.

Bacchula dimi.i.ꝑua baccha.

Bacchꝰ chi.dr̄ deꝰ vini.ꝛ ponit᷑ qñqꝫ ꝓ ipo vino.Vñ Catho.Cũ venere ꝛ baccho lis est: ꝭ iũcta voluptas.Et ſm fabulas dr̄ egisse nocturnas festiuitates ꝛ fuisse mgr̄ ebrietatis. ꝓpriarũ vxorũ violator ꝛ ꝓximoꝝ vxores euellens ꝛ furiens ac furiosus.nouissime ꝭo a titanis occisus est.Etiam bacchꝰ ẽ quoddã genus carminis qđ in festo bacchi canit᷑. Itẽ fabule dr̄ ꝙ Jupiter generauit filiũ ꝗ dicebatur bacchus cuiꝰ mater anteꝗ̃ pareret intoxicata fuit ꝛ moriebat᷑.ꝛ filiꝰ de matre mortua fuit excisus ꝗ dr̄ inuenisse vinũ. Vñ. Est mensura batus ꝓpriũ quoqꝫ dr̄ bacchus.

Baculꝰ.m.s.dr̄ a baccho ſm Isi.qꝛ ab ipo baccho dr̄ reptus.qꝛ hoies vino moti baculo innitebant᷑.Vel dr̄ a baiulo as.

Badius.m.s.dicit᷑ equꝰ quẽ antiꝗ vadiũ dicebant.a baiulo as.qꝛ nos baiulat. vel dr̄ badius quasi vadius.a vado dis.qꝛ fortius vadit inter cetera animalia.

Bafer.a. um.i.grossus vel agrestis.

Baben est ornamentũ colli ex anulis aureis cõfectũ.Baben eñ grece corona latine.

Baia.f.p.dr̄ portꝰ. Itẽ baie arũ.est ciuitas in italia iuxta mare.qꝛ ibi est locꝰ portuosus et delectabil᷑. Iñ baianꝰ.a.ũ. nomen patrium.

Baiulum.n.s.i.ferrum equi.

Baiunola.f.p.dr̄ lectꝰ ꝗ in itinere baiulat᷑.

Bala le.interpretat᷑ inueterata. Fuit eñ ancilla Rachelis.

Balaam interpretat᷑ vanus populus.

Balach interp̄tat᷑ p̄cipitans siue deuorans.

Balanite aꝝ. i. vue vel vites instar glandium vuas faciẽtes grandes. Iñ hec balanitides dis.gemma preciosa.

Balanon grece dicit᷑ glans.

Balans antis.ꝑticipiũ.o.g. a balo as. Et balans antis.f.t.pro oue.

Balanus pe ror.ꝗdam arbor. Et vt dicunt genus ẽ quercinũ. Iñ hoc balanũ ni. ꝓ fructu ꝛ ꝓ vnguento inde facto. Iñ balanatꝰ a.um id est balano vnctꝰ ſm Hug. Quidã dicũt ꝙ balanꝰ ẽ castanea cocta.i.balosa.ꝛ cor.la.

Balatro onis.i.clamorosus.ioculator.vñ Oratiꝰ.Mendici mane balatrones.vl᷑ balatrones ſm quosdã dicunt᷑ ꝓdigi ꝛ leccatores a seruilio balatrone ꝛc̃.Sꝫ ſm hãc significationẽ meliꝰ dr̄ baratro nis.a baratruꝫ.ꝛ apte baratro onis.i.leccator dicit᷑ a baratrũ.ꝗa oĩa baratro.i.ventri cõmittit.

Balatus us.ui.dr̄ clamor ouium.

Balbus dr̄ balbutiens vl᷑ titubans ꝗ verba nõ exprimit ꝭ frangit.a balbando dictus. Sed blesus dr̄ ꝗ literas impfecte profert.

Balducta te.f.p.dicit᷑ lac p̄ssum a sero.s.mutata.ꝛ dr̄ balducta quasi valde ducta.qꝛ valde pressa est ꝛ ducta.

Balea. f.p .i.funda vl᷑ instr̄m qđ vulgo vocat᷑ balestrũ. Iñ balcariꝰ ꝛ hoc baleator.i.funditor vel balistrator.ꝛ dr̄ a balin.

Balearis.cõ.t.ꝛ hoc re.i.cũ balea iactabile.inuenit᷑ etiã balearis ꝓ funda ꝛ deriuat᷑ tunc a noĩe insule.Baleros eñ vl᷑ balerica vl᷑ balearis insula est hispanie.Et s᷑ due.i.aphrosiades ꝛ gemasidiades.maior ꝛ minor. Vñ. Vulgus eas maioricã ꝛ minoricã vocat. In his insulis primũ reperta est funda. vñ Balnearis dicta est funda.ꝛ balearis dicta ẽ talis insula.ꝛ in vtraqꝫ significatione a balin a quo balea. Et a balea baleos vel balerica: vel balearis.a quo etiã hic ꝛ hec balearis et hoc re.nomen gentile.

Balena.f.p.ꝗdã magnꝰ piscis.ꝛ dr̄ a balin qđ est fundere vl᷑ iacere.eo ꝙ effundat vl᷑ iaciat aquã huc ꝛ illuc altiꝰ cũctis bestijs maris

Balestrum stri.n.s.a balin dicit᷑. Inde balestro stras.id est cum balestro aliquid ꝓijcere vel percutere.

Balin grece latine dicit᷑ iacere siue emittere vl᷑ effundere.

Balinon grece.balneũ latini dicunt.qꝛ anxietatẽ animi tollit.a balin ꝛ noys.qđ est mens qꝛ iacit anxietatem de mente.Hinc hoc balneum nei.a leuatiõe meroris dicit᷑. Inuenit᷑ etiã in fe. ge.balnee aꝝ. Iñ balnearium rij. ꝛ balneatoriũ rij.ambo ꝓ loco i ꝗ balneat᷑.

Balista.f.p.genꝰ est tormenti. vl᷑ dr̄ omne illđ qđ aptũ est ad mittendũ iacula ꝛ tela ꝛ dr̄ a balin ꝛ hasta. Torquet᷑ eñ verbere neruoꝝ ꝛ iacit hastas ꝛ saxa. vl᷑ dr̄ a baleros insula ꝗdam vbi vsus balistarum primitꝰ est inuentus. Inde balistarius qui facit balistas. vel qui iacit cum eis.

Baliuus est officialis domini tꝑalis.vt đ sen. excõ.c.dilecto.ꝛ in cle.j.de pe.

Balneolũ.n.s.i.ꝑuum balneũ.

Balneũ.vide.s̃.balinon.

Balsamꝰ.f.s.dr̄ arbos balsami silis viti in stipite.folijs silis rute ꝭ albioribꝰ sempꝫ manantibus.in ꝗ̃ qnqꝫ ꝯsiderant᷑.s.folia.lignũ cortex.fructus ꝛ succus.Vnde Balsamũ. n.s.est lignum vel fructus vel liquor eius. Et

nota ꝙ multiplex vnguentũ balſamus affert. Primũ eſt ꝓcioſius alijs qđ ſponte manat ꝺ folijs. ⁊ illud vocat̃ balſamũ. Scđm ẽ carpo balſamũ. vel xirobalſamũ. Terciũ eſt opobalſamũ. Quartũ ẽ foliobalſamũ. Quintum eſt calobalſamũ. vel xilobalſamũ. Et ꝓbatur ſic an ſit corruptũ balſamũ vel nõ. Si feratur in manu cõtra ſolem purit carnem ſi nõ ẽ corruptum. Inde balſamatus. a. um. i. balſamo inunctus. qđ etiã poteſt eſſe participiuꝫ. Nam balſamo as. i. balſamo inungere qđ cõponit̃ cum in. ⁊ fit inbalſamo as. id eſt valde balſamo inungere.

Baltheus eſt heteroclitũ in genere qꝛ in ſingulari eſt ge. maſ. in plurali eſt ge. maſ. vl' neut̃. ⁊ ſemꝑ ſecunde declinationis. Et eſt balltheus cingulũ militare ſic dictus quaſi pendẽs qꝛ ex eo dependent ſigna ad demonſtranduꝫ legionis militaris ſummã. i. ſex miliũ ſexcentoꝝ ex quo numero ⁊ ipi conſiſtunt. Unde ⁊ baltheus dĩ nõ tm̃ qđ cingit. ſ etiaꝫ id a quo arma dependent. Unde Job. xij. Balthenm regum diſſoluit ⁊ precingit fune renes eorũ. Inde baltheolus. i. paruus baltheus. et balteatus. a. um. i. baltheo ornat⁹. Aurora. Balteus eſt carnis macies candorq̃ꝫ pudicus.

Baluſtriũ. n. s. eſt locus vbi ſunt multa balnea quaſi luſtratus balneis.

Balluta. f. p. eſt publica vtilitas. vel eſt valde C. de metal. li. xj. ſm Accur.

Bamoth interpretatur euentus mortis.

Bannum ſm vulgare gallicoꝝ ⁊ lombardorũ videt̃ eſſe edictũ publicũ iuxta illud qđ dicit Ray. c. ꝙ clericis. de fo. cõpe. ꝙ ꝓco pariſienſis nunciat bannũ nomine epi a rege.

Bannitoriũ rij. n. s. eſt locus cauſarum. alias panditorium.

Baptiſm⁹. m. s. interpretatur tinctio dictus a baptes qđ ẽ flumen vel aqua vel etiã ſacruꝫ. Unñ hoc baptiſma tis. idem. Et differunt baptiſm⁹ baptiſma: baptiſmũ. qꝛ baptiſmuꝫ. n. s. ſm Iſi. valet tm̃ ſicut vnctio: qꝛ baptiſmũ grecũ tractũ ẽ in latinũ: ⁊ dĩ mentis purgatõ ꝑ cõfeſſionem. Unñ in euangelio Erat Johes in deſerto ꝑdicans baptiſmũ penitentie. Sꝫ baptiſma tis. eſt aqua ſiue ſacramentũ ſb certa forma verboꝝ pactũ ꝑ qđ mũdatio anime ⁊ corpis deſignatur. ſ baptiſmus compꝛhendit iſta duo. ⁊ tamẽ ſepe vnũ ꝓ reliq̃ ſumitur Unñ Baptiſmũ ꝓprie ſit tibi mũdatio mentis Exterior q̃ fit ꝑ aquã baptiſma vocat̃. Baptiſmus vox hec nectit vtrũq̃ꝫ ſimul.

Baptiſta. m. p. dicit̃ qui baptizat.

Baptiſteriũ. n. s. i. ſtatio baptiſmatis. ⁊ dicit̃ a ſterion qđ ẽ ſtatio ⁊ baptiſma ⁊ ſumit̃ tam ꝓ baptiſmate q̃ꝫ ꝓ loco. quod et hoc baptizatorium dicitur.

Bar lingua ſyria filius interꝑtatur.

Barach interꝑtatur fulgurans.

Barachias interpretatur benedictus dñi vl' benedictus dominus.

Baratro. vide ſupra balatro.

Baratꝝ. n. s. nomẽ ẽ nimie altitudinis ⁊ ꝓfunditat̃. ⁊ dĩ baratꝝ q̃ſi voratrũ. i. vorago atra ex ꝓfunditate qꝛ oĩa deuorat. Et dĩ baratrũ qñq̃ꝫ infernus. qñq̃ꝫ ꝓfundiſſim⁹ loc⁹ ĩferni in q̃ nulla ẽ redẽptio: qñq̃ꝫ foſſa qñq̃ꝫ gurges vertiginoſus: qñq̃ꝫ venter. qñq̃ꝫ etiam ꝓfundus puteus in quẽ execratores ꝑcipitantur. vñ. Hoc etiã baratrũ qm̃ deuorat oĩa dico

Barba. f. p. dicũt̃ crines q̃ creſcũt circa mentũ viroꝝ. ⁊ dĩ a barba q̃ſi virana a viro qꝛ virorũ ẽ ⁊ nõ mulieꝝ. Et ꝓprie barba ẽ hoĩm ſed barbe alioꝝ aĩaliũ. Inde barbula. i. ꝑua barba. Iñ etiã barbat⁹. a. um. i. hñs barbã longã qđ ⁊ ꝓ ſapiente dĩ. Nã ⁊ olim pħi ĩ ſignũ ſapiẽtie ſolebãt paſcere barbas. Iñ barbatulus a. um. id eſt parum barbatus.

Barbanus pe. ꝓdu. id eſt patruus.

Barbara ꝓpriũ nomẽ ꝟginis. Eſt etiã quidã modus ſylogizandi in ꝑma figura cõſtãs ex trib⁹ vniuerſalib⁹ affirmatiuis. ſic etiaꝫ Baroco ⁊ Baralypton ſunt modi ſylogyzandi.

Barbaria. fe. p. dicta ẽ quedã terra iuxta greciam ꝓpter excellentiã crudelitatis.

Barbaries ei. regio barbarorum.

Barbariſmus. m. s. dĩ a barbarus ⁊ mos quaſi cõſuetudo ⁊ mos barbaroꝝ. ſ. viciũ qđ ꝯſiſtit ĩ ꝯiunctiõe lraꝝ in ſyllaba vel ſyllabaruꝫ in dictiõe vel in eaꝝ accentib⁹ q̃ vicio maxie barbari ſolent vti. iõo ab eoꝝ ꝯſuetudine nomẽ habuit. vl' dĩ a barba ⁊ rure ⁊ more. quaſi mos ⁊ ꝯſuetudo barbe rudis durioris ⁊ rur̃ qꝛ eñi ruricule vtpote inculti ⁊ duri rudes et incultas ſolent hꝛe barbas. iõ ad eius moris ſilitudinẽ barbariſm⁹ dĩ viciũ in dictiõe que nõ ẽ culta ſua ꝓprietate. Item barbariſmus ſi ẽ in cõi ſmone ſine rõne viciũ ẽ ⁊ euitãdus Si aũt in poemate fiat vel ĩ aliq̃ ꝓſaico dictamine aliq̃ rõnabili de cauſa figura erit ⁊ dicetur metaplaſmus.

Barbarolexis ẽ aliene lingue corruptio. ⁊ dĩ a barbarus ⁊ lexis qđ ẽ ſermo. Et differt a barbariſmo. qꝛ barbariſmus ẽ corruptio ꝓprie lĩgue. vt ſi grecus corrumpat linguam grecaꝫ latinus latinã. Barbarolexis vero eſt corruptio aliene lingue. vt ſi grec⁹ corrumperet latinam linguam ⁊c̃.

Barbaroſtomus. m. s. dĩ q̃ verba plena barbariſmis profert.

Barbarus. a. um. i. crudelis: incultus: auſter⁹: ſtolidus. Unñ. olim gentes oẽs dicte ſunt barbare preter grecos ⁊ latinos. Inde barbaricus a. um. ⁊ barbararinus a. um in eodẽ ſenſu. Pap. ꝟo dicit Barbarus incult⁹ vulgaris imperitus. extraneus.

Barbitiſta. cõ. p. q̃ vel que cantat cum barbito ⁊ dicit̃ a barbitus.

Barbitondiū.n.s.i.tonsura barbe vl' locꝰ vbi tondeť.⁊ diciť a barba ⁊ tondeo.

Barbitonsoꝛ.m.t.diciť q̄ barbā tondet.vt barbarius a barba ⁊ tonsoꝛ.

Barbitus.m.s.qđ ⁊ hoc barbitū inueniť.est quoddā instrumentū musicū.quasi barritus qꝛ de ossibꝰ barroꝛū fit.

Barca.f.p.dꝛ pua nauis merces ad litꝰ poꝛtās Jn̄ barcula⁊ barcella.i.pua barca Jn̄ barcarius ⁊ dꝛ q̄ facit barcas.

Bardꝰ.m.s.diciť stultꝰ:hebes ineptus tardꝰ q̄ ⁊ alio noīe dꝛ blennus.Bardꝰ etiā sumiť ꝓ cantoꝛe laudis vl' ppl'o.vn̄ Lucanꝰ.Plurima securi fudistis carmina bardi.Jn̄ dicti sť longobardi.vl' ꝑ syncopā lombardi.q̄si lōgibardi.vl' a longis barbis q̄s solebāt nutrire ⁊ nō tondere.Jn̄ lombardia vl' longobardia ꝓuincia quā possederūt.a cuiꝰ noīe modo sumiť gentile longobardꝰ a.um.vl' lombardus.a.um.

Barginꝰ a.ū.⁊ hic ⁊ hec barginis.⁊ hoc ne.i.alienigena.i.peregrinꝰ ⁊ barbarꝰ vl' gens vl' genitꝰ.Uel bargines dicunť foꝛtes in bello a baro ⁊ ago.vel genitꝰ qꝛ ad modū baronū se agunt.vel sunt foꝛtes quasi essent geniti a baronibus.

Bari grece latine diciť graue vel foꝛte.

Baria.f.p.i.grauis linea a sūmo sinistre deposite in dexterā.⁊ est vna de decē figuris accētuū.q̄ ꝑ xboꝝ distinctōibꝰ a grecꝭ apponūť

Bariona filiꝰ colūbe interp̄tať.a bar quod lingua syra filiꝰ.⁊ iona lingua hebꝛaica columba interp̄tať.Ul' dꝫ dici barioanna.i.filiꝰ iohannis.a bar.i.filiꝰ.⁊ ioanna.i.Johannis.

Bariptes diciť gemma nigra cum sanguineis ⁊ albis notis.

Barnabas leuites.cypꝛius genere.vnꝰ de septuagintaduobꝰ dn̄i discipulis.Pauli apl'i in p̄dicatiōe socius fuit.⁊ interpꝛetať filius ꝓphete vl' filius cōsolationis.

Baro onis.m.t.i.nobilis:dn̄s vl' foꝛtis vl' grauis in moꝛibꝰ.⁊ dꝛ a barrhꝰ qꝛ sicut elephas cetera animalia magnitudine superat ita baro alios hoīes p̄cellit.Uel qđ melius est diciť a bari qꝛ grauis ⁊ foꝛtis.Jn̄ dꝛ baro.⁊ denotat nobilitatē ⁊ foꝛtitudinē.q̄nq̄ꝫ foꝛtitudinē solā.Un̄ grecista.Est bari foꝛtis baroq̄ꝫ monstra idem.

Baruncul ꝰ.i.puus baro.

Baronissa.f.p.mulier baronis vl' virago.s.baronis habens animū.

Barrabas iterp̄tať filiꝰ magistri eoꝝ a bar qđ est filiꝰ ⁊ rabi qđ est magister.⁊ ab is ꝓnoīe vl' a greco ei equipollenti.

Barrhidus.i.supbus.⁊ diciť a barrhus.

Barritus us.ui.pe.ꝓdu.vox elephantis

Barrhus.m.s.i.elephas.⁊ dꝛ a bari qđ ē graue vel foꝛte.qꝛ grauis est ⁊ foꝛtis.

Barsabas interpꝛetať filius quietis.

Bartholomeus intetpꝛetať filiꝰ suspendentis aquas.i.dei q̄ mentes doctoꝝ sursum eleuat ⁊ inferius aquas distillat.

Baruth interpꝛetať fulgurans.

Basan ⁊ est n.litera finalis.interpꝛetať siccitaś vel confusio.

Basileos a basis ⁊ leos qđ est ppl's qđ xsum ē in latinū.⁊ dꝛ basileus.i.rex vel imperatoꝛ.qꝛ est sustentamentū ppl'i.Jn̄ basilica.i.ecclesia.⁊ basilla ⁊ basilissa.i.regina.⁊ basiliscus rex serpentum.

Basilea.f.p.est quedā ciuitas cis rhenū.

Basilica pe.coꝛ.diciť domꝰ regia.s.palatiū regis vel imperatoꝛis.Sed modo per translationē diciť basilica ecclesia.qꝛ est pallacium summi regis.

Basilicanus a.um.id est palatinus vl' etiam ecclesiasticus.

Basilidiani heretici a basilide appellati.q̄ inť reliquas blasphemias xp̄m passum negant.

Basilisca.f.t.est herba q̄ et gentiana diciť.cuius radix dat foꝛtitudinem ⁊ sanitatem oīnibus vtentibus ea.

Basiliscus grece latine interpꝛetať regulꝰ eo ꝙ rex serpentum sit.adeo vt eū videntes fugiant.qꝛ olfactu suo eos necat.Nā ⁊ si hominē inspiciat interimit.Siq̄dem eiꝰ aspectu nulla auis volans illesa transit.ꝟ q̄uis ꝓcul sit ab eiꝰ oꝛe combusta deuoꝛať.a mustelis tn̄ vinciť.quas illis hoīes inferūt cauernis q̄bus delitescunt.itaq̄ꝫ ea mustella visa fugit quē illa ꝓsequiť ⁊ occidit.Nihil em̄ parens ipe creatoꝛ rerū sine remedio ꝯstituit.Est āt longitudine semipedalis.albis maculis lineatus ⁊ in ethiopia inueniť.Et diciť nasci ex ouis galloꝝ.Nam diciť ꝙ gallus nouem annoꝛum generat ouum ex quo ouo nascitur basiliscus.

Basis.f.t.dꝛ fultura q̄ supponiť columne.Etiam est nomen foꝛtissime petre lingua syroꝛū.Etiā est extremitas plāte ꝟm Hug.Pap.xo dicit.Basis sessio colūnarū.ꝯfirmatio fundamenti.nomen petre durissime.

Basium.n.s.i.osculū.⁊ differt ab osculo ⁊ suauio.Un̄ Basia coniugibus.sed oscula danť amicis.Suauia lasciuis miscentur grata puellis.

Basan interpꝛetať pinguedo.

Bassaris dis.f.t.a bassa dꝛ qđ ē ouis pinguis Et sunt bassarides vacce mulsarie ⁊ vberes.Bassirides etiā sūt sacerdotisse bacchi.a baccho dicte.

Bassus a.um.i.non altus.qꝛ pinguedo nō sinit multum in altum crescere.Jnde bassa se f.p.diciť ouis pinguis.

Bastangarij ꝟm quosdā dicunť quasi bestie angarie.eo ꝙ rusticos angariabant id est angebant ad quintā bestiā pꝛestandam.vt.C.de muri.l.quod ad pꝛesens.li.xj.Et ꝟm Accur.

Bastangarij sunt de domo principis quasi bestigarij primo mō vł quasi festatores aialiuz secundo mō alias bestatores.
Basterna.f.p. est theca manualis vel vehiculū itineris. quasi vesterna. qꝛ mollibus vestib⁹ sternit̄. ꝛ a duobus aīalibus trahit̄ vbi nobiles femine deferunt̄.
Batha bathe siue beth apud hebreos dicit̄ mola olearia.
Bathera re.f.p. genus pathere a bathus.
Bath hebraice linū dicit̄ latine.
Bathin dicunt̄ vestes linee.s. brache lineevsq̧ ad genua pertingentes quibus verenda sacerdotis velabant̄.
Batillū p geminatū l.i. thuribulū. pala. instrumtū quo colligunt̄ carbones. et cor. primā. vñ Oratius. Pretextū ꝛ latū clauū bruneq̧ batillū. Inuenit̄ etiā h batillus dimi. a batus.
Batus ti.m.s. quedā mensura capiēs q̄nquaginta sextarios. q̄ mensura mole vna vice suꝑducit̄. vł ſm Hiero. bat⁹ q̄ hebraice dꝛ beth eadē mēsura est q̄ ꝛ ephi.i. triū modioꝝ. ꝛ deputat̄ tm̄ liquidis ꝓprie. lꝫ in alijs reb⁹ talis mensura habeat̄. Ezech. xlv. dꝛ. Ephi ꝛ batus equalia et vnius mensure erunt.

B ante D vł E

Bdelliū lij. est arbor aromatica. ꝛ etiā ꝓ gumi accipit̄. Itē ſm pliniū bdelliū est arbor aromatica magnitudine oleagina. cuius lachryma lucida. gustu amara. boni odoris ꝫ odoratior infusione boni vini: Bdellium etiam est genus lapidis.
Beatitas tis.f.t.i. beatitudo. Vñ Aug⁹. x. de ciui. dei. Alternante sepe btitate et miseria.
Beatulus a.um.i. aliquantulum beatus.
Beatus.i. felix. vel cui oīa suppetunt ad nutū illi.s. qui habet que vult. et non ea que non vult. et nihil mali vult.
Beemoth hebraice latine animal sonat. bestia ignota est. Ideo aūt beemoth.i. aīal diabol⁹ dicit̄ qꝛ de excelsis ad terrena cadens ꝓprio merito animal brutum est factus. Ipse est leuiathan.i. serpens de aquis. qui in huius seculi mari volubili versatur astutia.
Beel dicit̄ mors. ꝛ fuit ydolum assyrioꝝ vide infra in belus.
Beghardus ꝛ beguina vel begutta sunt viri ꝛ mulieres tercij ordinis. Et dicit Iobs an. q̄ beguinarum genus ꝑniciosum est. nec de facili alios q̄s religiosos admittunt. a q̄b⁹ oīmibus modis cauendū ē. xviij. q. ij. diffinimus.
Bele dicitur mens.
Belgia ciuitas gallie. a qua belgica prouincia dicitur scꝫ Lothringia.
Belial vide infra in belus.
Bellariū.n.s. dꝛ oīe gen⁹ cibi secūde mense: sicut sunt poma ꝛ nuces: q̄ extremi⁹ opponūtur. Prima quidē mensa est carniū: scd̄a fructuū. ꝫ carnes ꝑualent fructib⁹. ideoq̧ bellariū sumit̄ a diminutione vt notet̄ diminutio bonitatis Vnde Macro. de saturnalib⁹. Ad huc dicent esurio scd̄e mēse allate sꝫ bellaria
Belliger. a. um. pe. cor. dꝛ qui gerit bellum.
Bellipotens. cō. t. dicitur deus vel dea belli: et bellipotens oīs. t. accipitur pro potenti vel forti in bello.
Bellona. f. t. dea belli a bellum dicit̄.
Bellulum. n. s. paruum bellum.
Bellū. n. t. dꝛ a bonu ꝑ antifrasim. qꝛ mīme bonū. Inde bellicus. a. um. ꝛ bellaticus. a. um. ꝛ hic ꝛ hec ꝛ hoc bellax acis in eodem sensu Et differt bellū ꝛ pugna ꝛ ꝓlio. Nā pugna ē q̄ fit cū pugnis. ꝓliū ꝑmus cōflictus: bellum totus cōflictus. Itē bellū dꝛ vniuersum ꝑ punicū. quasi totū temp⁹ guerre dꝛ bellū. huius ꝑtes sunt pugne: vt canēsis cremensis. Itez in vna pugna sunt multa ꝓlia: aliud in cornibus: aliud in medio: aliud in extrema acie gerit̄. Bellū igit̄ totū ē: pugna vni⁹ diei. ꝓliuꝫ ꝑs pugne ē. Et sunt plura noīa idē significātia. Vnde cōflictus: bellū: cōgressus: ala: duellū. Obsidiū mars atq̧ rebellio ꝓliū pugna Sūt acies guerra ꝑdictis associāda. Et sunt q̄nq̧ noīa q̄ dicunt̄ ꝑ antifrasim. Vnde Ista ꝑ antifrasim dicunt̄ noīa q̄nq̧. Lucus ꝛ officiū: bellum libitinaq̧ mundus.
Bellū iustū ē illud qd̄ fit ꝓcepto ꝓncipis de rebus repetendis: vł ꝓpter iniuriā repellendā. Sunt aūt septē genera belloꝝ. Primuꝫ est bellū romanoꝝ ꝯ infideles. de here. excōicamus. ij. Et dꝛ romanū. qꝛ romana ecclīa ē caput fidei. xxiij. q. j. hec ē fides. Scd̄m ē iudiciale. qd̄ fit autoritate iudicis habētis merū imperiū. de sen. excō. c. dilecto. li. vj. ff. de rei ven. l. q̄ restituere. Terciū ē ꝓsumptuosuꝫ qd̄ faciūt inobediētes iudici. de pe. di. vj. ad finē. Quartū ē licitū qd̄ fit autoritate iuris q̄ ad illū cui ꝓcedit̄ de re. spo. olim. de sen. ex. con. si vero. C. Vnde. vj. l. j. Quintū temerariū ꝯ illos q̄ se iuste defendūt. Sextū voluntariū q̄ moderni ꝓncipes vtunt̄. c. noli. xxiij. q. j. Septimū ē iustuꝫ ꝛ necessariū qd̄ fit se et sua defendendo. Et in iusto bello morientes salui fiūt: ceterꝫ parib⁹. xxiij. q. v. oīm reruꝫ rex homicidiū. ꝛ ea. q. viij. oīni timore. Sꝫ q̄ sine iussu ꝓncipis bellū ducit tenet̄. l. iulia. maiest. ff. ad. l. iu. ma. l. iij. ꝛ ī aut̄. ꝯ armis col. vj. vt in autē. de mā. ꝓn. coll. iij. Necessitate tñ imminēte sufficit licētia mgr̄i officioꝝ. ſm Host. C. de fa. l. fi. li. xj.
Bellus. a. um.i. pulcer vł aliquātulū bon⁹. Inde bellulus.i. aliquātulū bell⁹. Inuenit̄ etiam hic beluꝫ li. ꝑ quodā ydolo vt dꝛ in Daniele. ꝫ tunc scribit̄ ꝑ vnum l.
Beloculus. m. s. est gemma albicans ꝛ pupillā cingit nigram in medio aureo: fulgore lucentem ꝛ ꝓpter speciem assyrioꝝ regi bello di

cata est. Vñ τ dicitur belocul⁹ q̄si ocul⁹ belli
Beelphoegor scribit̃ p oe in Papia. Vñe. xxv
Inuenit̃ beelphegor τ cõponit̃ cũ bel τ phe
gor. τ potest dici beel . hoegor. vl' beelphegor
Belua. f. p. dr̄ immanis bestia maris. Inde bel
uinus. a. um. τ belutus. a. um. i. turpis. τ be/
lue. id est bestie similis.
Belues ei. f. g. dr̄ egestas que solet pertingere
per vastationem belue.
Belus li. m. s. fuit pater Nini p̄mus rex assyri/
orum: τ cepit postea haberi p deo τ coli ibi:
τ in africa: τ factum est ei ydolum in babylo
nia quod vocatum est bel: quod interpretat̃
ventus. Vnde in lingua punica baal dr̄ deus
sed apud assyrios bel: quod est deus vel vir
a quo τ zebub: id est musca dictum est ydolũ
belzebub. id est deus vel vir muscarum: pro
immundicia τ sordibus ydolatrie τ sanguis
ibi immolati ad quem multitudo muscarum
conueniebat: vel p immundicia belial. id est
dyaboli q̄ ibi colebatur. Et idem ydolum di/
ctum est acharon τ belial: τ a bel τ phegor q̄
fuit q̄dam mons dicit̃ belphegor quod iter
pretat̃ simulacrum ignorantie. Idolum em̄
fuit moab cognomento baal sup montẽ phe/
gor. quem latini priapum vocãt. s. deum hor
torum. Sic igitur baal belial beelzebub beel
phegor belrith belbris berith. idez sunt. s. dy
abolus: vt dicit Hug. Beda aũt dicit Ninus
cõditor Niniue Belo patri suo statuam eiq3
diuinos honores constituit: cuius simulacri
consuetudinem chaldei suscipientes: bel vo
cabant palestini: baal: moabite: beelphegor:
Iudei autem vnius dei cultores ꝓpter deri/
sionem gentium beelzebub appellabant. asse
rentes in hoc simulacro principem demonio
rum habitare. Et nota q̄ dr̄ belphegor vl' be/
elphegor: vt videt̃ dicere Hug. Vel belphoe
gor vel beelphegor p oe: vt dicit Pap̄. Sil'r
belzebub vel beelzebub: τ b est finalis lr̄a.
Ben hebraice id est filius. Vnde Iosue bennũ
id est Iosue filius nun.
Benefectorius. m. s. dr̄ ille q̄ p munere sibi im
penso bene facit in beneficijs.
Beneficus. a. um. pe. cor. id est benefactor lar/
gus elemosyne deditus.
Bñficiũ sumit̃ latissime p omi liberalitate mi/
n⁹ late p liberalitate p̄ncipis. Et sic sumptũ
signat large τ stricte. Large vt ꝯtineat bene
ficiũ stricte sumptũ: τ cũ hoc rescriptũ τ p̄ui/
legiũ. Stricte dr̄ bñficiũ p̄ncipis ꝯcessio fctã
a principe de aliqua re vel iure q̄d est princi/
pibus concedendis. Et p hoc differt a rescri
pto vel priuilegio.
Beneficium iuris est illud quod concedit̃ vel
indulgetur a iure. Et horum beneficiorũ iu
ris quedam sunt ordinaria: sicut ea q̄ a iure
omnibus conceduntur: quedam extraodina/
ria: sicut ea que ex speciali priuilegio quibus
dam specialiter indulgent̃. sicut beneficium
restitutionis in integrum: ecclesie vel mino/
ri vigintaquinq3 annorum concessum.
Beneficium noue cõstitutionis de duobus re/
is stipulandi vel pmittendi est p quod subue
nitur duobus reis debendi vel pmittendi vt
p ip̄m postulare possint se non insolidũ. s3 p
parte posse conueniri. nisi se obligauerint et
huic beneficio renunciet̃. τ hoc adiecta no/
ua constitutione in actiõe de duobus reis p
mittendi vel stipulandi.
Beneficiũ ecclesiasticũ datur rõne officij. Et er
go non dat̃ excõmunicato: quia non põt offi
ciare nec fructus pcipit s̄m Hoff. de. cle. excõ
mi. §. si tamen queris.
Benelinguatus a. um. i. eloquẽs facundus.
Beniamin interpretatur filius dextere. que est
virtutis.
Benignus. a. um. i. bonus vel mitis: τ dicit̃ q̄
si bene dignus: vel dr̄ q̄ sponte est dispositus
vel expositus ad bene faciendum: τ est blan
dus τ dulcis in alloq̄o. τ sic dicitur benign⁹
quasi bene ignitus igne id ẽ amore τ ardore
Inde benignitas τ est v̄tus sponte ad bñfa
ciendum exposita: lenis: blanda: dulcis allo
quio. τ sua cunctos inuitans dulcedine.
Beniuolus a. um. dr̄ a bene τ volo. Inde beni
uolens τ beniuolentia.
Bennun. i. filius nun. nomen est Iosue. a ben:
id est fili⁹. τ nun ꝓpriũ nomẽ patris Iosue.
Bepho grece. latine puer vel iuuenis dr̄.
Bephotrophiũ. n. s. dicitur locus venerabilis
vbi pueri τ infantes aluntur. Inde hic τ hec
bephotrophitta te q̄ vel que custodit bepho
trophium.
Berbex becis. m. t. τ hic berbicus ci. est aries
castratus: τ hec berbica. id est ouis. τ dicit̃ a
veruex. mutata u in b.
Berillus p geminũ l. est gemma in India ha/
bens nomen sue gentis s̄m Hugui. s̄m alios
vero berillus est lapis p̄ciosus viridis apud
indos candidus.
Berith interpretatur coniuratio.
Bersabee est ꝓprium nomen mulieris τ inter/
pretatur filia iuramenti. vel dicitur dom⁹ vl'
puteus satietatis. et fuit mater salomonis et
vxor Vrie.
Bes. i. octo vncie. τ bessus quidam populus.
Beseleel interp̄tatur verbum dei. τ fuit polimi
tarius. vt dr̄ in libro Exodi.
Bestia τ fera differũt q2 ois bestia ẽ fera. τ non
ecõuerso. Bestie em̄ sunt q̄ morsib⁹ τ vngui/
bus seuiunt. exceptis serpentib⁹ vt pardi. le
ones τ siľes a vastãdo dicte q̄si vastie. vl' avi
q̄ seuiũt. q̄si vistie. Fere aũt sũt ille τ si nõ se/
uiant morsibus vel vnguib⁹. tñ siluestres sũt
sic dicte. q2 naturali vtantur libertate. τ desi
derio suo ferunt̃. Vñq3 omis fera dr̄ bestia.
Quandoq3 etiã bestia nõ dicitur nisi q̄ mãsi

one hoīm vtitꝰ ⁊ tūc ōr a beth qđ ē domꝰ ⁊ sto as. Jn̄ bestiola.i.pua bestia. Jn̄ bestiariꝰ a. um.i.crudelis ⁊ viuens ad modū bestiarū. Et hic bestiariꝰ. ⁊ ōr q̄ seruat bestias vł vena tur eas. Et hoc bestiariū ⁊ est liber de bestijs loquens. vł locus vbi bestie morant̄. Jn̄ be stialis cō.t.⁊ hoc le.i.faciens ad modū besti arū. Jn̄ bestialitas.i.crudelitas. Jn̄ etiā be stius a.um.i.crudelis instar bestie.

Beth apud hebreos ōr mola olearia. vł etiam betha. ⁊ beth est scđa lr̄a eorū. Et a beth di cunt greci betham scđam lr̄am Et a betha di cimus nos. B. Sic ḡ betha apud hebreos ē mola olearia. apud grecos scđa lr̄a. ⁊ tūc est neu.g.indecli. Et inde apud nos betha.f.p. est genus oleris.s.scđs caulis q̄ post abscisi onē nascit̄ in maguderi. Jn̄ bethaceꝰ.a.um posses.i.ad betham ptinens vł de betha exi stens. vt cibus bethaceus.i.de bethis exn̄s. Item beth interpretat̄ domꝰ.

Bethania interpretat̄ domus obediens.

Bethel est vrbs samarie q̄ pmo dicta est luza. ꝟ postq̄ȝ dormiens ibi Jacob vidit scalā inni tentē celo ⁊ dixit. Uere hic domꝰ dei est ⁊ por ta celi. ex hac cā locꝰ ille dictꝰ est bethel.i.do mus dei. a beth qđ est domꝰ ⁊ el qđ est deus Sȝ qn̄ ibi a Hieroboā vituli aurei fabricati sunt dicta est bethauen.i.domus ydoli.

Bethfage domꝰ musce vł maxillarū interpreta tur. vel domus vallis.

Bethleē ciuitas in iudea q̄ pmū dicta ē ephra ta. ꝟ qn̄ Jacob ibi pauit pecora sua eidē lo co bethleem quodā vaticinio futuri imposu it. qđ domꝰ panis interpretat̄. ꝓpter illū pa nē q̄ de celo descēdit q̄ ⁊ dicta est ciuitas da uid. Jn̄ ⁊ bethleemita.ꝯ.p.nomē patriū. Jn̄ hic bethleemites tis.ij.Reg.xxj. Polymita rius bethleemites.

Bethsaida.f.p.hebraice.latine domꝰ pecudū. Eadem ꝓbatica piscina ōr.Joh.v.

Bethsura.f.p.q̄dam locꝰ est de quo habetur in libris Mach.

Bethis fluuius hispanie. eo q̄ humilis decur rat. Jn̄ bethica.i.hispania. ⁊ bethicꝰ.i.de hi spania ꝓuincia existens.

Bethonica.f.quedā herba.

B ante J

Jia grece.i.violentia latine.

Biangulꝰ a.um.i.hn̄s duos angulos. Jn̄ bi angulatꝰ.a.um. ⁊ pōt poni substantiue. ꝟ bi angulus ꝓ tali figura.

Biarcha vł biarchas ōr pnceps q̄draginta mi litū. a bis viginti. ⁊ archos pnceps vt colli git̄ de offi. questo. vbi apparet q̄ biarcha est minor dignitate centrarcha cui est ptās cen tenarij. q̄r dux centū militū Uel est nomē pbi q̄ forte habuit aureā cathedrā. vł q̄r docebat scientiam q̄ pciosior est auro.

Bibax.o.t.dicit̄ q̄ multū bibit.

Biblio onis.m.t.i.musciones supnatantes in vino. Et bibliones dicunt̄ vermes q̄ generā tur ex corruptione vini.

Bibix.f.t.i.pugna a bis dicta. q̄r sp inter duas pte fit.

Bibleꝰ a.ū. ⁊ bibliꝰ.a.ū. ambo possessiua. ⁊ si gnant aliq̄d facto ex iunco vł biblo.

Biblei ⁊ biblij dicunt̄ instabiles. ⁊ etiā q̄ repa rant libros. vel biblij dicunt̄ libri scripti cū iunco. ⁊ ōr a biblo insula phenicis in q̄ inue nit̄ bapyrus mire magnitudinis q̄ biblꝰ dici tur. Uel dicunt̄ lathomi peritissimi q̄ poliūt lapides. ⁊ faciunt imagines. Uel dicunt̄ in habitatores in biblos ciuitate.

Biblia.f.p.est q̄dam liber diuersorū annorū ge sta continens. Cōtinet eīn in se vetus ⁊ no uū testamentū. ⁊ ōr a biblus. q̄r antiq̄ libros biblis scripserūt. vł ōr a biblo is. q̄r biblit.i. claudit in se vetus ⁊ nouum testamenta.

Bibliopola.ꝯ.p.pe.cor.i.venditor ⁊ ornator li brorū. q̄r polit ⁊ punicat vt charius vēdat. Et idem dicit̄ bibliator toris.

Bibliotheca.f.p.est armariū seu locus vbi po nunt̄ libri. ⁊ ōr a biblus qđ est liber ⁊ theca qđ est repositoriū. quasi librorū repositio vł recōditio. Un̄ p siltudinē q̄dam liber in ec clesia dicit̄ bibliotheca. q̄r ibi multi libri the ologie cōtinent̄. Jn̄ bibliothecariꝰ.i. custos librorū siue repositor.

Biblis.f.p.est dea vł humor afficiens corpus

Biblus.m.s.i.iuncus. ⁊ ōr a bibo. q̄r aquarū est bibulꝰ ⁊ aliqn̄ ōr ꝓ libro. q̄r antiq̄ de iun cis solebant cōtexere pgamentū ⁊ ibi scribe re anteq̄ȝ esset vsus charte.

Bibo onis.cō.t.dicit̄ q̄ multū bibit.

Bibula.f.p.papyrꝰ dicta eo q̄ humorē bibat.

Bibulꝰ.a.um.pe.cor.q̄ multū bibit vł q̄ mul tū attrahit humorem vt arena.

Bicellū.n.s. qđ ⁊ biclinium ōr. est domꝰ sub se habens duas cellas. sicut domꝰ mercatorū in vrbe. ⁊ dicit̄ a bis ⁊ cella.

Biceps.m.t. ōr gladius ex vtraq̄ȝ pte scindēs vel dicit̄ q̄ habet duas acies. vel duo capita vel etiam dicit̄ Janus.i.deus anni. q̄si duo capita habens.

Bicornis.cō.t.⁊ hoc ne.i.habens duo cornua

Bicolor. quasi duorū colorū.

Bicorpor quasi duorū corporū. vel habēs duo corpora.

Bicubitus est mensura bis cōtinens cubitum ponit̄ etiā ꝓ cubito fm aliquos.

Bidens.m.t.dicit̄ instrm̄ quoddā rusticorū bi furcatū: genꝰ rastri hn̄s duos dentes. Sȝ bi dens.f.t.ouis a duobꝰ dentibꝰ q̄ pminēt di cta. ⁊ cū q̄bꝰ fert̄ nasci. Scđm aūt Seruium dicunt̄ oues bidentes q̄si biennes.i.duorū annorū. q̄r talis etatꝭ eligebāt̄ ad sacrificiū.

Bidental.n.t.est locus in quo cadit fulmē An

tiqtus eni dij fecerūt fulmīa vt ppl's pterrit⁹
ad honorē deoꝝ sacrificaret oues. iumenta ꝛ
alia sacrificia. vt hꝫ in scolastica hystoria. sic
dictus a bidētibus ibi sacrificatis vel aliqd
fulmīe pcussum. Persi⁹. Triste iacens lucis
euitandumq; bidental. vel dicitur locus vbi
oues mactantur.

Biduū. n. s. dr̄ quasi duoꝝ dierū spacium.

Biennis cō. t. ꝛ hoc ne. i. duoꝝ annoꝝ. Inde hoc
bienniū. i. spaciū duoꝝ annorum.

Bifarius. a. uꝫ. i. duplicit̄ loquēs. vir biliguis
q duas nouit linguas. vel duplex ꝛ fallax. q
aliud hꝫ in corde q̄ꝫ fatur in ore vl' q nunc di
cit hoc ꝛ nūc aliud. ꝛ dr̄ a bis ꝛ for. a q etiam
trifarius a. um. q̄drifarius. a. um. multifari⁹
a. um. ꝛ sil'r ea expone sicut bifarius.

Bifax acis cō. t. q duos habet obtuitus.

Bifidus a. ū. in duas ptes fissuꝫ. ꝛ dr̄ a bis ꝛ fi
dus. a. um. qd̄ nō ē in vsu: ꝛ deriuat̄ a findo
dis ꝛ scribit̄ p vnū f. bifidus: trifidus: bifa/
rius trifarius ꝛ hmōi. qꝛ corripiūt primā.

Bifiniū. n. s. est locus vel diuisio inter duos fi
nes: sicut trifiniū dicim⁹ ꝛ q̄drifiniū ꝛ diuer/
sifiniū. i. diuisio inter diuersas terras vel lo/
cus inter diuersos fines. scilicet vbi diuersi
fines conueniunt.

Bifores riū. f. t. pl'is numeri dicunt̄ ianue q si
mul claudunt̄. ꝛ in claudendo se mutuo tan
gunt: vel dicunt̄ duplices value qꝛ bina fora
mina faciūt. Unde Ouidi⁹ Argenti bifores
radiabāt lumine value. Inde hic ꝛ hec bifo/
ris ꝛ hoc re. id ē duplex.

Biformis. cō. t. ꝛ hoc me. i. duaꝝ formaꝝ. sicut
triformis trium formaꝝ.

Bifrons. n. t. dicitur Ianus ꝛ dr̄ a bis ꝛ frons
qꝛ duas hꝫ frontes hoīs. s. añ ꝛ retro.

Biga ge. f. p. q et biiuga ge. dr̄. vl' ꝑm alios bi/
ges gis. ē currus duaꝝ rotaꝝ a duob⁹ equis
tm̄ tractus. Et biga ꝓprie ē lune ꝓpt̄ duas p
prietates. s. qꝛ crescit ꝛ decrescit. Triga plu/
tonis. qꝛ capit hoīes de trib⁹ etatib⁹. s. pue/
ricia iuuentute ꝛ senectute. Quadriga solis
ꝓpter q̄tuor tpa anni q facit vicinitate et re/
motione sua scꝫ ver estatē. autumnū: hyemē
vel ꝓpter quatuor ꝓprietates q̄s habet ī die.
Rubet enī in mane: splendet in tercia: calet ī
meridie: tepescit in nona. Seiuga currus io
uis a sex ꝛ iugo. qꝛ a sex equis trahit̄. Et at
tribuit̄ ioui. vtpote summo deo ꝑm poetas.
Et ita biga. triga. quadriga dicunt̄ a nume
ro equorum ꝛ iugo.

Bigamus ꝑm Host. dr̄ q diuersis tpib⁹ ꝛ succes
siue duas legitimas habuit vxores. Sed lar
ge ꝛ interp̄tatiue dr̄ q cōtraxit cū corrupta vl'
vidua vl' q duas vxores habuit añ baptismū
vel vnā ante baptismū ꝛ aliā post. vel q casti
tatē ꝓmissam violauit. vt subdyacon⁹ vl' mo
nachus q ꝯhit de facto. cū de iure non possit
vel q vnā de iure alterā de facto. vl' qui de fa
cto duas ducit vxores. vl' q vxorē adulteram
postea scienter cognoscit. Nā nō pōt promo
ueri ad sacros ordines cui⁹ vxor adulterata
est. etiā si eā virginē duxerit. dū post adulte/
riū eā cognoscit. al's secus. xxxiiij. di. si cuius
vxorē. Scōm tñ quosdā indistincte bigamus
censet̄. etiā si ignorāter cognoscat eā sicut q
publicā pniam egit. Et dr̄ bigam⁹ ꝑm Inno.
iuxta vulgare ꝓuincialiū q̄si bisgam⁹. i. stul/
tus vel fatuus. qꝛ ibi stultus dr̄ gamus. Vel
dr̄ a bis a gamos vxor. q̄si hō bine vxoris vl'
bini cōiugij. Et lꝫ bigam⁹ ad sacerdotium p
moueri nō possit tñ ī necessitate ordinat̄ ī sb
dyaconū. xxxiiij. di. subdyacon⁹. Et nō est bi
gam⁹ ille q cōtrahit cū vidua si ē incognita.
c. debitū de biga. Nec ē bigam⁹ ꝯtrahēs cuꝫ
vnica ꝛ ꝟgine. de cle. cōiuga. c. sane.

Bigamia est triplex vnavicꝫ q̄si q̄s duas vl' plu
res hꝫ vxores. Alia cum q̄s cōtrahit cuꝫ cor
rupta. Tercia q castitatē ꝓmissam p votū so/
lenne violat. vl' qui scienter cognoscit vxorē
adulterā ꝛ cū talibus nō dispensat̄. Et q ta/
les ordinat ꝓuatur officio ꝛ ptāte ordinandi
Sil'r ordinat⁹ tali ordīe ꝓuat̄. vt no. e. ti. cij.

Bigens tis. o. t. qui ex duab⁹ gentibus est na
tus sicut ex patre tusco ꝛ matre franca. et di/
citur a bis ꝛ gens.

Bigenus a. um. pe. cor. dicitur a bis genus. Et
dicuntur bigena animalia que ex diuersis ge
neribus nascuntur. vt mul⁹ ex equa ꝛ asino.
burdo ex equo ꝛ asina. musino ex capra ꝛ ari
ete ꝛ musinus est dux gregis ꝑm Hug.

Bigermen. n. t. i. seges. vel legumen ex duob⁹
germinibus commixtum.

Biiuga ge. f. p. i. biga.

Biiugus a um. vel biiugis gis. cō. t. ꝛ hoc ge. ī
eodem sensu ꝛ substantiue declinata inueni/
untur hic biiugus gi. ꝛ hic ꝛ hec biiugis gis
ꝛ dicuntur biiugi vel biiuges equi q trahūt
bigam. vel qui duo sunt ad iugum. ꝛ ꝑm hoc
componitur biiugus vel biiugis. a bis ꝛ iu/
gum. ꝛ cor. pe.

Bilanx cis. f. t. i. libra statera. a bis ꝛ lanx quasi
habens duas lances.

Bilibris. cō. t. ꝛ hoc re. i. duaꝝ libraꝝ pond⁹ vl'
mēsura ꝑm Hug. ꝛ ꝓdu. li. sicut libra. Apoc.
vj. Bilibris tritici denario vno. Pap. Xo di
cit q bilibris ē sextari⁹ bis assumptus.

Biliguis. ꝯ. t. ꝛ hoc gue. dr̄ a bis ꝛ ligua. sic trili
guis a tri ꝛ ligua ꝛ dr̄ q duas aut tres liguas
nouit: vl' q duab⁹ vl' trib⁹ liguis loq̄t̄. ꝛ p sili
tudinē biligues ꝛ triligues dicūt̄ fallaces ꝛ
duplices. q aliō hñt ī corde. ꝛ aliō ī ligua. vl'
īstabiles q nūc hoc habent ī ligua. nūc illō. vñ
Grecista. Duplicis ac cordis hō dr̄ eē biliguis

Biliosus. a. um. q frequēter irascit̄. ꝛ sp est tri
stis ab humore qui bilis dicit̄.

Bilis. m. t. i. fellis ꝛ ire sedes. vl' ex fell' cōmoti
one ꝓcedens amaricatio ꝛ ponit̄ q̄nq; p ipo

felle. ⁊ ꝑ quolibet nigro ⁊ malo humore quãcꝫ ꝓ ira. Vñ Persiꝰ. Turgescit vitrea bilis.

Bilix.f.t.i.lorica q̄ cõtexit̃ duobꝰ licijs accumulatis.texit̃ eñ̄ ponẽdo liciũ sup liciũ ⁊ d̃r a bis ⁊ liciũ.cũ q̄ cõponit̃ etiã tris.vt triliciũ ⁊ est lorica q̄ tribꝰ cõtexit̃ licijs.Et h̃ bilix cꝭ ⁊ hec trilix cis.i.pannꝰ tribꝰ simul aggregatim cõtextus. Jñ hic ⁊ hec bilicis ⁊ hoc ce. ⁊ hic et hec trilicis ⁊ hoc trilice.

Bimartus.m.s.i.bigamꝰ.q̄ bis fuit maritus ⁊ dicit̃ a bis ⁊ maritꝰ.q꞉ bis marcuit. Luxuria eñ̄ facit marcere hoĩem. Jñ bimartia.tie talis ꝓprietas.

Bimarus cõ.t.⁊ hoc re.i.duo maria vel inter duo maria existens.

Bimatꝰ us.ui.i.spaciũ duoꝝ annoꝝ.s. biennium.⁊ d̃r a bimꝰ a.um.qḋ cõponit̃ a bis ⁊ annus.⁊ d̃r ille q̄ est duoꝝ annoꝝ.sicut trimus q̄ est triũ annoꝝ.⁊ sic de alijs. Jñ bimulꝰ a.ũ dimi.a bimꝰ.Cũ aũt d̃r in euangelio a bimatu ⁊ infra.hoc põt exponi duplicit̃.vno modo vt infra dicat ordinẽ tp̄is. Ordo aũt tp̄is est ꝙ p̄teritũ tp̄s prius est q̄ p̄ñs. ⁊ presens q̄ futurũ.⁊ nõ ecõuerso.Et tũc a bimatu ⁊ infra.valet tm̃ sicut ab infantibꝰ duoꝝ annoꝝ vsqꝫ ad pueros vniꝰ anni. Alio mõ exponit̃ a bimatu.i.a pueris duoꝝ annoꝝ vsqꝫ ad pueros q̄nqꝫ annoꝝ ita ꝙ infra dicat ordinẽ numeri q̄ est ꝙ numerꝰ minor p̄cedat maiorem ⁊ nõ econuerso.q̄re duoꝝ annoꝝ erant pueri q̄s Herodes occidit.⁊ deinde vsqꝫ ad q̄nqꝫ. ⁊ q̄ q̄tuor annos habebãt etiã numerũ duoꝝ annoꝝ in se habebant ⁊ non econuerso.

Bimensis.cõ.t.⁊ hoc se.i.duoꝝ mensiũ.qḋ aliter bimestris stris dicit̃.

Bimeter.a.ũ.pe.cor.vbi sunt duo metra a bis ⁊ metrum.

Bimus a ũ.i.duorũ annorũ.a bis ⁊ annꝰ. Vñ Grecista. Est geminus binꝰ anni gemini q̄ꝫ binus.

Binoctiũ.n.s.i.spaciũ duaꝝ noctiũ ⁊ d̃r a bis ⁊ noctiũ.ꝙ antiq̄ olim dicebant hoc noctiuꝫ vel a gtõ pl̃i de nox noctis.

Binomen.n.t.i.duo noĩa. Jñ hic ⁊ hec binomis ⁊ hoc me.q̄ hꝫ duo nomina.

Binus a.um.nomen distributiuũ.qḋ in singulari tantũ valet quantũ duo.vt Bina lectio id est due lectiões. Sed in plurali tenet̃ distributiue ꝓprie vt isti comedũt bini. Et q̄nqꝫ tantũ valet in pl̃i quantũ in singulari. vt vidi binos homines.i.duos.⁊ d̃r a bis ⁊ vnus Jñ binariꝰ a. um.adiectiue.

Bios.i.vita.

Biothanatus.m.s.d̃r ille q̄ est bis mortuꝰ vt Lazarus.⁊ d̃r a bis thanatꝰ.qḋ est mors vel mortuꝰ.⁊ põt esse adiectiuũ s̈m Hug. Pap. xo dicit. Biothanatꝰ.i.bis mortuꝰ duplicit̃ damnatꝰ. Vñ in vita sancti Andree legit̃ ꝙ andreas inter biothanatos sepultus fuit .i. inter damnatos corpore ⁊ anima. Al' biothanatus.i.fatuus. Unde legit̃ in passione sancti Prothasij. Uis biothanatus fieri sic̃ frater tuus.i.fatuus.

Bipennis.f.t.i.securis q̄ duas pennas habet Hec etiã dolobra dicit̃ s̈m Pap.⁊ cor.primã. Vñ Uirgi.quarto geor. Uersata alias vrge sata vel validã in vites mollite bipenneꝫ Hug. aũt dicit ꝙ cõponat̃ a bis ⁊ penna. et dicit̃ hic ⁊ hec bipennis ⁊ hoc ne.quia duas habet pennas.s.ante ⁊ retro.

Bipes cõ.t.i.duas habens pedes. cõstructiõe tñ põt esse generis om̃is.

Biplex.o.t.dicit̃ a bis ⁊ plica.cũ quo etiã cõponit̃ alter.⁊ d̃r hic ⁊ hec ⁊ hoc altriplex in eodem sensu.s.duplex animo fraudulentꝰ. ⁊ vtrunqꝫ cõparat̃. Jñ hec biplicitas ⁊ altriplicitas.i.duplicitas.fraudulentia.

Biremis.f.t.d̃r nauis bina remigatione vl' nauigatione agitata.vel dicit̃ nauis que habꝫ duos ordines remorum.

Birrhatus a.um.birrho indutus.

Birrhia rie.ꝓprium nomen viri.⁊ dicit̃ a birrhum.id est grossum vestimentum.quia birrho ⁊ viriliter indutus erat.vel birrhia quasi virroia.b.in.u.conuersa.quia viriliter cõsulebat domino suo.

Birrhosus a.um.⁊ birrhatus a um.id est birrho indutus.

Birrhum.n.s.i.grossum vestimentũ ⁊ d̃r a greco. Nam birrhum greci dicunt tlibrum.

Byrsa.f.p.i.cloaca vl' coriũ bouis. Vñ ⁊ cartago olim dicta est byrsa.q꞉ circũdata fuit corio bouis. Jñ byrsus a.ũ.i.rufus vl' niger

Bisamis.m.t.q̄dam fluuiꝰ currens circa ianuam.a bis ⁊ amnis.q꞉ duo amni vl' amnes intrant illum fluuium.

Bislongꝰ a.ũ.quasi tantũ bis longus.

Bispilus li.vbi mortuus portat̃.

Bisse sunt partes assis.⁊ continet octo vncias nec dicit̃ ad respectum totius.cum nec duplicatus reddit suum totum.⁊ dicit̃ a bes. id ē octo vncie. Et a bisse dicit̃ bisextus quia ex bisse.i.minutis colligit̃.vel dicit̃ a bis ⁊ sextus.quia sextus dies ante Kalẽ.Martij bis computat̃ eo anno.vt di.Hug.et in sequenti die celebrat̃ festum Mathie.⁊ eius vigilia in die precedenti. Unde Bissextũ sexte martis tenuere Kalẽde. Posteriore die celebrãtur festa Mathie.

Bissyllabus.a.um.i.dictio constans ex duabꝰ syllabis.vt homo.

Byssus.f.s.genꝰ lini candidissimi ⁊ mollissimi.⁊ nascitur in egypto. Jnde byssinꝰ a.um. de bysso existens.vt vestis byssina.i.candida facta ex bysso.

Bistardus est nomen auis.ein trap.

Bithalassum.n.s.dicit̃ vestigiũ in luto p̄ssum vel concursus duorũ mariũ.s.locus vbi duo

maria cōcurrūt. a bis ⁊ thalassum qđ ē mare vñ Act. xxvij. Et cū incidissemꝰ ī locū bitha lassum. impegerūt nauē. Vñ. Cōcursū mariū binoꝝ dic bithalassum.

Bitidꝰ a. ū. i. biformis vl' q̄stū ad corpꝰ vl' q̄stū ad aīam. ⁊ đ a bis ⁊ idea qđ est forma.

Bithinia. f. p. asie minoris ꝓuincia.

Bituligo. f. t. dicit' vimen minutum quod cre/cit in bitumine.

Bitumen. n. t. est quoddā genꝰ t're vtile ad cō pages nauiū. qđ ⁊ glutē đ. ⁊ abūdat ī aspal to lacu iudee. Vl' vt dicit glo. Geñ. vj. Bitu men est gluten feruentissimū q̄ lita ligna nul la violentia solui possunt ⁊ ꝓd. tu. vl' est viscꝰ q̄ fit de sepo cera ⁊ resina. q̄ valde est necessa rius ad cōpages nauiū. vñ aurora. Arcam li niuit ponendo forte bitumen Jñ bituminеꝰ a. um. i. exñs de bitumine. ⁊ bituminatꝰ a. ū. id est litus de bitumine.

Biuira re. f. p. q̄ duos hꝫ vel habuit viros. id ē maritos. a bis ⁊ vir.

Biuiū. n. s. dicit' locus vbi due vie cōueniunt vl' cōcurrunt. Jñ biuialis. cō. t. ⁊ hoc le. i. ad biuiū ꝑtinens.

Byzantiū vel byzante olim dicta est cōstanti/nopolis. Jñ byzantiꝰ a. um. ⁊ byzanteus a. um. i. constantinopolitanꝰ. Hinc etiā adhuc moneta istiꝰ ciuitatis dicit' hic byzanteꝰ vel hic byzantius.

B ante L

Blandꝰ a. ū. i. mitis vel lenis in verbis. Jnde blandicia cie. ⁊ blandicies ei. i. adulatio. Jñ blandulꝰ a. ū. i. aliq̄ntulū blandꝰ. qđ ⁊ blan/dicellꝰ a um. Jñ ⁊ blandicella dicunt' verba diminutiua. ⁊ blandiciosus a. um.

Blas tis. i. stultus vel insipiens.

Blasphemia mie. Et pl'r blasphemie arū. i. de/tractio vl' vitupatio. Vñ Prudentiꝰ in sicho machia. Nō tulit vlterius capti blasphemia monstri. Virtutū regina fides Et est blasphe mia irreligiosa rep̄hensio vel detractio. vitu peratio. Blasphemꝰ xo est maledicꝰ detra/ctor vl' vituperator: ⁊ est adiectiuum ⁊ ꝓdu. phe. ⁊ đ a blas qđ est stultus ⁊ femina. Nā feminarū est rē stulte blasphemare. Et ꝓprie blasphemare est iniuriam deo irrogare

Blasto blastonis. m. t. i. cubicularius siue ho/spitalarius.

Blata. f. p. est quoddā aīal tm̄ de nocte ambu lans vñ ⁊ lucifuga đ. q̄ cōprehēsa manu tin git. Alij dicūt ꝙ sit vesꝑtilio. Quidā dicunt ꝙ sit genꝰ muris in subterraneis habitās ca uernis. Jñ hec blata te. i. purpura eiusdē a/nimal' colorē imitans. Jñ blateꝰ a. ū. ⁊ hic ⁊ hec blatealis ⁊ hoc le. i. purpureꝰ vl' talis co lor. s. blauiꝰ. Jtē la blata te. ꝓ aīali đ h' bla/tea tee. i. illud qđ de calciamentoꝝ soleis era dit'. vl' lutū ex itinere in calciamētis collectū

Blatera. f. p. i. sonus ranarum.

Blatus. m. s. đ stultus vl' insipiens.

Blennꝰ. m. s. ⁊ blenno onis. in eodē sensu id ē stultꝰ vl' hircosus ⁊ impudicus.

Blesus a. ū. đ q̄si fresus. q: verba frangit non bene ea ꝓferens.

B ante O

Boa vl' boas đ q̄dā serpens q̄ valde ꝑsequit' boues. Nā plurimo lacte riguis vberibꝰ se ī/nectit. ⁊ sugens interimit. đ boas a boū de/populatiōe. Boa etiā đ tumor crurū ī vnū collectus. ⁊ rubor ⁊ etiā lutū đ boas.

Boanerges interpretat' filiꝰ tonitrui. Sic di/cti sunt Johēs euāgelista ⁊ Jacobꝰ frat' eiꝰ q: magna intonuerunt. s. Johannes. Jn ꝑn cipio erat verbū ⁊c̄.

Boariū. n. s. đ locꝰ vbi vendunt' boues.

Boatꝰ us. ui. i. mugitꝰ boū. vel vox plena.

Bobicinator. cōuiciator. tricosus ⁊ inconstans

Boema. n. s. i. boatus. sonus. strepitus.

Boetes tis. f. t. vl' boete. ē stella fixa in polo ar tico antecedēs istas stellas q̄ apparēt facere figurā currꝰ in celo. ⁊ est circa temonē. ⁊ ista etiā arctophilax đ fm̄ Grecistā. vel potiꝰ su mit' ꝓ signo. Cōtinet eñ plures stellas. s. xij ⁊ sequit' plaustrū quasi bubulcus.

Boeti legistaꝝ. adiutores eoꝝ s' q̄ rōnes publi cas discutiunt. Boete eñ grece latine đ ad iutor fm̄ Accur. C. de ta. scri. ⁊ boe. li. x.

Boetiani heretici a boetio sunt vocati. Jdēq̄ꝫ eunomiani ab eunomio q̄dā dyaletico eiꝰ di scipulo. ex cuiꝰ noīe magis īnotuerūt dissimi lē p̄ri asserētes filio. ⁊ filio spm̄sctm̄ dicūt eti am nulli imputari pctm̄ in fide manentiū.

Boetius ꝓprium nomen cuiusdam theologi ⁊ phi. ⁊ dicitur a boetes.

Boglossa. vide infra in buglossa.

Boia boie. fe. p. dicitur torques damnatorum. quasi iugum in boue.

Bois grece latine đ' bos fm̄ Pap̄.

Bole. i. sententia vel veritas.

Boletus. m. s. est genus fungi. Unde Boleti leti causa fuere mei. Et sunt plura noīa ideꝫ signantia. scilicet Asparagus. boletus. fun/gus. tuber.

Bolis idis. m. t. ē massa plumbi quā naute mit tunt in mare ad expiendū ꝓfunditatē maris Vñ Per bolidem plumbi dic massam signa/nari. Per quam naute solent maris explora re profundum.

Bolus. m. s. i. morsellus vl' bolus iactus. ⁊ di citur a bene vel bonus.

Bombix. m. t. đ a bombꝰ. Sūt aūt bombices xmes ex q̄ꝝ egestiōe efficit' ip̄a lana serici. vl' vt dicūt bombatie ꝯficit'. Generāt eī ex se lō gissima fila vñ purpura ⁊ hmōi texunt'. Jnde bombicinū q̄ noīe ip̄a lana vocat' an̄q̄ꝫ texit' ⁊ textura que fit inde. A quo etiā bombicinꝰ

a.um.pe.cor.i.aliq̄d factū de serico. vt fila. ꝛ ꝑdu.pe.ꝙ aūt Juuenalis corripit eaꝫ ibi. Quarū delitias pann⁹ bombicin⁹ vrit.licētia poetica fuit.

Bombicinator đr aliquis faciens bombicinū vel purpuram.

Bomb⁹ a boo as.i.son⁹.a quo bombico as.i. bombos facere vel clamare.ꝛ ꝓprie est apuꝫ quando clamant suo modo. Jn̄ hec bombizatio onis.ipsa vox apū. Jnuenit̄ etiā bombus pro sono culi.

Bon⁹.a.ū.est primitiuū.vl̓ pōt deriuari a venus.ꝛ đr bon⁹ quasi ven⁹ a venustate corporis.ꝛ postea trāslatū est ad aīaꝫ. eū em̄ bonū dicim⁹ cui nō ꝑualet malū.eūq₃ optimū qui peccat minimū. Jn̄ bonitas tatis.

Bona eoꝝ q̄ sibipsis mortē cōstituūt seu infligūt si hoc faciūt ex impatiā doloris vl̓ ob pudorē honoris alieni.tūc nō auferūt̄ bona heredib⁹. Si aūt faciūt ex ꝯscientia delicti.s. si aliq̄s infligit sibi mortē ideo. qꝛ erat delictū vel crimē ob qđ nō erat bona publicāda.puta furtū.hoīcidiū vl̓ hmōi.tūc auferūt̄ bona heredib⁹. Jtē si erat crimen c⁹ accusatio poterat inchoari post mortē.vt repetundaꝝ peculiat⁹ ꝛ lese maiestatis.tūc etiā auferuntur bona heredib⁹. Si aūt accusatio nō poterit inchoari post mortē. nō auferunt̄ sibi bona nisi adiudicauerit sibi post mortē postq̄₃ fuit in scelere deprehēsus.ff.de bo.eoꝝ q̄ an̄ sen. mor.sibi cōsci.

Bona libertoꝝ. Patron⁹ succedit in bonis liberti.in tercia ꝑte addita locupletate hereditatis liberti.vl̓ ab vno ex heredib⁹.ꝛ nō relictis filijs a liberto.vl̓ etiā relictis ꝫ ingratis vt nō possint arguere testamenta suoꝝ parentū inofficiosa. Locuples aūt hereditas vocatur si est maior centū aureis.vt dicit Azo in sum.C.de bo.liber.ꝛ iurepa.

Bona materna ꝛ materni generl̓ sc̄ illa que ex matre ꝛ auia debent̄ filijsfamilias vl̓ etiā emācipatis deferunt̄. Et qn̄q₃ ꝓ nepotib⁹.puta res auie ipsoꝝ.

Bona ciuitatis abusiue publica dicta sūt. Sola em̄ publica sc̄ q̄ ppl̓i romani sunt. vt.l.bona.ff.de ver.sig.

Bona dicunt̄ sic a beando.eo ꝙ beant.i.beatos faciunt vl̓ ꝓsunt. Nā beare idem est qđ ꝓdesse ꝛ qđ prodest beat.l.bonoꝝ.ff. de ver. sig. Sumit̄ aūt hec dictio ꝓ omni bono vtili delectabili vel honesto.spūali vel temporali Jn iure autem hec dictio bona in plurali et neutraliter signat res nr̄as q̄ sūt in dn̄io nostro vel quasi.vt in dicta.l. bonoꝝ. Et ipsas res ex suo ꝓprio significato cōiter accepto signat deducto ere alieno.qn̄q₃ aūt non deducto significare cōcludit̄.

Bonoꝝ possessor đr ille q̄ de iure pretorio alteri succedit.qꝛ bonoꝝ possessiones a ꝑtore sc̄ inuente. Et est dr̄ia inter bonoꝝ possessorē ꝛ heredē.qꝛ bonoꝝ possessor de iure ꝑtorio succedit.ꝫ heres de iure ciuili.

Bonorūpossessio ponit̄ ꝓ vna dictione ꝫ₃ azonē.ꝛ signat ius recipiendi ꝓsequendiq₃ ꝛ retinendi illud qđ in bonis illi⁹ erat cui succedit de iure ꝑtorio. Et differt a petitiōe hereditatis.q̄ est de iure ciuili.vt insti. ꝛ.ff. ꝑall. Jtē est ius qđ ꝓsequimur. Et in hoc differt ab actōe hereditatis vniuersali.s.possessorie hereditatis petitione. Et qn̄ ponit̄ ꝓ vna dictiōe signat hoc ius. Si aūt đr possessio bonoꝝ ꝛ sunt due dictiōes.tūc signat factū. Diuidit̄ aūt bonoꝝ possessio.qꝛ alia est ordinaria.alia extraordinaria. Alij diuidūt bonoꝝ possessionē in has spēs.s.bonoꝝ possessionē ꝫm tabulas testamenti quā ꝑtor dat liberis a patre in testō iniuste ꝑteritis.ꝛ bonoꝝ possessionē ꝯ tabulas testamenti.ꝛ est quā ꝑtor liberis pollicet̄. Bonorū possessiones extraordinarie sunt due ex testamento.s.ꝫm tabulas ꝛ ꝯ tabulas. Et quatuor ab intestato.scꝫ bonorū possessio.vn̄ liberi.ꝛ dat̄ filio emancipato.qn̄ pr̄ decedit abintestato. Et bonorū possessio vn̄ ꝯgnati.ꝛ dat̄ his q̄ ꝑ femineū sexū sc̄ cōiuncti. Et bonoꝝ possessio vn̄ agnati ꝛ dat̄ ꝓximis cognatis cōiunctis ꝑ virilē sexū post liberos. Et bonoꝝ possessio vn̄ vir et vxor.ꝛ dat̄ viro muliere ab intestato decedēte.agnatis vl̓ cognatis nō existentib⁹.vl̓ ecōuerso mulieri. viro ab intestato decedente. agnatis et cognatis nō existentib⁹.

Bona vacare.est ipsa dn̄m non habere.

Bonefidei possessor est q̄ credit se aliquā rē iuste retinere. Sꝫ malefidei possessor ē q̄ iiuste scit se aliquā rem possidere.vt in reg.possessor.de re.iuris.li.vj.ꝛ insti.de vsuca.ꝑ totū.

Bonefidei emptor dicit̄ q̄ ignorauit rem alienam esse vel putauit venditorem habere ius vendendi.s.esse ꝓcuratorem vl̓ tutoreꝫ.ff.de ver.sig.l.bonefidei.

Bonosiani heretici a Bonosio quodā epō exti produnt̄ q̄ xp̄m dei filiū adoptiuum nō ꝓprium esse asserunt.

Boos interpretatur in quo fortitudo vel robur est.

Boreas ree.f.p.quidā ventus est.ꝛ cor.ꝑmā. Vn̄ Ouidius epi. Jllic me teneas boreas vbi dulce morari est.

Borith herba fullonū est de qua panes faciūt q̄s herbaticos vocant.ꝛ siccāt illos.hn̄tq₃ ꝓ sapone ꝫm Pap̄. Scđm aūt Hiero.sup Hieremiā hebraicū est.ꝛ est q̄dam herba quā septuaginta interꝑtes dicunt herbā fullonum q̄ in palestina in humidis ꝛ in virentib⁹ locꝭ inuenit̄.ꝛ eandē vim habet quā ꝛ nitruꝫ ad lauandas vestes.

Borago.f.t.quedam herba.

Bos.cō.t.est animal quadrupes domesticum

aratro aptũ: ⁊ dꝛ bos q̄ſi bonꝰ opatoꝛ ſoni. ⁊ eſt etymoľ. nõ cõpoſitio. Et deberet facere ge nitiuꝰ bois: ſ; interponiť u: ⁊ dꝛ bouis cauſa euphonie. gtũs pľis facit boum: ⁊ dtũs ⁊ ab latiuꝰ bobus. Unde Uirg. Leta bouȝ paſſim campis armenta videmus. Et no. ꝙ bobꝰ ꝙ amiſit in ſyllabis recupauit in tpibus. Unde licet bouis ⁊ boue coꝛripiũt pmã. qꝛ Ouidiꝰ Nõ boue mactato celeſtia numina gaudẽťta mẽ bobus etiã pducit. Unde idem. Non pfe cturus litoꝛa bobus aras.

Boſſoꝛus. m. s. pe. coꝛ. i. illud mare p qd̃ tranſijt Myo in ſpecie bouis. vel p qd̃ Jupiter in ſpecie thauri deulit europam. Idẽ ⁊ alio nomine pontides dꝛ a trãſitu ponti. Inueniť etiã buſſoꝛus ⁊ pontides p noĩe cuiuſdam ſtelle. Sumiť etiã p via quã vadunt boues ad campum p nutrimento.

Boſſeqnus pe. coꝛ. i. bubulcus quaſi ſequens boues in cuſtodia vel quouis alio modo.

Boſtar. n. t. pe. p. eſt locus vbi boues ſtant ſc; ſtabulum. Diciť etiã boſtar locus vbi coꝛpa boum cremanť. Et inueniť h̓ boſtar ris. pe. coꝛ. ppriũ nomẽ viri ⁊ primitiuum.

Botrio onis. m. t. qd̃ exijt de ſarmento quãdo turgeſcit: ⁊ quod dependet de cingulo.

Botrus tri. f. s. ẽ id qd̃ ẽ in acino. ſ; poniť quã doq; pro acino. qñq; p vua. qñq; p racemo. Inuenitur tamẽ aliqñ in. m. g. Unde. Deuť. xxxij. Botrus amariſſimus.

Bouariũ vľ boariũ. n. s. locꝰ vbi vẽdũť boues

Boucida cõ. t. pe. pdu. qui vel que cedit boues id eſt macellarius.

Bouilla le. f. p. eſt locus vbi venduntur boues vnde. Perſius. Accedo bouillas. Uel bouille arũ: quidã locus iuxta romã vbi boues vẽdebanť vľ vbi boues tm̃ ſacrificabanť iuxta preceptum Minerue.

Bouinꝰ a. um. res bouis vel ad bouẽ ptinens. Bouinꝰ etiã vt dic̃ Pap̃. i. boui ſimilis.

Bouiſcida. cõ. p. i. qui ſcindit boues. ſ. macellarius.

B ante R

Brabantia. f. p. quedã prouincia.

Brachale. n. t. id eſt lumbare. et dicitur a brache arum.

Brachatus a. um. qui indutus eſt bracha. Unde brachata diciť quedaȝ regio gallie. ſ. que adiacet rheno. quia ibi homĩes vtunť laxis brachis.

Brache. arꝫ. pľis nu. ſunt indumenta quibꝰ verenda coꝛpoꝛis velanť ⁊ tegũť. ⁊ diciť a brachos quod eſt breue. quia breues ſolent eſſe. non enim ſolent habere tibialia. ſed extendũtur ſolummodo vſq; ad genua.

Bracheũ. vadũ et dꝛ a brachos. i. breue.

Brachile lis. i. lumbare. brachile etiam diciť cingulum renum.

Brachilogia. f. p. eſt quedam figura locutiõis et fit cum plura ſub paucis verbis comprehẽdunť. vt vrit amor paridem. nuptaȝ rapit. armat atridẽ. vltro pugnať. fit machina. troya crematur.

Brachis. f. t. diciť inferioꝛ pars circuli.

Brachiale lis. n. t. diciť torques in brachio ſiue brachij quoddam oꝛnamentũ quod ⁊ dextrocheriũ ſiue dextrochiriũ diciť

Brachiũ. n. s. dꝛ a bari qd̃ eſt forte vľ graue qꝛ ceteris mẽbris fortiꝰ ẽ. Jñ brachiolũ. i. pũũ brachiũ. ⁊ brachiatꝰ a. um. i. habẽs brachia. Et nota ꝙ ſũt multe ptes ĩ brachio. nã ibi eſt torus ſiue muſculus cubitꝰ ⁊ vlna. ⁊ ala ſiue aſcella. ſiue ſubhircus ⁊ lacertꝰ Et lacertꝰ eſt ſupioꝛ ps vel ipm totũ brachium. et dꝛ a lacero as. qꝛ lacerti vidẽť eſſe lacerati a toto coꝛpore. Jnde lacertoſus. a. um. i. fortis q̄ magnos et fortes h; lacertos. Torus ſiue muſculus eſt illa pulpoſa caro que in lacerto eſt Cubitus eſt vſq; ad manũ. ⁊ dꝛ a cubo as. qꝛ hoĩeſ ſolẽt cubare ſup cubitũ ĩ cena vľ dꝛ a cubõ qd̃ ẽ firmũ qꝛ firmũ mẽbꝝ eſt. Ulna ſm q̄ſdã ẽ cubitalis menſura. idẽ. ſ. ꝙ cubitus. ſm alios eſt extenſio vtriuſq; brachij. Ala ẽ iſta pars piloſa ſub bracijs. ⁊ dꝛ ſic quia piloſa ẽ vt ala. vel quia inſtar alarum inde ⁊ brachia emergant vel moueantur. Et eadẽ dꝛ aſcella qꝛ ab hoc loco brachia cilleť. i. mouentur. ⁊ idẽ locus dꝛ ſubhircus. qꝛ ẽ fetidus h; eni ſubtus hircũ. i. fetoꝛem hirci.

Brachos grece. id eſt breue latine.

Brachmane arũ ppľi ſunt Jndie ⁊ declinatur etiã hec brachmana ne. cõ. p. pe. coꝛ

Bractea. n. s. pľis nu. id eſt tenuiſſima auri lamina ⁊ dicitur a bracten greco. quod lamina auri eſt. Jnde hec bracteola. f. p. id eſt parua bractea. Bractea etiaȝ vel bracteola dicitur campanula aurea. Jnde bracteatꝰ a. uȝ. id ẽ bracteis oꝛnatus ſm Hug. Pap̃. vero dicit Bractea tenuis auri lamina alicuiꝰ metalli.

Brantia. f. p. quidam locus iuxta guttur. et vt diciť brantie ſunt fauces. Unde legiť in hyſtoꝛia Thobie ꝙ Thobiam iunioꝛem piſceȝ metuentem prendere iuſſit angelus dicens. Apprehende brantias eius.

Branciola. f. p. i. parua brantia.

Brancus. m. s. id eſt guttur a brachos quod ẽ breue. quia breue eſt ↄ̄tum ad alia membra. Jtem inuenitur hic brancus ci. quedam paſſio ſiue moꝛbus. ſ. p̄focatio faucium frigido humoꝛe. ⁊ tunc dꝛ a brancia cie.

Braueta te cõ. p. pe. p. dꝛ tam victoꝛ ꝙ̄ qui accipit brauium ꝙ̄ qui dat.

Brauiũ. n. s. i. laurea: palma: munus: premiũ. curſus: quaſi parauiũ. i. patũ acq̄ſitũ. vi ⁊ virtute. vel q̄ſi habitauium id eſt habitũ virtute

Bresith.i.liber geneseos fm hebreos.
Breuigerulus pe.cor.id est balulus ⁊ portator breuium.
Breuilogia.f.p.breuis dictio.s.quando aliqs breuiter dicit.
Breuiloquus.a.um.pe.cor.q̄ breuiter loquit̄. Jn̄ breuiloquium.i.breuis locutio.
Breuis.cō.t.dr̄ a brachos qđ ē breue ⁊ compa tur. Jn̄ breuitas tatis. Jn̄ etiā breue uis.n. t.p lr̄is.qđ ⁊ hic breuis breuis inuenit̄. Jn̄ hoc breuiariū.n.s.loc⁹ vbi reponūt̄ vl' repor tant̄ breuia.vl' vbi aliqđ ꝯtinet̄ abbreuiatū Unde quidā liber in quo ē totū officiū diur/ nū ⁊ nocturnium dicit̄ breuiariuȝ. Jtē a bre uis dicitur breuio as.
Bria.f.p.i.mensura quelibet. ⁊ dicitur a bach os quod est breue. vbi eīn nimietas ē ibi mē sura non est. Et bria dicitur terra quedaȝ vbi fiunt boni casei.
Brisca ce.id est fauus Unde mel elicitur. ⁊ di/ citur a brisin.
Briseus. m.s.i.bachus. ⁊ dr̄ a brisin qđ est ex primere vel elicere.qꝛ ille p̄m⁹ docuit exp̄mē ⁊ elicē vinū de vua.lac de māma.mel ō fauo
Brisin.i.exprimere vel elicere.
Brito onis.m.t.pe.cor.in obliqs.vel cō.g. no mē cuiusdā gētis.⁊ dr̄ a brutus. Sunt eī bri tones q̄si bruti.q̄ qdem brutus fuit p̄m⁹ rex britonū.⁊ q̄ p̄mo vna cū eis habitauit illam insulam.q̄ modo vocat̄ anglia. Jdem dicun tur britanni ⁊ eadem causa. Jnde hec britan nia ⁊ britonia. a quo sumitur modo gentile brito ⁊ britannus ni. Et no.ꝙ britanni quā/ doq̄ dicunt̄ anglici.sed cum adiuncto vt fla ui britanni.⁊ raro sine adiuncto. Et quando q̄ dicit̄ quedam insula vltra britannos.⁊ ꝓ prie illi britanni q̄ eandem inhabitant. Sed qui nobis sunt ꝯtigui proprie sunt britones Juuenalis.ꝙ nec terribiles cymbri nec bri/ tones vnq̄.
Bromin interp̄tatur comedere vel consumere.
Bromius.m.s.i.bachus.
Bruchus.m.s.quidā vermis a brachos qđ est breue.qꝛ breuis ē. vel qꝛ durat breuiter. fm Hug. Pap. Ro dicit Bruch⁹ locuste silis.vl' q̄ nondū volat tamen maior.
Bruma.f.p.i.gelu.tp̄s hyemis.⁊ dr̄ a brachos qđ ē breue.⁊ emeras.qđ ē dies. q̄si brachos emeras.i.breues d'es ꝓpter breuitatē dierū q̄ tūc sunt. Et dr̄ bruma matutinale frigus ꝓ prie.qꝛ breuiter durat. Et totū temp⁹ hyema le dr̄ bruma a breuitate dieꝝ. Uel bromin in terp̄tat̄ comedere vl' ꝯsumere. Jn̄ bromi⁹.i. bacchus qꝛ dat appetitū comedēdi. Jnđ hec bruma me q̄si edacitas. qꝛ comedit ⁊ corro/ dit folia arborum vl' qꝛ dat appetitū comedē di. Jn̄ brumani dicūt̄ q̄ hn̄t fastidiūciboꝝ ⁊ inde brumarij in eodē sensu. Jtē a bruma. h ⁊ hec brumalis ⁊ hoc le. vt brumale temp⁹ ⁊ brumosus.a.um.i.immūdus ⁊ frigorosus.
Brunda grece latine cornu vel caput cerui dr̄. Jnde hoc brundusiū.n.s.a situ loci.⁊ est lo/ cus quidā vbi est optimus portus. Uidēt̄ ei cornua cerui ⁊ caput ⁊ figura in dispositiōe eiusdem loci.
Brutus.a.um.i.stolidus.insulsus.stultus. im mūdus. Unde dicim⁹ stultū eē brutū ⁊ irrati onal . Oīne etiā animal irratōnale dr̄ brutū ꝙ aūt dr̄ brutus q̄si obrutus.s.a sensu.qꝛ ca/ ret sensu. Est enim sine ratione Ethymol'. est non compositio.

B ante V

Bubalus pe.cor.bos siluestris ⁊ ferin⁹.a bos. qꝛ silis ē boui. Jn̄ bubula.f.p.ꝓ femia buba li.⁊ bubalin⁹ a.ū.i.bubal⁹ i eadē significatōe scȝ ad bubalū ꝑtinens vel de bubalo existēs Jnuenit̄ etiā bubal⁹ a.um.ij.Reg.vj.
Bubasthis sthis.f.t.dea bubulcoꝝ.
Bubo onis.incerti ge.a sono vocis cōpositum nomē hȝ.ē auis feda ⁊ feralis.onusta quidē plumis.ꝫ graui sꝑ detenta pigricia in sepul/ cris die noctuq̄ versat̄.⁊ sꝑ cōmorans in ca uernis. de q̄ Ouidius. Fedaq̄ fit volucris vēturi nūcia luct⁹. Jgnau⁹ bubo.dirū mor/ talib⁹ omen. Deniq̄ apud augures malū ꝓ/ tendere fert̄. Nā cum in vrbe visa fuerit.so/ litudinem significare dicant.
Bubulcus.m.s.dicit̄ custos boū. sicut subul/ cus custos suum.
Bucca.f.p.i.os. vel oris folliculus vl' inflatio Uel bucca ē nomē ficticiū sumptū ex ꝓprieta te vocis ip̄ius rei.ꝙ aūt dr̄ bucca q̄si bolos. id ē cibos capiēs.etymol'.est non cōpositio.
Buccatus.a.um.qui habȝ buccas vltra modū magnas.
Bucco onis.m.t.verbosator q̄ multū loquitur ⁊ qui multa comedit. Proprie quidem buc/ co dicitur garrulus qui cunctos loquacitate oris non sensu exuperat.
Buccula ⁊ buccella.f.p.tā ꝓ morsella q̄ȝ ꝓ par ua bucca. Buccula etiā dr̄ vmbo.⁊ q̄dam ps galee.s.crista vel conus.vn̄ Juuenal'. Et fra cta de casside buccula pendens. Jtē bucula ꝑ vnū c.i.iuuenca ⁊ tūc deriuat̄ a bos Unde Uirgil'. in p̄mo georg'. Aeria fugere grues aut bucula celū. Pap. Ro dicit. Bucula vac cula a boue dimi.
Buccella.f.p.dicit̄ bucca taȝ ꝓ morsello panis q̄ȝ ꝓ parua bucca.
Buccellarius.m.s.i.gluto.⁊ dr̄ a buccella.
Bucetū.n.s.dr̄ locus vbi boues ciunt̄.i.vocā tur.sicut est stabulum vel pascua vel foruȝ.⁊ dicitur a bos ⁊ cio cis.
Buccina.f.p.i.tuba ⁊ dr̄ a bucca vl' dr̄ a boo as qꝛ sonat.vl' dr̄ buccina q̄si vocina a voce.⁊ ē ꝓ prie q̄ signū dat̄ in hostes. Sed olim pagani agrestes ad oēm vsum buccina ad cōpitavo/

cabāt. Proprie igit agrestib⁹ hoc signū fuit Et differt a tuba in vsu. qz buccina insonans sollicitudinē ad bellū denūciabat. Et tuba p̄liū indicebat. Inde buccino as. i. cū buccina sonare. Inde buccineus a. um. et hic buccinus id ē clamor buccine. et cor. pe. Vñ Virgili. xi. enei. Buccina cū muros varia cingē corona
Buccicen. m. t. pe. cor. i. cū buccina canens.
Bucolicus. a. um. pe. cor. i. bouinus liber de bobus factus vl' tractās. Vñ etplr bucolica corū. ille liber vbi tractat de bobus sm Hug. Pap. vo dicit. Bucolicū carmē. i. pastorale
Bufo onis. m. t. i. rana terrestris.
Buglossa. f. p. ē quedā herba q̄si bouis lingua qz folia asperrima ad modū lingue bouis hz Et Pap. Boglossa p o. in prima syllaba dicit qp sit herba lingua bouina a grecis dicta. qz folia asperrima ad modū lingue bouis habet. Sed macer et medici dicunt vsualit buglossa:
Bulla. f. p. p duo. l. ē tumor q̄ fit in aqua ex pluuia cadente et dr a bullit lis. Inuenio etiam bulla p stella. aliq̄n inuenitur p gemma. aliquādo dr bulla ornamentū equor et nobiliū puero. Solebāt eñ pueri nobiles in signuz nobilitatis deferre quasdā bullas aureas a collo pendentes p quasdam corriolas. Unde tales pueri dicebant bullati. Vñ et quedā vestis et etiā baltheus dr bulla. qz bullis ornat. Et vt generalit dicatur oīa ornamenta aurea vl' argentea q̄ fiunt q̄si inflata bulle dicunt. Et bulla dr etiā quādoqz sigillū qd cere imprimit. Inde bullo as are. i. sigillo. Et a bulla sm quamlibet significationē dr bullatus. a. um. id est plenus bullis. vel ornat⁹ vel sigillatus.
Bullio onis. i. tumor aque bullientis et dicit a bullio is. ire. In bullicul⁹. i. puus bullio Et bulliūculus dimi. i. paruus bullio.
Bullor oris. tumor aque bullientis.
Bumastha. f. p. et hec bumasthe thes. est vit' vl' vua magna in similitudinem mamme bouis et dr a bos. In et dr bumasta q̄si bouis māma
Burdigallis. est quedam ciuitas. a burdus et gallus. quia hunc burdum galli habuerunt prius. Inde hic et hec burdigallensis. et hoc se. aliqs de tali ciuitate.
Burdo onis. ē aial qd ex eq nascit et asina sm Pap. sicut mulus ex equa et asino. et dicūtur talia animalia bigena.
Burgundio onis p noīe cuiusdā gētis. a burgus gi. qz olim deuicti a romanis hoies illi⁹ gētis ab ip̄is romanis p burgos fūt diuisi. et ob hoc burgūdiones dicti fūt. Vñ hec burgūdia. f. p. dr terra illa. Jn mō sumit h et h burgundio gentile. q̄ est de terra illa.
Burgus gi. m. s. i. castrum vel fortalicium. Et castra crebra quidez p limites habitacula cōstituta burgos vulgo vocant. Inde burgarius. a. um. et hic et hec burgensis in eodez sensu. id est castrensis.
Burgulio onis. vel burgulium in eodem sensu dr crinis genitaliū. Vñ Burguliū p̄prie testiculos crescens crinis extat.
Buris. cō. t. dicit longū lignū et curuatū in aratro. vel potius curuatura illi⁹ ligni. et dicit a bos quasi bouis vros. quia curua est ad silitudinem caude bouis. Pap. vero dicit Euris curuatura aratri.
Bursa. f. p. i. marsupiū. et dr a byrsa se. qd est corium bouis. qz de corio fit.
Bursella dimi. i. parua bursa.
Bustari⁹ rij. dicit ille q̄ corpora cremat vl' sepelit. et dicit a bustū.
Busticera. cō. p. dicit q̄ vel q̄ sepulcra struit: et dicit a bustum sti.
Bustifragus. pe. cor. q̄ frangit bustū. id ē sepulcrū. vt spoliet mortuū.
Bustulum dimi. id est paruum bustum.
Bustū. n. s. dr ignis vel lignor strues. vbi corpora mortuor cremant: et dicit bustuz quasi vstum ab vrendo. Et bustū. id ē sepulcrum.
Bustura. f. p. id est sepultura: et dicitur a bustuz qd est sepulcrū.
Bupthalmon dr aliqs habens magnos oculos vt bos. et dr a bus id est bos. et opthalmō oculus. Vel sm Isid. est quidam flos croci similis oculo bouis et a grecis nomen accepit
Brutanicum. n. s. est quidaz liber medicine vel phisice qui et herbariū dicit.
Butyrum. n. s. me. pdu. dr pinguedo lactis et sic deriuat a buto qd est quoddā animal lacte multum abundans. Inuenit tamen me. cor. vnde Virgili⁹. Lac niueū butyrumqz nouum cum melle comedi. Et sic componitur a bos et vter⁹ vel tyrus qd est caseus: et dr butyrū quoddam. qd fit ex lacte.
Buto onis. m. t. est quoddam genus aialis qd valde in lacte abundat et dr a buo is.
Butro onis. m. t. id est iuuenis.
Butus a. um. id. perfusus a buo is.
Buxus. m. s. est quedaz arbor et dr a byxos grece. Inde hoc buxum id est lignum vel fruct⁹ illius arboris: vtrūqz tamen indifferēter iuenitur tam p arbore qz p ligno. Inde etiam buxeus a. um. id est de buxo existens: et hoc buxetū locus in q̄ crescunt buxi.

C ante A

Cath penitentia vel patientia dicitur
Caballus. m. s. i. id ē vilis equus et dicit a cabo. Inde caballin⁹ a. um. pe. pdu. Vel caball⁹ dr q̄si cauallus qz pede cauat terram: vel quia pedem habet cauum: vt dextrarius.
Cabo onis. id est equus castratus.
Cabro. m. t. et scabre⁹ bret. sunt diuersa genera animalia: et dicuntur ambo a cabo. id ē equo

quia de putridis carnibus equorum sepe nascuntur. Pap̄. vero dicit: Cabro vermis dictus a cabone. i. equo. eo ꝙ ex equo creeť sic cabro scribiť sine r. in prima syllaba. Ponit etiā crabro ita ꝙ r ē in pͥma ⁊ scd̄a syllabis vn̄ dicit. Cabro vermis dictꝰ a cabone ex q̄ nascitur. Et hec lr̄a inueniť ī multꝭ biblijs. Deu. vij. Insup ⁊ crabrones mittet dn̄s deus tuꝰ in eos. Quedam aūt biblie h̄nt ibi s. dr̄ scrabrones. ita ꝙ r ē in pͥma ⁊ secūda syllabis. Sꝫ Pap̄. vult ꝙ scabrones scribať sine r in prima syllaba. Unde dicit. Scabrones. i. vespe longiora crura habentes.

Cabul in lingua phenicū sonat displicere. Un iij. Reg. ix. dr̄ ꝙ Hirā appellauit oppida que dedit ei Salomō terrā cabul. q͛ displicuerūt ei. Unde dico cabul terram Salomon quam contulit Hiram.

Cabus bi. dr̄ mensura vn̄. iiij. Reg. vj. Quarta pars cabi. s, stercoris colūbaꝝ. Et vt dicit Josephus hoc cōdiebant cibos ꝓ sale. Item in hystorijs dr̄. Tradūt quidā noīe stercoris dici vesiculā colūbe in q̄ recipiebanť grana de foris allata. Unde. Est mensura cabus. caro vermibus apta cadauer.

Cacabus. m. s. pe. cor. i. lebes a sono feruorꝭ dictus. Feruēdo eī exp̄mit hūc sonū ca. ca. ca. ſm Hug. Unde. In nr̄o cacabo ꝑpť pulmēta cacabo. Pap̄. xͦ dicit. Cacabꝰ vas de terra ⁊ etiā de eramēto. Unde Desipis in cacabuꝫ si frustra remorsa retrudis.

Cacephaton. i. turpis sonus. a cacos ⁊ phone qd̄ ē sonus vł turpis flatus. In̄ cacephatꝰ. i. turpis sonꝰ vel turpis flatꝰ qd̄ ⁊ alio no m̄e dr̄ cacophonia. i. cacephaton.

Cacethes this. m. t. i. malus mos. ⁊ dr̄ a cacos ⁊ ethis qd̄ ē mos. Un̄ Iuuenalis. Insanabile multos scribendi cacethes.

Cacexia xie. vel cacosia dicitur grece mala vexatio. quedam passio est. ⁊ diciť a cacos et oxi qd̄ est acutū. vel ethis quod ē mos q̄si acutū malum vel malus mos. ſm Hug. Pap̄. vero dicit Cacexia nomē sumpsit a corpis habitu Nā grece malū vel vexatio diciť. Fit eī intēperantia egrotantis vel medicantis.

Cachinnus. i. risus inutilis et immoderatus dr̄ a cachinnor naris. vel cōponiť cum con. ⁊ cygnus qui est albus vt nix ꝑpter dētes q̄ videntur albere in risu.

Cachinnator. ⁊ cachinno onis. idē. s. derisor.

Cacodemon onis. i. malus angelus quasi malū sciens. a cacos ⁊ demon.

Cacos grece interpretatur malum.

Cacosintheton est viciosa cōpositio dictionum vt Versaqꝫ viuētiū terga fatigamus hasta.

Cacumen. n. r. i. summitas. Inde cacumino as i. acuere. in summo sublimare. ⁊ cor. mi. Ouidius. Summasqꝫ cacuminat aures.

Cacus ci. dr̄ a cacos malū. q͛ fuit malus. Fuit enim seruus euādri et malus ⁊ fur.

Cadauer. n. t. dr̄ a cadendo. eo ꝙ morte ceciderat. aut q͛ stare nō pōt. Oīs mortuus aut funus est aut cadauer. Funꝰ si sepeliať a funibus accensis. i. candelis sic dictū est q̄s aū serētrū papyris cero circūdatas ferebāt. Cadauer xͦ si insepultū iacet: Itē funꝰ dr̄ ī domo cadauer dū portať vel sepeliať vel crematť. Exequias vł funus dicimꝰ crematū. Reliq̄as conditum iam sepultum corpus ꝯsuetudine dicimus. Or aūt diciť cadauer quasi caro data vermibus etymoł. est. Inde cadauerosus. a. um. i. iplenus cadaueribus.

Cadax. ꝯ. t. i. claudus qui sepe cadit.

Cades dis. f. t. vel h̄ cades indecli. i. locus vel fons vbi erit iudiciū. Et interp̄tať sanctū vł sanctificās. vel sanctificatio.

Cadela. f. p. i. scortuꝫ. Unde gen̄. xxxviij. de Iuda diciť. Quā cum vidisset suspicatus est cadesam. i. scortum.

Cadex. m. t. i. truncꝰ. et diciť a cado quasi casū dans quod et caudex diciť et codex.

Caduceū cei. n. s. virga mercurij cū qua discordiam faciebat cadere in pacē ⁊ somnū. In̄ h̄ caduceator oris. q̄ lites pacificat. Et ꝑprie caduceatores dicūtur legati pacis. s. q̄ gr̄a pacis ferunt legationem inter aliquos.

Caducifer a. ū. i. ferens caduceuꝫ. talē. s. virgā

Caducus a. um. pe. ꝓdu. ⁊ cadabundus. a. um. i. crebro cadens. Caducus etiā dr̄ id qd̄ cadere facit. vt caducus morbus q̄ etiaꝫ comitialť diciť. Item hoc caducū ci. est illa hereditas que contingit alicui ex morte alicuiꝰ carētis herede. Inde caducarius rij ⁊ hec caducaria rie ille vel illa cui hoc contingit scꝫ qui accipit caducum. Caduca etiam dicunť folia malorum vł flores quos greci quintinas vocāt ſm Hug. Pap̄. xͦ dicit. Caducum diciť qd̄ ab vno cadit in alterum p hereditatem.

Caducū legatū ſm Aso. in sum. C. de cadu. tollen. est quod deficit post mortē testatorꝭ quacunqꝫ ratione. Et quia quibusdam modis et rationibus iniq̄s. et olim legata fiebant quādoqꝫ caduca. ideo lex ponit vnam rubricam. de cadu. tollen.

Cadula orum. i. gutte q̄ cadūt ex pingui carne cum assatur. vel etiam ex cereo.

Cadurcum. n. s. id est tentoriū. quia facile cadit quod ⁊ cadurcus inuenitur. Item cadurcum est membrum virile vel potius femine. Nam proprie cadurca dicuntur summitates nature femine. sicut virorum prepucia. Alij spondam lectuli esse dicunt.

Cadus di. est vas qd̄ vulgo diciť barrile. Et vt dicunt est vas vinariū continens tres vrnas ⁊ alio nomine dicitur situla. Inde cadulꝰ li. ⁊ cadiolꝰ li dimi.

Capharnaū interpretatur ager consolationis: vel villa pinguedinis, et scribiť per f, in Pa

pla. Poteſt etiã ſcribi per ph.

Caiphas phe.m.p.pe.coꝛ. interpꝛetaꝛ inueſtigatoꝛ vel ſagax vl' vomens oꝛe. Inique eñ oꝛe ſuo iuſtũ damnauit. Quis hoc miſterio ꝓpheticali annunciaſſet. Auroꝛa. Ad caiphã ꝓperant cõſiliumqꝫ tenent.

Cain ꝓpꝛium nomen viri. ⁊ fuit pꝛimogenitus Ade. ⁊ interpꝛetaꝛ lamentatio vel poſſeſſio vel augmentatio.

Cainiani heretici pꝛoinde ſunt appellati. quoniam Cain adoꝛant.

Calabꝛia.f.p. ꝓuincia iuxta apuliam.

Caladrius drij. auis quedã eſt. ⁊ dꝛ etiã caradrion Leui.xj. ⁊ Deu.xxiiij. dꝛ. Caladriũ ne comedatꝭ. Auroꝛa. Garrula caladrion auis eſt illoſqꝫ figurat. Et vt dicunt caladriꝰ ⁊ caladrion ꝓ eadem aue accipiunꝛ.

Calamatꝰ.m.s. eſt quoddã genꝰ ſtricte mitre ⁊ dꝛ calamatꝰ qͥ caloꝛẽ machinãs. eo ꝙ ſtricta ſit ⁊ capiti impꝛeſſa. vñ Joſephꝰ. Sup caput geſtat pileum in modum ꝑui calamati.

Calamariũ.n.s. dꝛ coꝛnu vbi teneꝛ incauſtũ

Calamiſtratꝰ a.ũ.i. calamiſtro oꝛnatꝰ. Iñ calamiſtratulꝰ pe.coꝛ. vñ Hiero. in quadã epiſtola. Pueros cincinaculos ⁊ calamiſtratulos ⁊ peregrina vnguenta olentia deuita.

Calamiſtrũ.n.s. eſt acꝰ ferrea vl' alteriꝰ metalli in ſilitudinẽ calami facta. q̄ crines obtoꝛquenꝛ vt criſpi fiant. quã ĩ cinere vl' ĩ igne calefacẽ ſolẽt q̄ capillos criſpant vt calamiſtrati ſint.

Calamitas tatꝭ.f.t.i. miſeria. ⁊ dꝛ a calamꝰ pꝛo cãna. qꝛ ẽ inanis ⁊ vacua inſtar calami. Pꝛopꝛie q̄dẽ calamitas ẽ qñ aliq̄s nec ĩ re nec in ſpe. nec exteriꝰ nec interiꝰ hꝫ. ſicẽ cãna vacua ⁊ vana ẽ exteriꝰ ⁊ interiꝰ. vl' dꝛ calamitas a calamis ſtipulꝭ. Cũ eñ calami ſegetũ frangũtur. ⁊ inde oꝛiũꝛ fames ⁊ miſerie. tũc ẽ calamitas. Vñ ⁊ q̄dã dicũt ꝙ calamitas dꝛ q̄ſi cadamitas. a cado d. in. l. mutata. qñ ita calami cadũt ⁊ frangũꝛ. ſꝫ potiꝰ vꝫ ety. ꝙ̄ ꝯpoſitõ

Calamites.m.t. eſt genꝰ rane ſic dictꝰ a calamꝰ qꝛ moꝛanꝛ in calamis.

Calamitoſus a.ũ.i. miſer ⁊ calamitate plenꝰ.

Calamꝰ.m.s. eſt cãna vl' ſtipula ſegetꝭ q̄ ſuſtinet ſpicã. ⁊ dꝛ a caleo les. qꝛ ĩmiſſo flatu caleſcit. Itẽ ſm Pap. calamꝰ dꝛ penna ſcꝑtoꝛis a calamo as. qꝺ ẽ velũ ponere. qꝛ calat.i. incauſtũ imponit ſup chartã. Itẽ calamꝰ ẽ pꝛopꝛiũ nomẽ arboꝛis a canẽdo.i. fundendo voces dictũ. Itẽ calamꝰ Ezech.xl. eſt menſura ſex cubitoꝝ ⁊ palmi. Itẽ calamꝰ eſt fluuiꝰ amnis campanie. Itẽ calamꝰ eſt ſpẽs aromatica. Itẽ calami ſunt haſte candelabꝛoꝝ facte in modũ calamoꝝ. Vñ. Eſt arboꝛ calamuſ fit ſcriptoꝛis quoqꝫ penna. Et culmꝰ ſegetꝭ ſpecies ⁊ aromatis extat.

Calaria.f.p. eſt nauis q̄ ligna poꝛtat. ⁊ dꝛ a calon grece qꝺ eſt lignum latine.

Calatꝰ.m.s.i. caniſtrũ. vl' quoddã genꝰ poculoꝛũ ſm Hug. ⁊ dꝛ a calon qꝺ eſt lignũ. quia fit ex ligno. vel dꝛ a calo as.i. pono. qꝛ ibi ponunꝛ penſa vl' aliud. Pap. vo dicit. Calathi ſunt ciathi. caniſtri de virgis. anguſti in fundo. lati in oꝛe.

Calcaneꝰ dꝛ a calx vl' callꝰ. ⁊ idẽ eſt qꝺ calx. ⁊ eſt aliud ꝙ̄ talꝰ. Nã talꝰ eſt ſub crurībꝰ. idꝫ et talonus. ⁊ ſub talo eſt calcaneꝰ vl' calx.

Colcar.n.t. dꝛ calcaneꝰ. qꝛ in calce vl' calcaneo religaꝛ. Et dicunꝛ calcaria ſtimuli animaliũ vñ Ouidius. Nil nocet admiſſo ſubdere calcar equo. Item a calleo callus de quo calcar venit ⁊ calx.

Calcedoniꝰ eſt lapis ꝑcioſus ſicut dicit Gloſa ſup Apo.xxij. caloꝛẽ naturalẽ habẽs ictu ſolis vl' digitoꝝ attritꝰ excandeſcit ⁊ paleas ad ſe trahit.

Calcitroſus equus eſt q̄ ſolet calce ferire.i. pedibus retro ſe ꝑcutere.

Calcula le.i. lixa vl' ſeruus militũ. vel nuncius curſatilis. Unde Plautꝰ. Uideo calculã militarem.

Calculꝰ plã ſignificat. Nã ꝑmo idẽ ẽ qꝺ rõ. vt ille hꝫ bonũ calculũ.i. bonã rõem. Scdo eſt numerꝰ vl' cõputatio. Vñ in legibꝰ. Si q̄s errauerit in calculo.i. nõ bñ diuiſerit numerꝫ dꝛ errare in calculo. Tercio eſt ſnĩa diffinitiua. Vñ in decretis. Nõ ꝓcedat calculꝰ in abſentẽ. Quarto.i. carbo. Vñ Eſa.vj. Et volauit vnꝰ ad me de ſeraphin. ⁊ in manu eiꝰ calculꝰ. Sꝫ ibi dicit glo. ꝙ calculꝰ ẽ lapis ignitus vl' carbunculꝰ q̄ ꝓpter flãmeũ caloꝛẽ ignitus dꝛ. Quinto dꝛ minima ꝑs ponderis. q̄ etiã calcus dꝛ.ſ. quarta ꝑs oboli. Sexto trãſumptiue dꝛ ꝑmiũ. V. in Apo. Uincenti dabo man. abſcon. ⁊ calculũ candidũ.i. pꝛemiũ Septimo dꝛ lapis leuis ꝑuus rotundꝰ ⁊ duriſſimus ſic dictus. qꝛ bꝛeuitate ſui ſine moleſtia calcaꝛ. Cui cõtrariꝰ eſt ſcrupus. lapillus minutus ⁊ aſper q̄ ſi inciderit in calciamentũ nocet ⁊ eſt moleſtꝰ aĩo. vñ animi moleſtiã ſcrupulũ dicimꝰ hinc ⁊ ſcrupea vl' ſcrupuloſa ſaxa.i. aſpera. Octauo eſt idem ꝙ gladius. Itẽ calculꝰ dꝛ lapis q̄ eſt in veſica. Itẽ calculoſus a.ũ. q̄ talẽ patiꝛ infirmitatẽ. Itẽ a calculus ꝓpꝛ ſilitudinẽ calculi dicunꝛ ſcaqui. qꝛ leues ſunt ⁊ rotundi. vl' dicunꝛ a callis. qꝛ ꝑ vias oꝛdinales eant.i. ꝑ calles. ſꝫ calculoꝝ ꝑtim oꝛdinate mouenꝛ. vñ ⁊ oꝛdinarij dicunꝛ. ꝑtim vage. vñ ⁊ vagi dicunꝛ. ac q̄ omnino moueri nõ poſſunt inciti dicunꝛ. Vñ ⁊ egẽtes hoĩes inciti vocãꝛ q̄bꝰ ſpes vltra ꝓcedendi nulla reſtat. Vñ calculꝰ eſt põdus minimus lapis enſis acutus. Calculus eſt ratio. numerꝰ ſententia carbo. Moꝛbus ⁊ in ludis ſcaquoꝛum calculus ibit.

Calculatoꝛ.i. id eſt numeratoꝛ. cõputatoꝛ. Et ſꝫ Iſido. dicitur a calculis.i. lapillis minutis

quos antiqui in manibꝰ tenentes solebant numerũ computare.

Calcus.m.s.i.quarta ps oboli.ꝛ ẽ minima ps ponderis. Jtẽ calcos greci dicunt.ꝛ o. mutata in u.cõuertit̃ in latinũ.ꝛ d̃r calcus ci.i. vex vel es.

Caldaria.f.p.est vas quoddã quasi calidaria. a calidus dicit̃.

Caldus a.ũ.p syncopã d̃r p calidus.

Caleptra.vide infra capullulum.

Calerarius.m.s.d̃r minister ferens ligna.

Calibs libis.cõ.t.d̃r q̃dã ppl̃s.ꝛ d̃r a caleo les eo ꝙ semp caleat fodiẽdo illud genꝰ ferri qd̃ multũ abũdat circa eos. Jñ calibs bis d̃r illud genꝰ ferri.ꝛ cor.pe. Vñ Lucanꝰ in quarto. Nõ calibẽ gentes penitꝰ fugiente metallo. Eruerant ꝛc̃.

Calidꝰ.a.ũ.d̃r a caleo les.ꝛ comparat̃. Jñ caliditas tatl̃.ꝛ vt dicit Pap̃. Calidus.i.calore affectus.scribit̃ p vnũ.l. Corripit em̃ primã sicut caleo les.

Caliendrũ dri.n.s.i.mitra vl̃ generaliter q̃cq̃d caput inuoluit vt maiorez calorẽ ꝯbat.vnde Oratius in sermonibus. Altum sagane caliendrum.

Caliga.f.p.d̃r calciamenta cruriũ siue sit de pãno siue de corio siue de ferro.ꝛ d̃r a calcio as vel a calligo as.q2 calige ligant̃.vl̃ d̃r a callo pedum. Jnuenit̃ etiam calicula pro eodẽ Vñ Aurora. Sume tibi caligas ꝛ vestẽ stringe sequendo.

Caligatꝰ.a.um.i.caliga indutus vl̃ habẽs caligas. Vñ ꝛ milites caligati dicunt̃ a q̃busdã caligis ferreis q̃s solẽt habere. Vñ q̃dã Neronũ dictus est caligula.q2 a puericia int̃ milites est versatus. Caligula potest etiam dici pua caliga.

Caligo inis.f.t.est obscuritas ꝛ vmbra spissitudine aeris facta.vel caligo dicit̃ fuligo. ꝛ dicit̃ sic: q2 maxime calore aeris vel ignis gignit̃. Vñ. Est vestis caliga nomen caligo tenebre Verbũ caligo notat obscuro vl̃ vmbro Jnde caliginosus a um.i.obscurus. caligine plenꝰ.

Calimacus pe.cor.ꝓprium nomen viri.de quo Oui.in de remedio amoris. Calimaci numerus nõ est dicendus achilles.

Caliope pes. est vna de nouem musis. q̃si calophone.i.bona sonoritas.ꝛ d̃r a calo qd̃ ẽ bonum.ꝛ põt scribi p K Kaliope.

Calix.m.t.est quoddã genꝰ poculoꝝ.qd̃ oli ex ligno fiebat.ꝛ d̃r a calon.vl̃ p̃t deriuari a caleo les. Solebãt em̃ calidã ꝛ frigidã potõnẽ miscere in calice. Vñ calix dictꝰ ẽ a calida potione. Et miscere p ministrare ꝛ ꝓpinare vinũ Vñ adhuc miscemꝰ calida frigidis ꝛ ecõuerso.vinũ ꝛ aquã ꝛ ecõuerso. Et cor.li. Vñ oratius. Fecundi calices quẽ nõ fecere desertũ Jtez calix transumptiue plura alia significat Vñ Vas sacramenti sacra scriptura voluptas Passio litq3 calix et naq3 p̃mia regni Jñ caliculus.i.puus calix.

Callidus a.ũ.i.subdolus vl̃ p execrationẽ artis instructus. Et sic callidus nõ p asturo tm̃ sed p astute etiã docto dicit̃. Hic etiã d̃r versutꝰ q2 animũ cito vertit ꝛ facile ad quãlibet fraudem. Jnde calliditas.i.fraudulentia.

Callis lis.dicit̃ semita callo pedũ pdurata stricta ꝛ angusta inter montes. Et est callis iter pecudum ꝓprie semita hominum. Vel callis est limes callide iacens.ꝛ fm hoc d̃r a calleo les.pro callide scio.

Callus.m.s.i.duricies pedũ q̃ terrã calcamus ꝛ etiã manuũ duricies interior d̃r callꝰ.ꝛ etiam cutis lardi. Jñ callosus a.ũ.i.pinguis. carnulentꝰ.callis plenus. Jñ etiã callositas id ẽ duricia.fortitudo.pinguedo. Vñ. Callꝰ duricies dicat̃ semita callis.

Calo.m.t.d̃r ille q̃ portat ligna. Calones etiaz dicunt̃ galee militũ. Vñ. Ponere dico calo sed refert pondera calo.

Calobalsamũ.n.s.d̃r lignũ balsami.vel liquor emanans de ligno eius trito.

Calon grece d̃r lignũ latine.

Calopediũ.n.s.i.baculꝰ ligneꝰ vl̃ pes ligneus et d̃r a calon ꝛ podiũ qd̃ est baculꝰ quo terre innitimur.vl̃ a calon ꝛ pos.i.pes.

Calor caloris d̃r a cales les.

Caluaria.f.p.i.locus patens sup duo supcilia. Vñ in euangelio habet̃. Locus in quo decapitabant̃ latrones locus caluarie appellabatur.s.ꝓpter caluiciẽ abscisoꝝ capitũ q̃ ibi iacebant.vel ꝓpter ossa calua existentia ibi. et dicit̃ hebraice golgatha.

Caluaster.i.aliquantulũ caluus.

Caluiciũ.n.s.ꝛ hec caluicies ei.locꝰ patẽs sup duo supcilia.

Calũnia.f.p.est accusatõ falsa.crimen falso obiectũ.iurgiũ aliene litis.vl̃ est petitio iniusta ex certa scientia in iudicio facta.ꝛ iuste petitioni iniusta rñsio.vel est falsi criminis impositio.ff.de ver.sig.l.j.in p̃n.

Calumniator est falsus accusator.vel qui scienter alicui falsa crimina imponit vexand occasione.

Calus li.est vas vimineuz.vel de salice per qd̃ musta colant̃.

Caluus.m.s.d̃r carens crinibꝰ in fronte capitis. Jñ caluulus.i.puus caluus.

Calx.m.t.d̃r p̃ma ps plante.vl̃ potiꝰ postrema q̃ ꝛ calcaneꝰ d̃r.ꝛ d̃r a callꝰ.sed hec calx cis. id ẽ cementũ.ꝛ tunc d̃r a calidꝰ quasi calix.q̃ ex lapide calefacto ꝛ adusto fit. Calx etiã ponit̃ pro fine cuiuslibet rei.ꝛ sicut d̃r. Jn calce libri.p in fine libri.vnde. Pars pedis est hic calx combustus calculus hec calx.s Papi.dicit. Calx lapis coctus aqua accenditur oleo extinguitur.

Cama.f.p.est quoddã genus lecti breuis.ꝛ cir ca terram qd ꝛ hoc chama matis inuenit̃ in Ambrosio de officijs Etiã ẜm Isid. Cama ẽ quedam pticula sententie. Unde. Dormit in ops cama.cõbussit pgama cauma.

Cambyses pe . pdu. ꝓprium nomen. Unde Auro ra. Rex Nabuchodonosor cambyses dictus in anno.

Cameleon ontis.m.t.quoddã animal dictuȝ a camelus.ꝛ dr̃ sic qꝛ licet sit aspsus albis ma culis: vt pardus collo equo silis pedibus bu balis.capite tñ camelo est sil's. ẜm Hug. Pa pias dicit. Cameleon silis lacerte quadrupes scȝ sub aspectu mutat colorem.ꝛ viuit de ae re. vide supra allec.

Camelopardus dictus est.eo ꝙ comelo et par do similis sit.

Camel⁹.m.s.est animal gibbosum.ꝛ dr̃ a cami qd ẽ breue vel humile. qꝛ cum cameli onerãt̃ vt breuiores ꝛ humiles fiant.accubant vl' dr̃ a camur qd ẽ curuũ qꝛ curuus ẽ dorso. Item camelus me. pdu.est funis nauticus.

Camena ne.f.p.id est cantilena vel musa quasi canens amente: vel canens melos ꝛ pdu.pe. Unde Oratius. Surge ꝛ inhumane senium depone camene.

Camerus.a.um.i.curuus ꝛ dr̃ a camur quod ẽ curuũ. Inde camera.f.p.i.curnatura. Unde ꝛ camera dr̃ locus secretus vbi cubam⁹ eo ꝙ quandã curuaturã solet hr̃e in supiori pte.q̄ si ad modũ celi q̄ testudo dr̃ ꝛ lacunar. Inde camerari⁹.i cubiculari⁹ vl' pedissequ⁹.et ca meraria.i.pedisseq̄. Inde camerat⁹.a.um.i. curuat⁹ vl' camer[illegible] ornat⁹. ꝛ cõponit̃ bicame rat⁹.a.um.tricamerat⁹.a.um. Unde Est ca mur curuũ camerã dic inde venire.

Camill⁹.m.s.i.puer ingenu⁹ q̄ cameram solet frequẽtare. Inde etiã camilla.f.p.ꝛ dr̃ puel la ingenua. Inueniunt̃ etiaȝ he due ptes in alio sensu.s. p pueris sacerdotũ. Unde Ma crobius de saturnalib⁹. Camillos inq̄t et ca millas appellabãt flaminũ. flaminaꝝ ꝗ mini stros Et ẜm h̄ tñ valet camillus quãtũ mini ster ꝛ camilla quãtũ ministra. Inde ꝛ mercu rius inuenitur appellari camillus.quia mini ster est deorum.

Caminus.m.s.pe. pdu.i.ignis vl' fornax.ꝛ dr̃ a caumate ẜm Pap.

Camisia.f.p.dr̃ a cama.qꝛ in ea dormim⁹ in ca mis.i.in lectis nr̃is vl' stratis. vl' dr̃ sic qꝛ olĩ fiebat de canabe Inde camisiat⁹ a.um.i.qui habet vel indutus est camisiam. Inde cami siola.id est pua camisia.

Campana.f.p.me. pdu.dr̃ a campania pui̇cia qꝛ eius vsus primũ ibi reptus ẽ. Jñ hec cam panula ꝛ hec cãpanella ambo dimi. Jñ etiaȝ cãpanari⁹.i.q̄ facit cãpanas. Jñ hec campa naria rie.ei⁹ vxor vl' q̄ cãpanas facit ꝛ hoc cã panile lis.turris in qua sunt campane.

Campania.f.p.ẽ pui̇ncia cui⁹ caput est capua.

Campester.cõ.t.vl' cãpestris ꝛ hoc cãpestre.ad iectiuũ.ꝛ hoc cãpestre hui⁹ cãpestris. substã tiuũ vestis gladiatoꝝ q̄ tñ genitalia tegunt̃ dicta sic.qꝛ iuuenes dũ nudi in campo Mar tis gladiaturã exercebãt.illa veste pudenda cooperiebant. Dicũt̃ etiã cãpestria lumbaria. succinctoria.perizomata ẜm Hug. Et hoc est qd alij dicũt ꝙ campestria dicũt̃ id q̄ v̾gines olim pudibũda tegebãt. vt perizomata.

Campiductor.m.t.id est pugil seu ductor vl' ca pitaneus.

Campio onis.m.t.i.gladiator. vl' in cãpo duel lum exercens scȝ pugnator.

Campus.m.s. ꝓprie est planicies terraꝝ.et di cit̃ cami a qd ẽ breue ꝛ humile. qꝛ est hũilis ꝛ breuis pedibus nõ erectus vt mons; ẜ iacẽs Unde ꝛ grece podion dr̃. Jñ campul⁹ ꝛ cam pellus ambo dimi.

Camur grece latine dr̃ curuũ. Inde camurus a um.i.curuus: ꝛ hi camures camuꝝ.boues al ti ꝛ decuruati. vel deriuatur a cami quod est breue qꝛ habẽt cornua breuia.

Cana vicus est galylee. vñ Simon dict⁹ ẽ cana neus Joh. ij. Nuptie facte sunt ĩ cana galy lee.ꝛ interp̃tatur zelus vel emulatio.

Canabum.n.s.dr̃ a canna ꝓpter siĩitudinẽ can ne.vl' a greco cannabin.qd dicũt greci. Jñ h̄ canabis bis ꝑ eodẽ ꝛ ꝑ chorda inde facta.ꝛ cor.pe. Unde Persius. Tunc mare transiliens vt corda canabe fultum.

Canalis. f.t.ꝛ hoc canale lis.a canna dr̃. quia caua est ad modum canne.

Cancellari⁹.m.p.dr̃ ille q̄ facit cãcellos. Et cã cellari⁹ dr̃ in curia impatoris ab illa signati one ẜm quã cancell⁹ dr̃ aula palatij qꝛ ip ha bitat ĩ cãcello.i.in aula palatij. Cũ ei thesau rus impatoris eẽt ĩ custodia ipi⁹ ip̃e iuxͣ the saurꝝ manebat q̄ erat reposit⁹ in cãcello. vel cancellari⁹ nomẽ accipit a cancellãdo. Cãcel lare eĩ ꝛ lineã ducere vl' dãnare vñ lr̃a vl' scri ptura q̄ damnat̃ cũ linea p mediũ ducta dr̃ cã cellata.ꝛ inde dr̃ cãcellari⁹ cui⁹ officiũ est re scp̃ta vl' responsa impatoris ꝛ mãdata inspi cere ꝛ male scripta cãcellare ꝛ bñ scripta cuȝ signaculo suo signare ꝛ sigillũ eis imp̃mere. Jñ cãcellaria tã ꝑ illa q̄ hȝ illud officiũ ꝗ ꝑ vxore cancellarij ꝛ eius dignitate.

Cancell⁹.m.s.ẽ aula palatij .paruũ foramẽ pa rietis.intersticiũ.interpuguacula muratorũ: partetes sine tectura sicut q̄ claudũt chorum Pap. Ho dicit. Cãcellus cantoꝝ excellẽs lo cus. Inde cancellarius q̄ in cãcellis primus est. Dicit̃ etiam cancellus fenestra reticula ta Prouer.vij. De fenestra eñ dom⁹ mee p cancellos ꝑspexi.ꝛ dr̃ a cancer cri.

Cancer cri.m.s.dr̃ a concha qꝛ est tota concha Et nota ꝙ cancri viuunt de carnibus ostreo rum miro ingenio. Nam quia validam testã

eoꝝ apire nō possunt. explorāt quoad ostrea
claustra testaꝝ aperiār. ⁊ tūc cancer latent' la
pillū inijcit ⁊ impetita cōclusione ostreorum
carnes corrodit. Itē Pap. di. Cancer cācri
animal dictus. qꝛ intestina in modū concha/
rū habet. Cancer etiā ē quartū signū in celo
dictus. qꝛ cū ad eū sol venerit retrogradit' in
modū cancri. Dr etiā cancer ꝓ morbo. Et ſm
antiqs fuit ge. neu. ⁊ fecit gtūs canceris. vñ
Est cancer animal signū viciūqꝫ malignum.
Canceris ē morbus. cancri stellaqꝫ piscis.
Candacis. f. t. quedā regina fuit. ⁊ cor. pe. Vñ
Aurora. Cādacis regina virū direxerat istū.
Et vt dr in hystorijs. Oēs regine ethyopum
dicebant' candaces. sicut romani imꝑatores
dicebant' cesares. Nec habebat regimen re/
gio nisi illa a feminis.
Cādela. f. p. dr a cādeo des. qꝛ accensa candet.
Candelabꝝ. n. s. pe. ꝓ. dr a candela. q̄si cādela
ferū. qꝛ fert candelā. vl' dr candelabꝝ q̄si can
dele latorium.
Candidarius. i. pellipari⁹. q̄ coria facit alba a
candeo. Item candidarius etiā vocat' q̄ la/
uat pannos. Inde candidaria. f. p. id est lo/
trix que lauat pannos.
Candidatus. a. um. i. dealbatus.
Candidalus. a. um. i. parum candidus. dr etiā
candul⁹ ꝑ sincopā idē. Vñ. Iuue. Prebēda
gladio pulcra ē ⁊ cādula cōiunx. Inuenitur
etiā cādiculus. a. um. i. candidus vl' cādidu/
lus. Unde. Merbot⁹ in libello de lapidibus
Tercia candiculis trib⁹ ē inscripta lituris
Candidus. a. um. i. splendidus vel albus.
Candus. m. s. est vestis regia.
Canicies ei. ⁊ hec canitudo. f. t. in eodez sensu
albedo criniū generata ex malis humoribus
Canicula. f. p. ⁊ h̄ canicul⁹ a canis dimi. i. par/
uus canis. Canicula etiā dr quedaz stella in
quā ſm poetas fuit mutata canicula Hycari
Inde h̄ ⁊ hec canicularis ⁊ hoc re. vt dies ca
niculares in q̄bus canicula regnat ſm Hug.
Pap̄ vero dicit. Canicula vel canis nomen
stelle q̄ ē vicina thauro. q̄ ⁊ syrus dr. estiuis
mensib⁹ in medio centro celi ē. Et cum sol ad
eā ascēderit duplicat' calor. ⁊ dissoluūt' cor/
pora. Unde canis dr. qꝛ corꝑa morbo afficit.
Canis. cō. t. ē aīal latrabile ⁊ dr a cano is. vl' ca
nor noris. Inde canicus. a. um. ⁊ caninus a
um. i. de cane existēs vl' ad canē ꝑtinēs. vl' ca
nis dr a cynos grece qđ canis dr latine. Itez
canis ē piscis marin⁹. Itē ē sidus celeste. vñ
Nat canis in ponto. latrat extra fulget in al
to. Et nota ꝙ ſm Isi. xij. etymo. canib⁹ nihil
est sagacius plus ei ceteris aīalib⁹ hñt. Naz
soli sua noīa recognoscūt. dños suos diligūt
dominoꝝ tecta defendūt. ꝓ dñis suis se mo/
ri subijciūt. volūtarie cū dño ad predam cur/
runt. corpus dñi sui etiā mortui custodiūt et
no relinquūt. quoꝝ postrema nature est extra
homines esse non posse.
Canistꝝ. n. s. dr sportula vl' vas ꝯ folijs palma
rū ꝯtextū ad portandū panes. qđ flexis can/
nis ꝯtexit'. ⁊ dr a canna. qꝛ de cānis fissis te/
xit'. vl' dr a can⁹. a. um. qꝛ cana. i. poma q̄ sūt
cana. i. lanuginosa ibi ponunt'. Iñ canistrel
lū. id est paruum canistrum. Unde Sportula
fertur de cannis contexta canistrum.
Canne. f. p. plura signat. Nā cāna ponit' ꝓ arū
dine ꝓ cāna gule. ⁊ ꝓ q̄dā fluuio. Iñ cānella
le. f. p. dimi. i. ꝑua cāna. Iñ cānetū. n. s. est lo
cus vbi crescūt cāne. Iñ cānula f. p. dimi. i.
ꝑua cāna. Iñ cānosus locus vbi multe cāne
crescūt. Iñ cānal'. cō. t. ⁊ hoc le. i. ad cannā ꝑ
tinēs. Et cānale. n. t. ⁊ ē fistula vl' lignum du
Canon nis. m. t. grece latine dr re (cēs aquā.
gula ꝯsuetudo approbata siue institutio. iiij.
di. canon. Et in vna significatiōe est id qđ in
cōcilio generali vl' ꝓuinciali statuit'. Et sic ca
pit' de ꝯsti. c. canonū statuta. In alia signifi/
catiōe videt' eē id qđ ab emphiteota de re em
phiteotica soluit'. ⁊ sic videt' sumi ab Azo. i
sum. C. ꝯ iur. emphi. X. ex h̄ aūt ꝯctu. Etiā dr
illud qđ sumit' ꝓ pedagio. vl' vectigali. ff. de
publi. ⁊ vecti.
Canon largiotinaliū tituloꝝ ē sūma tributi ⁊ ꝓ
stat' de regulari ꝓstatiōe a ꝓuincialib⁹ fisco.
Et dicūt' tituli q̄ ex specialib⁹ titulis. i. litte/
ris breuibus cauta legūt'. vt. C. de iu. fisci. l.
pe. ⁊ C. de anno. ⁊ tribu. l. iij. §. acceptatōes
Canon frumētari⁹ vrbis rome ē cert⁹ nūer⁹ mē
suraꝝ frumēti q̄ singul' annis metebat' rome
l. j. ⁊. ij. eo. ti. li. xj. qđ erat etiā de oleo. Et cō
tra hoc nō licebat alicui bñficiū vel indulgē/
tiā aut ꝑuilegiū impetrare. ⁊ impetratū nō
valuit. vt ibidē dicitur.
Canonica ē ius qđ ꝓuenit ex electiōe ⁊ recepti
one in fratrē. vel ē ius ꝑcipiēdi fructū ꝓben/
de siue redditus. c. relatum de preben.
Canonica monitio ē qñ interuenit citatio cuz tri
b⁹ monitiōib⁹. vl' vna ꝑemptoria tres ꝯtinēs
de qua in. c. cōstitutionū. de sen. excōi. li. vj.
Canonica portio ꝯ canone deputate eccl'ie pa/
rochiali de relictis prochiano defūcto illi ec
clesie vbi eligit sepulturā cū alibi ꝙꝫ i paroch
iali elegerit eā. Et ē ſm varias ꝯsuetudines
alia ⁊ alia. Nam alicui medietas. alicui t'cia.
alicui quarta dat'. de sepul. c. certificari.
Canonica ē nomē tituli ⁊ iur' Prebēda X̄o no
mē facti. ⁊ cadit i ex̄neū. vt no. Inno. i. c. cuz
Canonic⁹ a. ū. i. regular' qđ substā (m. de ꝯsti.
tiue dr h̄ canonic⁹ h̄ canonica. tā ꝓ femīa re/
gulari ꝙꝫ ꝓ ecclesia vbi regulares morantur
Quelibet tñ eccl'ia inuenit' dici canonica nā
in qualibet regulariter viuere debent.
Canopeū. n. s. dr cortina subtilissima istar retiū
plexa: texta: ⁊ fenestrata. vñ lecti nobiliuz or
nāt' ad arcēdos culices ⁊ muscas. ⁊ dr cano
pus vl' canopia pie. q̄ ē q̄dā ciuitas egypti qꝛ

in egypto hmői rete pcipue hr̃. vñ Juuenal. Ut testudineo tibi lectule canopeo. Al' vt alij dicūt. Canopeū đr a canos qđ est summitas galee. ꝛ tūc canopeū đr q̄si conū petens. q2 ad silitudinē coni a lato tendit' i acutū ad modū reticuloꝝ q̄ cā arcēdi pulueris sup altaria collocāt'. ꝛ tūc scribit' p o i p̄ma syllaba

Canop⁹ vl' canopia ciuitas egypti est. a canobo gubernatore menelai. mutata b. in p.

Canor oris. m. t. i. son⁹. ꝛ pdu. no. in obliquis

Canorus a. ū. i. dulcis suauis. cantu gratus

Cantaber a. um. ꝛ hic cantaber est ppl's hyspanie. a nomie vrbis dictus ꝛ hiberi amnis cui insidet sic dictus.

Cantabrū. n. s. i. purgamentū frumēti vl' farine vel cibus canin⁹ q̄ canes pascunt'.

Cantarida. fe. p. dicit' vermis terrenus corrodens cadauera.

Cantar⁹. m. s. est quoddā vas vinariū. s. crat' ꝛ đr a cano nis. q2 cātando portat'. Et sc' pl'a idē significantia. Uñ Cantar⁹ ꝛ patera calices ꝛ pocula crater. Cyph⁹ a; ud veteres tractant' cornua conche. Cimbria vl' ciath⁹ carchesia iungit' istis.

Canteri⁹. m. s. đr equ⁹ castrat⁹.

Cantes pl'is nu. dicunt' fistule organoꝝ in q̄bus cant⁹ tpat'. vl' vt Martiano placet. Cātes dicunt' dee ornamentoꝝ.

Canticū. n. s. vox cantantium in leticia laus. Itē canticū psalterij est cū id qđ organū modulat'. postea cantans loquit'. Quidā etiam liber Salomonis intitulat' cantica canticoꝝ p excellentiā. eo ꝙ omnib⁹ canticis p̄ferat'. ꝛ đr hebraice syrasirim.

Cantilena. f. p. đr a cant⁹ ꝛ lenis. nō eñi đr eē cantilena nisi sit cantus dulcis ꝛ lenis. i. suauis ꝛ non asper.

Cant⁹ us. ui. đr modulatio vocis. ꝛ đr a cano is. Sȝ cant⁹ ti đr curuatura vel circūferētia rote. i. lignū qđ terrā calcat cui radi⁹ infigit' vñ Persi⁹. Uertētē sese frustra sectabere cātum.

Can⁹ a. ū. a caneo es. ꝛ canic⁹ a. ū. ꝛ hic canus ni. tam p illo qui canet q̄ȝ p capillo q̄ in capite canet. vñ. Miles pce cani cū crines sint tibi cani.

Capa. f. p. đr a caput q2 est ornamentū capit'. vl' đr a capio pis. q2 capit totū hoīem. Jñ capat⁹. a. ū. i capa indut⁹. vl' q̄ hȝ capā. Jn h̄ caputiū. ꝛ ē idē qđ capa. Jñ capula. i. pua capa.

Capacul⁹ li. di. i. aliquantulū capax

Capadocia. f. p. est q̄dam ciuitas. Uñ regio in q̄ est illa ciuitas dicta ē capadocia. Jñ capadox cis. o. t. tam gentile q̄ȝ patriū. ꝛ cor. pe. Uñ Juuenal'. Quāq̄ȝ capadoces faciāt eq̄tesq̄ȝ bythuni. Et sm̄ Pap̄. Capadoces orti sunt a Mosoch filio Japhet.

Capana. f. p. i. vilis casa. vl' domus palea cooperta. ꝛ đr a capio. q2 capit tm̄ vnum vt inuidis custodiēdis. lȝ alij dicunt' capane. s̄ im proprie sm̄ Hug. Pap̄. et dic̄. Capana a rusticis dicta. q2 vnū tm̄ capiat. i. tuguriū.

Capapellis. h⁹ capapell'. cōponit' ex ablt̄ō ꝛ nominatiuo. sic legemus qđ in rhetoricis inuenit'. q2 đr capapellis. q̄si pellis cum capa.

Capax. o. t. q̄ aliq̄ in se cape p̄t ꝛ continere.

Capedo dinis. f. t. i. ingeniū studiū vl' spacium ꝛ dicit' a capio is. Uñ p cōpositionē hoc intercapedo dinis. i. distantia localis inter duos parietes. Item capedo vel capica dicit' quidam piscis.

Capella. f. p. dimi. a capra ꝛ đr pua capra. Etiā capit' p pua eccl'ia q̄ nec hȝ baptismū nec cemiteriū. ꝛ đr a capra. q2 olim tabernaculū de pellib⁹ caprarū erat cooptū. Jñ hec capellula. i. pua capella. Jñ h̄ capellan⁹ tā p sacerdote illi⁹ eccl'ie q̄ȝ p parrochiano. capellana ne. Jnuenit' etiā capellan⁹ a. um adiectiue.

Capella etiā p eccl'ia dicta est. q̄si capiens laos id est populū vel laudem.

Capellus. m. s. qđ ꝛ hoc capellū inuenit'. đr a capillus. q2 capillos tegit ꝛ caput. ꝙ aūt dicit' capell⁹ q̄si capitis pellis. ethy est nō composition. Jñ capellat⁹ a. ū. i. capello tect⁹.

Caper. m. s. i. hircus. ꝛ đr a carpo pis. eo ꝙ carpat v̄gulta. vl' a capio q2 capit ardua vl' aspera. vl' đr sic sm̄ quosdā a crepitu cruriū suoꝝ Jnde hec capra pre.

Capi. n. g. indecli. est quedam mensura.

Capiciū. n. s. est os tunice vl' alteri⁹ vestis vnđ caput immitit'. ꝛ đr a caput. vnde Job. xxx. Quasi capitio tunice succinxerunt me.

Capidula le. dimi. i. pua capis.

Capilliciū. n. s. venit a capillus. ꝛ idē est qđ capillatura. vñ Marcial'. Draconib⁹ circūplexa crebro ꝛ capillicio fusa. Uñ capilliciū capillatura. capillamentū omnia idē. s. capillorum ornatus vl' spissitudo capillorum. Etiā capillamentū đr coma arborum.

Capill⁹. m. s. đr q̄si capitis pilus. ꝛ đr a caput. Jñ capillul⁹. i. puus capillus. ꝛ capillosus. a. um. i. plenus pilis. ꝛ capillatus a. um. qui multos vl' longos hȝ capillos. Et est capillus tam viri q̄ȝ mulieris. vñ. Est coma q̄drupedis. colubri iuba siue leonis. Cesaries hominis. crinis ꝓprie mulier'. Hui⁹ ꝛ illi⁹ bene dicit' esse capillus.

Capis idis. f. t. est quoddā vas qđ vulgo đr casa. ꝛ đr capis q̄si capiens hydros. i. aq̄s. Et facit actm̄ in es vl' in as. vt capides vl' capidas. vñ magis grecū ostendit'.

Capisteriū. n. s. est quoddā vas cuȝ quo frumēta purgam⁹. ꝛ dicit' a capio.

Capistrū. n. s. in singulari. s̄ in pl'i mas. vl' neu. est quoddā ligamen cum quo equus vel aliud animal ex pte capit' tenet' ꝛ đr a caput q2 caput iumentoꝝ stringit.

Capital lis. n. t. vl' capitale lis tā p pecunia vl' pena capitali. q̄ȝ etiā p snia capite puniendo

Capitalis.cō.t.⁊ hoc le.i.res capitis vl' ptinēs ad caput. Pap̄. vo dicit. Capitalis.astutus vsutꝰ.supbꝰ. Capitale caput pecūie vl' sors.

Capitatꝰ.a.ū.pōt esse nomen a capite.q̇ hȝ caput.⁊ pōt eē pticipiū huiꝰ vbi capito as.qđ est alicui caput facere.

Capitecensus us.ui.id ē corona q̄ in capite gerit vel taxatio possessionum. Et adiectiue capitecensus.a.ū.qui de capite suo annuatim reddit censum.i.tributum. vel qui in capite gerit coronam.

Capitellū li.ē dimi.de capl'm in q̄libet sui significatiōe. Vn̄ ⁊ capitella dicunt q̇ supponunt colūnis.q2 colūnaꝝ sunt capita.q̄si sup collū caput.q grece dicunt epistilia.

Capitis diminutio est statꝰ cōmutatio.vt qn̄ liber efficit seruꝰ. Et est triplex diminutio capitis.s.maxima media ⁊ minima. Minima ē qn̄ q̇s nec ciuitatē in q̄ morat.nec libertateȝ amittit.ſ tn̄ patit ꝯ se statꝰ cōmutationē vel minorationē circa familiā.vt q̇ iuris sui est. alieno iuri incipit esse subiectꝰ veluti p arrogationē.aut cū q̇s emancipat q̇ p̄mo erat in aliena ptāte. Media est cū salua libertate ciuitas amittit vt cū q̇s deportat seu relegat ad exiliū p quinquenniū vel bannit. Maxima est cum ciuitas amittit nec libertas retinet vt cū deportat q̇s in insulā ⁊ seruꝰ efficit aut in metallū damnat. ⁊ sic etiā bannit in opꝰ metalli.vl' si maior viginti annis patit se venūdari ad p̄ciū pticipādū.vl' si manumissus in fuitutē ex ingratitudine reuocet

Capito onis.m.t.quidā piscis a quantitate capitis sic dictus.

Capitolinus a.um.pe.pdu.i.de capitolio existens.vel capitolio seruiens.

Capitoliū.n.s.d2 a capl'm.q2 ibi cōueniebāt senatores.sicut in capl'o claustrales.vl' d2 a caput.eo q ibi sit caput romane ciuitatis vl' q2 ibi cōueniebāt capita ciuitatis q2 Tarquinꝰ priscus dū capitolij fundamenta aperiret in loco fundamenti caput hōis l'ris tuscis notatū inuenit.⁊ inde capitolium appellatuȝ a caput ⁊ laos qđ est ppl's.

Capitulum.n.s.i.puum caput.

Capl'm etiā d2 qn̄q3 ille puꝰ locus in quē cōueniūt claustrales.qn̄q3 est illa cōgregatō claustraliū.qn̄q3 aliqua distinctio breuis in quolibet libro. Vn̄. Distinguit.inuenit. locat et collectio fert. Jn̄ capitularis.cō.t. ⁊ h̄ re.i. qđ cōuenit capiti vl' capl'o. Jn̄ capitulo as.i. capitulis aliq̇d distinguere.

Capo onis.est gallus castratꝰ. Vn̄. Cantat nocte capo.vinū vult vendere caupo.

Capparis.f.t.est q̄dam herba vl' vgultū simile lentisco.q2 hȝ in summitatibꝰ rotunda seminū capitula sicut dicit Hug. Diascorides vo dicit q est frutex spinosus expassus sup terrā vnctione plenꝰ. Et d2 q duriciē splenis super ōīa medicamenta sanat.⁊ hȝ multas radices ⁊ magnas.⁊ cor.pe. Vn̄ Marcial'. Capparis vt putrecepas allece natantes. Et scribit p c.vel K.ſm q eiꝰ origo est greca. Vn̄ Eccl's.xij. Dissipabit capparis.

Capra.f.p.anīal quoddā a caper dicit. Capra vo siluatica dicta.q̄si capiens ardua. Vn̄ priscianꝰ in.iij.li. Capreolus videt a ntō capreus esse.cuius femininū in vsu est caprea. nā capra a capro fit ex quibus capellus ⁊ capella dimi.fiunt.

Caprarius.m.s.q̇ custodit capras.

Caprea.f.p.i.capra siluestris dicta.q̄si capiens ardua. Capree vt dicit Pap̄.sūt ibices quasi auices.eo q instar auiuȝ alta petant. Hec si qn̄ aduersitatē ferarū vl' hoīm p̄senserint.de altis cacuminibꝰ sese p̄cipitantes suis se cornibꝰ in ramis arborū recipiūt illesas.

Capreolꝰ li.dimi.tā capri q3 caprei. Vn̄ hec capreola siłr dimi.tam capre q3 capree.

Caprēꝰ.i.siluestris caper. Et nota q caprei ⁊ capree dicunt dorcades ⁊ etiā ibices.

Capricornꝰ.m.s.d2 aīal quoddā qđ rinoceros ⁊ egloceros d2.⁊ d2 capricornꝰ q̄i caprina habēs cornua. Capricornꝰ etiā d2 quoddā sidꝰ celeste cuiꝰ cauda in effigie piscis format vt in extrema sui pte pluuias designet.

Caprificus.f.s.q̄dā herba est sic dicta. q2 parietes q̇bꝰ innascit carpit ⁊ fodit ⁊ erūpit extra e latebris.q̇bꝰ cōcepta est. Vel d2 a fico. q2 ficus arbor.eiꝰ remedio fecundat. Vn̄ persius. Et q̄ semel intus innata est rupto iecore. Exierit caprificus ⁊c̄.

Caprigenꝰ a.um.pe.cor.qđ meliꝰ d2 caprigena.cō.p.est pecus genitꝰ a capra.

Caprinꝰ a.ū.⁊ hic ⁊ h̄ caprilis ⁊ h̄ le.in eodeȝ sensu.i.de capra exn̄s.vl' ad caprā ptinēs.itē hoc caprile.n.t.est stabulū caprarum.

Capriolꝰ li.d2 a capio pis.⁊ sunt caprioli cincinni siue vncinuli q̇bꝰ se innectere vl' suspēdere arboribꝰ solēt vites.vt sine lapsu sustineant fructus suos. S3 capreoli ſm Papi. sunt filij capree.q̇ acutū visum habēt.herbas eligunt vt comedant.ad alta nitunt.

Caprona.f.p.est anterior iuba equi quasi capiti prona.

Capsa.f.p.i.cista vbi aliquid reponit qđ etiaȝ pro quolibet pua domo ponit.⁊ dicit a capio is.eo q capiat in se ⁊ seruet aliquid. Jn de capsella ⁊ capsula ambo dimi.id est parua capsa.

Capsarij dicunt q̇ in balneis vestimenta suscipiunt custodienda. vel aliter sunt illi q̇ portant alijs libros ad scholas.

Capsus.m.s.i.carruca vndiq3 cōtexta. q̄si capsa.quia multa capit.

Captencula.f.p.i.vbox subtilis deceptō sicut sunt sophismata Vn̄ Marcianus. Captencalis ludis illigantibꝰ.

Captio.i.deceptio. Jñ captiosũ.i. deceptoriũ vel deceptiosũ aut dolosũ. vt no. Jobã.an. de offi.del .si duo.li.vj.in glo.j.in fine.

Captio causa mortis.al's capta ſm Azo.est qñ p mortẽ alicui⁹ occasio capiẽdi obuenit alicui.exceptis his capiendi figuris ⁊ causis q̄ certis ⁊ ꝓprijs noib⁹ nuncupant̄ vt hereditas. legatũ ⁊ fideicõmissum. q: talis captio vl' capio nõ incidit in naturã acceptiõis hereditatis legati vl' fideicõmissi. Et cã mortis capio ſm Azo.in sum. C. de dona.cau. mor. est cũ post mortẽ alicui⁹ aliq̄d dat̄ alicui cã ꝯditiõis implende. vl' ꝑuenit ad aliquẽ mortis occasione. nec tñ aliquo certo trãslatiõis vl' acceptionis noie nuncupat̄.

Captiu⁹ a.ũ.d̄r q̄si capt⁹ vl' quasi capite diminut⁹. Uñ ⁊ sic dicit̄ apud legistas. Jngenuitatis eñi fortuna excidit ab eo. Jnde hec captiuitas.i.detentio.

Captura.f.p.i.captio. Uñ Luc.v. Stupor circũdederat eũ. ⁊ omnes q̄ cũ eo erãt in captura piscĩũ quã ceperant.

Capua.f.p.quedã ciuitas est.

Capullulũ. ⁊ capedulũ.n.s. ⁊ caleptra.f.p.i eodem sensu.s.mitra tegens caput q̄ ⁊ alio nomine dicit̄ pille⁹. galerus. calamat⁹. caliendrũ. comatiũ. caticulũ. Caleptra tñ ꝓprie dicit̄ cuphia equi.

Capul⁹.m.s.d̄r a caput. q: est caput glapij vel d̄r a capio. q: ibi capit̄ gladi⁹ vt teneat̄. Capul⁹ etiã d̄r lect⁹ in quo mortui deferunt̄ q: sup capita boĩm defert̄. vñ. Est gladij capulus capulusq̄ cadauera portat.

Capus pi.i.falco auis a capiendo dicta

Caput.n.t.d̄r a capio pis. q: oĩs sensus ⁊ etiã nerui ab ipso initiũ hñt. ⁊ ex eo oĩs vigendi cã orit̄. Jbi eñi oĩs sensus apparẽt. vñ ipsius aïe q̄ corpi ꝯsulit psonam quodãmõ gerit. Caput ẽt mentẽ signat. q̄ caput ẽ aïe ſm Hug. Et ponit̄ qñq̄ p p̄ncipio. Uñ ꝓ ba. Jn capite libri scriptũ est de me. Qñq̄ ẽt ponit̄ p fine. Eccli.xxxij. Habeat caput rñsum suũ. Ponit̄ ẽt qñq̄ p dñatu. vñ. Principiũ caput est ps corpis ⁊ dñatus. Jtẽ caput cõponit̄ cũ bis. ⁊ cũ tris. ⁊ d̄r biceps cipitis. triceps cipitis.g.o. q̄ h3 duo vl' tria capita. Jnuenit̄ etiã hoc biciput ⁊ triciput.n.g.i. geminũ vl' trinũ caput. Cõponit̄ etiã caput cũ occiduũ. ⁊ d̄r hoc occiput pitis.i.occidua. et postrema ps capitis. Uel occiput cõponitur cũ ob ⁊ caput. ⁊ d̄r sic quasi ꝯtra caput. q: sit capiti retrorsum. ⁊ idẽ d̄r occipitiũ. Jdẽ componit̄ cũ sincer⁹. ⁊ d̄r sinciput pitis.i.prior ⁊ anterior ps capitis. quasi sincera ⁊ pura ⁊ patens ꝓpt̄ capilloꝝ absentiã. Jtẽ cõponit̄ cũ p̄ ⁊ d̄r p̄ceps. ⁊ cũ ante. ⁊ d̄r anceps.

Carabrio onis. est genus auis mustele sĩlis.

Caraphus ꝑua scapha ex vimine facta ⁊ crudo corio ꝯtexta. vt est nauicula currens in pado. Etiã d̄r illud qd̄ est in medio nauis.

Character ris. grece imago nouus vultus effigies. forma vel stilus. figura. l̄ra. ferrũ q̄ nore pecoribus inurunt̄. Uñ ⁊ ipsa nota vel signum character dicit̄.

Characterismus.m.s. est descriptio forme alicuius.

Caradrion est auis q̄dam alba tota cui⁹ interiora oculos caliginosos curant. Si viuere debet infirmus appropinquabit sibi si x̄o mori fugit ab eo. Per medias noctes in sublime celi dicit̄ volare.

Charagma.n.t.i impssio. imago. vl' l̄ra. Ut ait anus. Sicut numm⁹ h3 charagma cesaris. sic homo charagma dei.

Charaxis.f.t.i.notatio. ⁊ d̄r a character.

Carbasus.f.s. in singulari. ⁊ in pl'i carbasa soꝝ n.g.i. velũ q̄si carens base.i. sustentamento ab inferiori pte. Carbasus etiã dicit̄ quoddã gen⁹ vestis subtilissime. Jñ carbaseus.a.um. ſm Hug. Et vt d̄r hec carbasus in singulari vestis sinuosa q̄ tam viro q̄3 mulieri conueniri poteſt. S3 carbasa soꝝ.ad vela nauiũ ptinent. ⁊ cor.pe. Uñ Ouidius. Uidi p̄cipiti carbasa tenta notho.

Carbo onis. d̄r a carpo. q: ab igne carpit̄ vl' potius dicit̄ a careo es. q: flamma caret. ⁊ quãdo accensus est d̄r pruna. cũ pruna extincta fuerit carbo vocat̄. Jñ carbonari⁹ rij q̄ facit carbones. Unde carbo carens flamma succẽsus pruna vocat̄.

Carbuncul⁹.m.s. tam p ꝑuo carbone q̄3 p lapide p̄cioso ignito vt carbo. cui⁹ fulgur nec nocte vincit̄. Et p morbo quodã inuenit̄ eo q̄ in ortu suo rube⁹ sit vt ignis. postea niger vt carbo extinct⁹. Uñ. Est lapis est morbus carbo carbuncul⁹ extat.

Carcan⁹ nomen ciuitatis vel loci.

Carcan: calamo: arphat: emath. ciuitates i oriente sunt.

Carcer in singulari ꝓprie d̄r vbi rei claudunt̄. S3 in pl'i vñ quadrige emittunt̄. vl' repagula ante posita. ⁊ d̄r carcer quasi capiẽs reos. ⁊ est etymol'. nõ cõpositio. Jñ carcerari⁹ rij. q̄ carcerẽ facit vl' custodit. Jñ hic ⁊ hec carceralis ⁊ hoc le.

Carchesia pocula a loco carchesi. vl' speluñca vl' summitas arboris nauis. vñ Grecis. Est instrumẽtũ dicas carchesia nauis. Hug. x̄o dicit. Carchesia sũt in cacumine arboris nauis trochee q̄si f.l̄ra p que funes trahunt̄. vñ et q̄dã vasa ad sĩlitudinẽ illoꝝ facta carchesia dicunt̄. Trochee etiã sũt dicte q: rotulas hñt. Trochos eñi grece rota d̄r latine. Jtẽ charchesia sũmitas mali. in q̄ chorde ꝯcurrũt. vñ Luca. Ac vtinã sũmi curuet charchesia mali

Cardiac⁹.a.ũ.pe.cor.i.cordis pulsũ patiẽs q̄si cor ardens hñs sitim. ⁊ d̄r ab ardeo ⁊ cor. p cõpositionẽ. vel a greco cardia qd̄ ẽ cor. vñ

Iuuenal. Cardiaco ciathū nunq̃ missurꝰ a-
mico: vl' est cōpositū a cor ⁊ bio .q̄si cor biās
babens ꝓpter sitim. ⁊ tunc d̓r a cordiacꝰ.

Cardia grece latine cor.

Cardinal'. cō.t. ⁊ hoc le. ⁊ cardinariꝰ a.ū.i eo
dem sensu.s. qḋ ad cardinē ptinet. Vñ cardi
nales venti dicunť a quatuor ptibꝰ mundi
flantes. Et q̄dam ỽtutes dicunť cardinales
ad sil'itudinē cardinis in quo motꝰ ostij fir-
mať. Et hic cardinalis substantiue ꝓ nomīe
dignitatis. q2 p cardinales mūdꝰ debet regi
⁊ gubernari ⁊ moueri sicut ostiū p cardinem

Cardo inis. incerti ge. d̓r vna ps ostij .s. cune-
us. q̄ in foramine ỽtiť. vl' poniť ꝓ ipso fora
mine aliq̄n. ⁊ d̓r a cardia qḋ est cor. q2 sic ē cor
boīem regit ⁊ mouet. ita ille cuneꝰ ianuā re-
git ⁊ mouet. Cardo etiā d̓r extremitas rei vñ
⁊ cardines celi dicunť extreme ptes axis sic
dicti. q2 p eos ỽtiť celū. Cardo etiā poniť ꝓ
oportunitate vl' articulo. Vñ ꝓuerbialiter so
let dici Res est in cardine. i. in articulo vl' op
portunitate. vñ Virg. Aut tanto cessabit car
dine rerū. Sed cardo donis. est herba noci-
ua colonis. Vñ. Cardo subest foribus si car
dinis est gtūs. Sed cardo onis. est herba no
ciua colonis.

Cardomomū. n.s. herba quedā est. granū q̄d
dam species aromatis.

Carduelis. f.t. quedā auis dicta a cardusꝰ q̄a
scirpis ⁊ carduis pasciť.

Cardularij iudices dicebanť olim illi q̄ ab im
peratore habebāt ptātem iudicandi. ⁊ illos
solū q̄ corā eis eligebāt litigare ⁊ poterāt eli
gi sine cōsensu ꝓpriorum iudicū sicut tradiť
in glo. l. j. ff. de iudi.

Carduꝰ est genꝰ herbe spinose cꝰ natura mor
dax ⁊ austera est. ⁊ iō succꝰ eiꝰ alopicias. id ē
capilloꝝ fluxus curat. ⁊ radix eiꝰ in aqua de
cocta cupiditatē potatoribꝰ ministrat. matri
ci vtilissima est iuuans ad masculos ꝓcrean
dos. vl' est genꝰ cardonū. Jñ cardetū locus
vbi abundat talis herba.

Carectū. n.s. est locꝰ vbi crescit carex. vl' repo
niť. vñ Virgil'. in buc. Tytere coge pecus tu
post carecta latebas.

Carenum. n.s. d̓r tercia ps musti. ⁊ d̓r a careo
res. eo ꝙ feruēdo tercia pte careat Tercia eī
pte musti amissa qḋ remanet d̓r carenū. Cui
ꝯriū est sapa. q2 feruēdo ad t'ciā ptē redacta
descendit. Etiā aliq̄n capiť ꝓ ipso musto.

Carex cis. f.t. est q̄dā herba acuta vulgo lista.
⁊ vt dicunt canna palustris est. ⁊ diciť a ca-
reo. q2 robore caret.

Cariatharbe. q̄ ⁊ hebron d̓r. ⁊ interpretať ci-
uitas q̄tuor. Arbe eñ quatuor. cariath ciui-
tas. q2 ibi sepultus est Adam maximꝰ Abra
am Isaac ⁊ Jacob cū vxoribus suis.

Cariathsepher interpretať villa pulchritudi
nis, vel ciuitas literarū.

Carybdis. f.t. est q̄dā pīculū marinū sic dcm̄
q2 carinas abdit. i. absorbet. Aq̄s ei accipit
⁊ vomat. vomit vt accipiat. vñ Oui. Euomit
vt potat dira caribdis aquas. Vl' caribdis q̄
dam vetula voracissima fuit. q̄ q2 boues her
culis furata est a Joue fulminata est ⁊ in ma
re p̄cipitata est. antiq̄s ibi exercēs rapinas.
Vñ ille locꝰ dictꝰ est carybdis vl' corybdis.
vt diē Pap̄. Mare est ỽtiginosū in sicilia di
cta grece ꝙ gurgitibꝰ occultis naues absor-
beat. Ter in die stringit fluctꝰ ⁊ ter vomit

Carica. f.p. i. fructꝰ palme. ꝟ ficus sicce. vl' po-
tius massa illarū. ⁊ cor. pe. vñ Ouidi. Quid
vult palma sibi vulgolaq; carica dici.

Charientismos tropus est. quo dure dicta gra
uiꝰ siue mitiꝰ ꝓferunť. vt cū interrogantibꝰ
nobis an aliq̄s nos q̄sierit. rñdeť bona for-
tuna. ex q̄ dať intelligi neminē nos q̄siuisse.

Caries riei. i. putredo q2 caret soliditate. ꝟ cari
es est ꝓprie lignoꝝ. putredo ỽo aliarū rerū
Item caria. f.p. idem.

Carina. f.p. est media ps nauis. q2 cum remis
currens diuidit aquas. ⁊ d̓r a careo. vl' potiꝰ
a curro d̓r carina q̄si currina. ⁊ est ꝓprie me-
dia ps nauis. s. venter. sed q̄nq; poniť ꝓ ipsa
naui. Vñ. Dic latus esse ratem ventrem dic
esse carinam.

Carinator oris. i. cōuiciator vl' maledicus. ⁊ de
riuať a carino as.

Carinus. m.s. diciť q̄dam vir a Therentio in
ductꝰ dictꝰ sic. quasi carens noy. i. mente vel
sensu.

Cariosus a. um. i. vetustꝰ: putridus.

Charis grecū. ⁊ interpretať gratia. ⁊ pōt scribi
p K. siue p c.

Carisia. f.p. i. lena vetꝰ ⁊ litigiosa. ⁊ d̓r a careo
es. Vñ ⁊ fallaces ancille carisie dicunť. q2 ve
ritate carent.

Carisma matis. n.t. i. grā vl' donū gratia. ⁊ d̓r a
charis qḋ est gratia. ⁊ cor. pe.

Charisteū. n.s. genꝰ est marmoris viridis.

Charitas. f.t. i. dilectio vl' reꝝ emptio difficilis
qḋ magis ꝓprie d̓r charitudo inis. ⁊ hec cha
ristia stie. quod etiam diciť festus ⁊ gratio-
sus dies. ⁊ etiam suauitas ⁊ dulcedo ⁊ gra-
tia Et hec charitia in eodem sensu ꝟm Hug.
Pap̄. etiam dicit Charitia dies festus inter
cognatos. Et diciť charitas q̄si cara vnitas.
quia nos vnit deo.

Carmelus q̄ hebraice chermel d̓r. mons ē in cō
finio palestine atq; phenicis. sed non ille de
quo Nabal carmelus. Ille eñ mons est ga-
lilee in terra ꝓmissiōis.

Carmen inis. d̓r q̄cq̄d pedibꝰ contineť. ⁊ d̓r a
carpo. eo ꝙ carptim ꝓnuncieť. vl' d̓r a carmē
tis dea carminū. Carmen etiā d̓r scriptum de
aliquo delectabili cum metro. vt in Boetio
Carmina q̄ quondā ⁊c̄. Carmen etiā diciť q̄
libet cantus cum metro. Vñ liber odarū [illegible]

tulatˀ liber carminū.i.cantuū. qꝛ q̄libet eius distinctio ē cantabilis. Inde carmineꝰ a. uꝫ. id ē ad carmē ptinēs. Carmē etiā dī̄ piuratō vetulaꝝ q̄ carminicāt pueros ⁊ alios īfirmos

Carmentis tis .f.t.ē dea carminū. ⁊ fuit mater euandri:⁊ dicitur a carpo.

Carnariū.n.s.dī̄ locus vbi carnes reponūtˀ vl̄ locus vbi ossa mortuorum ponuntur.

Carnicula.f.p.dimi.id est parua caro.

Carnifex dicitur homicida :vel macellator:vel carnifex dicitur qui facit carnes.

Carnificina.f.p.pe.pro.id est macellum.

Carnificiū.n.s.i.officiū vel actus carnificis.

Carnulentus a.um.i.plenus carnibus.s. pinguis ⁊ crassus. Iñ carnulentia.i.crassitudo.

Caro carnis.f.t. dī̄ a creos vl̄ a creo as. vel dr̄ caro q̄si chara. Et ē caro ex q̄tuor elemētˀ cōposita ⁊ cōpacta. Nā t̄ra ī carne ē:aer ī halitu:hūor ī sanguīe.ignis ī calore vitali. Et ꝓprie caro dī̄ q̄ viuit:ꝫ iā latiꝰ vtimur isto vocabulo caro. Itē ꝓprie caro ī singl̄ari hūana.

Carnes in plī q̄libet alie:porcine: pecorine: vl̄ alie Iñ carneꝰ a.ū.qd̄ ē ex carne vl̄ pinguis Et carnosus a.um.i.crassus. Iñ carnalˀ.cō.t. ⁊ hꝫ le.i.carneū vl̄ q̄ seq̄tˀ fragilitatē carnis:q̄si fragile:vl̄ qd̄ ptinet ad carnē ⁊ hec carnalitas tatˀ. ⁊ hꝫ p̄mā breuē.vñ. Uilis sepe caro fit ꝑ munere charo.

Carolus pe.cor.rex francie fuit.

Carpasius dī̄ color similis auro vel color viridis. Unde carpasius color.i.aureꝰ color. ita exponitur in Hester.

Carpentarius.m.s.qui facit vel ducit carpentū Dicitˀ tñ generaliter omnis artifex lignariꝰ carpentarius. Inde carpentariolus.

Carpenta.f.p.dicitˀ astula ligni.

Carpentum.n.s. est quoddam genus vehiculi seu curruū. vel est currus sup quo sedēt mulieres tectus panno. ⁊ dī̄ quasi currus pompaticus.qꝛ in pompis solet haberi.

Carpobalsamū vl̄ xilobalsamū.i.fructꝰ vl̄ semē balsami. vl̄ liq̄r q̄ fit ex eiꝰ fructu vel semine.

Carpocratiani heretici a carpocrate quodā vocantˀ.q̄ dixit xp̄m hominē fuisse tantū ex vtroq̄ sexu progenitum.

Carpoforus.m.s.dī̄ quidā deꝰ paganoꝝ q̄ latine interp̄tatˀ fructifer vel vberrimus.

Carpos grece latine dicitur fructus vel semen.

Carrena ⁊ publica pnīa ⁊ q̄dragena vnū sunt. Qui igitˀ istā pnīam facit q̄dragīta diebꝰ nō intrat ecclesiā:⁊ lanea veste indutꝰ: ab escis ⁊ potibꝰ q̄ intˀdicti sūt a thoro:gladio ⁊ eq̄tatu:illos supradictos dies abstinet. In tercia aūt ⁊ q̄nta feria ⁊ sabbato aliq̄ gñe leguminū ac oleribꝰ:pomis vl̄ piris vl̄ pisciculˀ cū modica ceruisia vtatˀ tp̄ate. ꝫ omīa extra de homi.

Carruca.f.p.i.biga.⁊ dī̄ a carrio qd̄ est diuido quia currendo diuidit terram.

Carrus.m.s.vel carrū ri.est genus vehiculi.et dī̄ sic a cardine rotarū quatuor:vel ꝙ currendo sonet:vel quasi currus dicitur.

Carta.f.p.a careo dicitur:quia caret pilis ⁊ carnibus. Inde hec chartula pe.corre.id est parua charta. Et hic chartulariꝰ q̄ facit chartas

Cartago ginis est quedā ciuitas q̄ fuit circūdata corio bouis. Inde hic ⁊ hec cartaginēsis ⁊ hoc se.id est aliquis de cartagine.

Cartallum.n.s.dicitˀ canistrū:cophinus vl̄ vas in quo mortui efferuntur.

Cartallus grece:fiscella latine.

Cartilago ginis.i. naris vel auris vel alterius rei ossea teneritudo ⁊ sine medulla.quod genus auricule ⁊ narium discrimina ⁊ costaruꝫ extremitates habent:⁊ dicitˀ sic quia leui attritu caret dolore dum plectitur. Et vt dicit Pap̄.Cartilago ossis speciem habet fortitudinem non habet.sicut discrimen nariū ⁊ auricule. Unde Allexander.Cartilago riget eadem mage carne rigescit.

Caruncula.f.p.id est parua caro.

Charus.a.um.in duabꝰ significationibꝰ Charū em̄ idem est qd̄ dilectum:⁊ charum est cuius emptio est difficilis.⁊ dicitur a charis.

Casa.f.p.id est parua domus pauperum vel habitaculum agreste.palis virgultis.arundinibusq̄ cōtextum:quibus possunt tueri a vi frigoris vel caloris.

Caselle sunt granaria in quibus fructus reponuntur.ff.de iudi.l.l. Et dicitur quasi cellule granorum.

Caseus.m.s.dī̄ a cado dis.qꝛ facile cadit ⁊ cedit.vñ quidaꝫ Caseꝰ anguilla mortˀ cibꝰ ille vel illa. Ni bibas ⁊ rebibas ⁊ rebibendo bibas. Inde caseolus .i.paruis caseus.

Casia.f.p.ē q̄dā herba cuiꝰ flores cito cadunt. Unde casia flos illiꝰ herbe vel liq̄r inde factꝰ ⁊ dꝫ scribi ꝑ vnū s.⁊ cor.primaꝫ. Unde Persius in vltima satyra.Hec sibi corrupto casiā dissoluit oliuo. Item Ouidiꝰ. Qui simulas casias ⁊ nardi lenis aristas.

Casleu nouember mensis qui est nonus.

Casmā.n.t.i.porticꝰ aeris.vl̄ fulgor ethere.⁊ ē grecū.latine dr̄ fulgethra ſm̄ Xo Pap̄.Casma hiatus terre dum rumpitur terra.

Casoma.f.p.ē acus mulierˀ q̄ caput scalpit a cado dicta eo ꝙ cadere facit immunda.

Cassabundus.a.um.i.cassus frustratus.

Cassariꝰ.m.s.i.retiariꝰ q̄ retia facit.

Cassicula.f.p.i.puū rete.qd̄ ⁊ cassilˀ dī̄ vl̄ dr̄ cassilˀ a careo: qꝛ caret soliditate in foraminibꝰ.

Cassidilis.f.t.⁊ cassidile.n.t.dicitˀ sacculus pera sarciperiū:ficcatiū:marsupiū:moculus loculus:crumena ſm̄ Hug. Pap̄. vero dicit.

Cassidibilis est pera pastoralis. Cassidile etiaꝫ vt quidam dicunt dicitur pera aucupis ī modum reticuli facta in qua ponit aues.quas ī casse.i.in reti capit:quia quicquid capitur in casse sedet inclusum in cassidilibus.Uel dī̄ q̄

si cassis sedile: q̄ꝛ breue est vt sedile id est fundus cassis: ⁊ simili mō reticulatū. Itē in omnibus antiq̄s ⁊ nō corruptis biblijs inuenies: Thobie. viij. Protulit de cassiduli suo ptem lecoris. Quedā tñ biblie noue hñt de cassidili suo ⁊ cor. pe. ⁊ declinat᷑ cassidilis lis. Quidā etiā legūt ibi cassiduli suo declinantes. cassile lidis.

Cassis idis. f. t. i. galea q̄ꝛ caput tegit ⁊ ē de ferro: ⁊ ē ꝓprie militū. Galea vō decorio est. dicta a galeon qḋ ē coriū ⁊ ē peditū. Et facit accusatiuū casside vl' cassida. Vñ ⁊ sumit᷑ h' cassida de. idē qḋ cassis. Sed cassis sis. m. t. i. rete venatoriū ⁊ dī a careo q̄ꝛ caret soliditate i foraminib⁹. Dī etiā hic cassis idis ꝓ helmo. vñ Fallit auis cassis. munit caput enea cassis. Si cassis cassis dicas signat tibi rete. Sꝫ galeā signo cum cassis cassidis aio.

Cassus a. um. q̄si ē pticipiū idē ē qḋ p̄uatus: q̄n vō est nomen idē est quod vanus.

Castanea. f. p. tam ꝓ arbore q̄ꝫ ꝓ fructu Vñ Arbor est in siluis que scribitur octo figuris. Fine trib⁹ dēptis vix vnā inter mille videbis.

Castellanus a um. q̄ inhabitat castrū ⁊ dicit᷑ a castrū. Jñ hic castellarius id est dominus castri vel qui preest castris.

Castellū dimi. i. puū castrū. a q̄ castellulū. i. paruū castellū. Castellū etiā vl' castell⁹ ſm Alb. dī receptaculū qḋ aquā publicā suscipit que ducit᷑ ad aliqḋ prediū irrigandum: vl' dī vas ad aquā recipiendā ⁊ videt᷑ sic dici: quia ad modū castri sit dispositum.

Casteriū. n. s. dī locus vbi remi collocantur.

Castifer. a. um. pe. cor. q̄ flagella portat vt castiget: a castus: ⁊ fero fers.

Castimonia. f. p. i. castitas a castus dicitur.

Castor oris. fuit vnus filioꝝ Jouis ⁊ pollux fuit frat᷑ ei⁹. q̄ apud paganos ꝓ dijs habiti sūt q̄s etiā int᷑ sidera fixerūt. qḋ signū gemini dī. Castor etiā ē aīal quoddā mirabile qḋ viuit ī terra ⁊ in aq̄. cauda ei⁹ naturā piscis habet ⁊ corpus carneū ē. Vñ cauda ei⁹ in ieiunio comedit᷑ ⁊ corpus nō: ⁊ hꝫ q̄tuor pedes: anteriores duos q̄si anserinos cū q̄b⁹ natat. posteriores q̄si caninos. In q̄ātitate pui canis est. dentes habet acutissimos. ⁊ pellem preciosam. testiculi ei⁹ multū valēt medicis. Et dicit᷑ a castro as. q̄ꝛ cū sentit venatorē se sequētē seipm̄ castrat vt euadere possit sciēs se fugari ꝓpter testiculos. Idē ⁊ fiber fibri. et befer. ⁊ canis ponticus dī. Jñ castoreū. n. s. id est medicamētum. qḋ fit de testicul' castoris. Et adiectiue declinat᷑ castore⁹ a. uꝫ. vt castorea caro. i. caro castoris vl' de castore existēs. Unde quidaꝫ dixit. Questio soluatur cur castor ab hoste fugatur. Cur ablatiuos dentes gerit in genitiuos.

Castra in plurali sunt vbi milites steterunt. dicta q̄si casta. vel q̄ꝛ ibi castret᷑ libido. Castrū vō in singulari est oppidū. ⁊ dī sic. q̄ꝛ in alto loco sitū ē. quasi casa alta. vel dī a castro as. q̄ꝛ ibi castrat᷑ licentia inhabitantiū ne passiꝫ vagari liceat. Inde castrensis cō. t. ⁊ hoc se. aliq̄s vel aliq̄ in castris habitās vel existens Et ſm Pap̄. Castrensis dicitur dignitas vel honor castrorum.

Castratus. a. um. dī ille q̄ ē frigide cōplexōis. ⁊ ꝓpt᷑ frigiditatem nature neq̄t exercere libidinē. Et dī q̄si caste nat⁹ ſ; nō sponte. Et differt a spadone ⁊ eunucho. q̄ꝛ spado dī q̄ violēter castrat᷑ ab hoīb⁹. ⁊ dī a spata. Spata est enī gladi⁹ spaciosus ⁊ lat⁹. ⁊ forte antiq̄tus tales tali gladio castrabant᷑. Eunuch⁹ dicit᷑ q̄ nec est spado nec frigide nature vl' cōplexionis. ſ; ꝓ amore regni celestis se abstinet. ⁊ dī ab eu qḋ ē bonū ⁊ nycho qḋ ē vtus vel victoria. q̄ꝛ ē bonus victor ⁊ vtuosus. Et de talibus ait Aug⁹. Beati sunt q̄s castrauit nō necessitas ſ; volūtas. Vel eunuchi regis vel regine fuerunt ministri coꝝ q̄ paruuli castrabātur. Vñ Castratū reddit gelidū natura facitq̄ꝫ virt⁹. Eunuchum genitalia secta spadonē Et de his spadonibus quidam coeunt ſ; virtus in semine non est.

Castrimargia vel potius gastrimargia. f. p. i. cōcupiscentia gule. vētris ingluuies. ⁊ dī a castus. p contrariū. q̄ꝛ nō facit castos.

Castus. a. um. p̄mo a castratione dictus. postea placuit veterib⁹ etiā eos sic noīari q̄ ppetuā libidinis abstinentiā pollicent᷑. Jñ castitas. ⁊ ꝓprie ē corporis incorruptio. Sꝫ cōtinētia ē post corruptionē luxui abrenunciatio.

Casula. f. p. i. parua casa. Casula etiam dicitur vulgo planeta p̄sbyteri. quia instar parue case totum hominem tegit.

Casus us. ui. est inopinate rei euentus. Vñ dicimus hoc accidit a casu. ⁊ sic accipit phs. ij. physicoꝝ. cum dicit casus est causa per accidens ⁊c̄. Secundo casus dī lapsus. ⁊ sic dicit᷑ a cado dis. Vñ. Quāto gradus altior tāto casus decliuior. Tercio ē accidens nominis. Dicit᷑ etiā fortuna vel omen vel periculū. Jñ casualis. cō. t. ⁊ hoc le. Unde. Lapsus ⁊ euentus inflictio sit tibi casus.

Cata p̄positio greca ē. ⁊ q̄nq̄ tm̄ valet quantū trās vt catag̃pho. i. trāscribo q̄nq̄ tm̄ q̄ntū p vt cata antifrasim. i. p antifrasim. q̄nq̄ q̄tuꝫ s̄. vel iux̄. vt cata matheū. i. iuxta matheū. et ponit᷑ ꝓ breui etiā vt cathalogus.

Catacarisia. f. p. id ē ancilla sup alias dolosa ⁊ fallax et dicit᷑ a cata ⁊ carisia.

Cataclismus. mas. secun. id est diluuiuꝫ. Unde Ecclesiastici. xxxix. Et quoniam cataclismus aridam inebriauit.

Cathachresis vl' cathacrisis est vsurpatio alieni noīs cum ꝓpriū deest. vt cū parricidā dicimus qui occidit fratrem ⁊ piscinam dicim⁹ que pisces non habet.

Catafrigij dicunť heretici q̄ aduentū ſpūſſancti nō in apl'os ſed in ſe aduenïſſe aſſerunt. q̄rum autores Montanus ⁊ Priſca ⁊ Maximilla fuerunt.

Catofronicꝰ .i. cōtumax ⁊ cōtemptor. ſupbus.

Catalecticꝰ a. ū. pe. cor. cui nihil ſupabundat. Ūñ ille v̄ſus dr̄ catalecticꝰ in quo nihil d̄ metro ſupeſt. Et cōponiť cū h. vel hyp qd̄ ē ſup Et dr̄ acatalecticꝰ a. ū. ⁊ hypcatalecticꝰ. a. ū. Ille aūt verſus dr̄ acatalecticꝰ. ad cuiꝰ pfectionē deeſt vna ſyllaba. Idem dr̄ ⁊ claudꝰ. Hypercatalecticus v̄o eſt ille v̄ſus cui ſupabundat vna ſyllaba.

Catalogus. m. s. dr̄ enumeratio. ordo ſeries vl' breuis interpretatio ſeu deſcriptio. vl' iuſtoꝝ numerꝰ. ⁊ dr̄ a cata qd̄ eſt breue ⁊ logos qd̄ ē ſermo vel ratio. quaſi ſermo multa breuiť cōprehendens. vt Omnes ſancti orate ꝓ nobis. Catalogus etiā dicunť duodecim libri veteris teſtamēti. vnde Hiero. in ꝓlogo thobie. Quem hebrei de cathalogo diuinarum ſcripturarum ſectantes.

Catamane. i. iuxta mane. ſ. diluculo. vel in ipſo mane. Ūnd quidā. Quolibet a mane fieri dicas catamane.

Cataplaſma. n. t. i. inductio. medicamen. qꝛ ſupra formā morbi induciť. Itez dr̄ hoc implaſtrum vel emplaſtrū. ab en qd̄ eſt in. ⁊ plaſteſ qd̄ eſt forma.

Cataple tatio interpretať cōuiciū. Ūñ ſm vnā tranſlationē dr̄ obiurgatio Eccl'i. xxi. Et p̄t dici cataplectatio. a cata qd̄ ē iuxta ⁊ plecto is. qſ̄i. ſ. eſt tanta rixa ꝙ fere plectūt ſe. i. puniūt ⁊ v̄berant. Noſtra aūt l'ra dicit. Obiurgatio ⁊ iniurie annullabunt ſubſtātiā. ſ alia tranſlatio hꝫ cataplectatio. vt dicit glo.

Catapuera. i. docta puella.

Catapulta eſt vas vt dicūt. vl' potiꝰ ſagitta cuꝫ ferro bipenni. quā ſagittam barbatā vocant

Cataracta te. ē via ſubterranea. q̄ aqua ſub terra diſcurrit. Ūñ p tranſlationē in celo dicuntur cataracte. nubes vl' diſcurſus. ⁊ meatus pluuiarū vel tonitrua ſm Hug. Pap̄. etiam dicit. Cataracte celi feneſtre. i. nubes vl' tonitrua. ⁊ cor. primā. Ūñ in pantheon. Et cataractarū fundit in orbe faron.

Caterne vl' catarij heretici q̄ ꝓpť mundiciaꝫ ſe ita noīauerūt. glorïantes eñ de ſuis meritis negāt penitentibꝰ veniā peccatoꝝ. viduas ſi nupſerint tanq̄ꝫ adulteras damnant. mūdiores ſe cūctis p̄dicāt. ſi nomen ſuū agnoſcere vellēt mūdanos ſe potiꝰ q̄ꝫ mundos vocarēt

Catarrꝰ. m. s. eſt fluor reumatis iugis ex naribus. q̄ dū a faucibꝰ venerit dr̄ brancꝰ. dū a torace vel pulmone dr̄ tuſſis.

Cataſcopꝰ eſt q̄ddā genꝰ nauigij qd̄ latine dicitur ſpeculatoriū. qꝛ mittiť cā indagādi ⁊ ſpeculandi. ⁊ dr̄ a cata. i. p. ⁊ ſcopin qd̄ ē intendere vl' ſpeculari. Ūñ ſepe cataſcopꝰ dr̄ explorator: indagator: circulator: inueſtigator.

Cataſta. f. p. eſt pene genꝰ ſimile eculeo vel lectus ferreus

Catatypoſis fit qñ aliq̄d iuxta ſui formā deſcribiť vel figurať ſub nomine patris vel matris vel alterius rei. vt caluus. criſpus. ventroſus: ſophronicus: pheatonicꝰ. Socratē ſcribunt hec omnia ſolum.

Categorema. n. t. id eſt predicamentū vl' ſignificatiuum.

Categoria rie. f. p. eſt predicamentū vl' p̄dicatō vel ſignificatio. Unde predicamenta Ariſtotelis dicunť categorie. Categorie etiam dicunť accuſationes.

Cateia telū dr̄ lingua pſaꝝ vl' galloꝝ. ⁊ vt dicūt lancea vl' haſta. Uel vt q̄dam dicunt. Cateia lingua pſaꝝ eſt ſagitta barbulata. ſiue haſta qua vtebať hercules. Erāt eñ cū ligulis catenarū. ⁊ qñ eam proijciebat iterū cū catenula retrahebat. vñ Uirgil'. Soliti torquere cateias. Quidā tñ libri in donato in capitulo dē barbariſmo habent catela. i. iaculum longum qd̄ cum catena ꝓijciť.

Catella. f. p. dimi. i. pua catena. Ūñ ⁊ catelle dicunť catenule ⁊ circuli colli inuicē ſe cōp̄hēdentes in modū catene. Itē catella dimi. id eſt pua cata. ⁊ venit a catellꝰ. Inueniť ēt catela p vnū l. i. iaculū longū. vtꝫ. ſ. in cateia.

Catellus dimi. a catulꝰ. i. puus catꝰ. Iñ catellulus. i. puus catellus. ⁊ a catellus hec catella. ⁊ a catellulꝰ hec catellula.

Catena dr̄ a capio is. qꝛ capiendo tenet. vel q̄a capiendo ſe tenetur pluribꝰ modis. ⁊ ē etymol'. nō cōpoſitō. ſicut illud Catena q̄ſi captiuos tenens. Iñ catenula. i. pua catena.

Caterua. f. p. eſt multitudo hominū. et videtur deriuari a cata. i. iuxta.

Cateruariꝰ. a. ū. qd̄ eſt caterue vl' qd̄ ſpectat ad cateruā. Cateruariꝰ etiā dr̄ q̄ ſemp in caterua eſt. i. in multitudine ppl'i.

Catecuminꝰ pe. cor. interpretať inſtructꝰ vl' audiens. qꝛ doctrinā fidei audit nec dum tñ baptiſmū percepit.

Cathedra dre. f. p. grecū eſt excelſa ſedes iudicis vl' p̄ſidentis. ⁊ dr̄ a cathos qd̄ eſt ſedes ⁊ edra ſponda: q̄ſi ſpondata ſedes. A quo hic ⁊ hec cathedralis ⁊ hoc le. Iñ etiā cathedraliter cathedralitas. Item a cathedra cathedratus a. um. Cathedrate. cathedraticus. a. um. Cathedratice. Et poniť etiā ꝓ ſede doctoris. Ita dicit glo. in cle. dudum. de ſepul. Et allegat Grecimū. vñ Rex ſoliū. doctor cathedram iudexq̄ꝫ tribunal. Poſſidet ac ſedē preſul pretorq̄ꝫ curulem.

Catheriſtica. f. p. pe. cor. i. determinata.

Catheſis vel cathetesis grece doctrina vel locꝰ doctrīe diciť latine. Inde cathetezizo zas. vl' cathezizo zas. i. confirmare inſtruere: edocere: imbuere: redarguere: obiurgare: refuta

re. Jn cathetizeta te. ꝛ cathetizeta.i.doctoꝛ. ꝓceptoꝛ instructoꝛ. ꝛ hic cathecismꝰ mi.i. instructio doctrina ꝛ maxime in fide.

Catholicon interptat vniuersale vł cõe. Jn catholicꝰ a.ũ.i.vniuersalis. vt Fides catholica. Catholicꝰ etiã idem est qꝺ rectus.

Cathomus me.coꝛ.est flagellũ ex ꝟgis ferreis factũ. vł flagellũ ex virgis in modũ scobe q̄ vtunt religiosi in capitulis.

Catilio onis.m.t.i.gluto. deglutatoꝛ q̄ quadã gulositate ad modũ catuli p domos discurrit. Jnde catiliosus a. um.i.auidus sicut catulus est ad escam.

Catillum.n.s.i.puum catinum.

Catinũ.n.s. ſm Jsiꝺ.est vas vinariũ fictile qꝺ meliꝰ in neu.ge.dicit ꝙ in mas. sicut ꝛ salinũ ꝺꝛ vas aptũ sali. Vñ q̄dam. Qꝺ capiẽs vinũ teneat dictio catinũ. Fictile vł luteũ faciens frigere lieum.

Cato.m.t. ꝓpriũ nomen viri. ꝛ ꝺꝛ a catus. quia astutꝰ fuit ad modũ illiꝰ animalis. Jn catonicus a.ũ. ꝛ hic ꝛ hec catonista ste. q̄ vel q̄ catonẽ sequit ꝛ sectã illiꝰ. Duo aũt catones fuerunt ambo amatoꝛes virtutis. Maioꝛ censorinus auunculꝰ minoꝛis. pꝛoꝝ peritissimus Minoꝛ nepos eiꝰ rigidus dictus est. ꝛ vticẽsis. q̄ vtice se interfecit. Vel cato dicit a catus a.um.

Cattus ti.m.s.quoddã animal ingeniosum.s. murilegus. qꝺ alij dicunt gattus p g. sed coꝛrupte. Jnde catta te. ꝛ dicitur cattus per sincopam a cautus. eo ꝙ sit cautus in muribus capiendis.

Catulaster.m.s.puus cattulus. ꝛ catulastra.i. parua cattula

Catullus p geminũ l. fuit quidã poeta Veronẽsis. de quo dicit Ouidius Mantua Virgilio gaudet verona catullo. Peligne gentis gloria dicoꝛ ego.

Catulus.m.s.me.coꝛ. ꝺꝛ a canis. Et sunt catuli ꝓpꝛie filij canũ. Abusiue tñ filij quarũlibet bestiarũ dicunt catuli.

Catus a.ũ.i.cautꝰ. ꝛ est syncopatio huiꝰ qꝺ ẽ cautꝰ ſm Hug. Pap. ꝟo dicit. Catus denominat siue denoĩationẽ assumit a cane.i.doctus. sapiens acutus. ingeniosus. Jnde cato tonis. vt supra dictum est.

Caucasus est mõs scythie ab ĩdia vsq̄ ad taurũ poꝛrectꝰ. p gentiũ ꝛ varietate linguarum dictus. Nã cũ in oꝛiente vsq̄ in excelsum cõsurgit caucasus ꝺꝛ. ſm qꝺ ipoꝝ lingua ꝓ niue cãdida ꝺꝛ. ꝛ coꝛ.pe. Vñ. Carbasus abbreuias ꝛ caucasus est comes illi.

Cauda.f.t.est extrema ps aĩalis. Jn caudatus a.um. q̄ hꝫ caudam.

Caudex.m.t.i.truncus. qꝛ est quasi cauda arboꝛis. qꝺ ꝛ cadex ꝺꝛ.

Caudice nauicule dicte. quia quatuoꝛ vsq̄ ad decem capiant homines. ſm Pap.

Caudix cis.f.i.radix que inheret terre.

Cauea.f.p.est locus concauꝰ vł vbi aues aut alia aĩalia includunt. Cauea etiã ꝺꝛ theatrũ vł sessio hominũ in circuitu cõsidentium Jn caueola.i.parua cauea.

Cauerna.f.p.i.spelũca. Jn cauernatꝰ a.ũ. et cauernosus a.ũ. in eodẽ sẽsu.s.pfoꝛatꝰ. pfossus. pscrobatus. Jn cauernicula dimi.i.pua cauerna. ꝛ cauernula dimi.idem.

Cauilla.f.p. ꝺꝛ a caueo. ꝛ est lignuꝫ qꝺ inserit foꝛaminibꝰ ad modũ claui. Jn cauillo. las. id ẽ clauis infigere. vel cõfirmare cauill'. Jnuenit etiã cauilla ꝓ rixa cauillatione. cõtentione. sed tunc venit a caluo.

Caula.f.p.i.ouile a greco aula. Greci enim vocant aulas receptacula animaliũ. ꝛ inde caula addita c. Caula etiã ꝺꝛ cancellus añ iudicem vbi sunt aduocati. vł ingressus. Caule etiã dicunt munimenta ouiũ.

Caulis.m.t.est generaliter oĩm herbaꝝ ꝛ olerũ mediꝰ frutex. q̄ vulgo tirsus ꝺꝛ. qꝛ a terra sursũ conscendit. Ex quo tractũ est vt spẽaliter quoddã genꝰ olerũ caulis ꝺꝛ. qꝛ tirsus ipsius ampliꝰ ceteris oleribꝰ coalescit. Vñ. dic caules olera dicunt ouilia caule.

Cauma atis.n.t.i.incendiũ. caloꝛ estus.

Caupo onis.m.t.est venditoꝛ vini. ꝛ ꝺꝛ a capio pis. qꝛ capit vinũ vł aquã. Oꝛ aũt ꝺꝛ caupo q̄si capiens potũ. etymol'. est nõ cõpositio. q̄ ꝛ alio noĩe ꝺꝛ tabernariꝰ ꝛ tabernio ꝛ ganeo A caupo ꝺꝛ cauponariꝰ rij. in eodẽ sensu.s.tabernariꝰ. Jnuenit etiã capo. vide.s̄.capo

Caupona.f.p.pe.ꝓdu.tã ꝓ muliere tabernaria ꝙ pꝛo taberna.

Causa se.f.p. ꝺꝛ a casu q̄ euenit. Est etiã oꝛigo ꝛ materia negocij nedũ discussiõis ex aĩe patefacta. q̄ dũ ꝓponit cã est dũ discutit iudicium. dũ finit iusticia. c.foꝛꝰ. de ver.signi. vbi Berñ. dicit in glo. Jtẽ cã est res in dicendo posita cũ interpositõe certarũ psonaꝝ.s.actoꝛis rei. iudicis ꝛ testiũ. Et ꝺꝛ a casu. qꝛ casualiter occurrit ꝑter hoĩm voluntateꝫ. Et dñt causa ꝛ actio. Nam causa est negociũ vel cõtractꝰ ex q̄ q̄s mouet ad petendũ vł litigandum. vt est venditio vł locatio rei ex qua oꝛitur obligatio. ꝛ est cã ꝓxima obligatõis. que obligatio parit actionẽ cũ obligatio mat sit actiõis. Et est duplex cã.s. ꝓxima ꝛ remota. que dñt in actione reali ꝛ psonali. Nã in psonali remota est ipm factũ ꝓxima est ipa obligatio. Et ĩ psonali nõ sufficit exprimere cãꝫ ꝓximã dicendo. Ego cõtra te qꝛ obligar' mihi in decem. ſ opoꝛtet exprimere cãm remotã. vt dicendo. Conuenio te. qꝛ mutuaui tibi decem. Jn reali ꝓxima cã est dominiũ. Sed remota est ex qua consequit q̄s dominiũ. Et nõ est necesse exprimere remotã. vt dicendo. Ego ꝯ te. qꝛ emi domũ. sed sufficit exprimere ꝓximam cãm dicendo. Ego contra te, q̄a

ſum dñs domus illius. ⁊ hoc no. in glo. et ꝑ
doc. c. dilecti filij. de iudi. De diuerſis ſpecie
bus cauſaꝝ vide bonã glo. xj. q. j. in ſum. Eſt
eñ quedã cauſa ſpũalis vel annexa ſpũali vt
illa q̃ fit de iure patronat⁹. Quedã ciuilis vt
cũ agit̃ ſuꝑ rei vendicatiõe in cauſa pecunia
ria. Quedã criminalis. vt cũ agit̃ directe de
crimine. Quedã mixta. vt cũ agit̃ de crimine
ciuilit̃ vt de adulteris ad ſeꝑationẽ thori. In
his trib⁹ vltimis caſib⁹ iurat̃ de calũnia. in
ꝑmo nõ. ſ; ſolum de veritate dicenda.

Cauſe criminales dicunt̃ in q̃bus agit̃ ad vin/
dictã ſiue ad penã. Etiã qñq; agit̃ criminali
ter qñ agit̃ ad vindictã publicã. qñq; dr̃ agi
criminalit̃ qñ agit̃ ad penã ꝑ modũ inq̃ſitio/
nis denunciationis. vel ad intereſſe partis ꝑ
viam accuſationis.

Cauſa minima eſt duoꝝ aureoꝝ vel decem au/
reoꝝ. vel q̃nquaginta ſolidoꝝ. vel illa q̃ non
ſufficit ad ſumptus iudiciales.

Cauſa aũt argumẽto. ſ. naturalis rationis con/
ſtat aut ꝓbatione teſtiũ vel tabularũ ⁊ inſtru
mentoꝝ. c. forus. de ver. ſig. facit eñ ꝓbatio
nẽ cõfeſſio: vt ibidem no. in glo. j.

Cauſe fauorabiles ſũt q̃tuor. ſ. de libertate ma
trimonio. dote ⁊ teſtamẽto. c. duobus. de re.
iudi. Item cauſa ſm logicũ ẽ ad cuius eẽ ſe/
quit̃ aliud. Et diuidit̃ in cauſam materialē
formalem. efficientem ⁊ finalem.

Cauſarius. m. s. i. amator litis vel reus q̃ ex ali
quo crimine ad cauſam ducitur.

Cauſatiuus. a. um. qđ ex cauſa ſequit̃. Vñ cau
ſatiua dicuntur effectus cauſarum.

Cauſidicus. m. s. qui dicit ⁊ tractat cauſas ſm
Hug. Pap. xo dicit Cauſidicus orator. de/
fenſor patronus. ⁊ cor. pe. Vñ Cauſidicus li
tes medicus ꝓnoſtica vite. Vulnus amat me
dicus preſb̃r interitus.

Cauſtos grece latine incenſum.

Cauſula dimi. id eſt parua cauſa.

Cauteriatus. a. um. põt eſſe ꝑticipiũ a cauterio
as. ⁊ tunc tantũ valet quantũ vſtus cauterio
vel diffamat⁹. Vel põt eſſe nomẽ. ⁊ tũc tantũ
valet quantũ durus. malus vel corruptus.

Cauteriũ. n. s. eſt ferrum quo vtunt̃ infirmi. q̃/
ſi cauturiũ. q2 caute vrit. Et etiã q̃ inuruntur
damnati ꝓ ſigno vt dum caro vritur volun/
tas refrenetur. Inde cauteriolum.

Cautes tis. f. t. ẽ petra duriſſima ⁊ aſꝑrima. di/
cta a caut⁹. q̃ſi cauta q2 cauet̃. Unde Theo
dol⁹ Lambũt aĩalia cautẽ ſm hug. Pap. xo
dicit Cautes ſaxa aſꝑrima vic; marl. dicte a
cauẽdo. a nauigãtibus. ſ. quaſi caute.

Cauticus. a. um. i. aſper ⁊ durus. ⁊ dr̃ a cauteri
um. vñ Macer đ viribus herbaꝝ. A medicis
ruthe vis cautica dicitur eſſe.

Cautio onis. f. t. i. cautela: iuratio: obſeruatio:
⁊ ponit̃ ꝓ ſcripto vel carta in qua ſcribit̃ cõ
putatio, vt Luce. xvj. Accipe cautionẽ tuam
Et vt Pap. dicit. Cautio eſt breue cyrogra/
phum. Itẽ ſm iuriſtas. Cautio eſt generale
nomen omnium ſecuritatũ quotiens quis ſe
curus reddit̃ de eo qđ ſibi ꝓmittit̃. Et diui/
dit̃ in infraſcriptas ſpecies. q2 cautionũ alia
eſt hypotecaria vel cyrographica. ſ. qñ inter
aliq̃s interuenit hypotheca vel cyrographũ.
⁊ poſſunt dici ſatiſdationes.

Cautio rati danda ẽ cũ de mandato dubitatur.
C. de ꝓcu. l. j. Et dr̃ illa ſecuritas q̃ requirit̃
a ꝓcuratore actoris ꝓ dño. cui⁹ noĩe agit: ꝙ
ratũ habebit oĩe illud qđ in iudicio ꝑ illum
factũ fuerit. Vñ cauere de rato vel ſatiſdare
eſt ꝓcuratorem actoris ꝓmittere: velle perſe
uerare vſq; ad finem litis.

Cauſa fideiuſſoria ẽ quãdo interuenit fideiuſ/
ſor ꝑncipali obligationi. Et dr̃ ſatiſdatio. Et
he multe ſunt vt de lite ꝓſequẽda. iudicio ſi
ſti. iudicatum ſolui ⁊ de rato.

Cautio fidei ꝓprie interuẽtu dr̃ q̃ fit ꝑ fidem ꝓ
ſtitam. ſine ſolennitate iuramenti.

Cautio iuratoria eſt qñ cõpromiſſio iuramento
firmat̃. vt quãdo iuro ſolenniter me debere
aliq̃d. vel impleturum ꝓmitto.

Cautio nudo pacto eſt cũ aliq̃s fidẽ tantã h; đ
me ꝙ cõtentus ſit nuda ꝓmiſſione mea. Et hec
ꝓprie dr̃ pollicitatio vel pollicita conuentio.
Vñ vere ⁊ ꝓprie dr̃ ſatiſdatio ⁊ ſatiſfactio di
ci poteſt. Sed datiſdatio ꝓprie ẽ cũ duo paci
ſcẽtes duas ſcꝑturas ſub eadẽ forma verbo/
rũ inter ſe conficiunt ⁊ mutuo tradũt. Et pol
licitatio ⁊ ſatiſdatio cautele dici poſſunt ꝓ/
prie loquendo.

Cautio pignoraticia ſiue hypothecaria eſt cum
pignus tradit̃ aut hypotheca ſupportatur ⁊
dicitur etiam ſatiſdatio.

Cautio de euictione dr̃ qñ ſecuritas ꝓſtanda ẽ:
vel ꝓſtita emptori a venditore ſit ea conditi/
one. vt ſi ab eo euincat̃ vẽditor reſtituat eſti
mationẽ rei in duplũ vel in ſimplum. ꝓut in
ter eos prius conuentum eſt.

Cautionũ aũt alie multe poſſunt eẽ ſpecies ꝓut
ad diuerſas materias applicant̃ Vñ Spe. in
tractatu libelli ti. de pigneribꝰ. §. ſeq̃t̃. vbi
quaſdã alias ſpecies cautionũ ꝓſequit̃

Cautio de damno infecto. eſt q̃ ꝓſtat̃ cũ tua do
mus ruinoſa minat̃ domui mee ruinã. vl' eti
am ꝓſtat̃ ſm quoſdã cũ timeo ꝙ aliquis mi/
hi inſidiet̃. poſſum agere vt mihi preſtet cau
cautionem ne me offendat.

Cautio de ope moliẽdo quã ꝓſtat ille qñq; cui
nunciat̃ opus nouũ. ſ. ꝙ ipm opus demolia
tur ſi cõſtiterit eam iniuſte edificaſſe.

Cautio de vſufructu in q̃ de duob⁹ cauet̃. ſ. ꝙ
vſufructuari⁹ re nõ male vtat̃. ⁊ ꝙ etiã vſu/
fructu finito reſtituat qđ ex re ipa ſupextat.

Cautio qua heres cauet ipi legatario cum he/
res dat fideiuſſores legatario de legato pre/
ſtando.

Cautio qua legatarius cauet heredi ē illa ꝙ legatariꝰ sutisdat heredi. vt si falcidia locū hꝫ ꝙ ampliꝰ noīe legati recepit ꝙ̄ rō legis falcidie patit̃. id heredi restituat.

Cautio arrogatorū ꝙ arrogator stipulat̃ seruo publico qd̄ restituat arrogato ꝙ ab eo habuit vel eis ad q̄s ꝑuentura sint. ⁊ ꝙ dabit sibi quartā partē de bonis suis si eum sine causa emancipauerit seu exheredauerit.

Cautio ꝙ cauet̃ ei cui restitutio fieri dꝫ ꝑ quam rogatus restituere bona alicuiꝰ si sine liberis decesserit. q̄cq̄d post mortē de hereditate extabit. cogitur cauere illi cui debet fieri restitutio ꝙ seruet ei quartam partem.

Cautio mutiana a mutio iuriscōsulto dicta est ⁊ hꝫ fieri in vltimis voluntatibꝰ ⁊ cōiter ſm doctores nō in ꝯtractibus. Et fit in ꝯditionibus negatiuis puta sic dicēdo. Si titius capitoliū non ascenderit. si seruū nō manumiserit. lego ei decem. l. mutiane cautionis. ff. de condi. ⁊ demon.

Cautus. a. um. ꝙ sibi cauet. astutꝰ: callidꝰ: gnarus. ⁊ dr̄ a caueo. ⁊ p̄t eē nomē vl' ꝑticipium. In Grecismo sic dr̄. Cautū ꝓuisum: cautū significat quoqꝫ firmū. Itē cautela dimi. est. ⁊ tn̄ q̄nqꝫ supabundantiā importat. vl' cū dr̄ Abūdans cautela nō nocet. l. testō. in fi. C. de testa. Inde cautelosus. i. ꝓuidus circūspectus vel plenus cautelis.

Cauus a. um. dr̄ a cauo as. Et ē cauū natura cauatūꝫ manu. Et cauus ui. substātiue ꝓ cauerna vel foramine. Inde cauitas atis. Et ꝑ cōpositionē cōcauus. a um. in eodem sensu.

C ante E

Cecula. f. p. est genus serpentis sic dicta. qꝛ est parua ⁊ non habet oculos.

Cecuma. f. p. noctua a cecus dicitur.

Cecus. a. um. ꝙ neutro oculo videt. ⁊ dr̄ a ceco as. vl' dr̄ a careo. qꝛ caret visu. Inde cecitas atis. Item cecus cōponit̃ cū semi. vt semicecus. a. um. i. ꝓ dimidia parte cecus.

Cecum ci. n. s. est quoddam intestinū ⁊ dicit̃ a cecus. quia est sine foramine ⁊ exitu. qd̄ greci tiloneutron dicuut.

Cecuta. f. p. est genus fistule.

Cecuticen. ꝯ. t. qui canit in tali fistula.

Ceda. f. p. i. cartha. Inde cedula. i. parua carta

Cedar ē nomē loci vicꝫ regio sarracenoꝝ trās arabiā sita. Unde ꝓpheta Habitaui cū habitantibꝰ cedar. Item cedar fuit filius Hysmael ⁊ interp̄tatur tenebre vel meror.

Cedes dis. f. t. i. verberatio vel incisio vel occisio. ⁊ dr̄ a cedo dis. Inde cedecula id est parua cedes.

Cedria. f. p. ē vnguentū factū ꝙ asseres liniti ñ putrescunt. vel tꝑe vel vermibus.

Cedron nomen fluuij vel loci ⁊ interp̄tat̃ tenebre. Et nota ꝙ cedron Iob. xviij. ⁊ gtūs pluralis grecus. Et est sensus Trans torrentē ꝙ dr̄ cedron. i. cedroꝝ. ⁊ nominat̃ sic ꝓpt̃ multitudinē cedroꝝ. ⁊ ē versus orientē ꝓpe hierusalem. Uel ſm Iosephū. Cedron est vallis vel torrēs iuxta irlm ad orientalem plagam.

Cedrus dri. f. s. i. arbor quā greci vocāt cedrō. qd̄ ē arbor ardētis hūoris ⁊ imputribil'. Itē ſm Isid̄. Cedrus ē lignū iocūdi odoris ⁊ diu durās ⁊ nūq̄ a tinea aut teredine. i. lignorū verme exterminat̃. Unde ꝓpt̃ eiꝰ durabilem ꝑpetuitatē ex cedris fiūt lacunaria in regum palatijs ⁊ in tēplis. Huiꝰ arboris gumi vl' lachryma dr̄ cedria ꝙ ad cōseruationē librorū summe est necessaria. Nā libri ex hac lachryma liniti. nec a tineis corrodunt̃ nec tꝑe senescūt. Nascit̃ in terris africa ⁊ syria ⁊ maxime in monte lybani. Et vt dicit Rabanꝰ suꝑ psalteriū. Cedrus ē arbor altissima oīm arborū dn̄a ⁊ regia. Est etiā aspectu pulcra. semꝑ retinens virorē suū. ⁊ insuꝑ odorifera cuius odor fugat serpentes ⁊ oīa venenosa. Inde cedrinꝰ a. um. i. de cedro existens.

Ceduus. a. um. venit a cedo quod est incidere: ⁊ dicitur silua cedua. que est apta ad succidēdū et cuius arbusta recrescunt. Et ita sumit̃ in iure ciuili.

Ceila le. pe. cor. quidam locus est sic dictus.

Celamen. n. t. ⁊ celatura ꝓ eodē. i. sculptura vl' pictura. Et dicunt̃ a celo las.

Celeber. m. t. h̄c celebris ⁊ h̄ bre. i. festiuꝰ solēnis scūs deuotꝰ frequēs frequētatꝰ. Et ꝓprie ille locus dr̄ celeber qui a multis ē frequētatus. vel vbi celebria agunt̃ vt foꝝ ecclesia ⁊ cor. l Unde Ouidiꝰ in primo de arte amandi. Ut redit atqꝫ frequens longū formica per agmē Sic ruit ad celebres cultissima femina ludos Inde celebritas tatis. id est solennitas frequentia conuentus.

Celebs bis. ꝯ. t. i. celestē vitā ducens. s. virgo vl' castus sine sollicitudine seculari vel vir castꝰ sine vxore. Unde quidā. Si mens lingua manꝰ tibi sit celestis ⁊ anus. Uiuas secure claustrū non sit tibi cure.

Celer hic ⁊ hec ris ⁊ hoc re. i. velox. ⁊ comparatur celer ior. rimus ⁊ cor. ce. Sed celer substātiuū ꝓ seruo Romuli. ꝓdu. ce. Et componit̃ cum ꝑ. vt perceler. ⁊ cū p̄ vt preceler.

Celerisculꝰ a. um. i. aliquantulum celer.

Celestis. cō. t. ⁊ hoc ste. i. celicus q̄si stās ī celo.

Celeuma matis. n. t. ē clamor nauticus. qꝛ ad celū defert̃. Dr̄ q̄ꝫ generalit̃ ꝓ q̄libet clamore. Hiere. xlviij. Nequaq̄ calcator vue solitū celeuma cātabit. Inde celeumaticꝰ. a. um. qd̄ cōponit̃ ꝓceleumaticꝰ ci. s. pes metricꝰ ꝯstans ex q̄tuor breuibꝰ syllabis. qꝛ ad talē clamorē describendū fuit inuētus. vn̄. Quatuor ipse breues ꝓceleumate serues. ꝙ autē dr̄ celeuma quasi calcantium oma. id est cantus. Ethimol'. est ſm Hug. Pap̄. vero dicit Celeuma

clamor nautarū siue carmē sup mortuos vel sup lacū Unde Dicas celeuma quā datvinde mia cantū Edit⁹ a nautis clamor celeuma vocatur.

Celibatus us.ui.i.virginitas.castitas.

Celicola.com.t.pe.cor.qui colit deos vl' celum vel q̄ inhabitat celū.vt deus. Itē celicole arū facit per ɔcisionē celiculum qd̄ maxime fit in cōpositis et patronomicis.vt grauigenū.caprigenū.omnigenū.eneadrū. dardanidum.

Celicus.a.um.pe.cor.i.celestis.a celum.

Chelidon.i.hirundo. qz in celo.i.in aere cibuz capit.

Chelidonia.f.p.est quedam herba q̄ erumpit in aduentu hirundinū. vel qz pulli hirundinuz si patient' in oculis mater ex hac herba mederi dr̄ ⁊ statim visum recipiūt. Itē chelidonia est q̄dā gēma ex hirundinū colore vocata.q̄ ⁊ chelonites dicit'. Iñ h̄ chelidoniacus ci. gladius lati ferri.cuius mucro duplex ⁊ bifurcatus in modū caude hirundinis formatur.

Celigena.cō.p.pe.cor.i.genitus a dijs.

Celites celitū.cō.g.pluraliter vitaz celestē agētes.scz dij.et dicitur a celum.

Celiū.n.s.idē est qd̄ celtes qd̄ vulgo celionem vl' scalpellum vocant.

Cella.f.p.dicitur a celo as qz celat.i ea habitātes Iñ cellula.i.pua cella. A cella etiā dicit' cellita te.i.studēs vel stans in cella.

Cellariū.n.t.dicitur a colligo gl.qz in eo colligūtur misteria mensarū vl' necessaria q̄ fictui supsunt.Et est cellariū paucoꝝ dieꝝ sed pmptuariuz longi tempis. Inde hic cellarius ⁊ hic cellerarius.i.custos cellarij.

Celox cis.f.t.vl' hec celonis.hui⁹ celonis.i. velox nauis ⁊ ad misteriū classis apta. Uñ Enni⁹. Labit' vncta carina p equora alta celonis. Iñ hic ⁊ hec ⁊ h̄ celox.i.velox.

Celsus.a.um.i.alt⁹ q̄si celestis.⁊ dr̄ a cello lis. vel a celo. qz sublimis sit ⁊ altus.⁊ cōponit' cū ex.⁊ dr̄ excelsus. Iñ celsitudo.id est altitudo.

Celtes tis.m.t. est instr̄m ferreū aptum ad sculpendum.⁊ dr̄ a celo as.pro pingere vel sculpere. Uñ Job.xix.Uel celte sculpantur in silice.Quidam tamen legunt ibi certe.Uel dicitur a celleo vel cecul i.

Celtiber nomē gentile ē vel ppli. Uñ celtiberi sunt ppli mixti ex gallis ⁊ hyspanis.Celte eī dicunt' galli ⁊ hiberi hispani. inde dicūt' celtiberi mixti ex vtraq̄ gente popli.Et format de se femininū in a vt celtibera.

Celticus.a.um.i.nobilis.⁊ dr̄ a celsus.

Celū.n.s.dr̄ a celo as.qz celat nos.vl' a celo as p sculpere.qz sculptū ē ⁊ insignitū varijs stellis.vl' cōponit' a casa ⁊ elios qd̄ ē sol. quia ē casa solis.Et ē celū heteroclitū genere. qz in singulari ē ge.neu.in pl'i mas. Et sunt plura noīa idem significātia.vñ. Ether ⁊ astra polus celum dicatur olympus.Et celum est substantia corporea s̄m sui naturā eterna varijs stellis sculpta et ornata.

Cementū.n.s.i.calix ⁊ minutoꝝ lapidū cōgregatio.⁊ cesura lapidū.⁊ fundamentū dom⁹. ⁊ dr̄ a cedendo eo q̄ ceso lapide surgat.vl' qz fit de cesis lapidib⁹ Inde cementari⁹ rij.qui disponit lapides in muro. Cementū etiā mēdaciū significat. Inde cementinus. a.um.id est ad cementum pertinens.vel de cemento existens.

Cena.f.p.dr̄ comestio serotina. ⁊ dr̄ ab a et cenon quod est commune.quasi a cōmuniōe vescēdi. Antiqui eñ publice ⁊ in patulo comedebāt nō solitarij ⁊ priuati sicut modo.ne singularitas in delicijs luxuriā generaret.vl' dr̄ cena quasi scena a scenon qd̄ est vmbra.⁊ dicit' cena pprie in sero sicut ientaculum in mane. Prandiū in tercia. Merenda vel antecenia p nona. Absoniū post cenaz. A cena dicitur hec cenula id ē parua cena.Et cenatic⁹ a um.id est ad cenam ptinens.Et cōponit' cena hic ⁊ hec incenis.i.ieiunus.quasi sine cena. Inde cenaculū.n.s. ⁊ cenatorium locus cenandi s̄m Hug. Pap. vo dicit. Cenaculū domus supior pars dictū a cōione vescentiū Inde ⁊ cenobiū bij.congregatio multorum. Inde cenatarius.m.s.⁊ dicitur ille q̄ victuz manibus queritat.

Cenith est punctus in firmamento directe sup̄posit⁹ capitibus nostris.

Cenobates tis.m.t.qui propter cenam sup funem ambulat.Sed potius per s.debet scribi vide loco suo.

Cenobiū.dr̄ a cenon qd̄ est cōmune:⁊ bios vita.⁊ idem ē qd̄ monasteriū.s.cōis habitatio plurimoꝝ vbi sunt plures ɔgregati insimul ad cōiter habitandū ⁊ comedendnm. Inde hic ⁊ h̄ cenobita te.q̄ vel q̄ illū locū inhabitat. Quidam tamē solent scribere hoc nomē p sc vt dicat' scenobiū a scenon qd̄ ē vmbra. qz tal' locus solet fieri in vmbrosis loc' ⁊ nemorosis. Inde scenobita.cō.p.p.sc. In Pap.scribit' p.c.cenobiū ⁊ cenobita. Unde dicit Cenobite genus monachorum quos nos in commu niviuentes possumus appellare.

Cenodotiū.n.s.i.dom⁹ in q̄ cenādi refugiū est paupib⁹.s.hospitale. Inde h̄ cenodotiari⁹. .i.elemosynari⁹.⁊ h̄ cenodotiaria ei⁹ vxor vl' elemosynaria. Sz hec meli⁹ scribūt' p x.vt dicant' a xenos.vt infra dicet' in x.littera.

Cenodoxus.m.s.et h̄ cenodoxa xe.q̄ vl' q̄ ē cupidus vl' cupida cenose vl' vane gl'ie.s.mūdane. Inde hec cenodoxia.i.vana gl'ia.sicut est mūdana gl'ia s̄m Hug. Pap. vo dicit. Cenodoxia i.iactantia seu vana gloria.

Cenodoxus.inanis glorie cupidus.

Cenofactoria.f.p.ars est illoꝝ q̄ operant' de ceno.i.luto Act.xviij.dr̄ scenofactoria. p sc. et melius vide infra scenofactoria.

Cenomia mie.f.p.l.cōis musca. a cenon qđ est cōe.ꝛ scribit̄ ꝑ oe.ſm Pap.q̄ dic̄. Cenomia canina musca ꝫ oīno mordax. Scribit̄ etiam cynomia ꝑ y.ꝫ in alia significatione.

Cenon vel cenos grece latine nouum vel commune vel mixtum.

Cenosus a.um.i.fetidꝰ:spurcꝰ:lutulētꝰ hircosus. Jn̄ cenositas.i.fetor vel lutulentia.

Cenotaphiū.n.s.est inane sepulcꝝ.i. monumētum sine corpore quod constat ad memoriam defuncti:hūc aūt locū placet eē religiosum sicut in ea re testis est Virgi.ꝫ duo fratres Antoniꝰ ꝛ Seuerꝰ ꝯ scripserūt quoꝝ sn̄ia preualet.vt.ff.de re.diui.l.intantū.§.fi.

Cenouectoriū.n.s.id ē instrm̄ cū quo deportatur cenū. Jnde cenophoeum hi idem.

Censite dicūt̄ q̄ censent̄.id ē censum prebent.

Censitor ē q̄ recipit p̄sentatiōes collectoꝝ coloniꝛ pigneris iureuenditis p̄diū si cēsus non soluit̄.vt.ff.de censi.l.forma.§.illa.ꝛ.l.cum possessor.§.cam ꝓ pecunia.

Censor oris.m.t.i.iudex ꝛ ꝓprie qui iudicat de moribus ꝛ eos corrigit.

Censorinus ꝛ censorius.m.s. ꝓ eodē.s.censor Vn̄ Cato dictus est censorinus. qꝛ moꝝ erat corrector. Et possunt esse adiectiua ꝛ possessiua vt censoria res.i.res censoris. Jtē possūt esse deriuatiua a census:vt hic censoriꝰ.et h̄ censorinꝰ.ille q̄ censum seruat vel pecuniam

Censualis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.officialꝭ q̄ censuꝫ exigit ꝓuincialem ꝛ qui dat illum.

Censura.f.t.pe.ꝓ.i.iudiciū vigor seueritas mēsura vindicta:potestas:sententia decus.

Census us.ui.pecunia facultas descꝑta publice vel estimata. Dr̄ etiā h̄ census si quoꝝ pr̄imonia publice annotata sūt descripta vel estimata. Jnuenit̄ etiā ꝛ census.a.um.ꝑticipiū a censeo. Jtem census tributum ꝛ pensio publica ideꝫ sunt.vt.C.q̄ cau.pig.ꝯ.l.j.ꝛ.C.si ꝓpter pensionē publicā.l.si accipit̄. Vel census est pensio q̄ soluit̄ de ꝓuentibus.

Centaurus.m.s.dr̄ a gigno vel genitꝰ ꝛ aura quasi gentaurꝰ id ē genitꝰ ex aura. Siquideꝫ ſm fabulas poetaꝝ xion secretariꝰ Junonis eā interpellauit de ꝯcubitu q̄ cū filio Jouis formauit quandā nubē in sui speciē ꝛ eaꝫ obtulit xioni.quā putās ille Junonem esse effudit semē in nubē ꝛ inde nata sūt q̄dā mōstra: in media ꝑte hoīes ꝛ in media ꝑte scꝫ inferiori equi. Et dicti sunt centauri q̄si gentauri.id est geniti ex aura. Jnde centaureꝰ.a.um. et hec centaurea ree. quedā herba. ſm Hugui. Pap.ẏo dicit. Centauri a latinis dicti breuitate. Nam hypocentauri dicē debemus ab hypo.i.subtus ꝛ centaurꝰ equus qꝛ cū supiꝰ eēnt hoīes.inferiꝰ erāt eq̄. Dr̄ aūt hoc nomē siue mōstꝝ ꝯfictū fuisse ad exꝑmēdā hūane vite velocitatē qꝛ equꝰ ē velox. Scđm autē hystoriā xion ꝑmꝰ ī grecia centū milites armatos adunauit.q̄ eq̄tes cū ab īdoctꝭ ꝑmū viderent̄ sup eq̄s vnuꝫ aīal reputati ex hoīe ꝛ eq̄ dicti sꝭ cētauri q̄si cētū armati. vꝭ qꝛ cētū erāt q̄si aura cito volantes terram consumebant.

Centenarij dicunt̄ duces vel magistri centū militum quorum potestas dicit̄ centena.

Centenariꝰ.a.um.ꝯtinēs centū vel hn̄s centuꝫ annos ꝛ dr̄ a centū vꝭ centenꝰ. Et h̄ centenariꝰ rij ꝓ tali numero. Et hoc centenariū rij.ꝓ q̄dā pondē centū libraꝝ qđ pondꝰ romani instituerūt ꝓ ꝑfecciōe cētenarij numeri.

Centenꝰ a centū dr̄ ꝛ in singꝭari tantū valet q̄ntū suū ꝑmitiuū.ꝫ in pꝭi tenet̄ distributiue. et distribuit ꝑ parē numeꝝ sicut bini ꝛ trini: vt isti incedūt centeni. Jteꝫ h̄ centenū ni.q̄dda genus annone.s. miliū eo ꝙ ī plerisq̄ locꝭ semē eiꝰ incrementū frugis centesimū renascatur Vn̄ ꝛ miliū a multitudine fructus dicitur

Centesimꝰ a.ū.nomē ē ordinale:ꝛ dr̄ a centum

Centimanꝰ us.ui.dr̄ a centū ꝛ manꝰ ſm Priscianū.in.vj.li. Pōt tn̄ declinari h̄ centimanꝰ ni vꝭ adiectiue centimanꝰ.a.um.q̄ centū hꝫ manus ꝛ corꝑe. Pap.aūt sequēs Prisci.dicit centimanꝰ a manu cōpositū eiꝰ ſuabit declinationē.h̄ centimanꝰ huiꝰ centimanꝰ. Nota igit̄ nullū aliud ꝓpriū ꝑticipiū vel adiectiuū vel mobile quarte declinationis esse.

Cento tonis.m.t.dr̄ a cētū. Et dicebāt̄ olim cētones q̄ de carmībꝰ homeri vꝭ Virgilij ad ꝓpria oꝑa more cētenario ex multꝭ hīcinde cōpositꝭ vnū sarciebāt corpꝰ ad facultatē cuiuscūq̄ materie.ꝫ de cuiuscūq̄ carmībꝰ:q̄cunq̄ hoc mō faciūt cētones dicūt̄. Et cento onis: dr̄ sartor puluinaris vꝭ velū de multꝭ pannis vꝭ q̄ facit filtra vꝭ ip̄m filtꝝ.vn̄ Juue. Jntrauit callide veteri centone lupanar. Quidam tn̄ dicūt ꝙ h̄ cento dr̄ fetor veniēs ex libidis assiduitate. Et etiā cēto sit pannꝰ ille immundus cū q̄ meretrices tergūt immundicias.

Centra dicitur portus egypti.

Centris tris.f.t. est quidam serpens infectuosus rectus incedens.

Centrix.f.t.a centū dr̄ vꝭ a cēto. Et dicūt̄ cētrices meretrices.i.lupe multiuire: diabolares nonarie ꝛ dicūt̄ a cētū ꝓpt̄ mꝭtitudinē. vꝭ dr̄ a cētonibꝰ.i.filtris qꝛ ex eis desiccabāt̄ vꝭ qꝛ sternāt̄ ī lupanari vt locus reddat̄ callidior

Centꝝ tri.i.punctū ī medio circuli vꝭ alteriꝰ rei a q̄ eq̄lit̄ distat q̄libet ꝑs ꝑiferie. vꝭ circūferētie qđ ꝛ hoc centꝝ inuenit̄ īdecli. ꝛ h̄ centro onis īuenit̄. Et ī q̄dā hymno centꝝ sumit̄ ꝓ sole eo ꝙ sit ī medio planetaꝝ ēt sumit̄ ꝓ t̄ra

Centua.f.p. ē mensura terra vel vinee habens ꝑ singulas partes pedes centum.

Centū.o.g.indecli.et tm̄ pꝭis nu.ꝛ est ꝑmitiuū vt dicunt vel potius deriuat̄ a cantus ti.qđ est circulus et circūferētia rote. quia ibi circulatur ꝛ curuatur numerus ad primum vel quia ille numerus est imꝑfectus.

Centupeda.f.p.eſt gen⁹ animal'.a multitudi/
ne pedum dictũ.
Centupl⁹.a.ũ.pe.cor.i.centies tantũ.
Centuria.f.p.i.centũ hoies in re militari.ꝛ di
cit' a centũ vl' centurio.vñ Orati⁹.Centurie
ſenior agitant expꝑtia frugis.Et centuria di/
cit' ducenta iugera in agris.ſicut ager ducẽ
toꝝ iugerũ.q̇ antiq̇tus a centũ iugerib⁹ cen
turia vocabat'.ƀ poſt duplicata eſt menſura.
ꝛ nomẽ priſtinũ retinuit In nũero eñ centu
rie multiplicate ſt'.ƀ nomen mutare nõ potu
erũt ſm Hug.Pap̃.dicit.Centurias dicim⁹
ꝑtes exercit⁹ in centenos militeſ diuiſas.vñ
ꝛ q̇ his p̄ſunt centuriones dicunt'.
Centurio.m.t.d̃r q̇ p̄eſt centũ viris.ꝛ d̃r a cen/
tum.vl' q̇ p̄eſt centũ militibus.
Centuſſis.m.t.i.centũ aſſes.vl' p̄ciũ centũ aſſi
um.ꝛ d̃r ab as ꝓ obolo.vñ Perſius.Et cen
tum gratos curto centuſſe licet'.Sꝫ hic po/
nit' ꝓ centeſima ꝑte aſſis.
Cenũ.n.s.ſordidũ.lutum vorago:ꝓfunda.et
dicit' a ceno as.ꝑ contrariũ.quia non cenat'
Jñ cenulent⁹ a.ũ.i.plen⁹ ceno.ꝛ d̃r a cenuꝫ
ꝛ lentos greco.qđ ſignificat plenitudinem.
Cepe.n.indecli.in ſingulari ꝛ in pl'ali cepe aꝝ
f.g.d̃r herba vl' legumen cui⁹ virt⁹ ſolũ cõſi/
ſtit in capite.ꝛ d̃r a cephas qđ eſt caput quia
non eſt niſi caput.Jnuenit' etiaꝫ cepa pe.in
ſingulari.Vñ Ouidi⁹.Cadenda eſt horti
eruta cepa meis.
Ceparius.m.s.hortolan⁹ q̇ cuſtodit vel q̇ vẽ
dit cepas.Jnde hec ceparia rie.i.hortulana
Et ceparius a.um.poſſeſſiuũ.vt foliũ cepari
um.i.cepe.vel deſignat materiã vt olus cepa
rium.i.de cepis.
Cephalea.f.p.pe.ꝓdu.paſſio capitis.Cepha
lim eñ grece caput dicunt ſm Pap̃.Hugu.
vo dicit.Cephalea vel cephalargia vena vl'
dolor capitis a cephas dicit' ƀ ſm Pap̃.Ce
phalargia eſt humor capitis.
Cephas vl' cephalim grece dicunt caput.Vñ
cephas dict⁹ eſt petr⁹.qꝛ in capite ꝛ p̄ncipa/
tu eſt ꝯſtitut⁹ apl'oꝝ.Jtẽ cephas hebraice pe
trus grece.latine agnoſcens.ſyriace caput.
Cepitiũ.n.s.vl' hic cepiti⁹.i.cepe.
Cepidines dinũ.f.t.i.ſaxa.ſ.in mari.vel q̇ p̄/
eminent in preruptis locis.
Cera re.fe.p.ab aue que d̃r apes ſit.ſ.cõfectõ
quã faciunt apes ex liquore aeris ad cõſer/
uandũ fauũ mellis.Jtẽ cera materies fuit li
terarũ illarũ q̇ ꝑuuloꝝ nutrices fuerũt.Jteꝫ
ſm aliquos cera accipit' ꝓ cornu.Jñ cerica.
id eſt canens in cornu.
Ceraminus.m.s.i.figul⁹ q̇ ſicut fingit ceram
ita argillam a cera ꝛ limus
Cerari⁹.m.s.q̇ facit vel vendit ceram.vel qui
oꝑat' in ea.
Ceraſtes vel ceraſta d̃r ſerpens cornut⁹.vnde
Geñ.xlix.Ceraſtes i ſemita.Et d̃r a ceros qđ
eſt cornu.eo q̇ in capite cornua habeat arie/
tũ.vñ Lucan⁹ in.vj.Aut viuentis adhuc li/
bye menſure ceraſte.
Ceraſus ſi.f.s.ciuitas fuit ponti quã ciuitatẽ
cũ Lucullus deleuiſſet.quoddã gen⁹ pomi
inde aduexit.ꝛ dicta eſt arbor hec ceraſus et
fructus eius hoc ceraſum.vl' dicit' ceraſus a
cerite oppido vbi abundãt.
Ceratim.indecli.quoddã pond⁹.ſ.media ꝑs
oboli.hñs ſiliquã vnã ꝛ ſemis hunc latini ſe
miobolũ vocant.Ceratim grece latine ſiliq̃
cornuum interpretat'.
Cerat⁹ a.ũ.ꝛ cere⁹.a.ũ.drñt.qꝛ cereũ ẽ qđ to
tũ ex cera cõſtat.ſed ceratum qđ vl' linitũ vl'
incruſtatũ eſt cera.Vñ ꝛ cerate dicunt' tabu
le in q̇bus ſcribit'.
Ceraunia nioꝝ.pl'is nũe.i.acuitiões vl' exalta
tiões vndaꝝ in tempeſtate.q̄ſi amnes cornu
ti.Vñ Lucan⁹ in.v.Moueteꝙ ceraunia nau
tis.Vñ ceraunia dicunt' ſaxa p̄eminentia in
mari inſtar cornuũ.Jtem a cera hec ceraunie
arũ.i.vites vel vue qꝛ ſunt ſubrubee vt cera
Vel ceraunos grece latine d̃r fulmen.ꝛ inde
ceraunie niaꝝ.vites vl' vue qꝛ rubeãt vt ig/
nis.Et hec ceraunia q̇dam gemma ſic dicta.
qꝛ alibi nõ inuenit' niſi in loco fulmine icto.
Et hoc ceraunium nij.nota q̇dam q̇ ponit' q̄ñ
multi verſus improbant' nec ꝑ ſingulos obe
lant' Et hec ceraunia oꝝ.p̄rupte ſummitateſ
montiũ dicunt' a crebra fulminatiõe.qđ cõ/
ponit' cũ acros qđ eſt mõs ꝛ d̃r acroceraunia
oꝝ.illud idẽ q̄ſi montes fulminati.Vñ ꝛ ce/
raunij ꝛ acroceraunij antonomatice dicunt'
montes epyrij ꝓpt' altitudinẽ ꝛ aſſiduos ict⁹
fulminũ.Ceraunos grece fulmen latine.
Cerberus ri.m.s.canis infernalis.tria capita
hr̃e d̃r ꝓpt' tres etates.ſ.infantiã.iuuentutẽ
ꝛ ſenectutẽ.ꝛ cor.pe.Vñ Virg.enei.vj.Cer/
ber⁹ hic vigens latratu regna trifantis
Cercopa pe.cõ.p.i.certator.ꝛ d̃r a certo ꝛ co/
pia q̄ſi certans coploſe.
Cerdo onis.d̃r q̇ p̄parat corium.ſicut calcifex.
Vñ Perſi⁹.Tollat ſua munera cerdo.Jteꝫ
cerdo.i.ſutor.Vñ Pap̃.dicit.Cerdones ſu/
tores.Jtem cerdo dictus eſt q̇dam heretic⁹
Vñ.Cerdoniani heretici dicti ſunt q̇ duo aſ
ſerunt contraria principia.
Cerdon interpretat' corium.
Cereagi⁹ gij.i.piſtor q̇ ad modũ cere deducit
paſtam.ꝛ d̃r a cera ꝛ ago.
Cerealiũ lij.n.s.locus vbi panis ꝛ cibus para
tur.ꝛ d̃r a ceres cereris.
Cerebrũ bri.n.s.ꝑs capit'.ꝛ ꝓprie medulla ca
pitis appellat' Jñ cerebellũ.i.ꝑuum cerebrũ
Jñ cerebroſus a.ũ.i.iracund⁹.vl' q̇ viciũ hꝫ
in cerebro.vel q̇ in eo patit'.
Ceres cereris.f.t.eſt dea frumenti.ꝛ ſepe poni
tur ꝓ ipo frumento.ꝛ d̃r ſic quia creat fru/
ges.Jpſa ẽ et terra.ꝛ ops opis.qꝛ melior ſit

terra ope. ꝛ ꝓserpina. qꝛ ex ea serpant fruges. ꝛ vesta etiā dicit̃. Inde hic ꝛ hec cerealis. et hoc le. i. ad cererem ꝑtinens.

Cerete tis. n. t. dꝛ a chere. ꝛ ē quedam ciuitas. vn̄ dum romani olim militarēt iuxta aqlinā ciuitatē. qsierūt a ciuibꝰ qđ esset nomē ciuitatis. Illi vo inexptes lingue latīe. vtpote greci se a romanis esse salutatos credentes rn̄derunt chere. qđ ē salue. tunc romani chere nomen ciuitatis eē credentes. subtraxerūt h ꝛ addiderūt hanc syllabā te. ꝛ dixerunt hec cerete tis. Inde antiq̄ sumpserūt nomen patriuz hic ꝛ hec ceretis. ꝛ hoc te pe. p. Postea romani antiq̄ causa differentie ad primitiuum corruperūt deriuatiuū mutantes e. pe. in. i. ꝛ dixerūt hic ꝛ hec ceritis. ꝛ hoc te. silr̄ pe. p. Sed moderni nomen ampliꝰ corruperunt patriū in ntō illo mas. ꝛ fe. ge. s. ceretis. subtrahentes ti. syllabā dixerūt ꝑ syncopā. ꝛ hic ꝛ hec ceres. ꝛ hoc cerete gtō ceretis vl̄ ceritis. pe. p. Sꝫ cā drn̄tie ad p̄mitiuū tam in e. q̄ꝫ in i. pe. inuenit̃ in isto nomine pe. cor. apđ autores. Cū ḡ in p̄mitiuo inuenit̃ i. pe. cor. nimis improprie ponit̃ sola poetica licentia.

Cerethi ꝛ pheleti noīa sunt indecli. ꝛ accentuant̃ in fine. Erāt aūt cohortes siue legiones pugnatoꝝ. ꝛ sonat cerethi exterminatores. pheleti admirabiles. Hi erāt pugnatores doctissimi. Vn̄. ij. Reg. viij. Banaias filꝰ Iojade sup cerethi ꝛ pheleti. Hi erāt custodes capitis dauid. vt dicit̃ in historijs.

Cereus. a. ū. qđ fit de cera. ꝛ hic cereꝰ rei. i. candela. ꝛ dicit̃ a cera.

Cerimonie niarū. sunt festa cū cereis facta. vel cerimonie dicunt̃ q̄si carimonie. a carendo q̄busdā escis. q̄bus olim iudei in festis abstinebant. vl̄ qꝛ hoīes carent vsu illarū rerū q̄ i sacrificijs diuinis offerunt̃. Inde hec cerimonia orū. ipsa sacrificia. Et hic ꝛ hec ceremonialis ꝛ hoc le. i. festiuꝰ. religiosus. diuinus sanctꝰ vl̄ sacrificatiuꝰ. Itē pn̄t dici cerimonie a charis qđ est grā. ꝛ mene qđ est defectꝰ q̄si defectꝰ grē. qꝛ hmōi obseruationes de se gratiam nō cōferebāt. Et nota ꝙ in lege ꝛ ꝓphetis q̄nqꝫ erāt q̄ꝝ noticia valde necessaria est. s. moralia. iudicialia. cerimonialia. ꝓmissa ꝛ sacramentalia. moralia erāt p̄cepta decalogi. de q̄bꝰ habet̃ Exo. xx. Judicialia erant illa. de q̄bꝰ hr̄ Exo. xxj. Si emeris seruū hebreū ꝛc̄. Et hmōi ꝑtinēt ad pacē int̃ hoīes cōseruandā. Alia erāt cerimonialia. ꝛ hec erāt in differentijs sacrificioꝝ. in discretione ciborū. in expiatiōe immundiciarū. in obseruatōe solennitatū. de q̄bꝰ hr̄ in Leuit̃. fere ꝑ totuz. Promissa aūt erāt ad alliciendū sicut ꝓmissio terre manantis lacte ꝛ melle. Exo. iij. Etiam ꝓmissio angelice custodie Exo. xxiij. Ecce ego mittā angelū meū q̄ p̄cedat te. ꝛ custodiat te in via. ꝛ inducat ad locū quē paraui. Et ꝓmissio de omnīū bonoꝝ multiplicatōe Leuit̃. xxvj. Si in p̄ceptis meis ambulaueritis tis ꝛc̄. Sacramentalia aūt erāt figure sacrorū noue legis. sicut est phase Exo. xij. Tollat vnusq̄sqꝫ agnū ꝑ familias ꝛ domos suas ꝛc̄. Et sacramentū vitule rufe Nūe. xix. Precipe filijs israel vt adducāt ad te vitulā rufam etatis integre. in qua sit nulla macula

Cerinthiani q̄dā heretici in cerintho q̄dam dicti. Hi inter cetera circūcisionē obseruāt mille annos post resurrectionē in voluptate carnis p̄dicant futuros. Unde ꝛ grece chiliaste. latine millenati sunt appellati.

Cernida de. f. p. lignum sup qđ ducit̃ taratantara. ꝛ cernida dr̄ taratantara quia discernit pollinem a furfure.

Cernulus a. ū. i. inclinatꝰ vl̄ ingeniosus.

Cernuꝰ. a. ū. i. accliuis: hūilis ꝓnus in capite ruens. Cernui etiam dicunt̃ socci sine solea. Cernuꝰ etiā dicit̃ magnꝰ infinitꝰ.

Ceroferariꝰ rij. q̄ cereū portat. vt acholytus. vl̄ q̄ fert ad vendendū.

Ceroma atis. n. t. quoddā vnguentū vl̄ q̄dam ꝯfectio ex melle. herbis ꝛ cera. q̄ palestrite capillos suos inungebant vt essent labiliores. Inde ceromaticꝰ a. ū. i. ceromate vnctꝰ

Ceros grece. dicit̃ cornu latine.

Cerotū ti. n. s. idē est qđ ceroma vl̄ commixtio herbarū ꝛ vnguentorum.

Cerritus. a. ū. me. ꝓdu. a ceres cereris dꝛ interposita r. ne si diceret̃ ceritꝰ ꝑ vnum r. putaret̃ a cera dici. q̄ hꝫ fundamentū vel insanus a nimia potatiōe vl̄ cōmestiōe. de q̄ q̄ plꝰ recipit q̄ꝫ natura requirit insanꝰ efficit̃. sicut antiquitꝰ q̄n sacerdotes cereris ei sacrificabāt solebāt insanire. vl̄ dꝛ a cerebrū. s. furiosus q̄ cerebrū hꝫ cōmotū. Vn̄ Grecismꝰ. Cerritꝰ dicet̃ quem vesania torquet.

Chersidrus. m. s. q̄dā serpens q̄ alternatim mō in aqua mō in t̃ra morat̃. ꝛ dꝛ a cherson qđ ē t̃ra. ꝛ hydor qđ est aqua. Et idē dꝛ chelydrꝰ Et ab eisdē cōponit̃. s. a chelon qđ ē curuū. q̄si chersydrus. Lucanꝰ tn̄ videt̃ velle ꝙ aliud genus serpētis sit chelydrꝰ q̄ꝫ chersydrꝰ ꝛ cōponit̃ fm̄ hoc a chelon qđ est curuū ꝛ hydor aq̄. qꝛ semꝑ curuat̃ ꝛ morat̃ in aqua. Inde chelydrū dꝛ lignū vl̄ lapis teres ꝛ longꝰ ꝛ volubilis ad modū serpentis illiꝰ q̄ arca adeq̄tur. Vide ꝙ q̄dam solent ꝓferre has dictōes corrupte dicentes celsydrus. hec barbarismus est in omnibꝰ Chelindrꝰ tn̄ inuenit̃ hec in alia significatione. s. q̄daꝫ figura quadrata. sicut dꝛ in geometria hn̄s supiꝰ semicirculū. ꝛ dꝛ sic a p̄dicto lapide vel serpente ꝓpter equalitatē. Inde hic chelindroidos dicit̃ vmbra eq̄liter crescens in longum.

Cherson dicunt greci terram.

Certamen. n. t. venit a certo as. ꝛ est idē qđ pugna vel litigium. Et sunt nomina plura ideꝫ

significantia. Unde certamē lites rixas ⁊ iur
gia vites. Et cõtensio vel dissensio litigiū qꝫ.
Efficit agonia que iungit agonizanti. Cõtro/
uersia necnon disceptatio scisma.
Certus a. um. dicit a cerno is. Et ꝓprie certus
dicit ille qui cernit rem de qua certificat. li/
cet quandoqꝫ ad animam referat. Et certꝰ cõ
ponit cum ꝙ. vt ꝙcertus. i. valde certus. et
cū in. vt incertus. a. um. i. nõ certꝰ. ſm Hug.
Pap. ẏo dicit. Certa clara manifesta. Inde
certitudo: ⁊ nihil aliud est ꝙ determinatõ in
tellectus ad vnū.
Certum dicitur non dubiū. Unde ꝓcurator de/
bet esse certus. ff. de ꝓcur. l. ij. Itē arbiter cer
tus debet esse. ff. de arbi. l. item si vuus. §. si
in duas. Similiter tutor debet esse certus. ff.
de testa. tute. l. tutor incertus.
Certi conditio competit ex omni obligatione:
⁊ ex oī causa ex q̄ aliquid certum et determia
tum petit siue ex cõtractu siue ex cā legati. si
ue suo noīe siue obliget hereditario. Et sunt
due certi conditiones. vna generalis in om/
ni cõtractu vbi certū petit. Alia spālis ī con
tractu mutui. ⁊ lꝫ nulla lex h̄ manifeste dicat
põt tñ elici ex tex. insti. q̄. mo. re ꝯ. obli. §. j. ī
fi. ibi. ex eo ꝯtractu. s. mutui nascit certi ꝯdi.
q̄si ꝓnomē eo demõstret spālitatē ī mutuo,
Ceruica ce. f. p. i. alapa vel potius colaphus.
Ceruical lis. n. t. i. puluinar aureale: quod ⁊ cer
uicarium dicitur a ceruix.
Ceruicatus a. um. i. supbus furios cõtumax.
Ceruicosus. a. um. i. supbus arrogans.
Ceruinus. a. um. pe. ꝓdu. id est res cerui. vel d̄
ceruo a ceruus ui.
Ceruisia sie. f. p. genꝰ potionis. a cerere dicitur
Ceruix cis. f. t. ē posterior ps colli: sicut gula an
terior ⁊ dī a cedo is. qꝛ ibi cedūt capilli. Cer
uix etiā accipit ꝓ supbia ⁊ maxime in plurali
⁊ quādoqꝫ etiā in singulari. Un̄ Job. xv. Cu
currit aduersus euꝫ erecto collo ⁊ pingui cer
uice armatus.
Cerulus. a. um. pe. cor. i. fluidus instar cere. vi/
ridis niger. glaucus. Proprie quidem ceru
lū ē viride cū nigro vt ē mare. Inde ceruleꝰ a
um. pe. cor. Et vt dicit Pap̄. Cerulus dī ipe
color. Ceruleꝰ ẏo quod ex cerulo ꝯstat. Itē
cerulus nature. ceruleus figmenti est.
Cerusa quedā materies apta ad pingendū qua
ex plumbo stannoqꝫ conficit ſm Pap̄. hug.
ẏo dicit. A ceroma dī hec cerusa se quoddaꝫ
genus coloris.
Ceruus ē aīal quoddā ⁊ dī a ceros qđ ē cornu
Inde hec cerua. Inde ceruulꝰ li. dimi. i. par
uus ceruus. Inde hec ceruula le.
Cesar dī a cedo dis. cecidi: vl qꝛ abstractꝰ fuit
de ceso vtero matris. vel qꝛ fortit cedebat ali
os in ꝑlio: vl qꝛ ꝑmo secuit cesariē sibi. vel qꝛ
cum cesarie sit natus. vel a cesus dī qđ ē ele/
phas: quia in singulari certamine deuicit ele
phantē. Et fuit cesar. s. Julius ꝑmꝰ imperator
romanus a quo q̄libet imperator romanꝰ dictꝰ
est cesar. sicut augustꝰ ab augusto ⁊ a cesar ce
sareꝰ a. um. ⁊ h̄ ⁊ hec cesariensis ⁊ hoc se. In
uenit etiā cesar aliqñ in plī nu. Un̄ Ouidiꝰ.
Cesaribus virtus contigit ante diem.
Cesaraugusta ste. f. p. i. terraconensis hispanie
oppidū a cesare Augusto factū ⁊ nominatū.
Cesarea ree. vl cesaria rie. quedā ciuitas ⁊ sunt
plures cesaree vel cesarie nominate
Cesaries riei. f. q. est coma capitis. ⁊ proprie est
virorum.
Cesia sie. f. p. i. lenticula. Inde cesius a. uꝫ. id ē
lenticulosus. Qui enī lenticulosus ē colorē
nõ integrū. ꝫ intercisum habet.
Ceso onis. m. t. q̄ de ventre matris ceso scindit
Cesonia nie. q̄dā carūcula in fronte eq̄ni pulli:
cū primū ꝓdit ex aluo Unde faciūt mulieres
quandā potionē mortiferā. Itē cesonia fuit
ꝓprium nomen cuiusdam mulieris.
Cesor oris. i. incisor. Un̄. ij. Paralip. xxiiij. At
illi ꝯducebāt ex ea cesores lapidum.
Cespes itis. m. t. cū herbis euulsa vl frutex vel
virgultū. ⁊ dī sic quasi circa pedes.
Cessabundus a. um. id est similis cessanti. vel il
le qui sepe cessat.
Cessio est iuris ⁊ actiõis trāslatio Nā ꝑ cessiões
iura ⁊ actiões in eū cui cessi trāsferūt: qꝛ sic ī
venditiõe vel quolibet titulo alienatiõis rei
corpalis necessaria ē traditõ ꝙtū ad dñij trās
lationē. Ita ad trāslationē rei incorpalis scꝫ
iuris ⁊ actionis vtimur cessione. que reputat
ꝓ traditione.
Cestus sti. m. s. a castus vel cestos ⁊ hoc ceston
indecli. i. cingulū veneris q̄ accingunt ⁊ vtū
tur in legitimis nuptijs ⁊ dicit a cestõ q̄si ca
ston eo ꝙ in feminis maritatis castitatis si/
gnū sit. Unde ponit qñqꝫ ꝓ legitima copula
⁊ maritali cõcordia vel castitate.
Cestus us. ui. a cedo cecidi. i. coriū cū plūbo in
fuso. q̄ manꝰ suas pugiles muniūt ⁊ seinuicē
cedūt. Cestus etiā dr baculꝰ pugilū q̄ corio ⁊
corrigijs solet eē circūdatꝰ. Etiā generaliter
arma pugilū dicunt cestus. Inde videtur di
ci cesticulus li. circulus in capite cum aliq̄d
portatur.
Cesura ē finalitas dictionis in principio pedis
ita ꝙ sequens dictio a longa possit incipe vl
vel a breui. Nõ aūt fit in ꝑmo pede ꝙuis pos
sit incipere a monosyllaba dictiõe qꝛ mono/
syllaba dictio nõ hꝫ aliq̄d an̄ se a quo cedat.
licꝫ illa cedat id ē sepet a sequēti. vt si dicas
Nõ minor est virtus ꝙ querere parta tueri.
Cesus a. um. i. percussus incisus maculatus.
Cetaria. id ē viuaria in quibus cete ⁊ alij pisces
sunt vel officina in qua liquamen ex piscibꝰ
conficitur ⁊ dicitur a ceto.
Cetarius rij. m. s. dicitur qui cetum piscem ca/
pit vel vendit. Et inde venit hoc certariū rij.

vbi venduntur cete. vel vbi capiuntur et abundant. quod et pro ipsis et pro quibuslibet piscibus ponitur.
Ceteri .i. reliqui ex eodem numero.
Cetheus pe. producta interpretatur abscisus.
Cethei quidam sapientes inuentores verborum.
Cethura interpretatur thimiama vxor fuit abrahe post saram.
Cetus us ui .i. congregatio hominum. et dicitur a cedo cessi per contrarium quia non cedit. vel melius dicitur a coeundo quasi coetus. vnde per oe dipthongon debet scribi. Inde deriuatur hic cetus pro solam e.m.g. in singulari. in plurali vero n.g. indecli. pluraliter cete orum. cete pro pisce magno marino quia copiosus est instar cetus. Unde. Est hominum cetus. sed viuit in equore cetus.

C ante H

Chalcos grece latine es vel fex dicitur.
Chaldei interpretantur feroces vel captiuantes vel quasi dementes. et dicuntur a caleph filio nachor fratris abrahe. vnde dicti sunt chasdei quod nunc chaldei dicuntur. s. mutata in l.
Caleph interpretatur canis vel quasi viride siue cor aut quasi omne cor.
Cham interpretatur calidus vel callidus siue calor aut calliditas.
Chami greci dicunt breue et humile.
Chamos ydolum moabitarum.
Chamul interpretatur surgens dolor vel necessarie parturiens seu calens dolore aut calliditas parturientis.
Chamus .m.s. est quoddam genus freni vel ps et dicitur a chami quod est breue et humile vel chamus capistrum est.
Chanaan interpretatur possidens domini vel emulator gratie.
Chananeus interpretatur emulator vel zelotes siue paratus aut negociator.
Chaos .n. indecli. vel chaon. et etiam hic chaus chai. vel hic chaos chaoi .i. profunditas. fossa vel confusio. caligo vel confusio rerum vel initium rerum .s. hile. in qua omnia fuerunt confusa et commixta. et a qua omnia secundum Hug. Pap. vero dicit. chaos greci dicunt materiam celi et terre confusam.
Charram interpretatur ira vel iracundia siue furor aut foramina. Unde thobie .xi. Peruenerunt ad charram que est in medio itinere circa Niniuen.
Chaseu interpretatur spes eius vel sperans in eum.
Chele dicuntur brachia scorpionis propter curuitatem. Item chele larum inueniuntur pro signo libre quia ex pedibus virginis et brachijs scorpionis efficitur. et dicitur a chelon.
Chelidrus serpens quidam. vide supra in chersydrus.
Chelis lis .m.t.i. cythara. quia in modum brachiorum curuata est.
Chelon grece latine dicitur curuum vel chelon grece latine dicitur brachium siue crus propter curuitatem.

Chere interpretatur salue vel aue vel gaude. et producit che. Unde Persius. Quis docuit psitacum suum chere .i. ruam salutationem.
Chermel hebrayce dicitur quod et carmelus mons est in confinio palestine et phenicis. et interpretatur mollevel tenerum. siue agnus tener aut agnitio. siue scientia circumcisionis.
Cherub. cherubis. cherubim. cherube. cherub cherube. et pluraliter cherubim per omnes casus .m.g. et per .m. scriptum. Item cherub indecli. in singulari et in plurali pro eodem. Item hic cherubim indecli. m.g. et scriptum per .m. et tamen singularis numeri. et signat vnumquemque angelorum de illo ordine et tunc debet dici. Sancte cherubim ora pro nobis. Item pluraliter hoc cherubin et indecli. neu. g. et tamen in plurali scribitur per .n. et signat illum ordinem angelorum et tunc debet dici. Sancta cherubin orate pro nobis. et secundum primam declinationem potest dici. Sancte cherubin orate pro nobis. Et interpretatur plenitudo seu multitudo scientie. quia illi angeli vicinius positi deo. diuina scientia amplius ceteris inferiorum ordinum pleni sunt.
Cherucus ci .i. summitas mali .s. illud quod instar vexilli malo supponitur et secundum ventum mouetur. vnde Lucanus. Instabit summis minor versa cherucis. Quidam tamen dicunt quod cheruci sunt capita et cornua antemnarum vel funes in malo.
Cheruni signati. vel metuentes seu formidantes aut insanientes interpretatur.
Chidon interpretatur scutum vel clypeus.
Chilindroidos. dicitur vmbra equaliter crescens in longum.
Chile cum aspiratione est labrum.
Chiliones cum aspiratione. homines breui orbus labijs vocantur.
Chimera re. est quoddam monstrum secundum fabulas habens caput leoninum. pectus et ventrem caprinum. et caudam anguinam Et per similitudinem meretrix dicitur chymera: Unde. Omnis reuera meretrix est dicta chimera. Parte leo prima. media caper anguis in ima. Unde Virgi. in .vi. Enei. horrendum stridens flammata chimera. Chimera etiam est nauis enee. Unde Virg. in .v. enei. Ingentemque gigas ingentique mole chimeram.
Chios insula dicitur lingua syra. quia ibi mastix gignitur. Syri enim masticem chion vocant et inde chius .a. um. pe. producit quod in primitiuo cor. Item chios dicitur filius. Item chius chij. quidam locus de quo dicitur Eccl. .xx. Sequenti die venimus circa chium. secundum vero Pap. Chius insula in qua bonum vinum nascitur quod chium dicitur. in qua fons est hebetes faciens.
Choa ecclesia vel congregatio interpretatur.
Chobal condemnatus seu condemnatio interpretatur.
Chodorlaomor interpretatur quasi generatio manipuli. vel quasi habens decorum manipulum.
Choeleth hebraice. grece ecclesiastes. latine concionator.

Chomor interpretat̃ laceſcens vl̃ ꝓuocans ſi ue laceſſiones aut ꝓuocationes.
Chonenias interpretat̃ ꝑcuſſus dño. vel percuſſio d .i.
ChorauIa. ꝯ.p. dr̃ q̃ choꝝ ducit vl̃ q̃ i choro cũ cannul' cantat. q̃ alr̃ dr̃ choraules. ⁊ ex eiſdẽ cõponit̃. vl̃ choraules cõponit̃ a chorea ⁊ a/go agis .ſ. q̃ agit choreã ſm̃ Hug. Pap̃. dic̃ Choraules ꝑnceps chori. vl̃ q̃ cũ cannulis id ẽ fiſtulis canit in choro.
Chore interpretat̃ caluaria. vel caluicium vel caluus.
Chorea ree. f. p. i. ludicris cantilena vl̃ ſaltatio. ⁊ dr̃ a choros. Pap̃. ſo dicit. Chorea ſonus ludoꝝ cantus vl̃ carmina.
Choreb interpretat̃ menſa vel maſſa ſiue temptans aut temptatio.
Choreus interpretat̃ iracund⁹. vel liber aut d foramine.
Chorican⁹ ni. m. s. dr̃ q̃ canit in choro. vl̃ cuꝫ choro. ⁊ dr̃ a chor⁹ ⁊ cano.
Choriciſta idem.
Chorul⁹ dimi. i. ꝑuus chorus.
Chor⁹ ri. m. s. eſt multitudo in ſacris collecta. Dr̃ tñ ⁊ chor⁹ loc⁹ vbi canũt q̃ in choro ſũt. ⁊ dr̃ a cõcordia. Alij dicũt ꝙ chor⁹ deriuat̃ a corona. eo ꝙ olim in modũ corone circa araſ ſtarent ⁊ canerẽt. ſꝫ meli⁹ videt̃ ꝙ corona a chorus deriuet̃. Uel chor⁹ dr̃ a coeus q̃i coenoꝝ cant⁹ vl̃ ſocietas vl̃ locus. A chor⁹ deriuat̃ hic corus ri. q̃dã ventus collateral' zephiro. q2 ventoꝝ circulũ claudit. ⁊ q̃ſi chorũ facit. Itẽ chor⁹ eſt q̃dã menſura decẽ modiorũ. ſꝫ hoc ex hebreo deſcẽdit q̃ vocatur chora ad ſilitudinẽ collis Chorea eñ hebraice colles appellant̃. Coaceruati eñ triginta modij inſtar collis vident̃ ⁊ on⁹ cameli efficiũt ſm̃ Hug. Item chor⁹ eſt gen⁹ muſici inſtrumenti cũ duab⁹ cannis. i. fiſtul'. ꝑ vnã recipit ventũ. ꝑ alterã reddit ſonũ. Et corus ꝓvento nõ aſpirat̃. ſꝫ ꝑ alijs ſignatis aſpirat̃. ⁊ ꝓ mã cor. ſꝫ ꝓ vento ꝓducit̃. vñ. Conſona turba chorus quatiens eſt aera corus.
Cho⁹ choi. m. g. eſt ꝑs celi. ſ. q̃ celum cõtinet̃ vl̃ ipm̃ celum. Item inuenit̃ chous choi pro quodã loco. de quo dr̃ Act̃. xxj. Recto curſu venim⁹ choum.
Chremes etis ꝓpriũ nomẽ cuiuſdã ꝑſone introducte in comedia quadã Therentij.
Chriſeus a. ũ. i. aure⁹. ⁊ dr̃ a chryſos qd̃ ẽ aurũ. Jñ chryſat⁹. a. ũ. i. deauratus.
Chriſis grece latine dr̃ ſecretũ vl̃ iudiciuꝫ Sꝫ chryſos idem eſt qd̃ aurum.
Chryſma eſt grecũ. ⁊ ſcribit̃ ꝑ ch. ⁊ dr̃ vnctio latine. ⁊ dr̃ a chryſos qd̃ eſt aurum
Chryſolitus. m. s. eſt lapis ꝑcioſus ſil'is auro cum marini coloris ſilitudine. ⁊ dr̃ a chriſos qd̃ eſt aurum.
Chriſopaſſus q̃dam lapis ꝑcioſus viridis au reeq; mixture. a chryſos qd̃ eſt aurũ ⁊ paſſos qd̃ eſt porrũ ꝓpter colorẽ viridem.
Chryſopathaſi⁹ lapis ꝑcioſus ethiopicus q̃ ẽ lux celat ꝓdit obſcuritas. Nocte eñ igneus die aureus.
Chryſoſtom⁹. a chriſos qd̃ ẽ auꝝ ⁊ omos qd̃ ẽ os. dict⁹ eſt iohes Chryſoſtom⁹. i. aureũ os.
Chryſteeleiſon. ab eli qd̃ eſt de⁹. dr̃ quoddam ꝟbum grecũ. ſ. eleiſon. i. miſerere. Jñ chriſte eleiſon. i. chriſte miſerere.
Chriſtianiſm⁹ mi. cult⁹ ⁊ ritus xp̃ianoꝝ ⁊ dr̃ a chriſtianus ⁊ mos.
Chriſtian⁹ ni. Uñ chriſtiani a chriſto dicti ſũt. ſicut a iuda Judei. Seu ab vnctione deductũ eſt hoc nomen qd̃ nomen primũ in antiochia ꝑ Petri ꝑdicatõnem exortum eſt. vt habet̃ Act̃. xj.
Chriſticola cõ. p. pe. cor. i. xp̃m colens.
Chriſtus a chriſmate dict⁹ eſt. quaſi chriſmate vnctus. Chriſma eñ grece latine dr̃ vnctio: qd̃ nom xp̃s olim erat cõe ⁊ ſacerdotib⁹ ⁊ regib⁹. q2 ⁊ hi q̃ vocabant̃ ad regnũ ⁊ q̃ a ſacerdotiũ inungebant̃. De regibus habet̃ in Eſaia. Dicite chriſto meo Cyro. De ſacerdotib⁹ dicit̃ in pſ. Nolite tangere chriſtos meos. Uñ dñs noſter antonomatice ꝓprio noie dict⁹ eſt xp̃s. q2 verus rex ⁊ ſacerdos fuit et chriſmate vnctus. i. ſeptem donis ſpũſſancti plenarie delibutus.
Chus interpretat̃ ethiops vel tenebroſus.
Chuſan interpretat̃ tenebrans donũ vel nigredo gratificationis.
Chuſauraſathaim. tenebroſa iniquitas. vel nigredo impietatis interpretat̃.
Chuſi interpretat̃ ſecretũ vel ſilentium vl̃ arcanum aut ꝓfunditas.

C ante J

Ciatus ti. m. s. eſt quoddã vas ad bibendum Et duodecim ciathi vnũ ſextariũ faciũt. Itẽ ciathus paruus ciphus. craterculus porrectorius. ⁊ cor. pe. Unde. Ex magnis ciathis multi periere ſciatis.
Cibariũ. n. s. i. cib⁹. Et adiectiue cibari⁹ a. ũ. q̃ vl̃ q̃ vel qd̃ ꝑtinet ad cibum.
Cibat⁹ us. ui. i. comeſtio. declinat̃ etiã adiectiue cibatus a. um.
Cibe barum. pl'is nu. id eſt teſſere quadrate. ſ. taxilli.
Cibeles lis. vl̃ hꝫ cibele lis. i. mr̃ deoꝝ. ſ. t̃ra q̃ cibaria ꝓfert. ⁊ dr̃ a cibo as. vel poti⁹ a cubon qd̃ interpretat̃ ſolidũ vl̃ firmũ q̃ſi cubele. eo ꝙ inter elementa nullũ ſit firmi⁹ ⁊ ſolidi⁹ illo. vel dicit̃ ſic a cubelo monte i quo colitur Et a cibele vl̃ cibelo dr̃ cibel⁹ a. ũ. poſſeſſiuũ. ⁊ cibeleus a. um. idem.
Ciboriũ rij. n. s. q̃dã vas ad cibos deferẽdos
Ciboſus a. ũ. i. cibo plen⁹. Jñ hec ciboſitas tatis. plenitudo ciboꝝ. ⁊ dr̃ a cibus.

Cibus bi.m.s.dicit a capio is. Vel aũt dicit cibus quasi captus ore.qr capit ore.etymol.ẽ nõ compositio. Item ꝫm Pap. Cibus grecum est. Est aũt figura in geometria q̃ longitudine.latitudine ꝛ altitudine continet.fitq3 corpus solidum. Hec etiã texera dicit bis binibis.latine cubus. Hugui.etiam dicit ꝙ a cubon quod interpretat solidum siue firmũ.dicit hic cubus bi.figura solida.vide infra in cubus.

Cibutum ti.n.s.i.arca cibaria.

Cicada de.dicit a cucul᷒.qr ex cuculoꝝ nascũtur sputo.vel dicunt sic a sono quẽ faciũt.ꝙ aũt dr cicada quasi canendo cadens vl cito cadens.etymo.est nõ cõpositio.ꝛ ꝓd.pe. vñ Oui.in primo de arte Uere prius taceant volucres estate cicade. Femina quã iuueni blãde temptata repugnet.ꝛ ꝫm Seruiũ nõ durat vita illi᷒ nisi ꝑ diem. Dicit eñ ꝙ eodẽ die quo orit morit. Uñ q̃dam. Mors ꝛ vita dies vna cicada tibi. Sed aut falsum dicit aꝑte aut alia animalia vocauit cicadas q̃ nos vocemus.

Cicatrix.i.vestigiũ.obductio vulneris.ꝛ dicit a ceco as.qr cecat ꝛ obducit vulnera.q̃si cecatrix.ꝙ aũt dr cicatrix.quasi cese carnis tritio.etymol.est nõ ꝯpositio. Iñ cicatricula dimi.i.ꝑua cicatrix. Iñ ꝛ cicatricosus a.ũ.i.plenus cicatricibus.

Cicendela.f.p.i.lusula genus scabronuꝫ.eo ꝙ volans candeat.

Cicendulũ li.n.s.i.thuribulum vl licin᷒ ꝛ ponit ꝓ candela.

Cicer ris.n.t.est genus leguminis.

Cicla cle.f.p.ꝛ hoc ciclas dis.q̃dã genus pallij circũtextũ.ꝛ cõtinens multos inter textos cyclos Et hoc ciclas dis.dr insula q̃ cũ q̃busdam alijs in cyclo disposita est. Cyclades ei fuerũt sexagintatres insule circa delũ in orbe site.ꝛ iõ sic dicte sunt nõ qr in orbe st digeste.s3 ꝓpt scopulos q̃ ꝯ easdẽ st ꝫm Hug.papi.di. Cyclades insule st in egeo mari dicte ꝙ in cyclo.i.in orbe st posite. Cyclas dis.genus vestis a rotunditate dicta sursum stricta deorsum ampla. Uñ inuenit in legẽda beate agnetis. Induit me dñs cyclade auro texta.ꝛ cor.pe.gti. Stati᷒ achilleidos. Pupis et in mari mutabãt cyclades auras. Uñ in grecismo. Est cyclas pannus circundat cyclada pontus. Et ita teneas ꝙ a mediante d.corripiat. Fortunat᷒ tñ eam ꝓducit dicens. Bractea gemmata cycladem filo catenant.

Cyclopea saxa in quib᷒ cyclopes habitauerũt in sicilia.

Cyclops.m.t.dr a cyclus cycli. Et cyclopes nascunt in india ꝛ in scythia.olim sic dicti erãt qr vnũ orbẽ.i.vnũ oculũ hẽe in media fronte ꝑhibent. Hi ꝛ artofagite dicunt qr solas ferarũ carnes edunt. Cyclopes isti dicti sunt esse fabri Iouis.ꝛ fabricare fulmina eius in ethna monte sicilie. Inde cyclope᷒ a.ũ.ꝛ ꝓ.pe.vñ Uirg.in.vij.enei. Ferrũ exercebãt vasto cyclopes in antro.ꝛ Theodol᷒. Fulmina cyclopedes Iouis ĩperio fabricantes. Et q̃dam dicũt ꝙ si cyclopes est nomen cõmune gentile ꝓ.pe. Si vo ꝓprium eã cor. Item inuenit cycrops pis.ꝑ r.ꝛ tunc cor.pe.i. obliquis.vñ Theodolus. Egregio cycropi debetur causa ligandi.

Cyclus li.dr a circul᷒ ꝑ syncopã vl a greco cydon.qd greci rotundum vel orbẽ vocant.

Cyclus cõponit epyciclus.semicycl᷒.hemicyclus ab hemis ꝛ cyclus.i.medi᷒ circul᷒. Uñ hemicyclus q̃nq3 dr sedes dimidiũ circulum habens.i.arcum. Et ꝫm compotistas. Cycl᷒ est spaciũ aliquoꝝ annoꝝ in se rediens ꝫ3 aliquos numeros.

Ciconia.f.p.est q̃dam auis.ꝛ dr a sono q̃ crepitat.q̃si cicania.qr son᷒ poti᷒ est oris q̃ vocis qr eũ quatiente rostro faciunt. Iñ ꝛ ciconiã qd ꝛ ciconiũ dr.vocant hispani lignũ longũ quo in hortis hauriũt aquã.qr imitat naturas illi᷒ auis leuantis ꝛ deponentis rostra dum clangit. Eandẽ hortolani telonã vocãt Tale lignũ inuenit mõ suꝑ quosdaꝫ puteos cũ catena ferrea.

Cicur.i.placidus mansuet᷒.prudens.plraliter cicures placidi quieti.ꝫm Pap.

Cicuri᷒ rij.m.s.i.prudens.gratus.caut᷒ astutus.vafer placidus mansuet᷒.

Cicurris ris.m.t.est porcus natus ex apro siluestri.ꝛ domestica porca.

Cicuta te.f.p.pe.ꝓ.q̃dã herba est a cec᷒ dicta.q̃si cecuta.qr eius succus nocet oculis.vl qr in tirso geniculato nodos h3 ocultos vt canna.sicut dr fossa ceca q̃ occulta est.

Cicuticen.m.t.pe.cor.q̃ canit cũ cicuta.ꝛ dr a cicute a cano. Iñ hec cicuticina femina q̃ canit cum cicuta.

Cidaris ris.f.t.est pille᷒ pontificalis.ꝛ vt dicunt mitra cidaris ꝛ tiara idem sunt.

Cidon onis.m.t.pueroꝝ amator.cidones puerorũ amatores.

Cidonia ciuitas cretensis. Cidonia gen᷒ pomi Itẽ cidonia mala ab oppido qd ẽ increta dicta.ex quo ꝑmo pomũ cidonicũ cõficit. Fit quoq3 ex eo vinũ quo languentum desideria fallunt.nam vinum representat.

Cifra est figura nihili.

Cygnus est genus auis.q̃ ꝛ olor dicit.qr tot᷒ sit alb᷒ plumis.a canendo dict᷒ eo ꝙ carmina modulatis vocib᷒ fundat. Iñ cygnul᷒ li.i.ꝑu᷒ cygn᷒ Iñ ẽt cygne᷒ a.ũ.ꝛ cygnin᷒.a.ũ i.cãdid᷒ vl ad cygnũ ꝑtinẽs.vl de cygno existens. Ind cygnitus us.ui.ꝛ est vox cygni. Item a cygnus dictus est amnis q̃dam cilicie cygnus.tũ qr mirã h3 aquarũ suauitatem tum qr autumno ꝛ estate q̃n niues soluunt:

tumescit. Quadam em̄ lingua quicquid est
candidū ðr cygnꝰ. Reliq̄s ꝟo temporibꝰ an/
ni tenuis est ⁊ quietus.
Chile est quedā figura que apud grecos repre
sentat mille.
Chilia venter interpretat̄. Jn̄ chiliacus q̄ i vē
tre habet passionem.
Chiliarcha che.m.p. ðr q̄ p̄est mille militibus
quēnos millenarium dicimus.
Chiliaste q̄dā heretici sc̄. vide. s̄. cherinthiani.
Chilices q̄dam ppl̄i sūt q̄s vicit Pompeius
Pirate erant ⁊ ponunt̄ chilices ꝓ piratis ⁊
pirate ꝓ chilicibus.
Cilicia ꝓuincia Asie minoris iuxta taurū mon
tem a cilice quodā nomen traxit. Jn̄ cilicus
a.um.pe.cor.i. de cilicia exn̄s.
Ciliciū.n.s. ðr velamentū factū de pilis capra
rū vl̄ taxorū vn̄ tentoria fiunt ⁊ mortui operi
unt̄. Jnde cilicinꝰ a.um. de cilicio existens.
vt cilicina vestis.
Ciliū lij.n.s.i. ordo piloꝝ q̄ in folliculo q̄ ocu/
lus tegit̄ siue in cilo crescit. qđ componit̄ cū
sup ⁊ inter. vt supciliū ⁊ interciliū.
Cilliba be.f.p.pe.cor. mensa cibatoria. q̄ finita
cōmestione remouet̄. ⁊ ðr a cilleo les. ⁊ cibo
as as. hec ⁊ assidela dicit̄.
Cillones sine aspiratione dicunt̄ hoīes angu/
sti capitis. quorū capita oblonga sunt.
Cilum li.n.s.i. folliculꝰ quo oculꝰ tegit̄. quia
oculos celat. ⁊ ðr a celo as. vl̄ ſm Jsid. a cil
leo les.
Cima me. quasi coma. s. summitas olerū vl̄ ar/
borum. ⁊ ðr a coma.
Cymba be.f.p.i. ima ps nauis ⁊ vicinior aq̄s.
q̄ ⁊ ðr cumba. vn̄ ⁊ ipsa nauis ⁊ p̄cipue ꝑua
q̄nq̄ ðr cymba. vn̄ pl̄r cymbia bioꝝ. dicūtur
pocula facta ad silitudinē cymbe nauis
Cymbala acitabula q̄dam sc̄. q̄ ꝑcussa se inuicē
tangāt ⁊ faciūt sonū. sic dicta. qꝛ cū ballema
tia simul ꝑcutiunt̄. Et est cymbalū pe.cor. in
strumentū musicū ꝓprie q̄ accit̄ .i. aduocat̄.
Cimia vl̄ cimitia ðr q̄dam herba q̄ valde fetet.
Jn̄ hic cimex cis. animal valde fetidū. ⁊ pro
prie iste vermis. s. cimex nascit̄ in carne pu/
trida. Tinea in vestimentis. Eruca in olere.
Teredo in ligno. Tarmꝰ in lardo. Jn̄ cimi/
cosus a.ū.i. plenus cimicibus
Ciminile lis.n.t. ðr vas aquaticū ad abluēdas
manus. vt dicunt batinum.
Ciminū ni.n.s.pe. ꝓdu. est genus herbe vl̄ se/
minis. qđ vulgo ðr cuminū. ⁊ est calidum et
siccū. vn̄ Macer. Esse putant calidum medi/
ci siccumq̄ ciminū
Cimis grece interpretat̄ dulcis latine.
Cimiteriū vl̄ potius cemiteriū.n.s. ðr a cimis
qđ est dulcis ⁊ sterion qđ est statio. q̄si cimi/
steriū.i. dulcis statio animaꝝ. vl̄ potiꝰ corpo
rū. Uel ðr cimiteriū q̄si ciniteriū qꝛ ibi cinis
mortuoꝝ terit̄. Ul̄ ðr a cis. qꝛ cis .i. añ ecciaꝝ
solet fieri. Jn̄ cemiteriolū .i. ꝑuum cemiteriū
Cinara re.pe.cor. instrm̄ musicū est. ⁊ ðr a cieo
qđ est mouere q̄si ciens .i. cōmouens aera so
no suo. vl̄ qꝛ ciet̄ .i. mouet̄ ad sonandū. Un̄
dicit Pap̄. Cinare sūt acitacula q̄ ꝑcussa in
modulo concitant̄.
Cincinnꝰ.m.s. ðr crinis q̄ ꝓlixe dependet. vn̄
Cant̄.v. Cincinni mei guttis noctiū pleni sc̄
Jn̄ cincinnaculus a.um.i. capillatus q̄ ma/
gnos habet capillorum cincinnos. Jtez cin
cinnus ðr panniculus vetus pannosus ⁊ de
tritus. ⁊ tunc idem ðr cincinnosus a.um. id
est pannosus. lacinosus. tunicosus. Papi.
ꝟo di. Cincinni dicunt̄ capilli dependentes
Jn̄ cincinnosus a.um. cui capilli crispi depē
dent vl̄ crinitus sicut mulier.
Cinctoriū.n.s. q̄ cingimur a cingo.
Cinctura re.pe.ꝓ.i. actus cingendi. ⁊ id q̄ cin/
gimur ⁊ ðr a cingo.
Cinctꝰ ti.m.s.i. lata cinctura vel zona. Jtē mo
biliter cinctus a.um. ꝑticipium.
Cinctutꝰ idē est qđ cinctꝰ. vn̄ Oratiꝰ. Fingere
cinctutꝰ nō exaudita cheregis.
Cyne grece latine cniti vel cingere.
Cinedus a.ū. ⁊ cinicus a.ū. in eodē sensu a cy/
nos .i. caninꝰ. Dicunt̄ etiam ciniti vl̄ cinedi
molles ⁊ effeminati ⁊ immundi. sicut canes
q̄ publice coeūt ⁊ ad vomitū redeūt. vel di/
cunt̄ sic satirici .i. rep̄hensores. qꝛ rep̄hensio
ne ledunt sicut canes morsu. Juuenal̄. Casti
gas turpia cū sis inter socraticos notissima
fossa cynedos. Un̄ ⁊ ꝑ excellentiā immundi/
cie q̄dā ph̄i heretici dicti sunt cynici q̄ publi
ce ⁊ in patulo cū vxoribꝰ cōcūbebāt. p̄dican/
tes publice eē cōcūbendū cū vxoribꝰ in vicis
⁊ plateis ad modū canū. qꝛ cōiugū iustū est.
Cinerica auis est cinereū habens colorem.
Cineꝰ a.ū.pe.ꝓ. nomen gentis. Et vt di. Pa/
pi. Cinei orti sunt a Jetro genero Moysi.
Cingulatꝰ ti.m.s. q̄dā genꝰ calciamenti. ⁊ vo
cant̄ cingulati a q̄busdā soliati.
Cingulū.n.s. a cinctꝰ ti. ꝑ diminutionē qđ ⁊ h̄
cingulꝰ inuenit̄. Jn̄ h̄ cingula le.f.p. ⁊ ē cin
gulū hoīm. cingula ꝟo alioꝝ aīaliū. Un̄. Cin
gula sc̄ hoīm cingula stringit equum.
Cynicꝰ a.ū.i. caninꝰ a cynos .i. canis. ⁊ cor.pe.
vn̄ Persiꝰ. Si cynico barbam petulans no
naria vellat.
Cynifes fis.f.t. vel cynifex indecli. ꝓ eodē vel
ꝓ alio genere ꝑuarū muscaꝝ. s. ꝓ zinzala cer
nicula. Et ðr a cynos qđ est canis. ⁊ sic vide
tur ꝑ c. scribendū in prima syllaba. Sed mul
ti addunt s. ⁊ dicunt scynifes ꝑ sc. in prima
syllaba. ita cōiter scribit̄ Exo. viij. Facte sūt
scynifes in hoībus ⁊ iumentis. Jtem Pa/
pi. ponit ꝓ prima l̄ra s. ⁊ dicit Scinifes cu/
licum genus est aculeis ꝑmolestū. Et sciasi
q̄ in psal. dicit̄ scynifes ꝑ s. in prima ⁊ vlti/
ma l̄ris. Dixit inquit ⁊ venit cynomia ⁊ scyni

fes. Et pt scribi p f. vl' ph. in vltima syllaba. Jn historijs aũt dr ꝙ scynifes musce sũt adeo subtiles vt visũ nisi acute cernẽtis effugiãt. ⁊ corpꝰ cui insident acerbo terũt stimulo.

Ciniflo onis. m. t. dr ille q̃ cũ follicło ignis flã mã excitat. vl' q̃ calamistrũ calefacit. s. ferrũ q̃ crines crispant. Hic vulgo ciniferus dicit̃

Cynifis fluuiꝰ est libie. iuxta quẽ magni abundant hirci. Jñ ciniphei dicunt̃ maiores hirci a flumine africe vbi plimi sunt ⁊ magni

Ciner vl' cinis hꝰ cineris ĩ eodẽ sensu. est scintilla extincta ⁊ dr a cãdeo des. qr ex cãdore vl' incendio fit. Jñ cinereꝰ a. ũ. ⁊ cineꝰ a. ũ. i. de cinere exñs. Jñ ⁊ sciniscꝰlꝰ. i. puꝰ cinis. Jñ cinerulentꝰ. i. plenꝰ cinere. Et vt dr in Grecismo. Bis duo noĩa sũt q̃ substantiua vocant̃. Que in is vl' in er rectũ posuere frequent̃. vt puluer vl' puluis. vomer vl' vomis. ciner vel cinis. cucumer vel cucumis.

Cinnamolegꝰ pe. cor. q̃ legit cinnamia. ⁊ est q̃dam auis arabie. eo ꝙ legat ⁊ texat nidũ ex fructibꝰ cinnami.

Cinnamũ vl cinnamomũ. n. s. est breuis arbusta. ẜ mire ꝟtutis ⁊ odoris. cuiꝰ fructꝰ dicuntur stacte. ⁊ dr cinnamũ vl' cinamomũ a cãna qr cortex eiꝰ ad modũ cannarũ ẽ rotundꝰ et tenuis. ⁊ tam cortex q̃ arbor ipa sic dicit̃.

Cinnꝰ ni. m. s. i. tortio oris. Et cinnꝰ cõmixtio quarsilibet rerũ ꝓportional'. ⁊ cõponit̃ concinnus ni.

Cynocephalꝰ li. pe. corre. i. gens hñs caput ad modũ canini capitis. Et etiã q̃dã genus simiarũ sic dicit̃.

Cynoglossa se. q̃dã herba a cynos canis ⁊ glossa qd est lingua de silitudĩe lingue canis sic dicta. vl' qr ad morsum caninũ trita cũ sale ⁊ imposita succurrat.

Cynomia mie. i. musca canina ⁊ venenosa ⁊ dr a cynos. i. canis.

Cynos grece latine dr canis.

Cinoth hebraice latine dr lamẽtatio hieremie vñ di. Hiero. in ꝓlogo Regũ. Hieremias cũ cinoth. i. cum lamentationibꝰ suis.

Cinꝰ ni. est genꝰ arboris vt dicunt lentiscus.

Cinxia xie. f. p. i. iuno. a cingo gis. ⁊ dr sic qr in eiꝰ honore ⁊ noĩe puelle maritate cingũntur cũ illis ꝑsit nubentibꝰ.

Cyparissus si. f. s. q̃dã arbor q̃ ⁊ cupressus ⁊ cypressus vocat̃. ⁊ dr a cephas qd est caput. qr caput eiꝰ a rotunditate in cacumine erigitur vl' dicta est cyparissus a q̃dã eiꝰ nois puero: in illã arborẽ ẜm poetas mutato. Jñ ẜ cyparissa se nocturna imago. Et hꝫ cyparissus sine cypressus lignum imputribile.

Cyphꝰ. m. s. idem est ꝙ crater vl' canterus.

Cyppꝰ pi. ꝑ geminũ p. dr a cepi ꝑterito a capio ⁊ ꝓ trunco ⁊ ꝓ cumulo terre. ⁊ ꝓ lapide mortuo supposito. ⁊ ꝓ cimiterio ⁊ ꝓ instrũo q̃ reorũ pedes restringunt̃ quasi tenens pedes

Cyprinũ. n. s. vnguentũ a flore cypro vocatum cuiꝰ odorem ꝓprie fert.

Cypriꝰ a. ũ. de cypro vbi nobiles vites sũt affluentes. ⁊ dr a cyprus.

Cyprꝰ pri. f. s. q̃dam ciuitas vl' insula in q̃ ẽ illa dicta cyprꝰ. Vel cypros interpretat̃ mixtura. Vñ et illa insula dicta est cyprꝰ qr multe ⁊ varie herbe ad cõfectiões faciendas in ea repiunt̃. Jñ cypriꝰ a. ũ. ⁊ cypriꝰ. a. ũ. Jtẽ a cyprus hec cypria prie. genus coloris. qd ibi valde abundat. Et ẜ cypris dis. i. venꝰ. qr in ea colit̃. Eadẽ insula dr ⁊ paphꝰ. Et vt dicit Priscianꝰ in tractatu possessiuorum. Cyprꝰ facit cypricꝰ. Cypricꝰ ꝟo cypriacus a. um.

Chiragra gre. i. manuũ infirmitas sicut podogra dr infirmitas pedũ. a chirus qd est manus dr chiragra ⁊ podogra dicit̃ a pos qd ẽ pes ⁊ agros qd est tractꝰ cũ manus vl' pedes cõtrahunt̃.

Circinꝰ ni. m. s. i. machinula que apd carpentarios circulum efficit.

Circiꝰ. m. s. i. ventus q̃ diuerse ⁊ acriter circuitum faciendo volat. ⁊ dr a circꝰ ci.

Circulator torl. m. t. ꝓprie q̃ famã portat vl' q̃ inq̃rendo nõ hꝫ finẽ. ⁊ ponit̃ ꝓ deceptore

Circulatoriꝰ rij. m. s. dicit̃ qui lectos tornatiles facit.

Circuitores dicũt̃ q̃ circueũt vl' circũdãt patrias a nundinis ad nũdinas deferẽtes res venales. q̃ alio noĩe dicunt̃ circũmeatores.

Circulꝰ li. idẽ est qd circus q̃si dimi. ⁊ dr a circus. Jtẽ circulꝰ est figura plana q̃ sub vna linea cõtinet̃. ad quã ex vno puncto qd inter ipaꝫ est. oẽs q̃ recte ducunt̃ linee eque sibi sũt Jtem circulꝰ armilla vel frenum.

Circũamictꝰ us. ui. ⁊ adiectiue circũamictꝰ a. ũ. a circũamicio. ⁊ dꝫ scribi m. ⁊ nõ ꝓferri qñ est vna ps. Si aũt sũt due ptes. tũc m. scribit̃ ⁊ ꝓfert̃. ⁊ ita de silibꝰ dicas.

Circũpes dis. m. t. a circũ ⁊ pes dr. Et sũt circũpedes obsequia suorum. vl' serui obsequentes vl' scandalia ẜm Hug.

Circũcellio onis. m. t. i. monachus q̃ ꝑ diuersas cellas sꝑ vagat̃. deuastando ⁊ deuorando q̃cq̃d inuenit ibi. q̃ ⁊ circellio dr.

Circũcilio onis. m. t. vr̃ dici a circũ ⁊ cella. Et circũciliones sũt q̃dã heretici sic dicti. qr agrestes sũt. q̃s stocopicos vocant. q̃ xp̃m filiũ dei adoptiuum nõ ꝓpriũ asserunt.

Circũcisio. f. t. est in carne ꝑputij abscisio: qd solis iudeis fit. ⁊ dr a circũcido.

Circũferentia. f. p. est extremitas cuiuslibꝫ rei

Circũforanꝰ ni. m. s. est ille q̃ circuit forum causarum. cã aduocationũ. vl' forũ rerum venaliũ cã decipiendi ⁊ auferendi aliq̃d. q̃ ⁊ lustro dr.

Circũluuiũ uij. est locus quẽ aqua circũluit.

Circũscriptꝰ a. ũ. pticiptũ in eadẽ significatiõe qua ⁊ suũ ꝟbum. Jtẽ circũscriptꝰ a. ũ. i. cautus vel callidꝰ vl' argutꝰ vel strictꝰ.

Circūſeptus.a.um.i.circūdatꝯ.vndiq; cinctus
vel ſepe ambitus.⁊ dī a circum ⁊ ſeptus
Circus ci.m.s.i.circularis linea ⁊ ad idē pun/
ctū rediens.Unde ⁊ h̄ circus ci.dictꝯ ē locus
omē in q̄ equi currebāt in circuitu circa me/
tam.i.teatrū.Et quilibet locus in quo eq̄ ita
currunt poteſt dici circus.
Cirene regina fuit lybie. q̄ ex ſuo nomīe ciuita
tem condidit.quā cirenem nominauit.
Cirenus pe.acuta.interp̄tatur heres.
Cirocopus.i. vnguentariꝯ q̄ vendit vl' opatur
vnguentū. ⁊ dī a chiros qđ ē manꝯ vel copꝯ
labor.Idē ⁊ mirocopus qđ cōponit' a miron
quod ē vnguentū ⁊ copus labor.
Chirographꝯ.m.s.⁊ h̄ cirographū.ē cum duo
paciſcētes duas ſcp̄turas ſub eadē forma ver
boꝝ int' ſe ꝯficiūt.⁊ mutuo ſibi tradūt.vel dī
inſtr̄m ſeu illa lr̄a in q̄ debitor ꝯfitet' ſe eē ob
ligatū creditori. Et dī a chiros qđ ē manꝯ et
graphus vl' graphia.i.ſcp̄tura. Itē ab eiſdē
⁊ ſin qđ ē avel ſil' cōponit' ſingraphꝯ.m.s.vl'
ſingraphū.n.g.⁊ hec ſingraphia indecli. Et
chirographꝯ ⁊ ſingraphꝯ ſepe accipiūt' indif
ferēter. Differūt tn̄ ſm ꝓprietatē q: chirogra
phꝯ dī cōſcriptio manuū.ſ.cautio q̄ fit ꝓpria
manu debitoris.⁊ committit' creditori. Sin
grapus dī cōſcriptio.i. duoꝝ in ſimul ſcp̄tio
Antiq̄tus em̄ debitor ⁊ creditor ſil' in lig̃ vel
charta ſcribebāt.⁊ nomē creditoris ⁊ nomen
debitoris ⁊ teſtes ⁊ ſummā pecunie ⁊ in me/
dio h̄ nomē ſingraphꝯ capitalibꝯ lr̄is. et per
mediū diuidebāt.poſtea ſi creditor plus eri/
geret q̄ꝫ debitor deberet vt ſi debitor denega
ret depoſitū.vterq; afferebat partē quā habe
bat.vtꝝ due ꝑtes ꝯuenirēt.⁊ illđ ꝓprie ē ſin/
graphū vl' ſingraphꝯ.Singraphꝯ etiā dī no/
ta aliq̄ vl' ſcp̄tura in re aliq̄ ꝯfirmāda facta.ſi
cut in cartis publicis vbi nō vnꝯ ſcribit tm̄ ſ;
plures ad ꝯfirmationē charte.
Cirogrillus.i.erinacꝯ ſpinoſus maior ericio.
Ciromātia tie.f.p.diuīatio q̄ fit in manu a chi
ros ⁊ manus ⁊ mantia diuinatio.
Chiromantia.f.p.⁊ h̄ chironomans tis.i. iocu
lator q̄libet q̄ manibꝯ ſuis ludit.mouēdo eaſ
cū cultellis.⁊ dī a chiros manꝯ ⁊ nomos qđ
eſt mouens.Inde etiā h̄ chironomon īdecli.
in eodē ſenſu.⁊ hic chironomon dictꝯ ē iocu
lator ꝓprio noīe quaſi ꝑ excellentiā leccacita
tis ⁊ ioculationis.
Chiros grece manus latine.
Chiroteca ce.manuū tectura.vl' repoſitoriuꝫ.a
chiros ⁊ tego gis.vl' theca qđ ē repoſitio.ſcꝫ
ſcriniū vl' aliud vbi aliq̄d reponit'.Et nota q̄
theca pōt eē grecū. ⁊ ſic aſpirat' cū ſuis cōpo
ſitis.vl' p̄t eē latinū a tego gis. ⁊ ſic non aſpi
rat'.Inde cirothecarius.m.s. qui chirothe/
cas facit vel vendit.Et chirothecarius a um
adiectiuum.
Cirrus plicatura capillorum in anteriori parte
capitis.⁊ dicit' a cirrin qđ eſt tondere. Inde
cirritus.a.um.i.crinitus.Unde Eſt hō cirri/
tus q̄ cirros vertice portat.
Chirurgicus pe.cor.id eſt medicus manu ⁊ fer
ro preciſionem operās ⁊ dicitur a chiros ma
nus et ago agis.Inde etiam chirurgicus.a.
um.Inde etiam hec chirurgia gie.ip̄a manu
um eius operatio.
Chirurgia etiam dicitur liber docens ſanare
plagas ⁊ vulnera.
Cis ꝓprium nomen patris Saul.
Ciſon interp̄tat' letificās eos vl' duricia eoruꝫ.
Ciſta ſte.f.p.i.ſcrinium.⁊ dī a coſta ſte.quia a
coſtis.i.ex cannis vel lignis q̄bus texit' fit ⁊
ſm Pap̄.Ciſta eſt grandis corbis.Inde ci/
ſtella id eſt parua ciſta.
Ciſterna.f.p.ē locꝯ aquā colligēs. Pōt etiā di
ci locus ꝓfundus vbi colligūt' aq̄ pluuiales
⁊ dī ciſterna quaſi inferius ſtricta.
Citatio eſt in ius vocatio vl' inuitatio. vt cum
quis de aliq̄ cōquerit'. ⁊ querimonia ſua co/
ram iudice depoſita. iudex emiſſo citationis
edicto ad eꝯ inſtantiā vocat vl' inuitat illum
ad ſe in quē agere deſiderat q̄ cōq̄ſtus eſt Si
vero in edicto iudex adiiciat hāc clauſulam.
Si i die p̄ſcripto nō veneris q̄ſi ꝯtumax ꝯdē/
naberis vel reputaberis. tūc edictū olim di/
cebat' ꝑemptoriū.Hodie aūt ſufficit q̄ꝫ dicat'
Citamus talem ꝑemptorie.
Citatus.a.um.i.velox a cito as.⁊ ꝯparat'. Eti
am citatus ideꝫ ē q̄ꝫ ad iudiciū vocatus.
Cithara dorica lingua dī pectꝯ. Inde h̄ citha/
ra re dicta ſic.q: ī initio credit' fuiſſe ſilis hu
mano pectori.vt ſicut a pectore. ita ex ip̄a cā
tus vl' melodie edūt'. ſ; paulatim poſtea fue/
rūt plēs eiꝯ ſpecies. Inde citharista ſte. q̄ cū
cithara canit.Et citharedus pe.ꝓ.idem.
Citariſtes tis.m.t.grecū ⁊ eſt quidam mons.
Citherus ri.m.s.q̄dā mons ē.Iſi citherea ree.
id ē venus q̄ in illo mōte colit'. vl' q: iuxͣ illū
montē fuit nata de ſpuma maris.Inde cithe
reus.a.um.i. venereꝯ vel a monte illo exn̄s.
Cithiſus genꝯ ē arboris pinguis a cithiſo īſu
la vbi abundat.Itē cithiſus genꝯ frutic' l' her
ba odorifera.⁊ corripit pe.Unde Theodolꝯ
Veſꝑ oues cithiſo capras depellit ab humo.
Citimus id eſt primus.
Citropedes.vide infra ſitropedes.
Citꝯ.a.ū.i.velox agil'.viuax.⁊ dī a cio cis.Un̄
Therē.Citꝯ puer natꝯ ē e Panphilo.Et cō/
ponit' cū ꝑ.vt ꝑcitus.i.valde citus.
Ciuicus.a.um.pe cor.⁊ h̄ ⁊ hec ciuilis ⁊ hoc le
id ē ad ciuē ꝑtinens vel res ciuis
Ciuilitas tatis.f.t.māſio ciuiū vl' p̄uilegio ci/
uiū vti poſſe vel gaudere.Un̄ Act.xxij. Ego
multa ſumma ciuilitatē hāc cōſecutus ſum.
Ciuis.cō.t.dī a coeo.eo q̄ꝫ ciues coeant ⁊ inſi
mul viuant.vel dicitur a cio cis.q: citant' ad
ſimul habitandū.Et inde ꝑ compoſitionē cō

ciuis. Et dicunt͛ cõciues q̃ habitãt in eadẽ ciuitate. Unde q̃dã. Nõ bonus ẽ ciuis qui ꝓfert ciuibus hostem. Pap̃. dicit. Ciues vocati quia in vnũ cetum cocant societatis vinculo adunati ad custodiendam legem. Inde ciuitacula id est parua ciuitas.

Ciuitas tatis. f. t. ẽ hoĩm multitudo: societatis vinculo adunata. ab eodem iure viuendi. Et ciuitas nõ saxa sed habitatores vocantur.

C ante L

Clades dis. f. t. dr̃ fames q̃ fit ex sterilitate frugũ: ex quoꝝ carẽtia sequit͛ fames: ꝛ dr̃ a cladeo es: eo ꝙ tũc res inequalit͛ contingat vel a gladius q̃si glades. Prope eñ clades dicitur esse pestilentia: que fit p gladiũ siue ꝑ infectionẽ factã a gladio ſm hug. Pap̃. Vo dic̃ Clades dicta ꝙ currendo facta ledat vl͛ clam data clades morbus tabes calamitas periculum. Et differunt clades strages ꝛ morbus. Unde de fructu sterili: potest clades benedici. Dicit͛ ac strages occisio facta per hostes. Que venit ex pastu corruptio sit tibi pestis. Inde cladecula. id est parua clades.

Clamdestinus. a. um. i. occultus ꝛ latens.

Clamdestinũ ꝯiugiũ est despecta ꝑsonaꝝ p̃ntia vl͛ iuris solẽnitate vl͛ denũciatiõe nõ p̃missa sine sacerdotis b̃ndictione occultũ m̃rimoniũ

Clamdestina electio dr̃ q̃ in cameris ꝑ occulta conuenticula fit: vel illa quam canonici inter se secretam tenent.

Chlamis dis. f. t. id ẽ palliũ qđ ex vna pte ĩduitur neqꝫ ꝯsuit͛ ſ; fibula infrenat͛. Et chlamis est vestis militũ: purpura regũ: stola sacerdotũ: toga aduocatorum: birrhus rusticoꝝ vel custodum: cucullamonachorum. vt C. de vesti. alo. ꝛ aura. li. xj.

Clamor moris. a clamo as: dr̃ ꝛ est clamor rationabiliũ: clangor vero irrationabilium.

Clanculus. a. um. id est occultus: dubius.

Clangor oris. id ẽ son⁹: ꝛ ẽ irrõnabiliũ vt anserũ: tubaꝝ: alaꝝ. ſ; clamor rationabiliũ. Unde Clamorẽ faciũt tibi res rõne fruentes. Clangorem faciũt tibi res ratione carentes.

Claredo dinis. f. t. i. claritas. ꝛ dr̃ a clar⁹. Jñ ħ claritudo ĩ eodẽ sensu. Et vt dicit Pap̃. claritas est splẽdoris. claritudo nobilitatis

Clarigatio onis. i. clara actio sc; q̃ exponit͛ clara et apta voce. Et põt eẽ verbale a clarigo as. i. clarigationẽ facere. i. causas belli exponere. Et est sumptũ a romana consuetudine: cũ eñ romani hostib⁹ bellũ indicere volebãt pater patratus ad fines hostiu; ꝓficiscebat͛. et clara voce eis exponebat: quib⁹ de causis bellũ indiceret. Que causaꝝ expositio clarigatõ dicebat͛. q; clara voce fiebat. Expositis autẽ causis hasta emissa in fines indicebat pugne principium.

Clarius rij. id est sol ꝛ dicit͛ a clarus ri. vel dicitur a claro insula in qua colitur.

Clarus. a. um. i. splẽdidus ꝑspic[..]. illuminos⁹. ꝛ dr̃ a celũ eo ꝙ splẽdeat. Et cõponit͛ cũ pre. vt p̃clarus ꝛ cũ ꝙ: vt ꝙclarus. ambo ꝓ valde clarus. ꝛ ꝓdu. cla. Unde quidam. Quid tibi nobilitas quid virtus clara parentum.

Classari⁹ rij. m. s. i. tubicen. ꝛ ꝓprie militum.

Classicarius. i. proreta qui nautis imperat.

Classitum. n. s. i. cornu vel tuba vl͛ aliđ instrm̃ causa cõuocãdi factũ: ꝛ dr̃ a calo as qđ est vocare. Classitũ etiã dr̃ signũ bellicũ vl͛ son⁹ tube. vl͛ alteri⁹ instrumẽti bellici ꝓprie tñ classitũ ẽ ꝯcentus ꝛ ꝯcordia oĩm instroꝝ in simul sonantiũ: siue sint tube ꝛ cornua in bello. siue sint campane siue etiã homines.

Classis. f. t. dr̃ multitudo nauiũ. Dr̃ tñ ꝛ classis vna nauis: ꝛ dr̃ a calon qđ est lignũ q; de ligñ fit. Classis etiã dr̃ cornu ꝑ qđ vocant͛ hoies: ꝛ q; alia habebãt signa bellica romani milites ꝙ pedites idõ milites dicũt͛ qñqꝫ classes qñqꝫ etiã tã milites ꝙ plebei dicunt͛ classes. Cũ eñ romul⁹ rẽ publicam instituisset romanos ĩ duas ꝑtes diuisit sc; in nobiles ꝛ ignobiles: ꝛ vtrãqꝫ ꝑtem classem appellauit a quibusdã classitis q; tam isti ꝙ illi suũ classitum id ẽ suũ signũ habebãt: ſ; illi sc; nobiles dicebant͛ p̃ma classis: ignobiles secunda classis. Unde Manez dic classis equitũ sit in ordĩe classis. Naues collectas dic classem signaree

Clatrus. m. s. id ẽ repagulũ qđ opponit͛ ostio: vl͛ ip̃m ostiũ p̃cipue hortoꝝ vineaꝝ ꝛ viridarioꝝ vl͛ trũcus. Unde Orati⁹. Obiectos valeat ꝯfringere clatros ſm Pap̃. Clatri ligna volubilia ĩ caueis validissimi fustes. quibus ostia obserant͛ vallo.

Claua ue. f. p. ẽ bacul⁹ hñs massam ferri ĩ fine ꝛ etiã aliqñ ĩ p̃ncipio q̃ vulgarit͛ dr̃ massa. et dr̃ a clauus ui. q; ẽ clauis ferreis relegata q̃ et cateia dr̃: ꝛ dr̃nt claua clauus ꝛ clauis. Unđ Claua ferit clauis aperit clauus duo iungit. Indue te clauo rege claue ꝑcute claua.

Clauat⁹ a. um. i. clauis cõfixus vl͛ clauo veste vl͛ instrõ ornat⁹ ꝛ p̃paratus: ꝛ dr̃ a clauus. Item clauat⁹. m. s. ẽ quoddã gen⁹ calciamenti pedũ: ꝛ dicũt͛ clauati q̃si claulati: q; minutꝭ clauis. i. acutis solea caligis vinciatur.

Claudicari⁹. a. um. q̃ cito claudicat vl͛ sepe ꝛ dr̃ a claudico as. Inuenit͛ etiã hec claudicaria rie. f. p. i. nauis oneraria vel sonora.

Claudus. a. um. q̃ inequaliter incedit. Jñ claudulus a. um. dimi. a claudus.

Clauiger a. u;. pe. cor. q̃ claues gerit. Inuenit͛ etiã substãtiue declinatũ. ĩ q̃liber genere ꝛ cõponit͛ a clauis ꝛ gero. Põt etiam componi a claua ꝛ gero ris. et tunc idem est quod clauam gerens.

Clauis uis. f. t. faciens actm̃ singularem in em. vel in im. ꝛ abltm̃ in e. vel in i. ꝛ actm̃ pl͛em ĩ es vel in is. est instrumentũ aperiendi ꝛ serã

di seras. ꝛ dr̄ a claudo is. qꝛ claudit. Jn̄ cla-
uicula. f. p. i. pua clauis. Jn̄ ēt clauicularius
m. s. q̄ portat claues. ꝛ hec clauicularia rie. in
eodem sensu. Itē clauis put sumit̄ in theo-
logia ē ptās soluēdi ꝛ ligādi. q̄ ecclīastic⁹ iu
dex digs rcipe ꝛ idignos excludē dꝫ a regno
Claustrū. n. s. dr̄ inhabitatio religiosoꝝ vl' do-
mus includens monachos ꝛ moniales sub
certa regula viuentes. ꝛ dr̄ a claudo. Jn̄ clau
strellū. i. puū claustrū. ꝛ hic ꝛ hec claustren-
sis ꝛ hoc se. ꝛ hic ꝛ hec claustralis ꝛ hoc le. in
eodē sensu. i. res claustri vl' ptinens ad clau
strū. ꝛ pōt esse substantiuū. ꝛ hic ꝛ hec claustra
lis vl' claustrensis. i. monach⁹ vel monacha
stans in claustro vl' in cenobio. Itē claustrū
etiā idē est qd̄ clausura vl' sera.
Clausula. f. p. pe. cor. est distinctio cōstructiōis
ꝛ dr̄ a claudo. Et vt Pap. dicit.
Clausula est in orone breuis snia.
Clau⁹. m. s. dr̄ ferrū acutū q̄ lignū ligno adhe-
ret vl' ferrū ferro vl' ferrū ligno. ꝛ dr̄ a calibs
q̄si calib⁹. i. ferre⁹. qꝛ fit de ferro. Itē clauus
dr̄ vestis purpurea q̄ vtebant̄ senatores q̄a
q̄busdā clauis aureis vl' de alia materia erat
ornata ꝛ variata. Et in tali veste sepe deno-
tat̄ dignitas. Clau⁹ etiā dr̄ gubernaculū na
uis. s. temo vl' manica temōis. Prouer. xxiij
Quasi sopit⁹ gubernator amisso clauo. Di-
cit̄ etiā repagulū. vn̄ dr̄ clau⁹ tabernaculi
Clemēs tis. o. t. i. misericors. nobilis pi⁹ ꝛ san
ct⁹. ꝛ dr̄ a cluo is. i. defendo. qꝛ cluit. i. defen
dit ꝛ ptegit ꝛ tuet̄. sicut solet patron⁹ cliētē
Jn̄ clementia ꝛ differt a mīcōia. vnd̄. Juste
damnato miseri sit cordia vere. Iniusteq; rei
clemētia dr̄ eē. In pmo vsu cōmittit̄ theme
sis. qꝛ illa dictio mīa diuidit̄ ꝛ fit interpōit̄.
Cleopatra. f. p. regina ꝛ soror Ptholomei re-
gis Alexandrie ꝛ cor. pe. vn̄ Aurora. Nubit
alexandro cleopatra regia rident.
Cleophas frat̄ fuit ioseph sponsi vginis marie
ꝛ marit⁹ sancte anne. vn̄. Anna mr̄ vgis ma
rie habuit tres viros successiue. ꝛ de q̄libꝫ eo
rū tm̄ vnā filiā noīe mariā. vn̄ Anna solet di
ci tres cōcepisse Marias. Has genuere viri
ioachim cleophas salomeq;. Has duxere vi-
ri ioseph. alphe⁹ zebede⁹. Prima parit xp̄m
iacobū secunda minorē. Et Joseph iustū pe-
perit cū simone iudā. Tercia maiorē iacobū
volucremq; iohannem.
Cleos. i. gloria. Inde inclitus. i. gloriosus.
Cleps pis. cō. t. vl' cleptes tis. i. fur.
Clepsedra dre. f. p. pe. cor. i. docill⁹ q̄ obdit fo-
ramen dolij. qꝛ p illū q̄s furat̄ liquorē. ꝛ vi-
det̄ eē cōpositū a clepo pis. ꝛ hydor qd̄ ē a-
qua siue liquor. vn̄ q̄daꝫ dicūt clepsedra pe.
cor. quasi clepes hydor. ꝫ poti⁹ videt̄ etymo
lo. q̄ȝ cōpositio. Itē clepsydra dr̄ q̄ddā instru
mentū qd̄ immittit̄ in doliū p foramen supi⁹
cā furandi vinū. itē clepsydra dr̄ illud instru
mentū p qd̄ hore colligunt̄. s. horologium.
Jn̄ clepsydrarij dicunt̄ illi q̄ p illud instrm̄
horas colligūt. Clepsydre ēt dicunt̄ vasa p-
forata q̄ habebant phi ad dimetiendā quan
titatē. vn̄ Martialis in sua astrologia. Mon
stratū est oīa signa paria spacia cōtineri mul
tiplici appositione clepsydrarū.
Clept⁹ a. um i. furat⁹ passiue. qd̄ ꝛ p guloso dr̄
Clericus ci. m. s. dr̄ a clerus vl' cleros. Et dicū
tur clerici generalr oēs q̄ in ecclīa xp̄i deser-
uiūt. dū tn̄ ordinē habeāt. ꝛ ab illo tpe sic di
cti sunt ex q̄ Mathias sorte elect⁹ ē. quē pri-
mū ab aplīs legim⁹ ordinatū. Jn̄ clericatus.
us ui. ꝛ hic ꝛ hec clerical' ꝛ hoc le. i. ad clerū
ptinens. ꝛ hec clericalitas tatis. i. dignitas
clericoꝝ. ꝫm Hug. Pap. di. Clericus dictus
est. qꝛ de sorte dn̄i est. vl' qꝛ dn̄s sors est ꝛ ps
clericorum.
Clerica dr̄ corona clericoꝝ rasa vt no. Jo. an.
de vi. ꝛ hone. cle. c. clerici.
Cleronom⁹. m. s. i. heres. a cleros dr̄. Inde cle
ronomia. i. hereditas.
Cleros grece latine sors vel hereditas.
Cler⁹ ri. m. s. i. multitudo clericoꝝ q̄si heredi-
tari⁹ vel sortitus eo q̄ sit sortit⁹ deo. i. de sor
te dn̄i. vl' qꝛ ptē dn̄i hꝫ. vl' ꝫm quosdā cler⁹ dr̄
a clarus eo q̄ sit clarus.
Cliban⁹. m. s. pe. cor. i. furn⁹ vl' fornax. ꝛ dr̄ a
cliu⁹ q̄si cliuan⁹. qꝛ in erectione est collect⁹.
Cliu⁹ em̄ ascensus dr̄. Item ꝛ alio noīe dici
tur cliuact⁹ cij. silr a cliuo. Jn̄ clibanari⁹ rij.
q̄ custodit clibanū vl' facit. ꝛ hec clibanaria.
rie. vxor clibanarij. vl' que facit vel custodit
clibanum. ꝛ adiectiue clibanarius a. um. Jn̄
etiam clibanicius. m. s. i. panis in testa vl' in
furno coctus. Vn̄ est furnus clibanus ascen
sus cliuus habet̄.
Cliens. o. t. dr̄ seruiens vl' famul⁹ q̄cunq; vel
nobilis seru⁹. ꝛ dr̄ q̄si colens a colendis pa
trib⁹ vl' a cluo. eo q̄ cluat ꝛ defendat dn̄m su
um ꝫm Hug. Pap. vo dicit. Cliens a colen
do patronū dict⁹. i. amic⁹ domestic⁹. Itē cli
entes discipuli q̄si colentes magistrū. q̄ pri⁹
colentes dicebant̄. vl' cliens dr̄ ille cui⁹ cām
aduocat⁹ tuet̄ ꝛ defendit. Jn̄ clientul⁹ in eo
dem sensu. vl' pu⁹ cliens vel seruiens.
Clientela. f. p. i. seruitiū vel multitudo seruo-
rū. ꝛ dr̄ a colo is. vn̄ ꝫm Pap. Clientela offi
cium domesticum ꝛ pdu. te.
Clima tis. n. t. dr̄ tanta portio terre ꝫm quam
mutat̄ meridies. ꝛ d. a cleo cles. p inclina-
ri. Et ꝫm h̄ in astrologia assignant̄ septē cli-
mata in nr̄a habitabili regione ꝫm quosdam
vl' ꝫm alios octo. Itē clima dr̄ plaga vel ps
mundi siue celi. sicut cōsueuit dici. Quatuor
sunt climata mundi. i. ptes. s. oriental'. occi-
dentalis. septentrionalis ꝛ australis. Itē cli
ma grece dr̄ latine gradatio. Jn̄ climatericꝫ
rij. Et sic climateria q̄ gradatim discurrūt vel

incerte rei. diuinatiões vl' incerta ꝓfugia.

Climax ꝗdam color rethoricꝰ est. ⁊ fit cũ de vno ꝟbo in verbis fit gradatio. vt Mars videt hanc visamq; cupit. potiturq; cupita. vel vt Pap. di. Climax gradatio cuz a quo supior sensus terminat'. inferior incipit. vt est illud Ex innocentia nascit' dignitas. ex dignitate honor ex honore imperium.

Cline grece. latine d̃r lectus. ⁊ vertit' in latinũ ⁊ d̃r clinꝰ ni. i. lectꝰ. a quo clino.

Clinicꝰ ci. m. s. pe. cor. ꝗ de lecto nõ descendit. ⁊ ꝑcipue paraliticus.

Clypeus pei. i. scutũ. Sz scutũ est militũ: clypeus ꝟo peditũ. ⁊ d̃r a cluo. i. defendo q̃si clupeꝰ. qr defendit nos ab ictibꝰ vl' a clepo pis qđ est furari. q̃si clepeꝰ. qr furat' corpora nostra ictibꝰ. Itẽ clypeũ. n. s. i. pictura vl' imago vl' figura rotunda vbi tñ caput impingit' vl' d̃r sic. locꝰ vbi imagines reponunt'. Itez clypeolꝰ li. di. Jñ clypeola le. pe. cor. i. anulꝰ eo ꝙ sit rotundꝰ instar clypei. vl' est monile rotundũ ad modũ clypei. Jñ clypeatꝰ a. um id ẽ clypeo ꝓtectus vl' armatꝰ. vñ. Quã manibꝰ clypeos ⁊ acute cuspidis hastam.

Clystere ris. n. t. ⁊ hoc clysteriũ inuenit'. s. instrumentũ medicoꝝ. ꝗ stercꝰ infirmi in ventre ꝑduratũ faciunt exire. sic dictũ q̃si clepẽs stercꝰ. vl' d̃r sic q̃si colꝰ stercoris. vl' quasi colatio stercoris. qr ꝑ ipm colat' stercꝰ extrinsecus ⁊ cor. pe. clystere. Vñ Macer de puluere anbeti. Appositis digitis aut intus clystere fuso. Inuenit' etiam clyster in ntõ.

Clyto onis. m. t. i. filius regis vl' imꝑatoris vl' ꝗ multa resplendet nobilitate. a cluo is. pro splendeo.

Clytꝰ a. ũ. i. gl'osus nobilis. ꝫ nõ est in vsu. et d̃r a cleos qđ est gl'a. Et cõponit' cũ in. vt inclytus. i. valde gl'iosus ⁊ nobilis.

Cliuus. m. s. i. collis. ꝫm qđ cõsiderat' in descensu. s. ascensus vl' potiꝰ descensus mõtis: vl' flexuositas. Jñ cliuosus a. ũ. i. monticulosus vl' flexuosus. Itẽ cliuꝰ cõponit' hic ⁊ hec accliuis ⁊ hoc ue. vl' accliuꝰ a. ũ. decliuꝰ ꝓcliuus. ⁊ qđlibet istoꝝ cõꝑat' ꝫm Hug. Papi. ꝟo di. Cliuꝰ ascensus mons nõ altꝰ. Jñ cliuosus a. um. i. inclinatus.

Cloaca. f. p. d̃r q̃libet fossa ad quã sordes defluũt ⁊ d̃r a colo as. eo ꝙ ibi colant' ꝗ emittũtur. vl' d̃r a cleo cles. qđ ẽ abscondere vl' sorbere. eo ꝙ stercora ⁊ immunda absorbeat vl' abscondat. vl' ꝫm Pap. Cloace dicte s'. qr ꝑ eas colant' aq. vt quotiens pluuie inundatõ extiterit ꝑ eas aq. extra ciuitatẽ emittant' Jñ cloacariꝰ rij ꝗ cloacã facit vl' purgat. ⁊ ꝫ cloacaria rie in eodẽ sensu. Et cloacariꝰ a. ũ. qđ ꝑtinet ad cloacã vel res cloace.

Clotho vna de tribꝰ parcis q̃ fingunt' regere vitam hominis. vñ Clotho coluz baiulat lachesis trahit attropos occat. Prima dat esse secunda regit tercia finit.

Cluniculũ li. n. s. pe. cor. i. spata splendona. ⁊ d̃r a clunis eo ꝙ resplendeat a clune. vl' d̃r a cluo is. eo ꝙ defendat. Cluniculũ etiã d̃r foramen qđ fit in camisijs mi'lierũ circa inguina. vl' generalit' qđ fit in pãnis eaꝝ circa latꝰ

Clunis. incerti ge. i. nates. ⁊ d̃r a culꝰ eo ꝙ sit circa culũ. vl' potiꝰ a cluo is. ꝓ defendo. qr illa massa carnis defendit ossa sedentis.

C ante O

Coactio est duplex. absoluta ⁊ cõditõalis. Coactio absoluta ẽ cui resisti nõ põt cũ ꝗs violẽter trahit' ad aliꝗd faciendũ. ꝗ casu ꝗs oĩno excusat'. l. di. ꝑ'sbris. j. q. j. cõstat. Coactio cõditional' est ꝗ metũ cruciatꝰ vl' aliquid graue minat'. ꝗ si excusat a tanto. nõ tñ a toto. c. sacris. de his qui vi me. ve. cau. fi. in glo. verbi attenuet ꝫm Hos. in sum. eo. ti.

Coactor oris. ꝗ cogit. Coactor etiã d̃r agitator aselli ꝫm Pap.

Coactrix tricis. f. t. d̃r mulier que cogit.

Coactus a. ũ. i. cõstrictꝰ ⁊ in vnũ collectꝰ

Coagulatꝰ a. ũ. i. ꝯstrictꝰ vl' simul strictꝰ

Coagulum. n. s. i. illud qđ ponit' in lacte vt coaguleт'.

Coax. vox ranarũ.

Coccitꝰ ti. fluuiꝰ infernal'. ⁊ interꝑtat' luctus ⁊ ꝓ. pe. ⁊ ẽt ꝑmã. qr c. duplicat. vñ Job. xxj. Dulcis fuit glareis coccyti. Et no. ꝙ Papi. ponit quoccytꝰ in. q. ⁊ etiã in c. vñ in. c. dicit Coccytꝰ inferni palꝰ vl' fluuiꝰ vl' oĩa flumina ignea. a coccytos. i. luctu vl' gemitu ⁊ signat ꝗcꝗd hoĩes in luctũ lachrymasq; cõpellit vñ Nõ nisi lamenta tua dant coccyte fluenta. ꝗdam tñ scribunt ꝑ vnum c. tñ.

Coccyteꝰ a. ũ. d̃r a coccytꝰ. vñ Virgil'. in. vij. enei. Hic subitam rabiem coccytea virgo abijcit ⁊c.

Coccꝰ ci. m. s. est genꝰ tincture. s. mediũ inter rubeũ ⁊ croceũ. Coccũ dicunt greci nos rubeũ seu vermiculatũ dicimꝰ. Est eñ vermiculus ex siluestribꝰ frondibꝰ. Jñ coccinneꝰ a. ũ ⁊ coccinnꝰ a. ũ. i. illo colore tinctꝰ. i. rubeus Inuenit' etiã hoc coccinũ. Esa. j. Si fuerint pctã vestra vt coccinũ. vbi dicit glo. idez est coccꝰ ⁊ coccinũ ⁊ ꝟmiculꝰ Pap. dicit. Coccinetũ. i. sanguineũ a cocco d̃r.

Cochlea d̃r circũflexꝰ ascensus in muro vl' turri. ⁊ d̃r a concha q̃si cõchula. Itẽ cochlee. dicunt' alte ⁊ rotũde turres. s. a cyclo q̃si ciclee qr ꝑ circulũ cõscendũt ad orbẽ. Vñ ꝫm Papi. Cochlea d̃r ꝑ circulũ ascẽsus. vñ. Dic cochleã turris scalã testamq; limacis.

Cochlear. n. t. vl' cochleare hꝰ cochlearis. dicit' instrumẽtũ ꝗ cibi liꝗdi solent manducari a cõcauitate. vl' ab vsu prius coclearĩu dictũ. Cochlear etiaz d̃r ꝗdam mensura. s. dimidia ꝑs drachme appendens siliquas nouem qđ

triplicatum conculaȝ facit. Unde Est cochle
ar ꝓprie quo pultes ponis in ore.
Cochlearius rij.m.s.est lapis marinꝰ cochle/
is ꝛ arenis ꝛ lapillis cõcretus ꝛ asprimus.
Coctilis cõ.t.ꝛ hoc le.pe. cor.quod coctũ est
vel aptum ad coquendum.
Coctus a.um.a coquo is.dr̄.ꝙ aũt coctuȝ q̄si
coactũ ab igne ꝛ aqua dr̄ etymol.est nõ cõpo
sitio ꝛ ꝯponitur semicoctus a.um.id est ꝑ di
midia parte coctus.
Cocula vasa oia coq̄ndi cã pata.
Codex idẽ est ꝙ caudex.qd̄ est truncus et mu/
tata a in o.dr̄ caudex. Item ꝑ translationẽ a
codex vel caudex dr̄ h̄ codex liber quidã in q̄
ꝯtinent diuersi libri ꝑtiales sicut ĩ codice trũ
co ꝯtinent diuersi rami. Et appellatõ isto mõ
ampliata est vt etiã q̄libet liber dicat codex.
Dr̄nt tñ codex ꝛ liber.qr codex ẽ ꝓprie multo
rũ librorum ŝ liber est vniꝰ volumis. Itẽ codex
ꝓprie est liber q̄ ꝯtinet diuersa p̄cepta impa/
torum. Uñ ante tp̄a iustiniani erãt tres codices
s. Gregorianꝰ Hermogenianꝰ ꝛ theodosianꝰ
et multe ꝯstitutiões ex illos deuagantes.p̄te
rea duo pene milia librorum et trecies centena
milia v̄suũ. Uidens igit Justinianꝰ legũ tã/
tarum multitudinẽ voluit circa h̄ adhibere re/
mediũ salubre.p̄mo direxit aĩm suũ ad impia
les ꝯstitutiões.ꝛ de istis tribus codicibꝰ ex/
trauagantibꝰ fecit fieri vnũ codiceȝ.quẽ suo
noĩe appellauit codicem Justiniani. Deinde
direxit aĩm ad immẽsa veteris iuris volumĩa
ꝛ de illis duobus pene milibꝰ librorum ꝛ treci/
es centenis milibꝰ v̄suũ fecit fieri librũ dige
storum siue pandectarum quẽ diuisit in q̄nq̄ginta
libros ꝑtiales ꝛ in tres integrales.s.ff.vetꝰ
infortiatũ.et.ff.nouũ. Postea ꝓ iuuenibus
et legũ tyronibus fecit librum insti.s.mediocrẽ
eruditionẽ ꝑ quẽ quasi ꝑ ponteȝ iuuenes ad
legum subtiliora et altiora ꝑuenirent.
Codicillus li.dimi.i.paruus codex. Codicil
lus etiã dicebat illa carta in qua scriptũ erat
testamentũ alicuiꝰ mortui ex ciuitatẽ vl' in pe
regrinatiõe q̄ postea mittebat ad romanos:
Uel codicillus ẽ ꝑuus codex vl' scp̄tura.nul/
la indigẽs solennitate:ŝ solũmõ testatoris vo
luntatẽ significãs ꝛ loco testamẽti habetur.
Codiculus li.id est paruus codex.
Coepus pi.i.vicarius ep̄i a con ꝛ ep̄us vel ŝm
Pap̄. Coep̄us coniunctus ꝛ vicinus ep̄s.
Coelus.a.um.id ẽ corrosus a con ꝛ esus.
Coetaneus.a.um.id est vnius ꝛ eiusdem etatis
Unde ad Galt.j. Proficiebam in iudaysmo
supra multos coetaneos meos.
Coeternus.a.um.id est simul eternus ꝛ dicit a
con ꝛ eternus. Inde coeternitas.
Cogitatiuncula.f.p.id est parua cogitatio.
Cognatus.m.s.i. frater quasi simul natus. et
hec cognata.i.soror quasi simul nata.i.filia ꝛ
tũc interponit g.ꝑ ꝓthesim Itẽ natus cõpo
nit cũ con.ꝛ ad.ꝛ dr̄ cognatꝰ a.um. ꝛ hic co
gnatus hec cognata. Et agnatꝰ a.um. Et hic
agnatus hec agnata.q̄ vl' q̄ vl' qd̄ ẽ de eodem
genere natꝰ vel nata vl' natũ. Tñ ibi est diffe
rẽtia.qr agnati dicũt q̄ ꝑ virilem sexũ descẽ/
dunt. Sȝ cognati q̄ ꝑ femineũ sexũ. Et dicũt
agnati qr succedũt ꝓ natis ꝛ succedunt loco
natorum dum desunt filij. Sȝ cognati dicuntur
qr de eodẽ genere nati.vel qr sunt ꝓpinq̄tate
cognitiõis cõiuncti. Qui iõ pꝰ agnatos hñt
qr ꝑ feminei sexus ꝑsonas veniunt.
Cognatio legalis ŝm Host.ẽ q̄dã ꝓximitas ꝑ/
ueniens ex adoptione vel arrogatione.
Cognatio spũalis ẽ ꝓpinq̄tas vl' attinẽtia q̄ ꝑ/
uenit ex sacri datione.vl' ad sacrm̄ recipiẽdã
attestatione vl' tentione. Unde ex cognatiõe
spũali q̄ in baptismo ꝯhit nouẽ ꝓpinq̄tates
nascunt. Prima filiatio inter sacerdotẽ ba/
ptizantẽ ꝛ baptisatũ. Scd̄a cõpaternitas int
sacerdotẽ ꝛ patrẽ baptizati. Tercia cõmatni
tas int eũdẽ ꝛ mr̄eȝ baptizati Quarta int fi
lios sacerdotis ꝛ baptisatũ.s.fraternitas.xxx
q.j.hoĩes.ꝛ.q.iij.ita diligere. Quĩta filiatio
inter baptisatũ ꝛ suscipientem de baptismo.
Sexta filiatio inter eundẽ ꝛ vxorẽ suscipien
tis. Septima fraternitas inter baptisatum ꝛ
filios suscipiẽtis. Octaua cõpaternitas int
suscipiẽtẽ ꝛ patrẽ suscepti. Nona cõmaterni
tas int eũdẽ ꝛ mr̄eȝ pueri.vt.xxx.q.iij.ꝑ totũ
Cognomẽ.n.t.ẽ cõe nomẽ totiꝰ cognatiõis. Iñ
hic ꝛ hec cognominis ꝛ hoc ne.q̄ sũt eiusdeȝ
nomĩs vel cognominis.
Coheres redis.ꝯ.t.i.simul cũ alio heres vnde
Roma.viij. Si aũt filij ꝛ heredes.heredes q̄
dem dei.coheredes autem xp̄i.
Cohors tis.m.t.dr̄ a cohortor a frequentia co/
hortationis.ꝛ ẽ multitudo rusticorum. Sed ca
stra multitudo militũ. Cohors maior ꝯtinet
quingentos cohors minor trecentos. Item
cors cortis dicitur quoddã genus munitio
nis a coartãdo vl' coercẽdo.eo ꝙ coerceat cũ
cta iteriora.i.ꝯcludat vl' qr coerceat obiectu
suo exneos ꝛ adire ꝓhibeat ꝛ ŝm h̄ ĩ tali sen
su meliꝰ scribitur sine h.ꝛ per vnum.o.
Cohum hi.n.s.i.corrigia qua iugum ad temo/
nem religatur.
Coitus us ui.id est cõcubitus a coeo is.
Colax cis.fuit quidam leccator a quo et quili/
bet parasitus potest dici colax
Colema atis.n.t.i.cõmixtio herbe ꝛ olei.ex q̄
luctatores in palestra vngebantur.
Colera re.fe.pri.penultima corre.dicitur a co
los vel colon quasi folliculla scilicet vellis ef
fusio.et est vnus de quatuor humoribus cor
poris.dicit etiam cholera ip̄e folliculus de
quo fel effundit.ꝛ nota ꝙ sunt quatuor hu/
mores corporis humani.s. sanguis. cholera
melancholia.ꝛ flegma. Et vnusq̄sq; p̄dictorum
humorum elementũ suũ imitatur. Sanguis

nanq imitat aerem. Cholera ignē. Malācolia terram. Flegma aquā. Inde choleric⁹.a.um. ille in quo magis dominat cholera.

Coliciani heretici a qdā Colitio noiati. qui dicunt deū nō creasse malū ꝯ illud qd̓ scriptū ē Ego dominus creans mala.

Coliphiū.n.s.i. panis q post primā vel meridiem laborantib⁹ dat. vl' panis azymus in modū virilis mēbri factus. q solebāt vti agoniste vt essent fortiores. Vn̄ Iuuenalis. Comedūt coliphia pauce. Pap̄. dicit Coliphia dicūt panes azimi ꝛ gen⁹ carniū. carnes asse ꝛ semi cocte qui est victus athletaꝝ.

Colimb⁹ bi.m.s. ē herba crescens in aqua. vel tirsus virēs vl' aqductus.s. locus p quez discurrit aqua. In passione beati thome inuenitur. Fecit columbū ꝛ lacus aquaꝝ influentes Pap̄. di. Colimbus vbi mundant vestimenta vel aquarum influens locus.

Collactane⁹ a.um.i. in eodem lacte nutritus vl' in eodem tempore lactatus.

Collacteus .a.um.i. eiusdem lactis. Collactei sunt qui idem lac suxerunt. vel in eodez tempore quasi coetanei.

Colaphus phi.m.s. est colli percussio.

Collariū rij.n.s. id qd̓ est in collo canis.

Collateralis.ꝯ.t. ꝛ hoc le. q est de latere. vt ventus collateralis. quasi contiguus ꝛ vicin⁹ ꝛ a latere existens.

Collatores dicuntur a conferendo. quia conferunt in fiscum siue ordinaria sit collatio siue extraordinaria.

Collatio fm Azoñ. nō ē aliud q̄ꝫ cōlcatio q̄ res quondā nō sua vl' nō hereditaria iam est sua vel hereditaria. vel ē cōfusio vl' coadunatio rerū cōferentis in res cōmunes. seu cū rebus cōib⁹ diuidēdis vt no. i.l. si soror. C. d̓ colla.

Collatiuus .a.um.i. largus amplus. sinuosus capax: vbi multa conferuntur.

Collectiuus.a.um. a colligo dr̄. Unde collectiuū nomen dr̄ quod in singulari nūe. multitudinē significat. vt populus. Plures eñ homines in vno populo colligunt.

Collega ge.m.p. nomen est officij viroꝝ. ꝛ dr̄ a collego gas. ꝓprie quidem college sunt i officio.s. q in simul legant ad aliqd̓ officiū agēdum. vt ad pacem inter aliqs componendaz Vn̄ cōsortes ꝯiungit amor socios labor vn⁹ Missio collegas ad eundem copulat actum. Ast eadem comites vnit via mensa sodales. Item lego legis componit cum cō. ꝛ dr̄ colligo gis. Inde hr ꝛ hec collega. ge. cō. p. penul. cor sil' colligēs vel legēs. Sicut ei cōuene dicūt sil' veniētes sic college dicūt sil' legētes.

Collegarius vnus ex talibus socijs.

Collegium est societas collegarum in vno bo-nore positorum.

Collegiati dicunt aliq q sunt de aliq corpe. id ē cōgregatione vel artificio hominū.

Collibentia tie.i. obediētia vel consensus ꝛ idē est collibescentia.

Collibertus.m.s.i. cum alio libertus.

Collibiū bij.n.s. dr̄ paruū munusculum vl' fructus. vt poma nuces: cicer. frixum. vuapassa qd̓ ꝛ bellariū dr̄ ꝛ antepometū. ꝛ dr̄ a collibz qr simul cum alijs placet post carniū fercula fructus solēt diligi p se nō tm̄. Inde collibista ste. dr̄ q recipit collibia: ꝛ hmōi munuscula p vsura vel aliquo seruitio. Dicit etiā collibista qui vendit collibia.

Collibrū bri.pe. p. ē genus pecunie vl' tota pecunia simul collibrata.

Collyrida de.fe.p.pe.cor. ē panis tenuis et q̄si subcinericius. vel ē panis modicus ꝛ triangulus coctus ꝛ frictus detensus.

Collyriū rij.n.s.i. quelibet supunctio ꝓprie tñ ad tergendas feces oculoꝝ fm Hug. Papi. ꝟo di. Collyriū medicamentum. Collyria sonāt. qr vicia oculoꝝ tergāt. Apoca. iij. Et collyrio inunge oculos tuos vt videas.

Collis lis.m.t. a collū dr̄. Et sunt colles ꝑeminentiora iuga montiū quasi colla. vel ipsi ascensus circa sūmitates montiū. Inde colliculus. id est paruus collis.

Collisio onis.f.t. dr̄ q̄si simul lesio. ꝛ dr̄ a collido is. Itē collisio ē quedā spēs methaplasmi. q alio nomīe dr̄ synalipha. Itē collisiones sūt cū aspe ꝯsonātes in ꝯstructiōe occurrūt sibi. vt ē illud. Si vires auriga p lora. p flagella. p frena. vt vult Pap̄. Et sic collisio ē vicium contentum sub barbarismo.

Collisus.a.um. quasi simul lesus.

Colloquiū quij. id est consilium vel contio qd̓ vulgo dicitur parlamentum.

Collū li.n.s. dr̄ a colūna eo q sit longū ꝛ rotundū. vt colūna baiulans caput cuius anterior pars gula posterior ceruix. Inde collulūz.n.s.i. paruum collum.

Collusio ē inter actorē ꝛ reū latens ꝛ fraudulēta cōuentio p quā alter in iudicio se supari pmittit. vt dr̄ de collu. in glo. c. audimus.

Colluuiū uij.n.s. ꝛ hec colluuies ei. ꝛ hec colluuio onis. in eodem sensu. i. aquaꝝ inundatio. vel sordiū collectio ꝛ ꝯgregatio ex multa fluxione ꝛ inundatione aquarum.

Collobiū.n.s. dr̄ palliū virginale vsq ad talos depensum ꝛ sine manicis. ꝛ dr̄ collobiū quasi collobiū a collo depensum. vl' qr sit longuz Et nota q nō solū ꝟgines ꝫ etiā dyaconi vtebant collobio. loco cui⁹ postea vsi sunt dalmatica. qr.s. nuditas brachioꝝ culpabatur.

Colonia me.i. calamus cum spica sua.

Colon greci dicunt. ꝛ interptat membꝝ. Item cholon vel cholus greci dicūt fel vel aliđ intestinū. Itē a colon dr̄ p cōpositionē monocolos dicolos vel bicolos. tricolos ꝛ tetracolos. a monos quod est vnum. vel dis siue bis quod est duo vel tris quod est tres vl' tris

vel tetras quod est quatuor ⁊ colon quod est membrum. i. qđ habet vnā vel duas vl' tres. vel quatuor metri varietates. Un̄ inuenitur in odis Oratij. Hec oda est monocolos. hoc dicolor. hoc tricolos. id est habet in se vnam vel duas vel tres metri varietates. Pap. dicit Colon. culare intestinū.

Colonia nie. f. p. i. ciuitas vel castꝝ vel villa q̄lbet a nouis instituta colonis Unde Hieron. in prolo hieremie. Jam terras eorum colonie gentiū possidebant. Colonia etiā dicebatur olim ciuitas vel regio capta a romanis. in q̄ veteribus expulsis supinducebant̄ noui coloni a romanis. Colonia etiam dicebat̄ ciuitas vel castꝝ vl' villa in confinio duaꝝ regionū. a colonis ibi frequēter mutatis a romanis. ne liceret eis esse infideles.

Colonus ni. m. s. i. terre cultor. ⁊ proprie aduena q̄ aliūde veniens agrū locatū sibi colit vel q̄ habet p̄dium agri colēdi cā. Differt aūt colonus ab inq̄lino. q2 hic in rure. iste aūt ī ciuitate morat̄. Et h3 plures species agricularū ſm Azo. vt patebit.

Coloni cōditionales dicunt̄ quasi ex sua cōditione p̄diū vel agrū colere debentes.

Coloni dn̄ici dicebāt̄ q̄ colebāt agros imperatoris. C. de p̄. ⁊ omnibus re. li. xj.

Coloni illiricenī al's ⁊ meliꝰ illiceriani de illirico. i. de sclauonia dicunt̄ ⁊ habent̄ in. l cum querebat̄. C. vnde vi.

Colonus inq̄linꝰ minꝰ ē astrictꝰ q̄ colonꝰ cōditionalis. vn̄ inq̄linꝰ bn̄ p̄t in alia pte cuiuslibet suburbij domū ꝯducere ⁊ inhitare. Sed ꝯditional' colonꝰ nō audet cū sua familia recedere a fundo quē colit nec alibi habitare.

Colonꝰ originariꝰ dī coloni ꝯditional' filius ex eo q̄ originalit̄ ꝯditioni colonarie subiectꝰ ē Nec refert siue ī solo fuerit natꝰ siue ex solo3 q2 tanq̄ originariꝰ ad terrā illa3 reducēdus quā pater suus suscepit colendam.

Coloni partiarij ſm quosdā dicūt̄ illi q̄ terram colūt ꝓ pte dimidia vl' tercia ſm sterilitatē vl' fertilitatē terraꝝ.

Coloni palestini sunt de palestina ꝓuīcia dicti.

Colonꝰ simpl'r dī q̄ sub certa annua mercede ī pecunia nūerata p̄dia colenda accidit.

Colonus ꝓprie dī q̄ rem rusticā ꝯducit nūmis ⁊ competit̄ contra eum actio prescriptis verbis siue in factum.

Colonus ad nummū cōductus est ille q̄ statim cū fructus fuerint a solo sepati. vt vsufructuarius intelligit̄ ſm Joh. ff. de fur. l. si apes.

Colonus supficiarius ē q̄ areā ꝯducit ea ꝯditione vt sibi liceat in ea edificare ⁊ domum tollere cum voluerit.

Coloni partionarij sunt qui totū agrū suis expensis colunt et ex fructibus prestant domino fundi q̄tum conuenit.

Coloquintida de. vel hec colloquentis tidis. ē cucurbita agrestis ⁊ vehementer amara. q̄ similiter p terram vt cucurbita flagella extēdit fructu rotundo ⁊ folijs sil'ibus cucumeri vsuali. vn̄. iiij. Reg. iiij. Et collegit ex ea colloq̄ntidas agri. vel vt in hystorijs dī. Coloq̄ntide sunt agrestes cucurbite amarissime. minores his q̄ in ortis nascunt̄. vl' vt quidā dicūt herba ē quasi vitis se diffundens in sepibus fructu modico purpareo: ⁊ rotundo cū maturꝰ ē vn̄ Agrestis tibi sit colloq̄ntida cucurbita le (ctor.

Color oris. m. t. dī q̄litas pceptibilis vi su in luce. ⁊ dī a colo as. q2 olim colores colabant̄ vt essent nimie subtilitatis. Inde coloro as. alij dicunt q̄ a coloro fit color per apocopa3. Itē color componit̄ hic ⁊ hec bicoloris quasi duorū coloꝝ. Inde bicoloratus. a. um. ⁊ hic ⁊ hec tricolor. i. trium coloꝝ. Inde tricoloratus a. um. ⁊ hic ⁊ hec multicolor. id est multoꝝ coloꝝ. ⁊ hic ⁊ hec diuersicolor. id est diuersoꝝ coloꝝ et hic ⁊ hec discolor. id est diuersoru3 colorū vel alterius coloris. Inde discoloratus. a. um. Et hic ⁊ hec vnicolor vnius coloris. Et hic ⁊ hec rubicolor. i. rubei coloris. Et hic ⁊ hec albicolor. i. albi color'. Et cū omnibus illis cōponit̄ coloro as. Ite3 omnia cōposita a color vt bicolor. a decor vt dedecor. a corpus. vt bicorpor sunt cō. ge. l3 irregulariter aliq̄n reperiant̄ in. n. ge. qđ auctoritati attribuimꝰ. Ezech. xvj. Et assumpsisti vestimēta tua multicoloria. ⁊ cor. prima3 color. Unde Auianus. Ingenio moru3 sb̄sistit forma colorum.

Cholos vel cholon dicunt greci fel. vel aliđ intestinum.

Coloseum sei. n. s. quidā locus rome vbi olim erant imagines omniū ꝓuinciarum ⁊ in medio erat imago rome tenens pomum aureu3 in manu vtpote dominat ⁊ regina omniu3. Et erāt ita disposite arte necromancie q̄ quādo aliqua ꝓuincia volebat insurgere ꝯtra romanos statim imago rome obuertebat dorsu3 illius ꝓuincie imagini. Uel vt dicunt imago illius ꝓuincie insurgebat contra imagine3 rome ⁊ tūc romani ex improuiso mittebāt illuc exercitū ⁊ ꝓuinciā illa3 sibi subiugabant. Et tali arte romani quasi totum mundū sibi subiugauerunt.

Colosus si. m. s. t. aliq̄ res in memoriā alicuius mortui facta. vt tumuli ⁊ imagines apud antiq̄s. ⁊ dī colosus q̄si colens ossa. ⁊ ꝓ. pe. vn̄ Juuenal'. Et de marmoreo citharā suspende coloso. Papi. dicit. Colosas vocatur statua marmorea et alta.

Colostrū stri. n. s. qđ ⁊ colostra dī. i. lac concretū in māmis. vl' potiꝰ nouū lac qđ stati3 p̄mo mulget̄ post fetū. qđ cito coagulat̄.

Coluber bri. mas. s. pe. cor. ⁊ hec colubra bre. est genus serpentis. eo q̄ colat vmbram. Inde colubrinus, a, um. Item coluber ceruū su

git.leonem interficit. Inde coluberculus.
id est paruus coluber.

Colum li.n.s. est instrm p quod mustũ fluit. vñ
Uirg. Tũc spissos vimine q̃los colaq; p̃lorũ
Fumosis de rispe tectis. Jñ colariũ ⁊ ẽ idem
q colũ. Jtẽ colũ accipit p q̃dã colore rheto/
rico. ⁊ ẽ punctũ sine vlla ṽgula qñ vicz ↄstru
ctio ẽ pfecta. s adhuc pẽdet itẽtio dictatoris
⁊ talis distinctio vocat media sine constans.

Colũbus.m.s. ⁊ hec columba. auis q̃daz sic di
cta ppt diuersos q̃s hz colores ĩ collo. et dr
colũba q̃si colens lũbos. Et hz septẽ pprieta
tates. Caret felle. nullũ ledit. alienos pullos
nutrit. gemitũ p cantu emittit. iux fluuiũ mo
rat. granũ eligit qđ comedat. ĩ foraminibus
petre nidificat significat etiam spiritũsanctũ

Columbar baris.n.t.ẽ latibulũ vl foramẽ vbi
nidificãt colũbe. Colũbar etiã dr q̃dda gen⁹
vinculi a collo. qr ẽ aptũ collo. Dicũt ẽt colũ
baria loca ↄcaua ĩ naui p que remi emittũt.

Columbinus.a.um.pe.pdu. possess. de colum/
bus. Jtez hic columbinus ni. quidam lapis
a colore illius auis dictus.

Columen minis.n.t.i. alacritas vel fortitudo.
⁊ cor.lu. vnde Homerus. hinc patrie columẽ
pugnat mauortius hector.

Columis.ↄ.t. ⁊ hoc me.i. sanus alacer. ⁊ dicit
a columna. eo q rectus ⁊ firmissimus sit. A q̃
per compositionem hic ⁊ hec incolumis et h
me. id est infirmus.

Colũna ne.f.p.i. statua. ⁊ dr a columẽ. eo q in
summo sit longa. vel qr culmen sustineat. Jñ
hec colũnula le ⁊ hec columnella. Et a colũ/
nella p mutationem n in b. inuenitur hec co/
lumbella le. ⁊ corripit co. Orati⁹. Nempe in
ter varias nutritur silua columnas.

Colũnelli lo⁊.m.plis nu. sunt dentes q̃ canini
ni dicunt. a longitudine sic dicti. qr sunt lon
gi ⁊ rotundi ad modũ colũne fm hug. Pap.
dicit colomelli.

Colurus dr a colon ⁊ vr⁹ q̃si colon vri.i. mẽbr
scz cauda bouis siluestris. Nã vr⁹ ẽ bos silue
stris. Jñ colur⁹ cauda illi⁹. vñ ⁊ q̃dã silitudi
ne coluri dicũt duo circuli impfecti ĩ celo. q̃
quadã ideali prudẽtia fingũt in firmamẽto.
Sicut eĩ cauda bouis facit circulũ impfectũ
ita quidã circuli fingunt esse in celo imperfe
cti q̃tum ad visum nostrum.

Cholus li.m.s. apud nos latinos idẽ ẽ quod
chole vl choli apđ grecos. s. fel vl aliud inte
stinũ. Et in phisica dr intestinũ culare. Jnde
cholic⁹.a.um. vt cholica passio q̃ fit ĩ isto mẽ
bro. ⁊ cholic⁹ hõ q̃ patit infirmitatẽ choli vñ
Macer de virib⁹ herba⁊. Illi⁹ semẽ cholicis
cũ melle medet. Jtez inuenit h colus us ui.
vl colus li. p rota femina⁊. vl instrõ vñ femi
ne nent. ⁊ tũc dr a colo lis. ⁊ cor. pmã. Unde
Ouidi⁹. Aptior ẽ digitis lana colusq; meis.

Coma me.f.p. pprie capilli mulie⁊. a comendo
sicut cesaries viro⁊ a cedendo. Ul dr coma p
prie nõ cesi capilli. ⁊ ẽ nomẽ grecũ. Jtem cu/
ma me. vel poti⁹ coma me. dr breuis dictio. ⁊
dr a cumulo as p ↄtrariũ. Jtem hoc coma tl.
.n.t.i. censura iudiciũ. Jtem coma ponitur p
dam colore rhetorico. ⁊ ẽ punctũ cũ virgula
sursum ducta. qñ nec snĩa nec ↄstructio est p/
fecta. ⁊ talis distinctio dr suspensiua.

Comarchus chi.i. princeps sup comites. ec di/
citur a comes ⁊ archos.

Comatic⁹.m.s.i. versificator. ⁊ dicitur a coma
me. Jnde aduerbium comatice.i. breuiter cõ
pendiose. Comaticus etiam dicitur abbreui
ator compendiosus diuisus.

Comatulus.a.um. dimi. a coma me. Uñ Hie/
ro. in quadã epl'a. Comatulus comptus lasci
uus domus tue tecta non videant.

Comatus.a.um.i. comas habens. et hoc coma
ta te. est quedam gallia. s. lombardia. eo q co
mas soleat nutrire.

Comedia.f.p.i. villan⁹ cantus. vl villana laus
⁊ dr ab oda qđ ẽ cantus vel laus ⁊ come qđ ẽ
villa qr tractat de reb⁹ rusticanis. ⁊ ẽ affinis
q̃tidiane locutioni. qr circa villas fiebat ⁊ re
citabat. vl dr comedia a comestiõe. Solebãt
eñ post cibũ hoĩes ad audiendã eam ↄueni/
re. Jnde comedus.a.um. qui comediam de/
scribit. Jñ comedic⁹ a.ũ.i. ad comediã vl ad
comedendum ptinens. vel delectabilis. Jn/
de comedice. id est delectabiliter.

Comes tis.m.t. est nomen dignitatis. ⁊ dicit a
como as. Jnde comitissa se. Jtẽ ĩuenitur co
mes.ↄ.g. p socio. ⁊ tunc dicit a cõmeo as. et
est comes pprie in itinere a cõmeando socius
in periculo. collega in officio. consors in pre
mio. sodalis in mensa.

Comes orientis fm Azo. in sum. forte erat p/
curator rerũ cesaris. q̃s habebat in oriente.

Comes palatin⁹ dr qui curam gerebat precipu
am vt misso⁊ notario⁊. ⁊ iudicum negligen/
tiam argueret. ⁊ a puincialib⁹ tributa exige/
ret ⁊ consueta deposceret.

Comes rerũ puata⁊ fm Azo. erat forte pcura
tor cesaris in puatis rebus. ⁊ fm eum etiam
illustris fuit. Alij dicũt q puati cõmodi et fi
scaliũ rerũ habuit agministrationẽ vt eos cõ
seruaret ⁊ in eis negociaret.

Comes sacrarum largitionum fm Azo. erat il
le per quem princeps sua stipendia largieba
tur. ⁊ hic forte erat procurator reipublice qui
grece legista nuncupatur. Alij dicunt q im/
perator per hunc suam libertatem ⁊ magnifi
centiam exercebat ⁊ largitudinem agebat.

Comes sacri patrimonij erat qui imperatoris
procurabat patrimonium. qui in hoc differt
a comite rerum priuatarum quia hic tenet cu
stodiam rerum priuatarum et exercet negoci
ationem circa mobilia. sed ille patrimonium
⁊ inmobilia procurat.

Comites cōſiſtoriani ſc̄ q̄ cōſiſtorio milites dici meruerūt. q̄ etiā ſpectabilibꝰ ꝓcōſulibꝰ eq̄parabant̄. vel cōſiſtoriani dicebant̄ q̄ preerant caſtris ꝑncipis ordinandis.

Comitarienſeſ milites al's comitatenſes dicūt̄ milites ſtipendiarij a comitatu dicti quia militant nō ſoli. ſed in comitatu.

Comeſatio onis. dr̄ a comeſo as. Et ſūt ꝓprie comeſatiōes ſupflua ꝛ luxurioſa cōuiuia. Et dȝ ſcribi p vnū s. ſicut ſuū xbū. Vn̄ ad Ro. xiij. In comeſatiōibꝰ ꝛ ebrietatibꝰ. Comeſatiōibꝰ dȝ ſcribi p vnū s. ꝛ ſil'r ꝓferri.

Comeſor vel comeſtor. i. guloſus.

Cometa te. f. p. dr̄ ordinatrix comaꝝ ꝛ deriuatur a coma me. Iuuenal' tn̄ gratia metri interpoſuit s. ibi. Ponunt coſmeto crinitas. Itē inuenit̄ hec cometa comete vl' hec cometes met' vel comete. Et eſt cometa q̄dam ſtella crinita ꝛ emittens de ſe radios flāmaꝝ ad modū criniū. Et qn̄ apparet ſignat mortē vl' imutationem alicuius principis vel alicuius patrie deſtructionē. ꝛ ſp dirigit radios ſuos ad illā ptem cui minat̄. Quidā tn̄ dicūt ꝙ nō ſit ſtella. ſꝫ q̄dam nubes ignea claritate accenſa. Pap. di. Cometes eſt ſtella dictꝰ. qꝛ comas luminis ex ſe fundat. qd̄ genꝰ ſyderis qn̄ apparet peſtilētiā famē aut bellū vel regni imutationē ſignat. qd̄ latini crinitē vocant. eo ꝙ in modū criniū flammas ſpargit. Alij dicunt ꝙ cometes nihil aliud ſit ꝙ̄ vapor terreus groſſus. cuiꝰ ptes ſibi multū cōiacent paulatim aſcendens ab inferiori pte eius ad ſuperiorē eiuſdē. vbi cōcauitatē ignis cōtingit. ꝛ ibi diffuſus inflammat̄. ꝛ id̄ videt̄ longꝰ frequenter ꝛ diffuſus.

Comicꝰ a. ū. i. comedꝰ vel ad comediā ptinēs vel facetꝰ ꝛ cor. pe. Vn̄ duo ſūt genera comicoꝝ. ſ. comediā ſcribentiū. ſ. veteres q̄ ioculatores extiterūt. vt Therentiꝰ. Noui q̄ ꝛ ſatirici q̄bus generaliter vicia carpunt̄. vt perſius ꝛ Iuuenal'. Et nudi pingunt̄. eo ꝙ vicia denudent.

Comis mis. ꝯ. t. ꝛ hec me. i. ſuauis vl' curial'. vl' facetꝰ. ſꝫ facetꝰ de doctrina. comis de natura vel facetꝰ in factis comis in dictis. Vel ſm Pap. Comis. i. cōpoſitus hilaris benignꝰ. Et no. ꝙ como mis. ꝛ hec ꝛ hec comis ꝛ hec me. et coma matis. ꝓducunt primā. ſꝫ coma me. eaȝ cor. Vn̄. Cane colore comis me fallit femīa comis. i. ſuauis vl' curial'. In̄ comitas tatis. id ē curialitas vl' ſuauitas.

Comitatꝰ us ui. i. comitis dignitas vl' terra ſiue tantū ſpaciū quantū vnꝰ comes tenet. ꝛ deriuat̄ a comes. Inuenit̄ ēt hic comitatꝰ us. ui id ē ſocietas vl' comitatio. ꝛ tunc dr̄ a comitor tar'. Itē inuenit̄ adiectiue comitatꝰ a. ū.

Comitiū tij. n. s. eſt tp̄s in quo cōſules eligūt̄ vel intronizant̄. vl' etiā ipſa electio. vl' intronizatio dr̄ comitiū vel ſolennitas q̄ tūc ibi fiebat ꝛ conuentus totius ppl'i ꝛ locus in quo fiebat. ꝛ dr̄ comitiū q̄ſi coitiū. qꝛ totꝰ ppl'us ad electionē ꝛ intronizationē cōſulū cōueniebat. ſꝫ eſt etymol'. potiꝰ ꝙ̄ cōpoſitio. In̄ comitius vl' comitialis morbꝰ. i. caducꝰ vel paſſiuus. quia in comitijs illi q̄ patiebant̄ repulſam per pudorem morbū caducū incurrebāt. Vel eſt comitium placitum quod multi comites faciunt. Unde Plautus. Ibo inq̄t vt de capite meo faciant comitia. ꝛ ſic deriuat̄ a comes.

Comitulꝰ a. ū. ꝛ comitellꝰ a. ū. ambo dimi. id ē puus comes.

Cōmanipularis. ꝯ. t. ꝛ hoc re. i. ꝯſoclꝰ. a con ꝛ manipularis q̄ſi cum alio manipularis.

Cōmater tris. f. t. q̄ſi ſimul mater. a cō ꝛ mater Et no. ꝙ due ſūt ſp̄ēs cōpaternitatis ſeu cōmaternitatis. Una directa. ſ. qn̄ ego ſuſcipio de ſacro fonte filiū Berte vl' ipſa meū vel ad cōfirmationē corā ep̄o teneo filiū Berte. ꝛ ſi eam accepero ſp eſt ſeparandū cōnubiū. alia eſt indirecta. qn̄ vnꝰ cōiugū poſtq̄ ſunt vna caro effecti. filiū alteriꝰ ſuſcipit. in q̄ caſu ambo parentes infantis compatres efficiuntur etiā alteri coniugū q̄ nō ſuſcipit. ꝛ ambo impediunt matrimoniū contrahendum. ꝛ dirimunt contractum.

Cōmeatꝰ us ui. i. ſimul meatꝰ. Itē cōmeatus etiam dr̄ expenſa q̄ eſt neceſſaria in itinere ſimul cōmeantibꝰ.

Cōmeatꝰ dr̄ licentiatꝰ vl' recōmendatio ſeu remuneratio ipſis licentiatis tēpe licentiature facta. vt in ep'la alexandri magni. ꝛ Ariſtotelis legit̄. Et eſt qd̄ vulgo dr̄ cōductꝰ liber. i. tranſitꝰ a cōmeando deſcendens. vt ibi dicitur optimis nos ſuſceperunt cōmeatibꝰ.

Cōmemoratio onis. f. t. i. recordatio.

Cōmendaticiꝰ a. ū. aliq̄s q̄ de ſuo nobis aliq̄d dat. vt res eius in noſtra habeamus tutela. Eſt etiam cōmendaticia res que nobis et noſtre tutele cōmendat̄. Inuenit̄ etiam cōmendaticiꝰ q̄ cōmendat nos vl' laudat. Vn̄ ij. Cor. iij. Aut indigemus commendaticijs epiſtolis.

Cōmendaticie litere ſunt dimiſſorie quibꝰ clericus dimittit̄ ꝛ abſoluit̄ a poteſtate ſui ep̄i in quibus ꝓhibet̄ de vita ꝛ ordinibus illius teſtimonium.

Cōmentarienſis dr̄ cuſtos in carcere poſitorū. ff. de ori. iuriſ. ꝛ. C. de cuſto. reo. l. ad cōmentarienſem. vbi talis punit̄ tali pena cū ſocio ſuo. qua punitꝰ fuiſſet aufugiens ex negligētia eoꝝ. niſi ex neceſſitate ꝓcul ab officio egerit. tūc adiutor eiꝰ pari pena cōſtringit̄.

Cōmenda eſt cuſtodia eccl'ie alicui cōmiſſa. ca. nemo. deinceps. de elec. li. vj.

Cōmētariꝰ a. ū. i. expoſitoriꝰ a. ū. a cōmētū. et hic cōmētariꝰ rij. q̄ cōmentat̄. ꝛ cōmētor ꝛ cōmētariꝰ q̄ cōmētū cōponit vl' ſcribit. ꝛ hec cōmēta

rium.i.armariū. Ubi reponunt᷑ cōmenta. Et hic commentariolꝰ

Cōmenticiꝰ a.ū.i.cōfictꝰ.falsus vl᷑ expositorius.vl᷑ ad cōmentū ꝑtinens.

Cōmentꝰ ā.ū.ꝛ h᷑ cōmentū ti.i.fraus mendaciū.machinamentū.inuentū.cōfictū cōpositū. Uel cōmentū est pluriū studio vl᷑ doctrina in mente habitoꝝ in vnū collectio. Et ſm h᷑ ꝗlibet liber ꝛ qōlibet opus de qualibet arte cōpositū d᷑r cōmentū. Sꝫ in nostro vsu cōmētum d᷑r liber expositoriꝰ.s.ꝗ deseruit expositioni sn̄ie alicuiꝰ libri.ꝛ nō cōstructiōi litere Et ſm hoc sic diffiuit᷑.

Cōmentū est expositio verboꝝ iuncturā nō cōsiderans sed sensum.

Cōmerciū.n.s.i.ex pluribꝰ rebꝰ vna vēditio vl᷑ diuersarū rerū cōmutatio.vt si ꝗs daret vl᷑ cōmutaret mantellū ꝓ cappa vl᷑ ecōuerso. Unō d᷑r cōmertiū q̄si cōmutatio mertium. Illa xp̄o mirabilis incarnatio Jesu xp̄i fuit cōmertiū quasi cōmutatio mertiū.s.diuinitatis ꝛ hūanitatis. Nā hō quodāmō cōcessit deo humanitatē.deꝰ homini largitꝰ est diuinitatē.descendit diuinitas ascendit humanitas.ꝛ exaltata est suꝑ choros angeloꝝ. Un̄ canit᷑. O admirabile cōmertium.

Cōmissura re.f.p.i.incastratura cōiunctura. ligatura a cōmitto tis.

Cōmissuꝫ si.i.in fide traditū.creditū. cōiunctū peccatū forefactū a cōmitto.

Cōmodatariꝰ est ille cui res aliq̄ dat᷑ vtenda videlicet ipsum cōmendatū.

Cōmodatū est alicuiꝰ vl᷑ certi rei ad aliquē specialē vsum gratuita cōcessio.

Cōmodus a.ū.i.vtilis.bonus mansuetꝰ q̄si cū modo.vn̄ cōmodū d᷑r illud qō est nostri iuris. ꝛ ad aliū tꝑaliter translatū est cū modo tꝑis. ꝗdiu apud eū sit.vn̄ ꝛ cōmodū dictū est quasi cū modo datū.vel ad vtilitatem nō ad proprietatem datum.

Cōmoratio onis.f.t.i.habitatio: māsio: tardatio.a cōmoror aris.

Cōpactꝰ a.ū.i.impulsus vl᷑ cōiunctus.ꝛ cōformatus cōglutinatus.

Cōpages gis.f.t.i.cōiunctio. ꝛ h᷑ cōpago nis. idē. Cōpagines ēt vl᷑ cōpages dicunt᷑ capita ossiū.q᷑ cōpacta neruis velut quodā glutino sibi adhereant. In̄ cōpagineꝰ a.um.

Cōpatiuꝰ a.ū.ꝛ hic cōpatiuꝰ ui.ꝛ h᷑ cōpatiuuꝫ ui.ꝑ qō fit cōpatio.i.collatio rei ad rē vl᷑ qō ꝑtinet ad cōpationē.

Cōpascuus a.ū.i.cōmunis ad pascua vl᷑ ad pascendū. Un̄ pascuꝰ ager dictꝰ est.q᷑ cōiter ad pascendū vicinis relictꝰ est.

Cōpater tris.m.t.q̄si simul eiusdē filij p᷑ ꝗ filiū alicuiꝰ baptisat: vl᷑ xp̄ianū facit.vl᷑ ad baptismū vel ad cōfirmationē eū tenet. In̄ compaternitas.

Cōpatriota te.ꝯ.p.pe.ꝑ.i.vniꝰ eiusdē patrie.

Compeditus a.um.i.cū pede vl᷑ pedica astrictꝰ incatenatus.

Cōpendiū.n.s.ꝗcꝗd est breue ꝛ vtile. In̄ compendiosus a.um.breuis ꝛ vtilis.

Cōpensus a.um.i.redditus vl᷑ equatus vl᷑ remuneratus.

Compes dis.f.t.i.catena circa pedes.

Competens tis o.g.i.cōueniens.

Cōpilator ſm Isi.est ille ꝗ aliena dicta suis ꝑmiscet. Et sic solēt pigmentarij in pictura diuersa mixta ꝯfundere. vn̄ Pictoribꝰ atq̄ poetis qōlibet audēdi sꝑ fuit eq̄ ptās. Hoc scelere quondā accusabat᷑ Hercules mōtuanꝰ cū xsus Homeri transferens q̄ldā voces suis ꝑmiscuisset. Et cū cōpilator ab emulis diceret᷑.r̄ndit magnarū viriū esse clauam a manu herculis extorquere.

Cōpitū ti.n.s.est collectio pluriū viarū.s.locꝰ vbi plēs vie se cōpetūt ꝛ cōueniūt sicut est biuiū triuiū.ꝛ d᷑r a cōpeto tis.vl᷑ a cōpital.qō ē via. In̄ hic ꝛ hec cōpitalis ꝛ hoc le.

Cōplexꝰ us.ui.i.brachijs cinctus.ꝛ d᷑r a cōplector ris.qō est simul vtrisq̄ manibꝰ cingere. In̄ cōplexio.i.actꝰ cōplectendi. vl᷑ ꝗdam argumentatio ꝗ vndiq̄ cōplectit᷑ aduersariuꝫ Et hec a latinis d᷑r cōplexio vl᷑ cornutꝰ syllogismꝰ.a grecis dilema. Et cōplexio d᷑r natura vl᷑ dispositio. In̄ hic ꝛ hec cōplexional᷑.et hoc le.ꝛ cōplexionalitas.ꝛ cōplexionatꝰ a.ū. id ē cōplexiōe ꝑticipans vl᷑ dispositꝰ. Itē cōplexꝰ accipit᷑ in passiua significatōe.i.cōiunctus vl᷑ compositꝰ.vt Sermo cōplexus d᷑r cōstans ex dictiōibꝰ.s.ōrō ꝛ cōpositio. Et cōponit᷑ incomplexus.a.um.

Cōplex.o.t.i.in malo cōsentiens alteriꝰ dolo simul cōsentiens. Proprie ꝗdē cōplex est ꝗ aliꝗ pctō vl᷑ crimine est alteri implicitꝰ. Et sꝑ ad malū ꝛ nunq̄ ad bonū d᷑r cōplex.

Cōplexio onis.est actꝰ cōplectendi vl᷑ ꝗdā color rethoricus.ꝗ fit ex eo q᷑ eadē dictio i ꝑncipijs pluriū calusulaꝝ repit᷑ ꝛ altera circa finem earundē vt Bn̄dicite angeli dn̄i dn̄o.benedicite celi dn̄o.

Cōplicitas tatis.f.t.i.concors inter duos vel plēs dolositas in malo consensus.

Complosus a.um.i.cōcussus vl᷑ cōiunctꝰ.

Cōplutꝰ a.ū.i.pluuia irrigatꝰ.vn̄ Amos.iiij. Pars vna cōpluta est.ꝛ ꝑs suꝑ quā nō pluit aruit. In̄ cōpluuiū.ꝛ est locus ad quā multe pluuie cōfluunt vl᷑ cōpluunt.

Compos potis.i.competens assecutor sui voti cui oīa succedūt ad votū.ꝛ est cō.ge.decli.et cōstruttiōe ge.o. Un̄ Boetiꝰ. Constat eternū banū esse sui compos.

Compotor oris.ꝛ cōpotrix.i.simul vl᷑ luxuriose potans. Et cōpotator ꝛ cōpotatrix idē.s.simul potans a cōpoto as are.

Compotus ti.m.s.i.numeratio vl numeri assignatio.vl᷑ doctrinalis ars.ꝛ d᷑r a cōputo as.

vel cõputoꝛ aris. Antiq̄ tñ dicebãt cõputꝰ ſicut exigit deriuatio. qd̕ nos abhoꝛremꝰ ꝓpẽ vocis abſonantiã. Inde hic ꝛ hec cõpotiſta: ſte. q̄ docet cõputũ. vl̕ q̄ vacat computo.

Compꝛomiſſarius dr̄ cui ſimpl̕r vel ad tempus cõmittitur vt eligat vice eoꝝ q̄ compꝛomittunt vt de elec. quia ꝓpter.

Comptus. a. um. i. oꝛnatus. planatus. a como: mis. Unde Ouidius. Sint ꝓcul a nobis iuuenes ꝛ femina compti.

Compunctio onis. f. t. eſt peccatoꝛum cum merore recoꝛdatio.

Conamen nis. n. t. id ẽ niſus tentatio. a conoꝛ aris.

Conatus. us. ui. ꝛ conatus. a. um. adiectiue. i. niſus tentatus.

Concha. f. p. dr̄ a cauo. eo ꝙ ſit caua. vl̕ qꝛ deficiente luna cauat̕. i. euacuat̕. Et inuenit̕ cõcha ꝓ quodã terreo vaſe. ꝛ ꝓ teſta cuiuſdaꝫ piſcis ꝛ ꝓ ipõ piſce qñq꜄ inuenit̕. Item nota multa eẽ genera conchaꝝ inter q̄s margariti fere habent̕. q̄ ꝛ cochlee dicunt̕. in quaꝝ carne p̄cioſus calculus ſolidat̕. ꝛ dicunt ꝙ nocturno tp̄e litoꝛa appetũt ꝛ ex celeſti roꝛe margaritas cõcipiunt. Item concha generaliter appellat̕ om̄is piſcis teſtam habens.

Concentus us. ui. i. conuenientia ꝛ ꝯcoꝛdãtia. ꝛ ꝓpꝛie in cantu ꝛ dr̄ a cõcino nis. ſm Hug. Pap̄. dicit. cõcentus. cantus. mixtus. i. ſimphonia a concino. Cõcentus etiã celi dicitur a quibuſdã eſſe. i. conſonantia planetaꝝ. Cõcentus etiã dr̄ cãtus ꝯtinuus ꝛ laus bonoꝛũ Unde Job. xxxviij. Concentũ celi quis doꝛ(mire facit

Conceptaculum li. locus conceptionis a concepto as.

Cõceptio dr̄ q̄ſi ſimul captio. ꝛ ẽ ꝯceptio q̄dam ſpecies allothece q̄ ꝛ alio noīe dr̄ ſilepſis.

Conceſſio eſt apud rethoꝛes cum reus non id quod factum eſt defendit. ſed vt ignoſcatur poſtulat.

Cõceſſio facta ẽ alicui de aliq̄ reſpicit p̄ſonã cui fit. nõ aũt ipãm rem adeo ꝙ finit̕ moꝛte ipſiꝰ cui facta ẽ. nec ad heredos eiꝰ trãſmittit̕. niſi in ipã ꝯceſſione fiat mẽtio de heredibus. l. cum ſeruus. §. ſi quis. ff. de le.

Concidentia tie. quaſi ſimul cadentia. vt concidentia generum eſt. cum diuerſa genera ſiml̕ cadent in eadem voce.

Cõchile lis. n. t. vel cochiliuꝫ. n. s. id eſt piſcis q̄ latitat in concha. de cuiꝰ ſanguine tingitur lana ꝛ fit purpura. Unde ꝛ qñq꜄ ponit̕ ꝓ tali tinctura. qñq꜄ ꝓ vicijs q̄ coinq̄nãt ꝛ tingunt ꝛ inficiũt ad modũ illiꝰ tincture. qñq꜄ ꝓ inq̄natis ꝛ ſoꝛdidis ꝛ tinctis tinctura vicioꝛũ vñ Iuuenal̕. ꝓ vicijs vl̕ vicioſis illud ponẽs at hoꝝ ego nõ fugiã conchilia.

Conchilegus. m. s. dr̄ q̄ conchilia legit. i. colligit. ꝛ dicitur a concha ꝛ lego.

Conciliabulũ li. n. s. dr̄ a ꝯciliũ q̄ſi ꝯſiliabuluꝫ vel locus in q̄ accipimꝰ cõſilia. vel locus ī q̄ multi homines ſunt ſui iuris.

Conciliũ. n. s. dr̄ a cõ ꝛ ciliũ q̄dã ſilitudine cilioꝝ. qꝛ ſicͭ cilij iũgunt̕ cũ oculi q̄eſcere cupiũt ita q̄ꝫ ꝯcoꝛdit̕ iũgunt̕ hoīes ī ꝯcilio. ꝛ eſt tractũ a romano moꝛe. Tp̄e eī q̄ cauſe agebãtur ꝯueniebãt oẽs in vnũ ꝛ cõi intentiõe tractabãt. Uñ ꝛ ꝯciliũ a cõi intentiõe ꝛ a cõi cõuentiõe dictũ ẽ q̄ſi ꝯſiliũ vel quaſi conſiduum.

Cõcinnꝰ a. um. i. ꝯcoꝛs affabil̕. benignꝰ in quo moꝛes ꝯcoꝛdit̕ cõpoſiti ſt̕ ꝛ cõmixti. ꝛ dr̄ a cõ ꝛ cinnꝰ. Iñ ꝯcinne aduerbiũ ꝛ hec concinnitas atis. id eſt concoꝛdia congruitas.

Cõcionabulũ li. n. s. cõciliũ vl̕ locus cõcilioꝛũ. Uñ in decretis Inno. pape. Si ſtatim decederes de tuo peſſimo concionabulo.

Concipio onis. f. t. a cõcipio is. Et ſunt concipiones quedam ſtelle que cõcipientibꝰ aptãtur ꝛ fauent.

Conciſio onis. f. t. pe. coꝛ. q̄ſi ſil̕ ceſio. a concido dis. Unde Phil̕. iij. Uidete conciſionem

Concitarium rij. n. s. id eſt donum imperatoꝛis: a concito as. quia concitat animos multũ ad obediendum ei.

Cõclauis uis. f. t. vel cõclaue. n. t. a cõ ꝛ clauis id ẽ cella vl̕ thalamꝰ. camera ſecreta ſub claue domꝰ alteriꝰ clauſã. vl̕ que ſub multis clauibus continet̕. ꝛ ad quam ꝑ multas claues venitur Unde. ij. Reg. iiij. Ille doꝛmiebat ſuper lectulum ſuum in conclaui.

Cõcoꝛdia die. f. p. i. cõuenientia cũ aliq̄ pacificatio. ꝛ dr̄ a cõcoꝛs. Iteꝫ ꝯcoꝛdia ẽ coloꝛ rethoricus ꝛ fit qñ fines medietati verſuum cõueniunt ꝛ ꝯcoꝛdãt. vt patet in verſibꝰ leoninis Fac tibi foꝛtunã feſtines frangere lunam. et contra fatum faciet te cura beatum. Inde cõcoꝛdioſus a. um.

Concoꝛs dis. o. t. quaſi vnius ꝛ eiuſdeꝫ coꝛdis Inde concoꝛditer aduerbium.

Cõcretꝰ a. ũ. ꝑticipiũ a ꝯcreſco cis. i. coagulatꝰ vl̕ cõmixtꝰ creſcẽdo vl̕ ſil̕ cretꝰ. Sꝫ cõcretus a concerno. id eſt coniunctus conglobatus.

Concuba be. cõ. p. q̄ vel q̄ cũ alio cubit vel cubat. a concubo bas. vel a concumbo bis.

Cõcubina ne. f. p. q̄ ad vſũ veneris nõ legitime tenet̕. ꝛ dr̄ a cubo as. vl̕ a ꝯcũbo bis. Iñ cõcubinula le. i. ꝑua cõcubina. Et h̄ ꝛ hec cõcubinalis. ꝛ hoc le. ꝛ cõcubinariꝰ a. um. ī eodẽ ſenſu. quod ad cõcubinam pertinet. ꝛ h̄ concubinatus us. ui. talis ꝓpꝛietas.

Conchula le. fe. p. i. ꝑua concha. Et cõchula dr̄ q̄dã menſura q̄ drachma ꝛ dimidia eſt.

Cõcurrẽs ſm qd̕ ſumit̕ a cõpotiſtis. ẽ ſuꝑexcreſcẽtia vniꝰ diei vl̕ pluriũ ſuꝑ q̄nq̄ginta duas ſeptimanas vel pluriũ ideo dr̄ qꝛ in anno biſextili ſuꝑcreſcunt duo dies. In reliq̄s vero annis vnꝰ tm̄. Uñ. Hebdomade decies q̄nqꝫ numerant̕ in anno. Atq꜄ due poſt quas lux vna dueue ſuꝑſunt. Et ab illo incremẽto oꝛi

ginem habent concurrētes. alij postea formā tur vno addito. sic tamen φ septenarium nu merum non excedant.
Conchus q̄dam lapis q̄ in concha reperit᷑.
Cōditio onis. f. t. est lex vel pactū. ⁊ dr̄ a con. et ditio onis. q̄ est ptās. ⁊ tūc ꝯdicio scribit᷑ p c solū sic dicio. Inuenit᷑ etiā ꝯditio p t. solā. i. cōstitutio. ⁊ tūc est verbale hui⁹ verbi condo dis. Uel cōditio deriuat᷑ a cōdico cis. xi. ctū. ⁊ subtrahit᷑ t. ⁊ scribit᷑ p solū c. Et sunt ꝯditi ones ꝓpter testiū a ꝯdicēdo. q̄si cōditiōes. q2 ibi non tm̄ vn⁹ testis iurat ſ plures. Nam in ore duoꝝ vel triū testium stat omne verbum. Uel conditiones quia inter se conueniat ser mo testium quasi conditiones. ſm Huguttī. Pap̄. dicit. Conditio conuētio. potestas. for tuna. casus. exitus.
Conditio ē dispēsatiōis suspēsio ex euentu icer to futuro ei apposito. in quē euentū eius dis positiōis facta ē collatio. ff. si cer. pe. l. itaq3.
Cōditio certi. ē q̄ cōpetit ex oī cā. ⁊ omī obliga tione. ex q̄ aliq̄d certū petit᷑. siue ex certo con tractu siue icerto. siue ex lege aq̄lia agat᷑ siue suo noīe. siue hereditario obliget᷑.
Conditio ex lege ſm Azo. locū h3 q̄si seu quo tiens ex noua lege surgit obligatio nec in ea dē cautū ē q̄ genere actionū experiat᷑. q̄ ꝓ va rietate cāꝝ. nūc ex ꝯtu nūc ex debito nascit᷑.
Cōditio furtiua competit dn̄o rei ꝯ furē eiusq3 successores ad ipam rē ꝓsequēdā. vł estima tionem ei⁹ q̄nti plimi fuerit postq3 ablata fu it eo φ fur semp est ⁊ fuit in mora.
Cōditio indebiti cōpetit ei q̄ p errorē indebitā pecuniā soluit alicui credēs ei se teneri cū nō teneatur. vel cum a ꝓcuratore suo soluta ess3 ipso ignorante.
Conditio liberationis competit ei qui q̄ omi no non debuit promisit.
Conditio ob causam datoꝝ ſm Azo. cōpetit et locū habet vbicūq3 duo ꝯtus inoīati interue niunt. f. do vt des. facio vt facias.
Conditio ob turpem causam ē p quā repetim⁹ ea q̄ dedim⁹ alteri cā nō secuta ob quaȝ data sit si turpitudo tm̄ ex pte accipiētis versetur.
Conditio ob causā hāc ꝯditionē parit res apō aliū cōstituta: siue ab initio. siue iam siue po stea ꝓuenit ad eū ex iusta causa postea ad in stantiā redijt vt cirographū apud creditorem post debiti solutionem recipiat.
Cōditio sine causa cōpetit q̄n aliq̄d p̄mo ex iu sta causa ē apud alteꝝ. ſ postea p aliquē effe ctū esse non debet. Uerbi grā Mutuasti mihi centū feci tibi instr̄m in q̄ confessus su3 me ti bi teneri. soluo tibi mō instrumentū obligato riū. est apud te sine cā p quaȝ repetam ipsum.
Conditio triticaria generalis ē de alijs reb⁹ oī bus cōpetēs. p̄ter q3 de pecunia numerata si ue soli mobiles siue immobiles sint. Ideoq3 fundus ⁊ vsufruct⁹ ⁊ cetere seruitutes ꝑdio rū p ipam recte petunt᷑. Rem aūt suaȝ nemo petit h̄ ac actiōe nisi ex certis causis vt ex ca n sa furti vel rapine.
Conditiones generales sp in pactionib⁹ inclu dunt᷑ ⁊ intelligunt᷑. vtpote. Si de⁹ voluerit. Si res in eodē statu ꝑmāserit. ⁊ silia vt no. i glo. vbi itelligēda. de rescrip. c. ij. ⁊. c. quēad modū. de iurer. cum similibus.
Condilomata te. f. p. est q̄ddā genus glādiū in star nodoꝝ minutoꝝ. ⁊ dicitur a condilus.
Condilomatic⁹. a. um. i. nodosus. pustulosus. Unde cōdilomatica passio dr̄ manuū nodosi tas. vel etiā alioꝝ membroꝝ q̄ plena sunt pu stulis. ⁊ dicitur a condilus.
Condilus. m. s. i. nodus ⁊ p̄cipue q̄ appet in ar ticulis digitoꝝ pugno clauso. q̄ solem⁹ q̄nq3 capita pueroꝝ ꝑcutere ludēdo ⁊ maximā ifer re lesionē. Unde Marcial᷑ capella. Ictib⁹ cre bris verticem complicatisq3 in condilos digi tos vulnerabat.
Conditor toris. m. t. pe. ꝓdu. deriuat᷑ a condio is. q̄ idem q̄ saporare vł dulcorare. Uel po test deriuari a condo dis. dere ⁊ sic cor. pe. et idē est quod factor actor. vel etiam abscondi tor. Unde. Conditor abscondit. conditor fer cula condit.
Conditus. a. um. me. ꝓ. venit a vbo cōdio dis. dire. ⁊ idem est q̄ salsus vel cōdimentis pre paratus. Sed conditus. a. um. me cor. a con do dis. i. factus. edificatus. costructus cōsti tutus vel absconditus.
Condoliū. lij. n. s. i. anulus a condo dis.
Condo donis. m. t. i. gladiator. a condo dis.
Conduplicatio ē quidā color rethoricus. et est geminatio dictionis vel dictionū vel oratio nis ad laudē vel vituperiū alicui⁹. ⁊ non ser uat locū q2 fit in p̄ncipio vel medio vel fine. vt Tu ne patrē gladio crudelis nate necasti. Tu ne patrē nūq̄d mors p̄tis mors tua nūq̄d
Condus di. m. s. est quoddā genus ciphi. a cō do dis. Uel ſm Pap̄. Condus cyphus pa te ra poculum.
Conestabulari⁹ rij. q̄ frequētius iuenit᷑. come stabulari⁹ ē q̄dā dignitas vł officiū. Inde co nestabularia rie. eius vxor vel dignitas.
Confect⁹. a. um. reperitur in sex significationib⁹ sicut suū verbū. s. cōficio. vide infra in ꝯficio Pap̄. sic di. Confecta debilitata. immunita. exanimata.
Confedustus a. um. in eodem federe cū alio cō iunctus. s. socius: consors. cōmanipularius. cōsodalis collateralis. cōcomes. collega con socius. contubernio. concubiuarius. cōiuctu arius. collaterensis a confedero ras.
Confertus. a. um. i. spissus. constipatus. reple tus. a cōfertio is. Pap̄. dicit: Conferta ivnū collecta. plena comparata consociata. Luce: vj. Mensuram bonam ⁊ confertam ⁊ coagi tatam. ⁊c̄.

Confinis.ꝯ.t.et hoc ne.pe.ꝓdu.i. vicinꝰ eundem habens finem. Jnde ꝯfiniter aduer.ꝛ hec ꝯfinitas tatis.ꝛ hoc ꝯfiniū ambo ꝑ vicinitate. vel locus vbi fines duaꝝ terraꝝ ꝯueniūt.

Cōfinia dicunt̄ q̄ adeo sunt ꝓxima vt nullꝰ paries inter ea sit. Unde predia vrbana q̄ ꝯsueuerunt parietibus distingui ꝓprie nō dicunt̄ ꝯfinia sed potius vicinia. Predia vero rustica pn̄t dici ꝯfinia qꝛ solo ptis finalis sunt distincta

Confirmatio est iuris pꝰ habiti corroboratio. vt colligit̄ de fi.instru.c. inter dilectos. Alio modo est sacramentoꝝ ministratio.s.in fronte crismatis assignatio.

Confrages.f.t.i. loco montuosa ad que multa cōfluunt flāmina siue venti. ꝛ facit genitiuꝰ ium ꝯflagiū.sicut naues nauiū.

Conflatorium rij.n s.locus vbi fit cōflatio a cō flo as. Uel ꝯflatoriū dicit̄ vbi ferrum vel argentū ꝯflatur.

Conflictus us ui.i.bellū pugna. Jnde ꝯflictatio onis.cūctatio:cōtentio. pugna verborum Unde.i.thimo.vi. Conflictatiōes hoīm mente corruptoꝝ.

Conformis.ꝯ.t.et hoc me.i.vnius ꝛ eiusdē forme. Jnde ꝯformiter aduer.et hec ꝯformitas.

Confossus.a.um.ꝑ geminū s.quasi simul fossus iaculatus.vulneratus a ꝯfodio dis.

Confotus a.um.i.sil'r fotus:a ꝯfoueo. Unde Esa. lix. Et qḋ ꝯfotū est erumpet in regulū.

Confragus a.um.i.tenebrosus: tumulosus vel potius asper ꝛ spissus.ꝯdensatus ꝯfractione ramoꝝ aridoꝝ.ꝛ dr̄ a ꝯfringo. vel sm̄ Pap. cōfraga dicunt̄ loca vbi vndiq; venti cōcurrunt et frangunt se.

Confrater tris.a cō et frater cōponit̄. Et dicūt̄ confratres quasi sil'r frēs:siue in eccl'ia siue in alio loco vel ꝯsortio:siue etiā sm̄ carnē.

Confratrissa se.f.p.i.ꝯsoror.vel cōgregatio cō fratrum vel ꝯsoroꝝ.

Confresus a.um.i.cofractus.contritus cōcussus et dr̄ a confrendeo des.

Confuga ge.ꝯ.p.simul cū alio fugiens.

Confugiū gij.vel ꝯfugela le:securitas et tutela vel adiutoriū vel locus refugij.

Conger vel congrus gri.quidam piscis similis anguille sea grandis. ꝛ moratur in cauernis petrarum sub aqua.

Congeries riei.f.g.i.cumalus.

Congestus a.um.i.simul gestus.ꝯgregatꝰ accumulatus. Sed congestus us. ui. congeries accumulatio.

Congiariū rij.n.s.i.bn̄ficiū.donatō impatoris qꝛ quilibꝫ impator fauorē ppl'i captās adijciebat vt largior videret̄ in donis. Et etiā congiariū dr̄ frustū carnis vndiq; equatū. Et hr̄ hec congialis ꝛ hoc le.i.rotundū.

Cōgiꝰ gij.m.s.genꝰ ē mēsure.s. sex sextarioꝝ.

Congruus a.um.i.cōueniens. ꝛ dr̄ a ꝯgruo is.

Conbibentia tie.i. assensus. idē ꝛ ꝯniuentia et collibētia. vt ille sine conbibentia vel ꝯniuentia vel collibentia fratꝝ recessit.i.sine assensu

Cōiector oris.m.t.pe.ꝓ.tā in ntō q̄ȝ in obliq̄s dr̄ interpres vel cōiecturis peritꝰ sacrilegus diuinꝰ.ꝛ dr̄ a cōijcio is. Unde Gen.xl. Ut cōiectoris veritas ꝓbaret̄.

Cōiectura re.f.p.iudiciū suspicō opinio suspiciosa cogitatio vel estimatio. Jn̄ hic ꝛ hec coniecturalis.ꝛ hoc le.qḋ cōiectura aliq̄ ꝑpēditur vel habet̄.vel qḋ cōiectura cōsumit̄. Jn̄ cōiecturalit̄ aduer.q̄si opinatiue. Itē cōiectura est verisil'is rō suspitionē inducens.nō de necessitate ꝑsonā vincens.

Conifer.a.ū.pe.cor.i.ferens conos.

Cōniuentia tie.vide.s̄.cobibentia.

Cōiugatio onis.f.t.i.verboꝝ cōieq̄ns declinatō ꝛ dr̄ a cōiugo gas.qꝛ ꝑ cōsonātes cōiugatas id est affines ꝛ cōsil'es apud grecos discernitur cōiugatio.ꝛ hec oro ad grecos spectat. Ul' dr̄ declinatio verbi sic.qꝛ plima verba cōiungāt̄ in ea.i.sub eadē declinatione ponunt̄.ꝛ hec oro ꝑtinet ad latinos.

Cōiugiū.n.s.dr̄ legitimū ꝑsonarū inter se coeundi ꝛ copulandi cōtractꝰ.vel legitima viri ꝛ mulieris cōiunctio indiuiduā cōsuetudineꝫ vite cōtinens.ꝛ dr̄ a cōiunx.

Cōiugꝰ a.ū.i.eiusdē iugi vel sub eodē iugo positus.ꝛ dr̄ a cō ꝛ iugū. Jdē ꝛ syniugꝰ a.ū.qḋ sil'r ꝯponit̄ a syn ꝛ iugū. Cū ꝗdam ꝓnoīa ab aristarco dicunt̄ cōiuga vel syniuga.i.eidē iugo certitudinis vel diffinitiōis ꝑsonaꝝ subiacentia. Et cōponit̄ cū in.vt incōiugꝰ a.ū.id ē dissil'is.nō eiusdē cōiugij.

Cōiūctio.f.t.est ꝗdam ꝑs orōnis indecli.cōiunctiua aliaꝝ ꝑtiū orōnis.ꝗbus ꝯsignificat. Cōiūctio etiā dr̄ ꝗdam color rethoricus.ꝛ est cū due clausule claudunt̄ sub vno verbo posito in medio.vt Aut etas forme decus atterit aut valitudo.i.infirmitas.

Cōiunx gis.ꝯ.t.sm̄ quosdā cōponit̄ a con ꝛ iugum.ꝛ dicunt̄ cōiuges q̄si eiusdē iugi a iugo qḋ imponit̄ matrimonio cōiugendis.ꝛ q̄ copulant̄ ne seperent̄.vel dicunt̄ cōiuges penul.cor.a cōiugo gis.qꝛ sic̄ cōiuncti. Et hꝫ n. in ntō ꝛ nō in obliquis.

Conopeū.n.s.rete q̄ culices vel musce excludūtur in modū tentorij ꝗbꝰ alexandrini magis vtunt̄.qꝛ ibi ex nilo culices copiosi nascunt̄.

Cōsanguinitas est vinculū ꝑsonaꝝ ab eodē stipite descendentiū.carnali ꝓpagatiōe ꝯtractum Et dr̄ cōsanguinitas a con ꝛ sanguis q̄si cōmunē sanguinē hn̄tes.vel de vno sanguine ꝓcedentes. Et scias ꝙ sm̄ canones duo frēs sunt in primo gradu.filij duoꝝ fratrū in secūdo.nepotes in tercio ꝓnepotes ī quarto.gradus aūt est habitudo ꝑsonarū distantiū q̄ cognoscit̄ quota generationis distantia due ꝑsone inter se differant.

Cōscientia.fe.p.i.cognitio cordis suipsius.

Conscíꝰ a.ũ.dr a cõscio cis.qđ est simul scire.⁊ ꝓprie in malo.Vñ qdã.Cõsciꝰ ipse sibi de se putat oĩa dici.

Consectaneꝰ a.ũ.q simul sectatᷣ.⁊ dr a cõsector aris.vel cõsectaneꝰ eiusdem secte.

Consentaneꝰ a.ũ.q facile consentit.vel conueniens congruus.

Cõsentes plis nu.sᷣ dij sibi vl bonis cõsetiẽtes vel ꝯsentes q̃si coessentes.qꝛ diuina essentia cui semꝑ assistunt.sꝑ reficiuntᷣ.Hi ⁊ consentanei dicuntᷣ.

Cõseptũ.n.s.i.ambitꝰ locꝰ circũcirca clausus a cõsepio pis.Vñ.iiij.Reg.xj.Ducite eã extra cõsepta templi.i.extra ambitum vl clausuram templi.

Conseruator est iudex datꝰ ad ad defendendũ aliq̃s ꝯ manifestas iniurias iudiciali indagine nõ vtens de offi.dele.statuimꝰ.li.vj.

Cõsiliũ lij.n.s.qđ ex ani ꝓudẽtia alicui tribuitur.Jñ h ꝯsiliolũ li.i.ꝑuũ cõsiliũ.Et ꝯsiliarꝰ a.ũ.Et cõsiliatoriũ locꝰ cõsilioꝝ.Jtẽ consiliariꝰ q ꝯsulit.vl secretariꝰ.sicut dei filiꝰ dr ꝯsiliariꝰ patris.i.secretariꝰ qꝛ oĩa secreta eiꝰ ab eterno nouit.

Cõsistoriũ.n.s.i.vestibulũ.porticꝰ locꝰ ad ꝯsistendũ.vñ Hester.v.At ille sedebat sup soliũ suũ in ꝯsistorio palatij ꝯ ostiũ domꝰ.Vel cõsistoriũ idẽ est qđ p̃toriũ.vl tribunal.s.locus in quo ius redditᷣ ex more.

Cõsobrini vocati sᷣ q aut ex sorore ⁊ fratre aut ex duabus sororibꝰ sunt nati.quasi cõsorini ꝟ sobrini sũt cõsobrinoꝝ filij Vñ.Hi cõsobrini quos genuere sorores.

Consors.ꝯ.t.i.socius eiusdẽ sortis.Jñ h consortium.n.s.i.societas.

Cõspsio onis.f.t.est farina ꝑ aquã cõglutinata sine fermento.Jdẽ est ⁊ azyma.Vñ.j.Coꝝ.v.Ut sitis noua cõspersio sicut estis azymi

Cõspersus a.ũ.i.infusus repletus.

Cõspicillũ.n.s.locꝰ ad cõspiciendũ aptus.

Cõspicuꝰ.a.ũ.i.aptus ⁊ abilis ad cõspiciendũ vl speciosus p̃clarus altꝰ Et ꝯspicax.o.g.in eodẽ sensu.vl subtus ad ꝯspiciendũ.Jñ conspicacia cie.⁊ hec cõspicacitas tatis.spẽs vl subtilitas vel aptitudo videndi.

Cõspiratio est q̃dã fraudulenta cõfederatio facta in p̃iudiciũ alicuiꝰ ꝑsone vel dignitatis.xxij.q.ij.si q̃s laicus.⁊ est palea.

Cõstantinopolis.ciuitas q̃dam imperialis est in grecia.Jnde constantinopolitanꝰ.a.ũ.de illa ciuitate.

Cõstellatio onis.sepe ponitᷣ ꝓ ipso signo stellarũ ꝺm Hug.Pap.di.Cõstellatiões latini vocant supstitiões mathematicoꝝ.i.notatiões sideꝝ quõ habeat se vnusq̃sq;.

Cõsternatꝰ a.ũ.i.territꝰ cõturbatus.Cõsternatus ꝓprie mente.stratus vo corpore.

Cõstitutio vel edictũ ponitᷣ ꝓ eo ꝙ rex cõstituit vel edicit vel facit.⁊ ꝺm h sic describitᷣ.Est ius relatũ in scriptis redactũ.Constitutiões etiã possunt dici qđ facit ecclia.vel cõgregatio aliqua religiosorum.

Constitutor dr q ꝓ alio se soluturũ ꝓmittit vl aliqua facturũ.⁊ alteriꝰ in se transfert vl suscipit obligationẽ.

Cõstructio.f.t.i.edificatio ordinatio p̃paratio a ꝯstruo is.Jñ cõstructiuꝰ a.um.⁊ hic ⁊ h cõstructibilis ⁊ hoc le.ꝺm vo Pap.Cõstructiõ a multitudine lapidũ ⁊ lignoꝝ dicta.⁊ strue qđ est cõpositio.Jtẽ cõstructio est q̃dam dictionũ ꝯgregatio.vt sortes legit virgiliũ qđ etiã dr orõ.⁊ etiã locutio.sicut cõsueuit dici Sortes legit virgiliũ.Hec est vna orõ.vna cõstructio ⁊ vna locutio.

Cõsubstantialᷣ.cõ.t.⁊ h le.i.eiusdẽ substantie.Vñ filiꝰ dei dicitᷣ cõsubstantialᷣ patri.quia ẽ vnius ⁊ eiusdẽ substantie ⁊ nature secum.id est cum patre.

Cõsuetudo ẽ ius quoddã moribꝰ cõstitutũ qđ ꝓ lege suscipitᷣ cũ deficit lex.vt.j.dist.cõsuetudo.Que eñ in scriptis redacta est.vocatᷣ lex siue cõstitutio.q aũt in scp̃tis nõ est retiet nomen suũ cõsuetudo.dis.j.§.cũ ergo.

Consul olim dicebatᷣ senatꝰ:magistratꝰ.vt.ff.de sena.⁊ insti.de iu.na.gen.⁊ ciuili.Hodie aũt dr a cõsulendo.qꝛ reipublice cõsulit.Jnde cõsulatus us.ui.⁊ hic ⁊ hec cõsularis ⁊ h re.i.dignꝰ cõsulatu.Et ꝑ cõpositionẽ ꝓcõsul lis.loco ꝯsulis positꝰ.Excõsul lis.i.extra cõsulatũ positꝰ cũ eum prius habuerit.sicut dicit Hug.Jsi.vo di.ꝙ cõsules appellati sũt a cõsulẽdo ciuibꝰ.vl a regendo cũcta cõsilio.Excõsules aũt dicuntᷣ q iam a cõsulatu exierint siue discesserint pacto vicis anno.Procõsul dr q vices cõsulis fungitᷣ.

Cõsultꝰ a.ũ.q ꝯsulit vl disertꝰ ⁊ cũ ꝯsilio.Papi.di.Cõsultꝰ interrogatꝰ.cõsulturꝰ interrogaturus.Cõsultũ ꝓudentia.cõsiliũ placitũ

Cõsultꝰ etiã dr causidicꝰ.Jtẽ cõsultꝰ q cõsilium a cõsulto accipit.q ⁊ dr cõsultor.Vñ.Cõsultor poscit qđ cõsultꝰ bñ noscit.Cõsultor rogitat.cõsultus consiliũ dat.

Cõsultatio dr in q̃ alicui papa de iure rñdet.

Cõsũmatio onis.f.t.i.cõpletio ⁊ dr ꝓprie ĩ bono.ꝟ cõsumptio.i.deuastatio ⁊ sumitᷣ in malo.vñ.Cõsũmare mea volo ꝟ cõsumere nolo

Consummatus a.um.i.ad finem ꝑductus vel completus.

Consummator.t.ꝑficiens vl finiens.

Cõsumptus us.ui.⁊ cõsumptio idẽ.s.deuastatio ⁊ expensio inutilis.

Consumptor oris.m.t.i.expenditor inutilis

Cõsutilis lis.ꝑ.t.⁊ h le.dr a cõ.⁊ suo.⁊ cõponitᷣ cũ in.vt incõsutilis.vñ Joh.xix.Erat ãt tunica incõsutilis.

Cõtagiũ gij.n.s.⁊ hec cõtagio onis.in eodem sensu.i.labes putredo lues vl morbꝰ pecoꝝ siue ouiũ.⁊ dr a contingo gis.qꝛ cõtactu vni

us totus grex corrumpit. Un̄ ꝯtagiū dr̄ morbus. qr q̄cq̄d tetigerit polluit. Jn̄ contagiosus a. um. i. sordid⁹.

Cōtemplatiu⁹ a. ū. q̄ morat̄ in cōtemplatione. vel ad cōtemplationem ꝑtinens.

Contemporane⁹ a. ū. i. cū tp̄e veniens. vl̄ sil̄ in tp̄e exn̄s vl̄ veniens vel eiusdem tp̄is.

Contemptibilis lis. ꝛ h̄ le. i. contemptui abilis ꝛ venit a contemno.

Contempt⁹ a. ū. i. spretus repulsus.

Contentio onis. f. t. i. pugna. disceptatō. Et describit̄ sic. Contentio est impugnatio veritatis ex cōfidentia clamoris. Itē cōtentio ē q̄dam color rethoricus. ꝛ fit qn̄ ꝯrijs reb⁹ oꝛ̄o conficit̄. vt In luctu rides. inter cōuiuia luges. Urbem rure cupis. laudas bona ruris ī vrbe.

Contentiosus a. ū. q̄ nō rōne aliq̄d sed sola ꝑtinatia contendit. vl̄ dr̄ litigiosus.

Contentus a. ū. i. patiens sufficiens pauco. Et venit a cōtineo es. Pōt etiā deriuari a cōtendo. ꝛ tunc idē est qd̄ sil̄ tent⁹ vel tensus. Jnuenit̄ ēt contemptus. i. spretus. vn̄. Cōtemptus spretus. cōtent⁹ sufficiens est. Primū contemnor dat cōtineoq̄ȝ secundū.

Cōtermin⁹ a. ū. i. vicin⁹ coniunctus. Jn̄ hic ꝛ hec cōterminal̄. ꝛ h̄ le. i. cōfinalis. Et ꝯterminium. i. vicinitas.

Cōternans antis. dr̄ ille q̄ est in cōpletiōe tercij anni. vn̄ dr̄ cōternans q̄si cōplens terciuȝ annū. q̄si triennis vl̄ q̄si triū annoꝝ exn̄s. vn̄ Esa. xv. Uectes ei⁹ vsq̄ȝ ad segor vitulā conternantē. i. vitulā triū annoꝝ. vl̄ segor ciuitatē ꝑuā dicit vitulā cōternantē. i. robustam qr̄ sm̄ glo. animalia sc̄ robusta tercio anno. sicut homo in tricesimo anno. Hiere. xxxviij. dr̄ a segor vsq̄ȝ ad azonā vitulā cōternantem vbi q̄dam falsi libri habent cōsternantē.

Conticiniū nij. n. s. tp̄s noctis dr̄. qn̄ cuncta silent. ꝛ dr̄ a conticeo ces.

Cōtignatio onis. f. t. i. tignoꝝ cōiunctio. vl̄ coaptatio in edificio. ꝛ dr̄ a contigno as. qd̄ est tigna cōponere ꝛ cōiungere. coaptare ī structura edificij. vn̄. Tectū tigna ferunt q̄ cōtignatio iungit.

Cōtiguus a. ū. i. vicin⁹ ꝓxim⁹ a cōtingo gis qr̄ cōtingit domū alteri⁹. Jn̄ cōtiguitas. i. vicinitas. Sȝ cōtinu⁹ est vicin⁹ sine interpositōe eo q̄ simul teneat̄: ꝛ deriuat̄ a cōtineo nes. Un̄ aqua in vase est vasi cōtigua. s̄ nō est cōtinua ei. s̄ aqua aque. qr̄ termin⁹ idem. Maȝ sm̄ ph̄m in. v. phisicoꝝ. Cōtigua sunt quoꝝ ultima sunt simul. Cōtinua aūt quoꝝ terminus idem ꝛ vnus est vtriusq̄ȝ q̄ tangunt̄.

Continens. o. t. i. castus abstinens. Jn̄ cōtinentia. i. abstinentia. castitas.

Contiquia. i. imbriū collectio q̄si continens aquam ex quibus videt̄ componi.

Contractio onis. f. t. est collectio. cōstrictio abbreuiatio vel decurtatio. vn̄ Ezech. vij. Ecce venit cōtractio.

Cōtract⁹. venditio locatio. ꝛ cetere sp̄es cōductionis sm̄ Pap̄.

Cōtractus est duoꝝ vl̄ pluriū in idem consensus. Et ponit̄ qn̄q̄ȝ ꝓ omni pacto cōuentiōe vel q̄si contractu. vt si q̄s gessit alteri⁹ negocia vl̄ tutelam. Jōq̄ȝ dicim⁹ q̄ paciscendo diuersas in vnum trahimus voluntates. Unō emptiones conductiones ꝛ similia contractus dicimus que animo obligationis ex cōtractu nascunt̄.

Cōtrarius a. ū. i. aduersari⁹. Cōtrariū etiā ē q̄dam color rethoricus. ꝛ fit ex q̄ anim⁹ ex diuersis rebus efficit̄ cert⁹. vt q̄ sibi nō parcit: quō mihi vel tibi parcet.

Cōtribulis. cō. t. ꝛ hoc le. i. eiusdem trib⁹. ꝛ dr̄ a con ꝛ tribus.

Cōtritio onis. i. simul tritio. vl̄ ex toto tritio. et deriuat̄ a cōtero ris. Et sic describit̄. Est dolor de peccatis assumptus cū ꝓposito cōfitēdi ꝛ satisfaciendi.

Cōtrouersia sic dr̄ q̄si cōtraria versio. ꝛ ē cōtrouersia negociū. certamen. q̄stio contentio disceptatio collatio. cōparatio.

Cōtuberniū. n. s. dr̄ tabernaculū vl̄ societas: vl̄ ad tp̄s coeundi cōuent⁹. ꝛ dr̄ a cō ꝛ taberna. qr̄ sicut illi q̄ in taberna cōueniūt ad tp̄s cōmanent ꝛ cito dissoluunt̄. ita cōtuberniū ꝓprie sumendo cito dissoluit̄ peracto. s. negocio ꝓ quo ad cōtuberniū conuenit̄. Jn̄ cōtubernio onis. i. socius cōmilito q̄ est in eodeȝ cōtubernio cum alio. Et hic et hec cōtubernalis ꝛ hoc le.

Cōtumax. o. t. i. sup̄bus iniuriosus vl̄ repugnatiu⁹ vl̄ inobediens. vel dr̄ cōtumax qr̄ ꝯtemnit ꝛ negligit. ꝛ dr̄ a cōtumeo es. ꝛ cōponit̄ cū ꝑ. vt ꝑcōtumax. i. valde cōtumax. Jn̄ cōtumacia cie. ꝛ est erga iudicē vel p̄latum cōmissa inobedientia. Jn̄ ꝛ cōtumacitas tatis. i. sup̄bia iniuria repugnantia. contemptus.

Cōtumelia lie. f. p. i. iniuria vituperiū graue cōuicium. ꝛ dr̄ a cōtumeo es. Jdem ꝛ cōtumamie. Jn̄ cōtumeliosus a. um. q̄ audax est ꝛ tumet verbis iniurie ꝛ sup̄bie. vl̄ q̄ cōtumelias ꝛ cōuicia inijcit.

Contus ti. m. s. quoddā genus teli. ꝛ ꝓprie qd̄ ferrū nō hȝ. s̄ ē acuta cuspide longū sicut ꝑtica p̄acuta quā portant rustici loco haste. Cōtus dr̄ ēt instr̄m cū quo piscator piscatur vel sciscitat̄ aquā inquirendo pisces.

Cōuallis. f. t. i. magna vallis vel loca terraruȝ dep̄ssa inter montes.

Cōnubiū bij. n. s. i. cōiugiū nuptie vel cōiunctō viri ꝛ femine. Jn̄ hic ꝛ hec cōnubialis ꝛ hoc le. vn̄ Uirgi. Cōnubio iungam. stabili ꝓpriā q̄ȝ dicabo.

Cōuena. ꝯ. p. i. simul cum alio veniens. vl̄ qui cum alio cōuenit. Uel conuene dicunt̄ adue

ne de diuersis locis.
Cõuentꝰ us.ui.i.turba cetus.
Cõuersio onis.q̄si simulversio. Jtē cõuersio ē
q̇dam color rethoricꝰ.ꝛ est qñ eadē dictio in
fine clausulaꝝ repetit̄.vt Qui viciũ spernis
te spernis friuola spernis.
Cõuexꝰ a.ũ.i.vndiq̧ inclinatꝰ ꝛ curuatꝰ q̄si cõ
uersus ꝛ ḋr a cõuebo is.qꝛ vndiq̧ vebit̄ i cir
cuitu ad visum. Jñ h̃ cõnexitas tatis.i. cur/
uitas rotunditas sicut ꝛ celi. Uel ẜm Pap̄.
Conuexa dicunt̄ extrema celi flexa.
Cõuicaneꝰ a.ũ.i.cõuicinꝰ.
Cõuicanꝰ.a.ũ.idem.s.cõuicinꝰ.
Couictoꝛ oꝛis.m.t.q̇ simul cũ alio viuit.ꝛ tũc
ḋr a cõuiuo is.vl̄ cõuictoꝛ.q̄si cũ alio victoꝛ:
ꝛ tunc deriuat̄ a cõuinco cis.
Cõuiciũ cij.n.s.i.cõtumelia vituperiũ.vl̄ ob/
pꝛobꝛiũ iniuria.ꝛ videt̄ ꝙ debeat scribi p.c.
sicut viciũ qḋ deriuat̄ a vinco cis ẜm Hug.
Alij dicũt ꝙ viciũ deriuat̄ a veto as. ꝛ cõui
tiũ a cõ.ꝛ vita.ꝛ sic dꝫ scribi p t.sicut veto et
vita.ꝛ hoc verꝰ videt̄. Jñ cõuitiolũ pe.coꝛ.
id est ꝑuum cõuitiũ.
Cõuiuia.cõ.p.ḋr q̇ cũ alio viuit ꝛ comedit.ꝛ ꝓ
du.vi.vñ Oꝛatiꝰ in epi. Tres mihi cõuiue ꝓ
pe dissentire vident̄.
Cõuiuariũ.n.s.locus in q̇ q̇s cõuiuat̄:qḋ ꝛ cõ
uiuatoꝛiũ ḋr.
Cõuiuiũ.n.s.i.lauta comestio ꝛ magna. Jñ cõ
uiuiolũ.dimi.i.ꝑuũ cõuiuiũ.
Cõuotꝰ a.um.i.eodem voto astrictꝰ.ꝛ ḋr a con
ꝛ votum.
Conꝰ ni.m.s.i.sũmitas galee vl̄ curuatura q̄ su
per galeā ponit̄ sup quā sᷣ criste a conon gre
ce qḋ ḋr latine acuta vl̄ alta rotunditas. Uñ
ꝛ conon ḋr figura q̄ ab amplo incipit ꝛ ĩ acu
tũ finit̄.sicut oꝛtogoniũ.
Cophinariꝰ rij.m.s.q̇ cophinos facit vl̄ ven/
dit vl̄ poꝛtat.
Cophinꝰ ni.pe.coꝛ.ḋr a cauo as.q̄si cauꝰ eo ꝙ
sit cauꝰ. Et vt dicit Papi. Cophinos grece
coꝛbis latine. Cophinꝰ vas ex ṽgultis aptũ
aliq̇d mundare. Uel cophini sũt vasa ad fi/
mũ poꝛtandũ.vel cophinꝰ est gestatoꝛiũ fimi
vl̄ ceni.qḋ quasi idem est. Uel cophini sᷣ va
sa viminea ad oꝑa seruilia deputata. iuxta il
lud. Manꝰ eiꝰ in cophino seruierunt. Jñ co
phinulꝰ.i.ꝑuꝰ cophinꝰ.
Copia pie.f.p.i. multitudo abundantia dicta
q̄si cũ opibꝰ.ꝛ ḋr a copos.i.laboꝛ.qꝛ oĩs s̄ba
ex laboꝛe ꝯstat. Nõ ei sine laboꝛe copia habe
ri pōt. Jñ copiosus a.ũ.i.locuples.abundās
plenꝰ copia. Quidā tñ dicũt ꝙ copia deriue/
tur a cops pis.vñ. Cops diues fert̄ copia na
scit̄ hinc. Jñ cophiola di.i.ꝑua copia.
Copos grece ḋr laboꝛ latine.
Cops pis.o.t.i.diues.opulentꝰ.q̄si cũ opibꝰ.
vñ q̇dā. Fecundꝰ cops est dea terre fertilis
ops est. Fex domuũ.scops est mundaꝝ.fossa
ꝙ scrops est. Jnuenit̄ etiā h̃ cops indecli.f.
g.ꝛ tũc deriuat̄ a copia pie.ꝛ est idē ꝙ copia
Copula le.i.cõiunctio vl̄ id qḋ cõiũgit vl̄ vin
culũ in collo canis.ꝛ in singulari ꝛ in pl̄i est
g.f. Jn pl̄i tñ inuenit̄.n.g.copula oꝛũ. Et vt
dicunt in singulari ꝓ cõiunctione canũ. Jn
pl̄i copula.n.g.ꝓ q̄libet alia ꝯiũctiōe siue ho
minũ siue aliarũ rerũ.
Copulariꝰ rij.m.s.i.vinculũ in collo canis.
Copulatiuꝰ a.ũ.qḋ copulare hꝫ.
Coquina ne.locꝰ vbi cibꝰ coquit̄.
Coquꝰ qui.i.q̇ cibos coquit. Jñ coquillꝰ dimi.
id ē ꝑuus coquus.
Coꝛ dis.n.t.ḋr a coꝛdian qḋ est coꝛ.qḋ aũt dici
tur coꝛ quasi custodia oĩm reꝝ.etymol̄.est nõ
cõpositio.ꝛ cõponit̄ cũ multis.vt cõcoꝛs dis
coꝛs excoꝛs vecoꝛs secoꝛs vnicoꝛs.ꝛ sic de a
lijs q̄ patent locis suis.
Choꝛagios grece latine villa ḋr.
Choꝛagiũ gij.i.suffragiũ. Choꝛagiũ etiā est ꝑs
ludi.s.qñ ꝓuerbia dicunt̄.vel choꝛagiũ ē vir
ginale signũ.vel virginalis pompa quā solēt
ṽgines facere in q̇busdam locis circa moꝛ/
tuũ.s.choꝛea.ꝛ q̄libet choꝛea sic potest dici.
ꝛ tunc cõponit̄ a choꝛea ꝛ ago gis. Sꝫ coꝛre
giũ p duo r.aliud ē.s.qḋ ex toto ꝛ intimo coꝛ
de petit̄.ꝛ cõponit̄ a coꝛ ꝛ ago.
Coꝛallꝰ li.naturā hꝫ viminis sub aqua.ſ detra
cta sup aquā statum durescit ꝛ rubescit ꝛ lapi
descit.ita occupariq̧ ꝛ euelli retibꝰ solet aut
acri ferramento p̄cidi.
Coꝛax cis.i.coꝛuus ꝛ tā illud q̄ȝ istud nomē hꝫ
a sono pectoꝛis.qꝛ grũnit pectoꝛe.
Coꝛban oblatio siue donũ vl̄ votũ sonat Mar.
vij. Coꝛban qḋ est donũ.
Coꝛbio onis. m.t.ille q̇ facit vel vendit vl̄ poꝛ
tat coꝛbes.
Coꝛbis bis.vas vimineũ q̇ mensurat̄ vinũ vel
etiam annona vl̄ p qḋ etiaꝫ fluit mustũ.ꝛ ḋr
a coꝛuo as.qꝛ ex curuatis virgis contexitur
vel ḋr a colando.
Coꝛbita te.pe.ꝓdu.f.p.i.nauis oneraria.
Coꝛbiꝰ bij.ꝛ hic coꝛbinꝰ ni.ꝓ eodem.s.ille qui
duplex hꝫ coꝛ.ꝛ ḋr a binũ ꝛ coꝛ quasi binum
coꝛ habens.ꝛ reuera qui est versipellis ꝛ in/
constans.
Coꝛbonan.vl̄ hec coꝛbona.i.gazophilatiũ vbi
diuine oblationes reponunt̄. Pap̄.ṽo dic̄.
Coꝛbonan gazophilatiũ vbi pecunia sacer/
dotũ erat posita.ꝛ interpꝛetat̄ oblatio.ꝛ vt
dicit̄ in hystoꝛijs sup actus apl̄oꝝ. Coꝛbonā
erat arca in qua reponebant̄ donaria sacer/
dotum. Musach erat archa in qua reponebā
tur donaria regum vl̄ p̄ncipum. Gazophila/
tiũ erat archa in qua reponebantur donaria
transeuntitum.
Coꝛbulꝰ li.m.s.pe.coꝛ.i.ꝑuus coꝛbis.
Coꝛcula.i.ioculatrix.
Coꝛculum li.dimi.i.ꝑuum coꝛ.

Corcul⁹.i.tade⁹a corde dict⁹. Ipe ⁊ tade⁹ ipse est ⁊ iudas iacobi quē eccl'iastica tradit histo ria missum. Edissam ad abagarum regem.

Chorda de.f.p.dī a cor. qꝛ sicut pulsus cordis est ī pectore. ita pulsus corde ē in cithara. vñ ꝓpha Laudate euꝫ in cordis ⁊ organo.

Chordatista ste.cō.p.q̄ vel que canit in corda: ⁊ dicitur a chorda.

Cordatus.a.um.i.sapiens gnauus audax ꝯue niens. Unde Job.xxxiiij. Uiri cordati.i.sapi entes audite me. Inde cordate.i.sapiēter cō uenienter honeste.

Chordex cis.m.t.q̄ facit cordam. vel qui canit cum cordis.

Cordiacus.vide.supra.cardiacus.

Cordula dimi.i.parua corda.

Cordus.a.um.i.serotin⁹.⁊ dī a cor. Uñ et vue q̄ tarde veniunt ad maturitatē corde dicunꝰ ſm Hug.⁊ Pap̄.di. Cordum serotinū quod tarde nascitur.

Coredulus li.q̄dam auis q̄ statim ⁊ citius q̄ꝫ ce tera mēbra coꝝ auis capte edit.

Choriamb⁹bi.ē quidā pes ꝯstās ex ꝑma longa ⁊ duab⁹breuib⁹ ⁊ vltima longa vt audierāt ⁊ dicit̃ sic.eo ꝙ carmen hoc pede cōpositum aptū sit choro canentium.

Coriandrū dri.n.s.genus herbe a greco qđ il li corion dicunt. Etvt di. Pap̄. Coriādrū qđ greci chorion dicūt.cui⁹semen dulci vino da tū ꝓniores reddit in venerem si supra modū dederis amentiā facit. In cibo sumptū cale facit ⁊ stringit ⁊ somniū facit.

Coriarius rij.m.s.q̄ parat coria. vel qui opera tur de corijs ⁊ dicit̃ a corio.

Corimbus.m.s.fructus est hedere. ⁊ dī a coro na.qꝛ inde coronabant̃ antiq̄ ⁊ ꝓcipue poete Unde Oui.iiij.meth. Et grauid⁹ distinguit tela corimbis. Corimbi etiā dicunt̃ anuli vi tis. q̄ ꝓxima q̄qꝫ ligāt ⁊ cōphendūt ne longi us laxati palmites ventoꝝ flatib⁹ dissipent̃.

Corinthus thi.m.s.i.tectura arcuū. vnde Sta tius thebaidos.in.vij. Quaꝫ sup a tergo ve lox corinthos ⁊ arcus. Iteꝫ corinthus thi.i. repositoriū sagittarū.s.pharetra. Unde Oui di.tristiū. In q̄bus ē nemo q̄ non corinthon ⁊ arcum. Corinthon actm̄ grecū ꝓtulit ꝑ co rinthum. Inuenit̃ etiā hec corinthus nomē ciuitatis. Inde corinthius.a.um. Ad corin thios scribit Paulus duas ep̄las. Et scribi tur ꝑ h.in vltima syllaba.

Coriū.n.s.a carne dī q̄si carneū.eo ꝙ carnē te gat.vl'qꝛ ex carne extrahit̃. Inde coriosus a um.i.corio vestitus. Inde coriolum dimi id est paruum corium.

Cornetū.ti.n.s.pe.ꝓ locus vbi crescunt corni. ⁊ dī a cornus ni. ꝓ quadaꝫ arbore dura ī fru ctu vel ligno.

Corneus .a.um.pertinens ad cornu.vel de cor nu existens.

Cornicen nis.m.t.qui canit cum cornu qđ dici tur etiā hic et hec cornicens tis. ⁊ vtrūqꝫ cō ponit̃ a cornu ⁊ cano.

Cornicena ne.f.p.pe.cor. femina que canit cuꝫ cornu.⁊ dicitur a cornicen.

Corniger a um.pe.cor.i.gerens cornu.

Cornipes tis.o.t.i.corneos habens pedes qđ ꝓ equo inuenit̃ ⁊ tūc ē ge.mas.

Cornix cis.f.t.q̄dā auis clamosa.⁊ dī a cornu: qꝛ clamosa ē vt cornu.vel qꝛ diu viuit vt cor nu etiā durat. Inde cornicula.i.ꝑua cornix.

Cornu dī a carne q̄si carneū: qꝛ ex carne ꝓcedit Et in singulari ē indecli. In pl'ꝛo h̄ cornua nuū. Inuenit̃ etiā hic cornus us ui.in eodeꝫ sensu. Et no.ꝙ cornua vocant̃ extreme ꝑtes antēnaꝝ ꝑ tropū ab animali. Iteꝫ cornua vo cant̃ extremitates exercit⁹ qꝛ intorte sunt ad modū cornuū aīalis.ꝫ in hac significatiōe ꝓ ꝑte inuenit̃ h̄ cornus us ui.⁊ ꝓ cornu mili tis siliter. Sed cornu in singulari ⁊ cornua ī pl'i ꝓprie ꝑtinet ad aīalia. A cornu deriuatur cornutus a.um.⁊ corno nas.i. cornu resona re: ⁊ hec cornus ni. ꝓ quadaꝫ arbore dura in fructu vel ligno. Inde h̄ cornū ni.i.fruct⁹ il lius arboris. Unde Cornu gerit corn⁹ pecu dū sunt cornua cornu.militio est quando ꝓ perat sua bella gerendo. Item cornu compo nitur hic ⁊ hec bicornis ⁊ hoc ne.⁊ hic ⁊ hec vnicornis ⁊ hoc ne. Inde corniculum.n.s.i. paruum cornu.

Cornicularij dicunt̃ illi qui gerebant cornua vl' aciem in bello.vel qui in aures iudicum vo ta protulerunt sua.

Cornupeta te.pe.cor.i.bos. Unde Exo.xxj. ꝙ si bos cornupeta fuerit ⁊c̄.

Cornustibij tercia filia Job.nomē accepit qꝛ ex ꝑ cornu ⁊ tibiam vnū ꝟbū ex vtroqꝫ cōposuit vtrūqꝫ ꝟbū ꝑ vnā orōnis ꝑtē in latina līgua transfusuꝫ est: quo voluit genere licite demō strauit ſm Grego.

Cornutus a.um.i.h̄ns cornua. Et facies moysi erat cornuta sicut dicit glo. Exodi.xxiiij. ꝓpt̃ quosdā radios splendoris quos human⁹ vi sus capere non potuit.

Corolla le.dimi.id ē ꝑua corona.

Corollariū rij.n.s.ē ꝑmiū alicui⁹ certamis.scꝫ corona vel aliud: vel corrolariū est vnde ali quis meretur adipisci coronam.

Corona ne.f.p.dī a chor⁹ qꝛ rotūda ad moduꝫ chori solet fieri: ⁊ est signum victorie: vel re gij honoris q̄ ideo in capite regum ponit̃ ad signandū circūfusos in orbe populos: quib⁹ accinctus quasi caput suū coronat̃. Papias ꝟo dicit ꝙ corona gñalit̃ dī: diadema ꝟo spe cialit̃. Nā ē gestamē regij capitis. Corona ve ro quorūcunqꝫ. Itē corona dī circulus. Itē corona ē etiā rasura piloꝝ in superiori parte capitis clericorum: que et clerica dicit̃. In de coronula, id est parua corona.

Corpalis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.ad corpus ꝑtinēs. Jn̄ corpalitas atis. Et cōponit̄ cū in.vt incorpalis. Et vt dicit ꝑris. Corpale nomē ē illō qō corporeā rem signat.ꝛ hoc ī ꝓprijs ꝛ appellatiuis noībus. Jn ꝓprijs vt sortes. Jn appellatiuis vt hō. Jncorpale xō ē nomē illō qō incorporeā rem signat in ꝓprijs ꝛ appellatiuis. Jn ꝓprijs vt pudicicia penolopes. Jn appellatiuis vt xtus. Jtē corpale substantiuū neu.ge.ē alba palla in altari sup qua ponitur sacr̄m eucharistie.

Corpulentus.a.um.i.pinguis crassus. Jn̄ corpulentia tie.i.crassitudo.ꝛ dī a corpus ꝛ lentos quod notat plenum.

Corpus oris.n.t.a corrūpo is.dī eo ꝙ sit nature corruptibil'.ꝛ cito corrūpat̄. Uel corpꝰ cōponit̄ a cor ꝛ pus puris. Jn̄ corpus q̄si cordis pus.i.custodia. ß potiꝰ videt̄ etymol'.ꝙ̄ cōpositio.vl' dī corpus q̄si coram positꝰ. Jn̄ corporeꝰ.a.um. Jn̄ ꝛ corporeitas at'.ꝛ cōponit̄ hec incorporeitas atis A corpus cōponitur bicorpor tricorpor q̄dricorpor ꝛc̄. Jn̄ corpusculū.dimi.id est paruum corpus.

Corpus q̄nq̄ dī collegiū siue vniuersitas cuiꝰ caput ē p̄latus.c.nouit de his q̄ fi.a p̄.ꝛ tale corpꝰ p̄t h̄re vnū sigillū.de exces.p̄la.dilecta Dī etiā ꝯgregatio cuiuscū q̄ ciuitat' vl' ville vl' castri h̄re corpus. Jtē q̄libet ꝯgregatio ꝓ iusticia faciēda.vt ꝯgregatio scabinoꝝ vl' totiꝰ vniuersitat'. Jtē societas causa religiōis cui ꝓuisum ē vnū corpus h̄re dꝫ instar reipublice. Et res cōes.s.actorē siue syndicū cōem ꝑ quē agere p̄t.ff.ꝙ cuiꝰ.vniuer.no.agit̄.l.j Jtem ep̄s cum capitulo suo facit vnū corpus cuius ip̄e est caput. ß cum clero ciuitatis vel dyocesis non dicitur facere vnum corpus.sic nec abbatissa cum clericis suis licꝫ sit caput vnum corpus facit.

Correctio onis.f.t.id est emēdatio castigatio a corrigo gis. Jtē correctio ē quidam color rethoricꝰ.ꝛ fit q̄n tollit̄ qō ꝑus dictū est et qō magis idoneū videt̄ apponit̄.vt. Suꝫ minꝰ oblitꝰ decoris q̄nimo dedecoris ex quo dicor amās.imo veracius amens.

Corregionalis.i.ex vna regione.

Corrigia gie.f.p.dī a coriū.vl' a colligo gas.q̄i colligia. Jn̄ corrigiola le.i.ꝑua corrigia. Et corrigiatus.a.um.i.cū corrigijs ligatus.

Corrigibilis.cō.t.ꝛ hoc le. ad corrigenduꝫ abilis.ꝺm ꝑap̄.

Correptio fraterna est admonitio fratr' de emēdatiōe delictoꝝ ex frat̄na charitate ꝓcedens

Corriualis.cō.t.ꝛ hoc le.i.cum alio potās eundem riuū. Unde ꝛ ꝑ silr̄itudineꝫ corriuales dicunt̄ q̄ eandem amicam habent.

Cors cortis.vide supra in cohors.

Cortex icerti ge.ē sup̄ma ꝑs arboris. Et cōpat̄ pelli aīal'.ꝛ videt̄ cōponi a coriū.ß ē etymol'. potiꝰ q̄ ꝯpositio. Corticem etiā vocāt quidā corticē. Liber ē ꝑs iterior corticis dictꝰ a liberato cortice.i.ablato.ē ei mediū quodā int̄ lignū ꝛ corticē. Pōt etiā ibi poni terciū.s. suber.vn̄ Pars ꝑor ē cortex.liber altera tercia suber. Un̄ Theodolꝰ. Mutat flebilit̄ rigidū pro corpore suber. Jnde corticulus li.i. paruus cortex.

Cortina.f.p.vt dī in hystorijs.q̄nq̄ dī velū.q̄nq̄ tētoriū.q̄nq̄ tabernaculū.vn̄ Cortina ē ornamentū ecclesiaꝝ vel tabernaculoꝝ.sicut vela depicta q̄ in lateribꝰ altarium suspendunt̄ ne sacerdos in aspectu circūstantiū confundatur.ꝛ dī a coriū quia primo ex corijs ꝛ pellibus fuerunt facte. Jtem cortina etiaꝫ dicebatur locus olim in templo vn̄ dabantur responsa.vel potius mensa in templo Appollinis sup quam stabat phebus q̄ dicebat oracula.ꝛ dicebat̄ cortina:qꝛ corio fetonis erat tecta vl' dr̄ cortīa q̄si certīa qꝛ ibi certa dabāt̄ responsa.vl' cortina quasi cordicina.quia ibi hominū tenebant̄ corda. Jnde cortinatus a um.i.cortina p̄paratus. Jn̄ ꝛ cortinarius rij. qui cortinas extendit vel seruat vel facit. Et hec cortinaria rie.in eodeꝫ sensu. Et cortinarius.a.um.quod ad cortinam pertinet. Jnō etiam cortinula.i.parua cortina.

Corus ri.prima ꝓducta ꝓ vento sine aspiratōe.

Cos tis.f.t.dī a cote greco qō latine dī incisio eo ꝙ ferrum ad incidendum acuat. Proprie vero duri lapides appellantur cotes.q̄si cautes ꝛ ꝓdu.co. Unde Uirgiliꝰ. Subigūtq̄ in cote secures.

Cosmarcha che dn̄s vl' p̄nceps mūdi.a cosmos mundus ꝛ archos princeps. Jnde hec cosmarchia chie eius potestas.

Cosmarius rij.m.s.dī dn̄s mundi.

Cosmicus.a.um.pe.cor.i.mundanus.

Cosmographꝰ phi.dī q̄ mundū describit ꝛ dī a cosmos qō ē mūdus ꝛ graphos.qō est scribere.ꝛ cor.pe. Un̄ ī Aurora dī Cosmog̃pho moysi mihi p̄duce carmīe huius. Jn̄ cosmographia phie.mundi descriptio.

Cosmopeia.i.mundi factura.

Cosmos dicūt greci.ꝛ ꝯuertit̄ in latinā formā ꝛ dī hic cosmus.i.mundus.

Cosmus mi.i.mundus.a cosmos. Jtē cosmus dicitur ornamentum pontificis.

Costa ste.dī a custodio dis.qꝛ coste custodiūt īteriora. Jn̄ hec costula le.ꝛ costella le.dimi. ꝛ hoc costariū rij.locus costaꝝ. Et costatꝰ.a.um.q̄ hꝫ costas.vl' habens magnas costas.

Coste decas.gentos:vnū ꝛ idem signant.

Costus ti.f.s.est radix herbe cuiusdam.

Cotana.id est magna cogogna.id est genꝰ malorum. et declinatur hoc cotanum ni.ꝛ scribitur sine.c.in ꝑap̄. Unde dicit. Cotana genus fructuum nucum.ꝛ corripit primam. vt patet in hoc versu. Cum cotana morus moricq̄ soror sycomorus.

Cote grece incisio latine.

Cotula le.f.p.q̄dā mēsura vini cōtinēs ciatos sex.i.emina.q ī cotula dꝛ eo ꝙ incisio ꝛ diuisio sextarij sit in duo equa.ꝛ ita fit cotula.

Cotuenix cis.f.t.a sono vocis dꝛ.quā greci orthogon vocant.ꝛ est auis regia. hec patitur morbum caducū vt hoīes.ꝛ ꝓdu.pe.Vñ aurora. Mane coturnices vespe vulgꝰ hꝫ.

Couterinꝰ a.ū.i.ex eodē vtero cū alio ꝓgenitꝰ

Coxa xe.f.p.ꝛ coxe in plī dicte sunt q̄si coniuncte axes. In ipsis eñ capita femoꝝ iunguntur. Jñ coxula dimi.

C ante R

Cra vox est coruoꝝ.

Crapula le.f.p.i.supabundans edacitas. imoderata ꝛ noxia voracitas.ꝛ dꝛ a crudꝰ q̄i cruda epula.cuiꝰ cruditate grauaᷣ coꝛ.ꝛ stomachus turbaᷣ. Est aūt vini cibiqꝫ.vñ. Vina bibit mane cerebrū reformat inane. Que ꝑfudit heri crapula multa meri. Et poniᷣ q̄nqꝫ crapula ꝓ excessu in potu.vñ Psal. Crapulatus a vino.

Crassus a.um.i.pinguis.ſ obsessus plusq̄ꝫ pinguis.ꝛ dꝛ a cresco cis.vl a creas vel creando quasi aptus ad creandas carnes.ꝛ cōparatur. Jñ hec crassitas tatꝭ.ꝛ hec crassitudo dinis.ꝛ hec crassities ciei.ꝛ p cōpositionē crassilentus.a.ū.i.plenus crassicie. Pap. dicit. Crassa fecunda pinguis spissa. Crassari corporis est ꝛ sanguinis. Grassari animi ꝛ crudelitatis.

Crastinꝰ a.ū.dꝛ a cras.a q̄ etiā crastino as.qͦ componiᷣ ꝓcrastino as.vide loco suo.

Crater ris.m.t.est genꝰ calicū.i.poculoꝝ duas habens ansas. ꝛ fiebat primo de cōnexione vgultoꝝ.ꝛ dꝛ a cratim eo ꝙ se inuicem teneat. Et vt dicit Pap. Crater est vas vinariuꝫ Item crater facit duplicem actm̄ in singulari.s.craterem vel cratera. ꝛ cratera est accusatiuꝰ grecus. Et similiter in plurali geminum hꝫ actm̄.vt crateres vl crateras. vñ Virgil. enei.viij. Indulgent vino ꝛ vertunt crateras aenos. Idem id primo enei. Crateras magnos statuūt ꝛ vina coronant. Jñ craterculꝰ dimi.i.ꝑuus crater.

Cratera.pe.ꝓ.pōt esse actūs grecus. ꝛ tūc est m.g.sicut crater. Vel pōt esse ntūs latinus.ꝛ sic est.f.g.prime declinationis.

Crates tis.est instrm̄ qͦ fit de viminibꝰ vel de ferro ad assādas carnes vl pisces desuꝑ. Jñ hec craticula dimi.i.ꝑua crates. Et nota.ꝙ istud dimi.requirit ꝙ dicaᷣ cratis in ntō ꝑ i. In multis tñ libris inueniᷣ crates in ntō ꝑ e.Vñ ī Aurora. Altaris medio crates ꝑdicta resedit. In Grecismo. Est crater patera: connexio virgea crates.

Creagra gre.f p.dꝛ a creas qͦ est caro.ꝛ agros qͦ est tractus. Et sunt creagre tridentes fuscinule ad carnes de caldarijs ꝓferendas vl extrahendas.

Creber a.ū.i.densus vl spissus.ſ differt ab his qꝛ creber dꝛ de multitudine.vt Creber paries.circuit hanc domū.i.multi parietes. densum siue densatū est qͦ visu nō est penetrabile.ꝛ ebur.lꝫ tenue. Spissum vͦ qͦ nō est tenue.ꝛ ꝓdu.cre. Vñ q̄dam. Lectio crebra valet quā nō obliuio tollit.

Crebrifurꝰ ri.m.s.est locus crebro hn̄s fures scꝫ q̄ sepe frequentaᷣ a furibꝰ.

Crebro onis.m.t.alio noīe dꝛ porca.ē aūt porca illa terra que contineᷣ inter duos sulcos. ꝛ diciᷣ a crebro.quia aqua crebro per ipsam discurrit.

Credibil.cō.t.ꝛ hoc le.qͦ pōt credi.

Creditariꝰ.m.s.i.cōsiliarius vl camerariꝰ cui secreta cōmittunᷣ. Jñ hec hereditaria.i. cameraria.

Creditoꝛ est q̄ alienā fidē sequiᷣ mutuatā pecuniam numerando. Generalr̄ vͦ creditoꝛ diciᷣ q̄ ex cā quacunqꝫ alienā fidē sequiᷣ. ꝛ dꝛ iō creditoꝛ.qꝛ credit debitoꝛi.

Credulꝰ a.ū.q̄ sꝑ vl facile credit. Jñ hec credulitas tatis. Et cōponiᷣ cū in.vt incredulꝰ q̄ nunq̄ꝫ vel vix credit.vñ Grecismus. Rumoꝛ credibilis res credula q̄ cito credit. Sic incredibilis ꝛ res incredula distat.

Crementū ti.n.s.i.semen virile.ꝛ dꝛ a creo as quasi creamētū.vñ Josephꝰ. Crementuꝫ ad libidinē suo potius nutriuit ex corꝑe. Item crementū dꝛ a cresco cis.ꝛ tūc tantū valet q̄ꝫ tum incrementum.

Cremiū mij.n.s.i.siccamentū lignoꝝ vl frixoꝝ in patella.ꝛ etiā qͦ remanet in patella aridum de carnibꝰ post pinguedinē liquefactā dꝛ cremiū.vñ ꝓpheta. Ossa mea sicut cremiū aruerunt. Et dꝛ a cremo.

Cremiū.n.s.i.sacrificiū qͦ ꝛ holocaustū dicebaᷣ.ꝛ dꝛ a cremo as.

Creas grece.latine dꝛ caro.

Creperon dubiū dꝛ. Jñ creperꝰ a.ū.i.dubiꝰ

Crepido inis.ē ripaꝝ obꝛuptio saxi vl rupis vl montis extremitas altitudo summitas. Poniᷣ tñ q̄nqꝫ ꝓ cauerna vbi vie cōueniūt.in q̄ solent pauꝑes latitare vl mēdicare. Vñ Iuuenalis. Nulla crepido vacat. Et poniᷣ ħ pro summitate ripaꝝ. Et dꝛ a crepo as. qꝛ ibi est frequentiꝰ sonitꝰ ventoꝝ ꝛ ruptio lapidum Quidā tamē volūt deriuari a creperon qͦ ē dubiū vl incertū.qꝛ dubiū est in tali loco ponere pedem. Itē summitas vl extremitas in circuitu altaris dicebaᷣ crepido ꝛ ipm̄ ꝓpiciatoꝛiū.vñ Ezech.xliij. De sinu terre vsqꝫ ad crepidinē.i.ꝓpiciatorium.

Crepitꝰ us.ui.ꝛ hoc crepitaculū.i.sonitꝰ.

Crepoꝛ oꝛis.m.t.sonitus vel eleuatio. ꝛ diciᷣ a crepo as.

Crepundiū dij.n.s.i.cunabulum. ꝛ dꝛ a crepo

as. qꝛ in ea puer crepat. i. sonat vagiẽdo. Itẽ ẜm Pap. Crepundia puerilia ornamenta indita que expositis infantibus adhibenť: vt cunabulum. vñ Hiero. Inter crepundia noui partus.

Crepusculum. n. s. i. dubia lux. s. hora q̃ inť noctẽ ꝛ diẽ est. vľ inter diẽ ꝛ noctẽ dubia an sit diei vľ noctis. ꝛ dɨ̄ a crepon qđ ẽ dubiũ. Et ẽ duplex crepusculũ. s. diei ꝛ noctľ. Ubi aduertendũ ẜm Hug. ꝙ nox hꝫ septẽ ꝑtes. Prima ꝑs noctis dɨ̄ crepusculũ vľ vesperum a stella occidentali. Secunda cõticiniũ a cõticendo Tercia galliciniũ a galli cantu. Quarta intempestũ. i. nõ oportunũ ꝛ nõ aptũ tp̃s alicui rei faciende. q̃ñ nihil agi põt. q̃si sine tp̃e. id est actu p quẽ cognosciť tp̃s. Quinta iteruꝫ gelliciniũ ꝓpť gallos lucis p̄nuncios. Sexta matutinũ inter abscessum tenebraꝝ ꝛ aurore aduentũ. Septima diluculũ nũcia diei. q̃ incipit q̃si diei ꝑua lux. Idẽ ẽt aurora dicitur postea iterũ crepusculum.

Cresus si. m. s. rex lidoꝝ. vñ Hiero. in epistola ad paulinũ. viij. ca. Preferť vidua diuitijs Cresi.

Creta te. f. p. q̃dam insula est in qua fuit nutritus Iupiť. Iñ cretus a. ũ. ꝛ cresus a. um. Et hic ꝛ hec cretensis. ꝛ hoc se in eodẽ sensu. et hec creta te. gen⁹ terre albe. s. argilla. qꝛ in illa insula melior abundat creta. Iñ cretosus a. ũ. i. abundans creta. ꝛ creteus a. ũ. id qđ est de creta.

Creticus ci. i. iudex vľ medic⁹. ꝛ dɨ̄ a crisis. qđ ẽ iudiciũ. qꝛ ẜm crisim iudicat đ infirmo an debeat euadere vľ ne. vľ dɨ̄ a cerno nis. Iñ creticus a. ũ. i. iudicialľ vľ determinatiu⁹. vt creticus dies. in quo sumiť iudiciũ infirmitatľ.

Cretio onis. f. t. i. iudicatio vľ cert⁹ numerus dierũ in q̃ institut⁹ est heres. vľ adijt hereditatẽ. vľ finito tp̃e cretiõis excludiť ꝛ dɨ̄ cretio q̃si decretio. qꝛ ita decerniť vľ cõstituitur

Cribrũ bri. n. s. est instr̃m aptũ ad purganduꝫ fruges. ꝛ dɨ̄ a currendo. qꝛ ibi currit frumentũ. Uľ dɨ̄ a creber a. ũ. qđ est idem qđ densus eo ꝙ sit crebro pforatũ. Iñ cribellũ dimi. i. ꝑuum cribrũ. Uñ q̃dam. Haurit aquaꝫ cribro clericus absq̧ libro.

Crimen nis. n. t. dɨ̄ a careo vt furtũ. falsitas ꝛ siľia. q̄ nõ occidunt sed infamant.

Criminũ capitales erant carceris custodes q̃ etiam stratores dicunť a sternendo qꝛ damnatos puniebant.

Crimẽ eccľiasticũ est qđ ꝑtinet ad iuridictiõeꝫ eccľie. vt heresis sacrilegiũ symonia ꝑiurium vsura. adulteriũ. xij. q. ij. in sum. lxxvij. dis. j.

Crimẽ mere eccľiasticũ est qđ p̄ncipaliť ortuꝫ a canonibus sumpsit. ꝛ solũ corã iudicib⁹ ecclesiasticis cognosci habeat. de cui⁹ cognitõne iudices seculares se nullaten⁹ intromittere possunt. vt est crimen heresis: ꝟ crimẽ mere ciuile ꝑ oppositũ. est delictũ legib⁹ ciuilibus ꝓhibitũ. aľs in se nõ pctm̃. vt in ciuitate ire de nocte post sonũ campane. vľ consiľe

Crimen vo mixtũ est qđ spectat ad forũ vtrũq̧. vt est sacrilegiũ qđ spectat ad forũ eccľiasticũ ꝛ p̃t etiã iudex secularis de pena ei⁹ cognoscere ꝛ sacrilegiũ punire ẜm glo. in vbo adimim⁹. in. c. felicis. de pe. li. vj. ꝛ de hoc ẽ glo. sum. xj. q. j.

Crimẽ lese maiestatis est vbicunq̧ q̃s ꝯ vrbeꝫ aliq̃d moliť. aut q̃ ꝓfugit ad hostes vľ istos iuuat q̃licunq̧ cã. s. armis cõsilio vľ pecunia vľ q̃ subiectas ꝓuincias nitiť facere rebelles vľ seditiões aut bella mouet in ciuitate vľ q̃ p̄latum magistratũ vľ p̄ncipem occidit. vľ q̃ ꝯ lat⁹ ei⁹ militat vľ arma fert ꝛ occupat ꝯ rẽ publicã. Et idẽ dɨ̄ crimen ꝑduelliõis. i. hostile. Nã ꝑduelliones dicunť hostes. Secus si cõmittiť h̄ crimẽ nõ ꝯtra rẽpublicã. qꝛ tũc nõ dɨ̄ ꝑduelliões. ꝟ simpliciter lese maiestatľ Et no. ꝙ nõ subdit⁹ crimen lese maiestatis non cõmittit. vt in. §. rursus. in cle. pastoralľ. đ re iudi. vbi rex cecilie Ropertus nõ eo mõ subfuit Heinrico imꝑatori ꝙ crimen lese maiestatis in eum cõmiserit.

Crimẽ heresis in multis cõuenit cũ crimine lese maiestatis ꝛ hmõi. ẜm canones est ꝓprie lese maiestatis. qꝛ ledit rẽpublicã imꝑatorẽ etiam diuinũ ꝛ celestem.

Crimẽ sacrilegij ẜm azo. fit ꝓprie q̃ñ sacrũ de sacro auferť. Hc ẽt ẜm eũ. si q̃s nõ sacrũ đ sacro recipit. vľ sacrũ de nõ sacro. Sꝫ ẜm leges tũc sacrilegiũ nõ est. qꝛ q̃ñ res p̄uate auferũť de sacro tũc actio furti locũ hꝫ. Hosti. tñ diť ꝙ si accipiť sacrũ de sacro vľ sacrũ de non sacro semꝑ sacrilegium sit. vt xvij. q. iiij. q̃sq̃s. ver. simpľr.

Crimen peculiatus ẜm azo. locum hꝫ ꝓ pecunia publice recepta vľ intercepta. vľ quocunq̧ mõ cõtaminata. vt si in aurũ vel argentuꝫ vel es publicũ aliq̃s ferrũ vľ siľe aliq̃d inducat. i. adijciat. Idem est in sacra re. vt in vasis eccľie. Idem est in religiosis. vt in ornamentis sepulcris.

Crimen stellionatus ẜm azo. dɨ̄ a quodã animali reptili. qđ dɨ̄ stellio. Et cõmittit hoc crimen qui in varietate animi rem aliquã alteri pignori obligatam siue pignorataꝫ alij postea obligat. Et diciť a stellione. qꝛ sicut ille vermis est vari⁹ in colorib⁹. sic ille q̃ cõmittit hoc crimen est vari⁹ in ore ꝛ incõstans in mente.

Crimen fraudati census cõmittiť cũ q̃s furať publicã pecuniã sibi accõmodatã.

Crimẽ fraudate annone est cũ portitores furãtur victualia a republica ad exercitũ missi

Crimen piaculare est qđ morte expiať.

Crimen concussiõis cõmittit qui p̄textu officij sibi concessi extorquet comminando aliquid

ab initio. Et tali crimine punit᷑ quis pena q̄drupli. j. q. vij. sanximus. in fi.

Criminum alia sunt priuata. vt illa quoꝝ executio. i. accusatio vel denunciatio ꝑtinet tm̄ ad illos quibus inferunt᷑. vt furta damna illata ⁊ iniurie. Alia sunt publica quorum executio dat᷑ cuilibet de populo. Quoniā ad publicam vtilitatem spectat ne maleficia maneant impunita. vt sunt homicidia parricidia. adulteria. post quadragesimū tamen diez. vt l. iure mariti. C. de adul᷑. Itē crimen lese maiestatis. Et nota ꝙ crimen dicit᷑ quinqꝫ modis. Primo sumit᷑ ꝓ quolibet pctō siue mortale sit siue veniale. Secundo ꝓ crimine irrogante infamiam qđ est accusatione ⁊ damnatione dignissimū. Tercio ꝓ peccato qđ euenit ex deliberatione siue mortale siue veniale sit quod nō delet᷑ nisi ꝑ penitentiā. Quarto qđ semel cōmissum sufficit ad condēnationem. nō tm̄ infamat. Quinto qđ irrogat ꝑpetuam infamiam. vt no. xxv. di. c. vnū orarium. §. nūc aūt. et. lxxxi. di. apostolus. vn̄. Si qlibet est pctōr nō tm̄ qlibet est criminosus.

Crinalis. cō. t. et hoc le. i. ad crinem pertinens. ⁊ dicit᷑ a crinis. sed crinalis. m. t. i. acus qua crines aptant᷑.

Crinis nis. m. t. a cerno dr̄. et sunt crines ꝓprie mulierum sic dicti: eo ꝙ crinibus a viris discernāt᷑. ⁊ ita q̄ꝫtū ad vocē descendit crinis a cerno. s; q̄ꝫtū ad significationē potiꝰ a discerno. Et etiaꝫ dr̄ alio mō hic cirrus ri. qđ et pro plicatura dicit᷑ capilloꝝ. a cirrim quod ē tondere. Inde criniculus. i. puus crinis. Et crinitus a. um. pe. ꝓ. i. magnos habens crines.

Cripta te. i. spelunca. cauerna vel turba hominum et dicit᷑ a crepo.

Crista ste. f. p. dr̄ illud qđ eminet sup galeā ⁊ super capita quarūdā auiū. Inde cristatꝰ. a. ū. i. crista ornatus. vel qui magnā habet cristā Inuenit᷑ etiā cristatus. i. galeatus.

Cristallus li. f. s. genꝰ est candidi lapidis quasi nix. ⁊ fit glacie durata ꝑ annos. vnde ⁊ greci ei nomen dederunt. Et nota ꝙ antiq̄ dicebant hoc cristallū li. vn̄ Aurora. Cristallina facit facta fenestra decens. Et cristallꝰ apposita radijs solis adeo rapit flamam vt aridis fungis vel folijs p̄bet ignē. fulgidū aūt nihil aliud q̄ꝫ frigidū pati potest.

Croceus a. ū. ⁊ h̄ crocea cee. f. p. i. cuna infantium: vn̄ in threnis Hiere. dr̄. Qui nutriebantur in croceis amplexati sunt ⁊ stercora.

Crocodilus quoddā aīal quadrupes est. ⁊ dr̄ a crocus. eo ꝙ croceū hebeat colorez. et est plerunqꝫ in longitudine viginti cubitoꝝ dentiū et vnguiū īmanitate armatꝰ. tante duricie ꝙ fortiū ictus lapidū tergo repcussus nō sentiat. Nocte in aquis ⁊ die humi requiescit. Solus ex aīalibꝰ supiorem mandibulā mouere dicit᷑. Quidam tm̄ dicūt ꝙ cōponat᷑ a crocus et dilus quod ē metus. Vn̄. Herba crocus dilusqꝫ metuens venit hinc crocodilus. Nā croceis maculis variat᷑ ⁊ est metuendus. R post c. primū sibi dans. l scriptito solo.

Crocus ci quidā puer v̄sus in florē s̄m poetas Inde h̄ crocus ci dictus est flos. S; ꝓprie h̄ crocum ci. ꝓ flore s; ꝓ puero h̄ crocus: lꝫ pro flore inueniat᷑ hic crocus ci. tm̄ hoc fit grā pueri vł crocū dr̄ a coritio oppido cilicie vbi melius ⁊ plus abundat q̄ꝫ alibi. In̄ croceꝰ a. uꝫ ⁊ hec crocea cee. substantiue.

Croma grece dr̄ latine color In̄ cromaticꝰ a. ū. qui colore non confunditur. nec colorez mutat. s̄m Hug. Pap̄. dicit. Croma grece dicitur color vel humor.

Cronia nie. ꝓlixus corpis morbꝰ q̄ multo tempore moratur. vt podogra vel ptisis.

Chronicus. a. um. i. tꝑalis terrenꝰ. Et plr h̄ cronica orum. i. tꝑa vel tempoꝝ series. vel ordo vel liber vbi descripta tꝑa continent᷑. vel facta diuersorum temporum.

Chronographus pe. cor. q̄ describit tꝑa ⁊ dicit᷑ a chronon qđ ē tp̄s. ⁊ graphus qđ ē scriptor In̄ chronographia phie. i. breuis scriptura vel tēporum descriptio.

Chronon grece. latine dicit᷑ tempus.

Cruciabilis. cō. t. ⁊ hoc le. quod est dignum vel aptum cruciari.

Cruciamē nis. ⁊ hoc cruciamētū. ⁊ hoc cruciū cij. oīa idē. s. tormentū q̄libet. Unde Luciliꝰ Vinū crucium insuaue dixit.

Cruciarꝰ rij. q̄ ē cruce dignꝰ vel q̄ fert crucem ad suū dispendiū vel ad officiū suspendij. vel ad signū ꝓfessionis ⁊ religionis sue. ⁊ dicit᷑ a crux. In̄ cruciarius. a. um. adiectiue.

Crucibolū li. n. s. i. lucerna. ⁊ dr̄ a crucio ⁊ bolus. qr bolus. i. morsellꝰ sepe ibi cruciat᷑ ⁊ diminuit᷑. Crucibolū etiā dicit᷑ mortarium.

Crucicula le. f. p. i. parua crux.

Crucifer. a. um. qui fert crucem.

Crudelis. cō. t. ⁊ hoc le. i. crudus. Et est crudel' in sanguine. seuus in ira.

Crudus a. ū. dr̄ qđ nō ē coctū q̄si nō sine sāguine ⁊ dr̄ a cruor. Et inde ꝑ trāslationem dr̄ hō crudus. q̄si nō coctꝰ nec esui habilis. Est em̄ asper ⁊ crudus. In̄ hec cruditas atis. vn̄ crudus nō coctus ē crudelis quoqꝫ crudus.

Cruentꝰ a. ū. i. sanguīe inq̄natꝰ vł q̄ amat effusionē sanguīs. In̄ cruentatꝰ a. uꝫ. ⁊ differt a cruentꝰ qr cruentatꝰ dr̄ ꝓprie sanguīe inq̄natus. s; cruentus q̄ amat effusionē sanguinis.

Crumena ne. pe ꝓ. saccus marsupium quod et cruma me. dicitur.

Cruor oris a curro dr̄. eo ꝙ cruor currendo corruat. ⁊ ē cruor effusus. sanguis v̄o in corpore. Vn̄ sanguis alit corpꝰ cruor est a corpe fusus. Vł sanguis ē hoīm. cruor victimaꝝ. Vel cruor ē corruptꝰ sanguis q̄ emittitur. ⁊ dicit᷑ sanguis, quia sit suauis.

Crus cruris.n.t.dī a curro is q̄z crurib⁹ currimus ⁊ gressum facim⁹. Et sunt crura sб genibus vsq̄ ad suras. Uel crus ē os tibie anterius. Inde crusculū li.i.paruū crus. Et crusculus.a.um.q̄ parua habet crura. Et craratus.a.um.qui magna habet crura.

Cruscumulus li.m.s.est tumor crurum.⁊ dicitur a crus.

Crustum sti.n.s.vel crustulum ꝓ fragmento panis.⁊ ꝓ quolibet edulio.

Crusta ste.vel crustula le.dimi.pe.cor.est lamina quelibet vel fragmentū auri vel argēti vł alterius metalli vel ligni vel lapidis. Unde marmorati lapides crustati dicūt. Item crusta vel crustula supficies vel cortex panis vel alterius rei.

Crustaria rie.id est taberna a vasis crustatis sic dicta.

Crustosus.a.um.i.plenus crustis.⁊ dicitur a crusta. Inde crustositas tatis.

Crustumiū mij.quoddā genus piri. q̄z durā hꝫ corticis crustā.vł dī a crustumia regione et ī eadē significatiōe pt declinari adiectiue.

Crux cis dī a crucio as. q̄z cruciat ⁊ facit gtūs pl'is crucū q̄z formaṫ ab h ablatio cruce.e mutata ī ū.⁊ cor.u.añ.c. Uñ. Ora.i epl'is.nō hominē occidi:nō pasces ī cruce ceruos.⁊ ī Aurora. Extat imago cruc' que domat om̄e maligrū. Et nota ꝙ crux xp̄i q̄tuor lignoꝝ gn̄e fuisse ꝓhibeṫ.s.palme cyp̄ssi.oliue ⁊ cedri. Uñ q̄dā Lig̃ cruc' palma cedrus cypressus oliua Hāc dr̄ām lignoꝝ videṫ apl's īnuere cuꝫ d.c. Ut possit' cōꝓhendere cū oibus sanctis q̄ sit longitudo latitudo sublimitas ⁊ ꝓfundum.

C ante V

Cubatoriū rij.n.s.tam ꝓ lecto q̄ꝫ ꝓ alia re cui innitimur.⁊ diciṫ a cubo.

Cubicularius rij.m.s.i.lecti custos vel fabricator vel p̄parator. Inde cubicularia rie in eodem sensu. Potest etiam declinari adiectiue cubicularius.a.uꝫ.quod pertinet ad cubiculum vel ad cubicularium.

Cubicularij dicuntur serui qui cubiculuꝫ domini sui ꝓcurant.

Cubiculum li.id est lectus.a cubo as.

Cubile lis.n.t.dī a cumbo bis vł cubo as.⁊ est ꝓprie concubinaꝝ sicut genialis sponsaꝝ.fit eñ ad lectū concubinaꝝ potius descensus ⁊ inclinamentum q̄ꝫ ascensus.

Cubio onis.m.t.id est masculus.

Cubitus ti.m.s.est quedā ꝑs brachij.⁊ dī a cubon eo ꝙ firmū ⁊ solidū membꝝ sit vł dī a cubo bas.q̄z sup cubitū solēt cubare in comestione.⁊ durat vsq̄ ad manū. Uel ē mensura q̄dā a medio brachij vsq̄ ad finē digitoꝝ se extendēs. Inde h ⁊ hec cubital' ⁊ hoc le. Et sūt cubitalia sup q̄ cubitū vł ceruicē reclinamus vt aurealia ⁊ puluinaria ⁊ etiam alia. Item cubitalis ꝯponiṫ bicubitalis le. tricubitalis le. sil'r cubit⁹ ꝯponiṫ bicubit⁹.a.ū.tricubit⁹ a.um. Et vt dicit Pap̄. Cubitus dupl'r sumitur vnus q̄ naturaliṫ ad digitoꝝ sumitateꝫ a cubito vsq̄ ꝓtendiṫ.quali moyses arcā mēsurauit. Alius cubitus est q̄ ⁊ maior dī. qui brachio extenso toto cubito capiti prelato se esse demonstrat.quo arca noe demetita ē. vñ Est ꝓ mensura cubitus cubitusq̄ lacertus.

Cubon interp̄tatur firmum siue solidum.

Cubus bi.m.s.ē figura solida q̄ longitudīe. altitudine.latitudine contineṫ Unde Cubicus dī nūerus solidus.s.habēs in sui denoīatione q̄tuor voces.⁊ bis duo.bis ter ter/tria. Iñ cubicus.a.um.⁊ hic cubicus ꝓ illo solido numero.i.idem ꝙ cubus. Et vt Papi.di.cibus grecum est.latinum cubus.

Cucullus.m.s.i.vestis capuciata ⁊ lata humeros tm̄ ⁊ caput tegens instar caputij. Unde Iuuenalis. Sumere nocturnos meretrix angusta cucullos. Iteꝫ cucullus ē quoddaꝫ genus poculoꝝ. Unde Oratius. Reges dicuntur multis vrgere cucullis.

Cuculus auis quedam a sono vocis dict⁹. Unde In siluis cuculum ī claustris quere cucullum Item licet per multos cuculus cantauerat annos. Psallere nescit adhuc alium cantum nisi guckguck.

Cucuma me.f.p.a sono feruor' dī sicut cacab⁹ id ē vas eneū desup cooꝑtuꝫ.in q̄ calescit aq̄ vel coquitur cibus. Itē cucuma vel cucurma dicitur quoddam genus claue.

Cucumer vel cucumis hui⁹ cucumeris.est herba cui⁹ fructus humide nature est.⁊ diciṫ ab amarus.eo ꝙ interdū fit amarus.q̄ dulc' nasci ꝓhibeṫ si lacte mellico eoꝝ semē īfundaṫ

Cucumerariū rij.n.s.locus vbi cucumeres abūdant ⁊ seruant. Inde cucumerari⁹ rij.m.s.⁊ hec cucumeraria.q̄ vel q̄ eos custodit vł vendit. vñ Esa.j. Sicut tuguriū in cucumerario

Cucurbita te.f.p.pe.cor.dī q̄z sit fructu rotundo ⁊ folijs vt cucumer visualis. sed precipue agrestis cucubita.q̄ ⁊ coloquētida diciṫ ſm Hug. Pap̄. vo dicit. Cucurbita.i.zucara q̄si speciem cucumeris habet. Est aūt frigida ⁊ humida. Cucurbita etiam est ventosa. Unde trahitur sanguis.

Cudis.f.t.id est malleus.

Cuias cuiatis.ꝯ.t.est interrogatiuū possessiuū infinitū relatiuū.gentile.⁊ patrium ⁊ deriuatur a cuius.a.um.⁊ hꝫ querere de gente vel patria tñ simul ⁊ semel non potest querere de vtroq̄. Ad quod possunt rn̄deri ista duo pronomina nostras ⁊ vestras.vt Cuias ē iste.rn̄detur nostras.i.de nostra gente vel patria.vł possunt rn̄deri nomina gentilia seu patria vt romanus italicus.vel specificantia gentem vel patriam posita in ablatiuo casu cum hac prepositione de,vt Cuias est iste: repon deri

potest de Tuscia. de Bononia. Et circumfle ctitur in fine cuias. quia olim dicebant̄ hic ⁊ hec cuiatl̄. ⁊ h̄ te. q̄d penul. circūflectebat.

Cuias. a. um. deriuat̄ ab hoc gtō cui⁹. ⁊ ē īfini tū. interrogatiuū. possessiuū. relatiuū. Et dif fert a cui⁹ gtō. qꝛ cui⁹. a. um. possessiuū est. et acuit̄ in fine ⁊ tenet̄ cōcordare cū substātiuo in trib⁹. vnde Virg. in buc. Dic mihi Dame ta cuiū pec⁹ an melibei. Sʒ gtūs cui nō acui tur. ⁊ ē p̄mitiuū ⁊ nō requirit dictā ꝯuenien tiā accidentiū. Itē ad interrogationē factaʒ p cuius. a. um. dn̄t r̄nderi noīa vl̄ ꝓnoīa pos sessiua. vl̄ gtūs specificans possessorem vt cu tum est istud mancipium. respondetur petri num. meum. mei. martini.

Culcitra tre. f. p. pe. cor. dr̄ a calco. q̄si calcitra qꝛ calcatur. i. farcitur plumis. vl̄ dr̄ a colo lis quia colit̄ diligenti natura.

Culex cis. m. t. est aīal puū volatile dictus ab aculeo q̄ sanguinē sugit. Culices nō tangūt hoīem si absinthio cū oleo cocto se pungat ⁊ cor. li. Vn̄ Aurora. Discurrūt culices hoīem turbando quietum.

Culina ne. f. p. pe. ꝓdu. dr̄ a coquina p diminu tionē. Vel vt di. Pris. in. iiij. li. de denoīati uis. a coquus dr̄ hec coq̄na ⁊ culina. ⁊ ꝓdu. li. Unde Iuuenal. Centū cōuiue sequit̄ sua queq̄ culina Pap̄. dicit. Culina vel coquina locus coquendi. a coquo dicta. qui ē artifex coquendi.

Culla le. f. p. ē gen⁹ vestl̄ monachoꝝ. In̄ cullu la. f. p. i. pua culla. Et cullat⁹ a. um. i. culla in dut⁹. Et hec cuculla idem q̄d culla. Inde cu cullatus. a. um. Alij dicūt ꝙ cuculla sit dimi nu. a cella. q̄si minor cella vel casa. Alij vero a culla dicunt quasi minor culla.

Culleus lei. m. s. ē quidā saccus de corio in q̄ dānati insuebant̄. s. q̄ patrē vl̄ matrē vel fra trē occiderāt. vl̄ patriā ꝓdiderāt. vel aliō ma gnū scel⁹ cōmiserāt. ⁊ cū dānato includebāt̄ simia. serpēs ⁊ gallus gallinaci⁹ ⁊ canis ⁊ sic in mare vel etiā in flumen vicinū s̄m qualita tē illi⁹ regionis ꝓijciebat̄. at tūc canis simiā simia gallū. gallus serpentē ꝑsequebatur. do nec serpēs p os vl̄ p podicem dānati intrare cogebat̄. ⁊ sic magnis penis affligebat̄. Vn̄ Iuuenal. Cui⁹ supplicio nō debuit vna para ri. Simia nec serpens canis nec culle⁹ vnus Et dr̄ a claudo dis. vl̄ dr̄ ab occulo lis. quasi occuleus. De p̄dicta pena dr̄ in. l. vnica. C. d̄ his q̄. pa. vel li. occi. Vel culle⁹ ē saccus in q̄ portat̄ triticū. ⁊ maxime de corio q̄ suprapo nit̄ equo. In̄ culleat⁹. a. uʒ. i. ī culleū missus Et hic culleolus li. i. paruus culleus.

Culmen inis. n. t. i. summitas tecti. quia tecta domorum apud quosdaʒ culmo cooperiunt̄ Inde culmineus a. um.

Culmites. n. g. pl̄is nu. pe. cor. i. diuites. qui si bi diuitias accumulant.

Culmus mi. m. s. est ip̄e calam⁹ spice. q̄ a radi cibus nascitur lʒ et culmus quandoq̄ inue niatur p ip̄o folliculo. vn̄ spica exijt. vel quā doq̄ p ip̄a spica. ⁊ dicitur a calamo quasi ca lam⁹. Vn̄. h̄ coloma me. i. calam⁹ cū spica sua

Culpa pe. i. noxa. crimē mala fama. rep̄hēn̄o. Et videt̄ deriuari a cello lis. q̄d nō ē in viu. eo ꝙ pcullat ⁊ pcutiat hoīem. Inde h̄ ⁊ h̄ cul pabilis ⁊ hoc le. ⁊ hec culpabilitas tatl̄. In de etiam culpulula le. id est parua culpa.

Culponeus nei. m. s. calciamentū rusticoꝝ am plum ⁊ latū. q̄d alio noīe dr̄ pero onis.

Culter tri. m. s. dr̄ a colo lis. qꝛ an̄q̄ falces es sent repte. vites ⁊ arbores cū cultellis puta bāt ⁊ colebāt. Inde cultellus. i. puus culter.

Cultrū tri. n. s. i. patella. Unde Culter cultell⁹ sit tibi cultrūq̄ patella.

Cultus. a. ū. s̄m Pap̄. i. ornat⁹ aptat⁹. s̄ cult⁹ us. ui. i. religio quā credētes exhibem⁹. ⁊ cō ponit̄ cū in. vt incult⁹. ⁊ qn̄ incult⁹ idē est ꝙ nō cult⁹ ē nomē. s̄ incult⁹. i. inhabitat⁹ parti cipiū est. ab incolor leris.

Culus li. m. s. i. anus ani. ⁊ dr̄ cul⁹ q̄si currus: eo ꝙ per eum interiora discurant.

Cumba be. fe. pri. ⁊ cymba be. i. ima ps nauis ⁊ vicinior aquis sic dicta. quia aquis incūbat Unde ⁊ ipsa nauis ⁊ precipue parua quādo q̄ dicitur cumba siue cymba.

Cuminū ni. n. s. pe. ꝓdu. latine dr̄ ciminiū gre ce herba quedā est. vide supra. ciminū.

Cumul⁹ li. i. summitas ⁊ aliquoꝝ coacervatio ⁊ dr̄ a culmus. Inde cumulosus a. um. id est plenus cumulo. ⁊ cumulositas tatis.

Cuna ne. f. p. q̄si cyna. i. lectulus vbi pueri iace re ꝯsueuerūt. Idē ⁊ alio noīe dr̄ crepūdiuʒ. ⁊ dr̄ sic. qꝛ pcui solet adhiberi. vl̄ qꝛ puer iacet in ea cinctus. Cuna etiā dr̄ dea paganorū: q̄ cunā dr̄ infanti administrare. In̄ h̄ cunabuluʒ dr̄ tp̄s in q̄ puer iacet ī cunabulo ⁊ cōponit̄ ī cunabulū idē q̄d cunabulum.

Cuncta te. i. mora. ⁊ dr̄ a cunctus a. um. Unde Cato. Prospicito cūcta tacit⁹ q̄d q̄sq̄ loq̄t̄. Nō p̄t h̄ cūcta eē pl̄is nu. ⁊ accusatiui casus: qꝛ ꝯstructio eēt incōgrua. Est ergo cūcta ab latiuus singularis. ⁊ ē talis sensus. Tu taci tus ꝓspicito id quod quisq̄ loquat̄. ꝓspici to dicto cuncta. i. p cunctā id est morā anteq̄ des responsum. vt intelligas q̄d dr̄. qꝛ q̄ p̄us r̄ndet q̄ audeat. stultū se esse demōstrat. ⁊ cō fusione dignum.

Cunctipotens pe. cor. i. deus cuncta potens.

Cunctitenens tis. pe. cor. i. cuncta tenens.

Cunct⁹ a. um. i. vniuersus. vl̄ collecta in vnuʒ vniuersa multitudo. q̄si cunne⁹. eo ꝙ omnes in vnū coeant. Cūcti eī dicūt̄ oēs cum cuncti sunt ⁊ sil̄ faciūt. alit̄ dicunt̄ oēs ⁊ nō cūcti. et scribit̄ p v. in p̄ma syllaba. Inuenit̄ etiā con tus p o. vide s. contus. Itēʒ declinat̄ hec cū cta te. Unde quidā. Prospicito cuncta si vis

benedicere cuncta.
Cuneus nei.m.s.i.collecta in vnū militū vl' pe
ditū multitudo. Unde q̄ in vnū coeunt dicū/
tur cune⁹ q̄si coune⁹.eo ꝙ in vnū coeant ⁊ co
gant̄ oēs. Cune⁹ etiā dr̄ q̄ddā instr̄m ligneū
ad findendū ligna. ⁊ ad firmandū stilū in fer
ramēto aliq̄. vel alia re silr̄ a coeo.eo ꝙ coeat
in summitate. vel q2 sui interpositiōe diuersa
faciat coire vl' coartari. Ad cui⁹ silitudinē di
cūt cuneū in expeditione dici.
Cuniculus li.m.s.idē est qd̄ cuneus.s. via oc
culta ⁊ subterranea. Inde h̄ cuniculus li.pe.
cor.quoddā aīal in subterraneis habitās ca
uernis. vl' dr̄ cunicul⁹ q̄si canicul⁹ eo ꝙ canū
indagine capiat̄. Di: cuniculin⁹ a.ū. possessi
uū. vt cuniculine pelles. Item cunicul⁹ ē q̄d
dā gen⁹ machinaꝝ caute ad vrbes capiendas
inuentū. Uel ē castrū sub terra factū instar cu
noꝝ. Unde Amb. sup Egesippū Iohes pn/
ceps seditionū cuniculū suffodit. ⁊ p̄t intelli
gi cuniculus tam via illa subterranea ꝙ ma/
china in ea facta. Nam hmōi fouee subterra/
nee sepe fiunt ad capienda oppida.
Cunnus ni.m.s. dr̄ a cunnio nis qd̄ idē ē qd̄
putrescere vel stercus facere. ⁊ est vas mulie
rū. Inde cunnulus idem.
Cunnus ni.m.s.foramen occulta via.et subter
ranea.
Cuppedia die.f.p.i.cupiditas edendi ⁊ bibē/
di. ⁊ dr̄ a cupidus. Unde Aug. in li. de doct.
xp̄iana. Fieri p̄t vt sine aliq̄ vicio cupedie vl'
voracitatis p̄ciosissimo cibo sapiens vtatur.
Inde cupediosus.a.um.i.supbus vl' cupid⁹
Cupes pium plis nu.i.cibi lautiores vnde p̄t
oriri cupido. ſm Hug. Pap̄.dicit. Cupes fa
stidiosus.supbus cupidus.
Cupidenarius rij.m.s.i.denarioꝝ cupidus.sic
mercator vel adiectiue potest declinari cupi/
denarius .a.um.i. cupiens denarios. Unde
Theren. in eunucho. Cōcurrunt leti obuiam
mihi cupidenarij.
Cupidineus a.um.i.voluptarius.
Cupido inis. p cupiditate vel auaricia ē ge.fe.
h̄ p filio veneris.s.deo amoris ē ge.mas.⁊ p
ambobus significatis illis pducit pi. Unde
p cupiditate in ouidio de arte. qd̄ latet igno
tum est.ignoti nulla cupido. Pro filio vene
ris in Ouidio de reme. Parce tuū vatem sce
leris damnate cupido. Inuenit̄ etiā cupido
dtūs ⁊ ablatiuus de cupidus a.um.⁊ sic cor.
pi. Unde Ouidi⁹ in ep̄la. A iuuene ⁊ cupido
credatur reddita virgo. Et sic repit̄ in tribus
significatis. Un de. Ipse cupido nocet multl
cupidoqꝫ cupido.
Cupidus.a.um.id est auarus h̄ cupidus in ac
quirendo auarus in retinēdo. Inde cupidu
lus.i.aliquantulum cupidus.
Cupla ple.f.p.dicitur a copula as. Et sunt cu/
ple partes edificiorum sic dicte q2 copulāt in
ter se luctantes Luctantes silr̄ sunt ptes edi
ficioꝝ sic dicti.eo ꝙ erecti inuicem se teneāt
more luctantium.
Cuppa pe.idem est quod dolium. Unde Lu/
canus in. iiij. Nancꝫ ratem vacue sustentant
vndiqꝫ cupe.
Cura re.f.p.i.sollicitudo.anxietas. Or aūt di/
citur cura quasi cor edens vel cor vrens vl' q̄
si a corde ruens vel cor agitans.etymol'.ē nō
compositio Differt tn̄ cura a sollicitudine q2
sollicitudo moderata est ⁊ tempalis. h̄ cura si
ne moderamine est. Item cura est medicina
Unde. Cura fugit morbos et auarum pectus
adurit.
Curator toris.m.t.dicit̄ qui curam fert de pu
eris qui eius etatl sunt vt suo negocia admi
nistrare non possunt Uel qui curam alicuius
gerit defendeudo ip̄m a pretore ſm leges le/
gitime datus vel qui res adolescentis admi
nistrat. Et differt a tutore. q2 curator dat̄ p̄n
cipaliter rebus. ⁊ secundario persone. Tutor
xo p̄mo ⁊ principaliter datur persone ⁊ secun
dar io rebus vel patrimonio.
Curculia lie.f.p. Et curculias vocant naute fu/
nes q̄bus in tempestate vtunt̄ ſm Hug. Pa
pi.dicit. Curculias naute suo more vocāt fu/
nes q̄bus in tempestatib⁹ vtunt̄.
Curculio onis.f.t. q̄dā vermis q̄ comedit legu
mina. ⁊ dr̄ a gutture. q2 pene nihil aliud ē ꝙ
guttur q̄si em̄ totus cōstat in gutture. Et hoc
nomē viciose inuenit̄ scriptū p g. cū certū sit
esse scribendū p c.s.curculio. h̄ h̄ error proces
sit a deriuatione facta a gutture. Dr̄ ei curcu
lio q̄si gurgulio a gutture. ⁊ hinc facta trans/
latione curculio dr̄ papus. Cū em̄ papus est
inflatus est silis illi vermi. Tot⁹ em̄ videtur
cōstare in gutture. ⁊ fere nihil aliud videt̄ ni
si guttur. ſm Hug. Pap̄.dicit. Curculio ver
mis frumenti vel fabe. Inde curculiunculus
li.dimi.i.paruus curculio.
Curia rie.f.p.est locus vbi reddit̄ ius. vel ha
bitatio p̄ncipis. ⁊ dr̄ a cura. q2 ibi frequēs cu
ra ē ⁊ sollicitudo de reb⁹ administrādis. De
curia dicit quidā. Curia curarū genitrix nu/
trixqꝫ maloꝝ. Inuictis victos inhonestl eq̄t
honestos. Et ē ibi q̄dā color rhetoricus q̄ dr̄
agnominatio. Itez curia.i.meretrix. Uñ. Cu
ria ius curat meretrix est curia dicta.
Curialis.cō.t.⁊ hoc le. q̄ ē de curia vel ptinēs
ad curiam vel res curie. Itez curialis dr̄ ille
q̄ est in officio curie. vel iudicis obnoxius.id
est obligatus ⁊ adulatur principibus. distin.
xxxvij. Nonne. Unde curiales dicimus om/
nes qui quacunqꝫ conditione obligati sunt
curie alicuius publice potestatis. siue milites
siue aduocati sint siue iudices siue officiales
siue histriones. ⁊ breuiter quicūqꝫ siue habē
tes officium honestum siue inhonestum.
Curio onis.m.t. qui est de curia. ⁊ componit̄

cũ de. vt decurio. Curiões etiã dicunt̃ q̃ acci piũt curã de plebe ⁊ ciuilia officia ꝓcurant ⁊ exequunt̃. Idem ⁊ decuriones ⁊ curiales di cti sunt.

Curiosus a. ũ. i. facet⁹. dicax. vrban⁹. Itẽ pro prie curiosus d̾r q̃ vitã alioꝝ inuestigat ⁊ sua interiora ignorat. Jñ curiositas ⁊ sumit̃ pro subtilitate nimia cura exq̃sita. de renũc. c. j. li. vj.

Currax. o. t. i. velox ⁊ cursu potens. Jñ curra- culus a. ũ. i. aliquantulũ currax vl̾ velox.

Curriculũ li. n. s. i. pu⁹ curs⁹ vl̾ tp̄is cursus si- ue spaciũ. vl̾ etiã ip̄m tp̄s. q᷑ nõ stat. ꝫ currit vel locus siue spaciũ in quo fit cursus vl̾ offi cium currendi. Et abl̾rũs singularis hui⁹ no minis. s. curriculo ponit̃ aduerbialit̃ ꝓ cito vel celeriter. vnd̾ Plaut⁹. Licet nos abire curriculo. Et Therenti⁹. Percurrere curri- culo. ꝫ ſm Hug. melius est vt hic ⁊ ibi tenea tur in vi ablatiui. ⁊ ponat̃ ꝓ cursu vt sit sen- sus. Curriculo. i. cito cursu.

Curritis tis. i. iuno. ⁊ d̾r a cura. q᷑ credebat̃ cu ram gerere ppl̾o. vl̾ poti⁹ d̾r a currus. q᷑ Ju no vtit̃ curru ⁊ armis. Est eñ dea belli ꝓte- gendo ppl̾m. ⁊ ꝓdu. pe. Vñ Marcial̾. Curri tim debent memorare bellantes.

Currus us. ui. q̃ddam gen⁹ vehiculi. Jñ curri culus. i. puus currus.

Cursil̾. ꝯ. t. ⁊ h̾ le. pe. cor. i. ad currẽdũ facilis

Cursio onis. f. t. est ipse act⁹ currendi.

Cursor soris. m. t. d̾r a curro. vt cursor domini pape.

Cursus us. ui. est velocitas pedũ. ⁊ d̾r a crure.

Curruca ce. f. p. est q̄dam auis q̃ alienos pullos educat vl̾ nutrit. ⁊ d̾r a cucul⁹. eo ꝙ dũ cucu lus ei⁹ oua sorbeat sua relinquens curruca tamdiu ea fouet ⁊ pullos natos educat do- nec filij inde nati ⁊ excreti eã currucã come- dant. Vñ ⁊ curruca d̾r ille q̃ cum credat nu- trire filios suos nutrit alienos. Hec eadem auis linosa d̾r.

Curulis. m. t. est sedes cõsulũ vl̾ p̄torum ⁊ edi- liũ. ⁊ d̾r curul̾ quasi currulis. q᷑ in curru fe- rebat̃. Jñ hic ⁊ hec curulis. ⁊ hoc le. adiecti ue. ⁊ h̾ ⁊ hec curulis q̃ ex dignitate sedet ĩ ta li sede. ⁊ cor. pe. vñ. Possidet hanc sedem p̄ sul p̄torq́ꝫ curulem.

Cuspis dis. f. t. d̾r ꝓprie posterior ps haste ⁊ d̾r a cespite q̄si a virgulto. Dicit̃ tñ q̄nq́ꝫ cuspis ipsa hasta. q̄nq́ꝫ sũmitas haste. q̄nq́ꝫ hastile amentatum.

Custos dis. ꝯ. t. i. seruator pastor ꝓcurator. Jñ hec custodia die. ⁊ custodela le. pe. ꝓ. in eo- dem sensu. ⁊ hic custodiari⁹. ⁊ hec custodia- ria idem qd̾ custos.

Custodia est exhibitio reorum. vt dicit Azo. ſꝫ legitĩa est custodia q̃ fit in carcerib⁹ publi- cis. ⁊ etiã ꝓhibet carceres priuatos. vt patꝫ ff. ⁊. C. de p̄ua. car. mihi.

Cutis tis. f. t. i. pellis ⁊ d̾r a cote grece qd̾ so- nat incisio. Sꝫ pellis d̾r q̃ extraneas iniuri- as corpis tegendo pellit. Pellis x̾o detra- cta iam d̾r coriũ a carne quã tegit ꝫ h̾ brutis animalib⁹ est ꝓpriũ. Cutis x̾o d̾r q᷑ primaꝫ incisionẽ patit̃. ⁊ cor. cu. vñ Virrbia. Pena tenet stimulos innouat illa cutem. Jñ cuti- cula le. i. pua cutis.

Cutic⁹ a. ũ. i. stuprat⁹. corrupt⁹. ⁊ d̾r a cutis et cõponit̃ cũ re. vt recutic⁹ a. ũ. in eodẽ sensu. vl̾ q̃ retrouersam hꝫ pellẽ membri virilis. vñ recutici ꝓprie dicũt̃ iudei. q̄si retro hñtes cu tem. i. circũcisionẽ. Carent eñ anteriori pel- le virilis membri. vñ marcialis ad suã vxorẽ ait. Nec recuticoꝝ fugis inguina iudeoꝝ. Et Persius. Recuticaq́ꝫ sabbata pellis. Et vo- cauit sabbata recutica ꝓpter recuticos. q᷑ ad eos ptinent ⁊ ea celebrant.

D ante A

Dabir siue dauir oraculum dei. ꝫ in li. Regũ interpretat̃ loquela.

Dabreiamin. liber q̃ d̾r sermo dieruꝫ id ẽ Paralipomenon.

Dactylos grece. latine digitus d̾r.

Dactyl⁹ li. m. s. i. fruct⁹ palmaꝝ. ⁊ d̾r a dacty- loy qd̾ est digit⁹. q᷑ digitoꝝ sil̾itudinẽ imita ri videt̃. Itẽ dactil⁹ est q̃dã pes metricus q̃ ad modũ digiti a longiori mõ inchoans. ĩ du as desinit breues. vt carmina menalus. Jnd̾ dactilicus a. ũ. vt dactilicũ metrũ qd̾ constat ex dactilis. vl̾ in quo dactilus magis dñat̃. Dactylus etiam inuenit̃ ꝓ digito vl̾ anulo apud nos ſm Hug.

Dacus ci. q̃dã ppl̾s. ⁊ d̾r dacus quasi dag⁹ q̃a de gethoꝝ genere dicunt̃ fuisse creati daci. ⁊ declinat̃ hic dac⁹ ci. ꝓ ppl̾o illius terre. et h̾ daca ce. ꝓ femina. ⁊ dacus a. um. Jñ hec da- cia cie terra eoꝝ.

Dagon indecli. m. g. idolum fuit in azoto. vbi arca dei capta fuit.

Dalila interpretat̃ paupcula vl̾ situla coniunx Sampsonis fuit.

Dalmanuta locus quidam est. de quo habetur Marci. viij.

Dalmatia regio est. Jñ dalmaticus a. um. Itẽ dalmatica ce. pe. cor. est q̄dam vestis sacerdo talis primum in dalmatia regione contexta.

Dalum li. n. s. minimũ velum ad nauis prorã defixum.

Dama me. f. p. est quoddã animal q̄drupes vt dicunt caprea. ⁊ videt̃ dici a de ⁊ manu. Jñ dama quasi dema. eo ꝙ de manu fugiat Pa pi. x̾o di. dama incerti. g. animaliũ genus ti midũ ⁊ imbelle. canes nimium fugiens

Damaris pe. cor. nomen est cuiusdã mulieris. Vñ in Aurora. Credis ⁊ o Damari quã mo rum gratia ditat.

Damascus vrbs est syrie. condita ⁊ denomina

ta a Damascovł Eleazaro dispēsatore abrae Hec antea in omni syria tenuit pncipatū. damascus interptat sanguinē bibens. qꝛ interfectus fuit ibi Abel a Cayn. absconsusq; ī sabulo fluminis. Jn̄ damascenꝰ a. ū. pe. ꝑ. nomen gentile. vn̄. j. Para. xviij. Supuenit āt ⁊ syriꝰ damascenꝰ. Jtē damascena ne. qdam arbor. s. quoddā genꝰ prunoꝝ. qꝛ ibi multuꝫ abundat ⁊ melior. vł qꝛ pmo inde aduecta ē Jn̄ hoc damascenū fructus eius.

Damnū est diminutio vł ademptio patrimonij ⁊ dr̄ a demo vł diminuo ſm Host. ff. de dam. infec. l. iij. Etiā qn̄q; damnū est lucrū cessans Jtē damnū subito ⁊ nobis nescientibꝰ fit. ſ iacturā scientes ⁊ vltro patimur. Detrimentū vo leue damnū est. Jn̄ damnosus a. ū. qui fert damnū ⁊ cōpat. Jn̄ damnose aduerbiuꝫ ⁊ damnositas atis.

Damnula le. f. p. pe. cor. i. pua dama ſm Hug. Pap. di. Damula genꝰ fere caprioli filis vel vt qdam dicunt mustela.

Dan. interpretat iudiciū aut iudicans. Fuit ei filiꝰ Jacob ex ancilla Rachel. Bala ei dū eū pepisset dixit Rachel dn̄a eius iudicauit me dn̄s ⁊ exaudiens dedit mihi filiuꝫ. ⁊ ita cām nois expssit. vt qꝛ iudicasset dn̄s filio ancille iudiciū nomē iponeret. De cuiꝰ gn̄e vł tribu nasciturꝰ est antixps. Et in hꝰ figurā Dan n̄ cōnumerat inter centū qdraginta qtuor milia signatos. Apoc. vij.

Danai dicunt greci. a dano rege.

Daniel interprat iudiciū dei. a dan qd̄ est iudiciū. ⁊ el qd̄ est deus.

Danista ste. m. p. i. fenerator. ⁊ dr̄ a danus

Danubiꝰ bij. m. s. germanie fluuiꝰ. ⁊ dr̄ a vi et copia niuiū qbus magis auget Jste ē q ⁊ in europia plꝰ omnibꝰ hꝫ famā. Jdē hister. qa dum p innumeras vadit gentes mutat nomē ⁊ maiores vires acqrit. Orit aūt germanicꝫ iugis ī occidentalibꝰ ptibꝰ barbaroꝝ. pgēs ꝯ orientē sexaginta fluuios in se recipit. septem ostijs in ponticū mare intrat.

Danꝰ ni. m. s. i. fenerator a do das.

Dapax o. t. i. loquax ⁊ facūdꝰ ex cibo. ⁊ dr̄ a dapes. Jn̄ dapaticꝰ a. ū. pe. cor. qd̄ ⁊ dapticꝰ inuenit. i. manifestꝰ. ⁊ aptꝰ ⁊ largus dapsilis: munificꝰ magnificꝰ. Jn̄ dapatice aduerbiū id est magnifice vel large dapsiliter vel munificenter.

Daps vł dapes pis. i. epulū. ſ dapes nobiliuꝫ sunt epule hoim. ⁊ cor. da. Vn̄ qdā. Nobilitat viles frons generosa dapes.

Dapifer a. ū. pe. cor. q fert dapem.

Dapsilis ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. largꝰ. ⁊ pcipue in cibis ⁊ cōpat. Jnde dapsilitas. i. largitas. ⁊ corripi. Vnde. Dapsilis est dapibus alijs rebus quoq; largus.

Dardanꝰ pe. cor. filiꝰ iouis ⁊ Electre. q ꝓpter fratricidiū recessit de italia ⁊ tenuit illa loca vbi postea troia fuit. q cōgregatis hincinde rusticis illoꝝ locorum insimul. primus actor troie extitit. vnde troia dicit dardania. ⁊ troiani dardanij ⁊ dardanides. a cuius nrō singulari subtracta de sillaba fit hec dardanis: dis. i. femina troiana.

Darius rex chaldeoꝝ.

Data vł datū est characterizatio in fine constitutionū vł lrāꝝ inscripta ex q cognosci pōt q meuse vel die instrm vel quelibet lrā emanauit ⁊ a quo tpe obliget cōstitutio vel ꝓsit gratia in scriptis facta. vide de hoc Jo. an. in fi. li. vj. sup data.

Daticius a. ū. i. facilis ad dandū. Et daticij dicunt diticij. s. qꝛ victi vł vincendi tradunt se hostibꝰ victoribꝰ.

Datio insolutū est datio ꝓ solutione ⁊ satisfactione. ⁊ est vna spēs cōtractꝰ innominati. s. do vt facias. Verbi gratia. Cū petrꝰ deberet Johanni centū agit inter ipos. vt petrꝰ det ei in solutū. i. ꝓ solutione ⁊ satisfactione eiusdem vnā domū.

Datiuꝰ ui. ꝓ tercio casu a do das dicit.

Dauid interpretat manu fortis. vł desiderabilis. Dicit etiā a deo datꝰ. s. in regē. Dicit etiam filiꝰ saltꝰ vł saltans. qꝛ de saltu vbi oues pascebat assumptꝰ in regē. Etiā dr̄ polimitarius ex genere. qa mater eiꝰ fuit ex genere beseleel q erat polymitarius. vt patet in Exo. Pōt etiā declinari. vn̄. Dic dauid dauidis declinabile si vis.

Dauus ui. m. s. fuit seruꝰ simonis. ſ malus et fraudulentꝰ. ⁊ interpretat deuiꝰ. qꝛ faciebat simonē deuiare. vel quasi dans viam. Nam eiꝰ ꝯsilio oia agebat Pamphilꝰ. Vł qsi dās vana. sicut faciebat simoni. Mō aūt ꝓ qlibꝫ seruo fraudulento ⁊ callido ponit.

D ante E

Deambulacrū cri. n. s. pe. cor. vbi deambulari bn̄ pōt.

Deambulatoriū rij qd̄ ꝓprie dr̄ lobiū qd̄ fit iuxta domos ad spaciandum.

Debilis cō. t. ⁊ hoc le. qd̄ facile debellat. ⁊ dr̄ a debello as. vł dr̄ a de ⁊ bilis qd̄ est humor corpꝰ afficiens. qsi p bilē factꝰ fragilis ⁊ deorsum a viribꝰ. Jn̄ debilitas atis.

Debitū est qd̄ aliqs alteri ex naturali vel ciuili obligatione tenet.

Debitor est q accipit pecuniam a creditore.

Debitores ciuitatū sunt q tenent ciuitatibꝰ: ſ in actione debiti fiscus pcedit. vt. C. eo. ti. l. ij. li. xj.

Deca. i. decē. ſ deca dicunt greci. nos decē. De cas. coste. gentos. vnū ⁊ idē significant. a deca decas dis. i. decē. Vn̄ qdaꝫ. Per decades centū. p centum mille redundant.

Decchacordus. a. ū. i. decem chordarū.

Decalogꝰ gi. m. s. pe. cor. i. decē pcepta legis.

Decania .f.p.i. societas decem virorum vel dignitas decani.

Decanissa se.f. p.i. vxor decani vel que decē viros habet sub se.

Decanus ni.m.s.pe. ꝓ. q̄ decem viros habet sub se siue in ecclesia siue extra ſm Hug. Papias dicit. Decani dicti ꝙ decem militib⁹ p̄ferunt̄ vel clericis.

Decapolis lis.i.ciuitas vl' regio q̄ decē hꝫ ciuitates sub se ⁊ dr̄ a deca qḋ ē decē. ⁊ polis qḋ ē ciuitas. Et facit gt̄us decapol' vl' decapoleos. Unde Mar.vij. Int̄ medios fines decapoleos. Inde decapolitan⁹ dn̄s illi⁹ ciuitatis vel ep̄s vel archiep̄s illi⁹ ciuitatis.

Decem a deca dicit̄. ⁊ est nomē numerale indeclina. omnis generis.

December bris. est decimus mensis a p̄mo mēse.i.a martio. ⁊ dicit̄ a decem ⁊ imber. qꝛ pluuiosus est ⁊ imbribus abūdare solet. Potest etiam declinari adiectiue hic ⁊ hec decēber ⁊ hoc bre. ⁊ facit ablatiuus singularis i. ⁊ accusatiuus pluralis es vel is.

Decemocto componitur a decem ⁊ octo. ⁊ ē omnis gene. ⁊ indecli. ⁊ pluralis numeri. a quo decimusoctauus.a.um.

Decempeda de.pe.cor.i.portica decem pedum Unde Oratius in odis. Nulla decempedas metata porticus.

Decemseptem. omīs ge.nu.plis indecli. Inde decimusseptimus.a.um.

Decennalis.i. bellum decem annis gestū. pōt etiam declinari adiectiue hic ⁊ hec decennalis ⁊ hoc le.i. decem annorum.

Decennis.cō.t.et hoc ne.i.decē annoꝝ. Inde decenniū nij. spaciū decem annoꝝ.

Decemnouem.o.g.indecli.plis numeri. Inde dicimusnonus.a.um.

Decens tis.o.t.pticipiū. ⁊ decens aliqn̄ nomē. ⁊ dr̄ decēs motu corpis. speciosus specie formosus natura vel forma. Item decens.i.cōpositus. pfectus egregie forme ⁊ pfecte et cōparatur decens tior tissimus.

Decentarius rij.i.ingeniosus ꝓmptus parat⁹ vel copiosus. ⁊ dicitur a decem.

Decentrix.f.t.nauis compta a decem dicit̄.

Decessus us ui.i.mors.

Decibilis.cō.t. ⁊ hoc le. quē decet aliq̄d vel potest decere. vel quod decet.

Deciduus.a.um.i.ad cadendum facilis.

Decimula le.f.p.i.parua decima.

Decimus.a.um. ⁊ hec decima me. a decem dicitur. Et no. ꝙ antiq̄ dicebant decumus ꝓ decimus ⁊ decuma ꝓ decima.

Decima ſm Hosti. ē oīm bonoꝝ mobiliū licite acq̄sitoꝝ ps decima deo data diuīa ꝯstitutione debita. hūanaq꜄ ꝯsuetudine approbata ḋ deci.j. ⁊.c. procbian⁹.c.nō ē.c.tua nobis. §. verū.c.cum non sit ab homine.

Decimaꝝ tres sunt species ſm Host. in sum. q̄dā psonales q̄ debent̄ ex ope psonali vt ex artificio. scīa. militia negociatiōe. q̄dā p̄diales q̄ ꝓueniūt ex predijs. vt vinū blada fructus arboꝝ. Tales eñ dande sūt illi eccl'ie in cui⁹ parochia sita sunt predia. de deci. ad apl'ice. Etiā iudei tenent̄ soluere decimas p̄diales. Item dn̄t solui de diuers̄ se. c. de terris eo.ti. Item dn̄t solui de diuers̄ seminib⁹ vni⁹ agri. nō tm̄ de vno si fuerint successiue seminati.c.ex pte canonicoꝝ.e.ti. Etiam cistercienses ⁊ alij q̄ si nullo gaudent p̄uilegio dare tenent̄ decimas de terris de nouo acq̄sitis. lꝫ eas ꝓprijs manib⁹ excolāt. ca. nuper.eo.ti. Quedā sunt decime mixte ⁊ p̄nt dici he de q̄bus dubitat̄ vtꝝ sint p̄diales vel psonales. vt de agnis ⁊ fetibus aliorum animaliū q̄ sunt in pascuis ⁊ gregatim pascunt̄

Decipula le.fe.p.pe.cor. dr̄ instrm̄ qḋ ad aliq̄d decipiendū efficit̄ sicut muscipula ad mures capiendos. Un̄ decipula p̄t eē deceptio muscipula laqueus pedica ⁊ dr̄ a decipio. Unde Job.ix. Abscōdita est in terra pedica eius et decipula ei⁹ sup semitam. Inde decipulosus id est fraudulentus.

Declinis nis.cō.t. ⁊ hoc ne. ⁊ declinus.a.um. pe.ꝓdu. in eodem sensu. id est deorsum inclinatus vel planus quasi deorsum a clino. Inde declinitas.

Declinatio .f.t.i.inclinatio. inflexio.

Declinabilis.ꝯ.t. ⁊ hoc le. ⁊ declinatus.a.um. quod potest declinari vel qḋ declinatur.

Decolor loris.cō.t.i.sine colore.

Decor oris.m.t.i.honor. ⁊ dr̄ a decet ⁊ cor. o in gtō. Unde Dan̄.xj. Et stabit in loco ei⁹ vilissimus ⁊ indignus decore regio. Inuenit̄ tn̄ ſm quosdā antiq̄s ꝓ honorus a.um. adiectiue positū. Et cōponit̄ cū in. vl' de ⁊ dr̄ h' ⁊ hec indecor oris. ⁊ h' ⁊ hec dedecor coris. correpta o. in gtō in eodē sensu scꝫ inhonorus dedecorosus. vn̄ Uirgil'. Nō tn̄ indecorē tua te regina relīq̄t. In̄ decorus a.um.me. cor. id ē honorus. Uel decorus.i.honor⁹ p̄t deriuari a decus oris. Un̄ Statius theba. Terraꝝ decora alta viri decoriq꜄ iugales. Itē decor oris ꝓducta o in gtō.i.venustas ⁊ pulchritudo. ⁊ dr̄ a decoro as. In̄ decorus a.uꝫ.me. ꝓdu.i.pulcer egregius vel pfecte forme venustus Un̄ q̄dā. Ad celi decora nos erige xp̄e decora.

Decrepitus a.um.i. valde senex. q̄si iam deorsum a crepore. qꝛ iam desierit crepare.i. sonare.s. apte loq̄ vl' ꝓlationem exprimere.

Decretista ste.cō.t.q̄ studet in decretis.

Decretus a.um. ⁊ hoc decretū ti. statutū patrū desinitū iudiciū. In̄ h' ⁊ hec decretalis ⁊ hoc le vt ista dicta sunt decretalia.i.q̄ in decretis ꝯtinent̄. et pl'r hec decreta ꝓ libro q̄ ꝯtinētur decreta. Inuenitur etiā decretalis substantiue. vt in tali decretali dicit̄. Itēꝫ decretus a um. inuenitur a decresco cis. decreui ⁊ potest

sibi esse augmentatiuū vel ꝑuatiuū. Et decretū est supinū duoꝝ verboꝝ. scꝫ decresco et decerno. ⁊ decreui ē eoꝝ ꝑteritum.

Decretū ſm Spe. dr̄ multis modis. qn̄qꝫ dicit̄ snīa diffinitiua. vt. ff. de re iu. l. decreta. vl' interlocutoria. ff. de asses. l. j. in fi. Qn̄qꝫ id qđ papa cōstituit seu statuit de ꝯsilio cardinaliū nulla facta cōsultatione. Et tūc in scriptis redigitur. vt de rescrip. pn̄ti. Qn̄qꝫ dr̄ ꝯsensus eligentiū in scꝑtis redact⁹. vt. ij. q. j. legū de electiōe innotuit. Qn̄qꝫ ē illud qđ capl'm vel ordo siue vniuersitas vl' maior ꝑs ordinauit vt. ff. ꝙ cuius. vni. no. l. plane. Qn̄qꝫ ē iudicꝪ auctas ī alienationib⁹ rerū ꝑcipue minoꝝ interposita vt. C. de ꝑdi. minoꝝ. l. interposita. Qn̄qꝫ dr̄ auctas ꝑncipis ī rescriptꝪ bn̄ficialibus interposita. vt de rescrip. c. gr̄a. l. vj. ⁊ ſꝫ Azo. illud decretū ē ꝯfirmatoriū gr̄e. q2 ex h̄ ꝑnceps insinuat suā voluntatē q̄ ſuanda est etiā ſm eū ligat ignorātes. Est etiā q̄ddaꝫ decretū decurionū. quod in inuitos sup muneribꝰ rerum tribui pōt. exceptis qui liberaliuꝫ studiorum laboribus insunt. ⁊ qui medendi cā fungunt̄. C. de decre. decu. l. exceptꝪ. li. x. Qn̄qꝫ decretū ē iussus iudicis ꝙ mādat bona alicuiꝰ ꝑpt̄ eius ꝯtumaciā possideri.

Decretal' ſm Hosti. ī sum. ē epl'a ī q̄ papa ad cōsultationē alicui⁹ rn̄det. de rescrip. c. j. siue solus siue de cōsilio fratꝝ vt de ele. bone memorie. ꝑmo. Unde decretum statuit decretalisqꝫ rn̄det. Sꝫ canon ē ꝯstitutio ecclastica vel statutū in cōsilio generali editū.

Decubie aꝝ. i. vigilie. vl' qđ vulgo dr̄ palee mulieris. vnde dr̄ Hec iacet in decubijs.

Decuman⁹ ni. m. s. i. maxim⁹ limes int̄ agros ꝙ ab oriente in occidentē ꝑ trāsuersum dirigit̄ ꝙ q2 formā decē efficit. decuman⁹ ē appellat⁹ Ager eñ bn̄ diuisus figurā denarij nūeri efficit. Nā cardo dr̄ ali⁹ limes ī agris. ꝙ a septētrione directus ē. ⁊ dr̄ a cardine celi. quia ibi celum voluitur.

Decurio onis. i. de curia elect⁹. vl' potius de curia existens. In eodē sensu inuenit̄ hic decures ris. ⁊ h̄ decudes dis Inueniūt̄ etiaꝫ hec noīa ī alia significatiōe. s. ꝑ eo ꝙ decimā ꝑteꝫ de bonis ducit. vl' ꝙ est sup decē milites cōstitutus in curia dn̄oꝝ vel ꝑncipum. sicut centurio sup centū. Unde Centurio centū. bis qn̄qꝫ decurio ducit. Alij dicūt ꝙ decuriones appellati sunt ex eo ꝙ cū ciuitates ⁊ mancipia cōstruebantur cuiusqꝫ loci. gratia consilij. decima ꝑs hominū pia colligebant. vt. ff. ꝺ verbo sig. si pupillus. vel dicūt̄ decuriōes ex eo ꝙ cū colonie ducerent̄. decima ꝑs eoꝝ ꝙ ducebant̄ consilium publicum constituebant.

Decus habens correptam oris in genitiuo. id est honor vel veneratio. Et ſm Pap̄. est glorie. sed decor oris est forme. ⁊ a decus ꝑ compositionem dr̄ dedecus oris. i. vituꝑeratio ꝙ fit contra decus. Un̄. Aug⁹. Nunqꝫ est dedecus culpe sine decore iusticie. Inde dedecorosus a um. i. vicio plenus impudibundus.

Dedal⁹ li. pe. cor. dr̄ a dedalon quod interꝑtat̄ doct⁹. dr̄ q̄dā ꝙ fuit valde doctus ⁊ ingeniosus artifex. Inde q̄libet ingeniosus artifex potest dici dedalus.

Dedicatio onis. f. t. i. ꝯsectatio templi vl' ꝯsummatio. a dedico as. i. sacro.

Deditio onis. f. t. dicitur traditio vel redditio qua q̄s se reddit victum vel vincendum hostibus victoribus. ⁊ dicitur a verbo dedo. is quod est se victum reddere. Inde deditius. a. um. qui sic se tradit. Item deditius dicitur etiam qui de sua prouincia ad aliam se tradidit Pap̄. Ro dicit. Deditij a deditione dicti quondā dum aduersum populum romanum serui arma sumpsissent comꝑhensi stigmatibus affecti sunt ex his post manumissionē ꝑpter supplicioꝝ notas ad dignitatē ciuiū romanoꝝ nō ꝑuenerunt.

Deductio est defalcatio vel seꝑatio. q2 deducere separare dicitur.

Defecatus. a. um. pe. ꝑ. i. sine fece vel sine sordibus vel purus.

Defensor oris. id est actor. patronus. vel dicit̄ ille qui sine mandato cautione prestita de iudicato solui alium defendit. vel eius defensioni se offert vt. ff. de procuratori. l. si procurator. §. fina.

Defensaculum li. n. s. id est defensio. vel id qđ defendit.

Defluus a. um. qđ cito discurrit. a defluo.

Defluum flui. n. s. i. discursio.

Deformis. cō. t. ⁊ hoc me. i. turpis quasi deorsum a forma. s. pulcra. Item deformis. i. vltra modum magnus quasi deorsum a forma scꝫ iusta. ⁊ ſm Pap̄. Deformis cui deest forma. ⁊ spectat ad corpus. Turpe autē ad crimen vel ad animam refertur.

Defresus. a. um. detrit⁹ decussus a frendeo.

Defunctus a. ū. i. mortu⁹. ⁊ dr̄ a defungor gerꝪ id est deorsum a functione esse. quia deorsum est a functione vite. Item quondā functi dicebatur quoddam genus ciuium qui fungebantur officio or honore alio. Inđ defunctos mortuos dicimus qui compleuerunt vite officia. Nihil eñ iam faciunt. Inde defunctio onis id est mors. Itē defunctio etiam ideꝫ ē quod a debito liberatio. Et defunctus idem est liberatus.

Degener. ꝯ. g. decli. ſ oīs ꝯstructiōe ē ꝙ deorsū est a genere ⁊ nobilitate. i. indecor ⁊ cor. pe. gti. vn̄ Lucan⁹. l. vj. degeneres trepidāt animi peiorasqꝫ versant. Papias. Ro dicit. Degener ꝙ ex nobili gn̄e nascit̄ ⁊ ihoneste viuit

Degener ignobilis impari gn̄e suo gn̄e dissilis

Degina grece latine morsus.

Degulator. i. gule deditus.

Dehiſcens.o.t.i.aptum hiatū ⁊ diffuſum hñs valde hiſcens.

Deicida.ↄ.p.pe.coꝛ.ꝙ deū occidit.

Deicola.ↄ.p.pe.coꝛ.ꝙ deū colit.

Delatoꝛ oꝛ͛.i.accuſatoꝛ.⁊ ḋr a defero fers qḋ eſt accuſare.vñ.ij.Machꝭ.iiij.Simon aūt ꝓdictꝰ pecuniaꝝ ⁊ patrie delatoꝛ.i. accuſatoꝛ ⁊ vt Pap̄.di.Delatoꝛ accuſatoꝛ.eo ꝙ detegit qḋ latebat.aut facultates ꝓdit alienas.

Delatura re.ḋr accuſatio vꝉ ꝓditio detractio. vel deportatio.

Delatus.i.de vno loco ad aliū latꝰ.vꝉ deoꝛſuꝫ latus.accuſatus.

Delboꝛa interpꝛetat̃ apex ⁊ loquax.⁊ coꝛr.pe. Vñ auroꝛa.Hic ſubijt moꝛtē Rebecce delboꝛa nutrix.

Delectꝰ us ui.i.electio facta ex multis.⁊ delectus a.ū.adiectiue.id ē electꝰ ex multis.Delegatꝰ ē cui cā cōmittit̃ terminādа vꝉ exeq̄nda vices dalegantis rep̄ſentans ⁊ in iuriſdictiōe nihil ꝓpꝛiū hñs.vt.ff.de offi.eiꝰ cui mā. eſt iur.l.j.in fi.⁊.l.iij.de off.dele.Uel delegatus eſt is cui a ſummo pontifice vꝉ oꝛdinario vꝉ delegato ꝑncipis cā cōmittit̃.Jñ ſubdelegatus ꝙ ḋr reſpectu delegati.

Deletꝰ a.ū.pe.ꝓ.i.deſtructus.

Delibatio onis.f.t.i.deguſtatio immolatio. et ſcḋm hāc ſignificationē ḋr ad Ro.xj.Si delibatio eſt ſancta ⁊ maſſa.Delibatio etiā accipit̃ ibi ꝓ ꝑticula vꝉ poꝛtione ad ſilitudinem eiꝰ ꝙ parum cōtingit vꝉ deguſtat de re vt habeat experientiam totius.

Delibatꝰ a.ū.i.deguſtatus.

Deliberatio eſt ꝓuida cāe circūſpectio cū q̄ rō totū agit ⁊ furoꝛ ſibi nō vendicat.xj.q.iij.illa ꝑpoſitoꝝ.⁊.c.ſequenti.

Delibutꝰ a.ū.q̄ſi oleo vꝉ liquoꝛe inunctꝰ.Uel vt di.Pap̄.Delibutꝰ.ꝑfuſus.bñ vnctꝰ.cōtactus delicatus.oleo vnctus.

Delicatꝰ.a.ū.i.delitijs aſſuetus.inſolens anguſtiaꝝ ⁊ doloꝝ.

Delicie aꝝ.f.p.dicūt̃ a delecto.qꝛ delectāt vꝉ dicunt̃ delicie.qꝛ inde delectant̃ hoīes.Jñ delicioſꝰ a.ū.i.plenꝰ delicijs.Jñ ḋlicioſitas

Delictū.n.s.eſt qñ ꝗs dimittit illud qḋ ab ipſo dꝫ fieri.⁊ ḋr a delinꝗ ꝗs.q̄i derelictū.qꝛ ḋ relinꝗt officiū ſuū.Et eſt delictū in omiſſiōe. ſcꝫ qñ nō implet̃ dei mandatū.Peccatū ꝟo in cōmiſſione fit qñ.ſ.ꝓhibitū fit ꝫ tñ vnū ꝓ altero accipit̃.

Delinimentū ti.i.placatio dulcedo blandimētū.⁊ cōponit̃ vt delinificꝰ a.ū.i.callidus.cōſultatoꝛ vel blandiloquus

Deliquiū quij.deliquatio.i.decurſio.diſtillamen defectus.

Deliquus a.um.i.defluus.purꝰ vꝉ liq̄dus.

Deliramentū ti.n.s.i.fatuitas.dementia diſcoꝛdia vꝉ deuiatio a rectitudine.

Delirus a.ū.me.coꝛ.ideꝫ eſt qḋ diſcoꝛs, ſed in alijs ſignificationibus ꝓ.ll.⁊ idem eſt qḋ fatuus.inſanus inſipiens.inſulſus.ſtolidus. ⁊ ḋr a de ⁊ lira.Vñ Reddūt delirū femina vina virum.

Delos interp̄tat̃ manifeſtatio.Vñ q̄dam inſula dicta eſt delos.⁊ o.cōuerſa in a.ḋr hic delus li.qꝛ appollinis reſponſa ꝙ alibi dabant̃ obſcura ibi dabant̃ manifeſta.vꝉ qꝛ poſt diluuiū qḋ Egopei tpe fuit añ oēs terras radijs ſolis illuminata eſt ⁊ pꝛīa manifeſtata eſt viſibꝰ ⁊ inde dicta eſt delos ⁊ ciuitas ⁊ inſula ⁊ hoc fuit rei veritas.lꝫ ſcḋm fabulas alit̃ dicat̃.Jñ deliꝰ a.ū.Et hic deliꝰ lij.i.appollo. ⁊ hec delia id ē diana.vel qꝛ ibi colunt̃ vꝉ qꝛ ibi nati ſunt.

Delphin inis.vel delphinos.⁊ etiā delphinꝰ. ni.q̄dam piſcis marinꝰ ꝙ voces hoīm ſequit̃ Uel qꝛ ſimphoniam gregatim faciunt.a phone qḋ eſt ſonus.⁊ ꝓdu.phi.vnde Ouidius in ep̄lis.Jam noſtras curui noꝛunt delphines amoꝛes.

Delubꝛū bꝛi.pe.coꝛ.ḋr templū.⁊ ḋr a delendo quaſi delens vmbꝛā.qꝛ in ſacris templis delent̃ vmbꝛe pctōꝝ.Jtē delubꝛa dicunt̃ templa ſacros fontes hñtia.in q̄bꝰ pctōꝛes diluunt̃ ſiue abluunt̃ ⁊ regenerant̃ ꝑ baptiſmū.

Delumbis.ↄ.t.⁊ h̄ he.i.debilis.q̄ſi deoꝛſum a lambo.i.foꝛtitudine.

Demarchus chi.i.pꝛinceps ſuꝑ decem.

Demas.i.oꝛnans.

Demens.o.t.i.amans inſanꝰ.q̄ſi deoꝛſū a mente.Jnde dementia.i.amentia.Demens ē temperalis.amens ꝟo ꝑpetuus.

Demenſum.i.inciſum.ſectum defectum vꝉ menſuratum.

Demon onis.interpꝛetat̃ ſciens vel peritꝰ.inde hoc demoniū nij.illud idem.f.malꝰ ſpūs ⁊ demonicꝰ.a.ū.i.a demone poſſeſſus.Et a demoniū.demoniacꝰ.a.ū.idem.Jtē demon cōponit̃ cū cacos qḋ eſt malū ⁊ calo qḋ ē bonū.⁊ ḋr cacodemon ⁊ calodemon.Et ſūt cacodemones mali angeli q̄ſi mali ſcientes vꝉ malū ſcientes.Calodemones boni angeli q̄ſi boni vel bonum ſcientes.

Demonſtratō eſt rei ſubiecte oculis vel q̄ſi ſubiecte oculis vel intellectui rep̄ſentatio.Jnḋ hic ⁊ hec demonſtrabilis ⁊ h̄ le.⁊ demōſtratoꝛiꝰ a.ū.⁊ demonſtratiuꝰ a.ū.qḋ demōſtrat vꝉ qḋ demonſtrat̃.

Demulꝰ a.ū.pe.coꝛ.i.emulꝰ.⁊ ḋr a demuloꝛ.⁊ ꝓpꝛie demulꝰ eſt eiuſdē artis emulatoꝛ.

Denariꝰ a.ū.⁊ hic denariꝰ rij.ꝓ tali numero.⁊ ꝓ nummi quodā genere.qꝛ decem nummis olim imputabat̃.⁊ penſat ſiliquas decēocto Jñ denariolꝰ li.i.ꝑuus denarius.

Denoīatiuū nomē eſt illud qḋ a noīe deriuat̃. vt iuſticia ab hoc noīe iuſtꝰ.

Denunciatio eſt criminis alicuius apud iudicē ſine inſcriptōne legitima facta delatio.ad

pniam agendã vel aliã legitimã penã impo-
nendam. vl' etiam ad vtrunqꝫ.
Dens tis. m. t. dꝛ a demo mis. eo ꝙ auferat oĩa
dentes. ꝛ dicunt q̃ſi decentes. qꝛ pulchri de
cent. ſicut deformes dedecent. vel dicunt q̃ſi
diuidentes cibos. vl' greci dicunt odentes. ꝛ
inde nos dicimꝰ dentes. quorũ p̃mi inciſiui
vl' p̃ciſores dicunt. qꝛ omne qđ accipit: ipſi
prius incidunt. Sequentes canini vocantur
quoꝝ duo in dextera maxilla ꝛ duo ĩ ſiniſtra
ſũt ſic dicti. qꝛ ſicut canis ipis oſſa cõfringit
ſic ꝛ hõ ꝛ qđ non pñt priores p̃ſcindere illis
traduntvt cõfringant. Hi p̃ longitudineꝛ ro
tunditate columnelli vocant. Ultimi dicun
tur molares q̃ contrita ꝛ cõciſa a prioribꝰ. et
ꝯfracta a ſequentibꝰ ſuſcipiunt vt molant et
maſticent. Et ſunt plures dentes in viris q̃ꝫ
in mulieribꝰ.
Denſetꝰ a. ũ. i. denſus vl' ſpiſſus. ſ. p ſe. lꝫ aliq̃ñ
inueniat ꝑ denſato. ꝫ denſatum ab aliquo.
Dentana ne. f. p. ferrũ vñ medici dentes tollũt
Dentale lis. n. t. dꝛ illud in qđ ducit vomer q̃ſi
dens.
Dentatꝰ a. ũ. q̃ dentes hꝫ vl' q̃ magnos dentes
habet.
Denticulus li. i. puus dens.
Denter eſt nauis, ab interiori pte ad modũ den
tis acuta.
Dentoſus a. um. i. dentibꝰ plenus
Dentrix eſt genꝰ piſciũ p̃ magnitudine ꝛ gran-
ditate dentium ſic dictũ.
Denus a. ũ. in ſingulari valet tantũ q̃ꝫtum ſuũ
primitiuũ. In pl'i accipit diſtributiue. p pa-
res numeros. vt iſti incedunt deni. i. decem ꝛ
decem.
Depigis cõ. t. ꝛ hoc ge. ꝓdu. i. ſine naribus. et
dicitur a de ꝛ piga qđ eſt ſummitas narium.
Depontanꝰ ni. m. s. q̃ ad tã grauẽ deuenit eta
tem ꝛ vitam. vt magis ꝓſit ei de ponte ſe ꝓij
cere q̃ꝫ viuere. qđ etiam faciebant in aliq̃bus
ꝓuincijs.
Deportatio dꝛ in iure exiliũ ppetuum.
Depoſitum ti. n. s. eſt pignꝰ ad tp̃s cõmendatũ
Itẽ depoſitũ traditũ vl' cõmendatũ cã cuſto
die cõmiſſum.
Depoſitariꝰ eſt apud quem res aliqua deponi
tur cuſtodienda. Et differt a ſequeſtro. qꝛ de
poſitariꝰ ad hoc p̃ciſe tenet vt depoſitoriuꝫ
reſtituat. Tenet etiã maximã diligentiã ad-
hibere. Sꝫ ſequeſtri neutri litigantium tene
tur p̃ciſe rem reſtituere. ꝫ indeterminate illi
q̃ vicerit.
Depubis. ꝯ. t. ꝛ hoc be. pe. ꝓ. i. deorſum a pu-
be. i. a barba. Unñ ꝛ depubis dꝛ porcus ſugẽs
quaſi deorſum a ſetis. Et hic ꝛ hec impubes
ꝛ hoc be. i. imberbis ſine pube q̃ nõdum ha-
bet pubem.
Derelictũ dꝛ illud qđ caret poſſeſſore. vl' qđ in
nulliꝰ eſt poſſeſſiõe. vt inſti. de re. diui. §. ħ
amplius. circa fi.
Deriſus a. um. i. deluſus. ꝛ hic deriſus uſ. ui. i.
deriſio.
Deſertores dicunt clerici q̃ ꝓprie eccl'ie mini-
ſtris deſtitutis ad aliã vitio fuge ſe transfert
vt. xxj. q. ij. placuit. Sꝫ ſm leges deſertores
dicunt milites; vicio fuge ſuã militiã deſerẽ
tes. vt. C. e. ti. l. j. ꝛ. ij. li. xij.
Deſertũ ti. n. s. i. derelictũ dictũ ſic qꝛ nõ ſerit
vel põt dici deſertũ. qꝛ deſerit. i. ab homini-
bus nõ habitat.
Deſes dis. ꝯ. t. i. piger remiſſus. Iñ deſidia. id
eſt pigricia. ꝛ deſidioſus a. um.
Deſideriꝰ rij. vtõ o deſideri ꝓpriũ nomen viri.
de quo dicit Hiero. in ꝓlogo pentateuci. nũc
te p̃cor deſideri chariſſime.
Deſideriũ rij. i. cupiditas. ꝛ ꝓprie celeſtiũ. In-
de deſiderioſus a. um.
Deſolatꝰ. i. de ſolo electꝰ inops deiectꝰ.
Deſpectio onis. i. refutatio.
Deſpectꝰ us ui. idem eſt qđ deſpectio. ꝫ deſpe
ctus a. ũ. i. refutatꝰ.
Detonſus a. ũ. i. nõ tonſus.
Detractio vel detrectio: eſt alioꝝ bona opa in
malũ malicioſe ꝯ̃ſio. vel detractio eſt reuela
tio defectꝰ abſentis ꝓximi facta alicui vt ip
ſum in bono minorem eſtimet.
Detrimẽtũ ti. n. s. i. damnũ iactura diminutio.
Detruſus a. ũ. pe. ꝓ. i. incluſus. expulſus.
Deuexus a. ũ. i. inclinatꝰ incuruatꝰ in rotundũ
ꝯ̃ſus. quaſi deuerſus. ꝛ dꝛ a deuerto tis. Uel
dꝛ a deuebo. qꝛ vndiqꝫ deorſum vehit. Inđ
deuexitas atis. Et no. ꝙ celũ ꝓprie dꝛ cõuexũ
vl' deuexũ. vl' ſi q̃d aliud ita ſit factum.
Deuiꝰ a. ũ. inuiꝰ vl' auiꝰ. ſ. loca ſecreta extra vi
am a via remota. vide ſupra in auia.
Deuns. i. decem vncie. vl' qđ meliꝰ eſt vndecim
vncie q̃ſi vncia dempta de aſſe. vt Perſius.
Pergant auidos ſudare deunces.
Deꝰ dꝛ a greco theo. qđ ſignat metũ ꝛ inde mu
tato o. in u. ꝛ d. poſita ꝓ th. dꝛ deꝰ qꝛ timor
eſt omnibꝰ rebꝰ colentibꝰ eũ. vl' dꝛ a do das.
qꝛ dat oĩa comoda oĩbꝰ. vl' a diligo. qꝛ oĩa
diligit ꝛ nihil odit eoꝝ q̃ fecit. vl' dꝛ a deſum
dees. ꝑ cõtrariũ. eo ꝙ nihil ei deſit. Itẽ deus
ſumit tripl'r. Primo mõ eſſentialit. ꝛ ſic eſt
vnꝰ deus. ꝛ ſic caret pl'i nu. Scđo mõ vnita-
tiue vl' adoptiue. ſic cõpetit homĩbꝰ. q̃ diuine
bonitatis ſt' pticipes p grãm vt ſancti. de q̃-
bus dꝛ. Ego dixi dij eſtis. Propter ħ ĩ Exo.
ponit dijs ꝓ ſacerdotibꝰ. Tercio ponit nũ
cupatiue. vt antiq̃ ꝛ gentiles arbores ꝛ mul
ta animalia appellabant deos. ꝛ in his duo-
bus ſignatis hꝫ pluralẽ numerũ.
Deuterogamia. i. ſecũda gamos. ſ. ſecunde nu
ptie. ꝛ dꝛ a deuteron ꝛ gamos qđ eſt vxor. Ee
dẽ dicunt diagamia bigamia. Deuteron gre
ce dĩ ſecundũ latine ꝛ nomen vl' nomos lex.
Uñ q̃dam liber dictꝰ eſt deuteronomiũ. ꝗ̃.

id est secunda lex qꝛ replicat ea q̄ dicta sunt. ita tñ ꝙ videt̃ noua lex. ⁊ est ꝑfiguratio euã gelij. Jnuenit̃ etiam deuteronomiꝰ. Unõ in Aurora dicit̃. Hoc noīe deuteronomius lex esse secunda.

Deuterosis sis. f. t. i. nouitas. ⁊ dꝛ a deuteron.

Dextera re. qd̃ ꝑ sinc. dꝛ dextra tre. dꝛ a do das qꝛ ipsa pignꝰ pacꝭ ⁊ testis fidei solet dari. vl̃ qꝛ ea damꝰ Et a dextera dꝛ dexter a. ũ. i. ex dextera ꝑte exñs. vl̃ bonꝰ. ꝓpiciꝰ ꝓsper.

Dextralia ornamenta quedã sunt cōia viris et feminis larga ⁊ ampla. ⁊ añ manicas portantur ⁊ iungunt̃ vno clauo. ⁊ dicunt̃ a dextra

Dextralis. ꝯ. t. ⁊ h̃ le. i. ad dextrã ꝑtinens. Añ dextralis dꝛ securis. i. dextre habilis.

Dextrariꝰ rij. i. equꝰ a dextra. qꝛ ꝑ dextrã ducit̃

Dextrocherium rij. ornamentũ dextre. q̄si dextrochiriũ. a dextra ⁊ chiros. qd̃ est manus. ⁊ est torquis aureus.

D ante J

Dia vl̃ potiꝰ dyo apud grecos plẽs hꝫ significatiōes. ſm eñ ꝙ scribit̃ ꝑ y grecũ nomẽ est ⁊ sigt̃ tantũ q̄tũ duo. Cũ ṽo ꝑ i. nostrũ scribit̃. valet tantũ q̄tũ de. Añ. Scribe ꝑ y. grecũ dyo ⁊ duo significabit. Scribe ꝑ i. simplex de tibi significabit.

Diabolaris ris. f. t. i. meretrix. a dya. i. duo. et obolꝰ qd̃ est medalia q̄si duobus obolis empta. ⁊ pōt sepe haberi ꝓ duobꝰ obolis.

Diabolatoriꝰ rij. q̄ ꝓ opere suo duos obolos ꝓmeret̃.

Diabolꝰ li. m. s. dꝛ a dya qd̃ est duo. ⁊ bolꝰ q̄si duplex morsellꝰ. mordet eñ aīam ⁊ corpus. Uel diabolus dꝛ hebraice deorsum fluens. qꝛ suꝑbie pondere deorsum corruens cecidit sed grece dicit̃ criminator. qꝛ crimina in que ipse illicit ad deum refert. vel qꝛ electorũ innocentiam criminibꝰ fictis accusat. Jñ diabolicus a. um.

Diacones grece. latine ministri dicũt̃. qꝛ sicut in sacerdote consecratio. ita in diacono ministerij dispensatio habet̃. Et declinat̃ h̃ diaconus ni. ⁊ hic diacon vel diacones nis. Jñ diaconatus us. ui. i. officium vel ordo diaconi. Et componitur cum sub. vel hypo vel arcnos. ⁊ dicit̃ subdiaconus. hypodiaconus. archidiaconus.

Diadema tis. n. t. i. regia corona a dia quod ē duo ⁊ demo is. qꝛ duo demit. s. principium ⁊ finem. ⁊ differt a serto ⁊ corona. qꝛ sertum est qd̃ fit de floribus insertis. Corona dicit̃ quilibet circulus capitis de quocunq̄ metallo. Diadema ṽo tm̃ de auro ⁊ lapidibꝰ preciosis. Uel diadema dꝛ a dia qd̃ est duo ⁊ demas qd̃ est ornans. qꝛ vtranq̄ ꝑtem capitis ornat Uel dicit̃ a dia quod est de ⁊ demos qd̃ ē cōiungere vel ligare. qꝛ tale ornamentũ in circũactis extremitatibus retro astringit̃ ⁊ postea ligat̃. Et est regũ ⁊ matronaꝝ ornamentum. vñ. Uirginis est sertũ cleriq̄ corona potum. vñ. Uirginis est sertũ cleriq̄ corona potete. Laurea rex gestat diadema. vel induperator.

Diaforesis ē dubitatio. vt Eloq̄r an sileã. ⁊ dꝛ a dia qd̃ est duo. ⁊ foresis qd̃ est locutio

Dialetica ce. f. p. dꝛ a dia qd̃ ē duo ⁊ logos sermo q̄i dualꝭ sermo. qꝛ dialetica disputatō torsat ⁊ finit̃ inter duos. s. opponentẽ ⁊ respōdentẽ. vl̃ dꝛ a dia qd̃ est de. ⁊ lectos qd̃ est dictio. qꝛ in ea disputat̃ de dictis.

Dialis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. dꝛ a dies vt dialis cibus id est quotidianus. Jñ dictus est dialis sacerdos iouis.

Dialyton fit ſm donatũ qñ sine cōiunctionibꝰ punctatim ꝓferunt̃ dictiōes. vt Jte ferte citro ferrum. date tela impellite remos.

Dialogus gi. pe. cor. i. dualis sermo. s. q̄ versatur inter duos.

Diamas antis. m. t. lapis est ꝓciosus illiꝰ nature ꝙ reddit hoīem gratiosum. Etiã dꝛ virtute diligens vl̃ hñs duas vxores. vnde. Est diamas cōiunx geminꝰ diamas lapis extat

Diametrũ tri. n. s. vel hec diametrus tri. vl̃ diametros ⁊ in mas. ge. inuenit̃ diamet̃ tri. id ē recta linea ꝑ centrũ ducta ĩ duas equales ꝑtes circulũ diuidens ⁊ cor. pe.

Dian grece. latine dꝛ lux vl̃ claritas.

Diameron grece. n. g. est genꝰ liquoris medicinalꝭ a succo mori dictũ ex quo cōficit̃.

Diana est dea venatiōis. ⁊ ponit̃ ꝓ luna. Hãc greci ſm fabulas sororẽ Appollinis venatricẽ dicũt. ⁊ arcũ habuisse cũ pharetra. ⁊ eã errare in montibꝰ solam cũ canibus vt caperet ceruũ vl̃ capreã ⁊. dꝛ quasi duana. qꝛ ipsa ē luna ac luna die ⁊ nocte apparet. Jpsa est ⁊ lucina. eo ꝙ luceat. vel qꝛ lucem prebet nascentibus. Eadẽ ⁊ triuia. qꝛ tres hꝫ vias. i. ꝑtãtes vnde ⁊ tribus fingit̃ figuris. est eñ diana in siluis. luna in celo ⁊ ꝓserpina in inferno. ſm poetas.

Diapason. musice artis symphonia. constans ex quinq̄ tonis ⁊ duobꝰ semitonijs. habꝫ eã octo voces.

Diapente symphonia q̄ cōstat ex tribꝰ tonis ⁊ semitonio. habet eñ q̄nq̄ voces.

Diaphonia. i. dissonantia vocũ.

Diapsalma me. f. p. i. diuisio psalmi. ⁊ volũt q̄dã hoc esse hebreũ. ⁊ signat ꝙ illa q̄bꝰ interponit̃ sempiterna esse cōfirmat. Alij volũt eẽ grecũ. ⁊ signat interuallũ psallendi vt psalma sit qd̃ psallit̃. diapsalma ṽo interpositũ in psallendo silentiũ. Et sicut simpsalma dicit̃ vocis copulatio in cantando. ita diapsalma disiunctio eius vbi q̄dam reqes distincte cōtinuatōnis ostendit̃. s. pausatio. Añ dicit Cassiodorus. Est diapsalma sermonũ rupta ꝯtinuatio docens vbicũq̄ repertũ fuerit ꝑsonarũ fieri mutationẽ. Hiero. tñ cōfirmat dia

psalma cõtinuationẽ esse spiritussancti.
Diaptotꝰ a.ũ. vl' diptotꝰ a.ũ.s. nomen qd' ĩ vno numero ꝛ in vno genere h3 tm̃ duas termĩa tiones in diuersis casibꝰ. vt tabi tabo.
Diaria rie.f.p. iugis ventris cursus sine vomi tu. ꝛ d' a dies. Itẽ a dies d' diariũ rij.i. cibꝰ vniꝰ diei vl' p̃ciũ. vñ Oratiꝰ. Cum seruis vr bana diaria rodere mauis.
Dias dis.f.t.i. binarius.
Diascholi vl' diascholes dicunt' tasij.i. dicta tores vl' distinctores legis. hoc ẽ publice rõ nis. ꝛ ẽm hoc accipit' in glo. de tab.scrip. vl' pic.C.li.xj.
Diasynthactica vl' diasynthetica d' illa ps grã matice vbi agit' de cõstructiõe. Jñ diasyntha cticus a.ũ.i. de cõstructione tractans.
Diasirtos est figura locutiõis in theologia fa miliaris. qñ aliq̃ vox vl' dictio ad duo trahit' vt Neqñ rapiat vt leo aĩam meã .s. ille q̃ est leo. vl' leo nõ rapiat.
Diastasis d' dissensio animoꝝ qd' q̃dam sediti onem vocant.
Diastole est cũ dictio breuis vnũ tp̃s hẽat mit tit illã in duo tpa ꝓducendo. ꝛ d' a dia qd' ẽ diuisio vl' diuidens. ꝛ stolos qd' est missio.
Diatesseron. symphonia est q̃ cõstat ex duobus tonis ꝛ semitonio. ꝛ h3 quatuor sonos.
Diatoniũ d' genus modoꝝ in musica.
Diatonius.i. media diuisio vel est luna cũ ẽ in ptes diuisa.
Dibellum li.i. secundum bellum.
Dica ce.f.p.i. tabula vl' cautio vel carta ꝑtie vbi cõtinet' summa debiti ꝛ noĩa debitoꝝ vl' debentiũ. ꝛ ponit' ꝓ qualibet pte charte.
Dicacitas tatis.fe.t. breuis ꝛ acuta dictio ad hoĩm risus. vl' immoderata vl' multa locutio
Dicaculꝰ a.ũ.i. aliquantulũ dicax. vñ Plautꝰ Dicacula inq̃t est meretrix.
Dicax.o.t.i. facetus vrbanus vl' q̃ v̾bis bñ lo quit'. vl' q̃ immoderate ꝛ multũ loquit'. Jnd' dicacitas tatis. ꝛ cor.i. ante c. sicut veridicꝰ maledicus.
Dicertũ rij. est iocose verbũ dictũ.
Dicolos vide.s. in colon.
Dictator oris.m.t. q̃ dictat. Vñ dictatores olĩ dicti fuerẽt q̃ summũ magisteriũ gerebãt quo rum erat in minoribꝰ causis sñias ferre seu dictare. vt.ff. de ori.iu.l.ij. ꝛ pp'o dicunt' au tores. q̃ꝝ creati fuerunt tres a romanis post cesarem. Jnde dictatura re. eorum dignitas vel honor.
Dicio onis.f.t.i. ptãs cõditio impium. ꝛ dicit' a dico cis. ꝛ d3 scribi p solã c. ꝛ ntũs eiꝰ raro est in vsu. Vnde in iudith d'. Jn dicione tua domine sunt cuncta posita. Sed dictio onis p ct. est pars quelibet orõnis. Et d' a dico cl' co q dicat aliquid id ẽ significet vel intelli gi faciat.
Didascalꝰ grece. latine d' magister siue doctor Jñ hic didascalatus us ui.i. magistratꝰ. Et didascalicus a.ũ.i. magistralis siue doctrina lis. Vñ genꝰ quoddã loquendi discipuli ad magistrũ d' didascalicũ. q̃ Boetiꝰ vtit' in li bro de cõsolatione pĥie.
Didimꝰ pe.cor. grece. dubiꝰ latine. Thomas apl's dictꝰ est didimꝰ. q2 diu hesitauit in fide
Didrachma me.i. due drachme vl' mensure. vñ Math.xvij. Magister vr̃ nõ soluit didrach mã. ꝛ d3 scribi p ch. nõ p g.
Diemeron grece d' biduũ latine. ꝛ d' a dya qd' est duo ꝛ emeras qd' est dies.
Dienniũ nij.i. duoꝝ annoꝝ.
Dierectus cti.i. malus dies. dictꝰ sic p ↄ̃rium. ꝛ d' a dies ꝛ rectꝰ.
Dieresis est diuisio syllabe vniꝰ in duas facta vt apud Oui. Tercia post aliũ successit enea ples.
Dies ei. a dian d'. q2 clarus fit vel d' a dijs. q2 eoꝝ nominibꝰ dies appellat'. q2 noĩbꝰ plane taꝝ q̃s q̃dam deos reputauerũt. Semp ei di es sumit nomen ab illo planeta. q̃ in illo die h3 p̃mã horã. vñ q2 sol h3 primã horã in die dominico dictus est dies solis vl' dies domi nicus. q2 sol maior est. ꝛ q̃si dñs int' planetas ꝛ sic de alijs. ꝛ est incerti generis in singula ri dies. s' in pl'i ge. mas. Et no. q q̃dã dies di cit' natural'. q̃dã artificialis. Dies artificial' est claritas solis in aere. vl' est spaciũ tpis in q̃ sol vertit' ab oriente in occidentẽ. Dies na turalis est spaciũ diei ꝛ noctis.i. spaciũ in q̃ sol ꝓcedit ab oriente in occidentẽ. ꝛ iterũ ab occidẽte reuertit' in orientẽ. Huiꝰ aũt diei p̃n cipiũ diuerso mõ assignat'. Chaldei ꝛ p̾se a so lis ortu faciũt initiũ diei natural'. egyptij ab initio noctis. Romani a media nocte. Athe nienses a sexta hora diei. Et dies h3 e. vel u in ablatiuo. vñ Impetꝰ atq3 dies ritꝰ nox e. vl' u. casu. Dicũt in sexto que quatuor eẽ me mento. Jñ diecula pe.cor.i. pua dies. ꝛ poni tur ꝓ qualibet pua mora tpis.
Diespiter tris. vl' piteris pe.cor.i. Jupit' ꝛ di cit' a dies ꝛ pr̃ quasi diei pr̃. vñ Macrobius de saturnalibꝰ. Jpsi q3 romani diespetrẽ io uem appellabant.
Dieta te.pe.ꝓd.i. diei itineratio. Itẽ dieta di cit' obseruatio legis ꝛ vite vl' corpis dispen satio vl' cibꝰ infirmoꝝ. Dieta ẽt d' cenaculũ q̃ die magis q̃ nocte solent hoĩes residere vt ff. de dona.l. luciꝰ. vl' domũcula cõstructa in hortis ꝓ colligendis fructibꝰ seu oblectatõ nis gratia. Ita accipit' in.l. senatꝰ. §. marcel lus.ff. de le.j. Item dieta d' spaciũ vniꝰ diei vl' lapsus. Dr̃ etiã vniꝰ diei opatio. Põt eti am dici vniꝰ diei certa ꝛ determinata come stio. Cõtinet aũt dieta legalis viginti milia ria italica. Dieta v̾o vulgaris dicit' illa que habet' ẽm cõsuetudinem regionis.
Dietarij dicunt' q̃ in cenaculo alieno se dirigũt

animo furādi. a dieta ſm illā ſignificationē ꝗ dicta ſignificat cenaculū. ſic exponiť in. l. ſaccularīꝰ. in ꝑn. ff. de edi. edic.

Dieticus. a. um. i. regularis. ſ. ſe de die ī diē cuſtodiens. ſicut faciunt clauſtrales.

Diecenſis diſiunctio dī ſm Pap.

Difficax cis. o. t. i. difficil̄. ⁊ ꝯpať. Jn̄ difficacia cie. ⁊ hec difficacitas tatis in eodem ſenſu

Difficilis lis. cō. t. ⁊ hoc le. ꝯponiť a dis ⁊ facilis. ⁊ ꝯpať. ⁊ facit ſuplatiuꝰ limꝰ. Jn̄ difficultas tat̄. i. grauitas Jtē difficile qn̄ꝗ poniť pro nullo modo. vt. ij. q. vj. biduum ver. ſed aduerſus.

Diffinitio onis. f. t. terminꝰ demonſtrās quid ē eſſe rei. vel diffinitio ē oratio exꝑmens eē rei ꝑ ſubſtātialia. vt aīal rōnale mortale. exꝑmit eē hoīs ꝑ genꝰ ⁊ differētias. ꝗ ſūt ſibi ſubſtātialia. Et argumētať a diffinitiōe affirmādo ⁊ negādo Diffinitio ēt ē ꝗdā color rhetoricꝰ ⁊ eſt breuis demonſtratio rei ꝑ orationem factam ꝓprias rei amplectens ꝓprietates. ut ꝓdigus eſt quaſi vicio retinēda ꝓfundēs Largus ꝗ ſumptū facit ex ratione libenter. ⁊c̄. vl̄ diffinitio idem eſt ꝙ corona. vt dicit Glo. ſuper illud Ezechielis. xliij. Diffinitio eius vſ ꝗ ad labium.

Diffugus. a. um. i. in diuerſa fugiēs vl̄ vndiꝗ fugiens. Jnde diffugiū gij. fuga.

Digamma figura. f. dicta. eo ꝙ habeat duo gāma. id eſt g.

Digamus a. um. pe. cor. dī ꝗ duabꝰ nupſit. ſ. viris vl̄ vxoribꝰ. ⁊ dī a dya ꝙ eſt duo ⁊ gamos vxor. Jnde digamia mie. i. due nuptie. vel ꝓprietas ꝗ aliꝗs diciť digamus.

Digeries ei. f. ge. i. digeſtio euacuatio. ⁊ cōponiť indigeries riei. i. indigeſtio.

Digeſtibilis. cō. t. ⁊ hoc le. qꝺ facile digeri pōt

Digeſtiſta te. cō. p. qui vel que docet digeſtum vel qui docetur.

Digeſtū. n. s. dī quidā liber legal̄ ſic dictus ꝓpter legalia ꝓcepta ibi excellenť digeſta. qui alio noīe dī pandecta ſeu liber pandectarū Jnde hic ⁊ hec digeſtalis ⁊ hoc le quod pertinet ad digeſtum.

Digeſtus. a. um. i. ꝯſumptꝰ: ordinatꝰ. expoſitꝰ inde ꝑ cōpoſitionē. Jndigeſtꝰ. a. um. ꝗſi non digeſtus. Et digeſtio onis. i. ꝯſumptio ordinatio. explicatio. ⁊ h̄ digeſtus us. ui.

Digitabulū li. inſtrm̄ in qꝺ digitꝰ intromittiť. qꝺ ⁊ digitale diciť.

Digitellꝰ li. vl̄ digitulꝰ li. dimi. i. ꝑuus digitus

Digitꝰ ti. a decē dī qꝛ decē ſunt digiti in vtraꝗ manu vl̄ ī vtroꝗ pede. Uel digiti dicūť. quia decenť iuncti exiſtunt. Nā habēt in ſe numerū ꝑfectū ⁊ ordinē decentiſſimū. Primꝰ dicitur pollex. qꝛ inter ceteros pollet virtute ⁊ poteſtate ⁊ groſſitudine. Secūdus ſalutatoriꝰ: vel demonſtratorius vel index dī. qꝛ eo fere ſalutamus vel aliquid indicamꝰ vel demonſtramus. Tertius dī medius vl̄ impudicꝰ qꝛ ꝑ eum plerumꝗ ꝓbri inſectatio exprimitur. Quartus dī anularis qꝛ in eo ſolet ferri anulus. ⁊ idem medicinalis dī. qꝛ in eo trita collyria a medicis colliguntť. Quintus articularis quia eo aurem ſcalpimus. vel quia eo ſolemus aurem purgare.

Digma. id eſt dignitas vel nomen decus: laus gloria.

Dignitas ē alicuiꝰ honeſta auc̄tas. cultu honore ⁊ verecūdia digna. Jtē dignitas decꝰ laus nomē. gloria ſummus honor.

Dignitoſus. a. um. i. dignꝰ Unde Cryſoſt. ſuꝑ Matheū. cū in illo ſeculo caro infirma dignitoſe anime fuerit ſubiecta.

Dignus. a. um. i. equus congruus competens honeſtus probus.

Dilatio ē tpis ī cā ꝓrogatio. vl̄ ſm Bal. ē tp̄s qꝺ hꝫ certū principiū ⁊ certū finē. vel ſic. Eſt tp̄s datū a lege vel a iudice ꝑtibꝰ ad veniēdū Et talis ē duplex. ſ. prima ꝗ dať ab hoīe vl̄ a iudice. ſecūda ꝗ dať a iure vl̄ a lege. vt pꝫ in Rub. de ferijs. Et dilationū ſm Hoſti. ī ſumti. de dila. §. j. Alie ſunt citatorie ꝗ danť vocato ad cauſam ad veniendum ad iudicē ante litis conteſta. infra quas citatus ſe ꝓparabit vt veniat in termino. ⁊ nihilominus poſt terminū. vt de offi. delega. conſuluit. Alie reſtitutorie ꝗ danť his ꝗ ſpoliati fuerūt ſeu ſē. vel que danť ad appellandū. ꝗ ſunt decē dierum. vel ad reſtitutionem in integrum petendam. que olim infra annum vtilem. hodie ꝗdriennium continuum dantur. vt. C. de in integ. reſti. l. fi. Alie ſunt deliberatorie que dantur reis ad liberandum. de quibus. C. de. li. conteſta. Alie ſunt peremptorie que dantur volenti ꝓpbare de quibus in. l. j. C. de dila. Alie ſunt executorie que dantur condemnato ad hoc ꝙ ſatiſfaciat. de his. l. ij. C. de vſu. Alie ſunt reuocatorie que danť habentibus ius reuocandi domū de quibus habeť. l. ij. §. legatis. ff. de iudi. Alie ſunt vacatorie ſiue feriales. vt in. l. de ferijs. ff. eo. ti. ⁊. xxv. q iiij. ꝑ totuꝫ. Alie perſecutorie que dantur ad appellationem ꝓſequendam de quibꝰ in Auten. ei qui appellat. C. de tem. appella. Alie ſunt ſaluatorie. vt penitentiales. Alie preceptorie. de appel. c. Preterea. Alie electorie: vt de conuer. coniu. ca. ex publico. ff. de adoptioni. l. mancipiorum. Et de elec. ne pro defectu. Alie expertorie. vt de frigi. et male. laudabilem. Alie exemptorie. vt qui matrimonium accuſare poſſunt capitu. finali. Alie refutatorie. vt de appellati. perſonas. ⁊. ca. requiris. ij. Alie exceptorie. ſcilicet ad ꝓponēdas exceptiones conceſſas a iure. de exceptioni. paſtoralis.

Dilema quedam argumētatio ꝗ a ꝗbuſdaꝫ vocatur complexio. Et diciť a dya quod eſt duo

et lenia vorago.q̄r vndiq̄ꝫ cōplectit̃ aduersariū. A q̄busdā vero cornutus syllogismus dī.

Dilucidus a.um.i.clarus ⁊ apertus.

Diluculū li.penul.cor.tp̄s illud cū incipit parua lux eē.⁊ a nocte diuidi.ſm hug.Pap̄.Vo dicit.Diluculū aurora.

Diludiū dij.locus vbi diuersi ludi exercent̃ vl̃ ludus diuisus ⁊ diuersus ab alio.Vñ Oratius in ep̄l'a.Displicet ille locus clamo ⁊ diludia posco.

Dilutus a.um.i.distempatus.liq̄dus vl̃ ꝓpt̃ liquiditatē diuisus.⁊ ꝓdu.lu.vñ Persi⁹.Dilutas querit̃ geminet q̄r fistula guttas.

Diluuiū uij.n.s.cataclism⁹ nimia aquaꝝ inundātia vl̃ destructio.Et ꝓprie ex nimia aquaꝝ inundatione se dictū q̄r aquaꝝ clade oīa q̄ī undauerit diluat.i.cōmisceat ⁊ destruat.

Dimēsio onis.dī mēsura vl̃ mēsuratio vel nūerus vel numeratio.Inde h̄r hec dimensionalis ⁊ hoc le.i.ad dimensionem pertinens.

Dina ne.est ꝓprium nomen filie Jacob.

Dinascia vt habet̃ in hystorijs sup Gen̄.c.d orta regꝝ dinasciā egyptij sūmā p̄tātem vocāt.

Diocesis sis.f.t.īterp̄tat̃ generatio.⁊ h̄ nō ſm ꝓprietatē verbi vel p̄tātem.ſ ſm effectū.Et ē diocesis ꝓprie baptismalis ecclesie.territoriū ⁊ gubernatio.

Diogenes nis.ꝓprium nomen viri ⁊ cor.penulti.sicut Hermogenes nis.

Diomedes dis.pe.ꝓ.ꝓpriū nomē ē cuiusdā viri.Et vt narrat Pap̄.Diomedē pagani deū asserūt cui⁹ socios in aues cōuersos ita se ludificare dicūt.vt suis.i.grecis colludāt alienos verberent ⁊ ad templum diomedis rostro aquam portant.sed hoc vel fingūt vl̃ si aquā portant.vel tale aliquid ludificationibus fit demonum.q̄ eos a veri dei cultu abstrahunt Hug.etiā dicit.Diomedes aues dicti sunt a socijs diomedis.quos ferunt fabule in illas aues fuisse cōuersos.

Dione.i.venus.⁊ dī a dyan q̄r pulcra sit vel dicta est dione a matre sua q̄ sil'r dicta est dione quasi duos nectens in amore.Nō ei amor p̄t expleri sine duob⁹.Uel dicitur a dione quasi ex duobus nata.Inde dioneus a.um id ē venereus.Unde Uirgi.Ecce dionei.ꝓcessit cesaris astrum.

Dionisius sij.dictus est bacchus.vñ pl'r hec dionisia dicunt̃ festa bacchi.Itē dionisi⁹ dī q̄dā lapis fuscus ⁊ rubentib⁹ notis sparsus sic dictus.q̄r ⁊ si aque admixtus fit.cōtritus nimiū fragrat ſm Hug.Pap̄.vo di.Dionisia gemma nigra mixtis notis rubeis valens ꝯ ebrietatē.Itē dionisius ē ꝓpriū nomē cuiusdā sancti doctoris q̄ ariopagita a vico ciuitatis in q̄ habitabat dictus ē ⁊ interp̄tat̃ vehementer fugiens vel eleuatus.

Dioscorus.ri.m.s.pe.cor.i.iunius.

Diota dī vas vinariū duas aures.i.duas ansas habēs.a dya q̄d est duo.⁊ ota q̄d ē auris. Hoc alio noīe dī amphora.⁊ ꝓ.o.vñ Juris ota tibi sit.inde diota venit.

Diotrepes pis pe.cor.q̄dā heresiarcha.⁊ int̃p̄tat̃ speciosus.insulsus vel decor insaniens.

Diouolares sūt vilissime meretrices.qui stipēdij.Uel diouale ſm Pap̄.Uel he alio nomine dicunt̃ diuoltres.vt videt̃ velle Hug.

Diplois diploidis.f.t.duplex vestis ⁊ dī a diplo as.eo ꝙ sit duplex amictus.⁊ ē vestis militaris.vnde Ps̄.Sicut diploide confusione sua.

Diplonia nie.f.p.i.duplex locutio.⁊ dicitur a diplo as.Inde etiā diplonius a.um.i.duplicatus.Et hic diplonatarius.i.duplicator.

Dipondius dij.m.s.id est duo pondera.scꝫ genus ponderis ex duobus assibus compositū Unde in euangelio.Nonne duo passeres veniunt dipondio.

Dipsa se.f.p.⁊ h̄ dipsas sadis.⁊ hec dipsis h⁹ sis vl̃ sidis.gen⁹ ē serpētis.⁊ interp̄tatur sitibūda.Vñ ⁊ latine dī situla q̄r quē mordet siti facit pire.vñ Deut̃.viij.In q̄ erat serpens flatu adurēs ⁊ scorpio ac dipsas.vbi dic̄ glo. Dipsas gen⁹ aspidis.q̄ latine dī situla quēcūq̄ꝫ momorderit.siti pimit vel perit.adō parua vt cum calcatur non videat̃.cui⁹ venenū ante extinguit q̄ꝫ sentiat̃ nec tristiciam sentit moriturus.

Diptica ce.f.p.i.tabula manualis.q̄ ⁊ pugillaris dī ⁊ ephimeris.Vñ quidā.Clerice dipticas lateri ne depresseris vnq̄.vel ſm Papi. Diptici sunt tabule q̄bus corruptores amorē suū inscribūt puellis ⁊ ꝓdu.pti.Vñ in decretis.xxiiij.q.ij.Canone.Sane ꝓfert̃ circa principiū dī.Et in sacris dipticis scripserūt. q̄d glo.ibidē exponit dicens.Diptice a dicocis.Et dicit eadē glo.postea ꝙ diptici sc̄ collūne in quib⁹ imagines patrū in suo catalogo ponuntur.

Diptong⁹.f.s.ē cōglutinatio duaꝝ vocaliū in vna ⁊ eadē syllaba vim suā retinentiū.⁊ sc̄ q̄tuor.s.au.eu.ae.⁊ oe.q̄rū due scribūt̃ ⁊ ꝓferentur.s.au.⁊ eu.alie due scribunt̃ ⁊ nō ꝓferuntur.s.ae.⁊ oe.

Dira re.f.p.i.furia.⁊ dī a dur⁹.q̄r dura sit.Et dicūt̃ ꝓprie eumenides vl̃ erynnides ī inferno.furie ī t̄ra dire ī celo.q̄si deoꝝ ire q̄r ex ira deoꝝ ꝓueniūt.⁊ ē etym̄.nō cōpositio ſm huguı.Pap̄.dic̄.dire dee penaꝝ dicūt̃ vltrices

Dirus a.uꝫ.i.crudel'.reus immisericors.asper atrox detestabil'.ꝙ aūt dī dyrus q̄si diuīa ira inundat⁹.etymo.ē nō cōpositio.Prop̄e aūt dī dirū q̄d diuīa infert̃ ira.Dī etiaꝫ dirus.i. magnus.⁊ ꝓdu.di.Vñ quidam.Blandicie plusq̄ dira venena nocent.

Dis.ꝯ.t.⁊ hoc dite.gtō h⁹ dit'.i.diues opulentus ſ neutrū in singulari nō est in vsu.⁊ compat̃ dis ditior ditissim⁹.Item dis dit'.i.plu

to. a ditando. qꝛ n̄ꝛis mortibꝰ orbē suū ditat.

Dis grece latine dꝛ bis.

Discerniculū li. pe. cor. ornamentū virginale. vt acus cum qua virgo discernit ⁊ diuidit capillos.

Discidiū dij. n. s. i. sepatio diuortiū. a discido dis. eo ꝙ q̄s a pacto discedat. Jn̄ discidiosus a. ū. ꝗ frequens ē in discidijs. ⁊ ꝗ discidia amat. pōt etiā dici discidiū a discido dis.

Discinctꝰ. a. ū. i. deligatꝰ remissus incōpositꝰ. ⁊ dicit̄ a discingo gis. qđ est deligare. vn̄. iij Reg. xxij. Non glorietur accinctus eque vt discinctus.

Disciplina ne. dꝛ a disco vl̄ discipulꝰ. qꝛ discit plena. Et est disciplina in discipulo. doctrina in magistro. facultas vel ꝓfessio vel scientia in vtroqꝫ.

Discipulꝰ li. m. s. ꝗ addiscit. Jn̄ discipula le. ⁊ hic ⁊ hec discipularis ⁊ hoc re. Et discipulatus us. ui.

Discoforꝰ a. ū. pe. cor. i. discum ferens. Unde Hiero. in ꝓlogo daniel. Cum ꝯo ad abacuc venerat ⁊ de iudea ad chaldeā raptū discoforū lectitabat.

Discolor oris. cō. t. i. diuersoꝝ coloꝝ. vl̄ alteriꝰ coloris. vn̄ Hiere. xxij. Nūqd auis discolor hereditas mea mihi.

Discolus a. ū. pe. cor. i. discors a scola indoctꝰ idiotha illiteratꝰ a scola diuisus ⁊ diuersus Un̄. j. pe. ij. Nō tm̄ bonis ⁊ modestis. sed etiam discolis.

Discors. ꝯ. t. q̄si diuersi cordis. vel q̄si deorsuꝫ a corde alteriꝰ. Jn̄ hec discordia die. Et discordiosus. a. um.

Discretio onis. f. t. diuisio. scia. discussio. q̄rumlibet reꝝ ꝯsideratio ad q̄d tendāt. ⁊ vt di c̄ q̄dā poeta. Oībꝰ in rebꝰ res est discretio summa. Jtē discretio est attributio actꝰ vl̄ passionis aliq̄bꝰ cū exclusione alicuiꝰ vl̄ aliquorū.

Discrimē inis. i. ꝑiculū vite. aliqn̄ discrimen dꝛ linea vel distantia q̄ diuidit capillos capitis alicuiꝰ. qn̄qꝫ dꝛ drn̄a sepatio in duo. Uel fm̄ Pap̄. Discrimē est ꝑiculū: distantia labor a discernendo. qꝛ aliqn̄ duarū rerū sepatio ostendit q̄ cōiuncte eē possunt. vt in ornamentis mulierū. Un̄ discriminalia dicunt̄ q̄ diuidūt capillos ꝑ mediam frontem.

Discriminalis cō. t. ⁊ hoc le. qđ diuidit. ⁊ dꝛ a discrimen. ⁊ hoc discriminale lis. Et sc̄ ꝓprie discriminalia mulierū capitis ornamenta dicta ꝙ caput mulieris a viro discernūt vl̄ crines diuidunt.

Discumbens tis. o. t. i. ad discum sedens ⁊ fercula sumens. a discumbo bis.

Discus ci. m. s. i. scutella ⁊ dꝛ a scus qđ est rotundū. q̄ olim ⁊ scus dicebat̄. sic ⁊ discꝰ a rotunditate. ꝟ nunc discꝰ dꝛ. qꝛ escas ⁊ fercula apponit. vl̄ potiꝰ est etymol. discus q̄si dans escas. Jā hic disculꝰ li. dimi. i. ꝑuꝰ discꝰ. Et discūbens. i. ad discū sedens. Et no. ꝙ discꝰ ꝓprie est scutella ⁊ nō mensa. lꝫ ꝑ ea ponat̄ qn̄qꝫ ꝑ notonomiā. Et a discꝰ dictꝰ est discꝰ ludus plumbee scutelle. ⁊ ipa plumbea scutella. qꝛ facta erat ad silitudinē scutelle. ⁊ in aerem ꝓijciebat̄. q̄ ludꝰ nūc dꝛ ludꝰ ꝓijciendi lapidē. vn̄ Oratiꝰ in poetria. Jndoctusqꝫ pile disci ve trochi ve quiescit. Discꝰ etiā dicit̄ mappa vl̄ mensale. Unde ⁊ aīalia dicūt̄ apparuisse petro in disco qđ alibi liber Actuū aploꝝ lintheū vocat. Un̄. Discus scutellam mensam notat atqꝫ mappellā. vl̄ sic Est discꝰ ludꝰ discus quoqꝫ regia mensa. Discus scutella sit tibi discus q̄ꝫ mappa.

Disertus a. ū. nomē. i. sapiens: eloquens ⁊ facundꝰ ⁊ dꝛ a dissero ris. ⁊ fm̄ Hug. subtrahitur vnū s. Quis sint duo in verbo: ꝑticipio ⁊ verbali. vt dissero. dissertor dissertꝰ. Un̄ ⁊ prima corripit̄ in disertꝰ. vn̄ Oratiꝰ. Fecundi calices quē nō fecere disertum. Et cōꝑat̄. disertꝰ tior. tissimꝰ. Alij dicunt ꝙ disertꝰ cōponit̄ a di. ⁊ ars. interposita s. ⁊ sic est nomen. Cū ꝯo est ꝑticipiū scribit̄ ꝑ geminū s. Jn̄ dissertatio. ⁊ est ciuilis sapia. vt. C. de or. cog. l. qualis.

Disinteria rie. f. p. pe. acuta. i. diuisio cōtinuatiōis. vl̄ vlceratio intestinoꝝ. Et fit añcedenti fluore. quē greci diarā vocāt. ⁊ dꝛ ab interia vl̄ enteria qđ est intestina. Et fm̄ hoc potest dici disinteria vl̄ disenteria sꝫ Hug. Papi. ꝯo di. ꝙ disinteria est sanguineꝰ fluxꝰ vētris cū excoriatiōe intestinoꝝ.

Disnoicus. i. suspiciosus. q̄ plꝰ recipit q̄ꝫ emittit. ⁊ videt̄ eē cōpositū a dis. qđ ē diuisio. vl̄ diuersum ⁊ noicꝰ qđ est infirmꝰ. Jn̄ disnoicꝰ q̄ nō equo mō recipit ⁊ emittit.

Dispectꝰ a. um. i. cōtemptꝰ. Et dispectio fastidium. suꝑbia.

Dispendiū dij. n. s. ⁊ hec dispēsa se. i. nimia largitas vl̄ nimia dispensa. ⁊ dꝛ a dispendo dis Et dispendiū dꝛ qđ est cōtrariū cōpendio. id est longū ⁊ inutile. Jn̄ dispendiosus a. ū. id est longꝰ ⁊ inutilis. ⁊ cōꝑat̄ dispendiosus sior. sissimus. Jn̄ hec dispendiositas tatis. sꝫ Hug. Pap̄. ꝯo di. Dispendiū damnū vl̄ detrimentū.

Dispensator fm̄ Pap̄. dꝛ cui credit̄ administratio pecuniaꝝ qꝛ priꝰ q̄ dabant pecuniā nō numerabant sed appēdebant eam.

Dispensatio est iuris cōis ꝓuida relaxatio vtilitate seu necessitate pensata. fm̄ Guil. i spe. ti. de dispen. vl̄ sic. Est rigoris iuris ꝑ euꝫ ad quē spectat canonice facta relaxatio. j. q. vij. nisi rigor. ⁊. c. se. Qn̄qꝫ tn̄ dispensatio capit̄ improprie. s. ꝓ iuris declaratione. vt in. c. quantaualis. de iureiur.

Displosus a. ū. i. diffutus. apertꝰ diruptus.

Dissyllabus a. um. i. duarū syllabaꝝ. ⁊ dꝛ a dis ⁊ syllaba.

Dissitus a.ū.pe.coꝛ.i.sepatus.

Dissuria est arida vrine digestio vel difficultas mingendi.

Dissutꝰ a.um.pe. ꝓdu.i.disiunctꝰ ⁊ in sutura fractus.

Distichon.n.s.⁊ hoc distichiū inuenit.i. carmen.vel opus duoꝝ vsuum.⁊ dr a di.i.duo.⁊ stichon qđ est vsus.vñ Theodolꝰ.Quos i distichij carmē cōplecteris emi. Itē distichō dr quoddā genꝰ dicendi.cū.s.autoꝛ totū loquit ꝑ se sine ꝑsona introducta.

Distinctꝰ a.ū.i.diuisus.sepatꝰ.designatꝰ punctatus.determinatus.

Distinctio onis.i.diuisio. punctatio. sepatio. Et distinctionis tres sunt spēs.s.colū coma ꝑiodus.de qbus vide locis suis.

Districtus a.um.i.seuerus asper austerus ⁊ cōparat.

Distrophos dr oda illa q semꝑ in secundo versu repetit varietatem versus.vide infra i strophos.

Diualis.ꝯ.t.⁊ hoc le.pe.ꝓdu.id est diuinꝰ.vñ diualis dr ꝑnceps vel imperatoꝛ.q quasi deus habebat.

Diuersicliniū nij.n.s.i.locꝰ vbi diuerse vie cōiungunt.⁊ dr a diuersus a.ū.⁊ clino nas.qꝛ illic diuerse vie acclinant.vel qꝛ illic via iclinat ad diuersa.qđ alr grece dr h eteroclituz Itē eteroclita siue diuersiclinia.dicunt qdā noīa in arte grāmatica qsi ad diuersa se iclinantia.s.q inclināt se ad diuersas dictiōes i diuersis casibus.vt Jupiter iouis.vel ad diuersas significatōes.vel ad diuersas declinatiōes.vel ad diuersa genera in diuersis numeris.vt vespa re.vas.vasa.celū celi.

Diuersoriū rij.n.s.i.diuersitas viaꝝ.s.vbi viatoꝛ ad callē diuertit.vel locus remotꝰ ab alio vel receptaculū.s.hospiciū vel hospitale. ⁊ dr a diuerto tis.qꝛ illic diuertimꝰ.vel qꝛ ex diuersis vijs ibi cōuenit.vñ in Luca.Nō erat ei locꝰ in diuersoꝛio.Et vt dicit glo.Diuersoriū est domꝰ inter duos muros duas hñs ianuas.vt.s.ex diuersis vijs recipiat aduenientes.⁊ significat eccliam inter paradisum ⁊ mundum.

Diuersus a.ū.i.diuisus.separatꝰ. nō concoꝛs malus.⁊ comparat Inde hec diuersitas atis id est varietas.

Diuerticulū li.n.s.i.flexꝰ viaꝝ.vbi vna via diuertit ab alia.vel ipse callis ꝑ quē diuertimꝰ ab alia via.quasi diuersa via.

Diues.ꝯ.g.decli.h ois ꝯstructiōe dicit qsi diu hñs.i.cupiēs diuitias.i.opulentꝰ vel pecuniosus.siue vtat siue non.

Diuitiosus a.ū.i.copiosus plenus diuitijs. inde diuitiositas tatis.i.copiositas.

Diuidens dentis.m.t.i.ouis vel agnꝰ duos habens tm̄ dentes.⁊ dr a duo ⁊ dens. Itē diuidēs tis.o.g.pōt esse ꝑticipiū de diuido dis.

Diuidia die.f.p.i.discoꝛdia vel bellona. Iñ diuidiosus a.um.i.discoꝛdiosus q ꝑ suā discoꝛdiā alios diuidit ⁊ discoꝛdare facit.q ⁊ diuisiosus dicit.

Diuidiculū li.n.s.dr castellum in diuisiōe terrarū positum.

Diuiduꝰ a. ū.q diuidit vel diuidit. Iñ diuiduitas tatis.⁊ ꝑ cōpositionē indiuiduꝰ a.um.⁊ hec indiuiduitas tatis.

Diuinꝰ a.ū.qđ est deoꝝ vel ꝑtinens ad deos et dr a diuus a.ū.Et diuini dicunt celestes deificati. Itē diuini q tractant de deo. q magis ꝓꝓrie dicunt theologi.Et diuini q diuinant et astutia qdam fraudulenta hoībꝰ futura cōiecturant. Iñ diuinitas tatis.

Diuinatoꝛ futura cōtemplans dicit.⁊ sꝑ i malo accipit.

Diuinatio accipit triplr. Primo ꝓ scīa theologie.a q theologi dicunt diuini. Scđo pro scīa infusa a deo.⁊ sic accipit Prouer.xvj. Diuinatio in labijs regis. Nam in iudicio ñ errabit os eius. Tercio ꝓ scientia magica vel fallaci ꝓphanatione vel ꝓphetizatione qua falsi ꝓphete ⁊ magi fingunt se preuidere vel ꝑscire futura.ita capit in.l.nemo.C.de male.⁊ mathe.Et vt dicit Uarro quatuoꝛ eē genera diuinatiōis.i.terrā aquā ignem aerem. hinc Geomantiā.hydromantiam.aeromantiā pyromantiam dicimus.

Diuisorium dr cella ab alijs diuisa

Diuoltres vilissime meretrices q se suaqꝫ gratia nummoꝝ ꝑbent.Et dicunt diuoltres qsi desideriū volantes.vel qsi ꝓ nummo volute.

Diuoꝛtiū.n.s.dr quasi diuersum.i.via vel semita in diuersū tendens ⁊ ponit generalit ꝑ sepatione ⁊ diuisione ⁊ subterfugitiōe. Vnđ Diuoꝛtiū ẜm Hoff.⁊ hosti.est inter virū ⁊ mulierē legitime facta sepatio.⁊ dr a diuersitate mentiū.qꝛ hi q matrimoniū distrahūt i diuersas ꝑtes eunt.

Diurnꝰ a.ū.i.vniꝰ diei.vel durans ꝑ vnū diem ⁊ dr a diu ẜm ꝙ accipit ꝓ determinato spacio tꝑis.

Diuus a.um.id est diuinus ⁊ sanctus.⁊ dicit a deus.

Diuturnus a.um.dicit a diu ẜm ꝙ accipit ꝓ indeterminato spacio tꝑis.⁊ est quod habet indeterminatam significationem temporis. sicut diurnus determinatam.Et diutinus a.um.in eodem sensu.id est longus prolixus. diu durans.continuans.⁊ dicit diutinus a.um.a diu sicut diurnus ẜm Hug. Pap̄.vero dicit.Diutina dicta ab eo ꝙ diu durauerint diuturna a ꝑpetuitate dicta quasi eterna.

Diuus a.vm.id est deificatus.⁊ dicit a deus. Sed deus est semꝑ.diuus vo fit quasi qui ex mortali fit immortalis.vñ ẜm Pap̄.Diuus dicit deus vel imperatoꝛ qui post mortez velut deus habetur.

D ante o

Docibilis.cõ.t.ꝛ hoc le.ꝛ hic ꝛ hec docibilis ꝛ hoc le. ꝑ sincopã differunt. Nã docilis est discipulus q̃ facile docet᷑ Nõ em̃ dicit᷑ docilis qꝛ sit doctus. ſꝫ qꝛ doceri põt. Est em̃ ingenio ſus.ꝛ ad discendum paratus. Docibil᷑ vo est liber qui facile discit᷑ vl᷑ disci põt. ponitur tñ vnũ ꝑ altero. vñ Job.vj. Erũt omnes docibiles dei.i.dociles.

Docillus li.m.s.i.clepsydra.

Docimen inis.qð ꝛ hoc documen inuenit᷑ pe.cor.i.documentum.

Doctiloquus.a.um.q̃ docte loq̃t᷑. Inde doctiloquiũ quij.i.doctũ eloquiũ.vel docta et sapiens locutio.

Dodona ne.f.p.i.dea glandiũ. Et dodona etiã dicta est q̃dã silua epiri.a dãdo dona.i.glandes hoĩb⁹. Jñ dodoneus a.um.possessiuum

Dodrãs tĩ.ẽ q̃dã ps assis q̃ ex nouẽ vncĩ ꝑficit᷑ nec dĩ ad totũ. vt isti.de here.isti. §.heditas

Dogma tĩ.n.t.i.doctrina vl᷑ iteratio doctrĩe vl᷑ decretũ placitũ ꝯsensio ꝯsolatio. Jñ dogmaticus.a.um.i.doctus.sagax.prudẽs.sophisticus.instruens vl᷑ instructus vel cõsolatus.

Dolabra bre.f.p.ꝛ h̃ dolabꝝ bri.ꝑ eodẽ.scꝫ instrumẽto dolãdi.s. ꝑ pipenni. Jñ dolabella le.ꝛ hoc dolabellũ li ambo diminutiua.

Dolatura re.f.p.i.dolatio vl᷑ id qð dolando aufert᷑ de ligno. vl᷑ id cũ q̃ dolat᷑.ꝛ dĩ a dolo as a quo etiam dolatilis.cõ.t.ꝛ hoc le.i.aptum ad dolandum.ꝛ hoc dolatorium rij.locus in quo dolatur.

Dolium lij.n.s.dr vas terre rotundum.

Dolo vel dolon onis.a dol⁹ dĩ. Et sꝫ dolones tela abscõdita ĩ ligneis vaginis ꝑpt᷑ doluꝫ.ꝛ etiã ipe lignee vagine dicũt᷑ dolones int᷑ q̃s latet pugio sub pecie baculi.ꝛ dicũt᷑ sic.eo ꝙ fallãt ꝛ decipiãt ferro cũ ꝑferãt speciez ligni. Hos etiã vulg⁹ greco noĩe oxos vocãt.i.acutos. Vñ apud medicos acutus morbus oxea dĩ ab oxi qð est acutum.

Dolor oris.m.ẽ corꝑis indqetudo. Et no.ꝙ dolor nõ est lesio ſꝫ lesionis sensus.

Dolorosus.a.um.i.plenus dolore.

Dolosus a.um.i. insidiosus vel malign⁹ eo ꝙ deludat. Vt em̃ decipiat occultam maliciam blandis sermonibus adornat.

Dolumen inis.n.t.idem ẽ quod dolabra.

Dolus li.m.s.i.fraus malicia occulta blandis sermonib⁹ adornata.calliditas mẽtis. Et dĩ a dolore eo ꝙ dolorẽ inferat. Vl᷑ cõponit᷑ dolus a deludo.q̃si delus.eo ꝙ deludat ꝛ decipiat. Et fit dolus animo.insidie loco vl᷑ telo. Fraus circa fidem mutuatam. Et est dolus cũ aliud agitur,aliud simulatur. Et inde ꝑ compositionem subdolus.a.um. Et subdolus li. substantiuum.

Dolicapax.est ꝑximus pubertati.s. qñ mas habet vndecim annos ꝛ dimidiũ. Tũc enim potest delinquere. ꝑterq̃ in adulterio. ſm Accur. Femina vo qñ hꝫ nouẽ ꝛ dimidium annos.vt no.ff.de re.iuris.in.l.pupill᷑. Aug⁹. vo dicit in epl̃a ad renatũ ꝙ puer dr̃ doli capax.cũ ẽ septem annorum.quia tunc mentiri ꝛ verum loqui potest.vt no.in.ca.omnis vtriusq̃ sexus.de pe.ꝛ re.

Doma matis.n.t greci tectum dicunt. põt etiã dici doma tectum.vel etiã atriũ qð nõ tegit᷑. vñ Phisiolog⁹. Neq̃ pilis eius fiat sub domate fumus. Et.ij.Reg.v. Domatũ fistulas Et appellantur domatum fistule cannales q̃bus stillicidia defluebant.

Domesticus a.um.i.notus ꝛ familiaris. q̃si in domo eadem stans.

Domestici sunt libertus.colon⁹ ascriptici⁹ mercenarius.om̃s de familia alicui⁹ siue sint liberti siue nõ.ꝛ oẽs familiares q̃ habitãt cum aliq̃ ꝛ vxor.ꝛ si sunt in ei⁹ ꝑtãte ꝛ ꝑpinqui.

Domestici iudices dicũt᷑ eẽ ex q̃bus ꝑ magna ꝑte ius pendet ꝛ ꝯsiliũ. Hi etiã dicunt᷑ assessores eo ꝙ assidẽt iudici. ꝛ in cause cognitione suum prebent consilium vel officiũ. vt ꝑꝫ ex Rub.C.de asses.

Domicellus li.ꝛ dominell⁹ li.dicũt᷑ a dñs ꝑ diminutionẽ ꝛ domicella le.ꝛ dominella le.ambo dimi.a dña. Domicellus etiã ꝛ domicella dicunt᷑ qñq̃ pulcri iuuenes magnatuꝫ seu liberoꝝ.siue sint seruientes siue non.

Domiciliũ lij.n.s.i.domus fastigiũ ꝛ altitudo. ꝛ dicitur sic quasi cilium domus. Dicitur tamen quandoq̃ domicilium domus ipa vl᷑ habitatio vel mansio vel ius ꝛ potestas. ſm hugui. In Psal.autẽ vbi sic dicitur. Sicut nicticorax in domicilio. Dicit glo.vel in parietinis.q̃ vulgo dicũt᷑ ruine vbi parietes stant sine tecto. Dĩ aũt parietina q̃si parietũ ruina

Domiciliũ alicui⁹ ẽ ibi vbi maiorẽ ꝑteꝫ fortune sue cõstituit vel magnam partẽ bonoꝝ suorũ vel si ibi habet larem.i.familiã. vt.C.de ĩco. ꝛ censi.l.si ciues.li.x.

Domicula le.f.p.i.parua domus.

Domiduca ce.fe.p.pe.cor. Juno dicitur. quia vsq̃ in domum puellas maritataꝫ introducere credebatur.

Dominatio onis.idem est quod dñatus. Dñationes etiam dicuntur quidam angeli. et vt Grego.dicit. Ea angelorum agmina que mira potẽtia preeminent pro eo ꝙ eis cetera ad obedientiaꝫ subiecta sunt. dominationes vocantur.

Dominicus a um.a dñs vel dña dĩ. Inde dñica ce.substantiuũ ꝑ prima feria.ꝛ h̃ ꝛ hec dominicalis ꝛ hoc le.qð sumit᷑ tam a dñica pro illa die q̃ a dñicus a.uꝫ. Et vt Papias.dicit Dñicus dies ꝑ inde dĩ.qꝛ in eo resurrectõis domini nostri a xp̃ianis gaudium celebratur Item hic dominicus nici. dictus est quidam

egregius cõfessor. pater et institutor ordinis fratrum predicatorum.

Dominiũ nij. n. s. i. ius tutela ptãs. Jñd domi nosus a. um. i. imperiosus. dñs ⁊ hõ q̃ habz ardua pcipe. s. hõ magne autoritatis.

Dominiũ directũ ſm Azoñ. in sum. de iure emphi. dr̃ hr̃e ille q̃ possidet ciuilr̃ tanq̃ dñs. et iõ dr̃ hr̃e dominiũ directũ qꝛ sine oĩ alia obligatione liberã potestatẽ hz rei. qualr̃ nõ ẽ in illo q̃ hz dñium vtile vel mixtum.

Dominiũ vtile ſm Azo. dr̃ hr̃e ille q̃ solũ naturalr̃ possidet ⁊ non ciuiliter. vt emphyteota ⁊ vsufructuarius ⁊ feudatarius.

Dñs. m. s. i. heros. ⁊ dr̃ a dom⁹ eo ꝙ domui p̃sit. Ṽꝛ aũt dñs dr̃ q̃si dãs minas. vl̃ q̃si dans munus. s. seruitiũ. vl̃ dans min⁹. s. pene. etymo. est nõ cõpositio. Et cõponit̃ cũ hoc noĩatiuo legũ. ⁊ dr̃ dominus legũ iurispitus. ꝟ q̃ñ sunt due ptes tũc dicitur dñs legum sol⁹ imperator. quia ip̃e habet potestatẽ condendi ⁊ destituendi iura.

Domini recti. erant quidam officiales defensores ciuitatum ⁊ municipiorum.

Domini minoris magistrat⁹ sic dicti. qꝛ domini recti. quia suffragio duoꝝ eligebant̃ vnus constituebat̃ a plebe. alter a maioribus. C. õ iudi. l. vlti.

Domn⁹ ni. ⁊ hec domna ne. p sincopã dicunt̃ a dñs dña. qđ ꝓprie ↄuenit claustralib⁹. ꝟ dñs dña mũdanis. Unde in eccl̃ia cantat̃. Jube domne bñdicere. ⁊ domn⁹ abbas domn⁹ p̃or

Domus secũde vel quarte declinatiõis ẽ q̃ constat ex parietib⁹ tecto ⁊ fundamẽto ptegens nos a caumatib⁹ ⁊ imbrib⁹. Ul̃ ẽ vni⁹ familie habitaculũ sicut vrbs vni⁹ ppli. ⁊ sicut orbis domiciliũ ẽ toti⁹ hũani generis. Jtẽ dom⁹ dr̃ cõmixtio viri ⁊ vxoris ⁊ etiã familia. ꝟ icipit a duob⁹. Nã ꝓprie familia ẽ liberi ex liberis legib⁹ suscepti a femore dicta. Jtem aliq̃ñ sumit̃ p agnatiõe. vt. l. cũ vn⁹ in p̃n. ff. de ali. ⁊ ciba. le. ⁊ ad sylle. in p̃n. Recipit̃ etiã p oĩb⁹ gerentib⁹ eadem signa vel arma. Jnde domũcula le. parua domus.

Domus iuramẽti. i. dom⁹ federꝭ. s. tabernaculũ

Domus salt⁹ libani de q̃ hr̃. iij. Reg. vij. dicebat̃ qꝛ erat edificata de lignis libani.

Donariũ rij. n. s. idẽ ẽ qđ donũ. Jtez donariũ est locus vbi dona q̃ offerũt̃ in templo reponuntur. Et donarius. a. um. quod donatur vl̃ qđ facile donari potest.

Donatica ce. f. p. i. corona q̃ autor donatur. Et donatic⁹ a. um. quando donatur vel accipit̃

Donatio ſm Azo. in sum. C. de dona. ẽ rei licite nullo iure cogente mera liberalitate facta collatio. vt. ff. e. ti. l. donaria.

Donatõ ante nuptias vel ꝓpt̃ nuptias. ſm Azonem. est illa quã facit sponsus vel aliq̃s suo noĩe sponse vel alteri nomine sponse.

Donatio causa mortꝭ ſm Host. est timorẽ mortis iminẽtis. vl̃ future alicui⁹ rei pvide et liberaliter facta collatio. Et hui⁹ tres sũt spẽs Prima cũ q̃s donat metu mortalitatis future ⁊ nõ instãtis. Scđa cũ q̃s donat metu mortalitatis instãtis desperãs de cõualescẽtia. et hec donatio compat̃ ei q̃ ẽ inter viuos. Tercia q̃ñ magis vult se hr̃e q̃ eũ cui donat ⁊ magis donatariũ q̃ suũ heredem.

Donatio inter virũ ⁊ mulierẽ ſm Azo. in sum. est q̃ fit ↄstãte m̃rimonio q̃ ſm leges ẽ phibita iõ ne mutuo amore inuicẽ spoliarent̃. donationẽ nõ sperãtes ꝟ pfuga erga se facilitate abutentes. Nec esset eis studium liberos poti⁹ educandi.

Donatio int̃ viuos ſm Azo. in sum. est q̃ñ rem quã dono. malo hr̃e illũ cui dono q̃ me.

Donatio mera ẽ eadẽ cũ simplici. s. q̃ñ inter viuos donatio fit. Que etiaz dr̃ pura liberalitate nõ ob causã secutã. Si ṽo fit ex causa p̃cedẽte. tũc dr̃ remũeratio poti⁹ q̃ donatio vt C. de bo. liber. l. cũ oportet. §. cum autem.

Donatio facta ob causam int̃positã ſm Host. i sum. ẽ q̃dã donatio int̃ viuos q̃ fit ob causaz interpositã. ⁊ denotat vt aliq̃d fiat vel non fiat. vl̃ ꝓpt̃ q̃d fiat donatio secuta ꝓpter finem iuxta ea q̃ habent̃. l. j. §. j. ff. de dona.

Donatio pfecta ⁊ pura ẽ species donatiõis simplicis. ⁊ ẽ q̃ñ statim pura liberalitate trãsfert̃ dominium rei date.

Donatio impfecta siue ↄditionalis vl̃ sub modo. ẽ etiã spẽs donatiõis simplicis. ⁊ ẽ q̃ñ statim trãsfert̃ dominiũ rei date ⁊ nõ nisi sb ↄditiõe. vl̃ mõ vl̃ in diẽ. vt dono tibi si rex itrauerit italiã. vel dono nõ ꝙ tuũ sit hinc a d annũ vel aliquid huiusmodi.

Donatio simplex ẽ q̃ causam nõ hz. ⁊ cũ donãs nullio casu velit ad se redire qđ dedit vel daturũ se pmisit. vt. ff. de dona. l. j.

Donatio spõsalitia ſm Azo. dr̃ illa q̃ a sponso sponse fit vel ecõuerso lz raro accidat.

Donatus ti. ẽ q̃dam autor. Hinc liber ab eo cõpositus dr̃ donat⁹. Jñ h ⁊ hec donatista ste q̃ sequit̃ donatũ. vl̃ q̃ studet in eius libro.

Donatiste dicũt̃ q̃dã heretici a donato quodã afro dicti q̃ asserebãt filiũ dei eẽ minorem patre. ⁊ minorem filio spiritũsanctum.

Donifer a. a. vl̃ donifer⁹ ri. pe. cor. q̃ defert dõa

Donũ ni. n. s. ẽ datio irredibilis. ⁊ differt a munere. qꝛ donũ deo debet̃. munus ṽo hoĩ. Jtẽ donũ honorariũ ẽ. mun⁹ ṽo debitũ. vt patrono. Nã ꝓprie mũera dicũt̃ obseq̃a q̃ paupes diuitib⁹ loco muneꝝ soluunt. sic dicta. qꝛ manibus accipiunt̃ vel dant̃. Jtem donũ datis est a dando vl̃ donando. munus accipientis a manib⁹ vel muniendo vl̃ monẽdo. ⁊ pducdo. Uñ Ouidius. de arte Placat̃ donis Jupiter ipse datis.

Dorcas cadis. f. t. i. caprea. ⁊ dicit̃ a dorcas vl̃ dorco. quod est videre. eo ꝙ acute videat ⁊ de

longinquo. Hec etiam ibices dicuntur q̄si aui ces. eo q instar auiū ardua ꝛ excelsa teneant ꝛ in sublimis habitent. ita vt de sublimitate vix humanis obtutib⁹ pateant. Item dorcas ꝓprium nomen est mulieris.

Dorciū cij. quedā mulier sic dicta causa adula/ tionis ꝛ blandimēti q̄si iuuēcula. ꝛ dr̄ a dor/ cas. ꝛ interp̄tatur pulcra visu.

Dorco onis. m. t. i. auidus vorator. dictus sic a dorcas qd̄ ē videre. qꝛ solo visu accendit̄ ad leccatitatem.

Dorus fuit filius neptuni. Unde dori vl' dores q̄dā greci dicti sunt. qꝛ ab eo originē duxerūt Inde doricus. a. um.

Dorica ce. pe. cor. est vna ex linguis grecorum. quam habent egyptij ꝛ syri.

Dorsum. n. s. est illa ps a ceruice vsq̄ ad renes ꝛ dr̄ a durus q̄si dursum. eo q illa ps corpo/ ris sit durior ad modum saxi fortis ad portā dum ꝛ ꝑpetiendum.

Dos tis. f. t. dr̄ qd̄ dat̄ vxori a marito qñ nubit Donatio qd̄ dat̄ eidem ab eodē ꝓpter deuir/ ginationē. Parafernū qd̄ dat̄ ei ab amicꝭ p⁹ nuptias ꝑ aliq̄t dies ſm ꝯsuetudinē diuersa/ rū terrarꝫ. ꝛ dr̄ parafernū a para qd̄ ē iuxta. ꝛ fernos qd̄ est dos. qꝛ iuxta ꝛ post dotem dat̄ Et no. q antiquus ritus erat vt maritus ꝛ vx or inuicem se emerent ꝛ dotarent. ne vxor vi deret̄ ancilla. ꝛ ideo dicūt dotem q̄si doit. qꝛ p̄cedente in nuptijs viri donatione sequitur dos vxoris. Et no. q dos q̄nq̄ dicit̄ ꝓprietas ꝛ virtus alicui⁹. vñ Boetius in p̄mo de con solatione dicit. Ut breuiter oēs eius dotes i cludant patri filiis est. ꝛ ꝓdu. o. ante t. Unde Ouidi. de reme. Quaꝫ potes in peius dotes deflectere puelle.

Dos ſm Azo. i sum. C. de iur̄. dotiū ē qd̄ dat̄ a muliere marito. vl' ab ei⁹ patre. vl' ab ex̄neo ꝓ pter onera mr̄imonij supportanda.

Dos aduēticia ſm Azo. ē q nō ꝓficiscit̄ a parē te vl' tanq̄ a parēte. vt si extrane⁹ dederit pr̄i vt daret in dotē. l. ꝓfecticia. §. si q̄s certā ff. de iur̄. do. Uel si pr̄ nō tanq̄ pater. ſ vt extra/ neus dedit. vtputa qꝛ debebat filie. ꝛ eius vo luntate dedit in dotem viro. vt. d. l. ꝓfecticia §. fi. ꝟ. ceterum.

Dos ꝓfecticia ē q̄ nō a pr̄e vel tanq̄ a patre vel ab auo vl' ꝓauo ꝓfecta ē. s. d̄ bonis ē vl' facto eius ꝓ filio vel nepote ei⁹. vl' quā ali⁹ de mā dato eoꝝ cōstituit. vt p̄ses aut curator dedit de bonis alicui⁹ eoꝝ. si erat parens prodigus vel furiosus.

Dotalis. com. t. ꝛ hoc le. i. doti ascriptus vel in dote habitus. ꝛ dr̄ a dos. Inde dotalicius a um. idem quod dotalis. Inde hoc dotaliciū cij. i. dos vel dotis precium.

Dotatus. a. um. q̄ dotē hꝫ. Inde dotatim et do tate aduer. i. abundanter.

Doxa grece latine dr̄ gloria. Inde doxula. id ē parua doxa siue gloria.

D ante R

Dracena ne. f. p. id est vxor vel filia draconis. ꝛ dicitur a draco.

Drachma me. q̄dā pondus. s. octaua pars vn cie ꝛ denarij pondus trib⁹ ꝯstās argēti scru/ pulis. i. decēocto siliq̄s ſm Hugui. Pap. ꝟo di. Drachma octaua pars vncie. constat a tri bus scrupulis.

Drachma denarij genus vel certū pondus ar/ genti. Unde Luce. xv. Aut que mulier hñs drachmas decem ꝛc̄.

Draco onis. dr̄ a greco dracon. Greci eī draco/ nē dracontē vocāt. ꝛ dr̄ serpēs. ꝛ ē draco tem ploꝝ. anguis aquaꝝ. serpens terre. Dū eñ ē in tēplo ꝓprie dr̄ draco. dū ī aq̄s anguis. duꝫ in terra serpēs. Glo. aūt Esa. xxvij. dic̄ q dra co vt ferūt in t̄ra serpit. natat in aq̄s. volat ī aere. Et vt dicit Isi. etymo. xij. Draco maior est cunctoꝝ serpentiū. siue oīm animātiū suꝑ terrā q̄ sepe a spelūcis abstract⁹ fert̄ ī aerem ꝯcitaturq̄ ꝓpt̄ ip̄m aer. Est aūt cristatus ore paruo ꝛ artis fistulis ꝑ q̄s attrahit spm̄ ꝛ lin guā exerit. Uim aūt nō in dentib⁹ ſ in cauda hꝫ. ꝛ ꝟbere potius q̄ȝ ictu nocet innoxi⁹ est a venenis. ſ iō huic ad mortē faciēda venena nō erunt necessaria. qꝛ si quem ligauerit occi dit. a quo nec elephas tutus est sui corporis magnitudine. Nā circa semitas delitescēs ꝑ quas elephātes soliti gradiunt̄. crura eoruꝫ nodis illigat ac suffocatus perimit. Gignit̄ autem in ethiopia ꝛ in india: ꝛ in ip̄o incen/ dio iugis estus.

Draconari⁹ rij. i. vexillifer. vexillari⁹. signifer. q̄ fert vexillū vbi est draco depictus.

Dracontea tee q̄dā herba q̄ vulgo dr̄ herba dra conis. qꝛ hasta ei⁹ varia sit ī modū colubri et sīlitudinē draconis imitet̄ vl' qꝛ eā herbā vi/ pera timeat. Papias ꝟo dicit Dracōtea her ba dicta sic. qꝛ a sanguine draconis fert̄ nata ꝛ esse draconis coloris ꝛ flos eius vt lingua draconis. Si quis radicem huius herbe sa/ nis confricet manibus serpentes sine pericu lo prendet.

Draconia nie. vel draconita te. f. p. quedā gem ma ex capite draconis eruta.

Draculus i. dimi. i. ꝑuus draco.

Dragma atis. n. ter. ē questio siue interrogatio Inde dragmaticus. a. um. i. interrogatiuus. Unde quoddā genus loquendi dr̄ dragmati cū. s. qd̄ fit int̄ interrogantē ꝛ respondentem ꝛ ꝓprie ꝑ ꝑsonas introductas. vt in Theren tio. ſm Hug. Pap̄. dicit q dragmaticon est genus dicendi. in quo poeta nusq̄ȝ loquitur. ſ persone introducte tm̄.

Driades de. arboꝝ. a drindos qd̄ est arbor.

Drindides didis. m. t. dicit̄ quidā lapis a drin dos quod est arbor.

Drindos grece.i.arbor latine.
Drindus di.arbor ⁊ dicit̃ a drindos.
Dromedariꝰ rij.m.s.camelarius.q̃.s.ducit dromedos. Unde. Esa.lx.dromedarij. madian ⁊ epha.
Dromedus di.m.s.⁊ hec dromeda de. q̃ddaz genus camelorꝫ.minoris quidẽ stature s; velocioris. Unde a velocitate currẽdi nomẽ habuerũt. Centũ eĩ ⁊ amplius vno die miliaria ꝑgere solent. ⁊ dr̃ a dromos grece qđ dicit̃ cursus vel velocitas latine.
Dromo onis.m.t.longa nauis et velox in cursu.⁊ dicit̃ a dromos qđ est cursus. velocitas vel curuitas.
Dromones dicũt̃ q̃ ꝑerant nauibꝰ ad fuandũ traiectũ maris in hec reipublice militãtes ⁊ maris transitũ tenẽtes vł tuentes. C.de offi.ꝑfecti ꝑtoris afri.l.ij. Unde adhuc eorꝫ naues nomine vulgari dromones appellantur.

D ante V

Dualis.cõ.t.⁊ hoc le.geminꝰ diuisus. Inde hec dualitas.i.duplicitas.altriplicitas.
Dubitatio ẽ quidã color rhetoricus ⁊ fit cũ aliquis oñdit dubiosum se eẽ ⁊ ignorat quid sit potius eligendũ.vt Tu q̃s es ignoro quo te quoq; nomine dicam.
Dubius quasi duuius.i.incertus q̃si duarũ viarum vel q̃si duas vias tenens.
Dubius in fide ẽ infidelis.de here.c.j.
Dubiũ siue obscurũ verbũ interꝑtandũ ẽ ꝓ reo nisi in q̃tuor casibus.s.qñ agit̃ de causa liberali.de inoffi. testa.de m̃rimonio.⁊ de dotevt de fide instru.ca.int̃ dilectos.in glo.vl.de re iudi.c.vl. Itez dubia sunt in meliorẽ partem interꝑtanda.de re.iur̃.estote in q̃bus ad communẽ intelligentiã xborꝫ recurrendũ ẽ.c. ex l̃ris de spon. Et tutior via in dubijs est eligẽda.de homi.ad audiẽtiã.⁊ de spon.iuuenis.
Ducatus us.ui.i.dignitas ducis vel eius terra. Et ducatus.i. ductus vel guida.⁊ dicitur a dux. Et cor.primam.
Ducenti.te.ta.dr̃ a duo ⁊ centũ. Inde ducenties aduer.numerale ⁊ ducentesimus.a.um.⁊ ducentenus.a.um.
Ducentarij dicunt̃ duces vł mgr̃i ducentorum militũ.q̃rũ dignitatẽ dicimꝰ ducenam.
Ducentuplus a.um.i.ducenties tñ.
Ducilla le.dimi.i.parua dux.
Ducillus l.dimi.i.paruus dux.
Ductilis.cõ.t.⁊ hec le.dr̃ q̃cq̃d ferẽdo. feriendo vł extẽdendo ꝓducit̃.s.es vel metallũ q̃ duci ꝑt in longũ vł latũ. Unde Walleꝰ ars ignis argentũ ductile cudit. Ars follis forma fornax vas fusile fundit. Quelibet infusa cribrꝫ vas futile futit. Ars argylla rota fornax vas fictile fingit Ars natura labor tibi lignũ fisile findit. Inde ductiliter aduer.⁊ ductileꝰ.a.um. et ducilus.a.um.quod ⁊ docillus.a.um. dicitur.id est clepsydra.
Ductor oris.m.t.dr̃ a duco cis. Inde ductrix cis ⁊ ductus us. vt ductim aduer.i.tractim.
Duellũ dr̃ singularis pugna. q̃ fit ꝓpter ꝓbationẽ alicuiꝰ ita vt q̃ vicerit ꝓbasse credatur ⁊ victus in ꝓbatione defecisse. ⁊ dr̃ quasi duebellum vel dubellium.id est duorum bellum factum ad probationem veritatis.ac si per testes quis intentionem suam fundasset. vt.capitulo.ij.de purga.vul. Inde duellator oris. ille q̃ duellum peregit. ⁊ hic duellio onis.id est pugil.q̃ etiam duellus dicit̃. Et inde ꝑ cõpositionem ꝑduellis lis.id est pugil qui perseueranter durat ĩ duello. Unde Militis est bellũ fortis pugilisq; duellũ.
Dulcis.cõ.t.⁊ hoc ce.id ẽ suauis.iocũdis amabilis mitis misericors. Inde dulciculus.a.um. id est aliquantulum dulcis.
Dulcoratꝰ.a.um.i.dulcedine repletus.
Dulensis sis.f.t.i.charitatiua seruitus que fit inter duos.⁊ dicitur a duo.vł deriuatur a dulia quod est seruitus.
Dulia lie.fe.p.id est seruitus que exhibenda ẽ homini sicut latria ẽ seruitus que debet̃ deo ⁊ dicitur a dulos. Et cõponitur cũ hyper qđ est supra ⁊ dr̃ hyꝑdulia lie.q̃si supra duliaz.⁊ hec xp̃i humanitati debet̃.
Dulos grece dicit̃ seruitus latine.
Dumetũ ti.pe. ꝓ.i.locus dumo plenꝰ qđ ⁊ dumicetũ ti dr̃.i.spinetũ.
Dumus mi.m.s.est spina vel potius spinarum collectio. Inde dumosus.a.um.id est spinosus.vel spinis plenus. Inde dumose aduer. ⁊ hec dumositas. Et hic ⁊ hec dumalis ⁊ hoc le.id est spinosus.
Duo a dyo dr̃.pł'ał'r hi duo he due hec duo genitiuo horꝫ duorꝫ.harꝫ duarꝫ horꝫ duorꝫ vł duũ. Datiuo his duobus ⁊c̃.
Duodecennis.cõ.t. et hoc ne.id est duodecim annorum ⁊ dicitur a duodecim et annus Inde hoc duodecennium nij. id est spacium duodecim annorum.
Duodecim dicit̃ a duo ⁊ decem.⁊ est.o.ge.nu. plis ⁊ indecli.
Duodenariꝰ a.um.dr̃ a duodecim a q̃ etiaz hic duodenariꝰ rij.⁊ duodecimꝰ a.um.⁊ duodecies aduer.i.duodecim vicibus.
Duodennis.i.est duodecim annorꝫ. ⁊ videt̃ cõponi a duodecim ⁊ annus. sicut septennis a a septem ⁊ annus.
Duodenus a.um.a duodecim dicitur.
Duodeuiginti.i.duo minus de viginti.
Duonus.id est bonus qui libenter tribuit. ⁊ dicitur a duo is.
Duplex.o.g.id est duplus a.um.
Duplicarius rij.m.s.qui duabus partibus fauet scz fraudulentus.
Duplicatio est allegatio quo datur reo ad infirmandum replicationem actoris vt insti đ re-

pli. §. rursum. Uel ꝫm alios est elisio vł ani-
bilatio replicationis. ⁊ h₃ fieri a reo ꝯtra re
plicationem actoris.

Duplonia. vt ḋr. ff. de ꝟ. obli. l. cõtinu⁹. §. cu₃
ita est inter duplicatũ vł sterilitas ꝫm glo. ibi
dem. vł ḋr ille q̇ duplata vtit̃ dieta. vt ille q̇
fortuito tp̄is euentu de duabus dietis facit
vnam.

Durã indecli. est q̇dam fluui⁹ iuxta quã gigan
tes edificauerũt turrim. Itẽ sicut ḋr Danie
lis. iij. Durã est camp⁹ in quo rex nabucho-
donosor posuit statuam auream.

Duribuccus ḋr ille q̇ nunq̃ȝ vult aperire os

Duricies ei. f. g. duricia ⁊ ḋr a durus.

Dur⁹ a. ũ. i. asper firmus. vel nõ mollis. Iñ du
re duriter aduer. ⁊ duritas tatis. ⁊ componi
tur durus. ꝑdurus. a. ũ. ꝓdurus a. ũ. ⁊ q̃ȝdu-
rus a. ũ. ⁊ edur⁹. a. ũ. i. valde durus.

Dusi⁹ sij. m. s. demon q̇ hoĩes educit a sensu.
vł q2 ducit eos vsq̃ȝ ad mortẽ. Pap. di. Du-
sios galli demones noĩant quos romani fau
nos ficarios dicunt.

Dussis. f. t. duo asses.

Dustria pe. cor. in simplici nõ est in vsu. ꝫ in cõ
positis. s. industria. i. nobilitas ⁊ venit a no
mine adiectiuo dustri⁹. a. ũ. i. nobilis. qḋ in
fe. ge. substantiuat̃. sicut curius iurius.

Dux cis. ꝯ. t. ḋr a duco cis. ⁊ designat dignita-
tẽ ⁊ officiũ. Dicit̃ eñ dux q2 sit ductor exer-
citus. ꝫ nõ statim q̇cunq̃ȝ princeps vł duces
sunt etiam reges dici ꝓñt. In bello ꝟo meli-
us est ducem noĩare q̃ȝ regem Nã hoc nomẽ
exprimit in ꝓlium ducentem. Iñ ducissa. Itẽ
dux componit̃ hic ⁊ hec redux cis. ⁊ hic et ꝫ
tradux cis.

E ante A vel B

e Acides pe. cor. i. Eaci nepos. i. achil
les. Uñ q̇dam. Aio te Eacida roma-
nos vincere posse.

Eadem me. ꝓ. qñ est ablatiu⁹ casus. In reliq̇s
casib⁹ me. cor. Uñ In reliq̇s eadẽ facit abla
tiu⁹ eadem. Et est ꝓnomen compositũ ab is
⁊ dem. ⁊ ponit̃ in fe. ge. ⁊ in neu. ⁊ declinat̃
sicut suum simplex.

Ea tenus. sunt due ꝑtes. ⁊ sub duobus accen-
tibus proferunt̃. i. eodem modo vel eadem
ratione.

Ebriolus a. ũ. dimi. i. aliquantulũ ebrius. vnḋ
Plautus. Tristes ac ebrioli incedũt. Et cor
ripit o.

Ebrius a. ũ. extra mensuram bibens. ⁊ ḋr ab e.
⁊ bria. qḋ est mensura. Inde ebriosus a. um.
q̇ sepe ⁊ multum bibit. ⁊ hec ebrietas tatis.
Itẽ ebrius qñq̃ȝ. ebriosus sepe⁊ multũ bibit
Uñ ebrietas aliqñ. ebriositas frequens vini
temulentia.

Ebur eboris. os elephantis. Iñ eburneus a. ũ
illud quod est de ebore, vł qḋ est candidum
sicut ebur. Uñ in Canc̃. Collũ tuũ₃ sicut tur
ris eburnea. Inuenit̃ etia₃ eburnus a. ũ. in
eadem significatione. Unde Uirgilius in. vj
enei. Proseqũt̃ dictis portaq̃ȝ emittit eburna

E ante C

Ecbasis hui⁹ ecbasis. est euagatio ꝓter materi
am. ⁊ ḋr ab e. qḋ est extra. ⁊ basis qḋ est fun-
damentũ q̄si extra materiã q̇ est fundamen-
tũ. cũ ꝫm materiã inquirendi sint sermones.
Uñ doctrinale. Extra materiã describens va-
na vagat̃. Autor ⁊ hanc pl'es ecbasim dixe-
re figuram. Quidã dicunt eubasis ꝑ eu dy-
ptongon. Et est eubasis bona digressio sicut
sepe autores faciunt qñ relicta materia di-
gressionem faciunt.

Ecclesia sie. f. p. cõuocatio interpretat̃. q2 oĩs
ad se cõuocat. ⁊ est fideliũ. S₃ synagoga qḋ
interꝓtat̃ cõgregatio ꝓprie est iudeoꝝ. q̃ȝuis
etiam eccl'ia dicta sit. ꝫ nr̃am apl'i nunq̃ȝ syna
gogã dixerũt. sed sp̄ ecclesiam siue discernendi
causa. siue ideo. q2 inter cõgregationẽ ⁊ syna
gogam ⁊ cõuocationẽ vñ ecclesia nomen ac-
cepit distet aliq̇d. q2 sc₃ cõgregari pecora so-
lent quoꝝ greges ꝓprie dicim⁹. Cõuocari ãt
est magis vtentiũ rõne sicut sũt hoĩes. Ut aũt
notaret̃ iudeoꝝ infidelitas dicta est hoꝝ sy-
nagoga. i. cõgregatio q̄si pecoꝝ ⁊ indiscreto-
rũ. Et vt fidelitas nostra ipso vocabulo in-
nueret̃. dicta est nostra eccl'ia. i. cõuocatio. q̄
si rationabiliũ ⁊ discretoꝝ. Que eccl'ia dicit̃
catholica. i. vniuersalis. Nõ eñ sicut cõuen-
ticula hereticoꝝ in aliquib⁹ regionũ partib⁹
coartat̃. ꝫ ꝑ totum orbem terraꝝ dilatata dif
fundit̃. Inde ecclesiola le. dimi. et ecclesia-
sticus a. um.

Ecclesiastes grece. hebraice coeleth. latine cõ-
cionator dicit̃ Salomon. Unde dicit Hiero
nymus tribus nominibus vocatum fuisse sa
lomonem. scripture manifestissime docent.
Pacificum. id est Salomonem ⁊ Ididã hoc
est dilectum domini. ⁊ qḋ nunc dicit̃ coeleth
Ecclesiastes aũt greco sermone appellatus.
eo q᷑ cetum. id est ecclesiam congreget. que₃
nos nuncupare possumus concionatorem.
eo q᷑ loquatur ad populum. ⁊ sermo eius nõ
specialiter ad vnum. ꝫ ad vniuersos genera-
liter dirigit̃.

Ecclesiasticum librũ Iesus filius Sirach ne-
pos Iesu sacerdotis magni Hierosolymita-
ni composuit. q̇ liber apud latinos ꝓpter elo
quij similitudinem titulo salomonis preno-
tat̃. Dictus autem ecclesiasticus. q2 de toti-
us ecclesie disciplina religiose conuersatio-
nis magna sit editus cura ⁊ ratiõe. Hic apḋ
hebreos reperitur. sed inter apocrifos habe
tur ab eis.

Echinus ni. id est ꝑuus pisculus semipedalis
sic dictus quia herendo nauẽ retineat. Licet

em̄ ruant venti.lꝫ sonēt ꝓcelle. nauis tñ q̄si radicata in mari stare videť nec moueri non retinendo.sed tantūmō adherendo. At em̄ dicit Aug. Nō cōtingit hoc ex ꝓpria fortitudine.ꝭ ex natura ei⁹. Hāc latini morā appellant eo ꝙ cogat morari nauigiū. Et hinc dr̄ hic echin⁹ vas ad sil'itudinē illi⁹ piscis factū Idē amb.in.iij.hexameron dicit.Echin⁹ animal exiguū vile ac despicabile.mariū loquor plerūqꝫ index future tempestatis aut trāq̄llitatis.aut nūcius solet esse nauigantib⁹. Denicꝫ dum ꝓcellā ventoꝝ p̄senserit. calculum validū arripit.eūqꝫ velut saburrā vehit.ꝛ tā q̄ꝫ ancoram trahit.ne excruciet̄ fluctib⁹.itaqꝫ se nō suis liberat virib⁹.sed alieno stabilit ꝛ regit pōdere quo viso naute velut signo future ꝑturbationis tabescunt ꝛ sibi p̄cauent. ne eos imparatos turbo improuisus inueniat ꝛ ꝑdu.ꝑmā. Vñ Lucanus in.vj. In medijs echin⁹ aquis oculisqꝫ draconū. Itē inuenit̄ echin⁹ ꝑ iritio. Vñ dicit ambro.in.vj hexame. Echin⁹ iste terre⁹ quē vulgo iriciuꝫ vocant.si q̄d insidiarū p̄senserit spinis suis claudit̄.atqꝫ in sua arma se colligit.vt q̄cunqꝫ cū eū contingere putauerit vulneret̄. Idē qꝫ. Hic echin⁹ futuri ꝓuidens geminas sibi respirandi vias munit.ꝛ cū boreā flaturū collegerit.septētrionalē obstruit.qñ notho cog̃uerit detegi aeris nubila. ad septentrionalē se confert vt flatus declinet obuios ꝛ e regione noxios.

Eclipsis.sis.f.t.est defecct⁹ solis vl' lune vl' altert⁹ rei. In dictamine xp̄o si fiat defect⁹ dictionis vl' orōnis dr̄ eclipsis. ꝭ defectus litere vl' syllabe nō dicit̄ eclipsis.sed auferesis. vl' sincopa vl' apocopa. Inde eclipticus a.ū. id est defectiuus. Vñ linea zodiaci ꝑ quā sol discurrit dicit̄ ecliptica. Ad hoc em̄ ꝙ sol vl' luna patiat̄ eclipsim oportet vt in illa linea sit sol vl' luna.

Echo indecli.n.g.est sonus aeris vl' valliuꝫ vl' rupium vel montium.s.sonus reditiuus. q̄a est imago ꝛ representatio vocis. Quidam tñ dicūt ꝙ echo saxū est qd̄ humane vocis sonū captans verba loquentium imitat̄. Et dr̄ sic qꝛ ad vocem respondens alieni efficit̄ imago sermonis.sed potius ꝛ verius videt̄ hoc euenire a natura locorū.sicut conuallium et hmōi ſm Hug. Pap̄.dicit ꝙ echo est vox aeris.sonus in silua vel in cauernis resonans. Vnd̄ Sap̄.xvij. Aut resonans de altissimis montibus echo.

Economus pe.cor.grece latine dicit̄ dispensator domus.minister qui modo aduocat⁹ dicit̄.vel dispensator ꝓprie familie. Inde economia.i.dispensatio talis.ꝛ economicus a.um.pe.cor.i.dispensatiuus. Inde economica.id est scīa qua instruimur in dispensatiōe ꝓprie familie.

Ecors dis.o.g.quasi sine corde.ꝛ dr̄ ab e.ꝛ cor ꝛ est idem ꝙ excors. Inuenit̄ etiā h ꝛ h̄ ecordis ꝛ hoc ecorde.

Ecquis.i.ecce q̄s.ꝛ dr̄ ab en aduerbio.ꝛ quis. mutata n.in c.vt ecquis.

Ecule⁹ ē gen⁹ tormenti ad modū crucis dispositū. C.de male.ꝛ mathe.l.ꝛ si excepta.in fi.

E ante D

Edacul⁹ a.ū.pe.cor.i.aliquantulū edax.vorax ꝛ dr̄ ab edax.

Edax cis.o.g.q̄ multū ꝛ assidue comedit.ꝛ cōparat̄. Iñ edaciter aduer.ꝛ hec edacitas atis ꝛ cor.primā in ntō ꝛ in obliq̄s.vñ Ouidi.de reme. Rumpe liuor edax iam magnū nomen habemus.

Eden hebraice dr̄ ꝑadisus terrestris.ꝛ interp̄tat̄ delicie. Vñ eden dr̄ ꝑ eidē qd̄ ē videre.ꝛ ꝛ ſm hoc pōt etiā cōuenire illi loco. Est enim ibi visus diuin⁹ quodāmō ꝛ deliciosus.

Edentat⁹ a.um.id est extra dentes q̄ dentibus caret.

Edentul⁹ a.ū.i.extra dentes. q̄ dentib⁹ caret. vñ Grecismus. Dente carens edentul⁹ est ꝭ natus habere. Qui dentes habuit nec habꝫ dentes nec habebit. Est edentatus prior ē infans vetus alter.

Edepol.i.ꝑ edem pollucis.aduer.iurandi

Edes edis.f.t.i.dom⁹.ꝛ dr̄ ab edo es est. quia ꝑmo facta fuit ad edendū. In euangelio aūt dr̄ de Zacharia.ꝙ perijt inter altare ꝛ edem. ꝛ dr̄ hic edem.i.templū.

Edicula le.dimi.i.ꝑua edes.ꝛ cor.cu. vñ aug. in.ij.li.de ciui.dei. Me animi malis q̄ p̄cipue cauenda sunt mores corrumpent̄ hūani.nulla sacra edicula diguum putauerūt.

Edictum ti.n.s.i.p̄ceptū siue mandatū ꝛ ꝓprie regū ꝛ impatoꝝ. Vñ in Luca. Exijt edictū a cesare augusto. Qñqꝫ idē est qd̄ generale statutū p̄ncipis.vñ. Edicūt reges.indicit festa sacerdos. Et differt a ꝯstitutiōe.qꝛ cōstitutio pōt esse general' vl' special'.vt.l.j.ff.de cōstit̄. prin. Qñqꝫ idē est qd̄ statutū vl' mandatū p̄toris.sicut oīa p̄toria edicta.vt edictū de albo scribendo ꝛ de in ius vocando ꝛ hmōi.de q̄bus vide spe.de act.seu peti.ꝓponendis.§ postremo.xp̄.nunc dicamus.de edic.

Edictum ꝓhibitoriū est illud in q̄ regulariter oīs ꝑmittit̄ q̄ nō ꝓhibet̄.vt in ꝓcuratorib⁹ ꝛ testib⁹.ff.de testi.l.j.ꝛ de transla.p̄la.c.inter corꝑalia.

Edictū ꝑmissoriū est illud qd̄ regulariter est ꝓhibitoriū ꝛ tñ in certis casibus ꝑmittit̄. vt i c.romana.

Edictū edilliciū est idem ꝙ actio edilicia. nam actio edilicia ab edicto edilicio descendit.vt l.cū aūt.§.hec actiones.iuncto.§.edilicie.i fi.l.fi.de edi.edic.

Edictū p̄toriū est qd̄ p̄tor edixit iubendo man/

dando vel cōstituendo. vt fecit in edicto. de dam. infec. vt. ff. de dā. infec. l. ptor ait.
Edictū successoriū ē q̄ puidet creditoribus ne eis longa mora fiat.
Edliciū cij. n. s. honor vł officiū edilis. ꝛ dr̄ ab edilis. a q̄ etiā edilitas tatis illud idē ꝛ edilicius. a. um. i. res ptinens ad edilem.
Edilis lis. m. t. pe. cor. i. custos edis. q̄ custodiebat de dignitate ꝛ officio erariū vel capitoliū vł curiā regis siue impatoris ne morbosa aīalia. vt capre vł porci. ꝛ hmōi intrarēt ꝛ aerem ibi corrūperent.
Edilis olim dicebatᷣ q̄ nō solū ɔstituebatᷣ a plebe ad hoc vt pesset edibꝰ ꝟ etiā pfuit plebiscitis. q̄ etiā edituꝰ dicebatᷣ a noīe edes et ꝟbo tueor. qꝛ tuebatᷣ edes ne in ciuitate eēnt domus ruinose. vel inordinate posite in piudicium reipublice.
Ediles curules sᷣ ɔstituti postq̄ placuisset plebi q̄ etiā curāt de edibꝰ patꝫ ꝛ negociationibus. vel etiā de edēdis curā habebāt. vt no. ff. de offi. pfec. vigil. l. j.
Edilis cerealis dr̄ a cerere qꝛ pfuit annone id ē frumento distribuendo.
Edissa se. vrbs mesopotamie. quā ɔdidit Nemroth q̄ antea dicta est areth.
Editio onis. f. id est expositio. ꝛ dr̄ ab edo dis.
Editꝰ. a. ū. pe. cor. i. altus vł manifestꝰ vel natꝰ vel emissus cōpositus. expositus.
Edituus tui. tuo. idem est quod edilis. sctꝫ custos edis ꝛ dicitur ab ede ꝛ tueor quasi edeꝫ tuens ꝛ custodiens. Unde boni poete dicuntur editui. qꝛ per carmina sua fortia facta virorum custodiunt.
Edom filius Esau. a quo idumei. ꝛ interpretatur terrenus aut sanguineus.
Edulis. cō. t. ꝛ hoc le. i. abilis ad edendum.
Eduliū lij. n. s. i. cibus ꝛ dr̄ ab edo is. Unde dicit Pap. Eduliū ab edendo dictū q̄si pgustiua comestio vel esca. edulia cibi alimēta apta ad manducandum.
Edulus li. id est estor vel vorator qui multum comedit.

E ante F

Effabilis lis. cō. t. ꝛ hoc le. qd̄ aptum est vt q̄s loquatur illud. ꝛ cōponitᷣ cum in. ꝛ dr̄ hic et hec ineffabilis ꝛ hoc le.
Effectiuus. a. um. q̄ hꝫ vel potest hr̄e effectū. vt medicina est effectiua sanitatis.
Effamen inis. n. t. i. loquela locutio.
Effeminati dicunᷣ sacerdotes Cibelis q̄ dicitᷣ mater oīm deorum naturali actu. vt dicit magister in historijs sup. iij. Reg. Item effemiati dicunᷣ molles ꝛ eneruati ad fragilitatē femine deducti. Item dicuntur castrati ꝛ feminis turpiter abutentes. vel in ephebos turpiter peccantes.
Effeminatoriū rij. domus meretricum.
Efferatus. a. um. dicitur mente ferina effectꝰ si ne ratione.
Efferus. a. um. id est valde ferus. crudelis ꝛ immansuetus.
Effeta. i. adapertio vł adaperire. sicut Marcus euāgelista exponit ꝛ cor. pe. vñ Aurora. Effeta sic audit sic homo verba sonat.
Effetus. a. ū. i. debilis quasi sine fetu ꝛ sine fortitudine viri. ꝛ dr̄ ab ex ꝛ fetꝰ a. um. Sed ppꝛie dr̄ de muliere effeta q̄si extra fetū posita. q̄ iam parere nō pōt. Et hic facta ē translatio vt ille dicatᷣ effetꝰ q̄ iam euacuatus ē a viribus. ꝛ pdu. fe.
Efficax cis. o. g. i. potēs. q̄ nullā difficultatē hꝫ in qualibet re facienda. ꝟ eam ad effectū ducit. vñ et eam medicinam dicimus efficacem. q̄ efficit illud ꝓpter qd̄ data est ꝛ comparatur Papias. dicit. Efficax effectus capax q̄ facile potest implere quod vult.
Effigies ei. f. quin. i. imago.
Effractores dicūtᷣ q̄ siue diurni vel nocturni furandi causa solent domos effringere. vt. ff. d̄ effrac. ꝛ expila. l. j. ꝛ. ij. vel q̄ carcerem seu aliquid frangunt vt euadant.
Effraim filius Joseph dictus ē. qꝛ auxit eū deꝰ Et ex eo vocabulo in linguā nostram trāsfertur augmentum.
Effrateꝰ a. um. pe. pdu. dr̄ ab effraim. ꝛ scribitᷣ p geminū. ff. ꝟ ephrateꝰ ab ephrata p ph.
Effrenatus. a. um. dicitᷣ. qꝛ preceps ꝛ pnus et sine freno rationis sit.
Effrenis. cō. t. ꝛ hoc ne. ꝛ effrenus. a. um. in eodem sensu. id est sine freno.
Effrons ontis. ɔ. g. i. inuerecūdus sine fronte ꝛ sine verecūdia. ꝛ dicitur ab ex ꝛ frons.
Effugiū gij. i. fuga effectus fuge. vel locꝰ refugij ꝛ dicitᷣ ab effugio gis. vñ Job. xj. Et effugium peribit ab eis.
Effugus a. um. pe. cor. i. fugitiuus. vel extra fugiens. q̄. s. continue ꝛ sepe fugit.

E ante G

Ega grece latine dicitur capra.
Egens tis. o. g. id est non habens. vel opus habens. ꝛ dicitur ab egeo ges.
Egenus a. ū. pe. pdu. i. pauper egens. inops.
Eger. a. ū. i. tristis vł infirmꝰ. ꝛ dr ab egeo ges. eo q̄ egeat virtbꝰ vel leticia. Jnde egritudinis. i. tristicia vel infirmitas. ꝛ hec egrimonia nie. idē. ꝛ egrotus a. um. i. eger ꝓpꝛie animo. ꝛ egrotus corpe. Itē eger. i. tristis ꝛ īfirmus ad tempus. Sꝫ egrotꝰ tm̄ infirmꝰ ꝛ diu ꝛ sepe. Uñ quidam. Jngemit egrotus qꝛ languet corpore totus. Eger languescit mentis vicium quia crescit.
Egestas atis. f. t. i. paupertas vł inopia. ꝛ est egestas peior q̄ pauptas. pauptas eī honesta pt eē. ꝟ egestas sp̄ ē turpis. Jnde egestuosus a. um. i. egestate ꝛ miserijs plenus.

Egestus.a.um.i.euacuatꝰ vl̓ foras ꝑ anū emiſ/
ſus vel vomitus.vnde ꝗdam. Poſt res ege
ſtas multos affligit egeſtas.

Egeus egei pater fuit theſei.poſtea deꝰ marꝭ fa
ctus.qn̄ in illud ſe ꝓcipitauit. Unde egeū di
ctū ē mare illud in ꝗ ſe ꝓcipitauit. Inde ege
us a.um. ⁊ hic egeatoꝛ oꝛis.i.hoꝛtatoꝛ nauiſ
in mari.

Egilopiū pij.n.s.⁊ hec egilopa pe.l. vlcus vel
caro ꝗ naſcit̄ i angul̓ oculoꝝ.vnde Macer d̄
viribꝰ herbaꝝ.Egilopam curat ſi ꝗs cōmaſti
cat illā. Jn̄ egilopicꝰ.a.um.pe.coꝛ.ꝗ talē in/
firmitatē patit̄ vel curat.

Egyptus ti.f.s.ē quedā regio. Jn̄ egyptiꝰ.a.ū
⁊ interꝑtat̄ egyptij lingua hebꝛaica affligen
tes.qꝛ afflixerūt ppl̓m dei ꝓuſq₃ diuino auxi
lio liberaret.Et egyptiacus a.ū.pe.coꝛ. Un̄
in ꝗlibet mēſe dicunt̄ duo mali dies egyptia
ci.qꝛ ab egyptijs fuerūt depħenſi ſm̄ quoſdā
Jn egypto ꝟo erāt ꝑitiſſimi aſtronomi.⁊ īue
nerūt quaſdā ꝯſtellatiōes eē nociuas actibꝰ
hoīm:in his diebꝰ.i.in aliꝗ hoꝛa hoꝝ dierū:
⁊ iđo notauerūt hos dies. ſ; nō debēt obſua
ri.quia ſancta mater eccleſia ꝓhibet fidez ta/
libus adhiberi.

Egloga ge.dr̄ ꝗ̄ſi egaloga.⁊ ē ſmo de capꝛis vl̓
ꝗ̄ſi de ruſticis vl̓ vilioꝛibꝰ rebꝰ vel dr̄ egloga
id ē capꝛinus ſmo.vel ꝓpt̄ feditatē ⁊ turpitu/
dinē materiei.vt apud ſatyricos.vel quia ibi
ſermo habeat̄ de capꝛis ꝓcipue vt apud Uir
giliū in buc.⁊ coꝛ.pe.vn̄.Uirg. Egloga ver/
benaſq₃ adole pingues ⁊ maſcula thura.

Ego onis.⁊ egona ne.i.ſeculū.vl̓ vt dic̄ Pap̄.
Egones pe.ꝑ.ſunt ſacerdotes ruſtici.

Egoceron ontis.quoddā animal quod alio no
mine dicitur capcoꝛnus.Et poteſt dici ꝓ eo/
dem animali egeceron vel egeceros.⁊ acuit̄
in fine.Unde quidam.Eſt tibi ſaturne domꝰ
egecerontis et vꝛne.

Egomet.i.ego ⁊ nō alius.Unde dicit Priſcia.
in.iij.li.de caſibus ꝓnominis.Dicendo ego
dico vel poſſum ⁊ ſolus ⁊ cum alio intelligi:
ſolet tamē met addita:plerūq₃ ſignificantiaꝫ
vel diſcretionē oſ̄dere Egomet id ē ego ⁊ nō
aliꝰ.Necnō egoipe vel egometipe.Et no. ꝙ
ſyllaba adiectio immutat ſpeciē ſ; nō figurā.
Un̄ egomet eſt ſpeciei deriuatiue ab ego.ſ; fi
gure ſimplicis.

Egregiꝰ a.ū.i.nobilis:maximꝰ:ꝓcipuus.et dr̄
ab e.⁊ grex.ꝗ̄ſi ex gregē alioꝝ ⁊ compat̄ egre
giꝰ magꝭ egregius egregijſſimus.Jn̄ egregie
tas tatis.talis ꝓꝓꝛietas ſcꝫ nobilitas.

Egrimonia nie.f.p.i.triſticia vel infirmitas.⁊
dicitur abeger.

E ante I

Eiulath indie regio ſic dicta eo ꝙ poſſeſſa ſit ab
eiuloth filio Jectan poſt diluuium.

Eiulatus us ui.id eſt ploꝛatus vel clamoꝛ pꝛe
doloꝛe confuſus.

Eiulatio onis idem eſt quod eiulatus.

E ante L

El elot ⁊ eloe noīa dei ſunt apud hebꝛeos:⁊ in
terꝑtatur el deus vel kyros qđ eſt foꝛtis.Eſt
aūt el apud hebꝛeos ꝑmum nomē dei.eloi ſe
cundū:eloe tercium.

Elamite pe.ꝓdu. dicunt̄ perſe ab Elā filio ſem

Elate ſunt palmaꝝ folia ꝗ ſurſum eleuant̄:nec
pendent deoꝛſum ſicut aliaꝝ arboꝝ.Elate et
palmaꝝ ſunt ꝓductioꝛes rami ⁊ excellentio
res interdū aurei coloꝛis criſpantes vl̓ circū
ſtātes.⁊ ſꝑ ad excelſa tendētes:nūq₃ viroꝛeꝫ
amittūt.Quidam elatas abietes dicūt.ita di
cit Pap̄.⁊ ſm̄ hoc dr̄ elata ꝗ̄ſi eleuata:ab ef/
fero fers ⁊ ꝓdu.la.Un̄ Quidā.Cant̄.v. vbi
dr̄ Come eiꝰ ſicut elate palmaꝝ. ꝓducunt ibi
mediā de elate ſ; hoc nō videt̄ qꝛ ibi glo dic̄.
Alia trāſlatio.Crines eiꝰ abietes.Abies gre
ce elates vocat̄. Un̄ ibi elate vel elates nō ē
latinū ſ; grecū videt̄:⁊ iō multi coꝛripiūt hāc
ſyllabā la.ad dr̄am de elate ꝓ ramo palme et
ꝓ ipa palma.⁊ adiectiue elatus a um.⁊ vt di
cūt.Elate eſt nomen arboꝛis ſil̓is palme alti
tudine vel folijs.

Elatus a.um.i.extra latus.ꝗ̄ſi eleuatꝰ ſuperbꝰ
⁊ dr̄ ab effero effers.Jnde hec elatio.id eſt ia
ctantia confidentia.

Elbus a um.ſiue elbidus a.um.eſt coloꝛ mediꝰ
inter nigrū ⁊ album.⁊ dr̄ ab albus.Jnde el/
boe quaſi alboe.dicunt̄ vites vel vue:neq₃
purpuree neq₃ nigre neq₃ albe quas quidam
varias appellant.

Eleadaberim hebꝛaice.deuteronomiū grece ꝗ/
dam liber eſt.

Eleazar interꝑtatur dei adiutoꝛium.

Electros dr̄ ab helios qđ ē ſol. Jn̄ hoc electrū
tri quedā ſpecies metalli.eo ꝙ ad radium ſo
lis clarius auro argētoq₃ reluceat ⁊ ſunt tria
genera electri.vnū genꝰ ē gummi.qđ fluit ab
arboꝛibꝰ ⁊ dureſcit in lapidē.qđ et ſuccinnū
dr̄.Secundū genꝰ electri eſt qđ ex auro ⁊ ar
gento fit auri.ſ.tribus ꝑtibus ⁊ argenti vna
Terciū eſt metallū qđ naturalit̄ inuenit̄ et ꝓ
cio habet̄.Un̄ Electrum ſuccus.electꝝ gem
ma vocatur.Electrum cunctis pꝛelucens di
co metallum.

Electuarium rij.n.s.dicitur ab electione reruꝫ
quibus conficitur.

Electꝰ a.um.i.ſplēdidus excelſus:clarꝰ ex alijs
lectꝰ.Jn̄ electio onis.cū ꝗs ex multis eligit̄

Electio ē alicuiꝰ pſone idonee ad dignitatē vel
fraternitatē ſiue ſocietatem ſeruata foꝛma ca
nonice facta vocatio.

Elefrons grece dr̄ mons.

Elegans tis.o.g.dr̄ valēs excellēs:nobil̓.egre
gius:decens pulcer bonus. Jnde elegantia
tie:pꝛeſtantia:excellētia:pulcritudo:valitu/

do. Jñ etiã elegãter.i.vrbane nobiliter.
Elegus.a.um.i.miser.⁊ dr̄ ab eleison quando ē
misereri. Unde viri sancti de miseria dicunt
elegi. Jnde hec elegia gie.i.miseria. ⁊ elegia
cus.a.um.i.miser vł de miseria cōpositus. et
cor.le. Unde Boetiꝰ. Et veris elegi fletibꝰ
ora rigãt.Et vt Paṗ.di. Elegiacū carmē di
ctū ꝙ modulatio eiusdē carminis miseris cō
ueniat.qđ metrū constat ꝑmo versu heroico.
secundo pentemimeri ꝑma heroica.secuuda
dactylica.vt Carmina q̄ quondaꝫ studio flo
rente peregi.Flebilis heu mestos cogor ini/
re modos.
Elementū dr̄ q̄si ilimentū ab ile.q: deus ꝑmo đ
nihilo creauit ilem.⁊ ex ile fecit elemēta ⁊ ex
elemētis oīa alia:vel dr̄ elementum q̄si elici/
mentū.q: omīa ex elementis elicita sunt ⁊ ex
tracta.Uel dicit̄ elementū quasi eleuamentū
q: vnū sup aliud est eleuatū.s.aqua sup terrã
aer sup aquã.ignis sup aerem.Uel elemētuꝫ
quasi alimentum.q: omnia animalia alūtur
in elementis.Et nota ꝙ elementū qn̄q3 dicit̄
ipm elementatū.vt terra quã videmus et cal
camus.⁊ aqua quam videmus ⁊ potamus ⁊
sic de alijs.qn̄q3 est etiã ipm verū elementuꝫ
cuiꝰ q̄libet ps est eiusdē generis cū ipo toto.
vt elementū terra dr̄ illud corpus cuiꝰ q̄libꝫ
ps ē terra:⁊ sic de ceteris:ſ3 hoc potiꝰ ad phy
losophiã ꝑtinet. Jnde hic ⁊ hec elementaris
⁊ hoc re.i.res elemēti. vł qđ ꝑtinet ad elemē
tum ⁊ q: elementū ē ꝑma pars corpis in com
positione ⁊ vltima in resolutione. inde est ꝙ
quodam modo loquendi quicquid est prima
pars alicuius rei in compositione et vltima
in resolutione dicit̄ elementū.vt littera ē ele
mentum vocis lr̄ate.⁊ dictio est elementū vo
cis significatione.
Elomon grece misericors latine.
Elemosyna ne.f.p.i.mandatū miscđie:vel mu/
nus datū ꝓpt̄ deū. ⁊ dr̄ ab elemonia qđ ē mi/
sericordia.⁊ syna qđ ē mandatū.vł dr̄ ab ely
qđ est deus.⁊ syna mandatuꝫ.q̄si mandatum
dei. Jpe em̄ mãdauit fieri eam. Unde in Luca.
Date elemosynã ⁊ ecce oīa mūda sunt vobis
Uł dr̄ ab ely ⁊ mois aq̄ q̄si diuia aq̄ Sicut aq̄
extinguit ignem sic elemosyna extingnit pec
catū.Et no.ꝙ sunt septē elemosyne corpales
q̄ ꝯtinent̄ in hoc versu.Uisito:poto:cibo: re
dimo tego:colligo condo. Jtē septē sunt ele
mosyne spūales q̄ ꝯtinent̄ in hoc versu.Cō
sule castiga.solare remitte.fer.ora. Jnde hic
elemosynariꝰ rij.⁊ hec elemosynaria rie⁊ mo
biliter elemosynarius ria.rium.
Elenchus chi.m.s.i. titulus libri. eo ꝙ totum
opus illuminet. Unde euangeliū Luce sic ītitu
latur.Elenchus Luce id ē titulus.Hinc etiã
elenchos vocamꝰ ꝑciosos lapides in superfi
cie ornamēti.eo ꝙ illuminēt illud. Et q̄cūq3
ꝑciosi lapides in loco notabili ponunt̄ dicū
tur elenchi. Unde Juuenalis.Auribus exten/
sis magnos cōmisit elenchos.Elenchus eti
am dicit̄ in dyaletica quoddã genus argu/
mentationū.s.syllogismꝰ cōtradictionis.Et
diffinit̄ sic.Elenchus est syllogismꝰ cōtradi/
ctiōis vnius ⁊ eiusdē nō nois solum ſ3 rei et
nois.nō synonimi sed eiusdem.ſ3 ex his que
data sunt de necessitate accidere nō cōnume
rato qđ erat in ꝑncipio ſm idem ⁊ ad idem.si
militer ⁊ in eodem tempore.
Elephantꝰ ti.m.s.⁊ elephas qđ hꝫ n.in obli/
quis elephantis tis ſ3 nō in ntō est anīal qđ
apud Jndos vocat̄ barrhus. vn̄ et eiꝰ vox
barrhitus dr̄.⁊ dr̄ ab elephon qđ est mons.a
magnitudine sui corpis.eo ꝙ formã montis
preferat.Et vt dr̄ mire castitatis est. ita vt si
ꝑdat cōiugem nulli copulet̄.inter siluas so/
lus cōmorat̄.Biennio aūt portat fetum nec
amplius q̄3 semel gignit. nec plr̄es s3 vnū tm̄
Uiuit aūt trecentis annis.
Elephantia tie.f.g.est q̄dam spēs lepre. ⁊ dici
ab elephas.q: sicut elephas est maior oībus
alijs animalibus.ita passionibꝰ ceteris hec
maior est.
Elesmoth liber est q̄ dr̄ Exodus.
Eliachim interpretat̄ resurrectio dn̄i.
Elicon onis.m.t.est vnū de duobꝰ cacumini/
bus parnassi in q̄ solebat esse olim studium.
Et dr̄ ab elicio cis.q: olim eliciebat̄ inde sa
pientia. Jn̄ eliconiꝰ a.um.
Eliconis eliconidis.f.t.dicit̄ musa que in par
nasso habitabat.vel femina illius loci.⁊ dici
tur ab elicon.
Elimas interꝑtat̄ magꝰ Et sic omne nomē ma
leficioꝝ appropriatū est Elime mago in acti
bus aplōꝝ.⁊ cor.pe. Unde aurora. Obstat eis
elimas mago vtens arte recenti.
Elinguis.ꝯ.t.⁊ hoc gue.i.sine lingua vł mutꝰ
⁊ dr̄ ab e.⁊ lingua.
Elion q̄ntum apud hebreos nomen dei.⁊ int̄/
pretat̄ excelsus.
Elypsis est q̄dam spēs metaplasmi.⁊ est qn̄ in
scansione abijcit̄ cōsonans cū ꝑcedenti voca
li.qn̄ sequens dictio incipit a vocali ⁊ hoc fit
frequenter in hac lr̄a m.vt apud Oratiū.om
nibus hoc viciū est cantoribꝰ inter amicos.
qn̄q3 fit in hac lr̄a s.vt apud Catonem.Suc
cessus īdignos noli tu ferre moleste.qn̄q3 ab
ijcit̄ sine vocali.vt apud Oratiū.Regis opꝰ
sterilis diu palus aptaq3 remis.
Eliquus a. um.i. purus. liquidus vel liquore
plenus.
Elisabeth interpretat̄ dei mei saturitas.Uł dr̄
mei iuramentum.
Elysius.a.ū.i.valde solutꝰ vel extra solutionē
positus.vn̄ ⁊ elysi in inferno dicunt̄ cãpi vbi
requiescūt aīe beatoꝝ ſm fabulas poetaruꝫ.
Et dicunt̄ illi campi elysij q̄si solutoꝝ vel q̄si
extra solutionē positoꝝ.sūt em̄ ibi cōmoran/

tes beati. ꝛ ita nunꝙ patiunt̃ dissolutionem

Elisus a.ū.pe.ꝓdu.i.valde vl̃ extra vel euidēter lesus. ꝛ dr̃ ab elido dis.

Elixū xi.n.s.vocat̃ qd̃ in aqua solū decoquit̃. Lixa em̄ aqua dr̃ eo ꝙ sit soluta Vn̄ membra loco mota lixa dicunt̃.

Elleborus fluui⁹ est. Itē hec ellebor⁹. ꝛ h̄ elleborū est qdā herba q̄ circa fluuiū illum plurimū nascit̃. Hāc romani veratrū dicunt quia sumptū in potu mentē ĩ insaniā deducit. Est aūt ellebor⁹ pabulū nocens esca tn̄ coturnicū. ꝛ plerūq̢ tpat̃ ad salutē homis. ꝛ cor.pe. vn̄ Macer de virib⁹ herbaꝝ. Qualiter elleborus sit nobis accipiend⁹.

Elogiū gij.n.s.i.eloquiū.ꝓuer. ꝛ rn̄sum diuinū ꝛ ignominia ꝛ ordo ꝛ text⁹ carminū. ꝛ ꝓprie maloꝝ vl̃ criminū. vl̃ text⁹ maloꝝ gestorū vel deoꝝ mysteriū. Jn̄ hic elogi⁹ ꝟsiculus

Eludiani heretici qdā ab eludio dicti q̄ dicunt post natiuitatē xp̄i mariā alios filios deviro Joseph peperisse.

Elul nō ebul. vt qdā legūt s̄m Bedā dr̃ septēber. vel s̄m alios october.

Elumbis bis.ꝯ.t. ꝛ h̄ be.i.debilis. q̄si extra lūbos.i.extra fortitudinē.

Elut⁹ a.ū.pe.ꝓ.i.mund⁹.madid⁹. insipidus.

Eluuies ei. ꝛ h̄ eluuiū uij. ꝛ hec eluuio onis.i. nimia aquarū inundantia. vel destructio ex aquarum abundantia.s.diluuiū.

E ante M

Emacitas tatis.f.t.i.emendi auiditas.

Emacul⁹ a.ū.pe.cor.i.aliquantulū emax.

Emanceps pis.m.t.q̄ cum primo fuisset manceps iam ab illa seruitute ꝛ potestate est liberatus.

Emancipatio s̄m Azo.est relaxatio patrie potestatis coram iudice facta ꝛ dr̃ q̄si extra manū id est ptātem patris positio.qꝛ qn̄ fili⁹ extra manū patris ponit̃.tunc emancipat̃ vt in ti. C.de emanci.liber.

Emancipat⁹ dr̃ fili⁹ vl̃ nepos q̄ a iugo ꝛ ptāte vel manu patris vl̃ aui est relaxatus ꝛ sui iuris effectus

Emansor dr̃ q̄ diu vag⁹ fuit extra castra tandē rediens ad castra. vt.ff.de re.mili.l.iij.§.emansor. ꝛ ponit̃ de pe.di.j.§.pene. vel dr̃ q̄ imminēte lite fugit extra castra. ꝛ pace reformata redit.

Emanuel hebraice qd̃ in latino s̄mone dr̃ nobiscum de⁹.s.qꝛ ꝑ ꝟginē de⁹ nat⁹ hoīb⁹ ĩ carne apparuit.

Emaus ꝓprium nomen castelli. qd̃ post nicopolis dictum est.

Emax cis.i.emptor auid⁹. vl̃ qd̃ facile emitur. Jn̄ emaciter aduerbiū.

Emblema matis.n.t.i. eminens sculptura vel ornamentū vasoꝝ. vl̃ varietas pauimenti siue diuersitas coloꝝ in pauimēto q̄ dr̃ Lithostratos. vel frust̄ auri vl̃ argenti. Vn̄ Prudenti⁹ in sychomachia Sordent argenti emblemata. ꝛ ꝓdu.ble. ꝛ cor.ma.

Embolism⁹ mi.m.s.i.supaugmentū. Jn̄ h̄ et h̄ embolismal̃ ꝛ hoc le.i.supexcrescens vt annus embolismalis dr̃ q̄si supexcrescens qꝛ superat duos annos p̄cedentes vna lunatione Habet em̄ ann⁹ embolismal̃ tredecim lunationes.s.duodecim sicut alij anni cōes. ꝛ illaꝫ terciādecimā supadditā q̄ nl̃lo mēsi tribuit̃.

Emembris.ꝯ.t. ꝛ hoc bre.id ē sine membro ab e. ꝛ membrū.quasi extra membrū.i. extra fortitudinem.

Ememor.ꝯ.t.me.cor.i.oblitus.

Emensus a.um.quasi extra mensus. vel euidēter mensus

Emeras interpretat̃ dies.

Emerit⁹ a.ū.i.iam extra meritū posit⁹. q̄ nō potest iam mereri ꝛ exercere officiū suū. immo liberat⁹ ꝛ solut⁹ est a labore sui officij. Sic milites olim post sexagita ānos nō cogebat̃ militare s̄ soluebat̃ a labore solito. ꝛ dabat̃ ei ager vl̃ villa vl̃ aliō vn̄ viueret. ꝛ tūc erat emerit⁹. q̄si extra meritū posit⁹ qꝛ nihil postea labore solito merebat̃. Jn̄ hec emeritio is. tal̃ ꝓprietas vl̃ talis liberatio. Itē emeriti milites veterani qꝛ iam soluti a militia sunt.

Emerita ciuitas quā postꝙ cesar edificauit veteranos. ibi constituit. vel emeritus.i.valde meritus.

Emigrane⁹ vermis capitis. Vn̄ dicimus dolorem capitis emigraneū esse.

Emina ne.f.p.quedā mensura mediū sextariuꝫ cōtinens ad emendū vinū vl̃ annonā.

Eminens.o.g.i.excellens apparens. Jn̄ eminul⁹.i.aliquantulū eminens.

Emin⁹.i.ꝓcul. q̄si extra manū. ꝛ dr̃ ab e. ꝛ minus. Sꝫ cōmin⁹.i.ꝓpe.a cō ꝛ min⁹. Vn̄ qdā Emin⁹ ad longe. s̄ cōmin⁹ ad ꝓpe spectat. et sunt aduerbia loci.

Emissari⁹ a.ū.i.valde ad mittendū apt⁹. sicut sīt cursores regū vl̃ alioꝝ diuitū. q̄ freq̄nt̃ mittunt̃ ad nuncia ferenda. Itē hircus apōpei⁹ dicebat̃ emissari⁹. qꝛ emittebat̃ in desertum Apompei⁹ grece emissari⁹ latine. Itē h̄ emissarius rij. dr̃ equ⁹ fortis ꝛ velox q̄ extra alios eligit̃. ꝛ ad equas mittit̃ ad coitū. Idem ꝛ admissari⁹ dr̃. Itē emissari⁹ dr̃ p̄cursor. gladiator. vl̃ flagitiorū ꝛ luxurie satelles. Vn̄ Emissarius equus hircus atq̢ satelles.

Emissici⁹ a.ū. qd̃ sepe ꝛ cito in diuersa loca emittit̃. vt oculus. ꝛ dr̃ ab emitto

Emola le. est vas coq̄nariū sicut caldaria vl̃ coculū. Cocula aūt dicunt̃ vasa coq̄ne a coquendo dicta. oīa nanq̢ vasa cā coquendi parata cocula dicunt̃. vn̄ Esdre.ij. vbi nos dicimus Hostias coxerūt in emolis ꝛ ollis. greci h̄nt Hostias coxerunt in eneis ollis.

Emolimentū ti.n.s. ꝓprie ē lucrū molendini.s.

qđ habet ex molendino ꝓpter moliturā. sed ponit ꝓ quolibet lucro. vl ꝓ qualibet cōmoditate. vñ Malach. iij. Et qđ emolimentum: custodimꝰ pcepta eiꝰ. Uel emolimentū capitur ꝓ sustentamento in dispositiōe contento ⁊ onere sibi annexo. qꝛ ex emolimento regulat onus vl oneris vel quolibet alio medio disponente conclusum videt. ⁊ materia subiecta patit.

Emorrois idis. est q̄dam infirmitas: qñ aliq̄s patit fluxū sanguis. ⁊ đꝛ ab hemach qđ ē sāguis. Jñ emorroisus a. ū. q̄ talem infirmitatē patit. Uñ in euangelio đꝛ. qꝛ dñs mulierē emorroissam sanauit. i. fluxū sanguinis patientē. qđ etiā emorrogiꝰ đꝛ. Jtē đꝛ q̄ sāguinē mingit ꝑ vrinā. Jtē emorrois đꝛ q̄dā serpēs q̄si sanguinolenta: qꝛ eiꝰ quē mordet totum sanguinē effluere facit.

Emphasis est exꝑssio loquendi ⁊ fit cū volētes exꝓmere aliqđ accidens vtimur noīe substātiuo ꝓ adiectiuo significante illud accidens ad maiorē exꝑssionē. vt si ponat scelꝰ ꝓ scelerato. virtus ꝓ virtuoso.

Emphiteosis sis. f. t. i. melioratio. siue ꝯtractꝰ meliorationis. Uñ cū q̄s dat agrū alicui vt excolat ⁊ melioret illū. iste dat agrū in emphiteosim. Et ille accipit in emphiteosim. ⁊ videt cōpositū ab en qđ est in: ⁊ phitos qđ est fides ⁊ thesis positio q̄si in fide positio. Jñ hic ⁊ hec emphiteota ⁊ emphiteoteca. q̄ rem accipit in emphiteosim. Et emphiteoticus a. ū. qđ pertinet ad emphiteosim. Et emphiteotecarius a. um. idem quod emphiteoteca vel emphiteoticus.

Emphiteomata vel Emphyneumata ſm Azo. sc res meliorate vel meliorationes q̄bus ager labore sic renitens melior efficit.

Empicꝰ. m. s. đꝛ spuens sanguinem. ⁊ ꝓd. pe. Uñ Macer de betonica. Emphicos tussimq3 iuuat suspiria sedat. Etiā ſm Pap. Empici dicunt illi q̄bus collectio facta est in pulmone vel torace. ⁊ crepuerit ⁊ sanauerit. Jdēst saniosi.

Empyreū. n. s. đꝛ q̄i intꝰ ardens. ab en. qđ ē in. ⁊ pyr ignis. q̄i intꝰ igneū3 nō ardore ſ3 splendore. ⁊ est celum intellectuale vel spūale.

Empirici pe. cor. sc medici q̄ solā experientiam siue practicā sectant vl sequunt.

Emplastrū stri. n. s. đꝛ ab en qđ est in. ⁊ plastes forma. eo ꝙ sup formā morbi inducit. potest etiam dici implastrū.

Empos tis. ꝯ. t. i. patiēs emptor. Jtem empos pōt esse compositū ab en qđ est in. ⁊ potis q̄si nō potens. cui adimit ptās q̄si adempta potestate. i. imminutus.

Empticus a. ū. i. emptus vl facilis ad emendū. Uñ serui empticij dicebant illi q̄ in seruitutē emebant.

Emptoriū rij. n. s. locus vbi emit. qđ ⁊ hoc emptiriū đꝛ. vñ Josephꝰ in. lx. Ad portū nauigare ad emptiria nequaq3 ꝑualuit. ⁊ đꝛ emptoriū vbicūq3 negociationes exercent. Jnuenit etiam hoc emporiū. qđ deriuat ab empo grece qđ latine đꝛ forū vl mercatū. Et đꝛ emporiu3 ꝓprie locꝰ iuxta mare vbi negociatōes vl mercationes exercent. Jñ emporicꝰ a. ū. qđ ptinet ad emporiū. Jñ emporica carta đꝛ q̄ddā genꝰ charte. qꝛ in ea merces inuoluunt cū sit in scripturis minꝰ idonea.

Emelus a. ū. i. diligens vel inuidꝰ. vl sequax vl eiusdem rei studiosus.

Emunctoriū rij. n. s. i. purgatoriū. s. ferrū cū q̄ candelā emungimꝰ ⁊ đꝛ ab emungo gis. Jñ etiā emunctꝰ a. ū. vl emunxꝰ a. ū. i. purgatus vñ Exo. xxv. Emunctoria q̄3 ⁊ vbi ea q̄ emūcta sunt extinguunt.

Emunitas ſm Hos. in sum. est libertas cōcessa eccl'ijs vl ecclesiasticis ꝑsonis ⁊ rebꝰ alijs ad eas spectantibꝰ. Uel est priuilegiū ecclesiastice libertatis vl ꝑsonaꝝ vl rerū ad eā ꝑtinentium. ⁊ đꝛ ab e. qđ ē extra. ⁊ munia. i. officia: vl onera a q̄bus eccl'ie sunt immunes.

E ante N

Ena. i. vnitas.

Encaustū ti. đꝛ ab en qđ ē in. ⁊ caustos q̄si mustū. i. tinctura scribendi. Jdem incaustū

Encenia oꝝ. dicunt initiatōes vl initia siue nofesta. sicut dedicatiōes eccl'iarū ⁊ đꝛ ab en qđ est in. ⁊ cenō qđ est nouū. Uel dicunt illa dona vel fercula q̄ amicꝰ infert alteri cā honoris vl reuerentie vl amoris ⁊ p̄cipue in ꝑncipio noui anni. vñ Est nouū cenon exhinc encenia dicas.

Enchiridion. i. liber manual. ⁊ đꝛ a chiros qđ est manꝰ. ⁊ en qđ est in. Jtē enchiridion dicitur instr̄m medicoꝝ sic dictū. qꝛ manu astringat dum plura cōtineat ferramenta.

Enclesis. sis. f. t. i. inclinatio. ⁊ đꝛ ab en ⁊ cleo qđ est inclinare. Jñ encleticꝰ a. ū. i. inclinatiuus vl encletica cōiunctio đꝛ illa q̄ inclinat sub se accentū p̄cedentis dictiōis remittēdo suū accentū in illa ⁊ inclinat accentū illiꝰ supra se. vt quasi sub accentu illius ꝓferat.

Endecas dis. f. i. vndecim ⁊ đꝛ ab ena qđ ē vnitas ⁊ deca.

Endecasyllabꝰ a. ū. i. vndecim syllabaꝝ.

Endelicia cie. f. p. fuit mater siches. i. aīe ⁊ interpretat intima etas vl absoluta ꝑfectio. Uel endelicia ſm Calcidiū ꝑfecta etas q̄si endoslechia. i. intima etas ſm Aristotelē absoluta ꝑfectio. ſm Platonē anima mundi.

Endiadis est cū duo adiungunt substantiua ⁊ alterū resoluit in adiectiuū. vt Arma virumq3 cano. i. armatū virū.

Endogenia. i. natura. Jñ endogenicꝰ a. ū. i. naturalis. ⁊ endogenice aduer.

Endor grece aries latine.

Endromis vel endromides.i.vestis villosa de arietinis pellibꝰ facta.q̄ induebant̃ romani ꝯ̄ frigus.⁊ ḋr ab endoꝛ qḋ est aries. Uel endromis ḋr duplex vestis.duplex palliũ forte ⁊ villosum ⁊ hyemale.

Eneades de.m.g.i.filiꝰ vł nepos Enee.⁊ etiã q̄cunq₃ descenderũt ab Enea dicũt̃ eneades vt romani ⁊ inde subtracta de syllaba ḋr hec eneas eneadis.filia vł neptis enee. Itẽ inuenit̃ h̃ eneꝰ enei.⁊ inde hec enides de.⁊ sb̃tracta de syllaba ab eo qḋ deberet dici eneides fit h̃ eneis dis.i.filia vł neptis enei. Sʒ iam h̃ noĩe magis vtimur ꝑ historia facta de enea.⁊ coꝛ.pe.eneades. Uñ liber virgilij sic intitulat̃. Incipit eneis ꝟgilij.⁊ coꝛ.pe.eneidis.gtũs de eneis.hꝰ eneidis vł eneidos

Eneatoꝛ oꝛis.i.coꝛnicen.coꝛnicrepa.lyricen lyricinatoꝛ.s.ere canens.vł in eneis instrumẽtis canens.

Energia est vis ⁊ efficacia effectus. Uñ Hiero. in eplã ad paulinũ. Habet nescio q̄d latentis energie viue vocis actꝰ ⁊c̃. Energia etiã ḋr agilitas.⁊ rerũ gestarũ aut quasi gestaꝝ sub oculis inductio. Dr etiã aĩ anxietas. Uñ fulgentiꝰ. Demones ꝑ energiã nõ credimꝰ illabi anĩe. Et no.ꝙ inuenit̃ inerguminꝰ ⁊ inergia scriptũ ꝑ in ⁊ idem valet.qꝛ tantũ valʒ en apud grecos q̄ꝫtum in apud latinos. Uñ huiusmõi noĩa greca siue nota q̄ ꝑdictã ꝑposi tionẽ hñt in sui cõpositione ꝑñt scribi ⁊ scribunt̃ indifferent̃ mõ ꝑ en mõ ꝑ in.vt encaustũ ⁊ incaustũ.enthymema ⁊ inthymema.emplastrũ ⁊ implastrũ.energuminꝰ ⁊ inerguminus.⁊ sic de silibꝰ. Uł dicit̃ energia interioꝛ laboꝛ vł interioꝛ opatio.ab en qḋ est in.⁊ erge qḋ est opatio vł laboꝛ.

Energuminꝰ.i.demoniacꝰ.a demone possessus ⁊ vexatꝰ.⁊ ḋr ab en qḋ est in.⁊ erge qḋ ẽ opꝰ vł laboꝛ.⁊ mene qḋ est defectus vel luna q̄si inefficax.non laboꝛans.non opans ſ; in opere deficiens.vel dicit̃ energuminus ab en.i. in.⁊ erge laboꝛ.⁊ mene defectus.noys.id est mens.quasi laboꝛans in coꝛpoꝛe deficiens ĩ mente.

Eneruis uis.ꝯ.t.⁊ hoc ue.i. sine neruis solutus.debilis effeminatꝰ.ab e.qḋ est sine ⁊ neruis quasi sine neruo.i.ꝟtute.

Engaddi indecli.est locꝰ vbi finit̃ mare moꝛtuum.⁊ interpꝛetat̃ hebꝛaice fons.i. baptismꝰ vel oculus celi aut vituloꝛum.

Enigma matis.n.t.est sermo figuratiuꝰ vł obscura locutio siue siłitudo vł questio occulta vel obscura q̄ difficile intelligit̃ nisi aperiatur.vt illud Judi. De comedente exiuit cibus ⁊ de foꝛti egressa est dulcedo.significãs ex oꝛe leonis fauum esse extractũ. Jñ h̃ ⁊ hec enigmatista ste.q̄ vel q̄ obscure ⁊ figuraliter loquit̃. Et enigmaticꝰ ca.cũ.i. obscurus ad exponendũ.vel q̄ ꝑ enigmata loquit̃

Enixa.i.conata ad efficiendum aliquid.vł partu liberata.

Ennoian.i.in mente.i.accidens qḋ ḋr esse ĩ mẽte.qꝛ nullo coꝛpoꝛeo sensu compꝛehendit̃ ſ; solo intellectu mentis. Inde ennoiamaticus a.um.i.accidentalis. Uñ Jsido. accidentales diffinitiões vocat ennoian vel ennoimaticas.qꝛ non substantialia sed accidentalia declarant̃.

Ennos interpꝛetat̃ habitatoꝛ vł ꝓfundum.

Ennosigeus.dicit̃ ab ennos qḋ interpꝛetat̃ habitatoꝛ ⁊ sigeum qḋ est q̄daʒ mons iuxta troiam.vnde dictꝰ est neptunꝰ ennosigeus.id ẽ habitatoꝛ.sigei illiꝰ pꝛomontoꝛij in quo habebat templum iuxta troiam. Uel ennosigeꝰ interpꝛetat̃ pꝛofundum silentiũ. Ennos eñ ꝓfundum ḋr.sige silentium vel latibulum.⁊ vocat̃ Neptunus sic a ꝓfunditate maris. et a silentio qḋ est in ꝓfundo maris. Uel ennosigeus dicit̃ ab ennos qḋ est habitatoꝛ. ⁊ siche qḋ est ꝓfundum.quasi ennosigeꝰ.i. habitatoꝛ ꝓfundi.

Enoch interpꝛetat̃ edificatio. Ipsius eñ noĩe ciuitatẽ edificauit cayn filiꝰ ade.

Enodis.dis.ꝯ.t.⁊ hoc de.pe.ꝓdu.i.sine nodo extra nodũ.

Enoꝛmis mis.cõ.t.⁊ hoc me.i.defoꝛmis. turpis.inanis.grandis.irregularis.illiteratus crassus sine mensura vł foꝛma.

Enos leticie locus interpꝛetat̃.

Ens entis.o.g.põt esse nomen vel ꝑticipium ꝺ̄ sum es est.

Ensatus ta.tum.id est ense armatus. ⁊ dicitur ab ensis.

Ensicium cij.occisio facta cum ense. ⁊ dicit̃ ab ensis.

Ensiculꝰ li.m.s.i.ꝑuus ensis.

Ensifer ra.rum.pe.coꝛ.q̄ fert ensem.

Ensis sis.m.t.i.spata.⁊ ḋr a secando.

Enteria rioꝝ.i.intestina.

Entheca ce.i.reposite rei copiosa substantia.q̄si in theca reposita. Uel entheca ce.i.peculiũ vel ꝓpꝛium. Inde enthecarius ria.rium.⁊ h̃ enthecarius rij.i.negociatoꝛ.pe.ꝓdu.est theca sicut ⁊ apotheca.

Enthymema.n.t.est quoddã genus argumentationis.s.festinata ꝯclusio.⁊ ḋr a thymo qḋ est mens.⁊ en qḋ est in.q̄si in mente vnicum qꝛ in enthymemate vnũ ex vno infert̃. Uł ḋr ab en ⁊ thymos vł thyme qḋ est mens.⁊ monos vnũ quasi in mente vnũ. qꝛ vna ꝓpositõ tacet̃ in mente vł retinet̃. Enthymema autẽ est syllogismꝰ impfectꝰ.i.oꝛõ in q̄ nõ oĩbꝰ ꝓpositionibꝰ antepositis festinata infert̃ ꝯclusio.vt omne animal currit.ergo oĩs homo currit. In hac argumentatõe subintelligit̃ h̃ ꝓpositio.oĩs homo est animal.⁊ nõ apponit̃ ibi.qꝛ si apponeret̃ esset syllogismus.

Enum eni.n.s.ḋr ab es Inde hoc emulũ li.di

mi.id est paruum enum.s.caldarium.

E ante O

Eos eoi. grece dr̄ sol vel oriens.vł p̄mus splendor aeris clarescentis.q̄ aurora dicit᷑.

Eous eoi.p̄mus equus solis.declinat᷑ etiā adiectiue.eous a.um.i.orientalis.Et no.ꝙ sol q̄tuor eq̄s hr̄e dr̄ ꝓpt᷑ q̄tuor ꝓprietates quas in se hꝫ ⁊ oñdit q̄tidie.Nā de mane dr̄ eous.id ē oleos vel rubeus.q2 tūc ē aurora.Circa terciā ꝟo pallet.q2 tūc ascēdit aera.⁊ tunc dicit᷑ euchous.q2 tūc appet ī aera siluis ⁊ montibus.In meridie dr̄ pyrous.⁊ tunc feruet ⁊ maxime circa horam nonam. Sꝫ hora vesparū in occidente. ⁊ tūc dr̄ phylogeus. q2 tunc apparet subire terram.

E ante P

Epacta est numerus inuariabilis datus anno ad sciendū q̄ta sit luna in kalēdis cuiuslibet mensis:⁊ dicit᷑ ab epi qđ est supra ⁊ aucta qđ est augmentum.id est excessus anni solarł supra lunarem.

Epanalepsis vel epinalepsis est sermonis ī p̄ncipio ꝟsus positi eiusdem in fine repetitio vł replicatio.vt Multa sup̱ priamo rogitās sup̱ hectore multa.

Epar.n.t.est intestinū aīalis.s.iecor vł ficatum Et dr̄ ab epi qđ ē supra eo ꝙ supra positū sit Inde epaticꝰ a.um.pe.cor. q̄ patit᷑ ī epate.⁊ facit gtūs epatis.per t.pe.cor.s̄m vsū.tñ s̄m Hug.facit eparis vel epatis.

Epatiariꝰ a.um.qđ ptinet ad epar.vnde Plautus Cū te morbꝰ agitat epatiarius.

Epenthesis ē appositio ad mediā dictionē lr̄e: vel syllabe.vt Reliq̄as danauꝫ ꝓ reliquas ⁊ indupator ꝓ imperator.

Ephebia bie.fe.p.est p̄ma ps adolescentie. s̄m Pap̄.Ephebia dr̄ etiā iuuenū eminēs pulcritudo.vel collectio epheboꝝ ⁊ dr̄ ab ephebꝰ et vt dicit Alexander.Quo ꝓ stant pueri locus ē ephebia dictꝰ ⁊ sic ponit᷑ ꝓ ephebian.

Ephebiam.fe.g.est locus superstitionis vbi iuuenes meretricabāt᷑ ⁊ ꝓstituebant᷑.Unde.ij Mach.iiij.Sup̱ hoc ꝓmittebat ⁊ alia centuꝫ quinq̄ginta si potestati eiꝰ ꝯcederet᷑ gymnasiū ⁊ ephebian sibi ꝯstituere.

Ephebꝰ.m.s.i.valde lucidꝰ.s.iuuenis pulcer ⁊ imberbis.Inde ephebiolus li.dimi.i.paruus ephebus. Et potest mobiliter declinari: ephebus ba.bum.⁊ ephebiolus la.lum.peñ.corre.Sed ephebus ꝓdu.pe.Uñ Lucanꝰ in tercio.Grandeuosq̄ꝫ senex mixtis armauit ephebis.

Ephi quedā mensura ē.s.trium modiorum.

Ephimera.re.q̄dā piscis q̄ vno die orit᷑ ⁊ in eodem morit᷑.Iñ dr̄ ephimera re.pe.cor.febris simplex ⁊ nō molesta.q̄ in vno die affligit hominē ⁊ eodē die perit. q̄si supra diem nō excedens q2 vltra vnū diē nō solet durare.Et inde hec ephimeris idis.genꝰ ē historie.s.vniꝰ diei digestio vł vnius diei regularis abbreuiatio:cōputatio.calculatio.Ephimeris etiam dr̄ tabula manualis vel liber in q̄ quotidiani actus scribi solent Et sonat ephimeris apud nos diurnū vel quotidianū.Nā qđ latini dicūt diurnū.greci dicūt ephimerida.vel ephimeris dr̄ ab epi.i.supra ⁊ mereo es.qđ est dolere.Iñ ephimeris idis dr̄ tabula vel liber in q̄bus vsurarij scribūt denarios quos mutuo dāt ad pignora q̄ recipiūt p̱ qđ coguoscunt si lucrant᷑ vel nō.Et si dānificant᷑ dolēt super damno quod ip̄is crescit.

Ephot indecli.est vestis sacerdotalis qđ latine interp̄tat᷑ sup̱indumentū.Erat eñ palliū superhumerale.q̄ tota sacerdotalis ambitio tegebat᷑.Et erāt duo genera.vnū lineum ⁊ simplex qđ sacerdotes habebāt.Aliud ex diuersis coloribꝰ auro gemmisq̄ꝫ ꝯtextū.habēs in vtroq̄ꝫ hūero lapides duos smaragdinos auro ꝯclusos.in q̄bus sculpta erāt noīa patriarchaꝝ.q̄ olim pontifices vtebant᷑.vñ.Uestis ephot ꝓprie dicat᷑ pontificalis.Ex auro mūdo filo q̄q̄ꝫ texta quarteno.

Ephrata teepe.cor.ciuitas ē q̄ dicta ē bethleē. ⁊ nō dꝫ vltima accentuari in ephrata.Inde ephrateus tea teū.pe.ꝓdu.

Epi grece latine dr̄ supra.

Ephialtes ē quedā species phantasmatis q̄ cōtingit in somnis.⁊ dr̄ ab epi qđ ē supra et altes.qđ ē p̄mens.q̄si supra p̄mens q2 suo pondere videt᷑ suffocare ⁊ grauare dormientem.

Ephibata te.ꝯ.t.pe.cor.grece qđ latine dr̄ laycus vel superueniens.hic nihil negocij habꝫ in naui.sed naulo dato in alias terras ire disponit.⁊ dicitur ab epi quod est supra ⁊ baton quod est nauis.

Epicaustoriū rij.n.s.est instrumentū qđ fit super ignē causa emittēdi fumū. ⁊ dr̄ ab epi et caustos qđ ē incensum.Item epicaustorium dr̄ locus vnguentoꝝ.vbi se vngebāt ad ignē vel vbi vnguēta fiebāt ad ignem.Epicaustoriū etiā dr̄ locus discernēdi causas.Et ī qualibet istaꝝ significationū accipit᷑ cōpetenter in passione sancti thome.

Epicenꝰ na.num.pe.ꝓ.i.supra cōe.Uñ quedaꝫ noīa dicunt᷑ epicena.vt aq̄la.

Epicyclus cli.pe.ꝓdu.i.p̱uus circulꝰ positꝰ super maiorē circulū ita vt epicycli.centrū sit ī linea maioris circuli.

Epictasis sis.f.t.est adiectio lr̄e vł syllabe sup̱ statum dictionis.

Epicurus ri.m.s.quoddaꝫ genus phylosophorum qui curā super cutem corporis habebāt ⁊ dicitur ab epi ⁊ cura vel cutis.Dicebāt eñ voluptatem esse summum bonum.ignorātes ergo aliam esse voluptatem preter carnalem. dimissa anima,tm̄ corpori curam impende-

bant. Inde epicureus rea reum. Uel epicurei dicti sunt ab epicuro quodã pħo amatore voluptatis ⁊ vanitatis. nõ sapiẽtie quẽ ipi pħi porcũ noĩauerũt quasi voluptatẽ. q̃ vanitatꝭ ⁊ voluptatis amator non sapientie summum bonũ voluptatẽ corpis asserebat. cui⁹ traditiones epicurei sequebantur. Unde dicebant deũ ex ꝓuidentia nihil agere. In mũdo oĩa ↄstare ex corporibus. Animã nihil aliud esse q̃ corpus. Unde ⁊ dixisse ferꝭ. Non ero postq̃ mortuus fuero.

Epicus. ca. cuꝫ. i. laudabilꝭ ⁊ dĩ ab epos. i. laus vnde Marcialꝭ. Epica vulgo lyricaq̧ pagina cõsonaret. Uideꝭ tñ hec epica poni ꝓ dactylico. Dactylus eñ inuẽtus ẽ ad describendũ gesta heroũ ex q̃bus cõsecuti sunt laudẽ. Uel epicus dĩ ab e ⁊ pede. i. ꝓsaycus. Potest ergo ibi legi epica. i. ꝓsaica.

Epidiocesis fit cũ supradictũ in meliorẽ parteꝫ corrigitur. vt Iste est certus amans. imo certior. imo certissimus.

Epidromus mi. pe. cor. ẽ quoddã gen⁹ nauis ⁊ dĩ ab epi ⁊ dromos. qđ est nauis. ⁊ dĩ epidromos vel epidromus velum secunde amplitudinis. s. ad puppim.

Epiphora re. pe cor. i. lippitudo oculorũ qñ scꝫ pellicula supducitur oculo ⁊ dĩ ab epi qđ est supra. ⁊ phoros quod est ferre.

Epigrãma tis. n. t. i. supscriptio. s. titul⁹ vel breuis annotatio eoꝝ q̃ diffusius dicunꝭ i seq̃nti ope. ⁊ dr̃ ab epi qđ ẽ supra. ⁊ grãma qđ ẽ linea vel lr̃a. Etiã epigrãma dr̃ illa supscriptio q̃ supponiꝭ titulo. s. epithaũiũ. vl' q̃ supponitur imagini alicui⁹ ad signandũ cui⁹ imago sit. vel ad signandũ aliquã ꝓprietatẽ illi⁹ cuius imago ẽ ⁊ ꝓdu. pe. vñ Theodol⁹ Grecorũ ꝑmus vestigat grãmata Cadinus.

Epigrus gri. m. g. i. clauus quo lignũ ligno adheret. ⁊ dĩ ab epi qđ est supra. ⁊ agros qđ est tractus quia suptrahiꝭ.

Epilema matis. i. emplastrũ. ⁊ dĩ ab epi ⁊ lema vl' lemos qđ ẽ vorago. q̃ sup lema. i. vulnerꝭ vel vlceris voragine ponaꝭ.

Epilensia sie. est quedã passio sic dicta. q̃ mẽtẽ apprehẽdens pariꝭ ⁊ corpus possideat. Greci eñ apphensionẽ epilensiã vocant. Hec passio dĩ caduca. ⁊ alꝭ lunatio ⁊ morbus cõmitialis. q̃ apud gentiles cũ cõmitioꝝ dies cuidã accidisset comitia dimittebanꝭ Cui tanta vis ẽ vt hõ valens cõcitat ⁊ spumet. Hos vulgus lunaticos vocat. eo q̃ ꝑ lune cursũ ↄtingat eis. Inde epilensiacus. ca. cum. q̃ talem infirmitatem patitur. Et epilenticus ca. cum penul. cor. in eodem sensu.

Epilogus ga. gum. idem est quod reuolutio. vl' superlocutio alicui⁹ rei vel supradictorũ breuis recapitulatio.

Epimelas dĩ cũ in candida gemma supni grescit color. Unde ⁊ nomen accepit ab epi ⁊ melon quod est nigrum.

Epimenia. niorum. pluralis nume. id est expense. vel exenia vel tributa que danꝭ per singulos menses post defectum lune. id est post nouilunium.

Epimone ẽ tropus in theologia quando dictio repetitur ad maiorem certitudinem vel desiderij expressionem. vt Amen amen dico vob. Alij dicũt q̃ epimone fit. qñ dictio nõ tota repetitur ꝫ principium ⁊ finis variatur. Et expectans expectaui dominũ. Canens canebat Laudans laudabo.

Epinichia oꝝ. dĩ festiuitas ⁊ gr̃arũactio pro victoria ꝑhabita Uñ. ij. Mach. viij. dr̃. ⁊ cũ epinichia agerẽꝭ hierosolimis. Et dĩ ab epi qđ est supra. ⁊ nicos qđ ẽ victoria.

Epinirion sicut dicit glos. interli. j. Paralꝭ. xv. In citharis ꝓ octaua canebãt epinirion ⁊c. ⁊ interpretaꝭ victori deo triumphus ⁊ palma. Alia lr̃a dicit epinichion. quod vt dicunt interpretatur victori deo palma. vl' victorꝭ dei triumphus.

Epiphania. nie. f. p. i. supna apparitio. ⁊ dĩ ab epi qđ ẽ supra. ⁊ phania qđ ẽ appitio. Uel dĩ ab epi ⁊ phone son⁹. Inde epiphania q̃si supnus son⁹. vl' diuin⁹ sonus. q̃ eo die vox patris sonuit de celo. Hic est fili⁹ me⁹ dilectus. Uel pleni⁹ ⁊ clarius sic ꝑt dici. Epiphania q̃druplici vocabulo nũcupaꝭ. ꝫm qđ q̃druplici miraculo ista dies decoraꝭ Hoc eñ die magi xp̃m adorãt. Cũ eñ xp̃s eẽt tredecim dieꝝ magi ad eũ stella duce venerũt. ⁊ inde ꝓprie diciꝭ epiphania. ab epi qđ est supra ⁊ phanos quod est apparitio. Eadem etiam die reuolutis. xxix. annis ⁊ tredecim diebus in iordane baptizatus est. ⁊ ob hoc vocatur theophania a theos qđ est deus et vanos apparitio. vel phonos sonus. quia deus trinitas tũc apparuit. pater in voce. filius in carne. spũssanct⁹ in colũbe specie. Ipo iterũ die anno reuoluto. cũ eẽt xp̃s annoꝝ. xxx. ⁊ tredecim dierum. aquã in vinũ mutauit in nuptijs. ⁊ iõ vocaꝭ bethphania. a beth qđ ẽ dom⁹. ⁊ phanos apparitio q̃ miraculo facto in domo verus de⁹ apparuit. Ipa insup die reuoluto anno cum eẽt xp̃s annoꝝ trigintauni⁹ ⁊ tredecim dierũ satiauit q̃nq̧ millia hoĩm de q̃nq̧ panibus. sicut dicit Beda. ⁊ ob h̃ vocaꝭ phagiphania a phage vl' phagin qđ ẽ bucca vl' mãducare. et phanos apparitio.

Epiphia oꝝ. plis nu. g. n. sunt ornamẽta eq̃ruꝫ vt frena vl' pectoralia. Unde Orati⁹. Optat epiphia bos piger. optat arare caballus. Iñ epiphiare. i. equũ totaliter ornare.

Epirhediũ dij. n. s. ⁊ epirhedia i pli dicunꝭ ꝓprie parua ⁊ minora vehicula.

Episcopus pi. t. presul. ⁊ dĩ ab epi qđ est supra. ⁊ scopim quod est intendere vl' speculari. q̃si superspeculator ⁊ supintendens curaꝫ subdi

toꝝ gerens. Vel dr ab epi ⁊ copos qd est labor. q̄si suplaborans. s. sup gregē suū ⁊ est nomen opis ⁊ oneris. vt Pap. dicit. fm illud apli. Qui episcopatū desiderat bonū op⁹ desiderat. h nunc magis videt̄ honoris ꝙ oneris. Jn̄ hic ⁊ hec ep̄alis ⁊ hoc le. ⁊ aduerbiū ep̄alit̄. ⁊ hic ep̄atus tus tui. ⁊ hoc episcopiū pij. i. dignitas vl' officiū ep̄i.

Episynalepha. f. p. i. cōcursus duaꝝ vocaliū in eadem syllaba ⁊ in eadē dictione positarum cū collisione vtriusq̨. Hec alio noīe dr synerésis fʒ quosdā. Vn̄ di. Pap. Episynalepha vel synerésis est cōglutinatio duaꝝ syllabaꝝ in vnā. vt Neri p nerei.

Epistiliū. n. s. est capitellū qd supponit̄ columne. ⁊ dr ab epi ⁊ stilus. qr supponit̄ stilo colūne. vn̄ epistilia dicunt̄ q̄si sup stilos. i. sup columnas. Et nota ꝙ tres st̄ partes columne. scʒ basis. i. fundamentum stil⁹. s. illud rectū qd sup basim erigit̄. Epistiliū vo dr illud qd stilo supponit̄.

Epistola. f. p. est legatio l'ralis absenti p̄sone vl' absentib⁹ mittentis plene signans voluntatē. ⁊ dr ac epi ⁊ stolon qd est missio. q̄si supra missio. qr supra intentionē mittentis gerit officiū nuncij. vl' qr ep̄la in dignitate p̄eminet simplici missioni. Jnd epl'aris. ɔ. t. ⁊ hoc re. qd ē eple. vl' qd ptinet ad epl'am. Et h epl'are ris. ⁊ hoc epl'ariū. i. liber epl'aꝝ.

Epitaphiū uij. n. s. est scriptura sine titul⁹ ī lapidib⁹ sepulcroꝝ script⁹ ⁊ dr ab epi ⁊ taphos qd est tumulū vl' sepulcrū.

Epithalamiū mij. i. cant⁹ q fit sup thalamū. i. super sponsum vl' spōsam. Jn̄ epithalami⁹ mia miū fm Hug. Pap. dicit. Epithalmia st̄ carmina nuptiarū q decantant̄ a scolasticis ad honorē sponsi ⁊ sponse. Hoc primū Salomō edidit in laudē xpi ⁊ eccl'ia. ex q gentiles epitalamiū sibi vendicauerūt. Vn̄ Hiero. in epistola ad paulinū. ca. vij. Salomon pacificus ⁊ amabilis dn̄i mores corrigit naturā docet eccl'iam iungit ⁊ xp̄m. sanctarū nuptiaꝝ dulce canit epitalamiū.

Epithematic⁹. a. ū. i. supposit⁹ vl' apposit⁹. vn̄ Jpse ipsa ipsum dr epithemateton. i. apositiuū. qr apponit̄. i. iungit̄ cū prima ⁊ secunda ⁊ tercia p̄sonis. vt Jpse lego. ipse legis. ipse legit.

Epithetū ti. ē adiectiuū quodlibet. ⁊ dr ab epi ⁊ thesis. qr supponit̄. Sʒ ꝓprie epithetū dr illud adiectiuū qd cōuenit omni rei alicuius maneriei. h nō soli. vt cygni est epithetū alb⁹ ⁊ corui niger. Jtem epithetum dicit̄ accidēs qd est ꝓprium sed differunt. qr epithetū ē qd conuenit omni rei alicui⁹ maneriei. sed non soli vt esse nigrū conuenit coruo sed non soli Proprium vo omnib⁹ vnius maneriei rebus ⁊ solis conuenit. Jnde epitheton dr q̄dam figura cum tale accidens vel adiectiuū additur tali rei immediate.

Epitoma tis. n. t. vel epitome mes. i. abbreuiatio s̄monis. ⁊ dr ab epi ⁊ tom⁹ vel tomos diuisio. p̄cisio. q̄si p̄sectio sermonis. vn̄ Hiero. dicit in ep̄la ad paulinum. Paralipomenon liber instrumenti veteris epitome tant⁹ ac talis est ⁊c. Dr aūt epitoma abbreuiatio veteris testamenti qd dr instrumentū. qr instituit in doctrina fidei ⁊ moꝝ. ⁊ ponit̄ h absolute p abbreuiatiōe qr breuit̄ tāgit p̄missa. Jn̄ epitomatic⁹ ca. cū. i. breuiter dicens vl' dict⁹

Epithymū mi. i. flos thymi. ⁊ est tymbre silis ⁊ dr ab epi ⁊ thimū qd est flos. qr solet supponi a medicis alijs adiutorijs p̄cedentib⁹. Jn̄ epithymic⁹ ca. cū. i. ɔcupiscibile. Et epithymū ēt dr thuribulū. qd alio noīe dr thymiateriū. a suppositiōe thymioꝝ. qd alio noīe dr thuricremulū. vn̄ dr. Pone thymiama ī thuricremulo.

Episensis est eiusdē vbi in eodē vsu sine aliq̄ dilatione cōgeminatio. vt Meme. Jtē Consurge consurge.

Epitrophiū. n. s. est dom⁹ in qua alunt̄ pauperes infantes.

Epos grece dr laus latine.

Epto. onis. i. memoria.

Epudoratus a. um. i. extra pudorē positus.

Epudorus. a. ū. i. extra pudorem. i. verecundiā impudens. ⁊ dr ab e. ⁊ pudorus qd est pudore plenus.

Epulū li. n. g. in singulari. ⁊ he epule arum. in plurali est eteroclitum genere ⁊ declinatione ⁊ dr quasi opulum ab opulentia rerum. ⁊ dr fm quosdam epulum p corporali: sed epule arum p spirituali. i. p refectione scientie vel virtutis. Vn̄ plato in Thi. Venistis ad epulas hesternas.

Epulon⁹ ni. m. s. i. gluto epulis dedit⁹ q alit̄ dr h epulo onis. vn̄ Aug. de ciui. dei.

Epulōes etiā deos iouis parasitos eē dixerūt

Epulus. i lux.

E ante Q

Equabilis lis. ɔ. t. ⁊ hoc le. ⁊ p sincopam h ⁊ h equalis ⁊ hoc le. i. sil'is in qualitate. ⁊ dr ab equo equas. Jn̄ hec equalitas tatis. ⁊ equaliter. ⁊ p cōpositionē inequabilis vl' inequal' inequale. inequalitas. inequaliter. inequabilitas. inequabiliter.

Equanimis. ɔ. t. ⁊ hoc me. ⁊ equanim⁹ a. um. i. equi ⁊ patientis animi. Jn̄ equanimitas tatis. i. animi equitas ⁊ patientia.

Equari⁹ rij. i. custos equoꝝ. ⁊ dr ab equ⁹ equi. Jn̄ etiā equaria rie.

Eques eq̄tis. ɔ. t. i. miles. Jn̄ h eq̄tissa femina eq̄tans. ⁊ cor. e. sic equ⁹ substantiuū. vn̄ q̄dā Et modo vadit eques q solet ire pedes.

Equester. ɔ. t. vel equestris ⁊ h eq̄stre. vl' poti⁹ fm modernos hic equester h tris. hoc tre. q

vadit in eq̄. ⁊ d̄r ab equ⁹ eq̄. vn̄. ij. Mach. xj
Apparuit p̄cedēs eos eq̄ster. Eq̄ster etiā ſm
Pap̄. ſumit̄ p̄ illo q̄ in certaminib⁹ medius
interuenit. p̄ quē vtraq̄ ps equā fidē ſectat̄
⁊ tunc videt̄ dici ab equ⁹ equa equū.
Equeſtris etiā dignitas erat in his q̄ romā cu/
ſtodiebāt. Nā ⁊ bi habent̄ p̄ abſentib⁹ reipu
blice cā. ⁊ dicit Accur. q̄ aliq̄ erant p̄ſidētes
q̄ꝛ ſimplex militia nō erat dignitas.
Equidiū dij. idē eſt q̄ꝺ equinoctiū. q̄ſi eq̄tas di
erū cū noctib⁹. Jn̄ h̄ ⁊ hec eq̄dialis ⁊ hoc le.
id ē equinoctialis.
Equifer⁹ ri. m. s. pe. coꝛ. i. fer⁹ equus ⁊ ſilueſtrꝭ
⁊ d̄r ab equus ⁊ ferus.
Equiman⁹ a. ū. q̄ eq̄liter vtraq̄ manu ad gladi
um vel ad aliud tenendū vtit̄. ⁊ d̄r ab equus
⁊ manus.
Eq̄noctiū tij. i. eq̄litas noctiū cū dieb⁹ ⁊ fit bis
in anno. ſ. in feſto ſancte crucis. ⁊ idib⁹ mar/
tij. Vn̄. Equa crucis feſtū dat tp̄a martis et
idus. Itē equinoctiū eſt maxima diei artifici
alis ⁊ noctis adequatio. Jn̄ h̄ ⁊ hec eq̄nocti
alis. ⁊ hoc le. ⁊ h̄ eq̄noctialis lis. tam p̄ pa/
ralello q̄ꝫ p̄ coluro in q̄ fit equinoctiū.
Eqniricia cie. vl̄ equiria eſt armentū equoꝝ vel
vaccaꝝ. ⁊ d̄r ab equus.
Equiſtatiū tij. n. s. i. ſtabulū vbi equi ſtant. ⁊ d̄r
ab equus ⁊ ſto ſtas.
Equitania nte. q̄dam t̄ra ⁊ d̄r ab equitate aque
cuiuſdā fluuij. q̄ꝛ fere eā cingit. vl̄ p̄ ꝯriū. q̄a
oblique eā cingit. vl̄ d̄r ab aqua. Jn̄ eq̄tani/
cus ca. cū. pe. coꝛ. de illa terra exn̄s.
Eq̄tat⁹ us. ui. i. actus eq̄tandi. vl̄ m̄ltitudo eq̄
tum. Vn̄ in Cant̄. Equitatui in currib⁹ pha/
raonis aſſimilaui te.
Eq̄uocus ca. cū. q̄ꝺ vna voce plura ſignificat.
Et deſcribit̄ ſic. Eq̄uoca ſunt quoꝝ ſolū no
men eſt cōe. ⁊ ſm illud nomē rō ſubſtātie ē di
uerſa. vt cū animal ſignificet animal verū et
animal pictū. nomē eſt eis cōe ſolū ⁊ rō ſb̄ſtā
tie vtriuſq̄ ſm illud nomē eſt diuerſa. Dici/
mus eñ de leone picto in pariete. Ecce terri
bile aīal. ⁊ de aīali vero q̄ꝺ eſt leo idē dicim⁹
eq̄uocando hoc nomen aīal ad vtrunq̄. Itē
eq̄uocatio ſic deſcribit̄. Eſt eiuſdē dictionis
diuerſa intentio ſiue ſignatio. Vel ſm alios.
Equiuocatio eſt cū diuerſe rerū rōnes in eo/
dem noīe ſimpliciter vniunt̄.
Equoꝛ oꝛis. n. t. i. mare tranq̄llum. ⁊ d̄r ab eq̄li
tate. Vn̄. Cum fremit eſſe fretū mare dicas
cum ſit amarū. Pontus ponte caret. ſed ab
equo d̄r equoꝛ.
Equule⁹. lei. m. s. p̄ q̄dam toꝛmento facto ad
modū equi ſm Hug. Pap̄. vo di. Equulus
vel equule⁹. dimi. ab equus. i. p̄uus equ⁹ vel
genus toꝛmenti.
Equ⁹ eq̄. m. s. i. caball⁹. ⁊ d̄r ab equ⁹ eq̄ equū
eo q̄ eque currat. Vl̄ d̄r ab eq̄ as. q̄ꝛ olim q̄ſi
eq̄ q̄drigis iungebant̄ eq̄bant̄. Jn̄ eq̄ eq̄. fe/
mina eq̄. ⁊ equin⁹ na. nū. pe. p̄du. i. res equi
vel ad equum p̄tinens. Et ſcribit̄ p̄ e. ſolā. ⁊
coꝛ. primā. Sꝫ equ⁹ a. ū. ſcribit̄ p̄ ae. dypton
gū. ⁊ p̄du. primā. Vn̄. Nō eſt dign⁹ equo cui
charioꝛ eſt equus equo. Miles pungit equū
h̄ iudex iudicat equum. Et no. q̄ noīa equo/
rū ⁊ genera ſunt diuerſa. ⁊ diuerſis de cauſis
impoſita. Equus nanq̄ eſt generale nomen
oīm equoꝝ. Caball⁹ d̄r quaſi cauall⁹. q̄ꝛ pe/
de cauat terraꝫ. vl̄ q̄ꝛ pedē hꝫ cauū vt dextra
rius. Vel cabo d̄r equus caſtratus quaſi ca/
uo. Jn̄ caball⁹ quaſi dimi. i. vilis equ⁹. Dex
trari⁹ d̄r q̄ꝛ p̄ dextram ducit̄. Palefred⁹ di/
cit̄ a paſſu ⁊ leni ⁊ freno ⁊ ducendo. q̄ꝛ leni
paſſu per frenum ducit̄. ⁊ idem d̄r gradari⁹.
a gradu. ⁊ dicit̄ ſic. Gradari⁹ eſt equus mol
lis inceſſus ſine ſuccuſſura incedens. Itē p̄t
dici manus. q̄ꝛ manu nitat̄ ⁊ ducat̄. vl̄ q̄ꝛ cō
ſuetudine manū ſequit̄. Vered⁹ dicit̄ equ⁹ q̄
vehit rhedā. Badius dicit̄ equus quaſi va
dius. a vado is. q̄ꝛ foꝛtius vadit inter cetera
animalia. Ipſe eſt etiā ſpadix quem frenati/
cum vocant. ⁊ d̄r ſpadix a coloꝛe palme. quā
ſiculi ſpadicā vocant. ⁊ eſt glaucus qui qua/
ſi pictos hꝫ oculos. ⁊ quodā ſplēdoꝛe p̄fu/
ſos: Nam glaucon album greci dicūt. Et ſci
as q̄ equi non coeunt cū matribus. ſicut nec
cameli.
Equus equa equū. i. rect⁹. iuſt⁹. Et differt a iu
ſto. q̄ꝛ iuſt⁹ ex lege eſt quaſi ius cuſtodiens.
Equ⁹ eq̄ equū ex natura. Jn̄ eq̄tas tatis. ⁊ ē
cōuenientia rerū q̄ cuncta coeq̄parat. ⁊ in pa
ribus rōnib⁹ paria iura vl̄ iudicia deſiderat.
vt. C. ad. l. falc. l. fi. Vbi grā. Mutuaſti mihi
centū aureos mutuo. mō equū eſt vt iſti nūe
rationi cōueniat ſolutio ſm eandē qualitatē
⁊ q̄ꝫtitatē. vt. ff. ſi cer. pe. l. mutuū. Itē dedi ti
bi damnū centū aureoꝝ. dignū equū ⁊ iuſtū
eſt vt ſm eandē q̄ꝫtitatē damnū tibi reſartiā.
Equitas etiā d̄r q̄dam mitigatio temperans
iuris ſcripti rigoꝛem.

E ante R

Era ere. f. p. i. pecunia ſiue moneta. ⁊ d̄r ab es.
Eramentū ti. n. s. eſt inſtrumentū de ere. ſic fer
ramentū de ferro. ⁊ d̄r ab es.
Erari⁹ rij. m. s. i. monetari⁹. ⁊ h̄ eraria. i. mone
taria. vl̄ erari⁹ ſiue eraria d̄r q̄cūq̄ vl̄ q̄cun/
q̄ opat̄ in ere. Item erari⁹ a. ū. q̄ꝺ ad es vel
ad eram p̄tinet.
Eregione. id eſt ex oppoſito. ſicut vna regio
opponit̄ alij. vt contra eam diſtinguit̄. ⁊ eſt
q̄dam irregularis vocum congeries poti⁹ q̄ꝫ
compoſitio.
Ere⁹ a. ū. ⁊ eneus a. ū in eodem ſenſu. ſ. quod
conſtat ex ere.
Ergaſteriū rij. n. s. eſt loc⁹ vbi aliq̄ꝺ opus fit.
⁊ d̄r ab erge q̄ꝺ eſt opus. ⁊ ſterion q̄ꝺ ē ſtatio
quaſi operaria ſtatio. Et ergaſterium dicitur

magisteriũ quod fit in tali loco.
Ergastulũ li.n.s.i.carcer rusticus ⁊ locus dam
natoꝝ.s.ad quẽ rei ligati mittebãt ⁊ ibi opa
bant sibi iniũcta.vnde Exo.vj.de ergastulo
egyptioꝝ dr̃.Inuenit etiã qñqꝫ ꝓ carcẽ cor/
poris.in q̃ aĩa ĩ hac vita tenet qſi ĩcarcerata
Itẽ ergastula dicunt vincula ⁊ cõpedes qui
bus illi q̃ erãt in ergastulis ligabant. Unde
Lucan⁹ in.v.At primũ fortuna redit seruilia
soluit.Agmina cõflato seuas ergastulo ferro
exacuere.Pap. vo dic̃ Ergastulũ carcer vel
locus vbi dãnati marmora secãt aut aliquid
operant.Itẽ ergastulũ durũ opus aliqd̃ dr̃.
Ergata te.cõ.p.i.operator vel vicinus.
Erga grece latine dr̃ opus.
Erica ce.f.p.dicitur ab vro quasi vrica.qr ignee
sit virtutis.
Ericanus.a.um.pe.cor.q̃ canit cuꝫ ere. ⁊ dr̃ ab
es eris ⁊ cano.Idem dicit erisonus.
Ericius vl' iricius ẽ aĩal spinis suis cooptum ⁊
dr̃ ab erigo gis.qr erigit se qñ spinis claudit
q̃bus vndiqꝫ ꝓtectus ẽ ꝯ insidias.Nam sta/
tim cũ aliq̃d ꝑsenserit ꝑus se surrigit.⁊ ĩ glo/
bũ ꝯuersus se in sua recolligit arma.Hui⁹ q̃/
dã prudẽtia ẽ.qr vitẽ ascendit ⁊ vuam exaci/
nat vt acini cadant super terram.tunc spinis
suis volutat se super illos.ita vt acini v gan
tur in spinis suis ⁊ sic portat escã filijs suis.
Idẽ aĩal ẽ erinaci⁹ ⁊ irinaci⁹.q̃dã tñ dicũt ꝙ
sunt diuersa aĩalia.Dicũt eñ ꝙ erinacij sũt
aĩalia de cauernis petraꝝ aggregatim proce
dẽtia.Erinaci⁹ figurã porcelli lactãtꝪ hꝫ.ꝧ ð
foris spinosus est.
Eridanus.id est padus.
Erynnis nys.vel dis.i.furia infernalis. ⁊ dici
tur ab eris grece qd̃ latine dr̃ lis.q̄ſi ad litẽ ⁊
discordiã natã ⁊ ꝓdu.ri. Unde q̃dã. Ergeqꝫ
notat litem.signat erinnus idem.
Eripes dis.g.o.qui habet pedes ereos.⁊ dicit
ab es ⁊ pes.
Eris grece latine dr̃ lis.Iteꝫ eris ẽ vbũ futuꝝ
indicatiui de sum es est.⁊ cor.ꝑmã.Itẽ eris ẽ
gtũs hui⁹ nois es.⁊ ꝓdu ꝑmã.Unde.q̃dam
Uerbum fiet eris,gtũs dr̃ eris.
Erisonus na.nũ.pe.cor.q̃ sonat cũ ere. ⁊ dr̃ ab
es ⁊ sono as.Idem ⁊ ericanus.
Erpica ce.f.p.instrumentũ rusticoꝝ ad terẽdas
glebas.⁊ trahit a bobus ⁊ dr̃ erpica q̄ſi arpi
ca.ab arpe qd̃ ẽ rape.Ul' q̄ſi arapeta .i.arata
petẽs.ꝑus eñ terra arat ⁊ postea erpicatur.
Iñ erpicari⁹ q̃ erpicã fac vl' trahit.⁊ põt adie
ctiue decliñari erpicari⁹.a.ũ.Iñ ⁊ erpico cas.
Erro onis.m.t.i.q̃libet vagus ⁊ instabilis.Et
dr̃ ab erro as.Unde.Oratius in sermonib⁹.
Tecqꝫ ipsum vites fugitiuus ⁊ erro.Uel erro
est pusillus fugitiuus. qui nõ quidem fugit:
sed ex ꝯsuetudine quadã ab errare solet ⁊ fre
quẽter sine causa vagatur.tpibusqꝫ in rebus
nugatorijs cõsumptis,tandẽ lꝫ sero redit ad
domum.vt.l.si quis sit fugitiuus.§.erroreꝫ.
ff.de edi.edic.
Error est qñ aliq̃d alit contingit. vel aliud ẽ ꝙ̃
creditur vel putatur.
Error calculi est error computationis. veteres
eñ computabant per lapillos qui calculi vo
cabantur.pro eo ꝙ pedibus aliqñ calcantur
Error intollerabilis ẽ error a iure reprobatus.
Eruca ce.fe.p.est modicus vermis frondium ⁊
dicitur ab erodo is. quasi eroda.Item eruca
est quedam herba.⁊ tunc dicitur ab vro is.q̄
si vrica eo ꝙ ignee sit virtutis. ⁊ in cibo sepe
sumpta veneris incendiuꝫ sepe moueat ⁊ cor
ri.pe.Unde Ouidi⁹.Nõ te minus erucas in
beo vitare solaces.
Erugo ginis.i.sanguisuga.Iteꝫ erugo vicium
rodens ferrum ⁊ segetes ⁊ nascit hec corru/
ptio ex minutissima pluuia circa festuꝫ sancti
Iohis.Et ponit sepe ꝓ amore pecunie. ⁊ dr̃
ab erodo.eo ꝙ erodat.Uel dr̃ ab es eris.Et
ſm h̃ ẽ ꝓprie eris.vñ dr̃ erugo q̄ſi eris rubigo
sic̃ ferrugo ferri rubigo.Iñ erugine⁹ nea.ne
um.i.de erugine exñs.Et eruginosus sa.sum
id ẽ erugine plenus ⁊ ꝓ.ru. Unde Math.vj
Ubi nec erugo nec tinea demolit.
Erumna ne.f.p.i.miseria inopia calamitas ⁊ di
cit ab e.⁊ rumen q̄ſi extra rumẽ.i.cibum.Iñ
erumnosus sa.sum.i.miser.paup.inops.sic
dictus.quia per inopiam miser factus esuri/
at ⁊ sitiat.Et erumno nas.i.inopem ⁊ miseꝝ
facere.
Erutus.ta.tũ.pe.cor.i.extra raptus vl' ereptus
aut euersus.Unde Zacharie.iij.Torris eru/
tus de igne.

E ante S

Es eris.n.t.dr̃ ab aer.eo ꝙ sit eiusdem coloris
cũ aere.Iñ h̃ erariũ rij.locus vbi pecunia pu
blica reponit.qr olim ꝑus ibi es reponebat
Es eñ prius olim fuit in vsu auro ⁊ argento et
ferro nõdum inuentis.ex quibus metallis q̄ꝫ
uis postea facta fuisset pecunia nomen tamẽ
erarij permansit ab eo metallo vnde pecunia
initium sumpsit.⁊ quia es vtpote ꝑus inuen
tum habebat in vsu cuiuslibet metalli.inde
est ꝙ inuenitur ꝓ quolibet metallo generali
ter.⁊ scribitur per ae.
Esca ce.f.p.ab edo es est.⁊ dr̃ esca eo ꝙ eaꝫ os
capiat.⁊ ẽ etymo.Iñ escosos sa.sum.i.escis
plenus.pinguis crassus.
Escale lis.n.t.dr̃ q̃dlibet vas ad escas deferẽ/
das vl' accipiendas aptum.
Escaria rie.f.p.i.mensa escis plena.
Escarius rij.m.s. quidam piscis sic dict⁹.quia
solus escam ruminare perhibet.nam alij pi/
sces non ruminant.
Eschynes et demosthenes fuerunt duo orato/
res.Eschynes impugnauit causam.Ethesi/
fontis.et demosthenes defendit ⁊ preualuit

Et cor.pe. De his facit mentionē Hieroñ. in epistola ad paulinū.ij.c.

Esculentus. ta tum.i.pinguis vl'escis plenus. Jñ esculentia tie.i.pinguedo:crassitudo.

Esculentum ti.pe.ꝑ.locus vbi multe crescunt esculi:ꝛ dicitur ab esculus.

Escul⁹li.f.s.ē arbor cuius fruct⁹ esca ē ꝛ vt dicūt q̄dā ē sorbus vel nesperus ẜm Hug.ꝛ ẜm Papiā ē arbor glandifera.

Esebon interpretatur cingulum tristicie vel cogitatio meroris.

Esq̄lie.arū p̄lis nūeri quidā vic⁹ rome vbi erat vstrina publica. Uñ Juuēalis Esq̄lias dictū q̄ petūt a vimine collem. Qui locus dicit᷑ hebraice carnariū:ꝛ dr̄ ille loc⁹ esq̄lie q̄si alituū esce:q2 aues ibi comedebāt hominū cadauera. Uñ quidā mons vicinus dictus ē esq̄lin⁹

Essedum di:genus est vehiculi:vnde Oratius Esseda festinant:ꝛ cor.pe.

Essentia tie.f.p.i.substātia vel ꝓprietas eēndi: Jñ hic ꝛ h̄ essentialis ꝛ h̄ le. Jñ essentialit᷑ ꝛ essentialitas ẜm Hug. Pap̄. Ito dicit:Essentia substātia natura vel eternitas eo ꝙ semꝑ est. Et differt essentia ab esse q2 esse ē act⁹ eēntie. Essentia aūt dr̄ cui⁹ act⁹ ē esse. Subsistentia cui⁹actus ē subsistere Substātia cui⁹act⁹ est substare.

Estas atis.f.t.est q̄rta ps anni:ꝛ ē calida et sicca:ꝛ sunt q̄tuor tp̄a anni:scꝫ yems:ver estas autumnus:vñ Dat clemens hyemē:dat petrus ver cathdratus:. Estuat vrbanus autūnat Bartholomeus.

Estacula le.dimi.parua estas.

Estifer fera.ferū.pe.cor.i.ferēs estatē vl'estum ꝛ dr̄ ab estas vel estus ꝛ fero.

Estiuus ua.uū.i.ad estatē ꝑtinēs vñ Estiua.uorū p̄lr dicūt᷑ loca in nemorib⁹ vbi in estate bestie sub vmbra morant᷑ vt vitēt calorē. Item ab estas vel estiu⁹ dr̄ h̄ ꝛ hec estiualis:ꝛ hoc le id ē ad estatē vel estiuū pertinens.

Estor oris id ē vorator:epulo:manducus:mandax:ardelio ꝛ dr̄ ab edo es.

Estrix cis.f.t.i.mulier gulosa.

Estus us.ui.dicitur quasi vstus id est calor feruor. Inde estuosus sa sum id ē plenus estu.

Esus sa.sum.id est comesus corosus.

E ante T

Etacula le.dimi.i.ꝑua etas.

Etas etatis.fe.t.dr̄ ab euo quasi eu itas. Etas plerunq̄ ꝓ vno anno.ꝛ ꝓ septem.ꝛ ꝓ centū ꝛ pro quouis tp̄e sic dicta.quasi euitas.i.similitudo eui. Nam euum est etas ꝑpetua.cuius nec initium nec finis extremus noscitur q̄d greci vocant eonas.q̄d aliq̄n apud eos ꝓ seculo.q̄nq̄ ꝓ eterno ponit᷑. Uñ apud latinos ē deriuatiuū ab euū vl' ab esse ꝓp̄t ei⁹ durabilitatem. Itē etas dr̄ duobus modis.aut mundi aut hominis. Mundo aūt nō assignātur etates q̄ntum ad substantiam.q2 sic imꝑpetuum durabit.ẜ q̄ntum ad statum.sic enim transibit mund⁹.q2 p̄terit figura mundi ẜm ap̄l'm. Figura inq̄t non est substantia. Et sic mundus antiquat᷑ ꝛ senescit.ꝛ ẜm hec distiguunt᷑ mundi etates metaphorice ad sil'itudinem etatis vnius hominis. Uariant᷑ enim in homine etates ẜm diuersas notabiles varietates in statu ipsius. Uñ prima etas hominis dr̄ infantia vsq̄ ad septem annos. Exinde vsq̄ ad quatuordecim annos est etas secunda.s.puericia.necdum ad generandū apta. Uñ puer dr̄ a puritate.q2 purus est necdū lanuginem ꝛ florē hꝫ genarū. Tercia etas ē adolescentia ad gignendum apta ꝛ adulta. q̄ prorogat᷑ vsq̄ ad vigintiocto annos. que tres etates cōputant᷑ q̄nq̄ pro vna. Quarta est iuuentus firmissima oīm aliarum etatum finiens in quinquagesimo anno. Quinta est senioris.i.grauitas q̄ est declinatio a iuuentute in senectutem nondū senectus. sed iam non iuuentus.q2 senioris etas est.quā greci p̄sbyter vocant. Nam senex apud grecos nō presbyter sed geron dicit᷑.q̄ etas a quinq̄gesimo anno incipiens in septuagesimo anno terminat᷑. Sexta etas est senect⁹ q̄ nullo annoꝝ termino finit᷑ sed post illas quinq̄ etates quantūcunq̄ vite est senectuti deputat᷑. Seniū aūt est vltima ps senectutis durans vsq̄ ad finem dicta sic.q2 termin⁹ sexte etatis. Etates aūt mundi sic distinguunt᷑. Naꝫ p̄ma etas mundi fuit ab adam vsq̄ ad noe. In qua fuit generis humani institutio ꝛ lapsus Secunda a noe vsq̄ ad abraam. in qua fuit generis humani destructio ꝑ diluuium ꝛ renouatio. Tercia fuit ab abraam vsq̄ ad dauid.in qua fuit circūcisionis ꝛ legis institutio. Quarta a dauid vsq̄ ad transmigrationē babilonis siue Jude in babiloniam.in q̄ lex floruit sub regibus ꝛ ꝓphetis. Quinta a transmigratione babylonis vsq̄ ad christuꝫ in qua fuit pp̄l'i captiuatio ꝛ liberatō. Sexta a xp̄o vsq̄ ad finem mundi.in qua est generl' humani redemptio. In septima ergo etate ꝛ vltima venit xp̄s.vñ dicit ap̄l's ad Corinth. Nos sumus in quos fines seculoꝝ deuenerunt Et nota ꝙ a principio mundi vsq̄ ad incarnationē xp̄i fluxerunt anni q̄nq̄ milia ducenti vigintiocto.sicut dicunt ꝓsper ꝛ eusebi⁹ cesariensis.ꝛ Hieronym⁹ in cronicis suis. Orosius aūt p̄sbyter scribens ad Augustinum dicit sic. Sūt ab adam primo homine vsq̄ ad ninū magnum vt dicunt regem quādo natus est abraam anni tria milia centum octogintaq̄tuor q̄ ab oībus historiographis vel omissi vl'ignorati sunt. A Nino autē vel ab abraam vsq̄ ad cesarē Augustū.i. vsq̄ ad natiuitatē xp̄i:q̄ fuit anno imperij cesarl' quadragesimosecūdo facta pace cū partbis. iam

porte non clause sunt et bella toto orbe cessa/
uerunt. colligunt anni duo milia quindecim
et sic colligunt anni quinq; milia centū et no
nagintanouem a pncipio mūdi vsq; ad xp̄m

Etas legitima semp intelligit de naturali. non
de ea q̄ p principis beneficiuȝ implet. vt. C.
de his q̄ ve. eta. impe. l. vl.

Etas pupillaris ē minor. xiiij. annis in mascu/
lis. in femina. xij. ff. de v. sig. l. pupillus.

Etas pubertatis diuersimode accipit. Naȝ in
nuptijs ↄhendis etas pubertatis est i mascu
lo. xiiij. annis. et in femina. xij. annis vt insti.
de nup. in pn. cū ibi no. Nō aūt idem tp̄s req̄
rit. s alimēta requirit vsq; ad pubertateȝ q̄
debēt masculo ad. xviij. annū. femīe aūt vsq;
ad. xiiij. ff. de ali. et ciba. le. mela alt. in prin.

Etatis venia ē priuilegiū qd̄ impetrat minor a
principe vt habeat p maiore. Impetrat autē
eā mascul⁹ maior. xx. annoꝝ. femina aūt ma/
ior. xviij. vt. l. ij. C. de his q̄ ve. eta. impe.

Eternus na. nū. dī ab etas. s. qd̄ caret principio
et carebit fine. s. qd̄ nō habuit pricipiū sue es/
sentie. nec habebit finē. q̄lis ē solus de⁹. In
eterne aduer. Et vt dicit Boe. in. v. li. de con
solatiōe. Eternitas ē interminabilis vite to/
ta simul et pfecta possessio. Et no. q eternum
est q caret principio et fine. Perpetuū qd̄ in
tpe incipit eē et caret fine. Sempiternū est q
cū tpe incipit eē et in tpe desinit eē. Tpale est
qd̄ in tpe incipit eē et in tpe desinit esse. Sol⁹
ergo de⁹ eternus ē. Angeli et aīe ppetue sunt
Mūdus et temp⁹ sempiterna. Tpalia sūt ho/
mines et hominū facta. Item ab etern⁹ h̄ et h̄
eternalis et hoc le. Inde eternalitas tatis. et
eternaliter aduer.

Ether teris. m. t. est supius elementū. s. ignis et
est nomē grecū. Inde ethereus. a. um. et hec
ethra. ethre. i. splendor etheris. Unde illud
in hymno. Quē terra pont⁹ ethra colūt ado/
rāt pdicāt. Quidā tñ legunt ibi ethera ita q
ibi sit nti casus. dicim⁹ eñ etherem vel ethe/
ra. Inde hec ethera ethere. s ethra sm Hug.
s dici Cōis tñ eccl'ie vsus dicit ethera. Item
ether dī superior ps aeris

Eteroclitum. dicitur dictionum irregularium ↄ
regulas artis grammatice variatio. Uel ē si/
gnati vel consignati in vna et eadem pte ora/
tionis variatio. et dī ab eteron quod est vari
um. et clisis declinatio. Etiam eteroclituȝ est
diuersitas viarum. Item eteroclisis est varia
declinatio q̄ habȝ fieri quatuor modis. gene
re vt celum li. in singulari. In pl'i vero hi celi
oꝝ. Compatione. vt bonus melior optimus
Declinatione vt vas. qd̄ in singulare est ter/
tie declinationis. et in pl'i secūde. Sensu siue
significatione. vt ops opis in singulari p au
xilio. in pl'i. s. opes p diuitijs.

Eterogeneus nea neū. pe. cor. i. diuersarū natu
rarū. et dī ab eteros vel eteron qd̄ ē diuersum
et genus qd̄ est natura. vt pȝ in hoīe q̄ est to
tus eterogene⁹. i. diuersaꝝ naturarū. Hoc eti
am pȝ in ptibus organicis. vt in manu vel in
pede. q2 manus et pes cōstat ex rebus diuer/
saꝝ naturarū. puta ex pelle. carne neruis ossi
bus et venis. Sed aliter ē in homogeneis. q2
in homogeneis totū et ps sunt vn⁹ nature. si
cut frumentū piper. vinū argentū. caro et ossa
quia quelibet pars frumenti frumentū est. et
sic de alijs. Et dī homogeniuȝ ab homos qd̄
est vnū. et genus natura q̄si vnius nature.

Ethicus a. um. pe. cor. i. moralis. et dī ab ethos
quod est mos. Inde ethica ce. i. moralitas vl'
scia q̄ tractat de morib⁹. Et ethicus. a. um. i.
ꝓpriū. sm Hug. Iteȝ vt dicl Pap̄. Ethica ge
nus febris ē. cui⁹ tres sunt species. prima. se
cūda et tercia. et hȝ eē in mēbris. De prima le
uiter liberatur aliquis de secunda vix. de ter
cia nunq̄.

Ethymologia ē expositio vni⁹ vocabuli p aliud
vocabulū. siue vnū siue pl'a mag' notū vl' ma
g' nota ī eadē ligua vl' diuersis sm reꝝ ꝓprie
tatē vl' lraꝝ silitudinē vt lapis q̄si ledēs pedē
piger q̄si pedib⁹ eger. et dr̄ ab etymos vel ety
mon grece. qd̄ est verū latine. et logos sermo
Inde etymologic⁹. a. um. i. figuratiu⁹. vl' qd̄
ptinet ad etymologiam. vel q̄ etymologizat
Item etymologia ē vna species grammatice
scīe docēs de signatis vel ↄsignatis dictionū
quaꝝ sunt q̄tuor. s. orthographia. ethymolo/
logia. diasinthetica et prosodia.

Ethiopeia peie. f. p. i. ↄfirmatio morū in q̄ hoīs
psonā fingim⁹ p exprimēdis effectib⁹ etatis
studij. fortitudinis. leticie. sensus meror'. au
dacie. et dī ab ethos qd̄ ē mos et poio pois. i.
fingo g' sm hug. Pap̄. dicit. Ethiopeia ē cū
sermonē ex altena psona inducim⁹. vt cū fin
gimus psonam mulieris vel vocem.

Ethiops p ps. scribit et cor. pe. tam ī ntio q̄ in
obliq̄s. Et ethiopes dicti sunt a filio chaȝ q̄
vocatus ē Chus. a q̄ originē traxerūt. Chus
enim hebraica lingua ethiops interpretatur
Inde etiopia pie. f. p. quod interpretat tene
bre. Inde ethiopicus a. um. et ethiopi⁹ a. um
ambo gentilia.

Ethos grece latine dicitur mos.

Etna ne. ē mōs sicilie ex igne et sulphure dict⁹.

Ethnic⁹. ca. cum. pe. cor. i. gentilis.

Ethnos grece latine dicitur gens.

Ethronus. na num. pe. cor. q̄ nullū hȝ thronuȝ
scȝ q̄ nullā partē regni hȝ. et dī ab ex thron⁹.
quasi extra thronū.

E ante U

Eu grece latine bonū dī. Uel sm Pap̄. Eu vox
rn̄dentis. Eus v̄o aduerbiū ē vocantis.

Eua interpretatur vita siue calamitas. siue ve.
Uita. quia origo fuit nascendi. Calamitas et
ve. quia ꝓpter preuaricationem causa extitit

moriendi. a cadendo enim nomen sumpsit calamitas quasi cadamitas.

Euan tis..m.t.i. bachus. dictus sic a voce sacrificantiũ ꝓclamantiũ euoe. Vł dicit ab eu qđ est bonum. quasi bonus deus.

Euangeliũ. bona annunciatio interpretatur. Greci enim eu bonũ. latine angelus nũcius interpretatur. fm Pap. Hug. aũt dicit. ꝙ angelus dr ab agios qđ ē sanctus. inde hoc euangelium. id est annunciatio quod cõponitur ab eu. qđ ē bonũ. v. vocali cõuersa in consonantẽ. ⁊ fit euangeliũ. i. bonũ nunciũ. Inde hic euangelista ste qui euangelium composuit.

Eucharis ris. vł charidis. i. bõ hñ gratiosus. et cor. ca. Vñ Eccli. vj. Et lingua eucharis ĩ bono homine abundabit.

Eucharistia stie. i. bona grã vł grãrũ actio. ⁊ dr ab eu qđ est bonũ. ⁊ charis grã. Vel eucharistia dr sacramentũ panis ⁊ calicis. s. sacrificium corpis ⁊ sanguinis xp̃i.

Euchius chij. i. bachus. ⁊ dicitur ab eu qđ ē bonũ. ⁊ chios filius quasi bonus filius quo nomine eum iupiter nominauit cum gigantẽ interfecit.

Eudoxia xie. f. p. i. bona gloria. claritas.

Eudula lie. f. p. i. bonũ seruiciũ. ⁊ dr ab eu qđ ē bonũ. ⁊ dulia qđ est seruitus.

Euentus. us. m. i. casus. finis pncipium Unde Ouidius. Exitus acta pbat careat successibus opto. Quisqs ab euentu facta notẽda putat D. pdictis tribus significationibus dicit quidam. Euentus dic pncipiũ. finem qz casum.

Eueus filius Chanaan. a quo dicti sũt euei. Ipi sunt ⁊ gabaonite ð ciuitate gabaon qui supplices venerunt ad Iosue.

Eufemia. mie. i. bona fortuna. ab eu qđ est bonum. Inde quedam virgo dicta est eufemia: quasi bene fortunata.

Eufortuniũ nij. i. bonum fortunium. ⁊ dicit ab eu quod est bonum ⁊ fortunium.

Euphrates huius euphratis. vel euphrateus: mas. ge. ⁊ hoc euphrate. huius euphrates est fluuius mesopotamie de paradyso exiens copiosissimus gemmis. qui p mediam babyloniã influit. hic ab vbertate nomen accepit. Nã hebraice euphrata fertilitas interp̃tatur. Mesopotamiam in qbusdam locis ita rigat sicut nilus alexãdriam. ⁊ pdu. pe. Unde Lucanus Tigris ⁊ euphrates vno se fonte resoluunt. Itez Aurora. Frugifer euphrates natat hic ꝙ plurima pfert.

Euphrateus tea. teũ. dr ab euphrates fluuio hic ef frateus p duo. f. ab effrata venit.

Euphonia. ē pulcra locutio. vt meridies p medidies. Et fm quosdã fit dupl'r. Vel quando lr̃a trãsponit. vt nobiscũ p cũ nob. Vł scribit et nõ pfert. vt Circũeo. Circũamicto. ppter malã consonorositatẽ. ⁊ dr ab eu qđ ē bonũ ⁊ phonos sonus. quasi bona sonoritas. vel bonus sonus. Inde exphonicus ca. cũ. i. bñ sonans. Et excusat cacephaton fm doctrinale. Unde Cum retices que turpe sonant euphonia habetur.

Eugenes. pe. cor. greci dicũt qđ nos ingenuos vel nobiles. i. boni generis dicimus.

Euictio fm Azo. in sum. sic diffinit. Euictio ē rei empte vł ex alia iusta causa accepta p sententiã iudicis abductio. vł vt petat alio euincente omissio. Nec ei sp ē necessariũ rẽ abduci vt videt euicta. vt. ff. de euic. §. j.

Euidens tis. o. g. i. clarus vł aptus. Inde hec euidẽtia tie. i. aptio vł claritas. Et cõponit cũ in. ⁊ dr ineuidẽs. o. g. i. obscurus: vł inaptus. Inde ineuidentia tie. i. obscuritas.

Euilath filius Chus. a quo getuli. i. mauri. Item euilath dr pprium terre.

Euitatus a. um. i. valde vitatus. vł euidenter vitatus. ⁊ dr ab euito tas. Vł pt cõponi ab e ⁊ vita. ⁊ tunc euitatus. i. vita puatus. Unde. dicit Pap. Euitatus. i. vita puatus. i. perterritus.

Eulogiũ gij. n. s. i. sapiẽtia vł bona fama vel testimoniũ vł cantus. Itez eulogia dicũt laudes electe ⁊ summatim collecte. vt si quis in imagine alicuius laudes scribat eulogia dicũt Itẽ eulogia gie. f. g. dr ab eu qđ ē bonũ ⁊ logus ⁊ sic eulogie bñdictiones: salutatiões. et bone donationes. Unde in decretis. xvj. di. de eulogijs ad sacra concilia cõstitutis. Inde eulogicus ca. cum. ⁊ eulogius. a. um. id ē benedictus.

Eumenis. dis. f. g. furia ĩfernalis. q̃si ĩ bono deficiens. ⁊ dr ab eu qđ ē bonũ ⁊ mene defectus. ⁊ cor. peñ. Vñ Grecismus. Eumenides. qr deficiunt bonitate vocantur.

Eunuchus chi. m. g. grecum. ē. i. spado. Et eunuchia chie. i. facies. Sz eunuchie arum sunt delicie

Euocatio ē dictionũ diuersarum intrãsitiua adiũctio. ita ꝙ vna trahat ad improp̃etatẽ alterius vt ego Petrus lego.

Euphemismos ē bona xbi p verbo mutatio vt exultabit lingua mea iusticiã tuã. i. exultãdo pnunciabit ⁊ dicit ab eu quod est bonum et phemismos quod ē mutatio. quasi bona mutatio. Unde euphemismos erit pro verbo ponere verbum. Exultat domini vocem lingua mea superni.

Eupolis. fe. t. pe. cor. latine eupoleos grece. id est bona ciuitas. ⁊ dicitur ab eu quod est bonũ ⁊ polis ciuitas.

Euprepia pie. i. pulcritudo decor.

Euripus pi. m. s. i. maris estuatio. vel locus in mari piculosus. ⁊ dr ab eu. qđ ē bonuz ⁊ ripa q̃si bona ripa p ɔriũ. Vñ Boet. Estuantis more fert eurupi fm hug. Pap. dicit. Eurupus ē reductio maris vł aquarum. qđ fit fm cremẽtuz vel decrementum lune.

Euroauster stri. est ventus collateralis. ⁊ dicit ab euro ⁊ auster. qr est inter eurum et austrũ.

Inueniť etiam euroaquilo.

Europa fuit filia Agenoꝛis regis libye quā Iupiter ab africa raptā. cretam aduexit ⁊ ab ea terciā ꝑtem mundi europam vocauit. Iñ europicus ca. cū. ⁊ europiꝰ ꝑpia piū. Et nota ꝙ sunt tres ꝑtes mundi. s. europa. lybia ⁊ asia. De qbꝰ Lucanꝰ in. vj. Europam miseri libyam asiāqꝫ timere.

Eurus ri. m. s. est ventꝰ flans ab oriente. Et dr̄ ab eos. eoi. q̄si ab eoo ruens.

Eusebia bie. i. pietas. Iñ eusebiꝰ. i. piꝰ. ⁊ ꝯponiť ab eu qđ est bonū ⁊ sebes qđ est pietas. q̄si bona pietas. Hinc etiā grece ciconia dicitur eusebes. i. bone pietatis auis. Ferť eī ꝙ sicut aliť a parentibꝰ dū ꝑua est. ita postmodū senes parentes alat.

Eustochiū. s. s. i. bona foꝛtunata. ⁊ dr̄ ab eu qđ est bonū. ⁊ tuchis qđ interpꝛetať foꝛtuna.

Euticiani. q̄dā heretici dicti ab Eutice cōstantinopolitano abbate. qui xp̄m post humanaꝫ assumptionem negauit existere in duabꝰ naturis. sed solam diuinam asseruit in eo eē naturam.

Euū. n. s. i. seculū vl' tp̄s vl' spaciū qđ cū mundo cepit esse. ⁊ dr̄ ab hoc infinitiuo esse. Euū etiā est p̄sentiariꝰ statꝰ oīm q̄ sť ⁊ fuerūt ⁊ futura sunt. i. in cuiꝰ p̄ñtia sť om̄ia p̄terita ⁊ futura tanq̄ p̄ñtia. Iñ euiternꝰ na. nū. ⁊ euiterneus a. ū. i. ꝑdurabilis in euū.

E ante X

Exactio onis. f. t. i. iniusta petitio.

Exactoꝛ oꝛis. i. iniustus petitoꝛ.

Exactꝰ. a. ū. i. ꝑfectꝰ. ꝑq̄situs. delectabilis.

Exallage est mutatio q̄ñ ꝓ numero pl'i singularis poniť.

Examen inis. i. filū mediuꝫ q̄ trutina ⁊ statera regiť. ⁊ lāces equanť. Vñ ⁊ in lācels amētū dr̄. Uel examen dr̄ lingula q̄ in foꝛamine trutine vertiť huc ⁊ illuc. s̄m quā cōsiderať eq̄litas ponderatoꝝ. vñ ⁊ examen dr̄ iudicium discretio. ꝓbatio. inq̄sitio. Examen etiā dicitur apū cōgregatio. ⁊ ꝑ translatione hominū

Exanguis. ꝯ. t. ⁊ hoc gue. i. extra sanguinē vel pallidus. ⁊ dr̄ ab ex ⁊ sanguis.

Exanimatꝰ a. ū. i. debilitatꝰ ꝑterrefactus consternatus.

Excedra dre. ab hydoꝛ vl' hydro qđ est aq̄ diciť hic hydrus vl' hydra serpens equaticus. De hydra legiť ꝙ fuit draco multoꝝ capitū qualis fuit in leerna palude ꝓuincie Archadie. Hec latine excedra dr̄. qꝛ vno ceso tria capita excrescebant. Sꝫ hoc fabulosum est. Naꝫ constat hydrā locū fuisse vomentē aquas vastantes ciuitatē vicinā in q̄ vno meatu clauso multi erumpebāt. Qđ hercules vidēs loca illa combussit. ⁊ sic aque meatus clausit. vñ ⁊ hydrā diciť interfecisse. Et nota ꝙ ī aliq̄bus libris scribiť excedra ꝑ d. ⁊ tunc ē ethymol'. excedra qđ excelsa hydra. In aliq̄bꝰ ꝑ t excetra quasi excelsa tria. Et ista lr̄a cōloꝛ est ⁊ hꝫ mediā naturaliter ꝓductā. Excetre aūt cōꝑat Hieronymꝰ emulū suū ꝓpť detractionis sibilū vl' foꝛte qꝛ q̄ñ auferť vna via detrahendi inuenit detractoꝛ aliā viā vl' pl'es. vnde in ꝓlogo Esdre dicit. Itaqꝫ licet excetra sibilet victoꝛqꝫ Sinon incendia iactet. Sinon aūt fuit q̄dam ꝓditoꝛ cuiꝰ insidijs capta fuit troia. Et iō dr̄ victoꝛ cui comparat Hieronymus emulum suum detractiōis incēdia iacentem.

Excelsus a. ū. i. altꝰ vl' sublimis. Iñ excelsitudo inis. i. altitudo sublimitas.

Exceptio est rei defensio ꝑ quā se defendit ⁊ tuetur ab actoꝛe. Et s̄m azo. in sum. C. e. ti. q̄ñ qꝫ poniť large ⁊ impꝛopꝛie ꝓ oī defensiōe ꝙ ut reo cōpetit. etiā si nulla actoꝛi ꝯpetit actō Et tunc q̄dam vocāt eā exceptioneꝫ facti. vt q̄ñ sine actione q̄s calumniose ponit.

Exceptio dilatoꝛia est q̄ cām differt. vt insti. eo. §. appellanť.

Exceptio ꝑemptoꝛia s̄m spe. vocať sic qꝛ actionem vl' intentionē agentis perimit.

Exceptio ꝑpetua est que ꝑpetuū hꝫ effectum vt cū petis a me debitum. excipio ꝙ tu remisisti mihi. Hec exceptio ꝑpetua dici pōt ⁊ ꝑpetuo cōpetit q̄ñcūqꝫ actoꝛ agit qꝛ exceptio nō cōpetit nisi q̄s agat. ff. de excep. l. exceptio.

Exceptio tꝑalis est que ad tp̄s vtilis est. vt cuꝫ petis debitum. excipio ꝙ fecisti pactum mecum de non petēdo. Hec exceptio vsqꝫ ad annum vtilis est. postea vo nō. de q̄ de rescrip. c. plerūqꝫ.

Exceptio anoꝛmala est q̄ nō sequiť noꝛmā aliarū. qꝛ pōt opponi añ lit' cōtest. ⁊ post ⁊ infra litis cōtest. vt exceptio excōicatiōis ⁊ alie. s. de q̄bꝰ dubitať an sint ꝑpetue an tꝑales. vt exceptio matrimonij. ⁊ exceptio nō numerate pecunie. ⁊ nō numerate dotis. vt no. insti. de excep. §. appellanť.

Exceptio rei iudicate nō pōt opponi. q̄ñ fit sup eadē re ⁊ q̄ñ est ex eadē causa ⁊ eadē ꝑsona.

Exceptoꝛiꝰ a. ū. dr̄ ab excipio pis. Exceptoꝛia sť q̄ excipiunť vl' debent excipi.

Excidiū dij. i. destructio vl' euersio vl' casus. Iñ excidiosus a. ū. i. excidio plenus.

Exciduus dua. duū. qđ facile cadit

Excipulū li. i. venabulū. ⁊ dr̄ ab excipio. is. eo ꝙ excipiat apꝛū venientem.

Excipuꝰ a. ū. i. p̄cipuꝰ ⁊ melioꝛ. ⁊ dr̄ ab excipio pis. quia melioꝛa solent excipi ⁊ eligi q̄si extra alia.

Exclamatio est cū frequenter clamať. vt O q̄ꝫtis. o q̄bus. o q̄libus es viduata.

Exclusoꝛ oꝛis. q̄ ⁊ exclusarius dr̄. i. ianitoꝛ q̄ foras excludit hoīes.

Excolens entis. o. ge. q̄ excolit. vl' purus ⁊ deliciose ⁊ diligenter paratus. ⁊ tunc comꝑať

excolens tior. tissimꝰ. Vñ Johes cassianꝰ dicit. Excolentiores cibi aīe nõ adimunt puritatē. si cũ moderamine sumanť.
Excolitꝰ ta. tum. i. bñ cultꝰ ⁊ diligenter
Excõicatio. f. t. est extra cõionē eccl'ie sepatõ vl' censura eccl'iastica excludēs a cõione fideliũ. xj. q. iij. c. nihil. ⁊. §. euidenter vl' est eterne mortis damnatõ. xj. q. iij. nemo epoꝝ. ⁊. c. nullã. Et excõicatõis due sunt spēs q̃ frequēter vsitanť. de q̃bus. iij. q. iiij. Engeldrudaz Vna q̃ maior est. ⁊ diciť anãthema. ⁊ excludit ab ingressu eccl'ie ⁊ a cõione fideliũ ⁊ a sacramentis. Alia minor q̃ solum sepat a sacramentoꝝ pceptõe. de q̃ in. c. Si celebrat. de celebratõe missa. ex nostris.
Excõsul est q̃ desijt esse consul
Excors cordis. o. g. i. iners fatuus insipiens. ⁊ dr̃ ab ex ⁊ cor. quasi extra cor. Et in eodē sensu ex e. ⁊ cor. dr̃ ecors. dis. g. o. q̃si sine corde Vñ Oratiꝰ in epi. Sub dña meretrice fuisset turpis ⁊ excors.
Excrementũ est qđ superexcrescit. vt in arboribꝰ qđ putať seu qđ expuimus.
Excubie arũ. i. vigilie custodie insidie.
Excusatio est alicuiꝰ iuste cause allegatio. ĩ defensionē vl' supportationē alicuiꝰ. ne cogať cõparere in iudicõ. de quo in. l. ij. ff. si q̃s cautionibus.
Excusator ₰m azo. est q̃ venit ad ꝓponendum cãs absentie alicuiꝰ q̃ nõ poterat simul rõne sui vl' cãe pcuratorē constituere. vt in causis criminalibꝰ. in q̃bus lʒ pcurator nõ interueniat. tñ allegatis causis absentie bñ admittitur. vt in. l. absens. ff. de pcu. vl' vocatꝰ erat vt psonaliter compareret.
Executor ₰m spe. est official' p quē litis executõ vl' ipsiꝰ cause ꝑparatio iubente iudice suo expediť. vl' ₰m Azo. ꝓprie est ille q̃ disscussam cãm ⁊ sniam executiõi mandat. q̃ etiã in iure vocať apparitor.
Execratio onis. f. t. i. maledictio vl' detestatio. Jñ execrabilis vl' detestabilis.
Execratus a. ũ. i. maledictꝰ vl' excõicatꝰ.
Exedra dre. i. cathedra thronꝰ. sedes sella suggestus. Vel exedra est camera secreta vl' locꝰ thesauri. vl' locus subsellioꝝ. i. absida vl' camera vl' locus q̃dam separatus modicũ a pretorio vel a pallatio. Vel exedra genus est fenestre q̃ exteriꝰ dilatať. ꝟ interiꝰ coartatur. Item inueniť exedra p gazophilatio ⁊ etiã pro thalamo.
Exemplũ pli. dr̃ ab amplꝰ pla. plũ. ⁊ dr̃ illõ qđ fit. Jñ exemplar plaris ad cuiꝰ silitudinē fit Vñ q̃dam. Exemplar genus est exemplũ qđ trahis inde. Vel exemplar liber est exemplũ qđ trahis inde. Et est exēplũ alicuiꝰ dicti vel facti ꝑteriti ꝓpositio: cũ certi autoris nomīe vt oẽs p supna patria laborare debemꝰ sicut fecit apls. q̃ tot verbera passus est. Itē exēplũ est q̃dã spēs argumentatiõis ⁊ ₰m h' exēpluʒ est qñ fit pcessus ab vno pticulari ad aliud. vt athenienses pugnare cõtra thebanos est malum. ergo thebanos pugnare contra focēses est malum.
Exemplaris dr̃ illa substitutio q̃ fit filio furioso seu mente capto in euentu mortis in furore seu nõ sana mente.
Exemptꝰ ta. tum. i. subtractus sublatus extractus ⁊ dr̃ eximo mis. quasi ex aliquo emptus id est tractus.
Exemptꝰ dr̃ iste q̃ a suo iudice siue iurisdictione ordinarij subductus est.
Exemptio ꝓprie est vbi aliq̃ cõuentualis eccl'ia canonicoꝝ seculariũ vel regulariũ monachorũ vel monialiũ immediate subest pape. Et ē duplex. s. vniuersalis ⁊ pticularis. Vniuersalis est q̃ cũ vniuersitate iuris spectat ad papã. ita q᷑ metropolitano aut dyocesano nihil iuris maneat in eadeʒ. Particularis est q̃ p parte in certis casibꝰ ab eoꝝ iurisdictiõe eximiť. ⁊ alias ptinet ad eosdē.
Exeniũ nij. n. s. munꝰ puum ⁊ qđcunq̧ munꝰ mittiť alicui. ⁊ dr̃ ab exenos qđ est pegrinuʒ ₰m Hug. Pap. di. Exenia premia dona munera bñficia. Vñ Eccl'i. xx. Exenia ⁊ dona excecant oculos iudicũ.
Exensis sis. ꝯ. t. ⁊ hoc se. i. extra sensuʒ. ⁊ ab ex ⁊ sensus.
Exentera dicunť intestina que sic dicunť quasi exintera.
Exequie arũ. pl'is nu. f. p. i. officiũ mortuoꝝ et obsequia q̃ fiunt circa sepulturam. Jñ h' ⁊ h' exeq̃alis ⁊ hoc le. i. ad exequias ptinens. vel res exequiarũ.
Exercitor dr̃ is ad quē quotidianꝰ questꝰ ⁊ vtilitas nauis ptinet. Mgr̃ vo nauis dr̃ cui tota nauis ⁊ ancora cõmissa est.
Exercitus tus. tui. i. collectio hominum in expeditione.
Exermis. ꝯ. t. ⁊ hoc me. i. extra arma. ⁊ exermꝰ. ma. mũ. idem.
Exesus a. ũ. i. corrosus. extra vl' valde esus cõsumptus euacuatus.
Exhaustus sta. stũ. i. consumptus euacuatꝰ extenuatus.
Exhebenꝰ ni. f. s. q̃dam gemma ꝑciosa ⁊ cãdida. q̃ aurifices aurũ polliunt.
Exheredatio est alicuiꝰ a sua substantia vl' hereditate exclusio. ⁊ alteriꝰ seu alieni institutio. veluti cum parentes exheredant filios ⁊ scribunt alienos heredes in testamento. Ita accipiť institu. de here. liber.
Exitiũ tij. n. s. i. tormentũ vl' mors clades calamitas. casus aduersus. exitꝰ malꝰ. Jñ exitiosus a. ũ. ⁊ h' ⁊ h' exitialis ⁊ hoc le. i. piculosũ. vl' qđ infert exitiũ. Jñ ⁊ exitiolum li. dimi. id est puum exitium.
Exiguus gua. guũ. i. guꝰ. ⁊ dr̃ ab exigo qđ ē di

nido.qđ eñi exiguū ē alterius eget suffragio ſm Hug.Pap̄.dl. Exiguus imbecillis infirmus.multum egens paruus.

Exilis lis.cō.t.⁊ hoc le tenuis ⁊ macer.⁊ dī ab ex ⁊ hilus.vel exilis q̄ſi ſine ilibꝰ.Nō eñi exilis videt̄ hr̄e ilia.vl̄ exilis dī ab exeo.q̄ꝛ poſſit q̄ſi ꝑ anguſtū exire.Jn̄ hec exilitas tatis.i.tenuitas.Et ꝓdu.pe.exilis.⁊ videt̄ eſſe aſpirandū q̄ñ cōponit̄ ab hilus.al's nō.Vñ Oratiꝰ ī epi.Exilis domꝰ ē vbi nō multū ſupſūt.

Exiliū lij.i.peregrinatio.vl̄ damnatio quaſi extra ſolium eiectio.

Eximius.i.maximꝰ.p̄clarus.nobilis.ſublimis ⁊ dī ab ex ⁊ imꝰ.q̄ſi extra ima poſitus ⁊ habꝫ vim ſuꝑlatiui.vnde ꝯſtruit̄ cū gt̄ō pl'i vt dauid eximiꝰ ꝓphãx.Vel dr̄ ab ex qđ eſt valde ⁊ eminens quaſi valde eminens.Jnde eximietas tatis.id eſt ſublimitas.magnitudo.nobilitas claritas.

Exitus tus tui.pl'a ſignat.Nā exitus.id ē finis Unde Oui.epi.Exitꝰ acta ꝓbat caret ſucceſſibus opto.Quiſq̄s ab euētu facta notāda putat.Jtez exitꝰ.i.mors.Jtē exitus.i.egreſſus Unde ꝓpha.Jn exitu iſrl' de egypto.

Exlex gis.o.g.id eſt ſine lege.extra legem.⁊ dī ab ex ⁊ lex.

Exodiū dij.i.p̄mus cantꝰ.initiū cātilene.Et dī ab ex ⁊ oda.qđ ē cantꝰ.Jn̄ hic ⁊ hec exodiarius rij.i.p̄centoꝛ.q̄ cantū īcipit añ alios ⁊ exodiarius ria riū.i.ad exodiū vl̄ ex odiariū ꝑtinēs

Exodus di.pe.coꝛ.m.s.i.exitꝰ ⁊ dī ab ex et oda qđ ē via quaſi itus viatio extra.Hinc quidaꝫ liber dicit̄ exodus.q̄ continet exitū.vl̄ egreſſum populi iſrael de egypto.

Exoletus a.um.i.excretus.nutritus vl̄ adultꝰ.Unde Plautus in empidico.Domi reliqui ꝟginē exoletā.i.grandē.⁊ dī ab ex ⁊ oleo es Jtē exoletꝰ ta.tum.id ē valde fetidꝰ.⁊ tūc dī ab ex.⁊ oletus.i.fetidus.⁊ eſt nomen.

Exomnis.cō.t.⁊ hoc ne.id eſt extra ſomnum.et dicit̄ ab ex ⁊ ſomnus.

Exomologeſis.f.g.grece latine dī cōfeſſio vl̄ p̄ces ſiue ſit laudis.vt cū dī Mat.xj.Cōfiteoꝛ tibi pater celi ⁊ terre ⁊c̄.ſiue ſit pctōꝝ.Et differt a letanijs.q̄ interp̄tantur rogationes.q̄ꝛ exomologeſis ꝑ ſola confeſſione peccatoꝛuꝫ agitur.Letanie autem ꝓpter rogandum deuꝫ ⁊ impetrandum in aliquo malo miſericoꝛdiā eius fiunt.

Exorabilis.cō.t.⁊ hoc le.qđ facile pōt exorari.ſcꝫ ꝯcedere rogata.Jnde exoꝛabiliter aduerbiū ⁊ cōponit̄ inexoꝛabilis.i.non exoꝛabilis

Exorciſmus mi.ē īcrepatio vl̄ ꝯiuratio aduerſus dyabolū vt recedat.vt eſt illud Zach.iij.Jncrepet ī te dn̄s ſathan.Jn̄ hic ⁊ hec exoꝛciſta ſte.i.cōiuratoꝛ vel increpatoꝛ.Jnuocat eī ſuper cathecuminos.⁊ ſuꝑ eos q̄ habēt ſpiritū immundū nomen dn̄i nr̄i ieſu xp̄i adiurans ꝑ eum vt egrediatur ab eo.

Exordium dij.n.s.i.inceptio.Jtem exoꝛdium dicit̄ p̄ma pars oꝛationis in rhetoꝛica.Nam ſm Jſi.in li.etymo.Partes oꝛationis in rhetoꝛica arte ſunt quatuoꝛ.ſ.exoꝛdiū.narratio argumentatio.⁊ concluſio.Harū p̄ma auditoris animum ꝓuocat.Secunda res geſtas explicat.Tercia fideꝫ aſſertoꝛibꝰ facit.Quarta finem totius oꝛationis complectit̄.Et vt dicit Pap̄.Exoꝛdiū dicit̄ pꝛincipium oꝛationis.quod oꝛatoꝛ in ſua cauſa facit ī quo reddit auditoꝛes beniuolos dociles ⁊ attentos.Jnde exoꝛdiariꝰ ria.rium.id eſt ad exoꝛdium pertinens.Et hic exoꝛdiarius rij.qui incipit vel exoꝛdium facit.

Exoria rie.f.p.i.naſcentia.⁊ dr̄ ab exoꝛioꝛ.

Exors oꝛtis.cō.t.i.ex̄ ſoꝛtē.⁊ abijcit̄ s.p̄cedente x.vñ Sap̄.ij.nemo noſtꝝ ſit exoꝛs luxurie nr̄e.i.alienus vel extra ſoꝛtem.

Exorſus.a.um.id eſt locutus inceptus ⁊ dicit̄ ab ex ⁊ oꝛdioꝛ.

Exoſus.a.um.i.valde vl̄ ꝑfecte odiēs.⁊ ꝯſtruitur cū actō.vt exoſus bella.i.odiens valde ⁊ ſm Pap̄.Exoſus eſt qui aliquem odit.Odioſus ꝟo dicitur q̄ oditur.

Expeditꝰ.ta.tum.i.exolutꝰ liber ꝓmptꝰ ⁊ dī ab expedio is.qđ idē ē qđ liberare.explicare exoluere.Jtē expedire.i.ꝯuenire vl̄ ꝓdeſſe vel vtilē eē.⁊ ſm hoc ſepe īuenit̄ īꝑſonale Expedit vt ibi.Expedit vobis vt vnꝰ hō moꝛiat̄ ꝓ populo ne tota gens pereat.

Expenſe ſunt ſumptus volūtarij ⁊ nō neceſſarij ⁊ dicitur expenſa quaſi extra penſas et debitum facta.

Experrectus.a.um.id eſt per ſe vigilans.

Expers tis.cō.t.i.immunis.ſine ꝑte.Jnde experꝑtius.a.um.i.expers ſm Hug.Pap̄.ꝟo dicit Expers.i.extra partē vl̄ patriā alienꝰ extraneꝰ Jnde expertia.i.extranea.

Expes.o.g.⁊ deficit in obliq̄s.i.extra ſpem vel ſine ſpe deſperatus.Unde ꝑſius.Donec deceptus ⁊ expes.⁊ eſt quinte decli.

Expilatores ſm Azo.in ſum.hi ſunt q̄ ex rebus vacantis hereditatis aliq̄d ſurripiunt ⁊ expilant.de pe.diſ.j.aut facta.

Expinis.cō.t.⁊ hoc ne.i.extra ſpinas.vl̄ ſine ſpinis ⁊ dicitur ab ex ⁊ ſpina.

Expiatio onis.f.t.i.purgatio.pia actio.mūdatio.Expiamen.pe.ꝓdu.idem.

Expiatus.a.um.i.mundatus.

Expletus.ta.tum.i.finitus.

Explicatio onis.f.t.ē allegatio q̄ ſupplicationē infirmat.⁊ ē actoꝛis ꝯ reū.Unde replicatio ē allegatio ꝯ exceptionē.⁊ adiuuat actoꝛē.Et ſupplicatio ē allegatio q̄ replicationem infirmat ⁊ reum adiuuat.

Explicitus ta.tum.i.extēſus.finitꝰ vl̄ termiatꝰ

Exploſa.i.excluſa.c.inq̄ſitioni.de ſen.excōīu.

Expolia lie.f.p.p̄da ſic dicta.ab expoliando.

Expulſor oꝛis ē aliq̄s expellēs.Jn̄ expultrix ci

mulier expellēs. ⁊ formaꝛ ab expulsor. et de/
deberet dici expulsrix. ſ; mutaꝛ s. in. t.
Expunctor dr̄ ab expungo. Et expunctores di/
cimꝰ eos q̄ expellūt alios ab hereditate. ⁊ de
lent noīa eoꝝ de tabula testamēti Uel eos sic
dicimꝰ. qꝛ in signādis ꝑerant testamētis ⁊ eo
rū inserebāt punctos q̄ erāt in hereditate. vł
eoꝝ quotiēs expediebat auferebāt noīa que
erāt exheredandi.
Exquestor ē q̄ publice pecunie ꝯgregāde cōser
uande ⁊ querēde officiū habebat vel dr̄ ille q̄
questoris deponit administrationē. vt no. in
sti. in ꝓhe. §. cunctꝫ.
Exta sunt medie pecoꝝ ꝑtes. intestina fibre ſm
Papi. ſm aūt hug. dr̄ h̄ extū. ti. intestinuꝫ ⁊
dr̄ ab exeo is. vel ab exto. as. Un̄ Ezech. xxi.
Interrogauit idola exta consuluit.
Extales ⁊ ani idē sunt. i. vie alui purgandi. Un̄
i. Reg. v. Cōputrescebāt ꝓminentes extales
eoꝝ Qđ dicit Josephꝰ factū fuisse ex violēta
passiōe disinterie. vt ⁊ putrefacta ītestina ege
rerent. Unde mures ebullientes de agris co
medebnat extales eorum. Et declinaꝛ hic ex
talis lis. ⁊ ꝓdu. ta.
Extasis sis. f. t. pe. cor. i. excessus mētis. s. cū hō
poniꝛ extra statū sue mentis sicut in articulo
mortis. ⁊ dr̄ ad ex ⁊ stasis. qđ ē status. Uł ſm
Pap̄. Extasis est excessus mentis q̄ fit pauo
re mentis vel aliqua reuelatione. Item exta
sis ē quedā species methaplasmi. ⁊ est exten/
sio syllabe ꝯ naturā vbi vt italiā vado ꝓfu/
gus. cū italiā cor. ꝑma syllaba dici debeat q̄
diastole a q̄busdā dr̄. Uel extasis est ꝓductio
syllabe naturaliꝛ breuis ⁊ interꝑtaꝛ extēsio.
⁊ dr̄ ab ex qđ ē extra ⁊ stasis qđ ē statꝰ q̄si ex/
tra ꝓpriū statū positio. Et dr̄ extensio syllabe
qꝛ breuitas extendiꝛ in longitudinē. Quidā
tamē dicūt extēsis ab ex ⁊ thesis positio. qua
si extra suam positionem.
Exter ra. rum. i. vltimus. vel extraneus. exter/
nus ⁊ dicitur ab extra.
Externus na. num. i. alienus. Inde externo. nas.
nare. id est alienare.
Exterus ra. rum. id est externus.
Extipex. omis. ter. vel extispex cis. id est augur
qui inspicit exta.
Extollens tis. o. g. i. suꝑbus. elatus. insolēs. in
de extollentia. id est superbia.
Extorris. cō. t. i. expers. vel extra terrā positꝰ. ex
ul ⁊ ꝓprie expulsus de terra sua vi. ⁊ diciꝛ ab
ex ⁊ terra. Uel pōt componi ab ex ⁊ torris. et
diciꝛ extorris. i. exul ꝓprie cui interdicebaꝛ
ignis patrie.
Ex traduce sꝰ due ꝑtes ⁊ ex ꝯpositio. traduce no
qđ est casus ablatiui de tradux cis.
Extraneus nea. neū. q̄si exterraneus. i. extra ter
rā suam positus. ⁊ dr̄ ab extra.
Extraordinariū remediū ē qđ ob aliquā causaꝫ
extra vel vltra cursum solitū alicui daꝛ vt re
stitutio minori leso. vł absenti causa iusta ne
cessaria vł ꝓbabili ad q̄ remedia nunq̄ȝ recur
rendū ē q̄ȝdiu remedio ordinario locus ē ad
qđ pōt haberi recursus.
Extraordinariū iudiciū ē corā delegato vel q̄n
nō ꝓcediꝛ in figura iudicij. ſ; ex officio iudi/
cis in modū inq̄sitionis vł denūciationis. vł
de tex. iuncta glo. in. c. q̄m ꝯ. de ꝓba.
Extremus vł extimꝰ. ab extra exterior aduer. i.
ꝑclarus. ꝑcellens. nouissimus.
Extricabił cō. t. ⁊ hoc le. i. explicabił solubilis ⁊
ꝓdu. tri. Un̄ Uirg. in. vi. enei. Hic labor illa
domus ⁊ extricabilis error.
Exuberis. cō. t. ⁊ hoc bere. dr̄ ab ex ⁊ vber. pro
mamma. Et dicūꝛ exuberes infantes q̄ extar
cti sunt ab vbere.
Exul lis. ꝯ. g. i. extra soliū ꝓpriū positꝰ: ⁊ dr̄ ab
exulo las. remota o. Inde exiliū lij. q̄si ex so/
lū ꝓpriū positio extra terminū ⁊ exularīꝰ ria.
riū. qui exulat.
Exultatio onis. f. t. id ē gaudiū. Et differt a le/
ticia. qꝛ exultatio ē verboꝝ atꝙ mēbroꝝ. leti
cia vō mentis gaudium est.
Exutꝰ ta. tū. i. spoliatꝰ extractus expulsus.
Exustꝰ a. um. i. cōbustus de quo nihil superest.
Exuuie arū i. spolia vestes. indumēta. qꝛ exuū
tur. Exuuie ⁊ induuie dicunꝛ tunice serpen/
tū. qꝛ induuntur ⁊ exuunꝛ ſm Hug. Papi.
vō dicit. Exuuie spolia occisorum hostiū vel
tunice serpentum.
Ezechias interpretatur fortis dominus vł for
titudo domini.
Ezechiel interpretatur fortitudo dei. vel impe
rium dei.

F ante A

f In latinis dictionibus ponimꝰ. vt fa
ma filiꝰ. In grecis vō dictionibꝰ ph.
vt orpheus pheton. Scire tamen de/
bes ꝙ non tam fixis labris ē ꝓnuncianda. f.
quō ph. atꝙ hoc solū interest sicut dicit Pri
scianus in primo libro maiori.
Faba be. dr̄ q̄si faga a fagin qđ ē comedere. Inde
fabarīꝰ ria. riū. qđ fit de fabis vł qđ ꝑtinet ad
fabas. Et hic fabarīꝰ. i. cantor ⁊ dicebantur
apud gentiles cantores fabarij qꝛ illo legu/
mine maxime vtebanꝛ in cibo ⁊ ꝑ compositi
onem hec fabafresa. se. qꝛ eam homines fren
dent. i. frangunt cū molendo eam comminu/
unt. Uel sunt due partes. ⁊ dicitur fresus. a.
um. i. fractus a frendeo des.
Fabella. le. dimi. id est parua fabula.
Faber bri. dr̄ quasi facer. a faciendo ferrū. ⁊ di
ciꝛ a facio cis. q̄si faciens ferrū. Hinc etiā po
stea hoc verbum traductū est ad aliarū reruꝫ
artifices. s. cum adiectione vt faber lignarīꝰ
faber carpentarius. Inde h̄ faberculus li di.
⁊ hec fabrissa se. vxor fabri. Inde hec fabrilla
le. ⁊ fabercula le. dimi. Inde ⁊ fabrica ce. locus

fabricādi. Jtē faber cōponit̄ h̄ aurifaber bri. Jtē a faber bri. ꝺr faber bra. brū. i. ingenioſꝰ cautꝰ pulcer cōpoſitus. Jn̄ fabre aduerb. qꝺ cōponit̄ fabrefactꝰ cta. ctū. i. artificioſe ⁊ ingenioſe factꝰ. Et cōponit̄ faber cū ſfaber bra. brū. i. valde faber. ⁊ etiā infaber bra. brū. i. n̄ faber. nō pulcer. nō cōpoſitus.

Faber lignariꝰ. ꝺr nō ſolū q̄ ligna dolat. ſed generaliter omīs q̄ edificat. vt. ff. de v̄. ſig. l. ſere. §. fabros.

Fabricenſes dicebant̄ q̄ erāt deputati armis faciendis reparandis ⁊ vendendis. vt. l. C. e. ti. li. xj. Sꝫ Jo. an. de ſen. excō. ſi iudex. li. vj. dicit ꝙ fabricenſis ꝺr q̄ publica arma fac̄. ⁊ in publicis fabricis ⁊ nō alibi. ⁊ dat p̄mice riori vt reponat in publicis armamentis qꝫ brachia ſtigmate figurabant̄.

Fabrateria rie. i. ornatꝰ fabroꝝ. vl̄ locus vl̄ domus vbi fabrice ſunt. Uel fabrateria rie. ē ciuitas campanie. Jn̄ fabraternꝰ na. nū. Noīa em̄ deſinentia in teria faciunt poſſeſſiuuꝫ in nus r. precedente.

Fabrilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. pe. ꝓdu. i. ad fabricā ꝑtinens. vl̄ a fabro ꝑfectum.

Fabula le. f. p. t. res q̄ nec vera ē nec veriſilis. ⁊ fabula illa eſt vera q̄ nihil v̄itatis hꝫ in ſe. ⁊ illa falſa eſt q̄ aliq̄d v̄itatis in ſe cōtinet admixtum. Sicut em̄ eſt in amore modꝰ nō habuiſſe modū. ſic eſt in fabula veritatis nō habuiſſe v̄itatē. ⁊ ꝺr fabula a fando. qꝛ in ſolo fatu cōſiſtit. Jtē fabula q̄nꝙ ꝺr hyſtoria ſil̄r a fando. qꝛ eā famur. q̄nꝙ locutio. Jn̄ fabuloſus ſa. ſū. ⁊ h̄ ⁊ hec fabular̄ ⁊ h̄ re. Et h̄ fabulo onis recitator fabulaꝝ vl̄ inuentor. Et fabulor aris. i. fabulas dicere vel falſa.

Facetia tie. i. curialitas vrbanitas. elegantia. ſuauitas. ⁊ ꝓprie in factis. ⁊ ꝺr a facetus.

Facetus ta. tū. i. curial̄. vrbanꝰ. ꝓprie de doctrina. ⁊ ꝓprie in factis. ſ. q̄ iocos ⁊ luſus geſtis ⁊ factis cōmodat ⁊ cōpat̄. qꝺ aūt ꝺr facetus q̄ſi fauens cetui. etymo. eſt.

Facies ei. ꝺr a facio cis. qꝛ facit noticiā homīs vl̄ qꝛ facta ſit a natura. Eſt em̄ facies naturalis ⁊ certus ⁊ immutabilis oris habitꝰ. Uultus ergo artificial̄ ⁊ variꝰ eſt. ⁊ ſm̄ affectionē animi mō triſtis modo letus. vn̄ ſolet dici ꝙ facies facta eſt. vultus v̄o fit. vn̄ Conſiſtit facies ſed vultꝰ ſepe mutat̄. Jn̄ faciecula le dimi. i. ꝑua facies.

Facilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. qꝺ de facili p̄t fieri vl̄ ſine difficultate. Et vt dicit Grecilmꝰ. Dr̄ id facile qꝺ nō grauat ad faciendū Cui nō pondus ineſt ꝺr eē leue. Oppoſituꝫ facili graue dico leui qꝫ pondꝰ.

Facinꝰ noris. ꝺr a facio cis Et differt a flagitio Quicquid em̄ agit indomita cupiditas ad corrumpendū animū flagitiū vocat̄. Sꝫ q̄cq̄d agit vt alteri noceat facinꝰ ꝺr. Et hec ſūt duo genera oīm ꝑctōꝝ, Sed flagitia peiora ſunt q̄ eū corruperint aīm ad facinora ꝓſilit̄ Sūt em̄ flagitia in dictis vl̄ cogitationibus ſed facinora in factis. vn̄ ⁊ illa dicunt̄ flagitia a flagitando facere. qꝺ ſibi noceat vl̄ a flagitando corruptelā libidinis Sꝫ h̄ dicuntur facinora a facti cōmiſſione. qꝛ facit qꝺ alteri nocet. Jn̄ facinoroſus a. ū. Et no. ꝙ facinus aliq̄n accipit̄ in bona ſignatiōe. f. ꝓ facto qꝺ fere ſp̄ diſcernit̄ ex adiuncto. vt pulcrū facinus. p̄clarū facinꝰ.

Facitergiū gij. i. togilla ſiue ꝑuulū gauſape ad tergendū faciē.

Facticiꝰ a. ū. ꝺr a factꝰ. Et ꝺr nomen facticiuꝫ qꝺ factū eſt ad ſil̄itudinē ſoni illiꝰ rei q̄ noīatur. Uel facticium nomen eſt illud qꝺ a proprietate ſonoꝝ inuentū eſt ꝑ imitationem. vt turtur. taratantara tintinnabulū.

Factio onis. f. t. i. actus faciendi vl̄ paſſio fiendi. Et factio ꝺr ficta actio. Cū em̄ aliq̄s fingit ſe aliq̄d facere cā cōmodi alicuiꝰ. ⁊ facit vt incōmodet illi factio ꝓprie ꝺr. Un̄ ⁊ factō ꝺr ꝑditio. Jn̄ factioſus ſa. ſū. i. fictioſus. qui ſe fingit facere vt ꝓſit. facit tn̄ vt noceat. Jn̄ ⁊ factioſus ꝺr ꝑditor.

Factus tus. tui. ꝺr a facio. ⁊ hoc factū ti. vl̄ potius a fio. ⁊ eſt actꝰ faciendi vl̄ paſſio fiendi. Factū qꝺ fit. Declinat̄ etiā adiectiue. factꝰ cta. ctum.

Facula le. di. i. ꝑua fax. Jn̄ faculo las. i. fingere faces vel facere.

Faculentꝰ ta. tū. i. lucidꝰ clarꝰ. ⁊ ꝺr a phos. et lentos. Jn̄ faculentꝰ. i. plenꝰ luce. lucidus ⁊ ornatꝰ. Jn̄ faculenter aduer. ⁊ h̄ faculentia tie. i. ſplendor decuſatio.

Facultas tat̄. f. t. i. facilitas vl̄ poſſibilitas. vn̄ ⁊ facultas alicuiꝰ ꝺr ſcīa illiꝰ in q̄ p̄ ceteris eſt facilis ⁊ potens ad rn̄dendū. ⁊ qꝺ q̄ritur ſoluendū. Facultas etiā ꝺr q̄libet ſcīa eo ꝙ reddat eū facilem ⁊ potentē ad p̄dicta faciēda. Jtem facultas ꝺr copia opum.

Facūdꝰ da. dū. i. diſertꝰ. qꝛ facile fari p̄t qꝺ intelligit. Jn̄ h̄ facūdia die. ⁊ facunditas t̄. Et eſt facundia magnū dei donū. dū q̄s commode p̄t eloq̄ q̄ cōmode intelligit. Jn̄ facundioſus ſa. ſū. ⁊ facundatꝰ ta. tū. i. plenꝰ facūdia. ⁊ facundo as. i. facundum facere.

Fage vl̄ fagin grece. i. comedere latine.

Faginꝰ na. nū. pe. cor. ⁊ fagineꝰ a. ū. in eodē ſēſu. qꝺ eſt de fago vel qꝺ ꝑtinet ad fagū. ⁊ ꝺr a fagꝰ. Jn̄ hoc faginetū ti. locus vbi abundant fagi.

Fagolydoros grece manducantes maledictuꝫ latine. Fage em̄ comedere. lydoros maledictū ⁊ acuit̄ vltima. Un̄ Hiero. in ꝓlogo ſuper Ezech. di. Sed vereor ne illud eis eueniat. qꝺ grece ſignificantiꝰ ꝺr. vt vocent̄ fagolydoros. hoc eſt mandacantes ſenecias. quaſi diceret vereor ne ipſis ſponte legentibus ⁊ detrahētibꝰ eueniat, qꝺ grece ſignātiꝰ

dicit in detestationē taliū q̄ latine. qz apud grecos vbū vsitatū est ꝛ maxime detractiōis expressiuū vt vocent fagolydoros.i.maledicta comedentes ꝛ incorporantes sibi eadem q̄ prius maledixerūt detrahendo. Quidā vo exponūt fagolydoros.i.comedentes maledictū vl' maledictiōem. Tales eni detractores nihil aliud videntͬ habere in ore nisi maledictiones vl' detractiones maledictas. hoc est apud nos manducantes senecias. Predicti apud grecos emphatice vocātͬ fagolydoros Uel ꝯ alios senecia grecū est. ꝛ latine dr bestia immundū animal. Hanc phisiologꝰ dicit aliqñ marē aliqñ feminā. ꝛ qz est aīal immūdū ponitͬ h̄ p immundicia. Et est sensus. mā ducantes senecias.i.qd vnꝰ detrahēdo euomit. alius audiendo deglutit. ꝛ ita in hmōi immundicijs delectantͬ sicut famelici in cibo. Uñ manducantes fenecias.i.detractōnū immundicias ꝛ delectabiliter manducantes.i. incorporantes sibi.s.in occulto ea de qbꝰ in publico maledicunt.

Fagꝰ gi.est arbor qdā glandifera. ꝛ dr a fagin qd est comedere. qz eiꝰ fructꝰ olim hoīes comederūt ꝛ escā habuerūt. Uñ sepe p agro ponitͬ. qz olim pauit hoīes sicut mō ager. Et p du.fa. vñ Uirgil. Tytire tu patule recubans sub tegmine fagi.

Falcarīꝰ rij.q̄ falces facit. vl' q̄ falce secat. ꝛ dr a falx cis.

Falcastrū stri.n.s.dr instrm̄ ferreū curuū cum longo manubrio ad densitatē veprium succidendū. ꝛ dr a falx. qz recuruū est ad similitudinē falcis. Idem ꝛ runco onis. dr a runcando vepres.

Falcicula le.f.p.i.pua falx.

Falcidia lex dr a falcidio tribuno plebis q̄ sub Octauiano ipam adinuenit ad h̄ ꝙ qs extraneo in testamento suo legare nō posset qn ad minꝰ q̄rta ps remaneret heredibꝰ ꝙ si cōtra faceret locū nō haberet. Et no. ꝙ si heredes sͭ filij ꝛ sunt quatuor vl' pauciores legitima oīm est tercia ps hereditatis. Si vo sunt qn ꝙ vl' plures legitima oīm erit medietas hereditatis. Si aūt sͭ extranei siue pauci. siue mlͭti quarta ps hereditatis erit legitima. Et in quolibet istoꝝ casuū ista legitima ē intͬ ipos heredes vbi plͤs sūt equaliter diuidēda. vñ qdam. Quatuor aut infra dāt natis iura triente. Semissem vo dant natis qnqꝫ vl' vltra Arbitriū sequitͬ substantia cetera patris.

Falco onis.auis qdā ē. ꝛ dr a falx cis. eo ꝙ vngues habeat recuruos ad silitudinē falcis.

Falera re.pe.cor.est ornamentū equoꝝ h̄ ponitur qnqꝫ p ornatiōe aliaꝝ reꝝ. vt vboꝝ. Itē falera inuenitͬ etiā p supbia ꝛ inani iactatione ꝛ cor.fa. Uñ aurora. Plurime sūt falere ciceronis picta poete. Inuenitͬ etiā fallere infinitiuꝰ de fallo lis. ꝛ paucit p̄ma positione Uñ Oui.epi. Fallere credentem nō est operosa puellā.

Falernꝰ ni.mons est in cāpania vbi optimū abundat vinū. Ið falernū dr bonū vinū. Iñ falernꝰ a.ū. ꝛ falernicꝰ ca.cū.pe.cor. ꝛ p̄ma.qz oīa illa scribuntͬ p vnū l.

Fallax cis.o.g.i.deceptor ꝛ dr a fallo is. qz fa do decipit. Iñ fallacia cie.i.deceptio. Et no. ꝙ fallax differt ab eo q̄ mentitͬ. qz oīs hō fallax id agit vl' dicit vñ qs fallatͬ. h̄ nō oīs homo vult fallere q̄ mentitͬ. vt ioculatores q̄ sepe mentiuntͬ magis studio delectandi q̄ voluntate fallendi. Uñ ꝛ fallacia dr apud dyaleticos in argumētatione vl' voce aliq. vt cū qs videtͬ aliud fari.i.dicere vl' signare q̄ significat. vñ ꝛ hō decipitͬ.

Falsarij sunt q̄ crimine falsi tenentͬ. vl' q̄ crimē falsarioꝝ admittunt. vt de cri.fal.ad falsariorum.

Falsidicus ca.cū.i.falsa dicens. ꝛ cor.di.

Falsus sa.sū.fm q̄sdam est pticipiū. ꝛ idē ē qd deceptꝰ. fm vo qd est nomen falsus.est q̄ fallit vl' q̄ negat qd verū est. Iñ hoc falsum si. ꝛ falsus sa.sū.dr qd verū nō est. qz fallat. Ind falso aduer. ꝛ hec falsitas tatis ꝛ differt a mēdacio. qz falsitas est negare qd verū est. Mēdaciū est fingere qd verū nō est. Uñ qdā. Si vera supprimas falsus agnoscerͤ esse. Si falsa cōfingas. sic mendax esse videris. Itē falsū differt a ficto. qz falsum ad orones ptinet. vbi vitas ita sepe videtͬ vt q̄ facta sint negētur. Sꝫ fictū ad poetas ptinet vbi q̄ facta nō sͭ facta dicuntͬ. Falsū ḡ est qd verū nō ē. Fictū qd verisile est. Itē falsus sa.sū.i.iniustus vt falso q̄rit de sua natura humanū genꝰ.i. iniuste. sicut ꝛ verū dr iustū. Et hinc denarīꝰ dr falsus. q̄ nō hꝫ iusticiā suā. Deest eni ei vl' in pondere vl' in forma vl' in supscriptiōe. vñ ꝛ moneta dr. qz monet ne qua fraus ꝛ iniusticia subsit.

Falx cis.est instrumētū aptū segetibꝰ vineis ꝛ pratis. ꝛ dr a filice. qz hac p̄mū milites herbā filicē abscindere solebant. vñ Falce puto vineā meto sata tondeo prata. Itē Falx metit ꝛ scindit. fax vrit. faux qꝫ mandit.

Fama me.f.p.est sine certo autore inuentꝰ rumor. cui malignitas dedit initiū. fides autē incrementū. Uel est vehemens vulgi vl' maioris ptis opinio rei de qua queritͬ cōsentiēs vl' psonans. ꝛ dr a famulor aris. q̄si famula. qz famulatͬ nobis dū ad modū famule discurrendo rumores de nobis portat p diuersas terras. etiā nobis ignorantibꝰ vl' dr a fando qz fando puagatͬ. ꝛ est nomē bonaꝝ ꝛ malaꝝ rerū. Sed sine adiuncto sepiꝰ accipitͬ in bono. Uñ. Fama volat transitqꝫ modū q̄cunqꝫ feratͬ. Iñ famosus a.ū.de quo fama loquitͬ. siue bene siue male. Uñ qñqꝫ accipitͬ in bono sed sepius in malo. s. p infami.

Famoſum carmen ſm Azo. in ſum. C. de iniu. eſt dictamen vł hiſtoria cõpoſita ad alicuius infamiam.

Famoſus libellus põt dici liber cõſcriptus ob alicuiꝰ infamiã. vt. ff. de iniur. l. lex tormentoꝝ. §. ſi ꝗs liberũ. Et imponit̃ ei pena capitis. ꝗ edidit libellũ vł ꝗ inuentũ nõ corrupit. ſ; alij manifeſtauit. ⁊ ꝗ eũ dictauerit ſi nõ ꝓbauerit de calumnia. capitaliter puniet̃ ſm Azo. in ſum.

Famelicꝰ ca. cũ. i. eſuriẽs ieiunꝰ. ⁊ dꝛ a fames ⁊ cor. pe. Vñ. j. Regũ. ij. Et famelici ſaturati ſunt.

Famen inis. n. t. i. locutio.

Fames inis. f. g. qđ antiqui fames famei dixerũt. vñ adhuc ablatiuꝰ deſinit in e. ꝓductam q̃ſi ꝗnte declinatiõis. Et eſt fames appetitꝰ edendi. cõtuſio faucis. q̃ſi ꝑbos means. ⁊ eſt etymo. Jñ famelicꝰ a. ũ. ⁊ fameticꝰ a. ũ. ⁊ fameteus tea. teũ. in eodẽ ſenſu. i. eſuriẽs. Fameteus etiã dꝛ mortifer. ⁊ cor. primã fames. ſ; fama eã ꝓdu. vñ. Nil mage triſte fame. nil clare comparo fame.

Famicus ci. m. s. pe. cor. locus tabernaꝝ in vrbe quẽ frequẽtant ꝓpter famẽ pellendã

Familia lie. f. p. a femur dꝛ. Et eſt familia liberi ex liberis legibꝰ ſuſcepti. Nã familia ꝑ ſeruis abuſiue nõ ꝓprie dꝛ. Et cõponit̃ cũ pater mater. filius. vt paterfamilias. materfamilias. filiusfamilias. Et eſt familias gtũs grecꝰ Et incipit familia a patre ⁊ terminat̃ in tritauo. ſed ſtirps ex longa generis ſignificatione vocat̃. Jtẽ familia familias greco more facit ꝑ familie. vñ hec familia e. vł familias.

Familiaris. ꝯ. t. ⁊ hꝫ re. i. domeſticꝰ amicus de ꝓpria familia aſſuetꝰ vſitatꝰ. Jnuenit̃ etiam ſubſtantiue poſitũ vt iſte eſt nimis familiarꝭ

Famulamen inis. i. famulatꝰ. ſeruitiũ vł ſeruitus. ⁊ dꝛ a famulor aris.

Famularis. ꝯ. t. ⁊ hoc re. dꝛ a famulꝰ ⁊ cõpat̃. Jñ famulariter aduer. ⁊ hꝫ famularitas. i. famuloꝝ ſeruitiũ vel ſeruitꝰ.

Famulitiũ tij. i. ſeruitiũ vł obedientia.

Famululꝰ li. i. ꝑuus famulus. Jñ famulula. id eſt ꝑua famula.

Famulꝰ li. dꝛ a famulor aris. Et ſꝫ ꝓprie famuli q ex ꝓpria ſuoꝝ familia ſꝫ orti. ⁊ dꝛ famulꝰ q̃ſi vnꝰ de familia. ſ; ſeruꝰ ex cõditione ſeruitutis. Jñ hꝫ famula le. ⁊ famulꝰ la. lũ. adiectiue. Et ſũt plura noĩa idẽ ſignificantia. vnde Mancipiũ famulusq; cliens ⁊ verna miniſter atq; miniſtrator puer aſſecla vernula ſeruus Satrapa ꝑdictis cõiungit̃ atq; ſatelles. nec nõ athleta hoc vnũ ſignificabunt.

Fandus da. dũ. qđ ꝗs dꝫ fari. ⁊ dꝛ a for. ⁊ componit̃. infandus ⁊ nephandus.

Fans tis. o. g. i. loquens ⁊ põt eſſe nomen vel ꝑticipium.

Fantoſia ſie. ſm Pap. eſt imago alicuius corporis viſa ⁊ cogitando in animo poſtea figurata. vtputa patris ſpẽs quã vidimꝰ. Fantaſia poetica eſt rei inanimate ſenſum dare vt mirant̃ arbores. Fantaſma xo eſt quã nunq̃ vidimꝰ ſpẽs aĩo figurata vtputa ſpẽs auis quã nunq̃ vidimꝰ. Fantaſma viſio vana. Sꝫ ſm Hugui. Fantaſma dꝛ a phaſmos qđ ẽ apparitio ⁊ hec fantaſia ſie. idẽ qđ phaſma. ſed phaſma ſemꝑ eſt dubia. fantaſma vł fantaſia qñq;. Jtem fantaſia eſt de cognitis ſpecies ĩ animo figurata. Sꝫ fantaſma eſt de incognitis. Et hinc tractũ eſt vt ſallacia in argumentatõnibus dꝛ fantaſia cũ apparet aliud q̃ ſit Jñ fantaſticꝰ a. ũ. qđ ſic apparet. vł qđ ꝑtinet ad fantaſma. vł qđ in ſe cõtinet fantaſiã. Vñ ⁊ cellula q eſt in anteriori ꝑte capitis ĩ q̃ eſt vis intelligendi dꝛ fantaſtica. qꝛ eã homo fantaſtice ⁊ imaginatorie cõprehenſa ꝑ intellectũ ꝑcipit. ⁊ ꝑdicta noĩa potiꝰ ſcribenda ſꝫ ꝑ ph. cum ſint greca.

Far ris. dꝛ quoddã genꝰ annone. ⁊ dꝛ a frango gis. Generaľr tñ oĩa ſemĩa frugũ farra dicunt̃ a frangendo. qꝛ olim frangebant̃ in pila anteq̃ vſus molarũ eſſet. Jñ farreus rea reũ. i. de farre exiſtens vł factus.

Farcimen inis. n. t. ⁊ hoc farcimentũ ti. i. repletio extorũ vel ventris. i. caro conciſſa ⁊ minutata eo q̨ ea inteſtina farciant̃. i. repleantur cũ aliaꝝ rerũ cõmixtiõe. ⁊ dꝛ a fartio tis Jdẽ fartũ ti. qđ ⁊ fertũ ti. inuenit̃.

Farina ne. f. p. dꝛ a far. ris. eo q̨ ex eo fiat. Jnđ hec farinula le. di. i. ꝑua farina. ⁊ farinaceus a. ũ. i. de farina factꝰ. ⁊ farinoſus a. ũ. i. plenus farina.

Farracũ ci. n. s. eſt puls ex farre facta. vł pinguis cibꝰ generaliter. ⁊ dꝛ a far ris.

Farrago inis. f. t. i. ſtramẽ vł q̄libet vilis annona. vel q̄libet mixtura pabuloꝝ. Vñ perſius. Jn tenui farragine mẽdax Et hinc facta trãſlatiõe farrago dꝛ multitudo ſcolariũ q̃ſi deſpectiue. qꝛ ex diuerſis ⁊ varijs gentibus ſit collecta. Proprie tñ farrago eſt herba ordeacea adhuc viridis ⁊ granis ad maturitatẽ adhuc nõ turgeſcentibus.

Fartũ ti. vide. ſ. in farcimen. Jtẽ fartũ eſt ſupinũ de fartio tis.

Fas. i. licitũ. ⁊ dꝛ a facio cis. Et differt a iure. qꝛ fas eſt lex diuina. Jus ẽ lex humana. fas eſt ꝑ alienũ agrũ trãſire. nõ aũt eſt ius.

Faſcenia nie. f. p. i. clauſibilis vallatio circa caſtra ⁊ ciuitates. q ſolet fieri ꝗbuſdã faſcibus ſtipulaꝝ ⁊ lignoꝝ. ⁊ dꝛ a faſcis.

Faſcia ſcie. i. ligatura. ſ. pannꝰ quo ſtringit̃ pectus vł mammille mulieris. ⁊ dꝛ a faſcis. qa ea tegit̃ pectus. ⁊ papille cõprimunt̃. vł ligatura q puer inuoluit̃. qꝛ in modum faſciculi corpus ligat.

Faſciale lis. n. t. i. faſcia. Et ꝓprie faſciale ẽ latũ cingulũ quo puer circũligat̃ in faſcijs.

Fascinꝰ ni.n.s.vl' h' fascinū ni.i.incantatio.et dꝛ a fascis vl' fascia.qꝛ in q̄busdā fascicul' vl' fascijs herbaꝝ soleat fieri. Fascinꝰ etiā dicit' priapꝰ.qꝛ q̄busdā fascijs solebat olim inuolui cū carebant brachijs. Itē fascinꝰ siue fascinatio dꝛ etiā vulgo q̄ nocet infantibꝰ. dicuntur eñi quorundā oculi visu vrentes.ꝙ si hō aliq̄s vl' aliud anial ab eis inspectū fuerit.ex tali visu emarcescit.⁊ hinc eoꝝ actus fascinatio dicit'.

Fasciola le.di.pua fascia.q̄ vulnera ligant'.

Fascis scis.m.t.i.onꝰ.Etpl'r hi fasces.sciū.id est insignia honoꝝ.⁊ q̄ñꝙ ipsi honores dicūtur fasces.quasi a fascibꝰ lignoꝝ.qꝛ graues s' pondere dignitatis ⁊ autoritatis. ſm Hugui.Pap̄.etiā di. Fasces ciū dignitates cōsulares. Fascis colligatio lignoꝝ ad deportandū colligatoꝝ.vñ. Pondera s' fasces.fasces dicunt' honores.

Fasianꝰ ni.m.s.pe.ꝓ.q̄dam auis.⁊ dꝛ a fasis fasis vl' fasidis.q̄dam insula grecie.qꝛ inde primū asportatꝰ est.vl' dꝛ a fagin.qd̄ est comedere quasi fagianꝰ.qꝛ eiꝰ caro suauis est ad comedendū.

Fassio onis.f.t.i.cōfessio.⁊ dꝛ a fateoꝛ.

Fassus a.ū.i.confessus.locutus.⁊ dꝛ a fateoꝛ. Vñ Oui.in epi. Dat ētiā fassi.mihi non tua munera tanti.

Fastigiū gij.i.summitas.altitudo.honoꝛ. Inde fastigiolū li.dimi.

Fastuosus a.ū.i.supbus.⁊ dꝛ a fastus qd̄ idē est qd̄ supbia. In fastuose aduer. ⁊ fastuositas tatis.i.supbia.elegantia.elatio.

Fastus a.ū.i.licitꝰ.⁊ dꝛ a fas.vt fastꝰ dies.i.licitus in quo licebat romanis negocia agere causas exercere vl' aliq̄d tale. Nefastꝰ vo dies dꝛ quasi illicitꝰ qꝛ illicitū aut q̄si nephas erat in illa die p̄dicta agere.qꝛ in illo die male cōtigerat romanis.⁊ dꝛ nephastꝰ a nefas. Et hinc q̄dā liber ouidij in quo tractat' de fastis ⁊ nefastis diebꝰ.a digniori intitulat' liber fastoꝝ Hinc etiā annales libri in q̄bꝰ scribebant' facta romanoꝝ totiꝰ anni.sil'r a digniori pte dicti sunt fasti. Inuenit' etiā h' fastus stus.quarte decli.ꝓ annali libro. Unde Lucanꝰ.in.x. An nimis andori vincet' vastibus annis. Sed magis ꝓprie ꝓ libro annali est scd̄e decli. Nam fastus ꝓ supbia est quarte decli. Vñ. Festa dies fastus fastusꝙ superbia fert'. Fastus.i.licitus.fastos q̄ꝫ dicito libros. Dat terram fastus operi.fastusꝙ nephastus.

Fatatꝰ ta.tum.i.fato destinatꝰ.⁊ dicitur a fato as.are.

Fatidicꝰ ca.cum.pe.coꝛ.i.fata dicens.

Fatū ti.n.s.dꝛ a foꝛ faris.⁊ dicūt fatū esse q̄cq̄d deꝰ fat'. Vel fatum est tpalis successio vel euentꝰ rerum a deo ꝓuisarū.⁊ fingunt tria fata in colo ⁊ fuso ⁊ digitis fila ex lana trahentibus propter trinam variationem rerum. Quedam vo desinunt esse. Quedam incipiunt esse. Quedam perseuerant.vl' ꝓpter tria tpa.s.p̄teritū qd̄ in fuso iam netū ⁊ inuolutū est. Pn̄s qd̄ inter digitos mentis trahit'. Futurū qd̄ est in lana q̄ in colo implicita ē.⁊ qd̄ adhuc ꝑ digitos mentis ad fusum tanq̄ꝫ pn̄s ad p̄teritū traijciendū ē. Et est idē fatū ⁊ foꝛtuna. Sꝫ in hoc differūt.qꝛ fortuna est i his q̄ foꝛtuitu veniūt.nulla palā cā. Fatū vo est appositū singulis ⁊ statutū.ꝫ hoc alteriꝰ cōsiderationis est. Scd̄m vo Quintillanuꝫ de causis. Fatū dꝛ a facio vel fio. vñ ait. Quid est fatū nisi qd̄ fit ⁊ nō hꝫ causas. Boetiꝰ vo in.iiij.li.de cōsolatiōe di. Prouidētia est ipa diuina rō in summo oīm ꝓncipe constituta.q̄ cūcta disponit. Itē fatuꝫ est inherens rebus mobilibꝰ dispositio,ꝑ quā ꝓuidentia suis q̄ꝙ nectit ordinibus.

Fatus ta.tum.i.locutꝰ.⁊ dꝛ a foꝛ faris.

Fatalis dies ſm Azo.in sum.C.de tē.⁊ repa.appel.dꝛ spaciū tpis infra qd̄ appellans debet appellationē ꝓsequi.

Fatuꝰ.tua.tuū.i.stultꝰ.⁊ dꝛ a foꝛ faris.qꝛ imperitiā suā oñdit fando q̄cq̄d latet in animo vl' rñdendo ad int'rogata.vl' io dꝛ fatuꝰ a fando.qꝛ qd̄ nec ipse fat' nec qd̄ alij dicunt itelligit. Et differt a stulto.qꝛ stultꝰ est q̄ ꝑ stuporē nō mouet' ⁊ iniuriā ⁊ seuiciā ꝑfert nec vltꝰ est nec vllo ignominie cōmouet' doloꝛe.qꝛ stultus est ebetioꝛ corde Vñ q̄dā. Ego stultū me estimo fatuum esse non opinoꝛ.

Faudicus a.ū.pe.coꝛ.est ille q̄ vba dicit cui cuncti fauent.⁊ videt' cōponi a faueo ⁊ dico.q̄a eius dictis fauet'.

Fauilla le.f.p.i.scintilla.⁊ dꝛ a phos qd̄ ē ignis.ꝫ scintilla ꝓprie dꝛ accensa.fauilla vo extincta ⁊ igne deserta.qꝛ fauilla est extinctus scintille ignis vel cinis.

Fauillꝰ li.dimi.i.ꝑuus fauꝰ. Idē etiā fauulꝰ.li.dicit'.

Fauissoꝛ oꝛis.est piscatoꝛ q̄ sꝑ rogat ⁊ fauet dō vt sibi bñ eueniat.⁊ dꝛ a faueo.

Fauꝰ a.ū.i.leuis ⁊ imponderosus.⁊ dꝛ a fauonius nij.q̄ dꝛ ventus lenis.

Fauni dicti s' q̄dā dij siluaꝝ a fando vl' phonos.qꝛ voce nō signis oñdebat futura i luc' cōsulti a paganis. Hi vulgo incubi vl' incubones.a romanis vo fauni ficarij dicunt'.

Fauoniꝰ nij lenis ventꝰ q̄ ⁊ zephirꝰ dꝛ.⁊ vocatur sic.qꝛ eiꝰ fauore flores ꝓducunt' ⁊ terra germinat. Vñ Oui. Usꝙ sub aduentu spirātis leue fauoni. In fauoniꝰ nia.niū.⁊ h' fauoniū nij.leue odiū qd̄ cito transit ⁊ cadit ad modum illiꝰ venti. Fauonij etiā dicebantur spurij q̄ ex patre incerto ⁊ matre vidua s' geniti.⁊ hoc ideo.qꝛ q̄dā anialia fauonio spiritu hausto cōcipere extimant'.

Fauoꝛ oꝛis.m.t.i.auxiliū.laus assensus. Inde

fauorosus a.um.i.fauore plenus. Idē ꝛ fau torius ria.rium.a fautore.ꝛ hic ꝛ hec fauora bilis ꝛ hoc le. Inde fauorabiliter aduer. ꝛ h fauorabilitas tatis.

Faustus a.um.i. felix cui fortuna fauet. Inde aduer.fauste:feliciter ꝓspere. ꝛ hec faustitu do dinis.i.felicitas. Et faustus cōponit in faustus a.um.i.īfelix cui fortuna nō fauet:ß sp̄ ē aduersa ꝛ ei nō contingit nisi male.

Fauor oris.m.t.i.laudator:ꝯsensor in malo:ꝛ dr̄ a faueo ues. Inde fautio onis.i. laus vel ꝯsensus in malo: sicut amicicia ꝯsensus i bo no. Qō eñ ē amicicia inter bonos hoc idem est fautio inter malos. Inde fautiosus.a.um id est in malo consentiens.

Fauus vi.mel est in cera.s.brisca: ꝛ dr̄ a fagin grece quod est comedere latine: q̄si fagus qꝛ magis comeditur q̄ꝫ bibitur.

Faux cie.m.t.dr̄ a phos qō ē vox. Et sunt fau ces auguste fistule gutturis q̄si phos.id ē vo ces p quas vocalis spūs ab itimo pectore ex iliens sonū vocis emittit. Et dr̄ sic: vl' a fun dendis vocib⁹: vl' qꝛ p eas famur voces: vel fauces dicūt a phos: qō ē aer quasi phos ca piētes id ē aerem. Ul' dicunt fauces a fagin qō ē comedere: ꝛ ꝭm hoc fauces dicūt maxil le q̄bus comedim⁹. Et ad silitudinē fauciuꝫ dicūt fauces loca stricta ꝛ angusta sicut ē adi tus viaꝝ int' altos montes. Silr ad silitudi nē fauciū dicūt fauces hostia fluuioꝝ ꝛ exit⁹ in mare. qꝛ locus iste solet eē strictus ꝛ augu stus ad modū fauciū vl' qꝛ p illū locū aque et naues exeunt sicut p fauces voces. vñ Faux est fascꝫ lꝫ resecat falx fax qꝫ lucet.

Fax cis.f.t.i.teda: ꝛ dr̄ a phos qō ē lux: qꝛ fac lucem. Inde facula le.id est parua fax.

F ante E

Febris morb⁹ q̄dā: ꝛ dr̄ a ferueo ues: quia fac hoīem feruere. Ul' dr̄ a frigeo ges: qꝛ fac ho minē frigere. Et desinit actūs singnlar' i em vel in im: vt febrem vel febrim: ꝛ ablatiu⁹ in e.vel in i.ꝛ accusatiuus pluralis in es vel in is.vt febres vel febris.

Februa orꝫ.n.s.p̄lis nūeri.i.sacrificia ꝛ purga tiones q̄ olim solebāt fieri ꝓ aīabus defūcto rū. Iñ febrat⁹ ta.tū.i.purgatus.a.um. Et h februus brui.i.pluto. Februi etiā dicūt ma nes: qꝛ eis fiebāt hmōi purgationes. Et a fe bruus vl' febri⁹ dr̄ h februari⁹ rij.q̄dam men sis dict⁹ sic: q̄si sacrificatori⁹ vel purgatori⁹: siue purgatiuus. quia in illo mense olim pre cipue fiebant fabrua ꝓ animabus defuncto rum ipsi plutoni.

Fecialis lis.m.t.q̄si fedialis.i.sacerdos ꝑ quē federa fiebāt: vl' q̄ bella annūciabat: q̄ poti⁹ dicebat' secularis. Unde olim feciales dice bant' fediales qꝛ ꝑ eos federa fiebāt: sicut ꝑ seculares bella. Fecialis ḡ ꝓprie dicebat' il le qui legatione vtebat' ꝓ federe et pace. ꝭm Hugui. Pap. dicit. Feciales dicunt' ꝑ q̄s fe dera ꝛ bella indicebant'.id est sacerdotes.

Feciniū nij.n.s.dr̄ a fex. Et dicunt' fecinia mi nuti acini ꝛ dure cutis: quia plus fecis faci ant q̄ꝫ alij acini.

Fecula le.dimi.id est parua fex. Fecula etiā dr̄ vua decocta vel pinguis.

Feculent⁹ a.um.i.fetid⁹ ꝛ dr̄ a fece vel fecula ꝛ vl' dr̄ a fece ꝛ lentos qō est plenū. Iñ feculen tus ta tum.id ē fece plenus vel fetidus. In de hec feculentia tie.id est fetiditas.

Fecundus da.dū.i.fertilis vl' abundās: q̄si fe tūdus.i.fetu vndās vl' q̄si fetū dās. Iñ fecū ditas tatis. Itē cōponit' fecūdus infecund⁹ da dū.i.non fecundus sterilis.

Fedosus sa.sum.id est fedus da dum.

Fedus deris est pactum vel pax q̄ fit int' dimi cantes ꝛ dr̄ a fedus da dum. Fuit ei olim cō suetudo qꝛ cum aliquis vellet inire fed⁹ que dam porca sacrificaret' in hunc modū: ꝛ ma ior ex ista parte ꝛ minor ex alia: siue esset im perator siue rex siue alius princeps: tenebāt illā porcā ꝛ ipam ꝑcutiebant ꝛ turpiter occi debāt: quasi dicerēt: sic occidat' ille q̄ a pace resilierit: ꝛ inde dictū est fedus a porca feda ꝛ turpiter occisa: cui⁹ mors optabat' ei qui a pace resiliret. Uel dr̄ fedus a fide vl' dicit' ab hirco vl' hedo f.lrā addita vl' poti⁹ posita.ꝓ h q̄ hr̄ i h noīe hirc⁹ ꝛ dr̄ fed⁹ sic: qꝛ hirc⁹ ꝛ he dus cum porca imnolabant' in federe faciē do ꝛ fedus ꝑuenit pacem: ß federis ꝑtes sūt inducie dicte quasi in dies ocij: vel inducta ocia. ꝛ scribitur per oe diptongum. Inuenit' fedus da.dum. adiectiuū id ē turpis defor mis.sordidus.ꝛ dr̄ a fedo as. Inde fede di⁹ sime aduer.ꝛ hec feditas tis. ꝛ scribit' ꝑ e so lum ꝓdu.tamē primā. vnde Sordid⁹ est fe dus ꝓ pacto dicito fedus.

Fel lis.dr̄ a follis: eo qꝛ sit follicul⁹ gestās hu morē q̄ vocat' bilis. Et dr̄ fel tam follicul⁹ q̄ꝫ ille humor et scribit' ꝑ geminū.l.in gtō. Iñ felle⁹ lea leū.i.de felle exñs. vel amarum.

Felena ne.f.p.quedā bestia valde timida.s.cer ua: ꝛ ꝓ eodē iuenit' hec feles idecli. vñ Oui di⁹ in.v.metha. Feles soror phebi niuea sa turnia iacta.

Felix cis.o.g.i.beat⁹ fortunat⁹ diues ꝛ dr̄ felix ꝛ q̄ dat felicitatē ꝛ q̄ accipit: ꝛ p qō dat' feli citas vt felix tp̄s felix locus. Iñ feliciter ad uer.ꝛ felicitas tatis. Et ꝓdu fe. Uñ Lucan⁹ in.iiij. Felix q̄ potuit mundi vitare ruinam, Quo iaceat iam scire loco.

Femella le.dimi.id est parua femina.

Femellarius rij.i. mulierari⁹ feminels vel fe mineo opi deditus vel femineos hñs mores vel voluntati femine deditus ꝛ obnoxius q̄ alio nomine dicit' vxorarius.

Femen inis.n.t.dr̄ a femur. ꝛ sūt ille partes fe

morū q̄bus in equitādo tergꝫ eq̄ꝝ adheremꝰ Unde ꝛ ꝓliatores olim sub feminibꝰ amisisse eq̄s dicebanť. Uľ femē inis. ē coxa femie. vñ Cañ. vij. Et iūcture feminū tuoꝝ sicut monilia. Inde hec feminaľ lis. brache feminaꝝ eo ꝙ tegāt femina. Et hinc dr̄ femē q̄sicꝫ pingue do illa q̄ ē in pube mulieris. Et femur q̄ ē in pube viroꝝ. Hec tñ ꝓprietas sepe corrumpiť apud autores vtētes predictis vocabulis indifferenter.

Femina ne. f. p. dr̄ a phos qđ ē ignis. q̄si ignita qꝛ vehemētius viro ardet ꝛ ꝯcupiscit. vľ dr̄ a fetiditate q̄si vetida. qꝛ generat fetum. Inde hic ꝛ hec femella le. ꝛ feminella le. ꝛ feminula le. oīa dim̄. ꝛ feminꝰ a. ū. ꝛ femininꝰ na nū .i. res femie vel ptinēs ad feminā. Idē femia p̄t eē pl'is nu. ꝑ coxis mulierū. a femen inis.

Femur oris. n. t. pe. cor. Et sunt femora ab inguine vsqꝫ ad genua. dicta a femina qꝛ ibi est distinctio eius ꝛ viri. Uel femur ē coxa viriľ ꝓprie. Inde hoc femorale lis. brache viro. eo ꝙ femora tegant. Et scias ꝙ femur ꝛ genꝰ et stirps dicitur.

Fenerator oris. q̄ dat ꝛ qui accipit fenus. quasi fenoris actor.

Fenestra stre. fe. p. dr̄ a phos qđ ē lux. qꝛ lucem ferat. vľ quia per eam videamus foris lucem Uñ ꝛ fenestra dr̄ quasi ferens nos extra vľ fenestra cōponiť a phos ꝛ ministro qꝛ mīstrat lucem domui. Et sunt ꝓprie fenestre quibꝰ exterior pars angusta est. sed interior diffusa. Inde fenestrella le. id ē parua fenestra ꝛ fenestratus ta. tum.

Fenicium cij. est herba fullonum. que nigrā facit tincturam. Unde Isa. j. Si fuerint peccata. ve. quasi fenicium.

Feniculū li. pe. cor. herba quedā. ꝛ dr̄ a fenum qꝛ tirsus huiꝰ herbe ꝛ radices acuunt visum Iñ ꝛ feniculū dr̄ q̄si oculoꝝ fenū. vľ dr̄ sic qꝛ hec herba est calida ꝛ sicca.

Fenum ni. n. s. dr̄ a phos qđ est ignis. qꝛ facile igne accendiť. vľ eo flāma facile nutriť ꝛ scribitur ꝑ oe dypthongū.

Fenus noris. n. t. i. vsura ꝫ vsura ē lucrū de capitali acceptū. Fenus vō lucrū de vsura acceptū. vel vsura ē sine determinato tp̄e. sicut q̄ accomodat duodecim denarios ꝓ vno denario quotq̄t mensibꝰ acceptor voluerit. Fenus vō ē cū tp̄e determiato. sicut q̄ accomodat viginti ꝑ triginta vsqꝫ ad mensem. Unde fenus vocať auiduꝫ qꝛ q̄ sic acomodat semꝑ auet vt illud tp̄s veniat cito. Unde Lucanꝰ. hic vsura vorax auide qđ ī tp̄e fenꝰ. Indifferēť tñ vtimur p̄dictꝭ vocabuľ. Iñ fenereꝰ a. ū.

Fere re dr̄ oīs bestia. ꝛ dr̄ a fero fers eo ꝙ toto corpore ferať vel quia vtatur naturali libertate ꝛ desiderio suo ꝛ volūtate ꝓpria ferať. fere sunt etiam si non seuiunt. Bestie vō a vastando dicte sunt. quia morsu vel vnguibus seuiunt quasi vastie. Inde ferinus. na. num. id est de fera existens.

Feraculus la. lum. i. aliquantulum ferax.

Feralis cō. t. ꝛ hoc le. mortalis lugubris funebris ꝛ dr̄ a feron qđ est mors.

Feratrū tri. n. s. dr̄ a fera. Et sunt feretra tecta siluaꝝ spissa.

Ferax cis. o. g. i. fecundus abundās. Iñ feraciter aduer. ꝛ hec feracitas tatis.

Ferculum li. n. s. id est missorium. ꝛ diciť a fero fers. Ferculum etiam dicitur mensa super quam ponuntur fercula. Iteꝫ ferculū etiā dicitur vasculum in quo portatur ferculuꝫ. Uñ in Cañ. Ferculū fecit Salomon rex de lignis libani ꝫm hug. Pap. vō dicit. Ferculum discus. mensa edentium. aut vasculuꝫ missorium in quo epule feruntur.

Ferentariꝰ rij. m. s. i. vexillifer vľ fundibulꝰ vľ sagittariꝰ qꝛ ferat arcū. vñ Amb. suꝑ Egesippū. ꝫ vt solet ī ferentarioꝝ ꝓlijs plura vulnera q̄ꝫ neces inferebantur.

Feretrū tri. n. s. ē q̄ddā instr̄m cū q̄ portāť corpora mortuorū. ꝛ dr̄ a feron qđ ē mors. eo ꝙ ferat mortuū. Qꝛ aūt dr̄ feretrū q̄si ferēs atꝝ etymoľ. ē. Quidā tñ volūt deriuari feretrū a fero fers. qꝛ ferat mortuos. Alij dicūt feretꝝ dici q̄si ferat tetrū. i. mortuū ꝫ potiꝰ ē etymo.

Feria rie. i. cessatio ab ope seruili ꝛ dr̄ a ferio ris Uñ ꝛ feria dr̄ festiuꝰ dies in q̄ cessare debemꝰ ab opibus seruilibꝰ. in qua sola res diuīa debet geri. ꝛ dicitur feria a ferendis victimis. ꝛ ꝫm hoc soli festiui dies dicunť ferie ꝓprie in q̄bus sacrificia p̄cipue solent fieri. Sꝫ qꝛ q̄libet die debemꝰ cessare a vicijs. iude ē ꝙ quilibet dies p̄t dici feria. Scđm ꝯsuetudinem xp̄ianoꝝ sic appellādi sunt dies. Dies soľ p̄ma feria vel dies dominica. Et dies lune secunda feria. Et dies martis tercia feria Et dies Mercurij quarta feria. Et dies Iouis q̄nta feria. Et dies Ueneris sexta feria. Et dies Saturni septima feria. Et est duplex sensus. qꝛ vō dies ab initio habitus est ferialis. ideo dies dñica nuncupať prima feria. qꝛ p̄mus dies ē a feria. i. a sabbato qđ feriale solet esse. Dies lune dr̄ secunda feria. qꝛ secundus a feria. id est a sabbato. ꝛ sic de ceterꝭ. vľ dies dñicus dicitur prima feria quia est p̄ma dies septimane que ē feria. ꝛ sic de alijs. Itē ferie sunt quedam solennitates in q̄bus cause tractari non debent.

Feriatus ta. tum. id est festiuus. Proprie quidem dies feriati dicuntur. quibus res diuīa fit ꝛ abstinere etiam oportet hominem a litibus ꝛ opibus seruilibus.

Ferinus na. nū. ē possessiuū. ꝛ dr̄ a fera ꝛ hec ferina ne. i. venatio. Uñ Uirg. Implentur veteris bachi pinguisqꝫ ferine.

Fermentuꝫ ti. i. ꝫima. ꝛ dicitur a ferueo ues qꝛ excrescat. Inde fermentatus ta. tum. Uñ qui

dā panis d᷑ fermentatꝰ.i. fermēto corruptꝰ Et q᷑ parū fermenti totā massam paste corrūpit. iō q̄nq̄ ponit̄ ꝓ pctō. q᷑ etiā ꝑuū mortale magnā massā ꝟtutū mortificat. q᷑ q̄ ī vno offendit factꝰ est oīm reus. teste aplō.

Ferocia cie. f. p. idē ē qḋ ferocitas. ⁊ d᷑ a ferox. Vñ Marcial'. Pytagorici edocuerūt ferociam animi cū tibijs mollire. Et ī hymno martyrū. Hi ꝓ te furias atq̄ ferocias.

Feron grece latine d᷑ mors.

Feronia nie. q̄dā fons vl' palꝰ. ⁊ d᷑ a fero fers eo ꝙ cōferat vtilitatē bibentibꝰ. Et hec ferocinia nie. d᷑ dea illius aque vl' fontis.

Ferrariꝰ rij. q̄ in ferro opat̄. vl' q̄ ferrū eq̄ facit ⁊ d᷑ a ferrum.

Ferriminatio est eiusdē generis materiarū solidatio ⁊ cōiunctio. vt si cypho argenteo fundus ferreus apponat̄. de hoc no. in. l. in rem ff. de rei vendi.

Ferrifodina ne. locus vbi ferrum fodit̄.

Ferrugo inis. i. ferri rubigo. Item ferrugo dicit̄ q̄dā color sil'is ferro. ⁊ est purpure sub nigre. ⁊ fit in hispania. Jñ ferrugineus a. ū. de ferrugine exñs. ⁊ ferruginosus a. ū. id ē plenus ferrugine.

Ferrū ri. n. s. est metallū quoddā. ⁊ d᷑ a far ris q᷑ farra. i. semina frugū terre condit. Jñ ferreus rea. reū. i. de ferro exñs. Itē a ferrū dicitur h̄ ferramentū ti. instr̄m ferreū ⁊ accipitur collectiue. ⁊ hoc ferrū ri. ꝓ ferro eq̄. q᷑ ex puro fit ferro. Et in tali significatiōe ferrū habꝫ pl'alitatē. Et no. ꝙ purgamenta ferri sunt rubigo ⁊ scoria. Itē inuenit̄ h̄ ferrū ri. m. g. ꝓ ꝓprio noīe. q᷑ qualitas vocis essentiā rei nō mutat. pōt tñ declinari hic ferrus ri.

Fertilis lis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. abundās. multa ferens. Fertilis ager est Fructuosus ꝟo q̄cunq̄ compendio est.

Fertū ti. i. oblatio q̄ altari offert̄ ⁊ postea a pōtificibꝰ sacrificat̄. ⁊ d᷑ a fero fers. Itē fertuꝫ q̄nq̄ ponit̄ ꝓ fartū. vide. s̄. fartū.

Feruidꝰ da. dū. i. calidꝰ ⁊ iracundꝰ. Jñ feruide aduer. ⁊ hec feruiditas tatis.

Ferula le. f. p. pe. cor. q̄dā genꝰ herbe ⁊ palmatoriū inde factū d᷑ ferula. Dicit em̄ Cornutꝰ ꝙ ferula est genꝰ feniculi: qḋ crescit in monte gargano. ⁊ inde affert̄ a peregrinis ī modū retorti baculi. qḋ est tam calide nature ꝙ cū auster flat q̄ sil'r est calidꝰ fit q̄dam cōfrictꝰ ⁊ cōfractio inter herbas illas. ⁊ inde ꝓcreat̄ ignis adeo magnꝰ ꝙ q̄nq̄ cōburit̄ tota regio a q̄ cōbustione btā Agatha siculos ⁊ romanos liberasse legit̄.

Ferulariū rij. locus vbi ferule abundant. ⁊ d᷑ a ferula. Et ꝓ eodē inuenit̄ hoc feruletum ti.

Feruoriū rij. i. caldariū. ⁊ d᷑ a ferueo ues.

Ferus ri. m. s. d᷑ a fero fers. Vñ ps̄. Singularis ferus depastus est eam. Et hoc fera re. de q̄. s̄. loco suo. Et a fera deriuat̄ ferus a. ū. id est crudelis durus asper. Jñ feritas. i. crudelitas. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc ferox cis. i. crudelis i. mansuetus. Item a ferox d᷑ ferocitas tis. Et hec ferocia cie. in eodē sensu. Et no. ꝙ ferox est animꝰ. ferꝰ est leo. Itē ferocitas sepe laudi habet̄. Est em̄ ferocitas militū. ⁊ ferox inuentꝰ d᷑. Sed feritas diri animi est. Et ferox componit̄ hic ⁊ h̄ ⁊ h̄ ꝑferox cis. ⁊ cor. fe. vñ Lucanꝰ in. iiij. Nō sonipes in bella ferox nō iret in equor.

Fescenia nie. f. p. mulier q̄ expellit fascina.

Fescenini. nor. m. g. pl'is numeri sūt carmīa q̄ dicit mulier q̄si expellit fascinū. Et he fascenine arū. carmina q̄ mulier dicit mouēdo cunas vt sopiat puerū. Et q̄nq̄ fascenine dicūt̄ laudes. Vñ h᷑ in q̄dam ꝟmōe ꝙ angeli astātes dño nato in ꝑsepio canebant Glia in excelsis deo. ⁊ in terra pax hoībꝰ bone voluntatis. ꝓ fascenīnis q̄si loco fascenīnarū. i. tatis. ꝓ fasceninis q̄si loco fasceninarū. i. ta les fascenīnas dicebant circa eū vt q̄si dormiret. s. glīa in excelsis deo ⁊c̄. ⁊ sic laudabāt eū. Itē inuenit̄ fescenīnꝰ a. ū. a fescenino oppido. Vñ Oratiꝰ. Fescenina ꝑ hunc inuenta licentia morū ꝟm Hug. Pap̄. etiā dicit. Fescenina cantica nuptialia q̄ in nuptijs cantant̄ Fesceninꝰ a. ū. i. nuptialis. a fescenino oppido quodam campanie.

Fessus a. ū. d᷑ a findo dis. q̄si fissus. i. diuisus a sanitate. nec iam integer salute. Et est generale nomē. ad oīa ei refert̄. dicimꝰ ꝟo fessus aīo. fessus corꝑe. qḋ magis ē ꝓpriū. ⁊ fessus rex ad casū veniētiū q̄i iops copiax ⁊ ꝟꝫ h̄ est nomē. ꝟm ꝟo ꝙ est ꝑticipiū d᷑ a fatiscor. is.

Festial' cō. t. hꝰ festial'. i. sacerdos vl orator per quē bellū indicit̄ ⁊ pax ꝯponit̄ q̄ ⁊ fecial' d᷑

Festiuitacula le. di. i. ꝑua festiuitas.

Festiuꝰ a. ū. idē ē ꝙ festꝰ. Vñ ꝑ translatiōnē d᷑ hō festiuꝰ. i. letꝰ cōptꝰ suauis. Jñ festiue aduer. ⁊ hic ⁊ hec festiual' ⁊ hoc le. Jñ festiual'r ⁊ hec festiualitas tatis. i. solēnitas vel suauitas. dulcedo. ornatꝰ. leticia. Et d᷑ festiuitas q̄si festiditas. a festis diebꝰ. ⁊ est etymo.

Festra strc. d᷑ a fenestra ꝑ sync. i. ꝑua fenestra. Vñ Macrobiꝰ in saturnalibꝰ. Festra q̄dem est minusculū ostiū in sacrario.

Festuca ce. i. stips. s. minimū pondꝰ vl' puluis vel atomus. Jñ effestucare ꝟbum iuris. id ē abrenunciare.

Festulū li. pe. cor. i. paruū festum.

Festū ti. est illud lignū in summitate domꝰ ad qḋ oīa dirigunt̄ tigna ⁊ in q̄ cōueniūt. Jñ h̄ festū ti. ꝓ solennitate. Sicut em̄ ad festū lignū tigna domꝰ cōueniūt. sic ad festū. i. solennitatē hoīes cōueniūt. Vel festū d᷑ a feria. q̄i feriatū. Jñ festꝰ a. ū. vt festꝰ dies. Et sūt festi dies tm̄ ocij ⁊ religiōis. q᷑ in eis sola res diuina fit. ⁊ nota ꝙ festi dies dicunt̄ ex consuetudine. ꝟ solēnes q̄ ad hoīes ꝑtinent. vt parentela. vt cū q̄s defuncti officia expleue-

rit dr̄ solēnia ꝑstitisse. Fetulentꝰ.a.ū.i.ple-
nus fetore. Jn̄ fetulentia tie.i.feteditas.

Fetura re.i.fetus.partꝰ.⁊ dr̄ a fetꝰ a.ū.

Fetus.us.ui.i.partꝰ.natꝰ.filiꝰ mulieris.vł pe-
coris ⁊ ꝓprie adhuc existens in vtero.sic di-
ctꝰ.qꝛ adhuc in vtero foueat̄.lꝫ ꝑ iam parto
inueniat̄.Vn̄ fetꝰ a.ū.i.plenꝰ.⁊ qn̄qꝫ libera
tus vt ista mulier est feta.i.ꝑtu vł filio plena
vł iam liberata.Et silr̄ si inueniat̄ feta ꝑtu.i.
liberata vł plena.

Fetutina res.i.fetida ⁊ inquinatissima ac mu-
liebris.sordida actio.q̄ ꝑ mulierē fetū facere
pōt ſm̄ Pap.

Feudū di.est bn̄ficiū ⁊ beniuola actio tribuēs
gaudiū capienti capiensqꝫ tribuēdo in id qđ
facit.⁊ sua sponte parata.Vel feudū est illđ
bn̄ficiū qđ ex beniuolentia alicuiꝰ ita tradit̄
alicui.vt ꝓprietate rei q̄ in feudū dat̄ penes
dantē remanente vsufructū eiusdeꝫ rei ita ad
accipientē transferat.vt ad euꝫ heredesqꝫ su-
os masculos ⁊ feminas si de eis nominatim
dictū fuerit ⁊ imꝑpetuū ꝑtineat.ad hoc vt ip-
se ⁊ eius heredes fideliter seruiant dn̄o.siue
illud seruitiū noīatim dictū fuit a dn̄o quale
esse debeat.siue indeterminate ꝓmissum sit.
Dr̄ aūt feudū a fidelitate vł a fide quā vasallꝰ
dn̄o ꝑstare tenet̄.Nec eni dꝫ aliqua inuesti-
tura fieri ei qui fidelitatē facere recusat.nisi
feudum eo pacto sit acquisitum vt de eo fide-
litas non prestet̄ vt in constitutionibꝰ feu.ꝑ
quos fiet inuesti.⁊ per quos recipit̄.ibidem
in quibus cau.feud.amit.in.c.ij.§.j.in vsi.
feu.no.

Feudū legiū ſm̄ spe.est qđ causa ⁊ occasio ho-
magij ceperit a dn̄o.vt qui baro dixit alicui
pauperi militi ꝙ aliquam rem immobilē sibi
daret si ei faceret homagiū.⁊ illam dedit.ta-
lis res vocat̄ feudum legium.⁊ talis vasallꝰ
homo legius.

Feudatarius est q̄ feudum recipit.q̄ etiā vasal-
lus dicit̄.

Fex cis.f.t.dr̄ a figo gis.qꝛ se mergendo in fū-
do vasis affigit.⁊ dr̄ a fedo as.

F ante J

Fiber bri.m.s.ē quoddā aīal qđ cū venatores
sequunt̄ se castrat.⁊ sibi mentulā findit.Vn̄
⁊ alio noīe dr̄ castor.qꝛ ipē se castrat.ſm̄ qs-
dā.Jn̄ fibrinꝰ.na.nū.⁊ h̄ fibrinū.ni.lana il-
liꝰ aīalis.Jn̄ h̄ fibrina ne.dr̄ vestis q̄ tramā
de fibri lana habet.

Fibra bre.f.p.idē est qđ vena.ꝫ differūt.qꝛ fi-
bra est ipa chorda.s.ipē folliculꝰ ꝑ quē san-
guis discurrit.Vena ipse sanguis cursus.vł
fibre s̄t iecoris extremitates sic dicte.qꝛ apđ
gentiles in sacrificijs ad phebi aras fereban-
tur ab ariolis vt ibi rn̄sa acciperēt.Fibre eti-
am dicunt̄ vene interiores.vł vene iecoris.
vł viscera vł mēbroꝝ iuncture.Jn̄ fibrosus a.
um.i.plenꝰ fibris.Vn̄ i hymno sctī iohīs ba-
pti.Ut queant laxis resonare fibris.

Fibula le.f.p.dr̄ illud q̄ pectus feminaꝝ orna-
tur.⁊ dr̄ a fibulin greco.vł fibula dr̄ firmato-
riū q̄ palliū tenet̄ in humeris.vł cingulū i illis
lumbis.Jn̄ hoc fibulariū rij.illud qđ appo-
nit̄ in mantello.vel ꝑ qđ immittūt̄ fibule ne
dissipent mantellum.Et potiꝰ scribendū est
ꝑ ph.phibula.

Ficarius rij.q̄ colligit ficus.Jtē ficariꝰ rij.dr̄ q̄-
dam deꝰ siluestris.s.pan vel faunꝰ vel saty-
rus.⁊ dr̄ a ficus.Vn̄ Hiere.l.dr̄.Habitabunt
dracones cū fatuis ficarijs.vbi dicit glo.in-
terlinearis.i.cū hoībꝰ siluanis.Alij dicūt ꝙ
ficarij dicunt̄ fauni ⁊ satyri q̄ inter ficus ⁊ a-
lias arbores morant̄.q̄ Esa.xxxiiij.onocen-
tauri ⁊ pilosi appellant̄.

Ficatū ti.i.iecur siue epar.⁊ dr̄ a ficus.

Ficedula le.pe.cor.q̄dam auis a ficu dicta.q̄a
ficus magis edat.Hec eadem ⁊ ficedulensis
dr̄.Quidā tn̄ dicunt ꝙ ficedulēses sunt par-
ui pisces.

Ficetū ti.pe.ꝓ.locꝰ vbi cresc̄ūt arbores fici

Ficosus a.ū.qn̄ deriuat̄ a ficꝰ ꝓ morbo dr̄ tali
infirmitate plenꝰ.Ficosus a.um.etiā pōt di-
ci a fico arbore.q̄si plenꝰ illł arboribꝰ.Et a fi-
cu fructu.q̄si plenꝰ tali fructu.s.ficuum.

Ficticiꝰ a.ū.⁊ ficticiosus a.ū.i.q̄ fingit vł quod
fingit̄.Jtē ficticij vł ficticiosi ꝓprie sunt falsi
amici ⁊ simłatorij.s.q̄ fingūt facere aliq̄d ad
seruitiū amici.⁊ faciūt vt ei incōmodū ꝑstēt.
Vn̄ ⁊ fictio dr̄ falsa ⁊ ficta amicicia q̄si ficta a-
ctio.⁊ ficticij dicunt̄ ficte agentes.

Fictilis cō.t.⁊ hoc le.pe.cor.qđ facile fingi pt̄
vł qđ iam fictū est.⁊ dr̄ a fingo gis.Vn̄ ⁊ va-
sa terrea fictilia vocant̄.q̄si ficta ⁊ composi-
ta vt aliquā formā habeant.

Fictor oris.m.t.q̄ cōponit vł ornat aliq̄d sicut
q̄ capillos mulierū linit ⁊ ꝑtractat vngit et
mitigat.Jn̄ fictorius a.um.qui fingit vł qui
fingit̄.

Ficulnea.nee.est ꝑua ficus.⁊ dr̄ a fico arbore.
Inde h̄ ficulnetū ti.locus vbi crescunt ficul-
nee qđ ⁊ h̄ ficetū dr̄ a fico.Et ficulneꝰ a.ū.de
ficulnea existens.vł ad ficulneā ꝑtinens.qđ
⁊ ficeus cea.ceū.⁊ ficulnꝰ a.ū.dr̄.Ficeꝰ etiā
pōt deriuari a ficu fructu.

Ficus ci.f.s.ꝓ arbore.vn̄ Lu.xiij.Arborē fici
habebat q̄dā.Et dr̄ a fecundꝰ eo ꝙ sit fecun-
dior ⁊ feracior oībus alijs arboribꝰ qꝛ bis vł
ter generat fructū in anno.⁊ vno maturescē-
te alter orit̄.Hinc ⁊ carica dr̄ fructꝰ eius vel
massa fructuū eius ⁊ copia.Jn̄ hec ficus.us
ui.ꝓ fructu illius arboris quarte decli.⁊ de-
finit ablatiuus in ubus.Jnuenit̄ etiā ꝓ qua-
dam infirmitate.silr̄ ficus cus.quarte decli.
sed differunt.qꝛ ficus ꝓ morbo est ge.m.sed
ficus ꝓ fructu est ge.f.Cecilianꝰ tn̄ voluit ꝙ
ficus ꝓ morbo esset scđe decli.Vn̄ Martia-

lis coquus. Cuȝ dixi ficus rides q̄ſi barbara
verba. Et dici vicos cecilianę iubes. Dicemuſ
ficus q̄s ſcimꝰ ī arbore naſci. Dicemus ficos
cecilianę tuos. Itē verſus. Arbore de fico ma
turos collige ficus. Sȝ tumidos ficos nullꝰ
mihi mittat amicꝰ. Inuenit̄ etiā ficus ci. fe.
ge. ſcd̄e decli. ꝓ fructu. Hiere. xxxiiij. Et ecce
duo calati pleni ficis. Item Marci. xj. Non
eñ erat tp̄s ficoꝝ. vñ Grecismꝰ. Eſt ficꝰ mor
bus eſt ficus fructus ⁊ arbor. Dicit̄ h ficus
ꝓ morbo ſed ꝓ reliquis hec.
Fidecula le. dimi. i. ꝑua fides.
Fidelia lie. f. p. i. olla dicta a fidelis. q2 ſit fide-
lis in ſeruādo. vñ Perſius. Udet viridi nō
cocta fidelia limo. Fidelia etiā pōt eē plural
nūeri. ⁊ tūc declinat̄ h ⁊ hec fidelis ⁊ hoc le.
vt in pſ. Fidelia oīa man. eius.
Fideliola le. dimi. i. ꝑua fidelia ſiue olla.
Fidelis cō. t. et hoc le. i. fidus ⁊ dr̄ fidel ab eo ꝙ
dicit vl ꝓmittit bonū. Un̄ quidā. Eſt vir ī ob
ſequijs fidus. ſmone fidel. Inde fidelit̄ ad-
uer. ⁊ hec fidelitas tatis.
Fidelitas ſm Hoſti. nihil aliud ē niſi iuſiuran
dū. eo ꝙ a vaſallis pſtatur a dn̄o.
Fides dei. fe. ge. ē qua veraciter credimꝰ qd̄ ne
quaꝗ videre valemꝰ. ⁊ dr̄ a fio fis. Nam cre
dere nō poſſumꝰ qd̄ videmꝰ. Et ē fides ſi in
animo fiat qd̄ dictū ē vl ꝓmiſſum. vl placitū
inter vtroſqȝ. q̄ſi inter deū ⁊ hominē. Und̄ et
Augꝰ. dicit ꝙ fides dr̄ ex hoc ꝙ fiunt dicta.
Et nota ꝙ dr̄ hec fidis dis. ꝓ corda ⁊ cor. p̄-
mā. Itez inuenit̄ hec fides dis. ꝓ vgine qua
dā. ⁊ cor. etiā primā. ⁊ hec fides dei. qd̄ etiaȝ
corri. pmā. ſ fido dis. vbū ꝓducit primā. vñ
Orphea nulla fidis tāgit q̄ tāgere fidis. Itē
Uirgo fides fidiſ ē reſonat fides ī citharādo
Iūgit amicoꝝ corda fides fidei. Ponit̄ etiā
fides dei ꝓ credulitate ⁊ ꝓ articulo fidei. vñ
Credulitaſqȝ fides articuluſqȝ fides Et nota
ꝙ ſicut dicit Paulus. Fides eſt ſubſtantia
ſperandaꝝ rerū argumentū nō apparentium
Et appellat̄ h fides ſba. nō q2 ſuba ſit ī gene
re ſubſtantie. ſ q2 quandā ꝓprietatē habȝ ſub
ſtātie. ſicut eñ ſubſtātia ē fundamentū ⁊ ba
ſis oīm alioꝝ entiū. ita fides ē fundamētū to
tius ſpūal edificij. Et ꝑ hūc modū dr̄ etiā ꝙ
lux eſt hypoſtaſis coloris. q2 in natura lucis
omnes colores fundantur.
Fideicōmiſſum ē illud legatū vel relictū quod
cōmittit̄ fidei heredis alicui dandum ab eo
cū teſtator dicit. heres fidei tue committo vt
des legata ⁊ cōmiſſa. vt ſm Azo. in ſum. C.
eo. ti. §. ſequit̄.
Fideicōmiſſarius eſt ille cuiꝰ fidei legatū vel re
lictum cōmittitur.
Fidecōmiſſaria hereditatꝭ petitio eſt que cōpe
tit ei cui fideiuſſoria hereditas reſtituit̄ ex ſe
natuſconſulto trebelliano vt qui habȝ agros
ꝯfines ꝙ ꝑ ipam diuidāt̄ agri vel fundi.

Fideiuſſor ē q̄ alienam obligationem ſuam re-
cipit vel ſuſcipit fidem. p̄ncipali nihilominꝰ
manente obligato. videlicet q̄ ſe pro alio ob-
ligat vt eo ſcȝ principali debitore non ſatiſ-
faciente ipſe ſatiſfaciat. Et dicitur quaſi iuſ-
ſa alterius ponens fidem ſuam. vt Inſti. e. t.
in pn̄. ⁊ ff. e. l. j. ⁊ ij.
Fideiuſſor in rem ſuam dicitur qui fideiubet ꝓ
aliqua re in ea cauſa qua res futura eſt eius.
Uerbi grā. Dedi ꝓcuratorē ad defendenduȝ in
cauſa mea. ⁊ fideiuſſi. ꝓ eo iudicatū ſolui. h
caſu fideiuſſor in rem meam dicor. vt. l. ſi de
functus. ff. de ꝓcura.
Fideiuſſio ita fit. Si interroget̄ fideiuſſor ſic ſi
de tua iubes ꝙ iſte debeat. Et ille reſponde-
at. fideiubeo. vt Inſti. e. t. §. in ſtipulationi-
bus. Hodie tamen ſm Hoſti. in ſum. e. t. §.
qualiter vulgares vtuntur hoc modo es fide
iuſſor ꝓ tali. ⁊ ꝓmittis mihi ꝓ eo. ⁊ iſte reſpō
det ſic vel ꝓmitto.
Fidicen inis. pe. cor. m. t. q̄ canit cum fide ſiue
chorda ⁊ dr̄ a fidis chorda. ⁊ cano nis.
Fidicina ne. pe. cor. f. p. citharista q̄ cū fide ca-
nit. ⁊ dicit̄ a fidicen.
Fidicula le. f. p. dr̄ quoddā genꝰ tormēti. ſ. par-
ua cordula vnde ligabant̄ manus martyruȝ
⁊ dicit̄ a fidis chorda. Un̄ Prudētiꝰ ī hym-
nis. Ignis ⁊ fidiculę ſeuiāt. ⁊ tūc dr̄ a fides.
q2 hoc genere tormenti rei in eculeo torque-
bant̄ vt fides inueniret̄. Idē etiā vngula dr̄
Fidifragus ga. gum. i. fidem frangens.
Fidis dis. f. g. id eſt chorda cithare ⁊ dicitur a
findo dis. ſm Hugui. Uel ſm Pap̄. fidis. id
eſt chorda dicta. quia ſibi fidem ſeruet ne al
terius ſonos imitetur. ⁊ corripit fi. vide ſu-
pra in fides.
Fiducia cie. f. p. dr̄ a fidus. Et ē fiducia ī boniſ
rebus ⁊ in malis. ſ ſepius in bonis rebꝰ. In
de fiducialis. cō. t. ⁊ hoc le. ⁊ fiducialiter ad-
uer. ⁊ hec fiducialitas tatis. Item a fiducia
dicitur fiduciarius. a. um. id eſt fidus. Item
fiducia eſt cum res aliqua ſumende pecunie
mutue gratia vel mancipatur vel in iure cre-
ditur. ⁊ hinc fiduciarius dicitur poſſeſſor vel
qui rem aliquam fiducialiter accipit. i. ī fidu
cia et tutela.
Fidus. da. dum. i. fidelis. qd̄ ⁊ fiſus dr̄ ſ nō eſt
in vſu. ⁊ dr̄ a findo dis. Et cōponit̄ bifidꝰ. a.
um. trifidꝰ da. dū. q̄drifidꝰ. da. dū. multifidꝰ
da. dū. qd̄ ē fiſſum ī duas vl tres vl q̄tuor vl
multas ꝑtes. Item fidus pōt deriuari a fido
dis. ⁊ tunc dr̄ fidus q̄ fidit. ⁊ in q̄ quis fidit ⁊
dicit̄ fidus amicus. fidelis amicus. Inde fi-
de. dius ſime. aduer. Item fidus componit̄.
Infidus da. dum. i. nō fidus. ⁊ ꝑfidus da dū
⁊ ꝓdu. fi. Unde Lucanus. Infidus primis
ducibus dubiuſqȝ priori. Itē infidus pōt cō
poni ab in ⁊ fides. ⁊ tūc cor. fi. vñ. Uirgilius
in quodā libello. Infida me celeri facta tuli

se mora. Silr sic de ꝑfidus ꝛ de ꝯsilibus ꝙ si cõponat a fidus ꝓdu. primã vt ꝑfidus. i. valde fidus. si aũt a fides cor. fi. Unde quidam. Perfidus ẽ neqȝ. ꝑfidus corde fidelis. Itez Nõ caret ille fide cui mentis gratiã fidi.

Figmen inis. i. figmentũ. ꝛ hinc hoc figmentũ ti. i. cõpositio. inuentio. Inde figmentatꝰ ta. tum. i. victus.

Figulus li. pe. cor. i. ollarius. luti compositor q lutum confingit ꝛ redigit in aliquã formam. ꝛ dr̃ a fingo gis.

Figulina ne. pe. ꝓdu. est fornax in quo coquũt figuli vasa terrea. s. ollas.

Figura re. i. forma vel sĩlitudo. Et ẽ figura hominis forma nature. Item figura in grãmatica ẽ ex eodẽ vl' diuerso ꝓueniẽs quedã dispositio dictionis. Tres aũt sunt figure. scȝ simplex cõposita. ꝛ decomposita.

Filatista. cõ. p. dr̃ q vel q̃ ꝓ mercede filat. et dicitur a filum li.

Filialis cõ. t. pe. ꝓ. res filij vel filie vel ꝑtinens ad filiũ vel filiam. Inde filialiter aduer. ꝛ hec filialitas. tatis. ꝛ hec filiatio onis. in eodem sensu. s. ꝓprietas q̃ qs dr̃ filius vel filia.

Filiaster stri. m. s. q filiã hȝ vxorẽ vel potiꝰ preuiguus. Inde hec filiastra. t. preuigna.

Filiatus ta tũ. pe. ꝓdu. i. curuatus. ꝛ dr̃ a filũ. quia filum cito curuatur.

Filica ce. i. curtalis. ꝛ dr̃ a phile qd̃ est mulier.

Filicartũ rij. locus vbi filix abundat. ꝛ dr̃ a filix cis. Filicetũ ti. pe. ꝓ. idem.

Filiceus. cea. ceũ. de filice existens. vl' ad filicẽ pertinens. ꝛ dr̃ a filix cis.

Filiolus li. id est paruus filius. vel quem de sacro fonte leuamus. ꝛ dicitur a filius. Item a filia dr̃ hec filiola. i. parua filia. vel etiaȝ quã de sacro fonte extrahimus.

Filius lij. m. s. dr̃ quasi famulus a familia. Inde hec filia lie. ꝛ desinit datiuꝰ ꝛ ablatiuꝰ in abus vt filia filiabus. ad differentiã masculini. Et dicunt filij ꝛ filie a familia quia primi existunt in ordine nascentiũ. Familia eñ incipit a patre. ꝛ terminat in tritauo. Sȝ stirps ex longinquo generis sanguine vocat. Quidam tamen dicũt ꝙ filius dr̃ a philos quod ẽ amor. q2 sit amor patris vel matris. Uel dr̃ a filo generationis. Est eñ filius filũ generationis ꝓcedendi in posteris. ꝫ vbi deest filius frangit filũ generationis. nec vltra ꝓcedi pt. Scdm̃ Ko aug. filius dr̃. q2 fit vt ille. i. vt pr̃. ꝫ potius ẽ etymo. q̃ȝ cõpositio. ꝛ cõuenit proprie filio dei. q2 ꝑ oĩa similis ẽ patri. Et nota ꝙ quadripꝑtitus ẽ ordo filioꝝ. s. vnigenitꝰ primogenitꝰ. mediꝰ ꝛ nouissimꝰ. Primogenitꝰ dr̃ añ quẽ nullꝰ. Unigenitꝰ dr̃ añ quẽ vl' post quẽ nullus ẽ natus. Medius inter oẽs. Nouissimus post oẽs. Idẽ est ꝛ minimus a monade. Nouissimus aũt q2 nouꝰ. Nã ceteri ꝓcedendo antiquiores existũt. Item quatuor modis dicunt filij. s. natura. vt filij naturales imitatione vt iudei cum dicunt filij abrae ipius fidem imitantes ex gentibꝰ. Adoptione. ꝛ põt adoptari qlibet tam masculus q̃ȝ femina. dũmodo sit minoris etatis pr̃e adoptiuo. ita ꝙ filius eiꝰ naturalis esse possit. Doctrina sicut apl's appellat eos filios qbus euangeliũ ꝑdicauit. Itẽ dicunt filij liberi. quia sicut seruus ẽ in ptãte dñi. sic filiꝰ ẽ in ptãte patris. Et inde etiã fit filio emãcipatio vt sit liber a patre sicut seruo manumissio. Ul' dicũt liberi q2 ex libero sint matrimonio orti. Naȝ filij ex libero ꝛ ancilla orti seruilis conditionis sunt. semper eñ qui nascitur deteriorem parentis statum sumit.

Filiusfamilias dr̃ q ẽ i ptãte pr̃is vel parẽtis vt accipit in. l. fi. ff. de his q̃ sui vel alieni iuris sunt. sicut filiꝰ emancipatꝰ dr̃ qui extra potestatem patris est.

Filij naturales ſm Azo. in sum. C. e. ti. st mul tiplices. Aliq sunt naturales ꝛ legitimi. vt q nascunt ꝑ legitimũ thoꝝ. Alij sunt legitimi tm̃ vt adoptiui. Alij naturales tm̃. vt nati ex cõcubina vnica ꝛ in domo indubitato affectũ ꝯiũcta. Alij neqȝ naturales neqȝ legitimi vt qui ex illicito ꝛ dãnato coitu nati sunt.

Filij spurij dicũt q adulterio ex soluta cũ nõ soluto vel ecõuerso cõcepti sunt.

Filiussaltatus dicitur dauid. Unde. ij. Regum xxj. dicitur. Terciuȝ quoqȝ bellum fuit i iob. contra philisteos in quo ꝑcussit adeodatus filiussaltus polymitarius bethleemites goli ad gethneum.

Filix cis. m. t. quedã herba de cuiꝰ cinere fiunt vitra. ꝛ dr̃ a filũ. q2 eiꝰ folia q̃si fila sũt. ꝛ cor. pe. in gtõ. Unde Uirg. i. ij. geor. Et filicẽ curuis inuisam pascit aratris.

Filtrũ tri. n. s. dr̃ a filũ. q2 ex filis. i. pilis aĩaliũ fit. Inde filtratꝰ ta. tũ. Filtrũ etiã dr̃ quedaȝ herba venenosa. Uñ ꝛ sepe inuenit ꝓ veneno acutissimo positũ.

Filũ li. n. s. dr̃ a philon. vl' dr̃ filũ quasi pilũ q2 ex pilis animaliũ fit.

Fimarius rij. dr̃ hõ vel equus q portat fimũ. et dicitur a fimus.

Fimbria brie. fe. p. dr̃ extremitas vestis. vl' filũ qd̃ dependit ad decorẽ i extremitate vestꝫ. sicut fit in stolis ꝛ manipulis. Itez fimbrie dicunt ille scissure vl' lingule in tunicis ioculatoꝝ ꝛ quorundã nobiliũ q̃ potiꝰ dissolutiõis signa sunt q̃ȝ nobilitatis. Inde fimbriatꝰ ta. tum. i. fimbrijs ornatus.

Fimus mi. m. s. i. stercus qd̃ ꝑ agros iacit qd̃ vulgo letamẽ dr̃. q2 suo nutrimẽto leta facit arua ꝛ reddit pinguia. ꝛ cor. ꝑmã. Unde quidã. Fetat vbiqȝ fimus viciosi corꝑe fimus.

Finis nis. incerti ge. i. terminꝰ. ꝛ dr̃ a funis q2 agroꝝ fines funiculis st diuisi. Unde ꝓpha. Funes ceciderũt mihi i ꝑclaris. Menturam

om linee in terrarū partitione tendunt vt di/
uisionis equitas teneat. Et nota φ finis dr̄
termin⁹. consummatio. mors patria. Uñ Est
finis patria mors cōsummatio meta. Jñ h̄ et
hec finalis ꝛ h̄ le. Inde finalit. Et ē finis cō/
summās ꝛ finis ꝯsumens. Uñ finis ꝯsumēs:
ꝛ cōsummatio finis. In eo φ ꝯsummat siue ꝑ
ficit h̄z nomē maris. seu h̄z se ad modū marl
In eo φ ꝯsumit h̄z se ad modū femine. vnde
conuenienter est incerti ge. mas. vel femi.
Finitimus ma. mū. i. ꝓpinquus vicinus.
Finitus ta. tum. dr̄ a finio nis. Inde finitiuus
ua. uū. qd̄ finit vel finit. ꝛ cōponit infinitus
ta. tū. i. nō finitus. s. cuius mensura nō habet
finem. Et infinitiuus ua. uū. i. nō finitiuus.
Et hinc quidā modus ꝟbi dicit infinitiuus.
Firmaculū li. pe. cor. vel firmatorium est illud
quo aliquid firmatur.
Firmamentū ti. n. s. dr̄ eo φ nō sit inualidū. ne
φ remissū. vl̄ celū in q̄ sidera sūt. ꝛ dr̄ a firmo
as. eo φ firmū sit nec casui subiacens.
Firmus. ma. mū. i. valens. ꝟ firm⁹ ex natura va
lens ꝟo ex ꝑcipuis virib⁹. vt athleta. ꝛ dicit
a formon qd̄ ē calor. q̄si cū calore. ꝛ compat
Inde firme. mi⁹. sime. aduer. ꝛ etiā firmit dr̄
Et hec firmitas tatis. ꝛ hec firmitudo. inis.
qua aliq̄d firmatur.
Fiscella le. f. p. dimi. i. parua fiscina. Et h̄ fiscel
lus li. i. mollis casei appetitor.
Fiscina ne. f. p. i. vas vel corbulus ex iuncl vel
vimine fact⁹. in quo fit caseus. ꝛ cor. pe. Un/
de Uirgilius. Nunc facilis rubea. cōtexit fi/
scina virga. Inde fiscinula le. pe. cor. dimi. i.
parua fiscina.
Fiscus ci. m. s. saccus vel bursa regis vbi pu/
blic⁹ census reponit. Uel est saccus regi⁹ in
quē reducunt vel cui applicant bona banni
toꝝ vel ꝓscriptoꝝ. ita accipit. ff. locati. l. sed
ades. §. fiscus. Ponitur tñ q̄nq̄ ꝓ quolibet
sacco. Inde hic et hec fiscalis ꝛ hoc le. ꝛ hoc
fiscale lis. i. reddit⁹ regalis. Oīa eñ publica
dona dicunt fiscalia. Et vt dicit Aug. ꝯ aua
ros. Qd̄ nō accipit xp̄s accipit fiscus. Itē fi/
scus etiā ē pellis in qua testiculi sunt.
Fissilis. cō. t. ꝛ hoc le. qd̄ facile findi vl̄ frangi
pōt. ꝛ cor. penul.
Fissus. sa. sum. i. diuisus vel scissus. ꝛ dr̄ a fin/
do dis. Inde hec fissura re. i. scissura. ꝛ scribi
tur ꝑ geminū s. ꝟ fisus sa sum. a fido dis. per
vnū. Uñ a fido fisum. ꝟ findo dat tibi fissum.
Fistula le. f. p. ē instrm̄ ad canendū ex cānul' cō
pactū. ꝛ dr̄ a phos qd̄ ē vox. ꝛ stolon quod ē
missio q: vocē vel aerē emittit. Unde q̄dā Fi
stula dulce canit volucrē dū decipit auceps.
Inde ꝛ fistula dr̄ aq̄ductus ꝛ meat⁹. q: aquā
fudat ꝛ emittat sicut fistula instrm̄ voces. Fi
stula etiā dr̄ quedā infirmitas. Inde fistula/
tus. a. um. ꝛ fistulosus. a. um. q̄ illā patit in/
firmitatē. Unde Fistula dulce canit. ē fistula
morbus durus. Fistula etiā dr̄ aroma. vl̄ ar/
bustula breuis aromatica q̄ ꝛ cassia dr̄. Unde
Can. iiij. Fistula ꝛ cinamomum cū vniuersis
lignis libani.
Fixula le. f. p. i. ꝑbibula que ad firmandū palli
um infigitur.
Fixus. a. um. stabilis. firm⁹. ꝛ dr̄ a figo is. In/
uenit etiā fissus. a. uz. a findor derl. Unde a
figor fixus. a findor fit tibi fissus.

F ante L

Flabellū li. muscariū. s. cū q̄ muscas abigim⁹ ꝛ
flatū facimus. ꝛ dr̄ a flabrum.
Flabrū bri. i. vent⁹ vl̄ flat⁹ venti. ꝛ dicitur a flo
Flactus cta. ctū. i. marcidus ꝛ dr̄ a flacteo.
Flagitiū tij. n. s. i. dedecus pctm̄. ꝛ dr̄ a flagito
as. Jñ flagitiosus a. um. i. viciosus. libidino
sus. turpis criminosus. sic dict⁹. q: frequent
flagitet ꝛ appetat libidinē. vl̄ noceat sibi Jñ
flagitiose sius. sime. aduerbi. ꝛ hoc flagitiosi
tas tatis.
Flagrū gri. n. s. dr̄ a flo flas. ꝛ inde h̄ flagelluz
li. di. Et sunt flagra vl̄ flagella ꝟgule vl̄ poti
us summe ꝑtes ꝟgaꝝ. q: cū flatu ꝛ crepitu in
corpe sonant. vel summe ꝑtes arboꝝ dicunt
flagella. q: crebros ventoꝝ flatus sustinent.
Eadem ratione dicunt ꝛ flagra. Item q: fla
grum percutit ꝛ vrit dicit flagrum qūq̄ ꝟbe
ratio quandoq̄ ardor.
Flamma dr̄ radius flatus ignis vel fumus ar/
dens. ꝛ dr̄ a flo as. q: flatu excitatur. Jñ flā/
mula. i. parua flamma.
Flamen inis. n. t. dr̄ sacerdos iouis. ꝛ dr̄ a filū
q̄si filamē. q: reliq̄as a collo ꝑ fila pendētes
portet. Uel ideo dr̄ a filo. q: q̄cūq̄ erat sacer/
dos. in signū sacerdotij deferebat almuciū ꝟ
ingruente calore cū ex caloris nimietate non
posset id deferre. ligabat sibi capillos q̄dā fi
lo vl̄ flocculū lane filo ī vertice ligatū defere
bat in signū sacerdotij. Sz flamē a flo. as. n.
g. i. flatus spiramē. vel vent⁹. Unde h̄ flamē
flatus. h̄ flamē ꝑsbyterat⁹ Dū cantat flamen
r̄ñdet filius amen.
Flameū mei. n. s. ē vitta siue īfula nuptiaꝝ te/
nuis ꝛ rubea q̄ vtebant nubētes ad designā
dū pudoris lesionē. operientes vultū cū ea. vñ
Lucan⁹ in. ij. Lutea dimissos velarūt flamea
vultus. Inde flameolū li. i. paruū flameum.
Uñ Prudenti⁹ in sychomachia. Flameolū
stropheum diadema monile.
Flameus mei. m. s. i. ꝑminister sacrorum.
Flamita te. i. sacerdotissa. ꝛ dr̄ a flamen.
Flaminia idem. vel est filia sacerdotis.
Flamineum nei. n. s. id est sacerdotium vel offi
cium flaminis.
Flāmiger ra. rū. pe. cor. i. gerens flammam.
Flandria drie. pe. cor. q̄dā ꝓuincia vl̄ comita/
tus. Jñ h̄ ꝛ h̄ fladriēsis. nat⁹ vl̄ nata de illa
ꝓuincia vel illo comitatu.
Flatus us. ui. i. ventus. spiritus vel aer.

Flatilis lis.pe.cor.cõ.t.⁊ hͦ le.i.facilis ad flandũ. Inde flatiliter aduer.⁊ hec flatilitas.

Flauꝰ.ua.uum.i.albꝰ vľrubeus.⁊ dr̃ a flaueo ues.ſ ꝓprie flauus ẽ q̃ vulgo dr̃ blundꝰ. Flaui etiã dicti sunt anglici teutonici flandrienses. Itẽ flaua ẽ arena. Flaua ẽ spica cũ ẽ matura. Iñ Flaue sius ssime.aduerbi.⁊ hͦ flauedo inis. Et vt dicit Grecismꝰ. Flauus est crinis.ſ fuluuꝫ metallũ. Uñ Dic apte flauũ crinem fuluũq; metallum.

Fleuus.ua.uum.id est vanus.

Flexibilis lis.cõ.t.⁊ hoc le. qđ facile flectiť vľ flecti põt. Inde flexibiliter aduerbi.⁊ hec flexibilitas.tatis.

Flexuosus sa sũ.i.plenꝰ flexu.nõ rectꝰ. vl q̃ nõ cedit recta via. Iñ flexuositas.tatis.

Floccus ci.m.s.i.pua massa lane vľ niuis.⁊ dr̃ a flo as.q꞉ leuiť flatu ĩpelliť huc ⁊ illuc. Inde flocculus li.dimi.id est paruus floccus.

Flora re.f.p.est dea florum.

Floralis lis.cõ.t.⁊ hͦ le.qđ ptinet ad florã deã ⁊ dr̃ a flora re. Etplr̃ floralia.liũ.vel floraliorũ.festa flore q̃ ab antiq̃s celebrabanť. Itẽ inueniť hͦ ⁊ hͦ floralis.⁊ hͦ le.qđ ptinet ad flores. Et tũc dr̃ a flos. Uñ ⁊ floralia dicũť tpa florũ.

Florariũ rij.locus vbi flores crescũt vel vbi reponuntur.

Floretũ ti.locus vbi flores abundant.

Florulentus ta.tum.i.plenus floribus.⁊ diciť a flos ⁊ lentos.qđ signat plenitudinẽ. Florulenti sunt campi ⁊ prata. Sed floride sunt arbores ⁊ herbe.

Flos oris.m.t.dr̃ a fluo is.q̃si fluos ⁊ flores q̃si fluores.q꞉ cito fluant. Inde floreus rea reum.de floribus totus existẽs.vel floribꝰ plenus.vľ ꝓcreandis floribꝰ aptus.

Flosculus li.i.puus flos.⁊ cor.pe.

Flucticulꝰ li.i.paruus fluctus ⁊ cor.pe.

Fluctiuagus.a.um.pe.cor.i.vagans ꝑ fluctus

Fluidus da.dum.i.madidus vel currẽs. Inde fluiditas.i.madiditas.decursio.

Flumen.inis.n.t.est aqua decurrens. Sed fluuius ipe aqua decursus dr̃. Et a flumen flumineus.nea.neum.

Fluor oris.m.t.i.decursio vel madiditas.

Flustrꝝ.stri.i.aqua vel vnda crispãs ⁊ dr̃ a fluo is. Proprie flustra sunt maris motus sine tẽpestate fluctuantis. Unde quidam. vastabãt in flustris.ac si diceret. In salo ⁊ in crispantibus aquis.

Fluuidus da.dũ.idẽ ẽ qđ fluuidus. Unde Lucanus. Traxit iners telũ fluidũ ꝯtagia pestľ

Fluuiolus li.dimi.i.paruus fluuius.

Fluuiꝰ uij.m.s.ẽ ipe aq̃ decursus. Iñ fluuiosꝰ sa sum.⁊ hic ⁊ hec fluuialis ⁊ hͦ le.

F ante O

Foca ꝓprium nomen cesaris. vel foca dr̃ porcꝰ vel piscis marinus.

Focacius cia.ciũ.a focus diciť.⁊ dr̃ panis focatius in cinere coctus. Idem ⁊ subcinericius dicitur.

Focaria dr̃ coquinaria a foco.vnde.j.Reg.viij Filias q̃ꝫ vr̃as faciet sibi vnguẽtarias ⁊ focarias. Item focaria diciť concubina.

Focaris.ꝯ.t.⁊ hoc re.ẽ aliq̃d hñs ĩ se ignẽ virtualiť.⁊ dr̃ a focus. Unde focarẽ petram vulgus vocat.q̃ ferro ꝑcussa scintillã emittit.

Foraciũ rij.locus in quo fit ignis.

Focus ci.dr̃ a phos qđ ẽ ignis.⁊ colo is. vel a foueo ues.q꞉ fouet ignẽ. Ignis etiã ẽ ipa flãma.⁊ quicq̃d ignẽ fouet focus vocať siue sit ara siue sit illud in quo ignis fouetur sicut locus in quo ignis fit in domibus.ponitur tamen quandoq; pro igne. Inde foculus li.id est paruus focus.

Fodine dicunť loca vel fouee vbi aliq̃d fodiť. di.xxj.cleros.

Foliobalsamũ.mi.m.s. dr̃ foliũ balsami vel liquor manans de certis folijs illius.⁊ diciť a foliũ ⁊ balsamus. Unde in grecismo dr̃. Balsamus ẽ arbor folium folibalsama reddit. Et ſm hoc dicendum est folibalsamum.ita ꝙ nõ est o tercia syllaba. sed bal. sed potest dici ꝙ ibi est sincopa.

Foliũ lij.n.s.dr̃ a foueo ues. q꞉ fouet florẽ q̃ñ ꝓus ꝓrumpit.vľ dr̃ a fluo is.q꞉ facile fluit.⁊ inde foliũ dr̃ quedã herba.q꞉ sine radice vlla innatat huc ⁊ illuc. Et dicũt ꝙ ꝓcedat đ fontibus paradysi.⁊ colligiť in littoribꝰ indie ⁊ inde conficiť ꝓciosum vnguentũ qđ vocatur foliatũ. Itez folia dicuntur librorꝝ. ꝓpter similitudinẽ foliorꝝ arborꝝ. vľ q꞉ ex follibus.i. ex pellibus fiunt.quorꝝ ptes pagine dicũtur. quia sibi inuicẽ cõpinganť id est cõiungãtur Item a foliũ dr̃ foliatus ta.tum.i.habens folia.vel abundans folijs.vel curuatus. Item foliũ cõponiť.trifoliũ.quinq;foliũ.⁊ cor.fo. Uñ Alexander. Pompinus ẽ foliũ vitis ramusculus huius.

Follicia cie.vel follentia tie.i.vanitas. superbia stulticia.

Folliculus li.i.puus follis. Folliculꝰ etiaꝫ est theca frumẽti in q̃ granũ seruať interiꝰ. Hic sup spicã vallo instructa munimẽ ptendit ne auiũ minorꝝ morsibꝰ spica suis fructibꝰ exuatur vel vestigijs ꝓterať. Et vbicũq; aliq̃d ita ꝯtineť põt etiã dici folliculus.

Follis lis.m.t.mantibꝫ fabri ⁊ dr̃ follis quasi fouis a fouendo.q꞉ fouet ignẽ flando. Et q꞉ folles inflanť quasi quadam re inani.inde ẽ ꝙ follis dicitur stultus.superbus vanus inflatus.

Fomen inis.n.t.i.nutrimentũ esca q̃ fouet ⁊ dicitur a foueo ues.

Fomentum ti.n.s.i.nutrimentum.esca.

Fomes itis.m.t.idem est quod fomẽ vel fomẽtum.s.nutrimentũ.esca q̃ fouet. Fomites eti

am dicunt᷑ scintille q̄ ꝓsiliūt ex ferro cādēte sicut astule q̄ cadunt ex asserib⁹ cum dolant᷑ Fomes dr̄ radix ſm Pap̄. Vn̄ petrū origina le dicit᷑ fomes.

Fonasgū vl' fonasgo indecli. dr̄ qdā potio. ꝛ dr̄ a phonos qd̄ est son⁹. ꝛ ge. qd̄ est terra. ꝛ dr̄ sic. qꝛ creat vocē. Nā terra creat oīa. q̄ potione vtebant᷑ poete cū recitare habebant

Fons tis. m. t. dr̄ q̄si aquā fundens. ꝛ dr̄ a fundo. eo ꝙ aquā ex se effundat. Est ei origo nascentis aque.

Fontana ne. idem est qd̄ fons.

Fontan⁹ na. nū. i. iuxta fontē habitans. vl' ad fontē ptinens. ꝛ dr̄ a fons.

Fonticulus li. dimi. i. paruus fons.

Fontosus a. ū. i. plen⁹ ꝛ abundans fontib⁹

Forago inis. dr̄ illud filū alteri⁹ coloris quod mulier ponit in capite vl' in fine. vl' in latere tele. ad distinctionē vl' ornatū faciendū

Foramen acus de q̄ Math. xix. Facili⁹ ē camelū p foramen acus transire ꝛc̄. sic exponit᷑ in historijs. Quidā dicunt in hierl'm fuisse portā q̄ dicebat᷑ acus. ad quā cū veniebāt cameli ꝓ cōpēdio vie. cū onerib⁹ suis nō poterāt ptransire vl' subire eā. exonerati ergo transibāt. ꝛ iterū receptis onerib⁹ minabant᷑. ſm h̄ ergo silitudo vocat᷑. nō īpossibilitas. optet eīn auarū amorē opū dimittere. si vult ad vitā ingredi eternā. Itē alia expositio. Facili⁹ signat hic min⁹ positiuo sui cōtrarij. i. minus difficile. qꝛ min⁹ impossibile. Pōt eīn de⁹ facere vt camel⁹ p foramen acus transeat nullo obstante piculo. Auarū xp̄o q̄ hoc noīe diuitis intelligit᷑ ponere in glīa. si pōt de potētia nō pōt de iusticia. Foramen etiā dr̄ pspicuitas alicui⁹ rei grosse. s. ligni.

Foraneus dr̄ q̄ forū tenet vel de foro venit. iij. q. vij. peregrina.

Forceps cipis. m. t. est instrm̄ fabrile cū quo tenet᷑ ferrū ad fabricandū. lꝫ antiq̄ posuerunt hoc nomen in fe. ge. Vn̄ Nenius. Signare oportet frontē calida forcipe. Et dr̄ a ferruꝫ ꝛ capio quasi ferriceps. eo ꝙ ferruꝫ candens capiat ꝛ teneat. Vel dr̄ forceps quasi formiceps. qꝛ cum eo aliq̄d formū capim⁹ ꝛ tenemus. Nam formū est calidū. Item ferrū componit᷑ cum filo. ꝛ dr̄ hic forfex cis. q̄ incidit᷑ filū q̄si ferrū filoꝝ. i. aptatū ad fila incidēda. Vel componit᷑ a foris ꝛ capio. qꝛ capiat qd̄ foris est in veste vl' in panno. Et ſm hoc proprie est fullonū. Item componit᷑ ferrū cū pilo. ꝛ dicit᷑ hec forpex cis. q̄ incidit᷑ pilus. scꝫ ferrū piloꝝ. s. aptatū ad pilos incidendos. ꝛ ab istis tribus nominib⁹ descendūt tria diminutiua. s. hec forcicula hec forficula ꝛ h̄ forpicula. Vnde. Forfice fila pilū cape forpice. forcipe ferrū. Item. Fex est filoꝝ. ceps ferri. pexꝙ pilorum. F cedit filū c. ferrū. p ꝙ capillum. Vel sic. F resecat filū. p pilū. ceps quoꝙ ferrū.

Forcul⁹ li. pe. cor. de⁹ q̄ p̄est forib⁹ vt eas custodiat. ꝛ dr̄ a fores riū.

Forensis sis. cō. t. ꝛ hoc se. i. in foro vl' in foris manens ꝛ habitans. Vn̄ Orati⁹. Ecvelut innati triuijs peneꝙ forenses.

Fores riū. f. g. pl'aliter. i. porte. ꝛ dr̄ a foris vel foras. qꝛ foris ponunt᷑ ꝛ foris aperiuntur et voluunt᷑. In singulari tn̄ inuenit᷑ gtūs foris actūs forē. ablatiuus fore.

Forica ce. f. p. i. cloaca ad quā publica ciuitat̄ stercora cōfluunt ꝛ ꝓijciunt᷑. Nā latrine dicunt᷑ a latendo. s. cloace p̄uate q̄ in domib⁹ latent. Forica ēt dicunt᷑ fosse extra portā ad quā ꝯfluūt īmundicie. ꝛ dr̄ sic qꝛ foris ē. Si xo est intra portā dr̄ latrina. Itē forica dr̄ q̄cq̄d immundū foras iacit᷑.

Foresta est loc⁹ vbi fere inhabitant vel includunt᷑. ꝛ vbi q̄s hꝫ vsum venandi ſm Bern. de dona. cū dilect⁹. in glo. j.

Forinsecus ca. cū. i. extrane⁹ de foris veniens vel existens. Et ponit᷑ forinsec⁹ q̄nꝙ aduer. sicut ꝛ intrinsecus ꝛ extrinsecus. ꝛ cor. pe.

Forma me. f. p. i. pulcritudo. pulcra dispositio ꝛ dr̄ a formon qd̄ est calor. ꝓprie eīn calor sāguinē mouet ꝛ sanguis pulcritudinē. In̄ formosus a. ū. i. pulcer cui calor sanguis ex rubore pulcritudinem creat. In̄ formose sius. sime. ꝛ h̄ formositas tatis. Itē a forma p cōpositōꝫ biformis triformis. ꝯformis. deformis difformis. īformis. vniformis mltiformis a q̄b⁹ aduerbia q̄litatis ꝛ noīa ꝓprietatis in tas. vt biformiter. tas. cōformiter. tas. deformiter tas. vniformiter tas ꝛc̄.

Formella le. dr̄ puus caseus. Vn̄ magister ī historijs sic exponit illd̄ qd̄ scribit᷑. j. Reg. xvij Decē formellas casei. i. decē caseos puos et recētes. Vn̄ Alex. neq̄uā. Case⁹ exigu⁹ dat qd̄ formella figurat. Item formella le. ꝛ formula diminutiua sunt a forma. ꝛ sc̄ ꝓprie instrumenta alutarioꝝ q̄b⁹ formāt subtalares

Formica dr̄ a fero qd̄ est porto. ꝛ mica eo ꝙ ferat micas annone. Vn̄ Oui. Grande op⁹ exiguo formicas ore gerentes. In̄ formicinus. na. nū. ꝛ formice⁹ cea. ceū. ꝛ hoc formicariuꝫ rij. locus formicarū. qd̄ et formicetū dr̄. ꝛ dicit q̄dam sapiens. Exemplū nobis p̄bet formica laboris. De q̄ dicit Isi. ethymo. xij. Formice solertia multa. Prouidet eīn in futurꝝ ꝛ p̄parat estate qd̄ comedat ī hyeme In messe aūt collit triticū. hordeū nō tāgit. Dū pluit ei sup frumentū totū eijcit.

Fornicales liū. m. g. pl'r. i. forcipes fabroꝝ. q̄ a phorma. i. calida de fornace extrahunt.

Formicoleon ontis. m. t. est animal puū formicis satis infestū. qd̄ se in puluere abscondit. ꝛ formicas frumentū gestantes interficit. ꝛ dr̄ a formica. ꝛ leon quod est leo quasi formicarū leo vl' certe formica parit᷑ ꝛ leo. Proinde

aũt formica ⁊ leo vocat̃. qꝛ alijs animalibus vt formica est. formicis aũt vt leo est.

Formicula le. dimi. i. ꝑua formica.

Formido inis. f. t. i. pauoꝛ vl' metꝰ vl' timoꝛ. ꝟ differunt. qꝛ formido obijcit̃ oculis vl' aĩo sine habita rõne ⁊ maxime ꝑuulis. Sꝫ pauoꝛ cũ timiditate animi subita est cõturbans oculos. qñ tñ soluit̃ rõne vl' tpe nõ cõstat. Metꝰ est interioꝛ motꝰ animi subitꝰ siue cordis factus ex aliqua tristi recordatiõe. Sꝫ timoꝛ ẽ accidens doloꝛ mentis extrinsecus ex aliqua occasione accidenti. Item formidines etiã dicunt̃ penne sagitte alligate. q̃bus venatores ceruos capiunt.

Formidolꝰ la. lũ. pe. coꝛ. q̃ hꝫ formidinẽ. Inđ formidulosus sa. sum. in eodẽ sensu. i. q̃ patitur formidinẽ. Ponit̃ tñ improprie ꝑ eo q̃ infert formidinẽ. vñ Salustiꝰ. Nõ aliena virtus sꝑ est formidulosa his. i. inferens formidinẽ. Iñ formidulose sius. sime. aduer. ⁊ formidulositas tatis.

Formidus da. dũ. pe. coꝛ. i. calidus. ⁊ dicitur a formus.

Formon. i. caloꝛ vel ignis. Iñ formus a. ũ. dixerunt antiqui calidꝰ ⁊ feruens. ⁊ dicit̃ hoc formum. i. calida materia ferri. sicut extrahitur ab igne.

Fornax cis. đꝛ a phos qđ est ignis q̃si phos vrna. vl' q̃si phos vrgens. Itẽ fornax cis. dicebat̃ q̃dam dea apud gentiles. Iñ hec fornacula le. dimi. ⁊ hoc fornacaliũ lij. vl' fornacalelis. Et dicũt̃ fornacalia festa illiꝰ dee apđ antiquos. Fornacalia etiã dicunt̃ q̃dã istrumenta ad opus fornacis aptata.

Fornicatio onis. f. t. est cuiuslibet illiciti coitꝰ genꝰ q̃ fit extra vxoꝛẽ legitimã. spãlit̃ in vsu viduarũ meretricũ vel cõcubinarũ.

Fornix cis. m. t. đꝛ arcus triumphal' iuxta suꝑbiã gentiliũ in signũ victoꝛie erectꝰ. Et sicut đꝛ in histo. suꝑ. j. Reg. xv. Fiebat đ mirtl' vl' palmis vl' oliuis. Et sicut dicunt ibi. depingebat̃ series belli ⁊ gloꝛia triumphi. ⁊ dicebat̃ fornix q̃si foꝛis nitens. i. apparens. quia in loco eminenti fiebat vt ab oĩbꝰ possit videri. ⁊ coꝛ. pe. in obliquis. Vnđ Virgil'. enei. v. Menia cõspicio atq̄ aduerso fornice poꝛtas Vel fornix đꝛ arcus lapideꝰ ⁊ đꝛ a fornax. qꝛ de coctura fornacis extruit̃. vl' qꝛ curuatꝰ et arcuatꝰ sicut fornax. Et qꝛ meretrices solent meretricari in hmõi fornicibꝰ. ideo etiã fornix đꝛ lupanar. s. domꝰ meretricũ. Vñ Iuuenalis. Lenonum pueri q̃cunq̄ in fornice nati. Item Grecismꝰ. Fornix lenonũ locus est pariter meretricis. Ast arcus muri đꝛ exterioꝛ. Itẽ est arcus fornix. sed fornax saxa purit

Fors. f. g. i. euentꝰ reꝝ. ⁊ đꝛ a foꝛos. Vñ sepe inuenit̃ positũ aduerbialiter ꝑ aduerbio euentus. nec hꝫ hoc nomen nisi istas duas voces ntõ hec foꝛs ablatiuo ab hac foꝛte.

Foꝛtis tis. ꝯ. t. ⁊ ꝟ te. ꝟꝫ Rabanũ đꝛ a fero fers eo ꝙ foꝛtit̃ ferat aduersa ⁊ q̃cunq̄ acciđunt. ꝟm vo Isi. a ferro. qꝛ durus sit ad flectendũ nec molliat̃. Et est foꝛtis ad ꝑicula. Inuictꝰ ad laboꝛes. ꝙ aũt đꝛ foꝛtis q̃si phos vl' phoꝛmon tenens etymo. est. Inde foꝛtiter tius. ssime. aduer. ⁊ hec foꝛtitudo inis. vna de quatuoꝛ cardinalibꝰ virtutibꝰ. Et est foꝛtitudo mentis q̃ aduersa equanimit̃ tolerat. lꝫ q̃ñq̄ dicat̃ coꝛpoꝛis. Et describit̃ sic. Foꝛtitudo est ꝑiculoꝝ cõsiderata susceptio. ⁊ laboꝝ diuturna ꝑpessio. vt sic nõ timeamꝰ. ⁊ sic ẽ foꝛtitudo ꝯtra timoꝛẽ. Itẽ foꝛtis cõponit̃ q̄̃ foꝛtl' tãfoꝛtis. i. valde foꝛtis.

Foꝛtuitꝰ ta. tũ. id qđ foꝛte cõtingit vt bona foꝛtune ⁊ tpalia. Iñ foꝛtuitu aduer. euentꝰ pro quo etiã inuenit̃ foꝛtuito ablatiuus positus aduerbialiter.

Foꝛtuna ne. f. p. đꝛ q̃si foꝛe vna. qꝛ vix aut raro ꝑmanet eadẽ. Vñ depingit̃ eiꝰ imago quasi voluens rotã ꝓpter sui volubilitatẽ. Et scribunt̃ ibi versus. Gloꝛioꝛ elatꝰ. descendo minoꝛificatꝰ. Infimꝰ axe teroꝛ. rursus ad astra ferroꝛ. De qua dicit Isi. etymo. viij. vbi loq̃tur de dijs gentiũ.

Foꝛtunã a foꝛtuitis nomẽ habere dicunt quasi deam quandã res humanas varijs casibꝰ ⁊ foꝛtuitis illudentẽ. Vñ ⁊ eã cecã appellãt eo ꝙ in quolibet passim incurrens sine vllo examĩe meritoꝝ ⁊ ad bonos ⁊ ad malos veñ Sed hec dea aut nihil est aut tempoꝛal' euentus rerũ ⁊ deo ꝓuisaꝝ. Secundũ Pap̃. Foꝛtuna đꝛ felicitas euentus' exitus. Et lꝫ foꝛtuna se habeat ad ꝓsperitatem ⁊ ad aduersitatem. tñ sine adiuncto sꝑ accipit̃ in bono. Iñ foꝛtunatus ta. tum. i. cui foꝛtuna fauet. ⁊ semper est ꝓspera. Et componit̃. Infoꝛtunatus ta. tum. cui foꝛtuna semꝑ est aduersa. ⁊ vtrũq̄ comparat̃.

Foꝛtuniũ nij. n. s. ꝓsper euentus.

Foꝛulꝰ. li. pe. coꝛ. bursa vl' scriptoꝛiũ. ⁊ đꝛ a foꝛus ꝑ foꝛamine. qꝛ crebꝛo sit ꝑfoꝛatũ ad pennas ⁊ coꝛnua imponenda. Vel theca vl' cista libꝛoꝝ. Vñ Iuuenal'. Hic libꝛos dabit ꝟ ⁊ foꝛulos mediãq̄ mineruã.

Foꝛũ ri. n. s. đꝛ locꝰ deputatꝰ ad emendũ vl' vẽdendũ. ⁊ đꝛ a foꝛis. qꝛ sꝑ fit foꝛis. Foꝛũ etiã đꝛ locꝰ vbi tractant̃ cause ⁊ tũc đꝛ a fando. Iñ hoc foꝛulũ li. dimi. i. ꝑuum foꝛũ.

Foꝛumapij qđ apius senatoꝛ condidit.

Foꝛus ri. m. s. ad multa equiuocat̃. Foꝛus est exercendaꝝ litiũ locus. a fando dictꝰ. Vl' a phoꝛonio rege q̃ pꝛimo grecis lr̃is legẽ dedit. vt de x. sig. c. foꝛus. ⁊. vij. dist. Moyses. Et cõstat ex tribꝰ. s. cã. lege ⁊ iudicio. Foꝛus etiã est locus vbi vua calcat̃. sic dictꝰ. qꝛ pede calcantis feriat̃. qđ ⁊ calcatoꝛiũ đꝛ. Item foꝛꝰ etiã đꝛ vbi res vendunt̃. a fando. vl' q̃ foꝛis est. Et foꝛus ẽ tabulariũ nauis a feren

do. qꝛ ferat incessum hoīm. Forus etiā dꝛ̄ foramē illud in naui ꝑ qḋ rem⁹ immittit a forādo. Vñ quidā dicūt. Causat venditqꝫ forū. significatqꝫ foramen. Inueniesqꝫ foros datqꝫ carina foros.

Fossa se. f. p. i. fouea. Vñ fossatū dictū eo ꝙ multas fossas habeat.

Fossor oris. ille qui fodit terram.

Fossoriū rij. i. ligo cū quo fodit.

Fotilis lis. cō. t. ⁊ hoc le. i. nutribilis vl̕ aptus ad fouendū ⁊ corpe.

Fotiniani. pe. p. ꝗdam heretici a fotinio gallogrecie smirne epō dicti ꝗ hebionitarum heresim suscitās. asseruit xp̄m a maria per ioseph nuptiali coitu fuisse conceptum.

Fotio onis. f. t. i. nutritio. ⁊ dꝛ̄ a foueo.

Fotus tus tui. ⁊ fotus ta. tum. i. nutritus resocillatus. refectus. ⁊ dꝛ̄ a foueo.

F ante R

Fracticius cia ciū. qḋ facile frangi potest.

Fractillus li. m. s. cauda vel fragmē panni fissi causa ornatus pendens ex inferiori pte. Fractillus etiā dꝛ̄ villus in tapeto vel alia veste villosa.

Fractus cta. ctū. i. debilitat⁹. lacerat⁹. dissolutus ⁊ dꝛ̄ a frango. Vñ hec fractio onis. ⁊ hec fractura re. ⁊ hoc fragmen. ⁊ fragmentum ti.

Fraga poma siluestria. vel gen⁹ rubicunde herbe que terre adheret ⁊ dꝛ̄ camelia. v l̕ loca mōtosa. Inde fragosus sa. sum.

Fragidica ce. i. stilus. ⁊ dꝛ̄ a frango gis.

Fragilis lis. cō. t. ⁊ hoc le. i. debilis ⁊ comparatur. Inde fragilitas tatis. ⁊ fragilit̕ aduer.

Fragor oris. m. t. est tonitruum vl̕ alius sonus ⁊ dicitur a frango gis. quia queqꝫ sicca ⁊ arida facile frangit. Inde fragosus sa. sum. id ē plenus fragore. vel asper vel spissus densitate rerum fractarum. vt sunt loca in siluis vbi frequēt̕ fiūt fragores fractiōe ramoꝝ aridoꝝ.

Fragus gi. m. s. id est curuatio genuuꝫ. vl̕ ipm genu. ⁊ dꝛ̄ a frango. qꝛ videt̕ ibi os fractum.

Framea mee. f. p. est gladius ex vtraqꝫ pte acutus. ⁊ dꝛ̄ a ferrū q̄si ferrea. idē ē ⁊ spata ⁊ romphea. ſ machera ē gladi⁹ long⁹ ex vtraqꝫ pte acut⁹. Vel fm alios framea dicit̕ q̄si framea a fremo. mis quia meticulosos fremere facit. Unde ꝓpheta. Erue a framea de⁹ animā meā. Unde Alex. nequā. Id quod dat gladi⁹ frameā signare memento. Item framea multas alias significationes habet ꝗ possunt haberi ꝑ hos versus. Framea vindicta rogus ensis lancea dicta. Framea mors anime deus hic defendat ab hac.

Francigena ne. cō. p. aliꝗs vel aliꝗ genitus v genita a franco vel in francia. ⁊ dꝛ̄ a francus ⁊ genero vel genitus.

Francisca sce. dꝛ̄ a francus. Et sunt francisce insignia que ante consules ferebāt vt secures. sic dicte a ꝯsuetudine francorum.

Francus ci. fuit quidam dux francorum. Vñ hec francia cie. ⁊ francus. a. um. Vel franci dicūtur a feritate moꝝ. Vñ dicta ē francia cie. terra eorum. ⁊ hinc francus ca. cū. gentile.

Fratellum li. n. s. id est stillicidium stercoris vl̕ sterquilinij.

Frater tris. m. t. a fructu dicitur. ꝙ autem dicitur frater quasi fere alter. etymol̕. ē. ꝓprie autem fratres sunt qui sunt nati ex eodeꝫ patre sed diuersis matribus vnde dicuntur fratres eo ꝙ sint de eodem fructu. id est semine nati. Sed germani sunt qui sunt ex eadem matre. sed diuersis patribus ꝓcreati. Unde et germani dicunt̕ quasi ab eadem genitrice manātes non vt aliꝗ dicunt ex eodē germine. ꝗ tm̄ fratres dicuntur. Item germani dicunt̕ vterini quia sunt ex diuersis patribus ⁊ vno vtero editi. Germane etiam intelliguntur vt germani ⁊ soror vt frater. Et est soror ex eodē semine dicta. quia sola cum fratrib⁹ in sorte cognationis habetur. Si vo habeant eundem patrem ⁊ eandem matrem dicunt̕ fratres germani. Et similiter intellige de femineo sexu. Quatuor aūt modis in scripturi sacris frēs dicuntur. Natura vt Esau ⁊ iacob. Petrus ⁊ Andreas. Cognatione ꝗ sunt de eadeꝫ familia siue parentela siue consanguinitate. vt Abraam ⁊ loth. Unde Geñ. xiij. Dixit abraam ad nepotem suum Loth. Non sit rixa inter me ⁊ te ⁊ inter pastores meos ⁊ tuos. fratres enim sumus. Gente vt omnes iudei inter se fratres dicunt̕. Unde Aplus ad Ro. ix. Optabam eīm egoipse anathema eē a xp̄o ꝓ fratribus meis ꝗ sunt cognati mei fm carnem ꝗ sunt israelite. Affectu etiaꝫ fratres dicuntur ⁊ hoc dupliciter. s. cōmuniter ⁊ specialiter. Cōmuniter. s. communi affectu sic omnes homines ꝗ de eodem patre nati sunt fratres vocantur. ⁊ pari germanitate adinuiceꝫ coniungunt̕. Unde Dicite his ꝗ oderūt vos fratres nostri vos estis. Speciali affectu omnes xp̄iani fratres vocantur. Vñ Ps. Ecce q̄ꝫ bonum ⁊ q̄ꝫ iocundum habitare fratres in vnū. Et nota ꝙ fm iura inuenit̕ fraternitas spūalis que attendit̕ inter illū ꝗ suscipit̕ de sacro fonte. ⁊ filios ⁊ filias carnales pr̄is sui spūalis vel patrini. De p̄dictoꝝ matrimonio sine aliqua dubitatione ita teneas ꝙ omnes filij duoꝝ compatrū siue ante compaternitatē geniti sint siue postea. possunt legitime matrimonialit̕ copulari. excepta illa ꝑsona qua mediante cōpaternitas est ꝯtracta. Nam illa persona nunqꝫ potest copulari alicui filioruꝫ patris sui spūalis.

Fratres ꝯsanguinei sunt fratres ex eodem pr̄e ⁊ ex eodē sanguine geniti. ita exponit text. in

§.sunt autẽ cognati. Insti. de leg. ag. suc. ⁊
.l. itaq. C. e. ti.
Fratres patrueles sꝫ duoꝝ fratũ filij.
Fratres vterini sꝫ filij eiusdẽ matris. vt expo-
nit glo. insti. de legi. ag. suc. §. hoc habendũ.
Fraterculus li dimi. paruus frater.
Fraternꝰ na. nũ. i. res fris vl ad frẽs ptinens.
Jñ fraternitas tatis. ⁊ hic ⁊ hec fraternalis.
⁊ hoc le. ⁊ fraternalitas tatis.
Fratrissa se. f. p. est vxor fratris.
Fratria rie. i. filia vel vxor fratris. vel ꝯgregatio
⁊ dicitur a frater.
Fratruꝰ ui. m. s. i. filiꝰ fris. Jñ hec fratrua ue. i. fi
lia vl vxor fratris. Jñ hic ⁊ hec fratruel. ⁊ hoc le
qȯ ptinet ad fratrẽ. vl res fratris. Ul fratrue
lis. i. filiꝰ fris vl filia fris vl fratrui. Et dicit
dr fratruel vl fratruꝰ q̃si frat aliꝰ. ẽ etymo.
Fratrueles etiã dicunt duoꝝ fratrũ filij.
Fraus dis. f. t. i. dolus. differũt. qꝛ fraus est
circa fidẽ mutuatã. Dolus in aĩo. Insidie ve
ro loco vel telo. Inde fraudulẽtus ta. tũ. id
est plenus fraude. Et hic ⁊ hec ⁊ hoc fraudu
lens tis. i eodẽ sensu. Jñ fraudulent aduer.
Fraxinetũ ti. pe. p. locus vbi fraxini crescunt.
Fraxinꝰ ni. pe. cor. qdã arbor. ⁊ dr a fragꝰ quia
magis i asperis ⁊ montanis locis solet nasci
sicut ⁊ fragus. vel dr a frango gis. qꝛ facile
frangit. Jñ fraxineus nea neum.
Frea free. i. potestas vel mundiaꝛ a parẽte suo
relicta. Et dr a fremo is. Uñ hoc mundiũ dij
id est dominium.
Fremebundus da. dum. id est similis frementi
vel qui cito fremit.
Fren. n. g. indecli. qdã exagitatio furoris a ce-
rebeo descendẽs. ⁊ dr a frendeo.
Frenesis sis. m. t. ipa rabies. ⁊ dr a fren. Inde
freneticꝰ. ca. cum. q frenesim hꝫ qꝛ dentes cõ
cutiat. vl frenesis dr ab impedimẽto mentis
qꝛ greci frenas mentem dicunt.
Frenũ ni. n. g. in singulari. i plĩ inuenit mas.
g. ⁊ neu. s. hi freni. ⁊ hec frena. ⁊ dr a frendeo
des. qꝛ dentibꝰ eq sp ꝯcutit ⁊ impmit. Nam
eq hꝰ sp frendẽt. i. impmũt dentibꝰ ⁊ ꝯcutiũt ⁊
mordẽt. vl dr a fremo. qꝛ facit equũ fremere.
⁊ p. fre. vñ Oui. Prepositꝰ frenis sepe repu
gnat equus. Jñ frenulũ. li. pe. cor. i. paruum
frenũ.
Frenusculꝰ li. pe. cor. dr a frenũ. Et
sũt frenusculi vlcera circa rictũ oris silia his
q fiũt iumẽtis asperitate frenoꝝ.
Frequẽs. o. g. i. multꝰ vl assiduꝰ vl creber qꝛ se
pe fruat curia. Prope quidẽ frequens dicit
q assiduꝰ ẽ in curia. ⁊ sepe fruit ea. ⁊ cor. fre.
vñ Ouidiꝰ. vt redit atq frequens longũ for
mica per agmen.
Frequẽtidicus. ca. cuꝫ. q frequẽter dicit. vl fre
quens est in dicendo. sicut ẽ incantator. ⁊ dr
a frequens ⁊ dico.
Fresus. sa. suꝫ. i. fractꝰ cõtritꝰ cõcussus. vñ ⁊ fa
bam fresam dicimꝰ. qꝛ hꝫ tecã molitã. i. fractã
concussam ⁊ contritam.
Fretũ. n. s. dr a ferueo ues. eo ꝙ ferueat. vel a
fremendo. Et est ꝓprie fretũ ipe feruor maris
ponit p mari. Itẽ fretũ ẽ angustũ ⁊ q̃si flu
ens mare. ab vndaꝝ feruore dictũ. vt gadita
nũ ⁊ siculũ. Et noiat mare diuersis noibꝰ vñ
Cũ fremit eẽ fretũ mare dicas cũ sit amarum
Pontus ponte caret. ab equo dr equor.
Fretus ta tũ. i. fultus tutus. impauidus. ⁊ dr a
fretũ p ꝯriũ. qꝛ fretũ facit hoiem pauidũ. vel
dr a feruore qꝛ feruor ⁊ ira reddit hoiem ipa
uidũ vl potiꝰ dr a fruor eris. Fruitio nã solet re
rũ conferre tutelã. Ille em ẽ fretus q auxilio
alicuiꝰ fruit. Nõ aũt fretus ẽ participiũ sed
nomen pdu. fre. fretũ ti. cor. eã. Uñ Po-
scit nauta fretũ. tu debilis appete fretũ. Itẽ
Intrat nauta fretũ ventoꝝ turbine fretus.
Frigdor oris. m. t. i. frigus.
Frigidariũ rij. locus vbi aliquid ponit ne calo
re corrumpat.
Frigidus da. dũ. dicitur a frigeo ges. ⁊ compa
ratur. Inde frigide. dius sime. aduer. ⁊ hec fri
ditas. tatis.
Frigilla le. f. p. est auis que frigore cantat. ⁊ di
citur a frigeo ges.
Frigores oꝝ. plĩs nume. mas. ge. i. febres q fa-
ciunt hominem frigere.
Frigorosus sa. sum. id est plenus frigore.
Frigus goris. m. t. i. gelu. ⁊ dr a frigeo.
Fritillum li. n. s. molinellum in quo piper teri
tur. ⁊ dicitur a frango gis. quia grana piperis
vel alia frangit ⁊ est perforatum ab inferiori
parte. ⁊ inde piper tritum recolligitur. Po-
nitur etiam pro quodam vase perforato per
qȯ solent proijci taxilli ne fiat ibi fraus. Un
de Juuenalis Paruoq cadere monet arma
fritillo.
Friuolus la. lum. penul. corre. id est vanus. in
utilis. mendax: caducus incertus: dubius. si
mulatus: parui precij. Unde friuolum quasi
vere valens obolũ. Inuenitur quandoq scri
ptum per b. fribolus. la. sum. sed antiquitas
est. proprie autem friuola dicuntur fictilia va
sa ⁊ inutilia.
Frixa xe. f. p. id est carbonella scꝫ paruꝫ carnis
que super carbones cito solet decoqui. et di-
citur a frigo gis. ⁊ hoc frixum xi. genus cibi
dictum a sono quẽ facit quando ardet i oleo
vel sagimine.
Frixatura re. f. p. ⁊ hec frixura re. i eodẽ sensu. scꝫ
coctura illa. talis actio. vel qȯ frigit.
Frixura dicitur a frigo gis. sed frixatura a fri-
xo as. frequentatiuo.
Frixoriũ rij. n. s. patella vel ferrũ sup qȯ coqt.
vñ ꝓpha. Cõfrixa sunt ossa mea tãq i frixorio
Item frixoriũ cõponit cum con. vt cõfrixori-
um. ⁊ dr patella. sartago.
Frondator oris. m. t. q frondes colligit ad pa-
stum animaliũ. vel qui euellit frõdes avitibus

vt citiꝰ maturescāt. vł ꝙ canit frōde. vł auis ꝗdā q ex frondibꝰ nidū fac. vñ Uirgi. Hic alta sub rupe canet frondator ad auras.

Frondatꝰ ta. tū. ⁊ frondeꝰ dea. deū. ⁊ frondosus sa. sū. differūt. qꝛ frondeū est qđ de frondibꝰ totū est. Frondatū vł frondosuꝫ est qđ frondes hꝫ ⁊ eis abūdat. vt locꝰ arborum sicut gramineū ⁊ graminosū.

Frondicula le. dimi. pe. cor. i. parua frons.

Fronitus. ta. tū. i. prudens vł sapiens. ⁊ dicit a phronos vł phronꝰ. Et cōponit infronitꝰ ta. tum. i. insipiens. insulsus. vñ Eccl. xxiij. Animo irreuerēti ⁊ infronito ne tradas me Sed ibi cōiter legit infrunito.

Frons dis. f. t. đr a foros quasi forons. qꝛ ferat virgulta vł vmbrā. vł đr a fluo is. qꝛ cito fluat. Jñ frondosus a. ū. i. plenꝰ frondibus. Jñ frondositas tatis. abundantia frondiū. Et frons frondis est arboris. sed frons frontis est ps capitis. vñ. Frons foliuꝫ frondis. frons est in vertice frontis.

Frontispiciū cij. n. s. i. inspectio frontis. vnđ ⁊ anterior ps eccłie frontispiciū đr.

Fructuariꝰ ria. riū. t. vtilis vł fructu abundās vł ad fructū ptinens. Jtē fructuariꝰ est ꝙ rei dñs nō est. vt in. l. vti frui. ff. si vsufruc. peta. tñ in ꝗbusdā casibꝰ ꝓ dño habet. s. in percipiendis fructibꝰ. ff. de vsufru. l. si ticij. §. j.

Fructus us. ui. đr a fruor. Jnde fructuosus. sa sum. ⁊ fructuose sius sime. ⁊ hec fructuositas Jtem fructus cta. ctum. est participiū de fruor eris.

Fructꝰ dicunt ꝙ supsunt deductis expensis. ꝗ fiūt gr̄a fructuū ꝗrendoꝝ colligendoꝝ ⁊ cōseruandoꝝ. qđ locū hꝫ tā in bone ꝙ̄ in male fidei possessoribꝰ ⁊ in pdonibꝰ. vt. ff. de peti. here. l. si a te. §. fructꝰ. Fructuū aūt alij sunt industriales. vt frumentū vinū oleū ⁊ sił'ia. s. lac ⁊ lana. ꝗ sine industria hoīs nō ꝓueniūt. Alij sunt fructꝰ naturales ꝙ ex ipsa natura ꝓ ueniunt sine magna industria hoīs. vt poma pira: ficus ⁊ hmōi.

Fructus pcepti dicunt ꝙ aliquo mō fūt a solo separati. ⁊ in horreis reconditi.

Fructꝰ pcipiendi dicunt ꝙ immaturi sūt ꝗs verus dñs possidet.

Frugalis lis. p. t. ⁊ hoc le. i. vtilis sobrius moderatus cōtinens. Jñ frugaliter aduer. et hec frugalitas tatis. i. vtilitas. parsimonia modestia cōtinentia. temperantia. pcitas sobrietas. Est aūt frugalitas virtus inter auariciā ⁊ ꝓdigalitatē.

Frugeria rie. dea frugū. ⁊ đr a fruge.

Frugi oīs. g. indecli. p omēs casus. i. bonꝰ vtilis. valens temperatꝰ modestꝰ. vel ſm Priscianū frugi est dtūs huiꝰ noīs fruges. ⁊ figurate ⁊ intransitiue coniungit cū omī casu. cū vtroqꝫ numero cū ꝗlibet genere. Unde Eccl. xxxj. Hō frugi. Jdē dicas de nihili. cordi mancipi nemancipi.

Frugifer ra. rū. i. ferens frugē. i. vtilitatem vel fructū. Et hec frugifera re. i. terra. ⁊ hic frugifer. i. ager.

Frumen inis. n. t. i. summa ⁊ eminens ps gułe vł gutturł. pxima ps gurgulioni ꝗ cibꝰ ⁊ potio deuorat. ꝗ sapor cibi ⁊ potꝰ discernit. et ꝗ fruimur cibis ⁊ vescimur. Et eadem ructa ⁊ rumen. Sed rumen in bestia. Ructa vł rumen in hoīe. Sꝫ in grecismo đr. Gutturis ē imū rumen frumen quoqꝫ summū.

Frumentū ti. n. s. dicit a frumen vel fruor. ꝗa pcipuū est ad fruendū. Jñ frumentosus a. ū id est plenus ⁊ abundans frumento.

Frustratus ta. tū. đr laboris fructu euacuatus illusus. ⁊ đr a frustror aris.

Frustū sti. n. s. sine r. in vltima syllaba est particula carnis vł panis. ⁊ dicit a frumē qꝛ capit a frumine.

Frutex cis. m. t. i. densitas ꝟgulaꝝ vł pu̾arum arboꝝ vł spinaꝝ. ⁊ đr a fruor eris. vł a fruge ꝙ aūt đr frutex ꝗsi fronde terram tegēs. ethymologia est. ⁊ cor. fru. Uñ Oui. de arte. li. iij Turpe pecꝰ mutilū turpis sine gramie cāpꝰ Et sine fronde frutex. ⁊ sine crine caput Jtē in epła. Mons fuit apparēs frutices. in vertice rari. Jnde frutetum ti. locꝰ vbi frutices crescunt. Uñ Hiere. xj. Et cōbusta sunt fruteta eius.

Frux vel fruges. gis. f. g. sed ntūs deficit ī vsu ſm Pap. đr anni vtilitas. alimonia. copia. cibaria annona. Et sunt fruges liquide. frumenta ꝟo arida ⁊ sicca. Et sunt frumēta oīa ꝗ habent aristas. Fruges ꝟo reliꝗ. Et no. ꝙ segetes dicunt dū serunt. a serendo. i. seminando. Messes dū colligūt a meto. tis. fruges dum fruunt. o fruendo. i. vescendo

F ante V

Fucatus ta. tū. i. coloratꝰ vł fuco suppositus vt dicit Pap. Fucata depicta. tincta adulterio contaminata. ficta non vera. id est diuersi coloris.

Fucosus a. um. i. suptinetꝰ fuco. ⁊ đr a fucus.

Fucus ci. est maior ape. minor scabrone. ⁊ đr a fagin qđ est comedere. ꝗsi fagꝰ eo ꝙ alienos labores edit. Nō eñ mellificat. ſ aliarū mel comedit. Uñ Uirg. Jgnauū fucus pecꝰ a p̄sepibꝰ arcet. Et hinc hic fucus. ci. genꝰ herbe. vñ fit ꝗdā tinctura ꝗ sił'r đr fucus. ⁊ ꝓ ꝗlibet colore naturali supposito đr fucus. qꝛ alienū mentit colorē. Uñ Sap. xiij. Rubicundū faciens fuco colorē. Jtē fucus ponit quadam sił'itudine ꝓ deceptione ꝗ supponit veritati celande. Uñ Boetiꝰ de cōsola. Jntelligo inquit multiplices fucos illius ꝓdigij

Fuga. ge. potest ptinere ad illū ꝙ fugit. ⁊ tunc descendit o fugio. vel ptinere ad illum ꝗ in-

sequit fugientē. ⁊ tūc dr a fugo as. Vñ V. fugio fuga cū venerit sit tibi fugientis. Sȝ fugo si caput illi⁹ solet esse fugantis.

Fugax cis. o. g. i. assidu⁹. frequens in fuga. et cōpat. Jñ fugaciter ⁊ hec fugacitas tatis.

Fugillus. li. m. s. ferrū q̄ extrahit ignis de petra. ⁊ videt dici a phos qđ est ignis ⁊ gero. q̄si phos gerens. Jñ fugillo as. i. ignē de petra fugillo extrahere. Jñ hic fugillator oris. ⁊ hinc ꝑ figuraȝ fugillatores dicunt vmbre demonū q̄ ignē ferunt.

Fugitiuus ua. uum. dr a fuga. Et fugitiu⁹ recte nemo dr nisi q̄ dñm fugit. Nā si puul⁹ puer a nutrice aut a schola discesserit fugitiu⁹ non est.

Fulcimen inis. n. t. i. sustentamentū. firmamētū. auxiliū. fulcimentū ti. idem.

Fulcrū cri. n. s. ꝓprie dr sponda siue pes lecti. ⁊ dr a fulcio cis. qꝛ fulcit lectū. Inuenit qñqȝ ꝓ ornamento lecti. Jñ fulcratus ta. tū. id est fulcrū habens.

Fulgethra thre. lux q̄ apparet añ tonitruū. Et a fulgeo vł fulgens ⁊ ethra. q̄si fulgēs ethra vł quasi fulgor ethre. H̄ grece dr casma vulgo aeris portic⁹. Et hoc ꝓprie dicit splēdor ignis.

Fulgetū ti. i. fulgor. ⁊ dr a fulgeo.

Fulgid⁹ da. dū. i. splendid⁹. ⁊ cōponit ꝑfulgidus ⁊ ꝯfulgid⁹. ambo ꝓvalde fulgidus.

Fulgor oris. m. t. i. splendor ⁊ dr a fulgeo. Vñ in euangelio. Sicut lucerna fulgoris illuminabit te.

Fulgorus ra. rū. i. splendid⁹. ⁊ dr a fulguro.

Fulgur uris. est ict⁹ celestis iaculi. ⁊ dr a fulgeo. fulgus idem.

Fulica ce. f. p. vł fulex cis. q̄dam auis ⁊ dr a fuligo inis. Vel fulica dr q̄si fuliga. qꝛ caro ei⁹ quasi leporina sapit. Lagos eñi grece lepus dr latine. Vñ ⁊ apud grecos lagos vocat. et est auis stagnensis. i. in stagnis ⁊ paludib⁹ morans. Hec hȝ nidū in medio aque vł petris quas aqua circūdat maritimoqȝ sꝑ delectat ꝓfundo. q̄ dū ꝑsenserit maris cōmotionē fugiens in vado ludit s̄m Jsi. ⁊ cor. li. vñ Aler. Cū fulicis puppisqȝ petunt excelsa volando.

Fuligo inis. f. t. i. nigredo illa q̄ depēdet d̄ trabibus ⁊ fit ab igne. ꝙ aūt dr fuligo q̄si fumo ligata. etymo. est. Jñ fuligineus. nea. neū. i. niger vł de fuligine existens. vł ad fuliginē ꝑtinens. Itē a fuligine fuliginatus ta. tum. id ē fuligine denigratus. qđ pōt esse ꝑticipium. ⁊ fuliginosus a. ū. i. plen⁹ fuligine. ⁊ ꝓdu. fuligo pe. nti. sed penul. gti cor. Vñ Iuuenalis. Ille supciliū madida fuligine tinctū. Obliquo ꝓducit acu. ⁊c̄.

Fulina ne. f. p. i. coquina. Jñ fulinari⁹ rij. i. coquus. ⁊ fulinari⁹ ria. riū.

Fullo onis. m. t. q̄ pannos parat ⁊ excādidat ⁊ eos fulgere facit s̄m Hug. Pap. dicit. Fullo lauandari⁹ decorator.

Fulmen inis. n. t. est ict⁹ celestis iaculi. ⁊ dr a fulgeo ges. Jñ fulmine⁹ nea. neū. Et no. ꝙ s̄m opinionē Hug. qñ duo vł tres vł plures venti in aere intercipiūt nubē aliquā eā confringunt ⁊ collidunt. ⁊ ex illa collisione fiat sonus in aere ⁊ ꝓcreat ignis. ⁊ sonus ille ꝓprie dr tonitruū. q̄si ton⁹. i. son⁹ terrēs. quia terreat. Splendor illi⁹ ignis ꝓprie dr fulgethra. vł fulgor. Ignis ille siue iaculū ex eo factū vł ictus illi⁹ iaculi ꝓprie dr fulgor vł fulgus vł fulmen. a fulgendo vł fulg⁹ feriendo vł ꝑcutiēdo. Sȝ ꝓprie dr fulgur qꝛ incendit ⁊ vrit. fulg⁹ qꝛ tangit. fulmen qꝛ findit. Sūt eñi tria gña fulminis. Vnū qđ afflat ⁊ tāgit. ita ꝙ nō vrit. scđm qđ vrit. Terciū qđ findit ⁊ iō cū trib⁹ radijs depigit fulmē. Hic ⁊ trifidam flammā dr habere. qñqȝ tñ p̄dicta noīa cōfundunt. ⁊ dicunt esse noīa vnius ⁊ eiusdem rei.

Fultus ta. tū. i. sustentat⁹ subnixus.

Fuluus ua. uum. i. rube⁹ aliquantulū vł cū nigro rube⁹. ⁊ cōparat. Jñ fulue aduer. ⁊ hec fuluedo inis.

Fumariū rij. i. caminus ꝑ quē exit fumus

Fumidus da. dū. ⁊ fumosus sa. sū. idem. i. fumo plenus.

Fumus mi. m. s. dr quasi phos means. ⁊ ē etymo. Jñ fumosus a. ū. ⁊ fumositas tatis. Jñ fumul⁹ li dimi.

Funalis lis. cō. t. ⁊ hoc le. ꝑtinens ad funē. et dr a funis. Et h̄ funale lis. idē qđ funis. ⁊ funale licinius ad candelā faciendā. Vñ ⁊ sepe ponit ꝓ candela. Et dicunt funalia licinij a funibus inter cerā quos ante vsuȝ papyri cera circūdatos habuere maiores.

Funambul⁹ li. pe. cor. est ille q̄ suꝑ funē ambulat. ⁊ dr a funis ⁊ ambulo.

Functoriū rij. i. transitoriū s̄m Pap.

Funct⁹ cta. ctū. i. vsus. ⁊ dicit a fungor geris. Hinc functi dicebat quoddā gen⁹ ciuiū qui fungebant officio ⁊ honore aliquo.

Funda de. dr a fundēdis lapidib⁹. qꝛ ex ea lapides fundant. i. mittant. Itē inuenit hec funda de. genus piscatorie rethis. qꝛ in fundū mittat. Idē ⁊ iaculū a iacio. ⁊ tunc deriuat funda a fundus di.

Fundamentū ti. dr a fundo as. dictū sic. qꝛ sit fundus domui. ⁊ est etymo. Idem ⁊ cementū qꝛ ceso crasso lapide surgat.

Fundan⁹ ni. i. rustic⁹ q̄ fundos colit.

Fundibalū li. n. s. machina bellica. Vñ possūt dici fundibalarij q̄ talib⁹ machinis ꝑsunt ⁊ videt componi a funda ⁊ balim qđ est iacere vel emittere. Vñ. j. Mach. vj. Et statuit illic balistas ⁊ machinas ⁊ ignis iacula ⁊ tormenta ad lapides iactandos ⁊ spicula ⁊ scorpios ad mittendas sagittas ⁊ fundibala.

Fundibalꝰ li.m.s.ꝛ hic fundibalariꝰ rij.ꝛ hic ꝛ hec fundibalista ste.in eodē sensu.i.cū funda iaciens ꝛ emittens.ꝛ coꝛ.ba.

Fundibula le.pe.coꝛ.i.funda.

Fundatoꝛ oꝛis.m.t.q̇ cum funda iacit.

Fundula le.f.p.i.parua funda.

Fundulꝰ li.i.ꝑuus fundꝰ. Itē fundulꝰ dr̄ q̇dā piscis ꝑuus q̇ fundo adheret.

Fundꝰ di.m.s.dr̄ ꝛ ꝑ fundo aque ꝛ pꝛo agro ꝛ ꝓpꝛie ꝑ allodio eo ꝙ fundat aq̄s vł opes siue diuitias. Et dr̄ fundꝰ tam in ciuitate q̄ȝ extra. Vñ fundꝰ dr̄ vrbanū edificiū ꝛ rustica sꝫ ſm Hug. Multi dicunt ꝙ ꝑ fundo aque dr̄ hoc fundū. ſ ꝑ agro h̄ fundꝰ. Vñ di. Papias. Fundi sunt possessiões agri campi.pꝛedia.vici. Fundū.ima ps aque.fundū maris imū. Vñ grecista. Allodiū fundꝰ dicas fundum maris imū. Item fundus fundit opes: diffundit funda lapillos. Fundū cum tenui murmure fundit aquas. Et dicit̄ Isi. Fundus dictꝰ est qꝛ in eo fundat̄ ꝛ stabilitur patrimonium.

Fundꝰ est mansio alicuiꝰ cum accessionibus

Fundꝰ dotalis est q̇ matrimonio contracto datus est sponso.

Fundꝰ q̄si dotalis dr̄ q̇ traditꝰ est sponso non dū secuto matrimonio. ꝑ q̇ ꝛ supioꝛi dicto facit.l.j.ff.de fundo dota.

Fundꝰ instructꝰ est edificatꝰ vł cultꝰ.

Fundꝰ vigens est terra q̇ mō non arat̄.lꝫ olim fuerit fertilis.al's q̇ mō aratur.lꝫ olim fuerit sterilis.

Fundꝰ limatrophꝰ al's milatrophꝰ dr̄ a trophꝰ id est descriptio ꝛ militie.q̄si descriptꝰ ad vsū militū q̇ imperiū custodiūt.vt. C.de fun.limitato.l.j.ꝛ.l.si accipit̄.li.xj. Alit̄ dr̄ fundꝰ limitosus.vt ibidem.de fun.li.ꝛ pal.

Fundꝰ saltuensis est fundꝰ in quo est saltꝰ. C. de fun.saltu.li.xj.

Fundꝰ reuelatꝰ dr̄ q̇ olim erat palustris nunc aūt factꝰ est serenꝰ.al's terrenus. C.de fun.pa.l.si.li.xj.

Fundū diuidi in certas regiones.est ip̄m diuidi in determinatas ptes.

Fungꝰ gi.i.boletꝰ.ꝛ dr̄ a phos qđ est ignis eo ꝙ fungi aridi ignē acceptū concipiant ꝛ retineant. Vel dicunt̄ fungi a fungoꝛ geris.ſm vocē.a defungoꝛ ſm significationē. qꝛ ex eorū genere quidā sunt interemptoꝛij. Vñ ꝛ defuncti moꝛtui dicunt̄. Vñ quidaꝫ. Boleti leti causa fuere tui. Inuenit̄ etiam fungus ꝑ veteri panno.

Funiculꝰ li.i.ꝑuus funis.

Funis nis.m.t.i.coꝛda ꝛ dr̄ a phos qđ ē ignis qꝛ funes ante vsum papyri olim in vsu luminis fuerūt circundati cera.

Funꝰ neris.n.t.i.cadauer. ꝛ dr̄ funꝰ a funibꝰ accensis.i.cādelis. quos ante feretrū añ vsū papyri cera circūdatos ferebant. Iñ funereꝰ rea.reū.ꝛ funestus sta.stum.ꝛ hic ꝛ hec funebꝛis ꝛ h̄ bꝛe.oīa in eodē sensu.s.luctusꝰ moꝛtalis. Tñ differūt ſm ꝓprietatē.qꝛ funebꝛe ē luctuosum. Et funereū est qđ ex funere ꝯstat vł qđ ad funꝰ ꝑtinet. Funestū vo qđ funere est inquinatū. Et funebꝛis coꝛ.pe. naturalit̄ Vñ Oꝛa.in ep̄la. Ira truces inimicicias ꝛ funebꝛe bellum.

Funusculū li.i.ꝑuum funus.

Fur.furis.cō.t.ꝓpꝛie est ille q̇ clam ꝛ plerūq; de nocte rem alienā amouet inuito dño gr̄a lucrandi. Et subaudi sine armis.vt in auten.ſ nouo iure. C.de fur.ꝛ ser.coꝛ. Et dr̄ a furnꝰ na.nū.qđ est nigrū qꝛ vt plurimū in obscuro furat̄. Sꝫ latro dr̄ q̇ latet in siluis ꝛ expoliꝛ transeuntes. Vñ. Fur latet in furno.latro se fert obuius vltro. Et ꝓdu.fu.in gtō.vñ Oꝛatius in epistola. Et dominū fallunt ꝛ pꝛosūt furibus ergo. Inde furunculus li.dimi.id ē ꝑuus fur.

Fur manifestꝰ dr̄ q̇ in ipso maleficio est dep̄hēsus.vel in loco in quo cōmissum est furtū. vł post furtū factū dū tñ de furto dep̄hendit̄ añ q̄ȝ depoꝛtauerit ad locū ad quē destinauerit. Insti.e.ti.§.manifestꝰ.

Fur nō manifestus dr̄ q̇ cū re furtina in ipso actu furandi non dep̄hendit̄.sed iā depoꝛtauerat ad locū ad quē destinauerat. nihilominus postea conuincit̄ de furto.

Furabula oꝝ numeri plis.g.n.i.tenebꝛe. quia furant̄ nobis visum ꝛ discretionē rerū.

Furca.ce.f.p.dr̄ a fur ꝛ cilleo.qꝛ ibi fures cillent̄.i.mouent̄.ꝛ hꝫ minꝰ pene q̄ȝ crux.quia statim strangulat ꝛ interficit. Itē furca est instrumentū q̇ddā rusticoꝝ.ꝛ ſm h̄ dr̄ a frumētū ꝛ cilleo.qꝛ cū ea mouet̄ frumentū in area. Vel furca dr̄ a fero fers.ꝛ caput.qꝛ antiq̇ solebant deferre capita occisoꝝ boūm in ea. Inuenit̄ etiā furca translatiue ꝑ quadā violentia. Vñ Oꝛa.in epi. Naturā expellens furca tñ vsq; recurret. Iñ furcatꝰ a.ū.qđ cōponit̄ bifurcatꝰ ta.tum.trifurcatꝰ ta.tum.

Furcella le.di.i.ꝑua furca.

Furcelles liū.f.t.sc̄ ꝓpꝛie ille furce vbi suspendunt̄ fures ꝛ latrones.qꝛ ibi cillent̄.

Furcifer ra.rū.pe.coꝛ.i.ferens furcā.ꝛ dr̄ a furca ꝛ fero. Furcifer etiā dicebat̄ olim q̇ ob leue delictū cogebat̄ a dñis ignominie magis q̄ȝ supplicij causa furcā circa viam ferre. ꝓdicans pctm̄ suū.ꝛ monere ceteros ne q̇d simile peccarent. Furcifer etiā dicebat̄ homicida damnatꝰ ad furcā vł q̇ dignꝰ erat furca.qꝛ cōsuetudo olim erat damnatos sua patibula poꝛtare ad locū suspensiōis.sicut legit̄ xp̄m ip̄m dñm nr̄m fecisse.

Furcula le.dimi.i.ꝑua furca.

Furfur furis.m.t.dr̄ a farina vł farre.qꝛ eoꝝ purgamentum est. Iñ furfureꝰ rea.reū.i. de furfure factus. Et vide fur simplex est latro.

ẜ fur geminatū.i.furfur.eſt cibꝰ porci. Unde Fur ſimplex eſt latro.geminatū fit cibꝰ apro Et eſt ge.maſ.lꝫ q̄dā dixerūt eē ge.neu. ꝯtra quos dicit̃. Furfura q̄ dixit ſꝑ de furfure vixit. Itē furfur furis.eſt q̄dā auis q̄ nō paſcit̃ niſi furfure. ẜ eadē dr̄ furfurio onis.

Furia rie.f.p.i.inſania.⁊ dr̄ a ferio ris. q꞉ ferit corda hoīm ⁊ ea reddit cōmota. Jn̄ ẜ ⁊ hec furialis ⁊ hoc le. Jn̄ furialiter aduer. Et hec furialitas tatis. Et furioſus ſa.ſū.q̄ ritu furiarū fert̃ ⁊ ab eo furor nunq̄ꝫ recedit. Et furiatꝰ ta.tū.q̄ furit ex cā. Itē furie arū. ſūt pene infernales eo ꝙ furere faciant.

Furibundus.da.dū.i.ſilis furenti.

Furnꝰ ni.m.s.dr̄ a furfure q꞉ panis ex eo factꝰ ibi coq̄t̃ Uel dr̄ a phos q̄ð eſt ignis inde furnus quaſi phos vrna. Jn̄ furnariꝰ ria.riū.i. ad furnū ꝑtinens ⁊ hic furnariꝰ rij.⁊ hec furnaria.q̄ vel q̄ cuſtodit furnū. Jn̄ furnulꝰ li.i. ꝑuus furnus.

Furo onis.m.t.quoddā aīal.⁊ dr̄ a furnꝰ. Tenebroſus em̄ ⁊ occultos cuniculos effodit. ⁊ eijcit p̄dam quā inuenit.

Furtū ti.n.s.eſt aliene rei inuito dn̄o cōtrectatio. Jn̄ furtim aduer.⁊ furtiuꝰ ua.uū.⁊ furtuoſus ſa.ſū.i.plenꝰ furto.q̄ ſepe ꝯmittit furtū.vl̄ q̄ð ꝑtinet ad furtū. Furtuoſus etiā dicit̃ q̄ pugnat vbi merces certa parat̃. Jn̄ etiam furtulū.i.ꝑuum furtum.

Furtū ꝯceptū eſt cū q̄s p̄ntibꝰ teſtibꝰ apud aliquē rē furtiuā querit ⁊ inuenit. vt inſti.ð obli.q̄ ex delic.naſ. §.cōceptū furtū.

Furtū oblatū eſt cum q̄s rem furtiuā alicui obtulit. vt potius penes eum q̄ꝫ penes ſe inueniretur.

Furtū ꝓhibitū dicit̃ cum q̄s volentē rē furtiuam q̄rere ꝓhibuit. vt in ti.ð obli. ex delic. §.eſt etiā. vbi dr̄ ꝙ he actiōes furti concepti oblati ꝓhibiti ⁊ nō ꝓhibiti in diſſuetudineꝫ abierunt.

Fuſariꝰ rij.m.s.dr̄ q̄ facit fuſos.⁊ adiectiue fuſariꝰ ria.riū.q̄ð ad fuſum ꝑtinet.

Fuſcina ne.quoddā inſtr̄m ferreū ⁊ tridens꞉q̄ vtunt̃ gladiatores ad ſe capiendū. piſcatores ad piſces capiendos.coq̄ ad carnes extrahendas de caldaria vl̄ de lebete vl̄ de olla ⁊ cor.pe. Un̄ in Aurora Carbones carnes forceps vl̄ fuſcina tollit. Inde fuſcinula. id eſt ꝑua fuſcina.

Fuſilis lis.ꝯ.t.⁊ hoc le.q̄ð tm̄ fundit̃ ſicut ductile q̄ð tm̄ malleo ꝓducit̃ ſcd̄m Pap̄.

Fuſoriū rij.n.s.i.vas in quo aliq̄d infunditur

Fuſtis ſtis.m.t.i.palꝰ vl̄ baculꝰ ad verberandū. Et dicunt̃ pali fuſtes quaſi fixi ſtantes.q꞉ fixi in foſſis ſtant.

Fuſus ſa.ſum.i.fugatꝰ vl̄ ꝓſtratꝰ.ſparſus. et dr̄ a fundo dis. Jn̄ fuſio onis.⁊ fuſim aduerbiū. Item a fundo dis.hic fuſus ſi.i.inſtrumentū filandi eo ꝙ ꝑ eum fundat̃. q̄ð netuꝫ eſt. Jn̄ fuſellus.i.ꝑuus fuſus.

Futilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.q̄ð cito ⁊ facile decurrit. vl̄ decurrere pōt. Uel futilis dr̄ q̄ð nihil pōt retinere queadmodū nec illud vas q̄ð dr̄ futis. Un̄ ꝓprie futilia dicunt̃ vaſa illa fictilia q̄ caſſa ⁊ rimoſa nō tenent ea q̄ immittunt̃.⁊ hinc facta tranſlatiōe futilis dr̄ hō vanꝰ.ſuꝑfluus loquax q̄ nihil ſcit velare. nec audita pōt retinere nec abſcondere. Un̄. Futile vas illud q̄ð nulla receptio claudit. Sic hō futilis eſt diuulgans om̄e q̄ð audit.

Futis tis.ꝯ.t.quodda vas in templo vbi reponebat̃ q̄ð de ſacrificio reſtabat. Nō em̄ licebat cuiq̄ꝫ manu tangere vel effundere. vas aūt illud os habebat amplū ⁊ latū. fundū vero acutiſſimū. adeo q̄ð inſtare nō poſſet. Un̄ ſtatim inclinabat̃.ita ꝙ illud ſacrificij q̄ð intꝰ erat effundebatur. quia non licebat illud reſeruari.

Futurus ra.rū.pōt eſſe ꝑticipiū de ſum es eſt. ⁊ de fio fis fit. Et ꝑ hoc cognoſcit̃ ꝙ eſt ꝑticipiū de ſū.qn̄ exponit̃ ꝑ eiꝰ futurū vt ſū futurus ep̄us.i.ero ep̄us.qn̄ aūt exponit̃ ꝑ futurū de fio fis.tunc eſt ꝑticipiū eiꝰ. vt Sum futurus miles.i.ego fiam miles.

G ante A

G Apud latinos nullꝰ ſyllabe eſt terminalis. niſi cū loco d.vl̄ b.ponit̃. vt in ad vl̄ ſub vl̄ ob ꝑpoſitione. vt Agger. Aggredior. Suggero.

Gabaaon fuit q̄dam ciuitas. Jn̄ ẜ ⁊ hec gabaonita.te.nomen patrium. Et eadē ciuitas gabaa dicit̃.

Gabelus li. ꝓpriū nomen cuiuſdā viri. ⁊ ꝓdu.pe. Un̄ aurora. Angelꝰ implet opꝰ iamq̄ꝫ gabelus adeſt.

Gabriel hebraice in nr̄a lingua interpretat̃ fortitudo dei. Ubi em̄ potentia diuina vl̄ fortitudo manifeſtat̃ gabriel mittit̃.

Gaddir ris.n.t.ciuitas eſt in hiſpania.

Gades dis.f.t.ciuitas eſt.⁊ gades dis. inſula eſt in fine hiſpanie que dirimit europam ab africa. in qua herculis columne inferunt̃.q̄ de noīe inſule gades dicte ſunt.

Gaius gai.gaio. ꝓpriū nomen cuiuſdā viri.

Gala grece latine dr̄ lac.

Galata te.ꝯ.g.nomē ppl̄i ad quē ſcripſit beatꝰ Paulus.⁊ dr̄ a gallus. Itē galata eſt nomē gentile.⁊ cor.pe. Un̄ aurora. Jn̄ petit galathas phrygiā luſtrās regionē.

Galatia tie.ꝓuincia galatarꝫ.

Galaticie arū.f.p.i.diuicie.delicie.lauticie.ſ.cibi delicati ꝓprie ex lacte ⁊ iteſtinis facti. Jn̄ galaticioſus ſa ſum.i.delitioſus.

Galaxias vl̄ galaxia xie.i.lacteꝰ circulꝰ q̄ vulgo dr̄ via ſancti Jacobi. Et ſcias ꝙ galaxia q̄ idem eſt ꝙ via lactea ſiue alba. vl̄ lacteꝰ circulus. nihil aliud eſt niſi multe ſtelle que qua

si cōtigue in illo loco orbis in quibus diffunditur lumen solis. et ideo videtur circulus albescens quasi fumus.

Galbanū ni.n.s.est genus pigmenti vel suctus et lac ferule Jnde hoc galbanū quēdā color inde factus. et hinc galbanus nea.neū. et hoc galbanū ni.quoddā genus vestiū dictum a galbaneo colore q est sublucidus et subalbus cū pallore. Unde Lucanus in.ix. Hic ebulū stridet peregrinaqꝫ galbana sudant. Jnuenitur tamen in masculino genere Ecci.xxiiij. Quasi galbanus nō incisus. Et vt dicit Pap. Galbanū ē species multis apta medicaminibus.

Galea lee.f.p.pe.cor.i.cassis Sed cassis ē de ferro et militū. Galea ex corio et est peditū. Jnde hoc galear aris.i.galea. et galeatus ta.tum. q habet galeam. Jnuenitur etiā hec galea lee.pe.produ.genus nauigij. Unde. Armo caput galea. pelagus percurro galea.

Galeron grece.latine dr coriū.

Galerus ri. et hoc galerū ri. et hoc galeriū rij. ī eodem sensu.s.pilleus ex corio. et proprie ex pelle cese hostie factū. Jnde galeratus ta.tum.i. galerū habens.vel galero ornatus. et produ.pe. Unde statius thebaidos. Obnubitqꝫ comas et tempe rat astra galero.

Galicia cie.f.p.dr a gala quod est lac eo quod gignat hoīes candidiores reliquis hispanie populis. Jnde gallicianus na.nū gentile. Hi galiciani grecam originē sibi asserunt. Unde et naturali ingenio callent.

Galilea lee.f.p.regio est palestine. Jnde galileus a.ū. Et galileus interpretatur volubilis. Unde sepe inuenitur galilei sunt.i.volubiles. Et ē duplex galilea.s.superior et inferior.terra optima et ferax. et cor.pmā. Unde aurora. Hic tantā terram galileā pace beauit.

Galla.le.f.p.est instrm cerdonū.q coria purgantur et dealbantur. Galla etiā dr quēdā herba et fructus quercuū. Unde fit quasi puluis ad aptanda coria q siliter galla vocatur. Galla etiā fuit nomen cuiusdā mulieris Jnde hic gallarius rij. et gallicarius rij.i.cerdo q ī galla operatur. Et adiectiue declinatur gallarius a.ū. et gallicarius ria.rium.quod ptinet ad gallam.

Gallus li.fluuius est phrygie de quo hoīes potantes redduntur insani et ebrij. Unde sacerdotes cibeles dicti sunt galli.ab illo fluuio vbi colitur cibele.de q potantes in sacrificio nimietate furoris agitabantur quasi vini nimietate. Uel dicti sunt galli quasi gallinacij. quia castrati sunt. Et per cōpositionē archigallus li.i.archipresbyter et quasi princeps gallorum.

Galliacus ca.cū.pe.cor.i.gallicus.

Gallicinīū nij. et hic gallicantus us.ui.in eodem sensu.s.cantus galli. Unde et quēdam pars noctis dr gallicinīū.vel gallicantus a cantu galli.

Gallina ne.f.p.tam pro vxore galli quam pro quodam signo celesti.

Gallinacius cia.ciū.quod ad gallinā ptinet.

Gallinacius etiā dr gallus.quia vocē et formā galli ne exprimit. Gallinacius etiam capus vel capo dr.quia quasi gallina est. Unde gallinacios dicimus imbecilles et molles siue vxorarios homines. Et no.quod gallus gallinacius dr q quasi gallina nutrit pullos quia mulieres solent ei deplumare ventrē et fricare cū vrtica.q taliter vrticatus libentissime cubat super pullos et nutrit eos sicut mater et gracitlat sicut gallina. Jtē gallus gallinacius repto cibo dat vocis signū vt gallina.

Gallinella.le.f.p.i.parua gallina.

Gallinula le.dimi.idem.

Gallio onis.propriū nomē viri.de q habetur Act.xviij. et produ.pe.in obliquis.

Gallogrecus a.ū.dr a gallo et grecus. Gallogreci idem sunt qui et galate. Jnde hec gallogrecia cie.eadē regio que et gallatia. Siquidē olim galli in auxiliū a rege bythinie euocati.regnū cū eo parta victoria diuiserūt.sicqꝫ de eisdē grecis admixti.primū gallogreci dicti sūt. et eorum regio gallogrecia.nunc ex antiquo noīe galate dicuntur. et eorum regio galatia.

Gallulus li.dimi.i.paruus gallus.

Gallus li. est auis quēdam. et dicitur gallus quasi castrus.vel castratus a castro as. quia inter aues hec sola castratur. Jtē a gallo greco dr gallus la.lum.tā pro gente quam pro hoīe illius gentis. et dicti sunt galli a candore corporis. Secundum enim diuersitatē celi et facies hoīm et colores et corporū qualitates. et aīorū diuersitates existūt Et hic romanos graues.grecos leues. afros versipelles.gallos natura feroces et acriores ingenio videmus quod natura climatū facit. in quā nō necessitate sed quēdā inclinatiōe vel dispositiōe. Unde inuenitur apud autores quod predicta gentiū noīa designāt proprietates predictas. vt iste est afer quasi malignus et versipellis secundum Hug. Et a gallus deriuatur gallia lie.regio eorum. Et sunt tres partes gallie.s.comata.togata. brachata. Gallia comata est lombardia.s. ab alpibus vsqꝫ ad rubiconē. Gallia togata est ab alpibus vsqꝫ ad mare britanicū. Gallia brachata ē que reno adiacet vt partes burgundie.lotoringia.flandria.colonia. et terra ligonensiū. et etiā quēdam alie regiones continentur in gallia brachata. Et hinc gallus la.lū.gentile. et gallicanus na.nū. Proprie tamen gallus q in gallia natus est dr.gallicus ex gallia latus. gallicanus q ex gallia aliquid affert. Jtē galli germani sunt teutonici. sed galli senones sunt franci. Pap.autem dicit. Gallie sunt tres. Togata id est lombardia ad morem romanorum. Comata id est burgundia. Brachata id est teutonica a longis brachis. vnde. Sunt populi galli tenebris dant ca tica galli. Gallus auis populus fluuius.bachiqꝫ sacerdos.

Gamaliel interpretatur retributio dei.

Gamma est tercia littera apud grecos.

Gamo grece. nubo dr̃ latine. ⁊ inde gamos id ē nuptie vł vxor vł mulier. Et cōponit̃ monogamꝰ. vnigamus. bigamꝰ. trigamus. quadrigamꝰ. pentagamꝰ. sexagamꝰ. i. q̄ vel q̄ vni vł duobꝰ vł tribꝰ vł q̃tuor vł q̄nq3 vł sex nupsit. Inde hec monogamia bigamia vnigamia trigamia q̃drigamia. penthagamia. sexagamia ꝓprietas. q̄ q̄s dr̃ monogamꝰ. vnigamꝰ. ⁊ sic d̄ singulis ⁊ corripit ga.

Ganearia rie. f. p. i. taberna ⁊ dr̄ a ganea. qd̄ est leccacitas. quia ibi multa inutilia ganiūt Inde hic ganearius. id est tabernarius ⁊ hec ganearia. i. tabernaria.

Ganeo onis. i. leccator in ganea.

Ganeū nei. dr̄ a ganeo is. i. locus in terra defossus ad quē ad ludendū ⁊ scortandū confluebāt. Sz vbicūq3 ē leccacitas ille locus pōt dici ganeū. q2 ibi multa inutilia ganiunt Inde hec ganea nee. leccacitas q̄ in ganeo fit. Inuenit̃ ganea q̄nq3 ꝓ putana ſ3 hoc fit ꝓpt̃ expꝛessionem leccacitatis. Inde hic ganeus nei. i. luxuriosus leccator.

Ganges gis. m. t. q̄dam fluuius q̄ exiens de paradiso ꝑgit ad regiones indie. Hic ⁊ phison dr̃. i. caterua. q2 decez magnis fluminibꝰ sibi adiunctis implet̃ ⁊ efficit̃ vnus. Et dr̃ ganges a gangarꝰ q̄ fuit rex indie.

Garamas mātis. m. t. q̄dā rex fuit appollinis filius. Inde hec garama me. q̄dā opidū qd̄ ille i affrica cōdidit ⁊ ex suo noīe garaman appellauit. Et hic ⁊ hec garamas mātis. q̄dam ppl̃s africe locū illū inhabitans. vñ Lucanꝰ Nudi garamantes arant.

Garganus ni. pe. ꝓdu. mons in apulia. Sed ꝓ hoīe cor. pe. vñ Mons est garganus. sed garganus incola montis.

Garrulꝰ la. lū. dr̄ q̄si graculꝰ ⁊ dr̄ ꝓprie garrulus q̄ vulgo verbosus appellat̃. accedēte leticia nec volens nec valēs tacere. est ⁊ sumptū nomē a graculis auibus. q2 importuna loquacitate sꝑ strepūt. nec vnq̄ q̄escūt. Inde garrulitas tatis. i. verbositas. vel talis leticia.

Gastaldus est maior dominus q̄ habet curā exteriorum rerum episcopi.

Gauata te. f. p. est vas escariū q̄si cauata. g. posita ꝓ c. Et differt a concha. q2 hec cauata. illa concaua.

Gausape pis. n. t. i. mantile. Et inuenit̃ ꝓ quodā genere pallij. Et cū deberet regulariter facere ablatiuū in i. frequēs vsus h3 vt facit i e tm̄. Et ab isto ablatiuo fit plurale gausapa. Nā a gausapi gausapia deberet eē ⁊ nō gausapa ſm Hugui. Priscianꝰ aūt. in. iiij. lib. sic dicit. Antiq̄ssimi ⁊ hec gausapes ⁊ hec gausapia. ⁊ hoc gausape. ⁊ pl̃e neu. hec gausapa. q̄si a ntīo gausapū ꝓtulisse inueniūt̃. Item in eodē Gausape facit ablatiuū in e. Vñ Oratiꝰ. ij. sermonū. Gausape purpureo mensaz ꝑtersit ⁊ alter. Unde Persiꝰ q̄si in e tm̄ desinēte supradicti noīs ablatiuo gausapa dic̃ pluraliter. non gausapia. Iam chlamydes regū iam lutea gausapa captis.

Gaza. ze. f. p. lingua persaꝝ dicunt̃ diuitie thezaurus. Inde hoc gazetū ti. pe. ꝓdu. i. gazaruz repositoriū. qd̄ ⁊ ꝓ ipā gaza ponit̃. Et hec gaza ze. quedā ciuitas palestine. q2 ibi cābises rex persaꝝ thesauros suos posuit cuz bellum egyptijs intulisset. Inde hoc gazetum ti. vinum inde latum.

Gazophilatiū tij. n. s. arca vel locus vbi cōmunis census reponebat̃. vel vbi in templo colligunt̃ ea q̄ in vsus indigentiū pauperū reseruant̃ ſm hug. In historijs aūt sup euangeliū dr̄ q2 gazophilatiū erat arca desuꝑ foramē habens. posita ad dexterā ingredientibꝰ contra altare. in q̄ mittebat̃ pecunia offerentium ad sartatecta templi instaurāda ⁊ seruabat̃. In Ezechiele aūt gazophilatia dicunt̃ cellule ꝑue vbi thesauri recondunt̃.

Gazophilax lacis vel lagis. vtrūq3 em̄ inuenitur mas. ge. Unde iosephus. Nō ꝑmisit vt q̄si opus esset a gazophylage peteret̃ eisdē pontificem hismaelem ⁊ ezechiā gazophilacē. et dr̃ gazophilax q̄ preest gazophilatio vł q̄ custodit vel seruat illud.

Gazula le. dimi. i. parua gaza.

G ante E

Ge grece latine dr̄ terra. Inde hic geon fluuiꝰ de paradyso exiens ⁊ vniuersam ethyopiaz cingens. dictus sic. q2 incremēto sue inundationis terraz egypti irriget. Hic apud egyptios nilus vocat̃. ꝓpt̃ limū quē trahit q̄ efficit fecunditatē. Unde ⁊ nilus q̄si nilon. i. limū trahens. Nā antea nilus. latine melo dicebat̃ ⁊ scribit̃ geon ꝑ e. ⁊ nō ꝑ i. ſm Hugui. Pap̄. ⁊ etiā ſm Isi. xiij. li. etymo. vbi agit de fluminibus. Unde p3 q2 Geñ. ij. ⁊ Ecci. xxiiij. dicēdū est geon ⁊ nō gion. Gion eī ē q̄dam locꝰ in q̄ inunctus ē salomon in regem. de q̄ habet̃. iij Reg. j. Et posuerūt inq̄t salomonē sup mulā regis dauid. ⁊ adduxerunt eum in gion.

Gedeon interp̄tat̃ expimentū iniq̄tatis coꝝ. et ꝓdu. pe. gti. Unde Aurora. Angelꝰ accedit cum Gedeone loquens.

Gehennon ē vallis quedā iuxta irl̃em q̄ fuit filioꝝ Hennon. ⁊ inde dicta ē Gehennon. quasi terra Hennon vł filioꝝ eius. Et fuit hec vallis olim consecrata idolis ⁊ scelere ydolatrie plena. repleta cadaueribꝰ mortuoꝝ. Ibi em̄ hebrei filios suos īmolabāt demonibꝰ Inde dicta ē gehenna. i. locus ignis ⁊ sulphuris. Infernus vel pena inferni. Futuri em̄ supplicij locꝰ vbi pctōres sūt cruciandi p̄dicti loci vocabulo designatur ſm Hug.

Gela le. fluuius sicilie. q2 frigidꝰ ē. Inde quedā ciuitas dicta e gela. ⁊ hic gelaus. a. um.

Gelicidiū dij.i.gelu cadens.⁊ ꝺ̓r a gelu.
Gelima me.f.p.i.garba vl̓ coma segetis.⁊ ꝺ̓r a genu ⁊ ligo gas. quia cum manu ligatur su per genu.
Gello vl̓ gillo onis.ꝺ̓r rusticus ineptꝰ.ꝗ aliter bacalis vl̓ bacalaris vl̓ lucalis ꝺ̓r.
Gelonꝰ ni.ꝗdam ppl̓s qꝛ sit frigide zone ꝓpinquus.⁊ ꝺ̓r a gelu.
Gelos grece latine ꝺ̓r risus.
Gelu.n.g.indecli.in singulari.ꝭ gelua geluū.i pl̓i.i.frigus.⁊ ꝺ̓r a ge qꝺ̓ est terra ⁊ ligo. as. eo ꝙ liget terrā.i.stringat. Jn̄ gelidꝰ da. dū ⁊ cōpat̄. Jn̄ gelide diꝰ.sime.aduer.⁊ hec gelliditas tatis.⁊ coꝛ.ge.vn̄ Ouid.epi.Queqꝫ micat gelido parasus vrsa polo.
Gemebundꝰ da.dū.i.sil̓is gementi.vel ꝗ facile gemit.⁊ ꝺ̓r a gemo mis.
Gemellipera re.pe.coꝛ.ꝗ geminos parit.⁊ ꝺ̓r a gemellus ⁊ pario vl̓ pariens.
Geminꝰ na.nū.i.duplex vl̓ duo.⁊ ꝺ̓r a gigno is Jn̄ gemini dicunt̄ duo simul̓ nati ⁊ nō tm̄ duo simul nati dicunt̄ gemini sed etiā plures.de geminis vno abortiuo alter ꝗ legitime fuerit natus volpicꝰ ꝺ̓r. Gemini etiā qn̄qꝫ dicūtur pares.sil̓es.eq̄les. Jn̄ gemellꝰ la.lū. diminu. Jtē beniamin qꝛ vtraqꝫ manu eq̄ vtebat̄ ꝓ dextra.geminus est dictꝰ ⁊ eiꝰ filij gemini. Vn̄.ij. Reg.xx. Vir geminꝰ.⁊ videt̄ ꝙ deberet dici.vir geminiꝰ.ita ꝙ i.esset in penultima syllaba.si vsus nō obsisteret.qꝛ cōit̄ dicit̄ geminꝰ ꝑ e.
Gemma me.ꝺ̓r q̄si guma.qꝛ instar gumi translucet.⁊ scribit̄ ꝑ duo m.⁊ ꝓd.ꝑmā.vn̄ Oui. epi.Nec p̄ciū stupri gemmas aurūqꝫ poposci Jn̄ gemmatꝰ ta.tū.i.gemmis abundās.⁊ gēmosus sa.sum.i.plenꝰ gemmis.vl̓ pulcer. et gemmose sius.sime.aduer.
Gemmula le.f.p.i.ꝑua gemma.
Gena ne.est locus lachꝛymaꝝ.vl̓ inferioꝛ pars oculoꝝ.ista ꝑs vultus ꝗ est inter malas ⁊ auriculas vn̄ barba incboat sic dicta.qꝛ ibi barba gigni incipit.Gena etiā ꝺ̓r palpebꝛa. Vn̄ Therentiꝰ.Hodie nō cōpꝛessi genam.Et coꝛri.ge.vn̄ Oui.epi.v.Et securi madidas vngue rigēte genas. Jtē auroꝛa.Et steriles habuit ⁊ sine floꝛe genas.
Genealogꝰ ga.gum.i.de genesi loquens.sicut beatus Matheus. Jnde hec genealogia gie id ē generatio vel sermo de genere.vel linea generationis.
Genearcha.ꝯ.p.i.ꝑnceps vl̓ caput totiꝰ generis.⁊ ꝺ̓r a genesis ⁊ archos.
Gener generi.i.maritꝰ filie.⁊ ꝺ̓r a gyne. qꝺ̓ est mulier.qꝛ ꝓpter mulierē habet̄.vl̓ a genꝰ.qꝛ ꝓpter augmentandū genus asciscit̄.vn̄. Sū socer esqꝫ gener tibi si mea filia nupsit.
General̓.ꝯ.t.⁊ hoc le.i.vniuersalis. ⁊ ꝺ̓r a genus. Jn̄ generaliter liꝰ.sime.aduer.⁊ generalitas.i.vniuersalitas. Nomen etiā generale ꝺ̓r qꝺ̓ in diuersas sp̄es pōt diuidi.vt animal ⁊ arboꝛ.
Generosus sa.suꝫ.i.nobilis boni generis.⁊ ꝺ̓r a genus. Licꝫ em̄ rustici genꝰ habeant nō tm̄ dicunt̄ generosi. Soli em̄ nobiles solent describere suas genealogias. Vn̄ ipi soli dicuntur habere genꝰ nō rustici.lꝫ genus habeāt. Vn̄ ⁊ aboꝛigines dicunt̄ q̄si sine oꝛigine. Jn̄ generose.sius.sime.⁊ hec generositas tatis. id ē nobilitas.pulcritudo.
Genesar est stagnū siue lacꝰ in iudea amplissimus.longitudine centū quadragita stadijs extendit̄.latitudine q̄draginta diffundit̄ alcus etiā iste ꝺ̓r stagnū genezareth.
Genesis.f.t.i.natura vl̓ generatio.⁊ ꝺ̓r a gigno gis.ꝭm Hug. Vel potius ꝭm alios a genos grece qꝺ̓ est natura. Jnuenit̄ etiā h̓ genesis gtō hꝰ genesis vel seos.ꝗdam liber veteris testamēti sic dictus.qꝛ exoꝛdiū mundi vl̓ generatio in eo cōtinet̄.
Genestra stre.ꝑua arboꝛ ⁊ vtilis mulieribꝰ ꝓpter lanificium qꝺ̓ inde habet̄.ꝭm Hug. vel vt dicit. Pap̄. Genestra genus virgulti amarissimi.
Genetaliacus ca.cū. pe.coꝛ.i. mathematicus. Genetaliaci ꝗdam magi dicti sunt ꝓpt̄ cōsiderat iōes naturaliū dierū. qꝛ genesim hoim ꝑ duodecim signa celi describūt siderūqꝫ cursum nascentiū moꝛes ⁊ actꝰ ⁊ euentꝰ p̄dicare conant̄.i.quo signo fuerit natꝰ. aut queꝫ effectū habeat vite ꝗ nascit̄. Hi sūt ꝗ vulgo mathematici vocant̄. Jn̄ hoc genetaliacū ci id est natiuitas.
Geniatꝰ ta.tum.i.gratꝰ.delectabilis.
Geniculū li.dimi.i.ꝑuū genu. Jn̄ h̓ ⁊ h̓ genicularis.⁊ hoc re.qꝺ̓ ꝑtinet ad genu. Et h̓ genicularis q̄dā herba ꝗ ob repellendā vim scoꝛpionū substernit̄.
Genimen inis.i.generatio vel germen. ⁊ dicit̄ a gigno is.⁊ coꝛ.pe.tam in ntō ꝙ in obliq̄s. vn̄ Math.xxiij. Genimina viperaꝝ ꝗs ostēdet vobis fugere a ventura ira.
Geniosus sa.sum.i.plenꝰ genio.s.genio deo vl̓ genio.i.ingenio.
Genista ste.ꝯ.p.ꝺ̓r a genꝰ.⁊ sunt geniste ꝗdaꝫ heretici sic dicti.qꝛ de genere abꝛae se eē gloriant̄. Nā ⁊ in babyloniā cū venisset ppl̓s dī pleriqꝫ relinquentes vxoꝛes suas babylonijs mulieribꝰ adheserūt ꝗdā aūt isracleticis cōiugijs tm̄ cōtenti vl̓ ex eis geniti duꝫ reuersi essent de babylonia diuiserūt se ab om̄i ppl̓o ⁊ assumpserunt sibi hoc nomen geniste tacta re causa.
Genitale lis.n.t.ꝺ̓r a genio deo vl̓ a gignendo Et genitalia dicunt̄ q̄dam coꝛꝑis ꝑtes.s.sexus virilis ⁊ feminei. Hec ⁊ pudenda ⁊ verēda.a verecundia dicunt̄ vn̄ ⁊ operiunt̄. Dicunt̄ etiā inhonesta.qꝛ nō habent sp̄em decoꝛis sicut membꝛa ꝗ in ꝓmptu sunt.idē qꝺ̓

veretrū. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ genitalis ⁊ hoc le. qđ spectat vł ptinet ad genitale vł ad geniturā ſm Hug. Pap̄. etiā dicit. Genitalia vn̄ vir generat mulier parit.

Genitiuꝰ ua. uū. qđ ptinet ad genituram. s. naturał. ⁊ genitiua forma vł imago. i. q̄ genitꝰ est Et hic genitiuꝰ ui. p quodā casu. qꝛ alios casus ex se gignit. vł qꝛ p ipsum genꝰ significamus. vt cū dicit̄ hoc genus priami.

Genitor oris. m. t. đr a gigno nis. ⁊ ē nomē nature vł originis. Pater v̄o dignitatis ⁊ honoris. Vn̄ senes patres dicimus.

Genitura re. i. generatio vł seculi posteritas

Genitꝰ ta. tum. đr a gigno is. Et h̄ genitꝰ ti. p filio. ⁊ hec genita p filia. Et cōponit̄ genitꝰ Jngenitꝰ ta. tū. i. nō genitꝰ pmogenitꝰ ta. tū ⁊ vnigenitꝰ ta. tū. Primogenitꝰ an̄ quē nullus est genitꝰ. Vnigenitꝰ an̄ quē ⁊ post quē nullus est genitus.

Geniꝰ nij. m. s. deꝰ q̄ preest nuptijs. vł deꝰ nature. ⁊ đr a gigno. is. qꝛ q̄si vim habeat omniū rerū gignendaꝝ. Vel đr a gignendis liberis Jn̄ h̄ genialis lis. đr lectꝰ q̄ in nuptijs sternit̄. s. in quo sponsus ⁊ sponsa cubāt. Sꝫ cubile est cōcubinalis lectꝰ a cubando nō a gignendo dictꝰ. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ genialis ⁊ hoc le. i. naturał. vł nuptiał vł voluptuosꝰ. ⁊ hic genialit̄ aduer. i. naturalit̄. vł nuptialit̄. vł voluptuose. Vn̄ Ouit. xj. Meta. Hospitis aduētu festū genialit̄ gerit. Jtē geniꝰ ⁊ geniū inueniunt̄ in alijs significationibꝰ. Geniū honor priuatꝰ. Genius honor publicꝰ ſm Huguł. Pap̄. v̄o dicit. Geniū honor aut dignitas. vigor ordinatio. Genialis gratus. ppinquus affinis.

Genorbadū di. n. s. qđ vulgo đr gerinouꝰ. Vn̄ q̄dam. Murilegus bene scit cuius genorbada lambit.

Genos grece latine đr barba vł natura.

Gens gentis. f. est ab vno pncipio orta multitudo. vł ab alia natione ſm ppriam collectionē distincta. vt Grecie. Asie. Dicta gens propter generatōes familiarū ⁊ gignendo. sicut nasci a nascendo. Gens genꝰ est natiōis vel familie. vt Claudie Julie.

Gens ad qualitatē refert̄. vt pomi pecoris. Et nota q̄ gens inuenit̄ in eodē sensu in q̄ gentilitas. Vn̄ i actibꝰ apłoꝝ. Ecce cōuertimur ad gentes. Et in euangelio. Jn viam gentiū ne abieritis.

Gentilicus ca. cū. pe. cor. i. de gentibꝰ existens vł ad gentiles ptinens. ⁊ đr a gentilis.

Gentilis lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. đr a gens. ⁊ sunt gentiles pprie q̄ nec circūcidunt̄ vt iudei. nec baptizant̄ vt xp̄iani. Vn̄ ⁊ gentiles dicunt̄. qꝛ tales existunt vt sunt geniti. Sꝫ xp̄iani ita fiunt vt fuerunt geniti. qꝛ sc̄ baptizati. Similiter ⁊ iudei mutant̄. qꝛ circūcidunt̄. Jn̄ gētilitas tatis. i. collectio gentiliū. vł pprietas q̄ aliq̄s đr gentilis. ⁊ gentilicus ca. cū.

Gentos. i. decē. ⁊ cōponit̄ cū bis. ⁊ đr viginti q̄si biginti. ⁊ cū tris. ⁊ đr triginta ⁊c̄.

Genu. n. g. in singulari indecli. ſ in plī. genua. genuū. nibꝰ. Et sc̄ genua cōmissiones femorū ⁊ crurū dicta a gena ne. eo q̄ in vtero sint genis apposita. Jbi eñ coherent sibi. qꝛ infans ī vtero caput tenet inclinatū int̄ genua

Genuinus na. num. i. naturalis. Et hic genuinus ni. i. dens maxillaris. ⁊ etiā q̄libet dens pōt dici genuinꝰ. a genio vł gigno. qꝛ naturaliter gigni hꝫ. Vn̄ Persius. Et genuinum fregit in illis.

Genus ris. n. t. plura signat Primo eñ signat pncipiū generationis. vt romulus fuit pncipiū romanoꝝ. Jtem genus sumit̄ p multitudine ab vno pncipio descendente. vt romani sunt vnū genus. Jtem đr locus nascendi. Jtē sumit̄ p parentela. vt ille est de genere meo. Jtem est discretio sexus. Jtē signat materiē. Vel est generalis cōditio pprietatis. vt iste arbores sunt eiusdē generis. Jtem dicit̄ vnū de q̄nq̄ vniuersalibꝰ ⁊ describit̄ sic. Genus est qđ p̄dicat̄ de pluribꝰ differentibus specie in eo qđ q̄d. Jtē capit̄ p accidenti ptium orationis.

Geographꝰ phi. m. s. i. terre descriptor. ⁊ đr a geos terra. ⁊ graphus scriptor. Jn̄ hec geographia phie. i. terre descriptio.

Geomantia tie. fe. p. i. diuinatio q̄ fit in terra ⁊ đr a geos qđ est terra ⁊ mantia diuinatio. Et nota q̄ demones exp̄sse inuocati aliquando futura p̄nunciant p homines viuos. sicut in arreptic̄ijs patet. Et hec diuinatio fit p phitones. Q̄n̄q̄ v̄o futura p̄nunciant p aliq̄s figuras vł signa q̄ in rebus inanimatis apparent in aliquo corpe terrestri. puta vngue vł ferro. aut lapide polito. ⁊ vocat̄ geomantia. Si aūt in aqua hydromantia. Si autem ī aere aeromantia. Si aūt in igne pyromantia. Si autem in visceribus animalium immolatorum in aris demonū vocat̄ aruspiciū.

Geometer vel geometra. i. terre mensor.

Geometria trie. i. mensuratio terre. Ge eñ terra metron grece mensura đr.

Georgicus ca. cum. penul. cor. id est agricultor vel de cultura terre tractans. Vnde liber virgilij intitulatur liber Georgicorum. id est de cultura terre ſm Hugui. Papias v̄o dicit. Georgia terre opera vel cultura. Jnde ⁊ georgicum carmen. de terre cultura factum. Georgicus rusticus: operarius terre rusticanus.

Gerara re. ⁊ geraris in plī đr Geñ. xx. Et est gerara pe. cor. puīcia vbi bersabee oppidū cōstat. Vn̄ Aurora. Saphactā geraram q̄s liber iste notat.

Gergeseus filius chanaan. a quo gergesei.

Geron onis. fuit rex hispanie tricorpor. quod

nihil aliud fuit nisi φ fuerit tres fres tanto cordie. vt in trib⁹ corpibus q̄si vna aia esset. Ul' q2 habuit tria regna. Prefuit ei balerice maiori ꝛ balerice minori. ꝛ ebuso. s. his trib⁹ insulis. ꝛ ideo fictus ē esse tricorpor.
Germania nie. f. p. terra diues pplis imanib⁹ ꝛ dr̄ a gigno ꝛ imania. Unde ꝑpt fecunditatē gignendoꝝ poploꝝ imaniū. dicta est germania. Et sunt due germanie. s. supior iuxta septētrionalē oceanū. inferior circa rhenū. Uel dr̄ germania q̄si gerēs imania q2 plīmū abūdant ibi corpa imania hoiū. ꝛ imanes natiōnes seuissimis durate frigorib⁹. Que mores ex ipo celi rigore traxerūt. Feroces animi sē ibi homines ꝛ semp indomiti. raptu venatuq3 viuentes. Hoꝝ plurime gētes varie armis discordes habitu. linguis dissone. ꝛ origine vocabuloꝝ incerte. Inde german⁹ . a. um. et germanicus a. ū. i. de germania existēs vl' natus. Et hinc germanic⁹ ci. q̄dā cesar q̄ germaniā deuicit. vl' q2 eo anno nat⁹ ē. q̄ p̄r ei⁹ germaniā deuicit.
German⁹ na. nū. dr̄ a genitrice ꝛ mano nas. Proprie quidē germani vl' germane dicunt' q̄ vel q̄ habēt eandē matremꝫ diuersos p̄res. i. ab eadem genitrice manātes. Et hinc quoddā genus anatū dicūt' germane q2 plus ceteris diligāt ꝛ nutriant fratres.
Germani etiā dicunt' q̄ habent eundem patreꝫ ꝛ eandem matrem.
Germen inis i. surcul⁹ pregnās vl' botr⁹ q̄ exit a ramo. vel a radice turgescēdo. i. initiū floꝝ ꝛ dr̄ a gigno. Et germen dr̄ semen. Uel dicit' a gero ris. Inde germine⁹ nea. neū. de germine exn̄s vel ad germen ptinens.
Geron ontis vel gerōta te. i. senex. Inn gerontēus tea. teū. ꝛ gerontic⁹ ca. cū. i. senilis.
Gerotecomiū mij. m. s. i. hospitale. locus venerabilis in q̄ paupes ꝛ ꝑpt senectutē solā ifirmi hoīes curant' ꝛ pascunt'.
Gerra re. f. p. i. nuga vel ineptia. ꝛ dr̄ a gero ris. ꝛ gerra ē piscis isipid⁹ ꝛ nulli⁹ sapoꝝ. In plīr̃o adhuc aliud signat. Nā gerre arū dicunt' sepes ferree circa altaria ꝛ choros. Inde gerratus ta. tū. i. gerris circūdatus ꝛ septus.
Gersa se. f. p. i. baltea ꝛ dr̄ a gero ris.
Gerul⁹ la. lū. q̄ gerit. i. baiul⁹ portator. somari⁹ iumentū. ꝛ dicit' a gero ris.
Gerula nutrix. portatrix. ꝛ inuenit' hoc nomen substantiue positū in q̄libet genere.
Gerundia vl' gerūdiua dicunt' q̄dā noīa que gerūt oīmodā significationē suoꝝ verboꝝ. et insup si veniūt a verbis actiuis ꝛ cōibus vtrā q3 gerūt significationē. s. actiuā. passiuā3. Fm Hug. Alij dicūt φ gerundium descēdit a verbo actiuo ꝛ passiuo ꝛ impsonali neutro cōi ꝛ deponēti. Et si descēdit a r̃bo actiuo, exponit' p verbū actiuū. vt magistrū legendum est virgiliū. Si r̃bo descendit a verbo passiuo debet exponi p passiuum vt magistrū honorandum est a discipulis. i. d est migrm dignum est honorari a discipulis.
Gesa se. f. p. ē gen⁹ armoꝝ. qd̄ gallice dr̄ gisarma. Ul' cesa cese a cedēdo. Et gese vl' cese galloꝝ pila romanoꝝ. sarisse macedonum.
Gessemani interp̄tat' villa pinguissima.
Gessen locus egypti in q̄ habitauit iacob.
Gestatoriū rij. illud in q̄ aliq̄d portat'. vt feretꝝ ꝛ dr̄ a gesto as.
Gestiuncula le. dimi. id est parua gestio. vel res aliqua minuta.
Gestoriū rij. n. s. i. ferculum ꝛ dicitur a gero.
Gestuosus a. um. i. flexibil' ꝛ diuersis mōis agitabil'. Inde gestuose aduer. i. agilit'. flexibiliter. ꝛ hoc gestuositas tatis.
Gestus ta. tū. i. fact⁹. portat⁹ ꝛ admīstrat⁹. ꝛ hic gestus us ui. i. actus vl' corpis agitatio. Inuenit' etiā hoc gestum sti. pro actu.
Gete. id est gothi. post getuli dicti.
Getulia lie. f. p. q̄dā terra. Hinc getul⁹ la. lum. nomē gentile. a quo getulicus ca. cum. Et vt fertur getulia piscatores non habet.

G ante I

Giberus ra. rum. q̄ sarcine nimis incūbit. ꝫ succumbit. ꝛ dicitur a gibber.
Gibbus. m. s. i. struma. S3 struma ē tumor ī pectore. Gibbus ī posteriori. s. in dorso. Un̄ Iuuenal'. Strumosū atq3 vtero parit' gibboq3 tumentē. Inde gibbosus sa. sū. q̄ h3 gibbum. sicut strumosus q̄ h3 strumā ꝛ compat'. Inde gibbosse si⁹ sime aduer. ꝛ hec gibbositas tatꝭ Itē a gibbus ꝫ gibber hui⁹ gibberi. q̄ hab3 gibbū. vel poti⁹ ipe tumor. s. idē qd̄ gibbus. Inn gibberosus sa. sum. q̄ h3 gibberū q̄ pluribus tumoribus oneratur. Quidā tn̄ ponunt differētiā int' gibbus ꝛ gibber. vnde. In dorso gibbus. in pectore gibber habet'.
Giganteus tea teū. a gigas dicitur. Unde Humeri. xiij. De genere giganteo ꝛ pdu. pe. vn̄ Ouidius. Iamq3 gigantes iniectā faucibus etnam. Transierunt. ꝛc̄.
Gigantimachia chie. f. p. id est pugna gigantiū aduersus deos. ꝛ dicit' a gigas ꝛ machia. id est pugna.
Gigas antis. cō. t. dicitur a ge quod est terra. et gigno vel genitus quasi gegantes. id est de terra geniti. Uel dicuntur gigantes quasi gegines. id est terrigenes. quia filij terre fabulose dicūtur fuisse. Ge enim terra. gignes genus dicitur.
Gillo. vide supra in gello.
Gymnas dis. id est pugna lucta. cursus ꝛ dr̄ a gymnos quod est nudus. q2 solent nudi exerceri in talibus ludis. Inde hoc gymnasiū sij id ē gymnas vel locus in q̄ fiebat. Ante enim in loco alieno certantes cincti erant. ne nudarentur postea relaxato cingulo repente ꝑ-

ſtatus ⁊ examinatꝰ ē quidā curſoꝛ. gre ex ꝯ ci
lij decreto archonipomenes vt nudi deinceps
exercitarent̄ pmiſſum eſt. Ex illo deinceps ⁊
gymnas ⁊ gymnaſium dictum eſt a nuditate:
quia iuuenes nudi exercent̄ ibi. vbi ſola tm̄
verenda cooperiebantur. Et hinc facta trāſ-
latione ſtudium ſcolarium ⁊ magiſtroꝛum di
citur gymnas ⁊ locus ſtudij dicitur gymna-
ſium. ⁊ quandoqꝫ ipſum ſtudium. quia ſicut
in paleſtra coꝛpus. ſic in ſtudio animus ex-
ercet̄. Et hinc accidit. vt omniū ꝓpꝛie artiuꝫ
exercitium vel locus exercitij gymnaſiū dica
tur vt ſchola. Et vt dicūt quidā gymnaſiū gre
ce exercitiū vocat̄ latine. Et hinc gymnaſiuꝫ
dr̄ generalis locus exercitioꝝ. Nam ⁊ balnea
⁊ loca ſcholarium ⁊ curſoꝛū ⁊ athletaꝝ gym-
naſia ſunt. quia ibi homines in ſui artis ſtu-
dio exerceantur.
Gymnaſiarches. chis pnceps in gymnaſio ⁊ dr̄
a gymnaſiū. ⁊ archos pꝛinceps.
Gymnaſiolū li. i. paruū gymnaſiuꝫ vel puus lo
cus ſtudij vel paruum ſtudium.
Gymnaſiſta ſte. cō. g. luctatoꝛ. paleſtriſatoꝛ ⁊ di
citur a gymnas dis.
Gymnia nie. f. p. i. exercitium qḋ fiebat in gym-
naſio. Hec gymnitia tie. idem.
Gymnicus. ca. cum. dr̄ a gymnas. ⁊ gymnicꝰ lu
dus. Eſt et gymnicus ludus velocitas ⁊ viri
um gloꝛia. Cuius quinqꝫ ſunt genera. ſ. ſaltꝰ
curſus iactus: ꝟtus: ⁊ luctatio.
Gymnos grece latine dr̄ nudus. ⁊ vertit̄ in la-
tinū. ⁊ dicitur gymnus. na. num.
Gymnoſophiſta ſte. cō. p. i. doctoꝛ vl' mgr̄ i gym
naſio. ⁊ dr̄ a gymnos ⁊ ſophiſta. ⁊ inde gym-
noſophiſte dicti ſunt qdā phi q̄ nudi p opa
cas indie ſolitudines ſolebāt phyloſophari.
adhibētes tm̄ genitalibꝰ tegmina ad moduꝫ
iuuenū q̄ nudi exercebant̄ in cāpo. vn̄ Hiero
ni. i epl'a ad paulinū. c. j. Ut gymnoſophiſtaſ
⁊ famoſiſſimā ſolis mēſam videret i ſabulo.
Gyne grece. latine mulier dicit̄.
Gyneceū. pe. acuta. eſt locus vbi multe mulie-
res ꝯueniūt. vl' vt lupanar vl textrinuꝫ. quia
ibi multitudo feminaꝝ ad meretricandū vel
ad opus lanificij exercendi ꝯueniunt. Jn̄ gy
necearius. ria riū. q̄ vtitur vel pꝛeeſt gyneceo
vel textoꝛ in gyneceo.
Gynecearij ſunt q̄ pannos impales texunt inſe
rendo ſericum ⁊ aurum.
Gyneceū etiā dr̄ locus vbi hec fiūt. vt. C. ō mu
rileg. ⁊ gyceneo. li. xj.
Gingina. ne. eſt caro vbi dentes gignunt̄. ⁊ di-
citur a gigno nis. eo ꝙ ibi dentes gignantur
Jnde giginarius ria rium. quod ad gingināᷓ
pertinet.
Gion locus vbi ſalomon fuit inunctus.
Gypſum pſi. n. g. cognatum eſt calci. ⁊ eſt nomē
grecum. Jnde gypſeus ſea. ſeum. de gipſo ex
iſtens vel ad gipſum pertinens. Et gipſo. as
id eſt gipſo linire. Jnde gipſatus. id ē gipſo
linitus.
Giraculum li eſt illud cū quo pueri ludūt qḋ in
ſummitate canne vel baculi voluit̄. ⁊ ꝯ ven-
tum cum impetu defertur.
Girgillus li. m. g. dr̄ inſtrm̄ feminaꝝ qḋ alio no
mine dr̄ volutoꝛiū. ⁊ dr̄ a girus ri. qꝛ vertēdo
in gyrū inde fila deuoluunt̄. Filū em̄ de co-
lo ducit̄ in fuſum. a fuſo in alabꝝ vel tradu-
ctoꝛiū. ab alabꝛo in girgillum vel deuolutoꝛi
um. a girgillo in glomicelluꝫ. a glomicello in
pannū. a panno in telam. Jtem girgillus eſt
lignū mobile ex q̄ funis in puteū cū ſitula di-
mittit̄ ad hauriendā aquā.
Girouagus. a um. i. erroneus inſtabilis. circū-
circa vagans.
Girus ri. m. g. ⁊ hoc girū ri. inuenit̄. i. circūitꝰ:
curuus coꝛona circulus.
Git ē genus leguminis ſimile cimino in quan-
titate ſed nigri coloꝛis. ⁊ in pane dulcoꝛādo
ſpargit̄ vt dicit glo. Jſaie. xxvij. vel vt dicūt
medici. Git calidum ⁊ ſiccū eſt in ſecūdo gra-
du. Et eſt git herba que inter frumentum oꝛi
tur ⁊ ſemen nigrum. ⁊ quaſi trianguluꝫ facit
aliquantulā habēs amaritudinē ꝟtutem ha
bet diſſoluendi ⁊ conſumendi.

G ante L

Glabellus la. lum. i. nudus ſine pilis. Jnde hec
glabella le. grana capitis quia nuda eſt et ſi-
ne pilis.
Glaber bꝛa bꝛum. id eſt lenis facie. imberbis ſi
ne pilis. curioſus: nudus: vel timoꝛoſus. vn̄
Auguſ. de ciui. dei. Glabꝛos inquit aut male
barbatos videmus.
Glabꝛio onis. m. g. i. caluus vel imberbis vl' ti-
moꝛoſus. ⁊ dr̄ a glaber.
Glaciecula le. i. parua glacies.
Glacies ei. dr̄ q̄ſi gelades. i. gelata aq̄ ⁊ dr̄ a ge
lu ⁊ aqua. Jnde glacialis ⁊ hoc le. i. frigidꝰ:
glacie plenus. De glacie dicit Donatꝰ Ma-
ter me genuit eadem mox gignitur ex me.
Gladiatoꝛ oꝛis. m. t. dicitur qui gladio dimicat
Et eſt nomen cuiuſdam officij. quod olim ro
me exercebatur in arena. Jnde hec gladiato
ra re. ars illa vel ludus ille. Et gladiatoꝛius
ria. riū. quod pertinet ad gladiatoꝛes. vel qḋ
exercet̄ a gladiatoꝛe. vn̄ gladiatoꝛiꝰ enſis. i.
enſis gladiatoꝛis. ⁊ gladiatoꝛius ludus qui
exercetur a gladiatoꝛe.
Gladius dij. m. s. i. enſis pugio. mucro. vel ſpa
ta. Gladius tamen generaliter dicit̄. Enſis
in pꝛelio. Sed enſis ferrum tm̄ eſt. gladiꝰ ꝟo
totus. Pꝛopꝛie autem gladius dr̄ q̄ſi guladi
us. quia gulaꝫ diuidit. Nam cetera membꝛa
ſecuri magis ſolent trūcari ſed gladio colluꝫ
tm̄. ⁊ ad hoc pꝛimuꝫ factus ē ⁊ eſt etymol'. Et
ſcias ꝙ mucro enſis. ſpata ſūt ſynonima. Jn
de gladiolus li. paruus gladius. Gladiolus

etiā dr̄ quedā herba. q2 sit folijs gladio simil' tirso cubitali. floribus purpureis.

Glandicula le. i. parua glans. ⁊ cor. pe.

Glandiosus. sa sum. i. glandibus abundans.

Glandula le. f. p. ⁊ hoc glandulū li. idē. s. ps in testinoꝝ vel nod⁹ q̄ sub cute nascit' ex humorū abundantia. ⁊ cor. pe.

Glans dis. f. t. est fructus quercuū. Glādes etiam dicunt' masse plūbee facte ad modū glandiū q̄ ꝓijciuntur cum fundis.

Glarea ree. id est argilla. s. terra humida. vel lapilli parui quos fluui⁹ trahit. vnde Job. xxx Aut super glaream.

Glaucoma. matis. qđ antiq̄ dicebant hoc glaucoma me. i. macula in oculo vel nebula vl' caligo oculoꝝ ⁊ obscuritas. Vn̄ Plaut⁹ Glaucomā o culis subijciem⁹ eumq3 ita faciemus, vt qđ videt ne videat.

Glaucus ci. m. s. dr̄ quidā piscis ⁊ dr̄ a glaucuz qđ greci dicūt albū. eo q2 sit alb⁹. Inde glaucus. ca. cū. i. splendidus vt oculi glauci. id ē splendidi habent eñ candorem admixtū virori. Et glaucus. a. um. i. subniger. Est enim glaucus color ferrugine⁹ subniger. Et glaucus viridis ⁊ flauus. Glaucus ꝓ alb⁹ splendidus. subniger rubeus. flauus. viridis dr̄. Qr glaucus dr̄ albus vl' splēdidus vl' flau⁹ tractū ē a greco. q2 vero glaucus dr̄ viridis. vl' subniger tractū ē a glauco q̄ dr̄ de⁹ maris. Nā color maris viridis ⁊ subniger est. Inde glaucitas tatis. ⁊ hoc glaucedo inis.

Gleba be. f. p. durus cespes cū herba. ⁊ dicit' a globus. q2 sit q̄si globus. Inde hec glebula. le. ⁊ hec glebella le. dimi. ⁊ glebosus sa. sum. ⁊ inde glebositas tatis. Itez a gleba h̄ glebo onis. i. rusticus. arator.

Glyceriū. f. s. ꝓprium nomē mulieris. cā adulationis ⁊ blandimēti quadā diminutione impositū. vt mea glycerium. quasi mea dulcicula ⁊ dicitur a glyci.

Glyci vel glycon grece. latine dr̄ dulce.

Glyrius ria. rium. et glyricus ca. cuz. i. stupid⁹ torpēs somnolētus. q̄ maltū dormit.

Glyrius ria. riū. etiam dicitur de glire factus vl' ad glyrem pertinens.

Glis gliris. quoddā genus muriū qđ multum dormit. ⁊ dicit' sic q2 somnus facit glires pingues ⁊ crescere. Tota eñ hyeme dormiunt ⁊ quasi mortui existunt. estate reuiscunt. ⁊ dr̄ a glisco cis. A quo etiā glis glissis. i. carduus: q̄ aliter dicit' lapa. Itē a glisco cis. dicit' hec glis glitis. terra argyllosa. Unde. Glis aīal glis terra tenax. glis lapa vocatur. Ris ꝑmū glitis tenet altera. tercia glissis. Ris animal tis terra tenax sis lapa vocatur. Hic animal: hec terra tenax hec lappa vocat'. Sic gen⁹ ⁊ nomen cognoscit' ⁊ genitiuus. Item a glisco glisci. h̄ glis itis. i. musa panis. vel vini.

Glissosus. sa. sum. i. laposus vel lapa seu glisse plenus. ⁊ dr̄ a glis glissis.

Gliteus tea. teū. i. terreus. ⁊ dr̄ a glis glitis.

Glitosus sa. suz. i. est argillosus. ⁊ dicit' a glis glitis.

Globus bi. m. s. ⁊ hoc glom⁹ mi. ⁊ hoc glom⁹ meris differunt. Glomus meris. est coadunatio ⁊ glomeratio filorū. Glom⁹ mi. illud idez vel circulus. Globus vero ē aliaꝝ rerum coadunatio ⁊ cumulus. Tamen ꝓprie dicitur globus quodlibet solidum ⁊ rotunduz. s. solida rotunditas habens tres equales dimensiones. vt mundus. Unde mundus dicit' ꝓprie globosus vel globatus. Vn̄ Marcialis Mūdus genitus ex quatuor elementis. Idemq3 totus in modum sphere globat⁹. In̄ globobosus sa. sum ⁊ ꝯpat'. In̄ globositas tatis.

Gloria rie. t. frequens fama cum laude. ⁊ dicit' a clarus quasi claria. a frequētia claritat'. vl' dr̄ gloria quasi glaurea. i. gerens lauream. et est etymol'. Inde gloriosus sa. sum. ⁊ comparatur. Inde gloriositas tatis. Et componit' ingloriosus. a. um. qui est sine gloria. i. triūphis. ⁊ ingloriosus immemor glorie.

Gloriola le. dimi. i. parua gloria.

Glos glotis. f. t. i. cognata. s. vxor fratr'. ꝟ glos gloris. i. flos. ꝟ glos glossis ē lignū putridū Unde Glos gloris flos ē. ꝟ glos glotis femina fratr'. Glos glossis lignū vetus est de nocte serenum.

Glosa se. dicitur a glossa quod est lingua. Et distat inter commentū glosam. translationem ⁊ textum. Commentum expositio est verborum iuncturam non considerans. ꝟ tm̄ sensum deseruit eñ expositioni sententie alicui⁹ libri ⁊ non constructioni litere. Accipit' tamen quādoq3 commentū largius. scz ꝑ quolibet libro ⁊ tunc sic diffinitur. Commentum est pluriū studio vel doctrina in mente habitorū i vnū collectio. Glosa est expositio littere ⁊ ipi⁹ sententie. que nō solū sententiā ꝟ etiā verba attēdit. Vel glosa dicit' expositio sententie litterā continuans ⁊ exponens. Vel dr̄ glosa quasi glossa. i. lingua. quia tanq3 lingua doctor' adesset ⁊ exponeret sic litere exponende insistit ⁊ sensum enucliat. Translatio est expositio sententie ꝑ aliam linguam. Textus est liber ipius doctoris continens tractatū sine litere. vel sententie expositione. Et a glosa dicit' hec glosula le. i. ꝑua glosa. ⁊ glosari⁹ ria. riū. q̄ glosat vel qui glosatur.

Glossa se. i. lingua. ⁊ ꝑdu. primam. Vn̄ Osse carei glossa ꝑ quā frangunt' ⁊ ossa. Inde glossula le. i. parua glossa.

Gluten. inis. n. t. est terra tenax vtilis ad cōpages nauium ⁊ alioꝝ vasoꝝ. quod et bitumen inis dicitur. Inde glutineus nea neum. id ē de glutine existens. vel ad gluten pertinēs ⁊ glutinosus. sa. sum, id est plenus glutigine. vel tenax.

Glutinū ni.n.s.dꝛ ꝗcq̄d ꝯlūgit.s.vinculuz. Iñ h̄ glutinariū rij.idē. Proprie tñ glutinuz est illō tenax qō fit de glutine ad aliq̄d liniendū ⁊ cor.ti. vnde in Aurora. Inuiscat lim⁹.sic ⁊ ex glutino quodam.

Gluto onis.m.t.i.lectator vel deuorator.

G ante N vel O

Gnarus ra rum.id est sciens peritus doctus.s. qui ex arte scit qualiter aliquid fiat vel sit faciendū vel qualiter fieri debeat.siue illō faciat siue non. ⁊ dicit̄ gnarus pro narus. ⁊ apponitur g.per prothesim.

Gnatus ti.i.filius.quasi generatus. ⁊ hec gnata.id est filia quasi generata.

Gnauus ua.uum.dicitur a nauus. ⁊ apponitur g.per protesim.

Gnidis di. gnido insula est. de qua Act. xxvij. Et vix deuenissemus circa gnidum.

Gnostici q̄dā heretici q̄ ꝓpter excellentiam sciētie se ita appellare voluerunt. Animā naturam dei esse fingunt.deū aūt esse bonum et malū suis dogmatibus fingentes.

Golgotha syruz est ⁊ interpretatur caluaria nō ob caput vel caluitium ade. quod mentiūtur ibi sepultum. sed ob decollationē damnatoꝝ. Unde Iob.xix. Hebraice golgotha.

Goliardi bufones.ioculatores idem sunt.

Golias lie. ꝓpriū nomen cuiusdā philistei. quē interfecit dauid. vñ Aurora. Exigu⁹ magnū vicit puer ille goliam.

Gomor mensura est antiqua continens q̄nq; sextarios.

Gorgon interpretatur terror.

Gorgones quas fingunt poete meretrices fuisse crinitas serpentibus.que se aspicientes cōuertebant in lapidem habentes vnum oculū quo inuicem vtebantur. Fuerunt ꝟo tres sorores.scz.Stennio.Euriale ⁊ Medusa vni⁹ pulcritudinis. Phorcinis filie vnius oculi. qui ita spectatores stupefaciebant vt etiā vertere eos putarent in lapides. Gorgones dicte.quasi george.i.terre cultrices.nā ge.terra.orge cultura dicitur.

G ante R

Grabatum.ti.n.s.id est reclinati capitis susceptio ⁊ videtur componi ex gra.quod ē caput ⁊ batin quod est gradus. scz ad quod gradimur.vt ibi caput reclinemus. Genus lecti est ⁊ ꝓdu.pe. Inuenitur etiā hoc grabatum pe.cor.ꝑ gremio.vnde. Pro gremio grabatum ꝑ lecto pone grabatum.

Graculus li.auis quedā. ⁊ dꝛ a garrio ris.est ei loquacissimum genus animalis. ⁊ vocib⁹ importunum. ⁊ cor.cu.

Gradale lis.dꝛ a gradus. quia gradatim cantatur post rñsorium ſꝫ Hug. Quidā tñ dicunt graduale lis.

Gradari⁹ rij.i.palefred⁹. ⁊ dꝛ a grad⁹. ⁊ ē equ⁹ mollis incessus sine succussatura innitens ⁊ incedens. ⁊ gradarius ria.rium. qō fit gradatim.

Gradatio color rethoric⁹ est. ⁊ fit cū de p̄cedenti voce subsequens format̄.q̄l ꝑ gradum vocum vt Quid leui⁹ fumo vl' flāma.flamē.q̄d flamine.vent⁹ q̄d vento mulier. q̄d muliere nihil.

Gradiuus ui.i.mars ⁊ dicitur a gradus.qꝛ gradatim inceditur ad bellum. Uel gradiuus a gradin dicit̄.quod est vibratio haste. Ul' gradiuus dr̄ quasi craton diuus.id ē potēs de⁹.

Gradus us.ui.dꝛ illud ꝑ qō ascendit̄ ad altare vel ad pulpitū vel ad alium locum.

Gradus etiam est status. ⁊ ꝓprie dignitatis. et gradus est iter ordinatum. Inde gradatim.id est per gradus. Itez gradus ſm Goffre.et Hosti.in sum.de consang. ⁊ affini.est quedaz habitudo siue distantia personarum ad inuicem consanguinitate ⁊ affinitate sibi coniunctarum facta collatione ad communez parentem. Uel est vnius persone distantia ad aliaz in linea consanguinitatis. vt.l.j.cū se.§.vsq; ad.§.affinitatis.

Grāme mes.grece.latine dꝛ linea. Uñ greci dicunt hoc grāma tos.i.lr̄a. Unde Theodol⁹. Grecoꝝ p̄mus vestigat grāmata cadmus. Inde grammat⁹ q̄ sumit initiū legendi. vl' q̄ paginas legere potest.

Grāmatica ce. vel grāmatice ces. dꝛ a gramma qō ē lr̄a q̄si lr̄alis sciētia. nō a p̄ma parte sui. qꝛ primo tractat de litteris. ſ ꝑ effectū.qꝛ efficit lr̄atum. vñ sic describit̄. Grāmatica ē scīa recte scribēdi recte ꝓnunciādi recte construendi gnara.

Gramen.inis.n.t.potest dici quelibet herba.et dicit̄ a germino nas.eo ꝙ germinet.sicut robur omnis ligni cutis. ⁊ species. quia sit firmissima. Specialiter tamen gramen est quedam herba q̄ nascit̄ ex humano sanguine.et etiā quedā alia herba q̄ etiaz mortua recenti herba renascit̄ ⁊ vulgo ita vocat̄. ⁊ dꝛ sic:qꝛ multum germinando multiplicet̄. vel dꝛ a situ.s.ab agro qꝛ plurimoꝝ agroꝝ sit. Unde et ip̄m greci agreste nūcupauerūt. Mūq; etiam inuenit̄ ꝓ radice talis herbe. Inde gramineus nea.neū.qō totū est ex gramine.vel qō ad gramē pertinet. ⁊ graminosus sa.suz.qō gramine abundat vt locus.

Grandeuus ua.uū.pe.ꝓ.i.grādis eui.s. senex. ⁊ dr̄ a grāde ⁊ euū.vnde Inno.lxxvij.distin. Quicūq; in ꝟbo grādeuus ⁊c̄.

Grandiloquus qua.quū.i.grandia loquens

Grādis disco.t. ⁊ h̄ de.i.magn⁹. ſ grandis ad corp⁹ magn⁹ ad animū refert̄. Iñ grāditudo inis ⁊ h̄ grāditas tatis. Et cōponit̄ grandis ꝑgrādis.tāgrādis.q̄ꝫgrādis.i.valde grādis

Grandisonus.na.nū.i.grandia sonans.

Grādiusculus la.lū.pe.cor. aliquātulū grādis

Grando inis. dr a granū. eo ꝙ similitudinē gra/ni habeat. Jn̄ grandineꝰ nea. neū. ⁊ grandi/nosus sa. sum.

Granū ni. n. s. est generale nomē cuiuslibet se/minis. ⁊ dr a grandis. qr crescendo grande efficit. Per excellentiā tm̄ frumentū dr gra/nū. Jn̄ hoc granulū li. ⁊ hoc granellū li. di/mi. ⁊ h̄ granariū rij. locꝰ vbi granū reponit.

Graphia phie. i. scriptura. ⁊ dr a graphos. i. scri/ptor. Jn̄ graphiꝰ phij. ⁊ hoc graphiū phij. i. stilus cū quo scribit in cera.

Grassator oris. m. t. q̄ crudeliter agit. latro. pre/dator. seuiens crudeliter ⁊ homicida.

Grates. tiū. f. g. i. grē. Sz grates deo aguntur Gratia vo hoibꝰ. s; sepe vnū p alio ponitur

Gratia tie. dr a gratis. Et est donū vl donatio. amor. ⁊ dr a gr̄a q̄si gratis data. Jn̄ h̄ gratio/la le. dimi. i. pua gr̄a. Jn̄ gratiosus a. ū. i. ple/nus gr̄a. Et dr ꝓprie gratiosus q̄ plus vnicui/ꝙ; q̄ meret tribuit.

Gratuitꝰ ta. tū. i. gratus datꝰ ⁊ habitus.

Gratus ta. tū. tria signat. Nā gratꝰ. i. gr̄am ser/uans. gratiosus. acceptabilis placitꝰ Et gra/tus. i. memor bn̄ficij. Et gratꝰ. i. remuneratꝰ Et p du. pmā. Vn̄ Oratiꝰ. Grata supueniet q̄ nō sperabit hora.

Grauascellus li. m. s. i. aliquantulū grauis.

Grauis uis. o. t. ⁊ hoc ue. dr a grandis qr que grandia sc. grauia solent esse. Et est graue d̄ natura. sed grauidū de accidenti. i. fecundi/tate. vt arbor grauida pomis. ⁊ mulier gra/uida fetu. Jtē graues dicimꝰ autenticos. ve/nerabiles. Vn̄ ⁊ cōtemptibiles leues dicimꝰ Et dr grauis p cōsilio ⁊ constātia. qr nō leui motu dissilit. ⁊ fixa cōstantie grauitate consi/stit. Jn̄ h̄ grauitas tatis. i. firmitas. venera/bilitas maiestas. ⁊ hec grauedo inis.

Grauitas ex pondere animi ⁊ snīa cōstat. s; gra/uedo vel grauitudo corpis est. Jtē. Jtē q̄n/ta hoīs etas dr grauitas q̄ est declinatō a iu/uentute in senectutē. necdū senectꝰ. s; iaz nō iuuentꝰ. Jtē grauis multa signat. Vn̄ Pon/dus psona. vir. lectio. femina pregnās. Qd/ꝙ; molestat dr esse graue.

Grauisonꝰ na. nū. ⁊ grauidicꝰ ca. cū. ⁊ grauilo/quus, qua. quū. i. grauia sonans. dicens. lo/quens. i. ponderosa. molesta. vehementia.

Grecꝰ ci. fuit rex grecie. Jn̄ h̄ grecia cie. ⁊ hinc grecus ca. ⁊ greculꝰ la. lū. Jtē greci diuisi in q̄nꝙ; ptes sūt. q̄dā dicunt attici. q̄dā boetes q̄dā eoles. q̄dam dores. q̄dam iades. Vn̄ et lingue grecoꝝ dicunt q̄nꝙ; s. attica. boetica eolica. dorica iadica.

Gremiū mij. n. s. i. sinus. Jn̄ gremiolū li. dimi. ⁊ gremiosus sa. sum. ⁊ gremiatus ta. tum. q̄ hz gremiū.

Gressus us. ui. i. passus vl pes. vl vestigiū pe/dis. ⁊ dr a gradior. Jtē gressus sa. sum. parti/cipium.

Gressutus ta. tum. pe. p. q̄ magnos hz pedes vl magnos facit gressus.

Grex gis differt ab armento. qr armentū maio/rū est animaliū. vt equoꝝ. boū. Grex minorū vt caprarū ouiū.

Grillus li. nomen hz a sono vocꝭ. hic retro am/bulat. terram terebrat. stridet vocibꝰ. venat cū formicā. Jnde hoc grilletuz ti. locus vbi abundant grilli.

Griphes phis. m. g. vl griphe phes. est aīal q̄/drupes ⁊ pennatū. Sūt ei griphes alites fe/re. ⁊ sunt in oībꝰ leonibꝰ siles p̄ter alas ⁊ fa/cies. q̄bꝰ aq̄lis cōueniunt. ⁊ multū equos in/festant ⁊ eis inimicant adeo ꝙ equitē arma/tū cū eq̄ in sublime rapiant. Vel s̄m Remigi/um. Griphes sunt aīalia terribilia ⁊ forcia q̄ corpꝰ hn̄t leoninū. pedes aūt ⁊ alas ⁊ ro/strū vt aq̄la. ideoꝙ; p terrā currūt vt leones. p aera volant vt aues.

Gripus pi. i. supbus ceruicosus. Vn̄ canes sup/bos ⁊ ignobiles gripos vocamus. qr pre ce/teris supbi sunt.

Grossus sa. sum. i. rudis villanus. Jn̄ hec gros/sitas tatis. ⁊ hec grossitudo inis. ⁊ hec gros/sicies. ei. ⁊ hic grossus si. Et sunt grossi ficꝰ immature. inabiles ad comedendendū. ⁊ p/prie p̄mitiue. q̄ ad pulsum venti facile cadūt Vn̄ Apocal. vj. Sicut ficꝰ mittit grossos su/os. cū a vento magno mouet.

Gruculasle. dimi. i. parua grus.

Gruinus na. nū. qd ptinet ad gruem.

Grumꝰ mi. i. cumulꝰ aceruꝰ cōgeries. Jn̄ h̄ gru/mulus li. in eodem sensu. Jtem grumus vel grumulus dicit agger a tumore. ⁊ hec gru/ma me. crusta que fit in lateribus dolij ꝓpter vinuz. Jnde grumosus sa. sum. ⁊ hec grumo/sitas tatis.

Grunda de. fe. p. i. inferior ps tecti capane a q̄ stillat aqua. Jnde hec grūdula le. dimi. et h̄ grundatoriū rij. idē qd grunda. vl qd stillat a grunda. vl sup qd stillat. Et p compositōem

Hec suggrunda de. qd est inter tectū ⁊ parie/tē. vl ipsa grunda.

Grus gruis. auis quedam. Et dicitur a sono vocis.

G ante V

Guadia debita cōstitutio. Jn̄ guadiare. i. gua/diā cōstituere. vl guadiā firmare.

Guardia feuda sc q̄ cōstituunt aliquibꝰ ꝓpt cu/stodiā rei dn̄i cōstituentis.

Guardio dr ille cui talis custodia est cōmissa. vl dr guardianꝰ q̄ etiā est supior int frēs mi/nores custodiens cōuentū.

Gubernio onis. i. gubernator ⁊ dr a guberno.

Guidagia dicunt q̄ dant p ducatu vl cōductu p terram alicuiꝰ vt securiꝰ vadat. sed gabel/le dant de contractibus, vt de emptione per emptorem ⁊c.

Gula le.f.p.i.anterior ps colli.posterior vo dr ceruix.et dr a gala qr illa ps colli solet esse cãdida.vl dr a gutture. Jn gulosus a.ũ.i.leccator et gulositas tatis.et cor.gu.Uñ aurora
Cepas post manna turba gulosa petit.

Gulo onis.et gulon⁹ ni.ambo p leccatore

Gulus li.gen⁹ nauigij pene rotundũ ad modũ gutturis.

Gumi.n.g.indecli.est lachryma arbor q ẽ q̃si gutta.et pmo gutta exit a ligno.et inde durescit.et fit gumi. Jn gumosus a.um.

Gurd⁹ a.ũ.i.inept⁹.stult⁹ inutilis.importun⁹ et pcipue in comesationib⁹ recipiendis.

Gurges gitis.m.t.ꝓprie est loc⁹ alt⁹ et ꝓfundus in flumine. Per tapinosim tñ ponit sepe ꝓ mari.vl p loco ꝓfundo in mari quã tapinosim solent etiã autores eleuare p adiunctionẽ epitheti isti⁹.s.magn⁹ et alt⁹ vl vast⁹ vl consimiliũ.et dicit gurges a guttur.qr est quasi guttur fluminis.et cor.pe.in gtio.Unde Oui.de arte. Quo minime credis gurgigite piscis erit.

Gurgulio onis.f.t.q̃dã ps in ore cui ꝓximũ est rumen.cui⁹ meat⁹ ad os et nares ꝓtendit habens viã q̄ vox ad linguã trãsmittit.vt possit vba collidere. Jtẽ gurgulio inuenit ꝓ q̃dam verme q̃ comedit legumina.s in hac significatiõe dz poti⁹ scribi p c.

Gurgustiũ stij.cella modica vl dom⁹ pauperuz angusta secreta et tenebrosa.Uel locus tabernar tenebrosus vbi turpia cõuiuia fiunt. vl vbi pisces mittunt.vl rhete piscatoriũ.Unde iob.xl. Nũqd implebis sagenas pelle ei⁹ et gurgustiũ pisciũ capite eius.

Gurgutin⁹ na.nũ.i.ad gurgitẽ ptinens.et dr a gurges tis.et ꝓdu.ti.

Gustus us.ui.vn⁹ de q̃nq sensib⁹ corporis.

Gutta te.est aqua q̄ stat et par fluit. Stilla vo q̄ cadit.hinc stillicidiũ stilla cadẽs Stiria ei grecũ.i.gutta. Jn dr stilla.dimi.dũ aũt stat et pendet de tectis vl arboribus q̃si glutinosa gutta est.Uñ gutta q̃si glutta.i.glutinosa a glutine.dũ ceciderit stilla. Gutta etiã dr quedã infirmitas. Jtẽ gutta ẽ q̃dã spẽs aromatica suauis odoris. gust⁹ aũt amarissimi. et dr alio noĩe aroma vñ.Est pluuie gutta spẽs vl aromatis extat. Dr et sepe passio gutta fore.

Guttosus sa.sum.i.guttis plenus.

Guttula le.dimi.i.parua gutta.

Guttulus li.q̃dã minut⁹ piscis.

Guttur.turis.n,t.est ps colli.et dr a garrio.ris quasi garrur.qr inde garritus ꝓcedit.et ꝓd.pmã.Uñ Aurora. Qd guttur transit nõ comperit ibi.

Guturna ne.fe.p.i.infirmitas gutturis q̄ solet cũ inflatione gutturis euenire. Jn gutturnosus sa.sũ.hñs talem infirmitatẽ.

Gutturniũ nij.quoddã vas aq̃tile in inferiori pte pforatũ qd inferi⁹ deguttat aquam.

Gutt⁹ ti.m.s.gen⁹ vasis vnguentarij ꝓ breuitate a gutta dict⁹. Jn h guttũ ti.vnguentuz in eodẽ repositũ.Uñ Juuenalis. Nõ opposito pauid⁹ tegit inguina gutto

Guua vl guina.vas vitreũ vl cucurbita.qd ventosa dr.et videt dici gula q̃si gulosa in sanguine accipiendo. Pap. vo dicit. Guuavas vitreũ q̄ a latinis a silitudine cucurbite ventosa vocat.q̄ aĩamata spũ p igniculũ in supficiem trahit sanguinẽ.

H ante A

b Abel interptat iust⁹ vl luctus q̄ nomine pfigurabat occidend⁹. Jdem et vanitas.qr cito solutus vl sublat⁹ est et subtractus.

Habena ne.f.p.i.lor et retinaculũ freni et dr ab habeo.qr ea habemus.i.retinem⁹ equos Jn habenat⁹ ta.tũ.i.habenã hñs vel habena ornatus.

Habenula le.dimi.i.parua habena.

Habilis lis.ꝯ.t.et hoc le.i.ad habendũ cõmodus aptus et oportunus.cõgruus et cõpat. Jn habilit aduer.et hec habilitas tatis.et cõponit.inhabilis.i.nõ habilis. Jn inhabilitas tatis.

Habitabilis lis.ꝯ.t.et hoc le.qd habitari põt et dr ab habeo.Et cõponit inhabitabilis.i.nõ habitabilis.et hoc habitaculũ li.

Habit⁹ us.ui.i.q̃litas corpis p applicationem adueniẽs.difficile mobilis.Habit⁹ ille nihil aliud est q̃ habilitas ad actũ. Jtẽ habit⁹ est vestimentũ.vt iste monachus habitum gerit monachalem. Jtẽ habit⁹.i.stat⁹ vl volũtas vel appetitus vel actus siue passio habendi Jtẽ habit⁹ est pticipiũ de habeo. Jtẽ habit⁹ ta.tũ.ponit ꝓ pingui. Jn habitudo inis.i.cõpositio corpis vl moles vl pĩguedo.Ul habitudo dr aptitudo vl ꝓprietas hñdi vel conuenientia. Jn habitudinari⁹ ria.riũ.q̄ aliq̄ habitudĩe se hz ad aliq̃d.vl qd ptinet ad habitudinem.

Haeriani q̄dam heretici ab Haerio dicti sunt. Hi offerre officium vl sacrificiũ ꝓ defunctis spernunt.

Halit⁹ tus.i.odor vl spũs.et ꝓdu.ha.Uñ Halitus est flatus alitus nutrit⁹ habet.

Hamis tis.m.t.i.fustis aucupabilis.s.vgula q̄ sustinet rhete quo capiunt fere.vl que leuat rhete in quo capiunt aues.

Ham⁹ mi.m.s.est ferrũ recuruũ cũ q̄ capiunt pisces.et ꝓdu.pmã.s amo as.eã cor.vñ.vnã semp amo cui⁹ nõ soluor ab hamo.Ham⁹ etiam est macula lorice.et ꝓdu:pmã. Jn hamatus to.tũ.i.curuat⁹ ad modũ hami vl vncinis circũdatus vl squamis cõtextus.Und.j.Reg.xvij.Et lorica hamata. Dicit eñ hamus asser conclauis.q̄ subtegit terre in vineis sub arborib⁹ defendendis.vl in domo

circa scrinia ⁊ thesauros. vt si aliq̄s fur ingrediatur ei⁹ pedi h⁹ infigat. ⁊ ita fur deprehendat ⁊ sic corripit primam.

Hara re. q̄ñ ponit̃ p stabulo porcoꝝ aspiratur ⁊ cor. primã. s̄ p altari pdu. primã. ⁊ nõ aspirat̃. vide supra in ara.

Hasta ste. f. p. ab astu dr̃. qr astutum querit dominũ in ea vtenda.

Hastifer. ra. rum. qui fert hastam.

Hastiger ra. rum. i. hastam gerens.

Hastile lis. n. t. pe. produ. ponitur p ligno lancee. ⁊ pro parte candelabri a stipite directe p cedente.

Hastiludiũ dij. quidã ludus militũ cũ hastis. s. q̄ñ eq̃tes currunt ⁊ frangunt hastas.

Haustus us. ui. attractio euacuatio vel bibitio Item haustus ẽ ius hauriẽdi aquã de puteo vicini cui eo inuito iure seruitut̃ ascribit̃.

Hauritoriũ. vel hausorium. n. s. dr̃ locus de q̃ vel vbi haurit̃. vel instrumentuꝫ hauriendi.

Hauritori⁹. ria. riũ. quod ptinet ad hauriendũ

Haustra stre. f. p. qd̃ ⁊ haustruꝫ inuenit̃. i. rota hauritoria ab hauriẽdo aq̃s. qd̃ etiã h̃ girgillus dicit̃. quia in gyrum vertitur.

H ante E

Hebdoas adis. pe. cor. est spaciũ septẽ dierũ ⁊ dr̃ ab hepta qd̃ ẽ septeꝫ. ⁊ doas qd̃ ẽ dies. Et silr̃ dicit̃ hic ogdoas adis. spacium octo dierũ. ⁊ dr̃ ab octo ⁊ doas.

Hebdomas dis ⁊ hec hebdomada de. dr̃ ab hepta grece qd̃ latine dr̃ septeꝫ. q̄si heptomada a numero septẽ dieꝝ quoꝝ repetitione ⁊ mẽses ⁊ anni ⁊ secula pagũt̃. vñ. Dañ. ix. Hebdomas vna. ⁊ cor. do. Jñ hebdomadari⁹ a. ũ qd̃ ptinet ad hebdomadã. Et h̃ hebdomadari⁹ rij. q̃ p hebdomadã curã gerit. p socijs super cibarijs vl̃ i choro officiũ facit. Et vt dic̃ Pap̃. Hebdomada deberet scribi p p. nã deriuat̃ ab hepta greco. i. septem latine. sed qr apud latinos p. añ. d. nõ repit̃. trãsit. p. in. b. Iteꝫ hebdomades etiã sunt ꝯceptiões q̃ fiũt in mẽte q̃ ptim note sunt oĩb⁹. vt si de eq̃lib⁹ eq̃lia demas. q̃ relinquũt̃ sunt eq̃lia. ptiꝫ nota sapientib⁹ tm̃. vt i corporea i loco nõ esse. Et declinatur. hec hebdomas adis. ⁊ pluralit̃ hebdomades. harum hebdomadum.

Heber fuit pnepos sem. ⁊ interp̃tat̃ transitus Et hec interp̃tatio ẽ mystica. eo q̄ ab ei⁹ stirpe transiret de⁹. nec ꝑseueraret in eis translata ad gẽtes gratia. ex ipso ei orti sunt hebrei ab heber hebre⁹ a. um. quod interp̃tatur trãsiens vel transitus vel transitor pp̃ter predictã causam. Unde hebrei dicti sunt quidã heretici. quasi trãsitores. quo nomine admonẽtur. vt de peioribus ad meliora transeãt ⁊ p̃stinos errores relinquant.

Hebenus ni. pe. p. f. g. arbor que cesa durescit in lapidem cuius lignũ nigrũ ẽ. ⁊ dr̃ hebenũ. Jñ hebenin⁹ na. nũ. i. de hebeno existens.

Hebes hetis. id est piger tardus obtusus stupidus amens.

Hebeo onis. vel hebeon onis. id est paup. Inde hebeonei vel hebeonite dicti sunt quidaꝫ heretici. quasi a pauptate intelligentie. Christum enim per prouentum solum virũ iustum putant effectum. Hi semi iudei sunt ⁊ ita tenent euangeliũ vt legem carnaliter seruent. Jñ hebeone⁹ nea. neũ. ⁊ hebeoniacus ca. cũ

Hebetudo inis. f. t. i. pigritia fatuitas obtusio tarditas. Et inuenit̃ scriptũ p bi. quidam tamen volunt q̄ scribat̃ p be.

Hecthecha ce. dicitur solarium. Unde dicit glosa. super illd̃ Ezechiel̃. xlj. Hectecas ex vtraq̄ parte ⁊c̃. Hectecas q̄s rome vocãt solaria de cenaculoꝝ parietib⁹ eminẽtia. vel menialia ab eo q̃ ea primo inuenit.

Hector oris pe. gti cor. sicut greca p̃pria in or. vt actor oris. Hector oris vñ. Qui Hectoris donauit priamo p̃ce motus achilles.

Hedera re. pe. cor. est genus herbe quod arboribus adheret ⁊ dicitur ab hereo res quasi arboribus rependo adhereat. Inde hederin⁹. na. num.

Hedus di. m. s. est fetus capelle. Inde hedul⁹ li. dimi. id est paruus hedus.

Helchana interp̃at̃ dei zelus vl̃ dei possessio ⁊ cor. pe. vñ Aurora. Helchana q̃ dominũ possessio dicitur illos.

Heleison vel potius eleison ẽ quoddã verbum grecũ ⁊ idem ẽ qd̃ miserere. vñ dr̃ Christe eleison. id est xp̃e miserere.

Helena ne. pe. cor. proprium nomen cuiusdam mulieris.

Heliades. d. m. g. fili⁹ vel nepos solis. ⁊ dicit̃ ab helios qd̃ ẽ sol. ⁊ subtracta de si el aba ab helyades. dr̃ h̃ helias. adis. filia vl̃ nept̃ sol̃

Helyas p̃priũ nomẽ. ⁊ interpretat̃ dñs deus.

Heli vel poti⁹ eli lãma asabathani. idẽ est qd̃ deus me⁹. deus meus. vt q̃d dereliquisti me

Heliodor⁹ p̃priũ nomẽ cuiusdã viri. ⁊ iuenit̃ pe. p. vñ Orati⁹. hospitio modico recto comes heliodor⁹. Inuenit̃ etiã ⁊ corrupta. vñ Pãtheon Corpus heliodori fodiũt abeũt q̄ latẽt̃ Sicut em̃ theodor⁹ cor. pe. s̄m cõem vsum. ita ⁊ heliodor⁹. licꝫ aliq̄ñ iueniat̃ pe. p. vñ Iuuenal̃. Rautoꝝ pueros artẽ dicens theodorus. quod auctoritati ascribimus.

Helios grece. latine dicitur sol.

Heliotropia. pie. q̄dã gẽma valde clara ⁊ pspicua q̄ colores mutat s̄m variationũ coloruꝫ in sole. vñ rubea apparet in mane ⁊ vespe. et dr̃ ab helios qd̃ ẽ sol ⁊ tropos qd̃ ẽ ꝯuersio. Ul̃ dr̃ sic. qr posita i labris eneis radios sol̃ mutat sanguineo colore repcussos. sed extra aquã in modũ speculi solẽ accipit. Inuenit̃ etiam heliotropius pij. p eodem lapide.

Heliotropiũ. pij. est quedã herba ⁊ dicit̃ ab he

lios qd est sol. et tropos conuersio. quia solis mo tibus folia circumacta conuertit. Unde et a latinis solsequium dicitur. Nam et sole oriente flores suos aperit. sero claudit cum sol occubuerit. Ipsa est quam latini incubum siluaticum vocant. Hec et ver rucaria dicitur. quia extinguit verrucas.

Heliseus interpretatur dni salus. quia multas virtu tes fecit et famem pellens. populum liberauit a morte et saluauit.

Hema grece. sanguis interpretatur latine.

Hemathia. i. sanguinolenta. propter multa bella.

Hemicyclus li. i. dimidius circulus: et dicitur ab hemis et cyclus. Unde hemicyclus. quando dicitur sedes dimi dium circulum habens id est arcum.

Hemina me. quedam mensura medium sextarium con tinens: et dicitur ab hemis qd est dimidium.

Hemiolius lia lium. id est continens totum et dimidie tatem. Inde hemiolicus ca. cum.

Hemis dicunt greci dimidium.

Hemisperium rij. i. dimidium spere. Et sunt duo he misperia. s. superius et inferius. Superius colimus nos et antecessores nostri. Inferius colunt antipedes nostri. et eorum antecessores si tamen verum est istos populos esse.

Hemistichium chij. dicitur dimidius versus. et dicitur ab he mis qd est dimidium et stichos qd est versus.

Hemitheos thei. id est dimidius deus. s. qui ex parte patris vel matris est tamen deus. secundum poetas.

Hemitogium gij. n. s. i. dimidia toga: et dicitur ab he mis et toga quod est vestis.

Hemitriceus cei. id est febris acuta. Et sunt tres hemitricei: minor: medius: et maior.

Henatini gigantes siue robusti: siue potentes aut humiles consurgentes.

Hennon vallis tristicie: vel vallis interfectionis

Henophorum ri. vas vinarium aptum ad ferendum vi num: et dicitur ab henon qd est vinum et phoros qd est ferre.

Henon grece: latine dicitur vinum.

Henomellum lij. i. vini vel mulsi et mellis confe ctio: et dicitur ab henon qd est vinum et mel.

Hepta grece: latine dicitur septem.

Hepthemimeris est quedam species cesure. quando se ptima syllaba naturaliter correpta producitur Septima dico respectu trium spondeorum pe dum vt hic Tantalus et sene perijt iiuria mense. Et fit in principio quarti pedis: siue super se ptimam syllabam.

Herba be. dicitur ab aruo. Iacto enim semine in ar uum non longo tempore post ipsum pullulat in herbam vel quia terre fixis radicibus adheret. Inde hoc herbarium rij. id est locus vbi herbe crescunt vel abundant. Inde herbeus a. um. de herba factus vel ad herbam pertinens. vel viridis: et her bosus a um. plenus et abundans herbis. Et herbidus da. dum. pe. cor. i. herba plenus her bosus. vel qui habet herbam. Inde hec her biditas tatis.

Herbilis. o. t. et hoc le. pe. cor. id est herba abun dans. Herbilis etiam vocatur anser herba pastus.

Herbula le. pe. cor. id est parua herba.

Hercules. dicitur quasi heris cleos. i. lite gloriosus. ab heris qd est lis: et cleos gloria: vel quasi heros gloriosus: ab heros et cleos. vel quasi here. i. do mine. s. Iunonis gloria: ab hera et cleos. In de herculeus a. um. et herculinus na. num.

Herebus bi. i. infernus: et dicitur ab hereo: quia nimis adheret illi quem capit. Et est herebus proprie tartarus scilicet profundissimus locus inferorum et cor ri. pe. Unde Lucanus in. ij. O vtinam celique de is herebique liceret.

Heredicapa pe. o. p. qui alterius hereditatem capit

Heredipeta te. co. p. qui alterius hereditatem petit vel cupit.

Herediscinda de. co. p. qui alterius hereditatem scindit vel aufert.

Hereditacula le. di. i. i. parua hereditas.

Hereditalis lis. o. t. et hoc le. et hereditarius a. um in eodem sensu. s. ad hereditatem pertinens: vel qui hereditatem accipit vel accipere debet.

Hereditas est successio in vniuersum ius. qd de functus habuit. vt. ff. de verborum. sig. l. nihil. aliud est hereditas. et. l. bonorum e. ti.

Hereditas addita: est illa de qua heres se intro misit auctoritate pretoris: imo auctoritas pre toris non est necessaria: sed sola voluntas suf ficit: vt insti. de here. qua. et diff. §. Item ex traneus. Secus in petitione bonorum possessi onis. vt ibi no.

Hereditatus us ui. id est hereditas.

Heredium dij. id est predium hereditatis.

Heremicola le. f. p. i. heremum colens.

Heremipeta te. co. p. qui heremum petit.

Heremita te. co. p. dicitur ab heremus: quasi ab aspe ctu hominum remotus. Moratur enim in heremo solitarius. Idem et anachoreta. Inde heremi ticus ca. cum. et pdu. mi.

Heremium mij. id est heremus.

Heremus mi. f. s. dicitur ab hereo es. proprium quia num quam vel raro fit ibi mansio: vel heremus dicitur inuia solitudo vbi nunquam habitatum est. Sed desertum vbi aliquando habitatum est. et nunc dere lictum est. Inde heremiticus ca. cum.

Heres dis. co. t. dicitur proprie filius heri: quia hero suc cedere debet in hereditate: licet et heredes di cantur alij qui hereditatem succedunt: vel heres est il le qui succedit in vniuersum ius defuncti. l. cum heres. ff. de. diuer. et tem. prescrip. vel est dominus here ditatis qui fit a ditione in voluntarijs. §. fi. in sti de here. qua et diffe. Sed in necessarijs de fertur ipso iure hereditas.

Heredem instituere. est aliquem post mortem suam lo co sui in omnibus bonis suis dominum constituere.

Heres ab intestato est ille qui succedit in ius de functi sine omni testamento. vt insti. de here. que ab intestato deferuntur.

Heres fideicommissarius. est cui ex fideicommisso re licta est hereditas danda: illi cui testator dis-

posuit. dicendo sic fidei tue committo vt hoc des illi.

Heres legetarius. est ille qui legatum accipit. vl' cui legatū factū est. vt. l. quotiens. C. de here. insti.

Heres legitimus. est q̄ ex lege. xij. tabularꝫ. aut ex iuris cōsti. etiā sine testamēto succedit de functo. vt sunt agnati ꝓximi. instit. de legit. ag. suc. in prin.

Heres necessariꝰ. est sēuꝰ heres institutꝰ in testamento dñi sui. ab eo q̄ facultates suas hꝫ suspectas. ne possit ex ipīs satisfieri creditoribꝰ q̄bꝰ est obligatꝰ adeo ꝙ nō credit alienū hereditatē suā adire. si heredē cū instituerit. q̄ seruꝰ heres factꝰ. iō necessariꝰ dr̄ heres qꝛ siue velit siue nolit cogit̄ suā hereditateꝫ adire vt satisfaciat creditoribꝰ vt insti. de here. qua. ⁊ diffe. §. j.

Heres suus dr̄ filiꝰ q̄ est in ptāte patris tempore mortis ipsius patris.

Heres domesticꝰ dicit̄ q̄ est in ptāte morientis tpe mortis. dū eū alius nō ꝑcedit. Filio enī suꝑstite ⁊ in ptāte patris exñte. nepos ex eo q̄ in ptāte aui est. suꝰ heres nō est. insti. de here. q̄. ⁊ dif. §. sui.

Heres sustitutꝰ. dr̄ q̄ alij heredi instituto substituit̄. Vbi gratia. Si testatoꝛ ita dicat. Ille heres esto. q̄ si nō velit vl' nō possit eē heres iste esto ei substitutꝰ. ⁊ h̄ siue scđo tercio vel quarto loco alio in locū instituto deficiente sbstituat̄. Nā scđs dr̄ oīs q̄ post primū sequitur etiā si decimꝰ sit. ff. de vul. substi. in prin.

Heredes sui ⁊ legitimi sēm Azo. de suis ⁊ legitimis heredibꝰ appellant̄ q̄ in ptāte morientis fuerunt. vt filiꝰ filia nepos neptis. ex nepote natꝰ. ex filio ꝓnatus. ꝓnata. seu ꝓnepos ꝓneptis. legitimi ⁊ naturales. vel etiaꝫ legitimi tm̄ vt adoptiui.

Heredes testamentarij dicunt̄ q̄ ex testamento heredes scripti sunt.

Heredes tutoꝝ. lꝫ nō sint tutores. tenent̄ tm̄ in q̄busdā q̄si tutores inchoatiōis. s. ꝑ defectū omissum. vt. ff. de here. insti. l. j.

Heresiarcha che. ꝯ. p. i. heresis ꝑnceps. s. q̄ falsam de fide opinionē gignit. vl' ꝑmo inuenit sicut Arrianus ⁊ alij cōsiles.

Heresis sis. vel seos. f. t. ab electiōe dr̄. eo ꝙ q̄cunqꝫ vnā opinionē hereticā vl' disciplin sibi elegerit. putat eam esse meliorē. vt. xxiiij. q. iij. heresis. vel heresis interpretat̄ diuisio et est grecum.

Hereticus dr̄ errans in fide. Vñ q̄cunqꝫ in fide dubitauerit friuola adhesiōe hereticꝰ cēset̄. vt. c. j. de here. Etiam ꝓ heretico habet̄ q̄ scienteꝛ hereticū nō reuocat. vt eo. ti. c. ij. ⁊ sēm Aug. hereticus dr̄ q̄ certam opinionē nouam ⁊ ꝑuersam gignit vl' seq̄t̄ gr̄a alicuiꝰ tpalis comodi. vl' alicuiꝰ glīe vl' ꝑncipatꝰ. Iteꝫ q̄ ꝑuertit sacrā ecclie. sicut symoniacus. j. q. j. eos. Itē sacre scꝑture. ꝑuersus intellectoꝛ xxiiij. q. iij. heresis. Itē oīs excōicatꝰ. iiij. q. j. qđ aūt. Itē romane ecclie publicꝰ iniuriatoꝛ xxij. dis. oīs. Itē q̄ alit̄ sentit de articulis fidei q̄ꝫ romana ecclia. xxiiij. q. j. h̄ est fides.

Hereticus a. ū. diuisus ab vnitate fidei eligendo qđ sibi melius videt̄. Sꝫ scismatici sūt. q̄ ab alijs sunt segregati. Solo enī cōgregationis gaudēt discidio. qꝛ eodē cultu ⁊ eodē ritu incedunt vt ceteri. ⁊ quasi eadē opinant̄. heretici xo penitꝰ alia opinant̄.

Herilis lis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. res heri vel ptinens ad herū. ⁊ dr̄ ab herus. Iñ h̄ herilitas tatis.

Heritudo inis. f. t. i. dominatio.

Hermaphroditꝰ ti. m. s. ⁊ hec hermaphrodita dr̄ q̄ vl' q̄ vtrunqꝫ sexū hꝫ. ⁊ dr̄ ab herma qđ ē masculꝰ. ⁊ phrodi qđ femina nuncupat̄. hic alio noīe dr̄ androgenꝰ. hi dextram mamillam virilem. sinistrā muliebrē habentes. vicissim coeundo gignunt ⁊ pariunt. Et qꝛ talis hō nec vir nec mulier videt̄. iō quadā similitudine hermaphroditꝰ dr̄ castratꝰ. qꝛ nec vir nec mulier videt̄. Vel hermaphroditꝰ dr̄ ab hermes qđ est mercuriꝰ. ⁊ phrodita qđ ē venus. i. filiꝰ veneris ⁊ mercurij q̄ cōmixtꝰ ex illis vtrunqꝫ sexū habuit. Iō ab illo dicit̄ hermaphroditꝰ ⁊ hermaphrodita in quo vterqꝫ sexus apparet.

Hermagedo cōsurrectio in prioꝛa. siue mons globosus interpretat̄.

Hermenia nie. dr̄ interꝑtatio. Et sēm grecā declinationē hermenias facit gtm̄. qđ cōponit̄ cū peri. ⁊ dr̄ perihermenias.

Hermeneuma atis. i. interpretatio. et dicit̄ ab hermenia. Inde hermeneumatizo. as. id est interpretari.

Hermeneuticus a. um. i. interꝑtatiuus ⁊ dicit̄ ab hermenia nie. qđ est interꝑtatio. Iñ qđdam genus loquendi dicit̄ hermeneuticū. i. interꝑtatiuū. q̄. s. aliā rem interꝑtamur. i. exponimꝰ vel enarramꝰ. vt in rhetoꝛica oꝛone vl' in vulgari sermone. Sūt aūt tria ꝑncipalia genera loquendi. s. dragmaticū. didascalicū. hermeneuticū siue enarratiuū. Dragmaticū est qđ int̄ interrogantē ⁊ rñdentē fit siue xsat̄. qđ. s. decisum est frequenti interrogationa ⁊ rñsiōe. vt in dialetico tumultu. Et dr̄ dr̄ dragmaticū. quasi interrogatiuum. a dragma gmatis. qđ est interrogatio. Didascalicum est qđ consistit inter doctorē ⁊ discipulū. Et dr̄ didascalicū quasi doctrinale. a didascalo qđ est doctoꝛ vl' magister. Hermeneuticuꝫ vl' enarratiuū est qđ cōsistit inter ꝯtinuā oꝛonem decurrentē ⁊ audientē. vbi vnꝰ cōtinue loq̄t̄. alter vl' alteri tacent ⁊ audiunt. ⁊ differt a didascalico in hoc. qꝛ illud fit cū doctrina. illud xo minime est doctrinale.

Hermes me. m. g. vel hoc hermes mis. vl' hermetis. i. interꝑtatiuꝰ. ⁊ dr̄ ab hermenia Inde

⁊ mercuriꝰ dictꝰ est hermes. qꝛ ē interp̄s dei ⁊ hoīm. Jñ hec herma me. ⁊ hec hermula. le dimi. d̄r imago mercurij ⁊ statua. Hic etiā tractū est vt q̄libet statua ⁊ p̄cipue sine manibꝰ dicat̄ herma vł hermula le. Siłr d̄r capitellū colūne supiꝰ ⁊ īferiꝰ. s. qđ supponit̄ ⁊ supponit̄ columne d̄r herma. Herma etiā apud grecos masculꝰ d̄r.

Hermogenes nis. pe. cor. ꝓpriū nomen viri.

Hermon onis. mons est.

Herne lingua sabina. saxa vocant̄.

Hernia nie. est tumor vł defluxio intestinoꝝ in mentulā. Jñ herniosus a. ū. talē tumorez intestinoꝝ patiens.

Hernicus ca. cū. pe. cor. i. saxosus. vł monticulosus. vł q̄ habitat in locis saxosus vł monticulosis. ⁊ d̄r ab herne. vñ Virgił. Et rosidarius hernica saxa colunt.

Herodes interp̄tat̄ pelliceꝰ. vł gloriosus clarus. ⁊ est etymo. Et no. ꝙ tres fuerunt herodes. Primꝰ fuit herodes ascalonita. filiꝰ antipatris. q̄ primus alienigena regnauit ī iudea post hircanū. Iste totū regnum obtinuit dolo. Jste herodes pueros interfecit bethlemitas a bimatu ⁊ infra. Fuit aliꝰ herodes antipas q̄ fuit filiꝰ istiꝰ sub quo passus ē dominus vt habet̄ Luce. xxiij. Qui etiā decapitauit iohannē baptistā vt h̄z Math. xiiij. Jste etiaz idem herodes adiudicante cesare impatore successit patri in galilea. ⁊ frat̄ eiꝰ Archelaꝰ in iudea. Fuit ⁊ terciꝰ herodes q̄ dictꝰ est Agrippa. nepos magni herodis. a quo Jacobꝰ frater Johannis occisus ē gladio. vt habet̄ Actuū. xij. Primꝰ ergo herodes dictꝰ est ascalonita. Secundꝰ antipas. Terciꝰ agrippa. vñ Ascalonita necat pueros Antipas iohannē Agrippa iacobū claudēs in carcere petrum.

Herodias adis. ⁊ hic herodiꝰ dij. inuenit̄ ꝓ eodem. ⁊ i. gt̄i mutata in a. et assumpta des fit hic herodiades. herodiade. nomen patronomicū. i. filiꝰ vł nepos herodis. ⁊ hinc subtracta de syllaba. fit hec herodias dis. i. filia vel neptis herodis.

Herodiꝰ dij. idē est qđ herodes. Jtē herodius est rapacissima auis omniū volatiliū maior ⁊ aq̄lam vincit. Jta dicit glo. sup illud ps̄. Herodij domꝰ dux est eoꝝ. Alia lr̄a h̄z. Fulice domꝰ. Jtē Deutro. xiiij. sup illud. Hec autē ne comedetis. Accipitrē iuxta genꝰ suū herodiū ⁊c̄. Dicit glo. interli. Vulgo grifalco d̄r. q̄ aquilam rapit.

Herodion onis. idem est qđ herodius. Pap̄. Xo dicit. Herodius grece. fulica. in psal. ardea p̄ntatur.

Heroicus ca. cū. d̄r ab heros. vñ d̄r. Hoc ē heroicū carmen. heroica gesta. q̄ sūt de magnis viris ⁊ heroicis. Et heroicus inuenit̄ ꝓ dactilicus. qꝛ gesta heroū dactilico metro solēt describi.

Herois idis. f. g. i. baronissa. s. vxor herois. Jñ intitulatus est liber Ouidij ep̄łaꝝ. Incipit liber heroidū. qꝛ fere omnes ep̄łe in eo cōtente sūt misse ab heroidibꝰ ad viros. Et si aliq̄ ibi est missa a viro ad mulierē nō fuit de ꝓposito autoris.

Heronicꝰ ca. cū. i. heroicus vł antiquus.

Heros herois. m. g. i. baro vł vir fortis ⁊ sapiens ⁊ potens q̄si vir herus. ⁊ q̄si dñs t̄re ⁊ d̄r ab her vł heros. Vel d̄r heros quasi ethereos. qꝛ ꝑ sapientia ⁊ fortitudine celo dignus est. Proprie q̄dē heroes dicunt̄ q̄ olim post mortē credebant̄ deificari ob sua merita. vt hercules. eneas ⁊ cōsiłes. Et est hoc nomen tractū a Junone. Grece em̄ Juno dicta ē hera. Vñ q̄dam eius filiꝰ heros dictꝰ est.

Herus ri. m. g. dñs terre. Jñ hoc hera. i. dña ⁊ cor. he. Vñ Esopus. Vtiliter seruit nemo duobus heris.

Hesdras dre. interp̄tatur adiutor.

Hesperia rie. i. hispania. ⁊ d̄r ab hespero stella q̄ in ea p̄te relucet. Et hesperia respectu italie. q̄ d̄r siłr hesperia. Siq̄dem hesperus fuit frater athlantis pulsus a germano italiā tenuit. eamqꝫ de suo noīe vł noīe pristine regionis quā reliquerat hesperiam appellauit. si ergo dicas hesperiam sine additamento italiā signat. Si addis aliq̄d sꝫ diuersa addita pōt signare nūc hispaniā. vt si dicas vltimaz vł aliq̄d tale. nūc italiā. vt si dicas magnā vł consiłe. Jñ hesperiꝰ ria riū. i. hispanꝰ vł italicus. Et hec hesperes ridis. i. italia vel hispania. Jñ filie athlantis dicte sunt hesperides. vł ab hispania vł a patruo hesperon.

Hespera re. dicūt greci. i. hora que est inter diē ⁊ noctē. vł ecōuerso inter noctē ⁊ diē. Vñ hic hesperus ri. stella occidentalis q̄ in vespere post solē apparet. Hec etiā d̄r vesperꝰ ⁊ vesper. ⁊ cor. spe.

Hester indecli. mulier q̄dam fuit.

Hesternꝰ na. nū. d̄r ab heri. ꝑ herinꝰ cā alternitatis vitande. Hesternꝰ dies. i. heri. ⁊ hesternus cibꝰ. i. heri coctꝰ. s. ab heri seruatꝰ

Hex dicunt greci sex.

Hexameron. i. liber sex dierū ⁊ d̄r ab hex qđ est sex. ⁊ emera qđ est dies.

Hexameter a. ū. i. v̄sus ꝯstans ex sex metris vł pedibꝰ. ⁊ cor. pe. naturaliter. vñ q̄dā Fungitur hexametrū pedibꝰ sex mobile metrum

Hexaplois. d̄r ab hex qđ est sex. ⁊ plois. qđ est plica. q̄si sex hñs plicas. i. sex colūnellas. Et ſm quosdā dꝫ ꝓferri hexaplis qđ est triū syllabarū. Oy em̄ dyptongꝰ greca q̄ sonat i. tā apud nos q̄ȝ apud grecos. Vñ Hiero. in ꝓlogo Josue. At ꝑ grecoꝝ hexaplois q̄ ⁊ sumptu ⁊ labore maximo indigent nr̄az editionē hēant. Et ponit̄ hexaplois h̄ ꝑ sex exēplaribus vł interpretationibꝰ.

Hexaptotꝰ ta.tū.est nomen sex casus habēs.⁊ cor.pe. Un̄ illa noīa dicunt̄ hexaptota. q̄ in vno numero ⁊ genere sex diuersas termina/tiones hn̄t in diuersis casibus.vt vnus.

H ante I

Hyacinthꝰ thi.fuit q̄dā puer v̄sus in florē fm poetas. Un̄ ⁊ ille flos sil'r dictꝰ est hyacinthꝰ ⁊ est purpureus. Et hinc q̄dam lapis est di/ctus hyacinthꝰ hn̄s purpureū ⁊ ceruleū colorem ad modū illius floris. Un̄. Flos est hyacinthus.lapis ē hyacinthꝰ homoq̄ꝫ. Jn̄ hyacinthꝰ ta.tū.⁊ hyacinthinꝰ na.nū. qđ est de colore hyacinthi.

Hyas adis.f.g.est quoddā signū celeste. Et q̄libet stella illiꝰ signi pōt dici hyas. ⁊ hoc si/gnū est in fronte tauri. Et dicunt̄ hyades ab hyados grece qđ ē pluuia latine.qꝛ ortu suo efficiunt pluuias. Un̄ ⁊ latini succulas illas appellant. Uel dicunt̄ hyades ab hydor qđ est aqua ⁊ cor.pe. Un̄ Aurora. Grece dicunt̄ hyades gutte pluuiaꝝ.

Hyalin grece.latine đr vitrū. Jn̄ hoc hyalū li. quoddā genꝰ purissimi vitri. Jn̄ hyalinꝰ na nū.i.vitreus.

Hyatus us ui.i. fissura. aptio terre. preruptio terre ꝓfunda q̄si intus. Sed ꝓprie hyatus ē oris hoīs apertio. Jnde hyatus est quoddā viciū quod cōtinet̄ sub barbarismo. Un̄ di/cit Donatꝰ Fiunt aūt barbarismi ꝑ hyatus Et dicunt̄ hyatus q̄tiens due vel plures vocales ꝓnunciātur simul.vt musa amabit. vl' muse aonides.

Hybernus na nū.đr ab hyems. Un̄ hybernuꝫ tēpus ē inter hyemē ⁊ ver.q̄si hyeme vernū. qđ tp̄s plerūq̄ꝫ a ꝑte totā hyemē signat. Un̄ de.ij. Hesdre.ix. Multitudo magna ē ⁊ tp̄s hybernū Jnde hoc hybernū ni.⁊ hoc hybernaculū li.ꝑ eosdē.s. domꝰ in qua hyemanꝰ in expeditiōe. Et hec hybernia .nie.ꝓuincia q̄dam.quia ibi est hyems precipue dura. Jnde hybernus na nū.⁊ hybernicꝰ ca cū. ⁊ hic et hec hybernensis.⁊ hoc se.gentilia.

Hyberus ri.m.g.fluuius hyspanie. Jnde hec hyberia rie.dicta ē hyspania. Et hyberus a um.gentile. Et nota ꝙ hyberus gētile desi/gnat gentē hyspanie et quēlibet de illa gen/te. Et causa dr̄ntie ad nomē fluuij apocopat̄ ab autoribus mūs tantū. Et đr hyber ra ruꝫ er hyber beri. Et hinc hiber.beris nomen alterius gentis ab hyberis ꝓfecte que est vl/tra armeniā. Dicit̄ tamen ⁊ hyber beri. pro hyspania.⁊ hyber beris.qn̄ de illa gente lo/quimur.que ē vltra armenios.er hyberus ri id ē fluuius. Un̄ Lucanus.in.iiij. Qui p̄stat terris tibi nomen aufert hyberus.

Hydor vel hydro grece.latine dicit̄ aqua.

Hydra dre.ve hydrꝰ dri.vide s̄ in excedra.

Hydria drie.ē q̄ddā vas aq̄tile.et đr ab hydor vel hydro grece.qđ est aqua latine.⁊ cor pe.

Hydrius rij.i. aquarius.et dicitur ab hydro.

Hydrophoba be.i.aq̄ meatꝰ. Hunc morbum latini ab aq̄ meatu limphaticū vocant. et fit ex canis rabidi morsu.vel ex eiꝰ spuma.quā si homo vel bestia tetigerit.aut dementia reple͞t.aut in rabiē vertet̄. Et dicit̄ ab hydro et phobos.qđ greci timorē vel meatū dicūt.

Hydromalū li.pe.pro.i.vnguentū quod fit ex aqua et malis macianis.

Hydromantia tie.est diuinatio q̄ fit in aqua. ⁊ đr ab hydro ⁊ mantia qđ est diuinatio. Est ei ꝓprie hydromantia in aque inspectione vm/bras demonū euocare.⁊ imagines ⁊ ludifica tiones coꝝ videre. ⁊ ab eis aliq̄ audire. vbi adhibito sanguine etiā infans ꝓhibet̄ suscita/ri qđ genus diuinatiōis a ꝑsis fert̄ illatum. Jn̄ hydromantius tia.tiū. vl' hydromanticꝰ ca.cū.q̄ talem artē exercet diuinandi.

Hydromellū li.n.s.est aq̄ mellita q̄ ꝯstat ex aq̄ cocta ⁊ melle.⁊ cōponit̄ ab hydor.i.aq̄ ⁊ mel Jdē et medo đr. Sꝫ mulsū est qđ fit ex aqua cruda ⁊ melle.

Hydropis.pisis.vl' hydros pis.i.aquosus humor. Est eñ humor succutaneꝰ cū inflatione ⁊ anhelitu fetido. Jn̄ hydropicꝰ a.ū.pe.cor. q̄ talē infirmitatē patit̄ ⁊ hec hydropisis idē qđ hydropis.⁊ cor.pe.

Hyems mis.đr ab hemis qđ est dimidiū. quia tūc breuiori ⁊ diminuto vsq̄ꝫ ad medietatem vl' vltra sol v̄tit̄ circulo.vl' potiꝰ ab hyein qđ est pluere. Et est hyems frigida ⁊ hūida. Jn̄ hic ⁊ hec hyemalis ⁊ hoc le.

Hiera grece.latine đr sacrū vl' sanctū.

Hierapigra vl' hierapitagra đr a hiera qđ ē sa/crū. ⁊ pigra qđ est medicina: quasi sacra vel sancta medicina ꝓpter eiꝰ vtilitatē. Est enim optima medicina.

Hierarchia chie.i.sacer p̄nceps.sicut ep̄s. ⁊ đr a hiera qđ est sacer.⁊ archos qđ est p̄nceps. Jn̄ hierarchia chie.eiꝰ ptās vl' sacer p̄ncipatus. Et sūt tres hierarchie. ⁊ in qualibet sūt tres ordines angeloꝝ. Jn̄ hierarchicꝰ ca.cū id ē sacer vl' sacratꝰ.vl' ad hierarchiā ꝑtinēs vt actꝰ hierarchici.i.ad hierarchiā ꝑtinētes

Hierapolis.pe.cor.quedā ciuitas.

Hieremias interp̄tat̄ excelsus dn̄i qꝛ dictū est ei. Ecce cōstitui te suꝑ gentes ⁊ regna.

Hieroboam interp̄tat̄ supꝰ dijudicans.vl' cū ppl'i aut diuisio ppl'i.siue discernēs ppl'm qꝛ in regno eiꝰ diuisus fuit ppl's isrl'.⁊ p̄cisus a regno stirpis dauid.

Hieronymꝰ interp̄tat̄ sacra lex. Fuit eñ san/ctus id est firmus et mundus . vel sanguine tinctus.vel sacro vsui deputatus. sicut va/sa templi dicebantur sacra . quia sacro vsui deputata. Et nota ꝙ cū olim in ecclesia vnusquisq̄ꝫ caneret qđ volebat theodosius imperator damasum papam rogauit vt alicui vi/

ro docto ecclesiasticū officium cōmitteret et ordinandū. Ipse igitur sciēs hieronymū in lingua latina greca ⁊ hebraica perfectū ⁊ in omni scientia summū. eidem predictū officium cōmisit. Hieronim⁹ ergo psalteriū per ferias distinxit. et vnicuiqꝫ ferie ꝓprium nocturnū assignauit. ac gloria pr̄i ⁊c̄. in fine cuiuslibet psalmi dicēdū instituit. Deinde epistolas et euāgelia ꝑ anni circulū decantandas. ceteraqꝫ ad officiū pertinentia. p̄ter cantum rationabiliter ordinauit. Misit qꝫ idem de bethleem ad summū pontificē et tam a papa q̄꜒ a cardinalibus fuit valde approbatuꝫ et ꝑpetuo autenticatū. Tandē autem in ore speluce vbi dominus iacuit monumentū sibi construxit vbi expletis. xcviij. annis. et mensibus sex sepultus fuit.

Hierosolimipeta. te. pe. cor. con. p. peregrinus qui petit hierusalem.

Hierusalē grece. latine pacifica vel visio pacis interpretat᷑. Item hiebus ꝓpriū nomen fuit cuiusdā viri. Inde hiebuseus a. um. Hiebusei edificauerūt hiericho. vñ et dicta est hiericho quasi hiebico. q꜒ hiebus hierusalē ampliauit. Ideo hierl'm dicta est hiebus. Siquidem hierl'm primo dicta ē salem a cōditore q̇ dicebat᷑ salem. postea dicta ē hiebus ab ampliatore. qui vocatus ē hiebus. vel a hiebuseis habitatoribus. Postea illis duob⁹ nominibus cōiunctis ꝑ compositionē. s. hiebus et salem dicta est hierl'm quasi hiebusalē. et videtur ꝓferendū esse ꝑ geminū s. sed dic ꝙ in cōpositione vnū s abijcitur. Hec postea a salomone dicta ē hierosolima q̄si hierosalomonia. Et nota ꝙ inuenit᷑ hec hierosolima me. et he hierosolime max ⁊ hierosolimis in decli. in eodeꝫ sensu. scꝫ ꝓ illa ciuitate. Et h᷑ etiam corrupte a poetis solima dicta est. Et postea ab helio hadriana vocata ē helya. In ip̄a ē syon. que hebraice speculatio interpretatur q꜒ in sublimi cōstructa ⁊ de longe venientia contēplatur. Et nota ꝙ hierl'm historice est nomen ciuitatis cuiusdā. Tropologice est typus aīe fidelis. Allegorice figura est ecclesie militantis. Anagogice typum gerit ecclesie triūphantis. Item scias ꝙ hierusalem ciuitas euersa ē a Nabuchodonosor. restituta est a neemia et Iesu summo sacerdote. Euersa vero est a romanis. restituta est ab helio hadriano. sed non in eodē loco nec in pristinum statum. vt dicit glosa sup illud Isaie. xxv. Posuisti ciuitatem in tumultum vrbem fortem in ruinam. Q꜒ autem in alio loco sit modo Hierusalem q̄꜒ esset cum fuit dominus crucifixus. patet ex hoc quia locus in quo crucifixus est dominus. ⁊ hortus in quo sepultus est. modo sunt in medio ciuitatis. Et tunc erant extra. Unde apostolus ad Hebre. xiij. Propter quod ⁊ Iesus vt sanctificaret populum ꝑ suum sanguinem extra portam passus est.

Hieu ꝓprium nomen viri. ⁊ interpretat᷑ patiēs vel faciens. siue cōmotus vl' cōmotio.

Hilaramen inis. n. t. i. leticia vel gaudiū. ⁊ dicit᷑ ab hilaro as.

Hilari⁹ rij. q̇dam sanct⁹ dictus ab hilaro as. q꜒ sꝑ fuit hilaris in dei seruitio. Et hinc hilario onis. ꝓ alio sancto.

Hilas est fluuius asye. Item hylas vl' hyla fuit q̇dam armiger. vl' amasius herculis. q̇ fuit rapt⁹ a nymphis. cum exhauriret aquā de q̇dam fonte. s̄m fabulas poetarum.

Hyle hyles. f. g. interpretat᷑ silua. ⁊ dicta ē sic primordialis materia. quam q̇dam vocauerunt siluam. q̇dam possibilitatem. q̇dam int᷑ aliquid ⁊ nihil. quidam inter aliquā ⁊ nullā substantiam. quidam receptaculū. omnium formarū. q̇dam corpus incorporeū. ⁊ adhuc alijs noīb⁹ philosophi eam vocauerunt. Si queris vtrum hyle sit aliquid vel nihil non hoc concedimus. sid est inter aliquid ⁊ nihil. De hoc dicit Calcidius sup Platonē Sicut nihil videndo videmus tenebras ⁊ nihil audiendo audimus silentium. sic nihil intelligendo intelligim⁹ hylem. Unde Aug. Cū aliquid informe concipio. prius nihil intelligo q̄꜒ intelligam. Et ab hyle dictus est hyle⁹ q̇dam giges ꝓpter ꝯfusionem ⁊ magnitudinem elementoꝝ.

Hylus li. m. s. ⁊ hylū li. granū putamen qd̄ adheret fabe. vl' medulla penne. scꝫ illud tenue qd̄ est in medio penne.

Hymen inis. m. g. est membranula illa in q̄ puer inuoluit᷑ in vtero matris. q̇ alio noīe matrix dr̄. In qua sunt septem cellule forma humana impresse. nec plures. Unde non cōtingit pl'es q̄꜒ septē pueros simul ꝯcipi a mliere.

Hymene⁹ nei de⁹ nuptiarū. aliqñ aūt ponit᷑ ꝓ nuptijs. qñqꝫ ꝓ coitu. ⁊ interp̄tat᷑ dormiens ⁊ ꝓd. pe. vñ Oui. Maior hymene⁹ adest nō illi gratia lector. Itē Oui. Ecce vacant hymeneo ⁊ ignibus atria fumant.

Hymnican⁹ ni. q̇ canit hymnos.

Hymnidicus ca. cū. q̇ dicit hymnos.

Hymnigraphus pha. phum. i. hymnoꝝ scp̄tor. Iñ hec hymnigraphia phie. i. hymnorū descriptio.

Hymniloquus qua. quū. q̇ loquit᷑ de hymno. Itē ꝓ eodem hymnilogus a. ū. Iñ hymnologia gie. i. sermo vel laus de hymno.

Hymnista ste. ꝯ. g. q̇ facit vl' cantat hymnos

Hymn⁹ ni. m. g. laus dei cū cantico. ꝓp̄ie enim hymn⁹ est cōtinens laudem dei. Si ergo sit laus ⁊ non sit dei. nō est hymnus. si sit laus ⁊ sit dei. ⁊ non cantet᷑ non hymnus est. Si ergo in laude dei dicit᷑ ⁊ cantat᷑ tunc est hymnus. Cui contrariū est threna. qd̄ est canticum lamenti ⁊ funeris.

Hin quedam mensura est. s. sextarius.

Hinnitus us ui. per geminū n clamor est equorū. Et p. ni. vñ Job. xxxix. Aut circūdabis collo eius hinnitum.

Hinnulꝰ li. dr̄ filius ceruoꝝ. Jn̄ hinnulinꝰ. na nū. ⁊ hinnuleꝰ lea leū. in eodē sensu. ⁊ h̄ hinnuleꝰ lei. idē ē qđ hinnulꝰ. vñ Can. ij. Silis ē dilectus meus capree hinnuloqꝫ ceruoꝝ.

Hyppalage ſm Jsido. fit q̄tiēs ꝑ ꝯtrariū verba intelligunt̄ vt date claibsſus ventos. cū ecōtrario. classes vētis. ⁊ nō vētos classibus demus. Jtē ꝑflauit fistula buccas. Vel est cōuersio casuū vel cōstructionū. vel qn̄qꝫ totiꝰ sentētie. ⁊ dr̄ ab hypo. qđ ē trans. ⁊ allage. qđ ē mutatio. Jn̄ hyppalage. i. trāsmutatio.

Hypaton dicunt greci iecur. Jnde hypaticus ca cum. qui patitur in iecore vel pertinēs ad iecur et cor. ti.

Hyper grece. i. sup latine.

Hypaspistes grece. idem est qđ ꝓtector latine. Vñ Hiero. in ꝓlogo. Gen̄. Aristes eiusdem ptolomei hyperaspistes.

Hypbaton ē quedā transcēsio v̄boꝝ ordinem turbans. Vel ē longa ⁊ supgrediens cōstructiōis vel sn̄ie trāscēsio. i. cū verbū aut sn̄ia ordine cōmutat̄ Cuius qn̄qꝫ sunt spēs. s. hysterologia vel hysteron ꝓteron. anastrophe parenthesis. themesis. syncresis.

Hypbole est dictio fidē excedens augendi minuendi ve causa. Augendi. vt iste est niue cādidior. aq̄lis velocior. leonibus fortior. Minuendi ve. Ut Terrebit te sonitus folij volātis. ⁊ denigrata ē sup carbones facies eoꝝ.

Hyperbolicus ca cum. i. excedens veritatē elatus. et dicitur ab hyperbole.

Hyperboreus rea reū. i. super qđ boreas flat. ⁊ dr̄ ab hyper et boreas. Vñ et q̄dā montes dicunt̄ hyperborei. sup quos ⁊ a quibus boreas flat. qui ⁊ hypbata te. dicuntur.

Hypcatalecticus. vide s̄. in catalecticus.

Hyperdulia. vide supra in dulia.

Hyperphanus na nū. i. supbus. et dr̄ ab hyper et phanus. qđ est apparitio Jnde hec hyperphania nie. i. superbia. s. cū aliquis vult apparere super id quod est.

Hypereon onis. i. sup oīa. et dicitur ab hyper. et on qđ est totū vel omne. qđ qn̄qꝫ dicit̄ de ioue qui sup oīa est. qn̄qꝫ de sole. q̄ supra faciem totius terre in circuitu fertur. qn̄qꝫ de quodam gigante qui sup omnes alios fuit.

Hyperlidius. dr̄ ab hyp et lidius. qđ est acutꝰ sonus in musica. et est hyplidius idē quod lydius. s. acutus sonus in musica.

Hyspsintelicon. i. plusq̄ꝫ perfectū. quod p̄teritum apđ grecos designat rem multo an̄ preteritā. Et dicitur ab hyper. et sintelicon. qđ est perfectum.

Hypsophia phie. i. supgrediens sapientia.

Hyphen. interpretat̄ copulatio. Est enim hyphen modus pronūciandi q̄ consistit in cōtinua ꝓlatione dictionū sine vlla distinctione vt hic Populus gentiū ⁊c̄. Et dicitur sic. q₂ vna dictio sub. i. post aliam sine distinctione copulatim profertur.

Hyppocentaurus ri. idem est quod centaurus scilicet monstrum ex parte homo. et ex parte equus. sicut onocentaurus mōstrum ex parte asinus ⁊ ex parte homo. Nam onos asinus dicitur. et dr̄ ab hippos quod est equus et centaurus.

Hypocrita. te. cō. p. dr̄ victor. simlator. rep̄sentator alteriꝰ ꝑsone. Simulat eī se esse id qđ nō ē. Et dr̄ ab hypo. ⁊ crisis. qđ ē iudiciū. q₂ dr̄ intus malꝰ sit bonū se palā oñdit ⁊ iđo de eo habet̄ falsum iudicium dum falso vultu incedit ⁊ simulat qđ non est. Jnde hypocrisis sis id est simulatio.

Hypodiaconus vl' hypodiacon grece dicit̄ sub dyaconus latine.

Hypodromus mi. m. s. i. stabulū equoꝝ vel tormentū factū ad modū vel ad sil'itudinē equi. ⁊ dr̄ ab hyppos qđ ē equus. ⁊ dromos quod curuitas. Vel hypodromꝰ mi. dr̄ locus obscurus. ⁊ domꝰ declinādi ad necessitatem. vel locus supra vel citra que sunt arcus deambulatorij sup quos hoīes ambulāt. Et ſm hoc hypodromus cōponit̄ ab hypo qđ ē sub. ⁊ dromos qđ ē curuitas. Vel ab hyper qđ ē supra. ⁊ dromos qđ ē cursus. q₂ desup homīes currūt ⁊ ambulant. Unde in legēda beati Sebastiani dicit̄. Tunc iussit eum in hypodromo palatij tamdiu fustigari q̄ꝫdiu spm̄ exalaret. Et cor. p. vñ Hipodromiqꝫ decus par sit locꝰ his duodenus.

Hypophora ē obiectio que pōt fieri ab aduersario. ⁊ dr̄ ab hypo qđ est sub ⁊ phoros qđ ē fero id est dico.

Hyppogabus bi. m. s. id est nauis q̄ equi trahūtur. ⁊ dr̄ hyppos qđ est equus.

Hypogeū gei. i. sub terris constructū edificium qđ nos antrū vel speluncā dicimꝰ ⁊ dr̄ ab hypo. ⁊. ge. qđ ē terra. Sꝫ h̄ hipogeus. ni. g. dr̄ sol. q₂ sub terris vadit in nocte. Vel hypogeus dr̄ ab hyper qđ ē sup ⁊ ge qđ est terra. q₂ i die sup terrā ferat̄ vnde Aurora. Vulpibus hypogeis associandus abis.

Hipolidius dij. grauis. sonus in musica. qui ē sublidius dr̄ ab hypo et lidius.

Hyppomanes nis. m. t. quasi velox ad modum equi. vnde ꝓpter suam velocitatem dicit̄ superasse athiantem cursu. Sed hoc hypomanes indeclinabile. neu. g. est quedam herba q̄ se comedentes facit furere. Vel potius hypomanes est virus qđ stillat ab inguine eque ex nimia luxuria dū amoris rabie fert̄. ⁊ dicitur ad hyppos qđ est equus. ⁊ mano nas. q₂ ab inguine eq̄ distillat. Hoc nouerce ⁊ malefice solent colligē. ⁊ potionē mortiferā iñ face

re.qđ venenū fit r dr hyppomanes.

Hypopirgiū gĳ.n.s.dr̄ illud ferreū instrumen/
tū quod retinet ⁊ sustinet ligna in igne.⁊ di/
citur a hypos ⁊ pyr ⁊ gero.quasi subtus ignē
gerens.

Hypo.i.sub.Sed hyppos.i.equus.

Hypostasis sis.f.t.i.substātia itellecta siue for
ma.s.pmordialis materia.⁊ dr ab hypo qđ ē
sub et stasis qđ ē status vel stans.q̄si substās
qr habet substare oībus accidentibꝰ.⁊ in se
oīa accidentia recipit.nullo tamē informa
tur.Inde hypostaticus.ca.cum.Et nota ꝙ
greci vtunť eodē modo.hoc nomīe hyposta
sis.sicut nos vtimur hoc nomine psona.Vn̄
potest dici.ꝙ tres psone sunt in diuinis.vel
hypostases.i.tres subsistentes.

Hyppotamus mi.id ast equus fluuialis.s.qui/
dam piscis sic dictus.qr sit equo silis dorso.
iuba hynnitu rostro resupinato a pmis den/
tibus.cauda tortuosa.vngulis binis.die in
aqua cōmorať.nocte segetes depascit.

Hypotheca ce.f.p.est cū res comodať sine dis/
positione pignoris pacto vel cautione sola ī
teruueniente.Et differt a pignore.qr pignꝰ est
qđ ꝓpter rem creditā obligať.Itē fiducia dif
fert ab vtroq̨.Est aūt fiducia cū res aliq̄ su/
mende mutue pecunie gr̄a vel mancipať vel
in iure crediť.Item hypotheca dr̄ idem qđ
apotheca.Inde hypothecariꝰ ria.riū.qđ ad
hypothecam pertinet.Et h hypothecariꝰ.id
est apothecariꝰ.vel q̄ rem nomīe hypothece
accipit.

Hypothesis dr̄ causa.vbi cū certa psona cōtro/
uersia ē.Et hypothesis ē substātia.vl' dispu
tatio ⁊ cōditio vl' suppositio vl' cōsensus.In̄
hypotheticꝰ ca.cū.i.conditionalis vel suppo
sitiuus.⁊ dr̄ ab hypo qđ est sub ⁊ thesis qđ ē
positio.Inde hypothesis.i.suppositio.

Hiposensis.est vbi diuersa verba singulis qui/
busq̨ clausulis ꝓprie subiguntť.vt.Sic regē
adĳt.⁊ regi memorat.nomēq̨ genusq̨.

Hir vigil interp̄tatur.

Hyrcania nie.dr̄ quedā silua q̄ subiacet scythie
Inde hec hyrcania nie.q̄dam regio illi silue
adiacens.Inde hyrcanꝰ na.nū.pe.p.Unde
Aurora.Post annos plures hyrcanus sur/
ripit vnum.

Hircinus na.nū pe.p.⁊ hircosus sa.sū.ī eodē
sensu q̄ ē fetidus instar hirci.q̄si q̄ sudore cor
poris fetido fetet.hircinus est etiam possessi
uum de hircus.

Hircus ci.vide infra in hirquus.

Hirquulꝰ li.dimi.m.g.puer libidinosus ⁊ lasci
uus vt hircus.⁊ q̄ oculos sp retorquet ad an
gulos ex nimia lascivia.

Hirquus qui.m.g.sm Suetoniū.est oculorum
angulus vbi putredo colligitur.Et qr ex ni/
mia lasciuia ⁊ luxuria solent quidā retorqu.
re oculos ad hirquos.Inde diciť h hircus

ci.caper.s.animal lasciuum ⁊ petulcum.⁊ fer
uens semper ad coitum.Cuius oculi ad libi
dinem in transuersum aspiciunt.⁊ ad hirq̄s
retorquentur.⁊ inde dictus est hirquus.Di
ciť eñi in naturali hystoria hircos ita libidi
nosos esse vt indignenť si videant aliq̄s coe
untes.vt in eos impetū faciāt.Inde hirculꝰ
li.i.hirciolus li.dimi.

Hirsutus ta.tū.i.asper pilis.vl' pilosus vt hir/
cus Inde hirtus ta.tū.p syncopā.p hirsutꝰ
ta.tū.Vn̄ de sancto Iohe dr̄.Prebuit hirtū
tegimen camelus.Prope quidez est hirsutꝰ
cuius pili erecti extant.

Hirudo dinis.id est sanguisuga.⁊ diciť ab he
reo.eo ꝙ carni adhereat.Et pdu.ru.Unde
Oratius.Non missura cutem nisi plena cru/
ore hirudo.In̄ hirudineꝰ a.ū.⁊ hirudinꝰ.na.
nū ī eodē sensu.Inueniť hec hirundo inis p
n.pro quadam aue.Inde hirundininus na.
num.⁊ hirundineus nea.neum.in eodez sen
su.Hirundininus etiam dicitur paruus fili
us hirundinis.Unde Ales hirundo volat.
nat hirudo.agitatur arundo.Vel sic.Cantat
hyrundo.fugit hyrudo.crescit arundo.

Hyschiros grece.latine dr̄ fortis.

Hispanus ni.fuit quidam rex conditor hispa/
nie.Inde dicta est hispania nie.Et hinc his/
panus na.nū.gentile ⁊ possessiuū.⁊ h et hec
hispaniensis.⁊ hoc se gentile.Et hz sex pro/
uincias.s.terraconensem carthaginensem lu
sitaniam.galiciā.beticā.⁊ trans fretuz in re
gione africe.tingitaniam.Et sunt due hispa
nie.s.citerior q̄ in septētrionali plaga a pire/
nio vsq̨ ad carthaginē porrigiť.Ulterior q̄
in meridie a celtiberis vsq̨ ad gadicanū fre/
tū extendiť.Citerior aūt ⁊ vlterior dicta ē q̄/
si citra vel vltra.Sed citra quasi citra terras
⁊ vltra.vel qđ vltra sit.vel quia non sit post
hanc vlla vel alia terra.

Hispidus da.dū.i.asper.setosus pilosus.hyr/
sutus squalidus.⁊ cor.pe.

Hister stri.m.g.fluuius est q̄ ⁊ danubꝰ dr̄.Un
de histri dicti sunt.Siquidē de colcho insu/
la quedā missi ad psequēdos argonautas.a
ponto intrauerūt histrū fluuio.⁊ inde ⁊ voca
bulo amnis q̄ a mari recesserūt histri dicti sť.
Inde hec histria strie dicta est terra quā inco
luerunt.Inde hister stra.strū.gentile.⁊ h hi
strix cis.quoddā animal quadrupes spinosū
qr in terra illa abundat.

Historia dicitur ab historin qđ interp̄tať vide
re vel cognoscere.Antiquitus enim nullus
scribebat historiā.nisi quia interfuisset.et ea
que scribenda essent vidisset.Vel ideo dici/
tur ab historin.quia diu preterita ad nostraz
memoriam ⁊ noticiam reducit.Est aūt hysto
ria res gesta a memoria hominū ꝓpter vetusta
tem remota.In nostro tamen.vsu.vel si nup
vel aliquantulum res retro gesta sit.tamen

dr hiſtoꝛia. Ꝺñ hiſtoriola le. dimi.

Hiſtoꝛicꝰ ci. q̃ hiſtoꝛiã deſcribit vl' narrat. ⁊ coꝛ. ri. ⁊ põt adiectiue declinari.

Hiſtoꝛiographꝰ phi. i. deſcriptoꝛ hiſtoꝛiarum. Jnde hiſtoꝛiographia phie. hiſtoꝛie deſcriptio.

Hiſterologia vel hiſteronpꝛoteron. eſt ſñie cuꝫ verbis oꝛdo mutatꝰ. vt Toꝛrere parant flãmis ⁊ frangere ſaxa. qꝺ̃ ſic intelligas. Hiſterologia eſt mutatꝰ oꝛdo ſñie cũ ꝟbis. vt in p̄dicto exemplo. Toꝛrere parãt ⁊c̃. Pꝛimo eſt ſolet in mola frangi triticũ. ⁊ poſtea toꝛreri. id eſt flãmis coqui. Ergo et ſenſus et verba cõfundunt᷑. Jtem Virgiliꝰ. Moꝛiamur ⁊ in arma ruamus. Jtem nutrit ⁊ peperit. Jtem ⁊ vomit ⁊ potat.

Hiſtrio onis. m. t. i. geſticulatoꝛ. ioculatoꝛ q̃ diuerſos geſtus ⁊ habitꝰ hoĩm ſcit rep̄ſtare. ⁊ ꝺ̃ꝛ ab hiſterion. qꝺ̃ eſt geſticulari q̄ſi hiſterio. Vñ hiſtriones dicebant᷑ rep̄ſentatoꝛes comediarũ. q̃ in recitatõne laruas ſue faciei apponentes repꝛeſentabant habitus ⁊ geſtus diuerſoꝛum.

Hiulcus ca. cũ. i. hians fiſſus rimoſus. ⁊ dicit᷑ a hio as. Jn eſtate terra eſt hiulca. cuꝫ ẽ fiſſa ⁊ rimoſa caloꝛe ſolis. Et componit᷑. Semihiulcus ca. cum. i. aliquantulum hians apertus ex pte.

H ante O

Holigopomenon. eſt ſub paucis ꝟbis multoꝝ cõpꝛehenſio. vt h̃. Arit amoꝛ paridem. Vel h̃ Moꝛs mala. moꝛs intus. malus actꝰ. moꝛs foꝛis vſus. Tumba puella puer lazarus iſta notant.

Holocarpaniũ nij. n. s. ꝺ̃ꝛ ab holon qꝺ̃ eſt totũ ⁊ carpos qꝺ̃ eſt fructꝰ. quaſi totꝰ fructꝰ ⁊ coꝛripit pa.

Holocauſtoma. atis. n. t. idẽ eſt qꝺ̃ holocauſtũ ⁊ ꝓ. pe. nti. ꝓ pe. gti coꝛ.

Holocauſtũ ſti. n. s. i. ſacrificiũ qꝺ̃ olim fiebat de animalibꝰ bꝛutis. ⁊ ꝺ̃ꝛ ab holon qꝺ̃ eſt totum. ⁊ cauſtos qꝺ̃ eſt incenſum. quaſi totum incenſum. qꝛ totũ incendebat᷑ ⁊ cõburebat᷑: ⁊ nõ comedebat᷑.

Holofernes dicit᷑ ab holon qꝺ̃ eſt totũ. ⁊ fero fers. ⁊ necis quaſi ferens omnibꝰ necẽ. quare hñ diabolũ ſignat.

Holographũ phi. i. teſtamentuꝫ manu autoꝛis totũ ſcriptũ. ⁊ ꝺ̃ꝛ ab holon qꝺ̃ eſt totũ. ⁊ graphia ſcriptura.

Holon grece. latine ꝺ̃ꝛ totum.

Holoſericus ca. cũ. i. totꝰ ex ſerico. ⁊ ꝺ̃ꝛ ab holon qꝺ̃ eſt totũ ⁊ ſericꝰ. Jñ h̃ holoſerica ce. q̄dam veſtis tota ex ſerico facta.

Homagiũ. idẽ eſt qꝺ̃ fidelitas. tñ ſpe. e. ti. in li. de feu. ponit illã differentiã ꝙ homagiũ ẽ de his his q̃ ad tempoꝛalia ptinent. Et ideo ꝓ ſpũalibus indignũ eſt vt q̃s homagiũ facere compellat᷑. Fidelitas tamen ꝓ ſpũalibus p̄ſtat᷑. quia pꝛelati bene pꝛeſtant fidelitatem. vt in. c. antiqua. de pꝛiuil'. Vel põt ſic deſcribi. Homagium eſt quedam aſtrictio ſeruitutis liberi hominis facta domino ſuo per pactionem vel petitionem ſiue ſtipulationẽ. ꝓmittente libero homine domino ſuo fidelitatem. ⁊ conſtituente ſe hominẽ vel vaſalluꝫ uum. Et in aliquibꝰ ptibꝰ fit hoc mõ. ille q̃ facit homagiũ coꝛam domino ſuo flectit genua tenens manus coniunctas ſimplicit᷑ inter manus domini. iuſiurandũ de fidelitate pꝛeſtans. Et mutuo ſe in ſignum fidelitatis oſculant᷑.

Homagiũ decretale tale eſt. Nam heres hominis mei. q̃ cũ de cõſuetudine poſſit infeudari. ⁊ ꝑ ꝯñs inꝭ homagiũ ſuccedere debet infra certũ tp̃s me in dominũ agnoſcere ⁊ fidelitatẽ mihi p̄ſtare. ⁊ ego teneoꝛ eũ rõne talis feudi in hominẽ recipere. ⁊ in recipiendo videoꝛ ſibi ius feudi decernere ꝓpter qꝺ̃ dici põt homagiũ decretale.

Homagiũ edictale ſiue hereditariũ ſm̃ ſpecu. ẽ qꝺ̃ aliquis hꝫ eoipſo ꝙ eſt heres. Nã eoipſo ꝙ adit hereditatẽ hominis mei ꝑſonã eiꝰ repꝛeſentat. ⁊ videtur hominis homagiũ ſubijſſe.

Homagium legiũ ſm̃ ſpecu. eſt qꝺ̃ fit imperatori vel regi nullius alterius fidelitate ſalua. Jllud autem qꝺ̃ fit alijs. non dicit᷑ ligiũ. q̃a fit vel iuratur ſalua impatoꝛia vel regia fidelitate.

Homagium non legiũ. eſt quando aliq̃d excipitur. puta. facto tibi homagium excepta fidelitate quam domino tali legio teneoꝛ. vl' ſaluo ꝙ poſſum cum voluero dominum legiuꝫ mihi conſtituere. vel ſaluo qꝛ nolo tibi contra talem iurare.

Homeoſis eſt minus note rei ꝑ ſil'itudinẽ eius q̃ magis nota eſt demonſtratio. ⁊ interpꝛetatur ſimilitudo. Huiꝰ tres ſunt ſpẽs Jcon. parabola. paradigma. i. imago. compatio. exemplum. vide locis ſuis.

Homeoptoton eſt cũ in ſil'es caſus exeũt verba diuerſa. Sicut apud Enniũ inuenit᷑. Merentes flentes. lachꝛymantes ⁊ miſerantes: ſm̃ Donatũ. Vel ſm̃ bedã Homeoptoton eſt cũ diuerſis caſibꝰ variat᷑ oꝛõ. vt ait apl's Roñ. xj. Ꝗm ex ipõ ⁊ ꝑ ipm̃ ⁊ in ipſo ſt᷑ oĩa. ipi honoꝛ in ſecula.

Homeoteleuton eſt cũ ſilĩ mõ dictiones pl'ime finiunt᷑. vt eos reduci. ꝙ relinqui deuehi. q̃ deſeri malui. ⁊ fit ꝓpꝛie in ꝟbis vt abijt abſceſſit. euaſit erupit.

Homerocentonas ⁊ ꝟgiliocentonas. excerptiones q̃dam ſũt de libꝛis homeri ⁊ ꝟgilij. in duobꝰ libꝛis redacte. in q̃bus multi ꝟſus p̄ter dictoꝝ autoꝝ intentionẽ adaptant᷑ xp̃o. vñ Hiero. in epl'a ad Paulinũ. vj. Quaſi nõ

legerimꝰ homerocentonas ⁊ ꝟgiliocētonas id est opuscula de ꝟsibꝰ Homeri ⁊ ꝟgilij cōposita. Et ꝓdu. to. Quidā sane excerptores Homeri ⁊ Uirgilij transcurrentes vbicunqꝫ inuenerunt aliqͩd qꝺ̄ sue materie possent ad aptare puncto signauerunt. vt qſi compilarent ꝓmptius inuenirent. ⁊ ab hmōi punctatione centones dicunt̄ scripta ex ꝟsibꝰ compilata hincinde collectis. ⁊ ſm materiā cōtinuatis. Cento eñ vt dicunt est ꝟbū grecum idē qꝺ̄ pungo. Jñ dꝛ cento onis. idez est qꝺ̄ punctꝰ. Et declinat̄ hic virgiliocento. onis hic homerocento onis. Uñ virgiliocētonas ⁊ homerocentonas sunt acti ꝑles greci

Homicida de. pe. ꝓdu. i. hominē cedens id est occidens.

Homicidiū dij. dicit̄ hominis ōcessio ab homine facta.

Hominiū nij. n. s. i. hoīs seruitiū. vł est idē qꝺ̄ homagiū.

Homo inis. ꝯ. t. dꝛ ab humꝰ. quasi humo. qꝛ ex humo est effectꝰ. Jñ quatuoꝛ dimi. s. humūculus. humuncio. homulꝰ ⁊ homullulꝰ. Nā vt dicit Prisci. in. iij. li. q̄ geminant l. añ us. vł a. vel um. vł ulus ula ulū. faciūt iterū dimi. vt homulus. homullulus. pauxillꝰ pauxillulus. Et pōt dici ꝙ hō quatuoꝛ dimi. habuit ꝓpter eius quatuoꝛ transgressiōes. Prima fuit in paradiso. Secunda legis naturalis. Tercia legis mosaice. Quarta legis euāgelice. Diminutiue est etiā hō in tpibꝰ. qꝛ antiquissimi vt dicit Priscia. in. vj. li. declinabant hō homonis. ſ mutata ē o. ꝓd. in i. coꝛ. ⁊ dicimꝰ homo hoīs. vñ Enniꝰ. Uulturis in siluis miserū mandebat homonem.

Homophagia gie. f. p. vna vł similis ꝯmestio ⁊ dicit̄ ab hamos qꝺ̄ est vnū. ⁊ phagin qꝺ̄ est comedere.

Homogeneus. nea. neū. i. vnius nature. vide supra eterogeneus.

Homonimꝰ ma. mū. i. equinocus ſꝫ dialeticos scꝫ vnū nomē ꝑncipaliter ex diuersis impositionibus plura significans. Jñ hec homonima me. i. equocatio ſm Hug. Uel vt dicit priscia. Homonimū est vnū nomē plura significans. ⁊ hoc in ꝓprijs ⁊ appellatiuis. Jn proprijs vt pirrhus filiꝰ achillis. ⁊ pirrhus rex epirotarū. Jn appellatiuis. vt nepos filiꝰ filij. ⁊ nepos luxuriosus. Jtē acies ferri oculorū ⁊ militū.

Homopasia est attributio ꝓprietatis vniꝰ alteri vt lingua mea meditabit̄ iusticiā tuā. Ligue eñ loqui. ⁊ cordis meditari. Uñ qꝺ̄ cordis ē attribuit̄ lingue.

Homophosis est expositio ignoti ꝑ eque vł magis ignotū. vt qͩd est palmito as. ꝑtaxo as vł qſi ꝑ grecū exponit̄ latinum. vel quid est homo antropos.

Homos grece. latine dꝛ vnū.

Homousion. vel homousios. id ē vnius ⁊ eiusdem substātie vel assimilatio. ⁊ dꝛ ab homos quod est vnū vel vsia qꝺ̄ est essentia vel substantia. vñ Iesus xp̄s dñs noster dictus est homousius. i. vnius essentie vel substantie cum patre. Unde ipse dicit Joh. x. Ego ⁊ pr̄ vnū sumus. Jtem ſm Pap. Homousio id ē similis substantie. quia qualis deus tal' imago eius.

Homozeusis interp̄tat̄ silitudo ꝑ quā minꝰ note rei ꝑ silitudinē eiꝰ q̄ magis est nota panditur demōstratio. ſm Hug.

Honestꝰ ta. tū. q̄ nihil hꝫ turpitudinis. qſi statū honoris ꝯseruans. Jñ honestas tatꝭ ꝑpetuus honoꝛ quasi honoris status.

Honoꝛ vel honos ſm Pap. est gr̄a dignitatis collatio in rebus vł in dictis. ꝑmiū sacrificiū dignitas aliqua. Uel est reuerentia alicui exhibita. ⁊ est in honorante. ⁊ attendit̄ nō solū in reuerentia ſ etiā in administratōne eoꝝ q̄ sunt corpori necessaria. ⁊ vt dicit ph̄s in. iiij. ethi. Uirtutis ꝑmiū honoꝛ est. ⁊ attribuitur bonis.

Honoꝛculus li. pe. coꝛ. i. paruus honoꝛ.

Hora re. cū h. est dierū. ⁊ est spaciū in q̄ medietas alicuiꝰ signi orit̄ in oriēte ⁊ medietas alteriꝰ occidit ī occidēte. Jtē ora re. sine h. ē regionū vel finiū vel vestiū. Cū eñ regionez vł finē vł extremitatē vestimentoꝝ designare volumꝰ ꝑ h̄ nomen scribēdū ē sine h. Jtez aliqñ est plis nu. de os oris ora. Uñ. Oras mundus habet. nox horas. chlamys horas. Aspiras horā vbi tp̄s significabit.

Hordeaceus cea. ceū. vel hordeiceus cea. ceū. quod fit de hordeo vel est.

Hordeolū li. dimi. i. paruum hordeuz. Jnde h̄ hordeolus. li. dimi. paruissima collectio ī pilis palpebraꝝ in medio lata hordei granum num similans.

Hordeum dei est quoddam genus frumenti et est frigidum ⁊ humidum.

Horno. aduer. tpis. i. hoc anno. et dꝛ ab hoc et annus. Jñ hornus na. nū. ⁊ hornotinus na. nū. pe. coꝛ. in eodē sensu. i. huiꝰ anni. designat tñ qñqꝫ tp̄s indeterminate.

Horologicꝰ ca. cū. pe. coꝛ. qui ī horologio colligit horas. vł qꝺ̄ ꝑtinet ad horologiū.

Horologiū gij. n. s. vbi hore legunt̄. i. colligūtur vel intelligunt̄.

Horoscopus pi. m. s. i. horaꝝ inspectoꝛ. et dicitur ab hora. ⁊ copos qꝺ̄ est laboꝛ vel intentio. quasi in cognitione horaꝝ intendens vel laborans. vel dicit̄ ab hora et scopin qꝺ̄ est speculari qꝛ ꝑ horas natiuitates hoīm speculant̄ dissili et diuerso fatu. Jñ h̄ horoscopiū pij. i. horarum speculatio.

Horreū rei. est locꝰ vbi reponit̄ hordeum. et dꝛ ab hordeū dei. quasi hordeū. Generalr̄ tñ locus vbi reponit̄ annona q̄libet dꝛ horreum.

vel dicit̄ ab horreo res q̄ꝛ ſpicis horret.
Horridulus la.lū.dimi.i.aliquātulū horridus
Horridus da.dum.i.terribilis.abhominabilis frigoroſus tremens.
Horripilatio onis.eſt quādo pili capitis p̄ horrore erigunt̄.
Hortolanus ni.m.s.i. cultor horti. Et nota ꝙ antiq̄ dicebāt hortulanꝰ p̄ u. in ſecūda ſyllaba ſ; moderni dicūt hortolanus p̄.o.
Hortus ti.m.s.i.ager amenꝰ oleribus abūdās vel paradiſus. Jn̄ hortulus li.dimi.id ē paruus hortus.
Horula le.dimi.i.parua tēpis hora.
Horus ri.q̄ primus horas inuenit.
Horruſpex cis. vel horriſpex cis. ille q̄ inſpicit horas.⁊ h̄ horruſpicꝰ ci.i.horaꝝ inſpector.q̄ etiā horoſcopus dicit̄.
Hoſpes tis cō.t.q̄ recipit ⁊ q̄ recipit̄.⁊ dī ab hoſtiū ⁊ peto q̄ſi hoſtipes.i.hoſtiū petēs.q̄ſi hobio pedē īferat. Antiq̄tꝰ ei hoſpites q̄ recipiebāt ⁊ q̄ recipiebāt̄ veniebāt ad oſtiū ⁊ ponebāt pedē ī eo.⁊ firmabāt ꝙ vnꝰ n̄ deciperet aliū vn̄ q̄ recipit ⁊ q̄ recipit̄ hoſpes dr̄ vterq̄ ei ponēdo pedē in oſtio amicicie pactū firmabant. vn̄ q̄dā. Eſt q̄ ſuſcipit̄ ⁊ q̄ me ſuſcipit hoſpes.
Hoſpitiariꝰ rij.⁊ hec hoſpitiaria rie.cuſtos hoſpicij.⁊ dicit̄ ab hoſpitium.
Hoſpitiolū li.dimi.i.paruum hoſpitium.
Hoſpitiū tij.n.s.vbi quis ad tempus hoſpitali iure inhabitat.⁊ inde trāſiens migrat. Hoſpitium xp̄o ſcolarium eſt.ſed domus eſt burgenſis qui eam locat.
Hoſpita te.f.p.in ſingulari q̄ recipit vel recipit̄ in hoſpitiuꝫ.ſ.peregrina.aduena. ſ; in plurali eſt g.neu. habēs t̄m̄ n̄tm̄ actm̄ ⁊ vtm̄. ⁊ ſic eſt etroclitū. vn̄ plr̄ ntō hec hoſpita. actō hec hoſpita.vtō o hoſpita.
Hoſpitalis lis.⁊ h̄ le.cō.t.q̄ libenter hoſpitat̄: vel q̄ eſt dignus vt recipiat̄ in hoſpitiū.
Hoſpitalis.ↄ.t.⁊ hoc le.pe.p̄du.q̄ benignus ⁊ p̄nus ē ad hoſpitandū. Jtē hoſpitale lis.n.g.eſt vbi peregrini recipiunt̄ in hoſpitio. Jn̄ hic hoſpitalarius rij.cuſtos hoſpitalis vel q̄ eſt de hoſpitali.⁊ hec hoſpitalaria rie. in eodem ſenſu.
Hoſtia ſtie.f.p.dī ab hoſtis. Hoſtie aūt erāt ſacrificia q̄ fiebāt añq̄ pergerēt ad hoſtes quaſi p̄ hoſtibꝰ deuīcēdis facta. Sꝫ victime erāt ſactificia q̄ poſt victoriā victis hoſtibꝰ imolabant̄. Et erant victime maiora ſacrificia q̄ hoſtie. Unde Uictima pro victis datu . hoſtia pro ſuperandis.
Hoſtiliator oris.m.t.i. vlator q̄ ⁊ hoſtiariꝰ dī. quia cuſtodit hoſtiū. Et inde hoſtiarius dicitur in eccleſia ab officio.q̄ꝛ preſit hoſtijs templi. Jp̄e eñ tenēs clauē oīa intus ⁊ exterius cuſtodit.⁊ inter bonos ⁊ malos h̄ n̄s iudiciū fideles recipit. infideles reſpuit. ⁊ hec oſtiaria rie.q̄ cuſtodit oſtiū.⁊ hoſtiarius a.um.q̄d pertinet ad hoſtium.
Hoſticapa pe.cō.p.q̄ vel q̄ capit hoſtem.
Hoſticida de.cō.p.qui vel que cedit hoſtem.
Hoſticinda.cō.p.qui vel que ſcindit hoſtem.
Hoſticus .ca.cum.id eſt hoſtilis vel inimicꝰ vl̄ hoſtis ⁊ cor ſti. vnde in Euroꝛa. Hoſtica ſūt eius colla ſubacta manu.
Hoſtilis lis.cō.t.⁊ hoc le.q̄d p̄tinet ad hoſtem ⁊ p̄.pe. Jnde hoſtiliter aduerbi.⁊ hec hoſtilitas tatis.i.inimicicia.
Hoſtimentū ti.n.s.i.eq̄mentū. eq̄litas vl̄ illud cōtra quod pondus exequatur in libra.
Hoſtiolum li.dimi.id eſt paruum hoſtium.
Hoſtꝛ tis.cō.t.dī ab hoſtio tis.q̄d eſt equare.q̄ꝛ equa fronte eat ad bellū. Proprie quidē hoſtes dicunt̄ q̄ eq̄les ſunt ⁊ eq̄liter ſibi inuiceꝫ dicūt.q̄ſi q̄ nihil ſibi debēt.nec vnꝰ magꝭ tenetur alteri q̄ꝫ econtrario. Unde hoſtes p̄p̄e nō p̄nt eē xp̄iani inter ſe nec hoſtile p̄liuꝫ int̄ eos.q̄ꝛ xp̄iani ſp̄ debēt ſibi inuicē aliq̄d ſaltē cauſa xp̄ianitatis. ſ; xp̄iani ⁊ ſarraceni p̄prie dicunt̄ hoſtes.q̄ꝛ nihil ſibi inuiceꝫ debēt. Si eñ viliſſimꝰ ſaracenꝰ caperet regem francie tā tū deberet illi quātū rex francie deberet illi ſi eum caperet. Uel hoſtes dicunt̄ ab oſtiēdo. id ē equando menia victorum. Solēt eñ hoſtes victores menia victorum hoſtium adeq̄re.id eſt cum terra equa facere. id eſt deſtruere ⁊ deijcere per terram.
Hoſtium ſtij.n.s.i.introitus domus.ſ.ianua. ⁊ dicitur ab hoſte.quia hoſtes arcet.⁊ ſic aſpirat̄ ī principio. Uel potiꝰ dī ab obſtādo.⁊ ſic nō aſpirat̄.⁊ ſimiliter oīa q̄ veniūt ab eo non aſpirant̄. Hinc etiā hoſtia dicūt̄ fluuioꝝ exitus in mare.ſ.loca vbi intrant mare.quia hoſtibꝰ illuc ſolemꝰ occurrere. ⁊ nos eis ibi opponere. Uel dicunt̄ loca iſta hoſtia.q̄ꝛ p̄ illa loca tanq̄ꝫ p̄ hoſtia ī domū intrāt flumīa mare vel res exportant̄ vel important̄ p̄ loca illa tanq̄ꝫ p̄ hoſtia. vel quia homīes p̄ loca illa tanq̄ꝫ p̄ hoſtia egrediunt̄ ⁊ ingrediunt̄ fluuiū vel terrā ſuam quaſi domum.
Hoſtoriū rij.n.s.dī lignū cū q̄ modiꝰ vl̄ ſextarius adequat̄.illō vicꝫ lignū q̄d ducit̄ ſup̄ mēſurā.vt ſi q̄d ibi eſt ſup̄fluū amoueat̄.⁊ ſi q̄d deeſt ſuppleatur.

H ante U

Huiuſcemodi eſt.cō.g.⁊ indecli.ab huiꝰ ⁊ modi.⁊ interponit̄ ce ſillabica adiectio ⁊ deſig̃t iſte gtūs modi quali[illegible]tem. vt huiuſcemodi. id eſt talis.
Humanus.na.num.q̄d h̄ꝫ humanitateꝫ vel q̄d p̄tinet ad hominem. Jtē humanus.benignꝰ manſuetus. miſericors. q̄ circa hoīes habet amorem et miſerationis aff[illegible]ctum.⁊ p̄.p̄maꝫ Unde Ora. Hūano capiti ceruice pictor eq̄nā. Jungere ſi velit varijs inducere plumas.

Inde humanitas tatis ⁊ est ꝓletas qua qs dr̄ hō. ⁊ hūanitas. i. mās͠uetudo. misc͠ordia quedā affectio q̄ nos inuicem tuemur.
Humectus cta. ctū. id est humidus.
Humeralis lis cō. t. ⁊ hoc le qd̓ ꝑtineat ad hūeros. ⁊ dr̄ ab humerꝰ. Et hoc hūerale lis. dicitur quoddā palliū. qd̓ ⁊ suꝑhūerale dr̄. vnde Eccli. xlv. Et humerale posuit ei.
Humerillꝰ li. q̇ extremitati axis infigit̄.
Humerꝰ ri. m. s. dr̄ ab armꝰ. q̄si armerꝰ. vt esset distinctio hoīm q̇rū sunt humeri ad aīalia q̄drupedia. q̇rū sunt armi. Inde hūerosus sa. sum. i. fortis ⁊ magnos habens humeros.
Humidus da. dū. qd̓ interiꝰ humorē hꝫ. ꝯ vuidū qd̓ exteriꝰ habet humorem. Inde hec humiditas tatis.
Humilis lis. ꝯ. t. ⁊ hꝯ le. i. abiectus ignotꝰ vł' mitis. ⁊ dr̄ ab humꝰ. q̄si humi acclinis. Et comparat̄ hūilis lior limus. vñ Dañ. iiij. humillimū hoīem. Et scribit̄ ꝑ duo l. superlatiuus licet humilis scribat̄ ꝑ vnū l. Format̄ ei ab hūilis remota is ⁊ addita limus ⁊ sunt q̇nqꝫ suꝑlatiui q̄ desinūt in limꝰ. Vñ in limꝰ quinqꝫ dat fagus cetera linque.
Humor oris. m. t. dr̄ ab humeo mes. Iñ hūerosus. a. um. id ē hūore plenꝰ. Et ꝓ. ꝑmā hūor nomē. ꝯ humor aris. passiuū de humo as. corri. eam. Unde quidam. Me terret ꝙ humor. non terret ꝙ sonat humor.
Humus mi. f. s. i. terra ⁊ ꝓprie humida. ⁊ inferior. Et nota ꝙ humꝰ est quasi ꝓpriū nomen terre. Unde ⁊ caret pluralitate ⁊ cor. hu. Unde Oratius epi. Luxuriat frigido sanguine pinguis humus.
Hus terra ē in finibꝰ idumee. ⁊ interꝑtat̄ festinans vel consiliator.

I ante A

IA e nomen dñi ꝓm quod est inuisibilis ex q̇ ⁊ allelu. qd̓ est laus vł' lauda recōponitur alleluia. id ē laus inuisibilis. Vel laudate inuisibilē.
Iabel interpretatur ascensio.
Iabin interpretatur sapiens vł' sensus siue prudentia.
Iachus chi. m. g. i. bachꝰ vñ Virgi. Pp'ls alcide gratissima vitis Iacho.
Iacob interꝑtat̄ supplātator. qꝛ ī ortu suo plātam nascentis fratris apphēdit. vel quia postea fratrem arte decepit.
Iacobipeta te. cō. pri. q̇ vel que petit ecclesiam sancti Iacobi.
Iacobus zebedei a p̄re cognominatꝰ ē quē cū iohāne relinquēs verū patrē secuti sunt. Hi sunt filij tonitrui q̇ etiā boanerges ex firmitate ⁊ magnitudine fidei noīati sunt. Hic ē Iacobus filiꝰ zebedei frater iohānis q̇ pꝰ ascensionē dñi ab herode occisus est. ⁊ interꝑtat̄ supplantator qꝛ curā carnis supplātauit domino vocāte: ⁊ ipam carnē herode cruciante ꝯtempsit. Iñ Iacobitanus na. nū. ⁊ hic et hꝯ iacobensis ⁊ hoc se.
Iactātia tie. i. arrogātia. suꝑbia vanitas.
Iactura re. f. p. i. iactꝰ. Iactura etiā dr̄ damnū ⁊ ꝓprie qd̓ naute patiūt̄ cū iminēte ⁊ igraue scēte tēpestate res suas ī mari iaciūt: scꝫ panē vinū: pannos. ⁊ generalit̄ q̇cq̄d habēt qꝫ ne ipa nauis nimio pondere rerū submergat̄. Iñ hic iactarius rij. q̇ frequēter dānum patit̄ ⁊ ꝓprie q̇ ita res suas iactat. Et iactuariꝰ ria. riū. i. dānosus: patiēs vel inferēs dānū. Inter damnū aūt ⁊ iacturā ē differentia. qꝛ iacturā scientes ⁊ vltro patimur. Dānum vero insolito ⁊ nobis nescientibꝰ. Itē iactura aliqū capit̄ ꝓ q̇cūqꝫ dāno alicui ꝑ violentiā illato vndecunqꝫ ꝓueniat. vel dr̄ lesio facta cum lapide vel ligno.
Iacolū li. n. s. missile ⁊ dr̄ a iacio cis. eo ꝙ iacitur ⁊ mittit̄ impetuose. Itē iaculū dr̄ q̇ddā rethe piscatoriū. Iñ iaculator. oris. qui iaculum iacit vel facit.
Iaculꝰ li. m. s. quidā serpens volatilis a iaciēdo dictꝰ. qꝛ de arboribꝰ se iacit suꝑ aīalia. et ea ꝑimit. Vñ Luca. in. ix. Et natrix violator aq̄ iaculiqꝫ volucres.
Iair interꝑtat̄ vigilans siue illuminans.
Iairus ri. ꝓpriū nomē cuiusdā viri. cuiꝰ filiam dñs suscitauit vt hr̄ Mar. v. Et interꝑtatur illumināns siue illuminatio seu vigilie aut vigilātius ⁊ ꝓ. pe. vñ in Aurora. Mensa leui splendet curatur nata iairi.
Iambus bi. ē q̇dā pes metricꝰ ꝯstās ex breui ⁊ longa. Et dr̄ a iambusuꝫ. qd̓ ē rephendere vł' detrahere venenū. qꝛ inuētus fuit ad describendū venenū ire ⁊ rephensiōes ⁊ detractiones. vñ Oratius. Archilocū ꝓprio rabies armabit iambo. Iñ iambeus bea. beū. ⁊ iambicus ca. cū. Et ē bissillabū iābus. qꝫuis in dicto vsu sit trisillabū ꝑ dieresim iambo.
Iamin. id est dextera. ⁊ componit̄ cum ben. et dicitur beniamin.
Iamnes interꝑtatur marinus siue vbi ē signuꝫ eius. Cessit em̄ ⁊ deficit signum eius coraꝫ signis moysi. vnde dixerunt magi. Hic digitꝰ dei est.
Ianiculū li. templū Iani. ⁊ dr̄ a ianꝰ. Ianiculū etiā dr̄ oppidū q̇ddā italie. Et hꝯ ianiculus mōs apud romā. qꝛ ibi olim colebat̄ Ianus
Ianitor oris q̇ ⁊ ianuator dr̄. i. custos ianue. s. q̇ obseruat ianuam. ⁊ dr̄ a ianua.
Ianitrix cis. f. t. dr̄ illa q̄ obſuat ianuā. ⁊ ianitrices dicūtur vxores duoꝝ fratꝝ quasi eandem ianuam terentes. vel per eandem ianuam iter habentes.
Iantaculū li. n. s. dr̄ cibus qua soluit̄ ieiuniū ante prandium.
Ianua nue. fe. p. ꝓprie dr̄ primꝰ īgressus ꝑmus introitꝰ. s. porta. ⁊ dicit̄ a ianus. qꝛ ianꝰ ē deꝰ

ꝓncipioꝝ cui antiq̄ oēm īntroitū ⁊ exitū sacrifi
cabāt. Uel ianua dī ostiū ꝑforatū q̄lē videmꝰ
ī cellarijs ꝑ qḋ videri pōt intus ⁊ extra. sic ia
nus videt ante ⁊ retro. Itē a ianua porta di/
cta ē ianua q̄dam ciuitas iuxta mare sita. et ē
q̄si introitus ⁊ porta lambardie tuscie ꝓuin/
cie. Jn̄ h̄ ⁊ hec ianuensis. ⁊ hoc se. patrium ⁊
ianuinꝰ a. um possessiuū.

Januariꝰ mensis quidā. ⁊ dī a ianua q: ianua
est ⁊ introitus anni. vł dī a iano. q: ianuariꝰ
est ꝓncipiū anni. sicut ianꝰ ē ꝓncipiū omniuȝ
operū. Et inde ianuariꝰ a. um. h̄ alio noīe io
uoniꝰ dr̄. q: omniū mensiū est pater.

Janus ni. a paganis dictꝰ ē deꝰ ꝓncipioꝝ. ⁊ dī
bifrons. i. hn̄s duas frontes. s. an̄ ⁊ retro. Et
ſm hoc dī ianus mūdus vel celū qḋ hȝ duas
facies. i. duas portas. s. orientē ⁊ occidentē.
vel cancrum ⁊ capricornū. Sȝ cū ianus dr̄ q̄
drifrons. hoc refert̄ ad quatuor mūdi ptes.
vel ad quatuor elementa. vel ad quatuor an
ni tempora.

Japhet interp̄tatur latitudo. Ex eo eī ppl'us
gentium natus est. Et q: lata est ex gentibus
mltitudo credentiū ab illa latitudine iaphet
dictus est.

Jas viride dicitur.

Jaspis dis. f. t. q̄dā gemma p̄ciosa ē et viridis.
Ias eī viride. pinnasim gemma dicitur.

I ante B

Ibex cis. f. t. genꝰ ē q̄drupedalis aīalis. scȝ ca/
prea. q̄ alio noīe dī dorcas. Et dicunt̄ ibices
quasi auices q: instar auiū ardua ⁊ excelsa te
neant. ⁊ in sublimi inhabitāt. ita vt de subli/
mitate vix hūanis obtutibꝰ cerni possūt. Unde
si q̄n aduersitatē aīaliū vel hoīm ꝑsenserint.
de culminibꝰ saxoꝝ altissimis sese p̄cipitātes
suisq̄ se cornibꝰ illesas suscipiūt ſm Pap. ⁊
declinat̄ hec ibex huiꝰ ibicis. ⁊ cor. bi. in ob/
liq̄s. Unde Job. xxxix. Numq̄d nosti tp̄s par
tus ibicū in petris. Unde Cornua fert ibex.
testis ⁊ ibicis inde.

Ibis ibis vel ibidis. f. t. est ciconia. s. auis im/
mūda. q: nūq̄ ꝓijcit se ad volandū nisi priꝰ
potet aquā q: rostro posteriora purgat. et q:
ē auis immūda. ideo Ouidius vocauit ibim
aduersarium suum ⁊ corriualē qui cum vxo/
re sua mechabatur. ⁊ librum quem in eū scri/
psit sic intitulauit. Ouidius in ibim id ē con
tra ibim. Unde sic dicit. Ibidis interea tu q̄ȝ
nomen habe.

Ibix cis. f. t. auis est aquatica serpentibus ini/
mica. vt dicit glo. sup illud Isa. xxxiiij. Pos/
sidebunt eum onocrotalus ⁊ ericius et ibix.
Item Isido. etymo. xij. Ibices aues meridi
ana plaga vocat. que nili fluenta inhabitant
Unde Ibix ibicis auis est niliq̄ fluentis. Et
produ. penul. genitiui.

I ante C

Icarus ri. fuit filius dedali. Inde icariꝰ. a. um
⁊ hinc mare dictum ē icarium in quo submer
sus est. ⁊ hec icaria rie. insula iuxta quaȝ sub
mersus est.

Ichthyophagꝰ a. ū. i. pisces comedens ⁊ dr̄ ab
ichtyꝰ qḋ ē piscis. ⁊ phagin qḋ est comedere.
Jn̄ ichtyophagi sunt q̄dā ppl'i. q: venādo in
mari valeant ⁊ piscibus tm̄ alantur.

Ichthyus thy. quidam piscis est.

Icon est ꝑsonaꝝ inter se vel eoꝝ q̄ ꝑsonis acci/
dūt cōꝑatio. vt Uidimꝰ gloriā eius. gloriam
quasi vnigeniti a patre.

Icon onis. ⁊ hec iconia nie. ⁊ hec icona ne. id ē
imago vel signum ſm Hugui.

Iconomus vel potius economꝰ. pe. cor. ē tam
pecunie q̄ȝ frugum ⁊ omniū que possidentur
dispensator. Jn̄ economicus a. um. xenofon/
tis pulcer liber ē. q̄ nō gubernationē ville. ſȝ
dispensationem vniuerse domus tullio inter
pretante designat.

I ante D

Idaliū lij. quedā silua in cypro insula in q̄ coli
tur venꝰ. Unde ⁊ ip̄a venꝰ ⁊ quedam terra ei
adiacēs dicta ē idalia lie. vel idal' lis vł idis
Inde idalius lia. lium.

Idea dee. pe. acuta exemplar vł forma. ⁊ dī ab
idos qḋ ē forma. Jn̄ h̄ ⁊ hec idealis ⁊ hoc le
id est formalis imaginarius.

Idem cōponit̄ ex is ⁊ demū. q̄si is demū. hoc ē
iterū is. ⁊ eiꝰ femininū ē eadē. ⁊ neutrū ideȝ.
id ē corre. q̄ in masculino ꝓducit̄. Un̄ Neu/
trū curtat idem. ſȝ mas ꝓducit̄ idē. Et gemi
natur compositio neu. ge. Dicimus ei idem
tidem. id est idem ⁊ idem.

Idida de. pe. cor. nomē est Salomonis. ⁊ inter
pretatur dilectus dn̄i ꝓpter deum. vel amabi
lis dn̄i ꝓpter dominum.

Idin interpretatur videre.

Idioma tis. n. g. est ꝓprietas loquēdi qualibet
lingua ⁊ dī ab idios qḋ est ꝓpriū ⁊ omuȝ qḋ
est sermo vel modulatio. Quot eī sunt lin/
gue. tot sunt ⁊ idiomata. Unusquisq̄ eī suo
idiomate loquit̄.

Idiopathe thes. greca declinatione. ⁊ hec idio
pathia thie. i. ꝓpria passio q̄ aliunde nō infer
tur. sed intrinsecus nascitur.

Idios grece latine dicitur ꝓprium.

Idiota. cō. p. i. illr̄atus. indoct⁊ iꝰnsipiēs. ⁊ d
ab idus qḋ ē diuisio. ⁊ iota qḋ ē lr̄a. q̄si diui/
sus a lr̄is ⁊ ꝓdu. pe. vnde Uir bn̄ vestitus in
vestibus esse peritus. Creditur a mille q̄uis
idiota sit ille.

Iditum interpretatur transiliens eos vł saltās
vnde Saltator est idithum. sed amabilis idi
da constat.

Idolatra tre. pe. cor. id est cultor idolorum. scȝ

q̃ culturam quā debet impendere deo suo cre
atori impēdit idolo. Inde hec idolatria trie. i.
cultura idoloꝝ. s. quā idolatra idolo īpendit

Idolium lij. dicitur locus vbi idolatre veneran
tur ⁊ colunt idolum ſm Pap. Vñ. j. Corin.
viij. In idolio recumbentem ⁊c̃.

Idolothitū ti. n. s. cōponit̃ ab idolum ⁊ theos
qđ est deus. q̃si idolo deificatū. i. sacrificatū.
id ē illud qđ idolo ꝯsecratur ⁊ offert̃. Et ſm
compositionē penultima deberet corripi quā
quidā ꝯsueuerunt ꝓducere. Et pōt dici ꝙ est
simplex ⁊ deriuat̃ ab idolū. ⁊ sic ꝓdu. pe. sicͭ
hmōi noīa a noībus deriuata. Vñ quidā. Est
locꝰ idoliū qđ tibi dat̃ idolothitū. Vñ. j. Co-
rin. viij. Idolothitū manducant.

Idolū li. i. simulacrū. qđ hūana effigie factuꝫ ⁊
consecratū est. ⁊ dī ab ydos quod est forma.

Idoneꝰ nea. neū. i. irrephensibilis aptus vtilis
ꝯueniens q̃si cōformis cuilibet. ⁊ dr̃ ab idos
qđ est forma. Inde idoneitas tatis. i. ꝯueni-
entia. aptitudo. vtilitas.

Idos grece latine dicit̃ forma. Inde hec idea
idee id est formalis.

Idumea mee. quedā regio indie. Inde idume-
us mea meū pe. acuta. Et interpretatur rufa
vel rubea seu terrena aut sanguinea.

Idus. iduū idibꝰ. f. quar. decli. pl'is. nu. i. diui
sio. Vñ quidam dies mensis dictꝰ ē idus q̃si
diuisio. q₂ tūc diuidebant̃ a nūdinis. q̃ dura
bāt a nonis vsq₃ ad idus. Vel q₂ tūc diuidi-
tur mensis. nō q₂ in idibꝰ sit medietas cuius-
libet mensis ſ₃ q₂ in idibꝰ ē diuisio mēsis quā
tū ad appellationem dierum. Ab idibus eīm
mensis non computatur. nisi per kalēdas se-
quentis mensis.

I ante E

Iecur oris. i. epar. siue ficatum ⁊ dī iecur. q̃si ia
pir. q₂ ignis ibi iaceat. ⁊ ibi habeat sedē q̃ in
cerebꝝ subuolat. ⁊ inde ad oculos ⁊ ad alia
mēbra diffundit̃ ⁊ calore suo succum ex cibo
tractū vertit in sanguinē. Et nota ꝙ antiqui
dicebant hoc iecor oris. vel iecus oris. Pro
quo nos dicimus hoc iecur oris. Et consistit
in iecore concupiscentia. Sicut eīm corde sa-
pimꝰ. ita iecore amamus. ⁊ cor. pe. gti. Vnde
Splen ridere facit. cogit amare iecur.

Ieiuniū nij. dī quoddā intestinū tenue ꝑ vacu
um. Inde dī ieiuniū. q₂ sui media viscera va
cua ⁊ exinanita existūt. Et ē ieiuniū ꝑsimonia
victus ⁊ abstinētia ciboꝝ. Qñ aūt ieiunia q̃-
tuor tꝑibus anni agant̃ his v̾sibus hr̃. Vult
crux lucia. cinis charismata dia. Q₂ det vota
pia quarta sequens feria.

Iepte interꝑtat̃ apiens vel apertus.

Iesse interꝑtat̃ i sole sacrificiū vel incensuꝫ. vl'
incendens siue incendiū. ⁊ fuit pater dauid.

Iesus hebraice. grece soter. latine autem salu
taris siue saluator interꝑtat̃. q₂ cūctis genti
bus salutifer venit.

Ietro cognitor veritatis interpretatur.

I ante G

Ignarus ra. rū. i. inscius. rudis. ⁊ dī ab i et na
rus. vl' ab in ⁊ naris. Et q̃ ignorat ⁊ q̃ ignora
tur sic appellat̃. Et dī ꝓprie ignarꝰ q̃ est obli
tus ⁊ ꝑdidit memoriā. q̃si sine naribꝰ. Olfe-
cisse eīm veteres scisse dicebāt. Et nota. ꝙ g.
apponit̃ huic noī gnarus ꝑ ꝓthesim. ⁊ ab oī
bus ab eo deriuatis Quidā tñ dicūt ꝙ sit ibi
naturalit̃. ⁊ n i cōpositiōe nō trāsit in g. ſ₃ sub
trahit̃. ⁊ ꝓ. pe. vñ quidam. Pandit et igna-
ris questio certa frequens.

Ignauus. a. um. i. inefficax. piger insipiēs stul
tus. Iñ ignauia uie. i. pigritia. tarditas. stul
ticia ⁊ est corporis.

Ignearius ria. riū. i. ignem continens. Iñ hoc
ignearium rij. i. focarium.

Igneus nea. neū. i. ad ignē ꝑtinens vl' de igne
existens. vel resplendens vel ardens. ⁊ dī ab
ignis. Inde igneolus la. lum pe. cor. Vnde
Prudentius in libro hymnorū. Vigor igne
olus non vritur.

Ignibulū li. i. thuribulū. ⁊ dī ab igne.

Ignicremus ma. mū. pe. cor. i. igne crenatus vl'
igne cremans.

Igniculus li. dimi. i. paruus ignis.

Ignis gnis. m. t. dī ab in ⁊ gigno. quasi nō gi-
gnens. q₂ nihil ab eo gigni pōt. ſ₃ cōsumit cū
cta q̃ rapit. ⁊ est ꝓprie ignis ipsa flāma. Qđ
autem fouet ignē focus est. Et sunt tres spe-
cies ignis. scilicꝫ. lux flamma. carbo. Et nota
ꝙ ignis in sua spera non lucet. quia sic tege-
ret corpora celestia.

Igniti serpētes in numeris dicebant̃. q₂ mini
mi ⁊ veloces erāt ad modū scintillaꝝ. Vl' q₂
tactu veneno inflamabāt vsq₃ ad tumorem ⁊
ruborem igneum. ita dī in historijs.

Ignivomus ma. mū. pe. cor. i. ignem vomens.
⁊ dī ab ignis ⁊ vomo mis.

Ignobilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. nō nobilis. obscurus
ꝯtemptus: q̃ fere nō cognoscit̃. cuiꝰ ⁊ nomen
⁊ genus ignoratur.

Ignominia nie. id est infamia. quasi contra no
men. Sed ignominia imponit̃ ꝑtāte alicuiꝰ
Sed infamia fit multoꝝ ꝯsentiente sermone
Inde ignominiosus sa. sum. i. infamis vitu
peratus. ⁊ vt dicit Isido. in. v. ety. octo pena
rū genera in legibꝰ ꝯtineri. Tulliꝰ scribit. scꝫ
damnū. vincula verbera. talionē ignominiā
exiliū. seruitutē. ⁊ mortē. Inuenit̃ etiā igno
miniū nij. vt dicit Pap. ignominiū dictū. eo
ꝙ desinat habere nomen is q̃ in aliq̃ crimine
deꝑhendit̃ quasi sine nomine.

Ignorans rantis. oīs. g. dicit̃ nesciēs negli
gens obliuiosus. Inde ignorantia. id est ob
liuio. negligentia. ignauia.

Ignotus ta. tum. id est obscurus. nulli notus

ignobilis incertus.

I ante L

Ile ilis. tercie decli. et i singulari et in pl'i. vel tm plis nu. vn Alex. Ilia declinat tibi tercia: sz nō nisi pl'a. et sunt ilia intestina pura et rotunda circa renes aialiū. Et dicunt ab ilios qd est obuoluere. qz nos ibi obuoluim'. vn Lucan' in. iiij. Alligat et mediū cōprelsis ilibus artat. Et fm quosdam componit' exilis. quasi extra ilia.

Ilex cis. f. t. est quedā arbor glandifera. et dicitur ilex q̄si elex. ab eligēdo siue eligo gis. qz hui' arboris fructū primū hoīes elegerūt. et scribit' p vnū l. et pd. pmā. Vn in Europa dicit'. Tres iuuenes vidit stantes inde sub ilice mambre. Jn ilice' cea. ceū. i. de ilice exñs vel ad ilicē ptinens.

Ilios grece. latine dicit' obuoluere. Jnd' ilios vel ilion obuolutio. et dicit' dolor intestinoꝝ. quia intestina sepe pre dolore obuoluuntur. Inde iliacus ca. cum. qui talem infirmitatez patit'. Ubi et tormīnosi dicunt'. ob intestinoꝝ tormenta.

Ilus fuit q̄dam rex troyanus. Vn troia dicta ē iliū. Et nota q troia dicta est regio Asie. Ilium vo est ciuitas troie. Qñqz tñ troia accipitur pro illa ciuitate. Et tunc ilium accipitur pro quadā eminentissima turri illius ciuitatis. Et inde inuenit' h̄ ilion indecli. et h̄ iliū lij. et hic ilios ilioy. et hinc pōt dici hic ilius lij. Jn hic et hec iliensis et hoc iliense. Et iliacus ca. cum. i. troianus. Et hic iliades adis troianus et subtracta de sillaba dr ilias adis femina troiana.

Illecebra bre. f. p. i. carnalis delectatō q̄ hominem illicit. lz et pro alia delectatione inuenitur. Jn illecebrosus sa. sum. id est delectabil' illecebris plenus. fallax. insidiosus. Jn illecebrositas tatis.

Illectus cta. ctū. i. illaqueatus. seductus. in licio positus. vn Jacobi. j. dicit'. Abstractus et illectus etc.

Illepid' da. dū. i. insuauis insipidus.

Illex cis. o. g. q̄ ducit aliquē in fraudē. qd etiā absolute p fraudulento dr et deceptore. Vn Plaut'. Esca est meretrix et pectus illex.

Illibat' ta. tum. i. intactus.

Illiberalis lis. o. t. et h̄ le. i. nō liberalis.

Illicitus ta. tum. i. nō licitus.

Illiria rie. f. p. regio est iuxta mare adriaticū q̄ dr schlauonia. Jn illiris dis. et illiric' ca. cū pe. cor. Vn Rom. xv. Usqz ad illiricū etc. Et illiris dr idē qd illiria. et h̄ illirica ce. herba q̄dam q̄ in illiria abundat.

Illiterat' ta. tū. i. sine lrīs. nō lr̄atus. idiota.

Illot' ta. tum. pe. p. i. nō lotus. immund'.

Illunis nis. o. t. et h̄ ne. i. sine luna. vel obscur'.

Illustris stris. o. t. et h̄ stre. i. pclarus. pspicuus nobilis. q valde illustrat'.

Illuuies ei. f. g. dr squalor vel immūdicia mor bus vel sordes. et dr ab illuo is. qd est macula re. qz deturpat et maculat rem in qua est. Vn Uirgil'. eney. iij. Respicim' dira illuuies immissaqz barba. et Deut'. xxviij. Sup filijs filie carnib'. et illuuie secundinarū. i. sup illuuiosis et putridis secundinis vt fiat Endiadis.

I ante M

Imaginatio onis. f. t. vis anime qua quis cōprehendit formas cū materia re absente. Sz hoc aut est recordationis aut imitatiōis aut cōfictionis. Recordatiōis cum rem imaginamur q̄ prius fuit subiecta nostro sensui. Imitatiōis cū rem silem nō candem. Cōfictionis q̄n conformamus aliqd in mente qd in rerū numero natura non patit' inueniri. vt chimeram ex capite leonis. pectore hoīs. vētre asini. cauda serpentis. Prima imaginatio nobis cōis est cum beluis. secunda et tercia est ppria hoīs.

Imago inis. f. g. rep̄sentatō alicui' rei. et dicit' ab imitor aris. q̄si imitago. qz imitat' rē cui' est in corporalib' liniamentis et dispositione partiū. Jn imaginari' a. ū. qd ptinet ad imaginē. vel qd pcipit' vmbratiliter et quadā imaginatione.

Imbecillus la. lū. et hic et hec imbecillis. et hoc le. in eodē sensu. i. sine baculo. i. sustentamēto viriū. i. debilis. fragilis.

Imbellia lie. i. debilitas. fragilitas.

Imbellis. lis. o. t. et hoc imbelle. i. eneruis. fragilis. debilis.

Imber bris. m. t. pluuie vis repentina. ad nubes vel ad pluuiā ptinens. sic dictus. qz terram inebriet ad germinandū.

Imbriciū cij. n. s. p qd aqua elicit'. s. lauarium fluarium. vel cannalis. qd aliter dr imbrex cl' et cor. pe. gti. vn Prudenti' Imbricibus ruptis vndantis desup auri. Imbrices etiā dicunt' tegule. qz capiunt imbres.

Imbricul' li. dimi. puus imber.

Imbric' ca. cū. pe. cor. et imbricosus a. ū. i. pluuiosus. et dr ab imber.

Imbulus li. m. g. pe. cor. porticus lata et spaciosa. Et dr imbul' quasi inambul' loc' ad ambulandum spaciosus. fm Hug. Papias vo dicit. Imbuli dicti. vel quia sub volumine sit vel qz sub his ambulam'. Sunt eīm planetarū porticus.

Imeon vel imon grece dr ceruix.

Imitatori' ria. riū. i. dign' imitatiōe. vel q̄ aliquē imitat'.

Immanis nis. o. t. et hoc ne. qui non est bon' sed crudelis. terribilis effer'. et dicit' ab in et manum. qd est bonū. quasi sine manu. i. bono. fm Papiam. Immanis dicit' ingens. informis. hispidus et horrēdus. Itē immanes

sunt q̄ electis cogitatiōib⁹ se extollunt. Ita exponit greg. in moralib⁹. illud Job. xxxvj. In manibus abscōdit lucē. Idem alr̄ exponit in manibus vt sunt due dictiones. vtrā꜊ expositionem inuenies in mora.

Immaturus ra rū. i. nō maturus. acerbus. vn̄ Jsa. xviij. Añ messem enī tot⁹ efflorebit ꝛ immatura ꝑfectio germinabit. In̄ hec immaturitas tatis. i. nō matura. acerba. Immaturitas etiā dicitur nocturnū tempus qḋ non est maturum. i. oportunū vt aliq̄d agat᷑ vigilādo qḋ etiā vulgo dici solet hora importuna.

Immemor oris. q̄ oblitus est. ꝛ cor. me. Unde q̄dā. Immemor accepti nō timet esse boni.

Immemoratio onis. f. g. i. obliuio. īgratitudo non recognitio. Un̄ Sap. xiiij. Bonorꝝ domini immemoratio.

Immitis. ꝯ. t. ꝛ hoc te. i. non mitis.

Immotus ta tū. potest esse participiū de immoueor. vel potest esse nomen cōpositum ab in et motus. quasi non motus.

Immundus da dū. impurus. Inde immundicia cie. i. impuritas.

Immunis nis. ꝯ. t. ꝛ hoc ne. i. sine munio. id ē tributo. s. liber q̄ nulli ē tributari⁹. Un̄ ꝛ sepe īmunis dr̄ expers. alien⁹. sine ꝑte. Itē immunis. i. nō munificus. q̄si sine munio. i. munere. Un̄ in ꝓuerbio veteri dr̄. Immunes ciues odere sui. Itē immunis dicit᷑ q̄ non facit munia. i. officio nō fungit᷑. Est enim omni ꝓuilegio vacuus ꝛ dono. s. viciosus. piger. ventri indulgēs. In̄ hec immunitas tatis.

Impar imparis. oīs g. i. sine pare. non par. infimus inequalis.

Impatiens tis. oīs. ge. nō patiens. sine freno. In̄ impatiēter aduer. ꝛ hec impatiētia tie.

Impedatura re. f. p. dr̄ pede mensura. vel impressio. vel inuestigatio. Peda autem dicit᷑ vestigium hominis.

Impendiū dij. n. s. ꝛ hec impēsa se. ambo pro expēsa vel dispēsa. Inuenit᷑ etiā impēdiū ꝓ studio ꝛ sedulitate. In̄ impēdiosus a ū. id ē sedulus. intentus. ꝛ impēdiositas tatis.

Impenetrabile. i. inaccessibile ſm Papiam.

Impenitēs tis. oīs. g. id est non penitens.

Imꝑator oris. m. t. qḋ dr̄ aliq̄n induꝑator. du syllaba interposita cā metri. ꝛ tūc oportet in mutari in n añ d. In̄ imꝑatrix cis. et imꝑatorius ria rium. ꝛ hoc imperium rij. i. potestas iussio perpetuū regnū. Inde hic et hec imperialis. ꝛ hoc le. et imꝑiosus a um. i. alt⁹ nobilis. et autenticus. imꝑio et potestate et dignitate plenus. In̄ imperiose sius sime. aduer. et hec imꝑiositas tatis. i. maiestas.

Imperitus ta tū. i. nō peritus non instructus non doctus. Inde imperitia tie.

Impers pertis. i. expers. sine parte. vn̄ Amb. suꝑ Egesippū. Uestro ꝓlio oēs implicabūt᷑ nec erit nr̄a vlla regio vestri impers decoris

Impetigo inis. f. t. sicca scabies ꝓueniens cū asperitate ꝛ rotunditate forme. In̄ impetiginosus a. ū. i. scabiosus. In̄ hec impetiginositas tatis. i. scabiositas.

Impetus us. ui. ꝛ hic impes tis. in eodē sensu animi feruor. incursus imꝑssio. In̄ impetuosus sa. sū. i. furibund⁹. cū impetu oīa faciēs.

Impiger gra grū. pe. cor. i. nō piger.

Impius a. ū. q̄ sine pietate est. ꝛ ponit᷑ ꝓ infideli. iniquo. qꝛ nō est equus ſꝫ inequalis. ꝛ prauis operib⁹ maculat⁹. ꝛ oīs impi⁹ est iniqu⁹ ſ; non econuerso.

Implumis. ꝯ. t. ꝛ hͦ me. i. sine pluma. sine barba. ꝛ ꝓdu. plu. Un̄ Ouid. Implumes calue puer cetus꜊ fuerunt.

Impluuiū uij. i. lauariū guttatoriū. ꝑ qḋ decidit pluuia in domū.

Impolitus ta. tū. dr̄ in inordinat⁹. nō cōplanatus. non sculptus.

Impomentū ti. n. s. est id qḋ extremi⁹ in cena ponit᷑. sicut sunt nuces ꝛ poma.

Imporcitor oris. m. g. q̄ porcos facit. i. sulcos in agro. Nota porca dr̄ terra eminens inter duos sulcos.

Importun⁹ na. nū. i. infest⁹. ꝓteruus. inq̄etus ꝛ dr̄ ab in ꝛ portun⁹. qꝛ nō hꝫ portū. i. quietem sine oportuno. Un̄ importuni dicunt᷑ q̄ in naufragiū cito ferunt᷑. In̄ hec importunitas tatis. i. infestatio. inquietudo.

Importuosus sa. sū. locus vacu⁹ portub⁹. In̄ hec importuositas tatis.

Impos tis. ꝯ. g. i. impotēs. q̄ votū suū ad effectū deducere nō pōt. pusillanimis.

Impostor oris. m. t. i. deceptor q̄ male agit In̄ impostori⁹ ria riū. i. deceptorius a. ū. Et impost⁹ sta stū in eodē sensu. i. deceptori⁹ malus ꝑuersus. vn̄ Stati⁹ thebaidos. Mēs cūctis imposta manet. Et hec impostura re. id est deceptio. dolus. vn̄ Decipit impostor dolus impostura vocat᷑.

Imꝑcatio onis. f. t. dr̄ optatio mali.

Improbus ba. bum. i. non ꝓbus. vel insatiabilis. importun⁹. ꝑseuerans. vn̄. Labor improbus omnia vincit. ꝛ dicit᷑ imporob⁹ quasi instans ꝓhibenti. ꝛ est etymo. Unde in grecismo. Improbus est aliquis v̄bis factis꜊ ꝓteruus. In̄ improbulus la. lum. pe. cor. i. aliquantulum improb⁹.

Improperiū rij. n. s. i. cōuitiū. dedecus. iniuria derisio. Un̄ in ps̄. Improperia improperantiū tibi. ceciderunt suꝑ me.

Improuisus a. ū. i. nō ꝓuisus. ꝛ dr̄ ab in ꝛ ꝓuisus. Et est improuisuꝫ qḋ nō ꝓuidet᷑. ſꝫ subito accidit qḋ fit.

Imprudēs tis. o. g. i. nō prudēs. vl̄ vade prudēs in q̄ sensu raro inuenit᷑. Un̄ Uirgili⁹ in georg. Nū꜊ imprudētib⁹ imber offuit.

Impubes. vl̄ impuber vel impubis beris. id ē puer qui nondū habet barbam. vel qui non

dum generare potest.

Impudens tis.i.nō pudens nō verecūdus cui pudor ⁊ pudicicia ꝓcul est. Unde Dan.viij. Consurget rex impudens facie.⁊ cor.pu.vñ Ouidius de arte. Si doctus videare rudi petulans ve pudenti.

Impudicus ca.cū.i.adulter obscenꝰ.libidinosus corruptor.⁊ dr̄ ab in ⁊ pudicꝰ. Quidā tñ dicūt ꝙ cōponat̄ ab in ⁊ podice.qr podicē.i.fetorē dicit q̄ turpitudinem infert.

Impulsus sa.sum.id est valde pulsus.vl' intus pulsus.⁊ dicitur ab impello lis.⁊ hic impulsus us ui.

Impunis nis.⁊cō.t.⁊ hoc ne.⁊ impunꝰ na.nū.i.eodē sensu.i.nō punitꝰ sine pena. Et quādoꝙ impunis dr̄ īmunis. Jñ impune ⁊ impuniter.aduer.⁊ hec impunitas tatis.⁊ est impune sine pena liber. sine vindicta. Ut impune non cedit.id est non habet successum. vel nō accidit sine pena.

Impunitus ta.tū.i.nō punitꝰ q̄ penam euasit.

Impurꝰ ra.rū.i.nō purꝰ.coinq̄natus pollutus turpis fedus.

Imus. ima.imū.id est depressus infimus.

I ante N

Inaccessus us.ui.locus quo nō accedit̄.

Inaffabilis lis.ꝯ.t.⁊ hoc le.i.insuauis ⁊ austerus ad loquendum.

Inanis nis.cō.t.⁊ h̄ ne.dr̄ ab in ⁊ vanus. q̄si inuanus.i.valde vanꝰ.⁊ vim nullā hñs. Jñ inanitas tatis. Et inanio nis niui.i. inanē facere.adnihilare.euacuare.deprimere. Et ꝓdu.a. Unde Cato. Hoc faciunt stulti quos gloria vexat inanis.

Inauris ris.i.anulus q̄ in aure pforata gestat̄ Itē inaures dicūt̄ philateria idoloꝝ.sic dicit Glo.sup Gen.xxv.

Incantator oris.q̄ artē incantādi verbis pagit

Incastratura re.f.p. dr̄ incauatura lignoꝝ per quā mutuo sibi copulant̄.sicut pȝ in extremitatibꝰ asserū cōtinuatorum.⁊ dr̄ incastratura quia in ea q̄si in castro vniuntur ligna ⁊ muniuntur.

Incaustum.vide supra encaustum.

Incenatus ta.tum.id est non cenatus. vñ Daniel.vj. Et abijt rex in domum suaȝ ⁊ dormiuit incenatus.

Incendiarius ē q̄ ob inimicitiā aut p̄ter gratiā edes arbores siue segetes incēdit.vt.ff.ð penis.l.capitaliū.§.incendiarius.

Incenis nis.cō.t.⁊ hoc ne.quasi sine cena.i.ieiunus.⁊ dr̄ ab in ⁊ cena.

Incensum si.i.thus.vel dr̄ holocaustum. eo ꝙ ab igne cōburat̄ ⁊ ꝯsumat̄ duȝ offertur.⁊ dicitur ab incendo dis.

Incentiuus.ua.uum.⁊ hoc incentiuū.ui.qȯ lcendit vt estus libidinis.desiderium carnis. Stimulus irritamentum.⁊ produ.pe.

Incentor oris.sm Ysi. dr̄ ab eo ꝙ incendat atꝙ inflammet. Et addit. Incentor est q̄ praua suggestione cor aliorum succendit ⁊ persuadendo inflammat.

Incertus ta tum.i.dubius.nō certus.obscurꝰ

Incessus us ui.i.itio.et dr̄ ab incedo dis.

Incestus sta stū.q̄si incastus.qui cuȝ moniali.ꝯsanguinea vel v̄gine ꝯcūbit. Jñ h̄ incestū sti.et incestus us ui.talis coitus illicitus.

Incestuosus dr̄ qui cognatā vel affinē vel etiā sanctimonialē nefario amore vel coitu violat seu maculat siue in matrimonio siue sine matrimonio.

Incinctus cta ctū.i.non cinctus. Itē incincta cte.f.g.i.p̄gnans.quasi sine cinctu.qr p̄cingi fortiter vterus non permittit.

Incircūscriptus ta tū.i.termino carens.q̄ circumcludi nequit.

Incisiuus ua uū.i.non in p̄te sectus. vl' immaturus vel sup̄fluus.vñ Oratius in odis. Ut gaudet incisiua decerpēs pira. Et hoc incisiuum ui.substantiue potest dici sup̄fluū illud qȯ inciditur de aliqua materia.

Incitamentū ti. i. inflammatio ꝓuocamentū.

Inciti dicūtur calculi qui in ludo scaquoꝝ omno moueri nō possunt. Jñ ⁊ hoīes egentes inciti vocant̄.quibus spes vltra ꝓcedendi id est ꝓficiendi nulla restat.

Inclemēs tis.omnis.g.inexorabilis.crudelis immisericors.impius. Jñ inclementia tie.et pro.cle. Vñ in aurora. Donec honoret eas summi clementia regis.

Inclitus ta tū.i.gloriosus.inuictus.illustris.

Inclusor oris.mascu.t. et hic inclusorius rij. dicit̄ ille qui vicinoꝝ claudit pecora pro forefacto.sm Hug. Inclusor etiā potest dici q̄ aliquid includit.sicut aurifaber. qui icludit gēmā in anulo.et ꝓ.pe.tam in ntō ꝙ̄ in gtō.

Incola le.ꝯ.p.pe. cor. dr̄ qui ī aliquā regionē domiciliū cōtulit vel cōtrahit. quasi sedē ibi positurus vel mansionē.ita ꝙ transactis decem annis domiciliū retinuit.licet etiā causa studij ibidē steterit.vt.ff.de.v̄.sig.l.pupillus.et.l.incola.vel qui ꝓpriā terrā colit. Itē incola.id est aduētitius Incola eñi non indigenam.sed aduenam designat.

Incolatꝰ us ui.i.inhabitatio vl' māsio. Vñ ꝓpheta. Heu mihi qr incolatus meꝰ ꝓlōgatꝰ est.i.inhabitatio.p̄egrinatio.mansio.

Incolumis mis.ꝯ. t.et h̄ me.idem est qȯ columis Et ē ibi in nō p̄uatiuū s̄ intentiuū.quasi valde erectꝰ. fortis. stabilis.alacer Jñ h̄ incolumitas tatis.i.sanitas.alacritudo.

Incommodū di. id ē dispendiū. damnum.

Incōmutabilis lis.ꝯ.t.et hoc le.i.nō mutabil' vt deus q̄ sp̄ idem p̄manet. nec mutat̄.

Incompetēs tis.oīs.g.id ē inconueniēs. Jnde hec incōpetentia. id ē inconuenientia.

Incōplexus a um.i.nō cōplexus Unde a diale

ticis termin⁹ cōplexus dr̄ qui cōstat ex pluribus dictionib⁹. vt homo albus. Termin⁹ vero incomplexus dicit̄ ille qui vnica dictione contentus est vt homo.

Inconcinnus. na. num. i. incongruus. nulli cōcors in q̄ discordant mores int̄ se et ab alijs. Inde inconcinnitas tatis.

Inconditus. ta. tum. id est incompositus. inordinatus. impolitus: rudis.

Inconiugus ga. gum. id est dissimilis: nō eiusdem coniugij ꝛ dicitur ab in ꝛ coniugus.

Inconsultus ta. tum. dr̄ ab eo ꝙ nō accipiat cōsilium. ꝛ dicitur ab in ꝛ consultus.

Incōsutilis lis. cō. t. ꝛ h̄ le. i. cū paucꝪ suturꝪ. ꝛ cor. pe. Unde Iohis. xix. Erat aūt tunica incōsutilis. i. cū paucis suturis. vt eēt minoris sumptus. Paupes ei solēt q̄sto min⁹ pn̄t pānos diuidere. ꝛ paucas ptes facere vt fortiora sint indumēta ꝛ minorꝪ sūptus. Quidā vero sic exponūt. Incōsutil'. i. siue sutura acus ꝫ reticulato ope facta. ꝛ iō apte scindi nō poterat. Sꝫ nō ē verisil'e ꝙ ista tunica tante eēt artis. cū xp̄s paup eēt. ꝛ summe humilis.

Incōtaminatus ta. tū. i. impollut⁹. incorrupt⁹ non deturpatus. non contaminatus.

Incontinēs tis. oīs g. i. nō ꝯtinēs. Iñ hec icōtinētia tie. i. nō cōtinētia.

Incuba be. cō. g. pe. cor. q̄ vel que semper incumbit vel incubat.

Incubi vel incubones. idē ꝙ pilosi. quidā demones sunt q̄ assumūt corpa ad opprimēdas mulieres vel supponētes se viris. q̄ sunt spiritus multū luxuriosi.

Incudine⁹ nea neū. qȯ ptinet ad incudem.

Incunabula sunt infantis primordia.

Incuria rie. f. p. i. negligentia. ab eo ꝙ cure nō sit ꝫm Pap̄.

Incuriosus a. um. q̄ ē sine cura ꝛ sollicitudine.

Incus dis. dr̄ instrumentū ferreū sup qȯ fabricat̄ ꝛ dr̄ ab in ꝛ cudo dis. q̄ i ea cudit̄ aliq̄d id ē feriendo pducit̄. Ueteres eñ non incudem. ꝫ intudē vocabāt. q̄ in ea metallū tūdatur. i. tendat̄. Uñ intudis dr̄ malleus a tundendo. id est tendendo.

Indago inis. f. t. inuestigatio. inquisitio.

Indecor oris. i. inhonorus. vide supra decor.

Indefessus sa. sū. i. ifatigabilis vel indeficiēs.

Indemnis nis. cō. t. ꝛ h̄ ne. i. sine dāno vl' damnatiōe. s. nō damnat⁹. Uñ. Prosper. Indemnis ꝓpriū seruat sapientia censum.

Indemutabilis. cō. t. ꝛ h̄ le. i. incōmutabilis.

Indeptus ta. tum. i. acquisitus.

Indetonsus sa. sum. id est non detonsus.

Index cis. oīs. g. q̄ indicat. Iñ h̄ indiciū iudicij. Index etiā dr̄ penultim⁹ digit⁹. s. collateralis polici. q̄ in eo indicam⁹ ꝛ tunc est tantū mas. g. ꝛ cor. di in gtō.

India die. quedam regio. Inde indus. da. dū et indicus ca. cum. gentile. Unde et quoddā genus coloris dictū est indicum. quia in indicis calamis inuenit̄ spuma adherēte limo et est coloris cianei mixturā purpurei cerulei ꝙ mirabilē reddens. Et indicus ci. quidam lapis albus. Uñ Iob. xxviij. Non cōferetur tinctis indie colorib⁹. Et nota. ꝙ indie tres ab hystoriographis asserunt̄. Prima ē que ad ethiopiā mittit. Sacūda que ad medos. Tercia que finē facit. In hanc ingressus est Bartholomeus apostolus.

Indictio onis. ē numer⁹ annoꝝ cōsistēs ex tribus lustris. Est aūt lustrū q̄nquēniū. Itē indictio. i. edictio. vel annūciatio. siue edictū. Itē indictio solet appellari indictionū cicl⁹ id ē q̄ndecim annoꝝ tp̄s. vt patet. Qñꝗ etiam indictio appellat̄ q̄libet annus illi⁹ tpis vt primus annus dicat̄ prima indictio. secūdus secūda. tercius tercia. et ita p singulos annos. Sed vsꝗ ad quindecimū annū indictiōes venientes. rursus ad primū anni pn̄cipiū reuoluūt̄. Qñꝗ etiā dicebat̄ olim indictio illud tēpus in quo consimilia tributa persoluebant̄ romanis. s. spacium q̄nꝗ annoꝝ. Et nota ꝙ indictiōes inuente sunt ad denotandū quo tempore aliq̄d actum sit. Et inoleuit talis ꝯsuetudo a romanis. Et talis appellationis ratio ab eis sumpsit exordiū. Romani enim debellato orbe. ꝛ sibi tributario facto triplicē ordinēꝫ tempoꝝ ad triplex genus tributoꝝ psoluendū pscripsert. Erat enim edictū in vniuersos dictioni eoꝝ subditos vt semper infra quindecim annos auro vel argēto ere. ferro soluerent tributa. Et h̄ tali ordine vt primo q̄nquennio soluerent aurū et argentū ad sustentandū rempublicā. Et ita illi q̄nꝗ anni dicebant̄ pma indictio. Deinde in alio quinquennio. i. alijs quinꝗ annis solueret̄ es ꝛ hmōi metallū ad faciēdas imagines illustribus viris qui ꝓmeruerant et ad depingenda fortia facta eorum vt essent in memoriā. Unde finitis pmis quinꝗ annis in principio sexti anni fiebat edictū vt deinceps solueret̄ es. Et iste q̄nꝗ anni dicebant̄ scd̄a indictio. In tercia inditiōe soluebatur ferrū. ex q̄ fiebant arma ad debellādos hostes. Uñ finita secūda inditiōe in pn̄cipio vndecimi anni fiebat edictū vt in illis q̄nꝗ annnis sulueret̄ ferrū. Ultra aūt numerū q̄ndecim annoꝝ. nō ꝓcedabāt. Et appellatū ē hoc tp̄s q̄ndecim annorū indictio vna. vl' indictionū vn⁹ cyclus. in q̄ plenarie mūdus expleuit qȯ a romanis indictū erat. Sicut aūt romani actiōes suas notabiles p indictiōes annotauerunt. sic eccl'ia romana adhuc spiritualia psoluēs tributa. notabilia facta per inditiōes consueuit annotare. Itē indictio reperit̄ in alijs significationibus a predictis. Uñ. iij. Reg. v. vbi dicit̄. Et erat indictō triginta milia virorū, id ē summa co

rū. quibus indicebaṫ. Vel sicut in hystorijs exponiṫ. Indictio ē ibi deṫminata hominū collectio. sicut est cohors vel legio. Itē indictio pro exactione vel p̄cepto graui ⁊ intollerabile ponitur. ij. Hesdre. viij. vbi dr̄. Nec vlla alio indictio irrogeṫ ⁊c̄. Inueniṫ etiaꝫ inditio casus ablatiui huius noīs indicium cij. sed tunc cor. ante pe. Vnd̄ Ouidius epi. Eminet indicio ꝓdita flamma suo.

Indictus cta ctū. id ē preceptū vel annūciatū Vn̄. ij. Hesdre. iiij. Sed nec indicto. id ē nō dum imperato vel annūciato.

Indifferens tis. oīs. g. id est non differens. sine differentia. id est idē vel similis. Inde h̄ indifferentia tie. id est idemtitas. vel expressa similitudo.

Indigena ne. ꝯ. p. dr̄ q̄si inde genitus. vel q̄si in eo loco natus in quo habitat ſm Isidoꝝ

Indigens tis. oīs. g. paup̱ egens. Inde indigentia tie. id est paup̱tas. egestas.

Indiges getis. i. deificatus Prop̄e quidē indigetes dicunṫ de hoībus facti dei ⁊ immortales. Et dicunṫ indigetes ab indigeo p̱ cōtrariū. qꝛ nullius rei indigent. Vn̄ et q̄libet dij dicunṫ qn̄q3 indigetes. sed improprie et abusiue. Vel indigetes dicūṫ q̄si inter deos agentes. i. cōuersantes. Vel q̄si d̄ die in diē agentes. id est ꝑficientes. vel quasi numerū dierum augētes. vel quasi indegeniti. id est ex terra. Ge eñ terra dr̄. Vel indiges apud quosdam diciṫ ab indigito tas. Et dicebāṫ indigetes indigetei. apud antiquos q̄s nominare non audebant.

Indigestus sta stū. i. inordinatus. nō consumptus. vel non cōfectus. Vn̄ indigestio onis. qn̄ cibus non digeriṫ. id est nō conficiṫ

Indignus na nū. id ē non dignus. inhabilis.

Indiguus gua guū. i. paup̱. egenus. indigens

Indiscretus ta tū. id est insipiens. non facundus non. non eloquens.

Indisertus ta tum. id ē ineloquens.

Inditus ta tū. i. impositus. inmissus. insertꝰ.

Indiuiduꝰ dua duū. qd̄ non diuidit. vel nō diuidiṫ. Vn̄ indiuiduitas atis Et nota ꝙ indiuiduū dr̄ tribus modis. vel carentia ꝑtiū vt atomꝰ. vel duricia vt adamas. vel qꝛ p̱ inferiora sue nature ꝑh̄ice diuidi n̄ p̄t vt Soctes

Indocilis lis. ꝯ. t. et hoc indocile. pe. cor. id ē non docilis. quia nihil dicere potest. Sed indoctus cta ctum. dicitur qui nondum discit sed tamen discere potest.

Indoles lis. f. t. pe. cor. q̄si sine dolo. id ē etas iuuenil'. ingeniū. origo. ꝓgenies ſm Hug. Scd̄m vo Pap̄. Indoles ē origo vel incrementū sobolis. nobilitas generis. ꝓgenies ꝓpago. ſm aūt Isido. in. x. etymo. Indoles ꝓprie ē quedā imago vel signū vel initiū future ꝓbitatis. sicut apparet in multis puerꝭ

Indomitus ta tum. id ē inuincibilis. effrenatus impudens.

Inducie arū. sūt ꝑtes federis. ⁊ dr̄ ab induco. cis. q̄si inducta ocia. vl' dr̄ ab in ⁊ dies ⁊ ociū vn̄ inducie q̄si indies ocia Vn̄ induciariꝰ ria riū. ⁊ hic ⁊ hec inducialis. ⁊ h̄ le. vt hoc ē tēpus induciale. i. in quo habenṫ vl' debēt haberi inducie.

Inductio onis. f. t. est quedā species argumentationis apud logicū. ⁊ ſm hoc sic describiṫ Inductio est oratio per quā fit ꝓgressio a ꝑticularibus ad vniuersale. vt hic Sortes currit. Plato currit. ⁊ sic de singulis. ergo omnis homo currit.

Inducula le. pe. cor. i. indumentum. ⁊ dicitur ab induo.

Indumen inis. n. t. q̄cq̄d induimꝰ. vn̄ iosephꝰ in. xvij. Qn̄ ciuitatē intrabat p̄uatis īduminibꝰ vtebaṫ. Vn̄ h̄ indumentū ti.

Indupator aliqn̄ dr̄ impator interposita du cā metri. qꝛ in heroico carmine imperator stare nō pōt. ⁊ ibi est epenthesis.

Industrius a. ū. ⁊ hꝛ h̄ industris. ⁊ hoc stre. ꝓ eodē dr̄. i. studiosus. agilis. vigilans. efficax perseuerans impiger. solers. Vnd̄ industrie aduer. ⁊ hec industria strie. i. assiduitas. studiū. cupiditas. ardor. auiditas. ꝑseuerantia sollertia. vigilantia.

Induuie arū pl'is numeri. i. indumēta ⁊ ꝓprie tunice serpentum. Eedē exuuiē. qꝛ exuunṫ sicut induuie induunṫ.

Inedia die. f. p. i. paup̱tas q̄ est in ede. i. ī re familiari. ⁊ dr̄ inedia. quasi sine esu. Vn̄ Iob. xviij. Inedia inuadat costas illius.

Ineffabilis lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. qd̄ q̄s nō pōt loquꝭ. vl' qd̄ q̄s pōt loqui cū difficultate. Vn̄ ⁊ deꝰ est ineffabilis. nō qꝛ dici nō pōt ſ3 qꝛ finiri sensu ⁊ intellectu humano nullatenꝰ pōt. Et qꝛ nihil de eo digne dici pōt. iō ineffabilis dicitur. Similiter et eadē rōne quoddā nomē dī dr̄ ineffabile.

Inefficax cis. oīs. g. i. nō efficax. s. q̄ nō pōt deducere ad effectū qd̄ intendit. Et ſm Papi. Inefficax. ignauꝰ iners. piger.

Inenarrabilis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. pe. corr. qd̄ enarrarꝭ nō potest. vl' qd̄ cū difficultate narraṫ.

Inenodabilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. pe. cor. qd̄ solui n̄ potest.

Ineptiola le. pe. cor. dimi. i. ꝑua ineptia.

Ineptus ta. tū. i. apto ꝯtrius. quasi nō aptꝰ. id est stultꝰ. ſm Pap̄. Hug. vo dicit. Ineptus ta. tū. i. indiscretꝰ. q̄ acquirit. sed nō h3 modū in expendendo.

Inergia. idē ē qd̄ energia. vide supra energia.

Inerguminꝰ idem qd̄ energuminꝰ.

Inermis mis. ꝯ. t. ⁊ hoc me. ⁊ inermꝰ. ma. mū. in eodem sensu. i. sine armis. sine viribus. vn̄ Virgilius. Tum studio effuse mr̄es ⁊ vulgꝰ inermum.

Iners tis. o. g. quasi sine arte. q̄ ad nihilū fac

endũ vel patiendã est aptus. Inde hoc inertia tie. id est hebetudo qua quis nescit quid facere debeat ex nimia pigricia.

Inerticula le. f. p. id ē vit̄ nig̃. quã greci amaranon vocãt boni vini et lenis. Unde ⁊ sic dr̄. quia iners interpellãdis neruis habeat

Inerticus ca cũ. id ē grauis. ignarꝰ. remissus.

Inexorabilis. ꝯ. t. ⁊ hec le. id ē non exorabilis inflexibilis. implacabilis. et inmisericors. q̇ nullius p̃cibus flectit̃. Hinc etiã dr̄ inexorabile odium inter eos ē. id est tale qđ pacificari vel exorari ad pacem non potest.

Inexpiabilis. ꝯ. t. et hoc le. qđ non purgatur. vel quod expiari non potest.

Infaber bra brũ. id ē inartificiosus. inornatꝰ Inde infabre. aduer. id ē inornate. vñ Oratius in li. ſmo. Quid sculptũ infabre. quid fusum durius esset.

Infamis. ꝯ. t. et hoc infame. id ē sine bono nomine vel male fame. Inde infamia. q̃si non bona fama.

Infandus da dum. id est execrandus. scelestꝰ nec nominandus. quasi quod non debet nominari. nec aliquis de eo fari. Et in eodem sensu dr̄ nefandus da dum.

Infans infantis. oĩs. g. id est non loquens. ⁊ comparatur. infans tior tissimus. vñ Prudentius in libro hymnoꝝ. Largite mihi carmen infantissimo. Dicit̃ etiã infans ꝓ puero. et tũc est generis cõis tantũ. Et ē infans vsq̧ ad septẽniũ. Et dr̄ infans. quia nesciat fari. id est nõ expedite ⁊ distincte loqui. cum adhuc non habeat bene ordinatos dentes. Inde infantia tie. id est etas infantis.

Infantilis lis. ꝯ. t. et h̄ le. i. res infantis. vel ꝑtinens ad infantem. Inde infantil'r aduer.

Infantiosus sa sum. id est plenus infantia. id est infantilis.

Infantulus li. et infanticulus li. et infantiolꝰ et infantillus li. ꝑ geminum l. omnia ꝓ paruo infante.

Infaustus sta stũ. i. infelix. cui fortuna non fauet. ſ ſꝑ ē aduersa et ei nõ ꝯtingit nisi male.

Infectus cta ctũ. id ē non factus. vñ dr̄ . Qđ est ꝓ infecto haberi non potest. ⁊ dicitur ab in et factus. vñ Uirgiliꝰ. Et pariter facta atq̧ infecta canebat. Potest etiam esse participium de inficio: inficeris.

Infensus sa sum. id est iratus. offensus. commotus. molestus.

Inferie arum. pl'is numeri. sunt sacrificia facta inferis ꝓ mortuis. ⁊ dr̄ ab inferus ri.

Infernas atis. ꝯ. g. id est de inferno exñs. vel qui infernum colit. sicut supernas atis. dicitur q̇ est supernus. vel qui colit superna.

Infernꝰ ni. m. g. in singulari. ſ in plurali neu. tm̃. hec inferna norum Et dr̄ infernus ab infra. quia sub terra dicit̃ esse. Sicut enĩ cor ē in medio hominis. ita et infernus in medio terre credit̃ esse. Uel infernꝰ dr̄ ab infero infers. quia anime reorum illuc inferant̃. Inđ hic ⁊ hec infernalis ⁊ hoc le. ⁊ infernus na. num. id est infernalis vel imus vl' in inferno suppositus.

Infertũ ti. neu. s. vinum quod altari offert̃ vl' libat̃. ⁊ dr̄ ab in ⁊ fertũ qđ est oblatio q̇dam vel deriuat̃ tm̃ ab infero infers.

Inferus ri. m. g. ꝓ inferno vl' deo infernali. scꝫ ꝓ deo mortuoꝝ vl' ꝓ manibꝰ. sicut superꝰ ꝓ deo celesti vl' ꝓ deo viuoꝝ.

Infessus sa. sum. i. nõ fassus. negans.

Infestus sti. idē est qđ iratꝰ. infensus. contrarius. molestꝰ inquietus. ⁊ dr̄ ab in ⁊ festꝰ. quasi nõ festus nõ festiuꝰ.

Inficie arũ. pluralis numeri. id est negatõnes mendacia.

Infidus di. q̇ caret fide. sed ĩfidelis q̇ caret firmitate. vide supra in fidus.

Infimas atis. cõ. dicit̃ ab infimus. Et dicunt̃ infimates infimi ⁊ minores in populo ꝙ aũt infimi vl' infimates dicunt̃ quasi in fine positi. ethymo. est.

Infimus ma. mũ. i. imus. sed differunt. Unđ in Grecismo dr̄. Infimus ordine fit imus ad ille loco. Et ponit̃ etiam infimus pro delecto vel infra posito.

Infinitꝰ ta. tum. i. nõ finitus. s. cuius mensura nõ hꝫ finem.

Infinitiuꝰ ua. uũ. i. nõ finitiuꝰ. Et hinc q̇dam modꝰ vbi dr̄ hic infinitiuꝰ ui. ⁊ hoc infinitiuum ui. qꝛ ꝑsonã vbi nõ definit.

Infirmus ma. mũ. i. nõ firmus quasi sine phormo. i. calore.

Informis. ꝯ. t. ⁊ hoc me. i. turpis. ⁊ dicit̃ ab in ⁊ forma. quasi sine formitate. non quia omnino careat forma. sed qꝛ careat pulcra ⁊ precipua forma.

Infortuniũ nij. i. aduersitas. mala fortuna. infelicitas. miseria.

Infrenis. ꝯ. t. ⁊ hoc ne. ⁊ infrenꝰ na. nũ. i. sine freno. indomitꝰ q̇ frenis nõ regit̃.

Infrequens tis. i. nõ frequens. rarus. nõ assiduꝰ. Iñ infrequentia tie. i. raritas.

Infrunitꝰ ta. tũ. pe. p. idē est qđ infronitꝰ. id ē nõ frunitꝰ. i. stultꝰ. insipiens. indiscretꝰ. sine freno rõnis. ⁊ dr̄ ab in ⁊ frumen qđ ē ps gutturis vbi cibꝰ sapit. Iñ infrunitꝰ q̃si sine frumine. i. sine sapore sapientie. vñ Eccli. xxiij. Animo infrunito ⁊ irreuerenti ne tradas me Inuenit̃ etiã ibidē infronito.

Infucatus ta. tum. i. sincerus sine fuco.

Infula le. est fasciola sacerdotalis capitis alba in modũ dyadematis. a qua vitte ab vtraq̧ parte dependent. que infulaꝫ vinciant. vnde ⁊ vitte dicte sunt. qꝛ vinciant. Sed infula plerũq̧ lata erat. plerunq̧ tortilis de albo ⁊ croco.

Infusoriũ rij. n. s. vas in quo est oleũ qđ poni

tur in lucernis. Item infusoriū dr̄ ꝑ qd̄ ꝓijci tur ablutio calicis.

Ingeniculans antis.o.g.i.genu vl' genua fle/ ctens vl' inclinans.

Ingeniū nij.est interior ps animi q̄ sepe inue/ nimꝰ q̄ ab alijs nō didicimꝰ dictū q̄si intꝰ ge nitū.s.a natura. Inā h̄ ingeniolū li.di.⁊ inge niosus sa.sum.⁊ ingeniositas tatis.i.astutia calliditas.prudentia.subtilitas.

Ingenuꝰ a.ū.i.nobilis q̄ in genere hʒ liberta tē cū facto sicut libertꝰ. Un̄ greci ingenuos eugenes vocant.q̄r sunt boni generis. Inde h̄ ingenuitas tatis.i.nobilitas.⁊ cor.ge. vn̄ Ouid. de arte. Dedecet ingenuos tedia fer re sui.

Ingloriosus sa.sum.i.immemor gl'ie.vl' q̄ ē si/ ne gl'ia.i.triumphis.

Inglorīꝰ ria.riū.i.sine gl'ia.absq̄ honore.ideʒ qd̄ ingl'iosus.vn̄ q̄dam. Nec q̄ras gl'iam ⁊ n̄ dolebis cū inglorius eris.

Ingluuies ei.f.g.i.voracitas.⁊ dr̄ ab inglutō tis.vl' dr̄ ab in ⁊ gula.q̄si in gulam veniens. Inā ingluuiosus a.um.i.vorax.

Ingratꝰ.ta.tū tria signat. Nam ingratꝰ.i.non gratus.nō acceptabilis. Et ingratus.i.ime/ mor bn̄ficij. Et ingratꝰ.i.irremuneratꝰ.⁊ di/ cit' ingratus quasi sine gratia.vn̄. Dicit' in/ gratus acceptor immemor omnis beneficij. Et cuiꝰ merita sequit' retributio nulla.⁊ cui dicendi deest gratia vl' faciendi. Inde ingra titudo inis.

Inguen inis.n.g.ps corpis circa pudenda.sic dicta ab vngo is.

Inhabilis.lis.ↄ.t.⁊ hoc le.i.nō habilis.

Inhibitor oris.m.t.i.pedellꝰ.q̄ ⁊ angariꝰ ⁊ ex actor dr̄.⁊ dr̄ ab inhibeo bes.q̄r nimis peten do ⁊ iniuste ferendo inhibet hoīes.vl' q̄r in/ hibet lites inter eos.

Inhumanꝰ na.nū.i.nō humanus.s.effrenis.ef ferus ⁊ crudelis ⁊ immisericors. Inā inhūa/ nitas tatis.id ē feritas crudelitas impietas Item inhumanus potest dici studens totus dedito studio.qui raro conuersat' cum homi nibꝰ.vnde Oratiꝰ. Surge ⁊ inhumane seni um depone camene.

Inicīū cij.n.s.⁊ est inicium rei a qua aliq̄s in/ cipit vt fundamentū domus.h̄ principiū ver boꝝ est exordium.

Inimicus ci.q̄si non amicus.ↄtrariꝰ.infidelis Inā h̄ ⁊ hec inimicalis ⁊ hoc le.

Ininterp̄tabil' lis.ↄ.t.⁊ hoc le.qd̄ interp̄tari n̄ pōt.vl' nō abile ad interpretandū.vn̄ Hebre. v. Ininterp̄tabilis ad dicendū.

Iniquus qua.quū.i.nō equus. Inā iniq̄tas ta/ tis.⁊ cor.p̄mā.vn̄ Pamphilꝰ. Semp iniq̄rū scelus impedit acta bonoꝝ.

Initus ta.tum.pe.cor.i.inceptus.

Iniurīꝰ ria.riū.i.tortuosus.nō seruans ius.⁊ dicit' ab in ⁊ ius.q̄si sine iure. Inā hec iniuria rie.i.iniusticia. quasi sine iure vl' ↄ ius.q̄n.s. fit aliq̄d ↄtra ordinē iuris. Inā iniuriosus sa sum.i.couiciator insectator iniurius.vl' poti us ille q̄ patit' iniuriam ab aliquo. Inde in iuriositas tatis.

Iniunx iugis.ↄ.t.dr̄ ab in ⁊ iugū. Et sunt in/ iuges boues nōdum iugo cōiuncti. Idē di/ cunt' seiuges.q̄si seorsum a iugo.vn̄ in Gre/ cismo dicit'. Bos nondū domitꝰ a multꝭ di/ cit' iniunx.

Innocens tis.oīs.g.i.nulli nocens.

Innocuꝰ a.ū.i.innocens.⁊ cui nō nocet'.

Innoxiꝰ a.ū.q̄si sine noxa. Innoxiꝰ ꝓprie dici tur cui q̄sq̄ nō nocere nouit nec ipe alij.

Innuba be.i.innupta q̄ adhuc nulli nupsit.⁊ q̄ adhuc vultū suū nō velat.⁊ cor.nu. sic pro nuba.lʒ nubo bis ꝓdu.eam.

Inofficiosū testamentū dr̄ qd̄ factū est ↄ offici/ um pietatis.vt.l.ij.ff.de inof.test.quo.s. ex/ traneus heres inscribit'.al's instituit'. Ideʒ si nō extraneꝰ. Filiꝰ vo ꝓprius aut p̄teritur aut iniq̄ exheredat' hoc est q̄n pater vl' mater fecit testamentū. Idē si filius in testamento patrē sine causa exheredat. Etiam si frat' fra trem exheredat tribꝰ ꝑsonis institutis in du obus casibꝰ. Itē officiū inter p̄rem ⁊ filiū di cit' pietas. Inter patronū ⁊ libertum dr̄ ob/ sequium. Inter deū ⁊ homineʒ religio.inter hominē ⁊ hominē stat in nomine generali vt qd̄ debet homo homini ex natura.ff.de ser. expor.l.seruus.

Inofficiosa donatio dicit' que ↄtra officiū pie/ tatis facta est ⁊ fit ad sil'itudinē inofficiosi te stamenti.vt.C.e.ti.l.j.⁊ per totum titulū se/ quentem.quia pene liberi vl' parentes exclu dunt' a bonorum subsidio.vel ex ꝓposito do nantis.vel re ipsa q̄ per se sufficit ad reuo/ cationem donationis.lʒ ꝓpositū vl' cōsilium donantis nō interueniat.vt no.in glo.in.l.si liqueat.C.e.ti.

Inops inopis.omnis ge.id est sine opibꝰ pau per.⁊ dicitur ab in ⁊ ops.quod est diues.fe/ cundus.opulentus. Sed differunt inops et pauper.

Inops ꝓprie dicit' q̄ nihil habet.q̄ nec sibi suf ficere potest nec alijs largiri. Sʒ pauper dici tur.q̄ lʒ alijs largire non possit.sibijpsi tamē sufficit.vnde ⁊ copulationē recipiunt. vt ibi Ego sum pauꝑ ⁊ inops. Et alibi. Pauperi ⁊ inopi tu eris adiutor. Uel inops dicit' ab in ⁊ ops pis pro terra.quasi sine terra id est in/ sepultus.scilicet q̄ caret sepultura Inde hec inopia inopie.ſm Hug. Unde in Grecismo dicitur. Nullius possessor inops homo dici/ tur esse.

Inquilinus ni.i.aduena.quasi incolens alie/ na. Non em̄ ꝓpriam sedem.sed in terra alie/ na inhabitat.⁊ dicit' ab incolo lis. Sed diffe rentia est inter inquilinū ⁊ aduenam vl' inco

lam. Nā inquilini sūt q̄ emigrāt. ꝛ nō ꝑpetuo ꝑmanent. Aduene vel incole aduenticij sunt sed ꝑmanentes. Idem ꝛ accole. Peregrini ꝟo dicuntur. quia parentes eorum ignorantur. Sunt eñi d̄ longinqua regione. Indigene ꝟo sunt inde genti ꝛ in eodē loco nati vbi habitant. Uel inquilinus dicitur ab in. et culina. scilicet vilis ciuis. et aduenticius scd̄m quosdam.

Inquisitio. onis. id est ꝑscrutatio. Uel est alicuius criminis per superiorē respectu inferiorū suoꝝ inuestigatio. vt in ti. de accusa. ꝛ inqui. ꝛ denun.

Insana ne. f. p. est genus herbe q̄ si edatur insaniam facit.

Insanꝰ. a. ū. i. nō sanꝰ amens vł furiosus. Iñ insania. i. furor vł amentia.

Inscitia tie. f. p. id est ignorantia. vnd̄ Oratiꝰ in epi. Sed turpē putat inscitie metuitq; lituram. Itē Sap. xix. Aliā assumpserūt sibi cogitationē inscitie. Itē Sap̄. xiiij. Sz ꝛ in magno viuētes inscitie bello. Et nota ꝙ inscitia formaẜ ab inscitī gtō de inscitꝰ ta. tū. addita a. qꝛ regula est. I ante cia breuiaẜ in denoīatiuis. q̄ formanẜ addita cia vt iustus sti. iusticia. Sed inscitia non formaẜ addita cia. sed addita a. vt inscitus ti. addita a. fit inscitia. ꝛ id̄ nō ꝑducíẜ i. ante cia. vñ ꝛ scribiẜ ꝑ t. in penul. syllaba. Itē inscitia est sine doctrina. Inscientia ꝟo sine scientia.

Inscius a. ū. quasi sine scientia. ꝛ d̄r ab in ꝛ scius. qd̄ est sciens.

Inscriptio est quidam libellus quē accusator offert iudici sub hac forma. Ego. N. corā vł apud. N. ꝑ̄torem vel iudicem refero talē reū legis iulie. de adulterio qd̄ cōmisit cū B. dū eēt cū ea mense tali: ī domo tali consule tali regnante. Et operaẜ inscriptio ꝙ accusator si crimen non ꝓbauerit qd̄ imposuit ad talionem obligaẜ.

Insensis sis. t. ꝛ hoc se. i. sine sensu.

Insidie arū. plis nu. f. g. d̄r ab insideo. des. Et fiūt insidie loco vł telo. fraus circa fidē mutuatā. dolus in animo. Iñ insidiosus sa. sū.

Insignis nis. ꝯ. t. ꝛ hoc ne. i. ꝑ̄clarus. ornatꝰ. nobilis gloriosus magne fame. q̄si hñs eminens signū pre alijs. Iñ hoc insigne gnis. sb̄stantiue. i. ornamentū.

Insipidus da. dū. pe. cor. i. non sapidus. Inde insipiditas tatis.

Insipiens tis. oīs. g. i. non sapiens. ꝛ d̄r ab in ꝛ sapiens. quasi sine sapore ꝛ sapientia. Inde h̄ insipientia tie.

Insitio onis. f. t. idē est qd̄ plantatio. vł insitio d̄r cum fisso trunco surculꝰ induciẜ. Etiā insitio est tp̄s serendi aliquid. vł actio qua seritur. vñ Oui. de remed̄. Uenerat insitio fac ramum ramos adaptet.

Insolens tis. o. g. i. suꝑbꝰ fatuus moribus nō couenlens. Iñ insolentia tie. id est superbia fatuitas.

Insomnis nis. ꝯ. t. ꝛ h̄ ne. i. sine somno ꝑuigil q̄ dormire non pōt. Iñ hec insomnia nie. i. vigilia vł vigilātia. Et hoc insomniū qd̄ videẜ ꝑ somnū. Est ꝛ quedā species somnꝗ. vid̄ infra in somniū.

Insons ontis. o. g. i. innocēs innoxiꝰ. Uñ Esopus. Insontis animos florida lingua polit. Iñ hec insontia tie. i. innocentia.

Instans tis. diciẜ tempꝰ simplex. Et sic describiẜ qd̄ cū sit finis ꝑ̄teriti ꝛ principiū futuri. vel cum incipit statim esse desinit. Uel instās est breuissima ꝑs temporis q̄ nō expectaẜ successionem. Item potest esse participiū de insto as.

Instantia tie. est tempus quo iudiciū discutiẜ ꝛ finiri debet. c. venerabilis. de iudi.

Instar. n. g. indeclina. id est similitudo. vł potius ad similitudinem. habet eñ in se vim huius prepositionis ad. Unde nō debet recipe ꝑ̄positionem ad. nisi in expositione. Unde dicendū est. Hoc est instar illius. i. ad similitudinem illius. Aliqñ tñ inueniẜ adinstar. ꝫ tūc ꝑ̄positio abundat.

Instinctꝰ cta. ctū. i. instigatio. ꝑsuasio. stimulatio. incitatio.

Instita te. f. p. est quedā vestis talaris q̄ et stola diciẜ. Instita etiā latum cingulū diciẜ. cū q̄ puer ligaẜ in cuna. Institę etiā vt dicit Papias sunt parue linteole q̄ mortuū inuoluūt Uñ Jobis. xj. Ligatus manus ꝛ pedes institis. ꝛ cor. sti.

Institor oris. i. mercator. ꝛ d̄r ab insto stas. qꝛ instat mercibus emendis. Unde Job. xxviij Filij institoꝝ ꝛc̄. vnde. Qui vendit merces mercator d̄r ille. Institor est qui instat ꝑ precio minuendo. Mercator vendit institor illud emit.

Institor est ille q̄ tabernis vinis vendendis ꝛ vel alicui alteri negocō est ꝑ̄positꝰ. l. institor ꝑ̄ma. ff. de insti. acci.

Institutū ti. n. s. ꝛ hec institutio onis. i. moꝝ informatio. Sz poniẜ ēt ꝑ quodā libro legali tm̄ in plī. he institutiōes institutionū ꝛ h̄ instituta. hoꝝ institutoꝝ diciẜ. Et d̄r liber institutionū quasi instructionū. qꝛ in h̄ ꝑ̄mis legū ꝑ̄ceptis īstruimur. vł qꝛ in statū hūani vł romani iuris nos erigit. vt dicit Accur. ī gł. in ꝑ̄n. institutionū vel institutoꝝ.

Institutio est primꝰ gradus oīm institutorū. vt no. C. d̄ libe. ꝑ̄te. l. j. etiā si mille essent fm̄ leges. Sz fm̄ canones Institutio est eccle vel ecclesiastici bñficij collatio. quasi ius habentem ad beneficiū ꝑ ꝑ̄sentationē intus vł in bñficium statuens.

Instrumentum artis diciẜ per quod ipsa ars operatur.

Instrumentum in iure d̄r q̄cq̄d causaꝫ instrui

Uel instrumentū est scriptura ad assertionem seu ꝓbationem alicuius rei facta.

Instrumentū publicū ē solēnis ⁊ rite ordinata scṗtura ꝑ autētice ꝑsone manū publice facta causa memorie.c.scriptura.de fide instru.

Instrumentū priuatū est qđ ꝑ manū ꝓuatā cōfectū est.vel a tabellione.nō tñ in forma publica scriptū.vt qꝛ nec nomē imꝑatoris.nec ꝯsulis.nec pape apposuit.

Insubulus li.quoddā instrumentum intexendo telam.s.circa quod pannus vel stamen inuoluitur.⁊ dr̃ ab insubulo las:qꝛ insubulaᷓ.id est perforaᷓ vt possit inuolui ⁊ retineri ꝓ voluntate texentis.

Insula le.dicitur terra vndiqꝫ mari circūsepta.vnde insula dr̄ qꝛ in solo sit sita.id est ī mari.

Insularij serui sunt q̄ in insula retinenᷓ vt.l.in lege.ff.de ꝟ.sig.

Insulsus.sa.sum.i.nō salsus.q̄si sine sapore salis vel sapientie.Uñ Job.vj.Aut poterit comedi insulsum qđ nō est sale conditum.

Insultus us.ui.m.g.inuasio aggressio.q̄si saltus in alium impetuosa factus.

Integer gra.grū.i.īcorrupt⁹.īcolumis plenus Inde integritas.i.religiositas.castitas.

Intellectus.intelligētia ⁊ intelligibilitas differūt.Prope quidē intellect⁹ ē vis aīe cōprehēsiua incorporeaꝝ substātiarū formis sbtractarū vl̓ formaꝝ circa eas.Intelligētia vero est vis aīe q̄ asperat vt aliq̄d circa diuinā substantiā cōprehēdat.Intelligibilitas vero est quedā vis aīe oīm formaꝝ in quadā simplicitate cōplicatiua absqꝫ ordine naturali vl̓ tꝑali:⁊ tali mō de⁹ comprehēdit res:qꝛ eas oēs vno intuitu absqꝫ omni successione dr̃ cōprehendere.

Intemerata.inçorrupta:intacta:⁊ nulla temeritate violata.

Intemperies ei ⁊ hoc intemperiū rij.vbi nulla securitas ⁊ nullū temperamentum est.

Intempestiu⁹ ua.uū.i.incōgru⁹.incōueniens.nō in suo tꝑe veniēs.ꝫ añ ⁊ post.vnde Boe.in ꝓmo de ꝯsolatiōe.Intempestiui funditur vertice cani.

Intempest⁹ ta.tū.īcōgru⁹ inutilis.q̄si sine tꝑe.id ē actu.vñ nox dr̄ intēpesta q̄si incōgrua qꝛ nō hꝫ idoneū tꝑs gerēdis rebus.Et nota ꝙ quedam pars noctis diciᷓ intempestū.Uide supra in crepusculum.

Interasile dr̄ intᷓpolatū.celatura ⁊ plano planū ei intᷓ celaturas q̄si rasū videᷓ ⁊ declinaᷓ hꝛ hec interasil̓.⁊ ꝫ le.pe.cor.Uel ꝫm Pap.interasilis ē anaglipha sculptura.Alexāder ꝟo dicit ꝙ nūc sculpturis nūc planicie variatur.Hoc ⁊ nō aliud opus interasile dicas.

Intercalaris ris.cō.t.⁊ hoc intercalare.i.intᷓpositiuū vel interpositum.s.quod interponitur vt Uersus intercalcaris dr̄ qui sepe interponitur.Inde hec intercalaritas tatis i.i est in positio.

Intercapedo inis.id est distantia localis vt inter duos paretes.

Intercessor dr̄ q̄ ꝓ alio preces facit vel fundit.Itē dicim⁹ intercessoram illū qui intercedit ⁊ interponit se inter debitorem ⁊ creditorē ad hoc ꝙ ei pecunia mutuetur ⁊ est quasi fideiussor ⁊ constitutor.

Intercilium lij.id est spacium quod est inter duo supercilia quod sine pilis est.

Intercolumniū nij.dr̃ illud quod est inter duas colūnas vel spacium diuidens eas.⁊ dicitur ab inter ⁊ colūna quasi inter colūnas existēs Unde.iij.Reg.vij.Media intercolūnia quadrata non rotunda.

Interconfinium nij.terminus vel locus intᷓ duos fines existens.

Intercus cutis.oīs.g.id est illa res quam patimur inter carnem ⁊ cutem.sicut est infirmitas.vel malus humor vel aliud hmōi.Inde intercuticus.ca.cum.⁊ intercutane⁹ nea.neum.⁊ intercutanus.na.nū.omnia pro eo qđ est inter carnem et cutem.

Interdictum ti.n.s.dr̄ ab interdico cis.q̄si interim dictū.s.ꝙ interim annūciaᷓ a iudice.ꝟ ꝙ ꝑpetuo maneat q̄si q̄ꝫdiu dictū ⁊ statutuꝫ ē a iudice.Nota ꝫ ꝙ in generali interdicto debēt ista cōferri ab eccl̓ia.s.Baptism⁹ ꝑuuloꝝ ꝑnie morientiū.Pōt etiā eṗs ꝑuulos baptizatos cōfirmare.Item semel in mense vel septimana ppl̓m interdictū ⁊ etiā excōicatū ad ecclesiā aliquā ꝯuocare ⁊ ei ꝓdicare.Itē pōt eucharistia ī morte vere penitētib⁹ dari.Uñ decretalis noua.Permittim⁹ eccl̓iaꝝ mīstris sel̓ in hebdomada tꝑe interdicti.nō pulsatis cāpanis voce submissa.ianuis clausis.excōicatis ⁊ intᷓdictis exclusis missaꝝ solēnia celebrare.⁊ causa ꝯficiēdi corp⁹ dñi.qđ decedētibus ī pnīa nō denegaᷓ.Iteꝫ ꝑmittiᷓ ꝙ clerici decedētes q̄ pene seruauerūt interdictū.in cimiterio eccl̓ie.sine cāpanaꝝ pulsatione.cessantib⁹ solēnitatib⁹ oībus cū silētio tumulētur.Itē ꝯcediᷓ ꝙ in ꝯuētualib⁹ ecclesijs bini ⁊ bini vl̓ simul tres horas canonicas valeant legere.potius q̄ꝫ cantare ianuis clausis et interdictis et excommunicatis exclusis voce itaqꝫ demissa ꝙ exterius nō possunt audiri Per qđ ptꝫ.ꝙ interdicti ⁊ multo forti⁹ excōicati non debent auscultare horas canonicas Itē peregrinis accipiētibus signū crucis ob reuerentiam crucifixi.non est penitentia deneganda.quod etiaꝫ alijs peregrinis potest misericorditer indulgeri.Item nota ꝙ extrema vnctio nō debet dari alicui ꝑsone layco vl̓ clerico vel etiā religioso in loco generali interdicto supposito.nisi super hoc habeant priuilegium speciale.

Interdictū olim erat quedā forma ꝛ solēnis cōceptio ṽborū. q̄bus p̄tor aliq̄d fieri iubebat vel ꝓhibebat. qȯ tūc maxime faciebat cuꝫ de possessiōe vl' q̄si possessiōe inter aliq̄s ꝯtendebat. vt insti. de int'di. circa. ꝑn. ff. e. ti. Interdictū de aq̄ quottidiana ꝛ estiua dat' habēti ius aq̄ q̄tidiane vel etiā estiue ducende ad p̄dia sua. cum aliquis ducere prohibet vt. ff. e. ti. l. j. in prin.

Interdictum de aqua de castello ducenda. dat' habenti ius ducendi aquam de cannali vl' castello ad irrigandum.

Interdictū ȯ arboribus cedēdis dat' ꝯtra hos q̄ habēt arbores quarū folia pendēt sup edificia vicinoꝝ vel agrū. ita q eis damnū inferāt. ꝛ ꝯsulit' eis q hmōi arbores succidant ꝛ ligna tollāt. ꝛ eas deglobent a terra vsq; ad q̄ndecim pedes. Idē ē si p radices minat' periculum. vt. l. j. C. de interdi. Et hoc interdictum ꝓhibitorium est.

Interdictū de cloacis p̄uatis reficiēdis. Si volēs q̄s suā cloacā p̄uatam vel etiā publicam vel fistulas vl' meatus reficere vl' purgare vel de nouo facere ab alio ꝓhibet'. tūc ꝓuisuꝫ est ei de interdicto de cloacis. qȯ ē interdictum publice deputatum et priuatum de priuatis cloacis et est prohibitoriam. Etiam est aliud restitutoriū. s. quod dat' ꝯ initientē in cloacā meā vel publicā. vl' qȯ immissuꝫ in cloacā impedit. vel quo iubet' auferri qȯ immissum est vt. ff. de cloacis. l. j ꝛ. §. j. ꝛ. §. deinde. et. §. cloace. l. fi. e. ti.

Interdictū de aqua pluuiali arcenda vel de aq̄ pluuia. Si facis opus aliqȯ in fundo tuo ꝓpter qȯ aq̄ pluuialis nocere pōt fundo vicini tui. dat' ꝯ te actio pluuie arcende p quā tuis expensis opus teneris destruere. ꝛ damnum ꝯtingens emēdare. Si ṽo possideas op⁹ ab alio factū teneris patientiā p̄stare vt destruatur. ar. l. j. ꝛ. ij. §. iij. in fi. ꝛ. l. si terci⁹ colon⁹ §. celsus scribit. ṽ. si quidem alius. ff. e. ti. et Spe. ibidem.

Interdictū de fonte est qȯ dat' ei q̄ duxit aquā de fonte hoc anno. nec vi nec clam nec precario de alterius fonte vel lacu. puteo. piscina: fossa. stagno. vt. ff. e. ti. l. j. in prin.

Interdictū fraudatoriū ē q̄ tutoris creditor pupillo tenet' vt si eū cōsilio fraudis pticipasse ꝯstabit vt fraudaret'. vt. ff. de solut. l. pupilli circa prin. hoc interdictū tenet' q̄ fraudē participādo emit a creditore q̄ nō sit soluēdo melius forte diceret' a debitore.

Interdictū de glande legēda vl' alios fruct⁹ datur ei cui⁹ glās vl' ali⁹ fruct⁹ in fundū alienū ceciderit. vt singulo tercio die legere ꝛ exportare liceat Et glandis nomine omnes fruct⁹ continentur. vt. l. vnica. ff. e. ti.

Interdictū de itinere actu p̄uato restituēdo ꝓhibitoriū ad tuendas tm̄nō rusticas seruitutes. dat' ꝯ ꝓhibētes aliquē vti seruitute sua vt. ff. e. ti. l. j. §. j. Et dat' cōfessoria ꝯ negantem seruitutē. vt. l. si. forte. §. sciendū. ff. si seruitus vendi. Et etiā aduersus eum qui aliuꝫ iniuste ꝓhibet sua vti virtute. imo etiā tunc dat' ꝯfessoria. vt dicto. §. sciēdū. l. p̄allegata

Interdictū de libero homine exhibendo cōpetit vnicuiq; de populo ad petenduꝫ in publicum hominem liberum cōtra. ꝛ aduersus euꝫ qui liberum hominem inuitum captum dolo malo detinet in seruitute.

Interdictū de liberis exhibendis seu deducendis dat' p̄ribus seu parētibus ꝯ eos qui liberos seu nepotes in ptāte eoꝝ exn̄tes sine eorū volūtate detinēt. Vn̄. l. j. ff. e. ti. ait pretor Qui q̄ve ī ptāte Lucij Ticij ē. si is eave. apȯ te ē. dolo ve tuo factū ē. q̄ minus apud esset ita eum eam ve vt exhibeas.

Interdictū de migrādo dat' inq̄lino vt ip̄e libere cū reb⁹ suis possit de hītatiōe migrare si tn̄ locatori satisfaciat ꝛ de pensione totius tpis vt. ff. e. ti. l. j. §. si pensio.

Interdictū de mortuo inferēdo hꝫ locū vt quis nō ꝓhibeat' mortuū inferre ꝛ sepelire qui licꝫ ei īferre ꝛ sepelire. vt. ff. e. ti. l. j. in p̄n. vt si via ꝓhibeat' vl' sepulcrum edificare. vel lapides ad edificandum p fundum ducere. vt. ff. eo. l. §. pretor ait. ꝛ. §. si iter mihi. §. vim habere. et. §. fi.

Interdictuꝫ momentanee possessionis est quo agetur de possessione retinenda. sicut vti possidetis. vt. ff. vti possi. l. j. §. j. vl' qua agit' de possessione adipiscenda vt ē quoꝝ bonoꝝ. q̄rū legatoꝝ. vel q̄ agit' de possessione recuperanda. vt vnde vi. ff. e. ti. §. j.

Interdictū ne q̄d in loco sacro fiat. ꝛ oīa sequētia hmōi dant' cuilibet ex pplo. ad exhibēdū ne fiat. contra quā ꝓhibitionē si q̄d factū fuerit interdicto q vi aut clam suis sumptib⁹ vl' destruere coget' oīe qȯ factū fuerit. aut in p̄stinū statū reducere vel reddere tenet'. vt. ff. ne quid in loco pub. l. ij. §. ait. p̄tor q in via.

Interdictū ne q̄d fiat ī loco publico vel itinere Hoc interdictū ꝓhibitoriū ē. Et tā publicis vtilitatib⁹ q̄ꝫ p̄uatoꝝ p hoc ꝓspicit'. Loca eī publica vtiq; p̄uatoꝝ vsibus deseruiunt iure scripto ciuitatis. vt. l. j. §. j.

Interdictum ne quid fiat in mari vel flumine publico ripa ve eius quo peius nauigaretur aut in via publica quo peius eatur. hoc interdictum datur ppetuo omnibus ꝛ in oīes habet condemnationem. in id quod actoris interreat. vt. l. j. in fi. ff. ȯ via publi. ꝛ itinere publi. reficiendo.

Interdictuꝫ ne q̄d fiat ī flumīe publico. vt alit' fluat q̄ꝫ p̄ori estate fluxit. i. vt aq̄ fiat altior de p̄ssior. rapidior. cū īcomodo cuellentiū. vt. ff. ne q̄d in flu. publ. l. j. in. p̄n. §. nō autē omne

Interdictum de noui opis nunciatiōe datur et

q̃ ꝓhibeṫ edificare postq̃ȝ satisdederit. vt. ff. e. ti. l. p̄toꝛ ait. §. h̄ aũt interdictũ.

Interdictũ de loco publico fruendo est publi/ce vtilitatis causa ꝓpositũ. qꝛ tueṫ vectigalia publica. q̃ ꝓhibeṫ q̃s vim facere ei socio ve eius q̃ cõduxit locũ publicũ fruendũ ab eo q̃ locandi ius habuit quo minꝰ loco publico si bi frui liceat ex. l. locationis vl̕ cõductiõis. ⁊ h̄ habenṫ in. l. j. §. j. ⁊ in p̄n. ff. de lo. pu. fru.

Interdictũ de p̄cario qđ restitutoꝛiũ est. daṫ ei q̃ p̄cario rogauit ⁊ p̄cario hȝ. immo etiã si nõ rogauit dũ tñ possidet. vt. ff. e. ti. l. in rebꝰ. §. j. ⁊ ꝑ totã legẽ p̄carii videṫ rogare ⁊ habere si rogauit ꝓ se ⁊ hȝ ꝓ suo. vl̕ si rogauit ꝓcu/ratoꝛ suus vl̕ negocioꝝ gestoꝛ. ⁊ ip̄e ratũ hȝ. vt. ff. e. ti. l. certe. §. j. dũ tñ accipiat in ꝑsonã suã cõtractũ. aliter nõ. vt. ff. de aq̃. pos. l. pos/sessio. §. fi.

Interdictũ qđ vi aut clã daṫ aduersus eũ q̃ in loco alteriꝰ aliq̃đ opus cõstruxit vl̕ destruxit dũ tñ sit factũ in solo. ff. e. ti. l. j. §. hoc inter/dictũ. Et etiã si vi. i. ꝑ violentiam. aut clam. id est occulte sine notificatõne alteri facta fe cit cum timeret ne si sciret sibi ꝓhibereṫ. vt ff. e. t. l. j.

Interdictũ quoꝝ bonoꝝ a p̄toꝛe inuentũ ẽ. et daṫ filio emancipato aduersus heredem vel possessoꝛẽ. vl̕ ꝯ illũ q̃ ꝓ herede vel possessoꝛe possidet. ad vniuersa bona adipiscenda ñ ad singulas res. Et est duplex. s. directũ ⁊ vtile. Directum daṫ ei q̃ est bonoꝝ possessoꝛ. Vti/le daṫ ei q̃ succedit in re ciuili ex testamento vel ab intestato.

Interdictũ quoꝝ legatoꝝ cõpetit heredi ad re petendũ legata q̃ sine voluntate eiꝰ legatari us occupauit repeteret itaq̃ȝ heres vt deducat falcidiam. alioquin si repeteret statim repeti turus exceptione doli poterit remoueri.

Interdictũ de riuis est vtilissimũ. qꝛ riuos spe cus ⁊ septa reficere ⁊ purgare p̄toꝛ aq̃ ducen de cã ꝑmittit. dũ tñ nõ aliṫ aquã ducat q̃ȝ pri oꝛe estate fluxit. vt in. l. in prin. ff. de riuis.

Interdictũ saluianũ cõpetit dño fundi aduer/sus colonũ in sua domo habitantẽ ⁊ eiꝰ here des de rebus coloni tacite pigneratis ꝓ mer cedibꝰ quas colonus in fundũ intulit. vt. l. j ff. eo. ti.

Interdictũ de sepulchro. edificando locum hȝ vt q̃s nõ ꝓhibeaṫ edificare sepulchrum quo licet mortuum inferre.

Interdictũ de tabulis exhibendis daṫ oĩbꝰ q̃/bus aliq̃d est ascriptũ in tabulis vl̕ pure vel in diẽ vl̕ sub cõditiõe. siue sint heredes siue legatarij siue cõmissarij.

Interdictũ de ripa munienda merito ꝓpositũ fuit. Nã ripas fluminuȝ publicoꝝ reficere et munire vtilissimũ est. ne ob id omissum naui gatio deterioꝛ fiat. vt in. l. vnica. §. j. ff. de ri/pa munienda.

Interdictũ vt in flumine publico nauigare lice at. est quo ꝓspiciṫ ne q̃s in flumine publico nauigare. nauim ratẽ ve agere vl̕ in ripa one rare ꝓhibeaṫ. Sȝ vt ꝑ lacum fossam stagnũ publicũ nauigare liceat. vt. l. vnica. §. j. ⁊ in prin. ff. eo. ti. vbi subdit vulpianꝰ. Lacꝰ est q̃ ꝑpetuã hȝ aquã. Stagnũ vero qđ t̄palẽ conti net aquã ibidẽ stagnantẽ q̃ q̃dẽ aqua plerũ/q̃ȝ hyeme colligiṫ. Fossa est receptaculuȝ aq̃ manufactum.

Interdictũ vñ vi locũ hȝ cũ q̃s possessionẽ soli ꝑ vim amisit. Et daṫ directe ꝯ deiectorẽ illi q̃ vi de possessione alicuiꝰ rei immobilis de/iectꝰ est sine oĩ cã vt restituaṫ possessio de q̃ eiectꝰ est ⁊ oĩa ablata. immo dato q̃ ibidem eẽnt aliq̃ q̃ penes violentũ fuerint mortuaꝛ vl̕ aliq̃ res q̃ casu foꝛtuito perierũt. nõ ꝓpṫ h̄ liberabiṫ ſ in totũ cõdemnabiṫ ad earũ exti mationẽ. qꝛ nec moꝛtalis nec foꝛtuitꝰ casus liberat deiectoꝛẽ.

Interdictũ de vi ⁊ vi armata cũ interdicto vñ vi daṫ ⁊ ꝓponiṫ ei q̃ deiectꝰ est. Fuit ei eq̃ssi mũ vi deiecto subuenīri. ꝙ ad recuperandaȝ possessionẽ hoc interdictũ inuentum est. Ne q̃d eñi ꝑ vim omittaṫ legibꝰ ꝓspiciṫ publico rũ ⁊ priuatoꝝ necnõ ꝯstitutionibꝰ p̄ncipum. vt. l. j. ff. e. ti. §. h̄ interdictũ. ⁊. §. se.

Interdictũ vti possidetis locũ hȝ in rebꝰ ĩmo/bilibꝰ. s. si de fundi vl̕ edium possessiõe con/tendiṫ. insti. e. ti. §. h̄ interdictũ. Habet etiã locũ in coꝛpalibꝰ. vt in q̃si possessiõe ⁊ datur possidenti ciuiliter ⁊ naturaliter. vel etiã q̃si possidẽti grã retinẽde possessiõis. Et ꝓponiṫ q̃tiens inṫ litigatoꝛes ꝯtentio ẽ vtrũ posside ant. qꝛ alteruter magis se possidere affirmat.

Interdictũ vtrobiq̃ȝ idem est cũ interdicto vti possidetis. nisi q̃ in h̄ differunt. qꝛ illud lo/cũ habet cũ questio est de retinenda possessio ne rerũ mobiliũ. vt. ff. vtrobiq̃ȝ. l. vnica. §. h̄ interdictũ. Sed vti possidetis locum hȝ cuȝ questio est de retinenda possessione rerũ im/mobilium.

Interdictũ de vxoꝛe ducenda marito. daṫ ma/rito aduersus eũ q̃ dolo eã obtinet sine volũ tate mariti. lȝ ipsa volente. ff. eo. ti. l. j.

Interdiu cõponiṫ ab inter ⁊ diu. i. interim duȝ dies est. Jñ interdiꝰ a. ũ. i. iugis ⁊ cõtinuus Jnueniṫ etiã ꝑdiꝰ a. um. in eodẽ sensu.

Interduca ce. i. Juno. ⁊ d̄ꝛ ab inter ⁊ duco cis eo q̃ intererat q̃ñ puelle maritabanṫ vl̕ quia eos introducebat. vl̕ qꝛ interim dũ erant ĩ iti nere eas ducebat. Est eñ ꝓnuba q̃ etiã domi duca diccbaṫ. qꝛ eas q̃ȝ in domũ puellas mari tatas introducere credebaṫ ⁊ ꝓdu. penul.

Interesse h̄ verbũ cũ ꝓnoĩe neutrali poniṫ. ⁊ q̃ñ q̃ȝ signat damnũ qđ euenit. q̃ñq̃ȝ lucrũ amis/sum. Dãnũ qđ accidit. vbi grã. Persuasisti familie mee q̃ de domo vl̕ possessione cede/ret. q̃ facto damnũ mihi euenit. tu teneris ad

interẽ mihi pstandũ.i.dãnũ qd passus sum resarciẽdũ. Itẽ de lucro amisso ponit exemplũ. Debuisti mihi soluere centũ aureos rome. tu soluere desideras basilee. extimãdũ ẽ q̃tũ int fuerit mea pecunia suo loco mihi solutã fuisse.i.lucꝝ qd ex mea negociatiõe ⁊ ex loco facere potuissez. Et h actio ꝑ quã h fit dr arbitraria loci Vl' interẽ ẽ dãnũ emergẽs vel lucrũ cessans sup eo qd dari vel fieri obmissum ẽ. verbi grã. In papia mihi dare pecuniã ꝓmisisti tali die et nõ fecisti. hic dãni ⁊ lucri ratio ẽ habẽda. Dãni. qꝛ in mora fuisti ⁊ ñ soluisti die tali sicut ꝓmisisti nõ habui vt soluerẽ. q̃re penã incurri et dannũ. qd nõ incurrissem si mihi loco vel termino p̃fixis soluisses. nec dãnũ hoc passuz essem Lucri etiã cõsideratio habẽda ẽ. qꝛ si mihi in loco ⁊ termino debitis soluisses mercimonia cõparassem. et multa lucratus fuissem. Est ꝓ interẽ extimatio dãni. qd taliter euenit vel lucri qd cessat ex eo ꝙ aliq̃d tibi ñ det vel ñ fiet vt dz

Interesse conuentũ est. scz cum nõ facis qd ꝓmisti mihi. vel cũ non fecero qd ꝓmisi tibi aliud interesse est cõmune.s. extimatio cõmunis dãni vel lucri qd euenit vel cessat. Aliud singulare. scz extimatio. que euenit speciali casu vel vtilitate. Vide de hoc Spe. titu. de fruc. interesse.

Interia. quod ⁊ enterea etiã dicit.i. intestina. Inde interici dicunt qui dissolutionẽ patiuntur ventris ⁊ ꝓdu.ri.

Interiectio quedã pars oratõnis indeclinabil' apud latinos. et dr ab interiaceo ces.

Interitio onis.f.t.i. mors. vnde ꝓpheta. Eripuit eos de interitionibus eoꝝ.

Interlinearis.ꝯ.t.⁊ hoc interlineare. qd est inter lineas. et dicitur ab inter et linearis. Vñ quedã glose dicũtur interlineares que sunt inter lineas Vel interlinearis potest deriuari ab interliniũ nij.

Interliniũ nij.i. spaciũ tꝑis quod videtur inter defectũ lune et crementũ eiusdem.

Interminus na num.i. sine termino existens. Vñ in hymno sctẽ trinitatis dr. In simplici substantia xtus manens intermina. Papi. vero dicit Intermina. internũcia mediatrix inseꝑabili termino carens.

Internecio onis.f.g. q̃si quedã hoĩes magna nectio. mors vel pena. Interneciũ dicit bellum in q̃ oẽs perierunt nullo remanente

Internicida. de. idem quod homicida. quasi enicida.s. qui falsum testimoniũ fecit et cõmisit. et ob id hominẽ occidit. Inde hoc internicies ciei. mors ab illo facto.

Internicidiũ dij. vel internicium.i. mors. occisio quã internicida cõmittit. Et internicidium vel interniciũ quasi quedã homĩs enecatio. Et iudiciũ internicidij dabatur ad internicidã et accusatorẽ eius et possessio bonorũ sequebat. Interniciũ etiã dr bellum in q̃ oẽs perierũt nullo remanente.

Internodiũ dij. spacium inter nodos vel illud grossum os qd est in genu. Et qꝛ internodiũ qꝛ innodat simul crus ⁊ coxã int se. vñ Oui. in. v. Meth. Mollia nodosus facit internodia poplex.

Internunciꝰ cij. ⁊ hec internuncia cie. q̃ vel q̃ inter duas ꝑtes aliq̃d nũciat. vl' nunciũ portat. Iñ h internunciũ cij. id qd internũciꝰ nũciat vel portat.

Internꝰ na. nũ.i. interior. ⁊ dr ab intus.

Interpola le. est quedam vestis que dum sit vetus ad nouam speciem reducitur. et fit quasi noua.

Interpres ptis.ꝯ.t. dr q̃ diuersa genera liguarum nouit.s. q̃ vnaz linguam exponit ꝑ aliã. vel vnam linguã transfert in aliam. ⁊ dicitur ab inter ⁊ pres. qd est diues. qꝛ interpretes ditant loq̃lam transferẽtes vocabula de vna lingua in aliã. Vel dr ꝑs ꝑtis. qꝛ interpres est mediꝰ duaꝝ linguarũ. cũ transfert vl' exponit vnã ꝑ aliã.

Interscalare ris. est lignũ ex transuerso i scala positũ. Iñ interscalaris.ꝯ.t. ⁊ hoc re. dicit interpositiuus. Vñ versus interscalaris dr. q̃ non continue interponit ad modũ scalarium in scala.

Interscapulũ li.n.s. est spaciũ qd est inter scapulas. ⁊ cor. pu.

Intersignũ ni. vl' intersigniũ nij. qd ẽ int duo signa. vl' signũ quod est inter aliquos sic alt q̃d solet mitti de vno loco ad alium. causa signi ⁊ noticie.

Intersticiũ tij.i. interuallũ. spaciũ inter aliq̃. et dicit ab inter ⁊ sto stas.

Interuallũ li.n.s.i. spaciũ inter capita valloꝝ id ẽ stipitũ. q̃bꝰ vallũ fit. Vñ ⁊ cetera spacia quoq3 dicunt interualla. Sz magis ꝓprie interuallũ dr spaciũ tempoꝝ. Intercapedo xo localis distantia ꝓprie appellat. Inde h interuallulũ li. dimi.

Interuentus us. ui.i. intercessio.

Interula le.f.p.i. camisia. ⁊ dr ab intus. qꝛ intus iuxta carnẽ induit. Iñ interulatꝰ a.ũ.i. interula siue camisia indutꝰ. Itẽ ab interula dr interulꝰ a. um.i. interior. ⁊ cor. pe. Vñ Martialis capel. Quin etiã interulos gaudens dissoluere nexus.

Intestata hereditas. est q̃ testimonio scripta ñ est. aut si scripta sit iure tñ nõ est edita.

Intestabil' lis.ꝯ.t.⁊ hoc le. q̃ nõ est dignꝰ vt in testẽ recipiat. vl' vt testamentũ faciat.

Intestatꝰ dr q̃ oĩno nõ fecit testamentũ vl' si fecit. ñ nõ rite ⁊ postea rupit ex certis causis. vl' si ex isto testamento nemo sit heres. instit. de here. q̃ ab intesta. deferunt. in p̃n.

Intestinꝰ na. num.i. intrinsecus ca. cũ. ⁊ dicit ab intus. Iñ hoc intestinũ ni. Et dicunt in

testina interiora. qr in interiori pte corporis
cohibent. que ideo lõgis nexibus ad modũ
circulorũ ordinata sunt. vt susceptas escas
paulatim egerant et superadditis cibis non
impediãt. Uel intestinus dicit ab int testa.
Jñ bellũ dicit intestinũ quod ẽ inter testas
id est muros ciuitatis. Et intestina interiora
quia quasi in testa recondita sunt.

Inthronisatio onis. ẽ alicui⁹ in suã dignitatẽ
vel suũ thronũ introductio vel inuestitura.

Intimas atis. c. t. i. interius habitãs vel secre
tarius vel consiliarius. creditarius. qui scit
secreta et intima cordis vel domus.

Intolerabilis lis. c. t. et hoc le. qđ non valet.
nec debet tolerari. et scribit per vnum l.

Intonsus a um. i. non tonsus.

Introneus a um. i. interior. et ppie qr quadaz
importunitate se ingerit intro vt comedat.

Introrsus a um. i. intrinsecus. Sed frequenti
us introrsum inuenit in vi aduerbij.

Inualitudinarius. id ẽ langueus sine valitu
(dine ſm Pap.

Inualitudo inis. f. t. i. debi
litas. imbecillitas infirmitas.

Inuectiu⁹ a ũ. i. detractori⁹. malign⁹. ⁊ dr ab
inuebo is. ⁊ h inuectiuũ ui. et hec inuectiua
ue. ipsa inuectio. detractio. vitupatio. vñ et
qdã lib Ciceronis dict⁹ est. Inuectiue arũ.
pter inuectiuas factas ibi in cãtilenes.

Inuestitura ẽ alicui⁹ in suũ ius introductõ. et
est ppie possessio vel possessionis traditio.

Inuẽtari⁹ a ũ. i. facilis ad inueniendũ. Itẽ in
uentariũ in iure dr libellus qdã. in quo oĩa
bona hereditaria que apđ aliquẽ inueniunt
conscribunt. ⁊ oĩa in illo libello cõtinentur
vt sciatur qñtum eo tpe vl die quo scribebat
in bonis suis continebatur.

Inuidẽtia tie. i. inuidia. ⁊ dr ab inuidens. Uñ
Aug. Non eẽt inuidẽtia. si eẽt ocors dña.

Inuidus a ũ. q inuidet. Jñ h inuidia die. Et ẽ
inuidia odiũ aliene felicitatis. Uel inuidia
est ex aliena felicitate in aĩo cuiuscunq in
nata tristicia. Jñ inuidiosus a um. cui inui
det. ⁊ raro qui inuidet. vñ Inuidiosus ego
nõ inuidi⁹ eẽ laboro. Et vt dicit. Ora. Inui
dia siculi nõ inuenere tyrãni. Tormentũ ma
ius ⁊c. Priscian⁹ dic. Inuid⁹ q hz inuidiã

Inuiolat⁹ ta tũ. i. intact⁹. integer. ſm Papiã

Inuitus ta tũ. i. nõ volens. quasi cõtra vitam
id ẽ voluntatẽ. et dr ab ⁊ vita.

Inuius a um. i. non patẽs vie. vbi non est via
extra viam. et dr ab in ⁊ via.

Inuolutrũ tri. n. s. i. inuolutio cuiuslibet rei.
qđ fit cũ in nr̃is dictis aliud inuoluit qz di
ci videat. ſm Hug. Pap. vero dicit. Inuo
lutrum absconsum. occultũ. dictum sic qz in
se habeat aliud inuolutũ. vnđ Ezech. xxvij.
Inuolutris hyacinthinis.

Inuoluulus li. m. g. pe. cor. quedã bestia que
vt hoĩes facilius decipiat inuoluit se aliq re

I ante O

Joab interpretat spirans vel domini robur.

Joas interptatur vbi est incensuz dñi. Prophe
etymolo. est nominis. Iste est qui simulacra
combussit.

Joathan interptat pfect⁹ pulcer. etymol. nois
est. Fecit em̃ rationẽ in conspectu dñi ⁊ por
tam domini edificauit excelsam.

Job interptatur dolens pter pcussionem car
nis ⁊ passionem dolorum.

Jocista ste. c. g. qui vel que iocis semp intẽdit
quasi in iocis stans.

Jocosus a. um. i. vsus iocis. vel plen⁹ iocis.

Joculus li. dimi. id est paruus iocus.

Jocũdus da dũ. i. letus hilari. ⁊ dr a iocus. qr
semp iocis sit aptus. ⁊ hilaritate frequẽtior.
Inde iocunditas tatis.

Jocus ci. m. g. in singulari. s in plĩ. mas. ⁊ neu.
hi ioci ⁊ hec ioca. i. lepos. vrbanitas. festiui
tas. ridicul⁹. Et est iocus ppie in verbis.

Jonas vel iona interptat columba vel dolens
Colũba p gemitu qñ in ventre ceti triduo fu
it. Dolẽs pter tristiciã quã de salute habuit
niniuitarũ. vl pter hederã subito arescentẽ.
cui⁹ vmbra tegebat ɔtra solis ardorem.

Jonathan interpretatur columba domini.

Jonicus dr quidã pes metricus ab inuentore.
vel pter numerorũ vel sillabarũ inequalẽ so
nũ. Jonos em̃ grece inequale dr. Hz ei qtu
tuor syllabas. duas breues ⁊ duas longas. ⁊
est ionicus duplex. s. maior ⁊ minor. vel a ma
iori vel a minori. Jonicus maior vel a maio
ri constat ex duab⁹ longis pcedentib⁹ ⁊ dua
bus breuib⁹ sequẽtib⁹. vt Acerrim⁹. Joni
cus minor vel a minori cõstat ex duab⁹ pmis
breuib⁹ ⁊ duab⁹ sequẽtibus longis. vt pera
mabas. vñ. Lõgat primores ⁊ curtat posteri
ores. Pes ionicus maior obuius hincqz mi
nor. Itẽ ionica est vna ex linguis grecorum.

Joppe ioppes. ioppen ioppe. oppidum palesti
ne maritimum. Inde ioppita te.

Jordanis nis. m. g. iudee fluuius a duob⁹ fon
tibus noiatus. quorũ vnus Jor. alter dan. dr
hi copulati iordanẽ faciũt. Nasciturqz sub li
bano monte. ⁊ diuidit iudeã ⁊ arabiã. q post
multos circũitus iuxta hiericho in mare mor
tuũ fluit. Et interpretatur riuus iudicij.

Jos. id est fluuius.

Josaphat interpretatur iudicium domini.

Joseph qr mater aliũ sibi addi optauerat voca
uit augmentũ. Hũc pharao saphanet appel
lauit. qđ hebraice abscõditorũ repertor sonat
qr obscura somnia reuelauit. ⁊ pdixit sterili
tatem. Interptat em̃ saphanet egyptio ser
mone. saluator mũdi. qr orbem terre ab immi
nente famis liberauit excidio.

Josue interpretat saluator. Ipse em̃ in figura
xp̃i populũ a deserto liberauit ⁊ in terraz pro

missionis induxit. Et dictus ē iosue bennū vel bēthelcon. i. filius Nun. Itē dictus est iesus filius Naue. Unde hieroni. in ꝓlogo Regū. Et incipiūt a Iesu filio Naue. q̄ apō eos iosue bennun dicitur.

Iota ꝓprie dicit̄ hec litera i apud grecos. et ē minor ceteris lr̄is. qꝛ vno ductu fit ſm Augu. Sed qn̄qꝫ ponit̄ simpliciter ꝓ qualibet littera. Unde in Matheo. Iota vnum aut vnus apex nō preteribit a lege.

Iotacismus mi. ē vbi i plurimū sonat vt si dicas iuno iouis iure irascit̄. vel iotacismus ē cū verboꝝ cōiunctio in huius i lr̄e assiduitate collidit̄. vt in p̄dicto exemplo patet. Uel ſm Hug. Iotacismus est vocalium lr̄arum exilis pronunciatio. Uel qn̄ in iota littera ē duplicatus sonus. s. quādo pro vna iota ꝓnunciantur duo. vel econuerso. vel quando vnū exilius duo spissius sonant. Nam vnū spissius duo exilius proferri debent.

Iouensiles. ꝯ. g. id est dij ad nūcia ꝓferēda deputati. q̄si ioui. i. creatori saltatores. et dicit̄ a ioue et salio. et cor. si. vnde Marcialis capel. Lymphe dijqꝫ iuuensiles. Uel ſm aliaz litteram nouensiles.

Iouinianiste q̄daz heretici a iouiniano q̄dam monacho dicti. asserentes nullā nubentiū ⁊ virginū esse distantiā. nulliusqꝫ inter abstinentes et similiter epulātes esse discrimen.

Iouonius. i. ianuarius. qꝛ oīm mensiū est pr̄.

I ante P

Ipapāti. indecli. i. obuiatio vel occursus. ⁊ dr̄ ab ipa grece. qd̄ latine dr̄ ire. ⁊ anti qd̄ est ꝯ. Uñ representatio dn̄i in tēplo. i. festū purificatiōis bt̄e virginis dr̄ ipapāti. qꝛ tūc symeō xp̄o occurrit et obuiauit et in vlnis suis accepit eū. et in templo presentauit ſm Hug. Papias etiā dicit. Ipapanti grece. obuiatio dicitur symeonis. s. ⁊ anne. et ceteroꝝ. et scribitur per a ante penultima syllaba.

Ipse ipa ipsum pōt cōiungi cū prima et scd̄a et tercia ꝑsona. vt ip̄e lego. ip̄e legis. ipse legit. Sed cū prima et scd̄a figuratiue. cum tercia sine figura. et ē p. de secūda syllaba. et vt dicit Priscianus in. xij. li. de ꝓnominibꝰ. Illud attendendum ꝙ cum ille illud. iste istud is id. faciunt neutra. ipse solum quod et ipsus inuenit̄ a vetustissimis ꝓlatum. neutruz in um desinens fecit. vnde Therētius in andria. Ipsus mihi dauus qui intimus est eorum consilijs. Ipsa enim que quibusdam visa est ratio non adeo firma videtur. ideo in um facit neutrum. quia in us desinit masculinum. Nam aliꝰ cū in us terminetur. aliō tamen neutrum facit.

I ante R

Ir. n. g. indeclina. id ē palma. manus. Unde Si vis mnam. vir na. dabit̄ tibi nantis in trmina

Ira. re. f. p. est furor recens cito transiens. q̄ sic diffinit̄ Ira ē repentina animi motio ex qua nō ꝓuenit odiū. Uel ira ē sanguinis accēsio circa cor. ſm ph̄m. Et est ira breuis furor sed iracundia vel odiū qd̄ idez est inueterata ira de vltione semꝑ cogitās. Itē ira ē pn̄s cōmotio animi. ⁊ ex causa nascitur.

Iracūdia est vitiū naturale ⁊ ꝑpetuū. Et sic iratus est ꝓ tꝑe cōcitatus. Iracūdus frequēter iratus ⁊ leuiter.

Iris iris. vel iridis. m. g. ē arcus celestis. et dr̄ ab aere quasi aeris. eo ꝙ ab aere descēdat ad terrā. Sed arcus ꝓprie est via ipius dee. sed iris ip̄a dea. Et dicitur iris quasi eris. quod latine dicitur lis. quia raro omittitur nisi ad litem ⁊ discordiam concitandam. Et est nunccia ⁊ pedisseq̄ Iunonis. Et nota ꝙ iris nihil aliud ē q̄ꝫ nubes soli opposita radijs sol' multipl'r informata. Ea ei ē natura luminosi corporis. vt semꝑ in oppositā partē radios dirigat. Sol em̄ cū sit luminosuz corpus radios suos mittit in partē oppositā in qua qn̄qꝫ nubē īuenit q̄ in vna ꝑte sui est densa. in alia dēsior. in alia densissima. Itē in alia sui ꝑte est rara. in alia rarior. ⁊ in alia rarissima. In illa que est densa solares radij quasi in vitro īclusi rubeum colorē faciūt. in densiori ceruleum in densissima nigrum. Itez in rara ꝑte faciūt viridem. in rariori croceū. in rarissima albā. Et ita ſm maiorē densitatē illius nubis magis accedit ad colores nigredini affines. Secundū maiorē raritatē magis accedit ad colores albedini affines. Preterea nubes illa quoddā corpus ē compositū ex q̄tuor elemētis ⁊ aquosum. q̄ solis radio accensa a quatuor elementis quadripartitū cōtrahit colorem. Cōtrahit ab igne rubeū. ab aere ceruleū siue lucidū vel purpureū. ab aqua viridem. a terra nigrū. Hinc est ꝙ si videat̄ iris in mane. videt̄ in occidēte. s; in vesꝑe videt̄ in oriēte. Si in meridie videt̄ in septētrione. In meridie videri nunq̄ pōt cū sol in opposita parte nunq̄ possit esse. Et hinc ꝓpter varietatē coloꝝ iris dr̄ quedam gemma. ⁊ etiā quedā herba. qꝛ eius flos coloꝝ varietate celestē arcuz imitet̄. vnde Circulus est iris lapis est. herbaqꝫ dicitur iris.

Irinos est series orationis vel cōstructio tenorem suum vsqꝫ ad vltimū seruans. vt apō virgiliū. In p̄ncipio celū ac terras camposqꝫ liquentes. Lucentemqꝫ globum lune titaniaqꝫ astra. Sp̄us intus alit. ſm Donatum. Beda vō dicit. Irinos. i. conuenientia dr̄ quando series orationis tenorē suum vsqꝫ ad vltimū seruat. nulla vicez alia causa vl' ꝑsona mutata. vt in Ps. Deus in nomine tuo saluum me fac ⁊c. vsqꝫ dū ait. Et nō ꝓposuerunt ⁊c.

Ironia ē tropꝰ. ꝑ ꝯriū. qđ conaṫ oñdens. i. tropus oñdens id ꝑ ꝯriū qđ conaṫ. i. qđ vult. vt in li. Reg. Clamate voce maiori. Deꝰ ei baal forsitā loquitur. vł ī diuersorio ē. aut dormit vt exciteṫ. Hāc nisi grauitas ꝓnunciationis iuuerit ꝯfiteri videbiṫ. qđ negare ꝯtēdit ſm Donatū. Hug. ꝟo dixit. Ironia ē sniā ꝓnūciationi ꝯriū hñs intellectū. s. sic. Laudans vt vituperare intelligatur.

Irrefragabilis lis. cō. t. ⁊ hoc le. i. inuincibilis cui resisti vel instari non potest.

Irregularitas ē qđā nota siue impedimentū canonicū ex facto siue de facto ꝓueniēs ꝗ quis ad eccl'iasticos ordines ꝓmoueri ⁊ iā ꝓmotus in eis ministrare ꝓhibetur ⁊ degradari siue deponi quandoꝗ meretur.

Irreuerens tis. i. non reuerens inuerecundus Inde irreuerentia tie.

Irriguꝰ a. ū. i. madidꝰ vł fertił vł fecūdꝰ vł stercoratꝰ. ⁊ dī ab irriguo as. vñ Orati. ī ſmonibꝰ. Irriguo nihil ē elucius horto. ⁊ hoc irriguū ui. Unde Iudicū. j. Irriguū supiꝰ ⁊c̄.

I ante S

Is ea id. scribiṫ sine h. Uñ ī pli ij. ⁊ hee. ⁊ ijs. sine h. dñt scribi ꝑ geminuꝫ i. Sꝫ hi he his dñt aspirari. ⁊ ꝑ vnū i ⁊ ꝑ vnū e debēt scribi. ⁊ nota ꝙ id ē. ⁊ h̄ ē. sūt due ꝑtes. vt cū dī. Marcꝰ id ē tulliꝰ vł Marcꝰ h̄ ē tulliꝰ. Id ē vł hoc ē nō pt esse vna dictio cōposita. qꝛ ꝯstat ex nōīo ⁊ ꝟbo. Etiā nō sunt ꝯiunctiōes expositiue vt quidā putauerūt. qꝛ nec etiā talis species cōiunctionū inuēta ē. Sūt ḡ orōnes expositiue Et illud ꝓnomē h̄ venit demōstratiue. ⁊ h̄ ꝓ nomē relatiue. ⁊ respicit intellectū p̄cedētis termini. ⁊ nō suppositū. ⁊ ideo sumiṫ in neutro genere. ⁊ in singulari numero.

Isaac interp̄tatur risus. ſm Papiam.

Isachar interpretat merces ⁊ cor. pe. Unde in Aurora Est asinus fortis isachar recumbens ꝑ metas.

Isagoga ge. i. institutio vł introductio. Unde apud dyaleticos introductiones ad arteꝫ dialeticam isagoge dicunṫ. Et etiam liber porphirij dicitur isagoga. quia introductorius est ad librum p̄dicamentoꝝ. Inde h̄ isagogꝰ gi. introductor litterarum.

Isboseth vir confusionis interp̄tatur.

Iscalidus. a. um. dī ab excolo lis. vt ager iscalidus q̄si excolidus. qꝛ iam a cultura exierit. sicut exconsul. qꝛ a cōsolatu discesserit.

Isis idis. f. t. ē dea lanificū ſm fabulas egyptioꝝ ꝗ habuit duos frēs. s. osirim ⁊ tiphonē. et ipa dea isis nupsit osirim ꝓ marito qđ alṫ fr dolēs eū occidit ꝗ ꝑpṫ osirim cū filio suo oro fugit in biblū syrie. querēdo occisum osirim amarissime lamentādo donec orus creuit. ꝗ iterfecit tiphonē patruū suū sui patris occisorem ⁊ fratrem ac suū auunculum.

Isopus pi. ē herba apta pulmonibꝰ purgādis Isopus etiā dī sparsoriū aq̄. qꝛ in q̄buidā locis fit ex illa herba. vel dī sic ꝓpter similitudinem purgatiōis. Et ē fe. g. ſm Hug. Inuenitur tñ in neu. g. h̄ isopū. vñ Macer de viribus herbaꝝ. Et isopū siccū calidū ꝗꝫ tertiꝰ illi. Est in vtroꝗ ḡdus ⁊c̄. Et ſm aliq̄s cor. pe. Uñ in Aurora. Pectoris humores isopi decoctio mūdat. Itē aliꝰ dicit Isopus ē herba purgās de pectore phlegma. Alij dicūt ꝙ isopus sit grecū. ex ꝓ. pe. vñ Berñ. ait. Pectoris herba cauas rupes inhedit isopo. Itē alius. Ad pulmōis opus cōfert medicamen isopꝰ. Itē ius sinapis cerebrū. sed purgat pectus isopꝰ.

Ispalis ē quedā ciuitas hispane Inde ispaliensis sis. ꝯ. t. ⁊ hoc le.

Israel. m. g. indecli. et etiā declinabile inueniṫ h̄ israel huiꝰ israelis. Jacob dictus fuit isrł. et interp̄taṫ vir vidēs deū. Is em̄ dī vir. ra. vidēs. el. deus. Tūc em̄ nomen h̄ accepit q̄ñ tota nocte luctatus vicit angelū in certamīe et oriente lucifero bñdictus est. ⁊ inde ꝓpter visionē dei. israel appellatus ē. Sicut et ip̄e ait. Uidi dominū facie ad faciem. Et exhinc xij. tribus filioꝝ israel vocabulū sortite sunt. vñ Exo. xiiij. Fugiamꝰ israelē. Iñ hic et hec israelita te. pe. ꝓ. et israhelitícꝰ ca cū. pe cor. Et solent quidā in hoc noīe israel tacere s. qꝛ s añ r. in eadē syllabe sonare nō pōt in latinis dictionibus. sed errāt. Non em̄ israel ē latina dictio vł greca sed barbara. ⁊ in barbaris dictionibus in multis licet barbarizare. Non em̄ barbaries vel lingua hebrea artaṫ regulis artis grammatice.

I ante T

Italia lie. dicta ē ab Italo rege. Et nota ꝙ italia olim a grecis occupata magna grecia dicta est. Iñ italicus ca cū. et italus la lum. sed hic magł dī ab italo rege. et cor. primā italia licet aliq̄ñ inueniaṫ longa ꝑ extasum vt italiam ꝓfugus ⁊c̄. vt dicit donatus.

Iter iteris. n. g. ⁊ h̄ itiner itinerł. ⁊ h̄ʳ itio onis. ⁊ h̄ itus us. oīa ab eo is. ṡ dr̄ñt. qꝛ itus ē via q̄ iri ab hoīe quaꝗ ꝟsum p̄t. ṡ iter ⁊ itiner diuersaꝫ hñt significationē. Iter enim ē locus transitu facilis. Uñ et eū appellamus aditū. Itiner aūt est iter lōge vie et ip̄e labor ambulandi vt ꝗ velis ꝑuenias. Accipiunṫ tñ quādoꝗ in eadē significatione. Et ſm h̄ʳ ex istis duobꝰ noībus. s. iter et itiner effectū est vnū hoc mō. Iste ntūs iter ē in vsu. ṡ eius oblīq̄ non sunt in vsu. Itē isti obliqui itineris nerī nere. sunt in vsu. sed eoꝝ ntūs aboleuit. ⁊ sic factū est vt ex istł obliq̄s et ex illo ntō iter efficereṫ vnū nomen. et declinaṫ h̄ iter itinerł

Itinerarche dicuntur itineris custodes. ab eo is. et archos grece id ē p̄nceps. h̄ʳ nomen trahētes. qꝛ ad ꝓuinciaꝝ tutelaꝫ ꝑ singula loca

pacis et quietis faciunt stare custodiā vt.l.j. C.de cus.reo.

I ante V

Iuba be.f.p.est crinis eq̄ꝝ ꝛ etiā alioꝝ aīalium irrōnabiliū.ꝛ dr̄ a iubeo es. Iuba etiā dr̄ crista q̄ galee supponit᷑.vl' ꝓpt᷑ noticiā vl' ꝓpter frustrationē ictuū. Inde iubatꝰ.a.um.i.crinitꝰ vel cristatꝰ.ꝛ iubosus a.ū.i.iub abūdās

Iubar aris.i.splēdor vl' initiū ortꝰ sol' vl' sol vel lucifer. ꝛ dr̄ a iuba be. qꝛ ꝓpt᷑ radios q̄dlibet istoꝝ videt᷑ iubatū. qꝛ dirigit radios ad modū iubaris.ꝛ cor.p̄mā. Vn̄ Exemplum quasi tol collaterale iubar.

Iubileus lei.m.g.i.annus redemptionis gaudij ꝛ leticie.ꝛ remissiōis.q̄ s̄ui libertati donabant᷑ debita relaxabant᷑.captiui absoluebāt᷑. possessiones gratis restituebant᷑. Ita dic̄ Hug. In hystorijs aūt sup Gen̄.xiiij.dr̄. Ab hac victoria abrae tradūt iubileum habuisse initiū ꝓ hac remissione captiuoꝝ Iobel eī remissio vel iniciū dr̄. Inde iubileus.i. remissiuus vl' initians. Ob hoc aūt ꝯstitutus ē q̄nquagesimus.qꝛ tunc erat Loth.vt dicūt quidā quinquaginta annoꝝ.vel tunc erat quinquagesimus annus exquo dn̄s deus locutus erat abrahe in via vel exquo egressus est de tayram Et nota ꝙ si iubileꝰ deriuat᷑ a iubilo as. tūc dicenduꝫ est iubileus ꝑ i.ī ante penultima sillaba. Si autem a Iobel tunc dicendum ē iubeleus ꝑ e in antepenul. syllaba. In p̄ma autem syllaba causa euphonie scribitur per u.ꝛ non per o.

Iubilus li.i.argutus sonorus ꝛ letabundꝰ cantus. Proprie quidem iubilus est vox confusa pre gaudio. Vel s̄m quosdam. Iubilꝰ est gaudiū quod verbis explicari nō potest. nec tamē penitas reticeri. Vel iubilus est cū tanta leticia corde concipitur quanta sermonis efficacia nō expletur.vt dicit Pap̄. Unde in Grecismo dicitur. Fertur inexpleta iubilꝰ leticia mentis.

Iuda filius iacob cōfessio interp̄tatur. Quando em̄ eū pepit lya.laudē dn̄o retulit dicens. Nunc sup hoc dn̄o ꝯfitebor. Et no.ꝙ ꝓ filio iacob inuenit᷑ iudas ꝛ iuda de. ꝛ iuda īdeclina. In̄ iuda de.vl' iuda īdecli.tā ꝓ ppl'o q̄ꝫ ꝓ terra iudeoꝝ. Et qn̄ ē īdeclinabile dꝫ accētuari ī fine iuda. causa differētie. s̄m Hug. Vn̄ Alexāder. Cū declinat᷑ demittit᷑ vltima iuda Cū manet īmota ip̄ius postrema leuat᷑. Et a iuda vel iudea dr̄ iudaicus ca.cū.

Iudas iacobi q̄ appellat᷑ alibi lebeꝰ figuratuꝫ nomen hꝫ a corde.qd̄ nos diminutiue corculū possumus appellare. Ip̄e in alio euāgelio Taddeꝰ dr̄ quē eccl'iastica historia tradit missum Edissam ad Abagarum regem.

Iudas scarioth vel scariothis. vel a vico in q̄ natus ē vl' a tribu isachar vocabulū sumpsit quodam p̄sagio futuri in ꝯdemnationem sui Isachar eī interp̄tat᷑ merces. vt sigret᷑ p̄ciū ꝑditionis q̄ vendidit dn̄m. Scarioth interp̄tat᷑ memoria mortis.qꝛ nō repente ꝑsuasus. s̄ diutius meditatus ꝑegit scelus.

Iudei dicunt᷑.qui mosaicam legem ad litteraꝫ imitantes tenēt circūcidendo. ꝛ alia legalia faciendo.

Iudeus a.um.dr̄ a iuda filio iacob. qd̄ nomen scissura decē tribuū hebreis imposuit. Nam an̄ hebrei vl' isrl' dicti sunt. s̄ exq̄ in duo regna ppl's dei diuisus ē.tūc due tribꝰ q̄ de stirpe iuda reges habebāt iudeoꝝ nomē sortite sunt. Reliq̄ ꝑs decē tribuū q̄ in samaria regeꝫ sibi ꝯstituit.ob ppl'i magnitudinē p̄stinū nomen obtinuit isrl'. Et interp̄tat᷑ iudeꝰ ꝯfessor siue ꝯfitēs. Nomē xp̄o mō nōdū eis ꝯuenit. int᷑p̄tatio āt eiꝰ ab eis lōge absentat᷑. Nō eī vero noīe nūc dicūt᷑ ꝯfessores. s̄ diffessores potiꝰ.

Iudex cis.dr̄ q̄si ius dicens ppl'o. vl' iure disceptās.ꝛ ē etymo. Iure aūt disceptare. est iuste iudicari. Nō em̄ est iudex si nō ē in eo iusticia vt in.c.forus.§.in om̄i q̄ꝫ negocio.de x̄.sig. Et iudex est. qui ex iurisdictione ꝓpria aut sibi delegata.ꝛ cōmissa ius habet sup causas litigioꝝ vl' litigatoꝝ cognoscendi.

Iudex ordinarius est ille qui habet potestateꝫ iudicādi a se iure suo hoc ip̄o ꝙ ē talis vt episcopus haliuꝰ p̄ses ꝓuincie.ꝛ cōsimiles.

Iudex delegatus est ille qui habet potestatem de causa aliqua cognoscendo ab aliquo sibi commissam. qui etiam dicitur iudex extraordinarius.

Iudex competens dicit᷑ qui cause iurisdictionem habet cū exercitio dato quod ꝑ exceptionem possit elidi.siue exceptio contigat personam.vt quia suspectus siue iurisdictionē. vt quia rescriptū surrepticiū vt in glo.in clecum lite.vt lite pen.

Iudex incōpetēs est in quē licꝫ ꝯsenserimꝰ vl' qꝛ ipse nullā iurisdictionē habeat.vel qꝛ int᷑uenit error in adducēdo vel adeūdo ip̄m. vl' qꝛ vi cōpulsus sum in eū consentire.

Iudex cōpromissarius ē iste qui ex cōpromisso. id ē consensu partiū et ex litigantiū electiōe de causa cognoscit.qui nullam habet iurisdictionem ꝓpriā seu delegatam.ff.de. arbi.l.j.

Iudices pedanei dicuntur illi. quorum officium est de minutis causis ꝛ infimis cognoscere.ꝛ inutilibꝰ vel vilibus. licꝫ sint ordinarij

Iudices cartularij erant olim que ab impatore priuilegiati erāt vt q̄ vellent corā eis litigare possent sed ip̄i non poterāt cogere aliquē ad litigandū coram eis. Et dicunt᷑ etiam hodie iudices ordinarij creati a comite palatino q̄ non habent administrationeꝫ nisi habitu vt no.in.l.j.ff.de iudi.ꝛ.l.fi.C. vbi et apud q̄s resti.agen.sit.

Iudices domestici, vide.s̄.domestici.

Iudicem delegare est vice sua aliū de causa cogniturū cōstituere.

Iudiciū. hec dictio multipliciter signat. Primo mō idē est qđ casus fortuitꝰ vt dicit. hoc de meo iudicio venit. Secundo est discretio vt dicendo. In pueris nō est iudiciū. facit isti. q. nō ē pmiss. fa. test. §. ꝓterea. Tercio ē actio vt cū dicit. Iudiciū familie herciscunde. ff. de iudi. l. in familie. Quarto est vltima voluntas testatoris. Quinto est iudiciū vl' sententia iudicis. l. j. ff. de re. iudi. Sexta ponit ꝑ examinatione vl' deliberatione. Septima ꝑ auctoritate. lxij. dist. c. ij. Octauo qnq; pro pena. l. di. c. expurgabit. Nono capit ꝑ instātia vl' ordinatōe cause discutiende in iure coram iudice. sic sumit in ti. de iudi. ⁊ in. l. ꝓperandū. §. i. C. de iudi. ⁊. ff. e. ti. l. ꝓponebat. Et in hac significatione diffinit sic. Iudiciū est actꝰ legitimꝰ triū ꝑsonaꝝ. s. iudicis. actoris ⁊ rei. sup eadem questione aut super eodem iudicio contractꝰ. ꝺ ver. sig. c. forus. in glo. Et ꝺ iudiciū q̄si iuris dictio ⁊ ostēsio. Et est iudiciū dū discernit. Causa dū ꝓponitur. Iusticia cū finit. Et a iudiciū ꝺ h' iudiciolum li. dimi. ⁊ iudiciartꝰ a. ū. qđ ꝑtinet ad iudicium. ⁊ hic ⁊ hec iudicialis ⁊ hoc le. in eodem sensu.

Iudiciū ꝯdictoriū dicit. si dicerem hoc esse cōsuetudinē. ⁊ tu aduersarius meꝰ diceres nō esse cōsuetudinē. vt in. c. abbate. ie glo. fi. de ver. sig.

Iudicia capitalia sunt qbꝰ caput eximit a ciuitate morte vl' exilio. de his vide. insti. ꝺ pub. iudi. in. §. publicoꝝ.

Iudicia publica sūt de publicis causis. ⁊ dicūtur q̄si populica. q2 cuilibet de pplo cōmissa est executō vt ꝯ crimē lese maiestatis. in quo oēs de pplo pn̄t accusare. Aliq; iudiciū publicū ꝺ esse iudiciū qđ intendit a crimine ꝺ hoc insti. de pub. iudi. in prin.

Iudicia priuata st' que ciuiliter tractant siue i̇tentantur.

Iudith vidua laudāda q̄ interfecit holofernē. ⁊ liberauit israel de manu hostis. ⁊ interp̄tatur laudans. vel iudea vl' confitens.

Iugabilis lis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. qđ etiā hic ⁊ h' iugalis. ⁊ hoc le inuenit ꝑ syncopā. i. iungibil' vl' iugo habilis.

Iugalis lis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. iugo assuetus. s' iugo positus. quasi domitꝰ. Itē inuenit iugal' id est iungibil'. ⁊ tunc ꝺ a iugabilis ꝑ syncopam. Vn̄. ij. Regū. viij. Subneruauit oēs iugales curruum.

Iugerū ri. f'm q' cōiter accipit est spaciū terre. qđ vnū aratrū pōt arare in die. Et inuenit h' iuger eris in eadem significatione. Isido. dicit in li. etymo. Iugerū cōstat lōgitudine pedum ducentoꝝ quadraginta, latitudine centum viginti.

Iugis gis. ꝯ. t. ⁊ h' ge. i. assiduꝰ. cōtinuꝰ ꝑseuerans. ⁊ ꝓd. primā s' iugū eā cor. Vn̄ Expers esse iugi veueris nequeo p̄ce iugi.

Iugitas tatis. f. t. i. assiduitas. ꝑseuerantia.

Iuglans dis. ꝺ a ioue ⁊ glans. ⁊ dicūt iuglādes castanee quasi iouis glandes. q2 st' cōsecrate ei. vl' q2 sunt cibꝰ ioue dignꝰ.

Iugulus li. i. guttur vel gutturis incisio. vnde Lucanꝰ in. ij. His dabit hic pacem iugulꝰ finemq; malorum.

Iugulū li. dimi. i. puum iugum.

Iugū gi. n. s. est cacumē montis. ⁊ ꝺ a iungo. gis. q2 ꝓpinquitate iugoꝝ colles iungantur In̄ iugosus a. ū. i. cacumiosus vl' mōtuosus Dr etiā iugū illud ligneū instr̄m cū q̄ boues iungunt. Vn̄ q̄dā similitudine iugū ꝺ seruitꝰ. ⁊ inde hic iugulꝰ. ⁊ cor. primā. vn̄ Prosper. Nō seruile grauat libera corda iugū.

Iulianus na. nū. est nomen possessiuum de Iulius. In̄ iulianus ni. dicitur ꝓprium nomen cuiusdam viri.

Iulus li. fuit filiꝰ Enee. ⁊ est bisyllabū. l3 qnq; cā metri ponat trisyllabū. Et hinc cesar dicꝰ Iulꝰ. q2 de eiusdem ꝓgenie ꝓcessit. Vn̄ illud Iulꝰ a magno dimissum nomen iulo. In̄ iulius a. ū. nomen possessiuū. ⁊ hec iulia. lie. quedā columna rome in cuius summitate est vrna. in qua posita fuerunt ossa ⁊ cinis corpis cesaris. ⁊ hinc dicta est iulia. Itē a iulio impatore dictꝰ est hic iulꝰ lij. qdam mensis. q̄ p̄mo vocabat quintilis. sed postea i̇ honorē iulij cesaris q̄ eo mense natꝰ est. vl' q2 in eo aliquā victoriā obtinuit dictꝰ est Iulius In̄ iulꝰ a. um.

Iulos ꝓprie ꝺ p̄ma barba. s. lanugo.

Iumentū ti. ꝺ a iuuo as vl' a iuuamentū ꝑ syncopā bos equꝰ vl' asinꝰ. ⁊ dicunt hmōi aīalia iumenta. q2 nr̄m laborē vl' onus suo adiutorio subuectādo ⁊ arando iuuēt. Nā carpēta trahit bos ⁊ durissimas t're glebas vomere euertit. Equꝰ ⁊ asinꝰ portāt onera ⁊ hoīm in gradiēdo laborē tempant. vn̄ ⁊ iumēta appellant. q2 iuuant hoīes. Eadē q3 dicōt armēta. In̄ iumentariꝰ a. ū. qđ ꝑtinet ad iumētū. ⁊ hic iumentarius rij. ⁊ hec iumētaria rie custos iumenti.

Iuncata te. est lac cōcretū ⁊ iuncis inuolutum ⁊ ꝺ a iuncus ci.

Iuncꝰ ci. i. scirpꝰ vl' papyrꝰ. ⁊ ꝺ a iungo. gis. q2 eo aliq̄d iungit ⁊ ligat vl' q2 iunctis radicibus hereat. In̄ h' iunculꝰ li. di. ⁊ hoc iūcetū ti. i. locus vbi iunci abūdant. ⁊ iunceus a um. i. de iuncis exn̄s. vel ad iuncos ꝑtinens vel macer vel subtilis ad modū iunci.

Iungibilis lis cō. t. ⁊ hoc iungibile. aptus ad iungendum.

Iunipyrꝰ. i. q̄dā arbor cuiꝰ cineres pleno anno s'uant ignē. ⁊ ꝺ q̄si gignipyrꝰ. i. gignens pyr. i. ignē. q2 cōtectū diu teneat igne3. adeo

vt si prune ei⁹ cinere fuerint coopte vsq; ad
annū ꝑuenīūt. vel qꝛ ab amplo vsq; ad acutū
finit vt ignis.
Junius nij. mensis q̄dam. vide infra malus.
Junix cis. f. t. idē est qđ iuuencula. i. pua bos.
ꝺm Hug. Pap. vo dicit. Junces boues iu/
uenes. Et ꝓ. pe. gtī. vñ Persi⁹. Tot tibi in
flammis iunicū omenta liquescunt.
Juno iunonis. fe. g. ꝛ đꝛ a iuuo as. q̄si iuuans
nouos. Est eīm iuno diuina bonitas q̄ nouos
iuuat. qꝛ creata grā sua nutrit. est etiā ꝫ aer. q̄
silr iuuat nouos qꝛ īfantes a calido ꝛ hūido
vtero venientes ꝛ silium q̄litatū bñficia po/
scentes recipit fouens humorē ꝛ calore. quia
ipse solus inter elementa calidus est ꝛ humi
dus. Hec etiā esse dicit̄ lucina. i. dea partus
Vel Juno dicit̄ quasi iano a ianua. i. ianua
ꝓpagatiōis feminarū. qꝛ quasi portas matro
narū pandit ꝛ naturas nubentiū maritis. est
eīm dea ꝑturientiū ꝛ nubentiū. Jñ iunonius
a. um. i. res ꝑtinentes ad iunonē. vl̄ res iuno
nis. sicut pauo qui dicit̄ auis iunonia. Vn/
de Ouidi⁹ de arte. Laudatas ostendit auis
iunonia pennas.
Jupiter iouis. est vnus de septem planetis er/
raticis. in suis qualitatib⁹ temperat⁹. cali/
dus ꝛ humid⁹. Maliciā nanq; saturni tem/
perat. Cursū suū in. xij. annis cōplet Jtē ꝺm
fabulas poetaꝝ fert̄ alioꝝ deoꝝ pater. ꝛ đꝛ a
iuuo vl̄ iuuans ꝛ pater. Et ꝓdu. ꝑmā positio
ne. vñ Oui. in epi. Jupit̄ esse piū statuit qđ/
cunq; iuuaret. Et inuenit̄ in ntō iupiter vl̄ io
uis. vt dicit Priscianus. Tñ moderni vtun
tur tm̄ hoc ntō iupit̄. Hug. aūt dicit. A iuuo
as. đꝛ h iouis h⁹ iouis ꝛ hic iupit̄ ter͡ vl̄ iupi
tris. Antiquit⁹ eīm ita declinabant̄ oīa ista.
sed postea obliqui istius noīs iupiter. ꝛ iste
nominatiu⁹ iouis aboliti sunt. Unde post/
ea ex obliquis istius ntī iouis. et isto noīe
iupiter facta est quedam cōmixtio. ꝛ redacta
sunt quasi in vnū nomen. s. hic iupiter hui⁹
iouis. Jnde hic ꝛ hec iouialis ꝛ hoc le.
Juramentū ti. ē affirmatio vl̄ negatio sacre rei
assertiōe vl̄ attestatiōe firmata ꝺm Hoff. vl̄ ad
hibita religione ꝺm Pla.
Juramentū assertoriū. est cū iurat̄ de presenti
vl̄ de p̄terito sic esse vel nō esse. fuisse vl̄ non
fuisse. Sꝫ iuramentū ꝓmissoriū est qñ iurat̄
de futuro aliquid daturū vl̄ facturū. Aliquā
do etiā iurat̄ ꝑ execrationē. vt si hoc nō fece
ro. hoc accidat mihi vel filijs meis. aut hu/
iusmodi.
Juramentū calumnie. est cū q̄s se iurat bona fi
de ꝛ nō aīo calumniandi agere vl̄ rñdere nec
egisse vl̄ rñdisse. Vñ illud iuret̄. ꝙ sibi lis iu
sta videt̄. Et si queret̄ verū nō inficiet̄. Ni/
hil ꝓmittet̄. nec falsa ꝓbatio det̄. Vtilis tra
det̄ dilatio nulla petet̄. c. j. de iura. calum. i
glo. iiij.

Jurat⁹ a. ū. đꝛ a iuro as. ꝛ ponit̄ actiue vl̄ pas/
siue. vñ Oui. Tu mihi iurat⁹ ꝑ numina ma/
tris aquose. actiue dixit. Et alit̄. Jurata nu
mina nū reducūt te. passiue dixit.
Jurgiū gij. i. litigatio vl̄ xberatio. ꝛ đꝛ a iur/
go gas. q̄si iuris garriū vl q̄si iuris actio. ꝺm
Hug. vl̄ ꝺm Pap. Jurgiū đꝛ cōuiciū casua/
lis contentio. Jdem iurgamen inis.
Juridicialis lis. ꝯ. t. ꝛ hoc le. q̄ de iure tractat.
Vñ ꝛ q̄dā cōstitutio in arte rethorica đꝛ iuri
dicialis. qꝛ de iure tractat.
Juridicus ca. cū. i. rectus q̄ dicit ius.
Jurisconsultus. i. iurisperit⁹ ꝺm Pap.
Jurisdictio est potestas de publico introducta
cū necessitate iuris dicendi vl̄ equitatis sta/
tuende. ꝺm Azo. ꝛ đꝛ a ius ꝛ ditio onis. qđ
est ptās.
Jurisprudentia est diuinarū ꝛ humanaꝝ rerū
noticia iusti atq; iniusti scīa. iusti. s. ad faciē/
dū. iniusti ad euitandū. qꝛ nō sufficit scire q̄d
sit iustū aut iniustū. nisi ꝛ ipaꝝ reꝝ ꝯtrariū vl̄
corꝑaliū habeat q̄s noticiā. ꝺm quā ꝺm vari
as cōditiones varia iura sunt statuenda. in/
sti. de iusti. ꝛ iu. in prin.
Jus iuris đꝛ a iubeo bes. qꝛ iubet. Et ē ius lex
diuinā. Fas lex hūana. Transire aūt ꝑ agrū
alienū fas est. Jus vo non est. Jtem ius di/
cit̄ esse lex scripta. Jtem leges humane sunt
Jura diuina sunt. Jteꝫ ius generale est. Lex
eius species. Et caret hoc nomē ius gtō dtō
ꝛ ablatiuo plr̄ibus ꝺꝫ vsum. Et nota ꝙ ius re
perit̄ in alijs significationib⁹. Vñ ius aqua
ius rectū ius đꝛ esse ptās. Jtem ius ꝓphanū
dicit̄ brodium vel aqua in qua coquunt̄ car
nes porcine. que ꝓphane sunt iudeis. Et vt
dicunt q̄dam. Jus iuris ꝓ lege vel ptāte vl̄
rōne. per ris. Sed ius iuris ꝑ t. pro aqua vel
brodio. vñ Jus iuris mando ius iuris in a/
gmine pando.
Jusiurandū di. n. g. i. iurisiuratio.
Jus naturale est qđ est cōi omī natōi. eo ꝙ vbi
q; instinctu nature habet̄ nō aliqua cōstitu/
tione facta ab hoīe. ꝫ ab ipo nature cōdito/
re. vt maris ꝛ femine cōiunctio. liberoꝝ suc
cessio. ꝛ pueroꝝ educatio. Jtē ius naturale
đꝛ equissimū. veluti. qđ tibi nō vis irrogari:
alijs nō irroges. Jñ dicunt̄ etiā p̄cepta na/
turalia q̄ in lege ꝛ euangelio cōtinent̄. vt nō
mechaberis ꝛc.
Jus ciuile inuenitur accipi diuersimode. vt di
stin. j. c. ius naturale. Vno mō est quod quis
q; populus vel queq; ciuitas sibi ꝓprium di
uina humanaq; causa constituit ꝺm Jsi. l. v
Secundo đꝛ ius ciuile. l. xij. tabularum. Ter
cio dicit̄ qđ ex legibus plebiscitis. constitu/
tionibus. senatusconsultis. principū decret͡
vel auctoritate prudentium inuenit̄. Quar
to đꝛ ius qđ nō est p̄toriū. Quinto đꝛ dispu/
tatio prudentium que fuit facta sub lege. xij.

tabularū. Sexto ꝗcquid habem⁹ scriptū ꝺ iu
re. Septimo quicqd iure naturali vł iure gē/
tiū subtrahiꝫ. vel qꝺ nō ē ius naturale vł gē/
tiū. Et sic capiēdo ius canonicū ꝺꝛ ius ciuile
Et ita sumitur. j. ꝺist. ius autem. aut natura/
le. vt in glo. j. no. in fi.

Ius gentiū. ē sediū. i. hostiliū occupatio. muni
tio bella captiuitates. ꝯuitutes. ꝓstliminia.
federa pacis. inducie legatoꝝ nō vetandoꝝ
vł violandoꝝ religio. ꝯnubia inter alienige/
nas ꝓhibita. Et ꝺꝛ ius gentiū qꝛ eo omēs fe
re gentes vtuntur. c. ius gentiū. j. ꝺi.

Ius annuloꝝ aureoꝝ ꝫm ꝗsdā ꝺꝛ. qꝺ olim lib/
ti anulos aureos ferre nō poterāt. ꝫ ꝫm Azo
nē est ꝓuilegiū qꝺ ꝯcedebaꝫ libertis ī signū
semiplene ingenuitatis. Viuebāt eī vt inge
nui. sed moꝛiebantur vt liberti.

Ius militare ē belli inferēdi solēnitas federis
faciēdi nexus. sigꝫ ꝺato egressio ī hostes ⁊ pu
gne cōmissio. Itē signo ꝺato receptio. Item
flagitij militaris ꝺisciplina si loc⁹ ꝺeferaꝫ. Et
ꝫm canones ꝗ fugit in bello publico infamis
est. vj. q. j. īfames ⁊ ꝫm leges capite puniunꝫ
. ff. ꝺe re mili. l. cause. §. que in acie.

Ius poscendi. ē ex habitatione ꝺomicilij. ⁊ cō/
munitatis.

Ius patronat⁹ ē auctoꝛitas siue ꝑtās quā pa/
tron⁹ hꝫ ī libertū. Aliꝫ ꝫm Hoff. ē auctoꝛitas
siue ꝑtās ꝓueniēs ex bñficijs añ ꝯsecrationē
eccłie collatꝫ. Et ꝓuenit ex trib⁹. s. fundatiōe
ꝺotatiōe ⁊ edificatiōe. aut sola collatione. vt
xvj. q. vj. filijs. ⁊. c ꝗcūqꝫ. xviij. q. ij. abbates
Unde Patronū faciūt ꝺos. edificatio fūd⁹.

Ius publicū ē qꝺ generaliꝫ. aꝉs ꝓncipaliter ad
publicā ꝺeseruit vł spectat vtilitatē veluti ne
in poꝛtis vł muris ciuitatis. ⁊ alijs sacris iu/
dicib⁹ vel sacerdotib⁹ vł magistratib⁹ aliꝗd
cōmittatur vel inferatur.

Ius priuatū ꝺꝛ qꝺ specialiꝫ ad singularē vtili/
tatē ꝑtinet. secūdario tamē etiā ad rempubli
cam vt in pactis ⁊ cōuentionib⁹ mutuis pri/
uatoꝝ specialiter initis conspiciꝫ. insti. ꝺ iu
sti. ⁊ iu. §. ij.

Ius quasi naturale. est qꝺ ꝺñs vł patronus hꝫ
in seruum vel libertum.

Ius ꝗritū ꝺꝛ a ꝗrino. i. a rhomulo. ⁊ ē ꝓꝓrie ro/
manoꝝ. qꝛ nulli tenēt ħ ius nisi ꝗrites. id est
romani. ꝫm Isi. li. v. etymoł.

Ius sibi facere vł ꝺicere. ē aliꝗd facere qꝺ ma/
nifeste spectat ad iudicis officiū. s. qꝺ a iudi/
ce faciendū sit. veluti ꝗs rem suā ꝓꝓria rapu
it auctoꝛitate. putās sibi hoc licere iure cōfi/
teꝫ se hoc fecisse. ꝺe quo queritur vtroqꝫ casu
ipse facit. Unde ꝺebet sustinere contrarium
calculū. i. ꝯtrariā sñiam vt ꝓ ꝺebito quo te/
neris alicui. is pignus tuū capit te īuito ius
quod sibi iure competebat amittit.

Ius ꝑtoꝛiū est qꝺ ꝑtoꝛes induxerūt adimēdi.
supplendi vel coꝛrigēdi iuris ciuilis gr̄a. vt
ff. ꝺe. iusti. ⁊ iu. l. ius aūt. Hoc etiā ius ꝺꝛ ho
noꝛariū. qꝛ ꝗ honoꝛes geꝛūt. scꝫ magistratus
auctoꝛitatē huic iuri ꝺederunt vt institu. ꝺe
iu. na. gen. et ciui. §. pretoꝛisqꝫ edicta.

Ius succedendi habet heres. Item patronus
in bonis liberti.

Ius versutum ꝺicunꝫ ꝓstigia. vestigia siue ca
ptiones verboꝝ quibus obūbꝛantur ꝺelicta
Et ꝺicebanꝫ versuta ꝫm Azo. quia quis re/
pellebatur ab actiōe per quasꝺā versutias.
id ē machinationes verboꝝ.

Iuris auspiciū. id est exoꝛꝺiū litis. vt in. c. pa
stoꝛalis. ꝺe cau. pos. ⁊ C. ꝺe excep. l. penł. et
ꝺe codicil. l. vlt. j. rñso.

Iuris ꝓcepta tria sunt. s. honeste viuere. alteꝝ
non ledere. ⁊ vnicuiqꝫ ius suū tribuere.

Ius canonicū ꝺiuiꝺiꝫ in ꝺecretū ⁊ ꝺecretales
quoꝝ volumen ꝺꝛ extrauagās in ꝗnqꝫ libꝛis
maxime respectu iuris ciuilis Quoꝝ libꝛoꝝ
materia his habeꝫ versibus. Pars pꝛioꝛ of
ficia. creat eccłieqꝫ ministros. Altera ꝺat te/
stes. et cetera iudicioꝝ. Tercia ꝺe rebus ⁊ vi
ta pꝛesboꝝ. Dans thoꝝ quarta mulierū que
ꝺocet ea. Ultima ꝺe vicijs ⁊ penis tractat eo
rum. Uel sic. Iudex iudiciū. clerus. sponsa/
lia. crimen.

Ius vero ciuile ꝺiuiꝺiꝫ in ꝗtuoꝛ libꝛos ꝓnci/
pales. s. ff. C. inst. et auꝫ. Quibus adꝺiꝫ col
latio ꝺecima. seu liber feudoꝝ ⁊c̄.

Iusta oꝝ. pł̄is nu. id ē exequie moꝛtuoꝝ. quia
iustū est. vt homo hominē. cinis cinerem se/
peliat. vñ Ouidius. Iniusta iusta peregi.

Iusticia cie. f. p. ē ꝯstās et ꝑpetua volūtas red
dens vnicuiqꝫ qꝺ suū ē. Et ꝺꝛñt ius et iusti/
cia. qꝛ ius ē ars eq̄ et boni. ꝫ insticia ē ꝯstās
et ꝑpetua volūtas. vel est ꝟtus tribuēs vni
cuiqꝫ qꝺ suū est. Itē oē ius ē iusticia. ꝫ non
ecōuerso. Itē ius ꝺꝛ in re. ꝫ iusticia in actu ⁊
exercitio vel oꝑatiōe. Uñ et ꝺꝛ iusticia ꝗsi iu
ris status vel statio. qꝛ ꝑ iusticiā stat ius. id
est exercetur.

Iusticiū tij. i. taciturnitas iuris ⁊ cessatio. et
ꝺꝛ a ius et taceo. vel ꝺꝛ a ius et stacio. ꝗsi iu
ris statio. id ē iuris cessatio. tūc eī ius stat. i.
cessat cū non exerceꝫ. Unde Luc. in. ij. Fe/
rale per vrbem iusticium.

Iustus a um. ꝺꝛ a ius. ꝗsi ius tuens vel tenēs.
scꝫ ꝗ ius custodit et ꝫm legē viuit. Et ꝺiffert
iustus ab equo. qꝛ iustus ex lege ē quasi ius
custodiens. equus ex natura est.

Iutus ta tū. i. adiutus. ꝑticipiū ꝺe iuuoꝛ aris.

Iuuenałis. ꝯ. t. et ħ le. qꝺ ꝑtinet ad iuuenē.
vel lasciu⁹ siue stult⁹ et fatu⁹ ad modū iuue
nis. Inueniꝫ etiā ħ ⁊ ħ iuuenił. ⁊ ħ le. eodē
sēsu. vñ Orati⁹ ī epi. Alta iuuenales tardat
arena pedes. Inueniꝫ etiā ħ iuuenalis lis.
ꝓꝓriū nomē viri. ⁊ ꝺesiuit abltūs in e tm̄.

Iuuenculus li. ꝺimi. i. paruus iuuencus. Ist
hec iuuencula le. que alio noīe ꝺiciꝫ iunix.

Iuuēcus ci.m.s.i.bos nouell⁹ cū a vitulo di/scedit.⁊ iuuare icipit hoīs vsus terrā excolē do.Jn̄ h̄ iuuēca ce.⁊ co.pmā vn̄ Ouid.epi. Quā male ineq̄les veniūt ad aratra iuuenci.

Iuuenis nis.cō.t.⁊ dr̄ a iuuo as q: iuuare pos se incipit.Et ē iuuenis in ipo etatis incremē to positus ⁊ ad auxiliandū paratus.Et nota ꝙ antiq̄ dicebāt h̄ ⁊ hec iuuenis ⁊ hoc ne.cō parabr̄ iuuenis iuuenior.ſſimus. Sȝ mō iu uenis compatur tm̄ p duo genera ⁊ caret sup latiuo ⁊ habet compatiuū irregularē.s.hic ⁊ hec iunior ⁊ hoc iunius . Et hinc dicitur hic iunius nij.q̄dam mensis.sicut maius a maio ribus. Inde iunius a.um. vt Iunie kalēde

Iuuentus tutis.f.t.est collatio iuuenū et etas plurimorum iuuenum. Sed iuuenta te.etas vnius iuuenis.Et est iuuentus vl' iuuenta a xxviij.anno vsq; ad q̄nquagesimū.inde iuuē tus etiā dicitur dea iuuentutis.

Ixion onis.m.g.pater fuit centaurorum. q̄ iu/nonem de concubitu interpellauit: ⁊ interp̄/tatur dignitas. Unde ⁊ dicitur xion quasi an xion quod ē dignitas: vl' quasi anxion ab an go angis quia dignitas reddit hominem an xium. Inde ixioneus nea.neum.⁊ hinc ixio/nides ixionide fili⁹ vl' nepos ixionis.⁊ sbtra cta de syllaba dr̄ hec ixionis. hui⁹ ixionidis filia vel neptis ixionis. Et ē ixion onis auis de genere vultur alba: ⁊ minor q̄ vult. Un̄ Deu.xxiiij. Ixion p aue in q̄busdā libris dr̄.

k ante A

Et q̄ q̄uis figura et nomine videant̄ k aliquam habere differentiam cū c ta/men eandem tam in sono vocum q̄ in metro continēt potestatem. Et k quidem pe/nitus superuacua est. Nulla enim videt̄ ra/tio cur sequente a debeat scribi k. Cartago ⁊ caput siue per c siue per k scribantur. nullam faciunt nec in sono nec in potestate eiusdem consonantis differentiam: sicut dicit Prisci nus in primo maioris. Et vt dicit Pap. Om nia greca qualicunq; sequenti vocali per.k. scribenda sunt sed hoc a scriptoribus nō ser/uatur. Hug. vo dicit ꝙ hec figura k supfluit apud nos sed nequaq̄ apud grecos. Ubi eī nos scribimus c. greci scribunt k. ⁊ vocatur apud eos kappa. In nullis ergo latinis di/ctionibus debet scribi k sed tm̄ in grecis. In notis vero indifferenter potest scribi taȝ c q̄ k. quia enim reducte sunt ad latinitatem pos sunt scribi per c. Sed quia a grecis hn̄t origi nem possunt scribi per k.

Kala grece latine laxa dicitur.

Kalendariū rij. liber est vbi kalēde distincte sr̄. ⁊ dr̄ a kalende arum.

Kalende arum. id est primus dies mensis ⁊ dr̄ a kalo quod est voco. q: eo die solebat ponti fex ascēdē turrim de ↄsuetudine romanoꝝ et volēs nunciare quota eēt luna eo die vel p̄n cipium mēsis dicebat pluries kalo.kalo.q̄si voco vos. venite ⁊ videte etatē lune vel p̄n cipiū mēsis. ⁊ iō mensis ille dictus ē kalēde. q̄si vocatiōes. Uel aliter de cōsuetudine ro/manoꝝ erat ꝙ in p̄ncipio cuiuslibet mensis celebrarēt nūdinas. ⁊ eas incipiebāt in no/nis. q: ergo vēturi nesciebāt p̄ncipiū mēsis. ideo sp in p̄ma die p̄co turrim ascēdebat. Et totiēs vocabat kalo. q̄si voco vos ad nundi nas. q̄t dies restabāt vsq; ad diē in quo vo/lebant incipere forū. vt si q̄rto die q̄ter dice/bat Kalo. si in sexto sexies. Un̄ ⁊ ille mensis habet q̄tuor nonas. iste vero sex nonas. q̄ ideo sic diuiserunt vt latrones nescirent q̄n deberet esse forū. q: abscōdebant̄ in siluis ⁊ veniētes ad forū occidebāt ⁊ p̄dabant̄. Ut kalēde dicunt̄ q̄si colende. q: p̄ma dies cu/iuslibet mēsis colebat̄ antiq̄tus in honore Iunonis. Un̄ in libro Fastoꝝ. Uendicat ausonias iunonis cura Kalēdas. Uel dicū/kalēde a kalon q̄ est bonū. q: in primo die mēsis solebāt sibiinuicē munuscula mittere et dare. Et ex illo bonā fortunā per totā mē sem sibi sperabāt euenturā. None autē dice bant̄ a nundinis. q: p tot dies durabant nū dine q̄t sunt none. Uel dicebantur none. q̄a in istis diebus nullus deus habuit festū. q: p tales dies durabāt sola festa nundinaꝝ et non deoꝝ. Unde Ouidius Nonarū tutela deo caret. i. none carēt tutela dei vt fiat hyp pallage. Idus vero dicunt̄ quasi diuisiōes ab iduo q̄ est diuido. q: fere quēlibet men/sem diuidunt in duas ptes equales. vel q̄a tunc ppl's diuidebat̄ a nūdinis. Ab istis er go tribus diebus appositis dictiōibus nūe/ralibus ceteri oēs denominant̄. vt. vj. Kalē das. iij. idus. iiij. nonas ⁊c. vt ptȝ in Kalen/dario. Et in oībus istis subintelligēda est h̄ dictio ante vt sit sensus. iiij. nonas. i. quarto die ante nonas. vj. Kalē. i. sexto die an̄ Kal'. et cetera. Et nota ꝙ vbi ponit̄ nūerus bina rius circa p̄dicta. non debet ꝓferri sic. secun do Kal'. secūdo nonas. vel secundo idus. q: hec dictō secūdus. dicitur a sequor sequeris talis aūt dies non sequitur diem Kalenda/rum. nonarū vel iduū. sed precedit. Unde debet dici. pridie Kal'. pridie nonas. vel id⁹ is est priori die ante Kal'. nonas. vel idus. Item nota. ꝙ festa que occurrunt in Kalen dis nonis et idibus debent in ablatiuo pro nunciari. scilicet Kalendis nonis. et idibus Aprilis. luna tali. Et est sensus. Luna ē in Kalendis nonis vel idibus. Quando vero festa precedent debent pronunciari in accu/satiuo. Et est sensus. Luna est talis tali die ante Kalendas. nonas. vel idus. Unde de Kalo siue colo nos dicimus esse Kalendas.

Kalo onis. m.t. ille qui fert ligna. Et dicitur

a kalon qđ est lignū. kalones etiā dicunt̄ galee militum.

Katherina ne. ꝓpriū nomē cuiusdam sancte virginis. Et dicit̄ a katha qđ est vniuersum. et ruina quasi vniuersalis ruina. Omne eīn edificiū dyaboli in ea vniuersaliter corruit. Nā in ea ruit edificiū sup̄bie ꝑ humilitatē quam habuit. Carnalis cōcupiscentie ꝑ virginitatē quā seruauit. Cupiditatis mundane. quia oīa mundana despexit.

Kyrios ꝑ vnū r. i. dominꝰ. kyrrios ꝑ duo r. id ē porcus siue sus.

Kyrie eleyson. i. dn̄e miserere. ⁊ sūt due ꝑtes. et nō dictio cōposita. Nā Kyrie. i. dn̄e. eleyson. id est miserere.

L ante A

Labarū rij. i. signū bellicū. qđ ex auro fit ⁊ lapidibꝰ p̄ciosis in vexillū sancte crucis trāsformatū. int̄ alia bellica signa p̄ciosius erat qđ impator ⁊ consules adorabant. Hoc signū ⁊ adoratione eiꝰ Cōstātinꝰ fieri iussit.

Labdacismꝰ est vbi l. plurimū sic sonat. vt sol ⁊ luna luce lucent. Labdacismꝰ etiā est vł si ꝓ vno l duo ꝓnunciant̄. vł quotiens vnū l. exilius. duo largius sonant. Nā vnū largiꝰ duo exilius ꝓferri debent.

Labecula le. dimi. i. ꝑua labes.

Labellū li. dimi. i. ꝑuū labrū. Inde labellulū li. aliud dimi.

Labeo onis. m. t. i. tabernarius vł leccator. et dr a labor eris. Et labio fuit quidā legisperitus. ⁊ etiam q̄dam vilis poeta.

Laberintus ti. i. ꝑplexū edificiū q̄le erat apud cretā factū a dedalo. Et dr hic laborintus qꝛ nemo posset inde labi. vł quia erratilis est. ⁊ ad labendū facilis. ⁊ dr a labor beris. Vł dicit̄ laborintus ꝑ o. a labor oris ⁊ intus. quia habet intus laborem.

Labes bis. f. t. i. putredo ꝑniciet ruina miseria ⁊ dr a labor beris.

Labilis lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. qđ cito labit̄ vel in q̄ q̄s facile labit̄.

Labiolū li. dimi. i. ꝑuum labiū.

Labina ne. f. p. terra aquosa ⁊ mobilis ⁊ labilis in qua q̄s facile labit̄.

Labiosus sa. sum. q̄ grossa hʒ labia.

Labor vel labos oris. i. studiū cura vigilie miseria calamitas. conatꝰ. ⁊ dr a laboro as. Inde laborosus ⁊ laboriosus sa. sum. id est plenus labore. q̄ patit̄ laborem. ⁊ qui exigit laborē vt fiat.

Labrosus sa. sum. i. grossa habens labia.

Labrucetū ti. locus vbi labruste abundāt

Labrū bri. ⁊ hoc labiū bij. ambo a lābo is. differūt. qꝛ labiū dr supius. labrū inferius. Vel labiū mulierū. labrū virorū ꝓpter pilos. quā asperitatē signat hec lr̄a r. posita in hoc noīe labrū. Vn̄. Labra sunt virorū. s labia sūt mulierū. Vel labrū est vasis. labiū vo oris. Vn̄ ⁊ labrū inuenit̄ ꝓ ipso vase in quo pedes lauant̄ ⁊ tunc labrū dr a lauando q̄si lauum qꝛ lauatio siue lotio infantium in eo fieri solet. Idem dr ⁊ alueꝰ.

Labrusta ste. f. p. vitis siluestris sic dicta. qꝛ in labris. i. extremitatibus terre vel agrorū finibus ⁊ marginibus nascitur. Et ponit̄ quādoq; ꝓ fructu illius vitis. Unde Esa. v. Expectauit vt faceret vuas ⁊ fecit labrustas.

Labrustetū ti. locus vbi labruste abundant.

Labrustosus sa. sum. i. plenus labrustis.

Lac lactis. n. t. a colore nominat̄ eo qꝛ sit albꝰ liquor. Leucos enim grece albū dicunt. Cuius natura ex sanguine ꝓcreatur. Nam post partum si q̄d sanguinis nondum fuerit veteri nutrimento consumptum. naturali meatu fluit in mammas. ⁊ earum virtute albescens lactis accipit qualitatem. Et a lac dicit̄ hoc lactis tis. quedam pars intestinorum. Et lactis est id quo lac coagulat̄. ⁊ vt dicunt illud intestinū est quedā pellicula in qua lac in q̄busdā locis coagulat̄. Unde Persiꝰ. Pulmone ⁊ lactibus vnctis. Lactis etiam ē genitiuus de lac.

Lacer ra. rū. i. laceratꝰ Inde lacerosus sa. sū. i eodem sensu.

Lacerna ne. f. p. est palliū fimbriatū quo olim soli milites vtebant̄. ⁊ dicit̄ lacerna. qꝛ sit laceratis. i. amputatis capitibꝰ fimbriarū neq; ita laxis vt sūt penularū. i. palliorū. Vn̄ Iuuenalis. Crispinꝰ tyrias humere reuocante lacernas. Inde lacernatꝰ ta. tum. id ē illo pallio indutꝰ. vnde Iuuenał. Ipse lacernate dum se iactaret amice.

Lacertosus. i. fortis qui magnos hʒ lacertos. ⁊ dr a lacertꝰ. vn̄ Ouid. in. xj. meta. Dura lacertosi fodiebant arua coloni. Itē lactosus id est plenus lacertis. ⁊ dr a lacertus. vł a lacerta reptili.

Lacertulꝰ li. ⁊ hic lacertellꝰ li. dimi. a lacertus Itē lacertulꝰ etiā dr auis q̄dam.

Lacertula le. ⁊ lacertella le. dimi. a lacerta.

Lacertꝰ ti. m. s. dr brachiū. ⁊ dr a lacero. qꝛ sit ad lacerandū habilis. vł qꝛ a corpore videt̄ laceratꝰ. Et est ꝓprie lacertꝰ supior ꝑs brachij vel musculus. Et hinc deriuat̄ lacerta te ⁊ hic lacertus ti. quoddā reptile sic dictū. qꝛ brachia habeat. Vel qꝛ lacerta in horto solʒ morari. ideo q̄nq; ponit̄ ꝓ hortulo. Et lacertus siue lacerta est complexus brachiorum. scʒ tantum spacium q̄tum aliquis brachijs potest complecti. Et corri. primaʒ lacertus. vnde Oui. epi. Est aliud collū solitis tetigisse lacertis.

Lachesis s̄m poetas vna est de tribus parcis que trahit filum. id est ꝓducit vitam. ⁊ interpretat̄ sors. vel alteratio quam recipimus in

hac vita. ⁊ dicit᷑ lachesis quasi lactis chesis id est productio vite.

Lacinia nie. est vestis lacerata vel ora siue extremitas vestimenti. Jñ laciniosus. sa. sum. id est laceratus vel pannosus.

Lachrima me. f. p. i. gutta fluēs de oculis. ⁊ dr̄ a laceo as. qꝛ lacerat mentē. vñ Mēte tristamur quando oculis lachrimamur. Jnde lachrimosus sa sum. i. plenꝰ lachrimis. vel lachrimas conferens.

Lachrimabilis. ꝯ. t. et hᷓ le. i. flebilis vel tristis

Lachrimula le. dimi. parua lachrima.

Lactans tis. que lac prebet. sed lactens cui p̄betur lac.

Lactatum ti. cibus qui fit ex lacte. vt ex lacte amygdalorum.

Lacteolus la lum. pe. cor. idem est qđ lacteus.

Lacteus tea teū. de lacte exñs vel ad lac pertinens vel album vt lac. Jñ hic lacteus. et hᷓ lactea q̄dam circulus in celo. s. galaxias.

Lactuca ce. f. p. herba quedaꝫ. et dr̄ a lac. eo ꝙ ex habundātia lactis exuberet. vel feminas lacte nutriētes impleat. Hec etiam in viris veneris vsum coercet. Jñ hoc lactucetū ti. ⁊ hoc lactucariū rij. locus vbi lactuce crescunt et abundant. et lactucarius ria rium. Et vt vicit Macer. Frigida lactuce vis constet et humida valde.

Lacturnus ni. deus q̄ preest segeti lactenti.

Lacula le. f. p. quedā vestis que quosdam lacꝰ quadratos cū pictura habet intextos.

Lacuna ne. q̄ alio noīe dr̄ lacus. et ē fossa vbi remanent aque post effusionē imbriū vel ad quā confluūt immūdicie. Et ē ꝓprie intra fores sicut forica extra. Et q̄dā similitudine lacuna dr̄ venter vel fossa ventris. Jñ hᷓ lacuuar naris. qđ quandoqꝫ idem est qđ lacuna.

Lacunar naris. n. t. id ē testudo que solet eē in cameris et in domibus arcuata ⁊ cōcaua ad modū lacune. Antiquitus eñi fiebant testudines curue et concaue in domibus. et ideo lacunar dicitur a lacuna vl' a lacu quia testudo quosdaꝫ lacus rotundos vel quadratos gipso. vel alijs coloribus habet depictos cū signis intermicātibus. Vñ etiam ip̄a testudo sepe dr̄ lacus. vnde Lucilius. Resultant edesqꝫ lacusqꝫ. Et inde hoc lacunariū rij. ꝑ eodem. Jtē lacunar est cōiunctio trabiū a lacu. qꝛ sicut plures riuuli in vno lacu. ita trabium capita et lignoꝝ in vno loco cōueniūt. Jtem lacunar idē est quod lacuna. Et lacunar dicitur suppellex domꝰ vel locus vbi tota suppellex domꝰ reponit᷑. Jtē lacunar dicitur lāpas ardens in aere. et tunc dr̄ a luce et aer. quia lucē prebeat aeri.

Lacus cus cui. m. g. et etiā hic lacus ci. secūde declinatiōis inuenit᷑. i. cuppa in qua vinum decurrit et fossa que alio noīe dr̄ lacuna. et est receptaculū aquaruꝫ. Et differt a stagno ⁊ piscina. Stagnū eñi est aqua stans artificiō habens pisces. Piscina est aq̄ stans artificiō carens piscibꝰ. vñ ⁊ dr̄ a pisce ꝑ ꝯtrium. Lacꝰ est aqua stans naturaliter vl' parū fluens. siue habeat pisces siue non.

Laganū ni. n. s. est quoddā genꝰ cibi. qđ priꝰ ī aqua coquit᷑. postea in oleo frigit᷑. Et fiūt lagana de pasta quasi quedā membranule que qñqꝫ statim in oleo frigūt᷑. ⁊ postea melle cōdiunt᷑. qñqꝫ prius in aqua coquunt᷑ postea ī oleo frigunt᷑. Jlla xo in vulgo dicunt᷑ crustella. ista lasania. ⁊ cor. ga. vnde in Aurora. Lagana lata notāt ⁊ fratris ⁊ hostis amorē.

Lagena ne. f. p. est vas vinariū ꝓprie. lꝫ etiam aquatile inueniat᷑. Vñ in euangelio. Jte in ciuitatē. ⁊ occurret vobis homo lagenā aque baiulans. Et ꝓdu. pe. Vñ aurora. Corpora subdentes morti frigere lagenas.

Lagois. f. g. q̄dam auis hñs leporinā carnē. ⁊ dr̄ a lagos qđ est lepus. Etiā lagois dr̄ piscis q̄dam eadem rōne.

Lagos grece dr̄ cursus vl' velocitas. Vñ apud grecos lepus vocat᷑ lagos vel lageos. eo ꝙ velociter currat. Et inde q̄dam vitis dr̄ lageos grece. leporina latine. qꝛ velocius currat ad maturitatē vt lepus. vl' qꝛ vinū eiꝰ venas hoīm cito transit.

Laguncula le. dimi. id est parua lagena. Vnđ Jsaie. v. Decem eñi iugera vinearū faciunt lagunculā vnam.

Laicus ca. cū. id est popularis. ⁊ dr̄ a laos qđ ē populus. qđ dr̄ a laas qđ est lapis. Jñ laicꝰ. qꝛ durus ⁊ extraneus est a scientia literaruꝫ. Jnde hic ⁊ hec laicalis ⁊ hoc le. Jnde laicaliter aduer. ⁊ laicalitas tatis. ꝓprietas q̄ q̄s dr̄ laicus. vl' laicoꝝ cōgregatio.

Lama me. f. p. est locus voraginosus vel lapis in via abrutus vl' obrutꝰ. ⁊ dr̄ a lema vel lemos. Lemꝰ eñi vl' lema dr̄ vorago. Jñ hᷓ lama me. locus vel via aspa vl' voraginosa. Jñ lamosus sa. sum. id est voraginosus plenus lamis. Jtem lama. id est frustum latum auri vel argenti vel alterius metalli. ⁊ tunc dicit᷑ a latus ta. tum. eo ꝙ lata sit ⁊ spaciosa. scđm Hug. Papias autem dicit. Lame dicunt᷑ cōfractiones viarū q̄ fieri solent pluuia interueniente. Lame facture cuiuslibet metalli sᷓ

Lamina azabathani. Math. xxvij. Eli eli lamma azabathani. Hoc est deꝰ meꝰ. deꝰ meꝰ vt q̄d dereliquisti me.

Lamech interpretat᷑ ꝑcutientes. qꝛ ꝑcussit ⁊ interfecit Cayn. qđ et ipse postea ꝑpetrasse vxoribus confitet᷑.

Lamentatio onis. i. lachryme. gemitꝰ fletꝰ vlulatio. Jñ lamentabilis. i. flebilis.

Lamia mie. f. p. i. stria dr̄ quasi lania a laniādo pueros. qꝛ fabulantur vetule lamias ianuis clausis domos intrare. infantes corrumpere ac laniare. ⁊ postea viuos restituere. ⁊ habēt

facies hominis ⁊ corpꝰ bestiarū. Sup illō autem Tren.iiij. Sed et lamie nudauerūt mā mas dicit Glo. Lamia crudelioꝛ suis fetibꝰ ꝙ cetere bestie ḋr. Vn̄. Lamia quasi lania ḋr qꝛ catulos suos laniare ferẜ. Itē Esa.xxxiiij dicit glo. Lamia pedes habꝫ equinos cetera membra vt femina.

Lamina ne.i.ꝑua lama. In̄ Iob.xix. Quis mihi det vt exarenẜ in libro stilo ferreo. ⁊ plumbi lamina. vel celte sculpanẜ in silice.

Lampas padis.f.t. ⁊ hec lampada. de. ḋr vas quoddā qō ecclesiā illuminat. Et ꝓprie lampas est vas vel flamma in vertice lucens. et diciẜ a lambo bis. qꝛ lambentis modū ostendere videẜ. Unde fax ⁊ candela dicitur lampas. Et facit actūs singularis lampadem vł lampada.

Lana ne.i. vellus. ⁊ diciẜ a lanio. qꝛ laniaẜ cū carpiẜ. Uel qꝛ olim lane prius laniarenẜ. id est euellerenẜ. nō tonderenẜ. Vn̄ ⁊ vellus dictū est a vellendo. In̄ lanosus sa.sum. ⁊ lanutus ta.tū.i. lanā habens vł lana abundās ⁊ laneꝰ nea.neū. de lana existens.

Lancea cee. est ꝓprie hasta hn̄s in medio amentū. ⁊ ḋr a lance ꝑ libra. qꝛ equa lance.i. equali amento ponderata vibreẜ.

Lanceola le.dimi.i.ꝑua lancea vł ē herba

Landula le.i. alauda genus auis est.

Langoꝛ oꝛis.m.g.i. doloꝛ infirmitas laboꝛ stupoꝛ pigritia defectus. In̄ langoꝛosus a.um. id est plenus langoꝛe. Et scribiẜ sine u. tā in ntō ꝙ̄ in gtō.

Languidus da.dū.i. infirmus. vł excoꝛs. stupidus vł deficiens.

Laniariꝰ rij.i. retiarius. ⁊ ḋr a lana.

Laniatoꝛiū rij.i. macellū vbi carnes lanianẜ. ⁊ ḋr a lanio as.

Lanicus ca.cū.pe.coꝛ.i. laneꝰ. ⁊ ḋr a lana.

Laniena ne.f.p. domꝰ medicoꝝ vbi lanianẜ infirmi. vn̄ Prudentiꝰ in libro hymnoꝝ. Laniena qn̄ seuit hypocrita.

Lanifex cis.ↄ.t. q̇ vł q̄ lanā facit. vel q̇ vł que ex lana operaẜ.

Laniger ra.rū.i. gerens lanum vt ouis.

Lanio onis.m.g. q̇ laniat. q̇ etiam lanista. ste. ḋr. ⁊ laniꝰ nij. laniones ⁊ laniste. ⁊ lanij dicūtur carnifices ⁊ homicide et macellatoꝛes a laniando.s. carnes

Laniscus ci. fasciola ex lana facta.

Lanoculꝰ la.lū. q̇ frequenter lanā adhibet. ad infirmos oculos tergendos.

Lanuginosus sa.sum.i. plenus lanugine.

Lanugo inis.f.t.i. lana sup poma vł flos tribuli. q̇ postꝙ̄ bn̄ siccatꝰ est. leui flatu efferẜ i aerem. ⁊ ḋr a lana qꝛ coloꝛem lane habet ⁊ ē leuis ad siłitudinem lane. Vn̄ Sap.v. Spes impij tanꝙ̄ lanugo est q̄ a vento tolliẜ. Itez lanugo est pꝛima barba ad siłitudinem lane. ⁊ ꝓdu.nu.

Lanꝰ ni.m.g. q̇dam fluuiꝰ est vltra danubium

Lanx cis.f.g. est latꝰ discus. ⁊ ḋr a latꝰ ta.tum Sꝫ ꝓprie lances sẜ scutelle de libra pendentes. Et hinc lanx poniẜ qn̄qꝫ ꝑ libra. vn̄ homerus. Sustinet auratas equali pondere lances. Et ẜm hoc cōponiẜ. hic bilanx cis. libra vel statera duas quasi habens lances.

Laodicia ciuitas asye. ⁊ interpꝛetaẜ amabilis tribus.

Laas grece. latine ḋr lapis. In̄ apō grecos laos ḋr ppłs. quasi lapideus vł durus. qꝛ non sequiẜ rōnem.

Lappa pe.f.p. genus est tribuli. herba spinosa sic dicta. eo ꝙ habeat ingentē caulē ꝑ terram dispositū. Hec herba a grecis philantropus ḋr. Et ꝓd. pꝛimā. Quidā tn̄ dicunt. ꝙ geminéẜ ibi p. ⁊ sic est ibi positio.

Lapas atis. ẜꝫ mgr̄m in histoꝛijs est cibꝰ ex oleribꝰ cōfectus. Ita ḋr in libro Iudith.

Lapatica ce.f.p. q̇dam herba q̄ in cibo sumpta stomachū cōfoꝛtat. venerem repꝛimit. vrinā ꝓuocat. ructum excitat.

Lapene stelle fulgentes.

Lapes grece. ignoꝛantia vł turpitudo latine.

Lapetum ti.pe.ꝓdu. locus vbi lape abundant vel crescunt.

Lapicedina ne.pe.ꝓ. locus vł domꝰ vbi lapides cedunẜ. qō ⁊ lapicidina ḋr.

Lapicida de.pe.ꝓ.i. lapidis cesoꝛ.

Lapideꝰ dea.deū.i. de lapide exn̄s.

Lapidicedius dij.i. cesoꝛ lapidis.

Lapidosus sa.sum.i. plenus lapidibꝰ.

Lapillus li.dimi.i.ꝑuus lapis.

Lapis dis. ḋr ẜm Hug. a laas qō est lapis. vel a ledo dis. qꝛ ledit pedem. ꝙ autem diciẜ lapis quasi ledens pedem. etymo. est. ⁊ est lapis mollis. Petra vō dura ⁊ aspera. Saxa aūt herent ⁊ de montibus excidunẜ. Petra grecū est. ⁊ diciẜ ꝓprie de duris. a petros qō est durū vł firmū. Silex lapis durus q̇ ⁊ focaris diciẜ.

Lapista ste.f.p. est genus vasis lapidei ⁊ aquarij. ⁊ diciẜ a lapis.

Lappates ẜm Glo. Iudith.x. diciẜ cibꝰ ex oleribꝰ cōfectꝰ. Vn̄ q̇dam lappates cibus est. ⁊ olus cōponit eundē. Hug. vō dicit. Lappates carice. ficus sicce.

Laquear aris.n.t.i. cōiunctio trabiū in sūmitate domꝰ. ⁊ ḋr a laqueꝰ. Uel laquearia sẜ q̄ super tigna ponunẜ ⁊ ipsis tignis illaqueanẜ Itē laquearia sẜ q̄ camerā subtegūt ⁊ oꝛnāt Sꝫ laquear ipsa testudo camere ḋr instar laquei curuata facti. qō alio noīe ḋr testudo et lacunar. In̄ hoc laqueariū rij. idē ꝙ laquear In̄ laq̄riꝰ ria.riū. vn̄ Iosephꝰ in.viij. De lignis celatis ope laq̄rio auroqꝫ vestitis.

Laqueatꝰ ta.tum. ḋr laq̄ribꝰ oꝛnatū vł testudinatū ad modū laquei curuatū. vn̄ Aggei.j vbi nos dicimꝰ In domibus laqueatis Se-

ꝑtuaginta interp̄tes dicūt. In domibus cō cauis. Item laqueatus dicitur laqueis captus vel ligatus.

Laqueolus li. dimi. id est paruus laqueus.

Laquetismus mi. m. g. id ē tendicula. et dicit̄ laquetismus. quasi laqueus tensus.

Laqueus quei. id ē vinculū vel retiaculum. et dicitur aliciū. quia de filo solet fieri.

Lar laris. m. g. id ē domꝰ. ⁊ dr̄ a largior giris. vel a largus gi. qꝛ inde ꝓcedit largitas. Et hic lar laris. dr̄ ignis. Unde in antiqꝫ ꝓuerbio dr̄. Uidi larē in laribus. i. ignē in domibus. Itē lar laris. dr̄ quedā nympha. que p̄mo ꝓpter garrulitatē suā dicta est larlar. q̄si latrās. sed ꝓpter turpē sonum abscisa ē vna syllaba. Et dicta ē lar. Et ꝓ. primā lares. vñ Lucanus in. v. O vite tua facultas paupis angusti lares. O munera nōdū intellecta deum. Itē lar fuit quidā rex. sed tūc facit gtīn lartis interposita t. causa differentie. ponit̄ etiā lar pro loco vbi fit ignis.

Lardariū rij. locus vbi lardū seruat̄ ⁊ retinet̄

Lardū di. g. n. ē pinguedo porci adherēs cuti. ⁊ dr̄ a lar qđ ē ignis vel domus. eo ꝙ in igne cōsumat̄. vel qꝛ in lare. i. in domo repositū cōseruat̄. Uel dr̄ lardū q̄si large aridū. Uel potius ē ety. Iñ lardulū li. di. et lardosus sa sum. i. plenꝰ lardo. Et lardo das. i. lardo impinguare. vel guttatim lardo assare vl' lardatum facere.

Largifluus flua fluū. i. largus. Inde largiflue aduer. id est affluenter.

Largitor oris. m. g. i. donator. Iñ largitrix. f. g. pe. ꝓdu. tā in ntō ꝙ̄ in gtō. i. donatrix.

Largitō onis. i. retributio. donatio. ⁊ ē ambitionis. ꝫ largitudo vel largitas ē hūanitatis.

Largiusculꝰ la lū. i. aliquantulū largior.

Largus ga gū. id ē abundans. affluens. ⁊ qui lib̄ter dat. Et cōponit̄ prelargus. ꝙ̄ largus dilargus oīa ꝓ valde largus.

Larua ue. est simulacrū qđ terret. qđ vulgo solet dici mascara. qꝛ apponit̄ faciei ad terrendum pueros. Itē larua dicit̄ maleficꝰ incātator. et vmbra domonū. vel demon. Dicūt enim laruas eē demones factos ex hoībus qui meriti male fuerunt quorū natura dicit̄ eē terrere paruulos et in angulis garrire tenebrosis. Uñ in hymno apostoloꝝ Petri ⁊ Pauli Laruas repellunt demonū vltra mūdi limites. Et inde tractū ē illud qđ apponitur faciei. ne q̄s cognoscat̄. Uel ad terrorē dicit̄ larua. qui videt̄ esse imago demonis ꝫm Hug. Papias etiam dicit. Larue noxie vmbre dānatoꝝ aīe. Larua imago quā quis portat ante vultū. Iñ laruula le. dimi. id est parua larua.

Larus ri vt dicit Glo. Leuit̄. xj. anīal est tā in terra ꝙ̄ in aquis habitās. volat enim et natat. Itē Deut̄. xiiij. dicit Glo. vt auis volat vt aquatile natat. parua auis est vt fert̄ nigra et pinguis semꝑ habitans iuxta aquas nec pōt longe volare. Uñ ⁊ agiles hoīes frequenter eam capiunt.

Lasciuꝰ. ua. uū. dr̄ quasi laxiuꝰ. qꝛ sit laxus. i. solutꝰ ⁊ vanꝰ. ⁊ dr̄ a luxꝰ a. ū. Proprie lasciuus est q̄ ꝓpt̄ luxuriā est solutꝰ ⁊ vanꝰ. quod vulgariter ventosus vl' petulans dr̄. Iñ lasciuia uie. i. luxuria.

Lasciuiosus sa. sum. i. luxuriosus. plenus lasciuia. q̄ multum ⁊ petulanter ludit.

Latebra bre. f. p. i. obscuritas. Uñ latebrosus sa. sū. i. plenus latebra. vl' obscurus.

Lateralis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. a latere existens.

Laterculus li. dimi. i. ꝑuus later.

Later teris. m. t. est gleba cocta vñ fit murus. Et dic. m̄t̄ lateres a latꝰ ta. tū. qꝛ lati ⁊ spaciosi formant̄. Et nota hanc naturā lateris. ꝙ ꝙ̄to plꝰ abluit̄ tanto plꝰ exasperascit ⁊ deterior fit. Uñ q̄dā volens signare seruire se inutiliter cuidā a q̄ nunꝙ̄ remunerationē ꝯsequi deberet. interrogatꝰ a quodā q̄d ageret. ꝓuerbialiter dixit Lauo laterē. q̄si inutiliter seruio. sicut inutiliter laborat q̄ laterē lauat.

Latericius cia. ciū. i. de latere existens.

Laterna ne. f. p. dr̄ a lateo tes. qꝛ ibi intus lateat candela. Uñ dicit Pap̄. Laterna dr̄ eo ꝙ ignis in ea luceat ⁊ lateat. vas lucerne est. et cor. primā. Uñ. Quo candela latet. tibi sit locus ille laterna.

Laternula le. dimi. i. ꝑua laterna.

Latex cis. f. t. ꝓprie est aqua subterranea. ⁊ dicit̄ a lateo tes. qꝛ latet in venis terre. Quilibet tñ liquor dr̄ latex. sed determinate ꝑ adiunctū. vt bacchicus latex vel aquaticus latex. ⁊ similia.

Latomia mie. f. p. est lapidis cesio.

Latomus mi. i. cesor lapidū. ⁊ dr̄ a laas qđ est lapis. ⁊ tomos qđ est diuisio sectio vl' incisio qꝛ incidit lapides ⁊ diuidit.

Latibulū li. pe. cor. i. latebra vl' obscuritas.

Laticosus a. ū. i. aquaticus vel aquosus vel liquorosus.

Latinus na. num. pe. ꝓdu. Et ꝓprie latini dicti sunt italici. a latio vl' latino patre lauinie Sꝫ postea etiā latini dicti sunt ⁊ alij extra italiā ꝫ nō nisi literati ꝓprie q̄ lr̄as habent latinas Iñ hec latinitas tatis. i. multitudo latinorū ⁊ ꝓprietas qua q̄s dicit̄ latinus. vel lingua latina.

Latini dicebant̄ olim q̄dam q̄ ita erant a dn̄is manumissi vt erāt in vita liberi. ⁊ gauderent plenaria libertate in bonis suis sed in morte serui erāt. q̄re post obitū eoꝝ nō poterant succedere heredes eoꝝ. ꝫ bona eoꝝ tanꝙ̄ seruorū ad dominos deuoluebant̄.

Latium tij. ponit̄ ꝓ rhoma. Et vt dicunt historie. Saturnus e grecia Iouem filiū fugiens circa fines: vbi nunc rhoma est latuit. et ab

cius latebra latium est appellata. Unde Lucanus in primo. Gentibus inuisio latium pbere cruorem. Et latium potest ibi poni adiectiue. vt latinum cruorem. i. rhomanum cruorem. Inde latialis cō. t. et hic le. Unde idem in eodem. Percussit latiale caput.

Latratus est vox canum.

Latria trie. est seruitus que soli deo debet exhiberi et exhibetur. Et est latria quedam virtus cardinalis. et reducitur ad iusticiam. Consistit enim latria in eo quod redditur deo quod sibi debetur et propter hoc ad iusticiam reducitur. non quasi species ad genus. sed sicut virtus annexa ad principale que participat modum principalis.

Latriensis. cō. t. et hic se. qui latriam impendit.

Latrina ne. pe. pro. est priuatus secessus. s. cloaca que latet in domo in loco priuato. vnde et priuata dicitur quod autem dicitur latrina quasi latratus ani. quia ibi anus latrat. etymol. est. Super illud autem. iiij. Regum. x. Destruxerunt edem baal. et fecerunt pro ea latrinas. Dicit magister in hystorijs. i. subterraneos cuniculos ad mundandas vias vrbis.

Latro onis. cō. g. dicitur a latus Et dicuntur latrones satellites magnatum qui circundant latera eorum quasi latrones. Item latro dicitur vispilio. qui in siluis latet et expoliat transeuntes. et tunc dicitur a lateo tes. Inde latrocinium nij.

Latrunculus li. dimi. id est paruus latro.

Latumia mie. est vinculum. cathena. carcer vel custodia carceris.

Latus teris. n. t. est pars corporis humani vel alterius rei. et dicitur a lateo tes. quia nobis iacentibus latet. Sed latus ta. tum. i. amplus. patulus. spaciosus. a lato tas. Unde. Est amplus latus. etiam latus est hominis pars. Estque prioris in i. gtūs in in erisque secundi.

Latusculum li. dimi. i. paruum latus.

Lauacrum cri. n. s. i. lotio ablutio. et cor. pe. naturaliter. licet in versu positione possit eam producere. Unde Aurora. Illud de lauacro gallica lingua tenet.

Lauatio onis. fe. t. i. baptismus ablutio. Unde Eccli. xxxiiij. Qui baptizatur a mortuo. et iterum tangit mortuum. quid proficit lauatio eius.

Laudabilis et cō. t. et hoc le. qui dignus est vt laudetur.

Laudum est sententia arbitri.

Lauerna ne. est dea latronum et furum.

Laurus ri. fe. g. et hec laurus us. ui. et hec laurea. ree. quedam arbor que nunquam viriditatem deponit. que laudus vel laudea. Unde a laus dicitur quia olim cum laudibus ea victorum capita coronabantur. vnde laudea dicebatur sed postea mutata est d. in r. et dicitur laurea. Et inde laureus rea. reum. i. de lauro existens. vel ad laurum pertinens. Et hec laurea ree. i. victoria vel corona de lauro. Inde laureatus ta. tum. i. laurea coronatus. Item a laurea dicitur hoc laureum rei. Inde hoc laureolum li. Laureum etiam dicitur remuneratio que consequebatur ex ludo. pro quo laurea corona victores remunerabantur. Laureolum vero dicitur ludus ille. Et dicunt quidam quod ludus ille est discus vel virga que supponitur virge et ibi voluit. vnde Iuuenalis. Laureolum velox etiam bene lentulus exit.

Laus dis. f. t. est ipsa virtus innitens que etiam sine celebratione constat. Item laus claritas. ornamentum decus gloria nomen. Item laudatio est ipsa laudantis oratio.

Lausans. i. laudans. Lausantes. i. laudantes.

Lauticia cie et hec laucia cie. i. epularum magnificentia. Proprie laucie vel lauticie dicuntur deliciosi et delicati cibi vel mundicie. Inde lauticiosus sa. sum. et lauciosus sa. sum. i. deliciosus. Inde lauticiositas tis. et hec lauciositas. tis. i. deliciositas.

Lautus tat. um. i. lauatus. ta. tum. siue lotus. et dicitur a lauo as. vel lauor aris. Item lautus accipitur actiue secundum quod est nomen. et tunc tantum valet lautus quantum se bene procurans quasi munde et deliciose se procurans. Unde. Greg. Lautiores cibos quos quasi sine culpa sumimus. id est preciosiores vel delicatiores.

Lazarus interpretatur adiutus. eo quod a morte a domino fuerit resuscitatus.

L ante E

Lea lee. vel leena. ne. dicitur vxor leonis. vnde Iob xl. Vox leene et dentes catulorum leonum contriti sunt.

Lebes etis. m. g. paruus cacabus coquinalis et facit accusatiuus singularis lebetem vel lebeta. Inde sumitur hec lebeta te. pro eodem. Unde lebetas inuenitur in plurali numero: in veteri testamento. vt patet Exo. xxvij Et produ. pe. genitiui. vnde Aurora. Dignos presbyteros credo signare lebetas. Et nota quod proprie cacabus appellatur vas eneum. Lebes vero vas lapideum.

Lebeus dictus est Iudas Iacobi.

Lecca ce. est proprietas lingendi. et dicitur a lingo gis. Inde hec leccacitas tatis et hic leccator oris et hec leccatrix cis. Nam talium est lingere.

Lechi. i. maxilla. sicut habetur Iudicum. xv.

Lechitus ti. m. g. est vas. s. ampulla de auricalco secundum Hug. Pap. vero dicit. Lechitus in regnorum libro. ampulla olearia. Et produ. pe. Unde in doctrinali dicitur. Et producuntur lechitus et hermophroditus.

Lectica ce. i. currus in quo defertur lectus et dicitur a lectus. Vel est cortina circa lectum. vel etiam ipse lectus. et dicitur tunc lectuca secundum quosdam a lectis herbis. et est idem quod thorus secundum Hug. Pap. vero dicit. Lectica dicitur lectus imperator et produ. pe. Unde Ouidius. Lecticam domine dissimulantur abi. Item Isai. lxvj. In lecticis et in mulis et in carrucis. Inde lecticarius rij. qui ducit currum vel qui facit lectulos. vel qui in lectulo iacens portatur. Et lecticarius ria rium. mobiliter in eodem sensu. vel qui pertinet ad lecticam. et hic et hec lecticalis. et hoc le. in eodem sensu.

Lectio onis.f.t.id quod legitur.
Lectisterniū nij.i.lect⁹ strat⁹ ⁊ ꝑparat⁹. Uel locus in q̄ lectuli sternunt.i.ꝑparant. Ul' panni ⁊ strameta lectoꝝ. Uel locus in quo homines sedere vel iacere consueuerunt.
Lectiuncula le.dimi.i.parua lectio.
Lector oris.m.t.dr̄ a legēdo.i.pcurrēdo Unde ⁊ nauis dr̄ legere.qcq̄d ptrāsit. Uel a legendo.i.colligēdo oia q̄ legit q̄si collector. Ul' a legēdo.i.figuraꝝ sonos ꝓnunciādo. Et differt a pticipio.qꝛ nō ꝯueniūt alicui ex eadem causa. Participiū ei' ꝯuenit alicui ex actu vl' passione. ꝰ nomē vbale ꝯuenit alicui non ex actu vel passione.ꝰ ex frequētia vl' assiduitate vl' industria. Dr̄ em̄ aliq̄s lector.vl' qꝛ sciētiā.vel etiā peritiā habet legēdi vl' qꝛ assidue vel qꝛ frequēter legit.vnde ⁊ ab officio dicūtur in eccl'ia lectores a legēdo frequēter sicut psalmiste a psalmis canendis.
Lectorius ria.rium.quod pertinet ad legendū vel ad lectorem.
Lectrū tri.⁊ hoc legiū gij.ꝓ eodē.scʒ ꝓ pulpito.⁊ dicunt a lego gis.
Lectus.cti.dr̄ a legēdo.qꝛ antiq̄ solabant legere in lectis.q̄ ⁊ circa lectulos habebāt parietes illitos cera.vt si aliq̄d dignū memoria occurreret animis eoꝝ statim graphio in illa cera illud designarēt ne possent tradere obliuioni. Inde lectul⁹ li.dimi. Et nota ꝙ exterior ps lecti dr̄ sponda.interior pluteū. Itē lect⁹ ta.tū.mobiliter declinat.⁊ tunc est participium de legor geris.
Ledo onis.f.g.i.maris exūdatio.sicut malma est eiusdem retractio.
Legatio onis.f.t.i.missio.⁊ dicit a legatus.
Legatū ti.est donatio quedaʒ ī testō a testatore relicta. Insti.ō lega.§.j.⁊.ff.ō lega.ij.l.legatū.⁊ differt a caduco.qd̄ scʒ cū filius deest cadit sup nepotē.vel aliū de cognatiōe.ꝰ legatū extraneo dimittit' Unde Iuuenal'. Legatū om̄e capis necnō ⁊ dulce caducū. Inde legatari⁹.⁊ hec legataria.cui aliq̄d legatū est. vel q̄ vel que legatum accipit.
Legat⁹ti.m.s.⁊ hec legata te.i.missus siue missa.vl' nūcius vel nuncia.⁊ dr̄ a lego gas.pro mittere. Unde legatus missus legatum morte relictum.
Legatus ē ille cui certa patria vl' ꝓuincia ꝯmittit' gubernāda.vt in.c.nouit.de appel. Pōt etiā dici legat⁹ q̄cunq; ab aliq̄ ad aliq̄s ē missus. Alit' legatos dicimus eosdē q̄s aduocatos vl' patronos causaꝝ q̄ in forensib⁹ negocijs ꝑemin̄etibus litigātibus suū ꝑbent patrociniū. Et nota ꝙ sunt tria genera legatoꝝ Quidā de latere dn̄i pape mittunt' vt cardinales q̄s appellat fratres. Et tales possūt absoluere homines sue ⁊ alterius ꝓuincie.in ꝓuincia ⁊ extra.⁊ equiparant' ꝓ cōsulib⁹. Alij sunt non de latere sed datiui. Illi simplicit' in legationē mittunt'.vt ꝑlati q̄ tm̄ absolu sunt ꝓuinciales.⁊ in ꝓuincia. non extra constitutos. Et equiparant' ꝑsidibus ꝓuinciarum. Tercij sunt natiui q̄ suaꝝ ecclesiaꝝ ꝑtextu legatione fungunt'.vt archieps̄ cantuariensis de quo in.c.j.de offi.dele.no.li.vj. Et sunt q̄tuor.s.archieps̄.eboracensis.cantuariensis. remensis.⁊ pisan⁹.vt no.in.al'.c.j.e.ti.li.vj.
Legatus ꝓconsulis ē cui ꝓcōsul postꝙ̄ ꝓuinciam ē ingressus mādat iurisditionē determiatā ⁊ assignatā.aut qñq; in itinere moraʒ passus vel necessariā trahēs vt in.l.aliq̄.de offi.ꝓconso.⁊ lega.
Legia gie.f.p.est parua nauis.⁊ dr̄ a lego gis. eo ꝙ legat.i.pcurrat ⁊ ptranseat aquas.
Lgibilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.aptus ad legendum.
Legifer ra.rū.i.legem dans vel ferens.
Legio onis.f.g.dr̄ a lego gis.quia legebantur id est eligebantur qui deberent esse de legione. Uel dicit' a lex gis.quia lege in castris se habebant.vel lege in legione depositi erant. Prop̄e quidem lingua macedonum dicitur phalanx vel phalanga. Gallorum caterua nostra legio. Et sunt in legione sex milia sexcenti.sexagintasex homines. In cohorte q̄ngenti. In manipulo ducenti. In centuria centū In turma vel ara triginta. Sex turma est peditum. Ala militum. In decania decem sunt ꝯm Hug.
Legionarius.ria rium.de legione existens.vel ad legionem pertinens.
Legista ste.cō.g.qui docet legem.vel qui vacat legibus.
Legitim⁹ ma.mū.i.bonus ꝯm legē habitus vel factus.⁊ cor.aū peū. Unde Oui.de arte. Legitimum finem flamma virilis habet.
Legumen inis.dr̄ a lego gis. qꝛ legit'.i.colligitur manu. Unde ⁊ legumen q̄si lectum manu dicit'.⁊ est erymol'. Uel legumen a legendo. id est eligendo. Ueteres em̄ queq; que meliora erant.scʒ fabam.pisam.⁊ lenticulam legebant.i.eligebāt. Uel qꝛ meliora eliguntur ꝓ semine ⁊ ꝓdu.pe.
Leguminari⁹.rij.⁊ hec leguminaria rie.q̄ vl' q̄ custodit vl' vendit legumina. Et adiectiue leguminarius.ria.rium.qd̄ fit de legumine vel quod pertinet ad legumen.
Lelex lelegis.cō.t.q̄daʒ ppl's ē q̄ ꝑmo dicebat' lex legis.ꝰ postea causa differentie geminata ē syllaba. Iū lelegius gia.gium.
Lema vel lemos grece.latine dicit' vorago.
Lemanus ni.quidam fluuius in alemania.
Lembus bi.m.g.i.pua nauicula.⁊ dr̄ a lego gi. Inde lembulus li.dimi. Alio noīe dicit' linter.i.carabus. qu naue in fluuijs ⁊ paludibus vtuntur.
Leminas in lybia tradunt truncos sine capite nasci.⁊ os ⁊ oculos habere ī pectore. Ita dicit Isi.xj.etymol.

Lemur.lemuris.m.g.fuit frater rhomuli.vñ le
lemur q̄ſi remur.Lemures dicti ſunt ꝓprie fā
taſtice apparitiões et nocturne que appare/
bant Rhomulo poſt mortē rhemi.quem int̃
fecerat vel interfici fecerat.Et ideo dicti ſūt
lemures quaſi remures. Quelibet tamē fan
taſtice apparitiões et nocturne dicunt̃ lemu
res. Vñ Oratius epl. Nocturnos lemures
portentaq; theſalaride.

Lena ne.i. leccatrix vel ꝯſiliatrix ſtupri. Lena
etiam inuenit̃ pro quodā genere pallij. Vñ
Perſius. Cui circa hūeros hyacintina lena

Lendex cis.f.g.i.tarmus.vermis in lardo.

Lendiculus li. dimi. id eſt paruus lens.

Lendoſus ſa ſum.lendibus plenus. et dicitur
a lens lendis.

Leneus nei.m.g.id ē bachus.ꝛ dr̄ a lenio.nis
q꞉ leniat curas.vel q꞉ ſit lenis ad portandū.
Vel lenus a lenoy.quod ē lacus. vel cuppa
in quē vel in quam vinū decurrit expreſſum.
Et etiā bacchus dr̄ producere lacū. Inde le
nius a um.id eſt bacchicus.

Lenimen inis.id eſt lenimentum.

Lenipes pedis.oīs. g.i. lenes habens pedes.
ꝛ cor.pe.tam noīatiui q̄; genitiui.

Leno onis.m.g. ē qui preciū ꝓ cōperto ſtupro
accipit. vel dānatam de adulterio duxit. vel
qui eā adulterio ſubijcit.vel adulteꝝ ſe facit
vel queſtū de adulterio vxoris accipit. vel q̇
mancipia q̄ſtiaria hꝫ.ſ. qui taberne vl̃ alicui
negociatiōi ꝓponit meretrices.vt plus lucre
tur.Et hic ē infamis.vel q̇ vxorem depreben
ſam in adulterio in matrimonio retinuit. vt
C.ad l.iuliā de adul.l. crimen lenocinij.

Lens dis.f. g. eſt fetus ſextupedis. Sed lens
lentis.eſt quoddā genus leguminis. Unde
quidā.Lens lendis capiti.lens lentis cōue/
nit ori. Item alius.Lens mordet per d. mor
det̃ ſi capiat t. Item lens anīal lendis.lens
ꝓ legumine lentis.

Lenticula le.dimi.quoddā legumē idem quod
lens lentis.Itē lenticula ꝑua et rotūda ma/
cula in carne ad ſimilitudinē lentis.Iñ len/
ticuloſus a um.i.plenus lēticulis. Et in his
ſignificatōibus lenticula dr̄ a lens lētis. Itē
lenticula dr̄ vas oleariū ex auro et argēto ꝓ
prie.et tunc dr̄ a linīēdo.q꞉ reges et ſacerdo
tes inde liniebant̃ et inungebant̃.

Lentigo inis.f.t.i.veſtigiū paruulaꝝ maculaꝝ
in corpore.ſ.lenticula.et ꝓ.ti.Vñ quidā.Eſt
bona lens comedi.non lentigo faciei. Inde
lentiginoſus ſa ſum.i.plenus lentigine.

Lentiſcus ſci.f.g. quedā arbor dicta a lentus.
q꞉ cuſpis eius lēta ſit.i.mollis et flexibilis

Lentos grece dr̄ plenus vel plenitudo latine.
Et hinc componunt̃ deſinentia in lentus.vt
vinolentus.ſomnolentus.

Lentus ta tum.id ē flexibilis.vt lenta ſalix.Et
lentꝰ.i.ocioſus.Et lentꝰ.i.piger ꝛ tardꝰ.Et
lentus.i.mollis nō fortis.vt arcus lentꝰ Et
lentꝰ.i.nō bñ ſiccus vt frumentū eſt lentū cū
nō ſit bene ſiccū.ꝙ aūt q̇dam dicunt lentꝰ.i.
plenus ꝓpter hec cōpoſita vinolentꝰ.ſomno
lentus.ꝛ ſimilia friuolū eſt. Nūq̄; eñ lentus
inuenit̃ in tali ſignificatiōe.nec ꝑdicta noīa
componunt̃ a lentus.ſed a lentos greco.qꝺ
ſignat plenitudinem ſm Hug. Pap. dicit.
Lentus.i.tardus.ſegnis. inefficax.langui/
dus.ocioſus.

Lenulus li.dimi.i.ꝑuus leno.

Lenunculꝰ li.dimi.i.ꝑuus leno.

Leo a leon abiecta n.dicimꝰ nos latini hic leo
onis.Et vt dicit Iſi.xij.etymo.Leo grece in
terp̄tat̃ rex latine.eo ꝙ ſit ꝑnceps oīm beſti
arū.Virtus eoꝝ in pectore eſt.Firmitas ī ca
pite.Cū dormiūt vigilant oculi Cū ambulāt
cauda ſua cōperiunt veſtigia ſua.ne eos ve/
nator inueniat. Cū genuerint catulos tribꝰ
diebꝰ ꝛ tribus noctibꝰ catulꝰ dormire fert̃.
tunc deinde patris rugitu vl̃ fremitu veluti
tremefactꝰ cubilis locꝰ ſuſcitare dr̄ catulum
dormientē.Circa hoīes eñ eoꝝ natura ē. vt
niſi leſi nequeant iraſci. Patet eñ eoꝝ miſe
ricordia exēplis aſſiduis. Proſtratis eñ ꝑ/
cunt captiuos obuios repatriare ꝑmittūt ho
minē nō niſi in magna fame interimūt

Leuchryſis m.t.gemma eſt colore aureo vena
candida interueniente.ꝛ dr̄ a leucos.qꝺ ē al
bum.ꝛ chryſos qꝺ eſt aurum.

Leoninus na.num.pe.ꝓdu.i.res leonis.vl̃ ad
leonem ꝑtinens.

Leontophonus.phoni.f. g.q̇dam beſtia modi
ca.ꝛ dr̄ a leon qꝺ eſt leo.q꞉ ſi capiat̃ ꝛ exurat̃
ꝛ eiꝰ cinere carnes aſperſe ponant̃ ꝑ vias.le
ones necant ſi quantulūcunq; ex illis ſum/
pſerint.

Leopardus leopardi.m.g.qꝺ regularīꝰ dicere
tur leoniſpardi vt ex vtraq; ꝑte declinaretur
Et naſcit̃ leopardus ex adulterio leene ꝛ par
di vel parde ꝛ leonis.Et hinc leoparda. de.
ſm Hug.

Leos apud grecos eq̇uocū eſt.Leos.i.ppl̃s.ꝛ
leos.i.ꝑnceps vl̃ rex.Vñ greci dicūt leon q̇d
dā anīal.q꞉ ꝑnceps ſit oīm beſtiaꝝ.

Lepidꝰ da.dū.i.ſale ſapientie conditꝰ ſuauis.
curialis.mollis dulcis.Iñ lepiditas tatis ꝛ
lepidulus la.lum.i.aliquantulū lepidus. et
hec lepida de.i.antiquoꝝ patrum imago.Et
Greciſmꝰ facit differentiā int̃ lepidꝰ ꝛ facetꝰ
Unde.Sed verbis lepidus aliquis factiſq;
facetus.

Lepos oris.m.g.eſt dulcedo ꝛ ſuauitas ī ver/
bis.ꝛ dr̄ a lepꝰ q꞉ leporina caro ſuauis ē.ꝛ ꝓ
du.pe.gtī.ſed lepus oris eam corri.Vñ Sil
ua tenet leporē.ſapientis lingua leporē. Le
pos etiā interp̄tat̃ vrbanitas.ꝛ fit qñ vnꝰ vl̃
ad vnum fit locutio pluraliter.vt Noſtis bo
ne preſul.

Lepra pre. est asperitas cutis squamose cũ pruritu. ⁊ dr a lepida herba cui est filis in asperitate ⁊ squamositate. Jn̄ leprosus.
Lepus oris.m.g.est aĩal timidũ. ⁊ dr a leuis ⁊ pes.quasi leuis pes.qꝛ leues hꝫ pedes ⁊ velociter currit. Jn̄ leporinꝰ na.nũ.pe.ꝑdu.et leporinus ria.riũ.pe.cor. Jtē hec leporia.rie. dicit̃ quedam vitis que cito tendit ad maturitatem.
Lepusculus li.dimi.i. puus lepus. vn̄ prouer. xxx. Lepusculus plebs inualida.
Lesibilis cõ.t.⁊ hoc le.idem qꝺ ledibilis.
Lesio onis.i.lesura.
Lesus sa.sum.i.afflictus offensus.
Letalis cõ.⁊ hoc le.i.mortalis.
Letamen tinis.n.t.i.fimꝰ sic dictꝰ.eo ꝙ suo nutrimento leta reddat gramina.
Letania nie.i.rogatio vel inuocatio.⁊ ꝓprie ꝓ mortuis facta.⁊ dr a letũ ti. fm Hug. Pap̄ vo dicit. Letanie grece latine dicunt̃ rogationes q̃ inducunt̃ ꝓpter rogandũ deũ ⁊ ipetrandũ.
Lethargus gi.m.g.morbꝰ obliuionẽ afferens ⁊ somnũ. ⁊ dr a lethe qꝺ interꝑtat̃ obliuio. Vn̄ in Boetõ phia inqt. Lethargũ patit̃.s. cõem morbũ illusarũ mentiũ. Jn̄ lethargicꝰ ca.cũ.pe.cor.i.obliuiosus vl' q̃ lethargũ patit̃.Et hec lethargia gie.pe.acuta.ipa obliuiõis infirmitas.s.oppressio cerebri cũ obliuione ⁊ somno iugi.
Letatꝰ ta.tum.i.mortuꝰ vl' mortificatꝰ. ⁊ dr a letũ ti. Vn̄ Ouidiꝰ metha. Quo simul intrauit letata quoqꝫ corpa vidit.Et scribit̃ ꝑ oe. dipthongũ sicut letũ. Jnuenit̃ etiam letatꝰ. ta.tum.a letor letaris pticipiũ. Vn̄ in Psal. Letatus sum in his que dicta sunt mihi. Et tunc scribitur ꝑ ae. dipthongum. sicut letor. aris.
Lethe thes.i.palus infernalis.⁊ dr a leo. les. qꝛ delet memoriã. Vn̄ ⁊ interprepretat̃ obliuio.qꝛ exquo anime bibũt de aqua illiꝰ patiunt̃ obliuionẽ peccatorũ. fm poetas vel futuroꝝ fm philosophos Jn̄ letheꝰ thea.theũ id est infernalis.vel ptinens ad lethem. vel obliuiosus. Vn̄ ⁊ lethea papauera dicimꝰ.qꝛ obliuionẽ mandentibꝰ cõferũt.Et acuit pe. Vn̄ Lucanꝰ in.iij.meta. Nõ lethee coniunx obliuio ripe.
Lethes.f.g.quedã arbor cuiꝰ succus gustatus cõfert obliuionẽ.⁊ a lethe. Jtem lethes componit̃ cũ phagin qꝺ est cõmedere. ⁊ dr hic lethophagus gi.fructꝰ illius arboris. q̃ valet ad irritandũ amorẽ. vn̄ Oui.de reme. Jlle lethophagos.illo' serenos in antro.Esse puta ⁊c. Vel legit̃ ibi lethophagus ꝑ oe.dyptonguꝫ in ꝑma syllaba.⁊ sine h.in scd̃a syllaba. Est ãt letophagꝰ vermis corpa mortuoꝝ comedẽs.⁊ dicit̃ a letum ti, qꝺ est mors.⁊ phagin qꝺ est comedere.

Letifer ra rũ.pe.cor.i.ferens mortem et dr a letum et fero. Vel letifer ra rũ.i.ferens leticiã et dr a letus vel leticia.et fero fers.
Letũ.ti.i.mors. et scribit̃ ꝑ oe. et dr a leo les. qꝺ in simplici nõ est in vsu. Jn̄ letum res ipa que delet vitã. Vnde quidã. Linque metum leti.nam stultũ est tempe omni.
Latus ta tũ.ꝑ ae scribit̃.id ẽ hilaris gaudens et dr a latus.qꝛ latã et extensam habet faciẽ Solent enĩ leti faciẽ distẽdere.ecõtra tristes corrugare. Jtẽ a letus.ti. addita cia fit leticia cie.q̃si laticia. Et ẽ leticia vultꝰ. gaudiũ mẽtis exultatio vero verboꝝ et mẽbroꝝ. Jtẽ letus componit̃.perletus.ꝯletus. tam letꝰ id est valde letus.
Leua ue.f.g.i.sinistra.⁊ dr a leuo as. qꝛ aptior est ad leuandũ et portandũ aliq̃d. Jpa enim ꝑnrtat clypeũ ⁊ ensem ⁊ cetera vt dextera expeditior sit ad agendũ. Jn̄ leuus ua uũ.id ẽ sinister. vel malus.vel peruersus.
Leuatoriũ rij. locus in quo leuatur vel planatur aliquid.
Leucos greci dicunt album.
Leucothoe.leuchotoes.f.g.i.alba dea.s.aurora.vl' ino mater portuũ. et dr a leucos qꝺ est albũ.⁊ theos deus.fm Hug. Pap̄.etiã dic. Leucothoe vel leucothea.i.alba dea q̃ ẽ au/
Leuca ce.f.p.finit̃ passibꝰ mille q̃ngent(rora
Leucas galli vocant greci stadia.nos miliaria fm Papiam.
Leui interpretat̃ additus vel assumptus.
Leuia uie.quedã mensura terre que quingentis passibus finit̃.et dr a leuo uas.
Leuiathan ẽ serpens tortuosus in aq̃s. s. diabolus in mũdo.q̃ in huius seculi mari volubili versatur astutia. et interpretatur additamenta eoꝝ. quorum scꝫ nisi hominũ quibus in paradiso semel culpa ꝑuaricatiõis intulit et hanc vsqꝫ ad eternã mortem quotidie pessimis suggestiõibus extendit.quibus dũ restum fenore peccati multiplicat penas ꝓculdubio sine cessatione coacervat.
Leuidensis.m.g. quedã vestis dicta.qꝛ charo filo et leuiter sensata sit. ⁊ videt̃ componi a leuis pro non põderoso et densus.
Leuiga.ge.instrumenti leuigandi.qꝺ etiam cõplanatoriũ dicitur.
Leuipes dis.oĩs.g. pe. cor. id ẽ leuis habens pedes.scꝫ planos et agiles.
Leuir leuiri.m.g.i.cognatus. scꝫ mariti vel vxoris.quasi leuus vir.
Leuis.ꝯ.t.hoc ne.habet duo significata. Leue enim.id ẽ agile et nõ ponderosuꝫ. Et leue.i. planum.scꝫ quod pilis ⁊ asperitate caret. Et fm hoc etiã est differentia in tempore Vnde quidã. Pro plano leuis pro leuitate leuis.
Leuita te.pe.ꝑdu.id est diaconus.et dicitur a Leui filio Jacob. De leui enim leuite exorti sunt a quibus in templo dei mystici sacra/

mentl ministeria explebant. Ut grece diacones. latine ministri dicunt. q2 sicut i sacerdote 9secratio. ita i diacono misterij dispesatio hz. In leuitic9 ca. cu. pe. coz. res leuite vl ptines ad leuita. Un qda liber appellat Leuiticus ci. eo q leuitax misteria z diuersitates vi ctimax. totusq in eo ordo leuitic9 annotet.

Leuitissa. se. id est vxoz leuite. vel que habet illud officium.

Leuitonariu. rij. i. collobiu lineu sine manicis. id e delmatica. qli egyptij monachi vtuntur. hoc leuite olim vtebantur.

Leunculus. li. dimi. i. paruus leo.

Lex legis. f. t. est ius scriptu. ascifcens honestu phibens contrariu. Uel lex e scriptu. populo pmulgatu. mgrato querete z pplo respondente. Solebat em mgr ciuitatis cu aliquaz lege vellet 9stituere. ascendere pulpitu i media cotione. z qrere a pplo si vellet illud ratu esse. z accepta rnsione a populo deinceps p lege habebat Itez lex est costitutio ppli qua maiores natu simul cu plebibus aliqd sanxerut. scdm Isi. li. v. z dis. j. lex est. Et dicit glo. q olim popul9 statuit leges. Sed hodie transtulit hanc potestate in imperatore. Insti. de iu. na. gen. et ciu. §. sed quod principi.

Lex aquilia loquit in eo casu cuz qs culpa sua alicui damnu dederit. veluti equu seruuz vel aliud animal occiderit vl vulnerauerit seu vestē sua sciderit. aut i illis reb9 damnu dederit talis tenet ad damnu restituendu siue pecus tradere in extimationem.

Lex comissaria. pprie no e lex neq senatusconsultu. s potius pactu. Et hz locu cum ita venditoz 9uenit cu emptore. vt si non fuerit solutu pciu totu vl ps cu qda portio statim soluta e. vt i tali die vl tpe sit res inepta vel inuedita si dictu sit vt redeat possessio vel dnium ad venditore. Tale aut pactu no hz locuz in pign. rib9 s in emptionib9. vt. ff. de le. comis. l. vlt. z. l. si. fundus.

Lex cornalia de falsis penam irrogat his q falsum testimonium dixerunt. vel falsum testamentum vel aliud quodlibet instrumentum scripserunt. aut sigillauerunt. aut als falsum comiserunt puta in moneta vel mensura. Et di cornelia a cornelio inuentore. Dicitur etiam testamentaria.

Lex cornelia de siccarijs loquit de his qui hominem dolo malo interficiut. s. telo vel iactu furtiuo z hmoi. Uel etia dr lex cornelia d veneficijs a veneno. puta quando qs alium interficit veneno aut magicis susurris. vel incantationibus. vel quia mala medicamenta publice vendidit.

Lex duodecim tabularu. fuit origo totius iuris ciuilis. sm glo. insti. de iu. na. gen. z ci. §. ex non scripto. in x. origo. ff. de oz. iuris. l. ij. §. j. et di lex scripta in. xij. tabulis. quarum decem a ciuitatibus athenlensiu et lacedemoniorum a dece viris fueru allate. Et due ad illaru declaratione p eosde decem viros postea addite. vt dicit glo in x. decez viros. §. deinde. c. Moyses. dist. vij.

Lex facidia. dist. ij. c. queda. in fi. phibet ne qs in testameto plus extraneis lagare possit q vt qrta pars sit heredib9 data. Dicit aut falcidia a falcidio tribuno autore. Ul sm Azo. dicta est a fabri falce in diminutoe. q2 iam in primo singularibus relictis resecat lagatis. vt falce resecantur segetes.

Lex fauia de plagiarijs. eos persequit q liberos aut seruos vel filios alienos ab vrbe. vl de vna puincia ad alia subducut et eos vendunt frauduleter inscijs dnis et patribus suis. vt. ff. ad. l. fa. de pla. l. j. z. l. lege.

Lex fusia. alias susia vel suffia canina non permittebat in testameto manumissioes fieri nisi vsq ad certu modu vel numeru seruorum licet inter viuos sit. sed hodie ista sublata est et multomagis hoc liceret in vltima voluntate. Et dicit canina forte a quoda inducta qui canis vocabat.

Lex heliascentia deditiox. est delata libertate. de qua Insti. q et qui. mo. manumit. no pos. §. eade lege heliascetia qua dno minori viginti annis no aliter manumittere permittitur. q si vindicta. id est vga pretoris apud consiliu. id est apud locu consilij sup de iusta ca manumissionis approbata fuerint manumissi. vt ibidem tex. inquit.

Lex iulia de adulterijs z strupro. psequit adulteros et eos q sine vi vgines et viduas aut honestas aut honeste viuentes corrumpunt aut violant. Et non solu temeratores aliax nuptiarum gladio punit. sed etia eos q cum masculis nefanda libidine exercere audent siue no verent. Insti. de pub. iu. §. iteru lex iulia. de adulterijs.

Lex iulia de ambitu punit eos q p ambitu seu ambitione muneribus datis ad honores ad officia publica accedut seu succedut. de quo Insti. de pub. iudi. in. §. sunt ptere a. in glo.

Lex iulia lese maiestatis. eos punit q in pncipe aut in republica aliquid comittut z machinatur. Et est cotra tales statuta pena capitalis. Ite q vsq ad quarta pgenie no succendut nati ab eis nisi p pncipe dispenset cu eis.

Lex iulia repetudax loquit de his plectendis q tpe administratiois aliquid acceperint vt iudicarent vel non iudicarent. vel alique in vincula deijcerent vel non.

Lex iulia de residuis punit eos qui officiu publicu aut administratione habuerunt. z tempore administratiois sue publica pecuniam quam acceperunt in quodcunq negociu erogandā retinuerht et non erogauerut. vel qui rempublica qua acceperut tradenda in pmu

ni erario nõ reposuerũt ibidẽ. ꝭ penes se furtiue ꝛ dolose retinuerũt. vt. ff. ad. l. iul. pecu. l. ij. ꝛ. l. iij. §. lege.

Lex iulia de vi publica punit eos q̃ vim cũ armis fecerũt vl' itulerũt. Et ẽ pena deportatio nũ. vt Institu. de pu. iudi. §. item lex iulia.

Lex iulia de vi ꝑuata punit eos q̃ sine armis inferũt i publicatiõe tercie ꝑtis bonoꝝ. Si aũt vi raptus ꝟginis. vidue vl' sanctimonial' aut alias fiat faciẽtes ꝛ opẽ flagitio dãtes. pena capitis puniunt̃. Insti. de publi. iudi. §. itẽ lex iulia. de vi priuata.

Lex iulia norbana loquit̃ de latina libertate vt Insti. de liber. §. libertinorum autem.

Lex iulia de annona cõpetit cõtra illũ q̃ fac̃ vel ꝓcurat annonã fieri cariorẽ q: in hoc ledit̃ respublica. vt. ff. ad. l. iuliam. de annona. l. ij.

Lex iulia peculiat⁹ competit ꝯ illos q̃ pecuniã. vl' rempublicã vel sacrã vel religiosã furant̃. vt Insti. de publi. iudi. §. lex iulia. ꝫ

Lex iulia mistellia al's vistellia. hꝫ locũ qñ marit⁹ relinq̃t vxori in testõ aliq̃d sub certa ꝯditione si alteri non nupserit et condutione nõ seruata non tenetur heres dare relictum per istam legem.

Lex ortensia lata. i. facta. ꝛ a rege nomẽ sortita est q̃ eã statuit ꝛ fecit. q̃ ꝯcordauit int̃ plebez ꝛ ppl'm ꝛ ꝑncipẽ q̃ ꝯstituit̃ vt non minus aut plus valeãt plebiscita q̃ꝫ lex ppl'i. de q̃ insti. d̃ iu. na. gẽ. ꝛ ci. §. ꝭ ꝛ plebiscita.

Lex papia patrũ ꝯtinet ꝑmia ꝓ suscipiendis liberis. ꝛ dĩ a Papio autore. al's papiniana a Papiniano autore. vide de h̃ insti. ꝑ q̃s ꝑso. no. ius. acq̃. in. §. sancitũ etenim.

Lex pompeia de patricidijs. al's paricidijs punit eos que patri aut matri. aut auo. proauo. aut alteri de consanguineis aut parentib⁹ suis mortem infligunt.

Lex ppl'i antomastici. dĩ lex ꝑ excellentiã.

Lex publiciana dicta ẽ a publiciano pretore autore.

Lex rhodia de iactu subuenit his quoꝝ merces causa cõis ꝑiculi euitandi electi sunt ꝛ ꝓpter iactum nauis salua facta ẽ. Quib⁹ dat̃ actio ꝯtra magistꝝ nauis vel eos quoꝝ merces sũt salue. Et dicit̃ rhodia ab ĩsula rodo. al's rhodis in qua antiquitus plurimũ fuit vsus mercatorum.

Lex satyra ẽ. q̃ de ꝑlibus simul loquit̃ rebus dicta sic'a copia rerũ. ꝛ quasi a saturitate.

Lex attilia loquit̃ de cõmissione tutele in ꝓuincijs. ꝓ ꝑsidib⁹ eaꝝ rhomę ꝑcarto vrbani ꝛ maiori parte tribunorum plebis. de quo insti. de attilia. tu.

Lex vitellia loquit̃ de liberto appetente ea q̃ ĩgenuis tm̃ competunt. puta honores ꝛ dignitates. asserendo se ingenuum esse.

Lex viarum dicit̃ solitaria excellentia.

Lex municipalis dĩ quã aliqua ciuitas ꝯstituit sibi. ꝛ est ius ciuile. Insti de iu. na. gẽ. ꝛ ciui. §. j. in textu. ꝛ in glo.

Lex canonica appellat̃ diuina. c. nimis. de iureiur̃. ꝛ. c. de iura. calũ. Et lex ciuilis dicitur lex hũana. c. ij. d̃ ꝑscꝑ. li. vj. ꝑt tñ ius canonicũ dici lex hũana q: sunt i eo multa ab hoib⁹ statuta. licet respectu alioꝝ iuriũ ciuiliũ dicatur lex diuina Sil'r lex ciuilis põt dici diuina aliquo respectu. imo sacra dicitur ꝛ per ipsaꝫ quis religiosus efficitur. vt. C. de leg. ꝛ consti. leges.

Lex interꝑtat̃ pausatio vel sermo. Et inde barbarolexis. ƀm Hug. pap̃. ꝟo dicit. Lexis grece. latine locutio. i. q̃libet syllaba. vel vox q̃ scribi debet vel potest.

L ante I

Lia interꝑtat̃ laboriosa. Atq̧ fuit laboriosa ĩ generãdo. Plures em̃ dolores q̃ꝫ rachel fecunditate pariendi ꝑpessa vel experta est.

Libamen inis. n. g. i. sacrificiũ vel cibus. ꝛ dicitur a libo as. ꝛ ꝓdu. ba. Et scias ꝙ sicut dicitur in hystorijs in principio Leuiti. triplex eoꝝ que offerebantur occurrit discretio. Aut enim erat oblatio de animalibus ꝛ sacrificiũ dicebatur. nec ante octauum diem natiuitatis poterat offerri. nec eadem die ꝛ mater ꝛ fetus eius. Aut de sicca materia. vt de simila pane thure. ꝛ ꝓprie dicebatur oblatio. Aut d̃ liquidis vt de vino ꝛ oleo qđ ꝓprie libamen vel libatio dicebat̃. licꝫ his noibus scꝑtura qñq̧ indifferẽter vtat̃. Item alibi dĩ libamẽ ꝛ libamentũ erat simila oleo glutinata ꝛ vinũ q̃ cũ hostia adolebant̃. vt q̃si vinũ ꝛ panis et caro domino offerantur.

Libanus. ni. m. g. mons phenicũ altissimus. dictus sic ꝓpter thus qđ ibi colligit̃. vñ fit libatio ƀm Hug. vel vt Pap̃. dicit. Libanus est phenicũ mons in q̃ cedri sunt altissime. Alter Libanus ẽ mons arabie. vbi colligit̃ thus. Sed hic libanus arbor ẽ arabie immensa atq̧ ramosa. succũ aromaticũ fundẽs ꝛ dr̃ ꝓprie hic liban⁹ ꝓ mõte h̃ liban⁹ ꝓ arbore. h̃ libanũ ꝓ thure. ꝙ aũt dicit̃ Eccl'i. xxiiij. Quasi libanus nõ incisus. in mas. ge. autoritati ascribimus. Itẽ libanus ponitur ꝓ templo. Esaie xxxiij. Confusus est libanus et obsurduit vbi dicit glo. Confusus est libanus. i. templum ꝛ obsurduit ne ibi audiantur preces a domino sicut ante.

Libasius. sij. m. g. i. bacchus ꝛ dr̃ a libo as.

Libatoriũ rij. locus vbi sacrificat̃.

Libatus ta. tum. id est sacrificatus. vel parumper degustatus. Et componitur illibatus tatum. id est non tactus.

Libella le. id est parua libra.

Libellulus li. dimi. id est paruus libellus.

Libellus li. pluribus modis accipitur. ꝑmo est paruus liber vel codicillus vel cedula in qua

actor causam τ actionē expmit. Et ē duplex
quidā accusationis. et ille in criminalib⁹ lo/
cum habet. Et quidā conuētionis. et ille in
ciuilibus. τ debet plura ptineri in libello. vt
in his versibus cōtinet᷑. Quis qd. coram q̄.
quo iure petat᷑. et a q̄. Recte cōpositus. quis
qz libellus hz. scd̄o ponit᷑ p pane azimo seu
succinericio. vt C. d̄ epis. audi. l. iudices. vbi
tex. inq̄t q incarceratꝰ debet victualis substā
tia ministrari vel tradi libellis duob⁹ aut tri
bus diurnis. Et dicit glosa ibi. i. panib⁹ a li/
bum bi. vel a liba be. quos ē panis albus vl'
succinerici⁹. tercio capit᷑ p pcibus pncipi. ob
latis. C. qn̄ libel. prin. ob. fa. lit. cōtest. quar
to pro iudice delegato. ff. de offi. cōsul. l. nec
quisq̄. quinto p scriptura demandatoris. se
xto pro scptura reaccusatiōis. septimo p scri
ptura quā vir dat vxori quā repudiat et illa
dr̄ libellus repudij. octauo p scriptura appel
latiōis. ff. de appel. l. j. nono p scriptura quā
iudex dat appellāti. s. apostolis. de appel. ca.
cordi. li. vj. decimo p scriptura infamatoria.
que dr̄ libellus famosus quam nullus debet
scribere nec dictare sub pena capitꝰ ꝫm leges
Proprie tn̄ libellus ē scriptura agentis que
stionē ptinēs τ futurā actionem depromēs.

Libens tis. o. g. i. voluntarius. quasi plena vo
luntate volēs. et dr̄ a libeo bes.

Liber ra rum. dr̄ q̄ non subiacet iugo seruitutꝰ
et dr̄ a libero as. Jn̄ libertas tatis. Jtē a li/
bero as. dr̄ hic liber qd̄ in quatuor significa/
tionibus inuenit᷑. Nā liber. i. cortex vel co/
dex. bacchus. vel ingenuus. sed ē differētia
in genitiuo. Nā pro baccho vel ingenuo fa/
cit gtm̄ liber beri. sed p codice vel cortice li/
liber bri. Unde. Liber est bacchus. vel vir si
ne cōpede natus. Ac liber ē codex vel rapt⁹
ab arbore cortex.

Liber beri. dicitur fili⁹ ingenu⁹ quia ex libero
mrīmonio sit nat⁹ vl' ortus. Nā filij ex libero
et ancilla orti. seruilis conditiōis sunt. Sem
per enim qui nascit᷑ deteriorē statum paren/
tum sequitur.

Liber beri. dr̄ bacchus. quia liberat hominē a
curis. vel quia mares in coeundo p eius be/
neficiū emissis seminibus liberant᷑. Jtem li
ber muliebri τ delicata carne depingit᷑ quia
dicunt mu lieres ei attulisse vinū pter excitā
dam luxuriā vel libidinē. vnde τ frons eius
pāpino cingit᷑. sed ideo coronā vitreā τ cor/
nu hz. qꝛ cū grate τ moderate vinū bibit᷑ le/
ticiā prestat. cū vltra modū. excitat lites. τ q̄
si cornu addit. Un̄ illd̄. Cū venere τ baccho
lis est sed iūcta voluptas. Un̄ Ouidius. Ui
na parāt animū veneri si plurima sumas.

Liber bri. est interior tunica vel pars corticis
q̄ ligno adheret. τ dr̄ a libero as. qꝛ liberat τ
defendit interi⁹ lignū. vel qꝛ iste interior cor
tex defendit᷑ ab exteriori. vel dr̄ liber a libe/
rato cortice. i. ablato. Est em̄ mediū quoddā
inter lignū τ corticē. Jnde liber dr̄ in q̄ legi/
m⁹. qꝛ an̄ vsum charte vel mēbrane de libris
arbor̄ fiebāt volumia τ cōpaginabant᷑. Un̄
τ scptores a libris arbor̄ librarij vocant᷑. et
inde dicti sunt bibliopole τ antiquarij. Sz li
brarij sunt q̄ noua scribūt τ vetera. Antiq̄rij
q̄ tm̄ vetera. vnde τ dicti sunt. Uel dr̄ liber a
libertate legentiū. qꝛ olim solis liberis studi
dium legendi dabat᷑.

Liberalis lis. cō. t. τ h̄ le. i. larg⁹ humanus. be
nign⁹. s. q̄ libēter donat τ nō murmurat. Jn
de liberalitas tatꝰ. i. largitas. hūanitas. beni
gnitas. τ p libertate inuenit᷑. ꝫ ppie libtas
est pditiōis. liberalitas ꝟo bn̄ficētie τ largi/
tatis. Jtē liberalis dr̄ qd̄ ad liber̄ ptinet. vn̄
quedā artes dicūt᷑ liberales. qꝛ nō nisi liberꝭ
licebat eas addiscē. vl' qꝛ volūt libere ab om
ni cura τ solitudine. Un̄ paupes studere non
possunt. qꝛ nō sunt liberi ab omi cura. pter
defectū rerum temporaliū.

Libertas ē naturalis facultas eius qd̄ cuiq̄ fa
cere libet. nisi qd̄ vi aut iure phibet᷑. Jnsti. d̄
iure pso. in. pn. Et hec facultas q̄uis late pa
teat. tamen ei qn̄q̄ resistit᷑ de facto. vt qn̄ nō
possumus quod desideramus. vel de iure. vt
quando non facere furtum aut rapinam pro
hibemur.

Libertas latina. fuit libertas q̄ habebat quod
si moreret᷑ ille cui dabat᷑ liberas tūc tenuit ꝫ
si suꝑuixit tūc nō tenuit. Sz hodie ē correcta
p. l. j. C. de lati. liber tol.

Libertas fideicōmissoria. est quam testator di/
recte voluit competere. sed per manumissio/
nem alterius cuius fidei hoc commisit. scili/
cet vt manumitteret.

Libertas testamentaria. est que ex ipo testamē
to directe competit. vt. C. de testa. ma. in pn/
ci. in glo.

Libertas vindicta est que fit p vindictaz. C. de
vindi. liber. in pn. glo.

Libertus ti. est q̄ ex seruo fact⁹ ē liber. q̄si libe/
ratus a iugo seruitutis. Jnde liberta te. q̄ de
ancilla facta ē libera. Et h̄ libertin⁹ ni. filius
liberti τ hec libertina ne. filia liberti. q̄si de/
liberto nat⁹ vl' nata. Et libertio⁹ na. nū. ad li
bertū ptinens. Jtē libert⁹ cōponit᷑. colliber/
tus vel colliberta. q̄ vel q̄ cū alio ē libert⁹ vl'
liberta vel fit. Est ꝯ ordo suus libert⁹ qui de
suo fit liber. Jtez collibert⁹ vl' manumissus.
libertin⁹ fili⁹ liberti fili⁹ libertini simpliciter
iam liber. Unde libertus pmus libertinusq̄
secūdus. Terci⁹ ē liber posteritasq̄ sua. in le
gib⁹ aūt p eodē habent᷑ libertus collibertus
libertin⁹. s. p illo q̄ ex iusta causa a seruitute
manumissus ē. Magister aūt in historijs su
per illud Actuū. Surrexerūt aūt quidam de

synagoga libertinoꝝ sic dicit. Libertini a re-
gione sic dicti. vł libertini .i. manumissi q̄ cuꝫ
ꝑus fuissent serui postea fuerunt libertati do
nati. ⁊ sic fuerūt de seruili conditione q̄ ꝑmo
fidei restiterunt.

Libertus abortiuꝰ. ē q̄ in testamēto eiꝰ q̄ abor-
tus est .i. mortuus manumittit̄.

Libertus assignaticiꝰ ē quē patronꝰ eius ex li-
beris suis esse velit. ipm assignauit.

Lybia bie. filia fuit Epasi que regnū lybie pos-
sedit ex cuiꝰ noīe terra illa dicta ē lybia. Vñ
lybicus ca. cū. ⁊ h̄ ⁊ hec libes vł lybis .i. liby
cus. Et h̄ lybicꝰ ventus flans a labya. q̄ alit̄
dr̄ africus. Et lybiꝰ a. um. id est lybicꝰ. ⁊ hi et
he libyes indecli. qdā populi lybie. Vñ Eze
chiel. xxvij. Perse ⁊ lidij ⁊ libyes. Et dicit̄
libya tercia ps orbis. Vñ Luca. in. vj. Euro-
pam miseri libyam asiamq; timere.

Libyana ne. quoddam genꝰ charte sic dicta ad
honorem libye. ⁊ libyanus na. nū. i. libycus

Libido inis. f. t. id ē voluptas vel luxuriosa vo
luntas. ⁊ dicitur a libet. vel a libero qui puel
laruꝫ corpore depingitur. Inde libidinosus
sa. suꝫ. voluptuariꝰ vł luxuriosus. qꝛ facit q̄d
libet. Et libidineꝰ nea. neū. Et ſm Papiaꝫ.
Libido cupiditas animi ē. Sunt autē multe
varieq; libidines. sicut vlciscēdi. q̄ ira vocat̄
vel habendi pecuniā q̄ auaricia noīat̄. et ce-
tere. Cū igit̄ nō addit̄ cuiꝰ libido. non solet
animo occurrere nisi illa q̄ in carne illa corru
ptibili plus oībus seuit. Hec aūt sibi nō so
lūmō corpus verūetiā intrinsecus totū cōmo
uet ⁊ vendicat hominem.

Libitina ne. dea libidiuis. qd̄ etiā pro feretro ⁊
morte accipitur.

Libitus ta. tum. pe. cor. dr̄ a libet. ⁊ cōponit̄ il-
libitus ta. tū. i. nō libitus. Et h̄ libitꝰ tus. tui
⁊ hoc libitum ti.

Libra bre. f. g. p ꝑficit̄ duodecim vncijs. et in-
de habet̄ ꝑfecti ponderis genꝰ. qꝛ tot cōstat
vncijs. q̄t mensibꝰ annus. ⁊ dr̄ libra. qꝛ sit li-
bera ⁊ cūcta ī se pondera ꝓcedētia vel mino-
ra cōcludat. Et nota q̄ libra dicūt̄ viginti so
lidi qꝛ tantū solent ponderare. Item libra di
cit̄ q̄dā signū in celo. qd̄ sol intrat in septē-
bri. ⁊ dr̄ libra. qꝛ tūc dies ⁊ noctes equāt̄. Et
cōponit̄ libra. h̄ ⁊ hec bilibris. ⁊ hoc bre. id ē
duaꝝ libraꝝ pondus vł mēsura. ⁊ sic trilibris
⁊ q̄drilibris. ⁊ ꝓducūt li. sicut ⁊ libra natura
liter ꝓducit li. ꝟ liber bri. cor. li. vñ Pro cen
tū libris nolo carere libris.

Libramentū ci. i. equamentum.

Librarius ria. riū. qd̄ ad librā ꝑtinet. Itē libra
riꝰ vel libraria dr̄ q̄ vł q̄ ī libra apponēdo pō
dera causas reꝝ determinat. vel dr̄ tenens li
brā. Iteꝫ librariꝰ vel libraria dr̄ fuus vel an
cilla. qꝛ ad librā. i. ad mensurā cibū accipiāt.
Itē librarius vł libraria scriptor vel scriptrix
q̄ vel q̄ scribit libꝝ vł libros vendens vel cu

stodiens. et produ. li. Vñ Hester. viij. Scri-
bis et librarijs regis.

Librellū li. quidā flos. et dr̄ a libro as. qui cre-
scendo cito sursum libretur.

Librilla le. est baculus cum corrigia plumba-
ta ad librandū carnes. Et librilla dicitur in-
strumentū librandi. id est percutiēdi lapides
in castra. scꝫ manganus.

Libripens dis. dr̄ tenens libram. cd̄ de manu
eius pendeat libra. vel librā pendentem su-
stineat. Unde Menius. Qui librā tenet ap-
pellatur libripens.

Libum bi. ē panis immolaticius. scꝫ qui sacri-
ficatur vel offertur. alio noīe dicit̄ placenta.
Vñ Nume. xxviij. Preter holocaustū sempi
ternum et liba eius.

Liburnia nie. quedā regio cuius homīes sunt
agiles. et ad curandum habiles et veloces.
Inde hiburnus a um. gentile. Et quia libur
ni sunt veloces. ideo parua nauis et habilis
ad currendū dr̄ hec liburna ne. Et qꝛ similit̄
illi liburni sunt adeo agiles et veloces. ideo
ab illis dr̄ hic liburnus. quoddā genus cur
rus velocissimi. Vñ Iuuenalis. Diues ⁊ in
gēti curret sup ara liburno. Et ab eadē rōne
dr̄ hic liburnus ni. preco vel discursor. Un-
de Iuuenalis Primus clamāte liburno.

Licentia tie. ꝓprie ē abusio ⁊ improprietas cū
aliquis de ꝯcessione cōi vel aliq̄ facit qd̄ non
debet vel ꝯ artē Vñ licentia autoris dicimꝰ
cū corripiūt ꝓductas. vel ꝓducūt correptas
et dr̄ a liceo ces. vel a licet. qd̄ est licitū. inde
licens tis ti. addita a fit licentia. Itē licētia
dr̄ quecūq; ꝯcessio. Itē licētia dr̄ ꝯmeatus.
qd̄ vulgariter dr̄ cōmeatio. Vñ licētiosus sa
sum. i. lasciuus vel cui oīa licent.

Licia cie. regio est. Inde lycius cia ciū. pe. cor.
Unde Ouidius epi. Sanguine tricolomi ly
ciam tepefecerat hastā. Autores tamen quā
doq; poetica licentia penul. istius nominis
producunt.

Liciatoriū rij. lignū in quo licium inuoluit̄

Lychnos grece. latine dr̄ lux vel lumen vel lu-
cerna. Vñ hic lychnꝰ ni. vel lychinꝰ ni. in eo
dem sensu. s. funis cādele q̄ ardet in candela
vel cincēdela lucerne. Et dicunt̄ sic. q̄ dent
lumen et ponunt̄ q̄nq; ꝓ ipsis candelis vel
lucernis. Vñ Virgiliꝰ in ꝑmo eney. Fit stre
pitus tectis vocesq; perāpla volutāt. Atria
dependent lychini.

Liciniū nij. genus vestis. dictum a ligo gas. qꝛ
textura eius ligata est per totū. quasi lignū.
et est c. posita pro g.

Lyciscus sci. ⁊ h̄ lycisca sce. dr̄ a lycos qd̄ est lu
pus. ⁊ cynos qd̄ ē canis. Et vt dicit Pliniꝰ
Lycisci vł lycisce. dicūt̄ canes nati ex lupis
et canibus. cū forte inter se cōmiscent̄.

Licitatio onis. f. g. est ꝓprie quādo aliquid vē
ditur et emptores super se augmentū vel di-

minutionē faciunt vel sponsionem vel pro- missionē. Un̄ ⁊ sepe licitatio dr̄ spōsio vl' pro missio. s ꝓrie p̄dicto mō facta.

Licitarij dicunt̄ q̄ emendo vendendo vl' cōdu cendo rem aliquā. vel negociando aliq̄d ali ud. plus offerendo alter alterū contendit su perare.

Liciū. cij. filū innodatū tele ꝑ qd̄ stamen trahi tur ⁊ licit̄.

Licon vl' poti⁹ glycon grece. latine dr̄ dulce.

Lycos grece. latine dicit̄ lup⁹ ab auiditate vl' rapacitate. qꝛ rabie rapacitatis que inuenit trucidat.

Lictor oris. m. g. q̄ de officio portat gladiū ⁊ se curim ante regem vl' imperatorem vt ad pu- niendos reos presto sit. ⁊ dicit̄ a lito tas. q̄si litor qꝛ litat ⁊ interficit reos. Un̄ ⁊ q̄cūqꝫ re gi vl' iudici vel alicui presidi obsequunt̄ ad puniendos reos lictores dicunt̄. Itē lictor dicit̄ portitor cadauerū. s. q̄ portat cadaue- ra ad bustū vl' sepulturā. Item lictor potest dici leccator. vel qui lingit. ⁊ tunc dicitur a lingo gis.

Lidia die. regio est. Jn̄ lydus da. dum. ⁊ lydi⁹ dia diū. Un̄ Ezechi͛l. xxx. Ethiopia ⁊ libya ⁊ lydij.

Lien enis. m. g. per i. id est splen. sed lyen ꝑ y. i. venus.

Lienon. id est leue.

Lienteria rie. dicit̄ a lienon qd̄ est leue ⁊ ente ria. qd̄ est intestina. q̄si molle intestinū. qꝛ ci- bū tanq̄ꝫ ꝑ aliena intestina nullis obstantib⁹ facit ꝑlabi qualēcunqꝫ eīn cibū acceperit in- coctū egerit. Jn̄ lienteric⁹ ca. cū. q̄ talē infir mitatē patit̄.

Lyeus lyei. m. g. i. bacchus. vel vinū dictū ab eo ꝙ curā soluat. Jn̄ lye⁹ ea. eū. i. bacchicus Et ꝓdu. pe. Un̄ Oui. de arte. Turpe iacens mulier multo madefacta lyei.

Lignū ni. dr̄ a lychnos greco. eo ꝙ incensū cō- uertat̄ in lumen. vl' qꝛ cōuersum in ignem lu men faciat. vl' qꝛ aptū est flāmis ⁊ luminib⁹. Jn̄ ligne⁹ nea. neū. de ligno exn̄s. vl' ad lig- nū ꝑtinens. ⁊ hoc lignariū rij. locus lignorū vel lignoꝝ aceruus. Itē hic lignarius gene raliter opifex lignoꝝ appellat̄.

Ligo onis. m. g. i. sarpa quoddā instrumentuꝫ rusticanū ad fodiendū aptū. ⁊ dr̄ a leuo. as. qꝛ leuat terrā. Un̄ ligo quasi leuo ⁊ ligones q̄si leuones. Et ꝓdu. pe. gti. s ligonis ligo- nes nomen gentile eā corripit.

Ligula le. i. ꝑua fascia vl' corrigia cū qua aliq̄d ligat̄. Jn̄ ligulat⁹ ta. tum. i. ligulis ligat⁹ vl' plenus. Et hic ligulat⁹ ti. i. coquus cui mul te ligule sunt necessarie ꝓpter veteres pan- nos quos induit.

Liguria rie. q̄dam ꝓuincia in qua sunt vercel- le nouaria mediolanū papia. dicta sic ab ab- undantia leguminis. Itē hic ⁊ hec liguris vl' ligur guris. gentile.

Liguri⁹ rij. m. g. q̄dam lapis p̄ciosus dictus a linx. qꝛ fit ex vrina lincis ꝑe indurata. Unde Exo. xxxix. Ligurius achates.

Ligustic⁹ ca. cū. pe. cor. dr̄ a liguria. Un̄ Iuue nalis Maꝫ si ꝓcubuit q̄ saxa ligustica portat Itē hoc ligusticū ci. q̄daꝫ herba a liguria di cta. qꝛ abundant in liguria.

Ligustrum stri. q̄dam flos dict⁹ a liqueo. ques quia cito liquet ⁊ marcescit. Un̄ Uirgil'. Al- ba ligustra cadunt vaccinia nigra legūt̄.

Lilium lij. dicit̄ flos lacte⁹ ⁊ quedam herba la ctei coloris. similiter dicit̄ liliū a lacte quasi lacteū. ⁊ lilia q̄si lactea. quoruꝫ candor est in folijs.

Lima me. f. p. est instrumentū fabrile. ⁊ ferreū quo metalla roduntur. poliuntur. minuuntur et purgantur. et dicit̄ a limus. quia limū au fert de metallis.

Limaca ce. f. p. et limax cis. p eodem verme q̄a in limo morat̄. vel de limo nascitur. vl' quia totus est inmundus et limosus.

Limarius rij. i. retiarius. ⁊ dr̄ a limus.

Limas matis. f. g. vestis que protēdit̄ ab vm- bilico vsqꝫ ad pedes. ⁊ dr̄ a limus. qꝛ inferi- us in extremo iui habet limbū limum. i. obli quum. et eadē vestis dicit̄ limus. Hac pub lice vtebantur serui et coqui.

Limbellus li. dimi. i. paruus limbus.

Limbulus li. dimi. i. paruus limbus.

Limbus bi. quā nos ornaturam dicim⁹. fascio la est que ambit exeremitatē vestium. aut ex filis aut ex auro contexta assumptaqꝫ extrin secus in extrema parte vestimēti vel chlami- dis. Dicitur tamen limbus vndecūqꝫ fiat ta lis ornatura. Dicit̄ etiā limbus q̄nqꝫ circūi- tus cuiuslibet rei vel ora maris. vel vestis vl' chlamidis. Jn̄ limbosus sa sum. limbo orna tus vel plenus. Itē limbus ponit̄ pro qua- dam parte inferni. Quatuor eīn sunt loca in ferni. s. infernus dānatoꝝ. limbus puerorū purgatoriū. ⁊ limbus patrum.

Limen inis. ē termin⁹ domus vel lignū in fori bus domoꝝ per qd̄ intratur. dictuꝫ a limes. Nā limina ostioꝝ dicunt̄ a limes. qꝛ trans- uersa vt limites sunt. et per ea sicut per limi- tes in agros. in domū introeat̄ vel exeatur. Jn̄ hic et hec liminaris. et hoc re. ad limeꝫ ꝑtinens et hoc liminare ris. idem qd̄ limen.

Limes mitis. m. g. i. callis. ⁊ dr̄ a limus. qꝛ per transuersum ducit et extra viam Uel limes ē terminus agris positus vel pratis seu cāpis vel etiam dicit̄ meta. Item limes est regio- num vel finiū. Limen vero edium. Et limes cor. pe. genitiui. Un̄ Prosper. Augusto vir tus limite celsa petit

Liminarche dicunt̄ principes locorum. in qui bus sunt diuersarū prouinciaꝝ. aut regnorū diuersorū limites et termini. Unde collim-

narche. ꝗ cōfinia oppida vł ciuitates tenent trans limitem locorum.

Liminiſcus ſci. virgula inter duos punctos ia cens. ⁊ dꝛ a limo as. i. obliquo qꝛ ex trāſuer ſo iacet. Et ponit̄ in his locis q̄ ſacre ſcrip ture īterpretes eodē ſenſu. ſed diuerſis ſmo nibꝯ tranſtulerunt.

Liminiū nij. n. s. i. captiuitas. exiliuꝫ. expulſio extra limen vł extra domū. Et cōponit̄ poſt liminiū nij. i. reuerſio de exilio ad iura q̄ ami ſerat. vel ius qđ ꝗs vendicat ſibi ſuꝑ rebus ſuis poſt reuerſionem de exilio. vide infra lo co ſuo.

Limis. mis. cō. t. ⁊ hoc me. ⁊ limꝯ ma. mū. i. ob liquus vel diſtorquens oculos. ſ. ſtrabo. Jn̄ hic limes. mitis. i. callis. Et inde cōponit̄ h̄ ⁊ hec ſublimis ⁊ hoc me.

Limitanꝯ ni. deꝯ qꝛ preeſt limiti. ꝗ etiā termi nus dꝛ. ⁊ dꝛ a limes tis.

Limoſus ſa. ſum. i. plenus limo.

Limpha phe. i. aqua. ⁊ dr̄a nympha. mutata n. in l. Lympha etiā dꝛ quidā humoꝛ vł ſpuma in fronte canū qua diſperſa ꝑ caput inſaniūt ⁊ in rabiē vertunt̄. ⁊ dicit̄ a lympha liquoꝛe quia ad modum illius diſcurrit. vel quia pa tientes hoc vitium vitant et timent aquam

Lymphaticus ca. cum. i. inſanus. ⁊ dꝛ ſic. eo ꝙ aquā timeat quē greci hidrophobam dicūt. Et dꝛ ꝓprie limphaticus ꝗ viciū ex aqua cō trahit. cuiꝯ viciū eſt huc ⁊ illuc curſu tre ſum pto vicio a fluoꝛe aque. Sed iam poete vſur pant nomen hoc generaliter ꝓ furioſus. Vn̄ lymphaticus ꝓprie dꝛ canis a lympha quam hꝫ. ⁊ hinc tranſlatum eſt ad alia.

Lympidus da. dū. i. purꝯ. lucidꝯ clarus. mani feſtus. quaſi lymphidꝯ. Et compat̄ lympidꝯ dioꝛ. diſſimꝯ. Vn̄ Ezec. xxiiij. Suꝑ lympidiſ ſimā petram effudit illud.

Limula le. dimi. i. ꝑua lima.

Limus mi. f. g. terra humida ⁊ cenoſa. ſicut q̄ ē in ꝓfundo aque. ⁊ dꝛ a leuis. Jtē adiectiue declinat̄ limus ma. mū. i. obliquus vł diſtoꝛ quens oculos. ſ. ſtrabo.

Linarius rij. i. retiariꝯ. ⁊ dꝛ a linū. ⁊ linariꝯ ria riū. ⁊ hoc linariū. i. locꝯ vbi abundat linū vł ſemen lini.

Linea nee. eſt coꝛda cū q̄ aliq̇d dirigit̄ ⁊ dicit̄ a linū ni. eo ꝙ fiat de lino. Et ſi nō fiat etiaꝫ de lino tn̄ linea dꝛ. Et etiā ſignū qđ ꝑ lineam fit dicit̄ linea vt in ſcriptura. Et linea etiā lon gitudo dꝛ ſine latitudine. Jtem linea eſt col lectio perſonarū ab eodē ſtipite deſcendenti um diuerſos gradus continens ⁊ numeros diſtinguens. Jtem in veteri teſtamento ap pellat̄ linea ſtricta. camiſia totū coꝛpus ope riens. que ita ſtrictis manicis adherebat coꝛ poꝛi vt nulla ineſſet ruga et deſcendebat vſ ꝗ ad pedes. Vnde grece poderis. id eſt tala ris dicebat̄.

Linearis cō. t. et hoc re. qđ ꝑtinet ad lineā ⁊ cō ponit̄ interlinearis ris. ⁊ hoc re.

Lineus nea. neū. de lino exiſtens. vł ad linū ꝑ tinens. ⁊ dicit̄ a linum.

Ligua ue. dꝛ a linguo gis. qꝛ ea lingimꝯ. vł dꝛ a ligo as. qꝛ ligat ꝟba ⁊ voces ꝑ articulatos ſonos. vł dꝛ a ledo dis. qꝛ dentibꝯ illiditur. Sicut eñ plectrū choꝛdis ita lingua illidit̄ dentibus ⁊ vocalē efficit ſonum. Jn̄ linguo ſus ſa. ſum. i. loquela plenus ⁊ abundans. ſ. loquax. Et linguatus ta. tum. qui magnā ha bet linguā. vel in potens. Jtē lingua ponit̄ ꝓ linguagio. vn̄. j. Coꝛ. xiij. Siue lingue ceſ ſabunt. Sunt aūt tres lingue ſacre. ſ. hebꝛai ca. greca. ⁊ latina. que maxime toto oꝛbe co lunt̄. Et his linguis titulus ſuper crucē dn̄i fuit ſcriptus. vt habet̄ Joh. xix. Jtē lingua eſt equiuocum. vnde. Eſt inſtrumentū modꝯ ac idioma loquendi. Examenq̄ libꝛe lingua vocari ſolet.

Linguax cis. o. g. i. multum loquax aſſidue lo quens. copioſus lingue. Jn̄ linguacitas.

Linguilata te. f. p. piſcis ꝗ foꝛmā hꝫ lingue. vł auguratrix ſiue incantatrix mulier.

Lingula le. i. ꝑua lingua.

Liniamentū ti. i. diſpoſitio ſilitudo vł figura ſi militudinis.

Linifex cis. pe. coꝛ. tam in ntō q̄ꝫ in gtō. ꝗ vł q̄ facit vł opat̄ linū.

Linificiū cij. eſt ipſa lini operatio.

Linipes dis. m. g. et hoc linipediū dij. in eodē ſenſu. ſ. lineū calciamentū.

Liniſtema matis. eſt veſtis ex lino ⁊ lana cōte xta. ⁊ dꝛ a linū ⁊ ſtamen. qꝛ in ſtamine linuꝫ ⁊ in trama lanā hꝫ ⁊ ꝓdu. ſte.

Linna ne. f. p. i. ſagū quadrū ⁊ molle. ⁊ eſt gal loꝛū. Quibuſdā eñ natiōibꝯ ſua cuiq̄ ꝓpria veſtis. vt parthis. ſarabere gallis. linne. ger manis. renones Hiſpanis. ſtringes. ſardis. maſtruce. Et a linna linnatus a. um. id eſt lu na indutus.

Linoſis ſis. f. t. moꝛbꝯ ſplenis. ⁊ dꝛ a lien qđ ē ſplen. Et hinc linoſus ſa. ſum. ⁊ lienoſus ſa. ſum. i. ſpleneticꝯ ꝗ patit̄ in ſplene. Vn̄ plau tus. Coꝛ vt opinoꝛ lienoſum hꝫ.

Linter terꝭ. f. t. i. ꝑua nauicula dicta a linio. ꝗs vadit ⁊ currit ſuꝑ aquam quaſi liniendo. Et coꝛ. pe. gti.

Linteū tei. i. velum qđ in lectulo ſternit̄. vł mā tile. ⁊ dꝛ a linū ni. Jn̄ hoc linteamen nis: qđ in lectulo ſternit̄. ⁊ ꝓdu. pe. nti. Et a linteū. dꝛ hoc linteolū li. dimi. Vn̄ Ezech. xxx. Fa ſciet̄ lintheolis.

Linum ni. dicit̄ a lenis. quia ſit molle ⁊ lene. Vel greci dicuāt linatin. ⁊ inde nos dicimꝯ linum.

Lynx cis. generis incerti. ⁊ hec lynca ce. ꝓ eo dem animali. quod vulgo dicit̄ lupus cer uarius. ⁊ dicit̄ a lycos. quia in lupoꝛū gene

re numeraẗ. ⁊ est eis similis. Et dicitur lynx oculos habere tam acutos. vt etiã visu parietes penetret. Vñ dr̃ lynceꝰ cea. ceũ. ⁊ h̃ lynceus cei. dictꝰ fuit q̃dã hñs oculos tã claros ⁊ tã acutos ꝙ existẽs in sicilia vidit naues exeuntes de africa vt dr̃. Item lynceꝰ cea. q̃dã mons archadie dictꝰ sic ab abũdantia lupoꝝ

Lynxa xe. dicta ẽ dea bestiaꝝ. Hec dea splẽdor vel viuacitas visus intelligiẗ. Dr̃ aũt h̃ dea magis dea bestiaꝝ q̃ hoĩm. qꝛ acutius vidẽt bruta aĩalia q̃ hoĩes. vñ nocte hñt sui visus ꝯtemꝑamentũ qꝛ tũc aliq̃ inueniunt obstacula. de die aũt qꝛ nulla ĩueniũt fere nihil vidẽt

Lipperus ra. rũ. i. tener mollis delicatus.

Lippitudo dinis. lachrymatio vl' putredo oculi. ⁊ dr̃ a lippus pi.

Lippus pa. pum. ꝑ geminũ p. dr̃ q̃ hꝫ oculos lachrymãtes q̃dã marcore plenos ⁊ dr̃ a pus. i. putredo. i. a putredine oculoꝝ. vt deriuatio sumaẗ ab vltima syllaba. ꝙ aũt dr̃ lyppus. q̃si liquorẽ putridũ ꝑ oculos emittẽs. potiꝰ est etymol'. q̃ compositio.

Lipsanũ ni. grecũ ẽ. ⁊ est ge. neu. Proꝑe lipsana dicunẗ reliquie q̃ remanẽt ẜm hug. Inueniẗ etiã lipsanũ vt quidã dicũt ꝓ vase in quo ponunẗ ossa sanctoꝝ. Papias etiã dicit. lipsana reliquie. Iohes eps in quodã ẜmone d̾ annũciatione dñica dicit. Palestina lipsanũ abrae habet. Ioseph ossa vnũ amplectitur sepulcrũ moysi nec inueniẗ sepulcrum.

Liquamẽ inis. n. t. ⁊ hoc liquamentũ ti ꝓ eodẽ

Liquamẽ ꝓprie dr̃ pisciũ. qꝛ soluti in salsamentũ pisciculi eundẽ humorẽ liquãt. Cuiusmodi liq̃r dr̃ salsugo vel muria. h̃ ꝓprie muria dicit aqua sale commixta et effecta gustu ĩ modum maris.

Liquescẽtia tie. f. p. i. apparẽtia vl' defectꝰ vl' liquiditas. ⁊ dr̃ a liquescens tis.

Liquidus da. dũ. i. fluidus. manifestus. clarus ꝑspicuus. ⁊ dr̃ a liqueo ques.

Liquor oris. m. t. aq̃ humor soluta puritas.

Lyra re. f. p. quoddã instrumentũ canẽdi. ⁊ dr̃ a lyrin q̃si a varietate vocum. qꝛ diuersos sonos efficit. ⁊ cor. primã. Itẽ lyra dr̃ sulcus ⁊ ꝓprie aratri. ⁊ ꝓdu. primã. Vñ Pollice tango lyrã facio cũ vomere lyram.

Liricen inis. m. g. i. cum lyra canens.

Lyricina ne. mulier que cum lyra canens.

Lyricus ca. cũm. i. dulcis ⁊ suauis. ⁊ dr̃ a lyra. vnde carmina oratij dicuntur lyrica: qꝛ cũ lyra cantabanẗ vel a lyrin dr̃ lyricꝰ ca. cũ. id est varius vel diuersus. Et hic carmina Oratij dicũẗ lyrica varietate carminũ q̃ in eis cõtinenẗ. Et lyrici poete qꝛ lyrica scribebãt. Itẽ lyricus componitur perlyricus. ca. cum. id ẽ dulcis et delectabilis super alios vel super cantum lyre.

Lyrin grece latine dr̃ diuersitas vel varietas.

Lis litis. f. t. dr̃ a limes mitis. qꝛ cõmittitur inter duos. ⁊ mora finiẗ. Rixa inter multos et iniuria cõstat. Et dr̃ lis a ꝯtẽtione limitis q̃ agros diuidit. Vñ limes erat positus litẽ vt discerneret agri. Et ꝓducit i. añ t. Vñ quidã Absentis partẽ studeas in lite tueri. Et scribiẗ litiũ gtũs pluralis ꝑ t ⁊ etiã retinet sonũ t. licet ponaẗ inter duas vocales. et h̃ ad differentiã de licium cij. Et facit actũs pluralis es. vel is. Vñ Cicero in frumentaria. Sed aũi inq̃t etiã litis illorum.

Litẽ pendere. est litis cõtestationẽ esse. vel litẽ incerto eẽ cũ tamen ambiguꝰ sit eius exitus et euentus. Nã litis et iudicioꝝ euẽtus ẽ incertus. ff. de peculio. l. qd̃ debetur.

Litem cõtestari diciẗ quando actor ꝓponit intentionẽ suam et actionẽ coram iudice cõtra aliquem. et ille statim negat. tũc est lis contestata et diciẗ pendere. nam in suspenso sunt omnia donec lis sopiaẗ. id est termineẗ. vel ad superiorẽ negocium transmittatur.

Litis contestatio ẽ negocij principalis ab actore et reo hincinde facta narratio. quã narrationeꝫ precedere debet libellus. nisi forte de consensu partiũ remittatur.

Litigiosa res est super qua lis mouetur vel mota est.

Litis quasi cõtestatio est qñ aliquis cõuentus in iudicio suꝑ rebus mobilibus q̃s possidet nomine alieno. noĩat dñm in iudicio. ⁊ accipit in indicias ad denunciandũ dño vt ad iudicem veniat vel mittat. sed ipe dñs non cõparet in termino sibi dato. tũc lis est quasi cõtestata cõtra dñm. siue habeẗ pro contestata ad interrumpendũ longi temporis p̃scriptionem. vt in c. qm̃ frequenter. §. in alijs ver. ꝙ si super. vt lite non contest.

Lisa vel lisan hebraice dr̃ apostolus grece. missus latine ẜm Papiam.

Lisciuium uij. dr̃ a lixen qd̃ est aqua. quia fit ex aqua mixta cineri.

Lysis interpretatur solutio.

Listrimos est cũ plures sensus in vnũ locũ breuiter expeditos coaceruat. et cũ quadã festinatiõe decurrit vt Cicero rẽpublicaꝫ q̃ritans vitamq̃ꝫ hoĩm ꝓluges liberos ẜm Papiam.

Lithargyriũ rij. purgamentũ argẽti qd̃ spuma argenti vocaẗ et fit ex argento ⁊ plumbo. et dr̃ a lithos qd̃ est lapis. et argyros qd̃ est argẽtum. Idẽ et hoc lithargyrũ ri. dicitur. Vñ lithargyricus ca cum. quod fit de lithargyro vel qd̃ pertinet ad lythargyrũ.

Littera re. f. p. sic diffiniẗ. Est minima pars vocis composite. vel est vox indiuidua que scribi potest. ⁊ dr̃ a lego ⁊ iter vel itero. q̃si legitera. q̃a legendi prebet iter. vel qꝛ legẽdo iteratur. Vñ hic ⁊ hec literalis. ⁊ hoc le. vt Scientia litteralis que de litteris tractat: vl' que literarũ efficit. Item a lr̃a diciẗ hic litterarꝰ ti. et hic litterator oris. et litteratus ta tum.

Litterator vel litteratus. nō dicit ille qui habet multos libros. ⁊ īspicit ⁊ reuoluit. vt monachus q̄ ꝓprie potest dici antiquarius. quia antiquas historias hꝫ ad manū. s ille dr̄ litterator vel litteratus qui ex arte de rudi voce scit formare lr̄as ⁊ coniungere in syllabis. ⁊ syllabis dictionibus. ⁊ dictiones in orationibus. ⁊ orationes sic congrue ꝓferre ac accentuare. vnde Hiero. sup Math. Litterator inquit erat q̄ grammatus grece dicit

Literatorius ria. riū. qđ ptinet ad lr̄as vl ad lr̄atorē. vel qđ tractat de lr̄is vl qđ efficit litteratorē vel litteratū.

Litterarius ria. riū. idē qđ litteratorius. vel lr̄is plenus. Vn̄ Aug. de ciui. dei. Cū quidā litterarius Varronis opa predicaret.

Litterula le. dimi. i. parua littera.

Lithimos. i. impatientia calcata vel crudelitate irrisa. ⁊ dr̄ a lithos.

Lithos grece latine dr̄ lapis.

Lithostratū. ti. n. s. ⁊ hec lithostrata. te. i. pictura arte elaborata. ⁊ dicit a lithos quod ē lapis. ⁊ stratos quod est variatio. Fit aūt paruulis cristis ac taxillis. i. quadratis. lapillis tinctis in varios colores. Idem dr̄ lithostratos ⁊ h lithostratus. Vn̄ Joh. xix. In loco q̄ dicit lithostratos. Est ergo lithostratos variatio colorum in pauimento. ⁊ cōgeries diuersoꝝ lapidum. diuersoꝝ coloꝝ vel pauimētū vel opus mirifice factū. vel etiā aliđ opus dumtaxat sit lapidū varioꝝ colorum. Et nota ꝙ glosa interl. Joh. xix. dicit lithostratos grece. i. iudiciū vel iudiciale latine.

Liticen cinis. i. canēs cū lituo. ⁊ dr̄ a lituus ⁊ cano. Inde hec liticina ne. pe. cor. mulier q̄ cuꝫ cornu cantat.

Litote tes. vel litota te. vt ait Grecism⁹ sb scemate. interpretatur minus dicens ⁊ plus significans vt non nouus imo vetus. Iste nō est insipiens sed sapiens. Gen⁹ ⁊ species non videntur simpliciter dici. imo multipliciter. Et munera non spernas ꝑ libenter suscipias. vl econuerso cum plus dicit ⁊ minus signat. vt dicit Paꝫ. Et vt dicit doctrinale. Fiet sub ea firmanda negatio bina. Et sic litote fit cū due negationes vnam faciunt affirmationē. vt sedeo necnon ⁊ scribo. ⁊ dr̄ a liton. qđ est dissolutio. qꝛ due ptes resoluūt in vnam.

Litura re. i. deletio vel feditas. nō qualiscunqꝫ sed maxime litteraꝝ.

Litus oris. n. g. est terra aque vel mari vicina. ⁊ dicit a ledo dis. quia fluctu elidatur vel illidatur. Vel dr̄ a lito tas. quod est sacrificare quia marinarij periculis marinis liberati. in litore solent dijs marinis litare. Vn̄ Donatus dicit in cōmento sup Virgiliū. ꝙ lit⁹ dr̄ loc⁹ iuxͣ altare vbi litatio vl mactatio bestiaꝝ fiebat. Seruius autē ɔ̄dicit ei dicēs. h nō valere. qꝛ prima hui⁹ noīs litus ꝓducit. Unde Ouidi⁹ epi. Nō ꝑfectoris litora bob⁹ arat. Sed ꝑma huius vbi lito corripit. hoc tn̄ magis friuolū est. qꝛ sepe syllaba q̄ ꝓducitur in ꝑmitiuo. corripit in deriuatiuo. vel econuerso. Vel litus dr̄ a ligo gas. qꝛ ligat terrā. Inde litoreus rea. reum. ⁊ hic ⁊ hec litoralis ⁊ hoc le. Inuenitur etiam litus. ta. tum. a lino nis ⁊ corripit li.

Lituus. tui. m. s. cornu gracile ⁊ dr̄ a lito as. qꝛ eo ɔuocabant ad litandū Litu⁹ etiā dr̄ baculus curuus q̄ augures vtebant vel pastores ⁊ tunc est ge. fe.

Liuens tis. i. niger. liuidus. inuidus.

Liuidus da. dū. i. niger. subniger. iratus. inuidus. ⁊ dr̄ a liueo ues.

Liuor oris. m. t. i. liuiditas. vl inuidia dolor vl vulnus ꝺm Hug. Papias dicit. Liuor ē macula. nigra nigredo vel inuidia. Proꝑe aūt liuor ē plaga vgaꝝ inflatio vulneris cū pallore ⁊ ꝑ. i. Vn̄ Ouidi⁹. Pascit in imis liuor post facta quiescit.

Lixa xe. m. p. i. mercennari⁹ puta q̄ sequit exercitū in expeditione. ⁊ portat aquā ad op⁹ exercitus in castris.

Lixabūdus da. dū. q̄ latis incedit passibus ad modum lixe. vel similis lixanti.

Lixen id est aqua. ⁊ dicit a luxos. quasi luxen. quia sit soluta.

Lixiuiū uij. i. lisciuium. ⁊ dr̄ a lixen.

Lixor oris. m. t. portitor aque.

Lixus. a um. i. in aqua coctus.

L ante O

Locator oris. ē ille q̄ rem aliquā ꝑ certo precio vel certa mercede alicui vtendā ɔcedit. vl alium re sua mercede sibi conuenta vti ꝑmittit. vt cum loco tibi domū meā ad habitandū in ea ego dicor locator. Tu vo qui sic vteris seu ad vsum recipis ɔductor nūcuparis. vt in. c. j. de lo. ⁊ condu.

Loculus li. dimi. a locus. Unde ⁊ locell⁹ aliud dimi. Est aūt locul⁹ pe. cor. paruus locus. Itē loculus est bursa. Unde Joh. xij. Fur erat ⁊ loculos habens ea que mittebant portabat Itē est feretrum. Unde Luce. vij. Et tetigit loculum i. feretrum.

Locuples pletis. o. g. i. diues. ⁊ dicit a locus ⁊ plenus q̄si locis plenus. ⁊ plurimarum possessionum possessor.

Locus ci. nomē eteroclitū ē. Nā i singulari ē generis mas. h loc⁹. s i plr̄i ē g. m. ⁊ n. hi loci et h loca. Et dr̄ locus tā subā q̄ꝫ quātitas q̄ aliqđ locale circūscribit. Item loc⁹ dr̄ maxia ꝓpositio vl habitudo. vn̄ trahit argumentū. tam in dialetica q̄ꝫ i rhetorica. Vn̄ h ⁊ h local ⁊ h le. qđ loco ɔtinet vl circūscribit. Vn̄ localiter aduer. ⁊ hec localitas tatis. Et nota ꝙ loc⁹ ꝑ

peie est q̄titas circūscribens corp⁹. Ex h̄ lo
ca oꝝ. ꝓp̄ie de his dicunt̄ i q̄b⁹ possessiōes
habent̄. Loci aūt ad logicos ꝑtinent. Et sic
talis fit diuisio locoꝝ. alij intrinseci alꝫ me/
dij. Itē loc⁹ est sedes argumēti vl' id ex q̄ ad
ꝓpositā q̄stiōꝫ ꝯueniēs trahit̄ argumētū. Itē
loc⁹ d̄r facultas copia potestas cōditio tp̄s.
occasio oportunitas dignitas autoritas ho
nor magnitudo maiestas fastigiū. splendor.
gradus gl'ia. Et vt Grecism⁹ dicit Argumen
ta locos hoīes loca dicis habere.

Locusta ste. est puū animal dente noxiū. ꝛ plus
q̄ cetera animalia frugib⁹ nocet. ꝛ d̄r a lon/
gus ꝛ hasta. eo ꝙ pedib⁹ sit longis velut ha
sta. Raban⁹ aūt sup Math. dicit. In dictis
arnulphi galliarū episcopi reperim⁹ minimū
gen⁹ locustarū fuisse i deserto iudee quo pa
stus est baptista ꝛ vsq̄ hodie apparent ꝙ cor
pusculis in modū digiti man⁹ exilib⁹ ꝛ bre/
uib⁹ in herbis facile capiunt̄. cocteq̄ i oleo
pauperū p̄bēt victū. Chrys. vero dicit. Iste lo
custe sūt volatilia quedā munda s̄ pua. ꝛ non
satis in altū volātia. Locusta etiā inuenit̄ ꝓ
quodā genere herbarū.

Locut⁹ ta. tū. ꝑticipiū scribit̄ ꝑ c. lꝫ suū v̄bum
scꝫ loquor scribat̄ ꝑ q. Dicit em̄ Priscian⁹
ꝙ deponentia desinentia in quor. mutant eā
in cu. ꝛ sumentia tum. faciūt supinū vt loq̄r.
locutū. sequor secutū.

Lodix cis. m. g. quicq̄d in lectulo supponit̄ et
ꝓp̄ie pann⁹ villosus. ꝛ ꝓdu. pe. gti. vn̄ Iu/
uenal'. magne ment' op⁹ nec de lodice parata.

Logic⁹ ca. cū. i. sermocinal' vl' rōnal'. ꝛ d̄r a lo/
gos qd̄ est s̄mo vl' rō. Vn̄ logica d̄r triuiū q̄si
sermocinal'. q: ꝯsistit in s̄monib⁹ ꝛ excellen/
ter dialetica d̄r triuiū. q: p̄ alijs artib⁹ triuij
ꝯsistit in s̄monib⁹ Et inuenit̄ grece declina
ri ꝓ eodē. h̄ logice ces. Vn̄ logici dicunt̄ tri
uiales vl' dialetici. Itē logica d̄r q̄dā species
medicine. i. rōnalis Vn̄ logici dicunt̄ q̄dam
medici q̄ discussis etatū regionū vl' egritudi
nū q̄litatib⁹ artis curā rōnabiliter scrutant̄.
Et a logica s̄m quālibet significationē eius
hic ꝛ hec logicalis ꝛ hoc le. Vn̄ logicalit̄ ad
uerbiū. ꝛ hec logicalitas tatis.

Logisma me. f. p. id est cogitatio vel sermo vel
ratio s̄m Hug. Pap̄. vero dicit logismus co/
gitatio.

Logistric⁹ ca. cū. pe. cor. i. sermocinal' vl' rōna/
lis vl' cogitabilis.

Logiū gij. n. s. i. rōnabile r̄fisum. i. sine inuo/
lutro. ꝛ d̄r a logos qd̄ est rō. Itē hoc logium
gij. d̄r manuale. s. exigu⁹ pann⁹ ꝛ duplex au
ro ꝛ gemmis. ꝛ q̄tuor cōtext⁹ colorib⁹ habēs
magnitudinē palmi ꝑ quadꝝ cui intexti erāt
duodecim lapides p̄ciosi. Hic pann⁹ etiā rō
nale d̄r. ꝛ suphumerali circa pectus pontifi/
cis annectebat̄.

Logographus. i. scriptor publice rōnis. ꝛ d̄r a
logos qd̄ est rō. ꝛ graphos scriptura.

Logos. i. sermo vl' rō s̄m Hug. Vel s̄m Hiero.
in ep̄la ad Paulinū. In principio inq̄t erat
v̄bū ꝛ verbū erat apud deū ꝛ deus erat v̄bū
Logos grece multa signat̄. Nā ꝛ verbū est.
ꝛ ratio. ꝛ supputatō ꝛ causa vniuscuiusq̄ rei
ꝑ quā sunt singula q̄ subsistunt que vniuersa
recte intelligun⁹ in christo. q: videlicet xp̄s
dicit̄ verbum. q̄ntum ad patris dicentis ma
nifestationē. Causa q̄ntum ad rerū creationē
Ratio q̄ntum ad creatarum ordinationem.
Supputatio q̄ntum ad ordinatorum distin/
ctionem.

Logotheca ce. cō. p. q̄ vl' q̄ sermonē facit in po
pulo. vl' q̄ edictū imꝑatoris vl' alicui⁹ princi
pis p̄p'o nunciat.

Loligo inis. f. t. q̄dam piscis vt dicūt sepia q̄ui
hꝫ strumā nigerrimi coloris ꝛ amarissimi sa/
poris plenā. Vn̄ ponit̄ q̄nq̄ ꝓ nimia amari
tudine. Ponit̄ etiā loligo ꝓ herba amara.
Vn̄ loligine⁹ nea. neū. ad loliginē ꝑtinens.
vl' de loligine exn̄s. Et loliginosus sa. sū. ple
nus ꝛ abundans loliginib⁹.

Loliū lij. n. s. illa mala herba q̄ crescit inter se
getes malū semē facit qd̄ silr̄ d̄r loliū. Vn̄ lo
liosus sa. sum. i. plenus lolio.

Longanim⁹ ma. mū. ꝛ hic ꝛ hec longanimis ꝛ
h̄ me. ꝓ eodē. s. q̄ nullis passionib⁹ ꝑturbat̄.
s̄ ad vniuersa sustinenda patiens est.

Longeu⁹ ua. uū. i. longi eui. i. senex. Vn̄ h̄ lon/
geuitas tatis. i. longi eui vita vl' etas.

Longinquus qua quum. i. remotus. Vn̄ lōgin
quitas.

Longiturn⁹ na. nū. i. diuturn⁹ longe durans.
Vn̄ lōgiturnitas. i. diuturnitas. Vn̄ Baruth
iiij. In longiturnis dieb⁹. Et. iij. Et scias si
mul vbi sit longiturnitas vite. Vel s̄m aliaꝫ
liam. Vbi sit longiturna vita.

Long⁹ ga. gū. d̄r a lien eo ꝙ sit porrectū ad mo
dū lienis. Et cōpat̄ long⁹ gior. sim⁹. Vn̄ lon
ge gius sime. ꝛ hec lōgitudo inis. Et cōponi
tur long⁹. bilong⁹ oblong⁹. semilong⁹. Itē
tālongus q̄ꝫ long⁹. i. valde longus.

Lophos vl' poti⁹ laphos grece. i. ceru⁹.

Loquacul⁹ la lū. pe. cor. i. aliquantulū loquax

Loquax cis. o. g. i. assidu⁹. abūdās in locutio
ne. Vn̄ h̄ loquacitas tatis. i. abūdās locutio

Loquela le. ꝑ vnū l. pe. ꝓdu. ꝛ d̄r a loquor.

Lorametū ti. d̄r a lorū. ꝛ dicūt̄ loramenta plu/
ra lora vel laquearia vl' in parietib⁹ tabule.
vel aliqua ligna q̄ mittunt̄.

Lorari⁹ ria. riū. qd̄ ad lorum ꝑtinet. vel tortus
ꝛ solut⁹. vel ligatus. ꝛ hic lorarius rij. id est
tortor.

Loreus rea. reū. i. tortus vl' solut⁹. vl' ligat⁹ vl'
ad lorum ꝑtinens.

Lorica ce. pe. ꝓd. d̄r a loꝝ ri. q: loris caret. So
lis ei circulis ferreis cōtexit̄. Vn̄ loricat⁹ ta.
tū. q̄ hꝫ loricā vel lorica indutus.

Loripes dis.cō.g.i.claudꝰ q̄ hꝫ pedes tortos ad ſilitudinē lori.vl' q̄ hꝫ pedē ligneū q̄buſdā loris religatū.Et cor.pe.tam in ntō q̄ȝ in gtō.Vñ Juuenal'. Loripedē rectꝰ derideat ethiopem albꝰ.

Lorum ri.i.corrigia vl' corīū.vl' habena freni Et pd.lo.Vñ Oratiꝰ.in epi.Seruꝰ hñs precīū loris nō vteris aio.

Loth interpretat' declinans vel inuictus.q: factis ſodomoꝝ nō cōſenſit.ſed eoꝝ illicita carnis incendia declinauit.

Lotio.onis.i.ablutio vl' lauatio.

Lotiū tij.eſt lixiuiū cū quo veſtes abluunt'.Al' lotiū d̄r vrina.Et vt dicunt.vrinas hoīm.ſ lotia dic aſinoꝝ.

Lotus ta.tum.i.ablutus.ꝛ d̄r a lauo uas.

L ante V

Lubricꝰ ca.cū.i.labilis.ꝛ d̄r a labor beris.proprie lubricū eſt illud qd̄ q̄to magis tenet' tā to magis labit'.vt anguilla.Et etiā illud dicit' lubricū in quo q̄s labit'.vt via lutoſa et aquoſa ꝛ glacies.Vñ pſ̄.Fiat via illoꝝ tenebre ꝛ lubricū.Et vt dicit Pap̄.Lubricus differt a labili q: labile eſt qd̄ labit' ſicut fluuius.Lubricū ꝟo nō d̄r ꝓprie q: labit'.ſ i q̄ q̄s labit'.Itē lubricꝰ d̄r q̄cq̄d labit' dū tenetur.vt piſcis ꝛ ſerpens.Vñ labilis eſt fluuiꝰ dicat' lubricus anguis.Itē lubricꝰ aliq̄n d̄r leuis viciosus friuolꝰ vanus ineptus.laſciuus luxurioſus defluens.

Lucanar aris.n.t.fouea in luco.ꝛ d̄r a lucꝰ.

Lucanica ce q̄dā genꝰ cibi.ꝛ vt dicunt ſalcicia.ꝛ d̄r a lucania.q: p̄mo in lucania ē facta

Lucaniſta ſte.ↄ.p.q̄ legit lucanū vl' imitat'.

Lucanꝰ ni.q̄dam poeta.ꝛ d̄r a lux.q: int' ceteros poetas eluxit.ꝛ vt dilucide tractaret lōgū ↄſtructiōis hiſperbaton ſp̄ euitauit.Itē lucanꝰ a.ū.adiectiue pōt eſſe patriū vel gentile.Itē h̄ Lucania ꝓuincia vltra rhomam. Itē inuenit' hec luca ce.quedā ciuitas.Jñ lucanꝰ na.nū.patriū.ꝛ hic ꝛ hec lucenſis.et hoc ſe.Itē inuenit' hic lucanus ni.i.ſplēdor matutinus.ꝛ tunc cōponit' antelucanꝰ ni.i.eruptio aurore ante lucem canens.i.albens ꝛ adiectiue antelucanus na.nū.i.ante lucē ſurgens.

Lucar aris.n.t.pecunia vl' p̄ciū ex luco collectū.qd̄ vulgo d̄r ſiluaticū.ꝛ foreſtage gallice ꝛ d̄r a lucus ci.ꝛ ꝓd.pe.gti.Item inuenit' h̄ lucar aris.m.g.ꝓ quadā aue q̄ pulcre ꝛ dulciter canit primo mane.q̄n lux emanat.ꝛ tūc d̄r a luce.ꝛ cor.pe.gti.

Lucas interp̄tat' ipſe conſurgens.vl' ipſe eleuans.ꝛ d̄r a luce.Ipſe enim fuit conſurgēs a mundanoꝝ amore.eleuans ſe in amorē dei per contemplationē.

Lucellum li.i.ꝑuum lucrū.

Lucerna ne.d̄r a luciniū vl' a luce q̄ſi intra ſe lucem arcens.Eſt tñ breuis hec ſyllaba lu.Vñ Perſiꝰ.Diſponite pinguē nebulā dormire lucernā.Jñ hec lucernula le.dimi.i.ꝑua lucerna.ꝛ hoc lucernariū rij.i.candelabrū.q̄ ſuſtinet lucernā.ꝛ lucernoſus a.ū.i.plenꝰ lucernis.ꝛ lucernariꝰ ria.riū.qd̄ ꝑtinet ad lucernā.ꝛ hic lucernariꝰ.rij.q̄ facit lucernas. Et hec lucernaria rie.vxor eiꝰ vl' etiā mulier faciens lucernas.

Lucibilis cō.t.ꝛ hoc qd̄ aptū eſt vt luceat

Lucidarij rij.q̄dam liber in quo multa elucidā tur.ꝛ d̄r a lucidus.

Lucidulꝰ la.lū.pe.cor.aliquantulū lucidꝰ.

Lucidus a.um.i.ſplendidus.ꝛ differt a lucibili.quia lucidum eſt qd̄ aliunde illuminatur. Lucibile ꝟo eſt quod per ſe lucet.Jnde luciditas tatis.

Lucifer ra.rū.pe.cor.i.lucē ferens.Itē h̄ lucifer ri.i.venꝰ vl' ſol.ꝛ hec lucifera re.i.luna: q: p̄ alijs ſtellis iſte ferunt lucē.Lucifer aūt ſolē p̄cedens d̄ mane nuncians tenebras noctis lumine ſui fulgoris aſpergit.Lucifer ēt metaphorice d̄r q̄dam angelꝰ malꝰ.

Luciferani heretici a Lucifero ſmirne ep̄o orti q̄ ep̄os catholicos q̄ inſtanti ꝑſecutione ꝑfidie arrianoꝝ cōſentientes erant ꝛ poſtea correcti in cathedrā redire delegerūt.damnātes quod prius crediderunt ſiue quod crediſſe diſſimulauerunt.quos eccleſia catholica materno recepit ſinu tanq̄ȝ Petrū poſt fletū negationis.hanc illi matris charitatem ſuperbe accipientes eos recipere volentes ab eccleſie cōmunione receſſerunt.ꝛ cum ip̄o lucifero autore ſuo q̄ mane oriebat' cadere meruerunt.

Lucifuga ge.cō.g.lucē fugiens.ꝛ d̄r a lux ꝛ fugio gis.Itē hec lucifuga ge.d̄r q̄daȝ auis q̄ ſp̄ fugit aſpectū diei.

Lucigena ne.cō.g.luce genitꝰ vl' genita.

Lucina ne.dea partus.ſ.Juno vl' pallas vl' diana.ꝛ d̄r a lux eo q̄ naſcentibꝰ p̄beat lucē.vl' q: preſit in luce naſcentibꝰ.ꝛ eos recipit ꝛ fouet.vt fingunt poete.Et dempta media ſyllaba d̄r hec luna.Et ꝓdu.pe.ſicut alia denominatiua deſinentia in na.ſicut vult Priſcianus.ꝛ in Greciſmo d̄r.Ipſaq̄ȝ caſtrenſis ſimul eſt lucina curialis.

Lucinia nie.auis q̄dam eſt que mane canere incipit.ꝛ d̄r a luce.q: cantu ſuo ſignat ortū diei.q̄ſi lucidia.Hec eadē d̄r acredula.hec vulgo d̄r roſinolus.i.philomena.Vñ Oratius in ſermo.Lucinias ſoliti impenſa prandere coemptas.

Luciniū nij.cincendela lucerne.q: dat lumen.

Lucratiuꝰ ua.uū.i.acq̄ſitꝰ.qd̄ aliq̄s lucrat'.vl' ꝑ qd̄ q̄s lucrat'.ꝛ d̄r a lucrū.

Lucrinꝰ ni.m.g.q̄dam lacus dictꝰ a lucrū.q̄ olim ꝑ copiā piſciū vectigalia magna preſtabat.Jñ lucrinus na.nū.

Lucrū cri.i. acq̄sitio vel ex negocio incremētū. Inde lucrosus a um.i. plenus lucro.

Lucta te.i.pugna.⁊ dr̄ a latus lateris.i. a complexu laterū quibus comin⁹ certātes innitūtur.q̄ greca appellatiōe adlethe vocanť.

Luctificus ca cū.pe.cor. q̄ facit vel designat luctum.vel de quo habeť luctus.

Luctuosus sa sum.i.plenus luctu.

Luctus tus tui.i.ploratus. et diciť a lugeo.

Lucublandus a um.i. lucens blande.

Lucubratio onis.f.t.nocturna vigilia. In̄ lucubratiūcula le.di.i. vna modica vigilia. scʒ studium et vigilantia vnius noctis vel minimum de luce.

Lucubrum bri.i.modicū lumen vel modic⁹ ignis qui solet ex stuppa ⁊ cera fieri.sed vndecunqꝫ fiat sic diciť.⁊ fit in vmbra. Idem ⁊ lucubra.

Lucubratus ta.tum.i.parū lucens.

Luculent⁹ ta.tū.i.plen⁹ luce.i.clarus.apert⁹. splendid⁹.⁊ dr̄ a luce ⁊ lentos qd̄ est plenū. vn̄ ⁊ hō dr̄ luculent⁹.q̄ est lingua clar⁹ ⁊ sermone splendid⁹. In̄ luculentia tie.i.claritas ⁊ lucis plenitudo.

Luculeū lei.genus est albi marmoris.⁊ nasciť in chio insula cui lucullus cōsul nomē dedit q̄ delectat⁹ in illo primū romā vexit vl' aduexit.soluꝫqꝫ pene hoc marmor ab amatore nomen accepit.

Lucul⁹ li.i.puus lucus.

Lucus ci.m.g.i.densitas arborum soli lucē detrahens.i.nemus adeo densum q̄ sol ibi lucere nō potest. Unde per contrariū diciť lucus a lucendo.

Ludibilis.⁊ hoc le.apt⁹ ludo vl' ad ludenduʒ

Ludibriū rij.i.derisio. ⁊ qd̄ illudiť.et dr̄ a ludo is. Uel ludibriū est res aliq̄ q̄ ludo ⁊ contemptui haberi digna est. Un̄.ij. Mach.viij Ludibrio habite ciuitatis iniuriā.

Ludibundus da.dum.i. ludo plenus. ⁊ simil' ludenti.

Ludicrū cri.n.s.i.ludus.⁊ dr̄ a ludo dis.⁊ ludicrus ra.rū.⁊ hic ⁊ hec ludicris ⁊ h' cre.et ī pl'i ludicres. ludicra.⁊ non ludicria.vt vult Priscian⁹.⁊ sť in eodē sensu.s.ludo plenus vl' qd̄ ludis geriť. In̄ ludicrosus a.ū.i. plenus ludicris.vl' ludibilis fʒ Hug. Pap. vo dicit ludicra sūt ludoꝝ carmina vl' turpia et inhonesta.vel certamina q̄ in ludis geruntť. Et cor.di. Un̄ auror a. Ludicra dictur⁹ ocia nostra noces.

Ludi⁹ dij.m.g.i.ioculator. In̄ hec ludia die.i. ioculatrix.

Ludix cis.f.g.q̄dam vestis est.⁊ dr̄ a ludo dis ⁊ dicunť ludices vestes a ludis theatri. Cū enim egrediebanť de ludi; prostibulo iuuenes harum velamento tegebant caput ⁊ faciem ne cognoscerenť q̄r solebat erubescere q̄ lupanar intrauit.

Ludulus li.pe.cor.dimi.i.puus ludus.

Luecula le.dimi.i.pua lues.

Lues luis.f.g.t.i.macula sordes vel pestilentia morbus repentin⁹.⁊ dr̄ a luo is. pro deturpare. vel dr̄ a labe vl' a luctu.q̄r luctuʒ facit. Est em̄ repentinus languor simul cū morte veniens.

Lugubris.cō.t.⁊ hoc bre.i.flebilis.

Luidus da.dū.i.maculosus vl' lue.i.tabe fluens.⁊ dr̄ a lues. Itē liuid⁹ repiť p eodem.

Lumbago ginis.f.t.i.lumboꝝ debilitas.

Lumbare ris.n.t.qd̄ ⁊ hoc lumbar baris. dr̄ p apocopā.i.cingulū circa lūbos.⁊ dr̄ a lūbus q̄r eo lumbi religanť.vl' q̄r lumbis inhereat Idē dr̄ ⁊ coxale.⁊ brachariū.⁊ renale. Sʒ proprie renale est qd̄ renibus alligať.sicut ventrale circa ventrem cingulū.

Lumbatoriū rij idem qd̄ lūbare.

Lūbifragiū gij.n.s.i.fractio lumborū.

Lumbric⁹ ci.pe.pdu.vermis intestinoꝝ. ⁊ terre.⁊ dr̄ a lubricus.vel lumbus.q̄si lubricus q̄r labiť.vel q̄r in lumbis sit. In̄ lūbricosus a.ū.i.plenus lumbricis.

Lumbul⁹ li.dimi.i.puus lumbus.

Lumb⁹ bi.ob libidinis lasciuiā dict⁹ est. q̄r in viri corpe voluptatis cā in lumbis est.sicut ī vmbilico in feminis.

Lumē inis.dr̄ a luo is.q̄r luit.i.purgat ⁊ delet tenebras. In̄ lumine⁹ a.ū.de lumine exn̄s vl' ad lumen ptinens.vl' clarus. Et luminosus. sa.sum.i.clarus.eo q̄ ex se habeat lumē. Sʒ luminatū est qd̄ aliunde lumen accepit.

Luminare ris.n.t.i.lumen.vel qd̄ lumen facit ⁊ dr̄ a lumen.⁊ hic ⁊ hec luminaris ⁊ hoc re. adiectiuum.

Luna ne.f.p. dicta ē q̄si lucina.q̄r luce lucet aliena. Lumē em̄ a sole accipit ⁊ acceptū reddit. Et est eadē luna diana ⁊ pserpina fʒ luna in celo dr̄ diana in siluis.pserpina in īfernis. In̄ lunatus a.ū.i.curuat⁹ ad modū lune iam dimidie. Et lunatio onis.i.tp̄us in q̄ luna recedit a sole ⁊ postea cōsequiť eundē. Itē lunatio.i.curuatio.⁊ tunc dr̄ a luno as. Item inueniť hec luna ne.p quadam ciuitate olim edificata ad modū lune iam dimidie sed modo destructa est. In̄ hic ⁊ hec lunensis ⁊ hoc se.

Lunaticus a.ū.q̄ singulis lunationib⁹ vexať. ⁊ mente laborat ⁊ dr̄ a luna q̄r singulis lunationib⁹ cōtingit cū luna est plena. Hos etiā lunaticos vulgus vocat.q̄r p lune cursū cōcomittanť eos insidie demonū. Et no. q̄ ex vicio lune nō patiunť lunatici.sed demones eos his vexant tpib⁹.vt p lunā infament lune creatorem.

Lunula le.dimi.i.pua luna.vel est quoddā genus moniliū. Proprie lunule sūt auree bullule dependentes in silitudinem lune facte. Un̄ Esa.iij. In die illa auferet dn̄s ornamen

tum calciamētoꝝ et lunulas ⁊ torques. Jn de lunulatus ta tum. id est moniliatus lunulis ornatus.
Lupa pe. vxor lupi. Et etiā meretrix dr̄ lupa ꝓpter similitudinē rapacitatis.
Lupanar aris. i. ꝓstibulū. domus meretricū.
Luparius rij. ⁊ hec luparia rie. dr̄ canis q̄ lupos ꝑsequit̄. ⁊ ad hoc officiū est ꝑcipuus.
Lupatū ti. n. s. quoddā genus asperoꝝ frenoꝝ factum ad modū dentiū lupoꝝ. qui ineq̄les sunt. Similiter ⁊ lupatū inequale est ⁊ grauius mordet. Alij dicunt q̄ lupatū est molinellum ip̄ius freni. ⁊ ꝓdu. pa.
Lupercus ci. i. pan. vel sacerdos panis. ⁊ dr̄ lupercus q̄si lupus arcens a pecoribus. q2 pan id ē deus pastoꝝ lupos arcet. Jn̄ hoc lupercal calis. pe. ꝓ. festū vel tēplū panis. vl' fossa pastoraliū ludoꝝ in loco q̄si theatrū facta.
Lupillus li. dimi. i. paruus lupus.
Lupinarū rij. et lupinetū ti. in eodē sensu. i. locus vbi crescunt vel abūdant lupini.
Lupinus ni. m. s. pe. ꝓdu. q̄ddā genus leguminis ⁊ dr̄ a lupus. q2 sonitu suo terret lupos. Cū enim lupꝰ lupinos intrat. ip̄i folliculi sonant. ⁊ ita ille terret̄. Jtē lupinus a ū. adiectiuū. i. res ꝑtinēs ad lupū. vel de lupo exn̄s
Lupus pi. ē bestia vorax q̄ valde insidiat̄ ouibus. ⁊ dr̄ a lycos grece. qd̄ dr̄ lupus latie. Al dr̄ lupus q̄si leopꝰ. q2 q̄si leoni ita sit illi virtꝰ in pedibus. Vn̄ quicq̄d pede ꝑsserit non viuit. Accipit̄ etiā ludus ꝓ lupato. Vn̄ Ouidius. tristiū. ⁊ placide duros accipit ore lupos. id est frenos. Jtē lupus etiā dr̄ quidā piscis ad similitudinē lupi. q2 etiā improba voracitate pisces alios ꝑseq̄t. Lupus etiā dr̄ ferreus arpax. q̄ ⁊ canicula dr̄. Et dr̄ sic. q2 si q̄d in puteū ceciderit rapit ⁊ extrahit. Jtē lupus etiā dr̄ morbus q̄ vt plurimū in q̄libet dimite. dr̄ nasci. Et dr̄ sic. q2 rodit carnē hoīs sicut lupus. nisi remediū aliqd̄ fiat scz gallina vel aliud aīal loco dolenti supponat̄.
Lura re. f. p. i. os ventris vel cullei.
Lurco. conis. m. g. i. auidus ⁊ immūdus deuorator. q̄ multū ⁊ turpiter comedit.
Luridꝰ da dū. i. pallidus. obscurꝰ. tenebrosus sordidus. ⁊ dr̄ a lura. Sed ꝓprie luridus co lor dr̄ color mortui. Vel luridꝰ dr̄ a loro. q2 hm̄oi habeat cutem scz pallidā.
Luscicio onis. ip̄m oculoꝝ vitium.
Luscitiosus sa sum. qui ⁊ lusticiosus sa sum. dicitur. id est qui vespere nil videt. et dicitur a luscus vel luce.
Luscus a um. q̄ tm̄ habet vnū oculum ⁊ altero caret. ⁊ dicit̄ a luce ⁊ carens. q2 luscus parū lucis habet. vel quia caret luce. ⁊ nō lucibꝰ. Vel dr̄ a luce ⁊ custos quasi lucis custos scz oculi ⁊ non oculoꝝ.
Lusor oris. m. t. dr̄ a ludo is. ⁊ lusorius a ū. ⁊ hoc lusoriū rij. locus vbi luditur.

Lustralis lis. o. t. ⁊ hoc le. Jdē q̄ ⁊ lustrabilis bile. i. qd̄ facile pōt lustrari. Jtē lustralis qd̄ lustrat. vl' qd̄ aptū est ad lustrandū. i. purgādū ⁊ circūdandū vl' luminandū.
Lustramē inis. n. t. i. purgatio vl' circūitio vl' luminatio.
Lustricꝰ ci. pe. cor. i. nouꝰ dies nascentiū. ⁊ dr̄ a lustro stras. q2 forte in tali die puer purgabat apud gentiles.
Lustro onis. m. g. dr̄ ille q̄ vagus est ⁊ nihil aliud agit. nisi qd̄ foras lustrat
Lustrū stri. dr̄ spaciū quinq3 annoꝝ. ⁊ dr̄ a lustro as. q2 olim ꝑ in fine quinquennij solebant lustrare ciuitatē ⁊ purgare faciendo in circuitu eiꝰ amburbale. Silr̄ circa agros faciebant. Vn̄ in hymno. Lustra sex iam ꝑacta ⁊c̄. Jtē lustrū dr̄ obscurū latibulū ferarū. id est cubile ferarū. Et lustrū dr̄ lupanar meretricū. Et in vtraq3 significatione dr̄ a lustro. as. ꝑ contrarium. q2 parū illustrat̄. id est illuminatur. Unde Lustra cubile fere quinquennia lustra fuere. vel sic Lustrū circuitus spaciū purgatio silua.
Lusus sus. sui. i. iocus a ludendo dictꝰ.
Lutatus ta. tum. i. inunctus ⁊ luto obuolutus ⁊ dr̄ a luto ꝓ ceno. ⁊ est tractus a porcis q̄ se luto obuoluūt. ⁊ pōt eē ꝑticipiū de lutor aris. passiuo.
Luter teris. i. concha vl' cantarus aquariꝰ fm̄ Hug. Luter ēt dr̄ lauatoriū ⁊ quodcūq3 vas purgandis sordibꝰ deputatū. Vn̄ q̄dā. Dic luteres vasa purgandis sordibꝰ apta.
Luteꝰ a. ū. i. croceꝰ vel quasi rubeꝰ vl' roseus. ⁊ dr̄ a lutꝰ ꝓ colore. Vn̄ luteolꝰ la. lū. Jtē3 a lutū ꝓ ceno dr̄ luteꝰ tea. teū. i. sordibꝰ vel luto plenꝰ. Jtē luteꝰ dr̄ de luto exn̄s vel ad lutum ꝑtinens.
Lutosus sa. sum. i. luto plenus vl' sordidꝰ. ⁊ dr̄ a luto ꝓ ceno.
Lutulentus ta. tū. i. sordidꝰ. fetidꝰ. luto plenꝰ ⁊ dr̄ a lutū ⁊ lentos qd̄ ē plenū. Jn̄ lutulētus tie. i. fetulentia. feditas. sordidatio.
Lutū ti. i. sordes terre. cenū. ⁊ dr̄ a luo ꝓ turpare vl' maculare. Vel lutū dr̄ q̄si lotū ꝑ cōtrariū q2 nō sit lotū. i. mundū. Et no. q̄ inuenit̄ hoc lutꝰ ti. ꝓ q̄dā colore croceo ⁊ q̄si rubeo. Et differt in tpe. q2 lutꝰ ꝓ colore primā ꝓducit. sꝫ lutū ꝓ ceno eā cā corripit. lꝫ q̄nq3 grā metri hec distinctio cōfundat̄. Jtē lutū est supinū de luo is. ⁊ tunc ꝓd. ꝑmā. vn̄ Tellꝰ vnda lutū faciūt ⁊ a luo lutū. Jtem Cenū dico lutū croceus color sit tibi lutus. Vas luteū fragile. toga lutea tegmen herile.
Luuio onis. i. tabes. fluxꝰ. feditas. sordes vl' turpis voracitas. Vn̄ in hymno Vētibꝰ pulsa luuione. i. tabe vitioꝝ vl' feditate.
Lux cis. fe. t. ꝓprie est ipsa substantia. sꝫ lumen qd̄ a luce manat. i. candor ⁊ splendor lucis. ⁊ dicit̄ a luceo ceo fm̄ Hug. Sed Pris. vo

detur velle ꝙ luceo deriuet̃ a lux.

Luxos grece. latine dicitur solutio.

Luxus xus. i. solutio libidinis. voluptas. delectatio. dissolutio. abuudātia. licet etiā ponatur ꝓ q̄libet supfluitate ⁊ magnificētia. ⁊ dr̄ a luxos. Et lux⁹ a ū. i. libidine solutus. Vñ ⁊ mēbra loco mota dicūt̃ luxa. i. soluta. Jñ luxuria rie. idē ꝙ luxus. s. solutio libidinis ꝓprie. Sed mō ampliata ē appellatio. vt luxuria dicat̃ supfluitas in coitu. ⁊ in cibo. et in vestitu. ⁊ etiā in alijs reb⁹. Jñ luxuriosus sa sum. i. solutus in voluptatibus ⁊ in libidine ꝓmptus. Sȝ ꝓdigus ē sumptuosus q̄ omia porro agit ⁊ q̄si ꝓijcit. Jtē a luxus dr̄ h̄ luxuries ei. idē qđ luxuria. Sed luxuria ꝓprie est in coitu. Luxuries in alijs attēdit̃. Et differt luxuria vel luxuries a libidine. Vñ Factū luxuries notat. affectūq̧ libido. A lux⁹ ꝓijcitur. dic a liber esse se ꝑdundum.

Luza interpretatur nux vel amygdalū.

M ante A

M Litera. obscurū in extremitate dictionū sonū hȝ. vt Templū Apertū in ꝑncipio vt Magn⁹ Mediocrē in medio. vt Umbra Jtē sola hec semiuocalis post s. ponitur qđ mutaꝝ est. vt Smaragdus. ⁊ añ liquidā. vt Rhamnus. ⁊ añ s. posita in finali syllaba nomis. more mute interposita. i. facit gtīn. vt hyems hyemis. velut inops inopis. Celebs celibis. Jtē m. trāsit i n. ⁊ maxime d. c. q. t. sequentibus. Uocali quoq̧ sequēte intercipit b. vt cōbustus. cōburo. Finalis dcōnis subtrahitur m. in metro ꝑlerūq̧ si a vocali incipiat sequēs dictio. vt illū expirantē trāsfixo pectore flāmas Uetutissimi tū non eaȝ semp subtrahebāt. Ennius in. x. aialiū. Insignita fere cū milia miliū octo. Anceps etiā vel liquida dr̄. q2 post mutam posita sicut l. n. r. in eadem syllaba cōem facit syllabā.

Macedo donis. fuit qdā rex. Vñ qdā terra dicta est macedonia. Jñ macedonius nia niū. et hic et hec macedo inis. ⁊ hic et hec macetes tis. gentilia. ⁊ cor. ce. Vñ Lucanus. Jn macedonū terras miscēs aduersa secundis. Jtē Aurora. Paulo vir macedo post hoc in troiade paret.

Macedoniani. heretici a macedonio eṗo dicti sunt negātes deū esse spiritumsanctū.

Macellū li. n. s. dr̄ a macto as. q2 ibi mactantur pecora. Jñ macellulū li. dimi. et hic macellio onis. ⁊ hic macellarius rij. qui pecora mactat et carnes vēdit. Uel macellū dr̄ a macero as. quia ibi carnes macerant̃.

Macer cra crū. i. tenuis ⁊ subtilis. Jñ macritudo inis. ⁊ hec macies ei. i. exilitas corpis.

Macer etiam est ꝓpriū nomen.

Macera re. i. macellū. Jnde hic macerarius. id est macellarius.

Maceria rie. f. p. dr̄ a macros ⁊ macerie dicūt̃ longi parietes q̄bus vinee vel aliud claudūtur. Jteȝ maceria dr̄ mēbranula secūdinaruȝ qua inuoluunt̃ pueri ī vtero q̄ diuidit̃ ī partu. ⁊ sequit̃ puerum. Unde sup Geñ. xxxviij. Quare diuisa est ꝓpt̃ te maceria. dic̄ vna glosa. Secundinaꝝ mēbranula quam rupit cum manum emisit.

Macerio onis. i. maceriaꝝ constructor.

Machera re. fe. p. pe. ꝓ. i. gladi⁹ long⁹ ex vna ꝑte acut⁹. ⁊ dr̄ a machia qđ est pugna.

Machia grece. latine dr̄ pugna.

Machil est tunica talaris tota hyacinthina habēs ad pedes septuagintaduo tintinabula. totidemq̧ innixa ac dependētia malapunica ⁊ acuitur in fine.

Machina ne. f. p. om̄e qđ ingenio parat̃ vt manualis balista. ⁊ filia. ⁊ ꝓprie illa q̄ ad pugnā parant̃. licet etiā quelibet artificiosa compositio vel constructio dicatur quandoq̧ machina. Et inuenitur etiam machina pro īsidijs. et corripit pe.

Machinis inis. dr̄ a machina. et sūt machines instrā edificioꝝ sic dicta a machinis q̄bus insistunt ꝓpter altitudinē parietum.

Machinosus sa. sum. i. plenus machinis vel argumentosus. ⁊ ingeniosus ad machinas faciendas vel insidiosus.

Machinula le. dimi. i. parua machina.

Macia cieꝝ. plis numeri. i. intestina. s. que sordes eliciunt. Jnuenit̃ etiaȝ macia cie. ꝓ quadam specie valde clara.

Maciecula le. dimi. i. parua macies.

Macilētus ta. tum. i. macer macie plen⁹. Jnde macilentia tie. i. macies.

Macor oris. i. macies. ⁊ dr̄ a marceo ces.

Macredo inis. i. macies. vnde Aurora. Mortalis macule nulla macredine fusca.

Macrobius bij. longeu⁹ interꝑtat̃ ⁊ est nomen ꝑhi platonici latini. ⁊ dr̄ a macros qđ est longū ⁊ bios. qđ ē vita. quasi longe vite.

Macrobij etiā dicti sunt q̄dam in india. xij. pedum staturam habentes.

Macrocosmus mi. id est maior mundus. et dr̄ a macros qđ est longū. ⁊ cosmus mūdus. vñ Grecismus. Sed signas mundū maiorē per macrocosmū. Qui alio noīe dr̄ megacosmus

Macrologia est longa sententia res nō necessarias comprehendens. vt Legati non impetrata pace retro. vñ venerāt domū reuersi sūt

Macros vel macron grece. latine dr̄ longum.

Mactus. ta. tum. id est magis auctus. id ē plenus gloria scȝ bonus. valens ⁊ dicitur a magis aduerbio ⁊ auctus. Jnuenitur etiaȝ mactus pro mactatus. ⁊ tunc dr̄ a mactor aris. Et nota ꝙ nulla terminatio istius nomīs mactus cta. ctum. est in vsu. nisi terminatio vocatiui scȝ macte qua terminatione vtimur tā ꝓ ntio q̄ ꝓ vocatiuo.

Macula le.i.nota.vitiū turpitudo. macula etiam dr̄ squama lorice.⁊ filum rhetis.
Maculatus ta.tum.i.cōtaminatꝰ.deturpatus corruptus.inqnatus.⁊ dr̄ a maculo las.
Madian et epha regiones sunt. vbi habitant dromedarij.
Madiditas tatis.idē est qđ mador doris.
Madidulus la lū.i. aliquantulum madidus.
Madidus da.dū.i.humidus ⁊ dicit̄ a madeo
Madius dij.ſm Pap̄.mēsis qdaȝ sic dictꝰ. eo ꝙ tūc terra madeat q̇ ⁊ maius dr̄.
Mador oris.m.t.i.pluuia.humiditas.
Madula le.vas ad vrinā recipiendā. qđ etiaȝ hoc madellū dicit̄.
Magale lis.n.ter.dr̄ a mager.quasi magare l. posita pro r.Et sunt magalia case pastorales vel case afrorum viles. Eadem ⁊ mapalia. ſ in magalia prima ꝓducit̄. ⁊ in mapalia corripitur.
Magal lingua punica noua villa dicit̄.
Magdalū li.quoddā oppidū fuit. Jn̄ magdalenus.na.num. Hinc dicta est Maria magdalena. ⁊ hoc magdalene nes. grece ⁊ acuit̄ in fine.⁊ interp̄tatur turris ſm Hug.Et est g eiusdem syllabe cū d. ⁊ nota ꝙ cū addit̄ maria debet dici maria magdalena ꝑ quandam noticiam sumatur pro maria peccatrice. Potest etiaȝ dici magdaleue si magdalene ponatur expositorie.
Magister stri.id est autor diadascalꝰ.eruditor. Jnde hec magistra stre.⁊ h̄ magisterculus li. .i.puus magister in ꝑsona.vel potiꝰ in scientia. Jnde magistercula le. Jtē a magister stri dr̄ magistra.stra.strū.adiectiue ⁊ h̄ magisteriū rij.honor vl̄ dignitas vl̄ officiū magistri. ⁊ h̄ ⁊ hec magistralis ⁊ h̄ le. Jtē magistri dicunt̄ maiores ciuitatis.vel senatores.ꝯsules. iudices. Jn̄ h̄ magistratꝰ tus.tui.eoꝝ dignitas Et sepe magistratꝰ inuenit̄ collectiue ꝓ ip̄is scȝ q̇ magistratū habēt.Et magistratꝰ est verbale huiꝰ verbi magistro as.. Jtem magister componit̄ cū gt̄o militū. ⁊ dr̄ magistermilitū.huiꝰ mgr̄imilitū.⁊ tūc notat dignitatē magnā quam q̇s habebat in vrbe romana. et is mō dr̄ marescalcus. Sȝ qn̄ sunt due ꝑtes potest fieri suppositio ꝓ quocunq; aliquos milites magistrante.
Magmas locus quidam est.de quo habetur.j. Regum.xiij.
Magnamentū ti.i.diuinamentū. ⁊ ꝑ syncopaȝ hoc magmentū ti. quoddā pinguissimū extū vel secundum prosectum. Pap̄.etiam dicit: Magmentum alij pinguissimū intestinū alij secunda ꝓsecta. Cornutus vero quicq̇d mactatur.id est distrahit̄.
Magnalis lis.ꝯ.t.⁊ h̄ le. i.magnus vel q̇ magna facit.vnde illud. Loquebant̄ varijs linguis apostoli magnalia dei.
Magnanimus ma.mū.pe.cor.⁊ h̄ ⁊ hec magnanimis.⁊ h̄ me.in eodē sensu .i. audax fortis. magni animi ad difficilia incipiēda ⁊ patienda.vnde Judicū.v. Magnanimoꝝ repta est ꝯtentio. Jn̄ magnanimitas tatis.i. spontanea rerum difficilium aggressio.
Magnas natis.cō.t.qui magnus est in populo ⁊ potēs Et ꝓ eodē dr̄ magnatꝰ ta.tū.pe.ꝓ. vnde Ecclesiastici.xx. Uir prudens placebit magnatis.
Magnes netis.m.t. qdā lapis p̄ciosus indicus.ferrū ad se trahēs.⁊ ꝓdu.pe.gti.
Magnificꝰ ca.cū.i.sublimis generosus.gloriosus q̇ magna facit. Jn̄ magnificētia.tie.spōtanea rerū difficilium consummatio.
Magniloquꝰ qua.quū.q̇ magna loq̇tur. Jnde h̄ magniloquiū quij.i.magna locutio.
Magnꝰ na.nū.ꝯpat̄ irregularit̄. maior maximꝰ.Et cōponit̄ ꝑmagnꝰ p̄magnꝰ.tāmagnus q̄ꝫmagnꝰ oīa ꝓ valde magnus.
Magog ⁊ gog sunt gētes ferocissime int̄ caspios mōtes ⁊ mare caspiū. a magno Alexandro incluse. ⁊ he sunt exiture circa finem mūdi.⁊ magnā stragem hominibꝰ illature.
Maguderis.m.g.vl̄ maguder ꝑ apocopā. Et est maguderis scđus caulis q̇ nascit̄ in tirso absciso.vel ip̄e tirsus abscisus.Un̄ Priscianus dicit ꝙ signat frugē.i.genꝰ caulis q̇ nascit̄ ex ea ꝑte cuiꝰ radix stirpis auellit̄ vel vt alij dicūt saltiginē.Et facit actm̄ in im ⁊ ablatiuū in i.tm̄.Un̄ Jn im tm̄ faciūt hec quartū nomina casum. Uim burrim tussim magude rimq; sitimq;.
Magus gi.m.g.⁊ vt dr̄ in histozijs magi dicūtur a magnitudīe scīe. Quos em̄ greci p̄hos ꝑse magos appellāt.iudei scribas.latini magistros.ſm Hug.pap̄.dicit Magi olim stellarū interp̄tes dicebant̄.s.q̇ p̄diuinabāt q̇lit̄ se haberēt q̇sq; cū nasceret̄. sicut de his legitur in euāgelio q̇ natū xp̄m annunciauerunt Cuiꝰ artis scīa vsq; ad euangeliū fuit ꝯcessa vt edito xp̄o.nemo deinde natiuitatē alicuiꝰ de cetero interp̄taret̄. Postea magi etiaȝ dicti sunt q̇ vulgo incātatores ⁊ malefici ob facinoꝝ magnitudinē nuncupant̄. Hi elemēta concutiūt.mētes turbāt hoim. ⁊ sine vllo veneni haustu violētia tm̄ carmīs īterimūt. Jnde magicꝰ ca.cū.Et nota ꝙ orientales solēt p̄ualere in arte magica. Unde qn̄q; oēs oriētales dicunt̄ magi. Et diuidit̄ ars magica ī prestigiū ⁊ maleficiū. Prestigiū est sensuum humanoꝝ illusio.ſm hoc incredibiles reruȝ mutationes videntur fieri. vt.s.terre cumulus videatur castrū.lapillus talentum.seges cohors militū galeata.Maleficiū aūt cū generalit̄ posset dici q̇dlibet malefactū.h̄ tamē specialit̄ illud dr̄ q̇ nobis ita demones subijcimꝰ vt nobis pariāt missatica nr̄a differētes vū q̇dam. Uir magus est magnus.magꝰ est cum sit lupus agnus.

Maialis lis.m.t. porcus domeſticꝰ ⁊ pinguis carens teſticulis.
Maieſtas tatis.f.t.i. honor dignitas ſplendor ⁊ dicit a maior q̄ſi maior ptās. Jn̄ maieſtatiuus ua.uū.i. poteſtatiuꝰ.
Maiorica ⁊ minorica inſule ſunt hiſpanie. maior ⁊ minor que⁊ baleares dicunt.
Maius maij. q̄dā menſis dictꝰ a maioribꝰ ſicut iuniꝰ a iunioribꝰ. Cū em̄ rhomulꝰ inſtituiſſ; rēpublicā. diuiſit pplm in duas ptes. ſ. in ſenes ⁊ in iuuenes. i. in maiores ⁊ minores. et ad honorē ptiū ab illis partibꝰ duos menſes noīauit. ſ. a maioribꝰ maiū. a iunioribus iuniū. ſicut h; in Oui. faſtor. Maius dicit a maieſtate. vel a maia mr̄e mercurij. ⁊ iuniꝰ a iunone vl' iuuentute vl' a cōiunctiōe romanor ⁊ ſabinor.
Maiuſculꝰ la.lū. pe.cor.i. aliquantulū maior.
Mala le.f.p.i. maxilla. ⁊ d̄r a malon qd̄ eſt rotundū. qr rotunda eſt. Uel d̄r mala q̄ſi mola a molo lis. vl' a mando dis. Et eſt mala ſuperior. mandibula xo inferior. Porṗe aūt male ſunt eminentes ptes ſub oculis. ſic dicte ppter rotunditatē. Item a malō d̄r hic malus li. q̄dam arbor. qr fructus eiꝰ oīm pomorum ſit rotundiſſimꝰ. Un̄ ⁊ illa ſūt vera mala que vehementer ſunt rotunda. Jn̄ hoc malu; li. fructꝰ illiꝰ arboris. Et hic malꝰ li. arbor nauis dicit. qr rotundus eſt ad modū mali vel dicit malus q̄ſi mallēꝰ. qr q̄ſi q̄buſdā ligneis malleolis fit quor volubilitate vela faciliꝰ eleuant. Unde Jſa. xxx. Donec relinq̄mini quaſi malus nauis. Et pdu. primā mala pro maxilla. ⁊ malus pro arbore ⁊ malum pro fructu et malus pro arbore nauis. et hi mali lorū. pro dentibus. ⁊ malo verbū. i. magis volo. Sed malus la.lū. ⁊ hoc malū li. id eſt peccatū corripiūt p̄miā. vn̄ Mala mali malo. mala cōtulit oīa mūdo. Jn rate triſti malum cum frangit nauita malū. Malo carere malis q̄ mala mandere malis. Mala etiam d̄r ouis alba. ⁊ inde componit. malonomus
Malach hebraice latine rex interpretat.
Malachias interpretat angelus dn̄i. i. nunciꝰ quicq̄d em̄ loquebat q̄ſi a dn̄o eſſet mandatū ita credabat.
Malachim. i. regū q̄ tercio ⁊ quarto regnorum volumine continet. Meliuſq; eſt multo malachim. i. regū. q̄ malachod. i. regnor dicere Nō em̄ multar gentiū regna deſcribit. ſ; vnius iſraelitici populi qui in tribubus duodecim continetur ſicut dicit Hiero. in prologo regum
Malagma matis.n.t. quoddā medicamentu; ⁊ dicit a malus. la. lū. vel malagma dicit. qr ſine igne marcet. i. conterit. Sine igne dicitur. qr herbe vl' ſpecies ex quibꝰ fit nō decoquuntur. ſed marcerant. id eſt conteruntur. Et d̄r malagma ſic. q̄ſi molagma. qr molendo. id eſt deterendo agit. Uel' poteſt dici malagma. quaſi malū agens. i. educens curando. Unde Sap. xvi. etenim neq; herba neq; malagma ſanauit illos.
Maledicus ca cū. i. maledicens. ⁊ cor.pe. Itē maledicus eſt qui obloquit homini. ei detrahendo. et eum obloquijs deprimendo. vt. c. j. de cle. male.
Maleficus ca cū. pe.cor. i. malefaciēs incantator. Jnde hoc maleficiū cij.
Malefidus da dū. quando eſt vna dictio compoſita ex male et fides. ſignat illū qui leuitatem habet ⁊ nō ſeruat fidē. Sed quādo ſunt due ptes ſignat illū cui non ſeruat fides. vt iſte eſt fidus male inter hoſtes.
Malicia cie.f.p. d̄r cogitatio praue mentis.
Malicioſus ſa ſum. i. deterior malo. qr frequēter malus. callidus. aſturꝰ. verſutus. ſubdolus inſidioſus. Jn̄ hec malicioſitas tatis.
Malignus na nū. i. malus rixoſus. Et ꝓprie d̄r qui malicie votū ⁊ opus pagit. Jnde malignitas tatis. i. malicie opus vel votū.
Maliuolus la lū. d̄r a malus. ⁊ volo vis. Jnde maliuolens tis. Jn̄ maliuolenter. tius. ſime. aduer. et hec maliuolentia tie.
Malleator oris.m.g. d̄r faber ferrarius.
Malleolus li. dimi. i. paruus malleꝰ Itē malleolus. pe.cor. d̄r nouellus palmes innatus ṗoris anni flagello dictꝰ ſic ob ſimilitudinē rei. qr in ea pte qua decidit ex veteri ſarmento pminēs vtriuſq; mallei ſpeciē prebet. Jn glo. aūt Dan̄. iij. dicunt melleoli vimina vl' ſarmēta arentia. ⁊ cor. o. Un̄ quidā. Malleoli ſarmenta notāt atq; vimina ſicca.
Malleus lei eſt inſtrumentū fabri. ⁊ d̄r a mollis lis. quaſi molleus. qr mollit ferrū. vel qr dum calet ⁊ molle ā cedit ⁊ pducit illud. Jnde malleolus li. dimi.
Malluuiū uij. vas ad abluēdas manus. et ad ſordes manuū recolligēdas aptum. Jn̄ malluuianus na nū. vt malluuiane ſordes. i. ſordes manuū in malluuio collecte.
Malo onis.m.g. ⁊ d̄r a malon qd̄ eſt rotundū Malonem greci comā capitis dicunt quem nos cirrum vocamus.
Malobatrū tri.n.s. quoddā vnguentu; a malis lauandis ſic dictū.
Malogranatus ti. quedā arbor cuius fructꝰ d̄r malogranatū ti. qr habeat grana interius Jdem ⁊ malūpunicū. Et nota q̄ ſepe inuenitur malumgranatū p malogranatū et malagranatra pro malogranata.
Malomellū li. genus pomi melliflui et dulcis et d̄r a malum ⁊ mel. qr fructus eiꝰ habet ſaporem mellis. vel qr in melle ſeruetur.
Malon grece. latine d̄r rotundum.
Malonomus mi. paſtor ouiū. Mala enim dicitur ouis alba. nomos paſtor. ⁊ cor.p.
Malua ue. dicit quedā herba. ⁊ dicitur a mol

lio lis. quasi mollia qꝛ ventrem molliat. In de maluacens cea ceum. res malue. vel pertinens ad maluam.

Maluaceꝰ etiã dr̃ vilis. non bonus vt malua.

Maluicia cie. quedaꝫ vestis dicta a malua. qꝛ ex maluarum stamine cõficit̃. quã alij malocinam alij mauellam vocant.

Malũ li. i. pomũ. et dr̃ maluꝫ multis modis. est eñi malum armenicũ vel armeniacũ. quia ab armenia primũ sit aduectũ. Et est malũ cidonium dictũ ab oppido crete ex cuiꝰ pomo cidonicum conficit̃. Et est malũ macianum a loco dictũ vnde primũ aduectũ est. et est malum amerinũ. qꝛ amari sit saporis. Et ẽ malũ persicũ. qꝛ eã arborẽ ĩ egypto ĩseruit. Persius. h̃ arbor in persida fructũ siccũ generat interfectoriũ. apud nos vero rotundũ ꝛ suauem. Et ẽ malum puniciũ dictũ sic. qꝛ ex punica regiõe sit aduectũ. vel qꝛ grana habeat rubea. q̃si punicea. id ẽ ꝛ malũgranatũ qꝛ inter corticis rotunditatẽ granoꝝ ꝯtineat multitudinẽ. Itẽ vt dicit Pap̃. mala dulcia vix egeruntur flegma nutriũt. fellis ardorẽ mouent inflationes faciũt. qꝛ sunt frigida ꝛ humida Mala xo acida ꝛ matura omnibus cõmoda sunt et bene digerunt̃. Sunt et agrestia mala stridunt cocta bene digerunt̃.

Malus a ũ. dr̃ a melan qd̃ ẽ nigrũ. qꝛ niger sit et ꝑuersus. ꝛ ꝯꝑatur anormale. malus. peior pessimus. Isti male peius pessime. aduer. ꝛ h̃ malicia cie. et hoc malũ li. substantiue.

Mambres interpretat̃ mare pelliceũ. vel mare in capite. Et fuit propriũ nomen cuiusdam. Unde quedam ciuitas dicta fuit mambre nomine illius.

Mamma me. f. p. dr̃ a malum li. qꝛ rotunda est vt malũ. Inde mamilla le. dimi. Et sunt mãme mulierum mamille viroꝝ. vbera pecorũ. Papille vero sunt capita mammarũ que sugentes comprehendunt Et cor primã mamilla. Unde Iuuenalis Et nusq̃ visis triginta clara mammillis. Licet in illo versu ꝑma ponatur longa. Mammillas vir habet pecus vber. femina mammas.

Mãmona interpretat̃ diuitie. et est nomen demonis q̃ preest diuitijs. ꝛ dicitur a mãmon. non quia in eius ditione sunt diuitie. sed q̃a eis vtitur ad decipiendũ. irretiendo laqueis diuitiarum.

Mãmotrephus phi. puer qui lac diu sugit.

Man. i. videre. Uel vt dicit Pap̃. Man qd̃ est mãna. interpratat̃ q̃d est h̃. Cũ enim deꝰ prius plueret mãna filijs israel. quasi mirantes dixerunt. Manhu. hoc est. quid est hoc.

Manaa interpretat̃ munus vel sacrificium vel holocaustũ vel consolatio. Und̃ Baruch. i. De quibus emite holocaustomata ꝛ thus ꝛ facite manaa vbi aliqui libri habent misericordias vel mãna sed manaa est vera lr̃a.

Manasses hebraice. dr̃ obliuio latine. Unde dictus ẽ Manasses q̃si obliuiosus. eo ꝙ pater eius Iacob sit oblitus laborum suoꝝ.

Manceps pitis. m. t. i. seruꝰ. ꝛ dr̃ mãceps q̃si manu captꝰ. qꝛ marie illi hoc noĩe cẽlebant̃ q̃ in bello capiebant̃ ꝛ in seruitutẽ redigebãtur. Iñ h̃ mãcipiũ pij. in eodẽ sensu h̃ mõ amplíata est appellatio huiꝰ nois manceps vel mancipiũ. vt dicat̃ filiꝰ vl̃ filia nõdũ emancipata a p̃re. Et idem q̃cq̃d manu capi ꝛ subdi põt dr̃ mancipiũ. vt hõ equus ouis. Hec eñ anĩalia statim vt nata sunt mancipia esse putant̃. Nã ꝛ ea q̃ de nũero bestiaꝝ sũt tunc vident̃ mãcipia esse. qñ capi vel domari ceperint. Itẽ manceps cõponit̃ cũ e. vt emãceps ꝛ cũ ne vt nemanceps. Et vt dicit Pap̃. Mãcipiũ nõ sexũ sed conditionẽ signat.

Manciñꝰ na. nũ. q̃ vtit̃ sinistra manu ꝑ dextera. vel econuerso. ꝛ ꝑdu. pe.

Mancipi indecli. q̃cq̃d manu capi põt.

Mancus ca. cũ. dr̃ quasi manu carens.

Mancꝰ etiã dr̃ cui aliq̃d deest ad ꝑfectionem. Iñ mancatus ta. tũ. i. manu truncatꝰ.

Mandatella le. i. mandatũ.

Mandatũ ti. n. s. qd̃ mittit̃. Uel mandatũ. id est ꝑceptũ. Uñ dñs in euangelio Ioh. Mãdatũ nouũ do vobis. Uel mandatũ ẜm azo. est officiũ ab eo q̃ gratuitũ gratis suscipit exhibendum.

Mandatũ dr̃ ille q̃ aliq̃d mandat alicui. vt sibi vl̃ alij aliq̃d facias

Mandatariꝰ est q̃ mandatum suscipit ad implendum.

Mandibula le. inferior maxilla ꝛ dr̃ a mando dis. vñ Iudic. xv. Inuentãq̃ maxillam. id ẽ mãdibula asini. Et infra. In maxilla asini ꝛ in mandibula pulli asinaꝝ deleui eos.

Mãdo onis. n. t. q̃ multũ mãdit. s. leccator ardelio. gulo comedo auidus eluo ꝛ epulo. et in eodẽ sensu hic ꝛ h̃ ꝛ hoc mandax cis. ꝛ ꝑdu. pe. gti.

Mãdra dre. m. g. i. bubulcꝰ. ꝛ dr̃ a bobꝰ sibi cõmendatis. vl̃ qꝛ noĩa boũ mandat memorie. vl̃ mandros dr̃ ouis. Iñ mãdra pastor ouiũ.

Mãdragora re. pe. cor. est genꝰ pomi silis paruo peponi. odore vl̃ sapore vl̃ specie. vl̃ quia habeat mala suaue redolentia in magnitudine mali maciani. vñ ꝛ eã etiã latini vocãt malũ terre. Hãc poete antroporeos appellant. eo ꝙ habeat radicẽ formã hoĩs similantem. Antropos eñ grece latine dr̃ hõ. Cuiꝰ cortex vino mixtꝰ ad bibendũ dat̃ illis quorum corpꝰ ꝓpt̃ curã secandũ est. vt soporati dolorẽ nõ sentiant. Huiꝰ spẽs due sũt. Femia folijs lactuce silibꝰ mala generans in silitudinẽ prunoꝝ. Masculꝰ folijs bethe silibus de hoc aũt pomi genere q̃dam oppinant̃ ꝙ acceptũ ĩ escã femĩs sterilibꝰ fecunditatẽ p̃stat. vñ Geñ. xxx. Egressus Ruben tempe messis

triticee in agro reperit mādragoras q̄s matri
Lie detulit. Et infra dormiat tecū hac nocte
ꝓ mādragoris filij tui vir tuus.

Manducus ci.pe.ꝓdu.i.ioculator.ore hians
turpiter mandens.

Mane nomē indecli.ē.vel aduerbiū tp̄is.⁊ dr̄
a manū.qḋ ē bonū. Quid em̄ meliꝰ mane q̄ñ
de tenebris deuenit̄ ad lucem.

Mane techel.phares exponit̄ in textu Dan̄.v.
vñ Mane techelq̃ phares vigili si mēte nota
res rapta resignares ⁊ meliora dares.

Manes niū.nibꝰ.actō manes vl' manis.m.g.
.i.dij īfernales.⁊ aīe īfernales. ⁊ dicūt̄ a ma
nū qḋ ē bonū ꝑ ꝯtriū. q2 nō sūt boni ſ efferi ⁊
crudeles. Uel manes dicūt̄ a mano as. q2 la
te manāt ꝑ auras.⁊.p.ꝓmā. vñ Ora.epi. Car
mine dij superi placant̄ carmine manes.

Mango onis.m.t.i.mercator.⁊ ꝓprie vēditor
equoꝝ.⁊ dr̄ a manꝰ eo ꝙ manu agat equos ⁊
etiā q̄libet mercator p̄t dici mango.q2 res su
as manu agat.

Mania nie. ē sane mētis alienatio. furor dicta
sic ab insania.quā greci maniā vocāt. Ul' dr̄
a mantin qḋ est diuinare q2 hec amentes ⁊ in
sanos facit quoꝝ alij efficiunt̄ leti alij tristes
alij furiosi. Mania etiaȝ dicitur quedā furia
infernalis.

Manica ce.pe.cor.ē catena vl' vinculū q̄ capti
uoꝝ manus ligant̄.⁊ dr̄ a manꝰ.q̄si manum
capiēs. Unde ꝓpha.⁊ nobiles eoꝝ in manicꝭ
ferreis. Itē manica ē illa ꝑs tunice q̄ ē ab hu
mero vsq3 ad manū. vñ dicit Pap̄. manice sꝫ
vincula q̄bus manꝰ vinculant̄ lȝ etiā tunica
rū sint. Iñ manicatꝰ ta.tū.

Manichei.heretici a q̄dā persa extiterunt q̄ vo
catus ē manes. Hic duas naturas ⁊ duas sb̄
stātias ītroduxit.s.bonā ⁊ malam. ⁊ aīas ex
deo q̄si ex aliq̄ fonte manare asseruit. Testa-
mentū vetus respuunt. nouū ex ꝑte recipiūt.

Manifestus sta.stū.i.aptus clarus.certꝰ et dr̄
a manus ⁊ festus quasi ad manuȝ positus et
ꝓmptus. Nā manifestꝰ exponi solet ⁊ nō ab
scondi. Unde etiā dr̄ manifestꝰ q̄si manēs fe
stus.⁊ ē etymol'. Item in festo oīa debent ex
trahi pulcriora ⁊ in apto poni. Uñ ⁊ dr̄ mani
festꝰ.i.ꝓmptꝰ.aptꝰ ⁊ palā positꝰ. Iñ manife
starꝰ a.ū.q̄ māifestat vl' manifestat̄ vl' manife
ste vel ap'te aliq̄d faciēs. Itē manifestū est pu
blica ⁊ famosa ꝓclamatio ex certa sciā et cer
tis autoritatibꝰ ꝓueniens. Et pōt manifestū
ꝓbari ꝑ multos testes vel autores nō tamen
ꝑ tot ꝙ fiat notoriū. vide glo.iij.in.c. ꝯstitu-
tionū de x̄.si.li.vj.⁊.vj.q.ij.placuit. Spe.ti.
de notorio crimīe. §. sequit̄ .de manifesto.cir
ca principiū vbi dr̄. Manifestum est. qḋ patȝ
pluribus sed nō oīmbus. Sed notoriū omi-
bus publice patet.

Mantin grece id est diuinare.

Manipularis.cō.t.⁊ hoc re. ⁊ manipularius.
ria rium.ad manipulum pertinēs vel de ma-
nipulo existens. vt manipulares milites.qui
sunt de manipulo. Manipulares etiam dici
mus eos qui signa ante regem portāt. Et cō
ponitur cōmanipularis ris.

Manipulus li. ē tantū segetis q̄tū manus ca
pere p̄t.⁊ dr̄ a manꝰ quasi manū implens.⁊ ē
etymol'. Itē manipulꝰ dr̄ societas ducentorū
militum.q2 anq̃ signa essent manipulos.i.fa
sciculos stipule vl' alicuiꝰ herbe sibi ꝓ signis
faciebāt. vl' q2 olim bellū manibꝰ incipiebāt.
Inuenit̄ etiā maniplꝰ ꝑ syncopā. Unde Lu
canꝰ Cōuocat armatos ex templo ad sig̃ ma
niplos. Itē manipulus dr̄ ornamentuȝ sini-
stre manus sacerdotis.

Manna indecli.⁊ hoc māna natis.pe.cor.dr̄ q̄
dā cibus q̄lis de celo cecidit filijs isrl'.⁊ dr̄ a
manū qḋ ē bonū. q2 bonū erat. Cuiuscūq3 ei
rei saporē exigebat q̄ māna comedebat.taleȝ
habebat. Unde Sap̄.xvj. Paratū paneȝ de
celo prestitisti illis sine labore omne delecta-
mentū in se habentem.⁊ omnis saporis sua-
uitatem. Uel manna dictum est a manhu ad
uerbio admirātis apud hebreos. q̄si quod si
gnū ē hoc. vel quid est hoc. Et inde a manhu
id est ab admiratiōe quā in mane habuerunt
cū primū manna repererūt.dictum est manna
Cum enim in mane primo vidissent manna.
admirantes ceperunt dicere manhu.q̄si dice
rent quid est hoc.q̃ bonum ꝙ dulce. Inueni
tur etiam hoc manna ne.neu.ge. sicut et pa-
sca ce.sed hoc videt̄ esse cōtra regulas Pri-
sciani. quia nullum nomen neutrum in ꝓma
declinatione vel quinta inuenitur. Sed po-
test dici ꝙ Priscianus intelligit de nomini-
bus latinis.

Manus ni.id est palefredus.⁊ dr̄ a mansuetus
eo ꝙ mansuetudinem manuum sequatur. vl'
quia mansuetus sit.vel a manus.quia manu
nitatur ⁊ ducatur.

Mansionariꝰ ria.riū.i.manēs vel ad mansionē
ꝑtinens.⁊ dr̄ a maneo nes.

Mansiuncula le.dimi.i.parua mansio.

Mansucius cij.i.edax ad mandendū paratus.

Mansuetꝰ ta.tū.i.mitis.nulli iniuriā faciēs vl'
domitꝰ q̄si manu vel manui assuetus.

Mansus sa.sum.i.comestus. ⁊ dicitur a mādo
dis. Iteȝ māsus sa.sum.i.māsuetus.⁊ tunc
dicit̄ a mansueo sues ſm Hug. Item māsus
pōt deriuari a maneo nes. vnde dicit Pap̄.
Mansa comesta.mansueta. māsus dictus a
manendo ꝙ integrū sit duodecim iugeribus
Item mansus ſm vulgare ytalicoꝝ dicit̄ ꝑs
terre que duobꝰ bobus sufficit in vno anno
ad laborandum.

Mantia tie.id est diuinatio.⁊ dicitur a mātos
Et ab eo componit̄ Necromantia pyroman
tia.aeromātia.hydromātia geomātia. chiro
mātia ornizomātia.de q̄bus vide locis suis

Mantica ce.f.p.est sarcina.s.mola. ⁊ dr̄ a manus. Inde manticatus ta.tum. id est mantica oneratus. ⁊ cor.ti.

Mantitula le. dimi.i.parua mantica.

Manticula etiā dicitur pera pastoralis.

Manticulus li.dimi.i.puus mantellus.

Mantile lis.pe.cor.⁊ hoc mātile lis.i. velamē mense vl̄ mapa.⁊ dr̄ a mando dis.q̄si mādele vl̄ mādile. Uel mātile siue mātele q̄si manu tergile.⁊ s̄m hoc ꝓprie sic dr̄ gausape.qꝛ i tergendis manib⁹ ꝓbet̄. vn̄ ⁊ dr̄ mātile vel mātele quasi manus tela.

Mantos.i.diuinatio.⁊ dr̄ a mantin qđ ē diuīare. Itē hoc mante tes.illud idē.s.diuīatio.s. visio positoꝝ id est ꝑeuisorum a deo. Et hic filia Tiresie dicta ē mantes quasi diuinatrix Uel mantes dicta est tam diuinatio q̄ȝ filia. Tiresie a manes ⁊ tueor.qꝛ manes tueat̄.

Mantua tue.quedam ciuitas lombardie. de q̄ oriūdus fuit Uirgili⁹ Un̄ Ouidi⁹. Mātua Uirgilio gaudet Uerona catullo. Peilgne gentis gloria dicar ego. In̄ mantuanus na. num.patrium vel gentile.

Mantus ti.est breuis amictus ⁊ dr̄ a manus. qꝛ manus tegat tantum.

Manualis lis.ↄ.t.⁊ h̄ le.ad manū ꝑtinens ⁊ h̄ manuale lis.ꝑ quodā libro q̄ quasi ad manū semꝑ habet̄.

Manubie biaꝝ.i.excubie que ꝑ spacia noctꝭ vigilant.⁊ dicitur manus quia per manus.id ē cateruas fiunt. Manubie etiam dicunt̄ spolia exuuie que victis extrahuntur sic dicte qꝛ manibus victorum extrahunt̄ s̄m Hug. Papias xo dicit. Manubie spolia.rapine res ꝺ preda manu collecte. Manubie dicte sūt qꝛ manibus detrahunt̄ id est vestes mortuorū. vnde.Ezechielis.xxxviij. Et diripies manubias infinitas.

Manubriū brij. dr̄ manica vel manicū cuiuslibet ferri ⁊ dr̄ a manus.qꝛ manu tenet̄. Inde manubriatus ta.tum. Et videtur compositū a manu ⁊ bria.quod est mensura qꝛ ita commensuratur q̄ possit teneri manu. sicut pȝ in cultello ⁊ securi.

Manulea lee.i.manica.⁊ dr̄ a man⁹. In̄ manuleat⁹ ta.tū.i.manicatus.

Manum grece latine dr̄ bonum.

Manumissio onis.ē datio libertatis.ff.de acq̄. re.domi.l.adeo.§.cū q̄s.in fi. Et manumissus dr̄ q̄ ē liberat⁹ a manu ⁊ potestate domī: et dr̄ sic quasi extra manū.i.potestateȝ domini sui missus.

Manupiarium rij.id est gausape.quasi manus pians.

Manus nus.nul.f.g. dr̄ a mun⁹. eo q̄ sit toti⁹ corꝑis mun⁹. Ipā.n.ori cibū ministrat.et facit ⁊ dispensat.oīa dat ⁊ accipit. Un̄ ab Aristotele man⁹ appellat̄ organū organoꝝ. Inde manut⁹ ta.tū.i.magnas h̄ns man⁹. ⁊ comprimā. Un̄ Prouer.xj. Man⁹ in manu non erit innocens malus.

Manutergiū gij.est togilla cū q̄ tergit̄ manus

Manzer zeris.m.g.ē fili⁹ scorti.vel adulterin⁹ vnde Deut̄.xxiij. Nō ingrediet̄ manzer h̄ ē de scorto natus.in ecclesiam dn̄i vsq̄ ad decimā generationē. Inde manserinus.na.num id est adulterinus.

Mapa pe.id est togilla. ⁊ dr̄ a man⁹ q̄si manu pia.i.manū pians. In̄ hec mapella le.vl̄ mapula le.vel mapellula le.dimi. Mapa etiā dr̄ pictura vel forma ludorum. Unde dicit̄ mapa mundi.

Mapalia.pastoralia tabernacula.

Maranatha.vt dicit quedaȝ glosa suꝑ illud .j. ad Coꝝ.xvj. Sit anathema maranatha. Sit anathema.i.seꝑatus a deo vel ↄdemnatus.

Maranatha id est donec veniat dominus. Uel in aduentu domini. Maranatha enim interpretatur dominus venit.

Maratron grece id est feniculum.

Marescibilis.ↄ.t.⁊ hoc le.i.putrescibilis.

Marcha dicitur comitatus terre alicui⁹. Unde ⁊ marchio dr̄ ꝑnceps vel dn̄s marche. Marcha etiā dr̄ quoddaȝ pondus.s.media libra, vt dr̄ marcha argenti.

Maciaton.n.g.genus vnguenti.

Marcidulus la.lū.i.aliquantulū marcidus.

Marcidus da.dū.i.putrid⁹ arescēs languēs. In̄ hec marciditas tatis.

Marcioniste quidam heretici a marcione stoico phylosopho appellati.q̄ cerdonis dogma secutus alterum bonum.alterū iustum dominum asseruit tanq̄ȝ duo principia creatiōis et bonitatis.

Marcor oris.idest marciditas. macies. defectus quidam. Inde marcorosus sa.sum.id ē plenus marcore.

Marculus li.i.pusillus.malleus ē dimi.a marcus qđ et martellus dicit̄.

Marcus ci.dicitur malleus.⁊ est marcus maior q̄ȝ malleus.⁊ dicitur a mollio lis.sicut et malleus. vl̄ quia maior est et fortior ad cedēdum. Marcus etiam dicitur quidam euāgelista.⁊ interpretatur excelsus mandato. Excelsus vtiq̄ ꝓpter euangeliuȝ altissimi quod predicauit. Uel sublimis mandato dicit̄ ratione perfectionis in vita. quia non solū seruauit mandata cōmunia. sed etiam sublimia sicut sunt consilia. Et vt dicitur in quadā cronica Claudius imperat. Marcus euangelista scribit.apostoli per orbē diuidunt̄ Marcus alexandrie martyriū cōpleuit.

Mare ris.n.ter.potest dici aquarum generalis collectio.et dicitur a meo as.quasi meare quia semper est in motu. Omnis enim aquarū collectio siue salsa sit siue dulcis. abusiue

dicit mare. Un̄ Gen̄. j. Congregatiões aquarum appellauit maria. Sz ꝓprie mare dr̄ cuius aque amare sunt. Idē dr̄ equor. pelagꝰ fretū. pontus. oceanus. abyssus. Inde marinus na num. Et marinarius ria riū. quasi iuxta mare existens. Itē inuenit mare tiberiadis. et est idē quod lacus tiberiadis. Item inuenit mare rubrū. Et vt dicit in historijs super Exod. Mare rubrū nō ē aqua rubea. sed oīs terra circūstans rubea est. ex qua viciatur gurges et inficit. Unde miniū acutissimū decerpit. quicquid etiā ad esum. in fructibus est in hunc colorē cadit. ob hoc gemme ibidē rubee inueniunt que humo inuolute. et inter arenas attrite terre colorem et maris hebent. Et vbi nos dicimus rubrum hebreus habet cannosuz. eo ꝙ canne in litoribus abundāt Item inuenit mare mortuū Et dicit mortuū vt dicit Isidorus ꝓpter h̄ ꝙ nihil gignit viuum. nihil recipit ex genere viuentiū. Nam neq; pisces habet neq; assuetas aq̄s e. letas mergendi vsu patit aues. s̄ quecunq; viuentia mergenda temptaueris. quacunq; arte demersa. statim resilent. ⁊ q̄; uis vehemēter illisa. statim excutiunt. Hoc et mare salinariū vocatur. qd̄ est in iudea.

Margaritha the. f. p. est quedā gemma p̄ciosa candida a mari dicta. Unde dicit Isid. xvj. etymol. Margarita prima candidarū gemmarū quā inde margaritā aiunt vocatā ꝙ in cōchulis maris hoc genus lapidis inueniatur. Inest eīn in carne cochlee calculus natus sic in cerebro piscis lapillꝰ. Signit autē de celesti rore quē certo anni tēpore cochlee hauriunt. Itē inuenit h̄ margaritū ti. Prouerb. xxv. Inauris aurea et margaritū fulgens qui arguit sapientē. Inuenit etiam h̄ margarita te. pro quadā virgine gloriosa. a margarita gemma dicta.

Margo inis. incerti generl. lz q̄dā dixerint ꝙ sit cōis. ē litus maris. ⁊ dr̄ a gyro ras. et mare. q̄si gyrās mare. Transfert etiā h̄ nomen margo vt dicat q̄lₒlibet litus vel limbus. ⁊ generaliter extremitas vel extrema ps cuiuslibet rei. In̄ marginēꝰ nea neū. et hic et hec marginalis. et hoc le. qd̄ pertinet ad margi⸗nem. vel qd̄ est in margine. Un̄ glose dicuntur marginales que sunt in marginibꝰ libri ad drām interlineaꝝ. glosarum. que sunt inter lineas textus.

Maria rie. f. p. mater domini ꝓpter claritatem vn̄ et Maria illuminatrix siue stella maris interpretat quia genuit lumen mūdi. De viris et filijs duarū mariarum soroꝝ beate marie matris domini. vide supra. Cleophas.

Marisan octauus mensis est.

Marisca ce. f. p. dr̄ ꝓprie vesica que circa podicē mariū ex nimio fricatu ex vsu agēdi opus sodomiticū solet eructare, Un̄ iuuenalis Si podice leni. Scinduntur tumide medico ridēte marisce. Dicit tn̄ q̄nq; marisca q̄libet vesica q̄ ex assiduo carnis fricatu nascit.

Maritellꝰ li. m. s. dimi. i. puus maritꝰ ⁊ h̄ maritella le. i. parua vxor vel marita.

Maritimꝰ ma. mū. q̄si iuxta mare existēs. Inde hec maritima me. dr̄ terra q̄ iuxta mare ē. Uel maritima dicunt loca mari vicina sic dicta. quasi maris intima.

Maritus ti. m. g. vir q̄ ꝯiugem hz. ⁊ dr̄ a mas. Inde hec marita te. i. vxor. ⁊ maritꝰ ta. tū. ptinēs ad maritū. vel maritā vel maritatus ta tum. Et hic ⁊ hec maritalis ⁊ hoc le.

Mars martis. dr̄ deus belli. Et p bello inuenitur. ⁊ dr̄ a mas maris. q2 mariū ē mars. Ad hoc enim ꝙ sit mars. id est bellum per viros pugnatur maxime apud nos vbi soli mares pugnant.

Marsia sia. quedā terra ē. Inde marsus. a. um. Uel marsi sunt dicti. q̄si martē scientes vel sitientes. q2 bellicosi sunt. Et q2 marsi multuz valēt in incantatōe serpentū. ideo q̄nq; inuenit marsus p incantatore serpentū. Quādoq; generaliter p incantatore.

Marsilia lie. quedā ꝓuincia est siue regnū.

Marsupiū pij. saccul ꝰ pecunie. siue bursa. ⁊ dr̄ a marsupon greco. qd̄ greci sic vocāt.

Martellus li. dimi. mediocris malleꝰ.

Martyr tyris. ꝯ. g. grece latine dr̄ testis. Un̄ ⁊ testimonia grece martyria dicūt. In̄ martyr testis dr̄. q2 ꝓpt testimoniū xp̄i passiōes sustinuit. ⁊ vsq; ad mortē p Ꝟitate certauit. Et inde hoc martyriū rij. cruciatꝰ martyrl. vl locꝰ vl templū martyrl. q2 ī memoria martyris sit ꝯstructū. vl q2 sepulcra ibi sīt sctōꝝ martyrum

Martiꝰ tia. tiū. i. ad matrē ptinens vel bellicosus. ⁊ dr̄ a mars. Et h̄ martiꝰ tij. q̄dā mensis sic dictꝰ ꝓpt martē romane gentis auctorem Fuit eī pr̄ Rhomuli. Et iō rhomulꝰ in honorē p̄ris. pmū mensem ab eiꝰ nomīe martiū vocauit. Uel ideo martiꝰ dr̄ a marte. q2 in eo est festū martis ⁊ eiꝰ ꝯsecratꝰ ē mēsis ille q2 eo tēpore cūcta animātia ad martē agunt ꝯcubē divolūtate. Et idem dr̄ mēsis nouoꝝ q2 martiꝰ olim erat initiū anni. Et inde martiꝰ a. ū.

Mas maris. m. g. i. mausculꝰ vl maritꝰ ⁊ corma vnde illibata timet fossorē gleba timescit Ad maris accessum virginitatis honor.

Mascul ꝰ la. lum. i. masculini sexus vel fortis: vel baro vel vir. ⁊ dr̄ a mas. Et hinc masculinus na. nū. Et cōponit cū con ⁊ dr̄ cōmasculus la. lum. ꝯm Hug. Et ꝯm Pap. masculus est dimi. a mas.

Masloth liber ē q̄ dr̄ ꝓuerbia salomonis.

Maspiter. maspiteris. vel maspitris. m. g. id est martis pater. ⁊ dicit a mars ⁊ pater. vel maspiter dicitur maris pater ⁊ tunc componit a mas ⁊ pater.

Massa, id est villa vel casula, vl massa apd̄ he⸗

breos graue pondus dicitur. ꝛ ꝓprie metalli
alicuius. Inde hic massarius rij. cui commis
sa est cura totius familie. Et hec massaria rie
Itē massa palatarum inuenit̃ ꝛ dicit̃ pond⁹
ficuum. Ficus em̄ inter palas cōpresse dicun
tur palate. Unde magister in hystorijs. ij. Re
gum. xvj. Onerati massis palatarum. id est fi
cuum quia inter tabulas quas palas dicim⁹
presse cōpinguntur.

Massageta vel massagetes. dr̄ a massa quod ē
pondus graue ꝛ getha qđ ē gothus. Et sunt
massagete vt dr̄ gentes habitantes inter scy/
thas ꝛ albanos. Et cor. pe. Unde Lucan⁹ in
ij. Agmina massagetē scythius nō alliget iste
Unde Hierony. i epistola ad Paulinuȝ. j. c.
Pertrāsiuit caucasum albanos scythas mas
sagetas.

Massicus ci. mons ē vbi optimū vinū abūdat
Et ponit̃ qn̄qȝ ꝑ vino. Jn̄ massicus. a. um. ꝛ
massicū ci. ꝑ optimo vino.

Mastigia gie. cō. p. mal⁹ ꝛ neqȝ fuus vl̄ ancilla
ꝛ dr̄ a mano as. q̄si a stige manās. Itē masti/
gia p̄t deriuari a magistico cas. ꝛ tūc ē g. f. et
est corrigia baltei. vl̄ q̄ mantell⁹ ꝯglutinat̃ an
te. Et ponitur qn̄qȝ ꝑ flagello.

Mastix cis. m. g. gen⁹ coloris est. ꝛ vt dr̄ lenti/
sci arboris gutta ē. Inde hec masticina ne. q̄
dam vestis. quia colorem masticis habet ſm
Hug. Et vt fertur. Mastix est genus gummi
consolidans dentes.

Mastuca ce. f. p. vestis sardorum ex pellib⁹ fe/
rarum ꝛ dr̄ a monstrū quasi monstruosa. quia
qui ea vtitur quasi in ferarum habitū trāsfor
matur. Inde mastrucatus. ta. tum. id est ma/
struca indutus.

Mater tris. dr̄ a meter grece qđ idē est qđ mat̃
ꝙ aūt dr̄ mater q̄si mām̄as tritas habēs. vl̄ q̄
si mām̄as gerēs. etymol̄. ē. Jn̄ matercula le.
dimi. pua mater vl̄ in statura vel in diuitijs.
Et matern⁹ na. nū. ꝛ hic ꝛ hec maternalis et
h̄ le. Et ꝑd. p̄imā. mater naturalit̃. Un̄ Oui
dius epi. Mater eris. tauro senior ip̄e truci.
Itē materfamilias. materfamilie. vel mater
familiaꝝ fe. ge. id est mater sup familiā. vel q̄
ꝑ q̄ndā iuri solennitatē. in familiā trāsit mari
ti. Tabule em̄ matrimoniales instrumenta fi
unt sue emptionis. Uel materfamilias est il/
la que plures enixa est quia familia ex duob⁹
esse incipit.

Materia rie. dr̄ a mater q̄si mr̄ rei. Jn̄ materio
la le. dimi. Et est materia in vocib⁹ ꝛ sciētijs.
ſ materies in alijs rebus. Itē a materia ma/
teriatus ta tū. qđ ex materia constat. Et mate
rio as. i. materiā construere. Et h̄ ꝛ hec mate
rialis. ꝛ hoc le. ad materiā ꝑtinens. vl̄ ex ma/
teria constās. vl̄ in sua merita designāda po/
situs. Unde ꝛ h̄ vocabulū dr̄ materialit̃ posi
tū qđ ponit̃ ad designandū materiā suā. i. se
ꝓm ꝛ qualitatem suijpius.

Matertera re. ē soror matris. Et dr̄ a mr̄ q̄si al
tera mr̄. sicut amita dr̄ soror patris.

Mathesis sis. pe. cor. id est vanitas.

Matesis sis pe. ꝑ. ꝛ sine aspiratiōe. i. diuinatō
Jn̄ matematicus ca. cum. i. diuinator. Unde
Iuuenalis. Nemo matematicus geninū in/
demnatus habebit.

Mathesis pe. cor. cū aspiratione. i. doctrina. s.
quadruuiū. vn̄. Scire facit mathesis ſ diuia
re mathesis. Inde mathematic⁹ ca. cū. id est
doctrinalis. quadruuialis. Et hec mathema
tica ce. i. sciētia q̄druuialis siue quadruuium
quasi doctrinalis sciētia. vel qꝛ ꝑ illā venitur
ad theologiā q̄ ē doctrina doctrinaꝝ. ꝛ scien
tia scientiaꝝ. vel qꝛ maior doctrina fit in ma
thematica ꝙ in alijs. Et cū in alijs ꝑtib⁹ solo
sermone fit doctrina. in hac etiā visu fit. quia
qđ verbo dr̄. ꝛ rōne sub figuris oculis osten/
dit̃. Ul̄ dr̄ doctrinalis. qꝛ circa posteriora cō
sistit. quia ibi fit doctrina de corpibus per ea
que circa corpora sunt. Unde mathematica
dat initium physica profectum. theologia cō
summat imperfectum.

Mathesicentrū tri. n. s. i. disciplinalis vl̄ doctri
nalis punctus circuli. ꝛ dr̄ a matho vel ma/
thesis. ꝛ centrum qđ est punctus.

Matho grece. id est disco latine.

Matricida de. ꝯ. pri. pe. ꝑdu. q̄ vel que occidit
matrē. Jn̄ h̄ ꝛ h̄ mr̄icidalis ꝛ h̄ le. res mr̄icide
vel ꝑtinens ad matricidā. et hoc mr̄icidiū dij

Matricula le. pe. cor. ē dimi. de matrix cis. qđ
etiā ꝑ cartula īuenit̃. ꝛ ꝓprie ꝑ cartula ꝑmis
siōis. vn̄ in vita beati siluestri legit̃ ꝙ hēbat
noīa viduaꝝ ꝛ orphanoꝝ ī matricula sua scri
pta hoc est in ꝑmissionis cartula.

Matrimes mis. ꝯ. t. q̄ vl̄ q̄ viuit supstes defun/
cta mr̄e. vl̄ matrimes dr̄ puer filis mr̄i. Un̄ et
dr̄ tūc matrimes q̄si matrem imitans.

Matrimoniū nij. idē qđ nuptie. ꝛ dr̄ a mater ꝛ
sic diffinitur. Matrimonium est viri ꝛ mulie
ris legitima coniunctio. indiuiduam vite cō
suetudinē retinens. xxvij. q. ij. §. j. ꝛ de pre/
sump. c. illud. de cōuer. in fide. ex lr̄is. ꝛ ſbau
di hoc. s. ad ꝓpositū in quo dn̄t esse tpe q̄ nu/
būt vl̄ matrimoniū ꝯtrahūt. Insti. de pa. po.
in prin. Et matrimoniū est duplex. s. verum ꝛ
p̄sumptum. Uerū quod contrahit̃ inter ꝑso/
nas legitimas ꝑ verba apta nullo impedimē
to subsistente. Presumptū dr̄ quando int̃ ꝑ/
sonas legitimas interuenit tractatus de cō/
trahendo. vel verba apta in euentū tn̄ condi
tiōis vel arbitrij alieni ꝛ succedit copula car
nalis. vt inquit Goffre. Et nota ꝙ non dicit̃
patrimoniū. lȝ a digniori debeat fieri denoīa
tio. ꝛ tm̄ votū habeat pr̄ in liberos sicut mat̃
quia mater maius exercitiū vel officium exer
cet circa liberos qȝ pater. qꝛ ante partū one/
rosa. in ptu dolorosa. ꝛ post partū laboriosa.
igit̃ ad honorē eius dr̄ mr̄imoniū. vt de con/

ner. in fide. c. ex l̄ris. Et ꝙ matrimonij sᷤ tria
substantialia q̄ dicūť bona eiꝰ. s. fides. ꝓles
⁊ sacramentū. ⁊ si apponiť ꝯditio ꝯ̄ aliquod
istoꝝ nullū erit matrimoniū. Exemplū de ꝑ̄ᷓ
mo. Si dico. Cōtraho tecū si te ꝑ q̄stu adul-
terandā exposueris nō est matrimoniū. qꝛ est
ꝯ̄ bonū fidei. qd̄ cōsistit in eo ꝙ alter ꝯiugum
suū corpꝰ. qd̄ suū nō est. ſ cōsortis sue nō ex-
ponat vł det alteri. alˀs est adulter fur ⁊ fidei
fractor. Exemplū de scd̄o. vt si dico Cōtraho
tecū si generationē ꝓlis euites. si venenū ste-
rilitatis accipias. nō est m̄rimoniū. qꝛ ꝯ̄ scd̄ꝫ
bonū. s. bonū ꝓlis ꝓpter quā multiplicandā
fuit matrimoniū a deo institutū. Exemplum
tercij. Si dico. Cōtraho tecū donec ditiorem
vł pulcriorē habebo. nō tenet matrimoniuꝫ.
qꝛ est ꝯ̄ sacr̄m indiuiduitatis. qꝛ nullū debꝫ
esse diuortiū inter cōiuges.
Matrina ne. f. p. q̄ aliquē de sacro fonte leuat
vel in eccl̄iam introducit. Item matrina. id
est nouerca. ⁊ ꝓdu. pe.
Matrix cis. f. t. est locus cōceptiōis. vł pellicu
la q̄ puer inuoluiť in vtero matris. ⁊ dꝛ a mr̄
qꝛ fetus in eo generať. Semen em̄ receptuꝫ
matris cōfouet. cōfotū corporat. corporatuꝫ
in membra distinguit.
Matrona ne. fe. p. q̄ iā nupsit ⁊ genuit. ⁊ dꝛ a
mater q̄si mr̄ nati. vł qꝛ pōt fieri mater. Vn̄ hic
⁊ hec matronalis. ⁊ hoc le.
Matros vel potiꝰ meter grece latine dꝛ mater
Matruelis lis. f. t. idē qd̄ matertera. Itē hic ⁊
hec matruelis ⁊ hoc le. ꝑtinens ad matertera͂.
Matrueles ēt dicunť filij vł filie matertere.
Matthēꝰ in hebreo donatꝰ exp̄miť. Idē etiaꝫ
appellať leui ex tribu a q̄ ortus est. In lati-
no aūt ex ope publicani nomen accepit. quia
ex publicanis fuit electꝰ ⁊ in apl̄atum trāsla-
tus. Et scribiť ꝑ duplex t. sicut ⁊ matthias.
Matthias q̄ inť apl̄os sine cognomēto solus
habeť. interp̄tať donatꝰ vt subaudiať ꝓ iu-
da. Iste em̄ in loco iude electꝰ ē ab apl̄is cū
ꝓ duobꝰ sors mitteret. vn̄ ⁊ matthias p̄t di-
ci a manū qꝛ est bonū. ⁊ thesis positio. q̄si bo-
nū positū ꝓ malo. s. ꝓ iuda.
Maturꝰ ra. rū. dꝛ q̄si mandurus. i. ad mandē-
dū aptus. Item maturꝰ a. ū. i. festinus.
Matusalē interp̄tať mortuꝰ est. Euidēs ety-
mologia est nois. Quidā em̄ eū cū p̄re trās-
latū fuisse. ⁊ diluuiū p̄terisse putauerūt ſ ideo
hoc noīe dictꝰ est vt significeť n̄ vixisse eū post
diluuiū ſ in eodē cataclismo fuisse defunctū.
Vixit em̄ matusalē filiꝰ enoch nongentis se-
xagintanouem annis. vt diciť Gen̄. v.
Matuta te. pe. ꝓd. i. aurora. vel dea q̄ p̄est illi
hore. s. q̄ est inter noctē ⁊ diē. ⁊ diciť a mane
Vn̄ matutinꝰ na. nū. ⁊ hoc matutinū ni. tā pro
ip̄o officio q̄ꝫ ꝓ ipsa hora in q̄ caniť vł pulsa-
tur. Sꝫ pl̄r matutini noꝝ. ipsa officia. Vn̄ hic
⁊ hec matutinalis. ⁊ hoc le.

Mauors tis. m. t. i. mars. Vn̄ mauortiꝰ tia. tiū
ꝑtinens ad mauortē vł bellicosus. Diciť eti-
am mauors matronale opimentū q̄si mas vł
q̄si mars. Signū em̄ est maritał dignitatis ⁊
ꝑtātis est caput in quo est. Caput em̄ mulie-
ris vir est. Vn̄ ⁊ suꝑ caput mulieris est. Idē
⁊ stola diciť.
Mauricius cij. dꝛ a mauron qd̄ est nigrū. Fuit
em̄ niger ꝓpter sui despectionē ⁊ mundi cō-
temptū. Mauritiꝰ martyr vir inclytꝰ ⁊ i san-
ctissima legione q̄ thebea dꝛ dux extitisse ꝓhi-
beť. Et dꝫ scribi ꝑ c. Vn̄. Dicere mauriti mł-
ti voluere periti. Sꝫ puto maurici iubet ars
⁊ regula dici.
Maurusia sie. eadē terra est q̄ et mauritania ⁊
diciť a mauron vł maurus. Vn̄ maurusiꝰ sia
sium. adiectiue.
Mauron grece latine dꝛ nigrum.
Maurus ra. rū. diciť q̄daꝫ ppl̄s a mauron qd̄
est nigrū. qꝛ hoīes illiꝰ ppl̄i nigri sunt. Esti-
fero quippe calore afflati. sp̄ēm atri coloris
trahūt. Vn̄ mauritania nie. terra quā possiae-
bant. Et hinc mauritanꝰ na. nū. ⁊ maurus ra
rū. q̄cunq̄ est de terra illa. siue sit niger siue
nō. vel maurꝰ dictꝰ est a medis q̄si medꝰ Me-
di em̄ in affrica transfretauerūt. ⁊ mixti sunt
cū libijs quoꝝ nomē libies paulatim corrū-
pere ceperūt barbara lingua mauros ꝓ me-
dos appellantes.
Mausoleū lei. dꝛ sumptuosū monumētū a mau
soleo rege sic dictū. Vn̄ dicit Isid. etymo. xv
Mausolea sᷤ sepulcra regū siue monumēta
dicta sic a mausoleo rege egyptiorum. Nam
eo defuncto vxor eiꝰ mire magnitudinis ex-
truxit ei sepulcrū. intantū vt vsq̄ hodie om-
nia monumenta p̄ciosa ex noīe eiꝰ mausolea
nūcupenť. Et ꝓducit pe. Vn̄ Lucanꝰ. Py-
ramides claudūt indignaq̄ mausolea. Iteꝫ
q̄dam. Qui mausoleū ꝓnunciat aut canope-
um aut teloneū haud reor esse reum.
Maxilla le. dimini. a mala Vn̄ hic ⁊ hec maxil-
laris. ⁊ hoc re. ⁊ hic maxillaris ris. dens mo-
laris.

M ante E

Meandrus dri. m. g. vel hic meander dri. t. fle-
xuositas cuiuslibet amnis. qd̄ etiam genera-
liter ꝑ qualibet tortuositate ⁊ deceptione in-
ueniť. Vn̄ Prudentius in libro hymnoruꝫ
Tortuose serpens q̄ mille ꝑ meandros frau-
desq̄ flexuosas agitas q̄eta corda. Et inde
etiā dꝛ meander vł meandrus q̄dam amnis
asie flexuosus sic dictus. quia sit flexuosus ⁊
nunq̄ꝫ currat rectus.
Meapte ꝓnomē est. id est mea causa. Et est spe-
ciei deriuatiue a mea. Et est figure simplicis
Et pte est syllabica adiectio. Nam vt dicit
Priscianꝰ in. xij. li. Hec syllabica adiectio
pte addiť q̄ñq̄ ablatiuis. femininis possessi-

noꝝ ꝓnominũ. vt meapte. tuapte. suapte nostrapte. vestrapte. Et vt exponit Pap. meapte. tuapte. suapte. i. mea tua. sua. ꝓprie mea causa. vel meapte. id est meo vsu vel more.

Meatus tus tui. id ē trãsitus. decursus. Item conductus ꝑ quē aliquid trãsit dr̄ meatus.

Mechanicus ca cũ. i. adulterinus ⁊ dr̄ a mechus Vñ artes dicunt̄ mechanice. q̄si adulterine respectu liberaliũ. etiã quecunq̄ remoueant defectũ ⁊ conferãt cõmoditatē vel vtilitatem. Jñ hec mechania nie. i. sciã humanorũ opeꝝ necessitati corpoꝝ obsequentiũ.

Mechia chie. id ē adulteriũ. ⁊ dr̄ a mechus.

Mechus chi. i. adulter. ⁊ hec mecha. i. adultera

Mechus a um. adiectiue. i. adulter a. um.

Medela le. pe. ꝓdu. id est medicatio siue medicamentum.

Medianus na num. id est medius.

Mediarcitus ta tũ. id ē in medio statutus ⁊ artatus. et dr̄ a medius et arceo.

Mediator oris. m. t. q̄ coniungit et inter aliq̄s est medius vt eos cõiungat et pacificet. Vñ Jesus xp̄s dicit̄ mediator dei et hoim̄. quia inter deum et hoiem cõstitutus est medius. vt homines ad deum ꝑduceret.

Medica ce. quoddã genus leguminis. ⁊ dicit̄ a media ꝓuincia. q2 a medis est translata in greciã tp̄e quo eã xerxes rex persaꝝ inuasit Hoc gen⁹ leguminis semel serit̄ et decē annis ꝑmanet. ⁊ q̄ter vel sexies ꝑ annũ pōt rescindi. Et hec herba abũdat venetijs. ⁊ ē triũ folioꝝ. et semꝑ virescit. Quidã dicũt ꝙ sit illud legumen qd̄ vulgo dr̄ trisicũ. Itē medica ē quedã arbor primũ asportata a medis. vñ et dicta est. Hãc greci hydromellã. latini citrũ vel citriã vocant. q̄a eius poma ⁊ folia citri odorē referunt malũ eius ē inimicũ venenis Hec arbor pene oī tp̄e plena ē pomis partim maturis ꝑtim acerbis. paret adhuc in flore positis qd̄ in alijs arborib⁹ rarũ est. Et dicũt ꝙ reuera hec arbor ē citrus. ſ; Apuleius hoc negat. Itē inuenit̄ hic medicus ci. id ē physicus et hec medica ce. ⁊ adiectiue medicus a um. ⁊ tũc deriuat̄ a medeor. deris.

Medicina ne. dr̄ quasi modicina. q2 cũ modo debet exhiberi. Inde hic et hec medicinalis et hoc le. ad medicinã pertinens.

Mediestinus na nũ. i. in medio stans. vel mediũ tenēs. ⁊ dr̄ a medius et sto stas. et teneo Itē mediestinus na nũ. i. in medio ciuitatis existens. et tũc cõponit̄ a medius ⁊ astim qd̄ est ciuitas. vñ Orati⁹ in epi. Tu mediestin⁹ tacita p̄ce rura petebas. Itē mediestinus dr̄ balneator Idem ⁊ mediustinus.

Medimin⁹ ni. m. s. dr̄ a mina vel emina. quasi media mina. vel mēsura q̄nq̄ modioꝝ sic dicta. q2 mediet̄ q̄nq̄ modijs. q̄ sunt ꝑfecti numeri medietas. Et inuenit̄ mediminũ ꝓ mediminoꝝ ꝑ syncopã. vñ Cicero in frumētaria. Sz tritici septies mediminũ ex niphonis oronib⁹ tollit. Mediminũ ꝓ mediminorũ ꝑ syncopã posuit sicut iugerũ ꝓ iugerorũ.

Mediocris. ꝯ. t. ⁊ hoc cre. cui mediũ q̄d sufficit q̄si q̄ excedere nõ vult vltra vel citra ſ; ī medio. i. in ꝟtute cõsistere. Jñ mediocriter aduer. ⁊ mediocritas tatis.

Mediocricul⁹ la. lũ. i. aliq̄ntulũ mediocris.

Mediolanũ ni. ciuitas ē in Lombardia. ⁊ dr̄ a medi⁹ ⁊ lana. q2 sus media lana fuit inuenta in ei⁹ edificatiõe. Et fuit factũ mediolanũ a gallis illuc olim venientib⁹ expulsis indigenis. Jñ hic ⁊ hec mediolanensis. ⁊ hoc se.

Medioxim⁹. a. ũ. qd̄ est inter mediũ ⁊ extremũ vt due habitabiles zone q̄ st̄ inter extremas ⁊ torridã q̄ media est. medioxime st̄. Et dij q̄ sũt int̄ aereos ⁊ t̄restres vl̄ int̄ aereos ⁊ celestes. medioximi st̄. Vñ plaut⁹. Atq̄ ita medij deiq̄ superi inferi ⁊ medioximi. ⁊ martialis capel. Quos greci demones latini medioximos vocant.

Meditatiuncula le. dimi. i. ꝑua meditatio.

Mediterrane⁹ nea. neũ. dr̄ q̄si ī medio terre habitans. vl̄ mediũ terre tenens. vñ. ij. Macb. viij. Per mediterraneã fugiens.

Meditatio onis. f. t. i. excogitatio deliberatio. ⁊ dr̄ a meditor aris. A quo etiã meditatiuus ua. uũ. Vñ ꝟba dicunt̄ meditatiua que designant meditationē.

Meditulliũ lij. i. medietas. s. id qd̄ in media ē. vt in ouo vitellus. ⁊ quicq̄d eminet in medio rote dr̄ meditullium ⁊ eminens locus in medio campo.

Medius dij. ſm Pap. dr̄ internũci⁹. pacificator actor cõcordie. Itē medi⁹ a. ũ. adiectiue Jñ medietas tatis. Et medio as. ⁊ cor. ꝑmã Itē medi⁹ dr̄ q̄ diuidit ⁊ sequestrat. Mediator ꝟo q̄ cõiungit ⁊ pacificat. Itē medi⁹ cõponit̄ cũ fid⁹. ⁊ dr̄ mediusfidi⁹ aduer. iurandi. i. ꝑ mercuriũ q̄ mediator est ⁊ fid⁹ interp̄s deoꝝ ⁊ hoim̄. Vel mediusfidi⁹ cõponit̄ a medius ⁊ fides. q̄si mediante fide.

Mediustin⁹ ni. i. balneator. q̄si in media vstione positus. Idem dr̄ mediestinus.

Medo. onis. potio melle mixta. ⁊ dr̄ a mel q̄si melo. Idem ⁊ medus q̄si melus. q2 ex melle fit. sicut calamitas ꝓ cadamitas dr̄. Idem et mulsum q̄si melsum. vl̄ a mulceo. ſ; mulsuz ex aqua cruda vel vino. Sed medo vl̄ med⁹ ex aqua decocta fit.

Medulla le. f. p. ꝓprie dr̄ illud molle qd̄ est in cõcauitate ossis interi⁹. ⁊ dr̄ a medi⁹. q2 ī medio est. Itē medulla q̄nq̄ large sumit̄ ꝓ intimis lignoꝝ. ꝓ adipe frugũ ⁊ hmōi. Vñ ⁊ dr̄ medulla cedri. ⁊ medulla tritici. Jñ medullinus na. nũ. i. ad medullã ꝑtinens vel de medulla exn̄s. Sz hec medullina le. ꝓpriũ nomen est cuiusdam femine.

Medus di. q̄dam rex. a quo dicta est media re

gio vel prouincia. A quā medus da dn̄. gentile et ꝓdu. primā medus. et media ab eo descendēs. Unde Dan̄. v. Darius medus succedit in regnū.

Medusa ꝓprium nomen filie phorcinis. ⁊ inťpretatur obliuio que oēs aspiciētes se dicta est in saxa cōuertere.

Mega vel megalon. grece dī magnū latine.

Megacosmus mi. id est maior mundus. ⁊ dicitur a mega vel megalō vel cosmus qd̄ est mūdus. Itē alio nomine dī macrocosmus.

Megara re. quedam furia infernalis. et interpretatur magna cōtentio.

Megestus id est maximus.

Mel mellis. n. t. grece appellationis est. qd̄ ab apibus nomen hr̄e ꝓbatur. Nam apis grece melisse dī. Inde melle⁹ lea leū. et mellinus. na num. et mellicus ca cū. Et dicit Auicēna vbi loq̄tur de simplicib⁹ medicinis. sic dicēs ꝙ mel ē occultus ros cadēs sup flores ⁊ alias plātas. ⁊ sup lapides qd̄ apes recolligūt. Et aliqn̄ eit ros manifestus qd̄ possunt colligere hoīes. In idē enim redit generatio mānna ſm Auicennā est ros. ⁊ est de genere mellis in terris calidis cadēs spissius melle cōmuni. vn̄ et exiccať. et multā virtutem cōtrahit ab eo super qd̄ cadit.

Mel siluestre dī mel in silua repertū ſm Hieronimū. Cum quo videtur cōcordare Isidorus etymo. xx. dicens. Canna de rore mel gerit inuenitur q̄ȝ in arūdinum folijs. Unde et Uirgili⁹. Hactenus aerij mellis celestia dona. Siquidem hucusq̄ȝ in iudea ⁊ arabia colligatum reperitur. ramis inherens in similitudinem salis. Arnulphus aūt quidā expositor sic dicit. In deserto Judee sunt arbores folia latu ⁊ rotunda habentes lactei coloris ⁊ mellici saporis que natura fragilia manib⁹ confricantur ⁊ eduntur. Chrysostomus autē sic dicit. Mel siluestre inueniebatur in trūcis siue arundinibus. Sunt enim quedam arundines plene melle naturaliť de q̄ fit zuccarū.

Mela le. quedam vestis a melan dicta eo ꝙ sit nigro colore.

Melan grece latine diciť nigrum.

Melancholia lie. f. p. est nigri sanguinis cum felle mixtio. ⁊ est pessima complexio ⁊ diciť a melan quod est nigrum ⁊ chole quod est fel. eo ꝙ sit ex nigri sanguinis fece admixta abūdantia fellis. Inde melancholicus ca. cuȝ in q̄ melancholia dn̄ať. Melancholici etiā conuersationē humanā refugiūt eo ꝙ gaudiū cū alijs habere non possunt. Et est melancholia frigida et sicca.

Melanurus ri quidā piscis. dict⁹ a melan. qd̄ est nigrū. qꝛ nigrā hȝ caudā ⁊ nigras pēnas ⁊ in corpe lineas nigras.

Melchisedech interpretatur rex iustus. Rex qꝛ imperauit salem. iustus quia discernens sacramenta legis ⁊ euangelij. non pecudum victimas. sed oblationem panis ⁊ calicis in sacrificium obtulit.

Melchisedechiani dicti sunt quidaȝ heretici ꝓ eo ꝙ melchisedech sacerdotē dn̄i nō hominē fuisse ſ virtutē dei esse arbitranť.

Melchon qd̄ sonat rex eoꝝ. idolū ē ammonitarū. de q̄ dicit glo. ij. Reg. xij.

Melculū li. dimi. i. paruum mel. ⁊ cor. pe.

Melisse grece dicunť apes.

Melibeus ē ꝓpriū nomē rusticū bucolicuȝ pastorale. Un̄ Uirgi. in bucol. O melibee deus nobis hec ocia fecit.

Melior oris. cō. t. ⁊ h̄ meli⁹. dī a mollior liris. quasi mollior ⁊ nō durus.

Melipepo onis. q̄dd genˀ peponis ⁊ dr̄ a melo ⁊ pepo. ⁊ ꝓ. pe. tā in ntīo q̄ȝ in gtīo.

Meliusculus la. lū. i. parū vel aliquātulū melius. ⁊ est dimi. a melius.

Mella le. quā greci latio vocāt. q̄ vulgo ꝓpter formā ⁊ colorē faba syriaca dī. Arbor em̄ est magna fructū ferēs ⁊ comestibilē ⁊ gustu dulcē. vnde ⁊ mella dicta ē. De q̄ in laudē sapie dr̄ ⁊ sup mellā dulcis ē. Itē inueniť hec mella le. pro quodam fluuio ⁊ componitur cū a vt amella amelle.

Mellātes tis. m. t. quidā lapis melleū ⁊ dulceȝ succum emittens. ⁊ dr̄ a mello.

Mellariū rij. n. s. vas in q̄ mel ꝯseruať. vł in q̄ vinū poniť. vel vue calcanť.

Mellicratū ti. ꝯfectio cōstās ex aqua ⁊ melle quam latini mulsum vocant.

Mellifluus. a. um. i. fluens ⁊ abundās melle vł dulcedine.

Mello indecli. erat p̄cipitiū ⁊ q̄si quedā ꝓfunda, vorago vallis. ⁊ postea ip̄a ciuitas vocata ē mello. Ita dī in hystorijs. Andreas xo quidā expositor sup illū textū. iij. Reg. xj. Salomon edificauit mello ⁊ coeq̄uit voraginem ciuitatis ⁊c̄. sic dicit. Idē ē voraginē coeq̄re ⁊ mello edificare. p̄cedētis ei expositio est. ꝙ aūt supponiť ⁊ ꝓ idē accipi dȝ. mōs syon in q̄ arx erat ciuitas dauid dicebať. Inter montē ⁊ ciuitatē erat q̄dā vasta ꝓfunditas ⁊ vorago mello noīe hāc repleri. ⁊ reliq̄ solo coequari constituit salomon.

Meloflos. f. t. arbor quedā ī africa. eo ꝙ habeat florē in similitudinē maloꝝ. vel dī sic lingua punica. Ex hac ꝓfluit lentus succus q̄ a loco armoniacus diciť.

Melon grece rotundū dr̄ latine.

Melopeus pei. i. dulcis cantus vel cant⁹ fictor ⁊ dī a melos ⁊ poeo quod est fingo.

Melos. f. g. quedā insula ex nūero cycladū omniū rotundissima. ⁊ dī a melon qd̄ ē rotundū. Un̄ hoc melinum ni. gen⁹ colori s. qꝛ einsdeȝ metalli ferax sit melos. Item melos pōt derinari a mel. Et declinať h melos odis. vł hoc melos indecli. i. dulcis cantus. dulcis modu-

latio. Inde hec melodia die ꝛ h melodiama. atis in eodem sensu.

Melosonus na. nū. pe. coꝛ. q dulciter sonat.

Melota te. f. p. vl' melus li. vl' melo onis. quod dā animal. s. taxꝰ. ꝛ dr a mel eo ꝙ fauos mellis petat. ꝛ assidue mella captet.

Melo etiā olim dictꝰ ē nilus. ꝛ a melo dr h melotes tis ꝛ hec melota te. quedā vestis de pilis vel de pellibꝰ illiꝰ aīalis facta. a collo pendens vsq ad lūbos. q monachi vtunt. ꝛ iste habitus ē necessariꝰ ꝓprie ad opis exercitiuz Eadē ꝛ pera vt dicūt. Unde Heb. xj. Circūierūt ī melotis ꝛ in pellibꝰ cap. Quidā dicūt ꝙ melota sit vestis aspa de pilis camelorū facta. ꝛ ꝓdu. pe. Unde. Hic si precedat ꝛ idez melota vocat.

Melus la. lū. i. dulcis. vel dulciter sonās. vl' ptinēs ad melodias. vl' qd ꝯsistit in melodijs. vel qd tractat de melodijs. Inde melicus. a. um. pro eodem.

Membrana ne. f. p. illa pellis tenuissima q est in alis vesptilionis. dicit etiā mēbrana charta vel pgamenū. qꝛ ex mēbris aīaliū excorticet. ꝛ sic sumit. ij. Thim. iiij. Affer tecuz ꝛ libros maxime aūt membranas.

Membranula le. dimi. i. parua membrana.

Membrulū li. dimi. i. paruum membrum.

Membrū bri. n. ē ps corpis. Inde mēbratꝰ a. ū id ē magna habēs mēbra. Et mēbrosus sa. ū idē vel mēbris plenus. Iñ mēbrositas tatis mēbrorū magnitudo. vl' plenitudo ꝛ abūdantia. Itez mēbrū cōponit hr h vnimēbris. et h bre. bimēbris bre. trimēbris bre. qdrimēbris bre. sextimēbris bre. emembris emembre.

Memere. i. tristis.

Memeris. idem quod meris. id est diuisio. vel pars ꝛ coꝛ. penul.

Memon grece latine dicitur memoria vel monimentum.

Memor oris. q memoria tenet. ꝛ q memoria tenet. ꝛ dr a memoro ras.

Memoria rie. fe. p. firma comphensorū mora in mente. Inde memoriosus sa. sum. qui bone est memorie.

Memphis. i. egyptus. Et dr egyptꝰ mēphis a mēphi ciuitate egypti quā edificauit mēphꝰ filiꝰ Iouis vt dicit Isi. Et declinat hec memphis huiꝰ mēphis vl' mēpheos. vnde Hiere. ij. Filij thaneos ꝛ mēpheos. Inde mēphiticus ca. cū. vnde Hiero. in epl'a ad Paulinū Sic pythagoras adijt mēphiticos vaes. id est egyptios phos. ꝛ coꝛ. pe.

Mena ne. qdā piscis. q cū luna crescit ꝛ decrescit. ꝛ dicit a mene qd ē luna vl' defectus.

Menādriani qdā heretici q mundū nō a deo s ab angelis factū esse asserūt. ꝛ dicūt a menādro mago discipulo simonis.

Menas nadis. f. g. i. sacerdotissa bacchi.

Menceps. pitis. o. g. i. mēte captus. insanus. ꝛ dr a mēte ꝛ captꝰ. Quotiēs ei captus cōponitur vel iungit cū dictiōe designāte mēbrum. semper designat carentiā istiꝰ mēbri vt Menceps. i. mēte captus. oculiceps. id est captus oculis ꝛc.

Menda de. f. p. et h mendū di. i. macula maxime illa q solet esse ī libris nōdū emendatis. h mēdū in alijs rebꝰ. ꝛ ponit qñq ꝓ mēdacio vel culpa corpis. Et a mēda dicit mēdus. a. um id est sordidus maculosus. Unde Ouidius de reme. Tunc animo signa quodcunq ī corpore mendum est.

Mendaciolum li. dimi. i. paruum mendacium.

Mendaciū cij. ſm Aug. est falsa signatō vocis cū intentione fallendi. Et nota ꝙ vt dic Augusti. ī li. de mēdacio. octo sunt genera mendaciorū. Primū ē qd fit in doctrina religiōis vt xp̄m nō esse natū de ꝟgine vel nō eē passuz vel sil'e ꝯ articulos fidei. Scdm vt aliquē ledat iniuste. qd tale ē vt nulli ꝓsit ꝛ obsit alicui. vt ē mendaciū detractiōis. ꝛ falsus testis in causa criminali. Terciū qd alicui prodest: ita vt obsit alicui q̄uis nō ad inmūdiciā corporalē vt mendaciū testis ī causa pecuniaria Quartū qd fit sola mentiēdi fallēdiq libidine. sine causa ꝛ vtilitate. qd mirū mendaciuz est. Quintū qd fit sola placēdi cupiditate. vt mendaciū adulatoris. Sextū quod nulli obest ꝛ ꝓdest alicui ad vitandū periculum pecunie. vt si quis pecuniam alicuiꝰ iniuste tollēdam a fure ꝛ vel p̄done vbi sit nescire se mētiat. Septimuz qd nulli obest. ꝛ ꝓdest alicui ad euitandū periculū psone. vt si quis mentiatur. nolens ꝓdere hominē quesitū ad mortem. Octauū est qd nulli obest. ꝛ ad h ꝓdest vt ab īmūdicia corpali aliquā tueat vt si volente corrumpere virginē mentiatur eaz esse coniugatam.

Mendaculus la. lum. i. aliquantuluz mendax

Mendax cis q mentē alteriꝰ fallit. Et est differētia int' mendacē ꝛ vanū. qꝛ mēdax dr q gr'a ꝛ spe lucri vl' volūtate decipiēdi mentit. Sz vanꝰ q sine causa vl' vtilitate mentit. Iñ mēdacitas tatis. Item mēdax. i. fragilis ꝛ mutabilis. Unde ꝓpha. Om̄is homo mendax.

Mendiculus la. lum. i. pauper tenuis.

Mendicus ca. cū. i. ex toto pauper. Et dr a manus ꝛ dico vel duco. q̄si mādicꝰ. qꝛ mos erat antiqtus egenū os claudere ꝛ manū extēdere q̄si manu ducere. vl' q̄si manū ducere. Inde hic ꝛ hec mendacitas tatis.

Mendosus sa. sū. i. maculosus. sordidꝰ. spuriꝰ turpis in factis s mēdax in verbis. Iñ mēdose aduer. i. maculose turpit. mendacit. Unde Oratiꝰ in epl'a. Falsus honos iuuat ꝛ mēdax infamia terret. Quem nisi mendosum ꝛc.

Mene. i. defectꝰ vñ apud grecos luna dr mene eo ꝙ singulis mensibus deficiat Et sic mene id est luna vel defectus.

Menia.niū.nibꝰ.sᷠ ꝓ͛ꝑie muri ciuitatis.a mu
nio is.q̄si munia.q꞉ muniant ciuitatē.ꝭ abu
siue dicunt͛ menia oīa edificia ciuitatꝭ.⁊ scri
bit͛ ꝑ oe dyptongū.
Menianū ni.n.s.i.solariū.⁊ ḋ꞉ a menia.q꞉ me
nibꝰ solet addi. Uel Menianꝰ collega. Cras
si in foro ꝓiecit macerias vt essent loca in q̄/
bus spectantes insisterent q̄ ex noīe eiꝰ me/
nia appellata sᷠ. Hec ⁊ solaria dicunt͛.q꞉ pa
tent soli. Et inde inoleuit postea cōsuetudo:
vt meniana domibꝰ adiacerent. Jn̄ menia/
natus ta.tū.i.meniantis ornatus ⁊ ꝑparatus
Meniatus ta.tū.i.menibꝰ circūdatꝰ.vl̕ cōstru
ctus vl̕ abundans.
Mennon fuit filiꝰ aurore.rex orientalis. Jnð
mennoniꝰ a.um. Hic in troiano bello perijt.
cuiꝰ filie mutate sᷠ in aues.q̄ ab eo dicte fūt
mēnonides. He cateruatim ex egypto ad iliū
volare dicūt͛ iux͛ mennonis sepulcrū. ⁊ inde
ilienses mennonides eas vocant.q̄nto autē
anno ad iliū veniunt ⁊ cū biduo circūuola/
uerint.tercia die ineuntes pugnā vicissim se
vnguibꝰ dilacerant.
Mens tis.eū ꝑs aīe q̄dā.ꝑ quā oīs rō ītelligē
tiaqꜫ ꝑcipit͛.mens vocata.eo ꝙ emineat ī a/
nima ꝭm Pap̄. Uel est ipsa anima dū memi
nit.⁊ sensibilia ad memoriā reducit.
Mensa se.est tabula suꝑ quā comedit͛ ⁊ est pro
prie pauperū.⁊ ḋ꞉ a mene qð ē defectꝰ.mlta
eñ ibi solent deficere. Sȝ tabula diuituȝ est
q̄si tenabula.q꞉ tenet multa.vl̕ mensa ḋ꞉ q̄si
mensurata.q꞉ mensuratim res ibi ministran
tur. Uel mensa q̄si comesa.a comedo is. Jn̄
hic ⁊ hec mensalis ⁊ hͦ le.ad mensam ꝑtinēs
Et hoc mensale lis.i.mantile.
Mensiculꝰ li.dimi.i.ꝑuus mensis.
Mensis sis.m.ge.ḋ꞉ a mene qð est luna.q꞉ ꝭm
lunatiōes mēses olim fuerūt distincti.ꝙ aūt
ḋ꞉ mēsis.i.mene salt͛.ety.est. Quot aūt di/
es q̄libet mensis habeas.his v͛sibꝰ declarat͛
Juniꝰ aprilis septēꜫ nouēꜫ tricenos Plꝰ
vnū reliq̄.ꝭ habet febrꝰ octo vicenos. Cui
si bisextꝰ fuerit suꝑaddit͛ vnꝰ. Et nota ꝙ mē
sis nouoꝝ dicit͛ martiꝰ q꞉ anni initiū hic mē
sis ē apð hebreos.q̄ olim erat apð romanos
Mensor oris.m.g.q̄ mensurat. Un̄ Zacha.ij.
Jn manu eiꝰ funiculꝰ mensoꝝ.
Mensoriū rij.n.s.qð est in mensa.vt mantile
⁊ vas escarium.
Menstruū strui.n.s.ḋ꞉ qð solet euenire ꝭm mē
sem.vl̕ ꝭm circuitū lune.sicut dolor capitis ⁊
ꝓfluuiū sanguinis mulieris.⁊ ḋ꞉ a mense. ꝓ
prie menstrua sunt suꝑfluꝰ sanguis mulieris
dicta a circūitu mensis vl̕ lune q̄ solet hoc ꝓ
uenire ꝓfluuiū. Hec ⁊ muliebria dicunt͛.q꞉
sola mulier aīal menstruale est. Cuiꝰ cruoris
cōtactu fruges nō germinant.acescunt mu/
sta.moriunt͛ herbe amittunt arbores fetꝰ fer
rū rubigine corrumpit nigrescūt era. Si qui
canes inde ederint in rabiem efferūt͛ glutinū
asfalti qð nec ferro nec aq̄s dissoluit͛. cruore
ip̄o pollutū sponte dispgit͛. Jn̄ hͥ ⁊ hͤ mēstru
alis ⁊ hͦ le.qð patit͛ menstruū vl̕ ꝑtinens ad
menstruū. Et menstruosus a.ū. ⁊ mēstruatꝰ.
ta.tum.i.mēstruis pollutꝰ vl̕ mēstrua patiēs
Mensula le.dimi.ꝑua mensa.
Mensura re.f.p.res aliq̄ suo mō vl̕ tp̄e circū/
scripta Uel mensura est q̄cq̄d pondere capa
citate longitudine altitudine latitudine aīo
qꜫ finit͛. Hec aūt est ꝑs corꝑis aut tp̄is. Cor/
poris.vt hoīm lignoꝝ columnaꝝ ⁊ siliū. lon
gitudo vl̕ breuitas. Tp̄is. vt horaꝝ dieꝝ an
noꝝ Proprie aūt mēsura ḋ꞉ q꞉ ea metiamur
aliq̄d.vt vrna vl̕ amphora. Jsið.etiā dic͛. ꝓ/
prie aūt mensura vocata est.q꞉ ea fruges mē
surant͛.atqꜫ frumenta.i.humida ⁊ sicca
Mensurnꝰ na.nū.i.menstruꝰ.⁊ ḋ꞉ a mensis.
Mensus sa.sum.vide infra in metior tiris.
Menta te.f.p.ē herba odorifera. de q̄ Macer
Trita canis morsū suꝑaddita cū sale curat.
Mentula le.ḋ꞉ virga virilis.vl̕ vas vitreū.vel
deꝰ hircoꝝ. Un̄. Mentula vas vitreuȝ deus
hircorūqꜫ priapus.
Mentū ti.ḋ꞉ q̄si mouentū.a moueo ues.q꞉ sꝑ ē
in motu.vl̕ ḋ꞉ mentū.q꞉ inde mandibule ori
ant͛.vl̕ q꞉ ibi iungant͛. Jn̄ mentosus. a.ū.⁊
mentatꝰ ta.tū.i.habens magnū mentū.
Meraca ce.f.p.q̄dam potio de vino ad vicia/
tū cerebrū purgandū facta. Jn̄ meracꝰ a.ū.
id est purgatoriꝰ.⁊ ꝓd.pe.vn̄ Persiꝰ. Anti
hiras meliꝰ sorbere meracas.
Meraculꝰ la.lū.aliquantulū merax.⁊ ḋ꞉ a me/
rax. Et hoc meraculū li.q̄dam potio de vino
facta.idem qð meraca.
Merax cis.o.g.i.purꝰ clarus defecatꝰ. Et com
parat͛ merax tior.simꝰ. Un̄ Deut͛.xxxij.⁊ san
guinē vue biberent meracissimū. Jn̄ meraci
tas tatis.i.puritas claritas.
Mercatꝰ tus.tui. cetꝰ multoꝝ vendentiū vel
ementiū.vl̕ locus vbi vendit͛ vl̕ emit͛. Unð
Ezech.xxvij. Et aurū qð ꝓposuerūt in merca
tu tuo. Et hoc mercatū ti.res q̄ vendit͛ ⁊ emi
tur. Et ponit͛ q̄nꜫ ꝓ mercatu.
Mercedariꝰ rij.m.s. seruꝰ vel altꝰ q̄ distribuit
pecuniā sub dn̄o suo.
Mercedoniꝰ nij.q̄ ꝓ labore suo īpenso dat mer
cedē.s.dn̄s q̄ soluit mercedē oꝑarijs suis. et
ḋ꞉ a merces ⁊ dono.
Mercedula le.dimi.i.ꝑua merces.
Mercēnariꝰ rij.i.p̄cio cōductꝰ.s.q̄ accipit mer
cedē. Jdem ⁊ bāro.q꞉ fortis est in laboribꝰ.
a bari qð est grauis.i.fortis cui cōtrariꝰ ē le
uis.i.infirmus.
Merces cedis.i.premiū vl̕ p̄ciū.⁊ ḋ꞉ a mercor
vl̕ merx cis. Sed preciū cū par ꝓ pari datur
merces cum minus.
Mercula le.dimi.i.ꝑua merx.
Mercidius dij.i.ꝓ͛ter mercedē dicens vel lo/

quens. ⁊ ꝺꝛ a merx cis. ⁊ dico.
Mercimoniũ nij. idẽ qꝺ merx. vl' res q̃ de vna patria poꝛtat' ad aliã vt charius vendat'.
Mercurialis lis. ⁊ hoc le. i. res mercurij vl' ꝑti nens ad mercuriũ. Inuenit' etiã h' mercuria lis ꝓ ꝓꝓꝛio noĩe cuiuſdã viri.
Mercuriꝰ rij deꝰ mercatoꝝ ſic dictus q̃ſi mer catoꝝ kyrios. Mercuriꝰ eñ nepos atlantis multarũ artiũ peritꝰ claruit. quas ⁊ hoĩes docuit. vñ poſt moꝛtẽ deũ eſſe voluerũt. Et i terpꝛetat' ſermo vel eloquentia. nam merca toꝛibꝰ maxime neceſſaria eſt affabilitas. Vel ꝺꝛ mercuriꝰ quaſi mercatoꝝ chere. i. aue. Il li eñ ad rerũ venaliũ coemptionẽ pace ſalu tatiõis alliciũt. Vel mercuriꝰ ꝺꝛ q̃ſi medius currens. eo ꝙ ſermo mediꝰ carrat int' audito rem ⁊ loquentẽ. vñ ⁊ hermes grece ꝺꝛ. i. int' pꝛes. Et ſm h' bñ ꝺꝛ deꝰ mercatoꝝ. qꝛ int' e mentes ⁊ vendentes ſermo eſt medius. ideo fingitur habere pennas. qꝛ cito diſcurrit q̃ꝛ cito exit ab oꝛe loquentis. ⁊ replet aures au dientis. Nunciꝰ ꝺꝛ. qꝛ ꝑ ſermonem oĩa cogi tata nunciant'.
Merda. de. ⁊ hoc merdũ di. ꝺꝛ a merus a. ũ. ꝑ cõtrariũ. qꝛ nõ eſt mera. Vl' dicit' a meris qꝺ eſt diuiſio. vel pars. qꝛ ſtercus in digeſtione diuidit' ab eo qꝺ incoꝛpoꝛat'. ⁊ per ſeceſſum emittit'. Inde merdula le. dimi. Et per com poſitionem merditer a. um. pe. coꝛ. id eſt mer dam ferens.
Merenda de. ꝺꝛ cibꝰ q̃ in nona ſumit'. Idẽ et antecenia nie. ⁊ ꝺꝛ a merus ⁊ edendus. qua ſi mere edenda. qꝛ tunc purus panis dat' de conſuetudine. vl' dicit' a meridies ⁊ edenda. quaſi poſt meridiẽ edenda. Inde hec meren dula le. dimi.
Meretricula le. dimi. i. ꝑua meretrix.
Meretrix cis. f. g. i. ſcoꝛtũ. ⁊ ꝺꝛ a merces ⁊ tri co as. q̃ſi ꝓ mercede hoĩem tricãs. i. impedi ens vl' decipiens. Vel ꝺꝛ a mercoꝛ aris. quia mercat' p̃cium libidinis. Iñ meretriciꝰ a. ũ. ⁊ hoc meretriciũ cij. domꝰ meretricũ. vl' tur pis actꝰ eaꝝ vl' officiũ.
Merga ge. f. g. i. furca cũ q̃ ſegetes vl' fenũ ſu per currũ leuat' vl' cona ſegetis poꝛtat'.
Merges tis. m. g. i. garba ſegetis. ſ. gononus ſiue cona vl' manipulꝰ. ⁊ ꝺꝛ a mergo gis. q̃a ligatus mergit' in terra.
Mergulꝰ li. m. g. pe. coꝛ. eſt dimi. de mergꝰ. et eſt equiuocũ ad ferrũ qꝺ mergit' in lampade ⁊ ad tenendũ papyrũ ⁊ ad auem mergũ.
Mergꝰ gi. m. g. quedã auis dicta ſic ab aſſidui tate mergendi.
Mergus oꝛis. n. g. ſitula cuꝫ q̃ aqua de puteo trahit'. ⁊ ꝺꝛ a mergo gis.
Meridies ei. ꝺꝛ quaſi medidies. i. mediꝰ dies ꝙ aũt dicit' meridies q̃ſi merus dies. qꝛ tunc merus dies eſt. i. puriоꝛ. etymo. eſt. Iñ meri dianus a. um.
Meringa ge. f. ꝑ. eſt pellicula in aure vbi fit au ditus.
Meris. i. diuiſio vel pars.
Meriſce dicti ſunt q̃dã heretici q̃ ſeꝑant ſcri pturas ⁊ partiunt'. nõ credentes in oĩbꝰ pꝛo phetis dicentes alijs ⁊ alijs ſpiritibꝰ ꝓphe taſſe. Et dicunt' a meris qꝺ eſt diuiſio vl' ꝑs.
Meritoꝛiũ rij. domũcula vbi ciues res ſuas fa ciũt vl' vendũt. ⁊ vbicunq; mercimonia tenẽ tur vl' taberna vl' locus tenebꝛoſus vbi patrã tur adulteria ⁊ foꝛnicatões ꝺꝛ meritoꝛiũ. Iñ hec meretoꝛia ꝺꝛ meretrix. ſicut etiã caupo na tã ꝓ loco q̃ꝛ ꝓ femina. Eadẽ ꝺꝛ ⁊ meraria. Vel a merendo vl' a meꝛo. i. vino. Itẽ meri toꝛius ria. riũ. qꝺ meret' vl' qꝺ dignũ eſt me rito vl' remuneratione.
Meritũ ti. n. s. eſt bñficioꝝ premiũ. qꝺ q̃ſq; me ret'. Itẽ meritꝰ ta. tum adiectiue. ⁊ cõponit' emeritus ta. tum. ⁊ immeritꝰ ta. tum.
Merops pis. ꝺꝛ q̃dam auis viridis coloꝛis q̃ etiã apiaſter ꝺꝛ. qꝛ libenter apes comedit. et etiã gallus ꝺꝛ merops pis. Merops etiã fu it ꝓꝓꝛiũ nomen cuiuſdã hoĩs.
Meroſus ſa. ſũ. i. vinoſus. ⁊ ꝺꝛ a merũ. Me roſum dicimꝰ vinũ. Meracã potionẽ.
Merotheca ce. pe. ꝑ. ſ. meri. i. vini cuſtodia vl' repoſitoꝛiũ. Iñ hic merothecariꝰ rij. vini cu ſtos. vl' ẽt repoſitoꝛ. Iñ h' merothecaria rie.
Merulus li. ⁊ h' merula le. auis nigra. ⁊ dicit' a merus ra. rũ. q̃ſi mera volans. vl' merꝰ quia mere cantat. Vel merula ꝺꝛ quaſi modula eo ꝙ modulet'. Vñ ⁊ olim dicebat' medula. Iñ merulinꝰ na. nũ. pe. ꝓdu.
Merũ ri. n. s. i. vinũ. ⁊ ꝓꝓꝛie bonũ ⁊ clarũ. ⁊ a fece ſegregatũ. ⁊ ꝺꝛ a meris qꝺ eſt diuiſio vl' ꝑs. Iñ merus ra. rũ. i. purꝰ clarus manifeſtꝰ Iñ meritas tatis. i. puritas claritas ſm Hu gui. Pap. ꝟo dicit. Merũ vinũ purũ ſignat Nã merũ dicimꝰ q̃cq̃d purũ eſt. ſicut aq̃ me ra. nulli vtiq; rei iniecta vl' admixta. ⁊ coꝛ. me Vñ Auroꝛa. Nãq; merũ reddit coꝛ letũ. ſpe raq; figurat. Et Ouid. de reme. Nõ ſtupeant multo coꝛda ſepulta mero.
Merx cis. eſt ipſa res q̃ vendit'. ſ; ntũs nõ eſt in vſu. Vñ Apoc. xviij. Merces eoꝝ nẽo emet amplíꝰ. mercem auri ⁊ argenti.
Meſpila le. arboꝛ ſpinoſa fructum in ſimilitu dinem maloꝝ faciens ſed paulo bꝛeuioꝛẽ. et ꝺꝛ a malũ ⁊ pila. qꝛ pillule foꝛmã habeãt eiꝰ poma.
Meſopotamia ꝓuincia eſt grecie dicta ſic. q̃a ambiat' fluminibꝰ tigride ⁊ eufrate.
Meſſias hebꝛaice. grece xp̃s. latine vnctꝰ ꝺꝛ.
Meſſicula le. dimi. ꝑua meſſis. ⁊ coꝛ. pe.
Meſſio onis. f. g. ꝺꝛ a meto. tis. vñ Iob. xxix. Et ros moꝛabit' in meſſione mea.
Meſſis ſis. f. g. i. ſeges. Sꝫ ſeges a ſerẽdo dũ ſeminat'. Meſſis a metendo dũ matura col ligit'. Meſſis etiã ꝺꝛ tp̃s vl' actꝰ metendi.

Messor oris.m.g.qui metit.

Messoriū rij.i.vas escariū ꝛ dicit᷑ a mensa qua
si mensorium.

Messorius a.ū.aptus ad metendū.

Messul⁹ la.lū.i.matur⁹ ad messem.

Mest⁹ a.ū.i.tristis.ꝛ dꝛ a mereo es.ꝛ est tm̄ no
men.nō pticipiū vt qdam voluerūt. Et ē me
stus naturalit᷑. Tristis ℞o casu. Idem ꝛ me
rens. Itē mest⁹ vl' merens aīo. Tristis aspe
ctu. Jn̄ h̄ mesticia cie.ꝛ hec mestitudo.inis.
Et est mesticia cordis. Tristicia ℞o vultus.
Itē tristicia ipi⁹ spūs est ꝛ fit qn̄q ex aliq ac
cidēti dolore. ß mesticia viciū nāle ppetuū ē.

Meta te.f.p.i.circūit⁹ vl' alicui⁹ rei finis vl' ter
minus. Meta etiā dꝛ pmissio vl' conofigio.
id est obligatio in die nuptiarū. Item meta ē
p̄positio greca.ꝛ valet tm̄ q̄tum trans vl' de
vel iuxta.

Metacism⁹ mi.ē m.lr̄e p scansionē collisio. et
est o.scda lr̄a sic vr̄ velle Hug. Itē Pap̄.di
cit. Metocism⁹ est qtiens m.lr̄am vocal' seq
tur. Sz metacism⁹ est quotiens vocalis seq
tur m.vt bonoꝝ aurū. Et ita vult q scda lr̄a
sit o.in vno loco. In alio ℞o loco q sit e. Sz
cōiter in donato in ca.de barbarismo in fine
scribit᷑ p e.in scda lr̄a vbi dr̄. Sūt ēt male cō
positiōes.i.cacosyntheton qs nōnulli barba
rismos putant.in qb⁹ sc᷑ metacismi labdacis
mi ꝛ iotacismi.ꝛ hoc magis placet.

Metalensis est dictio gradatim pergens ad id
qd ondit ꝛ ab eo qd p̄cedit id qd seqnit᷑ insi
nuans.vt Labores fructuū tuoꝝ manduca/
bis.labores em̄ posuit p his q laborādo ac
quirunt hoīes.ſm Bedā. Al' metalensis est
distinctio gradatim pergens ad id qd osten/
dit.s.de causa euenire ad causatum p multa
media.vt Post aliqt mea regna videns mi/
rabar aristas. Hinc em̄ gradatim pgit dictō
vl' distinctio ad id qd ostendit qꝛ p aristas se
getes.p segetes estates.p estates annos in/
telligere debemus.

Metallū li.n.s.dꝛ a metallon.qd interp̄tatur
spes.qꝛ natura ei⁹ ea ē.vt vbi vna vena appa
ruerit.ibi sit spes inueniendi aliā. Septē āt
sc᷑ genera metalloꝝ. Aurū. argentū. es. ele/
ctrū. plumbū ꝛ qd domat oīa ferrū. Spālit᷑
tn̄ hoc noīe dꝛ quoddā metallū. Jn̄ metalli/
cus a.ū. Et nota q qn̄q hmōi noīa cōplexi/
ua.vt es ꝛ metallū sc᷑ noīa generalia qn̄q spe
cialia. Proat sc᷑ generalia in vtroq numero
declinant᷑.qꝛ multe sc᷑ spēs eris ꝛ metallorū
Prout sunt spālia declināt᷑ in singulari tm̄
vt aurū ꝛ ferrū ꝛc̄.

Metamorphosis phosis.vel phoseos.i.trans
mutatio.ꝛ dicit᷑ a meta quod est trans ꝛ mor
phosis qd est mutatio ꝛ ꝓprie substantie. vn̄
in titulo ouidiano dꝛ Incipit liber metamor
phoseos. Possunt tn̄ ibi esse due ptes p ap/
positionem.vt Incipit liber meta morphose
os.id ē de mutatione substantie. Greci enim
carentes abltō genitiuū ponunt p eo cōstru
ctum cū prepositione ad modū ablatiui.

Metaphora re. est rerum verborūq trāslatio
ꝛ dr̄ a meta qd est trans vel iuxta.et phoros
qd est ferre. Hec aūt fit qtuor modis. scz ab
aīali ad aīale.vt Tiphin aurigam celeres
fecere carine. Ab inanimali ad ianimale. vt
pelagus tenuere rates. Ab aīali ad inaīale.
vt Exiccat⁹ ē vertex carmeli. Ab inaīali ad
aīale.vt Auferā a vobis cor lapideū.

Metaplasmus est transmutatio quedā recti so
litiq sermonis in alterā speciē metri.ornat⁹
necessitatis ve causa.et dr̄ a meta qd est trās
ꝛ plasma qd est forma quasi trāsformatio.qꝛ
littera vel syllaba.vel eius accidentia de p/
pria positione in aliā speciem transformānt᷑
Cuius ſm Donatū sunt qtuordecim species
scz prothesis.epenthesis.paragoge.aferesis
syncopa apocapa.ectasis.systole. dieresis sy
neresis vel episynallepha elipsis.antithesis
metathesis.de qbus vide locis suis.

Metarpus pi.m.g. id ē castroꝝ metator.

Metathesis ē trāslatio lr̄aꝝ in alienū locū pte
nulla tn̄ ex dictiōe sublata.vt Euādre p euā
der. ꝛ h̄ fit causa necessitatis. Vn̄ Ouidius.
Agnoscēs in me frater meleagre sororē. Nā
si dixisset meleager.non fuisset versus.

Metator oris.m.g.qui castra designat.

Metaxarius rij. m.g. qui foro imponit rebus
que vendunt᷑ meta precij. Idem etiam licita
tor et taxator dicitur.

Metellus li.m.g.mercēnarius qui metit.

Meticulus la lū.pe.cor.et meticulosus a um.
id est formidulosus.

Metis tis.f.g.dr̄ quilibet locus de se fetorem
emittens.et dr̄ a mitto tis. Vel vt dicit Ser
uius. Metis est ꝓprie fetor terre q ex aquis
sulphureis nascit᷑ ꝛ in siluis plurimū abun/
dat p̄ densitate arboꝝ. Vn̄ Persius. Guttu/
re sulphureas lente exalante metites.

Metodica ce.quedā species medicine q reme
dia sectatur et carmina.ꝛ dr̄ a metodus qd ē
remediū. Vn̄ metodici dicunt᷑ hi qui nec ele
mentoꝝ rationem obseruāt.nec tempora nec
etates nec cās. sed solas morboꝝ substātias

Methodus di.i.via vel poti⁹ finalis termin⁹
ꝛ dr̄ a meta qd est trans et odos. qd est via.
quasi transitiuum i.breuis via. Vn̄ Aristo.
in p̄ncipio topicoꝝ dicit. Propositū quidez
negocij est methodū inuenire. a quo poteri/
mus sylogizare de oī pbleumate ex pbabili/
bus. Inde dialectica trāsumptiue dr̄ metho
dus.quia ad omniū methodoꝝ principia vi
am habet. Sola em̄ dialectica pbabiliter di
sputat de principijs omniū artium.

Metonomia est veluti quedam transnomina/
tio. Huius sunt multe species. aut enim cōti
nens ponit᷑ pro contento.vt Fundite hydri

as.i.vinū vel aquā que ē in hidrijs. Aut cō/
tentū p ɔtinente. vt dimittite arcā ire ⁊ aspi
ciet/. vt habet̃ .j. Reg. xi. Non enim arca vt
cit Beda: sed plaustrū q̄ cōtinebat̃ arca vel
boues ire poterāt. Aut inuētor pro inuento.
vt sine cerere et bacho venus friget. Ceres
ſm poetas dr̄ fuisse dea et inuētrix frumenti
et bachus inuētor vini. Per istos ergo inuē
tores signant̃ inuentiōes siue inuenta. Per
venerem intelligit̃ cōcubitus. vt sit sensus.
Sine cerere et bacho friget venus. id ē sine
pane et vino deficit voluptas. aut econuerso
inuentū pro inuentore. vt vinū precamur. id
est bachum vini inuentorem. Item pro effi/
ciente effectus. vt frigus pigrum. id est effi/
ciens pigriciam Aut econuerso. effectus pro
efficiente. vt Spumātia frena. id est equus.
Fit etiam cum materia ponitur pro materi/
ato. vt Accinctus ferro. id est gladio. Vel cō
sequens p antecedente. vt Pallet. i. timet.
⁊ dr̄ a meta qd̄ est de ⁊ onoma qd̄ est noīatio
vel nomen q̄si denominatio. quia vnū p alio
noīat̃. vñ ⁊ h̄ trop⁹ a tulio vocat̃ denoīatio

Metreta te. quedam mēsura est liquidoꝝ. ⁊ dr̄
a metior iris vel a metron greco qd̄ est men/
sura. Et licet vrna et amphora et q̄cq̄d plus
vel minus capit. sic bene posset dici metreta.
tñ ideo hic specialiter sibi h̄ nomē assumpsit
eo q̄ sit mensura pfecti numeri. i. denarij. vñ
Joh̄. ij. Capientes singule metretas. binas
vel ternas. Eadem dr̄ metron.

Metricus a ū. dr̄ a metrū. Vñ ars metrica dr̄
que ē vel tractat de metr/ vel ptinens ad me
tra. ⁊ ɔponit̃ bimetric⁹ a ū. trimetricus a ū.
quadrimetricus a ū. iambimetricus a um.

Metron vel metros grece. latine dr̄ mensura.

Metropolis lis. ciuitas ad cuius mēsurā alie
ciuites disponunt̃. s. vbi ē archiep̄s. et dicit̃
a metros qd̄ ē mensura. et polis ciuitas. Jñ
hic metropolitanus a um. ⁊ hic metropolita
nus ni. archiep̄s illius ciuitatis.

Metrū tri. n. s. qd̄ cōstat ex vno pede. Vñ ille
versus dr̄ hexameter vbi sunt sex pedes Itē
metrū dr̄ legitima pedū cōiunctio. et ſm hoc
metrū q̄sq̄ dr̄ versus q̄ñ cōstat ex duobus iā
bis. Itē metrū dr̄ quicq̄d mēsura syllabaꝝ p
ficit̃ vt in rychmis. Et ſm q̄alibet eius si/
gnificationē cōpetent̃ dr̄ a metros q2 mensu
ris pedū vel syllabaꝝ fit. i. mēsurando sylla/
bas longas et breues. vel numerū syllabarū
in constructiōe eius. Et cōponitur metrū bi/
meter tra trū. trimeter a um. tetrameter a ū.
pētameter a ū. iambimiter a ū. hexameter a ū
vbi sunt duo tria. quatuor. quinq̄. et sex metra
Et cor. primā metrū. Vnde ambulat in tene/
bris errando clericus oīs. Qui sint metroꝝ h̄
lege legenda legit.

Metus us. ui. est motus animi interior subit⁹
factus ex aliqua tristi recordatiōe vel [illegible] tu/
ristas Metus est instantis vel futuri pericu
li mentis trepidatio.

M ante I

Mica ce. f. p. reliq̄e panis vl̄ qd̄ cadit de pane
dū frangit̃ ⁊ comedit̃. ⁊ dr̄ a minut⁹ tatū. q̄si
minutatim cadens. Jñ micat⁹ a. ū. i. cōtrit⁹.
⁊ in micas diminut⁹ ⁊ cōfract⁹. Mica etiam
ponit̃ p pane modico. q̄ fit in curijs magna
toꝝ vl̄ in monasterijs. ⁊ pdu. p̄mā. mica no/
men. s̄ mica vbū eā cor. vñ. Chare phebe mi
ca dabit̃ tibi cū sale mica.

Michael elis. vel michael indecli. interp̄tatur
q̄s vt de⁹. Et q̄tiens̄ mire v̄tutis aliq̄d agit̃
michael mitti phibet̃. vt ex ip̄o actu ⁊ nomi/
ne det̃ intelligi q̄ null⁹ pōt facere qd̄ facere
p̄ualet de⁹. vt dicit beat⁹ Gregori⁹.

Michanemites tis. m. g. i. michanator vl̄ prin
ceps michanatoꝝ ⁊ dr̄ a michania.

Michania nie. ingeniositas. Jñ michanic⁹ ca
cū. i. ingeniosus.

Micheas interp̄tat̃ q̄s h̄ vl̄ q̄s iste. q̄m minat̃
samarie ob cām simulacrorū illo mō q̄ dr̄ de
helu. Quis est iste inuoluens snīas sermo/
nibus imperitis.

Micon interpretat̃ celsum.

Microcosmus mi. i. minor mundus. s. hō qui
dicit̃ minor mundus. Minor. q2 nō cōstat ex
q̄tuor elementis integralit̃. sicut maior mun
dus. Mund⁹ v̄o dr̄ ꝓpt̃ expressam silitudinē
quā hꝫ cū maiori mundo. ⁊ dr̄ a micron qd̄ ē
minor vl̄ breuis. ⁊ cosmos qd̄ est mund⁹.

Microlog⁹ gi. m. g. q̄ breuiter loquit̃. vl̄ q̄ ma
gnam rem annulare, cupiēs q̄si p̄tā despiciē
do narrat. Jñ h̄ micrologiū gij. i. breuiloqui
um ⁊ corripit lo.

Micros vel micron interp̄tat̃ minor vl̄ breuis

Micropsych⁹ chi. m. g. i. pusillanimis. ⁊ dicit̃ a
micros. i. minor ⁊ psyche qd̄ est anima.

Migale lis. pe. cor. anīal est natū ad deriden/
dū. dolosum rapax. ingluuiosum.

Migma atis. n. t. est hordeū cū palea. Vñ Esa
ie. xxx. Et pulli asinoꝝ q̄ opant̃ terram cōmi/
xtum migma comedent. sicut in area ventila/
tū est Et nota q̄ Dañ. xij. migma est hordeū
cū palea vñ faciunt mulieres mlr̄ieres dectio
nem. forte ad nitorē faciei. Quidā tñ dicunt
ibi smigma p s. vide infra smigma.

Milago grece piscis dictus. quia euolat super
aquam. qui quotiens cernitur tempestas si/
gnatur.

Miles itis. dr̄ a mille q2 in vno nūero erāt oli
mille. vtpote p̄ millenariū distincti. vel quia
vix vnus de mille erat elect⁹. vt militiā exer
ceret. Jnde hic ⁊ hec miliiaris. ⁊ hoc re. Et
debet miles scribi p vnū l. pd. tñ p̄mā. Vnd̄
q̄dam. Miles pungit equum. sed iudex iudi
cat equū. Et nota q̄ milesiusticie nostro tp̄e
pōt esse vna dictio cōposita. ⁊ tūc pertinet ad

quddā officiū reddēdi iusticiā. Sʒ qn̄ sic due ptes miles iusticie dī quncq̄ȝ est miles iust⁹.
Miletū ti. qdam locus est. de q̄ habet̄ Act. xx. et pdu. pe. Un̄ in aurora. Leti cū Paulo p uenimus vsq̄ȝ miletum.
Miliariū rij. vel miliare ris. spaciū mille passu um. vel mille equitū. et dī a mille q̄si millena rium. Mēsuras viaꝝ nos dicimus miliaria. sed greci stadia. gallici leucas.
Militia tie. est officiū militis. et dī a miles. vn̄ qn̄ vnus miles pcutit aliū et deijcit dī militi am facere. Et militia dī expeditio. Et etiam quidā locus rome sic vocatus ē vbi olim mi lites post militiā solebāt requiscere ⁊ curari
Militaris ris. ⁊ hoc re. i. res militis vel qd̄ per tinet ad militem.
Milito onis. m. g. id ē miles. ⁊ dī a miles.
Miliū lij. n. s. est genus seminis minuti. a mul titudie fruct⁹ dictū. qꝛ vt dī q̄ vnū gn̄ū milij semiat. postea facit mille. In̄ mille⁹ lea leū. et milinus na nū. et miliaceus cea ceū.
Mille. g. oīs. pluralis nūeri. indecli. dī a mul tus. q̄si multe. Un̄ plr hec milia hoꝝ miliū. Et cōponit̄ duomilia. triamilia. qtuoꝛmilia. et sic de alijs. et differt mille a milia. Nā mil le copulat millenariū. milia vero plēs mille narios copulat indeterminate. vnde recipit hec adiuncta. duomilia triamilia. Et etiā po test esse oratio. et sic cōstruitur. duomilia ho minum currūt. et potest esse vna dictio. ⁊ tūc sic construit̄. duomilia homines currūt licet sit tn̄ ne. g. iungit̄ tamē immediate ⁊ itransi tiue cū masculino. feminino ⁊ neutro genere vt duomilia homīes. de duomilia mulieres. duomilia animalia. Et scribit̄ mille per du pler l. milia vero per vnū l.
Millenus na nū. dī a mille. In̄ millenari⁹ a ū. millesimus a um. et hoc millenariū.
Milleus lei. m. g. i. calciamentū. ⁊ ꝓprie calci⁹ regis dī milleus ꝓpter diuersos eius pūctos
Millus li. id ē collare circa collū canis.
Miluus ui. ē auis repacissima. et q̄si semp do mesticis auibus insidiat̄. et dicitur a mollis q̄si mollis. qꝛ auis mollis ēē viribus ⁊ vola tu. Inde miluinus na num.
Mimilogus gi. pe. coꝛ. q̄ mimos docet. vel al loquitur. vel mimis loquēs. Inde mimilogi um. gij. id est locutio mimi.
Mimus mi. m. g. id ē ioculatoꝛ ⁊ ꝓprie rerū hu manarū imitatoꝛ. sicut olim erāt in recitatio ne comediarū. qꝛ quod verbo recitatoꝛ dice bat. mimi motu corpoꝛis exprimebāt. Inde hec mima me. i. ioculatrix.
Mina ne. f. p. dī libra vna vel talētū. sicut di. Pap. Et subdit. Mna greci appellat̄ ⁊ ha bet. xl. siclos. q̄ faciunt obolos mille. cc. Hu guitio antem sic dicit. Mina in ponderibus dragma vl̄ due libre. et semis extimat̄. Mna aliud pōdus ē qd̄ appendit̄ centū dragmis. Itē minas altitudines muroꝝ dicimus.
Minax cis. o. g. i. iracundus ⁊ feruidus. Inde minaciter aduer. ⁊ hec minacitas tatis.
Minera re. f. p. dī herba vl̄ radix vl̄ vena terre Inde mineralia. i. coꝛpa in venis terre gene rata. vt plumbū vel aliud metallum.
Minerua ue. apud grecos athena dī. i. femina Apud latinos aūt vocata q̄si deaꝛ multaruʒ artiū inuētrix. s. lanificij. oliue ⁊ fabꝛice. Ea dē dicta est ⁊ pallas. a pallone insula thꝛacie vb nutrita fuit. vl̄ qꝛ pallātē gigantē occidit
Miniatoꝛ oꝛis q̄ minio scribit vel pꝛeparat mi nium. ⁊ dī a minio as.
Minio graphus. phi. mas. g. qui minio scribit. Inde miniographia. phie. scriptura cum mi nio facta.
Minister stri. i. q̄si minoꝛ i statione. vl̄ qꝛ officiū debitū manib⁹ exequit̄ In̄ h̄ mistra stre. ⁊ mi nister stra strū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ ministral ⁊ hoc le. res ministri vel pertinens ad ministrum.
Ministerculus la. lum. i. paruus minister.
Ministerarches. i. pnceps ministerij. ⁊ dicit̄ a minister ⁊ archos. qd̄ est pnceps.
Ministeriū rij. i. fuitiū vel officiū ministri.
Miniū nij. n. s. gen⁹ ē coloꝛis rubei. ⁊ dī a mi nuo is. eo q̄ minuat̄ anq̄ȝ coloꝛ inde efficiat̄ Itē mini⁹ nij. dī qddā fluui⁹ galicie ⁊ hic et h̄ minia nie. quidam ppl's.
Minoꝛculus. la. lum. i. parum minoꝛ.
Minotaur⁹ ri. monstꝝ dictū. qꝛ ex boūe. i. pasi phe ⁊ tauro nat⁹ fuit. caput taurinū. p cetera mēbꝛa homo fuit.
Minsabilis. o. t. ⁊ h̄ le. qd̄ facile mingit̄ vl̄ qd̄ cito emingim⁹. sicut nimis aquosum ⁊ paruʒ coctū. ⁊ dī a minso sas.
Minsatoꝛiū rij. locus vel vas ad mingendū. s. qd̄ recipit vꝛinā. minsaterium idem.
Minutia tie. i. minima cuiuslibet rei poꝛtio vn̄ legit̄ in passione beati Uincentij martyr. sa les ignibus sparsi crepitantib⁹ minutijs per membꝛa dissiliunt.
Minurritio. onis. cantilena minutissimarū aui cularum.
Minusculus la. lum. i. parum minoꝛ.
Minutal. tal'. n. t. i. minutū frustuʒ. vel gen⁹ ci bi. sic dictū a minuo is. eo q̄ fiat de piscib⁹ ⁊ micis ⁊ minut. oleribus minutati ꝯcisis. Un̄ Iuue. hesternū sollt⁹ medio seruare minutal
Minutulus la. lum. i. aliquantulum minutus
Minutū ti. qddā pond⁹. s. media ps q̄drantis vn̄ paup vidua misit duo minuta. i. qdrantē. vn̄ i alio euāgelio dī q̄ misit i carbonā vnū q̄ drantē. Itē minut⁹ ta. tū. adiectiue decliat̄.
Mioparo. onis. ē nauicula vl̄ scapha pirataruʒ ex vimine ⁊ crudo coꝛio ꝯtexte. Unde legit̄ i historijs. Gens saxonū mioparonib⁹ nō viri bus vtunt̄. fuge potius q̄ȝ bello parati. et p du. pa. Unde Barca celox paro dentur mu sculus mioparo.

Mirabil' lis.cō.t.⁊ h̄ le.dr̄ a miroꝛ aris qḋ idē est quod ꝓspicere vel laudare vl' ꝓ miro hr̄e Inde mirabilit' aduer.⁊ mirabilitas tatis

Miraculū li.n.s.dr̄ a miroꝛ aris.⁊ lꝫ mira naturalia q̄ q̄tidie fiūt aliq̄n dicūt' miracula ꝓprie tn̄ dī miraculū qḋ fit ꝯ ꝯsuetū cursuꝫ nature.vt pt' vgīs.resuscitatio mortui ⁊ ꝯsil'ia Inde miraculosus sa.sum.i.plenus miracul'

Mirica ce.f.p.nomē ē arboꝛis q̄ genestra dī.⁊ dī ab amar'.qꝛ valde amara ē.⁊ nascit' in deserto ⁊ in saxosa humo.Vn̄ Iere.xvij.Quasi mirice in deserto.⁊ ꝓdu.pe.Unde Ouidi' meta.Perpetuoq̄ꝫ virens bux' tenuesq̄ꝫ mirice.

Miridicus.ca.cum.id est mira dicens.

Mirificus ca.cū.q̄ facit mira. Iteꝫ mirificens entis.idem.Inde hec mirificentia tie.

Myrmex grece.latine dī formica.

Mirmica ce.i.formica ⁊ dr̄ a mirmicon.vl' mirmex.Inde mirmice' cea.ceū.i.formice' ⁊hec mirmicea cee.i.verruca corpis.

Myrmicites tis.m.g.quedā gemma q̄ formice reptātis effigiē imitatur.

Mirmicoleon.onis.m.g.idē ē q formicoleon Unde Iob.iiij.Tigris perijt eo q nō habēt predam Vn̄ ſm aliā lr̄am myrmicoleon.myrmicoleon q̄ppe paruū aīal ē. valde formicis aduersum.qḋ se in puluere abscōdit.⁊ formicas frumēta gestātes interficit īterfectasq̄ꝫ cōsumit.Myrmicoleon aūt latine dī vel formicarū leo.vel certe exp̄ssius formica pariter et leo.Recte autem formica ⁊ leo nominat'.qꝛ siue volatilibus siue quibusdā alijs minutis animalibus formica est.Ipsis autem formicis leo.Nas enim vt leo deuorat sed ab illis quasi formica deuoratur.

Myrmidones gens greca dolipes dicti.ꝓpter astutiā.quasi myrmice.i.formice.

Miro onis.mas.g.i.miratoꝛ ⁊ dī a miroꝛ aris Item miro onis.i.vnguentari' ⁊ tūc dicit' a miron grece.qḋ latine dr̄ vnguentū.

Mirobalanū ni.dī a miron ⁊ balanū.qḋ est vnguentū de balano factū.q̄si redolēs balanuꝫ qꝛ ex glande balani odorata fit.

Mirocopus pi.i.vnguentari' q̄ laborat circa vnguēta facienda vl' vēdenda.⁊ dī a miron.quod est vnguentū ⁊ copos laboꝛ.Et ideꝫ dicitur chirocopus.

Miron grece latine dicit' vnguentum.

Miropola le. qui vel que vendit vnguenta. et dicitur a miron ⁊ pole:quod est vendere.Inde hoc miropolium lij.id est domus vnguentaria.vbi venduntur vnguenta.Eadem domus dī ⁊ ꝓpola le.a ꝓ ⁊ pole qḋ ē vendere q̄si ꝓ vendē facta.h̄ etiā noīe p̄t dici q̄libꝫ dom' ad vendendū aliq̄d facta.⁊ ꝓdu.po.

Mirotheca ce.i.vnguentoꝝ repositorium.

Mirrha rhe.f.p.arboꝛ est q̄ grece smirnia dicitur cui' virgulta arabes exurūt vt meli' exudent ⁊ fructificent.sicut dī in hystorijs.Iteꝫ mirrha ē gumi illi' arboris.⁊ dī mirrha quasi amara.Vn̄ Isiḋ.Mirrha ē arboꝛ arabie altitudinis q̄nq̄ꝫ cubitoꝝ silis spine cui' gutta viridis est ⁊ amara.Unde ⁊ nomē accepit Et mirrha gutta ei' sponte manans preciosioꝛ est elicita corticis vulnere vilioꝛ iudicatur et sic patet q mirrha dicitur tam arboꝛ q̄ꝫ gutta illius.

Mirrhū rhi.vnguētū ē odoriferū ex mirrha factū.Vn̄ Iudith.x.Unxit se mirro optimo.

Myrtetū ti.locus vbi myrtus crescit.

Myrteus tea.teum.de myrto existens.vel ad myrtum pertinens.

Myrtus ti.est quedā arboꝛ que ī littoꝛe maris abundat ⁊ dr̄ a mari.Unde a grecis myrene dr̄.vel dī myrt' eo q mire redoleat.Ịn myrtosus sa.sum.i.plenus myrtis.

Misach interp̄tatur gaudiū vel risus.Ideꝫ ⁊ misael.q̄ interp̄tatur ppl's dn̄i.

Miscelio onis.m.g.q̄ nouit artē miscendi diuersos cibos vel pot'.⁊ dr̄ a misceo ces.

Miscelane' nea.neū.⁊ miscelan' na.nū.in eodē sensu.i.mixt'.Ịn hoc miscelaneū.i.cōmixtū.vt cibus gladiatorum.Uel miscelaneum dicit' vas in quo prandia gladiatoꝝ miscebātur.Unde Iuuenalis.Fictile sic veniūt ad miscelanea ludi.

Misellus la.lū.dimi.paruꝫ miser.Inde misellulus la.lū.sil'r dimi.pe.coꝛ.

Miser ra.rū.ſm vocē dī a mitto tis.ſ ſm significationē ab amitto tis.Et ꝓprie miser dicit' q̄ oēm felicitatē amisit.Miser etiā dī tristis Inde miseria rie.erūna vbi nulla ē felicitas.

Misericors dis.o.g.dī a miseꝝ vel poti' a miserās ⁊ coꝛ.quasi miserū vel miserās coꝛ habēs sup aliquē afflictū cōpatiendo.Ịn misericordia die.qꝛ miserū vel miserans facit coꝛ dolētis aliena miseria.In deo tn̄ ē misericordia sine vlla cordis miseria.Et differt a miseratiōe.qꝛ bn̄ velle miscḋia ē.⁊ bene facere miserationis.Est em̄ miseratio miscḋie actio qꝛ miscḋia tm̄ affect' cordis est q̄ cōpellimur vt miseris subueniam' vel cōpatiamur si succurrere non valeamus.sed miseratio ex ope comprobatur.

Missus.a.um.dī a mitto tis.⁊ h̄ missus si.i.nūci'.⁊ h̄ missa.i.nūcia.Et hinc ī eccl'ia dī missa.qꝛ p̄ces nr̄as ferat ⁊ mittat ad deū.ſ missa ꝓprie dī in tp̄e sacrificij q̄n cathecumini foras mittunt' clamāte leuita.Siquis remanserit cathecumin' exeat foras.Et inde missa quia sacramētis altaris interesse nō possunt.quia nondū regenerati noscuntur.

Missalis lis.cō.t.⁊ h̄ le.ad missā ꝑtinēs ⁊ dī a missa.Et h̄ missale lis.ꝓ quodā libro vbi cōtinet' mysteriū misse.⁊ ꝓdu.sa.

Missaticus ca.cū.pe.coꝛ.q̄ frequēter mittit' ⁊ dī a misso as.Et h̄ missaticus.i.nuncius.⁊ h̄

missatica.i.nũcia.⁊ hoc missaticũ.i.nũcium qḋ
ꝑ missaticũ mandamus. Itẽ inuenit̃ hic mis
satic⁹ ci.ꝗ frequenter canit missam ⁊ tunc de
riuat̃ a missa.

Missia sie.ꝗdam ꝓuincia.⁊ dr̃ a messis.q̃i mes
sia a messiũ ꝓuentu.Unde ⁊ eã veteres cereris
horreũ appellabant.Inde missius sia .sium. et
cor.si.

Missilis lis.o.t.⁊ hoc le.i.ad mittendũ habil̃.
vñ ⁊ quoddã iaculũ hoc missile dr̃.⁊ cor. pe.
vñ Prudenti⁹. Missile de multis ꝗ frustra
miserat vnum.

Missilia.al's missalia.dicunt̃ donalia vl̃ ꝗdaꝫ
ꝑstationes quas nouus p̃tor creatus mitte-
bat in vulg⁹.⁊ qḋ quisqꝫ apphenderet ei⁹ fi
eret.vt in coronatione pape vl̃ impatoris fie
ri solet.vt ꝑ hoc ꝑlsura minuat̃.de ꝗ glo.i.§
hoc amplius. Insti.de re.diui.

Missicius cia.ciũ.ad mittendũ apt⁹ vl̃ ꝗ mili-
tiam exhibet.⁊ dr̃ a mitto tis.

Missoriũ rij.concha modica vbi aliꝗd liquor̃
immittit̃.⁊ dr̃ a mitto tis.

Mysta ste.cõ.ge.id est secretarius vel mysterij
auctor.⁊ dr̃ a mystis grece qḋ latine dicitur
mysterium.

Mysteriũ rij.n.s.i.secretũ diuinũ.⁊ figuratiuũ
seu occultum.⁊ dr̃ a mystis vel mysticẽ. In-
de mysticus ca.cũ.i.sacer diuinus occultus
figuratiuus.eo ꝙ in se secretã ⁊ reconditam
habeat intelligentiã.s.cum aliud dr̃ ⁊ aliud
intelligit̃.Et hoc mysteriũ rij.i.sacrm̃ sacruꝫ
vel absconditũ vl̃ ꝑfiguratio occulta vel oc-
cultũ secretũ.qꝛ secretã ⁊ reconditã hꝫ dispu
tationẽ ⁊ intelligentiã.Et differt a ministeri
um.qꝛ ministeriũ in tꝑalib⁹ attendit̃.ſꝫ my-
sterium in spũalib⁹. vt fuit incarnatio Iesu
xp̃i.⁊ sicut est cõsecratio panis ⁊ vini in alta
ri.⁊ similia.ꝗ secretã in se continent intelli-
gentiã ꝓprie mysteria dicunt̃. Unde apl's.j.
Cor.xv.Ecce mysteriũ vobis dico. Oms ꝗ-
dem resurgemus ſꝫ nõ oms immutabimur.⁊
ꝓducit̃ e.in mysteriũ.Unde orati⁹. Pandim⁹
interdũ doctis mysteria regũ.Lꝫ in libro sa-
crificioꝝ corripiat̃.vñ Mysteriũ fert̃ ꝑcinu-
isse cruci.Sed forte hoc ꝓpter necessitatẽ me
tri accidit.

Mystis vel mysticen grece.latine dr̃ secretum.

Mystrũ stri.i.latens odiũ.⁊ dr̃ a mystis.

Mitia mitie.f.p.i.mansuetudo. Iteꝫ mitia est
plurale neutrũ de mitis.

Mitilena ne.ꝗdam locus de quo hr̃ Act.xxviij
⁊ ꝓdu.pe.Unde in aurora. Post tãtas clades
nos insula ꝗ mitilena.

Mitis tis.o.t.⁊ hoc te.i.humilis.mollis beni
gnus nõ durus maturus.vñ poma dicuntur
mitia.matura ⁊ mollia.⁊ ꝓ.mi.Unde Oui. de
arte. Sed caret insidijs hoim.qꝛ mitis hyrũ
do.Et nota ꝙ lꝫ mitis ⁊ mansuetus vl̃ miti-
tas ⁊ mansuetudo idem videantur in essen-
tia.differunt tñ in efficacia qꝛ mititas atten
dit̃ in affectu.Mitis em̃ vt dicit glo.sup il-
lud Math.v.Beati mites ⁊c̃.Mitis inꝗt est
quẽ mentis asperitas seu amaritudo nõ affi-
cit.ſꝫ simplicitas ad oẽm iniuriã sustinendaꝫ
patient̃ instruit. Mitis ẽ quẽ nec rancor nec
ira afficit.ſꝫ oia equanimit̃ sustinet. Mansue
tudo xo attẽdit̃ in effectu.vñ dicit Cassiodo
rus sup psalteriũ. Mãsueti q̃si manusueti. i.
tolerãtes iniurias.ñ malũ ꝓ malo reddẽtes

Mythos grece.fabula dr̃ latine ſm Pap̃.

Mitra tre.f.p.pilleũ phrygeũ caput ꝑcingens
quale est ornamentũ capitis deuotarũ femi-
narũ. Sꝫ pilleũ virorũ est.mitra feminarum
Mitra etiã est ep̃oꝝ.Et mitra funis est ꝗ me
dia nauis vincit̃.

Mitridates.rex ponti dr̃ fuisse.⁊ cor.pe. vñ in
Eurora Antonius Marcus ⁊ Mitridates
id in aurem.

Mithus thi.m.g.i.fabulosus iocosus ⁊ relatu
dulcis.⁊ dr̃ a a mythos.

Mna.mne.vide.s.in Ir.⁊ in Mina.

MO ante O

Moab ⁊ ammon filij Loth.a ꝗbus moabite et
ammonite dicti sunt.

Mobilis lis.o.t.⁊ hoc le.i.motioni habilis

Moderatus ta.tũ.i.temperat⁹.Et est modera
tus ꝗ nec pl⁹ nec min⁹ facit ꝙꝫ debeat.

Modern⁹ na.nũ.i.isti⁹ tpis.⁊ dr̃ a mod⁹. In-
de hec modernitas tatis.

Modestus sta.stũ.i.tꝑatus ⁊ discretus.nec pl⁹
ꝗcꝙꝫ nec minus agens. nec etiam irascens.
Inde modestia stie.i.mansuetudo verecundia
Et est modestia in facto ſꝫ modus in dicto vl̃
cõcupiscentia.

Modic⁹ ca.cũ.i.rõnalis mẽsuratus.moderat⁹
Et modic⁹.i.ꝑuus.sed improprie ⁊ abusiue
dr̃. Inde modice aduer.Et hec modicitas tat̃
Et cõponit̃ modic⁹.immodic⁹ ca.cũ.i.intem
peratus.immensurat⁹.

Modiolus li.dimi.i.ꝑuus modius.ſm Hug.
Dicit̃ etiã modiolus. pe.cor. illud grossum
lignũ in rota ꝑ qḋ caput axis immittit̃. in ꝗ
radij in circũitu infixi sunt.Et dicit̃ tunc mo
diolus a modio.qꝛ in modũ modij capax est
⁊ concauus.

Modius dij. est mensura librarũ quadraginta
quatuor.i.sextarioꝝ vigintiduoꝝ.⁊ dicitur a
modus.qꝛ in suo modo ꝑfectus est.Cui⁹ nu
meri causa inde tracta est. qꝛ in principio de
us vigintiduo opa fecit.Nam prima die se-
ptem opa fecit.i.materiã informẽ angelos.
lucem supiores celos terrã aquam ⁊ aerem.
Secunda die firmamentũ solum.Tercia die
quatuor.s.maria.semina.sationes ⁊ planta-
ria.Quarta die solem ⁊ lunã ⁊ stellas.Quin-
ta die tria.s.pisces ⁊ reptilia aquarũ ⁊ vola-
tilia.Sexta autem die quatuor.s.bestias. pe

cudes reptilia terre ⁊ hominē. Et facta sunt oīa vigintuduo genera in diebus sex. Et vigintudue generationes sunt ab Abraā vsq; ad iacob. ex cui⁹ semine nata ē oīs gens isra el. Et vigintiduo libri sunt veteris testamēti vsq; ad Hester. Et vigintiduo sunt litterarū elementa. quibus cōstat diuine legis doctrina. His igit̄ exemplis modius vigintiduoꝝ sextarioꝝ a moyse ẜʒ sacre leg̃ doctrinā effectus est. Et q̄nis diuerse gētes huic mensure pondus vel adijciant ignorāter vel detrabant. tamen apud hebreos cōstitutione diuina tali ratione seruat̄ Itē modius est cui arbor nauis insistit ob similitudinē mēsuralis vasis sic dictus.

Modulamen. inis. i. cātatio dulcis et mellica

Modulus li. dimi. id ē paruus modus. Item hic modulus li. tropus. cantus qui p̄cinitur in p̄ncipio misse. vel matutini. vel vesperaꝝ.

Modus di. m. s. id est terminus. finis vel mēsura vel maneries. vel conditio. vel temperamentum et ponitur dt̄is et ablatiuus huius nominis. s. modo aduerbialiter ꝓ nunc vel aliquando vel pauloante vl̄ tantumodo. Et componitur. Amodo. id est deinceps. Tantumodo. solūmodo. et postmodum. id ē postea. et admodum. id est valde. Itē iste gtūs modi componit̄. istiusmodi. illiusmodi. aliusmodi. huiusmodi. cuiuscemodi. nomina indeclinabilia. et oīs generis. Modus etiam ē accidens verbi.

Moys grece. latine dicitur aqua.

Moysaycꝰ ca cū. pe. cor. res moysi. vel ad moysen ptinens. et dr̄ a moyses et tacetur primū y. in pnunciatiōe. licet scribat̄.

Moyses si. i. aq̄ticus. et dr̄ a moys qd̄ est aqua qr in aqua fuit inuētus. et ex aqua sumptus. Vn̄ moyses interp̄tat̄ sumptus ex aqua. Inuenit em̄ eū ad ripā fluuij expositū filia pharaonis quē colligens adoptauit sibi ⁊ vocauit eum moysen. qr de aqua assumpsit eum.

Mola le. f. p. dr̄ lapis latus et rotundus in q̄ molitur et acuitur ferrū et dicit̄ a molo molis. mola mole dr̄ puls ex farina et aqua ⁊ sale. qua olim victime inter cornua perfundebantur. et si patientes erant bone erant. et si recalcitrabant male erant et reijciebant̄. Inde per compositionē dicitur immolo immolas. id est sacrificare. quasi molā infundere. Item mola mole dr̄ lapis in quo frumentuʒ molitur et teritur. et dr̄ a molendo. Vel ẜm Isi. dicitur mola. quasi mala. a malon. i. a rotunditate sui. Mola asinaria dr̄ quia cuʒ ea molit asinus. quia in quibusdā molendinis voluit rotā cum mola. Vel mola asinaria dr̄ grauis ⁊ ponderosa. vt asinus. quia onerat asinum. Et cor. mo.

Molaris ris. com. t. et hoc re. ad molam pertinens, ⁊ dicitur a mola, Et hic molaris lapis mole. vl̄ vn̄ fiunt mole. vl̄ magnꝰ ad modum mole. et hic molar̃. dens maxillaris. qr cib̄ illis dentibꝰ quasi mola molimꝰ.

Molendinū ni. n. s. domꝰ vbi molit̄ farina et terit̄. In̄ hic molendinariꝰ rij. ⁊ hec molendinaria rie.

Moles lis. f. g. i. difficultas magnitudo magnū pondꝰ. ⁊ ꝓd. primā. sed molo lis. ⁊ mola le. cor. mo. Vn̄. Que frumenta molit mola. sit moles tibi pondꝰ. Nō leuitate mole. ẜ aq̄ currit rota mole.

Molestus sta. stū. i. eger tristis turbatus. ⁊ dr̄ a moles q̄si a mole turbatiōis. Et molestꝰ etiam dr̄ molestiā inferens inq̄etans. In̄ h̄ molestia stie. In̄ molestiosus sa. sum. i. molestiā inferens.

Molimē inis. n. t. i. conamē. ⁊ dr̄ a molior. liris Pōt etiā habere significatōes de molior

Molimentū ti. n. s. i. conamē. ⁊ dr̄ a molior

Molitor oris. m. t. artifex. fabricator. ⁊ ꝓd. li. Vn̄ Qui. in. x. meta Primeq; ratis molitor Jason. ⁊ dr̄ a molior iris.

Molestra stre. pellis ouina. ⁊ dr̄ a mollio

Mollicia cie. ⁊ h̄ mollicies ei. in eodē sensu. s. fragilitas eneruatio. mitigatio.

Molliculus la. lū. i. aliquantulū mollis.

Mollis lis. o. t. ⁊ hoc le. i. fragilis tener. tpatus blandꝰ iocundꝰ placidꝰ in v̄bis lenis effeminatꝰ. ⁊ dr̄ a mollio lis. qr vigorē sexꝰ eneruati corpis dedecoret. ⁊ q̄si mulier emolliat̄. Et cōponit̄ pmollis. q̄mollis. Et inuenit̄ mollis nomē ⁊ v̄bū. ⁊ vtrūq; p̄mā ꝓducit positōe. Vn̄ q̄dā. Tu v̄bis mollis me blādis femina mollis.

Moloch quoddā idolum fuit.

Molosus si. i. magnꝰ canis. ⁊ dr̄ a molo lis. q̄si ad molendū aptꝰ seu patus. Vel molosus fuit pater pirrhi. In̄ dicta est mollosia. q̄daʒ terra. s. epirꝰ vl̄ ps epiri. In̄ molosus sa. sū. ⁊ molosius sia. siū. ⁊ h̄ molosus si. q̄dā pes cōstans ex tribꝰ longis. dictꝰ a saltatiōe molosoꝝ quā exercuerūt armati. Et h̄ molosus si. ꝓ cane. qr ibi optimi ⁊ magni abūdāt canes ⁊ h̄ molosicus ca. cū. i. mordax vl̄ rapax. hinc etiā videt̄ dici h̄ molosius q̄dā lapis viridis ⁊ grandis. ⁊ ꝓducit lo.

Molucrū cri. dr̄ illud cū q̄ mola vertit̄. Et molucrū. i. tumor ventris. ⁊ dr̄ a mola.

Momen inis. n. t. i. momentū: tam ꝓ motu q̄ꝫ ꝓ spacio tpis. ⁊ cor. pe. gti.

Momentum ti. minimū tp̄s a motu syderū dictum q̄si monimentū. quia cito ⁊ in transitu mouet̄ tam breue spaciū tpis Momentū etiam dr̄ stilus in quo momenta colligunt̄. q̄a cito ad modū momenti inclinat̄. Itē momētū statere Esa. iiij. dr̄ stilus vl̄ lingula in trāsuersali ligno posita. per quā dinoscit̄ vtrum lances in trutina equaliter ponderēt. Et nota q̄ hora est vicesimaquarta pars diei natu

ralis. Punctū ē qrta pars hore. Momentū ē decima ps puncti vel qdragesima ps hore Inn momētaneus nea neū. τ momētari⁹ ria. riū. i. trāsitorius cito trāsiens. parū durans.

Monachus chi. grece. i. singularis latine. τ dr̄ a monas qd̄ ē singularitas. eo q singularis sit et solicitari⁹. qz monachi a secularib⁹ actibus τ vita segregati. qsi soli morant̄. Si ꝫ solitarius interptatur vocabulū monachi. qd facit i turba q solus ē: q aūt dr̄ monachus qsi vnius aīe custos. etymo. est. Et sunt plura genera monachorū. s. cenobite. qs in cōi viuētes possumus appellare Anachorete. Idē et heremite τc̄. Et a monachus dr̄ hec monacha che. et facit dtūs et abltūs pluralis monachabus. Et hic τ hec monachalis. et hec le. et hic et hec monachilis. et hec le. τ monasticus ca cum.

Monar. id est stultus.

Monarcha che. i. pnceps vnius ciuitatis. vel singularis pnceps. s. qz singularem possidet pncipatū. sicut Alexander apd̄ grecos. τ Iulius apd̄ romanos. Inn hec monarchia chie. id est singularis pncipatus vel potestas.

Monarsiculus li. id ē stultus iracūdus. τ dr̄ a moneo nes. et ardeo. vel ardore. qz cito monetur ad irā. Unde Plautus. Quid tu monarsicule presumis τc̄. et cor. pe.

Monas monadis. i. singularitas. principium scꝫ numeri q dicitur vnus vl' vnitas. id ē singularitas Inn hic et hec monalis. τ hoc le. i. vnialis singularis Inde monalitas tatis. id est singularitas. et monaliter aduer. id ē vnialiter. singulariter.

Monasteriū rij. n. s. habitatō monachoꝝ. τ dr̄ monos et sterion qd̄ ē statio. quasi singularitas et solitaria statio. qz ibi habitātes a secłaribus segregati actibus et vita quasi soli morantur. Inn hoc monasteriolū li. di. et hic τ hec monasterialis. et hoc le.

Monedula le. f. p. ē auis quedā. τ dr̄ a moneta quasi monetula. qz cū aurum vel aliquā monetam inuenit aufert τ occultat. et cor pe.

Moneta te. f. p. i. nomissa. τ dr̄ a moneo es. qz monet ne q fraus ī metallo vl' pōdere sit. Inn hic monetarius rij. τ monetari⁹ ria riū. et hec monetariū rij. locus monete. qui etiā dr̄ monetum. Itē moneta dicta ē Iuno. qz monuit romanos p anserē. Unn Lucanus. Numia castrensis miscebis flamma monete.

Monialis lis. f. t. pe. pdu. id est monacha. Inn hic et hec monialis et hoc le. et componitur sanctimonialis.

Monibilis lis. et hoc le. quod cito monet̄.

Monile lis. n. t. quoddā ornamentū pectoris mulieris. et dicitur a munio nis. eo q muniat pectus mulieris ne leccatores possint manū immittere in sinū eius. Vel a monēdo. qz castitatē monet. Monet eñ vidētes eā abstinere ab ea tanꝗ viro consueta. qz sole matritate olim ferebant monilia: vel dr̄ monile a munere. qz p munere solebāt dari. Unde i. xx etymo. dicit Isi. Monile ornamentū ex gemmis est qd̄ solet ex feminaꝝ pendere collo dictū a munere Hoc etiā serpentū dr̄ qz constat ex amphorulis qbusdā aureis τ varijs gemmis ī modū facture serpētis. Plerūqꝫ etiā p monile oīa ornamēta mulieꝝ signāt̄ τ p. ni.

Monimen inis. n. t. τ hoc monimentū ti. p qd̄ ad aliqd monemur. τ nobis aliqd reducitur ad memoriā. vnde historie dicunt̄ monimenta qz pterita ammonēt. τ ad memoriam reducūt. Et etiā indicia amoris. scꝫ q nobis relinquunt̄ in signū amoris τ memoriā. monimēta dicunt̄. Et dr̄ monimentū. qsi monēs mētem. Unde Grecismus. Momentū dicas tēpus monimen monimentum.

Monitoriū rij. locus monendi. sicut scola vbi discipulos docemus τ monemus. Inuenitur etiam monitorium p monimen.

Monocentaurus ri. m. g. id est monstrū caput habens bouis.

Monoceros rontis. m. g. i. vnicornis. et dicit̄ a monos qd̄ ē vnū τ ceros qd̄ est cornu. eo q in medio fronte habeat vnū cornu. τ est idem animal qd̄ rhinoceros. Pōt etiā declinari latine monocerus ri. τ rhinocerus ri.

Monocolos. qd̄ hꝫ vnā metri varietatē et dicit̄ a monos. i. vnū τ colon qd̄ est membrum.

Monocosm⁹ mi. genus vehiculi qd̄ ab vno in mēte trahit̄. Et hec monocosmū. i. carrus vnū tm̄ portās. τ dr̄ a monos τ cosmus.

Monoculus li. qd̄ vnum habet oculum tm̄.

Monogam⁹ mi. pe. cor. q vni tm̄ vxori nupsit. Inde monogoma vxor vnius viri.

Monopolis lis. f. g. ciuitas sub se habēs ciuitatem vnā. vel quasi vnica τ singularis ciuitas. s. que reliquis ī aliqua regione melior sit τ liberior. τ cor. po.

Monopoliū lij. est statio vbi vna res vendit̄ τ dr̄ a monos qd̄ est vnū τ polo. qd̄ est vendere Vel monopoliū est alicui⁹ negociatiōis aut officij supioris vnica exercitatio cuꝫ progatiua τ singulari inito pacto. Vbi grā. Causa negociatōnis aliq int̄ se paciscunt̄ ne possessio aliq pcio minori vendat̄. qꝫ ipi inter se cōstituerūt. Vel vēditores panis cuiuscūqꝫ negociationis. inter se pacti sunt vt rem aliquam venalē vtilē τ necessariā reipublice nō debēt p minori pcio qꝫ ꝯuenerūt vēdere. vl' ne aliqs instruāt in arte sua nisi filios vel nepotes. vt ipi soli cōmodū artis vel negociatiōis faciāt et habeāt. Isti eñ dicūt̄ monopoliū exercere. Et grauissime puniēdi st̄ qz directe huiusmodi ꝯuentiones sunt ꝯtra principem Item monopolus est qui vult esse solus in ciuitate vēditor. s. is qui impetrat q sibi soli liceat in ciuitate aliq specialia vendere emere vl' fa

cere. Jtez monopoli sūt q̄ impetrāt ꝙ ipīs so
lis liceat hmōi facere. etiā in vendēdis rebꝰ
certū ꝓciū statuere ꝯ qd̄ nemini licet vēdere.
Monoptotus ta.tū.i. vnum casum habens.
Monos grece latine dī vnū vel singularis.
Monostichon vel monostochium.neu.g.i.opꝰ
vnius v̄sus ⁊ acuitur in fine.
Monostrophus dī oda illa que tm̄ vnam metri
varietatem habet.
Mons montis.m.g.altus terre tumor.Et diui
ditur in tria.s.radicem latus ⁊ iugum.qd̄ est
summitas montis.idē ⁊ collis.⁊ dī a moueo
ues.eo ꝙ a terra quasi in altū moueat̄. Vl̄ ꝑ
contrariū dī mons a moueo. q₂ minime mo
uet̄ de loco ad locū. Vel a munio nis. q₂ mu
nit nos. Vel ab emineo.eo ꝙ emineat. Naz
ſm Jsi. Montes sunt tumores terraꝝ altissi
mi dicti.q₂ sunt eminētes.ꝙ aūt dicit̄ mons
quasi moles opposita soli nascenti. etymo.c̄.
Jnde montaneus na.nū. vñ quidā. Pro va
nis verbis montanis vtimur herbis. Mon
tanus ni.m.g.etiā dictus ē quidam vir ꝓprio
noīe. Jtē a mons dicit̄ montana noꝝ. tantū
in plurali numero.id est mōtes.⁊ ꝓprie mon
tes magni. Unde Luce.j. Abijt in montana
cum festinatione.
Montani dicti sunt quidā heretici q̄ tpe ꝑsecu
tionis in montibꝰ latuerūt. q̄ occasiōe se a ca
tholice ecclie corꝑe diuiserunt.
Monticulꝰ li.dimi.i.puus mons. Jñ monticu
losus sa.sum.⁊ monticulositas tatis.
Montuꝰ.a.um.⁊ hic montuosus sa.sū.in eodē
sensu.i.aridꝰ asper macer incultꝰ plenꝰ mon
tibus. Jnde montuositas tatis.
Monstrū.stri.n.s. vt alt Pap̄. ē qd̄ ex̄ naturaz
nascit̄ vel nimis grāde vl̄ nimis breue⁊ dī a
monstro as.q₂ mōstrat aliq̄d futuꝝ ⁊ sicut di
cit Hug. Monstrum ꝓprie est qd̄ statim mon
strat quid appareat.
Monumentū ti.n.s.est sepulcrū mortuoꝝ ⁊ dī
a moneo nes.q₂ monet transeuntiū mētes vt
cogitent de morte. Jtem monet ad memoriā
defuncti ⁊ ad sui contemptum.
Mora re.f.p.id est impedimentū tarditas. mo
ra autē est q̄ impedit tarditas que impeditur
Jtem mora in re. tarditas in homine. Jnde
morula le.dimi.⁊ morosus sa.sum.i. tardus
⁊ h̄ morositas tatis. Et cor.primā. Et a mo
ra dī moratꝰ ta.tū.⁊ cor. primā.h̄ qñ deriuat̄
a mos ꝓdu.primā. Jtem inuenit̄ etiā h̄ mo
rus ri.ꝑ q̄dam arbore.⁊ h̄ moruz ri.⁊ pl̄r hec
mora ꝑ fructu.⁊ ꝓdu.mo. Unde Sūt natu
ra mora.pira.persica coctana mora.
Moracia cie.f.p.i.nux dura diu seruata.
Moralis lis cō.t.⁊ hoc le.qd̄ ꝑtinet ad mores.
vl̄ qd̄ h₃ mores vl̄ q̄ tractat de moribꝰ. Jnd̄
h̄ morale lis. ꝑ quodā libro q̄ tractat de mo
ribus.⁊ hec moralis liū.ꝑ eodem libro. et h̄
moralitas tatis. Et nota ꝙ morale verbū si
ue imitatiuū dī v̄bū significās morē sui rei ꝓmi
tiui. vt patriso.i.morem patris gero.
Moratus ta.tum.i.moribus instructus ⁊ infor
matus ⁊ bonos habens mores. Jtem mora
tus id ē sequēs mores. Jtē moratꝰ.i.ſm mo
res descriptus.i.ſm ꝓprietates. Et ꝓdu.pri
mā. Vñ Oratiꝰ in poetria. Jnterdū speciosa
iocis morataq₃ recte. Jtem moratus .a.um.
p̄t deriuari a mora. Est etiā ꝑticipium de mo
ror aris.⁊ tūc cor.ꝑmā.vñ. Mos me moratū
mora me facit esse moratum.
Morbus bi.m.s.i.infirmitas.⁊ dicitur a mor
te.eo ꝙ inferat mortem. Jnde morbidus da
dum.id est infirmus vel insanus. Et morbo
sus sa.sum.i.plenus morbo ⁊ assuetus. vl̄ q₂
sua corruptione morbū infert. Unde porci ⁊
capre⁊ hmōi animalia dicunt̄ morbida.quia
corrumpendo aerem morbuz inferunt. Jnde
morbositas tatis.
Mordax cis.o.g.⁊ dī a mordeo des.⁊ compat̄
Jnde mordacit̄ aduer. ⁊ hec mordacitas tl.
Et cōponit̄ ꝑmordax.i. valde mordax.⁊ pro
du.pe.gti. Et a mordax dr̄ mordaculꝰ la.luz
id est aliquantulū mordax.
Moribundus da.dū.i.silis moriēti. vl̄ mori ici
piens.hmōi eī noīa in bundus desinentia si
gnāt silitudinē vel aptitudinē. vñ Usus ple
na notat.bundus similat.bilis aptat.
Moriger.a.um.i.obediēs.⁊ dr̄ a morigeror.
Morio onis.ſm pap̄.i.amēs ⁊ dī a morte eo ꝙ
nō vigeat ītellectu. moriones vulgo dicūt̄ fa
tui.nō multū a pecoribꝰ distātes ⁊ ꝓdu.mo.
Unde quidam. Non est vnguendus furio
sus morio paruus.
Morosus sa.sum.i.lasciuus.fastidiosus.tardꝰ
suꝑbus vel nobilis ⁊ dī a mos. Tamē moro
sus potiꝰ ponit̄ in mala significatiōe q̄₃ in bo
na q̄si malos habēs mores. Et ꝓdu.primam
Jtez morosus pōt deriuari a mora.⁊ tūc cor.
primā. Unde.mos me morosum mora me fa
cit esse morosum.
Morphea phee.quedam infirmitas.s. quando
aliquis mutatur in alium colorem.⁊ dicit̄ a
morphe quod est mutatio.
Morphosis sis.i.mutatio ꝓprie substantie. Et
ponit̄ simpl̄r ꝑ mutatione.⁊ dī a morphe et
vsios quod est substantia.
Mors tis.f.t.est dissolutio corꝑis ⁊ aīe. vl̄ ꝓua
tio vite. Et ponit̄ ꝑ q̄lib₃ destructōe ⁊ corru
ptiōe⁊ dī a mordeo des.q₂ mors mordet vl̄ a
morsu ꝓmi hoīs q̄ vetite arboris pomū mor
dens mortē incurrit. Vl̄ dī mors q̄si amaror.
q₂ sit amara ⁊ sunt tria genera mortis.s.acer
ba immatura.⁊ merita. Acerba infantiū: im
matura iuuenū.merita.i.naturalr̄ senū. Jtez
aliter ſm ternariū distinguitur mors. Alia ē
naturalis. Alia fatalis. Alia casualis. Natu
ralis est.q̄ de natura contingit.cui vltra cen
tum viginti annos non est concessum.q₂ na

naliter centum viginti annis. pōt homo viue re. Fatalis ē. que contigit fato. i. ꝯstellatiōe. Tali eñ ꝯstellatione pōt q̄s nasci vel dispo ni qd̄ ꝙ viuit plus vel minꝰ fato nonaginta annis. si tres cursus saturni exitiū creat. nisi forte benignitas aliaꝝ stellaꝝ superet cursū. Casualis. i. accidētalis. ē q̄ ꝯtingit vel ꝯtin gere potest aliq̄ accidēti. s. ꝑ occisionē vl' sub mersionē vel ruinā ⁊ huiusmodi.

Morsilis lis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. qd̄ est aptū ad mor dendū. Jñ morsiliter aduerbiū. ⁊ cor. si.

Morsus sus. sui. i. actus vel passio mordendi vel vulnꝰ qd̄ fit mordendo. vel bolus Jnde morsellus li. dimi. Jtem morsus. a. um. inue nit̄ in actiua significatiōe q̄ mordet et come dit. quasi nō ieiunus. Jñ cōponitur immor sus sa. sum. i. ieiunus q̄ nihil momordit. Vñ Oratiꝰ in s̄mo. Flagitat immorsus refici Jn uenit̄ etiā morsus sa. sum. in passiua signifi catione a mordeor deris.

Mortalis lis. ⁊ hoc le. i. morti subiacēs. Que cunq̄ sunt a luna inferiꝰ sunt mortalia id est morti ⁊ corruptioni subiacentia. Jñ mortali ter aduer. ⁊ hec mortalitas tatis. Et hic et h̄ mortalis substātiue. i. homo in omni genere. Et q̄uis multa alia sint mortalia. dicitur ta men hō mortalis ꝑ excellentiam miserie ⁊ an gustie. Pluribus eñ mortibus. passionibꝰ. angustijs. miserijs tribulationibꝰ doloribꝰ ⁊ infirmitatibꝰ subiacet miser homo q̄ꝫ aliqua alia res. Vñ cum inuenit̄ mortalis positum substantiue in mas. g. vel. fe. ge. vel in cōi ge. semꝑ designat hominē. ⁊ cōponit̄ h̄ ⁊ h̄ im mor talis ⁊ hoc le. Jnde immortalitas tatis. ⁊ im mortalis etiā ponit̄ ꝓ deo ꝑ excellentiaꝫ im mortalitatis ⁊ incorruptionis.

Mortarium rij. n. s. dicit̄ a morte eo ꝙ ibi laꝫ semina in puluerē redacta ⁊ mortua condian tur. Vel componitur a morte ⁊ tero ris. quia ibi quicquid teritur moritur. Jnde hoc mor tariolum li. dimi.

Morticinus na. nū. pe. ꝓdu. i. morte cesus. ⁊ in terfectus. ⁊ dr̄ a mors ⁊ cedo dis. ⁊ ꝓdu. pe. Jteꝫ morticinus na. nū. dr̄ a mors. ⁊ cado. i. morte cadens. sicut quādo ē mortalitas ani malium. ⁊ tūc cor. pe. vñ De cado morticinū de cedo morticinum. Jteꝫ morticina ferro ca dunt. morticina morte. morticina de cedo co medunt̄. Morticina de cado comedi non de bent. Morticinū nō est nomen nisi mortuoꝝ Sed mortalia nomen est viuentiū corporum ⁊ inde hoc morticiniū nij. talis mortalitas vl' morticinū. Et no. ꝙ morticina Esa. v. vbi dr̄. Morticina eoꝝ ⁊c̄. ꝓdu. penul. q̄ꝛ dicit glo. Morticina eoꝝ ꝓstrata a romanis. Jtē mor ticina Hiere. vij. ꝓdu. penul. Et erit mortici num ppl'i huius in cibum.

Mortuariū rij. dr̄ qd̄ q̄s reliq̄t in morte. vt in. c. conquerēte. de offi. iudi. ordi.

Mortuus tua. tuū. est ꝑticipiū de morior reris ⁊ componit̄ semimortuus a. um. i. ex ꝑte mor tuus. Jmmortuus tua. tuū. i. non mortuus. vel valde mortuus.

Morus ri. quedā arbor. ⁊ deriuat̄ a greco mau ron. qd̄ latine dr̄ nigrum. eo ꝙ fructus eiꝰ sit niger. Jñ hoc morū ri. fructus eius. Hāc ar borem latini rubū vel celsam appellant. quia fructus eius vel virgultū rubeat.

Mos moris. m. g. i. cōsuetudo. vt talis mos est in ꝑtibus nostris. i. talis cōsuetudo ⁊ Jste se quit̄ morem patrie sue. i. ꝯsuetudinē. Sꝫ dif ferunt. q̄ꝛ mos est quod fecit moram. Vñ ⁊ sic diffinitur. Mos ē quedā longa ꝯsuetudo d̄ moribus tracta tm̄mō. Vel sic. Mos ē q̄daꝫ lex viuendi nullo vinculo astricta. siue lex nō scripta s̄ tm̄ vsu eui retenta. vel mos est vetu sta ⁊ ꝓbata cōsuetudo siue lex nō scripta. Sꝫ cōsuetudo ē quoddā ius moribꝰ institutū qd̄ ꝓ lege suscipit̄ cū lex deficit. Jtē mos. i. vir tus hoīs. s̄ ꝓprie in pl'i hꝫ hanc significatio nē. vt Jste hꝫ bonos mores. ⁊ ꝓprie dr̄ d̄ bo no. sicut viciū de malo. Jnde morosus sa. sū ⁊ ꝓdu. p̄mam mos. moris.

Mosculus li. dimi. a mos moris. i. paruꝰ mos. Jnde moscillus li. aliud dimi.

Motus tus dr̄ a moueo. ⁊ motus. ta. tū. adiecti ue. ⁊ vt dicit Arist. in p̄dicamētis. sex sunt ge nera motus. s. generatio. corruptio. augmen tatio. diminutio. alteratio. s̄m locū mutatio. Sex ergo modis mouet̄ res. s. generādo vel corrūpendo. vel augmentando. vel diminuē do. vel alterando. vel s̄m locum mutādo. Et nota ꝙ generatio est exitus a non esse in esse. Corruptio est ꝓgressus ab esse ad nō esse. Au gmentū est p̄existentis quātitatis additamē tū. Diminutio ē p̄existentis quantitatis mi noramentū. Alteratio est mutatio a ꝯ̄ria qua litate ad contrariā vel in mediā. vt cuꝫ quis mutat̄ ab albedine in nigredinē vel in medi os colores. Motus autē s̄m locum est muta tio ab vno loco in alteꝝ. Motus s̄m locum sex sunt species siue differentie. s. sursum de orsum. ante retro. dextꝝ sinistrū ad oēs eñ has partes fit motus.

Mozina. ne. f. p. genꝰ ē repositorij. ⁊ dr̄ a modꝰ quasi modina. ꝫ. ꝓ d. sicut antiq̄ssimi solebāt dicere hozie ꝓ hodie.

M ante V

Mucidus da. dū. dr̄ a mucus. ⁊ dr̄ mucidꝰ pa nis q̄ hꝫ musam vl' mucū. vñ Juuenalis. Vix fractum solide iā mucida frusta farine.

Mucro onis. i. cuiuslibet rei acumen. ⁊ dicit̄ a macros qd̄ est longum. vnde sepe inuenit̄ ꝓ gladio. Et sunt ista synonima. ensis gladius mucro spata. romphea.

Mucus ci. m. g. est lanugo quedam. vel putre do in pane ex vetustate ꝓueniens. ⁊ dicitur a

marceo ces. q̄ſi marcus. Jn̄ h̄ mucor oris idē Sed ꝓprie mucus in pane. mucor in vino et aqua. ſ. muſa vini. Jn̄ mucoroſus a. um. Jtē mucus pōt deriuari a mungo gis. ⁊ tunc mucus eſt putredo q̄ de naſo extrahit̄ ⁊ ꝓijcitur Jn̄ muculent⁹ a. um. i. ſordidus plen⁹ muco Jnde hec muculentia tie. id eſt abundantia: ⁊ plenitudo muci.

Muſa. fe. idem eſt qd̄ mucus vel mucor.

Mugil. lis. quidā piſcis velociſſim⁹. ⁊ dicit̄ a multū ⁊ agilis. eo ꝙ ſit multū agilis in fugiēdo retia piſcatoꝝ. Nā vbi diſpoſitas ſenſerit inſidias ꝯfeſtim retrorſum rediēs ita trāſilit rethe vt volare videat̄. ⁊ cor. pe. gti.

Mugitus. tus. tui. pe. produ. id eſt vox boum. ſtridor dolor.

Mulcebris bris. cō. t. ⁊ h̄ bre. i. ſuauis. delectabilis. mulcibilis. ⁊ dr̄ a mulceo ces. Jtez hec mulcedo inis. i. ſuauitas.

Mulcibil' lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. i. ſuauis. delectabilis.

Mulcifer. feri. m. g. dr̄ a mulceo ces. ⁊ ferrū. Et h̄ mulciber beri. vel bri. dr̄ a mulceo ces ⁊ imber. ⁊ vtroqꝫ hoꝝ noīm vocat̄ vulcan⁹. eſt em̄ faber iouis. ⁊ iō dictus ē mulcifer. i. mulcens ferrū. Jdē ⁊ mulciber. qꝛ mulcet imbrē. id eſt aquam temperando ferrum vel qꝛ mulcet ferrum imbre. i. aqua.

Mulctrale lis. ⁊ h̄ mulctrū tri. ⁊ h̄ mulctra tre. vas in quo intus mulget̄. i. lactat̄.

Mulctrū etiā vel mulctra dr̄ hora mulgēdi. et h̄ mulgariū. ⁊ mulcrū idē. ſ. vas in q̄ mulgetur Vel mulcrū dr̄ nouum lac.

Muliebria briū. pl'alit̄ dicunt̄ mēſtrua. qꝛ mulier ſolū aīal mēſtruale ē. Et dicit mgr̄ in hyſtorijs ſup illud Gene. Deſierant ſare muliebria. id eſt menſtrua. quibus deficientib⁹ deficit vis pariendi.

Mulier eris. f. t. dr̄ a mollis q̄ſi mollier. qꝛ mollis ē ⁊ debilis reſpectu viri. Jō ꝟtus viri eſt maior. ⁊ mulieris minor. vt patiēs viro eſſet. ſcꝫ ne feminis repugnātib⁹ libido cogeret viros alias appetere. vl' in aliū ſexuꝫ proruere. Dr̄ ergo mulier ſm̄ femineū ſexuꝫ nō ſm̄ corruptionē integritatis. ⁊ hoc ex ſcptura ſacra. Nā eua ſtatim facta de latere viri nōdum cōtacta a viro mulier dicta eſt ibi. ⁊ formauit eā in mulierē. ꝙ aūt dr̄ mulier q̄ſi mulcēs virū. vel q̄ſi molliēs virū. etymol'. ē. ⁊. p. pe. in obliq̄s. Vn̄ Stati⁹. Si q̄ deū ſoboles ſi q̄ mulieris origo. Jnde h̄ ⁊ hec muliebris ⁊ hoc bre res mulier' vl' ad mulierē ꝑtinens. Jn̄ muliebritas tatis. ⁊ muliebriter aduer.

Mulierari⁹ rij. m. g. frequēs mulieꝝ appetitor vel voluptati mulieris deditus.

Muliercula le. dimi. i. parua mulier.

Mulio onis. muloꝝ cuſtos. vel ſeſſor vl' ductor ⁊ dr̄ a mulus. Et h̄ muli⁹ lij. ꝓ eodem. ⁊ a mulio. mulionicus ca. cum.

Mulleus lei. m. g. ē genus calciamētorum. ⁊ dicti ſunt mulei a mullo piſce ſiue a colore rubro qualis eſt color mulli piſcis. Jtem adiectiue dr̄ mulleus lea. leum. quod pertinet ad mullum piſcem.

Mulſa ſe. f. p. potio. quedā ex vino vl' ex aqua ⁊ melle facta. ⁊ dr̄ a mulceo. Eadē dr̄ ⁊ h̄ mulſum. ſil'r a mulceo vel a melle. q̄ſi melſum. Jnuenit̄ etiā hoc mulſuꝫ ꝓ nouo vino. Neem. viij. Comedite pinguia ⁊ bibite mulſum. i. vinū nouū. Vel ſm̄ glo. mulſū ē vinū melle dulcoratū. Jtē mulſū idē ē qd̄ medo. Ponit̄ etiam mulſū in alia ſignificatiōe in greciſmo. i. ꝓ lacte. a mulgeo ges. Vn̄ dr̄. Jn q̄ mulget̄ lac tp̄s mulcra vocat̄. Vas ē mulctrale. mulſum qd̄ defluit inde. Jtē mulſū etiā ē ſupinū de mulceo ces. ⁊ mulgeo ges.

Multa te. i. vindicta pena. vnde. iiij. Reg. xxiij Jmpoſuit multā terre centū talenta argenti.

Multa te. ē aīaduerſio vl' pena pecuniaria arbitrio iudic' īflicta ad correctionē maloꝝ moꝝ Pena ē aūt certa impoſita a lege. quam q̄ſqꝫ euitare pōt vt no. in. l. q̄ncunqꝫ. in glo. ſup ꝟ. vel tercio. C. de ſer. fugi. ⁊ in. l. m'ta. ff. de cōdi. ⁊ demon.

Multat⁹ ta. tū. i. ꝟberatus. punit⁹. damnatus

Multatio onis. i. ꝟberatio. punitio. dānatio.

Multiciū cij. ⁊ ſunt multicia veſtes ſubtiles ⁊ lucidiſſime facte de nobili ſerico. vl' nobiliſſima lana vl' lino. ⁊ dicuntur ſic a multitudine colorum vel a multitudine contexionis filorum. Quo enim veſtis eſt ſubtilior. eo plura fila in eo cōtexunt̄. Vel dicūt̄ ſic. qꝛ ſua lenitate corp⁹ hoīs demulceat ſuauit̄. vn̄ iuuenal'. Quid faciūt alij. cū tumulticia ſumas.

Multicolor loris. i. multoꝝ coloꝝ. ⁊ dr̄ a multus. ⁊ color oris. ⁊ ē ge. cō. ⁊ cor. co. Jnuenitur tn̄ aliq̄n inneu. ge. in plurali numero. Vn̄ Ezech. xvj. Et ſumpſiſti veſtimēta tua multicoloria. ⁊ operuiſti illa.

Multifari⁹. ria. riū. i. multū vel multa loquēs ⁊ varijs modis. Jn̄ multifarie aduer. Et inuenit̄ actūs quādoqꝫ aduerbialiter poſit⁹ multifariam pro multifarie. id eſt multis modis. multiplici ſermone.

Multifidus da. dū. i. fiſſus in multas partes.

Multiformis. ꝯ. t. ⁊ hoc me. dr̄ a mult⁹. ta. tū. ⁊ forma. Cū q̄ ꝯponit̄ etiā bis. tris. q̄tuor et ſeptē. ⁊ dr̄ h̄ ⁊ hec biformis ⁊ h̄ me. triformis et h̄ me. ⁊ abijcit̄ s. de bis ⁊ tris. ī biformis ⁊ triformis. q̄drifoꝛmis me. ſeptiformis me. i. duaꝝ vel triū vl' q̄tuor vel ſeptē. vel multarū formarū. Et hinc multiformit̄. biformit̄. triformiter. ⁊c̄. Et multiformitas tatis. biformitas tatis ⁊c̄.

Multiloquus qua. quum. qui multa loquitur Jn̄ h̄ multiloquiū quij. id eſt multa locutio.

Multipedes dis. m. g. i. vermis capitis. multos habens pedes. ⁊ cor. ti.

Multiplica ce. fe. g. i. veſtis m'tas ꝑlicas ha-

bens. ⁊ ꝺꝛ a multꝰ ⁊ plico. ꝺ coꝛ. pli.

Multiuolus. la. lū. ꝺꝛ a multus ⁊ volo as. q̄ſi ꝑ diuerſa volans. Vñ mulier ꝺꝛ multiuola. q ꝑ diuerſa loca volat. Itē multiuolꝰ la. lū. id eſt multa volens. ⁊ tunc cōponitᷣ a multus ⁊ volo vis. ⁊ coꝛ. uo ſemꝑ.

Multus ta. tū. ꝺꝛ a moles. Qꝺ eñ multū ē molem facit. vñ ⁊ ꝺꝛ multus a. um. molē tenens vel tuens. ⁊ eſt ethymo.

Mulus. li. a mola ꝺꝛ. qꝛ molendo tarde ducat molas in girū. Vel mulus eſt nomen grecū. Induſtria quippe humana diuerſū aīal ī coitū coegit. ſicq̄ꝫ adulterina ꝑmixtiōe genꝰ aliud repperit. Iñ hec mula le. ⁊ facit ꝺtūs ⁊ ablatiuꝰ pl'is mulabus.

Mulus ⁊ mula ſpēs aīaliū. ab equa ⁊ aſino generantᷣ. nec generant.

Mundiū dij. n. g. i. dominiū. ⁊ ꝺꝛ a mundus.

Mundꝰ da. dū. i. purus integer ſine macula et cōꝑatᷣ mundus dioꝛ. ſimꝰ. Iñ munde diꝰ. ſime. ⁊ hec mundicia ⁊ hoc mundū di. id ē mūdicie p̄ciū. vl' qꝺ facit mundiciā. Vñ in libro Heſter. Accipiāt mundū muliebꝛē ⁊ q̄ ad vſū neceſſaria ſunt. i. vnguenta ⁊ pigmenta ⁊ cetera. q̄bus muliebꝛes mundioꝛes ⁊ oꝛnatioꝛes habentᷣ.

Mundꝰ di. ſcḋm Iſi. in. xiij. etymo. ꝺꝛ a mouendo. qꝛ ſꝑ in motu eſt. Nulla eñ requies eius elementis cōceſſa eſt. Idē in. xiij. Mundꝰ ē celū ⁊ terra ⁊ mare ⁊ que in eis ſunt oꝑa dei. Mundꝰ latine a pħis dictꝰ eo ꝙ in ſempiterno motu ſit. Greci xo de oꝛnamento nomen mundo impoſuerūt. ⁊ ꝓpter diuerſitatē elementoꝝ ⁊ pulcritudinē ſyderū. Appellatᷣ eñ apud illos coſmos qꝺ ſignat oꝛnamentum. Nihil eñ mūdo pulcrꝰ aſpicimꝰ oculis carnis. Et no. ꝙ mundꝰ qñq̄ꝫ ꝺꝛ vniuerſitas creaturarū. ſ. qꝺ ꝯſtat ex q̄tuoꝛ elementis totis. qñq̄ꝫ mundꝰ ꝺꝛ architypꝰ. qñq̄ꝫ hō. vñ ⁊ microcoſmꝰ ꝺꝛ qñq̄ꝫ ſuꝑioꝛ ⁊ dignioꝛ ꝑs magni mundi. ſ. firmamentū ꝑ excellentiā qꝛ p̄cipue eſt in motu. ⁊ qꝛ p̄cipue purū ⁊ mundū eſt. nihil habens terrene fecis ⁊ grauitatis. Mundi etiā noīe amatoꝛes mundi deſignantᷣ. vñ Ioh. j. Mundꝰ ꝑ ip̄m factꝰ eſt ⁊ mundꝰ euꝫ nō cognouit. In p̄mo loco deſignat hūc mūdū. in ſecundo amatoꝛes mundi. Iñ mundanus na. nū. ⁊ hic ⁊ hec mundialis. ⁊ hoc le. Et ꝑ cōpoſitionē mundiuagus ga. gū.

Munerariꝰ rij. q̄ munera dat ⁊ ꝺꝛ a munꝰ ⁊ munerosus a. ū. i. largus vel munere dignus

Muniacꝰ ca. cū. ꝺꝛ a muniū. Et muniaci dicuntur regꝭ cōſiliarij vl' q̄ munia. i. officia ſua adimplent. vl' tributarij vl' largi.

Municeps cipis. ⁊ hic ⁊ hec municipal' ⁊ hoc le. ⁊ municiparius ria. riū. omnia in eodē ſenſu Hoc eñ noīe cēſentᷣ caſtellani in municipio nati. ⁊ ꝑmanentes. ⁊ etiam milites ſtipendiarij qui per cuſtodiam municipij munera capiūt. Et etiā oꝛiginales ciues. ⁊ in loco officiū gerētes dicūtᷣ ſic. Et etiā q̄dā genꝰ rhomanoꝝ ciuiū olim dicebatᷣ ſic. Vñ Act. xxj. Paulꝰ cū dep̄henderetᷣ dixit. Ego ſum paulus tarſenſ nō ignote ciuitatꝭ municeps volens eis ſignificare ꝙ eſſet ciuis rhomanus. ⁊ ſtatī eū dimiſert. Itē municipal'. le. ⁊ municipialis. le. ⁊ municipiariꝰ. vel municipariꝰ. ria riū. pōt dici qꝺ ꝑtinet ad municipiū.

Municipiū pij. n. s. ꝺꝛ a muniū et capio. ⁊ ē municipiū qꝺ manente ſtatu ciuitatis ius aliqꝺ maioꝛis vel minoꝛis officij a p̄ncipe impetratur. Et ꝺꝛ municipiū a munijs. i. officijs. q̄a tm̄ munia. i. tributa debita vel mūera reddit Nam liberales ⁊ famoſiſſime cauſe ⁊ que ex p̄ncipe ꝓficiſcuntᷣ. ibi non aguntᷣ. Hee enim ad dignitatē ciuitatis ꝑtinent Vel municipium ꝺꝛ craſtrū munitiſſimū ⁊ ꝓpꝛie in cōfinio regionū vbi ſolēt moꝛari ſtipendiarij milites pꝛo cuſtodia. Vñ ⁊ ꝺꝛ municipiū q̄ſi capiēs munia. i. mūera ꝓpt ſtipēdiarios milites ibi ꝓ cuſtodia manētes ⁊ mūera capientes.

Municiū cij. n. s. i. obſidio. Vñ. iiij. Reg. xix. ꝺꝛ rex aſſyrioꝛū non ingredietᷣ vrbem hanc nec circūdabit eā munitio.

Munificens tis. o. g. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ munifex in eodem ſenſu. id ē munificus. Et ꝯꝑatᷣ munificens tioꝛ ſimus. Inꝺ municēter tius ſime. aduer. Et hec munificētia tie. i. largitas. Et nota ꝙ poſitiuꝰ munificēs non ē in vſu. ſed loco eius ſubit munificus. ⁊ fit comparatio anoꝛmala. munificus tioꝛ ſimus.

Munificus ca cū. i. largꝰ. q̄ſi mūera faciēs. vel q̄ muniū. i. officiū qꝺ ꝺꝫ adimplet ſcḋm Hug. Pap. ēt di. Munificꝰ honoꝛificꝰ largitoꝛ. liberalis. largus copioſus. abundās.

Munimen inis. id ē defenſio. firmamentū. auxilium. ⁊ ꝓdu. pe. nti.

Munimentū ti. n. s. i. firmamentū defenſio auxilium.

Municiuncula le. dimi. i. parua munitio.

Munitoꝛiū rij. locus in quo fiunt munimenta. vel ip̄m munimentū.

Muniū nij. i. debitū officiū. vl' tributū. vel munus. ⁊ ꝺꝛ muniū qꝛ manu ſit factū. vñ de btō martino ꝺꝛ. Munia tua deuotꝰ implebo.

Munus neris. n. t. i. donū. Et datur munus ex merito. ſed donū ꝯfertᷣ ex gr̄a. Vñ quidam. Dat meritū munus. ſed cōfert gr̄a donū.

Munuſculū li. di. i. ꝑuū munꝰ. Iñ munuſcularius a ū. q̄ ꝓ munere ſeruit. vl' q̄ munus dat.

Murale lis. n. t. idem ē quod murus.

Murena ne. f. p. ꝺꝛ a mus. qꝺ ē terra. ⁊ eſt quedam gēma quā humoꝛē ſub terra putāt denſatum coloꝛe. vñ ⁊ nomen aſſumpſit.

Murena etiam eſt quedā piſcis ſil'is anguille. vnde di. Iſiꝺ. etymo. xij. Murenā greci iſmirenā vocant eo ꝙ cōplicat ſe in circulos. hāc feminini tantū ſexus eſſe tradūt ⁊ concipere

a serpente. Ob id a piscatoribꝰ tanq̃ a ſpente sibilo euocatᷣ ⁊ capitᷣ. Ictu aũt fustis diffi culter interimitᷣ. ferula aũt ꝑtinꝰ. Uitam hẽ in cauda certũ est. Nã capite ꝑcussa vix interimitᷣ. cauda aũt ꝑcussa exanimatᷣ. Jñ murenula le. dimi. Murenula etiã dr̃ quoddã ornamentũ mulierũ qḋ. s. auri metallo in virgulas latescente q̃dam flexuosi ordinis catena cõtexitᷣ in siĺitudinẽ murene serpentis. q̃ ad collũ ornandũ aptatᷣ. h̃ interdũ auri ⁊ argẽti cõtexitᷣ virgulis. vñ Cañ. j. Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas argento

Murex cis. f. g. i. eminens acutũ ⁊ p̃ruptũ. et exesum saxũ vł cacumen montis. Uñ ⁊ murex dr̃ frutex. vł virgultũ asperũ in acutis ⁊ p̃ruptis montibꝰ. Et inde hic murex dr̃ q̃daz piscis. s. cochlea maris sic dicta ab acumine ⁊ asperitate q̃ alio noĩe cõchilũ vł concha dr̃ Uel circũcisa ferro lachrymas purpurei coloris emittit. ex q̃bus purpura tingitᷣ. Uñ ⁊ ostrũ appellatũ est ⁊ hec tinctura ex teste humore elicitᷣ. Et hic murex sepe inuenitᷣ ꝑ ipsa rinctura. sepe ꝑ ipsa purpura. Et cor. pe. ĩ obliq̃s. Uñ Oui. epi. Scilz tpa gerã saturatas murice vestes. Itẽ idem de arte. Cõsule de gemmis detincta murice lana.

Murgissor oris. id est callidus ⁊ fallax murmurator.

Muria rie. f. p. supior fex olei. ⁊ dr̃ a murꝰ. eo ꝙ sit oleo q̃si ꝑ muro. qr naturalibꝰ retinet liquorem q̃ si esset sine fece.

Muricida de. pe. ꝑdu. q̃ mures interficit ⁊ cedit

Murilegus gi. m. g. ⁊ hec murilega ge. i. cattus vł catta. qr legit. i. colligit mures. Uñ q̃dam. Murilegus bene scit cuiꝰ genorbada lambit.

Murinꝰ na. nũ. res muris. vł ad murẽ ꝑtinẽs ⁊ ꝑdu. ri.

Muriscidꝰ di. m. g. hõ ignauꝰ ⁊ remissus. ⁊ piger. ad nihil aliud vtilis nisi ad mures scindendos. i. excoriandos. ⁊ cor. sci.

Murmur muris. n. g. ſm modernos. Inuenitur tñ in mas. g. Uñ Ioh. vij. Et murmur mł tus erat de eo in turba.

Murtetũ ti. n. s. i. aqua calida de terra manãs scʒ balneũ. ⁊ dr̃ a morior q̃si moritetũ. eo ꝙ ibi morbi moriantᷣ ⁊ pereãt. vł quasi mortuetum. qr a mortuis. i. ab inferis traditᷣ venire. Uñ Oratius in epi. Sane myrteta reliq̃. Legitᷣ ⁊ hic murteta. ⁊ ponitᷣ ꝑ balneis myrtis obsitis.

Murꝰ ri. m. s. dr̃ a munio is. eo ꝙ muneat. et dr̃ murus quasi muniens robur. ⁊ est etymo. Jñ h̃ murulꝰ li. di. ⁊ h̃ ⁊ h̃ muralis ⁊ h̃ le. qḋ ꝑtinet ad murũ. ⁊ muratꝰ a. ũ. i. muro ornatꝰ Itẽ hic murator oris. i. faciens murũ.

Mus idem est qḋ terra. Jñ hic mus murł qḋdã animal qḋ sub terra facit suuz cubile. ſm Hug. Pap. ⁊ do di. Mus terra mus pusilluz animal. i. sorex. Alij dicunt mures qr ex humore terre nascantᷣ. Uñ dicit Basiliꝰ in nona omeł. hexameron. Mures ⁊ ranas ex terra generari videmus. Deniq̃ in egyptia ⁊ thebis si pluuias largiores estiuo tempore fuderit. mox infinitis muribus regio tota repletur.

Musa se. f. p. dr̃ a moys qḋ est aq̃. Et ſm philosophos sunt nouem muse. i. nouẽ instrĩa loquendi. s. duo labia q̃tuor dentes p̃ncipales plectrũ lingue. arteria gutturis. concauitas pulmonis. Et hec instrĩa dicuntᷣ muse. a moys. qḋ est aqua qr sine humectatione istoruz nõ põt nasci vox. Itẽ musa q̃nq̃ dicitᷣ cantilena. q̃nq̃ sapia. Et a musa dr̃ musicꝰ ca. cũ. et musaicus a. ũ. astrologi ⁊ o nouem musas dicunt nouẽ sonos q̃ celestem armoniã faciunt. Primi septem sunt septẽ planetarum. Octauus est firmamẽti. Nonũ q̃dẽ assignãt terre q̃ lʒ nõ moueatᷣ ꝑ se. mouetᷣ tñ circũactione aliaꝝ sperarũ circa ipsam. Et adeo habʒ sonũ raucũ. vt vix etiã computetᷣ inter alios sonos.

Musach erat archa in qua reponebãtᷣ donaria regũ vł p̃ncipũ ad reficiendũ sarta tecta templi. Uñ. iiij. Reg. xvj. Musach q̃ʒ sabbati qḋ edificauerat in templo. ⁊ ingressũ regis exterius cõuertit in templũ dñi.

Musca ce. est anĩal ꝑuũ volatile ⁊ debile ⁊ dicitᷣ a mus ꝑ terra vł ꝑ sorice. q̃si muris esca ⁊ est ethymologia.

Muscetũ ti. ⁊ hoc musculetũ ti. locꝰ vbi abundant musce. Et h̃ muscariũ rij. ⁊ h̃ muscalariũ rij. ꝑ eodẽ loco vł multitudine muscaruz vel ꝑ flabello q̃ muscas abigimus.

Musceraneꝰ nei. est aĩal exiguũ aranei forma ⁊ muris. qḋ ⁊ solifuga dr̃. qr diem fugiat. ⁊ dr̃ musceraneꝰ. qr eiꝰ morsu aranea interimitᷣ.

Muscio onis. m. g. dr̃ q̃si mustio. qr mustũ bibat. ⁊ dr̃ a mustũ. Idem ⁊ bibo onis.

Muscipula le. f. p. deceptio ad mures capiendos. sicut mustricula. ⁊ dr̃ a mus ⁊ capio. Et ponitᷣ generaliter ꝑ q̃libet deceptõe. Jñ muscipulator oris. i. deceptor. Itẽ muscipla ponitᷣ ꝑ pedica. i. laqueo quo pedes ligantᷣ.

Musco onis. i. magna musca. ⁊ dr̃ a musca. Et muscosus a. ũ. i. plenꝰ ⁊ abundans muscis. Jñ hec muscositas tatis. i. abundantia ⁊ plenitudo muscarũ.

Muscula le. dimi. i. ꝑua musca.

Musculosus sa. sum. i. fortis lacertosus. plenꝰ musculis. Jñ musculositas tatis. i. fortitudo plenitudo musculoꝝ.

Musculꝰ li. pe. cor. i. ꝑuꝰ mus. ⁊ musculꝰ etiaz dr̃ curuũ genꝰ nauigij. Et musculi dicuntᷣ capita neruoꝝ ex sanguine ⁊ neruis copulata. scʒ illa nodosa caro q̃ est in tibijs ⁊ brachijs ⁊ dr̃ musculꝰ a muriũ siĺitudine qr lateat in membris sicut mures sub terra. vł qr dispo

na est ad similitudinē muris. Idē dr̄ ⁊ lacertus in hac significatione inuenit̄ a palladio posi tū vbi docet eligere bonos eq̄s dicēs ꝙ pul/critudo boni eq̄ in his cognoscit̄. Si corpus eius ē vastū ⁊ solidū. latus longissimum. clunes rotunde ⁊ maxime pectus late patens ⁊ totū corpꝰ musculoꝝ densitate nodosuȝ. pes siccus. cornu cōcauū altiꝰ calciatꝰ. Iteȝ musculi sunt cochlee de quaꝝ lacte cōcipiuntur ostree. Et dicunt̄ musculi q̄si masculi q̄ꝛ sunt masculi ostreaꝝ ⁊ etiā balenaꝝ. Eoꝝ ei coitu concipe balene ꝓhibent̄. Item musculus dr̄ bellicū machinamentū sil'e cuniculo q̄ murꝰ ciuitatis ꝓfoditur ⁊ dissoluitur. ⁊ tunc dicit̄ a murus. quasi murusculus.

Muscus ci. q̄dam herba vel lanugo in fontibꝰ ⁊ circa arbores crescens. Inde muscosus sa. sū musco plenus ⁊ coop̄tus. vn̄ Uirg. Muscosi fontes ⁊ sono mollior herba. Inde muscosi/tas tatis.

Musica ce. ē vna de septē artibꝰ liberalibꝰ ⁊ dr̄ a moys qd̄ est aqua. q̄ꝛ tractat de vocibus vl' de ꝓportionibꝰ vocū. ⁊ sine hūoris beneficio nulla cantilene vl' vocis stat vel subsistit de/lectatio. Inde musicus ci. q̄ tractat de musica. vel q̄ docet eā. ⁊ musicus. a. um. ⁊ h̄ ⁊ hec musicalis ⁊ h̄ le. in eodē sensu. Itē musica. i. sa/piētia. ⁊ tūc deriuat̄ a musis q̄ sūt causa sapi entie vel instr̄a sapīe ⁊ eloquentie.

Muscino vocat̄ aīal qd̄ ex capra ⁊ ariete nasci tur. Est aūt dux gregis. Muscino monstrū si/mile simie ſm Pap̄.

Musio onis. dr̄ a mus. eo ꝙ muribꝰ infestꝰ sit. Hūc vulgꝰ cattū a captura vocat. Alij dicunt ꝙ captat. i. videt. nā tāto acute cernit. vt vul gore luminis noctis tenebras superet vl' musio dicit̄ fatuus.

Musiū sij. i. nidus muris. ⁊ dr̄ a mus.

Mustaciū cij. n. s. potꝰ qui ex musto fit ⁊ alijs potionibꝰ. Un̄ Iuuena. Causa nec est quare cenā et mustacia perdas.

Mustela le. q̄ddā aīal. ⁊ dr̄ a mus ⁊ telon. qd̄ est longū. q̄si longus mus. Et sunt duo genera mustelaꝝ. Unū ē siluestre distās magnitu/dine. Alterū in domibꝰ oberrās hec ingenio subdola in domibus vbi nutrit catulos suos transfert. mutatq; sedē serpentes etiā ⁊ mu/res ꝑsequit̄. Falso aūt opināt̄ q̄ dicūt muste lā ore cōcipe aure partū effundere. Inde mustelinꝰ a. um pe. p. i. ꝑtinens ad mustelā. vel de mustela existens ⁊ hoc mustelarium rij. fouea mustele. q̄ et mustelum dr̄.

Mustricula le. instr̄m ad mures capiendos dicta sic. q̄ꝛ stringit mures.

Mustū sti. ē vinū nouū ex p̄lo statim sublatū ⁊ dr̄ a mus qd̄ ē terra. eo ꝙ credit̄ ī se hr̄e t'raȝ ⁊ limū mixtū. Inde mustꝰ sta. stū. i. nouū. Uel pōt deriuari mustū a mulceo ces. eo ꝙ mul/sum sit id ē suaue ad bibendum.

Mutatoriū rij. vestis p̄ciosa ꝓ q̄ sumenda alia mutat̄. ⁊ dr̄ a muto tas. Unde legit̄. iiij. reg. v. de Naaman q̄ cū tulisset deceȝ mutatoria vestimentoꝝ detulit lr̄as ad regem isrl'.

Mutilus la lū. i. minutꝰ truncatus. sine cornibus. vel alia p̄te. Et a mutilus dicti sunt mu/tili q̄dranguli q̄ minꝰ hn̄t. ⁊ mutili dicunt̄ capita trabium. q̄ꝛ mutilata sunt. ⁊ cor pe. Un̄ Ouid. Turpe pecus mutilū turpis sine gra/mine campus.

Mutus ta. tū. dr̄ a mugio gi. eo ꝙ mugiat ⁊ nō loquat̄. vox ei etꝰ nō ē ſmo nisi mugitꝰ vocalē eni spm̄ ꝑ nares q̄si mugiens emittit.

Mutuus tua tuū. i. mutuo datꝰ vel acceptꝰ. et dr̄ a mutuo tas. Inde hoc mutuū q̄ꝛ mutuo dat̄ ⁊ accipit̄. ꝙ aūt dr̄ mutuū q̄si meū tuum quia id quod a me tibi datur ex meo tuuȝ fit. etymol'. est.

N ante A

Abal stultꝰ interp̄tat̄ vel insipiens.

n Nabil' lis. o. t. ⁊ h̄ le. pe. cor. i. ad nandū abilis ⁊ dr̄ a no. nas. Et nabundꝰ. da. dū. i. facilis ad nandū. vel sil'is ꝑnanti.

Nablū li. hebraice grece psalteriū. latine organū dr̄ ſm Pap̄. Ponit̄ tn̄ dr̄ia int' psalterium ⁊ nablū. q̄ꝛ psalteriū ē canora cithara decem cordis coaptata q̄ ꝑcutit̄ cū plectro. nablū xo duodecim sonos hn̄s digitis tangit̄.

Nabuluȝ li. merces nautica. ⁊ dicitur a no nas eo ꝙ natare videat̄ cū ꝑ mare trāsfert̄.

Nactus a. um. i. inueniēs acq̄sitꝰ adeptꝰ. cōse/cutus. Unde. ij. Mach. xiiij. Tp̄s aūt oportunū dementie sue nactus.

Naides sunt dee aq̄rū vel nymphaꝝ. vel nymphe pluuiarū ⁊ fontium.

Nanea nee. media. p. dr̄ dea fortune. vl' dr̄ di/ana. de qua. ij. Mach. j.

Naos grece latine dr̄ templum.

Naophylax grece custos templi dr̄.

Napea est dea florum.

Napocaulis lis. m. g. genꝰ oleꝝ q̄ cū sit saporē sil'is napo. nō in radicē ſ; in tirsum condescēdit vt caulis.

Napta te. f. p. vt in daniele legit̄. genꝰ ē fomitis apud p̄sas. q̄ maxime nutriunt̄ incendia alij ossa oliuaꝝ q̄ ꝓijciūt̄ cū amurca arefacta naptā esse dicūt ſm Hugu. Napta etiam ſm Papi. dr̄ purgamentū lini vel cuiuslibȝ rei. Pliniꝰ aūt dicit Naptā circa babyloniā mō liq̄di bitumis ꝓfluere. ⁊ nutriendis ignibus amicā esse. vt etiā longe admota ignem cōci/piat. Un̄ Ignem napta fouet. manatq; bitu/minis instar. Ossa per hanc olei reperta vo/cantur amurca.

Napus pi. dr̄ a rapa q̄si rapus. ⁊ dr̄ sic ad simi/litudinē rape. nisi ꝙ folijs ē latior ⁊ radicis gustu ſ; acrior. Nois aūt affinitas ē inde ꝙ vtriusq; semē in alteꝝ vicissim mutat̄. Nam

rapa in alio solo. vt dr̄ ꝑ biennīū mutatur in napū ī alio ꝟo solo napus transit in rapam.

Nar naris. q̄dā fluuiꝰ q̄ hꝫ duos meatꝰ ad modū nariū. vel quia ꝑ nares erei tauri exit. Jn̄ narinus na. nū. pe. ꝓdu.

Narcissus genus herbe odorifere purpuree fabulose dicta a puero eiusdē nōis. cuiꝰ mēbra dicūt in hunc florem transisse.

Nardus di. f. g. herba est spicosa ⁊ aromatica. fragili radice. ꝟ nigra ⁊ folijs densa. quorum summitates ꝯsurgūt ī spicas. inde h̄ narduꝫ di. dr̄ vnguentū. vl' ꝯfectio ex eo facta nardū pisticū dr̄. i. fidele purū. sine oī īpostura ⁊ cōmixtura ꝯpositūꝫ. nō adulteratū alijs herbis Pistis eñ grece. latine dr̄ fides.

Nardū spicatū dr̄. q̄z species nardi in eo sit. vel quia spicis ⁊ folijs nardi ē confectū.

Naricia cie. q̄dam regio. Jnde naricīꝰ. a. um.

Naricus ci. i. brucꝰ. cuiꝰ nares semper stillant

Naris ris. f. g. dr̄ a narus ra. rū. ⁊ dicūt᷑ nares q̄si gnares. q̄z ꝑ eas cognoscimꝰ ⁊ scimꝰ aliō odorare. Uel nares dicūt᷑ a mano nas. quia ꝑ eas manat odor ⁊ spūs. Et sunt in eis tria officia. vnū ducēdi spm̄ aliq̄d capiēdi odorē terciū ducendi purgamentū cerebri. Et ꝓdu. primā. vñ Oui. ō arte. Ferre noue nares taurorū terga recusant.

Narratio onis. f. g. dr̄ a narro as. Et ē ꝟm Tulliū. Narratio reꝝ gestaꝝ aut q̄si gestaꝝ expositio. Aliq̄n eī res gestas exponimꝰ. aliq̄n non gestas. q̄ tñ sunt ad narrationis officiū quasi geste. Debet aūt narratio eē breuis lucida. ⁊ verisil'is. Breuis ē q̄n nō nisi necessaria comprehēdit. habito respectu ad materie quantitatē. Lucida esse debꝫ. i. intelligibilis ⁊ aperta ꝟm capacitatē ingenij auditoꝝ. nihil hñs ambiguū. nihil tortū nihil curuū. nō sumens ꝑncipiū a remotis nec nimis longe materiaꝫ ꝓsequēs. de his aūt q̄ ꝑtinēt ꝑncipalit᷑ nihil omittēs. Uerisil'is est narratio si rebꝰ ⁊ personas debitas circūstantias assignemus narrātes. vt mos ⁊ opinio ⁊ materia videbitur postulare.

Narratiuncula le. dimi. i. parua narratio.

Narus a. um. i. sciēs ꝑitus. s. q̄ ex arte scit q̄lit᷑ aliq̄d fiat vl' sit ad faciendū. vel fieri debeat: siue illud faciat siue nō. Et aliq̄n g. apponit᷑ ꝑ ꝓthesim. ⁊ dr̄ gnarus.

Nasilis lis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. ad nasum ꝑtinens. et ꝓ. pe. ⁊ hoc nasile lis. q̄ꝺ nasum ꝓtegat.

Naso onis. dictus ē Oui. q̄z magnū habuit nasum vnde Cato. Nasonem petito.

Nassa. se quoddā instr̄m ex viminibꝰ tanq̄ȝ rhete ꝯtextū ad capiendos pisces.

Nastale lis. n. t. cingulū vel fibula q̄ꝺ restrīgit pallium circa collum.

Nasturciū cij. quedā herba q̄ acrimonia sui nasum torquet ⁊ dr̄ a nasus ⁊ torqueo.

Nasus si. m. g. ē id ꝑ q̄ꝺ odor intrat ⁊ exit ⁊ est pars faciei. ⁊ dr̄ a narus a. uꝫ q̄si narus. q̄z sapiens ē in discernēdo res odore. vel dr̄ a nādo. q̄z sꝑ nat. i. fluit putredinē. vel nasus dicitur elatio. ⁊ a nasus dr̄ hic nasellus li ⁊ nasiculus li. ⁊ nasitellus li. omnia dimi. Et nasosus a. um. ⁊ nasutus a. um. in eodem sensu. i. magnum habens nasum.

Natale lis. n. t. ⁊ h̄ natalis lis. in eodem sensu. id ē natiuitas. vnde Ouiō. de arte. Parcite natales timidi numerare deoꝝ. Cesaribꝰ virtus ꝯtigit añ diem. Jn kalendario tñ vt dicit Hug. differūt natale lis ⁊ natiuitas. quia ibi natiuitas appellat᷑ a mr̄e in terra. vt natiuitas xp̄i. sancte marie. sancti Johis baptiste. Et nota ꝙ beata ꝟgo ⁊ sanctꝰ Johes baptista in vtero in nouo testamento sanctificati sc̄. Jnde ē ꝙ eoꝝ natiuitate ex vtero ꝑ alijs sanctis ecclesia celebrat. Sꝫ natale vel natal' dr̄ obitꝰ vel dies obitꝰ sanctoꝝ. q̄z eoꝝ obitus ī terra fuit natiuitas in celo. Tūc eñ de nō eē ad esse de morte ad vitā. de tenebris ad lucē. de exilio ad regnū transierūt.

Natalicius cia. ciū. i. natalis vel ad natalē siue natiuitatē ꝑtinens. ⁊ dr̄ a natalis. ⁊ hoc natalicīū cij. i. natiuitas.

Natatoriū rij. i. locꝰ in aq̄ vbi freq̄ūter natat᷑ ⁊ dr̄ a nato as. Dr̄ etiā hec natatoria rie. Uñ in hystoria sup illud Joh. ix. Uade laua ī natatoria siloe ⁊c. dr̄. Siloe fons ē ad radicem mōtis sion q̄ nō iugibus aq̄s ꝟ ī certis horis ebullit. cuiꝰ aque vt exciperent᷑ q̄si stagnū nō longe a fonte ꝯstructū erat quā collectionem mō natatoriā. mō piscinā sc̄ptura vocat. Uel ꝟm quosdā dr̄ natatoria a nato as. ꝑ antifrasim. q̄z ibi nullus natabat. sicut ⁊ piscina. q̄z piscibus caret.

Nates tis. fe. g. dr̄ illa ꝑs inferior mollis circa posteriora. s. clunis. ⁊ dr̄ a nitēdo q̄z ī natibꝰ nitimur. dū sedemꝰ. Unde conglobata est in eis caro. ne ꝑmētis corpis mole vel fasce ossa dolerēt. Raro tñ inuenit᷑ in singulari. ⁊ ꝓ. primā. ꝟ nato as. eā cor. Uñ q̄dā Quāuis arte nates tñ apparent tibi nates.

Nathan interꝑtat᷑ dedit. siue dantis.

Nathanael interꝑtat᷑ donū dei. q̄z dolꝰ. i. simulatio dono dei in eo nō fuit.

Nathinnei hebraice. hypodiaconi grece subdyaconi latine dicūt᷑. Et dicunt᷑ nathinnei. i. in humilitate deo seruientes.

Natica ce. i. nates. Jnde naticosus. sa. suꝫ. magnas habens nates.

Naticula le. dimi. i. parua nates.

Natio onis. f. g. i. ꝓprietas nascendi. s. actꝰ vel passio nascēdi. Proprie natio dr̄ gens ꝟm ꝓpriā cognationem ⁊ collectionē ab alia distincti. vt greci italici franci. Et natio ꝓuincia eorū ē. Et natio q̄n̄q̄ȝ regio vel terra parum vel nihil habitata dicit᷑.

Natiuncula le. dimi. i. ꝑua natio.

Natiuꝰ ua.uū.i.naturalis vł genitiuꝰ.

Natrix cis.f.g.mulier q̄ natat. Itē h natrix dr̄ q̄dam serpens q̄ veneno suo inficit aq̄s in q̄bus fuerit. Vn̄ Lucanꝰ. Est natrix violatoꝛ aq̄ iaculiq̄ʒ volucres Vel fm̄ quosdā est ge. fe. Sed Lucanus maſ.ge.ſ.violatoꝛ retulit ad serpentē. Legit̄ in q̄busdā libꝛis rinatrix

Natura re.f.g.dꝛ a nascoꝛ. ꝛ idē est ꝙ natiuitas. Et natura dꝛ deꝰ.qꝛ oīa creauit et nasci fecit. Et natura dꝛ q̄libet creatura. Et natura dꝛ cōplexio. Et natura dꝛ q̄dā vis naturalit̄ rebꝰ insita.de silibꝰ silia pcreans. Natura etiā dꝛ q̄dā signatio vocabuli. ꝛ cā est q̄re vocabulū nascat̄.i.imponat̄. Natura ēt dicit̄ iposítio vł inuentio vocabuli. qꝛ vocabulū nasci nihil aliud est q̄ꝫ ꝟtus naturalis ex ꝓpꝛio bn̄placito ipm̄ inueniri vel imponi.

Naturalis is.ꝛ h le.i.ad naturaꝫ ptinēs vł de natura pcedēs. vn̄ naturales dicunt̄ filij cōcubinaꝝ.q̄s sola natura genuit.nō honestas cōiugij.ꝛ pducit ra.

Natus tus.tui.i.natiuitas. ꝛ dꝛ a nascoꝛ ris. Et natus ta.tū. Et h natꝰ ti.i.filiꝰ. Et h nata.i.filia. Et sepe solent inueniri p.g. per pthesim.i.positionē. vt gnata gnate gnatus. vł sine g. Est eñ de naturali integritate istarū dictionū.qꝛ dꝛ gnatus quasi generatꝰ.et gnata q̄si generata.

Naualis lis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.ad nauē ptinēſ. vn̄ Aristo. necesse est nauale bellū foꝛe vł nō foꝛe. Itē hoc nauale lis.locus vbi naues stant scꝫ poꝛtus vł locus vbi fabꝛicant̄. Hoc ꝛ textrinū vocat̄. ꝛ pdu.va.

Nauarchus chi.i.p̄nceps nauis.

Nauargꝰ gi.i.magister nauis. ꝛ dr̄ a nauis et argus fm̄ Pap̄.

Nauci indecli.n.g.i.putamen nucis. vł exterioꝛ coꝛtex nucis.vel id q̄ꝺ est intra nucleuꝫ nucis quasi in medio quod est nigrū q̄n nux desiccat̄. vel illud in quo voluitur nucleus. quod quidē nihil valet. ꝛ ideo nauci ponit̄ p nihilo.

Nauclerꝰ ri. vł naucleriꝰ rij.q̄ nauē i soꝛte ꝛ potestate hꝫ. ꝛ dꝛ a nauis ꝛ clerꝰ. ꝛ pdu.cle. vn̄ Act.xxvij. Centurio aūt magis credebat gubernatoꝛi ꝛ nauclero.

Naufragiū gij.n.s.i.nauis.fractio.q̄ꝺ ꝛ naufragū gi.dicit̄.

Naufragꝰ ga.gū.i.nauē frangens.vł q̄ patit̄ naufragiū.piclitatus.

Nauicula le.dimi.i.pua nauis. In̄ nauicilla. le.aliud dimi.idem.

Nauiculariꝰ rij.i.nauis custos vł nauifex.

Nauigabilis.ꝯ.t.ꝛ h le.q̄ꝺ aptū natū ē ad nauigandū.i.vt nauiget.sicut hō. vł vt nauigetur sicut mare.

Nauigiū gij.i.actio nauis.ſ.nauigatio vel nauis.vel multitudo nauiū.

Nauis nauis.f.g. Greci dicunt nays. In̄ nos dicimꝰ nauis interposita u.cōsonante. vł dꝛ a no nas.vel nauis dr̄.qꝛ gnarū.i.peritū rectoꝛē querat. Et fit accusatiuꝰ plīs in es vł in is.vt has naues vł nauis. Et actūs singularis in em vł in im. vt hanc nauem vł nauim. ꝛ ablatiuꝰ in e. vł in i.

Naulū li.n.s.dꝛ p̄ciū p transmeatiōe datū siue q̄ꝺ dat̄ p his q̄ poꝛtant̄ in naui. ꝛ dꝛ naulū quasi nauis lucrū.

Naum interpꝛetat̄ germen siue consolatoꝛ oꝛbis. Increpat eñ ciuitatē sanguinuꝫ. ꝛ post euersionē illiꝰ cōsolat̄ syon dicēs. Ecce sup montē pedes euāgelizantis ꝛ annunciantis pacem ꝛ acuit̄ in fine.

Naumachia chie.i.naualis pugna. ꝛ dꝛ a nauis ꝛ machia q̄ꝺ est pugna.

Naupicus ci.nauis pr̄.i.dn̄s vł factoꝛ. ꝛ dꝛ a nauis ꝛ pater. ꝛ coꝛ.pi.

Nauplus. pr̄ fuit palamidis. a q̄ nauplia dictꝰ est q̄dam ludus ab eo inuentꝰ. vł in honoꝛē illiꝰ p̄mo celebꝛatus circa eius sepulturā. ꝛ fit de quatuoꝛ pomis. duobꝰ in aerem missis vn̄ Oui.de arte. Disce etiā duplici genitalia nauplia palma. Vertere ꝛc̄.

Nausea sce.i.vomitꝰ in naui ex turbatiōe cerebꝛi ꝓpter aquā vel fetoꝛē. vel potiꝰ nausea est voluntas vomendi sine effectu. ꝛ ꝓpꝛie i naui. In̄ nauseola le.dimi.

Naustrologꝰ gi.nauis dispensatoꝛ. vł allocutoꝛ. vł exhoꝛtatoꝛ. ꝛ coꝛ.pe.

Nauta te.m.g.q̄cunq̄ʒ ducit nauē vel nauigando laboꝛat. vel maioꝛ in naue. Inde hic nauita te.p eodem. Hoc frequentiꝰ vtebantur antiqui q̄ꝫ nos.

Nautea tee.aq̄ fetida in q̄ coꝛia macerant̄.

Nauticꝰ ca.cū.dꝛ a nauta. sicut nauiticꝰ ca.cū. a nauita.i.naualis. ꝛ coꝛ.ti.

Nauus ua.uū.i.doctꝰ sapiēs.studiosus. inuigilans strenuꝰ agilis impiger. In̄ naue vł nauiter aduer. ꝛ hec nauia uie.i.sapia strenuitas inuigilantia. Et aliq̄n apponit̄ g.p pthesim. ꝛ dꝛ gnauus ua.uū.

Nazareth.q̄dā vicꝰ est vł ciuitas in q̄ dominꝰ noster iesus xp̄s cōceptus est ꝛ nutritus. Et interpꝛetat̄ flos siue germen siue mundꝰ. Inde nazarenus a.um. ꝛ nazareus rea.reū. Et hinc q̄dam heretici dicti sunt nazarei.qꝛ cuꝫ xp̄m qui a loco dictus est nazarenꝰ: filiū dei confiteant̄ oīa tn̄ veteris legis custodiūt mādata. Nazareus etiā dꝛ sanctꝰ vł mūdꝰ a merito. Nazareus olim dicebat̄ qui sanctimoniam nutriebat. ꝛ nihil cōtaminatum accipiebat. abstinens se a vino et omni sicera que mentem ab integra sanitate peruertit. Etiaꝫ nazareus interpꝛetatur sanctus dei. fm̄ Hugui. Item nota ꝙ dicebantur nazarei quidam q̄ ex voto se obligabant sanctimonie vſq̄ʒ ad determinatum tempus. vel iugiter: vt samuel. ꝛ consecrabant se dn̄o. ꝛ quasi sepa-

bant se a cōi vita hoim̄. sicut q̄s mō ꝑ vnū annū vel duos seruit in hospitali hierusalem.

N ante E

Nea grece dicunt nauem.

Neapolis lis. q̄dā ciuitas. ⁊ d̄r a nea qđ est nouē. ⁊ polis ciuitas q̄si hn̄s sub se nouē ciuitates. vl' dicit' a neos qđ est nouū ⁊ polis ciuitas quasi noua ciuitas. Inde neapolitanus a. um. Et hic neapolitanus ni. dn̄s vl' ep̄s illius ciuitatis.

Nebel interpretat' vter.

Nebrida de. f. p. i. planeta que induebat' tempore sacrificij.

Nebris bridis. f. g. est pellis lyncis vl' cerui.

Nebula le. d̄r a nubes. Exalāt em̄ valles humide nebulas q̄ sursum ascendentes nubes fiunt. Sūt em̄ ꝓprie nubes celi. nebule terre ⁊ circa terrā. Vel d̄r nebula a nubo bis. ꝓ tegere. q2 tegit terrā. Jn̄ nebulosus sa. sū. i. obscurus q̄si nebula plenꝰ. Itē in Grecismo d̄r
Aeris est nubes. nebule de flumine surgunt
Ac panis nebula tibi subtilissimꝰ extat

Nebulo onis. i. leccator. ⁊ d̄r a nebula q2 vanus est vt nebula ⁊ cito vanescit.

Necesse. n. g. indecli. i. ineuitabile qđ alit' esse nō pōt. ⁊ d̄r a necto ctis. q2 nexū est ⁊ firmū nec dissolui pōt. Itē necesse. i. vtile. vt necesse est orare deū. ꝙ aūt d̄r necesse quasi nō cessans esse. etymo. est. ⁊ cor. ꝑmā. Vn̄ Ouidiꝰ epi. Ut culpent alij tibi me laudare necesse ē. Jn̄ necessariꝰ ria. riū. i. ineuitabilis. vel vtil'. ⁊ hic necessarius. i. amicus domesticus quotidianus quasi a quo nō est cessandum. ⁊ cōponit' ꝑnecessarius. ꝯnecessarius. ambo pro valde necessarius. Inuenit' etiā hoc necessariū ꝓ ineuitabili vel vtili positū substantiue Et ponit' necessario ⁊ necesse ꝓ necessarie aduerbialiter.

Necessitas tatis. f. t. ⁊ necessitudo inis. differt q2 necessitas aliq̄d fieri cogit. sed necessitudo. i. amicicia dilectio affectus affinitas ꝓpinquitas. vel vinculū ꝓpinquitatis. vt vxor vel filius. Sed hec ꝓprietas sepe cōfundit'. Et hinc necessitudinariꝰ ria. riū. Et no. ꝙ triplex est necessitas. s. absoluta. sicut necessarium est deū esse. vel triangulū habere tres angulos. Alia necessitas est ex causa efficiente q̄ dicit' necessitas coactionis. Tercia est necessitas ex suppositiōe finis. Et hec ē duplex q2 vno mō dicit' necessariū sine quo aliquid nō pōt cōseruari in esse sicut nutrimentū alicui. Alio mō sine quo nō pōt haberi. qđ pertinet ad bene esse. sicut equus dicit' necessarius ambulare volenti. ⁊ medicina ad hoc vt hō sane viuat.

Necromantia tie. i. diuinatio mortuoꝝ. vl' que fit ꝑ mortuū. ⁊ d̄r a necros qđ est mortuꝰ. et mantia qđ est diuinatio. q2 quibusdam incantationibꝰ vident' mortui resuscitati diuinare ⁊ ad interrogata rn̄dere. ad quos suscitandos hūani cadauerꝭ sanguis addit'. nā amare sanguinē dicunt' demones. Ideoq3 quotiēs necromantia fit. cruor aque miscet'. vt colore sanguinis facilius ꝓuocent'. Jn̄ necromāticus ca. cū. ⁊ necromantius tia. tiū.

Necros grece d̄r mortuꝰ latine.

Nectar taris. n. g. id est dulcis liquor. vinū pigmentatū. ⁊ cor. pe. gti. Vn̄ Lucanꝰ. Stipāt ⁊ dulci distentant nectare cellas. Jn̄ nectareus rea. reum.

Necula le. i. ꝑua nex. i. mors. ⁊ est di. de nex. l3 nex nō sit in vsu.

Neemias cōsolator. sicut Hesdras interp̄tat' adiutor. Quodā em̄ p̄sagio futuri noia ista cōsortiti sꝫ. Fuerūt em̄ ad adiutoriū ⁊ cōsolationē oī illo pp'lo redeunti ad patriā. Nā ⁊ templū dn̄i reedificauer̄t ⁊ muroꝝ ⁊ turriū opus ipi restaurauerūt.

Nephandꝰ da. dū. qđ q̄s nō d3 fari.

Nepharius ria. riū. i. nō dignꝰ farre. ⁊ d̄r a ne ⁊ far. q̄ cibi genere vita hoim p̄mo sustentabat'. Vel nefariꝰ. i. nefandꝰ nec dicendꝰ a ne ⁊ for faris. Vel nefarius. i. scelestꝰ.

Nefas. n. g. indecli. q̄si nō fas. i. illicitū. Vn̄ ⁊ q̄nq3 ponit' ꝓ scelere. q2 illicitū est. Jn̄ nefarius ria. riū. i. scelestus.

Nefasti dies erāt in quibus nō licebat ius fari

Nephrendꝰ di. m. g. i. porcus domesticꝰ carēs testiculis. ⁊ d̄r a nephren. qđ dicūt greci renes. Vel d̄r a frendo des. q2 nō frendet dentibꝰ. Hic alio noie d̄r maial' q̄ et citurꝭ d̄r natus ex apro siluestri ⁊ domestica porca. ⁊ hic d̄r hic ⁊ hec nephrendis is. porculꝰ vel porcula adhuc lactens. eo ꝙ nihil frendeat. i. nihil dentibꝰ cōcutiat ⁊ cōminuat. Et eadē rōne nephrendis d̄r infans q̄i nō dentibꝰ frendens. i. cōcutiens aliq̄d vl' cōminuens dentibꝰ. Et a nephrendꝰ vel nephrendis d̄r nephrendinꝰ na. nū. ⁊ nephrendiciꝰ cia ciū. vt nephrendina caro. ⁊ nephrendinū ferculum Et inde h' nephrendiciū cij. i. annuale tributū. qđ rustici suis dn̄is circa natiuitatē vl' alio tp̄e anni solent afferre. Et etiā qđ ꝑui discipuli suis doctoribꝰ apportant dūtaxat sit carneū. s. porcellꝰ vl' hmōi.

Nephresis. f. g. q̄dam morbꝰ. s. dolor renū. et d̄r a nephren qđ greci dicunt renes. Jn̄ nephreticus ca. cū. pe. cor. q2 talem dolorē patitur. ⁊ cor. pe. vn̄ Macer de viribus herbarū. Idē nephreticis elixū sumere iussit.

Negatio onis. est enūciatio alicuiꝰ ab aliquo vt Homo nō est lapis.

Negaciūcula le. dimi. i. ꝑua negatio.

Negligentia tie. est eius qđ fieri debet vel pōt omissio.

Negocita te. ꝯ. p. pe. ꝓdu. i. negociator. institor opifex. mercennarius.

Negociū cij.n.s.i.mercat⁹.vl' act⁹ alicui⁹ rei.
cui ɔ̄riū est ociū.ꝛ dꝛ a nego as.ꝛ ociū q̄ſi ne
gans ociū Uel negociū q̄ſi nec ociū.id ē ſine
ocio. Mō ēt negociū ſignat actionē ꝑ modū
cauſe qḋ ē iurgiū litis. Eſt ꝙ negociū in cau
ſis.Negociatio in cōmercijs. vbi aliq̄d daꝛ
vt maiora q̄s lucreꝛ. Inde negociolū li. di.
Et negocioſus ſa ſum.id ē vtilis vel plenus
negocio ꝛ rebus agendis intentus.

Nemanceps cipis.i.emanceps.ꝛ dꝛ a ne. ꝛ mā
ceps q̄ſi q̄ iam nō eſt mānceps. Itē a māceps.
ꝛ nemāceps dꝛ mancipi ꝛ nemancipi noīa in
declinabilia.o.ge. Uel ſm Priſ. potius ſūt
dtī p̄dictoꝝ noīm figuratiue cōiuncti cū quo
libet genere ꝛ cū quolibet numero. ꝛ cū quo
libet caſu intranſitiue. Uel mancipi eſt cōpo
ſitum a manu. ꝛ capio qḋ vlterius cōponiꝛ
cum ne.ꝛ dꝛ nemancipi.ꝛ ſunt noīa indecli.
et oīs ge. Res mācipi dꝛ que cū alienaꝛ. id ē
que cū poteſtate vendētis tranſit in poteſta
tem emētis.qꝛ manu capi pōt vt equ⁹. Sed
res nemācipi dꝛ que cū p̄miſſo mō alienaꝛ.
manu capi non pōt.vt Ager.

Nemo ſiue ſit ex nō ꝛ hō compoſitū.vt quibuſ-
dam videꝛ.ſiue non.cōis ge.eſt. ꝛ o mutata
in i.ꝛ addita nis. fit gtūs neminis. ꝛ dꝛ non
ſolū de hoībus.ſed etiā de dijs.

Nem⁹ oris.n.g.i.ſilua.ꝛ dꝛ a numen q̄ſi num⁹
a numinibus ibi ſacrificatis ꝛ cultis. Jn ne-
moroſus ſa ſum.ꝛ hinc nemoroſe.aduer.ꝛ hec
nemoroſitas tatis.ꝛ cor.ne Uñ donat ligna
nemus que corde numine nemus.

Nenia nie. ē funebris cātus.ſ. cātilena que fit
ſuꝑ mortuū. Et poniꝛ qn̄qꝫ ꝓ cātilena pue-
roꝝ.qꝛ pueroꝝ ē flere ꝛ facile mouenꝛ ad fle
tuꝫ. Itē nenie dicūꝛ viles ꝛ vane fabule. vñ
Hiero.in ꝓlogo pentateuci. ꝛ hiberas neni
as libris autēticis p̄ferunt. Hiberas nenias
appellat fabulas ab hiberis.i.hiſpanis inuē
tas.vel apud eas vulgaras. Itē vt quidā di
cunt. Nenia dꝛ cantilena que fit ſuꝑ mortuo
vel ſuꝑ cunis pueroꝝ vt dormiāt. Itē nenie
fabule viles. Itē nenie.i. nuge. Uñ Nenia
nutricis dictus q̄ſi cantus inanis. Quē ca-
nit infanti ſomnū ſic reparat illi. Itē in gre-
ciſmo dꝛ Nenia ſunt nuge funebria carmina
nene.dꝛ nene.qꝛ nenie nō potuit in verſu po
ni. Et ē nenia nomen onomatopeiū. vel ficti
cium.quaſi fictū a ſono.vt ne ne ne. ꝛ maxie
ꝯgtū ad cantilenā que ſit ſuꝑ cunis puerorū.

Neomenia nie. q̄ddā feſtū iudeoꝝ. qḋ faciunt
in nouilunio.ꝛ dꝛ a neos qḋ ē nouū. ꝛ mene
qḋ eſt luna.q̄ſi noua luna vel nouiluniū. Uñ
neomenia ſonat innouatō lune.ꝛ qꝛ iudei in
legitimis ſuis lunatōes ꝓ mēſibus habebāt
ex lege.ideo diē noue lune vocabāt kalēdas
legales.ꝛ erat dies ſolēnis apud eos Et no.
ꝙ ſeptē ſolennitates legales erant ſabbatū.
neomenia phaſe.penthecoſtes.feſtum clan-
gorīs.feſtū ꝓpiciationis. ſcenophegia. Alis
feſtiuitates adiecerūt his hebrei ꝓpꝛ varios
euent⁹.ſicut encenia ꝛ phurim.i.feſtū heſter
ſed non dicunꝛ legales.i.lege inſtitute.

Neophicus ci. grece.i.nouell⁹ nouici⁹ rudis.
fidelis vl' nuper renatus.ꝛ dꝛ a neos qḋ ē no
uū ꝛ phicos qḋ ē fides. Al' a neos ꝛ phico qḋ
eſt quero.q̄ſi nouus queſitor. Qui eni ad fi-
dē nuper cōuerſus eſt de fide querere ſolet.

Neos grece nouum dꝛ latine.

Neotericus ca.cū.pe.cor.dꝛ a neos. Et ſūt ne
oterici homines hui⁹ tꝑis nouicij recentes:
vl' cōmuues.

Nepa pe.f.p.q̄dam ſerpens q̄ natos ſuos cō-
ſumit excepto eo q̄ in dorſo ei⁹ inſederit vl' i-
heſerit.poſtea ipſe q̄ ſeruat⁹ eſt cōſumit p̄reꝫ
Et dꝛ nepa q̄i necans partus.i.necans fili-
os.vel nepa quaſi necans partus.i.filius qꝛ
necat patrem. Et hinc tractū eſt ꝙ homīes q̄
bona parentū ꝑ luxuriam cōſumunt nepoteſ
dicunꝛ.i.luxurioſi ꝛ ꝓdigi.

Nephi.i.purificatio

Nepos potis.m.g.i.fili⁹ filij vl' filie.ꝛ dꝛ a na
ſcor.ſceris.q̄ſi natus poſt:ſ.poſt filiū vl' filiā
Jn nepotul⁹ li.di. Etiā nepos capiꝛ ꝓ filio
fratris.c.ij.de arbi c fundamēta .de elec .li.
vj. Et nepos potis.ꝑuū ꝯgultū.qꝛ de pomo
q̄ſi de filio naſciꝛ. Itē nepos cōponiꝛ hic ꝓ
nepos fili⁹ nepotis q̄ſi ꝓpa nepotē. Hic ab-
nepos:fili⁹ ꝓnepotis.qꝛ abiungiꝛ ab nepo
pote. Hic atnepos filius abnepotis. Trine-
pos fili⁹ atnepotis q̄ſi tetranepoꝫ.i. quart⁹
poſt nepotē. Itē nepos dꝛ luxurioſus.ꝯſum
ptor dict⁹ a nepa quodā genere ſcorpionum
qḋ natos ſuos cōſumit.vt.ſ̄.dictū in nepa.ꝛ
tūc ē ge.cō. Jn nepotatio onis .i.luxuria.

Neptalim.latitudo vel dilatatio vl' compatio
interpretaꝛ.

Neptis tis.f.g.dꝛ filia filij vl' filie. Jn neptic
la le.dimi. Et componiꝛ ꝓneptis.abneptis
atneptis trineptis.

Neptun⁹ ni.de⁹ maris.vl' ip̄m mare.ꝛ dꝛ a ne
in.i.mare.ꝛ ptai.i.volare. q̄ſi volans mare.
Uel dꝛ a nubes ꝛ tono as. q̄ſi nube tonans.
Mare eni vaporabiliter erectū nubes facit ꝛ
cōtrario ventoꝝ pulſu tonitrua creat. Uel dꝛ
a nubo bis.qꝛ nubit ꝛ tegit terrā. Jn neptu-
ni⁹ nia.niū.ꝛ ꝓdu.pe.

Nequā oīs ge.ꝛ in.decli.i.malus. Sed malus
vt dicunt naturaliter. Nequaꝫ ꝯo q̄ nequit
ſe continere a ſceleribus. Item nequam dici
tur luxurioſus.qꝛ incontinens eſt. Jn nequi
cia cie.i.malicia ꝛ luxuria. Uñ q̄dam. Nequi
cia eſt que te non ſinit eſſe ſenem. Jn nequi-
ciola le.dimi.

Nequis nequa nequod vl' neq̄d.dꝛ a ne ꝛ q̄s.
q̄ſi nō aliquis.

Nereus rei.m.g.dꝛ de⁹ maris. Et poniꝛ ꝓ ip-
ſo mari.ꝛ interpretaꝛ motus.qꝛ mare ſꝑ ē in

motu. Jn̄ hec nereis nereidis. nympha marina. q̄ſi nerei filia. Et hec nerina ne. ꝛ nerinus nis. dr̄ filia nerei.

Nero onis ꝓꝑriū nomen cuiuſdā tyrāni perſecutoris eccl'ie. Jtē nerones romani imꝑatores poſt Auguſtū dicti ſunt.

Neruiceus cea ceū. i. de neruo exn̄s. Unde Judicum. xvj. Si ſeptē͂ neruiceis funibus ligatus fuero. Uel ſcḋm aliam lr̄am neruicis. et tunc eſt ablatiuꝰ pluralis de neruicus ca cū. qḋ idem eſt quod neruiceus.

Neruus ui. ē vinculū membroꝝ dictꝰ a greco. Greci eni͂ neruos nerua vocāt Alij latine vocari neruos putāt eo ꝙ artuū ꝯiūctiões ſibi inuicē inhereāt. vn̄ dicūt ab inherēdo. Jnḋ neruulus li. dimi. Et neruoſus ſa ſum. i. plenus neruis. vel fortis. robuſtus. firmus. Et qn̄qꝫ ſic dr̄ ſuꝑbus. Jn̄ neruoſitas tatꝭ. ꝛ neruatus ta tū. Et neruuloſus ſa ſum. idē quod neruoſus. Jtē neruus ponit̄ pro cippo quodam pedū tormento. vn̄ Job. xiij. Poſuiſti in neruo pedem meū.

Neſtoriani quidā heretici a Neſtorio cōſtantinopolitano ep̄o nūcupati. q̄ btām mariā virginem nō dei ſꝫ hoīs tm̄modo genitricē aſſeruit. vt aliā perſonā carnis. aliā faceret deitatis nec vnū xp̄m in v̄bo dei ꝛ carne credidit ſed ſeꝑatim atqꝫ ſeiūctim alterū filiū dei. alterum filiū hoīs predicauit.

Netus ta tū. i. filatus. ꝛ dr̄ a neo nes. ꝛ hinc netus us ui. i. filamen. Un̄ Marcialis capellis Ex candētis byſſi netibus ludebat̄.

Neuma matis. n. g. ꝛ hͤ neuma me. i. vocū emiſſio. modulatio. Jn̄ neumaticus a ū. i. modulator dulcis ꝛ ſuauis. ꝯſonās ꝛ cor. pe. in tercia decli. Un̄ in Aurora. Xp̄s mons vite cuꝫ ſancti neumatis igne.

Neuter tra trū. gtīo neutrius. i. nec iſte. nec ille. nullus. Et nota ꝙ antiq̄ dicebant neuter. tra trū. gtīo neutri tre tri. dtīo neutro tre tro Un̄ adhuc dicimꝰ. Cuiꝰ generis. neutri. Eſt enim neutri genitiui caſus.

Neutrobi. i. in neutra ꝑte. ſ. in neutro loco. qḋ etiā dr̄ neutrobiqꝫ Un̄ Plautꝰ. Neutrobiqꝫ habeo ſtabile ſtabulū.

Neuus neui. m. g. macula que naſcit̄ in corꝑe hoīs. Et ponit̄ qn̄qꝫ ꝓ culpa vel offenſa. Jn̄ neuulus li. dimi. i. paruus neuꝰ. ꝛ neuoſus ſa ſum. i. plenus neuis. Jn neuoſe aduerbiū ꝛ hͤ neuoſitas tatis. Un̄ Bern̄. in Can̄. ſ͞mone. lxxj. dicit. Si cōſcīa neuus fuerit. nec qḋ ex ea ꝓdierit carebit neuo.

Nex cis. i. mors vel ſuppliciū. ꝛ dr̄ a neco as. ſꝫ ntūs non ē in vſu. quē tn̄ Amb̄. ſuꝑ Egeſippū poſuit dicēs. Et erit nex mortuoꝝ pl'ima.

Nexibilis lis. ꝯ. t. ꝛ hoc le. ꝓdu. ꝛ hic et hec nexilis et hoc nexile. inuenitur. Et ē nexibilis vel nexilis qḋ poteſt necti. vel qḋ multis nexibus eſt nexū. vt rethe.

Nexꝰ a. ū. i. ligatꝰ. cōiūctꝰ. ꝛ dr̄ a necto tis. Et nexus us. cuiuſlibet rei ligatura. Jn̄ nexuoſus a. ū. i. nexibꝰ plenꝰ.

N ante I

Nibatꝰ. ta. tū. i. ſplendidꝰ. ꝛ dr̄ a niue. Et hec nibata te. aqua ex nubibꝰ vl' ex niuibꝰ.

Nice vel nicos grece. latine dicitur victoria vl' victus.

Nicea nicee. quedā ciuitas. ꝛ dicit̄ a nice quaſi victorialis. quā alexander ꝯdidit in india poſt victoriam.

Nicepolis polis. pe. cor. q̄dam ciuitas Hāc auguſtus fecit. ꝛ a victoria ſic appellauit poſtq̄ꝫ deuicit Anthoniū.

Niceteriū rij. dr̄ a nice vl' nicos. Et dicunt̄ niceteria philateria q̄ geſtabant Athlete facta de ſūmitatibꝰ armoꝝ q̄ a victis acceperant ꝛ ea collo ſuo ſuſpenſa gerebāt. q̄tiens victores extiterant q̄ſi ſigna victorie.

Nichanor noris. ꝓꝑrium nomen. de q̄ dr̄ ī Aurora. Enſe metunt dextram. linguāqꝫ nichanoris hoſtes.

Nicodemus mi. pe. ꝓdu. ꝓꝑriū nomen cuiudā viri eſt.

Nicolaite dicti ſunt quidā heretici a quodam Nicolao diacono eccl'ie hieroſolymarū q̄ cū ſtephano ꝛ ceteris cōſtitutꝰ eſt a petro. q̄ ꝓpter pulcritudinē relinquens vxorē dixit. vt quicunqꝫ vellet vteret̄ ea. poſtea verſa eſt in ſtuprū talis cōſuetudo vt inuicem cōiugia cōmunicarent̄.

Nicolaus lai. ꝓꝑriū nomē ꝛ interꝑtat̄ victoria ppl'i. i. vicioꝝ q̄ ſc͞t popularia ꝛ vilia. ꝛ dr̄ a nice. qḋ eſt victoria ꝛ laos ppl's. vn̄ Greciſ. ꝙ laos eſt ppl's monſtrat vere nicolaus.

Nictages heretici a ſomno nuncupati ꝙ vigilias noctis reſpuant ſuꝑſtitionē eſſe dicentes iura temerari diuīa q̄ noctē ad requiē tribuit.

Nictalinꝰ ni. i. q̄dam paſſio q̄ ꝑ diē viſus denegat̄ patentibꝰ oculis ꝛ nocturnis irruētibꝰ tenebris reddit̄. vl' ecōuerſo die reddit̄ nocte denegat̄. ꝛ dr̄ a nictos qḋ eſt nox. Jn̄ nictalinicꝰ ca. cū. q̄ talem morbū patit̄.

Nictamen inis. n. t. i. vigilamen.

Nicticorax acis. a q̄buſdā noctua q̄ ꝛ bubo appellat̄. Quidā aūt dicūt eſſe orientalē auem q̄ nocturnꝰ coruꝰ dr̄. ꝛ dr̄ a nyctos qḋ ē nox ꝛ corax qḋ eſt coruus quaſi coruꝰ noctis q̄r de nocte volat. vel q̄r de nocte vigilat.

Nyctilius lia. liū. i. nocturnꝰ. ꝛ dr̄ a nyctos qḋ eſt nox. ꝛ hic nictiliꝰ lij. i. bacchus q̄r de nocte et ſacrificabant vel de nocte potationibus vacabant ꝛ inebriant̄.

Nyctimene nyctimenes. f. g. i. noctua.

Nyx huiꝰ nyctos grece. latine dr̄ nox.

Nyctus tus. i. vigilamē vl' motus palpebrarū

Nidor oris. m. g. i. odor. ꝛ ꝓꝑrie aſſatoꝝ.

Nidulus li. pe. cor. i. paruus nidus. Unde Job

xxx. In nidulo iā moriar.
Nidus di. ꝓprie habitatio volucrū. ex diuersis virgultis contexta.
Nigellus la lū. i. aliquāculū niger. Īn nigellulus la lū. aliud dimi.
Niger gra grū. dr̄ quasi nubiger. i. nubē ⁊ obscuritatē gerens. vn̄ ⁊ a nubes dr̄. qꝛ non est serenus. sed fusco optus. ⁊ videt̄ esse cōpositio. Itē niger cōponit̄ subniger. i. aliquātulum niger. ⁊ cor. ni.
Nihilū li. n. g. inuenitur. ⁊ ꝑ apocopā dr̄ hic nihil indecli. A quo ꝑ syncopā h̄ nil indeclinabile. Et dr̄ nihilū quasi nō hilū. i. nō aliquid. Nā hic hilus. vel hoc hilū dr̄ illud tenue qđ est in penna qđ nullius valoris ē. Itē inuenitur hic ⁊ hec ⁊ hoc nihili indecli. vel potiꝰ ſm Hug. est gtūs. ⁊ figuratiue cōstruit̄ cum quolibet casu et genere. et cū vtroqꝫ numero intrāsitiue. vt nihili hō nihili hoīs. nihili homini ⁊c̄. i. nulliꝰ vtilitatis vel ꝑcij vel valoris hō. Et debēt p̄dicta scribi ꝑ h. ⁊ fine c.
Niliacus ca cū. ꝑtinens ad nilum. vel egyptiacus. ⁊ dr̄ a nilus. Et niloticus ca cū. in eodē sensu. Vn̄ Lucanꝰ in. ix. Rege sub impuro nilotica regna tenente.
Neligena ne. cō. g. pe. cor. genitꝰ a nylo. vel in egypto.
Nilotis. tidis. egyptiacus. ⁊ dr̄ a nilus.
Nilus li. m. g. i. fluuiꝰ egypti sic dictus. q̄si nilion. i. limū trahens q̄ fecunditatē efficit.
Nimbus bi. m. g. i. densitas nubis in tēpestate obscura. ⁊ dr̄ a nubes. Et sꝫ nimbi repētine pluuie. Sꝫ pluuias vocamꝰ lentas ⁊ iuges. q̄si fluuias vel q̄si fluentes. Īn nimbosus sa sum. i. tēpestuosus. nubilosus. Et hinc nimbus vētus aq̄ mixtus. Itē nimbus ē fasciola trāsuersa ex auro insuta in lintheo. qđ est in frōte feminarū. Īn nimbosus sa suꝫ. vel nimbatus ta tū. i. nimbo ornatus.
Nimmarꝰ. i. maritꝰ cꝰ vxor mechat̄ ⁊ ipē tacet
Nympha phe. f. g. est dea aquarū et specialiter fontiū. ⁊ dicit̄ a nubes qꝛ a nubibꝰ aque veniunt. ⁊ h̄nt originē. ⁊ dicunt̄ nymphe eedē que ⁊ muse nec īmerito. Nā aq̄motꝰ musam efficit. Itē nympha dr̄ ipsa aq̄. Vn̄ nympha dicit̄ sponsa in nuptijs: sic dicta ꝓ officio lauationis. qđ etiā ad nomen nubētis alludit Vn̄ Oui. epi. Grata ferunt nymphis ꝓ salutis dona maritis. Et cōponit̄ cū para. qđ est iuxta. ⁊ dr̄ paranympha.
Ningidus da dū. i. niuidus. cādidꝰ. ⁊ cor. gi.
Nisus sus sui. i. conamen. ⁊ dr̄ a nitor teris Et nisus sa suꝫ. ꝑticipiū Itē hic nisus si. ꝓ quadam aue que alio noīe dr̄ alietꝰ. ⁊ dr̄ a Niso rege magarensiū. q̄ in illā auem ſm fabulas poetarū mutatus fuit. ⁊ ꝓ. primā. Itē nisi ē coniūctio. ⁊ tunc cor. primā. Vn̄ quidaꝫ. Nō sunt quinqꝫ nisi dn̄o dare vulnera nisi. Non est tuta nisi sine niso filia nisi.

Nitedula le. pe. cor. q̄ddam animal q̄si ignis ī nocte lucens. ⁊ dr̄ a niteo tes.
Nitella le. f. p. i. paruus nitor.
Nitens tis. o. g. ꝑticipiū de niteo tes. i. lucens micās splendēs. ⁊ cor. primā. Itē nitēs ꝑticipiū de nitor teris. i. incūbens laborās ⁊ tunc ꝓ. pmā. Vn̄ enitēs renitēs ⁊ consilia p̄ht pe. cor. ⁊ ꝓducere diuersis respectibꝰ. Vn̄. Rex bisso retinens asinus sit clune renitens. Itē Est ꝟgo renitēs ad amantū verba renitens.
Nitidus da. dū. i. splendidꝰ clarus. ornatꝰ cultus. ꝓbus. ⁊ dr̄ a niteo tes. q̄si nitori datus. Īn nitiditas tatis.
Nitor oris. m. g. id est splendor. candor. ⁊ dicitur a niteo tes. ⁊ corri. pri. sed ꝓducit pe. gti Sed nitor teris verbum eam producit. Vnde Res ē pulcra nitor. in quem super omnia nitor.
Nitrū tri. n. s. quedā species terre sitis minuto sabulo. cui si aqua infundit̄ fumigat. ex quo medicine fiunt. ⁊ sordes vestium ⁊ corporuꝫ lauant̄. Vn̄ ⁊ dr̄ a niteo vel a nitendo. quia res nitidas facit. vel dr̄ a nitria regiōe vł oppido vbi nascit̄. natura eius non multum distat a sale. Habet em̄ virtutem salis. ⁊ similit̄ oritur in littoribꝰ canescentibus siccitate ſm Hug. Papias ꝟo dicit. Nitruꝫ species salis ex aq̄ ⁊ terra factū inuenit̄ ī egypto. Nitrum de aq̄ fit ex nimio solis calore ī palestina. Vn̄ Prouer. xxv. Acetū in nitro. Itē Hierem̄. ij. Si laueris te nitro ⁊c̄.
Niuosus sa. sum. i. niue plenꝰ. ⁊ dr̄ a nix.
Nix niuis. f. g. dr̄ a nubes. qꝛ a nube venit. Īn niueꝰ uea. ueū. i. cādidus. ⁊ h̄ ⁊ hec niualis ⁊ h̄ le. ⁊ cor. ni. nix niuis. ⁊ ab eo venientia.
Nixus us. ui. id est partus vel conatus. ⁊ dicit̄ a nitor teris. Item dicit̄ mobiliter nixus a ū participium.

N ante O

Nobilis lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. i. ingenuus. generosus ꝑclarus festiuus. venustus ⁊ dr̄ nobilis quasi notabilis eo ꝙ facile notat̄. s. cuiꝰ nomē et genus cognoscit̄.
Nocticorax racis. vel nycticorax. ipā est et noctua. qꝛ noctē amat. Est em̄ lucifuga ⁊ solem videre nō patit̄. ⁊ cor. co.
Nocticula le. pe. cor. dimi. de nox. i. parua nox. Item nocticula. i. luna.
Noctiluca ce. q̄dā vermis nocte lucēs. ⁊ dr̄ a luceo ces. vel a lux ⁊ ꝓdu. lu.
Noctipugnꝰ a. um. i. obscurus. ⁊ dr̄ a nox et pugno. qꝛ q̄si noctibꝰ cōpugnat̄ vel cōpugnat.
Noctiū ctij. dixerūt antiq̄. a q̄ cōponit̄ trinoctium q̄drinoctiū. q̄nq̄noctiū eq̄noctiū. Itē ſm quosdā noctiū ē gtūs pl'is de nox.
Noctua tue ⁊ hec nyctimene dr̄. ⁊ dr̄ a nox ꝑ eo ꝙ de nocte circūuolat. et per diem non possit videre. nam ex orto splendore solis visus

illius hebetat̃. Hāc aũt sola insula cretensis nõ h3 si veniat aliũde. statim morit̃. Noctua aũt nõ ē bubo. nã bubo maior est.

Nocturnus. na. nũ. ⁊ h⁊ hec nocturnalis ⁊ hoc le res noctis vel ptinens ad noctem.

Nocuus cua. cuũ. i. nocens vel cui nocet̃. ⁊ cõ ponit̃ Innocuus.

Nodellus li. ⁊ nodulꝰ li. ambo di. i. puᵒ nodus

Nodus di. m. g. i. ligatura inuolutio. ⁊ dr̃ nodus ĩ exercitu densa peditũ multitudo ꝓ dif ficultate dictꝰ qꝛ vix possit solui. Jñ nodosꝰ sa sũ. i. plenꝰ nodis. ⁊ cõponit̃ enodis. trino dis q̃drinodis. Et hinc trinodiũ q̃drinodiũ. ⁊ ꝓ. no. vñ Oui. epi. Ossa mei fris clava pfra cta trinodi. Itẽ Oui. in meta. mollia nodosus facit internodia poples.

Noe interp̃tat̃ requies. qꝛ sb illo oĩa vetera opa quieuerũt p diluuiũ. Unde ⁊ cũ pꝛ eiꝰ vocaret nomen eiꝰ Noe dixit. Iste requiescere nos faciet ab oĩbus opibꝰ nostris.

Noemi interp̃tat̃ ꝯsolata. qꝛ marito ⁊ liberis peregre mortuis Ruth moabitidẽ in consolatione sua tenuit.

Noetiani heretici a quodã Noeto vocati. qui dicebãt xp̄m eundẽ eẽ ⁊ pꝛem ⁊ spm̄ sanctum ip̄amqꝫ trinitatẽ in officioꝝ noĩbꝰ nõ ꝑsonis acciptũt. Unde ⁊ patripassiani vocant̃ qꝛ patrem passum dicunt.

Noys. i. mẽs. vl rõ. sũma ps aĩe. Itẽ noys voluntas dei vl mens q̃ ꝓuidentia dr̃.

Nola le. f. g. q̃dã ciuitas cãpanie. Itẽ hec nola le. illud tintinabulũ qḋ appendit̃ collis canũ vel pedibꝰ auiũ. vl aliud qḋ appendit̃ frenis ⁊ pectoribꝰ equoꝝ. vt cũ quodã sonitu incedant eq̃. Et dr̃ a nola ciuitate. qꝛ ibi ṗmum fuit factũ ⁊ inuentum tale instr̃m. ⁊ ampliato noĩe inuenit̃ nola ꝓ q̃libet pua cãpana. vl ꝓ q̃libet cãpanella refectorij. Et cor. no. Unde nolis plis nũe. casus ablti cor. no. s3 nolis vbũ ꝓdu. no. vñ quidã. Cuiꝰ colla nolis resonãt h̃ tangere nolis.

Noma forte apud grecos nõ ē in vsu. s3 apponit̃ o. ⁊ dr̃ onoma idẽ qḋ nomẽ. ⁊ dr̃ a nemin vbo greco qḋ ē tribuere q̃si tribuens. qꝛ tribuit vnicuiqꝫ rei q̃litatẽ ⁊ cõponit̃ cu3 dis et tris ⁊ tetras. ⁊ dr̃ hoc dionymũ. trionymum. tetraonymũ. Itẽ cũ polis ⁊ dr̃ polionymũ dionyma. trionyma tetraonyma. polionyma. s3 duo vel tria vl q̃tuor vl plura noĩa idẽ signãtia ⁊ appellatiua. Inde dionymꝰ ma. mũ. trionymꝰ ma mũ. tetraonymꝰ ma. mũ. polionymꝰ ma. mũ. in eode3 sensu. s. ille q̃ h3 duo vel tria vel q̃tuor vel plura nomina.

Nomẽ inis. dr̃ ab onoma greco qḋ idẽ ē qḋ nomẽ. sicut di. Pris. Uel vt alij dicũt a notamine q̃si notamẽ. qꝛ p ip̄m substantiã ⁊ qualitatẽ alicuiꝰ notamꝰ. Nomẽ etiã dr̃ fama vl opinio. Jñ nominosus sa sum. i. famosus. Ite3 a nomen componitur hoc binomen inis. id ē duo noĩa h̃ trinomen inis. q̃drinomẽ inis. i. tria vel q̃tuor noĩa. Jñ h ⁊ h binomis. ⁊ hoc me. trinonus ⁊ h me. q̃drinomis. ⁊ h me. Et binomius a ũ. ⁊ trinomiꝰ a ũ. q̃drinomius a um. q̃ duo vl tria vel q̃tuor noĩa habet. Et vt dicit Pris. ꝓpriũ nominis ē signare substãtiam ⁊ qualitatẽ. Nominũ aliud ꝓpriũ. aliud appellatiuũ. Propriũ nomen ē illud qḋ priuatam substantiã ⁊ priuatã qualitatẽ signat vt Johãnes. Appellatiuũ nomen ē illud qḋ naturaliter cõmune est multoꝝ quos eade3 substantia vel q̃litas generalis vel specialis iungit generalis vt animal. specialis vt homo. Species propriorum nominum tantum sunt quatuor. scilicet. nomẽ ṗnomen. cognomen. ⁊ agnomen. Nomen ē proprie ꝓprium qḋ imponit̃ alicui non habẽti nomẽ. vt Socrates. Prenomen qḋ imponit̃ alicui causa differẽtie. vt Lucius catilina. Cognomen est cõe totius cognatiõis nomen vt Scipio. Agnomen qḋ ĩponit̃ aliq̃ euẽtu. vt ab africa dictus ē Scipio africanus qꝛ deuicit africã.

Nomia vel nomos grece. id est lex.

Nomisma atis. n. t. i. figura vel imago que fit i numis. vel etiã idem ē qḋ numus. ⁊ cor. primam Uñ Oratiꝰ in epi. Retulit acceptos regale nomisma philippos.

Nomius mia miũ. i. legalis ⁊ dr̃ a nomos vaꝛia. Itẽ hic nomius. i. pastor a nomeos. i. el pascuis sic dictus. Jñ nomius a ũ. id est pastoralis. vñ appollo dictus ē nomius. i. pastoralis. vel legalis a lege chordaꝝ.

Nomos grece. dr̃ pastor latine.

Nonaginta dr̃ a nouẽ et gentos. qḋ est decem quasi nonies decẽ. Jñ nonagenꝰ na nũ. ⁊ nonagenarius ria riũ. ⁊ nonagesimus ma mũ.

Nonaria rie. id est meretrix. et dicit̃ a nona. qꝛ ante nonã non licebat ei exire de prostibulo. Consuetudo eñ erat olim apud rhomanos vt vsqꝫ ad nonã horam de cõmodo reipublice disputarent. neqꝫ alicui delectationi ante nonã vacarent. Unde meretrices dicte sunt nonarie. quia ad horã nonã ⁊ non ante de ꝓstibulis exibant ne si ṗus egrederet̃ iuuenes impedirent.

Nonarius ria riũ. dr̃ a nouẽ. Et nouenus a ũ. ⁊ nouenus ni. ⁊ nouenarius rij.

None. nonaꝝ. quidã dies mensis. s. q̃ntus vel septimus. qꝛ tũc incipiebant nundine. Inde hic ⁊ hec nonalis. ⁊ hoc le.

Nongenti te ta. i. nonies centũ. ⁊ dicit̃ a nouẽ et centũ. ⁊ mutat̃ c. in g. antecedẽte n. sicut ⁊ in q̃dringenti q̃ngenti. septingenti. octingẽti. In alijs autẽ noĩbus retinent c. vt tricenti. ducenti. sescenti vel sexcenti.

Nonus na nũ. dr̃ a nouem. Et hec nona ne. ꝓ quadam hora diei.

Noris. fe. ge. quedã ciuitas est. Jñ noricꝰ ca cũ vt noricus ensis. quia ibi optimi fiunt enses

Norma grece. i. regula latie. Et inde dicit̄ norma cementarioꝝ. ad quā oportet respondere structurā parietum extra quā nihil rectū fieri potest. Itē a norma cōponitur. abnormis. denormis. enormis. innormis. oīa in eodē sensu. scʒ deformis. turpis. inanis grandis. irregularis. illitteratus. crassus. Inde h̄ abnormitas. denormitas. enormitas. innormitas. Unde. Rusticus abnormis sapiens crassaq̄ʒ minerua.

Nota te. f. g. i. macula vel culpa vel signum qđ aliq̄d notat vt litē vel rep̄hensionē. Jn̄ hec notula. le. ⁊ h̄ notella. le. ambo di. Et ē notula breuis lucida ⁊ apta traditio eoꝝ q̄ sit alibi diffusius p̄tractata. Itē a nota dī h̄ notarius rij. q̄ notas facit vt in chartl̄ publicl̄. Et adiectiue notariꝰ ria. riū. qđ ad notariū vel notas p̄tinet. Un̄ ⁊ ars notaria dicta ē q̄ olim cōsistebat in solis notulis. Itē note dicunt̄ argumēta. signa ratiōes iudicia. testimonia cōiecture. suspicatiōes. Et cor. primā nota. s̄ notus; ta tū. ea p̄du. vñ. Elt in frōte nota furti pro crimine nota.

Nothus thi. m. g. ⁊ h̄ notha the. q̄ vel q̄ natus vel nata ē de nobili p̄re ⁊ ignobili m̄re. sicut de ꝯcubina. Et dī nothus. q̄ꝛ natus sit de nota. i. de infamia ⁊ culpa. huic ꝯtrarius ē spuriꝰ. q̄. s. natus ē de nobili m̄re ⁊ ignobili p̄re Jn̄ nothꝰ tha thū. adiectiue. Un̄ noīa a grecis. in p̄te detorta dicūt̄ notha. q̄ꝛ nobilē habent p̄rem. i. p̄ncipiū. s. grecismū. ⁊ ignobilē matrē. i. finē. s. latinitatē. Sūt ꝫ latina noīa que p̄ncipiū ⁊ finē h̄ñt latinū vt albus. Greca sūt que grecū h̄ñt p̄ncipiū ⁊ finē. vt agios. Nota vo sunt q̄ grecū h̄ñt p̄ncipiū. sed latinum finē. vt p̄r. Ex affinitate tñ principij notha q̄ñq̄ʒ dicunt̄ greca sed ex affinitate finis q̄ñq̄ʒ dicunt̄ latina ſm Hug.

Notorius ria riū. i. manifestus. Et ſm iuristas notoriū multiplicit̄ dī vel distinguit̄. Nam aliđ ē notoriū iuris aliđ facti. Notoriū iuris est de q̄ quis ē canonice ꝯdēnatus. vel in iure cōfessus. vel ꝑ legitimas p̄batiōes conuictus. Notoriū vero facti ē cuius testis ē populus. ⁊ dissimulationi siue iustificatiōi non ē locus. Et intelligit̄ ppl's esse testis siue sit crimen oībus notū q̄ sunt in loco illo siue in maiori p̄ti. Itē in notorio iuris exigit̄ q̄ñq̄ʒ p̄batio ꝯ negantē. In notorio vo facti non req̄rit̄ ordo iuris q̄ ē al's regularit̄ obseruandus. Euidentia em̄ patrati sceleris clamore non indiget accusatiōis. Et si forte index velit taliter delinquentē ſʒ qđ ius postulat corrigere vel punire. ⁊ ille appellat. nō est appellationi hmōi deferendū. Item notoriū facti subdiuidit̄. q̄ꝛ aliud est notoriū facti p̄manētis actu. vt cū quis publice tenet adulteram vel concubinā in domo. Aliud ē notoriū facti transeuntis actu. vt si aliq̄s in publico interficit hoīem. vel fecit sacrilegiū. vl̄ aliq̄d simile. Aliud est notoriū facti p̄sumpti vt si aliquis publice habitus est p̄ filio. cōsanguineo vel affini alicuiꝰ. Et hoc a q̄busdā dicit̄ notoriū p̄sūptū. Dicūt aūt qđ ē notoriū iurl̄ notoriū facti ⁊ notoriū p̄sumptum. ⁊ est notoriū p̄sumptū. vt si aliq̄s publice habitꝰ est p̄ filio alicuiꝰ vbi nō sequit̄ alia p̄batio neq̄ʒ requirit̄. q̄ꝛ ei aliq̄s filiꝰ sit istiꝰ. nō pōt vere p̄bari. Idē dicunt in fornicatōne. Si em̄ clericus iuuenis ⁊ cupidꝰ secum habeat euidenter in domo iuuenculā suspectā. non est notoria fornicatio. sed presumpta. Nam vt di. Oui. epi. A iuuene ⁊ cupido credat̄ reddita virgo.

Notria trie. f. g. i. pinna.

Notus ti. q̄dā ventꝰ. s. auster. ⁊ cor. p̄mā s̄ notus ta tū. p̄ cognitꝰ p̄ducit p̄mā. Un̄ q̄dā. ꝑflat summa notꝰ crebro mihi flamine notus.

Notus ta. tū. i. cognitꝰ. ⁊ dr̄ a nosco scis.

Nouacula le. f. g. i. rasoriū. ⁊ dr̄ a nouo uas. q̄ꝛ nouat hoīem. Un̄ Judic. xiij. Nouacula nō ascendet sup̄ caput eius. Et ps̄. Quasi nouacula acuta fecisti dolum. Nouacula etiaʒ dī ferreū instrumentū quo solet radi ⁊ parari pergamenū.

Nouale lis. n. g. ⁊ hec noual'lis. in eodē sensu id est ager q̄ singulis annis renouat̄. arādo vel q̄ primū nouꝰ p̄scindit̄ ⁊ arat̄. vl' q̄ alternis annis vacat nouandarū sibi virium causa. ⁊ dicit̄ a nouo uas. Un̄ Uirgil' in bucol. Impiꝰ hoc tam culta noualia miles habebit Ecce in neu. ge. posuit. Idem in geor. Alterius si tu tonsas patiare nouales. ecce in fe. ge. Et hic ⁊ hec noual' inuenit̄ in eodē sensu ſm Hug. Papi. vo dicit. Nouales dicimus siluas vl' campos nup̄ satos.

Nouatiani heretici a nouatio rome vrbis presbytero exorti. q̄ aduersꝰ cornelio cathadraʒ sacerdotalem conatus inuadere heresim instituit. noluit apostatas. suscipe ⁊ rebaptizans baptizatos.

Nouatio est prioris debiti a prioris obligationis p̄tibꝰ hoc volētibꝰ expresse i aliā obligationē trāsfusio vel trāsactio. Ubi g̃ra Debui tibi centū aureos sub cōditione si nauis venerit ex asia placuit inter nos nouare obligationē. vt illud qđ debui tibi sub cōditōne pūre ⁊ sine cōditione debeam.

Nouellus la. lū. dr̄ a nouꝰ. Itē nouella le. dicitur ramus arboris tener ⁊ nouꝰ. Un̄ ps̄. Filij tui sicut nouelle oliuarū.

Nouē nomen numerale p̄l'is numeri. o. g. i. decli. ⁊ dī a nea greco. qđ est nouem.

Nouēber. mensis q̄dam dictꝰ a nouē ⁊ imber. q̄ꝛ nonus a martio p̄mo mense. ⁊ tunc ībres abundant.

Nouēnis nis. ꝯ. ⁊ h̄ ne. i. nouē ānoꝝ. ⁊ dr̄ a nouē ⁊ annꝰ. Jn̄ h̄ nouēniū nij. spaciū. ix. ānoꝝ

Nouēsiles. plis nu. ꝯ. g. q̄dam dij sic dicti a no uē ⁊ salio. qꝛ nouē insultibꝰ nauē infestant. Vñ dicunt ꝙ si euaserit nauis decimū insultū nō deinceps timent. Vñ Lucanꝰ in. v. hoc fatū decimꝰ ductu mirabile fluctus. Inualida tūc puppe leuat. Pap̄. etiā dicit. Nouensiles. i. saltatores iouis.

Nouerca ce. f. p. patris vxoꝛ scd̄a. dicta ab eo ꝙ noua supducat̄. ⁊ coꝛ. p̄mā. Vñ q̄dam. Gaudet in afflictos seuire nouerce ptās. Jn̄ nouercalis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. ad nouercā ptinens. vl̄ malus vl̄ pessimus qꝛ nouerca solet eē mala ꝑuignis.

Nouiciꝰ cia. cium. i. nouit̄ cōuersus. ⁊ d̄ꝛ a nouus quasi ad noua paratus. Et coꝛ. i ante c. Juuenalis tñ necessitate compulsus eam ꝓducit dicens. Jam sedet in ripa tetrūꝗ nouicius hoꝛret.

Nouiluniū nij. tp̄s qñ luna noua est. i. cū incipit illuminari a sole.

Nouꝰ ua. uū. i. recens nō vetustus. s. in p̄ncipio sui. ⁊ d̄ꝛ a neos vl̄ neon qd̄ est nouū. Et nota. ꝙ nouꝰ d̄ꝛ qñꝗ inusitatꝰ. qñꝗ magnꝰ Item nouissimꝰ est suplatiuꝰ de nouꝰ. ⁊ tam̄ mutat eiꝰ significationē. D̄ꝛ eñ nouissimꝰ. i. vltimꝰ. Et raro iuenit̄ in ea significatōe quā debet hr̄e suplatiuꝰ istiꝰ positiui nouꝰ ua. uū Vñ Math. xx. Sic erūt nouissimi p̄mi ⁊ p̄mi nouissimi. i. vltimi.

Nox noctis. qd̄ grece d̄ꝛ nyx. nyctos est sol̄ absentia q̄ꝫdiu ab occasu ad oꝛtū rursus ascendat. Jn̄ hec nocticula le. dimi. Noctis ptes sunt septē. s. vesperū. crebusculū ⁊c̄. vide supra in crepusculū.

Noxa xe. f. p. i. culpa. delictū. ⁊ d̄ꝛ a noceo.

Noxiꝰ a. ū. i. nocuus culpabilis. malus. ⁊ d̄ꝛ a noxa. Jn̄ hic ⁊ hec noxialis. ⁊ hoc le. i. dē qd̄ noxius.

N ante V

Nubes bis. f. g. ƒm Jsi. in. xiij. etymo. d̄ꝛ a nubo bis. i. tego. qꝛ nubit. i. tegit celū. Jn̄ ⁊ nupte. qꝛ vultus suos velent. ⁊ neptunꝰ. eo ꝙ nubat. i. mare ⁊ terrā tegat. Nubes aūt aer̄ densitas facit. Venti eñ aerem cōglobāt. nubemꝗ faciūt. Jn̄ nubecula le. dimi. i. pua nubes. ⁊ ꝓducit nu.

Nubidꝰ da. dū. i. obscurus. ⁊ d̄ꝛ a nubes. quasi nubi datus. ⁊ coꝛ. bi.

Nubilis lis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. ad nubendū habilis.

Nubifer ra. rū. i. ferens nubē ⁊ coꝛ. pe.

Nubiger ra. rū. pe. coꝛ. gerens nubem.

Nubilū li. i. nubes vl̄ obscuritas. ⁊ d̄ꝛ a nubes. Jn̄ nubilꝰ la. lū. i. obscurus. spissus. vñ Ouidiꝰ tristiū. Cū fueris felix multos numerabis amicos. Tp̄a si fuerint nubila solus eris. Jn̄ nubilosus sa. sum.

Nucicula le. dimi. i. pua nux.

Nucilla le. i. amygdala. minoꝛ nux.

Nuclearius rij. f. g. arboꝛ que fert nuces ⁊ d̄ꝛ a nux. Jn̄ nucleariū rij. idem vl̄ locus vbi nuces crescunt.

Nucleꝰ clei. id qd̄ latet intra testā nucis. ⁊ d̄ꝛ a nux. vl̄ nucleꝰ d̄ꝛ a nubo bis eo ꝙ duro coꝛio sit nuptus. i. tectus. Jn̄ nucleolꝰ li. dimi.

Nucula le. i. pua nux.

Nudipes dis. f. g. i. nudis pedibꝰ Jn̄ hꝯ nudipedalia lie. i. nuditas. ⁊ ꝓꝑie pedū.

Nudulꝰ la. lū. pe. coꝛ. i. ex toto nudꝰ.

Nudus da. dū. i. expoliatꝰ. siue vestibꝰ exutus Jn̄ hec nuditas tatis.

Nuga ge. f. g. i. beffa. derisio mendaciū turpitudo. macula. ⁊ d̄ꝛ a nugoꝛ aris. Jn̄ hec nugula le. ⁊ hec nugella le. ambo di. ⁊ nugosus sa sum. i. plenꝰ nugis. Jn̄ nugositas tatis. Jn̄ hic ⁊ hec ⁊ hoc nugax acis. i. vanꝰ. fatuꝰ qui assidue nugis intendit. Jn̄ nugacitas.

Nugaculꝰ la. lū. i. aliquantulū nugax.

Nugicanꝰ na. nū. pe. coꝛ. i. canens nugas

Nugidicꝰ ca. cū. pe. coꝛ. nugas dicens.

Nugiger ra. rū. i. nugas gerens.

Nugigerulꝰ la. lū. pe. coꝛ. i. nugarum poꝛtitoꝛ ⁊ turpis nuncius.

Nugiparus ra. rū. pe. coꝛ. i. nugas pariens.

Nugas. o. g. indecli. in singulari ⁊ in pl̄i idem est ꝙ nugax. ⁊ vt dicunt nomen est hebreum vñ Sophonie. iij. Nugas q̄ a lege recesserāt cōgregabo. Nugas. i. vanos. vel q̄ ad nullā vtilitatem ptinent. Dicit q̄dam expositio vt nosse possumꝰ hebraicā linguam oīm linguarum esse matrem.

Nullatenꝰ. vel est dictio cōposita. vl̄ potius q̄dam irregularis vocū cōgeries. loco vniꝰ dictionis posita.

Nullus la. lū. d̄ꝛ a nō ⁊ vllus ⁊ facit gtūs nullius ƒm modernos ⁊ dtūs nulli. Tñ antiqui dixerūt gtō nulli nulle nulli. dtō nullo nulle. nullo. vñ Hiere. xiij. Lumbare qd̄ nullo vsui aptum est.

Numa rex rhomanoꝝ q̄ post rhomulū secundꝰ regnauit. hic primus romanis sacra instituit deoꝛum.

Numariꝰ rij. m. g. d̄ꝛ a numus. Et dicebant̄ numarij quidā ciues qui publicū numū erario inferebant. Item a numꝰ d̄ꝛ hec numaria rie lex de numis.

Numatꝰ ta. tū. i. plenꝰ numis. vñ Oratiꝰ i epi. Ac bñ numatū decoꝛat suadela venusꝗ

Numella le. quoddā genꝰ catenaꝝ q̄ q̄drupedes ligant̄ innumeris maculis cōtextū. Jn̄ numellatꝰ ta. tum. i. numella ligatus.

Numen inis. n. g. i. diuinitas vl̄ ipse deꝰ. vl̄ d̄ꝛ ptās vl̄ maiestes. Et coꝛ. pe. gti. Jn̄ numinosus sa. sum. i. plenus numinibꝰ.

Numeraria rie. f. g. dea numeri.

Numerus ri. m. g. dicit̄ a numa imperatoꝛe romano q̄ primo repperit numerum apud rhomanos. Et est numerus collectio vnitatum:

sive acervus ex unitate ꝓfusus. Et ſm h̄ tm̄ pl'alitas dr̄ nũerꝰ .ſ. binariꝰ vl' ternariꝰ vl' maior nũerꝰ. Itē nũerꝰ dr̄ qñqꝫ singl'aritas .i. unitas. Numerꝰ etiã dr̄ accidēs partiũ orationis .ſ. quidã modus designãdi q̄ dictõni inest. ex eo ꝙ per ipm fit sermo. vel tãqꝫ de uno vel tã ꝙ de pl'ibus qḋ ꝑ determinationē discernit'. vl' ꝯstructionē eius. Jñ numerosus ſa ſuz .i. multꝰ numero abũdans. Et numerositas tatis .i. multitudo Et numerarius ria riũ.

Numida. de lingua numidaꝝ vage ⁊ incerte ſedes dicunt'. Jñ h̄ ⁊ h̄ numida de pe. cor. id ē vagans. incertus. incõstans. infidelis. Et q̄ olim numide vagabant' huc ⁊ illuc nõ hñtes certã mansionē. iõ dicti sunt numide. Jñ hec numidia die. terra eoꝝ ⁊ hic modo sumit' hic et hec munida de. q̄ est in terra illa. sive sit instabilis sive nõ. ⁊ numidicus ca cũ. idem.

Numillus li. dimi. i. parvus numus.

Numisma atis. n. t. idē ē qḋ numꝰ. ⁊ numisma id ē numi ꝑcussura figura. imago. que in numis fit. Idem ⁊ denariꝰ dr̄. Uñ dr̄ numisma q̄si numi imago vñ Math. xxij. Ostñdite mihi numisma census. at illi obtulerũt ei denariũ

Numosus ſa ſum. i. numis plenꝰ. Jñ h̄ numositas tatis.

Numolarius rij. i. monetariꝰ. mensarius campsor. negociator. vñ Math. xxv. Oportuit ꝫ te cõmittere pecuniã meam numularijs.

Numulus li. ⁊ numullꝰ li. ãbo di. i. ꝑuꝰ numꝰ

Numꝰ mi. i. denarius. ⁊ dr̄ quasi nomꝰ a noīe. q̄ noīat'. vel q̄ noībus ꝑncipũ numi effigiãtur. ꝙ ꝟo quidã dicunt ꝙ a numa põpilio. vl' a numero dicat' non ꝓcedit. cũ numus ꝑmã longã habeat. ⁊ numa vel numerꝰ primã brevem. aliter necessariũ eēt ꝙ numus ꝑ duplex m. scriberet'. qḋ tamē antiquoꝝ autoritati et usui repugnat. Uñ Juvena. Crescit amor numi q̄tũ pecunia crescit. Itē Oratius in epi. Et bñ numatũ decorat suadela venusqꝫ. Itē Cato. Dives hꝫ numũ. sed numꝰ nõ hꝫ ipm. Et olim numꝰ dicebãt argyrꝰ. q̄ fiebant numi primũ d' argento qḋ grece argyros dr̄. Et tria querũt' in numo. ſ. metallũ. figura ⁊ põdus. ⁊ si aliqḋ istoꝝ defuerit numus nõ erit.

Nũcius cij. m. g. ⁊ h̄ nũcia cie. q̄ vel que nũciat. Et h̄ nunciũ cij. qḋ nũciat'. Confundit' tñ hec ꝓprietas Jñ nũciolus li. di. ⁊ h̄ nũciola le. ⁊ hoc nunciolũ li. dimi. ⁊ cor. o.

Nũdine arũ pl'is nu. In singulari aũt raro invenit'. ⁊ sunt nũdine. mercãtiũ publicus cõventus ad merces emēdas vel vendēdas.

Nunqs cõponit' ex nũ ⁊ q̄s. et mutat' m. in n sequēte q. Cũ qui aũt nũqꝫ componit' num.

Nuperus ra rũ. dicebãt antiq̄. id est novꝰ novicius. a nuꝑ adverbio. sed nuperꝰ dr̄ q̄si nuꝑ veniēs. sed novicius q̄si ad nova ꝑatus. Uñ Plautus. Postulasti hoīem nuperum atqꝫ noviciũ. Jñ nupere adver. ⁊ h̄ nuꝑitas tatis.

Nuptie arũ. viri ⁊ mulieris legitima cõiunctio individuã vite consuetudinē ꝯtinens. et dicunt' a nubo bis. eo ꝙ nubentiũ capita in solenni bñdictione velabant'. ⁊ q̄si nube cooperiebant'. Inde he nuptiole arũ. i. parve nuptie. ⁊ hic et h̄ nuptialis ⁊ hoc le.

Nuptie secunde dicunt' oēs que sequunt' primas. licet sint tercie q̄rte vel quinte ⁊c̄. vt si aliq̄s nubit post ꝑmas nuptias. C. e. ti. si q̄s ſ. tale.

Nuptoriũ rij. vel nuptatoriũ rij. domus vel locus ubi fiunt nuptie. vel ubi nubunt.

Nuptus ti. i. maritꝰ. ⁊ h̄. nupta te. i. uxor ⁊ dicũtur a nubo bis. i. tego. eo ꝙ vultus suos nubant vel volet. i. tegant. Jñ nuptus ta tũ.

Nurus rus rui. f. g. est uxor filij sic dicta. a novus va vũ. q̄ novella ⁊ iuvencula ē. vñ ⁊ ꝓ iuvencula sepe ponit'. ⁊ cor. nu. vñ. Hec uxor nati dr̄ esse nurus. ⁊ cõponit' cum ꝓ. ⁊ dr̄ pronurus rus. i. uxor filij filij. i. nepotis. ⁊ dicit' ꝓnurus. quasi ꝓpe nurum.

Nus sensus Jñ componit' anꝰ. quasi sine nus id ē sine sensu. idem est qḋ vetula.

Nutabũdus da dũ. i. dubius. ⁊ incertus nutãti sil'is. ⁊ dr̄ a nuto tas.

Nutio onis. f. g. i. consensio permissio.

Nutriciꝰ a ũ. q̄ nutrit vel nutrit'. ⁊ dr̄ a nutrio tris. Et hic nutriciꝰ cij. q̄ nutrit vel nutritur Et hec nutricia cie. in eodem sensu.

Nutricula le. dimi. i. parva nutrix.

Nutritior oris. m. g. dr̄ q̄si nutu eruditor. ⁊ ꝓ. pe. tam in ntõ q̄ꝫ in gtõ. sed primã hꝫ cõem in ꝟsu. Jñ nutrix cis. f. g. dr̄ cã euphonie. Deberet eñ dici ſm formatiõꝫ h̄ nutrix cis. sed causa euphonie. sive alternitatis mediã syllabam cõcidit ⁊ ꝓdu. pe. genitivi.

Nutriorius ria riũ. q̄ nutrit vel nutrit'.

Nutus tus tui. i. voluntas ꝯsensus vel gestus vel signũ. ⁊ ꝓprie oculoꝝ.

Nux cis. f. g. ablativo nuce. e in um. fit nucum gtũs pl'is. ⁊ dr̄ a noceo ces. eo ꝙ umbra vel stillicidiũ folioꝝ eius ꝓximis arboribus noceat. hãc alio noīe iuglãdem vocãt q̄si iovis glandē. Fuit eñ h̄ arbor ſm poetas ꝯsecrata iovi. ⁊ dicũt' nuces general'r oīa poma tecta corio duriori vt pinee. nuces castanee avellane. glãdes amygdali. hinc ⁊ nuclei dicti sũt q̄ sit duro corio nupti ⁊ tecti. at eꝯ oīa poma exteriꝰ mollia. i. mollē corticē hñtia. dicũtur ꝓꝑe poma vl' mala. h̄ cũ adiectiõe terraꝝ i q̄bꝰ antea nata sũt vt ꝑsica. punica maciana cidonia ⁊c̄. ⁊ cor. ꝑmã nux i gtõ. Unde Aurora Arida ꝟga nuces integra virgo deuꝫ.

O ante B

o Nomē est littere. et est neutri indecli. Et vt dicit Prisci. O. plura signat. Unde O stupet o dubitat. vocat indignatur. adoptat. Clamitat conqueritur. velut

exemplis replet̃. Uel sic. O dolet. o clamat vocitat miratur ꝛ optat. O dedignat̃ se nominat vt perhibetur.

Obab interpretatur spes.

Obba be. genus est calicis.

Obduct⁹ a. um. i. secretus vel obuelat⁹ vł̃ opertus ꝛ dr̃ ab obduco cis. Uñ ꝛ cicatrix dr̃ obducta q̃si ex optione labioꝝ vulneris sibi adherentiũ appareat caro integra. Sill'r cicatrix parietis obducta dr̃ q̃si scissura vł̃ rimule opiunt̃. Jñ hec obductio. onis. i. obducta actio optio. deletio. obuelatio. Et obductus tus. ĩ eadẽ significatõe. Obductio etiã dr̃ mors qꝛ morte palpebre obducunt̃. i. ꝯ se ducunt̃ in clausione oculoꝝ. ꝛ sill'r labia in clausiõe oris

Obeditio onis. f. g. i. obediẽtia. Unde Roma. vj. Siue obeditionis ad iusticiam.

Obelus li. pe. ꝓ. dr̃ quedam virgula iacens sic facta ÷ que apponitur in verbis vel sententijs supflue iterat̃. vel in his locis vbi lectio aliqua fallacia vel falsitate notata est. vt quasi sagitta iugulet superflua ꝛ falsa confodiet. Obelus em̃ sagitta dr̃. Asteriscus ẽ alia ꝟgula sic facta. ✱. ꝛ ponit̃ in his de q̃bus dubitat̃ an tolli debeãt vel apponi.

Oberatus ta. tum. id est ere conductus. Unde in vita beati Martini. Oberatos habet meos scriptores.

Obesus sa. sũ. pe. ꝓ. i. pinguis. imo plus q̃ᵽ pinguis. Ꝓpꝛie quidẽ obesus pinguis ꝛ rotũdus vndiq̃ꝫ q̃si circũquaq̃ꝫ eẽt esus. Et ẽ obesus forinsec⁹. crassus intrinsec⁹. vñ Geñ. xlj. Obesis carnibus.

Obex cis. m. g. i. obstaculũ qđ obijcit̃. Inuenitur etiã in fe. ge. apud autores.

Obitus tus. i. mors. transitus. ꝛ dr̃ ab obeo is ꝛ differt a morte. quia obitus pertinet ad bonos homines mors bonis ꝛ malis. et etiã bestijs conuenit.

Oblatiuncula. le. dimi. i. parua oblatio.

Obligatio est iuris vinculũ q̃ necessitate astringimur mutuo ꝯhentes. vt Insti. de oblig. in ꝑn. Et est duplex. s. ciuilis ꝛ ꝑtoria. Ciuilis q̃ aut legibus cõstituta. aut certo iure ciuili cõprobata est. Sed pretoria est quam pretor ex sua iurisdictione constituit que etiam oneraria vocatur.

Oblitus ta tũ. ẽ ꝑticipiũ de obliuiscor ceris. et tũc ꝓ. pe. Itẽ ẽ ꝑticipium de oblinor neris. ꝛ tũc cor. pe. vñ Immemor oblit⁹ manet oblit⁹ atꝫ linit⁹. Al'm Grecis. Immemor oblitus notat oblitus immaculat⁹. Hinc obliuiscor est illius obliuio caput.

Oblongus ga gũ. dr̃ ab ob ꝛ long⁹. Et illđ dr̃ oblongũ qđ ĩ medio dilatat̃ ꝫ in capitib⁹ restringit̃. vt nauis ꝛ ouum.

Obnixus a. um. i. ꝯ conat⁹ vel subiect⁹ hũilis.

Obnoxi⁹. xia. xiũ. i. subdit⁹ ꝛ dr̃ ab ob et noxi⁹ Uel obnoxi⁹ dr̃ ab ob ꝛ noxa. Ꝓpꝛie q̃dem obnoxi⁹ alicui dr̃ q̃ ꝓpt̃ noxã. i. culpã ꝫ vł̃ ꝓpt̃ offensam aliquam illi est suppositus. debit⁹. vel obligatus. ꝛ ponitur ꝓ subiecto vel supposito quocunq̃ꝫ modo.

Obolus li. pe. cor. i. dimidi⁹ scrupul⁹ q̃ pensat siliq̃s tres hñs cerates duos chalcos q̃tuor ꝛ fiebat olim ex ere ad ĩstar sagitte. Unde etiam a grecis nomen habet. Dicit̃ em̃ ab obelus qđ est sagitta. Obulus etiam dr̃ medalia siue medietas denarij.

Obrizum rizi. i. aurũ dictũ sic. qꝛ obradiet splẽdore. Est em̃ coloris optimi qđ hebrei offon. greci chiron vocãt. Uel obrizũ dr̃ quasi obradeaurũ. ꝛ ẽ etymo. Et ꝓdu. pe. positione. qꝛ ꝫ est duplex cõsonans.

Obscenus na nũ. dr̃ ab ob et cenũ. vel ab ob. ꝛ cena. q̃si contra cenam. Nã obscena sunt cene ꝯtraria. ꝛ interponit̃. s. Nã vt dicit Pris. in. ij. maio. Ob q̃ꝫ est q̃ñ assumit. s. cũ cõponitur cũ dictione incipiẽte a c. vt obscurus. obscenus. Uel obscen⁹ põt componi ab obs et canendo. Uñ dicit Pris. ix. li. Inuenit̃ obs a q̃ componit̃ obscen⁹. Obscenus em̃ ꝓpꝛie dr̃ de voce. Uox em̃ obscena dr̃. i. dura et turpis. licet de alia re immũda et turpi dicatur.

Obscurus ra rũ. pe. ꝓdu. dr̃ ab ob et cura. ꝛ interponit̃ s. et est ꝓpꝛie obscurus q̃ est ob curam. i. cõtra curam hominũ. i. de quo non curãt hoĩes. Item obscurũ. i. obuelatũ. tectum tenebꝛosum. Item obscura dicebantur sacrificia. q̃ de nocte fiebant ꝓserpine vel alij ĩ loco obscuro. Inde obscure aduerbi. ꝛ hec obscuritas tatis.

Obses sidis. ꝯ. g. i. vas vadis. ꝛ cor. pe. gti. et dr̃ ab obsideo des. ꝛ dicunt̃ ꝓpꝛie obsides. q̃ ab obsessis dant̃. vel q̃ dari solent. ꝛ cum honore custodiri.

Obsoniũ nij. n. s. i. ꝑuus cib⁹ ꝛ delicat⁹. q̃ post cenã ꝯ somnũ sumit̃. Itẽ q̃libet modic⁹ ꝛ delicat⁹ cib⁹ int̃ alios sumptus dr̃ obsoniũ qđ vulgo cõpanaticũ dr̃ Jñ obsonat⁹. tus. act⁹ absonandi. vł̃ ipa cena vel obsoniũ. vel sumptus q̃ expendit̃ in cena siue obsonio.

Obstetrix cis. f. g. me. cor. i. femina. q̃ sterã tractat. s. que colligit puerũ de ventre ꝓcedentẽ ꝛ dicit̃ ab ob ꝛ stera. vel ab obsto. as. qꝛ obstat parturienti.

Obstinat⁹ ta. tũ. i. ĩ malo indurat⁹ offirmat⁹. vł̃ intent⁹. Inuenit̃ etiã obstinat⁹ in bona ꝑte id ẽ in bono ꝓposito firm⁹ ꝛ stabilis vñ Ruth j. Uidens q̄ obstinato esset animo.

Obstipus pa. pũ. i. inclinat⁹. ꝛ dr̃ ab ob ꝛ stip⁹ quia q̃ petit stipem ꝛ accipit. caput inclinat. vel componitur ab ob ꝛ stipes. quasi ꝯtra stipem inclinatus.

Obstringillus li. m. g. q̃ddã gen⁹ calciamẽti. et dr̃ ab obstringo gis Et sunt obstringili qui ꝑ plãtas ꝯsuti sũt. ꝛ ex supiori ꝑte corrigis ꝯtrahunt̃ vt stringant̃ vnde ꝛ nominant̃.

Obstructus ta.tum.i.preclusus.oppilatus.
Obstrusus sa.sum.i.inclusus.absconditus.
Obtentus tus.tui.i.impetratio.acquisitio.
Obtrectatio onis.id ē detractio.inuidia.liuor emulatio.
Obtusus.sa.sum.i.stolidus.hebes stultus.
Obtutus tus.i.intuitus visus.aspectus facies immobilis intentio oculorum.

O ante C

Occa ce.quoddam instrumentum ad terrā scindendā sicut rastrum.
Occator oris.i.insitor arborꝫ vel subrūcinator sator vel actor.arator. hos oēs agricole pagani deos habuerunt.
Occasio onis.f.g.i.facultas copia ptās ꝯditio tempus.locus.casus fortuna.et etiam ponitur pro causa.
Occasus sus sui.i.occidēs. ab occidēte ibi sole. Vñ ꝓpha. A solis ortu vsqꝫ ad occasum. Itē occasus dr̄ obitꝰ. euersio occisio vl' dies supma.⁊ dr̄ ab occido.dis.
Oceanꝰ ni.dr̄ ab ocys.i.velox.qꝛ velox ē vl' oceanꝰ dr̄ a celo.vt deriuatio sumat a media syllaba.qꝛ oceanū.i. mare magnū silitudinē hꝫ cū celo ī colore. Vñ oceanꝰ na.nū. ⁊ h̄ ociani des.de.i.filiꝰ vl' nepos oceani. Vñ hec oceanis nidis.filia ⁊ neptis oceani.ſm Hug. vel ſm Papiaꝫ. Oceanū greci ⁊ latini iō noīant qꝛ ī circuli mō ambiat orbeꝫ.siue a celeritate ꝙ ocyꝰ currat.⁊ cor.pe. vñ Theodolꝰ.sol petit oceanū frigus succedit opacum. ⁊ nota ꝙ oīa maria ꝯtineāt ad oceanū. ⁊ ſm descptionē factaꝫ sb iulio cesare maria mediterranea toto orbe habitabili sunt triginta.
Occidēs tis.m.g.vbi sol occidit. Inde h̄ ⁊ hec occidētal' ⁊ h̄ le.res occidētis vl' ꝑtinens ad occidentē. ſm hug. Pap. vo dicit. Occidēs dictꝰ qꝛ diē facit occidere. Abscōdit ei lumē mūdo ⁊ tenebras supinducit.
Occiput pit'.posterior ps capitis dr̄ Vñ in grecismo dr̄. Sinciput anterior ps capit' dr̄ esse Occiput ac partē designat posteriorē. Inde hoc occipitiū tij.idem ē qd̄ occiput.
Occultus rat ū.i.abscōsus.tectus clausus ⁊ p. ꝓmā positiōe. Vñ Oratiꝰ in ꝓma ep'la. Occultū visus decurrit piscis ad hamū.
Occupatio ē color rhetoricus ⁊ fit qñ dicimus nos ꝑterire aut nescire aut nolle dicere hec q maxie dicimꝰ. h̄ mō. Quid referā quātis tua sit maculata inuētus flagitijs. Et grecis. dic. Occupat h̄ color cū qd trāsire ꝓbabat. nec trāsit. Pretereo cedes ꝓiuria furta rapinas. Tedia forte darē si vba ista referrem.
Ocellꝰ li.di.i.puꝰ oculꝰ.⁊ cor.ꝓmā.vñ ī aurora Spōsa colūbinis sine felle potit ocellis.
Ocyma me.dicitur vehiculum velox. ⁊ dicitur ab ocys ⁊ producit cy.
Ocys grece dr̄ velox latine.⁊ compat ocyor cymus. Et nota ꝙ vt dicit Hug. antiqͥ dicebant ocus ca.cū.i.velox.ob ocys greco. Et iñ ocyor.ocyssimꝰ ꝫ ocus mō nō est in vsu.⁊ iō ocys grecū subit loco positiui ⁊ dr̄ ocys cyor.simꝰ Inde ocyus ocyssime.aduer.
Ocitabulū li.q̄ddā pondus ē hñs dragmas se decim.scrupulos q̄dragintaquinqꝫ.
Ociū cij.n.s.i.q̄es securitas. ꝫ ociū corpis ē q̄es aī. Vñ ociosus a.ū.i.q̄etꝰ securus ocio vacās.ocio plenꝰ.nil operās inutil'. Unde vbuꝫ dr̄ ociosū.qd̄ sine vtilitate ⁊ cā ꝓfert. Vñ ociositas tis. Iteꝫ ociū phylosophicū ē studiuꝫ qꝛ phs ociat qñ studet. ꝫ ociū vulgare qñ vacat ab ope ſuili. Et nota ꝙ triplex ē ociū scꝫ destitoriū. qd̄ ē ribaldorꝫ q̄ apud athenas suspendebāt ⁊ d̄ h̄ dr̄ ꝙ ociositas ⁊ voluptas arma sūt hostis antiq̄ ad miseras aīas captendas de renū.nisi cū pridē. ʃ.verū si ꝓpe. Secundū ē restitutoriū qñ q̄s cessauit a labore ⁊ iterꝫ accedit ad opꝰ. Terciū retributoriū. qd̄ dat emeritis ⁊ senibꝰ. Inde ociolū li.i.paruū ociū Inde ociabūdus.a.um.i.ociosus vl' silis ocianti.⁊ ꝓdu.o.ante c.
Ocrea ocree.dr̄ a crus. Et sꝫ ocree tibialia calciamēta q̄ suras tegūt sic dicte qꝛ crura tegāt Vñ c creatꝰ ta tū.q̄ ocreas hꝫ.⁊ sunt ocree siue de ferro siue de corio sint.
Octauꝰ ua.uū.dr̄ ab octo. Vñ h̄ octaua ue. id ē octauꝰ dies alicuiꝰ festiuitat'. Et octenus a.um.⁊ octonariꝰ ria.riū.⁊ h̄ octonarius rij.
Octingenti te.ta.i.octies centū.⁊ dr̄ ab octo ⁊ centū.⁊ mutat c.in g.antecedente n.
Octo nomen numerale indeclinabile.
Octoginta.o.g.nūeri pl'is.i.octies.decem.
Octuber bris.q̄dā mēsis.ab octo ⁊ imber dictꝰ est eñ octauꝰ a martio q̄ ē ꝓncipiū anni. Vñ h̄ ⁊ hec octubris ⁊ h̄ bre.⁊ vt dicūt q̄dā debꝫ scribi ꝑ o.in scd̄a syllaba qꝛ cōponit ab octo alij dicūt ꝙ dꝫ scribi ꝑ u qꝛ mutat o in u.ī cōpositione causa euphonie.
Octussis sis.m.g.i.octo asses. vl' ꝓciū octo assiū vnde Oratiꝰ.in ſmo. Quāto eteñ paruo quanti ergo octussibus heu.
Oculatus a ū.⁊ oculosus. a.ū.⁊ oculeꝰ.a.ū.in eodē sensu.i.plenꝰ ocul'.⁊ ꝯpat oculosus sior simꝰ. Item inuenit oculissimꝰ a. ū.q̄ plenus ē ocul'.vl' qd̄ freq̄nt īspicit ab ocul' sic dicūt q̄dā. Ostiū amice tue oculissimum ē eo ꝙ oculi tui sꝑ aspiciūt in illud. Unde Plautꝰ Hinc ꝓximū illd̄ ostiū oculissimū salue. Iteꝫ oculatꝰ iuenit ī alio sensu.i.manifestꝰ aꝑtus acutꝰ.vt fides oculata.i.manifesta ⁊ aperta. scꝫ que oculis habetur.
Oculus li.m.g.vr̄ dici ab occullo is qd̄ ē abscōdo.vñ dic̄ Ysi.xj. etymo. Oculi dicti sunt qꝛ eos ciliorꝫ tegmina occultāt ne q̄ incidentis iniurie offensione ledant siue qꝛ occultuꝫ lumen habent.i.secretū vel intus repositū. Hi int̄ oēs sensus viciniores aīe existūt. In ocu

lis eñ oĩe mẽtis iudiciũ ẽ. vel animi ꝑtur- batio. vel hilaritas ĩ oculis appet. ⁊ cor. pri. ⁊ ab eo deriuata. Uñ Oui. epi. Inuitis ocu lis hec mea verba leges.

O ante D E et F

Oda grece latine dĩ laus ⁊ oda dĩ cantꝰ et oda finis. ⁊ odos via. Hinc quidã liber. Oratij intitulaẽ liḃ odaꝝ. i. cantuũ vel laudũ. quia ibi laudare intendit. Et quelibet eius distinctio dicitur oda quasi laus vel cantus.
Odenta dicitur dens.
Odeporicus ca. cũ. i. itinerariꝰ vľ viatorius. ꝫ odeporium dicitur laus cantilene.
Odibiľ. lis. ꝯ. t. ⁊ ḃ le. i. odio habitꝰ vel habiľ.
Odiũ dij. i. inueterata inimicitia deultione co- gitãs. Iñ odiosus. a. um. i. odio plenꝰ. odio habitus ⁊ qñq3 dr̃ sic odio habens. Et in eo- dem sensu odiosicus a. um.
Odiolum li. dimi. i. paruum odium.
Odolla le quidam locus est.
Odor vel odos. m. g. dĩ ab aere q2 tractu aeris sentiẽ. Et dĩ odor ꝓprie de bono. Iñ odorus ra rũ. i. odore plenꝰ. s. qđ ex se mittit odorez vt flos. thus pomũ. Inde odore aduer. et cõ poniẽ odor. odorifer. a. um. qđ odorem fert. ⁊ odorisequꝰ q̃. quũ. pe. cor. q̇ odorẽ seq̇ẽ vt canis. Et l3 hec noĩa odoꝝ odoriferꝝ. odora- tũ ⁊ odorisequꝰ ita distinguanẽ. vt odorũ di caẽ qđ ex se mittit odorẽ. vt flos. Idẽ ⁊ odo- riferũ. Odoratũ qđ odore receptũ ẽ. vľ quod odorẽ ꝑcipit vel odorẽ aliũde accipit. ⁊ odo- risequũ qđ odorẽ sequiẽ vt canis. ꝯfunduntẽ tñ hec vocabula apud autores. ⁊ sepe pro se inuicẽ posita inueniunẽ. Et nota ꝙ sunt q̃tu or noĩa q̇ faciũt ntĩn in or. vľ in os. Uñ His duo sunt or ⁊ os casus retinentia rectos. Ar bor odorq3 labor his sociatur honor.
Odorabilis lis. ⁊ ḃ le. qđ aptũ ẽ ad odorandũ.
Odorculus li. dimi. i. paruus odor.
Odoria rie. dea q̇ odoribꝰ putabaẽ p̃esse. et pro ip̃o odore inueniẽ. Uñ Plautꝰ in amphitri one. Odoria afficit plures filios.
Oestrũ tri. n. s. q̇ddã genꝰ muscaꝝ. s. asilus. vel tabanꝰ. ⁊ dĩ grece a sono quẽ facit ⁊ ita oestꝝ nomẽ grecũ ẽ ⁊ ficticiũ. Oestꝝ poniẽ qñq3 ꝑ sapia vľ spũ poetico. q2 sicut oestrũ animalia mouet ⁊ pungit. ita ⁊ spũs poetã. Unde Sta tius thebaidos. Tp̃us erit cũ laurigero tua fortior oestro facta canã.
Offella le dimi. de offa. i. parua offa. ⁊ subtra- hitur de offella vnum f. qñq3 in metro. vt pos sit ꝯma breuiari. sicut dicit Hug. ⁊ sic videẽ velle Hug. ꝙ offella debeat scribi ꝑ geminuz ff. l3 vnũ aliqñ subtrahaẽ causa metri. Item dicit Pap̃. Offa geminat f. facit tamẽ dimi. non geminata f. ofella. q2 in diminutiõe mul ta mutantur. Unde quidam. Hec est excepta quam gusto libenter ofella.
Offa fe. frustum panis humectati. ⁊ dĩ ab ob ⁊ fans. q̃si obfans. i. ꝯ fantẽ. eo ꝙ noceat fanti q2 os impiet vñ Dañ. xiiij. Offa picis. Unde Offa nocet fanti. ꝫ ꝓdest esurienti. Iñ ḣ offa riꝰ rij. i. coquus. ⁊ offatim. i. ꝑticulatim. et of- fatus a. ũ. i. ꝑticulatꝰ cõminutꝰ. Et vt dicunt dr̃ia est inẽ offam ⁊ vipã. Uipa ei ꝓprie fit in vino. Unđ vipa dĩ q̃si panis in vino. Offa in alijs liquoribus.
Offendix cis. m. g. i. nodus ⁊ ꝓprie q̇ restringiẽ ⁊ remittiẽ. vel quo liber ligatur.
Offensa se. i. culpa. forefactũ.
Offensaculũ li. i. scandalũ vľ ira vel impedimẽ tũ. ⁊ dĩ ab offenso. sas.
Offendiculũ li. i. culpa. vel id ad qđ pedẽ offen dimꝰ. vel obex vel impedimentum.
Offensio onis. fe. g. id ẽ culpa forefactum.
Offensiuncula le. dim. i. parua offensio.
Offensus sa. sum. i. lesus vel cõmotus ađ iram
Offerenda de. i. antiphona. q̇ caniẽ cũ oblatiõ d3 celebrari. ⁊ dr̃ ab offero fers. Inde offerẽ- dus. da. dum. i. dignus offerri.
Offertoriũ rij. i. oblatio q̃si p̃fertũ. q2 p̃mo loco fit oblatio ⁊ postea sacrificiũ ⁊ offertoriũ dici tur locus vbi reponũẽ vľ vbi fiũt oblatiões. ⁊ dr̃ ab ob ⁊ fertũ ti. qđ ẽ oblatio quedã. vel potest deriuari ab offero.
Officina na. f. p. dĩ locꝰ vbi fiunt officia. ⁊ ꝓ. fi. vel officina ẽ q̃si tuguriũ vel tegmẽ qñ videli cet palee. i. stramina ponũẽ supra arbores vt pastores subtus exñtes ab imbribꝰ ꝓteganẽ
Officiũ cij. dĩ multis mõis. primo ministerium scđo obsequiũ. t̃cio actꝰ ꝑsone corrigẽtis. xxj q. j. monachꝰ. q̃rto plebania de sta. mo. quod dei. Item aliqñ sumiẽ ꝓ dignitate vľ ꝑsona- tu de p̃ben. ad hec. de cle. nõ resi. q2 de cõces. p̃bẽ. c. ij. §. j. Aliqñ ꝓ litigio. xxj. q. j. de pre- sentiũ. in. fi. vbi litigãtes dicũẽ officiũ exerce re. Itẽ is cui cõmissa ẽ dispensatio h3 officiũ Itez is q̇ h3 ꝑtãtẽ secularẽ ⁊ tabellionatum. Itẽ dĩ p̃positura. ꝫ ꝓprie ẽ aliđ a dignitate ⁊ ꝑsonatu. ⁊ dr̃ simplex officiũ qñ q̇s h3 admi- nistrationẽ aliq̃ꝝ reꝝ sine aliq̃ p̃rogatiua ĩ cho ro vľ caplõ vltra alios sui ordĩs rõe huĩoi of ficij. ⁊ sic h3 onꝰ annexũ sine honore vel p̃ro- gatiua honorẽ. vt syndici ꝓcuratores gastal- di. j. q. iij. saluator. ⁊. in noĩe. Itẽ vicedñs q̇ h3 ep̃atũ disponere dĩ hr̃e officiũ. lxxxix. di. j. §. officiũ. j. q. j. si q̇s ep̃s. j. rñ. Item officiũ ꝫm cardinalẽ. ẽ ꝑtãs exñs ĩ iudice exercendi oĩa ea q̇ ꝑtinẽt ad eiꝰ iurisditionez. ⁊ capiẽ ḣ iurisditio generaliẽ. vt ĩcludat oĩa ꝑtinentia ad merũ ⁊ mixtum imperium. Itẽ officiuz ꝓ prie dĩ qđ hõ debet homini ex natura. vt. i. c. cum in offi. de testa.
Officiũ iudicis ꝫm Gof. est ꝑtãs iudicis a iure assumpta. ⁊ h3 locũ tam in his q̇ ante iudiciũ fiunt q̃3 in his q̇ in iudicio occurrunt facien- do. ⁊ imploratur loco p̃ncipalis actiõis. cum

alia ordinaria actio deficit. vt in. c. ſi. de of. iu. ꝛ eſt duplex. ſ. nobile ꝛ mercennariū. nobile iō appellat̄ qꝛ a ſepiſo interponit̄ nec iure actiōis ſeu obligatōis. vtputa ſi minoꝛ petit ſe reſtitui in integꝝ. h̄ nō cōpetit iure obligationis qꝛ iudex non fuit obligatus. nec iure actionis ſed iudicis officiū miſericoꝛditer imploret ꝛc̄. mercennariū iudicis officiū eſt. ſeu ſic appellat̄. qꝛ deſeruit actiōi intentate. puta peto a te viginti actiōe mutui iudicꝫ officiū deſeruit mihi hac actiōe. qꝛ condemnat te vt reſtituas mihi. xx.

Officioſus a. ū. i. ſedulꝰ officio intentus. Jn̄ h̄ officioſitas tatis. Jtē officioſa dicunt̄ q̄ cōtinēt pietatē q̄ nulli obſunt ꝛ alicui ꝓſūt. Sicut a cōtrario teſtimoniū dꝛ inofficioſū qꝺ ē cōtra officium pietatis diſt. ix. ſi ad ſcripturas. in glo. j.

Offula le. dimi. i. ꝑua offa.

Ophimachꝰ chi. pe. coꝛ. eſt q̄ddā aīal qꝺ pugnat in ſerpentē. de q̄ hꝛ̄ Leui. xi. Et dicit̄ ab ophis qꝺ eſt ſerpens. ꝛ machia qꝺ eſt pugna

Ophiophagite ꝑs ethiopū dicta ꝙ ſerpentes comedat. Ophis em̄ grece ſerpens. phagin comedere ſm̄ Pap̄. ꝛ ꝓdu. gi.

Ophis vꝫ ophi grece latine dꝛ ſerpens.

Ophite q̄dam heretici a colubꝛo noīati dicentes ipm̄ colubꝛū in paradiſū induxiſſe veritatis cognitionē.

Ophites tis. q̄dam ꝑuus ſerpens mꝫtas ꝛ paruas hn̄s maculas. Et vt dicūt ſtellio eſt. vn̄ Lucanꝰ. Quā ꝑuis pictꝰ maculis thebanꝰ ophites. Ēn̄ ꝛ q̄dam lapis ſerpentū maculis ſilꝫis dictꝰ eſt ophites.

Ophiulcus ci. i. ſerpentinꝰ. ꝛ dꝛ ab ophi qꝺ ē ſerpens. ſic dictꝰ eſt eſculapiꝰ q̄ in ſpecie ſerpentis colebat̄ apud romanos. ꝛ cinctꝰ ſpēte trāſlatꝰ fuit in celū. vn̄ dꝛ ophiulcus. quaſi ſerpentis cuſtos vel ophiulcus dicit̄ quaſi ſpens loquēs. Legit̄ eni in fabuꝫ poetaꝝ. ꝙ q̄dā ſpens locutꝰ ē cū ope vxoꝛe ſaturni ꝛ eā docuit vſū ſeminandi. ꝛ ꝑ hūc volūt q̄dā intelligere ſerpētē q̄ Euā decepit. qꝛ poſtq̄ peccauit ſine agricultura viuere nō potuit.

Ophir grece. latine dꝛ aurū.

Ofni interpretat̄ diſcalciatꝰ. Fuit em̄ filiꝰ heli electꝰ in miniſteriū ſacerdotij cuiꝰ amiſſionē ſuo exp̄ſſit vocabulo.

O ante G vel L

Og interp̄tat̄ cōcluſio. rex baſan fuit.

Ogdo dicunt greci octo. Jn̄ h̄ ogdoas ogdoadis. i. octo vel octonariꝰ. ꝛ aqud nos hi ꝛ he ꝛ hec octo indecli. ꝛ poſitis ꝓ gd.

Olax olacis. o. g. i. olidꝰ q̄ aſſidue olet. ꝛ cōparat̄. olax cioꝛ ſſimus. Jn̄ olaciter. cius. ſſime. aduer. ꝛ hec olacitas tatis.

Olda interpretatur diſtinctio ſiue diuerticulum.

Olea lee. dꝛ̄ fructus oliue. vel ipa arboꝛ oliue. Uel ſm̄ Jſido. Olea ipſa arboꝛ eſt. fructus oliua. ſuccus oleum.

Oleaginus na nū. id eſt de olea exn̄s vꝫ ad oleam pentinens. ꝛ coꝛ. gi.

Olcariū rij. vas vbi oleū reponitur.

Oleaſter ſtri. m. g. i. ſilueſtrꝫ oliua vel olea. ꝛ vt dicit Jſi. Oleaſter dꝛ̄. qꝛ ſit folijs oliue ſilꝫis. ſed latioꝛibꝰ arboꝛ inculta ꝛ ſilueſtrꝫ amara atq̄ infructuoſa cui inſertus oliue ramꝰ vim mutat radicis ꝛ vtit in ꝓꝑꝛiā qualitatē.

Oleomella le. quedā arboꝛ. ꝛ dꝛ̄ ab olea ꝛ mel eo ꝙ ex eius trūco oleū defluat in craſſitudine mellis ſapoꝛe ſuaui.

Olerinus na nū. pe. ꝓ. i. olꝰ vel de olere exn̄s.

Oletū ti. i. fetoꝛ vel locꝰ vbi frequēter mingit̄. q̄ grauiter fetet. ꝛ dꝛ̄ ab oleo les. Ponit̄ etiam ꝓ q̄libet re fetida. Jnuenit̄ etiā oletꝰ ta tū. i. fetidus. Et cōponit̄ exoletus ta tū.

Oleū vel oliuū ſm̄ Hug. ꝓ eodē accipit̄. ſ. ꝓ liquoꝛe oliue. ꝛ vt dicunt Oleū ſi quis inter aquas merſus. ex oꝛe emiſerit. claꝛioꝛa facit. ea que ꝓfundi tegunt̄ occulto. Nā eius natura habet vt oīb9 ꝓdiat. lumini fomētum p̄beat. ꝛ laſſum lōgo itinere coꝛpus dū eo vnctum fuerit. p̄ſtini ſanitati reſtituat.

Olfatoꝛiū rij. dꝛ̄ ab olfacio cis. Jn̄ hoc olfatoriolū li. dimi. vas. vnguentariū muliebꝛe. in quo odoꝛamenta geſtant̄.

Olfactus ta tū. i. odoꝛatꝰ ta tū. ꝛ dꝛ̄ ab olfacio cis. Et hic olfactus tus tui. ꝓ odoꝛatu.

Olidus da dū. i. fetidus. ꝛ dꝛ̄ ab oleo oles.

Olibanus pe. coꝛ. i. albū incenſum. ꝛ coꝛ. pe.

Olympias adis. ꝛ h̄ olympica ce. in eodē ſenſu. ſeſtū vel ſolēnis ludus qꝺ vel qui fiebat ad honoꝛē iouis ſemel ꝑ quinquenniū. ne ſi vlterius ꝓtenderet̄ in negligentiā ꝛ obliuionem coꝛrueret. vel ſi citra per quinquenniū celebꝛaretur expēſe nimietas eos grauaret. Jn ipa celebꝛatione lex talis erat ꝙ q̄cunq̄ victoꝛ exiſteret ibi in aliquo ludo haberet qꝺcunq̄ munus vellet requirere. Un̄ inuenitur in rethoꝛica. vt q̄cunq̄ tyrannū interficeret olympicaꝝ premiū accipet Jn̄ olympicus ca cū. ꝛ olimpiacus ca cum pe. coꝛ.

Olympus pi. quidā mons macedonie. tāte altitudinis vt in eiꝰ cacumine nec ventꝰ ſentiat̄ nec nubes ſe colligant. qꝛ excedit iſtū aerem humidū in q̄ aues celi volitant qꝺ ab eis ꝓditum eſt q̄ ſolebāt neſcio q̄rum ſacrificioꝛū cauſa memoꝛatū montem aſcendere et aliq̄s notas in puluere ſcribebant quas ꝓ alio anno integras inueniebāt. qꝺ fierei nō poſſet ſi locus ille ventis aut pluuia pateret̄. Deinde tanta ē tenuitas illius aeris. vt non ſuſpirare durarent. illuc em̄ ire non poterant niſi ſpongias humectatas naribus applicarent. vnde craſſioꝛē ꝛ conſuetū ſpm̄ ducerent. Hi ergo indicauer̄t etiā nullā auem in loco illo

aliqñ vidisse. et dr̄ ab holō qđ ē totū. ⁊ phos qđ est lux. q̄si totus lucēs. q2 est q̄si celū altitudīe sua. vñ et sepe ponit᷑ ꝓ celo. Jñ Olimpius pia piū. et olimpicus ca cū. ⁊ h̄ olimpū pi. i. mons vel oppidū. Jñ hec olimpica ce.

Oligopomenon ē sub paucis v̄bis multoꝝ cōprehenso. vt hic Urit amor Paridē nuptaȝ rapit. armat atridē. vltro pugnat᷑. fit machina. troia crematur.

Olitor oris. id est ortulanus. s. custos olerū. et dicitur ab olus. Olitor etiā dicitur fimarius qui portat fimū. et cor. li.

Oliua ue. dr̄ ab oleon. qđ greci dicūt oliuā Jnde hec olea lee. et ab istis hoc oliuū vel oleuum. Oliua arbor olea fructus. oleū vel oliuum liq̄r bacca fructus. Sed h̄ ꝓprietas cōfunditur sepe. q̄dā dicūt olea vel oliua arbor Ab oliua dr̄ hoc oliuetū ti. ⁊ h̄ oliuariuȝ rij. locus vbi oliue crescūt. et hic et hec oliuaris et h̄ re. ad oliuā pertinēs. et ꝓducit li oliua.

Olifer ra rū pe. cor. id est ferens oliuas.

Olla le. f. g. vas ad coquendū aptū. et dr̄ a bullio lis. q̄si bolla eo ꝙ buliat in ea aqua igne supposito. Uel dr̄ ab oleo les. eo ꝙ diu seruet immissum odorē. Jnde hic ollarius rij. q̄ facit ollas.

Ollifer. a um. qui fert ollas vel portat.

Ollula le. di. id est parua olla.

Olor oloris. auis q̄dā. i. cygnus. Vñ Ouidi⁹ epi. Ad vada menandri cōcinit albus olor. Jñ olorin⁹ na nū. Jtē inuenit᷑ hic olor oloris. i. fetor. ⁊ tūc deriuat᷑ ab oleo les.

Olus leris. quedā herba ortulana. et dr̄ ab alēdo quia primū homīes alebant᷑ de olere añ q̄ȝ fruges vel carnes ederēt. Olus etiā dicit᷑ cibus inde factus et sūmitas herbaꝝ.

Olusculum li. di. id est paruum olus.

O ante M

Omasus si. m. g. i. tripa vel ventricul⁹ q̄ cōtinet alia viscera. ⁊ dr̄ ab omen. q2 in ipo rerū euētus inspiciebāt ⁊ ꝓ. ma. Vñ Orati⁹ in er. i. Patinas canabāt omasi. Jtē alius. Noscitur per nasum mulier que vendit omasum.

Omega dr̄ ab o. qđ est apud grecos nomen istius elementi o. ⁊ mega vel megalon. quod est magnū. q̄ noīe vocant h̄ elementū o. cū ꝓducit᷑. Cū vero breuiat᷑ vocāt istud elementū ⁊ illius rep̄sentatiuā figurā omicrō q̄si breuis vl̄ minor o. a micros qđ ē breuis siue minor.

Omelia lie. grece latine dr̄ sermo vel colloquiū et dicitur ab omelein. i. colloqui vel omelia dicitur popularis sermo. vel cātus pp̄laris. vel dulcis cantus. id est tractus.

Omen inis. i. augurīū vel auspiciū. et dicit᷑ ab ore q̄si orimen. q2 fit ore augurīū. Jñ ominosus sa sum. i. plenus augurio. vel fortunat⁹. Vñ q̄ntilianus de causis. Senex ominosus morte filij mei viuo. Jñ ominose aduer. i. fortunate ⁊ cor. pe. gti omen. Vñ. iij. Regū. xx. Qđ acceperūt viri ꝓ omine.

Omentū ti. n. s. mappa ventris. s. membrana q̄ cōtinet maiorē ptē intestinoꝝ. ⁊ dr̄ ab omen. ⁊ qñq3 dicunt᷑ omenta intestina.

Omnebonū ni. ꝓpriū nomen. m. g. est. q2 qualitas vocis eēntiam rei nō mutat. ⁊ inde l3 omnebonū componat᷑ ex duob⁹ rectis. nō declinat᷑ tñ ex vtraq3 pte recti. ſ3 tm̄ in fine. vt omnebonū. omneboni.

Omnimorbia bie. quedā herba sic dicta. eo ꝙ multis morbis subueniat.

Omnipotēs tis. m. g. q̄ oīa pōt. s. de⁹. Uere ei de⁹ oīps est. q2 pōt q̄cq̄d vult fieri. vel q2 pōt q̄cq̄d posse est potentie. Ex q̄ p3 ꝙ de⁹ nō p̄t peccare mentiri vinci vl̄ mori. q2 p̄dicta vl̄ cōsilia posse nō est potentie. ſ3 defect⁹ ⁊ impotētentie. Jtē oīpotens p̄t declinari adiectiue: hic ⁊ hec ⁊ hoc oīpotens. Jñ h̄ omīpotētia.

Omnis. ꝯ. t. ⁊ hoc oīe. est nomen distributiuū ⁊ facit actm̄ pl̄alem in es vl̄ in ie. vt oīs vl̄ oīes Et differt a totū. q2 oīe ptinet ad multitudinē. totū ad magnitudinē. Oīe singularia cōtenta sub noīe cōphendit cui adiungit᷑ distribuēdo. ſ3 totū ptes singulares cōtētas sub noīe cui adiungit᷑ cōprehendit. vt totus hō. i. totaliter accept⁹. s. cū oīb⁹ suis ptibus. s. hō ⁊ q̄libet ps hoīs.

Omnitenens tis. m. g. i. de⁹ q̄ oīa tenet. Jtem pōt declinari adiectiue. hic ⁊ hec ⁊ hoc oītenens entis. Jñ hec oītenentia tie.

O ante N

On grece dr̄ gens. Et hinc etiā de⁹ dict⁹ ē on. q2 sup oīa est. ⁊ in oīb⁹ est.

Onager gri. m. g. pe. cor. i. siluestris ⁊ fer⁹ asinus. ⁊ dr̄ ab onos qđ est asin⁹. ⁊ ager vl̄ agrios qđ est ferū vl̄ agreste.

Onesim⁹ mi. pe. cor. ꝓpriū nomen viri est.

Onesiphorus. pe. cor. ꝓpriū nomen viri.

Onias nie. ꝓpriū nomen viri. ⁊ acuit pe.

Onyca herba aromatica est ſm̄ Pap̄. Ul̄ vt dicit᷑ in hystorijs. Onyca dr̄ ostreola pua suaue redolēs magnitudine hūani vnguis. Jñ ⁊ onyca. q2 onyx grece vnguis latine dicit᷑. Ostreola aūt est quidā piscis. Jtem alexander neq̄ȝ dicit. Ungula dat nobis qđ ⁊ onyca signat ⁊ onyx.

Onycin⁹. m. g. pe. cor. est genus lapidis vl̄ metalli ſm̄ Pap̄. Et est appositiua constructio cū dicit᷑ lapis onycin⁹. Pōt etiam declinari mobiliter. onycin⁹ na. nū. possessiuū de onyx ⁊ tunc ꝓdu. pe.

Onycul⁹ li. pe. cor. idē lapis q̄ ⁊ onyx dr̄.

Onyx nycis. q̄dā gemma appellat᷑. dicta sic. eo ꝙ habeat in se pmixtū candorē in silitudinē vnguis hūani. onyca eñ greci vnguē dicūt. Jñ hic onycus vl̄ onycul⁹ ꝓ eodem lapide. ⁊ cor. pe. genitiui onycis.

Onocentaurus ri.m.g.hō mixtus asino natura agrestis.ꝛ dī ab onos qđ ē asinus ꝛ cētaurus.eo ꝙ supior ps sit silis hoi.posterior xo asino.vt dicit Paṗ.

Onocrocalus li.vel onocrocalon q̄dā auis. et dī ab onos qđ ē asinus.eo ꝙ faciē gerat asini.Nā sic dī sculpta facies ꝛ obducta vl' onocrocalos grece.latīe longū rostꝝ dī. ꝛ ē auis silis cigno. ꝛ cor.pe. Vñ in aurora dī. Par onocrocalus cygno sonitū dat in vndis.

Onoma grece latine dicit̄ nomen.

Onomatopeia pele.i. cōfirmatio vl' cōfictio nominis.vt in noīe ficticio ꝛ dī ab onoma qđ ē nomē ꝛ peio qđ est fingo. Onomatopeia tamē q̄sīq3 ita large sumit̄ ꝙ etiā comprehēdit verbi ꝯfirmatiōes. Jn̄ onomatopeius a.um. ad onomatopeiā ptinens.vel ꝓlatuz vl' fictū ꝑ onomatopeiā ſm Hug. Donat⁹ aūt in tractatu de tropis sic dicit. Onomatopeion est nomē fictū a sono.vt tinnitus eris. clāgorq3 tubaꝝ.Beda xo dicit. Onomatopeion ē nomen de sono factū.vt cymbalū tinniens clangor tubaꝝ.ꝛ silr ꝓprietas aīaliū vt rugit⁹ leonis.balatus ouis.ruditus asinoꝝ.sibil⁹ serpentū.latrat⁹ canū.ceteroꝝq3 voces confuse animantiū.q̄ in scpturis sanctis sepe reperiūtur vt in Job.iiij.Rugit⁹ leonis ꝛ vox leene Et feruens ꝛ frendēs sorbet terrā.

Onos grece latine dr̄ asinus.

Onus eris.n.g.id est sarcina pondus ꝛ cor.penul.gti. Jnde hoc onusculū li. ꝛ onustus sta stū.id est sarcinatus.Et onerosus sa. sum.id est pondero us.

O ante P

Opacus ca.cū.pe.ꝓ.i.obscurus.vel viriditate condensus. Jn̄ hec opacitas tatis.

Opalia sunt opis dee festa. q̄ ꝛ faucia dī q2 fauet frugib⁹ ꝛ varia etiā vocat̄.q2 tūc puer fari primū ꝛ loq̄ incipit cū eam attingit.

Opella le.f.g.dimi.i. parua opa vel domuncula vbi opes vendunt̄. vel vbi officia agunt̄ in foro.

Opera re.f.g.dr̄ in rebus agendis sedulitas vl' studiū.intentio vel labor vel auxiliū.

Operepreciū.pcij.i.vtilitas vel necessitas. ſm Hug.Vel ſm Paṗ.Operepciū ē necessariū. vtile vel magno opere.

Operimen inis.n.g.i.tegimen.ꝛ ꝓdu.ri.

Operosus a.um.i.laboriosus.intent⁹.studiosus.ꝛ dī ab opa. Vl' operosus dr̄ ab ope.id ē vtilis vel opibus plenus.

Opic⁹ a.um.i.corrodēs.ꝛ dī ab opico as. Vñ Juue.Et diuina opici rodebāt carmina mures.Et hinc opici dicūt̄ balbutiētes.ꝛ verba quodāmodo diminuentes.

Opicus etiā dī q̄ alteri⁹ lingue gen⁹ corrūpit.

Opifer.a.um.i.opem ferēs.ꝛ dī ab opis ꝛ fero

Opifex cis.pe.cor.ꝯ.g.i.opē faciens vel ferēs ꝛ dī ab opis ꝛ facio vel fero. Jtē opifex.cis. id ē artifex.ꝑitus.s.opus faciens.

Opilio.onis.custos vel pastor ouiū.ꝛ dicit̄ ab oue q̄si ouilio. ꝛ ē idē qđ ouilio. Nota xsus differētiales de grecismo. Mango caballoꝝ sit.porcorūq3 subulcus.Est asini pastor agaso.boumq3 bubulcus. Mulio muloꝝ dux en noienſq3 capraꝝ.Naz caper ē ennos.ouiūq3 sit opilio dux.ꝛ ꝓ.o.opilio vñ Virg.i bucco. Venit ꝛ opilio tarde venere bubulci.Alexā. xo di.Dux ē opilio.cui nomen ouile mīstrāt

Opinat⁹ a.ū.i.opulētus.fecūdatus.ꝛ dicit̄ ab opimo as.ꝛ ꝯparat̄ opimat⁹ tior sim⁹.Unde Judith.ij.Ciuitatē opimatissimā.i.opulētissimū.qnidā tamē legūt ibi opinatissimā.i.famosissimā.

Opim⁹ ma.mū.i.opulētus. diues.abundans. pinguis ꝓfluens.fertilis cāpestris.ꝛ ꝓd.pe. vnde Ora.in.epl'a Jnuidus alterius marcescit rebus opimis.

Opinatus.a.um.i.opinione ꝑceptus vl' manifestus.Et compat̄ opinat⁹ tior simus. Jnde opinate.tius.sime.aduer.

Opinax cis.cō.g.i.frequēter opinat⁹ vl' manifestus sicut dicim⁹ leccatorē opinacez esse id est manifestū oīibus.

Opinio onis.f.t.i.putamē vel suspitio vl' fama ꝛ ꝓpꝛie dī dubia.Et ē opinio quedā extranea positio.vt vult Aristo.in.ij. Topico. Paṗ. xo dicit. Opinio rumor.fama.nomen.aura: popularis.

Opinosus a.um.id est opinione plenus. perceptus vel ꝑcipiens.

Opipar⁹ a.ū.i.elegās vel abūdās. Jn̄ opipare aduer.i.elegāter vel abundanter. ꝛ cor. pa.

Opiter opitris vel opiteris.i. Jupiter q̄si opis pr̄.i.auxilij.vel illi⁹ dee.s.terre vel opū pr̄.et tūc cōponit̄ ab opis ꝛ pr̄.vel opiter dicit̄ q̄si obiter.i. puer.q̄ natus ē post obitū pr̄is. Jdē ꝛ posthum⁹.Vel dicit̄ opiter puer cui auo viuo pater est mortuus anteq̄ ille puer nasceretur.Et dicitur opiter quasi obpater.q2 auus in loco est patris.

Opobalsamū mi.i.incisio vl' cauerna vel cortex balsami.vl' liq̄r manās de ꝯcisiōe cortic̄ balsami ꝑ cauernas. Cortex xo illi⁹ ligni ꝑcussus virgulis ferreis ꝑ cauernas eximij odor̄ distillat guttas.

Oportunus na.nū.i. vtilis.conueniens vel necessarius. Jn̄ oportunitas tatis.i.facultas. copia vtilitas.

Opos dī incisio vel cauerna vel cortex.

Oppidanus na.nū.i.castellan⁹.in oppido manens.ꝛ ꝓdu.da.

Oppidulū li.dimi.i.paruū oppidum.

Oppidū di.dr̄ q̄libet ciuitas ꝑter romā.Et oppidū dī castrū.ꝛ ꝓpꝛie magnū castrū.ꝛ ꝓdu. primā.vñ.Lucan⁹ in.iiij.Eruerent nulli vallarent oppida muri.

Opprobriũ brij.n.s.i.vituperiũ.dedecus derisio. Inde hoc opprobriolũ li.dimi.

Ops opis.f.g.et plr̃ he opes opũ ꝫ ntũs singularis deficit ꝫm vsum. Et est nomẽ diuersicliniũ.i.aliud signat in singulari ⁊ aliud in plr̃.

Opis pi.opem.ope.i.auxiliũ.tutela. studiũ.nisus. Sed opes in plr̃.i.diuitie. Inuenitur tamen qñq; in singulari p diuitijs.⁊ in plurali p auxilio. Et hinc hec opis opis. quedã dea q putabat̃ opibus pesse ⁊ cor.o. Vñ Querit paup opem qrit auarus opes. Et nota q ops p terra hʒ ntm̃ in vsu.⁊ interposita i.facit genitiuũ opis ⁊ est ꝑmitiuũ. Et dicit̃ ops terra eo q opem ferat frugibꝰ. q alio noĩe dr̃ cybebele. Item ops antiqtus dicebat̃ in omĩ genere.id est diues.fecundus opulẽtus Et idẽ potest componi inops.id est pauper.

Optatius tia.tiũ. ⁊ interposita v.consonãte frequẽtius dr̃ optatiuus.ua.uum.i. desideratiuus. Vñ hic optatiuus tiui.quidam modus verbi.quia designat optationem.

Optimas matis.cõ.ge.dr̃ ab optimus. Et sunt optimates optimi ⁊ maiores ⁊ honorabiliores in populo. Et etiam milites electi dicuntur optimates.⁊ produ.ma.

Optatio onis.f.g. ⁊ p syncopã hec optio onis, id est desiderium vl̃ electio. Et optiones etiã dicti sunt quidam milites.quia sunt electi.

Opulentus ta.tũ.⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc opulens tis. in eodem sensu.i.diues vel opibus abundans. ⁊ plenus.⁊ vtrũq; comparat̃.

Opus peris.n.t.dr̃ ab ops opis.qḋ ẽ terra.⁊ ẽ id qḋ fit.ꝫ opatio ip̃a rei actio ẽ. Et ab opus dr̃ hoc opusculũ li.dimi.i.paruũ opus. Et oparius ria.riũ.ad opus ptinens vl̃ q facit opus Et hic oparius rij.p eodẽ. Et operosus sa.suʒ id ẽ vtilis.vel operibus plenus.

O ante R

Ora re.sine aspiratione signat finẽ vel extremitatẽ rerũ pcipue regionũ vel vestiũ. Vnde.j. Reg.xxiiij. Dauid orã pscidit chlamidis saulis.quãdoq; ẽ plr̃s nũeri de os oris.⁊ sic etiã non aspirat̃. sed qñ signat tempus aspiratur

Oraculum li.i.diuinum rñsum.⁊ dr̃ ab os oris quia ore petit̃ ⁊ ore datur. Et oraculũ est locus vbi datur rñsum ⁊ sic accipitur oraculuʒ ꝫm Hug. Pap̃. etiã dicit. Oraculum est celeste responsum. vel ip̃m delubrũ. Et ꝫm quosdam dicitur ab oro as. Vñ in hystorijs dicit̃ Responsum diuinum oraculum dicitur.quia orantibus datur.

Orariũ rij.dr̃ limbꝰ q apponit̃ ore.i.margini ⁊ extremitati alicuiꝰ vestimẽti causa ornatus ⁊ dr̃ ab ora re.p extremitate vestiũ. Itẽ orariũ pt̃ dici ab os oris.⁊ tũc orariũ dr̃ peplũ.s.infula illa q ĩuoluit ⁊ operit ora.i.vultus. Orariũ etiã dr̃ stola sacerdotl̃.eo q orões ⁊ qlibʒ sacramẽta ecclie sin ee offeri nõ debent.

Oratio onis.f.g.dr̃ qsi oris ratio.nã orare ẽ loqui ⁊ dicere. Est aũt oratio cõtextus vborum cũ sensu. Cõtextus aũt sine sensu nõ ẽ orõ.qr nõ ẽ oris rõ. Iteʒ orõ petitio ẽ.qr orare idẽ ẽ qḋ petere.ita dic̃ Pap̃. Itẽ orõ copulata ⁊ ligata ẽ ĩ metris absoluta in psa allocutiua in eplĩs disputatiua ĩ dyaleticis.relatiua ĩ historijs. Itẽ orationũ alia pfecta alia impfecta.pfecta ẽ illa q pfectũ sensũ generat ĩ aĩo auditoris.vt hõ currit. Vl̃ orõ pfecta ẽ ordinatio dictionũ cõgruaʒ pfectãq; sniam demonstrãs Impfecta orõ ẽ illa q impfectũ sensum generat in aĩo auditoris.vt albꝰ homo.

Oratiuncula le.dimi.i.parua oratio.

Orator oris.i.actor ⁊ defensor.patronꝰ causidicus.aduocatus.ꝫm Papiam.

Oratoriũ rij.i.locꝰ orãdi tm̃ oroni ꝯsecratꝰ in q nemo aliqd aliud agere dʒ nisi ad qḋ factũ ẽ vñ ⁊ nomen accepit.

Orbis bis.m.g.i.rotũditas circuli.⁊ etiam cuiuslibet rei.⁊ dr̃ a rota.qr qsi rota ẽ. Iteʒ orbis dr̃ circulꝰ septimane. Vnde Job.j. Cumq; ĩ orbẽ trãsissent dies cõuiuij. Itẽ orbis dr̃ mũdus vl̃ circulꝰ terre ꝓpt̃ rotunditatẽ. Vñ hic orbiculꝰ li.dimi. Et orbiculꝰ dr̃ etiã qlibet breuis rotella. Et ꝯponit̃ orbis cũ terre vel terrarũ.⁊ dr̃ hic orbisterre vel orbisterrarũ.m.ge.qḋ dinoscit̃ ex sui principio.sicut quisq;, quia.s.orbis ẽ.m.g.⁊ quis.

Orbita.te.pe.cor.i.vestigiuʒ carri vel rote. ab orbe ⁊ rota dicta.s. actus q pecus agi solet, Et dr̃ orbita quasi orbis iter vel via.

Orbiũuei.ꝯponit̃ ex integris diuersorũ generũ ⁊ numerorũ. Et videtur mirabilis compositio. Et declinat̃ orbiũuei. gtõ orbijueorũ.dtõ orbioueis ⁊c̃. Ciuitas enĩ est que vocat̃ orbiũ.⁊ vocat̃ vei.ꝫ corrupto nomine nunc dr̃ orbeuetus ⁊ inde ꝓprie dicebant̃ ciues orbiti.siue vientani. Vel cõiũctim orbitiuientani.qui nũc dicũtur orbiuetani.

Orbus.ba.bũ.i. ꝑuatus.cecꝰ. ꝫ orbus qui filios amisit. ꝫ cecus q oculos pdidit. sed sepe vnũ ponit̃ pro reliquo. Vñ hec orbitas tatis.i. amissio oculorũ vel etiam filiorũ. Item orbus dicit̃ sine parentibus ꝫm Huguitio. Item Grecismus ponit talem differentiam. Vnde cecus inutiliter gerit instrumenta videndi. Lumine priuatꝰ violent̃ dicit̃ orbus Dr̃ orbatus cecatus vel viduatus.

Orca ce.vas olei vl̃ spẽs amphore magne ⁊ dr̃ ab orce.qḋ est recipe.⁊ hic orceꝰ cei.quasi vrceus p eodẽ vase. Vñ hic orceolus li. dimi.

Orcas cadis.qddã genꝰ oliuarũ. ⁊ dr̃ ab orce qḋ est recipe.qr multũ liqris pcipit. vel orce etiã dr̃ grece rotunduʒ. Vñ orci apud grecos dicũt̃ testiculi ꝓpter rotunditatẽ. Et iñ qdã oliue dicũt̃ orcades qsi testiculares. quia in modũ testiculorũ crescunt.⁊ cor.pe. orcades

Orce grece latine dicit̃ recipe. Vel orce grece

dr etiã rotundũ latine.

Orcestra stre.i.pulpitũ vel cathedra nobiliũ. ⁊ dr ab orce.q2 eos sepatim a pplo recipiebat. Et orcestra dicebat locus sepat⁹ in cena. vbi nobiles sedebant. vñ ⁊ sepe ponit ꝓ nobilibus. vñ Juuenal. Quos reportandis posita est orcestra cathedris

Orcula le.pe.cor.dimi.i.pua orca.

Orcus ci.m.g.i.infern⁹. ⁊ dr ab orce qd est recipe.q2 sp parat⁹ est recipe. vl q2 multa recipiat. vñ Oratius in epl. Quid vici pfũt aut horrea si metit orc⁹. Grandia cũ puis nõ exorabilis auro.

Ordinari⁹ ẽ q iure suo vl pncipis bñficio vniuersaliter iurisdictionẽ exercere potest vbilibet. Jtẽ est is cui vniuersitas causarũ cõmissa est. Vñ ſm spe.officiales epoꝝ ordinarij vocant. Jtẽ ſm Hos. ordinari⁹ iudex est qui a collegio eligit ⁊ a supiore cõfirmat. vt electus in rectorẽ q p cõfirmatõnẽ sortit iurisdictionẽ. sicut ⁊ eps in oib⁹ pter ea q maiorem discussionẽ exigũt. Jtẽ ordinari⁹ miles est q p integrũ ordinẽ militat. q alio noie dr gregarius.i.humilis.

Ordinarij locoꝝ sũt nõ tm epi. ſ etiã qcũq3 inferiores q habent institutionẽ ⁊ destitutiões3 c.cũ ab eccliaꝝ. de offi. ordi. ⁊.c.iij. §. in conferendis eo.ti.li.vj.

Ordinaria onera sunt illa q ex cõstitutiõe vl cõsuetudine pstant. vt ꝙ qlibet talis fund⁹ vl dom⁹ qlibet anno tm debeat pstare dño suo vl principi. Sed extraordinaria onera sunt q extra cursum ⁊ morẽ ex inopinato euentu vel casu seu necessitate emergente inducunt vt is dominus velit maritare filiam suaз. vl guerre immineant. ⁊ iõ a suis subditꝭ exigatur aliquid.

Ordinat⁹ ta.tum.i.dispositus electus.

Ordo inis.m.g.i.dispositio vel grad⁹. ⁊ dr ab ordior diris. Jñ ordinari⁹. ria.riũ.i. ordine statut⁹ fact⁹ vl elect⁹. Et hic ⁊ hec ordinalis ⁊ hoc le. Jtẽ ordo est vnũ sacrm de septẽ.

Orea ree.i.mõs. ⁊ dr ab oros qd ẽ visio. Jñ hec oreas adis.i.nympha vl dea montiũ.

Orexis xis.i.vomit⁹ exiens ab ore. ⁊ dr ab os oris Jñ hec orexia xie.poliphagia id est multa comestio nimiũ desiderium comedendi et contingit hec infirmitas cum extra naturam comedimus.

Organicus ca.cũ.pe.cor.i.ad organũ ptinens

Organũ ni.pe.cor.est generale nomen oim instrumentoꝝ vl vasoꝝ musicoꝝ. Dicit etiam specialit ꝓ quodã instro. Organũ ẽt dr modulatio q fit in cantilena ⁊ ꝓprie cũ talib⁹ instrumentis vl vasis. Jñ hic ⁊ hec organista: ste.q vel q in tali instro canit.

Orge grece dr ira.

Orgia oꝝ.plis nu. tm. sacra bacchi ministeria vel sacrificia dicta a saltationibus.

Oria rie.i.frenũ qd ori imponit ⁊ dr ab os.

Oric⁹ ca.cũ.pe.cor.i.loquax. ⁊ dr ab os oris.

Oridicus ca.cũ.pe.cor.i.ore dicens.

Oridurus ra.rũ.i.aspere loquens. vl q nõ vult aperire os. ⁊ pdu.du.

Oriens entis.m.ge.ꝓ orientali plaga mundi. Jñ hic ⁊ hec orientalis. ⁊ hoc le. põt etiam esse ge.o. ⁊ pticipiũ.

Orificiũ cij.n.s.i.foramẽ inferius. ⁊ dr ab os oris. ⁊ facio. Ponit etiã ꝓ quolibet foramine. ⁊ vt di. Amb. Ventris duo sũt orificia.

Origanũ ni.qdam herba calida

Origenes ꝓpriũ nomẽ doctoris. de quo dr vbicunq3 Origenes bñ posuit null⁹ eo melius ⁊ vbi male nullus eo peius.

Origeniani heretici ab Origene autore exorti sũt. dicentes ꝙ nõ possit videre fili⁹ patrẽ nec spũssanct⁹ filiũ. Alias q3 in principio mundi peccasse dicũt. ⁊ ꝓ diuersitate pctoꝝ de celis vsq3 ad terrã diuersa corpora qsi vincula meruisse. eaq3 causa factum esse mundũ.

Originarius rij.i.vernacul⁹.

Originarij dicunt ascripticij.s.litones sic dicti eo ꝙ ita glebe sũt astricti ꝙ terrã sine voluntate dñi sui nõ pñt dimittere dicti originarij. q2 ad terrã talẽ ipsa origine patris aui ꝓaui ad seruitutẽ tenent. ⁊ hi ſm leges serui glebe vocant. q ſm vulgus manentes a manendo dicunt.

Origo inis.f.g.i.gen⁹ stirpa principiũ. Jnde origine⁹ nea.neũ. ⁊ hic ⁊ hec original. ⁊ hoc le. Jñ originalit aduer. Vñ origiale pctm dr qd ab origine natiuitatis cõtrahit.

Orion onis.m.g. dr qddã astrũ añ thauri vestigia fulgẽs. Et dr orion qsi vrion. ab vrina id est ab inundatiõe aqrũ. Tpe em hyemis oritur. ⁊ mare ⁊ terras aquis ⁊ tẽpestatib⁹ turbat ſm Pap. ⁊ pdu. pmaз syllabam ⁊ mediã inorion. Vñ Oui. Obstitit orion locauia nitentib⁹ astris. Jtẽ orion inuenit ꝓ quodã citharedo. ⁊ tũc pdu.pe. ſ pmã cor. Vñ Virgil. Orpheus in siluis inter delphinas orion. hic sumit ꝓ citharedo. Et no. ꝙ ſm Lucanũ. orion pdu.pe.in gtõ. Vñ dicit in i.ge. Ensiferi nimiũ fulget lat⁹ orionis. Jdẽ in.ix. f. Teste tulit celo decus ⁊ ficti orionis. Sed Oui. in meta.xiij. corripit dicens. diuer asq3 vrbes nitidũq3 orionis ensẽ. Plurimũ vsus sequit Ouidiũ q3 Lucanũ. Vñ in vocabulis in qbus autores sibi cõtrariant. sp tenenda est cõsuetudo loci in quo legit.

Orlund⁹ da.dũ.nomen.i.nat⁹ vl nascendus ⁊ regit gtm. Vñ in boetio. Si reminiscaris cuius patrie sis oriundus.

Orix. vt dicit glo. Jsa.lj. anĩal est imundũ nec sacrificijs aptũ. Et vt dicũt qdam. Orix ẽ animal quoddã in heremo sile capre. cui⁹ pili sũt reflexi versus caput contra naturã omniũ animaliũ. Alij dicũt ꝙ sit mus aquatic⁹ qui cuз

capt⁹ est ꝑ̄ꝺcit in vijs siue in cōpitis. Alij di cūt ꝙ orix ē aīal sīle muri qđ nos dicim⁹ glirem. Et declinat̃ h orix. origis origi origem ⁊c̃. De q̄ hʒ Deut̃. xiiij. Origē camelopardulū. Noīa eñ desinētia in x. faciūt gtīm in cis: vel gis. exceptis nix nox senex ⁊ suppellex.

Oriza ze. maneries est pulmēti. ⁊ vt dicunt de hordeo.

Orizon zontis. m. g. media spera apparens super terrā ſm Pap.

Ornia interpretatur anathema vel anathematizatio.

Ornix est gallina siluestris. vł vt dicit Papi. Ornix est gallina africa pinguissima.

Orizomantia tie. i. diuinatio q̄ fit in pectore vł in ortu. vel in gustu pulloꝝ. ⁊ đr ab ornix qđ interpretat̃ gallina siluestris ⁊ mancia qđ est diuinatio.

Oroma visio interꝑtat̃ ſm Pap.

Oros orontis. ꝓprium nomen cuiusdā montis Hinc videt̃ dici. hic orontes tis. dux licioꝝ qꝛ magnus fuit.

Orphanotrophiū phie. hospitale vel ali⁹ loc⁹ venerabilis in quo orphani cōuersant̃ vł pascunt̃. Jñ hic ⁊ hec orphanotrophita te. qui vł que est custos orphanotrophij. siue dñs siue dña talis loci.

Orphan⁹ na. nū. idē est qđ pupill⁹. Sʒ illđ grecū nomen est. ⁊ hoc latinū. Vñ in ps. vbi legit̃ pupillo tu eris adiutor. grec⁹ hʒ orphano

Orsum si. i. ꝑ̄ncipiū loquendi vł locutio. ⁊ dicitur ab ordior diris.

Orsus sa. sum. i. incept⁹. ⁊ đr ab ordior. diris. Et h orsus sus. sui. i. act⁹ ordinādi telā vł locutio. vł ꝑ̄ncipiū locutionis.

Orticola le. pe. cor. i. ortolan⁹. ⁊ đr ab ort⁹ ⁊ colo quasi ortū colens.

Ortygia gie quedā insula. s. delos.

Ortigometra tre. q̄dā auis. ⁊ vt dicūt est coturnix q̄ gregē ducit t̃re eā appropinquantē accipit videns rapit. ſm Hug. Pap. etiā dicit Ortigometra. gen⁹ auiū. i. coturnices. q̄s veteres vesci interdixerūt. Solū ei hoc aīal sicͭ hō morbū caducū hʒ. Et ꝓ. pe. ab alexādro. vñ. Dic coturnices designare ortigometra.

Ortilio onis. m. g. idē qđ ortolanus.

Ortix ortigis. f. g. grece. latine đr coturnix.

Orthodoxus xi. m. g. i. vir recte gl̃ie. s. recte credens. ⁊ vt credit viuens. ⁊ đr ab orthos. qđ est rectū. ⁊ doxa gl̃ia. Quo noīe nō pōt vocari q̄ aliter viuit ꝙ̄ credit. Jñ h orthodoxa. xe idē femīna recte gl̃ie ⁊ hec orthodoxia xie. i. recta gl̃ia. ⁊ pōt declinari adiectiue. orthodoxus xa. xū. ſm Hug. Pap. xo dic̃. Orthodoxus grece rite catholic⁹ hō đr. fide rect⁹. ⁊ vita ꝓbabilis q̄ latine vir recte glie đr. ⁊ ꝓdu. pe. positione.

Orthogomen⁹ na. nū. i. recte accentuat⁹. ⁊ dicit̃ ab orthos qđ est rectū ⁊ gomen⁹ qđ ē accent⁹: q̄si nō encleticatus.

Orthogon⁹ na. nū. i. recte angulat⁹. ⁊ đr ab orthos ⁊ gonos qđ est angul⁹. ⁊ hoc orthogoniū. nij. i. rect⁹ angul⁹ ⁊ figura plana. Est eī triangularis ⁊ hʒ angulū rectū. ⁊ cor. go.

Orthographia. phie. pe. acuta. i. recta scriptura lraꝝ ⁊ sillabaꝝ. ⁊ đr ab orthos qđ ē rectū. ⁊ graphia scriptura.

Ortolan⁹. i. cultor orti. ⁊ đr ab ortus ti.

Orthonebmen⁹. a. ū. i. recte modulatus. ⁊ đr ab orthos qđ ē rectū ⁊ neuma. vñ q̄dam ꝓnoīa apud grecos. s. discretiua dicūt̃ orthoneumena q̄si recte modulata. i. recte accentuata. ad drīam illoꝝ q̄ sunt inclinatiua.

Orthonoyc⁹. q̄ tantū emittit q̄ntū recipit ⁊ đr ab orthos qđ ē rectū ⁊ noycus Jñ orthonoycus. q̄ eq̄ mō recipit ⁊ emittit. ⁊ cor. pe.

Orthos grece. latine đr rectum.

Ortus. ta. tū. ꝑticipiū ab orior oriris. Et h ortus tus. tui. i. natiuitas. Et h ort⁹ ti. scđe declī. qꝛ semꝑ ibi aliq̄d oriat̃. ⁊ nūq̄ sit sine fructu ſm Hug. Pap. xo dicit. Ort⁹ ta. tū. natus. genit⁹. subito visus. Ortus xo tus. tui. natiuitas. genitura. subita apparitio. ꝓcessus. Ortus xo orti orto. ager amenus oleribus abūdās vł ꝑadisus. Ort⁹ oleꝝ inde dictus. qꝛ sp ibi aliq̄d oriat̃. Naʒ cū alia terra semel in anno aliq̄d creet ort⁹ nūq̄ sine fructu ē. Jñ ortulus li. dimi. i. ꝑuus ortus.

O ante S

Os oris. n. g. đr ab ostiū q̄si ostiū. qꝛ ꝑ ipsum q̄si ostiū cibos intromittim⁹. ⁊ spūm foras eijcim⁹. vel qꝛ ꝑ os egrediant̃ xba ⁊ ingrediātur cibi. Et ꝓducit̃ os oris. h os ossis corripit̃. Vñ. Os oris loq̄t̃ corio vestit̃ os ossis Ab os oris đr hoc os ossis. qđ antiqui dicebant hoc ossum. ⁊ h ossu. ⁊ inde gtūs pl̃is ossuū. h nūc dicim⁹ os ossis osse ossiū ꝑ i. in penultia sillaba gti pl̃is. Et dicūt̃ ossa ab ore. eo ꝙ pateāt in ore aptius ꝙ̄ alibi. imo ī alia ꝑte corpis nō patēt. Nā vbiq̄ cute ⁊ visceribus obtecta celant̃. Uel dicunt̃ ossa ab vro vris. quasi vsta. qꝛ olim cremebant̃.

Osa. ose. f. g. q̄dda gen⁹ calciamenti. ⁊ dicitur ab os ossis. qꝛ ꝑmo de corijs boum ose facte sūt. ⁊ q̄uis nūc ex alio gn̄e fiāt ꝑ̄stinū tū nomē retinēt. Jñ osatus ta. tū. i. osas habens.

Osanna hebreuʒ ē. ⁊ accentuat̃ in fine. Et vt dicit Hieronimus in. cxvij. psalmo qui manifeste de aduentu saluatoris scriptus ē ꝑ eo ꝙ in septuaginta habet̃ interꝑtibus. O domine saluū me fac. in hebreo legim⁹. O sanna. Adonay osanna. qđ manifestius Symmachus interꝑtatus ē dicens. Obsecro domine saluū me fac. obsecro. Nemo ergo putet ex duobus verbis. greco videlicet ⁊ hebreo ſmone osanna esse cōpositū. h totū hebraicū. ⁊ signare ꝙ aduētus xp̄i salus mun-

di sit.necnõ ꝑ hoc ꝙ subiungit̃ Osanna.i.sa
lus in excelsis.ꝑspicue oñdit̃ ꝙ aduent⁹ xp̃i
nõ tm̃ hoim sal⁹.ꝫ toti⁹ mundi sit.terrena iũ
gens celestib⁹ vt om̃e genu ei flectat̃ celesti
um:terrestriũ ⁊ infernoꝝ.Est aũt vt dicit Re
migius.Osanna cõpositũ ex integro ⁊ corru
pto Osi ei latie dr̃ salua siue saluifica.Anna
xo apd̃ illos interiectio obsecrãtis.Nã apd̃
illos ab obsecrante dr̃ anna.sicut apud nos
latinos a dolente dr̃ heu.Et ꝺm ꝫ deberet di
ci integre osianna.ꝫ corrupte dr̃ osanna dem
pta.i.vocali.⁊ interp̃tat̃ osanna salua vł sal
uifica obsecro.qꝛ sicut dictũ est osi interpre/
tat̃ salua vł saluifica.anna est interiectio ob
secrantis apud hebreos.Et subaudit̃ ppłm
tuũ vł totũ mundũ.hoies ⁊ angelos ipsoꝝ
ruinã ex hoibus reparando.Quidã dicũt ꝙ
osanna interp̃tat̃ sal⁹ q̃si dicat.Dñe tibi de/
bet̃ sal⁹ mundi.Augustin⁹ xo dicit ꝙ osan/
na est vox obsecrãtis.magis affectũ indicãs
ꝙ rẽ aliquã signãs.sic sꝫ i ligua latina iterie
ctiões.Et iõ Osanna in aliã linguã transfer
ri nõ potuit.sicut nec racha.

Osaureũ rei.dict⁹ est Chrisostom⁹.⁊ declinat̃
tm̃ in fine.lꝫ cõponat̃ ex duob⁹ rectis sicut ⁊
omnebonũ.

Oscen oscinis.m.g.q̃ ore canit.vł folijs vł a/
lio mõ vt decipiat aues.⁊ dr̃ ab os ⁊ cano.di
cunt̃ etiã oscines q̃libet aues ore canentes.
id est cantu auguriũ faciẽtes ꝺm Hugui.Et
Pap̃.etiã dicit.Oscines ore canentes aues
dicunt̃ quaꝝ auguriũ voce capit̃.vt corui.⁊
cor.pe.oscines.

Oscillũ li.quoddã gen⁹ ludi.s.cũ funis sus̃pẽ
dit̃ de trabe in quo pueri ⁊ puelle sedẽtes im
pellũt̃ huc ⁊ illuc.⁊ dr̃ ab os oris ⁊ cilleo eo
ꝙ ibi ora cilleant̃.i.moueant̃ huc ⁊ illuc.itẽ
oscillũ li.i.puum osculuꝫ.⁊ tunc est dimi.de
osculũ.⁊ est simplex.

Osculum li.format̃ ab os.addita culũ.sicut a
mas masculus⁹.⁊ flos floscul⁹.⁊ a mus muscu
lus.Et est osculũ dimi.de os oris ꝗtũ ad vo
cẽ Et qꝛ aliã habuit significationẽ a suo ꝑmi
tiuo.iõ os fecit aliud dimi.ex se.s.oscillũ.id
est puũ os.vt dicit Pris.Et differt osculuꝫ a
basio.qꝛ osculũ est religionis.Vñ dr̃.Rece/
pit eũ in osculũ pacis.Basiũ xo est amoris.
Suauiũ luxurie ⁊ libidis.Vñ Basia cõiugi/
bus.sed oscula dant̃ amicis.Suauia lasci/
uis miscent̃ grata puellis.Itẽ osculuꝫ filijs
pacẽ amicis.Basiũ vxoribus Suauiũ scor/
tis.Iteꝫ osculũ charitatis Basiũ blandiciei
Suauiũ voluptis.

Osor osoris .m.g.i.oditor.⁊ dr̃ ab odi odisti.
Vñ Plaut⁹ in amphitrione.Scito illũ ma/
didũ ⁊ incõtinentẽ atqꝫ osorẽ vxoris sue.ꝺm
Hug.Pap̃.aũt dicit Osor oris ab odio dis
dictus.i.inimicus q̃ aliũ odio habet.

Osseus sea.seũ.pe.cor.i.de ossibus existens vł
factus vel ad ossa pertinens.vel ossibus ple
nus.Inuenit̃ etiã hoc oseũ osei.ꝓ bursa in
testinoꝝ.vñ Auicenna.Cum intestina descẽ
dunt in oseum ⁊c̃.⁊ tunc produ.pe.⁊ scribit̃
ꝑ vnum s.

Ossiculũ li.dimi.i.puum os.

Ossifragiũ gij.i.ossiũ fractio sic̃ dicim⁹ aliquẽ
fecisse ossifragiũ.qꝛ ossa alicui⁹ fregit.

Ossifragus ga.gum.id est ossa frangens.⁊ cor
ripit fra.

Ossillũ li.dimi.i.puum os

Ossosus sa.sum.i.ossib⁹ plenus.

Ossulũ li.dimi.i.puum os.

Ostentũ ti.dicit̃ monstrum siue res admiratio
nem faciens.quia ꝓposita ad oculum potest
ostendi.

Ostent⁹ tus tui.dicit̃ irrisio ⁊ maxime q̃ fit cũ
aliquo signo notabili.quo irrisus ostendit̃.
Vnde Hebreoꝝ.vj.Crucifigentes filiũ dei ⁊
ostentui habentes.

Ostentaculũ li.i.demonstratio.

Ostia stie.est quedã ciuitas.Iñ ostiẽsis.vt epi
scopus ostiensis.

Ostra grece.latie dicit̃ testa.Iñ hec ostra ostre
testa cuiusdam piscis.Et hinc ꝫ ostreũ ostrei
⁊ hec ostrea ostree.q̃dam piscis q̃ in ostra la
titat.Sed ostrea ostreoꝝ.ꝓ ipsis piscib⁹ dici
tur in neutro genere.Sed ostree ostrearũ.in
femino genere.sꝫ carnes eoꝝ.Inde ꝫ ostre
arius ostrearij.qui piscem illum vendit vł ca
pit.Et hoc ostrũ ostri.id est purpura qꝛ ostro
rũ sanguine tingit̃.Inde ostre⁹ ostrea ostre/
um.i.purpureus ⁊ ostreatus ta.tum.i.pur/
puratus.⁊ hic ostrearius rij.qui in purpura
operat̃.vel q̃ eam facit vel tingit ꝺm Hugui.
Pap̃.dicit.Ostrea aĩalia marina.dicta a te/
sta.qꝛ mollicies carnis interior mutat̃ vł mi
nuit̃.Grece enim testa ostra dicit̃.

Ostratites ostratitis.m.g.q̃dam lapis q̃ silitu
dinẽ teste hꝫ.⁊ vsus est ꝓ pumice.

Ostratus ostrãti.m.g.i.pauimentum testaceũ
dictum ab ostra.quia quibusdam minutis et
fractis testis vel lapidibus calce admixto fi
at.Inde hic ostratarius rij.qui ostratum fa/
cit.et ostratarius ria rium.ad ostratariũ per
tinens.

Osus osa osum.i.odiens.⁊ dr̃ ab odi odisti et
hꝫ vim ꝑticipij.vñ cõstruit̃ cũ actõ ad modũ
participij.

O ante T vel V

Ota grece.latine dr̃ auris.Iñ hec otagia gie.
dolor auricularũ.

Ouale lis.n.t.corona q̃ ꝓpter pugnam dat̃ vi/
ctorib⁹.⁊ dr̃ ab ouo ouas.

Ouatio onis.i.leticia vel exultatio victoꝝ.s.q̃
exhibet̃ quasi triumphus victorib⁹.

Ouicula le.dimi.i.pua ouis.

Ouile lis.n.t.i.caula ouiũ.⁊ ꝓd.pe.Vñ q̃dam

Dux est opilio cui nomen ouile ministrat.
Ouilio ouis.i.opilio ⁊ dr̄ ab oue.
Ouilla le.dimi.i.pua ouis.
Ouinus na.nū.pe.pd.i.res ouis.vel de oue existens.vt carnes ouine.
Ouis ouis.f.g.dr̄ q̄si oblauis.ab oblatōe eo q antiqtus in initio.nō tauri.s; oues sacrificarent.seu in sacrificio mactarent.Prisc.vo dicit q descēdit a greco.Greci eñ dicūt oyos ⁊ nos cā vitandi hiatū ouis dicimus.Ex his scz onibus qdam dicunt bidētes.qr interden tes suos duos altiores hūt.cū qbus dicunt nasci.qs gētiles maxie i sacrificijs offerebāt ⁊ cor.pmā ouis.s; ouū.ui.pd.vñ.Que mā le feret ouis nō est melior tribus ouis.Itē nō est vilis ouis.centū mihi charior ouis.
Ouispex cis.o.g.q. vl' q̄viscera ouiū inspicit.⁊ cor.spi.
Ouū ui.dicūt greci oum.⁊ interposita u.consonante.inde nos dicimus hoc ouū ui.Uel dicitur ouū q̄si vuū ab vua.eo q sit humidū sicut vua.qr sicut vua exterius sicca est ⁊ interius vuida ⁊ humida.sic ouū exterius siccū est ⁊ interius humidū.Jn̄ hoc ouulū li.dimi.⁊ h' ouiculuz li.siłr dimi.fm Hug.Et p.pmā.s; ouo.ouas cā cor.vñ Prudēs frater oua cū dat tibi sepius oua.Pap.vo dicit Oua dicta.qr sunt vuida ab eo q intrinsecus humore sint plena.Nam humidū est qd exterius humorē habet.vuidū qd interius.

O ante X

Oxea oxee vel oxia est acutus morbus vel velox.⁊ dr̄ ab oxi qd est acutū vel velox.qr cito transit vl' necat vt frenesis.Et h' oxea vl' oxia acutus accentus.Sūt eñ decē figure accentuū q a grecis pverbiorum distinctionibus apponunt.
Oxi apud grecos ē acutū ⁊ velocē signat.Inde oxus xa.xū.i.acutus vl' velox.Uñ ⁊ quoddam genus telli acuti dr̄ hic oxus xi.Et morbor̄ qui dā dicunt oxi.qdā chronici.Oxi sc̄ q cito interficiūt vl' transeunt.Chronici aūt sc̄ q diu languere faciūt.Item ab oxi qd est acutū dicit apud grecos acetū oxi.eo q sit acutū.itē ab oxi qd est acutum vel velox dr̄ oxi quedaz medicina.
Oxiphalus li.genus est mensure.s.acitabulū vl' ecitabulū.⁊ proprie ad acetum ferendū.Uñ ⁊ dicit oxiphalus quasi oxiphorus.vl' dicit a phalon.quod est lignum eo q ligneus sit.⁊ cor.pha.
Oxigaros.m.g.vel hic oxigarus gari.i.acetuz cum liquamine.
Oxigoniū nij.in quo tres anguli sc̄ acuti.⁊ dr̄ ab oxi qd est acutū.⁊ gonos qd est angulus.⁊ oxigonus na.nū.i.hñs tres angulos acutos
Oximel.n.g.vel oximellū li.est aceti ⁊ mellis permixtio.i.duas partes habens aceti ⁊ tertiam mellis.vñ talis confectio dulcedinē retinet ⁊ acorem.
Oxumentū ti.acetum cum vino mixtum.

O ante Z

Oza.oze.pprīū nomē cuiusdā viri.de quo habet.ij.Reg.vj.Iratus ē dñs indignatōe cōtra ozā.Et infra.Et vocatū ē nomē loci illius pcussio oze.Et non debet accentuari in fine cum sit declinabile.Et interptat oza robur vel visio.siue videns.vel robustus.
Ozias oza.vel ozi.interptat robur.Uñ ozias dictus ē.qr interptat fortitudo dñi.Ipe est q ⁊ azarias dupliçi nomine.Iste ē q illicitū sibi sacerdotiū vendicare conatus ē.lepra i fronte pcussus est.vt dr̄.ij.Paral.xxvi.Itē iiij.Regum.xv.
Ozimū.mi.dicit ab oza vel ozi.quod interptatur robur.Et ozima intestina boum dicuntur.s.tripe.quia in eis cōsistit fortitudo.Uñ Persius.Cum bene distincto cātauerit ozima neruo.

P ante A

P Litera apud hebreos non habetur nec vllū nomen est apud eos quod hoc elementum sonat.Abusiue igitur acciptēda sunt nomina hebrea.q̄ per p.inueninnt apud nos scripta.
Pabulū.li.a pascendo dr̄.s.pastus vel pascua Inde pabulosus.sa.sum.pabulis plenus
Pacalis.lis.o.t.⁊ hoc le.i.pacē designās vel ad pacē ptinens.vñ Ouid.in.vi.meta.Circūit extremas oleis pacalibus horas.
Pacatus.ta.tū.i.pacificatus.⁊ dr̄ a paco.as.q̄si pacē tenēs.Et pparat fm q ē nomē pacatus.tior.simus.vñ ad Hebr.xij.Fructū pacatissimū exercitatis p eā reddet iusticie.
Pacifica.dicebat oblatio q fiebat p pace ad deū vel ad homines.vel quia ad bonum pacis fiebat sicut salutaria sacrificia pro salute data vel danda vel reseruanda offerebant.sicut dicitur in historijs.
Pactio.onis.f.g.i.pmissio.cōditio.pmissio.
Pactorius.ria.riū.i.ad pactuz ptinēs.⁊ dicit a pactū.⁊ hoc pactoriū.rij.idem qd pactum vel locus vbi fit pactum.
Pactū.cti.ē int ptes ex pace pueniēs scriptura.legibus ac moribus pprobata.de ver.sig.c.pactū.Uel pactū ē psensus duor̄ vel plurīū in idē placitū.s.ad.dandū vl' faciendum aliqd alteri ab altero eor̄.ff.de pac.l.j.§.j.⁊ dr̄ a paciscor.sceris.q̄si de pace factum.vl' pacis actū.Itē fm q̄sdam pactū ē ptractus.qr paciscēdo diuersas in idē pbimus voluntates.Et capitur q̄nq; late pro eo q non trāsit in ptractū noiatū.vt venditio ⁊c.⁊ sic pactum pōt dici ptractus innomiatus.vt transactio.do vt des ⁊c.Q̄nq; stricte pro simplici

pacto gratis facto. vt pmitto tibi decē. Et sic a trāsactiōe τ pollicitatiōe differt. qz pollicitatio ē soli⁹ offerētis Et assignat̃ dr̃ia inter pactū τ trāsactionē. qz pactū est de re certa et nō litigiosa τ gratuitata trāsactio xo de re incerta τ litigiosa τ non gratuita.

Pactū ꝯuentū dr̄. qd̄ sub certis xbis τ sub certa forma factū expssum τ redactū est.

Pactū tacitū dr̄. qd̄ ī xitate nō ē expsse factuz ſ ex aliq̄ lege speciali ac si fieret statutū ex cā hīc iubet̃. xbi grā. Cōduxi domū a Seio. et res meas intuli. in h̄ casu res mee illate pro mercede dom⁹ debent̃. Seio iure hoc statuēte vel iubente lege pignori ita eē obligate. ac si specialiter τ expresse inter nos concordatū esset τ conuentū dato tamē q̄ nō ꝯuenim⁹ τ sup hoc diximus.

Pactū adiectiōis in diē tale ē vt vendo tibi domū τ si potero hr̄e maius preciū vsq̄ ad mēsem. ego repeto ipam domū.

Pactū legis cōmissarie ē. vt vendo tibi domū. τ si nō solueris infra mensem. volo q̄ sit iempta. C. de pac. inter emp. τ ven.

Pactū psonale ē qd̄ nō generaliter fit. ſ tm̄ p vna psona vel duabus. Et dr̄ p tāto psonale qz fit psone soli. sic q̄ tali τ non alteri pdesse possit. vt si paciscor pecuniā a te mihi debitaz nō petiturū a te ſ a tuo herede. tunc illud pactū tm̄ psonā tuā tuet̃ τ nō heredē tuum.

Pactū reale vel in rem est generale. τ nō continet specialiter vnā duas vel plures psonas. ſ generalit̃ cōplectit̃ oēs ad q̄s illa res pertinet vel ptinere pōt. vt cū debitū meū oino remitto tam tibi q̄ȝ heredib⁹ tuis. ita vt oēs liberemini tu τ heredes τ fideiussores. τ nullus mihi reseruetur regressus ad pecuniā vel ad rem pedendam.

Pactū nudū dici pōt qd̄ ab oībus iuris solennitatibus ē destitutū. i. iuris solennitatibus eget. s. qñ nec cirographū. nec instrumentuz interuenit. q̄ pactū cōfirmet̃ vel roboret̃. Et dr̄ nudū a causa q̄ sufficere pōt ad pfectā obligationem. vt do vt facias facio vt des τc̄. Cuiusmōi ꝯuentiones dicūt̃ ꝯctus innoīati Itē dr̄ nudū a foro negocij vt qñ negociū nō incidit in certū nomē ꝯctus. vt in nomīe emptionis. venditionis locationis τ similium. Itē nudū dr̄ a rei interuentu vt tali nō intercedat res q̄ posset suo interuētu pfectā reddere causam obligatiōis. sicut in mutui datiōe. Itez dr̄ nudū a cōtinentia. qm̄ si in cōtinenti post ꝯctū adijciat̃ pactū ex p̄cedēti obligatione vires ꝯbit vt videat̃ inesse ꝯtractui et causam vestire vt pactuz qñ semel factū est et post traditionē intercedit res si vestit̃ interuentu rei. Pactū vestitū dr̄ sex modis ſm q̄ sex modis vestit̃. s. re xbis lr̄is. cōsensu ꝯtractu coherentia. τ rei interuentu. ſm Hoff. Insti de ver. obli.

Padus di. fluui⁹ lombardie. sic dictus ab vno triū fontiū. ex q̄bus hz originē q̄ padus dicitur. Itez fluui⁹ padus dict⁹ ē eridan⁹ a pheтонte in eū submerso q̄ eridan⁹ dicebat̃. Iñ padanus na. nū. pe. p.

Paganism⁹ mi. i. ritus τ mos paganoꝝ.

Pagan⁹ na. nū. i. villan⁹ vl̄ incult⁹. τ dr̄ a pagus qd̄ ē villa. Et q̄cūq̄ habitat ī villa dr̄ pagan⁹. Preterea q̄cūq̄ ē ex̄ ciuitatē dei. i. ecclesiā dr̄ pagan⁹. q̄si villan⁹. τ nō habitās in ciuitate dei. i. eccl̄ia. sed longe ē in pago ſm Hug. Scd̄m Isi. aūt Pagani dicūt̃ a pagis atheniensiū vbi orti sunt. Ibi eī in locꝭ agrestib⁹ τ pagis. gētiles lucos τ idola statuerūt τ a tali initio pagani vocabulum sortiti sunt Iñ h̄ paganicus ca. cū. τ h̄ paganitas tatis. id ē multitudo τ collectio paganoꝝ vl̄ ꝓprietas q̄ pagani dicūt̃. vel terra eoꝝ.

Paganicū aduenticiū ē peculiū qd̄ ex ꝓspera fortuna aduenit velut ex testamēto cognatorum vel etiam agnatoꝝ.

Pagella le. dimi. i. parua pagina. vnde Hiere. xxxvj. Cumq̄ legisset tres pagellas vel q̄tuor scidit illud scalpello scribe.

Pagina ne. f. ge. i. ps folioꝝ libroꝝ τ dr̄ a pango gis. pro iungere vel impellere. qz pagine sibinuicē cōpingunt̃. vel qz folia ibi iungūt̃ Pagina etiam dicit̃ qñq̄ charta. qñq̄ liber qñq̄ scriptura. Unde ꝯsueuit dici. Hoc inuenit̃ in diuina pagina. Inde hec paginula le. dimi. i. parua pagina.

Pagulus li. i. paruus pagus.

Pagus. gi. i. villa. τ dr̄ a pige qd̄ apud grecos sonat fons. qz iuxta fontes ville solent edificari. Et pdu. primā.

Pala le. ē instr̄m q̄ ventilat̃ frumentū. vt a palea purget̃. vide infra in pale.

Palefredus di. pe. pdu. est gen⁹ equi qui alio noīe dr̄ mannus τ gradarius. τ dr̄ a passu et leni. τ freno. τ ducendo. quia leni passu per frenum ducitur.

Palans antis. o. g. q̄ nunq̄ȝ in aliq̄ loco habet certā mansionē. τ dr̄ a palo. las. Iñ palant̃. i. manifeste vel vagant̃. Et palabundus da. dū. i. errabūdus. vagabūdus ſm Hug. Und̄ Judicū. ix. Due aūt turme palantes p cāpū aduersarios psequbant̃. Pap. xo dicit. Palantes gaudentes palam vagātes. dispersi. Palanter. i. incōposite vel disperse.

Palāteū. tei. n. g. q̄ddā oppidū ī palatino mōte. vbi mō ē roma. Et qz palanteū altū erat. iō palanteū dr̄ mur⁹ alt⁹. vel fastigium.

Palata. te. pe. p. massa q̄ fit de palis Et palate sunt masse que de recentibus ficubus cōpingi solēt. quas inter palas ad solē siccant. Et sic sumitur. ij. Regum. xv.

Palatin⁹ na. nū. pe. p. i. de palatio exns. τ tūc dr̄ a palatiuz. Uel palatin⁹ na. nū. i. ptinens ad palatum. τ tūc dr̄ a palatum.

Palatinus comes dr̄ q̄ curā gerebat p̄cipuam vt missis notarijs suis negligentiā iudicum argueret. C. de offi. recto. l. nullā.

Palatiū. tij. ampla dom⁹ in q̄ mltivagari p̄hit. Jn̄ palatin⁹. na. nū. pe. p̄ō. i. de palatō ex̄is Uel h̄ palās. antis. rex fuit archadie. in cui⁹ honore regina aulā ip̄ius noīe cōditā palatiū vocauerat. Sic ḡ appellauerunt a palāte hoc palatium. ꝛ cor. pa. Uñ Lucanus in. iij. Uix odisse vacat plebea palatia complet.

Palatū. ti. dr̄ a palatiū. eo ꝙ magnū sit ꝛ amplū. vel q2 sit q̄si palatiū oris vel lingue. vel dr̄ a palo as. q2 ibi lingua vagat̄. Uel palatū dr̄ q̄si poletū a polo. q2 ibi ꝓ sui ꝯcauitate celi h3 si͂litudinē. vñ ꝛ greci palatū vranō vocāt. Jn̄ palatin⁹. na. nū. i. ad palatiū ꝑtinēs.

Pale. arū. fe. g. plu. numeri. i. dorsi dextera leuaq3 eminentia mēbra. ꝛ dicūtur a palin qd̄ est motus vel lucta. q2 in luctādo eas p̄mimus. qd̄ sc3 luctari vel luctam greci dicunt palin. Jnuenitur etiam ī singulari. s3 in alio sensu. q2 sc3 pala dr̄ ventilabru3 ꝛ latum instrumentum ferreum ad opus ignis. Pala etiam dicit̄ ille concauus locus in anulo in quo ponit̄ lapis p̄ciosus.

Palea. lee. sicut dicit Jsid̄. in. xvij. ethymo. dr̄ a pala eo ꝙ pala vētilet̄ vt frumēta purgentur. Uel a pale frugū inuētrice. quā gētiles cererē esse volūt. de qua Uirgili⁹. Te quoq3 magna pales. ꝛ te memoranda canem⁹. Uel dr̄ a pabulo eo ꝙ palea sola pascēdis aīalibus p̄mū p̄bebat̄. Cui⁹ natura ex ꝯtrio frigida ē intantū vt obrutas niues fluere non sinat. adeo calida vt maturescere poma compellat. vt dicit aug. de ciui. dei. Et cor. pa. vñ in aurora. Non vult nudari paleis donec sic adusta. Jn̄ hec paleola. le. dimi.

Paleare. ris. n. t. ꝛ depaleariū rij. loc⁹ vbi palee reponūt̄. ꝛ dr̄ a palea. Et etiā sic dr̄ pellis. q̄ sub collo bouis fluitat huc ꝛ illuc ad modū palee. Jn̄ h̄ ꝛ hec palearis. ꝛ hoc re. vel a pelle deriuat̄ hoc paleare. ris. vel paleariū. rij. pellicula q̄ pendet añ pectus bouis q̄si pelleariū. Uel sic dr̄ a palo las. q2 vagat̄ huc ꝛ illuc ꝛ fluitat. Jn̄ palearia dicūtur q̄dam partes iugi q̄ sub illa pelle colligant̄. ꝛ cor. pa. Unde Ouidius meta. xj. Colla tori extāt armis palearia pendent.

Pales. f. g. indecli. vel pales lis. est dea pabulor̄. Jnde hic palatualis eius sacerdos. Et plr̄ h̄ palilia. hor̄ paliliū vel paliliorum. illius dee festa. Uñ Persius. Fumosa palilia feno. Et paliliosus. sa. sum. i. fumosus. a festo palis in quo fenum comburebat̄.

Palestina. a philistijm vrbe omnis regio circa eam dicta est palestina. Jnde palestin⁹. a. ū. gentile.

Palestra. stre. dr̄ lucta vel locus luctationis. ꝛ dr̄ a palin qd̄ est lucta vel motus. q2 ibi frequēter se moueāt. Uel dr̄ a pale dea pastorū in cui⁹ honorē p̄mo fuit celebrata. Uel a palude qua vngebant̄ luctaturi añq3 haberent oleum. Jn̄ palestricus ca cū. ꝛ hec palestrica ce. q̄ in palestra luctat̄. ꝛ q2 ad palestram fortes vocabantur. ideo palestrica quando pro forti ponitur s̄m Hug. Pap̄. vo dicit. Palestra grece lucta. vbi athlete exercēt se. Luctatio que fit in gymnasio. ꝛ cor. primam. Unde Ouidius in. xvj. epi. Aut fera nos retinent: aut vncta dona palestre.

Palimbachius. bachij. idē est qd̄ antibacchi⁹. sc3 pes cōtrarius bacchio. Constat eñ ex primis duabus longis ꝛ tercia breui. vide supra in antibacchius.

Palin. i. iterū. Jtem palin. i. motus vel mobilitas. Jtē palin. i. lucta.

Palinodiū dij. dr̄ a palin qd̄ est iter̄. ꝛ oda qd̄ est cantus vel laus. Et palinodia dicunt̄ laudes iterate vel cantus iterati. Jn̄ palinodi⁹ dia. dium. id est iterum cantatus vel laudat⁹ Et hic palinodicus ci. qui palinodia facit vl̄ dicit.

Paliscus ci. dr̄ a palin. i. iter̄ quasi iterū veniens vel quasi iterum natus. Uñ palisci dicti sunt duo filij Jouis. ꝛ Etne. quasi bis editi. q2 semel de matre ꝛ postea iteru3 de terra s̄m poetas. vnde Ouidi. in. v. meta. Stagna paliscor̄. rupta feruentia terra.

Palisma matis. locus lucte. ꝛ dr̄ a palestra.

Paliurus ri. carduus ē spinosus ꝛ asperrim⁹. De q̄ habet̄ Jsaie. xxxiij. Pap̄. etiam. dicit Paliurus herba asperrima ꝛ spinosa. ꝛ prope. vñ Uirgili⁹. in bucco. Carduus ꝛ spinis: surgit paliurus acutis.

Palla le. f. g. quadrū palliū mulierum deductū vsq3 ad vestigia. affixis in ordine gemmis dicta sic a palin. i. a mobilitate. q̄ circa fine3 est huius indumenti. vl̄ quia virgis vibrātibus sinuata crispet̄. ꝛ dr̄ pannus quadrus q̄ tegitur ꝛ ornatur altare.

Pallas dis. f. g. dea belli ē ꝛ dr̄ a palin. i. a motu ꝛ excussione haste. Ul̄ dr̄ pallas a pallone insula thracie vbi nutrita fuit. Uel q2 pallantē gigantē occidit. q̄ ꝛ minerua dr̄ q̄si mortal̄ vel quia minus variaru3 artiū. q2 fuit inuentrix multor̄ ingenior̄ vt dicūt. Et a pallas h̄ palladiū dij. imago vel simulacrū palladis ꝛ palladius. a. um. ad palladem ꝑtinens.

Paller icis. cō. g. id est adulter vel iuuenis.

Pallidus da dum. q̄ habet pallorem. deformatus abiectus vultu. diuersi coloris. ꝛ dicitur a palleo les. Jnde hec palliditas palliditatis. Et est signum amoris palliditas. Unde quidam. Pallida furtiuū facies manifestat amorem.

Pallium lij. dr̄ a palla qd̄ est pallium. Et ē pallium q̄ ministrantiū scapule tegunt̄. ꝛ vt du3 ministrāt expedite discurrāt. Unde Plaut⁹

Si q̃d factꝰ es appende in hũeris palliũ
⁊ ꝑgas q̃ntũ valet tuoꝝ pedũ ꝓmptitas. vel
dr̃ palliũ a pellibꝰ vñ fiebat primũ. Sȝ mõ
dr̃ palliũ q̃ddã genꝰ panni ex serico ⁊ q̃libet
mãtellꝰ. Jñ palliolũ li. dimi. i. ꝑuũ palliũ Et
palliatꝰ ta. tũ. i. palliũ hñs vł pallio indutꝰ.
Põt etiã palliatꝰ deriuari a pallio. lias. Et
tunc palliatꝰ. i. pallio tectꝰ. vł occultꝰ coop/
tus. vt iste hȝ v̄ba palliata. i. occulta coopta
Et ꝓdu. pĩma palliũ. Vñ Auianꝰ. Exiguo ꝑ
uus circundans pallia collo.
Palloꝛ oꝛis. m. g. i. defoꝛmitas timoꝛ.
Palma me. dr̃ a pando dis q̃si pansa ⁊ extẽsa.
Est eñ palma manꝰ extensa. s. extensis siue
expassis digitis ⁊ explicatis. Cui cõtrariꝰ est
pugnꝰ. s. manꝰ digitis ↄtractis ⁊ clausis. est
ergo palma extensa pugnꝰ v̄o clausus. Jteȝ
a palma manu dr̃ h̃ palma me. q̃dã arboꝛ q̃ꝛ
ad manꝰ victoꝛis oꝛnata est. vł q̃ꝛ oppassis ẽ
ramis in modũ palme hoĩs. Est eñ arboꝛ in
signis victoꝛie ꝓ cero decoꝛoq̃ꝫ v̄gulto diu/
turnis etiã vestita frondibꝰ. ⁊ folia sua sine
vlla successione cõseruans. Hãc greci phenĩ
cem appellant q̃ꝛ diu durat. ex noĩe auis illi/
us arabie q̃ multis annis viuere ꝓhibetur. q̃
dum in multis locis nascat̃ nõ tñ in oĩbꝰ fru
ctus ꝑficit maturitatẽ. Frequent̃ aũt in egy
pto ⁊ syria. Sola hec arboꝛ vulgo fulminari
minie credit̃. fructꝰ aũt eiꝰ dactyli dicũt̃ ad
digitoꝝ silitudinẽ. Jtẽ palma dr̃ victoꝛia q̃a
palma arboꝛe victoꝛes coꝛonabant̃. Jñ hic
⁊ hec palmalis. ⁊ hoc le. ⁊ palmosus sa. sum
id est victoꝛiosus triumphalis. animosus. et
hoc palmariũ arij. palme premiũ. ⁊ dr̃ palma
quasi pacis alma. q̃ꝛ a victoꝛibꝰ ferebat̃ ⁊ est
etymo. Vñ palma manꝰ. palma est arboꝛ vi/
ctoꝛia palma. Palma notat laudẽ. belli vi/
ctoꝛia finem.
Palmes mitis. m. g. dr̃ ramꝰ vitis. vbi vua na
scit̃. ⁊ dr̃ a palma ꝓpter fecunditatẽ ⁊ coꝛ. mi
in obliq̃s.
Palmetum ti. locus vbi palme abundent ⁊ cre
scunt.
Palmula le. di. est a palma. Et palmula etiã ẽ
extrema latitudo remi q̃ꝛ extẽsa est ad modũ
palme. Et palmula est instr̃m rusticoꝝ ĩ area
cũ tribꝰ vł quatuoꝛ vel etiã plĩbꝰ ramis. eo
ꝙ habeat ramos extensos. sicut palma digi
tos ẜm Hug. ⁊ Pap̃. dicit. Palmula extre
ma latitudo remi. qua mare impellit̃. Pal/
mula gubernaculi ꝑs ima.
Palmꝰ mi. m. g. q̃dam mensura. s. palme. ⁊ dr̃
a palma ꝓ manu. Et est palmꝰ a pollice vsq̃ꝫ
minimũ digitũ extenta manus. Pugillꝰ v̄o
est cõtractis digitis pugnus. sicut dicit q̃dã
glosa Esa. xl. Jñ palmulus li. m. g. di. i. ꝑuꝰ
palmus.
Palpebra bre. f. g. i. sinꝰ oculoꝝ. ⁊ dr̃ a palpo
as. q̃ꝛ palpebre sẜ mouent̃ pilis in oꝛdine a/
stantibꝰ ad eoꝝ munitionẽ. Et cõcurrũt ibo
inuicẽ. vt assiduo motu reficiant intuitũ. Jñ
palpebrosus sa. sum. i. magnas habens pal/
pebras. ⁊ coꝛ. pe.
Palo onis q̃ palpat vt cecus. vł palpo dr̃ adu
latoꝛ. Vñ Palpo manu tractans ⁊ palpo vo
cat̃ adulans.
Paludamentũ ti. n. s. q̃dam vestis regũ ⁊ im/
peratoꝝ q̃ vtebat̃ rex vel imꝑatoꝛ ad osten/
dendũ bellũ in ꝓximo esse futurũ. ⁊ dr̃ a pa/
lã. q̃ꝛ tũc oĩbꝰ fiebat etiã palã ⁊ manifestum
bellũ in ꝓximo esse futurũ. Jñ paludatꝰ. ta.
tũ. ⁊ paludamentatꝰ ta. tũ. i. paludamento ĩ
dutus vł paludamentũ habens.
Palũbes bis. m. g. i. siluestris colũba q̃ in ar/
boꝛibꝰ nidificat. Sȝ colũba q̃ in domibꝰ. Et
dicunt̃ palũbes a pabulũ. q̃ꝛ sũt foꝛtes pabu/
lo. ꝙ aũt dicunt̃ palũbes q̃si parcentes lum
bis. sicut colũbe colẽtes lumbos. ety. est. Jn
uenit̃ etiã hic palũbus bi. ꝓ pullo palũbis.
Vñ Persiꝰ. Aut cur nõ potiꝰ teneroq̃ꝫ palũ
bo. Jñ palũbinꝰ na. nũ. ẜm Hug.
Palꝰ paludis. f. g. dr̃ a pales dea pabuli. quia
paleã. i. pabulũ nutriat iumentoꝝ. Jñ palu/
dosus sa. sũ. ⁊ hic ⁊ hec palustris. ⁊ h̃ stre. si/
milis paludi. vł in palude exñs vł crescẽs. ⁊
paludanꝰ na. nũ. paludi immixtꝰ. vł in palu
de moꝛans. Et ꝓdu. lu. vñ Lucanꝰ tuta fru/
ge triconos addit nil lesa palude.
Palꝰ li. dr̃ sudes vł lignũ qd̃ terre infigit̃ ĩ vi
neis. ⁊ dr̃ a palã. q̃ꝛ in aꝑto figit̃. Jñ paxillꝰ
li. dimi. i. ꝑuus palꝰ vineaꝝ.
Pamphilꝰ li interpꝛetat̃ totꝰ amoꝛ ⁊ coꝛ. pe.
Vñ Pamphile tolle manus male nunc offẽ
dis amicã. Jamq̃ꝫ redit anus pamphile tol/
le manus.
Pampinꝰ ni. foliũ vitis. ⁊ dr̃ a palmes. eo ꝙ a
palmite dependeat. Jñ pampineꝰ nea. neũ.
qd̃ totũ est de pampinis ⁊ pampinosus sa. sũ
qd̃ est plenũ pampinis. ⁊ coꝛ. pi. vñ Oui. nõ
hic pampineis amittit̃ vitibꝰ vlmus
Pan grece latine dr̃ omñe. Jñ h̃ pan panos. di
ctus est q̃dã deꝰ pastoꝝ. quẽ in silitudinẽ na
ture foꝛmauerũt. q̃ꝛ volũt eũ rerũ ⁊ totiꝰ na/
ture deũ esse. vñ pan. q̃si omnia dicunt.
Panates herba est ex qua ꝓfluit succus. qui ⁊
pannatꝰ dr̃.
Pancelenos dr̃ a pan qd̃ est omñe ⁊ celenos qd̃
est lucens. ⁊ dicit̃ pancelenos. q̃ noĩe dr̃ lu/
na in plenitudine q̃si tota lucens.
Pancrariũ rij. n. s. genꝰ est spectaculi. vt fieri
solet ab his q̃ cũ bestijs cõgrediunt̃ ferocissi
mis. ⁊ dr̃ a pangracioꝛ aris.
Pancra cre. i. rapina.
Pancraciũ cij. i. toꝛmentũ vł flagellũ vł q̃ lu/
dus q̃ fit subtrahendo aliq̃d de manu in ma
nũ. Vel pancraciũ est colluctatio cũ fustibꝰ
vł locus lignis circũdatꝰ. in quo certo oꝛdi
ne stant pugnantes. vt in pugilibꝰ videmus

Glo. est in. l. q̄ actiōe. §. si q̄s in colluctatiōe ff. ad. l. acqui.

Pancrus cri. lapis variꝰ pene ex oībꝰ colori/bus cōstans. ⁊ dr̄ a pan qd̄ est om̄e

Pandecta te. f. g. liber om̄ia ferens ⁊ cōtinens sicut totū corpus legis. vel vetus et nouum testamentum. s̄m Hug. Pap̄. videt̄ dicere pandecter.

Pandiculariꝰ rij. m. g. hō hians ⁊ toto corpe oscitans. ⁊ dr̄ a pando dis.

Pandona ne. quedā porta apud romā. q̄ semp pandebat̄. ⁊ dr̄ a pando dis.

Pandox cis. i. ebriosus vl̄ gulosus leccator q̄ sp pandit ora ꝓpt̄ escas. ⁊ dr̄ a pando is. Jn̄ pandociū cij. i. leccacitas vl̄ ebrietas taberna vel caupona.

Panduca ce. f. g. genꝰ est organi.

Pandꝰ da. dū. i. curuꝰ. ⁊ dr̄ a pando dis. Sed pandū ꝓprie est qd̄ dirigit capita in inferio/rē ptē. Curuū qd̄ in supiorē. Oīnc tn̄ curuū pōt esse pandū. ⁊ ecōuerso diuersis respecti/bus. Jn̄ pandulꝰ la. lū. i. aliquantulū curuꝰ. Et cōponit̄ repandulꝰ la. lū.

Panegyrista. ꝯ. g. i. laudis decantator

Panegyricꝰ ca. cū. i. laudādo decantatꝰ. Jnd̄ panegyrice. i. laudant̄ laudabilit̄. ⁊ hoc pa/negyricū ci. s. licentiosū ⁊ lasciuiosum genꝰ dicendi in laudibꝰ alicuiꝰ. Jn cuiꝰ specie et cōpositōe hoīes multis mendacijs adulant̄

Paneta te. ꝯ. p. q̄ vl̄ q̄ facit panem.

Pamphagiꝰ gia. giū dr̄ q̄si oīa comedēs. ⁊ di/cit̄ a pan. qd̄ est om̄e ⁊ phagin qd̄ est comede/re. Un̄ ⁊ pamphagi dicti sūt q̄dam homīes ī ethyopia. qbꝰ est cibꝰ om̄e qd̄ mandi pōt et oīa fortuitu gignentia.

Pangitoriū rij. n. s. locus vbi multi simul ca/nūt. s. chorus.

Paniceꝰ cei. m. g. ⁊ hec panicea cee. q̄ vl̄ q̄ fa/cit panē. ⁊ dr̄ a panis. ⁊ paniceꝰ. cea. ceū. ad panē ptinens vel de pane exn̄s. sicut dicimꝰ paniceas mensas. q̄ ad panē comedendū pa/rant̄. vl̄ q̄ fiunt de pane.

Panicū cij. q̄ddā genꝰ annone. ⁊ dr̄ a panis. qꝛ in q̄busdā locis eo homīes sustētant̄ vice panis. vn̄ ⁊ dr̄ panicū q̄si panis viciū. qꝛ vi/ce panis fungit̄ s̄m quosdā.

Paniculus li. dimi. i. puus panis.

Panifex cis. cō. g. q̄ vl̄ que facit panē. Jdem ⁊ panificꝰ ca. cū. vn̄. j. Reg. viij. Filias quoq̄ vestras faciet sibi vnguentarias ⁊ focari/es ⁊ panificas.

Panificiū cij. locus vbi panis fit. vl̄ factio pa/nis vl̄ artificiū pistoris. ⁊ dr̄ a panifico.

Panificina ne. silr̄ dr̄ locus vbi fit panis.

Panis nis. m. g. dr̄ a pan. qd̄ est om̄e. qꝛ cū oī cibo apponit̄ vl̄ qꝛ omne aīal eū appetit. Itē vt dr̄ in historijs sup Exodū. Panes ꝓposi/tionis vocant̄ duodecim panes azymi de si/mila mundi valde q̄ ponebant̄ sup mensam seni altrinsecus. ⁊ cōstabant singuli de dua/bus decimis ephi ⁊ singulis supponebat̄ pa/tena aurea. ⁊ sup patenā pugillꝰ thuris. Jo/sephꝰ dicit Phialas aureas suppositas ple/nas thure. Jn diluculo sabbati recentes et calidi panes imponebant̄ mense. ⁊ erant ibi immoti vsq̄ ad sabbatū sequens. Tūc illis sublatis ⁊ thure incenso sup altare noui cū alio thure substituebant̄. Sublatos vo soli sacerdotes comedebant vn̄ sacerdotales di/cebant̄. Uel ēt iō. qꝛ vt ait Josephꝰ dn̄s p̄/ceperat q̄ soli sacerdotes panes illos forma/rent ⁊ coquerent ⁊ ponerent in mēsa. ⁊ tolle/rent. Dicebant̄ etiā panes ꝓpositiōis. qꝛ ꝓ/positi erāt corā dn̄o in memoriā sempiternā duodecim tribuū filioꝝ isrl̄. vl̄ porro positi. i. a longo tpe positi. qꝛ p totā hebdomadā vel inenternū p successionē ponendi.

Pannosus sa. sum. i. cincinnosus vilibꝰ pānis indutꝰ. Jtem pannosus pōt dici plenꝰ ⁊ ab/undans pannis. Jn̄ hec pannositas tatis

Pannuciꝰ cia. ciū. i. pannosus vilibꝰ pannis indutꝰ. ⁊ dr̄ a pannꝰ. Et h̄ pannucia. cie. dr̄ q̄dā vestis qꝛ sit de diuersis pannis abscisa.

Pannꝰ ni. m. g. dr̄ a pan. qd̄ est om̄e. qꝛ ab om̄i homine appetit̄ Jn̄ panniculꝰ li. dimi. i. par/uus pannus.

Panociꝰ cia. ciū. dr̄ a pan. qd̄ est om̄e. ⁊ ota vl̄ oti qd̄ est auris. Et sūt panocij s̄m q̄sdā apud schytas q̄dam hoīes monstruosi: eum diffu/sa magnitudine auriū vt omne corpus ex eis cōtegant.

Panselenos. i. tota lux noctis. s. luna plena vl̄ plenilunū. ⁊ dr̄ a pan qd̄ est totum ⁊ selenos qd̄ dr̄ lux noctis.

Pansus sa. sum. i. aptus extensus diffusus scꝫ qꝛ ambulat nudis pedibꝰ.

Pantapoles grece. dr̄ negociator q̄ multa vē/dit. q̄ latine seplassariꝰ dr̄.

Panther theris. actō pantherē. vl̄ ra. ⁊ hec pā/thera re. pe. ꝓ. genus lupi ⁊ dr̄ a pan qd̄ ē oē eo q̄ oīm aīaliū sit amicus nisi draconis. vl̄ qꝛ in sui generis societate gaudeat. ⁊ ad ean/dē silitudinē q̄cq̄d accipit reddit.

Pantheꝰ thei. deꝰ in se oīa rep̄sentans. ⁊ dr̄ a pan qd̄ est om̄e. ⁊ theꝰ deꝰ q̄i oīm deꝰ. Jdem q̄ ⁊ pan. Et hoc pantheū vl̄ pantheon tēpluꝫ illiꝰ dei. vl̄ templū oībꝰ dijs cōsecratuꝫ. sicut est templū oīm sanctoꝝ. Et vt fert̄ romani cū vniuerso orbi dominarent̄. q̄ddā templū ma/ximū construxerunt in cuius medio suū ido/lum collocantes oīm ꝓuinciarū simulacra p circuitū statuerūt. respicientia rectis vultibꝰ idolū romanoꝝ. Si qn̄ aūt aliqua ꝓuincia re/bellaret cōtinuo arte dyabolica illiꝰ ꝓuincie simulacrū idolo romanorum posteriora vol/uebat. tanq̄ innuens q̄ ab eiꝰ domino reces/sisset. Concitati ergo romani ad ipsam ꝓuin/ciam copiosum exercitum destinabant ⁊ ipsā

suo dñio subiugabãt. Verũ nõ suffecit romanisꝙ oĩm ꝓuinciaꝝ simulacra in vrbe sua haberẽt. qn potius fere singulis dijs templa singula ꝯstruxerũt. tanꝙ̃ q̃ eos oĩm ꝓuinciarũ victores ⁊ dños effecissent ꝫ q2 oĩa idola templũ ibi habere nõ poterãt. ad maiorem sue vesanie ostentationẽ vnũ templũ ceteris mirabilius ⁊ sublimius in honorem deoꝝ oĩm erexerũt. ⁊ pantheon qḋ sonat oĩm deo nũcupauerũt. Pontifices eñi idoloꝝ ad maiorẽ populi deceptionẽ finxerũt ꝙ sibi a Cybele quã omniũ deorũ matrẽ appellabãt fuit imꝑatuꝫ vt si de oĩbus gentib⁹ vellent victoriã obtinere. filijs suis templũ magnificũ fabricarẽt.

Pantomimus. i. ꝑ oĩa ioculator. ⁊ dĩ a pan. vel panton. i. omne ⁊ mimus.

Panus ni. m. g. virgula illa circa quam trama inuoluitur. ⁊ dĩ a pannus eo ꝙ pannus texitur. Idem ⁊ canell⁹ dr̃. q2 de cãnis fit in quibusdã locis. Unde Lucilius. Intẽtus monstret rectus sub tegmine pan⁹. Vñ hec panucula le. dimi. nauicula textricũ quia eius discursu panni texunt̃.

Papa pape. i. admirabilis maior pr̃ ⁊ custos ⁊ dĩ a pape qḋ ẽ interiectio admirãtis. quia vices dei gerit in terris. Et vicari⁹ illius ẽ. cuius ẽ terra ⁊ plenitudo eius. c. tua. de deci. ⁊ tx. q. iij. cuncta ꝑ mundũ. ꝙ aũt dĩ papa q̃i pr̃ patꝝ etymol̃. ẽ. Inde hic ⁊ hec papal̃. ⁊ hoc le. et hoc papale lis. Et hic papatus tus tui.

Papas pantis. i. gnartio. q2 circa culinas papando incedit. Vel papas dĩ pedagog⁹ cui infantis disciplina cõmittit̃. Unde Iuuenalis. Timid⁹ ꝑgustat pocula papas. Sed hic papas atis. dĩ grece quoddã gen⁹ lini cãdidissimi ⁊ molissimi.

Papauer ueris. n. g. herba ẽ somnifera ḋ qua di. virgi. Letheo ꝑfusa papauera somno. Soporẽ ei languẽtib⁹ facit. ⁊ alia ẽ vsualis alia agrestis ex q̃ fluit succus q̃ apion appellatur ⁊ Papias. addit. Papauer siluaticũ. i. agreste cũ aceto tritum et fronti impositum sedat dolorem. Succus ḋo eius si frontẽ ex eo perungas ei qui vigilias patitur somnum cũ sopore adducit.

Paph⁹. f. g. isula ẽ veneri ꝯsecrata. Vñ paphi⁹ phia phiũ. qḋ sepe ĩuenit̃ ꝓ venere⁹ rea reũ. Et inde quedã oliue dicũt̃ paphie.

Papia. f. g. admirabil̃ ciuitas. ⁊ dr̃ a pape. Vñ hic ⁊ hec papiens ⁊ hoc se. Et dĩ papia q̃si paupibus pia. Hec olim dicebat̃ ticinũ.

Papias pie. nomẽ cuiusdã autoris ⁊ ꝯsequenter libri sui siue voluminis.

Papilio onis. f. g. auicula q̃dã q̃ in suo aduentu meret̃ admirationẽ. De qua dicit Isiḋ. in xij. etymol̃. Papiliones auicule sunt q̃ maxime abundãt florentib⁹ maluis ⁊ faciũt nasci vermiculos de stercore suo. qui sic noĩe nuncupant̃. Et addit Papi. De auicule lumine accẽso ꝯueniũt ⁊ circũuolitãtes ab igne proximo interire cogunt̃. Vñ papiliones dicuntur tẽtoria ad similitudinẽ illi⁹ auis volãtis.

Papilla le. f. g. est caput mamille. ⁊ dĩ a papo pas. q2 pueri eã quasi papãt dum lactẽt. Mamilla eñi est oĩs eminẽtia vberis. Sꝫ papilla ẽ illud breue vñ lac trahit̃. et cor. pa. vnḋ Virgil̃. Hastã subexertã donec ꝑlata papillã

Papyrio onis. ẽ locus in q̃ crescũt papyri.

Papyrus ri. f. g. pe. ꝓdu. quedã herba vel genus iunci. vt dicunt. ⁊ dĩ papyrus q̃si parãs pyr. ignẽ. eo ꝙ in cereis ⁊ lãpadibus ponit̃ ad ardendũ. Dĩ etiã hic papyr⁹ cartha bõbicinata. siue bombicina. Vñ papyrus ra ruꝫ. ad papyrũ pertinẽs. vel de papyro existẽs. Dicitur etiã papyri⁹ rta riũ. ꝓ eoḋ. Vñ Isa. xviij. Que mittit in mare legatos. ⁊ in vasis papyrijs. vel papyri suꝑ aquas. In vasis papyreis. id est in nauib⁹ de papyris. id est iuncis que papyri tante sunt magnitudinis. ſm hystoriam alexandri. vt naues fiant ex eis Vel in vasis papyrijs. id est chart̃ de papyris factis. quas egyptij per legatos mittebãt duobus tribubus euntes per aquas. Vel in vasis papyrijs. id ẽ pixidibus de papyro factis in quibus continebant̃ vel deferebant̃ epistole misse ab egyptijs ꝑ legatos ad exhortãdum et animandũ duarum tribuũ iudeos.

Papula le. sicut dicit Isi. est paruissima cutis erectio circundata rubore. ⁊ iḋ pabula dicta est q̃si papilla. Hug. aũt di. Papula ẽ carbũculus. sunt eñi papule minutissima vlcera q̃ nascunt̃ alicui in cute. et dolorẽ afferunt et scabiem et ardorẽ. Virg. in geor. Ardentes papule atꝗ immũdis olentia sudor. Membra sequat̃ ⁊c̃. Vñ papulosus sa sum. i. papulis plenus. Vñ papulositas tatis. id ẽ plenitudo et abundãtia papulaꝝ. Et papulentus ta tum. in codẽ sensu. Vñ hec papulentia tie. idem qḋ papulositas tatis.

Par par̃. deriuat̃ a paro as. q̃tũ ad vocẽ. sed q̃tũ ad significationẽ a comparo ras. Proprie eñi pares sunt q̃ inter se comparari pñt. Vñ pariter aduer. et hec paritas tatis. Et componitur par. ꝯ cõpar ris. i. coequalis. cõsimilis. Dispar ris. i. dissimilis. Impar ris. i. nõ similis non par. Separ ris. i. seorsum a pari. id ẽ dissimilis. Suppar ris. i. subiectus pari. Vñ disparitas. cõparitas. imparitas. separitas. supparitas. ⁊ est par. o. ge. cũ suis cõpositis. ⁊ cor. pa. vñ Oui. epi. Si q̃ voles apte nubere nube pari. Inuenit̃ etiã hoc par. paris. tantũ in. n. g. vt vnum par boum. duo paria caligarum.

Para cõpositio greca est. id est iuxta vel apud vel re vel preter. vel trans.

Parabola. sicut dicit donatus est rerũ genere dissimiliũ compatio. ⁊ dĩ a para qḋ est iuxta. et bole qḋ est sentẽtia q̃si siĺtudo siue ꝯpatio

ex dissimilibus sumpta iuxta sniam. vt cū semen ponit̄ ꝓ euāgelio. leo ꝓ xp̄o. Semen ē ꝟbū dei Uicit leo de tribu iuda ⁊c̄. Jn̄ parabolicꝰ ca cū. i. silitudinariꝰ vel ꝑabolis vtēs Jtē dr̄ Pap̄. Parabole grece. latie ꝓuerbia vocant̄. eo ꝙ in ip̄is sub cōparatiua silitudine figure ꝟboꝝ ⁊ imagines ꝟitatis ostdunt̄

Parabolani sunt medici qui ad curādū egra mēbra vel corpora debiliū deputāt̄ dicti parabolani a ꝑabola. q̄ꝛ plura ꝓmittunt hominibus q̄̄ faciūt. et quia sepius vtuntur parabolis. vt. C. de epi. ⁊ cle. l. ꝑabolani. vbi tex. parabolani qui ⁊c̄.

Paraclesis grece latine dicitur aduocatio vel consolatio.

Paracletꝰ ti. m. g. i. ꝯsolotor. ⁊ dr̄ a paraclesis qđ ē ꝯsolatio. Et ſm h̄ spūssctūs dr̄ ꝑacletus i. ꝯsolator. q̄ꝛ ꝯsolat̄ nos in oībus angustijs nr̄is. Jtē ꝑacletus. i. aduocatꝰ. ⁊ dr̄ a ꝑaclesis. qđ ē aduocatio. ⁊ ſm h̄ ꝯuenit filio. q̄ꝛ ipse ꝓ nob̄ interpellat apđ patrē. Pōt etiā spiritussctūs ꝯgrue dici ꝑacletus. i. aduocatus ⁊ ꝯsolator. q̄ꝛ ꝓ nobis aduocat ⁊ nos ꝯsolat̄

Paradigma ē ꝑposito vel enarratio exēpli hortantis aut deterrētis Hortātis vt helias homo erat similis nobis passibilis. et orōe orauit vt nō plueret suꝑ terrā. et non pluit. Deterrentis. vt Jn illa hora q̄ fuerit in tecto et vasa eiꝰ in domo nō descēdat tollere illa ⁊c̄. a dr̄ a para qđ ē iuxta. ⁊ digma qđ est dignitas vel nomen vel decus laus et gloria.

Paradisus si. ē locus in oriētis ꝑtibus cōstitutus. cuiꝰ vocabulū ex greco in latinū vertit̄ hortꝰ. Porro hebraice idē dr̄. qđ in nr̄a lingua delitie interp̄tat̄. qđ vtrū q̄ iunctū facit hortū delitiaꝝ. est ei oī genere ligni ⁊ pomiferaꝝ arboꝝ ꝯsitꝰ h̄ns etiā lignū vite. nō ibi frigus nō estꝰ. ſ ꝑpetua aeris tēperies. ex cuiꝰ medio fons ꝓrūpens. totū nemus irrigat. diuidit̄ in q̄tuor nascētia flumina. Cuius loci aditus post pctm̄ hoīs interclusus est.

Paradoxus xi. i. admirabil̄. ⁊ dr̄ a paro ras. vl̄ para p̄positiōe greca. qđ ē ad vel iuxta. ⁊ doxa gl̄ia. q̄si paratꝰ ad vanā gl̄iam. huiꝰ mūdi Jn̄ h̄ paradoxa xe. mulier talis. Et adiectiue p̄t ꝺclinari ꝑadoxus xa xū. Un̄ q̄dā liber Tulij ītitulat̄. Tuliꝰ de paradoxis. q̄ꝛ in eo tractat̄ de paradoxis. Et dicunt̄ ibi paradoxa dicta vel sentētie ad mundanā gloriā ꝑtinentes q̄si laudes gl̄iose vel parate. Jn̄ hec paradoxia xie. talis gl̄ia vel laus.

Parafernalia bona vl̄ res parafernales. dicūt̄ res quas mulieres iuxta dotē inferunt in domū viri. a para qđ est iuxta. ⁊ ferna qđ ē dos vel donatio. Jn̄ parafernale dr̄ quicq̄d mulier habet vltra dotē vndecū q̄. Et si est consuetudo p̄t talia retinere ꝓ se. nec maritꝰ debet se de his intromittere. muliere inuita ſm Hostī. de do. ⁊ dona. ꝑter nup.

Paraphrastes tis. m. g. i. loq̄x. ⁊ dr̄ a para qđ ē iuxta. vl̄ a paro as. ⁊ phrasis. q̄si iuxta loquelā vel locutionē. vel paratꝰ. i. ꝓmptus ad loquendū. Uel paraphrastes dr̄ ꝑ̄ꝛte nō disertor. nō bonus ſ malus interpres. Uel ſm q̄sdam dr̄ q̄ minus bn̄ interp̄tat̄. q̄. s. non transfert lr̄am ex lr̄a. ſ sensum ex sensu Unde paraphrastes locutor iuxta sensum ſ nō iuxta literā. Unde Hiero. in ꝓlogo regū. Uel interpretem me existimato si gratus es vl̄ ꝑaphrastē si igr̄atꝰ quā q̄ mihi oīno ꝯsciꝰ nō sim mutasse me quippiā de hebraica veritate.

Paragoge ē appositio q̄daȝ in fine dictiōis lr̄e vel syllabe. vt magis ꝓ magi. ⁊ potestur ꝓ potest. ⁊ amariter ꝓ amari. Hanc alij ꝓparalesim appellant.

Paraganda. ornamentū pallij vel vestꝭ quedā

Paragoria rie. i. mitigatio. ⁊ paragoria dicit̄ quedā medicina. quia lenit.

Paragraphus. phi. vel hoc paragraphuȝ phi. nota sic facta. § . que apponitur ad separandas res a rebus. que in connexu occurrunt ⁊ cor. gra.

Paragus gi. auis mali ominis. vt dicunt.

Parakimenon dr̄ a para qđ ē ad ⁊ kimenon qđ est iacens. ⁊ dr̄ parakimenon. i. adiacēs. quo noīe vocat̄ apđ grecos p̄teritū imꝑfectū. qđ designat rē paulo an̄ ꝑfectā. q̄si adiacēs tempus. vel pōt dici paraqmenon.

Paralella le. dr̄ a para qđ ē iuxta. ⁊ sunt paralelle linee eque distantes. q̄ q̄̄uis in infinitū ducant̄ nun q̄̄ ꝯcurrūt. qđ nō fieret si vna lineaꝝ ad aliam plus ex vna ꝑte q̄ ex alia accederet. Et h̄ paralellꝰ li. ⁊ hoc paralellū li. circulꝰ eq̄ distās ab alio. Et sunt circuli illi q̄ni q̄ in sphera q̄ paralelli vocant̄ q̄si eque distātes. nō q̄ꝛ equalis sit distātia int̄ quoslibet sibi ꝓximos ſ quia quilibet paralellꝰ a sibi ꝓximo ſm oēs suas ꝑtes equaliter distat.

Paralippomenon grece dr̄ qđ nos derelictorū vel p̄termissoꝝ dicere possumꝰ. q̄dā liber ē veteris testamēti sic dictus eo ꝙ ea q̄ in lege vel libris regum pretermissa vl̄ non plene relata sunt. in ip̄o summatim ⁊ breuit̄ explicant̄. et dr̄ a para qđ ē de. vl̄ p̄ter. ⁊ lipomenon. i. relictū. Et acuit̄ ī penul. vn̄ Hieroni. in ep̄la ad paulinū. vij. c. Paralipomenon liber instrumentū veteris epitome talis ac tantus est. vt absq̄ illo si quis scientiā scripturaꝝ sibi voluerit arrogare. seipsum irrideat. Per singula quippe nomina iuncturas q̄ verborum ⁊ p̄termisse in libris Regum tanguntur hystorie ⁊ innumerabiles explicātur euangelij questiones.

Paralypsis sis. f. g. i. resolutio. s. morbꝰ q̄ mēbra dissoluunt̄ ⁊ dr̄ a para qđ est re. ⁊ lysis solutio. Unde paralyticus ca. cum. qui patitur talem infirmitatem.

Paralogismus. mi. m. g. i. sophistica argumen

ratio. ⁊ dr̄ a para qd̄ ē iuxta. ⁊ logos ratio. q̄
ſi iuxta rōnem vel diffinitionem ſillogiſmi.
Inde paralogiſticus ca. cum.

Paranympha phe. i. ꝓnuba que viro nymphā
iungit. ⁊ dr̄ a para quod eſt iuxta. ⁊ nympha
ſponſa. Et hinc paranymphus. phi. i. inter/
nūcius inter ſponſum ⁊ ſponſam. ſ. qui viro
nympham coniūgit.

Paranomaſia. ē quotieſcūqꝫ de noīe efficitur
aliud nomē. veluti q̄dā denominatio. vt Te
rentius in comedia. Non inceptio eſt amā/
tium. ſed amentiū ſm̄ Donatum.

Paranomeon. ē cū ab eiſdē lr̄is multa incho/
ant ꝟba vel finiūt. vt o Tite tu te tante tibi
tanta tyrāne tuliſti. vt talis ſit ordo. O tyte
tante tyrāne tuliſti tu te. i. tuipē tanta tibi.

Parapſis ſidis. f. g. i. diſcus. ⁊ dr̄ a par ⁊ abſi/
da qd̄ ē latus. ⁊ mutat̄ b. in p. ⁊ ſcribit̄ ꝑ ps
Unde Iuuenalis. Qui multa magnaqꝫ pa/
rapſide cenat. Et dicit̄ parapſis vas quadrā
gulū ⁊ quadrilatriū. quaſi paribus abſidis.
id eſt lateribus.

Paraſceue ues. n. ge. i. p̄ꝑatio cene. Hoc noīe
dicebat̄ feria ſexta ſabbati in qua p̄parabā
tur neceſſaria ſabbati ſm̄ Hug. In hiſtorijs
aūt dr̄. Paraſceue grece latine p̄ꝑatio. Sic
dicebant feriā ſextā. quia in ea preparabant̄
neceſſaria ſabbato. ſicut ⁊ in deſerto duplex
colligebatur manna. Grecis eñ admixti iu/
dei grecis coutebant̄ vocabulis.

Paraſit⁹. ti. dr̄ a parapſis ⁊ ſit⁹. q̄ſi in parapſi
de ſitus. i. leccator. Uel paraſit⁹ componit̄
a paro as. ⁊ ſitus tus. q̄ſi parans. i. repñtās
ſitus. i. cōpoſitōes ⁊ geſt⁹ diuerſoꝝ. i. iocula
tor vl̄ leccator q̄ ſcit ſuo geſtu repñtare geſt⁹
⁊ cōpōes multoꝝ. Uel dr̄ a para. i. iuxta ⁊ ſi/
tus vēter. q̄ſi iuxta vētrē. Uel a para. i. iuxta
vl̄ apud ⁊ ſitos. i. frumētū. q̄ſi ad aliquē fru
mētat⁹. i. nutrit⁹ ⁊ paſt⁹. Uñ ſitoriū dr̄ vas
vbi cib⁹ de frumēto ſolet reponi. Et a paſit⁹
h̄ paſitul⁹ li. dimi. ⁊ h̄ paſitaſter. ſtri. Et h̄ ⁊
paraſita te. ⁊ paraſitula le. dimi.

Paraſtata te. dr̄ a par. ⁊ ſto ſtas. Et ſunt para
ſtate ſtipites pares ſtantes quibus arbor na
uis ſuſtinetur.

Parca ce. f. g. i. furia infernalis. Et dicūt̄ ꝑce
a ꝑcendo ꝑ ꝯriū qr minime ꝑcūt. Quas tres
eſſe voluerūt. Unā q̄ vitā hoīb⁹ ordinet. Al
terā q̄ cōtexat. Terciā q̄ rūpat. Incipim⁹ eñ
dū naſcimur. Sum⁹ cū viuim⁹. Deſinimus
cū interim⁹. Iñ h̄ ⁊ h̄ ꝑcalis. ⁊ h̄ le. ſm̄ hug.
Pap̄. ꝟo dicit. Parce fata dcā ſunt a paga
nis q̄ q̄dē tria eē dicūt̄ chloto. lacheſis. atro
pos dicta cataantifraſim. quia nemini ꝑcūt.
Unde Chloto coluꝫ baiulat. lacheſis trahit
atropos occat.

Parcopollex cis. i. tramellū. ⁊ dr̄ a parco cis.
⁊ pollex. quia parcit pollici.

Parc⁹ a. ū. dr̄ a ꝑco cis. ⁊ q̄ñqꝫ deſignat aua/
rū q̄ñqꝫ int̄ auaꝝ ⁊ ꝓdigū pl⁹ tñ accedit aua/
ro q̄ꝫ ꝓdigo. ſic ēꝯrio larg⁹ pl⁹ accedit ꝓdigo
qꝫ auaro. Uñ q̄dā Prodig⁹ ē ai vicio retinē
da ꝓfundēs. Larg⁹ q̄ ſumpt⁹ fac̄ ex rōe liben
ter. Parc⁹ q̄ retinet q̄cquid nō poſtulat vſus
Nā retinet cupide qd̄ res depoſcit auar⁹. Et
cōꝑat̄ parcus cior ſim⁹. Iñ parce cius. ſime.
aduer. Et cōponit̄ ꝯparc⁹ ꝑparcus. i. valde
ꝑcus ſm̄ Hug. Pap̄. ꝟo dic̄. Parce honeſte
moderate nō nimiū.

Parcus. i. frugi. quod eſt moderator. ſeruator
⁊ abſtinens alieno ſuo contentus. parcus ni
mis tenax ſordidus.

Pardus di. beſtia varia eſt ⁊ velociſſima. In/
de componitur leopardus di.

Paraneticus ca. cum. i. monitorius. Unde q̄/
dam ode Oratij intitulantur paranetice. id
eſt monitorie.

Parēs tis. duū geneꝝ. i. pr̄ ⁊ mr̄. ⁊ fac̄ gtīs plu
ral̄ parētū Inuenit̄ etiā parētiū. qd̄ ꝓbat̄ ac
cuſatiuū plalē q̄ deſinit ī es. vel ī is. q̄ ꝓpri⁹ ē
in iū terminātiū gtīi. Et dicūt̄ pr̄ ⁊ mr̄ parē/
tes. a pariēdo ⁊ nō parēdo qd̄ pꝫ. qr pareo p̄/
mā ꝓ. h̄ parēs ī p̄dicta ſignificatiōe p̄mā cor.
parēs etiā accipit̄ ꝓ conſanguineo vl̄ affine
Iñ h̄ parētela le. i. cognatio. ꝯſanguinitas.
ꝯgermanitas. ꝯtribulitas. ⁊ h̄ ⁊ h̄ parētal̄ et
h̄ le. Iñ parētaliter aduer. ⁊ h̄ parētalitas tl̄
. i. ꝯſanguinitas. Inuenit̄ etiā parēs tl̄. o. g.
. i. obediēs a pareo res. ⁊ tūc ꝓ. p̄mā. vñ Nō
ſum ꝓle parēs. nō ſum niſi pareo parens.

Parentalis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. dr̄ a parēs ⁊ h̄ parē/
talia liū. vel lioꝝ. dies feſtus paganoꝝ cū ſa
crificabant animabus parentum. ſm̄ Hugu.
Pap̄. ꝟo dicit. parentalia dies feſti pagano
rum ꝓpinquitas.

Parentheſis. eſt interpoſita ratōcinatio diuer
ſe ſnīe. vt Eneas (neqꝫ eī patri⁹ ꝯſiſtere men
tē paſſus amor) rapidū ad naues p̄mitit ach
atē ſm̄ Donatū. quotiēs ſnīa inchoat̄. eiqꝫ
interponit̄ q̄libet rōcinatio parētheſis eſt vt
in p̄dicto exemplo. Debuit eī dicē. Eneas ra
pidū achatē p̄mittit ad naues. ⁊ ſic demū ſb
iūgere. Neqꝫ eī patri⁹ amor paſſus ē cōſiſte/
re mētē. vl̄ parentheſis ē ſnīe int̄poſitio q̄ ex
medio remota īteger ſmo ꝑdurat. vt Dij ce/
ptis (nā nos mutaſtis ⁊ illas) aſpirate meis.

Parēticida de. pe. ꝓ. q̄ vel q̄ parentē occidit. ⁊
dicitur a parens ⁊ cedo dis. Inde hic ⁊ h̄ pa
renticidalis. ⁊ hoc le. ⁊ hoc parēticidiū. id ē
occiſio parentum.

Paries etis. m. g. dr̄ a par. qr ſp ſunt duo parie
tes. vel a latere vel a fronte q̄ conſpiciunt ſe
aliter ſtructura deformis eſſet. ⁊ cor. penl̄. in
ntīo ⁊ gtīo.

Parietina ne. pe. ꝓ. eſt parietū ruina. ſ. vbi pa
rietes ſtant ſine tecto ⁊ habitantibus. Unde
Ezech. xxvj. Montibus ⁊ collibus vallibuſ
qꝫ ⁊ deſertis parietinis.

Parietulus li.dimi.paruus paries.

Parilis lis.cō.t.ꝛ hoc le.i.eqlis. Jnde parili tas.tatis.i.equalitas similitudo.

Paris paris.vl' paridis.fuit filius Priami q̄ helenā rapuit.Et coꝛ.pe.paridis.

Pariscus sci.m.g.questoꝛ qui clamat in foro. ꝛ dr̄ a paro as.

Pariton⁹ ni.pe.coꝛ.i.cantoꝛ qui parit tonos. ꝛ dicit̄ a pario ꝛ tonus.

Pari⁹ rij.dr̄ a paros insula. Et qꝛ in illa insu/ la marmoꝛ abūdat.iō q̄nq̄ʒ etiā parius poni tur ꝓ marmoꝛeus.Q̄nq̄ʒ etiaʒ parius plan⁹ vel albus ad modū marmoꝛis dr̄. vn̄ inueni tur.j.Paral'.xxix.Marmoꝛ pariū.Et hester j.Pario stratum lapide

Parma me.f.g.leue scutū.rotūdū oꝛnamentū militare.ꝛ dr̄ a ꝑuus q̄si ꝑua.Et q̄libet leuia arma p̄nt dici parme q̄si ꝑue. Jtē parma di/ ctus ē q̄dā fluui⁹a ꝑuitate.Et q̄ ciuitas adia cens dr̄ h̄ parma me.ꝛ ē ꝓ fluuio.m.g. ꝓ pro ciui.f.g.Jn̄ h̄ ꝛ h̄ ꝑmensis.ꝛ hoc se.

Parmeus mei.id ē partus means.

Parnassus si.m.g.q̄dā mons thessallie.cuius duo sunt iuga. Cirra ꝛ nisa in q̄bus singl'is Apollo ꝛ liber colebāt̄.Hec iuga a duobus f̄ribus citherone ꝛ elicone appellant̄.

Paro onis.m.g.i.nauis piratarꝫ.

Parochia chie.i.adiacēs dom⁹ dei vel incola tus vl' dioceſ.Al' parochia ē loc⁹ in q̄ degit ppl's alicui eccl'e deputat⁹.fm Hoff.in sum. eo.t.Et parochiarꝫ diuisio incipit a dionisio xiij.q.j.c.j. Cōsistit aūt ius parochiale in h̄ fm Hoff.in sum.e.t.ꝙ oēs parochiani in die bus dn̄icis ꝛ festiuis missam audiāt in eccle sijs in q̄ꝝ parochijs habitāt.vt.c.j.eo.tit.de cōse.dist.i.si q̄s. Etiā cōsistit in decimis ꝑso nalibus q̄ eccl'e ꝑochiali debent̄.xvi.q.i.si q̄s laic⁹. Et in oblatōib⁹ q̄ dande sunt sacer doti ꝑochiali.q̄ pro ppl'o oꝛare dʒ.x.q.i.qꝛ sacerdotes. Et a ꝑochia dr̄ ꝑochian⁹ na. nū.i.de ꝑochia exn̄s. Parochiani etiā pa/ rochij olim dicebāt̄ q̄ legatis reipublice iter facientib⁹ necessaria p̄bebant.

Paroemia.est accōmodatū rebus tempibusq̄ꝫ ꝓuerbiū.Rebus vt aduersus stimulū calci/ tra.i.suꝑbis resiste.Tēpibus vt lupus est in fabula.i.tace.Fert̄ q̄ʒ ꝙ hō si a lupo pri⁹ vi deat̄ amittit loq̄lā. Vn̄ lupus ē in fabula.dr̄ cū aliquis in media locutione tacet.ꝛ vt di/ cunt aliq̄ naturales.Lupus est animal vene nosum.ꝛ inficit aerē.aer ꝟo infectus veniēs ad hoīem ipius arterias ingredit̄.vn̄ loque lam aufert.Sed si hō prius videt lupū natu raliter cōfoꝛtat̄.ꝛ ideo non inficitur.

Parophonista e.i. cantatoꝛ. ꝛ dr̄ a paro as. ꝛ phonos qđ ē son⁹.q̄si parās.i.icipiēs cāt⁹.

Parotida de.glob⁹ qui nascit̄ in aure. ꝛ dr̄ a para.i.iuxta.ꝛ ota qđ ē auris. Jn̄ parotid⁹ da.dū.q̄ globos hʒ in aure.ꝛ coꝛ.ti.

Paroximus.i.ꝯmotio febꝛis vl' etiā alteri⁹ rei.

Parricida de.dī a parēticida ꝛ abijcit̄ e.et n ꝛ mutat̄ t in r vl' dr̄ a p̄re vl' a pari vl' a p̄ria.s. q̄ occidit patrē vel parem vel patriā ꝓdit. Jn̄ h̄ ꝛ h̄ parricidalis.ꝛ h̄ le.ꝛ h̄ parricidiū.et h̄ parricidia die.lex de parricidio.q̄ꝛ parentici dia dī fm Hug. Et vt dicit Pris.parricida si ue a pari siue a patre siue a parēte cōponat̄. dicendū ē parrida ꝑ geminū r.Et Pap.dic̄. Parricida ꝓp̄ie dr̄ q̄ parentē occidit. quē q̄ dē veteres parenticidā dixerunt. q̄m parrici diū ī q̄cunq̄ʒ itelligi possit cū sint hoīes hoī/ bus pares.Et no.ꝙ antiq̄ dixerūt patricida. de.q̄ patrē occidit. Vnde.j.Timot.j. Jnue nit̄ Patricidis ꝛ m̄ricidis.Pap. etiā dicit. Patricida ꝛ parricidia.q̄ parētes occidit.et hoc ē verꝝ fm antiq̄s.Nā fm Pris.ꝛ moder nos dicendū ē parricida.siue a pari siue a pa tre siue a parente componat̄.

Pars tis.f.g.dī a ꝑtioꝛ tiris.vn̄ si fueris q̄ruʒ diuisoꝛ ꝑticularꝫ. Hāc discas artē maioꝛeʒ su scipe partē. Jn̄ ꝑtim aduer. Et a pars. h̄ et h̄ ꝑtialis ꝛ le. Jn̄ ꝑtialitas tatis ꝛ ꝑtialiter ad uer. Et cōponit̄ ꝑs. Cōpers tis.Expers tis. Jmpers tis.oīa oīs ge.

Parsimonia nie.f.i.abstinētia.s. mēsurā r̄fecti onis nō excedēs. Et ē ꝟtus fm Hug.Pap. ꝟo dicit. Parsimonia.frugalitas.tꝑantia.ꝑ citas.pietas.modica ꝯtinentia.

Partha the.ē quedā ꝓuincia. Jnde parthus. tha.thum.ꝛ ꝑticus.ca.cū.Vnde Act.ij.par/ thi ꝛ medi ꝛ elamite.

Particeps cipis.o.g.i.capiēs ꝑtē. ꝯsoꝛs cōsci us adiutoꝛ socius. Vnde ꝓph̄a.ꝑticeps ego sū oīm timētiū te.ꝛ coꝛ.pe.tā in n̄tio q̄ꝫ ī gtō.

Participiū pij.n.s.dī a ꝑticeps. q̄si ꝑticapiuʒ qꝛ ꝑtē suoꝝ accidētiū capit a ꝟbo.ꝛ ꝑteʒ a no mine. Jnde h̄ ꝛ h̄ ꝑticipalis ꝛ hoc le. Et dici tur nomē ꝑticipiale illud qđ a ꝑticipio descē dit.vt amās.amatoꝛ trix.ꝛ amatus. Jn̄ ama tio fm Priscianum.

Particula le.dimi.i.parua ꝑs. Jnde h̄ ꝛ h̄ ꝑti cularis ꝛ h̄ re. Jn̄ ꝑticularit̄ aduer.Et h̄ par ticularitas taris.

Particus ci.m.g.i.negociatoꝛ particulas ven dens.ꝛ dī a pars.

Part⁹ tus.tui.i.act⁹ vl' passio pariēdi. ꝛ id qđ parit̄.i.puer fetus.soboles ꝓgenies. Et defi nit dtūs ꝛ abltūs p̄lis ī ub⁹.ad dr̄iam dati ꝛ ablti de ꝑs ꝑtis ꝑtib⁹. Jtē ꝑtus. ta.tū.adie/ ctiue.i.acq̄situs. Vn̄ Oui. Nō minoꝛ est vir tus q̄ʒ querere parta tueri.

Parunculus li.dimi.i.ꝑua nauicula piratarū. ꝛ est dimi.a paro ronis.

Paru⁹ ua.uum.i.exigu⁹ modic⁹ inualid⁹. Et compatur ꝑuus minoꝛ minim⁹ irregulariter. vel ꝑuus ꝑuioꝛ ꝑuissim⁹ regularit̄. Jn̄ parue aduer.Et h̄ ꝑuitas taris.Et ꝑuul⁹ la.lū.dici tur ꝑuus q̄si parū valēs.ꝛ ē etymo.

Pasca ce. hebreū ē ⁊ interꝑtat̃ transitꝰ. ⁊ dr̃ a phase. quasi phasca. Tūc em̃ dñs nr̃ a morte trāsiuit ad vitam. de mūdo ad patrē. Pasca em̃ fuit qñ iudei egiptū exeūtes mare rubrū trāsierūt ⁊ post trāsitū leticie canticū cecinerūt. Et pasca tūc primū celebratū ē. Jñ hic ⁊ hec pascal' et h̃ le. Et nota ꝙ pasca declinat̃ irregularit̃ ſm genꝰ vel ſm declinatōem. Cū em̃ sit p̃me decli. in a desinens. nō deberet esse neu. ge. Jtē cū sit neu. ge. nō deberet esse p̃me decli. cū desinat in a. ḡ deberet regulariter declinari. h̃ pasca pascatis. vel h̃ pasca. ce. ꝫ mō declinat̃ ꝯ regulam. h̃ pasca ce. Vel forte hebrea est declinatio. Jtem pascha ſm aliquos scribit̃ ꝑ ch. ꝑ oēs casus. Nā apud grecos ꝑ chi. l̃ram scribit̃. cuiꝰ loco nos vtimur ch. ſm xo hebreos sine h. videt̃ scribi. cum a phase qđ ē trāsitus latine. nomē hoc esse videat̃. vt dictum est.

Pascilis. lis. m. g. animal vel auis q̄ in manu pascitur. ⁊ cor. ci.

Pascua cue. in singulari ē ge. fe. vñ in ps. Jn loco pascue ibi me collocauit. ꝫ in pl'r est ge. neu. s. pascua orū. vñ Ezech. xxxiiij. Nonne satis erat vobis pascua bona depasci. inuenit̃ etiā in fe. g. he pascue arū. vñ idē ꝓpha in eodem cap'lo. Jnsuꝑ ⁊ reliq̄s pascuarū vr̃arum cōculcastis pedibꝰ vr̃is. idē in eodē cap'lo. Jn mōtibꝰ excels' isrl' erūt pascue eorū.

Pasiphe fingit̃ a poet' fuisse q̄dā solis filia q̄ cū tauri amore fureret. Dedalo operam dante. lignea vacca inclusa. ad nephariū inuitata ē. ex qua natus est minotaurus.

Passer seris. auis q̄dam minuta. ⁊ dr̃ a paruꝰ. q2 paruus est. Jnde hic passerulus li. dimi. ⁊ passerinus a. um. ⁊ hic passerinus. ni. ꝓ filio passeris. vel dr̃ passer a patiēdo libidinē. q2 petulcū. i. luxuriosum animal est.

Passio onis. f. g. dr̃ infirmitas. sicut dicimus extasis est passio. i. infirmitas. vel dr̃ q̄litas nata immutare sensum cito recedēs vt ira. ⁊ sic capit̃ in p̄dicamēto q̄litat'. cū dr̃. Tercia spēs ē passio vel passibil' q̄litas. vl' dr̃ motus i ip̄o passo. sic dicimꝰ calefactio ē passio calefacti. vel dr̃ ꝓprietas vt risibile ē passio hoīs

Passionariū rij. liber continēs passiones sctōrum vel passiones. i. morbos.

Passiuncula le. di. parua passio.

Passus a. ū. i. sparsus diffusus patēs extēsus.

Passus sus. sui. spaciū seu longitudo q̄nq3 pedū. Et hercules inuenit passus. ⁊ dr̃ a pateo tes. q2 p3 in itinere. Jñ passutus. ta. tū. i. habens magnos passus.

Pastꝰ tꝰ. dr̃ a pasco cis. Et h̃ pasta te. Jñ pastillꝰ li. di. q̄dā puꝰ pastꝰ ex pasta vbi piscis vl' caro vl' aliꝰ cibus includit̃. vñ Oratius Pastillꝰ rufillꝰ olet gorgonius hircum.

Pastinaca ce. f. g. q̄dā herba cuiꝰ radix fit precipuus pastꝰ hominis. ⁊ dr̃ a pasco cis. Jnde pastinaceus cea. ceū.

Pastophoriū rij. grece cellula latīe. ⁊ thalamꝰ dicit̃. vl' atriū templi vl' gazophilatiū vl' puū sacrariū an̄ templū. Et videt̃ dici pastophoriū. q̄l foris sit positū. Glo. aūt sup. j. Mach. iiij. di. Pastophoria grece dicunt̃ thalami vl' cubilia in q̄bꝰ leuite excubabant in atrijs domꝰ dñi. q̄rū cōmemoratio fit in vltima visione Daniel' ꝓphe. Jn historijs āt sup. iiij. Regū. ix. dr̃. Jn porticibꝰ laterū erāt pastophoria. i. loca sep̄ata ad comedendū. in q̄bꝰ sacrificantes de ꝑtibꝰ sacrificiorū q̄ eos cōtingebant vescebant̃ corā dño. Jtez pastophoria Amos. j. dicunt̃ loca pastorū pascendis animalibus apta.

Pastor ris. i. mgr̃ pecoris. custos. ⁊ dr̃ a pasco scis. Jñ pastorculꝰ li. dimi. i. puꝰ pastor. ⁊ pastorius ria. riū. ⁊ pastoricus ca. cū. Et hic ⁊ h̃ pastoralis. ⁊ hoc le. in eodem sensu.

Pastos grece. i. spaciū.

Patagiū gij. i. gula ad sūmū tunice vl' mantelli assuta. ⁊ dr̃ a pateo tes. Vel palliū auro vl' argento purpuraq3 variatū.

Patena ne. i. operculū calicis. ⁊ dr̃ a pateo tes eo ꝙ sit patens ⁊ diffusa. ⁊ videt̃ ꝙ deberet ꝓferri pe. cor. sed vsus hoc nō recipit. ꝫ oīno repugnat. vñ eam ꝓducas.

Patenula le. dimi. i. p̄ua patena.

Pater tris. greci dicunt patir. Jnde nos dicimus pater. i. genitor. ꝙ aūt dicit̃ pater quasi panthotir. i. seruans oīa. a pan qđ est omē et thotir qđ est seruans. etymo. est. Et dr̃ pater multis modis. Dicit̃ em̃ pater natura. Jtez silitudine cure. Jtē pr̃ formalis vl' doctrinal' Jtē pr̃ etate. Jtē pr̃ reuerentia ⁊ dignitate. Pater naturalis dr̃ q̄ generat. Pater silitudine cure dr̃ q2 qualē curā pater gerit filij talem ille gerit alterius. ⁊ qualē curā pater impendit filio talem impendit ille alteri. Pat' formalis vl' doctrinalis dr̃ magister q̄ informat discipulū bonis moribus ⁊ disciplinis. Pater etate senex. Tales em̃ patres appellare solemus. Pater reuerentia vl' dignitate dr̃ quē reueremur. Nā cui honorē ⁊ reuerentiā impendimꝰ sepe p̄rem vocare solemꝰ. Jñ paterculꝰ li. dimi. p̄uus pr̃. Et paternꝰ na. nū Et h̃ ⁊ h̃ paternal' ⁊ h̃ le. Jñ paternitas tatis Et hec paternalitas tatis. Vel dic ꝙ pr̃ in sacra scp̄tura q̄nq3 modis dr̃. s. natura imitatione: adoptione doctrina ⁊ ēt ꝑ honore: reuerentia ⁊ etate. Natura. vt Abraā fuit pr̃ Jsaac. Jmitatione vt in euangelio dñs dicit Si filij abrae essetis op̄a abrae faceretis. imitādo. s. fidem eius. Jtem vos ex patre dyabolo estis ⁊ desideria p̄ris vestri vultis facere. scꝫ imitando eius maliciā. Adoptōe. sicut enim cū aliq̄s hūana cōsuetudine adoptat aliquē in filiū. Et sicut nos deo nō natura sed adoptōe dicimꝰ. Pater nr̃ q̄ es in cel'. Doctrina

sicut aplꝰs ad Gal. ait. Filioli mei q̄s iterū
ꝑturio donec formet xp̄s in vobis. Itē ꝓ ho
nore. reuerētia ⁊ etate. sicut. iiij. Reg. v. Ser
ui ad Naaman dixerūt. Pater ⁊ si rem gran
dem dixisset tibi ꝓpħa. certe facere debueras
Vn̄ Grecismꝰ. Est pater h̄ cura pater est aliꝰ
genitura. Hic pater etate pr̄ ille vocat̄ hono
re. Ac summū regem vocat ip̄a creatio prēm.
Et nota ꝙ q̄n latinū est prorsus eiusdē signi
ficatiōis cū greco noīe vł hebreo nulla est ibi
deriuatio ſ solūmō q̄dā detorsio vniꝰ lingue
ad alterā. vt iacob ⁊ idē iacobꝰ. ⁊ iō ꝓprie lo
q̄ndo deꝰ nō deriuat̄ a theos. nec pr̄ a patir
nec mater a metir. q̄ꝛ idē sunt. nec differūt in
significatione nec in modo significandi. Itē
pater cōponit̄ cū hoc gtō greco familias. et
acuit̄ in fine. hic paterfamilias. huius patris
familias. Et dicit̄ paterfamilias is q̄ est sui
iuris ⁊ potestatis. ꝓprie cuiuscunq; sit etat̄.
Vel dicit̄ paterfamilias. q̄ꝛ oībus in familia
sua positis tam seruis q̄ꝫ filijs pater pari de-
uotione cōsulit. Sꝫ quicunq; dominat̄ ser-
uis. hoc noīe nō dꝫ appellari. ⁊ in eodē sen-
su inuenit̄ paterfamiliarū. vel paterfamilie.
ſm Hug. Et nota ꝙ ꝓprie paterfamilias q̄n
est vna dictio signat illum qui est dn̄s here-
ditatis de iure etiam si nō esset natus dūmo-
do esset viuus in vtero matris. Sed q̄n sunt
due partes signat illum cuius ꝓles iā ē vna
familia.

Patres cōscripti dicebant̄ quoꝝ noīa in tabu
lis aureis scribebant̄

Patera re. f. g. magnꝰ ⁊ patens cyphꝰ. ⁊ dicit̄
a pateo tes. ſm Hug. Pap̄. xo dicit. Pate-
re phiale sunt dicte. q̄ꝛ in ip̄is potare solemꝰ
vel q̄ꝛ patentes sint. dispassisq; labris. ⁊ cor.
pe. Vn̄ q̄dam. In fundo patere scio turpia
multa patere.

Paterniani q̄dam heretici a paterno sunt ex-
orti. q̄ inferiores corꝑis partes a diabolo fa
ctas opinant̄.

Patibulū li. tormentū. ⁊ ꝓprie furca. ⁊ dr̄ a pa
tior. Et est patibuli minor pena q̄ꝫ crucis. q̄ꝛ
patibulum statim exanimat appensuꝫ. ſ crux
affixos diu cruciat. ⁊ cor. bu.

Pathicus ca. cū. i. sodomita. inhonesta ⁊ tur-
pia patiens. ⁊ dr̄ a patior ter̄. ſm Hug. Pa
pias xo dicit Pathici patientes libidinem
Nā pathos grece passio dr̄. ⁊ cor. thi.

Patiens tis. o. g. est ꝑticipiū de patior teris. ⁊
potest esse nomen. ⁊ ſm hoc cōparat̄ patiēs
tior. simꝰ. Vn̄ patienter tius. sime. aduer. Et
hec patientia tie. Et est patientia animi vi-
gor aduersitates fortune ⁊ xborū asperita-
tes equanimiter portans. Proprie t̄n patiē
tia corꝑis est. Tolerantia xo animi.

Patina ne. f. g. sartago vł scutella ⁊ dr̄ a pateo
tes. q̄ꝛ sit patēs. Vn̄ h̄ patella le. di. ⁊ cor. pe.
patina. Vn̄ Persius. Sed grandes patine.

Patinarius ria. riū. ad patinā ꝑtinens. vł ī pa
tina coctus. ⁊ dr̄ a patina. Et patinariꝰ rij. q̄
facit patinas.

Patinula le. dimi. ꝑua patina. i. patella.

Pathos grece latine dr̄ defectus vł passio.

Patratio onis. f. g. est oꝑis venerei cōsumma-
tio. ⁊ dr̄ a patro tras.

Patreus trei. i. vitricus. ⁊ dr̄ a pr̄. ⁊ hic patri-
nus ⁊ hic patriaster ꝓ eodem.

Patrius tria. triū. dr̄ a pater Et hec patria trie
est locus in quo q̄s natꝰ est. ⁊ est ꝓprie patria
ciuitas vel villa. lꝫ q̄nq; ponat̄ ꝓ regione vł
ꝓuincia. Unde Patrius honor. i. honor pa
tris. vel honor patrie. Item nomen patrium
est qd̄ a ꝓprio noīe loci deriuat̄. vt a basilea
basiliensis.

Patria potestas ſꝫ Azo. in sum. C. eo. ti. ē ius
quoddā qd̄ habet hi q̄ sunt de imꝑio roma-
no. in liberos naturales ⁊ legitimos. qd̄ ius
alij nō hn̄t. vt Insti. de pa. ptāte.

Patriarcha che. i. summꝰ ⁊ p̄nceps patrū. ⁊ dr̄
a pater ⁊ archos qd̄ est p̄nceps. q̄ꝛ p̄mū h̄ est
apl̄icum retinet locū. sicut romanus. anthio
cenus. alexandrinus. Vn̄ hic patriarchatus
tus. tui. eiꝰ dignitas. vel eius districtꝰ. Et h̄
⁊ hec patriarchal̄. ⁊ h̄ le. ſm Hug. Pap̄. aūt
dicit. Patriarcha grece summꝰ patrū pater
interp̄tat̄. q̄ꝛ primū. i. apostolicū tenet locū.
sicut romanus anthiocenꝰ ⁊ alexandrinus.
Sūt eñ autoritate beati petri apl̄i instituti.
Prima q̄dem petri apl̄i sedes romana. Se-
cunda apud Alexandriā beati petri nomīe a
Marco eiꝰ discipulo ⁊ euangelista cōsecrata
Tercia apud antiochiā beatissimi Petri ha
bet̄ honorabilis. eo ꝙ illic priusq̄ꝫ romā ve-
nisset fuit ⁊ illic p̄mū nomē xp̄ianoꝝ nouelle
gentis exortū est. Quāuis aūt ꝑ orbē diffuse
eccl̄ie catholice vnꝰ thalamꝰ xp̄us sit. sancta
t̄n romana eccl̄ia nullis iudicibꝰ constitutis
ceteris ecclesijs p̄lata est. Aliter sumunt qui
dam nomen patriarche ⁊ dicunt ꝙ patriar-
che sunt minores papa. maiores aūt metro-
politanis. Et dicūt ꝙ h̄ noīa patriarcha. pri
mas. ꝓ eodē supponūt. Nā int̄ patriarchā ⁊
p̄matē nō est realis differentia. ſ vocal̄. Vel
ꝓprie dicunt̄ patriarche q̄tuor p̄ncipales. s.
Cōstantinopolitanus. alexādrinꝰ. anthioce-
nus. Hierosolymitanꝰ. Alij xo dicunt̄ ꝓprie
p̄mates. sic aq̄liensis. grandēsis. bituricens
Licꝫ ⁊ isti q̄nq; nolent se patriarchas.

Patriciani sunt q̄dam heretici a quodā patri-
cio dicti eo ꝙ substantiā hūane carnis a dia
bolo conditam dicunt.

Patriciꝰ cia. ciū. i. nobilis ⁊ de genere patrum
natꝰ. Itē patriciꝰ est is quē imꝑator sibi ele
git in patrē. vt insti. q̄ mo. ius. pa. po. sol. §. fi
liusfamilias. ⁊ C. de cōsor. eiusdē li. l. fi. Vel
patricij dicuntur qui ꝓuident reipublice. si-
cut pater filio. Vel patricij sunt quidam no-

diles de ciuitate. ⁊ olim dicebant̃ p̃res ꝓnci/pum. s. ad consilia prestanda.

Patricus ca cū. i. paternus ⁊ dr̃ a pater.

Patrimes mis. i. puer sup̃stes defuncto p̃re. vł patrimes dr̃ puer p̃ri filis. Et cōponit̃ a p̃re ⁊ imitor. q̄si patrē imitans.

Patrimonium nij. dicitur hereditas patris. et dicitur a patre.

Patrimus mi. dr̃ ille q̃ cuꝫ sit pater habet auū viuum ⁊ ꝓducit tri.

Patrinꝰ vel patrina dr̃ filiꝰ vł filia sp̄ualis ꝯpatrū vel cōmatrū matris p̃tis quē vel quaꝫ q̃s de sacro fonte leuauit. vel ad sacramentū cō/firmationis tenuit.

Patripassiani sunt q̃dam heretici q̃ dicūt deuꝫ patrem fuisse passum. Vñ dicit beatꝰ Augus. Erubescāt sabelliani. q̃ dicūt ip̄m patreꝫ esse q̃ est filius confundentes ꝑsonas. qui ⁊ dicti sunt patripassiani. qui dicūt patrē fuisse pas/sum. ⁊ ꝓducit pe.

Patrociniū nij. i. auxiliū. ꝓtectio. defensio.

Patronymicū dr̃ nomē a noīe p̃ris deriuatuꝫ. Nā oīa patronymica dicūt̃ eo q̄ trahunt̃ a noībus patrū s̄m Isid. vt eneades Enee fili us. q̄uis etiā a m̄ribus dicant̃ ⁊ ab auis.

Patronꝰ. ni. i. causidicꝰ. aduocatꝰ vł defensor q̃ talē effectū clientibꝰ vel alijs exhibet vt q̄/si p̃r illos regat. Iñ hec patrona ne. ⁊ hec pa tronissa se. ⁊ h̄ patronatus tus tui.

Patronus s̄m canones dr̃ ille q̃ hꝫ ius p̄sentā di aliquē ad bn̄ficiū eccl̄iasticū. Sꝫ s̄m leges est q̃ manumisit seruū suum sponte q̃ seruus dicitur libertus eius.

Patruelis lis. cō. t. ⁊ h̄ le. ad patruū ꝑtinens ⁊ dr̃ a patruus. ⁊ h̄ ⁊ hec patruelis huiꝰ lis. fi/lius vel filia patrui. Filij. duoꝝ fratrū sūt pa trueles inter se s̄m Hug. Unde Hiere. xxxij. Patruelis meus filꝰ patrui mei. Et s̄m Isi. etymol. viij. Patrueles sunt dicti eo q̄ p̃res eoꝝ germani fratres fuerūt inter se. Cōsobri ni vero vocati. q̃ aut ex sorore ⁊ fratre. aut ex duabꝰ sororibus sunt nati q̄si consortini. So/brini consobrinoꝝ filij ⁊ ꝓ. pe. patruelis.

Patruus trui. m. g. frater patris. quasi pat̃ alt us. Unde ⁊ moriente patre. pupillū prior pa truus suscipit. ⁊ quasi filiū lege tuetur. vt di/cit Isidorus.

Patulus la. lum. pe. cor. i. diffusus patens. sed ꝓprie patulum est quod semper patet. vt au/ris nasus. naris arbor ⁊ silua. sed patens qđ ad horā patet ⁊ ad horā nō patet. ꝫ occultat̃ vt oculus. Et cōponit̃ ꝓpatulus la lū. i. val/tulus et apertus.

Paucedo dinis. ⁊ hec paucitudo. dinis. in eo dem sensu. id est paucitas.

Paucus ca cum. dicit̃ respectu multi. vt multi hoīes pauci hoīes. Et comparat̃ paucus. ci or simus. Iñ pauce sius sime. ⁊ hec paucitas tatis. Et pauculus la lum dimi. Et paucꝰ cō/ponit̃. ꝑpaucus ca. cum. q̄ꝫpaucus ca. cuꝫ id est valde paucus. Itē a paucus dr̃ pauciens entis. o. g. i. paucus rarus ⁊ noīatiuꝰ q̄nq̄ po nit̃ aduerbialiter ꝓ raro.

Pauie uie. v. l pausia. est quoddam genus oli ue quam corrupte rustici ꝑusiam vocant viri di oleo ⁊ suaui sic dicta a pauio eo q̄ pauiat̃ id est tundatur.

Pauidus. da. dum. q̃ vexat trepidatio mentis Habet eñ cordis pulsationē. Iñ pauiditas tatis. Et dr̃ pauidus q̃ semꝑ pauet.

Pauens q̃ ad tp̄s pauet ex causa. ⁊ corpe. Vñ Pamphilus. Non mare transisset pauidus si nauta fuisset.

Pauimētū ti. n. g. i. elaboratū solū eccl̄ie. vł pa latij vł vici. ⁊ dr̃ a pauio uis. qđ ē ferire. ꝑcu tere. q2 sepe pede ferit̃. vel q2 lapidibꝰ minu tim cesis sit factū. Iñ pauimētatꝰ ta. tū. i. pa uimēto ornatꝰ. ⁊ h̄ ⁊ hec pauimētalis. ⁊ h̄ le. ad pauimentū ꝑtinēs.

Pauliani quidā heretici a quodā paulo exorti q̃ dixit xp̄m nō semper fuisse sed a maria sum psisse initium.

Paulus la. lū. i. puus modicus. Iñ paululꝰ. a um. dimi. Et vt dicit Prisci. in. iij. li. Paulꝰ nō geminat l. in diminutiuo. nec mirū cuꝫ au dipthongꝰ post se geminari ꝯsonantē ꝓhibeat Facit igit̃ Paulus paululus. ⁊ ex hoc pau/xillus ⁊ pauxillulꝰ. Quas formas seruāt fe/mininū ⁊ neutrū paula paulula pauxilla pau xillula. ⁊ sil̃r neutꝝ. Et ponūt̃ q̄nq̄ aduerbi/aliter ista noīa paulū paululū ⁊ paulo.

Paulꝰ interp̄tat̃ mirabilis vel reqes vł miles ex tribu beniamin. apl̄s gentiū scđo anno pꝰ passionē dn̄i baptizatꝰ sub Nerone rome eo dē die quo Petrus decollatus est.

Pauo onis. auis quedā oculatis pennis. no/mē de sono vocis hꝫ. q̄ aūt dr̃ pauo q̄si pauo rē vehēs ore. etymo. ē. Habet eñ horribileꝫ vocē. ⁊ sepe incutit audienti pauorē. Itē ha bet pulcras pennas ⁊ turpes pedes ⁊ hinc ē q̄ libēter extendit ⁊ respicit caudā ⁊ alas sed respiciendo pedes tristat̃. vñ Ouidi. de arte Laudatas ostēdit auis iunonia pennas. In uenit̃ etiā hic pauus ui. in eodē sensu. Iñ h̄ paua ue. ꝓ femina. Unde. iij. Reg. x. dicitur q̄ classis Salomonis deferebat auiū ⁊ argē tū. dentes elephantoꝝ simeas ⁊ pauos. Et vt refert Augꝰ. xix. de ciuitate dei. Caro pauo/nis tā dura est vt vix putredinem sentiat. nec facile decoquit̃. q2 inq̄t. Cū incredibile vide retur euenit vt apud cartaginē nobis appo/neret̃. cocta hec auis de cuiꝰ pectore pulpa/rū q̄ꝫtum visum est discretū seruari iussimus. qđ post dierū tm̄ spaciū q̄ꝫtū alia caro quecū q̄ꝫ cocta putresceret. ꝓlatū atq̄ꝫ oblatū nihil nostꝝ offendit olfactū. Ideoq̄ꝫ repositū ꝑ di es amplius q̄ꝫ triginta. idem qđ erat inuentū est. Idēq̄ꝫ post annū. nisi q̄ aliquātulū corpu

lentie artioris fuit ⁊ cōtractioris.

Pauor oris.m.g.dr̄ a pauio uis.eo ꝙ mentem hominis feriat ⁊ cedat.

Paup peris.dr̄ q̄si parū potēs vel parū putās. vel parū imperās.⁊ ē etymo. Jn̄ hic paupculus li.⁊ hec paupcula le.dimi.Et paupculus la.lū.Et pauperus ra.rū.Et h̄ pauperies ei. Et hec pauptas tatis.ſ paupies est damnuʒ Pauptas vo cōditio.⁊ cōponit̄ paup.ꝑpaup ꝑpaup.i.valde paup.Et vt dicit Papias Paup dr̄ q̄ aliquid habet.licet parū. Jnops vo q̄ nihil habet. Jtē nota ꝙ paup est.g.cō. declinatione.ſ oīs ꝯstructione. Vn̄ pōt dici paup hō.femina regnū Sic ⁊ diues.vn̄ Ouidi⁹.Addidit hesterno marmore diues op⁹.⁊ hoc intelligas nisi in terminatiōe tem vel tes Unde Tem vel tes neutrum fugiunt. sed cetera sumunt.

Pauperies est damnū siue iniuria faciētis ipm datū vt ab animali qđ sensu caret factū. vt si equus tuus segetē meā pauit.vel aliter mihi damnū dedit. Nō em̄ pōt dici iniuriā fecisse cum sensu careat. Insti.si qua.pau. fe.di.§. pauperies.vbi dicit glosa. ꝙ est mirabilis expositio ⁊ legalis.

Pausa se.f.g.i.requies quando paululum intermittitur labor.

Paxillus li.di.a paulul⁹.vide supra.in paul⁹

Pauxillus li.etiā nomen mensure est.

Pax cis.ſm Hoff.ē discordie finis. vt in.c.j.đ treu.⁊ pa.in glo.j. Jtē pax est vinculū charitatis.vt in.c.nouit.§.ſ forsan.de iudi.⁊ sūt sex cause ꝓpt̄ quas nō ē pax inter hoīes. Prima qꝛ nō puniunt̄ maleficia. Scđa abundātia tꝑaliū.Tercia qꝛ nō pugnam⁹ ꝯ͂ demōes. Quarta qꝛ nō ꝯsideram⁹ dāna litis vbi diuitias corpus ⁊ aīam ꝑdimus. Quīta dubius euent⁹ belli q̄ nō ꝯsiderat̄.Sexta qꝛ nō seruamus p̄cepta dei nec soluim⁹ decimas ⁊ sic qđ nō capit xp̄s tollit fiscus.xvij.q. vij.maiores hoc ē glo.no.de re.iu.li.vj.ad aplice.et.p.pa par.Vn̄ Prosper.Moribus in sanctis pulcra est concordia pacis.

Paxillus li.est puus palus vineaꝝ.vel paxill⁹ genus ferramenti.⁊ vt dicūt cultrum.

P ante E

Pean.n.g.dictus ē sol.a phos qđ ē lux. quasi phoan.qꝛ luceat.Uel pean q̄si phian.a phirone quē interfecit. Vn̄ ⁊ pean peanis dr̄ q̄n̄q3 laus ⁊ ꝓprie appollinis.lʒ ⁊ ꝑ laude gn̄aliter cuiuslibet inueniat̄ ⁊ ꝑdu.pe.gti. Vn̄ Uirgilius.in.x.Enei.Conclamant socij letuʒ peana secuti.

Peccator ris.dr̄ a pecco as ⁊ antiq̄tus h̄ nomē tantū flagiciosos ⁊ libidinosos significabat ſ postea trāsit in appellationē oīm iniquorū ⁊ dr̄ peccator quasi pellicator.

Peccatū ti.dr̄ a pecco cas, Et ē peccatū ſm augusti.spreto incōmutabili bono. bono cōmutabili adherere. Uel sic peccatū ē oīe dictū vel factū vel ꝯcupitū qđ fit ꝯ͂ legem dei. Uel peccatū ē voluntas retinēdi vel ꝯsequēdi qđ iusticia vetat. Et nota ꝙ pctā mortalia sunt septem.q̄ in h̄ versu ꝯtinent̄.Luxus. gustus auet tristis.furit inuidet.ambit. Luxus.id ē peccatū luxurie. Gustus.i. pctm̄ gule. Auet. id est pctm̄ auaricie. Tristis.i.pctm̄ tristicie. seu accidie. Furit.i.peccatū ire. Jnuidet. id ē pctm̄ inuidie. Ambit.i.pctm̄ supbie.

Pecten inis.m.g. instrm̄ pectendi vel terendi plectrū cythare.inferior pubes viri vel mulieris.rastrū q̄dā piscis. agmē vel chorea. Vn̄ Pectē agit telas laudes trahit os subit aures.Mulcet ⁊ ē pubes pecten ⁊ ordo sil̄. De p̄mo dicit Oui.met̄.vj. Percussi feriūt inserti pectine dentes. De scđo dr̄ in.iiij.eiusdem Sepe citharista deducit pectine crines. De tercio Orati⁹. Pectinib⁹ patulis iactant se molle tarentum. De quarto dr̄ in Theodol̄. Traitius vates cōmouit pectine manes. De quinto Juuenalis. Jnguina tradunt̄ medicis cuʒ pectine nigro. Pro chorea ponit̄.in Statio vbi dr̄.pectine amazonio q̄ ꝯcitat orbe lacenas. Pro rastro ponit Ouidi. dicēs. Raro pectine vertit humū.

Pecticus ca.cū.i.digestibilis ⁊ dr̄ a pectus.

Pectinariū rij.locus vbi pecten ponitur.

Pectinarius rij.⁊ hec pectinaria rie. qui vel q̄ facit pectines.

Pectoralis lis.ꝯ.t.⁊ h̄ le.ad pect⁹ ꝑtinēs.⁊ h̄ pectorale lis.zona circa pect⁹ eq̄ vl̄ mulier̄. vel alteri⁹ aīalis. Unde Hiere.ij. Fascie.pectoralis sue.⁊ ꝑ.ra.

Pectus oris.dr̄ a pecto tis.qꝛ mulieres in pectore solēt sibi pectere capillos.vl̄ dr̄ pect⁹ a plecto tis.qđ ē flecto eo ꝙ sit flexū int̄ eminētes mām̄illaꝝ ꝑtes.Uel dr̄ a specio cis. Alia quidē aīalia pect⁹ hn̄t ad terrā oppssum.⁊ ab aspectu remotū.ſ hoīes patēs ⁊ erectū.vtpote plenū rōe.⁊ ideo nō decebat latere ꝙ autē dr̄ pectus quasi peccati thorus. etymol̄. est. Jnde pectoreus.a.um.⁊ pectorosus sa sum. magnum habens pectus.

Pectusculū li. dimi.i.paruū pectus ⁊ cor.scu.

Pecudari⁹.rij.m.g.i.pastor,⁊ dr̄ a pecus dis. ⁊ pecudari⁹.a.um.ad pecudes ꝑtinens.

Peculiū lij.ē pusilla sba vl̄ pecunia sepata a rebus ⁊ ratiocinijs pr̄is vel dn̄i data vl̄ ꝑmissa filio vel sero.ff.de pecu.l.depositi.§.peculiū Jteʒ peculiū dr̄ res parafernal̄.ff.đ iure.do. l.si ego.§.do. Jteʒ peculiū ponit̄ ꝑ hereditate vl̄ patrimonio.C.de epi.⁊ cle.l.si q̄s presbyter.ff.ad trebel.l.cogi.

Peculiū castrense ē qđ miles acq̄rit dū militat in castris.⁊ illud ē filij pleno iure taʒ quo ad ꝓprietatē q̄3 quo ad vsumfructum.

Peculiū q̄si castrense dr̄ illud qđ aduocat⁹ ac-

q̄rit prestando clientulis suis patrociniũ in causis. Vel qḋ mgr̄ grãmatic⁹ logic⁹ vel rhetoricus in scolis suo lucrat̄ exercitio. in. l. fi. C. de in offi. testa.

Peculium palatinoꝝ dr̄ etiã castrense. s. militum palatij qui principem sequũtur. ſm Accur. C. eo. ti. li. xij. in rubrica.

Peculiũ aduenticiũ ē qḋ filio aduenit ab auo paterno vel materno vel ab altero. vt ex prospera fortuna. ⁊ ex testamẽto agnatoꝝ vl̄ cognatoꝝ. ⁊ qḋ sic filio aduenit ipsius est quo ad ꝓprietatem prīs ꝟo quo ad vsufructũ. Et dr̄ alio nomine paganicũ aduenticiũ.

Peculiũ ꝓfecticiũ. dr̄ illud qḋ de rebus paternis vel dñicis ꝓficiscit̄. ⁊ filio vel seruo dat̄ vt in eo negociet̄. Et illud ē prīs q̄ ad ꝓprietatem. ſ filij vel serui q̄ ad vsufructũ. ⁊ etiam al's dr̄ paganicũ ꝓfecticiũ.

Peculiũ clericoꝝ ē prīmoniũ clericoꝝ. Nã peculiũ prīmoniũ appellat̄. ff. ad trebel. l. cogi. in ꝑnci. Vnḋ illud qḋ a clerico velut ꝓprium possidetur eius peculiũ dr̄. secũdo mõ tamẽ ⁊ vsualiter peculiũ dici solet filioꝝ ⁊ seruoꝝ patrimoniũ qḋ eis a domino vel prē datur. vt. ff. eo. ti. per to.

Peculiũ clericoꝝ ꝓfecticiũ est. quod de bonis ecclesie procedit vel qḋ ecclesie contemplatione acquiritur.

Peculiũ aduenticiũ eorũdẽ ē quod acq̄rit̄ ex ope eoꝝ. vel alias ꝓuenit ex intuitu ꝑsone. ⁊ hoc no. goff. in sum. e. ti.

Peculiaris. cõ. t. ⁊ hoc re. i. ad peculium pertinens. vel ꝓprius vel priuatus vl̄ familiaris.

Peculator ris. reipublice defraudator ⁊ furator.

Peculatus tus tui. furtum de cõmuni pecore ⁊ generaliter de cõmuni re.

Peculiarius rij. i. armẽtarius. qui custodit pecua vel ad pecua pertinens.

Pecunia nie. f. g. dr̄ a pecus. q̄si pecudia. quia olim de corio pecudũ nũmi incidebãt̄ ⁊ significabãt̄. Vel q2 oĩs substantia antiq̄ꝝ in pecorib⁹ vel pecudib⁹ erat. vñ ⁊ ꝓprie dr̄ q̄ cõsistit in huiõi aĩalibus. ſ iam appellatio isti⁹ noĩs ampliata ē ad alia. Jñ pecuniosus sa sum. i. pecunia plen⁹ q̄si pecudiosus Proprie q̄dẽ olim sic dicebat̄. q̄ plurimaꝫ hẽbat pecuniã. i. pecora. ſ mõ ad aliud transfertur Jnde pecuniositas tatis. Jteꝫ a pecunia dr̄ hoc pecuniariũ rij. locus vbi pecunia reponitur. ⁊ cor. ꝑmã. vñ Orati⁹ in epi. Et gen⁹ ⁊ formam regia pecunia donat.

Pecus oris. n. g. ⁊ hec pecus cudis. f. g. ⁊ hoc pecu. indeclinabile in singulari. sed in pluralí hec pecua pecuoꝝ vel pecuũ. deriuantur a pasco scis. Et dicimus pecus omne animal qḋ humana effigie caret ⁊ humana lingua ſ ꝓprie nomẽ pecoꝝ his animalibus accomodari solet q̄ ad vsum hoĩm aliq̄ mõ spectãt. sicut q̄ sunt ad vescendũ apta. vt oues ⁊ sues. Aut in vsum hoĩm cõmoda. vt eq̄ boues. Et olim pecora generaliter ꝓ oĩb⁹ aĩalib⁹ pecudes ꝟo tm̄ illa aĩalia q̄ edunt̄ q̄si vescudes. Sed mõ pecora dicimus maiora. vt boues equos asinos. Pecudes ꝟo minora. vt oues capras porcos. Pecua ꝟo dicim⁹ cõia animalia. ⁊ corripit primam pecus. vñ Outdi⁹ de arte. Turpe pecus mutilũ turpis sine gramine campus.

Peda de. ē vestigiũ humanũ. ⁊ dr̄ a pes.

Pedagia dicunt̄ q̄ dant̄ a transeũtib⁹ in locis ꝯstitutũ a ꝑncipe. Et capiens pedagiũ dꝫ dare saluũ cõductũ ⁊ territoriũ ei⁹ tenere securum adeo ꝙ si aliq̄s spoliet̄ tenet̄ ei dñs terre rapinã resartire ſm Bal. in vsu feu. de pa. tura. firma. in. §. cõuenticulas.

Pedagog⁹ gi. pe. ꝑd. q̄ sp̄ pueꝝ studentẽ duc̄ seꝫ cui ꝑuul⁹ assignat̄. ⁊ dr̄ a pes pedos. qḋ est puer. ⁊ ago agis. eo ꝙ agat ⁊ ducat pueꝝ vt lasciuiẽtẽ refrenet etatẽ. Jñ h̄ pedagogiũ gij. i. magisteriũ vl̄ officiũ pedagogi circa puerũ. vl̄ loc⁹ vbi puer erudit̄ a pedagogo. vñ ad Gal. iij. Lex pedagog⁹ nr̄ fuit in xp̄o iesu vt ex fide iustificemur ⁊c̄.

Pedalis lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. pe. ꝑd. ad pedẽ ꝑtinẽs Jtẽ pedalis. i. mensurã pedis h̄ñs. et in hac significatiõe ponit̄ Hiere. lj. vbi dr̄. Venit finis tuus pedalis ꝑcisiõis tue q̄si diceret. ita ꝑcidet̄ regnũ tuũ ꝙ nec passus pedis de terra remanebit tibi. Et cõponit̄ semipedalis. bipedalis. vnde Oratius. Totus moduli bipedalis ⁊c̄. Pap̄. dicit. Pedalis quasi mensura pedis.

Pedana ne. f. g. i. catena circa pedes. s. cõpes. Jtẽ pedana dr̄ pedules nou⁹. vl̄ ḋ veteri pãno fact⁹ q̄ calige veteri assuit̄.

Pedari⁹ a. ũ. i. nudis pedib⁹ ambulans.

Pedellus li. dimi. i. ꝑuus pes.

Pedes ditis. cõ. g. i. pedester pedib⁹ ꝓ eq̄ vtẽs Vñ q̄dã. et mõ vadit eques. q̄ solet ire pedes Et cor. pe. gti.

Pedester cõ. t. vel pedestris. ḋ hoc stre. i. pedibus ambulans ſm Hug. Pap̄. ꝟo dicit. hic pedester ⁊ hec pedestris ⁊ hoc stre. Et illud magis tenent moderni.

Pedica ce. pe. cor. catena pedũ. vl̄ quoddã instrumẽtũ capiendi pedes aĩaliũ. vl̄ laque⁹. ⁊ dr̄ a pes ⁊ capio. quasi capiẽs pedes. vñ iob xviij. Abscondita ē in terra pedica eius. Jñ pedicat⁹ ta. tũ. i. catenat⁹ vl̄ pedica captus. Vñ Oui. Meta. xv. Retia cuꝫ pedicis laqueos artesq; dolosas Tollite. nec volucrẽ viscata fallite virga.

Pediculus li. pe. cor. dr̄ illud qḋ sustinet fructum ad ramũ. ⁊ dr̄ a pes. Etiaꝫ pedicul⁹ dicit̄ vermis cutis. eo ꝙ minimos ⁊ multos h̄ꝫ pedes. Jñ pediculosus sa. sum. i. plenus pediculis. Jnde pediculose aduer. ⁊ hec pedi-

culositas tatis.i.pediculoꝝ plenitudo ⁊ abundãtia. Pediculi etiã dicunt̃ q̇dã argẽtea sustentacula a q̇bus vasa vel res q̄libet velut pedibꝰ sustentant̃. Ita ponit̃ in.l.pediculis argenteis.ff.de au.⁊ argen.le.

Pedicuus cua.cuũ.⁊ pedorosus se.sum.q̇ sordidos hꝫ pedes.⁊ d̾r pedor doris.

Pedissequus qua.quũ.q̇ sequit̃ pedes dñi sui ⁊ hec pedissequa que.ꝓ ipsa famula vł ancilla. Et etiã hic pedissequus ꝓ seruo vł famulo. Uñ.iij.Reg.ij.d̾r. Per pedissequos principũ ꝓuinciarũ.⁊ scribit̃ vltia syllaba ꝑ q.nõ ꝑ c.si eñ scriberet̃ ꝑ c.diceret̃ pedissecus q̄si secans pedes a seco cas.⁊ non a sequor eris componeret̃.

Peditatus tus tui.i.peditũ multitudo vł proprietas peditandi.

Pedo onis.i.pedes vł pediculus.⁊ d̾r a pes. Jñ h̾ pedunculꝰ li.di. Itẽ h̾ pedo onis.q̇ pedit vel facit bombũ.⁊ tunc d̾r a pedo dis.

Pedor oris.m.g.id ẽ pedũ fetor vł squalor.et dicit̃ a pes. Unde Lucanꝰ. Longusq̧ in carcere pedor.

Pedora re.f.g.pl̾is numeri.i.pedum vel aurium sordes.

Pes pedos grece puer latine d̾r.

Pedules lis.m.g.ꝑs caligaꝝ q̄ pedẽ capit.

Pedulus li.⁊ hic pedellꝰ li.dimi.i.ꝑuꝰ pes.

Pedũ di.n.g.i.baculꝰ pastoꝝ recuruꝰ.⁊ dicit̃ a pes eo ꝙ eo coercent̃ pedes aĩaliũ.vñ Uirgiliꝰ in bucol̾. Et tu sume pedũ ⁊c̃.

Pedux cis.videt̃ cõponi a pede.⁊ capio.⁊ s̾ peduces laquei q̇bus pedes illaqueant̃.

Pegina ne.f.g.i.baculꝰ cũ massa plũbi in summitate pendente.⁊ d̾r pegina q̄si ꝓpugna.qd̾ antiqui dicebant. Uñ Juuenal̾. Et pegina ⁊ iam ad velaria raptos. Et vt dicit Cornutus Tali baculo scenici ludebant.

Pelagaris ris cõ.t.⁊ hoc re.⁊ hec pelagiaris ris.i.magna nauis pelago apta.⁊ d̾r a pelagus.⁊ ꝓducit ga.

Pelagiani q̇dam heretici a pelagio monacho exorti. Hi liberũ arbitriũ diuine gratie anteponunt dicentes sufficere voluntatẽ adimplenda iussa diuina.

Pelagin interpretat̃ latitudo.

Pelagus gi.interp̄tat̃ latitudo. Jñ h̾ pelagꝰ.gi.latũ ⁊ ꝓfundũ mare.vel latitudo maris sine portu ⁊ littore. Et est.n.g.in singulari.s̄ĩ pl̾i est ge.m.hi pelagi. Et cor. primã. Und̾ in Grecismo d̾r. Qd̾ penitꝰ lateat pelagꝰ mare cum sit amarũ. Inuenit̃ etiã pelagꝰ gi.m.g.apud antiquos.

Pelasgus ga.gũ.i.grecꝰ.⁊ s̾ greci dicti pelasgi a pelago.q̄ꝛ ꝑ pelagꝰ p̄mo vt dicit Uarro.ad italiã applicuerũt.vel sic dicit sũt a pelasgo Iouis ⁊ Larisse filio. Jñ hec pelasgias.pelasgiadis.i.grecia.

Pellex cis.concubina.⁊ d̾r a pellicio cis.eo ꝙ pelliceat.i.decipiat.vel pellex d̾r a pello lis.q̄ꝛ añ vxorẽ pellex tenet̃ ⁊ postea veniẽte vxore de domo pellit̃. Uel pellex d̾r illa ꝑ quam vxor de domo pellit̃.sil̾r a pello lis.ꝙ aũt dicit̃ pellex q̄si pelle decipiens. etymo.est. s̄m Hug. Quedã glo.ij. Pet̃.ij.dicit. Pellices dicunt̃ meretrices a pollutione.vel a pellis formositate qua incautos alliciunt.⁊ ꝓdu.pe. Unde Ouidius in.v.epi. Et mihi pro dira pellice blanda fuisti. Itez in.vj.epi. Argoricas timui nocuit mihi barbara pellex.

Pelicanus ni.vt dicit Isido.etymo.xij.ẽ auis egyptiaca habitans in solitudine Nili fluminis vñ ⁊ nomen sumpsit. Nã ⁊ canopos egyptus d̾r. Fert̃ si verum est eam occidere natos suos eosq̧ per triduum lugere.deinde se ipsum vulnerare.⁊ aspersione sui sanguinis viuificare filios suos. Aug.etiaz hoc narrat ⁊ addit ꝙ vt dicit̃ rostro occidit filios.⁊ rostro sanguinẽ suũ sup̲ eos fundit ⁊ viuificat. Et est auis nimie maciei que habitat in solitudine.

Pellicatus tus tui.i.ꝯcubinatꝰ.s.pctm̄ quod cũ pellice cõmittit̃.⁊ d̾r a pellex. Itẽ pellicatus a.ũ.i.luxuriosus.pellici deditꝰ.s̄m Hugui. Pap̄.No dicit. Pellicatꝰ locus cõcubine.cõcubinatus.

Pellacia cie.i.fallacia a pellis deceptio.

Pellax cis.o.g.i.deceptor.fallax.fraudulentꝰ ⁊ dicit̃ a pelle id est vultu. Foris eñ vt fallat arridet sed intus nequiciam gerit vt dolosus.ꝙ autẽ dicit̃ pellax quasi pelle fallax. etymo.est.

Pellicea cee.quoddã indumentũ qd̾ de pellibus sit.⁊ d̾r a pellis. Jñ pelliceatꝰ a.ũ.i.pellicea indutꝰ. Itẽ a pellis d̾r pelliceus cea.ceum.id est pellibus indutꝰ.vel magnã ⁊ grossam habens pellem. Inuenit̃ etiam pellicia.cie.⁊ pellicius cia.ciũ.⁊ pelliciatus ta.tũ.in eodem sensu.

Pelliparius rij.m.g.q̇ parat.i.p̄parat pelles.⁊ d̾r a pellis ⁊ paro ras.

Pelliris ris.f.g.i.galea ex corio vel pelle.

Pellis lis.f.g.i.cutis.⁊ d̾r a pello lis.q̄ꝛ externas iniurias corporis tegendo pellit. Jñ h̾ pellicula le.dimi.i.ꝑua pellis.

Pelluuiũ uij.n.s.vas ad pedes abluendos ⁊ sordes pedũ recolligendas aptũ seu paratũ. Jñ pelluuianus na.nũ.

Pelta te.f.g.est scutũ breuissimũ in modũ lune dimidie factum quo amazones vtunt̃ maxime. Unde.iij.Reg.x. Fecit Salomon ducenta scuta de auro puro ⁊ trecentas peltas de auro probato.⁊ dicitur a pello lis. Unde quidam. A pello pelta.quia pellit fortit̃ ictꝰ

Peluis uis.f.g.vas vbi pedes lauant̃.s.concha vel aliud vas.s̄m Hugui. Et Pap̄.dicit Peluis vocat̃.q̄ꝛ ibi pedes lauant̃.ꝙ autez dicit̃ peluis q̄si pedes lauandoꝝ vas.etymo.

est. ꝛ facit actm̃ singularem in em vel in im. Vñ in euangelio Johis. Posuit aquã in peluim. Et ablm̃ in e. vl' in i. Et a pelui addita um. fit gtũs plis peluiũ. Et accusatiuũ plem in es vel in is.

Pelusiũ sij est oppidũ alexandrinũ fortissimũ.

Pena ne. i. suppliciũ. vel est elictorũ debita coercio vel satisfactio q̃ a lege vl' a ministris legis imponit. ꝛ dr̃ a pendo dis. q: penã q̃si debitũ pendim⁹. i. soluim⁹ ꝛ sustinem⁹ p̱ forefacto. Et sunt octo genera penarũ in legibus. s. vincula verbera talio damnũ ignominia seruitus exilium ꝛ mors. Itẽ pena ꝛ suppliciũ differunt. Pena sine sanguine esse potest. sed suppliciũ nõ nisi cum sanguine. Uel supplicium dicitur ꝓprie cum quis ita damnat vt eius bona cõfiscent ꝛ in publicũ redigant. Vñ hic ꝛ h̄ penalis ꝛ h̄ le. Vñ penalit aduer. ꝛ hec penalitas tatis. ꝛ scribit per oe dypthongum.

Penarius rij. i. cellerarius. ꝛ dr̃ a penus. ꝛ penarius ria riũ. i. ad penũ ptinens.

Penates penatũ. m. g. plis nũeri. i. dom⁹ interiores ꝓprie vl' domestici ꝛ priuati dij domibus presidentes. q̃s antiqui in domibus colebant. Et eorum imagines in domo habebant. Uñ ꝛ dicti sũt penates q̃i penes nos nati. ꝛ est etymo. et ꝓdu. na.

Pendul⁹ la. lũ. pe. cor. qđ pendet ꝛ est eleuatũ

Penetralis lis. ꝓ. t. ꝛ h̄ le. ꝛ dr̃ a penetro as. ꝛ hoc penetrale lis. ꝛ hic ꝛ hec penetrabilis et hoc le. et dicit̃ penetrale qđ penetrat vl' aptũ est penetrare. Penetrabile ṽo qđ penetrat vel aptũ est penetrari. Quãq̃ tñ ponit̃ vnũ p̱ alterorvt Frigus penetrabile. id est aptum penetrare. Et hoc penetrale lis. vel hoc penetral lis. est secreta camera. secretus interior locus in domo vel in templo vbi dabant oracula. Et ponit̃ q̃nq̃ p̱ domo. Vñ Grecismo tales ponunt̃ versus. Quõ leuiter penetrari põt penetrabile voces. Quõ domus interior capit hoc penetrale vocabis. Pap. antem dicit. Penetralia iteriora secreta domorũ dicta ab eo q̱ est penitus. i. pene intus secreta. Et ẜm hoc videt̃ q̱ debeat dici in psalmo. In penetralibus regum ipsorum. Et in Amos. iij. ꝛ. vj. ꝛ Math. xxiiij. In penetralibus ꝛ non in penetrabilib⁹. Et hoc maxime ẜm modernos. Dicunt ꝛ quidam q̱ penetrale siue penetral est quod penetrat. Unđ dicit Papi. Penetrale quod penetrat. Penetrabile ṽo qđ penetrat̃. ꝛ ẜm hoc cõsueuit dici Est penetral penetrans penetrabile quod penetratur.

Penicillũ li. ꝛ hoc peniculũ li. ꝛ hec penicilla le. i. molle genus spongie ad tergendos humores ꝛ scutellas a pendeo des.

Penicul⁹ li. q̃dam pannicul⁹ de quo disci tergunt̃. ꝛ dr̃ a pannus.

Penis nis. f. g. cauda eq̃na. ꝛ dr̃ a pendeo es eo q̱ pendeat ꝛ suspensa ferat̃. Et hic penis nis. i. priapus. s. virile membꝝ. eo q̱ pẽdeat vel q: suspensus ferat̃. vel penis dr̃ a penetro as. qđ est officiũ eius circa iũcturam humani generis ẜm Hug.

Penitẽtia tie. dr̃ q̃si punitẽtia eo q̱ hõ ĩ se puniat penitẽdo qđ male admisit. Uel pnĩa dr̃ q̃si pene tentio. ꝛ est etymol. Et scribit̃ p̱ oe dipthongũ. Et ẽ pma pnĩa ṽa ꝛ pfecta mala p̄terita deplangere. ꝛ plangẽda iteꝝ nõ committere. i. ꝓpositũ cõmittendi non habere.

Penitudo dinis. f. g. i. penitentia. vñ. j. Reg. xv. Penitudine non flectetur.

Penitus ta tũ. i. secretus. interior. intimus. ꝛ dr̃ a penitus aduerbio. quasi pene intus vel potius quasi pan intus. i. totus intus.

Penna ne. f. g. dr̃ a pendeo des. eo q̱ pendeat id est volet. q: auxilio pennaꝝ mouent̃ aues ꝛ volant. Uel penna dr̃ a pennũ qđ est acutũ eo q̱ sit acuta. Inde pennosus a. um. ꝛ pennatus ta tum.

Pennula le. di. i. pua penna. ꝛ dr̃ a penna. Itẽ pennula le. i. summa ps auris: ꝛ tunc dicit̃ a pennũ. quod idem est quod acumen.

Pennũ ni. dicebãt antiq̃ acutũ. Unde h̄ pennũ dr̃ acumẽ vel extremitas ferri acuti.

Pensationes. i. pciũ. exolutio. tributa. librationes. vñ. ij. Paral. xxj. Deditq̱ eis pr̃ su⁹ multa munera auri ꝛ argenti ꝛ pensationes

Pensilis lis. ꝛ hoc le. pe. cor. i. leuis. Reciproca eñ sunt pensilis ꝛ leuis. i. vnũ ponit̃ pro alio vicissim. Vñ pensiliter aduer. i. leuiter. ꝛ hoc pensilitas tatis. i. leuitas. Et componit̃ perpensilis le. i. valde leuis.

Pensio onis. f. g. i. libratio. eq̃tio. vel põderis eq̃litas. Et pensio pcij solutio vel ip̄m tributũ. vel pciũ qđ dat̃ p̱ agro ad pensionẽ conducto. Vñ pẽsionari⁹ ria riũ. ad pensionẽ ptinens. vel qui pensionem reddit.

Pensitatões publice ẜm Azo. in sum. C. si p̱pter pub. pẽ. vẽ. dicũt̃ annue exactiones tributoꝝ. vel vestiũ auri vl' argenti q̃ a certis psonis p̄stabant̃ fisco. Sꝫ pensiones publice dicũt̃ q̃ ad viarũ vel pontiũ refectionẽ p̄stãda sunt a possidentibus vt sic fiat omniũ datoꝝ quedam collatio. Et sic pensatio ẽ quasi pensionis solutio.

Pensum si. n. g. i. deliberatio. cogitatio. consiliũ. ꝛ dr̃ a pẽdeo des. q: dũ aliq̃d deliberam⁹ pendem⁹. i. in pẽdulo ꝛ dubio sum⁹. Item h̄ pensum si. dr̃ mulieꝝ. s. lana vel linũ ad op⁹ datũ vel filatura. ꝛ dr̃ a pendeo vel pondus q: ad pondus ꝛ mensurã dabatur.

Pensus sa sum. i. psolutus vel suspensus. vel põderat⁹ vel librat⁹. equat⁹. ꝛ dr̃ a pẽdo dis ꝛ ẜm h̄ ꝯpat̃ pensus. sior. sim⁹. Vñ pense. si⁹ sime. aduer. vñ ĩ ep̄la Felicis pape. In eþto positi sunt in celesti militia. que pensius põ

derāda est.

Pente grece latine dicit̄ qnq̄z.

Pentacōtarchꝰ chi. ꝑnceps ⁊ mgr̄ sup qnq̄z homies. vñ .j. Mach. iij. Cōstituit iudas duces ppl'i cēturiōes ⁊ pentacōtarchos Uelvt qdā dicūt pentacōtarchus dr̄ q̄ qnq̄ginta regit. ꝫ pentarcha q̄ qnq̄z. Vñ in grecismo dr̄. Quinq̄ginta regens pentacōtarcha vocat̄ Pētarcham dices q̄ sibi qnq̄z tenet. ⁊ tūc pōt cōponi pentacōtarchꝰ a penta qd̄ est qnq̄z ⁊ coste decē ⁊ archos ꝑnceps. q̄si ꝑnceps sup qnq̄ginta. Pentarcha v̄o a penta qd̄ est qnq̄z et archos princeps. q̄si ꝑnceps sup qnq̄z.

Pentagamꝰ ma. mū. pe. cor. q̄ vl' q̄ cū qnq̄z nupsit. Jn̄ hec pentagamia mie. i. quinq̄z nuptie vl' ꝓprietas q̄ aliqs dr̄ pentagamꝰ.

Pentameter tra. trū. pe. cor. i. v̄sus cōstans ex qnq̄z pedibus. vñ illud Ouidij. Nil mihi rescribas attamen ipse veni.

Pentangulus la. lū. i. qnq̄z angulos hn̄s. Jn̄ pentangulatus ta. tū. Et substantiue hic pentangulꝰ li. ꝑ tali figura.

Pentaphilon herba a nūero folioꝝ dicta. hāc latini qnq̄z foliū vocant.

Pentapolis lis. f. g. pe. cor. ciuitas hn̄s sub se qnq̄z ciuitates. vl' regio cōtinens in se qnq̄z regiōes. Et hinc spāliter qdam regio in cōfinio arabie ⁊ palestine sita dicta est pentapolis a qnq̄z ciuitatibꝰ impioꝝ. q̄ celesti igne cōsumpte sunt. i. zodoma ⁊ gomorra adama zeboim ⁊ bale ipsa est segor. Est ⁊ alia pentapolis in lybia silr dicta a quinq̄z ciuitatibꝰ. Eadem etiā cā regio qdā dicta est tripolis a tribus ciuitatibus.

Pentaptotus ta. tum. pe. cor. nomen hn̄s qnq̄z terminatiōes. vt dn̄s. ⁊ dr̄ a pente qd̄ ē qnq̄z ⁊ ptotus casus.

Pentarcha ꝑnceps hn̄s sub se quinq̄z.

Pentateucus ci. liber distinctꝰ in qnq̄z voluminibꝰ. vt sc̄ qnq̄z libri Moysi. ⁊ dr̄ a pente quinq̄z ⁊ teucos volumen. Jn̄ pentateucus pe. ꝓdu. i. qnq̄z volumina. vel liber distinctꝰ in quinq̄z voluminibꝰ.

Penthecoste stes. vl' pentecosten indecli. dr̄ a pente qd̄ est qnq̄z. ⁊ coste decē. q̄si qnq̄es decem. q2 qnq̄ginta dies sc̄ a resurrectōe dn̄i vsq̄z ad pentecosten vtroq̄z die incluso. ⁊ acuit̄ in fine. Et sonat qnq̄ginta. vl' est ipsa qnq̄gena dieꝝ. qbus cōpletis vltima dies dicebat̄ festum pentecostes. i. cōpletiua qnq̄ginta dierū. Et fiebat in memoriā date legis q̄ in qnq̄gesima die ab exitu filioꝝ israel de egypto ē data. Nūc āt in memoriā sanctispūs dati discipulis qd̄ quinq̄gesima die post resurrectionē dn̄i fiebat. Et sic pentecoste est equiuocum ad qnquagenā ⁊ ad solennitatē septē diebꝰ ꝓtelatā. Vn̄ in actibꝰ apl'oꝝ. Cū cōplerentur dies pentecostes. i. qnquagesime. Jlla eī dies erat quinquagesima a resurrectiōe. Et cū incboarent̄ dies pentecostes. i. illꝰ solennitatis septem diebꝰ ꝓtelande erant oēs discipuli in eodez loco in quo facta est electio Mathie. s. in cenaculo.

Penterꝰ grece latine socer. Pētera v̄o socrus

Penthemimeris. f. g. i. media diuisio vel media ꝑs v̄sus pentametri. q̄si semiqnaria diuisio. vl' ꝑs ⁊ dr̄ a pente qd̄ ē qnq̄z. ⁊ hemis qd̄ est dimidiū. Jtē penthemimeris dr̄ qdā spēs censure ꝑ quaz post duos diuersos pedes in ꝑncipio tercij pedis syllaba naturaliter correpta ꝓducit̄. vt p3 in exēplo. Qui petit excelsa d3 vitare ruinā. Ecce hec syllaba sa ꝓducit̄ cū sit naturaliter breuis. ⁊ q̄si subleuat̄ qdam ꝓductiōe et. fit ad ostendendū q2 l3 ille due syllabe. s. sa. ⁊ de efficiāt vnū pedē. tn̄ nō sunt eiusdē dictionis. Et dr̄ penthemimeris q̄i diuisio sup qntā syllabā qd̄ dr̄ respectu duorū spōdeicoꝝ pedū. q2 si duo spondei. precedunt quatuor syllabe ꝑcedent. ⁊ erit diuisio sup qntam syllabā. ⁊ si duo dactili vl' dactylꝰ ⁊ spondeus ꝑcedant sp̄ pro duobꝰ spondeis reputant̄.

Penula le. i. palliū quoddā ⁊ ꝓprie cū longis fimbrijs. ⁊ dr̄ a pendeo des. vl' dr̄ a penis populis. q2 maxime tali veste vtunt̄. ⁊ apd̄ qs initiū habuit. Vn̄ Juuenal'. Et multo stillaret penula nimbo. Jn̄ penulatꝰ ta. tū. illo pallio indutꝰ vl' illud palliū hn̄s ꝫm Hug. Vn̄ ij. Timo. iiij. dicit apl's. Penulā quā reliqui troade apud Carpū veniens affer tecū ⁊ libros. vbi sic dr̄ ī cōtinuo. Hec penula ꝫ3 haimonē data fuit p̄ri Pauli in insigne a romanis qn̄ susceptꝰ est in sociū ⁊ ciuē romanum. vñ ⁊ paulꝰ se ciuē romanū appellat. Penula eñ erat vestis ꝯsularis q̄ induebant̄ cōsules romani ingredientes curiā. Hāc aūt penulā siue vestē Paulꝰ post mortē p̄ris ob recordationē sibi retinuit. Uel penula dr̄ volumē legis. vñ Hiero. Volumē hebreū replico qd̄ paulꝰ iuxta q̄sdā penulā vocat. ⁊ cor. nu.

Penultimꝰ ma. mū. i. pene vltimꝰ. s. q̄ est in secundo loco añ vltimū.

Penuria rie. f. g. i. inopia egestas paupertas. ⁊ ꝓprie q̄ est in penore. ⁊ dr̄ a penꝰ ꝫm Hug. Et nota q2 penꝰ cor. primā. ꝫ penuria eā ꝓducit. Vn̄ Uirgiliꝰ ene. vj. Exiguā in cererē penuria adegit edendi. Et iō videt̄ qbusdā q2 penuria dicat̄ q̄si penurgia a pena ⁊ vrgeo. vel a pena ⁊ vro. quasi pena vrens vl' vrgens. ꝫ potius sunt etymologie.

Penꝰ ni. m. g. ⁊ h̄ penꝰ ni. ⁊ h̄ penū ni. ⁊ hic penus nus nui. ⁊ h̄ penu indecli. ⁊ h̄ penꝰ oris oīa in eodē sensu. i. cellariū. ⁊ dicunt̄ a peno greco qd̄ dr̄ nutrio q2 in eo reponunt̄ ea vnde hoīes nutriunt̄. Et no. q2 penora etiā dicunt̄ res neccrie ad nutrimētū vl' victū q̄tidianū ꝫm Hug. Et cor. primā penꝰ ⁊ penū. Sed penꝰ ꝓ carthaginensi populo ꝓduc. ꝑmam.

Unde Est ppl's penus. seruat edēda penus Et vt di. Pap. Penus. i. afer p oe scribit. h' penus p cellario p simplex e.

Peon medic⁹ quidā fuit a q̄ peonia herba pbibet eē inuēta. Item peon fuit quidā autor. a q̄ quidā pes inuent⁹ dict⁹ ē peon. ꝛ ꝯstat ex q̄tuor syllabis q̄libet peon. Sūt eñi q̄tuor peones. ꝛ sc̄ ꝯ̄riȷ epitricis. Peon p̄m⁹ ꝯstat ex p̄ma lōga ꝛ trib⁹ breuib⁹ vt legittim⁹. Peon scd̄s ꝯstat ex scd̄a lōga ꝛ ceterꝭ breuib⁹ amabilis. Peon tercius cōstat ex tercia longa et reliq̄s breuibus. vt habitator. Peon quartus cōstat ex quarta longa ꝛ p̄cedentib⁹ breuib⁹ vt babilitas humilitas. Itē a peon dicitur peonius nia. nium. ꝛ peonicus ca. cum.

Peplū pli. ē matronale pallium ex purpura signatū cui⁹ fimbrie aurei staminis summitate resplendēt. Et vt dicūt ꝓprie capitis est.

Pepo onis. idē ē q̄d melo. onis ɓm Hug. et vt dicit Pap. Pepo grecū est ꝛ origo eius latinis incerta. cuius natura nimiū frigida difficile digeritur ꝛ crescit in similitudine cucurbite.

Pera re. f. g. i. sacculus q̄ tasca vulgo dr̄. ꝛ dicit a peri q̄d ē circum eo q̄ lata sit ꝛ sinuosa. ɓm Hug. Uel vt dicit Pap. Pera est pellis a collo pendēs p̄cincta vsq̄ ad lumbos. Est aūt habit⁹ ꝓprie necessari⁹ ad opis exercitiū Hec etiā melotis dr̄. Itē pera sportella sacculus pastoralis. i. mātica. vel vt dr̄ in historiis sup. j. Reg. xvij. Pera est vas in q̄ mulgetur vel panis portatᷣ.

Perangaria ē seruitus psonaꝝ ꝛ rerū. ꝛ dr̄ quasi pfecta ꝛ magna angaria. Est autē angaria seruit⁹ psonaꝝ ꝛ nō rerū. Itē pangarie dicūtᷣ exactiōes ꝛ p̄stationes patrimonioꝝ. s. onera q̄dā q̄ p̄dio incumbūt vel imponūtᷣ. Et erant forte exactiones equoꝝ vel vecturaꝝ ad portandū annonā militib⁹. vt colligitᷣ. C. d̄ cursu. pub. an. in rubri. li. xij.

Percitus ta tū. i. valde velox.

Perculsus. sa. sum. i. animo cōmotus. pterrit⁹ turbatus. ꝛ dr̄ a pcello lis.

Perditio onis. f. g. i. amissio. Unde Aurora. Sint tua pditio nobis que dona parasti.

Perdius dia. dium. id est iugis continuus. et dr̄ a per ꝛ diu. ꝛ cor. di.

Perdix cis. epiceni generis. de voce nomē habet auis dolosa atq̄ immunda. Nam masculus in masculinū insurgit. ꝛ obliuiscitur sexū libido preceps. Adeo autem fraudulenta est vt alteri perdici oua diripiens foueat. Sed fraus fructum non habet. Nam cū pulli vocem proprie genitricis audierint naturali q̄dam instinctu hanc que fouet relinquunt. et ad eandem que genuit reuertuntur. Dicitur autem perdix a perdo dis. quod est amittere delere destruere. Dicē enim Hug. q̄ si masculus nidum sue cōiugis inuenit destruit ꝛ oua absorbet. vl' dr̄ a pdēdo eo q̄ amittit oua sua ꝛ altera foueat. vl' q̄ destruit nidū. vl' dr̄ a perdice nepote Dedali quē fabule dicūt i illam auē mutatū fuisse. ꝛ p. pe. gti. Et nota q̄ pro aue declinatᷣ hec pdix. vñ Ouid. Garrula ramosa pspexit ab ilice perdix.

Perdix cis. sororis dedali filius. dr̄ inuenisse serram ꝛ circinū.

Perduellio onis. est qui in suos ciues coniurationem exercet.

Perduellis lis. i. hostis.

Peredia die. i. edendi supfluitas sicut bibula bibendi. ꝛ dr̄ a per ꝛ edax.

Peregrin⁹ na nū. dr̄ a pegre q̄si pgēs lōgius. vñ pegrini large dicūtᷣ oēs q̄ a loco sui domicilij pficiscūtᷣ. Proprie aūt dicūtᷣ romipete aploꝝ ꝛ alioꝝ sctōꝝ limīa ꝛ oratoria visitantes. Peregrini etiā dicūtᷣ oēs q̄ nō sunt de epatu ordinantis. siue sint clerici siue laici. ɓm Hoff. in sum. de cle. peregri.

Perempt⁹ ta tū. i. occisus. ꝛ dr̄ a perimo.

Peremptoriū dr̄ a pimēdo. eo q̄ oīno pimat. vt tmin⁹ pemptori⁹. vltra quē n̄ dātᷣ vlteriores dilatōnes. Silr̄ exceptio dr̄ pemptoria q̄ pimit actiōem. Etiā citatio dr̄ pemptoria. q̄ oēs alias citatōes abbreuiat. ꝛ accelerat.

Perēnis. o. t. ꝛ h' ne. i. iugis. ꝛ dr̄ a p ꝛ ann⁹. cōuersa a i e. Iñ pennitᷣ aduer. ꝛ h' pennitas tatis. i. iugitas. ppetuitas. ɓm hug. Pap. vo dicit. Perennis quasi perpetuus annus.

Perfid⁹ da dū. i. pdens fidē. ꝛ dr̄ a p ꝛ fides ꝛ cor. fi. ꝛ ē mercatoꝝ. ꝛ ꝓprie cauponū. Inde hec pfidia die. ꝛ pfidiosus sa sum. i. plen⁹ pfidia. Item pfid⁹. i. valde fidelis vel fidus. ꝛ tūc dr̄ a p ꝛ fidus. ꝛ pd. fi. vñ. Perfidus ē neq̄. perfidus corde fidelis.

Perfuga ge. o. g. qui de vno exercitu fugit ad aliū. ꝛ dr̄ a pfugio gis. ꝛ cor. fu.

Perfugiū gij. i. tuta latebra. locus refugij.

Perfunctorius a. ū. i. ad pfungendū aptus vl' destructorius. leuis ꝛ trāsitorius vel ymaginarius. vñ in Platone inuenitᷣ pfunctoria forma mūdi. i. destructoria. ꝛ trāsitoria. ꝛ dr̄ a perfungor perfungeris.

Pergama moꝝ. sunt edificia troiana. ꝛ dicitᷣ a pyr q̄d est ignis. ꝛ gamos q̄d est mulier. q̄si p ignē ꝛ mulierē destructa. Uel a p ꝛ gamos Inde pgameus a. ū. i. troianus. Et q̄ pergama altissima erat. ideo olim oīa alta edificia vocabantur pergama.

Pergamenū ni. pe. p. i. charta. ꝛ dr̄ a pgamo ciuitate. q̄ ibi p̄mo excogitatū fuit ꝛ inuētū. Item potest declinari adiectiue pergamen⁹ na nū. id est res de pergameno.

Pergamū mi. q̄dā ciuitas, Iñ pgame⁹ a. ū. ꝛ pgamen⁹ na nū. ꝛ h' ꝛ h' pgamē. ꝛ hoc se.

Pergulū li. i. puū tuguriū in alto positū. ꝛ dr̄ a pergo gis. ꝛ hec pgula. le. i. famula. q̄ ad diuersa pergat officia. ꝛ cor. gu.

Peri.i.circũ vel de.ꝛ acuit̃ in fine.

Periarchon grece.latine dr̃ de principibus.et principatibus.Archos em̃ greci dicũt principes.Libri sun t sic dicti.

Peribolus li.m.g.ꝛ h̃ pibolũ li. deambulatoriũ. deambulacrũ. spaciatoriũ. pambulatoriũ. ꝛ dr̃ a peri ꝛ ambulo . Item Ezech.xlij. Signat muꝝ q̇ erat exterior ad deambulandũ.ꝛ cingebat gazophilatiũ cantoꝝ custodientiũ altare.ꝛ cor.bo.

Perichelis lidis.f.ge. ornamentũ mulieꝝ circa brachia.vel potius circa crura q̇ gressus eaꝝ ornat̃.ꝛ dr̃ a peri qd̄ ē circũ.ꝛ chele qd̄ ē curuũ ſm hug. Pap̃.etiam dicit.Periscelides armille pedũ mulieꝝ. Periscelides dicũtur q̇bus nr̃ gressus ornat̃ .Et scribit Papias piscelides p sc.sicut antiq̇ cõsueuerunt scribere.Sꝫ moderni scribũt pichelides per ch. In grecismo sic dr̄. Atq; pichelides exornant brachia nymphis.

Periculũ li.n.g.i.expimentũ. vñ Terenti⁹ in eunucho. Fac piculũ in lr̃is. fac in palestra. ꝛ dr̃ a perio ris. Itē h̃ piculũ li. ꝛ q̃nq; sincopatur.ꝛ dr̃ hoc piclũ li.i.discrimē vel damnũ. Iñ piculosus sa sum.ſm hug. Pap̃. ꝯo dic̃. Periculũ a perio ris. qꝛ pene pire faciat.i. discrimen vel expimentum.

Periphrasis.est descriptio vel circũlocutio cũ vna res plurib⁹ verbis designat̃ ꝛ describit̃ ꝓpter veritatem splendide producendã vel veritatem circuitu euitandam. Inde piphrasicus ca cũ.vt iste loq̇tur periphrasice.i. p periphrasim. ꝛ periphrasticus ca cum.in eodeꝫ sensu.

Peri hermenias sunt due ptes. Peri em̃ greca ꝑpositio ē.ꝛ valet tm̃ q̄tũ de. Hermenias ē grecus gtũs a noīe greco hermeni a. qd̄ latine sonat interp̃tatio. q̇ gtũs hermenias ponit̃ in intitulatione illi⁹ libri Arestotilis vbi hr̃. Incipit liber pihermenias . Et ē sensus. Liber pihermenias.i. de interp̃tatiõe. Greci em̃ carentes ablto construũt suas ꝑpositões cũ gtĩs loco ablatiuoꝝ. Quidam tñ min⁹ intelligentes vtũt̃ h̃ q̄si nomine composito.

Perimetrũ tri.i.linea circũcirca mensurans et dicitur a peri.i.circum.ꝛ metros mensura.et cor.me naturaliter.

Periodica ce.dr̃ a peri.id est circũ.ꝛ odos via. Periodice febres sunt. quas quotidianas. tercianas.quartanas vocãt sic dicte eo ꝙ certo temporis circulo moueantur.ꝛ non contitinue affligant.ꝛ cor.di.

Periodus di.pe.cor. dr̃ q̄si circũitus.vel ambitus.vel q̄si circa finē. ꝛ dr̃ a peri qd̄ ē circũ ꝛ odos qd̄ est via vel finis. Vel periodus.i. clausura. Item ſm Pap̃. Periodus vltima distinctio que totam sententiam claudit. Cuius ptes sunt colum ꝛ coma.

Peripateticus dr̄ a peri qd̄ ē circũ.ꝛ patos qd̄ est calcãs vel ambulãs.q̄si circũcalcãs vl̃ ambulãs. Vel paripatetici sunt q̇daꝫ pħi ab ambulatione.q̄si circũcalcãtes vel ambulantes qꝛ Aristotiles autor coꝝ deambulãs disputare solitus erat Vel qꝛ pambulãt de schola ad scholã disputãtes ꝛ inq̇rentes q̇d melius sue sententie possent acquirere vel adiungere.et corripit ti.

Peripetasma matis.n.g.i. velum vel tentoriũ vel cortina.vel poti⁹ q̇libet adiectio ei⁹ in circuitu facta.ꝛ dr̄ a peri ꝛ petasma. qd̄ est velũ vel tentoriũ vel cortina. Unde ꝓprie peripetasma dr̄ superior pars in cortinis que depicta ē. Impropie tamen dicitur peripetasma uandoq; limbus. Antiqui dicebant hoc peripetasmatũ ti.

Peripetio incisio scripturaꝝ.vel capituluꝫ vel sententia ſm Papiam.ꝛ acuit̃ in fine.

Peripneumonia nie.i.vitiũ pulmonis cũ dolore.ꝛ dr̄ a peri.ꝛ pneumonia.

Peripsima matis.n.t.i.purgamentũ qd̄ eijcit̃ de tritico q̄ñ ventilat̃. vel purgamentum pomorum ꝛ rasura vel limatura cuiuslibet rei.q̄ circũcirca res sematur.i.diminuutur. ꝛ dicit̃ a peri quod est circum.ꝛ simus ma.mum. qd̄ est curuus vel semus.qd̄ est impfectus. vl̃ seco cas.ſm Hug.peripsima dicit̃ etiam quelibet domoꝝ quisquilia. vnde Quod purgas de re dic esse peripsima vere.vt suber pomi q̇s quiliasq; domi.i.purgamentũ vel sordes.vñ apl's.j.Coꝝ.iiij. Omniũ peripsima fact⁹ sum

Perissologia est supuacua verboꝝ adiectio.sine vlla vi rerũ. vt Ibant q̇ poterãt ꝛ quo nõ poterant non ibant.

Peritomũ mi.id est circũcisio. ꝛ dicitur a peri quod est circum ꝛ tomos quod est diuisio vl̃ incisio.

Peritus ta.tũ.i.doct⁹.instruct⁹.sapiēs.ꝛ dr̄ a perio ris.Et ꝯpat̃ pitus tior.ſim⁹. Iñ perite ti⁹ sime.aduer. Et hec peritia tie.i. discretio. Et perit⁹ p̄t eē pticipiũ de peo ris.ꝛ tũc cor. pe.ſꝫ peritus a perio ris.ꝛ tũc ꝓdu.pe. Und̄ Orati⁹ in ept. Uiuere si recte nescis.disce de peritis.Et quidã dicit. Ne tendas peritũ.p⁹ xp̄m tende peritum. Non vadit peritum qui vult audire peritum.

Periurus.ra.ruꝫ.pe.cor.dicitur a periuro ras quasi perdens vel ꝓdens ius. Inde hoc periurium rij.

Periurium ꝓpriũ dicitur quãdo aliq̇s iurat cõtra canonica statuta vel temerarie.Et dicitur multipliciter. Primo id est falsa iuratio que si ignoranter adhibita omni diligentia facta fuerit.sic nullum peccatum est.xxij.q.ij. Homines. Secundo dicitur trãsgressio liciti iuramenti.et sic est mortale.vj.q.j.Quicunq;. Illicitum autem scienter iurans peccat. sed non contraueniens. Tercio dicit̃ indiscretũ iuramentũ ꝛ ē veniale.xxvj.dis.§.crimis.in

fine. q̄rto dr̄ mendaciū iuramēto firmatū. ⁊ ē ſꝑ mortale. xxij. q. ij. qȯ ait. Et eſt crimē adeo magnū ꝙ clericus ꝑiurus ab officio ⁊ bñfi/cio ſuſpendi dꝫ. c. ꝑuenit. de fideiuſ. c. inter dilect. de exceſ. ꝑla. ⁊. c. q̄relā. de iureiurā.

Perizoma matis. n. g. ē q̄dā veſtis hoīm antiquiſſima. i. ſuccinctoriū femorale q̄ tm̄ geni/talia cōtegūtur. Alij dicūt ꝙ ſit tunica folijs cōſuta q̄lē dn̄s fecit ade poſt lapſum. Ita dicit hug. tn̄ Gen̄. iij. ſcribit. Fecit q̄ꝫ dn̄s deꝰ ade ⁊ vxori eiꝰ tunicas pelliceas. i. de pelli/bus mortuoꝝ aīaliū. vt ſignū ſue mortalita/tis ſecū ferret. In hiſtorijs aūt dr̄ ſic. Fece/rūt ſibi perizomata. i. ſuccinctoria. quaſi bracchas breues. Et ꝓ̇. pe. ntī. ꝯ cor. pe. gtī.

Perliſus, ſa. ſum. pe. ꝓdu. i. valde leſus.

Perlitor toris. m. g. i. occiſor.

Perna ne. i. petaſo. ſ. baconus vel baſſa porci. Vn̄ Pap̄. dicit. Perna vulgo que baſſa dr̄. Vnde quidam. Eſſe vbi perna retur. nec forſan torquis habetur.

Pernicies ciei. f. g. i. mors vl' interitus. ⁊ dr̄ a ꝑneco as. Vn̄ ꝑniciosus ſa. ſum. i. mortifer letalis. Vn̄ ꝑnicioſitas tatis. Item ꝑnicies. id ē velocitas pedū. ⁊ dr̄ a ꝑnix. i. velox.

Pernix cis. oīs. g. pe. cor. i. ꝑnicioſus deſtru/ctor. ⁊ dr̄ a ꝑneco cas. Vn̄ h̄ ꝑnicitas tatis. ⁊ h̄ ꝑnicioſitas. i. deſtructio interitꝰ. Item ꝑ/nix cis oīs. g. pe. ꝓ̇. in obliq̄s. i. ꝑſeuerans in conatibus. vl' velox ⁊ ꝓprie in pedibus ⁊ dr̄ a ꝑnitor teris. Vn̄ ꝑnicitas tatis. i. velocitas. ſceleritas. Et ē ꝑnicitas pedū. Sed ſce/leritas ⁊ velocitas. penitaꝝ vel veloꝝ. Vn̄ Pro ꝑnice citū. ꝓ ꝑnice dico nociuū. Per/nitor primuꝫ ꝑneco dat reliquū. Qui necat eſt pernix. feſtinat currere pernix.

Pernox ꝑnoctis. o. g. i. vigilās. ⁊ ꝓprie nocte. Vn̄ de btō dn̄ico cantat. Pernox cū xp̄o ꝓ/priū non poſſidebat lectulum ⁊c̄.

Pero onis. m. g. quoddā calciamentū ruſtico/rū amplū ⁊ altū. qȯ alio noīe dr̄ culponeus. Et dr̄ a peri qȯ ē circū. qꝛ p̄ nimia amplitudine circūcirca vagat. Vn̄ peronatus ta. tū. i. peronibꝰ calciatus. vn̄ȯ Perſius. Nauiū ſi poſcat ſibi peronatus arator.

Perpaucus ca. cū. i. valde paucus. vn̄ Hebre. xiij. Etenim perpaucis ſcripſi ⁊c̄.

Perpendiculū li. inſtrm̄ ē cementarioꝝ plūbatū qȯ alio nomīe dr̄ amuſſis. qȯ ipi demittūt ad ꝑpendendū eq̄litatē muri. Vn̄ h̄ ⁊ hec ꝑ/pendicularis. ⁊ hoc re. Illa linea dr̄ ꝑpendicularis q̄ ſurſum vel deorſum recte dirigit. Itē ꝑpendiculū li. dr̄ illud vn̄ lebetes ferūt ⁊ ſuſpēdunt. Et in iſta ſignificatiōe dr̄ ꝑpendiculū a ꝑpendeo des. qꝛ in eo lebetes ꝑpendent. Pro inſtrō aūt cementarioꝝ dr̄ ꝑpēdi/culū a ꝑpendo dis. qȯ ē intelligere. cōſiderare animaduertere. percipere. trutinare.

Perpenſilis lis. pe. cor. i. valde leuis.

Perperus a. ū. i. ꝑuerſus prauus nō rectꝰ. Vn̄ ꝑpere aduer. i. ꝑuerſe. male praue nō recte. ꝓ quo ſepe ponit ꝑperā. qȯ nō dꝫ acui in fine ſicut nec multifariā nec palā Vn̄ apl's. j. Coꝝ. xiij. nō agit perperā.

Perpes petis. o. g. i. ꝑpetuus. ⁊ cor. pe. gtī.

Perpeſſiuus ua. uū. q̄ frequent aliq̄d patit.

Perpeſſus ſa. ſū. i. valde vel diu paſſus. ⁊ dr̄ a ꝑpetior teris. Vn̄ Marc. v. Et fuerat multa perpeſſa a cōpluribus medicis.

Perpetuꝰ a. ū. qȯ nūq̄ꝫ habebit finē. ꝯ habuit principiū. vt aīe ⁊ angeli. Vn̄ hec ꝑpetuitas. tatis. ſtatꝰ vite q̄ꝫ hꝫ res aliqua ex eo ꝙ habuit principiū. ſed non ſit habitura finem.

Perplexus a. ū. i. implicitꝰ. irretitꝰ. inuolutꝰ. colligatus obſcurus. Vn̄ h̄ ꝑplexitas. eſt cō/ſtringens ⁊ ineuitabilis neceſſitas peccandi q̄ ꝓuenit ex erronea voluntate. vt. c. j. ⁊ i. ſū. diſ. xviij. vbi glo. ho.

Perproperus ra. rū. i. valde ꝓperus.

Perſepolis lis. pe. cor. quedā ciuitas quā perſus condidit.

Perſeuerantia tie. i. aſſiduitas cura. ꝑtinatia. Sed perſeuerantia eſt in virtute. ꝑtinatia vo in vicio.

Perſicus quedā arbor. ⁊ dr̄ a Perſo rege q̄ in egypto p̄mo īſeruit illā. Vn̄ hoc ꝑſicū ci. fru/ctꝰ illiꝰ arboris. Et h̄ ꝑſicerū. ti. locꝰ vbi ꝑſi/ci creſcūt. Itē adiectiue declinat ꝑſicꝰ ca. cū pe. cor. i. ꝑſeus vel de ꝑſide exiſtens.

Perſis ſidis. mulier de perſida ſm̄ Pap̄.

Perſoleus entis. o. g. i. aſſiduus. Vn̄ h̄ ꝑſolentia tie. i. aſſiduitas.

Perſolus la. lū. i. aſſiduꝰ. ⁊ dr̄ a ꝑſoleo les. Et cor. ſo. Vn̄ Plautꝰ. Ebrioſe ⁊ pſole nuge. ſi aūt inueniat perſolus cōpoſitū a per ⁊ ſolus tunc ꝓducit ſo.

Perſona. f. g. eſt rōnabilis creature individua eſſentia. ⁊ ſm̄ hoc dr̄ ꝑſona. quaſi ꝑ ſe vna. ⁊ eſt etymo. Et ſꝫ hoc ꝑſona videt ſpectare ad deitatē. Item ꝑſona dicit hiſtrio repreſentator comediarū qꝛ diuerſis modis ꝑſonat di/uerſas ꝑſonas repreſentando. Et hinc perſona dicit in grammatica ip̄m ſuppoſitū quandoq̄ꝫ ꝓprietas ſuppoſiti. quandoq̄ꝫ ꝓprietas vocis. quandoq̄ꝫ vox ipſa quandoq̄ꝫ modus ſignificandi. ⁊ q̄nq̄ꝫ ꝑſonalis ꝓprietas. Itez ꝑſona dicit in eccleſia qui dignitatem hꝫ pre ceteris. Et hoc ab hiſtrione ſumptum eſt qui diuerſas perſonas repreſentando diuerſos ſolet accipere. ornatus. ⁊ ſm̄ dignitatem perſone quam habebat repreſentare. Et hic tra/ctū eſt vt ꝑſona dicat in eccl'ia. Nā ſꝫ diuerſos gradꝰ dignitatis ꝑſone diſtinguunt in eccl'ia. Et hinc etiā tractū eſt vt in grāmatica vna ꝑſona dicat p̄ma alia ſcd̄a alia tercia qȯ fit rōne dignitatis. Et deberet ꝑſona pe. cor. dici. ꝯ ad drn̄am huiꝰ impatiui ꝑſona ꝑſonet qȯ cor. dr̄ pe. ꝓdu. Vn̄ q̄dā. P. ſup. ꝑſona nō

est mea psona regi. q aūt dr psona q̄si p se sonans etymo. est. Jn̄ hic r h̄ psonal' r h̄ le. Jn̄ psonalit aduer. r h̄ psonalitas tat'. Jtē a psona dr psonat' ta. tū. Et hic psonat' tus. tui. dignitas vl' officiū psone fm Hug.

Perspicuus cua. cuū. i. clarus lucid'. perspicuus. peruius. r dr a pspicio cis.

Perspicax cis. o. g. i. clar'. subtilis vl p fecte r plura videns. r dr a pspicio cis.

Persus persi q̄daz rex fuit q̄ q̄ndā terrā debellauit. r eius noīe dicta est psia sie. r h̄ psis psidis. r hec psida de. Jn̄ pseus sea seū. r psicus. ca. cū. r hic r hec persa se.

Pertesus a. ū. pmolestus odiosus. fastiditus. Vn̄ Macrobius. Pertesus necessitat' dixit. r dr a tedet.

Pertinax cis. pe. cor. in ntō. s pdu. in gtō. oīs ge. i. valde vel imprudenter tenens. durus. pseuerans. impudens cōstans irreuocabilis indocilis obstinatus. Jn̄ ptinacitas tatis. i. assiduitas pseuerantia impudentia. Jdē r ptinacia cie. r fm Pap̄. Perseuerantia est in v̄tute ptinatia v̄o in malo.

Pertusus sa. sum. i. pfecte cōfractus. r pd. tu. Vn̄ Aggei. j. Jn sacculum ptusum.

Peruicax cacis. i. improb' pteru' maliciosus importun'. r dr a p r vice. q2 vicē suā obtinere vult. vl' q2 puertit vices rerū. qd̄ bonū ē iudicando malū. vl' ecōuerso. Vel dr a p r vitio as. eo q in vicio psistat vl' a p r vicio r cadēs q̄si p viciū cadens. vel a p r virib' r cadens q̄si p suas vires cadens. vl' cōponit a p r vicia quā antiqui victoriā dicebant. inde peruicax pprie dicit q̄ in pposito suo ad victoriaz pseuerat. Jn̄ puicacia cie. r puicacitas tatis. fm Hug. Pap̄. v̄o dicit. Peruicax. i. pseuerans. cōtumax obstinat' dur' immobilis. et cor. pe. nti. r pdu. pe. gti.

Peruigil. i. valde vigilans.

Peruigiliū lij. i. vigilatio. r dr a puigil.

Peruius uia. uiū. per qd̄ via patet.

Perula le. dimi. i. pua pera. r cor. pe.

Perusiū opidū in italia. Jn̄ pusin' na. nū.

Pes dis. m. g. dr a pos podis greco qd̄ idē est qd̄ pes. Et accipit tripliter. s. p membro quo ambulam'. Vel pro metrorū pede. Vel p mēsura. Pes in metro est syllabarū r temporū certa dinumeratio. pes in mensuris agroruz digitos. xv. habet palmos quatuor. Jtē pedes dicunt extremi anguli velox vl' poti' illi duo in naui funes q̄ extremos velox angulos tenent. Jtem pes cōponit hic r hec et h̄ bipes dis. tripes dis. q̄drupes dis. i. habēs vel aptū natū habere duos vl' tres vl' quatuor pedes. Jn̄ bipedi' dia. diū. r hic r h̄ bipedialis. r h̄ le. r hec bipedalitas tatis. Tripedi' dia. diū. r h r h̄ tripedialis r hoc le. r h̄ tripedalitas tatis. Quadrupedi' dia. diū. r hic r hec quadrupedal' r hoc le. hec q̄drupedalitas tatis. r q̄drupedans dantis. oīs ge. id est q̄drupes. Jtē pes aīe intelligit amor q̄ itur ad delectationē q̄ est loc' aīe. q2 amor cū prauus est dr cupiditas vl' libido. cuz v̄o rectus est seu bon' dr charitas.

Pessariū rij. est gen' medicaminis. r dr a pessum. eo q intus initiat vel intromittat.

Pessulū li. r hoc pessellū li. i. sera lignea. q̄ firmat ostiū. r dr a pello lis. q2 pellitur r repellit r cor. su. vn̄ Can̄. v. Pessulū ostij mei aperui. Pap̄. v̄o dicit. Pessulum i. ostiū a pede dictum. Habet enim inferiorē cardinē quasi pedem.

Pesti grece latine humor dr. r acuit in fine.

Pesticula le. dimi. i. pua pestis. r cor. pe.

Pesticus ca. cū. pe. cor. i. peste plenus.

Pestilens tis. o. g. r pestilentus ta. tū. i. plen' peste. Jn̄ pestilentia tie. r est idē qd̄ pestis. s pprie pestis est nomen ip̄i' morbi. Pestilentia v̄o est id qd̄ ex se efficit morbū. Jsidorus v̄o dicit. Pestilentia est contagiū qd̄ dū vnū apprehendit celeriter ad plures transit. Signit aūt ex corrupto aere. r viscerib' penetrando innitit. Dicit aūt pestilentia q̄si pastulentia eo q veluti incendiū depascat duz descendit p totū corpus. Et sūt tres modi pestilentie. aut ex terra aut ex aqua aut ex aere. fm Pap̄.

Pestis stis. f. g. dr q̄dam morb' q̄si. s. membra dissoluunt r putrescunt. r dr a pesti qd̄ ē humor. Vel dr pestis q̄si pastus. a pascendo. q2 veluti incendiū depascit dū descendit p totū corpus. r gignit ex corrupto aere. Et eadem cōtagiū dr. r contagio a ptingendo. q2 quez cōtigerit polluit. vl' q2 tactu vni' descendit p omes. Jpa r inguina. ab inguinū pcussione. Eadē r lues a labe vl' luctu vel luendo dicta q̄ tanto ē acuta q nō habeat spaciū tpis in q̄ vel vita speret vel mors. sed repentinus morbus simul cum morte venit. et est quasi idem qd̄ pestilentia.

Pestuosus sa. sum. i. peste plenus. Jn̄ hec pestuositas tatis.

Petalū li. i. forma marmorea instar tessere quadrata vnde pauimenta sternebant. Vn̄ Josephus in. viij. Strauit aūt pauimentū templi petalis aureis. Jtē petalū est lamina aurea i fronte vel in pectore pontificis q̄ illud nomē dei ineffabile tetragrammaton quatuor literis hebraice habebat scriptum.

Petaso sonis. i. pna porci. s. baconus siue bassa. Jnde hic petasunculus li. dimi. et formatur a petaso o mutato in unculus. vl' in vn. r addita culus.

Petasus si. mas. g. r hoc petasum si. in eodem sensu. quoddam calciamentū Mercurij ad volandum. r dicitur a peto verbo greco. qd̄ est volare. vnde Martialis coquus. Petaso aut a talarib' pcitatis cepit preire mercuri'

Petaurus ri.m.g. quidã ludus q̃n hoïes a tapetibꝰ mittunt̃ ĩ auras. ⁊ dĩ a peto ⁊ aura q̃si petẽs auras. vl̃ dr̃ petaurꝰ q̃i petẽs taurꝰ In africa eĩ sc̃ q̃dã tauri ita edocti ꝙ cũ cornibꝰ mittũt hoïes ĩ aurã. ⁊ illesũ in t̃ cornua recipiũt. Et dicũt̃ petauri. q̃si petẽtes tauri. Uel petaurꝰ dĩ a peto greco qđ est volare. ⁊ aura qꝛ cũ hõ ĩ tali ludo emittit̃ videt̃ ꝑ aurã volare. Uñ Iuue. An magis oblectant animum iactata petauro.

Peticus.ca.cum. ⁊ peticius cia.ciũ. q̃ petit vel q̃ amat aliquid petere.

Petilꝰ lia.liũ. q̃ sꝑ petit. ⁊ dĩ a peto tis.

Petitio nis.f.g.i. questio vel postulatio.

Peticiuncula le. dimi.i. parua petitio.

Petitor oris.m.g.i. postulator vl̃ questor. ⁊ dĩ a peto tis. ⁊ ꝓdu.ti.

Petitꝰ ta.tũ.i. postulatꝰ. ⁊ dĩ a peto tis. Et hic petitus tus.tui.i. postulatio. ⁊ ꝓ.ti.

Petoricũ ci. quoddam genus currus ⁊ dicitur a peto tis.

Petra tre. grecũ est.i. lapis. ⁊ dr̃ a petros qđ ẽ durũ. quia dura ẽ. ꝙ aũt dĩ petra quasi pedibus trita. etymol̃.ẽ. Inde petrinus na.num ⁊ petrosus sa.sum.

Petrella le. dimi.i. parua petra.

Petro onis.m.g. dr̃ a petra. Sũt aũt petrones ꝑticule q̃ abscindunt̃ de petris. sicut quisq̃lias dicimus inutilem materiam que abradit̃ de lignis quãdo dolant̃.

Petrus grece latine dĩ durum.

Petroselinũ li. est quedã herba silis apio. ⁊ dĩ a petros ⁊ selinos qđ ẽ apiũ. eo ꝙ sit similis apio ⁊ nascit̃ in petris ⁊ montibꝰ preruptis. qđ nos petrapiũ dicere possumꝰ. Selinũ eñ grece apiũ dĩ latine. Et est genus apij. Aliud est genus hyposelinum. Terciuꝫ oleoselinũ ⁊ producit li.

Petrus ap̃lus dictus ẽ a petra. qꝛ durus et firmus fuit ĩ fide. Uel petrus dictꝰ ẽ a petra.i. a xp̃o sup̃ quã fundata ẽ ecclia ẜm Hugu. Et interꝑtat̃ petrus agnoscens vel discalcians Agnoscens qꝛ videlꝫ deitatẽ xp̃i agnouit. cũ dixit. Tu es xp̃s filius dei viui. Discalcians vero interꝑtatur quia pedes affectuũ suorũ ab omni opere mortuo ⁊ terreno discalcauit cum dixit. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ secuti sumus te.

Petulãs tis.o.g.i. luxuriosus. lascíuus importune petens. plus petens. Uñ ⁊ ꝓcax dr̃. qꝛ petulantia ⁊ ꝓcacitas vicina sibi quadã mẽtis iungunt̃ insania. vt plus velit petulãs temeritate lasciuus ludo. Iñ petulantia.i. lasciuia libido importunitas.

Petulcus ca.cum.i. importunus impetendo ⁊ dĩ a petulor lar̃. Uñ meretrices petulcas vocamꝰ. Et petulcus dĩ luxuriosus. qui sepe petit coitum. quod ꝓprie de animalibus irrationabilibus dicit̃.

Petulus li. equus qui habet albos pedes.

Petus ti.m.g.i. guelcus. strabo aliquãtulũ sꝫ cuiꝰ oculi quadã velocitate cito voluũt̃ huc ⁊ illuc ⁊ dĩ peto tis. Et hec peta te.i. guelca ⁊ aliquãtulũ straba. Et ꝑ. pe. ẜ peto tis. ⁊ peti infinitiuꝰ cor.pe. Unde. Uult sibi strabo peti se dicit nomine peti.

Pexus.a.um. id est pectinatꝰ. pectine ornatꝰ.

P ante H

Phaeton tontis. filiꝰ solis ⁊ dĩ a phos. quod ẽ ignis. q̃si totus ardẽs. Ipe eĩ p̃mo vocabat̃ Eridanꝰ q̃ cũ male regeret curã p̃ris fulmĩe a Ioue extinctus ẽ ⁊ cõbustus. a q̃ cõbustiõe dictꝰ ẽ postea phaetõ Et qꝛ tũc cecidit ĩ padũ inde postea padus dictus ẽ Eridanꝰ. ab illo in eo submerso. Iñ phaetonteus tea teũ. Et h̃ phaetõtides tontide. filiꝰ vel nepos illius. Iñ hec phaetontis tidis. filia vel neptis ꝓprie ⁊ improprie soror illius.

Phale le.i. lignea turris. ⁊ dĩ a phalon. vnde. Iuuenalis. Consulit ante phalas delphinorumq̃ columnas.

Phalanx gis. ⁊ hec phalanga ge. lingua macedonũ dr̃ legio siue caterua. Iñ phalãgarius a.um.i. legionariꝰ. s. de phalanga exñs vl̃ ad phalangã ꝑtinens. ⁊ phalango gas.i. phalãgam facere.

Phalarica ce. q̃ddã telũ ingẽs torno factũ habẽs ferrũ cubitale. ⁊ rotũditatẽ de plũbo ad modũ spere ĩ ip̃a summitate dr̃ ignẽ h̃re affixũ. Hoc telo pugnat̃ de turribꝰ q̃s greci phalas vocãt. ⁊ mittit̃ tormẽto nõ manibꝰ. Et qꝛ hoc telũ tormẽto mittit̃. Iñ ẽ ꝙ q̃nq̃ ponit̃ ꝑ tormẽto. qđ vulgo dĩ petraria vl̃ mãganũ. Iñ phalaricus.ca.cum. q̃ fert tale telũ. vl̃ qđ ꝑtinet ad phalaricã. ⁊ cor.pha. sicut ⁊ phala vnde Luca.i.vi. Hũc aut tortilibꝰ. vibrata phalarica neruis obruat ⁊c̃.

Phalon grece. latine lignũ dĩ.

Phanaticus ca.cum.i. lunaticus. insanus. ꝓpter phanuꝫ violatũ. vel qꝛ ad phanum ducebat̃ vt liberaret̃. ⁊ dĩ a phanum et phanaticum dicitur quod pertinet ad phanum. Et hinc phanaticus ci. id est custos phani. scilicet sacerdos. Phanatici etiam dicunt̃ q̃ futura canunt. ⁊ cor.ti.

Phantasma. ⁊ phantasia. species visionis. nocturne imagines. vide.s. in.f. litera.

Phanum ni.i. templum. ⁊ dĩ a phonos vl̃ phone qđ est sonus. quasi phonum. qꝛ ibi dij responsa dabant in voce humana. Inuenit̃ etiam aliquando phanũ in bona parte ꝑ ecclesia. ⁊ ꝓducit p̃mam.

Pharao nomen est honoris apud egyptios sicut Cesar apud nos. In latino autem exprimitur denegans eum vtiq̃ deum. siue dissipator. Populi enĩ dei fuit afflictor. ẜm Papiam. Huguitio vero dicit. ꝙ Pharos ciui-

tas vel turris q̄nq̄ ponit̄ ꝓ egypto. Ūn̄ Jn
uenit̄ phari⁹ria.riū̄.i.egypciacus. ⁊ hic oēs
reges egypti dicti sunt pharaones.
Phares interp̄tatur diuisio.
Pharetra tre.f.g.pe.cor.vbi portat̄ sagitte et
dr̄ a pheron qḋ ē mors.q̄si pharetra.i. mortꝫ
repositoriū.q̇t em̄ fert sagittas.tot fert ⁊ mor
tes. Jn̄ pharetrat⁹ta.tū.i.armat⁹ ⁊ instruct⁹
pharetra vl' q̇ hꝫ pharetrā ſm̄ Hug. Papias
x̄o dicit. Pharetra est teca sagittarum.
Phariseus sea.seū.i.diuisus ⁊ dr̄ a phares qḋ
est diuisio. Et hic q̇dā heretici dicti sunt pha
risei q̇ diuisi interp̄tant̄.q2 traditiōes ⁊ obſ/
natiōes legis q̄s illi deuterosas vocant iusti
cie p̄ferūt. Ūn̄ ⁊ diuisi vocāt̄ a ppl'o.q̄si ꝑ iu/
sticiā dei.vl' q2 decalogū legis in mēbranulis
scribētes. ⁊ ꝯplicātes eas ⁊ ligantes i fronte
gestabāt vt religiosi iudicarent̄. ⁊ inḋ phari
sei.i.diuisi a ppl'o dicti sc̄. ⁊ vt dr̄ in historijs
sup euāg. Tres erāt secte iudeoꝝ a cōi reliq̄ꝝ
vita ⁊ opiniōe distātes. pharisei saducei ⁊ es
sei. Pharisei cultu austero ⁊ victu paucovte
bāt̄ .traditiōes suas statuētes.q̇bus traditi/
nes moysi determinabāt.pictatia chartaꝝ in
fronte gerebat. ⁊ ī sinistro brachio circūliga/
ta q̇bus decalag⁹ īscp̄t⁹ erat. q2 dixerat dn̄s.
ꝭ hēbis q̄si q̇d appēsum. ⁊ ī manu tua ⁊c̄. Et
hec dicebāt̄ philateria a philaxe. qḋ ē ſuare
⁊ torath qḋ sonat legē. Jsti etiā maiores fim
brias alijs deferētes.spinas eis alligabāt. q̇
h⁹ pūcti i deambulatiōe mēores mādatorum
Pharma vl pharmacon lingua sy (dei fierēt.
roꝝ dr̄ vnguentū vel medicamentū.
Pharmacentic⁹ca.cū. dr̄ a pharmacia. Et no/
ta ꝙ tria sunt genera curatiōis. Ūnū ē phar/
macenticū a pharmacia q̇ ē medicamentorū
curatio. Scḋm dieticū a dieta qḋ ē obſuatio
legis ⁊ vite. Terciū ē chirurgicū a chirurgia
q̇ ē ferramentoꝝ incisio.
Pharmatia tie. ē medicamētoꝝ medicina. vel
domus vnguētaria ⁊ dr̄ a pharma. vel dic ꝙ
pharmatia largo mō dr̄ oīs medicina maxīe
cōposita. ꝭ stricto mō ⁊ ꝓprie pharmatia sumi
t ur ꝓ medicina laxatiua.
Pharmacopola le.i.vnguētoꝝ siue medicamē
toꝝ vēditor vel vēditrix. ⁊ dr̄ a pharmacon.
⁊ pole qḋ ē vēdere. Ūel cōponit̄ a pharma ⁊
copos qḋ ē labor. ⁊ dr̄ pharmacopola le.i.vn
guētarius.q̇ laborat circa vnguēta. ⁊ cor.po
Pharmacus ci.i.malefic⁹ ⁊ hec pharmaca ce. vl'
ſm̄ grecā declinationē pharmace ces.i.muli
er malefica.s.maleficia faciēs.
Phaꝝ ri. vel ꝭ pharos ⁊ vertit̄ in latinū. et dr̄
ꝭ phar⁹ri.turris maxīa iux̄ alexādriā ī mari.
dicta a phos qḋ ē lux. vel ignis q2 flāmaꝝ in
ditio longe videatur quasi phosphoros. vel
quasi phosoros. Oros visio dicitur et Jnde
pharos. quasi phoros. id est visio ignis. Ūt/
sus eniꝫ luminis ē ad p̄nunciandū nauigan
tib⁹ vada ⁊ portus introit⁹ vel portū ibi eē.
Hinc etiā quēlibet montē iuxta portū positū
⁊ quālibet turrim sil'r iuxta portā positā sup
quē. vel supra quā igne accenso posito desiḡ
bāt nauigātib⁹ ibi eē portū ⁊ introitū ad por
tū. pharon vocabāt. Ūnde ⁊ q̇dā turris ī ita
lia dicta ē pharos ꝓpt̄ vtilitatē talē. Et hinc
etiā ī porticib⁹ machina ad p̄lucenduꝫ fabri
cata. pharos dicta ē. Jtē a pharos turri ale/
xandrie. q̇dā ciuitas in egypto dicta est pha/
ros. ⁊ pharos ciuitas vel turris ponit̄ quan
doq̄ ꝓ egypto. vnde inuenitur pharius a.ū.
id est egyptiacus. Et hinc omnes reges egy/
pti dicti sunt pharaones.
Phase.i.transit⁹ dn̄i. Nota ꝙ q̄rtadecima die
p̄mi mensis advesperā comedebāt iudi agnū
paschalē. ⁊ nox illa dicebat̄ phase.i.transit⁹
dn̄i. sicut dr̄ ī historijs sup Exo.xij. q2 i ea trā
siuit angelus ꝑ egyptū ꝑcutiens p̄mogenita
ab hoīe vsq̄ ad pecus. ⁊ trāsiuit sup tecta he
breoꝝ linita sanguīe. ⁊ aggressus est iter trā
seundi israel ab egypto.
Phaselus li.f.g. dr̄ ꝑua nauis habil' ad transe
undū huc ⁊ illuc. Phasel⁹ etiā dr̄ q̇dā insula
grecie. Jtē ꝭ phasel⁹li. q̇ddā gen⁹ legumis.
qḋ plīmū abūdat ī illa īsula. vl' q2 p̄mū inde
allatū ē. Jn̄ ꝭ phaseolus li. dimi. ⁊ hoc pha/
selariū rij. herba phaseli. vel locus vbi abun
dāt. ⁊ ꝓdu.pe. phaselus.
Phasma me.f.g. ⁊ hoc phasma matis.i.appa/
ritio. ꝓprie phana ⁊ incerta. vt in nocte. Et
hinc quedā fabula menādri dicta ē phasma
a quadā apparitione.
Phasmos grece. apparitio interp̄tatur latine.
Phebe bes.i.luna. ⁊ dr̄ a phos qḋ ē lux vl' cla/
rū. Jtē ꝭ phebus bi.i.apollo vel sol. Ūn̄ dic̄
Pap. Phebus ⁊ phebe sol ⁊ luna dicunt̄ a
phos.i.a claritate. pheb⁹ .i.clar⁹. ab eo qḋ
ē phos.i.lux. Hug. x̄o dicit. A phos qḋ ē lux
dict⁹ ē sol phebus.i.lucid⁹. ⁊ ē q̄si adiectiuū
vn̄ pheb⁹ apollo q̄si lucid⁹ vl' pheb⁹ grece. la
tine īterpretat̄ cōis q2 cōiter ⁊ tēꝑat frigidos
⁊ calidos planetas. Jn̄ Phebus bea.beum
Pheleti ⁊ cereti noīa sūt indeclinabilia. Et so
nat pheleti admirabiles. Cereti extermina/
tores. Et scribunt̄ ꝑ l. pheleti. ꝭ cereti ꝑ r.
Pheniceon grece latine dicitur rubenꝫ. Jnde
pheniceus cea ceum. id est rubeus. Ūnḋ phe
niceam vestem dicunt greci quam nos cocci
neam dicimus. Jnde puniceus cea.ceum id
est rubeus quasi pheniceus. Et hic ⁊ hec phe
nix cis. id est hō rubeus. q2 ergo illi ex vicini
tate solis sunt punicei seu phenicei. dicti sūt
phenices. Ūnde etiam quia ipsi primi inuen
tores litterarum fuerunt. adhuc capitales li
teras rubeo colore. id est minio vermilione
scribimus. vt colore representemus illos fu/
isse inuentores litterarum. ⁊ ab eis terra quā
coluerunt dicta est phenicea cie. Jnde hic et

hec phenix cis. gentile. s. quicūq; est de terra il
la. siue sit rubeus siue non. ⁊ pheniceus cea.
ceū. in eodē sensu. Item a phenicea dicit̄ pe
nus pena penū. subtracta aspiratione. ⁊ a pe
nus. mutata e in u. fit punꝰ na nū. Inde pu/
nicus ca cū. ⁊ hinc puniceꝰ cea ceū. oīa in eo
dem sensu. Et nota ꝙ peni ⁊ puni ⁊ punici ⁊
punicei dicunt̄ nā illi de punicea ꝙ carthagi
nenses ⁊ affricani. Dido quedaʒ q̄ fuit de tyro
⁊ sidone ciuitatibus phenicie fugiēs fratreʒ
suū Pigmalionē. venit in affricā cū magna
multitudine suoꝝ cum quibus carthaginem
edificauit. Et hinc carthaginēses dicti sunt
peni vel puni. vel punici vel punicei. ⁊ terra
carthagini adiacens dicta est punica. Tamē
postea ampliata est appellatio. ⁊ dicta est ge/
neraliter affrica terra punica. ⁊ affricani di/
cti sunt punici. peni. vel puni. vnd̄ ⁊ quoddam
genꝰ maloꝝ dr̄ malūpunicū. qꝛ de illa regio/
ne fuit allatū. vel qꝛ ibi plurimū abūdet. vel
quia grana habeat rubea.

Pheniceus cea ceū. in tribꝰ significatōibꝰ in/
uenit̄. Nam pheniceus. i. rubeus. a pheni/
ceon. ⁊ pheniceus. i. de phenicea. ⁊ phenice
us cea ceū. quod ꝑtinet ad phenicem auem.

Phenix cis. ꝯ. g. hō rubeꝰ. ⁊ dr̄ a pheniceus.
Iteʒ phenix. i. hō de phenicea. ⁊ sic dr̄ a phe
nicia. ⁊ sic in istis duabꝰ ſcationibꝰ ē. g. cōis
Item phenix cis. ꝯ. g. pe. ꝓ. ē quedaʒ auis ara
bie. de qua dicit Ambr. in hexameron. Phe
nix quedā auis in locis arabie ꝓhibet̄ degere.
atq; eavsq; ad annos quingentos lōgeua eta/
te ꝓcedere q̄ cū sibi finē vite adesse aduerte/
rit. facit sibi thecā de thure ⁊ mirrha et cete/
ris odoribus. in quā impleto vite sue tp̄e in/
trat ⁊ morit̄. de cuiꝰ humore carnis vermis
exurgit. paulatimq; adolescit. ac ꝓcessu sta/
tuti tp̄is induit alaꝝ tegmina atq; in supio/
ris auis spēm formāq; repat̄. Isi. aūt dicit.
Phenix arabie auis dicta. qꝛ colore pheni/
cū habet. vel qꝛ sit in toto orbe singularis et
vnica. Nā arabes singularē phenicē vocant
Hic quingentos ⁊ vltra annos viuēs. dū se vi
derit senuisse. collectis aromatū virgulis. ro/
gū sibi instruit ⁊ cōuersa ad radiū solis alaꝝ
plausu volūtariū sibi incendiū facit. sicq; ite
rum de cineribus suis resurgit.

Phiala le. pe. cor. vas patulū ad potandū. vel
ad oleū retinendū. ⁊ dr̄ ab hialin. qd̄ ē vitrū
vn̄ phiala q̄si hiala. qꝛ olim ex vitro fiebat.
Et vt dicit Pap̄. Phiale vasa amplitudine
diffusa. corda charitatis significant.

Phibulin greci dicūt. inde nos dicimꝰ phibu
la le. ⁊ ē illud q̄ pectꝰ feminaꝝ ornat̄. vel fir/
matoriū q̄ palliū tenet̄ in humeris. vl̄ cingu
lū in lūbis. Itē h̄ phibulariū rij. illud qd̄ ap/
ponit̄ mantello. vel ꝑ qd̄ immittūtur phibu
le. ne dissipent mantellum.

Philadelphia phie. ciuitas arabie.

Philantropus herba q̄ dr̄ lapa. eo ꝙ vestibus
hoīm inhereat ob sui asꝑitatē. ⁊ dr̄ a philos
qd̄ ē amor. ⁊ antropos qd̄ ē hō. qꝛ quadam affe
ctione videt̄ vestibꝰ hoīm adherere.

Phylargiria. i. auaricia. amor pecunie vl̄ argē
ti. ⁊ dr̄ a phylos ⁊ argyros.

Phylateriū rij. dr̄ mēbranula vel breuicellꝰ in
q̄ erat scripta lex ⁊ seruabat̄. quā deferebant
ante frontē vl̄ pectus vt sic viderent̄ religio/
si ꝭ h̄ nō fiebat nisi causa iactātie ⁊ vanitatis
vn̄ ⁊ sepe inuenit̄ ꝓ vanitate. ⁊ dr̄ a philaxe
qd̄ ē seruare. ⁊ thorath qd̄ ē lex. vn̄ Ma. thei
xxiij. Dilatant enim phylateria sua ⁊ magni
ficant fimbrias.

Philaxe grece latine dr̄ seruare. Inde hec phi
laxa xe. vas vbi aliqd recondit̄ ⁊ seruatur. h̄
fuit a ꝑncipio. ꝭ postea philaxe in vsum vini
transtulerūt. Et a phylaxe trahit̄ philaxo as. i.
seruare.

Phile grece. latine dr̄ mulier.

Philippica est liber quem scripsit. Cicero circa
philippum.

Philippis vrbs macedonie s̄m Pap̄.

Philippꝰ pi. interꝑtat̄ amator equoꝝ. philos
eī grece dr̄ amor. ⁊ cōponit̄ cū hippos qd̄ est
equus. Inde philippus. i. amator eq̄ꝝ. Vl̄ phi/
lippus interꝑtat̄ os lāpadis. ꝓpter suā lucu
lentā ꝑdicationē. dr̄ etiā os manuū ꝓpt̄ assi/
duā oꝑationē. Philippꝰ etiā dictꝰ ē pr̄ alexā
dri putatiuꝰ. Inde ⁊ philippi poꝝ. dicti sūt cam
pi thessalici in q̄bus regnauit. vn̄ Lucanꝰ Et
mutina lentos prauos fecere philippos. Et
bizantij in q̄bus erat scripta illius imago vn̄
Oratius. Retulit acceptos regale nomisma
philippos. Inde philippensis. Ad philippē
ses scribit apl̄s. Et scribit̄ ꝑ vnū l. ⁊ ꝑ gemi/
nū p. ⁊ cor. phi.

Philistim vrbē ꝯdiderūt allophili. q̄ aschalon
nūc dr̄. Inde philisteus stea. steū. Philistei ipi
sunt ⁊ allophili. i. alienigene qꝛ sꝑ fuerūt ini/
mici israel. ⁊ ab eoꝝ genere ⁊ societate sepati
ꝭ philistijm ꝑ duo ij. dr̄ ꝓ gente.

Philohistoricꝰ ca cū pe. cor. i. amator historiaꝝ
⁊ dr̄ a philos qd̄ ē amor ⁊ historia. vn̄ Hiero.
in ep̄la ad Paulinum. vij. Et totius mundi
philohistoricus.

Philostratos pe. ꝓ. ꝓpriū nomē cuiusdam viri

Philocalus li. pe. cor. i. amator boni. ⁊ dicit̄ a
philos qd̄ ē amor. ⁊ calon bonum.

Philocopus pi. pe. cor. i. amator iactantie. qui
vult vt labor suus appareat ꝓpter vanā glo/
riam. ⁊ dicitur a philos quod est amor. ⁊ co/
pus qd̄ est labor.

Philogeus gei. m. g. pe. ꝓ. q̄rtus equus solis
⁊ dr̄ a philos qd̄ ē amor ⁊ ge terra q̄si amans
terram. Videtur enim sol amare terram. cuʒ
post nonam declinat ad eam. tunc enī ad oc/
casum tendit.

Philon enī grece. latine dr̄ folium.

Philos grece. latine dī amor.
Philosophus phi. i. amator sapiētie. ⁊ dicit a
philos qđ ē amor. ⁊ sophia qđ ē sapiētia. Jn̄
philosophia phie. amor sapientie. Et hic phi
losophicus ca. cū. ⁊ philo sophor pharis. i. stu-
dere vel docere philosophiā vel tractare eam
vel morem philosophi sequi. Et pōt esse ver-
bum morale. vel imitatiuū. Et nota ꝙ phs ꝓ
prie dī. q̄ diuinaꝝ ⁊ humanarū rerū scientiaꝫ
habet. ⁊ omnem bene viuendi tramitē tenet.
Et fert hoc nomē primū esse exortū a Pyta-
gora. Nam greci veteres cū antea sophos vł
sophistas. i. sapientes vel doctores sapientie
semetipos iactantiꝰ noīarent. iste interroga-
tus q̄d ꝓfiteretur verecūdo noīe philosophū
id ē amatorē sapientie se eē respondit. q: sapi
entē ꝓfiteri arrogantissimū videbat. Jta de
inceps. postea posteris placuit vt q̄ talibꝰ de
rebus ad sapientiā ꝑtinentibus doctrina q̄s-
ꝙ vel sibi vel alijs videret excellere non nisi
phs vocaretur.
Phisicꝰ ca. cū. i. naturał. ⁊ dī a phisis qđ est na
tura. inde phisicolo as. i. diuīare vł ꝓnūciare
Jn̄ phisiculatꝰ. i. diuinatus vel ꝓnunciatus
Physica ce. quedā ars q̄ de rerū naturꝫ tractat
⁊ dī a physis qđ ē natura. q̄si scientia de natu
ris. Jnde phisicus ca cū. q̄ đ arte illa tractat
vel qđ ad artē illā ꝑtinet. vt physicus liber. ⁊
h̄ physicus ci. Et h̄ physica ce. q̄ vel q̄ tractat
artem illam. vel ſm artem illam.
Phisiologus gi. q̄ loquit vel tractat de naturꝫ
rerū. ⁊ dr̄ a phisis qđ ē natura ⁊ logus sermo
vel ratio. ⁊ cor. lo.
Phisis grece latine dī natura.
Phiton onis. m. g. fuit quidā serpēs creatus a
terra. quē appollo in parnasso mōte interfecit.
⁊ interp̄tat phiton ꝯsulere vel dubitatio. Et
dī a verbo greco. s. phitō. qđ ē q̄ro. Hic phi-
ton dubitatio dī quē apollo īterfecit. q: sapi
entia dubitationē absoluit. Et hic ipe apollo
dictus ē phiton vel phitiꝰ. Et hic phitia phi
tioꝝ dicti sunt ludi. vel festa facta in honore
apollinis ꝓpter victoriā quā habuit de phito
ne. Et a phiton dī phitius tia. tiū. vel phiteꝰ
tea teū. i. appollineus. Uel a phitone serpen
te possunt hec deriuari.
Phitonicꝰ ca cū. pe. cor. ⁊ h̄ phiton onis. ⁊ hec
phitonissa se. i. diuīator vel incātator plenus
phitonico spū ⁊ diuīatrix vel incantatrix phi
tonico spū plena ⁊ dicūt a phitone apolline.
q: apollo autor fuit diuinationis.
Phlebotomū ſm Jsi. etymoł. iiij. ab incisione
vocata ē. Nam incisio grece tomū dī.
Phlegeton tontis. m. g. fluuius infernalis to-
tus ardens ⁊ dr̄ a phos qđ ē ignis. vel phle
gi qđ est inflammans. ⁊ totus. Jnde phlege
tonteus tea teum.
Phlegi grece. latine dr̄ inflammans.
Phlegma atis ē vnus de q̄tuor ꝑncipalibꝰ hu
moribus hūani corpis sic dictū q: fit frigidꝰ
Greci eñ frigorē phlegmonē dicūt. Jn̄ phle
gmaticus. ca. cū in q̄ dn̄at phlegma. ⁊ qđ cō
fert ⁊ efficit ⁊ generat phlegma. ⁊ qđ ꝑtinet
ad flegmā ⁊ qđ ꝓcedit ⁊ ꝓuenit ex phlegma
te ⁊ phlegmatizo zas. i. phlegmare abūdare
vł phlegma eijcere. multuꝫ saliuare ⁊ spuere
Phlegmen inis. n. g. est tumor sanguinis sicut
vbi abundat crura sanguine Jtē phlegmina
sunt cum manibus ⁊ pedibus callosi sulci sc̄
Phleumon est morbus inquietus cum rubore
⁊ dolore ⁊ tensione ⁊ duricia ⁊ dī a phlegi qđ
est inflammans.
Phobos grece. latine dī timor vel metus.
Phonos grece. latine dī sonus. ⁊ vertit in la-
tinū. ⁊ dr̄ phonus. i. sonꝰ. Jnde phonicꝰ. ca.
cū. ꝯsonās musicꝰ q̄ docet phonos. ⁊ cor. ni.
Phoros grece latine dī ferre.
Phos grecum est ⁊ ad multa equiuocum. quia
phos. i. lux. vel ignis. ⁊ phos. i. vox. et phos
id est aer.
Phosphoros vel phosphorus. grece. latine lu
cifer.
Phosoros. id est visio ignis.
Phrasis. i. locutio vł interp̄tatio vel sermo ſm
Pap̄. ⁊ dī a phrazo v̄bo greco. qđ idem ē qđ
loq̄r. ⁊ inde phrasis. i. locutio. vł modus lo-
quēdi. ⁊ h̄ phrestes. i. locutor.
Phrygia gie. fuit filia europe. Jnde h̄ phrigia
dicta ē q̄dā ꝓuincia. Hec ⁊ dardania a darda
no filio iouis. Hmōi regio troia ē quā ex suo
noīe appellauit. Tros rex troianoꝝ pī gani-
medis. ⁊ sūt due phrigie maior ⁊ minor. Ma
ior phrygia smirnā hꝫ. Minor v̄o iliā. Jnde
phrygiꝰ gia. giū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ phryx gis. q̄ nomīe se
pe vocant troiani. cū volumꝰ eos appellare
timidos ꝓ qualitate etiā negocij autores dāt
troianis diuersa noīa. si volūt eos appellare
timidos appellāt eos phryges vł phrygios.
si generosos dardanidos. Si ꝯfidos laome-
donciades. Si fortes troios Si audaces he
ctoreos. Jtem phrygia gie dicit quedam ve-
stis q̄ alio noīe dī acupicta. que fit ī phrygia
huiꝰ vestis artifices phrygiones dicunt. q: ī
phrygia est reperta vel quia illi periti sunt in
tali veste facienda.
Phrigiū. n. g. i. phrysellū. vł q̄dā mitra pontifi
calis. eo ꝙ in phrygia meliꝰ fiat. Jn̄ phrigio
as. i. phrigiū apponere. vel phrygio ornare.
Jtem a phrygia dr̄ h̄ phrygiꝰ gij. q̄dam lapis
q̄ nascit in phrigia.
Phronesis sis. f. g. i. prudētia vel sapiētia. ⁊ di
cit a phronos qđ est prudens.
Phronitus ta. tū. i. prudēs vel sapiēs. ⁊ cōpo-
nitur imphronitus. ta. tum. i. insipiens. insul
sus. vñ Eccłi. xxiij. Animo irreuerēti ⁊ īphro
nito ne tradas me. s ibi cōiter legit infruni-
to ⁊ ꝓdu. pe.
Phronos grece latine dī prudens. et vertitur

in latinā. ⁊ dicit̄ phronus na. num.
Phur. i. sors. vt hꝫ Hester. ix. Jn͂ phurim. id ē sortium.

P ante J

Piacularis. ꝯ. t. ⁊ hoc re. qͦ piat vl̄ qͦ est di/gnū expiatione. ⁊ dꝫ a piaculū. ⁊ piacularis dicit̄ hostia q̄ offert̄ ꝓ peccato.
Piaculū li. n. g. i. culpa pctī͂ scelus. ⁊ dꝫ a pio as. eo ꝙ piandū sit. vt Eua intulit piaculum id est mortē culpam pctī͂. Et piaculū dꝫ qͦ piat. s. sordis ablutio pctī ⁊ culpe piatio. re/mediū culpe. vt Maria cōtulit piaculū. i. vi/tā ⁊ remediū culpe. Jn͂ ⁊ q̄dam sacrificia di/cunt̄ piacula.
Pica ce. auis q̄dam. ⁊ dicit̄ pica quasi poetri/ca. qꝛ pice verba in discrimine vocis exp̄mūt vt homo. ⁊ si linguas in sermōe explicare ne queunt. sonum tn̄ humane vocis imitant̄. et ꝓdu. ꝑmā. sed obliqui de pix corripiunt pi. Unde. Sunt nigra vasa picis rostra redolen tia picis. Nigrior vna pars pice altera candi da pice.
Picea cee. q̄dā arbor de cuiꝰ succu pix efficit̄.
Picta cte. tinctura siue pictura. ⁊ dicit̄ a pin/go gis.
Pictaciū cij. n. g. epl'a breuis ⁊ modica. Jtē pi ctaciū dꝫ cedula de membrana excisa. Jn͂ hec pictaciūcula le. i. membranula. Jtē pictaciū dr̄ illa corij ꝑticula q̄ solet repetiare insuta ē Et dꝫ a pingo gis. qꝛ sicut partes picture di/stincte in pauimento sunt. sic apparet picta/cia in calciamento. Jn͂ pictaciatus ta. tum. i. repetiatus.
Pictauis indeclina. fe. g. qͦ antiqui dicebant hoc pictauiū uij. quedā ciuitas. Jnde hic et hec pictauiensis ⁊ hoc se. Jn͂ hec pictauia re gio adiacens. Et si inueniat̄ pictauensis no men gentile. fit ꝑ syncopā. Et no. ꝙ penulti/ma de pictauis inuenit̄ ꝓducta. Un͂ q̄dā ait. Erige pictauis libera facta caput. Jtē inue/nit̄ correpta. Ut alter ait. Pictauis inermis subigit sua rura nec vltra. Jn talibꝰ emulan dus est vsus autorum.
Pictura re. f. g. i. imago exprimens sp̄em alicu ius rei. ⁊ qꝛ a pingo gis. ⁊ dicit̄ pictura qua si fictura. sicut pingere quasi fingere. ⁊ ē ima go ficta non veritas. Jn͂ picturatꝰ ta. tū. i. pi ctura variatus.
Picus q̄daꝫ auis a pico Saturni filio dicta q̄ ea in auspicijs vtebat̄.
Pierus fuit pater nouē picaꝝ. q̄s nouēꝫ muse deuicerunt. Jn͂ hec pieris idis filia vl̄ neptꝭ pieri. ⁊ qꝛ eas. s. pierides muse deuicerunt. iō ab illis muse pierides dicte sunt. Et cor/ripit ri. Et pieriꝰ ria. riū. i. musaticus. Un͂ pie rijs tedet inseruisse stilum.
Pieticꝰ ca. cū. i. piꝰ cōpassiuꝰ. ⁊ dꝫ a pius
Piga ge. f. g. i. summitas uatiū vl̄ natis. ⁊ dꝫ a pige qͦ est depressum. qꝛ depressa est. Jtē pi ga dicit̄ bursa. ⁊ ꝓprie testiculoꝝ Unde Ora tius. Ne minū pereant. aut piga aut denicꝫ fama.
Pigargus gij. q̄dam auis. ⁊ dꝫ a pige. qͦ ē de pressum. qꝛ forte auis pua est. ⁊ numerat̄ in/ter animabilia comestibilia Deut. xiiij. Pi/gargon vl̄ pigargum.
Pige grece dꝫ depssum vel depressio latine. vn͂ pige apud grecos dꝫ fons. qꝛ in depressis lo cis solet esse.
Pigella le. quoddā genꝰ vasis. s. artopta. ⁊ dr̄ a pige. qꝛ depressa est.
Piger gra. grū. i. tardus lentꝰ. ⁊ dꝫ a piget. eo ꝙ ip eū pigeat. ⁊ dr̄ piger q̄si pedibꝰ eger. est em̄ tardus ad incedendū. Jn͂ pigritia tie. et hec pigritudo nis. i. torpor. ſ pigritudo vigi lantis torpor dormitantis.
Pigmea mee. q̄dam regio est. Jn͂ pigmeꝰ mea. meū. pe. ꝓdu. Et sūt pigmei vt dicit Aug. se/micubitales hoīes q̄ tercio anno ꝑfecte eta/tis sr̄. septimo senescūt. ⁊ dicunt̄ pugnare cū gruibus. ⁊ armati deferri ab ipsis. sicut nar/rat Hug. Jsi. xo dicit. Jn india est gens sta tura cubitali. quos greci a cubito pigmeos vocant. Hi montana indie tenēt q̄bus est vi cinus oceanus.
Pigmentum ti. est confectio ex vino ⁊ melle ⁊ diuersis speciebus suauis ⁊ odorifera ⁊ dr̄ a pila. qꝛ in pila agit̄. i. tundit̄. vn͂. iij. Reg. xx Pigmenta. i. odoramenta. s̄m glo. Jnde pi gmentarius a. ū. ad pigmentū ꝑtinēs. Et pi/gmentarius rij. q̄ facit vl̄ vendit pigmenta. ⁊ pigmentatus ta. tum. i. pigmento mixtus vl̄ conditus.
Pigneratꝰ ta. tū. res q̄ ꝓ pignore ponit̄ vl̄ ac cipit̄. ⁊ dꝫ a pignero as. vn͂ amos. ij. ⁊ sup ve stimentis pigneratis accubuerunt.
Pignus gnoris. p o. n. g. i. filius vl̄ amor vl̄ iu diciū vl̄ signū amoris vel cōfederatio vl̄ ꝯfir matio amoris. Jtē inuenit̄ ħ pignus gneris ꝑ e. in obliquis. i. vadiū qͦ ꝓ aliqua re dat̄. vt postea recolligat̄. vel s̄m Pap. pignꝰ est qͦ ꝓpter rem creditā dat̄. cuiꝰ possessionem solū ad tp̄s cōsequit̄ creditor. ſ dominiū pe/nes debitorē est. vn͂ q̄dā. Pignora natoꝝ dicunt̄ pignera rerū. Pignꝰ in o. natū ħ in e facit esse vadiatum.
Pigra q̄dā medicina est. ⁊ interp̄tat̄ amara qꝛ eius gustus est amarus. ⁊ cor. pi.
Piguꝰ gua. guū. i. piger vl̄ verecundus.
Pila le. i. pilocellus cū quo ludit̄. ⁊ dr̄ a pilꝰ ⁊ eo ꝙ sit pilis plena. Pila etiam dicit̄ taber/na. Pila etiā dꝫ pes pontis vl̄ qͦ sustentat partetē. vl̄ effigies hoīs in cōpitis posita. Et pyla instrumentū cōcauū in quo frumentum terit̄ vl̄ aliud. Jn hac significatōne dꝫ a pin do dis. Et pyla dicunt̄ tela romanorum. Et nota ꝙ pila pro taberna ⁊ pro instrumēto et

ꝓ telis primā̄ ꝑducit ſ in aliȷ̄s ſignificatiōi/
bus eā cor. vñ. Eſt pyla pes pont̄. pila ludꝰ
pila taberna. Pyla terit pultes. in bellis py
la ferunt̄. Pyla ꝓ pilocello cōponit̄ cū ludꝰ
⁊ dicit̄ piludius dia. diū. et ludipilꝰ la. lū. q̄
cū pila ludit ſm Hug. Dicunt tñ aliȷ̄. ꝙ pila ꝓ
ludo. ⁊ ꝓ menſula rotunda ⁊ pila ꝓ quadaꝫ
ciuitate cor. ꝑmā. ſ hoc pilū ⁊ h̄ pilꝰ īſtrumē
tū terendi. ⁊ hec pila ꝓ taberna ⁊ ꝓ vaſe pi/
ſtandi. ⁊ ꝓ pede pontis ꝑducit primā. Unde
illud viciosuꝫ eſt. Eſt pila pes pontis. pila lu
dus taberna. Nā Virgil̄. in. viȷ̄. eney. ita di/
cit. Saxea pyla cadit. longiſq̄ mollibꝰ ante
Corrige ergo predictū verſum ⁊ dicas. Pes
pontis pila. pila ludus. pila taberna. Et hoc
videt̄ verius ꝙ. ſ. pila ꝓ pede pontis ꝑmaꝫ
ꝑducat. vt patuit ꝑ virgiliū. Itē de pila pro
taberna ⁊ ꝓ ludo dicit quidā. Ludum lando
pile. plus laudo pocula pile.

Pylanꝰ ni. q̄ cū pylo. i. telo gradit̄ armatus

Pylaſca ce. i. vas vinariū corio piloſo optum.

Pylata te. ꝯ. g. i. fur ſiue latro. ⁊ d̄r a pilū. ⁊ la
teo tes. Inde hoc pilatulū. tale latrocinium qꝛ
cū pilo. i. telo lateat.

Pylatꝰ ta. tū. i. pilū h̄ns vl̄ pylo armatꝰ. Et d̄r
a pilo pro telo.

Pilatꝰ ti. interpretat̄ os malleatoris. qꝛ dum
xp̄m ore ſuo iuſtificat ⁊ cōdemnat more mal/
leatoris vtraq̄ ꝑte ferit. Et corri. pi. vñ in au
rora d̄r. Mutari titulū rogat hoſtis atq̄ pila
tus. Vel vt fert̄ pilatꝰ fuit baſtardꝰ. Un̄ legi
tur in quadā hiſtoria ꝙ fuit q̄dā rex noīe ty/
rus. q̄ quandā puellā noīe pilā filiā cuiuſdā
mollendinariȷ̄ noīe Atus carnaliter cogno/
uit ⁊ filiū de ea genuit. Pila aūt ex noīe ſuo
⁊ noīe pr̄is ſui q̄ dicebat̄ atus vnū nomē cō
poſuit ⁊ nato puero impoſuit nomen pylatꝰ

Pilax cis. m. g. cattus murilegꝰ. ⁊ d̄r a pilꝰ eo
ꝙ multis pilis abūdet. vl̄ qꝛ eiꝰ pilꝰ eſt pre/
cioſus. vñ in vita bt̄i Samſonis legit̄. ꝙ cel
lerarius fecit venenū ⁊ ꝓbauit ꝑ pilacem eē
mortiferum.

Pylentū ti. n. g. quoddā genꝰ curruū. ⁊ d̄r a pi
la ꝓ inſtrumento terendi eo ꝙ terat terram.

Pilidius dia. dia. q̄ cū pila ludit. ⁊ d̄r a pila ꝓ
pilocello. ⁊ ludo dis.

Pilleus. m. g. ⁊ hoc pilleum lei. eſt genꝰ ſacer
dotaliū veſtimentoꝝ. in lege q̄ ſ̄t poderl̄ aba
neth pilleū machil ephot legiū pedalum ba
thin ſiue feminalia. Et ē pilleū ex byſſo rotū/
dū quaſi ſphera media. caput tegens ſacer/
dotale. ⁊ in occipitio vitta cōſtrictū. hoc gre
ci ⁊ nr̄i tyaram ⁊ galerū vocant. Sꝫ mō pil/
leū generaliter ꝓ capello ſumit̄. ⁊ dicit̄ pille
us a pilis. qꝛ pilos capitis tegit. vl̄ qꝛ ex pi/
lis fit. Inde pilleolꝰ li. ⁊ hoc pilleolū li. dimi. i.
paruus pilleus. vñ Oratius. Ut cū pilleolo ſo
leas cōuiua tribulis. Et pilleatꝰ ta. tum. id ē
pilleū h̄ns. vel pilleo indutus.

Piloſi ſicut dicit Glo. Eſaie. xxxiiȷ̄. Monſtra
ſunt ad ſilitudinem hoīm. vel demones incu
bones vel ſatyri. i. ſilueſtres hoīes. quoꝝ for
ma ſm Pap. ab hūana effigie incipit. et be/
ſtiali extremitate terminat̄. Iſi. aūt ety. viȷ̄.
ſic ait. Piloſi dicunt̄ qui grece panite. latine
incubi appellant̄ ſiue inniȷ̄ ab ineundo paſ/
ſim cū animalibꝰ. vñ ⁊ incubi dicunt̄ ab in/
cubando. i. ſtuprando. ſepe eñ improbi exi/
ſtunt mulieribꝰ ⁊ earū peragunt cōcubitū q̄s
demones galli duſios noīant. qꝛ aſſidue hāc
peragunt immundiciam. ſed quem vulgꝰ in
cubonē vocant. hunc romani faunum ficariū
dicunt.

Pylumen inis. d̄r q̄cq̄d in pila tundit̄. vl̄ poti
us qđ ꝓiȷ̄cit̄ a rebus vl̄ granis in pyla tun/
ſis. ⁊ ꝑducit lu.

Pilus li. pro capillo. dicitur a pelle quaſi pel/
lus quia a pelle procedit. Item pilus dicitur
inſtrumentum cum quo tunditur ⁊ teritur in
pila. Sed pro inſtrumento primam producit
aliter eam cor. vñ Qui terit eſt pilus. pilus ē
in fronte capillꝰ.

Pilū li. n. g. quoddā genꝰ teli. ⁊ eſt romanoꝝ.
⁊ d̄r a pello lis. qꝛ pellit̄. i. emittit̄ et torque
tur. Et ꝓ. ꝑmā. vñ Lucanꝰ in. j. Signa pares
aquila ⁊ pila minantia pilis. Itē hoc pilū li.
ponit̄ ꝓ raſorio. ⁊ ꝑdu. ꝑmā. vñ ad tactū pi
li mille ruere pili.

Pin grece dicit̄ altū latine.

Pina grece fames dicit̄.

Pinax nacis. i. pugillar̄ ephimeris. tabula ma
nualis ex pino facta. Et pinax d̄r tabula in q̄
p̄ri figuras faciunt ſuppoſito puluere.

Pincerna ne. m. g. d̄r vini diſpenſator vl̄ poti
us ꝓpinator q̄ porrigit ex officio poculū do/
mino ſuo. ⁊ d̄r pincerna quaſi penꝰ cernens.
id eſt cellariū. qꝛ ſꝑ hꝫ oculū ad vinū ſuo tp̄e
ꝓpinandum.

Pinguis guis. ꝯ. g. ⁊ hoc gue. i. craſſus. Et cō
parat̄ pinguis guior. ſimus.

Pinna ne. eſt ſummitas cuiuſlibet rei. ſ ꝓprie
tēploꝝ ⁊ muroꝝ. ⁊ d̄r a pin grece. qđ d̄r altū.
Itē pinna d̄r qđ ſupeminet ī dorſo piſcis. qđ
alr̄ d̄r notria. Inde pinnula le. dimi. Itē a pin/
na hoc pinnaculū li. cuiuſlibet domus vl̄ tem
pli. faſtigiū. Un̄ Math. iiȷ̄. Et ſtatuit eū ſu/
pra pinnaculū templi. Et ſepe pro cuiuſlibet
rei faſtigio ponit̄ ſm Hugui. Beda xō dicit
Pinna vl̄ pinnaculū eſt ſummitas templi q̄
dicit̄ tabulatum. Et Anſ. dicit. Mos erat ī
paleſtina ꝙ tecta eſſent plana. ⁊ a latere q̄dā
appodiationes ne q̄s laberet̄ incautꝰ. Pin
naculū xō templi erat eius deambulatoriuꝫ
qđ erat tabulatum planuꝫ in ſummitate tem
pli. in quo ꝑdicabant ſacerdotes. ſm Glo. ſ
quo Math. x. Qđ in aure auditis predicate
ſuꝑ tecta.

Pinnirapꝰ pi. i. gladiator. ⁊ d̄r a pinna ⁊ rapio

eo ꝙ rapiat pinnas.i.summitates galearum a deuictis. q̄s colūnis in signum victorie suspensas ferebant. Uel pinnirapus q̄si pennirapus.s.q̄ plumat aues vel q̄ rapit pennā de capite alteriꝰ. Qui eñ se de velocitate iactabāt.pennā ī capite suo ponebāt ī signū velocitatꝭ. Deniqꝫ si q̄s interueniret velocior rapiebat pēnā de capite eiꝰ.vñ Iuue. Pinnirapi cultos iuuenes.iuuenesqꝫ laniste.

Pinnosus sa sum.i.altus. suꝑbus.vel laniosus. Inde hec pinnositas tatis.i.altitudo vł superbia vel laniositas.

Pinnula le.dimi.i.parua pinna ſm hug. Unđ in Leuit.debꝫ legi pinnula illud ꝑ qđ piscis in altum leuat᷑.licet quidam legant ibi pennule. Pap̄. ꝯo dicit. Pinnula summa pars auris vel naris.ab acumine dicta.

Pinniū nij.ꝑ duo n.i.acutū. vt dicit Pap̄.

Pinsus sa. sum.id est pistritus.vel pinsus.tritus. tusus. Et dicitur a pindor deris. Item hec pinsa se.maius instrumentum pinsendi. ⁊ dicitur a pinso sis. Unde quidā: Neqꝫ pinsis pinsui.neqꝫ molis molui. Inde hec pinsula le.dimi.

Pinus nus nui.vel pinus ni. quedam arbor. Et dı̄ a pin qđ est altū.v lḋr a pinnum quod est acutum.quasi ab acumine foliorum pinnum aliam picin. aliam greci pecuen vocāt quam nos piceam dicimus. quia desudat picem. Inde pinneus nea.neum. ⁊ hoc pinetū ti.locus vbi pini crescunt.

Piper piperis.n.g.Et inuenit᷑ in mas.ge. ⁊ dr̄ a pyr qđ est ignis qꝛ calidū ē. Uel qꝛ ab igne denigrat᷑.⁊ piperis arbor in india nascit᷑ ī latere mōtis caucasi.folia hꝫ ad iuniperi silı̄tudinē.cuiꝰ siluā serpētes custodiūt. ſ cū maturū fuerit incendunt᷑ illa loca vt fugiāt serpētes vt possit colligi. ſ piperis diuersus est fructus. Nā qđ immaturꝝ ē. piper longū vocat᷑. incorruptū ab igne piper albū dı̄.qđ ꝯo cute rugosa ⁊ horrida fuerit ex calore ignis trahit colorem ⁊ ex calore trahit nomē pip. Si leue est.vetustū ē.si graue nouellū. Uitanda est in his mercatorꝝ fraus. Solent eñ vetustissimo piperi humecto argēti spumā ⁊ plumbū aspgere vt ponderosius fiat. Iñ pigatus ta.tū. id ē pipere cōditus vel confectus. Et h̄ pipata te.quedā cōfectio ex pipere. ⁊ pipereꝰ rea. reum.⁊ piperinus na.nū. Et h̄ piperinus ni. substantiue.quidam lapis subalbidus cū pictis venis nigris.

Pipio onis.m.g.pullus columbarum.

Pipiunculus li ⁊ hec pipiuncula le.i.accipiter ⁊ cor.cu.

Piplee dicuntur muse.a pipleo fonte macedonie.vel monte aut peplo veste.

Pyr grece.latine dicit᷑ ignis.

Pyra re.f.g.id est rogus vel congeries lignorꝝ in igne ⁊ dr̄ a pyr quod est ignis. ſ rogus est dum nondum est accensus. Pyra est ex quo ardet Bustum postq̄ꝫ arserit.vnde Actuum. xxviij. Accensa enim pyra reficiebāt nos omnes ꝓpter imbrem.

Pyracmon onis.faber iouis. fulminū eius fabricator.⁊ dı̄ a pyr quod est ignis. ⁊ acmon. quod est incus.quasi ignea incus. eo ꝙ sit sꝑ iuxta ignem ⁊ incudem.

Pyrama atis.n.g.⁊ h̄ pyramis idis.quedā alta structura q̄ fiebat antiq̄tus supra sepulcra mortuorꝝ.⁊ talis edificatio surgit vt a latitudine incipiat.⁊ in angustū finiat᷑ sicut ignis. Nam apud maiores potētes aut sḃ montibꝰ vel in montibꝰ sepeliebant᷑. Iñ tractū ē vt supra cadauera aut pyramides fierēt aut ingētes columne collocarent᷑. Itē ⁊ pyramis dı̄ quedam figura que in modū ignis ab amplo in acutum consurgit.

Pyrata te.pe.ꝑ.id est marinus latro. vispilio Iñ pyraticus ca.cum.ſm Hug. Pap̄. ꝯo dicit.pyrate sīt p̄dones marini ab incendio nauiū vel insularū q̄s capiebant dicti.

Pyratica ce.f.g.latrociniū in mari.

Pyreneus nei.⁊ hic pyrene nes.mons hyspanie altissimus dictus a pyr. vel quia igneꝰ ē. vel quia igni.id est superiori elemento ē ꝓpinquus.⁊ ꝑ.pe.

Pyretrum tri.vel pyretron.q̄dam herba q̄ habet radicem incendiosam.⁊ dı̄ a pyr.

Pyrgus gi.m.g.lignū vel tabula in alea super quod ponunt᷑ illa rotūda instr̄a.ſ ꝑ synodochen q̄ñqꝫ ponit᷑ ꝓ ip̄a alea.vt cū dr̄.iste amisit oīa in pyrgo.⁊ dı̄ a pyr. qꝛ illud lignuꝫ est acutū in summitate ad modū ignis.

Pyrgꝰ grece dı̄ turris a pyr qđ est ignis qꝛ ad modū ignis ꝯscendit.⁊ hinc pyrgus dr̄ eo ꝙ speciem turris habeat.

Pyricus ci.m.s.q̄daꝫ lapis aeris q̄litatē similās dictꝰ a pyr.eo ꝙ plimū ignis insit ei. ē alius pyritꝰ vulgaris.quē viuū lapidē dicūt scꝫ petrā focarē.qꝛ ferro vł lapide ꝑcussus scintillas emittit.

Pyromātia tie.diuiatio q̄ fit in igne vł ī astris ⁊ ī scintillatiōibꝰ ignis ⁊ dı̄ a pyr qđ ē ignis. ⁊ mātia qđ ē diuiatio. Iñ pyromātiꝰ a.um.⁊ pyromāticus ca.cū.⁊ acuit ti.

Pyropꝰ pi.m.g.q̄dā spēs metallica ex tribꝰ denarijs auri ⁊ ex sex eris. vł q̄dā lapis flāmaticus sic dictꝰ.qꝛ visionē ⁊ colorē habeat ignis vñ Ouiđ. Flāmas imitante pyropo.

Pirrhikiꝰ kij.quidā pes metricꝰ ꝯstans ex duabꝰ breuibꝰ vt legit.sic dictꝰ a pyrrho filio achillis q̄ ad funꝰ p̄ris armatꝰ eo metro salutauit. vñ ⁊ pyrrhikia apđ grecos salutatio dr̄.

Pyrrhus rhi.filiꝰ achillꝭ.⁊ dr̄ a pyr qꝛ igneos ⁊ rufeos habuit capillos.itē pyrrhus rex epyrotarꝝ.⁊ sic ē nomē ononymū.⁊ ponit᷑ aspiratio post r. ſm Priscianū.

Pyrꝰ ri q̄dā arbor, Inde hoc pyrū fructꝰ illiꝰ

arboris. ⁊ h̄ piretū ti. locꝰ vbi piri crescūt. Et
h̄ pirula le. extremitas a forma ipiꝰ piri ⁊ cor
ri. pi. ſm Hug. Pap. aūt dicit pirula dr̄ extre
mitas nasi a formula piri.
Pis grece latine dr̄ aurum.
Pisa se. quoddā genus legumis. ⁊ dr̄ a pis qđ
est aurū. qr ea pēsabat aliq̄d auri minutim ⁊
peccāt q̄ dicūt ꝙ pisa sit plis nūeri. ⁊. neu. g.
scꝫ pisa orū. Peccauit ergo q̄ dixit. Hec pisa
sunt bona. sūt q̄ꝫ pinguia. sunt sine lardo. A
pis vel pisa dicta ē pisa q̄dam ciuitas grecie
ab abūdantia auri vel illiꝰ legumis. Inde pi
seus a. um. et plr̄ he pise arū. q̄dam ciuitas tu
scie. qr illi q̄ hāc ciuitatē edificauerūt. ab illa
pisa ciuitate grecie venerūt. vel pise q̄si pense
a pensando. i. decliberando. cuꝫ eñ ꝓpolleat
sapientia cū pensatione ⁊ consilio agit. Inde
pisanus na. num.
Piscens. o. g. indecli. i. piscās vel piscator. vñ
Iuuena. Tūc piscens accipe dixit.
Pisculus li. dimi. i. paruus piscis.
Piscina ne. aq̄ collecta nō hñs pisces ⁊ dicit̄ a
pisce ꝑ ɔ̄triū qr nō habet pisces.
Piscariꝰ rij. m. g. i. piscator. ħ piscator ꝓprie q̄
capit pisces. piscarius q̄ vendit.
Piscis cis. m. g. dr̄ q̄si pascis a pascendo. eo ꝙ
sit pastus hoim̄. Iñ piscosus sa. sū. i. piscibꝰ
plenꝰ vel abundās. qđ etiā piscolētus ta. tū.
dr̄ q̄si piscibꝰ plenꝰ. Iñ h̄ piscolētia tie. pleni
tudo ⁊ abundātia piscium.
Pisciuorus ra. rū. pe. cor. i. piscium vorator.
Pisantia ē questio cui nō p̄t vna voce r̄ñderi vt
q̄ geremꝰ bellū. q̄ auxilia nobis parata erunt
q̄s erit q̄ subuenire velit cum tam acerbe so-
cios tractauerimꝰ. ⁊ vocatur a Tullio hec fi
gura interrogatio.
Pissaygra gre. f. g. i. pix liquida.
Pissaxera xere. i. pix q̄ dura est ⁊ sicca.
Pistacia cie. q̄dā arbor a pistis vl̄ pisticꝰ eo ꝙ
cortex pomi eiꝰ nardi pistici odorem ferat.
Pisticus ca. cū. i. fidelis. ⁊ dr̄ a pistis grece. qđ
latine dr̄ fides. Unde nardū pisticum. id est fi
dele purum. non adulteratum cōmixtione ali
arā rerū ⁊ cor. sti.
Pistillū li. n. g. ⁊ hoc pistellū li. qđ ⁊ mas. g. in
uenitur hic pistillus li. vel pistellus cuꝫ quo
piper terit̄ vel aliud in mortario.
Pistis grece. latine dr̄ fides.
Pistor oris. m. g. q̄ facit panē ⁊ ꝓ. pe. gti. ħ hec
pistoris ꝓ q̄dā ciuitate. cor. pe. Uñ Pistor
est rectus. pistoris sit gtūs.
Pistoris ris. f. g. q̄dā ciuitas q̄ a quibusdā mō
dr̄ pistoria. ab alijs pistoriū. ħ hoc fit ex ɔsue
tudine vulgaris sermonis. ꝓprie eñ dr̄ pisto
ris vt. pe. corripiat̄. ⁊ ntūs sit par gtō ī sylla
bis. Si vero ibi inueniatur pistor ꝓ ntīo p̄di
cti nōis. dicendū ē lr̄am ibi eē corruptā. Iñ
pistorensis sis. cō. g. ⁊ hoc se. gentile.
Pistricꝰ. ca. cū. i. mixtꝰ ex diuers̄. sic electuariū

Pistrinū ni. locus vbi pistrit̄. i. molendinū vel
furnus ⁊ dr̄ a pistrio pistrio stris. Iñ h̄ pistril
la le. ꝓ eodē. vl̄ ꝑstinū q̄si pilistrinū a pilo. qr
pilo antea tundebatur ⁊ findebat̄ granū. vñ
⁊ apud veteres nō mollitores dicebant̄. sed
pistores. q̄si pinsores a pinsendis granis fru
menti. i. terendis. Molaꝝ eñ vsus nondum
erat ħ granū ibi pilo tundebat̄ ⁊ findebatur.
Et hinc tractū ē vt dicat̄ pistrinū pena serui
lis qr serui in pistrinū mittebant̄ ligati et ibi
ad modū iumentoꝝ molā trahebāt. Et ſm h̄
videtur pistrinum magis ꝓprie dici molendi
num q̄ꝫ furnus. Usus tamen habet vt pistri-
num vel pistrilla dicatur. furnus potiꝰ a pin
sendo q̄ꝫ a pilo. Et ꝓdu. pe. vñ Hieronymꝰ in
ꝓlogo Danielis. Cum me in lingue huiꝰ pi-
strinum reclusissem.
Pistrix cis. femina que pinsit. ⁊ hec pistrix tri-
cis. quoddam monstrum marinum. scilꝫ. ba-
lena vt dicunt. Sed pistris ꝑ s. nomē fuit cu
iusdam nauis Enee.
Pitiasis. vrine feruor. vel pitiases sunt furfu-
res qui fiunt in vrina.
Pitisma matis. n. g. ē genus ludi q̄ mirabili ar
te voluit̄ ⁊ girat̄. Unde Iuue. Qui late de
monio pitismate lubricat orbem.
Pituita te. i. humectatio siue illa infirmitas q̄
ex abundātia flegmatis accidit ⁊ facit capita
gallinaꝝ distorqueri. vñ ⁊ ponit̄ ꝓ vana glo
ria. q̄ meritū ɔsciē distorquet. cū q̄s ad fauo-
rē populoꝝ ⁊ ad oculos facit. Et ꝓducit pri-
mā. Unde Persius. Somnia pytuita q̄ pur
gatissima mutant. Et cor. pe.
Pius pia piū. i. religiosus misericors. benignꝰ
ꝓpitius. Iñ pietas tatis. i. v̄tus ꝑ quam p̄ric
⁊ beniuolis ⁊ ɔiunctis sanguine officium et
diligens attribuit̄ cultus. vel qua sanguine
cōiuncti beniuoli efficiuntur.
Pix cis. f. g. quod ex pino fit. Hoc a grecis di-
citur doma. quam nos ramellam dicere possu
mus. Et inde piceus. cea. ceum. de pice exñs
vel ad picem pertinens. vel niger vel obscu-
rus. ⁊ hec picea picee. quedam arbor de cuiꝰ
succu pix efficitur. Et nota ꝙ pix alio nomīe
apud grecos dr̄ pissa se. Iñ ſm quosdam dr̄
apud nos pix.
Pixis xidis. f. g. i. bussula. s. vas. vbi medici re
ponūt suas ɔfectiōes. ⁊ dr̄ a pixos. qđ dr̄ bu
xus. Silr̄ dr̄ vas vbi mulieres suas lauatu-
ras ponūt ⁊ sic corrupte dicimꝰ buxū. silr̄ ſuāt
tes eandē corruptionē. q̄dam a buxꝰ dicūt h̄
buxis dis. ꝓ pixis dis. ⁊ fac actūs singl̄aris
hāc pixidē vl̄ xida. ⁊ actūs plīs has pixides
vl̄ xidas. vñ Oui. d̄ reme. Pixidas iuenies
⁊ rerum mille colores.
Pixos grece latine dr̄ buxos.

P ante L

Placenta te. i. libum focacia. et dr̄ a placeo. eo

ꝙ placeat. Jn̄ h̄ placētariꝰ rij. ⁊ hec placēta ria rie. q̇ vel q̄ facit placentas. qđ etiā dr̄ hic placētinꝰ. ⁊ hec placentina. Jtē a placenta hec placentia tie. q̄daȝ ciuitas in lombardia eo ꝙ ibi optime fiāt placente. Jnde placentinus na nū. nomen patrium.

Placidꝰ da dū. i. mitis. māsuetꝰ. q̄ſi placori da tus. Jn̄ placiditas tatis ſm hug. pap̄. Vo di cit. Placidus q̇ oībus placet. ꝓpictus. ſerenus. quietus tranquillus.

Placitus ta tum. qđ placet vel placuit. ⁊ dr̄ a placeo ces. ⁊ hoc placitū ti. n. g. ſilr̄ a placeo ꝑ antifraſim. qꝛ diſplicet. ſ. ꝑ lite. Jnde placito tas. vel placitor taris. i. litigare. Et hinc placitator. vel placitatorius ria riū. ⁊ h̄ placitatoriū. locus vbi fit placitum.

Placor oris. m. g. i. tranquillitas. mitigatio. ⁊ ꝓnu. pla. vn̄ Eccl'i. iiij. Complectit̄ placoreȝ eius. ⁊ ꝓ. co.

Plaga ge. i. vulnus. tuber. q̄ſi flagra. qꝛ cū q̇dam ſtrepitu. i. flatu. ⁊ flagris plage corpis infligūtur. Et nota ꝙ plaga q̄nq3 dicit̄ circulus vel pars celi. eadem ⁊ clima. Et ſimiliter ꝓ patria vel vico aliquo accipit̄. ⁊ plaga id ē rete vl' potius funis retis. Proprie quidem plage ſunt funes illi q̇bus retia tendūtur circa imam ⁊ ſummā ꝑtem. ſ ponūt̄ q̄nq3 ꝓ ip̄is retibus. ⁊ plaga ꝓ vulnere. ꝓ. primā. in alijs vo ſcationibꝰ eam cor. vn̄. Vulnera ſunt plage. regio plaga. fit plaga rete. Jtem no. ꝙ plage que pharaoni inflicte fuerūt ſunt decē. vt patȝ in his vſibꝰ. Sanguis rana culex muſce pecus vlcera grādo. Brucus caligo mors obtinuere necando.

Plagiarius rij. ⁊ hic. plagiator toris. in eodeȝ ſenſu. ſ. vēditor hoīm. vl' ſeductor hoīm vel deceptor. ſ. q̇ ſeducit ⁊ ſolicitat pueros ⁊ ſeruos alienos. vn̄ apl's. j. Timo. j.

Plagiarijs mendacibus ꝑiuris. vel plagiariꝰ etiā dr̄ qui mancipiū aut pecus alienū ſeducendo diſtrahit. ⁊ dr̄ plagiarius vel plagiator a plagio. i. obliquo. qꝛ non recta via graditur. ſed pelliciendo dolis ⁊ pollicendo. vn̄ alexander. Qui pueros vendis plagiariꝰ eſt tibi nomen. Jtem plagiarius vel plagarius dicit̄ retiarius vl' plagas faciens vel inferēs vel curans vt eſt medicus. quaſi plagā agēs ſed plagarius magis eſt in vſu in iſta ſignificatione. vn̄ Pap̄. Plagarius plagas curās plagiarius q̄ ſeducit pueros ⁊ ſollicitat ſeruos alienos.

Plagiū gij. eſt plaga vel dolor q̇ ꝑentibꝰ vl' dominis infert̄ de ſurreptiōe filioꝝ vel ſeruoꝝ ab ip̄is plagiarijs.

Plagilla le. ⁊ hec plagella le. ambo. dimi. id ē ꝑua plaga.

Plagioſus ſa ſum. vel plagoſus ſa. ſum. i. plagis plenꝰ.

Plagioxipus pi. acutā plagā inferens. ſ noīe dicunt̄ hoīm venditores q̇ acuta inferūt vulnera. vn̄ Cicero. Videte iudices quēadmodū plagioxipus iſte me tractauit.

Plagiꝰ gia. giū. i. plagas faciēs vl' curans vel obliquꝰ qꝛ plage faciunt hoīem obliquari.

Planca ce. i. tabula vel aſſer. ⁊ dr̄ planꝰ vl' platos. eo ꝙ plana ſit ⁊ lata. Jn̄ plancula le. et hec plancella le. i. ꝑua planca ⁊ plancus. ca. cū. q̇ pedes hȝ planos ⁊ latos inſtar plance.

Planeta te. m. g. i. errās. Sȝ hic planūta te. i. errorem incutiens. Dicunt̄ ergo q̇daȝ ſtelle planete. i. errantes. qꝛ ſingulis diebꝰ mouēt ortum ⁊ occaſum ſuuȝ. He ⁊ dicunt̄ planunte. i. errorē incutientes. qꝛ ſingulis diebꝰ ortum ⁊ occaſū ſuū ſic variando hoībꝰ incutiunt errorē. ⁊ faciūt eos errare. vn̄ ſm Oratium nō debent planete dici. i. errantes. ſ planunte. i. errorē incutientes. planete eñ non errant. imo eundē motū ⁊ eandē mouendi legē nūc hn̄t. quē ab initio ſue cōditiōis habuerūt. ſ errare vident̄ mortalibꝰ. cū ita variant ortꝰ ⁊ occaſus ꝑ diuerſa loca. Vn̄ potiꝰ debēt dici planunte. i. errare faciētes q3 planete. i. errantes. nō eñ ipſi errāt ſ nos circa eoꝝ motꝰ errare faciūt Jtē planeta dr̄ febris erratica. Jtē planeta dr̄ q̇dā veſtis laxa circa oras. qꝛ errantibꝰ oris euagat̄. Et a planeta dr̄ planeticꝰ ca. cū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ planetaris ⁊ h̄ re. Et planeta eſt. g. m. ꝓ ſtella. Jn alijs vo ſignificatōibꝰ eſt. g. f. ⁊ ꝓ. pe. ⁊ ſm pap̄. Planetes grece eſt. ge. m. Vn̄ apud nos planeta q̇ȝ eſt. g. m. Et ſt̄ ſeptē planete. ſ. Saturnus. Jupiter Mars Sol Venꝰ Mercuriꝰ Luna Jtem planeta grece latine dr̄ caſula. qꝛ totū tegit. ⁊ ſignat charitatem.

Planipes dis. o. g. i. planos hn̄s pedes. vt funabules vel recitator cuiuſdā fabule. q̄ planipedalia dicebat̄. ⁊ dicebat̄ planipedia dis tale genꝰ fabulaꝝ. qꝛ planis ⁊ nudis pedibus recitabat̄.

Planos grece. latine dr̄ error vel vagatio.

Planta te. dr̄ planicies pedū. ⁊ dr̄ a planꝰ. q̇a plante nō ſt̄ rotunde vt in q̄drupedibꝰ. Nō eñ hō cū ſit bipes poſſet ſtare. Et ſt̄ plāte anteriores ꝑtes q̄ ex multis oſſibꝰ ꝯſtant. Calx vo ꝑma ꝑs plante ſic dictꝰ a collo quo terrā calcamꝰ. hinc ⁊ calcaneꝰ. Jtē planta dicitur olus qđ plantat̄. ⁊ ramus arborū qui inſeritur. Jnde hec plantula le. dimi. ⁊ hr̄ hec plātaris. ⁊ hoc re. ad plantam ꝑtinens ⁊ h̄ plantare ris. i. planta arboris ꝓprie. Differunt tñ qꝛ plante ſunt rapte de ſummitate arborum. ſed plantaria q̄ cum radicibus ⁊ terra euelluntur. ⁊ alibi plantant̄. ⁊ hoc plantatorium rij idem qđ plantare.

Plantago ginis. maſculini generis. quedam herba. Et dicitur a planta pro ramo arboris qui inſeritur. quia planta eius adheret terre. ⁊ ꝓdu. ta.

Planus na num.pe.cor.i.clarus certus.equa
lis manifestus apertus.ꝛ ꝓdu.pla.
Plasmator oris.m.g.i.formator.factor.
Plasmatura te.ꝛ hec plasma tis.pe.cor.gti.i. fa
ctura formatura.s.qđ ē formatū vl' forma.ꝛ po
nit ꝓ q̇dam electuario. qđ format vocem.
Plastes stis.m.t.i. forma vel formatio. vel fi/
gulus.vñ Isa.xlv. Ipe deus formans terrā
ꝛ faciens eaȝ ipe plastes eius. ꝛ pōt dici hic
plastes.huius plaste.Et inde plasticen.s. pa
rietū ex gipso vel alio effigies.
Plastographus phi.i. falsus scriptor. Iñ pla
stographia.i.falsa scriptura. Et hoc plasto/
graphum.i.falsum scriptū.ꝛ cor.gra.
Platanus ni.quedam arbor a latitudine foli/
orum sic dicta.vel quia ipsa arbor patula est
ꝛ ampla. Nam greci platos latum vocant.
Expressit auteȝ scriptura hoc arboris nomē
ꝛ formam dicens Eccli.xxiiij.Quasi plata/
nus exaltata sum iuxta aquas in plateis.Et
cor.pe.vnde Ouidius.Et platanus hiema/
lis atq; coloribus impar.
Platea tee.i.lata ꝛ spaciosa via.ꝛ dr̃ a platos
Inde hic ꝛ hec platealis. ꝛ hoc le. ꝛ hic ꝛ hec
platearis.ꝛ hoc re.
Plato onis.q̇dam phus.ꝛ dr̃ a platos quod.ē
latitudo. Unde a latitudine argumentorum
sic dictus est. Inde platonicus ca cū.pe.cor
repta.Et hic ꝛ hec platonista ste.qui sequit̃
platonem.vel studet in eo.
Platos grece.latine dr̃ latum vel latitudo.
Plausidicus ca cum.qui dicit plausum.
Plausificus ca cum.qui facit plausum.
Plaustrū stri.n.g.ē vehiculū duaꝝ rotaꝝ ꝛ dr̃
a pila ꝓ instrō terendi.vel a pila ludo.qua/
si pilaustrū.qꝛ voluit̃.Iñ plaustellū.li. di.ꝛ
mutata au in o.dr̃ ploſtrū. Iñ plostellū . Itē
vt dicit Pap. Plaustrū septētrio dictum ē.
qꝛ in modū vehiculi voluit̃. mō tres ad sum
ma eleuat.modo quatuor inclinat.
Plaustus sta stum.i.formatus. ꝛ cōponit̃ pro
thoplaustus.i.primus formatus.
Plausus sus sui.i.manuū percussio.exultatio
manus repcutiendo . Et dr̃ a plaudo dis. et
plausus sa sū. ꝛ hic ꝛ hec plausibilis ꝛ hoc le.
ſm hug.pap.etiā dicit. Plausus sus leticie
indiciū fauor populi. Plausibile ꝛ plaudi/
bile vnū est qđ fit ad aurā populi.
Plebes bei.f.g.ꝓ eccl'ia baptismali.ꝛ ꝓprie in
villis inter plebē.ꝛ dr̃ a plebs bis. ꝓ colle/
ctione hoim. vñ dr̃ sic a polis. qꝛ a pluralita
te ppl'i. Iñ plebanus na nū.ad plebē ptines.
ꝛ hic plebanatus tus tui.eius dignitas vel di
strictus plebani.ꝛ dr̃ ꝓprie plebs hoim. sed
plebes ecclesiaꝝ.vñ plebs hoim dicas ſ ple
bes ecclesiaꝝ.ſm modernos.Antiq̇ tñ dixe/
rūt plebes bei.pro populo.
Plebicula le.cōis g.q̇ colit ꝛ amat plebem.
Plebiscitū ti.dr̃ qđ in cōi sensu plebis statuit̃
ꝛ sancitur.vnde dr̃ plebiscituȝ.id est scitū. ꝛ
statutū ppl'i.vl' qꝛ sciat̃ a pplo.ꝛ ꝓdu.pe. vl'
plebiscitū est qđ plebeio magistratu.i.tribu/
no interrogante an oib⁹ placeat plebs insti/
tuit dctm̄ quasi statutū. Orta em̄ inter plebē
ꝛ maiores ciuitatis romane discordia plebs
sibi leges cōstituit q̄ dicta sūt plebiscita.vt.ff.
de ori.iur.l.ij.§.ijsdem. Reliquus vo ppl's
cū senatorib⁹ ꝛ patricijs ius sibi cōstituit.qđ
dicit̃ lex ppl'i antonomatice.i.ꝑ excellentiaȝ
ſm Isidorū.
Plebs bis.dr̃ ppl's ignobilis siue vulg⁹.ꝛ dr̃
plebs a pluralitate qꝛ plures sūt ignobiles q̄
nobiles.Est em̄ plebs collectio tm̄ ignobili
um.ſ antiq̇ dicebant hec plebs bei. vñ Luca.
in.iij. Potentes vulgus alunt. nescit plebs
ieiuna timere. Iñ hec plebecula le.dimi.Sȝ
a plebs hec plebicula le.di.ꝛ plebei⁹ beia beiū
de plebe exñs vl' ad plebē ptinens.s.rustic⁹.
Et no.ꝙ gtūs plebei cor.pe.qꝛ regula est q̄
gti ꝛ dti q̇nte declinatiōis hñt tres vocales
cōtinuas ꝓducūt e.ante i.vt dies diei.Si āt
hñt cōsonantē añ ei.corripiūt e.añ i.vt fides
fidei spes spei ꝛc̄.
Plecta cte.dr̃ q̇libet nexus ex vgulis vl' papy
ro vl' charecto factus.vñ cophinos faciebāt
ꝛ dr̃ a plecta cte. Iñ hec plectula le.di.vñ Io/
seph⁹ in.viij.Erāt crateres ex crispātib⁹ ple/
ctulis facte. Plecta etiā dr̃ calix duas ansas
hñs. Idē ꝛ crater ſm Hug. Glo.aūt.iij. Re/
gū.vij.sic dicit. Tabule q̇bus bases facte sūt.
quadrate fuerant.in q̇bus rotunde erāt for/
mule q̄ coronule siue plecte appellabant̃.cir
culi q̇dam erant.
Plectrū tri.n.g.i.gubernaculū nauis.vl' lin/
gua in corpe.vl' poti⁹ vltima ps lingue.ꝛ ꝑ/
cussoriū cythare.ꝛ dr̃ a plecto ctis.ꝓ flectere
qꝛ flectit̃ huc ꝛ illuc.vel dr̃ a plecto ꝓ puni/
re vl' vberare.qꝛ plectrū vberat ꝛ pcutit. Iñ
hec plectellū li.dimi.i.puum plectrū.
Pleias iadis.pe.cor.dr̃ signū celeste.ꝛ dicit̃ a
pluuia.ꝛ sūt septē ille stelle.s.pleiades.ꝛ dicū
tur sic quasi pluuiades.q̄si pluuiam dantes.
qꝛ eis orientib⁹ abundat pluuia. Uel dicun
tur pleiades a Pleione piuge Atlantis ma
tre eaꝝ.vl' a pluralitate. sunt em̄ septē ꝛ non
apparent nisi sex.ſm em̄ fabulas poetaꝝ sex
cōcubuere cum dijs sed vna tm̄ cuȝ mortali.
vnde ꝓpter verecundiam apparere nō vult.
Et nota ꝙ pleias quandoq; dr̃ signū illud.ꝛ
ſm hoc caret pl'i numero.qñq; vna illarū stel
larū dr̃ pleias.ꝛ ſm hoc habet pluralē nume
rū.Et ꝑ syncopam inuenit̃ plias pliadis. ꝓ
pleias pleiadis. Unde Iob.xxxviij. Nunq̇d
coniungere valebis micantes stellas Plia/
des.ꝛ cor.pe. Has stellas dicit vulgus gal/
linam.
Pleminia sunt vlcera ꝛ sulci in manib⁹ ꝛ ī pe/
dibus callosis.

Pleniluniũ nij.n.g.dꝛ tempꝰ q̄ñ luna est plena. Et vt dicit pbs. Noctes plenilunij sunt calidiores.

Plenus na.num.id est distentus.corpulentꝰ. completus.⁊ dicitur a pleo ples.⁊ ꝓdu.ple. Unde Oratius. Omne supuacuuz pleno de corpore manat.

Pleonasmos ſm Donatũ est adiectio vbi supuacua ad plenam significationē. vt sic. Ore locuta est. Et auribꝰ audite sidera celi. Poterat em̄ sufficere si dixisset sic Locuta ē. etiã si nõ addidiset ore. Ore em̄ loquimur nõ oculis vel aure.

Plerus.i.frequēs.ex maiori pte a plibꝰ deriuat̃. Jñ plerinq̄.i.aliq̄nti. nõnulli.multi. ſm Pap̄. Et no.ꝙ pleraq̄.f.g.acuit pe. Scꝫ cõpositũ maſ.⁊ neu.ſ.plerusq̄ ⁊ plerũq̄.q̄ õ necessitate acuunt pe.

Pleuresis sis.f.g.est dolor lateris acutus cuz febre ⁊ sputo sanguinolento.⁊ dr̃ a pleuron grece qd̾ dr̃ letus latine. Jñ pleureticꝰ ca.cũ q̄ talez infirmitatē patit̃. vl̾ ad pleuresim ptinēs. vt pleuretica passio.

Plexus xus xui.i.flexus vel punitio. Jñ plexuosus sa.sum.i.flexuosus vl̾ punitus. Et h̾ ⁊ hec plexibilis ⁊ hoc le.i.habilis ad plectēdum. Item adiectiue declinatur plexus plexa plexum.

Plica ce.f.g.dꝛ a plico cas.⁊ cõponit̃ h̾ ⁊ hec hoc simplex cis quasi sine plica malicie. Jñd̾ simplus pla.plum.i.simplex. Item duplꝰ dupla duplũ. Triplus pla plum. Quadruplus pla plum ⁊c̃.

Ploratus tus tui.i.fletꝰ vl̾ plãctus. ꝫ ploratꝰ lachrymarꝫ est planctꝰ tm̄ vocũ. Fletꝰ vo ad vtrũq̄ ptinet q̄ plerũq̄ poete cõfundunt.

Plosus sa.sum. dꝛ ꝓ plausus.i.repcussus vel clausus ⁊ coniunctus.

Pluma me.f.g.dꝛ q̄si piluma.a pilꝰ ꝓ capillo. qꝛ sicut pili sunt in corpore quadrupedũ.ita pluma in auibꝰ Jñ h̾ plumula le.⁊ h̾ plumella le.di.i.pua pluma ⁊ h̾ plumatũ ti.ceruical vel pluteũ. Et plumatꝰ ta.tũ.i.plumis tectꝰ. ⁊ plumosus sa.sum.i.plenꝰ plumis. Jñ plumositas atꝭ.⁊ ꝓ.plu. Itē a pluma dꝛ plumarius ria.riũ.ad plumas ptinēs. Jñ h̾ plumariũ rij.dꝛ opus in modũ plume fctm̄ ⁊ depictũ ſm hug. Jn historijs aũt sup Exod̾.dꝛ ꝙ pluma lingua q̄daz dꝛ acus. Et inde h̾ dꝛ plumariꝰ rij.m.g.i.opariꝰ q̄cunq̄ opat̃ cũ pluma.i.cũ acu. Et inde plumariꝰ ria.riũ. dicit̃ opus acu pictum vl̾ variatum.

Plumacium cij.i.ceruical vl̾ scriptoriũ.

Plumbũ bi.est metallũ fragile⁊ molle.⁊ dicit̃ a pila.eo ꝙ ex eo p̄mũ pilis factis maris altitudo tētata est. Huiꝰ duo sunt genera. nigrum ⁊ candidũ.ꝫ meliꝰ est candidũ. Jñ plũbeus bea beum.i.de plumbo existens.

Plumbatũ ti.i.plumbo aptatũ.vel tormentuz vel flagellũ de plumbo factũ.

Pluralis.ꝯ.t.⁊ hoc le.dꝛ a plus. Jñ pluralit̃ aduer.⁊ hec pluralitas tatis.

Plurimus ma.mũ.dꝛ a plus.⁊ cõponit̃ cõplurimus ma.mũ.q̄plurimꝰ ma.mũ.

Pluris cõ.t.⁊ h̾ re.dꝛ a plus.⁊ cõponit̃ q̄pluris q̄plure.cõpluris cõplure.ppluris pplure tampluris re.oĩa ꝓ valde pluris.

Plus pluris.dꝛ a polys qd̾ ē pluralitas.⁊ est ĩ ntõ actõ ⁊ vctõ neu.g.in singulari.ĩ alijs vo casibꝰ tam in singulari q̄ in pl̃i.est ge.oĩs in vna voce vl̾ in diuersis.vñ. Cũ p tres casus neutrũ genus obtineat plus. Casibꝰ in reliquis obtinet om̄e genus.et desinit ablatiuꝰ in singulari in e.vl̾ in i.vt plure vl̾ pluri. Itē ntũs plural̾ facit plures vl̾ plura.⁊ antiquitas pluria. Itē actũs pl̃is facit in es vl̾ in is plures vl̾ pluris. Item plus est compatiuuz de multus.vñ dicit Priscianꝰ in.iij.li. Plꝰ quoq̄ videt̃ esse compatiuum huius nominis multus.sed singularis ntũs nõ inuenit̃ nisi in neu.ge. Pluralis vo inuenit̃ etiã omnis ge.hi ⁊ he plures ⁊ hec plura.antiqui tñ pluria dicebant. Suplatiuus tñ ab hoc ipso oĩm generũ inuenit̃ plurimꝰ ma.mũ.

Plusculus la.lum.id est parum plus.⁊ dicit̃ a plus addita culus. Et componit̃ complusculus la.lum.

Pluteum tei.dicit̃ a plantis q̄ ibi substernuntur.i.tabulis ligneis a q̄bus libri sustentantur.⁊ pluteũ est scriptoriũ sup qd̾ scribit̃. itē pluteũ dicit̃ tabulatũ vl̾ cratis crudo corio intexta.que in ope faciendo ostio obijcit̃ ſm Hugui. Papias vo dicit. Pluteus interior ps lecti scriptoriũ Plutei sũt crates corio crudo intexte. q̄ in ope faciendo ostio iungunt̃. Sed magis est ſm vsum neu.ge.

Pluto tonis deus inferni dicit̃. Pluto grece. latine dis vel diues dicit̃.quia infernus omnia recipit.

Pluuia vie.dicit̃ quasi fluuia.a fluo fluis. q̄a fluit. Nascitur em̄ de terre ⁊ maris halitu. q̄ cũ altius eleuata fuerit.aut solis calore soluta.aut vi ventoꝝ cõpressa stillat ad terram ⁊ est pluuia lenta iugis aqua. Jñ hec pluuiola le.dimi.i.pua pluuia.

Pnemon grece latine dicit̃ pulmo. Uel pnemon dicit̃ spiritꝰ p quē mouet̃ ⁊ agitat̃ ⁊ aperit̃ pulmo.vt capiat flatũ.

Pneumonia nie.dolor vl̾ tumor pulmonis.

P ante O

Pochotrophiũ phij.locꝰ in quo paupes ⁊ infirmi pascunt̃.⁊ dꝛ a pochos qd̾ est pauper ⁊ trophos qd̾ est cõuersio. Jnde hic⁊ h̾ pochotrophita.q̄ vl̾ que est dñs vl̾ dña talis loci.⁊ ꝓdu.phi.

Poculum li.i.potus vel vas cum quo bibit̃.⁊ dicit̃ a poto tas.quasi potulũ.

Podogra gre. q̄dam infirmitas pedū. ⁊ dicit̄ a pes et agros quod est tractus. vel agrios. quod est ferum agreste immite crudele. quasi retractio pedum. Uel ferus dolor pedum. non omne quod immite est. abusiue agreste vocamus. Inde podoger gra grū. ⁊ podagricus ca. cum.

Poderis ris. f. g. vestis sacerdotalis. linea corpori penitus astricta. ⁊ vsq̧ ad pedes descendens. Uñ ⁊ camisia ⁊ subucula dr̄. ⁊ dr̄ a pos podis. Jñ poderis quasi pedibus herens. ⁊ cor. pe. Uñ q̄dam. Talarem tunicā poderez censere memento.

Podex cis. m. g. i. culꝰ. eo ꝙ feteat. ⁊ dr̄ a pedor doris. vñ Juuenal'. Sȝ podice leui.

Podiū dij. baculꝰ sup quē innitimur cum sepe terram ferimꝰ. vñ ⁊ podium dicit̄ vbicunq̧ innitimur.

Poema atis. pe. ꝓ. in nt̄o. ⁊ cor. in gt̄o ꝓprie ē opus vnius. lȝ generaliter ꝓ ope poete accipiat̄. Jñ poematicꝰ ca. cū. Sȝ poesis est opꝰ multoꝝ libroꝝ.

Poemaneꝰ nea. neū. i. in poemate manens.

Poesis. sis. f. g. ip̄a ars poetādi. vl' figmētū. ⁊ dr̄ a poeo qd̄ est fingo. Ul' poesis est materia totius carminis in qua poeta v̄sat̄. Uel poesis est opus multoꝝ libroꝝ ſ3 poema est ꝓprie opus vniꝰ. Et ꝓducūt e. poesis ⁊ poema. vñ in Grecismo dr̄. Arte poetria fungor dū fingo poema. Ipse poeta vocor. sit fictio dicta poesis.

Poeta te. ꝯ. g. i. fictor. ⁊ ꝓprie carmīs alta verba loquens. ⁊ dr̄ a poeo qd̄ est fingo. Jñ hec poetissa se. vxor poete vl' q̄ fingit. Eadē dr̄ h' poetrida de. ⁊ inde poetridꝰ da. dū. i. poeticus. Jñ a poeta poetricus ca. cū. ⁊ hec poetria trie. i. ars poetica.

Pole grece latine dr̄ vendere. ⁊ ꝓ. po.

Polemos vl' polemētū. i. pugna siue bellum.

Polenta te. genꝰ leguminis vl' farina subtilis de fabis vl' de tritico vel hordeo. vl' q̄dam cibus inde factus dr̄ polenta. ⁊ dr̄ a pollis vel pollē pollinis. ⁊ cor. primā. vñ Persiꝰ. Inuigilat siliq̄s ⁊ grandi pasta polenta. i. farina mixta aq. In historijs aūt sup Josue dr̄. polenta sunt grana tosta ⁊ manibꝰ cōfricata ad modū grani pilo tunsi. vñ dr̄ polēta q̄si pilenta. q̄dā tn̄ tradūt polentas esse pultes de purgatissima farina factas. ⁊ dictā polentā a pollen qd̄ est purgatissima farina.

Polya lye. i. armentū vl' grex. ⁊ q̄libet pluralitas vel collectio equoꝝ vel alioꝝ iumentoꝝ vl' general'r bestiaꝝ dr̄ polya. ⁊ dr̄ a polys qd̄ est pluralitas.

Polyandrū dri. n. g. i. cumulus terre vl' sepulcrū vl' cemiteriū. ⁊ dr̄ a polio lis. ⁊ antrū. q̄si politū antrū. q2 ibi sepulcra mortuoꝝ poliūtur. ⁊ polyandrū interpretat̄ multitudo virorū. a polys. qd̄ est plr̄itas. ⁊ andros. qd̄ est vir. Et ſm hoc ꝓprie dr̄ cemiteriū ꝓpt' multitudinē hoīm ibi sepultoꝝ.

Polictor oris. m. g. dr̄ a polis qd̄ est plr̄itas ⁊ lictor oris qd̄ est portitor cadauerū. Et ſm papiā. Polictores sunt humatores ossiuȝ siue cadauerū sepultores.

Polydamas me. vel matis. m. g. i. multicuba ⁊ multigamꝰ q̄ plures vxores h3. sicut fuit nero q̄ dictus est. polydamas. nam dr̄ fuisse vir oīm mulierū. ⁊ mulier oīm viroꝝ. vtpote qui veste talari sepe indutus. ne agnosceret̄. lupanar intrauit.

Polydectes vl' polidectus. i. plura continens ⁊ dr̄ a polys qd̄ est pluralitas. ⁊ dectes qd̄ ē continens.

Polyloquus qua. quū. pe. cor. i. multiloquus v̄bosus. vaniloquus.

Polymnia. dr̄ a polys qd̄ est pluralitas. ⁊ mnimon qd̄ est memoria. ⁊ dicta est vna musarū. ⁊ interpretat̄ plura recordans.

Polymitꝰ ta. tū. i. textꝰ vl' ornatꝰ multis coloribus ⁊ rotundis imaginibꝰ ⁊ dr̄ a polys qd̄ est pluralitas. vel a polus li.

Polimita te. q̄dam vestis sic dicta ꝓpter multos colores ⁊ imagines rotundas. Jñ polymitariꝰ ria. riū. i. variatꝰ. Uñ in cōstructione tabernaculi p̄cipit̄ vt illa fiant ope polymitario. Et hic polymitarius. i. sculptor vel pictor in tali ope. vel q̄ opat̄ tales vestes. ⁊ ꝓdu. pe. Unde in aurora ꝙ polymita fuit oscula dando pedi. Papias v̄o dicit. Polymita vestis multicoloris a rotūditate dr̄ qd̄ ē polꝰ.

Polyonos q̄dam herba quā latini herbā sanguinariā vocant. q2 missa in nares sanguinē vomit. ⁊ dr̄ a polys.

Polyos q̄dam herba q̄ a latinis dr̄ oīmorbia ⁊ eo ꝙ multis morbis subueniat.

Polipodion dicta est quedam herba cuius radix est hirta ⁊ crinita vt est polipus. ⁊ dicit̄ a polipo pisce.

Poliptoton est multitudo casuū varietate distincta vt littora littoribꝰ ꝯria. fluctibus vndas. Et nota ꝙ poliptoton grece. latine dicitur multitudo casuū. vbi. s. multi casus ponūtur ſ3 diuersi. vt in p̄dicto exemplo.

Polipus pi. m. g. id est fetor. ⁊ maxime qui solet esse in ciuitate. ⁊ dicitur a polis ciuitas. ⁊ pus quod est putredo. Sed ponitur pro q̄libet fetore. sicut in libro sermo. Oratij pro fetore nasi. Ut ibi. Ueluti balbinum polipus agne. Et de licentia poetica producitur prima. Item polipus ponitur pro quodam pisce qui multos habet pedes. Unde Ouidiꝰ in. iiij. metha. Atq̧ sub equoribus deprēsuȝ polipus hostem. Et tunc componitur a polis quod est pluralitas. ⁊ pes pedis. Et ꝓd. primaȝ vt patuit per Ouidiū. sed pro fetore

cor.eã.vñ in Grecismo dr̃. Est polip⁹ naris. osceđoq; dr̃ oris. Polipus est piscis polip⁹ fedatio naris.

Polis p ciuitate pmã cor. ħ p plr̃itate eã p. vñ Urbs ẽ dicta polis. dicũt pluma polis. Polis p ciuitate ꝯponit̃ ħ tripolis. tetrapolis. pentapolis. hexapol. neapol. decapol. vnde capol. i. regio ĩ se ꝯtinẽs vl̃ ciuitas sb se hñs tres vl̃ q̃tuor vl̃ q̃nq; vl̃ sex vl̃ nouẽ vel decẽ vl̃ vndecim ciuitates. Et a p̃dcis descẽdunt adiectiua. s. tripolitan⁹ na nũ. Et ħ tripolitanus ni. i. dñs vl̃ eps illi⁹ ciuitatis vel puincie. ⁊ silr̃ distingue ea q̃ descendũt ab alijs.

Polisillabus ba bũ. i. plurĩũ sillabaꝝ. ⁊ dicit̃ a polis qđ ẽ pluralitas ⁊ sillaba. ⁊ cor li. vñ in doctrinali. Que polisillaba sunt breuies ba listaq; demes. ⁊ in grecismo. Est plurale polis. ⁊ ab hoc polisillaba dicas. Et ponit̃ hic po. breue cum pducatur.

Polisintheton. ẽ multis annexa cõiũctionib⁹ dictio. vt Mater paterq; neposq;. Item in psalmo. Dñs ꝯseruet eũ ⁊ viuificet eũ. ⁊ beatũ faciet eũ in terra. ⁊ nõ tradat eũ in animaꝫ inimicoꝝ eius.

Polisenus na nũ. i. plurĩũ sensuũ vel significationũ. vt hoc verbũ cano est polisenũ.

Polistoria rie. i. pluralitas hystoriarũ. vnde ⁊ quidam liber quem Solinus composuit ex multis hystorijs vel compilatõibus polistor dictus est quasi pluralitas historiarum.

Politicus ca cũ. i. ciuilis. ⁊ dr̃ a polis quod ẽ ciuitas. Inđ hec politica ce. scia que tractat de gubernatõne ciuitatũ. ⁊ hic politicus ci. liber vbi describit̃ vita vrbana. Et politici dicũtur qui valent in policia. vel qui gubernant ciuitates. ⁊ cor. ti.

Politus ta tum. limatus. ornatus. mũd⁹ planatus. sculptus. ⁊ dicitur a polio lis.

Polixenus na nũ. qđ ẽ plurĩũ sensuũ vel significationũ. ⁊ dr̃ a polis qđ ẽ plr̃alitas ⁊ xenos qđ est sensus. Inuenit̃ q̃nq; polixemus ma. mũ. in eodem sensu. ħ lr̃a corrupta est.

Pollen inis. vel hic pollenus ni. id est tenuis flos farine vel farina illa minuta que volat ĩ molendino a mola. Inde pollineus nea neũ de polline factus. vel ad pollinẽ pertinens. ⁊ cor. li.

Pollex cis. m. ge. grossior digit⁹. ⁊ dr̃ a polleo les. eo q polleat inter cereros virtute ⁊ potestate. ⁊ cor. li. in obliquis.

Pollinctor toris. i. sepultor mortuoꝝ. ⁊ dicit̃ a pollingo gis. quasi pollutoꝝ vnctor. i. cadauerũ cremator. vñ Ezech. xxxix. Donec sepeliant illud pollictores. ⁊ hinc pollictoriũ rij. locus vbi cadauera ponũt̃. ⁊ pollinctus cta ctum. i. funeratus. sepultus. quasi pollutus vnctus. i. cadauer crematum.

Polliones. portitores mortuoꝝ dicũtur.

Pollutio onis. i. deturpatio. inquinatio. maculatio. que accidit aliq̃n q̃ñdo quis corrũpitur in somno.

Pollut⁹ a. ũ. i. maculat⁹ deturpatus. inq̃natus

Pollux cis. q̃dam deus dr̃ q̃ bonũ oĩe credebat̃ donare. p. pe. gti.

Polosus sa. sum. i. altus vel supbus vl̃ ornat⁹

Polubrũ bri. n. g. i. peluis.

Polus li. dr̃ a polio lis. Poli ꝓprie sr̃ due stelle in capite axis et dicuntur a poliendo. quia plani ⁊ rotundi sunt. ⁊ ponitur polus q̃nq; p celo q2 politũ ⁊ sculptũ ẽ varijs stellis. Item polus a rotũditate dr̃. Vñ p rotũditate ponitur ⁊ cor. po. Vñ Iure poli non iure fori cõia ꝯstant supple omnia.

Pomariũ rij. locus vbi poma reponunt̃. ⁊ dr̃ a pomũ mi. ⁊ hoc pomarium mollis ⁊ liquidus cibus. vel potius ex pomis factis. Et hec pomaria dea pomoꝝ.

Pomellum li. dimi. i. paruũ pomum.

Pomeriũ rij. n. g. ⁊ hoc pometũ ti. p eodem. i. locus vbi poma crescunt. ⁊ dr̃ a pomus. vl̃ dicit̃ pomeriũ locus ꝓximus muro q̃si post meniũ. vel q̃si postmuriũ. q2 post menia vel post muros positum est.

Pomilio onis. vl̃ pomo onis. i. vẽditor pomorũ. vel pomoꝝ custos. Pomiliones etiam dicunt̃ aquaꝝ vel lignoꝝ portitores. q2 vili p̃cio. q̃si pomo cõducebant̃.

Pompa pe. f. g. i. laus. magnificẽtia. gloria. ꝓcessio. q̃ solet eẽ victorib⁹ in triumpho. vl̃ obsequiũ funeris. ⁊ pompe dicunt̃ ludorũ imagines. ⁊ dr̃ a greco pompei. i. publice ostentari. Inde pompa q̃si publice ostensa ⁊ victoria p̃cedit pompã. q2 ituris ad certamẽ p̃inium ⁊ votũ victorie pmittebatur. Iñ pomposus sa sum. i. superbus. altus. magnificatus. Inde pompose aduer. ⁊ hec pompositas tatis. Iñ a pompa dicitur pompaticus ca. cum. pe. corre. id est pomposus.

Pompator toris. q̃ aliquid superbe ⁊ presumptuose agit.

Pompeius ei. q̃dam nobilis int̃ reliq̃s precellens romanos. q̃ multotiẽs pompã duxit sed postremo a cesare victus est.

Pompula le. dimi. i. parua pompa.

Pompulentus ta. tũ. i. pompa plen⁹. põposus Inde hec pompulentia tie. i. supbia.

Pomulum li. dimi. i. paruum pomum.

Pomus mi. arbor q̃dam. ⁊ ħ pomũ mi. fructus pomi arboris. Et notandũ q oĩs fructus dr̃ pomũ. ħ ꝓpꝛie corticẽ mollẽ hñs. lꝫ specialit̃ poma dicunt̃ mala.

Pondo indeclinabile. n. g. p quodã morbo. ⁊ p pondere. ⁊ dr̃ a pondus. Unde in vita beati Nicolai hr̃. q auri pondo triũ virginum ademit pudorem.

Pondus ris. n. g. onus vel grauitas. vel quod trutinat̃ ⁊ mẽsurat̃. ⁊ dr̃ a põdeo des. quia ĩ statera libraꝝ pondeat. hic ⁊ pẽsũ dr̃ q̃i põꝰuꝫ

Sed abusiue pond⁹ vna libra vł vnus as est. Inde ponduscułū li dimi. id est paruū pód⁹ ꝛ ponderosus sa. sū. ꝛ h̄ ponderositas tatꝭ. ꝛ no. ꝙ sunt diuersa noīa pondeꝝ. s. trutina. q̄ ꝛ moneta dr̄. ꝛ stater a cāpana. examē calcus. siliq̄ ceratim obulus scrupulus. drachma. coclear. olche. ciathus. ocitabulū. denari⁹ solidus. sextula. statera quadrās. fichel. vncia libra. mna. talentū. centenariū.

Pons tis. m. g. i. iter sup fluuiū. scala nauium edificiū vltra aquā vł aliquā vallē. ꝛ dr̄ a pono nis. qꝛ ad trāsmeandū ponitꝛ.

Pontell⁹ li. illud cui aliqd īnititꝛ. ꝛ dr̄ a pons.

Ponticulus li. dimi. i. paruus pons.

Pontifex cis. i. eps vł sacerdos. ꝛ dī a pōtifico cas. q̄si pontem vł iter alijs faciēs.

Pontificat⁹ tus. tui. dignitas vł officiū epi.

Ponti⁹ interp̄taꝛ declinās ꝯsiliū. Fugit vtiqꝫ consiliū iudeoꝝ. accepta em̄ aq̄ lauit manus suas di. Innocēs ego suꝫ a sanguīe iusti huius. ꝛ dr̄ a pontus insula de q̄ ortundus fuit. Eo vero tpe q̄ xp̄s crucifixus ē ꝓuincie syrie presidebat.

Pontus ti. m. g. i. mare. ꝛ dī a ponte p ꝯriū. qꝛ nō possit pontari siue ibi pons fieri. vel diciꝛ pontus q̄si punctus. a puncto. Proprie em̄ pontus dī mare breue. quasi ad moduꝫ puncti. Iñ hic pontulus li dimi. Et hic pont⁹ ti. quedam insula. eo ꝙ sit in ponto. Inde ponticus ca cū. ꝛ h̄ pontica ce. ꝓ quadā gemma.

Popa pe. i. pinguedo. ꝫ poniꝛ qñqꝫ ꝓ pingui vel crasso. vel graui spisso.

Popeanum ni. n. g. est quoddam vnguentū vł medicamentū ad ꝓuocandum cutis candorē ꝛ ē crassuꝫ. Vñ Iuuena. Parte tumet facies aut pinguia popeana spirat.

Popellus li. dimi. i. paruus ppł's. Unde Persius. Vñ dic̄ blādo cuidam lactare popello.

Popina ne. i. coquina et dicitur a popa. qꝛ ibi tractatur pinguedo. ꝛ ꝓdu. pe. Unde Iuuenalis. Sed cū p̄uigiles placet instaurare popinas. Inde popinarius. ria. riū. ad popinā ptinens. ꝛ hic popinarius rij. id est coquus. ꝛ h̄ popinaria. i. coqua. vide etiā īfra ī ꝓpina

Popino onis. gluto luxuriosus. ambro. deuorator. coquus vel leccator q̄ frequētat coquinam Unde Oratius. Imbecillis iners si q̄d vis addi popino.

Popisma matis. n. ge. idem est qȯ popeanum. Itē popisma est extrema ps coitus dū pigue do exit vł semē qȯ emittiꝛ in coitu. Et hic poniꝛ ꝓ coitu. Unde Iuue. Prebebit vati crebrū podisma roganti.

Poples cis. m. g. i. genu vel potius incuruatura sub genu. ꝛ dī poples. qꝛ post plicā. i. flexuram habet. ꝛ cor. pe. gti.

Popularis. ꝯ. t. ꝛ h̄ re. ad ppł'm ptinēs vel familiaris. Pap̄. aūt dicit. Popularis. i. sup̄bus. inflatus ventosus. arrogās. inmemor. incertus. ambitiosus. ꝛ dr̄ a ppł's.

Populona ne. i. iuno. ꝛ dī a ppł's ꝓ vulgo. qꝛ credebatꝛ tutari populū.

Populonia nie. quedā ciuitas dicta sic ab abūdantia populorum. vel qꝛ populona. i. Iuno ibi colebatur.

Populus li. dī a polis qȯ ē ciuitas. Est em̄ populus humane multitudinis cetus. iuris cōsensu ꝛ cōcordi cōione sociatus. Uel ppł's est collectio tā nobiliū q̄ꝫ ignobiliū eiusdē ciuitatis. Sed plebs ē collectio tm̄ ignobilium. Et dī a pl'itate. qꝛ plures sūt ignobiles q̄ꝫ nobiles. Uel dī a pleo ples. qꝛ plebs replet. vulgus est passim inhabitās multitudo a volendo. qꝛ q̄sqꝫ facit qȯ vult. Tribus tm̄ dicunꝛ turme ꝛ ꝯgregationes distincte populoꝝ sic dicte qꝛ in p̄ncipio romani fuerūt a rhomulo disptiti trifarie. s. in senatores. milites et plebem. q̄ tñ tribus multiplicate. p̄stinuꝫ retinēt nomē. ꝛ a ppł's dī populosus sa. sū. i. plenus pplis. Inde hec popl'ositas tis. i. ppl'oꝝ abūdātia. Itē a ppł's populat⁹ ta. tū. i. popl'o habitat⁹ vł plen⁹. Iñ h̄ populatio onis. populi abundātia. vel ꝓprietas q̄ aliq̄d dī popularū. Itē inueniꝛ h̄ ppł's li. ꝓ q̄dā arbore vł trūco ꝛ tūc ꝓ. p̄mā. ꝫ ꝓ vulgo cor. eā. vñ Popul⁹ ē arbor. ppł's collectio gētis. Popul⁹ ꝓ arbore dr̄ a polys qȯ ē pluralitas. qꝛ ex ei⁹ radice multitudo pullulat ꝛ crescit ꝛ nasciꝛ vñ Ouidi. Populus viue precor ꝙ cōsita margine ripe. Inde populeus lea. leū. ꝛ populinus na. num. in eodem sensu. vnde Gen. xxx. Tollēs iacob virgas populeas. ꝛ h̄ populetū ti. loc⁹ vbi populi crescunt.

Porca ce. f. g. terra illa q̄ eminet intꝛ duos sulcos. ꝛ dī a porus ri. Sed qȯ defossuꝫ est dī lira. Idem ꝛ sulcus. Et dī sic. qꝛ cum porca fit terra eleuatꝛ. ꝛ ita apitur ꝛ manifestatur. hec ꝛ alio nomine dr̄ crebro onis. quia aqua crebro p ip̄am decurrit. Inde hec porcula le dimi. Itē porca ce. dr̄ sus.

Porcistetū ti. n. g. dī locus vbi porci stāt. s. stabulū porcoꝝ. ꝛ dī a porcus.

Porcitor oris. q̄ facit porcas. Et cōponiꝛ īporcitor toris ꝓ eodem.

Porcula le. dimi. i. parua porca.

Porcus ci. dicitur a purus. cata antifrasim. qꝛ minime sit purus. Unde ꝛ porcus dicitur q̄si puro carens. vel diciꝛ porcus quasi spurcus ꝛ immundus. quia inuolgitat se ceno. ꝛ luto se immergit. vnde ꝛ dicitur porc⁹. quasi pus custos. ꝛ est etymol'. Inde porculus li. ꝛ porcellus li. dimi. Et hec porca ꝛ porcula ꝛ porcella. Item a porcus porcinus. na. num. et h̄ porcarius rij. Et hec porcarie rie. custos porcorum.

Porisma matis. id est aperitio ꝛ diciꝛ a porus ri. Unde ꝛ illuminatio sensus dī porisma. et etiaꝫ regule q̄s geometre supponūt ad aliq̄d

ostendendū dicūtur porismata. eo q aperiāt ꝛ illuminent mentem lectoris. Porisma eti am dicitur questus vel lucrum.

Pormeus mei. i. portus vbi frequenter meat Uel pormeus. i. nauta qui per vadū vl' portum portat hoīes vltra fluuiū. ꝛ dr̃ a portus ꝛ meo as. q̄si portū meās. vñ ꝛ Charon portitor animarum vltra paludem infernalē dicitur pormeus.

Pormina. i. fornicatio.

Porphirio onis. vl' porphiri⁹ rij. p q̄ septuagita interp̄tes trāstulerūt pelicanū auis ē q̄dam. q̄ ĩ lege comedi phibebat. ꝛ p. pe. gti

Porrigo. ginis. pe. p. ē infirmitas q̄ solet porcis contingere. ꝛ dr̃ a porcus. Uel dr̃ a porrigo gis. qꝛ de vno porrigit ad aliū. Et ponitur generaliter p morbo et vicio capitis cariem faciēte. s. p scabie. Jñ porriginosus sa. sum. i. porrigine plenus vel scabiosus.

Porrū ri. n. g. in singulari. ħ in plĩ. hi porri ꝛ ħ porra. q̄dam herba. ꝛ dr̃ a porrigo gis. qꝛ in longū porrigit. Jñ ħ porrulū li. di. ꝛ porrosus sa sum. porris plenus. ꝛ hoc porrariū rij locus vbi porri crescūt et abundant. Et hec porrata te cibus de porris. Item hoc porrū ri. q̄dam infirmitas q̄ fit in manibus vel ĩ pedibus ad silĩtudinē porroꝝ. ꝛ porro aduer. qꝛ eñ porri plantant conseq̄nter. s. vnū post aliud. ideo inde dr̃ porro. i. consequēter. aduer. ordinis. Porro etiam dicitur certe. vel valde. vel longe. vel sed.

Porta te. f. dr̃ qua aliq̄d exportat vel importatur. ꝛ ē ꝑprie vrbium ꝛ castroꝝ. ꝛ dr̃ a porto as. Uel porta dr̃ a portatione aratri. Et ſm hoc porta est ꝑprie tñ vrbiū. ꝛ est tractum a cōsuetudine antiquorū. Antiquitus eñ q̄n designabantur muri ciuitatis trahebat aratrū in giro ꝛ fiebat aratiūcula vbi muri debebāt edificari. vbi aūt debebāt eē porte sustollebat ꝛ portabat aratꝝ. vñ porta dr̃ ab aratro portato. Jñ portari⁹ rij. custos porte.

Portella le. dimi. i. parua porta.

Portensis sis. m. g. i. ianitor.

Portentū ti. n. g. i. monstrum. ꝛ dr̃ a portendo dis. Jñ portētuosus sa sum. i. monstruosus Et nota q portentū nō est ꝯ naturā natū. vt Uarro dicit. Nam nihil ꝯ voluntatem dei q̄ natura est oīm reꝝ pōt fieri. ħ est portentum nō ꝯ naturā. ħ ꝯ qđ est natura. Itē portentū pdigiū. monstrū. ꝛ ostentū differūt. Nā portentū dr̃. qꝛ aliq̄d post ostēdit. Prodigiū qꝛ porro dicat. i. futura p̄dicet. Uel portentū in terra. pdigiū in celo. quasi ꝑcul a digito. vl' portentū qđ porro futurū signat. pdigiū qđ deuastationē signat. Mōstrū qđ statim mōstrat qđ apparet. Ostentū qđ aliquid futurū demonstrat. Et hec ꝑprietas est. sed abusiōe autoꝝ plerūq corrumpitur. Item differētia est inter portentum ꝛ portentuosum. qꝛ portenta sunt q̄ transfigurant. sicut fer' in lybia mulierē peperisse serpentē. Portentuosa v'o sunt q̄ leuem sumunt mutationē. vt nat⁹ cuꝫ sex digitis.

Porticul⁹ li. est baccul⁹ p̄uus ad portandū babilis. ꝛ đr a porto tas. Et hic porticul⁹ li. vl' portusculus li. malleolus in naui. cū quo gubernator dat signū remigantib⁹ in vna vl' in gemina ꝑcussione.

Porticus cus. cui. f. g. i. dom⁹ illa q̄ p̄est foribus. ꝛ đr a porta te. qꝛ ibi transitus sit ꝛ non sit ibi standū. quasi porta.

Portio onis. f. g. i. ps vel ptitio.

Portitor oris. i. ianitor. ꝛ đr a porta. Itē portitor. i. portator. ꝛ tunc đr a porto tas.

Portula le. dimi. i. p̄ua porta.

Portun⁹ ni. m. g. q̄dam de⁹ marin⁹ q̄ portub⁹ p̄est ſm fabulas. Et portun⁹ na. nū. i. quietus tranquill⁹.

Portuosus sa. sum. i. portub⁹ plenus ꝛ abundans. Jñ hoc portuositas tatis.

Portus tus tui. m. g. i. statio nauiū tuta ꝛ cōtinua. ꝛ đr sic a deportandis cōmertijs. quem locū a baiulandis cōmertijs baias vocabant antiq̄. Et est ꝑprie portus loc⁹ ab accensu ventorū remot⁹ vbi naues hyemant. ꝛ facit datiuus ꝛ ablatiuus p'les in ubus. portub⁹. vñ Iudicū. v. Et in portub⁹ morabat.

Porus ri. minimū ꝛ subtile foramen in corpore. p qđ sudor emanat. Jñ porrosus sa. sum. id ē plenus poris ſm hug. Papias v'o dicit Pori meatus q̄dam transit⁹. vl' vie in carne vel ossa subtiliora foramina.

Pos podis dicunt greci. inde nos dicim⁹ pes pedis. Pos etiā inuenit p potis. vñ Cato. Hoc bibe qđ pos sis. si tu vis viuere sanus. Et componit compos. impos prepos. Possum aūt nō cōponit a pos sed a potis.

Positiu⁹ gradus đr eo q ponat p̄m⁹ in cōparatiōis gradib⁹. q̄si fundamentū graduū. vl' q̄si depositiuus qꝛ deponit casum vt doct⁹ doctior simus.

Possessio ſm Azo. C. de acq̄. ꝛ retinen. pos. est corporalis rei detentio corpis aĩ ꝛ iuris adminiculo cōcurrente. Uel sic. Est ius quoddā q̄ aliq̄s rē corpalē vere in ptāte hꝫ. Et dicit corpal' rei iō. qꝛ sola corpalia possidentur Incorpalia aūt dicunt q̄si possideri ꝛ quasi tradi p patientiā ꝛ vsum. Nā incorpalia non pñt corpalit' apprehendi. sicut iura ꝛ seruitutes. ꝛ iō nō possident. c. cōquest⁹. de fo. ꝯpe. in glo. ff. de vsuca. l. sequit. §. si vina. Et tamen p̄scribunt.

Possessiões st' agri fundi late patentes. publici priuati. q̄s etiā initio q̄sq vt potuit occupauit atq possedit. vñ ꝛ nuncupati sunt

Possessiuncula le. dimi. i. p̄ua possessio.

Postela le. f. g. i. corrigia q̄ sub cauda equi tēdit. sicut antela q̄ ante tendit. Et đr postela

quasi post sellam. Et ꝫm hoc potest dici sic quodlibet ornamentum equi ante vel retro. vel mantica que añ portatᷣ vel retro. ꝛ ꝓ.pe.

Posteriora. riorum. vocata eo ꝙ retro sunt ꝛ a vultu auersa. ne dũ illa purganᷣ. inquinemur aspectu. Et sunt ꝓprie ipe podex.

Posteritas atis. f.g.i. gradus substitõnis. s. ꝓgenies. vel ꝓpagatio filioꝝ in nepotes. vl' nepotũ in ꝓnepotes. Nam posteritas a nepote incipit. quasi postera etas vl' posteritas sequens generatio.

Posterus ra. rum. i. sequens. Et cõponitᷣ preposterus ra rum. i. transuersus. nõ rectus nõ recto ordine dispositus. qñ qui debet esse posterior factus est prior.

Posthac. q̃dam vocũ irregularis cõgeries seu aggregatio videtᷣ esse fungens loco vni⁹ dictionis. i. post. vnde ad Hebreos. iiij. Nũꝗ͂ de alia loqueretur posthac die. vel hac ẽ ibi sillabica adiectio.

Posthepthemimeris. ris. f.g. quedam species cesure. q̃ ꝓducitur sillaba naturaliter breuis posthepthemimerim. i. in principio quinti pedis. sicut perhepthemimerum. id est in principio quarti. vt hic. Quod pax longa remiserat arma bona repabant.

Posthum⁹ mi. ꝛ hec posthuma. qui vel que nascitᷣ post humationẽ p̄ris. id est post obitũ ꝛ cor. pe. vñ q̃dam. Posthumus ẽ natus post exequias genitoris. Et Virgili⁹. in. vj. Tu posthuma ꝓles ꝛc̃. Improprie autem q̃libet dr̃ posthumus q̃ nascitᷣ post testm̃ ꝫm Azo. C.e.tit. Posthumus etiam dicitᷣ nepos qui posthumationem aui natus ẽ proprio p̄re superstite. ꝛ ille ꝓprie dicitur neposthumus. q̃si nepos posthumus.

Postica ce. f.ge. dicitur latens ingressus a p̄te posteriori. ꝛ dr̃ a post. ꝛ hoc posticũ ci. idem. ꝛ ꝓdu. pe. vnde Oratius: Atria seruantẽ postico falle clientem. ꝛ hoc posticiũ cij. pro eodem. vnde Dañ. xiij. Irruerũt famuli per posticiũ vel per posticũ ꝫm aliam lr̃am. Item a post posticus ca cũ. id est vlterior. vel a posteriori factus. vnde Persius. Occipitiqꝫ ceto postice occurrite sanne.

Postis tis. m.g.i. latens ingressus a parte posteriori. ꝛ dicũtur postes. eo ꝙ post hostium stent. Inde posticulus. ꝛ hic postellus. ꝛ hec posterula le. omnia dimi.

Postliminiũ nij. i. reuersio de exilio ad iura q̃ amiserat vel ius quod quis vendicat sibi super rebus suis post reuersionem de exilio. Inde postliminius nia nium. qui post captiuitatem reuersus iura sua que amiserat recepit. vnde prudentius. Hunc postliminio redeuntem suscipit alto.

Postpridie. i. altera die post terciam diem. ꝫm Paꝑ. vl' ꝫm hug. Postpridie. i. hodie.

Postrem⁹. de multis dr̃. posterior de duob⁹. ꝛ dr̃ a post. qδ cõpatᷣ post posterior postremus Jñ posteri⁹ postreme vl' posterrime. ꝛ h̃ postremitas atis. ꝛ postrem⁹ qñqꝫ in vi positiui accipitᷣ. ꝛ cõpatᷣ postrem⁹ mior. simᷣ⁹. inde postreme mi⁹. sime. aduer. ꝛ postremo. i. ad vltimũ. aduer. tp̄is vl' ordinis.

Postridie. i. post tres dies. ꝛ dicitur et post ctris ꝛ die.

Postulatio est alicui⁹ ꝑsone ad dignitatẽ vel societatẽ fraternã canonica facta vocatio vl' ꝑsone ad eligendũ petitio q̃ eligi nõ pōt Uel sic ꝫm Hoff. est gratie petitio.

Postulaticius cia. cium. q̃ frequenter postulat vel postulatᷣ.

Potens tis. o.g.i. rebus late patẽs. Jñ potentia tie. i. valitudo firmi corꝑis vl' p̄tãs.

Potentat⁹ tus. tui. i. potentia vl' p̄tãs dominatoris opus ꝑualidum.

Potestas tatis. qδ q̃s pōt. ꝛ id ꝑ qδ q̃s pōt. vl' ille q̃ pōt. Jñ potestatiu⁹ ua. uũ. i. potẽs. vel q̃ videtᷣ dign⁹ p̄tãte ꝫm Hug. Paꝑ. vo dicit P̄tãs dr̃ q2 pateat illi q̃cq̃d velit. P̄tãs ab eo qδ est posse nomen accepit. Et vt dicitᷣ in grecismo. Si recte dicas solet esse potẽtia sani. Dicqꝫ p̄tãtem digni. da posse cui vis. Et nota ꝙ sicut substantiuũ recipit adiectiuum vt bon⁹ hõ. ita hoc vbũ sum. vt sum bonus. ꝛ sum⁹ boni. ita ꝙ nullũ aliud substantiuũ ẽ ibi necessariũ. ꝛ h̃ in p̄ma ꝛ scd̃a ꝑsona. ꝫ nõ in tercia. vñ pōt dici. Ego p̄tãs sum bon⁹ ita ꝙ adiectiuũ recipiat vbũ tm̃ rõe suppositi cõsignati. Sz in tercia ꝑsona male dr̃. P̄tãs ẽ bon⁹. q2 vbũ tercie ꝑsone nõ h3 in se suppositũ finitũ. P̄tãtes etiã vt dicit Grego. vocanᷣ hi angeli q̃ h̃ potenti⁹ ceteris in suo ordine receperũt. vt eoꝝ dictioni vtutes aduerse subiecte sint quoꝝ p̄tãte refrenanᷣ ne corda hoĩm tentare ꝑualeant q̃tum volunt.

Potatio onis. ꝛ hec potio onis. ꝑ syncopã. Et est potio idem qδ potatio vel confectio. ex vino ꝛ herbis vel medicina. ꝛ dicitᷣ a poto as. eo ꝙ potatᷣ.

Potis tis. ꝯ.t. ꝛ hoc te. i. possibilis vl' potẽs. ꝛ cõpatᷣ potis tior sim⁹. ꝛ h̃ cõpatio est tm̃ ꝫm vocẽ. q2 significatio mutatᷣ. potior eñ ꝛ potissim⁹. i. melior ꝛ optim⁹. Jñ potiter ti⁹ sime aduer. ꝛ potissime qñqꝫ ponitᷣ ꝓ maxime. vl' ꝑcipue ꝫm Hug. Paꝑ. vo dicit. Potior melior supior altior valentior.

Potomiũ mij. est nauigiũ fluuiale tardũ ꝛ graue qδ nõ nisi remigio ꝓgredi pōt. Hinc etiã traiectus dr̃. extentus est eñ ꝛ latus.

P ante R

Pragma matis. neu. ge. id est causa Inde pragmaticus ca. cum. id est causatiuus vel causidicus ꝫm Hugui. Paꝑ. etiam dicit. Pragma grece latine causa dicitᷣ. Jñ ꝛ pragmatica dicunᷣ negocia. ꝛ actor causaꝝ ꝛ negocio

rum pragmaticus nominatur.
Pragmatica sanctio dr̄ causa ī ꝯsistorio princi
cipis ventilata corā ꝓceribꝰ sacri palatij. ꝛ ē
constitutio quā impator ꝯsilio ꝓcerū statuit
seu sancit. qñq₃ etiā dr̄ ꝯfirmatio in scriptura
facta ab impatore cū cause cognitōe sup con
tractu ꝑmutatōis. vt in. c. j. de rerū ꝑmu. ī gl.
Et pragmaticū sacrū est principis rescriptū.
vt in. c. fundamenta. de elec. li. vj.
Pragmaticarij sunt ꝗ scribūt pragmaticas san
ctiones. ꝛ alio nō dicunt̄ scrinarij. vel magi
stri scriniorū. vel scriniorū memoriales eo ꝙ
adeptam scripturā sanctionis in scrinio post
tam custodiebant ad memoriam.
Prandeū dei. ꝗdam zona. ꝛ dr̄ a prandium.
Prandiū dij. dr̄ q̄si ꝑatū ab apparatu edendi.
q2 plura in mane ꝑantur q̄₃ in sero ad come-
dendu₃. ꝛ olim ꝓprie dicebant̄ prandia oīm
militū. s. cibus añ pugnā. quasi cito paratū.
sed nūc dr̄ comestio in tercia. Inde hoc prā-
diolum. li. dimi. i. paruū prandiū.
Prāsoriū rij. n. g. domꝰ vel locus vbi prādetur
Pransus sa sum. accipitur actiue. id est ꝗ pran
det. ꝛ tunc descendit a prandeo des. Itē ac-
cipitur passiue pransus. id est comestus. con
sumptus. ꝛ tunc descendit a passiuo istiꝰ ver
bi. quod inuenitur in tercia persona. s. pran-
detur prandebatur.
Prasis vl' prasin grece. latine dicit̄ viride. Iñ
prasis dicitur creta viridis.
Prasius sia siū. i. viridis. ꝛ dr̄ a prasis. ꝛ h̄ pra
sius sij. quidam lapis viridis.
Pratū ti. n. g. locus vbi crescūt gramina ꝓ nu
trimentis animaliū domesticorū. Uel campꝰ
absq₃ grauilabore ꝛ cultura. multa gramina
administrans. ꝛ dr̄ a paratus quasi paratu₃.
quia paruū exigit laborem culture. Iñ pra-
tellū li. ꝛ h̄ pratulū li ꝛ h̄ h̄ pratensꝭ ꝛ h̄ se. ꝛ h̄
pratum ti. quoddam castrū q2 herba praten-
si abundat. vel quia in prato fuerit constru-
ctum. Inde hic ꝛ hec pratensis. ꝛ hoc pratē
se. nomen gentile est.
Prauicors cordis. o. g. dr̄ prauꝰ corde vl' praui
cordis. vñ Eccl'i. iij. Prauicors ī illis scāda
lizabit̄. Hec ē lr̄a antiquorum ꝛ correctorū li
brorū. Rabanus tamē dicit prauicordius.
Prauus ua nū. i. malus ꝛ peruersus. Sed ma
lus naturaliter. prauus exercitio ꝛ vsu. ꝛ ꝓ.
banc sillabam pra. vñ quidam. Opto place-
re bonis. prauis odiosus haberi. ꝗs nisi sit
prauis nemo placere potest.
Preambulus la lū. i. ante ambulās. qđ etiam
potest substantiue poni.
Prebēda ē ius ꝑcipiendi ꝓuētꝰ in eccl'ia colle
giata ex actōe ꝓueniēs. ꝯpetens alicui tanq₃
vni de collegio. qđ ius ex canonica descēdit
Nō eñ debet canonicꝰ sine prebenda esse. vt
in. c. relatū. e. ti. Et procedit ex institutōne ꝛ
officio q2 ex h̄ ꝙ facit quis officium debet ꝑ-
cipe p̄bendam ꝛ bñficiū. Item p̄benda qñ ꝑ
capit̄ large ꝓ iure qđ alicui nō tanq₃ de col-
legio. s₃ rōne ministerij officij paupꝑtatꝭ vl' vti
litatis cōcedit̄. vtēdo et fruendo in vita sua
certis rebꝰ eccl'ie vt redditibus ꝗs canonici
recipiūt vel alij. Et laici maxime nobiles ha
bent tales p̄bendas.
Prebendarius a ū. qđ ꝑtinet ad p̄bendā.
Prebendarius rij. qui prebendam dat vel po-
tius ꝗ recipit.
Prebendula le. dimi. i. parua prebenda.
Prebēdicula le. di. id ē parua prebenda.
Precariꝰ ria riū. i. p̄cabilis. vl' p̄cariū dr̄ qđ p̄
ce obtinet̄. q̄si p̄cadiū. q2 prece audit̄. ꝛ vide
tur potius etymo. q̄₃ compō. Inde p̄carie ad
uer. i. p̄cabiliter vel ꝑ p̄ces. Et ꝓ eo sepe in-
uenit̄ p̄cario. vñ Thereñ. in eunucho. Iam
vel p̄cario fac. tradas. s₃m Hug. Pap̄ xo di-
cit. Precariū est cum p̄ce creditor rogat̄ ꝛ ꝑ
mittit debitorē in possessionem fundi sibi ob
ligati demorari ꝛ fructus cape. dictū q̄si p̄ca
diū. quia prece auditur.
Precarium s₃m Azo in sum. ē id quod precibꝰ
vtendum conceditur petenti. tamdiu q̄₃diu
patitur qui concessit. sed s₃m Goffre. est illud
pignus obligatu₃ creditori. ꝛ a creditore ipi
debitori concessum ꝛ vtendum q̄₃diu patit̄
ꝛ permittit qui concessit. vt est tex. in. l. j. de
preca. ff. vbi dicit Ulpianus. ꝙ hoc genꝰ li
bertatis ex iure gētium descendit. Et subdit
ibidē. Differt aūt p̄cariū a donatōe. q2 ꝗ do-
nat sic dat vt nō recipiat illud qđ dat. sed ꝗ
p̄cariū concedit. p̄mo sic concedit vt recipiat
qñcunq₃ placebit. Ul' p̄cariū ē ꝯtus int̄ dñ₃
ꝛ colonū. ꝛ ē ꝯtus gratuitꝰ ꝛ silis cōmodato
intm̄ vt ꝗdā dicerēt hos ꝯtus nō differre ni
si xbis. ꝗ tñ etiā differūt in re. Nā lic₃ ī mul
tis ꝯueniāt p̄cariū ꝛ ꝯmodatū. differt tñ p̄ca
riū a cōmodato. nā ꝯmodatū fit ad certū vsu₃
nec pōt reuocari nisi vsu expleto. p̄cariu₃ xo
qñcūq₃ placuerit p̄t reuocari. Itē p̄cariū qñ-
q₃ dr̄ ꝯtus de ꝗnquennio in ꝗnquennium re
uocādus. Et si ꝗnquennio elapso sub tacitur
nitate p̄trereatur. tūc reuocari intelligit̄ talis
ꝯtus. Dicit̄ aūt p̄cariū ideo. q2 ē cōtractus
ad preces factus.
Precaria dr̄ donatio ad p̄ces facta vsq₃ ad mor
tē recipiētis. xij. q. ij. sepe. xvj. q. iij. clerici. et
est ꝯtus ille affinis emphiteosi. Ite₃ p̄carie
dicūt̄ ꝗdā p̄stati ōes seu ꝯcessiōes vsufructꝰ
ad p̄ces facte ī recōpensatione eiꝰ ꝓprietatis
ꝗ dat̄ eccl'ie. cuiꝰ forma hr̄. x. q. ij. precarie.
Precator oris. i. rogator. īñ p̄catrix cis. ꝛ ꝓ. pe.
vñ Aug. Adhibe precatores. i. rogatores.
Precentor oris. m. g. ꝗ in eccl'ia vocē p̄mittit
cantu. s. p̄ncipalis cantor.
Precētus tus tui. i. dignitas vl' ptās p̄cētoris
Preceps itis. o. g. ꝗ cadit capite īclinato ꝛ cor
pore sequēte. ꝛ cor. pe. geniti. preceps etiam

dr̄ hō oīa sine mō ⁊ cū periculo faciens.

Preceptor toris. qui p̄cipit vel mgr̄ vel doctor ⁊ dr̄ a p̄cipio pis. ⁊ h̄ p̄ceptus tus tui. ⁊ p̄ceptorius ria. rium. qḋ p̄cipitur.

Preceptū ti. n. g. i. mandatū ⁊ dr̄ a p̄cipio pis. Et ſm Pap̄. p̄cepta sunt q̄ an aliqḋ faciēdū sit. an nō faciendū docēt. Et nota ꝙ decē sūt p̄cepta decalogi q̄ ꝯtinent ī his versib⁹ Idola spne. dei nō sit tibi nomē inane. Sabbata sanctifices. habeas in honore parentes. Nō occisor eris. mechus fur testis iniquus. Nō alīj nuptam. nec rem cupias alienam.

Precidane⁹ nea neū. i. aptus ad precidendum

Precinīū. nij. id est laus alicuius rei. vel laus antecedens.

Preciosus sa. sum. i. multū preciū valēs. ⁊ dr̄ a p̄cium. Vn̄ p̄ciosi lapides dicti sſ qr̄ chare valēt. siue vt a vilib⁹ discerni pn̄t. siue qr̄ rari sſ oīne ei qḋ rarū ē magnū ⁊ p̄ciosum vocat̄ vn̄ j. Reg. iij. Sermo dn̄i erat preciosus. i. rarus Inde preciositas tatis.

Precipiciū cij. prerupta fossa vel rupes.

Precipuus pua. puū. i. maxim⁹. p̄mus singularis. senior. ſm Pap̄.

Precisio onis. f. g. i. antecisio. Itez precisio ē quidā color ⁊ est cū dictis q̄busdā qḋ conceptū est relinquit̄ in audientiū iudicio. Vnde Grecis. Cōcipe ꝯceptū cela p̄cisio fiet. vt te n̄ equū certamen ponere mecū. Nūquid ego recolo qḋ tu fecisti s̄ dicere nolo. Vel p̄cisio fit cum quis verba in animo concipit. ⁊ loquendo interrumpit.

Preciū cij. n. g. illud qḋ ꝓ re aliq̄ emenda dat̄. dictū a prex cis. qr̄ cū p̄ce solet dari. In̄ p̄ciolum li. dimi. i. paruū precium.

Precliuis uis. i. īclit⁹. valde gl'iosus. Nā grece celos dr̄ latine gl'ia ſm Pap̄. Hug. ṽo dicit. A p̄cludo dis. dr̄ h̄ ⁊ hec p̄cliuis uis. id ē celticus. nobilis. valde fulgēs. ⁊ ꝓ. cli.

Preco onis. m. g. q̄ quodā p̄conatu aliq̄d ānūciat. ⁊ dr̄ a p̄cino nis. Vel preco etiā dr̄ mercator q̄ quodā p̄conatu inuitat ad merces suas emēdas. Inde hic p̄conatus tus tui. talis annunciatio.

Precocia cie. genus vini vel vuaꝝ. ⁊ dr̄ a p̄coq̄ q̄s. q̄si p̄coqua. qr̄ an̄ alias sole coquit̄ ⁊ citi⁹ ad maturitatē venit. Et eadē dr̄ p̄coq̄ que Et h̄ p̄cox cis. s̄ a grecis dr̄ lageos. eo ꝙ velocius currat ad maturitatē vt lepus ⁊ pōt declinari mobilit̄. p̄coqu⁹. qua. quū. i. pre alijs coctū. p̄maturū. p̄ calore solis coctū. Vn̄ precoq̄ ficus vel vua ſm Hugui. Pap̄. ṽo dicit Precocie genus vuaꝝ dicte q̄si precoque. qr̄ an̄ alias maturescūt.

Preconiū nij. n. g. ⁊ h̄ p̄conat⁹ tus tui. i. annūciatio p̄conis. Itez p̄coniū dr̄ laus vel annūciatio laudis. ponit̄ etiā q̄n̄q₃ simpl'r ꝓ annūciatione. s̄ ꝓprie in bono.

Precordiū dij. n. g. q̄d. iā intestinū. ⁊ dr̄ a pre ⁊ cor. eo ꝙ p̄sit cordi. In̄ h̄ ⁊ h̄ p̄cordialis. et h̄ le. qḋ q̄n̄q₃ ponit̄ ꝓ intimo secretoq₃ ⁊ familiari. ſm Hug. Isid. ṽo dicit. p̄cordia sūt loca cordi vicina. qb⁹ sensus p̄cipit̄ dicta sic qr̄ sit ibi p̄ncipiū cordis ⁊ cogitationis.

Precursor oris. antecedens. preueniens.

Preda de. f. g. est cū aliena violēter rapiūt̄. Et ſm Hug. p̄da est de vicinis ⁊ cōfederatis. Rapina de hostibus. vel preda de tota patria. rapina de parte. Itez preda est ex hoste. Lucrū ex negociatiōe Compendiū ꝓprie ex pondere

Predanus na. nū. i. de predio existens. ⁊ dicit̄ a p̄diū. Vn̄ Ambrosi. Inter conuiuia predanas epulas ructantem.

Predestinatio. est preparatio gratie in presenti. ⁊ glorie in futuro.

Prediatus ti. m. g. deus prediorū. sc₃ Saturnus vt dicunt.

Prediolum li. dimi. i. paruū predium.

Preditus ta. tum. id est predijs datus vel pre alijs ditat⁹ ⁊ dr̄ a pres dis. Vl p̄dit⁹ dr̄ a p̄do dis. quod est pre alijs dare. Et est predit⁹ ſm Pap̄. sublimatus. ornatus. clarus. p̄clarus antepositus ⁊ cor. ti. Vnde Theodol⁹ Preditus ingenio decorauit menia templo.

Prediū dij. i. possessio. villa. ager. s̄ ꝓprie allodium. ⁊ dr̄ prediū a preda. qr̄ antiqui agros quos ceperāt prede noīe vocabant. vel predium dr̄. qr̄ ex oībus ꝑtibus patrisfamilias p̄uidetur. i. apparet. Vn̄ dr̄ p̄dium q̄si p̄uidium. vel prediū dr̄ q̄si p̄ alijs ditās. a pre ⁊ dis ditis. qḋ est dites s̄ potius est etymologia.

Predo onis. m. g. i. raptor. ⁊ dicitur a preda. et vt dicit Pap̄. predo vel predus dr̄ qui p̄daꝫ habet vel scit.

Prefatio onis. f. g. ſm Hug. i. ꝓlogus. p̄locutio. Vnde in missa dr̄ p̄fatio. qr̄ p̄cinit̄ an̄ sacramentū corpis ⁊ sanguinis xp̄i. Pap̄. ṽo dicit. p̄fatio p̄locutio libroꝝ. q̄ ante oēm narrationem fit ad instruendas audientium aures ad quod optauit dicta prefatio q̄si prelocutio. i. prima locutio.

Prefatiuncula le. dimi. i. parua prefacio.

Prefatus. ta. tū. i. ante locutus. ⁊ dr̄ a p̄for faris ⁊ ꝓdu. fa.

Prefectus cti. i. alijs p̄positus. dignitatē presignat. In̄ h̄ p̄fectura re. eius dignitas. ⁊ p̄fectorius ria riū. qḋ ad prefectū ꝑtinet. ⁊ ē idē p̄fectus quod pretor.

Prefectus augustus vel augustalis dr̄ prefectus egypti. vt. ff. de offi. p̄fec. augusta. l. vna C. e. ti. l. qr̄ imperator. Naz impator maxim⁹ Augustus in egypto primo prefecti potestatem introduxit.

Prefectus p̄torio ab inicio mgr̄ equitū creat⁹ est cū dictatores sibi antiq̄tus mgr̄os militū eligerēt. q̄ p̄ncipali sollicitudini associati summam post dictatores gerebāt potestatē. h̄ exemplo p̄ncipes ad q̄s gubernaculū reipubli

ce ꝯuenit. postea elegerūt ꝑfectos ꝑtorio qui bus publice disciplune emēdatio cōcessa ē. q̄ rū auctas ita ē ampliata et adeo approbata. vt nec ab eoꝝ sniis appellari nec in itegrū re stitutio facile posset postulari. Et erāt qͦtuor scʒ ꝑfect⁹ ꝑtorio oriētis ꝑfect⁹ ꝑtorio affrice cui⁹ sedes ē in carthagie. ꝑfect⁹ ꝑtorio illu strīs. ⁊ ꝑfect⁹ vrbis. ff. de offi. ꝑfec. ꝑto. l. j. ⁊ ibi nota.

Prefect⁹ vigilū. idē ē qͦ ꝑfectus nocturnus. Hoꝝ āt offīn ē de nocte facē excubias. Pre fuertq3 incēdijs arcēdis. q̄ ēt caucbāt inq̄re bāt ⁊ puniebāt icēdarios fures grassatores. effractores. nisi delinq̄ns esset tāfamosa ꝑso na vt ad prefectū vrbis dīet mitti puniēda. Poterāt ēt iudicare de capsarijs. q̄ in balne is vestimēta custodiēda inscipiūt si aliq̄d do lo fecerīt. vt. ff. ď of. ꝑfe. vigil. l. ij. §. cogscit.

Prefectus annone dicebaꝛ qui de annona. s. de blada curam habebat.

Prefect⁹ vrbis dicebaꝛ cui ab impatore ꝯces sa ē vrbis admīstratio q̄ ceteris mgr̄atibus ex q̄cūq3 cā ab vrbe ꝓficiscētib⁹ ⁊ recedētib⁹ in vrbe relict⁹ ius dicebat. ⁊ oīb⁹ dignitati bus ī ciuitate añcedebat sua dignitate. q̄ cū ab vrbe ꝓgrediebaꝛ ñ hūit iurisdictōʒ. quaʒ ꝑbere ñ potuit in ciuitate. ꝭ ꝭm Azo. C. e. ti. eꝭ vrbē intra cētesimū miliare hēbat iurisdi ctionē. vide de offi. ꝑfe. vr. ꝑ to.

Prefica ce. ꝯ. g. i. sacerdos qui incipiebat can tus. ⁊ preerat plangentibus.

Prefulgorus ra rū. dꝛ ꝑclarus ꝑfulgidus.

Pregnās tis. i. grauida. ꝭ pregnās ē q̄ ꝯcepit Grauida quā vteri grauedo ꝓximam partui

Preiudiciū cij. n. g. i. cause impe (ostēdit dimentuʒ. ⁊ dicit a ꝑiudico. quasi super alia iudiciū. i. damnatio alioꝝ. vñ Serui⁹ in cō mento sup Virgil. Quicq̄d fit ꝑter naturam nō aufert ꝑiudiciū generalitati. vñ ꝑiudiciū id ē ꝑcedēs iudiciū. vñ. j. Timo. v. Sine ꝑ iudicio nihil facies. i. sine ꝑcedēti iudicio in alteram ꝑtem declinando.

Preiudiciū ē q̄si q̄dam ꝑlatio vel ꝑpositio siue ꝑlocutio vnius rei respectu alterius.

Preliares dies sunt q̄bus fas ē hostē bello la cessere. sicut in li. Regum legiꝛ. Tꝑe quo re ges solebant ad bellum ꝓcedere.

Preliū lij. n. g. i. bellū vel pugna. ꝭ ꝑliū ꝓprie prim⁹ cōgressus dꝛ vel ipe cōflictus. Bellū ꝯo ipa guerra. Vñ dictū ē. romani sepe victi sunt in ꝑlio. ꝭ nunq̄ in bello. q2 sepe in con gressibus vincebanꝛ vel in ipis conflictib⁹. ꝭ nunq̄ in fine vel guerra. Inde ꝑliolum li. dimi. id est ꝑuū preliū.

Preludiū dij. dꝛ paruus ludus ante maiorem factus. ⁊ dꝛ a ꝑludo dis.

Prelū li. dꝛ trabs q̄ vue calcanꝛ a ꝑmendo q̄si ꝑssoriū latū. ⁊ dī a ꝑ ⁊ longū. q2 ꝑ alijs ē val de longum. vnde in ꝓlogo super ꝓuer. dicit

Hiero. Sʒ statim de ꝑlo purissime ꝯmenda ta teste suū saporē seruauerint.

Prelustris. ꝯ. t. ⁊ hꝰ stre. i. ꝑclarus nobilis alt⁹ q̄ ꝑ oībus lustraꝛ ⁊ ambiꝛ. ⁊ ꝓdu. lu.

Premiū mi. n. g. dī a ꝑnito is. q2 ꝑ ꝑmiū solent ꝑmere alios vl' dī a ꝑ ⁊ emo. qͦ ē ꝑ alijs eme re. vel a pre ⁊ muniū. quasi ꝑmunium. i. ꝓ of ficio datum. Paꝑ. ꝯo dicit. Premia merce des dona emolumēta palme munera victorie

Prenomē inis. n. g. i. nomē qͦ imponiꝛ causa differētie vel causa amicitie. ⁊ dī ꝑnomen q2 ꝑponiꝛ ꝓprio nomini.

Prepes petis. o. g. dī a ꝑpeto tis. qͦ ē ꝑ alijs petere. ⁊ ꝑpetes dicunꝛ quedā aues. auiū eꝭ quedā dicunꝛ oscines q̄ ore ⁊ cautu auguriū faciunt. vt coruus cornix picus. quedā dicū tur alites. q̄ futura volatu ostendere videnꝛ vt acquila. accipiter. que si aduerse sunt inbi be dicunꝛ. q2 inbibeant. i. vetent. si ꝓspere ꝑ petes. Et dicuntur prepetes. q2 ꝑ alijs petū tur ad auguria. Vel dicuntur prepetes. quia omnes aues pre. i. priora petunt volātes. Et ꝭm hoc quelibet auis potest dici prepes. Itē prepes diciꝛ velox. q2 petit anteriora. Sʒ ꝓ prie ideo diciꝛ prepes q2 ꝑ pedibus habet al teram velocitatem vt auis que ꝑ pedibus hʒ velocitatem alarum. ⁊ tunc diciꝛ a pre ⁊ pes dis. ⁊ cor. pe. gti.

Prepos tis. o. g. i. valde vel ꝑ alijs potēs. ⁊ dꝛ a ꝑ. ⁊ pos potis. ⁊ cor. pe. gti.

Prepositio onis. f. g. i. añpositio. Vñ ꝑpositio dꝛ quedā ꝑs orationis q̄ alijs ꝑ appositionē vel compositionē ꝑponiꝛ.

Prepositor oris. ⁊ hꝰ ꝑpositus ti. ꝓprie ī eccl'ia ꝭ ꝑtor in ciuitate. Iñ hꝰ ꝑpositura re. eius di gnitas. Item ꝑpositus ta. tū. id ē añpositus

Preposit⁹ ꝑt dici q̄libʒ q̄ alijs ꝑest. ⁊ sus tñ ob tinuit vt ꝑposit⁹ dicaꝛ q̄ quondā ꝑorat⁹ curā sup alios gessit. de ꝯ. sig. c. q̄uis.

Prepositi labaꝝ. al's laboꝝ. vel ꝭm alios labio rū a labijs dicūꝛ. q2 forte corrigebāt eos qui male de ꝑncipe loquebanꝛ.

Prepositi sacroꝝ scrinioꝝ erāt illi q̄ ꝑerāt scri nijs imꝑialib⁹. q̄ al's dicebāꝛ ꝓximi eo ꝙ ma gis ꝑncipi approximabāt q̄3 alij.

Preputiū tij. dī anterior ꝑs pellis ꝑapi q̄ ꝑpu taꝛ ⁊ ꝑscindiꝛ iudeis. Inde ꝑputiat⁹ ta. tū. dī hñs ꝑputiū ꝑcisū sic iudei q̄ dicūꝛ ꝑputia ti. Preputiū etiā q̄nq3 dī ipe ꝑapus Iñ ꝑpu tiat⁹ dī magnū hñs ꝑputiū. i. ꝑapū. ⁊ ꝑputiū aliq̄ñ poniꝛ ꝓ imꝑputiato. q̄ hʒ ꝑputium nō putatū. sicut sūt gētiles ⁊ oēs alij a iudeis q̄ ꝓpꝛ hꝰ a iudeis immūdi reputāꝛ. Itē ꝑputia dicūꝛ ꝑmi fruct⁹. q2 īmūdi dicebāꝛ sic ꝑpu ciati. Vñ ꝑceptū fuit filijs isrl' Leuiꝛ. xix. cuʒ intrarent terrā ꝓmissionis. vt auferrēt prepu tia arboꝝ quas plantarent.

Prerogatiua ue. id est singularis excellētia vel priuilegium.

Prerogatiuus ua uũ. i. excellens vel ad prerogatiuam pertinens.

Preruptus ta tũ. i. abruptꝰ. vel ab abriori pterruptus. ⁊ dr̃ a ꝑrumpo pis. Itẽ ꝑruptus dr̃ in alto positꝰ. ꝑceps. excelsus. ⁊ tũc dr̃ preruptus q̃si ꝑraptꝰ. qr ꝑ alijs in altum rapitur.

Pres dis. m. g. i. diues. ⁊ dr̃ a ꝑdiũ. q̃si ꝑdies ⁊ ꝓprie q̄ multa hꝫ ꝑdia. ⁊ pres dr̄ mediꝰ vel mediator. ⁊ pres. i. fideiussor vel obses. Inõ ꝑ compositõem cõpredes dicũtur simul fideiussores vel obsides. ⁊ sunt iste significationes tracte ex prima. Diuites eñ solent esse mediatores inter aliq̃s. ⁊ solent esse fideiussores ⁊ obsides. ꝙ autẽ dr̃ pres quasi ꝑ alijs diues vel ditans. etymol'. est.

Presagiũ gij. i. diuinatio futuroꝝ ꝑscientia vl' annũciatio. ⁊ dicit̃ a ꝑsagio gis.

Presagus ga gum. i. ꝑscius futuroꝝ.

Presbiter grece. latine senior interꝑtat̃. nõ ꝓ etate vel ꝓ decrepita senectute. ꝫ ꝓpter honorẽ ⁊ dignitatẽ quã accepit presb̃r vocatur Uel iõ qr illo vtit̃ officio. ⁊ si nõ etate tamẽ sensu ⁊ discretione senior ꝑsb̃r dꝫ esse. Iõ ãt presb̃ri sacerdotes vocant̃. qr sacrũ dant sic ep̃i. q̄ licet sint sacerdotes. tñ pontificatꝰ apicem nõ hñt. qr nec crismate frontem signãt. nec paclitũ spũm dant. qd̕ solis debet̃ ep̃is. vñ ⁊ apud veteres idẽ ep̃i ⁊ ꝑsb̃ri fuerũt. qr illud nomẽ ẽ dignitat' etat' ⁊ officij. Iñ presbitercul' li. ꝑsbitellꝰ li. et ꝑsb̃riculus li. di. ⁊ h̃ ꝑsbitera re. i. vxor ꝑsb̃ri vel sacerdotissa. Et h̃ ꝑsb̃ratꝰ tus tui. ⁊ h̃ ꝑsb̃riũ rij. i. officiuꝫ vel dignitas vel ordo presb̃ri.

Prescius scia sciũ. i. ꝑsagus futura sciens.

Prescriptio onis. f. g. ẽ acq̃sitio dominij super aliquã rem. aliquo certo spacio tp̃is possidẽdo. vel ꝑscriptio ẽ exceptio rei ex tp̃e ꝯgruẽs ab autoritate legũ vim capiens. negligẽtibꝰ penã infligens ⁊ finẽ litibus imponens. Et requirũtur sex ad ꝑscriptõem si valere debꝫ. scꝫ titulus. possessio. bona fides. res ꝑscribẽda. ꝑsona ꝑscribens. ⁊ ꝑsona ꝯ quã ꝑscribit̃ Inter q̄ possessio et bona fides sunt maxime substãtialia. vt no. in. c. illud. de ꝑscrip. Et ẽ q̄dã ꝑscriptio lõgi tp̃is. s. cõtinuata possessio inter pñtes decẽ ãnoꝝ. int̃ absentes viginti. Alia ẽ ꝑscriptio lõgissimi tp̃is. s. triginta vel quadraginta vel centum annoꝝ.

Presegmen inis. dr̃ illud qd̕ ꝑscindit̃. et dicit̃ a preseco cas. ſm hug. pap̃. ꝟo dicit. Presegmina. ꝑtes corꝑis incise.

Presens tis. oĩs. g. dr̄ quicq̃d alicui q̃nq̃ sensuũ subiectũ est. ⁊ dicit̃ a ꝑ ⁊ sensus. quasi ꝑ sensibus positũ. id est ante sensus vel presto sensibus. sicut oculo ⁊ alicui sensui. Et dicit̃ q̃nq̃ ꝑsens prosper ⁊ benignus et ꝓpitius. quia q̄ nobis ꝓpitia sunt. quasi pñtia sunt. Et aliquoꝝ pñtia quasi fauor est vt deorum. Inde hec pñtia tie. ⁊ hinc ꝑsentialitas tatis ſm Hug. Papias ꝟo dicit. Pñs dictũ. qr ꝑ sensibus. i. corã oculis. pñs tp̄us dr̄ illud instans punctũ qd̕ diuidi nõ ꝑt. qd̕ ẽ finis ꝑteriti ⁊ ꝑncipiũ futuri. Est igit̃ terminꝰ vtriusq̃ cõis. Item pñs. i. ꝑstans. supstans: ⁊ tunc deriuat̃ a presum prees.

Presentaneus nea neũ. i. in ꝑsentia existẽs vel sepe representans. ⁊ dr̄ a presentia.

Presepiũ pij. n. g. ⁊ hoc ꝑsepe pis. locus presepτus in q̄ bestie rodunt.

Preses idis. ꝯ. g. qui ꝑsidet in aliquo loco. ſm Hug. ⁊ Pap̃. di. Presides rectores sunt ꝓuinciaꝝ dicti q̄ ꝑsint ⁊ cor. pe.

Presidiũ dij. i. auxiliũ vel defensio ꝓprie q̄ datur a maiori. Iteꝫ ꝑsidiũ dr̄ refugiũ subsidiũ locus refugij munitus ad quẽ q̃s ꝓfugit vt se defendat ab hostibus.

Pressoriũ rij. i. torcular vbi vue calcant̃ ⁊ premunt̃ ⁊ potius illud lignũ longũ q̄ vue ꝑmũtur. ⁊ idem dr̃ prelum.

Prestãs tis. i. multũ ꝑcellens ⁊ ꝑ alijs valens Iñ h̃ ꝑstãtia tie. ⁊ h̃ ⁊ hec ꝑstabil'. ⁊ hoc le. i. multũ ⁊ ꝑ alijs valẽs. Pap̃. ꝟo di. Prestãs anstans nobilis ꝑseuerãs ꝑcipuus. Iñ ꝑstãtius signãtius sublimius ꝑclarius.

Prestigiũ gij q̄dã spẽs magice artis. s. hũanoꝝ sensuũ illusio. ⁊ dr̄ a ꝑstringẽdo. qr aciẽ oculoꝝ ꝑstringit. Scd̃m ꝑstigiũ incredibiles rerũ ꝑmutatiões vident̃ fieri vt terre cumulus videt̃ castrũ ⁊ lapillꝰ. talentũ seges. cohors militũ galearoꝝ. Uel cõponit̃ ꝑstigiũ a pre ⁊ stige. qr q̄dã stigialia facta ꝑ. i. añ faciũt. hãc speciem artis magice dr̄ inuenisse mercurius Iñ ꝑstigiosus sa sum. ⁊ h̃ ⁊ hec ꝑstigialis. et hoc le ſm Hug. Pap̃. ꝟo di. Prestigiũ dolꝰ fraus mendaciũ. fallacia maleficiũ.

Prestites titũ. m. g. pl'is nu. pe. cor. q̄i ꝑsto erãt ad petitiones hominũ.

Presumptio onis. ſm spe. ẽ argumentũ ad credendũ vnũ factũ. surgẽs ex ꝓbatõe alteriꝰ vt ex coexistẽtia vel ꝯiacẽtia ꝑsonaꝝ suspectaꝝ ꝑsumit̃ coitꝰ. c. l'ris. e. ti. vbi solꝰ cũ sola. nudus cũ nuda ĩ eodẽ lecto ex ꝑsumptione violenta ꝓbant̃ copulari carnalit̃. ꝫ ſm Goffre. diffinit̃ sic. est alicuiꝰ facti dubij aliquotiens plena aliquotiẽs semiplena inuestigatio seu ꝓbatio. Itẽ ꝑsumptio ẽ quoddã mediũ ĩtellectuale ꝟitatis eliciẽde ex circũstãtijs ĩsurgens. Et sũt tres species ꝑsumptiõis. Una est temeraria q̄ ꝯsurgit ex malis hoĩbꝰ ⁊ ex causꝫ pluribꝰ al's puerilibꝰ ⁊ suspirionibꝰ leuibus Et hec repellit̃ ⁊ reprobabilis est. ij. q. j. primo. vj. q. j. oues. de sen. excõmu. inquisitioni Alia est ꝓbabilis siue verisimilis que consurgit ex multis causis ⁊ suspitiõibus ⁊ hec admittitur ad probationem semiplenam vnde adiuuat ad probationem si sint alia coadminicula. c. a nob̃. q̄. ma. accu. pos. ĩ glo. admittit̃ etiã ad purgatõeꝫ ĩdicẽdã. c. si q̃s. ꝺ pur.

cano.ij.q.iiij.p̄sbyter. Tercia est violenta.q̄
ad pnunciandū vl' cōdemnandū sufficiēs re
putat'.vt.xxxij.q.j.dixit dn̄s.ff. de his q̄ sui
vel alie iur.sū.l.filiū.ꝛ.c.lr̄is.de p̄sump.

Presul lis.ↄ.g.q̄ vl' q̄ p̄est solicitudine.vl' nūc
p ep̄o ponit'.p̄sul,ptector fauēs.iudex actor
ꝛ cor.pe.gti.

Presumptuosus sa.sum.q̄ presumit vel p̄su/
mit'.audax impudēs. Jn̄ p̄sumptuositas ta/
tis.ꝛ p̄sumptiu⁹ ua.uum.i.p̄sumptuosus.et
hic ꝛ hec p̄sumptibilis ꝛ hoc le. Jn̄ hec pre/
sumptibilitas tatis.

Pretexta te.q̄dam vestis nobiliū romanorum
ꝛ dr̄ a p̄texo xis.qꝛ p̄texebat' ei.qꝛ ea vtebat'
ꝛ hac veste vtebāt' pueri nobiles vsq₃ ad q̄n
decim annos sub disciplina.postea vtebant'
virili toga. Jn̄ p̄textat⁹ ta.tū.i.p̄texta indu/
tus vl' ornat⁹. Et hec p̄texta te.ꝛ hec p̄texta
ta tate.s.comedia de factis nobiliū.s' a lati/
nis cōdita q̄ nulli⁹ p̄cij erat.vn̄ Orati⁹. Uel
q̄ p̄textas vel q̄ docuere togatas.fm̄ Hugui.
Pap̄.uo dicit.ꝙ dicebat' p̄texta.qꝛ p̄texeba
tur ei latior q̄ purpura.

Pretor oris.m.g.i.p̄positus. Sed p̄posit⁹ in
eccl'ia.pretor in ciuitate. Et dicunt' p̄tores.
qꝛ p̄sunt ꝛ torqueant.vl' qꝛ p̄erant torment'
a pre ꝛ torqueo ques.vl' dicunt' a preeundo
vel pretores dicunt' q̄si p̄positores. Uel pre
tores q̄si p̄ceptores ciuitatis ꝛ p̄ncipes. ita
ꝙ p̄ceptor syncopet'.ꝛ dicat' h' p̄tor. q̄si p̄ce/
ptor.qꝛ p̄cipiat. Idē ꝛ p̄fecti.qꝛ p̄toria ptā/
te p̄sint. Idē ꝛ q̄stores.q̄si q̄sitores.qꝛ p̄ oi/
bus q̄runt. Jn̄ h' p̄tura re. dignitas p̄toris.
ꝛ p̄torius ria.riū.ꝛ h' p̄toriū rij.locus vbi p̄/
tor residet ad discutiendum domus iudicia/
ria.ꝛ pdu.pe.gti.

Pretor est q̄ in vrbe romana iudicio senat⁹ ad
dissipandum vel disceptandum dubios act⁹
ꝛ causas ordinabat'. Et erat eius officiū an/
nuū vel annale.qꝛ solo anno durabat. Et an
tequā a pp'lo romano ad principe₃ translata
fuisset ptās. Uel anteq̄ romana ptās s' im/
peratore veniret habuit ptātem plenā faciē/
di ius ꝛ statuta ꝛ edicta cui⁹ edicta iur' one
rarij noīe censent'.qꝛ hmōi honore ꝛ autori/
tate pollebāt.vt.C.de offi.p̄to.l.j.ꝛ insti.de
iure gen.na.ꝛ ciui.§.p̄toꝝ q₃ edicta.ꝛ no.i
l.certū.C.vn̄ legit.ꝙ p̄tor viuus poti⁹ d₃ se
qui p̄torē mor.q̄ ius ciuile.

Pretor fideicōmissari⁹ dicebat' ille q̄ de fidei/
cōmissis relictis cognoscebat. ꝛ ius dicebat
ꝛ reddebat dicens.ius dabo.ff. de ori. iur.l.
necessarium.

Pretor peregrinus dicebat' ille q̄ inter pegri/
nos q̄ in ciuitate affluebant vel confluebant
ius reddebat.

Pretor vrban⁹ dicebat' q̄ cū cōsules ad bella
finitima al's vicina vocarent' ius necessariū
in ciuitate reddebat.ff.d̄ or.iu.l.ij.§.al.

Pretoriū est locus in quo ius ex more reddit'
Etiā locus in q̄ q̄s p̄fecturā exercet cu₃ suis
officialib⁹ ꝛ cām tractare solet. Itē est dom⁹
p̄sidi puincie assignata.vt locus deputatus
iudicib⁹ ad cognoscendū ꝛ deputandū vl' ad
sententiandū de causis.

Pretorium pign⁹ dicit' illud qd̄ alicui datur a
iudice.

Preteriolum li.dimi.i.puum pretoriū vl' pua
domus in naui.

Preuaricator oris.i.transgrediēs.ꝛ dr̄ a p̄ua
rico cas.ꝛ dicūt' p̄uaricatores legis.i. trans
gressores legis.qꝛ p̄ alijs ꝛ pl⁹ q̄ debeāt in le
gem varicāt.i.claudicāt vel ambulant.

Preuius uia.uiū.p̄cedens.p̄cursor.an̄posit⁹ i
via preambulans.

Prex cis.he p̄ces.harū p̄cum.sed ntūs singu/
laris nō est in vsu.i.rogatiōes.supplicatōes
ꝛ corripit pre.

Priam⁹ mi.pe.cor.ppriū nomen cuiusdā.ꝛ dr̄
a priasce.qd̄ est emere vl' redimere.q̄si empt⁹
vl' redempt⁹. Et a gtō priami addita des. fit
priamides hui⁹ priamide.fili⁹ vl' nepos pri
ami.ꝛ a ntō p̄amides remota de syllaba. fit
h' p̄amis midis. pe.cor.filia vl' nept' p̄ami.

Priap⁹ pi.fuit iuuenis q̄dam de lapsato ciui/
tate hellesponti.vn̄ depulsus est ppt' magni
tudinē virilis membri.ꝛ habit⁹ p deo ē a fe
minis.ꝛ dr̄ de⁹ hortoꝝ ppt' fecunditatē eoꝝ
qꝛ hortus nunq̄ est sine fructib⁹.ꝛ pdu.pe.
vn̄ Ouidi⁹ in li.fastoꝝ. Ac rubet hortoꝝ de
us ꝛ tutela priapus. Itē dr̄ de⁹ furū ꝛ de⁹ aui
um.ꝛ ab illo dr̄ priap⁹ virile membrū. Ul' s₃
Hug.dr̄ a priasce.qd̄ est redimere.qꝛ gener'
humani iacturā redimit. Jn̄ p̄apism⁹ mi. pu
dendoꝝ tensio vel passio.

Priasce grece dicit' emere vl' redimere latine.

Primari⁹ ria.riū.i.prim⁹.ꝛ dr̄ a primus.

Primas matis.ↄ.g.dr̄ q̄ p̄m⁹ habet' in pop'lo
Jn̄ p̄mat⁹ tus tui.ei⁹ dignitas vl' magistra/
tus. Item primas designat quandā dignita
tē in eccl'ia.ꝛ tunc est.g.m. Et vt dicit Pap̄.

Primas matis.inter reliquos maioris digni/
tatis ꝛ potestatis est. Et pdu.pe.gti.

Primeuus ua.uū.pe.p.i.p̄m⁹ in euo.vel pri/
mi eui.i.senex vel primus vel antiquus

Primiceri⁹ rij.q̄ primū cereū portat an̄ ep̄m vl'
regē de dignitate.ꝛ dr̄ a prim⁹ ꝛ cereus. Jn̄
hec primiceria rie.eius dignitas.

Primicie arum.pl'is numeri. sunt q̄ primo de
frugibus percipiunt' vel que deo primo offe
runt'.hinc est ꝙ sacerdos primā missam can
tans dicitur celebrare primitias. Inde p̄mi/
tius tia.tium.id est p̄cipuus.ꝛ inter alios p̄
mus vel maior. Et declinat' in plurali nume
ro tm̄ fm̄ vsum. Inuenit' etiam in singulari
primitia tie.i.prima pars frugum dn̄o offe/
renda. Hec aūt debent' precepto domini.qui
Exo.xxij.p̄cepit. Decimas ꝛ p̄mitias nō tar/

dabis offerre dño. ⁊ vt dicūt. ſ ꝓceptū ex to/
to fuit cerimoniale. ſ ꝓceptū de decimis pti
fuit cerimoniale. ⁊ partim morale. ⁊ vt dicit
Hiero. Qui plurimū q̄dragesimā ptē dabāt
sacerdotibꝰ q̄ minimū sexagesimā. Int̄ qua
dragesimā ⁊ sexagesimā licebat offerre q̄dcū
ꝙ voluissent. ⁊ hoc ī aridis ⁊ liq̄dis. In feti
bus animal primogenitum dabat̄.

Primipilus li. m. ge. ⁊ hic primipilius lij. ⁊ h̄
primipilaris. in eodē sensu. vexillifer. q̄ por/
tat primū pilum. i. primū vexillū ante regem
vel in bello. Inde hic ⁊ hec primipilaris ⁊ h̄
re. ⁊ hic primilatus tus tui. dignitas vel offi
cium primipili.

Primiuirgius gij. qui primam virgam fert an
te regem.

Primogenitꝰ ta tū. i. primo natus ⁊ post queꝫ
est aliꝰ vel alij. sicut Esau dr̄ primogenitus
ysaac. Item primogenitus dr̄ ante quē nul/
lus. nec post quem alius. ⁊ sic xp̄s ih̄s dicit̄
primogenitus beate virginis.

Primogenita dicūtur ius primogeniture. Vñ
sup illud Geñ. xxv. Paruipendēs ꝙ pri. mo/
genita vendisset. dr̄ in historijs. Erant auteꝫ
primogenita dignitates quas habuerūt pri/
mogeniti in cognatōibus suis vsqꝫ ad aarō.
Habebat eñ primogenitus vestē specialem
qua induebat̄ tm̄ in sacrificio offerēdo. ⁊ re
cepturus finalē bn̄dictionē a prē. Item ī so/
lennitatibus ⁊ ꝯuiuijs bn̄dicebat minoribꝰ
Et in his duplicem ciboꝝ portionē recipie/
bat. Tradūt etiam ꝙ in diuisione heredita/
tis semꝑ duplū reciperet ꝑmogenitus. Nota
etiam ꝙ primogenita mors dr̄ superbia. que
fuit prima causa apostasie.

Primor oris. dr̄ maior ēt dignior in pp̄lo. vel
primus in ordīe ſm hug. pap̄. xo dicit. Pri
mores pe. ꝓ. sunt primarij primi viri electi.
vñ Oratius in sermo. Primores populi ar/
ripiūt populumqꝫ tributum.

Primorculus la lū. di. i. aliq̄ꝫtulum primor.

Primulus la lum. di. de primus. Et inuenitur
pro primis. ⁊ cor. mu.

Princeps pis. ꝯ. g. dr̄ q̄si primꝰ capiēs vel q̄si
primū capiens. ⁊ dr̄ a primū ⁊ capio. ꝙ auteꝫ
dr̄ princeps q̄si primū caput etymo. ē. Si eñ
compositū esset a caput faceret quidem geni
tiuū in tis. sed quia a capio componit̄ ⁊ facit
in pis. ⁊ designat ordinem ⁊ dignitatē prin/
ceps. Inde hoc principiū ſm Hug. ſm pap̄.
Princeps dictus est. q꞉ primus capit substā
tiam. locū vel dignitatem.

Principatus tus tui. i. dominatio. Et vt dicit
Aresto. in. v. ethico. Principatus virū ostē
dit. Est etiam sicut dr̄ q̄dam ordo angeloruꝫ
quibus deus maxime principat̄. vel q꞉ alijs
ꝑsunt. ⁊ subditos angelos ad explendū diui
nū ministeriū disponūt.

Priuus grece. lentiscus latine arbor dicit̄ ſm
Pap̄. vel ſm Hug. Priuꝰ arbor ē. s. ilex. vt
dicunt. ⁊ est grecū.

Prior prioris. qñqꝫ ē cōparatiuū a ꝓdem ꝑor pri
mus. Itē prior qñqꝫ nō hꝫ vim cōparatiui. sed
simpl'r designat ordinē. s. sine cōparatiōe. ⁊ tūc
prior ꝓprie dr̄ de duobꝰ ꝑmꝰ de tribꝰ vl' qua/
tuor vl' de pluribꝰ. Nā de dictiōe dissyllaba
qñqꝫ solet queri prior quanta. De polisylla/
ba. ꝑma quanta. Vñ de multis ꝓprie primus
dices. aliusue. Sꝫ prior ac alter dic cōcorda
re duobꝰ. Itē prior qñqꝫ designat dignitatē
in eccl'ia. ⁊ tunc est tm̄. m. g. sicut hic ꝑor pri/
oris. Jn̄ hec priorissa se. mulier talē hñs di/
gnitatē. vel vxor prioris. Et hic prioratꝰ tus
tui. eius dignitas vel districtus. Et no. ꝙ in
uenit̄ sepe prior ꝓ melior positū. ⁊ tunc sine
dubio habet vim comparatiui. Et primus pro
optimus. ⁊ tunc suꝑlatiui significationē ob/
tinet seu comparatiui. vnde Virgilius. Et pri
mos iuuenū tot miserit ordo primos. Pri/
mos posuit pro optimos. Primus etiam ꝓ
maximus inuenit̄. vñ. j. Timo. j. dr̄. Christꝰ
venit in hunc mundū pctōres saluos facere
quoꝝ primꝰ ego sum. vb. dicit glo. primꝰ. id
est maximꝰ. Peior eñ oībꝰ sum. q꞉ ꝑsecutor
quo nō erat peior. Primꝰ ergo fuit nō ordi/
ne tp̄is. ſ magnitudine iniquitatis.

Priorculꝰ li. i. paruus prior vel in ꝑsona vl' in
dignitate.

Priscillianiste q̄dam heretici a priscilliano vo
cati q̄ in hispania in errore gnosticoꝝ ⁊ ma/
nicheoꝝ ꝑmixtum dogma cōposuit.

Priscus ca. cū. i. antiquus vetustꝰ vel longeuꝰ

Pristinus na. nū. pe. cor. i. antiquus.

Priuatꝰ ta. tū. i. expoliatus. orbatus vel alie/
natus ab aliquibꝰ rebus vel honore vel di/
gnitate. ⁊ olim priuati dicebant̄ ab officijs
publicis extranei. Est eñ nomen magistratū
hñti cōtrariū. Itē priuati ꝓprie dicunt̄ q̄ nō
sūt cōstituti ī aliqua dignitate. xxiiij. q. j. q̄ cō
tra. Itē dicunt̄ oēs exempti a iure cōi siue sit
collegiū siue aliq̄ specialis ꝑsona. vij. q. j. pe
tisti. ⁊ dist. iij. priuilegia.

Priuata ꝑsona. est persona carens functione
publica.

Priuatū ius est illud qđ principalit̄ ad singu/
loꝝ vtilitatē ꝑtinet. vt in pactis ⁊ cōuentiōe
singulariū ꝑsonaꝝ.

Priuata delicta dicunt̄. q̄ ciuilit̄ tractant̄. vt
si mihi furatꝰ sis decem. et ego vt rehabeam
ago nō vt corꝑaliter puniaris.

Priuignus gni. est qui ex priori viro genitus
est. dictus quasi priuigenus. id est ex priori
viro genitus. vel quasi priuatus igne. id est
dilectione. quia parum diligit̄ a nouerca. vl'
a vitrico. Unde vulgo antenatus dicit̄ scilꝫ
anteq̄ꝫ mater contraheret cū altero viro. Jn̄
hec priuigna gne. que ex vxore viri nata fuit
añq̄ꝫ esset vxor sua. Et est filia vxoris ab alio

vtro priori genita.
Priuilegium gij. est lex priuata ꝛ singularis q̄ ad vnū pertinet vel ad paucos. ꝛ priuilegiū dicitur ꝓrogatiuū vel honor singularis vl' ꝓ pria ꝓsumptio. Priuilegiū etiam dicitur qd̄ iure debet. ꝛ beneficiū quod a principibꝰ cō ceditur. Uel priuilegiū est principis benefi- ciū contra ius cōmune indultum. Non em̄ ē priuilegiū nisi aliquid indulgeat speciale. c. abbatē. de ver. sig. ꝛ. c. in his. de priuil'. Et di citur quasi priuans legem. vel est lex priua- ta. id est vnius ante alios honor vl' dignitas aut immunitas que sibi conuenit eoꝝ q̄ alijs incūbunt vel q̄ de iure cōmuni allegant. Jn̄ priuilegiatus ta tum. Et priuilegiarius ria. riū. id est prerogatus. vel qui vtitur priuile- gio. Et nota quod priuilegiū meretur amit- tere qui concessa sibi abutitur potestate. Jtē vt dicit Hieronimꝰ. Priuilegia paucoꝝ nō faciūt legem cōmunem.
Priuus ua uū. i. priuatus vel ꝓprius.
Proastiū stij. locus ante ciuitatez. s. suburbiū. ꝛ dicit a pro ꝛ ante. ꝛ astay. qd̄ ē ciuitas. ſm hug. Pap. vo dicit. Proastiū viridariū ꝓ- pe murum arboꝝ.
Proauliū lij. n. g. i. porticus.
Probaticꝰ ca cū. i. pecualis. ꝛ dr̄ a ꝓbaton qd̄ interꝓtat̄ ouis. Hīc dicta ē ꝓbatica piscina. id ē pecualis. q2 cadauera hostiaꝝ ibi ablue bant. vn̄ Joh. v. Erat aūt hierosolimis pro batica piscina q̄ cognomīabat̄ hebraice beth saida. i. domus pecudū latine. Et satis ꝯcor dat cū greco. s. ꝓbaton vl' ꝓbatica. Et nota ꝙ tres piscie erāt hierosolimis. vna piscina ibi erat q̄ dicebat̄ supior. ꝛ hec erat extra ciuita tem. de q̄ Jsa. vij. dicit dn̄s ad ysaiam. Egre dere in occursum achaz tu. ꝛ q̄ derelictus ē Jasub filiꝰ tuꝰ ad extremū aqueductus pisci ne supioris in via agri fullonis. Alia pisci- na erat iferior. ꝛ h' erat i ciuitate ad vsum ci- uiū. Tercia āt iux tēplū q̄si ad radicez mōtis sion. d' q̄ piscina sumebat aq̄ ad sacrificia ab luen da. ꝛ fiebat h' piscina ex ꝯgregatiōe aq̄ꝝ siloe. qd̄ erat fons ad radicē montis sion. in h ac piscina nathinnei hostias lauabant siue oues sacrifican das. Jtem ꝓbaticus. i. q̄ pro bat vel ꝓbat̄. ꝛ tūc dr̄ a ꝓbo bas.
Probaton grece. latine dicitur ouis.
Problema matis. n. gen̄. qd̄ latine dr̄ ꝓpositio questio est difficilis hn̄s aliquid quod dispu tatōne soluendū sit. ꝛ cor. pe. gti. Jnde pro- blematicus ca cum. grauis ꝛ difficilis. vel q̄ problema ꝓponit. Et videt̄ ꝓblema cōponi a pro ꝛ lema. quod est vorago. quia ꝓponit̄ vt voret ꝛ decipiat. ꝛ produ. ble.
Probꝰ ba bū. i. modestꝰ. morigeratꝰ gratꝰ. cō modꝰ. aptꝰ. bonꝰ. Jn̄ ꝓbitas tatis. ꝛ cor. ꝓ. vn̄. Es pbꝰ expirat ꝓbitas. es honestꝰ hone- stas. Labit̄ es fortis fortia morte iacent.
Proboscida vel ꝓmuscida. rostrū elephantis. q2 illa pabulum ori admouet. ꝛ videt̄ decli- nari. h' ꝓboscis. dis. vel ꝓmuscis dis
Probꝝ bri. n. g. i. crimē. turpido. ꝯuiciū. dede- cus. Jn̄ probrosus sa. sum. i. dedecorosus Jn de hec ꝓbrositas tatis.
Procastriū trij. locus foris an̄ castra. vl' castrū ꝛ dr̄ a ꝓ ꝛ castrū vel castra.
Procax cis. o. g. i. petax. auidꝰ. petitor. impor tunꝰ ad petēdū. qd̄ maxīe solēt facere ꝓci. et ꝑtinet ad meretrices. in̄ ꝓcacitas tatꝭ. i. īpu- dētia. īꝑpantia. ꝛ ꝓculꝰ a. ū. i. aliq̄ntulū ꝓcax
Proceleumaticꝰ ct. vide s̄. i celeuma.
Procella le. f. g. i. ſbita vis vētoꝝ cū pluuijs. ꝛ dr̄ a ꝓcello lis. eo ꝙ ꝓcellat. i. ꝑcutiat ꝛ ē ꝓ- cella ꝓprie terraꝝ ꝛ celi. Tēpestas fluctuū tm̄ dr̄ tn̄ qn̄qꝫ ꝓcella eleuatio fluctuū. ſ ꝓpt̄ vētos Jn̄ ꝓcellosus sa. sū. i. tempestuosus. Jn̄ pro cellositas tatis. i. tempestuositas.
Proceres. vt ait pap̄. sc' ꝑncipes ciuitatꝭ q̄si ꝓ cedes eo ꝙ an̄ oēs honore ꝑcedāt. Jtez capi ta trabiū q̄ eminēt extra parietes ꝓceres di- cūt̄. eo ꝙ ꝑmo ꝓcedāt. Hīc fcā trāslatōe ad ꝑ mores ꝛ ad q̄sdā nobiles ꝓceres dicūt̄. q2 ce tere multitudini ꝑeminēt. ꝛ declinat̄ h' ꝓcer hui⁹ ris. ſ raro in singulari inuenit̄ nisi ꝙ iu ue. dixit. Agnosco ꝓcerem ꝛc̄. Et cor. pe. pro ceres. vn̄ Lucanꝰ in. v. Fata vacēt. procerū motus hic cuncta sequuntur.
Procerꝰ ra. rū. i. longꝰ altꝰ formosus. ꝛ dr̄ a ꝓ- cedo dis. Jn̄ h' ꝓceritas tatis. i. lōgitudo. al titudo. ꝛ ꝓ. ce. vn̄ Dan̄. iiij. ꝛ ꝓceritas eiꝰ cō tingēs celū. Et Deu. ij. Ppl's magnꝰ ꝛ mul- tus ꝓcere lōgitudīs ꝛc̄. Et Nūe. xiij. Popu lus quē aspeximꝰ ꝓcere stature est.
Processus us. ui. i. ꝓsper euētus vel augmētū
Procestria. oꝝ. pl'is nu. loca extra ciuitatem. si cut ꝓcastria loca extra castra. vel ꝓcestria. di cuntur loca extra ciuitatē degradata. ꝑ q̄ mu rus ascenditur.
Procinctus. i. apꝑatus belli vl' pugne. Jtē ꝓ- cinctus cta. ctū. i. expeditus armatus.
Procliuꝰ a ū. ꝛ hr h' ꝓcliuis. ꝛ h' ue. i eodē sen su. i. ꝓcuruꝰ i anteriorē ptē q̄si ꝑceps. ꝛ poni tur qn̄qꝫ ꝓ intētus. sedulꝰ ꝓmptꝰ qn̄qꝫ ꝓfaci lis. q̄ ei i ꝓcliuitate ē. valde ē itentꝰ ne cadat ꝛ lō ponit̄ ꝓ intētus. Jtē facile ꝑciptrari pt. ꝛ lō ponit̄ ꝓ facilis. inde ꝓcliuitas tatis.
Procōsul dr̄ q̄ vice ꝯsulis fungit̄ vn̄ dic̄ Jsid. ix. etymo. Procōsules subiecti erāt ꝯsulibꝰ. ꝛ dicti ꝓ ꝯsules. eo ꝙ vice ꝯsulis fungerent̄
Procōsul dr̄ iudex ordinariꝰ. ꝛ ē iudex a ppl'o ꝯstitutꝰ nō a ꝑncipe nec ab alio. ſ an̄ impato riā dignitatē creatꝰ. cuiꝰ officiū erat i ꝓuin- cijs dirigi. s. i reg̃ tributarijs. vt ꝑ eū ꝓuincia les sua negocia expedirent. hic vero pluries nō potuit vti fastibus q̄ꝫ sexies. Nemo enim septimo est creatus ꝓconsul. ꝛ nisi semel ꝓ consulatus fungebat̄ insignijs. ꝛ in ꝓuincia

τ ad eũ ptinebat vt ad q̃scũq; mgſatus reſpiceret. ff. de offi. pconſul. l. pconſules.

Procõſullegatus. eſt cui pconſul puinciaz ingreſſus mandat iuriſdictionem.

Procorus ri. pe. cor. ꝓpriũ nomẽ cuiuſdam viri. vñ in Aurora. Philippus pcorus. ſtephanus p̃clarus honore. τ additur vnũ l. in philippus. vt prima pducatur.

Proculus li. pe. cor. fili⁹ q̃ naſcit̃ p̃re exñte pcul a patria. τ h̃ pcula le. filia talis. τ pcula quedã veſtis p̃cioſa q̃ de pcul afferebat̃. vñ dr̃ procula quaſi procul lata.

Proc⁹ ca cũ. dr̃ a pcor aris. τ h̃ pcus ci. i. petitor. τ ꝓprie mulieꝝ vl' noue cõiugis τ nuptiarũ. vel dr̃ a p̃cando qr frequẽter ſolet p̃cari. τ petere donis eam quã vult.

Procurator toris. eſt qui aliena negocia mandato ſibi a domino facto gerẽda gratuite ſuſcipit vnũ vel plura. ff. de nego. geſt. l. iij. §. negocium.

Prodigialis lis. ꝯ. t. τ hoc le. id eſt monſtruoſus. Inde hec prodigialitas tatis. id eſt mõſtruoſitas. τ hic prodigiator toris. id eſt prodigiorum interpres.

Prodigiolũ li. dimi. i. paruũ pdigiũ.

Prodigiũ gij. i. monſtrũ turpe τ ad vaſtanduz paratum. τ dicit̃ a pdigo gis. Sepe tñ ſimpliciter p mõſtro accipitur. Inde prodigioſus ſa ſum. id eſt monſtris plenus. Vel ſm quoſdam pdigiũ appellatũ ẽ quaſi porro dictum. eo ꝙ porro dicatur. i. porro ſignificet. τ aliquid futurũ eſſe porten dat. vel pdigiũ poteſt dici procul a digito. qr p̃figurat aliq̃d remotum τ futurum.

Prodigua gue. i. hoſtia mltũ ꝯſumẽs. Vñ hec ꝓdiguitas tis. τ pdiguus a uz. i. ꝯſumens.

Prodigalitas tatis. f. t. i. vaſtitas.

Prodigus ga gũ. i. diffuſus. vltra modũ larg⁹ τ effundens ſm Hug. Papi. vo dicit. Prodigus. id eſt profuſus. conſumptor. luxurioſus. ſumptuoſus gluto. vnde pdigus excedit menſuram. largus honori. Seruit fructificat parcus. auarus eget.

Prodigus eſt. q̃ neq; tp̃s neq; finem expenſarũ aduertit. neq; modũ. ff. de cur. furioſis. l. j. ſ; bona ſua dilapidando τ diſſipando pfundit. cui interdicit̃ bonoꝝ adminiſtratio a iudice. per legem. xij. tabularum. vl' al's a lege. vt quia in. l. iul'. maieſt. cõmiſit. vt. C. ad le. iul'. maieſt. l. ſi.

Proditor ẽ qui ſecreta ſibi cõmiſſa reuelat. de pe. di. vj. ſacerdos.

Productilis. ꝯ. t. τ h̃ le. pe. cor. dr̃ a pduco cis τ opus illud dr̃ pductile. qđ non eſt fuſile. ſ; pductum tunſionibus malleoꝝ.

Prophanus na nũ. i. execratus ſacrileg⁹. τ dr̃ a p τ phanũ. q̃ſi pcul a phano. ꝓphanũ etiã dr̃ qđ nõ eſt ſacrũ. vñ ꝓphani dicitur oĩes laici τ illiterati. quaſi pcul a phano ꝓphetie Vñ ſup illud Ezech. xlviij. Prophana erũt vrbis τc. laica. ſ. que paſſim populo habitare liceat. nõ ꝙ immunda ſint.

Profect⁹ tus tui. i. itus. τ dr̃ a pficiſcor ſceris. Itẽ pfecrus dr̃ pficuũ. τ tũc dr̃ a pficio cis. vñ quidã. Pro paruo pfectu eſt quis ſepe pfectus.

Profeſſio onis. f. g. i. ſciã. ſ; nõ q̃libet. imo illa dr̃ ꝓprie pfeſſio alicui⁹ in q̃ ille a ſe τ ab alijs credit̃ excellere. vñ pfeſſor alicui⁹ artis dr̃ q̃ p̃ ceteris ſe eã ſcire τ alij hoc ip̃m pfitent̃. vl' pfeſſio ẽ ſtudendi alicui⁹ vite vel ſcie quedã ſingularis electio. In nr̃o tñ vſu dr̃ profeſſio alicui⁹ ſecta vel diſciplina quã pfitet̃ ſiue in eo excellat ſiue nõ ſm ꝙ ẽ xp̃iane pfeſſionis. Unde dr̃ Cui⁹ pfeſſiõis es tu. xp̃iane. an tulliane. Et ego feci pfeſſionẽ. vel pfeſſus ſum in ordine fratrum minorum.

Profeſtus ſta. ſtũ. i. dies om̃ino feſtus. τ dr̃ pfeſtus quaſi prorſus feſtus. Profeſtus etiaz dies dicit̃ vigilia feſtoꝝ dieꝝ. q̃ſi ꝓpe feſtum id ẽ ante feſtũ. Et q̃libet dies non feſtiuus dr̃ pfeſtus. q̃ſi longe a feſto vl' procul. Hĩc Macrobi⁹ de ſaturnalib⁹ dies oẽs aut feſtos aut pfeſtos aut interciſos vocauit.

Proficuũ cui. n. g. id eſt pfectus.

Profligatus ta. tũ. ſm Pap̃. i. piectus. deui⁹. ꝑuerſus afflictus, interfect⁹ ſcelerat⁹ τ p. ſi.

Prophoneſis. ẽ cũ aliq̃s exclamãdo deũ leticiam vl' indignationẽ exp̃mit. vt O deus in q̃ntis anim⁹ verſat̃ amantis. τ dr̃ a pros qđ eſt ad τ phonos ſonus. q̃ſi ſe habẽs ad ſonũ. id eſt exclamationẽ qr h̃ color dr̃ exclamatio.

Profugus ga. gum. pe. cor. i. procul fugiẽs. fugitiuus. expulſus. Profugus ꝓprie dicitur q̃ procul a ſedib⁹ ſuis vagatur. quaſi porro fugatus.

Profundus da. dum. i. pdigus. larg⁹. diſſipator. qui nimis pfundit. τ dr̃ a profundo dis. Inde pfunditas tatis. i. prodigalitas. Iteꝫ pfundus da. dum. dr̃ quaſi pcul a fundo. habens ſupficiem. vel q̃ſi pcul habẽs fundũ. et dr̃ a p τ fundus. Inde h̃ profundũ dicit̃ mare altũ. τ profunditas alicuius rei. ſm Hug. Papias dicit. Profundum vorago. altum. immenſum. magnum.

Profuſus a. um. pe. p. qđ in vi nois accipit̃ in actiua ſignatiõe. vñ Saluſtius. Aliena appetens ſui profuſus. ardẽs ĩ cupiditatib⁹ Profuſus ſui. id eſt profundens ſua. i. diſſipãs vl' diſpergens. Pap̃. dicit. Profuſus. id ẽ largus diſſipator.

Progenies ei. f. g. i. ꝓpago poſteritas. ſtirps τ dicitur a progigno nis. Et nota ꝙ filij τ nepotes non ſunt progenies. quia non ſunt pculgeniti. ſ; pronepotes. τ exinde ſunt progenies. q̃ſi proculgeniti. τ inde pgenies incipit a pronepotib⁹. ſ; poſteritas a nepote. q̃ſi poſtera etas Et ſicut inferius longi editi pgenies

dicunt̄ .ita superiꝰ proaui.abaui.ataui.trita
ui.ꝓgenitores vocant̄.q̄ſi ꝓcul generantes
Progama ſm q̄ſdã dr̄ p̄cedens ſcptura q̄ per
pl'es ꝓuincias ſiue loca deſtinat̄ Sʒ ħʒ azo.
in ſum. C.e.ti.eſt ſcriptura publice ꝓpoſita.
vt ibi dr̄ in. §.mutationes.
Prohemiū ē ſmo generalis p̄ambulans ī pri/
cipijs librorum oſtidens in generali q̄ poſtea
cōtineant̄ in ſpāli interdū ꝗ alia plura cōple
ctēs. vt no. Joh.an.in exordio cle. ſup ṽbo
qm̄.⁊ dr̄ a pro vel protos qḋ eſt primū.⁊ he/
mi qḋ eſt ſermo vel modulatio quaſi primus
ſmo vl' prima modulatio.ſ.prologus.
Proheres dr̄ q̄ loco heredis fungit̄.aut inſti/
tutus aut ſubſtitutꝰ.⁊ pro.he.
Prohibeſis.ṽbū defectiuū.i.ꝓhibeas.nec de
eo inuenit̄ amplius.vñ Plautꝰ. Uñ q̄ſo vt
prohibeſis.
Prolatibil' lis.ↄ.t.⁊ hoc le.qḋ eſt aptū ꝓferri
Prolepſis eſt p̄ſumptio rerum explicandaꝝ or
dine ſecutaꝝ.vt aquile volauerūt.hec ab ori
ente.illa ab occidente.⁊ dr̄ a.p qḋ eſt p̄.⁊ le/
pſis qḋ eſt ſumptio q̄ſi p̄ſumptio.
Proles lis.f.g.i.ꝓgenies.ꝓpago.nati.vl' pro
les.id eſt filius vel filia.
Proletarius rij.m.g.q̄ ad ꝓlem tm̄ gignendã
vacabat. Erant em̄ q̄dam apud romanos q̄
in vrbe ſemꝑ morabant̄ cauſa generandorū
filioꝝ.⁊ nō cogebant̄ ire in arma ⁊ hi ꝓleta/
rij dicebant̄.
Prolios herba.q̄ florē velut candorē hʒ.⁊ ca
nos hoīm capillos facit.
Prolixus a.ū.i.ꝓductus.longꝰ.extenſus im/
plicitus.qḋ nomen tractū eſt a longis lixaꝝ
paſſibus.Jñ hec ꝓlixitas tatis.
Prologus gi.i.p̄fatio.prelocutio.⁊ dr̄ a ꝓtos
qḋ eſt primū.⁊ logos qḋ eſt ſermo. q̄ſi ꝓtos
logus.i.primus ſermo.
Proludiū dij.eſt imago veri ludi.i. exercitiuʒ
ſm Papiam.
Proluuies ei.f.g.et h̄ ꝓluuiū uij.i.aquaꝝ inun
datio.vel deſtructio ex aquaꝝ inundatōe vel
ſordes vel purgatio vel decurſus q̄ in cuiuſ/
libet rei larga ⁊ indiſcreta effuſione vel deua
ſtatione inuenit̄.
Prometheus atlantis frater.a paganis de lu
to finxiſſe hoīes dicit̄ ꝓpter mirā ingenij ex
cellentiā.celūꝗ aſcēdiſſe.ignē furatū hoībꝰ
dediſſe.vñ dij irati.ipm in caucaſo mōte fer/
rea cathena ad ſaxum ligauerūt.eiuſꝗ cordi
aquilam appoſuerūt.hoībꝰ ṽo febres ⁊ mor
bos dederunt.
Promiſcuum vulgus dicit̄ ex vtroꝗ ſexu per
mixtum.⁊ declinat̄ promiſcuus a.um.⁊ dr̄ a
promiſceo ſces. Jteʒ promiſcuum genus in
noīe. qḋ grece epicenum.i. ſuꝑ cōe dr̄. eſt qḋ
ſub vna voce ⁊ vno articulo cōprehendit ani
malia vtriuſꝗ ſexus.
Promontoriū rij.dicit̄ mons q̄ procul appa/
ret pro ſui eminentia.
Promptuariū rij.n.g.i.cellariū.⁊ dr̄ a promo
mis.qr̄ inde neceſſaria victui promunt̄.i. ꝓ
ferunt̄.vñ ꝓpheta. Promptuaria eoꝝ ple/
na.Et eſt promptuariū longi tp̄is. Sʒ cella/
riū paucoꝝ dierū.
Promptus ta.tu.i.paratus ⁊ expeditꝰ ad aliq̄d
agendū vl' dicendū.⁊ dr̄ a promo mis. Jnde
ꝓmptulꝰ la.lū.i.aliquantulū promptꝰ.⁊ cō/
ponit̄ ꝑpromptus.i.valde ꝓmptus. Jtē ꝓm
ptus us ui.id eſt atipo.⁊ ꝑ compoſitōne im/
promptu.i.in aperto. h̄ potius in prepoſitio
adiūgit̄ ꝓmptu ꝑ appoſitōnem.
Promulcus ci.m.g.dr̄ funis cū q̄ nauis duci/
tur.vel ſcapha q̄ maiorē nauem ducit ⁊ regit
Promurale lis.n.g.i.murus ante murū dictū
ex eo ꝙ pro munitione muri ſit.
Promuriū rij.i.anteſpiciū circa murū.
Promus mi.m.g.i.cellariū.⁊ ponit̄ q̄ñꝗ pro
cuſtode ipſius promi.
Promuſcida vide ſupra in proboſcida.
Pro nefas ſcelus ↄ̄ fas. ↄ̄ iuſticiaʒ.⁊ ſunt due
partes.ꝓ interiectio. nefas nomē. Non em̄
poteſt ibi eſſe vera compoſitio. quia interie/
ctio non poteſt cōponi.
Pronepos eſt filius nepotis ſicut proneptis ē
filia neptis.
Pronoe es.dr̄ a protos quod ē primū.⁊ noys
quod eſt mens.quaſi protonoe. id eſt prima
noys.ſ.diuina mens.
Pronoſticū ci.n.g.i.ſignū futuri.⁊ dr̄ a ꝓno/
ſco is.⁊ ꝓnoſticus ca cum.q̄ p̄cognoſcit vel
ante ſignat ſm hug. Pap̄.ṽo dicit. Prono
ſtica preuiſio egritudinū.dicta a prenoſcen/
do. Oportet em̄ medicum.preterita p̄ſētia et
futura p̄uidere.
Pronoſticon liber eſt. ⁊ poteſt ſcribi ſine g.vl'
pōt addi g.per prothesim vt ꝓnoſticon vl' ꝓ
gnoſticon.
Pronuba be.dicta ē Juno.qr̄ nubētibꝰ preeſt
q̄ſi p̄nuba.⁊ generalit̄ ꝓnuba dr̄ q̄ aſtat nu/
benti.⁊ q̄ nubentē viro cōiungit. Jp̄a ē ⁊ pa/
ranympha. Jnuenit̄ etiā h̄ ꝓnubꝰ.ſicut ⁊ h̄
paranymphus.vñ Judicum.xiiij. dr̄ ꝙ vxor
ſamſonis accepit maritū vnū de amicis eius
⁊ ꝓnubis.i.paranymphis ſibi aſtātibꝰ.⁊ cor.
nu.vñ q̄dā.ꝓnuba curtat̄ cui ꝓnubus aſſo/
ciat̄.⁊ Ouidiꝰ in ſcḋa epi. Pronuba cteſi/
phone thalamus vlulauit in illis.
Promurus ri.i.ſpaciū iuxta murū.
Pronus na nū.i.in an̄riorē ꝑtē flexus.inclina
tus.curuꝰ ſubiectus.humilis.⁊ dr̄ a ꝓ.⁊ no
nas.tracta metaphora a natante.quia caput
in anteriorem ꝑtem inclinat ⁊ poſteriora ele
uat. Pronus etiā dr̄ obſequens ⁊ ꝓmptus.
Jnde ꝓnitas tis.i.ꝓmptitudo.
Propagineus nea neū.i.ad ꝓpaginem ꝑtinēs
vel de ꝓpagine exiſtens.
Propago ginis.f.g.i.linea.origo.extenſio fi/

gellũ vitis extensum sub terra. ⁊ coꝛ. pe. gti.
Propassio onis. f. g. dᷓ a ꝓ ⁊ passio. ⁊ dᷓ pro- passio qñ caro titillat viso vulnere. ꝟ passio qñ ille malꝰ affectꝰ erũpit postea in effectuȝ vñ dicit Hieroñ. in glo. math. v. super illud. Qui viderit mulierẽ ad ꝯcupiscendũ eaȝ ⁊c̃. Propassio est subditꝰ motꝰ aĩ sine delibera tione boni vł mali opis. Passio ꝟo est affe- ctio deliberati aĩ si sit locꝰ ꝑficiendi. Itẽ no ta ꝙ passio ĩpoꝛtat ĩmutatõem patiẽtis. Nõ aũt dᷓ aliq̃d ĩmutari simplr̃ qñ id qđ ẽ ꝑnci- pale ĩ ipõ ĩmutatũ ꝑmanet. ⁊ idõ simplr̃ loq̃n- do qñ rõ non mutaᷓ a sui eq̃tate vel eq̃litate nõ dᷓ passio. ꝟ ꝓpassio quasi pꝛima vł icepta passio. Vel ꝓpassio ẽ q̃si imꝑfecta passio. sed passio dᷓ cõsummata passio per consensum.
Propatulatus la lum. i. valde patulus. in pa- lam ductus. coꝛam factus.
Propatruus trui. frater paui.
Propensus sa sum. i. extensus. dilatatus. Jñ ꝓpensius aduer. quasi extensius.
Preperꝰ ra rũ. i. festinꝰ ⁊ citꝰ. ⁊ dicitᷓ a ꝓpe.
Propes dis. m. ge. est funis quo pes veli alli- gatᷓ quasi ꝓpe pedes. ⁊ coꝛ. pe. gti.
Propheta te. q̃si ꝑfatoꝛ a ꝑdicẽdo futura dᷓ a ꝓfoꝛ faris. qđ ẽ ꝓcul ab intẽtõe fari. s. aliud ꝟbo ꝓferre. aliud coꝛde. vł dᷓ a ꝓcul ⁊ pha- nos. qđ ẽ sonꝰ q̃si longe ꝑuisa ꝓnũciãs. Jñ hec ꝓphetissa se. vates feĩe. vł ipa feĩa ꝓphe tans. ⁊ ꝓpheticus ca cũ. ⁊ hͦ ⁊ hͤ ꝓphetalis. ⁊ hͤ le. ⁊ vt dicit Jsi. etym̃. vij. q̃s gẽtiles va- tes appellant. hos nr̃i ꝓphetas vocãt. q̃si ꝑ- fatoꝛes. qꝛ ꝓcul fanᷓ. ⁊ futura ꝑdicãt q̃ ⁊ in veteri testamento videntes appellabanᷓ. qꝛ videbãt ea q̃ ceteri nõ videbãt ⁊ ꝓspiciebãt que in misterio abscondita erant.
Prophetia tie. ẽ ꝑsciẽtia futuroꝝ. Iteȝ ꝓphe tia ẽ reꝝ latentiũ ꝑteritoꝝ vel ꝑsentiũ vel fu turoꝝ ex diuiña inspiratõe manifestatio. Cu- ius septẽ sunt genera. Primũ genꝰ ꝓphetie dᷓ extasis qđ ẽ mentł excessus. sicut vidit pe- trus vas de celo summissum in stupoꝛe men tis cũ varijs aĩalibus. Act. x. Scđm ẽ visio sicut Jsa. vj. Vidi dñm sedentẽ sup soliũ ex- celsum. Terciũ genꝰ est somniũ. sicut Jacob subnixa in celo scalã doꝛmiens vidit. Gene. xxviij. Quartũ genꝰ ẽ ꝑ nubem. sicut ad moy sen ⁊ ad iob post plagã loq̃tur deꝰ. de moyse dᷓ Exo. xix. Veniã ad te in caligine nubis vt audiat me ppł̃s loq̃ntẽ ad te. Quintũ genꝰ ẽ vox de celo. sicut ad abraã sonuit dicẽs geñ. xxij. Ne extendas manũ tuam sup puerũ. Et ad Saulẽ Act. ix. Saule saule. q̃d me ꝑseq̃- ris. Sextũ genꝰ est accepta ꝑabola. sic̃ apud salomonẽ in ꝓuer. ⁊ apud balaam cũ euoca- retur a balach. Nũe. xxiiij. Septĩm genus ẽ repletio spũssancti sicut pene apud omnes ꝓ phetas.
Propiciatoꝛiũ rij. locus ꝓpiciandi. Et dicitᷓ a ꝓpicioꝛ aris. q̃si ꝓpiciatõis oꝛaculũ. Et sicut dᷓ ĩ histoꝛijs sup Exo. Propiciatoꝛiũ erat ta bula aurea eiusdẽ longitudinis ⁊ latitudis cuiꝰ ⁊ arca vt arcã tegere sufficeret. De spissi tudine ꝟo eiꝰ nõ legitᷓ. Hoc dicebatᷓ oꝛaculũ qꝛ dñs de illo rñsa dabat. Rñsum aũt dᷓ oꝛa- culũ diuinũ. qꝛ oꝛantibꝰ datᷓ. Dicebatᷓ etiam ꝓpiciatoꝛiũ. qꝛ exinde loquens dñs. ꝓpicia- batᷓ ppł̃o. vel qꝛ die ꝓpiciatiõis dicebant glo riã dñi sꝑ ibi descẽdere. Extra cᷓ ꝟo ꝑte oꝛa culi. s. in duobꝰ angulis anterioꝛibꝰ positi sũt duo cherubin aurei ⁊ ꝑductiles nõ. s. fusiles ꝟ tunsionibꝰ malleoꝝ ꝑducti. Jn glo. auteȝ ad Heb. ix. dᷓ ꝙ dicebatᷓ ꝓpiciatoꝛiũ siue oꝛa culũ. qꝛ ibi apparebat angelus dñi loquens moysi qñ dñs ꝓpiciaturus erat ppł̃o.
Propitiꝰ a. ũ. i. bonꝰ benignꝰ misericoꝛs mitis ꝓsper placatus. Et dᷓ a ꝓpe.
Propitiatõ onis. i. placatio misericoꝛdia. ⁊ dᷓ a ꝓpitioꝛ aris. ⁊ ꝓpitiatoꝛius ria. riũ. ⁊ ꝓpici arius ria. rium.
Propina ne. f. g. locꝰ iuxta balnea publica vbi post lauacrũ a fame ⁊ siti reficiunᷓ hoĩes. Et dᷓ q̃si ꝓpellens famẽ. eo ꝙ hic locus famem pellat. ⁊ dicunt greci popina ⁊ inde coꝛrupte nos dicimꝰ ꝓpina. ꝓ tali loco simpliciᷓ. Ta- men ꝓpina mõ dicitᷓ taberna q̃libet eo ꝙ fa- mem pellat. Jñ hec ꝓpinula le. dimi. ⁊ ꝓpino as. i. vinũ miscere. potũ administrare. Jñ hͨ ꝓpinatoꝛ oꝛis. q̃ potũ administrat. vñ Oni. Jñ ꝓpinatoꝛ nimiũ q̃ vinũ ꝓpinat.
Propinatoꝛiũ rij. domꝰ vel locus vñ ꝓpinatᷓ. vel vbi ꝓpinatᷓ.
Propinq̃neꝰ nea neũ. i. ꝓpinquus ⁊ cõiunctꝰ.
Propinquꝰ qua. quũ. i. cõiunctus vł ꝟm locũ vel ꝟm sanguinẽ. Jñ ꝓpinquitas tatis.
Propinula le. dimi. i. ꝑua ꝓpina.
Propius pia. piũ. i. ꝓpinquus ⁊ coniunctus
Propola le. f. g. domꝰ vbi venduntᷓ vnguenta. ponitᷓ etiã ꝓ q̃libet domo vbi aliq̃d venditᷓ.
Propontides dᷓ illud mare ꝑ qđ transijt Jo. in specie bouis. vł ꝑ qđ iupitᷓ in specie tauri detulit europã. idẽ ⁊ alio noĩe dᷓ bosphoꝛꝰ. Jnuenitᷓ etiã ꝓ noĩe cuiusdã stelle.
Propoꝛtio onis. f. g. i. siłitudo. habitudo. ꝯpa tio. Jñ hͦ ⁊ hͤ ꝓpoꝛtionalis. ⁊ hoc le. Jñ ꝓpoꝛ tionalitᷓ aduer. ⁊ hͤ ꝓpoꝛtiõalitas tatis. ⁊ dif fert a ꝓpoꝛtõe. qꝛ ꝓpoꝛtio est hitudo vnꝰ ad aliud. ꝟ ꝓpoꝛtionalitas pluriũ hitudinũ int̃ se ⁊ cõꝑatio. ꝟm Hug. Et no. ꝙ locꝰ a ꝓpoꝛ- tiõe ꝟm logicũ differt a loco a siłi qꝛ in loco a siłi accipitᷓ cõꝑatio ꝟm siłitudinẽ inherentiũ vt sicut risibile inest hoĩ. ita ⁊ hinnibile inest eq̃. Jn loco aũt a ꝓpoꝛtiõe nõ attenditᷓ sic siłi tudo inherentiũ. ꝟ cõꝑatio hitudis. vt sic̃ hȝ se nauta ad nauẽ sic se hȝ magister ad scolas
Propꝛius pꝛia. pꝛiũ. i. pꝛiuatũ suũ qđ alij non ꝑtinet. dictũ sic quasi poꝛro pꝛiuatũ. i. separa tum a cõitate. vel dᷓ a ꝓpe. qꝛ qđ ꝓpꝛium est

ꝓpe est. Et cõpaꝛ ꝑ suppletionẽ magis. ꝓpriꝰ magis ꝓprius ꝓprijssimꝰ. Jn̄ ꝓprie magis ꝓprie. ꝓprijssime aduer. ⁊ hec ꝓprietas tatis. Jnuenit̄ tñ ꝓprior. vñ ad Rom̄. xiij. ſm vnã lrãm. Nũc ꝓpior est nr̃a salꝰ q̄ʒ cũ credidimꝰ Et nota ꝙ ꝓpriũ ſm dyaleticũ dr̄ quadrupliciter. Uno mõ qđ inest alicui speciei ⁊ nõ omni vt esse grãmaticũ cõuenit tm̄ homini ⁊ nõ omni. Secundo mõ dr̄ ꝓpriũ qđ inest om̄i ꝗ nõ soli. vt esse bipedem cõuenit om̄i homini ⁊ nõ soli. Tercio mõ dr̄ ꝓpriũ qđ inest om̄i et soli ⁊ nõ sꝑ. vt canescere inest om̄i homini et soli. sed nõ sꝑ. qꝛ nõ nisi in senectute. Quarto mõ dr̄ ꝓpriũ qđ appellat̄ ꝓprie ꝓpriũ ⁊ ꝓpriũ ꝑ se dictũ qđ inest oĩ ⁊ soli ⁊ semꝑ vt risibile inest om̄i hoĩ ⁊ soli ⁊ semꝑ. Nõ tñ hõ dicit̄ risibilis ꝙ actu rideat sed qꝛ aptꝰ natꝰ est ad ridendum. Et hoc quarto mõ dr̄ ꝓpriũ qđ appellat̄ vnũ de quinq̄ꝫ p̄dicabilibꝰ. Et diffinit̄ sic ab Aristotele. ꝓprium est qđ soli inest ⁊ cõuersim p̄dicat̄ de re. i. de specie ⁊ non indicat q̇d est esse rei. vt risibile est ꝓpriũ hominis. quia conuersim predicat̄ de seipso. Nam omnis homo est risibilis. ⁊ omne risibile est homo.

Propudiũ dij. p̄scurrilis locus.

Propudiosus sa. sum. i. ignominiosus. iniuriosus. turpis. impudibundꝰ. inuerecundꝰ impudens. irreuerens. infrontuosus.

Propugnaculũ li. dr̄ a ꝓpugno nas. ⁊ dicunt̄ ꝓpugnacula pinne muroꝝ siue summe ꝑtes. qꝛ ex his pugnat̄.

Prora re. f. g. est anterior ꝑs nauis.

Proreta te. m. g. q̇ in prora. i. in principio nauis morat̄. vt maior qui hortat̄ socios vl̓ gubernator. Nam in Jona vbi Hieronymus Gubernatorem septuaginta proretam interpretati sunt.

Prolus sa. sum. i. longꝰ ⁊ ꝓductꝰ ⁊ ꝓlixus. et dicit̄ a proson.

Prosa se. or̄o ꝓducta ⁊ a lege metri soluta. Et dr̄ a proson q̄ſi a ꝓlixitate ṽborum. qꝛ nõ coartat̄ numero pedũ vel syllabarũ. sed in longũ ꝓ volũtate ꝓducit̄. vel prosa dr̄ q̄ſi ꝓfusa. vel q̄ſi prorua. qꝛ proruit spaciose ⁊ excurrit nullo termino sibi prefixo. vel prefinito. Jnde prosula le. dimi. i. ꝑua prosa. ⁊ prosaicus ca. cum.

Prosapia pie. ⁊ hec ꝓsapies ei. i. ꝓgenies generatio. ⁊ dr̄ a ꝓsipo pas. qꝛ ꝓcul sipatur et spargit̄ vſq̄ꝫ in posteros.

Proscenium nij. i. locꝰ añ scenam vbi ludebant vel sacrificabãt ſm Hug. Pap̄. ṽo di. Proscenia pulpita sẽ añ scenã vbi ludicra exercebant̄. theatrales ludi.

Proscriptio est aduersus absentẽ iudicial̓ pronũciatio vt ĩ posterũ ꝓcul agat. i. maneat ab impio. ⁊ tal̓ ꝯ q̄ ẽ fit ꝓnũciatio tal̓ ⁊ cuiꝰ bona palã ⁊ apte scribunt̄ dr̄ ꝓscriptus.

Profectum cti. i. extũ. ⁊ dr̄ a profeco cas.

Proselitꝰ ti. est aduena ⁊ circũcisus q̇ miscebatur ꝑplo dei. ⁊ est grecũ. ꝙ aũt dicit̄ proselitus q̄ſi ꝓcul a solo situs. etymo. est. Cõit̓ aũt dicunt̄ ꝓseliti de gentibꝰ ad ritũ iudeorum cõuersi. ⁊ cor. pe.

Proseneta te. est paranymphꝰ. i. media ꝑsona ꝑ quã aliq̇s cõtractꝰ celebrandꝰ aut ineundꝰ ꝓcurat̄. ⁊ tal̓ ꝓcurator in spõsalibꝰ dr̄ paranymphꝰ q̇ explorat voluntatẽ hoĩm. q̇ ⁊ cuꝫ q̇bus velint ꝯhere ⁊ q̄ sit facultas ꝯhentiuꝫ vl̓ cõtrahere volentiũ. cꝰ remuneratio vl̓ merces dr̄ ꝓseneticũ. ⁊ cõsistit officiũ eiꝰ circa amicicias cõplendas. ⁊ circa assessores cõquerendos ordinarijs iudicibꝰ. vide. c. j. de hoc in glo. ij. de testi. li. vi.

Prosequiũ quij. i. seruiciũ. ⁊ dr̄ a prosequor

Proserpina ne. filia cereris. s. luna vl̓ ipsa ceres vl̓ terra. ⁊ dr̄ a ꝓserpo is. qꝛ circa nos serpit. ⁊ est luna vicinior nobis ⁊ inferior oĩbꝰ planetis. vñ q̇dã. Jnferior reliq̇s ẽ luna planeta planetis. vl̓ ꝓserpina filia cereris dr̄ semen vel seges. eo ꝙ ꝓcul serꝑat a terra crescendo. ⁊ cor. pe. vñ Uirgiliꝰ. eney. vi. h̓ sibi pulcra suũ ferri ꝓserpina munus.

Proseuca ce. dr̄ domꝰ pauperũ ⁊ mendicoꝝ in qua elemosinas petunt. ⁊ dr̄ a ꝓseucon grece qđ latine dr̄ orare ⁊ deꝑcari. Jteꝫ ꝓseuca dr̄ oratio vel deꝑcatio. Jn̄ ꝓseuticus ca. cũ. id est deꝑcatorius. Jn̄ ꝓseutice. i. humiliatiue ⁊ deꝑcatorie ⁊ deꝑcatiue.

Prosicius cia. ciũ. ⁊ ꝓsiciuus ua. uum. q̇cq̇uid supfluitatis abscindit̄ de qualibet materia. qđ aliter dicit̄ succisiuꝰ a. ũ. ⁊ succidaneꝰ a. um. ⁊ incisiuꝰ ua. uũ. ⁊ põt dici substantiue h̓ ꝓsicium cij. vel ꝓsiciuũ ui. vel succisiuũ vl̓ incisiuum. qđ ita supfluuꝫ abscindit̄ de aliqua materia.

Prosicũ ci. dr̄ prima ꝑs extoꝝ. ⁊ dr̄ a ꝓseco as vel potiꝰ ꝓsicum dr̄ a pros. qđ est ad. ⁊ icos. qđ est signũ vl̓ imago. Jn̄ ꝓsicũ q̄ſi adimaginatio vl̓ signum.

Prosimetricus a. ũ. i. cõstans ex ꝓsa ⁊ metro.

Prosintum ti. dr̄ funis quo nauis alligat̄ ĩ littore ad palum. ⁊ dr̄ a proson qđ est longũ eo ꝙ longus sit.

Prosocer dr̄ mariti auꝰ. ꝓsocrꝰ est vxoris auia

Prosodia die. f. g. i. accentus. ⁊ dr̄ a pros qđ ẽ ad. ⁊ oda cantus.

Proson grece. latine dr̄ longũ. ꝓlixũ. ꝓductũ vel rectũ. ⁊ acuit̄ in fine.

Prosopon grece ꝑsona dr̄ latine. q̄ſi ad faciem Et no. ꝙ h̓ nomẽ ꝑsona signat h̓am ꝑticularẽ. q̇ sonat in dignitatẽ. Et sil̓r ꝓsopa vl̓ ꝓsopon apud grecos. Et iõ ꝑsona nõ est nisi ĩ natura intellectuali ⁊ ſm Boe. sumptũ ẽ nomẽ ꝑsone a ꝑsonando eo ꝙ in tragedijs ⁊ comedijs recitatores sibi ponebãt quandã laruã ad reꝑsentandũ illud cuiꝰ gesta narrabãt de

cantando. ꝛ inde etiã ꝙ tractũ est in vsum vt qõlibet indiuiduũ hoĩs de q̃ põt talis narratio fieri ꝑsona dicat᷑. ꝛ ex hoc ẽt dr̃ ꝓsopon ĩ greco. a ꝓ qð est in ꝛ sopos qð est facies. q̃a hmõi laruas añ faciem ponebãt.

Prosopopeia fit qñ res fingit᷑ loqui q̃ loq̃ non põt. vł qñ sermo dirigit᷑ ad rẽ q̃ nõ ꝑcipit. Et dr̃ a ꝓsopon. qð est ꝑsona. ꝛ peo qð est fingo q̃si fictio ꝑsone loquentis vł fingentis loqui vel ꝑcipientis. vt terra loquit᷑ fontib⁹ ꝛ maribus⁹. vel ego terra calcor ab hoĩbus. vł audite celi q̃ loquar.

Prosper ra. rũ. dr̃ faust⁹ secund⁹ felix. Jñ prosperitas tatis. i. saccessus vel felicitas.

Prostibulũ li. n. g. i. luppanar. dom⁹ meretricũ. ꝛ dicit᷑ a ꝓsto stas. ibi em̃ meretrices prostant. i. ꝑ p̃cio stant ꝛ meretricant᷑. vł dr̃ prostibulũ a ꝓsternendo. eo ꝙ p⁹ ludos pactos ibi meretrices ꝓsternant᷑. Uel dr̃ a ꝓstituo. tuis. qð est ꝑ p̃cio statuere. ꝓponere. q꞉ meretrices pro p̃cio se statuũt.

Prostibula le. pe. cor. id est meretrix. ꝛ dr̃ a ꝓstituo tuis. vñ Hiero. Jnter virginem ꝛ prostibulam.

Protector oris. est qui stat armat⁹ cũ p̃ncipe. vñ Oliui⁹ ꝛ bellisan⁹ erant domestici protectores iustiniani. ſm Accur.

Proteruus ua. uũ. i. crudelis. valde terribilis ꝛ dr̃ a ꝑ vel pros ꝛ toru⁹. Jñ ꝓterue aduer. ꝛ ꝓteruia vie. i. crudelitas vel terribilitas. ꝛ hec proteruitas tatis. Unde in Grecismo dicitur. Jmprobus est aliquis verbis factisqꝫ proteruus.

Protheseosparalange. quedam figura est ꝛ fit qñ vna p̃positio ponit᷑ ꝑ alia. vt Accepit eũ in vlnas suas. i. inter vlnas suas. Rogitãs sup priamo. i. de priamo. ꝛ dr̃ a ꝓtheseos. qð est p̃positõ. ꝛ paralange. qð ẽ trãsmutatõ. q̃si p̃positionis transmutatio.

Prothesis ẽ q̃dã figura ꝛ ẽ appositio q̃daꝫ ad p̃ncipiũ dictõis lr̃e vł syllabe. vt gnato ꝑ nato. ꝛ retulit ꝑ tulit. sic em̃ dicebãt antiq̃. Et dr̃ a ꝓtos thesis.

Protociũ cij. i. xenodociũ. ꝛ dicit᷑ a ꝓtos qð ẽ primum.

Protocollum li. est abbreuiata scriptura ð aliquo ꝯtractu añqꝫ carta fiat. ꝛ dr̃ a ꝓtos qð ẽ primũ ꝛ collũ. q꞉ in collis cartaꝝ p̃mo loco fiebat talis scriptura. ꝛ postea habebat᷑ ꝑ exẽplari. Eadem ꝛ sceda dr̃.

Protologia. i. subtilis locutio qñ res singule minutatim ꝓferunt᷑ ſm Pap̃.

Protomartyr tyris. i. p̃m⁹ martyr. sicut Abel in veteri testamento. ꝛ stephanus in nouo. ꝛ dr̃ a ꝓtos qð est primus ꝛ martyr.

Protoplastus sti. i. primus format⁹. vt adaꝫ. ꝛ dr̃ a ꝓtos qð est primus ꝛ plastus. vñ ĩ hymno. De parentis ꝓthoplasti fraude factor cõdolens ꝛc̃.

Protos. i. primus. ꝛ accentuat᷑ in fine.

Protribunali. i. in tribunali. ꝓteseosparalange. i. p̃positio ꝑ p̃positione. vł ꝓtribunali. i. ad tribunal. vł ꝓtribunali. i. ꝓ iudicio dãdo in tribunali. i. in sede iudiciaria.

Protus ta. tum. i. prim⁹. ꝛ dr̃ a ꝓtos.

Prouectus ta. tũ. i. ꝓcul vł ante vectus. ꝓmotus sublimat⁹. auct⁹. cumulatus. vñ ꝓuecta etas dr̃ annis aucta ꝛ cumulata.

Prouent⁹ tus tui. i. abundãtia. ꝛ dr̃ a ꝓuenio nis. Jtem ꝓuentus casus bon⁹. euent⁹ sors fructus prosperitas ſm Pap̃.

Prouerbiũ bij. n. g. i. sĩlitudo. ꝑabola. vbi aliud dr̃ ꝛ aliud intelligit᷑. quasi post ꝟbũ positum. vł quasi ꝟbum pro alio. Jñ hoc prouerbiolũ li. dim. i. ꝑuum prouerbiũ. ꝛ hic ꝛ hec ꝓuerbialis. ꝛ hoc le. Pap̃. ꝟo dic̃. Prouerbia sunt aliud habentia in medulla. aliud in sup̃ficie pollicentia.

Prouerbioꝝ librũ edidit Salomon. Uñ dicit Jsido. etymo. vi. Salomon filius dauid regis isrł iuxta numerũ vocabuloꝝ suorũ tria volumina edidit. Horum primus Masloth hebrei. greci parabulas. latini prouerbia vocant. eo ꝙ in ip̃o sb ꝯꝑata sĩlitudine figuras ꝟboꝝ ꝛ imagines veritatis ostenderit. ip̃am autem veritatem ad intelligendam legentibus reseruauit.

Prouidentia tie. f. g. ſm Boetiũ in. iiij. de consolatione. est ipsa diuina rõ in sũmo oĩm p̃ncipe cõstituta. q̃ cuncta disponit hoc qð tu iustissimũ ꝛ equi seruantissimũ putas oĩa scienti ꝓuidentie diuersum videt᷑. vt q̃cq̃d citra spem videas gert. reb⁹ q̃dem rectus ordo est. Opinioni ꝟo tue ꝑuersa ꝯfusio. ꝛ in libro. v. idem dicit. Quis postulat vt necessaria fiant que a diuino lumine illustrant᷑. cũ nec hoĩes necessaria faciant eẽ q̃ videant᷑. diuina p̃notio naturã rerũ ꝓprietatẽqꝫ nõ mutat. manet intemerata mortalib⁹ arbitrij libertas. Jteꝫ ꝓuidentia sumit᷑ etiã ꝑ quadã cura ꝛ solicitudine rerum tꝑalium in futurum.

Prouincia cie. dr̃ a ꝓ vel procul ꝛ vict⁹ q̃si ꝓcul posita ꝛ deuicta. Cũ em̃ romani olim vincendo totũ orbem in ius suũ redigerent. procul positas regiões prouincias appellauerũt. Prouincia etiã dr̃ regio subiugata ꝛ tributaria facta. Jñ hic ꝛ hec prouincial. ꝛ hoc le. i. tributari⁹. Prouincia etiã dr̃ cõfiniũ regionũ. Et prouincia signat celeriter aduer. ꝛ prouincia. i. prouidẽtia ꝛ officiũ. vt ex prouincia factũ est. i. ex officio. Jtẽ hec prouincia dr̃ regio specialiter. vñ comes prouincie dr̃. Jnde prouincialis lis. ꝛ hoc le. nomen gentile.

Prouidus da. dũ. dicit᷑ a prouideo des. Et ẽ prouidus qui prouidet. prouisus cui prouidet᷑. ꝛ ꝑ compositionẽ improuidus da. dum. et improuisus. sa. sum. Et prouid⁹ corr̃. ui. ꝛ prouisus producit ui.

Proximus.ma.mū.est suplatiuū de ꝓpe. Dicit ēm ꝓpe ꝓpior.xim⁹ Jn̄ ꝓpe ꝓpius proxime adner. ⁊ hec proximitas tatis. Item proxim⁹ qn̄qꝫ accipit̄ p cognato vel ꝓpinq̄. vel ſm sanguinē vl' ſm locū. ⁊ ſm h̄ hꝫ vim positiui. ⁊ cōparat̄ proxim⁹ proximior. ⁊ caret suplatiuo. Jnij. aūt sniaꝝ dr. Hic notādū ē proximū dici diuersis modis.s.ↄditiōe ꝓme natiuitatis.speꝯuersionis. ꝓpinq̄tate cognationis. rōne beneficij exhibitionis.

Prudēs tis.o.g.dr̄ a porro ⁊ vidēs q̄si porro. id ē longe vidēs futura.pitus.vsu doct⁹ callidus.exercitatiōe artis instructus.ↄsideratus.facūdus.q̄ facile fari pōt. Jn̄ hec prudētia tie. ꝟtus cardinalis.s.bonaꝝ ⁊ malaꝝ rerū vtrarūqꝫ discretio.

Prudentiuncula le.dimi.i.parua prudentia.

Pruina ne.fe.g.frigus vel gelu matutini tp̄is ⁊ dr̄ a pyr qꝛ vrit sicut ignis. frigus em̄ sicut calor vrit. Jn̄ h̄ et hec pruinalis. ⁊ h̄ le. ⁊ pruinosus sa.sum. ⁊ p.pe.

Pruna ne.ē carbo viuus. ⁊ dū ardet dicit̄ pruna a perundo vel a pyr. Sꝫ dū extincta fuerit dr̄ carbo. eo q̄ careat flamma. Jnde prunalis. ⁊ hoc le. ⁊ prunosus sa.sum. Itē prunus ni.quedā arbor cui⁹ fructus rubet vt ignis. Jnde hoc prunū ni.fructus eius. ⁊ hoc prunetū ti.locus vbi pruni crescunt. Et pruneus nea.neum. ⁊ pdu.pru. Unde Ille caret pruna.fert prunus dulcia pruna.

Prurigo inis dr̄ arbor ⁊ adustio carnis vel aurīū cogēs ad scalpendū. Itē prurigo dr̄ ipsa scabies q̄ pruritū cōfert ⁊ ardorem. Unde et dicit̄ prurigo.quasi.purigo.i.pustionē agēs Jnde pruriginosus sa.suꝫ.i.scabiosus ⁊ pruridus da.dū.in eodem sensu.s.pruritu ⁊ scabie plenus. ⁊ produ.u.ante r.

Pruritus tus tui.idem est qd̄ prurigo.

P ante S

Psalma matis.vel hec psalma me.i.psalmus. Et componit̄ diapsalma.

Psalmodia die.cātus psalmi. ⁊ dr̄ a psalm⁹ ⁊ oda. Sed psalmodes in vesica arene sunt q̄ ex indigestione ciboꝝ nascunt̄.

Psalmographus phi.pe.cor.i.descriptor psalmoꝝ. Jnde hec psalmographia phie. id ē descriptio psalmoꝝ.

Psalmus mi.dr̄ a psalteriū.qꝛ ad psalteriū cātabatur. Jn̄ h̄ ⁊ hec psalmista ste.q̄ psalmos cantat ⁊ componit.

Psalteriū rij.q̄ddā instr̄m musicū. ⁊ dr̄ a psallo lis.qꝛ eo psallebāt̄ ⁊ cantabāt̄ psalmi. Jnde psalteriū dr̄ vbi psalmi ↄtinēt̄. Itē psalteriū grece.hebraice nablū.latine organū dr̄.

Psaltes psalte.dr̄ perit⁹ ī cythara vel organo. Unde.j.Paral.xxiij.Quatuor milia ianitores ⁊ totidē psalte canētes dn̄o in organis vl' ſm Pap̄. Psaltes.i.psallēs. Et vt scribit̄ in hystorijs. Tradūt phi.q̄ armonia letum reddat letiorē ⁊ tristem tristiorē. Et vt dicūt mathematici Multi demones armoniā ferre nō pn̄t. ⁊ qn̄qꝫ nulli. vn̄ etiā.j.Reg.xvj. q̄ sp̄us dn̄i mal⁹ recedebat.a Saul.quādo dauid corā eo psallebat in cithara.

Pseudo grece.latine dr̄ decipiēs vl' falsus. Jn̄ pseudome⁹.i.fallax. ⁊ pseudul⁹ la.lū.i.fallax falsus decipiēs. vl' pseudul⁹ dr̄ falsus ſu⁹ ⁊ mal⁹ a pseudos qd̄ ē fals⁹. ⁊ dulos qd̄ ē ſuus ⁊ ↄponit̄ pseudoapl's.i.fals⁹ apl's Pseudo ꝓpheta.i.falsus ꝓpha. Unde Apoca.xvj. Uidi de ore pseudo ꝓphete exire sp̄us tres immundos. Et pseudo xp̄ianus.i. falsus ⁊ decipiēs xp̄ianus. pseudograph⁹.i.falsus scriptor. Et sic in silibus pōt esse compositio. vel appositio. Et est pseudo indeclinabile in vtroqꝫ numero. ⁊ oīs ge. ſm Hug.

Psychomachia chie.ē ꝟtutū vicioꝝqꝫ pugna q̄ fit in aīa. ⁊ dr̄ a psychi.qd̄ est aīa ⁊ machia pugna.q̄si pugna anime.

Psitacus ci.quedā auis q̄ in indie litorib⁹ gignit̄.colore viridi.torquē hn̄s puniceū circa collū.grādi lingua. ⁊ ceteris auib⁹ latiore vn̄ ⁊ articulata ꝟba exp̄mit.ita vt si eā nō videas hoīem loq̄ putes. ſ ex natura salutat. ⁊ dicit chere.qd̄ ē aue. ſ cetera ꝟba dicit instructione. Un̄ q̄dā sub ꝑsona psytaci dicit. Psitacus a vobis alioꝝ noīa disco. hoc ꝑ me didici dicere cesar aue.

Ptolomei dicūt̄ reges egypti.sicut romani imperatores cesares appellant̄.

Ptisana ne.f.g.ē succ⁹ hordei vl' pulmentū inde factū. vel ptisane dicūt̄ grece q̄ ꝓprie fieri solēt ī pila. Jn̄ hoc ptisanariū rij. vas fictile in q̄ coquit̄ ptisana. ⁊ ptisanari⁹.ria.riū. ſm Hug. Pap̄. ꝟo dic̄.ptisana ex diuersꝭ pigmētis fiūt ⁊ liq̄ribus.has q̄dā faciūt de hordeo qd̄ ī pila decorticāt. ⁊ scribit̄ ſm eū ꝑ p.in p̄ma syllaba. Glo.dic̄.ij.Reg.xvij. Quasi siccās ptisanas. Ptisana dr̄ hordeū siccatū cū pilo tunsum decorticatū. ⁊ fit in̄ cib⁹ apt⁹ carentib⁹ dentib⁹. Un̄ quidaꝫ. Cortice nudato ptisanas nempe hordea dicas.

Phthongus gi.i.sonus. Jnde diphthongus. id est dualis sonus.

Ptotos.i.casus. Jnde ꝑ compositionem polliptomon.monoptotus.

P ante U

Puber.ↄ.g.vel pubes vel pubis.gtō hui⁹ puberis.i.puer pubem iā habēs vel emittēs.s. q̄ iam generare pōt. h̄ vir incipit eē a.xiiij.annis.sed femina incipit esse viri potens ab annis.xij. Et ita volunt quidam puberem ex annis dici.s.q̄ quatuordecim annos expleuerit q̄uis tardissime pubescat. Sed certū eū puberem esse qui ex habitu corꝑis pubertatem ostendit ⁊ generare iam possit, Un̄ ⁊ puber a

pube.i.a.pudendis corporis.qꝛ hec loca tūc primitus lanuginem ducunt.

Puberculus li.m.g. ⁊ hec pubercula le.dimi. scꝫ adolescētulus ⁊ adolescentula.

Pubertas tatis.ē collectio pubeꝝ. vł etas de finita.xiiij.annis.vel qua puer pubescit.

Pubes pubis.etas pu eri iam.xiiij.annorum. ⁊ pubes.i.collectio taliū iuuenum ꝓprie. Et pubes. id est prima barba.s. lanugo. ⁊ ꝓprie pars inferior.scꝫ pecten.vnde dicitur pubes quasi nubes pudendoꝝ.

Pubeta te.⁊ pubeda de.in eodē sensu.i.adolescens puer.⁊ dꝛ sic q̄si pubi datus.

Publicanꝰ na.nū.dꝛ a publicꝰ. ⁊ publicani dicebanᷣ ꝯductores vectigaliū fisci.vel rerum publicaꝝ.siue q̄ vectigalia publica exigūt vł q̄ ꝑ secularia ⁊ publica negocia lucra sectanᷣ vn̄ dicti sūt ꝭm Hug.vel ꝭm Bedā. Publicanꝰ dꝛ q̄ amisso pudore publice peccat.vel q̄ vectigalia.i.tributa publice exigit. Glos.aūt sup illud Math.v. Nōne publicani h̄ faciūt sic dicit. Publicani exactores romanorū.q̊s iudei sic vocāt.qꝛ de republica curā gerebāt. Dicūᷣ etiā nomē traxisse publio romano rege.q̄ p̄mus eos ordinauit ꝭm Xo Remigiuꝫ publicani dicabāᷣ miſtri herodis cōstituti a publio romano rege. ad exigēda vectigalia. siue q̄ publica negocia exercebāt ⁊ ꝑ fraudes ⁊ piuria iniusta lucra sibi accumulabāt.

Publicaria dicunᷣ ea q̄ ob aliq̄d delictum sic enorme in publicū erariū deuoluunᷣ:⁊ inde dici publicatio bonoꝝ.

Publica iudicia sunt dicta q̄si populica.qꝛ cuilibet de ppl̄o ꝑmissa ē eoꝝ ꝓsecutio.

Publicū ius est q̄d p̄ncipaliter spectat ad publicam vtilitatem.

Publicus ca.cū.i.cōis.ꝫ ꝓprie cōe est q̄d pertinet ad oēs hoīes eiusdē ciuitatis. Publicū hoc q̄d ad oēs generaliᷣ.⁊ dꝛ publicus a publio. Publiꝰ eīm fuit quidā q̄ rem suā primo loco cōmunem fecit ⁊ publicā.

Pudens tis.i.verecundus.ꝫ pudēs opinionē veram et falsam metuit.sed verecundus non nisi veram.

Pudenda.i.genitalia.ab eo ꝙ pudeat illoꝝ vł a pube dicta ꝭm Pap̄.

Pudicus. ca.cū.i.castus.⁊ dꝛ a pudor.q̄si pudoris custos vł amicꝰ. Jn̄ pudicicia cie.i.integritas vł castitas. Dr̄nt tn̄ in h̄. qꝛ castitas est ꝟtus motꝰ libidis domās.⁊ eiꝰ sig̃ abhorrēs.ꝫ pudicicia ē ꝟtus motū libidis domās ꝫ eiꝰ signa nō abhorrēs.signa aūt eiꝰ sūt gestus corpis.vox blanda accurate ornari. Vn̄ ꝟgines castas dicimus.matronas aūt pudicas.⁊ ꝓ.di.pudicꝰ. Vn̄ Oui.epi. Jlle tn̄ pietate mea p̄cibusq̄ꝫ pudicis. Jtē q̄dā. Sobriꝰ a mensa de lecto surge pudicus.

Pudor oris. ē verecūdia ex aliq̄ casu innata q̄ nō auferēs memoriā linguā īpedit:⁊ ē corpis sicut pudicicia mentis. Jnde pudorosus.sa.sum. ⁊ pudorus ra.rum.in eodē sensu.i.pudore plenꝰ. ⁊ cor.pu. vn̄ Porcorū siliq̄s pudor est inhiare famillis.

Pudoratus ta.tū.i.pudore suffusus.⁊ dꝛ a pudor. Et cōponiᷣ expuderatꝰ.i.extra pudoreꝫ positus.impudens. Et impuderatus ta.tum in eodem sensu.

Puer ri.dꝛ a pus puris. q̄d ē custodia, qꝛ ī pure.i.in custodia teneᷣ.velvt Nonio. marcello placet.puer dꝛ a punio nis.qꝛ pueri verberibus solēt puniri ⁊ coerceri vel puer dꝛ a puritate vel a ꝑuitate ⁊ piloꝝ ⁊ aliaꝝ rerum. Et notaudū ꝙ tribꝰ modis dꝛ puer. Natiuitate scꝫ vt puer natus ē nobis. Etate. vt nouēnis decēnis. Obsequio vt fidei puritate. Vn̄ dominus ad Hieremiā. Puer meus es tu noli timere. Jtem nota ꝙ antiq̄ dicebāt h̄ puerꝰ eri ⁊ h̄ ⁊ h̄ puer.ri. Et a puer dꝛ h̄ puera.re.i.puella.⁊ h̄ puerulꝰ.⁊ h̄ puerculꝰ li.di.⁊ hec puerula le.⁊ puercula le.dimi.sunt silr. Et h̄ et h̄ puerilis.⁊ h̄ le.pe.ꝓ. Jn̄ pueriliter aduer. et hec puerilitas tatis. Jtem a puer dꝛ h̄ puellꝰ li.di. Jnde h̄ puellulus silr dimi.⁊ hec puella.⁊ hinc puellula.oīa dimi. Jteꝫ a puellꝰ diciᷣ hec puella.⁊ h̄ ⁊ hec puellaris.⁊ h̄ re. Et hinc puellariter aduer.⁊ hec puellaritas tatis. Et nota ꝙ puellus ⁊ puera nō sunt in frequenti vsu nec puerus lꝫ ab eo dimi. sit infrequenti vsu. s.puerulus.pe.cor. Nam a puer dꝛ puerculꝰ.⁊ a puerꝰ puerulꝰ.ꝓprie dr̄.

Puericia cie.f.g.dꝛ scd̄a etas ⁊ dꝛ a puer. quasi pura.⁊ nō ad gignēdū apta.⁊ durat a septimo vsq̄ꝫ ad quartūdecimū annū ꝫ pubertas ē etas adulta.q̄ iam gignere pōt.⁊ incipit a q̄todecimo anno.

Puerpera re.f.g.que puerum vel pueram parit. Et ꝓprie puerpera dicitur in primo partu Et inde diciᷣ hoc puerperium rij. partus pueri vel puere.⁊ ꝓprie primus. Vel puerperiū diciᷣ locus in quo puer concipitur ⁊ moraᷣ in vtero matris vsq̄ꝫ ad partuꝫ ꝭm Hug. Papias. Xo dicit. Puerperiū p̄mus ꝑtus vł puer in vtero formatus.⁊ cor.pe.puerꝑa.

Pugil gilis.m.g.i.qui certat pugnis.

Pugillator toris.i.pugnator.pugil.ꝫ pugil ex ꝓpria fortitudine. Pugillator ex arte. Et pugillator.i. pancraciarius.s. q̄ aliq̄d de manu in manū subtrahit.

Pugillatus tus tui.ars vel actus dimicandi: seu pugillandi. Et dicitur a pugil Vel pugillator.

Pugillus li.masculini generis. ⁊ hoc pugillū li.quod pugno defertur ⁊ in quo scribiturvt liber vel tabula vel charta.⁊ dicitur a pugnꝰ Vnde Marcialis capella. Pugillo asseuerante dictauerit. Et idem pugillar aris. et h̄ pugillare ris. Et hic pugillaris ris.in codeꝫ sensu.scꝫ penna vel cornu vel tabula manualᷣ

Uñ Luc.j. Et postulans pugillarē scꝑsit dicens ⁊c̄. Et hic ⁊ hec pugillaris ⁊ hoc re. qđ ꝑtinet ad pugnū. vl' qđ pōt replere pugnū.

Pugillo lonis. m. g. i. cū gladio pugnans. đr a pugio onis.

Pugio onis. m. g. est quoddā instrumentū ferreū longū ⁊ acutū. ⁊ đr a pungendo. i. transfigendo. Uel est gladiꝰ ꝑuus bis acutus lateri adherens. Jñ ⁊ clunabulū vl' cluniculū eo ꝙ religet' ad clunē. vñ Mac. xxv. Pugione arrepto. ⁊ ꝓdu. pe. gti.

Pugna ne. f. g. đr a pugnꝰ. qz oli ab initio vsꝰ fuit in bello pugnis cōtendere. vl' qz olim ꝑmo bellū pugnis incipiebat'. Unde ⁊ pugna etiā duoꝝ est et aliqñ sine ferro.

Pugnella le. dimi. i. ꝑua pugna.

Pugnax cis. q̄ sepe ⁊ assidue pugnat. ⁊ dicit' a pugno gnas. Jñ pugnaculꝰ la. lum. i. aliqñtulū pugnans.

Pugnabundꝰ da. dū. i. pugnanti similis.

Pugnula le. dimi. i. ꝑua pugna.

Pugnꝰ ni. đr manus clausa cū cōprehensione digitoꝝ. ⁊ đr a pungo gis. qz cū pungere volumus manu pugnum facimus: ⁊ cū eo pungimus. Item pugnus quandoq̄ accipit' pro modico: quod quasi potest comprehendi in pugno. quod tamen proprie hoc pugilluꝫ dicitur.

Pulcer cra. crū. a specie cutis vl' pellis đr. s. q̄ pulcrā hꝫ supficiē cutis. Et nota ꝙ lꝫ pulcer ꝓprie dicat' de corꝑe. transfert' tñ ad alia. et nō dꝫ aspirari pulcer. vñ dicit apuleius. ꝙ errant q̄ pulcer ⁊ sepulcrū ꝑ ch. scribenda estimant. qz in latinis dictōibꝰ post c. nota aspiratiōis. s. h. nunq̄ reperit'.

Pulex licis. m. g. đr a puluis. qz ex puluere nascit'. vl' qz magis ex puluere nutrit'. Jñ pulicosus sa. sum. i. plenꝰ ⁊ abundās pulicibus. Jñ hec pulicositas tatis. i. plenitudo ⁊ abundantia pulicū. Et pulicarius ria. riū. Et hoc pulicinū. ⁊ pulicetū locus vbi pulices abundāt ⁊ cor. pe. gti.

Pulios q̄dā herba. qz semē sil'e pulicibꝰ hꝫ. vñ et eā latini herbā pulicariam vocant.

Pullꝰ la. lū. đr a puꝰ vl' pupꝰ. ⁊ hic pullꝰ li. idē puꝰ. vñ hō puꝰ đr pullꝰ. Itē nati recētes omniū auiū ⁊ etiā q̄drupedū pulli dicūt'. q̄si pupi vl' pui. vl' pulli dicūt' q̄si polluti. a polluo is. qz polluti sūt. Jñ hic pullus la. lū. i. niger. gra. grū. qđ eñ nigrū est q̄si pollutū est. Unde Hiero. ad Nepotianū. Uestes pullas eq̄ vita vt candidas. Et inde pullatus ta. tū. id est nigris vestibꝰ indutꝰ. vñ Juuenal'. Horrida mater pullati ꝓceres. Itē a pullꝰ ꝓ nato đr pullulꝰ la. lū. dimi.

Pulmētū ti. n. g. cibꝰ delicatꝰ ⁊ suauis. ⁊ đr a pulpa pe. Jñ ⁊ hoc pulmentariū rij. ꝓ eodē. Et pulmentariꝰ ria. riū. Jñ pulmentū vl' pulmētariū đr q̄libet cibꝰ ꝑter panē. Quidā tñ dicunt ꝙ pulmentū deriuet' a puls tis.

Pulmo monis. est quoddā intestinū aīalis qđ greci pleumon vocāt. eo ꝙ cordis flabellum sit. in q̄ pneuma. i. spūs inest. ꝑ quē ⁊ agitat' ⁊ mouet'. vñ ⁊ pulmones vocati sūt. Nā grece pneuma spūs đr. q̄ flando ⁊ agitando acrē emittit ⁊ recipit. a quo mouent' pulmones ⁊ palpitant ⁊ aperiendo se vt flatū capiant. Et stringendo vt eijciant.

Pulpa pe. caro sine pinguedine. sicut ē grossa ⁊ tumida caro cruriū ⁊ brachioꝝ. ⁊ đr a palpo pas. quasi palpa. qz palpitat ⁊ resilit sepe Et ponit' sepe ꝓ adulatione ⁊ delectatiōe. qz talis caro suauis est ⁊ delectabilis ad vescendū. Jñ hec pulpula le. dimi. Et pulposus sa sum. i. pulpis plenus. Jñ pulpositas tatis. Uel đr pulpa a puls. qz olim cum pulte mixta comedebat'.

Pulpamentū ti. i. pulmentū vl' delectamentuꝫ ⁊ đr a pulpa.

Pulpitū ti. n. g. analogiū legiū lectrū legitorium. ⁊ đr a publicus. qz ibi publice legunt vt possunt cōspici a ppl'o.

Pulpula le. dimi. i. ꝑua pulpa.

Puls tis. f. g. pulmētū simplex ex farina a pellēdo. s. infirmitatē ⁊ debilitatē dicta pultes placēte. q̄ tenuissime sūt. dicunt' ſm Pap.

Pulsus sa. sū. i. eiectꝰ. fugatꝰ. ⁊ đr a pello.

Pulsus sus. sui. vocatꝰ est qz pulsitat vl' palpitet. cuius iudicio aut infirmitatem intelligimus aut sanitatem.

Puluinꝰ ni. m. g. i. ceruical. ⁊ đr a pluma. quasi pluuinꝰ. qz de pluma fit. Uel đr a pullꝰ. qz de plumis pulloꝝ fit. Jñ hoc puluinar naris idē est qđ puluinꝰ. Et puluinaria dicunt' qñq̄ ipi lectuli vel lectisternia q̄ sternebant' in templis. vñ ipa templa ⁊ festa dicunt' puluinaria. ſ; puluinꝰ priuati hominis est. Ceruical vel puluinar regū ⁊ diuitū. Puluini etiā sūt machine q̄bꝰ naues deducunt' ⁊ subducūtur in portū. ⁊ ꝓd. pe. puluinus vl' puluinar. vñ Oui. in. xvj. epi. Collaq̄ puluino nostra ferēda dedi. Jñ puluillꝰ li. ⁊ puluinulꝰ li. dimi. i. ꝑuus puluinus.

Puluis uis. vl' puluer. đr qđ vi tollitur venti. Tollit' eñ flatu nec resistit nec stare nouit. vñ ꝓpheta. Tanq̄ puluis quē ꝓijcit ventus a facie ſre. Jñ puluereꝰ a. ū. qđ ē de puluere vl' ad puluerē ꝑtinens. ⁊ puluerosus sa. sū. i. puluere plenꝰ. Et puluerulentꝰ ta. tū. in eodem sensu. Et vtrūq̄ cōꝑat'. Jñ hec puluerositas tatis. ⁊ hec puluerulentia tie.

Pumex cis. đr lapis leuis ⁊ cauernosus. ⁊ đr a spuma. q̄si spumex. qz spume densitate concretꝰ fit. ⁊ tantā hꝫ refrigerendi naturā vt in vas missus musta deferuere desinant. Jñ punicosus sa. sū. ⁊ puniceus cea. ceū.

Pumicellus li. dimi. i. ꝑuus pumex.

Pumiculꝰ li. dimi. idem.

Punctorius ria riū. dꝛ̄ a pungo gis. ⁊ hoc pū/
ctorium rij. cum quo pungimus.

Punctꝰ ctus ctui. i. actus vel passio pūgendi
vel qđ pungēdo facimꝰ. ⁊ dꝛ̄ a pūgo gis. ⁊ ħ
pūctꝰ cti. ⁊ ħ pūctū cti. in eodē sensu. s. quod
pūgēdo facimꝰ. vel ꝑncipiū linee. Itē pūctū
ē simplex vl' indiuisibil' q̄ntitas, ꝑma in ꝯpōe
linee. ⁊ vltia ī resolutōe. Itē pūctū dꝛ̄ in cō/
poto q̄rta ꝑs hoꝛe. Et no. ꝙ masculinū. s. pū
ctus cti. iā cessauit ī freq̄nti vsu. qꝛ ñ vtimur
nisi neutro. dicimꝰ ei ħ pūctū cti. Idē dōm ē
de stadiꝰ ⁊ stadiū. catinꝰ ⁊ catinū. qꝛ eoꝝ ma
sculinū iā cessauit in freq̄nti vsu. Itē pūctū ē
signū segregās ītellectū ⁊ spm̄ recreās ꝓla/
torl. ⁊ fm ħ coma. colū. ⁊ pioꝺꝰ sunt puncta

Punicus ca cū. pe. coꝛ. vide supꝛa pheniceon.

Pupa pe. dꝛ̄ a pupꝰ. ⁊ pupe dicūt q̄dā statiū/
cule q̄s ꝟgines solēt facere in modū filiaꝝ ⁊
vestistꝰ abuoluere. q̄s postq̄ȝ ad annos nubi
les veniebāt ⁊ puerilibꝰ abrenūciabāt q̄si sꝭ
ptāte veneris futuri veneri sacrificabāt. Vñ
Persiꝰ. Dicite pōtifices ī sacro q̄d facit au/
rū. Nēpe ħ qđ veneri. donare a ꝟgine pupe.
Inde pupula le. di. i. parua pupa.

Pupillꝰ li. dr̄ qui cū īpubes sit desijt eē ī ptāte
pr̄is. aut moꝛte pr̄is aut emācipatōe pr̄is. Et
sic pupillꝰ dꝛ̄ et̄ si hēat pr̄em. l. si fuꝰ. §. pu/
pillꝰ. ff. de ꝟ. sig. Pupilla silr̄ dr̄ īfra ānū pu
bertatl emācipata. vl' moꝛte pr̄is desinēs eē ī
ptāte eiꝰ. s. xij. ānoꝝ. sic pupillꝰ īfra. xiiij. vel
pupillꝰ vl' pupilla dr̄ q̄ vl' q̄ caret pr̄e vel mr̄e
vel vtroq̄ȝ. s. oꝛphanꝰ vl' oꝛphana. ꝫ oꝛphanꝰ
ē grecū. pupillꝰ ꝟo latinū. Nā in psal. vbi le
git̄. Pupillo tu eris adiutoꝛ. grecꝰ hȝ oꝛ/
phano. ⁊ dr̄ a pupꝰ. qꝛ hȝ ꝑuā cōsolatōnem.
Itē pupilla le. dr̄ meditulliū oculi. s. medius
pūctꝰ oculi. in q̄ vis ē vidēdi. ⁊ dr̄ a pupꝰ. eo
ꝙ sit ꝑua. vl' dꝛ̄ a puella. eo ꝙ sit pura ⁊ īpol/
luta. sicut puella. Hāc pleriq̄ȝ papulā vocāt.
ꝫ falso. Et hic pupilli dicunt̄ q̄si sine oculis
id ē a pentibꝰ oꝛbi. ꝫ hi ꝟe dicūt̄ pupilli. q̄ꝝ
parētes añ decesserūt q̄ȝ ab illis nomen acci
perent. Ceteri oꝛbi vocant̄. Vñ hic ⁊ hec pu
pillaris. ⁊ hoc re. ⁊ pupillariter aduer. ⁊ hec
pupillaritas atis. Et nota ꝙ pupillꝰ ꝓ. pꝛi/
mā. licet Anticlaudianꝰ eā coꝛ. dicens. Su/
stētet regat ⁊ pascat foueatq̄ȝ pupillos. Oꝛa
tius eī ꝯdicit ei dicēs. Pupillos quos du/
ra premit custodia matrum.

Pupillaris substitucō dr̄ q̄ fit impuberi in euē
tu moꝛtis eius in etate pupillari. siue verba
sint exp̄ssa. siue tacite ītellecta. Insti. e. t. §. j

Puppis pis. f. g. p geminū p. ē posterior pars
nauis. ⁊ dꝛ̄ a post. q̄si postposita. ⁊ ponit̄ se/
pe ꝓ naui. vñ in Grecismo dr̄. Proꝛa prior
nauis pars. vltima dicito puppis. Dic latꝰ
esse ratem. ventrem dic esse carinam.

Pupus pa pum. i. paruus.

Purgatoriū rij. n. g. locus vbi purgant̄ aīe. ⁊
dꝛ a purgo gas. ⁊ purgatoriꝰ ria. riū.

Purgatio onis. f. g. est de obiecto crimine in/
nocentie ōñsio Et est duplex. s. canonica que
fit ꝑ iuramentū. ⁊ hec appꝛobat̄. Et vulgarl
scȝ quā sibi vulgꝰ inuenit. ⁊ ħ fit ꝑ ferrū can
dens. ꝑ duellū. ꝑ aquā frigidā siue bulientē.
⁊ hec repꝛobat̄. vt. e. ti. c. ex tuaꝝ. ⁊ ꝑ totū ti.
⁊. ij. q. iiij. mennam.

Purpura re. f. g. dꝛ a purꝰ ra. rū. eo ꝙ sit pura
⁊ munda. vñ di. Isi. xix. etymo. vbi agit ꝺ co
loꝛibꝰ vestiū. Purpura apud latinos a puri
tate lucis vocata. apud grecos ꝟo poꝛphira
cū aspiratione. Itē sup illud ꝓuer. xxxi. Bis
sus ⁊ purpura indumentū eius. dicit Glosa.
Bissus est cādidi coloꝛis. Purpureꝰ aūt co
loꝛ de sanguine animantis qđ purpura voca
tur sic ⁊ sanguinis hȝ spectē. Itē alia glosa.
Cant̄. vij. sup illud. Purpura regis iūcta cā
nalibꝰ dic̄. Cochlee maris ferro circūcise la/
crimas purpurei coloꝛis emittūt. q̄bus colle
ctis purpurei colorl tinctura cōficit̄. Vñ pur
pureꝰ rea. reū. ⁊ purpurinꝰ na. nū. ⁊ purpu/
ratus ta. tum. id est purpura indutus vel oꝛ/
natus.

Purꝰ ra. rū. i. mōdꝰ liquidꝰ sine cōmixtiōe ali
cuiꝰ rei. immunis innocēs expers. ⁊ ꝓd. pu.
vñ Oui. epi. Quantū cōfulges radijs argen
tea puris. Et Iuuenal'. Pauca licet poꝛtas
argenti vascula puri.

Pus puris. f. g. i. custodia. ⁊ dꝛ a purus. eo ꝙ
purū custodiat ⁊ retineat. Itē inuenit̄ ħ pus
indecli. i. putredo vel quedam infirmitas q̄
hoīem reddit putridū. ⁊ tunc dꝛ a puteo tes
qđ est fetere. vñ quidā. Pus ꝓ putredo nō
declinabile credo. Pus declinatur custodia
quando vocat̄.

Pusca sce. f. g. q̄dam cōmixtio aque ⁊ vini vbi
plus aque adhibet̄. q̄ pusculentis maxime ꝓ
dest. ⁊ dꝛ a pus vel puscula.

Pusillanimis. cō. t. ⁊ hoc me. ⁊ pusillanimus.
ma. mū. in eodē sensu. id est pusillū habens
animū. ⁊ dicitur a pusillus ⁊ animus. Vñ pu
sillanimiter aduer. ⁊ hec pusillanimitas ta/
tis. ⁊ coꝛ. ni.

Pusillꝰ la. lū. i. paulꝰ. ⁊ dꝛ a pusio qđ est ꝑuꝰ
puer Vñ ħ pusillitas tatl. i. ꝑuitas. Et no. ꝙ
pusillꝰ coꝛ. pꝛimā. lȝ pusio eā ꝓducat. Sȝ oꝛa
tius ꝓducit ꝑmā de pusilla dicens. Rufam
aut pusillam appellat foꝛtiq̄ȝ marito. ꝫ dic ꝙ
ibi est ꝓꝑꝛium nomen.

Pusinꝰ na. num. id est ꝑuus. ⁊ dicit̄ a pusio ⁊
sic hic pusinnus ni. i. ꝑuus puer. vnde La/
beo poeta. Crudum manduces pꝛiamū pꝛis
miq̄ȝ pusinnos.

Pusio onis. i. ꝑuus infans vel puer. ⁊ ꝓd. pꝛi
mam. vñ Iuuenal'. Nonne putas melius ꝙ
tecū pusio doꝛmit.

Pusiunculus li. dimi. a pusio. ⁊ pusiunculꝰ la.
lū. ⁊ pusillus la. lum. ⁊ pusiolus la. lum

Pustella le.i.parua pustula.
Pustula le.est in supficie corporis turgida collectio. et dr a pus qd e putredo vel infirmitas. Jn postulosus sa.sum.et postulentus ta. tum id e vlcerosus.pustulis plen⁹.tali infirmitate infirmatus. Jn hec pustolisitas tatis. et h pustulantia tie.
Putamen inis.i.alicui⁹ materie recisio et purgatio. Item putamen pot dici cogitatio.et p ducit banc syllabā ta.
Puteal alis.n.g.qdā loc⁹ vbi pecunie distribuebant ad vsurā et dicebat puteal. qr ibi sepe pdebant pecunie distribute ac si eent i puteu demissevl'piecte vl qr ibi hauriebat pecunia sicut de puto aqua. vn Persi⁹. Si puteal multa tātus vibice flagellas. fm Hugui. Pap. xo dicit Puteal locus in foro vbi feneratores dabāt et accipiebāt pecuniam.
Puteol⁹li.m.g.i.puus puteus. Itē sic dicit q dā glo.sup illud Act.vl. Scda die venimus puteolos. Puteoli loc⁹ vltra romā vbi. Virgili⁹ fecit balnea medicinalia.singula ppriis scpta titulis. vt dr p quā.s.valerent egritudinē Salernitani inuidia ducti supuentētes in manu forti titulos destruxerūt. et edificia mutilauerūt. et cor.o.
Pute⁹ tei.dr a poto tas.qsi potās. Est aūt ois pute⁹ fons.h nō ecōuerso. Si th i pmptu et i supficie sit aq fons tm dr. Si aūt i alto et pfūdo sit pute⁹ e. Jn h et hec putealis.et h le. fm Hug. Vel fous pprie e q aqs fundit in supficie terre. Pute⁹ aūt dr q eas tenet intrinsec⁹ vn di.Chryso. Fons dr vbicūqz aq manat de terra.h in supficie fons tm.si in pfundo etiā pute⁹ dr. Et Pap. dicit Puteus aqua viua in alto est. Fons in supficie. Omnis puteus fons.sed non conuertitur.
Puticulus li.i.bustū et dr a putor toris eo qribi puteat cadauer. Et puticul⁹ dr q cadauer inspicit.et cor.pe.
Putidus da.dū.i.fetidus et dr a puteo tes. Jn putitas tatis. Et putida. de.i.meretrix eo qr puteat.i.feteat.
Putio onis.et h putatio onis.i.alic⁹ rei abscisio vl'purgatio vn Cañ.ij. Tps putatiōis ad uenit. Sup q loco dicit Bern. Pax e sel pu tasse.sepe putādū e. Nā et putata sepe repullulāt. Itez putatio pt dici excogitatio.
Putor toris.m.g.i.fetor.
Putris.p.t.et h tre.i.putrid⁹marcidus.et dr a putreo tres et putris.i.solubil'. pulueruIent⁹ et putrus tra.trū.in eodē sensu. Vn Virgili⁹. Quadrupedāte leuis pntr ferit vngula campum. Jnde hec putredo inis. et putridus da dum. et hec putriditas tatis.
Putulentus ta.tum.i.putore plenus. Jnde h putulentia tie.i.fetulentia.
Putus ta.tū.i.purgatus et purus. Vnde Aux excoratū purū dicim⁹. Et nuces expurgatas putas esse affirmam⁹. Et rationem purum et apertam putam fore astruimus.

Q ante V

Q Littera prius non erat. vn superuacua vocata est. quia per c veteres cuncta scripserunt. Hanc preter latinos nulli resonant vel habent.
Quadragenari⁹ria.riū.et qdragen⁹na.nū.i.q draginta annos hns. vel ad illū numerū ptinens.scz ad quadraginta.
Quadragesim⁹ma.mum.dr a quadraginta.vt annus quadragesimus. et hec quadragesima me.dr tps ieiunij.et h et hecquadragesimalis et hoc le. quod est quadragesime vel ad quadragesimam ptinens.
Quadraginta.plis nūeri.ois ge. dr a qtuor vl quadrus et getos qd e dece. qsi quater decez
Quadrangul⁹la.lū.i.quatuor angulos habēs Jnde quadrangulatus ta.tum. Et substantiue potest declinari.hic quadrangulus li pro tali figura.
Quadrās tis.i.qrta ps numi vel libre. Jnde h quadrantal: vl qdrantale lis. qdā vile vas pcij vnius quadrantis.
Quadressis sis.f.g.i.quatuor obuli vel preciū quatuor obolorum.
Quadriennis.p.t.et h ne.qtuor annorū. Jn h qdriennū nij.i.spaciū quatuor annoꝝ. Jn h et hec quadriennalis et hoc le.
Quadrifidus da dū.i.quatuor ptes effusus vl diuisus.et cor.fi.
Quadriformis.p.t.et h me.i.quatuor formaꝝ. Jn hec quadriformitas tatis.
Quadriga ge.i.carruca a qtuor eqs tracta vel ducta. Jnde quadrigarius ria rium.qui quadrigam ducit.et pdu.dri.
Quadrigam⁹mi.q qtuor nupsit vxoribus.
Quadriiugus ga gū.et h et hec quadriiugis et h ge.in eodē sensu.i.cū qtuor iugat⁹ad iugū et substātiue inuenit h quadriiugus.et h et hec quadriiugis.hui⁹iugis.equus ad iugū cum quatuor piugatus.et cor.iu.
Quadrilibris.id est quatuor libraꝝ pondus vl mensura.et pdu.li.
Quadrimatus tus tui. id e quatuor annorum spacium. et pdu.ma.
Quadrimēsis sis.p.t.et h se.i.qtuor mensium. qd alit dr h et hec quadrimestris. et hoc stre.
Quadrimodus da dū.et h et hec qdrimodis. et hoc de.in eodem sensu. dr a quatuor vel quadrus et modus.
Quadrimus ma muz.i.quatuor annoꝝ. Vnde Orati⁹in odis. De pmo quadrimum sabino. metu diota. Jnde quadrimolus .la lū.dimi.
Quadringēti te ta.i.qter centū.et mutat c in g
Quadrinoctiū ctij.spacium quatuor noctium.
Quadrinodis.cō.t.et hoc de.i.qtuor nodorū vel qtuor nodos hns. Jnde qdrinodium dicitur

Quadrupedās tis.o.g.i.q̄drupes. Vñ Virgi. in.viij.eney. Quadrupedantē putrē sonituꝫ quatit vngula campum.

Quadrupes tis.i.q̄tuoꝛ hñs pedes.ꝛ dr̄ a quadrus ꝛ pes.ꝛ ē.g.cō.ꝯstructiōe.ꝫ omīs declinatiōe.sicut ꝛ diues.Et h̄ q̄drupes dis.id est equus. ꝛ hic quadrupedes dis.q̄libet bestia q̄tuoꝛ hñs pedes.

Quadruplus pla.plū.dr̄ a quatuoꝛ ꝛ plica.q̄si quatuoꝛ habens plicas.

Quadruplatoꝛ oꝛis.ꝛ q̄druplicatoꝛ dr̄ vsurarius in quadruplū sua recipiens.

Quadruplatoꝛ etiā dr̄ senex vel ꝯctus. q̄ duob⁹ pedib⁹ ꝛ duob⁹ baculis sustentatus ꝑ plātas incedit.ꝛ coꝛ.dru naturaliter.

Quadrus dra.drū.i.q̄tuoꝛ angulos hñs.i.q̄tuoꝛ laterib⁹.ꝛ dr̄ a q̄tuoꝛ. Jñ h̄ q̄dra dre.i.q̄rta ꝑs panis vel alteri⁹ rei.vñ Juueñ. At bona summa putes aliena viuere q̄dra. Et quadro dras.verbū actiuuꝫ. Jñ hec quadratura re.ꝛ coꝛ.qua.

Quadruuiū. uij.n.g.loc⁹ vbi q̄tuoꝛ vie ꝯueniunt.ꝛ tendūt ad idē. Jñ q̄druuialis cō.t.ꝛ h̄ le.qđ ꝑtinet ad quadruuiū.

Qualia lie. ē quedā auis.ꝛ dr̄ a q̄lis. vel dicit̄ q̄lia a voce quā facit.s.quaquera.

Qualis.cō.g.ꝛ h̄ le.nomē relatiuū ꝛ interrogatiuū q̄litatis. Jnde q̄liter aduerbiū interrogatiuū.ꝛ h̄ q̄litas tatis.Et q̄lificatiu⁹ a.um. et ē q̄litas ꝫm quā q̄les eē dicimur vt ꝫm albedinē albi dicimur.Et ē ꝓpriū q̄litatis ꝫm eaꝫ si̅le vel dissi̅le dici.Et nota ꝙ relatiuū q̄litat̄ trahit genus a sequente dictione.vt ..ulluꝫ deo tale sacrificium qualis est zelus animarum.ꝛ ꝓdu.qua.

Quāpaucus ca.cū.i.valde paucus.

Quātus ta.tū.deriuat̄ ab actō quā. Jñ h̄ et h̄ quātitas tatis.ꝛ quātitatiu⁹ ua.uū.ꝛ abltūs p̄lis de quātus.s.quantis.cōponit̄ cū ꝑ.ꝛ dr̄ quātisꝑ.i.ꝙtū.vt Quātisꝑ valet res ista.tantisper.Et nota ꝙ quātus q̄rit de quātitate cōtinua.ad qđ debem⁹ rñdere noīa quantitatiua.vt Quātus es tu. monocubit⁹.tricubit⁹ magnus ꝑuus.Sed q̄t de quātitate discreta siue numero.ad qđ rñdent̄ noīa numeralia. vt quot sunt isti.duo.tres.Et huic expositiōi ꝯcoꝛdat Pap̄.dicens.ꝙta.ꝙmagna.ꝙparua Vñ Jacob⁹ in ep̄la sua.Ecce quāt⁹ ignis ꝙmagnā siluā incendit.i.ꝙꝑuus ignis ꝙmagnā siluam incendit. Quantus et tantus ad mensuram.Quot ꝛ tot ad numeruꝫ pertinēt Jnde quantillus la.lum. ꝛ quantulus la.lū ambo.dimi.

Quartanus na.num.id est quartus vel qđ q̄rta die contingit vel affligit.et dicitur a quartus.Et hec quartana ne. ꝑ quadam febꝛe. q̄ quarta die vexat.

Quartarium rij.quedā mensura q̄ quartā partem sextarij capit.qđ etiā hoc quartallum dr̄

Quartallum etiā dr̄ canistrum vel cophinus in quo moꝛtui efferuntur.

Quartaꝝ tres sunt species Vna est debita iure nature que dr̄ bonoꝝ subsidium. q̄ hodie est aucta ad trientem ꝛ semissem.ꝫm numerū filioꝝum. vñ Quatuoꝛ aut infra dant natis in ra trientem. Semissem vero dant natis quinꝙ vel vltra.Alia est trebellianica.Tercia falcidia.de quibus in.c. renuncius. de testa.in glo.super verbo quartam partem.ꝛ in.c.Si pater.e.ti.li.vj.Et differunt trebellianica et falcidia in hoc.q2 testatoꝛ potest auferre falcidiam ꝛ grauare heredem ꝙ ipsam nō detrabat trebellianicā ꝟo nō p̄t interdicere sibi.

Quartus ta.tum.tam oꝛdinale ꝙ numerale.

Quaterdenarius vel quatuordenarius a.um. et dicitur a quatuoꝛdecim.Vnde Hieroni.in ꝓlogo Mathei.Sicꝙ quaterdenario numero trifoꝛmiter posito.id est ter. vel triplicato q̄terdenario posito in serie genealogie. Hoc autem dixit quia in genealogia illa tres quaterdene ponunt̄.vna patrū. alia regū.tercia simpliciū.Et sunt q̄dragintadue persone ibi numerate.q2 ter quatuoꝛdecim.vel tres quaterdene faciunt quadragintaduo.

Quaternarius ria.riū.dr̄ a q̄ternus.Et h̄ q̄ternarius rij.ꝑ tali numero.

Quaternio.onis.dr̄ q̄ quatuoꝛ milites hꝫ sub se.ꝛ dr̄ a quatuoꝛ. Vnde Act.xij. Tradēs q̄tuoꝛ quaternionibus militū ad custodiēduꝫ eum.Quidam ꝓferunt quaternio.ꝑ quaterno.sed falso.

Quatern⁹ na.nū.dr̄ a q̄tuoꝛ. Et hic q̄ternus ni vbi q̄tuoꝛ charte.s.octo folia sunt. Jnde quaternulus li.dimi.

Quatriduū dui.n.g.i.quatuoꝛ dieꝝ.ꝛ dr̄ a q̄tuoꝛ ꝛ dies. Jñ quadriduanus a.um.id est habens quatuoꝛ dies.

Quatuoꝛ ē.o.g.ꝛ indecli.ꝛ tm̄ p̄lis nūe. Et vt dicit Pap̄.duob⁹ t.scribit̄.

Quatuoꝛ vigilias noctis ponit mḡr ī hystoꝛijs sup illū textū Mat.xiiij. Quarta aūt vigilia noctis venit ad eos.vbi dicit. Quatuoꝛ vigilias faciūt excubātes ī castris. p̄ma dr̄ cōticiniū.in q̄ oēs sil' vigilāt. Scđa ꝟo intēpestuꝫ q̄ in adolescentes. Tercia gallicinium.in q̄ viri Quarta antelucanū in q̄ senes Has domin⁹ alijs nomibus nominauit.s.sero. An media nocte. An gallicantu. An mane. Marci.xiij.

Quatuoꝛdecim.est omnis.g.p̄lis nu.ꝛ indeclina.ꝛ cōponit̄ a q̄tuoꝛ ꝛ decem.

Quatuoꝛdenus na.num. ꝛ quatuoꝛdenarius. a.um.a quatuoꝛdecim. ꝛ hic quatuoꝛdenarius rij.ꝛ quatuoꝛdecimus ma.mū. ꝛ quartusdecimus ma.muꝫ.ꝛ quatuoꝛdecies.i. quatuoꝛ vicibus decem aduer.

Quaxū vel quasquū.dr̄ sonus ranarū.

Quendam.ꝑ n.scribit̄ in p̄ma syllaba.quia m in n.mutatur.ꝛ dicit̄ a qui.ꝛ declinat̄ q̄daꝫ.

q̄dam.quoq̄dam vel q̄ddā. Et vt dicit hug.
Cū dicimꝰ q̄ndam certū aliquē volumus in
telligere.si nō exp̄sserimus nomen quo dino
scitur.vt illud Mat.xxvj. Ite in ciuitatē ad
quendam.Si enī dixisset ad quēcūqꝫ vel ad
quēlibet.nō esset certꝰ hō.Sciebat enī q̄ppe
dn̄s ad quem mitteret.

Quenqꝫ.eūdem.eandē.verūtn̄.scribūtur ꝑ n.
mutat̄ enī m.in n.⁊ ita de sil̄ibus.

Quercetū ti.locus vbi quercus crescūt ⁊ abū
dāt ⁊ dr̄ a quercus. Et querceus cea ceū.q̄d
de quercu totū ē.⁊ ꝓ.pe.quercetum.

Quercus cus cui.arboꝛ est multū annosa.⁊ dr̄
a q̄ro ris.eo q̄ ea soliti erāt dij gentiū q̄ren
tibꝰ rn̄sa p̄cinere.sicut ait Isi.ethymo.xvij.
Vel dr̄ a querendo.qꝛ antiq̄tus q̄rebant ibi
glandes ad comedendū.

Querimonia nie.i.lamentatio ⁊ dr̄ a q̄ror ris.
Inde querimoniosus sa.sum.

Querela.ē ius q̄dā rescindēdi testm̄ vl̄ dona
tionē vel dotē in totū ceptā.⁊ cōpetebat reo
ex his q̄ acta sunt vl̄ in ꝑtem. Nō enī ē ꝓꝑie
actio.qꝛ nō agit̄ vt q̄d det vl̄ p̄stet.nec ē ꝓ
ꝑie accusatio.qꝛ nō accusat̄ q̄s vt puniat̄ i
coꝛpe.ſ obtinet mediā viā.⁊ apit viā succe
dendi ſm Azo.in sum.C.de inoffi.testa.

Querele inofficiose dōnatōis inducit̄ ad istar
inofficiosi testamēti.⁊ cōpetit liberis vel pa
rentibus a dn̄o debito bonoꝝ possessori sub
sidio iniq̄ excluso. Et dat̄ ꝯ illos q̄bus datū
est in vsum.ſm Azo.

Querela inofficiose dotis inducit̄ ad istar do
natōis īofficiose.⁊ cōpetit filijs cū mr̄e cum
oīa vel pene oīa i filioꝝ fraudē dedit.ꝑ se vl̄
ꝑ filia vel muliere alia.ſm Azo.eo.ti.

Querela inofficiosi testamenti dat̄ oībus qui
tp̄e mortis imminentis ab intestato p̄nt suc
cedere exheredatis vel p̄teritis.ꝯ scriptos
heredes vel fideicōmissarios.

Quernus na.nū.i.ad quercu pertinēs.vel de
quercu existens.

Querq̄ra re.i.febris acuta.⁊ dr̄ a q̄roꝛ ris.qꝛ
facit hominem conqueri.

Querulus la.lū.pe.coꝛ.i.garrulus la lū.vl̄ se
pe vel frequenter q̄relas faciens. Inde que
rulosus sa sum.i.querela plenus.

Quesitio onis.f.g.dr̄ a q̄roꝛ ris.⁊ sincopat̄ ⁊
dr̄ q̄stio onis.i.inq̄sitio causa.vl̄ disceptatio
Inde hec q̄stiūcula le.dimi.i.q̄stionariꝰ ria
riū.q̄d ad q̄stionē ꝑtinet.⁊ hic q̄stionariꝰ rij.
qui facit questionem.

Questio ſm Azo.in sum.C.e.ti.ē inq̄sitio ve
ritatis ꝑ toꝛmenta.Vel ē oꝛō interrogatiua.
Vel alia significatōe idē est q̄d toꝛmentū.qꝛ
toꝛmentis veritas inq̄rit̄.vt cū ſuꝰ toꝛq̄tur
ꝓ crimīe fraudati cēsus.aut lese maiestatis
vt de dn̄o dicat q̄ nouit ita capit̄ ꝓ toꝛtura
ſn.l.si ſuꝰ.§.si q̄s an̄ q̄stionē.ff.de vsufruc.
Inde questionarij.⁊ dicūtur toꝛtoꝛes.

Questio incidēs dr̄ illa q̄ an̄ litē ceptā compe
tebat reo ex his q̄ acta sunt inter se ⁊ actoꝛēꝫ
vt pac.de nō pe.rem iudi.

Questio emergēs dr̄ ea q̄ p̄ponit̄ ex hīs q̄ emer
gūt i lite.vt si q̄rit̄ an iste possit testari vel an
danda sit dilatio.vel ꝯsilia.

Questio ꝓꝑietatis est in qua de sola ꝓꝑietate
hoc ē de dominio.vel quasi dominio est que
stio de cau.pos.⁊ ꝓꝑi.cū dilectus. Et dico q̄
si dominio ꝓpter res incoꝛꝑales que nō possi
dent̄ vt in sp̄ualibus.Insti de re.coꝛ.⁊ icoꝛ.
§.incoꝛꝑalia.

Questio possessionis ē i q̄ de sola possessiōe cō
trouersia ventilat̄.de oꝛi.cog.sup spo.

Questio statꝰ mouet̄ cū q̄s vēdicat in seruū.C
de asser.tollē.l.vnica.i p̄n.⁊.liiij.di.frequēs
Itē questio dꝫ eē de dubio.c.cū i iure.de ele.
c.de muliere.de sponsa.⁊.l.ancille.C.de fur.
Itē dꝫ eē de difficili.ff.ad carbo.

Questiuncula le.f.g.i.parua questio.

Questoꝛ oꝛis.idē ē q̄d q̄sitoꝛ.s.q̄ i loco iudicis
exq̄rit de causis.⁊ dr̄ a q̄ro ris.ꝑ syncopam ꝓ
q̄sitoꝛ.Vel dr̄ q̄stoꝛ q̄ q̄stionibus p̄est.⁊ q̄stoꝛ
dicebat̄ olim.q̄ querebat ⁊ ꝓcurabat tributa
ppl̄i romani.Vn̄ hec q̄stura re.eiꝰ dignitas ⁊
q̄stoꝛiꝰ ria.riū.q̄d ad q̄stoꝛē ꝑtinet. Silr̄ ꝑ sin
copā dr̄ hec q̄strix.idē q̄d q̄sitrix.vl̄ vxoꝛ q̄sto
ris ſm Hug. Iteꝫ q̄stoꝛ q̄n̄qꝫ dr̄ mercenariꝰ.
q̄ p̄dicat ꝓpter sumptus.

Questoꝛes illustres sic dicti sūt.eo q̄ pecunie
publice q̄rēdo ꝑ mundū ⁊ ꝯseruāde siue con
gregāde curā ⁊ sollicitudinē haberēt ⁊ ad h̄
creati erāt.⁊ dicebāt̄ q̄stoꝛes erarij.ab ere.i.
pecunia dicti.ff.de oꝛi.iur̄.l.ij.§.exactis de
inde regibꝰ.post p̄n.le.

Questoꝛes sacri palacij dicūt̄ q̄ i palatio p̄nci
pis libꝛis p̄ncipalibꝰ legēdis vacabāt.nō di
co sententijs.quia illustres tn̄ illas legebāt
vel dicebantur qui idem officium gerebāt in
domo imꝑatoꝛis. Talis etiā cādidatus prin
cipis dicebat̄.⁊ sic capit̄ in ꝓhe.Insti.ff.de
offi.l.j.i fi.⁊.ff.de oꝛi.iu.l.ij.§.deinde.

Questoꝛes patricidij dicunt̄ q̄ causis capitali
bus p̄fecti vel p̄positi erāt.ff.de oꝛi.iu.l.ij.§.
pꝛeallega. Inde exquestoꝛ id est extra questu
ram positus.

Questuariꝰ ria riū.q̄ q̄stu viuit.sicut mercatoꝛ.
⁊ dr̄ a questꝰ. Vn̄ questuarie dicūtur meretri
ces.qꝛ questu coꝛꝑis viuunt.

Questus tus tui.i.acq̄sitio alicuiꝰ rei.⁊ dr̄ a q̄
ro ꝑ syncopā ꝓ q̄situs. Vn̄ q̄stuosus sa suꝫ.i.
q̄stibꝰ plenꝰ vl̄ lucrosus. Item q̄stus sta stū.
mobiliter ē ꝑticipiū de queroꝛ ris.

Quicūqꝫ cōponit̄ ex q̄ ⁊ cū ⁊ qꝫ. Ab h̄ relatiuo
q̄ trahit vim relatiōis.qꝛ req̄rit duo verba si
cut hoc relatiuum qui. A pꝛepositione cū ha
bet vt sit collectiuum. A coniunctione qꝫ ha
bet vt sit distributiuum.

Quiddā.i.aliq̄d modicū.n.g.ē quidam ꝗe ꝑ

vnū q.m.g.est.
Quies q̄etis.⁊ quies ei.in eodē sensu.i.tranq̄llitas vl' pax.⁊ dī a q̄eo es.Et cōponit req̄es ei.⁊ req̄es etis.in eodē sensu. s distingue.simplex ī vsu ē sm terciā declinationē.⁊ non sm q̄ntam. s ꝯpositū sm quintā declinationē ē ī vsu.⁊ nō sm terciā.Itē a q̄eo vel a q̄es dī q̄es etis.g.o.i.q̄etus ⁊ cōponit inq̄es etis.o.g.i.sine q̄ete.Et licet q̄es ⁊ inq̄es hn̄t e correptā in ntīo.tn̄ eā ꝓdu.in obliq̄s.
Quietus ta.tū.ꝑticipiū a quieo es.i.q̄ q̄euit.⁊ q̄etus ta tū.nomē.i.quiete plenus.
Quinariꝰ ria riū.dī a q̄nqꝫ.Et substātiue.h quinarius rij.ꝓ tali numero.
Quincunx ē ꝑs assis ꝯstās ex q̄nqꝫ vncijs ⁊ nō dī respectu totiꝰ assis.qꝛ nec multiplicatꝰ nec duplicatꝰ reddit suū totū.Insti.de here.insti.§.hereditas.in glo.
Quindecim numeri plis.o.g.⁊ indecli.⁊ cōponit a q̄nqꝫ ⁊ decem.
Quindenus na.num.pe.ꝓ.dī a quindecim Et quintusdecimꝰ ma mū.⁊ quindecies aduer.id est quindecim vicibus.
Quingenti te ta.i.q̄nquies centū.⁊ dī a q̄nqꝫ ⁊ centū.⁊ mutat c in g.
Quinio onis.dī a q̄nqꝫ.sicut h quaternio onis.a q̄tuor.vñ ⁊ ī ꝓlogo Sophonie dicit Hiero.Hoc si verū est Sophonias ꝓpħa q̄nione.vt dicā ꝓphetico.⁊ gloriosa maioꝝ suorū stirpe generatus ē.hec dicit Hiero.qꝛ.Sophonias quintus numerat in generatiōe sua.Sed qꝛ quinio nō est in frequenti vsu.ideo dicit Hierony.vt ita dicam.
Quinq̄genꝰ na nū.pe.ꝓ.dī a q̄nquaginta Itē q̄nquageni dicunt qui in capite sunt quinq̄ginta militum constituti.
Quinquagesima dī a quinquaginta.⁊ durat a dominica qua cantat Esto mihi ⁊c̄.et terminatur in ipa die pasce.
Quinquāgulus.i.q̄nqꝫ angulos habens.
Quinq̄tres hoꝝ q̄nquatrium.⁊ hec q̄nquatria hoꝝ triū vel trioꝝ.q̄ddā festū sic dictū a q̄nqꝫ atris diebꝰ.Quinqꝫ eñ dies atros.i.aduersos habuerūt Romani ab anibali ⁊ gallis obsessi.q̄bus diebus nemo fuit ausus exire.sed postea liberati ad illoꝝ dieꝝ memoriā fecerūt illud festū vñ Ora.in epi.Ac potius puer vt festꝰ q̄nquatribus olim.Alij dicūt ꝙ q̄nquatria dicunt a q̄nqꝫ ⁊ tribus qꝛ quinq̄es fiunt in tribꝰ annis.vel qꝛter in q̄nqꝫ annis.⁊ durabat tale festum.ꝑ q̄nqꝫ dies.
Quinq̄triū trij.vl' q̄nquestriū.i.q̄nqꝫ porticuuꝫ ambitꝰ.vel spaciū.vbi sunt q̄nqꝫ porticus.
Quinqꝫ nomen indecli.oīs g.pluralis numeri Inde quinquies aduer.⁊ quintus ta.tum.⁊ quinus na.num.
Quinq̄foliū lij.herba quedā quā greci vocant penthaphilon a numero foliorum.
Quinquennis nis.ꝯ.t.⁊ hoc ne.i.q̄nqꝫ annoꝝ Inde h quinquenniū nij.spaciū q̄nqꝫ annoꝝ ⁊ h ⁊ hec quinquennalis.⁊ hoc le.Unde.ij.Machabe.iiij.Cū aūt quinquennalis agon tyro celebraret.Et ꝓ.na.Iñ hec q̄nq̄ennalitas tatis.i.q̄nquenniuꝫ vel q̄nquennis tpis etas.Et nota ꝙ q̄nq̄ennale tpis est.s q̄nq̄ene etatis.Itē quinquennalē dicimꝰ annū.s quinquennem puerum.
Quinquessis.huius quinquessis.id est quinqꝫ oboli.vel precium quinqꝫ obolorum.⁊ dicit a quinqꝫ et assis
Quinq̄natus tus tui.i.spacium q̄nqꝫ annorū.
Quinq̄nus na.nū.i.q̄nqꝫ annoꝝ.vel q̄nquies annus.Sicut eñ dicimꝰ bimꝰ duoꝝ annorū Trimus triū annoꝝ.Quadrimꝰ q̄tuor annorū.sic dicimꝰ q̄nquimus q̄nqꝫ annorū.Inde quinquimulus la.lum.dimi.
Quinq̄noctiū ctij.spaciū q̄nqꝫ noctiū ⁊ dicit a quinqꝫ ⁊ nox ctis.vel potius a noctiū ctij.sicut dicebāt antiqui.
Quinq̄uir uiri.q̄ sub se hꝫ q̄nqꝫ viros.⁊ dicit a quinqꝫ ⁊ vir ⁊ hinc q̄nq̄uiratus tus tui.eiꝰ dignitas.⁊ q̄nquiuira re vxor quinq̄uiri.vel quinquiuira pe.cor.dī mulier q̄ habet quinqꝫ viros sub se.
Quintanus na nū.i.q̄ntus vel q̄nta die cōtingens vel affligēs.⁊ dr̄ a q̄nqꝫ vel q̄ntus.Iñ quintana ne dī febris que q̄nto die affligit et h quintana vel quintina dr̄ q̄nta ꝑs platee q̄ carpentū ꝓgredi potest.
Quintiue etiā dicunt flores maloꝝ punicoꝝ ⁊ tūc est grecum nomen.
Quintilis lis.q̄dā mensis.s.iuliꝰ.⁊ dī a q̄nqꝫ vel q̄ntus.q̄si q̄ntus a martio.Iñ h ⁊ h q̄ntilis.⁊ h le.Et nota ꝙ iuliꝰ ⁊ augustus olim dicebāt q̄ntilis ⁊ sextilis a nūero q̄ distabāt a ꝑncipio anni.i.a martio.Antiq̄ eī annū incipiebāt a martio vsqꝫ ad tp̄s nūe pōpilij.q̄ addidit ianuariū ⁊ februariū.⁊ apposuit illos ī ꝑncipio anni.s distinxit illos mēses sm lunationes.sicut ⁊ oēs alij erāt distincti.⁊ ita annus remāsit incorrectus vsqꝫ ad tp̄s iulij cesaris.q̄ cū moraret ī egypto cū cleopatra.annū correxit ⁊ distinxit sm cursuꝫ solis ad idē punctū in fine anni redeūtis.sm ꝯsuetudinē antiquoꝝ q̄ annū incipiebāt a martio oēs menses dicte sūt a nūero quo distabat a principio anni.i.a martio post iuniū vt q̄ntil q̄ntus a martio.s postea ad honorē iulij cesaris q̄ in illo mēse natꝰ est vel aliquā victoriā obtinuit dictꝰ est iulius.Sextilis vo dictus est q̄si sextꝰ a ꝑncipio anni.i.a martio.s postea ad honorē augusti q̄ ī illo mēse natꝰ ē.vel in eo aliquā victoriā obtinuit.dictꝰ ē augustus Noīa vo sequentiū mensiū cōposita sūt a numero.vicꝫ q̄ distabāt a principio anni id est a martio.⁊ ab h nomīe imber vt september a septem ⁊ imber.october ab octo ⁊ imber.quasi octauus ab imbre id ē a martio.in quo in-

bres ꝛ pluuie abundant. ꝛ sic de alijs.

Quipax ri. n. g. est genus herbe a grecis dictū qꝛ habeat ṽtutē feruentē. ꝛ vt dicunt q̄dam spēs quipari dꝛ zincther. ꝛ videt̄ cōponi ab equo ꝛ pyr. qḋ est ignis. qꝛ dꝛ equari igni ꝑpter calorem.

Quiris lingua sabinoꝝ dꝛ hasta. Jn̄ h̄ q̄rina q̄rine. i. hasta. ꝛ h̄ q̄rinꝰ ni. dictꝰ est romulꝰ q̄ sp hastatus inceaebat. vel qꝛ hasta eius post mortē in auentio monte fixa dr̄ floruisse. Jn̄ h̄ quiris ritis dictꝰ est q̄libet ciuis romanus qꝛ romani a romulo. vl̄ romani dicti sunt q̄rites q̄si hastati ꝛ fortes. vn̄ ꝛ q̄nq3 q̄rites dicūtur milites q̄ hastā secū deferunt. ꝛ ꝓdu. quiris pe. gt̄i quiritis. ꝛ circūflectit vltimā q̄ris in ntō. sicut olim i integro fiebat. qꝛ declinabat̄ hic quiritis huius quiritis. ꝛ desinit nominatiuꝰ in is ꝓdu. quiris.

Quis vl̄ qui. Quis h3 sedecim cōpositiōes. et syllabicas adiectiōes. Cōpositiōes aūt s̄t se. ptē. s. siquis neq̄s aliq̄s nunq̄s etquis vnusq̄sq3 ꝛ q̄sq̄s. Quis āt h3 q̄nq3 adiectiōes. sc3 q̄snam quispiam quiputas quisq3 ꝛ q̄sq3. S3 q̄ recipit quatuoꝛ adiectiones. s. q̄dam quis q̄libet ꝛ q̄cunq3

Quispiam deriuat̄ a q̄s. ꝛ est figure simplicis ꝛ importat purā infinitatē. sicut aliq̄s diuersam. qꝛ piare est facere purū. vn̄ quispiā homo currit. i. pure vnꝰ. ꝛ sic quandā discretionem facit circa infinitatē. recipit aūt hoc femininū piā in actō casu. qꝛ femina de facili immutat̄. ꝛ cū hoc nomē piam videat̄ pati. ꝛ extra suā naturā poni. recte sumit̄ ꝑ actīm q̄ rem denotat patientē. Pap̄. dicit. Quidpiā aliquid modicū.

Quisputas spēi deriuatiue a q̄s. ꝛ est ibi putas syllabica adiectio. ꝛ est accentꝰ ꝑncipal̄ sup q̄s. vn̄ Luce. j. Quisputas puer iste erit. Et Math. xviij. Quisputas maioꝛ est in regno celoꝝ. ꝛ d3 acui q̄s. ꝛ sequentes due syllabe dn̄t grauari. qꝛ sup syllabica adiectiōe nō est ponendꝰ ꝑncipalis accentꝰ. Et nota q̄ q̄s iō recipit h̄ ṽbū putas in scd̄a ꝑsona. qꝛ oīs interrogatio mouet ꝛ ꝑcipue illu3 ad quē s̄mo dirigit̄. ꝛ sic talis adiectio cā cuiusdā excitatiōis inuenta fuit. Omīs aūt excitatio fit ad substantiam ꝛ nō ad accidens. ꝛ iō cu3 alijs infinitis nō iungit̄.

Quisquilie arū. sunt stipule immixte surculis. ac folijs aridis. s. q̄dā palee minutissime. q̄s vocant stipulas. Dicunt̄ etiā quisq̄lie. q̄si q̄cq̄d cadit. i. q̄cq̄d supfluitat̄ ex arbore vl̄ aliq̄ materia cadit. vt purgamenta frumenti ꝛ terrarū ꝛ modici surculi stercoꝛa ꝛ silia. ꝛ sic s̄m Hug. a q̄d neutro ꝛ cado cōponit̄. Jn̄ q̄squiliosus sa. sum. i. plenus quisq̄lijs. Uel dicuntur quisq̄lie a q̄s ꝛ curo as. q̄si cui cure s̄t ille vl̄ q̄s curat de illis ꝓpter sui vilitatem. et coꝛ. i ante l.

Quotēnis. o. t. ꝛ h̄. ne. et quotēnꝰ na. nū. i. q̄t ānoꝝ. ꝛ h3 q̄rere de nūero annoꝝ. Ad qḋ debent rn̄deri hmōi noīa. decēnis triennis ꝛc. vl̄ iste gt̄ūs annoꝝ cū noīe nūerali. vt q̄tenis es tu. Biennis triennis. bimꝰ trinꝰ. trium vel quatuoꝛ annoꝝ.

Quot. o. g. indecli. ꝛ tm̄ pl̄is nūeri est. ꝛ interrogatiuū. infinitū relatiuū. Jn̄ quotꝰ ta. tū. numerale ꝛ oꝛdinale. vt quotꝰ es in bancho primꝰ scd̄s. Quotus es in oꝛdine. quartꝰ q̄ntus. i. acholitus subdiaconus.

R ante A

r Sine aspiratiōe in latinis dictiōibꝰ. Jn grecis ṽo in ꝑncipio dictiōis fuerit d3 aspirari. vt rhetoꝛ. rhodus ꝛc. Si ṽo in media dictiōe d3 tunc geminari. et post geminationē aspirari. vt pyrrhus myrrha ꝛ hmōi. Jta eñ Prisciano lingue grece ac latine doctissimo placet.

Raab meretrix fuit in hiericho q̄ abscondit speculatoꝛes de filijs israel. ꝛ interpꝛetat̄ latitudo vel fames vl̄ impetus ꝛ acuit̄ in fine.

Rabbi acuit̄ in fine. ꝛ interꝑtat̄ mgr̄. siue docens me. aut mgr̄ meꝰ.

Rabboni idem ꝛ acuit̄ in fine.

Rabies biei. f. g. i. furoꝛ insania decursus cum īpetu. Jnde rabiccula le. dimi. i. ꝑua rabies ꝛ rabiosus sa. sum. Jn̄ hec rabiositas tatis. Jtem a rabies dꝛ rabulus la lum. ꝛ rabidus da. dum. pe. coꝛ. i. rabie plenus. rabiei datus furoꝛe plenus. iratus insanꝰ. Jn̄ rabidulus la. lum. dimi.

Rabsates scribit̄ ꝑ b. in interpꝛetationibus. et coꝛ. pe. ꝓpꝛium nomen viri est.

Racemifer ra. rū. i. racemos ferens. ꝛ coꝛ. mi.

Racemus mi. ꝛ est botrionis ps. s. ramusculus cum vuis vl̄ vua. ꝛ botrio grecū est.

Racha. i. inanis ꝛ vanus. quē vulgata iniuria absq3 sensu vl̄ absq3 cerebꝛo dicere possumꝰ. ꝛ est hebꝛeū. ꝛ acuit̄ in fine. vl̄ qḋ meliꝰ ē. racha est interiectio affectū indignātis ostēdēs sicut cū dolemꝰ dicimus heu. et cu3 letemur vach. ꝛ sil̄r cū indignamur dicimꝰ racha.

Rachel inꝑtat̄ ouis. qꝛ ꝑ ea iacob pauit oues Laban soceri sui. Jtē interꝑtat̄ visum principiū. vel munda vel videns deū. ꝛ pōt eē indecli. vl̄ pōt declinari. h̄ rachel. lis. Et ꝑ. pe. gt̄i. ꝛ significat vitā cōtemplatiuā.

Radicosus sa. sum. i. plenꝰ radicibꝰ.

Radicula le. dimi. i. ꝑua radix.

Radiꝰ dij. m. g. instr̄m est texendi. s. pecten vel nauicula vel lignū qḋ distinguit stamina. et dicit̄ a rado dis. eo q̄ radendo fiat. Jtē radius dꝛ quoddā genus oliuarū ob longitudinē. qꝛ lōge sunt ad sil̄itudinē radioꝝ. Radiꝰ etiā dicit̄ virga qua geometri figuras faciūt in supposito puluere. Jtem radiꝰ dꝛ splēdoꝛ stellarū et solis. ꝛ dꝛ sic ꝓpter longitudinem

qꝛ longe emittit̃ ⁊ dirigit̃. Itē radiꝰ dr̄ illō rectū ⁊ subtile lignū qđ a modiolo rote vsqꝫ ad cantū dirigit̃ ⁊ in vtroqꝫ infigit̃. vñ Grecismus. Dicas textoris radiū. radiū quoqꝫ solis. Atqꝫ rote radiꝰ tibi sit. nō inuenio plꝰ Forte nō fuit memoꝛ ꝟgule geometri. vñ dicamꝰ. Sitqꝫ rote radiꝰ radiꝰ sit puluē tractꝰ

Radix cis. f. g. dr̄ a radius. qꝛ q̄si q̄busdam radijs fixa terre in ꝓfundū demergit̃. vel dr̄ a rado dis. qꝛ si eradat̃ non repullulat. Iñ radicitus aduer. i. funditus vsqꝫ ad radicē. ⁊ produ. radix pe. gtī.

Raphanus ni. grece. nos radicē vocamꝰ eo ꝙ totꝰ deorsum mittit̃. cū reliq̄ olera magis in summā ꝓsiliāt. Cuiꝰ semīe macerato quisqꝫ suas manꝰ infecerit. serpētes impune tractabit. Ex ipius radice etiā ebur albescit.

Raguel elis. ꝓpriū nomē viri. de q̄ in aurora dr̄ Clausit opes habuit q̄ raguelis erant.

Ralla le. f. g. vestis q̄ vulgo dr̄ rasilis. ⁊ dr̄ a rado dis. ⁊ hoc rallum li. i. rasorium.

Rama ciuitas ē iuxta gabaa. sic hr̄ Iudicū. xix ⁊. distat. xij. miliaribꝰ a bethleem. sicut dicit glo. sup illud Math. ij. Uox in rama audita est ⁊c̄. ⁊ interp̄tat̃ excelsa vel exaltata. seu tonitruū aut exaltatio. ⁊ ē indecli. ⁊ acuitur in fine. vel ꝺm pap̄. rama ē viculus secꝰ bethleem in q̄ sepultus fuit samuel. ꝫ nūc trāslatus ē in thraciā. ⁊ pōt declinari. ꝫ rama me. ⁊ tunc non accentuat̃ in fine.

Ramesses. indecli. acuit̃ ī fine. q̄dā ciuitas d̄ q̄ dr̄ Exo. j. Edificaueruntqꝫ vrbes tabnaculorū pharaoni phiton ⁊ ramesses. Itē geñ. xlvij. In optio solo ēre ramesses. de hac dr̄ ī aurora. Ramesses ex se nomē misteria profert.

Ramix cis. i. mentula vel virga virilis. Unde Iuuenalis. Iacet exiguus cū ramice neruꝰ Inde ramicosus sa sum. qui magnam habet mentulam. s. herniosus.

Ramꝰ mi. dr̄ a radix q̄si a radice meās: iñ ꝫ ramusculꝰ li. dimi. ramꝰ ꝓprie ē qđ a radice vl̄ trūco manat. sic̄ a ramusculo cetera. ⁊ ramosus sa sum. i. dilatatꝰ ⁊ ramis diffusus.
Itē a ramꝰ dr̄ ꝫ ⁊ ꝫ ramal̄. ⁊ ꝫ le. ⁊ ꝫ ramalis lis. i. ramꝰ. ⁊ ꝓ. ra. vñ q̄dā. Pōpinꝰ ē foliū vitis ramusculus huiꝰ. Item Persi. At ramale vetus purgandi sub ere coctum.

Ran. indeclinabile. i. ira vel locus ire. Uñ etiā euenit ꝙ efficit̃ homo rabiosus.

Rana ne. f. g. dr̄ a ran qđ ē ira. q̄si iracūda. Cū eñ iupit̄ oībus aīalibꝰ dedisset regē. ranis dedit qđdā lignū breuissimū ꝓ rege qđ cum nūqꝫ se moueret. rane id spreuerūt. quare iupit̄ iratꝰ dedit eis ibim. q̄ ranas vescit̃ ⁊ ideo priore rege amisso rane ꝯq̄rūt̃ ⁊ irascūt̃. Ita dicit hug. Isi. aūt di. ethym. xij. Rane a garrulitate vocate. eo ꝙ circa genitales strepūt paludes. ⁊ sonos vocis importunis clamoribus reddunt. Item dicit mgr̄ in hystorijs sup Exo. Tria genera sunt ranaꝝ. vnū fluuiale ⁊ vocale. aliud minimū. qđ calamitū dr̄. qđ si ꝓijciatur in os canis obmutescit. Tercium magnū ⁊ venenosum. qđ ⁊ rubeta dicit̃.

Ranetū ti. i. locus vbi rane abundant.

Rācidꝰ da dū. i. iracūdꝰ vl̄ fetidꝰ vl̄ amarꝰ ex vetustate. ⁊ īsipidꝰ. ⁊ dr̄ a rācoꝛ. Iñ rādiculꝰ li. dimi. i. aliq̄tulū iracundꝰ vl̄ rācidꝰ. vnde Persiꝰ ī p̄ma satyra. Rācidulū q̄ddā balba de nare locutꝰ. Pōt ēt rācidū dici ex vicio. eo ꝙ rācos faciat. ⁊ coꝛ. pe. rancidus.

Rancoꝛ oꝛis. dr̄ ira. indignatio doloꝛ. amaritudo mentis. vl̄ fetoꝛ. ⁊ ꝓprie carnis ex vetustate prouenīēs. Item rancoꝛosus sa. sum. i. rācore plenus. Et hic ⁊ hec rancoꝛs dis. i. irascens. vel iratus. Inde rancoꝛdit̃ aduerbiū id ē irascibilit̃. Et hec rancoꝛdia die. id ē ira Inde rancoꝛdiosus sa. sum. iracundia vl̄ ira plenus.

Ranella le. dimi. id est parua rana.

Ranūculꝰ li. di. i. p̄ua rana. ⁊ nō seruat genus sui pꝛimatiui. qꝛ rana ē ge. fe. ranūculus ꝟo mas. ge. vt dicit Priscia.

Rapa pe. f. g. dr̄ a rapio pis. eo ꝙ rapiat. i. cōp̄hendat plus terre q̄ napꝰ radice. Iñ ꝫ rapula le dimi. qđ ⁊ rapulū li inuit̃. Et hoc raparīū rij locus vbi crescunt rape. qđ et hoc rapulariū dr̄ Et hoc rapularū ti. dr̄ cibus de rapis. ⁊ ꝓdu. primā.

Raphael interp̄tat̃ curatio vl̄ medicina d̄i. vbicunqꝫ eñ curandi vel medendi opus necessarium est hic angelus a deo mittit̃.

Rapax cis. i. auidus spoliatoꝛ cupidꝰ. vl̄ aliena violenter rapiens.

Rapidus da. dū. i. velox vl̄ rapax cum impetu currens.

Rapacitas tatis. i. cupiditas expoliatio.

Rapina ē violenta receptio rerū. vt in. l. j. C. vi bo. rap. Et dr̄ a rapio pis. Et ē rapina prede. raptatio ex pondere. Iñ rapinula le. dimi. i. p̄ua rapina. Et rapinosus sa. sū. i. rapina plenus. Cōmittit̃ ꝓprie crimen rapine cū ꝑ violentiā vi ⁊ apte res alienas q̄s rapit vndecūqꝫ. excepto loco sacro vel re eccl̄iastica. quia tunc cōmitteret̃ sacrilegiū.

Raptoꝛ toꝛis. m. g. dicit̃ duobꝰ modis. Est eñ raptoꝛ rerum q̄ bona aliena vi rapit. ⁊ aperte ff. ne q̄s eū q̄ in ius. l. ꝫ eximendi. Est est raptoꝛ hoīm. ⁊ maxime mulierū. Et dr̄ raptoꝛ a rapiendo. i. coꝛrumpendo. quasi coꝛruptoꝛ. Et pōt raptoꝛ excōicari. nō solum a suo episcopo. sed etiam ab ipso in cuius episcopatu rapinam facit. Item denegatur ei p̄nia. nisi restituat ablata. vl̄ plenā securitatē faciat de restituendo. si tñ habeat vñ reddere possit.

Raptus tus tui. dr̄ actus vl̄ passio rapiendi. et dicit̃ a rapio pis. Uel raptus ꝓprie est illicitus cōcubitus. ⁊ dr̄ a rapiendo. i. coꝛrumpēdo. Et hoc raptum ti. inuenit̃ ꝓ eodem ꝺm

Hug. Item ꝓprie rapina ē rex. ⁊ rapt⁹ mulierū. Cōmittit͛ aūt crimē rapt⁹ dupl'r videlicȝ cū ipsa puella violenter rapitur vt im perpetuū teneat͛. Item cū nō ipa violenter rapit͛. ꝟ vsus ei⁹ ea ꝓhibente violenter vsurpatur. Itē tūc demū cōmittit͛ raptus. cū ipe raptor non desponsauerat primo ipam puellā. Large non solū cōmittit͛ in virginē ꝟ etiā in viduā ⁊ sctīmonialē. Aliqn̄ accipit͛ ꝓ q̄libet illicito cōcubitu vel coitu. Et nota ꝙ fornicatio licet videat͛ esse genus cuiuslibet illiciti coitus q̄ fit extra vxorē. tn̄ spāliter intelligit͛ in vsu viduaꝝ ⁊ meretricū ⁊ concubinarum. Stuprū aūt ꝓprie est virginū illicita defloratio. Adulterium xᵒ est alieni thori violatio. Vn̄ adulteriū dr̄ q̄si ad alterius thoꝝ accessio. Incestus est cōsanguineaꝝ vel affinium abusus. Vn̄ incestuosi dicūtur q̄ consanguineis vel affinibus suis abutūtur. Rapt⁹ cōmittit͛ cū puella violenter a domo p̄ris rapitur seu educit͛ vt corrupta in vxorē habeat͛. siue puelle solūmodo siue parentibus tantū siue vtrisq̄ vis illata fuerit.

Rarus ra rū. i. nō spissus. ⁊ ꝯpat͛. Inde rare rarius. sime aduer. ⁊ hec raritas tatis.

Rasilis lis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. res rasa vel pilosa vt radi possit. vel apta ad radendū. ⁊ dr̄ a rado is. ⁊ hoc rasorium rij. Inde hoc rasoriolū li. ⁊ cor. pe. rasilis.

Rastrū stri. n. g. ⁊ pl'r hi rastri stroꝝ. instrumētū rusticoꝝ. id est fossoriū duplex. vt dicūt ⁊ dicit͛ sic a raritate dentiū. vel a rado dis. qꝛ radit terrā. Rastrū etiā dr̄ aliud instrumentum rusticoꝝ dentatū. quo paleam remouēt a granis. Inde hoc rastellum li. dimi.

Ratio onis. dr̄ a ratus ta tū. i. firm⁹ eo ꝙ firma sit. Et est rō mentis motus in his q̄ dicuntur discernere vel cōnectere valēs. Vel ratio est q̄dā motus anī visum mentis acuēs veraq̄ a falsis distinguēs. Sed ratiocinatio est rationabil' subtilisq̄ disputatio ⁊ a certis ad incertoꝝ indagationē nitēs cogitatio. Itē ratio. i. diffinitio. Et cor. primā rō. vnde q̄dam Sic volo. sic iubeo. sit pro rōne volūtas.

Ratio ſm Azo. C. de eden. est scriptura causa negotiationis mutue edita de datis et acceptis. secus si ibi continet͛ de pignere tantū. vel de mandato tm̄. vel de cōstituta pecunia tm̄. Aliter sumitur ratio dū dr̄ rōem esse reddendam de oibus ar. de rescrip. si qn̄ in x. rōnabilē cām. qꝛ testis non valet nisi rationem sui dicti reddat si querat͛ ab eo. ij. q. j. in primis. tūc em̄ rō sumit͛ ꝓ cā. Silr ibi. qꝺ rōne caret extirpare necesse ē. vt. lxviij. di. corepi. Etiā p̄latus dȝ esse ꝑatus rōem reddere omī poscenti. §. ecce. in fi. xxxvj. dis. ⁊ i. l. si quis. §. ꝟ interdū. ff. de reli. ⁊ sump. fu.

Ratiocinia sunt rōnū redditiones ad quas aliquis obligat͛ ex administratione reipublice vl' ꝑuate quā gessit. vn̄ publica sunt illa q̄bus obligant͛ officiales curie ex administratiōe aliqua ad rēpublicā ꝑtinentē. vt i. l. official'. C. de epi. ⁊ cle. Priuata aūt sunt illa q̄bus obligant͛ aliq̄ ex administratiōe rerū ꝑtinentiū ad ꝑuatos. vt tutores. curatores. vl' ꝓcuratores ⁊c̄. Vn̄ obligat⁹ ad ratiocinia. est ad rationē reddendā alicui astrictus.

Rōnalis lis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. ⁊ h̄ ⁊ h̄ rōnabilis. ⁊ h̄ le dicūt͛ a rō. Et lȝ quidā ista noīa indifferēter accipiāt. differūt tn̄. qꝛ rōnale dr̄ qꝺ vtit͛ rōe. vt hō. Sȝ rōnabile ē qꝺ rōe agit͛ vel ducit͛. ⁊ rōnabilit͛ viuit. vn̄ multi imo oēs hoīes sūt rōnales. i. aptitudinem hn̄t ratiocinādi. ꝟ nō oēs sunt rōnabiles qꝛ nō oēs ducunt͛ ratiōe. Et hoc rōnale lis. n. g. dicebat͛ pannus in pectore sacerdotis quadrat⁹ in q̄ lapides preciosi erant inserti.

Ratis tis. f. g. dicebat͛ ꝑmū ⁊ antiq̄ssimū nauigij genus. e rudib⁹ tignis asseribusq̄ ꝯtextū ad cui⁹ silitudinē facte sunt naues q̄ ratarie dicunt͛. Nūc aūt ratis q̄libet nauis abusiue dr̄. Nam ratis ꝓprie dr̄ ꝯnexio nauiū vl' strues lignoꝝ ⁊ trabiū. vel incastratura nauium Vel ratis ē illa ꝑs nauis. s. q̄ ē inter carinā ⁊ proram vel puppim dicta. qꝛ radit aquā vel qꝛ sit rata ⁊ firma. Et synodochē quelibȝ nauis dr̄ ratis. qꝛ radit aquā. vel qꝛ rata sit ⁊ firma. ⁊ firmiter currat. Inde hec raticula le dimi. id est parua ratis Et cor. ra. Vnde q̄dam Dic latus esse ratem. ventrem dic esse carinā Item alius. ꝙ rata sit ratis ē. ꝙ cōcaua dicta (carina.

Ratiuncula le. dimi. i. parua ratio.

Ratus. ta. tū. ꝑticipiū ē de reor reris. ratus suȝ reri. i. extimare. putare. Inde ratus suȝ. i. putaui. Et ratus. ta. tū. nomē. ⁊ tūc tantū valet q̄tū firmus. Isi. aūt dicit. Ratū dr̄ qꝺ rationabile ⁊ rectū ē. Vnde ⁊ q̄ pollicet͛ dic̄. Ratum esse ꝓfiteor. hoc est firmū atq̄ ꝑpetuum. Et Pap. dicit. Ratū. firmū. stabile immutabile acceptū. Itē ratus. i. arbitratus ⁊ cor. ꝑmam. Item inuenit͛ rata in alia significatione. vt iste soluat vel recipiat ꝓ rata. i. ꝓ parte sibi contingente.

Raucidus da. dum. id est raucus. Inde raucidulus. la. lum. id est aliquantulum raucus q̄ ⁊ rauculus dicitur.

Raucus ca. cum. dr̄ a rauni qꝺ ē raucitas. ⁊ cōparat͛ raucor. cior sim⁹. In̄ rauce cius. sime. aduer. Et hec raucitas tat'. Et h̄ raucedo dinis. i. vocis amputatio siue impuritas.

Rauia uie. i. vox rauca. In̄ hec rauilla le. i. cassidicus. qꝛ clamādo efficit͛ raucus.

Rauiatus ta. tum. i. rauc⁹. ⁊ dr̄ a rauio as. In̄ hec rauiatio onis. i. raucitas.

Rauni nomen indecli. i. raucitas.

Rauus. ua. uum. id est rapax vel fului coloris. ⁊ dicitur a rapio is. Vnde inuenit͛ Lupa raua. Et in vtraq̄ significatione conuenienter

dicitur lupa raua. Nam rapax est ⁊ fului co/
loris. Jnde rauulus la.lū. ⁊ rauiscellus a.ū.
ambo dimi. ⁊ raua ue. talis color vel rapaci/
tas. Et Papias dicit. Raua nigor color mi/
xtus fuluo.

R ante E

Reatus tus tui. dr̄ a reus. q̄si rei actus. Et acci
pit᷑ reatus in scꝑtura multiplr̄. s. ꝑ culpa pro
pena. ⁊ ꝑ obligatiōe pene tꝑalis ⁊ eterne. Si
enī mortale ē obligat nos pene eterne. Sive
niale obligat nos pene tꝑali. vt dicit mgr̄. in
ij. sententiaꝝ. Tū scias ꝙ reatus dr̄ ſm ꝙ q̄s
est reus pene. ⁊ ideo ꝓprie reatꝰ nihil aliud est
q̄ȝ obligatio ad penā. Et qꝛ obligatio quodā
mō ē media inter culpā ⁊ penā. ex eo ꝙ ꝓpter
culpā aliq̄s obligat᷑ ad penam ideo nomē me
dij trāssumit᷑ ad extrema. vt interdū ipsa cul
pa. vel pena reatus dicatur.

Rebecca interpretatur patientia. vel que mul/
tum accepit.

Rebellis lis. cō. t. ⁊ hoc le. i. inobediens. resi/
stens cōtrarius. Jn̄ hec rebellio onis. ⁊ hoc re
bellium lij. in eodem sensu. i. repulsio vel resi
stimentum. ⁊ post pacem factam ad belluȝ re
uersio. belli iteratio.

Racaluaster stra strū. i. retro aliquātulū caluus
Et ꝑ eodē inuenit᷑ recaluus. ua. uum.

Recens tis. o. g. i. nouus. ⁊ dr̄ a reci qđ est iteꝝ
vel retro. q̄si renouatꝰ vel iteꝝ nouus sed re/
cens nascit᷑. nouū fit. Jn̄ recentulus la. lum.
aliquantulū recens. Et cōponit᷑ ꝑrecens. q̄ȝ/
recens. i. valde recens.

Recensitus pe. ꝑ. dr̄ renouatus recens factus.
Sed recensitus pe. cor. ē idē qđ nūeratus. re
citatus. rememoratus. Vn̄ Vasa recensita. ſ
poma recensita dicas.

Receptaculum li. n. g. locus vbi fit alicuius rei
receptio.

Receptatores dicunt᷑ q̄ aliquos receptāt. ⁊ vt
frequētius sonat in malū. Sūt enī illi qui fu
res raptores. ⁊ ceteros malefactores recipi/
unt. vt. C. de his qui latro. l. j. ⁊. ff. de recept᷑.
l. j. Sine q̄bus latere nō pn̄t. vt in. c. sicut ait
de here. vbi hereticoꝝ receptores anathema
tizant᷑. Sȝ receptores. ſm Jnno. dicunt᷑ ad
uocati. in. c. ex ꝑte. de postu.

Reci. i. iterum. vel retro grecum est.

Recidiuus ua. uum. ⁊ rediuiuus ua. uū. i. reno
uatus. post casum reꝑatus qđ nō pōt esse nisi
casus ꝑcesserit vl̄ mors. Vn̄ recidiua arborū
sunt q̄ alijs sectis repullāt. Et eadē dicūt᷑ re/
diuiua qꝛ redeūt ad id qđ fuerꝰt q̄i denuo viua

Reciduus dua. duū. i. retro vel iteꝝ cadēs.

Recinū ni. vl̄ hoc reciniū nij. matronale operi/
mentū. quedā. s. vestis vl̄ pallium. ⁊ dr̄ sic q̄si
reijcinum. qꝛ dimidia ꝑs eius retro abijcitur.
Jdem a grecis dicitur stola

Reciprocus ca. cū. i. iteꝝ ꝯuersiuꝰ. repetitiuus
Unde reciproca dr̄ ꝯstructio in q̄ eadem ꝑso/
na iteꝝ repetit᷑. vel in qua eadē ꝑsona videt᷑
agere ⁊ pati vt ego diligo me. Tu diligis te.
Petrus diligit se. Et cor. pe.

Recōsus sa. sum. i. recōditꝰ. ⁊ dr̄ a recondo dis

Reconuentio onis. f. g. ē actio rei ꝯ actorem.

Recta linea ascendēs sūt pr̄. auus. pauꝰ abauꝰ
atauus. tritauus. sicut in femīs lineā dicimꝰ
matrē. auiā. ꝓauiam. abauiam.

Recta linea descendēs. sunt filiꝰ filia nepos ne
ptis. pronepos. ꝓneptis. abnepos.

Rector toris. m. g. dr̄ regēs aliq̄d ꝑ suū officiū
⁊ dr̄ a rego gis. A q̄ etiā rectus cta ctū. Jnde
rectitudo inis. i. iusticia. equitas.

Recusatio ſm spe. e. ti. est iurisditiōis vel audi
entie causa suspitionis proposita declinatio.
vt. C. de iudi. l. aptissimi. Et fit vsq̄ȝ ad. xx. di
es. ſm leges. ſm canones. dūtaxat ꝑ decem.

Recuticus ca. cum. idem est qđ cuticus vel re/
cuticus qui retrouersam habet pelleȝ virilis
membri. vnde recutici ꝓprie dicuntur iudei:
quasi retro habentes cutem. id est circumcisi
Carent enim anteriori pelle virilis membri.
Unde. Persius. Recuticaq̄ȝ sabbata pelles
Et vocauit sabbata recutica. ꝓpter recuticos
quia ad eos pertinent. et ea celebrent. ⁊. ꝑ. ti

Redditus ta. tum. dicitur a reddo dis. Unde.
Ouidi. epi. A iuuene ⁊ cupido credatur red
dita virgo. Jtem redditus tus tui. id ē lucrū
merces. fructꝰ vectigal. prestatio. census.

Redibitio onis. est emptionis resolutio. vt. ff.
de acqui. pos. l. pomponius. §. ꝑterea. in. fi.

Redimiculum li. m. g. monile vel corona vl̄ vit
ta qua mitra in capite feminarum alligat᷑. et
dicitur a redimo is. vel redimiculum succin/
ctorium vel brachiale quod ꝑ ceruicem descē
dens ⁊ a lateribus colli diuisum. vtrarumq̄ȝ
alarum sinus ambit et hincinde succingit vt
constringens latitudinē vestis ad corpꝰ con
trahat et iūgēdo cōponat. hoc vulgo brachi
le dr̄. q̄si brachiale. q̄ȝuis nō brachioꝝ ſ renū
sit cingulum.

Redimitus ta tū. i. ornatus vel coronatus.

Reditꝰ us ui. pe. cor. dr̄ a redeo dis. Et signat
duo. Reditus ei dr̄ qđ redit. qꝛ singulis an/
nis redeat vn̄ Oui. de sine titulo. Turpi tho
ri redditu census augere paternos. Jtē redi
tus. i. reuersio. vn̄ Ouid. epi. Uela queror re
ditu verbi carere fide.

Redux cis. o. g. q̄ redit. ⁊ dr̄ a re ⁊ dux cis. vl̄ a
reduco cis. ⁊ cor. du. quia naturam huiꝰ ꝑte
riti duxi.

Refectoriū rij. locus vbi reficiūt᷑ famelici. Jtē
refectoriū dr̄ locus vbi insimul comedūt fra
tres vel monachi.

Refectꝰ cta. ctū. i. repletus. recreatus. releuatꝰ

Refertus ta. tū. i. repletus. Et dr̄ a refertio tis
ſm Hug. Pap. xo dicit. Referta plena. be/
neferta. obessa. crassa ⁊c̄.

Refrigeriũ rij.n.g.i.ſubſidiũ opitulamen auxiliũ ſolatiũ leuamen requies.

Refugiũ gij.i.auxiliũ.tutela.ſecuritas.adiutoriũ.⁊ dꝛ a refugio gis.

Refugus gi.pe.coꝛ.q̄ fugit ꝓpꝛiã patriã.⁊ ꝓpꝛie apoſtata q̄ſi refugiũ querens.

Regillũ li. eſt veſtimentũ regiũ.⁊ ꝓpꝛie dꝛ regine latũ veſtimentũ vl̓ peplum ſericũ.

Regio onis.f.g.patria regi ſubiecta.⁊ dꝛ a rex regis. Jñ regionarius ria.riũ.ad regionẽ ꝑtinens vel de regione exiſtens.

Regia gie.dꝛ domꝰ regis dicta a rege.

Regiſtrum ſtri.n.g.q̄dam liber de regimine eccleſie.ſ.ex cuius dictis eccleſia regit̄.ſm̄ Hugui. Pap̄.vo dicit. Regiſtrũ liber q̄ rerũ geſtarum memoꝛiã cõtinet.vñ ⁊ dꝛ quaſi rei geſte ſtatio.

Reguncula le.dimi.i.ꝑua regio.

Regiꝰ gia giũ.i.regalis.

Regula le.f.g.i.noꝛma viuendi.⁊ dꝛ a rego gl̄ qꝛ rectã viã viuendi ꝑbet.vl̓ qꝛ ad recte viuẽdũ regat ⁊ declinare nõ ꝑmittat.vl̓ qꝛ qd̓ pꝛauum ẽ ⁊ diſtoꝛtum coꝛrigat ⁊ ad rectã viã ducat. Regula etiã dꝛ inſtr̄m edificioꝝ.q̄i rectula.qꝛ ſit recta ⁊ impedimentũ nõ habeat. vñ Regula p̄ceptum dat noꝛmã regula lignum. Jñ regularis ris.cõ.t.⁊ hoc re.⁊ hec regularitas tatis.

Regula ſm̄ Azo.eſt pluriũ rerũ narratiõe fctã cõpendioſa traditio. Vel eſt cõpendioſa diffinitio rerũ vniuerſitatẽ cõplectẽs. Jtẽ regl̓a q̄nq̄ dr̄ ſpãlis noꝛma vl̓ modꝰ viuẽdi monachoꝝ vl̓ canonicoꝝ.qꝛ tal̓ noꝛmã recte viuẽdi ꝑbet.de ſta.mo.ꝑ to. Et inde dꝛ regularis Jtẽ q̄nq̄ regula dꝛ ꝯſtitutio canonica.xj. diſtin.h̓ veſtre iudiciiꝰ charitati. Jtē regula ſm̄ Hoff.et legiſtas eſt q̄ rem q̄ ẽ breuit̓ enarrat.nõ vt ex ea ius ſumat̄ ſed ex iure qd̓ ẽ regulare fiat.nã ex regula nõ fit ius ſed ex iure qd̓ eſt regulare fit regula.al̓s eñ dici deberet ius regulariũ.⁊ nõ regula iuris.⁊ dꝛ regula ideo qꝛ recte ducit.nec alioꝛſum trahit. q̄ſi a rego.eo ꝙ recte regat.⁊ debet regula fieri ſigno vniuerſali vl̓ indiffinito. Aliter in grammatica regula eſt multoꝝ ſimilium collectio vel coniunctio.

Regulares ſm̄ Hoff.ſt̄ q̄ ad viuendũ ſe regulariter aſtringũt.ſiue ſint monachi q̄ dñt vocare diuinis.ſiue ſint canonici regulares. Nã idẽ eſt iudiciũ de ambobus.vt in.c.exꝑte de poſtu.⁊.c.nõ magno.ne cle.vel mo. Et h̓ eſt verũ quo ad rem.nõ quo ad regulã latioꝛem vt in ti.de ſta.monach.

Regulꝰ li.m.g.i.ꝑuus rex etate vl̓ regno vl̓ dignitate. Et componit̄ ſurregulꝰ li.i.ꝑuus regulus. Jtem regulus dꝛ quedam ꝑua auis. ſic dicta a ꝑuitate ſui. Jtem regulus dr̄ q̄daꝫ ſerpens.ſ.baſiliſcus.rex ſerpentũ. Jdem ⁊ ſibilus dr̄.qꝛ ſibilo occidit anteq̄ moꝛdeat et exurat. Vñ regulꝰ eſt ſerpens auis ⁊ rex paruulus omnis.

Relatio onis.f.g.eſt rei pꝛius cognite iterata ꝯgnitio.vl̓ relatõ ẽ añ late rei ſc̄da rep̄ntatio

Relatio ſm̄ ſpe.C.e.ti. eſt iudicis dubitantis de iure ad p̄ncipẽ miſſa cõſultatio.

Relatiuꝰ ua.uũ.qd̓ ad aliq̄d refert̄. Vl̓ potius qd̓ iterũ fert aliq̄d ad memoꝛiã q̄ſi iterũ poꝛtatiuũ. Cũ eñ dico. Soꝛtes legit.ꝑ hoc nomen ſoꝛtes.ſoꝛtẽ cognitiõi ſubijcio. Cũ autẽ poſtea ſubiungo.⁊ ipſe diſputat.ꝑ illud ꝓnomen ipſe ſoꝛtes refert̄.i.iterũ fert̄ ad cognitionem.vñ et illud ꝓnomen ipſe dr̄ relatiuũ eo ꝙ ſic aliquid referat.

Relatus ta.tum.dꝛ a refero refers. Et vt dicit Pap̄. Relatũ pe.ꝓd.i.repoꝛtatũ vl̓ ad aliq̄d datum vl̓ dictum.

Relegatio onis.f.g.quoddã genꝰ damnatõis cũ aliq̄s ꝓ aliq̄ cõmiſſo interdicebat̄ a patria ⁊ priuatim videbat̄ recedere ⁊ ſua nõ amittebat.⁊ ſpem habebat reuertendi. Et differt a depoꝛtatione.qꝛ relegatio fit ad tempꝰ.ſ; depoꝛtatio imꝑpetuũ. Jñ relegatus ta.tum.ſic damnatus.

Religio onis.ẽ vtꝰ q̄ ſuꝑioꝛi nature quã diuinã vocant cultũ cerimoniãq̄ cõfert.⁊ dꝛ a religo gas.eo ꝙ nos religet ad dei ſeruitiũ vl̓ cultũ. Vl̓ dꝛ a relego gis.qꝛ religioſi relegũt ⁊ tractãt q̄ dei ſunt. Vel dꝛ a rigeo ges. eo ꝙ rigida ſit. Jñ religioſus ſa.ſũ.⁊ cõꝑat̄.⁊ cõponit̄ irreligioſus ſa.ſũ.i.nõ religioſus.⁊ ſimilit̄ cõꝑat̄. Et vt dicit Pap̄. Religio ẽ appellata.qꝛ ꝑ eã religemꝰ vni deo aĩas nr̄as ad cultũ diuinũ vinculo ſeruiendi. Tria ſũt aũt ſicut ait Jſi.in.viij.etymo.q̄ in religiõis cultu ad colendũ deũ in hoĩbꝰ ꝑq̄runt.ſ. fides.ſpes.charitas. Jn fide q̄d credendũ.in ſpe q̄d ſperandũ.in charitate q̄d amandũ. et aſſignat Pap̄.dr̄am inter religionẽ ⁊ ſuꝑſtitionẽ dicens.ꝙ religio eſt in virtute.ſuꝑſtitõ vo in vicio.i.in cultu illicito.

Religioſi ſunt q̄ vitã regularẽ ꝓfeſſi ſt̄. Et large dicunt̄ religioſi q̄ in ꝓpꝛijs domibꝰ religioſe viuunt.q̄uis nõ ſint ꝓfeſſi. Vñ tria ſubſtantialia vite regularis ꝓfiteri debet religioſus.ſ.obedientiã caſtitatis cuſtodiã.⁊ ꝓpꝛietatis abdicationẽ.vt.xij.q.i.nõ dicatis.xix.q.iij.qꝛ ingredientibꝰ. Nec in his diſpenſãdum eſt.vt in.c.cũ ad monaſteriũ de ſta.mo.in fi. Nã ꝓfeſſio eſt ſolennis ꝓmiſſio religionis.in q̄ p̄dicta tria cõcurrunt. Et religioſi ſicut ⁊ alij p̄lati phiſicã ⁊ leges nõ legãt neq̄ audiant. Et ſi ꝯ fecerint ip̄o iure ſt̄ excõicati vt.c.non magno.⁊.c.ſuꝑ ſpecula.ne.cle.vel monach.

Reliquie arũ.dicunt̄ ꝑtes reſidue. Jtem reliquie dicuntur oſſa ⁊ veſtimenta ſanctoꝛum. que nobis relinquunt̄ vt eoꝛum merita recolentes eos digne veneremur.⁊ eoꝛum vitam

imitemur. ⁊ hꝫ primā breuē ſm donatū. vñ p
vnū l. ſcribi dꝫ. lꝫ aliqñ neceſſitate metri ad-
dat vnū l. vt pma ꝓducat. vñ Uirgili⁹ in. j.
enei. Troas reliqas donaū atꝫ inimicl achil
li. Et eſt ibi epentheſis.

Reliquū q. eſt qḋ reſtat vl' ſupat ſm Pap.

Relitus a. ū. pe. ꝓd. i. retro vl' iterū leſus.

Reluctans tis. i. ꝯ luctās reſiſtēs repugnās in
cert⁹ heſitans pendens. ⁊ ḋr a reluctor aris

Rematopeia peie. f. g. i. vbi cōfirmatio. vt īver
bis ficticiis q̄ ſunt ꝓlata ⁊ inuenta p rematopeiā. vt Tinnit. Jñ rematopeius peia. peiū.
id eſt ad rematopeiā ptinēs vl' ꝓlatū vel fi-
ctū p rematopeiā.

Remediū dij. n. g. medicina q̄ poſt lapſū ſuccur
rit. ⁊ dr̄ a remedeor deris. Jñ h̄ remediolū li
dimi. i. puū remediū.

Remex migl. m. g. nauigator q̄ remū agit. ⁊ dr̄
a remigo gas. ꝙ aūt dr̄ remex q̄ſi remi actor.
etymo. eſt. Et format gtūs a ntō e mutata in
i. ⁊ ablata x. ⁊ addita gis. Uñ dicit Priſc. in
vi. Jn x. deſinentia ſi a verbis ſint in go deſi
nentib⁹. ablata x. ⁊ addita gis. faciūt gtm̄ vt
grex gregis.

Remigiū gij. actus vl' officiū remigis. Quidā
tñ dicūt ꝙ remigium eſt remoꝝ collectio. vñ
dicit in Greciſmo. Eſt remex ducens eſt re-
mex ductus in amne. At vbi remoꝝ collectō
remigiū ſit.

Rhemis indecli. q̄dam ciuitas francie. Jñ hic
⁊ hec remenſis ⁊ hoc ſe. patrium.

Remiſſio ē cauſe cōmiſſe ad cōmittentem facta
miſſio. Jtē q̄nꝗ ſignificat idē qḋ indulgētia
ſm ſpe. Et ſic ſumit in ti. de pe. ⁊ re.

Remiſſus ſa. ſū. qḋ retro mittit vl' qḋ nō ex to
to intendit. ſed parūper lenit. vñ ⁊ quoddā
aduerbiū dr̄ remiſſiuum. qḋ deſignat remiſſi
onē alicui⁹ rei ſꝫ Hug. Pap. vo dicit remiſ
ſus feſſus benignus ſimplex indulgens di-
miſſus diſſolutus leuis negligens tractabi-
lis condonatus.

Remora re. i. mora impedimentū. vñ Liui⁹. ꝙ
nā nox greſſui meo remorā facit.

Remoramen inis. n. t. g. mora vl' impedimentū
⁊ ꝓprie greſſuum. ⁊ ḋr a remoror. ⁊ ꝓdu. ra.
vñ Oui. Meta. liij. Remoramina que ipſa in
nocebant.

Remultū ti. n. g. funis quo nauis deligata tra-
hit vice remi. Jñ remulto tas. i. remulto na
uē trahere. vl' nauē remulto ad littus ducere

Remus mi. m. g dr̄ a remoueo ues. eo ꝙ remo
ueat ⁊ cōcutiat fluct⁹. Jñ h̄ remul⁹. li. dimi.
Et remillus li. idēꝫ. Sꝫ palmula eſt extrema
latitudo remi. a palma dicta qua mare impel
lit. Jtē remus cōponit biremis. ⁊ eſt nauis
q̄ habet ordines duoꝝ remoꝝ. Et h̄ triremis
quadriremis q̄nquiremis vl' pentiremis. he
xaremis. a pente qḋ eſt q̄nꝗ ⁊ hex qḋ eſt ſex.
⁊ rem⁹. ſ. nauis q̄ hꝫ tres vl' quatuor vl' q̄nꝗ
vel ſex ordines remoꝝ. Jnueniunt aūt om-
nia hec adiectiue ⁊ mobiliter declinata. ſ. hic
⁊ hec biremis ⁊ hoc me.

Ren renis. m. g. ſm Uarronē ḋr a riu⁹ q̄r a reni
bus riui obſceni ⁊ ſcenoſi humoris deriuan
tur. nā vene ⁊ medulle tenuit liquorem deſu
dāt i renib⁹ q̄ liq̄r rurſus a renib⁹ calore ve-
nereo reſolut⁹ decurrit ad genitalia. et a ren
dr̄ hic rien rienis. idē qḋ ren vl' porcell⁹. Uel
rien ḋr quoddā inteſtinū. ⁊ interp̄tat fluens
⁊ tūc deriuat a vbo greco. ſ. reo qḋ eſt fluo.

Renale lis. n. g. eſt zona circa renes. ⁊ ḋr a ren
Et hic ⁊ hec renal'. ⁊ hoc le. ad renes ptinēs.

Renitens tis. vide ſupra innitens.

Renuncul⁹ li. dimi. i. puus ren. Uel renunculi
dicunt inteſtina quedā renib⁹ adherentia ⁊
ſunt rotunda ad modū teſticuloꝝ. ⁊ ſunt co
meſtibilia. Uñ greciſta. Jnteſtinoꝝ ps eſt re
nunculus. aut ſunt renes luxurie ſedes. nec
non alimenta.

Renūciatio ꝓprie eſt rei vel iuris ſpontanea re
futatio. ⁊ pōt fieri p illū ad quēꝫ ptinet illud
cui renunciat. al's generalit renunciatio po
teſt fieri p quēlibet de re ſua vl' iure ſuo ꝓprio
vt. vij. q. j. ꝗꝫ piculoſum. C. de pac. l. ſi q̄s in
cōſcribendo.

Repagulū li. n. g. i. obex. qḋ ad impedimētum
opponit. ⁊ ḋr a repando dis. eo ꝙ claudat ⁊
pandat iter. vt ſera. ⁊ cor. gu.

Repand⁹ da. dū. i. recuru⁹ qḋ acutū eſt cum il-
lud retundit repandū eſt ſm Hug. Pap. vo
dicit. Repandū recuruū paratū repanſum.

Repens tis. nomē. i. ſubit⁹. Jñ repente aduer
biū. vñ Ouid. in li. faſtoꝝ. Bina repens ocu
lis obtulit ora meis. Et inde repentin⁹. na.
nū. ſubitus improuiſus.

Repertor toris. i. autor inuentor ſm Pap.

Repetitio eſt color rhetoric⁹ ⁊ fit ex eo ꝙ eadē
dictio in p̄ncipio pluriū clauſulaꝝ repetit vt
Laudate dñm de celis laudate cū in excelſis

Repetitio capit in iure ꝓ reacceptatōe in teſtō
vl' ſubſtitutione heredū. vt dum q̄rit de repe
titiōe emolimenti. oneris. cōditionis. modi
vel alteri⁹ qualitatis. ⁊ ſignificat eodē mo-
do quo ꝓbabiliter ſignificari cōcludit. vbi
gratia. Teſtator heredē inſtituit q̄ legata ab
eo reliquit ⁊ vulgariter ei ſubſtituit. ibi repe
titio facta cenſet a ſubſtituto. vt in. l. licet. ff
de. l. i. ⁊ rō ſumit ex voluntate in ſubſtitutōe

Repetend⁹. da. dū. ſm modernos. ⁊ ſm anti-
quos repetunduꝫ da. dū. dr̄ a repeto tis. vñ
repetunde darū. dicunt pecunie repetite. Si
q̄dem mos erat rome. ꝙ ſi aliq̄s depoſuiſſet
pecuniā alicui. nec poſſet eam rehabere veni
ebat ad pretorē. pretor vo mandabat debito
ri. et conſtituens terminū quendā precipie-
bat. vt infra terminum illum pecuniā ꝓfite-
ret ⁊ redderet. ⁊ tunc poterant dici petunde
darū. Si vo debitor in termino nō confitere

tur iterū depositor veniens ad pretorē pecu/
niam repetebat. ⁊ tunc dicebant̄ repetunde
daꝝ. Tunc vo debitor clamante ptore reus
erat repetundarū. Vñ Salusti⁹ Postpaulo
Catilina pecuniaꝝ repetundaꝝ reus. Itē cō
suetudo erat antiquit⁹ rome ꝙ legat⁹ reipu
blice acciperet ꝓ se ⁊ ꝓ suis victualia de cōi
vbicunqꝫ esset sed nō vltra q̄ꝫ deberet. Fini/
to postea termino illi⁹ cū alius legat⁹ eadeꝫ
deberet fungi legatione secum ducebat lega
tum preteriti anni. ⁊ licebat cuilibet infra q̄/
draginta dies querimoniā facere de eo ꝙ pe
cuniam vltra q̄ꝫ deberet accepisset ⁊ pecuni/
am repetere superflue acceptam. ⁊ talis pecu
nia sic repetita dicebat̄ repetunde darum. et
tunc si ille nō posset se excusare reus erat re/
petundarū. ⁊ cogebat̄ eas reddere.

Repofociliū lij. est id qd̄ tegit ignē in nocte. vl'
qd̄ retroponit̄ quasi ciliū foci sup qd̄ a poste
riori pte foci ligna ponunt̄. qd̄ vulgo lar dr.
⁊ dicit̄ a repono ⁊ focus ⁊ ciliū.

Replicatio ſm Spe. e. ti. de excep. §. multū est
exceptionis facte exclusio. Et sic est q̄dam ex
ceptio competens actori contra exceptionē
rei. ⁊ istam semꝑ opponit actor. Et contra re
plicationeꝫ actoris datur duplicatio reo. Et
iterum contra duplicatōnē rei dat̄ actori tri
plicatio. ⁊ sic in infinitum extendere licet. in
sti. e. ti. iu pn.

Repressalia est ptās pignorandi cōtra quēlibꝫ
de terra debitoris data creditori ꝓ iniurijs ⁊
damnis. De his repressalijs dr de iniu. ⁊ dā.
da. c. et si pignorationes li. vi. vbi ꝓhibent̄
extendi cōtra ꝑsonas eccl'iasticas sb pena ex
cōicatiōis vl' interdicti. Vñ breuiter repressa
lie dicunt̄ qñ aliquis oriundus de vna terra
spoliat̄ vl' damnificat̄ ab alio oriundo ab a/
lia terra. vl' etiam si debitū nō soluerit et tūc
eī dat̄ potestas isti spoliato ꝙ ei satisfaciat
cōtra quēlibet in terra illa vnde est spoliator
vel debitor.

Repromissio est ꝓmissionis iam facte cōfirma
tio. ⁊ differt a ꝓmissione. qr ꝓmittendo nego
cium incboamus sed repromittendo adim/
pletū cōsolidam⁹ Et est repromissio q̄si itera
ta ꝓmissio. vt res magis sit in securo.

Reptilis lis. ꝯ. t. ⁊ hͦ le. dr a repo pis. ⁊ cor. pe.
Vñ in Aurora. Reptile subijcit̄ cum prestas
ei famulatū. Et nota ꝙ reptilium quedā ge/
nera sunt terrestria quedā aquatica. Dicitur
eī reptile quod se rapit. Hoc aūt contingit
multipliciter. Quoddam enim rapit se vir/
tute costaꝝ. vt serpentes. quoddā vi anuloꝝ
vt anial anulosum. quoddā vi oris. vt q̄daꝫ
vmes q̄ ore terre affixo totū corp⁹ post se tra
hūt. q̄ddā vo est qd̄ in vi pinnulaꝝ quarūdā
se mouet. vt piscis. ⁊ vniuersaliter oīe aīal
videt̄ reptile dici cui⁹ corp⁹ a terra ñ multū
eleuat̄ ꝑ instra mot⁹. Et vt dicūt q̄dam repti

lia ꝓprie sūt aq̄ꝝ. repentia vo terre. Ista tñ ꝓ
prietas non semper obseruat̄.

Repudiū dij. dr repulsio vel scriptū repulsiōis
qd̄ sub testimonio testiū pñti vel absenti mit
titur. ⁊ dr a re ⁊ podiū qd̄ est baculus super
quē innitimur. Podiū etiaꝫ dr vbicūqꝫ inni
timur. Vir aūt ē podiū siue sustentamentum
mulieris. Inde repudium dr discidiū diuor
tiū vel repulsio mulieris a viro. vel cōponit̄
a re. ⁊ pes pedis. inde repudiū q̄si repediū.
Cū eī repudiat̄ mulier tūc repedat. i. reuer
titur ad suos. Vel cōponitur a repello lis. ⁊
edes qd̄ est domus. inde repudiū dr quasi re
pelledium. i. repulsio ab ede.

Repulsus sa sum. i. retro pulsus. fugatus. eie/
ctus. ⁊ dr a repello lis. ⁊ hec repulsa se. id est
repulsio iniuria qua repellūtur homines ab
honoris petitione.

Ruputatio ſm plateariū est compensatio vt in
ff. de solu.

Requies. i. refrigeriū. solatium. pausa.

Res rei. a reor. reris. dicitur ſm hug. Proprie
quidem res sunt quas sola extimatione ⁊ in
tellectu cōprehēdimus. vt incorporee. Alia
vo appellantur corporea. Vnde dicit Pri/
scianus. Corporum seu rerum. Res etiam di
citur quelibet. Est eī res vnū de transcendē
tibus. Nā quatuor sunt transcendētia. Res
ens. vnum. ⁊ aliquid. Et etiam ſm leges res
sunt que in nostro iure consistunt a recte ha
bendo. vnde dicit Isido. in. v. ethymol'. vbi
agit de rebus. Res sunt que ī nostro iure cō
sistunt. Iura aūt sunt q̄ a nobis iure possidē
tur. nec aliena sunt. Dicta aūt res a recte ha
bendo. Ius autem a iuste possidendo. Hoc
eī iuste possidetur quod bene. Quod autē
male possidet̄ alienū est. Male autem possi/
det q̄ male suis vtit̄ vel aliena ꝑsumit. Pos
sidet aūt iuste q̄ non irritat̄ cupiditate. Qui
autē cupiditate tenet̄ possessus est non pos/
sessor. Verba sunt Isid. Item a res dr hic ⁊
hec realis. ⁊ hoc le. Jñ realiter aduer. ⁊ hec
realitas tatis. Et cōponitur res cum publi/
ca. ⁊ dr respublica. gtō huius reipublice. Sꝫ
potest queri. an sicut fit ista compositio res/
publica possit fieri hec compositio mulier al/
ba. Respōdetur ꝙ omnis compositio immu
tat. ⁊ commoditatem habet. alioquin est inu
tilis ⁊ non tenenda. Respublica ergo qr ali/
quid immutat. est vna compositio. Nam qñ
res publica sunt due partes. idem est res pu
blica quod res notoria ⁊ manifesta. Cuꝫ au
tē est vna dictio cōposita. idem ē respublica
qd̄ cōmune. Hec aūt mutatio non ꝯtingeret
in mlier alba. qr siue eēt vna dictio siue due
sꝑ fieret suppō ꝓ mliere alba. ⁊ sic nulla eēt
vtilitas in tali ꝯpōne. vñ nō est facienda.

Res iudicata ſm Azo. eo. ti. dr snia que finem
cōtrouersiarū ꝓnunciatione iudicis accipit.

vt.ff.e.ti.l.j. Vł ē qđ cōdemnatōe vel absolutione contingit Item res iudicata ē a iudice ꝛ in iudicio eius qđ deductū ē rōne per eum adiudicatio. vt dicta.l.j.cū ibi nota. Nā ibi notaꝛ ꝙ res iudicata nō est sententia. sed id qđ est decisum ꝓnūciatione iudicis. Sentētia ꝟo ē dispositio vel ꝓnunciatio iudicis legaliter declarata. Ex q̄ sequiꝛ ꝙ interlocutoria nō pōt appellari res iudicata. qꝛ non capit finem cōtrouersiarū. licet qñq3 ex interlocutoria cā diffiniaꝛ. Nec sententie arbitrorū dicūtur res iudicate. qꝛ non imponūt finem nam per solutionem pene possunt resiliri.

Res cōmunes naturali iure dicūtur quaꝝ vsus oīb⁹ aīalib⁹ ē cōis. vt aer aq̄ ꝓfluēs. ꝛ mare ꝛ eius litora ſm Azo. Et insti. de re. diui. §. flumina aūt. ꝛ. ff. de acqui. re. do. l. j.

Res publice dicūtur q̄ sunt oīm pploꝝ ꝛ hoīm tantū. vt sunt flumina ꝛ portus. ꝛ q̄ sunt dedicata vsibus populi. vt foꝝ. stadium.

Res sancte dicūꝛ q̄ ab omi lesione munite sūt. vt muri ꝛ porte ciuitatis. q̄ ideo sancte dicūtur. qꝛ pena sanguinis cōstituta ē cōtra eos. seu aduersus eos q̄ aliquid ī his delinqūt violando vł aliud cōmittendo vel tales res trāscendēdo scalis admotis. vel etiam aliq̄d in eoꝝ lesionez auferendo. vel qualibet alia rōne occupando. vt Insti. de re. diui. §. si q̄s vero. Nam ciues romanos alias q̄ȝ per portas egredi non decet. cū istud hostile ꝛ abominandū sit. Nam ꝛ rhemus frater rhomuli occisus traditur ob id ꝙ murū transcendere voluit. vñ Lucanus. Fraterno primi maduerunt sanguine muri.

Res sacre dicūꝛ q̄ rite deo p pontifices consecrate sunt. vt edes sacre ꝛ alia dona pia que ad diuina ministeria conseruanda dedicata sunt. vt cruces ꝛ thuribula q̄ etiā alienari ꝓhibenꝛ: excepta causa redemptōnis captiuorum. C. de postli. re. l. ab hostibus. ꝛ. l. fi.

Res religiose sepulcra sunt in q̄bus homīes sepeliūtur. vt insti. de re. diui. §. religiosum.

Res soli est res immobilis. vt. ff. de diuer. ꝛ tē. prescrip. l. quibusdam.

Res emphiteotica est res emphiteotice conditioni subiecta. s. illa quā ecclesia vel aliquis dominus dominio ꝛ ꝓprietate retenta concessit emphiteote q̄ȝtum ad solam possessionem. Unde si hic emphiteota rem illaz ī aliā ꝑsonam transponere velit. non potest tradere eā. i. dominiū trāsferre eo ꝙ ipe nec habet nec habuit illud. ꝛ ideo alteri dari non pōt. qꝛ nemo in aliū plus iuris transferre potest q̄ȝ ipe habeat. vt in regula Nemo plus ꝛc. de re. iuris. li. vj.

Rescriptū ſm goff. est mandatum principis qđ ad instantiam alicuius vel aliq̄ꝝ siue ꝓprio motu. vel ex relatōibus absentiū. vel ex suggestionib⁹ ꝓ̄sentiū. vł ad alicui⁹ cōsultatione facit. vł cū alicui vł aliquib⁹ corporicolis legij vniuersitati. vł ciuitati aliq̄d mandaꝛ vł indulgeꝛ. talia em̄ ius faciūt nō generale. sȝ speciale in negocijs ꝛ inter ꝑsonas in q̄bus ꝛ inter quas ꝓmulgata sunt vt. C. de le. ꝛ cō sti. l. ij.

Reses sidis. cō. g. i. piger. ꝛ quasi retro morās ꝛ corripit si.

Resina ne. pe. ꝓd. d̄r lachryma sudore liquoꝛ exalata lignoꝝ. vt cerasi. lentisci. balsami. et aliaꝝ arboꝝ ꝟgultoꝝ q̄ sudore ꝓbanꝛ.

Resolutoriciniū nij. i. acus pectoralis. s. firmaculū q̄ camisia sup pect⁹ firmaꝛ. vł q̄ palliuȝ astringiꝛ. ꝛ diciꝛ a resoluo uis. Vel est īstrumentū quo crines discernunꝛ. ꝛ tunc diciꝛ a resoluo ꝛ cincinn⁹. qđ est capillus. vñ marcialis Resolutoriciniocp flammaruȝ instar. Quidam tñ legunt ꝓ duabus dictionib⁹ scȝ resoluto. ꝛ ricinio. Et est ricinio idem qđ dicimus esse resoluto ricinio quod q̄ȝuis verū sit. tamen pro vna ꝑte melius legiꝛ resoluto ricinio. si quis consideret copulationis vim ꝛ ordinem.

Responsū si. n. g. d̄r a responso sas. qđ est frequentatiuū de respondeo. ꝛ h̄ responsoriū rij. Sȝ rñsum qđ daꝛ. Responsoriū ꝟbū vł versus q̄ sepe iteraꝛ. Et d̄r sic. qꝛ vno desinente id aliter rñdeat.

Resticula le. est dimi. a restis. i. ꝑua restis. Inde resticularius ria. riū. q̄ facit resticulas vel ad eas ꝑtinens. Resticule etiam sunt q̄s succinctoria vel redimicula. ꝛ ꝓpria brachiatoria appellare possumus.

Restis stis. f. g. i. funis. vel qđ fit ex funib⁹ ad aliq̄d trahendū. Et dicunꝛ restes qꝛ his retia tendunꝛ. vel qꝛ rates cōtineant.

Rete tł. n. g. d̄r a retineo nes. eo ꝙ retineat pisces vł aues. Et hȝ i. tm̄ in ablatiuo. lȝ olim faciebat e. Vñ Ouidius in. v. fastorum. Cur tibi ꝓ libitis claudunꝛ rete leones. Rete dixit pro reti. Et dicunꝛ retia quasi retinentia ꝛ non aspiraꝛ.

Retiaculū li. d̄r a retineo nes. Et dicunꝛ retiacula in modū retis facta. Et est retiaculū sicut ꝛ reticulū dimi. a rete tis. s. ꝑuum rete. et reticulū etiam d̄r ꝑuū intestinū tenue. vł quasi reticulatū qđ opit vitalia.

Retiarius ria. riū. i. ad rete ꝑtinens vł decipiens vł q̄ retia facit.

Reticula le. dimi. i. ꝑuū rete. vł mitra virginalis capitis.

Retiolū li. n. g. d̄r illud qđ colligit comas. ꝛ diciꝛ a rete. qꝛ q̄si ꝑuum rete est. vel qꝛ retinet crines ne effundanꝛ

Retinaculuȝ li. i. habena dictum a retinendo. qꝛ eo retineꝛ impetus equoꝝ. vel idem ē qđ reticulum.

Retortus. ta. tum. vel retorsus. sa. sum. quod est idem. id est iterum cruciatus. vel retro. vł

iteꝝ flexus. vel iteꝝ volutus, sicut filum bis
filatum. Uel retortus. id est iterum missus si
cut iaculū qḋ iteꝝ mittit̃ in hostes. ⁊ dicit̃ a
torqueo ques. qḋ significat: cruciare. flectere
voluere. mittere iaculari.

Retrimentū ti. dr̄ quasi retinimentū. Et sunt re
trimenta ea loca in q̇bus digerunt̃ stercora
vel q̄ retineut capita venaꝝ q̇bus laxant̃ vin
cula quibus retrimenta vsq̧ ad digestionis
oportunitatē ꝯtinebant̃. ⁊ iteꝝ musculi qui
bus nascebant̃ retrimentoꝝ meatus.

Retrogradus da dū. i. retrotens. vel retrogra-
diens. vt cancer dr̄ retrogradus. Et planeta
est qñq̧ retrogradus. qñq̧ est ꝓcessiuus. qñ
q̧ stationarius. Et mulus vitiosus similiter
qñq̧ est retrogradus. quandoq̧ processiuus
quādoq̧ stationarius.

Reu. i. radix. Et ꝯponit̃ cū barbaꝝ vel pont⁹.
⁊ dr̄ reubarbaꝝ. siue h̄ reuponticū. illud qḋ ē
trans danubiū in solo barbaro. ⁊ hoc circa
pontum colligitur sic dictū. quasi radix bar-
bara. vel quasi radix pontica.

Reuerens entis. o. g. i. valde verens. vel hono
rans. ⁊ dr̄ a reuereor reris. Et potest eē nomē
vel participiū. Inde hec reuerentia tie. ⁊ est
honor qui cum pauore exhibetur.

Reuma matis. n. g. i. tempestuosa maris inun-
datio. vel ille feruor aq̄ qui fit ex remoꝝ agi
tatione. Reuma etiam est eruptio vel feruor
humoꝝ. qḋ ducit̃ vel a capite vel ab alio mē
bro. Iñ hoc reumatisma matis. i. fluxus abū
dantis aque. vel humoris.

Reuolutilis. cō. t. ⁊ h̄ le. pe. cor. ⁊ hic ⁊ hec re-
uolubilis. ⁊ hoc le. in eodē sensu. a reuoluo
uis. vñ aug. de ciui. dei. Mundi reuolutilis
ortus eiusdem circuitibus inserite

Reus rea reum. dr̄ a re q̄ petit̃. q̇ q̄uis sceleris
cōscius non sit. reus eñi dr̄ q̄diu ius in iudi
cio ꝓ re aliqua petit̃. Et reus fideiussor dr̄ a
re de qua ē obnoxius. Inde hic reatus. Itē
reus maiestatis prius dictus q̄ aduersus rē
publicā aliq̇d egisset. Et q̇cūq̧ hostibus con
sensisset dictus ē reus maiestatis. q̄ mai⁹ ē
ledere p̄riam q̄ ciuē vnū. Postea etiā ille q̇
aduersus maiestatē principis egisse videtur
vel qui leges reipublice detulerat. vel vtiles
abrogauerat. ſm Papiam.

Rex regis dictus. eo q̄ regere debeat rem po-
puli ⁊ salutē. Inter regem ⁊ tyrannū prius
nulla erat differentia. nunc in vsu accidit re
ges vocare modestos ⁊ tēpatos. Tyrannos
v̄o impios. Et rex a recte regendo dr̄. Non
aūt regit q̇ non corrigit. Recte igit̃ faciendo
regis nomē tenet̃. peccando amittit̃. ⁊ ꝓd.
re. ſ rego gis. cor. eā. Uñ. Si bene regna re-
gis. es dignus nomine regis.

R ante H

Rhamnus ni. genus est spinarum. vt dicūt spi-
na alba vel ramus ei⁹. Pap̄. etiā dicit. Rhā
nus est spina alba. vel lignū spinosum. Rhā
nus genus spinaꝝ densissimū. q̄ in herba est
mollis ⁊ pulcra. ibi sunt tñ spine postea. Uñ
in Psal. Priusq̄ intelligerent spine vestre
rhamnum ⁊c̄.

Rhea ꝓprium nomen matris Rhomuli ⁊ rhe-
mi. q̄ ⁊ Illa dr̄. Uel rea dicitur dea terre que
et ops vel ceres dicitur. Uel ſm aliquos fu-
it vxor Saturni.

Rheda de. gen⁹ ē vehiculi ad eundū ⁊ redeun-
dū habilis ⁊ ē q̄tuor rotarum.

Rheno nonis. vestis ē de pellib⁹. Sunt enim
rhenones. ſm Isidorū velamina humeroꝝ ⁊
pectoris de pellib⁹ villosis vsq̧ ad vmbilicū
⁊ uō dr̄ a renib⁹. ſ a rheno germanie fluuio.
vbi his maxime vtunt̃.

Rhenones etiā vulgo dicūt̃ repti. q̄ longitu-
dine villoꝝ quasi reptant.

Rhenus ni. est quidam fluuius diuidens ger-
maniam et galliam.

Rhesis interp̄tatur locutio. Iñ hec rhetorica.
ce. q̄si a copia locutionis dicta. Uel rhetore-
sis dr̄ copia dicendi vel loquēdi a rhesis. Iñ
rhetorica ars illa. Iñ rhetor toris. ⁊ rhetori
cus ca. cū. de arte illa tractans. vel ad illā ar
tem pertinēs. Et hec rhetorica ce. et pl'r rhe-
torica coꝝ. ⁊ rhetorici coꝝ. liber in q̇ docetur
ars illa. ⁊ cor. pe. genitiui. rhetor oris. Unde
Iuuenalis. Cedūt grammatici vincunt̃ rhe-
tores omnes.

Rhinoceros cerotis. idem animal qḋ ⁊ egoce
ros ſm quosdā. vel ꝓ alio animali. ⁊ dr̄ a ri-
nos qḋ ē naris. ⁊ ceros qḋ est cornu. Dr̄ q̇q̧
rhinoceros ꝓ virili mēbro. eo q̄ rigeat. vl' q̄
sit vnicorne instar rhinocerontis. Unde Iu
uenalis. Et magno cum rhinoceronte lauari
Predictum etiam animal dicit̃ monoceros
id ē vnicornis. eo q̄ vnū cornu in media frō
te habeat. Et nota q̄ inuenitur h̄ rhinoceros
⁊ tūc facit gtūs rhinocerotis. interposita ti.
pe. ꝓdu. vt sacerdos dotis. ⁊ actūs singula-
ris desinit in em vel in a. vt rhinocerotē. vel
ta. Itē inuenitur rhinoceron. ⁊ tunc facit ge
nitiuus rontis. ⁊ formatur gtūs a ntīo. addi
ta tis. ⁊ actūs desinit in em vel in a. vt rhino
cerontem vel ta. Potest etiam dici hic rhino
cerus ri. pe. cor. ⁊ tunc est ntūs latinus. Itē
Gregorius exponens illud Iob. xxxix. Nun
quid volet rhinoceros seruire tibi. ita dicit.
Rhinoceros indomite omnino nature ē. ita
vt si quando captus fuerit teneri nullatenus
possit. Impatiens quippe vt fert̃ ilico morit̃
Eius v̄o nomen in latina lingua interp̄tatū.
sonat in nare cornu. Et q̇d aliud in nare. ni-
si fatuitas. quid in cornu nisi elatio designa
tur. Rhinoceros iste qui ⁊ monoceros gre-
cis exemplaribus noīatur tāte fortitudis dr̄
vt nulla venantiū v̄tute capiat̃. Sz sicut hi

asserūt q̄ in describendis naturis aīaliū laboriosa inuestigatione sudauerūt: Vgo ei puella ꝓponit᷑. q̄uenienti siuū aperit in q̄ ille om̄i ferocitate postposita caput ꝺponit. Sicq̧ ab eis a q̄bus capi querit᷑ soporatus velut inermis inuenit᷑. Buxei coloris q̄ꝫ eē describit᷑. q̄ etiā cū elephātis q̄n̄ certamē agreditur. eo cornu qꝺ in nare singularit᷑ gestat. ventrē aduersantiū ferire ꝓhibet᷑. vt cū ea q̄ meliora sc̄ vulnerat impugnantem se facile sternat. Hec Grego. Solinus autē dicit. Rhinoceros est monstrū quoddā rugitu horrido. corpe eq̄no capite ceruino. ex eius fronte media cornu ꝓtendit᷑ splendore mirifico. ad magnitudineꝫ quatuor pedū. ita acutuꝫ. vt q̄cq̄d impetierit facili ictu ꝑforet. nature indomite. q̄ si capt⁹ teneat᷑ cito morit᷑.

Rhinos interp̄tatur auris vel naris.

Rhodus insula est que ante ophicus dicebat᷑. ⁊ corri. primam.

Rhodij dicti sunt quidā qui venerūt iuxta rhodanum. ⁊ edificauerunt quoddam oppidum quod rhodum vocauerunt.

Rhodanus dani. q̄dā fluuius gallie. ⁊ dr̄ a rhodaniso sas. qꝺ latine dr̄ torqueo. q꜠ torquet lapides ⁊ arbores euellit īpetu suo ⁊ cor. da.

Rhoma me. dr̄ a rhem⁹. q꜠ ille ꝓm⁹ fuit fundator illi⁹ ciuitatis. ⁊ nō dr̄ a rhomul⁹. Tūc em̄ deberet dici rhomula le. ⁊ nō rhoma. Jn̄ rhoman⁹ na nū. Et vt dicit Pris. Sūt q̄nedā gētilia silem possessiuis habētia formā. vt rhomanus ciuis. ⁊ rhomanus ager.

Romphea grece. latine dr̄ gladi⁹. Mā vbi gen. iij. dr̄ gladi⁹ flāmeus ⁊ versatilis ī greco romphea hr̄. Jteꝫ romphea ē gladi⁹ ex vtraq̧ ꝑte acutus. quem vulgo spatam dicunt. Jp̄e est ⁊ framea ſm Pap̄.

Rhomul⁹ li. fuit frater rhemi. Jn̄ rhomule⁹ lea leū. Et rhomulides de. fili⁹ vl̄ nepos rhomuli. Rhomulide etiā dicūt᷑ rhomani q̄ fuerunt de ꝓgenie illi⁹. Jnde h̄ rhomulis lidis. i. filia vel neptis illius vel rhomana.

R ante J

Riciniū nij. idē est qꝺ resolutoriciniū ſm Hug. Pap̄. di. Riciniū ē matronale opimentū latine dictū ꝙ dimidia ei⁹ ꝑs retro abijcit᷑. quod vulgo mauortem dicunt.

Riciniuꝫ acus siue spinula quo virginei crines discriminantur.

Ricinus ni. vermis caninus. et dicit᷑ a rhinos quod est auris. ⁊ cynos qꝺ est canis. eo ꝙ inheret auribus canum.

Rictus ctus. i. ferarum oris apertio. ⁊ dr̄ a ringo gis. vl̄ qꝺ dicitur risus in homine dicitur rictus in bestia.

Ridiculus la. lum. de quo pōt haberi derisio vl̄ q̄ alium deridet. vl̄ q̄ in rebus turpib⁹ ridet. ⁊ dicit᷑ a rideo des. ⁊ hoc ridiculum li. i. derisio. Jnde ridiculosus sa. sum. ⁊ hic ⁊ hec ridicularis ⁊ hoc re.

Rien rienis. vide supra in ren.

Rigidus da. dum. i. durus resistens. valid⁹. seuerus immobilis. ⁊ dr̄ a rigeo ges. Jnde hec rigiditas tatis.

Riguus gua. guū. i. madidus vel fertilis vl̄ fecundus. ⁊ dr̄ a rigo gas.

Rigor goris. m. g. i. durities. rigiditas.

Rima me. i. fissura. Jnde hec rimula le. ⁊ hoc rimella le. ambo . dimi. i. parua rima. Et rimosus. sa. sum. i. rimis plenus.

Rinatrix tricis. est serpens aquam veneno inficiēs de q̄ Lucan⁹. Rinatrix violator aque. legit᷑ ibi ⁊ natrix violator. vt supra dictū est in natrix. Pap̄. vo dicit. Rinatrix serpēs aquā veneno inficiens. in quocunq̧ em̄ fonte fuerit suū ibi immiscet venenū.

Ripa pe. locus ꝓximus flumībus. a rapiēdo dicta. q꜠ ab aqua q̄tidie dissoluit᷑. nam ripe proprie sunt fluuioꝝ. sicut litora maris. Jnde h̄ ripula le. dimi. i. parua ripa. Et ripatus ta tū id ē ripā hn̄s. Et hoc ripatū ti. tributū qꝺ accipit᷑ in ripis. Et ripatim. i. ꝑ ripas. vel de ripa in ripā. Et designat locū ripaꝝ. sicut ostiatim ostioꝝ. Et ꝓ. primā. ripa. Unde Lucan⁹ in. iij. Me non lectee cōiunx obliuio ripe. Ripa etiam dr̄ paruus fluuius veniēs a magno.

Riphe interp̄tatur impetus. Jnde riphe⁹ phea pheum. id est impetuosus. vnde quidā montes dicti sunt riphei. ab impetu grandinum ⁊ ventorum.

Riscus ci. m. g. id est fissura vel fenestra patens in pariete. vn̄ Therē. Jn risco vel odiosa sita ē ſm Hug. Pap̄. vo dicit. Riscus fenestra parietis. vas ex iūcis ⁊ viminibus.

Rithm⁹ mi. pe. cor. dr̄ prosa ꝯsonātias retinēs in fine clausulaꝝ. ⁊ dr̄ a rythmos grece qꝺ dr̄ numerus latine. quia constat ex certo numero syllabarum.

Ritus tus tui. id est consuetudo a moribus tracta. ⁊ pertinet ad iusticiam. ⁊ dicitur a ratus ta. tum. qꝺ est firmus. Un̄ ritus dr̄ quasi ratus. q꜠ que rata sunt ⁊ firma ritui debent tradi. Uel ritus dr̄ quasi rectus a rego gis. ex q̄ equum pium ⁊ sanctum ꝑspicimus. Et est ritus in re. mos in sermone. Uel ritus est mos vetustior ⁊ firmior ſm Hug. Et dicit Prisci. A ritu etiam rite ꝓ recte dicitur. q꜠ nihil traditur ritibus nisi qꝺ rectū creditur esse. Papias vo dicit. Rite recte. iuxta morem. legitime ꝓbe. Ritus mos institutum sequela exemplum. ⁊ ꝓdu. ri.

Riualis lis. cō. t. ⁊ hoc le. ad riuum pertinens. vel cum alio potans eundem riuum. ⁊ dicit᷑ a riuus. Unde ⁊ ꝑ similitudinem riuales dicuntur illi q̄ eandem habent amicā cōmuneꝫ quia quasi de vno riuo. id est de vno amore bibunt. Et per compositionem hic corriualis

⁊ hoc le. in eodē sensu. ⁊ p. hanc syllabā va.

Riuus riui dr a ruo ruis. eo ꝙ cito ruat. vl' dicitur a rigo gas. qr ducit̃ ad irrigandū terraꝫ Et sicut dicit Jsid. ety. xiij. Riuꝰ fons torrēs fluuiꝰ ⁊ ammis ita distinguunt̃. Riuꝰ subito fit ⁊ celeriter decurit ⁊ deficit. Fons vo ē caput ⁊ decursus aque q̄ naturalit̃ manat. Torrens aūt est repētinis imbribꝰ factꝰ. magnū īpetū hns. sed adueniēte estate calore solis torrescit. vn̄ ⁊ nomen habuit. Fluuiꝰ ē perennis aquarū decursus. Flumen est aqua decurrens. Amnis est fluuius nemore ac frondibus redimitꝰ. Item a riuus dr riuulus li. dimi. i. puus riuus. Et riuosus sa. sum. ⁊ p. ri. vn̄ Virgiliꝰ. Claudite iam riuos pueri sat prata biberūt. Itē aliꝰ Riuꝰ messis agro mes se pbat̃ ager.

Rixa xe. sicut dicit Pap. dr lis q̄ inter multos cōmittit̃. ⁊ iniuria constat. ⁊ dr a ringo gis. Jn̄ rixula le. dimi. i. pua rixa. Et rixosus sa. sum. ⁊ rixuosus sa. sum. i. rixa plenus. ⁊ vtrūq cōpat̃. Jn̄ rixose vel rixuose aduer. Et rixositas vl' rixuositas tatis.

R ante O

Roboam interptat̃ latitudo ppli. ⁊ hoc p antifrasim. qr decem tribubꝰ ab eo separatis due tm̄ tribus ei relicte fuerant.

Robur boris. m. g. i. fortitudo valitudo constātia firmitas. Item robur generaliter dr ex oī materia q̄cq̄d est firmissimū. Jn̄ etiam quoddā genus arborū dicit̃ robur. qr valde firmū est. Et etiam quelibet arbor vel lignum dicitur robur. Jn̄ robustus sta. stum. i. fortis validus ⁊ firmus.

Roda de. grece latine dr rosa.

Rodomellū li. n. g. dr vinū vel cōfectio ex succo rose ⁊ melle. ⁊ dr a roda greco. qd dr rosa ⁊ mel lis.

Rogatiuncula le. dimi. i. pua rogatio.

Roga ge. f. g. i. elemosyna.

Rogus gi. m. g. i. ignis p mortuo accensus. et dr a rogo gas. Itē rogꝰ pprie est cōpositio lignoꝝ. Pyra qn̄ corpꝰ cōpositū est ⁊ ardet. Funꝰ mortui apparatus. Bustū corpus concrematū. Sepulcrū vbi ossa cōdunt̃. Tumulus cōgestio terre in regione facta q̄ ⁊ sine ossibus pōt esse. Monumentū vo est cuiuslibet rei memoria q̄ monet mentē.

Ros roris dr a rarus eo ꝙ sit rarus ⁊ nō spissus vt pluuia. Vel drosor dicunt greci. inde nos dicimus ros roris. Vl' ros dr a ruo ruis qr ab aere ruit ad terrā. Jn̄ roscidus da. duꝫ id est rore plenus. Et hinc roscidulus la. lū. dimi.

Rosa se. est genꝰ floris. ⁊ dr a roda greco quod apud nos rosa dr. Vel rosa dr a rubeo bes. eo ꝙ eiꝰ color rubeat. Jn̄ hec rosula le. ⁊ hec rosella le. ambo dimi. Et hoc rosariū rij. collectio rosarū. vel locus vbi rose reponunt̃ vl' abūdāt. Itē a rosa dr hoc rosetū ti. locꝰ vbi rose crescunt. Et rosaceꝰ cea. ceū. ⁊ roseꝰ sea seū. Jn̄ roseolꝰ la. lū. Roseus dr a colore. Rosaceus ex materia. Roseū rubor facit. Rosaceū ex materia. Et ita color roseus erit. Rosecea corona.

Rosata te. quedā vestis quā greci phenicea vocant nos coccinū.

Rosella le. dimi. i. pua rosa.

Rosorius ria. riū. i. corrosoriꝰ vl' reprehensorius ⁊ dr a rosor oris. Et hoc rosoriū rij. locꝰ vbi aliqd rodit̃.

Rostrū stri. n. g. dr os auiū. Et gratia silitudis dicit̃ nauiū. Et rostrū dr etiā forum vbi tractabant̃ cause rome. qr deuictis Antonio et Cleopatra. Augustꝰ de rostris nauiū illoruꝫ fecit fieri sedes in foro causaꝝ. Jn̄ hoc rostellum li. dimi. Et componit̃ hoc prorostrum. i. rostrum. quia in anteriori pte est. Item a rostrum dr rostratus ta. tum. i. rostro armatus.

Rota te. dr a ruo ruis. eo ꝙ ruat Jn̄ hec rotula le. dimi. A quo hec rotella le. aliud dimi. Et hic rotulꝰ li. Et hec rotula le. dicit̃ illud rotundū de charta aliqua. Item a rota dr roto tas. Jn̄ hoc rotabulum li. i. furca. vel illud lignū cum quo ignis mouet̃ in fornace gratia coquendi. ⁊ dicit̃ sic. qr rotat ⁊ proruit ignē furni gratia coquendi vel stercora gratia purgandi.

R ante V

Ruber bra. brū. i. rubeꝰ. Jn̄ ruberculꝰ la. lum. ⁊ rubellus la. lū. ambo dimi. i. aliquantuluꝫ rubeus. Et hoc rubellum li. substantiuū genus ruberrimi vini.

Rubeta te. i. rana in rubis manens ⁊ dr a rubꝰ Unde Juuenalis. Porrectura viro miscet sitiente rubeta. Sed hoc rubetū ti dr locꝰ vbi rubi cresunt.

Rubia bie. f. g. quedā herba. ⁊ dr a rubeo bes. eo ꝙ radix eius sit rubea. vnde ⁊ colorare lanas phibet̃. Jn̄ rubiatus ta. tum. id ē rubia tinctus.

Rubicundus da. dū. i. silis rubenti vel rubeus Jnde rubicundulus la. lum. i. aliquantuluꝫ rubeus.

Rubigo ginis. f. g. est vicium ferri ⁊ segetuꝫ. ⁊ dicit̃ a rodo dis. quasi rodigo. eo ꝙ rodat. vel a rubeo bes. qr facit aliquid rubere: Jnde rubigineus nea. neum. i. de rubigine existens. Et rubiginosus sa. sum. id est rubigine plenus.

Rubiliana ne. f. g. dr vitis vel vua dicta a rubeo bes. qr eius materia rubet.

Rubos indecli. q̄ddā oppidū ex abūdantia rubrorū dictū. Jn̄ rubeus bea. beū. nomen patriū prima producta.

Rubeus bea beū. etiā pōt deriuari a rubeo bes

⁊ idem est quod rubicūdus.

Rubrica ce. f. ge. regula vł filū. rubeo tinctū q̄ aliq̄d dirigit. ⁊ dr̄ a ruber bra. brū. Et rubrica ce. ipsa tinctio. vel terra illa rubra. vel qđ fit de illa tinctura. vn̄ Persius. Non cecus ac in oculo rubrica dirigat vno.

Rubrica etiā dr̄ q̄dā color rubeus. Vn̄ Isido. etymo. xix. Rubrica vocata. eo q̄ sit rubra ⁊ sanguineo ꝓxima. hec locis plurimis gignitur. ſ optima ponto. vn̄ ⁊ pontica dr̄.

Rubus bi. m. g. est gen⁹ ligni spinosi de q̄ dicit Isi. ety. xvij. Rubū latini appellāt. eo q̄ fructūs vel virgula ei⁹ rubeat. Hec arbor grecis morus dr̄. Inđ ħ rubetū ti. locus vbi crescit rubus. vn̄ dicit Ouid. j. meta. de primitiuis hoībus. Contētiq̄ cibis nullo cogente creatis. Arboreus fetus montanaq̄ fraga legebāt. Cornaq̄ ⁊ in duris herētia mora rubetꝭ

Ruceus cea ceū. i. sordidus. ⁊ dr̄ a rus.

Ructa cte. ē eminēs ps gutturis. vide infra in rumē. Jn̄ ructus ctus. ctui. ē cum sapor cibi ad rumē reducit. Jn̄ ructim aduer. ⁊ ructatim ⁊ ructant. ⁊ ructuosus sa. i. plen⁹ ructibus. Inde ructuositas tatis.

Rudens dentis. dr̄ chorda rudis. vn̄ dic̄ Isið. etymo. xix. Rudentes sunt funes quibus velum sursum trahitur. ⁊ dicuntur sic ex nimio stridore quē faciūt. vn̄. ij. Pe. ij. Sed rudentibus inferni detractos in tartaruȝ. tradidit cruciandos.

Ruditus tus tui. clamor asini. vel alterius animalis. ⁊ dr̄ a rudio dis.

Rudis dis. o. t. ⁊ hoc de. i. nouus indoctus. vł nouiter instructus. q̄ q̄si adhuc rudit. ⁊ dr̄ a rudio dis. Jn̄ ruditer aduer. Et hec ruditas tatis. i. nouitas vel noua instructio vel idiotatio. insipientia. Inuenit etiā rudis dis. i. virga pretoris qua serui tacti efficiebant liberi. Vel rudis erat q̄ dabat emeritis in signū sue emeritionis. Et sepe ponit ꝓ libertate. Vn̄ Grecism⁹. Virga rudis. rudis est i. curius ⁊ sine laude. Et rudis q̄siq̄ est nouuȝ qđ sepe reptum est.

Rudimentū ti. nouū initiū noua instructio. Et dr̄ a rudio dis.

Rudista ste. cō. g. q̄ vł q̄ rudera de humo eijcit.

Rudus rudi dr̄ a rus. Et rudi dicunt lapides cōtunsi ⁊ rotundi ⁊ calce admixti. q̄ in pauimentis faciēdis supfundunt. ⁊ dicunt sic a rure. q̄ in terra ponunt. ⁊ dicunt sic a duricia. vt deriuatio sumat ab vltima lr̄a rudi q̄si duri q̄ duri sunt. Jn̄ hic ruder vł rud⁹. hui⁹ ruderis. stercus brutoꝝ aīaliū. ⁊ cor. pe. gti. Rudi etiā duri sī ⁊ rotundi. ⁊ inde dicuntur rudera stercora brutoꝝ aīaliū. Rudera illa ꝑte q̄ ita facta sī vt rudi vt stercora caprarū. asinoꝝ ouiū. Rudus vł ruder etiā dr̄ oīe illud qđ eijcit ⁊ extrahit de terra effossa. Vn̄ Beda in expositione sup ꝑabolas. Qui thesauros effodit eijcit rudus terrestre. Et etiaȝ ruine maceriarū. vel ipe macerie rudera dicunt. Vn̄ Prudenti⁹ in libro hymnoꝝ. Aurum qđ satis effossa gignunt rudera.

Rufus fa. fum. i. rube⁹. ⁊ dr̄ a rubeo. Jn̄ rufatus ta. tum. i. sanguine cruentat⁹. Et cōponitur cū sub. ⁊ dr̄ surrufus fa. fum. ⁊ ꝑdu. ru. Vn̄ in aurora. De vitula rufa victimo grata deo. Et scribit ꝑ vnum f.

Ruga ge. f. g. collectio vł plicatio cuiuslibȝ rei in vnum. Jn̄ rugula le. diminut. i. ꝑua ruga. Et rugat⁹ ta. tum. i. ꝯctus rugis collect⁹. Et rugosus sa. sum. i. plenus rugis.

Rugitus tus tui. pe. ꝑdu. i. clamor leonis ⁊ dr̄ a rugio gis.

Ruina ne. i. interit⁹ casus incendiū. ⁊ dr̄ a ruo ruis. Jn̄ ruinosus sa. sū. i. ruina plenus.

Ruma me est eminens ps gutturis. vide īfra i. rumen. Jn̄ ruma. i. māma vł papilla q̄ ruminat a puero. vide in rumes.

Rumen inis. ⁊ hec ruma me. dr̄ eminens pars gutturis ꝓxima gurgulioni. q̄ cib⁹ ⁊ potus deuorat. ⁊ vbi sapor cibi discernit. Eadeȝ dr̄ frumen ⁊ ructa. Sȝ frumen vel ructa in homine. Ruma vel rumen in bestijs. Vnde ruminare dicunt aīalia ⁊ ructare hoīes. ⁊ dicit sic a ruo ruis. q̄ inde cibus ruit ⁊ demittit in stomachū.

Rumes mis. vł roma me. i. māma vł papilla q̄ ruminat a puero. Jn̄ hec ruminalis lis. i. ficus q̄ sub ipa Rhemū ⁊ Rhomulū lupa aluit. vł q̄ sepe ruminat ꝓpter fructum.

Rumigerul⁹ la. lū. pe. cor. i. gerens rumores.

Rumor moris. i. murmur vel quod vulgo dicit nouum. ⁊ dicit a ruo ruis. eo q̄ celerit ruat. Inde hic rumorculus li. et rumarculus li. ambo dimi.

Runcina ponit ꝓ quadā dea. Iteȝ runcina nē est quoddā artificiū lignarij gracile ⁊ recuruum quo cauant tabule domus. vt vna alteri cōnectatur. De quo Esaie. xliiij. Artifex lignarius extendit normaȝ. formauit illud in runcina. Et vt quidā dicūt ꝓducit pe. q̄ ſm eos deriuat a runco cas. q̄ runcina aufert ⁊ auellit interiora ligni cauando ipm. Vel dicit runcina a runcone. q̄ curua est ad modū runconis. Vn̄ Alexander nequā dicit. Runcina runco leccor generare memento. Item alius Vtilis est runcina fabro ſ runcina nulli. q̄ nihil signat ſm istos. dū pe. corripitur. Item ali⁹ dicit. Runco runcinā parit vt medeor medicinam. Alij dicunt q̄ runcina cor. pe. pro instrumento fabrili. ⁊ est primitiuum. Vn̄ q̄dam. Nil runcina fabro confert ſ runcina multū. Itē vt dicit Augustin⁹ in. iiij. li. de ciui. dei. Runcinam dixerunt antiqui deam illam que presidet segetibus cum runcātur. id est a terra auferunt Nā runco cas. di.

tif herbas a terra euellere. ⁊ pō.pe.fine opi
nione. Itē inuenit runcina ꝑ quodaz aiali.

Runco onis.ꝗ herbas euellit.vel instrm̄ q̄ her
be euellūt ⁊ vepres secantur.

Rupes pis.f.g.i.rupta ps montis. ⁊ dr̄ a rupo
pis.eo ꝙ ibi sit rupta.vel ꝑ ꝯriū.qꝛ nō facile
rumpit.⁊ ꝓdu.ru.

Ruricola le.cō.ge.pe.coꝛ.i.colens rus.

Rurigena ne.cō.gene.id est in rure vel in villa
natus.

Rus ruris.i.villa. terra.ager. ⁊ dr̄ a rus ruis.
Sed rura ꝓprie inculti agri.vt silue pascua.
quasi rudia. Ager ꝟo q̄ colit. Inde hoc ru
sculū.li.i.paruū rus.

Ruscus ci.m.g.ꝗddā genꝰ spinosum fruticis.
⁊ dr̄ a rus. Jn̄ rusculus li.di. Et hinc ruscuz
vel rusculū. dr̄ qȯ colligit ⁊ congregat im
mūdū in terra vel ad dandū pullis.vel igni.
In̄ ruscosus sa.sum.i.spinosus. immūdus.
rusco plenus.

Rusticus ci.masc.ge.⁊ hec rustica ce.⁊ rusticus
ca cū.adiectiue pōt dici a rure.s.operariꝰ qꝛ
in rure moꝛat ⁊ colit rus. Itez aūt dr̄ rusti
cus.q̄si ruris custos.vel rus colens etymol.
ē. Vel rusticꝰ.dr̄ inordinatus ⁊ defoꝛmis in
moribꝰ.⁊ fm̄ h̄ ꝯpat rusticioꝛ simꝰ. Jn̄ rusti
ce aduer.⁊ hec rusticitas tatis.⁊ h̄ rusticatio
onis. Sed rusticitas est moꝝ. rusticatio ꝟo
operis.vn̄ rusticatio dr̄ opꝰ vel opa rustici.
vt cultura terre.q̄si rustici actio. ⁊ ē etymol.
vn̄ Eccl.vij. Nō oderis laboꝛiosa opa.⁊ ru
sticationē ab altissimo creatā.i.hoī impositā
in penā ꝑmi pcti. Itē a rusticus dr̄ rusticanꝰ
na nū.i. rusticus. vel rusticanꝰ pr̄familias.
Vn̄ in Grecismo dr̄. Rusticus a rure.qm̄ rus
est sibi cure. Villicus a villa quia res dispo
nit in illa.

Ruta te.ē herba q̄dā dicta sic. eo ꝙ sit feruen
tissima.hanc venenis repugnare mustele do
cent.q̄ dū cū serpente dimicauerit cibo eius
armāt.vt dicit Isi.ety.xij.in fine. Et est cali
da ⁊ sicca in tercio gradu. vn̄ Macer dicit.
A medicis rute vis calida dr̄ eē. Siccaq; fer
tur in his gradus illi tercius esse.

Rutellus.m.g.id est foꝛnicatoꝛ.

Rutenus ni.q̄dam ppl's.vt dicūt flandrenses.
⁊ dr̄ a rubeo coloꝛe.⁊ ꝓdu.ru.

Ruth interp̄tatur festinans. Alienigena enim
erat.s.ex ppl'o gentili. qꝛ relicta p̄ria festina
uit transire in terrā israel.dicēs socrui sue.q̄
cūq; perrexeris pergam.

Rutilus.la.lum.i. splendidus vel crispus vel
tremulus

Rutili dicti sunt q̄dam ppl'i apulie a rutilo co
loꝛe. Jnō h̄ rutilia lie.terra coꝝ.vel rutilia a
rutilo rege.
Inde rutilus la lū.gentile.⁊ coꝛ.ti.

Rutrū tri.fossoꝛiū vel antrum vn̄ arene mouē
tur vbi sal efficit.

S ante A

Saba.sicut dicit glos. Esa.xliij.ciuitas
est in finibꝰ ethiopie sita.s fm̄ Pap.
saba ē arabia regio in q̄ nūc sabei ha
bitāt dicta a filio chus.q̄ nūcupatus est saba
Alij dicūt ꝙ saba ē fluuiꝰ a q̄ tota regio nūcu
patur.

Sabanum ni.pe.coꝛ.grecum est idem qȯ mapa
vel facitergium.

Sabaoth vnū est de decem noībus q̄bus deus
noīatur apud hebꝛeos.⁊ interp̄tat exercitu
um siue virtutū. Et nota ꝙ decē sunt nomina
dei apud hebꝛeos. Primū est El.qȯ alij deū
alij etymologiā eius ponētes Ischyros.id ē
foꝛtē interp̄tati sunt. Scd̄m ē Eloi. Terciuz
eloe.qȯ vtrūq; in latino deus dr̄. Est aūt no
mē latinū ex greca appellatiōe translatū. Nā
deus grece theophobos dr̄.i. timoꝛ colenti
bus eū. Quartū nomē dr̄ sabaoth.qȯ cōuer
tit in latinū.exercituū siue virtutū. Quintū
est elion.qȯ interp̄tat in latinū excelsus dn̄s
Sextū nomē ē Elie.i.q̄ est.deꝰ eīm solus eter
nus ē.i.q̄ exoꝛdiū nō h3.essentie vere nomen
tenet.in cōparatiōe eīm eiꝰ q̄ vere ē.qꝛ incom
mutabilis ē.q̄ mutabilia sunt sunt q̄si nō sint
Septimū est Adonai qȯ interp̄tat generalit
dn̄s.eo ꝙ dn̄et cūcte creature. Octauum est
Ia.qȯ in deū tm̄ ponit qȯ etiā in all'a in no
uissima syllaba sonat. Nonū ē Tetragrāma
ton.i.q̄tuoꝛ l'raꝝ. qȯ ꝓprie apud hebꝛeos in
deū ponit. Ioth.he.vau.he.i.duabꝰ ia.que
duplicata ineffabile illud ⁊ gl'iosuz dei nomē
efficiūt. Dr̄ aūt ineffabilis nō qꝛ dici nō pt̄.s
qꝛ finiri sensu vel intellectu hūano nō pōt.et
ideo qꝛ nihil digne dici de eo pōt. ineffabile
est. Decimū ē Sadai.i.oīpotēs qꝛ oīa pt
⁊ oīa ipsius sunt.

Sabath dr̄ februariꝰ.nō ianuariꝰ.sicut scribit
in Pap̄. S3 foꝛte vitio scriptoꝝ sic erratū ē.
Sic ⁊ hodie multi errāt legētes sabbo ꝑ sa
bath. Zach.j.vbi vera l'ra ē. Hec ī die vicesi
ma q̄rta vndecimi mensis sabath.vbi dic̄ glo
sa. Sabath interp̄tat virga. Illud idē ꝓbat
ꝑ textū q̄ dic̄ vndecimi mēsis. Sabath ei.i.fe
bruariꝰ vndecimꝰ ē apud hebꝛeos.sicut ostē
sum est supꝛa vbi exponit adar.

Sabbati iter dicuntur mille passus vltra quos
nō licebat iudeis ire die sabbati. Actu.j. Et
mille passus faciunt octo stadia.

Sabbatuz dicitur a sabbe qȯ est septem fm̄ he
bꝛeos. Vel a sabba qȯ lingua syroꝝ dicit se
ptem. Et est septima dies septimane. Et ipsa
septimana dr̄ q̄nq; sabbatū. Unde Luc.xviij.
Ieiuno bis in sabbato.i.in septimana scilicz
quarta ⁊ sexta ferijs. Vel sabbatū interpꝛeta
tur requies. Inde sabbatizo zas.id est requi
escere vel sabbatum obseruare. Inde hic sa
batismꝰ mi.i.reqes.⁊ fm̄ hoc sabbata vt ꝑ

p̃rie septim⁹ dies septimane. q: tūc actor oīm
req̄euit ab omī ope q̄ð patrarat. Geñ. ij. Et p
synodochen sabbatū dr̄ ipa septimana. Sab
batū etiā inuenit̄ p q̄libet die septimane cuȝ
tali adiūcto prima sabbati secūda sabbati ⁊c̄.
ß septim⁹ dies simplr̄ dr̄ sabbatū. vl' sabbatū
sabbatoꝝ p excellentiā. vñ in euāgelio legit̄
Uespe aūt sabbati. q̄ lucescit in p̃ma sabbati
⁊ ē sensus p̃ma sabbati. i. p̃ma dies septima-
ne. vel p̃ma dies q̄ ē sabbatū. vel p̃ma dies a
sabbato. vel post sabbatū. Scōm ħ hebreos
nominādi sunt dies sic. p̃ma dies sabbati ⁊c̄.
Sȝ septima dies simplr̄ dr̄ sabbatū vel sabba
tū sabbatoꝝ p excellentiā. Scōm v̄o consue-
tudinē xp̃ianoꝝ sic noīandi dies sunt. Dies
dñicus vel dñica vl' p̃ma feria. scd̄a feria. ter
cia feria. q̄rta feria. q̄nta feria. sexta feria. se-
ptima feria. Dies dominicus dictus ē. quia
tali die domin⁹ noster resurrexit.

Sabburra re. i. arena littoris. vel lapis vl' mul-
titudo lapidū vel inutilis sarcina nauis que
solet esse de lapidib⁹ ⁊ arena. Et geminat̄ ibi
b ⁊ r. Uñ p̃ma pducit̄ positione. ß q̄ꝙ ī me
tro subtrahit̄ vnū b. ⁊ cor. primā cā metri. vñ
Uirg. in geor. At tumbe instabiles fluctu ia
ctante sabburrā. Tollūt ⁊c̄.

Sabelliani q̄dā heretici vocati sunt a sabellio.
Hi vnā psonam p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄ūssancti assert
⁊ astruunt.

Saber bra brū. i. asper vel nodosus.

Sabulū li est terra leuis ⁊ arenosa.

Sabeus bea. beum. id est arabs.

Saccus ci. i. marsupium vel fiscus q̄ necessaria
ꝯdunt̄. ⁊ dr̄ a sagū gi. q: eo ꝯsuto efficitur q̄i
saguȝ. Inde sacellus li. ⁊ sacculus li. ambo
dimi. i. paruus saccus.

Saccatū ti. ē liq̄r aq̄. feci vini admixtus ⁊ sacco
exp̄ssus ⁊ dr̄ a saccus.

Sacculari dicunt̄ q̄ vetitas artes exercētes ex
sacculo ptim subducūt. ⁊ ptim subtrahūt. vl'
distrahūt. vt. ff. de extraor. cri. in rubr.

Sacer cra crū. dr̄ a sancio cis. vel a sanctuȝ cti.
quasi sanctū vl' sancitū. Et nota ꝙ sacer poni
tur sepe p execrabili de vetere ꝯsuetudīe nu
mantinoꝝ. Numātini eī quendā pauperez p
totū annū delicatis cibis pascebāt ⁊ optimis
vestib⁹ induebāt. In fine aūt anni eū lapidi
b⁹ obruebāt. ⁊ de alto mōte p̄cipitabāt. Et sic
quē p̃us habebāt p sacro ⁊ sancto. postea ha
bebāt p execrabili.

Sacerdos dotis ꝯ. g. dr̄ sacra dans. Iñ hec sa
cerdotissa se. vxor sacerdotis. Et ħ ⁊ hec sa-
cerdotalis ⁊ ħ le. ⁊ dr̄ a sacer. ⁊ do das. quasi
sacra dans. quia largus debet esse. Hi apud
gentiles flamines dicebant̄. Initium autem
sacerdotij primus aaron fuit. Hic enim in le
ge sacerdotale nomen primus accepit. qui iu
bente domino victimas obtulit. In nouo au
tem testamēto sacerdotalis ordo post xp̄m a
Petro cepit. ipsi eñ primum datus est pon
tificatus in christi ecclesia.

Sacerdotulus li. dimi. i. fili⁹ sacerdotis. Iñ ħ
sacerdotula le. filr̄ dimi. nata vl' filia sacerdo
tis. ⁊ cor. tu.

Sacernus ni. i. sacer animus vel excellētior ps
anime. ⁊ videtur componi a sacer ⁊ animus

Sacra sancta ⁊ sancta sanctoꝝ. ita distinguū
tur ab Isidoro. xv. etymol'. vbi agit de sacris
edificijs. Sacra sunt loca diuinis cultib⁹ in-
stituta vtpote ea in q̄bus altaria litantib⁹ de
more pontificib⁹ ꝯsecrant̄. Sancta iuxta ve
teres exteriora templi sunt. Sancta sanctoꝝ
locus templi secretior. ad quem nulli erat ac
cessus nisi tantū sacerdoti: dicta autē sancta
sanctoꝝ: q: interiora oracula sanctiora sunt.
vel quia sanctoꝝ comparatione sanctiora sūt
sicut cantica canticoꝝ. q: cantica vniuersa p̄-
cellūt. Sanctū aūt a sanguine hostie nuncu-
patur. Nihil eñ sanctum apud veteres dice
bat̄ nisi q̄ð sanguine eēt hostie ꝯsecratuȝ aut
cōspersum. Pap̄. v̄o dicit ꝙ sacra dicunt̄ sa-
crificia solennia. Sancta religiones. cerimo
nie. are. foci. delubra templa.

Sacramentū ti. n. g. ē inuisibilis gr̄e visibil' for-
ma ita vt eius similitudinē gerat ⁊ cā existat
Or aūt dr̄ sacramentū q̄si sacre rei signū. vel
sacrās mentē: vel sacrū secretū etymo. ē. Itē
sicut ait Pap̄. Sacramentum est pign⁹ spon
sionis. sicut est iusiurandū ⁊ dr̄ a sacer. q: cu
stodiri debet q̄si sacrosanctū q: violare quod
quis pmittit pfidie est. Item sacramentū est
cum celebratione cū res gesta sit. ita vt signa
re credat̄: vt baptismus crisma. corpus ⁊ san
guis: que sacramenta dicunt̄. ideo q: sub te
gumento corpalium rerum virtus dei secreti
us ⁊ latenter eoꝝ sacramentoꝝ operatur effe
ctum. Unde ⁊ a sacris vl' a secretis virtutib⁹
sacramēta dicunt̄. que ⁊ grece mysteria dicū
tur. q: secretam ⁊ reconditā habent dispensa
tionē. Inde sacramentari⁹ ria. riū. Et ħ ⁊ hec
sacramentalis. ⁊ hoc le. Et nota ꝙ sacramen
ta noue legis siue ecclesiastica sunt septem ⁊
ꝯtinent̄ in hoc versu. Abluo. firmo cibo do
let vngitur ordino. iungo.

Sacra annotatio. dicit̄ rescriptum q̄ð impera-
tor p̄prio mentis motu alicui indulget cōsti-
tuēs f̃m p̄ces illi⁹ aliq̄d fieri vel nō fieri.

Sacrarium rij. neu. ge. proprie locus est templi
in quo sacra reponuntur. sicut donarium in
quo collocantur oblata ⁊ sicut lectisternia di
cuntur vbi homines sedere vel iacere consue
uerunt.

Sacrificium cij. dicitur quasi sacrum factuȝ. q:
prece mystica cōsecratur pro nobis in memo
riam dominice passionis. j. q. j. c. multi. Sed
generalius accepit Isidorus sacrificiū cū di-

cit. Sacrificiū ẽ victima ⁊ quecūꝫ in ara cre
mant' seu ponunt'. vñ dicit ꝓpha. Sacrificiū
deo spiritus contribulatus.

Sacrificulus la. lū. i. sacrificiū faciẽs. ⁊ dr̄ a sa
crifico cas. Unde Macrobiꝰ de saturnalibꝰ.
Pontifex lune obseruabat aspectū insaniꝫ
regi. sacrificulo nūciabat.

Sacrilegus ga. gū. pe. cor. ꝙ legit. i. furat' sacꝝ
de sacro. vel nō sacrū de sacro. Jn̄ hoc sacri/
legiū gij. sacre rei furtū. sicut sacrilegꝰ sacre
rei fur. Jnuenit' etiā sacrilegꝰ ꝓ scelerato vl'
flagitioso. Et sacrilegiū etiā inuenit' ꝓ scele
re vel enormi facto vl' ꝓ sacrificio demonibꝰ
facto. vñ dicit Pap̄. Sacrilegꝰ ꝙ sacra legit
.i. furat'. vl' cultū dei veri furat'. idol' tribuen
do Et dr̄ s̄m ꝗdā sacrilegiū. q̄si sacriledium qꝛ
sacꝝ ledit. s̄ potiꝰ ẽ etymo. ⁊ pōt sic describi.

Sacrilegiū ẽ sacre rei violatio vl' eiusdem vsur
patio. Cōmittit' aūt sacrilegiū qn̄ꝫ rōne ꝑso
ne. vt cū ꝗs v'berat clericū vl' ꝑsonā religiosā
Rōe loci. cū eccl'ie vel cimiterij emunitas vi
olat'. Rōe rei. cū res sacrata vel sacro vsui de
putata vsurpat'. Circa h̄ aūt vltimū membꝝ
sic distinguit'. Sacrilegiū cōmittit' auferēdo
sacrū de sacro. vel nō sacrū de sacro. vel sacrū
de non sacro.

Sacrista ste. vel sacristarius. id est sacrorum cu
stos.

Sacrū cri. i. templū vl' locus diuis cultibꝰ insti
tutꝰ. Jn̄ sacellū li. dimi. i. paruū templū. Uñ
Uirg. Nymphe risere sacello.

Sadai nomē dei. i. om̄ipotēs. q̄si potēs oīa. s. a
faciēdo qđ vult. qꝛ si ei accideret nō eēt om̄i/
potēs. Facit eñ ꝗcꝗd vult. ⁊ inde om̄ipotēs
est. qꝛ eiꝰ sūt oīa ꝗ vbicūꝫ sunt. Solus ei to
tius mūdi hꝫ imperiū.

Sadoch interp̄tatur iustus siue iustificans.

Sadducei ꝗdā heretici. iusti interp̄tant' vendi
cabāt sibi qđ nō sunt. corpoꝝ resurrectionē
negāt ⁊ aīam cū corꝑe interire dicūt ꝗnꝫ tñ
libros Moysi recipiunt ꝓphaꝝ vaticinia re
spuūt. vñ Act. xxiij. Sadducei dicūt non esse
resurrectionē mortuoꝝ neꝫ angelū neꝫ spi
ritū. Pharisei aūt vtrūꝫ ꝯfitent' ⁊ acuit pe.
Beda eti ā di. Sadducei dicūt'. qꝛ sadduceū
quendā mgr̄m legis seq̄ntes. neꝫ resurrecti
onē credētes. neꝫ angelos neꝫ spūs eē. Hi
tñ ꝗnꝫ libros moysi recipiētes oracula pro
phetaꝝ respuebāt. Pharisei ecōtra. ꝙ diuisi i
terp̄tant'. eo ꝙ a ceteris i ꝗbusdam obs'uati/
onibus se separarent. ⁊ resurrectionem crede
bant corporum. et angelos et spiritus esse fa
tebantur. Et non solum quinꝫ libros Mo/
ysi. sed etiam oracula prophetaꝝ recipiebāt.

Saphon phonis. ẽ funis i porta nauis positꝰ.
Unde Cecilꝰ. Venereo cursu veni ꝓbato pe
de vsqꝫ ad saphonem.

Saphorium rij. i. atrium templi.

Saga ge. id ẽ ingeniosa. incantatrix. diuinatrix
⁊ dr̄ a sagio gis. vñ Oratius in epi. Somnia
terrores magicas miracula sagas. item saga
etiā dr̄ gēma purissimi coloris. Jnuenit' h̄
sagū. pl'r hec saga goꝝ. pro veste. ⁊ tunc cor.
primā. Unde ꝗdam. Femina saga malis me
fallit. sunt saga vestis.

Sagana ne. f. g. i. ingeniosa incantatrix. diui/
natrix. Sagana etiā fuit ꝓpriū nomē cuius/
dam incantatricis. Sagana genus gumi vl'
vestis dr̄. ⁊ cor. ga. vñ Grecismus. Sagana
gumi. sagana vestis. sagana vates.

Sagax gacis. g. o. i. ingeniosus vel inuestiga/
tor vel diuinus vel velox. astutus ꝓuidus p̄
scius futuroꝝ. Et ꝯpat'. Jnde sagaciter ad/
uer. ⁊ hec sagacitas tatis. ⁊ sagaculus la lū.
aliquantulū sagax. ⁊ cor. primā.

Sagena ne. est genus retis piscatorij. ⁊ dr̄ a sa
gū gi. ꝓpter sui raritatē. Jnđ saginariꝰ. rij. i.
retiarius. Et saginarius ria riū. ad sagenā ꝑ
tinens. ⁊ ꝓ. pe. sagena. vñ Aurora. Agri the
saurus inuentaꝫ gemma sagena.

Sagina ne. f. g. i. pinguedo. qđ ⁊ hoc sagimen
dr̄. Jnde saginatꝰ ta tum. i. pinguis vel ad
saginā ꝑtinens. incrassatus. obesus. ⁊ ꝓdu.
gi. vnđ Juuenalis. Jsta dies ꝓspera stoma
machū laxare saginis. Jtē alius. Uentre sa
ginato veneris suspirat ad vsum.

Saginula. le. di. i. parua sagina.

Sagitta te. f. g. dr̄ a sagio gis. eo ꝙ sagaci. i. in
genioso vel veloci iactu mittitur. pēnis fert'
q̄si auis vt mors celeriter ꝑcurrat ad hoīem.
Et hinc rustici sagittā vocant nouissimā par
tem surculi in sarmento. vel qđ lōgius a ma/
tre ex qua ꝓsilijt recessit. vel qꝛ acuminis te/
nuitate teli spēm p̄ferat. summitates vicium
⁊ fruticū flagella dicūtur eo ꝙ flatu agitent'
Jnde sagittula le. ⁊ hec sagittella le. di. et sa
gitarius rij. ⁊ hec sagittaria rie. ⁊ sagitarius
ria riū. ⁊ cor. primā sagittā. Quis sagio eam
ꝓdu. ⁊ scribitur per duplex t.

Sagittifer ra rum. qui fert sagittas.

Sagma me. f. g. ꝗ corrupte vulgo dr̄ sauma vel
salma. i. sella vl' pōdus vl' sarcina ꝗ suꝑ sellā
ponit'. ⁊ dr̄ a stractu sagoꝝ. i. sellaꝝ. vel quia
selle sago solent sterni. Jn̄ sagmariꝰ. i. cabal
lus. ⁊ hoc sagmaria. i. equa vel mula. vel vt
generaliter dicat' ꝗdlibet iumentū p̄t dici sa
gmariꝰ vl' sagmaria. ꝓ diuersitate sexuum.

Sagmula le. dimi. i. parua sagma.

Sagū gi. n. g. est ꝗddā genus panni vel vestis
tenuis ⁊ abrasa. ⁊ dr̄ a sagio gis. ⁊ cor. p̄mā
Quis sagio eam ꝓducat. Unde Juuenalis.
An saga venditi nubat caupone relicto. Jn̄
hoc sagulū li. idem. Jn hystorijs autem suꝑ
Exod. sic dicitur. Scđm opimentū erat saga
cilicina. ꝗ ⁊ vela caprilaria vel capillaria q̄si
ꝗ vocant' ꝗ facta erāt de pilis capraꝝ quos
capillos qn̄ꝫ dicimus. ad differentiam lane
ouiū. de ꝗbus cilicia fiūt. vñ ⁊ illa saga cilici

na dicta sunt q̄ ꝑ asperitate saga dicebant. vñ q̄sdā pannos asperos sagias dicim⁹. vel forte ex q̄dratura saga dicta. vnō ꝛ militare palliū a gallis inuentū qꝛ q̄drū erat. sagū dictū ē. qō tñ qꝛ ex aspero fiebat panno ꝯ aeris intemperiē potuit etiā dici sagū. Pap̄. vero dicit. Sagū vestimentū cilicinū. sagū. saccū. diplois palliū virgatū. Pōt etiā dici sagum vestis mortuoꝝ. vt ciliciū. vñ q̄dam. Mortis cerne sagum. tu vita mobile sagum.

Sal salis. m. ge. qō antiq̄ dicebāt h̄ sal sal̄ neu. ge. vñ. Accipe salē sapiē. ꝛ Mar. ix. Bonū ē sal. ꝛ dr̄ a salio salis. eo qꝫ saliat in igne. Fugit em̄ ignē cū sit aqueus ꝛ naturam aque sequat̄. qꝛ ignis ꝛ aq̄ inter se inimica sunt. vel sal dr̄ a salo ꝛ sole. qꝛ de aq̄ maris fit. ꝛ sole siccat̄. vñ di. Isi. xvj. etymo. Sal aquis maris sponte gignit̄. spuma in extremis litoribus vel scopulis derelicta ꝛ sole decocta. sūt ꝛ lacus ꝛ flumina ꝛ putei ex q̄bus hauritur dehinc in salinas ingesta siccat̄. Item ĩ grecismo dr̄. Sal neu. ge. ꝯdimentū notat oris. Hic sal si dicas id qō sapiā signat. Cui⁹ plurale reꝑhensio dr̄ eē. Uerbaqꝫ cū salib⁹ asperiora dedit.

Salamandra. vel salamandria quoddam aīal tm̄ in igne viuens. qꝛ sola inter aīalia incendia sustinere valeat. q̄si sola amās pyr. id est ignē. Siq̄dē in medijs flāmis existit. ꝛ nō solū nō vrit̄. ꝫ etiā incendiū extinguit. Et isti⁹ ē maxima vis inter oīa venenata. Cetera xo singulos feriūt. hec plurimos. pariter interimit q̄ ꝛ si arbori irrepserit. vel ĩ puteū ceciderit poma ꝛ aquā veneno inficit. ꝛ omnes comedentes ꝛ bibentes interficit. Et est vnum de quatuor aīalibus illis q̄ singula ex singulis puris viuūt elementis. vnō. Talpe terra cibus. chameleon in aere viuit. Allec vnda fouet. flāme pascūt salamandrā.

Salamina mine. ꝛ h̄ salamē inis. ciuitas q̄dā. Inñ salamini⁹ na nū. ꝛ h̄ ꝛ h̄ salaminēsis. ꝛ h̄ se. ꝛ salaminat⁹ ta tū. ꝛ pō. mi. vñ in aurora. Ad cyprū tendūt post intrantes salaminam.

Salaria rie. vnda vel estuatio maris q̄ ad mare redit. sicut venalia dr̄ q̄ ad litus venit.

Salariū rij. n. g. i. stipendium redditus ꝛ ꝓprie cōis. diariū quotidianū cibariū victus. vnō legitur. qꝫ olim poete viuebant de cōmuni salario. i. stipendio.

Salathiel interꝑtat̄ petitio mea deus.

Salax cis. o. g. i. luxuriosus. ꝛ dr̄ a sal. qꝛ luxuria salsa est ꝛ amara. vñ Oui. Caudaqꝫ salacem. vel dr̄ a salio. qꝛ frequēter salit. sicut facit priapus ex luxuria.

Sabrꝫ bre. f. ge. i. fractura ꝛ asperitas viarū. ꝛ dr̄ a sal. qꝛ sal asper ꝛ amarus est. vel salebra locus lutosus. vel molle lutū in via. ꝛ tūc dr̄ a salio. eo qꝫ facile saliat. vñ Orati⁹. Qui sequit̄ salebras. Inñ salebrosus sa sum. i. asper durus. amarus vel lutosus.

Salem acuit̄ in fine. ꝛ interꝑtatur pax. ꝛ olim dicebat̄ hirl'm salem.

Salentinū. q̄dā mons vel oppidū ytalie. Inde salentinus na. nū. patriū ꝛ ꝑdu. ti.

Sales pl'is nūeri. de sal. qō in singulari accipitur ꝑ ꝯdimēto vel sapiā. ꝫ in pl'i hi sales pro verbis amaris. Unde Auian⁹. Uerbaqꝫ cum salibus asperiora dedit. Itē sales dicūt̄ verba iocosa ꝛ facete inuēta vel dicta. Inñ h̄ et h̄ salaris ꝛ h̄ re. sicut dicim⁹ salares ludos vbi verba iocose vel amare intermiscent̄. ꝛ dicūtur sales a salio. Itē a salio lis. h̄ salius salij et pl'r hi salij salioꝝ. hi sales saliū. Et dicūtur salij vel sales sacerdotes martis. qꝛ saltando ei sacrificabāt. vñ Lucan⁹. Et salt⁹ leto portās ancilia collo. Itē idem nō soliti lusere sales. Vl tñ sales pñt dici ioculatores.

Salgamū mi. i. culcitra. ꝛ dr̄ a salio. vel saluo ꝛ gamos. ꝛ cor. ga.

Salinator toris. q̄ facit sal. ꝫm Pap̄.

Salina ne. dr̄ locus vbi sal efficit̄. vl' iuenit̄ vl' vbi vēdit̄. Inñ salinari⁹ ria riū. ad salinā ptinens. Et hic salinari⁹. rij. q̄ facit vl' vēdit sal

Salinum ni. n. g. i. vas vbi reponit̄ sal. ꝛ ponitur ꝑ tota suppellectili. qꝛ sal est ꝯdimentuꝫ omniū ciboꝝ. Unde Persius in alia satyra. Nempe assidue ꝛc̄. Est ibi far modicū puruꝫ ꝛ sine labe salinum.

Salisator. toris. dr̄ a salio lis. Et dicūt̄ salisatores diuini q̄dam. q̄ dū eis membroꝝ q̄cūqꝫ ꝑtes salierint. aliq̄d sibi inde ꝓsperū vel triste significari ꝑdicunt.

Saliua ue. est humidum in ore. s. sputum. et dr̄ a sal eo qꝫ salsa sit. ꝛ salis habet saporem. vel a salio. lis. eo qꝫ saliat de ore. vel a saluo uas eo qꝫ saluat nos. Inde salinosus sa. sum. Et nota qꝫ ieiuni hominis saliuam si serpens gustauerit morit̄.

Saliunca. ce. quedam herba spinosa. Et dicitur a salio lis. quia eam calcantes facit salire. Unde ꝛ vulgo calcacrepa dicit̄. quia calcantes facit crepare. vñ Uirgilius. Punicets q̄tum cedit saliunca rosetis. Esaie aūt. lv super illud. Pro saliunca ascēdit abies glosa. dicit. Saliunca aculeis ꝛ compunctionibus plena abies alta procera fabricādis domibus apta. Pro saliunca. ergo ascēdit abies. i. ꝑ vicijs virtutes. ꝑ viciosis ꝛ spinosis virtutibus exaltati.

Saliuncula le. herba medicinalis hñs spicas miri odoris. crescit in montib⁹. ꝫ saliuncula herba salsa ꝫm Pap̄.

Salius salij. vide supra in sales.

Salix cis. fe. ge. arbor quedam. ꝛ dicitur a salio eo qꝫ cito saliat. id est excrescat. Arbor lēta viribus habilis vinciendis. cui⁹ semen huius dicūt eē nature vt si q̄s illud ĩ poculo hauserit liberis careat ꝛ femīas infecūdas efficit

Et corripit penultimã gti. Vñ ꝓpheta. In salicibꝰ in medio eiꝰ suspendimꝰ organa nr̃a. Iñ saliginꝰ gina. ginũ. ad salicem ptinẽs vl' de salice factꝰ. Et saliceꝰ cea. ceũ. Et salicinꝰ na nũ. Et hoc salicetum ti. locus vbi salices crescunt.

Salmentũ ti. vel hoc salsamẽtũ ti. in eodẽ sensu. a salio lis. vl' a sale vl' a salso. Vel salsamẽtũ ꝓprie dr̃ piscis cõfectio. ⁊ tunc dicit' a salmo onis. pisce q̃ dr̃ sic a sale. qꝛ inde fit salsamentũ. vl' qꝛ habeat saporem salis ħ salsamẽtum omnis res salsa. vt piscis ⁊ hmõi. Et inde hoc salsum si.

Salmo onis. quidam piscis.

Salomon interpretat' pacificꝰ qꝛ in regno eiꝰ fuit pax. Idem dictus est ⁊ Iditha. qꝛ fuit dilectꝰ ⁊ amabilis dñó. Idẽ ⁊ coeleth qd̓ grece dicit' eccl'iastes. latine cõcionator eo ꝙ ad ppl'm loqueret'.

Salona ne. vel he salone narũ insula ⁊ q̃dã ciuitas dalmatie iuxta mare. Iñ soloninꝰ na. nũ. Et saloninꝰ dictꝰ est filius pollionis qui natus est in eo anno q̃ pater suꝰ deuicit illaꝫ ciuitatẽ. ⁊ pdu. pe. salona.

Salpiga ge. q̃daꝫ serpens q̃ habitat in depssis locl'. ⁊ dr̃ a salim qd̓ est locꝰ. ⁊ pige qd̓ est depressum. Hec eadẽ dr̃ ⁊ cecula. qꝛ ꝑua ẽ ⁊ oculos non habet.

Salsicia cie. q̃ddã genꝰ cibi. ⁊ vt dicũt lucanica. ⁊ dr̃ a salsus eo ꝙ salsa sit.

Salsugo ginis. f. g. i. liquor salis. vel res q̃ salsum facit. ⁊ dr̃ a salsus. Itẽ salsugo dr̃ amarus ⁊ salsus humor terre. Iñ salsuginosus. sa. sum. ⁊ salsugineus nea. neũ.

Salsus sa. sũ. ꝑticipiũ a sallo lis. Potest etiaꝫ esse nomen. ⁊ tunc deriuat' a sale. Et dr̃ salsꝰ quasi sale aspersus ⁊ conditus.

Saltia tie. dr̃ a salsus. qꝛ salsa.

Saltria trie. f. g. i. ioculatrix mulier. Vñ Iuuenalis. Monerũt mauri atq; indi q̃ saltria panẽ. Vel est ibi psaltria a psallo lis.

Saltrix tricis mulier saliẽs vl' saltũ faciens. ⁊ dr̃ a salio lis. iñ saltricula le. di. i. ꝑua saltrix

Saltus tus tui. actꝰ vl' passio saliendi. ⁊ dr̃ a salio lis. Itẽ saltꝰ dr̃ locꝰ siluestris ⁊ vastꝰ vbi arbores exiliũt in altuꝫ plusq̃ in alijs locis. Vel saltꝰ dr̃ silua rara vbi bestie inter arbores facile pñt salire. vñ extremitas siluarum dr̃ saltꝰ. qꝛ arbores ibi iam rarescunt. Iñ saltuosus sa. suꝫ. i. saltibꝰ plenꝰ. vñ q̃dam. Esse nemus saltus saliendi dr̃ actus.

Saluber. ꝯ. t. vel salubris ⁊ ħ bre. ꝯm antiq̃s. Scd̓m aũt modernos. ħ saluber ħ salubris. ⁊ ħ bre. i. sanꝰ vtilis. salutẽ conferens. Iñ ħ salubritas tatis. Et ẽ salꝰ integritas corꝑis. Salubritas saluti cõueniens cã ꝑ quã sanitas vl' seruat' vl' restaurat'. Et pdu. lu. Et ꝯꝫ Pap̃. Saluber ad locũ refert' vl' cibum salutaris ad concíliũ.

Saluia uie. est herba q̃dam salubris. ⁊ dr̃ a salus quasi salutis via.

Salum li. n. g. i. mare. ⁊ dr̃ a sal. qꝛ salsum est ⁊ amarũ. Unde Hiero. ad paulinũ. viij. Et herentis in salo nauicule funeꝫ magis precide q̃ solue.

Salus lutis. f. g. dr̃ a sal. qꝛ sicut sal est condimentũ omniũ ciboꝝ. sic salꝰ est condimentũ oĩm membroꝝ. Et est salus integritas corporis. Salubritas salutis cõueniens cã ꝑ quã sanitas seruat' vl' restaurat'. ⁊ cor. primã salꝰ Vñ Prosper. Cur dubiũ expectat cras hodierna salus.

Salutatio onis. f. g. dr̃ q̃si salutis optatio Illũ eñi salutamꝰ cuiꝰ salutẽ desideramꝰ. Et ẽ salutatio ꝓma ps ep'le. Et ꝯm ħ salutatio est limen epistole debita ordinatione tam noĩa q̃ merita ꝑsonarũ cõnectẽs ⁊ affectione declarans. Et nota ꝙ illud qd̓ est ꝓpriũ narrationũ salutatione nõ dꝫ claudi. Vñ viciosa ẽ illa salutatio. Iohanni patri reuerendo. p. eiꝰ filius humilis Bononie leges audiens vel decreta audiens cũ subiectione salutẽ. Nam eadẽ rõne posset dici. Bononie comedẽs vl' scribens codicẽ vl' digestũ. sufficit ergo dicere. Bononie scolaris. Si aũt dicat Bononie deditus scolasticis disciplinis vl' studio l̃raꝝ dicimus ꝙ studium est atributũ ꝑsone. Unde comode põt dici. At si attributum solius negocij esset. non esset dicenduꝫ. vt Bononie legens litteras vel leges audiens vel decreta.

Salutatoriũ rij. locus in q̃ aduenientes ad salutandũ excipiebant'.

Salutifer ra. rũ. q̃ salutes fert.

Saluriger ra. rum. ⁊ salutigerulꝰ la. lũ. q̃ fert vl' gerit salutẽ verbis vl' ope.

Samaria rie. est q̃dam regalis ciuitas. Ind̓ samarita vl' samaritanꝰ na. nũ. i. custos. Hi nõ cõicant iudeis. immo vitant eos in cibis ⁊ i vasis eoꝝ. Et vt dt. Pap̃. samaritani vl' samarite interꝑtant' custodes eo ꝙ a babylonijs illic in custodiã collocati sunt iudeoꝝ Id̓ hic nota ꝙ samaritani erãt illi q̃ missi fuerant ad inhabitãdũ terrã illam decẽ tribubꝰ captiuatis. ⁊ dicti sunt samaritani ꝓpter locum. ⁊ isti recipiebant quinq; libros Moysi ⁊ non ꝓphetas. ⁊ vocabant' a iudeis duaruꝫ tribuum iacobite. qꝛ videlicet supplantauerant iudeos decem tribuum de terra sua. et id̓ hos samaritanos abominabant' iudei. et ab illa ciuitate omnis regio circa illam dicta est samaria.

Sambuca ce. vel hic sambucus ci. pe. pd. dr̃ q̃dam ꝑua arbor ⁊ mollis. Iñ sambuceꝰ cea. ceum. ⁊ sambucinꝰ na. num. de sambuca existens. Et hoc sambucetũ ti. locus vbi ille arbores crescũt. Item hec sambuca ce. quoddam genꝰ simphonie musicũ quod fit de illa

arbore vñ Persius. Sambucã citius caloni aptaueris alto. Jñ sambucinariꝰ rij. q̃ canit cum sambuca Et h̃ sambustria strie. mulier q̄ canit cũ tali instrumento. Et h̃ sambuculꝰ li. saltator ad vocem sambuce.

Samia dicunt̃ vasa fictilia: a samos insula vbi figulorꝝ ars p̃mo inuenta est. Pap̃. Ysi. dicit Samia terra a samio dicta. a glutinosa ꝛ candida medicamentis ꝛ vasculis necessaria. vñ Esa. xlv. d̃r. Testa de samijs terre.

Samna ne. est fruncatio naris vl̃ os distortum cũ vultu. Jñ samnores dicunt̃ q̃ rectũ vultũ nõ habent Et q꞉ cũ ridemꝰ ꝛ os solemꝰ distorquere ꝛ nasum fruncare. iõ samna d̃r derisio. vñ Persius. Occipiti zeto postice occurrite samne.

Samnis ciuitas est in apulia.

Samnũ est beneuentũ fm̃ Pap̃.

Samnula le. dimi. i. p̲ua samna.

Samothracia cie. q̃dã insula cuiꝰ incole cõmixti sũt ex thracis ꝛ samnis. ꝛ d̃r a samnos quadam insula. ꝛ thracia alia insula. Jñ h̃ ꝛ h̃ samothrax. thracis. ꝛ h̃ ꝛ h̃ samothracensis et hoc se. Et samothraceus cea. ceũ. ꝛ ab illo loco dictꝰ est samothrates aureus anulꝰ. ꝯ capulo ferreo. q꞉ ibi p̃mũ factus est.

Samuel indecli. ꝓpriũ nomen viri. vel etiã põt declinari hic samuel elis. Uñ in aurora. Luz samuele loquens facta futura dabat.

Sanctimonia nie. i. sanctitas. ꝛ d̃r a santio cis Uñ Heb. xij. Pacẽ seq̃mini cũ omnibꝰ ꝛ sanctimoniã. Jñ sanctimonialis. femina sanctitati dedita. Uel cõponit̃ a sanctꝰ cta. ctũ. et monialis qđ est monacha. Jñ sanctimonial̃ q̄si sancta ꝛ cõsecrata monial̃. Jñ hic ꝛ h̃ sanctimonialis ꝛ hoc le. i. sctm̃ vl̃ ad sanctimoniã vl̃ ad sanctimoniales ptinens.

Sanctio d̃r ꝓprie illa cõstitutio vl̃ lex ꝯ quaz si factũ fuerit pena irrogat̃ ꝛ imponit̃. vt no. iij. dis. in sum. Et capit̃ q̃nqꝫ late. vt in ꝓhe. cle. no. Jo. an. in v̆. sanctio.

Sanctio imperatoris ẽ cui pena sanguis addit̃.

Sanctio q̃nqꝫ d̃r q̄libet imp̲ialis cõstitutio vel institutio q̃nqꝫ d̃r totius iuris collectio. ꝛ sumit̃ etiã stricte ꝓ cõstitutione penali. vt no. iij. dis. in sum.

Sanctiones leges. purificatiões fm̃ Pap̃.

Sanctuariũ rij. res sancta. vl̃ locus vl̃ cubiculũ vbi sancte res gerunt̃. vel vbi res sctẽ reponunt̃ vl̃ condunt̃.

Sanctitas tatis. i. castitas religio. integritas.

Sanctũ d̃r qđ defensuz ꝛ munitũ est ab iniuria hoĩm. vt. ff. de re. diui. l. sacrũ.

Sanctꝰ cta. ctũ. i. mundꝰ firmꝰ sine terra q꞉ sancti nihil h̃nt terrene fecis. ꝛ d̃r a sanctio cis. id ẽ cõsecro vl̃ firmũ facio. Uñ ꝛ leges sancte sunt ꝛ mores sancti dicunt̃ fm̃ Hug.

Sancta sanctorꝝ supra exponit̃ vbi sacra.

Sandaliũ lij. q̃dam pãnus q̃ eq̃ nobiliũ solent operiri. vt Pape ꝛ cardinaliũ. ꝛ d̃r a sandix dicis. Sandalia etiã dicunt̃ subtalares q̃bꝰ papa aut ep̃i solent missas celebrare q̄les beatus Bartholomeꝰ deferebat. Sandaliũ etiam d̃r pãnnꝰ q̃ op̲iebant̃ vulnera vl̃ corpora mortuorꝝ fm̃ Hug. Jtẽ sup illũ textũ mathei. vj. Sed calciatos sandalijs ꝛc̃. dic̃ Beda. Ut pes nec tectus sit nec nudus ad terrã Et in historijs d̃r. Jussit eos vti soleis. i. sandalijs ꝛ peronibus.

Sandapila le. i. scurra. ꝛ d̃r a samna qđ est derisio. Jtẽ h̃ sandapila feretrũ in q̃ mortui portant̃. ꝛ maxime plebei gladiatores. ꝛ tũc deriuat̃ a sandaliũ qđ ẽ pannꝰ q̃ op̲iebant̃ vulnera vl̃ corp̲a mortuorꝝ. vñ Juue. Jnt̃ carnifices ꝛ fabros sandapilarũ. ꝛ cor. pi.

Sandix dicis. f. g. genꝰ rubre herbe. de q̄ fit q̃dam tinctura. Jñ sandicꝰ ca. cũ. Et sandiciꝰ cia. ciũ. tali colore insertus. Et sandicinꝰ na. nũ. in eodẽ sensu. Et hec sandarica. ce. genꝰ coloris. colore cinabanio odore sulphurio ꝛ ꝓdu. pe. gtĩ sandix cis.

Sanguinarius ria. riũ. i. sicarius homicida p̲cussor vl̃ sanguine abundans vel fluxum sanguinis patiens. ꝛ d̃r a sanguis. Jnuenit̃ etiam hic ꝛ hec sanguinaris ꝛ hoc re. vñ Eccli. xlij. Latus sanguinare. Jtem inuenit̃ h̃ sanguinarius rij. ꝓ quadã arbore. ꝛ h̃ sanguinaria q̃dam herba sic dicta. q꞉ missa in naribus sanguinẽ moueat.

Sanguinꝰ ni. q̃dam p̲ua arbor. ꝛ d̃r a sanguis q꞉ fructus ꝛ cortex eiꝰ sit sanguinei coloris. Jñ hoc sanguinetũ ti. locꝰ vbi abundãt sanguini. ꝛ cor. gui.

Sanguis inis. m. g. latine vocatꝰ eo ꝙ sit suauis. Uñ hoĩes q̃bꝰ d̃nat̃ sãguis dulces ꝛ blãdi sũt. vl̃ d̃r a salio lis. eo ꝙ saliat. Et vt dicit Priscianus. caret pluralitate. Jnuenit̃ tñ ĩ diuina pagina. Qui nõ ex sanguinibꝰ Et alibi. Uiri sanguinũ ꝛ dolosi ꝛc̃. Jtẽ. Libera me de sanguinibꝰ. Ad hoc põt dici ꝙ ꝓ p̄ctis p̃t inueniri in pl̃l. vel dic ꝙ q̄uis alicubi inueniatur in plurali nõ idcirco est in vsu. Et Priscianꝰ dicit ꝙ deficit in pl̃i solo vsu. ꝯ illđ d̃r esse in vsu qđ cõmuniter est apud oẽs. Tamẽ scias ꝙ cõplexiua q̃ magis vim vnitiuã h̃nt ꝓprie debent in singulari numero declinari. vt puluis. sanguis. lutum. Hec eni vehementem habent aggregationem. Jtez a sanguis dicit̃ sanguinosus sa. sum. i. sanguine plenꝰ ꝛ abundans Et sanguineꝰ nea. neũ. Et ẽ sanguis calidus ꝛ humidus. ꝛ conuenit cũ aere ꝛ vere. Et componit̃ hic ꝛ hec exanguis ꝛ hoc gue. i. sine sanguine. Jtẽ sanguis plura significat. Uñ Sanguis ꝓgenies sanguis q̃ ꝙ d̃r humor. Sit tibi pctm̃ sanguis. sanguis quoqꝫ vita.

Sanguisuga. ge. est vermis aquatilis. s. hirudo. Ceuo alitur. potantibus insidiat̃. cunqꝫ

stabilit faucibus vł vbi vsp̄iā adheserit sanguinē haurit. ⁊ cum nimio cruore maduerit. euomit qđ hausit. vt recentior denuo sugat. Et vt dicūt qdā. lȝ ꝯponat a sanguis ⁊ sugo qđ primā ꝓđ. tñ sanguisuga pe. cor. Alij dicūt ꝙ sanguisuga. pe. ꝓđ. qđ ꝯponit a sugo gis. cuiꝰ p̄ma ꝓducit. Nec inuenit in aliq̄ bono autore ꝙ sit pe. breuis. vñ ꝓuerƀ. xxx. Sanguisuge due sūt filie dicētes. affer. affer Penultima siue su. dȝ ꝓđ. et dȝ scribi ꝑ vnū s. de q̄ dicit Oratiꝰ in poetria. Non missura cutem. nisi plena cruoris hirudo.

Sanies niei. f. g. i. putredo. ⁊ dr̄ a sanguis. vñ Isiđ. iiij. etymo. vbi agit de morbis in sup̄ficie sic ait. Sanies dicta qr ex sanguine nascitur. Excitato em̄ calore vulneris sanguis in saniē vertit. Nā sanies nō fit in q̄cunq̄ loco nisi vbi sanguis aduenerit qr om̄e qđ putrescit. nisi calidū ⁊ humidū fuerit qđ ē sāguis. putrefieri nō pōt. Et differt sanies a tabe. qr fluere sanie viuoꝝ ē. tabe mortuoꝝ. Item sanies ē q̄ fluit. tabes q̄ stat quasi stabes.

Sanir interp̄tatur lucerna. ⁊ significat nocturnam auem.

Sanson. interp̄tatur sol eoꝝ. vel solis fortitudo. Fuit em̄ virtute clarus. ⁊ liberauit israel de hostibus.

Santonicus ci. m. g. color fuscus ⁊ vilissimus quo inficiebant se. q̄ nolebant agnosci.

Sanus na num. dr̄ a sanguis. Sanus đo sine pallore ē. ⁊ sanguis sanitatis ꝯseruatiuꝰ est. Jn̄ h̄ sanitas tatł. i. itegritas corp̄is ⁊ tp̄antia nature ex calido ⁊ hūido qđ est sanguis. vñ ⁊ dr̄ sanitas q̄si sanguinis statꝰ. Itē sanꝰ q̄nq̄ ꝯponit ꝓ validꝰ. Itē sanꝰ cōponit cū male. ⁊ dr̄ malesanꝰ na nū. i. leprosus. Sed q̄ñ malesanꝰ sunt due dictōes signat illum q̄ habet sanitatem imperfectam.

Saps pe. f. g. dulce acetum. vel dulce acidū vinum. ⁊ dicitur a sapio pis. quasi saporis parum habens.

Saphira re. nomē cuiusdam mulieris. ⁊ corri. pe. vnde in Aurora dicitur. Coniuge cum saphira fallente cupidine victus.

Saphirus ri. m. g. lapis est p̄ciosus. ⁊ vt dr̄ in glo. Apocał. vlti. Saphirus sił'is est sereno celo. q̄ percussus radijs solis ardentē emittit fulgorem. ⁊ produ. pe.

Sapidus. da dū. i. saporem habens. sapori datus. Inde sapiditas. tatis.

Sapientia tie. f. g. est reꝝ diuinaꝝ ⁊ humanarū cognitio. Et dr̄ sapientia quasi sapida scientia. ⁊ est etymo. Vñ Eccłi. vj. Sapientia em̄ doctrine ſm̄ nomen eius est.

Sapiens entis. o. g. p̄ticipiū ⁊ nomē. ⁊ tūc cōpatur. Et sapiēs diuina ⁊ hūana rimat . Sȝ prudēs ea q̄ sensibus corp̄eis exp̄iuntur Vel sapiens in diuinis. prudens in humanis.

Sapo ponis. m. g. quedā confectio muliebris ⁊ dicit a sapio pis.

Sapor poris. dr̄ a sapio pis. Jn̄ saporꝰ ra. rum ⁊ cor. sa. vnde Virgiliꝰ. Corp̄a curamus fessos sapor irrigat artus.

Sapifer ra. rū. pe. cor. i. saporem ferens.

Sara re. fuit vxor abraā. vide in Sarai.

Saraballū li. ⁊ saraballa loꝝ lingua chaldaica vocant crura hoīm vł tibie. vñ ⁊ brache quibus hec tegunt dicūt p̄łaliter hec saraballa q̄si tibiales ⁊ crurales. vñ Dań. iij. dr̄ ꝙ saraballa eoꝝ nō fuissent īmutata. Saraballa eiꝰ dixerūt ibi. Aq̄la ⁊ theodotion. non vt corrupte quidā legūt sarabara. et sunt sarabara laxa ⁊ sinuosa vestimēta vel capitū tegimina q̄lia videmꝰ i capitibꝰ magoꝝ picta. et il sarabare ꝓp̄rie parthoꝝ. Et ē nomē tractū a saraball' q̄ laxa ⁊ sinuosa sunt. vel a sare qđ est laxare. Jn̄ saritus ra. tū. i. laxatꝰ ⁊ destructus. Et ꝑ. saraballa penul. positione.

Saraceni dicti sunt. vł qr ex sara se genitos perhibēt cū nō sit verū. Et ita dicunt saraceni q̄si sarageni. i. ex sara geniti. ⁊ ē etymo. Vel sic gentiles aiunt. qr ex origine syroꝝ sint q̄si syriceni. Ip̄i sunt ⁊ hismaelite. qr ip̄i sūt ex hysmaele. Ip̄i cedar a filio hismaeł. Ip̄i agareni ab agar. qr vt dicimꝰ ꝑuerso noīe saraceni vocāt. qr ex sara se esse genitos gloriant. q̄uis ex ancilla sint. Vnde dicit glo. sup illud Esa. xxj. Onus in arabia. Arabes inq̄t sunt saraceni ab hismaele ⁊ cedar filio eiꝰ q̄ melius a matre sua agareni. sed maluerunt vocari saraceni. quasi sare libere. nō ager ancille sint filij. Inde saracenicus ca. cum. ⁊ saracenus. na. num. ⁊ saracenizo zas. id est more saracenorum se habere. et saracenia nie. id est multitudo ⁊ societas saracenorum. vel ritus eorum. vel regio ipsorum.

Sarai interp̄tatur p̄nceps mea. Cū esset tm̄ vnius domus materfamilias. postea causa noīs immutata. ablata de fine nominis. i. lr̄a dicit Sara. i. p̄nceps. Omniū quippe gentiū futura erat princeps sicut ⁊ dñs pollicitus fuerat Abraam Gene. xvij. Dixit quoq̄ deus ad abraam Sarai vxorem tuam nō vocabis sarai. ſ; saram. ⁊ benedicam ei ⁊c̄.

Sarcina ne. i. onus vel pondus ꝓp̄rie qđ ex carne fit. ⁊ dr̄ a sarcos qđ est caro. Caro đo pondus facit. Et hinc q̄dlibȝ pondus dr̄ sarcina Vel a sartiendis rebus insimul. Et h̄ sarcinula. ⁊ hec sarcuncula le. ambo. dimi. i. parua sarcina. ⁊ cor. ci. vñ Sarcina dedecoris damno ꝓpondeat omnis ⁊c̄.

Sarcitectus. cti. ⁊ h̄ sarcitector toris. q̄ tecta facit ⁊ dr̄ a sarcio ⁊ tectum. quia ex multis hinc inde coniunctis tabellis vnum tecti faciunt corpus. Idē ⁊ tignarius quia tectoris tignis inducit. Et hoc sartatectum. id ē restauratio tectorum vel templorum vel tributum quod colligitur ad restauranda tecta temploꝝ. Vn

de.iiij. Regū.xij.legiť. Et inſtaurent ſartate cta templi. Et nota ꝙ Pap̄. ⁊ Hug. ſcribunt per ci. ſarcitector. a ſarcio ⁊ tectū. ſ̄ cōmuniť habetur in libro Regū. ſartatectum. ⁊ tūc cō poniť a ſarcio tis. ſartū ⁊ tectum. ⁊ tenet naturā huiꝰ ſupini ſartū. Et ſm̄ hoc ſartatector a ſarti poſſet dici ꝑ t.

Sarcophagus. vt ait Hugu. diciť lapis in quo mortuoꝝ corpa conduntur. ⁊ diciť a ſarcos quod eſt caro ⁊ phagin quod eſt comedere qꝛ corpora in eo condita abſumuntur. Unde et quodlibet ſepulcrū vel arca in qua ponitur mortuus dicitur ſarcophagus. quia ibi carnes conſumuntur ſm̄ Pap̄. ⁊ Iſidoꝝ. videť ꝙ debeat dici hoc ſarcophagum. Sarcophagus ei lapis in troade ſilua naſcitur ⁊ corpora mortuorū condita in eo infra quadraginta dies abſumi dicuntur. exceptis dentibus. Unde et nuncupatur. Idem dicitur ſorophagus. a ſoros qd̄ ē arca. vľ ſepulcrū ⁊ phagin.

Sarcos vľ ſarcian grece. latine dř caro. Iñ dř ſartia. i. ſup̄fluū carnis incremētū. quo vltra modū corpa ſaginātur.

Sarcoſmicus ca. cū. i. irriſoriꝰ vel hoſtilis vel amarus. ⁊ dř a ſarcoſmos.

Sarcoſmos. eſt plena odio vel hoſtilis irriſio auxiliante modo dicendi ſignata vt alios ſaluos fecit. ſeip̄m non pōt ſaluū facere. Si rex iſrael eſt deſcendat nunc de cruce ⁊ credimꝰ ei. Itez Omnes quos gladio percuſſiſti mortui ſunt. cum hoc dicitur alicui qui neminez gladio percuſſit.

Sarculum li. n. g. vel ħ ſarculus li. eſt ferramētum cū manubrio ad culturas agroꝝ neceſſariū. vel foſſoriū duos dētes hn̄s. Et ſm̄ Ouidiū. ſarculū ē. g. n. vñ dicit. xj. meta. Sarculaqꝫ raſtriqꝫ graues longiqꝫ ligones. Itē ſarculū idem eſt qd̄ ſarpa.

Sarda de. ⁊ hec ſardina ne. quoddā genus piſciculoꝝ a ſarra qd̄ lingua tyria diciť quidā piſcis. In hec ſardinia nie. quedā inſula iuxꝫ quā multum abundāt ſardine piſciculi. vľ qꝛ ſardus de hercule ꝓcreatus cum magna multitudine a lybia profectus ſardiniam occupauit. ⁊ ex ſuo nomine inſule nomen impoſuit. Et inde ſardinius nia. nium. ⁊ hic ⁊ hec ſardanienſis. ⁊ hoc ſe. et ſardus da. dum. de ſardinia exiſtens.

Sardinia ⁊ torſica inſule. paruo fretu. id ē decem miliaribꝰ diuiduntť. Iñ ſardinienſis ſe.

Sardis dis. f. g. q̄dā ciuitas vel inſula. ⁊ diciť a ſarda piſce vñ Orati. ī epľa. Q̄ creſi regia ſardis. Etiā īueniť ī plī he ſardes. diū. dibꝰ. ſardis ī actio ꝓ eodē loco. Iñ ſardicꝰ ca cū. ⁊ ſardo das. i. ītelligere qꝛ hoīes iſtiꝰ loci ſubtiles ſunt ad intelligendū.

Sardiꝰ dg. q̄dā lapis p̄cioſus ⁊ rubeꝰ marmoribꝰ p̄ſtans ⁊ inť gēmas viliſſimꝰ ⁊ dř a ſardinia inſula eo ꝙ p̄mū ꝗ ſardis repertus ſit.

Sardona. ne. q̄dam herba amariſſima. de cuiꝰ flore fit fel amariſſimū. Et eſt ſilis apiaſtro q̄ ora hoīm ſic dolore ⁊ amarore cōtrahit. vt q ſi ridentes intereāt. ⁊ dř a ſardinia. qꝛ in illa inſula abundat. Inde ſardoniꝰ nia nium. et ſardonus na nū. vñ Uirgiľ. Imo ego ſardonijs videor tibi amarior herbis.

Sardonix nicis q̄dam gēma. et dř a ſardius et onix eo ꝙ habeat colorē vtriuſqꝫ illaꝝ gemmaꝝ. vñ Perſiꝰ. Et natalicia tandē cuz ſardonice albꝰ. Iñ ſardonicus ca cū. pe. cor. i. ad ſardonicē ꝑtinēs vel de ſardonice exñs. Inueniť etiā Iob. xxviij. Hic ſardonicꝰ ſubſtantiue. vbi dř. Nō ꝯfereť tinctis indie coloribus. nō lapidi ſardonico p̄cioſiſſimo vel ſaphiro. Itē glo. Apoc. vl. ſup illud. Quintus ſardonix ⁊c̄. dicit. Sardonyx inferiꝰ niger in medio candidus. ſuperius rubeus.

Sarepta te. erat vrbs modica inter tyrū ⁊ ſidonem. Et etiā ſilua iuxta vrbem illam ſarepta dicebať. ſic̄ dř in hiſtorijs. Iñ ſareptanꝰ na. nū. ad ſareptā ꝑtinēs. vľ de ſarepta exiſtens.

Saricus ca cum. vide ſupra in ſaraballa.

Sarmata te. q̄dam ppľs. ⁊ dř ab arma. quia ſarmate patētibꝰ campis armati eq̄tabāt ꝑuſqꝫ eos Lentulus danubius ꝓhiberet. Et id̄ ob ſtudiū armoꝝ ſarmate dicte ſunt. q̄ſi ſꝑ arma tenentes. vel q̄ſi ſcientes arma tenere. ⁊ cor. pe. vñ Lucanꝰ in. j. Et q̄ te laxis imitať ſarmata brachis. Inde ſarmaticus ca cum.

Sarmentū ti. n. dř a ſario ris. vel ſarpo pis. q̄ſi ſarimentū. qꝛ purgať ⁊ p̄ſcindiť. Uel ſarmētū dř a ſero ris. q̄ſi ſerimentū. qꝛ feriť. Inde ſarmentinus na nū. et ſarmentoſus ſa. ſum. ſm̄ hug. pap̄. ſic dt. Sarmenta purgamenta arboꝝ putamina. vñ quidam. Pampinus ē foliū vitis ramuſculus huius. Palmes ſarmentū ramus p̄ſciſus ab ea.

Sarpa pe. f. g. idem eſt quod ſarculum. quod ⁊ ſirpa pe. inuenitur.

Sartago ginis pe. ꝓ. i. patella olla enea. ⁊ dř a ſarcos qd̄ ē caro. ⁊ ago gis. qꝛ in ea caro agitatur. Uľ ſartago dř a ſtrepitu ſoni qñ ardet in ea oleū. ⁊ poniť ꝓ garrulitate tracta metaphora a ſtrepitu eius ad multiloquiū garrulitatis. Item qñqꝫ poniť ꝓ ariditate. qꝛ ſartago arida ē. ⁊ in ea areſcūt oīa. Sic ⁊ loq̄la quorūdā arida ē. ⁊ ſine ſucco ⁊ humore ſapientie. vñ Perſiꝰ. Uñ ħ ſartago loq̄ndi venerat in linguas. Et inde ſartagineus nea neū de ſartagine exñs. vel ad eā ꝑtinens. vel ī ea coctꝰ. Et ſartaginoſus ſa ſum. idez. vel ſartaginibus plenus vel abundans.

Sartatectū. cti. dř repatio tectoꝝ vel templorū vel tributū qd̄ colligiť ad reſtauranda tecta temploꝝ. vide in Sarcitector.

Sartor toris. dř ſutor vel veſtiū repator. Inde ſartrix cis. i. ſutrix. vel mulier que ſartit

Sartoriū rij. locꝰ vbi veſtes ſartiūť. qui ⁊ hoc

sarcinū dr̄. Inde hic sartori⁹. qui vestes sar/
tit. ꝛ sartorius ria rium.

Satelles litis. m. g. minister crudelitatis ꝛ scele
rū. ꝛ miles tyranni ꝛ malefactorū socius la/
tronū domesticus siue fautor non bonus ad
satisfaciēdū. ꝛ tūc satelles dr̄ q̄si satis ledēs
vel destruēs. ꝛ ē etymo. Item satelles etiam
dr̄ q̄ adheret alteri ad eius custodiā. ꝛ tūc dr̄
ab alter ꝛ latus lateris. qꝛ adheret alteri iu/
xta latus ad eius custodiā. ꝛ tūc dr̄ satelles
quasi satis tuens latus. qꝛ tuet̄ ꝛ defendit il
lum cui assistit. Quilibet tn̄ miles pōt dici sa
telles. ꝛ cor. pe. gti. ƀ pe. nt̄i positione ꝓdu.
vnde Oratius in. x. epi. Interea patres vul/
tu merente satelles.

Satellitiū tij. n. g. officiū. vl̄ exercitiū. vl̄ stipen
diū satellitis. Vn̄ ēt cuiuslibet artis ꝛ cuius/
libet officij suū ē satellitiū. nō tm̄ militie.

Sathan vel sathanas. sonat aduersarius vl̄ cō
trarius siue trāsgressor. ꝛ sunt noīa diaboli.
Vn̄. Est sathan aduersans. belialqꝫ apostata
signat. Est q̄ꝫ leuiathan tibi tanq̄ꝫ pacc sini/
ster. Dr̄ esse demon. qꝛ plurima nouerit vsu.
Inde diabolus. qꝛ duplex est bolus e. us.

Satietas tatis. dr̄ a satis vel satio tias. Et sa/
cietas diuersorꝫ vario genere spectaculoꝝ cō
tingit. Saturitas ꝟo ciboꝝ tm̄. Item sacie/
tas ex vno cibo dici potest. quia satis sit. sed
saturitas ex vario alimentorum apparatu.

Satio onis. f. ge. dr̄ quasi seminis actio. vl̄ q̄si
satoꝝ actio ƀm pap̄. vn̄ Eccl̄i. xl. Grām ꝛ spe
ciem desiderabit oculus. i. gratiosam speciēꝫ
artificialiū. ꝛ sup̄ hoc virides sationes. id ē
sata virentia. q̄si di. Pulcriora sunt op̄a na/
ture q̄ꝫ artis.

Satyra re. f. g. ē carmē rep̄hensoriū vel rep̄hē/
sio correctoria. qꝛ ad hoc rep̄hendit vt corri
gat. ꝛ dr̄ a satura quod ē lanx. qꝛ sicut satura
erat repleta diuersis generib⁹ ferculoꝝ. sic ꝛ
satyra plena ē diuersis generibus vitioꝝ. vel
satyra dr̄ a satyris deis nemoꝝ ꝓpter q̄sdam
ꝓprietates tam satyre q̄ꝫ satyris ꝯuenientes
Sunt ꝟo satyri leues ludificātes derisores
saltatores. Sil'r ꝛ satyra. Et hinc ē q̄ satyri
q̄nqꝫ ponūt̄ ꝓ satyra. q̄nqꝫ ꝓ satyricis. ꝛ a sa
tyra dr̄ satyricus ca cū. i. satyrarū descriptor
vel rep̄hensor.

Satyrus ri. m. ge. pe. cor. dr̄ a satur. Et satyri
sunt homūciones dicti ab vncis narib⁹ hn̄/
tes cornua in frontib⁹ ꝛ capraꝝ pedib⁹ sil'es
q̄lem i solitudie sanct⁹ Anthoni⁹ vidit. qui
etiā interrogatus a dei seruo. rn̄disse fert̄ di
cens. Mortalis ego sum vnus ex accolis he
remi. Quos vario delusa errore gentilitas
faunos satyrosqꝫ colit. Dicūt̄ q̄dem ꝛ silue/
stres hoīes q̄s nōnulli faunos satyrosqꝫ vo/
cant. sicut di. Isi. ety. xj. Et dicuntur satyri a
saturitate. qꝛ lasciui ꝛ luxuriosi ferūtur.

Satyriasis inge desideriū veneris.

Satyrion. herba dicta a satyris ꝓpter incendi
um libidinis.

Satisdactio onis est cautio fideiussoria vl̄ etiā
iuratoria si fideiussorā q̄s dare non possit

Satisfactio onis. f. g. dr̄ a satis ꝛ facio. ꝛ est sa
tisfactio. i. ps penitentie. Nā ptes tres sūt pnīe
scꝫ cōtritio ꝯfessio ꝛ satisfactio. Cōsistit āt sa
tisfactio in trib⁹. s. in orone ieiunio ꝛ elemo
syna. vt iste ternarius cōtra illum nefariū di/
aboli ternariū opponat̄. Oro cōtra supbiaꝫ
Ieiuniū cōtra carnis cōcupiscentiā. Elemo/
syna cōtra auariciā.

Sator toris. dicit̄ seminator q̄ spargit sata. id
est semina.

Satrape dicunt̄ sapientes iudices vl̄ reges vl̄
duces ꝛ p̄fecti persarū. Et dicunt̄ satrape q̄si
satis sapientes vel potentes. Vn̄. j. Regum
xxix. Satrapis non places. Et declinat̄ h̄ sa
trapa pe.

Satū ti. gen⁹ est mensure. iuxta morē ꝓuincie
palestine. vnū dimidiū modiū capiēs. c⁹ no/
men ex hebreo sermōe tractū ē. Satū eī apd̄
hebreos noiat̄ sumptio vel eleuatio. eo q̄ q̄
metit̄ eandē mensurā sumat vel leuet. Et est
aliud satum mensura sextariorum vigintidu/
orū capax q̄si modi⁹. Vn̄ Gen̄. xviij. dr̄ Acce
lera tria sata sil'e cōmisce. ꝛ fac subcinericios
panes. Itē satū etiā est supinū de sero ris. ꝛ
a satu addita s. fit satus ta. tum. i. seminat⁹.
Vn̄ Math. xij. Abijt Iesus sabbato p̄ sata.
ꝛ Marci. ij. Cum sabbatis ambularet p̄ sata
id est seminata.

Satur. ra. ru. i. saturat⁹ cibo plen⁹ vl̄ repletus
vn̄ Lucan⁹. Saturū cū obsidet hostē.

Satura re. f. g. q̄dā discus vel lanx q̄ in sacrifi/
cijs deoꝝ diuersis ferculis referta sup̄ altare
ponebat̄ vn̄ sacerdotes saturabant̄.

Saturcia cie. q̄dam herba calida. ꝛ ꝓprie igni
ta. vn̄ ꝛ sic dr̄ eo q̄ ꝓnos faciat in libidinem

Saturnalia lioꝝ. vel lium festa saturni. que ab
antiquis colebant̄. Et no. q̄ sicut di. Prisc.
tractans de dtō ꝛ ablatiuo secunde declina/
tionis. Festoꝝ noīa dierū in a desinentia. sꝫ
pluralia. gtm̄ q̄dem ƀm formam scd̄e tercie.
q̄ꝫ ꝓferunt. dtm̄ ꝟo ꝛ ablatiuū ƀm terciā. vt
hec saturnalia. horum saturnalioꝝ vel satur
nalium. his ꝛ ab his saturnalibus. Sil'r vul
canalia floralia ꝛc̄.

Saturn⁹ ni. q̄dam de⁹ origo deoꝝ. ꝛ dr̄ a satur
ꝛ ann⁹ q̄si satur ann⁹. Est eñ tp̄s qd̄ q̄si an/
nis saturat̄. vn̄ ꝛ greci eū chronon vocāt. id
est tp̄s. Vel saturn⁹ dr̄ a satur. qꝛ ad ip̄m sa/
tio ptinet oīm rerū. In̄ saturnin⁹ na. nū ꝛ sa/
turni⁹ nia. niū. vn̄ Varro. Iam redit ꝛ virgo
redeūt ꝛ saturnia regna. Et dicunt̄ saturnia
regna. aureū seculū. qd̄ sub saturno rege pri/
mū fuisse fingunt.

Sauciatus ta. tū. vel sauci⁹ cia. ciū. p̄ syncopā
vulneratus p̄cussus. Sed sauci⁹ semel sauci⁹

atus sepiꝰ. Uel ſm qſdã sauciꝰ. vulneratus vel etate cõsumptꝰ. quasi sanguine haustus.

Saul. indecli. vł põt declinari. ħ saul huiꝰ saulis. Primũ nomẽ pmi regis isrł Et interpretatur petitio. q2 ppłs isrł petiuit eũ regẽ ⁊ accepit eũ nõ ſm deũ ſ ſm voluntatẽ suã. Et ẽ trisillabũ saulis. ⁊ pdu. pe. vñ in aurora dr. Regl cui vitã cõcessit mucro saulis.

Saulꝰ hebraice tentatio vel angustia latine dr eo q priꝰ in tentatiõe eccłie sit vsatꝰ. Persequebaẗ eñ xpianos. ⁊ inde habuit hoc nomen. Postea mutato noie de saulo factꝰ est paulꝰ. qð interptaẗ mirabilis siue electꝰ. Latino aũt sermone paulꝰ a modico dictꝰ ẽ. qa humilis fuit ⁊ modicus. Uñ ⁊ ipe ad Gal. di. Ego sum minimꝰ aploꝝ.

Sauma me. dr onus ſm quosdã.

Saurex antiqtus. nunc sorex dr.

Saxifraga ge. est qdam herba. ⁊ dr a saxũ ⁊ frãgo. q2 semen eius petras frangit cõminuit. ⁊ corripit fra.

Saxon onis. ꝯ. g. dr a saxũ eo q sit durũ ⁊ validissimũ genus hoim Jñ ħ saxonia nie regio eoꝝ. Jñ hic ⁊ hec saxo onis. gentile. Et saxonus na. nũ. ⁊ cor. pe. saxones.

Saxũ xi. i. lapis vel petra. Et sunt saxa durissima. ſ lapis mollis. ⁊ petra dura. ⁊ dicunẗ saxa a scindo dis. q2 cũ difficultate scinduntur ⁊ secanẗ. Uel saxa pte scissa ⁊ prerupta sunt sicut in montibꝰ. Jñ saxeus xea. xeum. ⁊ saxosus sa. sum. vt hec res est saxea. id ẽ de saxo vel ptineus ad saxum. Et iste locꝰ est saxeus. i. plenꝰ saxis.

S ante C

Scabellũ li. dr illud qð puuł lectuł apponitur scamnũ vo qð altioribꝰ. Jñ ħ scabellũ li. dimi. ⁊ dr qsi scamellũ mutata m. in b.

Scabies scabiei. ⁊ lepra vtraq passio. dr a asperitate cutis cũ pruritu ⁊ squamatiõe. ſ scabies tenuis asperitas ⁊ squamatio. vñ ⁊ diciẗ scabies qsi squamies. ⁊ est etymo. lepra vo ẽ spissa. Jñ scabiosus sa. sum. i. scabie plenus. Jtez a scabies scabiecula le. ⁊ scabiola le. dimi. i. pua scabies.

Scaber bra. brũ. ⁊ scabiosus sa. sum. ⁊ scabidus da. dũ. in eodem sensu. i. asper vitiosus Jñ scabidulꝰ la. lũ. aliquantulũ scabidꝰ Jtẽ scaber bris ſm quosdã est illud instr̃m q purgaẗ pes equi. vel ferrũ q pscinduntur vngule equoꝝ. ⁊ dr a scabo bis. i. supfluã cutẽ remoueo. ⁊ tunc est substantiuũ. vñ. Est scaber ferrum q pes purgaẗ equinꝰ. Ac hoiem scabrũ dic quẽ cernis scabiosum.

Scabreus brea. breũ. i. asper vł vetustus ⁊ etate plenꝰ ⁊ decrepitus. Jñ scabreolꝰ la. lũ. Et scabritudo dinis. i. asperitas corpis.

Scabiosa se. est quedã herba.

Scabro bronis. ſm qſdã dr a scaber bra. brum Et sic scabrones vespe longiora crura hñtes ſm Pap. Jtem inueniẗ cabro bronis. ⁊ tũc deriuaẗ a cabo. vide supra in cabro.

Scalaria rie. f. g. nauis piratica. ⁊ diciẗ a scala q2 ibi sunt transtra disposita ad modũ scalarũ in scala.

Scala le. volũt tñ qdaz dicere scale laꝝ. siue sit vna siue plures. Jnueniẗ tñ in singulari numero. Gen. xxviij. Uidit iacob in somnis scalam. Et est scala instr̃m cum gradibꝰ aptũ ad ascendendũ. ⁊ dr a scando dis. q2 p eam scãdiẗ. Uñ Uirgiliꝰ enei. viij. Rescindit vallũ ⁊ scalã in menia poscit. Jñ hic ⁊ hec scalaris ⁊ hoc re. ⁊ hoc scalare ris. lignuz ex transuerso in scala positum qð ⁊ hoc interscalare ris diciẗ. Jtez scala est poculoꝝ genus ex ligno factũ. ⁊ diciẗ a calon. Uñ di. Jsi. etymo. xx. vbi agit de vasis potatorijs. Calices ⁊ calathi ⁊ scale poculoꝝ genera sunt antea ex ligno facta vñ vocata. greci eñ omne lignum calon dicebant.

Scalenos grece. latine dr gradatio.

Scalinꝰ ni. nauis vł illð ad qð nauis religaẗ.

Scalprũ pri. n. g. ⁊ ħ scalprus ẽ ferrũ cũ q corium aptaẗ vel radiẗ vel cultellus vł capulus scriptoꝝ. Jtẽ scalprũ vł scalprus dr quoddã ferreũ instr̃m qð alio noie dr celtes. Jñ hoc scalpellũ li. ⁊ hic scalpellꝰ li. dimi. vñ Hiere. xxxvj. Scidit illud scalpello scribe.

Scamnellũ li. dimi. a scamnũ. Et p subtractionẽ n. inueniẗ hoc scamellũ li. silr dimi. Jñ ħ scamellulũ li. aliud dimi.

Scamnũ ni. n. g. qð altioribꝰ lectulis apponiẗ Sz scabellũ qð puulis lectuł apponiẗ. Jdẽ dr suppedaneꝰ ⁊ hypodeon a grecis. Et ẽ m. de vltima syllaba in scamnũ.

Scandalũ li. n. g. est dictũ vł factũ minꝰ rectũ pbens alijs occasionẽ ruine. vel sic. scandalũ est dictũ vł factũ vł signũ occasiõe cꝰ trahitur qs i ꝯsensũ pcti mortał. ⁊ dr a scãdalon grece. qð nos offẽsionẽ vł offendiculũ vł ruinã vel impactionem pedis dicere possumus

Scandula le. f. g. quoddã genꝰ annone qð et scandella dr. Et dr scandula qsi scindula. eo q scindaẗ ⁊ diuidaẗ. Scandula etiã põt dici idem qð scindula.

Scansilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. pe. cor. dr a scãdo dis. ⁊ hoc scansile lis. ferrũ p qð equum ascendimus. Scansilia etiã sẗ gradꝰ vbi honorati i sedibus sedent.

Scapha phe. est modica nauis. ⁊ dr a scaphon grece qð est speculũ. q2 hmõi nauiculis vtũẗ pirate ad speculandũ ⁊ explorandũ. Et deferunẗ hmõi nauicule vł scaphe in nauibꝰ ⁊ periculo imminente deponunẗ in mare ad subueniendũ nauibꝰ. q2 his nauis accingiẗ ⁊ p cinctu ipsiꝰ armaẗ. vñ Act. xxvij. Jn insula3 aũt decurrentes q vocaẗ cauda potuimꝰ vix obtinere scapham.

Scaphiū phi. n. g. locus vbi arma reponunt. vel genus vasis ad turpes vsus aptum. s. ad requisita nature. s. vas ad mingendū & egerendū. & dicitur a scando dis.
Scaphus phi. m. g. certus numerus.
Scapula le. dr spatula vel humerus. & dr a scaphus. Jn scapulosus sa sum. i. scapulis dilatatus. & hic & hec scapularis. & hoc re. ad scapulam ptinēs. & hoc scapulare ris. qdam vestis scapulas tm tegens. & cōponit inter. scapulum li. & cor. pe. vn̄ ppheta. Scapulis suis obumbrabit tibi.
Scapus pi. m. g. i. summitas. vel cacumen vel humerus. vn̄ Aug. de ciui. dei. Sup priapi scapum noua nupta sedere videbatur.
Scaria arbor ē spinosa. & facit fructū rubeum.
Scarioth qdam vicus est. Jn hic & hec scariothis. & hoc the. Hinc iudas dictus est scariothis Joh. xiij. Ut traderet eū iudas simonis scariothis. i. iudas simonis filius. s. scariothis. sic a loco illo noiatus. Potest etiā de clinari hic scariothes huius scariothe. sicut tesbites huius tesbite. & cor. pe.
Scarus ri. genus piscis. quod solum inter pisces ruminare phibetur.
Scatebra bre. aque eruptio vel ebullitio q̄ fit cum aqua fluit p aliquas rimas. vel inf saxa vel cū erumpit in loco humido. & in balneo. Jnde scatebrosus sa sum. i. scatebris plen⁹. Jnde scatebrositas tatis. & cor. te. naturaliter. vnde Uirgil. Scatebrisq arentia tempo rat arua.
Scaturigo ginis. est aquarū ebulitio. vel eruptio. vn̄ augu. de ciui. dei. Jn occidentis plagis scaturigines & pluuiones dicit strages dedisse. Et Marcialis capel. Si vo cōcepta ex ipsius scaturiginis vena. Profluxerint p perus scrutator inqrit. Et ponit in loco hoc trāslatiue p scia. Nam aqua tres hz pprietates. Abluit sordes. & seqtur decliuia & reficit sitientes. Sic & scia purgat ignorātiā. de mgro transit ad discipulū faciens decliuia. qr ois imitatio citra pfectōnē est nec par erit imitator autori. reficit haustū sui ardore cognoscendi vera flagrantes.
Scauillū li. preda dicitur.
Scaurus ri. dr qui aliquantulū balbutit. vel q̄ hz talos extentos. vel excedentes. Uel scaurus grece latine dr calix. Jnd scaurus ra rū. id est asper. ra rum.
Scazon dr claudū vel claudico. siue inequalitas. & ē grecū. & ē viciū metri. Tūc metrū dr hre scazon. i. tūc dr claudicare qn̄ sil aba correpta pducit. & pducta corripit.
Sceda de. grecū ē. i. charta scripta vl scriptum qd adhuc nō est emēdatum nec in librum redactum. Proprie quidē sceda ē abbreuiata scriptura de aliq ptractu anteq charta fiat. Eadem dr protocollum. Jnde scedula le. di. id ē pua sceda. Et scedari⁹ ria. riū. & a scedula. scedularius ria. riū. i. ad scedā vel ad scedulā ptinens. sm Hug. Pap. vo dicit. Scedula. pagina epla.
Scelus leris. n. g. i. facin⁹ flagitiū. Jn scelest⁹ sta. stū. i. facinorosus. pteru⁹. Dicit etiā hic & hec scelestis. & hoc ste. in eodē sensu Jnuenit celestis a celo sine s. Vn̄ qdam. Regi celesti nunq placuere scelesti. Ut sis celest nō assimilare scelestis. Jtē a scel⁹ dr scelerosus sa. sum. i. plen⁹ scelere. Jn scelerositas tatis Jtem a scelus dicit scelerat⁹ ta. tum. in quo est scelus. Sed scelestus sta. stū. p quē fit. scelerosus vo q̄ facit. Et est scelerosus plus q̄ sceleratus.
Schema tis. n. g. i. imago vel figura vl modus loquendi. s. soleocism⁹ figura. Et fit schema pprie solū ornat⁹ cā. Metaplasm⁹ vo cā necessitatis fit. vel ornat⁹ in metro. Trop⁹ cā vtriusq. tam in metro q̄ in psa. sm Hug.
Schematismenos. i. defect⁹ modi loquendi. et dicit a schema qd est mod⁹ loquendi & mene qd est defect⁹. Jtē schema dr ornat⁹ vl figugura. Vn̄ in donato dr.
Scemata lexeos ke dianeas. i. figura dictōnis & snie. Sicut em̄ hō varijs vestib⁹ decorat. ita oratio latinitatis tā soluta q̄ ligata schematib⁹ adornat. Et sic dr schematismenos id est defect⁹ ornat⁹ & figure. q̄ fit ex carentia debite intelligentie. vel dr sententia figurati ua & defectiua. Signatio ergo dictionis ē q̄si ornat⁹ & figura ipsi⁹. vn̄ qn̄ deficit a ppria significatione. est ibi defect⁹ & ornat⁹ figure. i. forme dictōis q̄ est signatio & cor. medi am. & acuit in fine. Vn̄ Hieronymus in prologo Job. Et greci rhetores vocant schematismenos.
Schena. ne. s. g. i. vmbra. Et dr a scenos qd est vmbra. Et scena. i. vmbraculū locus obumbrat⁹ in theatro & cortinis coopert⁹ silis tabernis mercennarior q̄ sunt asseribus & cortinis cooperte. Et sm h scena pōt dici a scenos qd est dom⁹. qr in modū domus erat cōstructa. Jn illo vmbraculo latebāt psone laruate q̄ ad vocem recitatoris exibant ad gestos faciendos. Et hinc scena dr qnq totum theatrū. qnq recitatio scripture. qnq ipa scriptura. qnq allocutio diuersarū psonarū vl distinctio scripture q̄ ibi recitabat. vt in Terentio. Jnde scenicus ca. cum. penul. cor. id est vmbratilis vel theadralis. vel q̄ faciebat ludos & gestus in theatro. vel qui recitabat ibi scripturas.
Scenobates tis. id est funambulus qui graditur super funem. Ex. corripit ba. Unde Juuenalis. Augur Scenobates medicus magus omnia nouit.
Scenobiū bij. vide supra in cenobium.
Scenofactoria ars de qua fit mentō Act. xviij

dr ars faciendi tabernacula vel vmbracula
vel funes. Scenos enim grece dr vmbra vl' fu
nis. a scenos qd est vmbra. dicit grece dom⁹
scenos ab vmbratione. Hic et silr grece dr ta
bernaculū scenos. Tabernaculū em ad simi
litudinē domicilij factum est. Scenos ergo
siue p vmbra siue p tabernaculo siue p fune
pōt cōponi cū facio. vt dicat scenofacio cis.
id est vmbraculum vel tabernaculum vel fu/
nes facere. Jn hic scenofactor. dr artifex fa/
ciens tabernacula vmbras vel funes. Et sce
nofactorius ria. riū. ad scenofactionē vel ad
scenofaciendū ptineus.

Scenophegia gie. f. g. quoddā festū iudeoꝝ. s.
fixio vel dedicatio tabernaculi. et dr a scenos
qd est vmbra et phagin qd est comedere quia
tunc in vmbraculis salicū comedebāt. Vl' ē
cōpositū a scenos qd est tabernaculū sic fa/
ctū ad silitudinē domicilij qd grece scenon
dr ab obūbratione. Jn hec scenophegia. gie
festum pdictū. s. dedicatio tabernaculi. in q̄
vt dictū est comedebant sub vmbris salicum
Et celebrat a iudeis in memoriā expeditōis
qn ab egypto pmoti i tabernaculis degebāt
vn Joh. vij. Dies festus iudeoꝝ scenophe/
gia. Qd. s. festum iudei singulis annis facie
bāt in memoriā beneficioꝝ q eis dns cōtule/
rat in deserto. qn in tabernaculis habitabāt
De hoc festo hr Leuit. xxiij. A qntodecimo
die mensis septimi erunt ferie tabernaculoꝝ
septē dieb⁹ dno. Et vt vult Hug. in h nomie
scenophegia licet corriger pducere pe. pvo
luntate legentis. Est vo nomen nothū. qr er
go a greco descendit pōt pe. pduci. Apd gre
cos em in multis vocalis an vocalē pducit
sed qr ad formā latinitatis reductū ē potest
etiā corripi in legendo. Apud latinos eivo/
calis ante vocalem non producit nisi in pau
cis. Jn scansione tamen sine dubio illa pe/
nul. breuis est.

Scenos. i. funis. Et scenos vl' scenon grece dr
vmbra latine.

Scenotaphiū phij. n. g. i. vacuū sepulcꝝ. i. ima
ginaria sepultura q fit cū corpus deest et dr a
scenos et taphos qd est sepulcrum.

Sceptriger ra. rū. pe. cor. q gerit sceptrū. et dr a
sceptrum et gero.

Sceptrū tri. n. g. virga ptātis. et dr a cepi pte/
rito de capio sm Hug. Pap. vo dicit. scep/
trum vel sceptron dr regimen vel virga rega
lis. et est grecum.

Scesiosonomaton sm bedā est multitudo no/
minū cōiunctoꝝ. diuerso sono vnā rē signifi
cantiū. vt Esaia. Ve genti peccatrici populo
graui iniquitate. semini neqꝫ filijs sceleratis
Et in psalmo. Peccauimus cum prib⁹ nris.
iniuste egimus iniquitatem fecimus. Al' sm
alios si dicam. Nebula nix grando procella
flumina venti.

Sceuus ua. uum. id est sinister malus puersus
inimicus.

Scibil' lis. o. t. et hoc le. ad sciendū habilis.

Sciens entis. est peritus scientia et rebus

Sciol⁹ vo simulator scie ac peritie q appetit vi
deri et scire qcqd ali⁹ sciat. aut q se scire pfi/
tet oia. aut etiā futura pdicere.

Scientia tie. sm Aristotelē. est habit⁹ cōclusio
nis p demonstrationē acqsitus.

Scientificus ca. cū. i. sapiens sciens.

Scylla le. nomē est herbe. et scylla grece. latine
dr herba siue preda. Et scylla pprium nomen
puelle. Et fuerūt due scylle sm fabulas. s. fi/
lia Nisi q fuit mutata in alaudā. et filia phor
ci. q fuit mutata in monstrū marinū. Vn scyl
la sepe dr illud monstrū vel locus piculosus
maris. in quo ē illud monstrū. Jn scylle⁹ lea
leū. sm Hug. Ysi. vo dicit in. xiij. etymo. scyl
lam a colle saxum eminens appellāt simile ce
late forme pcul videntib⁹. Vn et monstruo/
sam faciem fabule illi dederūt qsi formā ho/
minis succinctā capitibus caninis et collisū il
lic fluctus latratus vident exprimere. carib
dis dicta. quia gurgitibus occult' naues ab
sorbeat. Papias vo dicit. Scylle saxa laten
tia in mari.

Scindula le. latus asser quo domus operiunt

Scyniphes. qdam scribūt p s. in pma syllaba.
vide supra in cyniphes.

Scynodenta. dr ab odenta qd est dens. Et vo/
camus scinodentes qb⁹ voces cū gemitu p
cedunt et duplices hnt dentes.

Scintilla le. f. g. dr a scindo dis. eo q psilit ab
igne. Et est scintilla dum ardet. Fauilla dū
extincta est Jn hec scintillula le. dimi. et scin
tillosus sa. sum.

Sciolus la. lū. i. aliquantulum sciens.

Sciopodas sicut dicit Aug. in. xvj. de ciuitate
dei. ferunt esse gentem vbi singula crura i pe
dibus habent. nec poplicē flectūt. et sunt mira/
bilis celeritatis. qs sciopodas vocant. eo q
p estū in terra iacentes resupini pedū vmbra
se ptegant. Ysido. etiā in. xj. ety. dicit. Scio/
podū gens fert esse in ethiopia. a singul' cru
rib⁹ et celeritate mirabili qs inde sciopodas
greci vocāt. q p estū in terra resupini iacen/
tes pedū suoꝝ magnitudine adumbrant.

Scyph⁹ phi. calix maior. poculū quo bibimus
sm Hug. Vel sm Pap. Scyph⁹ calix regi⁹ q
patera vocat vel phiala. Et ē s. prima litera
sm Hug. et in Pap. nec dꝫ s. in pnunciatiōe
oino taceri. nec oino pferri. s qsi medio mō
qr s. ibi qntū ad sonū liquescit aliqualit. alij
aūt scribunt sine s. ciphus.

Scipio onis. vga cōsulū. vel bacul⁹ ad capien
dū aptus. et dr a cepi pterito. Vn et qdam ro
manus dict⁹ est Scipio. qr bacul⁹ et sustenta
mentū reipublice fuit. vl' pentū suoꝝ. Et fue
runt duo Scipiones auus et nepos.

Sclroma saxa dicunt̄. Vñ hec scirosis duritia ĩ
sensibus sine dolore.
Scirpus pi. gen⁹ iunci ē. ⁊ ē planus sine nodo
Vñ scirpeus pea. peñ. i. de scirpo exñs. Unde
Exo. ij. Fiscellam scirpeam.
Scisma matis. n. g. dr̄ discordia diuisio vñ Isi.
etymol. viij. Scisma dr̄ q̄si a scissura animoꝝ
Eodē eī cultu ⁊ eodē xp̄o ritu credit scismati/
cus vt ceteri solo cōgregationis delectat̄ di/
scidio. Inde scismatic⁹ ca cū. i. diuisus. ⁊ dif
finit̄ sic ɓm Hoff. Scisma ē illicita dissensio
diuisio vl̄ discessio eoꝝ int̄ q̄s vnitas eē debe
ret. Uel sic ē illicit⁹ ab vnitate eccl̄ie. vel ab
vniuersitate dissensus. differt autē scisma ab
heresi. q: heresis in p̄ncipio sui hȝ ꝑuersū do
gma. ꝭ scisma ĩ fine fingit aliquā heresim vt
recte ab eccl̄ia videt̄ recessisse. vt dic̄ Hiero.
xxiiij. q. iij. heres ⁊ scisma differt sicut gen⁹ ⁊
species. q: oīs hereticus ē scismaticus ⁊ non
ecōuerso. nisi durauerit.
Scissura re. i. diuisio sep̄atio. ⁊ dr̄ a scindo dis.
Scitalis lis. q̄dā serpēs. q̄ sol⁹ cū oēs serpētes
pellē suā deponūt in estate ipe deponit suam
in hyeme. Vñ ⁊ sic dicta ē. q: scientior ē alijs
deponēdo pellem. cū eā deponit in hyeme si/
ne lesione. vel dr̄ scitalis a scile vel a scele qd̄
est lux. Vñ scitalis q̄si lucēs. q: lucēs ⁊ noua
efficit̄ deposita pelle. vl̄ q: tāta ꝑfulget vari
etate tergi sui vt notaꝝ grā aspicientes retar
det Et q: reptādo pigra est quos assequi nō
valet. miraculo sui stupētes caoit. Vñ Luca.
in. ix. Et scitalis sparsis etiam nunc sola prui
nis. ⁊ cor. pe.
Scythe dicti sunt a q̄dā milite ꝑsico. q̄ scythas
ab eis diuisit. schyta cognoīato. Vñ hec scy/
thia tie. eoꝝ regio. Inde h̄ ⁊ hec scytha. the.
gentile. Et scythicus ca. cū.
Schytiopolis. oppidū est quoddā scythie.
Scit⁹ tus tui. i. scia vl̄ cognitio. ⁊ dr̄ a scio scis
Et h̄ scitū ti. i. decretū. statutū vel indictū. et
cōponit̄ h̄ plebiscitū. Et scitus. ta. tū. i. sapi/
ens. Vñ scite aduer. i. sapiēter. Et ꝑ cōpositi
onē ꝑscitus ta. tū. ꝑfecte scitus. Et inscit⁹ ta.
tū. i. insipiens Inde hec inscitia tie. i. insipiē
tia vel ignorantia.
Scius. scia. sciuȝ. i. sapiēs. ⁊ dr̄ a scio scis. Et ꝑ
cōpositionē inscius inscia. insciū. i. nesciens.
Scobs bis. f. g. ferrū q̄ ligna planant̄ vel pur/
gamentū dom⁹. Vñ q̄daȝ. Uilia scobs leuat
scobs scobis aspera tollit.
Scola grece. latine dr̄ vacatio. q: ibi studio va
cam⁹. Et in singulari cū dicim⁹. Magnam
scholā habeo. de loco intelligit̄. Cū xp̄o dr̄ in
pl̄i. Magnas scolas de scolarib⁹ intelligit̄ q̄
si multos scolares habeo. Inde scolastic⁹ ca
cum. id est ad scolas vel ad scolares ꝑtinens
vel assiduus vel frequens in scola. Et h̄ ⁊ hec
scolaris ⁊ hoc re. ad scolam vel ad scolas ꝑti
nens. Et substantiue sepe ponitur tm̄ in com
muni ge. pro scolaribus.
Scolaris ē ꝑsona vacās ab humanis negocijs
scolasticis dedita disciplinis. ⁊ dicitur a sco
lin grece qd̄ ē vacatio latine. ⁊ aris qd̄ ē vir/
tus q̄si virtutibus vacans.
Scops pe. f. g. quedaȝ arbustula. Et scopa. pe.
etiā dr̄ illud cū q̄ domus purgat̄. ⁊ fit sepe ex
scopa arbore. Vñ in euāgelio. Inuenit eum
scopis mūdatā ⁊ ornatā. Vñ h̄ scopula le. di/
mi. i. parua scopa. Vñ scopulosus sa. sū. i. sco
pulis plen⁹. qd̄ ⁊ scoposus sa sum. dr̄.
Scopetū ti. pe. ꝑ. loc⁹ vbi abundāt scope.
Scopeus pea peñ. i. de scopis existens.
Scopin grece latine dr̄ intendere vl̄ speculari.
Scopulus li. pe. cor. i. arduum saxum. ardua ⁊
ꝑrupta rupes. apta ad speculandum. ⁊ dicit̄
a scopin. vel quia inde facile possum⁹ specu/
lari. vel quia a longe videtur talis loc⁹. In/
de scopulosus sa sum. id est plenus ⁊ abun/
dans scopulis.
Scoria rie. f. g. purgamentū ⁊ sordes metalloꝝ
⁊ dr̄ a scoria ab excoquēdo vel excutiēdo. q:
q̄n excoquūt̄ metalla tūc sordes cadūt et ex/
cutiunt̄. Unde Esa. j. Argentū tuū versuȝ ē
in scoriā. Item scoria rie. ē suffocatio vesice.
ita vt vrina deneget̄. vel ventris officiū. ⁊ ta
mor in pectore reperitur.
Scorio onis. m. ge. dicitur stultus stolidus fa/
tuus ⁊ dr̄ a scoria.
Scorpio onis. m. g. vl̄ scorpi⁹ pij. qd̄ idē est. dr̄
q̄ddā aīal venosū ⁊ dr̄ scorpio q̄si scorte poio
q: ab anteriori ꝑte fingit blādicies. ꝭ a poste
riori pungit Capite eī blandit̄ ꝭ cauda pun/
git. Ul̄ dr̄ scorpi⁹ ab arcu vel ab arpe qd̄ ē in
curuat⁹ gladi⁹ eo ꝙ caudā figat. vl̄ arcuata
venena diffundat. Item scorpio dr̄ q̄dam pi/
scis vel vermis q̄ ledit dū manu tollit̄. Scor
pio etiā dr̄ sagitta venenata arcu vel tormen
tis excussa. q̄ dū ad hominē peruenit vir⁹ qd̄
habet infundit. Item scorpio est gen⁹ dupli/
cis flagelli vel magni fustes. Itē scorpio est
quoddā signū in celo. in qd̄ ɓm poetas scor/
pio animal fuit translatum. vel quia cum sol
est in scorpione. primos sentim⁹ frigoris acu
leos ɓm Hug. Vñ Scorpius est signum. ver
misq; sagitta flagellum. Magister autem in
historijs super illud. iij. Regū. xij. Pat̄ me⁹
cecidit vos flagellis ⁊c̄. sic dicit. Scorpio est
rubus aculeatus vel flagellum virgarum no
dosum. vel scutica habens in summitate glā
des plumbeas.
Scorpitis hui⁹ scorpitis. q̄dam gemma scorpi
onū ⁊ colore ⁊ effigie referens.
Scorte grece. latine dr̄ dulce.
Scortes tis. f. g. pellis arietis.
Scortū ti. n. g. i. meretrix. q̄ apud grecos scitha
vocatur. ⁊ dr̄ a scortes pelle arietis. quia de/
fricatur pelles quibus corruptela fit vl̄ dicit̄
a scorte qd̄ ē dulce. q: scortatorib⁹ dulce est.

vñ. Job. xxxj. Scortũ alteriꝰ ſit vxoꝛ mea.

Scotomia mie. quedã infirmitas ⁊ accepit nomen ab accidẽti. eo ꝙ repentinas tenebꝛas i gerat ocul' cũ vertigine capitis. Jñ ſcotomicus ca. cũ. talem infirmitatem patiens.

Screa ſcree. f. g. pittuita. ſtercus ſpurcitia que per os ꝓijcitur.

Scriba be. nomẽ eſt officij. i. cancellariꝰ. Jnde ſcribatꝰ tus. i. ſcribe officiũ vl' dignitas. Sed ſcriptoꝛ dr̃ q̃ frequẽter ⁊ aſſidue ſcribit. vel q̃ peritiã habet ſcribendi.

Scribe tabularij ſm quoſdã olim creabant' ad tp̃s triennij ad ſcribendũ publica rõcinia ꝓuinciaꝝ ſeu ciuitatũ ſm Accur. C. e. ti. i rub. li. x. Et ꝓp̃rie ſũt illi q̃ ſcribũt noĩatos ad munera ⁊ honoꝛes ⁊ tributa ſoluta. ⁊ ſunt tabularij qꝛ publicis inſtrumẽtis p̃ſunt in ſingul' ciuitatibꝰ. Et hi appellant' libellarij. vt. ff. d̃ re. iudi. l. libellariꝰ. Et tabelliones. vt i Auten. de tabel'. col'. ij. Al's ſcribe dicũt' q̃ circa p̃ncipes vl' alios magnos iudices ſunt deputati ꝓ actis ⁊ geſtis ꝯficiẽdis. Hi q̃ȝ vocant' ſcriptoꝛes nctarij. libellẽſes. pꝛagmaticales epiſtolares. exqueſtoꝛes. vt. C. de appel. l. p̃cipimus. ⁊ l. in offerendis.

Scribelogographi ſm Accur. dicunt' q̃ publicis rõnibus ſcribendis deputati ſunt. naȝ logos grece. rões publicas dicimus latine. ⁊ graphos ſcriptura. Hi etiaȝ numerarij appellãtur. vt. C. de ſuſcepto. pꝛepo. ⁊ archa. l. duos. li. x.

Scribe cenſuales ſunt qui ſcribunt cenſuȝ. C. de tabu. in. rub. l. xij.

Scriniũ. n. g. dr̃ q̃ſi ſecretoꝝ vl' ſcriptoꝝ publicoꝝ recõditio. ſ. locus vbi ſecreta reponunt'

Scriniarij ⁊ ſcrinioꝛũ memoꝛiales idem ſunt ⁊ mgr̃i ſcrinioꝝ. Etiã ſcriniarij appellãt' tabelliones. vt. c. ad audientiã. de p̃ſcp̃. in glo.

Scrobos bis. f. g. id eſt foſſa maxime illa quaȝ ſcrophe faciunt.

Scropha phe. f. g. i. poꝛca. ⁊ ẽ nomẽ ficticiũ. ſ. de ꝓp̃rietate ſoni ſumptũ. Jnde h̃ ſcropula le ⁊ ſcrophella le. ambo. dimi. Scrophule etiaȝ dicũt' quedã apoſtemata q̃ ſolẽt naſci pueris circa collũ. Jñ ſcrophuloſus. ſa. ſum. ⁊ ſcrophulatus ta. tum. i. plenus ⁊ abundans ſcrophulis. ⁊ coꝛ. phu.

Scrophina ne. f. g. q̃dda͂ inſtr̃m carpentarij. et dr̃ a ſcrobs. qꝛ terendo ſcrobem facit.

Scrupus pi. m. g. lapis ꝑuus ⁊ aſper q̃ ſepe ſb talo iacẽs in calciamẽto multũ ledit et offendit. ⁊ dr̃ a ſcrutoꝛ aris. qꝛ qñ latet i calciamẽto ledit nos. ⁊ cogimur ip̃m ſcrutari. Cuiꝰ cõtrariũ ẽ calculꝰ. Et inde h̃ ſcrupulus li. dimi. pe. coꝛ. Et h̃ ſcrupus vel ſcruqulus dr̃ q̃ddaȝ pondus ſex ſiliquaꝝ pondere ꝯſtans. Et ꝑ ſimilitudinẽ ſcrupus vl' ſcrupulꝰ dr̃ moleſtia. ſollicitudo. anxietas. et dubietas animi. remoꝛſus ꝯſcie. Unde. j. Reg. xxv. Nõ erit tibi hoc in ſingultũ ⁊ in ſcrupulũ coꝛdis. Jtẽ difficultas ſubtilis q̃ſtio. Sicut eñi ſcrupꝰ huꝰ ẽ. ſic ſubtil' q̃ſtio ꝑua ẽ ad videndũ. ⁊ ſic ille multũ ledit ita ⁊ ſubtil' q̃ſtio multũ ledit eũ q̃ ñ eſt ꝓmptus in diſcernẽdo. Jnq̃ſitio eñi ⁊ q̃ſtio rerũ ſubtiliũ. multũ ſolent ledere. Jtẽ a ꝑus dr̃ ſcrupeus pea. peum. Et ſcruposus ſa ſum. i. ſcrupis plenus ⁊ abundans. ⁊ aſꝑ. anxius. durus difficilis. nodoſus obſcurꝰ. Jnde hec ſcrupoſitas tatis vñ ſcrupea vl' ſcruposa. ſaxa dicunt' aſpera. Jtẽ a ſcrupulus dicit' ſcrupuloſus ſa. ſum. i. ſcrupulis plenꝰ ⁊ abũdans. vel aſper. anxius. dubius. difficilis. nodoſus obſcurus. Jnde hec ſcrupuloſitas tatis. i. anxietas. difficultas.

Scrutiniũ nij. i. ſcrutatio vl' q̃cq̃d q̃s ſcrutatur interius de aliqua re. Unde ꝓp̃ha. Defecerũt ſcrutantes ſcrutinio.

Scrutũ ti. n. g. dr̃ veſtimentũ pauperũ lacerata ⁊ detrita. ⁊ dr̃ a ſcrutoꝛ aris. Jtem ſcruta dicunt' exta. ſ. tripe. qꝛ in extis ſcrutabant' futura vel ſoꝛdes purgant'. Unde Oratiꝰ epi. Uilia vendente tunicato ſcruta popello.

Scurra re. m. g. i. leccatoꝛ vaniloquus pꝛopꝛie dicit' ſcurra. q̃ ſequit' curiã gratia cibi. Und ij. Reg. vj. Et nudatus ẽ q̃ſi ſi nudet' vnꝰ de ſcurris. Jñ h̃ et h̃ ſcurrilis. ⁊ h̃ le. pe. ꝓ. et ꝑ geminũ r. Jnde ſcurriliter adūer. et hec ſcurrilitas tatis. i. leccacitas. turpitudo. turpis ludus. iocularitas que a ſtultis dicitur curialitas. Unde ad Ephe. v. Scurrilitas que ad rem non pertinet.

Scus. neu. g. indecli. i. rotundũ vel rotũditas.

Scutella le. dicit' a ſcus vel ſcuta. quia rotũda eſt. Jnde ſcultellula le. dimi. ⁊ ſcutellariꝰ ria rium. ⁊ h̃ ſcutellarius rij. qui facit vl' vendit ſcutellas. Et hoc ſcutellariũ rij. locus vl' vas vbi reponuntur ſcutelle.

Scutica ce. pe. coꝛ. i. loꝝ. cũ q̃ verberant' pueri ancille ſerui. ⁊ dr̃ a ſcuta qđ ẽ foꝛma rotũda ꝓpter rotunditatẽ coꝛrigiaꝝ.

Scutiger. ra rũ. pe. coꝛ. i. gerẽs ſcutũ Et inenit' ſubſtãtiue in q̃libet genere.

Scutra tre. vas quoddaȝ eſt. ⁊ dicitur a ſcus vel ſcuta. Et enumerantur ſcutre. iij. Regum vij. inter vtenſilia templi altaris. vaſa. ſcilicȝ equalis amplitudinis in oꝛe et in pꝛofundo ad calefaciendum.

Scutula le. fe. g. monile rotundum ex auro vel argento ⁊ dicit' a ſcuta quod eſt foꝛma rotunda. Uñ. j. Mach. iiij. Oꝛnauerunt faciẽ templi coꝛonis aureis ⁊ ſcutulis. ⁊ coꝛri. cu. Jnde ſcutulatus tatum. i. ſcutula oꝛnatus: vel ſcutulã poſſidens vel qđ habet in ſeꝛbes in ſimilitudinem ſcutularum. ſicut quedam veſtes ⁊ quedã animalia. Uñ ⁊ ſcutulatus dicitur equus ꝓpter oꝛbes quos hȝ candidos inter purpureos. Jnde hec ſcutulate. te. vel h̃ ſcutulatũ ti. dr̃ indumentũ quoddam pꝛecio

sum. τ ē ꝓ̄ꝛievestis q̄ hꝫ̄ſi ſe q̄ſdaꝫ oꝛbes vel
circulos. ſicut patet in q̄buſdam pannis ſe/
ricis. vñ Ezech. xxvij. Gēmā purpurā τ ſcu/
tulata ꝓpoſuerūt in mercatu tuo. Itē inueni
tur h̄ ſcutulū. plr̄ h̄ ſcutula. di. i. puū ſcutum

Scutū ti. n. g. dr̄ a ſcuta te. q̄ ē foꝛma rotunda.
eo ꝙ antiq̄tus ſcuta fiebant rotūda. vl' dr̄ ab
excutio tis. eo ꝙ a ſe excutiat τ eijciat ictum
teloꝝ. Iñ h̄ ſcutulū li. di. τ ſcutatus ta tū. i.
ſcutū habens vel ſcuto armatus vel inſtru/
ctus. τ ſcutarius rij. q̄ facit vel vendit ſcuta

S ante E

Sebaſtus ſti. i. auguſt⁹ menſis. Greco eñi ſer/
mone ſebaſtus tñ valet q̄ꝫtū auguſtus. Inō
ſebaſtia. nūc dr̄ q̄dam ciuitas q̄ olim diceba/
tur auguſta ab auguſto.

Sebum bi. dr̄ a ſus. qō mō dr̄ vulgo. ſepum pi.
id ē adeps pinguedo. axūgia. τ dicitur a ſue
quaſi ſuenū. quia plus pinguedinis habꝫ il
lud animal q̄ꝫ aliud.

Secenti te. ta. dr̄ a ſex τ centū. τ abijcit̄ x. τ dr̄
ſecenti. vl' mutat̄ in s. ſm q̄ſdam τ dr̄ ſeſcen
ti. te ta. Sꝫ vſus fere oīm ſcribit p x. Nec va
let rō in ɔ̄riū cū dr̄ tres conſonātes nō ſimul
poſſe cōiungi. qō alij dicūt fieri ſi p x. ſcribat̄
cū x. vim duplicis conſonantis habeat. Pa
tet erroꝛ eoꝝ. quia non intelligit̄ regula illa
niſi cū vna τ eadem conſonans duplicat̄ im
mediate ad altam conſonantem.

Seceſſus ſus ſui. locus ſecretus. τ dicitur a ſe
cedo dis. quaſi ſine acceſſu.

Secus. i. aliter a ſecus ɔ̄patiuū. ſm Pap̄.

Secmentū. eſt faſcia qua matrona faſciat ca/
put. vnde Iuuenalis in ſatyra que incipit q̄
dringenta τc̄. Secmenta τ longos habitus
τ flammam ſumpſit.

Secoꝛs dis. g. o. i. ignauus. ſtultus. τ dr̄ a ſe. τ
coꝛ. quaſi ſeoꝛſum a coꝛde. Inde hec ſecoꝛ/
dia die. i. ignauia.

Secretus ta tū. dr̄ a ſecerno nis. τ hoc ſecretū
ti. i. arcanū. occultū optum myſticū. Inde ſe
cretarius rij. τ hoc ſeretariū rij. locus vbi dā
tur vel conſeruantur ſecreta.

Secta cte. f. g. dī ꝓpoſitū in malo circa aliquaꝫ
diſciplinā. τ dr̄ a ſeco cas. vñ ſecta heretico/
rū. q2 ſunt ſecti τ diuiſi ab vnitate eccl'ie vel
fidei. Secta ēt accipit̄ i bono. vt ſecta phoꝝ
τ tūc dī a ſequoꝛ. q2 tūc ſeq̄nda. i. tenēda ē vt
ſecta apl'oꝝ. ſecta ꝓphaꝝ. Quidaꝫ tñ dicunt
ſectā etiā in malo a ſeq̄ndo. Et eſt ſecta habi
tus aīoꝝ τ inſtitutū vl' ꝓpoſitū in malo circa
aliquā diſciplinā quā tenendo ſequūt̄. lōge
alia in religionis cultu opinantes q̄ꝫ ceteri.

Seculū li. ē ſpaciū centū decē annoꝝ. τ dr̄ a ſe
quoꝛ q̄ris. q2 vnū ſeq̄t̄ aliud. Iñ hoc ſeclum
cli. p ſincopā. Item ſeculū q̄ñq̄ꝫ ponit̄ ꝓ vi/
ta vel ꝓ q̄libet ſpacio tp̄is aliq̄ntulū longo.
vñ dixit pap̄. Seculū dr̄ etas euū tp̄is ſpaciū
interuallū. vite curſus. Iñ hic τ hec ſeclaris
τ h̄ re. i. res ſeculi. vl' ad ſeculū ptinens. Iñ
hec ſecularitas tatis. τ ſeculariter aduer.

Secund⁹ da. dū. nomen oꝛdinale τ dr̄ a ſequoꝛ
queris. q2 ſtatim ſeq̄t̄ poſt pꝛimū. τ ſecund⁹
da. dū. i. ꝓſper. τ bon⁹ a ſequendo. q2 q̄ ſecū
da ſunt de ꝓpe ſequunt̄. Vñ τ ſecunda dicit̄
foꝛtuna ꝓſpera. q2 ꝓpe nos ſeq̄t̄ τ iuxta nos
eſt ſicut aduerſa oppoſita eſt. τ recedēs. Itē
hoc nomē ſecundū ponit̄ loco aduerbij loci
vel qualitatis vel potius ſilitudinis. cū dici
tur Scdm̄ Lucā vbi greci dicunt cata Lucā
Item ſecunda de. dr̄ folliculus in q̄ puer in
uoluit̄ in ventre matris. τ q̄ ſimul cum īfan/
te naſcit̄ τ ſequit̄ eum τ egredit̄. Itē ſecun
da de. dr̄ q̄dam vicus in hierl'm. De q̄ habet̄
ij. Regū. Qui habitat in hierl'm in ſecunda.
Papias vo dicit. Secunda ꝓſpera. abun/
dans felix. beata. Secunde dicunt̄ folliculi
q̄ ſimul cum infante naſcunt̄ dicte ſic. q2 cuꝫ
infans egredit̄ eum ſequunt̄. Macer etiam
de virib⁹ herbaꝝ dicit. Iſtas pelliculas me/
dici dixere ſecundas. Deutero. aūt. xxviij. dr̄
Et illuuie ſecundarū. Inuenit̄ etiam ibi ſe/
cundinaꝝ. ſed melt⁹ dr̄ ſecundaꝝ. Poteſt tñ
deriuari a ſecunda de. ſecundin⁹ na. num. i.
ptinens ad ſecundā vel res ſecunde. τ ꝓdu.
di vñ Bern̄. Tunica tua fuit pellis ſecūdina

Securis ris. f. g. dr̄ a ſeco cas. q2 ſecat. Vel ſe/
curis dr̄ q̄ſi ſuccuris. q2 ea arboꝛes ſuccidan
tur. vel ſecuris quaſi ſemicuris. Ex vna enim
pte acuta eſt τ ex altera foſſoꝛia eſt. Iñ hec ſe
curicula le. dimi. Et inde ſecuricularius q̄ ſe
curim defert. Et coꝛ. p̄niā ſecuris. ſ ſecur⁹ eā
ꝓdu. Vñ q̄dam. Rebus ſecuris eſt ſepe mi/
nata ſecuris.

Securus ra. rū. dr̄ q̄ſi ſeoꝛſum a cura. τ dr̄ a p̄/
poſitione ſe. τ cura. Iñ ſecuritas tatꝭ ſm hu
gui. Pap̄. vo dicit. Secur⁹ nō dubitans fir
mus munitus. Securus dicit̄ quaſi ſine cu/
ra. i. frigid⁹ p qō inutile accipit̄. Et ponitur
differentia inter ſecurū τ tutū. Vñ in greciſ/
mo dī. Eſt homo ſecurus a cura quaq̄ꝫ remo
tus. Sꝫ vir in agminib⁹ cōfidens eſt hō tu/
tus. Et vide q2 q̄dam voluerunt dicere ſecu/
riter. ꝓ ſecure ſed impꝛopꝛie. Vñ Aſſere ſecu
re ſecuriter penitus vre.

Secut⁹ ta. tū. pticipiū de ſequoꝛ. τ ſcribit̄ p c.
q̄ꝫuis ſequoꝛ ſcribat̄ p q. Nā vt dicit Pꝛiſci
anus in. x. Uerba deſinentia in quoꝛ mutant
eam in cu. τ ſumentia tū. faciūt ſupinū. vt lo
quoꝛ locutū. ſequoꝛ ſecutū.

Sedatus ta. tū. placidus leuis temperat⁹

Sedes dis. f. g. dr̄ a ſedeo des. τ ꝓdu. ſe. lꝫ ſe/
deo des. eā coꝛripiat. Vñ. Dū ſup alta ſedeſ
caſum p̄bet tibi ſedes. Sedes nō eſt vn⁹ tñ
ſed multoꝝ. ſed ſoliū τ thꝛonū vni⁹ tñ. Iteꝫ
ſedes in ſingulari numero ꝓpꝛie eſt regni qō
grece thꝛonus dr̄. Et idem nos dicimus ſoli

um. Subsellia ꝟo ceterorũ q̃ſi ſubſedia. Cathedre doctorũ. Item a ſedes dr̃ hec ſedecula le. di. ⁊ hoc ſedule lis.

Sedecim componit̃ a ſex ⁊ decem. ⁊ dicitur ſedecim vel ſeſdecim. vt x. abijciat̃ vel mutet̃ in s. Inde ſedenarius ria rium.

Seditio. onis. f. g. i. diſſenſio ciuium. ⁊ dr̃ a ſedeo des ꝓ contrarium. quia ſeorſum alij eunt ab alijs. vel quia ſedendo ſolent machinari. Alij dicũt ꝙ ſeditio eſt diſcordia et diſſenſio animorũ. quã greci diaſtaſim vocant. Inde ſeditioſus ſa ſum. qui ſeditionẽ facit. ⁊ diſcordiam gignit. ⁊ cor. di. vñ in aurora. De reditu ſpecies ſeditionis erat.

Sedile lis. pe. ꝓdu. dicit̃ a ſedeo des. Et ſunt ſedilia loca in quibus quis ſedere poſſit. vñ iij. Regum. x. Et due manus hinc atq; inde tenentes edile.

Sedulus la lum. i. aſſiduus. intentus. bonus. ſtudioſus. firmus. freq̃ns. et d ſedulus quaſi ſine dolo. q2 ex animo ⁊ tota voluntate facit. Inde ſedule aduerbium. ⁊ hec ſedulitas tatis. i. aſſiduitas. ⁊ cor. du.

Seges getis. f. g. dr̃ a ſeco cas. ⁊ ſm̃ hoc ꝓprie dr̃ ſeges. matura. ſ. meſſis. Uel ſeges dr̃ a ſero ris. ⁊ ſm̃ hoc ſeges dr̃ ſemẽ. q2 ſerit̃. Et illud in q̃ ſerit̃. ſ. terra. Sed trãſlatiue ſemen etiã dicit̃ verbũ dei. Unde luce. viij. Semen eſt verbum dei. ⁊ corr̃. ambas ſillabas seges

Segmentũ ti. n. g. dr̃ veſtis muliebris ⁊ longa cuius neceſſe eſt ꝑtem ſecare. ⁊ ea ſolent vti nubentes. Et ꝓprie eſt limbus ſiue faſciola q̃ muliebribus indumentis in extrema ꝑte cã ornatus aſſuit̃. vñ Iuuenalis. Segmenta ⁊ longos habitus vt flammea ſumpſit. Aliq̃ñ aũt inuenit̃ ꝓ ꝑticulis veſtimentorũ. ⁊ dicũt̃ ſegmenta quaſi ſecamenta. Inde ſegmentatus ta tũ. tali veſte indutus. vel ornatus ſegmentis. vñ ⁊ ſegmẽtata dr̃ veſtis. q̃ eſt quibuſdã zonis vel q̃ſi p̃ciſis ſegmentis ornata. Nã ꝑticulas cuiuſq; materie abſciſſas p̃ ſegmenta vocamus ſm̃ hug. Pap̃. ꝟo dicit. Segmenta ſunt faſcie q̃bus faſciat̃ caput. Item ſegmentũ dr̃ monile a collo in pectus dependens.

Segnis. ꝯ. t. ⁊ h̃ ne. i. piger. ⁊ dr̃ a ſe ⁊ ignis q̃ſi ſine igne ingenio carẽs. frigid⁹ ocioſus. per qḋ inutilẽ accipimus. vñ Hebr. vj. Ut non ſegnes efficiamini. Iñ ſegniter aduer. ⁊ hec ſegnicies ciei. ⁊ hec ſegnicia cie. i. pigricia.

Segor quidam locus eſt. ⁊ acuit̃ in fine. ⁊int̃p̃tatur loquela inutilis.

Segrex gis. o. g. i. nobilis. ⁊ dr̃ a ſe ⁊ grex. quaſi ſeorſum a grege aliorũ. ⁊ cor. gre.

Seir. dictus eſt q̃dam quia fuit hiſpidus ⁊ piloſus. q̃ſi enĩ natus eſt totus ſicut pellis piloſus erat. Et idem dictus eſt Eſau. i. rufus. ob coctionem. ſ. rufe lentis. cuius edulio primogenita ꝑdidit. Idẽ et edom. ob ruborem corpis dict⁹. qḋ latine ſanguine⁹ dicit̃.

Seiuga ge. maxim⁹ currus Iouis. vide ſupra in biga.

Seiunx gis. dicunt̃ boues nõdũ iugo cõiuncti q̃ſi ſeorſum a iugo. ⁊ dr̃ a ſe ⁊ iugũ.

Selectus cta. ctũ. i. ab alijs electus.

Selenos dr̃ lux noctis. ſ. luna. ⁊ dr̃ a ſele vł a ſile qḋ eſt lux ⁊ nox. Eadẽ ⁊ ſilenos dr̃. ⁊ acuitur in fine.

Seleucus ci. ꝓpriũ nomen viri triũ ſyllabarũ. Et ibi eſt dyptong⁹ eu. vnde e ⁊ u. eiuſdẽ ſyllabe ſũt. Unḋ in aurora. Tũc a romana demetrius vrbe ſeleuci.

Silinũ dr̃ apiũ. A quo cõponit̃ petroſelinũ hypoſelinũ. oleoſelinũ.

Sella. le. dr̃ a ſedeo des quaſi ſeda. q2 ibi ſup ſedem⁹. Iñ h̃ ſellari⁹ rij. q̃ facit ſellas. Et ſellarius ria. rium ad ſellam pertinens. Et ſellari⁹ q̃ ſeſſurus portat ſellã. Itẽ inuenit̃ hec ſella ꝓ quadã muliere. in primo Regũ.

Sellio onis. i. caballus. ⁊ dr̃ a ſella.

Sellula le. dimi. i. ꝑua ſella.

Sellũ fuit quidã vir q̃ fuit cuſtos veſtiũ ſacerdotũ. ⁊ acuit̃ in fine.

Sem fili⁹ Noe dictus eſt. ⁊ ex p̃ſagio poſteritatis nomen accepit. Ex ipſo enĩ patriarche ⁊ ꝓphete ⁊ apl̃i ⁊ ppl̃s dei ꝓgreſſi ſũt. Ex eius q̃z ſtirpe eſt xp̃s cui⁹ ab ortu ſol' vſq; ad occaſum magnum eſt nomen in gentib⁹.

Semen ſeminis. n. g. eſt qḋ in agro ſpargit̃ ad gignendũ fructũ. Itẽ ſemen eſt animaliũ qḋ ſpargit̃ ad gignendum fetum.

Sementis tis. f. g. eſt ſemen frugũ vł tp̃s ſeminandi. vł dea ſementis. vł ipſe actus ſeminãdi. Iñ ſementinus na. num.

Semeſus ſa. ſum. i. in media ꝑte corroſus ⁊ comeſtus. ſemicomeſt⁹ ⁊ dr̃ a ſemis qḋ eſt dimidiũ ⁊ eſus. ⁊ ꝓducit penultimã. vñ Uirgili⁹ in tercio enei. Semeſam p̃dam ⁊ veſtigia feda relinquunt.

Semianimus ma. mũ. ⁊ hic ⁊ hec ſemianimis ⁊ hoc me. i. ſemiuiuus.

Semibos. bouis. ꝯ. g. i. ĩ media ꝑte bos vt monotaurus. ⁊ cor. pe. tam nti q̃; gti. Uñ Oui. Semiuirũq; bouẽ. ſemibouẽq; virũq;.

Semicecus ca. cum. q̃ in parte eſt cecus ⁊ in ꝑte videt. vel qui non clare videt. dicitur a ſemis ⁊ cecus.

Semicincciũ ctij eſt zona minus lata. ſicut cingul⁹ cinctura lata. ⁊ dr̃ a ſemis ⁊ cinct⁹ quaſi dimidi⁹ cinct⁹. Iñ ſemicinctiũ dr̃ eo ꝙ dimidiũ cingat. In glo. aũt Act̃. xix. dicunt̃ ſemicinctia veſtes ex vno latere dependentes vel zone ſiue veſtes nocturne. vł gen⁹ ſudarij q̃ hebrei vtunt̃ in capite.

Semicinctũ cti. i. zona minus lata. q2 dimidiũ cingit.

Simicors dis. o. g. i. dimidiũ cor habens. ⁊ dr̃ a ſemis. ⁊ cor. pe.

Semideus dei.pe.cor.i.dimidiꝰ deꝰ vel quasi semus.i.imꝑfectus ⁊ nõ plenus deus.

Semiermis.mis .cõ.t. ⁊ hoc me.id est ex parte armatus.

Semifer ra.rũ.id est in media parte fera.vt centaurus.⁊ cor.mi.

Semibiulcus.ca.cũ.i.aliquãtulũ hians.apertus ex ꝑte.⁊ dr̃ a semis ⁊ biulcus.

Semilacer ra.rũ.i.ex ꝑte laceratus.

Semilongus ga.gũ.q̃si medio mõ longus.

Semiluniũ nij.i.media luna.

Semmaris .cõ.g.i.semimasculus. vel imperfectus mas.s.castratus. quasi minus habens ꝙ mas.⁊ cor.ma.

Seminariũ rij.n.g.i.semen. vl' cuiuslibet rei exordiũ.vel vas in q̃ ponit' semen. ⁊ dr̃ a semen.Et seminariꝰria.riũ.i. ad semen vl' seminatũ ꝑtinẽs.vel exordialis vel initialis. ⁊ h' ⁊ hec seminalis.⁊ h' seminale.

Seminecis.ꝯ.t.⁊ h' ce.i.semimortuꝰ vl' necatꝰ exanimis inter mortuos ⁊ viuos.

Semiuerbius bij.m.g.i. seminator vborꝝ. Jn h' semiuerbia bie.i.verborꝝ seminatrix.vnde Act .xvij. Quid vult semiuerbius h' dicere. Hug.aũt videt' dicere. Semiuerbius ⁊ semiuerbia.⁊ tũc tenet naturã de semẽ.ꝫ semiuerbius naturã tenet de semini. Pap.dicit Semiuerbius.i.seminans verba.

Seminiũ nij.i.semen vel cuiuslibet rei exordiũ vel lucrum de semine.

Seminudus da.dũ.i.nõ totus opertus.⁊ dr̃ a semis ⁊ nudus.⁊ ꝓducit nu.

Semipaganus na.num.i.non ex toto vrbanꝰ: nec ex toto villanus. vel nec ex toto facetꝰ: nec ex toto rusticus.

Semipes dis.m.g.id est dimidius pes.⁊ corripit pe.gti. Jnde h' ⁊ hec semipedalis ⁊ h' le. penul.ꝓdu.mensura dimidij pedis. ⁊ hec semipedalitas tatis.

Semiplagiũ gij.i.minus rete.vel adiũcte rhetibus linee restes plage dicunt'.

Semiplenus na.nũ.pe.ꝓ.i.dimidius.

Semipondius dij.i.dimidium pondus.

Semiputatus ta.tũ.i.ex ꝑte putatꝰ.⁊ in ꝑte nõ vñ Uirgiliꝰ in buccol'. Semiputa tibi frõdosa vitis in vlmo.

Semirutꝰ ta.tũ.pe.cor.q̃ ex ꝑte corruit.

Semis.o.g.indecli.i.dimidius dia.diũ.⁊ dr̃ a hemis qḋ ẽ dimidiũ.subtracta aspiratione.⁊ ꝓ ea positas.vñ q̃dam.Uas tribꝰ ⁊ semis solidis ego ꝓdigus emi. Jtem semis ꝑt cõponi a semis ⁊ as assis.⁊ dr̃ h' semis semissis. ⁊ sic ẽ decli.⁊ ponit' ꝓ quadã mensura. Ponitur etiã ꝓ q̃dã põdere.qḋ cõstat ex sex vncijs q̃si semis as. As eñ ꝯstat ex duodecim vncijs.

Semispatium tij.gladius a media longitudine spate dictus.

Semita te.i.dimidiũ iter.q̃si semis iter. Et ẽ semita duorꝝ pedũ.s. via adeo stricta vt aliter i trãsitu trãsire nõ possit. Et ẽ ꝓprie semita hominũ.callis ferarũ ⁊ pecudũ.a calcãdo.vel a callo. Et ẽ callis ꝓprie semitã stricta ⁊ tenuis callo pecorꝝ ꝑdurata. Tramites vo transuersa sunt in agris itinera.

Semitonus ni.m.g.⁊ h' semitoniũ nij.i.nõ plenus sonus.⁊ cor.to.

Semiuir.uiri.i.imꝑfectꝰ vir.vl' castratus ⁊ dr̃ a semus qḋ est imꝑfectus ⁊ vir. Põt etiã semiuir componi a semis qḋ ẽ dimidiũ ⁊ vir quasi dimidius vir. sicut fuerũt centaurus ⁊ minotaurus.⁊ cor.pe.

Semiuiuꝰ. ua.uũ.pe.ꝓdu.i.ex ꝑte viuus.i.nõ totus mortuus.

Semiuocalis. ꝯ.t.⁊ hoc le.dr̃ a semis ⁊ vocal'. Et semiuocales dicũt' quedã lr̃e q̃si imꝑfecte vocales.q2 nõ hñt ita bonã sonoritatẽ sicut ⁊ vocales. Jnde semiuocalit' aduer. Et h' semiuocalitas tatis. Dicit' etiã h' semiuocalis lis substãtiue.lr̃a q̃ cũ vocali facit vocẽ.q̃si semi ⁊ imꝑfecta vocalis.

Semiustus sta.stũ.⁊ semustus sta.stũ.i.ex parte vstus.⁊ dr̃ a semis ⁊ vstus.⁊ ponit' semustus ꝓ semiustus.

Semo monis.m.g.semihõ. siue ex ꝑte hõ. ⁊ dr̃ a semis ⁊ hõ homonis qḋ dixerũt antiq̃. Et h' fuit ad differentiã gti seminis. vnde Marcialis capel. Quosq3 hemitheos q̃sq3 latine semones dicunt.

Sempiternus na.nũ.i.semꝑ cum tꝑe durãs. vt mundus q̃si semper eternus. Jnde hec sempiternitas tatis.

Semunculus li.vel semiunculus li.dimi. de semo monis. ꝫ meliꝰ dr̃ semũculus.q2 format' a semo.o.in um conuersa.⁊ addita culus ꝺm regulas Prisciani.

Semus ma.mum.i.imꝑfectus.non plenarius. non plenus. Profecto illud semum est quod vltra medietatem ⁊ citra perfectionem ẽ. Jn semitas tatis.

Senaculum li.locus vbi senatus congregatur vel domus illa.

Senatus tus. tui. dr̃ a senex ⁊ natus.q̃si senex natus vl' natu.q2 in illa dignitate eligebant' senes.saltẽ prudẽtia vel senatꝰ dr̃ a sinendo q2 senatores facultatẽ agendi dabãt. Nõ eñ sine eorꝝ licẽtia vlli magistratui licebat aliq̃d agere. Et dr̃ senatꝰ etiã ip̃e locus in quo conueniũt senatores. Jnde h' senator toris.q̃ h3 illã dignitatẽ. Jnde senatoriꝰ ria.riũ. Et nota ꝙ senatusdecretũ q̃ntum ad immediatã cõpositionem cõponit' ex nominibus.s. ex gtio senatus ⁊ noĩe qḋ est decretũ ti. sed q̃ntu3 ad mediatam compositionem componit' a participio. quia senatudecretum est illud ius qḋ est senatusdecretum. Jtem in predicta cõpositione principium datur ei quod est dignius et hac ratione dicimus senatusdecretũ. et magistermilitum quia senatus ẽ dignior suo

decreto cū possit illud ꝯdere ⁊ destruere. ⁊ declinat̄ decretū ħ senatꝰ gtūs remanet indeclinabilis. vt ħ senatusdecretuꝫ. senatusdecreti ⁊c̄. Et idē dicas de senatuscōsultum.

Senatores dicūt̄ magistratus ppl'i q̄si seniores Nā ɓm Azo. leges p̄us fiebāt a ppl'o eiusq̄ interuētu. ħ q2 aucto ppl'o cepit difficile ꝯuenire in lege ꝯdendo. ideo elegit ppl's centū senatores vt. C. de pe. here. l. vlti. vt ip̄i vice populi ꝯsulerēt̄ ⁊ q̄cq̄d statuerēt lex eēt. Senatores aūt sc̄ q̄ a p̄ncipibꝰ ⁊ ꝯsulibꝰ vsq̄ ad viros illustres descenderūt. ⁊ hi soli solebāt dicere sn̄iam in senatu q̄re etiā ꝯsuleꝫ romanū vocamꝰ senatorē magistratꝰ. vt. ff. de sena. l. vl. ⁊ Insti. d̄ iure. na. gen. ⁊ ciui. §. lex ē. Senatores etiam dici debent senatoꝝ filij ⁊ nepotes ex filijs nati nō aūt nati ex filiabꝰ vt. l. liberos. ff. de sena.

Senatus. est cetus iste honestissimꝰ senatorum q̄ centum erant numero. vt dicit Azo. C. d̄ sena. con. ⁊ nomen cōsulis parificatur senatui principis. vtputa cum habeatur vice populi. ⁊ ante imperatorem per populum. ⁊ post imperatorem per principem constitutus fuit senatus. vt. ff. de ori. iur̄. l. ij.

Senatusconsultum. est qd̄ tm̄modo senatores habito consilio populis consulendo decreuerunt. ɓm Isi. li. v.

Senatusconsultū romanū. al's sep̄nianum om̄ibus ciuitatibus fideicōmissariam herediıatē iubet restitui. ⁊ in eam ⁊ ad eam omnes actiones transferri.

Senatusconsultum artificianū. al's artificulianum. quo cauetur vt p̄sides ꝓuinciarum cognoscāt in ꝓuincijs de libertate. lꝫ heres nō sit illius ꝓuincie.

Senatusconsultū claudianū tollendum statuerat ꝙ mulier libera ɓuili amore capta si ei denūciata eēt a dn̄o ne cōmisceret̄ seruo suo. et iudex sup̄ ea causa ammonuisset nec ip̄a acq̄esceret. substantiā suā ⁊ libertatē amittebat ⁊ fiebat serua vel ancilla dn̄i denūciātis. qd̄ q2 visum ē miserabile ⁊ indignū. sublatum est.

Senatusconsultū leboneanū eū coercet q̄ ob īstruendā actionē vel testamentū publicaꝫ pecuniā acceperit. pactus ve fuerit. Itē q̄ perfecto testamento legatū sibi ascribit. Itē heredem. q̄ in exheredatione aut alicuiꝰ ꝯdemnatione legatum ascribit.

Senatusconsultū macedonianū hꝫ locū q̄n aliq̄s filiofamilias in p̄tāte patris existenti mutuo pecuniā tradidit. q2 ħ senatusconsultum ꝓhibuit mutuā pecuniaꝫ dari filijsfamilias. ne onere debitoꝝ p̄grauati. essent occasio machinādi mortē p̄ri. Si aūt ꝯ̄ senatuscōsultum istō q̄s filiofamilias numos tradiderit traditos amittat nisi ip̄e filiusfamilias habeat castrēse peculiū vel quasi castrense. Eo em̄ vtitur vt paterfamilias.

Senatusconsultū orphitianū ad successionem matris intestare filias vel filios legitimos siue vulgo q̄sitos vocat. nisi mater sit illustris cuiꝰ filiū noīare spuriū satis acerbū ē vocateꝗ ex testō nepotes ⁊ neptes q̄ oīno p̄ferūt̄ ꝯsanguineis ⁊ cognatis siue agnatis.

Senatuscōsultū pagazianū statuit vt q̄n sc̄ptus heres rogatꝰ ē totā hereditatē. vl' plusq̄ dotantē restituere alicui liceat sc̄pto heredi totius hereditatis quartā p̄tem retinere. q̄ casu onera hereditaria sustineat int̄ se ⁊ illum cui hereditas restituit̄. int̄ quē ⁊ ip̄m cui hereditatē restituit stipulationes solebant interponi vt communicent pro rata parte lucrum et damnum.

Senatuscōsultū pisanianū. vt si pene obnoxiꝰ siue ɓuus venisset q̄n aīaduersū sit in eū precium venditor p̄stat emptori.

Senatusconsultū plautianū de liber' agnoscēdis loquit̄ q̄ post diuortiū educant̄ p̄ hoc p̄mittit̄ mulieri si putet se pregnantē denūciare marito suo infra. xxv. dies. vel. xxx. post di uortiū. ita ꝙ nisi maritꝰ custodes miserit aut contrariū nūciauerit ex se eam nō esse pregnatā cogat̄ partū agnoscere tanq̄ suū Si\ro vi ip̄a oppressa fuerit. nullum hoc partui generat preiudiciū.

Senatuscōsultū iulianū dꝫ q̄ directā sibi ɓui accipiūr liberratē cū illi a q̄bus libertates erāt relicte a p̄tore vocati nolūt adesse.

Senatuscōsultū sylleianū ⁊ claudianum punit ɓuos capite q̄ dn̄is suis cū vocarent̄ oīmodā opem vel auxiliū inquantū potuerūt nō tulerunt vel impenderunt cū ip̄i hoc viderent: et audirent.

Senatusconsultū terculianū. q̄ cauet̄ matri nō auie. de testa. successione deferenda. vt mr̄ ingenua triū liberoꝝ ius hn̄s si libertina quarto filio succedit defuncto nō existētibus vltimis liber' vel emācipatis nec a p̄re nec a matre defuncti. ħ nouo iure. ⁊ si solū vnū peperisset. siue sit ingenua siue libertina idem ius versat̄. Uel senatuscōsultū terculianū dꝫ cuꝫ matres vocant̄ ad hereditates filioꝝ senatꝰ cōsul. tercul. vt insti. de testa. p̄ to.

Senatuscōsultū traianū. al's caruianū statuit si int̄ p̄les heredes infans sit q̄ fari nō possit ⁊ ip̄i rogent̄ seruū manumittere. nō ideo libertas int̄cidat̄. q2 fari nō pōt infans. nec ɓuuꝫ pōt vendere. ħ extimatis p̄tibꝰ ɓuū manumittat salua portione infantis.

Senatusconsultū damasianū dr̄ q̄ cautū ē si abest illi iusta causa q̄ libertatē debet. ⁊ hoc p̄nunciatū sit ꝙ p̄inde libertas ei cōpetit. vt si ab ip̄o directe data esset.

Senatuscōsultū trebellianū a nouo iure incrementū ⁊ formā hāc accepit. vt excluso senatusconsulto pagaziano liceat hereditatē restituenti quartā partem retinere int̄ ipsum ⁊

fideicōmissariũ ꝓ rata portiōe dimissis actionibꝰ ꝯ cōem stipulatiōem. ⁊ si totā hereditatem volens restituerit. ad eũ ⁊ in euz omnes transfert stipulatōnes.

Senatuscōsultũ turpillianũ. q̄ statuit̃ ne q̄s publici iudicij crimē intentās ab accusatōe publici criminis cā ordīata. i. pꝰ insc͡ptōem ⁊ fide iussionē datā desistat abolitōne nō īpetrata.

Senatusconsultũ velleianũ inductũ ē in fauorem mulierũ. s. illaꝝ q̄ leuitate sua ⁊ sexꝰ fragilitate se ⁊ sua obligant ꝓ alijs fideiubēdo vel obligatōnem in se recipiendo ꝑ hoc insenatusconsultũ eis subuenit̃. ⁊ ꝯcedit̃ vt ip̄e indemnes seruent̃. ⁊ si cōueniātur ꝓ tali obligatione pñt opponere exceptōez senatuscō sulti velleiani. Cessat aũt hoc senatusconsultum cum mulier renũciauit vellei. ⁊ omni auxilio. ff. eo. ti. l. vlti.

Senatusconsultũ volusianum statuit ꝙ qui improbe in litem coeũt. aut quicquid ex condēnatione in rem ip̄ius redditũ siue relatuz sit l. iulia de priuata vi tenet̃.

Senatuscōsultũ fauianũ ī dissuetudinē abijt. introducēs adoptōz fieri ꝑ tres mares adoptātes. ⁊ tres intercedētes emancipatōnes.

Senatusconsultũ largitianũ merito abrogatũ est latinā inducens libertatē. qua q̄s morte sua recipiebat̃ extra libertatem.

Seneca ce. pe. cor. ꝓprium nomen viri.

Senecia cie. f. g. dr̃ pilatura labioꝝ vel labiuz vel verbũ senis. ⁊ dr̃ a senecto qđ est aliquātulũ senex. vel senecia est illud rubrũ quod ē sub aure piscis. ꝑ qđ discernit̃ an sit recens an nō. Alij dicũt ꝙ senecie dicunt̃ saliue defluentes ꝑ genas senis. quas ꝑ senectute retinere nō pōt. ⁊ eas emittit ꝑ molares dētes qui canini. i. detraetores dicũtur qđ cōgruit inuidis. de quoꝝ molaribus frequēs immũdicia detractōnis emittit̃. vñ Hiero. in ꝓlogo Ezech. Sz vereor ne illud eis eueniat qđ grece signantius dr̃ vt vocent̃ fagolidoros hoc est. manducātes senecias. Itē ſm pap̄. Senecie herbe sunt cito arescentes. que per macerias nascũtur.

Senecio onis. i. aliquantulũ senex.

Senecta te. ⁊ h̃ senectꝰ tutis. in eodem sensu. Et est senectus sexta etas, q̄ nullo annorum numero finitur. ſ post quinq̄ etates quātũcũq̄ vite est senectuti deputat̃.

Seniũ xo est vltima ꝑs senectutis. ⁊ dr̃ a senꝰ na nũ. eo ꝙ sit terminꝰ sexte etatis. vel dicit̃ a senex. vñ ꝑs. Vsq̄ in senectā ⁊ seniũ deꝰ ne derelinquas me. Itē senectũ ē supinũ de seneo ſm antiquos. ⁊ vt dr̃ Sap̄. iiij. Senectꝰ em̄ venerabilis ē nō diuturna. neq̄ annorũ numero cōputata. Cani aũt sunt sensus hominis. ⁊ etas senectutis vita immaculata q̄ videlicet in moribus senectus quedam honestas est.

Senex senis. m. g. dr̄ a sensus. q̄ in senibus solent sensus abundare. q̄ in antiq̄s ē sapiētia ⁊ in multo tp̄e prudētia. vt dr̄ in Iob. vł per cōtrariũ. quia in eis sensus diminuũtur. Vñ dr̄ senex. q̄si se nesciens. delirat em̄ ꝓpt̃ nimiam etatem. ⁊ ē etymol'. Itẽ h̃ senior mas. ge. sicut ⁊ senex eius positiuꝰ. Quis antiqui dixerũt hic ⁊ hec senex. ⁊ hic ⁊ hec senior. ⁊ h̃ senius. ⁊ in suplatiuo senissimꝰ. ma. mũ. ſ nũc caret suplatiuo. ⁊ corripit primā senex. ſ senus na. num. eam ꝓducit. Unde quidam. Facta notanda senis. volo versibus edere senis. et a senex dr̃ hic ⁊ hec senilis. ⁊ h̃ senile. penultimā producit. i. res senis. vel ad senem ꝑtinens. ⁊ hec senilitas tatis. ⁊ hec senitudo dinis. Et cōponit̃ ꝙ̄senex. i. valde senex.

Sannaar. vallis latissima. in qua turris a suꝑbientibus edificari ceperat. ſm Hug. ⁊ Papias dicit. Sennaar locus ē babylonis. in q̄ fuit campus duran. ⁊ turris quā vsq̄ in celũ leuari conati sunt. ⁊ acuit̃ in fine.

Senones galloꝝ. quidā q̄ romā inuaserunt. et cor. no. Et nota ꝙ galli senones sunt. franci Galli germani sunt teutonici.

Senos. vel potius synos. interp̄tatur sensus.

Sensibilis. ꝯ. t. ⁊ hoc le. i. sensu ꝑceptibile scz aptũ sentire. vel aptũ sentiri. Inde h̃ ⁊ h̃ sensilis. ⁊ hoc le. pe. cor. ꝑ syncopā in eodez sensu. Item sensibilis etiā ſm aliā significatōez sui xbi dr̄ intelligibilis. Quidā ponũt differentiā int̃ sensibilis ⁊ sensilis. Vñ. Qđ sentire pōt ⁊ sentire tibi sit res. Sensibilis sentire potens est sensile tm̄.

Sensus sus sui. ē quedā vis anime q̄ ꝑcipit formas in pñti materia. vel q̄ hō audit vel videt vel tangit vel gustat vel olfacit. ⁊ dr̃ a sentio tis. Vel sensus dr̄ intellectꝰ ſm aliā significationē sui xbi. Et sic sumit̃. j. Ioh. vlti. vbi dr̄. Et scimꝰ q̄m filius dei venit ⁊ dedit nobis sensum. vt cognoscamꝰ deũ verũ ⁊c̄. In q̄ significatione inuenitur ⁊ hoc sensum. sed sensum ꝓprie attribuit̃ vocibus. Sensus vero alijs rebus. Et hinc sensuosus sa. sum. i. sensu plenus. Item a sensu dicitur hic ⁊ hec sensualis ⁊ hoc le. id est ad sensum pertinens vł sensui vel corpori deditus. vel sensu ꝑcipiēs Inde hec sensualitas tatis. Itez a sensus dicitur sensatus. ta tum. Et nota ꝙ sunt quinq̄ sensus. s. Auditus. visus. gustus. odoratus. ⁊ tactus. Tres aperiuntur ⁊ clauduntur duo semper patentes sunt. Item sensus dicit̃ q̄n q̄ anima. quia sentit. quandoq̄ cuiuslibz rei adinuentio. Sed memoria rei inuente recordatio.

Sententia tie. ſm Hug. est iudiciũ vel litis decisio. vel firma ⁊ indubitata responsio vł animaduersio. vel sensus siue intellectus. Et dr̄ a sentio tis. Itē snīa q̄dam color rhetoricus dicit̃. s. breuis orō aliq̄d moralitatꝭ generali

ter cōprehendēs. vt obsequꝫ amicos veritas
odiū parit. Jn̄ sententiosus sa sum. i. senten
tijs plen⁹. Itē s̄m Jsi. Sentētia ē determīa
ta acceptio alterius ꝑtis contradictionis.

Sententia s̄m Azo. in sum. C. quō ꝛ qn̄ iudex
sen. ꝓfer. debet. qn̄qꝫ pōt dici cuiuscūqꝫ orō
nis significatio. qn̄qꝫ ponit̄ ꝓ opinione ma
gistroꝝ. qn̄qꝫ dr̄ q̄cq̄d alicui de re aliqua pla
cet. qn̄qꝫ est deportatio. qn̄qꝫ excōmunicatio
vel interdictū. ſ improprie. qꝛ excōmunicatō
vel interdictū potius punit q̄ꝫ finē cause im
ponit. iō potius pōt pena dici q̄ꝫ sn̄ia vl' diffi
nitio. Qn̄qꝫ sn̄ia dr̄ qōcūqꝫ iudicantis p̄ce
ptū nō nature nō iuri. nō bonis moꝛib⁹ ꝯriū.
Et s̄m hanc significatōem distinguit̄. Quia
sn̄iaꝝ alia est diffinitiua. alia interlocutoꝛia.
alia conuētionalis. alia q̄ dicit̄ p̄ceptū. alia
multa. alia dispensationis.

Sententia diffinitiua ē diffinitio iudicialis cō
trouersie finē imponēs ex ꝓnūciatōne iudi
cis damnatōem vl' absolutōem cōtinens. Et
hec principalē diffinit q̄stionē vt qn̄ auditis
vtriusqꝫ ꝑtis allegatōnib⁹ cā terminat̄. ꝛ fi
nis p̄ncipali negocio imponit̄. quā semel la
tam iudex reuocare non potest.

Sententia interlocutoꝛia. ē sn̄ia semiplena. q̄
ꝓfert̄ inter principiū ꝛ finē cause nō sup p̄n
cipali. ſ emergētib⁹ ꝛ incidentib⁹ q̄stionib⁹
puta sup libello offerēdo. vel ꝯcipiendo. vel
danda dilatōne. aut deneganda. ꝛ similibus
principali causa durāte. vt qn̄ iudex non resi
dens ꝓ tribunali interloq̄ndo inter ꝑtes. si
ne solennitate scripture aliq̄d ꝓnūciat de pla
no. vl' sup aliq̄ incidenti vl' emergēti. ex p̄niū
intentū principale. Et hanc pōt reuocare iu
dex siue sit oꝛdinarius siue delegat⁹. siue ar
biter. debet tamen cū cause cognitiōe ferri. ꝛ
iudice ꝯcedente nō ꝓcedēte. iij. q. iij. §. spa
cium. s̄m Hoff.

Sententia cōuentionalis. est amicabilis cōpo
sitio. vt qn̄ iudex coouenit aliquē ꝛ cōmonet
eum ne faciat contra conuentionem.

Sententia ꝑ errorē lata. a qua nō est appellatū
reuocat̄ si error probabilis postea detegat̄.
vt in. c. fraternitatis. de fri. ꝛ male.

Sententiuncula le. i. parua sententia.

Sentes tis. i. spina. vel arboꝛ spinosa. q̄ ꝛ sen
tix ticis ꝛ dr̄ a sentio qꝛ grauit̄ sentit̄ cū pun
git. vl' sentes dr̄ a situ qō ē terra inculta in q̄
sentes ꝛ spine nascūt̄. vn̄ Job. xxx. Esse sub
sentibus delitias cōputabant. Inde sentus
ta tū. ꝛ senticosus sa sum. in eodem sensu. s.
hoꝛridus. asper ꝛ sentibus plenus spinosus
vn̄ Terēti⁹ in eunucho. Uideo sentū ꝛ squa
lidū. Et sentosus a ū. ꝛ sentarius. ria rium.
Et desinit ꝯtūs ꝑlis in ium. de sentes ꝛ ē ma
gis in vsu. in plurali q̄ꝫ in singulari.

Sentina ne. pe. ꝓdu. est locus in naui ad quē
vndiqꝫ confluūt aque. ꝛ dr̄ a sentio tis. quia
grauis fetoꝛ ibi sentitur.

Separ paris. o. g. i. seoꝛsuꝫ a pari. i. dissilis Jn̄
hec separitas tatis. ꝛ coꝛ. pa.

Sepes pis. f. g. i. minutio de spinis vel lignis:
q̄ fit circa segetes ad arcēda pecoꝛa. fiūt etiā
sepes in obsidionibus vbi muri nō sufficiūt.
ad arcēdos hostes. ꝛ ꝓ. se. Un̄ Uirgili. Reli
gio vetuit segeti p̄tendere sepē. Jn̄ hec sepe
cula le. ꝛ sepicula. le. ambo dimi. i. ꝑua sepes

Sephoꝛa re. ꝓpriū nomē mulieris. ꝛ coꝛ. pe. vn̄
in Auroꝛa. Matrib⁹ astātes grauidis phua
sephoꝛa moꝛti.

Sepia pie. quidā piscis dicta a sepes. qꝛ q̄bus
dā sepibus ē interclusa. ꝛ habꝫ in se quandā
strumā nigerrimi ꝛ amarissimi succi plenā de
quo fit optimū incaustū. Un̄ sepia ꝓ incausto
vel atramento ponit̄.

Sepiola le. dimi. i. parua sepes.

Seps indecli. vel seps sepis. quidam exiguus
serpens. qui non solum coꝛpus verumetiam
ossa veneno cōsumit. Iste siquidem serpens
quando pungit aliquem facit carnē ꝛ ossa ei⁹
effluere. ita q̄ꝫ ad minimū puluerem redigun
tur. Un̄ dictus est seps a sepio pis. qō ē clau
do vel ligo. ꝑ contrariū. quia apperit ꝛ dissol
uit ossa ꝛ carnes vulneratas ab eo. vn̄ Luca
nus. in. ix. Ossaqꝫ dissoluens. cuꝫ coꝛpoꝛe ta
bificus seps.

Septenari⁹ ria. riū. dr̄ a septē. Et signat septe
narius summā vniuersitatis. quia oīe tem
pus septem diebus consummat̄.

Septennis. ꝯ. t. ꝛ h̄ ne. i. septē annoꝝ. Inde h̄
septenniū. i. spaciū septem annoꝝ.

Septentrio trionis. dr̄ quoddā signū a septem
stellis notabilioꝛibus q̄ꝫ alie. hꝫ eni plures q̄ꝫ
septem. dr̄ ergo septentrio a septem stellis q̄s
vocāt triones. qꝛ q̄si boues aratoꝛij semꝑ te
runt aream nostri celi. ꝛ cōponit̄ a septem et
trio trionis. quod ē bos quasi terio. quia ter
ram terit vel quia in quibusdam regionibus
cum bobus solent triturare frumentum. Un
de ꝛ quedam stelle dicuntur triones quasi te
riones. quia semper nobis apparent ꝛ terunt
aream nostri celi. vel trio grece latine dicitur
stella. qō componit̄ cum septem ꝛ dicit̄ septē
trio a numero septē stellaꝝ. q̄si septem stelle.
quia illud signū septem stellis est depictum.
Et nota q̄ꝫ duo sunt septentriones. s. maioꝛ ꝛ
minoꝛ. Maioꝛ vt dicit Aristoteles. vigintiq̄
tuoꝛ stellas habet. Minoꝛ v̄o non nisi septē
Et gratia illius alterū signum dr̄ septentrio
vel a septem stellis notabilioꝛib⁹. Item vter
qꝫ dr̄ plaustrum siue currus siue carruꝫ ꝓpter
dispositionem stellarū. ſ hoc maius illud mi
nus. Itē vterqꝫ s̄m fabulas dr̄ vrsa vl' arctos
qō grece dr̄ vrsa. ſ h̄ maioꝛ illa mīoꝛ. Itē ma
ioꝛ dr̄ helice ꝛ casma. mīoꝛ dr̄ cinosura ꝛ arcto
philax. ꝛ hic tota ista plaga mōl dr̄ septētrio
ꝛ ēt vētus p̄ncipal' ab illa plaga mōl veniēs

ſimilit᷑ ꝺꝛ ſeptẽtrio. Jñ h̄ ⁊ h̄ ſeptentrionalis ⁊ hoc le. ꝑtinens ad ſeptentrionẽ vel de ſeptentrione exñs. Et h̄ ſeptentrionalis ꝓ quodam paralello. qꝛ illud ſignũ. ſ. ſeptentrionẽ includit. Eadẽ cauſa ꝺꝛ arcticus. Item nota ꝙ trio idem eſt ꝙ ternio.

Septem nomen numerale indecli. o. g. Jñ. ſeptim⁹ ma. mũ. ⁊ ſepten⁹ na. nũ. ⁊ ſeptenari⁹. ria. riũ. ⁊ ſeptenari⁹ rij.

Septen⁹ na. nũ. ꝺꝛ a ſeptẽ vñ Gen. vij. Ex oīb⁹ aiantib⁹ mundis tolle ſeptena ⁊ ſeptena ⁊ ꝓdu. pe. Vñ in Auroꝛa ꝺꝛ. Septena noſũt luce quiete frui.

Septimana ne ẜm q̄ſdam ꝺꝛ a numero dierum vicꝫ a ſeptem ⁊ mane qꝺ̄ eſt lux. qꝛ ſeptem luces vel dies in ſe cõtinet. ſicut ẜꝫ eos hebdomada ꝺꝛ a hepta qꝺ̄ eſt ſeptem ⁊ doas qꝺ̄ eſt dies. qꝛ cõtinet in ſe ſeptem dies Jñ ſeptimanari⁹. id eſt hedomadarius. Et ſeptimanarius ria. riũ.

Septingenti te. ta. i. ſepties centũ. ⁊ ꝺꝛ a ſeptem ⁊ centum. ⁊ mutat᷑ g. in c.

Septuageſimus ma. mũ. ꝺꝛ a ſeptuaginta. ⁊ h̄ ſeptuageſima me. ꝓ illa dñica ĩ q̄ alleluia intermittit᷑. ⁊ cõplectit᷑ ſeptuaginta dies. vnꝺ̄ merito ſeptuageſima ꝺꝛ.

Septuagen⁹ na. nũ. ꝺꝛ a ſeptuagĩta. Jñ ſeptuagenari⁹ ria. riũ.

Septuaginta. numeri p̄lis. o. g. ⁊ indecli. i. ſepties decem. ⁊ cõponit᷑ a ſeptẽ ⁊ gentos qꝺ̄ eſt decem.

Septũ ti. n. ꝺr̄ locus circũcluſus vt ſtabulũ pecudum vel ambitus. ⁊ ꝺr̄ a ſepio pis. Vñ. Jntra ſeptum templi. id eſt intra ambitum vel clauturam.

Septuns uncis. i. ſeptem vncie.

Septuſſis. f. g. i. ſeptem aſſes vel preciũ ſeptem aſſium.

Sepulcrũ cri. eſt locus vbi tumul⁹ in q̄ defunctus vl̄ moꝛtuus continet᷑. ⁊ ꝺꝛ a ſepelio lis Sꝫ monumentũ ꝺꝛ idẽ loc⁹ ſine coꝛpoꝛe. Jñ h̄ ⁊ hec ſepulcralis. ⁊ h̄ le. pe. ꝓdu. Et vt dicit apuleius. Viciũ facit q̄ poſt c. ponit aſpirationẽ in latinis dictiõib⁹. Vñ victoſe aſpirat᷑ ſepulcrũ ⁊ pulcrũ.

Sepulcrulũ li. dimi. i. ꝑuum ſepulcrũ.

Sepultura. ẜm Hoſt. qñꝗ ꝺꝛ officiũ qꝺ̄ impendit᷑ ſepeliendis. qñꝗ ip̄a terra ad vſũ ſepulture deputata. qñꝗ tumba marmoꝛea vel lapidea vel locus cõcauus in eccl̄iaſtico cimiterio fact⁹ in quo coꝛpus catholici requieſcit. Item ſepultura eſt ius funerandi in eccl̄ie cimiterio ꝑtinens eccleſijs ex cõceſſione põtificis. Et nota ꝙ in tredecim caſib⁹ ꝓhibet᷑ eccleſiaſtica ſepultura. Pͥo in peccato moꝛtali publice decedẽti. xiij. q. ij. ſi eſtimem⁹. Secundo latroni ⁊ furi. c. fures. de fur. Tercio in adulterio occiſo. xxiij. q. v. placuit. Quarto in toꝛneamẽto occiſo. de toꝛnea. c. j. Quinto raptoꝛi occiſo. c. ſup eo. Sexto heretico. xxiij. q. ij. ſane ꝓfertur. ⁊ c. ſacris. de ſepul. Septimo ſeipſum interficienti. c. placuit. ꝑ all'. Octauo excõicato etiã minoꝛi de ſen. ex cõ. a nobis. ⁊ c. ſacris preall'e. Nono interdicto. de pe. ⁊ re. ꝙ in re. Decio publico vſurario. de vſur. quia in omnibus. Undecimo contemnenti confiteri ⁊ cõmunicare. c. omnes. de pen. ⁊ remiſ. Duodecimo in taberna occiſo. xxiij. q. v. placuit. Tredecimo ꝓprietario monacho vel regulari. c. mona. de ſtatu. mona. ⁊ c. cum ad monaſterium. cum ſimilibus. eo. ti.

Sequax cis. o. g. i. diligens ſecutoꝛ. q̄ ⁊ ſecutarius dicit᷑. Jñ ſequaculus la. lũ. i. aliquantulum ſequax.

Sequela le. pe. ꝓdu. i. mos cõſuetudo. exẽplũ. ritus. ⁊ ꝺꝛ a ſequoꝛ eris.

Sequeſter ſtri. qꝺ̄ eſt tercie declinatõis inuenitur. ẜ regulariter eſt ſecunde. Et ꝺꝛ ſequeſter recõciliatoꝛ. q̄ diſcoꝛdes pacificat. ⁊ q̄ certantib⁹ medi⁹ interuenit q̄ apud grecos ameſos ꝺr̄. apud quẽ pignoꝛa deponi ſolẽt. ⁊ ꝺꝛ a ſequendo vel ſequoꝛ. eo ꝙ ei⁹ q̄ electus eſt vtraꝗ ꝑs ſequat᷑ fidem. vnde Deut᷑. v. Ego ſequeſter ⁊ medius fui inter deum ⁊ vos. Jnꝺ̄ hec ſequeſtra ſtre. id eſt reconciliatrix. ⁊ ꝓprie certantes pacificans. Item ſequeſter ẽ is apud quem res litigioſa deponit᷑ a pluribus. et ſequeſtrat᷑. vt ei qui in cauſa vicerit reddat᷑.

Sequeſtrũ ꝺꝛ illud ſcriptũ qꝺ̄ de ſequeſtratiõe cõficit᷑. ⁊ ſi ſit ex cã voluntaria transfert poſſeſſionem in ſequeſtrũ.

Seq̄ſtratio. eſt rei de qua agit᷑ ſepatio. vl̄ diſpoſitio vel poſſeſſionis interitio. Interim enim ꝙ res apud ſeq̄ſtrũ eſt. nec actoꝛ nec re⁹ poſſidet. vt. ff. de ſta. homi. li. libertus.

Sera. re. f. g. ꝺr̄ firmatura oſtij. ⁊ ꝓprie lignum qꝺ̄ ex tranſuerſo obijcit᷑ ⁊ apponit᷑ oſtio. Jñ h̄ ſero indecli. vel poti⁹ aduer. lꝫ qñꝗ ponatur noīalit᷑. ſicut ⁊ mane. vt cũ ꝺꝛ. Obſcurũ ſero pulcrũ mane. Vl̄ ꝺꝛ a ſero ras. Claudit᷑ eñ ſero celũ. ſicut mane aperit᷑. vnꝺ̄ ⁊ nocte ꝺꝛ celũ clauſum ⁊ die apertũ ⁊ ita ſero eſt. q̄ſi ſera celi. Et hinc ſerus ra. rũ. i. tardus extremus. Jñ h̄ ſeritas tatis. i. tarditas. Itẽ a ſera ꝺꝛ hoc ſerũ ri. i. liquoꝛ q̄ fluit de recẽti caſeo dum premit᷑. Et no. ꝙ ſeres ꝓpriũ nomẽ ꝑpli cuiuſdã eſt. Et ſerus ra. rũ. ⁊ ſero aduerbiũ. ꝓdu. ſe. ſed ſero ris. futuro ſeram res. et hec ſera re. ⁊ hoc ſerũ ri. ꝓ liquoꝛe caſei. ⁊ ſero ras. coꝛ. ſe. Vñ Oui. de reme. Principijs obſta ſero medicina parat᷑. Cũ mala ꝑ lõgas cõualuere moꝛas. Item alij vſus. Si far vere ſero creſcunt mea ſemina ſero. Fur obſtãte ſera nõ furta facit niſi ſera. Spernere pingue ſerum nõ me facies niſi ſerum. Illis ſiꝗ ſeres dabit ⁊ byſſum tibi ſeres.

Seraph phis. dr̄ q̄libet de ordīe angeloꝝ illoꝝ q̄ dicūtur seraphin. Et nota. ꝙ seraphim per m. ⁊ seraphin ꝑ n. ita distinguūt. sicut ⁊ cherubim ⁊ cherubin. vide supra in cherub.

Serenus na nū. i. letus. hilaris. lucidus. clarꝰ trāqllꝰ. Sꝫ serenū ad celū refert. trāquillū ad mare. vn̄ q̄dam. Dic mare trāquillū. celū dic esse serenū. Inde hec serenitas tatis.

Seria rie. i. olla. et dr̄ a siria. q2 in siria primo facta est. vl̄ dr̄ a serijs. q2 vtilis est ⁊ necessaria. vl̄ dr̄ a serie. q2 ordīe fit. vn̄. Repleui oīa dolia mea. ⁊ omnes serias meas. Jn̄ h̄ seriola le. dimi. i. ꝑua seria. Vn̄ Persius. Seriole veterū metuens eradere limū.

Seres ris. est q̄dā ppl̄s a quo dr̄ h̄ sericū ci. qd̄ vulgo dr̄ sera. q2 apud eos abundāt vermes q̄ sericū egerūt. s. bombices a q̄bꝰ h̄ fila circū arbores ducunt. Et hinc sericus ca. cū. ⁊ hec serica ce. q̄dam vestis de serico. Et sericatus ta. tū. serico ornatus vl̄ intextus.

Series riei. i. ordo tenor. ⁊ dr̄ a sero ris.

Seriꝰ ria riū. i. vtilis ⁊ necessarius. vn̄ Theodolꝰ. At tua iam nostro postponas seria ludo. Et dr̄ a serus. q2 serij series necessaria et vtilia tractare solent. Jn̄ serie aduer. i. vtiliter vl̄ intente. sedulo studiose. ex animo. Inuenit etiam serio ablatiuꝰ positus ꝓ illo aduerbio serie.

Sermo onis. sic dicit Pap̄. est duoꝝ vl̄ plurimoꝝ collatio quem greci dialogū dicunt. vel sermo est ōrō humili stilo composita. humane locutioni finitiua. Vel sermo est collocutio vnius ꝑsone ad aliā. Jn̄ sermunculꝰ li. dimi. i. ꝑuus sermo.

Seron sepulcrū vel idolum dicit.

Seros grece oppidū est. ⁊ dr̄ latine serū. Jn̄ h̄ seres ris q̄dam ppl̄s.

Serotinꝰ na. nū. i. tardꝰ vel tarde veniens. vl̄ vespertinꝰ. ⁊ dr̄ a serus. Vn̄ Gen̄. iij. Factaq; sūt ea q̄ erant serotina Laban. ⁊ q̄ p̄mi tp̄is Jacob. Et no. ꝙ tēporaneꝰ imber dr̄ in autūno vl̄ in hieme factis seminibꝰ nutriendis. Serotinus ad incrementū in vere vel in estate. ⁊ cor. pe.

Serpedo dinis. i. rubor cutis cū membroꝝ extantia. dictus a serpendo. eo ꝙ serpat ꝑ mēbra. ⁊ ꝓdu. pe.

Serpens tis. dr̄ a serpo pis. eo ꝙ multis ⁊ minutis squamaꝝ nisibꝰ serpat ⁊ repat. Illa āt q̄ quatuor pedibꝰ nitunt sicut lacerte ⁊ stelliones nō serpentes. s3 reptilia dicunt.

Serpentes aūt illa reptilia sūt que ventre ⁊ corpore reptant quoꝝ tot venena quot genera. tot ꝑnicies quot species tot dolores quot colores habent. Jn̄ serpentinus na. nū. Et no. ꝙ serpens habet quatuor naturas. Prīa est ꝙ cum senuerit caligant oculi eius. ⁊ si voluerit fieri nouus abstinet se a cibo donec pellis relaxet. ⁊ inde coartat se vt senectutē suā deponat. Secunda est cum venerit aquā bibere. in cubiculo suo venenum deponit. ⁊ sic aquam insitienter bibit. Tercia ꝯo est. si viderit hominem nudum timet. si viderit vestitum insilit in eū. Quarta quando aliq̄s voluerit eum occidere. totū corpꝰ tradit ad penam caput autem suū custodit. vn̄ Plinius di. ꝙ si serpentis caput cū duobꝰ euaserit digitis nihilominus viuit. vnde totum corpꝰ obijcit pro capite defendendo. Et est serpēs generis incerti. vel vt quidam volunt cōis. sicut bidens.

Serpentigena ne. ge. cō. pe. cor. i. a serpente genitus.

Serpentulꝰ li. di. i. ꝑuus serpens.

Serpillū li. q̄dam herba q̄ triuoliū ⁊ piloliū dr̄ vn̄ Virgil. in bucol. Alia serpillum cōtundit olentesq; herbas.

Serra re. f. g. est ꝑtenuis ferri lamina dentium mordacitate resecans q̄ attingit s̄m Pap̄. ⁊ sicut di. Isid. xiiij. ety. Serre nomen de sono factū est. i. a stridore. q. d. Ficticiū nomen est a sono. Vel dicit a seco cas. Jn̄ serratꝰ ta. tū id ē serra sectus.

Serrula le. dimi. i. ꝑua serra.

Sertū ti. n. g. i. corona de floribꝰ insertis ⁊ cōiunctis facta. Jn̄ sertatꝰ ta. tum. i. serto ornatus vel coronatus. Et sertulum li. dimi. id ē ꝑuum sertum.

Seruitus tutis tuti. est cōditio seruiendi. ⁊ dr̄ a seruus. Seruitiū ꝯo ius vel actus seruientium vl̄ munꝰ. Et s̄m Isi. v. etymo. Seruitꝰ est maloꝝ hoīm postrema pena q̄ liberis omni supplicio grauior est. Nā vbi libertas perit vna ibi pereunt ⁊ omnia. Vnde q̄dā. Nō bene ꝓ toto libertas vendit auro. Hoc celeste bonū preterit orbis opes. Et accipit duobus modis seruitus. s. ꝓ latria ⁊ ꝓ dulia. grece. hoc est quod deo ⁊ hominibus competit. ⁊ cor. ui.

Seruitus s̄m leges est cōstitutio iuris gentiū qua q̄s cōtra ius naturale alieno subijcitur dominio.

Seruitus ꝑdialis est q̄dam cōstitutio q̄ ꝑdiū ꝑdio subiugat. Et seruitutes ꝑdiales lex realeS appellat. q̄ sequunt ꝑdia. ⁊ eaꝝ ꝯstitutio eatenus tenet. quatenus expedit ꝑdijs. i. ad fructꝰ eoꝝ ꝑcipiendos. Seruitutes rustice sūt q̄ ꝑdijs rusticis debent veluti iter actus via aqueductꝰ aquehaustꝰ ꝑecoris appulsus ad aquā. ius pascendi. calcis coquēdi arene fodiende que tria vltima possunt dici nominate seruitutes rustice. s3 superiora ꝓprijs noībꝰ carent. Nā iter est ius q̄ ex ede mea ꝑ agros tuos possum in vicos publicos exire vel intrare. Sed aquehaustus est. vt aquā haurire possim de puteo tuo.

Seruitutes vrbane sunt q̄ ꝑdijs vrbanis debent. s. intuitu alicuiꝰ edificij. Nam edifici-

ls inherent veluti altius tollendi aut nõ tol/
lendi. ne deficiat luminibus vel ꝓspectu do/
mus vicini. Itẽ stillicidiũ aduertendi vł nõ
aduertendi in tectum vel in aream vicini. vt
stillicidiũ tecti mei cadat in aream vel fundũ
eius. Item vt liceat immittere vel ꝓijcere ti/
gnũ in parietem vicini.

Serula le. di. i. parua sera.

Seruus ui. ma. gene. dr̃ a seruando. qꝛ olim in
bello capti. cum iure possent occidi seruabã/
tur ⁊ fiebant serui. Et ideo seruus dicit̃ a ser/
uando ꝓpter antiquã consuetudinem. Licet
etiam quidam dicant̃ modo serui q̃ sic serua/
ti non fuerunt. Seruus ergo ex conditione
seruitutis dicitur. Item seruus in bello ca/
ptus ⁊ seruatus. Famulus ex propria fami/
lia suorum ortus. Mancipium ex hostibus
quasi mancipatum. vel quasi manu captum.
Idem est seruus empticius. q̃ precio emitur
Item verna siue vernacul⁹. in domo nutrit⁹
qꝛ vernat. i. claret in domo Et a seruus dici/
tur hec serua ue. ⁊ seruus ua. uũ. ⁊ hic ⁊ hec
serrilis ⁊ hoc le. pe. ꝓdu. Inde hec seruili/
tas tatis. ⁊ seruiliter aduer. ⁊ hoc seruitium.
Inde seruitiosus sa sum. id est seruitio ple/
nus. Item seruus componitur. Conseruus.
id est cum alio simul seruus.

Seruus est. qui de iure gentium vel ciuili do/
minio alieno subijcit̃. In hac parte ⁊ ius gẽ/
tiũ ⁊ ius ciuile detraxerunt iuri naturali. Et
dicũtur serui non a seruiendo ꝫ a seruando.
Imꝑator enĩ vel princeps captos ab hosti/
bus q̃ serui sunt capientiũ. vendere iubet. et
ꝑ hoc saluare nõ occidere. Hostibus enĩ ca/
ptis ⁊ sic in seruitutẽ redactis hoc seruandũ
est qꝺ vtile est ⁊ benignius visum. s. eos oẽs
seruari ⁊ nõ occidi. Hoc enĩ benignitatis est
ꝫ occidi crudelitatis. Ideo etiam dicta sunt
mancipia. qꝛ ab hostibus manucapiũtur. vt
Instit̃. de iure pso. ⁊. ff. de sta. homi. l. liber/
tus. Sunt etiã serui verne. q̃ sunt ex ancillis
manentib⁹ in domo. l. ticie textores. ff. de le.
j. Alij sunt serui lecticarij qui faciũt lecticas
eodem titulo.

Seruus ordinarius dr̃ q̃ alijs seruis ẽ ꝑposit⁹
scꝫ qui habet alios seruos sub se quib⁹ ꝑest.
⁊ ꝑcipit eis quid vult.

Seruus vicarius est. qui seruo ordinario sub/
ministrat.

Seruus mediastin⁹ vel median⁹ ẽ. q̃ medium
gerit actũ. s. q̃ nec ẽ ordinari⁹ nec vicarius. ꝫ
medi⁹ inter hos ⁊ illos cõnumerandus.

Seruus librarius a libra dictus ẽ. s. q̃ ponderi/
bus ꝑest. ⁊ libre numoꝝ ⁊ ꝑmutatoꝝ custodi/
am habet in domo domini sui.

Serui insulani. alias insularij sunt. q̃ retinent̃
in insula. i. in domo. nec mittuntur in agros
nec in villaꝫ. Domus aũt dr̃ insula. eo ꝙ in/
sunt ei habitatores. licꝫ insula q̃ꝫ dicatur
in salo. i. in mari sita.

Serui villici sunt q̃ ad villam mittunt̃.

Serui victores sunt. q̃s q̃s victos hꝫ ꝑparan/
di causa.

Serui cubicularij dicuntur. qui lectum ⁊ cubi/
culum dñi sui procurant. qui vulgo camera/
rij vocantur a camera.

Serui deditij dicunt̃ q̃ in morte liberi. ⁊ in vi/
ta sua serui sunt. quoꝝ libertas sublata ẽ. vt
Insti. de liber. §. libertinoꝝ.

Serui latini sunt. q̃ a dñis erãt manumissi vt in
vita essent liberi. ⁊ ĩ morte serui. ⁊ eoꝝ bona
tanq̃ꝫ seruoꝝ ad dños deuoluebant̃. vt in. §.
ꝑall̃. Insti. de liberti.

Serui atriarij vel atrienses sunt illi qui atrij cu/
stodiam faciunt.

Seruus corrupt⁹ dr̃ huus q̃ ꝑ alicui⁹ inductio/
nẽ factus est de bono malus. vel de malo de/
terior. s. in anima ⁊ corꝑe.

Seruus publicus. dicitur tabellio. nõ quia ser/
uus. ꝫ quia publicum exercet officium. ff. de
adop. l. non aliter.

Sessibilis lis. cõ. t. ⁊ hoc le. qꝺ aptũ ẽ ad seden/
dũ. vel vt q̃s sedeat suꝑ illud. ⁊ ꝑ syncopam
sessilis le. idem ⁊ cor. pe. Unde Persius. Ex/
halet vapida lesum pice sessilis obba. Et dr̃
sessilis. qꝛ apta ẽ sedere. hꝫ enĩ fundũ amplũ
⁊ latũ. ⁊ ita meli⁹ sedet.

Sessilus la. lũ. i. ꝑuus statura qꝛ nõ videt̃ stare
ꝫ sedere. ⁊ dr̃ a sedeo des.

Sessis. i. sex oboli. vel preciũ sex oboloꝝ. ⁊ dr̃ a
sex. ⁊ as assis.

Seta te. fe. g. dr̃ a sus. qꝛ a sue ꝓcedit in ꝑte vel
a suo suis eo ꝙ valeat ad suendũ. Inde seto/
sus sa. sum. i. plenus ⁊ abundans seta. In/
de setositas tatis.

Setarius ria. rium. ⁊ hoc setariũ rij. qꝺ ⁊ setati/
um dr̃. instrumentũ purgãdi farinã.

Seth filius Ade. ⁊ interꝑtat̃ resurrectio. eo ꝙ
post fratris resurrectionẽ natus sit. q̃si resur/
rectionẽ fratris ex mortuis suscitaret. Idẽ ⁊
positio. qꝛ deus eũ ꝓ abel posuit.

Sethiniani q̃dã heretici dicti a Seth filio ade
dicentes eũ esse xp̃m.

Sethin gen⁹ spinaꝝ ẽ in heremo. ex q̃bus fit li/
gnũ imputrescibile ꝫm Hug. Et vt dr̃ in Pa/
pia. Sethin ligna q̃nto accendunt̃ tanto du/
riora efficiuntur. In historijs autem suꝑ Ex/
odum dr̃. Sethin nomen est montis regiõis
⁊ arboris que similis est albe spine in folijs:
⁊ est leuissimũ lignum incremabile ⁊ imputri/
bile. ⁊ acuitur in fine.

Setula. le. dimi. i. parua seta.

Seuerus ra. rũ. i. auster⁹. districtus. rigidus vł
pur⁹. dr̃ a satis ⁊ ver⁹ q̃si satis verus. tenet
eĩ sine pietate iusticiã. Cõtra illud Eccl̃iastes
vij. Noli esse iustus multũ. vbi dicit glo. Sũ/
mũ ius summa iniuria est. Item super illud
Esa. xxx. Hec est via ambulate in ea neq̃ꝫ ad

dexteraz neqꝫ ad finistram declinabitis dicit glo. In vtraqꝫ pte qcqd sup modũ ẽ i clo est. Uꝛ aũt dr̄ seuerus q̄ſi sequẽs vera etymol'. ẽ Iñ. h seueritas tatꝭ. i. austeritas. rigoꝛ. vel integritas iudicij vl' vehemẽtia vltionis.

Seueriani. quidã heretici a Seuero exoꝛti. vinum non bibunt. vetus testamentum ꝛ resurrectionem non recipiunt.

Seuus. ua. uũ. i. crudelis. ſ seuus in ira. Crudelis in sanguine. Inde hec seuicia. cie. et h seuicies ciei. i. crudelitas. Et seuus cõponit̄ tamseuus. q̄ſeuus. i. valde seuus. ꝛ pdu. se.

Sex ab hex. subtracta h. ꝛ p ea posita s. dr̄ apd̄ latinos hi ꝛ he ꝛ hec sex. omnis ge. indeclĩa. Inde senus. na. num. i. senarius ria. riũ. et h senaritas tatis. Et h senarius rij. p illo nũero. ꝛ pdu. se senus.

Sexagesim⁹ ma. mũ. dr̄ a sexagita. ꝛ h sexagesima me. dñica post septuagesimã. Et inchoat̄ a dñica q̄ cantat̄. Exurge q̄re ꝛ terminatur in q̄rta feria post pasca. s. Uenite bñdicti ꝛc̄. cõplectẽs octo hebdomadas ꝛ q̄tuoꝛ dies ꝛ hꝫ sexaginta dies.

Sexaginta. oĩs ge. pluralis numeri. indeclinabile. i. sexies decem. ꝛ dr̄ a sex ꝛ gentos. quod est decem. Iñ sexagenus. na. num. ꝛ sexagenarius. ria. rium.

Sexangulus la. lum. i. sex angulos hñs. Iñ sexangulatus. ta. tũ. Et substantiue dr̄ h sexangulus li. p tali figura.

Sexennis cõ. t. ꝛ h ne. i. sex annoꝝ. ꝛ dr̄ a sex et annus. Inde hoc sexennium nij. id est spaciũ sex annoꝝ.

Sexqui. i. totũ. Inde p compositionẽ. h sexquipes dis. i. totus pes. s. mensura vni⁹ pedis. Iñ h ꝛ hec sexquipedalis. ꝛ h le. pe. pdu. i. q̄ ꝯtinet mensurã toti⁹ vni⁹ pedis. vñ Oratius Proijcit ampullas ꝛ sexq̄pedalia ꝟba. i. totũ pedẽ obtinẽtia. Inde hec sexq̄pedalitas. tatis. Item sexqui cõponit̄ cũ alter. ꝛ fit sexq̄alter. ra. rũ. i. ꝯtinẽs totũ ꝛ toti⁹ medietatem Uñ ternari⁹ ẽ sexquialter binarij vel ad binariũ q꞉ cõtinet ipm totũ ꝛ ei⁹ partẽ siue medietatẽ. s. vnũ. Et cõponit̄ sub sexquialter ra rũ. q̄ ab alio ꝯtinet̄ totus ꝛ ei⁹ altera ps. vñ binarius ẽ subsexquialter ternarij vel ad ternariũ. Itez sexqui cõponit̄ sexquitertius. tia tiũ. ꝛ sexquioctau⁹ ua. uum. i. continẽs aliud totũ ꝛ ei⁹ terciã ptẽ vt q̄ternari⁹ ternariũ vl' cõtinẽs aliꝺ totũ ꝛ ei⁹ octauã partẽ vt nouenari⁹ cõtinet octonariũ. Et p compositionẽ sub sexquitertius. tia. tium. ꝛ subsexquioctauus ua. uum. i. qui ita cõtinetur ab alio. Et silr̄ p̄t dici p compositionẽ. sexquiquart⁹. ta. tum. et sexquiquintus ta. tum. ꝛ sexquisextus ta. tũ. ꝛ sic de similibus.

Sextarius rij. duaꝝ librarũ ẽ. q̄ bis assumptus dicit̄ bilibris. assumptus quater fit greco nomine cerix quinquies cõplicatus quinarẽ sine gomoꝛ facit. Adijce sextũ reddit congium. Naz congius sex metit̄ sextarijs. ꝛ hinc sextarij nomen tractũ est. Et cõstruit̄ cũ gtĩo. vt sextarius vini. Et nota. ꝙ sextari⁹ siue dicatur mensuratum siue mensura. siue quantitas ille mensure adiacens siue aliquid aliud semp est mas. ge. ꝛ non neu.

Sextercium cij. quoddam pondus duaꝝ librarũ ꝛ semis quasi semisterciũ. Inde sextertiarius ria. rium. qui erogat sextercium. vel ad sextercium pertinens.

Sextilis. vide s. in quintilis.

Sextupes dis mas. ge. i. pediculus. ꝛ dr̄ a sex ꝛ pes. eo ꝙ habeat sex pedes. Iñ sextupedosus sa. sum. i. sextupedibus plenus.

Sextuplus pla plũ. dr̄ q̄ſi sexq̄plus. i. ꝯtinẽs totũ ꝛ plicã toti⁹. i. medietatẽ. ꝛ dr̄ a sex ꝛ plica. Iñ hec sextupla ple. i. totũ ꝛ dimidiũ. s. summa capitalis ꝛ dimidiũ.

Sextus ta. tũ. nomẽ numerale oꝛdinale.

S ante I

Siban dicit̄ tertius mensis a maritio. i. maius ꝛ acuitur in fine.

Sibylla le. interp̄tat̄ mens siue ꝯsiliũ dei. ꝛ dicit̄ a sios qꝺ eolico sermone dr̄ deus vel sanctus. ꝛ bule consiliũ siue sñia q̄ſi diuina sñia. vel dei mens. Et ẽ nomẽ appellatiuũ sibylla. q̄ſi ꝓphetissa. Sicut eñ oẽs viros ꝓphetantes ꝓphas vel vates dicim⁹. ita oĩs femĩa ꝓphetans sibylla vocat̄. Decẽ autem sybillas apertissimis autoꝛitatibus fuisse traduntur. Quarũ pꝛima chaldea vel persica fuit. cuius erat nomen ꝓpꝛium Sambethe. Secunda lybica. Tercia delphica. in templo delphici appollinis nata. que troiana bella vaticinata ẽ. Quarta italica. Quinta erythꝛea nomĩe Herophila in babylone oꝛta. que grecis ilion petentibus vaticinata est perituram troiã et homerum mendacia scripturum. Sexta samia a samos insula que dr̄. Pheton. Septima Cumana ab vꝛbe cumarum. que ꝛ dr̄ amalthea ꝛ teraxandra ꝛ deiphobe ſm Uirgiliũ. cui⁹ sepulcrum adhuc in sicelia monstrat̄. Octaua hellespontia. in agro troiano nata. que Solonis ꝛ Cyri tempoꝛibus fuisse memoꝛat̄. Nona phꝛygia. Decima tiburtina vl' potius egyptia noĩe Abunea. Quaꝝ oĩm carmina offeruntur. in quibus de deo ꝛ xp̄o ꝛ gentib⁹ scripsisse vaticinãdo manifestissime comp꞉obat̄ Celebꝛatioꝛ autez inter ceteras erythꝛea. perhibet̄. quã eo tp̄e vaticinatam nõnulli ferũt. q̄ roma condita est ꝛ in iudea rex erat Achaz vel sicut alij dicunt q̄ ei successit Ezechias. h sane de xp̄o quedã manifesta cõscripsit. Cui⁹ carmina in quodam greco codice inueniunt̄ ita in capite habentia. Jesus chꝛistus filius dei saluatoꝛ.

Sica ce. f. g. dicitur gladius breuis vl' cultell⁹

ex vtraq̃ parte scindens ⁊ acut⁹. q̃ maxime vtũ
tur q̃ apud italos latrocinia exercent. Et vt
dr̃ telum est in baculo absconditũ. Jñ siccari
us rij. q̃ siccam defert. vł homicida. ⁊ ꝓdu. p̃
mã. Vñ Oratius in libro sermo. Or mechus
foret aut sicarius aut alioquin. Jtẽ Act. xxj.
Eduxisti in deserto q̃tuor milia viroꝝ sicario
rũ. ⁊ scribit̃ ꝑ vnũ c. Pap̃ dicit. Sicarius di
ctus. quia ad perpetrandum scel⁹ sit telis ar
matus.

Sicera re. f. est om̃is potio q̃ extra vinũ inebri
are põt. Cui⁹ lʒ nomen hebreum sit tñ latinũ
sonat. ꝓ eo ꝙ ex suco frumenti vel pomoꝝ ef
ficiat̃ aut palmarũ fruct⁹ in liquorẽ exprimã
tur. coctisq̃ frugibus. aqua pinguior. quasi
sucus colat̃. ⁊ ipsa coctio sicera nuncupatur
Unde Luce primo. Uinũ ⁊ siceram nõ bibet

Sicima me. dicta est sichen. q̃ nũc neapolis dr̃
⁊ cor. ci. Vñ in Aurora. Post Esau pacẽ Ja
cob sicimis manet exit.

Sichen filius fuit Emor q̃ quandã vrbẽ edifi
cauit quam suo nomine appellauit sichen. h̃
hebraice latine dicit̃ sicima me. Et ẽ ciuitas
samarie. Jpsa est nunc neapolis ciuitas sa
maritanoꝝ.

Sycophanta te. i. falsus calumniator vel viliũ
rerũ appetitor. Fert̃ tñ sycophanta apᵭ gre
cos dici ficus comedens. a sycos qᵭ est ficus
⁊ phagin qᵭ est comedere. Sʒ hac ratiõe di
cit̃ sic falsus calumniator. Cuidam domino
apud grecos misse sunt ficus. quas latenter
quidam suus famulus comedit. ⁊ cepit calũ
niari alium ⁊ accusare ꝙ ipse eas comedisset
Tunc domin⁹ p̃cepit aquam calidaʒ bibi ab
eo q̃ comederat ficus. qua bibita statim euo
muit fic⁹. vnde postea semper dictus est syco
phanta. id est ficus comedens. Et quia false
fuit calumniatus sociuʒ comedisse eos ideo
inoleuit cõsuetudo vt falsus calumniator di
ceret̃ sycophanta.

Sycos grece. ficus dr̃ latine.

Syclus gen⁹ est ponderis. De quo Jsi. etymo
lo. xvj. Sichel q̃ latino sermone siclus corru
pte appellat̃ hebreũ nomen est. habens apᵭ
eos vncie pond⁹. Apud latinos aũt ⁊ grecos
quarta ꝑs vncie. ⁊ stateris medietas ⁊ dra
chmas appendens duas. Vñ cũ in literis di
uinis legit̃ siclus vncia est. Cũ xo apud gen
tiles. tunc quarta ꝑs vncie est.

Sycomorus ri. arbor quedam est in folijs simi
lis moro in alijs ficui. vnde ⁊ ficus fatua di
citur. Hanc arborem latini celsam vocant ab
altitudine. quia nõ est breuis vt morus. Jn
de hoc sycomorum ri. ⁊ hoc celsũ pro fructu
illius. ⁊ ꝓducit mo. Unde quidam. Cum cõ
cauo morus moriq̃ soror sycomorus. Et fa
cit genitiuus pluralis sycomororũ. Jnueni
tur tamen sycomoꝝ ꝑ syncopam ꝓ sycomo
rorum sicut virũ ꝓ viroruʒ. Vñ. ij. Paralip.
ix. Tantaq̃ copiã p̃buit argẽti in hierlm̃ q̃si
lapidũ ⁊ cedroꝝ tãtã multitudinẽ velut syco
moꝝ q̃ gignũtur in campestribus.

Siculus li. rex fuit sicelie. vñ illa terra dicta ẽ
sicelia. sicut eadẽ dicta est siccana a sicano re
ge. Jtem a sicelia dr̃ siculus la lũ. pe. cor. pa
triũ. vñ Oratius. Jnuidia siculi nõ inuene
re tyranni. Tormentũ maius ⁊c. ⁊ hic ⁊ hec sice
liensis. ⁊ hoc se. ⁊ h̃ sicelides de. Jnᵭ h̃ sice
lis. dis. i. siceliensis. ⁊ declinat̃ patronymi
ce. vñ Uirgil. Sicelides muse paulo maiora
canamus.

Sidon fuit filius primogenitus Chanaan. a q̃
dicti sunt sidones. Et hinc ciuitas eoꝝ ĩ phe
nicia sidon dicta est. Jñ hic ⁊ hec sidon do
nis. datiũ. ⁊ sidonia nie. ꝓuincia adiacens
Jñ sidonius nia niũ. Sidonij interp̃tat̃ ve
nũdantes. vel lingua phenicũ. piscis dicitur
sidon. vnde a copia piscũ sidon p̃dicta ciui
tas ẽ dicta. Et interp̃tatur venator vel vena
trix. vñ Geñ. xlix. Pertingens vsq̃ ad sido
nem. ⁊ produ. do.

Sydrach lingua chaldea interpretatur decor
meus.

Sidus deris. n. g. i. stella vel collectio stellarũ
in aliquo signo. ⁊ dr̃ sic a simul sedendo. Jñ
sidereus rea reum. id est res sideris vel per
tinens ad sidus.

Syenes. ciuitas quedam egipti.

Siphon phonis. m. ge. i. tuba vel potius con
cha. siue vas in quo mingebant. in quo cum
vrina cadit facit sibilatũ. ⁊ ideo ponitur pro
sibilatu vrine. vel ꝓ bombo. vñ Jnue. Effigi
emq̃ dee longis siphonibus implent. vł põt
hoc teneri in ꝓprio sensu. Nam hmõi vasa su
spendebant mulieres ad simulacrum pudici
cie. facientes queq̃ turpia in templo ei⁹. Si
phon etiã vas dr̃ q̃ vtũtur in oriẽte ad extin
guendum ignem.

Sigalũ li. pe. cor. quedam annona vñ fit pessi
mus panis. ꝓ quo q̃dam minus intelligen
tes solent ꝓferre siliginẽ. ⁊ dicit̃ a sige qᵭ ẽ
silentiũ vel silere q2 videt̃ silere ⁊ tacere int̃
alias ꝓpter sui vtilitatem. vel potest dici a si
ligo. Jnde sigalinus na num. penul. ꝓdu. ⁊
sigaliceus cea ceum. ⁊ sigaleus lea leum. ⁊ si
galonius. nia niũ. Vñ terra illa q̃ tali anno
na abũ dat. dicta ẽ sigalonia lonie.

Sige dicitur silentium vel silere. Jnde hoc si
geum gei. promontoriũ iuxta troiam. Jnᵭ si
geus gea geum. qᵭ quandoq̃ tm̃ valet quã
tum troianus.

Sigena ne. dr̃ genus piscis.

Sigillũ li. n. ge. di. a signũ. dr̃ signũ anuli. ⁊ il
lud qᵭ fit in cera lr̃aꝝ signũ est sigillum.

Signifer ra rũ. pe. co. i. ferens signum.

Signũ ni. n. ge. id ẽ nota. ostentum. vexillum.
Signa dicuntur minora. ostenta vero maio
ra. Jtem s̃m Papiam. Signa dicũtur argu

menta rõnis indicia. nocte coniecture. vestigia testimonia. Itẽ q̃dã stelle dicũtur signa. q: eas naute obseruãt in gubernandis remigijs. Itẽ signũ ponit̃ qñq3 ꝓ custodia. Unð Eccli. xlij. Sup mulierẽ nequã bonũ ẽ signũ id est signata custo dia.

Syllepsis ẽ dissimiliũ clausulaꝝ ꝑ vnũ ṽbũ cõglutinata cõceptio. ꝛ dicit̃ a sin qð est con. ꝛ lepsis quod est sumptio vel captio.

Silentiũ tij. n. ge. vt dicunt nihil est. ſ vbi vox nulla ẽ dr̃ esse silentiũ. Silr̃ tenebre nihil sũt ſ vbi lux nõ est tenebre esse dicũtur.

Silentiarius rij. q̇ in palatio vel alibi silentiũ indicit. ꝛ est nomen dignitatis.

Silentiarij idem sunt qð cõsiliarij vel secretarij principis qui silere debent ꝛ occultare pn̄cipis consilia. vt. ff. de mino. l. vex. glo. iij. l. illud. C. de coll.

Silex licis. incerti generis. dr̃ durissim⁹ lapis. q̇ ictu ferri ignẽ emittit. q̇ ꝛ focarius dicit̃. ꝛ cor. si. vñ Uirgil. in. vij. eney. Stabat acuta silex p̄cisis vndiq3 saxis. Itẽ cor. pe gti. Jñ silicin⁹ na nũ. pe. ꝓdu. i. petrosus. ꝛ siliceus cea ceũ. i. res silicis. vel de silice exñs.

Silicern⁹ ni. qð ꝛ hic silicerni⁹ nij. dr̃. i. moribũdus. i. silis mortuo. q̃si silices cernẽs. i. sepulcrũ. vl̃ dr̃ silicern⁹. senex vet⁹. icuru⁹ ꝓpt̃ senectutẽ vicinus morti. ꝛ dr̃ a silex ꝛ cerno. eo ꝙ ꝯsideret ꝛ cernat t̃rã ꝛ silices. vl̃ q: ꝓpt̃ curuitatẽ cernat t̃rã ꝛ silices. Itẽ silicernus põit̃ qñq3 ꝓ firmo ꝛ duro vt silex vt i phisiologo. Denuo si peccas silicernus extas.

Siligo ginis. f. g. est quoddã geu⁹ tritici. ꝛ dr̃ a seligo gis. eo ꝙ sit selectũ ab alio. Nã i pane ei⁹ spẽs est p̄cipua. vñ qñq3 tenuissimus ꝛ purissim⁹ flos farine dr̃ siligo. vnde fit nobilissimus panis. ꝛ ꝓdu. li. vnde Juuenalis Sed tener ꝛ niueus molliq3 siligine factus. Inde siligineus nea neũ. ad siliginem pertinens. vel siligine factus.

Siliqua sic̃ dicit hug. genus est leguminis qð porci in affrica comedũt. Itẽ siliq̃ dr̃ folliculus cuiuslibet leguminis ꝛ purgamẽti eius. ꝛ cor. li. vñ Uirgil. in primo geor. vñ pri⁹ letum siliq̃ quassante legumẽ. Aut tenuis fet⁹ vicie tristisq3 lupini. Sustuleris ꝛc̃. Item siliqua dr̃ q̃dã arbor. vñ di. Jsi. ety. xvij. Silicon quã latini corrupte siliquã vocãt: ideo a grecis tale nomen accepit eo ꝙ ligni ei⁹ fructus sit dulcis. Xilon quippe dicũt lignũ licon dulce. Jñ hec siliq̃ dr̃ fruct⁹ ei⁹ q̇ colligitur ad opus porcoꝝ. Et siliq̃ ẽ vicesimaq̃rta ꝑs solidi. vel q̃rta ꝑs assis. In hystoria sup Lucã. xv. dr̃ sic. Siliquas cibũ porcoꝝ dixit Et ẽ ſm q̇sdam siliq̃ fructus arboris sonũ facientis dũ comeditur. est aũt genus leguminis sonoris folliculis ꝛ vacuis qð magis vẽtrem onerat q̃3 reficiat.

Syllaba be. f. g. i. compñhensio lr̃aꝝ. ꝛ dr̃ a syllabin grece q̇d est cõprehendere. Jñ syllabicus ca. cum. Itẽ syllaba cõponit̃ cũ monos. ꝛ dr̃ a monosyllab⁹ ba. bũ. i. vni⁹ syllabe. itẽ cũ dis. bis. tris. ꝛ dr̃ dissyllab⁹ ba. bũ. ꝛ bissyllab⁹ ba. bum. i. duaꝝ syllabarũ. trissyllab⁹ ba. bũ. i. triũ syllabarũ. ꝛ scribunt̃ ꝑ geminũ s. Itez a syllaba cõponit̃ tetrasyllab⁹ ba. bũ quatuor syllabarũ. Pentasyllabus ba. bum id est quinq3 syllabaꝝ. Hexasyllab⁹ ba. bũ. i. sex syllabaꝝ. Heptasyllabus ba. bum. i. septẽ syllabarum. Decasyllabus ba. bum. i. decem syllabarum. Pollisyllabus ba. bũ. i. pluriu3 syllabarum. Et inde monosyllabicus. ca. cũ. ꝛc̃. ꝛ hic monosyllabice aduer. et sic de alijs predictis.

Syllogism⁹ mi. dr̃ a syn qð est con. ꝛ logos sermo. quasi collectio ꝛ cõiunctio sermonũ. Jñ syllogisticus ca. cũ. Est aũt syllogism⁹ oratio in qua quibusda3 positis necesse est aliud accidere ꝑ ea q̄ posita sunt. vt Omne animal est substantia. omnis homo est animal. ergo omnis homo est substantia. Hoc totum est oratio quedam in qua quibusdam positis. i. premissis duabus ꝓpositionib⁹. necesse est ꝑ ea aliud sequi. i. cõclusionem Omnis ergo syllogismus cõstat ex tribus terminis ꝛ duab⁹ ꝓpositionibus quaꝝ prima vocat̃ maior secunda ṽo minor.

Siloa vel siloe fons est ad radicem montis syon q̇ ñ iugib⁹ aq̇s ſ icertis horis ebullit. et ꝑ terrã cõcauã ꝛ antra saxi durissimi cum magno venit sonitu.

Silua ue. est spissum nemus ꝛ breue. ꝛ dr̃ a silen qð ẽ vastitas vl̃ silentiũ. q: silua est vbi loca vasta sũt ꝛ deserta. ꝛ silentio plena. Silua etiã interdũ dr̃ ꝛ fructuose arbores ꝛ infructuose. Jñ siluosus sa. sum. i. siluis plenus. Silua põt etiã dici ab xylon qð est lignũ q̃si xylua. eo ꝙ ibi ligna cedant̃. ꝛ sic ſm aliq̇s scribit̃ ꝑ y grecum.

Silua cedua est q̄ ad h̃ vt cedat̃ deputata est. ꝛ dr̃ apta cedi. q: facile succrescit.

Silua pascua. dr̃ que pascuis pecudum est assignata.

Silua palar̃. ẽ ex q̄ pali ad podimẽta sumunt̃

Siluestris. ꝯ. t. ꝛ hoc stre. i. res siluestris vl̃ ad siluam ꝑtinens.

Silui⁹ uij. fuit fili⁹ Enee. ꝛ dr̃ a silua. q: natus fuit in siluis.

Silurus ri. ꝑuus ꝛ minut⁹ piscis. Uñ Juuenalis. Facta de merce siluros.

Siluula le. dimi. i. ꝑua silua.

Sima interpretat̃ curuũ. Uñ hec figura. 6. vocat̃ apud grecos sima. q̃si simũ ꝛ representat apud nos hoc elementũ s. Jñ sim⁹ ma. mũ. id ẽ curu⁹. Et ꝓprie simus est q̇ nasum h3 recuruum sursum. Jñ hec simia mie. quodda3 animal. q: nasum h3 recuruum. Jñ simi⁹ mia miũ. i. ad simiã ꝑtinens. vel similis simie.

Symmachus chi.pe.cor.i. cōpugnans. ꝛ ď a
syn qd̓ est con. ꝛ machia qd̓ ē pugna. Jn̄ hec
symmachia chie.i.cōpugnatio.

Symbolū li.est collectio sermonū.vt in cōsilio
vel pecuniaꝝ.Vn̄ Prouer.xxiij. Dātes sim
bola cōsumentᷣ.ꝛ ď a syn qd̓ est con ꝛ bolus
morsellus.q: q̇libet ponit ibi morsellū suum
id est pticulā. Pap̄. Vo dicit. Symbola pro
pte dicuntᷣ q̄si a diuersis p̄ciū cōficitᷣ in vnū
vt ꝛ cōuiuiū inde paretᷣ. Hic nota ꝙ ſm theo
logos nomen simboli silitudinē ꝛ collectio-
nē importat.Vn̄ a quatuor collectionibꝰ no
men symboli imponitᷣ. Primo a collectione
multoꝝ hoīm in vnā fidem. Scd̓o a collecti
one p̄dicantiū fidem.q: oēs apl̓i collecti hāc
regulā fidei ediderūt.ita ꝙ vnusq̇sqꝫ qd̓ suū
erat apposuit. Vn̄ vt tactū est symboluꝫ ď a
syn ꝛ bolus.q: q̇libet posuit ibi bolū suū. id
est pticulā. Tercio q: ex diuersis locis sacre
scripture colliguntᷣ ea q̄ credenda sunt.vt in
promptu habeantᷣ. Quarto q: oīa beneficia
nobis diuinitus collata ibi colliguntᷣ. Sci-
as etiā ꝙ quatuor sunt symbola.s.aplōꝝ qd̓
secreto ď in matutinis.in prima.ꝛ in cōple-
torio.s.Credo in deū patrē ꝛc̄. Itē Nicenū.
qd̓ ď dn̄icis diebꝰ alta voce post euangeliū
qd̓ incipit.Credo in vnū deum. Item atha-
nasij.qd̓ dr̄ in prima in dn̄icis diebus alta vo
ce.quod incipit.Quicunqꝫ vult saluus esse.
Quartū symbolū est iuris.s.p̄mꝰ titulus de
sum.tri.ꝛ fi.catho.vt ait Jsid.vij.li. etymo.
c.vij.in quo id qd̓ de fide catholica ꝛ summa
trinitate in p̄dictis symbolis cōtinetᷣ confir
matᷣ ꝛ repetitᷣ.

Simia mie.vide supra in sima.

Simila le.est flos farine tenuissima.que ꝛ simi
lago ď.ꝛ pollen vl̓ pollis.ꝛ cor.mi. Unde i
Aurora.Sed similam spargat oleo sartagi-
ne frixam.

Similago ginis.f.g.idē qd̓ simila.vl̓ similago
ď genꝰ frugis.ꝛ ꝓd.la. Jn̄ similagineꝰ nea.
neū.de similagine exn̄s.vl̓ ad similaginē pti
nens.Vn̄ Eccl̓i.xxxix. Panis similagineus

Similis.ꝯ.t.ꝛ h̄ le.i.eq̄lis.talis q̄lis ille.q̄si si
mul ille.Et nota q̄n ď sil̓is illi refertᷣ ad vul
tū.ſ sil̓is illiꝰ refertᷣ ad mores. Vn̄ ꝓpheta.
Quis sil̓is tui in dijs dn̄e.

Similitudo est cū ſm aliquā sp̄em visam ima-
go exprimitᷣ vl̓ pingitᷣ vel formatᷣ. Figura
vo est cū imp̄ssione forme alicuiꝰ imago exp̄
mitᷣ.veluti si cera ex anulo effigiē sumat Itē
dicit Pap̄. Vel similitudo est rerū differen-
tiū cōparatio ſm Boetiū.

Similitudinariꝰ ria.riū.p silitudinē loquens
vel ad sil̓itudinem ptinens.

Symma me.p duo m.i.camera. Vn̄ in vita be-
ati Siluestri. Tarquinio in symma pranden
te.vltio diuina manifestata est.vbi q̇daꝫ cor
rupte legunt syma.

Symmista ste.i.camerariꝰ ꝛ ď a symma.vn̄ in
uenitᷣ Dauid symmista dn̄i. Vel symmista cō
ponitᷣ a syn qd̓ est con.ꝛ mysta ste.qd̓ est se-
cretariꝰ.vel mysterij actor. Jn̄ symmista.i.se
cretarius.mysterij cōscius.

Simo monis.fuit ꝓpriū nomē cuiusdā rustici
a Terentio īntroducti.ꝛ interp̄tatᷣ cōpugnās
ꝛ ꝓdu.o in obliq̄s ad differentiā nois apl̓i.
qd̓ corripitᷣ in obliquis. Item simo vl̓ simon
dictus est q̇dam magus.quasi cōpugnās.q:
cū apl̓is dei pugnabat.

Simon monis.pe.cor.nomen est petri apl̓i. et
interp̄tatᷣ audiens vel obediens. Et eadē cā
alius apl̓s dictꝰ est simon.ſ ad distinctionē
simonis petri dictus est. Simon cananeus
de vico galilee cana.vbi dn̄s mutauit aquaꝫ
in vinū. Ipe em̄ est q̇ in alio euangelista di-
ctus est zelotes. Cana q̇ppe zelus interp̄tatᷣ
Jn̄ zelotes.i.emulator. Interpretatᷣ etiā si-
mon ponens tristiciā. Predicta bene cōueni
unt vtriqꝫ Simoni petro videlꝫ ꝛ simoni ca
naneo fratri iude ꝛ iacobi minoris.q: vterqꝫ
eoꝝ habuit obedientiā p̄ceptoꝝ p executio-
nē.tristiciā afflictoꝝ p passionē.zelū animaꝝ
p constantē feruorē.

Simonia est studiosa cupiditas vel voluntas
emendi vel vendendi aliq̇d sp̄uale vl̓ sp̄uali
annexū qd̓ sp̄uale censetᷣ.ꝛ ď a simone ma-
go q̇ fuit primꝰ in nouo testamento huiꝰ sce
leris inuentor.q̇ voluit emere grām sp̄ussan
cti a sancto petro sicut ꝛ Gizei in veteri testa
mento voluit vendere grām sanitatis.s.sani
tatem gratis datā Naaman syro. Vn̄ ꝓprie
venditor sp̄ualiū ď gieзita a giezi. Emptor
vo simoniacus a simone.vsu tn̄ vterqꝫ ď si-
moniacꝰ. Cōmittitᷣ aūt simonia tribꝰ modis
scꝫ p munus a manu.ab obsequio. a lingua.
Primū est pecunia. Scd̓m seruitꝰ indebite
impensa. Terciū est fauor.

Simoniacꝰ ca.cū.q̇ facit simoniā.ꝛ ď a simo-
nia. Et simonicꝰ ca.cū.in eodē sensu qd̓ ma-
gis deriuatᷣ a simo monis. Itē a simone di-
cti sᷣ q̇dā heretici simonici. Hi dicūt creatu-
rā a deo nō esse ſ a vtute q̇dā supna creataꝫ

Simonides.dis.pe.cor.poeta q̇dam fuit lyri-
cus. Vn̄ simonida metra. Dauid etiā dictus
est simonides.vn̄ dic̄ Hiero.in epl̓a ad pauli
nū.vꝫ. Dauid simonides nr̄.q:.s.lyrice scri-
psit apd̓ hebreos sicut simonides apd̓ grecos

Symphonia nie.i.cōsonantia vl̓ concordia so
noꝝ vl̓ vocū.ꝛ ď a syn qd̓ est con.ꝛ phonos
qd̓ est sonꝰ. Itē symphonia ď quoddā istru
mentum propter cōsonantiam vocum. Inde
simphoniacus ca.cum.ꝛ hic ꝛ hec simphoni
sta.ste.canens cum symphonia. Vel vt dicit
Pap̄. Symphonia vulgo appellatᷣ lignū cō
cauū ex vtraqꝫ pte pelle extensa q̄ā virgulis
hincinde musici feriunt.fitqꝫ in ea grauis et
acuti ex cōcordantia suauissimus cantꝰ. Itē

sup illud Luce.xv. Audiuit symphoniam et chorũ. dicit glo. Symphonia est diuersarum etatũ ⁊ virtutum velut variarũ chordaꝝ indiscreta cõcordia.

Symphoniades dis. pe. cor. dictus est dauid a musico instrumento qđ est symphonia. vñ dicit Hiero. in epl'a ad Paulinum. vij. Dauid symphoniades noster. Hic etiã dict⁹ ẽ simonides. vt supra.

Simplex plicl. o. g. dr̃ a sine ⁊ plica. q̃si sine plica vl' partiũ varietate. ⁊ cor. pli. Jñ. simplicitas tatis. Itẽ simplex q̃nq; sumit̃ in bona pte. i. sine plica malicie sine duplicitate purus Vñ de Job dr̃. Erat vir simplex ⁊ rect⁹. Simplex in effectu. Rect⁹ in intellectu. Aliqñ in mala pte. p idiota vl' fatuo Et differt simplex a simplo. q2 simplex est qđ caret pte. sed simplũ est qđ habet om̃es ptes eiusdem generis ⁊ eiusdem speciei ⁊ nature. vt elemẽtũ ignis simplum est. q2 quelibet pars eius ignis est. Et quicqđ cõstat ex ptibus eiusdem generis cum toto simplũ dr̃. Item simplũ quasi tantundẽ. i. non duplum vel triplum ⁊c. vt cum dicit̃ hoc est duplum illius vel triplum. et h' est simplum.

Sympsalma tis. n. g. vel h' sympsalma me. i. cõsonantia psalmi vel vocis copulatõ in cãtando. ⁊ dr̃ a syn quod est con ⁊ psalmus.

Simulacrũ cri. pe. cor. i. imago effigies. ⁊ dr̃ a simulo las. q̃si simulans aliud q̃ sit.

Simultas tatis. f. g. i. discordia lis inimicitie. cõtentio doliũ. ⁊ pprie latens odium. vñ Leo papa. Cessent odia. deficiant simultates. omnia xp̃i membra cõueniant.

Simultũ ti. q̃dam vermis in cornib⁹ arietũ q̃ facit eos cornupetere.

Syn grece latine dr̃ con. vel simul signat. Item syn cõiunctio causal' vel ꝯfirmatiua. Itẽ syn q̃dam locus est in deserto. q̃ ⁊ sina dicit̃. Et interptat̃ sina mandatũ q2 legẽ ibi susceperũt filij israel.

Synagoga interptat̃ cõgregatio. ⁊ est pprie iudeoꝝ. ⁊ dr̃ a syn qđ est con. ⁊ goge qđ est congregatio. Sʒ nr̃a eccl'ia. i. congregatio cõuocatio interpretat̃.

Synallepha. est abiectio vocalis in scansione metri de fine dictionis. cũ sequens dictio incipit a vocali. vt apud Juuenalẽ. Semp ego auditor tm̃ nunq; ne reponã. D eñ obijcit̃ de ego. hoc pter elegantiã vt tollat̃ hiatus ⁊ sic inducit ornatũ. Itẽ synallepha aliqñ in psa obseruat̃. vt summopere magnopere.

Sinapis pis. herba quedã. ⁊ dr̃ a similis ⁊ napus. eo q̃ folijs sit napo silis. Jñ sinapi. indecli. p semine illi⁹ herbe ⁊ ꝯfectõe illi⁹ herbe q̃ fit ex illo. Et inde sinapicus ca. cũ. pe. cor. ⁊ pdu. na. sinapis. Vñ quidã. Sinapis cerebrũ sed purgat pectus ysopus.

Synaxis grece solemnitas. latine cõuent⁹ dr̃ a syn qđ est con. ⁊ axis qđ est psalm⁹. q̃si psalmoꝝ cõcursus.

Syncategorema matis. id est cõsignificatiuum ⁊ pducit penultimã nti. sed cor. penul. gentini. Unde ptesorationis alie a nomine ⁊ verbo dicũt̃ syncategoremata. i. cõsignificatiua fm dialecticos.

Sincerus ra. rũ. ⁊ hic ⁊ hec sinceris ⁊ h' re. i eodem sensu. i. sine cera. sine mollitie. sine flexibilitate. s. purus constans firm⁹ mund⁹ sine vicijs. ⁊ pdu. pe. Vñ Orati⁹ in fine scđe epistole. Sincerũ nisi vas qđcũq; infundis acescit. Itẽ Virgili⁹ in moreto. Subsedit sincere foraminibusq; liquat̃. Emundata ceres. Jñ sinceritas tatis. i. puritas sine fermento malicie ⁊ nequicie.

Sinciput pitis. anterior ps capitis. Vñ Sinciput anterior ps capitis dr̃ esse.

Syncopa est ablatio de media dictione lr̃e aut syllabe cõtraria epenthesi. vt audacter p audaciter. ⁊ commorit p cõmouerit.

Synchrisis est hypbatio ex omni pte cõfusus. vt Tris notus arreptas in saxa latentia torquet. Saxa vocãt itali medijsq; in fluctibus aras. Est eñi ordo. Tris. s. naues arreptas notus. i. ventus. in saxa torquet q̃ saxa in medijs fluctibus latentia itali vocant aras. fm Donatum.

Synchronon. i. vni⁹ tpis. ⁊ dr̃ a syn qđ est con vel simul. ⁊ chronon quod est temp⁹. q̃si vnius temporis. vel simul in eodem tpe. Unde Hiero. in ꝓlogo Osee. Et Osee synchronon Esaie. i. contemporaneus. q2 eisdem tpibus ꝓphetauerunt.

Synderesis dr̃ supior ps rõnis.

Syndiasmos. est eadẽ figura cum antitheta

Syndicus ẽ ꝓcurator vniuersitatis vl' collegij p certo solario ad iudicia cõstitut⁹. s. q̃ cãm vniuersitatis agit vl' defendit. ⁊ dr̃ q̃si singuloꝝ cãm dicens. Et ẽ syndic⁹ grece defensor latine. Nã officiũ eius est agere vel defendere noĩe vniuersitatis cãs pñtes vel emergentes. vt. ff. qđ quisq; iuris. in rub. ⁊ in glo.

Syndon donis. f. g. dr̃ lineũ amictoriũ mulieꝝ quo humeri operiunt̃. ⁊ q̃nq; simplr dr̃ p lineo panno. Vñ Math. xxvij. Et accepto corpore Joseph inuoluit illud in syndone munda ⁊ cor. pe. gti. Vñ in Aurora. Qua vestit⁹ erat syndone nudus abijt

Synedra. est idem quod cõcessus. vt habet̃ in historijs.

Synthesis fm doctrinale fit dupliciter. Uno mõ est accidentis mutatio pcipue numeri in numeꝝ. vt vnica facta fuit mulier que sẽ mõ multe. Sʒ iste mod⁹ nõ est multũ in vsu. alio mõ est mutatõ de scđa psona ad terciã. vt nobis parce de⁹ nostros lauet ille reatus. Vnđ Dicit̃ ⁊ bine spẽs hoc synthesis esse.

Syngraph⁹ phi. dr̃ conscriptio. id ẽ duoruʒ in

simul scriptio. vide s. in cirographus.

Singultus tus tui. est ptractio anhelitus cuz difficultate. vel sm medicos. Singultus est sonus violēte cōmotionis oris stomachi ex fumosa eius dispositione pueniens. Jñ singultosus sa sum. i. singultibus plenus. & singultim aduer. Pap. vo dicit. Singultus suspiriū viscer pulsus. ploratio. gemitus. tristicia. planctus. τ subdit. Singultus ex stomacho fit. aut ex frigore aut ex frigido bibendo aut ex multo cibo τ potu. aut ex paruo.

Singulus la. lum. i. vnus vel vnicus. Sed in pli accipit distributiue. Vñ singuli comedūt id est sepatim qlibet per se. vnus τ vnus per se. Item a singulus. dr hic τ hec singularis. τ hoc re. Inde singulariter. τ hec singularitas tatis.

Sinistra stre. dr a sino nis. qr rem fieri sinat. & aūt dr sinistra qsi sine dextra. etymo. ē. Jñ sinister stra strū. τ sinister stera sterū. i. a pte illa. vel malus cōtrarius nociuus. τ compat sinisterior sinistim⁹. qd regulariter deberet eē sinisterrimus. Item a sinister dr sinisteri⁹ ria riū. i. p sinistram ductus. vel qui sinistra vtitur p dextera vel econuerso.

Syniugus ga gū. i. eiusdē iugi. vel sub eodem iugo posit⁹. vide supra in Coniugus.

Synecdoche. est signatio plene intellectus capax cū plus minusue pnūciat. aut em totum a pte ostendit. vt Verbū caro factū est. τ Eramus in naui vniuerse aīe centū septuaginta sex. Hic em minus dicens plus signat. Aut econtra. a toto ptem. vt Propter parasceuē iudeor. qr iuxta erat. in monumentū posuerūt illū. τ Tulerūt dñm meū. τ nescio vbi posuerūt eū. dñm dicit. cū solū dñi corpus quereret. Plus em dicens minus signat. Hug. vo di. & sinecdoche ē qdam figura. cū quod ptis ē attribuit toti. τ ecōuerso. Et est etiā qdam color rhetoricus. τ appellat apud latinos intellectio. Est em intellectio totius per partē. vel ptis p totū. vel vnius p plura. vel pluriū p vnū cognitio.

Synodus di. f. g. pe. cor. i. cetus cōuent⁹ cōmitatus. congregatio. τ ppie senū vel psbyteror. quod solent facere episcopi.

Sinon fuit qdā pditor. vide supra in excedra.

Synonim⁹ ma mū. i. vnius nois cū alio. τ dr a sin. qd ē cō. vel sil τ onoma qd est nomē. Synonimū nomē ē illud qd idē cū alio nomine significat. Sunt aūt sinonima q τ multiuoca τ vniuoca dicūt noia. i. diuersa noia principaliter idē significantia τ appellantia. Jñ hec sinonimia mie. i. vniuocatio. Sed qñq ponit p ononimia hac silitudine. qr sicut sinonimia ē. qñ idē sub diuersis vocib⁹ signatur. Ita ononimia ē. qñ vna voce diuersa significantur. Et describit sic sinonimū. Sinonima sunt pla noīa idē scantia tam in ppriis q in appellatiuis. In ppriis vt publi⁹. Cornelius. Africanus. Scipio. In appellatiuis latinis. vt mucro. gladius. spata. ensis

Synopis. pidis. color qdā rube⁹. τ pōt dici synopis qsi sanguis nobilis. qr sanguineuz hz colorē. τ vt dicit Isid. in. xix. etymo. vbi agit de colorib⁹. Synopis inuenta ē primū i ponto insula. Vñ a synope vrbe ponti nomen accepit. Species ei⁹ sunt tres rubra τ minus rubens. τ inter has media. Unde Hiere. xxij. τ facit laquearia cedrina pingitq synopide. τ corripit pi.

Syntagma grecū ē. i. dogma. structura ordinatio. Unde Hiero. in plogo Gen. Que pris syntagma desiderant.

Syntasis. tasis. vel syntaseos. i. pstructio. τ dr a syn. qd ē cō. τ stasis qd ē stans vl status qsi pstans ppie illa pstructio vbi voces sil stant τ congruūt cum intellectibus. vel econuerso sm Hug. Papias. vo dicit. Syntasyn greci dicunt ordinationem siue constructionem dictionum.

Syntheton. est quedā figura. qñ. s. due orationes iunguntur in vnam.

Syntoma. pe. pdu. Syntomata. id est accidentia febrium sunt. vt dolor capitis. fluor narium. vomitus impetus τ similia.

Syntonomia. vel syntomia. id est concisio. τ dicit a syn quod est con. τ tomos qd ē diuisio. vel sectio. vel cesio.

Syntonus ni. pe. cor. dr a syn τ tonus. qsi tot⁹ sonus vel duplex sonus.

Sinus nus. nui. m. g. id est gremium collectio vestis. Et sinus palpebra. τ sinus receptaculum maris. s. naturalis portus vel litus exesum fluctibus. Unde Actuū. xxvij. Sinuz vo quendam considerabant habentem litus in quem cogitabant si possent eijcere nauem. Item maiores recessus maris dicunt sinus. Item sinus altaris dicebat in quo consumebantur igne que ponebantur super altare. et in ista significatione accipit Ezec. xliij. Et a sinus dr sinuosus sa. sum. i. sinibus plen⁹ vl amplus. dilatatus vel curuatus. Inde sinuositas tatis. Itē a sinus dicit hoc sinum ni. vas in quo mulgetur lac. prima pdu. q in sinus corripitur. Unde Uirgilius. Sinum lactis τ hec celiba pape. quot annis.

Sin⁹ Abrae sicut dicit magister in hystoriis locus ē in supiori margine inferni aliquātū habens lucem sine omi pena materiali. in quo erat anime pdestinator v sq ad descensū xpi ad inferos. q locus pter sui tranquillitatem sinus abrae dr. vt sinū maris dicim⁹. Et dicebat abrae. qr ipe fuit prima via credendi. Item enim primus publice predicauit vnuz deū tm esse. Hunc tamen locuz vocauit Job tenebras p tedio expectādi dicēs. Straui lectulum meū in tenebris.

Syngigus.ga.gum.id ē ꝯiunctus vel ꝯiugat⁹ Unde ⁊ ꝓnoīa dicunꝰ synzyga vel syniuga: latine.a syn qđ ē con.⁊ zygū vel iugū. Inde hec synzygia.gie.i.cōiugatio. Uñ ⁊ ꝓportionalis ꝯiunctio elemētoꝝ vl' numeroꝝ dꝛ synzygia. Et ē quedā plana.quedā cubica.i.solida figura.ꝫ hoc ad aliā sciētiā spectat. Synzygia etiā dꝛ si pes extendatꝰ vltra numeꝝ q̄tuoꝛ syllabaꝝ. Uñ synzygie dicūtꝰ pentasyllabi ⁊ hexasyllabi pedes. Ht non sunt pedes.ꝫ appellantꝰ pentasyllabi ⁊ hexasyllabi. qꝛ vltra q̄nq꜄ vel sex syllabas nō ꝓcedunt.ꝫ apud grecos dicūtꝰ synzygie ſi quedā ꝯiunctiōes vel declinationes.qꝛ exquo mensuratio dictionis q̄ pes est extenditꝰ vltra numeꝝ quatuoꝛ syllabaꝝ nō dꝛ pes ꝫ synzygia. Papias vero dicit. Synzygia ꝯiuga syllaba.vt mei.tui sui vel sapiens.sapienter.sapientia.

Sion mons ē in hirl'em.⁊ sepe ponitꝰ ꝓ ipsa ciuitate. Sion hebraice.latine interp̄tatꝰ speculū. vel speculatio qꝛ in sublimi constructa est.⁊ de longe venientia contemplatur vl' speculatur. Hec sepe ecclesiam militantē signat. in qua deum per speculum ⁊ in enigmate speculamur. Dicitꝰ etiam aliq̄ñ sion.mater irl'em quia sion tanq̄ꝫ mater filiam hirl'm ꝓtegebat ⁊ defendebat.

Siparū.gen⁹ veli vnū pedē hñs.q̄ iuuar inauigia solēt q̄tiens vis veli languescit.qđ ex separatione extimatꝰ dictū ſm Pap̄.

Sipariū rij.dicitꝰ cibus vel precium.cantoris⁊ quicq̄d añ cantantē ꝓ p̄cio suspenditꝰ.

Siquis.siqua. siq̄d vl' siq̄d.i.aliq̄s ⁊ hꝫ grauē accentū.sicut neq̄s.

Siracusa se.ciuitas sicilie. Inde syracusanus. na.nū. Uñ Act.xxviij. Et cū venissemus syracusam.⁊ ꝓdu.cu.

Syrasirim.liber qui dicitur canticacanticoꝝum vt dicit Hieroni.in ꝓlogo ꝓuerbioꝝ. Syrasirim.quod in lingua nostra vertitur canticacanticoꝝum.

Syren.i.tractus.⁊ acuitur in fine. Item syrenis.⁊ tunc acuitur sy.⁊ produ.penulti.genitiui.vide in syrena.

Syrena ne.⁊ hoc syren.renis. ⁊ facit actm̄ syrenem.vel syrena est monstꝝ marinū qđ dulcedine sui cantus nautas ad se trahit⁊ submergi facit. Inde syrenicus. ca.cum.i. dulcis et delectabilis ⁊ affectiuus seu attractiuus cantus ⁊ p̄iculosus. Itē syrene dicuntꝰ serpētes cum alis.qui plus currunt q̄ꝫ equi.ꝫ etiā volare dicuntꝰ.quaꝝ tm̄ virus est.vt post morsū ante moꝛs sequatꝰ q̄ꝫ doloꝛ sentiatꝰ.ſm Hug. In glo.aūt Esaie.xiij.sup illud .Et syrene in delubꝛis voluptatis dicitur sic. Syrene sunt animalia vel serpentes cristati ⁊ allati. Uel vt alij dicūt.pisces marini in specie muliebꝛi Isidoꝛus aūt.xj.etymol. vbi agit de poꝛtentis sic dicit, Syrenes tres fingunt fuisse, ex parte virgines.⁊ ex parte volucres habētes alas ⁊ vngulas quarū vna voce.altera tibijs.tercia lyra canebat. que illectos nauigātes suo cantu in naufragia trahebant. Scđm autem veritatem metretrices fuerunt.que quandoq꜄ transeuntes ducebant ad egestatem. Has ficte ferunt inferre naufragia. Alas autē habuisse ⁊ vngulas dicuntꝰ. qꝛ amoꝛ ⁊ volat et vulnerat.q̄ ideo in fluctib⁹ cōmoꝛasse dicuntꝰ qꝛ fluctus.i.venerem creauerūt ⁊ ꝓdu. hanc syllabam re.

Syria.rie.quedam ꝓuincia dicta a quodam indigena.vel vt dicunt quidam. Syrin fuit nepos Abꝛae ⁊ Cethure. a cuius nomine syria dicta est. Et antiqui assyrios vocabant.quos nunc syros vocamus. Inde syrius ria rium. ⁊ syrus ra.rum. Uñ ⁊ syrius lapis dicitur qui in syria reperitur. Et syriacus ca.cum. de syria existens. Unde ⁊ syriaca dicitur vitis vel vua.vl' qꝛ a syria allata ē.vl' qꝛ nigra ē. Inuenitꝰ etiā syrus ꝓ ꝓꝑꝛio nomine.

Syrina syrinatis.i.cauda vestis feminaꝝ.

Syrina etiā dꝛ series longa oꝛonis tenoꝛē suū vsq꜄ ad vltimum seruans. Syrina etiam dꝛ liber vel reuolutio chartaꝝ. quia in libꝛo sunt multe reuolutiones ⁊ plicature.sicut in cauda vestis mulierum.

Syromates tis.m.g.i.gladius.

Syromaste tes.i.foꝛtitudo.

Syrophenissa dicta est mulier cananea gētilis Cananei eñ quondam iudeam incoluerūt ꝫ post dispsi sꝰ. Ex hac dispersione erat mulier ista ex syrijs ⁊ phenicib⁹ oꝛta.vñ Marci.vij. Erat aūt mulier gentilis syrophenissa genere Itez inuenitꝰ syrophenix.cis.vñ Iuuenalis Terret idumee syrophenix incola poꝛte.

Syrpa pe.idem est qđ sarpa.

Syrtis tis.f.t.dꝛ a syren qđ ē tractus. Et sunt syrtes loca p̄iculosa in mari dicta ab attractione arene in cumulos. Est ꝟo ibi īequalitas maris ⁊ terre.⁊ in vno loco ē aqua ꝓfundissima.in alio vadosa.vñ p̄iculū est illac transire ſm Hug. Pap̄. ꝟo di. Syrtes tractus q̄q̄ruꝫ rapaces.scopuli supꝛa mare loca arenosa vel arida accedūt ⁊ recedunt.

Syrtus a.um.id est attractiuus ⁊ spinosus. et dicitur a syren quod est tractus. Et hoc syrtū ti.id est spinetum.

Sysara interp̄tatꝰ futuꝝ iudicium vl' gaudij exclusio.vl' eq̄ missio. ꝓꝑꝛiū nomē cuiusdā viri. in lib. Judic.⁊ coꝛ.pe. Unde in Auro. Currū deseruit. Sisara terga dedit.

Sistarcia cie.vas est repositoꝛiuꝫ.sicut saccus vel pera. Et sunt sistarcie nautarum dicte q꜄ sint sute vel fascula in quibus poꝛtantꝰ cibi. vñ.j.Reg.ix. Panis defecit ī sistarcijs nr̄is. Et ista lr̄a cōiter hꝫ in biblijs coꝛrectis. Quidā ꝟo dicūt cistarcia. vñ ſm eos dꝫ dici in cistarcl' vñis, a cista ⁊ arca. alij dicūt q꜄ a suo is

dꝛ hoc ſitarcia cie.i.ſubſtantia.⁊ ꝓprie nautarũ eo ꝙ ſuta ſit.vl' qꝛ ſit ſita.i. collocata. Ꝭ videt̃ ſentire Huguitio.

Syſtole les.⁊ ſyſtola le.eſt correptõ ſyllabe naturaliter longe cõtraria extaſi. qꝛ ſicut extaſis ꝓducit breuẽ ſyllabã. ita ſyſtole corripit longã. vt aquoſus orion.cũ orion ꝓducte dici debeat in penl'.Et apud catonẽ.Hoc vide ne rurſus leuitatis crimĩe damnes. Ultima eñ huiꝰ verbi vide corripit̃.cum ſit ſecunde cõiugatiõis.⁊ ꝓduci debeat.

Siſtrũ ſtri.n.g.i.tuba.i.⁊ dꝛ a ſiſto ſtis.vl' dicitur ſic ab inuentrice. vl' ſyſtrũ lingua egyptiaca dr̃ tuba cũ qua Iſis deſcribit̃. Nã in huiuſmodi ſacrificijs ea vtunt̃. Vñ.j. Re.xviij legit̃. In tympanis leticie ⁊ in ſiſtris ꝑcinebant mulieres.

Sitis tis.f.g.deſideriũ bibendi. Iñ ſiticula le dimi.i.ꝑua ſitis. Et ſiticuloſus a.ũ.ꝗ aſſidue ſitit vel aliquantulũ ſitiens.

Sytropodes.ſunt coquendi cã vaſa fictiliã cũ tribꝰ pedibꝰ ſm̃ Pap̃. ⁊ videt̃ cõponi a ſyn qđ eſt con.⁊ tris ⁊ pes.quaſi cũ tribꝰ pedibꝰ vas.Quidã aũt dicunt citropodes a citra et pes.quia pedes habet citra ſuperiorem fabricam.

Situla le.pe.cor.reſtis eſt q̃ aq̃ trahit̃.vl' potius ipm̃ vas.⁊ dꝛ a ſitio.qꝛ apta eſt ſitientibꝰ ad bibendũ.qđ vas greci cadum vocant.itẽ ſitula le.eſt quoddã genꝰ ſerpentis. Iñ ſitella le.dimi.i.ꝑua ſitula.

Situs us.ui.i.repauſatio vl' ordinatio vel repoſitio vel modꝰ vel natura vel vetuſtas vel humor vel longitudo tp̃is.vel negligentia. Nã negligentia ex vetuſtate ſequit̃. ⁊ dicit̃ a ſino nis. Et ſitus a.ũ.nomen.i.poſitꝰ ⁊ voluerunt ꝗdam ꝙ in hac ſignificatione ſitꝰ deriuet̃ a pono nis.per auferesim.quaſi poſitꝰ ſed auferesis non fit niſi in compoſita dictione ſm̃ Hug.

S ante M

Smaragdꝰ di.lapis ꝓcioſus viridẽ hñs colorem.cui nihil viridius cõparat̃. Nã herbas quoqꝫ virentes.frondeſqꝫ exuperat. Solo eſt intuitu implet oculos nec ſatiat. Sculpentibus quoqꝫ gemmas.nulla gratior oculoꝝ refectio reficiens circa ſe viriditate repercuſſũ aerem. Iñ ſmaragdinꝰ na.nũ.nomen poſſeſſiuũ.pe.ꝓdu. Vñ in aurora. Seqꝫ ſmaragdinis miſcet vbiqꝫ color. Inuenit̃ etiã ſmaragdo dinis.idem ꝙ ſmaragdus ⁊ cor.penultimã gti. Inde ſmaragdineus nea.neũ. Unde Apoc.iiij.habent quedam biblie. Et iris erat in circuitu ſedis ſimilis viſioni ſmaragdinis. Alie habent ſmaragdine. ⁊ tunc eſt nomen poſſeſſiuũ.

Smigma.tis.n.g.eſt ꝗddã vnguentũ vl' ꝯfectõ vnguenti vl' ſaporꝭ.vel aliquarũ aliarũ rerũ boni odoris. Vñ Danielis.xiij. Afferte mihi oleũ ⁊ ſmigmata vt lauer. Inuenit̃ etiã imigma.ſed aliud ſignat.vide ſupra.

Smirna ne.f.g.aſie minoris ꝓuincia.⁊ interpretat̃ canticũ coꝝ.

S ante O

Sobna ne.ꝓprũ nomen cuiuſdã viri.de ꝗ habet̃ Eſa.xxvj. Et ſobna ſcriba.⁊ interpretat̃ ſedens vl' ſedes ſeu diuertens.

Soboles lis.i.ꝓgenies.i.filius vel filia.⁊ dicitur a ſuboleo les.eo ꝙ ſuboleat.id eſt ſuccreſcat.

Sobrinus ni.m.g.i.filius ſororis.⁊ dꝛ a ſoror quaſi ſororinꝰ. Iñ hec ſobrina ne.filia ſororis.q̃ſi ſororina. Et ꝑ cõpoſitionẽ hic cõſobrinus ni.i.cognatus. Uel cõſobrini dicunt̃ filij duaꝝ ſoroꝝ.vel fratrꝭ ⁊ ſororis.q̃ſi cõſororini. Iñ hec cõſobrina ne.⁊ corripit bri.

Sobrius.a.ũ.i.abſtinens.⁊ dꝛ a ſe ⁊ bria.qđ ẽ menſura.quaſi ſebrius.i.ſecũ habens briam. Iñ hec ſobrietas tatis. Et differt a pudicus. Vñ ꝗdam Sobrius a menſa. de lecto ſurge pudicus. Iñ ſobriolus la.lũ.i.aliquantulũ ſobrius.

Soccus ci.m.g.eſt quoddã calciamentũ comedoꝝ.⁊ dꝛ a ſaccus eo ꝙ ſaccũ habeat in ꝗ ꝑs plante immittit̃.⁊ per metonomiã dꝛ q̃nqꝫ comedus. Iñ ſoccellus li.dimi.ꝑuus ſoccus. Et ſoccatus a.ũ.i.ſoccis indutus vel ſoccos habens.

Socer.ceri.m.dꝛ pater vxoris vel mariti.⁊ dicit̃ a ſocio as.qꝛ ſociat̃ genero vel nurui. et ipſe ei. Iñ ſocerinus a.um.⁊ hec ſocrus.huius ſocrus.mater vxoris vel mariti. Et ꝑ cõpoſitionem hic proſocer ri.pater ſoceri.vl' ſocrus.quaſi ſecundus ſocer. Et hec proſocrꝰ mater ſocrꝰ vel ſoceri.⁊ cor.ſo. Unde in grecismo. Eſt ſocer vxoris genitor ſocrus genitrixqꝫ.

Socius ꝓprie eſt in periculo. Collega in officiõ Comes in itinere. Cõſors in premio. Sodalis in menſa vl' in ſede.q̃ſi ſedalis. Iſid.ety.mo.x.dicit.ꝙ ſocij dicunt̃ ꝓpter periculi aut operis ſocietatem.q̃ſi in vna caliga vl' ſocco vel in vno veſtigio manentes.⁊ tunc ſociꝰ dꝛ a ſoccus qđ eſt calciamentũ comedoꝝ.vel dicit̃ a ſequor ris. Iñ ſocia cie. Inuenit̃ etiã ſocius a.ũ.⁊ cor.primã. Unde Ouidiꝰ de arte. Non bene cum ſocijs regna venuſqꝫ manet. Inde ſocietas tatis.dꝛ pax.fedus ⁊ ſociorum vnitas.

Sodalis.o.t.⁊ Ꝭ le.i.ſocius in menſa vel ſcutella vel in ſimbolis. Iñ hec ſodalitas tatis id ẽ ſocietas amicicia. Et Ꝭ ſodalitiũ cij.pro eodẽ. Vñ Oui. Iure ſodalicij ꝗ mihi iunctꝰ erat. Et ſodalis ꝓ amico dꝛ ⁊ cõparat̃. vñ inuenit̃ ſodalicius.i.amicabilius.⁊ ꝓdu.pe.

Sol ſolis.m.g.dꝛ a ſolus.eo ꝙ ſolꝰ luceat.ob

scuratis cūctis alijs siderib⁹ suo splēdore. Iñ hic et hec solaris et hoc re. i. res solis. vl' ad solē ptinēs. et solan⁹ a ū. pe. p. possessiuū. Ex q̄ sub- solan⁹. et dr̄ sol quasi solus lucens.

Solaciū cij. oblectamen: ū. leuamē. refrigeriū. consolamen. Solamen inis. idem.

Solarium rij. dr̄ a sol. quasi solauriū. quia soli et aeri vel auris pateat.

Solax. cis. est pecus multū depascens.

Solea solee. f. g. dr̄ a solum. eo q᷑ solū pedis et gat. vel qꝛ solo terre adheret. Iñ soleola so- leole. dimi. i. parua solea.

Solennis. o. t. et hoc ne. i. celebris festiuus. Iñ dō. solēnitas tatis. et hoc solēne nis. p eodē. Et cō- ponit̄ a soleo et annus. qꝛ solet esse singulis annis. vel a solido das. i. firmo. qꝛ solidū p- pter rligionē mutari n̄ dēat. et p̄dcā vocabl'a scribēda sūt p vnū l. et duo n. et nūq̄ p m et p.

Solers lertis. o. g. i. sapiēs. ingeniosus. sagax cautus. et dr̄ a solon qd̄ ē totū vel multum et ars q̄si totus vel mult⁹ in arte. et fm hoc pōt scribi p vnū l. vel cōponit̄ a sollicitus a ū. et ars quasi sollicitus ī arte et vtilis. et fm hoc scribit̄ p duplex l. Iñ hec solertia tie. i. sollici- tudo vigilantia. astutia sagacitas industria. et pō. so. vñ q̄dam. Exiguo pulerant ducit so lertia vitam. i. sapiens et cautus homo.

Sollicit⁹ a ū. i. curiosus. anxi⁹ et cōmot⁹. Iñ sollicitudo inis. curiositas anxietas.

Solid⁹ a ū. i. integer firmus. et dr̄ a solido das qd̄ ē firmare integrare. et q̄nq̄ sincopat̄ et dr̄ sold⁹ a ū. Itē hic solidus di. ē q̄ddā pond⁹. et dr̄ a solid⁹. qꝛ nihil illi deesse videt̄. Solidū nō integrū et totū veteres dicebāt. Ipm vel ipe q̄z nomisma a numa vocat̄. vel nomisma qꝛ noībus p̄ncipū et effigie signet̄. Ab initio nō vnū numisma vn⁹ argente⁹ erat solidus Apud latinos alio noīe sextula dr̄. qꝛ vncia cōpleat̄ sex solidis. Hunc vulgus aureū soli dū vocat. cui⁹ terciā ptē dixerūt tremissem. qꝛ solidū faciat tremissis. Et no. q᷑ p illo pō dere dicendū ē solidus et nō soldus. nisi sin- copetur in sillaba. Inde solidarius a um. ad solidū ptinens. vel. s. solidos accipiens. vel pro solidis seruiens.

Solifuga ge. pe. cor. q̄dda aīal. eo q᷑ fugiat diē vt dicūt muserane⁹ q̄ hꝫ aranee formā.

Soliloquiū quij. n. g. i. solitariū eloquiū. s. cum nos ipi nobis ad interrogata rn̄dem⁹. vñ qui dam li. augustini dictus est soliloquiū.

Solima hierosolima dicta ē corrupte a poetis solima. Iñ solim⁹ a. ū. vñ Iuue. Interpres legū solimoꝝ et magn⁹ sacerdos.

Solisequiū vl' solsequiū q̄dā herba. s. heliotro piū. qꝛ se cōuertēdo seq̄t̄ solē. Nā sole orien te et occidente flores aperit et claudit.

Solitari⁹ a ū. i. cōsuet⁹. et dr̄ a solit⁹. Et hec so- litudo. i. consuetudo. Itē solidarius pōt de- riuari a solus. vide in solus.

Solitudinari⁹ a. ū. i. cōsuet⁹. et dr̄ a solit⁹. itez solitudinari⁹. i. solitari⁹ vl' in solitudine cō- morās vl' ad solitudinē ptinēs et tūc dr̄ a sol⁹

Solitudo inis. i. singularitas. desertū solitaria mansio. siue locus carens frequentia homi- nū. et dr̄ a sol⁹.

Solit⁹ a. ū. i. frequēs assuetus. assiduus vsita- tus. Et cōponit̄ insolid⁹ a. ū. i. incōsuet⁹.

Soliuag⁹ a. ū. pe. cor. q̄ solus vagat̄

Soliū lij. n. g. regia sedes. et dr̄ a sedeo. q̄si sedi um a sedendo. vl' soliū dr̄ q̄si solidū. qꝛ de so lidis lignis fiat. vel dr̄ a sol⁹ q̄si soli⁹ sedes.

Soloe q̄dam ciuitas inter greciā et barbariam

Soloecism⁹ dr̄ a soloe ciuitate. vl' a pplo illi⁹ ciuitatis. q̄ ex vrbe soloe pfecti cū apd̄ athe nienses cōmorarent̄. vt illorū linguā disce- re vellent. suā pariter et eoꝝ linguā corrūpe- bāt vñ et libuit atheniensib⁹ vt illud vicium soloecism⁹ vocaret̄. Vel a soloe ciuitate di- cit̄ solensis se. et hic et hec solecensis. et hoc se. et cō ponit̄ cū mos moris. et hic solecism⁹ mi. qua si mos et cōsuetudo solecensiū. Cū eñ solecē ses in cōfinio grecie et barbarie siti essent. p- tim barbaroꝝ more. ptim grecoꝝ loquentes linguā habebāt cōfusam. Cū eñ vtranq̄ vel lent sibi defendere vtranq̄ corrūpebant. Qui cū roma venirēt vt linguā latinā addiscerēt eam maxime corrūpebāt. vñ inoleuit cōsue- tudo. vt qd̄libet viciū in oōne diceret̄ soloe cism⁹. q̄si mos et cōsuetudo solecensiū. Et est soloecism⁹ figura vl' viciū qd̄ cōsistit ī icōpetē ti iunctura dictionū. Et vt donat⁹ dicit. So loecism⁹ est viciū in cōtextu ptiū orationis cō regulas artis grammatice factū. Inī barba rismū aūt et soloecismū hoc interest. qꝛ soloe cismus discrepantes aut incōseq̄ntēs int̄ se dictiōes hꝫ. Barbarism⁹ aūt in singulis ver bis fit. aut scriptis aut pnunciatis. vñ bar- barism⁹ fit in dictōe soloecism⁹ in oōne. vñ q̄dam. Est barbarism⁹ cū dico dn̄a dominus Est soleocismus vir mea sponsa meus.

Solon interpretat̄ totū vel multū.

Solsticiū cij. i. statio solis. Iñ hic et hec solsticial' et hoc le. res solsticij vl' ptinens ad solsticiū. Sol sticiū ē maxima diei artificial' et noctis ineq̄- litas. siue ingressus solis ī capricornū vl' ī cā crū. Et sīt duo solsticia. s. estiuale et hyemale. Estiuale circa festum sancti Iohis. baptiste. Hyemale circa festū natalis dn̄i.

Solū li. i. terra et dr̄ a sol qꝛ soli pateat Iñ hoc solū li. inferior ps pedis. qꝛ eo terre vestigia imprimim⁹. Et qꝛ terra firma est ad sustinen dū. id̄o dr̄ solū q̄cq̄d sustinet aliq̄d vt' Aqua ē solū nauis et piscium. Aer est solū auiū. Celū ē solū deoꝝ et stellaꝝ. Et inde solū dicit̄ pedis qꝛ totā molē corporis portat. et cor. so. vnde Auian⁹. Astu vincit homo cuncta creata so lo. Sed solus a. ū. primā pdu. Vñ Fixū po- ne solum breuē longū mobile solum.

Solus a.um.i.sine alio singularis. Jn solitarius a um.i.singularis. Unde heremite dicuntur solitarij.q2 soli in heremitario commorantur.7 pdu.so.vñ quidã. Nõ facias solus qd fugit omnis homo.

Solutor oris.est ille q̃ soluit.7 dr̃ a soluo.

Soma.i.corpus. Jn somatopeia.

Somniũ nij.n.g.id qd videt̃ in somno. Et nota q somniũ qñq3 large accipit̃. ita q sit genus oĩm somniorum. Aliqñ xo accipit̃ p specie somnij. Sunt eñ quinq3 species vel modi somniandi.quarum due nihil signãt.s. fantasma siue visum 7 insomniu3. Sed tres aliqd signant.s.oraculũ visio 7 somniũ. Et ẽ insomniũ quotiens ex aliqua cogitatione 7 cu3 cura precedente nascit̃ aliqd somniũ 7 dr̃ ab in 7 somnus. q2 tñ ẽ in somno 7 pariter euolat 7 euanescit cũ somno. Sed cetera q̃ aliqd significent etiã post somniũ subsistũt in sua significatione aut a sua significatione. Fantasma siue visum est cũ aliqs in pncipio somnij videt formas diuersas 7 varias 7 alienas a natura rerũ. Jn h genere continet̃ ephialtes.

Somnolentus a.um.id est piger vel somno plenus. Jn somnolenter aduer. Et hec somnolẽtie tie.in eodem sensu. 7 in eadem significatione.vl' cõpositione dr̃ somnolens tis.o.g.

Somnus ni.m.g. ipa quies in dormiendo. Et describitur sic. Somnus est quies animaliũ virtutum cum intentione naturaliu3. Animales virtutes dicuntur hic q̃nq3 sensus 7 ratio 7 intellectus. Sed naturales virtutes dicũtur appetitiua.retẽtiua.digestiua. expulsiua Sed in somno quiescũnt animales virtutes Cũ eñ dormit homo.nec videt nec audit nec discernit.nec intelligit. Sed naturales virtutes tunc intendunt̃ nam in somno melior fit digestio 7 melius mutatur cibus. 7 ex hoc sequit̃ q melius appetitur. Itẽ a somnus hic somnolus li.7 somnellus li.7 somniculus li. oĩa dimi. Jn somniculosus a.ũ.i.somno plenus. Et hec somniculositas tatis. Et vt dicit Pap. somn9 ẽ qd dormim9. Somniũ xo qd dormientes videmus.

Somatopeia est cũ res incorporea introducit̃ ad loquendum. vt cum dicimus deos 7 angelos loqui.

Sonipes pedis.m.g.dr̃ dextrarius q2 pede sonat terrã pcutiendo.

Sonorus a.um.i.qd sonat.s pprie bene vl' grauiter sonans. Unde sonore aduerbiũ.7 h sonoritas tatis.id est sonantia 7 pprie bona vl' grauis. Et componitur consonorus.a.vm.i. consonus.7 pdu.no.

Sons sontis.o.g. id est nocens vel culpabilis vitiosus. Et est metaphora tracta ab olla. sicut eñ olla nõ satis cocta vel rimosa si pcutitur mute sonat. 7 p sonũ vitiũ eius appet. sic aliqs insipiens nõ instruct9 sapiẽtia vitiosus scz si interrogat̃. suo sono 7 sua responsione vitiũ suũ manifestat 7 pdit. Jn sonter aduer. 7 hec sontia tie.i.nocentia. Et sonticus.a.u3 id est nociuus 7 cor.ti.

Sonus ni.m.g.ẽ q̃cq̃d aure audit̃ vel auditu p̃cipit̃. Jn sonulus li.dimi.i.paruus sonus.

Sophar ppriũ nomẽ cuiusdã viri. Et interp̃tatur dissipatio.vel speculũ dissipans.

Sophia phie.f.g.i.sapiẽtia.7 acuit̃ penl'.

Sophisma atis.s̃mo inuolut9.vbi in falsis sententijs cõnexionis veritas manet 7 cor.pe.gti Jn sophismatic9 a.um.q̃ loquit̃ p sophisma vel ad sophismata ptinens.

Sophista te.in loquendo deceptor xborum intricator apparẽs sapiẽs 7 nõ exñs. Jn sophisticus a.um.pe.cor.i.fraudulẽtus deceptori9. Itẽ sophista accipit̃ q̃nq3 p sapiẽte vl' sapiẽter loquẽte.7 p̃cipue apud antiquos.

Sophos grece latine sapiens dr̃.vel cautus sapienter dictus.7 versa os in us.dr̃ h sophus phi.id est sapiens.

Sophronicus a.um.pe.cor.i.prudens vel temperatus 7 dr̃ a sophrone. qd interp̃tatur prudentia.vel temperantia.

Sophroniũ nij.dicta est quedã mulier diminutiue causa adulationis. q̃si prudentiũcula vl' tempantiuncula.7 est.f.g. q2 qualitas vocis essentiam rei nõ mutat.

Sopor oris.i.somnus s sopor leuis.somnus p petua quies. Ite3 sopor ipa quies 7 suauitas 7 quietudo somni. vñ sepe cõtingit q in aliq est somn9 in q̃ nõ ẽ sopor.s in quocũq3 est sopor 7 somnus. Jn sopor9.a.um.i.q̃etus.dulcis suauis.vl' sopit9.i.dormiẽs 7 cor pmã sopor vñ Oui.in.xij.epi. Queq3 tibi dederã vina soporis erant.

Soporifer.a.um.pe.cor. id est somnifer soporem ferens.

Sorbicies ei.i.sorbitõ. Jn sorbitiũcula le 7 sorbiciecula le. dimi.s̃m Hug. Quida3 dicũt q sorbitiũcula ẽ di.a sorbitio.s sorbiciecula est est di.de sorbicies.7 dr̃ sorbiciũcula.liq̃d9 cibus.q̃ de facili deglutit̃. sicut solet fieri d farina. vnde.ij. Regũ.xiij. Tulit ergo thamar sorbiciunculas q̃s fecerat.

Sorb9 bi.quedã arbor.7 dr̃ a sorbeo. eo q ei9 fructus aptus sit ad sorbendũ. Jnde h sorbũ bi.eiusdem arboris fructus. Sorbũ etiã dicitur ceruisia vel potus qui fit ex tali fructu. vel etiam offa.

Sorberũ ti.locus vbi sorbi crescũt.7 dr̃ a sorb9 Et h sorbariũ idẽ est. vl' locus vbi sorba ref̃nant̃.vel etiã ipa arbor.

Sordes dis.f.g.i.putredo metallorũ scoria 7 aliarum rerum. Jn sordecula le.dimi.i.pua sordes Et sordid9.a.um.i.immũdus.sordidat9. vñ Ouidi. Uestes q̃s geritis sordida lana.fuit. Jnde hec sorditas tatis.7 sordidu9 a.um. id ẽ aliquantulũ sordidus.

Soreth interp̄tatur dilecta. genus ē vitis optime. q̄ vberes fructus facit. Soreth etiā ē nomen cuiusdam loci.

Sorex cis. i. mus ⁊ dr̄ a serra ⁊ rodo. quia rodit ⁊ i modū serre p̄cidit. Jn̄ soricul9 li. ⁊ soricillus li ambo dimi. i. p̄ua sorex. Et h̄ soricetum ti. locus vbi sorices abundant.

Sorica ce. f. g. q̄libet tumul9 arenaꝝ vl' trāslatiue cuiuslibet rei congeries.

Soriscula le. vasculum aque. ⁊ dicitur a soros quod est aceruus.

Soritica ce. ars vel argumentum p̄borum. ⁊ dr̄ a soros aceruo.

Sorophag9 gi. pe. cor. q̄dam lapis sic dictus a soros qd̄ ē sepulcrum. ⁊ phagin comedere. q2 corpa defunctoꝝ cōdita i eo infra q̄draginta dies ꝯsumunt'. Et ponit' p sepulcro simpl'r. Et p eodē inuenit' sarcophagus. vide supra in sarcophagus.

Sorops pis. dr̄ a sorus qd̄ est aceruus. ⁊ dicuntur soropes cespites.

Soror roris. dr̄ a semē q̄si ab eodē semine. Pp̄rie q̄dem sorores sunt q̄ hn̄t eundē patrē s3 diuersas matres. Ecotra germane eandē matrē. s3 diuersos patres q̄si ab eadē matre manātes. Vel dr̄ soror a solus q2 sola cū fratrib9 in sorte cognationis habeat'.

Sororcula le. dimi. i. parua soror.

Sororius a. ū. ad sororē p̄tinens. Et dr̄ a soror. Et hic sororius rij. filius sororis. Et sororia. rie. filia sororis. Et sororius maritus sororis vel frater vxoris.

Soros vel soron. dr̄ sepulcrū vel arca in q̄ mortuus fert' vel recondit'. Item soros dr̄ aceruus. ⁊ acuit penul'.

Sors sortis. f. g. q̄nq3 dr̄ ꝯiectura. vt ista vetula scit multa de sorte. Q̄nq3 possessio vt irl'em fuit i sorte beniamin. Q̄nq3 successio tempis ex naturali cōditione vel diuina dispositione vt ibi. Cū dies abscesserit. noctēq3 sors reduxerit ⁊c̄. Q̄nq3 capitale vt q̄cquid accipit' vltra sortē vsura est. Q̄nq3 dr̄ casus. Vn̄ Ouidi9. meta. j. Primus amor phebi daphnepeneia quā non sors ignara dedit. Jtē sors dr̄ fortuna vel euentus rerū. Unde Lucan9. in j. O miseri sortis ꝙ nō in punica nati ⁊ē. Jtē sors q̄nq3 importat electionē. s̄m qd̄ dicitur Apl'i fecerūt sortē. ⁊ cecidit sors sup Mathiam. Vn̄ Sors fatum. sors auguriū. sors ē capitale. Sorsq3 ministeriū. successio temporis est sors. Hugui. dicit. ꝙ sors dr̄ euentus vel pars vel fortuna vel responsum vel oraculū. quia in quibusdam locis dabātur per sortes responsa.

Sortalis lis cō. t. ⁊ h̄ le. ad sortem pertinens.

Sorticula le. dimi. i. parua sors.

Sortilegus. a. um. pe. cor. q̄ futura legit. i. colligit ⁊ sortes. ⁊ dr̄ a sors ⁊ lego. Vel q̄ p creaturā aliquam diuinat'. Jnde hoc sortilegium talis diuinatio.

Sortilegi vel sortilegiste sunt q̄ sub nomine ficte religionis futura p̄dicunt.

Sortiuidus a. um. pe. cor. q̄ videt p sortes. ⁊ dicitur a sors ⁊ video.

Sospes pitis. cō. g. i. sanus. saluus incolumis. sup̄stes. ⁊ dr̄ a se ⁊ spes. q̄si secū hn̄s spem. et inuenit' i neu. ge. vn̄ Juuenal'. Depositū tibi sospes erit. Tamē declinatione est tm̄ cō. ge. tam in singulari q3 in pl'i. Sed hec sospita te. in singulari est ge. fe. in plurali vero neu. ge. habens tm̄ ntm̄ actm̄ ⁊ vocatiuū. ⁊ sic est heteroclitū. Et pl'r sospita. actō hec sospita. vocatiuo o sospita.

Sostratus ti. pe. cor. p̄priū nomē. Vn̄ Juuena. libro. iiij. Plaudente ⁊ madidis q̄ cantat sostratus alis. Et. ij. Macha. iiij. Sostrat9 aūt p̄latus est cypris.

Soter grecū nomen dei est. Et interpretat' saluator vel salutaris.

Sotularis ris. dr̄ a solea. Et inde p apocopam sotular aris. n. g. ⁊ cor. pe. nti. sicut specular. Unde in doctrinali His sotular socias specular breuiabit ōrigo. Et ē sotular gen9 calciamentoꝝ. Dicūt tn̄ alij ꝙ sotular vl' sotularis nihil ē. imo dicendū est subtelaris.

S ante P

Spaciū cij. dr̄ instātia vel interuallū. vl' intercapedo. Jn̄ hoc spaciolū li. dimi. Et spaciosus a. um. Jnde hec spaciositas tatis.

Spadix cis. f. g. ⁊ hec spadica ce. i. palma Jn̄ h̄ ⁊ hec spadix. i. subrube9. fuluus. s. colore palme. Unde ⁊ spadices dicūt' eq̄ palmati. i. eq̄ fului ⁊ rubicūdi coloris sicut palma. vel qui palme figurā in crurib9 habēt.

Spado donis. dr̄ eunuchus castratus. ⁊ dicit' a spadix. Jtē ⁊ spadones dicunt' surculi vitium fruge carētes. dicti sic. eo ꝙ sint steriles. vel vt quidam dicūt. spado dr̄ a spata. i. gladio cum quo castrabant'.

Sparsena ne. f. g. id est infantie initia.

Sparsoriū rij. dr̄ id cū q̄ aliq̄d spargit'.

Sparsus a. um. i. diuersis locis posit9 vari9 diuisus. ⁊ pōt esse nomē vel p̄ticipiū.

Sparte ciuitas ē lycaonie. ⁊ est eadem ciuitas sparta vel sparte ⁊ lacedemonia. Vn̄ lacedemonij dicunt' spartani. ⁊ dr̄ sparta vel sparte a sparto filio phoronei. Jn̄ spartan9 na nū. ⁊ hoc spartū ti. gen9 vestis qd̄ ibi factū p̄mo fuit. Et inde hic ⁊ hec spartiata te patriuz ab illa ciuitate. vel ab alia vt dicūt. Et videt' ꝙ pducat a siue pe. cum sit deriuatiuū. Jtē spartū inuenit' pro frutice.

Sparus ri. telū rusticū missile. ⁊ dr̄ a spargo g3 eo ꝙ spargat'. i. mittat'. Vn̄ ⁊ quidā piscis dr̄ sparus. q2 eiusdē figure sit.

Spasmus grece. latine dicitur subita cōtractio partiū aut neruoꝝ cū dolore. quam passionem

a corde dictã dixerunt. quia in nobis principatũ vigoris habet. Jnde spasmosus a.um. talem infirmitatem patiens.

Spata te.f.g. gladius ẽ longus ex vtraqꝫ parte acut⁹. vł ipa ẽ ⁊ romphea a passione dicta qꝺ pathin grece dı̃. Jñ spatarius a. ũ. ⁊ hic spatarius rij. q̇ facit spatas vel vendit. Jtez a spata dı̃ spatatus a.aum. spatam habẽs vł spata armatus.

Spatula le.f.g. armus dr̃. ⁊ ꝓprie in pecorib⁹. ⁊ dr̃ a spata, co ꝙ lata sit ⁊ spatule rami vel folia vł fructus palmaꝝ anteqꝫ aperianť ad silitudinẽ spate dicũť. vñ Leui. xxiij. Spatulas palmaꝝ. Jtẽ spatule grece. latine delicie dicũť. Et a spatula dı̃ spatulosus a.ũ. ⁊ spatulatus a.um. q̇ magnas ⁊ diffusas hꝫ spatulas vel delitiosus siue delicatus.

Species ciei.f. pulcritudo vel forma ſm qꝺ dı̃. Spẽs priami digna ẽ imperio. Jtẽ spẽs proprie forma dı̃. ⁊ ꝓpria q̄litas q̇ dinoscitur ex côuentu accidentiũ ⁊ dispõne ptiũ. Jtem dr̃ spẽs reꝝ maneries ſm qꝺ dr̃. hui⁹ speciei.i. hui⁹ maneriei herba est in horto meo. Jtem spẽs dr̃ sb̃a vel essentia. vñ in q̄dam collecta. Concede q̄sum⁹ vt q̇ iam te ex fide cognouimus vsqꝫ ad ꝯtemplandã spẽm tue celsitudinis pducamur. Jtẽ spẽs dr̃ q̇ddã ꝑdicabile in dialetica. Et diffiniť sic. Spẽs est qꝺ p̄dicatur de plurib⁹ differẽtibus nũero in eo qꝺ q̇d. Jtẽ spẽs dr̃ accidens ptiũ orõnis in grãmatica. Et describiť sic maxime ſm qꝺ nois ẽ accidens. Spẽs ẽ originalis dispõ dictionis. p quã fit primitiui ⁊ deriuatiui discretio Diciť etiã spẽs occasio vel causa. Jnde hic ⁊ hec spãlis ⁊ hoc le. ad spẽm ptinens vł speciem designãs. ⁊ singłaris ꝓpri⁹ vnic⁹. Jnde hec spãlitas tatis. ⁊ spãliter aduer.i. p spẽs. Jtem a spẽs dr̃ speciosus a.um.i. formosus pulcer. Jnde hec speciositas tatis.

Specimen inis.n.g.i. pulcritudo vel similitudo. imago. signũ. noticia. experimẽtũ. ⁊ cor. pe. tam nti q̄ gti.

Specificus a.um.i. spãlis. diuisus. vel faciens speciem.

Speciũcula. le. dimi.i. parua spẽs.

Specula le.f.g.i. altus loc⁹ apt⁹ ad circũspiciendũ. sicut hñt custodes muroꝝ ⁊ vinearum ⁊ dr̃ a specio cis. quod est cõsiderare.

Specular vel h̃ speculare. ris. loc⁹ alt⁹. vñ q̇s speculari põt. vñ fenestre ⁊ vehicula de q̇b⁹ speculamur. specularia dicũtur. vñ Augu. in quodã ſmone. Solis radius penetrat specular. nec cũ ingrediť violat. nec cuꝫ egreditur dissipat. qꝛ ⁊ in ingressu ⁊ egressu eius specular integrum perseuerat.

Specularis ris. ꝯ.t. ⁊ h̃ re.i. illustris vł ad speculã ptinẽs. vel habilis ⁊ aptus ad speculandũ. ⁊ dr̃ a specula vel speculor aris.

Speculum li.n.g. dr̃ a specio cis. qꝛ ibi femina speciem sui vultus ꝯsiderat. vel dı̃ a splẽdendo. qꝛ splendorẽ reddit.

Specus ci.m.ge. ⁊ h̃ specus us.ui. ⁊ h̃ specus coris. ⁊ h̃ specũ ci. ⁊ h̃ specu indecli. i singłari oĩa in eodẽ sensu. ẽ fossa facta sub terra q̄ ꝓspici põt. q̇ ⁊ antriũ dı̃. ⁊ speleũ ⁊ spelũca. Sꝫ antrũ ⁊ speleũ grece latine spelũca.i. loc⁹ côcauus rupes cõcaua. Et nota ꝙ a speleũ deriuať spelũca. Et deberẽt specus cus vel specu facere dtĩn ⁊ abltĩn plẽs in ibus. tñ vsualiter faciunt in ubus vt specubus.

Specus ẽ alt⁹ loc⁹ supra terrã p quẽ duciť aq̄. ff. de riuis.l.j. §. specus. Jtẽ poniť p fossa q̄ colligiť aq̄. ⁊ ẽ ampla ⁊ rotũda. ff. de aq̄ plu. arcen.l. supra iter.

Spectacula sunt q̇ fiunt in loco vbi ludebãt comedi ⁊ tragedi. vt dicunt greci. Et habeť in antẽ. de consulibus.

Sphera re.i. rotũditas siue corpus ex omĩ pte rotundũ. ⁊ ẽ spera manẽte diametro cõtinua circa ip̄m semicirculi circũductio. Et dı̃ sphera q̄si circulus rotũdus. Vñ ⁊ rotũditas mũdi dı̃ spera mũdi. qꝛ ei⁹ species i rotundũ formata ẽ. Et q̇cq̇d rotundũ ⁊ volubile ẽ dr̃ spera. a volubilitate ⁊ rotũditate. vt pile q̇bus ludũt infantes. Jnde spheric⁹ a.um.i. rotundus ⁊ solid⁹ ad modũ sphere. Et vt dicit Jsi. Sphera celi ẽ species quedã i rotundũ formata. cui⁹ centrũ terra ẽ ex oĩbus ptib⁹ eq̄liť ꝯclusa. Sphera ista ab oriente ⁊ occidẽte semel i die ⁊ nocte vertiť. ⁊ tãta celeritate dicitur currere vt nisi aduersus ꝑcipitẽ eius cursum astra currerẽt q̇ eã remorarenť. mũdi ruinam faceret. Jnde sperula sperule. dimi. id ẽ. parua sphera. paruus circulus. parua rotunditas. Est etiam ornamentum candelabrorum. vel pomum candelabri in modũ spere rotundum.

Sperma. atis.i. semen ⁊ ꝓprie animaliũ.

Spermolog⁹ gi. pe. cor.i. semiuerbius. Et adiectiue põt declinari spermologus ga.gum.

Spernax cis. o.g. q̇ frequẽter alios spernit Jñ spernacitas tatis. ⁊ spernacul⁹ a.um. pe. cor. id ẽ aliquantulũ spernax.

Spes spei.f.g. dı̃ a spero ras. Et dı̃ spes quasi pes. eo ꝙ sit pes ꝓgrediendi. ⁊ ẽ etymo. Vñ econtrario dı̃ desperatio. Deest enĩ pes nullaqꝫ ꝓgrediendi facultas ẽ. quia duꝫ quisqꝫ pctĩn amat futurã gloriã nõ sperat. Et caret gtõ dtõ ⁊ abltĩo plibus ſm vsum. Jnuenitur tamẽ spebus. Vñ Mach. vij. Noli frustra extolli vanis spebus. Et nota ꝙ spes ẽ certa expectatio future beatitudinis veniens ex dei gratia. ⁊ ex meritis ꝑcedentibus. Sine meritis enĩ aliquid sperare nõ est spes. ẽ p̄sumptõ dici potest. Et scias ꝙ spes ſm quod est passio non est virtus. sed ſm quod est in appetitu intellectiue partis.

Spica ce. fe.g. dı̃ a specio cis. qꝛ de stipula ꝓsi

lit ꝛ apparet. Uel spica dꝛ q̄ſi sperica. qꝛ rotū
da ē. Et spica de maturis frugibus dꝛ abusi/
ue. Nā ꝓprie spica est cū ꝑ culmi folliculum.
id ē extremū tumorē culme ariste adhuc tenu
es in modū spiculi apparent. Uñ ꝛ sagitte et
lancee breues dicūtur spicula a spicaꝝ ſilitu
dine. Inde spicosus ſa. ſum. i. plenus ꝛ abun
dans spicis. Inde hec spicoſitas atis. spica/
rū plenitudo ꝛ abundātia. Itē a spica dr̄ spi/
catus a. um. i. spicā habens. vel spicis orna/
tus vel ex spicis cōpositus. ſicut in euāgelio
legit̄. Unguentū spicatū qd̄ de spicis aroma
tū fuit factū.

Spicula le. dimi. a spica. i. parua spica. ꝛ h̄ spi/
culū li. telū vel ſagitta. vel breuis lancea vel
iaculū. qꝛ ad instar spice acuit̄.

Spiculator oris. i. carnifex q̄ portat spiculū ad
occidendū. ꝛ dr̄ a spiculo.

Spidromū mi. loc⁹ post domū secret⁹ ſicut ad
req̄ſita nature. Idē dꝛ hypodromus.

Spina ne. fe. g. dꝛ a spica ꝓpt̄ acuitatē. Vꝛ aūt
dꝛ spina q̄ſi pungendo sanguinē trahēs ety/
mol. ē. Inde spinoſus a. ū. i. spinis plen⁹ Iñ
h̄ spinoſitas tatꝭ. Itē a spina dꝛ h̄ spinetū ti.
locus vbi spine crescūt. Et spine⁹. a. um. i. de
spinis fact⁹ vt spinea corona. Item spina est
iunctura dorsi ſic dicta. qꝛ habeat radiolos a
cutos. ꝛ ꝓdu. spi. Unde Spinis ꝛ tribulꝭ pur
gare noualia debet. Qui serit ꝛc̄.

Spinax cis. f. g. tabula pħoꝝ. q̄ ꝛ pinax dꝛ in q̄
pħi figuras faciūt in supposito puluere.

Spinifer a. um. pe. cor. ferens spinas.

Spinigena ne. ꝯ. g. i. de spinis genitus.

Spinter indecli. n. g. vl' spinter eris. i. phibula
vel armilla. ꝛ cor. pe. grī.

Spintereulū li. dimi. i. paruū spinter.

Spinula le. dimi. i. parua spina.

Spinulentus a. um. i. plenus spinis. Ind̄ hec
spinulentia tie.

Spinus ni. f. g. arbor prunorum. qd̄ quidaꝫ in
masculi. ge. ꝓtulerunt.

Spira re. f. g. circulus nō rediens ad ideꝫ pun
ctū. vñ ꝛ reuolutiōes serpentū ꝛ funiū in na/
ui spire dicūt̄. Et ipī funes nautaꝝ dicūt̄ spi
re. quia in spiris recolligūturvel dicuntur ſic
a sparto vñ ſiunt.

Spiraculū li. adit⁹ vl' foramen vl' aliq̄d aliud ꝑ
qd̄ spirat̄. Uñ ꝛ spiracula dicūt̄ oīa loca ꝑ q̄
pōt ferri spūs. q̄ greci vocāt paroma vel aca/
rothea. Et spiracula dicunt̄ loca ꝑ que terra
spiramen edit.

Spirator oris. m. g. qui spirat.

Spiritus us. ui. i. flatus vl' angel⁹ vel aīa. ꝛ dr̄
a spiro ras. qꝛ facit spirare. vel qꝛ spirat ī cor
pore. Priscian⁹ aūt videt̄ velle. ꝙ a spūs de
riuet̄ spiro ras. Spūs aūt multipl'r dr̄. Spi/
rit⁹ eīm q̄ñqꝫ dꝛ aīa. Uñ Math. xxvij. Jesus
aūt iterū clamās voce magna emiſit spiritū.
Q̄ñqꝫ dꝛ ratio. vñ ad Gal'. v. Caro ꝯcupiscit
aduersus spm̄. Q̄ñqꝫ dꝛ spūalis intelligētia
Unde. ij. Cor. iij. Lr̄a occidit spūs aūt viui/
cat. Q̄ñqꝫ respirādi actio. Uñ hypocras. Si
spūs frequens ſit. signat dolorē ꝛc̄. Et Ecc̄i.
iij. Sili'r spirant omnia. Item vnus spūs est
oīnibus. Q̄ñqꝫ dꝛ ventus. Unde Gene. viij.
Adduxit spm̄ sup terram. Q̄ñqꝫ dr̄ ira vl' in/
dignatio Unde Geñ. vj. Nō ꝑmanebit spūs
meus in homine. Q̄ñqꝫ dꝛ supbia. Uñ Ecc̄s
x. Si spūs potestatē habentis ascenderit sup
te. locū tuum nō dimiſeris. Q̄ñqꝫ dicitur spi
ritusſanctus. Uñ Math. iiij. Ductus ē Jħs
in desertū a spū ꝛc̄. Et nota ꝙ Michee. ij. su/
per illū textū. Utinā nō essem vir hñs spiritū
dicit glo. Ubicūqꝫ in nouo vel vete. testō spi
rit⁹ ſine additamēto ponit̄. in bona ꝑte acci
pit̄. Q̄ñqꝫ dr̄ spūs hō. Unde in psalmo d̄ ho
mine dꝛ. Spūs vadens ꝛ nō rediēs. Q̄uādo
qꝫ idem ē qd̄ vita. Unde Job. xvij. Spūs me
us attenuabit̄ ꝛc̄. Et spūs ꝛ angelus aliquā
do sumūt̄ ꝓ eodē. Uñ Ps̄. Qui facit ange/
los suos spūs. ꝫ tñ differūt. qꝛ spūs dꝛ ꝫm es/
sentiā ſiue naturā ꝓut aſſiſtit in ꝑ̄sentia dei. ꝫ
angelus inq̄ꝫtuꝫ miſtrat. miſſus ad inferiora.
qꝛ angelus interꝑ̄tat̄ nūcius. Et ꝫm Iſido.
Oīs substātia incorporea dꝛ spūs. ſiue ſit bo
nus ſiue malus. ſiue angelus vel dyabolus.
Itē a spūs dr̄ hꝛ hec spūalis ꝛ h̄ le. i. ad spi/
ritū ꝑtinens. Et ꝑ syncopā dꝛ h ꝛ hec spiritalꝭ
ꝛ hoc le. Inde spiritaliter. Et lꝫ videant̄ idē
significare. tñ differūt. qꝛ spūalia ad spm̄ ꝑti/
nent generalit̄. ſiue ad bonū ſiue ad malum.
Sꝫ spiritalia sunt bona q̄ spectāt ad salutem
ꝛ ad vitā eternā. Nota ꝙ spūſſanct⁹ quando
est vna dictio dr̄ de tercia ꝑsona in trinitate.
ꝫ qñ sunt due ꝑtes spūs sanct⁹ dr̄ de spiritu
cuiuſlibet viri iuſti.

Spiſſus. a. um. dicit compactionē in corpe soli
do ꝛ cōtinuo; s. ferro lapide. vel etiā in liqui/
dis. vt lacte melle incausto. Sꝫ densum ī cor
pore raro ꝛ discreto vt in luco nemore silua.
Uñ. Spiſſum de toto solido dicetur ac illud
Densuꝫ dicat̄ vbi locus opacus habet̄.

Splen nis. maſ. ge. est quoddam intestinū ani/
malis a quo prouenit risus. ꝛ dicit̄ a supple
mento ex contraria parte iecoris nevacua ex
isteret. Inde spleneticus. a um. i. ad spleneꝫ
pertinens. vel qui patitur in splene. Unde in
Grecismo dicitur. Cor sapit pulmo loquitur.
fel commouet iram. Splen ridere facit cogit
amare iecur.

Splendidulus. a. um. id est aliquantulū splen/
didus.

Splendificus a. um. pe. cor. ꝛ splendificēs tis.
oīs. g. in eodē sensu a splendeo. Iñ splendi/
ficentia tie. i. claritas.

Splendona ne. i. gladius. ꝛ dr̄ a splendeo des
eo ꝙ splendeat.

Spoletum ti. pe. ꝓ. q̄dam ciuitas. Inde spole

tanus a.um.
Spoliatoriū rij.n.g.locus spoliandi.
Spoliū lij.id est.rapina.ꝛ sunt spolia priuatorū.exuuie ducum ꝛ diuitū. Jn̄ hoc spoliariū rij.loc⁹ vbi spolia reponunt᷑.vel exterior bal neoꝝ cellula.
Spoliatio onis est a possessione rei immobilis violenta ꝛ iniuriosa deiectio. vl̄ rei mobilis ablatio.
Sponda de.ps lectuli vl̄ scrinij. Jn̄ h̄ ꝛ h̄ spondalis.ꝛ hoc le.ad spondam ptinens.
Sponsus si.m.g.ꝛ hec sponsa se. dicunt᷑ a spō deo des. Nā olim sponsores sibi inuicē mittebāt cautiones in q̄bus spondebant se inuicem cōsentire in iura matrimonij ꝛ fideiussores dabant. Jn̄ admissū ē vt sponsū dicam⁹ virū a spondēdo.ꝛ sponsā silr̄.ergo sponsus est.nō q2 pmittit.s3 q2 spondet ꝛ sponsiones dat ꝛ vult. Jn̄ h̄ ꝛ hec spōsalis ꝛ h̄ le.ad spōsum vl̄ sponsam ptinens. Jn̄ spōsalia dicuntur q̄ in dotem dant᷑.vel a viro vl̄ a femina.
Spōsalia sc̄ futuraꝝ nuptiarū ꝯuentio ꝛ repromissio.ff.eo.ti.l.i.ꝛ.xxx.q.v.nostrates.
Sponsalitia largitas dr̄ qō dat sponsus sponse sine animo tamen recompensandi.s3 omnino gratis vel ecōuerso.ꝛ ista donatio dr̄ contract⁹ iure ciuili.Et illoꝝ sc̄ quatuor.s. stipulatio.literarū obligatio.cōtract⁹ emphiteoticus.ꝛ sponsalitia largitas.vt in.§.ius autē gentiū.insti.de iu.na.gē.ꝛ ciui.in glo.super verbo pone.
Sponsor oris.i.fideiussor vl̄ pmissor. Vnō in ep̄la ad Heb.vij. Jntantū melioris testamenti sponsor factus est Jesus.
Spontaneus a.ū.i.voluntarius.
Sporta te.quoddā gen⁹ vasis iunceū vel virgeū. Jn̄ hec sportula le.ꝛ sportella.le.dimi. Jtē a sporta dr̄ sportari⁹ rij.qui sportas facit ꝛ sportarius a.ū.ad sportam ptinens.
Sportule sunt salaria apparitorum vl̄ s3 Azo. C.e.tit.forte apparitores ista nō sibi sed pro fisco recipiebant.ꝛ illa reponebant᷑ in sporta.vel in aliquo simili vase vel corbe.in quo consueuerunt aliqua portari. ꝛ ita sub tuta custodia fisco conseruabant᷑.ꝛ sic continentia ponunt᷑ pro contentis.vt.C.de spor.ꝛ.s l.iij.in rub.
Spuma me.f.g.dr̄ a spuo spuis.q2 spuit᷑.i.extra pijcit᷑.Sordes em̄ est vndarū. Vn̄ ꝛ mustum ꝛ ea q̄ colligunt᷑ spuma mundant᷑. Jta dī. Jsi.ety.xiij.vbi agit de abysso. Jn̄ spumosus a.um.i.plenus spuma.ꝛ spumula le.dimi.i.pua spuma.
Spūgia gie.f.dr̄ a spuma. eo ꝙ ex spuma fiat. vl̄ a fingere qō est nitidare.q2 apta est ad tergendum.
Spurcicia cie.f.g.i.immundicia feditas.
Spurc⁹ a.um.i.turpis fetidus immund⁹ ꝛ dr̄ a spuo spuis.quasi sputū serens vl̄ ꝓuocās vel q̄si spuere cogens.vl̄ q̄si sine puritate.vn̄ spurc⁹ nō tm̄ impurus s3 etiā seuus dicit᷑.
Spuridic⁹ a.ū.pe.cor.i.immunda dicens.
Spurific⁹ a.ū.i.immunda faciens.
Spuri⁹ rij.m.g.ꝛ hec spuria rie.i.vel q̄ genit⁹ vel genitā de nobili matre est ꝛ ignobili patre. Jtem spurius patre incerto ꝛ matre vidua genitus appellatur. quasi tantum spurce vel spurij filius.q2 muliebrē naturam spurium veteres vocabant.Vn̄ ꝛ hi q̄ nō sunt d legitimo matrimonio.matrē potius q̄ꝫ patrem sequunt᷑.Et dr̄ spurius q̄si immund⁹ ꝛ extra puritatē positus. Jn̄ spuri⁹. a.ū.i.ignobilis ꝛ degenerans.Vn̄ Sap.iij.Spuria vitulamina nō dabunt radices altas.i.degenerantia.ꝛ nō naturalia.
Sputū ti.n.g.i.saliua.ꝛ dr̄ a spuo.

S ante Q

Squalid⁹ a.ū.i.asper.sordid⁹. Jn̄ squalidul⁹ a.ū.aliquantulū squalid⁹.
Squalor oris.m.g.i.asperitas.pollutio. sordidatio.ꝛ dr̄ a squaleo les.
Squama me.f.g.dr̄ a squaleo es.ꝛ est piscium serpentū ꝛ lorice. Jn̄ squamat⁹.a.ū.i. squamis abundās.Et hec squamata te.lorica ferrea ex laminis ferreis vel eneis cōcathenata ad modū squame piscis.ꝛ ex ipso splendore squamarū ꝛ silitudine est dicta.
Squamula le.dimi.i.pua squama.
Squarosus a.ū.i.asper vel ineq̄lis.ꝛ dr̄ squarosus squalore vel squamis corrosus.
Squarus ri.m.g.q̄dam piscis.ꝛ dr̄ a squama. q2 squamis acut⁹ sit.vn̄ ꝛ e⁹ cute lignū polit᷑
Squilla gen⁹ est piscis delicati.qō vulgo dicitur lata.

S ante T

Stabilis.ꝯ.t.ꝛ h̄ le.i.firm⁹. immobilis. Jn̄ h̄ stabilitas atis.i.firmitas.immobilitas.
Stabulū li.n.g.dr̄ statio boū.a sto stas. Jn̄ stabulari⁹ a.ū.ad stabulū ptinens.Et hic stabulari⁹ rij.stabuli custos vel equoꝝ custos siue ductor.Vel stabulari⁹ dr̄ q̄ stabulū.i.domū commodat.
Stacten gen⁹ est p̄ciose resine.vl̄ incensum qō ex p̄ssura manat.ꝛ indecli. Potest etiā declinari.s3 stacte hui⁹ stactes.Et vt dicūt q̄dam. Stacten idem est ꝙ mirrha.vl̄ gutta mirrhe arboris.Et est grecū.fm̄ aūt Pap. Stacten est fructus cinamomi.
Stadiū dij.octaua ps miliarij.q̄ vtunt᷑ greci i metiendis viarū spacijs.actore hercule q̄ cū esset fortissimus ꝛ nimij roboris fert᷑ vno anhelitu centū viginti quinꝫ cucurrisse passus ꝛ q2 ibi finem currendi fecit. stadiū a stando nuncupatū est. Jn̄ h̄ stadiolum li.dimi.i. paruum stadiū.
Stagnum ni.neu.g.est aqua stans artificialis

pisces habens. ⁊ dr̄ stagnū ab eo quod aqua
ibi stet nec discurrat. Inde stagneus. a. um.
⁊ stagnosus a. ū. Et stagnariꝰ a. ū. ad stagnū
ꝑtinens. vel in stagno operans.
Stauros interp̄tatur crux.
Stamen inis. filum tele. s. orditura. ⁊ dr̄ a sto
stas. quia stantes solebant texere. ⁊ tela ere-
cta solebat disponi sursum pendens de trabe
Inde stamineus a. um. ⁊ cor. sta.
Stannū ni. ē q̄ddā genus metalli. ⁊ dr̄ a q̄dam
greco. s. stannatos. qđ ē sepans ⁊ secernens.
Mixta eñ ⁊ adulterata inter se ꝑ ignē metal
la dissociat. ⁊ ab auro ⁊ argento es plūbūq̨
secernit. Alia q̄z metalla ab igne defendit.
Inde stanneus a. ū. de stannio exñs. ⁊ stāno-
sus a. ū. i. stanno plenꝰ ⁊ abūdans. ⁊ stanna
rius a. ū. ad stannū ꝑtinens vel in stāno ope
rans. Et h̄ ⁊ h̄ stannensis. ⁊ hoc se. Et scribi
tur stannū ꝓ metallo. ⁊ oīa p̄dicta ab eodez
venientia ꝑ geminū n. Sed stagnū ꝓ aqua.
scribi dz ꝑ g. Vñ. Stans aqua dat stagnum.
spēsq̨ metallica stannū. G retinet p̄mū. vult
n geminare scđm. Item in Grecismo dr̄. Est
eris spēs stannū. stans ē aq̄ stagnū. N dupli
ci scribas primū. cum gq̨ secundum.
Stasis grece. latine dr̄ stans vel status.
Stater teris. m. g. q̄ddā pondꝰ. i. medietas vn
cie appendēs aureos tres. ⁊ dr̄ a sto stas. eo
ꝙ tribus solidis stet. Iñ hec statera re. pōdꝰ
hñs dragmas q̄tuor q̄ sunt scrupuli duode-
cim ⁊ pensat solidos tres. Itē statera dr̄ tru
tina. s. partica ex trāsuerso in libra posita. sic
dicta. qr ex duabꝰ statera lancibꝰ ⁊ vno stilo
medio pendeat ⁊ stet. Et statera dr̄ sepe to-
tum instr̄m illud. ⁊ cor. pen. gti. stater. vnde
Math. dz cor. Inuenies in ore piscis state-
rem. Sed statera re. pe. ꝓdu. vñ quidaz. Se
de minus statere. lanx cōtinet ampla statere.
Et in grecismo dr̄. Libra statera. stater ē qđ
libratur in illa.
Statio onis. f. g. dr̄ locꝰ vbi naues ad tp̄s stāt
⁊ dr̄ a sto stas. Sed portus ē naturalis ⁊ ꝑ-
petuus. Item statio dr̄ vita pñs qr hic ad tē
pus stamꝰ. qr s̄m apl̄m. Nō eñ habemꝰ hic
manentē ciuitatem ⁊c̄. Iñ hec statiūcula le.
dimi. ⁊ stationarius a. ū. ⁊ statiuuz a. um. in
eodē sensu. Itē statio dr̄ vbi stat vnꝰ exerci-
tus cōgregatꝰ. vñ. j. Reg. xiiij. Veni ⁊ tran-
seamus ad stationem philistinoꝝ. vñ. Est sta
tio vita. statio portus stadiūq̨.
Stationarij dicunt̄ milites q̄ ⁊ alicui teneant
stationē sunt ꝯstituti. Pñt etiā dici libroꝝ
venditores. qr statione faciūt ꝓ libris vēden
dis. Itē dicūtur elemosinaꝝ q̄stores. vt i. c.
cū ex eo. de pe. ⁊ re. vbi ꝓhibet̄ talibus p̄di
care. Et ponit̄ ibi forma de verbo ad verbū
eoꝝ q̄ tales dicere debent populo.
Statua tue. imago simulacrū. ⁊ dr̄ a sto. as. eo
ꝙ rep̄sentet statum alicuius.
Statuariꝰ a. ū. ad statuā ꝑtinens. ⁊ dr̄ a statua
Et hic statuariꝰ rij. q̄ statuas facit. Et h̄ statu
ariū. candela cum qua statua cingitur ⁊ cir-
cundat̄. vel crux vel altare. Vñ Zacharie xj.
Proijce illos ad statuariū.
Statura re. i. statꝰ hoīs. s. eiꝰ magnitudo ⁊ sta-
tura dr̄ post iactū lapidis in aquā vñ circuli
fiunt in aq̄ reditꝰ ipsiꝰ aque. Vñ Lucanꝰ. Et
statura redit. Pōt etiā hic esse ꝑticipiū.
Statꝰ a. ū. ꝑticipiū est de sto stas. Quidā tñ di
cunt esse sincopatū. a statutꝰ. Iñ statꝰ us ui.
substantiue dicit̄.
Status est cōditio hoīs in qua vt plurimū pōt
vt ait Plato.
Statꝰ liber est libertas cōcessa sub cōditiōe. vt
dicendo. Lego seruo meo libertatē si nauis
ex asia venerit. l. i. de vbo. obliga.
Statutū est ius ab hoīe positū vel dispositō ex
qua ius ꝓducit̄. insti. de iu. na. gen. ⁊ ci.
Stenopatia. dr̄ astrictū corpꝰ qđ nec in sudore
relaxat̄.
Stella le. f. g. dr̄ a sto as. qr videt̄ stare. Et s̄m
hoc stelle dicunt̄ ꝓprie q̄ sunt in firmamento
Et no. ꝙ stella dr̄ quelibet singularis. Sidꝰ
vo pluriū stellaꝝ collectio. Astrum grandis
stella vel grande sidus. Sz hec noīa sepe cō
fundunt̄ apud autores. Inde hec stellula le
dimi. id est ꝑua stella. Et stelleus a. um. i. cla
rus vel ad stellam ꝑtinens. Et stellatus a. ū.
id est stellis circundatꝰ vel ad modum stella
rum depictus.
Stellio onis. m. g. reptile sil̄e lacerte. ⁊ dr̄ a stel
la. qr depictus est q̄busdam maculis ad mo-
dum stellaꝝ. Vñ q̄dam. Stellio nocte micat
sordēs in luce diei.
Stellio etiā dr̄ q̄ animo incōstans ⁊ varius est
vbo vel facto. vl̄ q̄ rem aliquā obligauit ali-
cui ⁊ deinde impignerat alij nō facta mētiōe
de primo Et generalit̄ qđ in criminalibꝰ cau
sis dr̄ dolus. in ciuilibꝰ dr̄ stellionatꝰ.
Stellionatꝰ a. ū. i. variꝰ. fraudulētꝰ. vsipellis
malefactor. ⁊ dr̄ a stellio. Et h̄ stellionatꝰ us
ui. i. maleficiū. fraudulentia vsutia.
Stema atis. n. g. i. nobilitas vl̄ ordo imaginuz
nobiliū. vel honor vel dignitas vl̄ corona vl̄
ornamentū. Vñ Iuuenal̄. Stemata q̄d faci-
unt. Stemata dicunt̄ etiā ramusculi q̄s faci
unt in genere. cū genus cognationū ꝑtiunt̄.
sicut ille pater. ille auus. ille ꝓauus ⁊c̄.
Stematon. tumor mollis carnis.
Stemon est litus angustū.
Stephanus ni. grece interp̄tat̄ corona. sed he
braice norma. Fuit vo corona. i. p̄ncipium
martyrū in nouo testamento. sicut abel i ve-
teri. vñ ⁊ ꝓthomartir dr̄. Fuit eñ norma. i.
exemplar vel regula alijs patiendi.
Stera. re. f. g. dr̄ pellicula in qua puer inuolui
tur ⁊ morat̄. vñ Macrobiꝰ. Stere si subdit̄
herba desiccabit eā. Iñ stericus a. ū. ad sterā

ptinẽs vel in ſtera patiens ⁊ infirmatus.
Stercus coris.n.ge.a ſterno nis. qꝛ ſternit̃ in agris.vel qꝛ extergi oportet q̃cquid in ciuitate ſordidum redundat.Uel quod verius eſt Stercus dr̃ a ſterten.q̃ ⁊ ſtercutius dictus ẽ quia primus ſtercorandi agri rõnem induxit in ytalia.vñ ⁊ fimus dr̃. quia fiat mus.id eſt ſtercus. Jñ ſtercoreus a.ũ.Et ſtercoroſus a.um.i.ſtercore plenus ⁊ inquinatus.
Sterilis lis.cõ.t.⁊ h̃ le.pe.cor.i. infructuoſus infecũdus.nihil aptus gignere. Jñ h̃ ſterilitas tatis.i.infructuoſitas.infecũditas.
Sternax cis.o.g.qui facile ⁊ ſepe ſternitur vel ſternit.
Sterniũ nij.n.g.locus aptus ad ſternendum.
Sternon onis.dr̃ miles ad militiam cinctus.
Sternutatio onis. ẽ cũ inflatio a pectore exurgit.q̃ cũ aptos ad emanandũ poros nõ inuenit.cerebꝝ tãgit.⁊ ꝯgeſta ꝑ nares exiens. totũ caput ꝓtinus cõcutit. Jta dicit Grego.in glo.ſuꝑ illud Job.xlj.Sternutatio eiꝰ ſplendor ignis.⁊ dr̃ a ſternuto tas. Jtem a ſterno nis.dr̃ h̃ ſternutꝰ ti.idẽ q̃ð ſternutatio.
Sterquiliniũ nij.i.ſtercus vel locus plenꝰ ſtercore.⁊ videt̃ ꝯpoſitũ a ſtercus ⁊ linio.
Stibiũ bij.vnguentũ vl̃ color noĩe ceruſa quo meretrices ⁊ ſolute mulieres ſolebãt vti. vñ iuj.Reg.ix. legit̃ Jeſabel inrroitu eius audito.depinxit oculos ſtibio.
Stibinus a.um.me.pro.eſt color ceruſeus.vel habens colorem ſtibij vel onicini.
Stichos grece latine dicit̃ verſus.
Stiga ge.dr̃ ſtimulus.quaſi ſtigulus.i. aculeꝰ cõpunctio.⁊ incitatio.moleſtatio.
Stygeſtos.i.triſticia.
Stigma atis.n.g.i.ſignum cicatrix.character. coctura.inuſtio q̃ fit calido ferro.vñ ad Gal. vj. Stigmata dñi mei ihũ xp̃i in corꝑe meo porto. Jnuenit̃ ⁊ ſtema ꝑ e. q̃ aliud ſignat. vñ quidã.Stema genꝰ dices coctura ſtigma vocabis.Materiam thema ſeruant genꝰ hec tria neutrum.
Stigma eſt ſignũ vel inſtrm̃ q̃ brachia fabricẽſiũ figurabant̃.cui erat impreſſum nomẽ imperatoris.facies vo eoꝝ non figurabant̃.vt l.ſiq̃s.C.de pe.Et ſm̃ Jo.an.c.ſi iudex laycus.de ſen.excõ.li.vi.
Stilbon.ontis.m.g.i. mercurius ⁊ dr̃ a ſtillãs ⁊ bonũ.quaſi ſtillans bonũ. ⁊ eſt ſumptũ nomen a meliori parte ſui.vel ſtilbon dicit̃ quaſi ſtella boum.quia eo ſurgente ſurgũt ⁊ paſtores.⁊ ſtilbon interpretatur velox.quia velox planeta eſt.
Stilla le. dicit̃ gutta. ⁊ dr̃ a ſtiria.cuiꝰ di. eſt. Differũt tñ ſtilla ⁊ gutta.qꝛ gutta ẽ que ſtat. ſtilla q̃ cadit. Jnde ſtillula le.di.i.ꝑua ſtilla. ⁊ ſtilloſus a.ũ.quod ⁊ ſtirioſus dr̃.
Stillicidiũ dij.n.g.dr̃ ſtilla cadẽs.vel locꝰ vbi ſtille cadũt.vl̃ locus a q̃ vl̃ ꝑ quem cadũt.⁊ dr̃ a ſtilla ⁊ cado. Jnde ſtillicidioſus. a.um. vñ ꝓuerbia. Sicut ſtillicidia ſtillãtia ſuꝑ terrã.
Stilon interp̃tatur longum.
Stilus li.i.graphiũ.⁊ dr̃ a ſto ſtas. qꝛ ſtat in cera.Et q̃cq̃d longũ ẽ ⁊ erectũ dr̃ ſtilus. a ſtando vel a ſtilon q̃ð eſt longũ. Jnde ſtillatus a um.id eſt ſtilo ornatus.⁊ cor.ſti.vñ. Plerijs tedet inſeruiſſe ſtilum.
Stimicon.quidã paſtor.q̃ſi ſtilomicon.
Stilon ei interp̃tat̃ longũ.micon.celſum. Jnde ſtimicon quaſi longus ⁊ altus.
Stimulus li.dr̃ aculeus compunctio.incitatio moleſtatio.⁊ dr̃ a ſtiga quaſi ſtigulus. Jnde ſtimuloſus.ſa.ſum. Jtez hec ſtimula dr̃ quedam dea ſtimulorum.
Stiopus ẽ inflatio oris.vñ. Nec ſtiopo tumidas intendis rũpere buccas vl̃ brachas.
Stipa.pe.f.g.quedã ꝑua arbor.vt dicũt ſcopa ⁊ dr̃ a ſtipo as.qꝛ ex ea ſtipent̃ tecta.Et h̃ ſepe ad fornaces vl̃ furnos calefaciẽdos colligit̃. Jñ h̃ ſtipula le.di. Et hinc ſtipule dicũt̃ folia vel vagine q̃bꝰ culmus ambit̃ ⁊ fulcit̃. ne pondere frugis curuet̃.Et ſtipule ip̃i calami ſegetis. Dicũt̃ ergo ſtipule. vl̃ a ſtipula ꝓpter paruitatẽ.vel a ſtipo as.qꝛ fulciũt ⁊ circundãt culmũ.vel ab vſto q̃ſi vſtule. qꝛ collecta in meſſe vrunt̃ ꝓpter culturã agri:vl̃ a palea qꝛ interdum ꝓ palea ꝯſcinditur ſtipula ⁊ cor.pu.
Stipadiũ dij.i.ſcacariũ.⁊ dr̃ a ſtipo pas.qꝛ hominibꝰ ludũ ſpectantibꝰ ſtipet̃.Et ſtipadiũ eſt genꝰ menſe q̃ſi ſtipendiũ.
Stipatũ ti.quedam herba q̃ tantã virtutẽ in radice habet.vt fruſta carnis in cacabo ſparſa coagulet.
Stipatꝰ a ũ.i.fallatꝰ.circũdatus.fulctus.
Stipendiũ dij.n.g.dr̃ lucrũ ꝓciũ fructꝰ laboris Proprie quidẽ ſtipendiuz dr̃ q̃ð dat̃ militibꝰ ſoldarijs ꝓ ꝓcio.ſic dictum a ſtipe pendẽda. Antiq̃ eñ ſoliti erãt pecuniã appendere magis q̃ꝫ numerare. Jnde ſtipendiarius.a um. ad ſtipendium ꝑtinens. Et hic ſtipendiarius rij.ſtipendium dans vel potius recipiens ⁊ cor.i.ante p.
Stipes pitis.m.g.i.titio vl̃ trũcus ligni q̃ ſuſtinet aliq̃d.q̃ſi ſtãs pes.lignũ infructuoſuz:eo q̃ ſolũmõ ſtet ⁊ nõ fructificet.⁊ ꝑ.ꝓ.primaz ſtipes pitis. Sꝫ ſtips pis.f.g.corri.ſti.Stipes etiã dr̃ ꝑſona a q̃ alij originẽ ducunt.
Stipium pij.vnguentum de veruecibus.
Stips pis.f.g.q̃ddã genꝰ põderis q̃ olim militibus ſtipendiarijs diſtribuebat̃ pecunia.Et ponit̃ ꝓ obolo.qꝛ obolus ſepe ſolet dari mẽdicis in elemoſynã. Jdeo ſtips q̃ñq̃ꝫ dr̃ mendicitas.q̃ñq̃ꝫ elemoſyna victus. Jñ h̃ ſtipus pi.id eſt mendicus.
Stipulatio eſt firma verboꝝ conceptio.qua q̃s aliq̃d ſe facturum.daturum ve ꝓmittit alteri ſuꝑ hoc ſp̃m interroganti.⁊ dicit̃ a ſtipulum

quod est firmū. denotat̄ etiā a stipite. Cōstat aūt stipulatio ex interrogatione ꝓmissa. ⁊ responsione subsequēti queādmodū contradictio ex affirmatione ⁊ negatōne. Hoc modo. Promittis vel dabis mihi decem. promitto vel dabo tibi. Aūqꝫ dr̄ stipulatus ille q̄ promittit ꝑ stipulatōem passiue. Uel sic. Stipulatio ē solennis ꝓmissio facta interrogatōne p̄cedente ⁊ responsione sequente.

Stipulatio pura. ē q̄ nec fit sub ꝯditiōe nec ī diē s pure. vt dicendo. dabis hoc dabo.

Stipulatio conditionalis habet fieri sub cōditione hoc modo. Promittis mihi dare centum si nauis ex asia venerit. ⁊ respondes promitto.

Stipulatio in diē fit hoc mō. Dabis mihi decē in Kal. iulij. ⁊ respondes dabo.

Stipulutio aqliana est que nouat oēm ꝯctū vt sic. Quicq̄d mihi debes ex quacūqꝫ cā idem mihi ꝓmittis. Si eñ ex mutui datione mihi debitor sis. velimqꝫ acceptum ferre. i. ꝑ acceptilatōem remittere. nō poterit res expediri nisi ꝑ obligatōem que in rem contrahit̄.

Stipus pi. i. mendicus q̄ petit stipem.

Stiria rie. f. g. gutta fluens ⁊ cadens ⁊ cōgelata. ⁊ dr̄ gutta cū stat ⁊ pendet. stiria cū cadit ⁊ sic dr̄ a greco. Grece eñ stiria gutta dicit̄. Item stiria dr̄ arbor cuius fructus hꝫ grana guttis similia. q̄ ⁊ storax cis dr̄. quasi stirax. Sed stirax grece. storax latine. vñ Geñ. xliij. Modicū resine ⁊ mellis ⁊ stiracis. Uel ꝑm aliā lrām. storacis pe. produ. vbi dicit glo. ꝙ storacis est spēs resine.

Stiricidium dij. stilla cadens. vl̄ loc⁹ vbi stille cadūt. vl̄ loc⁹ a q̄ cadūt. ⁊ ꝑ quē cadūt.

Stiricus a. ū. i. stirilis. ⁊ dr̄ a stiria.

Stirillū li. n. g. i. barba capre. ⁊ dr̄ a stiria. quia pendet ad modum stirie. i. gutte.

Stirps. pis. m. g. radix truncus. ⁊ dicit̄ a sto stas. Inde hec stirps pis. f. g. i. ꝓgenies ꝓsapies. origo. ⁊ stirpeus a. ū. ⁊ stirpitus aduerbiū. i. radicitus.

Stiua ue. f. g. dr̄ manica aratri. s. cauda a posteriori. Iñ stiuarius a. ū. ad stiuā ꝑtinēs. ⁊ stiuarius rij. ⁊ hec stiuaria rie. etiā dr̄ q̄ vel q̄ tenet aratꝝ ꝑ stiuā vel qui stiuam facit.

Stiuula le. dimi. i. parua stiua.

Styx stygis. f. g. i. palus. infernalis. ⁊ dr̄ a stygestos quod ē tristicia. eo ꝙ tristes faciat vel quia tristiciam gignat. ⁊ sepe ponit̄ ꝓ inferno. Inde stygeus a. um ⁊ hic ⁊ hec stygialis ⁊ hoc stygiale.

Stoa grece. latine dicitur porticus.

Stoax acis. f. g. i. ruina. ⁊ dicit̄ a stoa.

Stoicus a. ū. pe. cor. dr̄ a stoa qḋ est porticus. Et sunt stoici q̄ in ciuitate morant̄. Portic⁹ eñ fuit athenis in qua picta erāt gesta sapiētū ⁊ viroꝝ fortiū historie. in hac porticu sapientes philosophabantur. vnde ⁊ stoyci dicti sunt. Hanc sectā vt dicūt ꝑm⁹ Zenon instituit. Hi negāt sine ꝟtute effici quēcunqꝫ beatū. Oīa pctīa vniformia eē asserūt. Hi animā cū corꝑe perire dicunt.

Stoicida. de. femina in stoica secta valens. vl̄ stoicida dicitur quasi mollis ⁊ effeminat⁹. q̄si femina.

Stoix cis. fe. g. i. ruina. ⁊ dr̄ a sto.

Stola le. ē matronale oꝑimentū qḋ coopto capite ⁊ scapula a dextro latere in leuū humerꝫ mittit̄. ⁊ dr̄ a stolon vl̄ stolos. Idē ⁊ reciniū latino noīe dr̄. eo ꝙ dimidia ei⁹ ꝑs retro reijciat̄. qḋ vulgo mauortē dicūt q̄si martē. Signū eñ est maritalis dignitatis ⁊ ꝑtātis ⁊ pacis vel industrie. Caput eñ mulieris ē vir. ⁊ ponit̄ quandoqꝫ ꝓ ephot. Stola etiam vtūtur diacones. Iñ stolat⁹ a. ū. i. stola ornatus Et stolo las. i. stola ornare. ⁊ cor. sto.

Stolia lie. i. missio. ⁊ dr̄ a stolos vel stolon.

Stolidus da. dum. id est stultus. fatuus. superbus. insipiens. secors. ⁊ dicit̄ ab extollo. q̄si extollidus. quia se extollat. Inde hec stoliditas ta tis.

Stolon vel stolos grece. latine dr̄ missio.

Stolus li. m. g. magna classis nauiū. ⁊ dr̄ a stolon qḋ est missio. qr ꝑ mare mittit̄. Uñ Ambro. super Egesippum. Ubi est stolus nauiū q̄ circumeat freta.

Stomach⁹ chi. m. g. i. os vētris. ⁊ dr̄ a stomos grece qḋ os vocat̄ latine. eo ꝙ ostiū ventris sit. ⁊ cibū recipiat. ⁊ ī intestina trāsmittat Iñ stomachosus sa sum. id est iracundus. furibūdus. Et stomaticus. a um. qui infirmitatē in stomacho patitur.

Stomacula le. f. g. extum interius.

Stomos grece: os latine dicit̄.

Storax est species resine. vide in stiria.

Storium rij. dr̄ a sterno nis. eo. eo ꝙ terre sternatur. Mōdum eñ laneis stramentis reptis in his acubabant.

Storiolum li. dimi. i. paruū storium.

Strabo onis. m. g. q̄ hꝫ oculos obliq̄s q̄ ⁊ hic strabus dr̄. Iñ hec straba. qḋ vulgo dr̄ strauba. Uñ Grego. nazan zenus. Heretici mihi vident̄ siles oculis strabi.

Stragilis lis. pe. cor. cō. g. t. miles.

Stragulum li. vel hec stragula le. vestis discolor que texta dr̄. ⁊ manu artificis diuersa varietate distinguit̄. ⁊ dicitur a sterno vl̄ a stratum. quia in strato ⁊ amictu apta sit. De qua dicitur Prouerbioꝝ vlti. Stragulatam vestē fecit sibi. Inde stragulat⁹. a um. i. stragulo vel stragula ornat⁹. Pōt etiā stragula dici vestis variata vl̄ varietate texture distincta Unde dicit Papias. Stragula vestis preciosa plumario opere facta. In hystorijs autē super illud. iiij. Reg. viij. Cumqꝫ venisset dies altera tulit stragulum. ⁊ infudit aquam. ⁊ expandit suꝑ faciem eius q̄ mortuo regnauit

Azabel p eo sic dr. Stragulum ꝓprie dr̃ stratoriũ qḋ lecto vl' sedili supsternit. ⁊ dr̃ ibi ꝙ azabel pannũ ꝑfusum aq̃ imposuit sup bẽnadab ad refrigerandũ. Hebreus hʒ. Expãdit sup faciẽ stragulũ. vt nõ azabel ꝑ bennadab hoc fecisse intelligat. Etenim mortuus ẽ rex ⁊ regnauit p eo azabel. Quidã exponũt hoc de obsequio mortui dicentes ꝙ azabel mortuũ lauit aq̃. ⁊ expandit stragulũ sup faciem mortui. Josephꝰ tñ plane dicit ꝙ altera die infuso laqueo strangulauit eum. Ad hũc sensum q̃dam lr̃am illam. s. Tulit stragulũ ⁊c̃. referũt dicentes ꝙ azabel vestem madefactã posuit super faciem eius simulans refrigerationem. sed statim effudit aquã sup os eius donec suffocaret eũ. ⁊ cor. gu. vñ Alex. Texitur ex lino cũ lana stragula vestis. Stragulũ etiam dr̃ statio caballi.

Stramen inis. n. g. dr̃ a sterno nis. qr añ aĩalia sternit. vel sup lectulũ qḋ ⁊ hoc stramentum dr̃. A stramen dr̃ stramineus a. ũ. Item stramentũ q̃nq; dr̃ insellatura. illud. s. q̃ equꝰ vl' asinꝰ sternit. i. insellat. et silr̃ illud q̃ lectus sternit. i. prepat dr̃ stramẽtũ siue sint vestes siue aliquid aliud.

Strata te. f. g. dr̃ via publica ⁊ munita. q̃si pedibus vulgi trita. ⁊ est de lapidibus strata ⁊ parata. vnde ⁊ dr̃ dilapidata.

Strates. i. pretor. ⁊ dr̃ a sterno nis.

Stratia tie. i. militia. Inḋ hic stratilates latis. dux militie vel militum.

Stratilios grece latine dr̃ p̃tor ꝑm Pap̃.

Stratodes. m. g. i. miles vel ad militiã accinctus. q̃ ⁊ sternon dr̃.

Stratores lagũcularꝶ. i. cõpositores. vñ hiere. xlviij. Mittaʒ eis ordinatores ⁊ stratores laguncularum.

Stratores etiã a sternendo dicũt. qr custodiẽtes in carcere reos cõdẽnatos puniebãt. vel stratores dicũt esse isti q̃ stabulis vel equis stantibus in eis presunt. ⁊ dr̃ a stratorio ꝑm Azo. C. de strato. li. xij. in rub.

Stratoriũ rij. i. stabulũ iumentorũ. vel insellatura. vñ Josephus in primo annalium. Rachel hoc audiẽs posuit ydola in stratorio cameli. i. sub. Item stratoria dicũt lectisternia que in lectis solent sterni.

Stratus a. ũ. i. subiectus in terra deiectus.

Stratum ti. n. g. qḋ ⁊ h̃ stratꝰ us ui. dr̃. i. lectꝰ vl' stratũ dr̃ q̃si storiatũ. a storijs in q̃bꝰ antiq̃ cubabãt. nõdũ laneis stramentis repertis.

Stratũ dr̃ generalit om̃e genꝰ vestis vel om̃e indumentũ. vt. ff. de ꝟ. sig. Sʒ magis ꝓprie vestes cubiculares dicimꝰ stratũ. a sternẽdo.

Strena ne. f. g. qḋ vulgo dr̃ strenna. s. qḋ p̃mo dat alicui in Kal'. vel in primo die anni. vel septimane p bono omine. Inde strenosus a. um. qui sepe dat vel accipit strenã. ⁊ strenula le. dimi. i. parua strena.

Strenuꝰ a. ũ. q̃ libent' facit strenã. s. largꝰ. clarus strenis impiger. vtilis citus fortis. Inḋ strenuitas atis. ⁊ strenicus a. ũ. i. strenis vel strenarũ cupidus.

Strepla ple. i. cauda serpentis.

Strepitus us. ui. i. frequens ppl'i sonitus vel tumultus.

Stridulꝰ a. ũ. i. sonorus.

Stridor oris. i. sonus strepitus.

Strigil' lis. pe. cor. i. patella vel instr̃m q̃ pueri furant' vuas ⁊ ficus. vel instrumentũ q̃ mundant' eq̃. ⁊ instr̃m q̃ caro mundat' ⁊ sudor corporis eradit'. qḋ et strigil d̃r p apocopam

Strignos. f. g. q̃dam herba. s. vua lupina. q̃ latine salutaris d̃r. qr dolorem capitis ⁊ stomachi incendiũ mitigat. Idẽ ⁊ vua lupina d̃r. qr semen eius vue silis est.

Stringiria rie. vel strangiria rie. f. g. est cõstrictio vrine.

Strix strigis. f. g. i. nocturna auis. a sono vocꝭ dicta. qḋ eñ clamat stridet. hec auis a vulgo d̃r ama ab amando puulos. Vnḋ ⁊ lac p̃bere fert' nascentibꝰ.

Stroma opus varie cõtextũ. ⁊ d̃r a stropha.

Stromaciũ cij. i. cingulum varie cõtextum cuʒ gemmis.

Strophas dis. q̃dam insula.

Strophiũ phij. d̃r cingulũ. ⁊ ꝓprie aureuʒ cum gẽmis. ⁊ d̃r a strophos qḋ est conuersio. qr a posteriori pte cõuertit' anterior. Vñ in hymno scti iohis baptiste Prebuit hirtũ regimẽ camelus artubꝰ sacris strophiũ bidentes. dr̃ etiã strophiũ pallium ꝟginale. Sed tropheũ aliud est. Vñ. Zonam dic strophiũ palmã dic esse tropheũ.

Strophos grece. latine d̃r cõuersio. Et inde cõponit' monostrophos distrophos tetrastrophos. vñ inuenit'. Hec oda ẽ monostrophos hec distrophos hec tetrastrophos. Monostrophos d̃r oda illa q̃ tm̃ vnã metri varietatẽ hʒ. Sed distrophos d̃r oda illa q̃ semp in scḋo ꝟsu repetit varietatẽ metri. Tetrastrophos q̃ in quarto.

Strophus phi. m. g. d̃r deceptor impostor fraudator. ⁊ d̃r a strophos. Et hec stropha phe. retorta snĩa. argumẽtatio varia fraus deceptio nequicia calliditas impostura. Iñ strophari us a. ũ. fraudulentꝰ callidus impostor. ꝟsutus. Itẽ stropha dr̃ cõuersio simplex in cantilenis. Et cõponit' antistropha. i. cõtra conuersionẽ simplicem.

Stropha est cum fit mutatio de rñsorio ad versum. vbi est quedã cõuersio mutate melodie prioris. Antistropha est quando finito versu reincipit' ipsũm rñsoriũ. vel medietas eius. Vñ cantꝰ hymnorũ inuentꝰ est p stropham ⁊ antistropham ad signũ firmamenti notandũ ⁊ planetarũ. q̃ cõtra cõuersionẽ celi voluunt' Vñ q̃dam cantꝰ solebant in eccl'ia esse quos

vocabant strophos. Un̄ Macrobiꝰ In ipsis hymnis deoꝝ ꝑ stropham ⁊ antistropham metra canoꝛis versibꝰ adhibebāt vt ꝑ strophā rectus oꝛbis stelliferi motus ꝑ antistrophaz diuersus vagoꝝ regressus ꝓdicaret. In̄ strophula le. dimi. i. ꝑua stropha.

Strutio onis. greco noīe quoddā aīal in siīitudine auis pennas habere videt. tamen ð terra altius non eleuat oua fouere negligit. sed proiecta tm̄modo. fotu pulueris animantur vt vult Isido. Et ponit in fe. ge. Job. xxxix. vbi dicit. penna strutōnis similis est pennis herodij ⁊ accipitris. que derelinquit oua sua in terra ⁊c̄.

Strues struis. i. cōpositio congeries collectio aceruus lignoꝝ. In̄ struecula le. dimi. id est. parua strues.

Struma me. i. gibbus in pectoꝛe. ⁊ dr̄ a strues. quasi strues humoꝝ. Inde strumosus a. um. q̄ habet strumam. In̄ hec strumositas tatis. id est gibbositas.

Structura re. dr̄ a struo uis. Et ſm Pap̄. structure sant edificia possessiones.

Strupus pi. vel stropi. ſm quosdā sunt vincula loꝛo vel lino facta. qbꝰ remi ad scalmos alligant. De qbꝰ Liuiꝰ. Cūqꝫ remos iussit alligare strupis.

Studiū dij. vt dicit Azo. est vehemens et assidua ad aliquā rem agendā cū summa voluntate applicatio. ex qua volūtate laboꝛ in opꝰ defert. ⁊ ꝑdit laboꝛes tediū versum in oblectamentum. In̄ studiosus a. ū. i. assiduus ꝑseuerans. q̄si studij curiosus.

Studiolum li. dimi. i. ꝑuum studiū.

Stultiloquus a. ū. q̄ stulta loquit.

Stultus a. ū. dr̄ quasi extultus. ab extollo lis. qꝛ se extollit. vel etiam dr̄ stultus q̄si statim vltus. Pꝛopꝛie tn̄ stultus est qui per stupoꝛem nō mouet iniuria. Seuitiā eīn ꝑfert. nec vltus est. nec vllo ignominie cōmouet doloꝛe. qꝛ stultus est hebetioꝛ coꝛde. sicut q̄dam ait. Ego me esse stultum extimo fatuū esse nō opinoꝛ. i. obtusis q̄dem sensibꝰ. nō tn̄ nullis In̄ stulticia cie.

Stupa pe. f. g. canabi est vel lini dicta sic a stipo pas. qꝛ ex ea rime nauiū stipent. In̄ stupeus a. um. i. de stupa exn̄s.

Stupoꝛ oꝛis. m. g. est casus memoꝛiā ⁊ rōem auferens ⁊ linguā impediēs. ⁊ dr̄ a stupeo pes In̄ stupoꝛatus a. um. i. stupefactus Et stupe rosus a. um.

Stuprū pri. n. g. ē illicitꝰ cōcubitꝰ. ⁊ est ꝓpꝛie i ꝟgine vel in moniali. vn̄ Oui. epi. Nec ꝓciū stupri gemmas aurūqꝫ poposci.

Stupula le. dimi. i. ꝑua stupa.

S ante V

Suariū rij. n. g. locus vbi sues stant.

Suasibilis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. i. aptus vel cōueniēs ad suadendū. Et suadibilis le. idem Un̄ in ep̄la beati Jacobi dr̄ ꝙ sapientia q̄ desursum est. est suadibilis. id est ad suadendum habilis passiue.

Suauiū uij. i. basiū cū saliua mixtum. Uel suauiū dr̄ eo ꝙ sit suaue.

Suauis. ꝯ. t. ⁊ h̄ ue. i. benignꝰ dulcis delectabilis iocundꝰ. In̄ suauitas tatis.

Subactꝰ a. ū. i. deuictꝰ ꝓstratus subiectꝰ

Subater a. ū. i. aliquantulū ater. i. niger.

Subbasilicanꝰ a. ū. dr̄ a sub ⁊ basilicanꝰ. ⁊ dicunt ꝓpꝛie subbasilicani q̄ habitāt circa basilicā. ⁊ sub alis eius. ⁊ ꝑdu. ca.

Subcinericius a. ū. i. sub cinere coctꝰ. Et lꝫ b. mutet in c. in compositiōe sequente c. tn̄ i isto cinericius nō mutat. ne a sucus ⁊ cinis videatur componi.

Subdecanꝰ ni. q̄ sub decano est. ⁊ designat dignitatē i eccl̄ia. In̄ subdecania nie. dignitas subdecani ⁊ ꝑdu. ca.

Subdiaconꝰ latine dr̄ hypodiaconꝰ grece. qui iō sic appellant. qꝛ subiacet preceptis ⁊ officijs diaconi. Oblatiōes eīn in templo dn̄i a fidelibꝰ ipsi suscipiunt. ⁊ diacono supponendas altaribꝰ deferūt. Hi apud hebreos Nathinnei vocant. i. in humilitate dn̄o seruientes. Et hinc. hic subdiaconatꝰ tus ui. i. officium vel oꝛdo subdiaconi.

Subdolus li. i. latent dolosus astutus versipellis varius.

Suber beris. arbustula q̄dam vel coꝛtex eius.

Suberatus a. ū. vide infra in subero.

Suberies ei. dr̄ arboꝛ ex q̄ coꝛtex natatoꝛiꝰ extrahit q̄ suber dr̄. Et dr̄ suberies quasi subedies. qꝛ fructus eiꝰ sues edant. Et sepe eadē arboꝛ suber dicit.

Subhircus ci. dr̄ locus sub brachijs vbi colligit sudoꝛ. ⁊ dr̄ sic quasi subtus hn̄s hircū. i. fetoꝛem hirci.

Subiectio onis. f. g. i. subiugatio. suppositio. Item subiectio ſm qð sumit in rhetoꝛica fit qn̄ aliq̄d querimꝰ ab aduersarijs interponētes rōem, ⁊ postea qð est rō destruit qð subijcit. vt hic. Quid fugiā captar. clamē nō audiar. hostem aggrediar vincar. vel sic. O miser q̄d agas. deus est quem spernis an ipsuz euitare putes terra cinisqꝫ. Deū clam fugies sed nihil latet hunc falles ne. sed idem q̄ fuit est et erit. cōditione tenet.

Subiugalis lis. cō. t. ⁊ h̄ le. i. sub iugo positus q̄si domitꝰ iugo assuetꝰ. vn̄ Math. xxi. Inuenietis asinā ⁊ pullū filiū subiugalis. i. asine q̄ fuit sub iugo posita.

Subiunx gis. cō. g. i. bos sub iugo positꝰ. Unde q̄dam. Subqꝫ iugo positꝰ bos dicet tibi subiunx. ð coꝛ. pe. gn̄.

Sublestꝰ a. ū. i. tristis infirmꝰ molestꝰ. In̄ h̄ sublestia. i. tristicia molestia infirmitas anxietas

Subligar aris. n. g. i. succinctoꝛiū. i. brachariū

Uel subligar vocaẗ quodlibet ligamen vł li
gula caligarū vł fascia qua ligantẗ inguina vi
rime. vel pantomimoꝝ ne soluerentẗ in libi/
dinem. vel ne coirent. ꝛ cor. li. sed produ. ga
Et diciẗ subligar ꝑ subligare ꝑ apocopam.
vnde Juuenalis. Ursumqꝫ tenent ꝛ subli/
gar acci. ꝛc̄.

Sublimis. ꝯ. t. ꝛ hoc sublime. pe. ꝓ. i. altus. cū
eñ sublimia aspicimꝰ. oculos quodāmō di/
storquemꝰ ꝛ diminuimꝰ.

Sublinguiū uij. locꝰ subtꝰ linguā. Uel sublin
guiū dr foliū vł aliō qō qs sub lingua ponit
ꝛ cantat vt aues decipiat.

Sublustris. cō. t. ꝛ hoc stre. i. parū lucens. ꝛ q̄si
obscurus.

Subnix. a. ū. nomen. i. subiectꝰ suppositꝰ sufful
tus humilis. Pōt etiā esse pticipiū. ꝛ tūc po
test exponi sicut subnitoꝛ.

Subregulus li. i. puus rex.

Subsellīū lij. est ornamentū equi sub sella posi
tum. Subsellīū etiam diciẗ sedes minoꝝ sub
pede posita. ꝛ inferius ꝛ depressius q̄ꝫ maio
rum sedes.

Subsequiū quij. i. seruitiū. ꝛ dr a subsequoꝛ rł
quasi subsequens obsequiū.

Subsistentia tie. i. forma. ō dr a subsisto stis. qꝛ
sub se sistit fluxum materie.

Subsolanꝰ ni. qdam ventꝰ q̄ sub sole nasciẗ

Substantia tie. f. g. dr a substo. stas. qꝛ substat
accidentibꝰ. Jn̄ hic ꝛ hec substantialis. ꝛ hꝫ
le. ꝛ substantialiter aduer. Et cōponiẗ cōsub
stantialis. ꝛ hoc le. ꝛ ꝯsubstantialiter aduer.
id est eiusdē substantie. vt Filiꝰ dei dr patri
cōsubstantialis. Et substantia diuidiẗ in pri
mā ꝛ secundā. Prima substātia dr socrates.
secunda hō vel animal. Itē substantia diui/
diẗ in corporeā. vt lignū. ꝛ in incorporeā. vt
anima. Item substantia diuidiẗ in materiaꝫ
formā ꝛ compositū. ſꝫ hoc magis ad aliā scie
tiam ptinet.

Substantiuus. a. ū. i. sbam vel ad modum sub/
stantie signans vł supponens. vł mō substan
tie designans.

Substitutio est secunda conditionalis institu
tio. quia institutio diciẗ primꝰ gradus. ꝛ sb/
stitutio secundꝰ. Et lꝫ substitutiones in infi/
nitum de vno in alium possunt procedere. ta
men omnis institutio que fit post primam dr
substitutio ꝛ secundꝰ gradꝰ. Sicut secū de nu
ptie dicuntur omnes que sequuntẗ primas.
Et diuidiẗ. quia substitutionū. alia est dire/
cta. alia obliqua. Et nota differentiam inter
verbum directum obliquum ꝛ cōmune. Unō
directum est qō signat. vt ille cui relinquitur
vel in quem disponiẗ sua manu recipiat. vt
est verbum instituo. vt. ff. de here. insti. Item
illud heres esto. vt ibidem. Sed verbū obli/
quum est qō signat. vt ille in quem disponiẗ
vel cui relinquitur de manu alterius accipi/
at. vt ē verbū restituo. facit. l. instituta. ff. ad
trebel. ꝛ ꝑ totū ti. Sꝫ vbū cōe ē qō vtrāqꝫ si/
gnificatōem siue de manu sua siue de alteriꝰ
recipiat. vt ē verbū substituo. sicut in. l. cētu/
rio. ff. de vulga. substi. Habet eñ qñqꝫ dire/
ctam significationem. qñqꝫ obliquā.

Substitutio directa dr cū nullo mediante quis
capit hereditatem deficientis. ꝛ directe effi/
citur heres ipi testatori q̄ instituit eū. instiẗ.
de vulga. substi. §. quo casu.

Substitutio vulgaris dr. quia de vulgo ꝛ a q̄li
bet fieri potest dum tamen hic testamentū fa
cere ꝛ ille ex testamento capere possit. Et hec
subdiuidiẗ. quia quedam est vulgaris expssa
ꝛ quedam tacita. Substitutio vulgaris ex/
pressa est q̄ fit verbis negatiuis hoc mō. Ti/
tius heres esto. ꝛ si heres ille nō sit vel erit
Seius heres esto. i. sit. sic eñ instituo te mi/
hi Titiū heredē. ꝛ si te noluerit. vel nō potu
erit esse heres. sit heres Seius. Substitutio
vulgaris tacita fitꝫ verba affirmatiua velu/
ti. Cū vo miles puberem ꝛ impuberem here
des instituit. ꝛ cōmuni verbo eos substituit
hoc modo. Sei impubes. ꝛ meui pubes he/
redes estote. vel sunto. quos vnanimiter in/
uicem substituo. Uł sic. ꝛ in idē redibit. Pu
berem sexum ꝛ impuberem. heredes facio. ꝛ
eos sibijnuicē substituo. qua substitutiōe col
ligo ꝙ si vnus non fuerit heres. vel si vnus
moriatur. alius insolidū sit. ꝛ dicitur vulga
ris quia fit a quolibet de vulgo siue sit in po
testate siue nō. ꝛ dicitur tacita. quia puberē
tacite vulgariter impuberi substituit q̄ substi
tutio magis esset pupillaris nisi ꝓpter adiū
ctam personā. sed in milite talis substitutio
pupillaris est ꝓpter priuilegiuꝫ militis. que
substitutio q̄ꝫtum ad puberem vulgaris est.
q̄ꝫtum ad impuberem pupillaris. quoniam si
pubes hereditatē adeat ꝑ parte sua euane/
scit substitutio prius facta. ſꝫ si impubes he/
reditatem adeat ꝑ pte sua nō euanescit. cum
est substitutio facta priusq̄ꝫ expleuerit puber
tatē. vñ sub expssa pupillari contineẗ tacita
vulgaris. ff. e. ti. l. nam hoc iure.

Substitutio pupillaris ē. que soli pupillo ꝛ im
puberi fit. Et est etiam duplex. alia expressa
alia tacita. Substitutio pupillaris expssa fit
hoc modo. Iste filius meus impubes heres
esto ꝛ si heres nō erit. aut si heres erit. ꝛ infra
pupillarē etatē decesserit. ille heres esto. hec
dr expressa substitutio. qꝛ in ea omnia verba
exprimūtur que exprimi oportet.

Substitutio pupillaris tacita est hec. filiꝰ meꝰ
impubes heres esto. ꝛ si iste non erit ille he/
res esto. Uel sic. Quisquis mihi heres erit
sit heres filio meo. hec dicitur tacita qꝛ vba
quedam non expressa hic tacite subintelligū
tur que exprimūtur in expressa substitutione
pupillari. Nam per hanc tacite intelligiẗ qō

si filius decesserit in pupillari etate. ille q̄ erit
heres pr̄i erit heres filio. Et debent ille pu/
pillares substitutiões solis pupillis in ptāte
parentū exñtib⁹. ⁊ ab ipsis pentib⁹ fiūt. p q̇ꝺ
euident patet ꝙ nō a matre ꝫ a solo pr̄e fiūt.
cū mater filios nō habeat in ptāte. Sȝ nūcꝗ
substitut⁹ ex pupillari exp̄ssa. repellit a mr̄e
pupilli ⁊ substitut⁹ ex tacita repellit a matre
pupilli. ⁊ succedit ipsi pupillo mater. Itez q̄
est substitut⁹ ex pupillari substitutione fit he
res ipsi pupillo. Ille v̄o q̄ est substitutus ex
vulgari fit heres ipi testatori. Itē pupillarꝭ
tacita intelligit esse vulgaris expressa. q̄ ma
ter substituit pupillo. ⁊ hoc ꝓpter priuilegiū
matris. Itē eadē mō qñ q̄s pupillo vl̓ alij sb
stituit ꝓpter adiunctā ꝑsonam.

Substitutio pupillaris cōpendiosa est q̄ fit ver
boꝝ cōpendio. q̄ v̄ba in pupillari expressa sꝫ
ꝓlixiora. ⁊ ex hoc d̄r cōpendiosa. ⁊ hȝ fieri h̄
mō. Instituo Titiū filiū meū mihi in heredez
⁊ qñcūqꝫ decess. r. t sine filijs substituo ei sei/
um. Uel sic. Iste fili⁹ impubes heres esto. ⁊
quocunqꝫ t̄pe decesserit ille heres esto. q̄ sub
stitutio tm̄ locū hȝ in milite. de hoc in. l. p̄ci/
bus. C. de impu. ⁊ ali. substi.

Substitutio breuiloqua siue reciproca est. q̄ cō
tinet duas vulgares substitutões ⁊ duas pu
pillares substitutiões. vt cū duo impuberes
instituti a parente. q̄ hȝ eos in ptāte inuicem
substituunt hoc mō. S. ⁊ T. filios meos im
puberes mihi instituo heredes. ⁊ eos inuicē
substituo. Uñ qꝛ cōtinet exp̄ssam pupillarē si
aliq̄s p̄dictoꝝ decesserit in ipuberi etate. ma
ter impuberis decedentis oīno repellit. Et
succedit substitut⁹. Et hanc substitutōnē lex
appellat reciprocam.

Substitutio exemplaris vel exemplaria est que
fit a parentib⁹ vtriusqꝫ sexus filio furioso vl̓
mentecapto. ⁊ d̄r exemplaris. qꝛ fit ad exem
pupillaris substitutōis. qꝛ sicut pr̄ ꝓuidet fi
lio pupillo q̄ testari nō pōt de herede. ita ꝓui
det filio mentecapto vel furioso. Et fit h̄ mō
T. filiū meū furiosuȝ vl̓ mentecaptū mihi he
redē instituo. ⁊ si decesserit furiosus vl̓ men/
tecaptus anq̄ꝫ ad sanā mentē ꝑuenerit. sub/
stituo ei talem filiū suū vel fratrē vl̓ aliquem
alienū si deficiat filius vel frater.

Substitutō obliqua siue nō directa est fideicō
missaria. ⁊ est illa q̄ fit p fideicōmissum. vt h̄.
Quicunqꝫ vestrū sine liberis decesserit. rogo
vt ei⁹ portio ad sup̄stitē ꝑueniat. Et qñ q̄s in
stituit heredē ⁊ ei⁹ fidei committit. vt ꝗcito
possit ei⁹ hereditatē adeat. ⁊ eam alteri certe
ꝑsone cui ⁊ qñ testator voluerit restituat. vi/
delȝ tali die vel sub tali cōditione. si decesse/
rit sine filijs. vt si forte in ea ꝯditōe fuerit. ꝙ
testator magis diligat eū ⁊ ex testamento ei⁹
directo nihil capere possit. puta ꝙ directe et
immediate capax nō est q̄lis est spuri⁹ saltez
hoc mō aliq̄d capiat. ⁊ cōsequat ex heredita
te. vel totā ipsam hereditatē vt. C. ad trebel.
quasi per totum. ⁊. ff. e. ti. in multis. l. ⁊ in. c.
raynuntius.

Substitut⁹ heres. vide. s. heres substitutus

Subtegmen inis. d̄r filū q̇ꝺ in nauicula texto/
ris ex transuerso p telā discurrit. ⁊ d̄r a subte
gendo vel subtexendo. qꝛ sub stamine in te/
la texit ⁊ tegit. ⁊ cor. pe. gti.

Subtel ima ps pedis medietas. Iñ subtilis

Subtela le. i. deceptio fraus. ⁊ d̄r a sub ⁊ tilia.
q̄si subtilia tela. D̄r etiā subtela in alio sensu
scȝ corrigia q̄ tendit sub cauda equi ⁊ tūc d̄r
a sub ⁊ telon longum.

Subtelaris ris. m. g. d̄r q̄si subtalaris. i. calca/
neus. Uel d̄r subtularis. quasi subtalaris. qꝛ
sb talo est. ⁊ d̄r a sub ⁊ talus. Sotular aūt vl̓
sotularis. nihil est vt q̄dam dicunt.

Subterc⁹ cutis. o. g. res exñs sub cute. Et suc/
cus cutis. sl̓r. o. g. in eodē sensu. Iñ succuti
cus a. ū. ⁊ succutane⁹ a. ū. ⁊ subtercutan⁹. a.
um. oīa p re q̄ existit sub cute. ⁊ cor. primā
cutis. Iñ subtercutis penul. cor.

Subtilis. ꝯ. t. ⁊ h̄ le. pe. p. i. acut⁹ exilis astut⁹
⁊ d̄r a subtel q̇ꝺ est ima ps pedis. Itē subti/
le. tenue inualidū leue. Item subtilis malici
osus subdolus. ꝯm Pap.

Subtrinū loc⁹ est vbi sub terra cōdunt aliqua
sp̄es vel suunt.

Sububer herꝭ. ꝯ. g. vel h̄ sububer h̄ herꝭ. et h̄
re. d̄r a sub ⁊ vber. Et dicunt sububeres in/
fantes. q̄ adhuc sꝫ sub vbere. ⁊ cor. be.

Subucula le. f. g. camisia vl̓ sacerdotalis linea
corpi penit⁹ astricta. ⁊ d̄r sic. qꝛ subijcit alijs
pannis. Et subucula est talaris ⁊ pedestrꝭ ca
misia ephot. suphumerale. ⁊ cor. pe. vñ q̄daz.
Q̄ꝺ tunice suppono subucula d̄r esse.

Subud⁹ a. ū. d̄r a sub ⁊ vdus q̇ꝺ est madid⁹. q̄
si nō ꝑfecte madid⁹ vel ꝑfecte humid⁹.

Subula le. f. g. i. brocca ferrea. cū q̄ suunt sotu
lares vl̓ subtulares. Uñ in lege p̄cipit vt su
bula ꝑforet auris serui Exo. xxj. ⁊ cor. bu. vñ
q̄dam. Et instrm̄ subula sutoris acutū.

Subulc⁹ ci. i. custos suū. vñ Uirg. Uenit ⁊ opi
lio tarde venere subulci.

Suburbana sꝫ circūiecta vrbis edificia q̄si sub
vrbe posita ꝯm Isi.

Suburbiū bij. n. ge. d̄r a sub ⁊ vrbs. Et dicunt
suburbia burgi q̄ sꝫ iuxta vrbē. vñ suburbiū
q̄si locus sub vrbe positus siue burg⁹. Item
suburbiū alio noīe d̄r ꝓastium.

Succentor toris. q̄ in ecc̄lia post p̄centorē siue
p̄ncipalē cantorē ꝯsequenter canendo r̄ñdet
vel q̄ facit officiū p̄ncipalis in choro sinistro

Successor oris. dicitur qui locum precedentiū
occupat.

Successus us. ui. i. ꝓsper ⁊ bonus euentus

Successio qñqꝫ fit de capite in caput. ⁊ quan/
doqꝫ de gradu in gradū. ꝯm Azo. in sum. de

ſucceſ.edic.C.⁊.ff.e.ti.l.j.
Succeſſio de capite in caput.ẽ cũ deficiente ꝓ/
mo capite liberoꝝ.oꝛit̃ ſcðm caput agnatoꝝ
⁊ iſto deficiente ſuccedit terciũ caput cogna/
toꝝ. ⁊ cognatis deficientib⁹ ſuccedit̃.quar/
to oꝛdine.ꝓ vñ vir ⁊ mulier vł vxoꝛ. vt.C.in
ti.vñ vir ⁊ vx.aut̃.ꝑterea.
Succeſſio de gradu in gradũ eſt qñ plᷓes ꝑſone
ſunt in eodẽ capite. in diuerſis gradib⁹ vna
ꝓoꝛ.altera poſterioꝛ. nã ꝓoꝛe repulſa ſpe vel
repudiatiõe ſequẽs ſuccedit. vt.ff.de ſucceſ.
edic.l.j.⁊.C.e.ti.per azo.in ſum.
Succidaneus.a.um.i.aptus ad ſuccidendũ.et
dᷓ a ſuccido.Et ſucciſiu⁹a.um.in eodẽ ſenſu
Et hec ſucciſiua uoꝛuz tm̃ plᷓis nũeri.i.fruſta
illa que ſutoꝛ abſcidit de materia.qꝛ de ſolea
ſubtus abſcindunt̃.
Succiduus a.um.i.ad ſubtus cadendum para
tus.vñ Claudian⁹. Succidui titubãt greſſ⁹.
Succinctoꝛ toꝛis.m.g.ꝗ ſe ſuccingit cauſa mi/
niſtrandi vel ſeruiendi.
Succinctoꝛium rij.⁊.n.g.dicitur illud quo ſuc
cingimur.
Succontrari⁹a.um.dᷓ a ſub ⁊ cõtrarius. ⁊ mu
tat̃ b.in c.⁊ ſic debet ſcribi ꝑ duo c. vel fit ſi/
gure depoſite.a ſuccontrarioꝛ aris.qđ cõpo/
nit̃ a ſub ⁊ contrarioꝛ. Et dicunt̃ in dyaleti/
ca ꝓpoſitiones ſuccontrarie.due ꝓpoſitiones
particulares eiuſdem ſubiecti ⁊ eiuſdez pre/
dicati quarum vna eſt affirmatiua ⁊ altera ne
gatiua.vt ꝗdã hõ currit. ꝗdam hõ nõ currit.
Succuba be.c.g. qui vel que ſuccubit vel ſuc/
cubat. Itẽ ſuccuba dᷓ ꝯcubina.a ſuccumben
do. Itẽ ꝗdam demones dicũt̃ ſuccubi vel in
cubi. vide in piloſus.
Succuſſatura re.i.trotatura.Vñ illud.Grada/
rius ẽ equus mollis inceſſus ſine ſucceſſatu
ra innitens.
Succutaneus.⁊ ſuccuticus vide in ſubtercus.
Sucidus a.um.id eſt ſucco plenus humid⁹ vel
imbutus.Unde Iuuenalis. Qui ſucida nol
let lana pati.i.tincta ſuco alicui⁹ coloꝛis.
Sucinus ni.quedam gemma quã greci vocant
electrũ.ſ.fului ⁊ cerulei coloꝛis.Fert̃ arbo/
ris ſucus eſſe.⁊ ob id ſuccinus dᷓ. A quibuſ
dã vocat̃ arpaga.ab arpe qđ eſt rape.eo ꝙ at
tritus paleas ſicut magnes ferrũ rapiat. Sz
hoc ſucinum ni. dicit̃ pyxis a ſuco ibi repoſi
to.Vnđ Iuuenalis. In cuius manibus ſeu
pinguia ſucina tricas.Quidam ſcribunt ſuc
cinus ⁊ ſuccus per duo c.
Sucula le.i.parua ſus vñ dicit Priſcianus.in
iij.Sus commune abiecta s. aſſumpta cula.
facit dimi.ſucula.
Suculentus.a.um.i.plenus ſucco.Iñ hec ſuc
culentia tie.
Suculus li.dimi.i.ꝑuus ſus.vł põt eſſe dᷓ a ſu
cus.Inde ſuculus.i.paruus ſucus,ſed tunc
ꝗdaz geminant ibi c.

Sucus ci.m.g.dᷓ a ſaccus.eo ꝙ ſacco expᷓmat̃
vt ptizana.apozima.zoma.⁊ ſũt greca iſta no
mina.Vł ſucus dᷓ a ſugo gis.qꝛ ſugitur. Iñ
ſucoſus a.ũ.i.abundãs ſuco. Iñ ſuccoſitas
tatis.⁊ ꝓ.ꝓmã ſuc⁹. vñ in Auroꝛa. In petra
carnes poni ſucuſq; iubent̃ Quidã tamẽ pu
tãt ſcribendũ ſuccus ꝑ duo c.
Sudariũ rij.i.facitergiũ. ꝗ ſudoꝛẽ a facie tergi
mus.⁊ dᷓ a ſudo das. Sudariũ etiã dᷓ qđ te
net̃.ſuꝑ ceruical. Itẽ ſudariũ dᷓ pannus ille
in ꝗ coꝛpa moꝛtuoꝝ inſuunt̃ ad ſepeliendũ
⁊ tũc dᷓ a ſuo ſuis.
Sudates tis.ꝗ facit ſudes.⁊ dᷓ a ſudes.
Sudat⁹.a.um.i.ſudib⁹ armat⁹ vł oꝛnat⁹.et dᷓ
a ſudes.vł ſudat⁹.i.ſudus. Põt etiã ſudat⁹
a ſudo das dertuari.i.ꝗ ſudoꝛem emittit.
Sudes dis.i.palus vł ꝑtica ꝗ terre infigit̃ acu
ta.⁊ dᷓ a ſudes.qꝛ mũdat̃ ⁊ purificat̃.Unde
Iob.xl. In ſudib⁹ ꝑfoꝛabit nares ei⁹.Vł ſm
quoſdã ſudes dᷓ a ſuo is.qꝛ ſepes q̃ſi cõſuta
ſudib⁹ videt̃.eo ꝙ ſudes ex trãſuerſo ꝑ eam
mittant̃ ⁊ figant̃.⁊ coꝛ. primã ſudes nomen
ſ ſudo das.⁊ ſudes verbũ ꝓdu.eaꝫ. Vñ qui
dã.Trabs ⁊ acuta ſudes.ſ vbũ dicito ſudes
Sudus a.um.i.ſerenus.mundus.purus.⁊ di/
citur a ſub ⁊ vdus. Pꝛopꝛie quidẽ illud tem
pus ſerenum dicitur ſudum quod venit poſt
pluuiam.Vñ ⁊ ver dicitur ſudum. id eſt ſub/
udum.quia poſt hyemem venit. Item ſudus
componitur.perſudus.a.um.id eſt valde ſu/
dus ⁊ ꝓdu.ſu.
Suetum.vſitatum.aſſiduum.quotidianũ.
Suffibulatoꝛiũ rij.i.ſubligatoꝛiũ.
Suffibulũ li.i.ſubligaculũ.
Suffocatio onis.id eſt ſtrãgulatio ſuggillatio
Suffragane⁹ a.ũ.i.auxiliari⁹.⁊ ꝓpꝛie i verbis.
vñ epi dicũt̃ ſuffraganei alioꝝ epoꝝ. qꝛ dñt
eos iuuare.nõ ſoluz opeꝫ etiã vbis.⁊ ſi non
poſſunt ope.ſaltem verbis.
Suffragines.i.poplices.a ſub ⁊ fragus.qꝛ ſub
fragis ſunt.vł qꝛ ſubtus frãgunt̃.i.flectunt̃
nõ ſupra.ſicut in brachijs ⁊ coꝛ.gi.
Suffragiũ.eſt ꝓpꝛie patrocinium qđ ꝑſtat aduo
catus aut conſiliũ vel ſeruitiũ.xj.q.iij. ſuffra
gia.Nũq; ponit̃ ꝓ ſalario qđ debet̃ aduoca
to ſm Azo.C.de ſuffra. Nũq; eſt conſenſus
in ſcriptis redactus.ſ.cũ dr̃.Ego.N.nomio
B.in ꝑlatum ⁊ ſic ſumit̃ de elec.c.ꝑpetuo.l.
vj.Eſt etiam auxiliũ depꝛecationis ꝓ anima
bus factum. Et ſic ſunt quatuoꝛ modi ſuffra
gandi ꝓ animabus. ad quos omnes alij re/
ducũtur.ſ.oꝛatio beatoꝛũ hoĩm. ſiue amico
rũ ieiunium.elemoſyna ⁊ ſacramentũ altarꝭ.
vnde.Miſſa ꝑces dona.ieiuna quatuoꝛ iſta.
Abſoluunt aĩas quas purgans detinet ignis
Itẽ ſuffragia etiam dicunt oꝛationes ſancto
rũ.q̃s ꝓ nobis fundũt ad deum ⁊ rogatiões
quas ꝓ xpianis eis fundim⁹.ſ. Sancte Pe
tre.oꝛa ꝓ nobis ⁊c.

Suffusoriū rij.n.g.dr̄ vas in q̄ ē oleū qd̄ ponit̄ in lucernis.idē ꝛ infusoriū. Item suffusoriuz dr̄ ꝑ qd̄ ꝓijcit̄ ablutio calicis. Idē ꝛ infusoriū ꝛ fusorium.

Suffusus.a.um.i.parū vel subtus fusus.

Suggestio onis.i.ꝑsuasio.ꝯsultatio.ꝛ ꝓprie in malo.ꝛ dr̄ a suggero ris. Suggestio etiaz dr̄ dyabolica ꝑsuasio ꝛ ꝯsultatio.

Suggestus us ui.i.suggestio vel suggestus.id est tribunal vel sedes p̄ncipis ꝛ dr̄ a suggero ris.qꝛ ibi multa replicatio vestiū ꝛ palliorū ꝛ tapetorū sub p̄ncipe gerit̄.i.ponit̄. Ul' qꝛ duz p̄nceps ibi sedet ml'ta ei in aurem suggerunt

Suggrūda ē vna ꝑtecti vniuscuiuſ ꝗ domus que incumbit extremis capitibus tignorū tectualiū. vt.ff.de his qui deiec.vel effu.l.si vero. §.si pretor ait. Et al's dicitur subgrūda vl' subgrandia.

Suin⁹ a.um.i.ad suē ꝑtinēs.vl' res suis. Inde suill⁹ a.ū.i.porcin⁹. Un̄ Esa.lxvj. Qui comedebāt carnē suillā.i.suis. Itē di. Pap. ꝙ suini sunt porci marini sic dicti qꝛ dū escā q̄runt more suis sub aq̄s terram fodiunt. Item suillus.i.paruus sus.

Sulcus ci.dr̄ qd̄ defossuz ē int̄ duas porcas.et dr̄ a sol.eo ꝙ sulcus solē capiat.vl' dr̄ a suo is qꝛ vomere transuit̄.vl' qꝛ q̄si suendo fiūt sulci. Inde sulcul⁹ li.ꝑuus sulcus.ꝛ sulcosus.a.ū. Et h̄ sulco onis.q̄ sulcos facit.

Sulmo onis.ē q̄daz regio de cui⁹ regionis oppido.s.peligno nat⁹ fuit. Ouid. vn̄ ip̄e Oui. dic̄. Sulmo mihi ē patria gelidis vberrimis vndis. Inde h̄ ꝛ hec sulmonēsis.ꝛ h̄ se.illi⁹ ciuitatis vel ꝑtinens ad illā ciuitatē.

Sulphur uris.n.g.fomentū ignis ē.qd̄ tamen sic ignē nutrit.ꝛ grauissimū fetorem exhalet. Inde sulphure⁹ a.ū.i.de sulphure exn̄s.ꝛ h̄ sulphuretū ti.locus vbi sulphur abundat.

Sumen inis.i.minuta porcorū exta.vl' pinguedo q̄ ē in ventre porci.vl' poti⁹ porce fete. qd̄ tn̄ abdomen dr̄ q̄si abditū omentū. Ponitur tn̄ ꝓ q̄libet bono ferculo Unde Persi⁹. Calidū scis ponere sumen. Sumen dr̄ etiā tenerrim⁹ arboris cortex ꝛ hinc pubendorū ꝛ pubēdarū pilos sumina dicim⁹.qꝛ virtus humant feminē illos ꝓfert. Semē etiā ponit̄ ꝓ vmbilico. vn̄ dicit Auicenna.li.iij.c. de causis hydropisis. A solitis infantes duz sunt in vētre mingūt ex sumine ꝛ orti anteq̄ liget̄ sumen eis.mingūt etiā ex sumine. cū ꝓhibet̄ vrina ex illo latere tendit ad vesicam.

Summan⁹ ni.m.g.i.pluto.de⁹ inferni.ꝛ dicit̄ a summ⁹ ꝛ manes.q̄si summ⁹ maniū.i.infernaliū.ꝛ ꝓdu.etiā ma.

Sūma me.dr̄ compendiū totū q̄dā breuitate continēs.vl' capitale. Inde summula le.dimi.i.parua summa.

Sumptus us.ui.i.dispensa vl' expēsa vl' actus vel passio sumēdi. Inde sumptuosus.a.ū.i.sumptu plen⁹.s.multū sumptū exigēs vl' faciens Inde sumptuose sius sime.aduer. Et hec sumptuositas tatis.

Sunamitis.captiua vel despecta interp̄tat̄.

Suppellex lis.f.g.dr̄ sb̄a vl' facultas.ꝛ oīe instrumentū ꝛ ornamentū dom⁹. Et est heteroclitū genere.nā in singulari ē.g.f.hec suppellex. In plu.vero neu.hec suppellectilia. Et vt dicit Pris. Antiqui dicebāt hec suppellectilis. Inuenit̄ etiā hoc supellectile.lis.n.ge.ꝛ scribit̄ ꝑ vnum p.cor.eīn primā. Unde Oratius.in.v. Iam dudum splendet focus tibi munda suppellex.

Supabdicatiuus a ū.i.supnegatiu⁹ Un̄ superabdicatiua dr̄ negatio q̄ addit̄ negationi. et nihil coopat̄ plusq̄ p̄cedēs vt inulgari solet dici. Ego nō habeo nihil.qd̄ nō pl⁹ valet. q̄ si diceret̄. Ego nihil habeo.

Supadult⁹ a.um.supexcret⁹ dr̄. Unde.j.Cor.vij.appellat̄ virgo sup adulta q̄ excreuit vltra etatē pubertatis.

Supbus a.ū.q̄ vult videri qd̄ nō ē.i.supra qd̄ sit. Qui eīm vult suggredi qd̄ ē.supbus ē. Inde supbe bi⁹. sime.aduer. Et hec supbia bie.scz amor ꝓprie excellētie. vel suggrediens elatio mētis de eo qd̄ nō est. Sz arrogātia ē inanis gloria de eo qd̄ q̄sq̄ ē. De supbia nascitur arrogātia ꝛ nō econuerso. Nisi eīm p̄cesserit occulta mentis elatio.non sequit̄ aperta iactātia laudis.

Supciliū lij.i.ordo pilorū q̄ ē sup oculos. Ponit̄ etiā q̄nq̄ supciliū ꝓ supbia. q̄ in eo maxime appet. Inde supciliosus a.ū.i.supbus ꝛ arrogās. Item supciliosus tristis.seuer⁹ nubilosus.q̄ semꝑ incedit depresso supercilio.

Supbumerale.vide supra in humeralis.

Supliminare ris.n.g.i.limen supius. Inde h̄ ꝛ hec supliminaris.ꝛ hoc re. ad superliminare pertinens.

Supnas natis.cō.g.i.supnus.a.um. supna colens ꝛ dr̄ a sup.

Supstes stitis.i.senex vl' remanens viuus vel vitā ducens.ꝛ cor.pe.gti.

Supstitio onis.f.g.damnū vel vana vel superflua religio.ꝛ obseruatio vel cultura idolorū ꝛ dr̄ sic a supstitib⁹.i.senib⁹ q̄ multis annis supstites ꝑ etatē delirāt ꝛ errāt quadā superstitione.nesciētes q̄ vetera colāt.aut q̄ veterū ignari addiscāt. vn̄ dr̄ sic a supstantibus.i.a deis.quando scilicet de deis nō timēda timem⁹. Inde supstitiosus.a.um. dicit̄ falsus vl' vanus religiosus.vel idolorū cultor. Unde damnosus vel supstitiosus dr̄ qui tota die p̄cabatur.et immolabat.vt sibi liberi superstites essent.

Superus.ri.m.g.de⁹ celestis.ꝛ dr̄ a sup. Et etiam super⁹ a.um.adiectiue.

Supinus a.um.i.reuersatus.

Suppar aris.o.g.i.subiect⁹ pari. Inde h̄ sup-

paritas tatis.ꝛ coꝛ.pa.
Supparus ri.etplr.ſuppara ſupparoꝝ.i.mani/
ca oꝛnatꝰ cā ſup aliā ducta ꝛ criſpa.Et ponit
ſepe ꝑ velo vel replicatiōe vel ſummitate ve
loꝛum.ꝛ ꝑdu.pꝛimā poſitione. Unde quidā
Suppara nudatos cingunt anguſta lacertoſ
Item Juuenalis.Suppara veloꝛū peritturꝰ
colligit auras.
Suppedaneꝰ nei.i.ſcabellū ſub pedibꝰ.ſic̄ cir
ca lectū ſolet eſſe ſcabellū qd̄ hȝ vſum ſcrinij
vel capſe Und̄ iā ex conſuetudine quodlibet
ſcriniū vocat̃ ſuppedaneꝰ. Idem ꝛ pedaneꝰ
ꝛ ſuppedaneus.Et ſuppediū.i.ſubſidiū. au/
xiliū.Et ſm Pap̄.eſt ge.neu.Uñ dicit ſuppe
daneū ſcabellū dictū ꝙ ſub pedibꝰ ſit.h̄ gre
ce hypodion d̄r.
Suppetia tie.f.g.i.ſuffragiū ſubſidium auxili/
um.Suppetia vel ſuppetie dicunt̃ ꝓpꝛie illa
auxilia q̄ maxime ab illis petant̃.vel illis p̄
cipue dant̃ q̄ ſub alioꝛuȝ detinent̃ poteſtate
Uñ Aug.viij.de ciui.dei.Qui hinc deferūt
noſtras petitōes.inde refert deoꝝ ſuppetias
Supplex cis.o.g.q̄ ſupplicat vel damnat̃.Nā
q̄ damnat̃ ſupplex eſt ꝛ humilis.Jñ ſuppli/
citer aduer.Et h̄ ſupplicitas tatis.ꝛ facit ge
nitiuū pluralē ſupplicu.ꝛ coꝛ.pli.
Supplicarij dicunt̃ q̄ ob aliqd̄ delictū enoꝛme
in publicū deuoluunt̃ erariū.q̄ deuoluotio
d̄r bonoꝝ publicatio.
Supplicatio onis.f.g.eſt petitio venie pꝛioꝛis
erroꝛis.vel eſt quedam benignitatis ipſiꝰ ſu
perioꝛis imploꝛatio.
Suppliciū cij.i.toꝛmentū.pena ꝑ qua ſuppli/
cat̃.Et ſuppliciū.i.ſupplicatō. Moris enim
erat antiq̄tus.vt de rebus ſupplicū.i.dāna/
toꝝ donaria.i.templa deoꝝ ampliarent̃ ꝛ iō
ſupplicia ponunt̃.ꝑ ſupplicationibꝰ. Uñ et
ſuppliciū d̄r ꝓpꝛie cū q̄s ita damnat̃ vt bona
eiꝰ cōfiſcent̃ ꝛ in publicū ad opus temploꝛū
vel fiſci redigant̃.
Suppremꝰ a.ū.i.ſummꝰ.ꝛ d̄r a ſupra qd̄ cōpa/
rat̃.ſupra ſuperioꝛ ſupꝛemꝰ vel ſummꝰ. Et
coꝛ.p̄mā.Uñ in Auroꝛa.Terga ſupꝛema dei
regna cōceſſa ſupꝛemi.
Supus a.ū.d̄r ꝑ ſyncopā ꝑ ſupinꝰ.ꝛ idem eſt
qd̄ ſupinꝰ.
Sur anguſtia d̄r ſm Pap̄.
Sura re.d̄r poſterioꝛ pꝫ tibie.ſ.muſculus tibi/
arū.ꝛ d̄r a ſuo ſuis.q꞉ ſuit ꝛ vnit tibiā femo/
ri.Et ſepe ponit̃ ꝑ tibia.vñ Judi.xv.Ut ſtu
pentes ſurā femoꝛi interponerēt. Et Deut.
xxviij.Percutiat te dñs vlcere peſſimo in ge
nubꝰ ꝛ in ſuris.
Surcus ci.m.g.truncꝰ q̄ manet poſt abſciſionē
arboꝛis vel ſurcus ramꝰ q̄ ab arboꝛe abſcin/
dit̃.ꝛ generalit̃ ꝑ ramo ponit̃.
Surcus etiā dictꝰ eſt statiꝰ.q̄ſi ſurſum canens.
q꞉ poſt virgiliū inter ceteros poetas p̄ncipa
patū obtinuit.Jñ ſurculꝰ li.di.i.ꝑuus ſurcꝰ.

Surdꝰ a.ū.d̄r a ſoꝛdes.q̄ſi ſoꝛdi.lꝰ a ſoꝛdibus
humoꝝ auribꝰ acceptis.Et ꝗuis multis ca/
ſibꝰ accidat.nomen tñ egri ex p̄dicto vicio re
tinet.Jñ hec ſurditas tatis.Et ſurdulꝰ a.ū.
ꝛ ſurdaſter ambo dimi.
Surregulus li.dimi.i.ꝑuus regulus.q̄ſi ſb re/
gulo.Et ſignificat regulus mlta. vide ſupra
in regulus.
Surreptio onis.eſt repentina ꝛ feſtina alicuiꝰ
falſitatis ſuggeſtio.
Surrimꝰ mi.m.g.i.hedꝰ.ꝛ d̄r a ſub ꝛ rimes vl̃
rima.q̄ſi ſub mamma adhuc exiſtens.
Sus ſuis.ↄ.i.poꝛcus vel poꝛca.ꝛ d̄r a ſuo ſuis
eo ꝙ eius ſetis ſuat̃.Uel d̄r ſus a ſubigo gis
eo ꝙ paſcua ſubigat.i.terra ſubacta eſcas re
quirat.Uñ Prouer.xj.Circulus aureꝰ in na
ribus ſuis.i.poꝛce.
Suſa ſe.m.g.q̄dam fluuiꝰ.Jñ hec ſuſa.ſe. ꝛ h̄
ſuſis.ꝛ he ſuſe arū.q̄dam ciuitas q̄ imminet
ſuſe fluuio.Uñ Heſter.j.Suſa ciuitas regni
eiꝰ exoꝛdiū fuit.Itē Heſter.iij.Statimqꝫ ī ſu
ſis pependit edictū.Uñ ſuſis indecli. acuit̃
in fine.ſꝫ ſuſis dtūs de ſuſe nō acuit̃ ī fine.et
iō ſuſis in dtō ꝛ in ablatiuo p̄t acui vl̃ nō acui
Suſceptaculū li.qd̄ ꝛ h̄ ſuſceptabulū li.d̄r id ē
domꝰ vel locꝰ vbi alicuiꝰ rei fit acceptio.
Suſpendiū dij.n.g.d̄r eleuatio intentionis ad
deū.vñ Job.Suſpendiū elegit aīa mea. itē
ſuſpendiū.i.ſuſpenſio.ſtrangulatio laqueꝰ.
Suſpicio onis ſm Tulliū impoꝛtat opinioneȝ
mali q̄ñ ex leuibꝰ indicijs ꝓcedit ꝛ cōtingit
ex tribꝰ.Pꝛimo ex h̄ ꝙ aliq̄s in ſeipſo malꝰ
eſt.ꝛ ex hoc ipſo quaſi cōſciꝰ ſue malicie d̄ fa
cili malū de alijs opinat̃ Scd̄o ex h̄ ꝙ aliq̄s
male afficiat̃ ad alterū.q꞉ de inimico ex leui
bus ſignis q̄s mala opinat̃ Tercia ex longa
experientia.Unde ſm philoſophū ſenes ſūt
maxime ſuſpicioſi.q꞉ multotiens expti ſunt
alioꝛum defectꝰ.
Suſurro onis.m.g.i.murmuratoꝛ ſentētioſus
bilinguis.q̄ ꝛ h̄ ſuſurras d̄r.Uñ Uirg.Et le
to ſonum ſuadebit inire ſuſurro.
Suſurriū rij.i.murmur latens locutio. Unde
Job.iiij.Et quaſi furtiue ſuſcepit auris mea
venas ſuſurrij eius.
Sutilis.ↄ.t.ꝛ h̄ le.pe.coꝛ.q̄ conſuta fuerit cir/
ca antiquos moꝛes ſm quoſdā.
Sutoꝛ toꝛis.m.g.q̄ ſuit.Jñ ſutrix mulier q̄ ſu/
it.Jñ h̄ ſutricula le.dimi.ꝑua ſutrix.Item a
ſutoꝛ ſutoꝛiꝰ a.ū.Et ſutim aduer.
Sutrinum ni.n.g.locus ad quē cōueniūt ad ſu
endum.
Sutura re.d̄r a ſuo ſuis.vt iſta tunica hȝ bonā
ſuturā.i.bene ſuta eſt.ꝛ ꝑdu.tu.

T ante A

St ſupioꝛē finit ſyllabā neceſſe ē ſe/
t quentē q̄ȝ ab ea incipe vt mitto atti/
net.Itē quotienſcunqꝫ t.ponit̃ añ i.

purū ſequēte vocali. hꝫ ſonum de c. vt lectio amatio. niſi ꝑcedat s. vt Saluſtius vel x. vt mixtio vel aſpiratio intercidat t. ⁊ i. vt corinthios. vł niſi dr̄ia impediat vt litium.

Tabanus ni. i. oeſtrum. aſilus.

Tabella le. dimi. i. parua tabula.

Tabellio onis. m. g. i. publicus ſcriptor a portandis tabulis. in q̄bus ſcribebat̄ añ vſum charte. Idem ⁊ tabellariꝰ. i. publicus ſcriba qꝛ ea tm̄ q̄ geſtis publicant̄ ſcribit. Et tabellarius vel tabularius. vel tabellio dr̄ q̄ frequenter ludit cū tabulis. Et mobiliter inuenitur declinatū tabellarius a. ū. ⁊ hoc tabellariū rij. ſedes vel aceruus tabellaꝝ. vel locus vbi tabule ſeruantur.

Tabellariꝰ ſiue tabellio. ē publica ꝑſona sacramento aſtricta in ciuitate. vt rōnes ⁊ acta in formā publicā redigat a principe. ad hoc officiū deputatus ⁊ cōfirmatus. Uel ſic. Eſt ꝑſona publica hñs officiū ſcribendi inſtrumēta ſuꝑ cōtractibus vel alijs rebus ad faciendū fidem ſuꝑ eiſdem. Et tabellionatus officiū ꝑ beneficij ſubtractionē appellatōe poſtpoſita interdici debet clericis in ſacris ordinibꝰ ꝯſtitutis. c. ſicut te. C. ne cle. vel mo. Et dat glo. rōem. qꝛ genus negociationis ē. Et finaliter tenet glo. ꝙ in cauſa eccleſiaſtica vł ſpūali pōt exercere officiū. vt. c. qm̄. de ꝓba. ⁊. xxvij. q. ij. multoꝝ. Item tabellio debꝫ eſſe requiſitus ⁊ rogatus. vt in ſpe. de inſtru. edi. §. ij. ꝟ. ſ ꝑ ne. ⁊. §. iij. in prima colūna. vt ē glo. in verbo requiſitus in cle. romana. de iureiurā. Item tabellio compellit̄ conferre inſtrumēta ſi rogetur. Sed pone. mandato ſuperioris non vult confice quid erit? Reſpondetur ꝙ priuatur officio tabellionatus. ſm Bal. in. l. prouidendum. C. de poſtu. Et ē ratio. quia eſt ſeruus publicus. hoc tamen limitatur. niſi vna cum officio notariatus habeat aliud officium annexum. ⁊ illud per quinquenniū exercuerit. Tunc em̄ inuitus rogari non poteſt. Caſus eſt vnicus ⁊ ſingularis. vt ibi notat angelus. in. l. j. C. de tabel. li. x. Sed queritur vtrū tabellio quādocūq vult poſſit renūciare officio tabellionatꝰ? Reſpōdetur ꝙ non. Ratio. quia nemo poteſt renūciare ſuo officio niſi in manus ſuperioris cōcedentis. l. legantis. ff. de offi p̄ſi. c. admonet. de renūci. Item punitur tabellio qui accipit aliquid etiam a ſponte ſoluente vltra ꝑpriū ſalarium. ſm Bal. in auc̄. ſ hodie. C. de epi. ⁊ cle. Item ſcribens falſum inſtrumētum immunitatis. debet puniri pena ignis. Caſus eſt in. l. j. C. de emu. conceſſis li. x. Et ſcribens minutū inſtrumentum perdit manū. c. imperialem. §. ſcriba. de ꝓhibita aliena. ꝑ fredericū. Item ſcribens inſtrumentū vſurariū ē periurus. ⁊ nō pōt amplius cōficere. Et pōt ꝓnūciari infamis. ſm Hoſtiē. in ſum. de vſuris. in fi. §. fi. ꝟ. q̄d de notario.

Tabellula le. dimi. i. ꝑua tabella.

Taberna ne. f. g. eſt ꝓprie domuncula in q̄ panis ⁊ vinū ⁊ carnes cocte vendunt̄. ⁊ dr̄ a tabulis q̄ ibi ſubſternunt̄ mercibꝰ. Uel taberne olim vocabant̄ edicule plebeoꝝ que ⁊ ſimplices in vicis axibꝰ ⁊ tabulis clauſe. dicte taberne. eo ꝙ ex tabulis erant cōſtructe q̄ nunc ⁊ ſi nō ſpēm nomē tn̄ priſtinū retinent. Inde hic tabernio onis. q̄ frequentat tabernas. vel q̄ ibi vēdit neceſſaria. Et hic tabernariꝰ rij. idē Et hec tabernaria rie. vxor tabernarij. vł meretrix. Et tabernariꝰ a. um.

Tabernaculum li. n. g. eſt tentoriū in expeditione. ⁊ dr̄ a taberna q̄ eſt domꝰ innaturalis. immo ad tp̄s durat. ſ. quouſq res ibi vendūtur. Et inde tabernaculū dr̄. ſ. quedā manſio q̄ nō ꝓpria ⁊ naturalis eſt. ſicut tentoria ⁊ caſtra militū in expeditione. qꝛ ea relinquent̄ finito bello. vel qꝛ figunt̄ mō hic mō illic. et mutant̄ ⁊ cū transmigrante migrant. Uel tabernacula dicunt̄ a tabulis. qꝛ de tabulis cōſtrui ſolent. vel qꝛ tabulis ⁊ lignis ſolent appendi ⁊ appendunt̄ funibꝰ. Et nota ꝙ tabernaculū de q̄ fit mentio. Exo. xxvj. Erat domꝰ deo dicata. quadrata ⁊ oblōgata. tribꝰ clauſa parietibus. aq̄lonari meridiano ⁊ occidentali. Liber patebat introitꝰ ab oriente. vt ſole oriente radijs eiꝰ illuſtraret̄. Tabernaculū hoc in duas ꝑtes erat diſtinctū. Poſterior vł interior ꝑs ad occidentē decem cubitis ꝓtēdebat̄. ⁊ ita quadrata erat in longū ſi ⁊ latū ⁊ in altū decem cubitoꝝ. Et hec ꝑs additum dicebat̄ vel ſanctū ſancti vel ſanctuariū ſanctuarij vł ſancta ſanctoꝝ. Anterior ꝑs ad orientē viginti cubitis ꝓtendebat̄ q̄ cōis erat ſacerdotibꝰ. Et hec dicebat̄ ſanctū vel ſancta vel ſanctuariū reſpectu huiꝰ. Poſterior dicebat̄ ſanctūſcti. q̄ſi ſanctū ꝯſecutiuū ſancti vt dr̄ ſeculū ſeculi. vł ſanctū ſancti. i. ſanctiꝰ ſancto. vt dr̄ dñs dñoꝝ. rex regū. Erat em̄ in interiori ſanctuario arca cū his q̄ in ea repoſita erant. ⁊ cū his q̄ erāt ei ſuppoſita. In anteriori xo candelabrū ad auſtrū menſa ad aquilonē. In medio aūt velū. i. nō lōge ab addito altare aureū tectū tabernaculi non cōcameratū. ſed planum ad modū paleſtine fuit quatuor operimentis aptatum. ſicut dr̄ in hiſtorijs ſuꝑ Exodū.

Tabernula le. dimi. i. ꝑua taberna.

Tabes bis. f. g. i. putredo. ſanies. ſed tabes q̄ ſtāt q̄i ſtabes. Effluere tabe mortuoꝝ eſt. Inde hec tabecula le. di. i. ꝑua tabes. Et tabidꝰ a. um. i. putridus. piger deficiens. tabefluens. Inde hec tabitudo. ⁊ hec tabiditas. item inuenit̄ ettā tabi tabo. diptote forme in eodē ſenſu cum tabes.

Tabita hebraice dorcas grece. puella vel capⁱca latine. Unde Mathei. v. Tabita cumi.

qđ interp̄tatur puella surge. ſm Hieron. In marco tñ dr̄. Tabita cumi. qđ interp̄taẗ puella dico tibi surge. Ꝟ dico tibi nō ē de interp̄tatione. immo ē additū ab euangelista ad discretionē faciendā. vt oñdaẗ ꝙ vocem pdidit ꝛ virtutē voci ſue dedit xp̄us. ꝛ pdu. pe. Unde in aurora. Extitit in ioppe deuota puella tabita.

Tabula le. dr̄ mensa. ꝛ dr̄ a teneo es. qꝛ tenet cibaria. Ꝟ ꝓprie mensa pauperꝝ. tabula diuitū. quasi tenabula. eo ꝙ teneat bolos carniū et varia fercula ꝛ vaſa. Item tabula dr̄ alea in qua luditᷣ pyrgis calculis ꝛ tesseris. Itē tabula latū lignū. ſiue latus asser. Item tabula. i. tegula. ꝛ tabule in qbus ſcribimus. ꝛ in his significatōibus dr̄ a teneo nes. vel a tego gis. quasi tegula. ꝛ a tabula tabulatus a. um. i. tabulis ornatus. ꝛ hic tabulatus ti. et hoc tabulatum ti. in eadem ſignificatione. ſ. quod ex tabulis prostratum eſt vel paries ex tabulis vel edificiū ex coaptatis tabulis factum.

Tabularij ſm Accur. ſunt q faciēdis publicis inſtr̄is publice p̄ſunt in ſingulis ciuitatibus vide ſupra ſcribe tabellarij.

Tabule teſtamenti inde vocati ſunt qꝛ añ chartarum vſum in tabulis. tā teſtamenta ꝙ epiſtole ſcribebanẗ. quarū portitores tabellarij vocabantur ſm Iſido. lib. v. Et tabule teſtamenti ꝓprie ſunt teſtamentū editū in ſcriptis ſignatum ꝛ perfectum. Sed abuſiue etiam illa teſtamenta vel tabulas appellamus. que falſa ſunt ꝛ viciata. ſm Azo. in ſumma. C. de tabu. exhi.

Taciturnus a. um. q facile tacet. Iñ taciturnitas tatis. Et taciturnitas eſt qñq3 habēda ꝑ confeſſione. Item tacitū eſt quod nullaten⁹ eſt expreſſum. Quandoq3 tamen tacitum habetur pro expreſſo. ff. ſi certū petaẗ. l. cū qd. ꝛ. c. gratum. de offi. dele.

Taddeus dei. dictus ē iudas frater iacobi minoris. ꝛ acuit pe.

Talaris. cō. t. ꝛ hoc re ad talos ptinens. vel ad talos ptingens. ꝛ dr̄ a talus. Añ talaris tunica dr̄ eo ꝙ vſq3 ad talos deſcendat. ꝛ hoc talare ris inſtr̄m volandi talo alligatū. quo mercurius vtebatur.

Talentū. ti. n. g. quoddā pondus qđ ſummum eſſe ꝓhibeẗ in grecis. Nam nihil ē calco minus. nihil ē talento maius. Cuius pond⁹ varium apud diuerſas gentes hr̄. Apud romanos eñ talentū ē ſeptuaginta duaꝝ librarū. Et eſt talentum triplex. ſcilicet minus mediū ꝛ ſummū. Minus quinquaginta. mediū ſeptuaginta duarum librarum. ſummū centū viginti eſt.

Talo onis. m. g. eſt cuiuſdā rei recompenſatio vindicta ſimilis delicto. vt dens pro dente. oculus ꝓ oculo eruaẗ. Et ita ꝓprie ē iniurie recompenſatio lex talionis. licet qñq3 dicaẗ bñficij. Añ in Pap. dr̄. Talio ē cū id patiẗ quiſq3 qđ fecit iniurie vel bñficij. Et ſm Ꝟ diſtinguiẗ duplex lex talionis. ſcꝫ vna in bono quā dictat lex naturalis. De q dr̄ Math. vij. Oīa quecūq3 vultis vt faciāt vobis hoīes ꝛ vos facite illis. Et Ꝟ talio bon⁹ ē. Altera lex talionis eſt in malo quam dictat lex Moyſi. Exodi. xxj. ꝛ Deuẗ. xix. Oculum ꝓ oc̄lo. dentem ꝓ dente. ſupple reddet. ꝛ hec dicebatur lex talionis. ſ. ꝙ taliẗ recipiebat qualiẗ faciebat. Et hec lex in p̄cepto erat iudici. maxime ſi exigebaẗ. Ꝟ iniuriā patiēti ē ꝑmiſſa. qꝛ vix ꝑmittebaẗ ei ꝙ hāc vindictā peteret. ſi tñ ex libidine vindicte Ꝟ faciebat mortaliẗ peccabat. qꝛ Leuiẗ. xix. dr̄. Nō queras vltionē nec memor eris iniurie ciuiū tuoꝝ.

Talpa pe. incerti ge. quoddā animal ad ſimilitudinem muris, quia ſit damnata ꝑpetua cecitate ꝛ tenebris. Et eñ abſq3 oculis. ſꝑ terram fodit. ꝛ humum egerit. ꝛ radices ſubter frugibus comedit. Hanc greci balphalacam vocant.

Talus li. dr̄ ſub crurib⁹ ꝛ ſub talo calcaneus ꝛ dr̄ ſic ꝓpter rotunditatem.

Talus etiā dicitur decius vel teſſer. Inde hic taxillus li. dimi. i. paruus talus. vñ Eſt tal⁹ deci⁹ talus poſtrema pedis pars.

Tantalus. pater fuit pelopis. ꝛ tantalus auis quā ardeā dicūt. Inde hic tantalides de. penulti. cor. filius vel nepos tantali. Inde hec tantalis. lidis. filia vel neptis Tantali.

Tant⁹ a um. dr̄ a tam. Iñ tantal⁹ a. um. a q tantillus a. um. ambo di. i. modicus.

Tantundem. n. g. ctio tantundem. actio tantūdem. ꝛ non amplius. vt tantundem valet Ꝟ. quantum illud.

Tapetū. ti. n. g. ꝛ Ꝟ tapes pis. ꝛ Ꝟ tapete. tis. in eodem ſenſu. Et ſunt tapeta qſi ſtrapedia. eo ꝙ ꝑmū pedibus ſubſternerenẗ. ꝛ qđ adhuc fit. ꝛ pdu. pe. Añ Ouiđ. Regia tecta petunt poſitiſq3 tapetib⁹ altis. Inueniẗ etiā Ꝟ tapeta te. vñ. Uirg. viij. enei. Armaq3 crateras ſimul pulcraſq3 tapetas.

Tapinoſis. ē hūilitas rei magne. nō id agente id ē ſignāte ſnīa quod demonſtrat. vt ſi mare vocetur gurges. vnde. Tapinoſim facies dicatur ſi mare gurges. vt vult Donatus. vel ſm Iſido. Quando immenſitas diuina vilibus rebus oſtenditur. vt Ego ſum paſtor. et ego ſum vermis.

Taratantara. n. g. indecli. nomen ficticium eſt. id eſt ex ſono quem faciunt dictum. Eſt enim taratantara inſtrumentū quo farina colatur Et eſt inſtrumentū cui⁹ ꝑcuſſione granum defluit inẗ molas molēdini. Et ē clāgor tubarū Uñ Enni⁹. At tuba terribili ſonitu taratātara dicit.

Tardiuſculus. a. um. aliquantulū tardus. et

ſepe recens.

Tarentũ ti. ciuitas qu edã ẽ. Jñ tarẽtinus a. ũ. vñ Hiero. in epl̃a ad Paulinũ. j. Sicut Pytagoras mẽphiticos vates. ſic Plato egyptũ ⁊ architã tarentinũ. i. ſicut pythagoras adijt pħos egypti ſic Plato adijt egyptũ. ⁊ architã tarẽtinũ. i. quẽdã pħm ꝗ dicebat̃ archita ⁊ tarentiuꝰ a loco quia erat de ciuitate tarenta quã tarans neptuni filius ꝯdidit ⁊ noĩauit. ⁊ pð. pe. tarentinus

Tarmꝰ. mi. m. g. ẽ vermis lardi. Jñ tarmoſus. a. ũ. i. tarmis plenus.

Tartarꝰ. ri. in ſingulari. m. g. ſ3 in plĩ hec tartara. roꝝ. n. g. ꝓfundiſſimꝰ locꝰ infernoꝝ. de ꝗ neminẽ extraxit deꝰ. Jllic ẽ fletꝰ ⁊ ſtridor dẽtiũ. horror tenebraꝝ. tremor frigoris. Jñ tartareus. a. ũ. ⁊ tartarinus. a. ũ. ⁊ corripit ta.

Taurea. ree. f. g. i. plaga vel flagellum ex corio tauri.

Taurinꝰ. a. ũ. ðr a taurꝰ. Et hͦ taurinũ. ni. ꝗdaꝫ ciuitas ab abundãtia tauroꝝ dicta. Jñ hic ⁊ hͦ taurenſis. ⁊ hͦe.

Taurꝰ. ri. eſt bos iuuenis. ⁊ ꝓprie adhuc nõ caſtratꝰ. Et tauri vocãt̃ ſcarabei t̃reſtres vl̃ ſilueſtres iricio ſil̃es. Jtẽ taurꝰ ẽt ẽ vnũ de duodecim ſignis in circulo zodiaci.

Tantologia. Eſt viciosa repetitio eiuſdem dictionis. vt egometipſe.

Taxactio. onis. vide infra in taxo. as.

Taxillꝰ. li. eſt dimi. de talꝰ. ſm vtrãqꝫ ſignationẽ tali. vñ taxillꝰ paruus talꝰ. i. poſtrema ps pedis. ⁊ taxillꝰ pũus decius.

Taxus. xi. m. g. quoddã animal eſt. Et hͦ taxus ꝗdã arbor venenata ⁊ amariſſimi ſucci Jnde taxeus. a. ũ. Et hoc toxicũ. ci. quoddã genus veneni. qð ex ſuco illius arboris exprimitur.

T ante E

Tectũ ti. n. g. dĩ ps domꝰ. Et ſepe ponit̃ ꝓ ipſa domo. ⁊ dĩ a tego gis. Jñ tectoriꝰ a. um. Jtẽ a tego gis. ðr tectꝰ a. um. i. coopertus.

Techna ne. i. dolꝰ. fraus. deceptio. ⁊ dĩ a technis qð ẽ aſtutia vel factio. Jñ technoſus. a. um. i. fraudulẽtus. deceptorius. doloſus.

Technula le. dimi. i. parua techna.

Teda de. f. g. lignũ luminaribꝰ vel luminibus aptũ. Et qꝛ tede ⁊ faces ſolebãt ferri ardentes ante nubentes. ideo teda ponit̃ ſepe pro nuptijs vel ꝯiugio. Jnde hec tedula. le. dimi. i. pũa teda.

Tediũ dij. n. g. i. anxietas. angor. faſtidiũ. ⁊ dicitur a tedeo des.

Tediolum li. dimi. i. paruum tedium.

Tedioſus. a. um. i. faſtidioſus. tedio plenus.

Tegella le. dimi. i. parua tegula.

Tegellaria rie. ꝗ ⁊ tegularia ðr. ſ. venefica ſup tegulas ſacrificans.

Teges getis. f. g. dĩ pũa domus que ⁊ tuguriũ dĩ. i. caſula quã faciũt ſibi cuſtodes vinearũ vel paſtores ad tegmen ſui. quaſi tegetiũ vel tugurium. Hanc ruſtici capanam vocant. eo ꝙ vnum tm̃ capiat.

Tegimẽ tinis. ⁊ hͦ tectura re. ⁊ hinc tegimẽtũ vl̃ tegumentũ. ⁊ hͦ tegmen oĩa a tego gis.

Tegula le. dĩ a tego gis. eo ꝙ tegat edes. Eadẽ ⁊ imbrex. cis. dĩ. qꝛ accipit imbres. Jnde tegulariꝰ. a. uꝫ. ⁊ hͦ tegulariꝰ rij. ꝗ tegulas facit. ⁊ hͦ tegulariũ rij. locꝰ vbi fiũt. vel aceruꝰ vel multitudo tegularũ.

Tela le. ꝓ lõgitudine ſtaminũ dicta a telon qð eſt longũ. Jñ telariꝰ. a. um. ⁊ hͦ telariũ rij. inſtr̃m texendi. Jtẽ tela loꝝ. ẽ pl̃e de telũ teli.

Tellus luris. dĩ terra frugifera a tollẽdo dicta qꝛ fructꝰ eiꝰ tollimꝰ. vel qꝛ fructꝰ eiꝰ nos tolliũt. i. nutriũt. vel qꝛ nos tollit. i. portat ⁊ ſuſtinet. Et declinat̃ tellꝰ in ſingulari numero tm̃ ſm vſum. ⁊ ꝓducit penultimã gti. Nota verſus. Humor humũ reddit terrã terit vſus aratri. Eſtqꝫ ſolũ ſolidũ tellus ſe tollit in altum

Tellus ludis quidã locus rhome. ſm Pap̃.

Tellurus ri. m. g. deꝰ telluris. ⁊ ꝓdu. penulti.

Telo onis. m. g. dĩ a telon greco. Telonẽ hortulani vocant lignũ quo hauriũt aquã a longitudine dictum. Hoc hiſpani ciconiam dicunt. eo ꝙ imitetur auem illam roſtrum leuãtem ⁊ deponentem. huiuſmõi lignũ modo ſepe fit ſup puteos.

Telon grece latine dĩ longum vel tributũ.

Teloneũ nei. pe. ꝓ. i. tributũ. ⁊ dĩ a telon greco Et ꝓprie teloneũ dĩ tributũ de mercibꝰ marinis circa litus acceptũ. quaſi oĩm litoꝝ fiſcalis conductio. vñ et teloneũ ðr locus vbi recolligit̃ ⁊ exigitur. ſ. vbi de merce ſua a nautis emolumẽta reddunt̃. Jbi eñ vectigal̃ exactor ſedet. preciũ rebus impoſiturus ⁊ voce a mercatoribꝰ flagitans. Et tale officiũ habuit beatus Matheus. Unde Mathei. ix. Et cum tranſiret inde ieſus vidit hominem ſedentem in teloneo nomine Matheũ. Jnde hic telonearius rij. qui exigit ibi tributuꝫ. Et telonearius a. um.

Telũ li. n. ge. dĩ ꝗcꝗd a longe iaci põt. vt lapis martellus ⁊ hmõi. ⁊ dĩ a telon qð eſt longuꝫ vñ tela ꝓprie dicunt̃ ꝗbus hoſtem impugnamus. ſ3 arma ꝗbus nos defendimꝰ. ⁊ ideo recipiũt copulationẽ arma ⁊ tela. Telũ ẽt abuſiue dĩ gladius. ⁊ telũ dĩ dolor lateris. quia corpus dolore trãſuerberat tanꝗ gladius. ⁊ ꝓdu. te. Vñ Ouið. epi. Heu patior telis vulnera facta meis.

Temere. i. p̃ſumptuoſe. fatue. ſtulte. ſine cauſa ſine cõſilio. Jnde hec temeritas tatis. i. preſumptio violentia. fatuitas. Et temerariꝰ. a. um. i. p̃ſumptuoſus. audax. ꝗ audet audẽda. et non audenda. Et diſtat inter audacem et temerariũ. qꝛ temerariꝰ eſt ꝗ nõ extimat periculũ. audax vero ꝗ nõ timet.

Temeſis eſt vinus compoſiti aut ſimplicis ver

bi sectio. vna dictõe vl' pl'ibus interiectis vt Septē subiecta trioni. h̄ ꝯpositū nomē septē trioni diuidit' ⁊ interponit' vna dictio. s. sbiecta. Itē masili portabant iuuenes ad littora tanas. hic simplex ꝟbuꝫ diuidit'. s. masilitanas. i. de masilia ppl's q̄ ē vrbs gallica diuidit'. ⁊ plures dictões interponūtur. s. portabant iuuenes ad littora.

Temetū ti. n. g. i. vinū. ⁊ ꝓprie bonū vinū. ⁊ dr̄ temetū quasi tenens mentē. ⁊ ethymo. ⁊ corpe. vnde quidam. Uina falerna merū temetum bachusq̄ lieus.

Temo onis. m. g. id est lignū longum ⁊ extentum in aratro vel in carro ad quod iugum ligatur. Et temo dr̄ gubernaculum nauis. ⁊ dicitur a telon quod est longum.

Tempe. n. ge. plu. nu. indeclina. ⁊ tantū in nrō actō ⁊ vtō. sunt loca ꝑpata ⁊ delectabilia ⁊ in testalia. licꝫ ⁊ q̄libet loca delectabilia dicant' tempe. sicut ⁊ testa dicūt' loca aspera ⁊ inculta ſm hug. Pap. ꝟo dicit. Tempe loca delectabilia ꝓprie siue locus amenissimus ⁊ nemorosus. pluralis numeri.

Tempantia tie. f. g. ē vna de virtutibus cardinalibus. Et est tempantia dominiū rōnis in libidinē ⁊ in alios animi motus. vl' virt⁹ animi refrenandi motus in nos impetum faciētes vt sic nihil cupiamus.

Tempatio onis. dr̄ a tempo ras. ⁊ est tempatio reꝝ. s; tempantia animoꝝ.

Tempatus a um. i. mansuetus. moderatus.

Temperies ei. f. g. dr̄ a tempero ras.

Tempestas tatis. f. ge. dr̄ quasi tempus pestis ⁊ componitur a tempus ⁊ pestis. Quandoq̄ etiā tempestas dr̄ tempus. ⁊ tunc tēpestas dr̄ quasi temporis status.

Tempestiu⁹ a. ū. i. cōgruus. vtilis cōueniēs. in tpe suo veniēs. ⁊ dr̄ a tempestus.

Tempestus a. ū. i. cōgruus. vtilis cōueniēs in tpe suo veniēs. ⁊ dr̄ a tempus.

Templarius a. um. id est ad templū pertinens vl' templi custos.

Templū pli. n. g. cōponit' a tectū ⁊ amplū. quasi amplū tectū. de quo dicit Isi. xv. ety. Templū nomē est generale. p locis eni q̄buscūq̄ magnis antiq̄ templa dicebant. ⁊ templa dicta quasi tecta ampla. s; ⁊ locus designatus ad orientē ad ꝯtemplatōem templū dicebat' cui⁹ partes q̄tuor erant. antica ad ortū solis postica ad occasum. sinistra ad septētrionem. dextra ad meridiem spectans.

Temporeus a. um. ⁊ temporaneus a. um. id est ad tp̄us ꝑtinens. vel in tempe veniēs ⁊ dicūtur a tempus. ⁊ per compositōem intemporeus a. um. ⁊ intēporaneus a. um. id est nō in tempe veniēs. Inuenit' etiā temporaneū p prematuꝝ. vñ Esa. xxviij. q̄si temporeneū añ maturitatē autūni. i. scd̄m malū ꝑmaturū. vl' aliud huiusmodi.

Tempus oris. n. g. dr̄ a tepeo. eo ꝙ tepeat ⁊ temperetur vicissim. humore siccitate. calore frigore. Et dicit' tempus multiplr. Dr̄ eni spacium siue mora in qua viuimus. vt annus mēsis. Dr̄ etiam tempus aer vel qualitas aeris ſm ꝙ dicitur Pulcrum tempus est. vel nubilosum tempus est. Dicitur etiam tempus cōceptio rerum. ſm ꝙ solet dici. Charum tempus est. i. chara ⁊ difficilis ē rerū coemptio. Dr̄ etiā tp̄s oportunitas faciēdi aliq̄d ſm ꝙ dr̄. Tempus est vt legā. i. oportunū est vt legā. Dicit' etiā tempus accidēs ꝟbi. s. modus signādi. Et sunt q̄nq̄ tpa verboꝝ. s. p̄sens. p̄teritū imꝑfectum. p̄teritū ꝑfectum. p̄teritum plusq̄ꝑfectum. ⁊ futurum. Itē a tempus dicit' hic ⁊ hec tempalis ⁊ hoc le. quod in tempore incipit ⁊ desinit esse. Iñ tempaliter aduer ⁊ hec tempalitas tatis. Item tempus est quedam pars capitis de qua dicit Isido. ethymo. xj. Tempora sunt q̄ caluarie dextra leuaq̄ subiacent q̄ ideo sic nuncupant'. quia mouent' ipaq̄ mobilitate quasi tpa quibusdā interuallis mutant'. quasi diceret. Temp⁹ dr̄ a tempus poris. Et dicit Hug. Nota ꝙ q̄dam idiote p illa pte capitis cōsueuerūt dicē timpus p i. quod sine dubio nihil est. Hoc etiam pōt ꝓbari per textum psalterij. vbi dicitur. et requiem temporibus meis ⁊c̄. ⁊ exponit glosa pro illa parte capitis dicens. A requie tēporum somnus venit ad oculos. q2 dū dormiunt tpa grauari incipiūt. ⁊ cū senserint sibi grauari tpa iam imminet somnus.

Tempusculū li. dimi. i. paruum tempus.

Temulētus. a. um. i. ebri⁹. temeto plen⁹. ⁊ dr̄ a temetū qd̄ ē vinū. ⁊ lentos plenū.

Tenia. nie. f. g. dr̄ vittaꝝ extremitas depēdens diuersoꝝ coloꝝ. Uitte sunt q̄ crinib⁹ innectūtur. quibus fluentes religantur capilli. sic dicti. quia vinciant. Item vitta est qua corona vincitur. tenia extrema pars vitte qua dependēt corone.

Tenabulū li. i. venabuluꝫ. ⁊ dr̄ a teneo nes. eo ꝙ retineat aprū ⁊ venientem.

Tenax nacis. o. g. i. cupidus. auarus. stringēs durus. Et dicit' a teneo nes. Inde hec tenacitas tatis. Et tenaculus. a. um. id est aliquātulum tenax.

Tendicula le. ⁊ tenticula le. idē signāt Et sunt insidie q̄ tendunt' auib⁹ vel leporib⁹. vl' etiā alijs animalibus.

Tenebre dicūt'. eo ꝙ teneāt vmbras. nihil aūt sūt tenebre. s; ipa lucis absentia tenebre dicūtur. sicut silentiū. nō aliq̄ res ē. s; vbi son⁹ nō est silentiū dr̄. sic tenebre nō aliq̄d sunt. s; vbi lux nō ē tenebre sunt.

Tener. a. um. i. mollis fragilis flexibil'. Et dr̄ a teneo nes. p ꝯtriū. q2 vix se tenet. Iñ tenell⁹ a um. dimi. i. aliquantulū tener.

Tenor oris. m. g. i. status. pactū. conditio.

E

Tenor etiam dr̄ accentus. qꝛ in prolatōne vna sillaba magis tenetur ꝙ̃ alia.
Tenor lraꝝ ꝯtinentia ē scripturaꝝ. ex quocūq; noīe censeanť. siue fuerint aplice. siue impia les. siue ordinarij. Itē tenor dr̄ ipa snīa lra/ lis. licet rhetorice plurima scribanť.
Tensoriū rij. n. g. dr̄ a tendo dis. sum. eo ꝙ ten datur funibus ⁊ palis. ⁊ est idem ꝙ tentoriū Inde tensim aduerbiū.
Tensus a. ū. i. porrectus. leuatus. tentus.
Tentigo inis. f. g. i. extensio vel erectio virilis membri. vnď Iuuenalis. Rigide tentigine vulue. Inde tentiginosus a. um. i. luxurio/ sus. sepe tentiginem patiens.
Tentoriū rij. ē tabernaclm vl' papilio. ⁊ dr̄ a tē do dis. tū. eo ꝙ funibus ⁊ palis tendať.
Tenuis. cō. t. ⁊ hoc nue. i. gracilis. subtilis. nō spissus. Inde tenuitas tatis.
Tenus nomē est summa pars sagitte. Item te nus est ꝑpositio abltō casui seruiēs. ⁊ idē est qď ꝓpe vel iuxta. pōt etiam esse aduerbium. Vn̄. Vult seruire tenus. tenus pars est sum/ ma sagitte.
Tepor oris. m. g. i. calor paruus.
Tepidariū rij. idem ē quod balneum. a tepore aque nomen trahens.
Tepidus a. um. calens. recēs. iners. piger. in/ efficax. Inde tepidulus a. um. i. aliquātulū tepidus.
Teraphim exponiť in textū Iudi. xvij. vbi dr̄. Fecit ephot atq; teraphin. i. vestem sacerdo talem ⁊ ydola. ꝫ super Osee. iij. dicit Hiero. Teraphin dicunť figure vel simulacra q̄ hic intelligimus cherubin ⁊ seraphin. vel queli bet alia templi ornamenta. ⁊ acuiť in fine.
Tertius a. um. nomē est ordinale. ꝫm Prisci. qꝛ ordinē signat. vt primus. secūdus. tertiꝰ. quartus. ⁊ debet scribi per t.
Terebinthus thi. nomē grecum. arbor ē gene rans resinā resinaꝝ omniū ꝑstantiorem.
Terebrum bri. n. ge. est instrumentum perforā di quod aliter dicitur taratrum quasi teretꝝ eo ꝙ lignū foret terendo. vn̄ ⁊ diciť terebrū quasi terefoꝝ. vel quasi transforum. In̄ hoc terebellum li. dimi.
Teredo inis. f. g. dr̄ vermis corrodēs lignū et comedens. vnď ⁊ hic temus mi. ⁊ hic temes etis dr̄. ⁊ ꝓdu. pe. teredo.
Teres retis. dr̄ longus ⁊ rotundus vt hasta. vnde Grecismus. Dicitur hasta teres ꝓprie. pomūq; rotundum. Et sepe ponitur simplici ter pro rotundo. ⁊ est o. g. Neutrum tamē in a. plurali nūero. non est in vsu.
Tergiuersator toris. i. deceptor. versipellis. ⁊ dr̄ a tergiuersor aris. qꝛ aīm q̄si terguz huc ⁊ illuc vertit. ne q̄lis sit intelligať. Inde ꝫ ter giuersatio onis. i. deceptio. ⁊ hic ⁊ hec tergi uersabilis. ⁊ hoc le. i. deceptorius ⁊ habilis ad decipiendum.

Tergiuersator dr̄ q̄ in vniuerso ab actīoe rece/ dit. q̄si tergū vertēs. vt in. c. vl. de collu. dete gen. in glo. iiij. Et ibi nota. Et dr̄nt tergiuer/ sator. ꝑuaricator. ⁊ calūniator. Unde Tergi uersator desistit. ꝑuaricator veꝝ occultat. ꝓ/ fert calūnia falsum.
Tergiuersatio q̄nq; ē versutia vel calliditas q̄ q̄s inducit alium vt desistat ab eius inq̄sitio ne. ⁊ sic capitur in. c. vl. in glo. ꝑall'. q̄nq; etiā est frustratio. delusio vel colludiū.
Tergum gi. n. g. diciť a terra. eo ꝙ in eo supi/ ni iacemus in terra. qď homo solus potest qꝛ bruta animalia in latere vel in ventre iacent ⁊ ideo in eis abusiue dicuntur terga. In̄ ter/ gosus. a. um. Itē a tergum diciť hoc tergus oris. Et sunt terga hominum. Tergora qua/ drupedum. Item terga dicuntur coria. Et in de tergoreus a. um. Uel potest dici tergum a turgeo ges.
Teristrū stri. n. g. q̄ddā genus muliebris vestis subtilis ⁊ trite. ⁊ dr̄ a tero ris. vl' dr̄ a tego gi qꝛ ī estu tegat corpa femīaꝝ ī vmbraculo. ꝫm hug. Glo. aūt sup illud Gen̄. xxxviij. Que de positis viduitatl vestibꝰ accepit teristꝝ ⁊c̄. di cit Teristꝝ erat velamē q̄ vtebanť palestine mulieres. Alij dicunt ꝙ teristꝝ vestis erat te nuis sicut sunt vela q̄ delicate mulieres por/ tāt in capitibꝰ suis. In papia aūt dr̄. Teristra dicta ꝙ in estate corpora tegant feminaꝝ sub tilissime cortine.
Terminus ni. dr̄ a terra. qꝛ terre mensuras di/ stingnit. Unde dr̄ terminꝰ q̄si terre meta. In̄ ꝫ ⁊ hec terminalis ⁊ hoc le. Et pl'r hoc termi/ nalia liū vel lioꝝ. dicunť festa Termini quē antiqui deum esse putauerūt. Et terminosus a. um. id est plenus terminis. et termineus a. um. ad terminū ꝑtinens. Itē terminus dr̄ fi nis. Itē terminꝰ dr̄ diffinitio. Et cōponiť in terminus. conterminus.
Terminos ꝓximi aliq̄s trāsgredi q̄nq; modis pōt. Primo cū ꝓrochianū alteriꝰ ad sepultu rā admittit. Scďo cū alteriꝰ subditū excōmu cat vl' interdicit. Tercio cū alteriꝰ ꝓrochianū ad penitentiā recipit. Quarto cū fidei ꝯtriuz ꝑdicat. Quinto cū terminos ꝓcessionū euel/ lit. c. j. de sepul. in glo.
Ternio onis. m. g. q̄ hꝫ tres milites sub se. Itē iactus triū punctoꝝ cū decijs dr̄ ternio. Idē ⁊ trio trionis.
Ternus a. um. diciť a ter ⁊ vnus. quasi tervnꝰ Inde ternarius a. um. ⁊ hic ternarius rij. ta/ lis numerus.
Terra re. f. g. dr̄ a tero ris. eo ꝙ assidue teratur vl' a torreo res. eo ꝙ siccitate torreat terra. ꝙ aūt terra dr̄ q̄si trita rastris etymol'. est. Inde terreus a. um. id est de terra existens. Et ter/ renus a. um. in eodem sensu. scꝫ de terra na/ tus vel factus vel terram inhabitans. vt ter/ renis deditus.

Terrestris cō.t.⁊ hoc stre.i. de terra existēs, vl' terram inhabitans.

Terribilis cō.t.⁊ hoc le.id est metuendus, q̄si terrori habilis.

Terribilosus a.um.i.terrore plenus.

Terribulū li.n.g.quoddam tormentū. ⁊ dicit' terreo res.eo ꝙ reos terreat.

Terrigena ne.ↄ.g.i.de t'ra genit⁹.vñ ꝓpheta. Quiqꝫ terrigene ⁊ filij hoīm.⁊ cor.ge.Terrigene etiam dicti sunt gigantes. q₂ fabulosi eos parens terra sil'es sibi genuerit.Antiqui tamē dicebant terrigenus a.um.

Territoriū rij.n.g.i. modicus locus vel districtus alicuius.vel dicit' territoriū quasi tauritoriū.i. tritum bobus ⁊ aratro. Antiq̄ eñ sulco ducto ⁊ possessionū ⁊ territorioꝝ limites designabant.

Territoriū ē vniuersitas agrorū iuxta.i. intra fines cuiuscūqꝫ ciuitatis ab eo dictū ꝙ magistrat⁹ eiusdē loci inter eos fines terrendi.i. amouendi. vel submouendi ius hꝫ.ff. de v̄. sig.l.pupillus.§.territoriū.Alibi ponit' pro diocesi.xvi.q'.ij.c.j.de ↄstitu.c.ij.li.vj.glo.i cle.ne romani de elec.

Terrosus a.um.i.plenus terra.vt frumentum arenosum.qđ etiā terrulentus. a.um.dicit'.

Terrula le.dimi.i.parua terra.

Terrulentus a.um.i. terra plen⁹. ⁊ dicit' a terra ⁊ lentos.⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc terrulens lētis idem.Inde terrulētia.tie.⁊ terrulenter tius. sime.aduer.

Tersus a.ū.i.mūdus.nitidus.eruditus.

Tertullus li.ꝓpriū nomē cuiusdā oratoris de quo hr̄ in aurora.Inter quos tertullus erat q̄ verba colorat.⁊ geminat l.

Tertulianiste.q̄daꝫ heretici dicti a tertulliano p̄sbro africe ꝓuincie ciuitatis carthaginēsis q̄ dicūt aīam immortalē esse.ſ corporeā p̄dicantes.⁊ aīas pctōꝝ hoīm post mortem i demones conuerti putantes.

Tesca sunt loca aspera ⁊ īculta ⁊ inamena.Et habet tantū tres casus.s.ntm̄ actūm ⁊ vtūm plurales.

Tescua oꝝ.dicūt' loca q̄b⁹ pecora castrantur.

Tessera vl' tesseron grece.latine dr̄ q̄tuor ⁊ cōponit' cū decas.qđ ē decē.⁊ dr̄ hec tesseredecas.cadis.pe.cor.i.q̄tuordecim.vñ inuenit' ꝙ matheus distinxit generatōnes quas enumerat in p̄ncipio euangelij in tres tesseredecades.i.in ter q̄tuordecim.Sunt eñ q̄draginta due generationes.

Tesseredecadite.sunt dicti quidam heretici.q₂ quartadecima luna pasca cum iudeis obseruandum concedunt.

Tessera re.f.g.i.vas vel mensura quelibet.

Tessera etiā dr̄ bellicū signū.vel tuba qua hostes denūciant' venientes. Tessera etiā accipit' ꝓ signo hospitalitatis.accipit' etiā ꝓ talo ⁊ ꝓ alea,⁊ pro taxillis,Similiter etiā cuꝫ tesseris solebat nūerus frumenti designari ⁊ annone.Itē tessere etiā dicūt' lapides q̄drati ad modū taloꝝ vñ pauimenta sternunt'.et tessera gen⁹ frugis.Iñ h' tessella le.dimi.⁊ a tessella.⁊ hec tessellula le.sil'r dimi. ⁊ tessellarius a.ū.⁊ tessellari⁹ rij.Et a tessera. tesserari⁹ a.um.⁊ tesserarius rij.s.ꝑpositus curie q̄ bellum nūciat.vel qui reges t esseras portat. vel quicunqꝫ cum tesseris aliquid agit Et nota ꝙ tessere ⁊ tali a quibusdā vocantur lepusculi.quia exiliendo discurrunt. Itē dicunt' iacula a iaciendo fm̄ Hug. Quidā vo dicunt ꝙ tessere sūt quadrati lapilli.a tetras id est quatuor dicte.q₂ quadrate sunt ex omnibus ꝑtibus.Et scribit' fm̄ antiquos ꝑ geminū s.tessera.

Tesserinus a.ū.dr̄ a tessara Et dicunt' tesserini agripenni.q̄ ad modū tesserarū sunt quibus ludimus.

Tesseron grece latine dr̄ quatuor.

Testa ste.dr̄ quasi tosta.q₂ prius fit mollis.postea tosta.q₂ desiccat' cū coquit'.Et dicit' testa olla.vel etiaꝫ q̄cq̄d ex creta vel argillosa terra coquit'.Unde quadā similitudine dicitur testa capitis.

Testabilis lis.ↄ.t.⁊ hoc le.q̄ pōt testari.s. testimoniū facere vl' testm̄.Et cōponit' intestabilis le.q̄ nō est dignus vt in testem recipiat' vel vt testamentū faciat.

Testatiū tij.n.g.multe teste.⁊ dr̄ a testa.

Testamentū ti.dr̄ a testor vel testis q₂ testibus est ↄscripta ⁊ cōfirmata volūtas. Ponit' etiam q̄nqꝫ testamentū ꝓ pacto ⁊ placito.

Testamentū dr̄ iō.ꝙ nisi testator mortu⁹ fuerit ↄfirmari nō pōt.nec sciri quid in eo scriptum sit clausū ⁊ signatū.Et est dictū testamentuꝫ q₂ nō valet nisi post testatoris monumentuꝫ fm̄ Isi.li.v.Et describit' sic.Testamentū est voluntatis nostre sñia iusta de eo ꝙ q̄s post mortē suā fieri vult.ff.e.ti.l.i.Et addit cū institutione heredis.insti.de le.§.ante here.⁊ hoc de vniuerso patrimonio.vt excludat' singulare relictū ⁊ codicillus.Et dr̄ testamentū q̄si testatio mentis.vel vltimū eulogiū seu vltima voluntas al's dictū.q̄ q̄s de reb⁹ suis disponit legatario legata assignando.Et diuidit'.q₂ aliud est testamentū nuncupatiuū qđ cōsistit in sola nuncupatōe testatoris.nō i solennitate scripture.tñ septem testes necessarij s't ⁊ heredū nominatio.insti.e.ti. §.fi.Aliud est in scriptis conditū.qđ similiter exigit numerū.subscriptiones ⁊ signacula septē testiū.Itē testamenti aliā diuisionē ponit Isi. li.v.s.testamentoꝝ.aliud iuris ciuilis. aliud iuris pretorij.

Testamentū iuris ciuilis est testm̄ septē testiū sigillo signatū.subscriptōne firmatū qđ apđ ciues fit.⁊ inde dr̄ ciuile.

Testamentum iuris p̄torij est septem testiū sig

nis signatū. ⁊ dꝛ sic ꝙ fit apud ꝓtores.

Testamentū holographū ē manu actoris totū cōscriptū ⁊ subscriptū. vñ ⁊ nomē accepit ab holon. i. totū ⁊ graphos scriptura vel lr̄a. q̄li tota lr̄a ſm Isido.

Testamentū irritū. est si ille qui testatꝰ ē capite diminutus est. vel captiuitate detentus. aut si non rite contra legem factum est.

Testamentum ruptū ideo vocatū est. qꝛ nascēte posthumo. neqꝫ exheredato neqꝫ herede nominato dirūpitur.

Testamentū surreptū. ē qđ in fraudē heredum seu legatariorū ⁊ libertoꝝ nō palam ꝓlatū ē qđ si nō latet. tñ si ꝓdictis ꝑsonis nō ꝓuidetᷣ suppressum videtᷣ.

Testameneū inofficiosum. ē qđ frustra liberis exheredatis sine officio pietatis liberalis in extraneas personas redactum est ſm Isido.

Testarius a. um. i. ad testes ꝑtinens. vel qui facit testas. ⁊ dr̄ a testa te.

Testatus a. um. qui facit testamentum.

Testiculus li. ē di. a testis. Testiculi etiā in viro dicūtur membra genitalia. qꝛ testantᷣ hominē marem esse. Inde hic ⁊ hec testicularis ⁊ hoc re. ⁊ testiculosus a. um. ⁊ testiculatꝰ a. um. qui habet magnos testiculos.

Testilis lis. cō. t. ⁊ hoc le. pe. produ. dicitur a testa. vt opus testile. vel vas testile. id ē fragile de testa. ⁊ scribitur per st. Sed textilis lis. ⁊ hoc le. pe. cor. ⁊ textibilis. ⁊ hoc le. ⁊ h̄ ⁊ hec textilis. ⁊ hoc le. in eodem sensu. s. qđ facile texitᷣ. ⁊ dꝛ a texo xis. ꝑ x. vt textilis ve stis vel ora. vñ Eccli. xlv. Opus textile.

Testis tis. c. g. dr̄ a testor aris. quia testatᷣ. vel qꝛ testationi ⁊ cōfirmationi testamenti solet adhiberi. Inde testimoniū nij. ⁊ hinc hic ⁊ hec testimonialis lis. ⁊ hoc le.

Testu. n. g. indeclina. idem est quod testa. ⁊ dicitur a testa.

Testudinetum ti. n. g. locus vbi testudies abūdant.

Testudo inis. f. g. ē q̇dā animal. ⁊ dicitᷣ a testa. qꝛ tegimine teste sit cooperta. Et sunt q̄tuor genera testudinū. s. terrestres. marine. lutarie. id est in ceno ⁊ paludibus viuentes fluuiales que in dulci aqua viuūt. Tradunt quidam tardius ire nauigia testudinis pedē dextrum vehentia. Item testudo dicitur camera templi obliqua ⁊ curua. quia in modū testudinis veteres temploꝝ tecta faciebant. vt celi imaginem redderent. quod constat eē conuexū. Talis curuatura dicitur etiā lacunar quod solebant facere antiqui sub tignis ⁊ super cameras. ⁊ super alia loca propter ꝓdictam causam. Et etiam testudo dicitᷣ scutū qꝛ in modum testudinis sit. Et testudo dicitᷣ cōuexio scutoꝝ curuata in moduꝫ testudinis Inde testudineus a. um.

Testula le. dimi. i. parua testa.

Tesus a. um. i. odiosus exosus fastidiosus vel fatigatus.

Teter a. um. i. niger vel ferus. ⁊ cor. pꝛimā.

Tetranꝰ a. ū. i. prauus tenebrosus.

Tetracolos. dꝛ quod habet quatuor metri varietates.

Tetradebucolica. quedā spēs cesure que attēditᷣ in quarto pede. qua maxīe solent vti scribentes bucolica.

Tetragrāmaton nomen dei dꝛ. hoc est quatuor lr̄arū. vide in sabaoth.

Tetraidos. dꝛ a tetra qđ ē quatuor. ⁊ idos qđ est forma q̄si formule incensi in longitudinē porrecte q̄ fiunt ex quatuor pigmentis.

Tetrameter a. ū. vbi sᷣ quatuor metra siue versus cōstans ex quatuor metris. i. pedibus. et cor. pe.

Tetraonyma. vide in noma.

Tetraptotus a. um. est nomen habens quatuor deuersarū terminationū casus.

Tetrarcha che. c. g. i. ꝓnceps sup q̄tuor vel super quartā ꝑtem regni. ⁊ dꝛ a tetra. i. quatuor ⁊ archos. i. ꝓnceps. vñ ſm Isi. Tetrarche sᷣ quartā ꝑtem regni tenētes q̄lis fuit apud iudeā philippus Et inde hec tetrarchia chie eius potestas.

Tetra grece. latine dꝛ quatuor. Iñ hec tetras. tetradis. i. quatuor.

Tetrasyllabꝰ. a. ū. i. quatuor syllabaꝝ.

Tetrastrophos. vide supra in strophos.

Tetricꝰ ci. q̇dam mons in sabinia asperrimus ⁊ dꝛ a teter. Iñ tetricꝰ a. ū. i. asper. austerus. obscurꝰ tristis. ſm Hug. Uñ ſm quosdā deriuatᷣ a tetrico cas. vñ Alexander nequā dicit Tetricat quotiens q̇s surgendo pigrescit. et sic volunt ꝙ Eccli. xxxij. ponatᷣ tetrices pro vna dictiōe. Alij ꝟo dicunt ꝙ te trices sᷣ due ꝑtes. te ꝓnomen. ⁊ trices ꝟbum. vide infra i trico cas verbo.

Tetrido dinis. i. nigredo feritas.

Teucos. i. volumen.

Texilis ⁊ textilis. vide supra in testilis.

Textor toris. m. g. dꝛ q̄ facit pannū. Iñ h̄ textrix tricis. mulier q̄ texit pannū. Et dicit priscianus in. xi. li. X antecedente vnū inuenio intus ꝑticipiū. a textu textus. Et ex hoc q̇dā modo scribunt mistus ꝑ s.

Textrina ne. f. g. locꝰ texentiū. ⁊ dꝛ a texo texis Et hoc textrinū ni. idē. vel locꝰ vbi naues fabricantᷣ. Et textrinꝰ a. um. vnde Thobie. ij. legitᷣ de anna. ꝙ ibat quotidie ad textrinum opus. ⁊ ꝓdu. tri.

Textus us ui. est liber cōtinens doctoris tractatū sine lr̄e vel sententie expositione. ⁊ dicitᷣ a texo texis. Et textus ta. tum. ꝑticipium Et hec textura re.

T ante H

Thabor ⁊ hermon. duo montes sunt. Et inter

pꝛetatur thaboꝛ. veniens lumen seu aduen-
tus luminis.
Thalam⁹ mi. m. g. dī cubiculū vel camera vel
cōiugalis lectus sponsi ⁊ sponse. ⁊ dr̄ a tha-
lamos grece. qđ latine dr̄ cubiculū vel cōiu-
galis lectus. vel a thalamone duce. qui cum
Romulo ⁊ alijs sabinam quādam nobilem
rapuit. ⁊ responsum est oꝛaculo. eam debere
ei. ⁊ quia felices fuerūt ille nuptie. institutū
est vt in omībus nuptijs thalami nomen ite
retur. Vel dr̄ thalamus a thelima greco. qđ
latine dr̄ voluptas.
Thalassum si. id est mare qđ ⁊ thalatū dr̄. Inđ
thalassus a. ū. i. marinus.
Thalia est vna musarum.
Thamar q̄dam vidua erat q̄ interp̄tat̄ amari-
tudo ꝓ viris moꝛtuis. Eadem ⁊ cōmutans.
Mutauit eñ se in habitū meretricis. qñ cum
socero suo concubuit. ⁊ acuitur in fine.
Thamnus interp̄tatur numerus vel deficiens
seu necans facturam..
Thanatos. i. moꝛtale vel moꝛs. Jñ thanat⁹ a.
um. i. moꝛtu⁹. ⁊ thanatos insula gallyci oce
ani. dicta a moꝛte serpentū. ⁊ terra eius quo
cūq̧ gentiū inuecta sit. illico ꝑimit angues.
⁊ acuitur tos.
Thare interp̄tatur abactoꝛ. vl' depulsoꝛ. seu ne
quam aut nequicia.
Tharsis acuit̄ in fine. ⁊ fuit tharsis de genere
Japhet. a quo silices descenderūt. vñ ⁊ ciui-
tas eoꝝ tharsis dicta est. que ⁊ tharsis dicit̄.
de qua ciuitate fuit Paulus ap̄ls. Tharsus
tharsi vel tharsis etiā vocat̄ quidā locus in-
die. Inde h̄ ⁊ hec tharsensis. ⁊ hoc se. Et vt
dī Hebꝛei putant generaliter marem vocari
tharsis. Et interp̄tat̄ exploꝛās gaudiū.
Thau est quedā lr̄a hebꝛea quā nos t. dicimus
Nam thau dicunt greci therā. ⁊ a theta nos
dicim⁹ t. Thau dī esse aduerbi. admirantis.
Ezech. ix. Signa thau super frontes viroꝛuꝫ
gementiū. In interp̄tationibus autem dicit̄
thau signū. vel subter vel signatus vel supe-
rioꝛ. et a thau dī thauma atis. i. admiratio vl'
miraculū. ⁊ hoc taumātias tie. dicitur arcus
celestis ab admiratione ⁊ stupoꝛe admiranti
um dict⁹ vel thaumātias quia fuit filia thau
mantis.
Theatrū tri. n. g. spectaculū vbicunq̧ fiat semi
circuli figurā hñs. in q̄ stantes oēs inspiciūt
cui⁹ foꝛma ꝑus rotūda erat. sicut ⁊ amphite-
atri. ſ postea ex medio amphiteatro theatruꝫ
factū ē. sic dictū a spectaculo. Item theatruꝫ
dī pꝛostibulū ⁊ lupanar. qꝛ p⁹ ludos exactos
meretrices ꝓstituebant̄ ibi. Jñ theatricus a
um. ⁊ h̄ ⁊ h̄ theatralis. ⁊ h̄ le. ad theatꝝ perti
nēs. ⁊ coꝛ. pe. naturaliter.
Thebet. i. ianuarius. ⁊ acuit̄ in fine.
Theca ce. grece. latine positio. repositoꝛiuꝫ q̄d
cunq̧ sit. eo ꝙ ibi reponat̄ aliq̄d.
Thecuites. m. g. Vñ errāt q̄ dicunt mulier the
cuites. qꝛ debet dici mulier thecuitis.
Thema atis. n. g. est materia dictantis figura
noꝛma silitudo. foꝛma. ⁊ coꝛ. pe. gti.
Theodocia. interpꝛetat̄ diligens scrutatio ver
boꝛum. vel mysterium diuine scripture. et dī
a theoꝛo vel theos.
Theodotion fuit quidam translatoꝛ diuinoꝛū
libꝛoꝝ.
Theodoꝛus ri. ꝓpꝛiū nomē cuiusdā viri. ⁊ coꝛ.
pe. ſm cōem vsum. licet īueniat̄ ꝓdu. vñ Ju
uenal'. Lautoꝝ pueros. artē docēs theodoꝛ⁹
Ita etiam Heliodoꝛus inuenit̄ pe. ꝓdu. ta-
men ſm cōem vsum coꝛripit̄.
Theodosiani ⁊ gaianite heretici appellati a te
odosio ⁊ Gaiano. q̄ tꝑibus Justiniani pꝛinci
pis in Alexandria ꝓuincia ppl'i ꝑuersi electi
ctione vna die oꝛdinati sunt ep̄i. Hi erroꝛes
Eutitij ⁊ Dioscoꝛi sequētes calcedonense cō
ciliū respuūt. ex duabus vnā in xp̄o naturam
asserūt. quā theodosiani coꝛruptā. gaianite ī
coꝛruptā ꝯtendunt.
Theologus. a. uꝫ. i. de diuīs loquēs vl' tractās
Jñ hec theologia gie. pe. acuta. diuitas. sermo
de deo. Jñ theologicus a. um.
Theonomi⁹. a. um. i. maledic⁹. rep̄hensoꝛius ⁊
dī a theonon q̄ fuit quidam maledicus.
Theophonia. vide. s̄. in epiphania.
Theophilus li. m. g. quem deus diligit. Etiam
est ꝓpꝛiū nomen cuiusdā. ⁊ coꝛ. pe. Unde in
Aurora. Theophile scribens vir xp̄o mente
subactus.
Theoꝛema atis. n. g. i. elegās ⁊ diligēs verbo-
rū apta descriptio vel regula. Vñ regule geo
metrie dicunt̄ theoꝛemata. q̄si aptiōes. quia
aperiunt ⁊ illumināt menteꝫ lectoꝛis. Idem
theoꝛisma ⁊ ꝓdu. re.
Theoꝛia rie. vel theoꝛica ce. scīa que tractat de
inuisibilibus vel vita ꝯtemplatiua. Jñ theo
ricus a. um. i. contēplatiuus q̄ tm̄ cōtempla-
tioni vacat.
Theos grece latine dī deus. Theos tamē apđ
grecos timoꝛ dī. Vñ deus dī theos. qꝛ timoꝛ
omnibus colentibus eum.
Theosebia bie. i. dei cultus ⁊ diuina pietas. et
dī a theos. deus. ⁊ sebes pietas.
Theoticus. i. diuinus. ⁊ dī a theos.
Theotocos dei genitrix. quasi tota diuina.
Therme arū. sunt loca calida. s. balnea. ⁊ dicit̄
a thermon. qđ greci caloꝛē dicūt. qꝛ caleāt. vl'
domus vnctionis.
Thesaurus ri. m. g. i. aurū repositū vl' loc⁹ vbi
aurū reponit̄. ⁊ dr̄ a theca ⁊ aurū. Jñ thesau
rarius a. um. Et hic thesaurarius rij. qui the
saurum habet in sui custodia. ⁊ thesauraria.
rie eius dignitas.
Thesbites interpꝛetatur conuertens vel capti
uatoꝛ. siue festiuus ad intelligendum. et pꝛo
ducit bi.

Thesis grece latine dr̄ positio. vñ thesis dr̄ vocis positio.i.finis vel depressio. Inde theticus a.um.i.possessiuus vel positiuus. vt euandrius. Thessalus li. quidam rex fuit. Inde thessalos q̄dam ciuitas. thessala q̄daz regio ⁊ thessalonica q̄dam ciuitas dicta est. Inde thessalus a.ū. ⁊ thessalicus a um. ⁊ hic ⁊ hec thessalonicensis. ⁊ hoc se.

Thestilis.f.g ꝓprium nomen mulieris rusticū Unde Uirgilius. Thestilis ⁊ rapido fessis messoribus estu.

Thetis tis. vel thetios.f.g. p̄ma p.i.mare vel vxor oceani. Hec thetis thetis. vel thetidis. prima cor.i.mater achillis. vnd̄ non thetidi bacchū campo maritat ibi.

Thimos grece latine mens.

Thiriatira re.interp̄tatur illuminata. siue illuminas. ⁊ cor.pe.

Thiria interp̄tatur timens deum.

Tholomaida interp̄tat̄ ad mēsurā deducens.

Thomas intepretatur abyssus vel geminus. ⁊ grece didimus dicitur. quia quo plus ceteris dubitauit. eo altius veritatem resurrectōnis agnouit.

Thophet lata ⁊ spaciosa via. gehenna pauoris interpretatur.

Thorath hebrei.latini legē appellāt.i. q̄nq₃ libros moysi. vñ hiero. in ꝓlogo reg. Hi sunt q̄nq₃ libri moysi q̄s ꝓprie thorath.i.legē appellant. Et interp̄tationibus dr̄ thorath lex vel pentateucum.

Thorax cis.i. pectus vl'ps illa corpis anterior q̄ ē a collo vsq₃ ad stomachū. quā nos dicimus arcā. q₂ ibi arcanū sit.i.secretū. q̄ cetera arcent̄. Cui⁹ eminentes pulpe mamille dicūtur. inter q̄s illa pars ossea pectus dr̄ dextera. ⁊ leua coste. Item a thorax dr̄ lorica. ⁊ ꝓprie illa q̄ tantū extendit̄ ꝙ thoracē hoīs defendat. vñ Job.xlj. Subsistere ñ poterit. nec hasta nec thorax. sz desinit actūs singularis in em. ⁊ i a. vt thoracem vel thoraca. ⁊ actūs plīs in es. vel in as. vt thoraces vel thoracas. vnd̄ Uirgil'. enei.x. Telaq₃ truncata viri ⁊ bis sex thoraca petitum.

Thorus ri. dr̄ lectus. ⁊ ꝓprie q̄ solet esse de herbis sicut in expeditione. vnde ⁊ dr̄ sic ab herbis tortis q̄bus fit. vel q̄ accubentiū hūeris supponūtur. Inde hic ⁊ hec thoralis. ⁊ hoc le. ⁊ hoc thoral. vel thorale. lis. lōga mappa Uel etiam sic dicitur quicquid in lecto sternitur. Inuenitur torus sine aspiratōne. vide infra in loco suo.

Thracia cie. q̄dā ꝓuincia. Iñ thrax thracis. ⁊ hic ⁊ hec thracensis. ⁊ hoc se. ⁊ thratius a. um. ꝓ quo sepe inuenit̄ trucius a.um. homines vel populi illius ꝓuincie.

Threna ne.i.lamētatio. sicut enī hymn⁹ ē canticū leticie ⁊ laudis. ita threna ē canticū lamenti ⁊ funeris. Iñ thren⁹ a.um.i.lamentabilis. Et threnosus.a.u₃.i.lamētosus ⁊ threnicus a um.i.luctuosus. Itē hi threni oꝝ dr̄ vt threni Hieremie.i.lamentationes.

Thraso ꝓprium nomen. De quo Therenti⁹ in Eunucho.

Thronus ni. ꝓprie soliū regni ē. q̄ latine sedes dr̄. Est aūt thron⁹ sedes regalis in q̄ sedēt reges ꝓpter tutelā sui corpis. Item throni sūt agmina angeloꝝ q̄ latino eloq̄o sedes dicūt̄ ⁊ vocati throni. q₂ illis cōditor p̄sidet. ⁊ per eos sua iudicia disponit.

Thucis interpretatur fortuna. Iñ quidam historicus grecus dictus est Thucidides quasi fortunatus.

Thuribulū li.n.g. est vas ad thurificādū aptū ⁊ dicit̄ a thure. Qr aūt dicitur thuribulum. quasi thuris bolos id est morsellos cremans etymologia est.

Thuricremulū li.i.incensariū. q₂ in eo cremat̄ thus. ⁊ dr̄ a thus. ⁊ cremo as.

Thurificina ne. locus vbi thus efficit̄. vel etiā spargit̄ vel sacrificat̄.

Thurifex ficis. dr̄ sacerdos vel incensator.

Thus thuris ē arbor arabie immēsa atq₃ ramosa leuissimi corticis. ramis ad aceris qualitatē amigdale mō succū aromaticū fundens albū. ⁊ apud nos appellat̄ mascul⁹ eo ꝙ sit natura rotundū ad modū testiculoꝝ. reliquum vero planū ⁊ pene scabrosum min⁹ optimu₃ Adulterat̄ aūt admixta resinā ⁊ gumi. ſ dinoscit̄ sua ꝓprietate. Nā thus igni appositum ardescit resina fumescit. gumi v̄o liquescit. ⁊ thus est ge.fe. ꝓ arbore. ſ ꝓ fructū.n.g. Hoc et iā dr̄ libanū a mōte libano vbi colligit̄. Et nota ꝙ ſm Hug. thus dicitur a theos. quod est deus. quia in sacrificijs deorum adoletur ⁊ sacrificatur. ⁊ ſm hoc habet aspirationem. Uel dicitur a tundo dis. quia abile ē ad tundendum. ⁊ ſm hoc non aspiratur. Et a thus dicit̄ thureus. a.um. ⁊ thuridus a.um. id est de thure existens vel ad thus ꝑtinens vel fumosus. Uñ Hiero. sup Esa. Unusquisq₃ alterius querat auxiliū. faciē thuridam pallorem circumferens.

Thusculum li. dimi.i.paruus thus.

T ante J

Tyara re. est pilleū sacerdotale. Item sicut dicit quedam glosa. Exodi.xxiiij. Tyara cidaris ⁊ mitra vocatur. quia caput pontificis tegebat ⁊ ornabat. Et ꝓdu.pe. Unde Ouidi⁹. Meta.xj. Tempora purpureis tentat velare tyaris.

Tiberias adis.f.g. est ciuitas facta ab herode in nomine Tiberij cesaris. a qua ⁊ lac⁹ mare tyberiadis dicitur omnibus iudee salubrior. Unde Jobis.vj. Post hoc abijt ihs trāsmare galilee qđ est tyberiadis ⁊ cor.pe. Et dicit̄ mare.i.lacus vel stagnū aque dulcis que

fluit a iordane. Dr̄ autē stagnū h̄ mare. qꝛ videlȝ hebraico ydeomate aq̄ꝝ ꝯgregatio appellat̄ mare. dr̄ aūt mare galilee ꝓpter regionem adiacentē. q̄ sic dicebat̄. dr̄ vo mare tyberiadis ꝓp̄ ciuitatē illā q̄ sita erat in ripa hui⁹ stagni. Et dr̄ hoc mare siue stagnū magis esse tyberiadis q̄ȝ galilee. qꝛ ciuitas magis specificat q̄ȝ regio.

Tyberinus ni. m. g. dr̄ fluuius roman⁹ a tyberino rege albanoꝝ in eo submerso dict⁹. naȝ antea a colore aq̄ albula dicebat̄. eo q̄ niuibus albus fieret. Ideȝ dr̄ tyberis vel tybris bridis. silr̄ a tyberino. ſ tyberis in quotidiano sermone. tybris in versu dr̄. Jn̄ tyberin⁹ a. um. ⁊ ꝓdu. ri.

Tybia bie. i. crus. ⁊ dr̄ a tybin qđ ē iūcus ꝓp̄ longitudinē. Jn̄ h̄ ⁊ hec tybialis. ⁊ hoc le. ⁊ hoc tybiale lis. illud qđ a brachis dependat ad tybias tegendas. Idē ⁊ alio nomie dr̄ tubricus q̄si tibicus. eo q̄ tibias tegat. vel dr̄ a tybia ⁊ brachis vsq̄ ad tibias ꝑueniat. Iteȝ tibia est quoddā musicū instrm̄. qꝛ primū de ceruinis ⁊ gruinis tybijs ⁊ cruribus hinulorū fieret. ſ postea abusiue vndecunq̄ fieret. Inde tibianus a. ū. ad tybiam pertinens vel tybias faciens.

Tibicen tinis. q̄ canit cū tibia. ⁊ dr̄ a tibia.

Tibicines etiā dicūt̄ fulcra bifurcata. q̄b⁹ domus sustentat̄. q̄ aliter destines dicunt̄. vn̄ Math. ix. Et cū iesus in domū principis venisset ⁊ vidisset ibi tybicines. i. lugubre carmen canētes. Antiq̄tus em̄ tales ad exeq̄as vocabant̄ vt suo carmine viuos ꝓuocarent ad luctū. vn̄ legit̄ Hiere. ix. Uocate lamentatrices. ⁊ cor. pe. tibicines. sed in nr̄ō tibicen. ꝓdu. pe. vn̄ quidam. Tibicen longo. tubicē liricen breuiando.

Tibicina ne. mulier q̄ canit cum tibia.

Tibin. i. scirpus vl̄ gen⁹ vasculi in modū scrinij. ⁊ ex virgulis agrestibus contextum.

Tiburtus ti. fuit q̄dā vir. de cui⁹ noīe ciuitas sic dicta ē. h̄ tibur. hui⁹ tyburis. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ tiburis ⁊ h̄ re. ⁊ hoc tibure. hui⁹ tiburis. ⁊ tyburtio onis. ⁊ tiburin⁹ a. ū.

Titio onis. f. g. est idē qđ torris. ⁊ dr̄ a torreo es. q̄si torritio. Inde titionarius a. ū. ⁊ hoc titionariū rij. locus ignis vbi titiones morā tur. instrm̄ mittendi titiones in ignē. Pap̄. etiam dicit. Titio vulgo dr̄ perustū lignum. Unde Esa. vij. Cor tuum nō formidet a duabus caudis titionū.

Ticon. id est medium.

Tigillū li. dimi. i. pūū tignū.

Tignū ni. n. g. dr̄ a tego gis. vel a tegula. Et dicūtur tigna vel ip̄a laquearia. vel ligna que ip̄is laq̄aribus illaqueant̄. Jn̄ tignosus a. um. i. plenus tignis. ⁊ tignatus a. ū. id est tignis paratus vl̄ ornatus. ⁊ tignarius a. um ad tigna pertinēs, vel q̄ tigna in tecto dispo nit. Idem ⁊ sarcitector ƀm Hug. Et Pap̄. dicit. tignum a tegendo dictū. tecto em̄ imponitur vt in eo cetera supponant̄. Unde ligna illa q̄ ascendūnt ad cacumen edificij directe. ⁊ totū tectum supportant tigna appellant̄.

Tigris gris vel tigridis. f. g. serpens dicta est. ꝓpter velocitatem. Et silr̄ quidam fluui⁹ dictus est tigris vel tigridis. quia est velox ƀm Hug. De natura tigridis dicit Isi. xij. etym̄. Tigris inquit vocata est ꝓpter velocem fugam. ita em̄ nomiant ꝑse ⁊ medi ⁊ greci sagittam. Et enim bestia varijs distincta maculis virtute ⁊ velocitate mirabilis. ex cuius nomine flumen tigris appellat̄. q̄ is rapidissimus sit omniū fluuioꝝ. Has magis hyrcania gignit.

Tilia lie. q̄dam leuis arbor. ⁊ dr̄ a telū. eo q̄ sit vtilis ad vsum teloꝝ. Jn̄ tiliatus a. ū. Et tiliosus a. um. i. rasibilis vl̄ flexibilis. vl̄ ad tiliam ꝑtinens.

Tymalus li. m. g. q̄dam piscis ⁊ dicit̄ a tymos qđ est flos. qꝛ fragrat sicut flos. Inde tymalinus a. um.

Tymbreus dictus est Apollo. a tymbra herba quadā. q̄ abundat in frigia iuxta templū ei⁹ Alij a loco ita appellatū putant. sic lati⁹ a licia vel delius a delo.

Time⁹ ei. liber q̄dam Platonis. sic dict⁹ a discipulo quodā eius timeo noīe.

Timiama atis. n. g. quedam herba vel species valde redolens. q̄ in q̄busdā locis vtunt̄ loco incensi ƀm Hug. Item timiama erat quedam cōfectio diuersarū specierū. quā sacerdos in altari timiamatis adolebat. De q̄ dicit̄ Exodi. xxx. Sume tibi aroma stacten. Et onycam galbanum ⁊ thus lucidissimū equalis ponderis erunt oīa faciesq̄ timiama. ⁊ ꝓdu. pe. nti. vn̄ in Aurora. Ex quo spirat odor ⁊ timiama frequens.

Tymiamateriū rij. thuribulū qđ ⁊ epitymū dicit̄. ab epi ⁊ tymus vel tymiama ƀm Hugu. Uel vt q̄daȝ dicunt. tymiamateria dicebant̄ vasa in q̄bus tymiama seruabat̄. Et dr̄ tymiamateria. a tymiama ⁊ terion qđ est stat⁹. q̄si vas in quo stabat tymiama. Uel dicunt̄ tymiamateria vasa in quibus teruut̄ sp̄es ex q̄bus cōficit̄ tymiama. ⁊ tunc dicit̄ tymiama a tero ris. Un̄ Hiere. lij. Tulerunt hydrias et tymiamateria.

Timidus a. um. qui semper timet. Timens vero dicitur q̄ ad tempus formidat ex causa. similiter distinguit̄ pauidus ⁊ pauens. ꝓuid⁹ ⁊ prouidens superbus ⁊ superbiens. languidus ⁊ languens. furibundus ⁊ furiens. ⁊ similia. Inde hec timiditas tatis. Et est timiditas animi vicium sempiternū. qđ est etiam si timor non sit. Timor vo est accidens. Atq̄ sicut Homerus dicit. In achille fuit aliquando timor, timiditas nunq̄. Uel dic ƀm

Prisc. ꝙ h mõi denoĩatiua desinẽtia in idus demonstrantᷣ hr̃e in se ea ex q̃bus deriuantᷣ vt herbidus. qui habet harbam. timidus qui hꝫ timorẽ. rabidus qui habet rabiem ꝛc̃.

Timo vel timos. dr̃ flos vel floreo. Inde h̃ timũ generaliter dicitᷣ flos. Specialiter tamẽ quedam herba dr̃ timũ vel timus. quia talis flos valde redolet.

Timinꝰ a. ũ. i. floridus vl̃ dulcis ꝛ suauis. Jñ hoc timinũ dr̃ mel suaue ꝛ odoriferum.

Timor oris. m. g. dr̃ a timeo es. ꝛ est timor accidens dolor mentis extrinsecus ex aliq̃ accidẽti actione. ꝛ est timor ꝑ tpe. ſ; timiditas ẽ anĩ vitiũ sempiternũ. ꝛ a timor dr̃ timorosus a. ũ. i. plenꝰ timore. ꝛ timoratus a. ũ. vñ in actibus aplor̃. Uiri timorati ꝛc̃.

Timotheus discipulus pauli fuit.

Timpanistria trie. f. g. q̃ canit cũ timpano q̃ ꝛ tipanotria dr̃. vnde Plautus. Timpanotriã amat. Item ꝓpheta. In medio iuuencularũ timpanistriarum. ſm Hug. Pap̃. vero dicit. Timpanistra vel timpanistria. qui in timpano canit. cõmune est sicut cytharista ꝛ organista.

Timpanũ ni. quoddã instrm̃ musicum. s. pellis vel coriũ ligno ex vna pte contextum. ꝛ dr̃ a tinneo. eo ꝙ tinniat. vel dr̃ a tycon quod est mediũ qꝛ mediũ est. Est eñ vna pars media simphonie in similitudinem cribri. ꝛ virgula percutitᷣ vt simphonia. Item tympanũ dicitᷣ meditulliũ rote in quo radij infigũtur vl̃ circũferentia rote.

Tina ligna de q̃bus Salomõ gradus fecit in domo dñi. Incognita sunt ligna etiã pitioribus iudeor̃. vt dicit Pap̃. ſ; super illud. iij. Reg. x. Attulit ex ophir ligna tina. dicit gl̃. Imputribilia spinosa in silitudine albe spine. tina candida sunt ꝛ rotunda.

Tinctor oris. q̃ tingit. ꝛ dr̃ a tingo gis. Inde tinctrix tricis. mulier que tingit.

Tinctricula le. dimi. i. parua tinctrix.

Tinea nee. f. g. vestimentor̃ vermis. ꝛ dicitᷣ a teneo nes. eo ꝙ teneat ꝛ insideat q̃usq; corrodat. Inde tineosus a. um.

Tinnulus a. ũ. i. tinniens. ꝛ dicitᷣ a tinnio nis Item tinnulus li. sonus liquidꝰ lenis ꝛ purus. ſm Pap̃. vñ hiero. in ꝓlogo. Job. Interdum quoq; rythmus dulcis ꝛ tinnulꝰ fertur numeris lege solutis.

Tintinnabulũ li. de sono vocis nomẽ accepit. sicut plausus manuũ. ꝛ stridor dentiũ ꝛ valuarũ. ꝛ cor. pe. vñ in aurora dr̃. Aurea cũ malis se tintinnabula iũgunt.

Tiphopicus ventus. ſm aliam translationem dicitᷣ ventus tempestiuus. ꝛ dr̃ a typhos qđ est inflatio. Idez dicitᷣ euroaquilo ꝛ cor. pe. typhonicus.

Typhon ꝓpriũ nomẽ. frater Isis fuit.

Typus pi. i. figura vel forma vel status vel similitudo. vñ. ij. Reg. xij. tradaxit in typo laterũ. i. in silitudine. Et typꝰ dr̃ q̃dam herba q̃ in aq̃s nascitᷣ ꝛ ab aqua inflatᷣ. Uñ ꝛ ambitiosor̃ hoĩm ꝛ sibi placentiũ. tumor ꝛ supbia typus dicitᷣ. Jñ etiã est ꝙ ab illa herba frigida febres typi dicuntᷣ Jñ typicus a. ũ. i. figuratiuus. Jñ typice aduer. id est figuratiue. ꝛ etiã typica febris dicitᷣ quam quidã periodicam dicunt.

Tyrannicida de. penul. produ. qui occidit tyrannum. Inde hoc tyrannicidium. id est tyranni occisio.

Tyrannꝰ ni. i. fortis rex. ꝛ dr̃ a tyro qđ ẽ fortis Olim eñ reges ꝛ tyranni nullã habebãt differentiã. Uñ fortes reges tyranni dicebantᷣ. sed postea accidit tyrannos vocari pessimos ꝛ improbos reges luxuriose dominatiõis cupidite ꝛ crudelissimã dñatione in populis exercentes a tyro qđ est angustia. quia angustiant vel cruciant suos. Jñ tyrannicus a. um. ꝛ hec tyrannia nie. ꝛ hec tyrannis idis. i. crudelitas ſm Hug. Et scribitᷣ ꝑ duo n. Item a tyrannus dicitᷣ hic tyrannulus li. dimi. id est ꝑuus tyrannus.

Tyriaca ce. pe. ꝓ. dr̃ antidotũ serpentũ q̃ venena pelluntᷣ. vt pestis peste soluatᷣ.

Tyro grece latine dr̃ fortis vel angustia. Et inde dr̃ hic tyro onis. i. nouus miles nouitᷣ electus ad militiã. qꝛ fortis ad hoc officium solet eligi. vel quia ad acquirendam ꝓbitatez multũ se angustiat. Item tyro dr̃ q̃libet ignarus ꝛ rudis cum aliquid incipit exercere. Et T ꝓdu. primã tyro. pro milite. sed hic tyrus ꝓ regione eam cor. Uñ. Pro regione tyro. pro forti milite tyro.

Tyruuculus li. dimi. i. ꝑuus tyro.

Tyrociniũ nij. noua militia. officium tyronis. rudimentũ initiũ. nouitas militie.

Thyrrenus ni. ꝓprium nomen est. Et nota ꝙ thyrrenus ꝛ ijdius erant duo fratres q̃bꝰ cũ lydia regio nõ sufficeret. ꝓiecerũt sortes q̃s cor̃ cũ ꝑte ppl̃i exiret. ꝛ ceciderũt sup tyrrhenũ. q̃ cũ ꝑte lydor̃ venit in tusciã. ꝛ a suo nomine dicta est tuscia tyrrhenia ꝛ tusci tyrrheni. Silr̃ ab illis q̃ cũ eo venerũt tuscia dicta est lydia. ꝛ etiã tusci lydi. Uel a noĩe fratris. qꝛ sepe nomen vnius fratris ponitur pro nomine alterius.

Tirsus si. m. g. dr̃ generalitᷣ oĩm oler̃ vl̃ herbarũ mediꝰ frutex. ꝛ dr̃ a terra ꝛ sursuz. qꝛ a terra sursum ꝯscendit. Tirsus etiã dr̃ baculꝰ vl̃ ramꝰ cũ frondibꝰ q̃ vtuntᷣ in sacrificijs bacchi. vel tirsus genus cymbali in modũ q̃drate figure factũ. qꝛ ab vtraq; ꝑte tenetᷣ. ꝛ tam aperiendo q̃; claudendo sonat.

Tyrus q̃dam insula. ꝛ q̃dam ciuitas phenicũ. q̃ cõdita fuit a phenicibꝰ. in q̃ optima purpura tingitᷣ q̃ tyria dr̃. Ad hãc ciuitatẽ loquitᷣ Esa. xxiij. ꝛ dr̃ a tyro qđ est fortis vl̃ angustia

Uñ ⁊ tyrꝰ angustia interp̄taṫ. Jñ tyriꝰ a. um gentile vl' patriũ. Jtẽ tyrꝰ ðr q̇dã serpẽs. Jtẽ tyrꝰ ðr caseus. ẞ tunc est primitiuũ.

Tisis vel potius ptisis. est vlceratio in pulmone ⁊ tumor ſic dicta grece. qꝛ fit ꝯsumptõ corporis totiꝰ. Jñ ptisicus a. ũ. pe. cor. tali infirmitate detentus.

Titan anis. m. g. interp̄taṫ illuminatio vl' illuminans. Uñ dicti olim titanes sẽ q̇dam fortissimi viri. q̄si illuminatores mundi. s. sua ꝓbitate. Uel ſm fabulas poetaꝝ isti ab irata ꝯ deos terra ad eiꝰ vtilitatẽ creati dicunṫ. Uñ ⁊ titanes dicti sẽ a tytan greco. i. abvltiõe. qꝛ quasi vlciscende matris terre cã cõtra deos armati existerent. Et etiã dicti sũt gigantes. Et hic titanꝰ ni. in eodẽ sensu. Et inde titan vel titanꝰ dictus est sol qꝛ fuit de genere titanoꝝ. vel qꝛ illuminat mundũ. Jnueniṫ hic titan indecli. vñ Judith. xvj. Nec filij titan ꝑcusserũt eũ. ⁊ ꝓdu. pe. gti. titanis. titana etiã ꝓdu. ta. vñ Lucanꝰ in. j. Uer ⁊ longi voluẽt titana labores. Greca eñ in an. crescentia in gtõ ꝓdu. a. mediã ante n. vt titanis. Et facit actũs in em ⁊ in a. titanem vel titana.

Titanis titanis vl' titaneos quedã ciuitas egypti vbi facta sunt prodigia que leguntur. Et diciṫ sic a titanibus. qꝛ eam edificauerunt titanes.

Titanꝰ ni. est idẽ qõ titan. Jtẽ a titan ðr titanus a. ũ. ⁊ hec titania nie. i. luna.

Titillicus a. um. pe. cor. i. titillatione plenus. scꝫ q̇ incitat vel qui incitaṫ ad luxuriam. ⁊ ðr a titillo las.

Titillatio onis luxurie incitamentũ carnis incitatio inflamatio.

Titubatio est cũ ego hincinde duo ꝯria sciam nec tñ alicui coꝝ qꝛ dubito credulitatẽ meaꝫ applico. vñ titubare ðr q̇s qñ suspitionẽ habet suꝑ eo de q̇ cõtendiṫ. vt in. c. in nr̃a p̄ñtia de ꝓcu. in glo. iij. Etiã titubare est defectuose loqui vel iguorant̃. Jñ titubans ꝓ ignorante habẽdꝰ est. C. de condi. inde. l. vl. ⁊. ff. de li. ho. exhi. l. iij. §. is q̇ ar. c. dñs. de secun. nup. vbi glo. pro ⁊ contra.

Titulus li. diciṫ a titan qõ est sol vl' illuminãs quasi titanꝰ. i. illuminans. qꝛ illumĩnat libꝝ. Sicut eñ sol mundũ vel quecunq; obscura illumĩat. ita titulus librum ⁊ eius sequentia illuminat. vel titulus diciṫ a tyto liuio q̇ primus librum suum ꝑ distinctiones diuisit et singulis titulũ apposuit. vl' ðr titulus q̄si tetulus. a theta figura q̇ ẽ sic facta q̇ olim in frontibus damnatoꝝ imprimebaṫ. Sicut eñ in illa figura reddebaṫ hõ ꝯscibiꝗs. sic ꝑ titulũ liber cognosciṫ. Uñ sic diffiniṫ. Titulus est breuis annotatõ eoꝝ q̇ diffusius in sequenti oꝑe continenṫ. Titulꝰ etiã dr̄ nota q̇ cã breuitatis apponiṫ dictionibꝰ. Titulꝰ etiam diciṫ inscriptio vel signũ laudis ⁊ honoris vel laus. qꝛ olim in imaginibꝰ laudes nobiliũ intitulabanṫ.

Titulus qñq; signũ ðr qñq; cã acq̇rendi dominij. qñq; ip̄a eccl'ia. vt titulus scti Petri qñq; clericatꝰ. qñq; canonicatus in aliq̄ eccl'ia. vñ ðr q̇s intitulari. i. clericari vel canonicari. Jtẽ qñq; accipitur ꝓ cã inhabili ad dominij translationem. vel ꝓ locatione. vt. c. ecclesie sancte. ij. vt li. pen. Jtẽ titulus est iusta causa possidendi qõ nostrũ est. ⁊ sic exigiṫ iustꝰ titulꝰ in vsucapione ⁊ p̄scrip. c. si diligenti. de p̄scrip. ⁊ glo. sum. xvi. q. iij. Etiã titulꝰ possessori cãm tribuit p̄scribẽdi. vt. c. i. de p̄scri. li. vi. ⁊ est vnũ de principalibꝰ requisitis ad p̄scriptionẽ. Dr̃ etiã titulꝰ qñq; ordo eccl'iasticꝰ q̄libet dignitas vel p̄latio. ⁊ sic ðr q̇s intitulari in aliq̄ ecclesia. i. ordinari ſm Bern. in. c. dudũ. de elec. suꝑ verbo intitulatã. ⁊. ff. si cer. pe. in rub.

Titulꝰ possessionis vel possidendi ẽ initiũ possessionis. ⁊ cã quare q̇s possideat. ⁊ emptio. venditio donatio ꝑmutatio qꝛ ꝑ emptionem ⁊ similia incipimꝰ possidere.

Titus ti. discipulus fuit Pauli apostoli. ⁊ interpretaṫ querens vel bonus seu lutum siue etiam lutarius.

T ante O

Tobias bie. q̇daꝫ sanctꝰ vir. cui raphael archãgelus reddidit visum.

Toda de. auis est que non hꝫ ossa in tibijs. qꝛ semꝑ est in motu.

Todinꝰ a. ũ. ðr ille q̇ velociter todet ⁊ moueṫ ad modũ tode auis.

Todonꝰ ni. i. gallus. ⁊ ðr a toda.

Tophus phi. m. g. ðr lapis asper ⁊ cauernosꝰ ⁊ ðr a todeo. qꝛ ambulantes suꝑ se todet. Jñ tophulus li. dimi.

Toga ge. ðr quasi tega. a tego gis. qꝛ velamento sui corpus tegat ⁊ cooꝑiat. est palliũ purũ ⁊ forma rotunda etiã ⁊ fusorie. ⁊ q̄si vndante sinu. Et erat olim cõis vestis romanorum Jñ togatus a. um. i. toga indutꝰ vel togam hñs. Uñ ⁊ togate dicebanṫ q̇dam comedie de vilibꝰ ꝑsonis a romanis facte q̇ nulliꝰ erãt p̄cij. Et toga vestis erat cõis. ⁊ iõ vilis. vnde Juuenalis. Jmpune ergo mihi recitauerat ille togatas.

Togatos dicimus aduocatos. a veste toga nominatos quã habebãt olim aduocati. diuersam a ceteris. vt ꝑ hoc cognoscerenṫ.

Togiferiũ rij. locus vbi scolastici disputant. ⁊ videṫ componi a toga ⁊ ferio.

Togilla le. dimi. i. ꝑua toga. Jtem togilla dicitur mantile.

Togripiriũ rij. i. pura toga.

Togula le. dimi. i. ꝑua toga.

Tolerabil' lis. cõ. t. ⁊ hoc le. qõ valet vel debet tolerari. Et componiṫ intolerabilis qõ non

valet vel debet tolerari.

Toles lis. dr a tol⁹. Et toles sᷓt tumores circa vuam stantes. has vulgo per diminutionē tusillas vocant. Que in faucibus solent turgescere.

Tollinū nt. lignū puteoꝝ q̄ haurit aqua.

Tol⁹ li. m. g. summitas templi. eminens rotūditas ꝓprie q̄dem tolus est velut scutū breue qđ in medio tecti est. in q̄ trabes coeunt

Tomaculū li. n. g. dr a tomos. Et dicūt tomacula intestina ꝓpter diuisiones ꝛ sectiones.

Tomos grece. latine dr diuisio vel sectio vł incisio. Jñ apud nos tomos mi. dr idē. Et tomos etiā dr liber vel columen ꝓpt multas diuisiones ꝛ replicatiōes cartarū.

Ton dicit altitudo vel totum.

Tonabulū li. i. sonus vł tintinnabulum.

Tonitrus trus. m. g. ꝛ hoc tonitru. indecli. in singulari. Jn plali hec tonitrua truū. a tonitru abltō addita um. Uñ Apoc. xix. Et audiui vocē tonitruū magnoꝝ. Et hoc tonitruuꝫ trui. n. g. vñ Job. xxvi. Quis poterit tonitruum ei⁹ magnitudinis intueri. idem signant. Et componunt ista tria noīa a ton⁹ ni. qđ est sonus ꝛ terreo res. q2 hmōi son⁹ valde terret Uñ Jsi. etymo. xiij. Tonitruū dictū. eo ꝙ sonus ei⁹ terreat. Nā tonus son⁹ dr. q2 interdū tam grauiter cōcutit oīa. ita vt celū discussisse videat. q2 cū ꝓcella vehementissimi venti nubibus se repente immiserit. turbine inualescente exitūq3 querente. nubē quā excauauit impetu magno ꝑscindit. ac si cū horrendo fragore defert ad aures. Q2 mirari quis nō debet. cū vesicula q̄uis pua. magnū tñ sonū displosa emittit. Lux aūt que apparet ante tonitruuꝫ vulgur vocat. q̄ iō añ videt. q2 clarū lumen est. Tonitruū aūt tardi⁹ ad aures ꝑuenit instar securis arborē ꝓcul cedentis. cui⁹ q̄dez ante cernis ictū q̄ ad aures sonitus ꝑueniat.

Tonsa se. dicit rem⁹ qđ ꝛ hic tonsus dicit sed potius tonsa vel tonsus. dicit palmula remi que aquā ꝑcutit. ꝛ dr a tondeo des. vel a tondo dis. quasi tunsa vel q̄si tunsus eo ꝙ aquā tundat.

Tonsilla le. dimi. i. ꝑua tonsa. Tonsilla etiam dicit forpicula. Et tonsilla dicit vncus ferreus vel ligneus ad quē in littore funes nauiū alligant. Uñ Enni⁹ Tonsillas rapiunt cōfigunt litus ad vncos.

Tonsoriū rij. idem est qđ tonstrina. s. locus vbi tondetur.

Tonsor oris. q̄ radit barbas a tondendis capillis dictus. Jñ tontrix tricis. mutata tor. ī trix. interposita t. cā euphonie. Jñ hec tōstricula le. dimi. ꝛ h̄ tonstrina ne. officina. vł domus vel loc⁹ in quo tondet.

Tonsula le. dimi. i. ꝑua tonsa.

Tonus ni. m. g. i. son⁹. ꝛ dr a tono nas

Toparcha che. vel hic toparch⁹ chi. i. princeps sup totum vel sup aliquē locuꝫ. ꝛ dr a topos qđ est totū vel locus. ꝛ archos qđ est ꝑnceps Jñ hec toparchia chie. pe. acuta eius potestas. Uel toparchia potest dici locus principatus. Uñ tres toparchie dicunt triū locorum principatus.

Topazius vel topazion. gemma est ex virenti genere. omniq3 colore resplendens. inuenta prius in arabie insula. in qua trogodite predones fame ꝛ tempestate fessi. cū radices herbarū effoderent eā eruerunt. que insula postea nebulis cooperta tandē ꝛ a nauigantib⁹ est inuenta. ꝛ ob hoc locus ꝛ gemma nomen ex cā accepit. Nam topazin. trogoditarum lingua significationem hꝫ querentis. Uñ et insula dicta est topazius. vel lapis dictus est topazius. Et vt dicit glo. Apo. xxi. Topazi⁹ quo rarior eo prestantior. Et habet duos colores ex auro ꝛ etherea claritate maxime lucens cum splendore solis tangitur superans omniū gemmarum claritatem in aspectū suum singulariter ꝓuocans aspicientes. Quē si polis obscuras. si nature relinquis clarior est. ꝛ nihil eo charius regib⁹ inter diuitias.

Topicus a. ū. i. localis. ꝛ dr a topos qđ ē loc⁹. Et h̄ topica ce. Et plr hec topica coꝝ. ꝑ quodā libro in q̄ tractat de locis. Jtem topos vł ton. dr totū. Jñ topicus a. ū. i. totalis. Uñ supdictus liber potest dici topica q̄i totalis. q2 ibi de totis vel de locis omnibus tractatur. ꝛ corripit pi.

Topos dr totū vel locus.

Toragiū gij. i. ornat⁹ vel munitus.

Torcular laris. n. g. vel hoc torculare ris. i. calcatoriū. ꝛ dr a torqueo ques. quia ibi vue et oliue calcant ꝛ extorte exprimunt. Dicunt tñ q̄dam ꝙ torcular dicit ꝓprie prelum quo vue calcate exprimunt. ꝛ ꝓdu. pe. tam nominatiui q̄ gti.

Toreuma atis. n. g. est tornatura vel tornatum vas. vel q̄cq̄d dolat ꝛ tornat. siue vas siue lectus siue aliud. ꝛ dicit a torno nas. Et ē toreuma triū syllabarū. ꝛ cor. primam. Uñ prudentius. Fulcra mero veteriq3 toreuma rore rigant.

Tormentū ti. n. g. dicit quasi torquimentuꝫ. a torqueo. eo ꝙ torquendo mentem inueniat. Jtē tormenta dicunt etiā instrumenta bellica ad dirimenda opida ꝛ ciuitates. vel quia torqueāt interi⁹ resistentes. vel q2 torqueant lapides ꝛ etiā tela.

Torneamenta dicunt quedam nundine vel ferie in q̄bus milites ex edicto conuenire solēt ꝛ ad ostensionem virium suarum ꝛ audacie temere congregari vel congredi. vt. c. j. ō tornea. Et causa prohibitionis est periculū animarū. ꝛ mors hominum inde prouenien vt ibidem notatur.

Tornus ni.m.g. quoddã instrũm cũ q̃ vasa tor/nantur. Jñ hic ⁊ hec tornatilis. ⁊ hoc le.pe. cor. habile ad tornandũ.
Torpedo dinis.f.g.i.torpor. ⁊ dr̃ a torpeo pes ⁊ pdu.pe.nti. Torpedo etiam est quoddam genus piscis. sic dicta. quia corpus torpesce/re faciat. si q̃s eã viuentem tangat. Et narrat Plini⁹. Tanta ẽ vis ei⁹. vt etiã aura sui cor/poris afficit mentẽ ⁊ hoĩs membra.
Torpidus a.um.i.stupidus. Jnde torpidulus a.um.i.aliquantulũ torpidus.
Torpor poris.i.stupor pigricia. torpedo.
Torquatus.a.um.id est torque ligatus ⁊ orna tus. Et hinc quidam romanus dictus ẽ Tor quatus. quia singulari certamine quendam gallum deuicit. eiq3 torquẽ aureum abstulit.
Torquis quis.m.g. ⁊ hec torques quis.fe.g. id est ligamen tortũ vel aureus circulus cir/ca collũ a collo vsq3 ad pectus descendẽs sic dictus. q2 tortus sit. ⁊ ẽ ornamentũ viroꝝ. Et nota q torquis.m.g. est magis in vsu ꝯm grã maticos ꝯ hec torques.f.g. sepe inuenitur in theologia. Vñ Judicũ. viij. Preter torques aureas camelorum. Nota versus differentia les. Pectoris est spinter Mirle pariterq3 mo nile. Ornatus colli. sunt torquis auris ingu res. Anulus est manuum. sunt armille scapu larum. Atq3 perichelides exornant brachia nymphis.
Torrens entis.m.g. est fluuius vel aqua veni/ens cũ impetu ex imbrib⁹ repentina magnuz habens incrementũ ꝯ adueniente estãte calo re solis torrescit ⁊ arescit ⁊ desiccat. Vñ p/pheta. Conuertere dñe captiuitatẽ nostraz si cut torrens in austro.
Torridus a.um. id est velox vel tostus. Vñ in hymno. cui⁹ corpus sanctissimũ in ara crucis torridũ. Jnde hec torriditas tatis. ⁊ cor pe.
Torris ris.m.g. dicitur lignum semiustum tra ctum a foco. ⁊ extinctuz. ⁊ dicitur a torreo es Jdem ⁊ hec ticio onis licet sic dicatur etiã in igne dum ardet. Vñ Amos. iiij. Et facti estis quasi torris raptus ab incendio. Jtem Zach. iij. Nunqd nõ iste torris erut⁹ de igne ẽ. Jñ torriculus li. dimi.i. paruus torris.
Torsores. id est tortores vel cruciatores. ⁊ dici tur a torqueo ques.
Torta te. est quoddã genus cibi vel panis qd vulgo ita dicit. Jnde tortula le. dimi. id est parua torta.
Tortio onis est torquendi actio interior intesti norum afflictio. Jdem signat torsio. ⁊ vtrũq3 descendit a torqueo ques.
Tortores.i.torsores.
Tortuosus.a um.i.fluxuosus. vl' iniuriosus ex tra rationẽ. Jnde hec tortuositas tatis.
Tort⁹ tus.ui.i.torsio vl' iniuria. ⁊ dr̃ a torqueo ques. ⁊ tortus.a.um.
Tor⁹ ri.m.g.i.deflectio ⁊ pulposa extantia car niũ. sicut circa culuz ⁊ brachia. ⁊ dr̃ sic. q2 sb viscera torta videant. Jnde torosus .a.um. id ẽ pinguis ⁊ toris plenus ⁊ sugbus. Jnde h torositas tatis. Jnuenit etiaz thorus p le cto. vide supra loco suo.
Toruus a.um.i.crudelis. terribilis. ⁊ dr̃ a tor tus ⁊ vultus. eo q sit torto vultu ⁊ truculen/to vt torua leena. Jnde hec toruitas tatis.
Tostus a.um.i.assatus. pustus. pistus. siccat⁹ ⁊ dr̃ a torreo res.
Tot.o.g. plis nu. ⁊ idecli. ⁊ dr̃ a ton vel topos quod est totum.
Totidem.i.eiusdẽ nũeri. ⁊ ẽ indecli.o.g. plura lis nũeri. ⁊ cõponit a tot ⁊ idem.
Totus a.um. dicit a tot ⁊ pertinet ad magnitu dinem. vt totum corpus. Sed omne ad mul/titudinem. vt Omnis homo. Jtem omne in diuersis partibus ponitur. Totũ sine ptibus debet esse diuersis nec a pte integrat dñia to tius in rem noĩs cui adiungit. ꝯ nullaz eius partẽ cõprehendit. vt Totus sortes. i. sortes ⁊ quelibet eius ps. Omne vero quãlibet rem noĩs adiungit cõprehẽdit ⁊ p.do. Vñ qdaz Mandere sic totũ melius q̃3 pandere votum Jnde hic ⁊ hec totalis ⁊ hoc le. Jnde hec to talitas tatis.
Toricũ ci.n.g. quoddã genus veneni. quod ex succo taxi arboris exprimit.

T ante R

Trabilis.o.t. ⁊ hoc le. quod est trabis. vel qd ad trabem ptinet. ⁊ dicitur a trabs. Et h tra/bilis. id est trabs.
Trabaria rie.f.g. nauis longa ⁊ stricta. ⁊ dicit a trabs. Trabarie dicunt minute naues que ex singulis trabibus cauãt. q̃ aliter litorarie dicunt vel canduce ex vno ligno cauate ⁊ fa cte ⁊ dicunt canduce. q2 a q̃tuor vsq3 ad de/cem homines capiant.
Trabea bee.f.g. est genus vestis imperialis q̃ soli imperatores vtebantur. ⁊ dicitur a trans beo beas. quasi transbea. quia vltra alios be atum designabat. Jñ trabeatus a.um. id est trabea indutus. Vnde legitur q dñs noster fuit indutus trabea carnis. i. regia veste car/nis. Trabea etiam dr̃ vestis consularis vt. C. de consul. l. j. li. xij.
Trabea etiã dr̃ portic⁹ tecta trabibus. ⁊ p.pe. trabeat⁹. Vñ Ouidi. xij. meta. Dignior est q̃ trabeati forma quirini.
Trabs bis.f.g. dr̃ a traho is. q2 ab vno pariete trahit in aliũ. Vel trabes dicunt a transuer so. quia in transuerso posite vtrosq3 parietes ꝯtingunt ⁊ continẽt Veteres etiã hec trabes p trabs dicebant.
Tracon onis. est meatus subterrane⁹. vñ qui/dam. Terrarum dracones aĩalia dico draco nes. Vnde quidam putauerũt debere dici in psalmo. Dracones ⁊ oẽs abyssi. Sz tracones

dicit͛ cõmuniter ꝑ t.

Tractabilis. ꝯ. t. ⁊ h̾ le. qꝺ̃ de facili põt tractari ⁊ duci. Jnde tractabiliter aduer.

Tractatorij erãt viri q̄ tractabãt ⁊ cõtrectabãt i. manib⁹ cõtigerũt ⁊ palpauerũt aĩalia publica ⁊ eq̄s sacros vsui deputatos.

Tractatorie dicunt͛ lr̃e impetrate ꝓ licentia vehendi animalia. vel lr̃e date licentie ad tractandum ⁊ puniendũ criminosos. ſm̃ Acur. C. e. ti. in rub.

Tractatus us ui. est vnius rei multiplex expositio. eo ꝙ trahat sensum in multa. ⁊ fit specialiter ad semetipm̃. Sermo xo altera eget persona. Uerbũ aũt ad omnes. vnde dicit͛. Uerbum fecit ad populum.

Traditio onis. f. g. est humana constitutio cõsulens cupiditati hominũ. ⁊ dicitur a trado is. vnde in Aurora. Tanq̄ȝ non loquens traditione breui.

Traditor toris. id ẽ ꝓditor. vt Judas fuit traditor. i. dator vel ꝓditor.

Traductio onis. f. g. i. vltra ductio ꝓpalatio siue manifestatio. vñ Sap̃. ij. Factus ẽ nobis in traductionem cogitationũ nostrꝝ. Glo. Cogitationes nr̃as traduxit in lucem. Jtem mors dr̃ traductio qn̄ hoĩes ab hac vita traducũtur. vnꝺ̃ Sap̃. xj. Qui cũ minuerent͛ in traductionem infantiũ occisoꝝ ⁊c̃. Jteȝ traductio ẽ quidã color rhetoric⁹. ⁊ fit cũ aliqꝺ̃ nomẽ ꝑ suos casus variat͛. ⁊ ꝯuenit cũ q̄daȝ scemate. qꝺ̃ appellat͛ poliptoton. vnde. Grecismus. Misce ꝑ casus vocẽ traductio fiet. vt Si nihil in vita iocundius ẽ tibi vita. Jnde corem vitã perages virtute relicta. Uel etiaȝ fit in consonantia. vt Cur illam curas q̄ multos dat tibi curas.

Tradux cis. m. g. i. ꝓpago. qꝺ̃ etiaȝ ꝓ originali pc̃tõ qꝺ̃ Adã cõmisit inuenit͛. q2 ab ipo ĩ posteros fuit translatũ sicut de patrib⁹ filij ꝓpagant͛. ⁊ cor. pe. gti. licȝ duco cis ꝓdu. primaȝ Papias vero dic̃. Tradux ex altero ducta ꝓpago radix vel origo.

Tragedia die. fe. g. i. hircina laus vel hircinus cantus vel fetidus. ⁊ dĩ a tragos qꝺ̃ ẽ hircus ⁊ oda cantus vl̾ laus. Est eĩ de crudelissimis rebus. sicut q̄ patrẽ vel matrẽ interficit. vl̾ comedit filiũ. vel ecõuerso ⁊ hmõi. Unde ⁊ tragedo dabat͛ hircus. s. animal fetidũ. non qꝺ̃ nõ hr̃et aliud dignũ p̃miũ. ſ ad fetorem materie designandũ. Et inde tragedus a. um. Et hic tragedus di. pe. ꝓdu. i. tragedie scriptor Et hic tragedicus a. um. Jtẽ a tragedia dicitur tragicus. a um. Et differũt tragedia et comedia. quia comedia priuatorum hominũ cõtinet facta. Tragedia reguȝ ⁊ magnatũ. Jtẽ comedia hũili stilo describit͛. ⁊ tragedia alto Jtẽ comedia a tristib⁹ incipit. ſ cũ leticia definit. Tragedia econtrario. Unde in salutatione solemus mittere ⁊ optare tragicũ principium ⁊ comicum finem. i. bonum principiũ ⁊ letum finem.

Tragelaphus phi. pe. cor. i. hircoceru⁹ nomen est compositum a tragos quod ẽ hircus. ⁊ laphus qꝺ̃ est ceruus q̄ lȝ eiusdeȝ speciei sit cũ ceruo. villosos tamen habȝ armos. vt hirci ⁊ menta barbata.

Tragema atis. n. g. idem est qꝺ̃ vile munu⁹. vel modici valoris.

Tragiopa pe. est auis maior aquila.

Tragus grece. latine dr̃ hircus.

Tragula le. f. g. est genus teli.

Tragũ gi. n. g. est gen⁹ retis piscatorij qꝺ̃ aliter verticulũ a vertendo dĩ.

Traha he. genus est vehiculi. a trahendo dicta quia rotas non habet vñ. j. Paral̾. xx. Fecit super eos tribulas ⁊ trahas. Sic etiã appellatur illud instrumẽtum dentatum qꝺ̃ equus trahit sup̲ terram de nouo seminatã ꝓ semine recõdendo. glebulis ꝯterendis. vl̾ instr̃m qꝺ̃ feno colligendo aptat͛.

Traiectio onis. i. vltra iactio. Et ponit͛ ꝓ mertiũ transportatione. Uñ Eccli. xxxvij. Cũ negociatore de traiectione. cum emptore de vẽditione tracta.

Trama me. ẽ filũ int͛ stamẽ discurrẽs. ⁊ dr̃ a traho is. Trama etiã dr̃ q̄dã ĩstr̃m textricũ qꝺ̃ inequale est.

Traiecticia. dĩ pecunia q̄ locat͛ vel ꝑmittit͛ alicui ꝑ mare ad quecunq̄ȝ locum trãsuehenda vel deportanda.

Tramaricia cie. f. g. q̄dam arbustula. ⁊ dĩ a traho is. eo ꝙ trahat errorẽ. Nã in q̄busdaȝ locis ea terre distinguunt͛.

Trames mitis. m. g. dĩ via ꝑua ⁊ trãsuersa ꝑ agꝝ ⁊ dĩ a traho is. eo ꝙ trahat de publica via vl̾ dĩ a trãsmitto tis. q2 trãsmittit vsq̄ȝ ad aliam partẽ agri. vl̾ dĩ a trãsuerso. eo ꝙ ꝑ transuersum ducat. ⁊ cor. pe. gti.

Tramis mis. m. g. est extrema pars vestimenti ⁊ dĩ a traho is.

Tramosericus a. um. pe. cor. i. hñs tramã sericã. Jnde h̾ tramoserica ce. quedã vestꝭ lineo stamine. s. trama serica.

Tranq̄llus. a. um. i. q̄etus. lucid⁹. purus. ⁊ dĩ tranquillũ. i. transiens quiete. ⁊ ꝑtinet ꝓprie ad mare. sic̃ serenũ ad celũ. Et scribit͛ ꝑ geminũ l. ⁊ ꝓ. pe. Uñ Oui. epi. Nec nisi tranquillo brachia crede mari.

Trãsactio onis. f. g. ẽ de re dubia ⁊ lite incerta nondũ finita dato aliq̄ ꝓmisso vel retento nõ gratuita pactõ. vt ĩ. c. sup̲ eo. de trãsac. Et est idẽ ꝙ cõpositio int͛ aduersarios.

Transalpin⁹. a um. i. vltra alpes existẽs. Et inde trãsalpinor aris. i. vltra alpes ire.

Trãsfuga ge. ꝯ. g. qui de vno exercitu fugit ad aliũ. ⁊ cor. fu. Et inuenit͛ etiã trãsfugus. a. ũ in eadem significatiõe. sicut cõfuga ⁊ ꝯfug⁹. ꝓfuga ⁊ ꝓfugus. a. um.

Transitio onis.f.g.i.vltra itio. Itē transitio ē q̄dam color rhetoric⁹ p quē cōtinuam⁹ dicta dicendis. vt Audistis q̄lem se p̄buit iste pa- renti. Nūc q̄lis ipse fuit parens audite vicis sim. Item dicto de noīe dicendū est de v̄bo. Vel fit q̄n breuiter ostēdit̄ dictū ⁊ postea q̄d sit dicendū.

Transit⁹ us ui.i.iter via q̄ transiri pōt. ⁊ dicit̄ a transeo is. Et transit⁹ a.ū.pe.cor.vn̄ Deu. iiij. Transito iordane. Itē Act.xix. Transi- ta macedonia.

Translatio onis.f.g.i.vltra latio transportatō ⁊ d̄r a transfero ers. Itē translatio.i.exposi- tio snie p aliā linguam.

Translatio est de sede ad sedē facta cōmutatio ⁊ cū epūs de vna sede ad aliā transfert̄. Vn̄ qd̄ hic dī translatio alibi d̄r mutatio.vt. vij. q.j.mutationes.

Translata legata dicūt̄ q̄ testator legatario ad empto transfert in aliū.s.auferēdo ab eo cui primo legauerat.

Translator oris.m.g.q̄ de vna lingua v̄ba trāsfert in aliā.

Translatus a.ū.i.traduct⁹ siue vltra duct⁹ trās portat⁹. ⁊ d̄r a transfero fers.

Transtrū stri.n.g.d̄r a trāsuerto tis. Et dicūt̄ transtra tabule vbi sedēt remiges q2 in trans uerso nauis sit̄ posite. Vn̄ Ezech.xxvij. Trā- stra tua fecerūt tibi ex indico ebore.

Trapeta te.f.g.⁊ h̄ trapetū ti.i.mola oliuaria sc3 vbi oliue terunt̄. vl' incus numulariorū vl' vas in q̄ herbe cōterunt̄. ⁊ d̄r trapeta qua si terepeta.q2 assidue petit̄ vt terat̄.

Trapezia zie.vel trapezetum ti.d̄r mensa nu- mulariorū.

Trapezeta te.vel trapezita te.in eodē sensu.s. numulari⁹ vel mensari⁹ q̄ pecuniam sup mē sam denumerat. Vnde Gregorius in Omel. ephe. Trapezitas multarū gentiū prouincie ignorant.

Tredecim.o.g.plis nume.indecli.⁊ d̄r a tres ⁊ decem.

Tredenus a.ū.⁊ d̄r a tredecim. Et tredenari⁹. a.ū.⁊ tredecies aduer.

Tremissis sis.m.g.i.tercia ps solidi. Et d̄r tre missis.q2 ter missus solidū facit. vl' est nomē vncie certi ponderis ⁊ quantitatis.

Tremulent⁹ a.ū.i.tremore plenus.

Tremul⁹ a.ū.i.trepid⁹.⁊ d̄r a tremo. Itē tre mulus li.dicit̄ quedam arbor cui⁹ folia sem per trement.

Trenar⁹.ri.m.g.⁊ in plī h̄ trenara orū.mons si ue vallis vbi descensus est ad inferos. ⁊ se- pe ponit̄ p ipso descensu ad inferos.⁊ p in- ferno. In̄ tenarari⁹ a.ū. Et no.q̄ q̄dā dicūt p eodē monte.hic trenarius sed male.⁊ cor ripit na.trenarus.

Tressis sis.m.g.i.tres obli.vl' preciū triū obo lorū.vl' triū assium appreciatus.

Treuga ge.f.est scriptio regalis vl' securitas p̄ stita psonis ⁊ reb⁹ ad tp̄s.discordia nōdū fi- nita.vt de treu.⁊ pa.c.j. In̄ hic treugari⁹ rij q̄ treugas facit inter aliquos Et treugarius a.um.ad treugā ptinens.

Triambos.i.triūph⁹ vl' iudiciū triplex.

Triangul⁹ a.um.id est tres angulos h̄ns.⁊ di citur a tris ⁊ angulus. Inde triangulatus. a.um idem. Et substantiue dicit̄ triangulus pro tali figura.

Triarius a.ū.d̄r q̄ est sup tres cōstitut⁹. vl' qui tercio loco cōstituit̄ in exercitu. Idem ⁊ por titor signorum dicit̄.

Tribrach⁹ chi.est q̄dā pes cōstans ex trib⁹ bre uib⁹ syllabis.⁊ d̄r a tris qd̄ ē tres ⁊ brachos qd̄ est breue q̄si ↄstans ex trib⁹ breuib⁹ sylal bis.vt domin⁹.vn̄. Pes tribrach⁹ breuibus postulat ire tribus.

Tribulis lis.cō.t.⁊ hoc le.i.de eadem tribu.⁊ pdu.bu. Vn̄ Oratius in epi. Vt cū pilleolo soleas cōuiuia tribulis. Et inde componitur cōtribulis. Sed tribulo las.cor.bu. Vn̄ qui dam. Non homīes tribules quos tu scis eē tribules.

Tribulū li.n.g.qd̄ ⁊ hec tribula inuenit̄.est in strumentū in quo fruges terunt̄. ⁊ dicit̄ a te ro ris. Vn̄.j.Paral.xx. Fecit super eas tri- bulas ⁊ trabas.

Tribul⁹.li.m.g.est gen⁹ spinarū.vn̄ Gen̄.iij. Spinas ⁊ tribulos terra germinabit tibi.et d̄r tribul⁹ quasi tangentes se tribulans.

Tribunalis lis.ↄ.t.⁊ h̄ le.⁊ h̄ tribunal vl' tri- bunale lis.d̄r sedes iudicis.⁊ d̄r a tribunus q̄si sedes tribuni.vl' loc⁹ in alto cōstitut⁹ vn̄ vniuersi audire pn̄t.⁊ d̄r sic a tribuo is.quia inde a sacerdote p̄cepta viuendi tribuuntur Vel d̄r a trib⁹.q2 trib⁹ ad illam sedē conuo- cant̄.⁊ pdu.pe.tam gti q̄3 nti.

Tribunal fm Hoff.est loc⁹ maiorū iudicū q̄ ha bent merū imperiū fm Azo.in sum.C.d̄ iur. om.iudi. Vel est loc⁹ vbi iudex p tribunali sedet.q̄ al's forus d̄r.de v̄.sig.for⁹.⁊ est glo. in.c.j.de re iudi.li.vj.

Tribun⁹ ni.m.g.d̄r a tribuo is. eo q̄ militib⁹ vel plebi iura vel opem tribuat. In̄ tribuni- cius a.ū.⁊ h̄ ⁊ h̄ tribunalis ⁊ h̄ le.⁊ h̄ tribu- nat⁹ us.ui.dignitas vel officiū tribuni. Itē a tribuo is d̄r hoc tributū ti.vl' d̄r tributū vl' tribun⁹ a trib⁹.q2 p singulas trib⁹ tributum exigebat̄.sicut nūc p singula territoria.⁊ cui psoluebat̄ tribun⁹ dicebat̄. vn̄ q̄ legit tribu tū.tribun⁹ etiā d̄r fm Hug.sed in Grecismo d̄r. At qui triginta sub se tenet ille tribun⁹. Quiq3 tributa legit ille tribun⁹ erit. In glo. aūt sup illud.j.Mach.iij. Et post hec cōstitu it Judas duces ppl'i.tribunos ⁊ centuriōes ⁊ pentacontarchos et decuriones. vbi dicit glo. Tribunos appellant illos.q̄ mille mili- tibus preerant.quos greci chiliarchos vo-

cant. Centuriões q̄ centū. Pentacōtarchos. q̄ quinquaginta. Decuriões q̄ hn̄t decē. Vn̄ Mille tribunus hꝫ. grece chiliarcha vocatᷣ. Centurio centū. bis q̄nqꝫ decurio ducit. At q̄nquaginta pentacontarchꝰ habebit. Et cō ponitᷣ tribunus cū gtō plebis. ⁊ dꝛ hic tribunusplebis. huiꝰ tribuniplebis. Et nota ꝙ aliud est tribunusplebis in cōpositione. ⁊ aliud extra cōpositionē. qꝛ extra cōpositionē pōtvenire ꝓ tribuno cuiuslibet plebis. ẜ in cōpositione tribunusplebis venit ꝓ illo solo q̄ habebat tribunatū in plebe romana.

Tribunusplebis. est plebeiꝰ magistratꝰ sic dictus. qꝛ ppl's romanꝰ olim erat diuisus ī tres ꝑtes. ⁊ ex singulis singuli tribuni ꝓcreabantur. vel qꝛ tribuni suffragio cōstituebantᷣ.

Tribunꝰ quiritum. i. militum erat rege exacto ante dictatores. qui prefuit equitibꝰ postq̄ꝫ partim ex plebe. ⁊ ꝑtim ex patribꝰ al's partibus iudiciū militū creati sunt tribuni consulari potestate.

Tribus us ui. f. g. i. ꝓgenies. ⁊ dicitᷣ a tris qꝺ̄ est tres. qꝛ in ꝑncipio romani trifarie fuerūt a Rhomulo dispertiti. In senatores milites plebeios. q̄ tribꝰ nūc multiplicate nomē pristinū retinent. Et facit tribꝰ bubꝰ in dtō ⁊ abltō pluribꝰ. Itē tributim pe. ꝓdu. aduer. i. ꝑ singulas tribꝰ. vel de tribu in tribu. vn̄. Oratius in li. ẜmo. Primores ppl'i arripiūt ppl'm qꝫ tributim.

Tributū ti. n. g. dꝛ a tribuo is. Vel ẜm Isi. a tribu. eo ꝙ antea ꝑ singulas tribꝰ exigebatᷣ. sicut nūc ꝑ singula territoria. Sic aūt in tres ꝑtes diuisum fuisse ppl'm romanū cōstat vt q̄ ꝑ̄erant in singulis ꝑtibus tribuni dicerentᷣ. Vn̄ ⁊ sumptus q̄s dabant ppl'i tributa nominauerunt.

Tributū ti. est census q̄ ꝓ̄statᷣ rōne solij ꝓprij a possidentibꝰ. Dicitᷣ aūt tributū ideo. qꝛ militibꝰ tribuebatᷣ. q̄ expeditioni publice vacabant. vn̄ ⁊ stipendiū appellatᷣ. vt. ff. de ver. signi. l. ager.

Tributariꝰ a. ū. q̄ soluit vel dꝫ tributū.

Tricha che. f. g. i. deceptō. et tricha. i. meretrix Et tricha. i. impedimentū. ⁊ tricha. i. mora. ⁊ tricha. i. radix Et tricha. id ē inuolutio capillorum.

Triceps pitis habens tria capita.

Trichorū ri. ⁊ hoc trichoriū. i. locꝰ iuxta ignē causa prandij hn̄s tres cameras vel absidas ⁊ cor. cho.

Tricliniū nij. n. g. dᷣ domꝰ trina sessione cōuiuantiū ordinata. Solebant eñ antiq̄ in clinis comedere. ⁊ tres lectos vl' tres ordines lectoꝝ disponere. In vno q̄ꝫ cōedebant dn̄s ⁊ dn̄a. In scd̄o familia. In tercio hospites. ⁊ talis domus dicebatᷣ tricliniū.

Tricolor loris. vide supra in color oris.

Tricolos vel tricolon. vide supra in colon.

Tricuspis dis. ɔ. g. dᷣ a tris ⁊ cuspis. vt tricuspis lancea. que hꝫ tres cuspites. Et lꝫ inueniatᷣ in. n. g. vt in Oui. Positoqꝫ tricuspite telo mulcet aquas. Hoc tñ nō est nisi ꝑ figuram ẜm Priscianum.

Tridens entis. m. g. dꝛ a tris qꝺ̄ ē tres ⁊ dens q̄si tres hn̄s dentes. Et inuenitᷣ q̄nqꝫ ꝓ creagra siue fuscinula. ⁊ sic ponitᷣ Nume. iiij. Itē ꝓ rusticano instrumento. sicut ē furca ferrea vel aliud sil'e cum tribus dentibꝰ Et sic ponitur. j. Reg. xiij.

Tridental talis. n. g. quoddā vas. ⁊ dꝛ a tris ⁊ dens. q̄si tres pinnas sicut tres dentes hn̄s.

Triduū dui. n. g. i. spaciū triū dierū.

Triennis. ɔ. t. ⁊ h̄ ne. i. triū annoꝝ. Vn̄ triēniū nij. spaciū triū annoꝝ vn̄. ij. Mach. iiij. Et pꝰ trienniū tempꝰ misit Iason Menelaum.

Triens entis. i. tercia ꝑs assis vl' denarij. vl' alicuiꝰ rei vel vas. Sed ꝓ vase videtᷣ cōponi a tris ⁊ dens. inde triens. i. vas tres pinnas. q̄si tres dentes habens. vn̄ Persius. Callidū trientem excutite manibus.

Trieris ris. f. g. magna nauis a tribus sessionibꝰ. q̄si tres hn̄s ordines remoꝝ. quē greci durconē vocant. vn̄ Esa. xxxiij. Neqꝫ trieris magna transgredietᷣ eū. Itē Daniel. xi. ⁊ venient sup̄ eū trieres ⁊ romani ⁊ cor. e. vn̄ quidam. Triplex remoꝝ tries mouet iuuat ordo

Trifaux faucis. o. g. ⁊ hic ⁊ hec trifaucis. ⁊ h̄ ce. i. habens tres fauces. ⁊ tria ora. vt Cerberus ⁊ ianitor inferni. vnde Virgilius. Cerberus hinc ingens latratu regna trifauci. Personat ⁊c̄.

Trifidus a. um. vide. s̄. in fidus.

Trifolium lij. est herba quam greci tripholon vocant. quia sit trinis folijs per singulas annotationes.

Triformis mis. cō. t. ⁊ hoc me. id est trium formarum.

Trifurcifer a. ū. pe. cor. portarius qui hꝫ tres furcas vel instrumentū trifurcatum ad onus gerendum.

Triga ge. f. g. i. currus Plutonis. ⁊ dꝛ a tris. ⁊ iugū. qꝛ rapit hoīes de tribꝰ etatibꝰ

Trigamꝰ a. ū. q̄ vel q̄ tribus nupsit. Inde trigamia mie. i. tres nuptie vel ꝓprietas q̄ aliquis dicitᷣ trigamꝰ.

Triginta. o. g. indecli. dꝛ a tris ⁊ gentos qꝺ̄ est decē. q̄si ter decē. Vn̄ trigies ⁊ tricies aduerbiū. i. triginta vicibꝰ. Et tricenꝰ a. ū. ⁊ trigenus a. ū. Vn̄ tricenariꝰ a. ū. ⁊ trigenariꝰ. a. ū. ⁊ tricesimꝰ a. ū. ⁊ trigesimꝰ. a. ū. Inde hic ⁊ h̄ tricesimalis ⁊ h̄ le. ⁊ trigesimalis ⁊ hoc le.

Trigonum ni. id est triangulum quod in tres ducitur angulos. vt ter tria. vel ter quatuor. vel ter quinquaginta ⁊c̄. ẜm Papiam. ⁊ corripit pe.

Trilibris. ɔ. t. ⁊ hoc bre. i. triū libraꝝ pondꝰ vl' mensura. ⁊ ꝓdu. li. sicut libra.

Trilinguis. vide supra in bilinguis.
Trilix. vide supra bilix.
Trimatus us ui. pe. producta. spacium triũ annorum.
Trimegistus sti. m. g. i. ter maximus q̃ tres hʒ. scʒ ptãtes. vel qui ter est in potestate eleuat⁹ ⁊ dicitur a tris ⁊ megistus. quod est maxim⁹ Unde mercurius ob virtutem et multarũ artium scientiã trigemistus. id est ter maximus nominatus est.
Trimensis. ꝯ. t. ⁊ h̄ se. i. triũ mensiũ. qd̄ alit̃ trimestris stre. dr̃. Inde trimense dicit̃ quoddã genus ordei. q̃ satum post tres menses colligitur. Nam vbi ꝓpter aquam vel aliaʒ causam matura satio omissa est. p̃sidiũ ad h̄ petitur ꝙ cuʒ necessitas cogit verno tp̄e seminat̃ ⁊ celeriter colligit̃ q̃ post tres menses.
Trimus. a ũ. i. triũ annoꝝ. ⁊ dĩ a tris ⁊ annus. q̄si triannus. vñ. Ben. xv. Sume mihi inquit vaccam triennẽ ⁊ capram trimã. Inde trimulus a. um. ſm Hug.
Trinacria crie. fe. g. id ẽ sicelia. a tribus montibus scʒ pachyno. lilibeo ⁊ peloro. Eadem dĩ ⁊ triquatra. q̄si triquadra. i. in tres quadras diuisa ꝓpter tres p̄dictos montes Trinacria ergo est grecum. sed triquatra latinũ. et equipollent. vnde Oratius in libro sermo. Quid militibus ꝓmissa triquatria predia cesar. Inde trinacrius. a. um. et trinacrinus a. um. Et triquatrius. a. um. ⁊ triquatrinus. a. um. id ẽ siceliensis.
Trinepos est abnepotis filius.
Trinoctiũ tij. i. spaciũ triũ noctiũ.
Trinodis. ꝯ. t. ⁊ hoc de. i. triũ nodoꝝ. id ẽ tres habens nodos. Inde h̄ trinodiũ dij. ⁊ ꝓdu. no. Unde Ouidius. epi. Ossa mei fratris claua ꝯfracta trinodi.
Trinus a. um. dr̃ a tris ⁊ vn⁹. q̄si triun⁹. Inde trinitas tatis. q̄si triunitas. eo ꝙ sit vnũ totũ in trib⁹ ꝑsonis. Et trinari⁹ a. um.
Trio onis. i. bos quasi terio.
Triphon onis. ꝓprium nomen viri. De q̃ habetur. j. Mach. xv. ⁊ ꝓdu. pe. gti. Un̄ in Aurora. Contra triphonẽ tunc rex demetrius ibat Item idem Antiochum triphon hoc tempore perdere captat. quod multi dicunt. ⁊ tunc vltima nti acuitur. vt Salomon. Alij dicunt ꝙ pe. gti corri. ⁊ vltima nti grauatur. vt Triphon onis. sicut canon onis. ⁊ Simon onis. Uel potest declinari sine n. hic tripho. ⁊ tunc genitiu⁹ ꝓdu. pe. triphonis. sicut simo onis. sermo onis.
Tripolis lis. f. g. quedã regio dicta a trib⁹ ciuitatibus. eo ꝙ habeat sub se tres ciuitates. et cor. po. Inde tripolitanus. a. um. Et hic tripolitanus ni. s. dñs vel ep̄us illius ciuitatis vel ꝓuincie siue regionis.
Tripos dis. m. g. i. mensa vel scamnũ. vl' aliud instrumentũ tres habens pedes. Si eñ quatuor habet pedes. improprie dĩ tripos. Iteʒ ſm Remigiũ. Tripos est quedã species lauri. sic dicta. q̃ trifida habet folia. vel q̃ trib⁹ radicib⁹ adheret terre. ⁊ est cõsecrata Appollini deo diuinationis. q̃ supposita capitibus dormientiũ vera facit somnia apparere. vñ ⁊ sepe ponit̃ ꝓ imagine appollinis. Un̄ Pris. in. j. Et epigrãmata que egomet legi in tripode vetustissimo appollinis. Sed cum sit nomen arboris. videtur ꝙ debeat esse. ge. f. al's ge. mascu.
Triptotus a. um. nomen habens tres casus vt Jesus iesum. iesu.
Tripudiũ dij. n. g. i. plausus ⁊ maxime ille q̃ solet fieri in triũpho ꝑcutiẽdo terrã pedib⁹. vñ ⁊ ꝓ triũpho qñq; dĩ. Et dĩ tripudiũ. quasi terre podiũ. i. plausus vl' reꝑcussio terre. Ul' tripudiũ cõponit̃ a terra ⁊ pes pedis. q̄si plausus ⁊ exultatio facta ꝑcutiẽdo terrã pedibus Sʒ ponit̃ simpl'r ꝓ leticia ⁊ exultatione gaudio vel victoria.
Triremis mis. f. ge. i. nauis q̃ tres ordines remoꝝ hʒ. ⁊. ꝓ. pe. Unde Orati⁹ in p̄ma ep'la. Nauseat vt locuples quem ducit p̄ma triremis. Iteʒ adiectiue inuenit̃ h̄ ⁊ hec triremis ⁊ hoc me. Un̄. ij. Mach. iiij. Data sunt in fabricam nauiũ triremiũ.
Tris grece. latine dĩ tria. Facit etiam actũs de tres. hos ⁊ has tres vel tris ⁊ hec tria.
Tristegũ gi. dr̃ locus tricamerat⁹. vñ in edificatiõe arce vbi nos dicim⁹. Cenacula ⁊ tristega facies ĩ ea. hʒ alia trãslatio Bicamerata ⁊ tricamerata Habuit eñ q̃nq; cameras q̃s Aug. etiã p̄ter sentinã dicit ibi fuisse. de q̃bus ĩ hystorijs plenius inuenit̃.
Tristis. ꝯ. t. ⁊ h̄ ste. i. mestus. amarus. afflictus ⁊ dĩ a tero ris. q̄si tritus stãs. ⁊ est etymo. Iñ hec tristicia cie. i. meror. lamentatio. flet⁹ ploratus. Et componitur tristis subtristis ste. i. aliquantuluʒ tristis. ꝯtristis id est valde tristis. Tristison⁹ a. ũ. ⁊ trustific⁹ a um. pe. cor.
Tritheoite. dicti sunt quidam heretici. quia sicut tres personas in trinitate. ita asserũt tres deos eẽ. ꝯ illud qd̄ scriptum ẽ. Audi isrl' dñs deus tuus vnus est.
Triticũ ci. n. g. i. frumentũ. ⁊ dr̃ a tritura. eo ꝙ purissimũ tundat̃. vel q̃ granũ ei⁹ teritur et cõmolit̃. Inde tritice⁹ a. um. vt iste panis est triticeus. i. de tritico.
Tritilis lis. cõ. t. ⁊ hoc le. qd̄ põt teri. vel habile est ad terendum.
Triton deus maris a paganis dicitur. vel dicitur genus marine fere. ⁊ interpretatur sonãs vel terens.
Tritura re. f. g. i. messis. ⁊ dicit̃ a tero ris. quia teritur in area.
Tritus a. um. i. cõminutus. cõfractus. Iñ hec tritio onis. i. cõminutio.
Triuia uie. i. diana. ⁊ dicitur a tris et via ꝓpter

tres ei⁹ vias.i.ptãtes.Est enĩ diana in siluis
luna in celo.pserpina in inferno.

Triuiũ uij.ↄponit a tris ⁊ via.cũ q̄ etiã cõpo/
nit bis ⁊ q̄tuor.⁊ dr̄ hoc biuiũ uij.hoc triuium
uij.hoc quadruuiũ uij.locus vbi due vl̄ tres
vel q̄tuor vie conueniũt ⁊ tendunt ad idem.
Jn̄ hic ⁊ hec biuialis ⁊ hoc le.et hic ⁊ hec triuia
lis ⁊ hoc le.qd̄ ptinet ad biuiũ triuium quadru
uiũ.Et biuiatim.triuiatim.quadruuiatĩ ad
uer.i.perbiuia.triuia quadruuia.Et nota q̄
grammatica.dialetica ⁊ rhetorica.dicunt tri
uiũ quadã sĩlitudine.quasi triplex via ad idẽ
id ẽ ad eloquentiã.Arithmetica xo musica;⁊
geometria ⁊ astronomia dicuntur quadruui
um.quasi quatuor vie in idem.i.ad sapientiã
tendentes.Vñ ⁊ triuiales dicunt.qui docẽt
vel qui student in triuio sicut quadruuiales
qui in quadruuio.

Triumphus phi.m.g.i.victoria vel triplex le/
ticia.⁊ dr̄ a tris ⁊ phonos.qd̄ ẽ son⁹ q̄si tri/
nus sonus.i.triplex gaudiũ qd̄ fiebat alicui
p subiugatione ciuitatis vl̄ regionis.Nam
reuertẽti solebat tot⁹ ppl̄s exire obuiã victo
ri cũ magna exultatiõe.⁊ cũ magno gaudio.
⁊ hec erat p̄ma leticia.Alia erat q̄ oẽs capti
ui seq̄bant vel p̄cedebãt currũ ei⁹ ligatis ma
nib⁹ eorꝫ post terga.Tercia leticia erat q̄ ip̄e
erat indutus tunica Jouis.⁊ sedebat in cur
ru quẽ trahebãt q̄tuor equi albi.Vñ Ouidi.
Quatuor in niueis aureus ibis eq̄s.Et cum
tãto honore ducebat ad capitoliũ.Hãc ta
molestiã hẽbat.q̄ ponebat quidã seru⁹ vna
in curru cũ eo et sp̄ colaphizabat triũphantẽ
ne ip̄e nimis supbiret.Et etiã ideo vt daret
spes vnicuiq̄ quantũcũq̄ vilis ↄditiõis eẽt
pueniendi ad sĩlem honorẽ si pbitas sua me
reret.Et dicebat ei semp Snotosolitos.i.te/
ip̄m cognosce.Vel triumphus dr̄ a greco tri/
ambos.i.a triplici exultatione eius cui trium
phus dabat.vt dictũ est.Vel triambos dicit
triplex iudiciũ.Jnde triumphus quasi a tri/
plici iudicio.Fiebat enĩ in exhibitione triũ/
phi triplex iudiciũ.p̄us enĩ consulebat exer/
citus.secũdo senatus.tercio ppl̄s.Et si assen
tirent.habitũ erat iudiciũ triplex.Jtẽ trium
phus p̄prie dr̄ plena ⁊ pfecta victoria.q̄n scꝫ
q̄s pfecte hostes vincit.sicut tropheũ q̄n so/
lum eos fugat.

Triumuir.q̄ sup tres viros hꝫ potestatẽ.nomẽ
est dignitatis.

Triũuiri capitales dicũt.q̄ carceris habebant
custodiã.q̄rũ interuentu aĩaduertenduꝫ erãt
in quosq̄ hoĩes facinorosos.q̄s etiã dicim⁹
stratores a stringẽdo.q̄ in carcere custodien
dos ⁊ reos damnatos puniebant.

Troas adis.femina de troya.⁊ cor.pe.gti.

Trochea chee.i.torcular.vl̄ rota modica super
puteũ.vel illud qd̄ apponitur malo nauis.⁊
dr̄ a trochos qd̄ ẽ rotũda.q̄ hꝫ rotulas p̄ q̄s
funes trahunt.

Trocheus chei.est pes ↄstans ex longa ⁊ breui
vt audit⁊ dr̄ a trochos.eo q̄ cito q̄si rota cur
rat ⁊ voluat vel dr̄ a trocho.q̄ sicut trochus
constat ex duab⁹ partibus.s.vna grossa.et al
tera tenui.ita trocheus constat ex duab⁹ syl/
labis.s.vna longa.et altera breui.Jnde tro
cheicus.a.um.

Trochos grece.latine dr̄ rota.

Trochus chi.m.g.est instr̄m q̄ ludunt pueri.et
dr̄ a trochos.q̄ cito ad modũ rote voluit.et
ad modũ rote rotũdus ẽ.Vñ Cato.Trocho
lude.Dic etiã alit dr̄ tropillus.

Trophinius nij.pe.cor.p̄priũ nomen viri.

Trogodite pe.p.gens ethiopum.ideo dicti.q̄
adeo veloces sunt vt feras cursu pedum as/
sequantur.

Troia troie.quedã ciuitas.⁊ ẽ ibi i.duplex cõ/
sonans.⁊ dr̄ a tros.Jn̄ troius a.um.

Troigena ne.ↄ.g.natus de troia vel de troia/
no.⁊ cor.ge.

Tropheũ phei.i.spoliũ ab hoste in fugã cõuer/
so ereptũ.Et tropheũ victoria de hoste in fu
gã cõuerso.⁊ exultatio vel leticia siue honor
q̄ dabat alicui p̄pter hostem in fugã conuer
sum.Et erat talis honor q̄ totus popl̄us exi
bat ei obuiã ⁊ cũ leticia eum introducebat in
in ciuitatẽ.Vñ quidã.Hostes in bellis quã
do dant terga tropheũ dicit.

Tropos grece latine dr̄ cõuersio.

Tropus pi.m.g.quidã cant⁹ in eccl̄ia.a ↄuersi
one sic dictus.

Tropicus.a um.i.figuratiuus ⁊ cor.pi.

Tropologia gie.ẽ ↄuersio ad aliquẽ p̄ secundã
psonã.vt Dñi ẽ sal⁹ ⁊ sup pplm tuũ bñdictio
tua.Et dr̄ a tropos qd̄ ẽ ↄuersio.⁊ logos ser
mo.q̄si sermonis p̄us habiti ↄuersio.Et ẽ ea
dem cũ apostropha.Hug.etiã dicit.q̄ trope
logia ẽ excusatio vel sensus sp̄ualis vel mo/
ralis ⁊ figuratiua intelligẽtia.vel locutio vl̄
emendatio vite.Jn̄ tropologicus .a.um.Et
tropologice aduer.Et tropologizo zas.⁊ tro
pologico cas.i.tropologice loq̄.Pap.autẽ
dic.Tropologia moral' istructio.ad instructi
onẽ ⁊ correptionẽ morꝫ.siue aptis.siue figu/
ratis sermonibus plata.

Tropus pi.figura moralitatis modus loquen
di vt cum aliquis loquitur metaphorice.vel
periphrastice.vl̄ alio tali mõ s̄m Hug.

Tros et Jlus fratres fuerũt ⁊ reges Troiani.

Truculentus a.um.id est plenus truciditate.
crudelis asper.ferus.⁊ dr̄ a trux ⁊ lentos.

Trucilentus.a.um.idem.

Trudes dis.f.g.dicitur a trudo dis.Et dicun
tur trudes.fustes ferrati.s.conchi.eo q̄ tru/
dant naues.

Trulla le.f.g.id est bombus vel sibulus ani.⁊
dicit a trudo quia trudendo emittitur Jtem
trulla dicit quoddam vas fictile.Jtem tru/

la est q̄ddam instr̄m cementarioꝝ ferreū latum ad complanandū muꝝ. ⁊ ad lapides cū calce componendos ⁊ ꝯiūgendos. q꞉ trudit ⁊ detrudit ⁊ intrudit calce vel luto lapides. vnde Amos. vij. Et in manu eius trulla cementarij.

Truncus ci. i. sine capite. s. statura arboris insistens radici. Trūcus hoīs ē media ps corporis a collo ad inguinē. vnd̄ Virgil'. Caput collo vebit̄. trūcus coꝛis sustinet̄. ⁊ genub⁹ ⁊ cruribus ⁊c̄. Jn̄ trūcns a. ū. i. diminutus. semip̄cisus. sine capite.

Truta te. q̄dā piscis. ⁊ dr̄ a trudo. q꞉ vim habꝫ trudendi. vel q꞉ semp̱ moret̄ obstrusa.

Trutannus ni. m. g. dī a trudo dis. eo ꝙ v̄bis suis trudat ad h̄ ꝙ decipiat. Facit em̄ credi qd̄ verū nō ē. Jn̄ hec trutānia nie. ⁊ hic trutānulus li. dimi. ⁊ trutannicus a. um.

Trutina ne. i. statera. s. lingua libꝛe. ⁊ dr̄ a trudo dis. q꞉ semp̱ trudit̄ foꝛas. vel partica per transuersum posita. quia trudat sursum. Jn̄ hec trutinula le. ⁊ trutinella le. ambo di. id ē parua trutina.

Trux cis. id ē crudelis. austerus. ferus. inexorabilis. hoꝛrēdus. ⁊ coꝛ. v. an̄ c. vn̄ Ouidi⁹ epi. Mater eris tauro seutoꝛ ip̄e truci. Jtem Oꝛatius in pꝛima ep̄la. Jre truces inimicicias ⁊ funebꝛe bellum.

T ante V

Tuba be. f. g. dī q̄si tibia. q꞉ ē sil'is ei. ⁊ in lōgitudine ⁊ in specte. vel tuba q̄si tusa. q꞉ tuba cōcaua ē. Et nota ꝙ tuba legalis de q̄ habet̄ Nūe. x. erat vt dicit Josephus fistula cantatoꝛia pene magnitudine cubiti calamo capacioꝛ. p̄bens in p̄ncipio latitudinē. q̄ cōueniebat oꝛi suo ad susceptionem sp̄ūs. q̄ hebꝛaice dr̄ asoꝛa. ⁊ sicut dr̄ in histoꝛijs. Tuba hēbat q̄tuoꝛ vsus. ad vocandū multitudinē. ad mouenda castra. ad bella. ad festa. Qn̄ em̄ solēne hēbant epuluꝫ ⁊ dies festos ⁊ Kalendas clangebant. vn̄ in p̄s. Buccinate in neomenia tuba. vn̄. Legalis ppl'm tuba clāgoꝛe vocabat Jn bell' castris. festisq꜄ sonoꝛa tonabat

Tuber eris. m. g. i. fungus. ⁊ dr̄ a tumeo es. q꞉ ex tumoꝛe terre p̱deat. vn̄ tubera quasi tumera. i. quasi tumoꝛes terre. ⁊ ponit̄ sepe p̱ tumoꝛe ⁊ p̱ peccato generalit̄. vn̄ Therēn⁹ in adelphis. Colaphis ē tuber totuꝫ caput. Jn̄ tuberosus a. um. i. tuberibus plenus. inflatus. sup̱bus. Jnde hec tuberositas atis. inflatio vel sup̱bia.

Tubianei dicebantur iudei illi qui ex alienigenis cōuocate in auxiliū iude venerant. Et dicebant̄ tubianei. q̄si tubis conducti. ⁊ p̱du. ne. hoc vult glo. ij. Macħ. xij. super illud. Et venerunt in caratba ad eos qui dieuntur tubianei iudei.

Tubicen cinis. m. g. qui canit cum tuba. ⁊ coꝛpe. tam nt̄ q̄ꝫ gt̄.

Tubicina ne. f. g. mulier q̄ canit cum tuba.

Tucetū ti. n. g. dicit̄ cibus q̄ fit ex carniū cōtusione. sicut salcicia ē. vn̄ Persius. Sed grandes patine tucetaq꜄ crassa. Jnde h̄ tucetari⁹ rij. q̄ cibum illū facit.

Tucus ci. genus ē auis. s. cuculus.

Tudes dis vel tudat⁹. i. malleus. Jnde tudatos dicim⁹ illos q̄ habent capita grossata ad modū mallei grossi.

Tuguriū rij. dī esse tectū qd̄ reb⁹ vꝛbanis vl' rusticis custodiendis ē deputatū. Vel dī omne edificiū qd̄ magis cōpetit rusticis q̄ꝫ vꝛbanis edib⁹. ⁊ dicit̄ quasi tegulariū. eo ꝙ tegat. ff. de ver. sig. l. domus.

Tullius lij. p̱ duo l. p̄pꝛiū nomen cuiusdaꝫ viri Unde Lucanus in. vij. Tullius eloquij cui⁹ sub iura togaq꜄.

Tumentū ti. n. g. dī a tumeo mes. q꞉ ī filo vl' tela tumeat. nec subtilitatē habeat. Jn̄ tumentuosus. a. um. i. tumento plenus.

Tumidulus. a. um. i. aliquantulū tumidus.

Tumidus a um. i. inflat⁹ sup̱bus. irat⁹. Jn̄ tumiditas tatis. Et drt̄ tumidus ⁊ tumēs. q꞉ tumidus ē q̄ semp̱ tumet. Tumēs v̄o qui ad tempus ex aliqua causa tumet.

Tumoꝛ oꝛis. m. g. ē inflatio vel sup̱bia. cū motione coꝛp̱is vel iracundia. Jnde tumoꝛosus a. um. id est tumoꝛibus plenus. Jnde tumoꝛositas tatis.

Tumultuari⁹ a. um. dī a tumultuoꝛ aris. ⁊ hic tumultuarij dicebāt̄ milites vl' pedites qui p̱ solo tumultu ducebant̄ in p̄liū. vl' q꞉ subito ⁊ cū tumultu exeūt ꝯ hostes ex impꝛouiso venientes. vn̄ ⁊ illud gen⁹ militie dr̄ tumultus vl' tumultuatio vel cōiuratio.

Tumultus tus. i. seditio. coniuratio diuersoꝝ garritus. q̄si tumoꝛ multus. Jnde tumultuosus a. um. i. tumultu plenus.

Tumulus li. m. g. mons breuis. vel sepulcrum vl' terra cōgesta supꝛa sepulcrū. ⁊ dr̄ tumul⁹ q̄si tumens tellus Jnde tumululus li. dimi. i. paruus tumul⁹ Et tumulosus. a. um. i. tumulis plenus. Unde Mons breuis ē tumulus bustū congestaq꜄ tellus.

Tunica ce. f. ge. vestis antiq̄ssima appellata q꞉ in motu incidētis sonū facit. ⁊ dī a tonus q̄si tonica Pꝛimū em̄ fuerūt pellicee tunice quibus post eiectionē de padyso adā ⁊ eua inducti sunt. Jn̄ tunicella le. dimi. i. parua tunica Et tunicat⁹. a ū. i. tunica indut⁹ vl' tunicā habēs. Et tunicosus. a. um. i. tunicis plenus.

Tunicula le. dimi. i. parua tunica.

Turba be. i. turbatio. ⁊ dr̄ a turbo as. Jteꝫ turba ē populi multitudo. s multitudo numerosi turba tantū in loco. Pn̄t em̄ pauci in angusto turbam facere. Et est turba nomen collectiuū ⁊ potest recipere verbum pl'is numeri. ⁊ adiectiuum in plurali numero ⁊ in diuer

ſitate generis. ꝛ hoc rōne ſignificatiōis. Vñ Ioh. vij. Sed turba hec que non nouit legē maledicti ſunt.

Turbella le. i. turbatio. ꝛ dī a turba. vñ auguſ. de ciui. dei. Omnē motū cordis ꝛ ſalū. oēſqꝫ turbellas fluitare aſſerit. ꝛ ꝓdu. bel.

Turbidus a. um. dr̄ quaſi terbidus. i. terra cōmixtus. ſ. fece. ꝛ dī a turbo as.

Turbo binis. m. g. pe. cor. gtī dr̄ a terra qḋ antiqui dicebant hic turben binis. Et eſt turbo vel turben. vertigo volubilitatis ventoꝝ dictus a terra. qꝛ quotiens talis ventus ꝯſurgit terram in circuitu mittit. Inde turbineꝰ a. ū. i. turbinoſus a. ū.

Turbulentus a. um. ꝛ turbulens tis. id eſt turbidus non lucidus. Sed turbidum de natura. turbulentum ∂o fit ex accidenti. Inḋ turbulente vel turbulenter aduer. ꝛ hec turbulentia tie.

Turdela le. quedam auis quaſi maior turdus ꝛ dr̄ a turdus cuius turdele ſtercus viſcū generare dr̄ ſm hug.

Turdus di. ꝗdā auis. ꝛ dr̄ a tardus. eo ꝙ tarde volet. vel qꝛ tarde ſe referat. ſ. in fine autūni Inde turdinus a. um. pe. produ.

Turgidus a. ū. i. inflatus. tumidus. iratꝰ. Inḋ hec turgiditas tatis. et turgidulus a. um. id eſt aliquantulū turgidus.

Turgiolū li. n. g. dr̄ vas interius groſſuꝫ ꝛ turgidum. ꝛ cor. o.

Turgor oris. m. g. i. tumor. turgiditas.

Turma me. f. g. ſocietas hominum. ꝛ ꝓprie triginta. ſ. ala. Sed ala ꝯtinet triginta milites turma triginta pedites. Inde turmatim aduerbiū. ſicut a turba turbatim.

Turmella le. dimi. id eſt parua turma.

Turmula le. dimi. idem. ꝛ cor. mu.

Turonis ciuitas ē. ꝛ cor. pe. ſicut ligonis.

Turpiloquus a. ū. pe. cor. i. turpia loquēs. Ⅎñ hoc turpiloquiū quij. turpis locutio.

Turpilucrus a. um. i. turpiter lucrū faciēs. Ⅎñ hoc turpilucrū cri. turpis acquiſitio lucri. et cor. lu. naturaliter.

Turpis pis. ꝯ. t. ꝛ hoc pe. i. informis. ꝛ dicit̃ a turpeo pes. eo ꝙ torpeat. Inde turpitudo dinis. i. macula. deformitas.

Turris ris. f. ge. dr̄ a teres etis. qḋ eſt longū ꝛ rotundū. ꝛ turres dicūt̃ ꝗſi teretes qꝛ longe ſint ꝛ recte ꝛ ꝓcul rotūde vident̃. licet qñqꝫ ſint ꝗdrate vł late. vel dicunt̃ a tueor erl. qꝛ prebent defenſionem. Ⅎñ turritus a. ū. i. turribus plenus ad moduꝫ turris diſpoſitus. ꝛ ꝓdu. pe. ꝛ turricula le. dimi. i. parua turris. Item turris gregis dicebat̃ ſm Hiero. locꝰ vbi Iacob greges ſuos pauit nomē loco inde relinquens.

Turris ∂o cuſtodū dicebat̃ vbi cuſtodes poſiti erant ad cuſtodiendam ꝓuinciam.

Turtur ris. a ſono vocis nomen habet genus auis eſt. Ⅎñ turturinus a. um. pe. ꝓ. Et declinat̃ hic turtur ris. epiceni ge. pe. gtī corri. ꝛ ſub vno genere ꝛ ſub vno articulo cōphendit animalia vtriuſqꝫ ſexus. Poteſt ergo dici alba aquila. et vnus turtur. tam pro mare ꝗꝫ ꝓ femina.

Turturi dicunt̃ paſtores ꝗ fiſtulis canūt.

Tus turis. vide. ſ. in thus aſpirato.

Tuſcia cie. ꝗdā ꝑs italie. a frequētia turis ꝛ ſacroꝝ dicta. Eadē ꝛ tirrhenia a Tirrheno fratre Lydi. Ⅎñ tuſcus a. um. gentile.

Tuſſis ſis. f. g. ē cōmotio pulmonis expirās cū ſonitu. ꝛ dicit̃ a tundo dis quia tundit pectꝰ Vel dicit̃ a ton. i. ab altitudine. qꝛ a ꝓfundo pectoris veniat.

Tutamen inis. i. tutamentum. ꝛ ꝓdu. pe. noīatiui. ſed cor. pe. gtī.

Tutela. f. g. i. defenſio ꝛ dī a tueor eris. Et ē tutela ī liberꝫ caput alicuiꝰ ꝗ ꝓpt̃ etatem nec ſe nec ſua defendere pōt. Tutela dabat̃ liberis patronus ſeruis.

Tutela ſm Azo. in ſum. eſt vis ꝛ ptās in capite libero. ad tuendū eū ꝗ ꝓpter etatē ſuā ſpōte ſe tueri neq̄t a iure ciuili data. ac ꝑmiſſa vt inſtitu. de tute. §. eſt aūt. Vis aūt dico de facto. ꝛ ptās de iure. vt talis ſit tutor. ꝗ ꝓpria ībecillitate nō īpediat̃ nec a iuriſditiōe repellat̃. ꝗles ſunt pupillus. furioſus. ꝛ ꝗ ꝑpetuo morbo laborāt. Illi ꝓpt̃ imbecillitatē corꝑis vł animi tutores eſſe nō poſſunt. Sꝫ femine ꝗ ꝗuis ſciāt res admīſtrare pupillares. ꝛ ad id expediendū vires habeāt tñ a iure inſtitutionū non admittunt̃.

Tutela teſtamentaria. eſt qñ pater dat filio tutorem in teſtamento.

Tutela datiua eſt quando vnus datus eſt tutor filio in teſtamento. ꝛ vnus extantibus cōſanguineis idoneis ad tutelam iudex ex officio ſuo dat tutorem.

Tutela legitima eſt que defert̃ a lege ſm quaꝫ nullus datus eſt.

Tutor eſt ꝗ pupillū vł pupillā morte patris vel emancipatione ſui iuris factū vel factā tuet̃ Differt̃ a curatore. qꝛ tutor dat̃ impuberi. curator ∂o puberi vel adulto. ſ. furioſo. ꝓdigo ſurdo. muto ꝛ ſilibus ꝗ rebus ſuis ꝑeſſe non poſſunt. Item tutor quādoqꝫ datur a iudice. quādoqꝫ a teſtatore. Datur enim a teſtatore ꝛ confirmatur decreto iudicis vel ꝑſidis. Etiam datur inuito ſed curator non, niſi volenti preterꝗꝫ ad litem.

Tutor fiduciarius ē ꝗ pupilli emancipati. cuiꝰ pater ꝗ eū emācipauit tutor erat. legitimꝰ eo patre mortuo tutelā accipit cū mortis tempore erat in patris poteſtate.

Tutor legittimus eſt qui lege precipiente pupilli nanciſcitur tutelam. quales ſunt proximi agnati et cognati. Regulariter enim traditū eſt ſm leges, vt ad quē ſpectat emolimē

tum hereditatis alicui⁹ pupilli. ad eũdem ꝑtineat ⁊ onus tutele eius nisi forte sit mulier q̃ bñ vocat̃ ad hereditatẽ morientis non tñ ad tutelam supstitis. qꝛ tutrix esse non põt.

Tutor onerarius. est q̃ dat̃ pupillo vt ipm̃ defendat a vexationibus alioꝝ. vel dat̃ nouitatis gratia. vt alios tutores instruat. c. venerabilẽ. de elec. in glo. super verbo aduocatis. Uel honorarius dr̃ datus cã honoris nõ administratõnis. ⁊ tales nõ hñt onus. vt reges. principes. comites. barones. q̃bus dimittũtur filij cã honoris. iõ illoꝝ tutela vocatonẽ nõ pstat. insti. de excusa. tu. vel. cur. §. item tria onera.

Tutor testamentarius. dr̃ q̃ ex testamento dat̃ tutor filio a patre pupilli. s. q̃ actu in testamẽto noĩatur ⁊ assignat̃.

Tutor suspectus fm̃ Azo. in sum. C. e. ti. dr̃ ille q̃ moribꝰ talis ẽ vt suspectus sit. nõ eñ facultas ⁊ paupertas. fraudulẽtia. vel callida cõuersatio in rebus pupillaribus suspectũ tutorem cõmendant vel cõnittant

V ante A

Vacca ce. f. g. i. bos. ⁊ dr̃ a vacillo as. q̃si vacilla ⁊ debilis respectu tauri. vl̃ vacca dr̃ a bos. quasi boacca. sicut a leo leena. ⁊ a draco dracena. Inde vaccinus a. um Et hic vaccarius rij. ⁊ h̃ vaccaria rie. custos vaccaꝝ. ⁊ hec vacca q̃dam ciuitas hispanie. ab abundantia vaccaꝝ ita dicta. Uacca etiã dicitur quedam ciuitas in India. Inde vacceus a. um. ⁊ hic ⁊ hec vaccensis ⁊ hoc se. Et scribitur per geminum. c. vacca. ⁊ ab eo deriuata.

Uaccella le. ⁊ vaccula le. ambo dimi. id ẽ parua vacca.

Uacantia bona. dicũt̃ ea bona q̃ dñm nõ hñt. vel q̃ fisco vl̃ dominio alicuiꝰ applicant̃. Q̃d cõtingit multis modis. Q̃nq̃ si q̃s intestatꝰ decedit. vel q̃ testari nõ põt. vel faciat. ꝑter q̃d heres suus et succedere nõ põt. vel etiam vbi alias de ꝯsuetudĩe bona alicuiꝰ dñio applicant̃. Nã tũc dicũt̃ vacare bona.

Uaccinia nie. herba purpurei coloris.

Uacuna ne. f. g. dea ẽ vacatõis ⁊ ocij. vñ Ora. Hec tibi dictabã post vanũ pulcre vacune.

Uadiũ dij. ⁊ hoc vadimoniũ nij. in eodem sensu. s. pignus ⁊ fideiussio.

Uadulũ li. dimi. i. paruũ vadum.

Uadum dij. n. geñ. est locus breuis ⁊ humilis in aqua ⁊ dicitur a vado dis. eo ꝙ per ipsum possit vadi. id est deambulari pedibus. Inde vadosus a. um. ⁊ cor. va vadum. vnde Ouidius epi. Ad vada menandri concinit albus olor.

Uafer a. ũ. i. callidus ⁊ ingeniosus versipellis multiformis. ⁊ dr̃ a valde ⁊ afer. quasi valde afer. i. valde callidus. Nam afri valde solẽt dolosi esse ⁊ fraudulenti. Uel cõponit̃ vafer a varius ⁊ ferens. q̃si varia ferens sicut homo cautꝰ q̃ loquit̃ varijs modis.

Uagabundꝰ est q̃ nõ hꝫ domiciliũ sed hodie h̃ est cras alibi. l. iiij. §. pretor. ff. de dam. infe. Sed quasi-vagabundus est qui habet domicilium. sed raro moratur in eo. et vagat̃ hinc inde.

Uagedaber hebraice. rithmꝰ grece. numerꝰ latine. Est liber nũeri. vñ Hiero. in ꝓlogo regũ Quartus inquit vagedaber quẽ numeriuocamꝰ. ⁊ acuit̃ in fine.

Uagetra hebraice dr̃ terciꝰ liber Moysi. s. Leuiticꝰ. vñ dicit Hiero. in ꝓlogo Regũ. Tercius vagetra. i. leuiticus.

Uagina ne. f. g. theca gladij dicta quasi bagina. qꝛ in ea mucro vel gladiꝰ baiulat̃. Inde h̃ vaginariꝰ rij. q̃ facit vaginas. ⁊ ꝓdu. pe. vagina. vñ Ouidiꝰ Meta. Pendenti nitidum vagina diripit ensem.

Uagitus tus. clamor infantiũ. ⁊ dr̃ a vagio

Uagius a. ũ. q̃ genibꝰ iunctis ambulat.

Uagulꝰ a. ũ. di. i. aliquantulũ vagꝰ. ⁊ dr̃ a vagꝰ Itẽ vagula le. di. dr̃ iuuenca q̃ vagat̃ ꝑ cãpũ Et h̃ vagulus li anulus qꝛ vagat̃ in digito. ⁊ cor. gu.

Uagus a. um. i. erraticus. discurrens.

Ualentulus a. um. dimi. i. aliq̃ntulũ valens.

Ualetro onis. m. ge. i. gluto. ⁊ dr̃ a valeo les. ꝑ cõtrariũ. qꝛ parũ valet. vl̃ qꝛ valet multũ i lec cacitate. ⁊ ꝓdu. pe. gti.

Ualgia gie. f. g. dr̃ a voluo uis. q̃si voluia. i. retorsio ꝓpie labioꝝ. obtorsio est quã facimꝰ cum aliquem deridemus. Inde valgio gis. id est retorquere.

Ualidus a. um. i. fortis potens robustꝰ. Et cõparat̃. Inde valde dtꝰ. sime. aduer. Et sepe ꝓferunt̃ ꝑ syncopam valdus dior. simꝰ. ꝓ validus ⁊ valdior. et valde ꝓ valide. ⁊ valdiꝰ ꝓ validiꝰ. Itẽ a validꝰ dr̃ hec validitas tatꝭ ⁊ ꝑ cõpositionẽ inualidꝰ a. ũ. i. debilis. fragilis. nõ validus. Inde hec inualiditas tatis. Et hec inualitudo dinis. i. debilitas imbecillitas. infirmitas. ⁊ cor. primam validus. vnde Lucanus in. vj. Adducit inualide robur facundia cause.

Ualitudo dinis. f. g. i. f. fortitudo. Et no. ꝙ valitudo inuenit̃ ꝓ infirmitate. ⁊ est tractũ ab illo funebri. vale q̃d dicebat̃ mortuis. de q̃ vide in valeo les. vñ quidã dicunt valetudo ꝑ e. Inde valitudinarius. a. ũ. ⁊ valitudinarius. a. ũ. q̃ sepe infirmat̃. vel q̃ sepe pticipat valitudine Et vale. vl̃ valitudinariũ rij. domꝰ i q̃ curant̃ egroti. Et lꝫ cã differẽtie dici possꝫ in vtraq̃ tamen significatione dicit̃ competenter valitudo per i. Et nota ꝙ i. ante tudo breuiat̃. vt fortitudo. preter valitudo. quasi valetudo.

Uallis lis. fe. ge. dr̃ a vallo as. eo ꝙ vallata sit

montib⁹. Jn̄ vallosus a.ū. ⁊ h̄ ⁊ h̄ vallestris ⁊ h̄ stre. ⁊ ꝑ ꝯpoēm h̄ ꝯuallis. lis.i. magna vallis. vel valles dicūẗ vbicūq; sunt hūilia loca campoꝝ ⁊ depssa quasi vulsa. Hinc ⁊ cōualles depressa loca terraꝝ inter montes. Et nota ꝙ inuenit vallis salinarū. quia ibi erāt putei salis.

Vallus li.m.g.i. palus. ⁊ dr̄ a validus. q̄si validus. Jnde hoc vallū li. cōcatenatura q̄ fit de palis sup aggerē. vel vallū ē ipe agger.s. id quod mole terre erigit vt custodia pretendatur. ⁊ est vallum inter murū ⁊ fossam. ⁊ dr̄ a vallis.i. palis. quib⁹ vallis munit. vn̄ quidam. Vinetis vallus. h̄ vallū cōuenit vrbi.

Valor oris.m.g.i. potentia santas vigor.

Valua ue.f.g.i. ostiū. ⁊ dr̄ a voluo uis. ⁊ vt dicit hug. Value ꝓprie sunt q̄ reuoluūtur int⁹. ⁊ sunt duplices ⁊ replicabiles.

Vanga ge.f.g. quoddam genus fossorij. ⁊ dr̄ a vagus. quia vagando fodit.

Vanidicus a.um.pe.cor.i. vana dicens.

Vanidus a.um. id est vanus. ⁊ ponitur euanidus a.um. id est valde vanidus. vnde Ouidius in.v. Meta. Pectora q̄ in tenues abeunt euanida riuos.

Vaniloquus a.um.i. vana loquens. Jnde hoc vaniloquiū quij. ⁊ cor.lo.

Vannus ni. instr̄m est de vimine factū in modū scuti cribrū.s. ⁊ est ge.fe. ꝯm Pap.

Van⁹ a.ū.i. inanis falsus. vacuus. irritus. venereus. ⁊ dr̄ a venus. qr venerei precipue solent esse vani. Jnde hec vanitas tatis.

Vapidus a.ū.i. insipiens sine sapore. Jnde h̄ vapiditas tatis.i. insipiditas. ⁊ cor.va.

Vapor poris.mas.g.i. calor. fumus. ⁊ dicitur a vaporo ras.

Vappa pe.f.p. dr̄ vile vinū qd̄ de fece exprimit vel exinanitio cū aqua. ⁊ est fere nullius saporis. vnde ⁊ vappa sepe dicit insipiditas. ⁊ vappa dr̄ ardelio ꝓdigus. supfluus. stult⁹ leuis. qui insipide ⁊ indiscrete dispergit res suas. ⁊ nullius ꝓbitatis est. Et nota ꝙ vappa ꝓ.a. ante p. h̄ vapidus eam cor. vn̄ credimus ꝙ sit dicendū vappa ꝑ duplex p. ⁊ sic positione ꝓdu. primā.

Varica ce.f.ge. ⁊ hec varix cis. ⁊ dr̄ vena inter coxanea. q̄ si ledat vel itinere vel ꝑcussione reddit hoīem curuū ⁊ inflatū. ⁊ ex lesione facit poplices ⁊ coxas turgescere. Jnde varicosus a.um.i. curuus.

Varius a.um. dr̄ a via. quasi viarius.i. nō vnius vie. h̄ incerte ⁊ mixte snīe ⁊ diuersus. Jn̄ hec varietas tatis.

Varus a.um.i. curuus. ⁊ ꝓdu.va.

Vasallagiū. ꝯm spe. in ti. de feu. idem est qd̄ homagiū. qd̄ em̄ in francia dr̄ homagiū in ytalia vocatur vasallagium.

Vasallus ꝯm Hosti. ē ille q̄ tenet seruitiū facere dn̄o occasione feudi. Jtem vasallus ē feudatari⁹. Et ꝯm vulgare ꝓuincialiuꝫ nobiles feudatarij vasalli dicunt. Plebei⁹ xo hō medi⁹ nuncupat ꝯm spe. Et vasall⁹ nō pōt vendere feudū sine voluntate dn̄i sui. Et dū vendit dꝫ rogare dn̄m suū ꝙ ab eo recipiat. ⁊ alterū emptorē inuestiet qd̄ si dn̄s denegat. ⁊ cū exorare nō potest det emptori alia bona equiualentia tali feudo iniuste vendito. de hoc ł c. que in eccl'iarum. de consti. ⁊ in vsi. feu. per totum.

Vas vadis.m.g.i. obses vel fideiussor. ⁊ dr̄ a vado dis. qr dato vade licet abire ⁊ vadere. ⁊ cor.a ante d. sed vado dis. ꝓdu. primā. vnde q̄dam. Obside sine vade posito prius ad tua vade.

Vas vasis.n.g. ⁊ est heteroclitū nomen declinatione. qr in singulari numero est tercie declinatiōis. sed in pl'i est scd̄e. Vn̄ Vas vasis terne dicas. sed vasa scd̄e. Et dicunt vasa. q̄si vesca. a vescor eris. siue a vescendo qr esce in eis ponunt.

Vas fictile. dicit vas fictum ex terra quod cito frangitur.

Vasa belli dicunt arma. Vn̄ Hic belli vasa q̄ bellum postulat arma.

Vasa ire sꝫ oēs peccatores. vt. xxiij.q.iiij. Nabuchodonosor.

Vasa papyria. dicunt q̄ de papyro sꝫ facta. vide supra in papyrus.

Vasa pastoris appellat glo. zacharie. xi. perā ⁊ baculū fistulā ⁊ sibilum ⁊c̄.

Vasco onis. cō.g. ⁊ vace⁹ a.ū. dicunt a vacca Et sunt vascones ⁊ vaccei q̄dam ppl'i dicti a vacca ciuitate hispanie iuxta pireniū montē a qua habuerūt principiū. ul' quā olim possiderunt. Et dicunt vascones quasi vaccones c. mutata in s. Jn̄ hec vasconia nie. regio eorum. Et hinc vasconius a.um.

Vasculū li. dimi.i. ꝑuum vas.

Vascus a.ū.i. vanus nugatorius.

Vastus a.ū.i. magn⁹ ingens. ꝓfund⁹ incultus amplus desert⁹ solitari⁹. Jn̄ h̄ vastitas tatis ⁊ hec vastitudo inis.i. magnitudo amplitudo desertum solitudo. Sed vastitas ꝓprie corporis. vastitudo solitudo.

Vates tis. ꝯ.g.i. sacerdos. q̄nq; dr̄ poeta. q̄nq; ꝓpheta diuin⁹ Et dicebant vates poete a vieo vies. quod est ligare. eo ꝙ metra ligarent pedibus ⁊ syllabis. ⁊ verba modis connecterent. Vates aūt dicebantur sacerdotes ⁊ diuini a vi mentis. vel a video. des. qr futura videbant. ⁊ ꝓdu.va. Vn̄ Ouidius de reme. Parce tuum vatem sceleris damnare cupido. Quidā dicunt ꝙ vates dr̄ a vas vasis. et theos quasi vas dei. vel vas diuinū. vn̄ sacerdos dicit vates. quia continet deum ꝑ sanctimoniā. Jtem diuini ⁊ ꝓphete dicunt vates. quia continere vident deum per futurorum prescientiam.

Vaticanus a ū.i. ꝓpheticꝰ. ⁊ tūc coꝛ.pe. Item inuenit vaticanꝰ ni. ꝓ q̄dam monte vbi nutritus dī fuisse Juppiter. ⁊ ꝓdu.ca.

Vaticiniū nij.i. diuinatio ꝓphetatio.

Vaticinus ni.m.g. deus paganoꝝ.

Vaticinꝰ a.ū.i. ꝓpheticus. ⁊ dī a vates.

Vatidicus a.um.penult. coꝛ. id est ꝓpheticꝰ diuinatoꝛ.

V ante B

Vbaldini sunt hoīes certi. et signāter clerici vl' canonici terre vl' eccl'ie alicuiꝰ. de q̄dus.l.j. C.de coll'.illi. vbi dī.ꝙ collegiū vbaldinoꝛū non potest constituere sindicum.

Vber eris.n.g.i.mamma. ⁊ hꝫ totū in singulari ⁊ in pl'i. Et dicūtur vbera q̄si vuera qꝛ vuida sunt ⁊ humoꝛe lactis in modū vuaꝝ plena. ⁊ ꝓdu.v. vñ Ouid. de arte in.j.li. Fertilioꝛ seges ē alienis semꝑ in agris. Vicinūqꝫ pecꝰ grandiꝰ vber hꝫ. ⁊ in Cant. dr. Melioꝛa sūt vbera tua vino. Jñ h vber eris.i. abūdantia fertilitas. ⁊ h ⁊ h vber eris.ꝯ.g. declinatōe. ꝫ oīs ꝯstructōe. Et desinit abltūs in e.tm̄. lꝫ ꝑ autoꝛitatē inueniat in i. Et pt poni cū masculino ⁊ fe. ⁊ neu. generibꝰ satis ꝓꝓꝛie. sicut ⁊ diues ⁊ ⁊ pauꝑ. ꝫ nō in oī sua terminatōne qꝛ qualitas actiua desinētis in em. ⁊ foꝛma pl'is in es. nullo mō pñt neutro generi adaptari. vñ nihil est. Habeo vberem pecus. vel vberes pecoꝛa. vñ. Rem vel res neutrum fugiūt. sed cetera sumūt. Et ē idem vber ꝙ abūdans. vñ Lu.xij. Hominis cuiusdam diuitis vberes fructus ager attulit. Jñ vbere ⁊ vberiter aduer.i. abūdanter copiose. ⁊ hec vbertas atis.i. abūdantia. copiositas. Et vberosus a.um.i. abundans. Jnd hec vberositas tatis. Item ab vber dr vbertus a.um. id est fructuosus abūdans. Inde vbertim aduer. id est affluenter abunde.

Vbertuosus a.um. id est fertilis. vbertate plenus. ⁊ dicitur ab vberto tas. vnde Josephꝰ Dum placuisset Jsaac vt iret in egyptū vbertuosam valde prouinciam. Potest etiam deriuari ab vber.

Vdus a.um.i. madidus aliquātulū humidus.

V ante E

Vecoꝛs coꝛdis.o.g.i. demens furiosus. q̄si ve hñs in coꝛde. Jñ h vecoꝛdia die.i. amentia alienatio mentis. ⁊ vecoꝛditer aduer. Inuenitur etiā hic ⁊ hec vecoꝛdis. ⁊ hoc de.

Vectatoꝛiū rij. dī instrumentū quo aliq̄d poꝛtatur. ⁊ dī a vecto tas.

Vecticularius a.ū.i. vectes faciens vel ad vectes ꝑtinens. Vecticularīꝰ etiam dr rapinosus. sicut dicimus aliquē vecticulariā vitam agere. q̄ furto ⁊ rapinis intendit.

Vecticulus li. dimi.i. ꝑuus vectis.

Vectigal lis.n.ge.pe.ꝓ.tā vti ꝙ gti.i. tributū. Sed vectigal dī illud tributū qd vehit ab illo q̄ dat ad domū recipiētis. Sꝫ tributuꝫ qd dat nuncijs recipientis missis ad recipiēduꝫ Vel vectigal ē tributū de rebꝰ vectis vel per mare vel ꝑ terrā. Jñ hic ⁊ hec vectigalis ⁊ h le. id est tributarius qui soluit vectigal. vel q̄ dat ⁊ poꝛtat ad curiam domini vel pertinens ad vectigal.

Vectis tis.m.g. dicit illd ferrū qd ī firmatura ostij vehit huc ⁊ illuc causa serandi vel reserandi. Vñ ꝓꝑha. Vectes ferreos cōfregit. Et facit actūs pl'is hos vectes vel vectis. Item vectis appellatur dyabolus metaphoꝛice vñ Esaie.xxvij. Serpentem vectem ⁊c. quia durus est ⁊ foꝛtis rigidus ⁊ inflexibilis ad modum vectis.

Vectoꝛ oꝛis.m.g. est poꝛtitoꝛ q̄ vehit. ⁊ vectores sunt nō solū q̄ vehūt ꝫ etiā q̄ vehūt ī naui fm Azo. in sum. C.e.ti. ⁊. ff. ad.l. rhodi. de iac. Itē vectoꝛes pñt dici siue habeāt merces siue non dū tñ opas suas mgro nauis exhibeant ad nauigandū. Et sunt q̄nqꝫ noīa q̄ pre. actū ⁊ passionē. vnde Hospes zelotipus ꝯul ua vectoꝛ alūnus. Actū siue pati sub eodem nomine signant.

Vectura re.f.g. id ē naulū. scꝫ preciū qd dat ꝓ poꝛtatura. Jñ vectuariꝰ a um. q̄ dat aliq̄d ad vecturā vel q̄ poꝛtat aliq̄d ꝓ vectura vl' ad vecturam pertinens.

Vegetus a um. id ē foꝛtis adultus viuidus validus firmus agilis vigilans. integer īcoꝛruptus ⁊ dicitur a vigeo ges.

Veha he.f.g. est quoddā genus carri.

Vehemēs tis.o.g.i. furiosus ⁊ dī a ve ⁊ mēs. q̄si ve hñs in mente. Vel dī a ve qd ē sine. et mens mētis q̄si sine mēte. Itē vehemēs quādoqꝫ dī foꝛtis vñ dicimꝰ aliquē hre vehemētem causam cū habeat foꝛtioꝛē. Jñ vehementer aduer. ⁊ hec vehemētia tie. id est animi dementia vel pōt dici vehemens q̄si ve adimēs id ē auferēs ve id ē malū vel doloꝛē a mente ⁊ est etymol'. ⁊ coꝛ.he.

Vehiculū li.n.g. dī omne genꝰ currus ⁊ quicquid vtile ē ad poꝛtandum vt currus nauis: vel iumentum quodcūqꝫ qd poꝛtare potest.

Velabrū bꝛi.n.g. est vas in quo oleū cōtundit vel in quo frumentū purgat. Item velabꝛuꝫ dr qd velis transit. vel locꝰ rome ita dictus vbi obsonia vendebant vl' illud quo pastilli vel hmōi cibaria velant. vnde Ora. Cū scurris fartoꝛ cū velabꝛo omne macellū. Jñ velaber bꝛi. venditoꝛ minutaꝝ rerū cōmestibiliuꝫ in tali loco. vel qꝛ eas velat.

Velarium. vide infra in velum.

Velamen inis.n.g.i. indumentū. palliū vel coopertoꝛiū lecti.

Velamen oculoꝝ exponit multis modis. Gen. xx. In histoꝛijs sic dr. Hoc erit tibi ī velamē oculoꝝ.i. in memoꝛiā verecundie ꝙ in mēda

cio dep̄hensa es. Unde subdit exponēdo. Et
ideo quocūq₃ prexeris memento te dep̄hensā
vel elegans ē derisio. Hoc erit in velamē ocu
loꝝ. i. ꝓparationem funeris qđ magnis expē
sis solebat fieri maxime a iudeis. vł ad pepla
emenda vt tegas faciē ne ameris. Pecunia
etiā dꝛ velamen oculoꝝ. vñ Eccli. xx. Exenia
ꝛ dona excecant oculos iudicū. i. velāt ꝑ ꝯcu
piscētias. Andreas aūt exponit sic. Uirū tuū
vocasti frēm. sicut solent pudibūde mulieres
ꝟ h. i. h̄ vrbanitas loquēdi facta ē tibi ī vela
mē verecūdie. ꝛ sine periculo pōt eē ad eos q̇
tecū sunt q̇ sciunt ꝙ vxor eius sis. ꝟ nō ad ali
os. ꝛ ne hoc p̄sumas alijs simulare ꝛ quocun
q₃ perrexeris memento ꝙ iam sis in hoc dep̄
hensa.

Veles litis. m. ge. Et dicuntur velites pe. cor
re. expediti milites vł pedites leui armatura
que quondam apud romanos prelia incipie
bant ꝛ dicuntur a volando. quasi volites vel
a velocitate. vel a velum ꝓpter sceleritatem.
Jñ hic et hec velitaris. ꝛ hoc re. Et velitari
us. a. um.

Velifer a. um. pe. cor. i. vela ferens.

Veliuolus a. um. qđ velis volat. vt nauis. vel
ꝑ qđ velis volatur. in mare. ꝛ cor. vo.

Vellus eris. n. g. dr̄ ipm corīū ouis vł ariet⁹ cū
pilis. ꝛ dꝛ a vello lis. qꝛ olī lane vellerent̄ et
non tondebant̄. Et ipa etiā₃ lana floccus la
ne dꝛ vellus. ꝛ cor. le.

Vellerosus a. um. i. vellere plenus.

Velox cis. omnis generis. id est celer Jnde hec
velocitas tatis. et est proprie velocitas pedū
ꝛ corpoꝝ vel etiā veloꝝ. ꝟ celeritas animorū

Velum li. n. g. dꝛ a volo las. qꝛ q̄si ala volantis
extendit̄. ꝛ nauē volare facit. Uñ volare ꝛ na
re reciproca sunt. i. reciproce vnū ponit̄ pro
alio qꝛ nauis videt̄ hr̄e alas in remis et ve
lis. ꝛ auis videt̄ hr̄e q̄si remos ꝛ vela in alis
Jtem inuenit̄ h̄ velū li. ꝓ eo ꝙ ponit̄ sup ca
pita monachaꝝ. Jtem velū repit̄ etiā ꝓ illo
qđ ī ecclīa uł ī templis uel etiā in alijs domi
bus extendit̄. ꝛ tunc dicit̄ a velo las. qꝛ obie
ctu suo interiora domoꝝ velet. ꝛ ꝓdu. primā
velum ꝛ velis plīs numeri casus ablatiui. ꝟ
velis ꝟbum cor. ue. vnde Si trāsire velis ma
ris vndas vtere velis. Jtem a velum dicit̄ h̄
ꝛ hec velaris ꝛ hoc re. ꝛ velarius a um. id est
ad velum pertinens. ꝛ hoc velare ris. et hoc
velarium rij. id est velum. vel locus velo vm
bratus. Uñ ꝛ sic dicebat̄ quidā locus ī thea
tro ad quē recipiebantur pueri post ludos qꝛ
velum ante penderet ut esset secretus. Unde
Juuenalis. Et regina ꝛ pueros inde ad vela
ria raptos.

Vena ne. f. g. dꝛ a venio nis. qꝛ ꝑ eam sanguis
venit ad cor. Uel dꝛ vena a via q̄si viena qꝛ ē
via sanguinis. Uñ dicit Jsi. Vene dicte sūt
eo ꝙ vie sint natātis sanguinis siue riui per
corpus omne diuisi. quibus vniuersa mem
bra irrigantur. Jnde venosus a um. id ē ve
nis plenus. Et aliquando ponitur ꝓ turpis
quia in macilento vena turpiter apparet. Et
ꝓducit ue. vena. Sed venis ꝟbum corri. ue.
Unde Dic puer vnde venis quo pergis tur
gide venis.

Venabulum li. n. g. dꝛ a venor aris. qꝛ venatui
sit habile. uel qꝛ venientē aprū excipiat.

Venabilis lis. ꝯ. t. ꝛ hoc le. ad venandū habi
le vel plausibile. ꝛ dr̄ a venor aris.

Venalis lis. ꝯ. t. ꝛ h̄ le. res q̄ vendit̄ vł venditi
oni exponit̄. vñ Ora. in. ij. li. epi. Laudat ve
nales q̇ vult excludere merces.

Venatic⁹. a. ū. dꝛ ꝓprie canis q̇ insequit̄ feras
vel etiā dꝛ carmen siue clamor.

Venatoriū rij. id est ferramentum. vel dicit̄ lo
cus venandi.

Venator oris. m. g. q̇ bestias venat̄ uł insequi
tur. Jnuenit̄ etiā ꝓ deceptore.

Venatio onis. uł venat⁹ tui. act⁹ venādi. Et est
triplex. s. opp̄ssiua. arenaria ꝛ saltuosa. Opp̄s
siua ē hoīm. de q̄ dꝛ. Cepit Nemroth esse ro
bustus venator coram dño. i. extinctor ꝛ op
pressor. Et sic venator est hominū exactor et
oppressor. qui aliquē₃ venatu opprimit. Are
naria est que fit in arena vt cū quis locat ope
ras suas vt pugnet in arena cum aliqua be
stia dentata. Hanc q̇ exercet peccat grauiter.
nisi eam exerceat gratia virium experiendaꝝ
vt. ff. de postu. li. j. §. ite₃ senatus. ꝛ. iij. q. vij
tria. ꝟ. infameā. circa prin. Saltuosa est que
fit in siluis ꝛ saltibus ad capiendas feras. et
hec licita.

Vendicatio ē rerū cōmutatio atq₃ ꝯtus ex ꝯue
nientia veniēs. q̄si venundatio.

Venefex cis. ꝯ. g. i. miscēs uł faciēs venenū. et
ꝓdu. ne. ꝟ cor. vi. Jnuenit̄ etiā venefic⁹ a. ū.
in eodē sensu. vñ ꝓpheta. Et venefici. vł fm
aliam lrām. Et veneficis incantātis sapiēter
Jnde hoc veneficium cij. tale maleficiū. ꝛ ꝓ
ducūt p̄dicta e. ante. f.

Veneficina ne. f. g. dꝛ locus vbi veneficia exer
cent̄. ꝛ ꝓdu. ci.

Venenatus. a. um. ꝛ venenari⁹. a. um. q̇ fac̄ ve
nenū. Venenatum est in quo mixtum est ve
nenum. vt potio. Venenosum est in quo na
tum est. vt herba serpens. Ve ennaria muli
er que facit venenum.

Venenum ni. n. g. dr̄ a vena. eo ꝙ ꝑ venas eat
Nō enim nocere pōt nisi sanguinē tetigerit.
Omne aūt venenū frigidū ē. ꝛ iō aīa q̄ ignea ꝛ
ī sanguīe ē fugit venenū. Et dꝛ venenū quasi
venas necās. ꝛ ē etymo. Jñ venenosus a. ū.
id ē veneno plenus.

Veneripeta te. pe. cor. ꝯ. g. i. luxuriosus vł luxu
riosa. ꝛ dr̄ a venus ꝛ peto q̄si venerē petens.

Veneri⁹. a. um. ꝛ etiā ꝑ evenere⁹ a. um. inueni
tur id est luxuriosus.

Venetus fuit quidam rex ꝙ cōdidit ciuitatē quaꝫ
ex nomine suo venetiā appellauit. Et pōt de
clinari venetia tie. vel he venetie arum. In⸗
de venetus a.um. patriū. pe. cor.

Venia nie. idē est quod indulgentia si ꝑcedat
peccatū. si xo nō precessit pctm̄. idē est qꝺ li
centia. vn̄ Oratiꝰ. Sciuꝰ ꝛ hanc veniā peti
musq̄ damusq̄ vicissim. Itē Eccli. xxv. Nec
des mulieri neq̄ veniam ꝓdeūdi. i. licentiaꝫ
vel libertatem. ꝛ dr̄ a venio nis. qꝛ venia ve
nit a libertate dantis ꝛc̄.

Venialis lis. cō. t. ꝛ hoc le. dr̄ a venia. Item ve
nialiter aduer. ꝛ hec venialitas tatis. qꝺ faci
le promereť veniam. Et nota ꝙ veniale dici
tur tripliciter. s. veniale ex genere. vt verbuꝫ
ociosum. Veniale ex causa. vt qꝺ ex infirmi⸗
tate vel ignorantia geritur. quod excusatio⸗
nem quandā habet. Veniale ex euentu sicut
culpam ꝑcedentem mortalem cōfessio seq̄ns
venialē facit. vt dicit Ambro. qꝛ relinquitur
reatus tp̄alis pene.

Venialia lie. f. g. maris effluctuatio ꝙ ad litus
venit. vn̄ Varro. Venialia est vnda que ad
litus venit. Salaria que ad litus redit.

Veniola le. dimi. i. parua venia.

Venter tris. dr̄ a ventus quia ventū concipit.
Quid sit venter. ꝛ in ꝙ differat ab aluo ꝛ vte
ro. vide. s̄. in aluus.

Ventilabrum bri. n. g. dr̄ pala ventilādi. ꝛ cor.
pe. naturaliter. vn̄ Math. iij. Cuius ventila⸗
brum in manu sua ꝛc̄.

Ventosus a. um. i. vento plenꝰ vel vento infla
tus vel instabilis vel verbosus vel vane lau
dis ꝛ glorie cupidꝰ. ꝛ dr̄ a ventus. ꝛ ventuo
sus a. um. in eodem sensu. Inde hec ventosi
tas vel ventuositas tatis.

Ventosa se. quoddam vas pro minuendo san⸗
guinem aptum.

Ventrale lis. n. g. i. fascia vel ligatura vētris.
vel cingulū circa ventrem. vl̄ zona. sicut lum
bare circa lūbos. ꝛ renale circa renes. ꝛ dr̄ a
venter. Et hic ꝛ hec ventralis. ꝛ hoc le.

Ventriculus li. dimi. ꝑuus venter.

Ventriloquus a. um. pe. cor. qui de ventre vel
per ventrem loquitur.

Ventrina ne. dr̄ bestia ꝙ fert onus circa ventrē
ꝛ pro ducit. tri.

Ventricosus a. ū. ꝛ ventrosus a. um. magnum
ꝛ grossum hn̄s ventrem vel grossus.

Ventus ti. ꝭm Isi. xiij. etym̄. est aer cōmotus ꝛ
fortiter agitatus. ꝛ dr̄ a venio nis. eo ꝙ vio⸗
lentus sit. ꝛ violenter veniat. Non em̄ solū
arbores. ꝭ etiā celū ꝛ terram mariaq̄ contur
bat. de ventis vide. s̄. in africus. Item a vē⸗
tus ventulus li. di. i. ꝑuus ventus.

Venū nomē indecli. n. g. i. venalis. Item venū
est supinū huiꝰ xbi veneo nis. ut Frumentū
mittitur venū. i. ad vendendum. ꝛ sic venum
est figure decomposite. sed in prima acceptio
ne est figure simplicis. Item inueniť hoc ve
num ni. i. venale vl̄ venditio. vn̄ Ambro. ve
no ꝛ empto viuiť.

Venūdipirus ri. m. g. ꝛ hoc venūdipira re. qui
vel que vendit pira. ꝛ cor. pi.

Venus eris. f. g. dea amoris vl̄ pulcritudinis.
vel ip̄a pulcritudo. ꝛ sic dr̄ a vena. i. a sangui
ne. qꝛ sanguinis pulcritudinē creat ꝛ amorē
ꝛ cor. pe. Significatiōes huiꝰ nois venꝰ i h̄
xsu cōtinenť. Diua planeta decor. ferť ve⸗
nus esse libido.

Venustus a. ū. i. pulcer decens. ꝛ dr̄ a venus.
In̄ hec venustas tatis. Et venustulꝰ a. ū. i.
aliquantulū venustꝰ. ꝭm Hug. Pap̄. xo di⸗
cit. Venustꝰ. i. sapiens. ornatꝰ. modestꝰ. fa⸗
cetus formosus.

Vepiscꝰ ci de geminis filijs vno aborto alter ꝙ
legitime natus fuerit vocať.

Veprecula le. dimi. a vepres. remota s. ꝛ addi
ta cula. sicut dicit Priscianꝰ in. iij.

Vepres pris. uel h̄ vepris pris. silr̄ inueniť dr̄
spina. Et dicunť spine vepres. q̄si vi prendē
tes. vn̄ a vis ꝛ prendo dis dr̄ cōponi vl̄ ē ety
mo. vn̄ ꝙdaꝫ. Dr̄ hinc vepres. qꝛ prendat vel

Ver veris. dr̄ q̄rta ꝑs anni. ꝛ dr̄ (lera vestes.
a vireo res. qꝛ viret vel qꝛ recedente hyeme
tellꝰ vestiť vl̄ viret herbis. ꝛ erūpit in flores
ꝛ ꝓdu. pe. vn̄ Ouidiꝰ de arte. vere priꝰ tace⸗
ant volucres estate cicade.

Veractus a. um. i. vere actus. i. verno tempore
aratus.

Veraculus a. ū. i. aliquantulū verax.

Veratrū tri. n. g. i. elleborū. ꝛ dr̄ a vires. eo ꝙ
vires habeat. ꝛ produ. primā. sed pe. natura
liter cor.

Verax cis. o. g. i. sincerus simplex ꝙ frequenť ꝛ
sepe dicit verum. In̄ hoc veracitas tatis. Et
est verax in dictis. sed verus in factis. ꝓprie
loquendo.

Verbale nomē est illud qꝺ a xbo descendit. vt
a coloro. inde color relecta o. ꝛ honoro inde
honor ꝭm Priscianū.

Verbena ne. pe. ꝓ. q̄dam herba cōsecrata vene
ri. ꝛ dr̄ a verbena q̄si veneris vena.

Verberaculū li. i. flagellū. ꝛ dr̄ a xbero

Verber, eris. n. g. i. ꝑcussio uel flagellū uel im⸗
petus partice librille vel ipsa librilla. ꝛ dr̄ a
xbero. ras. In̄ xberosus a. ū. i. flagellosus
uel cupidus uel impetuosus uel incisus. itē
a xbero ras. dr̄ hic ꝛ hec xberalis ꝛ hoc le. ꝙ
aptos est ad verberandū.

Verbero onis. m. g. ꝙ aliū xberat. uel ꝙ dignꝰ
est xberari.

Verbigena ne. pe. cor. i. genitus de verbo

Verbulū li. dimi. i. ꝑuū xbū. uel vile xbum.

Verbū bi. n. g. i. sermo. ꝛ dr̄ a verbero ras. qꝛ i
eius ꝓlatione xberať aer. vt ibi. Verba mea
auribꝰ percipe domine. Itē q̄dam ꝑsonis
ꝑ excellentiā diciť verbum. qꝛ frequentiꝰ in

eius ꝑlatione aer ꝟberaꝛ ꝙ in ꝑlatione alterius ꝑtis. Itē ꝟbū ponit ꝓ deceptiōe. vnde Oui. Uerba dat ois amans. Itē ꝟbū .i. dei filius. vt Uerbum caro factū est. vñ Grecis. Hoc nomen ꝟbuȝ designat quatuor ista. Deceptio ꝑs est ⁊ filius atq; loquela. Iñ verbosus a. ū. i. garrulus nugax. Iñ hec verbositas tatis.

Uerculum li. pe. cor. dimi. i. ꝑuum ver.

Uerecundꝰ a. ū. q̄ verū etiā factū erubescit. Et d̄r a vereor eris. Iñ verecundia die. Et hinc verecundosus a. um.

Ueredus di. m. g. i. equus trahens rhedā. Iñ hic veredariꝰ rij. i. auriga. Et veredariꝰ dicitur nunciꝰ qꝛ vehit nunciū. vñ hester. viij. Et ep̄le misse ꝑ veredarios q̄ ꝑ oēs ꝓuincias discurrentes ⁊c̄. Et veredꝰ etiā ſm quosdā d̄r auriga. Et inde veredarius a. ū. ad veredum vel ad veredariū ꝑtinens. ⁊ ꝓdu. pe. veredꝰ Uñ q̄dam. Est veredus equus vectans rhedam siue currum.

Uerendꝰ a. um. i. timendus vel erubescendus Iñ verenda dicunt genitalia viroꝝ vel feminarū ꝓpter verecundiā.

Ueretrū tri. n. g. pe. cor. d̄r a vir. qꝛ viri est tm̄. vel qꝛ ex eo virus emittit. qꝛ virus ꝓprie dicit humor fluens a natura viri. Idē ⁊ genitalia a gignendo. ⁊ pudēda ꝓ verecundia et inhonestate. qꝛ nō hñt spēm decoris sicut et alia membra q̄ sunt in promptu.

Uergilia lie. f. g. stella vel signū qd̄ d̄r pleiades Et dicunt pleiades vergilie eo ꝙ vere orian tur ⁊ feruent ⁊ splendeant.

Ueridicus a. ū pe. cor. vera dicens

Ueritas atis. f. g. est ꝑ quā manent immutata q̄ sīt vł fuerūt vł futura sīt vł q̄ dicunt vł q̄ dicta sīt vel q̄ dicent. Itē no. ꝙ est veritas increata. de q̄ dicit xp̄s in euāgelio iohis. Ego sum via veritas ⁊ vita. Itē est veritas creata q̄ est triplex. s. ꝟitas vite doctrine ⁊ iusticie. Et de hac triplici ꝟitate intelligit qd̄ dicit Greg. in Ezech. Si de veritate scandalū sumit vtiliꝰ ꝑmittit nasci scandalū ꝙ ꝙ veritas relinquat. Et d̄r veritas q̄si vera entitas et est etymo. Et vt dicit Anselmꝰ. Ueritas ē rectitudo sola mente ꝑceptibilis. ſm ꝟo Augu. Ueritas ē qua ostendit id qd̄ est. ⁊ verū est id qd̄ est. Item ꝟitas est adequatio rei et intellectus.

Ueritus a. ū. i. verecundatꝰ timens. ⁊ d̄r a vereor. Et facit actūs pl̄is veritos tas ta. Et h̄ veritas atis. declinat substantiue. ⁊ tunc descendit a veras. ⁊ cor. pe. veritus ⁊ veritas. siue sit adiectiuū siue substantiuū. Uñ Iob. xxxij. Ueritus sum indicare vobis sciam meam. Inuenit etiā irreueritꝰ

Ueriniculatꝰ a. ū. i. distinctꝰ ⁊ variatꝰ. ⁊ ē tractū a vermiculis. q̄ rodentes ligna arauūculas ibi faciunt varias ⁊ distinctas ⁊ q̄si i modū linee circūducūt. Sic ⁊ aurifabri faciunt ꝑtractiones varias in metallis. Uñ Cant. j Murenulas aureas faciemꝰ tibi vermiculatas argento. glo. i. distīctas ⁊ variatas. alia translatio hȝ sil̄itudines aurifabri faciemus tibi cū distinctionibꝰ argenti ⁊c̄. Uel a vermiculo colore d̄r vermiculatꝰ. qꝛ color ille tincturā variat ⁊ ab alijs distinguit. Itē vermiculatꝰ pōt dici vermiculis exaratus.

Uermiculꝰ li. dimi. ꝑuus vermis. ſm qd̄ ponitur. ij. Reg. xxiij. ibi. Dauid aūt sedens in cathedra sapientissimꝰ princeps inter tres ip̄e est quasi tenerrimꝰ ligni vermiculꝰ. vbi dicit magister in historijs. Compat aūt Dauid vermiculo ligni q̄ teredo vł terebella d̄r. qui mollis durū lignū ꝑforat. vnd̄ dū tangit nil mollius illo. dum ꝟo tangit nil durius. Sic Dauid in pressuris ⁊ domi ⁊ circa subiectos mansuetior fuit ceteris in throno ⁊ ꝯ hostes nullus eo acutior Et cōmendat hic Dauid ī tribꝰ. s. in sapia ⁊ hūilitate ⁊ fortitudine. itē vermiculus d̄r rubeꝰ color. Nā greci coccū. nos rubeū siue vermiculū dicimꝰ. Est ꝟo vermiculꝰ tinctura ex siluestribꝰ frondibꝰ. in q̄ lana tingit q̄ vermiculū appellat. Itē dicit Pap̄. Uermiculū tinctura ad similitudineȝ vermis.

Uermis mis. m. g. est aīal qd̄ plerūq; de carne vel ligno vel de quacunq; re terrena sine vllo cōcubitu gignit. lȝ qñq; de ouis nascat vt scorpio. Et sīt vermes aut ťre. vt scorpio aut aque. vt sanguisuga. aut aeris vt aranea. aut frondiū. vt eruca aut lignoꝝ vt teredo aut vestimentoꝝ vt tinea aut carniū vt emigrarius lumbricꝰ ascarie costi pediculꝰ pulices lendes tarmus catinꝰ vria cimex. Et d̄r vermis a verrendo. qꝛ nō vt serpens apertis passibꝰ sed squamarū nisibꝰ repit. qꝛ nō est illi spine rigor. sed indirectū corpusculi sui ꝑtes gradatim porrigendo cōtractas cōtrahēdo porrectas motū explicat. sicq; agitatꝰ verrendo prolabit. Uel dicit vermis q̄si vernis. quia in vere exeat.

Uerna ne. famulus pulcer seruiens. ⁊ d̄r a verno nas. qꝛ vernat in domo militū seu diuitū pulcritudine vestiū. Et hinc vernula le. ⁊ hic ⁊ hec vernacula le. dimi. ⁊ hic ꝟnaculꝰ li. Et hec ꝟnacula le. i. famulꝰ vł famula. ⁊ ꝓprie ī domo natus vel nata. vł nutritꝰ vel nutrita ſm Hug. vñ Gen. xiiij. d̄r ꝙ abraaȝ nūerauit expeditos ꝟnaculos suos trecētos decēocto Itē verna ē seruꝰ ex ancilla in domo natus, Iñ ꝟnaculꝰ li. dimi. i. ꝑuus seruus.

Uernꝰ a. ū. ad ver ꝑtinens. vł clarus splendidꝰ delectabilis. vt vernus dies. vernū tēpꝰ. Unde Eccl̄i. l. In diebꝰ vernis. Inde hic ⁊ hec vernalis ⁊ hoc le. in eodem sensu. ⁊ producit na.

Uerositas atis. f. g. veritas. ⁊ d̄r a verosus.

Verpus pi. dr̄ tercíꝰ digitꝰ. q̄ al's d̄r medíꝰ vel impudicus. Et sic d̄r a verrendo podicē. percussit eñ deus iudeos in posteriora ꝛ obprobrium sempiternū dedit illis. Nā singul' annis in crucifixiōe dn̄i emittunt sanguinē per posteriora. quē cū medio digito reponendo verrunt eo digito podicem. ꝛ inde dictꝰ ē verpus q̄si verrens podicē. vn̄ adhuc ille digitꝰ in opprobriū ꝯ ōn̄dit iudeis. quē si alicui iudeo ōn̄deris minꝰ vt fert̄ te diliget. Hinc iuuenalis. Mediūq; ōn̄deret vnguē. Hoc faciebat demetrius fortune. s. ꝓtendebat ei medium digitū i opprobriū sicut fit iudeis. ꝑ hoc eam cōtemptabilē esse ōn̄dens. Et hinc etiaꝫ est ꝙ verpus inuenit̄ ꝓ iudeo. Vn̄ Juuenal'. Quesitū ad fontē solos deducere ꝟpos. glo sandū. i. iudeos

Verres ris. m. g. d̄r porcus cū testiculis. ꝛ dr̄ a vires. eo ꝙ magnas vires habeat. Jn̄ verrinus a. ū. pe. ꝓdu. Item verres ꝓpriū nomen cuiusdā viri. Jn̄ siliter verrinus a. um. Et he verrine arū. quidam liber quē cicero fecit cōtra verrem

Verriculū li. d̄r illud cū q̄ domꝰ purgat̄ vl' q̄ddā genꝰ retis vel nauis piscatoria.

Verruca ce. f. g. d̄r pustula carnē superexcedens q̄ etiā porrū d̄r. Et ponit̄ q̄n̄q; ꝓ quodā vehiculo. Jn̄ verrucosus a. ū. i. verrucis plenus tuberosus vel inequalis incomptus.

Versiculus li. dimi. i. ꝑuus versus.

Versilis lis. cō. t. ꝛ hoc le. pe. cor. i. facil' ad vertendum.

Versipellis lis. cō. t. ꝛ hoc le. i. astutꝰ. subdolꝰ maliciosus deceptor. ꝛ d̄r a verto tis. ꝛ pellis. q̄ in diuersis vultū ꝛ mentē vertit. vl' q̄a dum diuersis decipit modis in varias pelles se transuertit. vn̄ Prouer. xiiij. Et ꝓfert mēdacia versipellis.

Versus us. ui. actꝰ vel passio vertendi. Vl' versus q̄ cōstat ex orōnibus vsq; ad distinctionē. ꝛ ip̄a distinctio. Et ꝟsus q̄ ꝯstat ex pedibus. Jtē versus inuenit̄ ꝓ ordine. vn̄. iij. Regū. vij. Septena versuū retiacula. Jtē ꝟsus a. ū. ponit̄ sepe ꝓ aduer. q̄litatis vel loci. Et cōstruit̄ cum actō. vt ꝟsum vel ꝟsus ciuitatem vel illum: Sed potius est ꝑpositio q̄n̄ regit casum ſm donatū. ꝛ d̄r a verto tis. Jtem versus a. um. pōt descendere a vergo gis. et a verro ris. ꝛ tunc sapit significationes ꝑdictorū verborum.

Versutꝰ a. ū. pe. ꝓ. i. astutꝰ cōtortꝰ subdolꝰ deceptor ꝛ d̄r a verto tis. q̄ eiꝰ mens in q̄libet actu ad quālibet fraudē vertit̄. Jn̄ h̄ ꝟsutia tie. i. astutia. torta sn̄ia deceptio

Vertebra bre. d̄r a ꝟto tis. Et sunt vertebre sūme ossiū ꝑtes nodis grossiorioribꝰ cōglobate. s. ipse iuncture ossiū. q̄ ad inflectionē mēbroꝝ vertunt̄. vn̄ sepe cardo d̄r vertebra. q̄a vertit̄ ꝛ cor. pe.

Vertex cis. f. g. ea ꝑs capitis q̄ capilli colligūtur ꝛ ad quaꝫ cesaries vertit̄. s. postrema vel summa. Et nota ꝙ vertex sepe accipit̄ ꝓ vertigo q̄d antiq̄ dicebant vortex ꝛ vortigo. vn̄ Sap̄. xiij. Lignū curuū ꝛ vorticibus plenū. Jtem vertex aliq̄n̄ ponitur pro toto capite. ꝛ cor. pe. genitiui.

Vertibulū li. pe. cor. idem ē q̄d vertebra. vel illud instrumentū cuꝫ quo carbones vertūtur in fornace. ꝛ dict̄ a verto tis.

Verticosus a. ū. i. superbus. vl' cuius capilli in vertice congirant̄.

Vertigo ginis. i. globus. ꝯuolutio ꝯgiratio q̄ fit in terra a vēto. ꝛ in capite a morbo. Jnde vertiginꝰ a. ū. ꝛ ꝟtiginosus a. um. q̄ vertiginē capitis patit̄. ꝛ inuenit̄ aliq̄n̄ vertex ꝓ vertigie. Jtē antiq̄ dicebāt vortex ꝛ vortigo ſm hug. Jsi. āt. xiij. ety. dicit. Vertigo est q̄ti enscūq; vētus surgit ꝛ t̄rā in circuitu mittit. sic ꝛ in ꝟtice hoīs arterie ꝛ vene vētositatē ex resoluta humectatione gignūt ꝛ in oculis agirum faciūt. vn̄ ꝛ nūcupata est.

Vertūnus ni. m. g. d̄r deꝰ mercatoꝝ a vertēdis mercibus. ꝛ ponitur sepe pro foro. vn̄ Oratius. Vertūnū ianūq; liber spectare videris. Jtem vertūnus dicitur deus principioꝝ vel anni vel diei. vel alterius rei. et dr̄ sic a vertēdis annis vel diebus vel aliis rebus. ꝛ sepe ponit̄ ꝓ ip̄o anno vel die.

Veru. n. g. indecli. in singulari. ſ in pl'i h̄ veruа hoꝝ veruū. his ꝛ ab his veribus irregularit̄ sicut cornibus. sed ſm cōmunem vsum facit verubus. ꝛ est veru instrumentum ferreū vel ligneū quo carnes assant̄.

Veruex cis. m. g. i. aries. ꝛ dr̄ a vires. eo ꝙ ouibus ceteris sit fortior. vel dr̄ sic eo ꝙ sit vir id ē masculus. vel q̄ vermen h̄eat in capite q̄ eū arietare facit. Jn̄ veruecinꝰ a. ū. ꝛ ꝓd. pe. gti veruex. vn̄ in aurora. Victima veruece significatur que dat̄ are.

Verus a. ū. i. nō falsus. certus equus iustus. et ꝓdu. primā. vnde Prosper. Arta est via vere q̄ ducit ad atria vite. Verus amor xpi. vera est custodia legis.

Verutꝰ a. ū. pe. ꝓ. i. veru armatꝰ. Jtē h̄ verutū ti. d̄r q̄ddā genꝰ pili. Jn̄ verutulus li. dimi. ꝛ verutatus a. ū. i. veruto armatus.

Vesanꝰ a. um. q̄ ē sine sanitate animi. sicut vecors sine corde. vt. ff. de ver. sig. l. male. Jnde vesania nie. i. insania. ꝛ produ. sa.

Vesculentus a. ū. i. delicijs vel vescis plenus. ꝛ dr̄ a vescus. Jnde hec vesculentia tie. i. delitiaꝝ siue vescoꝝ copia.

Vescus a. ū. i. comestibilis vl' ad vescendū habilis vescibilis. ꝛ dr̄ a vescor vl' vescus a. ū. id ē delitiosus gracilis. Jn̄ vesculus a. ū. di. Vel vesca cōponit̄ a ve quod est sine ꝛ esca. Jnde vesca q̄libet parua comestibilia q̄si nō esca. vel quasi velut esca. vel parua esca.

Vesica ce.f.g. q̄si vas aque vel q̄dda intestinuz
vbi colligit᷑ vrina sicut in ventre cib⁹. Vn̄
dicit Isi. Vesica dicta q̄i vas aque q̄ꝛ sic vas
aq̄ ita de renib⁹ vrina collecta cōplet᷑ ꝛ hu/
more distendit᷑. cui⁹ vsus in volucrib⁹ nō ha
bet᷑. Itē vesica dr̄ eleuatio vl' inflatio cutis q̄
sil'r plena est aquosi humoris. vnde Exod. x.
Erunt in iumentis ꝛ hominibus vlcera ꝛ ve
sice turgentes. ꝛ ꝓdu. pe. Vnde Oratius in
primo sermo. Nam displosa sonat q̄ntum ve/
sica pepedit.

Vesicula le. di. i. pua vesica. Itez vesicula dr̄ il
la tenuis pellicula vesice formā hn̄s que est
in gutture auis. in qua cibaria cōgregantur.
de qua Leui. j. Vesiculam xo gutturis ꝛ plu
mas ꝓijciet.

Vespa pe. aīal est exiguū vel volatile aculeis
venenosuz. qd̄ ex asinoꝝ carnib⁹ putridis na
sci dr̄. ꝛ dr̄ a vi ꝛ peto tis. vel paro ras. eo ꝙ
vi petat vel vim paret. Est ergo animal vola
tile valde violentū. Iñ h̄ vespartū rij. nidus
vesparum.

Vespelio onis. m. g. dr̄ sepulcroꝝ violator. s. q̄
mortuos expoliat. ꝛ dr̄ a vestis ꝛ spolio lis.
vel a violo las. ꝛ sepulcrū. vel a veho his q̄a
violat sepulcrū. ꝛ sepulti vestem vehit.

Vesper ris. n. g. ꝛ hic vesperus ri. ꝛ vesper ri. ꝛ
h̄ vespugo inis. noīa sūt vni⁹ ꝛ eiusdē stelle
q̄ in nocte post solem apparet. ꝛ in mane an/
te solē. vn̄ in mane dr̄ lucifer uel phophoros
Et dicūt q̄dā ꝙ hoc nō pōt esse in eodē tpe ꝙ
eadē stella in sero sequat᷑ solē ꝛ in mane p̄ce/
dat sed hoc cōtingit in diuersis ptib⁹ Alij di
cunt ꝙ mercuri⁹ ꝛ ven⁹ cū sint satellites so/
lis. q̄ꝛ sunt ita dispositi vt ven⁹ p̄cedat so
lē ꝛ mercuri⁹ sequat᷑ vel ecōuerso. ꝛ tunc vna
illaꝝ stellarū. s. illa q̄ sequit᷑ solē videt᷑ in se/
ro post solez. illa xo q̄ p̄cedit in mane videt᷑
ante solem. Sed q̄ꝛ ille due stelle sūt cōsil'es
in splendore ꝛ quantitate. credit᷑ ꝙ eadē stel
la sit ꝛ in sero post solē ꝛ in mane ante solem
Alti⁹ aūt philosophantib⁹ placuit ꝙ vna et
eadē stella sit. s. venus q̄ in sero sequit᷑ solem
ꝛ in mane p̄cedit solē. ꝛ in eodē tpe anni. est
xo altior sole. cū ergo cōtingit q̄ꝫ insimul ve
niunt ad occasum. q̄ꝛ ven⁹ est altior diutius
videt᷑ q̄ꝫ sol. Eadē rōne ꝛ citius videt᷑ in ma
ne q̄ꝫuis eque cito motu discurrant. Et ad h̄
ostendum satis familiare inducit᷑ exemplū
Nā citius videm⁹ ascendentia remota q̄ꝫ ꝓ
pinqua. ꝛ diuti⁹ videm⁹ descendentia remo
ta q̄ꝫ ꝓpinqua. q̄ꝫuis equo ꝛ pari motu ince/
dant. Dicit᷑ ergo ven⁹ in sero. hesper⁹ ꝛ ve/
sperus ꝛ vesper ꝛ vesperugo. ſ in mane luci/
fer vel phosphoros.

Vespera re. f. g. idē est qd̄ hespera. s. tp̄us ꝛ ho
ra q̄ est inter diē ꝛ noctē vel inter noctē ꝛ diē
ꝛ dr̄ ab hespera subtracta h. ꝛ loco illi⁹ u. cō
sonāte posita. Et no. ꝙ gtūs hui⁹ nois. s. ve
spere ponit᷑ aduerbialiter in euangelio Ma
thei. vespere aūt sabbati. ꝛ significat in tpe ꝛ
ad ip̄m fit relatio p q̄ noīaliter positū qd̄ se/
quit᷑ que illucescit in prima sabbati. Sic ad
hoc nomen romā positū aduerbial'r fit ꝯsil'is
relatio. cū dr̄. Iste vadit romā q̄ est caput mū
di. ꝛ fit relatō ad nomē infra positū. nō ex eo
ꝙ ponit᷑ aduerbial'r ſ ex eo ꝙ nō est nomen.
ꝛ quandā vim nois ibi retinet. Itē vespera
ꝛ vesperus diuersiclinia sunt. Aliud eñ si/
gnificat in singulari q̄ꝫ in plurali. Naz hec ve
spere rarū. significat illud tp̄s in q̄ cantat᷑ il/
lud officiū. Hi vesperi roꝝ ip̄m officiū. vespe
ri siquidē cantant᷑. ſ vespere pulsant᷑. vnde
Ri. roꝝ. cantant. re. raꝝ. tympana pulsant. q̄
dam tñ nō distinguunt inter vesperas ꝛ ve/
speros q̄ntū ad officiū. Item a vespera vl' ve/
sperus dr̄ hoc vesperū ri. obscuritas q̄ fit ex
interpositione nubiū inter nos ꝛ solē ꝛ lunā
q̄cunq̄ꝫ hora diei vel noctis. h̄ ꝛ vespere. ꝛ h̄
vesper ris. qd̄ significat horā q̄ sol incipit de
clinare ad occasum ꝛ durat vsq̄ꝫ ad crepuscu
lum. Et vesperi dtūs inuenit᷑ positus aduer.
sicut sorti vt dicit Priscia. in. xv. li. ꝛ hoc ve
spere indeclinabile ꝓ hora pulsandi. Et lꝫ h̄
vocabula distincta sint. tamen cōfundunt᷑ se
pe apud autores. ꝛ ꝓ se inuicem posita inue
niuntur.

Vesperta te. dr̄ dea illi⁹ hore q̄ est inter diem ꝛ
noctē. ꝛ dr̄ a vespera. Iñ vespertin⁹ a. ū. ꝛ h̄
vespertina ne. i. cena in sero in vespera. ꝛ ꝓ/
du. pe. Itē in grecismo sic dr̄. Est vespta dea
dicat᷑ ꝛ hesperus astrū.

Vespertilio onis. epiceni. g. dr̄ auis vesperevo
lans. auis lucifuga muri sil'is De hac aue di
cit Basilius in octaua omel'. hexameron. ve/
spertiliones nō minus q̄drupedes sī q̄ꝫ pen/
nate. q̄s etiā solas ex auib⁹ oīb⁹ dentes hr̄e
cōstat. ꝛ catulas ꝓcreare ferunt᷑. ꝛ in aere nō
plumis ſ quadā mēbrana pellicea vti ꝛc̄.

Vespetū ti. n. g. locus vbi vespe abundant. et
dr̄ a vespa. ꝛ ꝓdu. pe.

Vespecula le. dimi. i. pua vespa.

Vesta ste. f. g. quedā dea paganoꝝ. s. terra. ꝛ dr̄
a vestio stis. eo ꝙ vestiat᷑ herbis vl' varijs a/
lijs reb⁹. vel dr̄ a vi ꝛ stando. eo ꝙ sua vi stet
Iñ h̄ ꝛ h̄ vestalis. ꝛ hoc le. Et vt dr̄ dee veste
seruiebāt xgines.

Vestiari⁹ rij. q̄ p̄est vestib⁹ ꝛ dr̄ a vestis. Et h̄
vestiariū rij. locus vbi vestes reponunt᷑. vel
vbi induunt᷑. Et facit vocatiu⁹ vestiarie us
in e. Si aūt ꝓpriū nomen facit vtm̄ in i. vestia
ri. remota us.

Vestibulū li. pe. cor. est exterior ps domus. sic̄
est porticus. ꝛ dicit᷑ a vesta dea. quia est ve/
sta dee consecratū. vel quia vestibulum pri⁹
fuit factū in templo dee veste. vel quia in il/
la parte templi solet esse imago ei⁹ quasi ve
ste sedibulum, vel quasi veste stabulum vel

dr̄ a vestio stis eo ꝙ vestiat domū. Uel ꝓprie
sic dr̄ portic⁹ in q̄ vestitur. uel dr̄ a ue qd̄ ē si
ne ⁊ sto q̄si sine statione. qr introeūtes nō stāt
in illa pte neqꝫ morant̄. ſ transeūt in interio-
rem partem domus.
Uestigiū gij. n. g. dicit̄ signum pedis. ꝑma plā
ta expressum. dictū sic. eo ꝙ vie ꝑcurrentium
vestigijs vestientur. i. agnoscant̄. vnde et se-
pe vestigiū dr̄ signum.
Uestimentū ti. n. g. dr̄ oīe illud qd̄ induimus
Uestis tis. f. g. idem.
Uestimēta interpolata. dicunt̄ veteres vestes
iterū polite.
Uestiplica ce. pe. cor. mulier q̄ vestes plicat.
Uetellus a um. i. vetulus. ⁊ dicit̄ a vetus.
Ueteranus a um. i. senex detritus. emeritus.
Ueterani sunt milites emeriti. i. extra militiam
ꝓpter sua merita positi. C. de vete. in rub. Et
in legenda sancti Martini vbi dr̄ ꝙ impator
ꝑcepit ꝙ veteranorū filij scientijs militarib⁹
implicarentur.
Ueterator oris. m. g. in malis inueniēdis ⁊ sta-
tuendis perseuerans. ⁊ dicit̄ a vetero as. eo
ꝙ sit multi ⁊ veteris vsus in malicia insidia-
tor callidus.
Ueternū ni. n. g. quedā infirmitas q̄ facit homi
nē diu languere ⁊ pigrere. ⁊ iuuenem videri
senē. ⁊ dr̄ a vetus. Et ponit̄ sepe ꝓ pigricia.
Uel etiā dr̄ sic q̄libet infirmitas quā hn̄t vete
res ex consuetudine. sicut ē obliuio grauitas
guttositas. Unde Orati⁹. Cur me funesto ꝓ
perāt arcere veterno. Jn̄ veternus a um. ⁊ ve
ternosus a um. q̄ talē morbū patit̄. annosus
vetus. Unde Aug⁹. in Job. in omel. de nu-
ptijs. Quid dicis serpens veternose. Item
Terentius in eunucho. Hic est vietus. vetus
veternosus. senex. Et sic distingue. Uetus est
dulcij q̄si cōtemptibilis. Ueternosus ex mor
bo. Senex etate. ⁊ est reuerentie. In Grecis-
mo autem dicitur. ꝙ veteri puerū similem fa-
cit esse veternum. Dicas quod patitur dicat̄
quisqꝫ veternus.
Ueterosus a um. i. vetustus uł vetustate plen⁹.
Ueteratus a um. i. antiquus.
Uetitus a um. i. ꝓhibit⁹ ⁊ dr̄ a veto tas. ⁊ cor.
pe. Unde Prosper. Non iustis vetitis absti
nuisse sat est.
Uetulus a um. i. aliquantulum vetus.
Uetus teris. o. g. ꝙ antiq̄ dicebāt veter a. um.
id ē senex antiquus. ⁊ dr̄ a veto tas. qr taliū
est ꝓhibere a delictis. Et cōponit̄ ꝯuetus. ⁊
ꝑuetus. i. valde vetus ⁊ cor ve.
Uetustas tatis. i. senium antiq̄tas. Un̄ Luca-
n⁹ in iiij. Huic cui veteris custos famosa ve
tustas.
Uetustus a. ū. i. antiqu⁹. ⁊ compat̄ vetustior ssi
mus. vn̄ Job. xv. Multo vetustior es q̄ p̄res
tui. ⁊ dr̄ a vetus. Et cōponit̄ ꝯuetustus ⁊ ꝑ-
uetustus. i. valde vetustus.

Uexillifer a. um. penulti. corre. id est ferens ve
xillum.
Uexillū li. dr̄ a velū quasi ꝑ diminutōem. qua-
si velulū. Inde hoc vexillulū aliud dimi. Et
vexillarius a. um. i. ad vexillū pertinens. vel
vexillum portans.

V ante I

Uia vie. dicitur a veho his. quia per eam ali-
quid vehitur ⁊ portatur. Uel dicitur via q̄si
vehicula. Et est proprie via qua potest ire ve
hiculum. Unde ⁊ dicitur sic ab incursu vehi
culorum. et est nouem pedum. et capit duos
actus. vt per contrarium venientia iumenta
transire possint. Inde hic ⁊ hec vialis. ⁊ hoc
viale. Et hic viator viatoris. Item via ē ius
eundi. ambulandi. vehendi vehiculum ⁊ iu-
mentum ducendi. ita ꝙ ille cui competit ius
vie potest illa facere.
Uiaticū ci. n. ge. dr̄ victus q̄ necessarius est in
via ad expendendū. ⁊ defert̄ in via. ⁊ dicit̄ a
via. vn̄ ⁊ viaticū dr̄ corpus domini. qr ꝓpo-
situm est nobis victus in via. ⁊ hinc viatic⁹
a. um. in via necessarius ⁊ delatus vel in via
sustentatus.
Uibicosus vibicosa sum. id est vibicibus ple-
nus.
Uibex cis. i. frutex in petrosa terra vel minuta
virga vel incisio vel vestigium qd̄ fit in carne
ex virga. Et ponit̄ ꝓ qualibet incisione ⁊ ꝓ.
pe. gti. vn̄ Persius. Si puteal multa caut⁹
vibice flagellas
Uicane⁹ a. um. i. vicinus. ⁊ componitur cōui-
caneus a. um. Uicanus a. um. idem.
Uicarius rij. ꝫm Hoff. ē q̄ vices alicui⁹ gerit si
ue in officio cōtentioso. siue nō ꝯtentioso. vt
C. de offi. eius q̄ vicē gerit ꝑ to. Et sunt qua
tuor spēs vicarioꝝ. Quidā sunt ꝑpetui ad ꝑ
rochiales ecc̄ias ꝯstituti. vt in. c. B. ꝑpetu⁹.
de fi. instru. ⁊ c. extirpande. de ꝑben. Quidā
nō ꝑpetui. ſ ad aliq̄s actus cōstituti. vt tpa-
les. de quibus in. c. peruenit. de ap. Et isti di
cūtur mercēnarij. vij. q. j. nihil. Quidā sunt
spāles non ad curā. ſ ad certū locum. articu
lum vel actū constituti. de quibus in. c. tua.
de offi. vi. Quidā nec ꝑpetui. nec ad curam
nec ad certū actū. ſ generaliter dant̄ ad oīa
vt vicarij in curijs epoꝝ. de hoc glo. optima
in cle. q̄ de ecclesijs. de offi. vi. Itē vicarij di
cūtur illi qui vt cuiuscūqꝫ vicem compleant:
vel gerant sunt constituti. vnde vicarius dr̄
quasi vicem gerens.
Uicecomes ꝫm spe. eo. ti. dr̄ ille cui dn̄s tpalis
cōmittit executōem iurisdictōnis sue in aliq̄
bus castris. ⁊ sic talē vocant vulgariter lom
bardi ⁊ aliq̄ in patrimonio beati Petri.
Uicecomitissa se. f. g. vxor vicecomitis.
Uicedominus ꝫm spe. e. ti. ꝓprie ꝫm iura est q̄
preest rebus epalibus. lxx. di. colonus.

Vicenꝰ a.um.pe.ꝓ.i.res viginti.vł ptinēs ad viginti.vnde Judith.j.Vicenoꝝ pedū spacio tendebatur.

Vices vł vix ī ntīo.gtō vicis.ꝫ ntūs vix nō ē in vsu.i.alternationes.⁊ dī a vinco cis.

Vicia cie.fe.g.quoddam genꝰ legumīs.⁊ dr̄ a vice.qꝛ vice panis ea vtunť in ꝗbusdā locis Vel vitia dr̄ q̄si vitiosa.qꝛ mala ē.vł vicia dī a victoria quāiantiꝗ́ viciā dicebāt.Jn̄ vicia q̄si victorialis.qꝛ victores olim ea solebant coronari.Jnde vitiosus.a um.Jnuenitur ꝫ viciū cij.Vn̄ Est viciū crimen vicium quoqꝫ dicito semen.

Vicinia nie.dī a vicinꝰ.Et ē vicinia ꝓximitas locoꝝ.vicinitas ꝟo regio vicina est.

Vicinꝰ.a.um.dī a vicus.Et ꝫ vicinꝰni.⁊ ꝫ vicina ne.substātiue.Et hecvicinitas tatis.Et vicinulus a um.pe.ꝓ.Vn̄ Oui.de arte.Vicinūqꝫ pecꝰ grādius vber hꝫ.⁊ dr̄ vicinus q̄i in vico natus ⁊ est etymo.

Vicini ꝫm Bar.in.l.si tercius.ff.de aq̄ plu.ar.dicunť ꝗusqꝫ vox hominis exclamantis audiri pōt.l.j.§.eodē tecto.ff.ad syll.⁊ intelligitur de voce cōi nō nimis gracili.nec nimis tubali sicut vox tauri.Etiam duꝫ clamans medio modo sit.nec in tecto vel apice turris nec in cellario.

Vicissitudo dinis.f.g.i.vicis alternatio.⁊ dī a vice.Jn̄ vicissitudinariꝰ a um.i.vicē ꝑbens vel vicē dn̄t vel alterius agens.

Vitiū tij.id ē crimen.vide in vicis.

Victima me.dī sacrificiū ꝓ hostibꝰ victis.sicut hostia ꝓ hostibꝰ vincēdis.vn̄ quidam Victima ꝓ victis dať.hostia ꝓ superādis.Et erāt victima maiora sacrificia q̄ꝫ hostie.Jnde ꝫ ⁊ ꝫ victimalis ⁊ hoc le.

Victor oris.m.g.dī ꝗ vincit ⁊ supat hostē.Jn̄ victrix tricis.mulier ꝗ vincit.Et hecvictoria rie.q̄si vi ⁊ ꝟtute acꝗsita.Hoc ē vero ius gēnciū.vim vi repellere.Nā turpe erat dolo.Jn̄ victoriosus a um.i.victoria plenus.Jnde ꝫ ⁊ hec victorialis ⁊ ꝫ le.Et nota.ꝙ palma notat laudē belli victoria finem.

Victoriola le.dimi.i.parua victoria.

Victuariꝰ a um.ad victū ptinens.⁊ dī a victus Et ꝫ ⁊ hec victualis ⁊ hoc le.idem

Victurꝰ a um.ē pticipiū duoꝝ ꝟboꝝ.s.de viuo uis ⁊ vinco cis ⁊ ꝫm hoc pōt diuersa significare sicut ⁊ ꝑdicta verba.

Victus us ui.dī a viuo uis.⁊ dī ꝓꝓrie victꝰ qꝛ vitā tenet ⁊ sustētat.Et victꝰ noīe intelligiť omne illud qd̄ necesse ē hoī ad viuendū.Jtē victus p̄t declinari mobiliť.vt victus a um.id ē supatus ⁊ dī á vinco cis.

Viculus li.dimi.i.pꝛuus vicus.

Vicus ci.m.g.dr̄ villa extra ciuitatē.ꝓꝓrie vici ⁊ castella ⁊ pagi sunt.qꝛ nullā ciuitatꝭ dignitatē habeant.ꝫ vulgari hoīm cōuentu incolunť.⁊ ꝓpter paruitatē suis ciuitatibꝰ attribuuntur.Et dī vicus quia sit vice ciuitatis.vel quia habeat vias tm̄ sine muris.Vici etiam dicunť parue habitationes ciuitatꝭ a via cui insident vt Jste stat in tali vico.i.ī tali loco.Vie ꝟo sunt inter vicos ipa spacia.ꝫ maiora ⁊ latiora sunt platee.⁊ ꝓdu.primā vicus vnde Oratius in epi.Quid vici ꝓsunt aut horrea si metit orcus.Grandia cum paruis no exorabilis auro.

Vidua ue.diciť quasi viridua.i.a viro iduata.id est diuisa.Nam iduo as.id est diuidere separare.Proprie quidem vidua dicitur ꝗ cū viro diu fuit.nec circa consortiū alterius viri post mortem primi coniugis adhesit.Naꝫ ꝗ alteri post mortē prioris viri nupserit vidua nō erit.Et inde viduus a um.⁊ viduo as.id est viduā reddere.qd̄ fit cū ꝗs virū alicuius occidit.Jn̄ viduatus a um.Et dī mulier viduata desolata viro nudata.

Vietus a um.id est curuus ⁊ quasi ligatus ⁊ dicitur a vieo es.Jtem vietus id est via totus euacuatus.Vel vietus dicitur a via.i.debiť in via incuruatus infractus eundo.Vn̄ therentius in Eunucho.Hic est vietus vetus veternosus senex.

Vigil lis.cō.ge.ꝗ vł ꝗ vigilat ⁊ ꝓꝓrie cā custodit.⁊ dr̄ a vigilo.Jtē vigil cōponiť puigil.id ē valde vigil.⁊ cor.pe.gti.

Vigilax acis.o.g.ad vigilandum patus.ꝗ sepe vigilat ⁊ multū vigilare pōt.

Vigiliū lij.n.g.⁊ ꝫ vigilia lie.in eodē sensu scꝫ vigilatio vł ipi vigiles.⁊ hora vigilibꝰ distincta ad vigilandū.Vigilia etiā dī dies profestus.s.ꝑmus dies añ festū.qꝛ tūc in sero vigilies vacamꝰ.Poniť etiaꝫ vigilia ꝓ cura.cupiditate pseuerantia.

Viginti.o.g.plis nu.⁊ indecli.⁊ componitur ab is ⁊ gentos qd̄ est decem.Et dr̄ viginti q̄si biginti.v.ꝓ b posita.Jtē vicies aduer.Et vicesimus a um.vigetupluꝫ.Et componitur vigintiunus a um.

Vigor oris.m.g.id est viuacitas.virtus firmitas fortitudo.⁊ dicitur a vigeo ges.Et hinc vigorosus a um.id est plenus vigore.Jnde hec vigorositas tatis.

Vilis lis.cō.t.⁊ ꝫ le.i.abiectus despectꝰ.⁊ dī a villa.qꝛ nullius vrbanitatis est.Et cōponitur ꝯuilis.i.valde vilis.Tamuilis.

Villa le.f.g.dī a vallis q̄si vallata.eo ꝙ vallata sit solū vallatiōe valloꝝ.⁊ nō munitōe muroꝝ.Jnde villanus a um.

Villicus ci.m.g.ꝓꝓrie ville gubernator est.Vn̄ dī villicus q̄si ville custos.Sꝫ qñqꝫ villicus dr̄ dispensator vniuerse domꝰ ⁊ oīm possessionū ⁊ villarū.Jnde hec villica ce.vxor villici vel que tale officium exercet.

Villosus a um id ē villis plenus.⁊ dr̄ a villus

Villula le.dimi.id est pꝛua villa.

Villū li.dimi.a vinum.id est parū vini vł pꝛuū

vinū vel vinū mixtū cū aq̄. Et vt dicit Pris. in .ij. li. In nus vł in na vł nū desinētia sic faciunt diminutiua abiecta n. duas assumūt l. vt bonꝰ bellꝰ. bona bella. vinum villum.

Villus li. m. g. dr̄ pilus vł flocculus lane ō vel lere ouis. vł etiā floccus quorūlibet piloꝝ et maxime si est longꝰ ⁊ dependens.

Vimen inis. n. g. mollis ꝟga ⁊ viridis. ⁊ dr̄ a vireo res. vł sic dr̄ eo ꝙ vim habeat multā vi roris. Natura em̄ eiꝰ talis est. vt etiā si arefactū abluat̄ virescat. ⁊ cor. pe. gti. Jn̄ vimineus a. ū. Et h̄ viminetū ti. locus vbi vimina crescūt. Et h̄ ⁊ h̄ viminalis ⁊ hoc le. ⁊ h̄ viminalis lis. q̄dam mons in romana ciuitate sic dictꝰ ab abundantia viminū.

Vinaciū cij. n. g. dr̄ posteriꝰ vinū. qđ etiā vinaceū dicit̄. ⁊ est q̄si fex totius vini. vł illud qđ remanet post expssionē vini. ⁊ proijcitur extra ſm Hugui. Et Papias dicit. Vinacia sunt que remanent in vuis quando premuntur a vino.

Vinaliū lij. vel potiꝰ in plī tm̄. hec vinalia liorū vel liū. dr̄ festū vini.

Vinaria rie. f. g. dr̄ cellariū vbi vinū reponitur vel vendit̄. ⁊ dr̄ a vinum.

Vinaria ꝓpꝛie sc̄ torcularia seu dolia. ⁊ cetera vasa vini q̄ etiā ad aliū vsum transferri pn̄t. Et tādiu vinaria dicunt̄ q̄diu vinū hn̄t. vt ff. de ver. sig. l. vinaria.

Vinarij dicunt̄ ebrioſi. Etiā vinarius ē hortꝰ vbi crescit vinū.

Vinctꝰ a. um. i. ligatꝰ vinculatus. ⁊ dicit̄ a vinco cis. Vinctus etiam per se significat compeditus vel ligatus ex aliquo. Ligatus aūt non tm̄ hoc modo. sed etiam qualitercunq̄ vinctum indicat.

Vinculū li. n. g. qđ ⁊ hoc vinculū li. p syncopā dr̄. i. ligamen.

Vindemia mie. f. g. dr̄ vuarū collectio.

Vindex cis. i. vindicator vel corrector.

Vindicta te. f. g. i. punitio pena suppliciū vltio ⁊ dr̄ a vindico cas. Itē vindicta aliq̄n dr̄ virga p̄toris. s. rudis q̄ serui pcussi liberabant̄ ⁊ inde libertatē acq̄rebāt. ⁊ tunc dr̄ a vendico quasi vendicta. qꝛ vendicat libertatē. Vnde Persius. An dn̄m ignoras nisi quem vindicta relaxat.

Vinea nee. dr̄ locꝰ vbi vites plantant̄. ⁊ dr̄ a vinū. qꝛ ex vino pcessum est ad vineā. Item vinea vel vinetū dr̄ locus vitibꝰ cōsitꝰ ⁊ abūdans. Itē vinea dr̄ aliq̄n q̄dam machina bellica. q̄ a q̄busdā cattus dr̄. ⁊ dr̄ tunc vinea q̄si viminea. qꝛ de trabibꝰ ⁊ q̄nq̄ de asseribꝰ fit. ⁊ homines intus latētes appropinquāt muro ciuitatis ad effodiendum. Et in ista acceptione ponit̄ Ezech. xxvi. vbi dicit̄. Et vineas ⁊ arietes tpabit ī muros tuos ⁊c̄. Itē Lucanus in. iij. Tunc adoptata leui pcedit vinea terra.

Vinellū li. dimi. i. modicū vinum. vel vinū aq̄ mixtum.

Vineola le. dimi. i. pua vinea.

Vineꝰ a. ū. de vino exn̄s vł vino imbutꝰ. qđ et vinulꝰ a. ū. dicit̄.

Vinitor oris. m. g. q̄ custodit vineas q̄si viniator. Vel vinitor dr̄ q̄ calcat vuas. ⁊ dr̄ a vinū. Et idē pōt dici q̄ custodit vinū. ⁊ cor. pe. nti vinitor. ſ in gtō eam pdu.

Vinoferus a. ū. i. vinū ferens ⁊ cor. pe.

Vinolentꝰ a. ū. i. vino plenꝰ. ⁊ dr̄ a vinū ⁊ lentos. Jn̄ hec vinolentia tie. i. ebrietas. Vn̄. j. Pet. iiij. Qui ambulauerūt in luxurijs ⁊ desiderijs ⁊ vinolentijs ⁊ comesationibꝰ.

Vinosus a. um. i. vino plenus ebrius vł ebriosus. ⁊ comparat̄. Cuiꝰ superlatiuum Plautus ponens ait. Quid opus est verbis vinosissima est.

Vinū ni. dr̄ a vitis. qꝛ de vite pcedit. vel dicit̄ a vena. qꝛ eiꝰ potus cito venas repleat sanguine. Vł aūt dr̄ vinū. q̄si in vite natū. ety. ē ⁊ pdu. p̄mā. vn̄ Oui. de reme. Vina parant animū veneri si plurima sumas.

Viola le. f. g. q̄dam herba odorifera cuiꝰ flos silr̄ nuncupat̄. ⁊ cor. pe. Vn̄ in aurora. Nobilior violis ve tibi parue Joseph.

Violaceus a. ū. dr̄ a viola. vt aqua violacea. i. a violis facta. vel qꝛ colorē viole habens.

Violens tis. o. g. ⁊ violentꝰ a. ū. in eodē sensu id ē crudelis malus. vi plenus. Jn̄ hec violentia tie. i. vis illata.

Vipera re. f. g. q̄ddā genꝰ serpentū a vi ⁊ pario dictū eo ꝙ vi pariat. Nā cū epat dū venter eiꝰ ad ptū ingruerit. catuli nō expectantes maturam solutionē corrosis eiꝰ lateribꝰ vi erumpūt cū matris interitu. Fert̄ aūt q̄n masculꝰ ore inierto vipere semen expuat. Illa aūt ex voluptate libidinis in rabiē versa. caput masculi ore receptū p̄cidit Ita fit vt parens vterq̄ pereat masculꝰ dū coit femina dū parturit q̄ fert̄ sine vulua esse sicut masculꝰ sine ꝟga Arestoteles in li. de mirabilibꝰ auditionibꝰ dicit. Vipera in coitu caput vipere secat ꝓpt̄ h̄ ⁊ filij sic mortē patris nō ptranseūtes. ventrē matris rumpūt. Ex vipera fiūt pastilli. q̄ tyriaci vocant̄ a grecis. Jn̄ vipereꝰ a. ū. ⁊ viperinꝰ a. ū. pe. pdu.

Vir viri. dr̄ a vireo res. qꝛ viret in multis r̄spectu femine. vel a vi. qꝛ maior vis est in viris q̄ in feminis. Et dr̄ vir multis modis. s. etate. sicut ille dr̄ vir q̄ puenit ad virilē etatē. vn̄ j. Coꝝ. xiij. Cū aūt factꝰ sum vir euacuaui ea q̄ erant puuli. Vir etiā discernit sexū. vt cum dr̄. Dubiū est an iste sit vir an femina. Vir eti ponit̄ p virtuoso. Et vir dr̄ p marito. sed cū adiuncto. vt vir meus vł tuus. Vn̄ Vir notat etatē. sponsum sexū pbitatē. ⁊ cor. pe. gti Vn̄. Arma virūq̄ cano. Item vir cōponitur hic duūuir ri. triūuir ri. quadriuir ri. q̄nquir.

ri.sextuuir.ri.septemuir ⁊c.s.q̄ duos vl̄ tres vl̄ quatuor ⁊c̄.viros hȝ sub sua ptāte. Inde hic duūuiratꝰ tus triūuiratꝰ ⁊c̄.talis dignitas vel officiū.

Virago ginis.f.g.mulier fortis que agit virū id ē opa virilia ⁊ masculini vigoris est. Antiquitus enī fortes femine ita vocabantur. Eua tn̄ dicta est virago.q2 de viro acta.i. facta ⁊ assumpta est.s.de costa ade. Vn̄ Gen.ij Hec vocabit᷑ virago.q2 de viro assumpta est In historijs aūt sic dr̄. Virago acta a viro ⁊ sumptū nomen eiꝰ est a viri noīe. Et hec denoīatio silr̄ est in hebreo. Is enī vir dr̄. Inō denomiat᷑ ista vt a vir virago. Hoc nomē ꝓ priū illiꝰ fuit.nunc oīm cōmune. Et eiꝰ syncopatū est virgo.

Virgines dicunt᷑ q̄diu sᷓ in integritate natiuitatis sue.fracte aūt dicunt᷑ mulieres.

Viratꝰ a.ū.i.virilis ⁊ fortis.⁊ dr̄ a vir.vel viratus.firmꝰ securꝰ. Chrys.sup Matheū. Mulier virata nō facile decipit᷑. Et Eccī. xxviij. Lingua trita mulieres viratas deiecit. Alia lr̄a hȝ fortes ꝓ viratas.

Virbius bij.m.g.i.bis vir exn̄s.s.q̄ binas habuit vel hȝ vxores.vel etiam qui bis fecit facta viro digna.vel q̄ resuscitatꝰ est,vt lazarus ⁊ hypolitꝰ.

Vires viriū pl̄is numeri.f.g.dicunt᷑ quasi virides a vireo res. Et sunt tm̄ corporis. Et ꝓducit vi.

Viretū ti.n.g.locus viriditate plenꝰ.s.viridariū.⁊ ꝓdu.re.

Virga ge.f.g.dr̄ a vireo res. Et dicunt᷑ virge summitates ramoꝝ ⁊ arborū.q2 virides sūt. vel q2 vim hn̄t arguendi. q̄ si lenis est virga est sinodosa ⁊ aculeata scorpio recte dicit᷑ q2 acuto vulnere in corpꝰ infigit᷑. Vn̄ virgosus a.um.i.virgis plenꝰ.

Virgiliocētonas.vide in homerocētonas

Virgilius publius Maro ortus fuit patre virgilio matre vō Maia fuit ciuis mantuanus q̄ ciuitas est venecie. Diuersis in locis lr̄is operā dedit. Nā ⁊ cremone ⁊ mediolani ⁊ neapoli studuit. Adeo aūt verecundissimꝰ fuit vt ex moribꝰ cognomē acciperet.oīm vita ꝓbatꝰ. Scripsit Bucolica Georgica ⁊ Eneidē Preterea ⁊ octo libros hos Cirnā Etnā Culicem. Priapiā. Catalecton. Epigrāmata. copam. Diras. Mortuus ē in brūdusio cuius ossa translata sunt neapolim.vbi ⁊ sepultꝰ ē in via puteolana.culꝰ sepulcro additū ē hoc qd̄ fecit epitaphium. Mantua me genuit. calabri rapuere tenet nūc ꝑthenope.cecini pascua rura duces. Itē Ouidius. Mantua virgilio gaudet.verona Catullo. Peligne gentis gl̄ia dicor ego. Vn̄ virgilianꝰ a.ū.

Virginale lis.n.g.⁊ h̄ v̄ginal lis. ī eodē sensu illa secreta ps vbi fit cōceptio.vn̄ Prudentius in hymnis. Crimine virginal intactum ab omni labe.⁊ grauat᷑ gl.

Virgo ginis a vir dr̄ ab incorruptione.q̄si virago.q2 ignorat femineā passionē.⁊ quasi vir sit.⁊ virū agat ⁊ repsentet.⁊ est etymo.vl̄ virgo dicit᷑ a vireo.⁊ viret etate ⁊ flore virginitatis. Vn̄ v̄gineus a.ū. Et h ⁊ h̄ v̄ginalis. ⁊ hoc le. Vn̄ v̄ginalr̄ aduer. Et hec virginalitas tatis. Itē a virgo dr̄ hec v̄ginitas tatis. ⁊ est in carne corruptibili ꝑpetua corruptionis euitatio.vn̄ in Grecismo dr̄.virgo pudiciciā notat.etatemq3 puella. Et tn̄ improprie pro virgine pone puella. Item v̄go dr̄ sextū signum in celo dictum sic.q2 cū sol ad h̄ signum venerit terra nihil parit.sicut virgo. Et intellige nihil parit noui.generata tn̄ maturescere facit.

Virgula le.dimi.i.pua virga.

Virgulatus ta.tum.i.virgulis ornatus.⁊ dicitur a virga.

Virgultū ti.n.g.i.multitudo virgarū vl̄ locus vbi multe virgule abundant. vt viridarium vel ipsa virga. Sed virgultū est qd̄ a radice pullulat. Ramus q̄ ab ipso robore arboris. virga vō q̄ de ramis.

Virguncula le.dimi.i.pua virgo.

Viridariū rij.dicit᷑ locus vbi sunt virida.sicut rosarium vbi rose.apiariū vbi apes.armarium vbi arma.auiariū vbi aues.armentariuȝ vbi armenta.

Viridis dis.cō.t.⁊ hoc viride.id est virore plenus.vel vi ⁊ succo. Inde hec viriditas viriditatis.

Viridiū dij.locus viriditate plenus.

Virilie arum.quedam ornamenta virorū que olim portabant in armis v[l in] collo.⁊ dicit᷑ a virilis.

Virilis.ꝯ.t.⁊ hoc virile.penul.ꝓdu.ꝑtinens ad virū vel res viri. Vn̄ viriliter aduerb. Et hec virilitas tatis. Et virilis ponit᷑ ꝓ fortis Vn̄ virilia orū.pl̄is numeri.illa mēbra virorū q̄bꝰ mulieres carent.

Viror oris.m.g.i.viriditas.

Virosus a.um.id est viribꝰ plenꝰ.⁊ dr̄ a vires Item virosus a.um.id ē venenosus.⁊ tūc dicit᷑ a virus.

Virtus tis.f.g.dr̄ a vir.eo q2 virorū ⁊ ꝓboruȝ sit.vel dicit᷑ a vireo res. Et est v̄tus habitus animi optimꝰ. Et sᷓ v̄tutes aīe.vn̄ q̄dā.virtutes anime dic vires corpis esse. Vn̄ virtuosus a.ū.i.plenus ⁊ abundans v̄tutibꝰ.⁊ s̄m phm̄.virtus est vltimū in re de potentia. Itē dicit phus in.x.ethicoꝝ.virtutꝭ est delectari ⁊ tristari quibus oportet ⁊ vt oportet. Non irasci enim in quibus oportet insipientis eē videt᷑. Idem in eodem.virtutis premiū honor. Item v̄tus est que habentē ꝑficit ⁊ opꝰ eius bonum reddit. Et dr̄ virtus q̄si virū tuens.⁊ est etymo. Itē virtutes theologice sūt tres.s.fides spes ⁊ charitas. Virtutes autē

cardinales siue politice sunt q̄tuor. s. prudētia iusticia temperantia.

Virulentus .a.um. i. veneno plenus. ꝛ dr̄ a virus virulentia tie. i. veneni infectio.

Virus. n. g. indecli. i. venenū. Et ē aptotū. ꝛ inuenit̄ tm̄ in ntīo actō ꝛ vtō. Et ē ꝓprie virus humor fluens a natura viri. s. semen. Vel ſm quosdam vir⁹ dicitur a vi. eo ꝙ cor penetret ꝓpdu. primā.

Vis. f. g. h⁹ vis. dtō vi. actō vim. vtō ꝛ vis. ab a vi. Et pl'r actō has vis ꝛ nō ampli⁹. et ꝓprie vis animi ꝛ corpis. Vires tm̄ corpis. Virtutes tm̄ animi. Vn̄ corp⁹ hꝫ vires animus ē insita v̄tus. Vis in vtroqꝫ viget vis rōe caret. Et ponit̄ vis ꝑ v̄tute aī. ꝑ fortitudine ꝛ violentia vel coactione. Et ſm h̄ vis sic describitur. Vis est maioris rei impetus qui repelli nō potest. vel cui resisti non potest. supple cōmode. ff. quod vi me. causa. l. j. ꝛ. ij. Et ē multiplex.

Vis cōpulsiua ē ꝑ quā cōpellit̄ q̄s ad faciendū illud qō nō faceret si eēt liberi arbitrij nec cōpelleret̄. q̄ imponit necessitatē ꝯriā volūtati spontanee. Et ex hac vi orit̄ actio. qō me. cā. ff. e. ti. l. j. in fine.

Vis expulsiua. qn̄ q̄s eijcit̄ de possessione sua. Et ſm istā inducitur interdictum vn̄ vi. et est tm̄ rerum immobilium. vel de his que immobilibus coherent.

Vis ablatiua ē rerū mobiliū. ꝛ h̄ inducit actionē vi bonoꝝ rap. in reb⁹ mobilib⁹. Est eni circa mobilia tm̄. vt ff. de vi ꝛ vi ar. l. j. si fund⁹ ꝛ. §. ij. ꝛ isti. vi bo. rap. §. ſ nedū talia. Per illam enim alicui bona sua vel res sue violēter rapiuntur.

Vis turbatiua est qn̄ quis turbat̄ in possessiōe sua que inducit interdictum vti possidetis in rebus soli. sed in rebus mobilib⁹ inducit interdictum vtrobiqꝫ. cum duo se possidere contendunt eandem rem.

Vis inq̄etatiua. ē q̄ introducit interdictū qō vi aut clam. Et dr̄ inq̄etatiua qꝛ nō sinit aliū vti re sua q̄ete. vt arare vl' aliq̄d facere vl' qn̄ al' vult alio inuito aliq̄d edificare in suo solo vl' forte iam edificauit.

Vis negatiua est qn̄ res alicui⁹ inquietat̄.

Vis publica ē q̄ fit cū armis. ſ vis ꝑuata q̄ fit sine armis. isti. de pub. iudi. circa fi. in. §. Itē lex iulia. de vi ꝑua. Vn̄ vis ꝑuata reū deponit ab ordine rerū. i. mutabit in tercia pte bonorū. ſ deportat̄ cū vis armata ꝓbat̄ vt in. glosa. l. c. ij. de or. cog.

Vis siue metus cadēs in constantē virū est metus pene vel cruciat⁹ siue amissionis oīm bonoꝝ. ꝛ ista excusat. nisi postea ꝯsenserit. vt in c. de. ill. ij. de spon. Alia ē vis vel metus non excusans q̄ nō cadit in ꝯstantē virū. vt i. c. veniens. ꝛ c. cōsultationi. e. ti.

Viscus ceris. n. g. dr̄ a visco cis. ſ ntīs nō ē in frequētī vsu. Viscera non tm̄ intestina vocamus. ſ quecunqꝫ sunt ſb corio ꝛ latentia. Viscus est inter cutem ꝛ carnē. Item viscera dicunt̄ vitalia. i. circūfusa cordis loca. quasi viscora. qꝛ ibi vita. i. aīa ꝯtineat̄. Itēꝫ viscera capita neruoꝝ ex sanguine et neruis copulata. Item lacerti ꝛ niures. qꝛ sic ī singulis mēbris cordis loco sunt. vt cor in medio totius corpis pte. ꝛ appellant̄ a noīe silium aīaliuꝫ sub terra delitescentiū. Idē ꝛ thori. qꝛ illic viscera torta videant̄. Itē inuenit̄ h̄ viscus ci m. g. ꝛ h̄ viscū ci. ꝛ ē ꝑmitiuū. Et est viscus vl' viscū glutem q̄ aues capiunt̄. Et etiā illō vn̄ fit quod colligit̄ in arborib⁹. ꝛ qō est int̄ cutem ꝛ carnem. In̄ viscosus, a. um. id est tenax visco pleuus.

Visibilis lis. cō. t. ꝛ hoc le. res apta videri. In̄ visibilit̄ aduer. Et h̄ visibilitas tatis.

Vispilio vl' vespilio onis. i. raptor latro ꝑdo. ꝛ dicūt̄ a violētia ꝛ pilo. qꝛ pilū gerit. i. telū. et sic alijs violentiā ingerit. Itēꝫ vispilio dr̄ q̄si vi spoliās. ꝛ tūc dr̄ a vi ꝛ spolio.

Visus sus sui. act⁹ vl' passio vidēdi ꝛ ē visus spiritualior q̄ȝ audit⁹. Et ponit̄ aliqn̄ visus ꝑ q̄libet sensu. velut cū dicim⁹. Vide quō sonet. oleat. sapiat. caleat. ꝛ dr̄ a video. Et h̄ visum si. i. res visa. vl' fantasma somniū ostentū. Et visus. a um. adiectiuum.

Vita te. f. g. dr̄ a viuo uis. vl' dr̄ vita ꝓpt̄ vigorē vl' qꝛ vim teneat nascēdi ꝛ crescēdi. vn̄ ꝛ arbores aīam vegetatiuā vl' vitā dicūt̄ hr̄e. qꝛ gignūt̄ ꝛ crescūt. Inde h̄ ꝛ h̄ vitalis ꝛ h̄ le. Et inde vitalit̄ aduer. ꝛ h̄ vitalis substātiue ꝑ ꝓprio noīe viri.

Vitalia lium. pluralis numeri tm̄. id est intestina. qꝛ ibi vita. i. anima continet̄. Item a vita vitula le. dimi. i. pua vita.

Vitta te. f. g. i. isula qua caput sacerdotꝭ ligat̄ Itē vitta ē q̄ crinib⁹ innectit̄. q̄ fluentes religāt̄ capilli. Itē vitta ē q̄ corona vincit̄. Itē vitta dr̄. qꝛ ea pect⁹ vincit̄ instar vitis ligate Inde vittula le. dimi. i. parua vitta. ꝛ vittatus. a. um. i. vitta vel vittis ornat⁹ vel ligat⁹ Vn̄ Ouid. meta. Vitta coercuerat neglectos alba capillos.

Vitella le. q̄dā herba. ꝛ dr̄ a vitis. qꝛ sic vitis q̄cq̄d primuꝫ habuerit apphendat ꝛ corimbos hꝫ q̄s anulos vocant.

Vitellus li. m. g. dr̄ morsell⁹ siue meditulliū oui Inuenit̄ in pl'i. hec vitella loꝝ.

Vitiligo ginis. vel vituligo. f. g. est vimē cuꝫ q̄ vitis ligatur. ꝛ ponitur simpl'r ꝑ ligatura vel impedimento.

Vitis tis. f. g. dr̄ a vincio cis. qꝛ vites vinciuntur ꝛ religantur inter se. vel quia vim cito radicandi habeant interius. Et nota ꝙ in gtīo pl'i. s. vitiū dꝫ seruari t. in suo sono. cā dr̄e h⁹ nominis viciū cij. Vitis vsum ꝑmus Noe instituit ꝛ ꝑdu. vi.

Vitiū tij.n.g.dĩ pctm̄ dedecꝰ macula.⁊ dĩ a vincio cis.qꝛ vincit hoīem.⁊ sic dꝫ scribi ꝑ c.ꝭm Hug. Alij dicūt ꝙ vitiū dicaꝛ a veto tas siue a vetando.⁊ sic a vitiū dĩ vitio as. ⁊ sic debꝫ scribi ꝑ t.⁊ forte meliꝰ. Itē vitia dicūꝛ ĩ grāmatica q̄ in eloq̄o cauere debemꝰ.vt vitia annexa barbarismo ⁊ solecismo ⁊c̄.⁊ coꝛ.vitiuꝫ pꝛimā. Unde Oratiꝰ Omibus ē vitiū cantoribus inter amicos ⁊c̄. Inde vitiolū li.dimi. id est paruum vitium.

Vitricus ci.m.g.i. patrinus vel patriaster.s.q̄ vxorē ex alio viro filiū vel filiā habentem duxit.⁊ coꝛ.pe. Unde Ouidius.de reme. Vitricis ⁊ gladijs ⁊ acuta dimicet hasta. Inde vitricius .a.um.adiectiue.

Vitrū tri.n.g.dictū eo ꝙ in sui ꝑspicuitate trā luceat. In alijs em̄ metallis quicq̄d intrinsecus contineꝛ absconditꝛ. In vitro vo q̄libꝫ liquoꝛ vel species qualis cōtinetur interius talis exterius declaratur. atqꝫ vt ita dixerim omnis liquoꝛ in vitreo vasculo clausus patꝫ Inū vitreus.a.um.

Vitulamen inis.n.g.dĩ planta illa infructuosa q̄ nasciꝛ ad radicem vitis.vel vbicūqꝫ dūtaxat nō sit naturalis.⁊ dĩ a vitis. Uel vt dicunt quelibet talis planta sic dĩ a vitulo. qꝛ nascaꝛ in terra a vitulis arata. Uñ Sap.iiij. Spuria vitulamina non dabunt radices altas.⁊ ꝓdu.la.

Vitulus li.⁊ vitula le.dicunꝛ a vireo res q̄si a viriditate.i.ab incoꝛruptione. sicut ⁊ virgo.

Vitula ergo ꝑua ē ⁊ nondū enixa. Nā enixa iuuenca est aut vacca. Uel dr̄ vitulus a vita qꝛ sit dignus vita. Inde vitulinꝰ a.um. Et nota vitula etiā dĩ quedam dea.s.leticie vl' victorie vel festum illius dee.vl' exultatio victoꝛie Inde vituloꝛ laris.id est letari voce. Itē vitula le.dĩ quoddā instrumentū musicum. Inde vituloꝛ aris.i.cū vitula cantare.

Viuariū rij.n.s.dr̄ indago vbi fere inclusi sunt vl' dĩ locus vbi pisces pascūꝛ ⁊ impinguantur vel seruanꝛ vt ibi viuant ꝭm Ioh. an.in cle.ne in agro de sta.mona.

Viuax cis.o.g.i.viuidus fortis. Inde hec viuacitas tatis. Et vt dicūt. Viuax ingeniū. ꝭ viuidus est coloꝛ oris.

Viuidus a.um.id ē fortis agilis.⁊ dĩ a viuus.

V ante L

Vlcus ceris.n.g.i.apoitema.⁊ dr̄ ab oleo es.q̄si olcꝰ qꝛ fetet. Uulnꝰ ad aīaꝫ referꝛ. Ulcꝰ vo ad coꝛpis iniuriā. Itē vulnꝰ est coꝛpis recēs plaga vlcus inueteratū vulnꝰ Itē vulnus q̄d ferro vel fuste vel lapide fit quasi vi. Ulcus vero quod per se nascitur in cute.s. putredo ipsa quia oleat. Unde quidam. Illatum vulnus innatum dicitur vlcus. Inde vlcerosus a.um.i.vlceribus plenus.

Vlcea cee.locus pascue.

Vligo ginis.fe.g.naturalis humoꝛ terre ab ea nunqꝫ recedēs. ꝭ ei sꝑ inherens.q̄si insepabile accidēs. Inde vliginosus.a.um.i.vliginе plenus ⁊ pinguis hūidus fecūdus. Uñ ager ꝓprie dĩ vliginosus.qꝛ sꝑ viget. Humidꝰ vo dĩ qꝛ aliquādo siccaꝛ.

Vlysses ꝓpriū nomē cuiusdā viri. Et facit vctiꝰ vlysses vel vlysse.vñ Oui.ept. Hāc tua penelope lento tibi mittit vlysse. Item inueniꝛ ꝭ vlysseus ꝓ vlysses.⁊ vlysseus a.ū.possessiuū Sed vlysseus possessiuū tetrasyllabū ē. Ulysseus ꝓpriū nomen trisyllabum.

Vllus a.um.i.aliquis ⁊ est pe.gti cōis. tamē in ꝓsa semꝑ dꝫ acui vllius.

Vlna ne.fe. g.ꝭm q̄sdā ē extensio vtriusqꝫ manus ꝭm alios brachiū vl' cubitꝰ.q̄d veriꝰ dr̄. Uñ .Luc.ij. Accepit eū in vlnas suas.i.inter brachia sua. Greci vo vlneos vl' vlenos cubitus dĩ. Inū h̄ vlna ne.⁊ hec vlnula le.dimi.i. parua vlna.⁊ h̄ ⁊ hec vlnalis.⁊ h̄ le. ⁊ vlnarius.a.um.ad vlnam ꝑtinens.

Vltoꝛ oris.m.g.i.punitoꝛ.vindicatoꝛ.⁊ vt dicit Papi. Ultoꝛ facit ne impune sit facta iniuria. Defensoꝛ vero curat ne fiat iniuria. Itē vindicatoꝛ differt ab vltore. quod potest patere in vindico cas.vide ibi.

Vltrix cis.i.punitrix vindicatrix. Et est .g.f.in nтō.actō ⁊ vtō singulari. In alijs vero casibus ē ge.oīs.⁊ facit ablatiuū in e.vel in i.

Vltroneus a.um.i.spontaneus vel vlterioꝛ.

Vltus a.um.dicitur ab vlciscoꝛ ceris. Unde ꝓpheta. Et in nomine domini quia vltus sum in eos. Et sepe accipiꝛ ĩ passiua significatiōe vt vltus.i.vindicatꝰ defensus. Et componiꝛ inultus.a.um.i.nō vltus.

Vlua ue.f.ge.herba est palustris. Inde vluosus.a.um.

Vlula le.f.ge.quedam auis nocturna.que flere videtur.vnde dicunt eam sic dici ab oleagi id est a ficto fletu. Unde Esaie.xiij. Et respondebūt ibi vlule in edibus eius. vbi dicit glosa. Ulule aues sunt magnitudinis coꝛnine q̄ figētes rostrū in lutū hoꝛrende strident.

Vlulatus us ui.i.fletus.meroꝛ lamentū.

V ante M

Vmbilicus ci.pe.ꝓdu.est medius locus coꝛporis sic dictus. eo ꝙ sit vmbo iliorum. Unde vmbo appellatur locus in medio clypei a q̄ dependet. ex vmbilico enim infans in vtero pendet.⁊ ex eo etiam nutritur. Et nota ꝙ luxuria viris est in lumbis.⁊ feminis in vmbilico.vñ dicit Grego.ꝙ viris luxuria in lumbis sit.feminis in vmbilico. Testatur dominus q̄ de dyabolo ad sanctū Iob loquiꝛ dicens. Uirtus eius in lumbis eius.⁊ fortitudo eius in vmbilico vētris eiꝰ. Itē scias ꝙ infans in ventre matris mingit ꝑ vmbilicuꝫ vide.s.in lumen.

Umbra bre.f.g.dr̄ aer carens sole. sic dicta qꝛ sit cū radijs solis aliqd obijcit᷑. Jn̄ vmbraticus.a.ū.pe.coꝛ.⁊ hoc vmbraculū li. ⁊ vmbrosus a.um. Jnde vmbrositas tatis.

Umbratilis.ꝯ.t.⁊ hoc le.dr̄ ab vmbra ſm hug. Sed magis videt᷑ deriuari a v̾bo vmbro as ⁊ coꝛ.pe.sicut soꝛbilis.

Umbrella le.dimi.i.parua vmbra.

V ante N

Unanimis.ꝯ.t.⁊ h̅ me. ⁊ vnanimꝰ a.ū.i.vniꝰ animi. Jn̄ vnanimiter aduer. ⁊ hec vnanimitas tatis.i.animi vnitas concoꝛdia.

Uncia ē duodecima ꝑs assis. vt nati ex cōcubinis in domo succedūt in duabꝰ vncijs. id est in duabꝰ partibꝰ.xij. ꝑtiū assis si alij legitimi non supsunt.

Uncinulus.li.dimi.i.paruus vncinus.

Uncinus ni.pe.ꝓ.vide in vncus.

Unciola le.di.i.parua vncia.

Unctus a.um.i.ꝑfusus vel linitus pinguibus ⁊ dr̄ ab vngo gis. Jnde hec vnctura re.id est vnctio.⁊ hoc vnctum ti.

Uncꝰ a.ū.i.curuꝰ. ⁊ dr̄ ab vnco cas. ⁊ hic vncus ci.dr̄ instr̄m curuū ad aliqd capiendum. Et hic vncinus ni.idē. Jtem Amos.viij.Et ecce vncinū pomoꝝ.Et dicunt quidam ꝙ vncinus dr̄ ab vncus. Alij dicūt ꝙ deriuat᷑ ab vnco cas.nec ē di. de vncus nisi q̄ ad vocē ſ ē idem qꝺ vncus.vnde.Unco dat vncinos ⁊ eos nō ꝑcutit vncus. Qꝺ aūt dr̄ vncinꝰ quasi vngue cedens.etymo.ē.⁊ componit᷑ aduncus a.um.i.recuruus. Jnde aduncul is a.ū. obuncus a.um.subuncus a.um.id est aliquantulum curuus vel parum.

Unda de.f.ge.supioꝛ ꝑs aque.s.sᵭlioꝛ lquoꝛ q̄ sꝑ in motu ē.⁊ dr̄ ab eo is.Sed aqua ē statiua ⁊ sine motu equalis. vn̄ aqua dr̄ q̄si eq̄. Sed vnda ꝑ se nō est aqua.ſ aq̄ in qdā motu ⁊ agitatōe.quasi abeundo ⁊ redeundo vnda vocata est.q̄si eūda.qꝛ sꝑ est in motu. Jn̄ vndosus a.um.id est plenus ⁊ frequens vndis Jnde hec vndositas tatis.

Undecennis nis.ꝯ.t.⁊ hoc ne.id est vndecim annoꝝ.Jnde hoc vndecenniū nij.spaciū vndecim annoꝝ.

Undecim plu.nume.⁊ indecli. nomen nūerale ex vnū ⁊ decem componitur.

Undenꝰ a.um.dr̄ ab vndecim. ⁊ vndenarius. a.um.⁊ vndenarius rij.ꝓ illo numero.⁊ vndecimus a.um.⁊ ꝓdu.de.vndenus.

Undula le.di.i.parua vnda.

Unguentū ti.n.ge.ſm Pap̄.dr̄ om̄e qꝺ ex cōt oleo confectum.spēꝝ cōmixtione auget᷑ odoris iocunditatē sumēs ⁊ longe redolēs. Jtē hoc vnguen inis.idem qꝺ vnguentū. Jnde vnguentarius a.um.i.ad vnguentū ꝑtinēs. Et dicunt quidam ꝙ vnguentū ⁊ vnguen deriuent᷑ ab vngis scꝺa persona ab vngo. ⁊ sic nō habent u post g.Alij dicūt et meliꝰ ꝙ vnguentū et vnguen deriuent᷑ a ꝑma ꝑsona scꝫ vnguo. vnde habent u ꝑpst g.

Unguis guis.mas.g.a greco trahit oꝛiginem. Onyx eīn grece vnguis dr̄ latine. Jnde h̅ vngula le. Et ē vnguis hoīm ⁊ auiū.vngula v̾o alioꝝ aīaliū. Uel vnguis dr̄ ab vnguo guis qꝛ ea solemꝰ vngere. Jtem vngula dr̄ genus toꝛmēti qꝛ effodiat. Jdē ⁊ fidicula a fides qꝛ hac rei toꝛquent᷑ in eculeo vt fides inueniat᷑ Jtē ab vngula dr̄ vngulatꝰ a um.q̄ magnas habet vngulas.

Ungulus li.m.g.id ē anulus gemmatus: et dr̄ ab vngula. qꝛ sicut vngula carni ita gemma anulo accingitur.

Unicoloꝛ oꝛis.o.g.id est vnius coloꝛis

Unicoꝛdia die.f.g.id ē concoꝛdia:

Unicoꝛnis nis.cō.t.⁊ h̅ ne id ē hn̄s vnū coꝛnu Et dr̄ ab vnus et coꝛnu ⁊ substātiue hec vnicoꝛnis nis. aīal habens vnū coꝛnu in fronte qꝺ ⁊ monoceros ⁊ rhinoceros dr̄. Un̄ ꝓpheta. Et a coꝛnibus vnicoꝛniū humilitatē meā

Unicoꝛs dis.o.g.id ē vniꝰ coꝛdis scꝫ concoꝛs Jn̄ vnicoꝛditer aduer. Et no.ꝙ antiq̄tus dicebat᷑.hic ⁊ hec vnicoꝛdis ⁊ hoc de.

Unicuba be.pe.coꝛ.i.vnius viri vxoꝛ.quasi cū vno cubans.

Unifoꝛmis.ꝯ.t.⁊ h̅ me.id ē vniꝰ foꝛme. Jn̄ vnifoꝛmit᷑ aduer.⁊ hec vnifoꝛmitas tatis.

Unigamꝰ.a.um.q̄ vni tm̄ nupsit.s.q̄ vl̄ q̄ habuit vl̄ hꝫ vnā vxoꝛē vl̄ maritū. Jn̄ h̅ vnigamia mie.id ē vne nuptie.vel ꝓprietas q̄ aliqs dicit᷑ vnigamus.⁊ coꝛ.ga.

Unimanune.vide s̄.in amozones.

Unimodus.a um.i.vnius modi.

Unio onis.m.g.lapis ē ꝑciosus.⁊ dr̄ ab vnus qꝛ tm̄ vnus ⁊ nunq̄ꝫ duo vel tres simul reperiunt᷑. Jtē vnio inuenit᷑ etiā ꝓ stella.⁊ ꝓ puncto ⁊ hec vnio onis dr̄ ꝓ cōiunctiōe vl̄ ꝯgregatiōe. Et tūc dr̄ ab vnio nis. Jn Pap̄.dicitur Uniones quedam margarite sunt.

Uniusmoꝛis nomē cōpositū.o.g.⁊ indecli.i. cōcoꝛs.: Ut isti hoīes sunt vniusmoꝛis.concoꝛdes ⁊ vnanimes.Un̄ in ps̄. Qui habitare facit vniusmoꝛis in domo.

Unitiuus a.um.i.cōiunctiuus ꝯgregatiuus.

Uniuersalis lis.⁊ h̅ le.dr̄ ab vniuersus a.um.⁊ differt vniuersale a ꝑdicabili ſm logicos . qꝛ vniuersale diffinit᷑ per esse.ꝑdicabile ꝑ dici. Predicabile eīn ē.qꝺ aptū natū de pluribꝰ ē dici. Uniuersale aūt ē qꝺ aptū natū ē esse in pluribus. Predicabile etiam siue vniuersale diuidit᷑ ꝑ genus.differentiā speciē ꝓprium ⁊ accidēs.de q̄bus Poꝛphirius.

Uniuersitas ſm Azo.est pluriū choꝛoꝝ inter se distantiū vno noīe spēaliter eis deputata collectio. Est etiā studiū vniuersale priuilegiatū

Uniuira re.pe.coꝛ.vniꝰ viri vxoꝛ vl̄ mulier vnū virum habens.

Vniuocus a. um. dr̃ ab vnus ⁊ vox. ⁊ dr̃ vniuo
cum qđ vna voce tm̄ vnū signat. ⁊ corri. vo.
ſm hug. ſm xo loycos. Vniuoca sunt quorū
nomē ē cōe. ⁊ ſm illud nomē rō substantie ē
eadem vt nomē aīalis est cōe hoī ⁊ boui. ⁊ ſi
milit̃ diffinitio eius ſm illud nomē. Dicimꝰ
eñ. homo est animal bos est animal ⁊c̃.

Vns vncis. m. g. i. vncia ⁊ dr̃ a vincio cis quia
vniuersitatē minoꝝ pondera sua vnitate vin
cit. i. cōplectit̃. Cōstat xo ex drachmis octo
id ē scrupulis viginti quatuor. qđ ⁊ ꝑinde le
gitimū pondus hr̃ qꝛ numerus scrupulorū
eiꝰ horas diei noctisq3 metit̃. vel qꝛ libram
efficit duodecies cōputata. Et inde dr̃ h̃ vn
cia cie. Itē vncia vel vns cōponit̃ h̃ ꝗncuus
sexcuns decuns. Item vncia componit̃ semi
uncia. id est dimidia vncia

Vnus a ū dr̃ q̄ſi enus. ab ena grece qđ latine di
cit̃ vnꝰ. Inđ vnicus a ū. i. solus singularis.
Vnꝰ ex multis dr̃. Sed vnicus solus ē. Itē
vnꝰ nūerat̃. vnicus xo intra nūeꝝ finit̃. Itē
vnꝰ ad nūeꝝ ꝑtinet. solus xo de multis ītel
ligit̃. Iñ hec vnitas tatis. Itē iste ablatūs
vna ponit̃ aduerbialit̃. ⁊ tūc acuitur in fine
vt vna. i. ꝑiter vel insimul. Et signat vna co
mitatū. vt vna ꝓficiscūtur. Parit̃ xo signat
eq̄litatē. vt viā ꝑiter cū illo ducit. Item ⁊ ab
vnꝰ cōponitur vniformis. vnicolor et multa
alia. de ꝗbus vide locis suis. Et no. ꝙ vnus
qñq3 signat vnitatē aīoꝝ. vñ Act. iiij. Mul
titudinis aūt credentiū erat corvnū ⁊ anima
vna in dño. Et ſm hoc posset dici in plī. Iste
mulieres sunt vne. i. vnanimes. ⁊ corda vr̃a
sunt vna. i. vnanima. vñ Lucanꝰ. Fecerunt
nephas in ꝑtibꝰ vnis. i. vniꝰ aī ⁊ volūtatis.
Silr̃ p̄t in plī declinari. vnꝰ qñ ponit̃ cū qui
busdā noībus q̄ tm̄ in plī declinant̃. vt vna
arma. vne nuptie ⁊c̃. Itē no. ꝙ vnꝰ fac̄ ġtm̄
vniꝰ ⁊ dtm̄ vni ſm modernos. tñ apud anti
ꝗs mobiliter declinat̃. vni vne vni. dtō vno
vne vno. Sicut alij alie alij. alio alie alio. ⁊
ita intelligas de alijs nomībꝰ q̄ declinantur
ſm modernos. ſm modū ꝓnoīm scđi modi.
vt vnus totus solus nullus alter alius vter
alteruter. neuter vterq3 ⁊c̃.

V ante O

Vocalis lis. ⁊ h̃ le. dr̃ a vox. ⁊ hec vocalis lis.
littera q̄ ꝑ se vocem facit. ⁊ sine ꝗbus littera
lis vox ꝓferri nō p̄t. Et sūt ꝗnq3. s. a. e. i. o. u.
Et nota ꝙ vocalis lis. ⁊ etiā vox vocis ꝓđ.
o. añ c. vt patet in hoc versu. Ab cuꝫ vocali.
reliꝗs vult a sociari. Vñ viciosum est illud
Perimit sinallepha vocalem.

Vocatiuus a ū. i. aptus ad vocandum vel vo
cationem designās. ⁊ dr̃ a voco as. Item vo
catiuus dictus ē ꝗdam casus. qꝛ ꝑ eū aliquē
vocamus. vt o virgili. Dicit̃ etiam salutato
rius. qꝛ ꝑ cū salutamus. vt salue o enea. qui
tñ sꝑ secūde ꝑsone adiungit̃. Nā reliꝗ casus
noīm tercie sūt ꝑsone. ꝓprie tñ ꝑ figurā adiū
gunt̃ aliqñ cū ꝑma vel scđa ꝑsonis vt ego io
hānes scribo. Tu petre vel petrus scribis.

Vola le. f. g. est media pars manus vel pedis.
Item vola in auibus est media pars alarum
quarum motu penne agitantur.

Volemus mi. quoddaꝫ genus piri que facit pi
ra adeo magna ꝙ vix in vola possunt includi
vt bene impleant illā. Iñ hoc volemum vo
lemi fructus eius.

Volitio onis. id est voluntas.

Volpiscus ci. dr̃ vir nobiliter natus.

Volucer. m. g. hec volucris. ⁊ hoc volucre. id ē
velox. ⁊ dr̃ a volo as. Vñ Hiere. xij. Consum
ptū est animal ⁊ volucre. Et hec volucris. hꝰ
volucris. id ē auis Inuenit̃ tamē quandoq3
hic volucer hec volucris ꝓ aue in mas. ge. et
cor. naturaliter pe. Vñ Prudentius. Confi
dunt volucres victū ⁊ inde fore viles. Et an
tiqui dicebant hic ⁊ hec volucer vel volucris
⁊ hoc cre.

Volumē inis. n. g. i. reuolutio. ⁊ dr̃ a voluo uis
vñ liber dr̃ volumen ꝓpter multas reuolutio
nes chartaꝝ ⁊ ꝓducit lu.

Volūtas tatis. f. g. est desideriū nondū adepte
rei. Et ē volūtas tm̄ in bonis rebꝰ. Nā i ma
lis ⁊ flagiciosis factis ꝓprie cupiditas dicit̃
nō volūtas. Inde volūtariꝰ a. um. ⁊ volūta
tiuus. a um. Et vt dr̃ in. iij. de aīa. In rōne ē
volūtas. ⁊ scribit̃ ꝑ n. ⁊ nō ꝑ p.

Voluptas tatis. f. g. ꝑ p. est rei adepte delecta
tio bone vel male. ⁊ ꝓprie carnalis delectatō
Inde voluptuosus a um. ⁊ voluptuariꝰ a uꝫ
id est delectabilis ⁊ voluptuarie aduer. i. ſm
voluptatē. ⁊ inuenitur voluptas pro delecta
tione bona vel mala.

Volutabꝝ bri. n. g. pe. naturalit̃ cor. i. volupta
tio aproꝝ vel locus cenosus vbi porci voluū
tur ⁊ videt̃ cōponi a voluo ⁊ aper. q̄ſi volu
ptabrū. qꝛ ibi apri vel porci voluūtur ⁊ ꝑ trās
lationē dr̃ volutabꝝ q̄libet cenositas vel tur
pitudo in q̄ hō inuoluit̃. vt dr̃. In volutabro
vicioꝝ. Vñ. ij. Petri. ij. Cōtigit xo eis illud
Prouer. Canis reuersus ad suū vomitum et
sus lota in volutabro luti.

Voluus ui. m. g. quedam herba qꝛ radix eiꝰ sit
volubilis ⁊ rotunda. Vel genus fungoꝝ ro
rotundorum ⁊ volubilium.

Vomer vel vomis vomeris. deꝰ ē aratri vl̄ fer
rū qđ infigitur dentali ⁊ dr̃ a vomo mis eo ꝙ
euomat terrā. vl̄ qꝛ humū eruat vl̄ feriat. vñ
Esaie. ij. Et cōflabunt gladios suos in vome
res. ⁊ cor. pe. ġti. ꝫ ꝓdu. ꝑmam.

Vomita te. f. g. i. vomitus vel nausea vl̄ genus
apostematis. quo emittuut intestina. ⁊ dicit̃
a vomo mis.

Vomitium tij. n. g. id est vomita vel vomitus.

Vomex cis pe. cor. id est vomeris summitas.

Vorax cis.o.g i.gulosus gluto edax.⁊ dr̄ a vo ro.⁊ hec vorago ginis.i. edacitas gulositas ⁊ q̄ꝛ gulosus ⁊ vorax oīa cōsumit. iō vorago transumptiue sumit̄ ꝓ cōsumptiōe ⁊ destru/ ctione. Q̄ō eñ cōsumit̄ ⁊ destruit̄ q̄si deuo/ ratum videt̄.⁊ dicit̄ vorago ciuitatis.ꝓ rui na vel destructione. Item q̄ꝛ homo vorax q̄si nō pōt impleri cibis.ideo vorago ponit̄ pro loco ꝓfundo ⁊ insatiabili ⁊ inexplebili.sicut est baratrū

Vorator toris.m.g.i.vorax

Vortex cis nodus vel eminentia globosa q̄ ad modū verticis apparet ī ligno.vñ Sap. xiiij Lignū curuū ⁊ vorticibꝰ plenū. Item vortex appellat̄ circularis reuolutio aque sicut so/ let fieri ex nimio impetu aque ⁊ vbi sunt ma gne fouee in aqua.vñ Ouid.meta.Vortici/ busq̄ frequens erat aque viperinus amnis. Et ſm antiq̄s vortex inuenit̄ ꝓ vertex. vide in vertex

Votū ti.n.g.i.desideriū vl̄ ꝓmissio. Iñ votiuꝰ a.ū.i.voto plenꝰ vel astrictꝰ vl̄ voto ꝓmis/ sus.⁊ dr̄ a voueo ues.a quo etiā votꝰ a.um. id est ꝓmissum Et cōponit̄ cōuotꝰ a.ū. Itez no.q̄ votū est testificatio spontanee ꝓmissio nis q̄ deo ⁊ de his q̄ dei sūt ꝓprie fieri dz.Est aūt hec diffinitio ꝑfecta q̄ꝛ ponit ⁊ ꝓmissio/ nē q̄ est eēntialiter votū ⁊ tangit voluntatez in hoc q̄ dicit spontanee q̄ est cā obligatiōis ⁊ cōfirmationē vltimā ꝓmissionis q̄ al's in/ cludit in h̄ q̄ dicit testificatio ⁊ voti terminū q̄ est actꝰ ad alteruz.in hoc q̄ dicit qđ dz deo fieri ⁊ materiā in h̄ q̄ dicit q̄ꝛ est de his q̄ dei sunt.vl̄ votū est alicuiꝰ boni cū deliberatione facta ꝓmissio vel deo facta pollicitatio.xxvij q.j. de viduis.ij. Et dr̄ boni qđ de malo nec etiā de re bona sine deliberatione nō ꝓcedit obligatio. Nam de malo q̄s nō obligat̄ quia in male ꝓmissis rescinde fidem ⁊ in turpi vo to muta decretū.xxij.q.iiij.in malis. Dicitur cū deliberatione.q̄ꝛ votū qđ ex facilitate ani mi potius q̄ ex arbitrio discretiōis emittit̄. nō ē vsq̄quaq̄ obligatoriū.vt.c.veniēs.e.ti tu.Et est triplex votū Primū necessitatis qđ q̄s necessario in baptismate ꝓmittit.vt abre nunciare diabolo ⁊ pompis eius.tenere fidē seruare decalogū.de conse.dis.iiij.c. ꝑmam. Scđm est voluntatis.qđ aliquis voluntarie emittit sup his a q̄ añ votū nō tenet̄. vt est votū cōtinentie abstinentie ⁊c̄. Terciū est vo tum mixtū ex his duobꝰ.s.ꝑtim necessitatis ⁊ ꝑtim voluntatis. Sed votū voluntariū sꝫ diuidit̄ in votum solenne ⁊ simplex.vñ sim/ plex est cui nulla solennitas adhibet̄ Soluz aūt votū cōtinentie solennizat̄ .Et no.q̄ vo/ tū simplex impedit matrimoniū contrahen/ dū ſꝫ nō dirimit iā cōtractū. Votū solenne im pedit cōtrahendū ⁊ dirimit iam cōtractū.

Vox cis.f.g.est aeris a lingua ꝑcussio.q̄ ꝑ q̄sdā arterias gutturis ab aīali ꝓfert̄ ⁊ dr̄ a voco cas.⁊ ꝓd.o.añ c.ſꝫ voco cas cor.o añ c. Vel ſm quosdā dr̄ a boo as.mutata b.in u.⁊ vlti ma o.subtracta ⁊ addita x.⁊ dr̄ ſꝫ P̄ap.vox q̄ꝛ voluntatē animi annunciet. q̄ꝛ voces sunt note eaꝝ q̄ sūt in anima passionū.Et vox cō/ ponit̄ equiuocus vniuocus multiuocus a.ū id est synonymꝰ

Vpupa pe.f.g.auis q̄dā spurcissima cristis ex/ tensis galeata.sꝑ in sepulcris cōmorās. Hāc greci vpupaz appellant q̄ꝛ stercora humana comedat ⁊ fetenti pascat̄ fimo.⁊ cor.pe. Vñ Alexan. Cum fultis vpupis que petunt ex/ celsa volando.

V ante R

Vr lingua chaldaica ignis vel flamma dr̄. vel ſm remigiū. Vr interpretat̄ lumen vl̄ ignis seu incendium vel fenestra Et no. q̄ glo.ex/ ponens illud Esa.xxix. Qui redemit abraaz de igne chaldeorum ⁊c̄.dicit Legit̄ xp̄o chal deos Aram ⁊ Abraam in ignem ꝓiecisse.eo q̄ nollent vr.id est ignem colere. Aram ibi expirauit.Abraam xp̄o illesus exiuit. Vnde Geñ.xv.Ego dominus q̄ eduxi te de vr chal deorum.

Vranus ni.id est celū.⁊ dr̄ ab vr qđ ē ignis. q̄ꝛ igneū ē. Iñ vranicus a.ū.i.celestis.Et vro/ niꝰ a.ū.in eodē sensu.Et hec vronia nie. q̄/ dam musa q̄si celestis q̄ ⁊ vrane nes dr̄.

Vranuscopꝰ pi.pe.cor.q̄daz piscis.⁊ dr̄ ab vra nus ⁊ scopim qđ est intēdere vl̄ speculari.eo q̄ habeat oculū in capite q̄ sꝑ intēdit aduer sus celum

Vrbanꝰ a.ū.i.ciuis ꝓprie romanꝰ vel curialis Et ſm hoc cōpat̄. Iñ vrbanitas tatis.i. cu/ rialitas Et cōponit̄ Inurbanꝰ a.ū.i.rusticꝰ Iñ hec inurbanitas tatis

Vrbeuetꝰ q̄dam ciuitas est.de qua vide supra in orbiumuei.

Vrbs vrbis.f.g.dr̄ ab orbe.i. rotūditate.quia antiq̄ ciuitates in vrbe faciebāt. vl̄ ab vruo ꝑte aratri q̄ muri designabant̄. Locꝰ eñ fu/ ture ciuitatis sulco designabat̄ cū aratro qđ ⁊ taurus ⁊ vacca trahebant. Itē sola roma ꝑ excellentiā vrbs dr̄.Cetera xp̄o oppida dicū/ tur cū adiūcto vrbs vt vrbs Bononia.vrbs Basilea. Oppidū ad habitatores ꝑtinet. ci/ uitas ad leges.vrbs ad vtrunq̄ Et gt̄ūs for mat̄ a nt̄ō interposita.i.vt vrbs vrbis.Vrba na ꝑdia.omnia edificia dicunt̄.nō solū ea q̄ sunt in ciuitatibꝰ vl̄ oppidis cōstituta ſꝫ etiā in rure.nisi forte stabula sint. quia locus nō facit predia vrbana sed materia.vt.ff.d̄ ver. signi.l.j.

Vrceꝰ cei.vas aquaticū.⁊ dr̄ ab orce qđ est re/ cipere q̄si orceꝰ.Vñ Marci.vij. Baptisma/ ta vrceoꝝ ⁊ calicum.

Vredo dinis.f.g.dr̄ ventus vrens vel ardens.

vel corruptio ex vrente vento proueniens qñ stantes segetes aduste videntur in campo. et pdu. pe. nti. et cor. pe. gti.

Vria rie. f. g. dr vermis caulis vel porri. et dicitur ab vro ris. qr vrit. et cor. pe.

Vrias ꝓpriũ nomẽ. et interp̃tatur lux mea dei.

Vrica ce. pe. cor. idem est quod vria.

Vriel interp̃tatur ignis dei. Sicut em̃ legimus apparuisse ignẽ in rubo. sic legim⁹ et ignem missum desup et implesse quod p̃ceptum est.

Vrina ne. f. g. dr ab vro ris. eo ꝙ vrat. vel quia vsta sit. vl' qr renib⁹ egreditur. q vulgo lotium vocatur. qr ea lota vestimẽta mũda efficiantur. Jñ h vrinaria rie. et h vrinariũ rij. vas aptũ ad recipiendũ vrinã. qð et h vrinale lis dr. et vt dic. Jsi. Judicio vrine a renib⁹ egresse salus vel egritudo futura monstratur.

Vrinula le. dimi. i. parua vrina. et cor. nu.

Vrna ne. f. g. dr q̃dam mensura quã q̃dã quartariam vocãt. Item vrna ꝓprie est vas qð ꝓ condendis defunctoꝝ cinerib⁹ adhiberi solet. de qua dr. De celo tegitur q̃ nõ hz vrnam. Inde vrnula le. dimi. id est parua vrna.

Vrsus si fert dict⁹ ꝙ ore suo formet fet⁹ quasi vrsus. Nã aiunt eos informes generare pt⁹ et carnẽ quãdã q̃si q̃ddam frustũ parere. quã mater lambẽdo in mẽbra cõponit. h hoc immaturitas ptus facit. deniq; tricesimo die generat vñ euenit vt p̃cipitata fecũditas informis ꝓcreetur. Itẽ vrsoꝝ caput inualidũ est. vis maxia in brachijs et lũbis vñ erecte insistũt. vel põt dici vrsus ab vrgeo ges. qr fortiter vrget. i. stringit quẽ apprehendit. Jñ vrsul⁹ li. et h vrsellus li. et vrsiolus li. et vrsiculus li. oĩa di. et hec vrsa se. et hinc sitr vrsula le. et h vrsella le. et vrsiola le. et vrsicula le. Item ab vrsus dr vrseus a. um. et vrsinus a. um. et vrsarius a. ũ. et hic vrsarius rij. canis aptus ad capiendum vrsos. vel homo siue canis q̃ venatur vrsos.

Vrtica ce. f. g. q̃dam herba dicta ab vro. eo ꝙ tactus eius corpus adurat. Est n̄o ignee nature et tacta p̃urit. et pro. pe. Inde hoc vrticetum ti. locus vbi abũdant vrtice. et vrticinus a. um. pe. p. et vrticarius a. ũ. et vrtico cas. i. vrticis inuoluere.

Vrus ri. m. g. dicitur bos siluestris.

Vruũ ui. pars aratri que plicatur.

V ante S

Vs interp̃tatur ꝯsiliator. Est em̃ q̃dam terra gẽtiliũ. vnde dicit Grego. super illud Job. Uir erat in terra vs nomine Job. Quis nesciat ꝙ vs sit terra gentilium.

Vsia sie. f. g. i. eẽntia. vñ et vsia dr substantia et ꝓprie compacta ex materia et forma. Itẽ vsia dr q̃libet forma. et quodlibet accidens quia quodlibet accidens vere dr. cũ est in sua natura. et per se intellectũ intelligatur inuariabile. lz varietur tactu diuersoꝝ subiectoꝝ. mõ intendendo mõ diminuendo. Jñ h et h vsialis et hoc le. et acuit pe.

Vsticiũ cij. n. g. gen⁹ quoddã tincture. et dr ab vro vris. qr ex vsto est.

Vstrina ne. f. g. pe. p. dr locus vbi cõburuntur corpora. et dr ab vro ris.

Vstus a. um. i. combustus et dr ab vro ris

Vstura re. f. g. i. cõbustio. et dr ab vro ris

Vsucapio onis. est acq̃sitio dominij vtilis directa rei aliene ꝑ cõtinuationẽ possessiõis tpis lege diffiniti. i. ꝑ spaciũ tpis a lege diffinitũ ff. e. ti. l. iij.

Vsufructuari⁹ est qui fruitur et vtitur rebus alienis et rei dñio. salua tñ substãtia reꝝ. ff. d ser uit. l. in iure cõi.

Vsufruct⁹ est ius vtendi fruendi alienis reb⁹. salua sba rerũ. vt. ff. de vsufru. l. j. Et ẽ ius in corpe quo sublato et ipsum tolli necesse ẽ. destructa em̃ domo destruitur et vsufruct⁹ q̃ habet in ea. vt. ff. e. ti. l. ij.

Vsura re. f. g. ẽ incremẽtũ pecunie mutuate ab vsu eris debiti dicta. Jñ vsurari⁹ a. ũ. et h vsurari⁹ rij. Nota. Jero. sup Ezech. sic di. Putant aliqui vsuram tñ esse in pecũnia. sed intelligant vsurã vocari supabundantiã. i. q̃cq̃d est si ab eo qð dedit plus est vt si i hyeme demus decem modios vt in messe vndecim recipiam⁹. Hoc tñ sic est intelligendũ si pl⁹ valeant in messe vndecim modij ẽm cõe forum ꝙ in hyeme decẽ. al's si fiat cõmẽsuratio dati et accepti ad valorem pecunie. nõ erit vsura. sed equalis cõmutatio. Item no. ꝙ res q̃dã sunt quarũ vsus est ipsa eoꝝ cõsumptio. que nõ habent vsufructum ẽm iura. Et iõ si talia fuerint ꝑ vsuram extorta. puta denarij triticum vinũ aut aliquid hmõi. nõ tenetur homo ad restituenduz nisi id quod accepit. quia id qð de tali re erat acq̃situm. non est fruct⁹ huius rei. sed humane industrie. nisi forte ꝑ detentionẽ talis rei alius fit damnificat⁹. amittendo aliquid de suis bonis. tunc n̄o tenetur ad recompensationem sui nocumenti. Quedam n̄o sunt res quarũ vsus nõ est eaꝝ consumptio. et talia hñt vsufructũ. sicut domus. ager pratũ. et alia hmõi. Et iõ si quis domuz alterius aut agrum ꝑ vsuram extorsisset. non solum teneretur restituere domum ac agrum sed etiam fructus inde perceptos. quia fructus sunt rerum quarũ alius est dominus. et iõ ei debetur.

Vsura sic cõitur dr est q̃cq̃d p̃ter vsũ sorti accidit vl' accedit ẽm Hoff. xiiij. q. iij. plerĩq;. Et addit ipse intentione vl' pacto p̃cedente. Sola em̃ spe vel expectatione vicium vsurariũ cõtrahitur. vt. c. j. et. c. cõsuluit. de vsuris. et. xiiij. q. iij. si venerari⁹. Et hoc cũ pincipal'r habetur spes et expectatio lucri. al's si ob charitatẽ moueatur q̃s ad mutuãdũ. et secũdario spe

ret de aliqua retributõne nõ putatᷣ viciosuꝫ ar.ad.hoc.lxxxij.di.in singulis.ꝛ.lxij.disti. si officia.lxj.di.qd pderit.ẜm Hoff. Jtē vsura ē vbi plus recipitᷣ ꝙ datum ē. Et diffinitᷣ ẜm Azo.C.e.ti.sic. Usura est qð ꝓpter vsum rei cõcesse datᷣ. Drᷣ notantᷣ cõcesse qð valet ideꝫ sicut date vel mutuate. vñ vsura drᷣ ab vsu ꝛ es eris.q̄si vsu era.i.vsu eris data.s.pecunie cum nomine pecunie q̄cq̄d homines habeāt contineatᷣ.j.q.iij.c.totum.

Usurpatio est interruptio vsucapionis.vt.l.ij. Et nota in rubri.ff.vsucapio.ꝛ vsurᷣ.dicit ibi textus ꝙ oratores vsurpationem frequenteꝫ vsnm vocant.

Usurula.le.dimi.i.pua vsura

Usus est ius vtendi rebus alienis salua reruꝫ substantia ꝓprietate ꝛ dominio.

Usus a ū.i.exercitatus vsum alicuiꝰ rei hñs ꝛ drᷣ ab vtor eris. Et h̄ vsus. huiꝰ vsus.i.assiduitas exercitiū.ꝯsuetudo.vñ Pamphilus Usus ꝛ ars docuit q̄ sapit oīs hō.ꝛ cõponitᷣ cū fructus. ꝛ dī vsufructus.i.illud qð suscipitᷣ ex agro ad vtendum. Et nota ꝙ vt dicit Oratiꝰ in poetria. Multa renascentᷣ q̄ iam cecidere cadentq̄. q̄ nūc sunt in honore vocabula si volet vsus. Que penes arbitriū est ꝛ ius ꝛ forma loquendi.

V ante T

Utensilis lis.ꝛ hoc le.i.ad vtenduꝫ aptus vel necessarius. ꝛ drᷣ ab vtor eris. vl' vtensilia dicūtur in domo vsibus necessaria.s.suppellectilia.ꝛ cor.si.vtensilis

Uter tris ꝛ hi tres vtriū vtribus mas.g.vas vinariū ꝛ dī ab vterus. q꞉ aliq̄d intrinsecꝰ habeat.vt membra ꝛ viscera.sicut vter ventris vel q꞉ ad modū vteri amplus sit ꝛ inflatus. Et sunt vtres ꝓprie de corio.vnde ps. Sicut vter in pruina.

Uter a ū gtō vtrius.drᷣ ab vter eris. Et est vter idem quod quis.ẜ vter ꝓprie drᷣ de duobus. Quis de pluribus ꝙ̄ de duobꝰ. Tñ vter facit interrogatõem de duobus tm̄ diuidue vt vter istoꝝ legit. Quis vero de plibꝰ ꝙ̄ de duobus vt q̄s istoꝝ triū vel quatuor legit. Pōt tñ ꝛ q̄s dici de duobus.lꝫ non ita ꝓprie sicut vter. Sꝫ vter nūq̄ drᷣ nisi de duobus tm̄. Et nota ꝙ quodlibet compositū ab vter dicitur tm̄ de duobus.sicut ꝛ vter

Uterinꝰ a ū pe.ꝓ.drᷣ ab vterus. Et sunt vterini qui ex eodem vtero ꝛ diuersis patribus sunt geniti q꞉ vterus tm̄ mulieris est. ꝛ componitur. Conuterinus a um.

Uterq̄ vtraq̄ vtrūq̄.gtō vtriusq̄.i.iste ꝛ ille. vnus ꝛ alter ꝛ drᷣ ab vter ꝛ q̄.vel sillabicatᷣ. Et no.ꝙ vtraq̄ acuit pe.ꝓpter consortiū masculini ꝛ neutri.in quibus de necessitate pe. acuitᷣ.vt vterq̄ vtrūq̄

Uterus ri.m.g.drᷣ ab vter. Et est ꝓprie mulierū.s.locus ꝯceptiõis.q꞉ duplex sit ꝛ in vtraq̄ pte se i duas ptes diuidit q̄ in diuersum diffuse ac replete circūplicantᷣ. Uel dī vterus.q꞉ interius impleatᷣ fetu.

Utilis lis.ꝯ.t.ꝛ hoc le.i.pficuus. ꝛ dī ab vtor eris. Jñ hec vtilitas tatis.

Uti possidetis ē q̄ddā iterdictū cū possessor inq̄ratᷣ a nō possidēte vt iudex ꝓ ipo dat sniaꝫ. Si vnꝰ fuerit.tūc pnūciare hꝫ i singulari nu. vt ita possideas vt possides. Si aūt pl'es tūc dꝫ pnūciare i pli nu. vt vti possidetis ita possideatis. Hodie tñ honoris causa cū homines vni tm̄ loquūtᷣ pli ẜmone vtuntᷣ dicētes. bñ veneritis.trāsite bñ. Et ceperunt iste honorabiles voces a Julio cesare. Unde ꝛ illud dī. nos duo turba sumꝰ.h̄ Azo.in sum.C.e.ti.ꝛ vide glo.añpe.in.c.licet de pba.

V ante V

Uua vue.dī ab humeo.q꞉ intrinsecꝰ hũore plena ē ꝛ succo ꝛ pinguedine. Et ē vua ipm totū cū racemis ꝛ acinis. Jtē ẜm aliq̄s vua dicitᷣ multoꝝ granoꝝ adunatio. Racemꝰ drᷣ vnuꝫ granū. Botrꝰ dī ꝯgregatio vuaꝝ. Glarea drᷣ humor racent. Uinaciū dī folliculꝰ in q̄ glarea ꝯtinetᷣ. Arillꝰ ē granellū qð est in racemo qð alio noīe dī acinus. Uua etiā dī illud carneū qð ē i ore.q꞉ pendet ad modū vue.ꝛ sp ē humida. Jnde vuula le.di.i.pua vua.

Uuapassa ē vua exiccata ꝛ fit multis modis.vñ Alex.neq̄. Dātvuas passas clybanꝰ fumaria phebus. Succiduū reliq̄s potiores sol parit vuas.

Uuap̄coqua vl' p̄cox.dꝫ vua p̄matura. q꞉ coq̄tᷣ a sole.i.añ alias ad maturitatē pducitᷣ.

Uuidꝰ a ū.humidꝰ.ẜ hūidū ē qð exteriꝰ hꝫ humorē. Uuidū qð interiꝰ.ꝛ drᷣ ab vua.

Uulcanus ni.m.g.i.ignis vl' deꝰ ignis dictꝰ sic a volo as.quasi volans candor.vel quasi volicanus.q꞉ p aerem volet ꝛ canus videtᷣ. Jñ vulcaniꝰ a um. Et hec vulcanalia liorum vel lium.i.festa vulcani.

Uulgus gi.i.plebs passim inhabitās m'titudo ꝛ dī a volo uis. eo qð vnusq̄ faciat qð vult Jñ vulgosus a um.i.vulgo abundans. ꝛ h̄ ꝛ hec vulgaris ꝛ h̄ re. Jñ vulgaritᷣ aduer.et h̄ vulgaritas.vt iste loquitᷣ vulgaritᷣ.i.sic vulgus ꝛ nō l'raliter. Et vt dicit Pris. Uulgꝰ taꝫ mas.ꝙ̄ neu.inuenitᷣ.vnde Job.xxiij. Et vulgū paupere spoliauerūt. Tñ apð modernos pelagus ꝛ vulgus in singulari sunt ge.neu.i pli vero ge.mas.ꝛ iste abltūs vulgo sepe ponitur aduerbialiter.id est vbiq̄.vel p vulgum. ꝛ nō debet acui in fine.

Uulnificus a um.pe.cor.i.vulnus faciens.

Uulnus eris.n.g.dī plaga corpis.q̄ ferro vl' fuste vel lapide fit.ꝛ dī ab vro eo ꝙ vrat.vel dicitur a vi.q꞉ inferatᷣ vi. Ulcus vero dicitᷣ.quia ab interioribus pcedit.vide in vlcus.

Vulpes pis.f.g.dr̄ quasi volupes.ē eñ volubi lis pedibus ⁊ nūꝗ rectis itineribus.sed toꝛ tis anfractibus currit. vtpute animal frau/ dulentum insidijs decipiens. Nam dū non habuerit escam fingit moꝛtē.sicꝗ descenden tes quasi ad cadauer aues rapit ⁊ deuoꝛat.si cut dicit Isi.in.xij etymo. Inde hec vulpe/ cula le.dimi.i.parua vulpes.

Vulpinus a ū pe.p.i.res vulpis vel ad vulpē pertinens.⁊ dr̄ a vulpes.

Vulteius tei. ꝓpꝛiū nomē trissillabū ē sicut Ga ius dissillabū. In vtō aūt vultei dissillabum sicut gai monosillabū.⁊ est ibi i. consonans. Vñ Oꝛatius in pꝛimo epi. Durus ait vultei nimis attentusꝗ videris.

Vultur turis.m.g.⁊ h̄ vulturius rij. ⁊ h̄ vultu/ ris ris.p eadē aue rapaci.vñ Ennius.Vul turis in siluis miserū mandebāt homonē.de quo dicit Isi.xij.ety.Vultur a volatu tardo noīatus putaꝛ.Nā pre magnitudine coꝛpo ris ꝑpetes volatus nō hꝫ. Hos ꝗdam dicūt cōcubitu nō misceri.⁊ sine copula cōcipere ⁊ generare natosꝗ eoꝝ pene vsꝗ ad centū an nos ꝓcedere. Vultures sicut ⁊ aquile vltra marina sentiūt cadauera. Altius quippe vo lantes multa q̄ ex montiū obscuritate celanꝛ ex alto illi conspiciūt.

Vulturnus ni.vētus ꝗdā.vide.s.in africus.

Vultus us ui.dr̄ a volo vis.qꝛ ꝑ eū aī volūtas ondiꝛ.Scdm eñ volūtatē aī in varios mo/ tus mutaꝛ.Et differt a facie.Nā facies sim/ pliciꝛ accipiꝛ ꝓ vniuscuiusꝗ naturali aspe/ ctu q̄ nō leuiter mutaꝛ.Vultus aūt aīoꝝ q̄li tates signat.q̄ in varia mutaꝛ ⁊ interdū affe ctione aī.mō letus mō tristis apparet.vñ vul/ tuosi dicunꝛ tristes.vl' q̄ sepe vultū mutant. vñ Eccli.xix.Ex visu cognosciꝛ vir. ⁊ ab oc/ cursu faciei cognosciꝛ sensatus ⁊c̄. Dicimus etiā vultū celi ⁊ maris qꝛ cōmutanꝛ.dr̄ etiaꝫ vultuosus a ū.i.pulcer foꝛmosus.

Vulua ue.dr̄ quasi valua.i.ianua ventris.vel quia semen recipiat vel ex ea fetus ꝓcedat. vñ Iob.x.Quare de vulua eduxisti me. vul ua etiam dr̄ sumē suis.vnde Oꝛatius in epi. Cum sit obesus nil melius turdo nil vulua pulcrius ampla.

Vulnula le.di.i.parua vulua.

V ante x

Vxoꝛ oꝛis.f.ge.dr̄ ab vnguo gis. quasi vnxoꝛ. Antiquitus eñ nubentes puelle inungebā/ tur crismate.⁊ veniebāt ad limē mariti ⁊ po stes anteꝗ ingrederenꝛ oꝛnabant se lineis vittis. ⁊ oleo inungebantur. Tribus aūt de causis ducitur vxoꝛ. Pꝛima causa est pꝛolis Unde Gen̄.j.Et benedixit eis dicens. Cre/ scite ⁊ multiplicamini. Secūdo cā adiutoꝛij vñ Gen̄.ij. Non est bonū hominem esse solū faciamus ei adiutoꝛiuꝫ simile.Tercia causa innocentie.vñ dicit apl's.j.Coꝝ.vij.Siquis nō ē ꝑtinēs nubat in dño. Itē ab vxoꝛ dicit vxoꝛius.a um.ad vxoꝛē ꝑtinēs vel vxoꝛi de/ ditus.⁊ volūtati vxoꝛis ex toto subditus.

X ante A vel E

X Litera multis ante xp̄i aduentū secu/ lis extabat.nō vt plures somniant di centes vsꝗ ad tempus Augusti.x.in vsu non fuisse apud latinos.⁊ digne hoc tem poꝛe quo xp̄i nomen innotuit assumptaꝫ esse qꝛ in figura crucis scribiꝛ.Xp̄us etiā ea litte ra scribi maxime tanꝗ barbari errāt ignoꝛan tes tum in alijs tum in hac re grammaticam Neꝗ eñ.x.neꝗ p.neꝗ c.quicꝗ ad sonū xp̄i facit.Sꝫ cū nō didicerint greca.ex q̄bus oīs nostra doctrina manauit nesciūt etiaꝫ latina Scribiꝛ eñ apud grecos xp̄s his l'ris q̄ rū pꝛima ch.secunda r.tercia s.est quasi lati/ ne ita scriberetur chr̄s. Illud barbari nesciē tes putauerūt per x.quod apud grecos xi.di/ ciꝛ.scribi debere.cū tamē ꝑ ch.vt sic chꝛistus scribi debeat.

Xandicus.macedonū lingua apꝛilis mensis.

Xeniū nij. dr̄ paruū munus vel quodcunꝗ mu nus qd̄ mittiꝛ alicui. ⁊ dr̄ a xenos quod ē pe regrinū. Pap̄.dicit Xenia.pꝛemia.dona.mu nera.beneficia.

Xenocrates nomen est cuiusdam ph̄i.

Xenodociuꝫ cij.locus in quo paupes ⁊ ꝑegrini suscipiunꝛ ⁊ cōuersanꝛ.vt hospitale.vel ip̄a collectio vel susceptio paupeꝝ ⁊ ꝑegrinoꝝ.⁊ dr̄ a xenos qd̄ ē peregrinū. Iñ h̄ xenodocio/ lū li.dimi.Et h̄ xenodociarius rij.⁊ hec xeno dociaria rie.i.xenodocij custos.

Xenophon ontis. ꝓpꝛiū nomē cuiusdam oꝛato ris platonis condiscipuli.

Xenos id est peregrinum vel sensus. ⁊ accentu atur in fine.

Xenotrophiū phij.n.g.locus venerabilis.s.ho spitale vbi pauperes ⁊ ꝑegrini conuersantur Inde hic ⁊ hec xenotrophita te.q̄ vel que cu stodit xenotrophium.

Xerophagus a um.pe.coꝛ.i.sicca comedens.⁊ dr̄ a xeros qd̄ ē siccū.⁊ phagin comedere. Iñ hec xerophagia gie.pe.acuta.i.cibus siccus.sic ca comestio.vl' abstinētia ciboꝝ humentium. Vñ ⁊ quoddā genus ieiunioꝝ sic dr̄ qꝛ qui/ busdā siccis escis hoīes tunc vtanꝛ.

Xerolibya bie.vel xerolibyes byei.i.sicca libia. quedam regio africe est.

Xerophalus phi.pe.coꝛ.i.siccus ceruus. sicut eneus vel ligneus.⁊ dr̄ a xeros qd̄ ē siccus ⁊ laphus qd̄ est ceruus.

Xeromyrū ri.n.g.i.siccū vnguentū quasi mani bus confectum.

Xeron vel xeros.id est siccum ⁊ acuitur in fine. Unde in Grecismo dr̄. Dic xeron siccum.ꝓ/ bat illud xerophagia.

Xeropellina ne.i.pellis siue vestis vetus sicca τ pclla detrita. τ dr̃ a xeron qḋ ē siccū τ pellis. Jn̄ xeropellinus a ū.i.vet⁹ siccus.preciſus detrit⁹.vilis.vt Xeropellinas vestes donauit illi.Quidam dicūt xeropellonia.
xerostate grece.latine dicitur disciplina.
xerxes rex persarum fuit.

x ante J

Xilobalsamū.mi.dr̃ lignū vel cortex balsami vl̄ liquor emanās de ligno eius trito.Nam arbor balsamus.lignū eius xirobalsamū dicit̄ fructus siue semen carpobalsamū.succ⁹ opobalsamū.qḋ ideo cū adiectione signat̄.eo q̄ pcussus ferreis vngulis.cortex ligni.p cauernas eximij odoris guttas distillat. Cauerna eñ̄ greco fmone ope dr̃. Vñ balsama si pura fuerint tantam vim hn̄t vt si sol excanduerit sustineri non possunt in manu
xilocasia sie.i.lignū casie.τ debet scribi p vnum s.sicut τ casia casie.
xilophagus a ū pe.cor.i.lignū comedēs.Jnde hic xilophagus gi.i.vermis ligneus.
xylon grece latine dr̃ lignū.
xyrobalsamū mi.i.fructus vel semē balsami vl̄ liquor q̄ fit ex eius fructibus vel semine.
xyrophagus gi.τ hec xyrophaga ge.τ mobiliter xyrophagus a ū qui vel que vl̄ qḋ fruct⁹ tm̄ comedit.
xyromirrhū rhi.i.fruct⁹ mirrhe. vel aroma seu mixtura mirrhe τ aloes vñ mortuor̄ corpora condiūtur ne putrescant.
xyros.id est fructus.

De y

Ypsilon greca lr̄a ē.q̄ latine y.flatile vel purū vocari pōt. Utimur aūt ea in grecis tm̄ dictionib⁹.τ his q̄z q̄ ex grecitate ad latinos transmigrarūt.non tñ oibus ſ̄ q̄ τ apud grecos p y.scribūtur.Quā quidem y.psilon lrām nos hic nō ponim⁹ ſm alphabeti versum sicut plerīq̄ cetert. eo q̄ initio dictionis posita sp exposcit h.aspiratōem aū se positam.Est eñ̄ regula grecor̄ grāmaticorū.Oīne y psilon in principio positū aspirat̄ Quapropter ea q̄dem vocabula y. initio habentia poterit quisq̄ in h.aspiratōe querere vbi exposuimus.

z ante A

Zabulon fuit filius Lye. Et interp̄tatur fluxus sanguinis.filius noctis.odor suauitatis.habitaculum pulcritudinis vl̄ fortis.
zabulon.i.zrius vl̄ trāsgressor.Jpe ꝟo ē dyabolus.Jnde zabulin⁹ a ū.τ p compositiōem zabuligena ne.i.zabulo genitus.
zacharias interp̄tat̄ memoria dn̄i siue auxiliū. Septuagesimo ꝟo anno desolatōnis templi cōpleto.zacharia p̄dicante memorat⁹ ē dn̄s ppli sui τ iusso Darij reuersus est dei pplus τ reedificata est vrbs τ templū.
Zacheus interp̄tat̄ iust⁹ vl̄ iustificat⁹.τ est syrū nomen nō hebreū
Zelata.i.grā do.Vñ zelatā gemmā dicim⁹ q̄ instar grandinis magna est.
Zambri interp̄tat̄ latescens vl̄ amaricās.Proprie ꝟo nomen ab amaritudine ē illi figuratū.q: peccando amaricauerit ppl'm
zama gen⁹ monstri.Et zama etiā q̄nq̄.p fraude τ p qlibet deceptione pont̄
zair.i.aprilis mensis.

z ante E

zeb.lupus interp̄tat̄.Vñ zebe hostia lupi quā lupus suffocauit
zebedeus interpretat̄ donat⁹ siue flens.Hic fuit pater sanctor̄ Jacobi τ Johis euangeliste aplor̄.
zebub interp̄tat̄ musca. Jn̄ beelzebub vir muscarū dicit̄.
zelosus a.um.i.zelo plenus
zelotes tis.i.emulator q̄ noīe dict⁹ est Simon apl's q̄ τ cananeus dict⁹.a vico galilee cana vbi aquas dn̄s cōuertit in vinū.Cana ꝟo zelus interp̄tat̄.τ inde chananeᵘ.i.zelotes. et nota q̄ zelus dr̃ aliqñ amor viri in vxorē pro quo nō pōt sustinere vt alij misceat̄ vñ vir dr̃ zelotes.Et ſm hoc dn̄s dr̃ zelotes.q: nō permittit animā sibi desponsatam fornicari post deos alienos
zelotypus pa.pū.i.zelo plen⁹.s.inuidiosus vel suspiciosus.τ accipit̄ tam in actiua q̄ i passiua significatōe.Dr̃ ꝟo zelotyp⁹ de cui⁹ fortuna inuidet̄ sibi vl̄ alij.Et dr̃ suspiciosus τ zelotypus.q̄ de fortuna alteri⁹ inuidet ei vel alij.τ est suspiciosus.Vñ ille hō dr̃ zelotyp⁹ q̄ suspitionē habet de vxore sua.s.q̄ cū cruciatu mentis sue castitatē seruat vxoris. τ ille tūc dr̃ zelotyp⁹.Et̄ τ vxor dr̃ zelotypa q̄ suspitionē h̄z de viro.Vñ Ecclīastici.xxv.Dolor cordis τ luct⁹ mulier zelotypa. Jn̄ h̄ zelotypia pie.i.inuidia suspitio contra vxorē. de qua agit̄ in li.ū.numeror̄.Dicit̄ etiā quandoq̄ zelotypia mechia.τ zelotypus mech⁹ τ cor.ty.
zelus li.m. g.i.inuidia vel amor vel feruor siue bon⁹ siue mal⁹.Sicut eñ̄ zel⁹ accipi pōt in bono cū q̄s nitit̄ ea q̄ bona sūt imitari.sic τ in malo cū q̄s dolet aliū se eē meliorē.Dicit̄ ergo zelus inuidia amor emulatio suspitio siue in bono siue in malo.
zephyrus grece.latine dr̃ florēs q: flores τ germina ei⁹ flatu viuificant̄.q̄daz vent⁹ ē τ corpe.Hic alio noīe dr̃ fauonius.
zeta te.f.g.id est camera cōclauis secessus. Unde in passione beati Thome apostoli inueniuntur.zetas hyemales τ zetas estiuales.Sz ze

ta.n.g.indecli.nomē ē cuiuſdā lr̄e ſm Hug. Pap̄. ꝟo dicit. Zete hiemales.i.domus hyemales q̄s calidas facit ſubducta flāma. Zete eſtiuales q̄s frigidas facit ſb̄ducta aq̄. Zete domus q̄ ſubtus pedes habet aquas

Zeugma ē tercia ſpēs allothete. ⁊ deſcribit̃ ſic a donat ↄ. Zeugma ē vniꝰ ꝟbi ↄcluſio diuerſis clauſulis apte ↄiūcta. Et hȝ fieri tribꝰ modis ſm Iſi.ſ.a ſuperiori.qn̄ ꝟbū p̄mittit̃.vt legit ſortes ⁊ plato. a medio qn̄ interponit̃. vt hebrei ſunt ⁊ ego. ab inferiori qn̄ verbum ſuꝑ ponit̃.vt tu q̄d ego ⁊ ppl̄s mecū deſideret audi. Beda dicit. Zeugma.i.ↄcluſio. dr̄ figura qn̄ p̄cedentia aut vno ꝟbo aut vna ſentētia ↄcludūt̃. Uerbo vt apl̄s ait. Ois amaritudo ⁊ ira ⁊ indignatio ⁊ clamor ⁊ blaſphemia tollat̃ a vobis. Snīa. vt Qui ingredit̃ ſine macula ⁊ opat̃ iuſticiā. q̄ loquit̃ veritatem ⁊c̄. ad vltimū ↄcludit. Qui facit hec nō cōmouebit̃ ineternū. Alexander autem dicit

Zeugma ē qn̄ idem verbū vel adiectm̄ ad diuerſa ꝑtinet ita ꝙ cū vno cōſtruit̃ improprie. vt cū dr̄. hec illiꝰ arma. h̄ illiꝰ currꝰ fuit. ſil'r h̄ ē zeugma. Et appollonius ſcribit ⁊ ego.

Zezabel interp̄tat̃ fluctus ſanguinis. vl' fluēs ſanguinē. ꝟ melius vbi eſt ſterquilinū.

Z ante Y vel O

Zymos vel zyma grece. latine dr̄ fermētum. Jn̄ azima me.

zinzala. pua musca.ſ.culex. Jnde hoc zinzalariū rij. canopeū ad eas arcendas.

zinziber beris.n.g. quedam ſpecies aromatis ⁊ cor.pe.gri.

zios vel zius. dr̄ q̄dam menſis.ſ.maius.

zizaniū nij.n.g.⁊ h̄ zizania nie.f.g.i.ſeges vel herba pueria.ſ. loliū. vt dicūt. ⁊ ponit̃ qn̄qꝫ pro ſorde oīm ſegetum.

zodiaci grece. latine aīalia vel ſigna ſignat. Jn̄ hic zodiacus ci.pe.cor. aīmalis circulus. vl' ſignifer. qꝛ in eo ſunt duodecim ſigna noībꝰ aīaliū nūcupata. quia ſol intrans illa ſigna ꝓprietates aīaliū ſortit̃. vel quia ſtelle in ſignis in figuris aīaliū diſpoſite ſunt. Jn̄ zodiaceus cea ceū. Jſta aūt ſunt nomia duodecim ſignorū zodiaci. Aries. taurus. gemini. cancer. leo. virgo. libra. ſcorpio. ſagittarius. capricornus. aquarius. piſces. Uñ. zodiacū ſigna totum claudunt duodena.

zona ne.f.g.ē cingulū ⁊ ꝓprie latū. vn̄ ⁊ zona dr̄ lata portio terre calida vel frigida vel tꝑata ex ꝓpinq̄tate vel remotōe vel media ꝓximitate ſolis. Jn̄ zonarius ria riū. ad zonas ꝑtinens vel zonas faciens. ⁊ ꝓ. zo. vn̄ Eſopus. Arboreā zonam ſtipulis et vimine truncat. Jnde zo nella le. ⁊ zonula le. ambo dimi. id ē parua zona.

zonifragiū gij.i.fractio zone.

zorobabel apud hebreos ex tribus integris nominibꝰ dr̄ eſſe cōpoſitū. zo. iſte. ro. magiſter. babel ꝓprie babiloniā ſonat. Et efficit̃ nomē zorobabel.i.iſte magiſter ꝺ babilone. Jn babylonia eīm ortꝰ eſt vbi ⁊ p̄nceps gentis iudee extitit ⁊ acuit vltimā

zoticus ca cum.i. vitalis ⁊ cor.pe.

zoſimus ma.mū.i.viuax vel viuidus

Finit prima pars huiꝰ vocabularij.

Oſtquā ī pri ma ꝑte determinatū eſt de nominibus q̄ ad eoꝝ ſignificationes reſtat nūc determinare ꝺ verbis. Jn quo ꝓceſſu hūc ordinē ſeruabo ꝙ iuxta cuiuſlibet ꝟbi ſignificatū duas lr̄as depingā. q̄rū prima genus ꝟbi ſignat. altera cōiugationē. Nā cum genꝰ ⁊ cōiugatio ꝟbi dinoſcit̃ faciliꝰ ipſius ſignificatū ⁊ etiā inflectio ꝑ tpa reperit̃

A ante B

Abalieno as are.a.p. dr̄ ab ab ⁊ alieno. Un̄ Jſa.j. Ab alienati ſ̄t retrorſū id eſt alieni facti ſunt

Abarceo ui itū.a.s.i.longe iterū remoueo. ab ab ⁊ arceo

Abarceo es ere a.s.i. ꝓhibere

Abdico as aui.a.p. eſt denegare ſepare remouere abſentare. Un̄.ij. Cor.iiij. Abdicamus occulta dedecoris. ⁊ cor.di. Un̄ Oui. Que fugit ⁊ factis abdicat ille ſuis Hȝ etiam pl'a alia ſignata q̄ cōtinent̃ in his ꝟſibꝰ Abdicat expellit remouetqꝫ reſultat ⁊ addit. Denegat abſentat ac ꝓhibere notat. Et dr̄ ab ab ⁊ dico as. qꝺ plura ſignificat.ſ. copulare cōſectare cōfirmare

Abdo didi tū.a.t.i.abſcondo occulto vl' remoueo. Jn̄ abditus.i.abſconditꝰ

Abduco xi ctū.a.t.i.ſeduco ſeparo abſento diſtrabo aſporto. Un̄ Heb.xiij. Doctrinis varijs ⁊ ꝑegrinis nolite abduci. Jnde abductꝰ ⁊ abductio.

Abdecet.i.nō decet impſonale eſt

Abemo vel abimo.a.t.emi emptū.i.aufero.

Abeo iui itū.n.q.i.recedo ab ab ⁊ eo

Abgrego as aui.a.p.i.diſſociare ſegregare diuidere ab ab ⁊ grego

Abigo gis ere.a.t.i.fugare ⁊ ſepare vel a ſe repellere. vel crimen abigeatꝰ exercere. Et differūt abigere ⁊ inigere. qꝛ abigere ē pecus a tecto in paſcua agere. Jnigere ē pecus a paſtu in tectū agere

Abijcio cis ieci ctū.a.t.eſt longe iacere reijcere vilipendere. Et ſm Pap̄. Abijcere ⁊ ꝓijcere ſic diſtinguunt̃. qꝛ qꝺ in deſpectione ⁊ neglecto eſt hoc abijcit̃. qꝺ ꝟo foris eſt penitꝰ a ſalute ⁊ ab aptitudine alienū hoc ꝓijcit̃.

Abiecto as are.a.p.frequentatiuū. id eſt iucta

pare. detrahere maledicere contumelijs affi/ cere inueheꝫ siue diffamare. Jn abiect⁹.i. sup plex humilis pauid⁹ tremens despect⁹

Abiudico as. are. a. p. t. denegare deponere.

Abiungo gis gere. a. t. i. disiungo distribuo vl' diuido. ab ab ꝛ iungo

Abiuro as are. n. p. t. negare ab ab ꝛ iuro.

Ablacto aui atū. n. p. a lacte separare extrahe/ re segregare vel remouere Vn̄ Grecism⁹. ab lactat puerū quē mater ad vbera portat. At lac sugat ab his ablactat eū remouendo

Abligurio iui itū. n. q. i. deglutio sorbeo lam/ bo cōsumo vel deuasto. ꝛ ꝓprie abligurio .i. p luxuriā bona mea dissipo.

Abluo is ere. a. t. i. lauare purgare sordes ꝛ lu es remouere vel cōsumere abluendo.

Abnuo is ere. a. t. i. nego refuto recuso cōtradi co vl' ꝓhibeo.

Aboleo les leui vl' lui. alobetū vl' abolitū a. s. id est delere deponere obliuisci. Vn̄ Delet et abstergit intendit negligit aufert. Hec abo/ lere notat papias sit tibi testis.

Abominor aris. d. p. i. abhorrere aliqd cū exe/ cratione repellere execrari detestari vel ma/ lum omen imprecari Rom̄. ij. Qui abomina ris idola sacrilegiū facis.

Abortio is ire iui itū. i. abortiuū facere. Unde Job. xxj. Bos eoꝝ cōcepit ꝛ nō abortiuit

Abrenuncio as aui atum. a. p. id est a se nunci/ ando remouere renuere postponere vel de/ spicere.

Abrogo. a. p. i. destruere vl' in toto delere. ex to to legē subuertere ꝛ denegare. Vn̄ dr̄ lex ab/ rogata qn̄ in toto est sublata vl' destructa sed derogat̄ ei qn̄ in pte tollit̄ vl' ei detrahit̄. ff. de ver. sig. l. derogare.

Abscedo is ere ssi ssum. n. t. i. ab aliquo cedere ꝛ absentari. ab abs ꝛ cedo

Abscido is di sum. pe. ꝓd. a. t. ī. incidere discī/ dere cedendo separare. ꝛ cōponit̄ ab abs et cedo is cecidi cesum. Jn̄ abscisus a. um. per vnum s.

Abscindo dis abscidi abscindere abscissum p duplex s. a. t. i. ab vno in aliud scindere. Jn̄ abscissus a. um.

Abscondo dis di vel didi abscondere abscon/ sum vl' absconditū. a. t. i. occultare.

Absentio tis absensi absentire. n. q. ꝛ etiam ab sentior tiris. d. q. in eodem sensu. i. dissentire

Absento as aui. a. p. i. absū vl' abesse facio

Absilio lis sultū. n. q. i. in diuersas ptes salire ab ab ꝛ salio

Absoleo itus sū. i. dissuere ꝛ a solito cessare.

Absoluo is ere. a. t. i. a vinculo vl' impedimen to liberare ab ab ꝛ soluo.

Absono as are. n. p. i. discordare

Abstergo is ere. a. t. i. deponere.

Absti neo es ere. a. s. longe ab aliquo tenere

Abstraho is xi ctū. a. t. i. in aliā ptē trahere la/ cerare abscindere. ꝛ cor. tra.

Abstrudo dis si sum. a. t. i. includere vl' abscon dere. ab abs ꝛ trudo

Absum abes absfui. i. longe esse nō esse ibi. vel a sensu corporeo distare. Sꝫ deesse. i. defice/ re. Vn̄ Hug. dicit Abest qđ alibi est deest qđ deficit ꝛ nō habet̄. Grecism⁹ vō sic dic̄. Ede deest qsqꝫ q̄ nō est vel fuit ante. At qs abest ede. qꝛ nō est sed fuit ante

Abundo as are aui atū. n. p. componit̄ ab ab ꝛ vndo qđ nō est ī vsu. ꝛ in ꝑncipio nō dꝫ aspi rari vt dic̄ Hug. Hoc ēt vult Pris. q̄ dic̄ i. viij li. Ab vnda dicit̄ vndo as ꝛ abundo inūdo.

Abutor abuteris abusus sū. d. t. i. male vti vl' ꝑuerse vti ꝛ ꝯ rōem. Jn̄ abusus

A ante C

Accanto as are. n. p. i. iterū vel iuxta cantare. ꝛ dr̄ ab ad ꝛ canto ꝛ mutat̄ d in c.

Accedo is ere accessi accessum. n. t. i. ad aliquē cedere. Et ex virtute ꝓpositionis exigit accu satiuum. vt accedo illum. i. cedo ad illum. et male dicit̄ accedo ad illū. qꝛ ibi sine dubio ē superfluitas ꝓpositiōis vl' in appositione vl' in compositione

Accelero as are aui. n. p. i. festinare Unō Heb xviij. Accelera tria sata simile cōmisce.

Accēdo is ere di sum. a. t. ab ad ꝛ candeo

Accento as are freq̄ntatiuū est ab accino onis vl' pt esse in eodē significato in q̄ accentuo

Accentuo as are. i. accentuatim ꝓferre

Accepto as are. est frequētatiuū ab accipio ac cipis. ꝛ significat frequent̄ accipere Jtē ac/ cepto pōt etiā esse verbum actiuū. i. apprecia ri vel facere acceptum. Jtem accepto est etiā ablatiu⁹ de accept⁹ aduerbialiter posit⁹ Ro ma. iiij. Cui deus accepto fert iusticiam sine operibus.

Accersio is ire siui sitū. i. voco vl' cito. ꝛ venit ab accerso Act. x. Accersi simonem quendā q̄ cognominat̄ petrus.

Accido dis accidi. n. t. caret supino. i. euenire. ꝛ cōponit̄ ab ad ꝛ cado. Jn̄ accidens tis. p eo ꝓ nō est substātia Et scias q accidit ma/ lū. euenit casu. obtingit sorte. cōtingit facto. Jtē accido cōponit̄ etiā ex ad ꝛ cedo. ꝛ p. ci vbiqꝫ. ꝛ est valde vel iuxta cedere

Accieo cies. i. voco.

Accingo xi ctū. a. t. i. valde cingere ꝑparare ad ornare. Et nota q accingunt̄ bellaturi ꝑcin gunt̄ ituri succingunt̄ ministraturi. vn̄. Ad pugnā cinct⁹ ꝑ pgit subqꝫ ministrat

Accino is ni. accentū. n. t. i. iuxta vel iterū vel cōcorditer canere ꝛ cor. ci.

Accio cis ꝛ accieo cies. cōponunt̄ ab ad ꝛ cio cis ꝛ cieo cies ꝛ signant appellare aduocare ꝫ antiqui in tali cōpositiōe solebāt mutare d ꝓpositionis in r. dicentes aruolare aruenire arcire ꝫ nos dicim⁹ aduolare aduenire acci/

re mutantes in ꝯpositione d in c. sequente c. Sic ergo dicit̃ accio cis. ꝫm modernos. ⁊ arcio cis ꝫm antiquos ⁊ in eodez sensu. Et ab vtroqꝫ istoꝝ descendit ỽbū desideratiuū i so vt ab arcio antiq̄ deberet dici arcesso is. ꝫ qꝛ arcesso sis. descendit ab arceo ces. iō cā differētie mutatum est pꝛimum s in r. in eo qꝺ descendit ab arcio antiquo ⁊ ꝺꝛ arceso sis. Itē ab accio moderno descendit accesso sis. ꝫ qꝛ ab accedo is. silr descendit accesso sis. iō causa differentie in eo ꝙ venit ab accio mutatuꝫ est pꝛimū s in r. ⁊ ꝺꝛ accerso sis. Inuenit̃ ergo accerso ab arceo arcesso ab arceo accerso ab actio accesso ab accedo. Inuenit̃ adhuc aliud ỽbum desideratiuū ab accerso. ⁊ ē q̄rte cōiugatiōis. ⁊ in eadē significatione cū eo ⁊ hꝫ r in antepenl̃. syllaba. s. accersio sis. ⁊ vide ꝙ p̄dicta desideratiua sūt tercie cōiugationis. ⁊ habent p̄terita ⁊ supina ad modū q̄rte. vt dicit Hug.

Accipio is ere. a. t. repit̃ in pluribꝰ significationibꝰ. Nā accipere. i. recipere ⁊ accipe. i. audire ⁊ accipe. i. pascere. vñ Virg. Illos porticibꝰ rex accipiebat maniplis. i. pascebat. itē accipere. i. rapere. vñ Paulus Coꝝ. ij. Sustinetis si q̄s vos in seruitutē redigit. si quis accipit. Itē signat aliquid ꝑ dolū vel furtuꝫ rapere. vt. ff. de acq̄. re. do. l. in laqueū. in glosa. j. ⁊. ij. l. naturali. §. turbatio. vbi ꝺꝛ q̄ accipit furtū cōmittit.

Acclino as aui atū. a. p. i. ad se vl̓ ad aliud flectere. Iñ acclinis vel acclinꝰ in eodem significato. Iñ etiā acclinatoꝛiū locus requiei. vl̓ est aliq̄d suꝑ qꝺ acclinat̃. vt culcitra vl̓ puluinar. ⁊ ꝺꝛ ab ad ⁊ clino

Accolo is ere ui cultū. n. t. i. assidue vl̓ valde colere habitare arare.

Accōmodo as are. a. p. i. ad cōmodū ⁊ similem vsū dare p̄stare vel aptare apte collocare

Accubo as are aui atū. n. p. ⁊ accumbo is ui bitum. n. t. idē signāt. Et est accubare toto coꝛpoꝛe accūbere cubito. ⁊ ꝓꝑie ē in comestiōe

Accumulo as are. a. p. i. cōgregare

Accuro as aui. a. p. i. diligenter curare.

Accurso .i. frequenter accurrere

Accuso as are aui. a. p. i. inculpare. verbis ferire. ⁊ ꝺꝛ ab ad ⁊ cudo. q̄ eñ aliquē accusat frequenter cudit vt ad malā famam trahat̃. Et differūt incuso ⁊ accuso. quia accusare est in crimine vl̓ facto. incusare verbis. Itē incusamus maioꝛes. accusamus minoꝛes. Vñ Catho. Incusare deū noli.

Aceo aces nō est in vsu ⁊ deriuat̃ ab acuo is. Et est acere acetum fieri. vt vinum acet. id est acetum fit

Acero as nō est in vsu. ꝫ cōponit̃ cum ex vt exacero as. i. ab acere purgare

Aceruo as are. a. p. i. accumulare.

Acesco inchoatiuū. i. incipere acere siue acetū fieri. vñ Oꝛatiꝰ in pꝛimo epi. Sincerū ē nisi vas quodcunqꝫ infundis acescit

Actito as are. ⁊ acto as are. idē signant. i. frequenter agere.

Acuo acuis acui acutū. a. t. i. acutū facere

A ante D

Adaugeo es xi ctū. a. s. i. valde augere.

Adaquo as are. a. p. i. ad aquā ducere vñ Theodolꝰ. En adaquare gregē simul ⁊ releuare caloꝛē. ⁊ ꝺꝛ ab ad ⁊ aquo

Addico cis cere. a. t. i. deputare destinare ascribere ⁊ cōstringere. ab ad ⁊ dico.

Addisco scis. addidici addiscituꝫ. n. t. i. valde discere ab ad ⁊ disco

Adedo dis dit vl̓ adedo ades adest. i. iuxta vel valde coꝛrodere vl̓ edere ⁊ ꝓducit e.

Adhereo si. n. s. i. inniti. ⁊ caret supino

Adhibeo es ere. a. s. i. addere adiungere apponere dare ab ad ⁊ habeo

Adigo egi ctum. a. t. id est ad aliam partem reducere

Adijcio adieci adiectū. id est adiungere. ⁊ scribit̃ per i geminū. Vñ Ouidiꝰ in. iij. li. de arte Adijcit oꝛnatꝰ ꝓxima queqꝫ dies.

Adimo is ere ademi ptū. i. auferre

Adipiscoꝛ acceptus sum adipisci. d. t. id est acquirere

Adiuto as. pe. ꝓ. i. i. frequenter iuuare

Adiuuo adiuuas adiuui adiutū. i. auxiliū dare Et scias ꝙ repit̃ apud antiqnos adiuuaui.

Adminiculoꝛ laris. id est auxiliari vel mīstrare

Admiroꝛ aris. d. p. id est valde mirari vel cupere. Et nota ꝙ admiramur virtutes. sed miramur opera Inuenitur etiam ammiroꝛ per duo m. sed tunc tunc componit̃ ex am. ꝑpositione ⁊ miroꝛ.

Admitto is ere. admisi admissū. a. t. i. peccare. Item admittere. i. assumere vl̓ recipe. vt. ff. de inoffi. test. l. 3. §. si q̄s impuberi. vt si dicatur. Iste ast admittendus ⁊ recipiendus. Ꝉ est incitare ad currendū cum quadā velocitate. Iñ admissariꝰ. i. velox. Vñ Ouid. Nil nocet admisso sbdere calcar equo. ⁊ ꝺꝛ ab ad ⁊ mitto.

Admoneo es ere. a. s. i. aliquid ad memoꝛiam reducere. qꝺ excidit ab ea

Adoleo es eui. vl̓ adolui adultū vl̓ adolitū id ē cremare cōburere incendere. Itē adolere. i. crescere. Iñ adolesco scis. incho. i. īcipio crescere. ⁊ inde adoscens

Adopto as are aui atū. a. p. i. desiderare vl̓ nutrire vl̓ eligere ⁊ accipe loco filij extraneā ꝑsonā. Et scias ꝙ xp̄s nullo mō dicendꝰ ē filius adoptiuus dei. qꝛ ꝫm naturā suam eēntialiter a patre nascit̃. ⁊ oīa q̄ pater hꝫ sua sunt vt Ioh. xvij. habet̃.

Adoꝛdioꝛ diris. iuxta vl̓ valde oꝛdiri. Pap. dicit Adoꝛdioꝛ adoꝛsus facit. i. alloq̄ vl̓ incipe

Adorior reris vel riris. adortus. i. valde vel iuxta oriri vel inuadere aggredi sm Hug. Papias. ro dicit. Adorior cōe fuit antiqtus. vñ Adortus est. i. nouiter vel subito natus ē. ab ad et orior. Inuenitur adorio.
Adquiesco eui. etum. i. id est assentire.
Adquiro ris. id ē ad se querere vel lucrari.
Aduento as are. id est frequenter aduenire.
Aduersor aris. id est esse vel fieri aduersum.
Aduerto is ere. i. vertere ad aliquid vel ppendere vel intelligere.
Adulor aris. d. p̄. i. assentiendo blandiri. qd̄ solent facere maxime aulici. Vñ Aula domus regis verbum componit adulor.
Adultero as are. n. p. et adulteror aris. deponētale. i. adulteriū cōmittere vl' corrūpere et ad malū vertere. Iñ adulterasco inchoa.

A ante F

Aferesio sas. i. aferesim facere.
Afficio affeci ctū. tria significat. Vñ Afficit informat punit cupit h̄ tria signat. Vl' sm Papiā. Afficere ē iniurijs grauari macerari.
Affido as are. n. p. id est fidem dare.
Affigo gis gere. a. t. i. ad aliqd figere.
Affligo gis xi. ctū. a. t. id est valde fligere.
Affluo is xi ctū. vel xum. n. t. id ē largiter abundare. vnde pphēta. Diuitie si affluant. nolite cor apponere.
Affor affaris. affatus sum. d. p. id est alloquor. et dicitur ab ad. et for faris. et mutatur d. in f. causa euphonie.
Affurcillo as are. est valde vel iuxta vel aliqd suspendere vel concutere.

A ante G

Age verbū est defectiuū. id est dic vel incipe.
Aggarrio is iui. n. q. i. valde vel iuxta garrire. vel cum garriente garrire.
Aggero as aui are. i. accumulare vel augmētare et dī ab agger ris.
Aggero ris. ssi stū. i. adunare accumulare.
Aggredior eris. aggressus sum. d. t. id est assilire inuadere arripere.
Aggrego as aui. i. cōgregare vel cumulare.
Agino as. id est festinare vel fugare negociari
Agito tas tare. i. frequenter agere.
Agnomino as are. id est agnomine vocare vel agnomen imponere.
Agnosco cis. agnoui agnitum. a. t. id est valde vel iuxta noscere.
Ago is ere. a. t. i. ducere vl' facere. et cor. pe. vñ Oratius in p̄mo epi. Nā tua res agit paries cum proximus ardet. et differt agere et gerere quia agere ē generale ad oīa q̄ fiūt tam re q̄ verbis. tā int' viuos q̄ i vltima volūtate. Nā faciēs testm̄ dr̄ agere. sicut et emens vendēs locās. Sed gerere cōprehēdit tm̄ illud qd̄ fit re et nō verbis. et sic faciēs testamētū nō dr̄ gerere. ff. de v. obli. l. verba contraxerunt.
Agonizo as aui. n. p. i. ptendo certo pugno vel agonizor et ē deponentale. Et est agonizo sm Hug. imitatiue forme. sicut patrizo a pr̄e. sic agoniso. i. q̄si agonem sequor.

A ante I

Aio is it. et pl'r aiunt. i. dico. et ē quarte piugationis. qr facit impatiuū. in i. vt ai. in q̄ verbo. i. semp ē duplex consonās. vnde aio aiūt duarū syllabarū sunt. vnde Oratius in epi. Seruus habes p̄cium loris. nō vteris aio. Sz sequente consonante vocalis est vt ais ait.

A ante L

Alapo as. a. p. i. alapas dare.
Alapiso as are. a. p. i. alapas dare.
Albeo bes bui. n. s. i. album esse vel fieri. Inde albesco is ere. incho. i. incipio albere.
Albico as. i. parū albere. et dicitur ab albeo es. s Pris. di. q albico sit verbū apparatiuū. et idem sit q appareo albere.
Albo as. a. p. i. album facere. et componitur cū de vt dealbo.
Algeo si sum. n. s. i. frigere. Inde algesco scis.
Allecto as are. i. frequenter allicere.
Allego as aui. a. p. ē remittere vl' affirmare vel rōnes ad fulcimentū sue ptis inducere vl' argumentari ad pbationes. vel pclusiones ad cōmunē iudicē p cōmodo sue cause. et pprie ptinet ad aduocatos.
Alleuio as. are. a. p. i. leuē facere exonerare pōdus auferre vel diminuere.
Allicio xi. vel cui ctū. a. t. i. dulcit' aduocare vel cū delectatione attrahere.
Allido is ere si sum. a. t. i. aliqd vehemēter ledere punire. et ponit' p ptenderē vel percutere.
Alienare ē pprie rem aliquā in dominiū alterius transferre. Iñ alienatio. et ē oīs pactio p quam transfertur dominiū. de re. ec. nō alie. c. nulli. C. de fur. l. j.
Alienare causa mutandi iudiciū. dī q̄n metuēs controuersiā rem dolo in aliū transfert vt iudicium mutet et euitet.
Alligo as are. a. p. i. ad aliqd ligo. Unde Birria. Quēlibet immodicus alligat eris amor. Propheta. Qui sanat contritos corde et alligat cōtritiones eorum.
Alloquor eris. d. t. i. ad alium loqui.
Allubesco is ire. i. obedire vel psentire. Nota q antiq dicebāt lubet et lubesco p libet vl' libesco. Unde et nos vtimur pposito allubeo et allubesco. i. obedire vel psentire. Et inde hec allubescentia tie. vel allubētia tie. i. obedientia vel consensus. Et in eodē sensu inuenit' allibeo bes. vel allibet et allibesco.
Allucino as are. a. p. i. iux' lucinare. et dī allucino as. i. suadere vel luci vicinare.
Alludo is ere. n. t. id est illudere vel consonare

congruere concordare.

Alluo is ere.a.t.i. abluere delauare. vl' potius paulatim abluendo augmentare. Inuenitur etiã quãq alluere ꝓ ꝯsumptione aquaꝝ.

Alo is lui alitũ. vel altũ.a.t.i. nutrire. Et cõponitur alo cũ cõ. vt coalo coalis qđ ⁊ secũde ꝯiugatiõis inuenit' coaleo coales Vñ coalesco scis incho. ⁊ cor. pmã alo. ẞ halo as eã pdu. Vñ Nutrio curtat alo. pducit spũs halo.

Alterco as are. vl' altercor aris. i. certare litigare. ⁊ dĩ ab alter. Et componit' vtrunq vt coalterco coaltercor.

Altero as are.a.p.i. variare facere alteꝝ. ⁊ dĩ ab alter.. Inde alterat⁹ a um. id est variatus

Alto as are. non est in vsu. ⁊ venit ab altus.a. um. sed componitur cum ex ⁊ in. vt exalto as id est in altum extollere. ⁊ inalto as ꝓ eodem Papias. vo dicit. Alto as. nutrio vel altum facio. subleuo.

A ante M

Amareo res ere. n.s.i. amarus sum vl' fio. ⁊ dr' ab amarus. Inde amaresco incho.

Amarico cas care.a.p. id est amarum facere vl' fatigare. ⁊ dicit' ab amarus.

Amasco cis. verbum inchoatiuum. id est incipio am[...]re.

Amaturio turis. verbum meditatiuum id ẽ meditor amare.

Ambigo egi tum.n.t. id est dubito. circũduco. ab am quod est circum et ago. ⁊ mutata a in i interposita b.

Ambio bis iui itum.a.q. id est circundare ⁊ cupere ⁊ ꝓprie honorem. ⁊ dicit' ab am ⁊ eo. et interponit' b. ⁊ o in i. mutat'.

Ambulo as are.n.p. põt deriuari ab ambo bonis qđ est gradũs. ⁊ componit' cũ de vt deambulo. id ẽ de loco ad locũ spaciando ambulare. ⁊ cum ob. vt obambulo. i. circũambulare: vl' melius spaciari. Vñ Oui. meta. ij. In teneris formosus obambulat herbis. Componit' etiã cũ p̄ ⁊ per ⁊ con ⁊ re.

Amendo as are. ⁊ amãdo as are.a.p. ꝓ eodem id ẽ extra longe mãdare ⁊ absentare.

Amicio cis ire.a.q.i. coopire vel adiũgere. vel ligare. ab amicus dr' qꝛ q̃ amicũ sibi sociat eũ coopit ꝓtegit ⁊ defendit. vñ Ouid. in. v. meta. Ille sibi ablatis fuluis amicit' in alis. Et Hiere. xliij. c. Sicut amicit' pastor pallio suo Et componit' cum circũ ⁊ con. vt circumamicio ⁊ coamicio.

Amico as.a.p. ⁊ amicor aris deponẽtale in diuersis significationib⁹ vt amico illũ tibi. i. facio illũ amicũ tibi. Et amicor tibi. i. sum amicus tibi. ⁊ dicunt' ab amicus.

Amictuo as are frequentatiuuꝫ. i. cooperio. ab amicio cis. Et componit' circũamictuo as. tamen dr' ⁊ circũamicto as ꝑ syncopam.

Amitto is si sum.a.t.i. perdere. Iteꝫ inuenit' per duo m. vt ammitto. ex am ꝯpositione ⁊ mitto

Ammiror aris. id est valde mirari.

Amo amas amare.a.p.i. diligere. differunt tamẽ. qꝛ diligo ĩ bono. amo sumit' in malo. differũt etiã amo sine aspiratiõe. ⁊ hamo as cuꝫ aspiratione. vñ. Hamant' pisces. ẞ amant' sepe puelle. Vnã ſꝑ amo cui⁹ non soluor ab hamo. Vñ h amator toris. amatrix ⁊ amatori⁹ ⁊ ꝯponit' amo cũ re. vt redamo as. i. rursũ amare. ⁊ cũ de. vt deamo as. i. valde amo. Itẽ ab amo as. venit amor oris. nomẽ. ⁊ ẽ amor pi⁹ filioꝝ iustus vxoris. crudelis. cõtra naturam obscenus meretricum.

Amplector eris.ꝯ.t. q̃si circũcirca flectẽdo brachia cingere vel cingi. ⁊ dĩ ab am. ⁊ plecto is ere. ꝓ flectere.

Amplifico as aui.a.pri.i. amplũ facio. Amplio as are. idem.

Ampullor aris. id est verbis superbis inflatis. ⁊ sexquipedalibus vti.

Amputo as aui.a.p.i. ex toto vndiq scindẽ vl' remouere. vnde in ps. Amputa opprobrium meũ qđ suspicat⁹ sum. Et vt dicit hug. Vites sunt putande ⁊ nõ amputande. nisi forte velimus vineã ex toto eradicare.

A ante N

Anathemo as are.a.p. ⁊ anathematiꝫo as. id ẽ maledicere excõicare abominari execrari.

Ancido dis ere.a.t.i. circumcirca corrodere ab am ⁊ cedo. mutata m in n.

Ancillo as.a.p.i. mistrare vel fuire ⁊ tũc ẽ neutrũ. ⁊ ĩ eodẽ sensu repit' ancillor aris deponẽtale. ⁊ cõponit' coancillo. i. simul ancillo.

Anclo as aui.a.p. id est furari vel haurire ⁊ cõponit' ab an ⁊ cleo. ꝓ absorbere. vel clepo is ꝓ furari.

Ancoro as. id est ancoras ligare vel firmare. et dicitur ab ancora re.

Anfringo is egi ctum. i. circũquaq frangere.

Ango is ere xi ctũ.a.t.i. ꝯstrĩgere sollicitare affɩcere cruciare. vñ. j. Reg. j. Affligebat quoq eã emula ei⁹ ⁊ vehemẽter angebat.

Angustio as.a.p. ab angustia stie. vel ꝑ subtractionẽ. i. augusto as are. i. strictũ facere. vñ. ij Coꝝ. vj. Nõ angustiamini ĩ nobis. angustiamini aũt in viscerib⁹ vestris. ⁊ ꝑ compositionẽ coangustio as. ⁊ coangusto as.

Anhelo as are.a.p.i. festinare desiderare. et ꝓ pte signat respirare. vnde Grecis. Respirat moriens. Vel dĩ anhelor aris deponentale. Item dĩ seruire vel adherere. Inde anhelitus a um. ⁊ anhelitus us ui.

Animaduerto is ere.n.t.i. in animo vertere et ꝯsiderare intelligere cogitare. ⁊ ponit' qñq ꝓ punire. qꝛ añq pena irrogat' ẞm quãtitatẽ vel qualitatẽ pctĩ vertit' q̃litas vel quãtitas pene in animo. vel qꝛ tũc vertit iudex aĩm ad reũ puniẽdũ. vt ꝑpẽdat q̃ pena sit puniẽdus

Animo as.are.a.p.i.aiam dare vel exhortari. audacem facere.
Annicito as.i.cũ palpebris annuere.sicut facimus designantes aliq̃d cũ palpebris
Annuo is ere.ui.utũ.n.t.i.assignare vl' assentire nutũ alicui facere.τ est actiuũ ꝓ cõcedere ꝗ in alijs significationib⁹ est.n.g.
Annuto as.are.aui.n.p.i.annuere vl' assignare nutũ alicui facere.vñ Plaut⁹.Alij annutat.alij annutitat.aliũ timet.aliũ amat. Et ẽ annutitare cũ oculo annuere.ꝗ annuere τ annutare cũ alio membro.
Antegradior eris.añgressus sum.i.añ ire ire.τ retinet a.in pñti sui simplicis.sicut τ p̃gradior.Dr̃ etiã p̃gradior.i.antegradior.
Anteluco as are.n.p.i.in nocte vl' ante lucẽ surgere vl' vigilare.ab añlucan⁹ vl' lux.
Antestor aris.i.cõtra testari.s.testimoniũ phibere.τ est absolutum ab anti qd̃ est ꝯtra.τ testor aris.
Antipedo aui atũ.i.equũ vnũ pedẽ cuz altero tangere gradiendo
Anticipo as are.τ anticapio is.in eodẽ sensu. scz p̃occupare p̃uenire.p̃mo capere
Antiquo as.i.antiquũ aliq̃d facere vel dicere. Vel antiquare.i.euacuare aliq̃d ad pristinũ statũ reuocare.Heb viij.Qd̃ aũt antiquat̃ τ senescit ꝓpe interitũ est
Antisto stas stare.i.excellere p̃stare p̃cellere ab antistes di
Anxior aris.d.p.i.tristari vl' depauperari

A ante P

Apage.i.recede vade.Apagite.i.recedite vadite vel state in pace τ vident̃ esse aduerbia potius ꝙ ṽba.nisi qz vident̃ discretionẽ habere numeroꝝ.
Aperio ui.aptũ.cõponit̃ ab a vl' ad τ pario.Jñ adaperio is ire.i.valde aperire
Apicio is ere.a.t.i.ligare ab apex cis.
Apocrypsor aris.i.reuelare
Aporio as.i.aperire enucleare τ depauperare. τ tũc ẽ actiuũ.Jtẽ aporiare.i.laborare vl' laborando sudare τ anxiari.τ tũc est neutrum Jnuenit̃ etiã in deponenti genere in eodem sensu.Vñ ad Corinth.Aporiamur ꝗ nõ destituimur vbi põt esse passiuum
Appareo es ere ui itũ.n.s.i.manifestũ fieri vel splẽdere.Jñ venit apparitor:
Appello as are.a.p.i.ad aliũ iudicẽ vocare vl' alterius iudicis audiẽtiã postulare.Et vt dicit Berñ.in li.de cõsideratõe.Appellasse inique iniquũ est.Jnique τ impune iniquaruz appellationũ fomes.Jniqua aũt oĩs appellatio ad quã iusticie inopia nõ coegit appellare nõ vt graues sed si graueris licet
Appello lis.appuli.a.t.i.ad portũ venire vl' impellere τ appellere.i.applicare.vñ Terenti⁹ Postꝙ poeta aĩu suũ ad scribendũ appulit id ẽ applicuit.Põt etiã scribi p simplex p. et sic cõponit̃ ab a τ pello is.τ est appellere ab aliquo pellere vl' amouere.Vñ Apulsus ab vbere.i.amot⁹.Vñ Jsa.xxviij.Ablactatos a lacte apulsos ab vberib⁹.i.amotos.
Appendo is ere.a.t.i.suspendẽ librare vl' ponderare.Jnde hic appensor oris τ appensorius a.um.
Appeto is ere tiui titũ.a.t.desiderare. acquirere requirere
Applaudo is.si sũ.n.t.i.alicui plausũ facere
Appodio as aui.a.p.i.innitor ab ad τ podio.
Appono is sui sitũ.a.t.i.adiũgere addere. Jñ apposit⁹ a.ũ.τ p syncopã apost⁹ a.ũ.
Apprecior aris appreciat⁹ sum.d.p.i.estimare p̃ciũ determinare τ dr̃ ab ad τ precior. antiq̃ tñ p̃cio as τ app̃cio as.i actiuo.g. decliabãt
Apprehendo dis disũm.a.t.i.arripio
Apprimo appressi sum.id est ad aliquid p̃mere vel iuxta
Appropio as. are.n.p.i.approximare.τ dr̃ ab ad τ ꝓpio.vñ Luc.x.Appropians alligauit vulnera eius.
Apto as.are.a.p.i.habilitare adiungere. τ cõponit̃ cũ ad cõ: τ p̃.Jñ p cõpositionẽ inepto as.i.infatuare ineptum facere
Aquor aris.d.p.i.ad aquam ducere.vl' potare aĩalia.Et cõponit̃ cũ ad vt adaquor ĩ eodẽ significato Jnuenit̃ tñ actiuũ adaquo as vide supra adaquo

A ante R

Aragapo as are.a.p.i.effodere vl' sculpere.
Arburror aris deponentale.i. existimare vl' estimare.sed differunt.quia existimare vel estimare est apud animũ nostrũ. arbitrari ṽo iudiciũ animi ꝓferre
Arceo es ere.arcui arcitũ vl' artum p syncopaz a.s.i.cõstringere remouere ꝓhibere cogere. τ componit̃ cũ ex.vt exarceo. Jtẽ cũ con.vt coerceo es ere.i.cõstringere
Arcerso τ arcesso.vide supra in actio.
Architector aris.i.tecta p̃ncipal'r cõstruere.
Arcuo as are.a.p.i.curuare.ab arc⁹ dr̃.Jñ arcuatus.i. curuat⁹
Ardeo des arsi arsum.n.s.pl'a signat.Vñ Ardet mens ardet clypeus focus ardet τ edes. Hec amat ꝥ splẽdet ꝥ vrit τ vrit̃ illa. Et cõponit̃ cũ ex.vt exardeo des.τ cũ in.vt inardeo es.Jtẽ ab ardeo inchoatiuũ ardesco cis qd̃ cõponit̃ cũ re.vt redardesco ĩterposita d. Et ardeo cũ oĩb⁹ suis cõpositis est neutrũ et absolutũ.p̃terꝙ qñ ponit̃ ꝓ cõburere.tũc est transitiuũ τ eget obliquo.Vñ Joh.xv. Colligent eũ τ in ignẽ mittent τ ardet.
Arefacio cis ere.n.t.i.aridũ facere.τ dr̃ ab are re infinitiuo de areo τ facio
Aresio fis.arefact⁹ sum.id est esse vl' fieri aridũ
Areo ares arui.n.s.τ caret supino.i.esse vl' fie

et siccũ. ⁊ componitur cum in. vt inareo es ⁊ cum ex. vt exareo. es. ⁊ pō. a. vnde Auroza. Sic sine doctrina marcid⁹ aret amoꝛ. ẜ aro as. eam coꝛ. Unde quidam. Terram nullus aret in qua vis seminis aret.
Argumẽtoꝛ aris. d. p. i. disputare vel arguere.
Arguo guis. gui. gutũ. a. t. i. conuincere accusare. constringere. ⁊ cõponit̃ cum con. vt coarguo. is. ⁊ re. vt redarguo is. Jñ argutus. id ẽ callidus. strenuus. acutus in loquẽdo. Jñ hec argutia. i. versutia vel calliditas. Jñ arguto as. id est verbis impugnare vel discrete se defendere. repꝛehendere.
Arieto as are. a. p. i. cum ariete tali instrumento percutere.
Arioloꝛ aris latus sum. d. p. i. diuinare.
Aristoꝛ aris. d. p. i. colligere aristas.
Armo as are. a. p. i. arma induere. Jnde ꝟbalis armatoꝛ trix tio.
Aro as rare. n. p. i. terrã scindere vel sulcos cũ aratro facere. Jnde aratoꝛ trix. ⁊ hec aratura re. Jñ ꝑ cõpositionem exaro as. i. describere vel valde arare. ⁊ ꝑaro. i. ꝑfecte aro. ⁊ obaro id ẽ circũ vl' vndiq; aro. Et aro ẽ neutrũ cum cõpositis excepto exaro ꝓ describere. Et aro est transitiuũ ⁊ h; tercias ꝑsonas passiui. vt aro terram. ⁊ terra aratur a me.
Aromatizo. zas. i. redolere. ⁊ dicitur ab aroma ⁊ ponitur quandoq; transitiue vt ego aromatizo hunc. id est aromate vngo. vel aromate redolentem facio.
Arestare est aliquẽ vel bona sua ꝑ mandatũ iudicis impedire ne remoueant̃ a loco donec conquerenti rñdeat. vt. c. ij. de cri. fal. ⁊. l. legatoꝝ. ff. de interdic. ⁊ rele.
Arrideo des si sum. n. s. i. ad aliq̃d ridere vl' cũ ridente ridere. Etiam idem est qd̓ faueo.
Arrigo gis xi ctũ. pe. coꝛ. a. t. i. surium vel valde vel ad aliquid regere. ⁊ dicitur ab ad ⁊ rego mutata d. in r. vñ Tereñ. Arrige auras pamphile.
Arripio pis pui ptũ. a. t. i. inuadere ad aliquid agendũ rapere vel aggredi.
Arrogo. gas. pe. coꝛ. a. p. i. supbire. Jtẽ arrogare ẽ supbiã ⁊ arroganter acq̃rere. Jnde arrogans. i. supbus se extollens. Jtem arrogare est aliquẽ q̃ sui iuris ẽ in filiũ recipe. Jñ arrogatus filius dr̃ ille q̃ sic assumit̃ in filium. ⁊ arrogatoꝛ ẽ pr̃ qui accipit aliquem hoc mõ in filiũ. Et differunt arrogare ⁊ adoptare qꝛ ille adoptat̃ q̃ nõ ẽ sui iuris ẜ alteri⁹ potestati subiectus. S; arrogat̃ ille q̃ pꝛimo sui iuris ẽ ⁊ ꝑ arrogatõem trãsit in ptãtem patris. sc; arrogatoꝛis. vñ. Arrogo qui suus est sed habet meus esse necesse. Patris adopto suũ sed patris ꝑmanet idem. De hoc de cog. le. c. vnico. in glo.
Arseuerse verbum est defectiuũ impatiui modi secũde ꝑsone. i. auerte ignem. ⁊ dꝛ ab ardeo. vel arseuerse dꝛ ꝓuerbiũ.
Articulo as are. a. p. i. subtiliter cõiungere vel copulare.
Arto tas tare. i. frequent̃ arcere vel copulare. Jñ h ⁊ hec artabilis. ⁊ h le. Jñ etiã ꝑ cõpositionẽ coarto as. Jñ verbalia
Artuo as. qd̓ nõ est in vsu. ẜ cõponit̃ exartuo. as. i. diuidere ⁊ deartuo silr̃ ꝓ diuidere. ⁊ est ꝓpꝛie diuidere ⁊ seperare artus a se inuicem vt de gallinis ⁊ similib⁹. Jñ ꝟbalia. vñ plautus. Jn captiuis ego erũnatus ⁊ deartuat⁹ sum miser
Aruspicoꝛ aris. pe. coꝛ. d. p. i. diuinare.

A ante S

Ascendo dis di sum. n. t. i. ad aliquẽ altum locũ scandere Jñ ascensus a. um.
Ascio cias aui. a. p. i. acuere vl' dolare. ab ascio scis vel ascia.
Ascio scis sciui scitũ. n. q. i. adiungo addo ex ad ⁊ scio. ⁊ subtrahit̃ d. Et cõponit̃ cũ eisdẽ ⁊ retinet d. causa differentie. ⁊ dicit̃ adscio. scis. i. voco. Jnde ascisco scis. ⁊ adscisco inchoatiua.
Ascribo bis psi ptũ a. t. i. asserere adijcere
Aspero ras. a. p. i. asperũ facere. Et componit̃ exaspero as.
Aspergo gis si sũ. a. t. i. dis... ꝯ opꝑire ꝑfundere ⁊ dꝛ ab ad ⁊ spargo ⁊ mutat̃ a in e ⁊ subtrahit̃ d. Jñ aspersoꝛiũ ⁊ aspergito as. ⁊ asperso as. frequentatiua. ⁊ ab asperso as aspersito aliud frequentatiuũ.
Asperno nis. aspꝛeui tũ. a. t. i. valde spernere. Jñ aspernoꝛ aris. d. p. in eodẽ sensu vl' cõponit̃ ꝑ se ex ad ⁊ sperno.
Aspicio cis xi ctũ. a. t. i. ante vl' ad aliquid pꝛospicere ab ad ⁊ specio mutata e in i. ⁊ abiecta d. Jnde aspectus tus tui. ⁊ aspecto as. frequentatiuum.
Aspiro ras raui. n. p. i. anhelare conari deuenire valde spirare vl' fauere. Et tractũ est a ventis q̃ qñ flant ⁊ spirãt nautis fauent. ⁊ dꝛ ab ad ⁊ spiro abiecta d. Jtẽ inuenit̃ ꝓ eleuari. Uñ in canticis. Donec aspiret dies ⁊ inclinẽtur vmbꝛe.
Aspoꝛto as are. a. p. i. poꝛtare abire alonge aliozsum absentare remouere de loco ad locum poꝛtare. ⁊ componit̃ ab ab ⁊ poꝛto mutata b in s. sicut aspello dr̃e cã ne si appoꝛto appello dicerem⁹. ab ad cõposita estimarent̃.
Assectoꝛ aris. ctat⁹ sum. d. p. i. sequendo adipisci sequi ab ad ⁊ sectoꝛ aris.
Assentio tis si sum. n. q. i. assensu; pꝛebere. Jñ hec assensio onis. ⁊ hec assensia sie. i. cõsensus in qualibet re. ⁊ hic assensus us ui. ⁊ assentaneus a ũ. q̃ cito ꝑbet assensum. ⁊ assensoꝛ aris. d. p. i. adulari. Nam adulatoꝛu; est assentire. Et assentioꝛ tiris. d. quar. inuenit̃

in eodem sensu. Vñ Gen. xxxiij. Assensi sunt omnes. id est consenserunt.

Assentisco. scis. incho. id ē incipio assentire.

Assero ris seui sitū n. t. id ē plantare. ꝭ assero rl̄ serui ſtū. a. t. id ē liberare manumittere. Itē asserere id ē affirmare vel adiungere. Iñ asser asseris qꝛ vnus alteri inseritur. Iñ etiam asserto as frequentatiuū.

Asseuero as aui. pe. ꝑ. id ē affirmo vel assero. ꝛ dr̄ a seuero as. qd̄ nō est in vsu.

Assideo des. di sum. i. iuxta sedere vl̄ cōparari. ꝛ assil'ari vl̄ eē silem. In ꝑma significatiōe ō struit cū dtō ꝛ actō in eodez sensu. vt assideo te assideo tibi. Et qñ ꝯstruit cū dtō ē neutrū. ꝭ qñ cū actō est actiuū. Iñ assesco scis. freqn tatiuū q̄si inchoatiuū ꝓ assidesco.

Assiduo as are. a. p. id ē esse vel fieri assiduum.

Assigno. as. a. p. id est diem prefigere vel dare. vel exponere.

Assilio lis lire. a. q. id ē aggredi inuadere impetere. Et in eodē sensu cōstruit cū dtō ꝛ actio. vt Assilio menia ꝛ assilio menibꝰ. Item assilire neutꝝ. i. cū gaudio salire ad aliq̄d. Inde assultus tus tui. i. impetus assumptus saltu ꝛ assalto as. frequentatiuū.

Assimilo as are. a. p. i. valde similare. Inuenit etiā assimiloꝛ aris. d. p. in eodem sensu.

Associo as. a. p. id est se alteri amicabiliter coniungere.

Assisto stis stere. id est iuxta vl̄ circumsistere ad seruitium.

Assueo sues sueui. vl̄ assuetus suz. n. s. i. valde suere. Iñ assuetudo inis. ꝛ assuetus ta. tū. et assuesco scis. inchoatiuū. Vñ Qd̄ puer assuescit leuiter dimittere nescit.

Assum ades adest. i. p̄sens sum. ꝛ dr̄ ab ad ꝛ sū mutata d in s. Quidā tñ ꝑ d scribūt causa cōsortij ꝑme ꝛ secūde persone.

Assumo mis mere. a. t. id ē ad se vel ad aliquid sumere.

Asterno nis astraui atū. a. p. id est ad vel iux̄ vl̄ valde sternere. ab ad ꝛ sterno. ꝛ abijcit d.

Asto astas stiti stitū. n. p. i. iuxta vel in cōspectu vel ad seruitiū stare.

Astrepo pis. pui. n. t. i. iuxta vel in cōspectu strepere vel strepitū facere.

Astringo gis. xi. ctū. a. t. i. iuxta vel in cōspectu stringere vel cogere.

Astruo is uere. a. t. id est affirmare asserere assimilare.

A ante T

Attamino nas. n. p. id est aduersari. ab ad et tamino as. d mutata in t. Item attaminare. id est purgare farinā cū setatio. Papias di. Attaminare inq̄nare corrumpe vsurpare.

Attero ris triui tritū. a. t. i. valde terere. vñ iob xiiij. Donec atterat celū nō euigilabit. Inde attritus ta tum. id est attritio.

Attestoꝛ aris. d. p. id est valde testari.

Atticinoꝛ naris. d. p. id ē ad ignē titiones aduicinare ab ad ꝛ ticinoꝛ aris.

Attineo nes nere nui tū. n. s. id est valde tenere vel ꝑtinere ad ꝓpinquos. vt iste attinet mihi in tali gradu ꝛ dicit ab ad ꝛ teneo. mutata e in i.

Attingo gis tigi tactum. id ē valde vel iuxta tāgere vel accedere. ꝛ dr̄ ab ad ꝛ tango mutata d in t. ꝛ a simplicis in. i.

Attono nas. a. p. id est stupefacere. terrere tonitruo.

Attraho his xi ctū. trahere. a. t. i. ad se trahere. abbreuiare. ex ad ꝛ traho is.

Attrecto tas vel magis attracto tas. a. p. id est frequenter attrahere iuxta tractare ꝓpe tangere palpare ꝛ videtur ꝓprie ad tactuz corporalem pertinere. Unde Genes. xvj. Si attrectauerit pater meus. vel attractauerit ſm aliam litteram.

Attribuo buis buere. butum. a. t. id est separatim adiungo.

A ante V

Auctionoꝛ aris. d. p. id ē mercari vl̄ res strenue augere. Inde auctionatoꝛ oris. qd̄ qñqꝫ accipit ꝓ impatore. Iñ etiā auctionariꝰ ria rium id ē mercatoꝛ q̄ res suas auget.

Auctito tas. pe. coꝛ. id ē freq̄ter augere.

Aucto tas. id est frequenter augere.

Aucupoꝛ paris patus sum. d. p. i. aues cape. et dr̄ ab auceps. ꝛ qñqꝫ ponit ꝓ augurari. et ꝓ acq̄rere. Iñ aucupatoꝛ. aucupatrix. aucupatio. ꝛ h aucupatꝰ tus tui. ꝛ coꝛ. pe. vñ Ouidi. epi. x. Aucupoꝛ īfelix. īcerte murmure fame.

Audeo des ausus sum v̄bum neutropassiuū. i. p̄sumo. Inde audax. i. p̄sumptuosus.

Audio dis dire. a. q. i. auribꝰ ꝑcipere. Iñ v̄balia auditoꝛ auditrix. auditio onis. ꝛ auditus tus tui. ꝛ hoc audimen ꝓ eodem.

Aucllere ē auferre violenter vl̄. extirpare. vt. ff. de incen. rui nau. l. iij. §. nō solū.

Auebo bis auehere. id ē asportare ſm Pap̄.

Auento tas taui auentare. i. auenas eradicare ꝛ dr̄ ab auena ſm Hug. Pap̄. vo dicit Auētare ē truncare ꝛ eradicare.

Aueo aues aui auere. n. s. i. cupere ꝛ caret supinis. vñ Lucanꝰ. Omnia cesar auet Et hirrbia Si dare multa potes. q̄cquid auebis habes. Et nota. ꝙ inuenitur aue auete aueto. aueto te. auere pro saluum esse. Sicut salue saluete salueto saluetote saluere. Et idem dicendum est de aue et vale. Sed vale in recessu. Salue ꝛ aue in aduentu proprie. Vel salue vtrūqꝫ. scilicet aue ꝛ vale comprehendit. Vñ Grecismus. Ane dic veniens de iure valeqꝫ recedēs. h verbū salue comꝑhendit aueqꝫ valeqꝫ

Auersoꝛ aris. id est detestoꝛ ſm Pap̄.

Auerto tis. ti. sum. a. t. id remouere. Unde Ps

Auerte oculos meos ne videant vanitatem Item auertere.i.post tergum vertere. Inuenitur etiam auertor teris versus sum. verbuꝫ deponens.i. spernere vilipendere recusare. Vñ Boeti⁹.in.j.de ꝯsol. Heu heu ꝙ surdos miseros auertit aure.

Auerunco cas caui.a.p.i.auenas euellere. Aã runcare dicunt euellere.

Aufero aufers abstuli ablatũ.i.eripere. tollere ab ab.ꝛ fero.

Aufero as aui.are.id est ferrum auferre. ꝛ dicitur ab ab ꝛ ferrum.

Augeo ges auxi auctũ.augere.a.s.i.amplificare.augmentum dare.

Augesco scis.vbum inchoa.i.incipio augere.

Augmento as are.aui.a.p.id ẽ amplificare In uenit etiã in deponẽti genere augmẽtor aris in eodem sensu.

Auguror aris.d.p.i.diuinare. Iñ verbalia.ꝛ h augurium rij.i.talis diuinatio.ƒm hug. Unde Ouidi⁹ epi. Protinus ipa meos auguror eẽ deos. Dr etiã auguro as neu. Inuenit etiaꝫ augurior quatuor syllabaꝝ.vnde Geñ.xliiij. Cyphus quẽ furati estis.ipe ẽ in q̃ bibit dñs meus.ꝛ in q̃ auguriari solet. Sed forte vicio scriptoꝝ lra ibi ẽ corrupta ꝛ ibi debet esse augurari. Pap.aũt dic. Auguror cõe antiqtus ꝓ quo mõ dr auguro as aui atũ. neu. Sꝫ dic ꝙ auguror nũc est deponentale ꝛ magl ĩ vsu ꝙ auguro as.

Auieo aules.i.ligare verbũ defectiuũ.

Auro ras raui ratũ.dr ab aurũ. ꝛ cõponit cum in.vt inauro as.ꝛ cũ de vt deauro as.ꝛ idem est ꝙ aurũ alicui rei supponere.

Auroro ras raui rare.i.illuminare. ꝛ dr ab aurora re.

Auscultare.i.obedire attendẽ.ꝛ audire mãdatũ cũ effectu.vt.c.illud.de maio.ꝛ obe.ĩ glo.

Auspicor aris.d.p.i.diuinare. Inde h auspicatio onis.ꝛ hic auspicatus us ui.

Austrino nas.a.p.i.corrumpe viciare macꝝ facere.ꝛ dr ab austrinus.

Austro as are.a.p.i.hũidare ꝛ dr ab auster.

Autoriso as.ꝛ autoro as.in eo dẽ sensu.i. affirmo.autenticũ facio.

Autorizare ẽ cingulo militẽ aut ordinib⁹ clericũ decorare vel ordinare.

Autumo mas ui re.a.p.i.affirmare putari suspicari credere q̃si a mente sic hr̃e ꝛ credere ꝛ dr extimo.qd ẽ mens ꝛ ab inutata b in v. Itẽ h autuma me.i.existimatio.

Auxilior aris.atus sum.d.p.i.auxiliũ ꝑbeo vl do. Et ꝯstruit cũ actõ ꝛ dtõ vt auxilior te ꝛ tibi. Iñ auxiliãs tis.pticipiũ. ꝛ auxiliator trix tio.ꝛ hoc auxiliamen inis. ꝛ h ꝛ hec auxiliabilis ꝛ hoc le.idem qd auxiliarius.

Auxungio gias giare.i.auxungia vngere vl auxungiam ꝑbere.

B ante A

Achor aris.d.p.i.furere.

b Baiulo as are.a.p.i.portare sustẽtare. Inde vbalia.ꝛ h baiulus li ꝓ portitore ꝛ ꝓ nutritore ꝛ ꝓ baculo ad baiulãdũ apto dr ꝛ ꝓ portu.qꝛ ibi merces baiulant.et baiulatus ta tũ.id est portatus.

Balbutio butis tiui tire.i.male et trepide loq̃ ꝛ incongrue.

Balneo as are.a.p.id est abluere vel a sordib⁹ mundare.

Ballo as laui lare.i.huc ꝛ illuc inclinare.ꝛ ponit q̃nq̃ ꝓ vacillare.et dr a baiulo las.

Balo las laui lare.n.p.i.sonũ emittere. ꝛ est ꝓpriũ ouiũ. Inde balatus talis vox ouiũ ꝛ cõponit cũ de vt debalo las. id ẽ valde balare.

Balterio ris riui rire.a.q.i.cingere.

Baptizo zas.a.p.i.lauare vl mũdare vel baptismũ cõferre. Unde Eccli.xxxiiij. Qui baptizat a mortuo.ꝛ iterꝝ tangit mortuũ.qd proficit lauatio illius.

Bannire ƒm vulgare gallicorum ꝛ lombardoꝝ videtur esse idem quod ꝓscribere. Inde dicit bannitus quasi proscriptus de ciuitate.vt in pbe.ff.

Barbarizo zas.id ẽ crudelit agere vel barbarismũ facere.ꝛ barbarizare est more barbaroꝝ vti in quacunq̃ re.

Barrhio ris riui ritũ.i.clamare.ꝛ est elephãtis ꝛ dicit a barrhus.

Basso as are.a.p.i.deponere deprimere.

B ante E

Beatifico cas.a.p.i.beatũ facio.ꝛ dr a beatum ꝛ facio. Inde verbalia.

Belligero ras.n.p.i.bellare.vñ Mich.iiij. Et nõ descendet vltra belligerare.

Bello las laui.n.p.i.pugnare.et componit cũ de vt debello las.a.p.id ẽ expugno

Benedico cis xi ctũ ẽ gloriã vel gratiã dare vñ Bñdicat nos deus. Q̃nq̃ ẽ merita augmẽtare Vñ Geñ.xvij.dñs dixit ad abraã. Bñdicam et. Q̃nq̃ est solennem ꝛ celebrem constituere Vñ Geñ.ij. Et bñdixit dñs diei septimo. Q̃nq̃ est consecrare. vt Sacerdos bñdicit panẽ id ẽ corpus xp̃i in altari. Q̃nq̃ adoptare.vt Geñ.xxvij.et.xxviij. Isaac benedixit Iacob. id ẽ adoptauit. Q̃nq̃ ponit ꝓ futura ꝑdicere vt Geñ.xlix. Iacob benedixit duodeciꝫ patriarchis.quibusdam enim filijs benedixit.ꝛ quibusdam maledixit.i.futura predixit. Q̃nq̃ est bona tempalia augmentare. vnde Iob vltim. Dñs autem benedixit nouissimis Iob Q̃nq̃ ponit ꝓ maledicere. Unde.iij.Regũ. xxj. Naboth deũ ꝛ regem bñdixit.id ẽ maledixit. Ita dr in hystorijs.qꝛ hebrei solent nominare mala a contrarijs.vt ptꝫ Iob.ij. Be-

aedic. deo thnorere. i. maledic. vñ benedico qñq₃ regit actiñ. ⁊ sic ē actiuū. Qñq₃ dtīm ⁊ sic est neutrum.
Bñfacio cis. feci. ctū. n. t. ꝯponit᷑ a bñ ⁊ facio.
Beneplaceo ces. cet. cui. n. s. componitur a bene ⁊ placeo.
Beo as. are. aui. a. p. i. remunerare. vl᷑ beatum facere. ⁊ dr̄ a bene vel bonus.

B ante I

Bibo bis. bi. bitū. a. t. i. sitim cum liquore būl do extinguere. Item bibere nature est potare luxurie.
Bilbo vl᷑ bilbio bis. n. g. i. sonitū facere.
Bimo as. aui. are. a. p. i. duplicare. ⁊ ꝓdu. bi.
Bino. as. aui. a. p. i. duo ⁊ duo insimul cōiūgere ⁊ componit᷑ cū con. vt cōbino as.
Bipertior bipertiris. d. q. ⁊ bipertio tis. n. q. i. in duas partes diuidere. a bis et partior vel partio tis.
Bito as. are. n. p. i. ꝑgere. ⁊ dr̄ a bitumen. vnde Plautus in gurgulione. Quis mihi in terra eque fortunatus si illa ad me bitet.

B ante L

Blandior diris. dit⁹ sū. d. q. i. adulari. ⁊ ꝯstruitur cū dtō. vt Blādior tibi. i. adulor. inuenit᷑ etiā cū actō ī eodē sensu. Jñ blādus da. dū. ⁊ blādicia cie. ⁊ h̄ blādicies ei. i. adulatio. ⁊ ꝯponit᷑ deblandior. i. valdè blādior. eblandior reblandior. i. iterꝫ blandior.
Blasphemo mas. mare. a. p. i. detrahere vel reꝑhendere vitupare. Jnō blasphemia mie. ⁊ plr̄ blasphemie arꝫ. i. detractio vl᷑ vitupatio. vñ Prudentius in sichomachia. Non tulit vlterius capti blasphemia monstri. Virtutum regina fides. Item blasphemare ꝓprie ⁊ stricte loq̄ndo. ē iniuriā deo irrogare. qđ fit aut cū ei attribuit᷑ qđ nō ꝯuenit ei. qđ ē ꝯ misam. aut cū ab eo remouet᷑ qđ ei ꝯuenit qđ ē ꝯ iusticiam. aut cū creature attribuit᷑ qđ ē ꝓpriū dei. quod est cōtra maiestatē. ⁊ sic Math. ix. scribe iudicabant cum xp̄s paralitico dixit. Tibi dimittūtur peccata. vnde dixerūt. Hic blasphemat.
Blatero ras. raui. i. stulte vel sine cā loq̄ detrahere declamare vel strepite aliq̄d loq̄ ⁊ ꝓferre. i. metu. trepidantia verba dicere. qđ ⁊ balbutire est: ⁊ est ꝓprie camelorꝫ. Jnde blatero onis. qui ita blaterat.
Blatio tis. tire. n. q. i. ꝑplere ⁊ īpedite loq̄. vñ Plaut⁹ in amphitrione. Qđ intelligere q̄sq₃ potis est ita nugas blatis. ⁊ blatire. i. precipue loqui. ⁊ dr̄ a blata te.

B ante O

Bobino nas. nare. n. s. i. ꝯuiciare dānare. clamare. a boo boas. Jñ hic bobicinator. cōuiciator vel tricosus ⁊ inconstans.

Bombicino as. i. bombicinū ⁊ purpuram facere. Jnde bombicinator oris. qui purpurā facit. ſm Hug.
Bombizo zas zare. i. bombos facere vl᷑ clamare: ⁊ ꝓprie ē apū qñ clamant suo mō. Jnde h̄ bombizatio onis. ip̄a vox apum.
Boo as. aui. are. n. p. i. sonare clamare. mugire vl᷑ vocare ⁊ cōponit᷑ cum re. ⁊ Reboo as. id est resonare.

B ante R

Bracho as are. a. p. i. aliquē brachas inducere ⁊ dr̄ a brache arū: ⁊ componit᷑ cū in. vt inbracho as. in eodē sensu. ⁊ de. vt debracho as. i. brachas extrahere.
Breuio as are. p. i. breuem facere. ⁊ cōponitur cum ab vt abbreuio.
Briso sas. i. frāgere. exꝓmere elicē. ⁊ dr̄ a brisin
Brumeo es ere. verbū excepte actiōis. i. brumaꝫ facere vl᷑ brumere. i. stultū ⁊ brutum fieri. Jnde brumesco cis inchoatiuū.
Bruteo es ui. n. s. id ē esse vl᷑ fieri brutū. Jnde brutesco cis. incho. i. desipere. Et cōponit᷑ cū de vt debruteo tes.

B ante V

Buccino as are. i. cū buccina sonare.
Bucco as aui are. a. p. id ē buccā facere vl᷑ inflare. ⁊ cōponit cū in vt imbucco as aui. a. p. i. inducere. Jñ buccatus. a. um. q̄ habet buccam vltra modum magnam.
Bullo las lare. a. p. id est sigillo. as. Jnde bullatus ta tum. i. sigillatus.
Bullio lis liui. litū. n. q. i. ad ignē feruere vl᷑ rē liquidā. a fundo vasis ex impulsu calor᷑ tumere. Vñ Bullit res liquida qñ vehemēs calor illam. Cogit feruere: necnon feruēdo tumere Jnde verbalia. ⁊ h̄ bullor oris. ⁊ h̄ bullio onis id ē tumor aque bullientis.
Buo buis buere butū. a. t. i. ꝑfundere ⁊ non est in vsu ſ₃ magis in cōposito vt imbuo debuo. combuo ⁊ signant abunde ꝑfundere. ⁊ deriuatur a bibo bibis.
Burso as are. a. p. i. bursos facere vl᷑ in bursam reponere. ⁊ dr̄ a bursa se. Jnde ꝑ compositionē inburso as. i. in bursam reponere.
Busto stas. id est sepelire vel cremare mortuos ⁊ dicitur a bustum.

C ante A

Cabio as. a. p. id ē ꝑforare ⁊ dr̄ a cabo.
c Cachinnor aris. d. p. id est rideo. qđ antiq̄ dicebāt cachinno nas. Jñ h̄ cachinnus ni. id est risus inutilis.
Caco cas caui care. id ē egerere malū humorēꝫ malā substantiā ⁊ malā possessionē deponere ⁊ dr̄ a cacos quod est malum.
Cacumino as aui are. id ē acuere in summo sublimare. ⁊ cor. mi. Vnde Ouidi⁹. Summasq₃

eacuminat aures.

Cado dis di. dere. sum. n. t. i. subito deorsũ moueri ⁊ ruinam pati. vnd. De cado dic cecidi casum de cedo cecidi.

Calamito tas. a. p. i. mestificare infelicitare re- calamitosum facere.

Calamizo zas. i. leta cantare. ⁊ dicit a calam⁹.

Calcio as are. a. p. i. calcios induere. Jñ h calciamentũ ti. ⁊ calceo as are. in eodem sensu. a quo calceus cei. ⁊ calcio cõponit cũ dis ex ⁊ re. ⁊ regit duplicem actm̃.

Calcitro as aui. are. a. p. i. calce pcutere. ⁊ dr a calx cis. vel resistere. ⁊ tũc ẽ neutrũ. Jñ h calcitro onis. s. rusticus q̃ intempate calcat vel calcitrat. fm Hug. Et Pap. dicit. Calcitrare quasi calce retro ferire.

Calco as are. a. p. i. pede ferire.

Calculo as are. a. p. i. nũerare. ⁊ cor. cu. Jñ verbalia. ⁊ calculatim. i. nũeratim aduer.

Calefacio cis. i. calidũ facere.

Caleo es ui. n. s. i. esse vel fieri calidum. ⁊ caret supino. ⁊ cor. primã. vñ Oui. epi. Qui calet in cupido pectore prestet amor.

Calcro ras. n. p. i. operare vel ligna portare. ⁊ dr a calo onis. vel a calon greco.

Calico cas. i. libere portare ⁊ dr a calix cis.

Caligo gas gare. a. p. i. caligis induere. ⁊ dicit a caliga ge. ⁊ corripit li. Jtem caligo gas. est obscurari obcecari obtenebrari. ⁊ dicit a caligo inis. ⁊ pdu. li.

Calleo les lui. n. s. i. durere vel callide scire. vñ qdã. Callet durere denotat ⁊ sape. Jñ ⁊ callesco scis. inchoa. i. incipio callere.

Calo as aui. i. laxare deponere pponere ⁊ dicitur a calon greco qd latine laxa sonat.

Calũnior aris. d. p. i. rephendere crimen falso accusare vel cõsumere terrere exigere detinere causari frustrari ludificare. Sed antiq̃ dicebant calũnio nias.

Caluo as aui. a. p. id ẽ facere aliquẽ caluũ. Sz nõ ẽ in vsu. Jnde hic caluus ui. ⁊ adiectiue caluus ua uũ. ⁊ cõponit cum de vt decaluo as. i. caluũ facere vel decapitare vl caluariã auferre.

Caluo uis ui. ere. a. t. id est decipe ⁊ caret supino ⁊ est tractũ a caluo qui quodammõ decipit videntes pter galerũ suũ vel aliquo coopertorio. ⁊ reperit calui infinitiuus ⁊ genitiu⁹ a caluus. vñ. Si nõ vis calui fugias consortia calui. ⁊ a caluo uis. dicitur cauillo las. p caluillo.

Cambo bis psi bire psum. n. q. est aliquid commutando p aliq̃ re dare. Jnde campsor oris ⁊ campso sas frequentatm̃.

Camero as aui. a. p. i. curuare vel cameras facere vl cameras ppare ⁊ distinguere.

Campso as. a. p. i. flectere vel plectere. inuenit etiam frequentatm̃ campso as. i. frequenter cambire. a cambio cambis.

Cancello las lare. id est delere vel lineã trahere p scripturam vel construere damnare. Vñ dicimus lras concellatas. i. abrasas. Jtẽ cãcellare est brachia extendere. vnde Est cãcellare que sunt damna notificare. Noĩa p medium q̃ signat linea ducta. Jn cruce concellat p nobis brachia xps. Qui mala scripta linit h cancellarius erit.

Candeo des dui. n. s. i. albere vel calere ⁊ caret supino. Unde Cãdida res candet ⁊ ferri lamina candet. Jnde candesco scis incho.

Candico as aui care. n. pri. id est aliquantuum candere.

Candido das. a. p. id est facere candidum.

Caneo nes nui. n. i. canum fieri ⁊ caret supino. ⁊ dr a candeo des. Jnde canesco scis inchoatiuum quod ⁊ cauisco scis inuenit quasi a verbo tercie coniugationis.

Cano nis ni tũ. multa signat: nam aliqñ simplr signat cantare qñq3 diuinare aliqñ dicere quãdoq3 laudare qñq3 metrice describere: ⁊ ẽ poetarũ sic describere sicut dicere psaicor. ⁊ in duab⁹ pmis significationib⁹ ẽ neutrũ in alijs actiuũ ⁊ cor. primã s3 caneo es eã pdu. Unde quidã. Dum barbis canes verbula pauca canis. Historia vult canere. senior canere videtur. Jtez Regẽ scurra canit ⁊ citarista canit Jtem Carmina naso canis annosaq3 tempora canis. Laudo cano modulor: describo vaticinorq3. Lau. descri. dico modulor cano vaticinorq3.

Cantico as are. id est frequenter cantare.

Canto tas. n. p. id est frequenter canere ⁊ dicit a cano nis

Capesso sis verbũ desideratiuũ id ẽ cuz desiderio cape seu cupe ⁊ facit ptm̃ capessi capessi lz etiã capessiui inueniat ⁊ facit capessitũ i supino s3 quidã solẽt pferri h verbũ i scovt capesco scis s3 sine dubio nihil ẽ s3 capisco scis est dicendũ ⁊ est inchoatiuũ.

Capillo as are. a. p. est capillatũ facere ⁊ cõponitur cum de ut decapillo. id est capillos auferre vel valde capillare.

Capio pis cepis capere captũ. a. t. id est obtinere inuadere circũuenire.

Capisco cis id est incipio cape verbum inchoatiuum. Unde quidam de leone dicit. Tũc q̃si viuiscit cum sensus quinq3 capiscit.

Capistro stras. a. p. id est capistro ligare.

Capito tas taui. a. p. id est alicui caput facere sed non est in vsu. Et deriuatur a caput. Jnde decapito tas.

Capitulo as are. i. capitulis aliq̃d distinguere. Jñ capitulatim aduer. id ẽ distincte p capitula. ⁊ p compositionẽ recapitulo. i. pdicta ad memoriã reducere.

Captiuo as are. a. p. i. captiuũ facere.

Capto as are. a. pri. i. frequenter cape ⁊ cupe. ⁊ dr a capio. Jñ captatio onis tumor aura po-

pularis. Unde ps̃. Captabāt in animā iusti.
Capulo as are. a. p. id ē scindere vel secare. vñ in decretis pontificum. Lingua delatoris capuletur.
Caracto as are. i. scribere. ⁊ dr̃ a caracter.
Caraxo as are. id est scribere. ⁊ dicitur a caracter ſm Hug. Pap̄. dicit. Caraxare est exinanire. scribere.
Carcero as are. a. p. i. in carcerem mittere.
Careo res rere carui tus vel cassus sum. cassum cassu. ⁊ caritum caritu. n. s. id est non habere. ⁊ corri. ca. vnde Ouidi⁹ epi. Quod caret alterna requie durabile non est. sed carus rarum. pro. ca. vnde. Semper amore care ne te careas mihi care.
Carino as are. n. p. id est arguere vel cōuiciari vel illudere ⁊ dr̃ a careo res.
Cario rias. id est putrescere ⁊ est lignorum ⁊ dr̃ a caria carie.
Cario caris. a. q. id est diuidere.
Caristo stas. id est fulgere ⁊ dicit̃ a charisteum vel est gratias referre vel letari. ⁊ ſm hoc deriuat̃ a charis.
Carmino as vel carminor aris. id est carmina facere ⁊ dī a carmen inis. Etiam pertinet ad lanam vt carminare lanam quasi carpere vel purgare.
Carnifico as. a. p. i. facere carnes vel interficere vel lacerare. ⁊ dr̃ a caro ⁊ facio.
Carpo pis psi ptū. a. t. i. rep̄hendere diminuere incidere dissipare preparare purgare auferre. vnde. Carpit diminuit caput aufert ⁊ rep̄hendit.
Carporo as. i. sauciare ferire. ⁊ dr̃ a carpos sed magis videt̃ deriuari a carpo pis.
Casmatisso tissis tissere verbū excepte actionis soli deo conueniens ſm hug.
Casso as aui are. a. p. i. frangere destruere annihilare vanū facere ⁊ dicitur a cassus nomine
Castigo gas. a. p. i. castum facere vel corrigere. vel cōmouere ⁊ dicit̃ a castus. vñ in p̄s. Castigans castigauit me dominus. Qđ aūt dicitur castigare quasi castum facere vl' agere potius videtur ethymol'. q̄ compositio. ⁊ p̄ducit sti.
Castrametor aris. d. p. id est diuidere vel ponere vel mutare castra. vt Castrametati sunt filij israel. id est posuerūt castra vel mutauerūt Et componitur a castra ⁊ metor taris. qđ dicitur a metior. vel muto mutas ſm Huguitionem. Inuenitur etiā castra sunt metati. ita q̄ due dictiones. Deuteronomij. j. Metabūtur aūt castra filij israel. ⁊ p̄ducit me. Unde Lucanus in primo. Audax hespereos veniā metatur in agros.
Castro tras traui. a. p. i. testiculos eijcere vel amputare. ⁊ dr̃ gallus castratus q̄si ei amputati sunt testiculi. Inde verbalia.
Cathagrapho phas pe. cor. i. transcribo.
Categoro as. a. p. id est signare vel predicare. Et dicitur a cata ⁊ gore quod est dicere. Inuē categorizo zas. in eodē sensu.
Cateno as. a. p. i. catenis ligare. ⁊ cōponit̃ cum con. vt cōcateno as. ⁊ cū in vt incateno as. ⁊ carent aspiratione ⁊ p̄du. te.
Cathetezizo zas. vl' cathezizo zas. a. p. i. cōfirmare instruere edocere imbuere redarguere obiurgare refutare. vñ ap̄lus ad Gal'. v. Cōmunicet aūt is q̄ cathezizat̃ v̄bo ei q̄ se cathezizat. i. instruit in oīb⁹ bonis. Inde hic cathezizeta te. ⁊ cathezizeta. i. doctor īstructor p̄ceptor. ⁊ hic cathecism⁹ mi. instructio doctrina ⁊ maxime in fide.
Catilio lias. a. p. i. ōglutire vl' sonare vt catul⁹
Caueo ui. utū. a. s. i. obseruare videre p̄spicere vitare. cā vitandi aliq̄d cautelā adhibē. Vñ Uitat ⁊ obseruat cautelā datq̄ cauere.
Cauillo as qđ ⁊ cauillor aris inuenit̃. ⁊ est dimi. a caluo. ⁊ deberet dici caluillo sed sbtrahit̃ l. ⁊ dr̃ cauillo as. i. aliquantulū decipe. ⁊ p̄prie p̄tinet illud v̄bū ad sophistas. q̄ v̄bum verū scienter impugnāt. vl' falsuz scient̃ affirmant. Itē cauillare inuenit̃ p̄ ridere vel cōtemnere vel cōuiciose iocari vl' calūniari. argumentis tergiuersari caute p̄scrutari.
Cauo as aui. a. p. i. fodere. vñ Et durū lapidē gutta cadendo cauat.
Caupono aris. d. p. i. vendē. ⁊ dr̃ a caupo. Vñ in decretis romani concilij. Sit q̄ nobis anathema eo q̄ v̄bum veritatis audet cauponari. Inde v̄balia.
Causor aris atus sum. d. p. i. causas agere vl' rep̄hendere calumniari vel inculpare exigere vel incausam ducere conqueri. vñ ad Rom̄. iij. Causati sumus iudeos ⁊ grecos oēs sub peccato esse.
Cauterio as. id est cauterio inurere damnare ⁊ deriuat̃ a cauteriū. ⁊ componit̃ cum in. vt in cauterio rias. ⁊ p̄ translationē dr̃ incauterisare diffamare.
Cauterizo as are. i. vrere cauterio.

C ante E

Ceco as aui. a. p. i. cecū facere
Ceculco cas. a. p. i. cecare ⁊ dr̃ a ceco as. Et q̄n q̄ ponit̃ absolute. ⁊ tunc signat passionē intrinsecus natam. vñ Plaut⁹. Nā mihi oculi mei ceculcant.
Cecutio tis tiui. n. q. i. cecū esse vl' fieri ⁊ deriuat̃ a cecus. Uel cecutio tis. i. insanire. ⁊ tūc deriuat̃ a cicuta te. cui⁹ succus haust⁹ vel facit insanire vel mortificat ſm Hug. Uel ſm Papiam Cecutio. i. lippio. parū video. Inde cecutiens tis. oīs g. vñ Cecutientes dicunt̃ lippientes. i. parū vidētes ſm pap̄. Vñ Hiero. dicit de ep̄lis canonicis. Nō rarus est q̄ nō in earum lectione cecutiat.
Cedo dis cecidi cesum. a. t. id est verberare feri

re vel incidere.

Cedo cessi cessum cedere.n.t. in pluribus s̄ca/tionib⁹ inuenit̄. Nā cedo.i.do locū.ꝛ s̄m h̄ ꝯstruit̄ cū dtō solo. qn̄qꝫ cū dtō ꝛ actō in eo/dem sensu. Idē em̄ ē. Cedo tibi qd̄ do locuȝ tibi.ꝛ econuerso. Item cedo.i.incedo vt Cedo ad ecc̄iam.i.incedo vel vado. Et cedo .i. recedo.vt cedo domū.i.r̄cedo.ꝛ cedo.i.ꝯtingo.vt mihi bn̄cedit.tibi nūc male. ꝛ s̄m hoc qn̄qꝫ ponit̄ impsonaliter vt cedo.i.euenio.

Cede cedite.i.dic dicite v̄bū defectm̄ et anor/malū ē.ꝛ deriuat̄ a cedo dis.ꝛ ē impatiui mo/di scđe psone singl̄aris nu.cede.i.dic. s̄ cedite plu.nu.i.dicite. vn̄ Terētius in eunucho Quid te erga aliū solicitat cede.i.dic.

Cedere bonis ē ab vniuersitate bonoꝝ suoꝝ recedere ꝛ eis abrenūciare. veluti qn̄ aliquis onerat⁹ debit̄ vl̄ obligat⁹ ē plr̄ibus nō hn̄s vn̄ soluat vl̄ satisfaciat oīb⁹ creditorib⁹ abrenūciat bonis suis vniuersis.cedēs ill̄.vl̄ cedere est vendere.l.si dubitet̄.ff.de si. instru.

Cedere actioni.ē ius actōnis mihi ꝯpetētis in aliū trāsferre.ꝛ ipum q̄si in locū meū ponere ita vt dicta actōe possit vti aduersus eos cō/tra quos actio talis poterat intentari.

Cedere diē.ē incipe diē debiti vt si mihi ꝓmiseris centū si Titi⁹ fact⁹ fuerit ꝯsul vl̄ eps vel si nauis ex asia venerit.cū hec ꝯditōnes extiterint tūc dr̄ dies obligatōis cedere.vl̄ diem cedere debiti est pecuniaȝ incipe deberi.vt si debeas mihi centū in festo Johannis baptiste.adueniente festo dr̄ venire dies debiti.l. cedere diem.ff.de ver.sig.

Celebro as.a.p.i.frequētare venerari colere.ꝛ cor.le.vn̄ Oui.in li.j.de arte. Et redit atqꝫ frequēs longū formica p agmē. Sic ruit ad celebres cultissima femina ludos.

Celero as aui.a p.i.maturare festinare.ꝛ dicit̄ a celer.ꝛ componit̄ accelero as. concelero ꝛ precelero.

Celleo les lui.n.s.i.precelle.

Cello lis.ceculi vl̄ cellui.culsum vl̄ celsum.a.t. i.supare.s̄ nō ē in vsu s̄ magis in cōpositis.

Celo. las. laui.a.p.i. sculpere pingere.ꝛ est in alia s̄catione ꝯtriū ad reuelare. ꝛ s̄m hoc construit̄ cū duob⁹ diuers̄ actiuis vt celo te cō/siliū meū.ꝛ s̄m Pap̄. Celare ꝓ sculpere per ae.s̄ ꝓ sculpere per e solā scribit̄.

Ceno as. are.a.p.i.cenā sumere. et dr̄ a cena. Inde cenito tas.i.frequenter cenare.ꝛ ceno componit̄ cū con vt cōceno.i. simul cenare. ꝛ cū re vt receno.i.iterum cenare.

Censeo ses sui.sum.a.s.i. iudicare iubere statuere suadere deliberare nominare estimare nūerare sn̄iam ꝓferre. Et nota ꝙ censeo se/cūde ꝯiugatōis .ꝛ censeo is ire. tercie coniugationis.ꝛ censeo sis sire.quarte coniugatio/nis in s̄catione nō differūt vel in simplicita/te vel in compositione.sed in l̄ratura tm̄. Nā censeo facit p̄teritū censui.ꝛ supinū censum. In̄ ꝑticipiū census a.um.

Censeo sis.facit censiui censitū.pe.cor. In̄ ꝑticipiū censitus ta.tū.pe.cor. Sȝ censio sis facit censiui censitū pe.ꝓd. In̄ censit⁹ ta.tū.ꝑticipiū sil̄r pe.ꝓdu. Et oīa sunt actiua.

Centuplico as.i.cētuplo. ꝛ d̄r a centū ꝛ plica.

Centuplo as.i.centū ꝛ centū cōpono.vn̄.ij.Regū.xxiiij. Adaugeat dn̄s de⁹ tu⁹ ad ppl'm tuum quant⁹ nūc est.iterūqꝫ centuplicet.vl̄ s̄ȝ aliam l̄ram centuplet

Centurio as.i.ordinare ꝑ centurias distribue/re.ꝛ d̄r a centuria vel a centurio onis.

Cepio pis pi ptū.i.incipe.ꝛ deriuat̄ a cepi p̄terito de capio.vn̄ Terenti⁹. Sex totis mensibus olfecissem ꝙ ille q̄cq̄d cepet. Sȝ pn̄s huius v̄bi ꝛ q̄ formant̄ a pn̄ti aboluerūt. p̄teri/tū v̄bo ꝛ q̄ formant̄ a p̄terito adhuc retinen/tur. Et hmōi p̄teritū accipit̄ qn̄qꝫ ꝓ pn̄ti qn̄/qꝫ in vi p̄teriti. Et scribit̄ coepi defectiuū per oe.sil̄r coept⁹ ꝑ oe.ab eo descendēs.s̄ ince/ptus ab incipio pis ꝑ e solam scribit̄. Et sūt quatuor verba defectiua q̄ habent sensum p̄sentis ꝛ p̄teriti. Unde Bis duo sunt odi noui cepi meminiqꝫ. Que retinent sensum pre/sentis p̄teritiqꝫ.

Cerno is creui cretū.a.t.i.videre cōsiderare.ꝓponere iudicare statuere.ꝛ cerno differt a video qꝛ cernim⁹ longinqua videm⁹ ꝓxima Differt etiā cerno a cōsidero.vn̄ Corporeis ocul' cerno cōsidero mente.

Cero as.n.p.i.cera implere vl̄ linire ꝛ cōponit̄ cū in vt incero ꝓ eodē.

Certifico as.a.p.i.facere certum.ꝛ d̄r a certus ꝛ facio.

Certioro as.n.p.i.certificare.a certior oris. cōparatiuo.

Certo as are.n.p.i.litigare pugnare.ꝛ dr̄ a certus a.um. In̄ v̄balia.ꝛ h̄ certamē inis.ꝛ certatum aduer.

Cespito tas.i.fodere vl̄ cadere offendere. vn̄ Equi q̄ sepe cadūt cespitare dicunt̄

Cesso as.a p.i.frequenter cedere.ꝛ d̄r a cedo. Etiā inuenit̄ ꝓ peccare. In̄ v̄balia ꝛ cessabūdus da.dū.i.q̄ sepe cessat

Cesso sis siui. v̄bū desideratiuū.qđ nō est ī vsu ꝛ descendit a cedo cessi cessum

Ceueo ues ui.n.s.i.culū mouere vl̄ clunē agi/tare.sicut faciunt in cōcubendo. Et ꝓprie ce/uere est qđ faciūt hoīes supius.sicut crissari qđ faciūt mulieres inferius.vn̄ Est ceuere vl̄ r̄ s̄ crissari mulierū.vel ceuere virorū int̄ se crissari mulierū inter se.vn̄ Juuenal'. Ego te ceuentē sistere verebor.

C ante I

Cibo as aui.a.p.i.cibos dare.ꝛ dr̄ a cib⁹ bi. In̄ v̄balia Et cibatorius a. um.

Cicuro as.a.p.i.prudenter vl̄ mansuete se ꝯti-

nere militare mansuete facere.
Cieo es. ⁊ cio cis. hñt idē ptm̄.i.ciui. ⁊ idē supi nū scȝ citū. Nisi ſm B q descendit a cio q̄rte contuga.pe.p.ſm Vo q descendit a cieo se cūde ꝯiuga.corripit eandē.vñ. A cieo citum nō venit imo citū. Et idem signatū.s.vocare mouere cōmouere ꝯgregare. Item cieo cies etiā accipit in alia significatōne.s.ꝑ festina re.ꝑperare.in qua nō accipit cio cis.
Cilleo les lui.a.s.i.mouere. ⁊ caret supino.
Cingo gis xi ctū.a.t.i.circuire circūdare cingu lo se stringere. Inde verbalia.
Circulo as.i.circūdare vel tornare. Etiā ꝑ de cipere inuenit. Inde verbalia.
Circūago gis egi.actū.i.circūducere. ⁊ dr̄ a cir cū ⁊ ago gis. ⁊ dȝ scribi m. ⁊ non ꝓferri.
Circūeo is iui itum.n.q.dr̄ a circū ⁊ eo ⁊ debȝ m scribi.sed taceri.
Circūdo das.dedi.a.p.dr̄ a circum ⁊ do das. ⁊ cor.hanc sillabam da.vñ Ouid. Iussit ⁊ am bite circūdare littora terre.
Circūducere litteram est eam circūducta linea damnare. Et sic differt a cancellare ⁊ subpun ctare.
Circūscribo bis.psi ptū.n.t.i. ꝯcludere circūi re damnare rephendere includere vel strin gere uel remouere.bonis ꝓprijs priuare.de lere. Inde h ⁊ hec circūscriptibilis.et hoc le.et circūscriptibiliter aduer.
Circūspicio cis.xi.ctū.a.t.dr̄ vndiq aspicere ꝓ uidere cauere. ⁊ dr̄ a circū ⁊ specio. Inde cir cūspecto as freq̄ntatiū. ⁊ circumspectus cta. ctum.i.cautus calidus ꝓuidus.
Circūuenio ueni uentū.n.q.dr̄ circūdare strin gere.vel inculpare decipe.vnde.ij.Cor.xiij. Nūquid tytus circūuenit vos.i.decepit.
Cyrographo phas.n.p.i.manu scribere. ⁊ dr̄ a cyros ⁊ grapho phas qd̄ ē scribo. vel dr̄ ciro grapho.i.cirographū facere vel caracteres. ⁊ deriuat a cirographum phi.
Cito as.a.p.i.festinare ⁊ deriuat a citus.vel ē frequentatiū hui⁹ vbi cieo.
Ciuito tas.a.p.i.ciuitatē colere.vel ciuē face re vel more ciuis se hr̄e. ⁊ dr̄ a ciuis.

C ante L

Clamo as aui.n.p.i.clamorē facere sonare ⁊ dr̄ a calamus quasi calamare. Inde clamosus.sa. sum quasi calamosus.
Clanculo las lare.i.abscondere occultare pal liare celare ⁊ dr̄ a clanculus.
Clamdestino nas nare.i.abscondere.
Clango gis.clanxi ctum.n.t.i.sonare. ⁊ ē ala rum siue tubarum. Inde hic clangor goris. id est sonus. ⁊ ē irrōnabiliū.
Clareo res rui.n.s.i.esse vel fieri clarū mani festū. ⁊ dr̄ a claro as.vñ Prosper. Ex operū specie clarebunt intima cordis.
Claresco scis.i.incipio clarere.vbū inchoat.
Clarifico as are.a.p.i.clarum facere.
Clarigo as aui.i.florere clarere ſm Pap.ſ ſm Hug. Clarigare.i.clarigationē facere.i.cau sas belli exponere.
Claro as.i.clarū facere ⁊ manifestū. Sȝ nō ē in vsu. Et dr̄ a clarus. ⁊ cōponit cū dey declaro as.id est notificare.
Claudeo des.n.s.i.claudicare.
Claudico as.a.p.i.inequaliter incedere.
Claudo dis si sū.a.t.i.serare. Inde hec clausu rare. Et antiq etiā posuerūt claudere ꝑ clau dicare. Inde claudus.
Clauo as.a.p.i.clauis configere.
Cleo cles cleui cletū.i.glorior aris. ⁊ dr̄ a cleos qd̄ est gloria. Itē cleo cles.i.abscondere.sor bere.etiam signat inclinare.
Clepo pis psi ptum.a.t.id est furari ſm Hugu. Pap.dicit. Clepere.id est clam rapere.fura ri surripere celare.
Clino a.p.i.flectere curuare. ⁊ ꝓprie ad lectulū ſ nō ē in vsu. ⁊ dr̄ a clinus.i.lectus.
Cludo dis antiqui dixerunt.ſ moderni claudo dis. ⁊ potest componi ſm antiquitatem. Con cludo excludo ⁊c̄.
Cluo is ui.signat duo.s.defendere. ⁊ tūc ē acti uū.etiā signat resplendere. ⁊ tūc ē neutꝝ. ⁊ ca ret supinis ſm Hug. Et cōponit cū p̄.vt pre cluo.i.valde defendere uel valde resplende re. Inde hic ⁊ hec p̄cliuis. Papias vero dicit. cluere.i.pollere excellere vigere ꝓtegere.

C ante O

Coaceruo as aui.i. siḿ aceruare cumulare cōgre gare. ⁊ dr̄ a con ⁊ ceruo as.
Coacuo nis ui.n.t.i.simul acuere. ⁊ dr̄ a con.et acuo.vñ Hiero.in ꝓlogo librorꝫ salomonis. Sciat magis scripta nostra intelligi q̄ non in terciū vas trāsfusa coacuerint.
Coadiuuo uas.i.simul adiuuo. ⁊ dr̄ a cō ⁊ adiu uo uas. ⁊ abijcit n.
Coaduno as.i.simul adunare.cū alio in vnum colligere. ⁊ dr̄ a cō ⁊ aduno. ⁊ abijcitur.n.
Coagito tas.i.simul agitare vl̄ cumulare cōmo uere vl̄ repellere ⁊ dr̄ a cō ⁊ agito tas.
Coalbeo bes.albui.i.simul albere ⁊ dr̄ a con. ⁊ albeo ⁊ abijcit n.
Coaleo les coalere.i. simul crescere. Inde coale sco inchoatiuū.
Coalo lis lui.i.crescere. ⁊ dr̄ a con ⁊ alo alis.
Coalterco as.vel coaltercor aris.i.siḿ certare li tigare. ⁊ dr̄ a con ⁊ alterco vel cor.
Coamicio cis ui citū.i.simul amicire. ⁊ dr̄ a cōn ⁊ amicio cis. ⁊ cor.mi.
Coango gis xi ctū.i.simul angere. ⁊ dr̄ a con.et ango gis.
Coarguo guis gui guere.i.simul arguere.
Coarto tas taui.i.siḿ artare ꝯstringere cōdensa re ⁊ dr̄ a con ⁊ arto tas.
Coaxo as.vbū ꝓpriū ranarꝫ. ⁊ dr̄ a coax cis.

Coio is ire.n.q.i.sil'.ire.ꝛ coire.i.cōiungi congregari coadunari cōuenire.ꝛ dicit' a con.ꝛ eo is.subtracta n. Inde hic coitus us ui. id ē concubitus. Item coire qn̄ꝙ ponit' transitiue ꝑ coniūgere siue colligere ꝛ congregare ꝛ s'm hoc inuenitur eius passiuū in tercia ꝑsona. Un̄ Lucanus. Multūꝙ coit' humani generis.i.colligit' ꝛ cōgregat'.

Coepulor aris.d.p.i.simul epulari.

Coequo quas quaui.a.p.i. simul adequare.ꝛ dr̄ a con ꝛ equo quas. In̄ hic ꝛ hec ꝛ h' coequans tis. vn̄.ij.Reg.viij. Et mensus ē eos funiculo coequans terre.

Coerceo ces cui citū.a.s.i.simil' arcere ꝯstringere.ꝛ dr̄ a con ꝛ arceo ces. Inde hic ꝛ hec coercibilis ꝛ hoc le.ꝛ coercibiliter aduer.

Cogito tas .n.p.id est putare.ꝛ venit a secunda persona huius verbi cogo cogi.abstracta s.ꝛ addita to. Inde verbalia Cogitator.trix tatio. Et cogitatus tus tui.ꝛ hoc cogitamen inis.

Cognomino as are. id est cognomine appellare vel cognomen imponere.

Cognosco cis.noui guitū.i.sil' noscere. In̄ cognitor dr̄ a cognoscendo rōnes vtriusꝙ partis. Cognoscere etiā dr̄ in alio sensu.vt ibi. Cognouit adam vxorem suam.

Cognoscere inf'ra ē relegere. distinguere.ꝛ cōferre accepta ꝛ data.

Cogo gis.coegi coactū.a.t.i.constringere vel coadunare.ꝛ dicitur a con ꝛ ago. Inde verbalia coactor trix.tio.vnde. Cogo constringo dico cogo coaduno.

Cohereo res si sum.n.s.i.simul herere.

Cohibeo bes bui bitū.n.s. id ē coercere refrenare cōstringere vetare.ꝛ dr̄ a con et habeo bes.abiecta n.ꝛ a in i.mutata.qn̄ꝙ tamen retinet n.ꝛ dr̄ conhibeo bes conhibētia. Sed tūc aliud signat vt patebit.

Cohortor taris atus sum.d.p.i. simul hortari ꝛ dr̄ a con ꝛ hortor aris.

Cohostio stis stiui.i.simul hostire siue equare.ꝛ dr̄ a con ꝛ hostio stis.

Coijcio cis. dicitur a con a iacio cis.ꝛ abijcit' aliquando n. aliquando retinet. vide infra in conijcio.

Coimo mis emi.emptū.i.simul emere.ꝛ dicit' a con ꝛ emo emis.abiecta n.

Coinquino nas.i.cōmaculare fedare siml' peccare.ꝛ dicitur a con ꝛ inquino nas.ꝛ cor.qui vn̄ Math.vij. Sed que de ore ꝓcedunt illa sunt q̄ coinquinant hominem.

Collacto as aui.a.p.i.simul lactare.ꝛ dr̄ a con ꝛ lacto n in l mutata.

Colaphizo zas.i.colaphis cedere. Et dicitur a colaphus phi. vel s'm Pap. Calaphizare est collum cedere. Inde colaphizatus ta tū. id ē colaphis cesus vel verberat'. vn̄ d.j.Pet.ij. Que est em̄ gratia si peccantes ꝛ colaphizati suffertis.

Collatero as aui.pe.cor.a.p.i.sil' laterare ꝛ dr̄ a cō ꝛ latero as.qd̄ ē ꝯiūgere vl' aliq̄d alicui' lateri apponere.

Collato tas.i.simul latare ꝛ dr̄ a cō ꝛ lato.

Collaudo das.a.p.id ē simul laudare.

Colleuio as.id est simul leuio.

Collibeo libes id est simul libere. vel complacere.ꝛ dicit' a con ꝛ libeo. Item collibere est obedire vel ꝯsentire. In̄ collibesco inchoati.

Collido dis si sum.a.t.id est simul ledere.ꝛ dicitur a con ꝛ ledo dis. Inde collisus sa sum.ꝛ ꝓducit li.

Colligo gis gi ctū.id ē simul legere ꝛ dr̄ a con.ꝛ lego ꝛ cor.li.

Collito tas taui.a.p.id est simul litare.

Colliueo ues liui.id ē simul liuere ꝛ dr̄ a con ꝛ liueo ues. Inde colliuesco inchoatiuū.

Colloco cas caui.id ē simul locare.

Colloquor ris tus sum.d.t.id ē simul loq̄ ꝛ dicit' a con ꝛ loquor.

Colluco cas caui.a.p.id est obscurare.ꝛ dicit' a con ꝛ lucus. Et producit lu.ꝛ est tractum a ramis arborum qui cadentes nemus obscurius faciunt.

Colluo is ui.a.t.i.simul luere vel simul delauare vel destruere vel sordes congregare.

Collustro as are.a.p.i.simul lustrare.

Colo las laui.a.p.i. purgare foras emittere liquefacere eliquere.ꝛ dr̄ a colus.

Colo lis lui.a.t.q̄nꝙ h3 significatiōes. Colo ciuitatē.id ē habito. Colo terrā.i.aro.colo formā.id est orno. Colo deū.id est veneror. Colo parētes.id est diligo.vnde Agros rus.forma superos colit atꝙ parētes. Bos arat.hic habitat ornat honorat amat. Et a colo vel colens ꝑ compositionē h' ꝛ hec celicola.ꝛ christicola le.ꝛ h' ꝛ hec ruricula le.ꝛ hic et h' agricola le.

Coloro as are.a.p.dicitur a color. Alij dicunt ꝙ a coloro fit color per apocopam.ꝛ componitur cum con.vt cōcoloro.id est simul colorare vel cum alijs colorem preparare. et cum de.vt decoloro.id est valde colorare. vl' colorem auferre.

Combuo buis bui.a.t.id ē simul ꝑfundere.

Comedo dis edi comesum vel comestum in supino.n.t. id est simul edere.ꝛ dr̄ a con et edo ꝛ mutatur n.in m. Inde comedo onis cōmunis t.i.gluto vel forax.

Comeso as are.i.frequēter comedere. Xp̄ie q̄dē comesare est sepe ꝛ supflue ꝛ luxuriose comedere. Inde hec comesatio onis.et sunt ꝓprie supflua ꝛ luxuriosa cōuiuia.ꝛ d3 scribi ꝑ vnū m et ꝑ vnū s.

Comitor taris tatus sum.de.p.id est sequi.cū alio ire.ꝛ dicitur a comes tis. Inde comitās tis omnis ge.et comitatus ta tum.id est secutus ꝛ corripit co et mi. Un̄ Ouidius de arte.

Ipe lȝ venias musis comitatus Homerus.
Si nihil attuleris ibis homere foras.

Cōmemoꝛo as.a.p.pe.coꝛ.i.recoꝛdari.

Cōmendo as are.a.p.i.tradere committere vł laudare magnificare extollere. et dr̄ a con et mando.n in m.⁊ a in e mutata.Etiam ideȝ ē qđ deponere.ff.de ver.sig.l.cōmendare.

Cōmētoꝛ aris tatꝰ sum.d.p.i.cōmentuȝ facere vel inuenire sił'ia vel exponere ꝯfingere mentiri.⁊ dī a cōmentū.⁊ p̄t esse freq̄ntatm̄ huiꝰ verbi cōminiseoꝛ. licet deficiat in supino ꝺm vsum.redolebit tn̄ eius significatōes omnes Item cōmentari.i.augurari.

Cōmeo as are.a.p.i.simul meare.

Cōminiscoꝛ sceriŀ.d.t.i.cōmemoꝛare. ad memoriā reducere excogitare adinuenire.sił'ia fingere.mētiri vł ꝯponere. ⁊ dī a con ⁊ memini Cōminisci ē etiaȝ pł'a studio vel doctrina in mente habita in vnū colligere.⁊ facit cōmentū in supino.Inde cōmentatus ta tum.

Cōminoꝛ aris atus sum.d.p.i.siŀ minari.Inde cōminās tis.o.g.vn̄ Job.xvj.Cōminās mihi infremuit ꝯ me dentibus suis.Descendit etiam cōminans a cōmino as.vn̄.Dum grex minatur lupus illi dente minatᷣ.

Cōmitto tis si sum.n.t.i.siŀ mittere vł cōiūgē aliq̄ vnū ĩmittēdo alij.s.ĩcastrare. ⁊ dr̄ a cō ⁊ mitto.Est etiā foꝛefacere peccare. Jn̄ hᷓ commissū.Cōmittere ē etiā credere.ĩtutelā vł in fidē alicuiꝰ ꝺm hug.In grecis.aūt sic dr̄.Cōmitto sensum poꝛtat cuiuslibet hoꝝ.Cōiūgo pecco credo facio rep̄hendo.

Cōmodo das dare.a.p.i.p̄stare cōmodū facere Vel est rem ad vsum alicuius q̄ꝺdiu velit cōcedere.

Cōmolo lis.lui.a.t.i.simul molere vł ꝯterere. vn̄ Isaie.iij.Facies pauperū cōmolitis.⁊ dicitur a cō ⁊ molo lis.

Cōmonefacio cis.n.t.i.admonere instruere.

Cōmoꝛoꝛ aris.d.p.i.cū alio moꝛā facere vł aliquē retinere ⁊ moꝛari facere.⁊ dr̄ a con ⁊ moroꝛ.Inuenitᷣ ēt cōmoꝛo ꝓ cōmoꝛoꝛ.ꝺm pap̄.

Cōmunico cas.a.p.i.ꝑticipare.cōionem dare cōem facere.immūdū facere siue inquinare. vn̄.Marci.vij.Nō intelligitis ꝙ omē extrinsecus introiens in hoīem nō pōt eū cōicare. id ē immūdum facere.inq̄nare.⁊ dr̄ a cōis. ⁊ ꝯponitᷣ cū ex.vt excōico cas.i.extra cōioneȝ facere.cōione priuare.

Cōmunio nis nui.i.cōmune facere. Inde hᷓ cōmunio onis.

Como as are.a.p.i.oꝛnare.⁊ dr̄ a coma me.Jn̄ comatoꝛes.⁊ dicūtur argenti cesoꝛes.qꝛ de soꝛdida massa lucidū comāt argentū.Comare etiā inuenitᷣ ꝓ frondere.⁊ coꝛ.primā.

Como mis psi ptū.a.t.id est oꝛnare vel planare vel pectinare.

Cōpagino as are.pe.coꝛ.i.coniungere:

Cōpareo res.n.s.i.simŀ parere coꝛam parere.⁊ dꝛ a cō ⁊ pareo res.vn̄ Gen̄.xxxvij.Puer nō cōparet ⁊ ego q̄ ibo.vn̄ Ouidiꝰ.Que nimis apparent retia vitat auis.

Cōparo ras raui.a.p.i.simul parare.⁊ dꝛ a cō ⁊ paro as.Itē cōparare.i.ꝯtra parare. Itē cōparare.i.ꝯferre assimilare.Itē cōpare.i.emere.Et ex hac significatiōe sumpta est scđa.nā q̄ aliq̄d emit p̄ciū suū cōpat.i.cōfert rei emēde.⁊ coꝛ.pa.vn̄ Oui.de remedijs.Bella mihi video bella paran̄t ait.

Cōpatioꝛ teris sus sum.d.i.t.simŀ pati q̄si illi q̄ patitᷣ cōdolere.⁊ dꝛ a cō ⁊ patioꝛ.Jn̄ hᷓ compassio onis.⁊ cōpassiuus ua.uū.

Cōpeciscoꝛ sceris.d.t.i.simul pacisci.

Cōpedio dis.diui.n.q.i.incatenare illaqueare.pedes retinere.⁊ dꝛ a con ⁊ pedica.Jn̄ cōpeditꝰ ta.tū.q̄si cū pede vel pedica astrictus incatenatus.

Compello lis uli sum.a.t.i.simul pellere vł impellere.vt iste cōpulit me ad hoc.i.impulit.⁊ dꝛ a con ⁊ pello.Itē cōpellere.i.coadunare. vn̄ Virgiliꝰ in bucco.Cōpulerantqꝫ greges coꝛidon q tirsis in vnū.i.coadunauerāt.Et vt dicit Pap̄.Compello lis.Cōpello las ad ꝓuocationē ꝑtinent.Illud cōpuli:hoc compellaui facit.ambo sūt actiua.Cōpelloꝛ inuenitᷣ deponens.Cōpellare.i.alloqui

Cōpendino nas naui.a.p.i.differre Jn̄ hec cōpendinatio onis.i.dilatio.

Cōpendo dis di.a.t.i.simul pendere reddere ꝑsoluere vel trutinare equare.

Cōpenso as aui.a.p.i.remunerare vel reddere donare trutinare.⁊ est v̄bū frequentatiuum

Cōperio ris ri tū.a.q.i.inuenire.⁊ dꝛa con et pario.Inuenitᷣ etiā cōpertoꝛ in actiua significatione.vnde Salustius.Et ego compertoꝛ baccho ⁊c̄.

Cōpesco scis sciui scitū.a.t.i.refrenare.⁊ dꝛ a cō ⁊ pesco scis.qđ nō est in vsu.Alij dicūt ꝙ dicatᷣ a con ⁊ pede ⁊ capio.vel a con ⁊ paciscoꝛ.vel a cō ⁊ paco as.Jn̄ cōpesco scis q̄i facere pacē.Alij dicunt ꝙ a cō ⁊ pasco cis ⁊ est tractū ab equis q̄ pascuntᷣ coguntᷣ ligantᷣ et coercentᷣ pedibꝰ

Cōpeto tis tiui titū.a.t.i.simul petere vel cōuenire cōgruere.⁊ dꝛ a con ⁊ peto tis.a cōpeto aūt ꝓ cōuenire deriuatᷣ cōpetens nomen. oīs.g.i.cōuenenēiens.Et cōpatᷣ cōpetens tioꝛ.simus.Jn̄ cōpetenter tius sime.aduer.et hec competentia tie.

Cōpilo las lare.a.p.i.simul pilare.⁊ coꝛ.pi.Et dī a cō ⁊ pilo las.qđ idem est qđ pilos auferre.Etiā idem est qđ cōtundere vł rapere furari spoliari.⁊ sic ꝓdu.pi.⁊ dꝛ a con ⁊ pilo as. qđ deriuatᷣ a pila ꝓ instrumento terendi.vn̄ Cōpilo tollo pilos compilo scripta libroꝛuȝ Pꝛopꝛie tn̄ cōpilare est aliena dicta suis intermiscere.Jn̄ hic cōpilatoꝛ oꝛis.q̄ aliena dicta suis ꝯmiscet.sicut solēt pigmentarij ĩ pi-

la diuersa mixta cõtundere. vñ Orati⁹ in sermo. Ne me crispini scrinia cõpilasse putes

Cõpilare leges siue ꝯponere. est leges ab alijs scriptas in vnũ volumen redigere.

Cõpingo gis. cõpegi. actũ. a. t. i. impellere vel cõiungere cõglutinare cõfortare. ⁊ dr̃ a cõ. et pango. vñ Job. x. Ossib⁹ ⁊ neruis cõpegisti me. Põt etiã cõponi a cõ ⁊ pingo gis xi ctũ. ⁊ idẽ est qđ simul pingere

Cõplector teris. ṽbum cõe olim. nũc deponẽs est simul vtrisq; brachijs cingere. ⁊ dr̃ a con. ⁊ plecto. Jñ h cõplexus us ui. ⁊ cõplexim aduer. Et hec cõplexio. i. act⁹ complectendi. vl̃ q̃dam argumentatio q̃ vndiq; complectit̃ aduersarium. Et hec complexio dicit̃ natura vl̃ dispositio. Jñ hic ⁊ hec cõplexionalis ⁊ hoc le. Et complexionaliter aduer. Et complexionalitas. ⁊ complexionat⁹ ta. tum. a complexione ꝑticipans vel disposit⁹. Jnđ a cõplector dr̃ cõplexor aris frequentatiuũ.

Cõplico cas cui. citũ vl̃ aui atũ. a. p. i. simĺ plicare. ⁊ dr̃ a con ⁊ plico cas. Jñ cõplicatio.

Cõplodo dis. si. sum. n. t. i. simul plodere. vl̃ insimul reꝑcutere. claudere manus. Et ponit̃ simpliciter ꝓ cõiungere vel cõcutere. ⁊ dicit̃ a con ⁊ plodo dis. Vñ Judicũ. vij. Ceperunt buccinis clangere et complodere inter se lagenas.

Cõpluo pluis. compluui vel cõplui. ꝑ syncopã. a. t. i. pluuia irrigare. ⁊ dicit̃ a con ⁊ pluo. inde cõplutio onis. Et cõpluor eris in passiuo. Jñ cõplutus ta. tum. pe. ꝓdu. Vñ Amos. iiij Pars vna compluta est. ⁊ pars suꝑ quã non pluit aruit.

Cõpono nis. nui itũ. a. t. i. simul ponere vl̃ sepelire vel constituere. vel ornare. vñ ⁊ dicit̃ vox cõposita. i. ornata ⁊ elementarijs sonis distincta ſm Hug. Et dicit̃ a con ⁊ pono nis. Jnuenit̃ etiã cõpono in alijs significationibus vt ꝑ3 in his versib⁹. Cõponit sepelit cõiungit fingit ⁊ ornat. Jnstruit informat pacificare solet.

Compotio compotis tiui. a. q. id est inuestire. vt Mando vobis ut compotiatis eum ꝓbenda sua.

Compoto tas tare. a. p. i. simul potare Et dicit̃ a con ⁊ poto tas. Et est potare luxurie. bibere ṽo nature. Et ꝓdu. po. Jñ hic cõpotor potoris. ⁊ hec cõpotrix.

Cõprehendo dis. cõprehendi sum. a. t. i. simul prehendere simul capere. Et dr̃ a con ⁊ ꝓhendo dis. qđ est idem qđ prendo dis.

Cõprendo dis. comprendi sum. a. t. ide3 est qđ cõprehendere. Et dr̃ a con ⁊ prendo dis

Compromittere est causam executoriã vel executiuam ad dictamen arbitrorũ dare. ⁊ ſ3 dictamen recte rationis ꝓ vtraq; ꝑte apposita explicare ab ipis.

Cõpungo gis. xi. a. t. i. simul cõmouere pctõru3 suorum reminisci contristari.

Cõputo tas taui. pe. cor. a. p. i. cõnumerare simul putare. ⁊ dicit̃ a con ⁊ puto. Jñ hic computator toris. i. cõputatori⁹ ria. riũ.

Cõcaleo les lui. a. s. i. simul calere. ⁊ dr̃ a con ⁊ caleo. vñ ps. Cõcaluit cor meũ intra me.

Cõcendo dis di. a. t. i. simul candere.

Cõcenturio as. i. coordinare vel adunare.

Cõcepto tas. i. frequenter cõcipere.

Cõcido dis cidi. n. t. i. simul cadere. ⁊ dr̃ a con. ⁊ cado dis. ⁊ caret supino. ⁊ cor. ci. Vñ Gen. iiij. Concidit vultus eius. Jtem concidere. id est simul cedere. ⁊ dr̃ a con. et ⁊ cedo dis. di. et ꝓdu. ci. vñ Job. xvj. Concidit me vulnere suꝑ vulnus.

Cõcieo es. acieo es. ⁊ cõcio cis. a cio cis. habẽt idem ꝓteritũ ⁊ supinũ ⁊ idem significatũ. sc3 cõmouere vel cõuocare. Et ꝓdu. pe. concitu3 qñ venit a ꝯcio cis. ſ3 qñ venit a concieo cies corripit.

Cõcilio as aui. a. p. i. amicũ ⁊ cõcordem facere ad integritatẽ reuocare cõiũgere sociare trãslatiue quasi cilia cõiungere. Et dr̃ a cõcilium Et nota ꝙ maiores minorib⁹ cõciliant̃. ⁊ nõ ecõuerso. Et cõponit̃ cũ re. vt reconcilio as. Cõciliant̃ noui amici reconciliant̃ veteres. Jtem conciliamur deo qñ primo a gentilitate cõuertimur. reconciliamur qñ post peccatũ penitendo regredimur

Concinno nas naui. a. p. i. cõmiscere cõponere ordinare ꝓparare. ⁊ dr̃ a cõcinn⁹ ni. vñ ꝓpheta. Lingua tua cõcinnabat dolos. id est commiscebat cõponebat. Jtem ꝓuer. xij. Qui autem testis est repentinus concinnat linguam mendacij.

Concino nis nui. centũ. n. t. i. simul vel cõcorditer canere cũ alio cõuenire.

Cõcio cis ciui cõcitũ. i. cõmouere vel cõuocare Jñ hec cõcio onis. i. cõuocatio.

Concionor naris natus. d. p. i. q̃i ppl̃m alloqui cõuentũ facere. ⁊ dr̃ a cõcio onis. quod est cõuocatio.

Cõcipio pis cepi ptũ. a. t. i. simul caꝑe ⁊ dr̃ a cõ ⁊ capio. vñ Mulier dicit̃ cõcipe quãdo sperma viri cũ suo cõcapit̃ ⁊ cõcrescit. Cõcipere etiã inuenit̃ ꝓ mente vl̃ in mente cõcipere vl̃ intelligere. Vñ. Cõcipit hoc mente mulier. ſ3 concipit aluo.

Cõclasso as. n. p. i. cõclamare cõboare vl̃ naues cõiungere cõgregare.

Cõclino as are. pe. p. a. p. i. simul clinare ⁊ dr̃ a cõ ⁊ clino as. Jñ hic ⁊ hec cõclinis. ⁊ hoc ne Et cõclinus na. nũ.

Cõcordo as aui. a. p. dr̃ a cõcors dis. ſm Hug. Pap. ṽo dicit. Cõcordare est cõuenire vnius ordinis fieri.

Cõcremo as. aui. a. p. i. simul cremare.

Cõculco as aui. a. p. i. simul calcare suꝑare.

Cõcupisco scis. ṽbũ incoatiuũ a cõcupio pis

a ꝫ hic ⁊ hec ⁊ hoc cōcupiſcens tis. ⁊ cōcupi ſcenter. ⁊ hec cōcupiſcentia tie.

Cōdico cis. i. ſil' dicere ſtatuere decernere ſpondere. vbi nō vnus ſ; plures dicūt vbi vnꝰ pl'ra dicit. ⁊ dicit' a con ⁊ dico cis. ⁊ ꝓducit di. Uel cōdicere eſt rem ſuam in iudicio petere ꝑſonam pulſando vel inquietando. ⁊ ipſaȝ dicendo obligatam ſibi eē ad aliquid dandum vel faciendum.

Cōdio dis diui ditū. a. q. i. ſaporare dulcorare. ⁊ eſt verbum ſimplex. Inde hoc cōdimentuȝ ti. Uel poteſt deriuari a condus di. qḋ eſt genus ciphi. Et ꝑ ſimilitudinem corpora mortuorum condiri dicunt' qn̄ ſpeciebꝰ aromaticis inunguntur. Unde Ben. l. Precepitq; ſeruis ſuis medicis vt aromatibus condirent patrem.

Cōdo dis didi. n. t. i. facere edificare cōſtruere cōſtituere. Et ponit' qn̄q; ꝓ ſuo cōpoſito. ſcȝ ꝓ abſcōdere. Cōdo cōponit' cū ab vt abſcondo dis. Recōdo dis. Et cōdo cōponit' a con ⁊ do das. Et corripit di. in ſupino.

Cōdono as are. a. p. i. ſil' donare ignoſcere concedere remittere. ⁊ dr̄ a con ⁊ dono.

Cōduco cis xi ctū. a. t. i. ſimul ducere aliquibꝰ ducatum prebere mercede cōſtituta aliquid ducere. ⁊ dr̄ a cō ⁊ duco cis. Un̄ Cōducit ꝓciū tradens ꝓbenſq; ducatuȝ. Qui capit ille locat. cōducit q̄ ꝓcium dat. Uel cōducere dicit' ille q̄ rem aliquam ab aliquo datam mercede vl' ꝓmiſſo accipit vtendam. vn̄ Cōducit q̄ dat. q̄ locat accipit illud.

Confedero as. a. p. i. in eodem federe cum alio coniunctus.

Cōfertio tis ti tū. a. q. i. cōſpiſſare cōſtipare replere cōflare. i. vnū colligere ꝯmouere ſimul fartire. ⁊ dr̄ a cō ⁊ fartio tis.

Cōfero fers cōtuli collatū. verbū actiuū. i. ſimul ferre vl' cōmiſcere. Etiā dr̄ pugnare diſputare nā ⁊ q̄ pugnāt brachia cōferūt. ſicut q̄ diſputāt verba. Et ē cōferre ſil' erogare. Eſt etiā q̄ſi cōꝑare cōgregare. ſ; bona cōferuntur mala xp̄o inferunt'.

Cōficio cis ci ctū. a. t. i. ſimul facere. Itē cōficere. i. finire ꝑficere. Etiam cōficere. i. deſtituere deficere. vbi eīn eſt cōfectio multarū reruȝ ibi multarū rerū eſt defectio. Item ꝯficere. i. cōponere ſiue cōmiſcere. ⁊ ſm̄ hoc ꝑtinet ad medicos q̄ multa cōmiſcent ad faciendas ſuas cōfectiones. Et cōficere. i. vincere. ut vulgo dicit'. Iſte cōfecit hoſtes in ꝓlio. ⁊ hec ſignificatio eſt tracta a ꝓcedente. vbi eīn ē hoſtium cōfectio ibi multoꝝ cōmixtio. Itē cōficere. i. tingere. ſic ȝ cōficere in ſex ſignificationibꝰ inuenit'. Itē cōficere. i. cōſecrare corpus xp̄i. ⁊ dr̄ a con ⁊ facio.

Cōfido dis dere. cōfiſus ſum. vbū neutropaſſiuū. i. credere. ⁊ fiduciā habere. ⁊ dicit' a cō ⁊ fido Inde ꝯfidens tis. oīs. g. ⁊ comparat' ⁊ confidenter tius ſſime. aduer. ⁊ hec ꝯfidētia tie. ⁊ accipit' in bono ⁊ in malo vt cōfidēter. vel cum cōfidentia iſte loquit'. i. audacter preſumptiue vel cū audacia vl' cū ꝓſumptōe. ⁊ produ. fi.

Configo gis. xi. a. t. i. ſimul figere. ⁊ dicit' a con ⁊ figo. ⁊ ꝓdu. fi. vnde ꝑs. Cōfige timore tuo carnes meas.

Confio confis. ire. iui itū. i. efficere. ⁊ dicit' a cō ⁊ fio. ⁊ tranſit in actiuā ſignificationem. Accipitur etiam in paſſiua ſignificatione. ſ. pro effici. ⁊ ꝓducit i ante o.

Confiſcari. eſt fiſco applicari vl' in fiſcū induci. Inde fiſcus ē regius ſaccus in queȝ reducūtur bona damnatoꝝ ⁊ ꝓſcriptoꝝ.

Confiteor teris. feſſus ſum. i. ſimul vel vndiq; fateri. ⁊ dr̄ a con ⁊ fateor. Inde ꝯfeſſor oris. ⁊ hec confeſſio onis. ⁊ eſt legitima coram ſacerdote pctōꝝ declaratio. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc cōfitens ꝑticipiū. ⁊ cor. fi. vn̄. Confiteor ſponte. fateor mea facta coacte.

Confligo gis xi ctū. a. t. i. ſimul fligere vel pugnare. ⁊ dicit' a con ⁊ fligo gis. Et pro eodē ſumit' confligo as. ⁊ ꝓdu. fli.

Conflo as aui. a. p. i. flare vel fundere aurum. ⁊ aliud metallū ad aliquid faciendū. ⁊ ē verbuȝ fuſoꝝ. q2 fuſores mlt'a in ſiml' fundūt. de vna forma ad aliā. Iō hinc tracta eſt metaphora ad illos q̄ res alienas mutuo accipiūt ⁊ luxurioſe cōſumūt. vn̄ inuenit' ꝯflare ꝓ mutuare ⁊ ꝓ ꝯſumere. nā q̄ cōſumit ⁊ q̄ mutuat' de vna forma quaſi fundit' in aliam.

Confodio di ſum. a. t. i. ſimul fodere. ⁊ dr̄ a con ⁊ fodio. ⁊ corri. fo in preſenti. ſed in preterito eam producit.

Confoueo es ui tū. a. s. id ē ſimul fouere. ⁊ dr̄ a con ⁊ foueo ues. Inde confotus ta tum. i. ſimul fotus. vnde Iſaie. lix. Et quod confotum eſt erumpet in regulū.

Confrendeo des ui. n. s. id eſt ſimul frendere ⁊ caret ſupino.

Cōfugio gis gere. a. t. i. ſil' fugere vel ad aliquē fugere cā ſecuritatis ⁊ auxilij habendi.

Cōfringo gis gi ctū. n. i. ſimul frangere.

Confundo dis di ſum. a. t. i. ꝯmiſcere vel confutare. cōuincere arguere. ⁊ dr̄ a cō ⁊ fundo dis. Ponit' etiā ꝓ decipe vel fruſtrari. vnde Roma. v. Spes aūt nō confundit. i. nō decipit vel fruſtratur ſperantem.

Confuto tas taui. a. p. id eſt arguere. cōuincere confundere.

Cōgero ris ſi. ſtū. a. t. i. ſimul gerere cōgregare accumulare. ⁊ dr̄ a con ⁊ gero ris.

Congio gis giui gitū. n. q. i. ꝑ augmentū creſcere vel equare vel cōgregare.

Conglobo as aui. a. p. i. ſil' globare. coaceruare in modū globi rotūdare. ⁊ dr̄ a con ⁊ globo bas. Inde aduerbiū conglobatim. i. ſpiſſim vel cumulatim.

Cōgredioꝛ deris. gressus sum. d. t. in est cōcur rere ⁊ simul gradi vel cōfligere. pugnare di/ sputare. Et dꝛ a con ⁊ gradioꝛ a. in e. mutata Illi aūt ꝓprie congrediunť q̄ simul cōtra se gradiunť. ad pugnā vboꝛum vel manuū vľ armoꝝ. ⁊ coꝛ. gre.
Cōgruo is ui. n. t. i. cōuenire cōcoꝛdare.
Conbibeo bes bui. n. s. i. oculos claudere ⁊ qꝛ clausio oculoꝝ signat assensū. iō cobibere po niť ꝓ assentire eo bedire. ⁊ dꝛ a con ⁊ habeo. ⁊ retinet n. q̄ aufert in cobibeo. Ĩn cōbibentia
Cōiecto as aui. i. frequenter coniicere.
Cōiicio cis ieci iectū. a. t. i. simul iacere. Itē cō iicere. i. existimare opinari cogitare ꝑpende/ re vel p̄sumere quibusdam cōiecturis. Et di/ ciť a con ⁊ iacio cis. Unde Geñ. xli. Que au diuit te prudentissime coniicere ⁊ scribiť per duo ii. quia componiť a con ⁊ iacio iacis. et mutať a. in i. Inueniť etiam cōiicio cis ab/ iecta n.
Cōniueo ues. ⁊ cōniuo uis. iui. ixtū. vľ cōnixi in p̄terito. ſ nō est in vsu. i. oculos claudere vel palpebras iungere. ⁊ poniť sepe ꝓ assen tire. qꝛ clausio oculoꝝ assensum signat. ⁊ cō/ poniť a cō ⁊ nix niuis. qꝛ nix aciē oculoꝝ ꝑ/ stringit. albedo eñ disgregat visum. ⁊ ꝓ. ni. Uel ſm alios cōponiť a cō ⁊ nitoꝛ teris. Pa pias vo dicit Cōniuere ꝯsentire oculos clau dere. interdū dissimulare parū doꝛmire. Ĩn conniuens. i. cōsentiens. qd̄ ꝓdu. p̄mā ⁊ se/ cundā ſm Pap̄. Ĩn cōniuētia tie. i. assensus Uñ cōniuentia capituli factū est. i. assensu. et in. iii. sniaꝝ distinc. iii. Sane dici p̄ot ⁊ credi opoꝛtet iuxta sanctoꝝ attestationes cōniuen tiā ⁊c̄. Uñ Grecista. Qui mihi cōniuet ocu/ lis mihi signū pꝛebet.
Cōiungo gis xi. ctū. a. t. i. simul iungere.
Cōnubo bis psi. ptū. n. t. i. simul nubere.
Cōnuo uis. ui. tū. n. t. i. simul nuere vľ annuere
Conoꝛ aris. atus sum. d. p. i. anniti. attentari. ⁊ dꝛ a can⁹ ni. ⁊ ꝓd. co. vñ ouidi⁹. Quicq̄d conabar dicere versus erat.
Cōqueroꝛ reris stus sum. d. t. i. simul queroꝛ
Conquinisco scis xi. i. oculos claudere vľ ca/ put inclinare.
Cōquiro ris. siui sitū. a. t. i. simul querere.
Cōscindo dis. scidi. a. t. i. siľ scindere vľ diuide re. ⁊ dꝛ a con ⁊ scindo. vñ. ii. Esdre. viii. Con scidi vestimenta mea.
Conscio scis sciui scitū. a. q. i. simul scire. ⁊ ꝓ/ ꝓꝛie dr̄ de malo. tūc eñ aliq̄s cōscit cū in ma/ lo ⁊ scelere cōsci⁹ est. ⁊ dꝛ a con ⁊ scio. Ĩn h̄ cōscientia. ⁊ cōsci⁹ a. ū. ⁊ ꝓprie in malo. vnd̄ q̄dam. Cōscius ipse sibi de se putat oīa dici Pap̄. vo dicit. Cōsciuit cōsentit intulit. Cō scius ꝑticeps in sciā aliq̄d h̄ns testis. Unde Iob. xvi. Ecce eñ in celo est testis me⁹ ⁊ con scius meus in excelsis.
Cōsecro as. a. p. i. deo dare. simul sacrare.

Cōsectoꝛ aris atus sum. d. p. i. simul sectari. in/ de cōsectane⁹ a. ū. i. eiusdē secte.
Cōsentio tis. si sum. n. q. i. cōsensum p̄bere. q̄si simul sentire. ⁊ dꝛ a con ⁊ sentio tis.
Cōsepio pis pire. a. q. i. circūdare. sepe circū/ cludere. vel valde sepire.
Consero ris cōseui cōsitū. i. plantare simul se/ rere. ⁊ dꝛ a con ⁊ sero. Ĩn h̄ cōsitio. i. planta/ tio. ⁊ consit⁹ ta. tum. i. plantat⁹. Itē cōsero ris cōserui cōsertū. i. cōmiscere cōmittere cō/ texere coniungere. vt isti conserunt bꝛachia ⁊ conferunt verba. Inde cōsertim. i. coniun ctim aduer.
Consesco scis. quasi inchoatiuū ꝓ cōsidesco. i. sepe sedere
Cōsideo des. cōsedi cōsessum. n. s. i. siľ sedere. ⁊ dꝛ a cō ⁊ sedeo des. ⁊ mutať e in i. ⁊ coꝛ. si.
Considero as aui. a. p. id est ꝓspicere. ⁊ ꝓprie celestia. ⁊ diciť a con ⁊ sidero as. quod non est in vsu.
Consido dis. i. siľ sedere. ⁊ dꝛ a con ⁊ sido dis. ⁊ ꝓ. si. vñ Naū. iii. Que ꝯsidunt in sepibus in die frigoꝛis.
Cōsilioꝛ aris. d. p. i. cōsiliū h̄re. secū voluere iu dicare exquirere. ⁊ dꝛ a cōsulo is.
Cōsisto stis. cōstiti cōstitū. n. t. i. simul stare.
Consoloꝛ laris latus sum. d. p. i. cōfoꝛtare sola tiū p̄bere. simul solari. q̄si consolidare. ⁊ dꝛ a con ⁊ soloꝛ laris. Ĩn cōsolabilis le. ⁊ conso/ lans antis. o. g. Cōsolatarius a ū. Cōsolabi liter aduer. Et est ꝯsolatoꝛ q̄ soli se applicat ⁊ solitudinē alloquio suo leuat. Et ꝓducunt p̄dicta so. Uñ ouidius meta. xiii. Cōsoloꝛ so cios vt longe tedia pelli. Mente ferant pla/ cida. vñ consueuit dici. Dicito consoloꝛ pꝛe stoloꝛ sꝑ aduloꝛ
Cōspergo gis si sum. a. t. i. simul spargere ⁊ dꝛ a con ⁊ spargo. ⁊ mutať a simplicis in e. In ueniť etiā cōspargo gis. ſ hoc accidit ex vi/ cio scriptoꝝ.
Cōspicio cis. xi. ctū. a. t. i. simul spicere.
Cōspicio as. n. p. i. spicas colligere. ⁊ dꝛ a cō ⁊ spico. In q̄ sensu inueniť etiā cōspicoꝛ aris. deponens. ⁊ ꝓdu. pe. Itē cōspicoꝛ potest cō/ poni a con ⁊ specio cis. Uel deriuať a cōspi/ cio cis. ⁊ tūc coꝛ. pe. ⁊ est idē qd̄ aspicio. vnd̄ Grecista. Cōspicoꝛ aspicio ꝯspico colligo spi cas. Pap̄. dicit. Cōspicari rimari intendere credere. Ĩn hic ⁊ hec cōspicabilis et hoc le. Cōspicabiliter aduer. ⁊ cōspicabund⁹ da. dū id est habilis ad cōspiciendū vel similis con spicanti. vel decoꝛus
Cōstello as are. n. p. i. splendere. ⁊ dꝛ a cō ⁊ stel lo las. Ĩn h̄ cōstellatio onis. q̄ sepe poniť ꝓ ipso signo stellarū.
Consterno nis. straui stratū. a. t. Et cōsternoꝛ naris atus. d. p̄ri. Et est consterno animalis vel coꝛpoꝛis vel manipuli vel lectuli vel asel li. vel maris, sed consternari nientis. Et est

cōsternari mēte deficere terreri stupefieri. turbari cadere exanimem esse vel aliq̄ timore vel casu. Jn̄ ꝯsternat⁹ ta tum. i. territ⁹ cōturbat⁹

Consternatus ꝓprie mente. stratus vero corꝑe. Et vtruq̃ tā consterno q̄ȝ consternor cōponit a con ⁊ sterno nis.

Constipo as aui. a. p. i. sil' stipare. ⁊ dr̄ a con. et stipo as. ⁊ p̄ . sti. vn̄ Lucan⁹ in. vij. Pompeie densis acies stipata cateruis.

Constituo is tui tū. a. t. i. sil' statuere. Cū autē ponit' absolute. i. sine actō. tantū valet quantū ponere terminū. vnde Salusti⁹. Jn diem terciū constituūt. i. terminū ponunt.

Consto as stiti. stitū. Jnuenit' etiā ꝯstatū. i. q̄i simul stare. ⁊ dī a cō ⁊ sto. Jtē ꝯstare. i. cōstitui vt domus cōstat ex tecto ⁊ piete ⁊ fundamento. i. ꝯstituit'. Jteȝ cōstare. i. ꝑseuerare vt iste cōstat in ꝓposito. i. ꝑseuerat. Jtem constare. i. certū ⁊ apertū esse. Jtem cōstare pertinet ad p̄ciū vt hec capa cōstat trib⁹ denarijs. Jn̄ constans tis. o. ge. ⁊ compat'. Jnde ꝯstanter ti⁹ tissime aduer. ⁊ h' constātia tie. ⁊ constans dī. q2 vndiq̄ȝ stat. nec in aliquā partē p̄t declinari. Et cōponit' inconstās. Jn̄ h' incōstantia

Construo is xi ctū. a. t. id est simul struere. ⁊ dicitur a con ⁊ struo. Jnde constructio onis. ⁊ constructiuus a. um. ⁊ hic ⁊ hec constructibilis ⁊ hoc le.

Constupror aris. d. p. i. simul stuprari ⁊ dī a cō ⁊ stupror. Jnuenit' etiā in actiua significatione vt ē ꝯstupro as. vnde Hiere. ij. Cōstuprauerūt te vsq̄ȝ ad verticem.

Consueo sues. ꝯsueui vel cōsuetus sum. i. valde suere. Jn̄ ꝯsuetim ⁊ cōsuetudo. Jn̄ cōsuetudinarius ria. riū.

Consuesco cis. ꝯsueui vel cōsuetus sum. i. consuetudinē facere. ꝯm Pap̄. Et ꝯm Hug. Cōsuesco ē incho. de consueo ues.

Consulo lis lui sultū. n. t. i. dare consiliū. et ꝯm hoc cōstruit' cū dtō vt cōsulo tibi. Jteȝ consulo. i. interrogo. consiliū accipio. ⁊ ꝯm hoc cōstruit' cū actō vt cōsulo te. vnde dicit Papi. Consulo tibi consiliū do. Nā consulo te. interrogatiuum est. ⁊ tūc habet passiuū. i. consilium peto a te. vn̄ Cōsulo te querens. tibi cōsulo consiliū dans.

Cōsulto as. i. frequēter ꝯsulere. a consulo is.

Consummo as aui. a. p. i. finire ꝑficere. ad effectū ducere cōplere. ⁊ dī a con ⁊ summo as qd̄ deriuat' a summa me ⁊ debet scribi ꝑ geminū m. vn̄. M summare duplex sibi vult. sed sumere simplex. Jtē Jlle cōsummat q̄ in bono expendit. Jlle cōsumit q̄ in malo deuastat ⁊ dissipat. Unde quidam Consūmere mea volo. sed consumere nolo. Jnde consummatus ta tum vnde Luce. ij. Postq̄ȝ consummati sunt dies octo. id est finiti perfecti completi. Et inde hec cōsummatio onis. i. cōpletio. vn̄. Ps̄ Omīs consummationis. id ē op̄is vidi finē.

Ponit' etiam consummare aliq̄n̄ ꝓ cōsumere. ⁊ econuerso. improprie tamen.

Consumo is psi ptū. a. t. i. destruere in malo expendere. absumere. ⁊ dī a con ⁊ sumo is. qd̄ dȝ scribi ꝑ simplex m. ⁊ ꝓ. su. Jn̄ ꝯsūpt⁹ ta tū

Consuo is cōsui ꝯsutū. a. t. i. sil' suere vel ꝯiungere ⁊ dr̄ a con ⁊ suo is. Jnde h' ⁊ hec consutilis. ⁊ hoc le. ⁊ cōponit' incōsutilis le. Und̄ Joh. xix. Erat aūt tunica incōsutilis.

Contamino as are. a. p. i. polluere deturpare. corrumpe. ⁊ dī a con ⁊ tamino nas qd̄ est aduersari. ⁊ cor. mi.

Contemno nis psi ptū. a. t. i. vilipēdere aspnari nō curare dep̄ciari ⁊ caret p in p̄senti. ⁊ i p̄terito. ⁊ habet m ante n. Jnde ꝯtemptus pta ptū. ⁊ contemptio.

Contemplor aris atus. d. p. i. videre. ꝓspicere. rimari ⁊ ꝓprie refert' ad inuisibilia. licȝ q̄n̄q̄ȝ ad visibilia trāsferat'. ⁊ dī a con ⁊ templum. Jnde ꝯtemplatiuus ua uū. q̄ morat' in ꝯtemplatiōe vel ad ꝯtemplationē ꝑtinens.

Contendo dis di tū vel sum. n. t. i. ligare vel simul ire vel simul tendere extendere pugnare ⁊ dr̄ a con ⁊ tendo dis.

Contento tas taui. i. frequēter contendere ⁊ dicit' a contendo dis.

Contermino nas naui. a. p. i. siml' terminare vl' cōiungere ⁊ dī a con ⁊ termino. Jn̄ ꝯterminalis ⁊ hoc le. i. ꝯfinalis ⁊ cor. mi.

Cōtestor aris atus sum. d. p. i. simul testari. et dicit' a cō ⁊ testor aris. Et vt dicit Pap̄. Cōtestari ad iudices obtestari vo ad aduersarios ꝑtinet. Dr̄ etiā ꝯtestari adiurare firmit' asserere sicut firmū ē testamentū.

Cōticeo ces ticui itū. n. s. id ē simul vel stati tacere nihil ꝓferre. ⁊ cor. ti. ⁊ dr̄ a con ⁊ taceo ⁊ ⁊ a secūda ꝑsona contices. addita co fit cōticesco scis. incho. Unde Ps̄. Jmpij in tenebris conticescent.

Contigno nas naui. n. p. i. tigna cōponere. ꝯiūgere coaptare in structura edificij. vn̄ Tectuȝ tigna ferūt q̄ ꝯtignatio iūgit. Et Eccl'i. x. Jn pigricijs humiliabit' contignatio.

Contineo nes tinui. tentū. a. s. id est simul tenere habere gerere. abstinere in castitate manere. ⁊ dicitur a con ⁊ teneo. Jnde continēs tis. Jn̄ h' ꝯtinētia. i. abstinētia castitas.

Contingo gis tigi ctū. n. t. i. sil' tangere vl' accidere attractare. ⁊ dr̄ a cō ⁊ tango gis. Jn̄ contactus us ui. ⁊ adiectiue cōtactus ta tum. Et scias q̄ accidit malū. euenit casu. obtigit forte contingit facto. Potest etiam componi a con ⁊ tingo gis. ⁊ tunc facit p̄teritū continxi continctū. ⁊ idē est qd̄ simul tingere inficere. ⁊ contaminare.

Cōtinuo as aui. a. p. i. ꝯtinuū facē vl' ꝯtinue hr̄e Jn̄ ꝯtinuati. i. ꝯiūctim iugit'. Pap̄. sic dic̄ cōtinuare. i. ꝯiūgē dilatare ꝓlōgare. Jn̄ ꝯtinue adū. ꝓ q̄ sepe ponit' ꝯtinuo. i. ꝯtinuati l' stati

Contor aris. tatꝰ. d. p. dr̄ aliq̄d ꝑq̄rere vl̄ scrutari ꝛ dr̄ a cōtus ꝓ instr̄o piscatoris. etiā ponit̄ ꝓ interrogare inuestigare. ꝛ cōponit̄ ꝑcontor aris. i. inq̄ro vl̄ ꝑquiro. interrogo ꝛ scribit̄ ꝑ o. Inuenit̄ etiā cūctor ar̄ ꝑ u. ꝓ morari vl̄ dubitare. vñ quidā. Contor ꝑquiro cūcto dubitoq̄ƺ moror q̄ƺ. Et in grecismo dr̄. Percontor notat id qđ ꝑscrutor ꝑ o scriptū. Percunctor q̄ƺ ꝑ u dr̄ esse moror.

Contracto as aui. a. p. qđ ꝛ cōtrecto as inuenit̄ id ē simul tractare vel inter manꝰ tractare et palpare. ꝛ dr̄ a con ꝛ tracto as.

Contraho is xi ctū. a. t. i. simul trahere abbreuiare cōmorari colligere cōstringere decurtare. ꝛ dr̄ a con ꝛ traho is. Iñ contractio onis. id est collectio ꝯstrictio abbreuiatio vel decurtatio. Vñ Ezech. vij. Et ecce venit cōtractio Inuenit̄ etiā ƀm aliā l̄ram contritio. vñ Hiero. Contritio que dicit̄ hebraice scissura. id ē contexus vel perplexio vel collectio omnium malorum.

Cōtremo is ui. n. t. i. sil̄r tremere. ꝛ dr̄ a con ꝛ tremo is. ꝛ cor. tre. Iñ ꝯtremisco cis. inchoa.

Controuersor aris atus sū. d. p. i. litigare. decertare ꝯtradicere. ꝛ dr̄ a cō ꝛ verso sas.

Contumeo mes mui. n. s. i. simul vel valde tumere. ꝛ dr̄ a con ꝛ tumeo es. Inde ꝯtumesco scis. inchoatiuum.

Contūdo dis tudi sū. a. t. i. ꝯterere ꝯfringere. ꝑcutere domare ꝯcidere simul tundere. et dr̄ a ꝯtundo dis Iñ cōtusus sa sum.

Contutor aris atus sum. d. p. i. abscondere defendere. vñ. ij. Mach. j. Et in eo cōtutati sūt Et ꝓducit tu.

Cōuenio nis ueni uentū. a. q. i. cōgruere vl̄ decere. ꝛ dr̄ a con ꝛ venio nis. vñ hoc palliū cōuenit mihi. i. decet me. Et cōuenire. i. alloqui vt cōuenio vos o iudei. i. alloquor. Et ꝯuenire. i. adunari vt isti ꝯueniūt. i. adunāt̄. ꝛ ꝯuenire. i. simul venire. ꝛ cōuenire. i. pacisci. Unde Mat. xx. Nōne ex denario cōuenisti mecū vel conuenio tibi vnū denariū. i. paciscor. Et cōuenire. i. exigere aliq̄d de aliq̄. ꝛ cōuenire. id ē cōpellere. ad causam vocare. vel ad placitū. ꝛ cōuenire. i. assimilare vt iste cōuenit cuƺ illo in albedine. i. est est similis illi. Inde cōuenit impꝑsonale. ꝛ conueniens. ꝛ hec cōuenientia tie. ꝛ componit̄ inconueniens. ꝛ cōparatur. Inde hec incōuenientia tie. vñ Conuenit alloquit̄ decet id siml̄ assi̅l̄at̄. Exigit ad causas vocat ꝛ cōpellit inest q̄ƺ. Pangit adunatur ꝛ adunat conueniens est.

Conuento tas. i. frequēter cōuenire.

Cōuentor aris. atus sum. d. p. i. conuentū facere vel celebrare. ꝛ dr̄ a cōuentus.

Conuersor aris. d. p. i. simul versari ꝛ esse cū aliquo ꝛ dr̄ a con ꝛ verso sas. Inde h̄ ꝛ hec conuersabilis ꝛ hoc le.

Conuerto ti. cōuersum. a. t. i. simul ꝯtere vl̄ ad aliquam vitam vel sectam ꝯtere. ꝛ dr̄ a con. ꝛ verto tis. Inde h̄ ꝛ hec conuertibilis ꝛ hoc le. ꝛ comparat̄. ꝛ cōponit̄ incōuertibilis et h̄ le. Iñ conuerso as. frequentatiuū. ꝛ est actiuum conuerto. tamen ƀm Hugui. cōuertor ꝛ ꝑuertor passiua sunt ꝛ deponentia.

Conuescor sceris. d. t. i. simul vesci. pariter vesci cū alio comedere.

Cōueho is. xi. ctū. a. t. i. vndiq̄ƺ vel simul vehere. ꝛ dr̄ a con ꝛ veho.

Conuicior aris. d. p. i. cōuicia inferre vituperare ꝛ ꝯstruit̄ cū datio. ꝛ dr̄ a con ꝛ vitio as. Iñ h̄ conuitiū tij. ꝯtumelia vituperiū. Inde ꝯuiciosus sa. sum. i. plenꝰ cōuitijs. ꝛ compat̄ ita dicit Hug. Pap̄. etiā dicit cōuicior aris. ꝯuiciatus sum. i. exprobro Iñ conuitiū. i. obprobrium. iniuria.

Conuiuo uis xi. ctū. n. t. i. simul viuere.

Conuiuor aris. d. p. i. conuiuiū facere vel celebrare vel insimul comedere. Vñ Cato. Raro cōuiuare. ꝛ ꝓdu. ui.

Cooperio is ui. cooꝑtum a. q. pe. cor. i. siml̄ opꝑire ꝯtegere. ꝛ dr̄ a con ꝛ opio. Iñ cooꝑtorium id est amictus.

Cooperor aris. atus sum. d. p. i. simul oꝑari coauxiliari. ꝛ dr̄ a con ꝛ operor aris.

Coopto tas taui. a. p. i. simul optare.

Copulo las laui. a. p. i. coniungere sociare iugare. Et componit̄ cū dis. vt discopulo. i. disiūgere. ꝛ cum re vt recopulo as. id est reiungere ꝛ cor. pu.

Coquo q̄s xi. ctū. a. t. i. cibaria ꝑpare ꝛ cōponit̄ cū de ꝛ dr̄ decoquo q̄s. i. valde coquere. cum ex vt excoquo q̄s in eodē sensu. ꝛ sil̄r cū in vt incoquo is ꝑcoquo q̄s. i. ꝑ alijs coquere vel supra vel plus. Cū re vt recoquo. i. iteꝝ coq̄re vel valde coquere. Cum sub vt subcoquo. id est parū vel subtus coquere.

Corno as are. n. p. id ē cornu resonare.

Cornicor aris. i. vocē cornicis imitari. vel inutiliter loqui ꝛ garrire qđ etiā cornicolor aris dr̄ ꝛ ꝓ. ni. Vñ Persius. Nescio q̄d tecuƺ graue cornicaris inepte ꝛ dr̄ a cornix.

Corono nas. a. p. i. coronā imponere vel corona ornare.

Corporo as aui. a. p. id ē corporeū facere vl̄ impinguare. vel in corpꝰ imittere vel ad sustētamentū ꝛ augmentū corꝑis sumere ꝛ cōponit̄ cum in vt incorporo as. ꝛ cor. po.

Corrideo des. risi. i. simul cū alio ridere. ꝛ dicitur a con ꝛ rideo des. Et mutat̄ n in r. ꝛ ꝓ. ri Vñ Gen. xx. Corridebit mihi.

Corrigio as. a. p. id ē corrigias facere vel corrigijs ligare. Et cōponit̄ decorrigio gias. discorrigio gias excorrigio gias. in eodē sensu. id ē dissoluere. Incorrigio incorrigias. i. corrigijs ligare vel ornare vel aptare.

Corrigo gis. correxi. ctum. a. t. id ē castigare vl̄ emendare. ꝛ dr̄ a con ꝛ regio gs. Et corripis

gi. ⁊ differt a corripio. qꝛ corrigo. i. emendo. vt corrigo librū. Pertinet etiā ad mores qñ qꝫ. vt corrigo iſtū. i. caſtigo. ⁊ nulla correctio ſperat̃ de iſto. i. nulla emendatio. Vñ ꝓphe-ta. In q̃ corrigit adoleſcentior viam ſuā. Sꝫ corripio. i. reprehendo vt Corripiet me iuſt⁹ in miſericordia. Sic ⁊ correctio ⁊ corrigo ꝓ pꝛie pertinet ad librum. vt iſte liber non ē bene correctus. Sed correptio vel correptor vl̃ correptus a corripio corripis ꝑtinet ad mores. vt iſte nō ē bene correptus de tali dicto vel facto.

Corrigo gas gaui gatū. a. p. i. ſimul rigare. ⁊ dicit̃ a con ⁊ rigo gas. ⁊ corripit i. ⁊ retinet n. ſm quoſdam.

Corripio is ui. ptū. a. t. i. ſil̃ rape vl̃ cape vl̃ caſtigare repꝛehendere. ⁊ dr̃ a con. ⁊ rapio is. Et cor. ri. Vñ corrept⁹ a. ū. ⁊ hec correptio onis

Corrodo dis ſi ſum. a. t. i. ſimul rodere.

Corrogare eſt quaſi ſimul rogare vl̃ ſimul colligere vel adunare.

Corrūpo pis pi ptū. a. t. i. frangere deuirginare vitiare inficere morbo vel malis moribus ⁊ dr̃ a cō ⁊ rūpo is. Vñ hic ⁊ hec corruptibilis. ⁊ hoc le. ⁊ inde corruptibilit̃ ⁊ corruptibilitas. ⁊ corrupt⁹ a. ū. ⁊ cōpat̃ ⁊ cōponit̃ incorrupt⁹ a. ū. ⁊ ſil̃r cōparat̃.

Cortico as. aui. a. p. i. corticē dare vel auferre. ⁊ dr̃ a cortex ⁊ cōponit̃ cū de vt decortico as diſcortico as. excortico as. in eodē ſenſu. id eſt corticē auferre. incortico as. i. in corticez mittere vel adaptare corticem.

Coruſco as aui. n. p. i. reſplendere vel vibrare. vl̃ iaculari. fulgere. vñ Iuuenal̃ in. iiij. Carpeio ſeruata ⁊ Ioui fronteqꝫ coruſcat. Unde ptꝫ ꝙ ſcribit̃ ꝑ vnū r. ⁊ cor. primā. Vñ coruſcus ca. cū: i. ſplendens criſpus tremulus vibrans. ⁊ ſubſtantiue hic coruſcus ſci. i. ſplendor lux intolerabilis. ⁊ hec coruſcatio. i. ſplēdor coruſcādi actio. vñ ſm Greciſ. Sol radiat mucroqꝫ micat fulgorqꝫ coruſcat. Cū fulgor ſupra nos paret tunc fulgurat ether.

Coſto as. qd̃ nō eſt in vſu. i. coſtas vel coſtā facere. ⁊ dr̃ a coſta ſte. ⁊ componit̃ decoſto as. diſcoſto as. excoſto as. in eodem ſenſu. i. coſtas extrahere. Vñ incoſto as. i. immittere coſtas. recoſto as. i. excoſtare vel iterū coſtare. ⁊ ſunt oīa actiua.

Counio nis couniui. a. q. i. ſimul cōiungere. Et dr̃ a con ⁊ vnio. ⁊ abijcit̃ n. ⁊ ꝓducit u.

Couno nas aui. a. p. i. congregare.

Coutor teris. d. t. i. ſimul vtor.

C ante R

Crapulor aris. d. p. i. ſuꝑflue manducare bibere inebriari. Hec Pap. Pro exceſſu aūt i potu ponit̃ in pſal. Tanqꝫ potens crapulatus a vino. ⁊ cor. pu.

Craſſo as are. ⁊ craſſor aris inuenit̃. i. craſſum facere. Vñ craſſeo ſes ſui. i. craſſū eē vl̃ fieri. ⁊ hꝫ incho. vt craſſeſco ſcis. vñ illud Sermo craſſeſcit qd̃ fit duob⁹ modis. Uel cū ſupabundat vl̃ cū ingroſſatur. ⁊ deficit a ſubtilitate. vel cū inflat̃ ad altū ſtilū. Craſſo cōponit̃ cōcraſſo as. i. ſil̃ craſſare. Decraſſo as. i. valde impinguare vl̃ macrū facere qd̃ ⁊ diſcraſſo as dr̃. Incraſſo as. ⁊ eſt actiuū craſſo cum oīb⁹ ſuis cōpoſitis. Inuenit̃ etiā graſſor aris deponens. Sed aliud eſt vt patebit.

Craſtino as are. nō eſt in vſu. ſꝫ componit̃ procraſtino as. i. in craſtinū deferre vel ꝓlongare. ponit̃ tñ qñqꝫ ſimpl'r ꝓ differre. ſimplex ſi inueniat̃. ⁊ cor. pe.

Crebreo es brui. n. s. ⁊ caret ſupino. i. eſſe vl̃ fieri crebrū. Vñ crebreſco ſcis. incho. ⁊ vt dicit Pap. Crebreſco. id eſt innoteſco ſpiſſor multiplicor.

Credo dis didi ditū. a. t. dare cretū. i. cōſiderationē ſupra rem aliquā vel dare cretū. i. inclinare animū ad cernendū qd̃ ita ſit vt dr̃. ⁊ dr̃ a cerno qd̃ hꝫ cretū in ſupino ⁊ do as. Vñ verbalia. Et cōponit̃ credo cū con vt cōcredo. i. ſimul credo ⁊ diſcredo. i. rē nō credere ⁊ ꝓd. cre. vñ Oui. de arte. Munera crede mihi capiunt hoīes deoſqꝫ

Cremo as aui. a. p. i. cōburere cruciare. ⁊ cōponit̃ cōcremo as. ⁊ cor. cre. vñ in Aurora dicitur. Hos ī nube leuat. hos de⁹ igne cremat.

Creo as are aui. a. p. i. ꝓprie aliq̃d ex nihilo facere. ⁊ ſic ſol⁹ de⁹ poteſt creare cū ſit potētie infinite. Et dicit hec ꝓpoſitio ex cū dr̃ ex nihilo ordinē nō materiā. ſed facere ex ꝓiacenti materia. ponit̃ tñ creare ꝓ facere ⁊ ecōuerſo ⁊ ꝓ generare ⁊ ecōuerſo. Vñ creatores dicunt̃ parentes. Et cōponit̃ cū con vt cōcreo as. i. ſimul creare Procreo as Recreo as. i. iterū creare reficere.

Crepito as. i. frequenter crepare.

Crepo pas. pui. pitū. n. p. qd̃ ⁊ crepo is. crepui ſm terciā cōiugatōnē dr̃. ſꝫ crepare eſt ſonare Crepere v̓o ē cremari dirūpi. ſꝫ ſepe vtrūqꝫ ī uenit̃ in vtraqꝫ ſignificatōe. Vñ hic crepor oris id ē ſon⁹ vel crematio. Vñ v̓bum frequentatiuū. Crepito as. Crepo cōponit̃ cū cō vt cōcrepo as. i. cōſonare. Diſcrepo as. i. diſſonare diſcordare diſtare. Increpo pas. i. redarguere repꝛehendere vituperare.

Creſco cis creui cretū. n. t. idē hꝫ ꝑteritū ⁊ ſupinū ꝙtū ad vocē. qd̃ hꝫ cerno nis. Vñ Cerno ſolet facere creui cretūqꝫ ſupinū. ſic creui cretū vult tibi creſco dare.

Cribro as are. a. p. i. frumentū purgare cernere examinare ventilare.

Criminor naris. verbū cōe. i. viciū vel vituperium imponere vel imponi. Vñ criminoſus ſa ſum. qd̃ comparat̃. ⁊ criminoſe ſius ſime. aduer. Et hec criminoſitas tatis. Et hic ⁊ hec criminalis ⁊ hoc le.

Crineo es.n.s.i.hīc crines ⁊ dꝛ a crinis.

Crinesco scis.inchoatiuū.i.incipio hīc crines

Crispo as.aui.a.p.i.crispū facere vl̓ concutere vibrari iaculari. Jn̄ crispus a.ū.⁊ cōpaꝛ crispus pioꝛ.pissim⁹. Jn̄ crispe pi⁹.sime. aduerbiū. Jn̄ hec crispitudo dinis. Et cōponiꝛ cū con.vt concrispo as.

Crissoꝛ aris atus sum.d.p.id est fricare. ceuere sed crissari id quod mulier subtus facit. Ceuere quod facit vir desuper. vel crissari ē̄ mulierum inter se.sicut ceuere est viroꝛum inter se. Unde. Est ceuere virum sed crissari mulierum.

Crocito tas tare.n.p.i.clamare ad modū coruoꝝ. Jn̄ hic crocitat⁹ tus tui.qꝺ̄ ⁊ crocit⁹ inueniꝛ.i.vox coꝛui.⁊ est crocitare ꝓpꝛiū coꝛuoꝛum.⁊ coꝛ.ci.

Crocro as are. n.p.idē est qꝺ̄ crocito tas.

Crucifigo gis.xi.xū.a.t.pe.ꝓdu.i.cruci annectere.⁊ dꝛ a crux ⁊ figo gis. Jn̄ xbalia.vl̓ cōponiꝛ a cruci dtō ⁊ figo gis.

Crucio as aui.a.p.i.toꝛquere toꝛmentare. Jn̄ cruciatoꝛ toꝛis. ⁊ cruciatoꝛius. ria.rium.qꝺ̄ cruciat vel quod est dignum cruciari vel aptum cruciari. Et componiꝛ cum con.vt Concrucio as. Jtez decrucio as.i.valde cruciare vel a cruciamine remouere. Jtē excrucio as. ⁊ coꝛ.cru. Unꝺ̄ Birrhia. Ad mala nat⁹ ego crucioꝛ dū cuncta quiescūt.

Crudeo es ui.n.s.i.esse vel fieri crudū vel inualescere. Jn̄ crudesco incho.⁊ ꝓdu.ꝑmā. Un̄ Prudentius in sichomachia. Jnsolitis dapib⁹ crudescit guttur ⁊ ossa.

Cruento as are.a.p.i.sanguine inquinare.

Crusto stas stas.a.p.id est crustam facere vl̓ addere vel apponere.crustis aliquid linire. Et dicitur a crustum crusti.⁊ componitur cū de. vt decrusto as.id est valde crustare vel crustas auferre.

C ante V

Cubo as are.n.p.i.iacendo inclinare.vide infra in Cumbo.

Cudo dis di.sum.a.t.i.fabꝛicare pollire sculpere celare. Et cōponiꝛ ꝓcudo dis.i.pꝛo aliqua re cudere.vel qꝺ̄ est retro cudere.

Culmino nas.pe.ꝓdu.a.p.i.exaltare fastigiare sublimare ⁊ dꝛ a culmen.

Culpito tas .i.frequenter culpare.

Culpo as aui.a.p.i.criminari repꝛhēdere.⁊ cōponiꝛ disculpo as.exculpo as.in eodē sensu id est defendere culpam. culpam impositam alicui ab eo remouere.inculpo as.id est culpam imponere.

Cumbo bis bui.bitū.n.t.nō est in vsu in ꝑsenti. Et inde cubo as.n.p.et hꝫ idē ꝑteritū ⁊ supinū cū eo.s.cubui ⁊ cubitū in eodē sensu cū eo.i.iacere īclinari. Sꝫ cubare poti⁹ spectat ad languidos ⁊ ad insidiatoꝛes ⁊ vigilatores. Un̄ cubare inueniꝛ ꝑ insidiari vel vigilare vel infirmari. Jtē ꝭm antiquitatē inueniꝛ ꝙ cubo bas.facit ꝑteritū in aui.⁊ supinū in atū.vt cubaui cubatū.⁊ ꝭm hoc ꝓpꝛie ptinet ad languidos vl̓ insidiatoꝛes vel vigillatoꝛes. Un̄ Sanus eo cubitū male sanus vado cubatum.

Cumulo as.a.p.i.cōgregare augere multiplicare cōgerē ad summū implere. Jn̄ xbalia.⁊ componiꝛ accumulo as.i. aggregare. Decumulo as.i.valde cumulare vl̓ cumulū auferre. Et coꝛ.mu. Un̄ Gaudia stultoꝝ cumulāt augmenta doloꝝ vel maloꝝ.

Cunctoꝛ aris atus sum.d.p.i.moꝛari vel dubitare. Qui em̄ vniuersā vult videre vl̓ numerare.opꝫtet euꝫ moꝛari ⁊ dubitare. Et scribiꝛ cunctoꝛ taris.ꝑ moꝛari vl̓ dubitare ꝑ u. Sꝫ contoꝛ aris.ꝑ inquirere scribi debet o.

Cunnio nis.niui.n.q.i.putrescere vl̓ stercus facere. Jn̄ hic cunnus ni.⁊ hic cunnul⁹ li.dimi.vas mulierum.

Cupio pis piui.a.t.i.ambire vel desiderare.et differunt. qꝛ ambim⁹ honoꝛes ⁊ dignitates Cupim⁹ alias res mundanas. Desideram⁹ celestia. Jtē cupim⁹ ⁊ ꝑsentia ⁊ absentia. desideram⁹ tm̄ absentia.petim⁹ cupitū. desideriū mulieris querim⁹. Et a cupio deriuaꝛ cupisco scis.incho.⁊ ꝑ cōpositōnē cōcupio pis Jn̄ cōcupisco verbū inchoatiuū.

Curo as aui.a.p.id est sanare vel purgare vel curā alicui adhibere. Et deriuaꝛ a cura. Jnueniꝛ etiā neutrū ⁊ absolutū curare id ē studium ⁊ curam habere. Et componiꝛ cum ad ⁊ dꝛ accurro. Jtem cum pꝛo.⁊ dꝛ ꝓcuro ras id est pꝛo aliquo curam de aliqua re suscipere ⁊ ꝓcurare.diligenter pascere.⁊ ꝓducit cu. Unde Quod statuere cures non illud rumpere cures.

Curro ris.cucurri cursum.n.t.i. saltanter ⁊ velociter ambulare.

Curso as are.⁊ cursito as.i.freq̄nter currere

Curuco as aui.a.p.i.aliquē curucā facere.qꝺ̄ fit eius coꝛrumpendo vxoꝛem.⁊ dꝛ a curuca ⁊ ꝓducit pe.

Curuo as are.a.p.i.curuū facere vel inclinare. Jn̄ hec curuatura ture.⁊ curu⁹ ua.uū.qꝺ̄ cōparaꝛ. Jn̄ curue si⁹.sime.aduer. Et hec curuitas tatis. Et cōponiꝛ accurruo.i.ad se vel ad aliq̄d curuare. Accuruo uas.i.a curuatura remouere. Concuruo as.i.simul curuare. Decuruo as.i.valde curuare vl̓ a curuatura aliq̄d remouere. Jncuruo uas.ꝓcuruo uas recuruo uas.

Cuso as are.a.p.i.freq̄nꝛ cudere. ⁊ dꝛ a cudo.

Custodio dis diui ditū.a.q.i.seruare pascere. pꝛocurare.

Cutio tis si.sum.a.t.i.ꝑcutere.ꝭ nō est in vsu ꝭ simplici.sed in compositis.vt cōcutio tis.id est quatere ⁊c̄.

D ante A vel E

Dāno as are.a.pri.id est punire.animaduertere.

Dapino as aui.a.p.i.largiri ⁊ ꝓcipue victū.⁊ dr̄ a dapes ⁊ cor.pi.

Deambulo as are.n.p.i.de loco ad locū ambulando spaciari. Jnde verbalia.

Deartuo as.a.p.id ē separare artus a seinuicē vt fit de gallinis ⁊ similibus.

Debello las laui.a.p.i.expugnare.⁊ dr̄ a de. et bello as. Jnde debellatoriꝰ.a.um. Jnde verbalia debellator trix.tio.

Debeo bes bui bitū.a.s.i.debitū hr̄e. quasi de alieno habere.⁊ dr̄ a de ⁊ habeo. Jn̄ debitus ta tum.⁊ hoc debitū ti.pe.cor.

Deblatero as.a.p.i. valde blaterare vel diuulgare. ⁊ dicitur a de ⁊ blatero as.

Debreo as.breare.a.p.i.inebriare. ⁊ dr̄ a de et ebrio as.⁊ pōt esse intentiuū ⁊ ꝓuatiuum.

Decedo dis.cessi sum.n.t.i.deorsum vel de vno loco ad aliū cedere.⁊ dr̄ a de ⁊ cedo dis cessi. Etiā ponit̄ p migrare vel mori. Jnde decessus us ui. Et scias ꝙ discedimꝰ ꝑ diuortium. abscedimꝰ ꝑ absentationem secedimus ꝑ singularitatem. decedimꝰ ꝑ mortem. discedimꝰ ab vrbe. vn̄ Decedit moriens discedit ab vrbe recedens.

Deceo ces cui.n.s.i.ꝯuenire ad ornatū ptinere vt Te decet hymnus deꝰ in syon. Item a deceo dr̄ decet impsonale.⁊ ꝯstruit̄ cū actō. Jtē decet cōponit̄ cū cō. vt condecet ⁊ dedecet.i. discōuenit.⁊ cor.ꝑmā. Unde Ouidiꝰ. Dedecet ingenuos tedia ferre sui.

Decerno nis creui cretū.a.t.i. iudicare. ponere deliberare statuere cōfligere. Et decernere p confligere est neutrum.

Decerpo pis.psi.ptuꝫ.a.t.i. de alijs carpere.id est eligere.⁊ dr̄ a de ⁊ carpo.

Decesso sis siui sitū. vbū desideratiuū.i.desidero decedere vel declinare.

Decido dis di dere.n.t.i.deorsum cadere.⁊ supinis caret.⁊ dr̄ a de ⁊ cado.⁊ cor.ci. Jtē inuenit̄ decido is di.sum.i.deorsum cedere vl̄ valde cedere.⁊ tūc cōponit̄ a cedo is cidi. et pducit ci.vbiqꝫ.

Decimo mas maui.a.p.i. decimam partem dare vel auferre.

Decipio pis cepi ceptū.a.t.i.fallere.⁊ dr̄ a de ⁊ capio pis. Jn̄ deceptoriꝰ.a.um.⁊ h̄ deceptor hec deceptrix ⁊ hec deceptio.

Declino as are.a.p.i.de vno loco ad aliū vl̄ deorsum clinare vl̄ variare. Jnde h̄ ⁊ hec declinis ⁊ hoc ne.⁊ declinꝰ a um.⁊ hec declinatio ⁊ declinatus.a um.qd̄ declinat̄ vl̄ declinare potest.⁊ pducit pe.

Decollo as are.a.p.i.collū amputare.⁊ dr̄ a de ⁊ collū li.⁊ scribit̄ ꝑ duo.l.

Decoloro as are.a.p.i.fuscare.

Decoro ras.me.cor.a.p.i.honorare. Un̄ Oratius in epi. Et genus ⁊ formā regiā pecunia format. Ac bene numatū decorat suadela venusqꝫ. Jnde ꝑ compositionē dedecoro as penul.cor.i.inhonestare vituperare. ⁊ dr̄ a decorus ra rū.me.cor. qd̄ idē ē qd̄ honorꝰ. Sꝫ decoro as me. pdu.i.venustare. Et cōponit̄ cū cō. vt Condecoro as. Et nota ꝙ decoro siue corripiat mediā siue pducat sp̄ est actiuū. vn̄ Quē veneror decoro quē pulcrum reddo decoro. Hunc homines decorāt quem vestimenta decorant. Te vestis pulcrū reddit natura decorum.

Decurso as are.id est sepe vl̄ frequenter decurrere.

Decuso sas sare.a.p.i.venustare adornare. Jn̄ decusatus ta.tum.⁊ decusatim aduer.i.ornatim vel venustatim.⁊ dicit̄ a decus oris. vel potius a de ⁊ cuso as.

Dedico as aui.a.p.id est consecrare deo copulare vel dare pficere.⁊ dicitur a de ⁊ dico as. ⁊ corripit di.

Dedisco discis.n.t.i.obliuioni tradere siue qd̄ didicerat perdere.

Dedo dis.didi.tū.a.t.i.reddere se victū vl̄ vincendū hostibus victoribꝰ se tradere.⁊ dicitur a de ⁊ do das. Jnde hec deditio onis.tal̄ tra ditio aut redditio ⁊ deditius a um.

Deduco cis.xi.ctū.a.t.i.de vno loco ad aliū ducere vel valde ducere. Uel deducere est amicum abeuntem prosequi ⁊ comitari quod vulgare quorundam redolet.⁊ dicitur a de ⁊ duco cis.⁊ pducit du.

Defamo mas maui.a.p.i.conuiciari criminari famam auferre.⁊ dr̄ a de ⁊ famo mas.⁊ pdu.fa. Unde Fama volat transitqꝫ modum quocunqꝫ feratur.

Defatigo as aui.a.p.i. valde vl̄ deorsuꝫ fatigare vl̄ a fatigatione alleuiare.⁊ p.ti.⁊ dr̄ a de ⁊ fatigo as. Jn̄ defatigatꝰ ta tū.

Defeco cas care.a.p.i.purgare q̄si deorsuꝫ a fece ponere.⁊ dr̄ a de ⁊ feco as. Jnde defecatꝰ ta tum.id est sine fece vel sine sordibus vl̄ purus.⁊ pducit pe.

Defalcare est aliquid ab aliquo iure debito in solutum computare.

Defendo dis di.a.t.i.ptegere.⁊ dicitur a de ⁊ fendo dis. Uel defendere est vicē dn̄i subire vl̄ illud facere qd̄ faceret dn̄s. Jn̄ h̄ defensor oris.actor patronus. Et defensorius a um.⁊ hec defensio onis.

Defenso as are.a.p.i.frequēter defendere.

Defertio tis si tū.a.q.i.valde vel deorsum implere euacuare.⁊ dr̄ a de ⁊ fartio tis. Jnd̄ deferto tas frequētatiuum.

Defero fers.tuli latum. verbum neutraꝫ id est de vno loco ad alium ferre vel deorsum ferre Et deferre.id est accusare. Jn qua significatione sepe inuenitur in Boetio de ꝯsolatione.

Et deferre.i.honorē impendere.⁊ ſm hoc cōstruiť cum dtō.vt Ego defero tibi.id est honorem impendo.Vñ Defero fert accusat honorat fertq̧ deorsum.

Deferre iuramentũ est aliquē artare vel astringere ad iurandũ.Et quãdoq̧ defertur a iure quandoq̧ a iudice.qñq̧ a parte.qñq̧ etiã delato a parte ꝑti deferť.vt notatur.C.de iure iuran.l.j.

Deferro as.aui.a.p.i.valde vł deorsuz ferrare vel ferrum remouere ⁊ extrahere. Et dicitur a de ⁊ ferro as.

Deferto tas.i.frequenter defertire.

Defetiscor sceris.defessus suz.d.t.vbi antiq̃ dicebãt fatiscor sceris.i.deficere vł fatigari vinci.et ꝙ defetiscor faciat defessus testať.Priscia.in li.x.dicēs.Defetiscor defessum fac̃ supinũ.⁊ ꝑticipiuz ꝑteriti tꝑis defessus non ab eo qđ ē deficio defect⁹ fit ꝑticipiũ ꝑteriti.Et vt dicit Pap̃.Defessus exhaustus lassus fatigatus.a defeciscor.

Deficio cis.feci fectũ. inueniť in duab⁹ significationib⁹.s.in absoluta ⁊ trãsitiua.Nã deficere.i.defectũ pati.deesse.vt Iste lassus defecit. Item deficere.i. destituere derelinquere Vñ defectus.⁊ hec defectio onis.Et vt Papias dicit.Defectus q̃rte declinatiõis. solis ⁊ lune varij labores.Solis cum inter nos et tꝑm luna obijciť quod nõ fit nisi finita luna. Lune eñi defectus inter solem ⁊ ipam lunaz vmbra terre obijcitur.

Definio finis.niui.nitũ.a.q.i.valde finire ⁊ dicitur a de ⁊ finio.Et idem etiam quod diffinire.Inde diffinitus.ta.tum.Vnde Actuũ.ij. Hunc de finito consilio ⁊ ꝑsciencia dei traditum.⁊ ꝓducit fi.

Defio fis fiui.fire.i.derelinquere vł deesse.defefectũ pati.⁊ dr̃ a de ⁊ fio.

Defiteor teris.d.s.i.negare abnuere.

Deflagro as.a p.i.exardere.diuulgare. furorē deponere.⁊ dr̃ a de ⁊ flagro as.

Defluo is.xi.ctũ.n.t.id ē deorsum vł cito fluere vel decurrere.⁊ dr̃ a de ⁊ fluo is.

Defringo gis.gi.fractũ.a.t.i.valde vel deorsũ frangere.Et dr̃ a de ⁊ frango gis.

Defraudo as are.a.p.ſm theologos. ſ ſm Hugui.dz dici defrudo as.au mutata ĩ u longã. Et est defraudare vł defrudare.valde fraudare.Et Pap̃.etiã dicit.defrudo a fraudo componiť.au in u sicut claudo includo.

Defungor geris.defunctus sum.d.t.i.deorsuz a functiõe esse.Vñ Quia q̃ moriť deorsuz fit a functiõe vite.ideo dr̃ defungio.i.mori. Inde defunctus ta.tum.i.mortuus.quia deorsum a functione vite est.

Degenero ras.n.p.i.deorsum esse vel fieri a genere.esse vel fieri degenerē.vel degenerare ē denobilitare.id est facere degenerem.vel degenerare est de genere exire peccando vł malis moribus.

Deglutio tis.tiui.n.q.i.valde vł deorsum glutire.vel a gula iam in gulatum emittere.

Dego gis gi.n.t.id ē viuere.⁊ caret supino.ſm visum.⁊ dr̃ a de ⁊ ago gis.⁊ ꝓducit de.Unde in Aurora dr̃.Qui cor habent humile vel casto corꝑe degunt.

Degradare est deponere de ordine.vt.lxxxj. distin.dictum.

Dehisco cis.id est deorsum vel valde hiscere.⁊ dr̃ a de ⁊ hisco cis.Vñ dehiscēs.o.g.i. ꝑtuz hiatũ.⁊ diffusum hñs.valde hiscens.

Dehortor aris.atus.verbũ cõmune.i.dissuadere vł valde hortari. Inde dehortatorius ria.rium.⁊ hoc dehortamen inis.

Deiecto as.are.i.frequẽter deijcere.

Deiero ras.n.p.id est valde iurare vel peierare.Vnde.j. Regum.xx. Addidit Ionathas deierare Dauid.id est valde vel firmiter iurare.Etiam deierare est falsum iurare. vt. c.in lr̃is de testi.

Deifico cas.a.p.id est deum facere.⁊ dicitur a deus ⁊ facio. Inde deificus ca.cum.pe.correp.i.diuinus.

Deijcio cis.ieci iectum.a.t. id est deorsum .vel de vno loco ad alium iacere.⁊ dicitur a de et iacio cis. Inde deiect⁹.a.ũ. ⁊ deiecto as.frequentatiuum.

Deiuro as.pe.ꝓ.n.p.i. valde vł firmiť iurare. ⁊ dr̃ a de ⁊ iuro.Et nota ꝙ in istis verbis deiuro ⁊ ꝑiuro q̃bus antiq̃ vtebanť nos mutam⁹ u.in e.cor.⁊ subtracta r.a secũdo vbo.et dicim⁹ deiero ras.peiero ras.ꝓ ꝑiuro ras. et deiuro as.Vñ Lucan⁹ in.vj.Vos estis sup istigenas q̃ peierãt vndas.

Delabor eris.lapsus sum.d.t.i.de vno loco ad alium vel deorsum labi. ⁊ dr̃ a de ⁊ labor beris.⁊ ꝓducit la.

Delapido.das.a.p.ſm Papiã.ē euertere consumere erogare vł vastare.⁊ cor.pe.

Delecto tas.n.p.i.gaudere iocundari.placere ⁊ dr̃ a de ⁊ lacto as.a in e mutata. Inuenitur etiã in deponenti in eodem sensu.vnde propheta Delectentur in leticia ⁊ exultatiõe.Et delecto signat magis passionē intrinsec⁹ natã q̃ʒ actionē traseuntem. ſ illã signat ad modũ actionis. Vñ delectat verbũ imꝑsonale.et hec delectatio onis.⁊ he delitie aruz quia delectant.

Delego as aui.a.p.i.de vno loco ad aliũ vł deorsum legare.⁊ dr̃ a de ⁊ lego as. Inde delegãs tis.ꝑticipiũ.⁊ delegat⁹ti. Item delegare est aliquē iudicē loco sui auctoritate sui iudicatuꝝ ꝯstituere vł substituere.vt.l.precipimus.C.de appel.Vel est in locũ suũ.vł vice sui aliũ reum creditorem dare.

Deleo les leui.letũ.a.s.i.destruere extinguere interficere.⁊ dicitur a de ⁊ leo les lere: quod non est in visu. Inde deletus ta.tum.id ē de-

structus.pe.p.vnde dicit Priscianus in.ix. libro. Deletum a deleo. vnd' letum ipa res q̃ delet vitam quasi a leo simplici. quod non est in vsu. ꝛ format deletũ a deleui. vi in tum mutata. ꝛ pdu.de.vñ Vitrbia. Omnia mors delet. omnia morte cadunt.

Deliberare ẽ factũ diligenter tractare. vl' in mẽte reuoluere vel cũ amicis suis explorare. an expediat sibi illud admittere. de quo q̃ritur. puta hereditatem agnoscere vel adire. vt.l. si aristo. in princi.ff. de iure. delibe.

Delibo bas baui.a.p.i. sacrificare immolari extinguere cõsummare contingere vel parumper degustare. ꝛ pdu.li.vñ. Vinũ delibo de quo temptans ego gusto.

Delibuo buis bui butũ.a.t.i. infigere ꝛ dr̃ a de ꝛ oleo. vel liquore ꝛ buo. vnde delibuere q̃si de oleo vel liquore pfundere. Inde delibutus. Quidã tñ dicunt ꝙ delibuo componit a de ꝛ oleo. vel liquore ꝛ imbuo. ꝛ nõ a buo. quia buo ẜm eos nihil est.

Deligo gis legi.a.t.i. de aliis legere. i. eligere ꝛ dr̃ a de ꝛ lego gis. ꝛ cor.li.

Delimino nas naui.n.p.i. valde liminare. vel deorsum lumẽ auferre. ꝛ dr̃ a de ꝛ limino.

Delimo as aui.a.p. id est valde limare vl' limẽ auferre. In alia etiam significatione hoc verbo vtimur. vt iste vult vicinos suos delimare. i. destruere. quasi oĩno de limo. id est mundo auferre.

Delinio inis.a.q. id est placare dulcem facere ꝛ lenem. Inde delinitus ta tum. ꝛ hec delinitio onis. ꝛ hoc delinamentũ ti. i. placatio. dulcedo blandimentum.

Delino nis. leui letũ.a.t. valde vel deorsum linere vel planare vel delere vel occidere. ꝛ dr̃ a de ꝛ lino. ꝛ cor.li. vbiq̃.

Delinquo q̃s liq̃.a.t.i. peccare omittendo bonũ ꝛ derelinquendo dei mandatũ. ꝛ dr̃ a de ꝛ linquo q̃s. ꝛ amittit n. in p̃terito. vñ ꝓpha. Priusq̃ꝫ humiliarer ego deliqui.

Deliro as.n.p.i. desulcare. a sulco deuiare. exorbitare. sicut boues discordãtes faciũt. vñ ꝛ sepe ponit ꝓ discordare. vñ Oratius in epi. Quicq̃d delirant reges plectunt achiui. Et hinc delirus a ũ. i. stultus fatuus ꝛ discordiosus. Et delirare ꝓprie senũ ẽ. ꝛ senes ꝓprie dicuntur deliri. q2 ꝓpter senectutem insaniũt ꝛ rectum tramitẽ tenere nõ possunt. Et scias ꝙ delirus ꝛ deliro nõ pñt esse composita a lira ꝓ instr̃o canendi. quia tũc lira habet p̃mã breuẽ. Sed lira pro sulco pducit primã sicut patet in isto versu. Pollice tango lyram. facto cũ vomere lyram. Deliro ergo componit a lira ꝓ sulco. Inde deliro ꝛ delirus pd̃.pe. sicut lira ꝓ sulco primaꝫ vt patuit p Oratiũ. Quidã tñ dicũt ꝙ deliro. i. discordo. cõponitur a lira ꝓ instr̃o canendi. ꝛ sic ẜm eos corr̃. pe. ꝫ deliro ꝓ deuio. ꝯponit a lira ꝓ sulco. ꝛ sic p.li. vñ. deliro discordo deliro deuio dico

Deliteo tes tui.n.s.i. deorsum latere. ꝛ dr̃ a de ꝛ lateo tes.

Demẽto tas.a.p.i. furere vl' furiosum facere. ꝛ dr̃ a demens. Et demẽtor taris.d.p. in eodeꝫ sensu. Vl' dr̃ dementare q̃si dementem facere extra mentẽ. i. rationẽ ponere. vnde Act. viij Magicis suis dementasset eos.

Demeo as aui. id ẽ deorsum vel valde vl' d' vno loco ad aliũ meare vel transire.

Demergo gis si sum.a.t.i. deorsum mergere vl' a mersione q̃si deorsum sublevare. ꝛ dicitur a de ꝛ mergo. Unde Ps. Non me demergat tempestas aque.

Demeto tis ssui. ssum.a.t. id ẽ destruere abscindere ꝛ desiccare. ꝛ dicitur a de ꝛ meto tis. et corripit me.

Demiror aris atus sum.d.p.i. valde mirari vel deorsum. ꝛ dr̃ a de ꝛ miror. Etiã ponit ꝓ despicere. qd' eñ despicim⁹ q̃si sub nobis aspicimus. ꝛ pdu.mi.

Demitigo as aui.a.p.i. demulcere vl' pcutere. ꝛ dr̃ a de ꝛ mitigo gas. ꝛ cor.ti.

Demo mis dempsi ptũ.a.t.i. extrahere minuere. ꝛ pdu.de. Unde Ora. in epi. Deme supcilio nubem plerumq̃ꝫ molestus.

Demolior liris. tus sum.d.q. id est valde molliri vel deorsum vel demoliri. id est destruere. ꝛ quasi dissipare. ꝛ venustatem vultus quasi ad nihilum redigere. et dicitur a de ꝛ molior vnde Mathe. vj. Ubi nec erugo nec tinea demolitur.

Demollio lis liui.a.q.i. valde vel deorsuꝫ mollire vel indurare. ꝛ dicitur a de ꝛ mollio lis ꝛ scribitur p geminum l.

Demonstro as aui.a.p.i. rem subiectam vel q̃si subiectam oculis vel intellectui p̃sentare. Et dicit a de ꝛ monstro as.

Demulor aris atus sum.d.p. id est diligere vel inuidere.

Demusso as.n.p.i. dubitare dissimulare.

Denigro as are.a.p. id est valde nigrare vel nigredinem auferre.

Denso as aui.a.p.i. spissare Iñ dẽseo ses. i. spissũ esse vel fieri. Inuenit tamen q̃nq̃ꝫ densere positũ transitiue ꝓ densare. Et a denseo ses. densus a um. id est spissus. Denso componit cuꝫ cõ. vt Condenso as. Et denseo neutrũ est ꝛ caret supinis.

Dento tas taui.a.p. id ẽ dentatũ facere. ꝛ dr̃ a dens. Et componit cũ e. vt Edento as. id est dentem extrahere vel excludere.

Denũciare ẽ crimen alicui⁹ supiori nũciare. ita ꝙ p̃positio de augeat denunciationẽ vt in.c. si depositi.l.j. in princi.

Depanno as aui.a.p.i. dilacerare. vel pannos auferre. expoliare denudare.

Depasco scis. depaui.a.t. id est valde pascere ꝛ vel corrodere.

Depeciscor sceris. depactus sum. d. t. id ẽ valde pacisci vel pactũ facere. ⁊ depecisci. id est discordare pactum rumpere. vel diffidare ⁊ facit supinũ depactũ. ⁊ dicit᷑ a de ⁊ paciscor. a mutata in e.

Depecto tis xui. vel pexi. vel etiam pectui. a. t. ſm antiquos ꝫ mõ vtimur ⁊ raro pexi ⁊ pexũ vel pectum in supino. id est valde vel multũ pectere vel deorsum.

Depellicor caris atus sum. d. p. i. decipe. ⁊ dr̃ a de ⁊ pellicio cis.

Depelliculo las. a. p. i. decipere.

Depello lis. puli pulsum. a. t. i. deorsum vel de vno loco ad alium pellere. Et dicitur a de et pello.

Depesco scis. sciui. scitũ. n. t. i. valde pescere ⁊ dr̃ a de ⁊ pesco quod non ẽ in vsu.

Depilo as aui. a. p. i. pilos auferre. ⁊ dicit᷑ a de ⁊ pilo. qꝺ deriuat᷑ a pilus li. Et in ista significatõne cor. pi. sicut ⁊ pilus. Etiã potest cõponi a de ⁊ pilo as. qꝺ deriuat᷑ a pila pro instrumento terendi. Et est depilare rape. furari expoliare. Et in hac significatione depilo as. ꝓdu. pi. sicut ꝑ ila.

Depingo gis. pegi pactũ. a. t. i. valde pingere. vel de vno loco ad alium impellere. vel deorsum. ⁊ dr̃ a de ⁊ pango gis. qꝺ ẽ inſũgo vl' impello. vl' põt esse compositũ a de ⁊ pingo gis xi. ⁊ tũc facit depinxi. ⁊ tunc aliud signat. scꝫ valde pingere.

Depleo es ere pleui pletũ. a. o. i. valde replere vel euacuare exinanire. q̃si de pleno deducere. ⁊ dr̃ a de ⁊ pleo es. qꝺ non est in vsu.

Depono nis posui positum. a. t. i. deorsum a se de vel dignitate ponere. ⁊ dicit᷑ a de ⁊ pono nis. ⁊ producit pe.

Depopulor aris atus sum. d. p. id est valde populari vel destruere.

Deporto as aui. a. p. i. deorsum vel de vno loco ad aliũ portare. vel spaciari. ⁊ dicit᷑ a de ⁊ porto as. Vel deportare est aliquem ꝑpetuo exilio damnare. ꝫ relegare ad tp̃s. vt ff. de interdic. l. relegatorꝫ. §. differentia.

Depr̃auo as aui. a. p. id est valde prauare. praue facere. ⁊ dr̃ a prauo as.

Dep̃cior aris. atus sum. d. p. i. valde p̃ciari. vel de p̃cio auferre. deprimere. vilipendere. vilificare. Antiq̃ aũt dicebant deprecio as.

Dep̃cor aris atus sum. d. p. i. valde p̃cari. vl' de põt esse ibi priuatiuũ. i. non p̃cari. refutare qꝺ vulgo dr̃ disp̃cari. vel excusare vel expurgare ⁊ dr̃ a de ⁊ p̃cor. ⁊ cor. pre.

Depredor aris atus sum. d. p. i. valde predari. p̃das facere. dissipare. ⁊ dr̃ a de ⁊ p̃dor aris. ⁊ producit pre. ⁊ construitur cum actõ. vnde Therentius. iij. Oculus meus depredatus est animã meam.

Dep̃hendo dis di. a. t. i. pfecte cognoscere valde tenere. ⁊ dr̃ a de ⁊ p̃hendo dis.

Deprendo dis di sum. a. t. i. dep̃hendere ⁊ dicitur a de ⁊ prendo dis.

Depudeo des pudui. n. s. ⁊ depudet ṽbum impsonale. i. valde pudere vl' pudorẽ amittere. ⁊ dr̃ a de ⁊ pudeo des.

Depuro as. a. p. i. valde purare vl' a puritate remouere. ⁊ dr̃ a de ⁊ puro as.

Derideo es si sum. a. s. id est deludere subsannare. de aliquo risum mouere. ⁊ dicit᷑ a de ⁊ rideo des. Inde derisus se sum. id est delusus ⁊ hic derisus sus sui.

Deriuo as. ⁊ diriuo uas. differũt. Nã deriuare est quasi riuũ de fonte ducere. Sꝫ diriuare ẽ fontẽ in diuersos fontes vel riuulos deducere. Diriuat᷑ ergo grecism⁹ in latinitatem. id est quasi fons in riuulos ducit᷑. Sed latinitas deriuatur a grecismo. id est quasi de fonte ducit᷑. Silr̃ dictio p̃uatiua diriuat᷑. qꝛ quasi fons in diuersos riuulos ducit᷑. Sꝫ dictio deriuatiua deriuat᷑. i. quasi riuus ꝺ fonte ducitur ⁊ ꝓducit ri deriuo. ⁊ ambo deriuãtur a riuus ꝑ compositionem.

Derogo gas gaui. a. p. i. maledicere detrahere. vel diminuere ex ꝑte. nõ ex toto. vt. ff. de ver. sig. l. derogator.

Descendo dis di. n. t. i. deorsum scãdere subire ⁊ dr̃ a de ⁊ scando dis. Vñ descensus.

Descio descis id est nescire obliuioni tradere ⁊ dicitur a de ⁊ scio scis.

Desero as are. a. p. id est separare.

Desero ris rui. desertũ. a. t. i. derelinquere. ⁊ dr̃ a de ⁊ sero ris. Vñ hoc desertũ ti. id ẽ derelictũ. Et hinc deserto tas. id ẽ desertum facere Potest etiã esse frequentatiuũ hui⁹ verbi deserere. Et inde desertus a um. id est desolat⁹ egens auxilij.

Desideo des desedi. n. s. id est deorsum sedere a proposito desistere pigrere. ⁊ dicitur a de ⁊ sedeo. Inde desidesco scis. inchoa. ⁊ hic ⁊ h̃ deses desidis. id ẽ piger remissus. Inde hec desidia die id ẽ pigricia. Et hinc desidiosus a. um.

Desidero ras raui. a. p. id est cupere. ⁊ ꝓprie celestia. Inde desideriũ rij. Inde desideriosus a um. ⁊ dicitur a de ⁊ sidero ras.

Designo as aui. a. p. i. valde signare distinguere. vel signum frangere ⁊ remouere. aperire. Et est tractũ ab illo q̃ signũ ⁊ sigillũ frangit. ⁊ ita aperit lr̃as ⁊ manifestat. Et iꝺo designare dr̃ aperire. manifestare ⁊ dr̃ a de ⁊ signo as Unde Oratius. Quid nõ ebrietas designat aperta recludit.

Desilio lis. desilui. desiliui ⁊ desilij. desultũ. in supino. a. q. i. valde vl' deorsũ vel de vno loco ad alium salire. ⁊ dr̃ a de ⁊ salio lis. Vñ desultor. qui de vno loco ad aliũ se transfert. et desulto tas. frequentatiuũ.

Desino nis. desiui vel desij desitum a. t. i. derelinquere permittere dimittere. vel cessare vel

determinare vł finire. ⁊ dr̃ a de ⁊ fino Itē diffi no nis. i. diuidere segare. Inō diffitus ta tū. id ē diuisus sepat⁹.

Dissipio pis pui pitū. n. t. i. deorsum sapere. de sapientia exire. ⁊ dr̃ a de ⁊ sapio.

Desisto. stis. n. t. id est deorsum a ꝓposito siste re et cessare.

Desolor aris atus sum. d. p. i. deuastare. dere linqre. ⁊ solum facere. ⁊ dr̃ a de ⁊ solor laris Iñ desolatorius ria riū. vñ ps̄. Cū carboni bus desolatorijs vel desolatoris.

Despero as aui. a. p. i. a spe cessare. sine spe fie ri. ⁊ dr a de ⁊ spero. Inde desperans tis.

Despicio cis xi ctū. a. t. i. deorsum aspicere. cō temnere vel vilipēdere. ⁊ dr a de ⁊ specio cis Inō despecto tas. freqntatiuū. Et hic despe ctus us ui. ⁊ despectus ta tū ⁊ despecte. tius sime. aduer. ⁊ despectiuus ua uū. ⁊ h ⁊ h de spectabilis ⁊ hoc le.

Despico cas. ⁊ despicor aris. deponentale. id ē grana de spica excutere vel extrahere. vnde ⁊ sepe ponit̃ ꝓ auferre ⁊ ꝓ apire. ⁊ pdu. spi. ⁊ dr̃ a de ⁊ spico as. Item despicor pōt deri uari a despicio cis. ⁊ ē idē qd despicere. vł p se cōponit a de ⁊ specio cis. ⁊ sic cor. spi. Vñ Grecism⁹. Tunc ego despicor cum spicis ex traho grana. Despicor ac ꝓprie dico cū spe cto deorsum.

Despondeo es di. a. s. i. valde spondere. spon sam facere ⁊ viro cōiūgere. Inde desponso sas. verbum frequentatiū.

Despumo as are. n. p. i. valde vel deorsum spu mare. vel purgare. quasi deorsū a spuma po nere. ⁊ dr̃ a de ⁊ spumo.

Despuo is ere despui. sputū. n. t. i. deorsum spu ere vel sputo ꝓfundere.

Desterno nis straui. a. t. id ē valde vel deorsum sternere. vł de ē ibi ꝑuatiū q̄si a pace vł pacto remouere vel sellā auferre. qd ⁊ desellare dr̃ Et ī hac vltia significatōe sumit̃ Gen. xxiiij. vbi dr̃. Introduxit eū in hospiciū ac destra uit camelos. i. sellas ⁊ sarcinas deposuit.

Destino nas are. a. p. i. legare. mittere deputa re ascribere vel signare. ⁊ dr̃ a de ⁊ teneo. ⁊ ī terponit̃ s. vel a de ⁊ stino as. qd nō ē ī vsu. ⁊ cor. sti. Vñ Ouid. in meta. Destinat impe rio clarū ꝓnuncia veri. Fama. Inde ꝑ cōpo sitionem ꝑdestino nas.

Destituo is tuere. a. t. i. deserere derelinquere. vel deorsum statuere. vel a deorsum sursum statuere. ⁊ dr a de ⁊ statuo.

Desto stas stiti destitū. n. p. i. deorsum a ꝓposi to stare cessare.

Desueo es eui. vel desuetus sum. n. s. in eodē sensu. id est a consuetudine cessare. Inō hec dissuetudo.

Desum deest. i. abesse vel deficere. Homo pro prie abest. sed vinū deest. Abest quod alibi ē Deest quod deficit. ⁊ non habetur. Inde de futurus ra. rum.

Desuo is ere. a. t. i. disiungere suturam frange re. vł deorsum suere.

Detento tas. frequentatiuū. ⁊ dr a detineo es. nui. tentū tu. v. mutata in o.

Determino as. a. p. i. definire. terminos aufer re. ⁊ dr a de ⁊ termino as.

Detero teris triui tritū. n. t. i. valde terrere. Iñ detero teris terui. deterere. id est peiorare. vł peiorari.

Detestor aris. d. p. i. valde testari. deierare vel execrari maledicere abominari. ⁊ dr a de ⁊ te stor. Iñ hic ⁊ hec detestabilis ⁊ hoc le. Itē detestari est absenti denunciare testibus ad hibitis. vt. l. ISsignatū. §. j. ⁊. l. se. ff. de ver. sig. Aliter aūt detestari est facta alicui⁹ abre nunciare spernē. vł abominari. seu nō appro bare. vel est execrare vel describi res aliqs et eas q̄ quales ⁊ quante sunt scripto cōprehē di. vt. ff. l. preall.

Detineo es. tinui tentū. a. s. i. remorari impe dire vel deorsum vel de suo ꝓposito tenere. ⁊ corripit ti.

Detondeo es. a. s. i. valde tondere. vel deorsū Inde detonsus sa. sum

Detorpeo pes. n. s. i. valde torpere vł a torpo re remouere. ⁊ dr a de torpeo

Deturpo as are. a. p. i. valde turpare inquina re turpem facere. ⁊ dr a de ⁊ turpo.

Detracto as. qd et detrecto as dicit̃. a. p. i. de dignari recusare negligere. contemnere. vel detrahere. ⁊ dr̃ a de ⁊ tracto.

Detraho is ere traxi tractū. a. t. i. post dorsum alicui maledicere. ⁊ dr a de ⁊ traho is. est etiā am expoliare auferre.

Detrudo is si. a. t. i. deorsum vł de vno loco ad aliū trudere vel excludere

Deueho is uexi ctum. a. t. i. deorsum vł de vno loco ad aliū vehere. ⁊ dr a de ⁊ veho. Iñ de uecto tas frequentatiuū

Deuelo las lare. a. p. i. valde velare vel disco perire. ⁊ dr a de ⁊ velo.

Deuio as are. a. p. i. exorbitare extra viam ire. ⁊ dr a de ⁊ vio as. Iñ deuius a. ū. Et est idē deuia ꝙ auia. quasi loca secreta extra viam. a via remota.

Deuito tas. a. p. i. valde vitare.

Deuoto tas taui tare. a. p. i. per furorem male dicere exprobrare deuotionem sanctis aufer re. Vñ Prouer. xx. Ruina est hominis deuo tare sanctos s̄m vnam lr̃am. Item deuotare id est emissum votum infringere. frequenter vouere. ⁊ tunc est frequentatiuū huius ver bi deuoueo ues. tū.

Dextro as traui. a. p. id est per dexteram duce re. Et scribitur dextraui eius preteritum per x. sed est preteritum de desterno. nis. quod componitur a de ⁊ sterno. tunc destraui scri bitur per s.

D ante I

Dico cas care.a.p.i.copulare. Et dico as.i.cōsecrare. Et hec significatio tracta ē ex pmissa tūc em̄ consecrata est ecclesia qn̄ copulata est deo. Item dico as.i.voueo es. ⁊ cōponit̄ cū ab.in p̄ ⁊ de. ⁊ deriuat̄ a dico cis.qd̄ pducit primā. s dico as eā cor. vn̄. Qui dijs templa dicāt q sunt hi dij mihi dicant. In Grecismo aūt dr̄. Hec dico signat ɔfirmo copulo sacro Item quidā. Primo dico lego.tercia dico lego. Qui versus vtrorūq; verbor̄.s.tam lego gis. ⁊ lego.as. q̄ dico cis. ⁊ dico as. differentiam ostendit.

Dico cis.xi.ctū.a.t. Et ē dicere semel. Memorari vo pluries. Item dicere accipitur p significare vel intelligere.vn̄ dictio dr̄.quia dicat aliquid .i. significet vel intelligi faciat. vn̄ dictionare.i.dictiones coniūgere ad constructionem orationis faciendam.

Dictito tas.i.frequenter dictare.

Dicto as.id est frequenter dicere. ⁊ est dictare animi conceptionem recta oratione pferre ⁊ componere. qui hoc modo facit frequēter dicit. Inde p compositionem edicto as.i. palā vel valde dictare.

Dicturio ris rire. vbū meditatiuū a dico.

Diduco diducis diduxi diducere.a.t.i.ī diuersas ptes ducere.i.diuidere vel sepāre.extendere vel subtiliare. ⁊ produ.du.

Dieo dies diet.n.s.i.diem facere. ⁊ dr̄ a dies. ⁊ est verbū excepte actionis.q̄ soli deo conuenit. Inde diesco scis.incho. ⁊ hinc diet diescit impsonalia. Vn̄ nūc diet.i.dies fit. Diescit.i.dies incipit esse.

Dieto tas tare.i.per dietas ire vel perendinare. ⁊ dicitur a dieta.

Diffascio scias.a.p.i.fascijs inuoluere.

Differtio tis ii sum.a.q.i. diuersis modis fartire.implere. ⁊ dr̄ a dis ⁊ fartio tis. In̄ differt⁹ ta tū. Iū differto tas frequentatiū.

Differo differs tuli.latū.i.plongare. extēdere vel diuersis modis ferre vel dissipare. dispergere. Itē differre.i.distare. differentiam habere. vt homo differt ab asino. ⁊ in hac significatione sepe inuenit̄ impsonaliter. In̄ differens tis.o.g. ⁊ differēter tius.sime.aduer. ⁊ hec differentia tie.

Diffido dis.fisus sum.i. non fidere. ⁊ dr̄ a dis ⁊ fido dis. ⁊ pdu.fi.

Diffigo gis xi xum.a.t.i.diuersis modis figere vel a fixura remouere.

Diffindo dis fidi. fissum.a.t.i.diuersis modis vel in diuersas ptes findere. ⁊ dr̄ a dis ⁊ findo. ⁊ cor.fi.in pterito. s diffido dis.ex dis. ⁊ fido dis.pdu.fi. Vn̄ diffidit ille falce. diffidit non bene fidens.

Diffinio is ire.iui.a.q.i. diuersis modis finire determinare ostendere.quid sit vel quale vel qūtum. ⁊ dr̄ a dis ⁊ finio mutata s.in f. Inde hec diffinitio onis

Diffiteor teris fessus sum.d.s.i.quasi diuersa ⁊ alia fateri. ⁊ dicit̄ a dis ⁊ fateor. Inde diffisus a.um.

Diffodio dis.n.t.i.diuersis modis fodere.

Diffringo gis fregi fractum.a.t.i.diuersis modis frangere. ⁊ dr̄ a dis ⁊ frango gis.a.in i.cōuersa. ⁊ s.in f.

Diffugo gis.a.t.i.diuersis modis vel in diuersas partes fugere. Inde diffugiū gij. ⁊ diffugus ga gum.

Diffuso as are.a.p.i.fuso dissoluere. ⁊ dr̄ a dis ⁊ fusus. ⁊ pdu.fu.

Digero ris gessi gestū.a.t.i.explicare ordinare vel ordinē describere.integrū ordinare vl̄ exponere vel diuidere ordinatim vel euacuare vel ebrietatem deponere qd̄ fit cum cibaria. ⁊ potus in stomacho diuidunt̄ ⁊ quedā purior transmittit̄ ad membra ad alimenta vite quedam grossior mittitur ad secessū. vn̄ i.Reg.i.dicit̄ Anne. Digere paulisper vinum quo mades.

Digito tas tare.a.p.digitos facere vel mōstrare digitis. Et p cōpositionē indigito tas.i.digitos induere vel demonstrare vel noīare

Dignor aris atus sum.d.p.i.dignū iudicare dignū habere. In̄ dign⁹ na.nū.

Digredior deris gressus sum.d.t.i.in diuersas ptes gradi ⁊ sepatim. vl̄ diuersis modis gradi .nūc huc nūc illuc nūc sursum nūc deorsū sinistrorsum ante ⁊ retro.

Dijudico cas.a.p.i. diuersis modis iudicare. vl̄ deliberare discernere diuidere separare

Dilabor erī.d.t.diuersis modis vl̄ ī diuersas ptes labi. ⁊ dr̄ a di ⁊ labor eris. ⁊ p.la.

Dilambo bis.a.t.i.diuersis modis lambere

Dilapidare est res vl̄ bona pdigaliter ⁊ indifferenter erogare. vt.l.si p ea.C.mandati. ⁊ ff. de mino.l.verum circa finem

Dilato as are aui.a.p.i.extendere vel differre. ⁊ dicitur a di ⁊ lato as. Inde dilatatus ta.tū id est extensus diues factus. Etiam potest esse frequentatiuum huius vbi differo distuli dilatum.

Dilibuit.i.vngento vnxit.per di scribit̄

Dilibunt̄.i.oleo vngunt̄.

Diligo gis.lexi lectū.a.t.i.amare ⁊ dr̄ a di. ⁊ lego gis. Et est amare pprie in malo diligere ī bono. In̄ dilect⁹ us ui. ⁊ dilectus ta.tum.et dilectio onis.

Dilituit.i.latuit. ⁊ dr̄ a di ⁊ lateo es. ⁊ declinatur diliteo es. ⁊ cor.li. In̄ dilitescere inchoatiuū.i.latere. Et eo vtunt̄ multū oratores

Diluceo ces xi.n.s.i.diuersis modis lucere.et diuisim lucere. In̄ hoc diluculū.

Dilucido as are.a.p i.diuersis modis lucidare. ⁊ dr̄ a di ⁊ lucido.

Diluculascit.i.diluculescere incipit

Dimetior tiris. dimetitus vel dimensus sum. d.q.i. diuersis modis metiri. ⁊ dr̃ a di ⁊ metior. Inde dimẽsus ⁊ dimensio onis. ⁊ hic ⁊ h dimensionalis ⁊ hoc le.i. ad dimensionem ptinens. ⁊ facit futurũ indicatiui in ar. lꝫ simplex suũ inueniatur in bor. vt metibor. Unde ꝓpheta. Exultabo ⁊ diuidam siccimã ⁊ ꝓuallem tabernaculoꝝ dimetiar. Et in euangelio dr̃. Eadem quippe mensura qua mensi fueritis remetietur vobis.

Dimico as are aui. n.p.i. pugnare. vñ Ouidi. de remedijs. Uitricus ⁊ gladijs ⁊ acuta dimicet hasta.

Dimidio as. a.p.i. diuidere per mediũ. vel medietatem auferre. ⁊ cor. di.

Diminuo nuis. nui. nutũ. per vnũ m. importat diminutionem. ⁊ dicitur a di ⁊ minuo. Item inuenitur dimminuo is. per duo m. id est ĩ diuersas partes minuo. ⁊ dr̃ a dis ⁊ minuo. ut dicit Priscianus in. j. maio. S transit in m. vt dimminuo ꝓ disminuo. vñ Therentius in adelphis diminuet tibi cerebrum.

Dimitto tis. misi missum. a.t.i. diuersis modis mittere. vel in diuersas partes mittere. ⁊ dicitur a di. ⁊ mitto tis. ⁊ dimittere. id est parcere indulgere condonare. Est etiam dimittere differre derelinquere.

Dinodo as are. a.p.i. exoluere.

Dinosco scis. ui. tũ noscere. a.t.i. discernere diuersis modis noscere. ⁊ dr̃ a di ⁊ nosco scis. ⁊ non habet g. añ n. vñ Eccli. iiij. In lingua eñ sapientia dinoscit̃.

Dirigo gis rexi. a.t. quasi in diuersam partẽ rego. ⁊ dr a di. ⁊ rego gis ⁊ cor. ri. vñ ps. Dirige gressus meos.

Dirimo mis remi reptũ. a.t.i. diuidere separe. ⁊ dr a di ⁊ emo emis interposita r. ⁊ cor ri. ri. Unde Lucanus in. v. Et nõ admisse dirimit suffragia plebis

Diripio pis pui. eptum. a.t.i. diuersis modis vel in diuersas ptes rapere vastare diuellere ⁊ dicit̃ a di. ⁊ rapio pis.

Dirumpo pis rupi ruptum. a.t.i. in diuersas ptes rumpere scindere diuidere ⁊ dicit̃ a di. ⁊ rumpo pis. Inde diruptus ta tum. i. scissus diuisus. Unde Daniel. xiiij. Et diruptus est draco.

Diruo is ui. a.t.i. destruere. ĩ diuersas ptes ruere euertere deijcere

Discalcio as are. a.p.i. calciamenta extrahere.

Discedo dis cessi. cedere. n.t.i. in diuersam ptẽ cedere. ⁊ dr̃ a dis ⁊ cedo dis

Discepto tas taui. a.p.i. disputare contendere vsurpare iudicare. ⁊ vt dicit Isidor⁹. Iudex dictus quasi ius dictans vel dicens populo siue quod iure disceptet. Iure autẽ disceptare est iuste iudicare.

Discerno nis. a.t.i. diuidere sepãre discutere. ⁊ dr̃ a dis ⁊ cerno nis.

Discerpo pis. psi ptũ. a.t.i. diuersis modis carpere. i. scindere laniare euellere. ⁊ dr̃ a dis et carpo pis. a mutata in e.

Disco cis didici discitũ discere. n.t.i. cognoscere vel scientiam accipere. Item disco pro cognoscere actiuũ est sed disco ꝓ capere scientiam neutrum est.

Discooperio is. a. q.i. cooptorio detegere.

Discordo as are. n.p. id est diuersum cor habere dissentire.

Discrimino as aui are. a.p. id est diuidere separare ⁊ dr̃ a discrimen. ⁊ cor mi.

Discũbo bis bere. n.t.i. iacere ad comedenduꝫ in triclinio licet ⁊ ĩ alio loco. solebãt eñ iacentes supra cubitũ comedere. vel discũbere est ad discũ sedere ⁊ ferculum sumere.

Discurso as are. i. frequenter discurrere.

Discutio tis tere. a.t.i. subtiliter indagare. vel quatere disiungere. ⁊ dicitur a dis ⁊ cutio tis Potest etiã componi a dis ⁊ quatio tis. Iñ discussus sa sum.

Disgruo is grui grutum. n.t. id est disconuenire discordare. ⁊ dicitur a dis ⁊ gruo gruis.

Disijcio disijcis disieci. a.t. id est diuersis mõis iacere dispergere separare diuellere destruere. ⁊ dr a dis ⁊ iacio. ⁊ scribit̃ per duplex ij ĩ secunda syllaba.

Disiũgere vel distinguere ẽ cõferre data vel accepta. vt in. l. cognoscere. §. j. ff. de v. sig.

Disligo as aui. a. pri. ⁊ deberet dici diligo as a di ⁊ ligo as. ꝫ interponit̃ s causa differentie a diligo gis. i. dissoluere. Inuenit̃ etiã in eodem sensu diligo gis. tercie cõiugationis sicut dicit Hug. ⁊ cor. li.

Dispello lis puli sum. a.t.i. diuersis modis vel in diuersas partes pellere.

Dispendo dis di. a.t. id est largiter donare. expendere vel ordinare diuidere ⁊ dicitur a dis ⁊ pendo dis. Inde dispensor oris ⁊ dispensorius a um.

Dispenso as are. a.p. id est largiter donare diuidere distribuere disponere vel deliberare. et dis ⁊ pendo dis pensum. Iñ dispẽsator oris

Disperdo dis didi dituꝫ. a.t. id est amittere delere vel destruere. Unde in ps̃. Non disperdiderunt gentes quas dixit domin⁹ illis. id est non destruxerunt. delcuerunt. diuerꝭ modis perdiderunt.

Dispesco scis scitui. dispescitum. n.t. id est distare separari. Inuenitur etiam transitiuuꝫ pro separare vel diuidere. ⁊ dicitur a dis ⁊ pesco scis. quod non est in vsu. Quidam tamen dicunt ꝙ componitur a dis ⁊ paco as. vel paciscor vel pasco.

Dispicio cis xi. ctum. a.t.i. diuersis modis aspicere. vel in diuersas ptes. ⁊ dr a dis ⁊ specio cis. Iñ dispect⁹ ta tũ. ⁊ dispicor aris. ⁊ inde hic ⁊ hec dispicabilis. ⁊ hoc le.

Displico as. pe. cor. a.p. id est deorsum a plica

ponere ⁊ dr a dis ⁊ plico
Displodo dis dere.a.t.id est manus aperire. ⁊ ponit simpliciter pro aperire vel rumpere discutere quassare. Inde displosus sa sum. vel diplosus
Dispolio as are.a.p.i. diuersis modis spoliare ⁊ dr a dis ⁊ spolio. ⁊ abijcit vnū s.
Dispungo gis.a.t.i.diuersis modis pūgere vel dispensare vel donare. vel deorsum a puncto facere vel expellere
Disputo tas taui tare.n.p.i. diuersa putare in loquendo. vel loquendo dissentire. vel disputare est diuersa rōne mētis perquirere. vt ad rei veritatem possit puenire ⁊ dr a dis ⁊ puto. Inde hic disputator toris ⁊ disputatorius ria rium.
Disputare etiam ē allegare vt videlicet intentionē suā per pbatōnes in iudiciū deductas ostendere ⁊ eam viribus asseuerare. ⁊ roborare. vt. ix. q. iij. alioꝝ.
Disquiro ris. siui sitū.a.t.i. diuersis modis q̄rere ⁊ inuestigare. ⁊ pdu. qui. ⁊ dicit a dis ⁊ quero. mutata e in i.
Disseco ae as.a.p.id est diuersis modis secare dirumpere cruciare. ⁊ corri se. Unde Actuū vij. Audientes autem hec dissecabantur cordibus suis
Dissentio tis ⁊ dissentior tiris in eodem sensu. id ē discordare discrepare quasi diuersa sentire. ⁊ dr a dis ⁊ sentio
Dissepio pis pui.a.q.i. diuersis modis sepire. vel sepem remouere discludere
Dissero ris ere.a.t.i. tractare dicere. sapient loqui cōfirmare exponere declarare eloqui lucide. Inde disertus. id est sapiens
Dissero as are.a.p.i. diuersis modis serare vel seram remouere vel aperire
Dissicio cis cui sectum.a.t. id ē remouere separe. ⁊ dicitur a dis ⁊ seco as ⁊ corri. si. vñ Ambro. Illi veteris militie more dissicere hostium cuneos.
Dissideo des.n.s.i. discordare discōuenire. in diuersa pte sedere ⁊ dr a dis ⁊ sedeo es. inde dissidenter aduer. ⁊ dissidētia tie ⁊ cor. si. vñ Ouidi⁹. in epi. A verbis facies dissidet ista tuis. Inde dissidiū dij.
Dissido dis.n.t.id ē discordare discōuenire in parte diuersa sedere. quasi idem signat cum dissideo des. ⁊ dr a dis ⁊ sido is ⁊ pdu. si. vñ in. iiij. libro moraliū quasi in principio dicit Gregorius. Sed dum a semetipsis per cōtrarietatem dissidunt. lectorem ad intelligētiaꝫ veritatis mittūt
Dissilio lis.n.q.i. diuersis modis salire. in diuersas ptes salire separi abrūpi saliēdo. Inde dissulto tas frequentatiuū
Dissino nis sui situ.n.t.i. diuidere separe
Dissipo as aui are atū.a.p.i. dispgere diminuere destruere. ⁊ dr a dis ⁊ sipo as.
Dissoleo les.n.s.id est dissuescere.
Dissono nas.n.p.i. diuersis modis sonare. discordare. Inde dissonanter. id ē discordanter ⁊ hec dissonantia tie. ⁊ dissonus na num.
Dissopio pis.a.q.id est absopire.
Dissulto tas.id est frequenter dissilire.
Dissuo is suere. pe pdu.a.t.id est disiūgere. suturam frangere.
Distendo dis di.n.t.id est valde tendere vel a tensura remouere.
Distineo nes.a.s.i. detinere vel separe vel in diuersam ptem vel oppositā tenere.
Distingo gis xi ctū.a.t.i. tincturam auferre.
Distinguo guis guere.a.t. id ē determinare designare diuidere separare punctare discernere. ⁊ dicit a dis ⁊ stinguo. Inde distinctus ta tum. ⁊ hec distinctio onis.
Disto stas stare stiti stitū. ⁊ etiā inuenit distatū n.p.id ē differre remotū esse. in diuersa parte stare cessare. ⁊ dr a dis ⁊ sto stas. Inde distāter ⁊ distantia.
Distrahere ē vendere. vt. ff. de ꝯtrahen. emp. ⁊ vē. l. si ita distrahit. ⁊. l. rem alienā.
Distribuo buis bui.a.t.id est diuidere diuersis diuersa tribuere.
Distringo gis xi ctū.a.t.i. diuersis modis stringere. Item distringere ē ampliare stricturam remouere vel leniter tangere. Et in hac vltima significatiōe pōt sumi Ezech. xvij. vbi dr. Tenerū distringā Et in plogo Amos vbi dicit. Rubor mora distringens.
Diteo dites.n.s.id est esse vel fieri diuitem. Et dicitur a dito ditas. Inde ditesco scis icho.
Dito tas taui. tare. acti.p. id est diuitem facere Inde ditatus ta tum. id est diues factus. vnde Hieremie. v. Ideo magnificati sunt et ditati. ⁊ pdu. di. Uñ in Aurora. Quō replet angelicus ditat ⁊ ornat honor.
Diuendo dis. didi ditum.i. diuise vendere.
Diuentilo las.a.p.id ē diuersis modis ventilare. ⁊ cor ti. ⁊ dr a ventilo las.
Diuersifico as aui.a.p.id est diuersa facere Et dr a diuersus ⁊ facio ⁊ cor. fi.
Diuerso sas. frequentatiuum a diuerto tis. id est frequenter diuertere. Item inuenitur etiam diuerso sas. pro variare. ⁊ dicitur a di. et verso sas.
Diuerto tis.a.t.i. secedere ire vel variarē vel diuidere. quasi diuersis modis vertere. Inde diuerso sas frequentatiuum.
Diuido diuidis. si. sum. dere. acti. ter. Sm antiquos componitur a di ⁊ vido dis ⁊ est idem quod partiri. vel quasi diuersis modis videre. Quidam tamen dicunt q sit compositum a di et via ⁊ do. Inde diuido id est diuersas vias do. Sed etymologia est. Inde diuisus sa sum. Et diuisiuus ua uuꝫ. id est diuisus vel diuidens.
Diuino nas nare. neu. p. id est futura predicere

Diuulgo gas gare.a.p. id ē diuersis modis vulgare publicare omnibus notum facere ꝛ signare.

D ante O

Do das dedi datum dare.id est dono trado. cōcedo partior. Inde datio onis.ꝛ hoc datum ti. Et scias ꝙ do est verbum actiuū tñ passiuū in prima persona presentis indicatiui.scȝ dor non ē in vsu.sicut nec for.

Doceo ces docui doctum.a.s.i.informare. Iñ verbalia.

Dogmatizo as.a.p.i.docere vel instruere

Doleo les lere lui litū.n.s.i.pati dolorem. Iñ dolor loris.

Dolo las lare.a.p.i.leuigare planare ꝑparare. ꝛ percutere

Doloro as.n.p.i.dolorē habere vel pati

Domifico cas pe.cor.n.p.i.domū facio

Dominor aris.d.p.i.dominiū exercere.ꝛ ꝯstruitur cū gtō ꝛ dtō

Domo mas mui mitū.a.p.i.vincere subiugare mansuefacere frangere colere. Inde verbalia domicor trix tio.ꝛ domitus ta tum.

Dono nas nare.a.p.i.dona tribuere vel remunerare vel honorare. Et differt a dare qꝛ dare est cum spe remunerationis. donare ꝟo sine spe remunerationis.

Dormio is iui itum.n.q. id est ab actuali sensatione cessare ꝛ quiescere. Inde dormito tas. frequentatiuū penul.producta. Et est dormitare sub pigricia dormire. Dormire ꝟo naturaliter.

Doto tas taui tare.a.p.id est dotem dare.

D ante V

Dubito tas taui tare.n.p.i. quasi duabus vijs bitare qđ ē pergere.i.esse incertū vel dubitare quasi duuitare.id est duarū viarum esse incertū. Inde dubius quasi duuius.id ē incertus quasi duaꝝ viarum vel quasi duas tenēs vias.ꝛ cor.bi.vnde Cato. Ne dubites cum magna petis impendere parua

Dubo bas baui.inuenit̃ pro dubito as.

Duco cas caui.a.p.id ē guidare vel nutrire. ꝛ dicit̃ a dux.ꝛ cor. hāc sillabam du. sed duco cis eam ꝓducit. Unde. Tu nisi lacte duces pueros ad funera duces. ꝛ componitur educo cas.id est enutrire.

Duco cis xi ctū plura signat. aliqñ idem est qđ desponsare.vt Ille duxit vxorem.quandoqꝫ idem est quod reputare. ꝛ sic scribitur in litteris. Dignū duximus vobis intimandū.qñqꝫ est trahere vel accipere.vt ille duxit originem de nobili ꝓsapia. Inde ductor oris.ꝛ h̄ ductrix cis.ꝛ hic ductus us ui.ꝛ ductim aduerbiū.i.tractim.ꝛ ducto tas.ꝟbū frequētatiuū. a quo aliud verbū frequentatiñ ductito tas.i.frequenter ducere

Dumo as are.a.p.i.spinare. Inde dumeo. es. mui.i.esse vel fieri spinosum. A quo dumesco incho. vt Ager dumescit.i.incipit esse dumosus vel spinosus.

Duo duis dui duisti duere.a.t.i.tribuere dare soluere. A quo cōponit̃ induo induis.

Duplico cas caui care catū.i.duplare

Duplo as are.i.duplum facere.

Dureo es.n.s.i.esse vel fieri durū.ꝛ dr̄ a duro ras. Iñ duresco scis ꝟbū inchoatiuū

Duro as are.a.d.i.durū facere. Et durare.i.ꝑmanere ꝑseuerare sufficere. vt Iste diu durauit. Et durare.i.patienter ferre. Iñ hic ꝛ hec durabilis ꝛ hoc le.

E ante B vel C

Ebibo bis bere.n.t.i.valde bibere vel intus bibere vl' euomere vel tradere obliuioni. Unde Job.vi. Sagitte domini in me sunt. quarum indignatio ebibit spiritum meum.

Ebrio as are.n.p.qđ nō est in vsu.i.vltra mensuram bibere.

Ebullio lis liui lire.n.q.i. valde bullire

Ecclesio as are aui.a.p.i.cōuocare vel cōcionari.qđ ꝛ ecclesiarizare inuenit̃.

Ecliptico cas.i.eclipsim facere obscurare

E ante D

Edecumo mas maui mare.a.p.i.excerpe.ꝛ dicitur ab e.ꝛ decumo as. vñ Macrobi9 de saturnalib9. Inuenit inquit locus veterū virorū decumatos ex multis libris.

Edento as.i.dentē extrahere vl' excludere.

Edico cis.a.t.i.ꝑcipe.ꝛ est regū vl' imꝑatorū. Uñ Edicūt reges indicit festa sacerdos.

Edifico as are.a.p.i.edem facio.

Edissero ris serui sertū.a.t.i. valde disserere vl' aperire narrare exponere. Uñ in euangelio. Edissere nobis parabolā hanc.ꝛ dicit̃ ab e. ꝛ dissero ris. Inde edisserto as. verbum frequentatiuum.

Edo es ēst.i.comedere.ꝺ est ꝟbū anormalū.et antiqui dicebant edo edis edit regulariter. sed postea differentie causā corrupta est scđa ꝑsona.ꝛ ꝑ edis dictum est es. Et scias ꝙ q̄cunqꝫ voces hui9 ꝟbi sequunt̃ secundā ꝯiugationē ꝑ formationē corrupte sunt.sed q̄ formantur a ꝑma ꝑsona nō sunt corrupta. Uñ dicit Prisc.in.ix.libro. Edo es est.est anormalum tñ in plurali numero seruat regulā tercie cōiugotionis.edim9 editis edunt.

Edo edis edidi edere editū.i.dicere.manifestare emittere cōponere exponere parere ꝑferre ꝑducere dare.ꝛ dr̄ ab e.ꝛ do das. Uñ Edo cōpono pario loquor ꝛ manifesto. Anomalū fit edo.tercia seruat edo Inuenit̃ etiā edo edis regulare ꝑ comedo.ꝫ tunc est simplex. ꝛ facit preteritum edi.

Edorso sas.a.p.i.dorsum scindere ꝛ pcipue ab anteriori pte. Jñ edorsatus ti.dꝛ equ⁹ ab anteriori pte p dorsum scissus.ꝛ dicitur ab e.et dorsum si.

Educo cas caui.a.p.i.enutrire.ꝛ dꝛ ab e. ꝛ duco.ꝛ coꝛ.du.Uel ꝭm Pap̃.Educare.i.enutrire instituere eligere.Educere xo est ꝓtrabere eruere subuertere.

E ante F

Effamio as are.n.p.i.loq̃.ꝛ dꝛ ab ex ꝛ famino.x in f.mutata.Jñ h̃ effamen inis.i.loquela.

Effemino nas.i.valde feminare debilitare vel deuirginare.

Effero as aui atũ are.a.p.i.crudelit̃ agere.vel ferũ facere.et deriuat̃ ab effer⁹ ra rũ ꝭm hug. Dicit etiã Pap̃.Efferoꝛ raris ratus sum.id est mente ferina effectus sine rõne.Sꝫ effero ras magis est in vsu.ꝛ coꝛ.fe.

Effero effers extuli elatũ.i.extra ferre.ꝛ ꝓꝓꝛie ẽ cadauerũ.ꝛ dꝛ ab ex ꝛ fero fers.

Efferre etiã significat extollere eleuare supbire Jnde hec elatio onis.

Efficio cis effeci effectũ.a.t.i.pfecte facere quasi pficere leuiter adimplere.ꝛ dicit̃ ab ex ꝛ facio cis.Jñ effect⁹ tus tui.i.finis rei.aut qd̃ a causa efficit̃.vt dies est effectus solis.Jnde effectiuus ua.uum.qd̃ habet vel põt habere effectum.

Effingo gis xi a.t.i.expꝛsse fingere.Jñ effigies ei.i.imago.ꝛ hinc effigio as.aui.a.p.i.effigiem facere vl̃ effigiẽ repꝛsentare

Effontio tis tiui.i.venenose loq̃ vl̃ foꝛas emittere.ꝛ dꝛ ab ex ꝛ fons tis.

Effoꝛ aris effat⁹ sum.d.p.i.loq̃.ꝛ dꝛ ab ex ꝛ foꝛ faris.Uel effoꝛ.i.extra vl̃ apte loquoꝛ

Effreno as.i.valde frenare vl̃ defrenare.

Effringo gis egi ctum.a.t.i.valde vel extra frãgere.ꝛ dꝛ ab ex ꝛ frango

Effugio gis.a.t.i.extra fugere vl̃ sepe ꝛ continue fugere.

E ante G

Egeo eges egui egere.n.i.nõ habere vel opus habere.ꝛ caret supino.

Egero eris gessi gestũ.i.digerẽ foꝛas emittere.ꝛ ꝓꝓꝛie malam substantiã ventris per secessũ vel anum.Et translatiue dicit̃ pꝛo euacuare ponitur etiam pꝛo vomere.ꝛ coꝛripit ge.Unde.Qui bene digerit egerit ingerit est bene sanus.

Egesco scis incho.i.incipio egere

Egredioꝛ eris egressus sum.d.t.i.exire ex gradi.ꝛ dꝛ ab e.ꝛ gradioꝛ.Uel egredi est de vno loco ad aliũ locũ exire

Egreo egres egrui egrẽ.n.s.i.esse vl̃ fieri egrũ ꝛ dꝛ ab eger

Egresco scis incho.i.incipio egrere.

Egroto as aui.n.p.i.ĩfirmari vl̃ frequent̃ egrere.lꝫ egreo egres egrui ꝭm vsum caret supino.fit tamen ab eo egroto tas.frequentatiuũ quasi ab egritu supino.Et pꝛoducit o.Unde Oꝛatius in epi.Quod mihi das egro dabis egrotare volenti

E ante J

Eiecto tas frequentatiuũ.i.frequenter eijcere ꝛ dꝛ ab eijcio.

Eijcio cis eieci eiectũ eijcere.a.t.i.extra iacere euellere.euidenter iacere.ꝛ dꝛ ab e.ꝛ iacio

Eiuloꝛ laris latus sum.d.p.i.flere voce doloꝛẽ manifestare.voce confusa pꝛe doloꝛe clamare.Jnuenit̃ etiam eiulo las.Uñ dicit Papias.Eiulare ploꝛare alta voce.Jnde hic eiulatus us ui.id est ploꝛatus vel clamoꝛ p̃ doloꝛe cõfusus

E ante L

Elaboꝛ beris lapsus sum.d.t.i.valde vel extra labi enadere decurrere effugere.ꝛ ꝓ.la.

Electo as.i.frequenter elicere.foꝛas emittere.

Elicio cis cui citum.i.extrahere extra vocare ꝛ deducere.

Elido dis si sum.pe.ꝓdu.a.t.i.valde vel extra ledere.ꝛ dꝛ ab e.ꝛ ledo.Jnuenit̃ etiam pꝛo temptare

Eligo gis elegi electum.a.t.i.excerpere.q̃si extra alia aliquid legere.ꝛ dꝛ ab e.ꝛ lego.

Elimino as.aui.a.p.i.extra liminare vel extra limen foꝛas ꝓijcere vel poꝛtare publicare.et dꝛ ab e.ꝛ limino

Elimo as aui.a.p.i.purgare.ꝛ dicitur ab e.ꝛ limo as.Jnde elimatus a.um.id est clarus vl̃ purgatus.

Elinguo as aui.i.linguam extrahere vl̃ auferre.ꝛ dꝛ ab e ꝛ lingua

Eliquo as.a.p.i.valde vl̃ extra liquare vl̃ purgare.Uñ ꝛ ponit̃ ꝓ excolare vl̃ foꝛas emittere manifestare vl̃ cũ quodã vocis lenocinio ꝓnunciare.Jñ eliquat⁹ ta.tum

Eloquoꝛ queris.elocut⁹ sum.d.t.i.valde vl̃ oꝛnate vel aperte ꝛ expedite loqui.ꝛ manifeste nunciare ꝛ est oꝛatoꝛis.Jnde eloquens tis.o.g.i.disertus facundus expedite vel euidẽter loquens.

Eluceo ces eluxi.n.s.i.valde vel extra vel euidenter vl̃ p̃ alijs lucere.ꝛ dꝛ ab e.ꝛ luceo.

Eluo is elui elutũ.a.t.i.lauare purgare vl̃ lauãdo destruere coꝛrodere vel effundere ꝛ dissipare.ꝛ dꝛ ab e ꝛ luo is.

E ante M

Emancipo as are.a.p.i.a seruitute liberare.sꝫ iam inoleuit cõsuetudo.vt filius de ptãte patris liberat⁹ dicat̃ emancipat⁹.sed seruus a seruitute liberatus dicat̃ manumissus.licet ꝓꝓꝛie p̃dicta vocabula cõueniãt captis in p̃lio ꝛ in seruitutem redactis ꝭm Hug.Pap̃.

Xo dicit. Emancipare iuris ꝓprij dñm statue re q̄si extra manū.i.prātem suam facere
Emano as are aui. atū.n.p.id est extra manare ebullire ꝓcedere. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ mano as.
Emarceo es cui.n.s.i.euidenť marcere elāgue re. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ marceo es. ⁊ caret supino.
Emasculo as are.a.p.i.eneruare debilitare vel castrare. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ masculus. ⁊ cor.pe.
Emergo gis. si sum.a.t.i. extra mergere. extra venire exurgere. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ mergo
Emetior tiris. tit⁹ vľ emensus sum.d.q.i.quasi extra metior. vľ euidenter vel apte metior.
Emico cas emicui.n.p.i. valde vel sursum vel extra micare.i.splendere salire ascendere. vñ Hieroñ. in epl'a ad Paulinū. vij.c. Scintille inquit emicant
Emineo es nui.n.s.i. extra manere. apparere. supincūbere supstare. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ maneo es. a in i. ⁊ cor.mi. ⁊ ꝯponiť cū sup. vt Supereminneo es ⁊ cū p̄. vt Preemineo .qḋ ꝑ sincopam inuenit p̄mineo es
Emo emis emi emptū.a.t.i.ex alieno meū facere.i.dare suū ⁊ alienū accipe ⁊ cor. e in p̄nti. ꝫ in p̄terito ꝓducit. vñ Ouid. in epi. Turpiť ingenuū munera corpus emūt
Emolior liris.atus sum.d.q.i.valde vel extra moliri.adq̄rere niti. ⁊ dr̄ ab e ⁊ molior
Emulor aris atus sum.d.p.i.diligere. vn̄de.ij. Cor.xj. Emulor em̄ vos dei emulatōne. ⁊ dr̄ ab e ⁊ moles lis. vel emulari.i.inuidere. Vñ ad Ro.xiij. Non in cōtentione ⁊ emulatōne ⁊ tūc dr̄ a molo is. Item emulari.i. seq̄ ꝑ inuidiam vel amorē. vñ Prouer.iij. Nō emuleris hominē malū. ⁊ tunc dr̄ a molior liris. Vñ quidaꝫ. Emulor inflať amat inuidet ac imitať. Etiā poniť ꝓ indignatōe vñ Ezech. viij. Erat statutū ydolū ad ꝓuocandū emulationē. Jñ emulus la lū.i.diligēs vľ inuidus vel seq̄ua͞x vel eiusdē rei studiosus. Et in eodem sensu ⁊ ex eisdē ꝯpositis demulor aris. Inde demulus a ū.i.emulus.
Emūgo gis a.t.i.valde mūgere

E ante N

Enarro as aui are.a.p.i. euidenter vel aperte narrare. ⁊ dr̄ ab e ⁊ narro as. Inde hic ⁊ hec enarrabilis ⁊ hoc le.
Encenio as are aui.n.p.i.initiare vel aliq̄d primo exercere vel induere. vñ. Vestem nouam encenīat qui primo eā induit vel portat. Similiter episcopus ecclesiam encenīat quādo eam dedicat
Eneruo as are aui.a.p.id ē dissoluere demollire debilitare q̄si extra neruos ponere ⁊ dr̄ ab e. ⁊ neruo as. vñ Oui. de remedijs. Eneruāt animos citharequ locique lyreque
Enigmatico as are aui. ⁊ enigmatizo as. id est per enigmata loqui
Eniteo tes tui.n.s.i.valde nitere fulgere. splēdere micare. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ niteo tes. ⁊ caret supino. Jñ enitens pticipiū ⁊ cor.ni.
Enitor teris enisus vel enixus sum d.t.i. valde niti vel foras nitere vel parere. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ nitor teris. ⁊ ꝓdu.ni. Jñ enitens tis.
Eno enas ui natū.n.p.id est euidenter nare. vľ extra natare. ⁊ dr̄ ab e ⁊ no nas. Et cor. natū supinū pe. similiter enoto as. eius frequentatiuum.
Enodo as aui are.a.p.i.exoluere de nodo tollere declarare planum facere. ⁊ dr̄ ob e. ⁊ nodo. ⁊ ꝓdu.no.
Enucleo as are.a.p.i.extra testā nucis nucleū deponere. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ nucleo as. Etiā poniť ꝓ aperire enodare expedire manifestare declarare. Jñ enucleat⁹ ta.tū.i. apertus manifestus enodatus expeditus.
Enuncio as are.a.p.i.valde nunciare vľ de aliquo nunciare vel euidenť nunciare. ⁊ dr̄ ab e. ⁊ nuncio. Jñ enunciatio onis. ⁊ enunciatiuus a.ū. Vñ in dialetica diciť. Oratio enūciatiua. est vox significatiua de eo qḋ aliquid est vel non est.

E ante O vel P

Eo is ire iui itum.n.q.i.vado vel ambulo
Epilogo gas.a.p.i.epilogū facere breuiter predicta recapitulare.
Episcopor aris.d.p.i.episcopatū habere vľ regere. ⁊ corripit sco.
Epulor aris.d.p.i.epulis vti. Hinc Xbalia

E ante Q

Equipenso sas saui satū.n.p.i.eq̄ cogitare vel eque iudicare. ⁊ dr̄ ab equus adiectiuo.
Equiparo as aui atū.a.p.tria signat p̄mo. id ē imitari. Vñ Virgili⁹ in Buco. Nec calamis solū equiparas sed voce magistrū. Itē equiparare.i.equare vel cōpare vt equiparo h̄ illi. Item equiparare.i.parem fieri. vt Iste in breui tempe doctores suos eq̄parauit.i. par factus est illis
Equipolleo es ere.i.ab equus adiectiuo ⁊ polleo les. Et equaleo es. ab equus ⁊ valeo es in eodē sensu.i.parificari conferri assimilari Jñ eq̄pollens equiualens ⁊ equipollētia eq̄ualentia.i.similiū rerum equalitas
Equito as are aui.n.p.i.equū facere vt equito illi.i.rectū facto illi. Item eq̄to tas. pōt esse frequentatiuū hui⁹ verbi equo as. ⁊ tūc tantum valet q̄tum frequenť equare. ⁊ tunc est actiuum. Itē eq̄to as pōt deriuari ab equus equi. ⁊ tūc idē est qḋ militare. Jñ eq̄tat⁹ tus tui.i.actus equitandi vľ multitudo eq̄tū. vñ in canticis. Equitatui in currib⁹ Pharaonis assimilaui te
Equo as aui. are.a.p.i.equum facere. ⁊ dr̄ ab equus adiectiuo ⁊ ꝓdu. p̄mā. Et scribiť ꝑ ae dyptongum. sed eques ꝑ e solam ⁊ cor. pri-

ma. Vñ Vte si solus eques tibi me ꝑ equum
precor eques.

E ante R

Eradico as aui.a.p.id est euellere destruere. et dicit ab e.ꝛ radico as. Inde eradicans participium. Unde Iob.xxxj. Omnia eradicās genimina.
Erigo gis xi ctū.t.extmo sursum regere.
Ero eras erani re.n.p.i.linire ꝑparare. ꝛ dr ab es eris.ꝛ cōponit dęero ras.i.es auferre. vl valde errare. Inero as.obero as.i.ꝑcio vel ere conducere.subero as.i.latent ꝑcio.s.ere conducere.
Erodo is si sum.a.t.extra vl valde rodere
Erogo gas gaui gare.a.p.i.dare distribuere.ꝛ ꝓprie in elemosynas.
Erro as are aui.n.p.i.exorbitare quasi extra rē ire. Et hinc vbalia.ꝛ h errat⁹ tus tui. ꝛ h erratū ti.ambo ꝓ delicto.ꝛ h error oris. Vñ erroneus nea neū.i.errore plen⁹ ꝛ errabund⁹ da.dū.ꝛ erraticus ca.cū.ꝛ hic ꝛ h erratilis ꝛ le.oīa in eodem sensu
Eructo as aui.i.emittere vel ꝓferre vel exprimere vel ructum facere. Et eructuo as.in eodem sensu. Et sunt ambo ge.neu.pro ructuz facere. In alijs aūt significationib⁹ sunt generis actiui.
Erudero as.are aui.n.p.i.purgare.rudera eijcere.ꝛ dr ab e.ꝛ rudus vl ruder eris.
Erudio dis diui ditū.a .q.i.instruere.quasi ex tra rudere vl ruditatē ponere.ꝛ dr ab e. ꝛ rudo dis.ꝛ cor.ru.
Erugino as are pe.cor.ꝛ deriuat ab erugo ginis.sicut rubigino as a rubigo ꝛ est eruginē vl rubiginē corrūpere deuastare. Et componit erubigino as. Derubigino as. Erugino as.derugino as.i. rubiginē vl eruginē auferre.ꝛ sunt actiua.
Eruo is.rui tū a.t.i.euertere ab e.ꝛ ruo is
Erusco as.aui.n.p.i.era in vnū colligere.sicut numularij faciunt.ꝛ dr ab es eris.

E ante S

Esco as aui.n.p.i.escā tribuere vl escis pascere. Et cōponit adesco as.i.ad escā vocare vl valde escare. Inesco as.i.in esca impinguare vel decipere escis.
Estiuo as.i.ad vmbrā in estate sedere
Estuo as aui.n.p.i.feruere bulire calere. ꝛ cōponit inestuo as.exestuo as.
Esurio ris riui.n.q.i.meditari edere ꝛ dr ab edo es est.ꝛ hȝ esuriui in pterito.vt ptȝ Mathei.xxv. Esuriui eñ ꝛ nō dedistis mihi mā ducare.qđ tñ est cōtra naturā verbi meditatiui Uerba eñ meditatiua carēt pteritis.ponit eñ esuriui ꝓ famui siue famē habui. Vñ hec esuries ei

E ante T vel Y

Etesticulo las laui.a.p.i.testiculos auferre. vl valde testiculari
Etymologizo as are.est vnū vocabulū per aliud exponere
Euagino as are aui.n.p.i.extra vaginam trahere.
Euangelizo as are.i.euangeliū annunciare.
Euiro as aui.a.p.i.debilitare eneruare.ꝛ dicitur ab e.ꝛ viror. Etiā pōt cōponi ab e.ꝛ vir,ꝛ tūc est idem qđ castrare debilitare.
Euito as are aui.a.p.i.valde vitare vel euidēter vitare. Vñ hic ꝛ hec euitabilis ꝛ hoc le.ꝛ euitatus ta.tū.i.valde vitat⁹ vel euident vitatus.qđ etiā pōt cōponi ab e. ꝛ vita.i. vita priuatus.vñ Pap. Euitatus vita priuatus id est pteritus.
Eunuchizo as.ꝛ eunucho as.id est eunuchuz facere
Euo as are aui.n.p.i.insanire etiā inuenit ꝓ euacuare ꝛ fugere.ꝛ dr ab euan tis.

E ante X

Exacerbo as are.a.p.i.vuas acerbas colligere exasperare.ꝛ dr ab ex ꝛ acerbo as. qđ non est in vsu.
Exacero as aui.a.p.i.ab acere purgare.
Exaggero as aui.a.p.i.valde aggerare attollere maius facere. sicut est illud euangelij. Et tu capharnaum que vsqꝫ ad celū exaltata es Non quidē vsqꝫ ad celum capharnaum exaltata erat sed eius nimiam superbiam exaggerat.
Exalto as aui.a.p.i.in altum tollere.
Examino nas naui.a.p.i.probare equaliter iudicare vel discutere. ꝛ diligenter inquirere. inuestigare
Exanclo clas claui.a.p.i.haurire
Exancoro as aui.a.p.i.ancorā euellere nauez dissoluere.ꝛ dr ab ex ꝛ ancoro as
Exanimo as aui are.a.p.id est debilitare pter refacere.ꝛ dicit ab ex ꝛ animo as. Vñ exanimatus ta. tum.id est debilitatus. perterrefactus ꝯsternatus. Vñ Hester.xv. Et pene exanimata est.
Exaro as are.a.p.id est valde arare vel describere.
Exartuo as aui.a.p.i.diuidere
Exascio as aui.a.p.i.dolare.
Exaspero as aui.a.p.i. exacerbare vel cōmouere vel facere asperum.
Exautoro as aui.a.p.i.extra autoritatē facere vl ponere.ꝛ dr ab ex ꝛ autoro as. Vñ Quintilian⁹ de causis. Exautorat⁹ manus armis agresti labore subegit. Exautorat⁹ ponit hic ꝓ extra autoritatē posit⁹. Accipit etiā ꝓ delere. Vñ Macrobius de saturnalib⁹ Exautorata tñ sequenti etate

Excandeſco ſcis. incho. i. incipio candere.
Excaturizo as aui. a. p. id eſt ꝑ aquaꝫ ſcaturientem vel ebullientem plumam aui auferre. vnde legit̃ in ſidonio Alij excaturizabant aues Alij exenterizabãt piſces. ⁊ ꝓducit u ante r.
Excauo a aui. a. p. pe. cor. i. valde cauare. vñ Job. Lapides excauant aque.
Excedo dis ceſſi ceſſum. a. t. i. exire. extra cedere. Et excedo. id eſt excello vel tranſcendo vl' ſupero ⁊ ꝓducit ce.
Excello lis lere. i. eminere valde cellere. vt ille excellit illũ in dignitate. Uel dĩ ſupare quaſi ex alios cello. i. leuo. ⁊ hꝫ excellui vel exculi in p̃terito ⁊ exculſum ĩ ſupino vl' excelſum. et qñqꝫ regit actm̃ vt ille excellit platonẽ. qñqꝫ dtm̃ vt plato excellit illi. Jñ excellẽtia. vnde Excellit ſupat excelſus dicit̃ altus.
Excelles les. idem.
Excendo dis dere di. a. t. id ẽ valde accendo.
Excerpo is pſi ptũ. id ẽ extra cape eligere. exhibere. ⁊ dr̃ ab ex ⁊ carpo pis.
Excido dis di ſum. id eſt extra vel valde cedere vel deſtruere vel euertere ⁊ dĩ ab ex ⁊ cedo is cecidi. ⁊ ꝓ. ci. vbiqꝫ. Item excido dis di. põt cõponi ab ex ⁊ cado dis. ⁊ tũc caret ſupino ⁊ corripit ci. vbiqꝫ et ſignat extra cadere vel ex aliquo cadere.
Excieo es ciui citũ. i. pueeare ꝯmouere ⁊ dĩ ab ex ⁊ cieo es. ⁊ cor. pe. hoc ſupinũ excitu. Jnde verbũ frequentatiuũ excito as pe. cor. Item dĩ excio cis ciui citũ. ⁊ tũc excitũ excitu pe. ꝓdu. qꝛ a cieo citũ nõ venit imo citũ ⁊ tunc ab eo deriuat̃ excito as pe. ꝓdu.
Excillare id eſt cum vxore eſſe.
Excindo dis. i. valde ſcindere vel deſtruere.
Excio cis dicitur ab ex et cio cis. vide ſupra in excieo.
Excipio pis. cepi. a. t. i. eligere extrahere. extra cape. ſup alia cape. recipe latenter cape inuadere ⁊ ꝑtinet ad inſidiatores.
Excito tas taui. a. p. vide ſupra in exiceo.
Exclamo mas mare. id ẽ eleuare vocem vel valida intentione preces effundere. ⁊ clamare. id eſt voce inſonare.
Excludo dis. a. t. id eſt extra claudere. vel extra clauſuram emittere.
Excodico cas caui. a. p. id eſt circa codicẽ. i. trũcum aperire terrã ⁊ velut lacum efficere.
Excolo las laui. a. p. i. purgare emittere vel diſcutere. ⁊ dĩ ab ex ⁊ colo as. Jnde excolãs tis o. g. i. purgãs vl' emittẽs. diſcutiẽs. Inuenit̃ etiã excolo lis lere tercie ꝯiugationis ⁊ dr̃ ab ex ⁊ colo lis. id eſt diligenter colere. ⁊ ꝓ. co. excolo qñ ẽ p̃me ꝯiugatiõis ſ; qñ ẽ tercie ꝯiugationis corripit.
Excõico cas caui. a. p. i. extra cõmunionẽ facere communionẽ ꝑuare ⁊ dr̃ ab ex ⁊ cõmunico cas. Jñ excõicatus ta tum.
Excreo as aui. i. expuere vl' ꝓiicere. ⁊ dĩ ab ex ⁊ creo as. ⁊ abiicit̃ s. p̃cedente x.
Excreſco ſcis. i. extra vel valde creſcere.
Excubo bas bare. bui. vel ſm aliq̃s excubaui. excubatũ vl' excubitũ. i. vigilare cuſtodire. q̄ſi extra cubare. qḋ faciũt qui ciuitates vel caſtella vel caſtra cuſtodiũt de nocte. ⁊ dĩ ab ex et cubo as. Põt etiã dici excũbo bis ab ex et cũbo bis ĩ eodẽ ſenſu ⁊ cor. cu. Excubare etiã ſm Pap̃. dĩ p̃fortibus inuigilare.
Excudo dis. di ſum. a. t. id eſt feriendo eiicere. id eſt extra cudere.
Excurſo ſas ſare. id eſt frequenter currere.
Excuſo ſas ſare ſaui. a. p. i. extra cuſionem ponere quaſi non cudere. vel excudere dicit̃ q̄ſi frequenter cudere. vt ille qui excuſat ſit extra malam famam.
Execro cras. ſ; frequentius inuenit̃ execror ari in deponenti. id eſt maledicere. excõmunicare extra ſacrũ facere. ⁊ cor. pe.
Exemplo as are aui. a. p. i. ad ſimilitudinẽ alicuius aliquid ponere.
Exentero as aui are. a. p. quaſi exinterare dĩ. i. que intra ſunt extrahere. Exentera eñi dicũtur inteſtina que ſic dicunt̃ quaſi exintera. et cor. pe. exentero.
Exequo as aui are. a. p. i. valde vel iuxta equũ facere. ⁊ dĩ ab ex ⁊ equo as.
Exequor ris. executus ſũ. d. t. i. extra alia ſequi aliqd ꝑficere. ad effectum ducere. inſtare ad aliqd faciendũ. Jñ executio dĩ effect⁹. ⁊ abiicitur s. p̃cedente x. ⁊ cor e.
Exerceo ces cui citũ. a. s. i. opari. expiri. ex arcere. ⁊ dr̃ ab ex ⁊ arceo es.
Exercito as are. i. frequẽter exercere. Jnde exercitatus a um. Et nota ꝙ exercitus dicit̃ ꝓprie defatigatus ſ; exercitatus artibus aſſuetus ⁊ inſtructus. Et ab exerceo es dr̃ hic exercitus tus tui. id ẽ collectio hominũ in expeditione. Jñ dr̃ hoc exertitiũ tij. ⁊ adiectiue exercitus ta tum. ⁊ dr̃ ꝓprie defatigatus.
Exero ris rui exertũ. i. foras emittere. vl' nudare vl' manifeſtare. Jñ exerto tas frequentatiuũ. ⁊ exertus ta tum. ⁊ cor. pe.
Exhalo las laui. are. n. p. id eſt foras emittere. redolere vel de vita recedere. ⁊ dĩ ab ex ⁊ halo las. ⁊ ꝓducit ha.
Exhaurio ris rire hauſi hauſtuꝫ in ſupino a. q. id eſt valde haurire euacuare extenuare ⁊ dĩ ab ex ⁊ haurio ris.
Exheredo as. a. p. i. extra hereditatem ponere. hereditatem auferre.
Exhibeo bes bui. a. s. i. oſtendere vel p̃ſentare vel dare ⁊ dĩ ab ex ⁊ habeo.
Exhortor taris atus ſum. verbuꝫ commune. id eſt valde hortari. Jnde exhortator tis. et hic exhortatorius ria rium.
Exigo gis ere. exegi. exactum. acti. ter. o… ſignificat. Nam exigere. i. expellere ⁊ id ẽ ꝑficere. ⁊ exigere. i. tutiſte pe…

gere q̄nq̧ simplr̄ ponitur ꝓ req̄rere vel petere. Et exigere. id est extra vel vltra agere. Et exigere. id est diuidere. Inde Exactus ta. tū. vn̄ .ij. Mach. vlt̄. Sicut em̄ vinū semꝑ bibere aut semꝑ aquā contrariū est. alternis autē vti delectabile. ita legentibꝰ si semꝑ exactꝰ sit sermo nō erit gratus.

Exilio lis liui. vel lui. exultū. n. q. i. extra vl' valde salire. Inde exulto tas. id est frequent̄ exilire. qđ ꝓprie fit cum letamur. Et ponit̄ exultari pro letari.

Eximmutuo as aui are. i. depauperare. pauperez facere. ⁊ dī ab ex ⁊ immutuo as.

Eximo mis mi emptum. a. t. id est auferre vl' extrahere. et dicitur eximo quasi extra emo. id est traho.

Exinanio nis niui. a. q. id ē anihilare. depmere euacuare diminuere. ⁊ dī ab ex ⁊ inanio nis. Vn̄ apostolus ad Phil. ij. Exinaniuit semetipm̄ formam serui accipiens.

Existimo as are aui. a. p. i. putare. ⁊ dr̄ ab ex et estimo. in̄ existimatio. i. putatio vl' illese dignitatis status fama ⁊ moribus acq̄situs.

Existo stis extiti. n. t. i. ꝑmanere. extra stare.

Exoccupo as. id est expedire. ⁊ dicitur ab ex et occupo. ⁊ corripit cu.

Exolio les leui. vel lui. exoletū vel exolitum. n. s. i. crescere. ⁊ dī ab ex ⁊ oleo les. Papias vbo di. Exoleuit. i. in obliuionē venit. defec. corruptus est. ⁊ cor. o ante l.

Exorcizo as aui. a. p. i. adiurare increpare.

Exordior diris ditus sum vel exorsus sum. d. q. id est incipere vel loqui. Inde exorsus sa suz id est locutus inceptus.

Exosso as aui. a. p. i. laniare discindere ossa extrahere. ⁊ dī ab ex ⁊ osso as. Ponit̄ etiam ꝓ debilitare vel infirmare. Cū enim ossa sūt corꝑis robur q̄ ea aufert corpus debilitat.

Expando dis di passum a. t. i. extēdere. vn̄ illud Expassis in cruce manibꝰ. i. extensis ī cruce. Inuenit̄ etiā expansis qđ sustinenduz ē. Sz ſm Pris. pando pateo pateor faciūt supinuz passum ⁊ dī ab ex ⁊ pando dis.

Expapillo as aui are. i. exoluere denudare ⁊ ꝓprie papillas. ⁊ dr̄ ab ex ⁊ pupilla.

Expatulor aris atus lari. d. p. i. spatulā auferre vel frangere. ⁊ dī ab ex ⁊ spatulor laris.

Expecto as aui are. i. demorari sustinere p̄stolari. Expectat̄ q̄ venturꝰ ē. spectat̄ q̄ videt̄ vel appropiat ſm Pap̄.

Expectoro as aui. a. p. i. exoluere. firmaculuz a pectore remouere. ⁊ dī ab ex ⁊ pectus.

Expedio dis dire. diui ditum. a. q. i. liberare. explicare exoluere. q̄si extra pedicā ponere ⁊ dr̄ ab ex ⁊ pedica. Inde expeditꝰ ta tū. id est exolutus. liber promptus.

Expendo dis dere. pensum. a. t. id est expensas facere. et dicitur ab ex et pendo dis. Inde h̄ expensa se.

Expergefacio cis. feci factū. a. t. i. excitare vl' facere euigilare. ⁊ dr̄ ab ex ⁊ pergiscor sceris et facio scis. ⁊ acuitur fa.

Expgiscor eris. exprectus sum. i. a somno euigilo. ⁊ dī ab ex ⁊ ꝑgo gis. qđ cōponit̄ a ꝑ et regio gis. vnde dicit Pris. in. x. libro. Expergiscor q2 a ꝑgo ē exprectū facit qđ. s. cōponitur ex ꝑ ⁊ rego. qđ facit rectuz q̄uis vetustissimi etiā expgitus dicebāt.

Experior riris. ꝑtus sum verbū cōmune. i. ꝓbare vel ꝓbari cognoscere tentare cognosci vel tentari. ⁊ dī ab ex et pario. Inde hoc expimē tū ti. ⁊ hec expientia tie. ⁊ expꝑtus ta tū. q̄ autē experior componat̄ a pario. patet ꝑ Pris. in. x. libro dicentē. Sunt etiā alia ex hoc ipso id ē pario cōposita deponētia. experior. operior. quoꝝ ꝑticipia expꝑtus opꝑtus. a pario ostēdunt esse cōposita. cuiꝰ ꝑticipiuz ꝑtus est. Et vult Priscianꝰ. vt patet q̄ experior sit vbuz deponens. Sed dic q̄ olim experior fuit deponens ſ nunc est cōmune. Itē experiri quādoq̧ ponit̄ ꝓ respondere seu defendere. Vt de iudi. c. j. de ꝓcu. c. q̄ generaliter. li. vj. quādoq̧ ꝓ agere. vt de cau. pos. ⁊ ꝓpri. c. pastoral̄

Expicor caris. d. p. i. expico cas. i. despicare. Et dr̄ ab ex ⁊ spico as. ⁊ ꝓducit pi.

Expilo las lare. a. p. idem est quod depilo. ⁊ ex eisdem verbis potest componi de quibus depilo. Vnde potest corripere pi. ⁊ ꝓducere ſm diuersas cōpōes. vide s̄. in depilo.

Expingo gis. egi pactum. a. t. id est expellere. ⁊ dī ab ex ⁊ pango gis.

Expino as aui. are. a. p. id est spinas auferre vl' extrahere. et dicitur ab ex ⁊ spino as. et producit penultimā.

Expio as are. a. p. i. expurgare ex toto vel perfecte piare. In̄ hoc expiamen penul. ꝓducta et hec expiatio. id est purgatio pia actio mundatio. Et expiabilis bile. quod expiari potest. et dicit̄ ab ex ⁊ pio.

Expiro as aui are. n. p. i. mori. ex̄ spiritū mittere. ⁊ dī ab ex ⁊ spiro as. ⁊ ꝓdu. spi.

Expiscor aris. d. p. i. ex toto a piscibꝰ euacuare. vel adquirere. ⁊ dr̄ ab ex ⁊ piscor.

Expleo ples plere. a. p. id est finire.

Explicit ⁊ expliciūt verbū defectiuum. i. termiātur vel finitur. vel terminant̄ ⁊ finiunt̄. nec inuenitur de eo plus.

Explico cas cui citū. a. p. īuenit̄ etiā plicaui plicatū antiquitus. ab ex ⁊ plico as. id est ordiare digerere distendere. extra plicā ponere soluere aperire.

Explodo dis si sum. n. t. i. manus relaxare. experire excutere. vel extra plausum facere. et ponere vel eijcere vel explere.

Exploro as aui are. a. p. i. exq̄rere inuestigare ⁊ ꝑ. plo ⁊ dī ab ex ⁊ ploro as. Vn̄ in Aurora. Per quos exploret plebis ⁊ vrbis opus.

Expompo pas paui. pare. a. p. id est vituperare

deteſtari. ⁊ dr̃ a pompo pas.
Expono nis nere.a.t.i.ꝯ ponere explicare exol
uere. Exponi aũt dicunt̃ infantes ſerui liber
ti ⁊ languidi ſi ſine cura dimittunt̃ vel eis a-
limenta negant̃ a parẽtibꝰ a dñis vl̃ a patro
nis.vt in ca.vnico.de infan.⁊ lang. Exponi
enĩ aliq̄ ſolent relegato pietatis officio ĩfan-
tes vel languidos añ ecclias ponere.vt eos
alij miseratõe moti colliga nt.lxxvij.diſtin.ſi
expoſitus
Exprimo mis.preſſi preſſum.a.t.i.extra preme
re effundere manifeſtare repſentare. ⁊ dꝛ ab
ex ⁊ premo mis.⁊ coꝛ.pri.
Exprobꝛo as aui.a.p.i.diffamare increpare cõ
uiciari p̃teritã culpã oppꝛobꝛioſe enarrare.⁊
dꝛ ab ex ⁊ pꝛobꝛo as.
Expumo as aui are.n.p.i.valde vel extra ſpu-
mare vel ſpumas auferre.
Expungo gis.a.t.i.extra pellere extra punctuȝ
ſcriptionis ponere ⁊ delere
Expuo is pui putũ.n.t.i.extra ſpuere
Exq̄ro ris ſiui tũ .a.t.i. inueſtigare extra q̄rere.
Extendo dis di tentũ vel extenſum.n.t.i.expli
care extra tendere
Extermino as aui are.a.p.i.terminũ auferre vl
exulem facere quaſi extra terminũ ponere et
eijcere.⁊ ꝓpꝛie dꝛ de exulibꝰ ⁊ ponit̃ ꝓ demo
liri.Vñ Math.vi.Exterminant facies ſuas
id eſt demoliunt̃ diſſoluunt deuenuſtãt diſſi
pant quaſi extra terminos humane cõditio-
nis abducunt. Inde hic ⁊ hec exterminabi-
lis ⁊ hoc le.
Externo nas.a.p.i.alienare
Extimo mas mare.a.p.i.appꝛeciari vl̃ putare.
q̄ſi ex mente ſic habere.⁊ dꝛ ab ex ⁊ timo qđ ẽ
mens.Vel extimare eſt p̃ciũ alicuiꝰ rei certũ
dare.⁊ eſt idẽ qđ taxare vl̃ certũ p̃ciũ diffini-
re ⁊ determinare
Extinguo guis xi ctum.a.t.i.moꝛtificare ⁊ ꝑti-
net ad ignem.⁊ dicit̃ ab ex ⁊ ſtinguo guis.et
abijcitur s.
Extipo as aui are.a.p.i.emittere euacuare ⁊ dꝛ
ab ex ⁊ ſtipo as.⁊ ꝓdu.ſti.
Extirpo pas paui.a.p.i.radice ſubuertere a ſtir-
pe extrahere deſtruere ex toto vel euidenter
ſiue extra ſtirpare.
Extollo lis lere.a.t.i.ſurſum eleuare.
Extremiſco ſcis verbũ inchoatiuuȝ.id eſt inci-
pio extremere
Extremo as.a.p.i.extremũ facere vl̃ vltimũ vl̃
purgare auferre extrinſecus defoꝛis ſm̃ Hu
guitionem.
Extremo mis mui mere.n.t.i.q̄ſi extra tremere
⁊ dꝛ ab ex ⁊ tremo mis.
Extrico cas care.a.p.i.expedire exoluere.⁊ ꝓ.
tri.Vñ virgi.in.vi.eney.Hic laboꝛ ille domꝰ
⁊ inextricabilis erroꝛ.Et thobie.vi.Fumus
eius extricat omne demoniũ.Iñ hic ⁊ hec ex-
tricabilis ⁊ hoc le.

Extringo gis xi ctũ.a.t.i.extra vl̃ valde ſtrĩge-
re vl̃ a ſtrictura remouere.⁊ dicit̃ ab ex ⁊ ſtri
go gis.
Extrudo dis ſi ſũ.dere.a.t.i.valde vel ex trude
re depellere longe abire facere. ⁊ dꝛ ab ex et
trudo.⁊ ꝓdu.tru.
Extruo is xi ctũ.a.t.i.valde vel extra ſtruere
Extupeo pes pui.n.s.⁊ caret ſupino ⁊ eſt val-
de ſtupere vl̃ a ſtupoꝛe ceſſare liberare.⁊ coꝛ.
ſtu.⁊ dꝛ ab ex ⁊ ſtupeo.
Extupo as aui are a.p.i.valde ſtupare ſtupam
remouere.⁊ dꝛ ab ex ⁊ ſtupo as.⁊ coꝛ.ſtu.
Exubero as aui.are.n.p.i.valde vberare ſuꝑ-
abundare.⁊ dꝛ ab ex ⁊ vbero
Exuco cas aui.a.p.i.ſuccũ auferre ⁊ dꝛ ab ex et
ſuco as.qđ nõ eſt in vſu ⁊ ꝓdu.pꝛimã.
Exudo as aui.n.p.i.ſudoꝛẽ emittere vl̃ extra ſu
doꝛẽ ire.⁊ dꝛ ab ex ⁊ ſudo as.⁊ ꝓd.pe.
Exulcero as aui are.a.p.i.extra valde vel deoꝛ
ſum vlcerare vl̃ vlcera auferre exaceruare e-
neruare.⁊ dꝛ ab ex ⁊ vlcero as.⁊ coꝛ.ce.
Exulo las. ṽbũ neutropaſſiuũ.i.extra ſolũ ſue
terre poni ⁊ exterminari.⁊ dȝ ſic cõſtrui.Ego
exulo a rege.⁊ nõ dȝ dici ego exulo illum ſm̃
Hug. Pap.etiã dicit.Exulare idẽ ẽ extra ſo
lum ſuũ habitare.Exulo a te
Exulto as are.i.frequenter exilire qđ ꝓpꝛie fit
cũ letamur.⁊ iđ ponit̃ exultare ꝓ letari. ſꝫ ꝓ
pꝛie ſaliendo ſm̃ Hug.⁊ dꝛ ab exilio lis lui.
vel lui ultũ tu.i.extra vel valde ſalire
Exundo as are.n.p.i.valde abundare vl̃ excre
ſcere.⁊ dꝛ ab ex ⁊ vndo as.
Exuo is ui.exutũ ere.a.t.i.extrahere expoliare
⁊ dꝛ ab ex ⁊ ſuo is.Iñ exutꝰ ta.tũ.i.expolia-
tus extractus expulſus
Exupero as aui are.a.p.i.valde ſuꝑare ⁊ dꝛ ab
ex ⁊ ſupero as
Exuro is exuſſi exuſtũ.a.t.i.valde vrere.⁊ dici
tur ab ex ⁊ vro vris.⁊ ꝓdu.u. Iñ exuſtus a.
um.i.combuſtus.

F ante A

Abello las laui.n.p.i.loqui
f Fabꝛico as are.n.t.i.inſtruere cõpo-
nere munire. ⁊ dꝛ a faber.fabꝛi.vide-
tur tñ etiã poni in deponenti genere. vñ illđ
ꝓpheticũ. Fabꝛicatꝰ eſt auroꝛã ⁊ ſolem
Fabuloꝛ aris atus ſum.d.p.i. fabulas dicere.
vel falſa.
Faceſſo ſi ſitũ verbũ deſideratiuum.i.deſidero
facere. Itẽ faceſcere.i.deſinere ceſſare rece-
dere.⁊ dꝛ a faceſſo q̄ſi facere ceſſo. vñ pꝛudẽ
tius in li.hymnoꝛuȝ. Faceſſite inq̄t ne nr̃am
grauet obſequela moꝛtẽ.i.diſcedite.
Facio cꝭ ci ctũ.n.t.i.aliq̄d oꝑari ex p̃iacẽti ma
teria.ſꝫ creare ex nihilo.
Facto as.i.frequenter facere. Iñ deſcendit ali
ud ṽbũ frequentatiuũ.ſ.factito as.i.frequẽ
ter facere

Facundo as.a.p.i.facere facundũ
Falcito as.i. freq̃nter falcare.ꝛ dꝛ a falco as. ꝛ põt eſſe nõ frequentatiuũ.ꝛ tunc deriuat a falx cis.ꝛ eſt idẽ qð falcare.vl' falcẽ facere
Falco as aui.a.p.i.curuare vel falce ſecare.Et dꝛ a falx cis.
Falero as.a.p.i.oꝛnare.vt iſte vtit verbis faleratis.i.oꝛnatis.Itẽ inuenit falerare ꝑ ſuperbire inaniter ſe iactare
Fallo lis.fefelli falſum.a.t.i.fando verbis decipere.ꝛ dꝛ a foꝛ faris.ꝛ a fallo dꝛ falſo ſas. frequentatiuũ a quo falſito as. aliud frequẽtatiuũ. Item fallo cõponit cũ re vt refello is li.refellere ꝛ caret ſupino
Falſifico as aui.a.p.i.falſum facere. ꝛ dꝛ a falſus ꝛ facio. Jñ falſificatio onis.
alſito as frequentatiuũ de falſo as.i. frequẽter falſare ꝛ coꝛ.pe.
Falſo ſas id eſt frequẽter fallere.a fallo fefelli falſum
Fameo mes mui.n.s.i.eſurire habere famem. Jñ fameſco ſcis incho.
Famino as aui.n.p.i.loqui.ꝛ dꝛ a famen inis. cõponit cũ ad vt affamio as.
Famo as are.a.p.i.famam diuulgare.ꝛ dicit a fama.
Famuloꝛ aris atus ſum.d.p.i.obſequi obedire.ꝛ famulari debiti eſt obſequi voluntatis. obedire ad vtrunq̃ refert. Famuloꝛ cõponitur cũ cõ vt cõfamuloꝛ aris.i.ſimul famulari
Farcino as aui.a.p.i.replere.
Fartio ſi ſum vel tum.a.q.ꝛ q̃nq̃ inuenit fartiui titũ.qð ꝓbat farcimentũ. Item inuenit farſiui farſitũ.ſ; hoc potiꝰ tractũ eſt a vulgari quoꝛũdã q̃ vtũt vbo iſtiꝰ ĩ natura ꝑ totã cõiugationẽ.ſ.farſio ſis ſiui ſitũ.ꝛ eſt fartire ſaginare implere. Jñ vbalia fartoꝛ fartrix fartio onis.
Faſcino as.a.p.i.incantare quaſi ambulando impetere.laudando decipe. Unde ad gal'.iij. Quis vos faſcinauit veritati nõ obedire vbi dic glo.q̃s vos faſcinauit.i. decepit veritati nõ obedire.ꝛ coꝛ.pe. Unde Uirgilius in bucol. Neſcio q̃s teneros oculo mihi faſcinat hedos.
Faſtidio is iui.a.q.i.hoꝛrere ſpernere contemnere tedere. Jñ verbalia et hoc faſtidium dij id eſt ſupbia vel tediũ.ꝛ faſtidioſus a.um .i. ſuperbus vl' tedioſus.ꝛ hic faſtidioſus ſi.et hec faſtidioſitas faſtidioſitatis.ꝛ deriuatur faſtido a faſtus quod eſt ſuperbia.quidaʒ tamen dicunt faſtidio eſſe pꝛime impoſitionis ꝛ inde faſtus.
Faſtigo as.a.p.i.exaltare ſublimare. Jñ faſtigiatus tus.ꝛ faſtigiatus ta.tũ.i.eleuatꝰ ꝛ altus.ꝛ dꝛ a faſtꝰ qð eſt ſupbia.ꝛ inuenit per ſyncopã faſtigatꝰ ꝓ faſtigiatꝰ.vñ Greciſmꝰ Sũt faſtidia tedia ſ; faſtigia celſa.
Fateoꝛ fateris faſſus ſum.d.s.i.manifeſtari.q̃ ſi teneoꝛ fari. Fateri coactiõis eſt ꝛ neceſſitatis.fatemur ei coacti ſ; ꝯfitemur ꝛ manifeſtamus voluntarij. Prodimꝰ ꝑcio vl' aliqua vtilitate ſperata ducti. Item fatemur mala .manifeſtamꝰ bona.pꝛodimus queſita.ꝛ coꝛ.fa. fateoꝛ.vnde. Confiteoꝛ ſi quid pꝛodeſt delicta fateri.
Fatigo gas gaui.a.p.i.fatim agere ꝛ abundãter.ꝛ dicit a fatim qð eſt abundanter ꝛ ago. agis. Inde fatigatus ta.tũ.i.in itinere laſſatus.feſſus.
Fatiſco ſcis ſcere.n.t.i.abũdant hiſcere ꝛ ſcindi.vt iſte pannus fatiſcit rimis.i.ſcindit. et dꝛ a fatim qð eſt abundant ꝛ hiſco hiſcis. et fatiſcere.i.laſſari marceſſere abundant aperiri deſinere eſſe deficere. Uñ de ſancto martino dꝛ. Artus febꝛe fatiſcentes
Fato as aui.a.p.i.deſtinare deſignare.
Fatuo as aui.a.p.i.fatuũ facere.ꝛ dꝛ a fatuus ꝛ cõponit cũ dis.vt diffatuo.i.diuerſis modis fatuare vl' a fatuitate remouere Infatuo as.i.valde fatuare
Faueo ues ui.fautũ.n.s.i.ſuffragari auxiliari aſſentire fauoꝛem dare.ꝛ ꝓpꝛie in malo.ꝛ ꝓducit fa.in ꝑterito.ſed in pñti coꝛripit eam. vñ Ut legi faueas tibi ſicut amaris amet ꝓximus.
Faxo xis xit verbũ defectiuũ et comicũ. i. facere.ꝛ nõ hʒ amplius niſi ꝑdictas voces ꝛ faxim dꝛ a facio cis. Et faxo xis xit.q̃nq̃ accipiunt in vi futuri.q̃nq̃ in vi pñtis tam ſubiũctiui q̃ʒ indicatiui.
Faxim eſt pñtis tꝑis ſubiunctiui modi. accipitur tñ ꝓ futuro

F ante E

Febꝛicito tas pe.coꝛ.qð ꝛ febꝛicitoꝛ aris inuenit in deponenti ge.i. febꝛem habere.
Febꝛio bꝛis.i.febꝛem habere. ꝛ deriuat a febꝛis. Jñ febꝛiſco ſcis incho.
Febꝛuo as are.i.ſacrificare vel purgare
Feco cas caui.n.p.i.fecem facere vel fece inficere.ꝛ cõponit cũ de vt defeco as.i.purgare quaſi deoꝛſum a fece ponere. Unde pꝛopheta. Uindemie defecate ꝛc. Itẽ effeco as.id ẽ purgare quaſi extra fecẽ ponere.
Feco cas.ꝓ fecẽ facere.neu.g. eſt ꝓ deturpare actiuum eſt.
Fecundo das.a.p.i.fecundũ facere.
Federo as.a.p.i.pacificare fedus firmare.ꝛ dꝛ a fedus ris.ꝛ cõponit cõfedero as.i. cõiungere colligare. Inde verbalia confederatoꝛ. trix.tio.
Fedeo es.i.fedũ eſſe.ꝛ dꝛ a fedo as aui.
Fedo as aui.a.p.i.deturpare.ꝛ componit cuʒ con vt confedo as.defedo as.id eſt mundare vl' valde fedare.diffedo as. id eſt diuerſis modis fedare vel mundare. Effedo as.id eſt valde fedare vel extra feditatẽ ponere. Re-

fedo das.i.iterum fedare ⁊ ꝑdu.fe.Un̄.ij.Re/
gū.xvj.dr̄.Ut cū audierit isrl'ꝙ fedauerꝭ pa
trē tuum roborentur tecum ⁊c̄.Et Uirgilius
in.iij.Eney.Semesam predam ⁊ vestigia. fe
da relinquunt.

Felico as are.a.p.id est felicē facere.Et deriua
tur a felix. Inde filicito tas.frequentatiuuꝫ
⁊ p compositionem infelico cas. i.infelicē fa
cere ⁊ īfligere. Infelicito tas frequentatiuū.

Femino nas ui.n.p.id est more feminaꝝ se hr̄e
vel Femino nas.a.p.i. mollē vl' femineū fa/
cere.debilitare eneruare euirare. ⁊ componi
tur Effemino nas.id ē valde feminare.

Fendo fendis nō est in vsu.ꝫ defendo is. Inde
defenso sas. Item cōponit' infendo dis. In̄
infenso sas frequētatiuū. Offendo dis di sū
su. Inde offenso sas frequentatiuū.

Feneror aris.d.p.dr̄ a venus. ⁊ in eodem sen/
su inuenitur fenero as. id est mutuare vl' mu
tuari.scilꝫ dare ad vsuram vel accipe.Est em̄
dantis ⁊ accipientis. ⁊ qui dat mutuo.et qui
accipit feneratur. Inde hic fenerator oris.q̄
dat et qui accipit fenus quasi fenoris actor ⁊
feneratorius feneratoria fernatoriū. ⁊ cōpo/
nitur fenero vel or. confenero as. vel confe/
neror aris id est simul fenerari. Defenero as
vel defeneror aris.id est ditare vel ditari. vel
valde fenerari vel deseruire vel a fenore re/
mouere. Refenero as. vel refeneror aris. id
est iterum fenerari. Itē Fenero vel feneror in/
nenit' p cōiungere vel ligare. Fenero ras cū
suis cōpositis ē neutrū.ꝫ Feneror aris depo
nens cū suis cōpositis. Itē Fenero ras quā
do stat p ꝯiungere vel ligare ⁊ defenero p di
tare sunt actiua.

Fenestro as are.n.p.i.fenestras facere vl' fene/
stras preparare.

Ferbeo bes bui.n.s.i.bulire.scatere.calefieri.
estuare. ⁊ dr̄ a ferueo mutata u.in b.

Ferio ris.a.q.caret preterito ⁊ supino. sed mu
tuat ea a percutio tis.quod est eiusdeꝫ signi
ficationis secum. ⁊ facit percussi percussuꝫ id
est ꝑcutere. ⁊ componit' cū re vt referio ris.i.
iterū ferire vel retrouerire. ⁊ corr̄.ꝑmam Un̄
Ouidius. Ipsaꝙ ceruleis carta ferit' aquis
Et Oratiꝰ.Non semper feriet quodcūꝙ mi/
nabitur arcus.

Ferio as.n.p.vel potiꝰ Ferior aris.d.p.dr̄ id ē
cessare ab ōpibus.vel solennizare.

Fermento as.a.p.i.fermento corrumpere.

Fero fers fert tuli latū verbū anomaluꝫ corri/
pit primā tam in ꝑsenti ꝙ in ꝑterito. ⁊ signat
plura. Nam fero id ē cupio.vn̄ Ouid. In no
ua fert animus mutatas dicere formas. Fe/
ro.id est dico. Fero.i.sustineo vel patior vel
tolero. ⁊ fero.i.porto. Unde Fert patitur di
cit.fert cupit atꝙ gerit. Inde verbalia lator
latrix latio.

Feroceo cis,cui.a.q.id est seuire vel despicere
vel fastidire. ⁊ dr̄ a ferox cis.

Ferro as raui.a.p.i.ferro aliquid preparare or
nare.

Ferueo ues. ⁊ ferueo uis. id ē bulire scatere ca
lefieri estuare. ⁊ ponitur sepe feruere pro fre/
quentare.sicut econtrario frigere pro cessare
quia cum locus aliquis frequentat' calando
videtur calefieri. ⁊ habent idem ꝑteritū.s.fer
uiui.ꝫ frequentiꝰ dr̄ ꝑ sincopam ferui. Item
a ferueo mutata u in b.dr̄ ferbeo bes. bui.in
eodem sensu ⁊ oīa sunt neutra. ⁊ ab omnibꝰ
istis inchoatiua sunt.scilꝫ feruesco.feruisco.
ferbesco.

Festino as aui.pe.p.n.p.i.accelerare. ⁊ dr̄ a fe
stū qd̄ est lignū quoddā. videtur enim tigna
ad festum celerare. ⁊ ideo tractū est Inde fe/
stinare q̄si ad festū nare. ⁊ differt a ꝓperare
ꝓperat em̄ q̄ quod incipit mature transfigit.
Festinat qui multa simul incipit nec ꝑficit. In
de festinus na.num.

Festino as aui.n.p i.festare.

Festo as are.i.festū colebrare.solennizare.

Feteo tes tui.n.s.i. esse vel fieri fetidū. ⁊ dicit'
a fedeo es.d in t.ꝙ aūt dr̄ fetet quasi phos te
net.i.ignem vel aerem etymol'. est ⁊ hic fetor
oris. ⁊ fetidus da dum.i.putridus ⁊ fetosus
a um.id est fetidus.

Feto tas tare.a.p.i.parere vel generare. ⁊ dr̄ a
fetus ta tum. Inde fetatꝰ ta tū.i. generatus
vel ꝑtus. ⁊ fetans antis ꝑticipiū.i.generans
vel pariens. ⁊ h̄ fetans tis.i.pecus pecudis.
vn̄ Ps̄. Et sustulit eū de gregibꝰ ouiū et de
post fetantes accepit eum.

F ante I

Fibulo la laui.a.p.i.fibulis ligare. ⁊ dr̄ a fibu/
la. ⁊ componit' cū ad vt affibulo las.i.alliga
re. ⁊ ꝓprie mantellū. Item cū con.vt confibu
lo las.i.simul fibulare. Itē cū dis. vt diffibu
lo as. Itē h̄ cū de ⁊ dr̄ defibulo id est dissolue
re.disligare. Itē cū ex ⁊ dr̄ effibulo las as.i.
exoluere. Item cum in ⁊ dr̄ infibulo las.i.illi
gare vel fibulas immittere. Itē cum pre ⁊ dr̄
ꝑfibulo las.i. ante vl' ab anteriori parte fibu
lare. Itē cum re vt refibulo.i.iterum fibulare vl'
diffibulare. Item cum sub et dr̄ suffibulo las
id est subligare.

Fideiubeo bes iussi iussum.a.s.i.fidem pro ali
quo dare.iurare promittere. Inde fideiussor
oris.qui pro alio se obligat vl fidem dat vl' ꝑ
mittit. vnde Eccli.xxviij. Fideiussoris ne ob
liuiscaris.dedit enim animam suam pro te. ⁊
scribitur per geminum s.fideiussi. fideiussuꝫ
⁊ fideiussor.

Fido dis dit.fisus sum verbū neutropassiuum
id ē fiduciā habeo vl' credo. Un̄ h̄ ⁊ hec ⁊ hoc
fidens tis tam nomen ꝙ participium. ⁊ fmꝙ
nom ē est cōpat'. Inde fidenē tius sime ⁊ h̄ fi

dentia tie. Fido cõponit cũ cõ. ⁊ dr̃ confido dis. cõfisus sum. Inde confidens ⁊ comparatur. Inde ꝯfidenter tius sime. aduer. ⁊ hec confidentia tie. Et cõponit cũ dis. vt diffido dis. fisus sum. i. non fidere. Fido cũ suis compositis neutrũ est ⁊ ꝓdu. fi. vñ Ouidi⁹ de arte. Diffidet misere ꝓtinus illa sibi. Inuenit fidit p̄teritum de findo dis. ⁊ corripit fi. Vñ fido parit fidit dat quoq; findo fidit. Item fidis etiã est gtũs de fidis fidis. ꝓ chorda. Et gtũs de fidis fidis ꝓ virgine quadã. Item fidis ẽ dtũs ⁊ abltũs ptis de fidus da dũ. ⁊ ꝓ. fi. vide s̄. in fides. Et hꝫ trià participia. s. fidens fisus ⁊ fisurus.

Fiducio as. a. p. id est fiduciam prestare vel ad securitatem. qd̃ vulgariter solet dici affidare ⁊ cõponit affiducio as ad aliquã fiduciã vel securitatem dare. Item confidutio as. simul fiduciam dare. diffidutio as. defiducio as. effidutio as. infidutio as. id ẽ impignorare publicare diffidare.

Figmento as aui. a. p. id est fingere. simulare.

Figo gis fixi fixũ. a. t. i. ĩmittere. inferre. fortiter ⁊ stabiliter imponere. ⁊ ꝓ. fi. vñ Ouidi⁹ epi. Figit in iusso nostra sagitta loco.

Figuro as aui. a. p. id est figuram facere.

Filaxo vel philaxo as aui. a. p. id est seruare.

Filio as are. n. p. i. filiũ facere vel parere.

Filo as are. n. p. i. filum a colo ꝑ quandã tenuationem deducere.

Fimbrio as are. a. p. id est fimbrijs aptare

Findo dis di. fissum. a. t. id est scindere. ⁊ cor fi Vñ Fido parit fidit dat q̃q; findo fidit.

Fingo gis xi ctum. a. t. id est ornare. componere facere formare. plasmare excogitare ⁊ componere quod verum non est id est simulare. Item inuenitur fingo gis. id est nitidare. extergere.

Finio nis niui. nitũ. a. q. i. terminare ꝯsummare ꝑficere. ⁊ dr̃ a finis ⁊ componit cuꝫ dis. vt diffinio nis. id ẽ diuersis modis finire. determinare ostendere q̃d sit vel quale vel q̃tum. Inde hec diffinitio. Item componit cu de vt definio. id ẽ valde finire. Inde definitus a um. Vñ Act. ij. Hunc definito cõsilio. Item cum pre vt prefinio is. i. ante finire. p̄figere p̄statuere predestinare.

Fio fis fact⁹ sum. i. incipe esse. de nõ esse transire ad esse. qd̃ eñ fit nõ ẽ ⁊ qd̃ est nõ fit ⁊ ẽ neutropassiuũ q̃tũ ad vocẽ. neutrũpassiuũ q̃tuꝫ ad significationẽ ⁊ hꝫ tria ꝑticipia. s. fiens factus ⁊ futur⁹. ꝫ fiens nõ est in vsu.

Firmo as aui. a. p. i. roborare ⁊ dr̃ a firmus. inde firmatoriũ rij. q̃ aliquid firmat. ⁊ hoc firmaculũ li ꝓ eodem. ⁊ componit cum con. vt confirmo. ⁊ cũ ad vt affirmo. cũ in vt infirmo as. i. debilitare. falsificare eneruare. affirmo as. Vñ Prouerbio. xxj. Vir impius ꝓcaciter offirmat vultũ suum.

Fisco as are. a. p. i. publicare. ad fiscũ reducere in fisco reponere. ⁊ cõponit cũ cõ vt confisco as. i. simul fiscare. cũ in vt infisco as.

Fisiculo as. a. p. i. diuinare vl' ꝑnũciare. Inde fisiculat⁹ a um. i. diuinatus vel ꝑnunciatus.

Fistulor aris. d. p. id est sibilare. vel cum fistula canere.

F ante L

Flacteo tes tui. n. s. i. marcere. Inde hic flactor oris. i. marcor. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc flactẽs tis. ꝑticipiũ. i. marcẽs. Vñ ꝑ trãslationẽ flactẽtes dicunt q̃ in pctĩs ⁊ iniq̃tatib⁹ marcent. et perseuerant. ⁊ quia quod marcet exiccatur ⁊ arescit. Ideo etiam q̃nq; ponit flactere ꝓ arere. Unde. ysaie. xix. Erunt irrigua eius flactẽtia id est arentia.

Flagito as aui. a. p. i. postulare querere. rogare petere cũ clamore poscere. ⁊ dr̃ a flo flas. Vñ ⁊ flagito as. dr̃ quasi flatum gero vel ago. et est etymologia. et componitur efflagito as. i. valde flagitare.

Flagro as. n. p. i. estuare feruere. ardere. ꝫ fragro as. i. redolere. Unde Fla facit ardorem ꝫ fra largitur odorem.

Flãmeo es. mui. n. s. i. flammã emittere vl' calere. vel etiam ardere. ⁊ dr̃ a flammo as.

Flãmesco scis. incho. ⁊ format a flammeo es. Vñ in hymno. Flãmescat igne charitas quidã tñ dicunt. Flammescat qd̃ ẽ inchoatiuuꝫ hui⁹ verbi flãmo as. vt sit sensus. flãmascat. id est incipiat flammare. i. incendere. Sed vt dicit Hug. Flammescat ibi debet dici inchoatiuũ a flammeo mes.

Flammo mas. n. p. i. incendere. ⁊ dicit a flãma ⁊ cõponit cũ in vt inflãmo as. i. incẽdere. inanimare. Inuenit tñ aliq̃ñ ꝓ flãmare vel resplendere. ⁊ est actiuũ.

Flaueo es ui. n. s. id est esse vel fieri flauũ. Inde flauesco scis inchoatiuũ. ⁊ ꝓdu. fla. Unde Virgilius in buccol'. Molli paulatim flauescit tempus arista.

Flecto tis xi xum. a. t. i. curuare cessare. mutare Inde hec flexura re. ⁊ hic flexus us ui. ⁊ cõponit cõflecto circũflecto tis. deflecto tis. id ẽ valde vl' de vno loco ad aliũ flectere. Inflecco tis. i. valde vel intro vl' intus flectere Reflecto tis. i. iterũ flectere.

Flegmatizo as. a. p. i. flegmate abũdare vel flegma eijcere. multũ saliuare ⁊ spuere,

Fleo fles fleui fletum. neu. s. i. vberti in lachrimas fundere. q̃si fluere. ⁊ dr̃ a fluo is. ꝫ plorare ẽ cũ voce flere. Plãgere ẽ cum lacrimis pectus aut faciem tundere. Lugere ẽ cũ aliq̃bus dictis miserabilib⁹ ⁊ habitus mutatiõe flere. Merere est cũ silentio dolere. vñ ⁊ merere dr̃ q̃si mẽte carere. ⁊ lugere q̃si luce egere Et a fleo dr̃ hic fletus us ui. ⁊ hic ⁊ hec flebilis ⁊ hoc le. ⁊ flebiliter aduer. ⁊ hec flebilitas tatis

Vñ Oui. Flebile principiũ melior fortuna secuta ē. Fleo cōponit̃ defleo es effleo es.i. valde flere. perfleo es.i. ꝑfecte flere. refleo. es.i.iteꝝ flere

Fligo gis xi.ctũ.a.t.⁊ fligo as.i eodẽ sensu.i. cruciare dissipare destruere deuastare.ꝫ nō ē in vsu.⁊ vtrũq; ꝯponit̃ affligo gis ⁊ affligo gas.i.valde fligere.⁊ ꝯfligo as ⁊ ꝯfligo gis id ē sil' fligere vl' pugnare.⁊ defligo gis ⁊ defligo as.i.valde vl' deorsũ fligere vl' pugnare.⁊ infligo gis ⁊ infligo gas ꝓ fligo gis ⁊ ꝓfligo as. Et fligo actiuũ ē cũ suis ꝯpositis q desinũt in o preter confligo ⁊ defligo q̄ neutra sunt pro pugnare

Flo as aui.n.p.i.flatum emittere. Inō hic flatus us ui.⁊ componit̃ afflo as.i.flare ad aliquid vel flatu venenare.vel interficere vl' tāgere. Conflo as.i.flare vel fundere aurum ⁊ aliud metallũ ad aliquid faciēdũ. Etiā inuenitur conflare metaphorice ꝓ mutuare ⁊ pro consumere. nam qui consumit ⁊ qui mutuat de vna forma quasi funditur in aliam. Item efflo as id est extra flare vel flando emittere. Item inflo as.id est intus flare. flatum impellere. Item ꝑflo as.i.flare ꝑfecte vl' valde Item sufflo as. Flo neutrũ ē sed composita actiua.

Floccifacio cis.n.t.id est parum extimare. contemnere paruipendere. ⁊ dicitur a floccus ⁊ facio quia floccus lane parum valet. et vere nullius est precij

Floccipendo dis.idem quod floccifacio ⁊ dicitur a floccus ⁊ pendo dis

Flocco as are.n.p. Vbũ soli deo conueniēs tũc deus floccat cum floccando ningit

Floreo res rui.n.s.i. virere resplendere floridũ esse vel fieri. ⁊ cōponit̃ cōfloreo es. id est simul florere effloreo es refloreo es.i. iterũ florere.resplendere reuirere.⁊ ab his incho. floresco scis.refloresco scis

Floro as aui.a.p.i. flores creare vel floribus spargere fin; lere.⁊ dr̄ a flos.⁊ componit̃ defloro as.⁊ ꝓdu.flo.

Fluctuo as aui.a.p.i.cōmouere.vacillare fluctibus inundare.⁊ ponit̃ etiam ꝓ dubitare. Inde fluctuatus ta.tũ.i.fluctuans vel quod fluctuauit.⁊ fluctuatio onis.

Fluito as aui.n.p.i.dissolui fatiscere frequent̃ fluere vacillare ⁊ ponit̃ ꝓ dubitare ⁊ est frequentatiuũ de fluo is.

Fluo is xi xum vel ctum.n.t.id est decurrere.⁊ componitur cum ad.vt affluo is. confluo is id est simul fluere. Inde confluus a um. Itē circũfluo is. Inde circũfluus a um. Itē defluo is.i.deorsum vel cito fluere vel decurrere. Et nota ꝙ defluit qđ etate vel vetustate dissoluit̃.vt etas hominis. Folia arborũ. Fluit quod naturaliter decurrit. vt humor aque. Fluere autem tribus modis dicit̃.humore rerũ.sanie viuoꝝ.tabe mortuoꝝ. Item diffluo is.id est diuersis modis vel in diuersas partes fluere. Item effluo effluis.id ē extra fluere.exercere. quod componitur Perfluo is.id est ꝑfecte fluere. Vñ ad Hebreos. ij. Ne forte ꝑeffluamus. Itē influo is.id ē in aliqua vl' intro fluere. Itē influus a um. Itē interfluo is id est inter aliqua fluere vl' intro fluere. Item interfluus a um. Item ꝓfluo is id est procul fluere. Inde ꝓfluus a.um. Itē prefluo is.id est ante fluere.precurrere. Iteꝫ preterfluo is.i. iuxtā fluere. Item perfluo is id est ꝑfecte fluere. Itē refluo is.i.retro fluere. Inde refluus a um. Item ꝑfluo is.i. supabundare. Inde supꝰfluus a um.⁊ superflue aduerbiũ. Et hec supꝰfluitas atis.)

Fluuio as. quod etiam fluuior aris dicitur. id est abundare.

F ante O

Focillo las laui.a.p.i.nutrire vl' reficere fouere.⁊ dr̄ a focus. Inde p cōpositionē refocillo as.i.reficere.iteꝝ focillare. Inde verbalia.

Foculo las lare.n.p.i.nutrire vel ignem facere.⁊ cor.cu.

Fodico as aui.a.p.i.leuit̃. parũ sũmatim fodere.⁊ dr̄ a fodio is.⁊ ponit̃ qñq; ꝓ leuiter tangere ſm Hug. Vnde Oratius. Qui fodicet latus ⁊ cogat trāspendere dextrum.

Fodio dis di.fossum.n.t.i.foueā facere q̄si fouere.⁊ dr̄ a fouea. Item foueo transfertur ad cauare vel forare vel tangere seu ꝑcutere. Et tunc est actiuum.

Folleo les lui.n.s.i.inflare.⁊ dr̄ a follis.

Follesco scis.n.t.id est esse vel fieri follem.id ē stultum vel vanum.⁊ dicit̃ a folleo les.⁊ potest deriuari a follio lis.

For faris fatus sum.d.p.id est loquiꝛ deficit i prima persona ſm vsum.⁊ ꝓducit fa. Vnde prosper. Nam fari recte miseꝝ ⁊ viuere praue

Forifacio cis.n.p.i.offendere nocere.q̄si facere foris.i extra rationem.

Formido as.n.p.id est trepidare.formidinem habere quod fit cum phormon.i.sanguis ad precordia fugiens acute se contrahit ⁊ dicit̃ a phormon quod est ignis vel calor ⁊ cōponitur cum re vt reformido quasi quadam formidine retrahi.⁊ cor.mi.

Formo mas maui.a.p.i.instituere.alicuius formam facere.⁊ dr̄ a forma.

Fornacio cis ciui.n.q.i.fornaceꝫ facere.vel.in foroace coquere.⁊ dr̄ a fornax. Inde fornacitus ta tum.id est in fornace coctus.

Fornicor aris atus sum.d.p. id est meretricari in fornice.⁊ dicitur a fornix. Inde fornicans tis.g.o.⁊ hec fornicatio quasi phos vel forme id est anime necatio. ⁊ componitur fornicor confornicor ris.id ē simul fornicari. Ponitur etiā fornicari pro negociari. quia mul

lb

totiens negotiatores spūaliter fornicantur. qꝛ ex cupiditate lucrādi fraudē ⁊ vsurā committūt. ⁊ sic aīa a suo vero sponso ihū xp̄o separat̄ ꝑ mortale pctm̄. Et sic sumit̄ ysa. xxiij. Post. lxx. annos visitabit dn̄s thirū ⁊ reducet eā ad mercedas suas. ⁊ rursum fornicabitur cū regnis vniuersis t̄re. Glo. fornicabit̄ id ē negociabit̄ sicut ante

Foro as aui. a. p. dr̄ a foris quia qḋ foris est foratur. ⁊ inde hec foratio onis. ⁊ hoc foramē inis. ⁊ cor. fo. Unde aurora. Inguine secreto sepe libido forat

Fortuno as aui. a. p. i. fecundare. ꝓsperū facere. vn̄ Ora. Tu quācūq; de⁹ tibi fortunauerit horā. Grata sume manu ⁊c̄. ⁊ ꝯponit̄ infortuno nas. i. infornatum facere.

Foueo ues ui tū. a. s. i. nutrire calefacere reficere. vel ꝑ cibū vel ꝑ calorē vel ꝑ requiem vel ꝑ amplexū vel ꝑ tecturā vel ꝑ defensionē vel alijs rebus. Un̄ ad multa videt̄ esse equiuocū ꝫ tn̄ eius significatōem exprimere nō possumus ꝓprio vulgari vel ꝑ aliqḋ ꝟbū ꝫ dicatur. fouere. i. reficere refocillare vel ꝑ cibū vl̄ ꝑ calorē vel alia re vt diximus. Foueo cōponitur cōfoueo ues ui tū. id ē simul fouere. Itē refoueo ues ui fotū. id est recreare. iterū fouere ⁊ cor. fo. in p̄nti ꝫ produ. in p̄terito. Un̄ aurora sup Job. Est etas fragilis que nō nisi lacte fouetur

F ante R

Fragor aris atus sum. d. p. qḋ nō ē in vsu dr̄ a fragus gi. ⁊ cōponit cū re vt refragor aris. id ē resistere. ⁊ cū sub vt suffragor aris. i. auxiliari. ⁊ ꝓprie in verbis. s. p̄cibus.

Fragro gras graui. n. p. i. redolere. ⁊ dr̄ a frango gis. qꝛ fracte spēs maiorē odorē emittūt. ⁊ scribit̄ fragro ꝑ r. in prima ⁊ r. in secūda sillabis. ꝫ flagro ꝑ l. in prima ⁊ r in secunda. vt dicit Pap̄. Fragrat ꝑ r ad odorem refert̄ q̄ fit fracta specie. Flagrat ꝟo ꝑ l. ad flammā q̄ flatu fit. vn̄. Fla facit ardorem sed fra largit̄ odorem

Francizo zas. n. p. i. more francoꝝ se habere vl̄ lingua eoꝝ loqui

Frango gis. egi ctū. a. t. i. destruere. Iṅ fract⁹ ta tū. ⁊ h̄ fractio onis. ⁊ h̄ fractura re. ⁊ hoc Fragmē inis. ⁊ hoc Fragmentum ti.

Frateo tes tui. n. s. id est sorbere displicere vel tergere

Fraudo das daui. a. p. i. decipe surripere. Inō hec fraus dis. Item fraudo cōponit̄ cum de mutata au dypthongon in u longā. ⁊ dr̄ defrudo dis. i. valde defraudare. licꝫ inueniatur non mutare ꝺm hug.

Fremo is ui itum. n. t. i. murmurare tumultuari furorem mentis vsq; ad vocis tumultū excitare. Inde hic fremor oris. ⁊ hic fremitus us ui. ꝫ fremor est murmur hominū. fremit⁹ ferarum.

Frendeo des dui. n. s. i. dētes cōprimere vel cōcutere ⁊ collidere ⁊ caret supino. Inde frendesco incho. Inuenit̄ etiā Frendo dis dereter. cōiuga. de q̄ dic̄ Priscia. in. x. li. Frendo dis caret p̄terito ⁊ supino. quidā tamē dicūt frendi qḋ nondū inueni.

Freno as. aui. a. p. id est frenum ori imponere.

Frequēto as are. a. p. i. aliq̄d frequēter facere.

Frico as cui. a. p. i. vnā rē supadducendo exasperare cū alia. sicut fit cū sal quadā vi supadducit̄ carni. ⁊ cor. fri. Un̄ Uirg. in geor. ⁊ pede ꝓsubijgit terrā fricat arbore costas.

Frigido as. a. p. i. frigere vl̄ frigore īplere. Inde Frigdeo des dui. id ē frigere. ⁊ hinc frigdesco incho. id est frigescere.

Frigeo ges ui. vl̄ frixi frictū ctu. n. s. i. algere vl̄ torpere. Un̄ dr̄ frigeo q̄si phos egeo. Et ē etymo. ⁊ sepe ponit̄ ꝓ cessare. sicut ecōtrario feruere ꝓ frequētare. vn̄. Teren. in eunucho. sine cerere ⁊ bacho ven⁹ friget. Unde h̄ frigus oris. Frigeo cōponit̄ ꝑfrigeo es frixi vel frigui frictū. i. ꝑfecte frigere Itē refrigeo es frixi vl̄ gui. ctū. Un̄ ī euāgelio. Refriguit charitas multoꝝ. ⁊ ab istis incho. Frigesco scis. ꝑfrigesco. cis. refrigesco scis ⁊ ꝓ. hāc syllabā fri. vn̄ Ouidi. in epi. Frigidius glatie pect⁹ amantis erat.

Frigero as aui. a. p. id ē recreare. ⁊ dr̄ a frigeo ges. ⁊ cōponit̄ cū re ⁊ dr̄ refrigero as. Et inde hoc refrigeriū rij.

Frigido as aui. a. p. i. frigidū facere ⁊ ꝓdu. fri.

Frigio vel phrygio as. a. p. i. frigiū apponere vel phrygio ornare.

Frigo is xi xū. vl̄ ctū. a. t. i. coquere ī patella sine aqua vel vino cū oleo vel sagimine.

Frigutio tis ui tire. n. q. i. subtilit̄ aggartire vl̄ frigide se ducere huc ⁊ illuc ꝓpt̄ frigus. sicut cattulus facit qn̄ hꝫ frigus.

Fritinio nis ꝓprie est hyrundinū ⁊ vt dicūt omniū auiū ⁊ p̄cipue paruarum. Unde inuenit̄ Aues fritiniunt. id est cantant.

Frōdeo des dui. n. s. id ē frondes hr̄e vl̄ emittere vl̄ ꝓducere ⁊ deriuat̄ a frondo as. ⁊ cōponit̄ cōfrondeo des. i. sil̄ frōdere. Defrondeo des. i. frondes amittere vel ꝑdere. Item Refrondeo des. id ē iteꝝ frondere. Et hinc inchoatiua. Frondesco scis. Confrondesco scis. Refrondesco scis.

Frondo as aui. n. p. id ē frondatū facere. frondes p̄bere ⁊ dr̄ a frons dis ⁊ componitur de frondo as. id est frondes euellere.

Fructifico as aui. a. p. id est multiplicare.

Frumentor aris. d. p. id est frumentū colligere

Fruor eris itus sum vel fructus sum. d. t. id est vtor. differūt tamē qꝛ fruimur rebus quibus vtimur ꝓpter illas. ꝫ vtimur illis quibus vtimur ꝓpter nos. Est em̄ re aliq̄ frui ei inherere ꝓpter se ⁊ eā diligere. Fruimur ḡ deo vtimur

mundo ⁊ creatis in eo. Vñ Aug. Atendũ est hoc mundo nõ fruendũ vt inuisibilia dei per ea q̃ facta sunt intellecta cõspiciant᷑. i. vt de tpalibus eterna capiant᷑. Itẽ fruimur quodãmodo celestibus virtutib⁹ ⁊ scientia. vtimur mũdanis diuitijs cibis vestib⁹ ⁊ silibus fungimur aũt officio.

Frustror aris atus sum. d. p. fuit tñ olim cõe. i. fallere decipere. Vñ frustrat⁹ dr laboris fructu euacuat⁹ illusus. ⁊ scribit᷑ frustra ⁊ frustror p r. in prima ⁊ scdã syllabis

Frusto stas staui. a. p. i. in frusta diuidẽ. vl' frusta facere. Vñ frustatim aduer. i. diuisim vl' particulatim.

Fruticor aris. d. p. i. frutices emittere multiplicari abundare pullulare crescere ad modum fruticũ. ⁊ cor. ti. Vñ iuuenal. Sz fruticante pilo neglecta ⁊ squalida cura.

F ante V

Fuco as aui. a. p. i. colorare fucũ supponere. et dr a fucus fm hug. ⁊ inde fucat⁹ ta. tũ. ⁊ vt dicit Pap. Fucata depicta tincta adulterio cõtaminata ficta nõ vera. diuersi coloris. Fucare depingere mendacijs subornare. ⁊ producit fu.

Fugillo as aui. n. p. i. ignez de petra fugillo extrahere. Vñ hic fugillator oris. Et hinc p figuram fugillatores dicunt᷑ vmbre demonuz qui ignem ferunt.

Fugio gis gi. tũ. a. t. i. fugam accipio. ⁊ cor. fu. in pñti. Vñ facetus. Non facias solus qđ fugit omnis homo. Sz in pterito eam pdu. Vñ quidaz. Hic modo iure fugit sed heri cur dic mihi fugit.

Fugito as are. i. frequenter fugio vl' frequent᷑ fugor a fugio gis. vl' a fugo as. ⁊ cor. gi

Fugo gas gaui. a. p. i. expellere in fugam cõuertere. ⁊ cor. hãc syllabam fu. Vñ Victor q̃ppe fugat. victus ab hoste fugit

Fulcio cis ciui. a. q. i. sustentare supportare sb leuare submunire firmare adiuuare ⁊ facit pteritũ fulsi vel fulciui. Vñ fultũ vel fulcitum q fulciui faciat probat᷑ p hoc nomẽ fulcimẽtũ. nam oĩa noĩa desinentia in mentũ a vbis veniẽtia solẽt formari a pterito pfecto vl mutata in mentũ. Et inde fult⁹ a. ũ. ⁊ hoc fulcimen ⁊ hoc fulcimentũ ti.

Fulgeo ges si sum. n. s. i. resplendere. ⁊ qr splẽdor ferit ⁊ pcutit oculos intuentiũ. iõ ponit᷑ fulgere p ferire ⁊ pcutere

Fulgido das dare. n. p. i. fulgidũ facere

Fulgoro ras. n. p. i. splendere

Fulguro as. n. p. i. fulgere vl' fulgure pcutere ⁊ dr a fulgor. ⁊ fm h̃ est transitiuũ. Vñ fulguratus ta. tũ. i. fulgidus. i. fulgure pcussus. Nota q fulguro as ⁊ fulmino as. fm q sũt verba excepte actiõis neutra sunt. ⁊ pprie nõ habent nisi tercias psonas. Et fm hoc fulminare est fulgurare est fulmina vl' fulgura emittere. Trãslatiue tñ accepta ad homĩes actiua sunt. i. fulgure vl' fulmine ab aliquo q̃si fulmine aliquẽ ferire. Et fm hanc significatiõz cuicunq̃ attribuant᷑ sũt actiua. ⁊ eoꝝ cõposita sitr. Fulgurare p splendere neutruz est et cor. gu. Vñ in ps dr. Fulgura coruscatiões Dicit glosa. Fulgura vel fulgora vel coruisca. i. clarifica coruscationes. i. miracula fac crebrescere.

Fulgino as. i. denigrare. ⁊ pprie fuligine

Fulino nas naui. n. p. i. coquinare in fulina coquere. ⁊ pdu. li.

Fullo las laui. a. p. i. pulcrare decorare demergere vel leniter tangere. Et componit᷑ Affullo las. id ẽ iuxta fullare valde fullare leniter tangere.

Fulueo ues. n. s. i. esse vel fieri fuluũ. Vñ fuluesco scis incho.

Fumeo mes. mui. n. s. i. esse vl' fieri fumosum vel fumũ emittere. Vñ fumesco scis. incho.

Fumido das dare. a. p. i. fumidũ facere. infumare. ⁊ cor. mi.

Fumigo gas. a. p. i. infumare. ⁊ dr a fum⁹. Vñ fumigabund⁹ a. ũ. i. silis fumiganti.

Fumo mas maui. a. p. i. fumo ĩplere vel fumuz emittere. ⁊ dr a fum⁹ Et cõponit᷑ Infumo as i. int⁹ fumare. Itẽ refumo mas. i. iterũ fumare. Item suffumo as. i. parum vl' subtus fumare. Fumo mas. pro fumũ emittere neutrũ est. Et composita ab eo fm hanc significatione neutra sunt. ⁊ producunt hanc syllabaz fu. Unde Phisiologus. Neq3 pilis ei⁹ fiat sub domate fumus.

Fundito tas. i. frequent᷑ fundere. ⁊ dicit᷑ a fundo das Itẽ fundito põt esse frequentatiuũ a fundo dis. i. freqnt᷑ fundere. Vñ Plaut⁹ ĩ ãphitriõe. Cũ cruciatu tuo ista vba funditas

Fundo as aui atũ. a. p. i. cũ funda iacere vl' in funda lapidẽ mittere cã pijciendi. ⁊ dr a funda de. Itẽ fundare. i. fundamentũ facere. et dr a fund⁹ di. Tũc eñ fundat᷑ dom⁹ cũ ei⁹ fundamentũ fit. qđ domui est fund⁹. Vñ hoc fundamen inis. Et pdu. da.

Fundo is di. sũ. a. t. i. spergẽ emittere fugare.

Funero ras raui. a. p. i. sepelire officiare. vt iste funerat corpus. i. officiat corp⁹. i. facit exeq̃as funeris. ⁊ funerosa officia pagit ⁊ deriuatur a funus. ⁊ cor. ne. Itẽ a fun⁹ dr funero sus sa. sum. i pleu⁹ funere vl' luctuosus vl' ptinens ad funus.

Funesto stas. i. funere inq̃nare. ⁊ ponit᷑ simpliciter p inquinare.

Fungor geris ctus sũ. d. p. i. vti. Itẽ cõponit᷑ defungor geris. i. deorsum a functiõe eẽ. Vñ qr q̃ morit᷑ deorsum fit a functiõe vite. iõ dr defungi. i. mori. Itẽ cõponit᷑ pfungor ris. i. vti vel destruere vel destrui. Vñ pfunctus ta tũ. ⁊ hec pfunctio.

Fuo is. it. fuisti fuit fuerat fuere fuisse fuendi
do. dū futū futu. fuens ⁊ futurus. i. esse. Et ē
mō defectiuū. Tm̄ eni p̄teritū tp̄s ⁊ q̄ formā
tur a p̄terito sunt mō in vsu. Inuenit tamē
qn̄q3 hoc v̄bū in alijs tp̄ibus f̄m antiq̄s. Et
q2 fuo ⁊ sum sunt eiusdē significatōis. ⁊ sum
caret p̄terito. ⁊ p̄teritū hui9 v̄bi fui nō hab3
p̄ns in vsu. ideo sum eo est accipit illud p̄teri
tū mutuo. ⁊ ita ex sum ⁊ es est ⁊ ex hoc p̄terito
fui factū est quasi vnū verbum.

Furcillo las. a. p. i. suspēdere vl' ꝯcutere. ⁊ ꝯpo
nit cū ad vt affurcillo as. i. iuxta vl' valde vl'
ad aliq̄d suspendere vel concutere.

Furio furis v̄bū neutrū absolutū. i. insanire ⁊
d2 a furia. vn̄. j. Reg. xxj. Introduxistis istū
vt fureret me p̄nte. ⁊ vt vult Priscia. Pria
p̄sona nō ē multū in vsu. s. furo vel furio. ⁊ ca
ret p̄terito ⁊ supino. s mutuat tā p̄tm̄ q̄ su-
pinū ab insanio is. qd̄ ē eiusdē significatōis
cū illo. ⁊ facit ptm̄ insaniui. ⁊ supinū īsanitū

Furno as. a. p. i. in furnū mittere vel in furno
coquere. ⁊ cōponit cū de ⁊ d' defurno as. i.
a furno extrahere. Item cū in vt infurno as.
id ē in furnū mittere vel in eo coquere

Furor atus sum. d. p. i. rē alienā inscio ⁊ inuito
dn̄o cōtrectare vl' s̄btrahere ⁊ d' a fur. ⁊ p. fu.
s furor nomē eam cor. vnde. Est in corde fu
ror sociorū tegmina fuoror.

Furueo ues ui uisti. n. s. i. nigrere. fuscū vl' ob
scurū esse vel fieri. ⁊ d2 a furnus a ū. Ind̄ fur
uesco scis incho.

Fusco as aui. a. p. i. obumbrare denigrare. ob-
fuscare. In̄ h fuscator oris. ⁊ fuscarius a ū.
qd̄ fuscat vel qd̄ aptū ē ad fuscandū. ⁊ fusc9
ca cū. i. niger. Fusco ꝯponit cū confusco in-
fusco obfusco as.

Fustigo as. a. p. i. v̄berare q̄si fuste agere ex q̄-
bus v' esse cōpositū. vel est ethymo.

Futio tis tiui. n. q. i. vana loqui vel fundere. ⁊
dicit a futis. ⁊ cōponit effutio tis. id est val
de vana loq̄ vel ex toto fundere ⁊ produ. fu.
Unde Ora. in poetria. Effutire lenes indi-
gna tragedia versus

Futo as aui. a. p. i. arguere cōuincere. confun-
dere reprehendere. Et componitur confuto.
as id est arguere. conuincere cōfundere. Itē
refuto as. i. renuere recusare. Et descēdit fu-
to a futis. q2 q̄ futat verbū vel v̄ba fundit.
sicut illud fundebatur quod in fute. id est in
illo vase ponebatur

Futuo is ui tuitū. penl'. in supīo ꝓductā qd̄ est
v̄bū satis cōe p qd̄ iactura hūani generis re
stauraf. s. coire. ⁊ d2 a futis. q̄ eni talē actum
exercet aliq̄d fundit. ⁊ cor. fu. f̄m hug.

G ante A

Galeo as are. a. p. id est galea armare. et
dicitur a galea pro casside. ⁊ ꝯponit cū
de vt degaleo as. id est galea spoliare ⁊
deornare.

Ganio nis niui. n. q. i. intendere vel nutrire la-
trare irridere. vulpiū est hoc eni ꝓprie agunt
vulpes. vna vulpes ganit alia ogganit ⁊ trās
latiue transfert ad hoīes leccatores ⁊ lecca-
trices q̄ inutiliter multa ganiūt maxime du3
se ꝓuocāt ad luxuriā Ganio cōponit cu3 ob
vt ogganio nis. i. cōtra ganientē ganire vel
garrire. ⁊ qn̄q3 ponit p respondere. qn̄q3 pro
stulte loqui qn̄q3 ꝓ inculcare. Un̄ in Grecis-
mo dicit Hinnit equ9 grunit porcus. pipiat
q3 nisus. Frendit aper vulpes quoq3 ganit
rudit asellus

Garrio ris ui. n. q. i. verbosari gaudere blandi
ri iocari. ꝓprie tn̄ ē multa v̄ba dicere sordide
loqui. Ille enim garrit qui multa verba di-
cit. aut qui sordide loquit. sed ille loquit q̄
recte ⁊ temperate dicit. Inde garritus us ui
penul. s. ri. ꝓdu. In̄ garrulo las verbum di-
minutiuum.

Gaudeo des gauisus sum v̄bū neutropassiuū.
id ē letari ī aīo ⁊ facit supinū gauisum. debe-
ret tn̄ facere gausum. Un̄ in doctrinali. Gau-
deo gauisum p̄bet vult regula gausum. Et a
gaudeo hic ⁊ hec ⁊ hoc gaudens tis ⁊ gaui-
sus sa. sum. ⁊ gauisurus ra. rū. oīa eius ptici
pia Et a gaudeo hoc gaudiū dij. ⁊ ē f̄m pap.
gaudiū leticia animi. exultatio v̄o verboru3
atq3 membrorū.

G ante E

Gelo las laui. a. p. i. stringere terrā gelu ꝓprie ⁊
dicit a gelu.

Gemino nas naui. a. p. i. duplicare. ⁊ dicit a ge
minus. ⁊ componit congemino as. Itē ige-
mino as. ⁊ cor. mi.

Gēmo mas maui. n. p. id est resplendere. Item
gemmare. id est gemmis ornare ⁊ sic est ge.
actiui.

Gemo mis mui mitū. n. t. i. suspirare dolere vel
tristari. In̄ h gemit9 us ui. ⁊ gemēd9 da. dū. i
dign9 gemi. Un̄ b. Grego. Quisq̄s talis ge-
mend9 est q2 non gemit. ⁊ gemebund9 a. um
⁊ cor. hanc syllabā ge. vn̄ in aurora d2. Su-
spirando gemat ⁊ cor ad alta leuet.

Genero ras raui. a. p. ptinet ad patrem. ⁊ dicit
a genus. Un̄ Femina sola parit generat vir.
gignit vterq3.

Geniculor aris. d. p. i. genua inclinare flexis ge
nub9 adorare. ⁊ d2 a genu. In̄ geniculatim
aduer. Inuenit etiā geniculo as. Un̄ aug. in
quodā s̄mone dicit. Qualis est iste magnitu
tudinis superne glorie ad cuius pannos an
geli excubant. reges trepidant vel tripudiāt
sidera obsecundant ⁊ sectatores sapiētie ge-
niculant

Geographo phas. a. p. i. terram describere.

Germino as aui. a. p. i. emittere germen vel p-
ducere gignere generare creare. ⁊ componit

cū con vt cōgermino as.i.ſimul germinare. cū pro ⁊ dr̄ ꝓgermino as.

Gero ris.geſſi geſtum.a.t.i.facere vel ferre.vel amminiſtrare.⁊ differt gerere a ferre. q꞉ geri mus nr̄a velut naturalia aliq̄ q̄ a natura ī no bis ſunt ꝫ ferimus impoſita nobis.

Gerſo ſas ſare.dr̄ a gerſa ſe. ⁊ cōponit̄ ingerſo ſas.i.infuſcare faciem

Geſticulor laris.atus ſum. ⁊ in neutro genere geſticulo as.idem qḋ geſtio ſtis ⁊ deriuatur à geſtus ⁊ cor.cu.

Geſtio ſtis ſtiui ſtire.n.q.i.cupe ⁊ geſtire.id eſt geſtus facere.ſ.diuerſis modis agitare. gau dere.luxuriari.laſciuire diffluere.ꝫ geſtire ꝓ prie maloꝝ ē.gaudere bonoꝝ.

Geſtito tas.i.frequenter geſtare.

Geſto ſtas ſtaui.frequenter gerere.

G ante I

Gigno gignis genui genitū.a.t.i.parere ⁊ dr̄ a ge qḋ ē t̄ra q꞉ ex terra oīa gignūt.ꝫ antiq̄ di cebant geno genis.quā l̄raturam adhuc ſer uamus in p̄terito ⁊ in oībus ab eo formatis Gigno cōponit̄ cū ꝓ vt ꝓgigno nis.

Gymnologiſo zis zi. ziſti.i. nude loq̄ vel nude ratiocionari.⁊ dr̄ a gymnos quod eſt nudus ⁊ logos ſermo vel ratio

Gipſo as are.a.p.i.gipſo linire

Giro as aui.a.p.i.in girū voluere vel circū da re.⁊ dr̄ a girus.⁊ cōponit̄ cōgiro as.regiro. as.⁊ ꝓdu.gi.vñ phiſiologus. Natus nō vi gilat dū ſol ſe tercio girat

Girouagor aris atus ſum.d.p.i. circūcirca va gari ⁊ dr̄ a girus ⁊ vagor aris. Inde giroua gus ga gū.i.erroneus inſtabilis ⁊ circūcirca vagans ⁊ cor.va.

G ante L

Glacio as are.a.p.i.glacie ſtringere

Gladio as are.i. gladijs dimicare ⁊ dicit̄ a gla dius. Inde hic gladiator oris q̄ gladio dimi cat. Item gladio as. componit̄ cōgladio as id eſt ſimul gladiare. Digladio as.id eſt di uerſ mōis gladiare. Itē gladio ī hac ſignifi catione cum ſuis compoſitis neutrum eſt. ꝫ gladio as.id eſt gladio interficere.cū ſuis cō poſitis eſt actiuū

Glādeo des dui.n.s.i.glādes habere vl̄ emitte re. Inde glandeſco ſcis incho.

Gliſco ſcis ſcere. i.cupe vl̄ deſiderare reſplēde re.creſcere ardeſcere pingueſcere. tumeſcere ſupbire vel indignari.⁊ dr̄ a glici qḋ eſt dul ce. Gliſco neutrū ē.ꝫ ꝓ deſiderare actiuū eſt ⁊ caret p̄terito ⁊ ſupino ꝫm vſum.deberet tū ꝫm analogiā facere gliui glitum

Globo bas baui.a.p.i.aceruare cumulare rotū dare ſolidare conſpirare.globoſum facere.⁊ dr̄ a globus. Inde globatim aduer. id eſt cu mulatim ſpiſſim. Globo componit̄ agglobo as cōglobo as. Iñ cōglobatim aduer.i.ſpiſ ſim cumulatim.⁊ cor.glo.vñ hinc globata pi la fertur glomerataq̄ fila.

Glomero as.aui.a.p.id eſt cumulare.adunare. aceruare. Iñ glomeratim aduerbium. id eſt. cumulatim.adunatim.⁊ componit̄ agglome ro as.cōglomero as.deglomero ras.i. deuol uere.glomos deſtruere.eglomero as in eodē ſenſu. Item inglomero as.i.intus. vl̄ valde glomerare.⁊ cor.pe. Vñ in Greciſmo dr̄. Cō geries lapidū tibi ſit glomeratio fili. Ligno ꝓ ꝓrie dr̄ eſſe strues.

Glorior aris atus.de.p.i.triumphare vl̄ ſupbi re. Inde ꝑ compoſitionem conglorior. aris. id eſt ſimul gloriari.

Glorifico as aui.a.p.i.glorioſum facere.

Gloſo ſas ſare.et gloſulo as are. ambo. a.p.i. exponere l̄ras vl̄ ipſius ſententias.

Glunio is niui.i.clamare.vt porc⁹. Iñ hic gluni tus tus tui.porcoꝝ clamor ē ⁊ ꝓ.glu.vñ hin nit equus.glunit porcus papiat q̄ꝫ niſus

Glutino as aui.a.p.i.cōiūgere. glutino colliga re. Inde glutināter aduer.⁊ glutinatim.i.cō iunctim.⁊ cōponit̄ a glutino as.i. adiunge re.alligare. Item cōglutino as id eſt coniun gere glutino. Item reglutino as.id eſt iteruꝫ coniungere.

Glutio tis tiui.vel glutij ꝑ ſyncopam.n.q.i.ab ſorbere vorare comedere ⁊ ꝓdu.glu.

G ante R

Gradior deris.greſſus ſum.d.t.i.vado.

Grado as aui. a.p.id eſt gradib⁹ ornare.vl̄ per gradus ducere.⁊ dr̄ a gradus.

Grammatizo as.n.p.i.grāmatice loq̄.⁊ ſcribit̄ ꝑ duplex m.

Gramino nas naui.n.p.i.gramina colligere vl̄ gramine implere.⁊ dr̄ a gramen. Et cōponit̄ cōgramino as.⁊ degramino as.id eſt grami na euellere. Item ingramino as id eſt grami ne implere. Et a gramino as.dicit̄ gramineo nes.nui. id eſt eſſe vel fieri graminoſum. Et hinc gramineſco ſcis.inchoatiuū.⁊ corripi unt omnia mi.

Grandeo des dui.n.s.id ē eſſe vel fieri grandē Inde grandeſco ſcis.incho.

Grandino nas.n.p.id eſt grandinem emittere. vel grandine percutere.deuaſtare. ⁊ corripit di. Unde in Aurora dr̄. Carnis luxuriā gran dinat ira dei.

Graneo nes. nui.n.s.i.hr̄e vel emittere grana. Inde graneſco ſcis.incho.

Grano as.aui.a.p.i.granis implere.

Grapho as aui.a.p.i.ſcribo. Et componit̄ apḋ grecos. Catagrapho as.i.tranſcribo traſcri pſi. Et ſunt diuerſe ꝯpoſitiōes cata ⁊ cate.et ita ē alia cōpoſitio in p̄terito ⁊ alia in p̄ſenti. Aliter enim iunctura compoſitionis non ma neret immobilis quod Priſci, aſſerit aperte

Grassor aris atus sum.d.p.i.inuadere.ppetrare latrocinari predari.impugnare. Proprie grassari est crudeliter gradi. ⁊ dr̄ sic ab impetu gradiendi. vt dicatur grassari quasi cū impetu gradi ad crudeliter agendū. Vn̄ grassator qui crudeliter agit. latro p̄dator seuiens crudeliter ⁊ homicida. Etiam ponit̄ grassari qn̄ꝙ p niti vel conari. Vide ergo ne ponas grassari p crassari. ⁊ ecōuerso. Unde.ij. Reg.vlti.dr. Ut cesset indignatio que grassatur in populo.i. que deuastat vel crudelit̄ graditur.

Gratificor aris.atus sum.d.p.i.gaudere vl' gratias agere. vel gratum facere vel equipare. ⁊ dr̄ a gratus ta tum. ⁊ facio. Inde gratificus a um.id est gratis vel gratum faciens. ꝓprie aūt dr̄ gratificus qui facit bonū gratis. Gratiosus qui plus vnicuiꝙ ꝙ̄ mereatur tribuit Gratis tantū animo. Gratificus ⁊ aīo ⁊ corpore dr. ⁊ cor.pe.s.fi.

Gratulor laris latus sum. ⁊ grator taris. in eodem sensu.id est gaudere vel gratias agere. Inde hoc gratulamen inis. ⁊ gratulabūdus da dum.id est letus vel letabundus. Et gratulanter aduerbium.id est letanter. ⁊ cor.tu.

Grauo uas uare.a.p.id est onerare. Inde graueo graues.id est esse vl' fieri grauem. Et hic grauesco scis.incho. Et grauido das daui. id est facere grauem. ⁊ corripit pe. vnd̄ Prosper. Nulla anima est q̄ non mortali a carne grauetur

Grecor aris.d.p.i.loq̄.vel habere se more grecorum. Quod aliter dicitur grecizo as. siue grecizor zaris

Grego gas.a.p.i.vnare.ꝫ non est in vsu.

Gremio as.a.p.id est in gremio accipere vel locare.

Grosso sas saui.a.p.id est facere grossum. Ind̄ grosseo ses.id est esse vel fieri grossum. Ind̄ grossesco.scis incho.

Grumo as.i.dirigere vel equitare vel tumere.

Grundo das.id est grundum facere.vel a grunda guttas aque fundere. vel a grunda cadere guttatim. Inde hoc grundatoriū rij.idem quod grunda

Grunio nis niui.proprie suis ē. Inde hic grunitus tus tui.ip̄a vox suis. ⁊ producit pe. vn̄ quidam. Hinnit equus grunit porcus.pipiat quoꝙ nisus. Et nota ꝙ Sydonius in libro de naturis rerū ꝑonit propria verba animaliū ꝭm vocem.que hic in parte ponemus. Baulare latrare ⁊ est ꝓprie canum. Leonum est rugire. Tigridū recanare. Pardorum felire. Panterarum caurire. Ursorum vrcare vel seuire. Aprum frendere. Lincum lincare Luporum vlulare. Serpētum sibilare. Onagrorum mugilare. Ceruorum rugire. Boum mugire. Equorum hinnire. Asinorū rudere Porcoꝝ grunire. Uerrium curricare. Arietum lorectare. Ouium balare. Hircorum miclire. Hedorum bebare. Uulpiū ganire. Catulorum glatilare. Leporum ⁊ puerorum vagire. Mustellarum drinolare. Murium pipicare. Soricum desticare. Elephantum barrire. Ranarum coaxare. Coruorum crocitare. Aquilarum clangere. Accipitrum pipiare. Ulturū pulpare. Miluorum lipire. Olorū drensare Gruum gruere. Ciconiaꝝ crocolare Anserum siclingere. Anatum restrissitare. pauonū paupulare. Gallorum cucurrere. Cranbunorum fringulire. Noctuaꝝ cucubire. Cuculorum cuculare. Merulaꝝ zinziare. Turdorum trutilare vel surcitare. Sturnorū pallitare. Hyrundinū fritinire vl' minurrire. Dicunt tamen quidā minurrire est oīm minutissimaꝝ auiculaꝝ. Gallinaꝝ est crispare. Passerum cinciare. Apum bombizare vel bombilare. Cicadarū frinicare.

Gruo gruis grui.n.t.i. cōuenire concordare.ꝫ nō est in vsu. Et est tractū a gruibus. vnde a grus dr̄ q2 maxime in volatu concordiā seruant. Vn̄ dicunt̄ dedicate cōcordie. vl' ideo tractum est a gruibus quia de tibijs gruū solent fieri fistule que maximā reddūt conuenientiā consonantiā ⁊ concordiam. Vn̄ ponit̄ gruere pro conuenire.

G ante V

Guadio as are.n.p.id est guadiā constituere vl' guadiam firmare. Et componitur deguadio as.id ē guadiam frangere. Inguadio as.id est valde guadiare.

Guberno nas naui.a.p.i.regere custodire. ⁊ ꝓprie pertinet ad nautas. ⁊ dr̄ a cohibeo.et hiberna. vn̄ ⁊ dr̄ gubernare. id est cohibernare id ē cohibere hiberna.i.tēpestates mari. Vn̄ gubernator oris.q̄si cohibernator q2 cohibeat prudētia sua hiberna.i.tēpestates maris ⁊ ꝫ gubernaculū li cū q̄ aliq̄d gubernat̄.

Gulo as aui.a.p.i.deuorare. ⁊ dicit̄ a gula.

Gurgito as are.a.p.id est vorare implere vl' deuorare.

Gusto gustas gustaui.a.p.id est libare qd̄ vulgo dicit̄ assazare.

Gustito tas pe.cor.id ē frequenter gustare.

Gutto tas.n.p.i.guttatim cadere vel guttatim fundere. vel guttis ꝓfundere. ⁊ dicit̄ a gutta Inde guttamen inis.

H ante A

b Abeno nas naui.n.p. id est habenam regere vel habenam preparare et ornare ⁊ ꝓducit be.

Habeo bes bui itum.a.s. id est possidere vel tenere.

Habito as are.n.p.i.morari. Et cōponit̄ cohabito as are.i.simul habitare. ⁊ inhabito tas. is est colere.intus habitare.

Halo as are.n.p.id est spirare.halitum mittere vel redolere. Jnde halitus us.i.odor. Et cō ponit̄ cum ex.vt exhalo las.i.foras emittere vel de vita recedere

Hastiludior aris.d.p.id est hastiludiū exercere

Haurio ris.hausi haustū.a.q.i. attrahere.ꝛ ꝓ/ prie aquā de puteo. Et ponitur quandoqꝫ ꝓ euacuare qn̄qꝫ pro extenuare ꝛ cōsumere.qn̄ qꝫ ꝓ bibere. qn̄qꝫ ꝓ percutere vel ferire. Jn̄ haustus sta stum participiū.ꝛ hic haust⁹ stus id est attractio euacuatio vl̄ bibitio. Jn̄ hau stim aduerbiū.

H ante E

Hebeo bes bui.n.s.i. stupere tardare pigrere. obtundi obserari obscurari. Jn̄ hebesco scis incho. ꝓprie tn̄ hebescit qui nature visu tepe scit. Et hebeo caret supinis.ꝛ cor.he.

Hebeto as aui.a.p.i.suffocare obserare obscu rare hebetē facē. Jn̄ hebeteo tes idē qd̄ he/ bere.i.esse vel fieri hebetē. Jn̄ hebetesco scis incho.in eodē sensu. Proprie tn̄ hebetescit q̄ amittit aciē. Hebescit,vo q̄ nature visu te/ pescit.ꝛ oīa p̄dicta corripiūt he.

Herbo as aui.a.p.i. herbam pascere vel herba ornari induere. Et cōponitur abherbo bas. coherbo as deherbo as.i.ab herba remoue re. Jnherbo bas.

Herbeo bes bui.n.s.i. esse vel fieri herbosum vel viridē ab herbo as. Jnde herbesc o scis incho. vn̄ aug. de ciui. dei li. v. Similit̄ her bescūt. flauescūt pubescūt

Hercisco scis ui cū.n.t.diuidere.ꝛ ꝓprie heredi tatē inter heredes.ꝛ d̄r ab hereditate ꝛ scindo vel cedo. Jn̄ h̄ ꝛ h̄ ꝛ h̄ hercicens.i.diuidēs Et hercicendus.i.diuidēdus. Et f̄m anti/ quos e mutata in u. d̄r hercicūdus da dum id ē diuidendus.ꝛ hec hercicūda de. ꝛ her ciscūde indeclinabile inuenit̄ in legibus.id ē diuisio hereditatis inter heredes

Heredo das.a.p.i.heredē facere vel heredita/ tem dare. Jnde heredito as frequen. ꝛ vtrū qꝫ cōponit̄ coheredo as. ꝛ coheredito tas. exheredo as vel exheredito as.i. extra here/ ditatem ponere.hereditatem auferre.

Hereo heres hesi hesum.n.s.tria signat.s.inni ti dubitare.ꝛ morari siue manere

Hesito as aui verbū frequen.ab heso as.qd̄ se/ pius ꝓ dubitare inuenitur. Jnde hec hesita tio onis.ꝛ hec hesitaciūcula le. Et hic ꝛ hec hesitabilis ꝛ hoc le.i.dubitabilis. Et hesita tiuus a ū.i.dubitatiuus.ꝛ hesitabūdus a ū. id est similis hesitanti vel dubitanti

Heso sas.id est freque̅ter herere.ꝛ dicit̄ ab he/ reo.sed non est in vsu

H ante J

Hiberno nas.idem est quod hyemare. vel i hy bernis morari,

Hyemo as aui.n.p.i.in hyeme demorari vl̄ i tē pestate more hyemis seuire.

Hilareo res rui.n.s.i.esse vel fie ri hilarem. Et d̄r ab hilaro as. Jn̄ hilaresco scis.incho. Et cōponit̄ exhilareo res. Jn̄ exhilaresco scis. incho.ꝛ cor.la.

Hilaro ras raui.a.p.i. letificare. Vn̄ Macrobi us. Verba nō min⁹ q̄ vinū hilarēt cōuiuius Et cōponit̄ exhilaro as.i.valde hilarare.in de hic ꝛ hec hilaris ꝛ hoc re.i.let⁹ iocund⁹. Jn̄ hilariter rius sime.aduer. Et hec hilari/ tas tatis. Et cor.la. Vn̄ Oratī⁹ in epi. Ode runt hilarem tristes tristemqꝫ iocosi.

Hymnio nis nire.ꝛ hymnizo as ambo ꝓ lauda re vel hymnos cantare

Hynnio nis nini nitū.n.q. p geminū n. equoꝝ est. Vn̄ hiere.v. Vnusq̄sqꝫ ad vxorez ꝓximi sui hinniebat. Et cōponit̄ cū ad ꝛ con.vt ad hinnio nis.i. valde hinnire.ꝛ cohinnio is.i. simul hinnire

Hio as aui are.n.p.i.os apire. Et est tractuꝫ a feris.qrū auiditas oris aptione mōstrat̄ vn̄ ꝛ ponit̄ qn̄qꝫ ꝓ desiderare ꝛ qn̄qꝫ ꝓ deficere ꝛ est tractū a canib⁹ q̄ qn̄ deficiunt hiant. Et ꝓ fatigari etiam ponit̄ si̇̄r tractum a canib⁹ Et pro rumpi etiam ponitur vl̄ ꝓ scindi. vel aperiri q̄cūqꝫ res sit. et cōponit̄ vt Jnhio as

Hisco hiscis inchoatiuū.qd̄ deberet facere hia sco a hio.s̄ causa vitandi hiatū facit hisco.et cōponit̄ cū de.vt dehisco scis.i.valde vl̄ de/ orsum hiscere. Jnde dehiscens tis

Historiographo phas.a.p.i.historiā describe/ re vel depingere vel designare. Et historio. as in eodem sensu.

H ante O

Honesto as.a.p.i.honestū facere vl̄ reddere. ꝛ cōponit̄ dehonesto as. Jnhonesto as.i. val de honestare. vl̄ potius diffamare. vitupera/ re. ab honestate remouere

Honorifico as.n.p.i.honorare honorē impen/ dere.ꝛ d̄r ab honor ꝛ facio. Jn̄ honorificus a.ū.ꝛ h̄ ꝛ h̄ ꝛ h̄ honorificēs tis.s̄ nō est i vsu Jn̄ honorificentia tie.i.honorabilitas. Itē ab honorifico as.hic ꝛ hec honorificabilis. ꝛ hoc le. Jn̄ h̄ honorificabilitas tatis.ꝛ hec honorificabilitudo inis. Jn̄ honorificabilit/ tudinitas.ꝛ est longissima dictio vt pꜫ in h̄ versu. Fulget honorificabilitudinitatib⁹.

Honoro as aui.a.p.i.honorez impendere. Jn̄ honorat⁹ ta.tum.q̄ recipit ꝛ impendit hono rē. Et cōparat̄ honorat⁹ tior simus. Jn̄ ho/ norate tius sime.aduer.ꝛ honorator ius a.ū q̄ impendit honorē. vel qd̄ est honori. ꝛ hic h̄ honorabilis.ꝛ hoc le.dign⁹ honorari vl̄ ap/ tus honorare.ꝛ d̄r honorabilis. quasi hono re habilis. id est aptus vt recipiat vel tribu/ at honorem.ꝛ comparat̄. Jnde honorabilit̄ lius sime aduerbiū.ꝛ hec honorabilitas tatꝭ

⁊ cōponit̄ inhonorabilis.i.nō honorabilis.
Horreo es rui.n.s.i.horrorē hr̄e timere vl̄ tremere. Proprie q̄dē ille horret q̄ tremit ⁊ cuius pili rigescūt.i. surrigunt̄ ꝓpter frig⁹ vel ꝓpter timorē. sicut in nocte cū hō vadit sol⁹.
Horrifico cas care.i.terrefacere.
Hortor taris tatus sum. xbū cōe.i.suadere.cōfortare instigare vel instigari. Inde hic hortor toris. Et hortatori⁹ a.ū. ⁊ hec hortatio onis ⁊ hic hortat⁹ us ui. ⁊ hoc hortamen inis. ⁊ hoc hortatoriū rij.i.palmatoriū. vel locus vbi fiunt hortamina.
Hospitor taris tatus sum.d.p.i.in hospiciū recipere vel recipi. Unde si attribuat̄ recipienti sensus es Ego hospitor te.i.in hospiciū te recipio. Si aūt attribuat̄ ei q̄ recipit̄ sensus ē. Hospitor tecū.i.in hospitio tuo tecū maneo vel in alio. Si aūt attribuat̄ ei q̄ recipit̄ ⁊ cōstruat̄ cū actō sensus est. Hospitor te.i.in hospitiū a te recipior Unde olim erat cōmune ⁊ cōstruebatur sic. Ego hospitor te. ⁊ ego hospitor a te.
Hostilo as are.n.p.i.immolare vel incendere. Et aūt dr̄ hostilare q̄si hostias litare vel q̄si hostias libare vel quasi vstulare.etymo. est. Et scias q̄ hec lr̄a inuenit̄ in multis biblijs Et sup sacrarium holocaustomata hostilare quotidie. sed in aliq̄b⁹ antiquis biblijs inuenit̄ vstulare
Hostio stis stiui stitū.a.q.i.equare

H ante U

Humano as are.a.p.i.humanitatem induere. Inde humanat⁹ ta.tū. Unde ih̄s xp̄s est humanatus.i.humanitate indut⁹. hūana natura vestit⁹. Et hec humatio onis.i.humanitat̄ susceptio inducio. ⁊ ꝓducit primā.
Humecto as are.a.p.i.madidū facere
Humeo mes mui.n.s.i.madefieri. ⁊ dr̄ ab humus. Inde humesco scis incho. ⁊ ꝓd. p̄mā humeo. sed humo as eā cor. Unde Corpora null⁹ humet vbi terra liquorib⁹ humet
Humido as.a.p.i.humidū facere madefacere. ⁊ ꝓducit hu.
Humilio as aui.a.p.i.humilē facere.
Humo as aui.a.p.i.in terra ponere humo tegere.i.sepelire. Inde humat⁹ a.ū. terra tect⁹ ⁊ sepultus. Et cōponit̄ inhumat⁹ a.ū.i. insepultus. Et humatim aduer.i.sepultim vel viliter ⁊ abiecte.

I ante A

Iaceo ces cui.n.s.supino caret.i. quiescere. ⁊ cor.ia. Unde Lucan⁹ in.iiij. felix q̄ potuit mundi vitare ruinā. Quo iaceat iam scire loco
Iacio cis ieci iactū.a.t.i.proijcere.vn̄ Si nescis iacere lapidem tu mitte iacere. Inde iactus us ui.
Iacto as verbū frequentatiuū a iacio cis. Et q̄ aliud frequentatiuū.s. iactito as.i.frequent iacere. Itē iactare vel iactitare ponit̄ ꝓ gloriari. laudare gloriādo vanitare arrogare vl̄ inaniter ꝓferre. Inde iactans siue arrogās dicit̄ q̄ se vanitat ⁊ maioꝝ institutis nō acquiescit. s ꝓpriam quandā viam iusticie ⁊ sanctitatis inquirit. Unde Qui iacit hic iactat q̄ laudat se quoq̄ iactat.
Iaculor laris.d.p.i.iaculū mittere ⁊ iaculo torquere. Inde iaculator toris. et iaculatori⁹ a.ū. aliq̄d iaculatoris. vl̄ qd̄ est aptū ad torquendū vl̄ qd̄ ꝑtinet ad iaculandū. Itē iaculor cōponit̄ cū con. vt cōiaculor aris.
Iantaculo as aui.n.p. ⁊ iantaculor aris.d.p.i. idē qd̄ ianto as. Et scias q̄ q̄daꝫ corrupte solent ꝓferre hec vocabula ꝑ ge. in prima sylla ba.s.gento gentas ⁊ gentaculo as
Ianto as aui.n.p. ⁊ iantor taris.d.p.i. comedere an̄ prandiū soluere ieiuniū. ⁊ dr̄ a iano deo p̄ncipioꝝ s̄m Hug. Pap. etiā dicit. Iantare.i.disinare dicit̄ vulgo. Ianto etiā gusto ante prandiū. Unde Iantamus mane cenam⁹ vespere facto.

I ante C vel D

Ico icis ici icere ictū.a.t.i.ꝑcutere. Inde ict⁹ icta ictū.i.ꝑcussus. Unde Homerus Icta petit celū terris citharea relictis. Et in iuen.xxxv. cap. Ictus occubuerit. Et hec ictio onis.i.ꝑcussio. Et hic ict⁹ us ui. idē. ⁊ icto as. freq̄ntatiuuꝫ qd̄ frequenti⁹ inuenit̄ ictuo as. in eodē sensu.i.frequenter ꝑcutere.
Idolatro tras.n.p.i.idolū colere
Iduo iduas.i.diuidere vel separare.

I ante E vel G

Ieiuno nas naui.n.p.i.a cibis abstinere
Ignio ignis igniui ignituꝫ.a.q.i. inflammare calefacere. ⁊ dr̄ ab igne. Inde ignit⁹ ta.tum.i. inflammat⁹ vl̄ ardens. ⁊ tunc ē nomen. ⁊ ab igne deriuat̄ igneo es.i. inflammari calere. Inde ignesco scis incho.
Ignio cōponit̄ cū ad vt adignio nis.i. inflammare. Et ab ignio is. ignisco scis incho.
Ignoro as aui.a.p.i. nescire vl̄ obliuisci. ⁊ dr̄ ab ignarus. Et scias q̄ ignoram⁹ ea q̄rū noticiā habuim⁹. sed obliti sum⁹ vl̄ q̄ scire debemus sed quodā vicio pigricie nescimus. Et xo nescimus que nunq̄ sciuimus. Inde ignoranter aduer. ⁊ hec ignorantia tie. s̄m Hug. vn̄ Iob.xix. dr̄. Si ignoraui mecuꝫ erit ignorantia mea.
Ignosco scis ignoui notū.n.t.i.remittere. indulgere. ⁊ est in ꝑuatiuū. Nā illud ignoscimus qd̄ ampli⁹ noscere nolum⁹. Et pōt componi ab in ⁊ nosco. ⁊ facit ꝑticipiū futuꝝ ignoturus. Inuenit̄ tū etiā ignoscitur⁹

I ante L

Illachrymor aris atus. d.p.i. intus lachrimari vel condolere. ⁊ olim erat neutrū. Unde Boetius in .ij. de consolatione. Alius plè letatus filij si lieue derelictus mestus illachrymat.

Illaqueo as. a.p.i. intus laqueare

Illecebro as aui. n.p.i. illecebris attrahē. seducere illicere. ⁊ cor. ce. naturaliter

Illecto tas. i. frequenter illicere

Illicio cis xi ctū. a.t.i. illaqueare in fraudē ducere. ⁊ dr ab in ⁊ licio cis. ⁊ cor. li.

Illido dis si sum. a.t.i. intus vel valde ledere. ⁊ dr ab in ⁊ ledo dis. Inde illisus sa. sum. i. intus vel valde lesus. ⁊ pdu. li.

Illumino as. aui. a.p.i. clarificare lumine illustrare. ⁊ dr ab in ⁊ lumino nas

Illustro as are. a.p.i. valde lustrare illuminare circundare purgare.

Illuo is illuere. a.t.i. maculare.

I ante M

Imaginor aris atus. d.p.i. absentē rē percipe vel imaginē rei absentis. ⁊ dr ab imagine. Inde hec imaginatio onis. vis anime que quedam comprehendit formas cū materia re absente. Et hic ⁊ hec imaginabilis ⁊ hoc le. quod aptum est imaginatione percipi. Et imaginatiuus ua. uum. quod imaginatione percipit vel percipitur. vel quod pertinet ad imaginationem ⁊ imaginatorius ria. rium.

Imbecillo as aui. a.p.i. debilitare. Inde verbalia ⁊ dr ab imbecillis

Imbuo is buere. a.t.i. perfundere implere docere instruere. Inde imbutus.

Imitor aris atus sum. d.p.i. sequi. Inde hic imitator toris ⁊ imitatrix. ⁊ hic ⁊ hec imitans tis. vnde Ezech. xx. Sabbatorum ocium imitās ⁊ cor. mi. siue penul. ⁊ etiā primā. Unde patet quod scribitur per vnū m. Unde Lucan in primo. Et que te laxis imitantur sarmata brachis. Et in aurora. Quas imitans consul bis sex fert pectore gemmas

Immemoro as ui. a.p.i. obliuisci nō recognoscere. Inuenitur etiā immemoror aris deponēs

Immineo nes nui. n.s.i. impendere ingruere superstare instare. presens esse ⁊ dr ab in ⁊ maneo nes Inde imminens tis. o.g. Et imminenter tius issime aduer. ⁊ hec imminentia tie. Et cor. mi.

Immolo as laui. a.p.i. sacrificare quasi molā infundere vel mola perfundere. ⁊ dr ab in ⁊ mola le. quod est puls ex aqua ⁊ farina ⁊ sale que oli victime inter cornua perfundebantur. Uel immolare componitur ab in ⁊ moles quasi in mole altaris victimā ponere. Unde ⁊ immolatio dicta est ab antiquis. eo quod in mole altaris posita victima cederetur. Unde mactatio post immolationē erat. sed nunc immolatio panis ⁊ vini calici conuenit Inde immolaticius a. ū. i. sacrificatiuus. s. qui immolatur. ⁊ cor. mo.

Impedio dis diui. a.q.i. retinere. quasi in pedicam trahere vel in pedicam ponere ⁊ dr ab in ⁊ pedica. Inde hec impedimentū ti.

Impello lis. impuli pulsum. a.t.i. intus vel valde pellere. ⁊ dr ab in ⁊ pello lis. Inde impulsus sa sum. ⁊ impulsiuus ua uū.

Impendeo des di sum. n.s.i. imminere ingruere instare suspendere. ⁊ dr ab in ⁊ pendeo es vnde Hester. xiij. c. Eo quod eis certa mors impenderet. i. immineret vel instaret

Impendo dis di sum. a.t.i. donare exhibere. ⁊ dr ab in ⁊ pendo dis. Inde impenso sas are id est frequenter impendere

Imperito tas. i. frequenter imperare

Impero as are. a.p. id est precipio ⁊ dr ab in ⁊ paro ras. ⁊ cor. pe.

Impertior tiris. ⁊ impertio tis. id est tribuere donare partem dare. ⁊ dr ab in ⁊ partior tiris. vel partio tis. secundum antiquos. ⁊ facit supinū impartitum. ⁊ pdu. pe.

Impetro as are. a.p.i. exorare. quod petitur obtinere. in petitione effectū habere. ⁊ dr ab in ⁊ patro as. ⁊ cor. pe.

Impingo gis egi pactū. a.t. ab in ⁊ pango gis. quod est iungo vel impello. Et scias quod impingere inuenitur pro cespitare. Et in hac significatione est neutrū. vnde prouer. iij. Et pes tuus nō impinget Inuenitur etiam pro impellere. ⁊ sic est actiuū. vnde Eccli. xiij. Nō improbus sis ne impingaris. Inuenitur etiam impinguo as aui. ⁊ scribitur per u. in vltima sillaba

Impio as aui. a.p.i. impie agere vel impium facere. vnde Prudentius in li. hymnorum. Ut que inquinatū vicijs cor impiauit.

Implano as aui. a.p.i. decipere vel in errorem ducere. vnde Eccli. xv. Nō dicas ille me implanauit. ⁊ dr ab in ⁊ planos quod est error vel vagatio

Imploro as aui. a.p.i. rogare querere vel impetrare. ⁊ pro plo. secundum hug. Pap. vero dicit. Implorat cū fletu inuocat. vel rogat inquirit.

Impono nis posui. a.t.i. iniūgere vel inculpare vel imputare vel ponere. ⁊ tūc facit supinū in situ. Item imponere. i. decipere. ⁊ tūc construitur cū dtō. vt impono tibi. i. decipio te. vnde Gen. xxix. Quare imposuisti mihi. tūc facit supinum in stū. s. impono posui postum.

Importo tas. a.p.i. intro vel valde vel contra portare. ⁊ dr ab in ⁊ porto

Importuno as. n.p.i. infestare. inquietare

Impotio tis tiui. a.q.i. diuestire. vt impotiatis eum prebenda sua. i. diuestiatis

Imprecor aris ari. d.p.i. execrari. maledicere. ⁊ dr ab in ⁊ precor. Ponitur etiā aliquando in bona significatione. vt iste imprecatur illi bona. i. valde rogat vel adoptat. Inde imprecans tis

Imprimo is impressi pressum. a.t.i. valde premere. Uel imprimere. id est infigere. ⁊ dr ab in ⁊ premo is. ⁊ cor. pri.

Impropero as aui are. a. p. i. conuiciari deridere iniuriari. ⁊ dr ab in ⁊ ꝓpero as. Inde hoc improperiū rij. i. conuiciū dedecꝰ iniuria vl derisio. vñ in ps. Improperia imperantiū tibi ceciderūt sup me. Et Iaco. j. Qui dat oibꝰ abundant ⁊ nō improperat qꝫ deꝰ dat ē bonitatis. qꝫ oibꝰ cōitatis qꝫ abundant largitatꝫ qꝫ nō improperat est summe curialitatis

Impubeo bes. n. s. i. crescere.

Impudico as. a. p. i. impudicū facere incestare

Impuro as. a. p. i. impurū facere. ⁊ ꝓdu. pu.

I ante N

Inalto as aui. a. p. i. in altū extollere

Inanimo as aui. a. p. i. valde animare.

Inarro ras raui. a. p. i. in arrā ꝓ aliquo dare ⁊ dr ab in ⁊ arra.

Incarcero as aui. a. p. i. in carcerē ponere ⁊ dr ab in ⁊ carcer ceris

Incarno as aui. a. p. i. induere carnē Iñ incarnatꝰ ta tū. ⁊ incarnatio onis.

Incedo dis cessi cessum. n. t. i. ire. Et ē nobiliū ⁊ regit post se ntīm: vt incedo supmꝰ.

Incendo dis di sum. a. t. i. valde accendere. et dr ab in ⁊ candeo des.

Incesso sis siui sitū. a. q. i. ꝓuocare. ⁊ dr ab incedo is. vñ Boetiꝰ. Tu solebas incessire ꝑsentē fortunā

Incesto as aui. a. p. i. luxuriari. vl ꝑ incestū impudicare sm Hug.

Inchoo as aui. a. p. incipe. Iñ inchoatꝰ ta. tū id est inceptꝰ. ⁊ inchoatio onis. i. inceptio. ⁊ inchoatiuus ua. uum. i. inceptiuus

Incido dis di. supi. caret. i. ī aliqua cadere. vñ Lu. x. Incidit in latrones. ⁊ dr ab in ⁊ cado dis. ⁊ cor. ci. Inuenit etiā incido dis. si sūz qḋ cōponit ab in ⁊ cedo is ⁊ ꝓdu. ci. vbiqꝫ. Vñ Qui putat incidit incidit ille cadens

Incieo cies ciui citū. a. s. i. vocare cōmouere ꝓuocare. ⁊ dr ab in ⁊ cieo es. Itē dr incio cis. ciui citū. ab in ⁊ cio cis

Incipio pis incepi inceptū. a. t. i. incboare. Et dr ab in ⁊ capio pis. ⁊ cor. ci. Inuenit etiam incipit v̄bum impsonale.

Incito tas taui. a. p. i. commouere prouocare instigare

Inclino nas naui. a. p. q̄si intus clinare. i. reflectere. ⁊ dr ab in ⁊ clino as. Iñ hic ⁊ hec inclinis ⁊ hͦ ne. ⁊ inclinꝰ na. nū. ⁊ inclinatoriū rij Et ꝓdu. cli. Vñ in aurora. Tūc caput inclinat emissus spūs exit.

Includo dis si sum. a. t. i. intus claudere.

Inclunior aris incluniatū. d. p. i. cōcubitū pati. ⁊ dr ab in ⁊ clunis. Inuenit etiā inclunio as. a. p. i. ꝑclunes incuruare vel eleuare

Incolo lis lui. n. t. i. habitare

Incomitio as aui. a. p. i. comitium celebrare vl eligere vel intronizare in comitio ⁊ conuentu loqui.

Incōmodo as. a. p. i. offendere. incōmoditatez alicuiꝰ facere. ⁊ cōstruit cū dtō.

Increpo pas pui. n. p. i. redarguere rep̄hendere vituperare. Et dr ab in ⁊ crepo pas. ⁊ corripit cre.

Incubo as. n. p. i. imminere instare vel rem alienam inuadere ⁊ vi possidere.

Inculco as aui. a. p. i. valde calcare. intꝰ calcare v̄ba iterando multiplicare. iactare

Incurso as. t. frequenter incurrere.

Incuso sas saui. a. p. t. accusare vel valde cusare. ⁊ dr ab in ⁊ cuso

Indago as aui. a. p. i. inq̄rere inuestigare. Iñ hͦ indago inis. i. inuestigatio inq̄sitio. ⁊ ꝓd. da. Vñ Theodolꝰ. Nec cuiqꝫ homini dedit indaga e sepulcrū. Et videt in hoc versu. h vim hr̄e lr̄e.

Indemno nas naui natū. a. p. i. nō damnare indemnē facere vel ostendere. ⁊ dr ab in ⁊ damno as. Iñ indemnatꝰ a. ū. ⁊ hic ⁊ hec indemnis ⁊ hoc ne. i. sine damno vl dānatiōe. s. nō damnatꝰ. Iñ indemniter aduer. Et hͦ indēnitas tatis. Vñ Prosper. Indemnis ꝓpriū seruat sapia censum.

Indico as aui. a. p. i. ōndere signare insinuare vel innotescere. ⁊ dr ab in ⁊ dico

Indico cis xi ctū. a. t. i. ꝑcipere vel annunciare ⁊ est sacerdotū q̇ festa indicūt populis ⁊ ieiunia. Unde Edicunt reges indicit festa sacerdos.

Indigeo ges gui. n. s. i. valde egere vel intus egere. ⁊ dr ab in ⁊ egeo. Iñ indigens tis. et hec indigentia. i. pauptas egestas.

Indigito tas. a. q. i. digitos induere vel demōstrare vel noiare

Indipiscor sceris indeptꝰ sum. d. t. i. acq̄rere.

Indo dis didi ditū. a. t. i. imponere. immittere inserere inferre indicere inducere siue foras emittere. Et dr indere q̄si intus dare.

Indorso as aui. a. p. i. supra dorsuz ponere. qḋ vulgo solet dici intersellare

Inducio as aui. a. p. i. differre ꝑ inducias vl inducias facere vl cōstituere.

Induco cis xi ctū. a. t. i. introducere.

Indulgeo ges dulsi sum. vel indultum. hꝫ diuersas significatiōes. Indulgere eñi accipitur ꝓ gratis cōcedere. vt papa indulsit mihi hanc potestatē. Itē indulgere. i. opam dare vt Indulgere gule noli q̇ ventris amica est. id est noli operā dare vl cōsentire. Itē indulgere. i. remittere. vt Indulge nobis pctā nostra dñe. Et tūc dr indulgere q̄si inde algere. id est postea cessare a noticia ⁊ memoria fore facti. Et in prima significatione est actiuū in alijs v̄o neutrū.

Induo duis duere. a. t. dr ab ī ⁊ duo is. qḋ idē est qḋ soluo. Postq̄ꝫ eñi indutꝰ est aliq̇s q̄si solutus et expeditus est. vel ad aliquid operandum. vel vt se totum videnduz ꝓbeat qḋ non est cum sit nudus.

Indusio as.a.p.i.iduere.⁊ dr̄ ab induo is. Inde hoc indusiamen inis.i.indumentū.

Inebrio as aui.a.p.i.valde ebriare. ⁊ dr̄ ab in ⁊ ebrio as.⁊ pōt esse intentiuū ibi in.

Ineo inis iniui initū.a.q.i.intrare incipe inuenire ꝯcūbere. ⁊ dr̄ ab in ⁊ eo is.

Inepto as aui.a.p.i.infatuare.ineptū facere vł fieri.⁊ tūc ē neutꝛ. Inuenit̄ etiā ieptio ptis ptiui ptire.in eodem sensu.

Infamo as aui.a.p.i.famā bonā deponere. Et dr̄ ab in ⁊ famo as. Inde h̄ ⁊ hec infamis.⁊ hoc me.i.sine bono noīe vł male fame. Inde h̄ infamia mie.⁊ ꝓdu.fa.

Infelico as.a.p.i.infligere. infelicē facere. A quo infelicito tas.frequen.

Infendo dis di sum.a.t.i.valde offendere.facere irasci.⁊ dr̄ ab in ⁊ fendo dis. Inde infensus sa sum.i.offensus vł iratus. ⁊ ē plus esse infensum q̄ offensum vel iratum. Et infenso as frequentatiuum.

Infertio tis.infersi infertū.id ē implere.et dicitur ab in ⁊ fartio tis. Inde infertus ta tū. Et inferto tas frequentatiuū.

Infero infers intuli illatū.i.introferre vł imittere.⁊ dr̄ ab in ⁊ fero fers. Unde dn̄s ad thomā ait. Infer digitū tuū huc. Et inferre est ꝯferre irrogare.⁊ ptinet ad malū. Mala em̄ inferunt̄.i.ꝯtraferunt̄. Et ſm hāc significationē inuenit̄ in dialectica inferre.i.ꝯcludere. Illatio.i.ꝯclusio. Cū em̄ aliq̄d ꝯcludit̄ infert̄.i.ꝯ oppositionē vł opinionē alicui⁹ fert̄ Unde ꝯiunctio q̄ ē signū ꝯclusionis dr̄ illatiua.quasi ꝯtra portatiua.

Infesto stas statui.a.p.i.molestari aduersari infestum esse alicui.

Inficio cis feci.ctum.a.t.id est deturpare. tingere repellere informare⁊ dicitur ab i ⁊ facio cis.⁊ pertinet ad proprietates intrinsecas et corripit fi.

Inficior aris atus sum.d.p.i.quasi non facere. non esse factū ꝯtendere.i.negare.⁊ ꝓprie q̄d verū ē quasi nō fateri factū. ſ ꝯ veritatē mendacio niti.⁊ dr̄ ab in ⁊ facio. Est etiā ꝓprie inficiari rem debitā denegare cū a creditore deposcit̄. Idem ⁊ abiuratio.i. rei credite abnegatio. Unde Inficit intingens.qui denegat inficiatur. Et ab inficior he inficie inficiaruz id est negationes.

Infimo mas maui.a.p.id est deprimere. subt⁹ ponere.⁊ dicitur ab infimus. Inde infimat⁹ ta.tum.

Infio infis.i.dicere.⁊ dr̄ ab in ⁊ fio. ſ mō nō est in vsu. Un̄ Aristo.in p̄mo de generatiōe. Infimus tristantē aliq̄n tangere nos. ſ nō nos eum. Plato etiā hoc v̄bo vtitur. Infim⁹ ergo.i.dicimus ⁊ ꝓducit fi. Pap̄. v̄o dicit Infit ceteris deficit. Antiqui tamē infit dicebāt id est incipit fari.

Infirmor aris.de.p.i.esse vel fieri infirmū. Un̄ Paulus.ij.Cor.xj. Quis infirmatur et ego non infirmor. Inuenit̄ etiam infirmo as aui .a.p.id est debilitare falsificare eneruare. Et dicit̄ ab in ⁊ firmo as.

Infisco as aui.a.p.i.infiscū mittere.vn̄ illud.⁊ res eius infiscent̄.id ē in publicū deueniant ⁊ dr̄ ab in ⁊ fisco cas.

Infligo gis xi ctum.a.t.⁊ infligo gas in eodez sensu.id est inserere irrogare.introfligere. et ꝓducit fli.infligo.

Inflo inflas inflaui.a.p.id est intus flare. flatum impellere.

Infringo gis gi ctum.a.t.id est intus frangere vel infringendo illudere.

Infurno nas.a.p.id est in furnum mittere vel in eo coquere.

Infuso sas aui.a.p.i.fuso inuoluere ⁊ dr̄ ab in ⁊ fusus si.⁊ ꝓducit fu.

Ingenior aris.d.p.i.ingenium exercere. et ingeniose se habere.⁊ ponitur ꝓ decipere ⁊ tūc est transitiuum.

Ingerso sas saui.a.p.i.infuscare faciem.

Ingredior eris.ingressus sū.d.t.i.itrare.et dr̄ ab in ⁊ gradior deris.⁊ cor.gre.

Ingruo ingruis ingrui.n.t.id est maturare imminere impendere instare. Et proprie dicitur de malo malum ingruit:quasi contra cōgruum. Et bonum est quod impendet. id est contra congruitatem venit.

Inguadio as are.a.p.i.valde guadiare.

Inhereo inheres inhesi inhesum.n.s.i. inniti intus herere.⁊ dr̄ ab in⁊ hereo. Inde h̄ ⁊ hec ⁊ hoc inherēs tis. ⁊ inherenter aduer. ⁊ hec inherentia tie.⁊ ꝓdu.he.

Inhibeo bes bui bitū.a.s.i.ꝓhibere cohibere vitare remouere separare.⁊ ē in priuatiuum. Est eciā inhibere nō h̄re.⁊ dr̄ ab in⁊ habeo bes Inde h̄ inhibitor oris.⁊ cor hi.

Initior aris.d.p.i.inchoare cōsecrare sanctificare.introducere sacrificare. Unde propheta Iniciati sūt beelphegor.i. sacrificauerūt vel cōsecrauerūt. Et no. q̄ quidam vtuntur hoc verbo in actiuo genere initio as.

Inigo gis.inegi inactū.a.t.i.pecus a pastu i tectum agere. Abigere vero est pecus a tecto i pascua agere.⁊ cor pe.

Inimico as verbū actiuum.⁊ inimicor aris deponēs in diuersis significationib⁹. vt inimice illū tibi.i.facio illū inimicum tibi.⁊ inimicor tibi.id ē sum inimicus tibi.

Iniūgo gis xi ctū.a.t.i.p̄cipe.⁊ dr̄ ab in⁊ iūgo gis.sicut vult Hug. Multū tn̄ ꝓbabilius videt̄ q̄ iniūctio min⁹ importat q̄ p̄ceptuz.qꝛ q̄n platus vult aliq̄d inq̄rere vł inuenire pri⁹ iniungit.⁊ postmodū facit p̄ceptū.

Iniurior aris atus sum.d.p.i.iniuriā facere et ꝯstruit̄ cū dtō.vt Iniurior tibi.

Innuo is ui.tū.n.t.i.nutū facere vł signuz dare intelligendi.⁊ dr̄ ab in ⁊ nuo is.

Inq̇no as aui.a.p.id ē maculo deturpo. ⁊ dicitur ab in ⁊ cunio nis. vel ab in ⁊ coq̇na ⁊ coꝛ. qui. vnde in Auroꝛa dr̃. Petra q̄ gradit̃ virus nō inq̇nat anguis.

Inquio q̇s ſm Hug. defectiuū ē. ⁊ ē tercie ꝯiugationis. ⁊ ē idē qđ dico. vnde. Tercia vult inq̇t. q̄rtaq; ſumit ait. Ex h̃ colligit̃ ꝙ inquimꝰ coꝛ. pe. ſicut legimꝰ. ꝓ aimꝰ ꝓdu. i. ſic̄ audimꝰ. ⁊ ſcribit̃ inq̇t ꝑ t. nō ꝑ d. q2 nullū v̄buz in d. deſinit in tercia pſonaꝫ pn̄tis indicatiui modi. Scđm aūt analogiam fere ꝑ̄ta eiꝰ declinatio inuenitur.

Inq̇ro ris. inq̇ſiui. ſitū. a. t. i. inueſtigare vel intus querere. ⁊ dr̄ ab in ⁊ quero.

Inſanio nis niui. n. q. i. furere. Et ponit̃ q̄nq; ꝓ ſcribere v̄ſus. ⁊ facere vel cantare. q2 olim poete credebāt inſanire cum verſus faciebāt ⁊ ſtudio vacabant. vnde Virgilius. Inſaninire libet q̄nq; tibi.

Inſcribo bis. a. t. i. iniūgere deputare vel impmere vel intus ſcribere. Vel inſcribere eſt ſe obligare ſi nō ꝓbauerit ad eam penā quā reus dꝫ pati. vel quā accuſando inferre tendit ſi ꝓbauerit accuſatoꝛ. vt in. c. ſup his. de accu. in glo. c. ij. q. viij. quiſq̇s.

Inſeruio uis. n. q. i. valde ſuire vl̃ obedire. ſeruiunus dn̄is. Inſeruimus cuiuſq; preceptis.

Inſeto as ui. re. acti. p. id eſt filo ſetā adaptare

Inſidioꝛ aris. d. p. i. inſidias tendere ⁊ ꝑparare.

Inſignio nis niui nitū. a. q. i. nobilitare. oꝛnare exaltare inſignem facere.

Inſilio lis lire. a. q. t. ſalire ꝯtra vl̃ inſilire inſultū facere inuadere impetere ⁊ aggredi. Inde hic inſultus tus tui.

Inſimulo as. aui. a. p. i. accuſare vel icuſare. q2 accuſatoꝛis ē ſimulare i aduerſariū q̇cq̇d pōt Et inſimuloꝛ aris inuenit̃ i eodē ſenſu in genere deponēti ſm Hug. Itē inſimulo. i. nō ſimulo nō fingo. Inde inſimulatꝰ a um. i. nō fictus. Unde Sap̄. xviij. Inſimulatū imperium tuū poꝛtās. i. non fictum.

Inſinuo as are. a. p. i. denūciare ſignare q̄ſi i ſinū mittere intimare. Itē inſinuare. i. latēter pſuadere ⁊ diſſimulare. oꝛare dicere diſſimulatoꝛie. vt cū repħendimꝰ ⁊ damnamꝰ. q̄ maxime defendere intendimꝰ. Eſt ergo inſinuare aliq̇d aliud intendere q̄ v̄ba videant̃ ſonare. Inde h̃ inſinuatio. i. calida ⁊ latēs oꝛo vn̄ q̇daꝫ ſolet exoꝛdiri ꝑ ꝑncipiū. vt cū cauſa eſt turpis ⁊ animi auditoꝝ ſunt alienati. Eſt el inſinuatio oꝛo q̇dā diſſimulatiōe ⁊ circuitione obſcure ſubijciens auditoꝛis aīm. ꝓ ꝑncipiū eſt oꝛo pſpicua ⁊ ꝓtinus pficiens auditoꝛē beniuolū vel attentū vel docilem.

Inſiſto ſtis. a. t. id eſt vacare. inſtare. inuigilare operam dare.

Inſero ris. ſiui ſitū. n. t. idē ē qđ plātare. ⁊ ē ꝓpꝛie inſerere plantare ꝑ immiſſionē ramoꝛuꝫ ad inuicem. Sed inſero ris ui. a. t. immiſcere immittere. ⁊ ꝓpꝛie violenter. Inde inſerto tas. frequentatiuū.

Inſoleo es. inſolitꝰ ſum. verbū neutropaſſiuū. id ē valde ſolere. vl̃ alit̃ ꝯtinere q̄ alij vel q̄ ſit ſolitū. ſupbire. dementē eē vl̃ fieri. In̄ inſolens tis. o. g. i. ſupbꝰ fatuꝰ moꝛibꝰ nō cōueniēs. ⁊ cōpat̃. In̄ ſolent̃ tius. ſime. aduer. et hec ſolentia tie. i. ſupbia fatuitas.

Inſoleſco ſcis. i. incipio ſolere ab inſoleo.

Inſpicio cis xi. ctū. a. t. i. q̄ſi intus conſiderare.

Inſtauro as aui. a. p. t. facere ſimile pꝛioꝛi reſtituere reficere ad pꝛioꝛē ſimilitudinem aliq̇d facere reparare. ⁊ dr̃ ab inſtar. qđ componit̃ cum re vt reſtauro as. ⁊ eſt ꝓpꝛie tercio reparare ⁊ dr̄ inſtaurare quaſi in ſtatum pꝛiſtinuꝫ reducere ⁊ ē etymologia.

Inſtigo as aui. a. p. i. valde ſtigare. ⁊ dr̄ ab in ⁊ ſtigo as. qđ eſt ſtimulare. qđ aūt dicitur inſtigare. quaſi inſtinctū agere. etymol. eſt ⁊ ꝓ. ſti vnde in Auroꝛa dr̄. Inſtigans ꝓceres voce minante ſuos.

Inſtinguo guis xi ctū. a. t. i. inſtigare. pſuadere. vel moꝛtificare. ⁊ dr̄ ab in ⁊ ſtinguo.

Inſtituo is. a. t. i. decernere oꝛdinare. ⁊ dr̄ ab i. ⁊ ſtatuo. In̄ h̃ inſtitutū ti. ⁊ h̃ īſtitutio onis. id ē moꝝ iſoꝛmatio. Ponit̃ etiā ꝑ quodaꝫ libꝛo legali tm̄ in plī. he inſtitutiōes inſtitutionū. ⁊ hec inſtituta boꝝ inſtitutoꝝ ⁊c̄.

Inſto ſtas. ſtiti ſtitū. pe. coꝛ. n. p. ⁊ etiā inſtatū. pe. coꝛ. i. ꝯ ſtare inuigilare inſiſtere inſudare. et dr̄ ab in ⁊ ſto ſtas. Inde inſtans participium ⁊ nomen ⁊ inſtanter tius ſime. aduerbi. ⁊ hec inſtantia tie. ⁊ hoc inſtans tis. dicit̃ tempus ſimplex. ⁊ ſic deſcribit̃ qđ cuꝫ ſit finis ꝑ̄teriti ⁊ ꝑncipiū futuri vel cū incipit ſtatim eē deſinit vel inſtās ē breuiſſima ps tpis q̄ non expectat ſucceſſionem.

Inſubulo las. a. p. i. inſuere cum ſubula.

Inſulto as are. a. p. eſt quadā cauillatiōe et deriſione hoſtē repellere ⁊ dr̃ ab inſilio lis liui vl̃ lij vel lui. vn̄ de btō Laurentio dr̃. Et ſubijcientibꝰ pꝛunas inſultat leuita xp̄i vt cū dicebat. Girate ⁊ verſate in aliā partē. Quidā tamē idiote legūt ibi. Exultat. ita dicit hug. Pap̄. vo dicit. Inſultare. id ē inſalire ⁊ ď alterīꝰ iniuria gaudere.

Inſumo mis. ſumpſi. a. t. id ē intus vel valde ſumere vel contra ſumere.

Integro as aui. a. p. id ē integrum facere nouare ⁊ componit̃ cū re vt Reintegro as ⁊ interpoſita d. freq̄nētius dr̃ redintegro as. Inde integraſco ſcis redinegraſco ſcis incboati. Et ſcias ꝙ alit̃ eſt in iſto incboatiuo q̄ i alijſ Alia enim habent ſignificationē eandē quā habēt ſua ꝑmitiua vt ſi ſua pꝛimitiua ſignāt actum ⁊ eoꝛum incboatiua. Nam integro as ſignat actum. ſed eius incboatiuū ſignat paſſionem. Integraſco enim eſt incipio integrari. Et coꝛripit te. Vn̄ in auroꝛa dr̃. Integrat

Integrat imponens omnibꝰ ille manus.

Intelligo gis lexi lectū.a.t.i.q̄si intꝰ legere. et dr̄ ab inter ⁊ lego gis. Jn̄ intelligēs tis.o.g. Et intelligent aduer. Et hec intelligētia tie Et hic intellectꝰ tus tui. Et h̄ ⁊ h̄ intellectualis ⁊ hoc le. ⁊ intellectualiter aduer. ⁊ hec intellectualitas tatis. Et h̄ ⁊ h̄ intellectibilis. ⁊ hoc le.i.in intellectu cōphensibilis. ⁊ intellectibiliter aduerbiuȝ. Et hec intellectibilitas tatis. Itē hic ⁊ hec intelligibilis ⁊ hoc le qd̄ intelligi pōt. ⁊ hec intelligibilitas tatis. ⁊ intelligibiliter aduer.

Intendo dis di sum vel tentum.a.t.i.augere vl̄ adiungere. vt deꝰ intendit albedinem circa istū. ⁊ fʒ hoc hʒ intensum su. ⁊ dr̄ ab in ⁊ tendo dis. Jn̄ hec intensio.i.adauctio. Intendere etiā est operā dare dirigere intentū facere intelligere cōsiderare vt iste intendit aīm suū. Et fm̄ hoc ꝓprie facit intentuȝ eu. Jn̄ h̄ intentio onis.i.abstractio cōsideratio. Iteȝ intentio qn̄qȝ ꝓ voluntate interdū ꝓ fine accipit̄. inde intentiuꝰ a.ū. ⁊ hic ⁊ hec intentionalis ⁊ hoc le.

Intento as.a.p.dr̄ ab in ⁊ tento as. Et vt dicit Pap̄. Intentat.i.intendit multū minat̄ obiicit impugnat imponit infert. itē intēto tas. pōt eē freqn̄. ⁊ tunc format̄ ab intendo dis.

Intercalo as aui.a.p.i.interponere. ⁊ dr̄ ab inter ⁊ calo as. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ intercalaris. ⁊ hoc re id ē interpositiuū ⁊ interpositurū. ⁊ q̄ interponit̄. vel versus intercalaris dr̄ q sepe interponit̄. ⁊ hec intercalaritas tatis.i.īterpositō

Intercedo dis cessi.n.t.i.ꝓ aliquo ad aliq̄s ꝓces facere. ⁊ dr̄ ab inter ⁊ cedo dis. Et ē intercedere.i.inter aliq̄s cedere ⁊ esse mediatorē ⁊ ꝓprie inter minorē ⁊ maiorē. vt maior condescēdat minori ꝑcibus mediatoris. Unde sancti dicunt̄ nr̄i intercessores apud deum. Sūt eīm mediatores inter nos ⁊ deū singul̄ diebꝰ ꝓ nobis deū orantes q̄rū intercessione q̄ renes scrutat̄ ⁊ corda nob̄ auxiliet̄ vt opꝰ inceptum ad finē laudabilē ꝑducamus ⁊ ꝓdu.pe.

Intercido dis cidi.n.t. ⁊ supino caret.i.int̄ aliqua cadere. ⁊ dr̄ ab inter ⁊ cado dis. cecidi. Itē inuenit̄ intercido dis.cidi cisum.i.int̄polatim cedere vl̄ inter aliq̄ cedere. Un̄ beatus Jacobꝰ maior dictꝰ est intercisus. q2 per singula membra fuit cesus. Et ꝓdu.ci. vbiqȝ ⁊ dr̄ ab inter ⁊ cedo dis cecidi

Intercipio pis. ⁊ intercapio pis.a.t. in eodem sensu.i.inter aliqua vl̄ in medio cape. Et dr̄ ab in vl̄ inter ⁊ capio pis.

Interclino as aui.a.p.i.inter aliq̄ clinare. ⁊ dr̄ ab inter ⁊ clino as. ⁊ ꝓdu.cli. Jn̄ h̄ ⁊ h̄ interclinis ⁊ hoc ne. ⁊ interclinꝰ na.nū.

Intercludo dis si sum.a.t.int̄ aliq̄ claudere vl̄ auferre. ⁊ dr̄ ab int̄ ⁊ claudo is. Jn̄ h̄ intercludo inis.idē qd̄ interclusio. ⁊ ꝓdu.clu.

Intercurso as.i.frequent̄ intercurrere.

Interdico xi ctū.a.t.i.ꝓhibere q̄i interī dicere

Interduco cis xi.ctū.i. inter aliq̄s ducere ⁊ dr̄ ab inter ⁊ duco.

Intereo interis interiui vl̄ interij ꝟbū absolutū.i.mori. ⁊ ꝓprie ī itinere. ⁊ dr̄ ab inter ⁊ eo is. Jn̄ hic interitꝰ us.i.mors. ⁊ interitꝰ ta tū id est mortuus

Interficio cis feci fectū.a.t.i.occidere. ⁊ dr̄ ab inter ⁊ facio. ⁊ cor.fi.

Interiaceo ces.n.s.i.inter aliqua iacere. ⁊ dicit̄ ab inter ⁊ iaceo ces.

Intermitto tis.a.t.i.inter aliqua mittere vl̄ interpolare vl̄ interim dimittere vl̄ relinq̄re fʒ Hug. Pap̄. ꝟo di. Intermittere ad tp̄us dimittere ⁊ iterū ad idem reuerti

Interneco as .aui.a.p.i.inter aliq̄ necare. vel interpolatim necare vl̄ interim dū aliq̄s ē in itinere necare. ⁊ dr̄ ab inter. ⁊ neco as. Jn̄ h̄ internecatio onis.i.mors q̄ contingit alicui dum est in itinere. Itē interponit̄ sepe ꝓ e. vt Uenimꝰ more interbibere.i.ebibere. ⁊ fm̄ hoc dr̄ interneco cas.id est enecare. ⁊ cor. ne interneco.

Intero teris triui tritū.a.t.i.intꝰ terere minutare vel valde terere. Un̄ Dan̄.vl.dr̄ de Abacuc q̄ intriuerat panes in alueolo Et dicit̄ ab in ⁊ tero ris. ⁊ cor.te.

Interpello las aui.a.p.i.interrogare.inter aliqua vacare ⁊ alloqui. ⁊ ꝓ alio ꝑces fundere vnde ad romanos.viij. Qui etiam interpellat ꝓ nobis. ⁊ dr̄ ab inter ⁊ pello as. ⁊ scribitur ꝑ duo l.

Interpolo las laui a.p.i.obscurare inq̄nare impedire vl̄ interrūpe corrūpe variare nō cōtinuare ⁊ dr̄ ab inter ⁊ polꝰ. Un̄ ī hymno. Nō nulla nox interpolet fideqȝ iugi luceat Jn̄ interpolꝰ la lum.i.interruptus variatus nō cōtinuus. ⁊ hec interpola le.q̄dā vestis q̄ dum sit vetus ad nouā spēm reducit̄ ⁊ fit q̄i noua ⁊ corripiūt hec oīa po.

Interp̄tor aris atꝰ sum. ꝟbū cōe.i.exponere vl̄ exponi vnā linguā ꝑ aliā. Jn̄ h̄ ⁊ hic interp̄tabil̄. ⁊ h̄ le.i.aptū ad interp̄tandū

Intersum interes interest interfui interesse. id est inter aliqua esse. ⁊ cōstruit̄ cū dtō. vt int̄fui tali negocio. Tn̄ eiꝰ impsonale.s.interest cōstruit̄ cū gtō. Ista eīm impsonalia interest ⁊ refert cōstruunt̄ cū gtis oīm dictionū casualiū. vt Interest socratis legere ⁊ refert Platonis disputare. Pret̄ istos q̄nqȝ gtōs ꝓnominū ꝑmitiuoꝝ.s.mei tui sui nr̄i vestri. loco quoꝝ cōstruunt̄ cū ablatiuis ꝓnoīm possessiuoꝝ in singulari numero ⁊ in feminino genere tm̄ vt mea tua sua nr̄a ⁊ vestra. vt Mea interest legere ⁊ Tua refert disputare. Si aūt sunt genitiui possessiuoꝝ tunc cōstruunt̄ cuȝ illis genitiuis. vt Mei fratris interest legere ⁊ Tui patris refert disputare. Item cōstruū

tur p̄dicta verba cū isto gtō cuius. vt cuiꝰ interest facere hoc

Interuallo as. a. p. id est per interualla dicere vl' facere aliqd vel interponere. ⁊ scribit per geminū l.

Interuenio nis. n. q. i. intercedere inter aliqs venire ⁊ mediatorē esse ꝓ aliquo orare. Inδ hic interuentus tus. i. intercessio

Inthronizo as. a. p. i. in throno vel in sede ponere seu collocare. ⁊ dr̄ ab in ⁊ thronus.

Intimo as aui. a. p. i. demonstrare indicare. nūciare. notificare. ⁊ dr̄ ab intimus. vl' dr̄ ab in ⁊ timos. qδ est mens quasi in mente inculcare ⁊ immittere. fm hug. vl' dicit ab in ⁊ time qδ ē anima vel mens fm Pap̄.

Introeo is iui. n. quar. id est intus intrare. Et dicitur ab intro ⁊ eo is. Inde hic introitus tus tui. pe. cor.

Intromitto tis si missum. a. t. i. immittere. ⁊ dr̄ ab intro ⁊ mitto. Item intromittere ē idem qδ vulgo dr̄ intra meare. quasi in rem se mittere. vt de ea curet ⁊ tractet

Inuado dis si sum. a. t. i. i. impetere aggredi arripere ⁊ dr̄ ab in ⁊ vado dis

Inualeo les lui. n. s. id ē valde valere. crescere abundare. ⁊ dr̄ ab in ⁊ valeo les. vnδ Gene. xxxij. de Jacob dr̄. Inualuit contra angeluz Inde inualesco scis incho.

Inubero as. n. p. i. valde vberare. ⁊ dr̄ ab vbero as. ꝓ abūdare. vel ē lactare. ⁊ tūc dicit ab vbero ras. fm q venit ab vber pro mām̄a. ⁊ sic est actiuū.

Inueho his uexi. a. t. i. ꝯ vel intro vehere. ⁊ dr̄ ab in ⁊ veho his. vn̄ dr̄. Iste inuehit in illuz id ē vitupat illū ⁊ rep̄hendit. Differūt tn̄ qr ꝓprie vitupare est malefactū alicuius iocose narrare qδ facit Oratius in odis. Reprehēdere vo est malefacta alicuiꝰ sub specie correctionis enarrare. qδ facit Oratiꝰ in sermonibus. Sed inuehere est malefacta alicuius maligno aīo ⁊ lingua detractoria rep̄sentare. qδ Oratius videt facere in epodo. ꝫ non facit. Jn̄ inuectiuus. ua nū. i. detractoriꝰ malignus. ⁊ hoc inuectiuū ⁊ hec inuectiua ue. ⁊ inuecto as freqn. Inuenit tn̄ inuehor in deponenti genere

Inuenio nis. a. q. i. venire in id qδ cupimus vl' q̄rimus. Inuenimꝰ q̄sita. Reperimus vltro occurrentia. ⁊ dr̄ ab in ⁊ venio. ⁊ cōponit cū ad vt adinuenio is. i. valde vel iuxta vel ad vtilitatem vel ad damnū alicuius venire. ⁊ cor. ue. in p̄nti. ꝫ in p̄terito ꝓdu.

Inuestigo as. a. p. i. inq̄rere. ⁊ dr̄ ab in ⁊ vestigo gas. ⁊ ꝓ. sti. vn̄ Theodolus. Grecoꝝ primus vestigat grām̄ata Cadmus

Inuideo des. n. s. i. nō videre. vt Inuideo tibi id ē nō video tibi. i. nō fero videre te bn̄ agētem. ⁊ dr̄ ab in ⁊ video es. Inuenit etiam in passiuo in p̄ma ꝑsona. Et etiā ip̄e Priscianꝰ dicit illud esse actiuū. ꝫ hoc iδ fit. qr qn̄qꝫ exigit actm̄. qr v̄bū qδ exigit actm̄ in eo intelligit. vt Inuideo te facere hoc. i. ꝓ inuidiā ꝓhibeo te. ⁊ Inuideo tibi amiciciā regis. i. ꝓ inuidiā subtraho tibi amiciciā regis. ⁊ qn̄qꝫ exigit actm̄ significantē cām rei v̄bi. vt inuideo tibi sapiam. i. ꝓpter sapiam.

Inuiso sis si sum. n. t. i. intꝰ visere visitare. Et dr̄ ab in ⁊ viso sis. Juxta illud Jud. xv. Inuisere volens vxorē suam

Inundo as aui. n. p. i. abūdare replere stagnare. Si inuenit cū actō sensus est. Inundare id ē facere abundare ⁊ dicit ab ī ⁊ vndo das Jn̄ inundatꝰ ta. tū. pe. ꝓdu. Vn̄. ij. Petri. ij Mundꝰ aqua inundatꝰ perijt.

Inuolo las laui lare. n. p. i. furari vl' in vola aliqd cōtinere vl' ponere vl' in volā immittere ⁊ dr̄ a vola qδ est media ꝑs manꝰ vel pedis. Item potest cōponi ex in ⁊ volo as. sed ī alio sensu. i. intus vel valde volare.

Inuoluo is. ui. inuolutū. a. t. t. intꝰ voluere

I ante O vel R

Iocor aris atus sum. d. p. i. ludere vl' iocū exercere. Jn̄ iocator oris. ⁊ h̄ iocatrix ⁊ hec iocatio onis. ⁊ iocatorius. a. ū. Et cōponit adiocor aris. Cōiocor aris Eiocor aris Et cor. io

Irascor sceris iratꝰ sum. d. t. cōmoueri. Jn̄ iracundꝰ a. ū. i. facile irascēs. qr accenso sanguine in furorē cōpellit ⁊ hec iracundia die. ⁊ h̄ ⁊ hec irascibilis ⁊ h̄ le. Et vt di. Hiero. Irasci hominis est ꝫ irā nō ꝑficere xp̄iani.

Irretio tis tiui titū. a. q. i. illaq̄are impedire reti inuoluere. ⁊ dr̄ ab in ⁊ retio. Jn̄ irretitꝰ ta. tum. pe. ꝓdu.

Irrigo gas. gaui. a. p. i. intꝰ vl' valde rigare et dr̄ ab in ⁊ rigo as. ⁊ cor. pe.

Irripere. i. latenter inualescere

Irrito as are. a. p. me. ꝓd. i. ꝓuocare q̄si ꝯ ritū alicuiꝰ facere. ⁊ dr̄ a ritꝰ. vn̄ p̄s. Irritat aduersariꝰ nomē tuū ī finē. Itē irrito p̄t cōponi a ratꝰ ⁊ tūc irritare ē euacuare. vanū facere. debilitare destruere. ⁊ cor. me. Unde Irritet hūc dn̄s q̄ nos irritat ad irā Irritat euacuat irritat ꝓuocat ad irā. Jn̄ h̄ irritamē inis ⁊ h̄ irritamentū ti. ⁊ irritans tis. o. g. ⁊ irritꝰ ta tū id est vanꝰ cassus nō firmꝰ Et irritꝰ ꝓ irritatus ꝑ syncopā fm Hug.

Irrogo gas are. a. p. i. inferre. vt Irrogauit mihi cōtumelias. i. intulit. ⁊ dr̄ ab in ⁊ rogo.

Irrugio gis giui. n. q. id est ad modum leonis clamare. Unde Gen̄. xxvij. Irrugijt clamore magno.

I ante S vel T

Isagogo isagogas. id est introducere. ⁊ producit pe. s. go.

Itero as aui. a. p. ire vel repetere Inde verbalia iterator iteratrix iteratio. ⁊ iterum aduer

blum ordinis vł tp̄is. Et componit Reitero as. i. iterū repetere. Jn̄ reiteratim ⁊ reiterato positum aduerbialiter.

J ante V

Jubeo bes. iussi iussum. a. s. i. impare. Sed iubere est vbi ē volūtatis obsequiū. Jmperare est debitū. Jdem ē ⁊ p̄cipere. Et cōponitur sideiubeo bes. ⁊ cor. iu. Unde Thobias. Hoc p̄cor. hoc iubeo. toto conamine tota. Ex anima toto diligo deum corde.

Jubilo las laui. n. p. i. cantare gaudere quadaꝫ voce cōfusa p̄ gaudio cantare ⁊ exultare.

Judeizo as aui. a. p. i. iudeū facere vel iudeorū more se hr̄e. ⁊ dr̄ a iuda vel iudea. Et hinc iudeismus mi. i. ꝯsuetudo ⁊ ritus iudeorum vł gens iudeoꝝ.

Judico as aui. a. p. i. iure disceptare ius dicere determiare causā. vł iudicio dānare. Jn̄ iudicatori⁹ a. ū. ⁊ h̄ iudicatoriū rij. locus vbi iudicat. ⁊ h̄ ⁊ h̄ iudicabilis. ⁊ h̄ le. ⁊ cor. di.

Jugo gas gaui. a. p. id est copulare. iūgere. sub iugo ponere. ⁊ dr̄ a iugū.

Jugulo las laui. a. p. i. iugulū incidere ⁊ dr̄ a iugul⁹. Jn̄ iugulator trix. tio. ⁊ iugulatori⁹ a. ū ⁊ h̄ iugulamē inis. ⁊ h̄ iugulamētū ti. ⁊ cor. gu. Unde Ora. in epi. Ut iugulēt hoīes surgunt de nocte latrones. Et Luca. in. iiij. Uincit aut gratis iugulo q̄ ꝓuocat hostem.

Jungo gis xi. ctū. a. t. i. cōponere vł annectere.

Jurgo as are. a. p. id est iure agere. vł iure garrire. ⁊ dr̄ a ius ⁊ garrio vł ago. q̄r hi q̄ causaꝫ dicūt iure disceptāt. Et accipit iurgare ī duab⁹ significationib⁹. Jurgare ei ē rixari. litigare ⁊ ꝓprie in causis agēdis. Et iurgare ē rep̄hēdere castigare ⁊ corripe corrigere. culpare ⁊ impugnare verbis. vel litigādo verberare. ⁊ s̄m hoc construit cū accusatiuo. Et componit cū ob. vt obiurgo as. id est contra aliquē vel fortiter iurgare. Et sunt neutra ⁊ absoluta ꝑ litigare. in alia significatione sunt actiua. Et nota q̄ in eodem sensu inueniunt deponentia. Jurgor garis gatus sum. ⁊ obiurgor aris. obiurgatus sum. Jtē nota q̄ iurgamus ⁊ obiurgamus verbis sed castigam⁹ dū cedimus.

Juro as aui. atum. n. p. id est iuramentum facere. ⁊ dicitur a iure.

Justifico cas caui. a. p. id est iustum facio.

Juueneo nes iuuenui. n. s. i. eē vł fieri iuueneꝫ vł virere. efflorere siue splendere q̄ sunt ꝓprietates iuuenū. ⁊ dr̄ a iuuenis. Un̄ Ensis dr̄ iuuenere cū purgat⁹ resplendet. Et cōponit cū re. vt reiuueneo nes. Et hic iuuenesco scis et reiuuenesco scis inchoatī.

Juuenor aris atus sum. d. p. i. more iuuenuꝫ se habere. ⁊ dr̄ a iuuenis. Unde in dialetica argumentatiōe ille dicitur iuuenari qui bis vel ter vel quater vel sepius idē repetit nesciens procedere.

Juuo. uas. iuui. iutū. a. p. i. auxiliari delectari. Jn̄ hoc iuuamē inis. ⁊ hoc iuuamentū ti. Et hec exigūt vt in p̄terito dicat regularit iuuauie. ⁊ in supino iuuatū Jtē iuuo compon tur Adiuuo as. Coadiuuo as. Et cor. iu. in p̄nti s̄ in p̄terito ⁊ supino eam ꝓducit. Un̄ Prosper Quid iuuat in longū causas producere morbi. Et faciat ex se verbum impsonale. Juuat ⁊ cōstruit cū actō. vt me iuuat.

Juxto as aui. n. p. i. appropinquare. adesse iuxta esse. ⁊ dr̄ a iuxta aduerbio.

L ante A

Labefacio cis. n. t. i. cōuellere. concurrere ferire facere labare vel labi. ⁊ cōponitur a labare vel labi ⁊ facio. Jteꝫ labefacio cis. idem est quod maculare ⁊ dicitur a labes ⁊ facio.

Labefacto tas est frequentatiuuꝫ huius verbi labefacio. Etiam potest esse frequentatiuum huius verbi labefio.

Labifio fis. i. labi vł labare. ⁊ dr̄ a labare vel labi ⁊ fio. Jtē labefio fis. idē est qō maculari ⁊ tunc cōponit a labes ⁊ fio fis.

Labo as are aui. n. p. i. titubare. vacillare ⁊ tremere. labi. Jn̄ labasco scis īcho. Et labo bas. p̄mitiuū ē vt vult hug. ⁊ ab eo deriuat labor eris. Alij dicūt q̄ labo as. deriuatur a labor heris. Et cor p̄mā labo as. vn̄ Ouid. in epi. ⁊ satis in dubio pectora nr̄a labāt. Sed labes nomē ꝓducit p̄mā. vn̄ Si ꝑ vina labes nō vini sed tua labes.

Labor heris lapsus sum. d. t. i. cadere. Jnde lapsus sus sui. Et hec lapsio onis. Et labor heris ꝓdu. hāc syllabā la. Un̄ Cato. Labit exiguo qō partū est tempe longo.

Laboro as aui. n. p. i. laborē ferre. Et laborare labore aliq̄d facere. Et s̄m hoc inuenit eius passiuū in tercia psona. vt vestis laborat. et hinc laboratus ta. tū ꝑticipiuꝫ. Jtem laboro as. componit collaboro as. i. simul laborare Jtē Elaboro as. i. valde laborare. et ab istis oībus descendūt passiua in tercia persona. s̄m q̄ ponunt transitiue. Et inde ꝑticipia p̄teriti tp̄is. collaborat⁹ elaborat⁹. ⁊ ꝓdu. bo. Un̄ Ouidius. in epi. Arte laborate mergentur equore puppes.

Lacero as aui. a. p. id est scindere frangere. Jnde hoc laceramen inis. ⁊ hoc laceramentū ti ⁊ lacer a um. id est laceratus ⁊ lacerosus a ū. in eodem sensu.

Lacesso sis siui sitū verbum desideratiuū quasi cum desiderio lacerare vel prouocare vel irritare. ⁊ habet preteritum ⁊ supinum ad modū quarte coniuga.

Lacinio as. aui. a. p. quod ⁊ lacino as. inuenit id est conuellere. lacerare. bellicare.

Lachrymor aris atus sum. d. p. i. plorare. flere.

Jñ ꝟbalia ⁊ h̃ lachrymatoꝛ trix.loꝯ lachrymax.⁊ lachrymatoriꝰ a.um.q̃ſi triſtis lachrymas cõmouens.Et componitur illachrymoꝛ aris.i.valde lachrymari.vel iuxta. vł cum lachrymante lachrymari.vel intus lachrymari vel cõdolere.Collachrymoꝛ.i.ſiml' lachrymari.Sed ſm antiquos lachrymo as are eſt verbũ neutrũ.vñ Boetiꝰ in.ij.de Conſolat. Meſtus illachrymat.

Lacteſco ſcis incho.id eſt incipio lactere.

Lacto tas taui.a.p.i.lac ꝓbere.Jnde lacteo es id ẽ lac ſugere.Vñ Lacteo lac ſugo.lacto lac ꝓbeo nato.Jnfans dũ lactet.hunc nutrix ſedula lactat.Et a lacto venit lactãs tis.i.lac ⁊ a lacteo venit lactẽs tis.i.cui ꝓbet' lac Jtẽ lactare.i.lacte implere.vt Deus lactat iſtam vel vbera eius.i.lacte implet.Et inde lacteo tes.i.habere vel emitterevel incipere hr̃e lac Jnde lacteſco ſcis.Tunc ſeges lacteſcit euꝫ graneſcit.Jtem lactare ponit' qñq; ꝓ decipere.Et ẽ tractũ ab infantibꝰ qꝛ multotiẽs per lac ſolent decipi.

Lacuno as aui.a.p.i.ad modum lacune curuare ⁊ producit cu.

Lallo las aui.n.p.i.dormire vł lac ſugere lactare.⁊ ẽ verbũ ficticiũ.i.de ſono tractũ.Cũ eñi nutrices pueris ploꝛantibꝰ ꝑcipiũt dormire. vel lactẽ dicũt la.la.la.la.la.la.i.dormi vł lacte.Et eſt tractum a ſono q̃ fit in oꝛe pueri lactantis.ſ.la la la.⁊ inde tractum eſt lallare.i.lactere.Vnde Perſius.Jratus mamme lallare recuſas.

Lambo bis bi bitũ.a.t.i.lingere lingua contingere.⁊ componit' cũ con vt collambo bis.id eſt ſimul lambere.Jtẽ cum di.vt dilambo.i.diuerſis modis lambere.Lambo ⁊ eius compoſita faciunt ꝑteritũ in bi.⁊ ſupinũ in bituꝫ ⁊ coꝛ.pe.Jnuenit' tñ Judic.vij.Lambuerit ꝙ ſm artem deberet dici lamberint.qđ antiq̃tati vel autoꝛitati attribuimꝰ vel foꝛte littera coꝛrup a eſt vicio ſcriptoꝛum.Vnde Luciliꝰ xxiiij.Jocundaſq; puer qui lamberat oꝛe placentas.

Lamentoꝛ aris atus ſum.d.p.i.flere dolerevoce triſti doloꝛem exꝑmere vł ꝯqueri.Jñ verbalia lamẽtatoꝛ trix tio.⁊ h̃ lumentatũ.⁊ per ſincopã h̃ lamentũ.Lamẽtoꝛ cõponit' cũ con ⁊ dr̃ collamẽtoꝛ aris.⁊ inde ꝟbalia.

Lancino nas naui.n.p.i.lanceis luderevł cõfligere vel lancea ꝑcutere vł lanceare ⁊ dr̃ a lancea.Et cõponit' Dilancino nas.i.diuerſ mo dis lancinare.⁊ coꝛ.ci.

Langueo gues gui.ſupino caret.n.s.i.īfirmari egere vel deficere vel ſtupere vel pigrere. Jñ languidꝰ a um.i.infirmꝰ vel exſoꝛs.ſtupidus vel deficiens.Jnde hec languiditas tatis.Jtẽ a langueo dr̃ langueſco ſcis.incho.

Lanifico as.n.p.i.lanã facio.⁊ dr̃ a lana et facio.Jnde hoc lanificiũ cij.id lane operatio. et coꝛripit pe.

Lanio as aui.a.p.i.ſcindere.lacerare.⁊ componit' collanio as.dilanio as.relanio as.

Lapido as are.a.p.id eſt lapidibꝰ ꝑcutere ⁊ obruere.Et cõponit' dilapido as.i.diſpgere diſſipare.deſtruere.⁊ coꝛ.pi.

Lapſo as.id eſt frequenter labere.Et aliquando reperitur in deponenti genere.vt Lapſoꝛ aris.atus ſum.

Laqueo as are aui.a.p.i.laqueo cape vel ligare ⁊ dr̃ a laqueus.Jnde laq̃atoꝛ oꝛis.⁊ deſignat officium ludendi ſm Hug.

Largioꝛ giris gitus ſum.ꝟbũ cõe.i.donarevel donari ꝓbere vł ꝓberi.Jnde largitꝰ a ũ.et h̃ largitoꝛ toꝛis.i.donatoꝛ.Et cõponit' cum cõ vt collargioꝛ giris.i.ſil' largiri.Jtẽ cũ di.vt dilargioꝛ giris.i.diuerſis mõis largiri.Jtem cũ e.vt elargioꝛ giris.i.valde vł extra largiri Et largioꝛ cũ oĩbus ſuis cõpoſitis ẽ cõmune ⁊ q̃rte ꝯiugatiõis.⁊ hꝫ q̃tuoꝛ ꝑticipia.ſ.largiens largiturꝰ largitus ⁊ largiendus.

Laruo as.aui.a.p.id.i.laruã induere.Et hinc laruatus ta tum.id eſt larua indutus.vł a demone poſſeſſus ſm Hug.

Laſciuio uis uiui.n.q.id ẽ luxuriari ludere.temerari laſciue ſe gerere.

Laſſaſco ſcis.id ẽ incipio laſſari.infirmoꝛ.verbum inchoa.a laſſo.

Laſſo ſas ſaui.a.p.i.fatigare.Jnde laſſus.ſa.ſum.i.fatigatus.grauatus.⁊ laſſitudo.inis id eſt fatigatio.

Lateo tes tui.n.s.caret ſupino.i.abſcondi.vel eſſe in abſcõdito.Hꝫ adhuc aliã ſignificationẽ ſm quã ꝯſtruit' cũ actõ ⁊ ꝓꝓꝛie rei animate.vt hoc conſiliũ latet me.i.ignoꝛat' a me.ſi ꝟo dicat'.Ego lateo hoc conſiliũ.aut nihil ẽ dictũ.aut falſũ eſt.qđ dicit'.nec latine dicit' ⁊ ꝯſtruit' cũ tali actõ trãſitiue.Lateo cõponit' cũ de.vt deliteo tes tui.i.deoꝛſum latere.Re liteo tes tui.i.iterꝫ vel retro latere.⁊ coꝛri.la vñ Ouidiꝰ de arte.Nocte latent mentevicio ꝗ ignoſcitur oĩ̃.Quidã tñ dicunt ꝙ ſupinum faciat latitũ ſm vſum.et inde latito tas frequentatiuum.

Latero as aui.a.p.i.iungere aliquid alicui lateri apponere ⁊ dr̃ a latus teris.Et componitur cũ ad.⁊ allatero as.i.iuxta laterare.Collatero as.id eſt ſimul laterare.Dilatero as.id eſt a latere remouere.

Lateſco ſcis.incho.i.incipio latere.

Latinoꝛ aris.atus ſum.d.p.i.latinizo as.id eſt moꝛe latinoꝝ ſe habere vł loqui.Vnde excellenter ꝓꝓꝛie dr̃ latinari q̃ congrue loquit' latinis lr̃is.Nam laici etiam ytalici quaſi barbari ſunt reſpectu lr̃atoꝛum.

Latito tas taui.i.freq̃nter latere.Vel latitare eſt ſe malicioſe occultare aĩo frandãdi creditoꝛes ſuos agere volentes.ff.q̃bus cauſis in poſſeſ.l.fulcimus.§.q̃d ſit latitare.

Lato tas taui tatū.a.p.i. in latum extendere ⁊ ampliare.⁊ deriuatᷣ a latus ta tū. Item lato as pōt eſſe frequentatiuū a fero fers.i. frequēter fero. Lato cō ponitᷣ cū con vt collato tas id ē ſimul latare. Item cuȝ di. vt dilato as.i. extendere vel differre. Jn̄ dilatatus ta tum. id eſt extenſius diues factus. Et pn̄t eſſe frequen. iſtoꝝ verboꝝ. Confero cōtuli collatum ⁊ differo diſtuli dilatum

Latro as aui.n.p.ē ꝓprie canū.⁊ ꝑ tranſlatōeȝ latrare dr̄ fortitᷣ garrire vel cōtra rōnem aliq̄ dicere.⁊ coꝛ.la. vn̄. Mat canis in pōto. latrat extra fulget in alto

Latrocinoꝛ aris atus ſum.d.p.i.ꝑdari. latrocinīū exercere.⁊ coꝛ.ci.

Laudo as aui atū.a.p.i.cōmendare. Inde hic laudatoꝛ oꝛis.⁊ hec laudatio onis. ⁊ hic laudatus ta tum .Laudo cōponitᷣ cū con.vt collaudo das.i.ſimul laudare

Lauo uas laui lautū vel lotū. Inuenitᷣ tn̄ qn̄q; lauaui lauatū ſm antiquos.qđ ē regularius id ē mūdare purificare ablnere. Inde lauo lauis ui.uere.i.humectare aſꝑgere madefacere. Lauo uas.⁊ lauo uis. ſunt actiua cū ſuis compoſitis ſi q̄ hn̄t. Et hn̄t idem ꝑteritū ⁊ ſupinū.⁊ coꝛ.la in pn̄ti.ſ; in ꝑterito eam producūt. vn̄. Ulcera culpaꝝ lauet aut lauat vltoꝛ eaꝝ. Item. Qui rigat ille lauit qui mundauit bene lauit

Lauſo ſas.a.p.i.laudare.⁊ dr̄ a laudo das. Jn̄ lauſans antis.id eſt laudans. Lauſantes id eſt laudantes

Laxare.id eſt ampliare ſoluere.ſm Hug. Inde laxus laxa laxū.vnde in hymno ſancti Iohānis baptiſte. Ut queant laxis reſonare fibꝛis ⁊c̄.

L ante E

Lectito tas.i.frequenter legere.⁊ dr̄ a lecto as qđ ē frequentatiuū a lego gis

Lecturio ris.id ē legere volo. ⁊ dr̄ a lecto as.⁊ meditationem ſignat

Ledo dis ſi ſum.a.t.i. frangere terere vel vulnerare necare ⁊ dr̄ ledo q̄ſi late edo. ⁊ ē ety. Jnđ hic ⁊ hec ledibilis ⁊ hoc le. ⁊ hic ⁊ hec leſibilis ⁊ hoc le.

Legito tas pe.coꝛ.i.frequenter legere

Lego as.a.p.i.mittere. vt Rex legauit petrum in tuſciam. Et legare eſt in teſtamento aliq̄d alicui dimittere.⁊ ꝓprie per manū heredis ⁊ producit le.

Lego gis a.t.equiuocū ē. Legere eñ eſt furari colligere. vn̄ Iſa.xvij. Spicas leget. Itē legere.i. tranſire ſiue nauigare. vn̄ Act.xxvij. Legebant cretam. Item legere eſt ſcriptarū figurarū ſonos ꝓferre vel ex ſcriptis figuris ꝓnūciabilia colligere ⁊ ita legere eſt furuȝ ⁊ virginū ⁊ nautarum ⁊ viatoꝛum ⁊ clericoꝛū. Unde. Fur auꝝ. virgo floꝛes mare nauta libroſq;. Clericus equiuoce ſingula quiſq; legit. Redde ſingula ſingulis ⁊ diſtingue ſignificationes.

Lenio nis niui.tū.a.q.i.placare hūiliare leneȝ facere. Jn̄ hec lenitio onis.⁊ h̄ lenimen inis ⁊ h̄ lenimentū ti.⁊ h̄ ⁊ hec lenis ⁊ h̄ ne.⁊ leniter lenꝰ ſime aduer.⁊ hec lenitas tatis.⁊ hec lenitudo inis. Lenio componitᷣ.delinio nis. Oblinio nis.i.placare lenē ⁊ dulcē facere ob aliquid lenire. Et ꝓducit lento hanc ſyllabā le quā ſua cōpoſita mutant in li. ꝓductā. Un̄ fit quedā ꝯcidentia intᷣ h̄ ꝯpoſita ⁊ cōpoſita a lino nis. Qꝛ lenio ꝓducit primā patet per Ouidium de arte dicentem. Leniet incipiēs omnia ſentit amoꝛ. Et Oꝛa.in epi. Lenioꝛ et melioꝛ ſis accedente ſenecta.

Lenocinoꝛ aris atus ſum.d.p.i.leccaciter viuere.vel meretricari. vl̄ illud officiū exercere.ſ. ſtupꝛi ambitione famulari. ⁊ dr̄ a leno onis. Inde hoc lenociniū nij.i. leccacitas vel lenitudo vel actus vel officiū lenonis.⁊ coꝛ.ci.

Lenteo tes tui.n.s.i.eē vel fieri lentū. ⁊ dicitᷣ a lento as. Jn̄ lenteſco ſcis incho.

Lento tas taui.a.p.i.curuare vl̄ flectere vel tardare.lentū facere ſm Hug.

Leo les leui letuȝ.a.s.id ē deſtruere delere.ſed non eſt in vſu. Et componitur deleo les. leui letum.id eſt deſtruere.

Letifico as aui atum.a.p.i.letū facere.⁊ dr̄ a letus ta tū ⁊ facio ⁊ coꝛ.fi.

Letoꝛ taris tatus ſum.d.p.i.gaudere. Et componitᷣ colletoꝛ aris.i.ſimul gaudere.

Leuigo gas gaui.a.p.i.planare limpidare. lenem.id ē planū facere.⁊ dr̄ a leuis.qđ eſt planus. Uel pōt cōponi a leuis ⁊ ago agis. ſ; potius ē etymol̄. Leuigo.i.leuem ago.q̄ cōpoſitionis oñſio. Inde leuigatus ta tū.i.planatus politus. vn̄ Gen̄.vj. Fecit arcā de lignis leuigatis. Itē a leuigo.hec leuiga ge.id ē inſtrumentum leuigandi quod etiam cōplanatoꝛium vocatur.

Leuio as aui.a.p.i.leuem facere vel exonerare pondus auferre vl̄ diminuere.qđ vulgo dr̄ alleuiare.⁊ dr̄ a leuis ꝓ nō ponderoſo. Et componitᷣ alleuio as. Colleuio as.

Leuiſcoꝛ ſceris.d.t.dr̄ a leo les qđ ē deleo les. ſ; non eſt in vſu. Inde per compoſitionē Obliuiſcoꝛ ſceris.

Leuo as aui.a.p.equiuocū eſt. Leuare nāq;.i. ſubleuare vel leuem facere quaſi exonerare. ⁊ Leuare.i.planare. Sed differūt in tempoꝛe qꝛ in pꝛima ſignificatione leuo coꝛ.pꝛimaȝ.ſ; in ſecūda.ſ.ꝓ planare ꝓducit pꝛimā. Un̄ Alleuat extollit alleuat coꝛꝑa planat. Item leuo as.qn̄ ꝑtinet ad leuitatē coꝛ.pꝛimā. Sed leuus a um.i.ſiniſter ꝓducit le. Unde Non ego ſponte leuo pondus qđ ſit graue leuo.i. bꝛachio ſiniſtro. Et a leuo as.ſm vtranq; ſignificationē ꝟbalia.ſ.leuatoꝛ leuatrix leua-

tio leuamē. ⁊ h̄ leuatoriū rij. locus in quo le
uat̄ vel planat̄ aliq̄d. Itē a leuo as. ſm vtrā
q̄ ipi⁹ ſignificatōnem deriuat̄ h̄ ⁊ h̄ leuis. ⁊
hoc leue. ⁊ ponit̄ ꝓ agili ⁊ nō pōderoſo. ſ. q̄
pilis ⁊ aſperitate caret ſ̄ ē ibi dn̄a in tp̄e. vn̄
Pro plano leuis ꝓ leuitate leuis. Itē. Pro
ſupporto leuo ꝓ plano dicito leuo

L ante I

Libeo bes bui bitum. n. s. olim erat in vſu. ſed
modo nō eſt in vſu niſi libet impſonale ab eo
deriuatū. id eſt placere. Inō libeſco ſcis in/
cho. Et antiq̄ dicebant lubet ⁊ lubeſco pro li
bet ⁊ libeſco. vn̄ nos vtimur compoſito allu
bet ⁊ allubeſco. i. obedire vel cōſentire. Itē
libeo ⁊ libet cōponit̄ collibeo vel collibet. i.
ſimul libere vel obedire vel ꝯſentire. ⁊ cōpo
nitur. Perlibeo bes. vl' plibet. i. pfecte libe/
re ⁊ cor. li. vn̄ Facetus. Nemo placet ſtulto
niſi dicat quod libeat illi
Libero as aui. a. p. i. redimere. In̄ liberator li/
beratrix. ⁊ ꝯponit̄ cū cō. vt collibero as. i. ſil'
liberare. ⁊ cū de. vt delibero deliberas
Libo bas baui. a. p. i. ſacrificare. fundere ⁊ pro
prie calicis ē. ⁊ dr̄ a liber beri. ꝓ baccho. Li/
bare ꝓprie erat qn̄ pateras mero plenas aris
infundebant. Nam libare ꝓprie eſt fundere
Vnde. Panē immolamus calicē bibim⁹. Et
eſt ſumptū a libero qui vſum vitis inuenit. ⁊
libare ponit̄ ꝓ parūper deguſtare continge
re ⁊ etiam pro immolari. ⁊ produ. li. Sed li/
beo bes ⁊ libens eam cor. Vn̄. Sic gaudere
libet vt amās mea gaudia libet. Libia libēs
libo libando libentius ibo. Etiā inuenit̄ li/
bro. Libro cōponit̄ cū con. vt collibo as. id
ē ſimul libare. Delibo as. Prelibo as. Re/
libo as. i. iteꝝ ſacrificare
Libro as aui. a. p. i. ponderare vibrare equare.
⁊ dicit̄ a libra. ⁊ ꝓdu. li. ⁊ componitur cū cō
vt collibro as id ē ſimul librare. Relibro as
id eſt iteꝝ librare
Librillo as aui. i. cū inſtrō librilla ꝓijcere vl' p/
cutere vel infeſtare
Licentio as. a. p. i. vulgo cōmeatare
Liceo ces cui. n. s. eſt equiuocū. Nam licere ē
eſſe licitū. In hac ſignificatōne raro inueni/
tur mō pſonale. tn̄ Paulus ad Coꝝ ponit il
lud. Oīa mihi licent. ſ̄ non oīa expediūt. Et
Lucanus. Oīa dū liceant nobis nil eſſe recuſo
Sed impſonale ab eo deriuatū. ſ. licet eſt in
frequenti vſu. Item liceo ces cui. i. extermi/
nari. appreciari. Item inuenit̄ liceor ceris.
⁊ habet cōtrariā ſignificationem ad liceo. nā
liceo in actiua voce ſignat paſſionem ab alio
illatam. i. appreciari ⁊ cōſtruit̄ cū ablīō int̄/
poſita a vel ab ad modū paſſiuoꝝ. Item li/
ceor ſp ſignat paſſionem tranſeūtem. i. appre
ciare. ⁊ cōſtruit̄ cum actō ad modū actiuoꝝ.
It. vtrūq̄ cōſtruit̄ cū ablīō vel gtō deſignā/
te p̄ciū. vt liceo a te trib⁹ obolis vl' triū obo/
loꝝ. Et liceor te tribus obolis vel triū obo
loꝝ. Et corripit li. vnde Birrbia. Multa licꝫ
ſapias re ſine nullus eris.
Licio cis cui vel lexi licitū vel lectū. a. t. non eſt
in vſu. i. trahere. Et cōponit̄ cuꝫ ad ⁊ dr̄ alli
cio cis. i. attrahere quadā delectatiōe ꝓuoca
re ad ſe. Inde allecto as. i. frequenter allice
re. Itē cū e. vt elicio cis. i. extrahere. i. ex vo
care. ⁊ educere. In̄ electo as. i. frequent̄ eli/
cere foras emittere. Et cū in. vt illicio cis. i.
illaq̄are in fraudē ducere. Inde illecto tas.
frequē. Et pellicio cis. id ē decipe. Prolicio
cis. i. ꝓcul elicere ⁊ cor. li.
Licitor aris atus ſum. d. p. i. ap̄pciari vl' adde/
re ſiue diminuere preciūꝫ rei q̄ vendit̄. Et ſi
quis dicat ſe dare velle ꝓ aliq̄ re decē ſolidos
⁊ alius ſupueniens dicat. ego dabo vndecim
vel vn⁹ dicat. iſte equ⁹ valet decē ſolidos. et
alius. imo valet vndecim. Licitari ponitur
etiam pro ſimpliciter vendere. Inde hic lici/
tator oris ⁊ corripit ci.
Ligo as. a. p. id eſt nectere vel nodare. ⁊ cor. li.
Ligonizo zas. a. p. id eſt ſarpere. ligone terram
vertere.
Ligulo las laui. id ē ligulis ligare. ⁊ cor. gu.
Ligurio ris rini ritū. n. q. id ē parumper cibum
attingere latēter ⁊ cito deuorare ⁊ deglutire
⁊ eſt glutonū. Et ponit̄ qn̄q̄ ꝓ ſimpl'r deuo/
rare vel lingere. Et componit̄ ligurio ab li/
gurio ris. id ē abſumere. deuaſtare. Deligu/
rio ris. id ē valde vel deorſuꝫ ligurire. Preli
gurio ris. i. ante ligurire ⁊ ꝓdu. gu. vn̄ Orati
us in ſermo. Tractauit calicem manibus dū
furga ligurit.
Limo mas maui. a. p. i. purgare polire vl' dimi/
nuere. ⁊ dr̄ a lima nam lima ferrum diminuit
Vel limo mas deriuat̄ a limus. ⁊ tūc limare
id eſt limo implere vel impinguare. Et cōpo/
nitur collimo mas id eſt ſiml' limare. Delimo
as. id ē valde limare vel limū auferre. Elimo
mas. id eſt purgare. Oblimo as. i. limpadare
polire vl' deterrere demollire corrodere vel li
mo cooperire. ⁊ ꝓducit li.
Limbo as aui. a. p. i. limbo ornare.
Limino as aui. o. p. i. limina preparare.
Limito as as. a. p. id ē terminare. ⁊ dr̄ a limes
⁊ componit̄. Collimito as. Delimito as. id ē
diſterminare vel valde limitare. Elimito as.
in eodem ſenſu ⁊ corripit mi.
Lymphor aris atus ſum. d. p. i. aquaꝫ imiſcere
vl' inſanire. In̄ lymphat⁹ a ū. pticipiū. Inue
nit̄ etiam lympho as in eodē ſenſu. vn̄ Sta/
tius in. vij. Lymphatus. i. aqua mixt⁹. ⁊ lym
phatus. id eſt inſanus.
Limpido as. a. p. id eſt limpidum facere. purifi
care clarificare.
Lineo as aui. a. p. id eſt protrahere. lineas face
re. In̄ liniatim aduer. id ē p lineas ꝓtractim

Linguo gis xi ctū. a. t. i. lambere linguā alicui rei supducere. ⁊ componit. collinguo gis. ꝑ linguo gis. relinguo gis.

Linifico as. n. p. i. linū facere

Linio nis niui nitum. a. q. i. inūgere ⁊ dr̄ a lino nis. ⁊ ꝑ. li. Et scias ꝙ licet linio nis quarte coniugationis. ⁊ lino nis tercie cōiugatōnis diuersa significāt ſm grāmaticos. tn̄ in sacra pagina vt dicit Pap̄. Linio fere idez signat quod lino. Et hoc patet in Ezech. xiij. Et in Amos. vj. Et in moralibꝰ Greg. ⁊ in multis alijs diuine pagine locis. Quidā tn̄ putant hoc scriptoꝝ vicio accidisse.

Lino nis lini vel magis cā differentie ad nomē linū ni leui. qđ a leo q̄z simplici nascit qđ in vsu nō ē. exq̄ deleo leui. Vetustissimi tn̄ etiā liui in preterito ꝓtulisse inueniūt. Et est linere ore dolij operculuz opponere cooperire. ⁊ obturare doliū. Et linere ē inficere deturpare glutinare ꝓprie in hac significatiōe dr̄ linere cum vna res quasi inficiēdo supponitur alij. Tunc paries linit cum calx supducitur ⁊ lutum. Item linere. i. destruere delere. Īn litura re ⁊ cor. li.

Linquo quis q̄. a. t. i. peccare vel dimittere ⁊ cōponitur delinquo quis. i. pecco cōmitto. Īn hoc delictū. i. peccatū. Relinquo q̄s qđ ꝯponitur. Derelinquo quis

Lippio pis piui pitū. n. q. i. esse vel fieri lippum Inde lippiens tis ꝑticiptū. o. ge. Et a lippio lippisco scis incho.

Liqueo ques. n. s. idem qđ liquor queris. id ē fluere decurrere dissolui. Item liquere ponitur pro apparere. manifestum esse. Nam cuz massa liquescit. quod prius erat occultuz fit manifestum. Item liqre ponitur ꝓ deficere. qr̄ cū nix liquet deficit. Itē a liqueo dr̄ liquet impsonale. i. apparet. certū est manifestum ē Et liquesco scis incho. ⁊ accipit in eodē sensu in quo ⁊ liqueo. ⁊ inde liquescit impsonale. ⁊ liquescens ⁊ cor. li.

Liquido das. a. p. id est liquidum facere ⁊ corripit qui.

Liquo as aui. a. p. id est liquidū facere decurrere vel defluere vel liquorem emittere vel purgare. Inde hic liquator oris. ⁊ hec liquatio. onis. Unde Persius. Et liquat ⁊ tenor supplantat verba palato

Liquor queris deponēs verbū. caret suppletione pteriti ⁊ vltimi supini. i. fluere. decurrere. dissolui. ⁊ ꝓducit primā

Liro liras. n. p. id ē arare sulcare ⁊ dr̄ a lira

Littero as aui. a. p. i. lr̄as instruere vel lr̄as cōiungere cōbinare. Sicut sillabicare. sillabas cōiungere. ⁊ dictionare dictiones cōiungere Et cōponitur collittero as. id est simul lr̄are. Oblittero as. id est delere obliuioni tradere Inde ablitteratus ta tum.

Litigo as aui. a. p. i. ꝯtendere litem agere. Īn hic litigator oris. ⁊ hec litigatrix ⁊ hec litigationis. ⁊ hoc litigiū gij. i. lis vel litigatio. vl' litis actio. i. altercatio. Et inde litigiosus a um. q̄ litigat. vel potius de quo litigat. vt ager. et ꝓdu. p̄mā ⁊ cor. pe.

Lito tas taui. a. p. i. sacrificare differunt tn̄. nā sacrificat q̄ sacrificiū facit. Litat q̄ sacrificiū facit. ⁊ qđ sacrificio petit impetrat. Īn ṽbalia. Litamen litatio litator litatrix.

Liueo ues liui uere. n. s. i. nigrere. esse vl' fieri liuidū. Et ponit ꝓ inuidere. Īn liuesco cis incho. ⁊ liuidus a. ū. ⁊ liuide dius sime. aduer. ⁊ hec liuiditas tatis. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc liuens tis. i. niger liuidꝰ inuidꝰ. Liueo cōponit colliueo es. i. simul liuere. Īn colliuesco scis inchoatiuū

Lixeo xes xui. n. s. id est lixare vel potius lixari. ⁊ dr̄ a lixo as. Et cōponit elixeo xes. relixeo xes.

Lixo as are. a. p. id est in aqua sola coquere. et dr̄ a lixen Īn hec lixatura re. i. coctio in aq̄. ⁊ hoc lixamen inis. ⁊ hoc lixamentū ti. ⁊ lixus a. ū. Lixo componit collixo as. i. simul lixare. Elixo as. i. valde lixare. Relixo as. i. iterum lixare.

L ante O

Locito as are. i. frequenter locare.

Loco as aui. a. p. i. statuere stabilire vl' colloca re. Locare etiam dr̄ in respectu ad cōducere. Cōducit hospiciū q̄ ꝓ eo p̄ciū dat Locat q̄ ꝓ eo p̄ciū accipit. Un̄ Qui capit ille locat conducit q̄ p̄ciū dat. locare tn̄ q̄n̄q3 ponit ꝓ ꝯducere. Īn hic locator ⁊ hec locatrix. ⁊ hec locatio ⁊ hic ⁊ hec locabilis ⁊ hoc le. ⁊ cor. lo.

Locupleto as aui. a. p. i. ditare. ⁊ ꝓdu. ple.

Longo as aui. a. p. i. longū facere vel differre.

Loquor queris cutꝰ sum. d. t. i. fari vel verbis aliq̄d exp̄mere. Īn locutor oris. ⁊ hec locutio onis ⁊ cor. lo. Un̄ facetꝰ. Pauca loq̄ debet q̄ vult vrbanus haberi

Lorico as aui. a. p. id est loricam induere. ⁊ ꝓducit ri.

L ante V

Lubrico cas. n. p. i. labi vacillare. ⁊ cor. bri. vn̄ Prudentius. Lubricat incertus dubia sub imagine visus

Luceo ces xi. n. s. ⁊ caret supi. i. splendere. Īn lucesco scis. verbū inchoa. Et hinc ṽba impsonalia actiue vocis. vt lucet lucescit. ⁊ q̄a qđ lucidū est apertū est. iō lucere ponit q̄n̄q3 ꝓ certū esse vl' apparere. tam ꝑsonalit' ꝙ impsonalit' Itē lucere ponit ꝓ esse ꝑuiū luci vel visui vt Sepes ista lucet. i. ꝑuia luci ⁊ visui ē Et ꝓducit hāc syllabā lu. Un̄ in aurora dicitur. Angelico lucet sepe colore sathan.

Lucido as aui. a. p. i. lucidū facere apte exponere declarare. manifestare. ⁊ cor. ci.

Lucino as.a.p.i.suadere vel quasi luci vicinare.⁊ dr̄ a luce.⁊ componit᷑ allucino as.id est iuxta lucinare.ablucino as.i.a luce absentare alienare.⁊ coꝛ.ci.
Lucrifacio cis.i.acq̄rere. ⁊ dꝛ a lucrū ⁊ facio ⁊ acuit fa.in p̄ma scd̄a ⁊ tercia ꝑsona p̄ñtis.
Lucrifio fis.i.acq̄ro.⁊ dꝛ a lucrū ⁊ fio
Lucroꝛ aris atus sum.d.p.i.acquirere. Jñ hoc lucrum cri.i.acquisitio.⁊ lucrosus a um id ē plenus lucro.Et cōponitur collucroꝛ aris.i.simul lucrari
Luctoꝛ aris atus sum.d.p.id est pugnare. ⁊ cōponitur colluctoꝛ aris.id ē simul luctari. ob luctoꝛ ⁊ reluctoꝛ aris in eodem sensu.s. ꝯtra luctari ⁊ resistere
Luctuo as.n.s.i.flere. ⁊ dr̄ a luctus
Lucubꝛo as.n.p.i. vigilare. ⁊ ꝓꝛie lucubꝛare ē ad lucubꝛū.i.ad lucernā in nocte vigilare. Item lucubꝛare ē pap̄ lucere. Inde hec lucubꝛatio onis.⁊ hec lucubꝛatiūcula dimi.
Luculento as.n.p. id ē luculentū facere
Ludificoꝛ aris atus sum.d.p.i.ludēdo deridere ⁊ moleste.⁊ dꝛ a ludus.Sed antiqui dicebant.Ludifico as in actiua voce
Ludo dis si sum.n.t.i.iocari.Itē ludere in auibus celi dꝛ venatōnibus indulgere vel diuinationē ꝑ volatū auiū q̄rere. Ita exponitur Baruth.iij.vbi dr̄.Qui in auib⁹ celi ludūt. Inde hic lusoꝛ oꝛis ⁊ hic ludus di.⁊ ludens tis.⁊ ꝓ.lu.vñ Oꝛa.in poetria.Ludere q̄ nescit campestribus abstinet armis.
Lugeo es xi ctū.n.s.id ē flere .Et est lugere cū aliquibus dictis miserabilibus ⁊ habit⁹ mutatione flere. Inde lugesco scis incho.⁊ ꝓ. lu.vñ Oui.in epi.Infelix que pꝛima virū lugebat adeptum
Lumino as aui.a.p.i. claꝛificare lumie illustrare.Inde luminatus a ū ⁊ coꝛ.mi.
Luno as are.a.p.i.curuare. vñ Oui.meta .Lunauit gemma fumosum foꝛtiter arcum
Luo is lui tū ē equiuocū ad q̄nq̄. Nam luere id ē deturpare vel maculare.Et luere.i.purgare vel delere.⁊ luere.i.punire. ⁊ luere id ē ꝑsoluere vel sustinere.vt iste luit penam.i.ꝑsoluit.vñ. Ere luo pignus cruce penas luce tenebꝛas.Et luere spectat vel ꝑtinet ad actū veruecū cū sunt in amoꝛe coeūdi.Verueces luunt q̄ñ coeūt vel amoꝛe coeūdi feruēt.⁊ ꝓ. lu.Luo f̄m quod pertinet ad actum veruecū est neutrum
Lurco as aui.a.p.i.multū ⁊ turpiter voꝛare
Luso sas sare verbum fre. a ludo. a quo lusito as aliud verbū frequen.i.bꝛeuiter vel sepe siue frequenter ludere
Lustro as aui atum.a.p.i.purgare p̄lare. Et lustrare.id est circūire circūdare.⁊ lustrare id ē luminare serenare.vñ.Lustro circūdo designat siue sereno. Purgo circūeo lumino siue pio.⁊ ꝓdu.lu.
Luto as.a.p.i.inq̄nare obuoluere.⁊ dꝛ a lutu Et cōponit᷑ alluto as colluto as.
Luxurioꝛ aris atus sum.d.p. qd̄ antiq̄ dixerūt
Luxurio as.i.meretricari luxuriā exercere ⁊ ponit᷑ ꝓ supfluere vl' supabundare vl' pinguescere.Vñ. Nō cupiduz satiat aliena pecunia nullū.Damnis alterius luxuriare decet. Et Ouidius in epi. Luxuriat frigido sanguine pinguis humus

M ante A

Macello las.i.mactare trucidare.
in Maceo ces cui.n.s.i.esse vl' fieri macrū. Jñ macesco scis incho.
Macero as aui.a.p.i.conterere dilaniare frāgere debilitare mollificare.Et cōponit᷑ Cōmacero as.Dimacero as Remacero as.⁊ ꝓducit ma.Vñ Ouidi⁹ in epi. Maceroꝛ interdum qꝛ sum tibi causa doloꝛis.
Machinoꝛ aris atus sum.d.p.i.machinas facere vl' parare cōstruere vl cogitare malū vel aliq̄d aliud cogitare.⁊ ꝓꝛie malū vel astute insidiari.⁊ dꝛ a machina. Jñ xbalia.⁊ componit᷑.Cōmachinoꝛ aris.⁊ coꝛ.chi.
Macto as aui.a.p.dꝛ immolare trucidare interficere.Unde Mactat signat necat immolat atq̄ trucidat
Maculo as aui.a.p.i.deturpare inquinare coꝛrumpere.⁊ dicit᷑ a macies. Jñ maculatus ta tum.⁊ componit᷑. Immaculat⁹ a.um.Maculo componit᷑.Cōmaculo.i. simul maculare. ⁊ coꝛ.cu.
Madeo des dui.n.s.i. esse vl' fieri madidum. Jñ madid⁹ a.ū.i.humid⁹ ⁊ madesco scis incho.i.incipio madere.Et madeo caret supi. ⁊ coꝛ.ma.Vñ Lucan⁹ in.i. Fraterno p̄mi maduerūt sanguine muri.Et componit᷑ madeo cū facio.⁊ dꝛ Madefacio cis.i. humefacere. ⁊ cū fio.vt Madefio.i.humefieri. Itē cū con vt cōmadeo. Item cum de vt demadeo.i.valde vel deoꝛsum madere. Item cū di ⁊ con.et in per ⁊ re.
Madido as aui.a.p.i.madidū facere
Magistro as aui.a.p.i.docere. ⁊ coꝛ. pꝛimam. Unde Catho. Inuenies aliq̄d quod te vitare magistro.
Magnifico as aui.a.p.i.magnū facere exaltare collaudare.⁊ dr̄ a magnus ⁊ facio.
Maioꝛo as aui.a.p.id est maioꝛem facere. Et ꝓdu.io.
Malefacio cis feci ctū.n.t.i.male agere
Maligno as aui.n.p.i.maligne facere vl' poti⁹ malignū facere ⁊ molestare.Et in eodē sensu inuenit᷑ malignoꝛ naris deponentale
Malleo as aui.a.p.i.malleo ꝑcutere. Jñ malleatoꝛ dꝛ faber ferrari⁹
Malo mauis mauult malui malle .n.g. i. magis velle.⁊ cōpōit᷑ ab aduer.magis ⁊ volo vis
Mancipo as aui.a.a.p.i.seruire vel in s̄uitutē

redigere vł mancipiū facere. ⁊ mancipare id est manu trahere vel dare vel ducere ⁊ ponit̄ simpliciter ꝑ dare vel ꝑ ducere. ⁊ sic est actiuū. sȝ ꝑ seruire est neutrū. ⁊ cor. pe.

Mando das aui. a. p. i. ꝑcipe. Et mādare. i. mittere. vñ. Qui mittit mādat q̄ precipit hic q̄ȝ mandat. Et no. ꝙ mādo aliqñ in compositione mutat a in e. vt emendo as. commendo. das. aliqñ retinet a. vt remādo das. vñ Jsa. xxviij. Manda remanda

Mando dis di sum. n. t. i. comedere. vñ Job xxx. Mandebant herbas ⁊ arboꝝ cortices. Jnde hic ⁊ hec mandibilis ⁊ hoc le.

Manduco as aui. a. p. i. comedere. ⁊ dr̄ a manducus ⁊ produ. pe. vnde. Manducare potes fornicā si caput aufert

Maneo nes. si. n. s. i. morari ⁊ manere. i. expectare ⁊ sic construit̄ cū actō. vñ Act. xx. Uincula ⁊ tribulationes me manent. vnde. Qui manet expectat ⁊ q̄ manet ille morat̄

Manico as aui. n. p. i. festinare mane ire. mane cōsurgere vel mane cō uenire ⁊ dicit̄ a mane Quedam glo. di. sup illud Lu. xxj. Oīs populus manicabat ad eū. i. mane venire accelerabat. ⁊ produ. primā

Manifesto as. a. p. i. publicare. Jnde manifestarius a ū. q̄ manifestat vel q̄ manifestatur. vel manifeste ⁊ apte aliq̄d faciens.

Mano as aui. n. p. i. fluere decurrere. ⁊ componitur cōmano as demano as. emano as permano as ⁊ prod̄. ma. Unde Ora. in poetria. Omne supuacuū pleno de corpe manat. Sȝ maneo nes. cor. ma. Unde. Si vicium remanet lacrime tibi gutta remanet. Fac bene qd̄ manet que tibi plaga manet.

Mansito as. i. frequent̄ manere ⁊ dr̄ a māso as ⁊ cor. si. ſm Hug. Pap̄. vo dicit. Mansitat id est frequenter manet.

Manso as. i. frequenter manere.

Mansuefacio cis feci. i. placare mulcere

Mansueo es eui. n. s. i. esse vel fieri mansuetū siue mitē domari. inde māsuesco scis incho.

Mansueto as ui. a. p. i. mitigo. quasi manu suesco. id est consuesco. Unde Sap̄. xvi. Mansuetabat̄ ignis

Manticulo as. a. p. i. fraudari furari

Manubrio as. i. manubria alicui rei facere

Manumitto tis si sum. a. t. id est manu emittere vel liberare. Jnde hec manumissio onis. ⁊ manumissus a um. quasi manu emissus. antiquitus eñ quotiens manumittebant. eos alapa ꝑcussos circūagebant ad modū monachorum ⁊ liberos confirmabant. Unde ⁊ sic manumissi dicti sunt. quasi manū emissi. eo ꝙ manu emitterent̄.

Marceo ces cui. n. s. i. putrere arescere ⁊ ē floꝝ ⁊ caret supi. Jñ marcesco scis incho.

Martyrio as ⁊ martyrizo as. a. p. i. martyrē facere vel cruciare vel testificari

Mastico as aui. a. p. i. comedere. vel potius inter dentes ducere ⁊ cōterere. ⁊ dr̄ a mastix. Et ponit̄ qñq̄ ꝑ deliberare vel excutere. ⁊ cōponitur cōmastico as. ⁊ demastico as. i. simul vł valde demasticare.

Materio as. a. p. id est materiā construere. Jnde hic ⁊ hec materialis ⁊ hoc le.

Matrizo zas. id ē matrē in dictis vł in factł imitari matri assimilari. Uñ Si bñ matrizas luxuriosus eris ⁊ dr̄ a matre. ⁊ ē verbū morale siue imitatiuum.

Maturo as. a. p. i. maturū facere. Jñ matureo es ui. id ē esse vel fieri maturū. Uñ Joel. iij. Maturuit messis. Quedā biblie habent ibi. Maturauit messis. vñ Ouidi⁹ meta. xj. Cepit ⁊ vt primū pleno maturuit anno. Et componit̄ ꝑmatureo res. i. ꝑfecte maturare. Jñ maturesco scis ꝑmaturesco scis. Et no. ꝙ ſm ꝑdictā significationē maturare ponit̄ ꝑ discedē cū tranq̄llitate ⁊ quiete vt ille maturat h̄ q̄ si cum maturitate tranquillitate ⁊ lenitate facit hoc. vnde Uirgilius. Maturare fugā regiq̄ȝ hoc dicite nostro. quasi dicat. cum tranquillitate recedite. Jtem maturo as. id est festinare. Et dicitur a maturus pro festinus. et tunc est neutrum Jnuenitur etiam Maturio maturis. riui. pro maturare ſm vtranq̄ȝ significationem.

M ante E

Mechor aris atus sum. d. p. i. adulterari. ⁊ largius intelligit̄. Unde etiā carnalis cogitatō q̄ subtrahit mentē a deo. ⁊ oīs libidinosa cōcupiscētia ⁊ oīs adulterina actio ⁊ oīs illicita cupiditas pōt dici mechatio. ⁊ cōponit̄ cōmechor ⁊ ꝑducit me.

Medeor eris. n. s. ⁊ caret supi. ⁊ suppletiōe p̄teriti ꝑ q̄ vtimur medicat⁹ sum id ē medicari ⁊ dr̄ a mō id ē tempamento q̄r cū mō dȝ q̄s mederi ſm Hug. Medior cōponit̄. Remedeor deris. ⁊ hoc remediū dij. ⁊ vt dr̄ in Grecismo Accusatiuū medico medeorq̄ȝ dtm̄ Exigit ac medicor hūc casum poscit ⁊ illum.

Medicor aris atus sum. d. p. id est medicinam do. Et in eodem sensu dr̄ medico as actiuuȝ

Medio as are. a. p. id est in medio locare vel ꝑ medium diuidere vel medietatem auferre vł coniungere vel pacificare inter aliquos. ⁊ dicitur a medius. Et componitur. Dimidio as id est diuidere per medium vel medietatē auferre ⁊ corripit di.

Meditor aris atus suȝ. d. p. id ē q̄si melioditari id ē modulari dulcit̄ ⁊ q̄busdā melodijs decātare ⁊ dr̄ a melos. vñ Uirgili⁹. Siluestraȝ musam tenui meditaris auena. Jtē meditari id ē putare excogitare. deliberare. Meditor cōponit̄ cōmeditor taris ꝑmeditor ris. Jñ ꝑ meditat⁹ ta tū. ⁊ cōponit̄ imꝑmeditat⁹ ⁊ cor. di. vñ Peruigili cura sꝑ meditare futura.

Melo is. meiere. id ē mingere. ⁊ est defectiuum Et dr̃ a mingo gis. Et deficit om̄ino in p̄teri to impfecto indicatiui modi.

Melioro as aui. a. p. i. meliorem facere.

Mellifico as. n. p. id est mel facere. ⁊ cor. fi.

Membro as aui. a. p. i. membris conformare ⁊ componitur Dimembro as. ⁊ Demēbro as. id est membra diuidere separare. Emembro. as. in eodem sensu.

Memini nisti minit. id ē recordari recolere me morare. ⁊ est defectiuū in p̄senti ⁊ formatis a p̄senti. nisi q̄ in futuro imperatiui inuenitur memento ⁊ mementote. Sed p̄teritum ⁊ que formant̄ a p̄terito habz. Et sunt quatuor vñ Bis duo sunt odi noui cepi meminiq3. Que retinēt sensum p̄ntis p̄teritiq3. Que formāt̄ ab his pariter sensum duplitabunt.

Memoro as aui. a. p. i. recordari. ⁊ cōponitur Commomoro as. rememoro as. Immemoro as. Inueniunt̄ tñ ⁊ deponētia in eodem sen su. scz memoror aris. Cōmemoror aris. reme moror aris. Immemoror aris. Vñ in ps̄. re memorati sunt q2 deus adiutor eoꝝ ē. Et no ta q̄ memorant̄ pauca. Cōmemorant̄ multa ⁊ cor. mo. cū om̄ibus suis cōpositis.

Mendico as aui. n. p. i. ostiatim cibū q̄rere vel q̄cūq3 alio modo. Sz ponit̄ simplr̄ p acq̄rere Mendico in p̄ma significatiōe ē neutrū. sed trāslatiue acceptū ē actiuū.

Menio nis niui. a. q. i. menia ꝯstruere vl̄ meni bus circūdare ⁊ p̄parare ⁊ dr̄ a menia.

Mensuro as aui. a. p. id ē ponderare.

Mentior tiris titus sum. d. q. id ē ꝯtra mentem ire vel dicere. s. alit̄ dicere q̄3 in mēte existima re. siue verū dicat siue falsum. Vñ ⁊ verū di cendo potest aliquis mentiri ⁊ dicendo falsū potest non mentiri.

Meo as aui. n. p. id est manare decurrere.

Mercor aris atus sum. d. p. id ē vēdere vl̄ eme re nundinare ⁊ dr̃ a merx.

Merdo as are. a. p. id ē merda inquinare. ster corare.

Merendo das daui. n. p. i. merendā sumere. q̄ si post meridiē edere. Et ē tractū a nona quo tpe romani vocabant̄ ad cibos.

Mereo res. n. s. id ē dolere flere. Sz p̄prie me rere ē cū silentio dolere. ⁊ caret p̄terito ⁊ sup pletione p̄teriti ⁊ supini. Itē inuenit̄ mereo res rui ritū. ⁊ mereor reris deponēs in eadez significatiōe. s. merito acq̄rere lucrari. Et an tiq̄ dicebāt. Mereo res rui. vbi nos dicim⁹ mō. mereor rer̄ Et ita mereo res rui ⁊ mereo p dolere coincidebāt in eādē vocē in p̄senti q̄uis differētia eēt ibi in tpe. q2 merere p do lere primā pducit. Sz aliud merere primam cor. vñ Me mea merentē faciunt mala plura merentē. Tamen quia illa differentia nō erat nota omnibus. ideo grāmatici moderniores causa differentie ad mereo p dolere tacuerūt

Mereo p acquirere in p̄senti ⁊ temporibus formatis a p̄senti. ⁊ mutauerunt illud in ver bum depo. ⁊ dederunt ei suppletionem p̄teri ti ⁊ dixerunt merror reris ritus sum. p̄teritū xo retinuerūt. s. merui q2 ī p̄terito nulla erat coincidentia. Nam mereo p dolere caret sup pletione p̄teriti. p quo quidā dicunt. mestus sum s3 non apparet quia mestus tm̄ ē nomen ⁊ non participium.

Meretricor aris. atus sum. d. p. id ē luxuriari

Mergo gis si suz. a. t. ⁊ cōponit̄ cōmergo gis. demergo gis Emergo gis id ē extra mergere Immergo gis Remergo Submergo.

Meridior aris atus sum. d. p. id est in meridie req̄escere ⁊ dr̄ a meridies. Unde Job. xxiiij. Inter aceruos eoꝝ meridiati sunt.

Mersito as are. i. freq̄ūter mergere ⁊ cor. pe.

Merso as are id ē frequenter mergere.

Mestico cas. a. p. id est mestū facere ⁊ dr̃ a me stus ⁊ cor pe. Inde mestificus ca cum.

Metior tiris titus sum vel mensus sum. de. q. id est mensurare. Inde mensus sa sum quod aliq̄n accipit̄ in passiua significatione p mē suratus. Metior componit̄ Commetior ti ris. Dimetior tiris Emetior tiris. Inde emē sus sa sum. Remetior tiris. ⁊ metior pducit p̄mā. Unde Orati⁹ in epi. Metiri se quemq3 suo modulo ac pede verū ē. i. ꝯueniēs. Sed meto tl̄ eā cor. Unde metit̄ q̄n venit a metior tiris p̄mā cor. s3 pe. pdu. Sed q̄n venit a me tor teris. cor. p̄mā ⁊ mediā. Unde Dic metor ⁊ metit̄. metit̄ metior affert. Et futuꝝ indica tiui de metior inuenit̄ in bor. Unde ps̄. Le tabor ⁊ partibor sicimam ⁊ conuallem taber naculorum metibor.

Meto tis messui messum. a. t. i. secare. ⁊ pprie segetes colligere. ⁊ dr̄ a metior tiris.

Meto cōponit̄ Demeto tis. vñ dn̄s p p̄phetaz Demetā posteriora tua. Emeto tis in eodez sensu. i. destruere abscīdere ⁊ desecare ⁊ cor. me. Unde Prosper. Quod serimus meti timus quod damus accipimus.

Metor taris. d. p. i. terminari. terminū ponere ⁊ metā ꝯstituere vl̄ locere. ⁊ dr̃ a meta. Item metari idē est q̄d metiri. s3 metari terre conue nit. Metiri alijs reb⁹. Et p̄prie metari est di uidere castra ⁊ assignare loca militibus in ca stris. vel ponere castra vl̄ mutare. ⁊ tūc deri uat̄ a metior vl̄ moueo. q̄ aūt dr̄ metitior qua si metā ago. etymol̄. ē ⁊ pdu. me. vñ Lucan⁹ in. j. Audax hespereos veniā metat̄ ī agros Et componit̄ castrametor.

Metuo tuis tui. a. t. id ē timere. ⁊ caret supino s̄m vsum. deberet tñ facere metutū vel metui tū. ⁊ cor. primā. Unde Prosper. Pauperiē xp̄o diuite non metuam.

M ante I

Mico cas cui. n. p. supino caret. Et accipit̄ in

duabus significatōnibus.s.ꝑ splendere ⁊ salire ascendere vel tremere.⁊ cōponit̄ dimico as.aui.a.p. Emico cas cui.i. valde vel sursum vel extra micare.i. splendere salire ascēdere.vn̄ Hiero.i eplā ad paulinū.vij. Scintille inquit emicant

Miculor aris.d.p.i.fabulari

Micturio ris v̄bū meditatm̄.i. mingere ⁊ cor.v.ante ri.vn̄ Juuenalis. Noctibus hic ponūt lecticas micturiūt hic

Migro as aui.a.p. ꝓficisci ite

Milito tas.n.p.id ē sub stipendijs agere arma portare.⁊ est militū. Pōt tamē etiam ptinere ad amantem.vterq₃ em̄ exercet militiā licet ille nocturnā.⁊ iste de die. Et vterq₃ incūbit castrū expugnādu₃. Unde Oui. Militat omnis amans.⁊ habet sua castra cupido. Et componit̄ cōmilito tas.

Millo as aui.a.p.i.suere.⁊ dr̄ a milleus. Jnde hic millus li.i.collare circa collum canis.

Mingo gis.xi ctū.n.t.i.vrinare vrinam emittere. Jnde mictim aduer.⁊ hic mictus tus.tui.⁊ micto tas frequen. A quo mictito tas.aliud frequentatm̄

Miniculor laris atus sum.d.p.i.auxiliari.administrare.⁊ per compositōem adminiculor.ris.⁊ cor.cu.

Miniographo phas.i.minio scribere

Ministro as aui.a.p.i.seruire.⁊ dr̄ a minister. Et cōponit̄. Cōministro as.⁊ sūministro as Jtem a ministrante obsequiū reddit̄.a sumministrante subsidiū ꝓrogatur.

Minitor aris.i.frequenter minari

Minio minias.id est minio preparare vl̄ minio scribere

Mino as aui.a.p.id est compellere vel ducere Vn̄ Treno.iij. Me minauit ⁊ abduxit in tenebras ⁊ nō in lucem. Jnde hic ⁊ hec ⁊ h̄ minās tis ⁊ p.mi.ꝗ minor aris.cor.mi.vn̄. Dū grex minat̄ lupꝰ illi dēte minat̄. Jtē Salus Troia minās cecidit nō se bene minans

Minor aris atus sum.d.p.i.minas imponere vel facere.⁊ dicitur a miniū. Vnd̄. Mala minamur.bona promittimus. Jn̄ minator oris qui nūciat aduersa. Monitor v̄o qui ꝓmittit bona. Jnde hec mina ne.ꝗ raro inuenitur nisi in plurali.s.he mine minarum.⁊ minabūdus da dum.id est similis minanti.⁊ cor.mi.he mine minarum.ꝗ mino as.verbū ꝓducit. Unde. Nolo timere minas dū me sine viminemi nas. Minor aris componit̄.cōminor aris.i.sil̄ minari vel increpare

Minoro us aui.a.p.id est minorē facere. Jnd̄ hic ⁊ hec ⁊ hoc minorans tis.⁊ producit pe. Vn̄ in aurora d̄r. Maiestate patri patre minorat eum

Minso sas.id ē frequenter mingere.⁊ dicit̄ a mingo. Jtem a minso sas.minsito tas aliud frequentatiuū.

Minuo nuis nui.nutū.a.t.i.minꝰ facere. Jn̄ minutꝰ ta.tū. Jn̄ minute tius sime. aduerbium.⁊ cōponit̄ cū cō.vt cōminuo is.⁊ cū dis ⁊ d̄r diminuo ꝑ duo m.ꝓ disminuo.⁊ mutat̄ s.in m. Pōt etiā cōponi cum di.vt diminuo ꝑ vnū m. Jtē cōponit̄ imminuo is.sanguiminuo is.i.sanguinē minuere

Minurrio ris riui.n.q.i.minutim cantare ⁊ ē omniū minutissimarū auicularum.⁊ d̄r a minuo. Jn̄ hec minurritio onis.i.cantilena minutissimarū auicularū.

Mirifico as aui.a.p.i.mirū facere.⁊ d̄r a mirꝰ a.um ⁊ facio cis. Jn̄ mirificꝰ a ū.q̄ mira facit.⁊ mirificens tis.in eode₃ sensu

Miror aris atus sum.d.p.i.ꝓspicere vel laudare vl̄ ꝓ miro habere. Et ponit̄ sepe ꝓ cupere cū suis cōpositis quibusdā.s.ꝓ suo consequenti antecedens. Primitꝰ em̄ miramur postea mirata cupimus

Misceo ces cere.i.turbare ꝯfundere.siml̄ fundere. Et miscere.i.potare.vinū bibere. Et est tractū inde ꝙ antiq̄ miscebāt calida frigidis ⁊ frigida calidis in calice

Misereor reris misertus sum.d.s.i.sup miseriā alicuiꝰ cōdolere ⁊ cōpati. Et cōstruit̄ cu₃ gtō ⁊ dtō q̄n̄q₃.ꝗ raro cū accusatiuo in eode₃ sensu. Et misereo es.qd̄ antiq̄tus fuit in vsu ⁊ nō habebat p̄teritū. Jn̄ miseret ⁊ miseretur impsonalia. Vn̄ miseret cōstruit̄ cū actō ⁊ genitiuo.vt Miseret me tui. Similiter etiā cōstruit̄ miseret̄.vt me miseret̄ tui.⁊ me misertum est tui.

Miseresco scis incho.de misereo es

Miseror aris atus sum.d.p.idē est qd̄ misereri sed misereri tm̄ cordis ē.⁊ si subuenire nō possumꝰ. S₃ miserari ex ope comprobat̄.et d̄r a miser vel misereor.⁊ cōstruit̄ cū actō.vt miseror te.i.signum ⁊ opus misericordie tibi exhibeo.

Misso sas.i.frequenter mittere.⁊ est frequentatiuū de mitto.a q̄ missito tas are.frequētatiuū.i.freq̄nter mittere. Vn̄ Macrobiꝰ. placentas mutuo missitant. Jtē inuenit̄ misso.as aui.i.missam canere.⁊ tunc deriuat̄ a missa. A q̄ missito tas.i.freq̄nt̄ missam canere.

Miteo tes tui.n.s.i.esse vel fieri mitē. Jn̄ mitesco scis incho.

Mitifico cas.a.p.i.mitē facio

Mitigo gas mitigaui.i.mollire temperare humiliare.⁊ videt̄ v̄bū simplex.ꝙ aūt dicit̄ mitigo quasi mitē ago potiꝰ videt̄ esse etym̄.ꝙ̄ cōpositio. Et cōponit̄ demitigo as.i.demulcere vel ꝑcutere.⁊ corripit pe. Et potest deriuari a mitis.

Mitto tis si sum tere.a.t.i.intromittere.⁊ mittere.i.mandare. S₃ mittimꝰ res animatas.mandamus inanimatas.sed hec ꝓprietas sepe confundit̄.

Mittere in possessionem est possessore₃ facere

aut in possessionē ducere vt rem custodiat

Mittere in possessionē noīe ventris est mittere in possessionē noīe eius q̄ est in ventre. vt cū mulier pregnans mittit̄ in possessionē nomine filij vel filie heredis quem vel quā habet in vtero ex marito p̄mortuo

M ante O

Moderor ris atus sum. d. p. i. regere gubernare ⁊ dr̄ a modus. ⁊ ꝯstruit̄ cū dtō ⁊ actō

Modico as. a. p. i. tēpare modificare

Modifico cas. i. tꝑare alicuius modi facere.

Modulor aris atus sum. d. p. i. cantare dulcit̄ melodias facere. ⁊ dr̄ a modul⁹. i. cant⁹. Inuenit̄ etiā modulo as in eodem sensu

Molesto as are. a. p. i. molestū vel molestiā facere inquietare

Molior liris litus sum. d. q. i. cū difficultate conari. ⁊ dr̄ ꝓprie de magnis rebus. ⁊ dr̄ a moles. Vel moliri. i. machinari pare fabricare. excogitare disponere vel cū difficultate vl̄ ingeniose aliquid facere ⁊ ꝓducit primā ⁊ scribitur per vnū l. Unde Lucan⁹ in. v. Heu q̄ntum fortuna humeris iam pondere fessis. A molitur onus ⁊c.

Molleo les lui. n. s. i. esse vel fieri mollē. ⁊ dr̄ a mollio lis. ⁊ ꝯponit̄ emolleo les. ⁊ hinc mollesco scis incho. ⁊ emollesco scis incho. Remolleo les. i. iter̄ mollere. ⁊ inde remollesco scis. ⁊ scribūtur ꝑ geminū l.

Mollifico cas caui. . p. id est mollem facere

Mollio lis liui litum. a. q. i. tēpare mitigare. blandire eneruare mollem reddere. vñ Job xxiij. Deus molliuit cor meū

Molo lis lui. n. t. caret supino aut facit moltū vel molitū pe. cor. i. acuere. ⁊ ꝓprie ferrū. Et molere. i. terere sicut triticū vel aliā annonā Et mollere. id est subagitare vel coire ⁊ sic ē actiuū. Unde Judicū. xvi. dr̄. Samsonem clausum in carcere molere fecerunt vbi dicit mgr̄ in historijs. Molere fecerunt quasi ope seruili eū affligentes. Hebrei t̄n dicūt q̄ philistei fecerūt eū dormire cum mulieribus robustis. vt ex eo prolem robustam susciperent Et est tracta hec significatio ex p̄dicta. Qui eñ coit quasi molere ⁊ terere videt̄. ⁊ corri. mo. ꝫ moles ꝓ. vñ. Que frumenta molit mola moles sit tibi pondus

Moneo nes nui tum. a. t. i. sollicitare. ⁊ componit̄ admoneo nes net. Monet q̄ p̄cipit. Admonet quicquid acciderat memorie reducit. Item monemus futura. admonemus p̄ñtia. Item componit̄ cōmoneo nes. i. simul monere. Monemus minores. Cōmonemus pares. Rogamus maiores. Item ꝯponit̄ premoneo es. remaneo es. submoneo es. i. latenter vel paruū vel post monere. ⁊ cor. hanc sillabam mo. vñ Ouid. de arte. Disce bonas artes. moneo romana iuuentus

Monstro as aui. a. p. i. ostendere. Et componit̄ cum de ⁊ pre

Mordeo es momordi morsum. a. p. i. dentibus ledere. Et cōponit̄ cū cō de e in p̄ re ⁊ per.

Morigeror aris atus sum. d. p. i. mores bonos gerere. ⁊ dr̄ a mos ⁊ gero ris. Et morigerari id ē morem gerere obedire. subijcere facere. voluntatē alicui⁹. Ille eñ gerit morē alicuius q̄ facit voluntatem ei⁹. Iñ moriger a. ū. i obediens.

Morior eris vel morior riris. ꝫm terciā ⁊ quartā cōiugationē inuenit̄ fere vbiq̄. ⁊ caret supino deberet t̄n facere mortuū mortuu qd̄ exigit mortu⁹ vl̄ moritū tu. qd̄ exigit moritur⁹ ra. rū. i. legē carnis soluere vel obire. ⁊ dicit̄ a mors tis ⁊ cor. mo. Sꝫ mos moris ꝓ. Uñ Est in amore mori veneris se subdere mori.

Moror aris atus sum. vbū cōe. i. impedire tardare detinere vel impediri tardari detineri. Ponit̄ t̄n q̄nq̄ absolute ꝓ cōsistere vl̄ morā facere. Et componit̄ cōmoror aris Demoror ris Immoror aris id est intus morori vl̄ valde morari. Remoror aris id est iterū morari Et sunt vere eiusdem significationis cū moror. ⁊ cor mo. Uñ Oui. de arte. Erratz in nulla ꝑte morat̄ amor.

Morsito as aui. i. freq̄nt̄ mordere. ⁊ cor. si

Morso as freq̄n. de mordeo es. a q̄ morsito as aliud freq̄n. Inuenit̄ etiā in eodē sensu morsico as. Et a morso as. dr̄ h̄ ⁊ hec morsatilis. ⁊ hoc le. i. ad mordendū habilis

Mortifico as aui. a. p. i. occidere. ⁊ dr̄ a mors. vl̄ poti⁹ a mortu⁹ ⁊ facio. ⁊ cor. pe.

Moto as. i. frequenter mouere. ⁊ ꝓdu. mo.

Moueo ues moui motū. n. s. i. voluere curare. ꝯtractare. Et cor. mo. in p̄ñti ꝫ in p̄terito ⁊ supino cā ꝓdu. Uñ Prosper. Sꝫ qd̄ leserunt dulcia amara mouent

M ante U

Mucido das daui. a. p. i. mucidū facere

Mugillo las. n. p. i. clamare. onagror̄ est.

Mugio gis giui itū. n. q. i. boare stridere. ⁊ est boum. ⁊ ꝓdu. mu.

Mulceo ces. mulsi mulsum. a. s. i. lenire mitigare delectare vel blandiri.

Mulcto as. a. p. i. mulcere lenire mitigare blandis vbis seducere curuare vexare vel vberare litigare vel pugnis siue calcib⁹ tūdere. Et dr̄ a mulceo ces.

Mulgeo es si sum. a. s. i. lac de vbere extrahere

Multo as aui. a. p. i. verberare punire damnare ⁊ ꝓprie ꝓ pecunia. ⁊ aliq̄n ponit̄ ꝓ abbreuiare. ⁊ dr̄ a multus a. um. Iñ hec multa te. id est vindicta pena.

Mūdo as. a. p. i. purificare vl̄ purū facere ⁊ cōponit̄ emundo as. i. valde mundare.

Munero as. a. p. id ē donare munus alicui dare ꝓ aliquo seruitio vel pro aliqua re. Et cō-

ponit᷑. Remunero as. ⁊ ꝓdu. mu. vñ Home
rus. Et pꝛiꝰ aiacem exaurato munerat ense.
Mungo gis xi ctū. a. t. i. purgare ⁊ sordes au-
ferre. Et ē ꝓpꝛie mucū de naso extrahē⁊. pijce
re. ⁊ qđ remanet de cōbustiōe candele aufer-
re ⁊ sepe ponit᷑ ꝑ decipe vl̄ decipiendo aufer
re aliqđ vel expoliare
Munifico as are. a. p. i. muneribꝰ honoꝛare mu
nera alicui facere
Munio nis niui nitū. a. q. i. firmare vallare de-
fensaculū facere. ⁊ ꝓd. mu. Vñ Esopus. Vñ
perire queas hostē munire caueto.
Murmuro as. n. p. i. cū silētio loqui ⁊ đr a mur
mur. ⁊ coꝛ. mu.
Muro as. a. p. i. muro oꝛnare murū facere. In-
de hic muratoꝛ oꝛis. i. faciens murū.
Muscipuloꝛ aris. d. p. i. decipere. Jñ h musci-
pulatoꝛ. i. deceptoꝛ.
Mussito tas taui. i. frequenter mussare
Musso sas saui. a. p. i. dubitare. ⁊ mussare. i. si-
lētio murmurare. Vñ Mussat q̄ dubitat mus
sat q̄ murmurat idem. Itē inuenit᷑ muso sas
id est scio. ⁊ tunc scribit᷑ ꝑ vnū s.
Muteo tes. n. s. i. esse vl̄ fieri mutū tacere. Jñ
mutesco scis incho. ⁊ ꝓdu. mu. Vñ Macer
de cepis. Juuabit illos subitꝰ quos facit ob
mutescere moꝛbꝰ
Mutilo las. a. p. minuere. vellere. truncare. vt
hoīs caput vel aliud membꝛū amputare vel
ꝑtem arboꝛis auferre vl̄ boū coꝛnua detrun-
care. ⁊ coꝛ. pe. Vñ Oui. de arte. Turpe pecꝰ
mutilū turpis sine gramine campus.
Mutio t᷑ tiui. n. q. i. murmurare ad modū mu-
toꝝ velle loqui ⁊ nō audere ⁊ est ꝓpꝛium mu
torū vel loq̄ nō audentiū. Et đr a mutꝰ. ta.
tum. ⁊ ꝓd. mu. Vñ Esopꝰ. Supplicat ille ni
mis mutitq; timoꝛe silendo. Et mutio inue-
nit᷑ ꝑ mutere sed raro.
Muto tas taui. a. p. i. mouere vel in aliū statuȝ
vertere vel ad aliū locū ducere vl̄ id qđ habe
mus dare ꝓ eo qđ nō hēmꝰ vt cū damꝰ dena
rios ꝑ vino mutamꝰ denarios vino ⁊ nō vi-
nū. ⁊ ꝓ. mu. Vñ Oratiꝰ in epi. Collū nō ani
mū mutāt q̄ trans mare currunt.
Mutuo as are. a. p. ⁊ mutuoꝛ ar᷑. d. p. differūt.
qꝛ mutuo as dantis est. quasi mutuo dare. vt
Mutuo tibi denarios . i. mutuo do tibi ẜ mu
tuoꝛ recipientis est. quasi mutuo accipio a te
vt Mutuoꝛ denarios a te. Vñ illud. mutua-
bit᷑ peccatoꝛ ⁊ nō soluet. Exo. xij. đꝛ. Prece-
pit dominꝰ filijs israel vt mutuarent᷑ vasa a
vicinis suis. ⁊ spoliarent egyptum. Quilibȝ
ergo caueat abuti istis xbis. Unde Mutuo
vult dantē ẜ mutuoꝛ accipientem. Item mu
tuo credentis est sed mutuoꝛ accipientis. itē
mutuo mutuas etiā differt a cōmodo das. vl̄
accomodo das. qꝛ cōmodamꝰ vl̄ accōmoda-
mus res illas q̄ eedeȝ in essentia debent red
di. s. que nō transeūt in possessionē recipien-
tis vt equus mantellū ⁊ hmōi. Sȝ mutuamꝰ
illas res q̄ transeunt in possessionē recipien-
tis. vt denarios. vt accōmodo vl̄ cōmodo ti-
bi equū. i. nō ꝓpꝛietatē ẜ ad cōmodū ⁊ vtilita
tē. ⁊ silr̄ vsum eius quem ego habeo tibi do.
id est ad equitandum nō vt sit tuus. Sȝ mu
tuo denarios tibi. id est cum sint mei dando
fiunt tui.

N ante A

Nancio cis ciui. dicebant antiqui. Jñ
nos dicimꝰ. Nancisco scerIs nactus
sum. d. t. i. acquirere adipisci inuenire
Vñ. ij. Mach. xiiij. đꝛ. Tp̄s aūt opoꝛtunū de
mentie sue nactus
Nario naris nariui. a. q. i. subsānare nares fri
care. ⁊ đꝛ a naris
Narrito tas. i. frequenter narro.
Narro as aui. a. p. i. dicere.
Nascoꝛ sceris natꝰ sum. d. t. i. de vtero exire. de
cidere. ⁊ signat passionē ab alio illatā. i. ꝓue
nientē ex passione ꝓcedente circa aliud sup-
positū. i. circa matrē.
Nato tas taui. n. p. i. frequenter no. vel me ex
aqua leuo. ⁊ đꝛ a no nas nare.
Naucifacio cis. n. t. i. parū vl̄ nihil appꝛeciari.
Naucipendo dis. n. t. i. vilipendo
Naufragoꝛ aris. d. p. i. piclitari pati fractōȝ na
uis. Inuenit᷑ ēt naufrago as in eodē sensu.
Vñ Naufragiū faciens naufragat illa fides
Nauigo gas gaui. a. p. i. nauē agere. ⁊ coꝛ. ui.
Vñ Virgi. eney. v. Nauigat Eneas siculas
defert᷑ ad oꝛas.
Nauseo as. n. p. i. vomere. ⁊ ꝓpꝛie in mari vl in
naui. ⁊ ad vomitū ꝓuocari. ⁊ voluntatē vo-
mendi habere sine effectu. ⁊ ꝓpꝛie in naui. vñ
Oratiꝰ in epi. Nauseat ⁊ locuples quē du-
cit pꝛima triremis. Item nauseo ponitur ꝑ
fastidire. vt Iste nauseat super hac re. id est.
fastidit.
Nauo as. a. p. i. cōpellere foꝛtiter exeq̄ vel ope
ram dare

N ante E

Neco cas caui vel necui necatū vel nectū. a. p.
id est occidere. Sȝ necaui ferro ꝑimi. Necui
alia vi. vñ. Necatꝰ ferro. ẜ nectꝰ alia vi ꝑem
ptus. ⁊ coꝛ. ne. Vñ Et neco dicaui ferro. ne-
cui reliq̄ vi. ⁊ Thobias. Hanc afflige fauet
huic famulare necat
Necto ctis nexi vel nexui nexū. a. t. i. ligare. ad
iungere vel inserere vel nodare qđ etiā face-
ret nectū. nisi esset differētia hꝰ xbi neco. cas
necui nectum. Inde h̄ nexio onis. Et com-
ponit᷑ Connecto ctis. Innecto Subnecto.
Negligo gis xi ctū. a. t. i. cōtemnere derelinq̄re
q̄si nō legere vel quasi nō eligere
Nego as aui. a. p. i. qđ obijcit᷑ nō cōcedere vel
nō esse verum cōtendere cōtradicere. Nego

cōponit. abnego as denego as.i.valde ne/gare.⁊ cor.ne.Unde Inficit intingens q̄ denegat inficiat.
Negocior aris atus sum.d.p.i.mercari
Nenior aris atus sum.d.p.i.vana loqui vel cātilenā sup mortuū facere vel lamentari.
Neo nes neui netum.n.s.i.filare p quandam ductionem filum a colo trahere.⁊ componit perneo nes.
Nequeo q̄s quiui quitū pe.cor.i.nō queo.idē non possū.⁊ componit a non ⁊ queo.Et no. ꝙ tm̄ tria vba cōponunt cū nō.s.nequeo nescio nolo.⁊ cor.ne.vn̄ Esop⁹ Tpe deleri gr̄a firma neq̄t.
Nequito tas.n.p.⁊ nequitor aris.d.p.i.nequam esse vel potius nequiter agere.
Neruo as.a.p.i.neruis cōiungere vel neruos alicui dare.Et cōponit deneruo as.i.dissol uere debilitare vel valde neruare.
Nescio scis sciui scitū.q̄si nō scire.i.ignorare.
Nexo xis xui xū.i.nectere.sed nexo as xui nexū id est frequenter nectere.

N ante I

Nihilo as.a.p.i.in nihilū redigere.⁊ dicit a nihilū.Et cōponit adnihilo as are.i.annullare destruere ad nihilū redigere
Nihilifacio cis.⁊ nihilipendo dis in eodē sensu.i.vilipendere vel nulli⁹ p̄cij extimare
Nicito as.a.p.i.vigilo vel palpebras moueo. Inde annycito tas.p cōpositionē.
Nyctitor aris freqn.a nyctor aris.Inuenit etiam in neu.g.in eodē sensu.nycto as ⁊ nyctito tas.i.frequenter nocte vigilare
Nycto cis ctere ⁊ nyctio tis tiui ctitū.n.q.id ē glatire.qd̄ ꝓprie canū est q̄n bestiarū vestigia insequunt ⁊ acute ganniunt. vn̄ Cecili⁹ d q̄dam cane di.Bn̄ nyctit oletq̄.
Nyctor aris.i.nocte vigilare.⁊ d̄r a nyctos qd̄ est nox.Inde nyctāter aduer.i.vigilant.⁊ hoc nyctamen inis.i.vigilamen.⁊ h nyctat⁹ tus Inuenit etiā in neu.g.in eodem sensu.
Nycto tas.Nycto vel nyctor componit annyctor aris.vel annycto as.Innyctor aris.vel Innycto tas.
Nideo des dui.n.s.i.splendere.⁊ est tractuz a nydo.s.cū pulli matri aduenienti cū quodā alarū applausu occurrunt.⁊ tunc est ꝓprie nidere.Item nidere est redolere ⁊ ꝓprie d̄r de carne assata.vel dum assat.⁊ ꝓdu.ni.
Nidifico cas.p.cor.i.nidum facere.
Nigro as.a.p.i.nigrū facere.Et cōponit denigro as Enigro as.i.valde nigrare vel nigre/dinē auferre.⁊ ꝓdu.ni.positiōe.s naturalit eam cor.Et a nigro as descendit nigreo gres qd̄ cōponit denigreo es.⁊ hinc nigresco scis ⁊ denigresco scis incho.Et cor.ni naturalit Unde in aurora.Actio si mala sit omne ni/grescit opus.

Ningo gis xi ctū.i.niuē mittere.⁊ ē verbū excepte actiōis.⁊ ꝓprie hz tm̄ tercias psonas.
Niteo tes tui.n.s.i.splendere lucere candere. d dicit niteo quasi niuē teneo.⁊ est ety.Inde nitesco scis.Et niteo caret supino.⁊ cor.ni.vn̄ Grecismus.Gemma nitet syd⁹ fulget.candelaq̄ lucet.
Nitido das.a.p.i.nitidū facere.⁊ cor.ti.
Nitor teris nisus vel nixus sum.d.t.id est laborare gradi conari ⁊ parere.Naz in partu maximus labor ⁊ conatus est.⁊ ꝓprie p parere facit nixus ⁊ ꝓdu.ni.Unde Oui.de sine titulo Nitimur in vetidū sp cupimusq̄ negata.Et facit supinū tam in sum q̄ in xum fm vtranq̄ significationē lz p parere frequentius xum. Et nitor hz q̄nq̄ pticipia.s.nitens nisus nixus nisurus nixurus
Niuo as aui.a.p.i.ningere.⁊ d̄r a niue.Inde niuasco scis incho.

N ante O

No nas naui natū.n.p.i.natare.⁊ cōponit.anno as.inno as.i.int⁹ nare.Transno.
Nobilito as.i.nobilē facere honestare ⁊ nobilitare.i.more nobiliū se habere.nobiles imitari.⁊ dicit a nobilis.Et cōponit denobilito as.i.valde nobilitare.vel de sit p̄uatiuuz fm vtranq̄ significationē sui simplicis.Denobilitare.i.deorsuz a nobilitate statuere.s.vituperare.dehonestare ⁊ denobilitare degenerare nō more nobiliū se habere.Nobilito in prima significatione cū suis cōpositis ē actiuum.In secunda est neutrum.Et corr.li. Unde Esopus.Nobilitat viles frons generosa dapes.
Noceo ces cui citū.n.s.i.offendere.Inde nocuus.a.um.⁊ nociuus a.um.i.nocens vel cui nocet.Noceo componit pernoceo es.i.valde vel pfecte noceo.⁊ cor.no.Unde Prosper. Uelle magis facinus q̄ tolerare nocet.⁊ h vbum noceo olim cōstruebat cū accusatiuo qd̄ adhuc in multis locis inuenit.Unde mar.vlt.Si mortiferum quid biberint nō eos nocebit.
Nocto as.aui a.p.i.nocte vigilare.⁊ componitur Pernocto as.
Nodo das daui.a.p.i.ligare.⁊ ꝓdu.no.
Nolo nonuis nōuult nolui nolite nolle.i.non velle.⁊ d̄r a nō ⁊ volo.⁊ differunt nolle ⁊ nō velle.q2 nolo importat p̄cise resistentiā contemptum ⁊ oīmodā cōtradictionē vel repudiationē.⁊ nō solū absentiā voluntatis.Sz nō volo tm̄ aliqualē ⁊ nō oīmodā importat contradictionē.vt no.Io.an.de off.dele.c.prudentiā.§.sexto.sup v.nō velit.⁊ in impatiuo hz noli nolite
Nomino as aui.a.p.i.noīe vocare appellare. Inde noīatus a.ū.i.valde opinat⁹ ⁊ noīatus. ⁊ nominate tius sime.aduer.

Noscito tas. id est frequenter noscere

Nosco scis noui notum. a. t. i. intelligere vel cognoscere. Et nota q̃ noui nouisti ſm aliqs ẽ verbũ defectiuũ aliud a nosco. ꝛ si hoc verũ ẽ nõ poterit ibi esse alia discretio. nisi qd̃ noui defectiuũ hꝫ vim qñqꝫ p̃ntis qñqꝫ p̃teriti. vñ Bis duo sunt odi noui cepi meminiqꝫ. Que retinent sensum presentis preteritiqꝫ

Noteo tes tui. n. s. i. esse vel fieri notũ. ꝛ p. primã. ꝛ cõponitur innoteo tes tui. ꝛ hinc notesco scis. ꝛ innotesco scis incho.

Notifico as aui. a. p. i. notum facere

Noto tas tare. i. freq̃nter noscere vel designare demonstrare signare vel rep̃hendere. ꝛ dr̃ a nosco scis. ꝛ cor. primã. licet supinũ a quo deriuat̃ eã pducat. vñ. Hoc ĩ amore noto q̃ eo careo mihi noto. Noto tas p̃t etiã deriuari a nota te. tũc notare ẽ notas facere. notis designare. Itẽ a noto. i. rep̃hendo notori⁹ a um qd̃ dꝫ notari vel rep̃hendi ꝛ hic ꝛ hec notabilis ꝛ hoc le. Inde notabiliter aduerbiũ.

Nouercor aris atus sum. d. p. id ẽ more nouerce se hr̃e. seuiciã nouerce exercere

Nouo as. a. p. i. nouũ facio. ꝛ dicit̃ a nouus. ꝛ componitur annouo as. innouo as. renouo. uas. ꝛ cor. no. Unď. Proficit hic nunqꝫ cui semper lecta nouantur

N ante V

Nubilo as are. a. p. i. obscurare spissum facere. ꝛ cõponit̃ cũ ad. con de in ꝛ e.

Nubo bis psi ptũ olim erat actiuũ p maritare. Vñ in euãgelio. Neqꝫ nubent neqꝫ nubent̃ Math. xxij. Sꝫ mõ ẽ neutrũpassiuũ ꝛ p̃prie ptinet ad mulieres. vt nubo tibi. i. maritor tibi. vel ducor a te in nuptam. Item nubere id est tegere. Et ab hac significatõe tracta ẽ prima significatio quia tũc cũ femine nubũt primũ capita eaꝝ teguntur. Nubo ſm q̃ ptinet ad mulieres est neutrũ ȝ p tegere est actiuũ. ꝛ pd̃. nu. vñ Oui. in epi. Si qua voles apte nubere nube pari.

Nucleo as. a. p. i. claudere vel tegere. ꝛ dr̃ a nucleus. Et cõponit̃ enucleo as.

Nudo as are. a. p. i. expoliare detegere. manifestare. ꝛ dr̃ a nudus. ꝛ pdu. nu. Unde Ouiď. de sine titulo dicit. Nõ mihi decepte nudãt tua facta tabelle

Nugo aris atus sum. d. p. i. nugas facere vl' dicere vel frequenter et inutiliter idem dicere. Inde hic nugator toris ꝛ hec nugatio onis. ꝛ nugatorius a um ꝛ produ. nu. Et componitur cum ad con p ꝛ re.

Nullo as are. a. p. i. adnihilare ꝛ cõponitur vt annullo as. i. debilitare adnihilare

Numello as. i. numella ligare. Inde numellatus a ũ. i. numella ligatus

Numero as aui. a. p. est vnitates plures profusas in vnũ colligere ꝛ aceruare. Inde hic numerator oris. ꝛ hic ꝛ hec numerabilis ꝛ hoc le. Inde numerabiliter aduer. ꝛ cor. me.

Nuncio as aui. a. p. intimare vel notificare. Et componit̃ denũcio as. i. valde nũciare vel p̃hibere. Annũcio as. ȝ annũcio de futuro. nũcio de longinquo. Denũcio in p̃nti. Enũcio as. Prenũcio as. Pronuncio as. Renũcio as. i. iterũ nũciare vel renuere. Et cõponitur Abrenuncio as. Subnuncio as. id est latenter vel post vl' parũ nunciare.

Nuncupo as. a. p. i. palã noĩare vel vocare ꝛ cõfirmare. ꝛ dr̃ a nomẽ. Et dr̃ nuncupo q̃si noĩe capio. ꝛ ẽ etymol'. Iñ hic nuncupator ris. et nuncupatrix.

Nũdino as. i. vendere vel emere vel mercari.

Nuo is. nui. nutũ. n. t. i. annere. cõsentire p̃mittere. vel nutum facere.

Nuto as are. i. frequẽter nuere signare sic̃ facĩs q̃si cũ digitis loquit̃. ꝛ dr̃ a nuo nuis. Et cõponit̃ annuto as. Item nutare. i. dubitare vacillare tremere. moueri vel incipe cadere. Inde nutabũdus a um. ꝛ pdu. nu. vñ Lucanus. Felix qui potuit mundi nutante ruina. Quo iaceat iam scire loco.

Nutrico as. i. nutrire. ꝛ dr̃ a nutrio is. Vel nutrico. i. appareo nutrire. sicut albico. id est appareo albere. Et nutricor inuenit̃. Unde Cicero. Nutricat̃ ꝛ cõtinet p nutricat. ꝛ põt dici verbũ apparatiuũ. Item Chrysostomus in omelia sancti stephani dicit. q̃ ecclesia ꝛ ĩ baptismo ad se venientes generat ꝛ in sermone nutricat.

Nutrio tris triui. a. q. quasi nutu erudire. ꝛ dr̃ a nut⁹. Nutrio componit̃ Enutrio tris. i. extra vel valde nutrio. ꝛ cor. nu. naturaliter. vñ Claudianus. Sepe nutrit ducitqꝫ manu resoluetqꝫ leonem.

O ante B

Obaudio dis. a. q. id est male audire vl' contra vel quasi de mente peducere ꝛ dicitur ab ob ꝛ audio dis. Inuenitur etiam pro obedio. sed raro. ꝛ ex eisdem cõponitur obedio.

Obceco cas. pe. p. a. p. id est valde cecare.

Obdo dis didi. tum. n. t. id est opponere. claudere occulere. supponere ꝛ conculcare. Inde obditus a um.

Obduco cis xi. ctuꝫ. a. t. i. cõtradicere delere obumbrare obuelare ſm Pap. ꝛ dr̃ ab ob ꝛ duco cis. Inde obductus a um. id est secretum vel obuelatum vel opertum.

Obedio dis diui. n. q. i. circũaudio vel vndiqꝫ audio. Qui eñ obedit paratus ẽ audire. Iñ obediens tis. o. g. ꝛ obediẽter tius. sime. aduer. ꝛ hec obedientia tie.

Obelo las. a. p. id est sagittare vel sagitta pcutere vel tali v̲gula denotare. cõsignare. restituere. ꝛ dr̃ ab obelus.

Obeo obis obiui.n.q.pl'a signat. Nã obire.id contra ire.ꝛ obire.i.circũire ꝛ obire.i.pficere ꝛ obire.i.frequentare. Itẽ obire.i.mori. sed differũt. Obire ei est ĩ itinere. Mori vbicũqꝫ Itẽ mori cõe est bestijs ꝛ hominibꝰ et bonis ꝛ malis. ß obire conuenit tm̃ hominibꝰ ꝛ tm̃ bonis. Est em̃ obire quasi obuiam ire. Boni ergo obeunt.i. in dissolutiõe anime ꝛ corpis obuiam eunt xp̃o in aera. Uñ in kalendario inuenitur Obitus beati Martini.ꝛ nõ mors beati Martini.

Obero as.i.precio.s.ere cõducere. Inde oberatus ta tũ.id ẽ ere cõductus.vnde in vita sancti Martini. Oberatos habet meos scriptores p q̃s tibi mee ineptie publicant̃. Et oberare est vndiqꝫ ere circũdare.

Obiecto as.i.frequent' obijcere.ab obijcio cis.

Obijcio cis ieci ctũ.a.t.i.opponere.improperare.ꝛ dr̃ ab ob ꝛ iacio cis. Iñ obiectꝰ.ta tũ.et hec obiectio onis.

Obiurgo as.n.p.ꝛ obiurgor aris.d.p. in eodem sensu.i.ꝯ aliquẽ vel fortiter iurgare.

Oblecto as.a.p.i.delectare.

Oblego as aui.a.p.i.ꝯ legare vl' p ꝯriũ vl' ꝯtra dicere.vel cõtra leges venire vel dicere. ꝛ dr̃ ab ob.ꝛ lego as.ꝛ pdu.le.

Oblido dis si sum.a.t.i.contra vel circa ledere

Obligo as aui.a.p.i.impignerare q̃si ob.i.ppt' aliq̃d impignerare dare vl' nectere.ꝛ dr̃ ab ob ꝛ ligo as.ꝛ cor.li.

Oblimo as.a.p.id est limpidare polire vl' detere demoliri corrodere.vl' limo cooperire ꝛ dr̃ ab ob ꝛ limo as.ꝛ pdu.li.vñ Luca. Pene gener crassis oblimat echinades vndis.

Oblinio nis niui.a.q.i.placare.lenẽ vel dulcez facere.ꝛ dr̃ ab ob ꝛ linio is. Uel oblinire.i.ĩ ungere. Iñ oblinitꝰ ta. tũ.i.linitꝰ siue ĩunctꝰ dr̃ etiã oblinitꝰ.i.placatus lenis factus.

Oblino nis.leui litũ.a.t.i.inficere. deturpare. qḋ vulgo dr̃ empegazare.

Obliquo.as. aui.a.p.i.transuersum facere.vel non rectum siue non equum facere.ꝛ dicitur ab ob ꝛ liquo as. Inde obliquꝰ a ũ.i.non rectũ ꝯriũ curuũ. vñ dicit Pap. Obliquat trãsuersum facit. Obliq̃.i.nõ directa ꝯria curua. ꝛ p.li. Potest etiã obliquo cõponi ex ob ꝛ liquo as. ꝛ tunc ẽ obliquare vel contra liquare.ꝛ cor.li.

Oblittero as.a.p.i.delere. obliuioni tradere. Et inde oblitteratus a um.

Obliuiscor sceris oblitus sum.d.t.i.memoriaz alicuius rei amittere ꝛ ꝯstrui t̃ cũ gtõ ꝛ actõ vt obliuiscor tui vel te. Inde hec obliuio nis ꝛ inde obliuiosus a um.id est obliuione plenus qui facile obliuiscit̃.

Obnitor teris.d.t.obsistere obluctari contradicere vel renuere. Uel obniti.i.circũquaqꝫ niti ad obsequium.

Obradio as.n.p.i. circũcirca vel ꝯ splendere.

Obrepo pis.n.t.i.vndiqꝫ vel cõtra repere. vel quasi latẽter subintrare.lxj.di.nullꝰ inuitus ꝛ dr̃ ab ob ꝛ repo pis.

Obruo is.a.t.i.sternere.ꝛ dr̃ ab ob ꝛ ruo.

Obscuro ras raui.a.p.i.facere obscurũ.ꝛ dr̃ ab ob ꝛ cura re.

Obsecundo as.n.p.i.obedire obtemperare.

Obsero ris obseui obsitũ.n.t.i. ꝯ vel vndiqꝫ seminare vel plantare vel tegere. Unde Luca. Obsita funera celat̃ purpura lana. Sed obsero ris rui obsertum.a.t.id ẽ contra serere cõtra mittere.cõmiscere.

Obseruo as are.a.p.inuenit̃ in duabus significationibus. In bona significatione.i. quasi vndiqꝫ seruare ꝛ adimplere. vt iste obseruat p̃cepta dñi. In mala significatione obseruare.id ẽ q̃si ꝯtra seruare vt obseruabit pctõr iustũ.i.insidiat̃ iusto. Uñ Cõplet ꝛ exequit̃ obseruat ꝛ insidiat̃. Inde obseruãs tis.o.g. et hec obseruãtia tie.ꝛ obseruatio onis. Et ẽ obseruantia cultus religionis. Sed obſuatio ẽ cure ꝛ doctrine ꝛ artis.

Obsideo des.a.s.vel obsido dis. id est circa sedere ꝛ cingere.vndiqꝫ circundare.ꝛ pprie expugnandi causa. Inde hec obsidio onis. id est obsidendi actio.

Obsoleo es.obsoleui vel obsolui obsoletuz vel obsolitũ.i.dissuescere ab vsu recedere ꝛ ĩ obliuionẽ venire vilescere ppter fetorẽ deserivt Iste locus obsolet.i.ab vsu recedit vilescit ppter fetorẽ deserit̃ ꝭm hug. Pris. No ĩ.ix.li. sic di. Obsoleo q̃z obsoleui facit. Nõ ẽ eniz a soleo qḋ solitus sum facit.siue solui p̃terituz ꝭm Salustiũ. ß ab obs ꝛ oleo. sicut obscenꝰ ab obs ꝛ canẽdo vel ceno.ꝛ cor.so. obsoleo. Inde obsoletus ta tum.

Obsono as.pe.p.i.cenare.qꝛ cena ꝯ somnũ solet sumi.ß lz ita obsonare inueniat̃ simpl'r p cenare. pprie tñ obsonare.est post cenã cõtra somnũ aliq̃d comedere.ꝛ dr̃ ab ob ꝛ somnus Inde h' obsoniũ.i.puus cibꝰ ꝛ delicatꝰ.q̃ pꝰ cenã ꝯtra somnũ sumit̃. vnde q̃libet modicꝰ vel delicatꝰ cibꝰ int' alios sumptus dr̃ obsoniũ.qḋ vulgo cõpanaticũ dr̃. ꝛ absoniũ dr̃ h' obsonatꝰ tus.i.actus obsonãdi vl' ipa cena siue obsoniũ.vel sumptꝰ q̃ expendit̃ in cena siue obsonio. Inuenit̃ etiã obsonor aris.d.p. in eodẽ sensu. Itẽ inuenit̃ obsono as.i.contra sonare.ꝛ dr̃ ab ob ꝛ sono as.ꝛ cor.so.sed qñ cõponit̃ a somnꝰ p.so. Unde Obsono ceno tñ obsono de sono fertur.

Obstetrico as.a.p.i.officiuz obstetricis exercere. Uñ Exodi.j. Obstetricandi habẽt sciam Iñ obstetricãs tis.o.g. vnde Iob.xxvj. Et obstetricante manu eiꝰ eductꝰ ẽ coluber tortuosus. Obstetricãte intellige.i. leuiter educente ꝛ suauiter contractante sine animi conturbatione.ꝛ pdu.pe.

Obstino as aui.a.p.id est in malo durare.face-

re ꝛ in malo ꝑseuerare intendere. ꝛ dr̄ ab ob. ꝛ teneo nes. Jn̄ obstinatꝰ a. ū. i. in malo indu ratꝰ obfirmatꝰ vl' intentꝰ. Et obstinate aduer. i. in malo ꝑseuerant' vl' intente. Jnueni tur etiā obstinatꝰ in bona ꝑte. i. in bono ꝓpo sito firmꝰ ꝛ stabilis. Un̄ Ruth. j. Uidens ꝙ obstinato esset animo

Obstipo as. a. p. i. inclinare

Obsto as. steti stitū. n. p. i. nocere impedire cō tra stare. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ sto stas

Obstrepo pis pui pitū. n. t. i. ob vl' ꝯtra strepere ꝛ dr̄ ab ob ꝛ strepo pis. ꝛ cor. stre

Obstringo gis xi. a. t. id est vndiqꝫ vel ꝯtra strī gere.

Obstrudo dis. a. t. i. ꝯ vel ob aliquid vl' vndiqꝫ trudere includere vel abscondere.

Obstruo is. a. t. i. cōtra struere vl' vndiqꝫ obtu rare obijcere impedire claudere abscondere.

Obtempero as. n. p. i. obedire cōsentire obseq̄. vl' iussui iudicis parere

Obtineo ꝯtines nui tentū. a. s. i. impetrare acq̄re re. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ teneo nes. Jn̄ h' obtentꝰ tus. i impetratio acq̄sitio. ꝛ cor. ti.

Obtingo gis tigi. a. t. i. vndiqꝫ vl' cōtra tange re vel accidere. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ tango gis. item accidit malū Euenit casu Obtingit sorte Cō tingit facto

Obtrudo dis. a. t. i. cōtra vl' ob aliq̄d vl' vndiqꝫ trudere includere abscondere

Obtundo dis obtudi tusū. a. t. i. ꝯtra vl' vndi qꝫ tundere obturare in angustia claudere vel ꝓhibere obserare obsurdare opprimere. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ tundo dis. Jn̄ obtusus a. ū.

Obtueor eris obtutus sum. d. s. vl' obtuor eri obtuitꝰ sum. d. t. i. cōtra vl' vndiqꝫ vel ob ali quid tueri.

Obturo as aui. a. p. i. claudere stipare. ꝛ dr̄ ab obtundo dis. Jn̄ obturās tis. g. o. Un̄ ꝓpheta. Sicut aspidis surde ꝛ obturantis aures suas. i. claudētis. Et obturatꝰ a. ū. ꝛ ꝓdu. tu Un̄ in aurora dr̄. Lex ait ora boui non obtu res opanti. Un̄ ꝓuer. xxxj. Qui obturat au res suas ad clamorem pauperū.

Obuersor aris atus sum. d. p. i. cōuersari.

Obuio as aui. n. p. i. esse obuiū alicui in via cō traire. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ vio as. Jn̄ obuiꝰ a. ū. Jn̄ obuie aduer. ꝑ quo sepe ponit' obuiā aduer bialit'. qn̄qꝫ loco aduerbij loci. qn̄qꝫ loco ad uerbij qualitatis.

Obumbro as. a. p. i. vndiqꝫ vmbrare. refrigera re. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ vmbro as. Un̄ Lu. i. angelus ad Mariā vginem ait. Uirtus altissimi ob umbrabit tibi

O ante C

Occalleo les lui. n. s. i. obdurare indurere cal lum facere. vt vulnus occallescit cum incipit sanari. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ calleo les. Jn̄ occallesco scis incho.

Occano nis nui idem q̄d occino nis

Occeco cas care. a. p. i. valde cecare.

Occēto as. i. freq̄nter occinere ab occino nis.

Occido dis di occasū. n. t. i. cōtra vl' simul cade re mori. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ cado. ꝛ cor. ci. in p̄senti ꝛ in p̄terito. Et sic sumit' Eccs. i. Orit' sol ꝛ occidit. Et ab aplō. Sol nō occidat sup iracū diā vr̄am. Jn̄ occiduus a. ū. i. cadens. Item occido dis di occisum. ꝛ tunc ꝓdu. ci. vbiqꝫ Et cōponit' ab ob ꝛ cedo dis cecidi. Et sic su mit' Sap̄. i. Os q̄d mentit' occidit aīam. vn̄ in Grecismo dicit'. Occido perimo sed deno tat occido laboro.

Occino nis nui. n. t. i. canere vl' contra vl' vndi qꝫ canere vl' concinere vel concantare vl' infa mie carmen cū certo noīe dicere. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ cano canis.

Occo as aui. a. p. i. freare scindere truncare se mina terra opire. Proprie q̄dem occare ē cū rustici aratione ꝛ satione facta dimissis bobꝰ grandes glebas cedunt ꝛ ligonibꝰ frangunt ꝛ dr̄ occare q̄si occecare. q2 operiat semina. ꝛ tunc est occatio q̄si occecatio. s3 ponit' ꝑ scin dere vel secare vel truncare. sicut dixi. Unde Cloto colū baiulat. lachesis trahit atropos occat. Jn̄ h' occa ce. quoddā instrumentū ad terram scindendā sicut rastrū. Occo cōponit' cu3 ex. vt Exocco as. i. valde occare Reocco as. i. iterū occare.

Occulo lis lui cultū. a. t. i. abscondere tegere. claudere celare. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ colo lis. Un̄ oui diꝰ in p̄ma epi. Ossa ruinosas occulit herba domos. Jnde occulto as freq̄nenter occule re. Jtem ab occulo dr̄ occultꝰ a. ū. i. abscōsus tectus clausus. ꝛ ꝓd. primā positione. Unō Oratiꝰ in prima epi. Occultū visus decurrit piscis ad hamū.

Occumbo bis. n. t. i. cōtra aliq̄d ꝯtra cūbere. ꝛ occubo as ꝑ eodē. ꝛ ambo faciūt p̄teritū i cu bui ꝛ supinū in cubitū.

Occupo as are. a. p. i. inuadere q̄si ex improui so vel ante capere. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ capio is. ꝛ in de cōponit' p̄occupo as. i. ante occupare. itē exoccupo as i. expedire. ꝛ cor. cu. Jte3 occu pare capit' qn̄qꝫ in mala significatione ꝛ qn̄ qꝫ in bona. Et ꝓprie mobilia occupant'. ꝛ im mobilia inuadunt'. vt in glo. sup hoc v'bo in c. generali. de elec. li vi. v'. contor.

Occurso as. i. frequenter occurrere.

Ocior aris. d. p. i. ocio vacare. inde ociabundꝰ da dū. i. ociosus vl' silis ocianti.

Ocreo as. a. p. i. calciare ocreis. ꝛ cōponit' cu3 ex vt exocreo as. i. ocreas extrahē. Jn̄ ocreo as. i. ocreas induere.

Octuplo as. a. p. i. octuplū facere. octies mul tiplicare. ꝛ cor. tu.

Oculo as are. a. p. i. oculos dare. vt Deꝰ ocu lauit istū. i. dedit ei oculos. ꝛ cōponit' cū ex. vt exoculo as. i. oculos extrahere

O ante D

Odio odis odiui oditū.a.q.i.odio habere.vñ ꝓpheta. Odiui eccłiaz malignantiū. Jñ odi odisti odit osum vbū defectiuū in eodez sensu. Unde ꝓpheta. Perfecto odio oderam illos. Item amos.v. Odi ꝛ ꝓieci festiuitates vr̃as. Et hꝫ tm̄ p̄teritū ꝛ ea q̄ formant̄ a p̄terito. ꝛ accipit̄ in sensu p̄sentis ꝛ p̄teriti. ꝛ sūt quattuor. sicut patet supra in memini. Et ab odio odis dr̄ hic ꝛ hec odibilis ꝛ hoc le.id ē odio habitus vl̓ habilis. Et hoc odiū dij.i.inueterata inimicicia de vltione cogitans. Et odiosus a.um.i.odio plen⁹ odio habit⁹. Et q̄n̄q̊ sic dr̄ odio habens. Et in eodē sensu dr̄ odiosicus a.ū. Odio odisti neutrū est tercie cōiugatiōis. Sed odio odis actiuū est cū suis cōpositis. Item odi odisti ꝓducit primaz Sed odio odis cor.primā. ꝛ est quarte cōiugationis. Unde Oratius in epi. Prodigus ꝛ stultus donat q̄ spernit ꝛ odit. Itē Ouidius de arte. Odimus accipitrem q꜓ semper viuit in armis. Uñ q̄dam Actiuū fit odit neutrū ꝓducit̄ odit. Et odio odis olim faciebat futurū indicatiui in bo. Unde Prouer.i. Et imprudentes odibunt sciam. sed mō facit in am. vt odiam

Odoro as.a.p. ꝛ odoror aris.d.p.in eodē sensu. id est odorem pcipere vel odorē accipere. vl̓ olfacere. Uñ Gen.viij. Odorat⁹ est dn̄s odorē suauitatis. Jñ odoratus vs ui.i. act⁹ vel passio odorandi. Et dr̄ odoratus q̄si odoris aeris tactus vel tractus. ꝛ est etymo. Jñ odorabilis le. ꝛ odoralibit̄ aduer. ꝛ hec odorantia tie.

O ante F

Offendo dis di sum.a.t.i.aliquem facere irasci vel inuenire. Cū eñ ad lapidē offendim⁹ illum inuenim⁹. Jñ hec offensio onis. ꝛ hec offensa se.i.culpa forefactū. ꝛ hoc offendiculum li.

Offenso as are.i. frequenter offendere. Inde hoc offensaculum li.i.scandalū vel ira vl̓ impedimentum.

Offero offers obtuli oblatum.i. vltro p̄bere vl̓ obuiā recipienti ferre. ꝛ dr̄ ab ob ꝛ fero fers. Jñ hec oblatio onis.

Officio cis.a.t.i.nocere. ꝛ dicit̄ ab ob ꝛ facio facis.

Offundo dis offudi suz.a.t.i.circa fundere. vl̓ circūfundere.

O ante G vel L

Ogganio nis.n.q.i.ꝯ ganientē ganire vl̓ garrire. Ponit̄ etiā q̄n̄q̊ ꝓ rn̄dere. q̄n̄q̊ ꝓ stulte loqui q̄n̄q̊ ꝓ inculcare.

Olefacio cis.i. olere facio. ꝛ cōponit̄ a facio et oleo les.

Olesco scis.fetere vel incipere fetere

Oleo les oliui vel oleui olitū vl̓ oletū.n.s.i.fetere. Et no.q꜓ redolere dr̄ tm̄ de bono odore Olere vo tm̄ de malo odore f̄m hug. Sꝫ papias magis ampliat ei⁹ significatiōꝫ. Dic̄ el Olent res valde male vel bone. Redolēt tm̄ bone. ꝛ cor.o. Uñ Nō redolet ꝫ olet piscis duan⁹ ꝛ hospes. Inuenit̄ etiā Olo lis lere. tercie cōiugatiōis f̄m antiquos.

Olero as.n.p.i.plantare olera vl̓ olerib⁹ vti. ꝛ dr̄ ab oleo les. ꝛ cōponit̄ deolero as. exolero as.i.valde deolerare vl̓ olera auferre.

Olfacio cis syncopat̄. ꝛ dr̄ olfacio ꝓ olefacio. id est odoro. Itē olfacere est nasū ad culū ponere. Ita exponit glo.in v°.olfacit.in.l.Agazo.ff.si q̄.pau fe.di. vbi Agazo duxit equuz ad tabernā q̄ mule olfecit q̄ calcitrauit ꝛ agazoni crus fregit

O ante M vel N

Omologare vel emologare est idē q̊ cōfirmare vl̓ ratificare. ꝛ sic dr̄ Arbitriū omologat̄. vel emologat̄.i.cōfirmat̄ silentio decem dierū tacite vel exp̄sse f̄m Hoff.in sum.de arbi. §.effectus.

Ominor aris atus sum.d.p.i.auguror.

Omitto tis tere.si missū a.t.i.p̄termittere. ꝛ corri.p̄mā. Uñ Oratius epi. Que sua culpa premit deceptus omitte tm̄.

Onero as are.a.p.i.grauare onustare sarcinare. ꝛ cōponit̄ Deonero as. exonero as.i. valde onerare vel on⁹ auferre. vñ in Grecis. dicit̄. Accusat sp onero ꝫ pōdero p se. Accusat intellige.i.actiuū est. ꝛ actm̄ casum regit.

Onusto as.a.p.i.sarcinare. ꝛ cōponit̄ Deonusto as.i.valde onustare vel onus auferre.

O ante P

Opaco as.a.p.i.obscurare condensare

Operio ris operui opertum.a.q.i.tegere. Jñ optus ta.tū. ꝛ hoc operimen inis.i. tegimen. Jñ h̄ opimentū ti. ꝛ h̄ optoriū rij. ꝛ hoc opericulū li. Uñ Nūeri.xix. Uas sine opericulo immundū erit. Uel sine opculo f̄m aliā lr̄az q꜓ dicit̄ hoc opculū li.p syncopā. Et cōponitur. Cooperio ris. q̊ vlterius cōponitur discooperio ris.

Operior riris optus suz.d.q.i.expectare. Et ꝓdu.p̄mā. ꝫ operior passiuū eā cor. Uñ Oratius. Nec tardū operior nec p̄cedentib⁹ insto. Item Ouidi⁹. Stantib⁹ extat aquis operit̄ ab equore moto

Operor aris atus sum.d.p.i.opando facere auxiliari inuigilare. ꝛ dicit̄ ab opus vel opa. et cōponit̄ Cooperor aris.i.coauxiliari.cū aīo operari.

Opico cas.a.p.i.corrodere diminuere. ꝛ dr̄ ab ops opis. q̊ est terra. q꜓ omnia terra corrodit ꝛ diminuit. Jñ opicus ca.cū.i. corrodēs

Unde Juuenalis ait. Et diuina opici rodebant carmina mures.

Opimo as aui.a.p.id est fecundare opulentare ⁊ ꝓducit pe.

Opinoꝛ aris atus sum.d.p.i.putare existimare Inde h opinatoꝛ oꝛis.⁊ opinatoꝛius a um.⁊ hic ⁊ hec opinabilis.⁊ hoc le.⁊ opinabiliter aduer.⁊ hec opinabilitas tatis. Et cōponit h ⁊ hec inopinabilis.⁊ h le.⁊ inopinabiliter aduer.⁊ inopinabilitas tatis.⁊ ab opinoꝛ h ⁊ hec ⁊ h opinās tis.⁊ ꝓ.pi.Uñ q̄daꝫ.Absit opinari prauos pctā lucrari.Et in auroꝛa vñ q̄ꝺ attineat ad ius herodis opinās.

Opipo as aui.a.p.i.nobilitare vl' renouare vel recōponere.aut post planctū in cōuiuio gaudere.⁊ dī ab ope.

Opituloꝛ aris.d.p.id est auxiliari.opem ferre.⁊ dicit' ab opis.⁊ tulo lis. Inde opitulant'.id ē auxiliāter aduerbiū.⁊ opitulatim idem.⁊ hoc opitulamen inis.⁊ hec opitulantia tie ⁊ opitulatus us ui.⁊ hec opitulatio onis.id est auxiliū sustentatio.Uñ apl'us.j.Coꝛ.xij. Opitulationes.gubernationes posuit deus in ecclesia.⁊ coꝛ.pe.opituloꝛ.

Oporteo tes tui.n.s.i.cōuenire vel opoꝛtunuꝫ esse.⁊ dicit' ab opis ⁊ poꝛto as.Etiā dr̄ opoꝛtere q̄si opem poꝛtare. h mō nō est in vsu nisi impsonale ab eo deriuatū.s.optet. Jñ opoꝛtunus na num.id ē conuenens vtilis.necessarius. Inde opoꝛtune nius.sime aduerb.et hec opoꝛtunitas tatis.

Oppando dis.di.a.t.i.vndiq3 pandere.extendere.⁊ dī ab ob ⁊ pando dis.

Oppedo dis di.n.t.i.ꝯ pedentē pedere. Et qꝛ qui cōtra pedentē pedit quodāmō ei ꝯtradic̄ ideo oppedere ponit' ꝓ ꝯdicere. Itē quia q̄ oppedit q̄ꝺ pedens facit ⁊ ip̄e facit.iđo ponitur ꝓ consentire.

Oppello lis.oppuli pulsum.a.t.i.vndiq3 vl' cōtrapellere.⁊ dī ab ob ⁊ pello lis.

Oppeto tis oppetiui.a.t.i.ꝯtra petere.⁊ dī ab ob ⁊ peto tis.vel dr̄ ab os oꝛis.⁊ peto.⁊ tūc oppetere.i.oꝛe terrā petere moꝛdere.⁊ ponitur pꝛo moꝛi.

Oppignero as.a.p.id est ꝯtra vel ꝓꝑ aliq̄d pignerare vel subarrare vel confirmare ⁊ dicit' ab ob ⁊ pignero as.

Oppilo las.pe.ꝓ.a.p.i.os obturare obstruere occludere obtūdere.⁊ ꝓꝑie os.q̄si pilare os ⁊ dr̄ ab os ⁊ pilo las.Uñ ꝓꝑha.Ois iniq̄tas oppilabit os suū.h ponit' simpliciter ꝓ obturare.ſm Hug.

Oppleo les leui.tū.a.s.i.iplere vl' obturare.et dr̄ ab ob ⁊ pleo es;q̄ꝺ nō ē in vsu.vñ Teren. Mulier lachꝛymis opplet os.

Oppono nis posui positū.a.t.i.interponere obijcere.⁊ dī ab ob ⁊ pono nis. Inde opposit'.ta tū.⁊ hec oppositio onis.

Oppugno as.a.p.i.cōtra vel vndiq3 pugnare.vel expugnare vel impugnare.

Opto tas taui.a.p.i.desiderare ⁊ eligere. Inde hec optatio onis.i.desideriū vl' electio ⁊ optatus ta tum.pticipiū ⁊ nomen.Opto componitur adopto as.coopto as.id est simul optare.Exopto tas.i.valde optare.Peropto tas id est pfecte optare.

Opulento tas.i.diuitē facere vel fecundare.

O ante R

Oꝛbo as aui.a.p.id ē viduare.ꝑuare ⁊ ꝓꝑie filijs q̄si oꝛbum facere. Jñ oꝛbus.ba bū.i.ꝑuatus cecus. Sed oꝛbus q̄ filios amisit.quasi amissis oculis.h cecus q̄ oculos perdidit sed sepe ponit' oꝛbus ꝓ cecus.

Oꝛdino nas naui.a.p.i.struere.cōponere.disponere.⁊ dr̄ ad oꝛdo inis. Inde oꝛdinat' ta.tum.⁊ oꝛdinate tius sime.aduer.

Oꝛdioꝛ diris oꝛdit' vel oꝛsus sum.d.q.i.ponere telā. Et qꝛ cū quis oꝛdit' telā tūc eā incipit ideo oꝛdiri ponit' ꝓ incipere. Et qꝛ q̄ loquit' ponit verbū post verbū.sicut q̄ oꝛdit' telā ponit filū post filū.ideo oꝛdiri ponit' ꝓ loqui.h cū ad telā ptinet ꝓꝑie facit oꝛdit'.Cū v̄o ad locutionē vel inceptionē facit oꝛsus. Inde h oꝛditus tus tui.⁊ h oꝛsus us ui.i.actus oꝛdinandi telam.vel locutio vel ꝑncipiū locutionis.⁊ hoc oꝛsum si.ꝓ eodeꝫ.s.ꝓ pꝛincipio loquendi.vel locutione.

Oꝛganizo zas.i.oꝛgano cantare.

Oꝛioꝛ reris vel riris.i.nasci.⁊ ꝓfert' ſm tercīā ⁊ quartā cōiugationem. In infinitiuo tm̄ ꝓfertur ſm quartam.s.oꝛiri.⁊ nunq3 oꝛi. Et hꝫ duplex supinum.scꝫ oꝛtum oꝛtu. Inde oꝛtus ta tum.et oꝛitum oꝛitu. Inde oꝛiturus oꝛitura oꝛiturum.

Oꝛno as aui.a.p.i.colere decoꝛare. Et deriuat' ab os oꝛis.q̄si oꝛa ⁊ vultus decoꝛare. Jñ oꝛnamentū ti.dī qꝛ eius cultu ⁊ vultus ⁊ os decoꝛant'. Et ab oꝛno as dī h oꝛnatus tus.id ē cultus habit'.vestiū decoꝛatio. Et oꝛnat' ta.tum.i.nitidus lucidus cultus luculent'. Oꝛno ſm Hug.cōponit'. Adoꝛno as. Deoꝛno.nas.i.valde oꝛnare vel oꝛnatū auferre. Exoꝛno nas.in eodem sensu.

Oꝛo oꝛas ui.a.p.i.dicere rogare oꝛe ratiocinari.⁊ dr̄ ab os oꝛis.⁊ cōponit'. Adoꝛo as. Exoꝛo as. Peroꝛo as.i.valde oꝛare vel pfecte oꝛare.⁊ ꝓdu.o.ſm Hug. Unde Supplicat imploꝛat petit obsecrat hec notat oꝛo.

O ante S vel B

Oscito tas taui.n.p.i.os aperire.oꝛe hiare.baraclare.⁊ dī ab os oꝛis ⁊ cito tas.q̄ꝺ est moueo.vnde Persi'. Oscitat hesternū dissutis vndiq3 malis. Jñ hec obscitatio onis.et hic obscitatus tus.⁊ h oscitamē inis.i.baraclatio.immoderata oꝛis apertio.

Osculoꝛ aris.cō.p.i.osculum dare vel dari.

Oso osas.a.p.id est ossis calciare.ꝛ deriuatᷣ ab osa ose.

Ossillo las.i.verberare vel scindere.

Osso as aui.a. p.i.ossa dare vel ossa ꝑcutere vl' ossa ꝑparare.ꝛ cōponitᷣ exosso exossas.i. ossa auferre. Inosso as.i.ossa immittere.

Ostendo ostendis di.ostentū vl' ostensum. id ē demonstrare aperire.Et dr̄ ab os ꝛ tendo tēdis. Inde ostensim.i.apte.ꝛ hic ostentꝰ tus. tui ſm Hugui. Priscianꝰ xᵒ dicit.Tendo facit tensum qđ tamen facit tentū.ꝛ vtrūqꝫ retinet cū oīmibus suis compositis.vt extensū. ꝛ extentū. Unde ostendo ꝛ ab eo composita facit ostentum ꝛ ostensum. Ostentum quoqꝫ quando monstrum significat nomen est participiale quomō factū dictum visum ab ostendo futura dictum.

Ostento tas.i.frequēter ostendere .vanitare la iactare videre ꝓcurare. In h̄ ostentamē inis ꝛ h̄ ostentaculū li.i.demonstratio.

Ouo ouas ouaui.a.p.i.letari.et ꝓprie est victorum.ꝛ dicitᷣ ab ouum oui. Et est tractū a pueris.quia tunc letantur cum eis dantur oua. Inde Ouanter ꝛ Ouantim aduerbium. ſm Huguitionem. Alij dicunt ouo ouas deriuatur ab oue ꝛ nō ab ouo.

P ante A

Pabulor aris.d.p.i.pascere vel pabulum colligere.ꝛ cor.bu.

Pacifico as aui.a.p.id ē pacem facere concordare. Inde pacificus ca cum.ꝛ pacificatus ta.tum.

Paciscor pacisceris.pactum sum.d.t.diuersas habet significationes. Nam pacisci est in pactum accipere. Item pacisci est in pactuꝫ ponere vel dare vel ꝓmittere vel in pactum petere. Item pacisci est pactum facere.amicitiam firmare vel reintegrare. Paciscor componitur. Compaciscor compacisceris.id ē simulᷣ pacisci. Depaciscor depacisceris.id est valde pacisci.ꝛ faciunt supinum depactum ꝛ compactum. Et participium compactus ꝛ depactus. Si inueniatur compectus ꝛ depectꝰ littera corrupta est. Paciscor primam corripit Et vt quidam dicunt. Compesco compescis componitur a con et paciscor. ꝛ dispesco dispescis.a dis ꝛ paciscor. vt narrat Huguitio.

Paco cas caui.a.p.id est pacificare. ꝛ dr̄ a pax pacis. In pacatus ta tum.i.pacificatus. q̄si pacē tenens.ꝛ ē etymol'. Et compatᷣ ſm q̄ est nomē pacatus tior.simꝰ Unde Heb.xij. Fructum pacatissimū exercitatis per eam reddet iusticie. Et pacate tius sime aduerb.ꝛ h̄ꝛ hec pacalis ꝛ h̄ le. Inde pacaliter aduer.

Paganizo zas.i.ritū paganoꝝ colere vel more paganorum se habere.

Pagino nas.n.p.id est paginas cōiungere vel desiderare.ꝛ cor.gi.

Palestriso as.i.luctari.ꝛ dr̄ a palestra.

Palleo les lui.n.s.i.esse vel fieri pallidū. ꝛ qꝛ ex timore ꝛ amore sequitᷣ pallor.ideo pallere ponitᷣ qn̄qꝫ ꝓ timere.qn̄qꝫ ꝓ amare. sicut pro suo antecedente Un̄ Ouidius Pallet oīmis amans.nam hic color aptus amanti. Itē pallere ponitur sepe ꝓ egrotare. quia pallor ē signum egritudinis. Item hic pallor oris. Et pallidus a.um.

Pallio as. a.p.id est pallio tegere vel occultare. vel pallīū induere vel pallio ornare. ꝛ ꝓ. primā positione. Un̄ in Aurora dr̄. Sed prauum tanq̄ palliat istud opus.

Palmo as aui.a.p.i.coronare ꝛ dicitᷣ a palma Inde palmatus ta.tum.i.coronatus.

Palo as aui.in duabus significationibus inuenitur. Nam palare.id est manifestare.aperire.ꝛ dr̄ a palin quod est motus. Et palare. id est vagari. Plus tamen est palare q̄ꝫ vagari. Nam vagatur q̄ aliquantulum huc ꝛ illuc discurrit. Sed palat q̄ in nullo loco ꝓpriā hꝫ sedem. Unde vagus dr̄ q̄cunqꝫ aliquantulū vagatur de loco ad locum. Sed palans dr̄ q̄ nunq̄ꝫ in aliquo loco certam habet mansionē Et palo componitᷣ depalo as.id ē valde palare.declarare.reserare.ꝓpalo as. ꝓ eodem. Repalo las. Palo ꝓ manifestare actiuū est ꝓ vagari neutrū.ꝛ ꝓdu.primā. Un̄ Uirgilius.in.xj.Eney.Et nunc palantes videmꝰ gemitumqꝫ cadentum.

Palpito as.aui.id est frequēter palpare.ꝛ corripit pi.

Palpo pas.a.p.id ē tremere moueri.salire .anhelare.sicut q̄ aīam trahit.ꝛ dr̄ a palin.qđ est motus. Itē palpari.i.adulari. blādiri vl' manu cōtrectare.sicut facit cecꝰ. In h̄ ꝛ hec palpabilis ꝛ h̄ le. Palpo pro salire cū ꝛ tremere neutrū ē.Et antiq̄ dicebāt palpor aris depo. ꝓ adulari. Item a palpo as dr̄ h̄ palpo onis. q̄ palpat vt cecus.vn̄ Palpat ꝯtrectat manibus blanditᷣ anhelat. Palpat adulatur salit ac tremit atꝫ mouetᷣ. Palpo manu tractans ꝛ palpo vocatᷣ adulans.

Pompino as.a.p.i.pāpinos emittere vl' pāpinis īplere. et cōponitᷣ depāpino as. Dispampino as.Expāpino nas.oīa ꝓ pāpinos euellere.ꝛ cor.pi.vn̄ Ouiđ. Non hic pampineis amicitur vitibus vlmus.

Pancratior aris.d.p.i.flagell' vl' tormētis subijci.vn̄ eq̄ aīo tolerātes coronātᷣ.Unde pancraciū.i.tormētū vl' flagellū vel q̄dā ludus q̄ fit subtrahēdo aliq̄d de manu in manum.

Pando dis di passum.a.t.id est extendere.dicere.referre.manifestare.aperire. Et nota q̄ hec tria verba.scꝫ pando pateo ꝛ patior ideꝫ faciunt supinum. Unde Pando facit passuꝫ pateo patior quoqꝫ passum. Horum rite triuꝫ passum dic esse supinū.ita dicit Hug.

Panegorizo as.i.sustentare.ꝛ dr̄ a pane.

Pangito as.i.sepe vel frequenter canere.⁊ dr̃ a pango gis.p cantare

Pango gis.n.t.i.canere.⁊ facit preteritũ panxi.⁊ caret sup̃. Pango gis.i.paciscí siue pactũ facere ⁊ facit p̃teritũ pepegi.⁊ sup̃.pactũ Item pango gis.i.impellere vel iungere.⁊ facit p̃teritũ pegi.⁊ supi.pactũ. Ṽñ. Panxi dic cecini cõiunxi dic bene pegi. Cũq pactũ feci dicito tũc pepigi. Inuenit̃ etiam pango xi.pro palũ figere vel plantare. Item pango actiuũ est in duobus significatis.ẞ p cantare simpliciter est neutrum

Panifico as.a.p.i.panẽ facio ⁊ dr̃ a panis ⁊ facio.⁊ cor.fi. Iñ hic ⁊ hec panifex cis.q̇ vel q̃ panem facit. Idẽ ⁊ panificus a ũ.vñ.i. Re. viij. Filias quoq vras faciet sibi vnguentarias ⁊ focarias ⁊ panificas.

Papo as aui.n.p.i.comedere quod tm̃ ad pueros ptinet.⁊ dicit̃ a popa ⁊ ponitur qñq p nomine.vnde Persius. Est similis regũ pueris parare minutum. Sed mãducare ad viros ptinet

Paragorizo as.a.p.i.mitigare lenire oblectare tpare. Vñ hec paragoria rie.i.mitigatio.⁊ q̃dam medicina sic dr̃.quia lenit

Paralogiso as.a.p.id est palogisimũ facere.vl paralogistice loqui vel palogismo concludere vel decipere

Parco cis pepci vel parsi sum.n.t.i.cõdonare nõ multũ expendere.misereri dimittere

Parento as.a.p.i.prẽm vel matrem imitari sacrificare vmbris parentũ. sic tũc deriuatur a parens. Inuenit̃ etiam parentare. id ẽ sacrificare mortuis.prima pd̃.⁊ tũc deriuat̃ a pareo es.vt parentare vmbris vl tumulis mortuorũ freq̃nter parere.i.obseq̃ vel ministrare.

Pareo res rui.n.s.i.obedire.⁊ parere.i.apparere. Parere p obedire caret sup̃.p apparere inuenit̃ paritũ tu ẞ raro. In hac significatione pareo componit̃ appareo es rui ritum Vñ aplus. Apparuit gratia saluatoris nostri. Compareo es rui.i.simul parere. Unde Geñ.xxxvij. Puer non comparet ⁊ ego quo ibo.⁊ p.pa.vñ Oui.de reme. Que nimis apparent retia vitat auis. Et in grecismo. Apparẽs paret.⁊ q̇ bñ paret obedit. Parere qñ ẽ infinitiuus de pario ris tercie cõiuga.corr̃. pe. Qñ xo est infinitiuus de pareo es secunde cõiuga.i.obedire vel apparere.p.pe.

Parieto as.a.p.i.parietes aptare. Inde p cõpositõem deparieto as.⁊ disparieto as.⁊ exparieto as in eodem sensu.s.parietes auferre.⁊ cor.e.ante t.

Pario ris pepi ptũ vel paritũ.n.t.i.ptũ facere. laborare acquirere.⁊ hec significatio tracta est ex alia.q2 cũ mulier parit acquirit.⁊ in labore est. licet postea non meminerit laboris pter gaudiũ.⁊ erat olim quarte cõiugatõis Unde Ouidius. Qua parire solet gen⁹ pennis condecoratum.

Paro as aui.a.p.id est pparare.ornare. Inde paratus a um.nomẽ ⁊ comparatur.⁊ paratetius sime aduer.⁊ paratus us ui.⁊ cor.pa. Unde Ouidi⁹.de reme. Bella mihi video bella parantur ait.

Participo as.a.p.i.partem capere vel dare. et dr̃ a pticeps.⁊ cor.ci.

Partior tiris titus sum.d.q.i.diuidere distribuere separe. Inde hic ptitor oris ⁊ antiqui dicebant partio tis tiui. Vñ ⁊ cõposita inueniuntur tam deponẽtia ẞm nos q̃ actiua ẞm antiquos in eodem sensu.vt Bipartior ris.⁊ bipartio tis.i.in duas ptes diuidere. Tripartior. ris vel triptio tis. Quatriptior ris.vel quadripartio tis. Quinq̃ptior ris vel quinq̃pertio tis.i.in tres vel in quatuor vel in quinq partes diuidere. Imptior ris.ẞ impartio tis.⁊ partior debet scribi p t.

Parturio ris vbũ meditatiuũ a pario ris.pepi partũ.⁊ cor.u.ante r. Et ponit̃ qñq p suo p̃mitiuo.vt ibi. Parturient montes nascet̃ ridiculus mus.id est parient.

Paruipendo dis dere.i.parũ appciari.contẽnere.nullius ponderis vel valoris extimare. et dicit̃ a puo ⁊ perdere. Et no. q puipendo.vilipendo.floccipendo ⁊ naucipendo.nihilipẽdo idem signant.

Pasco as are.i.pasca celebrare.

Pasco scis paui pastũ.a.t.i.dare pastum vt pastor pascit oues.i.dat pastum ouibus. Ponitur etiã qñq p depascere.vt ouis pauit pratum.id est depauit ⁊ corrosit. Pasco componit̃. Depasco depaui depastũ vl valde pascere vel corrodere.

Pastino as aui.a.p.id ẽ colere.fodere plantare.⁊ pprie ptinet vineis plantandis ⁊ dr̃ a pasco scis vel pastus. Iñ hoc pastinatũ ti.i.vinea nouella. Pastinatũ etiã vocant agricole ferramentum bisulcũ cũ quo semina aptant̃ ⁊ infodiunt̃. Pastino as componit̃. Repastino as.id ẽ iterũ pastinare. Proprie quidem repastinari dicunt̃ vinee veteres que refodiunt̃.⁊ cor.sti.

Pateo tes tui sum.n.s.i.apiri videri. manifestari vel manifestũ esse vel diffundi.⁊ dicitur patet quasi palam tenet.⁊ est etymol. Iñ patens tis.g.o.⁊ patenter tius sime.⁊ hec patẽtia tie. Item a pateo patesco incho.⁊ cor.primam. Vñ Prosper. Non pateant faciles senis rumoribus aures.

Patior teris passus sum.pati.d.t.i.sustinere ⁊ dr̃ a pathos grece qd̃ latine dr̃ defect⁹ vl passio ⁊ cõponit̃ cõpatior teris. ppetior eris.ppessus sum.⁊ cor.pa. Unde Esopus. Vulnera ne facias q̃ potes ipse pati.

Patrizo zas.n.p.i.patri assimilari.patrẽ imitari in dictis ⁊ in factis.⁊ dicitur a pater. sicut a mr̃ dr̃ matrizo as. Et pñt dici huiõi verba

moralia vel imitatiua.

Patro as aui.a.p.i.facere pficere vel cõmittere vel generare.ꝛ dͬ a pr̃. Dicit tñ Seruius ꝙ patrare est opus venereũ cõsummare. Jñ hec patratio onis.opis venerei cõsummatio Et hinc volunt dici patrẽ. qꝛ patratione operis venerei ꝑcreet filiũ. ꝛ componiᷣ repatro as. Jtem impetro as ꝛ ꝑpetro as.ꝛ coꝛ.ꝑmã Unde Facet⁹. De facili longa sine freno culpa patratur

Patrocinoꝛ aris atus sum.d.p.i.defendere.et construiᷣ cũ dtõ. Jnde hoc patrociniũ nij.i.defensio ꝛ coꝛ.ci.vñ Facetus. Sic ꝓhibent leges fraudem non patrocinari

Paueo ues paui.n.s.i.timere pauoꝛẽ habere. ꝛ dͬ a pauoꝛ oꝛis.ꝛ cõponitur expaueo ues. Jnde expauesco scis incho.ꝛ coꝛ.pa. Unde Ouidius in epi. Coꝛ pauet ammonitu temerate sanguine noctis

Pauimento tas.a.p.i.pauimentum facere vel pauimento oꝛnare

Pauio pauis uiui uitũ.a.q.id est ferire. percutere cedere

Pauito as.i. freqnenter pauere. ꝛ dͬ a paueo ues vel a pauoꝛ oꝛis

Paupero as aui.n.p.i.esse vl' fieri pauperem ꝛ dͬ a paup. Jñ pauperasco scis incho. Unde Chyꝭ. Jn reb⁹ secularib⁹ alter pauperascit. alter ditescit. Jtem paupare.i. pauperẽ facere.ꝛ sic est actiuũ. ꝛ cõponiᷣ depaupero as. vel valde pauperare vl' de paup̲tate remouere.ꝛ expaupero as in eodem sensu

Pauso as aui.n.p.i. requiescere. ꝛ componiᷣ repauso as.i.iterũ pausare

P ante E

Pecco as aui.n.p.i.pctm̃ cõmittere vel delinquere.ꝛ dr̃ a pelex. Jnð peccatoꝛ oꝛis ꝛ hoc peccatum ti.

Pectino nas.a.p.i.pectere. ꝛ dr̃ a pecten

Pecto ctis xui vel pexi vel etiã pectui.ꝫm antiquos.ꝫ hoc p̃terito mõ nõ vtimur ꝛ raro pexi.ꝛ facit supinũ pexũ vl' pectũ.a.t.i.pectinare pectine oꝛnare

Peculioꝛ aris.d.p.i.peculiũ facere vel colligere.ꝛ dͬ a peculiũ.ꝛ cõponiᷣ depeculioꝛ aris id est deuastare dilapidare

Peculoꝛ aris.d.p.i.rẽ publicã furari.ꝛ dͬ a pecus. Jñ hic peculatoꝛ oꝛis.i.reipublice defraudatoꝛ ꝛ furatoꝛ.ꝛ h peculat⁹ us ui.i.furtũ de cõi pecoꝛe ꝛ generaliꝰ de cõi re. ꝛ pecularius a ũ.ꝛ h peculiari⁹ rij.i.armentarius q̃ custodit pecua vel ad pecua ꝑtinens.

Pedano as.a.p.i.pedanas caligis apponere. ꝛ dicitur a pes

Pedito as.n.p.i.pedibus ire vel transire.ꝛ dͬ a pedes peditis ꝛ coꝛ.di. ꝛ vt dic̃ beat⁹ Gre. Sacra scriptura est quasi quidã fluuius planus ꝛ altus in quõ agn⁹ peditat. ꝛ elephas natat.

Pedo dis pepedi.n.t.i.pedoꝛem facere vel fetoꝛem.ꝛ dĩ a pedoꝛ oꝛis.ꝛ ꝓdu.ꝑimã in presenti ꝛ penl'.in p̃terito.vñ Oꝛati⁹.in.j.ꝫmo. Non displosa sonat quantũ vesica pepedit. Et Facetus Heres post moꝛtem pedit amoꝛe suo. Sꝫ pes dis coꝛ.ꝑimam. Unde Credimus eẽ pedis strepitũ cũ turgide pedis.

Peiero as.n.p.id est ꝑiuriũ cõmittere. Et nota ꝙ antiqui dicebant periuro vbi nos mutamus u in e.subtracta r.ꝛ dicimus peiero ras vnde Lucanus in.vj. Uos estis super istigenas qui peierant vndas.

Peioꝛo as.a.p.id est peioꝛem facere.ꝛ dr̃ a peioꝛ oꝛis.ꝛ coꝛ.pe.

Pellicio cis.pellexi vel licui.pellectum vl' pellicitum.id est decipe.ꝛ diciᷣ a licio.ꝛ coꝛri.li Oꝛ autẽ diciᷣ pellicere quasi pelle decipere etymo.ẽ ꝫm Hugui.

Pellito as.i.frequenᷣ pellere.ꝛ dr̃ a pello lis.

Pello as aui.a.p.id est vocare.ꝛ dĩ a pello lis Et cõponitur appello as. Compello as. Jnterpello las.

Pello lis pepuli. pulsum vel pultam ꝫm antiquos.a.t.id est rem violenter ante se mouere excludere.deijcere. Jnde pulto as are.id est frequẽter pellere.

Pendeo des pependi.pensum.n.s.diciᷣ a pẽdo dis.ꝛ habet idem p̃teritum ꝛ idẽ supinũ. quod pendo dis.scꝫ pependi ꝛ pensum.et significat passionem intrinsecus natam.id est esse vel fieri pensum. Unde Pendeo suspensus pendo duꝫ subleuo pondus. Uel aliᷣ. Pendo do penam dum pendeo suffero penã. Jtẽ pendere secunde coniugationis.ꝓducit pe. Sed pendere tercie coniugationis coꝛri.pe. Unde. Pendere vult iustus sed nõ vult pendere malignus.

Pendo dis.pependi pensum.a.t.i.suspendere vel trutinare. Jtem pendere.i.exoluere.reddere retribuere vel sustinere.

Penetro as aui.a.p.id ẽ ꝑtrãsire ꝑfoꝛare. penitus intrare ꝛ cõponiᷣ. Jmpenetro tras. suppenetro tras.ꝛ coꝛ.ꝑmã.ꝫ penl'.habet cõmunem.vt pꝫ in illo versu. Qð leuiter penetrare põt penetrabile dices.

Peniteo tes penitui.dĩ q̃si penam tenere.ꝛ est etymol'.qꝛ pena agit vt peniteam⁹. Et cõstruitur cum gtĩo. vt Peniteo peccati. Jnde penitet impꝰsonale. Et construiᷣ cũ actõ ꝛ gtĩo. vt Penitet me peccati.i.penitẽtia pcti habꝫ me. Sed q̃ñ poniᷣ cũ infinitiuo reqrit tm̃ accusatiuũ.vt Penitet me peccare.

Penno as.a.p.i.pennis tegere vel oꝛnare. Et componiᷣ. Depenno as. Expenno as.i.pennas auferre. Jmpenno as.i.pennas immittere vel pennis implere.

Penso as aui. frequentatiuũ a pendo. id ẽ frequenter pendere vel equare. A q̃ pensito as.

Inde penso sas pōt deriuari a pensum si. ⁊ tūc penso idē ē qđ cogitare deliberare vel pōdera e trutinare equare. sed ꝺm hanc significationē pōt esse frequentatiuū a pendo dis

Perago gis ꝑegi peractū. a. t. id ē ꝑficere. ⁊ dr̄ a per ⁊ ago agis

Peragro as a. p. id ē sine mansione certa huc ⁊ illuc ire. ⁊ dr̄ ab agro as quod nō est in vsu Inde hic ꝑagrator oris ꝑagratrix ꝑagratio onis. ⁊ cor. pe.

Percello lis ꝑculi ꝑculsum. n. t. id ē ꝑcutere vl̄ potius terrefacere. Percutere eīm ꝑtinet ad corpus. Percellere ad animā ꝺm Hug. Papias xo dicit. Percello occido obruo elido percutio amputo

Percipio pis. a. t. i. ꝑfecte capere vel intelligere ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ capio pis. ⁊ cor. ci.

Percontor taris. d. p. i. inquirere vl̄ ꝗrere interrogare. ⁊ debet scribi ꝑ o.

Percutio tis si sum. a. t. i. ferire. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ cutio tis vel quatio tis. ⁊ scribit̄ per t. in penl̄. sillaba

Perdo dis didi. a. t. id ē amittere delere vel destruere. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ do das. vnde. Amitto ꝑdo destruo ꝑdo notat

Pereffluo is. n. t. i. ꝑfecte fluere. vñ ad Heb. ij Ne forte ꝑeffluamus

Peregrinor aris. d. p. i. exulare. ⁊ ꝓ. gri

Perendino as. n. p. i. morari ꝑ vnū diem. s. vsq; in terciū diem. positū tñ qñq; simpl'r ꝓ morari. ⁊ transitiue ponit̄ inuenit̄ ꝓ ꝓlongare Item pendinare. id est vnū diem vel plures in ociū trahere

Pereo is iui vel perij peritū. a. q. i. interire deficere destruere. ⁊ dr̄ a per ⁊ eo is. ⁊ corri. pe. Unde. Uestibus ⁊ peris flumine petre peris Et Ouidius in epi. Optima non nullo causa tuente perit

Perficio cis feci ctū. a. t. i. ꝑfecte facere. ad finem ducere. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ facio cis. ⁊ corr̄. fi. Iñ ꝑfectꝰ a um. ⁊ hec perfectio onis.

Perfodio dis di fossum. a. t. i. perfecte fodere. vñ Ezech. viij. Fode parietē. ⁊ cū ꝑfodissem parietē. i. ꝑfecte vel valde fodissem. ⁊ cor. fo. in p̄nti. ß in p̄terito ꝓducit.

Perfringo gis egi ctū. a. t. i. ꝑfecte frangere. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ frango gis.

Perfugio gis. a. t. i. ꝑfecte fugere. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ fugio gis. ⁊ cor. fu.

Perfungor geris ctus sum. d. t. i. vti vl̄ destruere vel destrui. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ fungor eris. Iñ perfunctus ta tū. ⁊ hec ꝑfunctio onis.

Pergo gis perxi ꝑrectū. a. t. i. ire. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ rego regis. Uel componit̄ a pede ⁊ rego. Inđ dicitur pergo quasi pedem rego sed potiꝰ ethymol. est.

Perhibeo bes bui bitū. a. s. i. oñdere dare afferre. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ habeo bes ⁊ cor. hi.

Periclitor aris atus sum. d. p. i. experiri. Unde Plautus in amphitrione. Periclitatꝰ sum animū tuū. Itē ꝑiclitari. i. ꝑiculū vl̄ discrimē incurrere ꝺm Hug.

Perimo mis emi. emptū imere. a. t. i. occidere. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ emo is. ⁊ cor. ri.

Perio ris riui. ritum. a. q. i. docere instruere approbare ⁊ cor. pe.

Perito as aui. i. frequenter perire.

Perlego gis gi. a. t. i. ꝑfecte legere ⁊ dr̄ a per ⁊ lego gis. ⁊ corripit le in ꝑsenti sed in preterito ꝓducit.

Perlido dis. a. t. i. ꝑfecte ledere. ⁊ dicit̄ a ꝑ ⁊ ledo dis.

Permitto tis. a. t. i. cōcedere cōsentire. Et aliquid tribꝰ modis ꝑmittit̄. ꝑmo ꝙ nullo iure ꝓhibet̄. scđo ꝙ ꝯ humanas cōstitutiōes indulget̄. tercio illicitū vt magis illicitum vitet̄. vt in glo. iij. c. oīs. dis. iij.

Pernitor teris. d. t. i. ꝑfecte niti ambulare

Pernocto as aui. n. p. i. q̄si ꝑ totā noctē vigilare sed ponit̄ simplicit̄ ꝓ vigilare vel vigilare nocte. Iñ ꝑnoctans tis. Uñ Luce. vj. Et erat ꝑnoctans in orōne. ⁊ ꝑnoctanter aduerbiū. i. vigilanter

Peroro as aui. a. p. i. valde orare vel potiꝰ ꝑfecte orare. ⁊ cum ꝑfectione ⁊ effectu. s. oratione impetrare. qđ petit̄ ad effectum deducere. ⁊ ꝓdu. pe.

Perpello lis perpulli ꝑpulsum. a. t. i. perfecte pellere ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ pello lis.

Perpendo dis di. a. t. i. intelligere. cōsiderare animaduertere. ꝑcipere trutinare. ⁊ dr̄ ꝑ ⁊ pēdo dis.

Perpetior teris ꝑpessus sum. d. t. i. diu vel valde patio. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ patior teris

Perpetro as. aui. a. p. i. ꝑagere cōmitere. ⁊ proprie in malo accipit̄ ⁊ dicit̄ a ꝑ ⁊ patro tras ⁊ cor. pe.

Perquiro ris. a. t. i. ꝑfecte vel valde q̄rere. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ quero ris. ⁊ ꝓdu. pe.

Perscutor aris. d. p. i. ꝑfecte scrutari. Inde ꝑscrutans tis. o. g. i. ꝑfecte scrutans subtiliter inspiciens inquirens inuestigans. ⁊ ꝓducit scru. Uñ primo Machab. iij. Perscrutans eos.

Perseuero as. a. p. i. ꝑsistere ⁊ in ꝓposito ꝑmanere. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ seuero as. ⁊ ꝓ. pe. Iñ h̄ ⁊ hec ⁊ h̄ ꝑseuerans tis. ⁊ ꝑseuerant̄ aduer. ⁊ ꝑseuerantia tie.

Persoleo les. n. s. i. valde solere assiduare. assiduum esse. ⁊ dr̄ a ꝑ ⁊ soleo les. Iñ ꝑsolenter id est assidue aduer. ⁊ h̄ ꝑsolentia tie. ⁊ ꝑsolꝰ la. lum. i. assiduus.

Perspicio cis ꝑspexi ctū. a. t. i. ꝑfecte intelligere ac aspicere ꝑpendere. ⁊ dr̄ a per ⁊ specio cis. Iñ ꝑspectiui aduer. i. visibilit̄ ⁊ clare. ⁊ ꝑspicuus a. ū. i. clarus lucidus.

Perspicor aris atus sum. d. p. i. ꝑspicere.

Perstringo gis xi ctum. a. t. i. perfecte stringere

leniter tangere summatim dicere
Perterrefacio cis.n.p.ꝛ perterrefio fis.i.facio pterrere.vel pterritus.
Perterreo es rui itū.a.s.i.pfecte vel valde terreo.ꝛ dr̄ a p ꝛ terreo es. Jn̄ pterritus a ū. Et cōponitur impterritus ta tum.
Pertineo nes nui.n.s.i.attinere vel pfecte vel valde tenere.ꝛ dr̄ a p ꝛ teneo es.
Pertundo dis ptusi sum.a.t.i. perfecte cōfringere.ꝛ produ.tu. Jnde ptusus a um id est pfecte confractus. Unde Aggei.i. Jn sacculum pertusum
Peruerto tis ti sum.a.t.i.destruere ad malum vertere peruersum facere.
Pessimo as aui atū.a.p.i.pessimū facere.deteriorare pessime tractare.vnde Eccli.xxxviij. Teipm pessimabis.ꝛ cor.si.
Pessundo as are.a.p.i. sub pedibus dare. vel cōculcare.psternere.supponere ſm hug. Papias dicit. Pessundare pedes sursum dare dū quis cadit retro mergere deprimere.
Peto cis tiui titū.a.q.id est querere postulare ꝛ cor.pe. Unde Prosper. Angusto virtus limite celsa petit
Petulor laris atus sum.d.p.i.importune petere ꝛ ꝓprie coitū.s.luxuriari lasciuie aīm dare Jnde petulans antis.o.g.i.luxuriosus lasciuus importune petens. plus petens ꝛ petulanter tius.sime.aduer.
Pexo as.i.frequēter pectere.i.pectinare. A q̄ pexito tas.aliud frequentatm̄.

P ante J

Piceo ceas aui.a.p. id ē pice aliquid linire vl' obscurare
Picturo as.n.p.i.picturam facere vel pictura variare
Pigeo es.pigui dicebaē antiq̄tus ſ; iam aboluit. Jn̄ piget impsonale.i. pudere penitere. grauare offendere qđ vulgo dr̄ pesare.ꝛ construiē cū actō ꝛ gtō.vt piget me tui. ꝛ cor.primā.vn̄ Oui.de reme. Si piget in primo limite fige pedem
Pignoro as.p o.in media sillaba.a.p.i. confederare cōfirmare amorē inē aliq̄s. Sȝ pignero as p e.in media sillaba.i.pro pignere ponere vel pignerare ē rem aliquā ꝓ debito ponere creditori vt certior sit de solutiōe debiti vel ē facere ꝯctū sic dictū.vnde. Pignero rē soluo ſ; pignoro federa firmo.ꝛ ꝯponiē conpignero ras.i.siml' pignerare vel de pignere extrahere vel in pignere recipere.oppignero as.i.ꝯ vel ꝓpē aliq̄d pignerare vel subarrare vl' ꝯfirmare. repignero as.i.iteꝝ pignerare vl' depignerare.ꝛ a pignero as. dr pigneratus ta tū.vn̄ Amos.ij. Sup vestimentis pigneratis accubuerūt. Jnde pigneraticius a um.ꝛ pigneraticus ca.cum.qđ pro pignere poniē vel accipiē ſm hug.

Pigreo es.n.s.i.esse vl' fieri pigrū. Jn̄ pigresco scis incho.
Pigritor aris.d.p.i.pigrere.ꝛ dr a piger.ꝛ cōponiē Repigritor aris.Et corr.pi.naturaliter ꝛ gri.
Pilleo as aui atū.a.p.i.pilleū induere ꝛ diciē a pille⁹.ꝛ componiē. Depilleo as. Expilleo as i.pilleū auferre.
Pilo as.a.p.i.pilos auferre.ꝛ dr a pil⁹ pro capillo.ꝛ componiē Cōpilo as.i. simul pilare Depilo as. Expilo as. Et cor.hāc syllabā pi Et a pila le.p instrō cōcauo in quo frumentū teriē vel aliud.deriuaē pilo las.id est ī pila tundere batare terere. Uel pilare.i. rapere.ꝛ cōponiē. Cōpilo. as.i.aliena dicta suis intermiscere. Depilo as. Oppilo as Repilo as.i.iterū pilare. Suppilo as. Et cor.pi. ſm Hugu. Et vt quidam dicunt. Pilo deriuaē a pilum li.
Pingo gis.xi ctū.a.t.i.depingere picturā facere vel picturā repsētare. Jn̄ hic pictor oris ꝛ hec pictura re.i.imago exp̄mens speciē alicui⁹ rei Pingo cōponiē cōpingo gis.i.simul pingere. Depingo gis.i.valde vel deorsum pingere vl' picturā delere. Repingo gis.i.iterū pingere. Jn̄ frequentatiuū. picto tas.ꝛ p cōpositionē cōpicto tas Et ab his alia freq̄ncatiua pictito tas.ꝛ cōpictito tas.
Pinguo as.a.p.i.pinguē facere. Jn̄ pingueo es.i.eē vl' fieri pinguē.ꝛ cōponiē impingueo es.i.repingueo es.ꝛ hinc pinguesco scis.ꝛ p cōpositionē impinguesco scis. Repinguesco scis incho. Pinguo cōponiē impinguo as. repinguo as.
Pinguefacio cis.dr a pinguis et facio.ꝛ pinguefio fis.a pinguis ꝛ fio.
Pinso sis sui pistū vl' pinsum.a.t.i. panē facere pastā deducere vel terere. Jnde pinso sas freq̄n. A q̄ pinsito tas aliud fre. Jtē a pinso sis pindo dis di sū.i.pilo tundere terere. ſm Hug. Pris.aūt dicit in.x.li.ꝙ a pinso sis sui pisium debet esse supinū. Jn̄ pistor nomē verbale.sicut a pastum pastor. Jtē ſm aliq̄s pinso is.est desideratiuū a pindo is. Pap.etiaȝ dicit. Pinso sis sui stuȝ quod est comminuo Jn̄ pistare.
Pio as aui.n.p.i.mundare purgare.ꝛ deriuatur a pius. Et componiē cū ex. vt expio as.i. expurgare.
Pipio as aui.a.p.i.resonare clamare accipitꝝ est vel pulloꝝ columbarū. Jn̄ h pipio onis. pullus columbarū ꝛ hic pipuncul⁹ li.ꝛ hec pipiuncula le.i.accipiter ꝛ cor.cu.
Piscor aris atus suȝ.d.p.i.pisces cape.ꝛ dr a piscis. Un̄ Uado piscari.i.ad pisces capiendos. Jnde piscatori⁹ a.ū.ꝛ hic ꝛ hec piscabilis ꝛ hoc le.ꝛ hr hec piscatilis ꝛ h le.pe.cor. ꝛ componiē expiscor aris.i.ex toto a piscib⁹ euacuare vel acquirere

Pistrio stris striui.n.q.i. panē facere. pastam deducere.⁊ dr̃ a pistrix cis.

Pitisso.as.n.p.i.parū bibere

P ante L

Placeo ces cui.n.s.i.esse vel fieri placitū vel placidū. Inde placet impſonale.⁊ placit⁹ ta. tum quod placet vel placuit. Placeo cōponitur complaceo es. Inde complacet verbū impſonale.ꝯplaceo es.⁊ ꝯplacet impſonale. ⁊ cor.pla.vñ Oui.de arte. Pessima sic nulli nō sua forma placet.

Placo as aui.a.p.id ē humiliare mitigare exorare pacificare sedare lenire ꝓpiciari. ⁊ cōponit̃ cōplaco as replaco as.⁊ ꝓ.pla. ſ placeo ces eam corripit.vñ. Scorto nemo placet nisi dexterā munere placet. Item Oui.de arte Placat̃ donis Jupiter ipe datis.

Plago as aui vel plagio gias.i.verberare vulnerare plagis affligere

Plango gis xi ctū.a.t.i. cū lacrimis pect⁹ aut faciē tundere.plorare lamentari gemere. Jñ hic planctus tus tui.i.tūsio pectoris.aut faciei cū lacrimaꝝ effusione

Planto as aui.a.p.i.plantas vel plantaria ponere plantis inserere implere.⁊ planto as.i. ꝑ plantā decipe.⁊ componit̃ deplanto as.cōplanto as.i.valde plantare.vel plantas auferre.replanto as supplanto as.id est decipe ⁊ ꝓprie ꝑ plantam qđ fit cū latenter plantam ex transuerso iacimus inter plantas alteri⁹. Unde Esau dicit đ Jacob Genes.xxvij.En supplantauit me altera vice

Plasmo as aui.a.p.i.formare. ⁊ dr̃ a plasmos grece qđ latine dr formare. Inde plasmator oris.⁊ hec plasmatura re.⁊ h plasma atꝪ.pe. cor.gti.i. factura formatura.s. quod est formatū vel forma

Plaudo dis si sum.n.t.i. manus repcutere manus ex leticia claudere ⁊ insimul iūgere.manibus sonū facere gaudere ⁊ ponit̃ sepe pro iūgere vel repcutere.Et ꝓ au posita o. dicit̃ plodo dis plosi dere.ꝓ plaudo. Jñ plosus a um ꝓ plausus.i.repcussus vel clausus ⁊ cōiūctus. Plaudere ⁊ plodere ꝓ gaudere manus repcutiendo neutra sunt.ſ ꝓ cōiungere vel claudere vel repcutere actiua sunt

Plaustrio stris.n.q.i. resonare ꝑ modū plaustri vel resonare plaustro ſm hug.

Plebeo bes bui.n.s.i.plebem imitari vel alloqui.⁊ dr a plebs bis.

Plebesco scis incho.i.incipio plebere

Plebiscito as.i.plebē incitare vł alloq vel vocare vł cōmouere.⁊ dr̃ a plebs ⁊ cito as.

Plecto ctis plexi.vł plexui xum.a.t.id ē punire vberare supplicio affligere vel flectere vł ex virgis aliqđ ꝯponere. Inde h ⁊ h ⁊ h plectens tis.vñ Joh.xix.Et plectentes coronā de spinis plectentes. id est ꝯponentes flectēdo circūcirca spinas. Plecto cū suis compositis in o est actiuū.si q habet. Amplector cōmune est.complector depones ſm Hug. Priscianus aūt dicit. ꝙ plecto facit plexi. antiq nunc cōpositis fit cōmune. ꝙ aūt dicit Hug. ꝙ plecto facit plexi.in hoc cōcordat cū Prisciano.ꝙ vo dicit ꝙ etiam facit plexui.h verum est ſm antiquos.Unde Judicū.xvj.cū licio plexueris.

Plemino as aui.a.p.i.replere ſm Hug.⁊ papias.dicit. Pleminare.id ē replere plenarie ⁊ ꝑfecte complere.

Pleo ples pleui pletum.a.s.id est implere.Et non est in vsu in simplici.

Plico as cui.vel plicaui citum vel catum.a.p. id est plicas facere vel plicis aptare. Jñ plica ce.

Ploro as aui atū.n.p.i.cū voce flere ⁊ lachrymas fundere.Uñ ⁊ ploro dr̃ q̃si ꝑ lumina roro ⁊ ē etymo.Et cōponit̃ deploro as.i.valde plorare vel explorando aliquid petere acq̄rere.Exploro as.id ē inq̄rere.inuestigare. Imploro as.id ē rogare q̄rere vł impetrare. Ploro neutꝝ ē cū suis cōpositis q̄ retinēt eius significationē alię sunt actiua.⁊ ꝓ.plo. Unde Juuenalis. Plorat̃ lachrymis amissa pecunia veris ſm Hugu.

Pluito tas pe.cor.id est frequenter pluere.

Plumeo es mui.n.s. id ē plumas hr̃e vł emittere. Inde plumesco scis inchoatiuum.

Plumo as aui.a.p.id ē tegere pluma vł pingere vł ornare ⁊ cōponit̃ Deplumo as.Explumo as.id ē plumas auferre.⁊ ꝓducit plu.

Pluo is plui verbū defectiuū ⁊ excepte actōis n.t.dr̃ a fluo is.⁊ hmōi verba excepte actiōis oīa sunt ꝓprie defectiua in ꝓma ⁊ secūda ꝑsonis:⁊ in q̄libet in pl'i. Et dr pluere q̄si fluere ⁊ caret supino in frequēti vsu. ſ inuenit̃ plutū.Et deb3 sic exponi in cōstructione. Pluit aquam.subintelligit̃ deus. Inuenit̃ tñ ꝑ improprietatē aqua pluit.Et est sensus.i.pluēdo cadit. Pluo componit̃.Cōpluo is.qđ est actiuū id ē pluuia irrigare. Jñ hec complutō onis ⁊ compluor eris in passiuo. Jñ complutus ta tum.

Pluuicino as.vbū excepte actionis.i.minutatim parumper pluere.⁊ dicit̃ a pluuia.

P ante O

Poculo as aui.i.poculū dare ꝓpinare.

Podio as are.i.initi vł baculo se sustētare.cōponit̃ appodio as.cōpodio as.suppodio as oīa ꝓ valde inniti.⁊ ſm h sunt neutra et absoluta. Itē pñt esse transitiua ⁊ actiua vt Podio te. Appodio illū. Suppodio istū.q̄si podiū supponere illi.vel podio sustentare vł podio facere inniti.

Poetor aris.d.p.i.carmina vł poemata facere vł cōponere more poete.⁊ dr̃ a poeta.

Poio is iui. ire. itū. i. fingo gis vel facio:

Polio lis liui litū. a. q. i. sculpere vł planare vł ornare. Vñ hec politor toris ⁊ politoriꝰ a um ⁊ cōponit depolio. i. valde vel deorsum polire. Repolio lis. ⁊ cor. po. vñ Esopus. Omne genꝰ pestis supat mens dissona vbis. Cēsentes animū florida lingua polit.

Polleo les lui. n. s. i. splēdere. florere valere excellere. ⁊ componit. Equipolleo es. i. equalere. Et ꝓpolleo les ⁊ ꝓ. pma positione ⁊ caret supino. Vñ Arte sua medicus pollet cunctis venerandus.

Polliceor eris. citus sum. d. s. i. ꝓmittere. ⁊ dr̄ a porro vel post ⁊ liceor. Inde pollicitꝰ ta. tū vñ Ouidiꝰ de arte. Pollicitis diues qlibet esse pōt. i. ꝓmissionibꝰ. Sȝ pollicemur sponte ꝓmittimꝰ rogati. Vñ Pollicemur scriptura ꝓmittimus vbo. Vñ quidā. Ultro polliceor. ꝓmitto sepe rogatus. Inde hic ⁊ hec ⁊ hoc pollicens tis. i. ꝓmittens.

Pollicitor taris. i. frequenter polliceri.

Pollingo gis. xi. ctū. n. t. i. cadauera sepelire vł cremare ⁊ dr̄ a polluo ⁊ vngo. qsi pollutos vngere. i. cremare mortuos. vñ plautus. Sicut pollinctor dixit q eū pollinxerat.

Polluceo ces luxi. n. s. i. dono ꝓmitto. quia ꝓmissis solemꝰ polliceri. ⁊ donis vel pollicere est offerre. qr post sacrificiū solēt fieri oblationes vł oblationibꝰ lucemꝰ. Et dr̄ a post vł ꝓcul vł porro. Vñ hic ⁊ hec pollucibił ⁊ hoc le id ē facilis ad donādū vł ꝓmittendū.

Polluo luis lui lutū. a. t. i. deturpare inqnare. ⁊ dr̄ a ꝓ vel porro ⁊ luo is. Vñ pollutꝰ ta. tū. id ē deturpatꝰ inqnatus. Inde pollutio onis id ē deturpatio inqnatio maculatio q accidit aliqñ qñ qs corrumpit in somno.

Pompo as aui. n. p. i. supbire gl'iari. ⁊ dr̄ a pōpa. Et cōponit depompo as. i. vitupare detestari. Idē Expompo. Et a pompo as. dr̄ hic pompator oris. q aliqd supbe vel presumptuose agit.

Pondero as. a. p. i. trutinare vł grauare. ⁊ dr̄ a pondus. ⁊ cōponit Eqpondero as. i. eq̄ ponderare. ꝑpondero as. i. ꝑualere. ꝑgrauere. excellere. ꝑ alijs ponderare. ⁊ cor. de.

Pono nis sui sitū. e. t. i. statuere locare plantare. Vñ positiuus a um.

Pontifico as. n. p. i. pontē vel pontatū facere. Inde hic ⁊ hec pōtifex cis. i. epūs vel sacerdos qsi pontem vel iter alijs faciens. ⁊ hic pontificatus tus tui. i. eius dignitas vel officiū. ⁊ hic ⁊ hec pontificalis ⁊ hoc le. ⁊ pontificor aris. id ē pontificatū regere vel habere. vel more pontificis se habere.

Ponto as are. n. p. i. pontem facere vel pontes ꝑparare colligare.

Populor aris atus sum. d. p. i. pplo replere vel destruere dissipare. ⁊ dr̄ a ppłs. ⁊ componit depopulor aris. id est valde populari vel destruere. ſm Hug. Pap. vo di. Populari. id est vastari. ꝑdari. diuulgare. Inde populatō onis. i. deuastatio. populi vastitas. expugnatio. ruina. grandis solitudo.

Porco as. a. p. id est porcas facere vł porcas distinguere. Et cōponit imporco as. in eodem sensu. vel aquā in agros ducere.

Porrigo gis xi ctū. a. t. i. qsi ꝓcul extēdere. ⁊ regere. ⁊ dr̄ a porro qd ē lōge ⁊ rego. ⁊ cōponit cū ex vt exporrigo gis. ⁊ cū ob. ⁊ dr̄ opporrigo gis. i. extra vel iuxta porrigere. Porrigo etiā sincopat ⁊ dr̄ porgo gis. ꝓ porrigo gis. ⁊ cor. ri. ⁊ facit ꝑteritum porrexi.

Portendo dis di. tentum vel tensum. n. t. id ē porro vel longe tendere. signare aliqd de futuris vel destinare longe post ondere ⁊ dicit a porro ⁊ tendo. Inde portendēs tis. o. g. vñ zach. iij. Uiri portendētes sunt. Glo. i. positi in signū futuroꝝ.

Porto tas taui. a. p. id ē sustētare vehere. a terra leuare auferre referre ius dicere. Vñ portito tas. i. frequenter portare.

Posco scis poposci scitū. a. t. i. petere qrere. Et cōponit deposco scis. Exposco scis. ⁊ ē plus qꝫ poscere. qr poscūt q simplr petūt. Exposcūt q desiderāt. Reposco scis.

Possideo des sedi sessum. a. s. i. tendere. potiri in ptāte habēdo tenere ⁊ dr̄ a post et sedeo. Inde hec possessio onis. ⁊ hic possessor oris. ⁊ possessiuus a um.

Possidere naturaliter dr̄ qs cum est in re. vł eꝰ parte. vel saltem cum res ē in conspectu eius vt ipsam videat ⁊ partem eius. ſm Azonem C. de acq. ⁊ certi pos.

Possidere ciuilit dr̄ qs cū nec ē in re nec res in cōspectu eiꝰ ſ possessionē solo aīo hꝫ. ⁊ rē de iure tenet. s. qꝛ talis sit ꝑsona ī quā cadē possit hmōi possessio vt no. Jo. an. in regula sine possessione li. vj.

Possidere clam. i. absente dn̄o: ⁊ fructuario excluso clanculo possessionē īgredi vt dn̄m possessione priuet.

Possidere vi. est violenter possidere.

Possidere ꝑcario ē rem ad petitiones vel ꝑces meas mihi ꝯcessam ad vsum possidere qꝫdiu patit is qui concessit.

Possidere ꝓ indiuiso. est aliquā rem ita possidere vt nullā partē in ea habeat ab alijs diuisam. vel vt nulla sit pars quam possideat separatim siue diuisim.

Possidere ꝓ herede ē ita possidere qñ putat se esse heredem verum cum non sit.

Possidere ꝓ possessore dr̄ ille q ita possidet qꝛ se scit nullā causā iustā possidēdi hr̄e. vt si interrogatꝰ fuerit. qre possideat vel quō. nullā rōem ꝑtendit qre possideat. ſ dicit possideo.

Possidere ꝓprie dicūt mobilia. eo qꝛ eis pedibus quis insistit. vñ a planta venit ista possessio

Possidet᷑ autē hoc iure q̄ȯ iuste. H̄ iuste q̄ȯ bn̄ q̄ȯ aūt male possidet᷑ alienū est. Male autē possidet q̄ male suis vtit᷑. vel aliena p̄sumit. de verbo. sig. ius dictum est

Possum potes potui. i. valere. s. constantia vel sanitate. ⁊ d̄r a potis nomine ⁊ sum es est. et cor. potes a possum primā. Sed potes cum descendit a poto as. ꝓdu. po. Vn̄. Egrotare potes. nisi vinū post pira potes

Postulo las aui. a. p. i. petere exigere. rogare. ⁊ d̄r a posco cis. In̄ hic postulator. id est rogator ⁊ inde postulatrix cis. ⁊ postulatim aduer. i. roganter. ⁊ postulaticius a ū q̄ frequēter postulat vel postulat᷑. Postulo cōponit᷑ depostulo las. ⁊ cor. stu.

Potiono nas vel potionor aris. i. potionē dare ⁊ d̄r a potio onis.

Potior tiris. d. q. i. fruor vti. ⁊ d̄r a potis tis. noīe. ⁊ cōstruit᷑ cū actō gtō ⁊ abltō. vt potior illius rei vel illam rem vel illa re. ⁊ inuenit᷑ s̄m antiquos s̄m terciā ⁊ quartam ꝯiugationem potior tiris vel teris. s̄ in infinitiuo semper s̄m quartaꝫ inuenit᷑ potiri. supinū in itū pe. p. Inde potitus ta tum.

Potisso as aui. i. frequēter ⁊ parū bibere. ⁊ in eodē sensu dicebat᷑ antiq̄tus potasso as

Poto tas taui. a. p. i. potū dare. Vnd̄ ps. Potauerūt me aceto. ⁊ potare. i. bibere ⁊ supinū eius sincopat᷑. ⁊ d̄r potum tu. Inde hic potator oris vel potor. ⁊ potatorius a ū. vl̄ potorius a ū. ⁊ hic potatrix vel potrix. Ind̄ hec potatricula le. vel potricula le dimi. ⁊ potatus ta tū. ⁊ hic potatus tus tui. ⁊ potus tus tui. actus vl̄ passio potandi. ⁊ inde potito as freq̄n. Poto ꝓ bibere neutrū ē ⁊ ꝓ. po. Sed ꝓ potum dare actiuū est. ⁊ bibere nature est potare vo luxurie est

P ante R

Prandeo des di vel pransus sum. n. s. i. prandiū sumere. in tercia hora comedere ⁊ dicit᷑ a prandium. ⁊ ꝯponit᷑ cōprandeo es di. vel cōpransus sum. ⁊ ē neutrū cū suis compositis.

Pranso as. i. frequenter prandere. a quo pransito tas aliud frequen.

Prauo as. a. p. i. prauū facere. ⁊ componit᷑ de prauo as. i. valde prauare ⁊ ꝓdu. pra. vnde. Opto placere bonis prauis odiosus haberi. Quis nisi sit prauis nemo placere pōt

Prebeo bes. n. s. i. dare. exhibere largiri

Precaueo es. n. s. i. an̄ vl̄ p̄ alijs vel futura picula cauere. ⁊ d̄r a p̄ ⁊ caueo es ⁊ cor. ca. vnd̄ Gen̄. vij. Precauens in futuꝝ

Precedo dis ssi sum. n. t. i. an̄ ire. Et aliq̄d d̄r p̄cedere quatuor modis. s. eternitate. sic de⁹ oīa. Tp̄e vt flos fructū. Electione sicut fructus florem. Origine vt sonus cantū

Precello lis p̄culi vel cellui culsum vel precelsum. a. t. i. supare ⁊ d̄r a p̄ ⁊ cello

Precendo dis. a. t. i. an̄ vel valde accendere. ⁊ d̄r a p̄ ⁊ candeo des.

Precido dis cidi cisum. a. t. i. antecedere. ⁊ d̄r a pre ⁊ cedo dis cecidi. ⁊ pdu. ci. vbiq̄ꝫ. Itē p̄cido dis p̄cidi supino caret. i. antecedere vl̄ in anteriorē ptem. ⁊ cor. ci. vbiq̄ꝫ. ⁊ d̄r a p̄ et cado cadis.

Precino nis cinui centū. n. t. i. valde canere vl̄ ante. ⁊ cor. ci. ⁊ d̄r a p̄ ⁊ cano nis

Precior aris. atus sum. d. p. i. extimare. ⁊ d̄r a p̄ciū. Et cōponit᷑ apprecior aris. ⁊ deprecior aris. Sed antiqui dicebant p̄cio as. apprecio as. in actiuo genere

Precipio cepi ceptū. a. t. i. p̄ceptū dare imperare p̄occupare. ⁊ d̄r a pre ⁊ capio pis. Itē inuenit᷑ p̄capio pis. a p̄ ⁊ capio pis. ⁊ est p̄capere an̄ capere. in quo sensu etiā inuenit᷑ precipio pis. ⁊ cor. ci vel ca.

Precipito tas taui. a. p. i. p̄cipitant᷑ aliq̄d obruere. de alto ducere temere festinare. ⁊ d̄r a p̄ceps pitis. ⁊ cor pi.

Precluo is clui. supi. caret. i. valde defendere vel valde resplendere. ⁊ d̄r a p̄ ⁊ cluo is. In̄ hic ⁊ hec p̄cliuis. Precluo ꝓ defendere actiuū est. pro resplendere neutrū.

Precontrecto as. a. p. i. an̄ cōtrectare vel ante contrectationem delectari consueta manib⁹ palpare.

Precor aris atus suꝫ. d. p. i. rogare. In̄ p̄catorius a. um. ⁊ hic ⁊ hec p̄cabilis. ⁊ h̄ le. ⁊ precabund⁹ a. um. i. sil̄is p̄canti quasi ad p̄cādū habilis. Et cōponit᷑. Dep̄cor aris. Imp̄cor aris. ⁊ cor. pre.

Precurro ris. p̄cucurri. a. t. i. an̄ currere p̄uenire. ⁊ d̄r a p̄ ⁊ curro. In̄ p̄cursus us ui.

Predestino as aui. a. p. i. ante vel ab eterno destinare p̄uidere prescire. ⁊ d̄r a pre ⁊ destino as. Sed p̄sciunt᷑ boni ⁊ mali. predestinant᷑ tm̄ boni s̄m Hug. ⁊ cor. sti.

Predico as aui. a. p. i. admonere vel annunciare bona. vt ego p̄dico quasi p̄. i. sup alia bona enuncio. Vn̄ transumptū est hoc vocabulum in logica cū d̄r. Gen⁹ p̄dicat᷑ de specie. Spēs p̄dicat᷑ de suo indiuiduo. i. enunciat᷑ vel inheret. In̄ vbalia

Predo dis didi tū. a. t. i. p̄ alijs dare. ⁊ honorare prerogare p̄ponere ornare. Et cōponit᷑ a pre ⁊ do das

Predor aris atus sū. a. p. i. predam facere. dissipare. ⁊ dicit᷑ a preda. In̄ hic p̄dator ⁊ p̄datorius. a. ū. ⁊ p̄dabund⁹ da. dū. i. habil̄ ad p̄dandū vel sil̄is predanti. Et hic ⁊ hec predabilis ⁊ h̄ le. ⁊ p̄dat⁹ ta. tū. q̄ȯ accipit᷑ in passiua significatione s̄m q̄ȯ antiq̄ dicebant p̄do das. Et componit᷑ Impredatus ta. tū. predor componitur compredor aris. depredor. aris. Et cōstruit᷑ cum actō. ⁊ ꝓducit pre. Vn̄ Oratius in epi. Singuli de vobis anni predant᷑ euntes.

Pꝛeficio cis.feci fectū.a.t.i.p̄ponere.⁊ dꝛ a p̄ ⁊ facio cis.⁊ coꝛ.fi. Jn̄ ꝟbalia.

Pꝛefoco as aui.a.p.i.ꝑstringere.strangulare. quasi fauces ab anterioꝛi ꝑte capere ⁊ strin/gere.⁊ dꝛ a pꝛe ⁊ faux cis.⁊ ꝓdu.fo.Vn̄ Oui dius in Jbim. Pꝛefocent anime noxia mel la viam.

Pꝛegno as aui.a.p.i.grauidare. Jn̄ p̄gnans tis ꝑticipiū. Jnuenit̄ etiā p̄gnās ꝓ grauida Sꝫ p̄gnans est q̄ cōcepit Grauida quā vteri grauedo ꝓximā ꝑtui ostendit. Et cōponitur Jmpꝛegno as. Repꝛegno as.

Pꝛegredioꝛ deris gressus sū.d.t.i.p̄cedere. p̄ ire.qđ ⁊ p̄gradioꝛ diris inuenit̄. Et dꝛ vtrū ꝙ a p̄ ⁊ gradioꝛ.

Pꝛehendo dis simplex ꝟbū ⁊ hꝫ h.post e.⁊ fa cit p̄hendi p̄hensuꝫ ī supi.i.tenere inuadere manus inijcere. Et componit̄ appꝛehendo. is. Compꝛehendo dis Dep̄hendo dis Rep̄ hendo dis.

Pꝛeiudico as aui.a.p.i.p̄ alijs iudicare.i.iu/diciū alioꝝ depꝛimere ⁊ damnare q̄si supiu/dicare.⁊ dꝛ a pꝛe ⁊ iudico as.

Pꝛelibo bas baui batū.a.p.i.p̄cōtingere p̄gu stare vl̄ an̄ sacrificare leuiter tangere. parum gustare.⁊ dꝛ a p̄ ⁊ libo bas.

Pꝛelido dis lisi lisū.a.t.i.p̄ alijs vl̄ an̄ ledere ⁊ dꝛ a p̄ ⁊ ledo dis.⁊ ꝓdu.li.

Pꝛeligo gis legi ctū.a.t.an̄ legere.⁊ dꝛ a p̄ et lego gis.⁊ coꝛ.li.

Pꝛelioꝛ aris atus sum.d.p.i.bellare p̄liū com mittere armis disceptare pugnare.

Pꝛeludo dis lusi sum.n.t.id est ante ludere ꝓ pꝛie ante maioꝛē ludum ludulū exercere. Vn̄ Statius achilleidos. Tibi p̄ludit magnus Achilles.

Pꝛelustro as.a.p.i.p̄ alijs lustrare.

Pꝛemineo nes nui.n.s.i.supmanere. p̄ualere p̄stare p̄cellere.⁊ dꝛ a p̄ ⁊ maneo nes.

Pꝛemo mis p̄ssi p̄ssum.a.t.i.stringere cohibe/re refrenare vrgere dep̄mere vl̄ flectere. Jn/de p̄ssim aduer.i.strictim ⁊ coꝛ.pꝛe.vn̄ Pꝛu/denti⁹. Magna cadunt inflata crepant tu/mefacta p̄muntur.

Pꝛendo dis di sū.a.t.i.cape.⁊ ꝓpꝛie pisces.vn̄ Lucan⁹. Nō pꝛenderat hesit. Jnuenit̄ tn̄ ī diuina pagina in euangelio Joh.xxi. Nihil pꝛendiderūt. Jdem. Afferte de piscib⁹ quos pꝛēdidistis nunc. Sꝫ hoc non est regulare. Nā nulliū ꝟbū tercie cōiugatiōis hꝫ finalē geminationē in p̄terito nisi sit cōpositū a do das.pꝛendo aūt nō est cōpositū imo simplex. facit ergo p̄teritū in di ⁊ supinuꝫ in sum. fm Hug.⁊ istō tenent grāmatici cōiter. Quidaꝫ tn̄ dicunt ꝙ pꝛendo dis.cōponit̄ a do das.⁊ sic facit pꝛendidi ditū.

Pꝛenomino nas nare.a.p.i.p̄noīe vocare.vel p̄nomen imponere

Pꝛepedio dis diui ditū.a.q.i.impedire vl̄ de/turpare deuastare.quasi p̄.i.an̄ pedicā pone/re.⁊ dꝛ a p̄ ⁊ pedica ce.⁊ coꝛ.pe.

Pꝛepeto tis.a.t.i.p̄ alijs petere

Pꝛepolleo les lui.n.s.i.valde pollere ⁊ p̄ful/gere p̄stare excellere.p̄cellere.

Pꝛepono nis p̄posui situ.a.t.i.an̄ vel pꝛe alijs ponere.⁊ dꝛ a p̄ ⁊ pono nis. Jn̄ p̄positus ta tum.i.an̄ positus.

Pꝛepostero as.a.p.id est oꝛdinem ꝑuertere vl̄ transuertere.s.qđ debet esse posterius facere primā.

Pꝛerogo gas.a.p.i.p̄cellere excellere. supare vl̄ p̄ponere. Jn̄ hec p̄rogatiua ue.i.singula/ris excellentia.⁊ p̄rogatiu⁹ a.ū.i.excellens. vl̄ ad p̄rogatiuā ꝑtinens.

Pꝛerumpo rupi ptū.a.t.i.an̄ rumpe. vl̄ ab an/terioꝛi ꝑte rumpe.

Pꝛesagio gis.n.q.i.diuinare.futura nunciare ⁊ dꝛ a p̄sagium gij. Jn̄ p̄sagus a.ū.i. p̄scius futuroꝝ. Jn̄ pꝛesago gas.idem quod pꝛesa/gio gis.

Pꝛescindo dis scidi scissum.a.t.i.an̄ vl̄ p̄ alijs scindere.⁊ dꝛ a p̄ ⁊ scindo dis.⁊ coꝛ.pe.p̄te/riti.qꝛ scidi hꝫ p̄mā breuē.vn̄ Ouidi⁹ meta. Nā celo terras ⁊ terras abscidit vndas. Jn/uenit̄ etiā abscido dis. scidi media ꝓdu. et tūc cōponit̄ ab abs ⁊ cedo dis cecidi. Vnđ Ouidi⁹ meta.xij. Abscidit iugulo pectusꝙ humerūꝙ sinistrū.

Pꝛescio scis sciui.a.q.i.ante scire. Jn̄ pꝛesci⁹. a.ū. Et cōstruit̄ tam cū gtō q̄ cum actō. vt p̄ scius hui⁹ rei.⁊ p̄scius hanc rem. Jtem a pꝛe scio p̄scitus a.ū.⁊ p̄sciens tis.g.o. Jn̄ h̄ pꝛe/scientia tie.

Pꝛescribo bis.a.t.i.an̄ scribere ꝓcedere p̄stru ere vl̄ ab aliquo spacio tꝑis aliq̄d possidēdo acq̄rere. Jn̄ p̄script⁹ a.ū.⁊ h̄ p̄scriptio onis. id est. acq̄sitio dn̄ij sup aliquam rem aliquo certo spacio tꝑis possidendo

Pꝛeseco as secui ctū.a.p.i.p̄ alijs secare

Pꝛesento tas taui.a.p.i.ad p̄n̄tiā ducere ⁊ di/cit̄ a p̄sens. Et cōponit̄ rep̄sento tas

Pꝛesepio pis sepsi septū.a.q.i.sepē p̄tendē an te sepire.⁊ ꝓdu.se. Vn̄ Vallamus ꝓpꝛie ca/strū sepim⁹ ouile.

Pꝛesideo des.n.s.i.sup alios sedere ⁊ pꝛeesse ⁊ defendere.

Pꝛesero ris.a.t.i.an̄ emittere vel supꝛa vl̄ pꝛe alijs serere.

Pꝛesso sas saui.i.frequenter pꝛemere. A quo a liud frequentatiuū.s.p̄ssito tas.⁊ coꝛ.si.

Pꝛestigio as.a.p.i.ludificare p̄stigio aciē ocu loꝝ obscurare.

Pꝛesto stas stiti stitū ⁊ raro statū.n.p.i.an̄ sta/re vl̄ p̄esse vl̄ pꝛecellere.⁊ dꝛ a p̄ ⁊ sto. Et pꝛe stare.i.exhibere dare vel statuere. Jnuenitur etiā p̄sto stas staui statum.i.cōmodare vl̄ mu tuare ⁊ est actiuū ⁊ simplex. Jn̄ pꝛestans an/tis.i.multū p̄cellens.⁊ p̄ alijs valens ⁊ p̄us

tia tie. ⁊ h̄ ⁊ h̄ p̄stabilis ⁊ h̄ le. i. multū ⁊ p̄ alijs valens. Item a p̄sto stas dicit̄ presto adver. tp̄is vel loci. id est in presentia sum quasi sto p̄ alijs. vn̄ Grecism⁹. Preualeo p̄sto dicas p̄sto q̄z dono. Presto q̄z sepe solet accōmodo significare

Prestolor aris atus sum. d. p. i. expectare. ⁊ d̄r a p̄ ⁊ stolon. Proprie ille d̄r p̄stolari q̄ p̄missus expectat. lz generaliter ponat̄ ꝓ expectare. Sz cū p̄stolor ꝓdu. pe. mirū videt̄ si componat̄ a stolon. cū ep̄la ab eo cōpositū penl. cor. Ido alij dicunt ꝙ p̄stolor cōponit̄ a presto ⁊ olim. q̄ꝛ q̄ p̄stolat̄ aliū expectat eū dum presto es. Et p̄stolor in eodem sensu cōstruit̄ cū dtō ⁊ actō. Idem em̄ est p̄stolor tibi qd̄ p̄stolor te. ita dicit Hug. Multi t̄n dicunt ꝙ p̄stolor potest vltimā corripere ⁊ ꝓducere. in diuersis significationibus. Unde in Grecismo dicit̄. Prestolor expecto prestolor querere dico. ⁊ hoc contingit ex diuersa compositione s̄m istos. Nam prestolor. i. expecto componit̄ a pre ⁊ stolon quod est missio Sed prestolor. i. quero componit̄ a p̄ ⁊ telon quod ē longum.

Presulo as. laui. a. p. i. preesse alicui solo. ⁊ d̄r a p̄ ⁊ solum. sed ponit̄ simplicit̄ ꝓ preesse et dn̄ari. In̄ h̄ ⁊ h̄ presul lis cōis ge. qui vl̄ que preest

Presumo mis psi ptū. a. t. i. an̄ vel p̄ alijs sumere. nē audenda facere. In̄ p̄sumptuosus a. ū q̄ p̄sumit vl̄ q̄ p̄sumit̄ audax impudēs ⁊ cōpatur ⁊ hec p̄sumptiuositas tatis ⁊ p̄sumptio ⁊ p̄sumptiu⁹ ua uū. i. p̄sumptuosus. ⁊ h̄ ⁊ hec p̄sumptibilis ⁊ hoc le. ⁊ p̄sumptibilit̄ aduerbiū. ⁊ hec p̄sumptibilitas tatis

Pretereo is iui. n. q. i. iuxta ire vl̄ transire ⁊ d̄r a preter ⁊ eo is.

Pretergredior eris gressus sum. d. t. id est iuxta gradi vel transire preterire ⁊ d̄r a preter ⁊ gradior.

Pretexo xis xui. textū textu. n. t. i. p̄ alijs vl̄ an̄ texere. ⁊ d̄r a p̄ ⁊ texo is. vn̄ Job. xxxvj. Qui p̄texūt cūcta desup. In̄ hec p̄texta. i. quedaz vestis nobiliū romanoꝝ ⁊ d̄r sic q̄ꝛ pretexebatur ei q̄ ea vtebat̄.

Pretorqueo ques torsi sum vel pretortū a. s. i an̄ vel p̄ alijs torquere.

Preualeo es. n. s. id est prestare precellē plus valere

Preuaricor aris. vel preuarico as. i. transgredi infringere. ⁊ d̄r a pre ⁊ varico vel varicor In̄ preuaricator oris. i. transgrediens. ⁊ hec p̄uaricatrix cis. Et dicunt̄ p̄uaricatores leg̃ id est transgressores legis. q̄ꝛ p̄ alijs ⁊ plusq̄ꝫ debeant legem varicant. i. claudicant vl̄ ambulant. ⁊ cor. ri.

Preuertor teris versus sum. d. t. i. p̄uenire p̄terire transire.

Principor aris atus sum. d. p. id est dominor et cor. pe. ⁊ construitur cum dtō. vt principor tibi. i. dominor.

Priuilegio as. a. p. id est prerogare priuilegiatum facere.

Priuo as aui. a. p. i. fraudare alienare subtrahere remouere priuatū facere. Unde priuat⁹ ta tum. id est alienatus ab aliquibus reb⁹ vl̄ honore ⁊ dignitate. Et priuatim. id est ꝓprie singulatim. aduerbiū discretiuū. ⁊ ꝓdu. p̄mā priuo. vnde in aurora. Non me luce tua priuares sicut iniquū

Probo as aui atū. a. p. i. laudare vel confirmare vel certificare. Inde ꝓbaticus ca cū. q̄ ꝓbat vel probat̄. ⁊ hic ⁊ hec ꝓbabilis ⁊ hoc le ⁊ probabiliter aduer. ⁊ probabilitas tatis. ⁊ cor. hanc sillabam pro.

Probro bras braui. bratum. a. p. i. vituperare redarguere iniuriari. ⁊ ꝯpōnit̄ exprobro as.

Procedo is cessi cessum. n. t. i. paulatim in anteriorē ptē ire. ⁊ est ꝓpriū ferentiū sacra. ⁊ d̄r ⁊ ꝓ ⁊ cedo dis cessi. In̄ hec ꝓcessio. ꝓcedit q̄ in anteriorem ptē it. p̄cedit q̄ sequentez an̄ it. Item ꝓcedere. i. prospere ⁊ ad bonū cedere. Inde hic ꝓcessus us ui. id est prosper euētus vel augmentū

Procello lis culi culsum. a. t. i. ꝑcutere

Procido dis di supiuo caret. id ē procul vl̄ ante cado. ⁊ d̄r a pro ⁊ cado is. Inde ꝓcidens tis. g. o. Et cor. ci. tam in presenti q̄ꝫ in preterito. Unde Math. ij. Et procidentes adorauerunt eum

Procio cis ciui. ⁊ ꝓco as in eodem sensu. id ē nouā cōiugē vel nuptā petere vel generalit̄ mulierē. ⁊ ponūtur simpliciter ꝓ petere. Itē ꝓcire vel ꝓcare est qd̄ vulgo d̄ domare. aliquem discortare

Procito tas frequentatiū. i. sepe petere sicut ꝓci faciūt vel sepe ꝓlongare sicut mulieres faciūt suis procis. ⁊ cor. ci.

Procor aris. at⁹ sum. d. p. i. importune petere In̄ ꝓcus ca cū. ⁊ hic ꝓcus ci. i. petitor. ⁊ proprie mulierū vel noue cōiugis ⁊ nuptiarum.

Prodeo dis dij vel diui ditū. n. q. i. deuenire. ⁊ in antea ire. ⁊ d̄r a pro ⁊ eo is. interposita d. vn̄ Ora. Est quodā ꝓdire tenus si nō dat̄ vltra. ⁊ cor. pe. sup̄. s. ꝓditum.

Prodigo gis degi. a. t. id ē vastare. lapidare ⁊ dicitur a pro ⁊ ago agis. Inde ꝑdigus a ū id est diffusus vltra modum largus et effundens. s̄m hug.

Prodo dis didi ditum. a. t. id est tradere vl̄ manifestare vel procul dare expellere. ⁊ dicitur a pro ⁊ do das. vnde Uirgil. Prodimur atꝙ malis longe disiūgimur horis. Inde ꝓditus ta tum. pe. cor. Unde. Importat fraudez ꝓdit siue fraude reuelat

Produco cis. a. t. i. ꝓcul ducere ⁊ absentare vl̄ extendere vel ꝓlongare vel in conspectu ducere. vel in apertum vel extra ducere

Prophano nas.a.p.i.execrari.cōtaminare vel polluere. Et ꝓphanare est in ꝓphanis annunciare vel venerari. Unde legitur ꝙ beata maria erat ꝓphanata. id est in ꝓphanis venerata vel annunciata. ⁊ ꝓdu.pha. Unde Oratius. Pone deos ⁊ que tangendo sacra prophanas.

Profero fers tuli latū.i.differre ꝓlongare. vel ꝓferre.i.manifestare vel offerre. Et ꝓferre.q̄si ꝓcul ferre. ⁊ ſm h̄ ptinet ad v̄ba. Nā verba ꝓferunt̄ q̄si ꝓcul.i.extra ferunt̄ vel emittunt̄. Inde ꝓlatus ta.tū.

Proficio cis feci fectū.n.t.i.valde facere vel incrementū sumere. ⁊ cor.fi. Unde q̄dā. Proficit hic nunq̄ cui semꝑ lecta nouant̄. Itē comedentib⁹ ꝓprie nō est dicendū ꝓficiat qn̄ optamus eis cibū ꝓdesse. sed ꝓsit. Inuenit̄ tn̄ in quadā collecta. Proficiat nobis ad salutē ⁊c̄. qd̄ autoritati ascribendū est.

Proficor sceris fectus sum.d.t.i.ire.

Profiteor teris fessus sum.d.s.i.ꝓcul ab intentione fateri ⁊ aliud in corde habere. ⁊ aliud ore fateri. Vel ꝓfiteri.i.p̄mo fateri vel p̄ alijs fateri. Vel ꝓfiteri.i. reddere vel soluere debitum. Qui em̄ soluit debitū illud ꝓfitet̄. Unde Lu.ij. Ibant oēs vt ꝓfiterent̄ singuli in ciuitatē suā. Inde hic ꝓfessor oris

Profligo gis. ⁊ ꝓfligo as.i.destruere cruciare deuastare dissipare quasi procul agere ⁊ dispergere. Inuenit̄ etiam in eodem sensu profligor aris.d.p. Et hinc ꝓfligatus ta.tū. Et est ꝓfligatus ſm Papiam. ꝓiectus deuius peruersus afflictus sceleratus interfectus. ⁊ ꝓducit fli.

Profor aris.a.p.ꝓcul ab intentione fari.s. aliud v̄bum ꝓferre ⁊ aliud animo habere. Unde cesar cū sui volebant recedere illos ꝓfabat̄. videbat̄ em̄ illis dare licentiā recedendi. Et tn̄ intendebat eos dehortari a recessiōe. Itē ꝓfari.i.p̄dicere vel p̄fari.

Profugio gis.n.t.i.ꝓcul fugere Inde ꝓfug⁹ ga gum pe.cor.i.procul fugiens. Profug⁹ proprie d̄r q̄ ꝓcul a sedib⁹ suis vagat̄ quasi porro fugatus.

Profundo dis fudi fusum.a.t.i.ꝓcul fundere ⁊ dispgere. dissipare deuorare ꝓijcere. ⁊ d̄r a ꝓ ⁊ fundo dis. Inde ꝓfundus a.um.i. ꝓdigus largus dissipator q̄ nimis ꝓfundit. Inde ꝓfunde dius sime.aduer. ⁊ hec ꝓfunditas tatis.i.ꝓdigalitas. Sz ꝓfundo as.i.effundere dispgere dilapidare. Equiuocatio ei est in p̄dictis. Fundare em̄ descendit a funda ⁊ a fundus. Similiter ꝓfund⁹ descendit a fundus ⁊ a profundo profundis. Item ꝓfundo ꝓfundas descendit a profundus Et scias ꝙ fundus componit̄ cū pro. ⁊ d̄r ꝓfundus da. dum. quasi procul a fundo hn̄s supficiē. vel q̄si ꝓcul habeat fundū. Unde h̄ ꝓfundū d̄r mare altū ⁊ ꝓfunditas alicui⁹ rei. Inde ꝓfunditas tatis. ⁊ ꝓfundo das.i.in profundum demergere.

Progigno nis nui.genitū.a.t.i.ꝓcul vel ante gignere. Vel ꝓgigno q̄si ꝓlem gigno. ⁊ ē etymo. Inde hic ꝓgenitor oris.

Progredior deris gressus sum.d.t.i. ꝓcedere quasi pro.id est ante gradi vel procul gradi. ⁊ cor.gre.

Proemio mias.n.p.i.incipere vel ꝓhemiū facere vel dicere.

Prohibeo bes bui bitū.a.s.i.vetare interdicere cōtradicere. ⁊ d̄r a ꝓ ⁊ habeo es. Inde ꝓhibens tis.o.g. ⁊ hec ꝓhibitio onis. Et scias ꝙ pctā mortalia ꝓhibent̄. sed peccata venialia cohibent̄.

Proijcio cis ieci iectū.a.t.i.procul vel ante iacere. ⁊ d̄r a ꝓ ⁊ iacio. Item inuenit̄ proritio cis reci rectū. ⁊ est idem qd̄ ꝓijcio. Et silr̄ est compositū a pro ⁊ iacio. Et est verbū sacrificantium.

Prolicio cis.a.t.i.ꝓcul elicere

Prologizo as.n.p.i.ꝓlogū facere p̄fari. ꝓloq̄ ante materiā. ⁊ cor.lo.

Promineo es.n.s.i.q̄si ꝓcul manere ⁊ apparere supstare p̄esse. ⁊ d̄r a ꝓ vel ꝓcul ⁊ maneo. Inde ꝓminens tis.g.o. ⁊ h̄ ꝓminentia tie. et ꝓminenter aduer. ⁊ cor.mi.

Promisceo ces cui.a.s.i.ꝓcul vel ante vel ꝓ aliquo miscere.

Promo mis psi ptuz.a.t.i.ꝓferre manifestare aperire extrahere ore dicere. Et componitur Depromo is id est valde promere. Expromo is.id est extra vel valde promere. ⁊ ꝓd.pro. Unde in aurora d̄r. Sz ptem iecoris ꝓmens d̄ capsi de supra.

Promoueo es moui motū.a.s.i.ꝓcul mouere ⁊ absentare. Et promouere q̄si in anteriorē ptem mouere. Et ꝓmouere sublimare. ad ordinem vel honorē mouere. Et ꝓmouere.i.ꝓficere. v cor.mo.

Promulco as aui.n.p.i.nauē ducere. ⁊ ꝓprie cum ꝓmulco

Promulgo as aui.n.p.i.ꝓnunciare manifestare. Et d̄r ꝓmulgare quasi promptū ⁊ manifesto multis agere. ⁊ est etymo.

Pronosco cis.i.ꝓcul ante noscere. ⁊ d̄r a ꝓ et nosco scis. Inde h̄ ꝓnosticū ci.i.signū futuri. ⁊ ꝓnosticus a.um.qui precognoscit vel an̄ signat. ⁊ prenostico as.i.p̄nosticis perpendere prenoscere

Propagino nas.a.p.i. ꝓtendere ꝓpagines extendere flagellum vitis terre submersuz sternere. ⁊ quasi porro pandere. ⁊ cor.gi.

Propago gas gaui.a.p.i.protendere ⁊ extendere. Inde hec ꝓpago ginis.i.linea origo extēsio flagellum vitis extensum sub terra. ⁊ ꝓdu.pe. ꝓpago verbū ⁊ nomen in omni sua significatione. tn̄ in p̄ma syllaba est differētia. quia hec ꝓpago ginis pro extensione vitis ⁊

ꝓpago as cū ad ꝓtensionē vitis ptinet ꝓdu.
primā. ħ ꝓpago qñ ptinet ad sapiam coꝛ. pri/
mā. vñ. Uitem ꝓpago libet infinita ꝓpago
Propello lis puli pulsum. a. t. i. procul vel añ
pellere ⁊ componitᷣ a pro ⁊ pello lis.
Propendo dis. a. t. i. extendere dilatare ⁊ dr̄ a
pro ⁊ pendo dis. Inde ꝓpensus a um. id ē ex
tensus dilatatus. ⁊ inde ꝓpensius aduerbiū
quasi extensius.
Propero as aui. n. p. id est festinare. Sed ꝓpe
rat qui vnūquodqꝫ mature trāsigit. Festinat
qui multa simul incipit ⁊ non perficit. ⁊ com
ponitur appropero as. id est valde ꝓperare ⁊
depropero as.
Propheto as. ⁊ ꝓphetiso as in eodem sensu. i.
futura p̄dicere. ⁊ sunt neutra
Propitioꝛ aris atus sum. d. p. i. esse vel fieri ꝓ
pitiū. Inde hec ꝓpiciatio onis. i. placatio mi
sericoꝛdia. ⁊ ꝓpiciatoꝛius a ū ⁊ ꝓpiciari⁹ a ū.
⁊ componitᷣ repropicioꝛ aris
Propino as. a. p. i. vinū miscere potū admini/
strare. Inde ꝓpinatoꝛ oris qui potum admi
nistrat. vñ Oui. Inde ꝓpinatoꝛ numiū qui vi
nū ꝓpinat. ⁊ in auroꝛa dicitur. De quib⁹ an
gelice ciues bona summa ꝓpinant. Item a ꝓ
pino as. dꝛ hoc ꝓpinatoꝛiū rij. domus vel lo
cus vñ ꝓpinatᷣ vel vbi ꝓpinatᷣ
Propinito tas. id est frequenter ꝓpinare.
Propinquo as. i. ꝓximare. ꝓpe esse. ⁊ compo/
nitᷣ appropinquo as. i. approximare
Propio as. n. p. i. ꝓximare ⁊ ꝓpinquare. ⁊ ꝯpo
nitᷣ appropio as. Iñ appropiās tis. g. o.
Proprio as. a. p. i. ꝓpriū facere
Propudio as. a. p. i. inhoneste cōtinere vel re/
pellere vel iniuriari vel scrutari. Inde ꝓpu/
diosus sa sum. id est ignominiosus iniurio/
sus turpis impudibūdus inuerecūdus ipu/
dens irreuerens infrontuosus. Iñ ꝓpudio/
se aduer. ⁊ hec ꝓpudiositas tatis.
Propugno as. n. p. i. ꝓcul vl' ꝓ aliquo pugna
re vel valde defendere succurrere
Propulso sas. i. freq̄nter ꝓpellere ꝓmouere
Proꝛito tas. a. p. i. ꝓuocare vel excitare
Propago as are. a. p. i. differre distendere pro/
lōgare ꝓtrahere ꝓducere vl' primū tp̄s extē/
dere. ff. de iudi. l. j. de offi. dele. p. ⁊. g.
Proꝛūpo is. a. t. i. emittere floꝛere exigere
Proꝛuo is ere. n. t. i. ꝓcul ruere. extra ruere
impetum facere. poꝛro cadere,
Proscindo dis. a. t. i. irrūpere lacescere contu
melia increpar e
Prosipo as. a. p. i. ꝓcul sipare ⁊ spargere. Iñ
ħ ꝓsapia pie. ⁊ ħ ꝓsapies ei. i. ꝓgenies ge/
neratio. qꝛ ꝓcul sipatᷣ ⁊ spargitᷣ vsqꝫ ad po/
Proso sas. a. p. i. producere (steros.
Prosaico as. n. p. i. ꝓsaice scribere vl' dictare.
Proscribo bis. a. t. i. ꝓcul a scriptura remoue/
re. ⁊ dꝛ a pro ⁊ scribo bis. Inde ꝓscriptus ta
tū. Et dicebantᷣ ꝓscripti qꝛ noia de enea ta
bula delebantᷣ. qđ erat cū damnabantᷣ ꝓ ali/
quo scelere. Item ꝓscribere. i. dānare. ⁊ pro
scriptus. i. dānatus. ħ ꝓprie cū aliq̄s ita dam
natᷣ ꝙ nomē eius ꝓscribitᷣ de cōsoꝛtio oꝛdīs
eiusdē ſm Hug. ħ Pap. dicit. Proscriptus
damnatus cui⁹ bona palā ⁊ aperte scribūtur.
id est exulant.
Proseco as. a. p. i. ꝓcul vel ante secare Inde ꝓ
sectum cti. id est extum.
Prosequoꝛ ris secutus sum. d. t. i. ꝓcul seq̄ vel
que restant sequi ⁊ ꝓcedere. Inde hoc ꝓseq̄/
um quij. id est seuicium.
Proserpo pis. n. t. i. ꝓcul serpere vel ꝓpe serpe
re. ⁊ etiā in añ serpe. ⁊ dꝛ a ꝓ ⁊ serpo pis. Iñ
ꝓserpina ne. filia cereris. s. luna. Uñ ⁊ dꝛ ꝓ/
serpina qꝛ ꝓpe nos serpat.
Proseucoꝛ aris. d. p. id est mendicare vel dep̄/
cari ꝓseucam.
Prosisto stis. n. t. id ē ꝓstrare. ⁊ ꝓ p̄cio stare. et
meretricari. Item prosisto. id est ꝓstituere. id
ē ꝓ p̄cio statuere ad meretricādū vl' aliq̄d ali
ud. Et ē verbū metricale ī vtraqꝫ significatōe
Prospecto tas. v̄bū frequētatiuū a ꝓspicio cl.
A q̄ ꝓspectās tis. o. g. Uñ ī vita beati Nico
lai legitᷣ. De⁹ ex alto ꝓspectās. ⁊ vt dicᷣ Pa/
pias ꝓspecto desup aspicio vel ꝓcul.
Prospero as. a. p. id est ꝓsperū facere. Inueni
tur etiā ꝓsperoꝛ aris. d. p. id ē ꝓspere agere.
Uñ ꝓpħa. O dñe saluū me fac. o domine be
ne ꝓsperare.
Prospicio cis. a. t. id ē ꝓcul aspicere longe vi/
dere ⁊ dicitᷣ a pro ⁊ specio cis.
Prostituo tuis. a. t. ꝓ precio statuere propone
re ⁊ dr̄ a ꝓ ⁊ statuo. Et ē verbū meretricuꝫ q̄
ꝓstituūtᷣ. id ē ꝓ p̄cio se supponūt. Inde hoc
ꝓstibulum li. ſm Hug.
Prosto stas stiti stitum. n. p. id est ante stare. et
dꝛ a pre ⁊ sto stas. Uel proſtare. id est ꝓ pre/
cio stare vel commiscere se cum meretrice. Et
est verbum meretricum que proſtant id est ꝓ
precio stant et meretricantur. Inde hoc pro/
stibulum li.
Prosum ꝓdes ꝓdest. i. ꝓficere ꝓficuum con/
ferre. Inde ꝓfuturus ra rū. Et dr̄ a ꝓ ⁊ sum
es est. ⁊ interponitur d.
Protelo las. a. p. i. distēdere ꝓlongare differre
ꝓuocare dilatare. Et ꝓducit te.
Protero ris. a. t. id est ante vel pedibus terere.
Protraho his here. a. t. i. dilatare in mediū tra
here differre ampliari moꝛari ꝓducere.
Proteruio uis uiui. uitū. n. a. id ē esse vl' fieri ꝓ
teruū supbire crudere ferocire.
Proueho his. ꝓuexi. ctū. a. t. id ē ꝓcul vl' añ ve
here ꝓmouere extollere sublimare. Inde ꝓ/
uecto tas frequentatiuū. Et ꝓuect⁹ a um. id
est ꝓcul vel ante vectus ꝓmotus sublimat⁹.
auctus cumulatus. Unde ꝓuecta etas dici/
tur annis aucta ⁊ cumulata.
Prouenio nis ꝓuentū. n. q. ꝓcul vel ante veni

re vel abundare. ⁊ crescere pullulare. ⁊ dicit a pro ⁊ venio nis. Inde hic ꝓuentus tus tui. id est abundantia.

Prouerbior aris. d.p.i. ꝓuerbia dicere vel prouerbijs vituperare. ſm Hug.

Prouideo des uidi. uisum. a.s.i. ꝓcul videre. ꝓcurare. ⁊ dicitur a ꝓ ⁊ video des. Inde ꝓuidens. ⁊ hec ꝓuidentia tie.

Prouoco as are. a.p. id est irritare. porro vel ante vocare. ad iram vel bellum mouere.

Proximo as are. n.p.i. appropinquare.

Prurio ris riui ritũ. n.q.i. mollit effluere. pruritum habere. libidine cõmoueri. delectando vri. Et ꝓ fascidire inuenit. Inde prurientes tl. oĩs g. vñ. ij. Thimo. iij. Coaceruabũt sibi magistros prurientes auribus Inde pruritus tus tui. ⁊ hec prurigo inis. in eodem sensu. scilicet ardor et exustio carnis vel aurĩũ cogens ad scalpendum.

P ante S

Psallo lis psalli. n.t. id est exultare iubilare cõgaudere vel cantare. Proprie enim psallere est gestu corporis exprimere gaudium mẽtis ⁊ hoc quadam digna qualitate vocis. Et caret supino.

Psalmographo phas. i. describere psalmos.

P ante V

Pubero as. n.p. id est crescere. pubere. iuuenere ⁊ dicit a puber. ⁊ componit repubero as. ⁊ hinc puberasco cis. repuberasco cis. inchoatiuũ. Et corripit be.

Puberto as are. n.p. id est florere ⁊ in pubertate esse. ⁊ ꝓducit pu.

Pubeo bes bui. n.s.i. crescere crementare barbere vel pubere. i. pubem emittere. ⁊ hinc pubesco scis inchoatiuum. i. barbescere crescere vel pubere ⁊ pubescere. id est in tali etate eẽ talem etatem habere vel ducere. ⁊ componit impubeo bes. Inde impubesco scis. suppubeo es. Inde suppubesco scis.

Pubeto tas. ⁊ pubedo das. n.p. id est pubere. vel puberare.

Publico as aui. a.p. id est diuulgare. cõem facere. vel diffidare. vel diffamare.

Pudeo des. n.s. id est pudorem habere. verecundari. ⁊ non est in vsu. Inde pudet impersonale quod construitur cum accusatiuo ⁊ genitiuo. vt pudet me tui. ⁊ hinc pudens tis. o.g. ⁊ compatur. ⁊ pudenter tius sime aduerbium. Et hec pudẽtia tie. i. verecũdia.

Puero as. n.p.i. eẽ vel fieri puer vel crescere ad modũ pueri. ⁊ cõponit repuero as. i. iter redire ad puericiã: ⁊ hinc puerasco cis. Repuerasco cis inchoatiuũ.

Pugillor aris. d.p.i. pugnare. certare vel quãdã ludũ exercere. s. pãgraciũ facere. i. de manu in manũ aliqd subtrahere. Inde hic pugillator. .gubernator pugil. ſ pugil ex ꝓpria fortitudine. pugillator ex arte.

Pugno nas naui. n.p. id est bellare laborare resistere. certare ꝯtendere. ⁊ ꝓprie pugnis. Inde hic ⁊ hec pugnax cis. q sepe ⁊ assidue pugnat. Inde pugnaciter tius sime aduer. Et hec pugnacitas tatis. Et pugnaculus la lum. id est aliquantulum pugnans.

Pullulo las laui. n.p.i. germĩare. multiplr crescere. multiplicari. Facta trãslatõe a pullis q ꝓducunt ex ouis multiplr. Et componit repullulo las. i. iter post casum pullulare ⁊ crescere. Et cor. pe. Unde Thobias. Pullulat ex gusto multiplicata fame.

Pulso as aui. i. frequẽter pellere. rogare ꝑcutere cedere. A quo pulsito tas. aliud frequẽtatiuũ. Et componitur compulso as. propulso as. impulso as. que possunt deriuatiua eẽ a compositis a pello.

Pulto tas. est frequentatiuũ a pello lis.

Pumico as. pe. cor. a.p.i. punice aptare.

Puncto as. a.p.i. puncta facere vel punctis distinguere. Inde punctatim aduer. i. per puncta distinctum. Et componit depuncto as. id est puncta remouere. Dispuncto as. Repuncto as. id est iterum punctare. Item punctare potest esse frequentatiuũ huius verbi pungo. id est frequenter pungere a quo punctito tas aliud frequentatiuũ.

Pungito as a pũgo gis. i. frequenter pungere

Pungo gis xi. vel pupugi. a.t.i. punctũ facere vt in libro. Et tunc ꝓprie facit punxi in ꝓterito. Item pungere. id est stimulare cõfigere. ⁊ tunc ꝓprie facit pupugi. vt ego punxi librum ⁊ pupugi illum.

Punio nis niui. a.q.i. penã irrogare. Inde punitus ta tũ. Et cõponit impunitus ta. tũ. Et produ. pu. vñ Nihil magis ingratũ q non punire reatum.

Purgito tas. i. frequẽter purgare.

Purgo gas. a.p. id est mundare. purificare. Et dicit a purus quasi purũ ago. ⁊ videtur potius esse etymol. q compositio. Purgo componitur. Expurgo gas. id est extra eijciendo purgare.

Purifico as aui. a.p.i. mundificare. purũ facere. Et dicitur a purus ⁊ facio. ⁊ cor. fi.

Puro as aui. a.p. id est mundare. puruz facere.

Puteo tes tui. n.s.i. fetere. Inde putesco cis. incho. ⁊ caret supino. ⁊ ꝓdu. hãc syllabã pu. ſ puto as. eã cor. vnde Non licet ista putẽt meretricũ corpa putent.

Puto tas tauia. p.i. cogitare. opinari. ⁊ putare. i. scidere vel purgare vgã ex vite supfluam resecare. Inde putatus ta tũ. Et cõponit semiputatus. ⁊ cor. hãc syllabã pu. vñ Cõscius ipse sibi de se putat omĩa dici.

Putreo tres. n.s. id est esse vel fieri putrem.

Putrido das. i. putridum facere.

Q ante V

q Uadriptior. tiris titus sum. d. q. i. in q̃tuor ptes diuidere. Et antiqui olim dicebant quadripartio tis tiui in actiua voce.

Quadruplo as aui. ꝛ quadruplico cas caui. i. ĩ quatuor ptes explicare vel diuidere vł q̃druplex siue quadruplũ facere. Uñ ꝛ q̃druplatores ꝛ quadruplicatores dicunť vsurarij in q̃druplũ sua recipientes.

Quadruplator etiã ḋr senex vł cõtract⁹ q̇ duobus pedib⁹ ꝛ duob⁹ baculis sustentat⁹ per plantas incedit. ꝛ cor. dru naturaliť.

Quadro as. a. p. i. in quatuor ptes diuidere

Quasso as aui. i. frequenť q̃tere a q̃tio tis. Jñ h ꝛ h quassibilis ꝛ hoc le ꝛ quassabund⁹ da. dũ. i. facilis ad quassandũ vł siłis quassanti. ꝛ quassito tas frequen. Et quasso cõponiť cõquasso as. i. simul quassare.

Quaterno as. n. p. i. q̃ternos facere vł quaternũ vel quaternis distinguere vel ordinare. ꝛ cõponiť conquaterno as. i. simul quaternos ꝯiungere. Disquaterno as. i. quaternos vł p quaternos distinguere vel disligare seu disiũgere. Requaterno as. i. iterũ quaternare vel disquaternare.

Quatio tis quassi sũ. a. t. i. cõmouere cõcutere. ꝑterrere ꝑcutere vexare ꝛ scribiť ꝑ t. qḋ nosci põt ad scḋam ꝑsonam quatis. ꝫ t. accipit sonũ de c. in quatio. Et cor. qua. vñ Sedulius Uertiť ꝛ trepidam quatiũt vada falsa dianã

Quaxare vł quassare dicunť rane cũ vocẽ emittunt ꝫm Hug. Et Pap. dicit. Quaxat ꝓ rana ḋr sicut ꝓ coruo crocitat

Queo q̇s quiui vł quij q̇tũ q̇re. n. q. i. posse. Et cõponiť cũ nõ. ꝛ ḋr neq̇o q̇s nequi neq̇tũ neq̇re. i. nõ posse. ꝛ cor. q̇ in supino. vt q̇tũ neq̇tũ. ꝛ scribiť quit ꝛ nequit ꝑ t.

Querulor aris. d. p. i. lamentari. ꝛ ḋr a queror.

Querimonior aris. d. q. i. lamentari.

Querito tas. i. frequenter querere.

Quero q̃ris quesiui quesitũ. a. t. i. inuestigare. rogare ꝑscrutari requirere cõsulere petere vł interrogare

Queror. reris. q̃stus sum. d. t. i. lamentari. Et ḋr a queror ris. q̇ eñi cõqueriť aliquid querit. vt fiat. s. vindicta vel aliud. Jñ questor q̃strix q̃stio q̃stus. Uide ergo ꝙ ista syncopata descendũt a quero ꝫ integra descẽdũt a q̃ror ris. Et queror deponens est cũ suis cõpositł ꝛ cor. que. ꝛ retinet e. in cõpositis. vt queror quereris cõqueror cõquereris. ꝫ q̃ro ꝓducit ꝑmã. vnde. Queriť argentũ q̃riť ꝑcussus ab hoste. Absit ab illa queri que constant turpia queri

Queso sis ꝟbũ desideratiuũ a q̃ror ris. i. cũ desiderio querere rogari obsecrare. Et declinabať olim integre ꝛ regulariter. ꝛ faciebat p̃teritũ quesij vel quesiui. ꝛ supinũ quesitũ pe. ꝓdu. ꝫ mõ est defectiuũ. q: nõ vtimur nisi duabus ei⁹ vocib⁹ p̃ntis tpis. s. queso ꝛ quesum⁹. Et est anormalũ. a quo q̃sito as. penł. cor. ꝛ est ꝟbum frequen. ꝛ ꝓdu. primã queso vñ Ouidi⁹ de ponto. Da veniam queso nimioq; ignosce timori.

Questionor arł. d. p. i. inq̇rere. q̇stionẽ facere.

Quieo es eui vel quiet⁹ sũ. i. esse vł fieri q̇etuꝫ ꝛ cõponiť a quieo es eui etũ. i. assentire. Jñ adquiet⁹ ta tũ. Jtẽ cõquieo es. requieo es. Jñ requietus ta. tũ. qḋ cõponiť irrequietus ta. tũ. Et tam a q̇eo ꝛ eius cõpositis descendũt q̇esco adq̇esco cõquiesco requiesco. q̇ habent vocẽ inchoatiuoꝝ. Quieo ꝛ ei⁹ cõposita neutra sunt ꝛ absoluta. ꝫ nõ sunt in vsu in p̃senti. sed in p̃terito.

Quieto as aui. a. p. i. quietũ facere. ꝛ poniť q̇si ꝙ ꝓ absoluere a debito vel reddere debituꝫ Quidã tñ in hac significatiõe subtrahũt e. ꝛ dicunt quito as aui. qḋ magis vulgare est q̃ regulare. Et cõponiť inquieto tas. i. molestare inquietum facere.

Quirito as. n. p. i. romanizare. vel more quiritũ se habere. vł ad modũ quiritũ equitare. et ḋr a quiris vl quiritis. Uel quiritare. i. pplł'r alloqui. Et ꝓdu. ri.

R ante A

r Acemor aris. d. p. i. sparsas vuas vel racemos colligere. ꝛ ꝓdu. ce.

Radico as aui. n. p. i. radices emittere vel radicib⁹ firmare. ꝛ ḋr a radix cis. ꝛ cõponiť abradico as. i. a radice euellere. ꝛ arradico as. i. valde vel ad aliq̇d radicare. Diradico as. i. diuellere. Eradico as. i. euellere destruere. Jñ eradicãs tis. o. g. vñ Job. xxxj Omĩa eradicans genimina. Radico ꝓ radices emittere neutrũ est. Jn alia significatiõe cũ suis cõpositis actiuum est. Et in vtraq; significatiõe ꝓdu. di.

Radio as aui. i. splendere. Et componiť Jrradio as. i. intus vel valde radiare p̃radio as. obradio as. i. circũcirca vł ꝯ splendere. Radio ꝛ cõposita neutra ꝛ absoluta sũt. lꝫ q̇nq; ponanť transitiue vł ꝓ illuminare vł ꝓ illustrare. ꝛ cor. ra. vñ in Thobia ḋr. Perradiat ꝓles. ꝓlis honore pater.

Rado dis si. a. t. i. intersecare supficiẽ remouere vel parũ diminuendo applanare. Jnḋ rasim aduer. ꝛ ꝓdu. ra. vñ in aurora ḋr. Crimina mortis habens de libro radiť isto.

Ranceo ces cui. n. s. i. irasci. indignari fetere. esse vel fieri rancidũ ꝛ ḋr a rancid⁹

Rapio pis pui. a. t. i. violẽter auferre. ꝛ ḋr a rũpo pis. q̇ eñi rapit q̃si rumpit. Jñ raptim adner. i. festinanter violenť. q̃si ruptim. Et rapto as aui. i. freuuenter rapere trahere. A q̇ raptito tas. aliud freq̃n. ꝛ cor. ra. Uñ ꝓsper.

Jnuitus xp̄i munera nemo rapit.

Rareo res rui.n.s.i.esse vel fieri rarū. Jn̄ raresco scis incho. Et ꝑdu.ra.

Raso as.est frequentatiuū de radio dis.a quo aliud frequentatiuum rasito tas pe.coꝛ.

Ratiocinoꝛ aris.d.p.i.rōne vti.rōnabilit̄ loq̄.cōtractare.⁊ d̄ꝛ a ratio.⁊ coꝛ.ci.

Raucio cis rausi rausū.n.q.i.eē vel fieri raucū pauca loqui.⁊ d̄ꝛ a raucus.

Raueo ues ui.n.s.i.esse vel fieri rauū. Jn̄ rauesco scis.incho.ſm Hug.

Rauio as.n.p.i.raucū esse vł fieri.⁊ d̄ꝛ a rauia Jn̄ rauiatꝰ ta tum.i.raucus. ⁊ hec rauiatio onis.i.raucitas.

R ante E

Rebello as aui.n.p.i.resistere repugnare.ꝯdicere contendere.

Reboo as.aui.a.p.i.resonare remugire. ⁊ d̄r a re ⁊ boo as. Jn̄ hic reboatus us ui.

Recalcitro as aui.a.p.d̄ꝛ ꝑcutere vel resistere. retro pedē iacere sicut faciūt equi q̄ ꝑcutiūt transeuntes iuxta se.⁊ d̄ꝛ a re vel retro ⁊ calcitro as.⁊ coꝛ.ci.

Recedo dis dere.n.t.i.retro cedere refluere separare abscedere

Recento as.a.p.i.ad recentiam reducere.

Recenseo ses sui sū.scd̄e cōiugatōis. ⁊ recenso sis siui sitū tercio cōiugatōis.Et recensio sis siui sitū quarte cōiugatiōis.oīa in eodē sensu.i.nūerare.iterū nūerare recitare recolere. remēoꝛare reuenerari recognoscē ⁊ sł̄ actiua

Recepto tas taui.i.frequenter recipe vł recolligere in domo sua.⁊ d̄ꝛ a recipio pis

Recidiuo as.pe.ꝑ.a.p.i.renouare post casū reparare.itē recidiuāt illi īfirmi q̄ in cōualescētia sł̄ ⁊ postea cadūt in infirmitatē.Un̄ ſm hᵒ recidiuare.i.in infirmitatē iterū cadere

Recido is.n.t.i.iterū vł retro cadere.⁊ d̄ꝛ a re. ⁊ cado dis.⁊ caret supino.ꝺ coꝛ.ci. Jtē recido dis di.cisum.i.retro cedere vł iterū vel ex oī ꝑte.Et componit̄ a re ⁊ cedo dis cecidi. ⁊ ꝓducit ci.

Recino nis .nui centū.n.t.i.iterū vel retro canere vel recitare.⁊ d̄ꝛ a re ⁊ cano nis.

Recipio pis recepi ptū.a.t.i.iterū vł retro capere ⁊ d̄ꝛ a re⁊ capio pis Jn̄ hic receptꝰ ptus ptui Et coꝛ.ci.

Reciproco cas.a.p.i.iterū petere inuicē pro se ponere vł cōuertere vł reflectere.⁊ cōponit̄ a reci qꝺ est iterū ⁊ ꝓco cas. Jn̄ reciprocus ca cū.i.iterū cōuersiuus repetitiuus. Un̄ reciproca d̄ꝛ cōstructio.in qua eadē ꝑsona iteruꝫ repetit̄.vel in qua eadē ꝑsona videt̄ agere⁊ pati.vt ego diligo me.tu diligis te. Petrus diligit se.⁊ coꝛ.pro.

Reclamo as aui.a.p.i.post aliquē vł iterū clamare ſm hug.vel ſm pap̄. Reclamat recusat cōtradicit inficiat̄.⁊ ꝓdu.cla.

Reclino as aui.a.p.i.iterū clinare siue iterum flectere vel curuare.⁊ ponit̄ aliqn̄ simplicit̄ ꝓ flectere ⁊ appodiare vł deponere.⁊ d̄ꝛ a re ⁊ clino as.vn̄ Luce.x. Uulpes foueas hn̄t et volucres celi nidos.filiꝰ aūt hoīs nō hꝫ vbi caput suum reclinet.

Recogito tas.n.p.i.aīo repetere

Recolo lis.a.t.i.rememoꝛari recoꝛdari ad memoꝛiā reducere vel iterū colere.

Recompenso as aui.a.p.i.reddere ꝑsoluere.remunerare vel iterū trutinare equare.⁊ cōponit̄ a re ⁊ cōpenso as.qꝺ est cōpositū ex con ⁊ penso sas

Reconcilio as are.a.p.i.repacificare

Recōdo dis di vel didi sum vel ditum.a.t.i.abscondere vel reponere.⁊ d̄ꝛ a re ⁊ condo dis Jn̄ reconditus ta.tū.⁊ reconsus sa.sūm

Recoꝛdoꝛ aris atus sū.d.p.i.reminisci aīo repetere.⁊ construit̄ cū actō ⁊ gtō.tn̄ dr̄nter qꝛ recoꝛdoꝛ lectionē.i.firmo vel recito.vel narro vel de ea mentionē facio.ꝑ recoꝛdoꝛ lectionis.i.memoꝛit̄ teneo lectōnē. Jn vtraqꝫ tn̄ cōstructione inuenit̄ mō hunc. mō illū sensū exprimere.⁊ d̄ꝛ recoꝛdari q̄si ea q̄ retro sunt⁊ ꝑterita iterū ad coꝛ reducere ſm Hug.Construit̄ etiā cū abltō.nā ꝟba q̄ ꝑtinent ad recoꝛdationē vel obliuionē regūt gtīm ex natura transitōis.⁊ silr̄ cōstruit̄ cū actō ⁊ ablatio

Recrastino as.n.p.i.iterū crastinare vel ꝓlongare.⁊ d̄ꝛ a re.⁊ crastino as Jn̄ recrastinans tis.o.g.⁊ coꝛ.sti. vn̄ Hiero.in ep̄la ad paullinū.viij. Nisi tu sꝑ recrastinans

Recubo as.n.p.est ꝓpꝛie in cubiculo iacere.sicut recubat languidus. Jtē recubare.i.sedere vel iacere ad comestionē.

Reculco cas.a.p.i.iterū calcare.

Recupero as are.a.p.id est restaurare.deꝑdita adipisci.

Recuso as.i.refutare paruipendere nolle quasi frequenter cudere. vt fiat re.i. retro quasi postponat̄.

Redamo mas.a.p.i.rursum amo.⁊ interponit̄ d.causa euphonie.

Redardesco cis.i.cōburere a re ⁊ ardesco. interposita d.vn̄ Oui.de reme. Flamma redardescit q̄ mō nulla fuit.

Redarguo guis gui gutū.n.t.i.iterū arguē vł reꝑhendē.⁊ d̄ꝛ a re.⁊ arguo is.⁊ interponit̄ d.cā euphonie.

Reddo dis didi.redditū.a.t.i.restituere ipi cuius erat dare.⁊ d̄ꝛ a re ⁊ do das.

Redeo is ire.pe.ꝓ.n.q.i.remeare reueire vł recurrē vł regredi. Sꝫ reddo dis didi.pe.coꝛ.ꝑ geminū d.i.restituē.vn̄ Reddit̄ ex reddo. redeo dis inde redit̄

Redibeo bes bui bitū.n.s.i.rursū debere ⁊ d̄ꝛ a re ⁊ debeo bes.⁊ coꝛ.di.

Reedifico cas cas caui.a.p.i.iterū edificare. ⁊ d̄ꝛ a re.⁊ edifico cas,⁊ coꝛ.fi. ⁊ subtrahit̄ e.

Redigo gis degi dactũ.a.t.i.pẜitare. reducere.
reuocare retro vel iteꝝ agere. ⁊ dĩ a re ⁊ agõ
agis.⁊ interponit᷑ d.⁊ corripit di.

Redimo mis miui mitũ.a.q.i.coronare.ornare
⁊ dĩ a re ⁊ diama.⁊ cor.di vbiqȝ.vñ Ouidi⁹.
in epi. Bacchus anus bacchi cõiunx redimi
ta corona. Inuenit᷑ etiã redimo is.qȏ cõpo
nit᷑ a re ⁊ emo emis.⁊ cor.di.⁊ ẽ tercie ꝯiuga
tionis.vnde Est redimit quarte de se faciens
redimire.Ac redimo redimis inflectio tercia
dicit.Iñ redimitus ta tũ.i. ornatus corona/
tus ẜ ꝓdu.mi. Vñ redimitis casus dtĩ et ab
latiui.nũeri plis.p.pe. ẜ redimitis verbuȝ a
redimo mis.cor.mi.Unde Dañ.ij.Tempus
redimitis.

Redimo mis demi demptũ.a.t.i.eripe saluare.
iteꝝ emere.vel qȏ suũ fuerat retro emere⁊ re
cupare.⁊ dĩ a re ⁊ emo is.Et interponitur d.
Qui eñ emit alienũ emit.ꝗ redimit.id redi/
mit ꝓprie qȏ suũ fuit.⁊ suũ esse desijt. Unde
ihs xps dict⁹ ẽ ꝓprie redemptor hũani gene/
ris.qui cum prius suuȝ fuisset illud amiserat
in transgressione p̃cepti eius.⁊ cor di.

Redocreo as aui.a.p.id est iterum ocreare ⁊ dĩ
a re ⁊ ocreo as interposita d.

Redoleo les leui vel lui letũ vel litũ.n.s.i.bo/
nũ odorẽ emittere.bñ olere.suauit᷑ spirare.et
dĩ a re ⁊ oleo interposita d. ⁊ dĩ tantũ redole
re ꝑ bono odore.ẜ olere tantũ de malo. Itẽ
redolere accipitur transitiue quadam transla
tione.vt hec dictio redolet significationẽ illi
us.id est habet vel retinet⁊ quasi quodã odo
re representat.

Retrorso as aui.i.retro ⁊ a posteriori dorsũ scin
dere.⁊ dĩ a re ⁊ dorsum.vñ dĩ. Equus redor
satus est a posteriori.

Reduco cis.aliqñ corripit p̃mã.⁊ scribitur per
vnũ d.aliqñ ꝓdu.eã.⁊ tũc geminat d.Et ẽ re
ducere retro vel iteꝝ ducere reuocare ad se re
stituere. Vñ Virgi.in.iiij.Eney.Amissã clas
sem socios a morte reducit.

Redũdo das daui.n.p.i.retro vndare. exube/
rare.abũdare reuertere redire. ⁊ interponit᷑
d.⁊ dĩ a re ⁊ vndo as.⁊ ꝓdu.da. vt redunda
bis redundare redundatus.

Refello lis li.a.t.i.repellẽ falsificare.⁊ ẜm vsuȝ
caret supino. Et ẜm artẽ debet facere refelsũ
sicut fallo fefelli.falsum.Et vt dicit Pap̃.re
fellit.i.impugnat refutat redarguit.reuincit.

Referbeo bes.n.s.i.iterũ calere.

Refero fers tuli.latum.id est recitare. renunci
are dicere reportare.Vel r feerre retro vł ite/
rum scire. Item ferre.id est distare ẜm hoc se
pe tenetur impersonaliter.vt refert an facias
hoc vel illud.Itẽ refert. id est prodest vel ꝑ/
tinet ad officium vel vtilitatem alicuius. Et
ẜm hoc semper est impersonale refert Et sem
per construitur cum genitiuo cuiuslibet casu
alis.exceptis gtĩs principaliũ ꝓnominũ.cuȝ
quibus nõ construit᷑ causa coincidentie.sed
ꝓ illis construit᷑ cũ ablatiuis femininis suo
rũ possessiuoꝝ.vt Refert socratis vel mea vel
tua vel sua vel illius id est ꝓdest socrati. vel
tibi vel mihi.vel sibi vel illi. vel pertinet ad
officium vel vtilitatem socratis.vel meaȝ vel
tuam vel suam.ẜm Huguitioneȝ. Et scias ꝙ
refert pro distat producit primam.vnde qui/
dã Stult⁹ si qua refert que sunt ea nõ puto re
fert. Item Prudẽtius. Nil refert armis pal
ma contingat dolisve.Et ideo dicũt quidaȝ
ꝙ hec ꝑpositio re ꝓducit᷑ in refert impsonali
vel forte ꝓducit᷑ positione.

Refertio tis. si tũ.a.q.i.replere inspissare.cõsti
pare. Iñ referto tas.frequentatiuũ. ẜm Hu
gui. Papias vo dicit. Referta plena.bñ far
ta.obesa crassa ⁊c̃.

Reficio cis.feci ctũ.a.t.i.restituere recreare.

Refiteor teris ssus sum.d.s.i.iteꝝ vel retro fa/
teri vel negare.

Reflecto tis.a.t.id est iterũ flectere.

Refleo fles.n.s.id ẽ iterũ flere exuberare.

Refloreo es.n.s.id ẽ iterũ florere.resplẽdere⁊
reuirere.

Refocillo las.a.p.i.reficere iteꝝ focillare.

Reformido das.n.p.i.quasi cũ quadã formidi
ne retrahi.

Reformo mas.a.p.i.iteꝝ vel denuo formare.⁊
proprie est post lapsum. vel in pristinum for/
mam redigere.

Refragor aris.atus sum.d.p.i.resistere repugñ/
re.contradicere recusare.

Refrico as are.a.p.id est iteꝝ vel reuerse frica/
re.Et ponit᷑ ꝓ resistere vel cõtradicere.

Refrigeo ges xi.vel gui.frictum.n.s.id est ite
rum frigere. Unde in Euangelio. Refriguit
charitas multorum. Inde refrigesco cis. In
choatiuum.

Refrigero as aui.a.p.i.releuare. ꝯsolari.refri/
geriũ dare.⁊ dĩ a re ⁊ frigero as.

Refringo gis.fregi fractuȝ.a.t.i. iteꝝ vel retro
frangere.⁊ dĩ a re ⁊ frango gis.

Refugio gis fugi.gitum.a.t.id est iterum vł re
tro fugere.vel ad aliquem fugere.causa eua/
dendi vel habendi auxilium.⁊ dicitur a re.et
fugio gis.

Refundo dis.a.t.i.iterum fundere.retribuere

Refuto as.a.p.i.renuere recusare reprobare.

Regero ris si.a.t.i.iteꝝ gerere vł destruere ge/
stum vel reputare vel relegare.

Regno nas naui.n.p.id est regnum obtinere⁊
componitur cõregno nas.id est simul regna/
re. Regno ⁊ eius composita neutra sunt⁊ ab
soluta. Quis quandoqȝ ponantur transitiue
vt iste regnat hanc terram.id est regnãdo ob
tinet vł possidet.

Rego regis rexi rectum.a.t.id ẽ gubernare mi/
nistrare ẜm Hugui. Papias. vo dicit. Regit
corrigit gubernat administrat. Et dicitur re/

gere q̄ſi recte agere. ⁊ ē etymo. Jn̄ rectus cta ctū. ⁊ compaꝛ. Inde recte ti⁹ſime aduer. Et rectitudo inis. ⁊ coꝛ. p̄mā rego regis. ſ; rex re gis ꝓ. p̄ꝛimā. vn̄ Si bn̄ regna regis dign⁹ es nomine regis.

Regredioꝛ deris. greſſus ſum. d. t. id eſt redire retro gradi.

Rehabeo hes hui hitū. a. s. i. iteꝝ hr̄e qḋ iā ha buim⁹. ⁊ hr̄e deſinimus. ⁊ coꝛ. ha.

Reijcio cis ieci iectū. a. t. i. iteꝝ vel retro iacere ⁊ dr̄ a re ⁊ iacio cis. Jn̄ reiectus a. um. ⁊ reie cto tas. freq̄ntatiuū.

Reiuueneſco ſcis. id eſt frequenter reiuuenere vel floꝛere ſiue ſplendere.

Relego gas gaui. a. p. id eſt remittere. Et rele‑ gare ē dānare in exiliū mittere. ſcꝫ in aliquaꝫ inſulā vel aliū locū vt ibi ꝓpter delictū aliqḋ qḋ cōmiſit moꝛā ad tp̄s faciat. ſ. ꝑ q̄nquenni um. ⁊ ē q̄ſi bannire. ⁊ dr̄ a re ⁊ lego gas. Jn‑ de hec relegatio onis. quoddā gen⁹ dānatio nis. cū aliq̄s ꝓ aliq̄ cōmiſſo interdicebatur a patria ⁊ ꝑuatim videbaꝛ recedere ⁊ ſua non amittebat. ſ; ſpem habebat reuertendi. Jnde relegatus ta tum. ſic damnatus. Et diciꝛ re‑ legare ſic damnare quia relegatus ſemꝑ ha‑ bebat ſpem. vt retro legaretur id eſt vt reuer teretur. Jtē relego gis pōt componi a re ⁊ le go legis ⁊ tūc declinaꝛ. Relego gis tercie cō iugationis. id ē iteꝝ vl' retro legere. ⁊ retinet e in p̄ſīti qḋ mutaꝛ in i. in alijs cōpoſitis. ⁊ re lego gas. ꝓducit le. Sed relego gis coꝛripit le. Unde Lectoꝛ ſic releges vicium quod an̄ ab arte releges. Quiſq; relegatas ſua cuꝫ re meabit habebit.

Relido dis. a. t. i. retro vel iteꝝ ledere. ⁊ dr̄ a re ⁊ ledo dis. ⁊ ꝓ. li. Jnde reliſus ſa ſum. id ē re tro vel iterum leſus.

Relino nis releui reletū. a. t. i. iteꝝ linire ⁊ diſ‑ coopire. ſ. ab oꝛe dolij opculū remouere. ⁊ fit qn̄ eſt euacuatū. ⁊ coꝛ. li.

Relinquo q̄s qui lictū. a. t. i. deſerere. ⁊ ꝓ. li. re liq̄ p̄teritū. ſ; reliqui nomē plurale de reliqu⁹ qua quū. pe. coꝛ. Un̄ Sunt homīes reliq̄. me moꝛans quos mente reliqui.

Relitteo tes. n. s. id eſt iterum vel retro latere.

Reluctoꝛ aris. d. p. i. ꝯ luctari ⁊ reſiſtere. Jnde reluctās tis. i. ꝯtra luctās reſiſtēs. repugnās incertus heſitās pendens.

Reluo is. a. t. id ē retro vel iteꝝ luere. vl' delaua re vel reſoluere.

Remādo das ui. a. p. id eſt iteꝝ vl' retro mādare Un̄ Eſaie. xxviij. c. Manda remanda.

Remedeoꝛ deris. d. s. i. iteruꝫ remederi ⁊ caret ſuppletione p̄teriti ⁊ ſupini. pꝛo quo dicim⁹ remedicatus ſum. Jnde hoc remediū dij. me dicina que poſt lapſum ſuccurrit. Et hinc re‑ mediolum li. dimi.

Remedioꝛ aris atus ſum. d. p. id eſt remediū cō ferre mederi. ⁊ dr̄ a remediū.

Rememoꝛoꝛ aris. atus ſum. d. p. id eſt iterū me moꝛari. Un̄ Ps. Rememoꝛati ſunt quia de⁹ adiutoꝛ eoꝛum eſt.

Remeo as aui. a. p. id eſt redire. retro meare vl' iterum meare vel reuenire. Et dicitur a re. et meo as.

Remetioꝛ tiris. titus ſum. vel remenſus ſuꝫ. d. q. id eſt iterum metiri. vel reddendo metiri ⁊ dr̄ a re ⁊ metioꝛ. et ꝓdu. me. Jnueniꝛ tamen in paſſiua ſignificatione. Unde Luce. vj. Ea dem quippe mēſura qua menſi fueritis reme tietur vobis.

Remigo gas gaui. a. p. i. remū agere. Et dr̄ a re mus. ⁊ cōponiꝛ a remigo gas. id ē ad lit⁹ re‑ migare. Coꝛremigo gas. i. ſimul vl' cū alio re migare. Deremigo gas. i. diuerſis mōis vl' in diuerſas ꝑtes vl' diſſonāter remigare. Q2 au tē diciꝛ remigo q̄ſi remū ago. poti⁹ videꝛ eſſe etymol. q̄ꝫ compoſitio. ⁊ coꝛ. mi.

Reminiſcoꝛ ſceris. d. t. i. recoꝛdari ad memoꝛiā reducere recolere ⁊ caret ſupino ⁊ ſuppletio‑ one p̄teriti. q2 caret ꝑticipio p̄teriti tp̄is. et h̄ verū ē ſm̄ vſum. nā ſm̄ artē deberet facere re mentū ⁊ rementus. vn̄ Priſ. in li. x. dicit. A reminiſcoꝛ ſupinū vel ꝑticipiū p̄teriti vel fu‑ turi in vſu nō inueni. Cuius ratio q̄ꝫ rementū quō cōmentū exigat, dicit

Remitto tis. a. t. i. retro vel iterū mittere vel di mittere ⁊ cōdonare vl' diſſoluere vel lenire nō ex toto intendere. ⁊ dr̄ a re ⁊ mitto. Jnde re‑ miſſus ſa ſum. quod retro mittiꝛ. vl' qḋ nō ex toto intendiꝛ. ſ; parumꝑ leniꝛ. vnde quodaꝫ aduerbiū dr̄ remiſſiuū quod deſignat remiſſi onē alicuius rei ſm̄ Hug. Pap̄. vo dicit. Re miſſus feſſus benignus ſimplex indulgēs di miſſus.

Remoꝛdeo des. a. s. i. cruciare ſollicitare. ſepe mouere de remedio tollere ſeparare.

Remoꝛoꝛ aris atus ſum. d. p. i. iterū moꝛari re‑ tardare. Jnde remoꝛa re. id eſt moꝛa impedi mentum. Unde Linius. Q2 iam nox greſſui meo remoꝛam facit. ⁊ coꝛ. mo.

Remoueo ues remoui. a. s. i. iteꝝ mouere vl' ſe ꝑare. Jnde remotus ta tum ⁊ remote ⁊ remo tum aduer. id eſt ſeparatim.

Reniteo tes. n. s. id eſt reſplendere.

Renitoꝛ teris. reniſus vel renixus ſū. d. t. i. re‑ ſiſtere reluctari ꝯdicere ⁊ dr̄ a re ⁊ nitoꝛ teris

Renouo as. a. p. i. reſtaurare vel innouare.

Renuo nuis. a. t. id eſt refutare. recuſare. dene‑ gare.

Renūcio as. a. p. i. iteꝝ nunciare renuere vel re mittere vel negare. vn̄ dr̄. Libeꝝ eſt vnicuiq; iuri ſuo renūciare. i. remittere ius ſuū ⁊ nega re eo ſe velle vti.

Reoꝛ reris verbū depo. i. extimare putare opi‑ nari. Jn̄ ratus ta tum. participium.

Repando dis di ſum. a. t. id ē recuruare vl' clau dere vel recludere.

Reparo ras raui.a.p.i. iterꝫ vel retro parare. ⁊ dicitur a re ⁊ paro as

Repatrio as aui.n.p.i.ad patriam remeare.

Repedo as aui.n.p.i.retro pedem dare.remeare.⁊ dr̄ a re ⁊ pes. vñ equus dr̄ repedare cū retro pedē iacit ⁊ ꝑcutit.vñ. Retro pedē iaciens repedatq; reuertēs. Inuenitᷣ etiam repedo dis. ⁊ tunc ꝓdu.pe. sicut pedo pedis. vñ. A pedo dic repedo. ꝭ dat tibi pedo repedo. Inde repetito tas.pe.cor.verbū frequē.

Repello lis repuli repulsum.a.t.id ē retro pellere.ꝓpulsare. ⁊ dr̄ a re ⁊ pello lis. Et pello habet vbiq; vnū p.vñ ꝑmā cor.vt repuli repulsum. Tñ autores geminãt p.in tercia ꝑsona preteriti. vt faciat primā longam. vñ Lucanus. Reppullit a libitis immensum sirtibus equor. Sed Ouidius in prima persona recte corripit dicēs. Queq; feros repuli doctis medicantibus ignes

Repenso sas.a.p.i.vicē reddere.retribuere

Rependo dis di.a.t.i.reddere remunerare ⁊ dr̄ a re ⁊ pendo dis

Reperio ris ri reptū.a.q.i.inuenire. Et scias ꝙ reperimus vltro occurrentia. Inuenimus quesita. Vl' repire est scire de re ꝑdita vbi sit Inuenire aūt est rem perditam rehabere ꝭm hug. In Grecismo autē dr̄. Quesita inuenio reperis qd̄ sors parat vltro. Et reperio duplicat p in ꝑterito. ꝭ in ꝑñti ⁊ q̄ veniūt a ꝑñti nō geminat. ⁊ sic primā cor.in ꝑñti. ꝭ in ꝑterito ꝓducit. Supinū xo ꝑ vnū p scribitᷣ. ⁊ corri. primā vt repertum

Repeto tis.a.t.i.recolere vel retro vel iterū petere vel iterare reposcere.

Repignero as.a.p.i. pignus recipe vel iterū pignerare vel depignerare

Repilo las.a.p.i.iterꝫ pilare. ⁊ dr̄ a re ⁊ pilo. ⁊ ꝓducit pi.

Repingo gis repegi.ctum.a.t.i.iterꝫ vel retro impellere. ⁊ dr̄ a re ⁊ pango gis.qd̄ est cōiungere vel impellere. vel dr̄ a re ⁊ pingo gis. ⁊ est repingere iterum pingere

Repleo ples repleui.a.s.i.cōplere

Replico cas care.a.p.i. reuoluere repetere aliquid multotiens

Repo pis psi ptum.n.t.i.latenter intrare vl' ventre iuxta terrā ire. vt faciunt serpentes ⁊ pisces ⁊ queq; cūq; in brachijs nō eleuantur. sed corpe rapiūt terrā. ⁊ p.re. vñ Oui.in epi. Sz mouet obrepens somnus anile caput

Repono nis.a.t.i.collocare.cōpetenter statuere.in remoto ponere.

Reprehendo dis dere.a.t.id est arguere increpare detrahere

Represento tas tare.a.p.id est assimilare effigiem figurare

Reprimo mis.a.t.id ē refrenare cōpescere

Reprobo bas.id est iterum probare vel vituperare.

Repto tos taui.i.frequēter repere. Inde repto tas.aliud frequentatiuum.

Repudio as aui.a.p.id est repellere. refutare. spernere vel dedignari respuere.

Repugno as are.n.p.id ē resistere reluctari vl' iterum pugnare.

Repullulo las laui.id est iterum post casū pullulare ⁊ recrescere.

Repungo gis.a.t. id ē iterꝫ vel retro pungere. scꝫ viceuersa pungentem pungere.

Requieo es eui.requietum.n.q.i. iterꝫ quiescere.requiē habere. ⁊ dicitᷣ a re ⁊ quieo es. Inde requiesco scis inchoatiuum.

Requiro ris siui situm.a.t.id est iterum querere vel inuestigare vel inquirere.

Resartio tis tire.a.q.id ē dissuere vel iterꝫ sartire reficere vel restaurare vel restituere.

Resero as are.a.p.id ē aperire pandere vel iterum serare recludere quasi retro seram facere ⁊ remouere.

Resecro cras craui.a.p.i.sacrare vel execrare vl' exoluere vel liberare.dimittere.

Resideo des.n.s.id ē pigrere q̄si retro secunde remanere retro morari. Iñ residesco scis inchoatiuū ⁊ dicitur a re ⁊ sedeo des.

Resigno nas naui.a.p.i.iterꝫ signare vel signū auferre ⁊ aperire vel retro signare reddere restituere.

Resilio lis liui. vel lij.n.q. id est iterꝫ vel retro salire. Unde ⁊ dicitur ille resilire a pacto qui dimittit pactum ⁊ cessat retro. Inde resulto tas.frequentatiuū.

Resipio pis.n.t. id est iterum sapere redire ad sapere. Propꝛie ille resipit qui penitens forefacti redit ad satisfactionē ⁊ ad sapere qd̄ dimiserat fore faciendo. Inde resipisco scis. inchoatiuum.

Resisto stis.id ē reluctari refragari repugnare.

Resoluo uis.a.t.id ē iterū soluere vel retro ligamen deducendo soluere ⁊ separare.

Resono nas.n.t.p.iterum vel retro sanare. vel ad sonum alterius sonare.

Respicio cis.xi ctum.a.t. id est retro aspicere. Inde respecto tas. verbum frequentatiuum id est frequenter respicio.

Respiro ras.n.p.id est retro vel iterum spirare vel quiescere pausare a labore.

Respondeo des.di.n.s.i.retro petenti vocem mittere vl' reddere vel consonare vel resistere cōtradicete. Iñ respōnso sas id ē frequenter rñdere resistere cōtradicere. Iñ hoc rñsum si ⁊ responsoriū rij. Sed responsum qd̄ datᷣ. Responsoriū verbum vel versus q̄ sepe iteratur Et dicitur sic.qꝛ vno desinente id alter rñdeat. Inde responsiuus ua uum. ⁊ responsoriꝰ ria rium.

Respuo is spui resputum.n.t.id est iterum vel retro spuere vel recusare.renuere vel vilipendere.

Restauro as aui.a.p. est ꝯp̄le tercio reparare renouare reintegrare

Restinguo guis xi ctum.a.t.i. extinguere iterū mortificare delere.

Restituo tis.a.t.i.retro vel iterū statuere ⁊ dr̄ a re ⁊ statuo. Itē restituere importat redditionem illius rei q̄ iniuste ablata est

Resto stas stare.n.p.i.resistere ⁊ obstare. Item restare ē superesse ⁊ superfluere. Itē restare est a motu stare ⁊ cessare. Inde restito tas.i.frequēter sepe in diuersis locis restare

Restringo gis.a.t.i.iterū vel retro stringere vel ampliare.vel a strictura remouere.

Resulto tas taui.a.p.id ē contradicere resilire reluctari.reclamare.vn̄ splēdor solis vl' speculū resultat cū in opposito reperiūtur

Resumo is ere.a.t.i.iterum sumere

Resurgo gis.n.t.i.iterū vel retro surgere

Resuscito tas tare.a.p.i.iterū suscitare

Retardo das.a.p.i.morari cohibere

Retego gis.a.t.i.iterū tegere vel discoopire

Retendo dis.a.t.id est iterū tendere vel a tensura remouere

Retento tas taui verbū frequētatiū.i.iterū tētare vel frequenter retinere.

Retexo xis.a.t.id est iterū texere vel texturā destruere remouere.omissa de nouo referre aperire declarare

Reticeo ces.n.s.id est tacere supersedere dissimulare

Retineo nes retinui retentum.a.s. id est tenere conseruare.Et cōponit̄ a re ⁊ teneo nes.⁊ cor.ti. Unde Facetus.Queritur euentu socios tamen arte tenet̄. Res breuis ē queri s̄ retinere labor

Retio tis tiui.a.q.i.reti capere.⁊ dr̄ a rete.Et cōponit̄ irretio tis.id est illaqueare.impedire. Et produ.re.

Retracto tas.a.p.i.iterū tractare tractata.repetere obmissa.qd̄ ⁊ retrecto inuenit̄

Retribuo buis buere.a.t.i.iterū tribuere

Retrogrador aris.d.p.i. retro ire gradi retro. Et dicit̄ a retro ⁊ grado as ⁊ cor.gra. Inde retrogradus da dum.id est retroiens vel retro gradiens.vt Cancer dicit̄ retrogradus. Et planeta quādoq3 est retrogradus.⁊ qn̄q3 ꝓcessiuus.qn̄q3 stationarius.⁊ mulus viciosus similiter qn̄q3 ē retrogradus qn̄q3 ꝓcessiuus.qn̄q3 stationarius

Retrudo dis dere.a.t.i.introtrudere vel claudere.vel retrudere.id est retro trudere vel extra trudere

Retundo dis.retudi retusum.a.t.i. retro tūdere vel tundendo retro opprimere ⁊ acumē ferri destruere

Reueho is.a.t.i.reportare reducere

Reuelo las.a.p.id est detegere aperire vel manifestare

Reuereor reris.reueritus sum.d.s.id ē valde vereri.verecundari timere.⁊ ꝯp̄le cum exhibitione reuerentie.

Reuerso sas.a.p.id est retrouersare.⁊ dicitur a re ⁊ verso sas.

Reuertor teris.reuersus sum.de.t. id est retro vertere.vel redire quod antiqui dicebant reuerto tis.⁊ dicitur a re ⁊ verto tis.

Reuiuo uiuis.reuixi.n.t.id est iterum viuere. Inde reuiuisco scis.inchoatiuū.i.resurgere.

Reumatizo zas zaui. n.p.id est reuma pati. vl' emittere.⁊ dicitur a reuma.

Reuoco as.a.p.id ē iterum vocare. Itē reuocare domū ē allegare ⁊ dicere se nō posse cōpelli eo loco quo conuenit̄ ad litem suscipiēndā s̄ remitti ad locū in quo domicilium habet. Inde dicūt legatos q̄ romā mittunt̄ nō debere cōueniri ipsis inuitis. S3 habent ius reuocandi domum.c.si.de fo.cōpe.

Reuoluo uis reuolui.reuolutum.a.t.id est iterum voluere.

R ante I

Rideo des si.sum.n.s.id ē gaudere letari.⁊ dicit̄ a radio as. Qui eī ridet dentib⁹ videtur quasi radiare. Inde hic risus us ui. Et h ⁊ hec risibilis ⁊.hoc le.id ē aptū natū ridere. Inde risibilit̄ aduer.Et hec risibilitas tatis.Et producit ri. Unde Oratius in epi. Nocturnos lemures portenta thesala ride

Rigeo ges gui.n.s.id est esse vel fieri rigidum sc3 durere algere torpere horrere sicut cu3 capilli erigunt̄. Inde rigesco scis inchoa.⁊ caret supino ⁊ cor.ri. vnde Ouidius epi. Ultima prerupta cornua molle riget.

Rigido as aui.a.p.id est rigidum facere.

Rigo gas gaui.a.p.id ē madefacere humectare.⁊ componit̄ arrigo gas. id ē iuxta vel valde rigare.Corrigo gas.id ē simul rigare. Irrigo gas.id est intus vel valde rigare. Inde irrigans tis.o.g.Et irriguus a um.⁊ corr̄.ri. Unde Theodolus. Addictus morti factē riget imbre salubri.

Rimor aris.atus sum.d.p.i.scrutari. inuestigare.inq̄rere.⁊ est tractum a porcis.qui per rimam terre siliq̄s ⁊ radices inq̄runt.Et componit̄ Perrimor aris.i.ꝑfecte vel subtiliter rimari.⁊ ꝓdu.ri.vn̄ Prosper. Morbida rimet̄ penetralia dextra salutis.Et in Breuis. Scrutor vt experiar vt sanem vulnera rimor

Ringo gis xi ctū.n.t.i.irasci indignari murmurare vl' rictū facere.Et dr̄ a rideo des. Et cōponit̄ arringo gis. Corringo gis. Obringo gis. Inuenit̄ etiā in deponē.vt ringor.

Rixor aris.atus sum.d.p.i.rixam facere.cōtendere. Inde rixabūdus da du3.i.rixanti similis vel q̄ facile mouet̄ ad rixam.

R ante O

Roboro as are.a.p. id est confortare confirma

re maiores vires dare. ⁊ componitur corrobo ro as are. ⁊ cor. bo.

Rodo rosi rosum. a. t. i. ledere detrahere dentibus atterere. Et componitur arrodo dis id est valde vel iuxta rodere. corrodo dis id est simul rodere. circũrodo dis. derodo dis. erodo dis. id est extra vel valde rodere. ⁊ producunt ro.

Rogo gas gaui. a. p. i. petere orare implorare. Inde hic rogator toris. ⁊ hec rogatio onis. Et rogito tas. frequen. Et rogo habet plura composita. ⁊ sm diuersas compositões mutat significationẽ. Et est actiuũ cuz oib⁹ suis compositis. ⁊ cor. hanc sillabam ro. ⁊ cõponitur cũ e. p sub ⁊c. vnde. Si rogat addideris cõ. congregat e. dat i. infert. De minuit. sub substituit p. protrahit inter. Querit pre superat ab destruit atq; superbit

Romanizo zas. zare. n. p. id ẽ romano more se habere vel loqui. Et romanizo zas. id ẽ tormẽtare cruciare affligere trucidare. ⁊ cor. ro.

Roro ras raui. n. p. i. rorem emittere vel hũore stillare vel aspergere ad modũ roris. Inde per compositõem Irroro ras. id est aspergere infundere. Itez roro pro aspergere actiuũ est. ⁊ produ. ro.

Roto tas taui. a. p. i. girare circũire circũducere seu rotam voluere. Inde verbalia. ⁊ cor. ro. Unde Uirgilius eney. i. Perturbant instar non segnius ac rotat ensem. Item a rota dicitur rotundus da dum. ⁊ rotundo das. id ẽ rotundum facere

R ante V

Rubeo bes bui. n. s. i. esse vel fieri rubeũ. Inde ruber bra brũ. i. rubeus ⁊ a rubeo dr̃ rubesco scis incho. Rubeo componitur erubeo bes. i. valde rubere. vel verecundari. Inde erubesco scis incho. Et nota q̃ rubere ideo ponitur p verecũdari. q̃r rubor signũ verecũdie est. Unde Boetius de ↄsolatõne dicit. Et cõfessus verecũdiam rubore. ⁊ rubeo supino caret caret. ⁊ cor. ru. vñ in aurora. Bos est rufa crucem passa cruore rubens

Rubigino nas. a. p. i. erugine vel rubigine corrũpere deuastare. ⁊ dr̃ a rubigo inis. ⁊ cõponitur derubigino nas.

Rubrico cas. a. p. i. dirigere cũ rubrica ⁊ rectũ facere vel cum rubrica designare vel rubrum facere. Inde rubricatus ta tum. id est rubre factus vel rubrica tinctus

Ructo tas. n. p. i. ructũ facere vel emittere ⁊ exprimere. Inde ructuo tas. in eodẽ sensu ⁊ vtrũq; ↄponitur corructo ctas ⁊ corructuo tas eructo as. ⁊ eructuo as. ⁊ sunt neutra p ructum facere. In alia significatione sunt actiua. Inuenitur etiã in deponẽti genere ructor aris. vñ Ora. Hec dũ sublimis versus ructat ⁊ errat.

Rudeo des. n. s. id est esse vel fieri rudem. ⁊ dicitur a rudis.

Rudesco scis. i. incipio rudere verbum incoatiuum de rudeo des. Inuenitur etiam pro maturescere

Rudio dis diui ditum. cõe ad clamare omniuz aĩalium. ⁊ dr̃ a rudo dis vel a rudis dis. Inde hic ruditus tus tui. talis clamor. s. asini vel alterius animalis. Et componitur erudio dis. i. instruere quasi extra rudem vel ruditatẽ ponere. Quidã vero componunt hoc ab e. ⁊ rudi. Inde hoc erudimentũ ti. i. documẽtũ. ⁊ eruditus ta tum.

Rudo rudis rudi rusum deberet facere. sed caret supino sm vsum. ⁊ est rudere ꝓprie clamare ad modũ asinoꝝ. ⁊ hʒ primã breuẽ. vñ Ouidius. Ecce rudens rauco sit̃em vector asell⁹ Intempestiuos edidit ore sonos. Si eñ prima esset longa faceret p̃teritũ in rusi vt rudo rusi qđ nihil est sed facit rudi. Persius tñ causa metrice necessitatis pducit primã dicens. Clamat vt achaide pecuaria rudere credes. Unde rudo is. ⁊ rudis nomen. ⁊ rudens nomẽ siue pticipium cor. primã. vñ quidã. Utilis ẽ rudib⁹ p̃sentis cura libelli. A rudo dis. dicitur hic ⁊ hec rudibilis ⁊ hoc le. ꝓprie asinoꝝ Inde rudibiliter aduerbium. Et hec rudibilitas tatis.

Rugio gis giui vel gij gitum. n. q. ꝓprie est leonum. Inde hic ⁊ hec rugilis. ⁊ hoc le. Et componitur cum in. vt Irrugio gis gire. i. ad modum leonis clamare. vñ Gen. xxvij. Irrugijt clamore magno. ⁊ pducit ru.

Rugo gas gaui. a. p. i. rugas vel rugosum facere aliq̃d in vnũ colligere ⁊ plicare. ⁊ pdu. ru. vñ Uirgili⁹ enei. xij. Cõponẽt cũ iam leges ⁊ federa rugent

Rumifico as. a. p. pe. cor. i. rumores facere afferre vel dicere rumorẽ. a rumore ⁊ facio.

Rumigero is. a. t. pe. cor. rumores gerere. Et dr̃ a rumor ⁊ gero ris. Inde rumigerul⁹ la. lũ. q̃ rumores gerit.

Rumino nas naui. a. p. i. cibuz ad rumen reuocare. Et dr̃ a rumen. sed a ruma dr̃ rumo as. inde rumito tas. frequentatiuũ. ⁊ ponitur q̃nq; ruminare vel rumare p diligenter examinare

Rumo as. a. p. i. rumores facere vel afferre. ⁊ dr̃ a rumor moris. Et cõponitur Arrumo mas. i. rumores afferre. Corrumo mas. i. simul rumores dicere. Et ab his frequentatiua. Rumito tas. Arrumito tas. Corrumito tas.

Rumpo pis pi ruptũ. a. t. i. frangere vel soluere. Inde hec ruptura re. ⁊ ruptim aduer. Item a rumpo dr̃ rupto tas freq̃n. A q̃ ruptito tas aliud frequentatiuũ.

Runco cas. a. p. i. herbas a terra euellere. ⁊ dr̃ a rus. Nam terra rus dr̃.

Ruo is rui rutum vel ruitum. n. ter. id est cadere. Inde ruiturus a. um. Unde Hieronym⁹

in epistola ad Paulinum.vij. Ruituram do
mum ⁊c.

Ruspor aris atus sum.d.p.id est inquirere. et
est gallinaꝝ que pedibus escaꝫ querũt in ter
ra.⁊ videt componi a rus ⁊ pes.

Rutilo as.n.p.id est splendere fulgere.⁊ dicit
a rutilus

S ante A

s Abbatizo zas.n.p.i.requiescere vl' sab/
batum obseruare. Inde hic sabatism⁹
mi.id est requies

Sacco.as.a.p.i.in saccũ mittere ⁊ per saccum
colare ⁊ exprimrre. ⁊ cõponit insacco as. id
ē in saccũ mittere vel cõsummare. exacco as.
desacco as.i.extra saccũ ponere

Sacrifico cas.a.p.pe.cor.i.sacrificiũ facere vl'
offerre.⁊ dr a sacer ⁊ facio. Inde sacrific⁹ ca
cum.i.sacrificiũ faciens vel offerens. ⁊ hinc
hoc sacrificiũ.quasi sacrũ factũ ⁊ hec sacrifi/
cia cie.locus in quo sacrificat

Sacro cras craui.a.p.i.sacrificare dedicare vl'
consecrare ⁊ cor.sa.

Sagino as aui.a.p.i.impinguare crassum face
re nutrire. Inde hoc sagimen inis.i. pingue
do.⁊ hoc sagimentum ti.⁊ hoc saginamentũ
ti.pinguedo.⁊ produ.gi.

Sagio gis giui gitũ.n.q. id est ingeniose age/
re vel diuinare. Et cõponit p̄sagio gis.i.di/
uinare vel p̄diuinare.de quo in suo loco ha/
bes.⁊ ꝓducit sa.

Sagitto tas.a.p.id est sagittas mittere vel sa/
gittis ꝑcutere vel appetere

Sallo lis salui vel saliui vel salij saltũ.i.facere
saltũ.⁊ tũc est neutrũ ⁊ absolutũ. ⁊ salire qd
vulgare est amorare.ꝑtinet ad aĩalia irrõna/
bilia.⁊ tũc ē actiuũ. vñ Oui. Leta salit ouis
tauro quoqꝫ leta iumenta. Inde saltor trix.
⁊ hec saltricula le. diminu. ⁊ a salio lis.sal/
to tas frequentatm̃

Sallo lis salli salsum.a.t.⁊ sallo lis liui litum.
a.q.in eodē sensu.i.imponere salem asperge
re sale cõdire.ꝙ aũt dr sallo vel sallio.id.ē sa
le aspergo.etymol'.est. Hic nota ꝙ inuenitur
sallio lis liui vel lui vel lij. ⁊ facit supinũ sal/
tum.⁊ cor. primaꝫ.vnde per vnũ l.scribitur.
Item inuenit sallio lis liui vel lij ꝑ sincopã.
⁊ facit supinũ sallitum.⁊ scribitur per duo l.
Item inuenitur sallo lis lere tercie coniuga
tionis.⁊ facit supinũ salsum.in eodem sensu
cũ sallio.Et est sallo sale condire.⁊ scribit ꝑ
duo l.cũ faciat supinũ in sum.sicut vello vul
sum.nam si scriberet per vnũ l. faceret supi/
nũ in tum.vt colo cultũ. Inuenit etiã psallo
lis li lere tercie coniugatõis.⁊ scribit ꝑ ps.⁊
caret supino.vnde ꝓpheta. Psallite domino
in cythara. De predictis consueuit dici. Sal
lio sallo cibũ.sallo pede.cantica psallo. Sal
lio sallitum.dat salsum sallo supinũ. Dat sal

tũ salio quat psallo supino. Sallo facit sal/
li sallini salleo psallo. Dat psalli salio salui.
salijqꝫ saliui. sallo facit salsũ sallitũ sallio sal
tũ. Dat salio psallo tñ manet absqꝫ supino.
Et nota ꝙ salis grũs de sal vtranqꝫ syllabaꝫ
corripit. Sallis vbo secunda ꝑsona hui⁹ vbi
sallo ꝓ condire cibũ sale vtranqꝫ syllabam ꝓ
ducit. Salis aũt secunda ꝑsona hui⁹ vbi sa
lio ꝓ saltum facere cor.primã.⁊ ꝓd.vltimã.
Sed psallis per ps.secũda persona hui⁹ ver/
bi psallo psallis producit primam ⁊ corripit
vltimam.

Saluo as.a.p.i.esse vel fieri saluum.⁊ dr a sal⁹
qr sal⁹ saluat.vl' qr tali verbo vtimur in salu
tatõe. Jñ salu⁹ ua.uũ. Jñ hec saluitas tatis
Et salue saluete salueto saluetote vbũ defe/
ctiuũ.Et saluatoriũ Et saluio saluis saluire
in eodem sensu.i.esse vel fieri saluum. Unde
Orati⁹ Urbis amatorē fuscũ saluire iubem⁹
Legit ibi tñ ⁊ saluere

Saluto as.a.p.i.salutē nunciare vl' optare. Et
dicit a salus

Sancio cis xi.vel xiui sanctũ vel sancitũ.i.sta/
tuere consecrare sanctum facere cõfirmare vl'
irrogare.pene ab omni iniuria defendere. et
dicit a sanguis. Sic ⁊ leges sancte ⁊ mores
sancti dicunt.⁊ homines ꝯfirmati in fide sã
cti dicunt. Et dr sancire a sanguine hostie.
Et hoc de veteri cõsuetudine Nihil vbo san/
ctũ apud veteres dicebat. nisi qd sanguine
hostie esset cõsecratũ vel respersum. Uñ hi q
purificari volebant sanguine hostie vngebã
tur.inde sancti postea dicebãt quasi sangui
ne vncti. Sed mõ sanctus dicitur qui in fide
xp̄i est cõfirmatus Et sctm̃ qd violare ⁊ cor/
rũpere nephas est. Jñ sancit⁹ ta tũ. Und ad
Heb.viij. Qd in melioribus repromissioni/
bus sancitũ est ꝫm Hug. Nota tñ ꝙ ꝫm mo
dernos sancio sancis facit preteritum sanxi.
Uetustissimi tñ etiam sanciui vel sancij ꝓfe/
rebant.Et supinum facit sanctum.xi mutata
in ctum.vt sanxi sanctum. Inuenitur etiam
apud vetustissimos sanciui sancitum Unde
Lucretius. Quod porro neqꝫ sancitum qui
dem extat

Sanctifico as.a.p.id est consecrare cõfirmare
vel mundare.vel sequestrare.⁊ dicitur a san
ctus ⁊ facio

Sanguiminuo nuis nui. a.t.i. sanguinē minu
ere.⁊ dicit a sanguis ⁊ minuo

Sanguino as.a.p.i.sanguinem emittere vl' mi
nuere vel sanguine inquinare.

Samno nas.a.p.i.deridere. ⁊ dr a samna ne.
qd idem est qd derisio.ꝫ non est in vsu in sim
plici ꝫ in composito.s. subsamno nas. vide
infra subsamno

Sano nas nare.a.p.i.mederi.Et componitur
cum re.vt resano nas.id est iterum sanare.⁊
ꝓducit sa. Unde Ouidius de reme. Qui po

terit sanum fingere sanus erit. Discite sanari per quem didicistis amare

Sapio pis sapui vel sapiui vel sapij. itum.n.t. Et habet pteritū atqȝ supinū ad modū quarte ꝯiugatōnis. ⁊ significat duo. Sapere id ē habere saporem. vt iste cibus bene sapit. ⁊ ē absolutum ſm hoc. Inuenitur tamen ꝯstructū cū actō. vel qꝛ tūc p actm̄ designat causa ⁊ ponit̄ p ablatiuo. vt iste cibus sapit saporem.i.sapore vel qꝛ in eo intelligit̄ verbum quod exigit actm̄. iste cibus sapit carnes asininas.i.saporem rep̄sentat vel imitat̄ vel simulat illas. Item sapere.i.habere sapientiā Et hec significatio tracta ē ex prima. Sicut p saporē cibos discernimus. ⁊ sic p sapientiā res. Et sicut gustus apt⁹ ē ad discretionē saporis ciboꝝ. sic ⁊ sapiā ad discernēdas causas reꝝ. Inde sapidus da dū.i.saporem hñs sapori datus. ⁊ compatur. Inđ sapiditas tatis. Sapio componit̄ desipio pis. id est delirare seorsum a sapore esse vel facere nequitiare. Inde desipisco cis.incho. Resipio pis.i. redire ad sapere. Et proprie ille resipit q̄ penitens forefacti redit ad satisfactionem ⁊ ad sapere quod dimiserat forefaciendo. Inđ resipisco cis. inchoatiuū. ⁊ corripit sa. Unde Prosper. Non prodest quicq̄ȝ recte sapuisse malignis.

Sapero as aui.a.p.i.saporatum facere

Saracenizo as.n.p.i. more saracenoꝝ se habere. ⁊ dicitur a saracenus.

Sarcino nas.a.p.i.onerare. ⁊ cor.ci.

Sartio tis sarsi sartū.a.q. Et ſm antiquos inuenit̄ sartiui sartitū.id est suere. Inde sartores dicuntur sutores vel vestium repatores. Nō aūt dicit̄ sartio quasi setis porcorū filo insertis suo.etymologia est. Sartio componitur cōsartio tis. dissartio tis.resartio tis.i. dissuere vel iteꝝ sartire vel reficere

Sario ris riui ritum.a.q.i.purgare circūfodere herbas nociuas euellere. Inde hoc sarculum li. vel hic sarculus li.instrumentū sariēdi. Vñ Isaie.vij. Et omnes montes qui in sarculo sariēt̄. Et hinc sarculo as.aui.i.sarculis aptare purgare.sicut miliū ⁊ hmōi.

Sardo das daui.a.p.i.intelligere ⁊ dicit̄ a sardis ciuitate vel insula.qꝛ homines illius loci subtiles sunt ad intelligendum

Sarmento tas taui.n.p.i.sarmenta viciū colligere amputata vel amputare ea vel sarmēta facere

Sarpo pis psi ptū.a.t.i.aliq̄d sarpis euellere. vel herbas sarire vl̄ extirpare vel eligere

Satago gis.gi.n.t.supi.caret ſm vsum id ē satis agere procurare festinare.om̄ia pagere ⁊ dicitur a sat vel satis ⁊ ago. ⁊ cor.ta.vñ. Amplexus satagit.ingeminare pater

Satio as aui atum.a.p.i. saturare vel cibo vel spectaculo implere. ⁊ dicitur a satis.quia q̄ satis ē satiat. Inđ hic ⁊ hec satiabilis. ⁊ hoc le. ⁊ satiabiliter aduer. ⁊ hec satiabilitas tatis. Et p compositōnem insatiabilis le. Insatiabiliter. Et hoc insatiabilitas tatis. Et satio cōponit̄ resatio as ⁊ cor.sa. Unde. Uno me satio.saturant me fercula multa

Satisdare est securitatem p fideiussores dare. ff.qui satisda.co.l.i. Uel ſm Azo. est alicuius voluntatem implere

Satisfacio cis cere.i.satagere vel soluere.

Saturo ras raui,ratum.a.p.dicitur a satis. vñ saturatur quis cibo.satiatur spectaculo. Itē satiatur quis vno cibo.saturat̄ diuersis. Iñ hic ⁊ saturabilis ⁊ hoc le. Et h̄ saturabilitas tatis. ⁊ componit̄ insaturabilis insaturabilitas tatis.insaturabiliter. Item a saturo dicitur saturus ra rū.id est saturatus. Inde hec saturitas tatis. Saturo cōponit̄ Consaturo ras.resaturo ras. ⁊ cor. tu. Unde Ouidi⁹ in xi.epi. Ipe geram saturatas mirifice vestes. ⁊ Lucan⁹. Saturū cū obsidet hostē. Item q̄dā. Uno me satio.saturāt me fercula multa.

Sautio as aui.a.p.i.vulnerare pcutere. Inde sauciatus ta tū. ⁊ p sincopā saucius cia cium id ē sauciatus. Sȝ saucius semel sauciatus sepius.vñ ſm q̄sdā. Saucius vulnerat⁹ vel etate cōsumptus quasi sanguine haustus.

S ante C

Scabo bis bi bitum.a.t.i.gratare. Inde scaber bra brū. ⁊ scabiosus sa sum. ⁊ scabid⁹ da.dum.i.asperviciosus. Inđ scabidulus la lū. id ē aliq̄ntulū scabidus. ⁊ cor.sca in p̄nti. sed p̄terito eā pducit. Vñ. Pñs pone scabit nō p̄teritū bene scabit. ⁊ scabitū sup̄. corri.bi. sicut bibitum

Scalpo pis psi ptum.a.t.i. gratare. ⁊ est ꝓprie scalpere.cū vno digito vl̄ duobus caput gratare. ⁊ est ꝓprie simearū vel luxuriosoꝝ. ⁊ inde scalpto tas frequen. ⁊ scalpturio ris. meditatiuū.

Scandalizo as.a.p.i. offendere vel ledere vel occasionem ruine dare

Scando dis scandi scansum.n.t.i.ascendere ⁊ etiam adversus ptinet ꝓpter scansiones pedū. Unde. Ascendens scandit. distinguens carmina scandit. Item scando componit̄ cū ad. ⁊ ascendo dis.ascendi ascensum. id ē ad aliquid scandere. Inde hic ascensus sus sui Item conscendo dis. Item descendo dis.i. deorsum scandere subire. Inde hic descēsus huius descensus. Item transcendo dis.id ē vltra scandere

Scateo tes tui.n.s.id est ebullire feruere emanare erumpere. sicut facit aqua duȝ decurrit inter angusta. ⁊ dum emanat in locis hūidis ⁊ balneis. Item scatesco cis.inchoa. ⁊ caret supino. ⁊ cor.sca.

Scaturio ris riui.a.q.i.scatere. ⁊ dicit̄ a scateo

Inde scaturizo zas. vel scaturizo as pōt de
riuari a scateo. ⁊ est scaturiso idem qđ scatu/
rire vel scaturientem imitari. ⁊ componit ex
scaturizo zas. ꝑ aquā scaturiētem vel ebulli
entem plumam aui auferre. vñ legit in Sy/
donio. Alij exscaturisabant aues. alij exente
risabant pisces. ⁊ ꝑ. scaturizo u. añ r. sicut ⁊
scaturio ris. vnde Prudentius. Petra dei
iussu potum largita scaturit

Scelero as aui. a. p. id est peccare. Inde scele/
tor aris. Inde sceleratus ta tū. in quo fit sce
lus. Sed scelestus ta tū. ꝑ quem fit. Scelero
sus Ꝟo qui facit. Est ⁊ scelerosus plus ꝙ̄ sce
leratus. ⁊ scelerosus compat. similiter scele
ratus compat. Inde scelerose sius. sime. Et
scelerate tius sime aduer. Item scelero cōpo
nitur conscelero as. ⁊ cor. le.

Scenofacio cis feci. factū. id est facere funes.
⁊ dicit a scenos quod est funis ⁊ facio. Indē
hic scenofactor oris. funiū factor. Et hic sce
nofactorius ria riū. ad scenofactionē vel ad
scenofaciendū ꝑtinēs. vel dī ars scenofacto
ria. vñ Act. xviij. dicit de paulo. Et erat sce/
nofactorie artis

Scindo dis di sum. a. t. id est separe frangere.
Et componit abscindo dis. id est ab vno ad
aliud scindere. cōscindo dis. circūscindo dis
discindo dis. exscindo dis. id ē valde scinde
re destruere. ꝑ̄scindo dis ꝓscindo dis. rescin
do dis. ⁊ sunt omnia actiua. Et abijciūt n. in
preterito ⁊ supino. ⁊ omnia corripiūt pe. ꝑ̄te
riti. vt conscidi abscidi. vnde Lucan⁹ in. iij.
Aut scidit ⁊ medias fec̄ sibi littora terras. Ve
tustissimi etiam scindi dicebant. ⁊ omnia ge/
minat s in supino. vt abscissum. Sed a cedo
composita per vnum s scribūtur. vt concisus
⁊ incisus

Scintillo las. n. p. id est fulgere vel scintillas
emittere

Scio cis ciui citum. a. q. id est sapere scientiam
habere vel cognoscere. Et ē proprie scire red
dere ratōnem eorum que noueris. Nosse Ꝟo
tantum que audieris. A scio dicitur scisco.
scis inchoatiuū.

Scio actiuū est ſm ꝙ accipit ꝓ cognoscere. ſ
ſm aliā significatōem neutrū est

Scisco cis verbū inchoatiū est a scio cis. Et a
secūda ei⁹ ꝑsona subtracta s. ⁊ addita tor. fit
sciscitor aris. idem qđ scitari frequē. irregu/
lare ē ſm formatōem. ⁊ ſm significatiōem vt
dicit Priscia. in. viij. li. Notandū scitor ta/
ris ⁊ sciscitor aris. nata a primitiuo actiuo.
deponentia sunt. ⁊ sciscitor cor. pe.

Scismatico cas. n. p. i. scismata facere vel scisma
ꝑ̄ qđ ⁊ scismatizare dī.

Scitor aris. d. p. i. inquirere inuestigare inter/
rogare. querere scrutari. ⁊ est frequen. irregu
lare ſm formationem. ⁊ ſm significatōem vi
de supra in scisco

Scobo bis bi bitum. n. t. id est mundare. ⁊ pro
prie domum. ⁊ dicit a scobs.

Scopo pis scopui. supino caret. deberet tamen
facere scopitum. id est mundare purgare. ⁊ ꝓ
prie domum. ⁊ dicitur a scobo bis. Trāsumi/
tur etiam ad alia. vnde ꝓpheta. Scopebā spi
ritum meum.

Scopo pas. a. p. id est purgare verberare.

Scortor taris. d. p. i. meretricari. Inde scortator.
⁊ scortatorius ria. riū. ⁊ hoc scortatoriū rij. lu/
panar. domus scortantiū.

Screo as aui. n. p. id est scream ꝓijcere. Unde
quidā Iactans sputa screat. res deus ipse cre
at. Et componit cum ex. vt excreo as. i. extra
screare ⁊ scream eijcere.

Scribo bis psi ptum. a. t. id ē cōponere littera/
rū figuras. vel scribere ē figuris visibilib⁹ an
te inuentis ⁊ vsitatis aliqđ repn̄sentare. Item
scribere idem ē qđ disponere siue ꝑ̄ordinare.
vnde Exodi. xxxij. Dele me de libro tuo quē
scripsisti. id est in quo ad vitam eternā me dis
posuisti vel ꝑ̄ordinasti. Et est sensus. Si non
deles me dimitte eis. Scribi autē vel deleri
de libro vite dī quis dupliciter. vel ſm ꝑ̄sci/
entiam vel ꝑ̄sentem iusticiam. Item scribere
idem est quod memorie commendare. Unde
Apoca. xiiij. Scribe beati mortui q̄ in domi/
no moriunt. Itē scribere idem est qđ inferre
vñ Iob. xiij. Scribis em̄ cōtra me amaritu/
dines. Item scribere idē est qđ lr̄as ꝓtrahe/
re. Unde Hiere. xxxvj. Et ego scribebā in vo
lumine atramento. Item scribere idem ē qđ
scripto repn̄sentare. Unde Priscia. in primo
maio. Littera est vox indiuidua que scribi pt
Unde Scribo dispono memoro ⁊ vel infero
traho. Scribo repn̄sentās scripto vel grāma/
ta formans. Et ꝓducit scri. Et componitur
scribo cum ad. vt ascribo bis. abiecta d. i. as/
serere adijcere deputare destinare. Abscribo
bis. i. a scriptura remouere delere. Cōscribo.
bis. id est simul scribere. Unde patres cōscri
pti dicebantur, quorū nomina simul in enea
tabula aureis litteris scripta erant ꝓpter ma
iestatem ⁊ ꝑpetuitatem imperij insinuandam
Nihil enim est perennius ere. Circumscribo
bis. id est circa scribere cingere circūire. con/
cludere includere vel stringere vel remouere
Describo bis. id est deorsū vel valde scribe
re. vel a scriptura remouere vel scripturā de/
lere. Inscribo bis. id est iniungere deputare
vel imꝑ̄mere. vel intus scribere. Interscribo
bis. id est inter aliqua scribere interponere ⁊
vel de medio scripture aliquid auferre. Pre
scribo scribis. id est perfecte scribere. Pre/
scribo ꝑ̄scribis. id est ante scribere predicere
prestruere. vel ab aliquo spacio temporis ali
quid possidendo acquirere. Inde hec prescri
ptio prionis. Rescribo bis. id est iterum vel
retro circa scriptū scribere. Qui ꝑ̄uio mittit

epl'am scribit. Qui reinittit rescribit. subscribo bis.i.parum vel post vel subtus scribere transcribo bis.i. ultra scribere vel pscribere proscribo bis vide supra loco suo. Vñ. Exulat a patria sine spe reditusqꝫ reiqꝫ. Quisqꝫ relegatus sua cũ remeabit habebit. Amittit pscriptos opes nõ posse reuerti. Inscriptus manet in patria ꝫ respoliat⁹. Ascribit iactãs describit rem manifestans. Inscribit signãs proscribit crimina damnans

Scriptito tas. pe.cor. est frequẽtatiũ a scripto tas tare

Scripto tas.i.freqnter scribo.a scribo bis.

Scrupulo las.a.p.t.sollicitare molestare

Scrutor taris atus sum.d.p.i.inquirere inuestigare subtiliter inspicere. Vñ hic ꝛ hec scrutabilis.ꝛ hoc le.i.aptum vel habile ad scrutandũ. Et scrutabiliter aduer. Et per compositionem inscrutabilis. Item a scrutor dicitᷣ scrutabũdus da dũ.i.ad scrutandũ habilis. vel scrutanti similis. Scrutor cõponitᷣ perscrutor taris.i.pfecte scrutari. Inde perscrutans tis. vñ.i. Mach. iij. Perscrutans eos ꝛ cor. scru. vñ Ora. epi. Arcanũ neqꝫ tu scrutaberis ullius unqꝫ

Sculpo pis psi ptum.a.t.id est celare. Vñ sculptim aduer. Et hec sculptura. ꝛ hic ꝛ hꝫ sculptilis ꝛ hoc le.penᷣ. correpta.ꝛ hic ꝛ hꝫ sculptibilis ꝛ hoc le.pe.cor. Inde sculptibiliter aduer. Item a sculpo dᷣ hoc sculptile lis.simulacrũ in formam ꝛ similitudinez alicuius sculptũ.ꝛ sculpto tas frequen. A quo sculpito tas.aliud frequentatiũ pe.cor.

Scurror raris atus sum.d.p.i.esse vel fieri scurram. vel tale officiũ exercere. dissolute viuere ꝛ dᷣ a scurra.

S ante E

Sebibo bis.n.t.i. seorsũ bibo.ꝛ dᷣ a se.ꝛ bibo ꝛ corripit bi.

Secedo dis secessi secessum.n.t.i. seorsuz cedere.separi.ꝛ dᷣ a se ꝑpositione.ꝛ cedo dis. Et producit ce.

Secerno nis.a.t.i.sepo. ꝛ dicitur a se prepositione ꝛ cerno. Et differt a discerno nis. Discernit qui in duas ptes diuidit. Secernit ꝗ ex multis aliquid seorsum eligit

Seco cas secui.sectũ.a.p.i. diuidere. separe. secernere. Inde sectim aduer. Et hic ꝛ hec sectilis.ꝛ hoc le.ad secandũ habile.vel qḋ leuiter secari ꝛ scindi põt ꝛ cor.penul.ꝛ ẜm antiquos inuenitur etiam seco cas caui catum. vnde in aurora dᷣ. Qui xpi gladio dogmata falsa secauit

Sector taris tatus sum. frequentatiũ a sequor queris. ꝛ deberet formari ẜm regulã ab hoc supino secutu.u in or. ꝫ ad differentiam sectior quod est nomen. dicimus sector ꝑ sincopam platum. Et cõponitᷣ assector taris.i. sequendo adipisci assequi Cõsector taris. Vñ consectaneus nea neũ.

Secundo das.a.p.i. psperari psperũ facere. vel secundo loco sequi.ꝛ cõponitᷣ obsecundo das.i.obedire obtemperare

Securo ras.a.p.i.securũ facere

Sedeo des sedi sessum.n.s. Vñ hec sessio onis Et hec sedes sedis.ꝛ pdu.se. lꝫ sedeo sedes eam cor. vñ Dum sup alta sedes casum pbet tibi sedes. vñ xpheta. Illic sederũt sedes in iudicio. Item a sedeo des dᷣ sido sidis idez qḋ sedeo.ꝛ caret pterito ꝛ supino. ꝫ mutuatᷣ ea a sedeo des.ꝛ ponitᷣ aliqñ sedere p placere. vt ꝫ nomen sedet mihi

Sedo das daui.a.p.i.mulcere trãqllare leniꝛe compescere.ꝛ quasi sedentes ꝛ pacificos facere.ꝛ dicitᷣ a sedeo des. Et pducit se. sed sedeo des corᷣ.se. vñ Que mea mente sedet mentis mihi vulnera sedet. Itẽ in Aurora. Nõ irã dñi psens bonis vltio sedet. Et a sedo das dᷣ sedatus ta. tum.ꝛ hꝫ easdẽ significatiões ꝗs hꝫ sedo das.

Seduco cis seduxi seductũ.a.t.i.decipere quasi seorsum a bono ducere.ꝛ dᷣ a ꝑpositiõe se. ꝛ duco cis. Itẽ seducere dᷣ seorsum ducere. separe. sicut fit qñ causa ꝯsiliandi aliqs ducitur extra cõgregationẽ. Et ponitᷣ seducere p decipe pdere ꝛ separe. Item seducere potest poni in bona significatione.i.a malo ad bonum ducere. Et sic potest accipi illud Hiere. xx. Seduxisti me dñe. ꝛ seductus sum. Alia lr̃a habet. Tenuisti me ꝛ pauisti me. Et sic seductor est bonus ꝛ malus. Frequenti⁹ tñ ponitᷣ in mala parte.

Segrego gas gaui.a.p.i.separe q̃si seorsum a grege ponere.ꝛ dᷣ a se ꝛ grego gas.qḋ ẽ vnare. Vñ segregatim aduer.

Seiugo gas.a.p.i.separe diuidere ẜm pap. et dᷣ a se ꝛ iugo gas.ꝛ cor.iu.

Seiungo gis a.t.i.seorsum iungere.vl' seorsuz a iunctura facere.i.disiungere.

Seligo gᷣ. selegi ctũ.a.t.i. eligere quasi seorsũ ab alijs legere.ꝛ dicitur a se.ꝛ lego gis. Inde selectus cta.ctum. id est ab alijs electus. Unde Augustin⁹ in.vj.libro de ciuitate dei Deus iunctos ꝛ selectos diligenter explicãs ꝛ corri.li.

Sello las.a.p.i.sellam reponere.ꝛ componitᷣ Dissello las.i.diuersis modis sellare vl' sellã retinere.vel a sella remouere vl' a sella pijcere. Insello las. Resello las.i. iteruz sellare. vel sellam remouere.

Semnino nas.n.p.i.semen spargere. ꝛ dᷣ a semen.ꝛ cõponitᷣ Consemino nas. Dissemino nas. Insemino nas. Resemino nas.

Semento tas taui.n.p.id est seminare sementem facere.

Semiustulo las.a.p.i. ex parte vrere vel incen

dere. Jñ semiustulatus ta tũ. vñ dicit Aug. de ciui. dei. Pontifex sue salutis oblitus irruens in ignem semiustulatus est

Semo as. a. p. id est impfectum facere aliquantulum diminuere ⁊ euacuare. ⁊ ꝑducit ꝑmã. vnde. Semam semideus stemus flem⁹ quoq₃ semo

Semoueo ues. a. s. i. seorsum mouere vel separare. Jnde semotim. id est sepatim. ⁊ semot⁹ ta tum.

Seneo nes nui. n. s. i. esse vł fieri senem. Et dicitur a senex. Jnde senectus cta ctũ. ꝑticipiũ ꝫm antiquos. ⁊ hinc senesco scis inchoatiũ. Et seneo caret supino. Quis ꝫm antiquos faciat supinũ in nectum. ⁊ corripit se. Vñ Juuenalis. Perpetuo merore ⁊ nigra veste senescant.

Sentino nas. n. p. id est animo aliquid sensim diiudicare.

Sentio tis sensi sensum. a. q. i. aliq̃d sensu percipe. s. auditu visu ⁊c̃. Jtem sentire. i. intelligere vel habere sensum. i. intellectum. Et ꝫm hoc ẽ neutꝝ. Jnde sensus sa sum. Et nota q̃ sensus sa sum ẽ ꝑticipium ꝓteriti tꝑis de sentio. Quis q̃dã simplices dixerunt sentitus ta tũ. qđ nihil ẽ. vñ Aug. de ciui. dei. Sensa est moriens. q₂ animã deseruit deus.

Saparo ras. a. p. i. diuidere seorsum parare.

Sepelio lis liui vel ꝑ sincopã sepelij sepultũ. licet ꝫm antiquos inueniat̃ sepelitũ. a. q. id ẽ mortuũ condere. Jnde sepultus ta tũ. Jtem sepelio componit̃ cõsepelio lis. i. simul sepelire. dissepelio lis. i. sił diuersis mõis sepelire vel a sepulcro remouere ⁊ eijcere. ⁊ cor. hanc sillabam pe. ⁊ facit supinũ sepultũ. vñ Oui. in. xij. epła. Et sepeli lacrimis perfusa fidelibus ossa

Septo pis sepi septũ. a. q. licet inueniat̃ sepiui sepitũ. ꝫ magis apud antiquos. Et est sepire circũdare sepe circũcludere. ⁊ ꝓ. se. vñ. Vallamus ꝓꝑrie castrũ sepim⁹ ouile. Jtẽ Virgi. Religio vetuit segeti ꝓtendere sepem

Sepono nis sui. a. t. i. seorsum ponere separe ⁊ dr̃ a se ⁊ pono nis. ⁊ ꝓ. po.

Septuplo plas plaui. a. p. i. septies multiplicare. ⁊ cor. tu. naturaliter

Sequestro stras. a. p. i. separe. ⁊ ꝓꝑrie certãtes pacificare. vnđ. Diuido pacifico. dic designare sequestro

Sequor queris secutus sum. d. t. i. imitari. Jñ secutus ta tũ. quod sequit̃. ⁊ secutiu⁹ ua uũ. qđ sequit̃. vel qđ ẽ signũ secutõnis. ⁊ hic ⁊ ꝫ ⁊ hoc sequax. diligens secutor. q̃ ⁊ secutari⁹ dicitur. Jnde sequaciter aduer. ⁊ hec sequacitas tatis. ⁊ cor. se.

Sereno nas naui. a. p. i. exhilarare. letificare illuminare illucidare. ⁊ ꝓ. re.

Serico cas. a. p. id est serico ornare vel intexere. ⁊ corripit ri.

Serio as. a. p. i. ordinare in ordinem ⁊ seriẽ disponere. ⁊ cor. se.

Sermocinor aris. d. p. i. sermonem facere ⁊ dicit̃ a sermo. ⁊ cor. ci.

Sero ras raui. a. p. i. seram ostio opponere ostium firmare claudere. ⁊ dr̃ a sera re.

Sero ris serere. duplex hꝫ ꝓteritũ ⁊ duplex supinũ. Et ꝫm hoc hꝫ diuersa significata. Sero ris seui satũ. i. semiare. ꝫ sero ris serui sertũ. i. plantare. Hec tñ significatio tracta ẽ ab alia. Qui eñ arbores plantat quodãmõ seminariũ eis cõfert. ⁊ q₂ seminatio ⁊ plantatio ordine solent esse. iđ sero seui. qñq₃ ponit̃ ꝓ ordinare. Jtez sero ris serui sertũ. i. immittere vł cõiungere. Jnuenit̃ tñ ⁊ serui ꝓ ordinaui ⁊ ꝓ seui ꝫm antiquos. Jtẽ sero qñ facit ꝓteritũ in seui. ⁊ supinũ in satum. neutꝝ ẽ. Sꝫ sero qñ facit ꝓteritũ serui ⁊ supinũ in sertum actiuũ est. Jtez sero in presenti cor. hanc syllabam se. sed in preterito eam producit. Vñ Prosper. Quod serimus metimus. qđ damus accipimus

Serotino nas. i. tardare serotinũ facere

Serpo pis psi ptũ. n. t. i. latenter ire vel corpet ventre repere. ⁊ cõponit̃ cõserpo pis. i. simũl serpere. Jnserpo pis. i. intro serpe. Proserpo pis. i. ꝓcul serpere vel ꝓꝑe serpere. Et etiam in ante serpe

Serro ras. i. serra secare. Jñ serrãs tis. g. o. vñ Jsa. xlj. Ego posui te quasi plaustꝝ triturãs nouũ habens rostra serrantia.

Seruio uis seruiui seruitũ. n. q. i. famulari. Et cõponit̃ cõseruio uis. i. simul seruire disseruio uis. i. diuersis modis seruire vel offendere inseruio uis. i. valde seruire vel obedire. Seruimus tñ dominis. Jnseruim⁹ cuiusq₃ preceptis. Reseruio uis. id est. iterum seruire vel a seruitio cessare Subseruio uis. id est obedire vel satisfacere. cõsonare latenter vel post vel parũ seruire.

Seruo uas uaui. a. p. id est custodire. retinere. vel in custodia ponere vel prospicere. Et cõponit̃. Cõseruo uas. id est simul seruare. Jtẽ obseruo uas. quod in bono ⁊ in malo sumit̃ vt in suo loco dr̃. Jtem reseruo uas. id est retinere.

Seto tas taui. n. p. i. caput ⁊ crines purgare cũ seta. ⁊ componit̃. Jnseto tas.

Setatio as aui. i. farinam purgare.

Seuero as. i. firmare asserere. ⁊ nõ est multũ i vsu. Sed componit̃. Assevero as. i. affirmare. asserere. Perseuero ras. i. ꝑdurare.

Seuio uis uiui uitũ. n. q. id est insanire furere seuum esse vel fieri. ⁊ producit se. Vnde prosper. Jmpia confuso seuit discordia mundo.

S ante J

Sibilo las. n. p. serpentũ est ꝓꝑrie. tñ homines

sibilant. Unde hic sibilus li. ꝫ in plurali sibila lorum ⁊ sibilus la lum.i.sibilans. Item sibilo ponitur quandoq; pro ridere. quia sibilare solemus post eum quem deridemus. Unde Oratius in sermo. Populus me sibilat.id est deridet. Et corripit bi.
Sicco cas.a.p.i.siccū facere. Et cōponit̃ cū de ⁊ dicit̃ desicco cas. Itē cū ex.⁊ dr̃ exicco cas Itē cū re ⁊ dicit̃ resicco cas
Sidero as.a.p.in simplici nō est in vsu. ꝫ componit̃ ꝯsidero ras.i.ꝑspicere ⁊ ꝓprie celestia Desidero ras.i.cupere.⁊ ꝓprie celestia.
Sido dis dere.n.t.vide supra in sedeo
Sigillo las.a.p.i.sigillū facere vl' sigillo designare firmare claudere
Significo cas caui.i.facere signū manifestare notificare exprimere. Unde hec signantia tie.i. expressio signatio ⁊ designatio suppositi expressa. Et significanter aduerbiuz.i. expresse aperte. Inde signantius.i.expressius Et forte inuenit̃ signans tior tissimus id est expressus sior simus. Et hinc significanter tius simē aduerbium. Et hec signantia tie Et significo componit̃ Consignifico cas.i.preter ꝑncipalem significationem secundario aliquid dare intelligi quomodo verbum consignificat temp9. Itez consignificare.i.simul significare idem. Item consignare.i.ex adiuncto ⁊ non ꝑ signationem cōtrahere.quasi cū alio non per se signare.quemadmodum coniunctio ⁊ aduerbium ⁊ prepositio consignificant ⁊ corri.si. Et videtur componi a signum ⁊ facio cis.
Signo nas naui.a.p.i.signuz facere vel signo designare exprimere ostendere.⁊ dr̃ a signuz qd̓ ē nota ostētū vexillū Unde signanter aduer.
Sileo les lui.n.s.i.tacere ꝫ silere refert̃ ad vocē inarticulatā vl' mutā.tacere xo ad articulatā.⁊ inde hoc silentiū tij. Et vt dicunt silentiū nihil est.ꝫ vbi vox nulla est dr̃ esse silentium. silr̃ tenebre nihil sc̃.ꝫ vbi lux nō est tenebre esse dicunt̃. Itē a sileo dr̃ silesco scis.inchoa.⁊ cor.hanc syllabā si.vn̄ Oui.de reme. Qui silet est firm9 q̄ dicit multa puelle.
Syllabico cas.a.p.i.facere syllabas.vl' cōiungere lr̃as.⁊ dr̃ a syllabicus ca.cū. Itē a syllaba dr̃ syllabo bas.i.syllabicare. Unde syllabatim.i.syllabicatim aduer.
Syllogizo zas.i.cōcludere.⁊ ꝓprie syllogizando vl' syllogismos facere.
Similo las.a.p.i.facere similē.vl' esse vl' representare.⁊ cōponit̃ assimilo las.i. valde similare. Absimilo las.dissimilare. Cōsimilo las Dissimilo las. Insimilo las.i.valde similare. Inuenit̃ etiā assimilor laris.d.p.in eodē sensu in quo ⁊ assimilo
Symphonizo zas.n.p.i.cum symphonia canere.⁊ acuit̃ ni.
Simulo las.a.p.i.reꝑsentare.⁊ ꝓprie falso fingere.⁊ ꝓprie fingere se scire qd̓ nescit vel esse qd̓ nō est. Et dicit̃ a similis vel simul. Et cōponit̃ assimulo las.i.valde simulare. Absimulo las.i.dissimulare cōsimulo las dissimulo las.i.diffiteri negare inficiari.se scire vel esse qd̓ scit vel est. Unde solet dici. Simulo qd̓ nescio vl' qd̓ nō sū. Dissimulo qd̓ scio vel qd̓ sum. Insimulo las ⁊ insimulor laris.inuenitur in eodem sensu.⁊ depo.ge.vn̄ in Grecis. dicit̃ Qd̓ nō sum simulo sed dissimulo quod ego sum.⁊ Pap.dicit Simulam9 ignota dissimulamus nota
Singultio tis tiui.n.q.i.ꝓtrahere spm̄ ⁊ anhelitū cū difficultate.⁊ deberet facere supinum singultitū facit aūt singultum. Unde singulto.tas frequen.⁊ hic singultus tus tui. ꝓtractio anhelitus cū difficultate.
Sinistro stras.i.ꝑ sinistrā ducere vl' ad sinistrā diuertere vel sinistra vti ꝓ dextra
Sino nis siui vel sij situm. Sinor neris sit9 sū id est sinere ꝑmittere vel dimittere ⁊ sinere.i sinuri terminari.⁊ sinere.i.cessare Unde hic situs Sinere ꝓ dimittere vel ꝑmittere actiuū est.⁊ in alijs significationibus neutrū.⁊ cor.si. in presenti ⁊ in supino sed in preterito eam producit Unde Ars hominem format nec sinit esse malum.
Sinuo nuas aui.a.p.i.ampliare.vel plicare vl' curuare.⁊ dr̃ a sinus.⁊ cōponit̃ Insinuo nuas.i.denunciare signare.quasi in sinū mittere intimare ⁊ insinuo as.i.latenter ꝑsuadere ⁊ dissimulare orare dicere dissimulatorie. vt cū reꝑhendimus et damnam9 q̄ maxime defendere intēdim9.est ergo insinuare aliquid aliud intendere q̄ xba videant̃ sonare. Unde hec insinuatio.i.callida ⁊ latens oratio. Qua quidā solent exordiri ꝑ principiū vt cū causa est turpis ⁊ animi auditoꝝ sunt alienati. Est enim insinuatio oratio quadā dissimulatione ⁊ circūitione obscure subijciens auditoris animū. Sed principium est oratio ꝑspicua.⁊ ꝓtinus ꝑficiens auditorem beniuolum ⁊ attentum vel docilem
Sinzugo as.a.p.i.cōiungere vel cōiugare
Sipo pas paui.a.p.i.farinā ad faciēdū pultez immittere.⁊ sipare.i.spargere. Et ꝓprie escā gallinis.⁊ sipare.i.cōminuere. Et cōponitur cōsipo pas.i.simul sipare.dissipo pas.s. dispergere diminuere destruere Prosipo pas.i.ꝓcul sipare ⁊ spargere.obsipo pas.i.vndiq; vl' cōtra vel obuiā sipare.⁊ cor.si.vn̄ Qui sipat hic pascit volucres ⁊ dissipat inde.
Sisto stis caret ꝑterito ⁊ supino.ꝫ accipit mutuo a diuersis ꝓm eius diuersas significationes. Nam sisto absolutū ē ⁊ transitiuū. qn̄ ē absolutū idē significat qd̓ sto vel maneo. sisto q̄si cū prius irem nunc sto. ꝓm hoc accipit ꝑteritū ⁊ supinū a sto.⁊ facit sisto steti statuz Sisto qn̄ ē trāsitiuū significat idē qd̓ statuo.

vt iste sistit menta.id ē statuit. Accipit̄ etiā ꝓ firmare vel retinere vel stabilire. vt sisto equum. Vñ Ouidius de fastis. Siste puer lachrymas Protheus tua dāna leuabit Sistere.i.ꝓsentare. vñ Luce. vij. Ut sisterēt cū domino.i.ꝓstarent. ⁊ fm̄ hoc est transitiū ⁊ accipit ꝑteritū ⁊ supinū a statuo. vt sisto statui. statutū. Sisto ꝓ stare neutrū est ⁊ caret ꝑterito ⁊ supino. ⁊ accipit mutuo a sto stas. Item sisto in alia significatiōe actiuū est ⁊ caret ꝑterito ⁊ supino ⁊ accipit ea mutuo a statuo statuis. fm̄ Hug. In Grecismo ⁊ in doctrinali dicit̄. Sisto facit statui si transeat atq̄ statutum. Sed si neutrale dat steti nullumq̄ supinum.

Sitio tis tiui titū.n.q.i.potū desiderare. ⁊ ponitur simpliciter ꝓ desiderare. Vñ sitibus dadū.i.sitienti filiis. Item sitio cōponit̄. Resitio tis. ⁊ cor. si. vñ. Incupidas sitit ebrietas ꝓsentia desunt.

S ante O

Socio as.a.p.i.socios iungere vel socios facere. ⁊ d̄r a socius. Et cōponit̄ associo as. absocio as.i.abiungere consocio as. dissocio. as. ⁊ cor. primā.

Solennizo zas.i.celebrare festiuare

Soleo les solitus sum. ṽbū neutropassiuū.i. alicui rei assuescere vl' in cōsuetudinē ducere Vñ solitus ta.tum.i.frequens assuetus assiduus vsitatꝰ. ⁊ cor. so. vñ Oui. de arte. Larda solet magnis rebꝰ inesse fides. Sꝫ sol solis hi soles ꝓd. so. Vñ. Qui rem nosse soles dic solem gignere soles.

Solero as.i.soleas facere vl' soleis aptare. itē solerare.i.solū vel solidū facere.

Sollicito tas.a.p.i.ꝑsuadere ex suo loco mouere. quasi ex toto ⁊ multū citate ⁊ cōmouere Vñ sollicitus ta.tum.i.curiosus anxius ⁊ cōmotꝰ. Vñ sollicite tius tissime. aduer. ⁊ h̄ sollicitudo dinis id est curiositas anxietas. Vñ sollicitudinarius a. um. ⁊ ꝓdu. so. Vñ Ouidius. Res est solliciti plena timoris amor. ⁊ corri. pe.

Solido das.i.firmare integrare. ⁊ d̄r a solum Vñ hoc solidamen inis pe. ꝓdu. ⁊ h̄ solidamentū ti. ⁊ solidus da. dū.i.integer firmꝰ q̄si solo datus. Vñ solide dius dissime. ⁊ hec soliditas tatis. ⁊ componit̄ Cōsolido das. Resolido das. ⁊ corripiūt so

Solecisso zas.n.p.i.solecistice loqui. Item solecistico cas. in eodem sensu.

Solor aris atus sum. d.p.i. ꝓbere solatiū alloqui vnū ⁊ derelictū. ⁊ d̄r a solꝰ. Qui eñ solatur soli se applicat dū loquit̄. ⁊ solitudinem leuat alloquio suo. Vñ h̄ solamen inis.i. solatiū. vñ in aurora. Solamē m̄ris ancora spes q̄ p̄ris. ⁊ hoc solatiū tij. ⁊ cōponit̄ solor cum con. ⁊ d̄r cōsolor aris. Vñ h̄ ⁊ h̄ cōsolabilis ⁊ hoc le. ⁊ cōsolabiliter. ⁊ hec cōsolabilitas tatis. ⁊ cōsolans antis. o. g. ⁊ cōsolatorius ria riū. Itē cū de. ⁊ d̄r desolor aris. Solor ⁊ eiꝰ cōposita sūt depo. lꝫ antiqui fecerint solo las actiuū. Vñ ⁊ ꝑdicta ṽba adhuc sepe inueniunt̄ posita in passiua significatione. ⁊ ꝓdu. so. vñ Oratius in epi. Instruit exemplis inopem solat̄ egenum.

Soluo uis ui utū.a.t.i.enodare liberare. Inde hic solutor oris. ⁊ h̄ ⁊ h̄ solubilis. ⁊ h̄ le. ⁊ h̄ solubilitas tatis

Somnio as.a.p.i.in somnio vel ꝑ somniū aliq̄d videre vel ꝑpendere. Vñ somnito tas fre. Uel somnito deriuat̄ a somnꝰ. Et somnitare id est frequenter dormire

Somnio nis niui. ṽbū neutrū.i.somnū habere vel dormitare

Sono nas sonui nitū.n.p. Vñ sonitus tus ipsa actio sonandi vel strepitus ⁊ sonus. ⁊ ꝓprie cōfuse vocis. Et h̄ sonꝰ ni. q̄cq̄d aure audit̄ vel auditu ꝑcipit̄. ⁊ cor. so. vñ Prosper. Uis pia mens habeat q̄d bene lingua sonet. ⁊ facit ꝑteritū in ui diuisas. ⁊ supinū in itū. licꝫ inueniatur quandoq̄ facē ꝑteritum in aui. ⁊ supinum in atum.

Sophismatico as.i.ꝑ sophismata decipere.

Sophistico cas.i.decipe ṽboꝝ inuolutione

Sopio pis piui vel sopij sopitū.n.q. id ē facere dormire sedare extinguere terminare compescere facere quiescere. Vñ sopitꝰ ta.tum. ⁊ h̄ ⁊ sopibilis ⁊ hoc le. ⁊ ꝓdu. so. Vñ Ouid. in xj. epistola. Qui me non possum potui sopire draconem. Similiter sopitꝰ ta. tum. ꝓducit tamen primā sicut suū ṽbum. Vñ Ouid. Dum petis amplexꝰ sopitaq̄ brachia iactas Tamen semisopitꝰ corripit o ante p. Unde Ouidius in. ix. epistola. Thesea ꝓssuras semisopita manus.

Soporo ras.a.p.i. sopire facere dormire. ⁊ proprie cū sopore. Vñ h̄ ⁊ h̄ soporabilis. ⁊ h̄ le. ⁊ soporabiliter aduer. Et cōponit̄ Consoporo ras. Et a soporo dicit̄ soporatus ta. tū.i. sopitus. ⁊ cor. primā.

Sorbeo bes bui. vel sorbo bis sorbui vel sorpsi sorptū ptu.n.s.i. deuorare aliquid molle deglutire. vt oua mollia. Vñ h̄ ⁊ hec sorbilis ⁊ hoc le. facilis vel mollis ad sorbendū ⁊ corripit pe. Unde in aurora. Sorbilis vt fiat inde polenta ligat. Et a sorbeo sorbesco scis inchoatiuum.

Sorbillo las.n.p.i. aliq̄ntulū vl' paulatim sorbere. ⁊ d̄r a sorbeo bes.

Sordeo des dui.n.s.i. esse vl' fieri sordidū. putrere displicere fetere horrere. vñ Sordet vt actori ꝑficiat̄ opus. Sordet.i. turpe est. indecens horribile.

Sordido das.a.p.i. sordidū facere.

Sororisso as. vel sororizo zas.i. imitari mores sororis vel assimilari sorori.

Sortior tiris. sortitus sum. d. q. i. p sortes diuinare vel tribuere vel subministrare. vel diuidere z adipisci. z dr a sors. z componitur. cõ sortior tiris. Resortior tiris.
Sospito tas. a. p. i. sanare exhilarare vel bona spe afficere vel bona spe nõ fallere. Et in eodem sensu inuenit sospio pis.

S ante P

Spacior aris atus sum. d. p. id est ire vel deambulare huc z illuc ire causa recreandi. Et cõponit Cõspacior aris. Circũspacior aris. de spacior aris. id ẽ deorsum vl valde vl de vno loco ad aliũ spaciari vl a spaciari cessare. Expacior aris. i. extra spaciari z euagari.
Spargo gis si suz. a. t. id est diffundere. dissipare vel respergere. distanter operire siue pfundere. Inde sparsim aduerbium. z sparso as. frequentatiuũ. A quo sparsito tas aliud frequẽtatiuũ.
Spatulor aris. d. p. id est delicior aris. vel i spatula diuinare. Et componitur cum ex. z dicit expatulor aris.
Specifico cas. a. p. id est segregare diuidere. separare. desi gnare vel speciem facere. Iñ specificus ca. cum. id est specialis diuisus vel faciens speciem.
Specio cis. spexi. ctum. a. t. id est considerare. sed non est in vsu. z nunq̃ dicendum est spicio. sed specio quod probatur per deriuata. scz specimen species. speculum zc. Et componit aspicio cis. Respicio cis. conspicio. cis. circũspicio cis. despicio cis. inspicio cis. prospicio cis. perspicio cis. suspicio cis. Et nota q videmus natura. aspicimus voluntate intuemur cura. aspicimus ante nos. respicim᷒ retro. suspicimus sursum. despicim᷒ deorsum inspicimus introrsum. conspicimus circũq̃q; pspicimus longe.
Specto ctas. verbũ frequentatiuũ a specio cis Inde hoc spectamẽ minis. Et h spectaculuz li. p eodẽ. Et h z hec spectabilis z h le. Inde spectabiliter aduerbiũ.
Speculor aris. d. p. i. videre inspicere inuestigare explorare de alto inspicere. Inde hoc specular vel speculare ris. locus altus vñ quis speculari põt. Unde z fenestre z vehicula de qbus speculamur. specula dicuntur. Et corripit cu. Unde Iuuenalis. Qui vehit clauso latis specularibus antro.
Spermatizo zas. i. sperma emittere.
Sperno nis spreui. spretũ a. t. id est contemnere. vilipendere. Et componitur Asperno nis Inde aspernor aris. d. p. Consperno nis. id est simul spernere. Inde consp retus ta tum z componitur inconspretus ta tum. id est laudatus z probatus.
Spero ras. n. p. id est spem habere. cõsidere existimare. vel sperando expectare vel credere z pꝛie bona. Bona quidẽ speram᷒. mala timemus Sepe tñ sperare ponit p timere. z econuerso. s improprie. vnde dicit Donat᷒ q cuz dr. Hũc ergo si potui tantũ sperare dolorem. Sperare dicit p timere. Et ẽ ibi acbirologia Et a spero deriuat speratus ta tũ. tam in actiua q̃ passiua significatione. Et cõponitur in speratus ta tum. Itẽ spero cõponit. despero ras. i. a spe cessare. Inde h z hec desperabilis z hoc le. Iñ desperabiliter aduerb. Itẽ spero primã pdu. s sperare eã corri.
Spico cas. n. p. id est spicas emittere vel colligere vel dare. vel ad modum spice acuere vel findere. z pdu. spi.
Spiculor aris. d. p. i. iaculari. vl spiculo occidere. Inde hic speculator toris. i. carnifex. qui portat spiculũ ad occidendũ.
Spino nas. n. p. i. pungere vel claudere.
Spiro ras raui. n. p. i. viuere vel spm ducere vl suspirare vel flare vel olere siue redolere. Iñ hoc spiramen minis.
Splendeo des. n. s. lucere. Inde hic splendor doris. z splendidus da. dum. Inde splendesco scis inchoatiuũ.
Spolio as aui. a. p. i. denudare. spolia auferre. Inde h spoliatoriũ rij. locus spoliãdi. z spoliũ lij. Et sunt spolia priuatoꝝ exuuie ducum z diuitũ. In spoliariũ locus vbi spolia reponunt. vel exterior balneoruz cellula. Et componit cum de. dis. z ex.
Spondeo des. spopondi sponsum. a. s. id est si deiubere vel pmittere vel velle.
Spumo mas. i. spuma fluere vel spumã hẽe vel emittere vl auferre z p. spu. Unde Iuuenal pfusa mero spumãt vnguenta valerno.
Spuo is ui. utũ. i. sputũ emittere vl sputo respergere pfundere. Et inde sput᷒ ta tũ. z h sputũ ti. Spuere sputũ emittere neutꝝ ẽ. s i alia significatione actiuũ est. Et pdu. spu.
Sputo tas. i. frequenter spuere. a spuo is.

S ante Q vel T

Squaleo les. squalui. z caret supino. n. s. id est sordere. eẽvl fieri squalidũ vel asperũ vl splẽdere. Iñ squalesco scis incho. Et squalidus da dũ. i. asper sordidus. Iñ squalidul᷒ la lũ. id est aliquantulum squalidus z squaliditas tatis. z pducit squa.
Squamo as. a. p. i. squamas auferre vel dare z pducit squa.
Stabilio lis liui litũ. a. q. i. firmare statuere. Et componit constabilio lis.
Stabulor aris. d. p. id ẽ collocare. hoc antiqui dixerunt stabulo las. n. p. z est absolutum. vt hic stabulant equi mei.
Stagno nas. n. p. id est ad modum stagni inundare abundare crescere.
Stanno nas. id est stanno aliquid aptare ppa rare ornare ordinare.

Statuo tuis tui. statutū. a. t. i. ordinare censere fabricare edificare constituere ponere.

Stello las. n. p. i. splendere ad modū stellarū stellis circūdare ⁊ ornare vel stellis diuinare aliqd ꝑpendere. ⁊ componit̄ cōstello stellas. Jn̄ hec cōstellatio onis. qd̄ sepe ponit̄ ꝓ ipso signo stellarū.

Stercoro ras raui. n. p. i. stercore induare vl' impinguare. Et dr̄ a stercus. ⁊ cor. co.

Sterno nis straui stratū. a. t. pacificare ꝑparare insellare obruere. Vn̄ in Grecismo dicitur Sternit̄ equoce mare lect⁹ asellus ⁊ hostis.

Sternuto tas. id est sternutum facere.

Sterto tis stertui. supino caret. i. narib⁹ dormiendo resonare. vnde ⁊ sepe ponit̄ ꝓ dormire

Stigo gas. a. p. id ē stimulare. ⁊ ꝓ. sti.

Stillo las. n. p. id est guttare vel stillam immittere vel fundere.

Stilo las. a. p. id est stilo aptare vel designare. ⁊ cor. sti.

Stimulo las. a. p. id est pungere titillare incitare cogere vrgere inflammare. ⁊ cōponit̄ instimulo las. ⁊ cor. mu.

Stinguo guis. stinxi ctū. a. t. id ē signare vel extinguere mortificare vel instigare. s3 non ē in vsu. Et cōponit̄ distinguo guis distinxi. ctū. Quod cōponit̄ subdistinguo guis. Itē stinguo componit̄. Extinguo guis. Instinguo. guis. instinxi instinctū Restinguo guis. id est extinguere. iterum mortificare. Et stinguo et eius composita habent inter g. ⁊ sequentem vocalem.

Stipo pas paui. a. p. id ē ꝯdensare cōfederare. conuallare circūdare ꝯgregare replere ꝓtegere cōponere fulcire. ⁊ dr̄ a stips stipis. Inde stipatim aduer. ⁊ ꝓdu. sti. Vn̄ Lucanus i. s.

Stipāt ⁊ dulci distentāt nectare cellas.

Stipulor aris. d. p. i. interrogare querere. ⁊ dr̄ a stipulus la lū. i. firmus. Proprie quidē stipulare ē interrogare querere petitiue cum responsione facta ꝓmissiue. vt si interrogās dicit. Dabis mihi equū. ⁊ ille rn̄deat dabo. hoc est stipulari. Inde h' stipulatio ꝓprie dr̄ interrogatio petitiua adiecta responsione ꝓmissiua sic ꝓmissa. Dabis mihi hoc dabo. ⁊ dicit̄ stipulari a stipulū. qd̄ ē firmū. qr stipulatio debet esse firma. Vn̄ tenet̄ ꝑsolui qd̄ stipulatione ꝓmissum ē. Vel vt dicūt a stipula dicit̄ stipulor. qr in stipulatione veteres stipulā frangebāt. quā iterū iungentes stipulā suam recognoscebāt. Et qr in stipulatiōe ꝯtinet̄ interrogatio ⁊ ꝓmissio. ideo stipulare sepe ponit̄ simpl'r pro promittere ⁊ interrogare vel petere siue querere. ⁊ stipulor antiquit⁹ erat commune. sed modo est depo. ⁊ construitur cū accusatiuo ⁊ ablatiuo. interposita a vel ab prepositione. vt stipulor a te decem solidos. id ē quero. et cor. pu.

Stirpo pas. id ē euellere eradicare a stirps trāco dicit̄. ⁊ cōponit̄ extirpo pas. id est a radice subuertere.

Sto stas steti statū. n. p. id ē manere ⁊ nō moueri morari. ꝓprie stare est erectum morari. Vn̄ dr̄. Si quis stat non sedet. ⁊ ecōuerso. Inde hic status tus tui.

Stomachor aris. d. p. dr̄ furere irasci indignari.

Storio as. a. p. i. storijs ornare. Jn̄ storiatus ta tum. i. storijs ornatus.

Strangulo las laui. a. p. i. iugulare suggillare. vel interficere.

Streno nas. i. encenIare iniciare strenā alicui dare. strena aliquē exhilarare.

Strepo pis pui pitū. n. t. i. sonū facere. Inde h' strepitus tus tui. Et hic strepor oris. ⁊ strepito tas. frequentatiuum. ⁊ cor stre. Vnde in Aurora dr̄ Rana loquax heresim signat strepit hec. strepit illa.

Strideo des di. vl' strido dis. i. fortit̄ sonare dētes cōcutere. frendere. Jn̄ hic stridor oris. et stridosus sa sum. i. stridore plenus. Strideo ⁊ strido neutra sunt. ⁊ faciūt p̄teritum stridi. licet s'm antiquos inueniatur stridui. ⁊ caret supino. ⁊. ꝓ. stri. Vnde Lucan⁹ in. vj. Auribus incertis feralis strideat vmbra. ⁊ strideo des est secūde cōiugationis. strido dis. tercie Vnde Oratius. in s'mo. Stridere secreta diuisos aure susurros.

Stringo gis strinxi strictū. a. t. id est coartare. aliqd fortiter tenere vel premere.

Struo is. struxi structū. a. t. i. cōponere. edificare. ordinare p̄parare. Jn̄ structim aduerbiū. ⁊ structura re.

Studeo des studui. supino caret. n. s. i. operā dare vacare discipline inuigilare. ꝓprie qdē studere est cū magna voluntate vehementer animū applicare ad aliqd ꝑficiendū. Inde hoc studiū dij. vehemēs applicatio animi ad aliquid ꝑagendū summa cum voluntate. Jn̄ studiosus sa sum. Item studeo cōponit̄. Jn studeo des. id est valde studere. Restudeo restudes. id est iterum studere. ⁊ corri. primam Vnde Esopus Displicet imprudens vt placere studet ⁊ Orati⁹ in ep'la. Nō tua laudabis studia aut aliena rep̄hendes.

Stultizo zas. n. p. i. stulte se habere.

Stupo pas. a. p. i. aliqd stupa obturare.

Stupeo pes stupui. n. s. i. mirari terreri timere esse vel fieri stupidū. q̄si sine sensu. Inde stupidus da dū. i. sepius stupēs. Inde stupido das. i. stupidū facere vel stupere. Et a stupeo pes. stupesco cis incho. Et cōponit̄ stupefacio cis. ⁊ stupefio cis. stupeo caret supino s'm vsum. ⁊ cor. stu. vn̄ Ouidi⁹ de reme. Non stupeāt multo corda sepulta mero Item Flemi ser atq3 stupe combusseris quasi stupe.

Stupror praris. d. p. id est stuprum committere vel stupro corrumpere. Inde hoc stupratorium rij. locus stuprandi. Et componit̄. Con

stupor aris. Et est stupor. d. p. sm Hug. Inuenit tñ Hieremie. ij. Filij q̃z mempheos et thaneos cõstuprauerũt te vsq; ad verticem.

S ante V

Suadeo des si sũ. a. s. i. hortari ꝯsulẽ monere ꝗ aũt dr̃ suadere quasi suauia dare. i. dicere. vel suadere. i. in suam sortem trahere. vl' sua sor in suam ꝑtem trahens. etymo. est. Jñ hic suasor ⁊ suasorius a. um. ⁊ hic ⁊ hec suadibilis ⁊ hoc le. Jñ suadibiliter aduer. Et h̃ suadibilitas tatis. Et hic ⁊ hec suasibilis ⁊ hoc le. Et suasibiliter aduerbium. ⁊ hec suasibilitas tatis Et hec suadela le. i. suasio assensus Vñ Oui. in epi. Et bñ numatũ decorat suadela venusq;. Item suadeo componit. Dissuadeo des. i. dehortari. Persuadeo des. id est perfecte suadere effectum suasionis obtinere. in suadẽdo effectum habere. Et suadeo est quatuor syllabarũ in prosa. lz in versu inueniat triũ syllabarũ.

Suauio uias. ⁊ suauior aris. i. osculari cũ suauio. ⁊ dr̃ a suauiũ.

Subagito tas. a. p. qđ et subigito tas dicit. i. subtus agere vel subducere. vñ Therentiꝰ in tercia comedia. Hec quidẽ ꝯmelia est amicũ ad te recipere. ⁊ eius amicam subagitare.

Subarro ras raui. a. p. i. quasi latenter arrã dare. Et dicit a sub ⁊ arra. Unde beata Agnes dixit. Anulo suo subarrauit me dominꝰ meꝰ iesus christus

Subcinerizo as. n. p. i. sub cinere coquere

Subdo dis subdidi subditũ. n. t. i. supponere. subiugare. ⁊ dicit a sub ⁊ do das. Et inde subditus ta. tum. pe. cor.

Subduco cis. a. t. i. seducere vl' subtꝰ ducere vl' subtrahere. Et est ꝓprie subducere naues de aquis ad terram trahere vl' ducere.

Subeo is subiui vl' subij ꝑ sincopam. i. subtus ire vl' post vel parũ. ⁊ dr̃ a sub ⁊ eo is. Itẽ inuenit subeo is. i. sursum eo. Et ita sumit iohannis. vj. Subijt ergo iesus ĩ montẽ. i. sursum abijt. ⁊ dr̃ a sursum ⁊ eo is.

Subero ras. i. latenter p̃cio. s. ere cõducere. Et suberare est sub auro ⁊ argento vel alio metallo vel alia re. es ponere. Vñ ⁊ aurũ dr̃ suberatũ. q2 sub se es habet quasi deauratũ es. Vñ Persius Nec suberato mendosum terminat auro.

Subigo gis egi actum. a. t. hz quatuor significatiões. s. cogere impellere acuere supponere vl' subiugare q̃si subtus agere

Subijcio cis subieci subiectũ. a. t. i. subtꝰ iacere vel post vel subiurgere respondere reddere. ⁊ dr̃ a sub ⁊ iacio cis. Jñ subiecto tas. quentatiuũ. ⁊ etiã subijcito tas inuenit ĩ eodem sensu. s. ꝓ supponere

Subiugo gas. a. p. i. debellare subiugo ponere. ⁊ dr̃ a sub ⁊ iugo gas.

Subligo gas. a. p. i. q̃si subtus ligare. ⁊ dr̃ a sub ⁊ ligo gas.

Sublego gis legi sublectum. a. t. i. furari. ⁊ dr̃ a sub ⁊ lego gis. quasi subtus vel latenter legere. ⁊ cor. li.

Sublimo mas. a. p. i. sublimen vl' altũ facere exaltare. ⁊ dr̃ a sublimis. Jñ sublimator sublimatrix. sublimatio sublimatus

Subneruo uas uaui uatum. a. p. i. neruos poplicum succindere. Et dr̃ a sub ⁊ neruo uas. Tunc em̃ equi subneruant qñ eis nerui poplicum p̃scindunt

Subnitor teris. d. t. i. subtus niti appodiari vl' subministrare. ⁊ dr̃ a sub ⁊ nitor teris.

Subo bas baui. a. p. i. coire libidinare. ⁊ ẽ pecorũ. vñ sues subant. i. coeũt vel amore coeundi ferunt

Suboleo les leui vel subolui subolitum vl' suboletũ. n. s. i. succrescere. Jñ hec soboles.

Subsanno nas. a. p. i. deridere ĩsultare nares submouere deridendo. Et dr̃ a sub et sanno. nas. qđ nõ est in vsu. vñ ꝓpheta. Et dñs subsannauit eos. Et scribit ꝑ mn.

Subsequor queris. d. p. i. subtus vel post latẽter vel parũ sequi. Jnde hoc subsequium. id est seruitium.

Subsideo des. ⁊ subsido dis. i. subtus sedere ⁊ inferius esse. vñ Oui. Jussit ⁊ extendit campos subsidere valles

Subsignare est subscribere vt testes in chirographo solent signare ⁊ quasdam notulas subscribere

Subsilio lis. n. q. i. subtus salire vel pꝰ vl' parũ Jñ subsiliens entis. o. g. Jnuenit etiã subsilio lis. i. rursum salire. Et tunc componit a sursum ⁊ salio.

Substituo tuis. a. t. i. subtus vel post statuere. surrogare. ⁊ in loco mortui eligere ⁊ ponere.

Substo stas stiti stitũ. n. p. i. subesse subtꝰ stare vel subsistere. ⁊ dr̃ a sub ⁊ sto stas Jñ substãs tis omnis generis

Subtego gis. a. t. i. subtus vel post tegere. ⁊ dicit a sub ⁊ tego gis

Subterro ras. n. p2i. i. sub terra sepelire: terre infodere. ⁊ dr̃ a sub ⁊ terra.

Subticeo ces subticui ticitum. n. s. id est subtus vel parum vel post tacere. Et dicit a sub ⁊ taceo. ⁊ corripit ti. Jnde subticesco scis inchoatiuum

Subtinnio nis id est parum vel subtus tinnire vel ab inferiori ꝑte tinnitum reddere. ⁊ ꝓprie dr̃ de psalterio vbi aliq̃d supponit vt melius tinniat

Subtraho his. a. t. i. maledicere vel subtus vel latenter vel parũ vel post trahere diminuere auferre.

Subuebo bis. i. subtus vel sursũ portare. Jnde subuecto ctas. frequentatiuũ

Subuenio nis.n.q.i.succurrere

Subuerto tis.a.t.i.destruere quasi que subtus sunt vertere et econuerso vel decipere seducere.

Subulo las.a.p.s.suere subula.⁊ cor.bu.

Subuolo las.n.p.i.subtus vel post vl' parum volare.⁊ dr̃ a sub ⁊ volo las

Subboluo uis.i.subtus vel parũ voluere.

Succedo dis cessi.n.p.i.subtꝰ vl' pꝰ cedere ⁊ dr̃ a sub⁊ cedo dis. Jñ hic successor soris dicit̃ q̃ locũ p̃cedentiũ occupat. Et succedere dicitur p̃spere euenire. Jñ h̃ successus sus sui.i. prosper ⁊ bonꝰ euentꝰ.

Succendo dis succendi censuz.a.t.i. latenter accendere. Et dr̃ a sub ⁊ candeo des dui.

Succenturio as.n.p.i. succurrere vel potiꝰ in succursu primoꝝ vl' post illos ordinare. Proprie eñi succenturiarij dicunt̃ q̃ post primã aciem sunt ordinati. vt ei succurrãt si necesse fuerit. ⁊ dr̃ a sub ⁊ centurio rias.

Succibo bas.a.p.i.latenter vel parũ vl' subtꝰ cibare. ⁊ dr̃ a sub ⁊ cibo bas

Succido dis succidi cessum.i.subtus cedere sicut fit cum porci inter duas terras cedunt̃ ⁊ dicit̃ a sub ⁊ cedo dis.cecidi ⁊ p̃du.ci. Jtez succidere est quasi subtꝰ cadere. Et dicit̃ a sb̃ ⁊ cado dis. Et cor.ci.tam in presenti q̃ i preterito.

Succingo gis xi ctũ.a.t.i. subtus cingere. Et nota q̃ accingimur bellaturi p̃cingimur ituri succingimur ministraturi.

Succino nis succinui centũ.n.t.i.parũ vel subtus vel voce remissa vel post canere. ⁊ dicit̃ a sub ⁊ cano nis. ⁊ cor.ci.

Succumbo bis ⁊ succubo bas in eodem sensu id est cessare vel superari vel subtus cumbere vel cubare.

Succusso as. vbũ freq̃n.a succutio tis.i.trotare. Jñ hec succussatura re.i.trotatura. ⁊ hic succussator toris.i.trotator vt equus

Succutio tis.n.t.i.subtus vel ab inferiori p̃te quatere sicut faciũt trotatores. Et succutere est sursum vel subtus quatere. ⁊ dr̃ a sub⁊ cutio tis. q̃ztum ad vocem. s̃ a sub ⁊ quatio q̃ztum ad significationẽ.

Suco cas qd̃ nõ est in vsu. s̃ inde componit̃ exucco cas.i.succũ auferre. ⁊ p̃d.primã

Sudo das daui.n.p i.sudorem emittere. ⁊ dicit̃ a sudꝰ.q̃ꝛ magl' in sereno q̃z in nubilo sudor emittit̃.vel q̃ꝛ tunc hõ habet subudum. Jñ hic sudor doris. Et hinc sudosus sa.sum ⁊ sudorosus sa.sum.i.sudore plenus.⁊ producit su. Sed sudes nomen eam corripit. vnde. Te mars ferre sudes iubet vt per prelia sudes.

Sueo es nõ est in vsu in p̃senti. sed in preterito sueui ⁊ in supino suetũ.n.s.i.vsitare. Jñ suetus ta.tũ.i.vsitatus assiduꝰ q̃tidianꝰ. Jñ suesco scis incho.

Suffarcino nas.a.p.i.succingere.quasi ab inferiori sursum vestes attrahere ⁊ subtꝰ cingere. qd̃ faciũt q̃ sub veste aliq̃d latenter portant vt sit suffarcinare quasi sub veste quandam farciationem faciendo aliquid latenter deferre. ⁊ cor.pe.

Suffertio tis.sufferci suffertum.a.q.i.parum vl' subtus vel post fartire. ⁊ dicit̃ a sub ⁊ fartio tis. Jñ suffertus ta.tum. ⁊ sufferto tas freq̃ntatiuum.

Suffero suffers sustuli sublatũ.i.pati vel sustinere vel sursum ferre ⁊ eleuare.

Suffibulo las.a.p.id est subligare. ⁊ dr̃ a sub⁊ fibulo las. Jñ suffibulatoriũ rij.id est subligatorium.

Sufficio cis.suffeci suffectũ.n.t.i.satis esse, qd̃ in vulgari lombardoꝝ dr̃ bastare. vñ.ij. Corinth.xij. Sufficit tibi gr̃a mea. Et s̃m hãc significationem inuenit̃ sufficit vbũ impsonale. vñ.ij. Reg'.xxiiij. ait angelo dñs p̃cutienti. Sufficit.i.satis est. vel basta cõtine manũ tuã. Jtẽ sufficere.i.sũministrare. vt iste sufficit mihi necessaria.i.ministrat. Jtẽ sufficere id est subrogare substituere. Vñ dr̃ ep̃s vl' cõsul suffectus.i.loco mortui substitutꝰ.i. subrogatus in loco decedentis. vñ.ij. Macha. iiij. Suffecto vno ex comitibus suis Andronico. Et dr̃ suffectꝰ a sufficio cis.

Suffio fis fiui fitum.id est subfumigare vl' administrare.

Sufflo as aui.a.p.i.subtꝰ flare vel post vl' parũ vel sursum flare vel spirare. ⁊ sufflare. id est appodiare fulcire appodiamen supponere. Jñ hoc sufflamen minis.i.appodiamen. scz cui aliq̃d innitit̃ vt sustentet̃.

Suffoco cas caui.i.sub fauce cape strangulare ⁊ dr̃ a sub ⁊ faux. Jñ suffocatꝰ ta.tũ. ⁊ h̃ ⁊ h̃ ⁊ h̃ suffocans cantis. Vñ Ezech.xxxvj. Et suffocans gentẽ tuam. Jtẽ Math.xiij. Fallacia diuitiarũ suffocat verbuz. Jtem Marci iiij. Suffocant verbũ. Et Luce. viij. Suffocant̃. vñ dicit Greg. in omel'. Suffocant eñi q̃ꝛ importunis cogitationibꝰ suis guttur mẽtis strangulant. Jtem cõsueuit dici Est sollicitudo suffocans. Et oĩa p̃dicta ⁊ cõsilia p̃ducũt fo. vñ Ouidiꝰ. Suffocent animã dira venena tuã. Jtem s̃m quosdaz suffoco cas. potest cõponi a sub⁊ focus. ⁊ tunc suffoco ⁊ suffocans corripiunt fo. vñ Suffocat extinguit suffocat guttur astringit. Sed ista cõpositio nõ ab oĩbus recipit̃.

Suffraginor naris.d.p.i.flectere genua. ⁊ dicit̃ a suffragiens. Jnde hic suffraginator toris. ⁊ hec suffraginatrix ⁊ suffraginatio.i.curuatio genuũ. ⁊ suffraginatus ta tum.i.fractꝰ vel curuatis cruribꝰ

Suffragor aris atus sum.d.p.i.auxiliari. ⁊ p̃prie in verbis.s.p̃ces effundere. Jñ hoc suffragium gij.

Suffumigo gas.a.p.id ē parum vel ab inferiori parte fumigare.

Suffundo dis fudi fusum.id est parum vel subtus fundere. Inde suffusus sa sum.id est parum vel subtus fusus.

Suggero ris. suggessi gestū.a.t.i.summittere. substernere subministrare vel indicare.dicere suadere quasi latenter aliquid alicui cōsulere. ⁊ ꝓprie causa decipiendi. ⁊ est incommodū dandi. Unde Intimat ad mentē.sed suggero spectat ad aurem.

Suggillo las laui.a. p.id ē suggerere. ⁊ dicit̄ a suggero. ⁊ suggillare.i. suffocare strāgulare vel manū gule dare ⁊ eam stringere. ⁊ tūc dr̄ a sub ⁊ gula quasi suggulare. id est sub gula capere. Item suggillare.id est condemnare irridere.

Sugutto tas.n.p.i.sub vel parum guttare. Et dicitur a sub ⁊ gutto tas.

Sugo gis suxi.n.t. ⁊ caret supino ſm vsum.deberet tamē facere suctū xi.in ctū ⁊ dr̄ puer sugere dū lactat. Unde Luce.xj. Beatꝰ venter q̄ te portauit ⁊ vbera q̄ suxisti. Et scribit̄ per vnum g. ⁊ ꝓducit primā Unde Job.xx. Caput aspidum suget. ⁊ Isaie.vl. Sugatꝭ ⁊ repleamini ab vbere.

Sulco cas.n.p.i.sulcos facere secare diuidere Et componit̄ Cōsulco as. Desulco cas.id ē valde sulcare.vel sulcos destruere. Dissulco cas. Insulco cas. Resulco cas.

Sum es est verbū substantiuū. ⁊ caret p̄terito. ꝗ accipit mutuo a fuo fuis. ⁊ facit fui fuisti ⁊ habet duo ꝑticipia ens ⁊ futurus. Et essendi do dum.gerundia ficticia.

Sūministro stras est q̄si subtus vel subministrare. seruitiū vel subsidiū p̄bere.

Summitto tis misi.n.t.id est supponere. ⁊ dicitur a sub ⁊ mitto.

Sūmo mas.a.p.i. summā facere vl̄ summatim cōp̄hendere ⁊ colligere. Jn̄ summatim aduerbiū.breuiter strictum partim festinanter. ⁊ cōponit̄, Cōsummo mas.i.sil̄ summare vel ꝑficere. ⁊ scribit̄ ꝑ duo m.

Summoueo ues.n.s.id est remouere auferre ⁊ dicit̄ a sub ⁊ moueo ues.

Sumo is sumpsi.ptū.a.t.i.accipe. Sz sumimꝰ ipi accipimꝰ ab alio. Cū damꝰ dicendū ē accipe.cū ꝑmittimꝰ ipi tollere dicendum ē sume. Itē sumimꝰ ꝑ nos.accipimꝰ a nolēte. Et scribit̄ ꝑ vnū m. ꝓduc̄.tn̄ su. Un̄ Oratiꝰ. Grata sume manu hec dulcia differ in annū. Sz sūmo mas ꝑ duo m.vnde M summare duplex sibi vult. ꝗ sumere simplex.

Suo suis sui sutū.a.t.id est suturā facere, vl̄ suendo vnā rem alteri adiūgere vel consuere.

Sup̄bo bis biui bitū.n.q.i.supioris p̄cepta in obediendo transcēdere vel sup se ire fastidire despicere dedignari. Et dr̄ a sup̄bus.

Supemineo nes nui.n.s.id est ꝑualere p̄esse ꝓstare precellere. ⁊ dr̄ a sup ⁊ emineo. Inde supeminens entis.o.g. ⁊ supereminentia tie.et corripit mi.

Supero ras.i.excellere vincere. Et supare.i.restare ⁊ supabūdare. Inde h̄ ⁊ hec supabilis ⁊ hoc le. In̄ supabilit̄ aduer. et cōponit̄ Exupero ras.id est valde superare. Supero ⁊ eiꝰ cōposita actiua sunt ꝑ excellere. alit̄ neutra sunt ⁊ cor.pe.

Supsideo des.sedi.n.s.i.sedere sup ⁊ dimittere. ⁊ ꝯstruit̄ cū dtō ⁊ abltō vt Supsideo huic rei ⁊ hac re. Inuenit̄ etiā supsedeo ⁊ supsedere ⁊ tunc sunt due ꝑtes.

Supsto stas stiti stitū.n.p.i.supesse supfluere ⁊ componitur a sup ⁊ sto stas. A supsto.dr̄ h̄ et hec supstes stitis.i.senex vel remanēs viuus ⁊ vitā ducens. Et cor.pe.gti.

Supino nas naui natū.a.p.i.versare supinum facere. Inde supinus na num.id ē reuersatꝰ Unde gerundia ⁊ ꝑticipia dicunt̄ supina.q̄si supinata. id ē deriuata ⁊ īflexa a suis v̄bis Et a supinus ꝑ syncopā supus pa.pū.i.supinus. Item supino componit̄ cū re. ⁊ dicitur resupino nas id ē retro supinare. Inde resupinus na nū. Et debet scribi ꝑ vnū p. ⁊ cor.ꝑmā.vnde Oui.in.xiij.epl'a. Et mō cantabant veteres resupinos amores.

Suppedito as.n.p.i.auxiliare sumministrare. subseruire obsequi suppedia dare. ⁊ cor. di. ⁊ vt dicit Hug. Est eliminād eoꝝ fatuitas qui ponunt hoc verbū ꝓ pessundare ⁊ cōculcare sub pedibus.

Suppello lis. suppuli.a.t.i.surripe q̄si subtus pellere. ⁊ dr̄ a sub ⁊ pello lis.

Suppeto tis tiui vel suppetij titū.i. summistrare.vel supabūdare. ⁊ dicitur a sub ⁊ peto tis vn̄ Oratiꝰ Paup enī nō est cui rerum suppetit vsus. Suppeto ꝓ superabundare neutrū est.et ſm ꝗ facit ex se verbū impsonale suppetit. Sz ꝓ sumministrare est actiuum.

Suppilo las.a.p.i.contundere vel latenter pilare vel compellere. ⁊ dicitur a sub ⁊ pilo las ⁊ ꝓducit p.

Supplanto tas.a.p.id ē decipere. ⁊ ꝓprie ꝑ plātam.quod fit cum latenter plantā extransuerso iacimus inter plantas alterius. Un̄ Esau dicit d̄ Jacob Gen̄.xxvij. En supplātauit me altera vice

Suppleo ples pleui .pletum.n.s.id est supimplere.vel in loco alterius implere. Et dicitur a sub ⁊ pleo ples. Inde hoc supplemen suppleminis. ⁊ hoc supplementum ti. ⁊ suppletus ta.tum.

Supplico cas caui.n.p.dicitur quasi subtus se plicare ⁊ humiliare ad rogandum preces fundere. ⁊ dicitur a sub ⁊ plico. ⁊ construitur in hoc sensu cum dtō ⁊ actō. vt Supplico tibi. supplico te. Inde supplicatio.id est humilis deprecatio.

Suppono nis.a.t.id est summittere pro aliquo ponere.

Supprimo mis suppressi sum.a.t.i. subtus premere.ꝛ dı̄ a sub ꝛ p̄mo mis.ꝛ cor.pri.

Supporto tas.a.p.i.subtus portarevel post vl' latenter portare vel sufferre vel sustentare vl' auxiliari.

Suppubeo bes.n.s.i. subtus vel parū barbere vel pubem emittere vel crescere.

Supputo as.a.p.i.latenter vel parū vel p⁹putare vel nnumerare.

Surdeo des dui.i.esse vel fieri surdū. ꝭ surdo das.i.facere surdum.Et ambo componuntur.obsurdo das.ꝛ obsurdeo des.id estvndiqꝫ surdare vel ꝫ.silr vndiqꝫ surdere. Jn̄ obsurdesco scis.silr cōsurdeo.desco scis. Surdeo des neutꝝ est. ꝭ surdo das actiuū.

Surgo gis rexi.dr̄ q̄si sursū me rego.ꝛ dı̄ a sursum ꝛ rego.ꝛ cōponit̄ cū ad. vt assurgo gis. id ē ad aduentū cuiꝰ causa honoris surgere.Cōsurgo gis.i.siml' surgere.exurgo gis.i. extra surgere.ꝛ ꝓprie a somno.insurgo gis.i. ꝫ aliquē surgere.i.inuadere vel impetere. et ꝯstruit̄ cū dtō.Jtē nota ꝙ surgit̄ a loco. Exurgit̄ a somno.insurgit̄ ad vindictā consurgit̄ ad auxiliū. Jtem resurgo gis.i.iteruꝫ vl' retro surgere. Unde Surgo sedens.exurgo iacens.a morte resurgo. Assurgo dn̄is.insurgo dirus in hostes.

Surrepo pis.epsi.ptum.n.t.id est subtus parū vel latenter vel post intrare vel repere.ꝛ producit ri.

Surrideo des.n.s.i. latenter vel post vel subtus vel remisse ridere.

Surrigo gis rexi rectū.a.t.i.quasi sursuꝫ regere ꝛ exigere erigere vel caput leuare.ꝛ p̄t syncopari ꝛ dici surgo.i.surrigo ꝛ ꝭm hoc p̄t saluari ꝙ dicit quidam.Surgo pelles. sed non extendendum.

Surripio pis pui reptū.a.t.i.latēter rapere subtrahere furari.Et dı̄ a sub ꝛ rapio pis. Jtem ꝓ falso suggerere inuenit̄ Dan̄.vj.Tūc p̄ncipes ꝛ satrape surripuerūt regi.

Surrogo gas.a.p.i.substituere.vnde August. de ciuit̄.dei.Lucretius qui loco bruti fuerat surrogatus.

Suscipio pis cepi ceptū.a.t.i.quasi sursum capio ꝛ dicit̄ a sursum ꝛ capio pis ꝛ ad corpus ꝛ ad animā refert̄.ꝛ cor.pi.

Suscito tas taui.a.p.id est excitare. ꝛ ꝓprie de morte.ꝛ dı̄ a sursum ꝛ cito tas.Et componit̄ resuscito tas.i.iterū suscitare.

Suspendo dis di sum.a.t. id ē q̄si sursum pendere.ꝛ dı̄ a sursum ꝛ pendo dis.

Suspicio cis.spexi ctū.a.t.i.hr̄e suspectū timere vl' sursum aspicere.Et ꝓ venerari sicut despicere ꝓ ꝯtemnere.qꝛ q̄s veneramur q̄si sursum aspicimus.ꝛ dr̄ a sursum ꝛ specio. Jnde suspectus tus.ꝛ suspecto tas.frequentatiuū ꝛ suspectus ta tū.ꝛ suspectiuus ua uū. ꝛ a suspicio cis.hec suspicio onis. ꝛ hec suspectio onis.in eodem sensu.

Suspicor caris.d.p.id ē suspicere. ꝛ dr̄ a suspicio cis.Uel componitur ꝑ se a sursum et specio.q̄si sursum aspicere vel arbitrari extunare. Jnuenit̄ etiā suspico cas pe.ꝓdu. ꝛ tunc dicitur a sub ꝛ spico as.ꝛ est suspicare latenter vel post vel subtus spicare. ꝛ ē v̄bū neu.

Suspiro as aui ratum.n.p.id est sursum spirare vel subtus spiritum ducere.ꝛ dicitur a sursum ꝛ spiro ras. Jnde hoc suspirium rij. ꝛ suspiriosus sa sum.

Sustineo nes nui tentū.a.s.id ē sursum tenere vel pati ꝛ dicit̄ a sursum ꝛ teneo. Jnde sustēto tas frequētatiuū. Jnde hoc sustētamen.ꝛ sustentamentum.ꝛ hoc sustentaculum li.

Sustollo lis sustuli sublatū.a.t.i. sursum tollere.ꝛ dı̄ a sursum ꝛ tollo. ꝛ vt dicit Pap̄.Sustollit eleuat sustinet.p̄sido est.suffragat̄ patitur tolerat.

Susurro ras raui.n.p.i.murmurare.i aure alicuius aliquid latenter dicere.Et est verbum ficticium de sono locutionis dictum. Qui ei susurrat nō in faciem alicuius.sed in aure loquitur de altero detrahendo. ꝛ cor. primam. vn̄ Ouidiꝰ.in.xvj.ep'la. Aut ego cum chara de te nutrice susurro.

T ante A

Tabeo bes bui.n.s.id est putrere. pigrere deficere tabefluere.ꝛ dicit̄ a tabes bis. Jn̄ tabesco scis frequētatiuū ꝛ caret supinis ꝛ ꝓdu.ta.

Tabulo las laui.a.p.i.tabulas parare ꝓsternere.Et cōponitur cōtabulo las.distabulo las. id ē tabulas remouere.ꝛ cor.bu.

Taceo ces tacui citū.n.s.i.silere. Jn̄ taciturꝰ ta. tū.ꝛ taciturnꝰ na nū.qui facile tacet ꝛ cor.ta. Unde Ouid̄.de arte.Uere p̄us taceāt volucres estate cicade. Jnter aūt tacere ꝛ silere ꝭ interest ꝭm quosdā.qꝛ q̄ tacet loq̄ nōdū incepit.q̄ vero silet loqui desinit Juxta illd̄ Jsa. Tacui silui semper patiens fui.

Tamino nas naui.id ē aduersari.ꝛ componit̄ Attamino nas. id ē aduersari. Jtē cōtamino nas.id est polluere deturpare.ꝛ ē actiuū.alia p̄dicta sunt neutra.Et nota ꝙ attamino nas est purgare vt farinā cū setario.ꝭm quosdam Jnde hoc attamen inis.id ē ip̄m setarium.

Tango gis tetigi tactum id est contingere inquietare ꝛ contrectare. Jnde hic tactus us ctus ꝛ hic ꝛ hec tangibilis et hoc le.Et componitur Attingo gis.attigi attactuꝫ.id est valde vel iuxta tangere vel accidere.Contingo gis contigi contactum. Jnde hic cōtactus ctus. ctui.obtingo obtigi.obtactum.Tango ꝛ eiꝰ composita ꝓ tangere actiua sunt.sed ꝓ accidere neutra sunt.

Taratantarizo zas.i.tuba clãgere vel farinam colare ꝛ est setaciare.

Tardo das daui datum.a.p.i.morari vł impedire retinere differre tardū facere. Inde tardus da dum ꝛ tardito tas frequen.ꝛ cõponitur retardo das.

Taxo as are.a.p. id est numerare ꝛ taxare id ē dicere.ꝛ taxare.id est confirmare.ꝛ taxare.i. licitum imponere.s.preciū rei que venditur. Inde hec taxatio onis. Unde.ij. Esdre. viij. Omnia sine taxatione. id est sine quãtitatis determinatione. Taxo componiť cum cõ.ꝓ. ꝛ re.ꝛ ꝓducit primam positione.

T ante E

Tedeo des dui.n.s.dicebatur antiquitus. sed modo non est in vsu.id est fastidiri indignari anxiari habere tediū. Inde tedet impersonale.ꝛ cõstruiť cū actō ꝛ gtō.vt Tedet aīam meam vite mee. Inde hoc tediū dij. Itez tedet cõponiť detedet.distedet.i. valde tedet. pertedet. id ē valde tedet. Tedeo ꝛ tedet cū compositis neutra sunt.ꝛ carēt supinis. ꝛ ꝓducit te.vñ Ouid. Detedet ingenuos tedia ferre sui.

Tedior aris tediatus sum.d.p.id est tedio affici.ꝛ dr̄ a tediū

Tego xi ctū.a.t.i.opire defendere ꝛ corř. te in pñti. Unde Ora.in epl'a. Cõmissumqꝫ teges ꝛ vino tortus ꝛ ira

Tegulo las.n.p.id est tegulas facere vel tegulis opire.ꝛ ꝓducit te.

Telo las laui.a.p.i.longare differre.ꝛ nō est in vsu.ꝛ cõponiť ꝓtelo las.i.distendere ꝓlongare differre ꝓuocare.ꝛ ꝓ.te.

Temero ras raui.a.p.i.corrūpere violare polluere.ꝛ cor.me.

Temno nis psi ptum.a.t.i. vilipēdere dãnare. ꝛ componiť contemno nis psi ptum. Et nota ꝙ temno habet m ante n.in eadem sillaba in presenti ꝛ in temporibus formatis a pñti. sed in preterito ꝑfecto habet p. ꝛ in his que formantur a p̄terito

Tempero ras raui.a.p. id est placere mitigare lenem facere.eque librare moderare.ꝛ diciť a tempero quia a tempore ꝓcedit temperies Inde temperatus ta tū. ꝛ componiť attempero ras .i.valde vł iuxta temperare vł obedire.contempero ras. distempero ras.id est a temperie remouere.obtempero ras.i. obedire consentire. Tempero ꝛ eius composita sunt actiua. p̄ter obtempero ꝛ attēpero ras. ꝓ obedire.q̄ sunt neutra.ꝛ cor.penł.

Tempesto stas staui. a.p. id est molestare.ꝛ tēpestate destruere dissipare vel tempestatē facere. Inde tempestuosus sa sum id ē tempestate plenus.ꝛ tēpestuose sius sissime aduer. ꝛ hec tempestuositas tatis.

Tempero ras.id est tempus ducere vel in tempore viuere ꝛ diciť a tempus.ꝛ componitur vt attempero ras.ꝛ contempero ras. id est simul temperare

Tendo dis tetendi tensum vel tentū.id est ire. dirigere festinare eleuare pergere conari. Et tendere dicunt arcum venam ꝛ brachia. Tēdo dis.pro ire neutrum est.sed in alia significatione actiuum.

Tenebro bras.a.p.i. obscurare. tenebrosuz facere. Inde tenebrasco scis.incho.

Teneo nes nui.tentum.a.s.i. habere possidere seruare morari.ꝛ cor.te.

Tenso sas frequentatiuū a tendo dis.id est defendere securum facere ꝛ ducere. A quo tensito tas.aliud frequentatiuum.Et ꝑ compositionem ꝓtenso sas.ꝛ ꝓtensito tas.id est defendere ꝓtegere.

Tento tas taui.id est frequenter tenere ꝛ explorare.Et debet hoc verbum scribi ꝑ n.sine p ꝛ nunq̄ ꝑ m vel ꝑ p.ꝛ cõponiť Pertento tas. retento tas.id ē iterū tentare vel frequenter retinere.ꝛ tunc est frequentatiuū huiꝰ verbi retineo nes. Tento actiuū est cū suis compositis.ita dicit Hugui. Multi tamen dicūt. ꝙ tempto tas debet scribi ꝑ mp.vt Temptauit deus abraam. Et descendit vt dicūt a temno nis.tempsi temptū.ptu.u in o.fit tempto tas ꝫ tunc videť ꝙ mutat significationē vt temptare.id est frequēter temnere. id est contemnere ꝛ despicere. Sed tentare a teneo.id ē frequenter tenere vel explorare. Sed prius dictum melius placet.

Tenuo as aui.a.p.i.subtiliare tenue facere. et componiť attenuo as.cõtenuo as. Extenuo as.i.extendere dilatare velde subtiliare.

Tepefacio cis.feci.i.facio tepere.ꝛ acuit fa.licet sit breuis in tepefacit ꝛ tepefacio. Et nota ꝙ verbum non potest cum verbo componi nisi cum infinitiuo.

Tepeo pes pui.i.esse vel fieri tepiduz.s. calere vel frigere. Cum eñ res a nimio calore cessat dr̄ tepere.silr̄ cū a frigore trãsit in calorē dicitur tepere. Unde sepe dicitur tepere calere.sepe frigere. est ergo tepere ꝓprie esse īter calorem ꝛ frigiditatem temperatū. Inde hic tepor oris.ꝛ tepesco scis.inchoatiuū ꝛ tepidus da dū.ꝛ tepiditas tatis.ꝛ tepidulus la lū. i.aliquantulū tepidus.ꝛ tepido das. id ē tepidū facere.ꝛ est actiuum.

Tepere infinitiuꝰ componiť Tepefacio cis.tepefio fis. Tepeo componiť. Contepeo pes. distepeo pes.intepeo pes. Tepeo neutrū est cū suis cõpositis.ꝛ caret supino.

Terebro bras.a.p. id est ꝑforare terebro.ꝛ cõponiť ꝯterebro bras.ꝛ cor.naturaliter re.

Tergiuersor aris atus sum.d.p.id est in varias partes se vertere.decipere animum quasi tergum huc ꝛ illuc vertere. Inde hic tergiuersator oris.deceptor versipellis.quia animū q̄si

tergū huc ⁊ illuc vertit ne q̄lis sit intelligat̄ ⁊ hec tergiuersatio onis.i. deceptio. ⁊ h̄ ⁊ hec tergiuersabilis. ⁊ hoc tergiuersabile.i.deceptorius ⁊ habilis ad decipiendum

Tergo gis tersi tersum. id ē mūdare desiccare exiccare purgare. Jn̄ tergeo ges tersi tersum in eodē sensu. ⁊ vtrūq; ꝯponit̄ detergo ⁊ detergeo.i. valde tergere. cōtergo ⁊ contergeo extergo ⁊ extergeo. ꝑtergo ⁊ ꝑtergeo. retergo ⁊ retergeo.i.iteꝝ tergere ⁊ sunt actiua.

Termino nas.a.p.id est finire distinguere. Jn̄ h̄ ⁊ hec terminabilis ⁊ hoc le. Termino cōponitur contermino nas. id est simul terminare vel cōiungere determino nas.id est diffinire vel terminos auferre. distermino nas. id ē terminū remouere. extermino nas.i.terminū remouere vel extinguere. ⁊ coꝛ.mi.

Tero ris triui tritū.a.t.i.cōminuere confringere. ⁊ in p̄nti coꝛripit hanc sillabam te.in p̄terito ꝟo ⁊ supino ꝓducit tri.

Terreo res rui ritū.a.s.terroꝛem inferre. Jnd̄ hic terroꝛ roꝛis. ⁊ scribit̄ ꝑ geminū r.

Territo tas.frequentatiuū.i. frequenter terrere. ⁊ dr̄ a terreo res. ⁊ coꝛ.ri.

Tescuo as aui.a.p.i.castrare. Et hinc tescuatoꝛes.i.castratoꝛes. Jn̄ tescuationes castrationes dicūtur

Testamentoꝛ aris.d.p.i.testamentum facere.

Testiculo las.a.p.i.testiculos dare. ⁊ ꝑ testiculos percutere. ⁊ compnitur detesticulo las. ⁊ etesticulo las. ⁊ coꝛ.cu.

Testificoꝛ aris.d.p.i.testem facere vel teste cōfirmare. ⁊ coꝛ.fi.

Testimonio as.n.p.i.ꝯfirmare testimonio

Testoꝛ taris testatus sum.d.p. id est testamentum facere. ⁊ testari.id est testificare. testimoniū dare. ⁊ testari.id est iurare.coniurare vel in testem adducere vel rogare. Testoꝛ cōponitur attestoꝛ aris.id ē vade testari. detestor aris.cōtestoꝛ taris.i. sil' testari. ꝓtestoꝛ aris. obtestoꝛ aris.i. vndiq; vel ob aliq̄d vel ꝯtra testari.

Tetrarcho chas chare.n.p.i.pꝛincipari. vnde Oꝛatius in epi. Tetracharevolens accedēt siccus ad vnctum.

Texo xis xui textū.a.t.i. coopꝛire oꝛdinare construere. ⁊ ad telā ꝑtinet. vn̄ h̄ textura re. ⁊ texto tas.i.sepe texere. ⁊ a texo is.h̄ textoꝛ oꝛ.

T ante H

Theologoꝛ aris.d.p.id ē de theologia tractare vel loqui. Jdem ⁊ theologizoꝛ zaris. Et coꝛripit lo.

Theoꝛo ras.a.p.i.videre. ⁊ dr̄ a theos. q2 de⁹ oīa videt. Et theoꝛare ꝓpꝛie ē ꝯsiderare diuina. Jn̄ hec theoꝛia rie. vel theoꝛica ce.scīa q̄ tractat de inuisibilib⁹ vl' vita cōtemplatiua Jnde theoꝛicus ca cū.contemplatiuus. qui tm̄ contemplationi vacat

Thesauro ras.n.p.i.facere thesaurum.thesaurum congregare. Jdem thesaurizo zas. Vn̄ Paulus ad Rom̄.ij. Thesaurizas tibi iram id est q̄si eēt thesaurus ⁊ q̄d p̄ciosum congregas tibi iram dei siue penā. nam iratus videtur deus quando penam iuste infert.

Thurifico as.a.p.id ē incensare vel incensum facere vel sacrificare. ⁊ dr̄ a thus ⁊ facio. Jnde hic ⁊ hec thurifex ficis. sacerdos vel incēsatoꝛ. Jnde hoc thurificiū.i.sacerdotium. Et hec thurificina ne.locus vbi thus efficit̄ vel etiam spargitur vel sacrificatur.

T ante J

Ticinoꝛ naris.d.p.id est ticionibus pꝛeparare vel eos in ignem mittere. Et cōponitur Articionoꝛ naris.ꝺm Hugui.

Timeo mes timui.a.s.i.metuere. Jnde timoꝛ oꝛis. ⁊ cōponit̄ extimeo mes.pertimeo mes. Et caret supino. ⁊ coꝛ.hanc syllabam ti. Vnde Qui de moꝛte timet plurima mente videt Jnde timesco scis incboatiuum.

Tincto tas.id est frequēter tingere. A quo tinctito tas.aliud frequentatiuum.

Tingo gis.xi.ctum.a.t.i.tinctura īficere colorare infundere. Jnde tinctus cta ctum. ⁊ tintim aduec. Et hic ⁊ hec tingibilis ⁊ hoc le.penul.coꝛ.habile ad tingendum. Et hec tinctura re. Jtem tingo componit̄. Contingo gis. xi.ctum.id est simul tingere. Detingo gis.i. tincturā remouere. Jntingo gis.i.ī tincturā fundere. Retingo gis.id est iterum tingere. vel tincturam auferre. Subtingo. gis.id est subtus vel parum tingere.

Tinnio nis niui.nitum.id est liquide ⁊ pure et leuiter sonare. ⁊ ꝓpꝛie dicitur de ere vel alio metallo. Et vt dicit Pꝛiscian⁹. deficit in pꝛima ⁊ secunda ꝑsona ꝓpꝛie.in tercia sepe inuenitur. ⁊ est onomatopeium.id est verbū fictitium inuentum ex qualitate soni illi⁹ rei cui conuenit. Jmpꝛopꝛie tamen quandoq; inuenitur in pꝛima ⁊ secunda persona. Jnde hic tinnitus tus tui. ⁊ tinnito tas.frequētatiuū. ⁊ tinnulus la lum. ⁊ tinniens tis.o.g.

Tirocinoꝛ aris.d.p.i.esse vel fieri de nouo militem.vel facere vel exercere officiū tironis.

Titillo titillas.i.titubare. vel ad luxuriā incitari.stimulare. ⁊ dr̄ a titubo bas. Et in actiua significatione dr̄ titillo las. id est inflammare ⁊ incitare stimulare cōmouere ad luxuriā. Jn̄ hec titillatio luxurie incitamentū.carnis incitatio.inflammatio. Et titillicus ca.cum. pe.coꝛ.i.titillatione plenus.s.q̄ incitat vel q̄ incitat̄ ad luxuriā. Et titillari⁹ ria riū.i.pꝛonus ad luxuriā. Titillo las.in absoluta et in passiua significatione neutrū est ⁊ in actiua ē actiuum. Et scribitur per duo l.

Titubo bas baui.n.p.id est dubitare vel vacillare tremere. ⁊ coꝛ.tu.

Titulo las.a.p.i.designare titulo.vel titulum apponere.Et dr̃ a titulus.Et cõponit̃.Intitulo las.Pretitulo las Retitulo las ⁊ corripit ti.vñ Ouid. de reme.Legerat hui⁹ amor titulũ nomen〈que〉 libelli

T ante O

Todeo todes toduivel todi.n.s.i.moueri tremere ad modũ tode.⁊ dr̃ a toda.

Tolero ras raui.a.p.i.sustinere pati sufferre ⁊ scribi dz p vnum l.hz eñ primã breuẽ. vnde Ouidius de arte. Dum vires animũ〈que〉 sinũt tolerare labores. Nam venit tacito curua senecta pede

Tollo lis.i.eleuare ⁊ tollere.i.auferre. ꝭ tollimus a volente eripim⁹ vi.auferim⁹ qȯ dedimus.Et tollere.i.nutrire.⁊ tollere.i.portare vel sustinere.⁊ caret p̃terito ⁊ supino. ꝭ accipit mutuo tuli vel sustuli.Antiqui eñ dicebant tulo lis tuli vel tetuli tultũ.Et inde cõponebat̃ sustulo lis sustuli qȯ mõ nõ est ĩ vsu in p̃senti.⁊ ideo datũ est eius preteritũ huic verbo tollo.quod signat auferre vel eleuare ⁊ composita similiter possunt accipere p̃teritum a compositis illius ꝙuis nõ omnia. itẽ tollȯ cõponitur attollo lis attuli.i. valde tollere.Extollo extuli. Sustollo sustuli.i.sursũ tollere.⁊ est actiuum tollo cum suis compositis.ꝭm Hug.Similiter tuli dat̃ pro p̃terito huic verbo Fero.Pris.autem in decimo libro sic dicit.Tollo tetuli pro quo nunc in vsu frequenti est sustuli.Atulo quo〈que〉 deveteribus quod fuit in vsu tetuli dicebant. tollo quo〈que〉 deficit supino.sed pro eo vtimur ꝭblatum.Suffero etiam facit sustuli sed in alia signatione. De signationib⁹ hui⁹ verbi tollo cõsueuit a quibusdam dici.qui remouet tollit.q̃ sublimat quo〈que〉 tollit.⁊ ꝓ nutrire tollere sepe dat̃. Item q̃ tollit remouet gerit erigit accipit aufert.

Tondeo es totondi tonsum.a.s.i.capillos secare vel aliud ⁊ diminuere ⁊ in circuitu corrodere. Inde hic tonsor. Pertinet etiã tondere ad oues. Unde.j.Reg.xxv.Audiui ꝙ tonderent pastores tui gregẽ. Inuenit̃ etiã tundo dis dis.p u.tercie cõiugationis ꝭ aliud signat. Unde Tondem⁹ barbas vel oues sed tundimus herbas. Tondeo dat tonsum sed p̃bet tundere tusum. Dat tundo tutudi. sed dat tondere totondi.

Tondito tas.frequen.de tondeo des.

Tono nas tonui itum.id est tonitruum facere ⁊ cõuenit soli deo. Unde solum in tercia persona dicitur inueniri. Inuenit̃ tamen in prima ⁊ secunda ꝑsona ꝑ ꝓsopopeiam.i.ꝑ translationẽ.vt tono. i.sono vel fortit̃ clamo. ⁊ ꝑ apostrophã. Tono cõponit̃ attono nas.i.stupefacere.cõtono nas.i sil̃ tonare.intono as i.sonare. Tono neutꝝ ẽ ⁊ cõposita p̃ter At tono.quod est actiuũ. ⁊ omnia faciũt preteritũ in ui ⁊ supinũ in itũ.licet qñ〈que〉 inueniatur facere in aui ⁊ in atũ ꝭm antiquos ⁊ oĩa cor. hanc sillabã to.Et nota tono absolutũ est vt deus tonat. Inuenit̃ tñ etiam qñ〈que〉. deus tonat aerẽ.q2 v̾bũ transitiñ tũc intelligit̃ ĩ eo id ẽ tonare facit vl̾ tonitruo ꝑcutit et mouet ⁊ tangit. Sil̾r. Pluet sup̱ pctõres laqueos ignis.i.q̃si pluẽdȯ.i. subito ⁊ abũdant̃ emittet.⁊ cor. p̃mã tono. vñ Esop⁹. Dũ fortuna tonat fugitiuos terret amicos.

Tonso sas.frequen.a quo tonsito as.aliud frequentatiuũ

Tormento tas.i.tormento afficere. Iñ tormẽtuosus sa sum.qȯ ⁊ tormentosus dr̃

Torno nas.i.torno aptare.in girũ mittere vel voluere.instrm̃.s.tornũ

Torpeo pes pui.⁊ caret supino.i. languere pigrere ⁊ deficere stupere mutere quadã admiratione vel timore affici. Iñ hic torpor oris ⁊ torpesco scis incho.

Torqueo ques torsi torsum vel tortũ.a.s. id ẽ cruciare .⁊ torquere.id est flectere voluere vl̾ mittere iaculari.

Torreo res rui tostum.a.s.i.vrere assare siccare cremare vel vertere siue soluere.vñ Theodolus. Ethiopũz terras iam feruida torruit estas. Torreo facit torrui in p̃terito ⁊ tostum in supino. Inuenit̃ etiam torritum tu. De signationibus huius verbi solet dici. Qui torret voluit siccat cremat assat ⁊ vrit.

Torresco scis a torreo verbum incho. quod accipit̃ qñ〈que〉 impropriꝫ in actiua signatiõe. absoluta.i.aresere.

Toxico cas.a.p.i.venenare veneno inficere ⁊ componit̃ intoxico cas.

T ante R

Tracto tas verbũ frequentatiuũ a traho is qȯ videtur distare a significatione sui primitiui sed penitus non distat. Nam qui aliq̃d tractat quodãmodo illud trahit. Est eñ tractare sententiam frequenter huc ⁊ illuc trahere ⁊ tractare est ad libitum trahere. Inde tractus ta tũ.⁊ hic tractus tus tui.⁊ tractim aduerbiũ.i.lente

Trado dis.tradidi tum.a.t.id est ꝓdere dare. vel trãsferre.⁊ dr̃ a trans ⁊ do das. ⁊ abijciũtur n s.vñ. Qui tribuit tradit tradit iniqu⁹ homo. Inde hic traditor oris.i.proditor.vt Iudas est traditor.i.dator.

Traduco cis duxi ductum.a.t.id est ad vlteriora ducere.vltra ducere.publicare.⁊ dicitur a trans ⁊ duco cis.⁊ abijciuntur n s. Unde in psal̾.debet dici. Qui traduxit populum suuz per desertum.Et Math.i. Ioseph cum esset iustus ⁊ nollet eam traducere.id est producere ꝭm glosam vnam. ⁊ greci habent propalare ⁊ redit in idem, Quod enim manifesta-

tur quasi de tenebris ad lucem traducit. Jñ
traductus ta tum. ⁊ p. du.

Trabo his traxi tractũ. a. t. i. extendere rapere.
ampliare educere.

Traijcio cis ieci ctũ. a. t. i. vltra iacere vel pfo
rare vel transfigere. Jnde traiectus ta tum ⁊
hec traiectio onis. i. vltra iactio. ⁊ ponit᷑ pro
mercium trãsportatione. vnde Eccli. xxxvij.
Cum negociatore de traiectione. cum empto
re de venditione tracta.

Trano nas naui. n. p. i. vltra no. vl᷑ nato vl᷑ trã
seo. ß ꝓprie de mari dr̃.

Transcendo dis di sum. n. t. id est vltra scande
re. ⁊ dicit᷑ a trans ⁊ scando dis ⁊ abijcit᷑ s. ⁊
sic scribitur per vnum s. quia nec ante conso
nantem nec post consonantem debet fieri ge
minatio consonãtis. vt asto ascendo transcẽ
do. nisi altera earum fuerit liquida vt suppli
co supprimo

Transeo is iui itum. id est vltra ire. ⁊ dr̃ a trãs
⁊ eo is. ⁊ est s. de ꝓma sillaba. ⁊ ꝑpositio de⸗
bet sillabicari per se

Transfero fers transtuli trãslatũ verbum acti
uũ. id est vltra ferre. vel de vno loco ad aliũ
ferre ⁊ dicitur a trans ⁊ fero. Jnde transla⸗
tus ta tum id est traductus siue vltra duct⁹.
transportatus. ⁊ hic translator toris.

Transfiguro ras. a. p. i. transformare. s. vltra in
aliam figuram mutare

Transfreto tas taui. a. p. i. vltra fretũ ire. mare
transire. ⁊ dr̃ a trans ⁊ fretũ ⁊ cor. fre.

Transfugio gis fugi. a. t. id est vltra alium fu
gere. ⁊ dicitur a trans ⁊ fugio gis. Jnde hic
⁊ hec trãsfuga ge. qui de vno exercitu fugit
in alium. ⁊ cor. fu.

Transgredior eris. d. t. i. vltra gradi. preuari⸗
cari. ⁊ dr̃ a trans ⁊ gradior

Transgulo. las. a. p. i. vltra gulã deorsum im⸗
mittere. s. transglutire.

Transigo gis. transegi transactũ. a. t. id est vl⸗
tra agere vel litem decidere. quasi actionem
transire. Jtem trãsigere. i. componere. Jnde
transigens ꝑticipiũ qd̃ capit oĩes sui verbi
signationes. ⁊ hec transactio onis.

Transmeo meas. n. p. i. vltra meare ⁊ dicitur a
trans ⁊ meo as.

Transmigro gras graui. id est vltra migrare.
transire. vnde ps̃. Trãsmigra in montem si⸗
cut passer. ⁊ cor. primaȝ naturaliter. vñ trãs⸗
migro gras. pe. grauat. licet in aliquibus ec
clesijs acuatur. Unde zozimas de maria egy
ptiaca. Heu inquit quid tentaui que qualis
⁊ vnde migraui. Jn versu tamẽ migro habȝ
primam cõmunẽ

Transuado das daui. n. p. i. vltra vadare trãs⸗
uadũ ire vel transuadũ ducere. ⁊ dr̃ a trans
⁊ vado das. ⁊ cor. va.

Transuerto tis. a. t. i. vltra vertere vel ad ali⸗
qd̃ vertere obliquare. Jñ trãsuersus sa sum

Transpono nis. a. t. i. ordinem mutare

Tremo mis mui mituȝ. n. t. i. pauere palpitare
nutare timorem monstrare. Jñ tremend⁹ da
dum ⁊ tremebund⁹ da dum. i. similis tremẽ⸗
ti. Et hic tremor oris ⁊ tremorosus sa. sum.
Jtem tremo componit᷑ cum facio ⁊ fio. vt tre
mefacio facis tremefio fis Jtẽ tremo compo
nit᷑ extremo mis cõtremo mis. intremo mis.
Et incho. hinc contremisco extremisco intre
misco. Tremisco scis inchoatiuuȝ. i. incipio
tremere. Uñ Dañ. vlti. Tremiscant ⁊ paue⸗
ant deum danielis. ⁊ cor. pe. Unde in Auro
ra dr̃ Signa decem pharao tremuit siccũ ma
re fluctus. ⁊ cor. pe. infinitiui. Uñ in ps̃. de⸗
bet cor. me. Qui tangit terram ⁊ facit eã tre
mere. Jtem Esa. lxvj. Qui tremitis ad ver⸗
bum eius pe. cor.

Tremulo las. n. p. i. tremere ⁊ trepidare.

Treneo nes. i. lamentari voce tristi dolorẽ ex⸗
primere flere dolere conqueri.

Trepido das daui. n. p. i. formidare. Uñ ꝓphe
ta. Jllic trepidauerunt timore. Jñ trepidus
da. dum. i. timidus.

Treugo treugas. n. p. i. securare pacificare treu
gam facere.

Tribulo las laui. a. p. i. tribulationẽ inferre vl᷑
pati. ⁊ tribulor laris depo. g. in eodem sensu
Jnde hec tribulatio onis. id ẽ persecutio ad
uersitas.

Trico cas caui. a. p. i. decipere vel impedire vl᷑
demorari. Unde quidam ad beatam mariaȝ
dicentem. Quomodo fiet istud quoniã virũ
non cognosco inquit. Quid vitam tricas in
mundo. Jtem tricare. i. tricas capillorum fa
cere. ⁊ est verbũ ꝑtinens ad mulieres que tri
cant crines suos quos in tres partes diuisos
subtiliter complicant ⁊ inuoluunt. ⁊ huius⸗
modi inuolutio trica dicit᷑ quasi tria capiẽs
id est in tres ꝑtes crinium. Unde Eccli. xxxij
Et hora surgendi non te trices. i. non sis pi⸗
ger. vel nõ facias moram in componendo ca
pillos sicut mulieres faciunt. vel nõ sis mol
lis vt effeminatus qñ debes strennue opera
ri. Alia lr̃a inuenit᷑ in biblijs correctis. Ho⸗
ra surgendi nõ te tristes. Uñ dicit glosa Ra
bani. Admonet ne simus tristes vl᷑ tardi. i. di
sciplina ⁊ meditatione sapientie. Per hoc ꝙ
dicit. ne simus tristes exponit qd̃ dicit. nõ te
tristes. Per hoc ꝟo ꝙ addit. vel tardi videt᷑
innuere ꝙ alia littera ibi inueniatur. non te
trices. Quidam ꝟo dicunt ꝙ tetrices est ibi
vna dictio. vt dictum est supra de nominib⁹ i
tetricus. Jtem trico componit᷑ contrico cas
districo cas. id est dissoluere expedire. extri⸗
co cas id est expedire exoluere aperire. intri
co cas id est impedire vel inuoluere vel im⸗
morari. retrico cas. id est iterum tricare vl᷑ tri
cam soluere. ⁊ est actiuum cum omnibus su⸗
is compositis. ⁊ producit tri. Unde in Gre⸗

el[?]mo dicitur. Impedit intricat nec non inuoluere signat. Extricatq; sapit expedit aut aperit.

Tripertior ris. ⁊ tripertio tis. ꝑ eodē vide impartior tiris

Triplo plas. a. p. i. triplum facere

Tripudio as. n. p. id ē tripudio letari. exultare gaudere vel victoriam habere

Tristor aris. d. p. i. dolere tristem esse. Inuenitur etiā tristo stas in actiuo genere. i. tristem facere turbare. Et vtrūq; componit̄ cōtristo stas ⁊ contristor aris

Trito tas. i. frequenter terere. ⁊ ꝓdu. primam. Vñ Facet⁹. Quos vult sors ditat. quos nō vult cum pede tritat

Trituro as. n. p. id est terere trituraȝ facere de palea granū. conterendo eruere. Vñ. i. Cor. ix. Et qui triturat in spe fructus percipiendi ⁊ produ. pe. sicut tritura nomē. Unde i Anticlaudiano dicitur. Delectamq; solo pedibus triturat equinis

Triumpho phas. a. p. id est triumphum habere exultare vincere. Inde hic ⁊ hec triūphalis ⁊ hoc le.

Trucido das daui. a. p. id est interficere iugulare secare. ⁊ quasi cede vel cedendo trūcare ⁊ dicitur a trūco cas. ⁊ cedo vel cede. vñ trucidare quasi truncando cedere. ⁊ produ. ce. Unde Oratius in epi. Uinum seu pisces seu porrum ⁊ cepe trucidas

Truculo las aui. a. p. i. trucidare

Trudo dis trusi sum. a. t. i. impellere. impingere. ⁊ in custodiā includere. ⁊ ꝓ. tru.

Trunco cas. a. p. i. caput auferre diminuere debilitare ⁊ dr̄ a trūcus

Trutannizo zas. n. p. i. vitam ⁊ mores trutānorum gerere

Trutino trutinas. a. p. id ē librare equipēdere Et dicitur a trutina. vel vt dicit Pap̄. Trutinat appensat extimat. ⁊ corr̄. tru. Vñ Ora. in epi. Scriptores trutina non est ꝙ multa loquamur

T ante V

Tubero ras. a. p. i. inflare supbire vel tuberib⁹ implere. ⁊ cōponit̄ contubero ras. detubero ras. i. purgare vel equare

Tutico cas. a. p. i. ꝑcutere cum malleo

Tulo lis vide supra in tollo lis.

Tumeo mes. n. s. i. surgere crescere. inflare supbire. Inde hic tumor oris. ⁊ tumesco scis inchoa. Tumeo neutrū ē ⁊ caret supi. ⁊ cor. tu. vñ Ora. in poetria. Uesanū tetigisse tument fugiantq; poetā. ⁊ in aurora dr̄. Hic tumet ille timet. fugit hic hostem fugat ille

Tumulo las. a. p. i. sepelire. Inde tumulatim aduer. ⁊ cor. mu.

Tumultuor aris. d. p. i. tumultū facere. Iñ tumultuarius ria riū.

Tundo dis. tutudi tusum. a. t. i. ꝑcutere verberare conterere. confringere. ⁊ cor. tu.

Tunico cas. a. p. i. tunicam induere.

Tuor eris. tuitus sum. d. t. i. inspicere vel defendere ꝓtegere. Inde tueor eris. tutus sum. secūde ꝯiugationis. i. inspicere. defendere ꝓtegere. ⁊ ſm Priscia. idem signāt tueor ⁊ tuor et ambo sunt verba deponentalia. Et tuor facit supinū in tuitū. Tueor ꝟo scđe ꝯiugationis facit tutū. ⁊ ambo habent tueri in infinitiuo. vnde Pro speculor dicis ⁊ ꝓ defendo tueri. Dat tutū tueor tuitū tuor ambo tueri. Item nota ꝙ tuor raro inuenit̄ ꝓ defendere ⁊ sepius ꝓ inspicere. Ecōuerso tueor raro inuenitur ꝓ inspicere ⁊ sepe ꝓ defendere.

Turbo bas baui. a. p. id ē precipitare confundere commiscere obscurare. ⁊ dicitur a turbo inis. Inde turbidus da dū. ⁊ hec turbiditas tatis. ⁊ est turbidum de natura. turbulentum vero fit. Et a turbo bas dicitur turbido das id est turbidum facere. ⁊ turbatus a. um. Et turbatio.

Turbulento tas. id est turbulentum facere.

Turgeo es. tursi. tursum. n. s. i. inflare. tumere Inde turgesco scis. inchoatiuū.

Torpo pas. a. p. id ē indignare turpeȝ facere. Iñ turpeo es. i. esse vl' fieri turpem. Iñ turpesco scis inchoa. Turpo componit̄ deturpo pas.

Tussio sis tussiui. tussitū. i. torqueri a tussi. ⁊ dicitur a tussis. Inde hic tussitus tus. ⁊ tussito tas. frequentatiuū. pe. ꝓducta.

Tutelo las. a. p. id ē defendere. Iñ h̄ tutelatio. onis. ⁊ h̄ tutelamen inis. ⁊ h̄ tutelatus tus ⁊ h̄ tutelator. i. defensor. ⁊ ꝓdu. te.

Tutor aris. i. frequenter defendere seruare ⁊ dr̄ a tueor eris. Et componitur cōtutor aris. vñ entiqui dicebāt contuto tas. Unde Baruth vj. Sacerdotes seris ostia tutant.

V ante A

Vacillo las. a. p. id est titubare instabilē esse tremulare. labare. trepidare. et dicit̄ a vaco cas. Iñ facillans participiū. ⁊ ꝓdu. va. vñ Ouidi⁹. meta. Spes mea vacillat subtili pedula filo.

Vaco cas caui. n. p. i. esse vel fieri vacuū. ⁊ liceȝ videat̄ ad alias signationes trāsferri. tamen oēs redolent illā. Dr̄ enī vaco lectioni. id est insisto lectioni. ⁊ operā do. ⁊ vaco a lectione id est cesso vel deficio a lectiōe. Vaco numis id ē careo. Sed oēs iste signationes redolēt primā. cū eī dico vaco lectioni idē ē ac si diceret̄ vaco ab alijs rebus ⁊ insisto lectioni. Iñ vacat impsonale. id est esse vacuū vel licitum esse vel oportunū. Unde vacat mihi legere. id est oportunitatem legendi habeo. ⁊ nō impedior ab alio negocio. Vaco neutrū ē ⁊ corrī. va. Unde Lucan⁹ in. v. Fata vacent ꝓcerum motus hec cuncta sequent̄. Pap̄. vero

dicit. Vacat operam dat vel deficit a vacuo dictum qui em̄ vacuus est a ceteris operibꝰ interdum vni vacat. id est operam dat. interdum nihil agit

Vacuo as aui. a. p. ⁊ ſm Pap̄. vacuat. i. inanit quod intus ē aufert. Inde vacuus a ū. i. vanus ociosus destitutus sine eo ꝙ habuit. ⁊ cor. primā. vn̄ Oui. Da vacue menti quo tueatur opus. ⁊ componit̄ cum factus ⁊ dr̄ Vacuefactus ta tum. vn̄ Job. xiij. Et fluulꝰ vacuefactus arescat

Vadio as. a. p. i. in vadio ponere. vadiū vel pignus alicui dare. ⁊ cor. va. ⁊ componit̄ conuadio as inuadio as obuadio as. i. ꝯtra aliū vadiare. reuadio as. i. repignorare a vadio recolligere. Subuadio as. id est post vel latenter vadiare

Vado das aui. n. p. i. ꝑ vadū trāsire vel ꝑ vadū ducere. vt vado istū vel vado equū. ⁊ componitur peruado das. reuado das. transuado das. ⁊ est neutrum vado cū suis compositis pro transire ꝑ vadum. In alia significatōne est actiuū. ⁊ cor. va. sicut vadum. Sed vado dis. primā produ. Unde. Vado viam vado quadrupedem vadio vadium do. Et vado illud idem significare solet. Prima vado lego. tercia vado lego

Vado dis. si sum. i. ire vel ꝑgere. ⁊ componitur conuado dis euado dis. id est extra vadere. effugere liberari. inuado dis. id est impetere aggredi arripere. Peruado dis. id est ꝑfecte vadere vel ꝑ aliqd vadere. Vado ⁊ eius cōposita neutra sunt. p̄ter inuado qđ ē actiuū. ⁊ ꝓ. va. vnde Pamphilus. Et modo vadit eques qui solet ire pedes

Vador daris. i. in vadē ponere vadem dare vt ego vador illū tibi. i. do illū in vadem tibi ⁊ dr̄ a vas dis. Vel vadari. i. vocari ad iudiciū ad placitū vel fideiubere vel litigare vl̄ polliceri. ⁊ erat cōe olim. ſ mō depo. ⁊ nō ꝑtinet solū ad homies. ſ etiā ad aialia bruta. vt vador tibi equū meū. ⁊ cōponit̄ cōuador aris. euador aris. i. poscere flagitare vel a vadiatione liberare remouere. reuador aris. i. vadem recolligere. ⁊ ē depo. cū suis ꝯpositis. ⁊ cor. va. sicut vas vadis. vn̄ Ouidiꝰ de reme. Iamqꝫ vadaturus leticia ꝓdeat inquit

Vagino nas. n. p. i. facere vaginas. ⁊ componitur euagino nas. i. extraho de vagina. Inuagino nas. i. in vaginā mittere

Vagio gis giui. vel vagij itū. n. q. i. plorare flere. ⁊ est ꝓprie infantiū. ⁊ dr̄ a vagus a ū. Et inde hic vagitꝰ tus tui. i. ꝓprie clamor infantiū. ⁊ vagito tas. i. frequenter vagire vel violenter. ⁊ ꝓ. pe. ſ vagus eā cor. vn̄. Nos quasi vagitu deficiente loq̄. Item. Siluis pasce vagis in cunis tu petre vagis

Vagor aris atus sum. d. p. id ē spaciari errare. huc ⁊ illuc discurrere. Inde vagabundus a um. ⁊ vagus a um. Quod autem dicitur vagus. quasi a via actus vel vagari quasi a via agi. i. sine via vl̄ vagari. q̄si vagū agi. etymo. est. Inde h̄ vagitas tatis. ⁊ cor. va. vn̄ Luca. Nobilitas cū plebe patet lateqꝫ vagat̄. Itē in Aurora. En vagꝰ ⁊ ꝓfugꝰ ⁊ maledictꝰ eris

Vagurio ris riui. id est ꝑ ocium vagari.

Valeo les lui. litū. n. s. id est vigere sanuꝫ esse vel posse vt preciū denotat. Et valeo. id ē pereo. vel infirmor. Unde Terentiꝰ Valeāt q̄ inter nos discidia querūt. Et hinc inuenitur quoddā verbū defectiuū qđ ꝑtinet ad salutationē in recessu. scꝫ Vale valete. valeto. valetote. id ē valere. qđ olim solebat dici mortuis post pactā sepulturā ab amicis qđ erat signū qđ nō debebāt ampliꝰ eos videre. Et qꝛ tale vale erat signum doloris ⁊ tristicie ⁊ meroris inde tractū ē vt valeo ponat̄ ꝓ perire vel infirmare. Item a valeo les. dr̄ valesco scis. inchoa. ⁊ cor. va. Unde Ouid. de reme. Ut valeas animo q̄cq̄ꝫ tolerare negabis. Et in grecismo dr̄. Accipitur valeat ꝓ queat et pereat Qui valet ille potest defectiuūqꝫ salutat. Nota ꝙ valeo qn̄ preciū denotat construit̄ cum gtīo denotantē p̄ciū indeterminatū. vt in Digesto Julius ait. Fundū tanti valere quanti vendi potest. Et Gregoriꝰ dicit. Regnū celorū tanti valet quantū habes. Construit̄ etiā cū actō denotāte p̄ciū īdeterminatū vl̄ determinatū vt ī Gen̄. Terra quā postulas trecētos siclos argenti valet. Cōstruit̄ etiā cū ablatiuo

Vallo as. a. p. i. circūdare. circūsepire munire. ⁊ ꝓprie vallo vel vallis. ⁊ dr̄ a vallū. Inde h̄ vallatio onis. i. paloꝝ circūdatio in villa vel in vrbis obsidione. Item vallo cōponit̄ Cōuallo las. Circūuallo las.

Vanito tas. a. p. id est vanitatem dicere. vl̄ vanitando laudare. Et dicit̄ a vanus.

Vaneo nes. n. s. i. esse vel fieri vanū vel deficere. ⁊ caret supino. Iн̄ vanesco cis. inchoa. et ꝓ. va vnde Ouidius de sine titulo. Carmine lesa teres sterilē vanescat in herbam.

Vaporo ras aui. a. p. i. calefacere vrere vl̄ vaporem emittere. vel vaporando emittere. Inde hoc vaporamen inis. ⁊ h̄ ⁊ hec vaporabilis ⁊ hoc le. Et h̄ vapor poris. i. calor fumus. Itē vaporo componit̄. Euaporo ras. ⁊ ꝓdu. po. Unde Virgiliꝰ enei. xj. Succedūt matres ⁊ templum thure vaporant.

Vapulo las laui. idem est quod verberari. ⁊ dr̄ a vapor. ⁊ est verbū neutrū passiuuꝫ. ⁊ signat passionem ab alio illatam. ⁊ ꝯstruit̄ cum ablatiuo interposita a. vel ab. vt vapulo a te. id est verberor. Et hꝫ vocem actiui ⁊ sensuꝫ passiui. sicut ⁊ veneo. nubo. exulo. ⁊ ꝓdu. p̄mam vapulo. Et scribitur per vnum p.

Varico as. vel varicor aris. i. transire. vl̄ ambulare vel diuertere vel deflectere ⁊ curuare vl̄ claudicare. ⁊ dr̄ a varica. vl̄ a varix. Et cōpo-

nit᷑. Diuarico cas. ⁊ diuaricor caris. i. discutere vel separe diuersum facere vl᷑ diuersificare vel diuersis modis varicare. Preuarico. cas vel poti⁹ p̄uaricor caris. i. transgredi.
Vario as aui. a. p. i. facere variū diuersificare. Jn̄ variatum aduer. ⁊ h̄ ⁊ h̄ variabil᷑ ⁊ h̄ le. inde variabilit᷑ aduer. ⁊ hec variabilitas tatis Jtē vario ɔponit᷑. Diuario as. i. diuersis modis variare. ⁊ cor. va.
Vasto stas staui statū. a. p. i. destruere dissipare diripere p̄dari spoliare. Jn̄ h̄ vastator toris. ⁊ hec vastatio onis. ⁊ vastatorius ria riū. Et hic ⁊ h̄ vastabilis. ⁊ hoc le. ⁊ hoc vastamen. inis. ⁊ pdu. pe. Jtē vasto cōponit᷑ Deuasto stas puasto stas.
Vaticinor aris atus sum. d. p. i. diuinare ꝓphetare. ⁊ dr̄ a vates ⁊ cano nis. Jn̄ hoc vaticiniū. i. diuinatio ꝓphetatio. Et hic vaticinus ni. deus paganoꝝ. ⁊ cor. ti.

V ante B

Vberto tas. n. p. i. abundare.
Vbero ras. n. p. i. abundare. ⁊ dr̄ ab vber ꝓ abundātia. ⁊ cōponit᷑. exubero as. i. valde vberare supabundare. Jn̄ exuberans tis. o. ge. Jn̄ exuberanter tius sime. aduer. ⁊ hec exuberantia tie. i. abundantia affluētia. Jnubero ras. i. valde vberare. Jtem vbero ras pōt deriuari ab vber ꝓ mamma. et tunc vberare id est lactare. Et inde exuberare. i. ab vbere segregare. ⁊ inubero ras. i. lactare. Et sm̄ h̄ vbero est actiuum cū suis cōpositis

V ante D vel E

Udo das. n. p. i. balneo madefacio. ⁊ pdu. primā. vn̄ Phisolog⁹. Qui cū nos vdat sumpta venena fugat
Uecto tas taui. i. frequenter vl᷑ sepe vehere. Et dr̄ a veho. Jn̄ vectito tas aliud freqn̄.
Uegeto as aui. a. p. i. viuificare sustentare tegere. aliquā vim ⁊ valitudinē cōferre. ⁊ dr̄ a veget⁹. Jn̄ hic ⁊ hec vegetabilis ⁊ h̄ le. ⁊ h̄ vegetatio onis. ⁊ cor. ge.
Uebo his vexi vectum. a. t. i. portare vel mouere vel ducere
Uelificor aris. d. p. i. velis tensis nauigare. vel vela facere vel erigere vel velum puum facere. ⁊ dr̄ a velum ⁊ facio. ⁊ cor. fi. Jnuenit᷑ etiam velifico cas.
Uelitor aris. d. p. i. ad modū velitū pugnare vl᷑ p̄lium incipe. Et ponit᷑ simpl'r ꝓ pugnare vel certare vel altercari
Uellico cas caui. a. p. id est summatim vel pan latim vel apparenter vellere. Jnde vellicans tis. o. g. Unde Amos. vij. Sz armentarius ego sum vellicans syncomoros. ⁊ corr̄. li. Et est verbū apparitiuum. Et formar᷑ vellico a vellis secunda persona de vello lis. is mutata in i. cor. ⁊ addita co. vt vello vellis vellico
id est appareo. vel videor vellere. sicut albico as. i. appareo albere
Uellito tas. i. freq̄nter vellere. Et nota ꝙ vellito as. p t scriptū ē frequētatiū. h̄ vellico cas p c. nō pōt esse freq̄ē. qz nullū frequentatiū desinit in co. h̄ in to vel in so vel in xo.
Uello lis velli vel vulsi vulsum. a. t. i. eradicare carpere.
Uelo las laui. a. p. i. tegere coopire obumbrare Jnde hoc velamē inis. ⁊ hoc velamētum ti. ⁊ hoc velum veli monacharum. ⁊ pducit ve. Unde Uirgil'. enei. v. Cetera populea velat᷑ fronde iuuentus
Uendico cas. a. p. i. acquirere. Uel vendicare est coram iudice dicere vel intendere rem eē suam vel allegare. vt qn̄ qs dicit sic. Hec res est mea. ⁊ idem est qđ intentare. s. ad hoc solum intendere. vt res declaret᷑ sua. ⁊ sibi dominiū applicet᷑
Uendito tas. id est vendere cupio. frequenter vendo
Uendo vendis vendidi venditū. a. t. i. venūdare vel rem ꝓ certo p̄cio dare. vel rem suā alienam facere. p̄cio valoris estimati recepto vel recipiendo. ⁊ dr̄ a venū sup. ⁊ do das.
Uenefico cas. a. p. i. venenū facere. ⁊ dicitur a venenū ⁊ facio. Jnde veneficus ca cū. penl'. cor. i. miscens ⁊ faciens venenū. ⁊ hic ⁊ hec venefex cis. in eodem sensu
Ueneno nas. id est toxicare venenū facere. vel veneno inficere. Jnde venenatus ta tum. ⁊ venenarius ria rium. qui facit venenum. Uenenatum est in quo est mixtū venenū vt potio. Uenenosum xō est in quo natum est. vt herba serpens
Ueneo nis niui vel venij p sincopā venū id est vendi. Un̄. i. Coꝝ. x. dicit apostolus. Omne qđ in macello venit. id est venditur manducate. Et est verbū neutrum passiuū sicut ⁊ vapulo exulo ⁊ nubo. quia habet vocem neutri ⁊ significationem passiui. vt veneo a te. id est vendor. ⁊ componitur ex venum ⁊ eo. ⁊ producit primā sicut venum. Sed venio is corripit ve in presenti. Unde quidam. Letus scurra venit sua cautio est bene venit. Jdē. Cur mi ser iste venit nisi numis femina venit. Et vt dicit Pristian⁹ in decimo li. Ueneo sm̄ analogiam venitum deberet facere supinū. ꝓ q̄. venū magis in vsu est.
Ueneror aris verbū cōmune. id est adorari honorare vel honorari. decorare vl᷑ decorari cū veneratōe. quia ꝓpter pulcritudinem fit sepe veneratio. ⁊ dr̄ a venus. ⁊ cor. pe. vn̄. Quem veneror decoro. quē pulcrū reddo decoro
Uenio nis ni tū. n. q. i. versus nos ire. Sed vadere a nobis. ire q̄ libet. ⁊ cor. ve. in p̄nti. sed in preterito eam pducit. vnđ. Jam venit hora veni mea tu venias ego veni. Uenit aliqn̄ est impsonale. ⁊ reqrit gtīn̄. ⁊ pertinet ad

recordationē nō simpliciṫ. sed ex adiūcto. vt mihi venit in mentē lectiōis quā dixit magr̄ id est recordor. Simplr̄ tñ nō bñ dr. Platonis venit. i. recordor platonis.

Venor aris. d. p. qd̄ sepe inueniṫ p illicere. vl' decipe. qr in venando fere sepe decipiunṫ et pdu. ve. vñ Orati⁹ in epi. Non ego ventose plebis suffragia venor.

Ventilo las laui. a. p. i. ad ventū dispergere et pijcere exquirere excutere inuestigare. ꝛ cor. ti. Vñ Juuenal' in. j. li. Ventilet estiuū digitis sudentib⁹ aurū.

Venundo das venundedi venundare. i. vendere. ꝛ dr̄ a venū ꝛ do. ꝛ cor. pe. venūdedi venūdare vel venūdatū. Jñ venūdat⁹ ta. tum.

Venusto. stas. i. decorare decusare ꝛ cōponiṫ Cōuenusto stas deuenusto stas. i. valde venustare vel venustatē auferre.

Verbero ras raui ratuꝫ. a. p. i. pcutere flagellare. ꝛ cor. be.

Verbosor aris. d. p. i. vbose ꝛ multū loqui.

Verecundor aris atus sum. d. p. id est erubescere.

Vereor reris veritus sum. d. s. i. verecundari. vl' timere ꝛ ppie cū exhibitione reuerentie. qr verorꝫ est vereri. Vereor componiṫ. Reuereor ris ritus sum. Jñ reuerend⁹ da. dum. et cor. ve. Vñ quidam. Cum dicit de se nō se tñ esse vereṫ.

Vergito tas. i. freqnṫ vergere. ꝛ cor. gi.

Vergo gis vsi vsum. i. declinare vl' infundere vl' vsare. Jñ vgito tas. ꝛ vso sas. fre. Item vgo cōponiṫ. Cōuergo gis. cōuersi cōuersū id est infundere. Vergo ꝛ ei⁹ cōposita sṫ actiua. lꝫ sepe inueniant in absoluta ꝛ passiua significatione. vt vergit. i. inclinaṫ.

Vermiculo las. a. p. i. scaturire ad modū vermium effluere.

Verno nas naui. n. p. i. clarere splendere vl' delectari florere sicut in vere. ꝛ dr a vernus. inde vernans tis. o. g. ꝛ vernanter aduerb. ꝛ h vernantia tie.

Verrito tas. i. frequenṫ verrere. ꝛ cor. ri.

Verro ris verri versū. a. t. i. verrē trahere vl' tergere purgare radere scopere.

Versificor aris atus sū. d. p. i. versus facere. Et dr a versus ꝛ facio. Jñ vsificator oris. ꝛ vsificatori⁹ ria riū. ꝛ Jñ h ꝛ h versificabil' ꝛ hoc le. Et versificus ca. cū. ꝛ cor. pe.

Versito tas. i. frequenter versare

Verso sas. i. frequenter vertere vel frequenter vergere vl' frequenṫ verrere. Nā est frequentatiuū pdictorꝫ triū vborꝫ q̄ faciūt supinū in versum. s. vergo gis vsi vsum verto tis verti versū. verro ris verri vsum. Vñ Verto facit versum verro vergo quoqꝫ versum.

Verto tis ti sum. a. t. i. pmutare trāsmutare vel uere.

Vescor ceris vesci. d. t. i. comedere vl' vti cibo. ꝛ cōponiṫ Cōuescor sceris. euescor sceris. et caret supino. ꝛ etiā suppletione pteriti. debe ret tñ facere vescitū pe. cor.

Vespero ras. i. vesperū facere vbū exempte actiōis soli deo cōueniens. ꝛ dr a vespera. Jñ vesperasco cis incho. i. vesper incipit sero fit ꝛ cōponiṫ Aduespero as. Jñ aduesperasco scis incho. Et sṫ oīa ista vba excepte actiōis soli deo cōuenientia. Potest etiam dici dies aduesperat vel aduesperascit. i. tendit vel incipit tendere ad vesperam. Et aduesperascit impersonaliter. id est vespera appropinquare incipit.

Vestigio as. a. p. i. vestigijs inquirere ꝛ p sincopam vestigo as. i. inquirere explorare. ꝛ dr vestigare quasi vestem agere. Et componitur. Inuestigo gas. i. inquirere. ꝛ pdu. sti. Vnd̄ Theodol⁹ Grecorꝫ prim⁹ vestigat grammata Cadmus

Vestio stis stiui stitum. a. q. i. induere. Jñ hvestit⁹ tus tui. Et intelligiṫ lati⁹ cultus q̄ꝫ vestit⁹. Itē habit⁹ ad naturā ptinet cultus ad hoīes. Itē vestio cōponiṫ Cōuestio stis. deuestio stis. i. vestes auferre. ꝛ ē ɔtrariū ad inuestire. Inuestio stis Reuestio stis.

Vetero ras aui. n. p. i. antiquare senere Et ē absolutū lꝫ inueniaṫ transitiue positū. vt Veteraui capam meā. ꝛ dr a vet⁹. Jñ veterasco cl incho. Item vetero cōponiṫ. Conuetero as. inuetero as. Vñ ps. Inueteraui inter oīs inimicos meos. ꝛ cor. te. Itē a vetero dr veterat⁹ a. ū. i. antiquus.

Veto as vetui vetitū. a. p. i. phibere. Et q̄ cōponiṫ. Eueto tas deueto tas. ꝛ cor. ve. vñ Oui di⁹ de reme. Quin etiā accendas vicia irritasqꝫ vetando. Inueniṫ etiam vetat⁹. ta. tū. Vñ Act'. xvj. Vetati sṫ a spūssancto loq̄ vbū dei in Asia.

Vexo as. aui. p. i. portare molestare turbare. et dr a veho his

V ante I

Vibro bras braui bratū. n. p. i. resplendere vel crispare concutere ad iaculandū. vl' iaculari sicut solemus facere de minuta virga ꝛ diciṫ a vibix.

Vicino nas. n. p. i. more vicini se gerere. vl' propinquare vl' iungere. Et cōponiṫ auicino as id est disiungere aduicino nas. i. adiungere vl' appropinquare. Vicino p iungere. ꝛ eius composita fm hanc significationē actiua sūt aliter neutra.

Victimo mas. n. p. i. sacrificare immolare.

Victo tas. i. victū querere. Jñ victās antis. o. ge. i. victū querens ꝛ victito tas fre. pe. corr. Pñt tñ ista esse frequentatiua de viuo viuis Vñ Pap. di. Victantes viuentes.

Video des. vidi visū. a. s. Videm⁹ natura aspicim⁹ voluntate intuemur cura Et cor. vi in p

senti. sed in p̄terito ⁊ supino eā ꝓ. Vn̄ Multi videre q̄ nō licuere videre.

Vido dis. a. t. i. videre. ⁊ dr̄ a video des. vn̄ catho. Hic vide ne rursus leuitatis crimine dānes. In hoc v̄su nō pōt esse vide impatiuus scd̄e cōiugatiōis. qr̄ impatiuus scd̄e cōiugatiōis desinit in e. ꝓdu. sed hic de cor. Et componit̄ diuido. dis.

Vieo es eui etum. n. s. i. vincire largire. ⁊ dr̄ a vi. ⁊ eo is. Et cōponit̄ Auieo es. i. alligare. valde ligare. Et est neutrū vieo solo defectiuū. Nā fm̄ vsum nō hꝫ p̄teritū nec supinū. vnde est defectiuum verbū. licet fm̄ artem exigat ratio vieui etum.

Vigeo ges vigui. i. esse in vigore. vl̄ hr̄e vigorē posse viuere valere roborare fortē esse. Et videt̄ descendere a vireo. qr̄ viridis ⁊ iuuenilis etas solet vigorē cōferre. Iñ vigens tis oīs ge. Et dicunt̄ vigentes v̄tute pleni. floridi q̄i vim agentes ⁊ cor. vi. Vn̄ q̄dam. Doctrine pater est vsus doctrina scolaris Intercisa perit cōtinuata viget.

Vigilo las lare. n. p. i. a somno abstinere vacare studere custodiā adhibere circūspicere. inde vigilans antis. o. g. Inde hec vigilantia tie. est cor. gi.

Vileo les lui. n. s. i. esse vel fieri vilem. Iñ vilesco cis incho. ⁊ caret supino. ⁊ producit vi vnde Esopus. Nobilitat viles frons generosa dapes. Item Auian⁹ Scire suū vilet q̄ sapit atq̄ silet. Et scribit̄ ꝑ vnū l. Sꝫ villa le ꝑ duo l.

Villico cas caui. n. p. vl̄ fm̄ modernos potius in deponenti genere villicor caris. i. ville curam gerere. ⁊ generalit̄ oīm possessionū ⁊ familiariū rerum. Et villicare seu villicari officiū villici exercere. vn̄ Lu. xvj. Iam em̄ non poteris villicare. ⁊ cor. li. fm̄ Hug. Pris. v̄o dicit. A villicus etiam villico vel villicor dicebant antiqui.

Vincio cis vinxi ctū. a. q. i. ligare. Apd̄ antiq̄s tn̄ inuenit̄ vinciui citū.

Vinco cis ci ctū. a. t. i. superare victoriā habere. Qr̄ autem dicit̄ vincere quasi vi capere ety moligia est.

Vinculor aris. i. ligare. ⁊ dr̄ a vinculum.

Vindemio as. a. p. i. vites putare. vl̄ poti⁹ vuas a vinea auferre.

Vindico as aui. a. p. i. vlcisci. Sꝫ differunt. q̄a vindicat aliquis cū a ꝑiculo liberat. vlciscit̄ cū ille mala passus est. vel vlciscor iniuriam factam. Vindico ne fiat. Item vindico illuꝫ q̄ iniuriam sustinuit. Vlciscor illū q̄ intulit. i punio. ⁊ cor. di.

Vio as aui. i. iter facere in via ire. ⁊ dr̄ a via. ⁊ cōponit̄ Conuio as. i. simul viare. vel ꝑ viam aliquē cōducere. Deuio as. i. errare. Obuio as Vio ⁊ eius cōposita neutra sunt. p̄ter conuio qd̄ est actiuū ꝓ cōducere.

Violo as aui. a. p. i. vim īferre corrūpe cōtaminare. polluere ꝑcutere. ⁊ dr̄ a vis

Vireo res rui. n. s. i. esse vel fieri viridē habere viriditatē. Iñ viresco scis inchoa. ⁊ caret sup̄. ⁊ cor. vi. ꝫ hec vires ꝓ. vi. Vn̄. Non ꝓbitate vires nisi sint animi tibi vires

Virgino nas. a. p. id est caste viuere in virginitate degere. more virginis se habere. Itē virginare est fricare ⁊ facere hmōi que pn̄t fieri salua virginitate. ⁊ dicitur a virgo. ⁊ componitur deuirgino nas. id est virginitatem auferre. ⁊ cor. gi.

Virisso sas. id est viriliter agere. vel virilit̄ superare.

Viscero as. in simplici non est in vsu. a quo cōponitur conuiscero as. id est simul in viscere aliquid ponere. deuiscero as. euiscero as. in eodem sensu. id est aliquid extra viscera ponere. Inuiscero as. id est in viscere ponere. Et sunt actiua. ⁊ cor. sce.

Visco as. a. p. i. visco implicare. visco aliq̄d capere. ⁊ dr̄ a viscus ci.

Viso sas. i. frequenter videre. a quo visito as. aliud frequen. i. frequenter visare.

Viso is si v̄bū desideratiuū. i. cū desiderio videre. Et deberet facere supinū in sitū ꝓ. sicut facesso sis facessi sitū. ꝫ non est in vsu. Et formatur viso. a visu supi. de video.

Vicio as aui. a. p. i. corrūpere. quia vicia corrūpūt. ⁊ dicit̄ a viciū. ⁊ cōponit̄ cōuitior aris. Item deuitio as. id est valde vitiare. vel vitia vel mores malos auferre. Itē inuitio as. id est valde vitiare. reuitio as. i. iteꝝ vitiare. vel vicia auferre

Vito tas taui. a. p. i. cauere effugere quicq̄d cōtra vitā ē declinare. ⁊ dr̄ a vita. Inde hic ⁊ hec vitabilis ⁊ hoc le. ⁊ vitabūdus a ū. ⁊ componitur deuito tas euito tas. i. valde vitare. Inuito as. quasi nō vitare. i. ad se trahere ⁊ allicere ⁊ ꝓd̄. vi. vn̄ Oui. de reme. Que nimis apparēt retia vitat auis. Itē. Vt tibi sit vita ꝓ posse ꝑicula vita. Itē vitto tas. i. vitta ornare. ⁊ tūc dr̄ a vitta te. ꝓ infula

Vitulor aris. i. letari voce. ⁊ dicit̄ a vitula q̄dam dea. s. leticie vel victorie. Item vitulor laris. i. cum vitula cantare. ⁊ tūc dr̄ a vitula quodam instrumento musico.

Vitupero as. i. in vitam alicui⁹ aliq̄d turpe parare. cōtumelijs afficere. aliquid turpe obijcere. ⁊ dr̄ a vita ⁊ paro as. Inde hic ⁊ hec vituperabilis ⁊ hoc le. ⁊ vituꝑabiliter aduer. ⁊ hoc vituperiū. ⁊ vituperosus sa sum.

Viuo uis xi ctū. n. t. dr̄ a vireo res. Inde viu⁹ ua uū. ⁊ ꝓdu. ui. Vnde. Viuo facit vixi vicī vinco vincio vinxi.

V ante L

Vlcero ras raui. a. p. i. vulnerare vlcus facere vlceribus implere. ⁊ dicitur ab vlcus. ⁊ cōpo

nit᷑ Deulcero ras.i.valde vl᷑ deorsum vlce-
rare vel vlcera auferre. Exulcero as.in eodē
sensu.⁊ cor.ce.
Ulciscor sceris vltus sum.d.t.i. punire vel vin
dicare. Jn̄ h̄ vltor oris.⁊ hec vltrix cis.
Ulno nas.a.p.i.vlna mensurare
Ululo las aui.n.p.i.flere vl᷑ fortit᷑ clamare vlu
latū facere.⁊ est lupoꝝ ⁊ feminaꝝ. Jn̄ h̄ vlu-
latꝰ.i.lamentū meror fletꝰ.⁊ vlula le.q̄dam
auis q̄ flere videt᷑. Ululo scribit᷑ ꝑ vnū l.Et
cor.pmā ⁊ penul. Un̄ Ouid.epi. Pronuba
ctesiphone thalamis vlulauit in illis
Umbro as aui.a.p.i.obscurare cooperire ⁊ cō
ponit᷑. Adumbro as.i. valde vmbrare. Jnū
bro as.i.cōtra vl᷑ valde vmbrare. Obumbro
as.i.vndiq̄ʒ vmbrare

V ante N

Uncio as.a.p.i.vncia vl᷑ vncijs mensurare. Et
dr̄ ab vncia
Uncio cis cire.a.q.i.alligare.vnco capere. Et
dr̄ ab vncus
Unco cas caui.a.p.i.curuare. Et cōponit᷑. Ab
unco as adunco as redunco as subunco cas
id est post vel parū vncare.
Uncto tas freq̄n. ab vnguo. A q̄ vnctito tas.
aliud frequentatiuū
Undo das daui.n.p.nō est in vsu.ꝫ ab eo cōpo
nit᷑ abundo as.exundo as inundo as redū-
do das.⁊ ꝑdu.penul.vndabit vndabā vnda
re.⁊ cōsilia. Uel ꝫm quosdā p̄dicta verba cō-
ponuntur ab vnda ⁊ prepositionibus. Et est
vndare abūdare bulire in cumulos surgere.
Ungo gis xi ctū.a.t. Jn̄ vnctꝰ cta ctū.⁊ cōpo-
nit᷑ Adungo gis inungo gis. perungo gis.
Et vnguo in prima ꝑsona habʒ v.post g. sed
in alijs non
Unifico cas caui.i.vnū facere vnire.
Unio nis niui.⁊ vno as aui.i.cōgregare cōiun
gere. Sed vnare.i.congregare.ita vt ex con
gregatis nō efficiat᷑ vnum. Sʒ vnire est ita
cōiungere vel congregare.q̄ ex cōiunctis ef
ficiat᷑ vnum.quasi vnū ex duobꝰ vel pluribꝰ
facere.et componit᷑ Adunio nis counio nis
Et similiter componit᷑ Aduno as.couno as
Unio ⁊ vno actiua sunt cum suis composit̄
⁊ ꝑducunt u.

V ante O

Uo vis vi vere.i.humere vl᷑ potius madeface
re.⁊ dr̄ ab vua.⁊ est u.vocalis in vo vis.⁊ nō
est in vsu. Et inde ꝫm quosdam interposita b
componit᷑ cū in.vt imbuo buis. Et cū con vt
combuo buis.
Uociferor aris atus sum.d.p.i.clamare voceʒ
ferā emittere.⁊ ponit᷑ q̄nq̄ʒ simpl'r ꝑ loq̄. Jn̄
vociferans tis.omnis generis.⁊ cor.fe.
Uocito tas.i.frequent᷑ vocare.⁊ dr̄ a voco.vn̄
Plena dolis multis vocitat᷑ subdola vulpes

Uoco cas caui.a.p.i.appellare.nōīare clama-
Et componit᷑ aduoco cas.i.ad se vocare. cō
uoco cas.i.simul cū alio vocare Euoco cas.
id est extra vocare. Jnuoco cas.i.in auxiliuʒ
vocare. Aduocat᷑ patrociniū daturus. Jnuo
catur p̄stiturus auxilium. Euocat᷑ p̄stiturus
obsequium. Prouoco cas.i.irritare porro.
vocare Reuoco cas. Seuoco cas.i.seorsum
vocare.⁊ cor.vo.
Uolito tas.i.frequenter volare.
Uolo las.n.p.est q̄si volas mouere.⁊ dr̄ a vo-
la q̄d est media pars alarū in auibꝰ. Et cor.
vo. Unde Facetꝰ. Nā cito sepe ruit q̄ supra
astra volat.
Uolo vis vult. Et est volo minꝰ q̄ȝ opto ⁊ opto
minus q̄ȝ cupio. Et cōponit᷑ malo mauis ma
uult.nolo nōnis nōuult.volo ⁊ eius cōposi-
ta neutra sunt ⁊ irregularia.⁊ carent supinis
⁊ faciunt p̄teritū in lui.⁊ carent imꝑatiuis p̄
ter nolo q̄d hʒ noli ⁊ nolite.⁊ cor.primā vo-
lo sed ꝑdu.eā nolo.vn̄ Longet᷑ nolo sed bre
uiat᷑ o.volo. Et Juuenal᷑. Sic volo sic iubeo
sit ꝑ rōne voluntas.
Uoluo uis lui.a.t.i.girare vel circundare.
Uoluto tas.i.frequenter voluere.⁊ ꝑdu.lu
Uomo mis mui mitū.n.t.i.emittere cibū acce
ptū vl᷑ aliud ꝑ os.
Uoro ras raui.a.p.i.destruere vl᷑ cōsumere edē
do vel bibendo.superflue bona sua dissipare.
Jn̄ vorax acis o.g.⁊ h̄ vorago inis.i. edaci-
tas gulositas. Jtē a voro dr̄ h̄ vorator.h̄ vo
ratrix.⁊ cor.pmā voro.vn̄ in Aurora. Quos
ꝗ̄pe fornacem sentit adesse vorat
Uoso as.dr̄ a vos.sicut tuo tuas.a tu.vn̄. vnū
vosamꝰ falso vereq̄ʒ tuamꝰ.
Uoto tas.i.frequenter vouere. A q̄ votito tas
aliud frequentatiuū
Uoueo es voui votuʒ.a.s.i.sponte ꝑmittere.
destinare.⁊ cōponit᷑. Cōuoueo ues. Deuo-
ueo ues.i.valde vel deorsum vouere vl᷑ ma-
ledicere execrari. Reuoueo es.i. iterū voue-
re.⁊ cor.vo.vn̄ Juuenal᷑ in.iiij. Alter vo si
comedas mactare vouebat.

V ante R vel S

Urgeo es vrsi vrsū.a.s.i.stringere.coercere sti-
mulare. Jn̄ vrgesco scis incho.
Urino nas.id est vrinam facere mingere.⁊ ꝑ-
ducit ri.
Uro vris vssi vstū.a.t.incendere cōburere ⁊ ꝑ
du.u.vn̄ Oratiꝰ in epi. Nec furtū feci nec fu
gi si mihi dicat. Seruus hʒ p̄cium loris non
vreris aio.
Usito as aui atū.i.in vsu hr̄e. Jn̄ vsitatꝰ ta tuʒ
⁊ ꝑ cōpositionem inusitatus ta tū.
Ustrino as.i.cōburere.⁊ dr̄ ab vstrina.
Ustulo as.a.p.t.i.vrere incendere.⁊ dr̄ ab vro
vris.⁊ cor.stu.
Usucapio pis.i.vsu vel consuetudine rei do-

miniū. acq̄rere. Et componitur ab vsus ⁊ capio. ⁊ acuit̄ ca. licet sit breuis. ⁊ vsucapio aliud est ꝑ compositionē. ⁊ aliud sine compositione. q꞉ ꝑ compositioneꝫ pertinet ad quoddā ius. Sed sine cōpositione ꝑtinet ad quemcūqꝫ capiendi vsum.

Usuro ras. n. p. id est vsuram facere. vl̄ ad vsuram dare ſm̄ Hugui.

Usurpo as. a. p. id est ꝯ vsum rape. siue ī vsu habere vel illicite vti. ⁊ dr̄ ab vtor vel vsus ⁊ rapio. Uel vsurpare est cōtra rationē ius vsum vel ꝯsuetudinē cape. inuadere vel presumere

Utor teris. vsus sum. d. t. i. vsum alicuiꝰ rei hr̄e potiri. Inde h̄ ⁊ hec vsualis ⁊ h̄ le. ⁊ vsualit̄ aduer. et hec vsūalitas tatis. Itē vtor cōponit̄ Abutor teris id ē valde vel contra rationē vti. Coutor teris. i. simul vti. ⁊ producit u Uñ Oratiꝰ in epl. Quo mihi fortuna ē si nō conceditur vti.

Uueo es vui. i. humere vel pinguescere. ⁊ dicit̄ ab vua. Inde vuesco scis inchoatiuū.

Uuido das. i. vuidū vel humidū facere.

Uulgo gas. a. p. id ē vulgo publicare. ⁊ dicit̄ a vulgus. Et cōponit̄. diuulgo gas. i. diuersis mōis vulgare. peruulgo as. i. ꝑfecte vulgare.

Uulnero ras. a. p. id ē sauciare. vulnꝰ facere. ⁊ componitur cōuulnero as. ⁊ cor. pe. vñ Pāphilꝰ. vulneror ⁊ clausū porto sb̄ pectore telū

Uxoro ras. id est vxori coniungere.

Z ante E

z Zelotypo pas. n. p. i. inuidere vl̄ suspitionē hr̄e. ⁊ dr̄ a zelotipus. ⁊ pōt poni trāsitiue. vt Iste zelotypat vxorem suā. i. hꝫ suspitionē de ea.

Zelo las laui. a. p. i. amare. vel inuidere. vl̄ emulari. siue sequi ꝑ inuidiā. siue ꝑ amorem. Unde ps̄. Zelaui sup̲ iniquos pacē pctōꝝ vidēs Et zelor zelaris. d. p. in eodem sensu scꝫ amare vel inuidere vel emulari. siue sequi ꝑ inuidiam. siue ꝑ amorē. Unde. iij. Regū. xix. Dixit helias. Zelo zelatus sum.

Finit secunda pars huius vocabularij. videlicet de verbis.

Dum de nomi-

c nibus acverbis ceterisqꝫ declinabilibꝰ ꝑtibus duplici alphabeto satis cōmode tractauerimus visum ē ꝑ q̄utile fore si ꝑtes q̄ꝫ indeclinabiles nō minori cura expediremꝰ. Aduerbia videlicꝫ ꝑpositiōes. ꝯiunctiōes ⁊ interiectōes. q̄s q̄dē ꝑtes ita vt supra fecimꝰ itidē in ordinē alphabeti redigimus. vt earū facilior fiat inquisitio.

De A

a Prepositio est ⁊ interiectio ⁊ nomen. Prepositio. vt a summo ad imū. Interiectio. vñ Uirg. in buc. A tibi ne teneras. glacies secet aspa plātas. Et nos possumꝰ addere illud Hteremie. vbi a ē interiectio dolētis videlicet A a a dñe deꝰ. ecce nescio loqui. Itē nomen est ipius lr̄e.

A. ab. abs. e. ex eādē fere significationē habēt. nā dispositiones locales. temporales ⁊ ordinales signāt. Sed in h̄ differūt. q꞉ a e consonāte sequēte. plerūqꝫ ꝑponunt̄. Ab vero ⁊ ex vocali. ⁊ alijs nō asperis cōsonantibꝰ. Abs autem. c. q. t. sequentibꝰ ꝑponit̄ tam in appositione q̄ꝫ in compositione.

Ab ꝑpositio. omnibus in compositione preponitur litteris absqꝫ c. vel. q. vel t. Unde Ab si componis elementa queqꝫ sequūt̄. c q t. tm̄ simul he tres excipiuntur.

Abgregatim. id est dispersim.

Abiecte aduer. id est viliter. contemptibiliter.

Abintestato aduerb̄. i. sine testamento. vt Iste mortuꝰ ē abintestato. i. sine testamento.

Abusiue aduerbi. q̄litatl̄. i. improprie. quod ab vsu recedit ſm̄ Pap̄.

Accentuatim aduer. id est ꝑ accentus.

Acceleranter. i. festinanter. velociter. cito.

Accurrate. aduerbium. id est diligenter studiose curialiter.

Acriter. aduer. i. fortiter. crudeliter.

Accidiose. i. tediose. moleste. triste.

Ac. atqꝫ. ⁊ etqꝫ. idem sunt.

Acsi. id est. tanq̄ꝫ. vt Ille est dispositus acsi vellet mori.

Actenus aduerbiū. i. hucusqꝫ. vsqꝫ nūc. Et componit̄ ex ac aduerbio. ⁊ tenus. ⁊ caret aspiratione. ⁊ cor. penultimam. Quando aūt sunt due partes aspiratur. ⁊ acuitur te.

Acutim aduerbium. id est acute.

Ad est ꝑpositio. ⁊ significat diuersas circūstantias. Qn̄qꝫ notat circūstantiā localē vt vado ad ecclesiā. Qn̄qꝫ temporalē vt ad pasca. qn̄qꝫ ꝑsonalem. vt Uenio ad te. Qn̄qꝫ numeralem. vt Ille expendit denarios vsqꝫ ad vnuꝫ. Qn̄qꝫ primitatem. ⁊ tunc ponit̄ ꝓ iuxta. qn̄qꝫ causalem. vt cum dr̄ ad quid venisti. Iteꝫ notat similitudinis circūstantiā vt Nos habet ad porcos. id est ad similitudinē porcorū Itē signat circūstantiā cause finalis. ⁊ tūc ē idem quod ꝓpter. vt ille pugnat ad palmam. id est ꝓpter palmam. id est ꝓpter victoriam. Itē ponitur ꝓ contra. vt ibi. Ferit ad petraꝫ coquus ollam. id est contra petram. Iteꝫ ponitur ꝓ super. vt ad ripam iordanis. Itē ponitur ꝓ ꝓpe. vt Hic iacet ad portam. id est ꝓpe. Et nota qꝫ ad prepositio sequentibus his nouem litteris in compositione mutat d. in illas. scilicet. c. f. g. l. n. p. r. s. t. Unde. Cor flās. le. nis. pir. ra. sal. ta. ad sibi mutat. Tollitur inde tamen si sequitur consona post s.

Adeo aduerbiũ.pe.cor. Unde Grecism⁹. Dic adeo tm̃ dicas adeo quoq; certe. Affirmatiue quoq; dicas ⁊ quantitatiue. Papias võ dicit. Adeo id est valde.intantũ p̄terea certe

Adhuc aduerbium.in locutiõe affirmatiua notat continuationem preteriti status ⁊ priuat durationem.vt Petrus est albus.ad huc.id est ante hoc tempus fuit albus. et non est in albedine duratiuus. Quandoq; vero ponit̃ in locutione negatiua. ⁊ notat remotionez p̄sentis status ⁊ ponit futurum esse.;vt Antixp̄us non est adhuc sed erit in futuro ⁊ sic ponitur expectatiue.

Admodum aduer.pe.cor.id est valde. Et nota q̃ prepositio cum casuali loco aduerbij reperitur.vt admodum amodo.

Aduersus ⁊ aduersum ponunt̃ ꝓ aduer.qualitatis vel loci vt aduersus vel aduersum illũ. ⁊ ponitur indifferenter.

Adusq; tribus modis exponit̃.p̄mo.i. sepe vt feci hoc adusq;.i.sepe. Scd̃o est determinatiuũ tp̄is ⁊ tunc idem est q̃ donec.vt Expectauit adusq; fect.id est donec. Tercio determinat locũ.vt volo currere adusq; id est ad istũ locum.

Affabre.i.valde caute.ingeniose.

Affatin.i.abunde.largius aduer.intentiuuz.⁊ corripit fa.⁊ dr̄ a fatos ſm Pap̄.⁊ scribitur ꝑ n.⁊ vnũ f.⁊ acuitur in fine. Inuenit̃ etiam affatim pe.acũta.⁊ scribit̃ ꝑ m ⁊ geminũ ff.et non acuitur vltima.⁊ dr̄ ab affatus ta tum. licet regularius esset affatuatim. ⁊ tantũ valet quantum facunde. Unde in Grecismo dicit̃. Si dicas affatim tibi signabit abũde. Dicas affatim facunde significabit. Est a fatos primi caput.affatusq; secundi.

Affectuose sius sime aduerbium.id est cupide desideranter.

Afforis aduer.loci.pe.cor.signat de loco ⁊ i loco.⁊ componitur ex ad foris.

Age aduerbium hortantis ſm Papiã. Uel potest esse verbum.id ẽ dic.fac.incipe. Et scias q̃ age ⁊ agite non discernunt numerum quãdo sunt aduerbia. ꝫ indifferenter dicit̃ agite vni vel pluribus.

Ageratim.i.cumulatim.augmentatim.

Aggestim aduer.i.cumulatim.adunatim. Uñ ij.mach.xiij. Aggestim vndiq; hñs cineris.

Agiliter.i.velociter.cito.mobiliter.

Al's.i.in alio tp̄e aduer.temporis.vel al's.i. in alio loco aduerbiũ loci. Uel al's.id ẽ alit̃ aduerbiũ qualitatis.

Alibi.id est in alio loco.aduerbium loci.

Alicubi aduerbiũ locale ⁊ signat in loco.⁊ componitur ab alius ⁊ vbi.interposita c. deberet enim dici alibi.⁊ vt dicit Pap̄. Alicui.id ẽ vspiam in alio loco.

Alicunde aduerbium loci.i.de aliqua parte.

Alio aduer.loci ab alius.⁊ acuitur in fine.

Alioquin.i.alter aduer.qualitatiuũ.⁊ dicitur alius ⁊ quin ſm Huguitio. Pap̄.dicit Alioquin q̃ si minus.q̃ si nõ.vel aliter.si alio modo feceris coniunctio rationalis vel collectiua.ita dicit Papias.⁊ ꝓdu.pe. Unde Oratius in.v.sermonũ. Quod mechus feret aut sicarius aut alioquin.

Aliorsum aduerb.loci signat ad locum id ẽ versus aliam partem.⁊ dicit̃ ab alio aduerbio ⁊ versus vel orsum.

Aliquãdin.id est aliquãtisper. Et componitur ab aliq̃tum ⁊ diu ſm Hug.

Aliquando aduerb.tp̄is.i.interdũ.⁊ dr̄ ab alius ⁊ quando ⁊ acuit li.licet pe.sit longa.

Aliquãtisper.id est aliquantulũ ſm Huguitio. Papias autem dicit. Aliquãtisper.i. aliquã diu ꝑ aliquantulum temporis.

Aliquo ſm antiquos est aduer.loci. ⁊ accentuat̃ in fine. Uel ſm alios iste abltũs q̃ ponit̃ aduerbialiter ⁊ signat ad locũ.

Aliquotiens aduer.numeri.id est sepe.

Aliquorsum.id est versus aliquam partem.

Aliunde.id est de alio loco.

Alterne ⁊ alternatim aduerbium.id ẽ vicissitudinarie.

Alterutrum aduerb.i.mutuo Unde Jacobi.v. Confitemini alterutrum. Inuenitur etiaz alterutrim in eodem sensu.

Altrinsecus pe.cor.i.aliter.⁊ altrinsecus.id est econtrario.vtrinq;. Uñ Prudẽtius in hymno. Respondet ille altrinsecus. Uel ſm Papiam. Altrinsecus dextra leuaq; alterutrum. Unde Genesis.xv. Et vtrasq; partes contra se altrinsecus posuit.

Amaricose.amare idem.

Am prepositio semper inuenitur in compositione.

Amatim.id est amanter.diligenter.

Amodo.id est deinceps.

Amphi greca prepositio latine dicitur circum vel dubium.

Amplexim aduer.id est coniunctim.

Ana grece sursum latine. Est aũt ſm Pap̄.interiectio dep̄cantis ⁊ accentuatur in fine.

Ana etiã dr̄ re. Inde Anapestus pes metricus quasi repercussus.

Angenter.id est constringenter.

Aniculose.i.ridiculose fabulose.

Annuatim aduer.id est singulis annis.

Ante aduerbium est.⁊ signat locum ⁊ tempus.

Antea aduer.tp̄is.⁊ solum tempus signat.

Anti.id est contra.

Antiq̃tus aduerb.i.ab antiquo olim quondã.

Antonomasice.id est excellenter.

Anxiatim ⁊ anxie aduer.id est triste.

Apapage ⁊ apagite vident̃ aduerbia magis q̃ verba.nisi quia vident̃ discretionem numerorũ habere.q: apage id est recede. vade ad vnum refertur. Apagite.i.recedite vadite ad

plures referẜ. ẜ hoc forte nō ɔtingit ex vi ad uerbij ẜ ex vi vboꝝ quā habent in se.

Apagesis. i. sta in pace vel habeas pacē aduerbiū comicū. Vn̄ Terenti⁹. Obsecro mi homo apagesis. Pap. vo dicit Apagesis. i. recede sis sanus sis pacificus. i. tace.

Aperte tius tissime. i. manifeste.

Apostatice id est peruerse preuaricanter preuaricose.

Apprime aduer. i. valde.

Apud. i. circa ⁊ dꝫ scribi p d.

Arcuatim aduer. i. circuatim cameratim.

Argutim ⁊ argute aduer. i. diserte efficaciẜ.

Arreptim. i. raptim

Arroganẜ tius sime aduer. i. supbe

Artice. i. artificiose ingeniose

Artuatim aduer. i. membratim

Arte tius sime. ⁊ artim aduer. i. strictim

Asciatim aduer. id est dolatim. cesim carptim. diuisim.

Assidue. i. frequenter.

Aspere rius rime aduer. i. dure truculenter.

Ast. i. sed

At cōtra due ptes sunt

Attrociter. i. crudeliter

Attamen cōiunctio. i. sed ⁊ cor. ta. Vn̄ Ouidi⁹ Nihil mihi rescribas attamen ipse veni.

Attat interiectio timentis vel expanescentis.

At vbi due dictiones sẜ. ⁊ duob⁹ accentib⁹ regende. vn̄ ad Sal. iiij. At vbi venit plenitudo tpis misit de⁹ ⁊c̄. i. sed postq̄. Aliqn̄ tn̄ at ubi ⁊ astubi est quedā irregularis vocū congeries nō ꝓprie cōpositio ẜ fungitur loco vnius dictionis ⁊ tunc sub vno accentu ꝓferẜ ⁊ grauaẜ penẜ.

Atq̄. idē est qd̄ et. ⁊ qn̄q̄ poniẜ p q̄.

Atqui. i. certe. ⁊ est quedā irregularis ɔgeries vocū. vn̄ Boeti⁹ in. ij. de cōsol. Atqui viget incolumis. Atqui. i. certe

Auctim. i. crescenter

Audaciter ⁊ audacter aduer. i. fortiter.

Auide dius dissime aduer. i. cupide.

Auspicato aduer. i. oportune omnino. Vn̄ therentius in Andria. Haud auspicato huc me appuli

Austere vel austeriter. i. aspere dure

Aut p t. cōiunctio. i. vel. Sed haud p d. aduer. negandi.

Autem cōiunctio. i. sed

De B

Basilice. i. inuicte fortiter.

Bene aduer. qualitatis.

Benigne aduer. i. gratuite

Bis aduerbium numeri sumptum est anormale a duobus.

Bifarie. id est duobus modis vel in duab⁹ partibus.

Blande. i. adulatorie leniter dulciter

De C

Calculatim aduer. i. numeratim

Callide p duo l. aduer. i. astute

Candide aduer. i. splendide

Carptim aduer. i. sparsim distinctim diuisim.

Caste stius sime aduer. i. pure. incorrupte.

Cata ꝑpositio greca est ⁊ qn̄q̄ tm̄ valet q̄tum trans. vt catagrapho. i. transcribo. qn̄q̄ tantū q̄tum per. vt cata antifrasim. i. p antifrasim. Qn̄q̄ tantū q̄tū supra vel iuxta. vt cata matheū. i. iuxta vel supra matheū. ⁊ ponitur p breui etiā vt in cathalogus.

Cateruatim aduer. i. multipliciter vel gregatim. vel p cateruas vel de caterua in cateruam

Catholice. i. vniuersaliter vel cōmuniter.

Cauponatim aduer. i. fraudatim admixtim vl̄ adulteratim vl̄ alternatim

Caute vel cautim aduer. i. callide astute vl̄ secure prudenter.

Celebriter aduer. i. solenniter

Celit⁹ aduer. loci pe. cor. i. de celo vel deo. vel diuinit⁹. vt Gabriel missus est celitus. i. a celo vel deo vel diuinitus.

Celse. i. sublime vel alte.

Centies aduer. i. centū vicib⁹

Cenose aduer. i. fetide luculenter hircose.

Ceruicose. i. arroganter supbe

Certe aduer. affirmandi. i. quinimo.

Cesim aduer. i. diui. artuatim. ⁊ dr̄ a cedo dis. cecidi ẜm Hug. Pap. vo dic̄ Cesim p cedes quō vicissim p vices quasi limate vel dolate vel gradatim.

Cesim aduer. i. cedendo vel gradatim.

Ceterū cōiunctio aduersatiua tantū valet q̄tū sed. vn̄ Prosper. Ceterū iniquus ignorat se puniri. Vel ceterū. i. nam

Ceu aduer. silitudinis sicut quasi quemadmodum tanq̄.

Cinctim aduer. i. strictim consertim

Circū ⁊ circa dicunẜ a circus. Circa referẜ ad locū vl̄ ad tp̄s. Vn̄ tpaliter inueniẜ. vt circa viginti annos. ⁊ localiter. vt circa eccl̄iam. Circa vo tm̄ est locale quasi vndiq̄ vt circū montem. Circa p cōpositionem vel potius p quandam irregularitatem iungiẜ cum istis. Quocirca pro coniunctione causali vel illatiua. Circumcirca ꝓ aduerbio loci. ⁊ similiter circumquaq̄

Circiter diciẜ a circus ⁊ refertur ad numerū et ad temp⁹. ⁊ est tm̄ temporale respectu numeri. vt circiẜ viginti annos. circiter nonas decembris. Licet qn̄q̄ inueniaẜ ⁊ locale. ẜ improprie. vt in Salustino. Depssus humi circiter viginti pedes. sed hoc non fit nisi propter numerū

Circū aduer. est ⁊ qn̄q̄ ꝑpositio ẜm Donatum ⁊ seruit actō casui ⁊ est tm̄ locale. vide supra in circa. Et nota q̄ circū quando componiẜ

cũ dictione incipiente a vocali m. debet scri-
bi sed nõ pferri. vt circũago circũamictꝰ cir-
cumeo circumitus. Unde. Circum cõposita
vocalis si cõiũgetur. M. nõ profert sed sola
figura tenet.

Circũquaqꝫ. i. ex omni parte vndiqꝫ

Circumscriptorie aduer. i. callide versute sur-
reptiue.

Circũscripte aduer. i. argute caute vel stricte

Circũspecte idem.

Cis aduer. loci. i. ex ista pte. Uñ cis ⁊ citra sũt
eiusdẽ signatiõis nisi ꝙ cis ẽ tm̃ locale sed ci
tra qñqꝫ tpale qñqꝫ locale. vt citra definitum
tps. Itẽ cis ꝓprie ꝑponit ꝓprijs noibꝰ mon
tiũ ⁊ fluuioꝝ. vt cis rhenũ. cis alpes. ſ citra
ꝓprie appellatiuis noibꝰ locoꝝ. vt citra foꝝ
sed qñqꝫ ꝑ iproprietatẽ cis ꝑponit appellati
uis. citra ꝓprijs ⁊ citra cõpat citerior terri-
mus vł citimꝰ. ⁊ est citerior idem qð interior
ꝓprie ex ista pte. sed citimꝰ. i. ꝓximꝰ. Item a
citra dr citer tra trũ. i. vicinꝰ ꝓximꝰ. ex hac ꝑ
te ꝙ pt eẽ positiuꝰ istoꝝ. s. citerior citerrimꝰ.
vñ Cis ꝓpriũ sepe citra cõe reqrit.

Citate tius sime. i. citatim aduer. i. cito mobili
ter agiliter.

Cite tius sime. aduer. i. agiliter velociter viua
citer.

Cito aduer. i. statim

Clam aduer. qualitatis. i. occulte latenter.

Clamdestine. i. secrete latenter tacite

Clare rius sime aduer. i. splendide.

Coactim aduer. i. vrgenter violenter Coacte
idem.

Coercibiliter aduer. i. constrictim.

Collatiue aduer. cõferendi. Uñ Pris. dr age-
re de lr̃a collatiue. vbi ostendit q lr̃a cui lite
re cõfert ad cõstitutionem syllabe.

Comatice. i. compendiose breuiter.

Comedice. i. delectabiliter

Comiter tius sime aduer. i. curialiter facete

Cominꝰ aduer. i. iuxta sine intermissione sta-
tim fere in pñti sił ꝓpe de ꝓximo. cui cõtrariũ
est eminꝰ. Cõminꝰ cũ duabus m. scribit ſm
Pap. ⁊ cõponit ex cõ ⁊ minꝰ. ⁊ sic dr in Gre
cis. Eminꝰ a lõge ſ cominꝰ ad ꝓpe spectat.

Cõmode dius sime aduer. i. ꝓficue. vtilit mã
suete.

Cõiter. i. generaliter pluraliter oĩfarie.

Cõpendiose aduer. i. breuiter vł vtiliter. vt iste
loquit cõpendiose. i. breuiter ⁊ vtiliter

Cõpetenter tiꝰ sime. i. cõuenient congrue

Cõplexim. i. coniunctim

Cõpte tius sime. i. ornate polite

Con ꝑpositio scribit ꝑ o ⁊ n. ⁊ nunqꝫ inuenit
in appositiõe ſ in cõpositiõe tm̃. sicut di dis.
re se an con. ⁊ mutat qñqꝫ n in m. maxime se-
quente b. vt cõburo m. vt cõmitto p. vt cõpo
no. Itẽ cõ in cõpositiõe qñqꝫ ꝑdit n. sequen-
te vocali. vt coeo cois causa euphonie.

Cõcito. i. cõfestim mox ꝓtinus ilico statim

Cõcorditer aduer. i. vnanimiter vno corde.

Cõcretim. i. coagulatim cõglobatim.

Cõditionaliter aduer. i. sub conditione.

Cõfestim aduer. q̃si cũ festo a cõ ⁊ festũ qð est li
gnũ ad qð tigna festinant. sicut eñ tigna fe
stinãt vt sint cũ festo ita nos festinamꝰ vt qð
facere volumꝰ sine interuallo sit cõfestim. q̃si
statim cũ ꝑsentia ꝑtereuntis rei vł tpis. Uel
cõfestim cõponit a con ⁊ festino nas. vł a cõ
⁊ statim ſ prius dictũ verius est.

Cõfidenter tiꝰ sime. i. audacter vel ꝑsumptiue.
⁊ põt accipi in bono ⁊ in malo

Cõgestim aduer. i. accumulatim.

Cõglobatim aduer. i. spissim vł accumulatim

Cõgrue ⁊ cõgruenter aduer. i. cõuenienter.

Cõiecturaliter aduer. i. opinatiue

Cõstanter tius sime. i. ꝑseueranter.

Cõsulte. i. sapienter vel cũ cõsilio.

Cõtinuatim. i. cõiunctim iugiter

Cõtinue aduer. ꝓ quo sepe ponit cõtinuo. id ẽ
cõtinuatim vel statim.

Cõtumaciter tiꝰ sime. aduer. i. supbe. repugnãt
ter negligenter cõtemptibiliter.

Copulatim aduer. i. cõiunctim

Coram ꝑpositio seruit abltõ. vt coram deo pla-
cet hũilitas. Item est aduer. qualitatis idem
qð manifeste vł patent vel aperte. vt Nobis
in theatro morantibꝰ qdam corã surrexit et
locutus est. i. patienter euidẽter aperte. ⁊ dr
a cor ⁊ am ꝑ apostropham. qð eñ fit corã añ
cor fit. ⁊ ꝓdu. ꝑniã. vñ in aurora. Corã lan-
guoris ꝓpulit omne genus.

Cordate. i. sapienter cõuenienter honeste.

Cordicitus aduer. pe. cor. i. cordetenꝰ. Uñ Si
doniꝰ. Prudentibꝰ inqt cordicitꝰ insitũ est.

Cordintime. i. ex toto corde

Cras aduer. tpis. ⁊ ꝑtinet ad futurũ tps

Crebre crebriꝰ creberrime aduer. i. sepe

Crebro. i. frequent aduer. Põt etiã esse nomẽ
⁊ tũc est ablatiuus huiꝰ nois creber ra rum.

Criminose sius sime. i. flagitiose

Crudeliter lius sime aduerbium. i. seuiter ma-
lignanter.

Cũ ꝑpositio abltõ casui seruit ⁊ scribit ꝑ u ⁊ m.
⁊ venit solũ ꝑ appositionẽ. ⁊ lʒ in qcũqꝫ ⁊ cu
iuscunqꝫ cũ veniat ꝑ cõpositionẽ. hoc tñ ẽ vir
tute huiꝰ cõiunctiõis qꝫ. Itẽ cũ aliqñ est ad-
uer. tpis. vt cũ ꝓ qñ. Inuenit cõ ꝑ o ⁊ n. ⁊ ve
nit tm̃ ꝑ cõpositionẽ.

Cumulatim aduer. i. ꝯgestim.

Cũtatim aduer. i. dubitant vł morant vł oino (siue oĩ mõ

Cupide dius dissime aduer. i. auare.

Cur aduer. i. ꝙobrem quare ⁊ ẽ interrogatiuũ
⁊ relatiuũ.

Curialiter lius ime aduer. i. facete. morigerate

Curiatim aduer. i. de curia in curiã. vel curiatim
id est curialiter.

Curiose sius sime. i. facete.

Cursim aduer. id est cursibiliter. cito velocit. festinanter repente.

De D

Dapatice aduer. i. magnifice vel large. dapsiliter. vel munificenter.

Dapsiliter lius sime. aduer. id est large.

Datim aduer. id est de dato in datum.

De ꝑpositio. regit siue exigit ablatiuū casum. ⁊ dicit qn̄qꝫ naturam. vt Iste pannus est de lana. Aliqn̄ originem. vt Iohes de ianua. Aliquādo ordinē. vt de mane fit meridies. id est post mane. Et creare est de nihilo. id ē post nihilum aliquid facere.

Decenter aduer. id est honeste.

Decetero. i. denuo. deinde iterū. Et scias ꝙ nō est hic compositio. sed quedam irregularis vocum congeries.

Decies aduer. numeri. i. decem vicibus.

Decursim aduer. i. fugaciter vel defluenter.

Deculsatim aduer. i. adornate ⁊ venustatim.

Dedecorose sius sime. aduer. id est inhoneste.

Deformiter aduer. i. turpiter.

Defunctorie. i. transitorie leuiter.

Deinceps. i. ab hodie in antea. aduer. tpis. vel ordinis. ⁊ desinit in ps. Et vt dicit Hugui. cōponit a de ⁊ incepto. ⁊ dicit ꝙ pe. acuitur. sic delonge abintus.

Deinde. i. decetero, iterū denuo.

Deintegro. i. iterum vel rursus. sm papiam.

Delonge. id est remote.

Demum. id est postmodum. nouissime. maxime xo iterum.

Deniqꝫ. i. postmodū. postremo. nouissime. ⁊ cōponitur ex denuo ⁊ qꝫ. Et scias. ꝙ qꝫ coniunctio encletica nō inclinat h accentū syllabe ꝑcedentis ad se. qꝛ ꝑcedens vocalis corrupta est ita a simili dic de vndiqꝫ.

Deorsum aduer. loci. ⁊ acuit pe. ⁊ cōponit a de ⁊ orsum.

De post fetantes. i. de ouibus In hac enī locutione posterior ꝑpositio regit casum. Sic etiam dicendū est de illis. de sub pede. de prope fontes. ⁊ consimilibus.

Deretro cor. re. vn̄ Baruth. v. Uisa itaqꝫ turba deretro ⁊ ab ante. ⁊ componit a de ⁊ retro vide a simili. in desup. ⁊ etiam in retro.

Desidiose. i. pigriter.

Despecte tius sime. aduer. i. contemptibiliter.

Desup. si sequit casus. vt desup terrā. due ꝑtes sunt. potest tamen esse vna pars.

Deterius deterrime. aduer. i. peius pessime.

Dextrorsum. i. dextrā ꝑtem. vel versus dextram partē. a dextra ⁊ orsum. vel versum componitur. ⁊ est aduerbium.

Dextrouersum. id est in dextram partem vl' versus dextrampartem.

Di ⁊ dis sunt ꝑpositiones q̄ nō inueniunt per appositionē. ꝫ in compositione tm̄.

Dia apud grecos plures significationes habet Scdm enī qd̄ scribit ꝑ y. grecū nomen ē eiusdē significationis cui⁹ ē hoc nomē duo ꝫ qn̄ scribit ꝑ iotā pōt esse causalis cōiunctio Tn̄ sepe ponit vbi nos ponim⁹ causam. Et pt eē ꝑpositio greca eiusdē significatōis cui⁹ est de apud latinos. Nam sm Hug. Dya grece. id est duo. ⁊ scribit etiam ꝑ y grecū. Sed dia. i. de. ⁊ scribitur ꝑ i. latium.

Dietim aduer. i. de die in diem. vel ꝑ singulos dies. qd̄ ⁊ diatim inuenit.

Difficaciter tius sime. aduer. i. difficulter.

Difficiliter vl' difficulter. li⁹ lime. aduer. i. grauiter. Et scias ꝙ ꝓ facilit vtimur facile. et ꝓ difficiliter vtimur difficile vel difficulter.

Digestim aduer. i. ordinatim.

Diligenter tius sime. aduer. i. accurate.

Dilucide aduer. i. discrete. plano sermone. euidenter. aperte clare.

Dire. i. aspere. crudeliter.

Dis ⁊ di. ꝑpositiones semꝑ inueniunt in cōpositione. Item dis grece dicitur bis latine.

Diserte. i. lucide. sapiēter facunde, eloquenter

Disertim idem.

Disiunctim. id est separatim.

Discursim aduer. i. passim vel sparsim.

Dispendiose sius sime. aduer. id est largiter. ꝓdigaliter.

Dissensim aduer. i. discordanter.

Distillatim. i. guttatim.

Districte tius sime. aduer. id est seuere. austere aspere.

Diu aduer. tpis. ⁊ dī a dies. ⁊ accipit ꝓ determinato spacio tpis. ⁊ ꝓ indeterminato sicut dies. Inde ꝑ cōparationē. h ⁊ hec diutior. et hoc diutius. ⁊ diutissim⁹ ma. mū. Et inde diutius ⁊ diutissime aduer. q̄ magis sunt in vsu q̄ꝫ ꝑdicta noīa. Et ꝑ cōpositionē interdiu. et aliq̄ꝫdiu ⁊ q̄ꝫdiu. Pnt etiā q̄ꝫdiu eē due voces Pap. sic dic. Diu multo tpe. tarde. Si aūt ē vna ps q̄ꝫdiu debet scribi ꝑ n. ⁊ non ꝑ m.

Diutine. id est aliq̄ꝫdiu.

Diuersimode. id est varie multipliciter.

Diuisibiliter aduer. i. sepabiliter. ⁊ ꝑ compositionē indiuisibiliter. id est inseparabiliter.

Diuinitus aduer. id est ex dijs vel a dijs factū.

Dolose. id est fraudulenter.

Donec aduerbiū. id est q̄ꝫdiu, quoadusqꝫ.

Dotate tius sime. ⁊ dotatim aduerbium. id est abundanter.

Dum ponitur ꝓ cum. vel donec.

Dudum id est longe ante.

Dubie. magis dubie. dubijssime aduerbium id est sub dubio.

Dubitāter ti⁹ sime. aduerb. i. dubitatiue idem.

Ducenties. aduer. numerale. i. ducentis vicib⁹

Dumtaxat aduer. quantitatis. id ē tm̄modo. ⁊ cōponitur a taxo ꝓ licitari. qꝛ licitatores rez in foro considerantes, dicunt tantū valet. Et

inde dumtaxat ponit' p tm̄modo. Vel componit' a taxare p dicere. q illud qd dr̄ tūc tm̄ est dum dr̄. Vel vt dicūt componitur a taxo p arbore amarissimi succi. ex cui⁹ succo si quis semel gustauerit. sufficit ei tm̄ semel gustasse Sed hoc nō placet Priſtiano dicente q dūtaxat. i. tm̄mō ad aduerbio dum. ꝛ vbo taxo. taxas. cōponit'.

Duodecies aduer. i. duodecim vicibus.

Dupliciter tius sime. aduer. i. duobus modis.

Dure durius sime. ꝛ etiā duriter aduerbia sunt qualitatis.

De E

E. prepositio est. ꝛ in cōpositione priuatiuū est. vt eneruis. vel intentiuū. vt enarro. vel p extra ponitur. vt educo.

Ea tenus sunt due partes. ꝛ sub duobus accentibus proferunt'.

Econtra aduerbiū ordinandi. ꝛ acuit pe. sicut de contra.

Ecce aduer. demonstrandi.

Ecubi cōponit' ab en ꝛ vbi. mutata. n in c. quasi ecce vbi.

Edaciter cius sime. aduer. i. voraciter.

Edepol. id est per edem pollucis aduerbiū iurandi. ꝛ acuitur in fine.

Effeminate. i. fragiliter. muliebriter molliter.

Efficaciter cius sime aduer. i. potenter. fortiter

Egre aduerbiū. id est difficulter. acerbe. moleste. sm̄ Pap.

Egregie magis egregie. egregiissime aduerb. i. excellenter p̄cipue nobiliter eleganter.

Ei. interiectio dolentis vnius syllabe est. Est ei datiuus cum deberet minui vna syllaba a genitiuo. sicut om̄ia in ius facientia gtm̄. p dieresim pfertur causa differentie ei interiectionis. Sicut igitur ei eidem eisdem p dieresim pferuntur. sm̄ Pap.

Eia. id est age ꝓprie aduer. hortandi.

Eleganter tius sime. aduerb. id est egregie. nobiliter vrbane.

Elute tius. sime aduer. id est munde. madide insipide.

Elimatim aduerb. i. clare purgate. pure pulcre electe euidenter.

Emicatim aduer. id est splendenter.

Eminenter tius sime. aduer. i. apparenter.

Eminus. i. pcul. Sed cōminus. i. ꝓpe. ꝛ sūt aduerbia loci. Unde Pristian⁹ dicit. Emin⁹ et cōminus localia sunt. Unde quidā Eminus ad longe. s cōminus ad ꝓpe spectat.

En grece. id est in latine. Itē en est aduerbi. demonstrandi. id est ecce.

Enim coniunctio. id est quia.

Em̄ uero componit' ex em̄ ꝛ vo. ꝛ acuitur in penul. vt dicit Papias ꝛ Hugui. Est em̄ enim uero idem qd certe. coniunctio affirmatiua.

Enucleatim aduer. vl' enucleate tius. sime. aduer. i. clare vel apte. manifeste. ꝛ cor. nu.

Enixe. id est studiose. humiliter.

Eo. i. illuc. illo. Itē eo is. est verbum.

Eousq3. id est intantū. sm̄ Papiam.

Equidem. i. certe cōiunctio approbatiua vel expletiua. licet ꝛ alia possit eē. ꝛ corr. pe. Vn̄ in Aurora dr̄. Nō equidē sanctos vt me saluēt p̄cor il. i. ꝛ ē figure simplicis. vnde dicit Pristian⁹. in. xvj. li. Quidē equidē ꝯiunctionē compositā eē extimāt ab ego ꝛ quidē s errāt simplex em̄ est. Unde Hiere. xxxiij. Equidē semen Iacob ꝛ dauid serui mei ꝛc̄.

Eque equs equissime. aduerb. id est iuste recte.

Eregione. id est ex opposito. sicut vna regio alij opponitur. ꝛ contra eam distinguitur. ꝛ est q̄dam irregularis vocum congeries. potius q̄ compositio.

Erga. i. ꝯ vel notat affectū in bono. vn̄ Affectū semper. ꝛ nil aliud notat erga.

Ergo. id est idcirco.

Esculente tius sime aduer. id est crapulose.

Esto aduer. ꝛ est psonaliter esse. s essentialit' id est substantialiter esse.

Eternaliter aduer. i. eue ppetue.

Etiā cōiunctio causalis ē vel copulatiua. vl' sm̄ diuersa adiūcta alteri⁹ speciei esse pōt.

Ethice. id est moraliter.

Eu vox respondentis aduer. est.

Eus. vox vocantis. aduer. Inuenit' etiam heu aspiratū. ꝛ ē interiectio dolentis.

Euax ē interiectio leticiā mentis signans.

Euestigio. i. cito vl' cōtinuo. statim. ꝛ componit' ab e ꝛ vestigiū sm̄ Hug. s dic q in veritate h nō ē cōpositio. s irregularis vocū cōgeries. ꝛ h ideo. q casus cū sua p̄positione fungit' loco aduerbij vel aduerbialis determinationis. Unde psūt casualia cum suis p̄positionibus ad interrogationes aduerbiorū r̄ndere vt Quo vadis ad vrbem qn̄ facies hoc. Euestigio. i. cito vel statim vel mox.

Euge aduer. ꝛ pōt etiā aliqn̄ esse interiectio. ꝛ ē euge. qn̄q3 exultatoriū vel exultantis. Unde Math. xxv. Euge serue bone ꝛ fidelis. q super pauca fuisti fidelis supra multa te constituā. intra in gaudiū dn̄i tui. Euge. i. bene tibi sit sm̄ Chrys. Vel sm̄ Rabanū. Euge dicit' q̄si ad bonū genitus ab eu qd ē bonū ꝛ genitus. Et videtur esse compositio. s potius ē etymol'. ꝛ sic est exultatoriū vel applausoriū Glo. autem dicit. Gaudens dn̄s in gaudium intrare iubet. ꝛ sic est congaudentis. Itē euge aliquādo est irrisorium. Vn̄. Ps. Dilatauerunt sup me os suum. ꝛ dixerunt mihi Euge euge. viderunt oculi tui ꝛc̄. Et sic est euge irrisoriū vel exprobratoriū. siue exprobrātis Itē euge est exhortatoriū. vnde ꝓpheta. Nō dicant in cordibus suis euge euge anime nostre. nec dicant ꝛc̄. Item euge aliquando est adulatoriū. vnde Ps. Ferant cōfestim ꝯfu-

bone suaz q̄ dicūt mihi euge euge. Inuenit̄ etiā euge aduer. positū noīalit̄ ꝑ adulatōne vl' adulatoria laude. vñ Persi⁹. Euge tuū ⁊ velle. nā velle h̄ excute tuū q̄si dicat excute. i. remoue tuū euge. i. tuā adulatōez ⁊ tuū velle

Euidenter. i. aperte manifeste

Ex modo pro extra ponit̄. vt excludo. exlex. mō priuatiuū eit. vt explico exero. modo intenti uū vel perfectiuū est. vt exoro. expleo efficio. extendo. Item ex prepositio interdum ꝓ val de accipitur. sicut excelsus. Interdū ꝓ extra vt exul. s̄m Pap̄.

Exaggeratim. id est valde cumulatim. augmē- tatim.

Examussim. aduer. i. valde sine dubitatione ⁊ oīno sine dubitatōne. ⁊ componitur ab ex. ⁊ amussis qḋ ē plūbatū cementarioꝝ. Nam p̄ positio in hac compositione auget. vñ Pris. Uides ergo ꝑ seipam sillabā deficere ꝑdicto rū rōne nec aliter posse examussim tractari ni si postea sit in dictione.

Eximprouiso non est dictio composita s̄ q̄dam irregularis vocum congeries fungens loco vnius dictionis

Exin. exinde exhinc deinde. idem sunt. s. postea

Extemplo dicendū est nō extimplo. Tractū est eñi ab antiquoꝝ consuetudine qui audire so lebant responsa in templis. completo officio dicebat sacerdos clara voce extēplo. ac si di- ceret exite de templo. Quo hoc igitur statim audito exibant. ita inoleuit vsus vt poneret̄ extemplo aduerbialiter ꝑ statim vel ꝯfestim ita dicit Alex. Hugui. autem in libello de ac centu dicit. ꝙ extemplo dicendū est ꝑ e. non extimplo per i. Papi. etiam dicit. Extemplo repentine. extemplo subito. id est extra tēpo ris amplitudinem. Alij autem dicunt ꝙ ex- templo non est vera compositio. sed poti⁹ q̄- dam irregularis vocum cōgeries. sicut dece tero defacili. Unde prepositio hic non venit per compositionem sed per appositōnem. vñ Prouerbio. vi. debet dici. Huic extemplo ve niet perditio sua. licet ex vicio scriptorum in ueniatur extimplo per i. scriptum ⁊ male.

Expedite tius sime. id est prompte libere exo- lute.

Explicite. i. ordinate ostente manifeste.

Extra aduer. loci est. ⁊ dicitur a p̄positione ex. vel est p̄positio. Unde. Extra pro ꝓpter ⁊ ꝑ sine dico frequenter. Et quandoq̧ locū de- notat exteriorem

Extrinsecus. i. deforis aduer. loci. potest tamē esse nomen extrinsecus ca cum.

Exultanter. i. gaudenter.

De F

Fabre aduer. i. caute ingeniose pulcre artificio se. artificialiter.

Fabulose aduer. i. per fabulas

Faciliter lius lime. id est leuiter sine difficulta- te. ⁊ ꝑ compositionem difficiliter vel difficul ter. aduerbia. id est non leuiter. Et nota ꝙ ꝑ faciliter vtimur facile. pro difficiliter vtimur difficile vel difficulter.

Faculenter tius sime. id est splendide. ornate. lucide.

Facunde. id est eloquenter diserte.

Faciliter cius sime. aduer. id est deceptorie.

False sius sime. i. mendaciter vel fallaciter.

Familiariter rius. sime. id est domestice amica biliter.

Fastuose sius sime. supbe fraudulēter. versute

Fatim aduer. id est multum vel abundanter.

Fatue magis fatue fatuissime. aduerbi. i. stulte

Fauste aduer. i. ꝓspere. feliciter pie.

Fecunde dius sime. id est fertiliter abunde. fru ctuose.

Fede dius. dissime. i. sordide. turpiter.

Feliciter cius cissime. i. ꝓspere. fortunate.

Fere aduer. i. ꝓpe vel iuxta. ⁊ dr̄ a fera. Cū eniz toto corpe fere ferāt̄. sunt magne celeritatis q̄tuor q̄ppe pedibus vtuntur s̄ celeribus oīa iuxta sunt. ⁊ ideo fere cōpetenter ponit̄ ꝑ iu xta vel ꝓpe. Item fere. i. pene ferme.

Fermе. id est quasi pene fere.

Fertiliter lius sime aduerbium. id est abundā- ter fructuose.

Feruide dius dissime. id est calide iracunde.

Festināter. i. acceleranter. cito velociter.

Festiue. ⁊ festiualiter. id est solenniter.

Fictim aduer. id est ficte.

Fideliter lius sime. i. s̄m fidem. ⁊ ꝑ compositio nem. Infideliter lius sime.

Fiducialiter. id est confidenter. fidenter.

Figuraliter. figurate figuratim. figuratiue typi ce. omnia idem.

Firme mius sime. ⁊ firmiter idem.

Flagiciose. cius sime. id est viciose. libidinose. turpiter criminose.

Flexibiliter. id est mobiliter.

Fluide dius. sime. id est madide

Foris ⁊ foras. ⁊ vtrūq̧ est aduerbi. loci. s̄ diffe runt. q2 foras signat ad locū. vt Lazare veni foras. Foris vo in loco signat. vt foris sum ⁊ de loco vt Foris venio. Foris componitur Afforis. deforis. efforis. p̄foris. ꝓforis ⁊ om nia signāt in loco vel de loco. Sicut intro si- gnat ad locū intus de loco ⁊ in loco. Uñ In tro foras ad significat. intus foris ⁊ de.

Forsan. forsitan fortassis fortasse. forsis fortui tu. a fors dicunt̄. ⁊ dubitatiue ꝓferunt̄. sicut ⁊ fors dubitabilis est. s̄ distingue. Fortuitu est aduer. euentus. Fortassis ⁊ fortasse sunt aduerbia temeritatis.

Forsis. forsan. ⁊ forsitan. sunt aduerbia dubi- tandi.

Forte fortuna. est aduerbiū euentus. Et cōpo- nitur a forte ⁊ fortuna. ⁊ designat ꝓspeꝝ euē

tū.i.bono omine bona fortuna
Fortiter tius.sime.aduer.i.firme audacter
Fortuitu aduerbiū euentus.pro quo etiam qñ
que inuenitur fortuito ablatiuus positus ad-
uerbialiter.
Fragiliter lius.sime.aduer.i.debiliter.
Fraudulenter tius.sime.aduer.i.dolose
Frequenter tius.sime.i.sepe assidue
Fructuose sius sime.i.fecunde
Frugaliter.i.vtiliter sobrie. moderate tempe-
rate continentur
Frustra.aduer.qualitatis.i.incassum. sine cau
sa.sine effectu.
Frustatim aduer.i.diuisim vel particulatim.
Fulgide.dius.sime.aduer.i.splendide.
Funditus.i.per totū.per omnia

De G

Generaliter lius.sime.i.vniuersaliter cōiter.
Generatim aduer.discretiuū.id est per singula
genera
Generose sius.sime.i.nobiliter
Geniculatim.i.flexibiliter.
Gestuose aduer.i.agiliter flexibiliter.
Globatim aduer. id est cumulatim spissim. Et
per compositionem cōglobatim. id est cumu
latim spissim.
Glomeratim aduer.i.cumulatim.adunatim.
Gloriose.sius.sime.i.cum gloria
Glutinanter ⁊ glutinatim aduer.i. coniūctim.
Gradatim aduerbiū.id est per gradus.successi-
ue paulatim
Gratis aduer.q̄litatis.i.sponte sine causa sine
spe remuneratōnis sine precio
Gratuite aduer. id ē gratis sponte ⁊ sine causa
Pro quo inuenit' qñque gratuito ablatiu' vl'
datiuus positus aduerbialiter
Gratulanter.i.letanter
Grate tius.sime.aduer.i.placite gratanter
Grauiter.i.ponderose vehementer.moleste.
Gregatim ⁊ aggregatim.id est adunatim. con-
iunctim.
Guttim.i.guttatim vel p stillas.

De H

Haud p nō est aduer. negandi. ⁊ scribit' p d ⁊
aspirat'. Item sm Pap. Haud secus nō ali-
ter. Haud pcul nō longe. Item inuenit' aut
cōiunctio p t.⁊ sine aspiratōne
Heccine sunt due ptes. h ⁊ ne. ⁊ grauat' pe. vñ
hic nō inclinat cōiunctio encletica accentum
pcedentis sillabe ad se.i.iuxta se. qd accidit
ppter corruptionem p̄cedentis vocalis. Vñ
eñ heccine cū deberet dici heccene corrupta
est ibi sillabica adiectio ce. vide supra in tra-
ctatu de accentu. Idē dicas de siccine. Itez
cine adiūgitur aliqñ huic pnomi h pro silla-
bica adiectione ⁊ tūc deberet legi nō interro
gatiue s remissiue. vñ Treno.ij. Plauserūt
sup te manib' omēs transeūtes p viam. sibila
uerunt ⁊ mouerūt capita sua sup filiam ihrl'm
heccine est vrbs dicentes pfecti decoris. gau
diū vniuerse terre. Heccine.i.hic. Item Isa.
xx. Heccine erat spes nostra ad quos cōfugi-
mus in auxiliū. vt liberaret nos a facie regis
assyrioꝝ. ⁊ quō effugere poterim' nos. Et ita
aliqñ in siccine. cine ē syllabica adiectio. Et
tunc siccine.i.sic.
Hercule aduer.iurādi.i.p herculē iuro.q̄ ē me-
diusfidius.s. semideus ⁊ semihomo.qr ex p-
te matris.s.Alcmene hō. ⁊ ex pte pris.s. Io
uis dī deus fidius.i.fili'. Et ponit' ibi d.pro
l. Antiq eñ sepius posuerūt d p l. vt celda p
cella. Uel medius.i.melius. fidelissimus int'
deum ⁊ hominem. Dicitur eñ hercules por-
tare responsa ab his ad illos.
Heri aduerbium temporis. ⁊ corripit primam.
Unde Esopus. Fallere vult hodie si qua fe-
fellit heri.
Heriliter aduerbium.id est dominanter.
Hic sepe ponit' p tunc.⁊ sic est aduerbium tem
porale.qñque h est aduerbiū locale. ⁊ tūc ē sen
sus. Hic id ē hoc loco.⁊ tunc hic pducit'. Sz
quando est pnomē corripitur ⁊ significat tm
quantum ille.
Hypo prepositio greca. id est sub.
Hodie aduerbiū tpis.i.hoc die. ⁊ p semper po
nitur.⁊ componitur ex hoc ⁊ die.
Honeste stius.sime aduerbiuz.id est discrete de
center
Honoratim.honorate.⁊ honorabiliter idem.
Horno aduerbium temporis.id est hoc anno ⁊
dicitur ab annus.
Horribiliter.lius lissime.abominabiliter. terri
biliter.
Horsum aduerbium loci. id est in hanc partem
Hostiatim aduerbiuz.id est per hostia.quasi de
hostio ad hostium.
Hostiliter aduerbiuz.i.crudeliter inimicabilit'
Humane vel humaniter. nius. nissime.⁊ huma
nitus aduerbiū. Et differunt humane ⁊ hūa
nitus. Sicut diuine ⁊ diuinitus. Nam diui-
nitus ⁊ humanitus significāt a deis ⁊ homi-
nib' aliquid fieri. Sed diuine ⁊ humane ad
similitudinem deorum vel hominum. Si eñ
dicas. Gabriel missus ē diuinitus. idē est ac
si dicat'. Gabriel missus est a deo. Et istud fa
ctum est humanitus, id est ab hominib'. Si
vero dicas Gabriel locutus ē diuine nec hu
mane.id est ad similitudinem deorum vel ho
minum siue diuino more vel humano. Et hu
mane.id est mansuete.⁊ humaniter. idem est
quod humane.
Humide dius.dissime.aduerbium. id ē maden
ter.madide. Humectatim idem.
Humatim.aduerbium.id est sepultum, vel vili
ter ⁊ abiecte.

De I

Iactanter tius sime aduerbium.i. superbe ar/
roganter.
Iam aduer.est tp̄is.
Ibi aduer.loci.ꝛ cōponit̄ cū in.vt Inibi.i.in
eodē loco.Et cū idē.vt ibidē.i.in eodē loco
ꝛ acuit penul.duo eñ i.cōglutinant̄ in vnaꝫ
longam.Item componit̄ cuꝫ ali⁹.ꝛ d̄r alibi
id est in alio loco.Et cum inter.ꝛ dicitur in/
teribi.id est interim interea in illo loco ꝛ cor
ri.p̄mā ibi.
Idcirco.i.ideo ꝓpterea ꝛ videt̄ esse simplex
Ignaue vl'ignauiter uius sime.aduer.i.pigre
insipienter stulte.
Ilicet pe.cor.i.ire licet Expleto eñ officio suo
sacerdos dicebat ilicet.q̄si diceret ire licet.
Magis aūt corruptū est postmodū ꝛ dictuꝫ
est ilico.i.ꝯtinuo aduer.tp̄is.vt dicit Alexā
der neqꝫ.Et scribit̄ p̄ vnum l.pd.tū primaꝫ
Vñ in Grecismo d̄r.Concito confestim mox.
ꝯtinuus ilico statim.
Ilico aduer.tp̄is.Et s̄ꝫ Pap̄.Ilico.i.cōtinuo
subito statim iterato.
Illo aduer.loci.ꝛ acuit̄ in fine.vñ Math.ij.
Timuit illo ire.i.ad illū locū.
Immaniter nius sime.i.crudeliter immansue/
te terribiliter
Immunde dius sime.i.impure
Imo est aduer.eligendi.ꝛ valet tantum quan
tum potius.Aliquando est aduer.affirman/
di.ꝛ valet tantū sicut certe.Aliq̄ñ est cōiun/
ctio illatiua.ꝛ valet tantū sicut igitur.ꝛ imo
scribi dꝫ p vnū m.ꝛ cā differentie ad ablati/
uum de imus a.ū.debet esse accentus in fine
ꝛ dꝫ m.aliquantulū compresse sonare cum i.
lꝫ sit de sequenti syllaba.s̄m Hug.Quidam
tū dicunt ꝙ nō oportet ꝙ imo aduer.accen/
tuet̄ in fine ad differentiam ablatiui imo.qꝛ
satis patet differentia inter ea.cū sint diuer/
se ꝑtes orōnis.ꝛ ꝓdu.primā.Vñ Sponsaꝫ
nō cupias quā duxit ꝓrim⁹ imo.Floreat ille
sus ꝓrimitatis amor.
Impendio aduer.i.sedule intente.Impendi/
ose idem.
Imperegre pe.cor.aduer.ꝛ est idem q̄d insta/
biliter vel sine certa mansione.ꝛ dicit̄ ab in
ꝛ peregre.
Imperite tius tissime.i.indocte ignauiter
Impie magis impie impijssime aduer.i.sine pi
etate crudeliter.
Imp̄sentiarū.id est in p̄senti mō.ꝛ pōt esse ꝯs
cōposita.ꝛ erit aduer.tp̄is.Unde Gen.l.Si
cut imp̄sentiarū cernitis.Potest etiā esse ad
uer.loci s̄m quosdam.ꝛ tūc imp̄sentiarū idē
est q̄d in p̄sentia.
Improbe bius sime.i.importune.
Imprompu.i.i manifesto,sed magis sunt due
partes.

Impudice tius.sime.aduerbium.id est inuere
cunde.
Impune.i.sine pena
In p̄positio aliq̄ñ cōstruit̄ cū actō casu.aliquā
do cū ablatiuo.aliq̄ñ cū vtroqꝫ simul.Septē
aūt modis construit̄ cū actō tm̄.sex cū abla/
tiuo tm̄.tribus cuꝫ vtroqꝫ indr̄nter.Et sic in
vniuerso sedecim modis cōstruit̄ cū casibus
Quotiens autem in.significat motum de lo
co ad locū construit̄ cuꝫ actō tm̄.vt vado in
vrbem.vado in ecclesiam.si sum extra.Se/
cūdo quotiens in ponitur pro contra cōstrui
tur cum actō tm̄.vt vado in hostem id est cō/
tra hostem.Item.In adulterū dico.i.cōtra
adulterꝫ.Tercio quotiens in.signat indet̄/
minatā infinitatē.cōstruit̄ cū actō tm̄.vt in
psal.Dn̄s regauit ineternū.Et iusti in ꝑpe/
tuū viuēt.Quarto quotienscūqꝫ in cōsignifi
cat diuturnitatē ꝯstruit̄ cū actō tm̄.vt Visio
quā h̄ vides in longos dies ē.Et iste ꝓphetī
ꝫat in magna tp̄a.Et ibi.Ut inhabitē in lon
gitudinē dierū.Quinto q̄tiēscūqꝫ ad in sub/
intelligit̄ vsqꝫ.ꝯstruit̄ cum actō tm̄.vt Qui
odit aīam suam in hoc mundo.in vitam eter
nam custodit eā.i.vsqꝫ ad vitam eternaꝫ.Et
ibi.Scio cui credidi ꝛ certus sum.qꝛ potens
est depositū meū seruare in illū diē.id ē vsqꝫ
ad illū diē.Et vado in montē.i.vsqꝫ ad mon
tem.Sexto q̄tienscūqꝫ in ponit̄ ꝓ iuxta con
struit̄ cū actō tm̄.vt Isti contēdebant iuxta
regē in hūc modū.i.iuxta hūc modū.Et ibi.
Misit ad ezechiā in hec verba.i.iuxta h̄ ver
ba.Septimo q̄tienscūqꝫ in ponit̄ ꝓ sup.con
struit̄ cum actō tm̄ q̄d videtur esse tm̄modo
cum liber ostendit̄ ab aliquo expont.vt Be/
da in Matheum.id est super matheū.Et sic
septē modis cōstruit̄ in cū actō tm̄.Sex aūt
modis cōstruit̄ cū ablatiuo tm̄.Primo quo
tienscūqꝫ in signat motionē fieri in eodē lo/
co construit̄ cū ablatiuo tm̄.vt Milites cur
runt in ciuitate.ꝛ ego curro in campo.Secū
do.quotiēscūqꝫ in cōsignificat ꝑmanentiam
in eodem loco vel in re aliqua.cōstruitur cuꝫ
abltō tm̄.vt Sum in domo sum in lectione.
sum in cogitatōne.dormio in lecto.Tercio
quotienscūqꝫ in ponit̄ ꝓ inter.cōstruitur cuꝫ
abltō tm̄.vt Benedicta tu in mulieribus.i.
inter mulieres.Et ibi.Accepisti bona in ho/
minibus.i.inter homines.Et ibi.In quib⁹
vocati estis vos.i.inter quos.Quarto quo
tienscūqꝫ in ponit̄ ꝓ intra ꝯstruit̄ cum abltō
tm̄.vt Oratio mea in sinu meo ꝯuertet̄.id ē
intra sinū meū.Et ibi.Nec ꝯclusisti me i ma
nibus inimici.i.intra manus.Quinto quo/
tienscūqꝫ in ponit̄ ꝓ cū.ꝯstruit̄ cū abltō tm̄.
vt In baculo meo transiui iordanē.i.cū ba/
culo meo.Sexto q̄tienscūqꝫ in ponit̄ ꝓ ante
cōstruit̄ cū ablatiuo tm̄.vt Dirigat̄ domine
oratio mea sicut incensum in conspectu tuo.

id est añ conspectũ tuũ. ⁊ ibi. Hoc est mirabile in oculis nostris. i. añ oculos nr̃os. Cum vtroqꝫ casu cõstruit̃ indr̃nter. Primo quotienscũqꝫ in ponitur ꝓ sup ꝯstruit̃ cũ actõ. vt Loquetur pacem in plebem suam. id est sup plebem suam. Cum ablatiuo. vt Misit deꝰ filium suum in terris. id est super terras. Et ibi. Iacta cogitatum tuum in domino. id est sup dominũ. Secundo quotienscunqꝫ in ponitur pro per. construitur quandoqꝫ cum ablatiuo. quandoqꝫ cum accusatiuo. Cum accusatiuo quando significat localem transitõem vt Aperite mihi portas iusticie ⁊ ingressus in eas. id per eas. Cum ablatiuo quando notat administrationem. vt Multifarie multisqꝫ modis olim deus loquens patribus in prophetis. id est per prophetas. Tercio quotienscunqꝫ in ponitur pro ad. construit̃ quãdoqꝫ cum accusatiuo quandoqꝫ cum ablatiuo. Cum accusatiuo quando localem motionem designat. vt Impulit in latus tuum. id est ad latus tuum. ⁊ Vado in hostes. id est ad hostes. Cum ablatiuo. vt dominꝰ erit in latere tuo. id ẽ ad latus tuũ ita dicit Hugui. Scdm̃ autem Arestotelem sic distinguuntur modi de in. Nam primo modo dicitur aliqd esse in aliquo. sicut pars integralis in suo toto. vt digitus in manu. paries in domo. Secundo modo sicut totũ integrale est in suis ꝑtibus. vt Domus est in pariete. tecto ⁊ fundamento. Tercio autem modo sicut spẽs in genere. vt Homo in animali. ⁊ vniuersaliter quodlibet inferius in suo superiori. Quartꝰ modus essendi in. dicitur sicut genus in specie. vt animal in homine. ⁊ vnumquodqꝫ diffiniens in suo diffinito. Quintꝰ modꝰ essendi in aliquo ẽ sicut forma in materia. Et iste quintus modus subdiuiditur. quia quedam est forma substãtialis. vt anima ẽ forma substantialis hominis. Alia autem est accidentalis. vt albedo est forma accidentalis hominis. ⁊ prima earum dicitur proprie esse in homine. sicut forma in materia. ⁊ anima in corpore. Alia dicitur esse in. sicut accidẽs i subiecto. vt albedo in pariete ⁊ color in corpore Sextus modus essendi in. est sicut aliqd in prima causa efficiente. vt regnum in regente Septimus vt dicitur modus essendi in. ẽ sicut aliquid in fine. sicut virtus in beatitudine. Octauus modus essendi in. est sicut aliquid in vase. ⁊ vniuersaliter sicut locatum in loco. Hos autem octo modos essendi in. distinguit Arestoteles in predicamentis suis. Boetius aũt assignat nouem. qꝛ subdiuidit quintũ modũ in duos. vt dictum est.

Incassum aduer. i. frustra. sine cã ⁊ dr̃ ab in ⁊ cassis. quasi sine cassibus. sine quibus venatio inanis ẽ. vel ꝯponit̃ ab in ⁊ cassũ aduer. q̃litatis sm̃ Hug. Pap̃. etiã dicit. Incassum irritũ. frustra. infructuose sine causa.

Incunctanť aduer. i. incessanter sm̃ Pap̃.

Inde aduer. ⁊ deriuat̃ ab in. Et componit̃. deinde exinde ꝓinde ꝑinde subinde. ⁊ differũt qꝛ exinde ⁊ deinde ⁊ subinde aduerbia sᷓt loci vel ordinis. Perinde aduer. siᷓlitudinis vl' qualitatis. i. taliter. Proinde est coniunctio illatiua. id est igitur. Inuenit̃ tamen quandoqꝫ aduer. loci vel ordinis. Et ista qñqꝫ apocopant̃. exin. proin. subin. perin. dein. ꝓ exinde deinde.

Industrie aduer. id ẽ studiose solerter assidue vigilanter.

Infauste. i. infeliciter.

Infra. aduer. loci. ⁊ cõꝑat̃ Infra inferius infime. Et infra signat localem deꝑssionẽ vl' suppositionẽ cui cõtrariũ est supra. Itẽ infra etiam est ꝑpositio.

Ingeniose sius sime. i. artificialiter astute callide prudenter subtiliter.

Inibi aduer. loci. i. in eodem loco.

Inopinate inspirate subito improuise

Insolenter tius sime. i. supbe fatue.

Inidipsum. i. in vnũ aduer. cõgregandi. Vt in idipsum. tres ꝑtes sunt. i. in illud bonuz qḋ est ipsum. i. in se manens nulla vicissitudine cõmutatum.

Inter aduer. loci. Semp' eñ significat locuz vl' quasi locum. ꝫ dissimilit̃ q̃si sex modis. Significat eñ qñqꝫ localem positionẽ in medio vt interrumpo. qñqꝫ transitionẽ vnius ad alium. vt internuncius. qñqꝫ localẽ distantiaz vt intercapedo. qñqꝫ distantiã tꝑalem. vt interuallum. qñqꝫ vicissitudinẽ cum transitione. vt cõuersiqꝫ oculos inter se atqꝫ ora tenebant. qñqꝫ significat ꝑmanentiã in medio. vt inter amicos. ⁊ hoc cũ quadã cõtinuationis significatione

Interdiu cõponit̃ ab inter ⁊ diu. i. interim dũ dies est.

Interdum. id est nonunq̃ꝫ aliquando aliquotiens.

Interea. ab inter ⁊ ea cõponit̃ aduer. tꝑis. quidam ẜo dicunt ꝙ ab inter deriuat̃ interim. ⁊ interea. Et cõponit̃ interea loci aduer. loci. i. interim vel in eo loco

Intra dicit̃ ab in. ⁊ differt ab infra. quia infra signat localem deꝑssionem vel suppositionẽ cui cõtrariũ est supra. qḋ signat localẽ suprapositionem. vt Sol currit supra lunam. vl' luna infra solem. Intra ẜo signat localem inclusionem cui contrarium est extra. quod signat localem exclusionem. vt Ciues habitãt intra muros ciuitatis. Rustici extra. Nullus ergo dicat. Ego suz infra muros ciuitatis nisi esset defossus sub ipsis muris. Et compat̃ Intra interius intime aduerbium.

Intro. aduerbium loci signat ad locuz. ⁊ acuit in fine.
Intus ⁊ intro dicūtur ab intra. Et differunt qr intro signat ad locum. Intus signat in loco vel de loco. vt Intro vado. intus sum. intus exeo. Unde. Intro foras ad signat. foris intus in ⁊ de. Et componitur deintus abintus
Inuicem debet pferri sub vno accentu. vt designet poni p vna parte vel pro vno aduerbio qualitatis. Scōm eñ veritatem inuicem sunt due partes posite p vna sine compositione. ⁊ potest dici quedam irregularis vocum congeries. ⁊ cor. vi.
Ironice aduer. i. derisorie.
Itaqꝫ dictio composita añpenul. acuit. vñ coniunctio encletica hic non inclinat accentū p̄cedentis sillabe ad se.
Item est aduer. similitudinis vel ordinis.
Iteratim aduer. ordinis vel q̄litatis. pro quo sepe ponitur iste ablatiuus iterato posit⁹ aduerbialiter.
Iterum. id est altera vice. quasi iter alterū fm Papiam
Itidem componitur ab item aduerbio similitudinis vel ordinis per geminationem. ⁊ dicit itidem vel identidem. id est item ⁊ item. ⁊ iterum ⁊ iterum vel similiter. Et in vltimo interponitur t. ⁊ deberet dici itentidem per t. sed causa euphonie mutatur t. in d. ⁊ m. in n. añ t. ⁊ dicitur identidē. Possunt etiam ibi identidem ⁊ itidem esse pronomina neutri generis. ⁊ tm̄ in nominatiuo ⁊ accusatiuo. ⁊ vtrūqꝫ est compositum ab idem geminato. ⁊ ī vltimo interponitur t. ⁊ tm̄ valet itidem vl' idē tidem. quantum idem ⁊ idem vel simile
Iugiter aduer. id est assidue. continue perseueranter.
Iusum aduer. loci. i. deorsum. Et contrariū est ei quod est sursum vel sursum
Iuxta aduerbiū loci. ⁊ signat localem ꝓpinquitatem. vt Iste sedet iuxta eum. Item est aduerbium similitudinis. ⁊ tūc signat accomodationem ⁊ similitudinem. vt Hoc est dictuz iuxta illum magistrum. Item iuxta ē aduerbium qualitatis. ⁊ tunc signat equalitatē. vt Iuxta id est equaliter. In qua significatione videtur esse aduerbiū similitudinis.

De L

Lacrimose aduer. i. flebiliter
Laniatim. i. diuisim.
Large vel largiter. gius sime. aduer. i. abūdanter. affluenter.
Largiflue aduer. i. affluenter
Lasciue uius. sime. ⁊ lasciuiose. sius sime. id est luxuriose petulanter
Late tius. sime. i. ample spaciose
Leniter aduer. i. molliter
Lente tius. sime. id est tarde. paulatim. gradatim. leniter.
Lepide dius dissime. aduerbium. id est facete. ornate facunde. curialiter.
Lete tius tissime. id est hilariter iocunde.
Leuiter uius. uissime. id est faciliter. agiliter.
Libenter aduerbium. id est cum magna voluntate ⁊ animo.
Liberaliter lius lissime aduerbium. id est large benigne. humaniter.
Licet. ⁊ licebit qñqꝫ ponunt pro coniunctione aduersatiua. i. q̄uis. nō tñ est dicendum ꝙ licet vl' licebit sit coniunctio. sed tm̄ verbum
Lympide dius. sime. aduerbiū. id est clare manifeste lucide.
Lineatim aduerbiū. id est per lineas ꝑtractim.
Liqde dius dissime. aduerbi. i. apte. fluide.
Locupleter. tius. sime. aduerbium. id est plene abundanter.
Longe aduerb. ⁊ dr̄ a longus. Et cōponit alonge. dleonge. elonge. omnia quasi in eodē sensu. ⁊ acuunt penul. cum sit longa positione.
Lucubrate tius. sime aduerbiū. id est vigilāter
Lucubre. i. mane vel vigilanter. ⁊ cor. cu.
Luculenter tius sime. aduerbium. id est clare.
Ludicre. id est iocularíter.
Lugubriter aduer. id est flebiliter. funeste, triste. ⁊ cor. gu. naturaliter.

De M

Mage ponit p magis. s hoc poetica licentia. fm Pap. vtimur.
Magis aduerbiū comparandi.
Magispluris. id est multopluris precij vel extimatiōis. vt habetur Math. vj. Uel magis pluris. id est magis magni precij q̄ illa.
Magnifice ⁊ magnificenter aduerbiuz. id ē generose. gloriose.
Magnopere. i. fm magnum opus. vel valde. et est aduerbiū. Sed quando habes duo o sunt due partes. magno opere.
Mane est aduer. temporis. ⁊ non acuitur in fine. ⁊ dr̄ a manū. qđ est bonū. Et q̄d melius ē mane qñ de tenebris deuenit ad lucem. Uel mane dicit a mano as. quia tunc dies manare incipit. ⁊ producit primā. Potest etiā esse nomen. vt Bonum mane.
Manhu aduerbiū admirātis apud hebreos q̄si quod signū est hoc. vel quid est hoc. Unde Exo. xvj. Dixerunt adinuicem manhu quod signat. quid est hoc. ⁊ acuitur in fine.
Mature aduerbium. i. festinanter cito.
Maxime aduer. id est precipue.
Meapte tuapte suapte fm qđ exponit Pap. i. mea tua sua causa. vel meapte. id est meo vsu vel more. vt Iste loquit meapte id ē fm mores vel vsum vel modū mee patrie.
Meatim est aduerbium ꝑsonale. non tamen ei accidit persona. Aduerbijs enim nec accidit numerus nec persona. lz quedam aduerbia

sint numerabilia. vt bis ter. Et quedam ꝑso/nalia vt meatim tuatim. q̄ꝛ nō habent numerū vel ꝑsonā ꝓ accidente. sed ꝓ significatōne Unde in Grecismo dicitur. Dic ydioma meum cōsignare meatim. Usum vel mores dic insinuare meapte.

Mediusfidius. aduer. iurandi. id est per mercuriū qui mediator est. ⁊ fidius interpres deorū ⁊ hominū. vel dr̄ a medius ⁊ fides. quasi mediante fide.

Medullitus aduer. loci. a medulla dicitur. ⁊ cor. penul.

Mendose aduer. i. maculose turpiter mendaciter.

Millies aduer. numeri. i. mille vicibus. ⁊ dicitur a mille.

Minime aduer. qd̄ qn̄qꝫ ponit̄ pro nō. qn̄qꝫ ꝓ par̄. Et dr̄ a minimus. Un̄. Hanc vocem minime reperimus sepe negando. Dicas ⁊ minime sepe signare parum.

Modo aduer. tp̄is. i. nunc vel aliqn̄ vel pauloante vel tantūmō. ⁊ cōponit̄ amodo. i. deinceps. tantūmodo solūmodo ⁊ postmoduꝫ id est postea. ⁊ admodū. i. valde.

Morditus aduer. i. mordenter vel morsiliter vel mordaciter. ⁊ cor. di.

Mox. i. statim.

Multifarie aduer. i. multis modis. multiplici sermone. Et actūs multifariā inuenit̄ aduerbialiter positus ꝓ multifarie.

Multo magis sunt due p̄tes ⁊ duobus accentibus regende. Et nota ꝙ multo est nomē aduerbialiter positū. ⁊ nō mutat accentum.

Mussim aduer. id est mussanter latenter. lente vel leniter.

Mutuo aduer. qualitatis. i. inuicem alterutro vicissim alterno. ſm Pap̄.

De N

Nam ⁊ nanqꝫ ponūtur pro quia.

Naue ⁊ nauiter uius. sime. aduer. i. docte sapienter.

Ne ſm qd̄ dat rōnis orōnis interrogatiue. est coniūctio encletica. vt vtrū ne. Nam si oratio non ē interrogatiua non est encletica. vt Uide ne feceris. Et h̄ innuere videt̄. Pris. qui dicit in. xvi. li. Ne postposita ē cōiūctio. Preposita xͦo ē aduerbiū. Et scias ꝙ ne nō cōponit̄ cū verbo. q̄ꝛ nulla coniūctio componitur cū verbo. nec etiā cū nomīe. nisi si. ⁊ ne vt siquis nequis.

Necesse ⁊ necessario sepe ponūtur aduerbialiter pro necessarie.

Necdum. id est nondum. non adhuc. vulgarit̄ non statim dr̄.

Nempe. i. certe nimirum.

Nequaq̄ꝫ. i. nullo modo.

Neutrobi. i. in neutra p̄te. s. in neutro loco. qd̄ etiam dr̄ neutrobiqꝫ. vn̄ Plautus. Neutrobiqꝫ habeo stabile stabulum.

Ni. id est nisi.

Nihilomin⁹ qn̄ ē dictio cōposita debꝫ regi vno acuto accentu in an̄penl. collocato. ⁊ est piūctio aduersatiua. ⁊ valet tantū quantū tamē. vt Iste me offendit. ⁊ ego nihilominus bene feci ei. Qn̄ xͦo ē oratio. s. ablati⁹ nihilo ⁊ minus nomen vel aduerbiū dꝫ ꝓferri duob⁹ accentib⁹. ⁊ min⁹ compatiue tenet̄ siue noīalit̄ siue aduerbialiter accipiat̄ vt Iste multū comedit. ⁊ illi nihilo min⁹ isto.

Nexim. aduer. i. coniunctim.

Nimirum. id est sine dubio. ꝑfecto nec mirum.

Nimis vel nimiū. aduer. quātitatis. i. plus iusto vltra voluntatē. multū vel satis. ſm Papiā. ⁊ cor. ni. vn̄ Ouidi. de reme. Que nimis apparent retia vitat auis. Ponit̄ etiā nimis ꝓ valde vel ꝑfecte. Un̄ Psalmista. Ego aūt humiliatus sum nimis. i. perfecte vel valde. vt exponit Bern.

Nisi est cōiunctio. i. si non. ⁊ cor. primā. vn̄ quidam. Nō sunt qn̄qꝫ nisi dn̄o dare vulnera nisi. Non est tuta nisi sine niso filia nisi.

Noctu. i. de nocte. vel in nocte. aduer. tempis. Et dicitur a nocte. Unde Priscian⁹. in. xv. li. In u. pauca inueniuntur aduerbia denominatiua. vt diu. ⁊ ex eo compositū vt Interdiu. ⁊ a nocte noctu.

Non est aduerbium negādi. Et scias ꝙ h̄ negatio nō ꝑposita nomini p compositionē priuat tm̄. vt nullus. Sed quādo p compositionem adiungit̄ verbis. sine dubio ꝑuat ⁊ ponit. vt nolo. nescio. nequeo. Hec em̄ sola verba componunt̄ cum nō vt ostendat̄ pena inflicta homini ꝓpter originale peccatū. quia punit⁹ est in voluntate scientia potentia. Si autem veniat p infinitatē. tūc habet exilem negationē quia priuat ⁊ ponit. vt non homo. i. aliqd̄ qd̄ non est homo.

Nonagies aduer. numeri. id ē nonaginta vicibus. ⁊ dr̄ a nonaginta.

Nondum. i. nec adhuc ſm Pap̄.

Nonne. i. nunquid non ſm Pap.

Nōnunq̄ꝫ. i. aliquotiens vel aliquando.

Nonies. i. nouē vicib⁹ aduer. ⁊ dicit̄ a nouem

Nouissime. i. vltimo.

Nudiustercius aduerbiuꝫ tp̄is est vt vult Priscian⁹. Et est dictio composita a nunc ⁊ dies. ⁊ tercius. quasi nunc est dies tercius. Et similiter componit̄ nudiusquartus. id est nunc est dies quartus. Et generaliter cū quolibet nomine numerali ordinali. ſm Hug. inuenitur talis compositio. vt nudiuscentesimus. nudiusmilliesimus. Et sunt omnia aduerbia temporis. Unde Actuum. x. dicitur. A nudiusq̄rta die. i. a die que nūc est dies quarta vsqꝫ ad hanc horam. Item. j. Reguꝫ. iiij. Ue nobis non enim fuit tanta exultatio heri et nudiustercius.

Nullatenus. vel est dictio composita vel poti⁹ q̄dam irregularis vocū cōgeries loco vnius dictionis posita. ꝛ grauat̃ pe.
Nunc. i. modo aduer. tp̄is.
Nuncubi. aduer. loci. ꝛ dicit̃ a num ꝛ vbi. ꝛ inponit̃ c. causa euphonie. ꝛ m mutat̃ in n. sequente c. vt dicit Priscianus in. i. maio. ꝙ m transit in n. vt num nuncubi.
Nunq̄. id est in nullo tempore aduer. tp̄is. Et componitur ex non ꝛ vnq̄. ꝛ non remanet de non nisi n. Sed nusq̄. id est in nullo loco. cō ponitur ex non ꝛ vsq̄. vnde Hebre. i. Nusq̄ angelos apprehendit deus. Unde nūq̄ pertinet ad tempus. nusq̄ xͦo ad locum. Uñ quidam. Ad tempus nunq̄ sed pertinet ad loca nusq̄. Similiter vnq̄ ptinet ad tempus. vsq̄ xͦo ad locum.
Nuper aduerbium temporis. ꝛ dicitur a nou⁹ ꝛ tempe quasi nouiper. i. recenti tempore mō parum ante hoc tempus.
Nuspiam aduerbi. loci. i. in nullo loco. ꝛ dr̃a non ꝛ vspiam.
Nusq̄ vide in nunq̄.
Nuratim. aduer. i. nutim. ꝛ signāter. vel de nutu in nutum. q̄si q̄s semp loq̄tur p nutus.
Nutanter. i. dubitanter.

De

O diuersas partes orationis efficit. Nam interdum interiectio dolentis. vt O deus in quā ta miseria. Interdū admirantis. vt O rē admirabilem. Interdū optātis aduerbiū. vt O mihi preteriti referantur celitus anni. exhortantis quoq̄. vt O fugite ꝛc̄. Unde in Grecismo dicitur. O stupet. o dubitat. vocat. indignat̃ adoptat. Clamat cōqueritur velut exemplis reperitur. Uel sic. O dolet. o clamat vocitat miratur adoptat. O dedignat̃ se nominat vt p̄hibet̃.
Ob prepositio his litteris sequentibus mutat b. in illas scilicet c. vt Occido. f. vt offero. g. vt Ogganio. p. vt Oppono. Quandoq̄ subtrahitur b. vt Operio. Si autē sequatur m. subtrahitur b. vt Omitto. vel mutatur in m. vt Ommitto. Quandoq̄ tamen intercipit s cum dictōne incipiente a c. vt Obscurus. vñ quidam. Cur fert grex pomū nūc obmutatur in illas.
Obnixe. i. intente vel humiliter vel multū.
Ocius aduer. velocius celeriter statim.
Octies aduer. i. octo vicibus.
Offatim aduer. i. p̄ticulatim.
Officiose. i. sedule.
Olim aliq̄ñ p̄teritum signat. i. quondam antea Aliq̄ñ olim ꝛ de preterito ꝛ de futuro dicit̃ sicut aliq̄ñ. q̄si. vnq̄. f̄m Pap̄.
Ominose aduer. i. fortunate.
Omnino aduer. intentiuū. i. penitus. ꝛ p̄ducit pe. f̄m cōem vsum.

Oppido aduer. i. valde.
Opime. i. abundanter affluenter.
Optate aduer. p quo inuenit̃ optato. i. desiderāter vel eleganter.
Opitulanter. i. auxilianter. Opitulatim idem.
Opulenter vel opulēte ti⁹ sime. i. abundanter.
Orsum aduer. loci. i. in hāc p̄tē. Itē Iñ deorsū
Osi vna dictio aduerbiū optandi. i. vtinam vl̃ vocandi. Unde Symeon. Osi me hic inueniret illa natiuitas.
Ossum vl̃ ossatim aduerbiū. i. ossa frangendo. vl̃ p ossa. i. de osse in os.
Ostensim. i. aperte
Ouanter ꝛ ouatim aduer. i. gaudenter.

De

Palam aduer. qualitatis. i. apte manifeste. Et dicit̃ a palo las. Uñ Ioh. xviij. Ego palam locut⁹ sum mundo. Et cōponit̃ cū in. ꝛ d̄r in palā. i. in aperto. Pōt etiā palā esse p̄positio q̄ñ regit casum. vt palam illo hoc feci. i. corā illo. ꝛ cor. primā. Sed palo las. eam p̄ducit Unde Lucan⁹ in. vij. Principes fecere palam ciuilia bella. Sed de vltima syllaba queritur an debeat acui. Et dicunt quidā ꝙ sic ad differentiam huius accusatiui palam de pala le. palā. Alij dicūt ꝙ nō ꝛ melius. q2 huiusmodi aduerbia in am desinentia deprimūtur in fine. vt multifariā perperā
Palanter. i. manifeste vel vaganter. Uel palanter. i. incomposite vel disperse aduerbiū qualitatis.
Pape interiectio est admirantis. vñ Cedit papa pape. nō cedunt munera pape Accipe tolle cape. sunt xͣba placentia pape
Palin. i. iterum
Panegyrice. i. laudanter laudabiliter.
Parenetice. i. interpositorie.
Pariter aduer. s̄litudinis. i. simul.
Para p̄positio greca. i. iuxta vel apud vel retro p̄ter vel trans.
Partim aduer. i. diuisim.
Particulatim. i. diuisim vel p p̄ticulas
Parū. i. modicum. Et componit̃ cū per. vt parump. i. valde parū. Inuenit̃ etiā parūante. sed potius sunt due p̄tes.
Passim aduer. i. vbiq̄ vel gradatim. vl̃ leuit̃.
Paulatim aduer. i. sensim p̄ticulatim pedetentim minutatim.
Paulisper. i. parumper vel modicum
Paulominus quandoq̄ est vna dictio. id ē fere. vt ibi Paulominus cōsummauerunt me in terra. Quandoq̄ est oratio siue due dictiōnes. vt ibi. Minuisti eū paulo minus ab angelis. id est minus modico. Unde in Grecismo dicit̃ Si paulo minus est oratio cōparat inde. Esto fere si dicēs sit paulomin⁹ vna. itē no. ꝙ paulo nō dz acui in fine in paulomin⁹ q̄ñ sunt due partes. Item paulo prius due

partes sunt. Itē paulo cōponit paulopost. pauloante. vl' potius sunt due ptes posite p vna. Itē paululū ⁊ paulū ⁊ paulo sunt noīa lʒ aliqñ ponant aduer.

Paurillatim aduer.i.parum.

Peculiariter aduer.i. ppͥe familiariter.

Pedetētim.i.sensim.subtiliter gradatim caute cūctant q̄si pede tentans.ƒm Pap. Vñ Hiero.in epl'a ad Paulinū.viij. Caute.i. pedetentim tuas possessiunculas vendideris.

Pellaciter aduer.i.dolose fraudulent fallaciter.⁊ d̄r a pellax.

Pene aduer.remissiuū est.i.fere

Penes p̄positio.i.apud iuxta ppe.⁊ cor.penl'. Vñ Orati⁹ ī poetria. Quē penes arbitrium ius est ⁊ norma loquēdi. Sʒ h penes nis.id est virile mēbrū ⁊ pdu.pe. Vñ Te sic damna penes damnat si tibi penes.

Penit⁹ aduer.intentiuū.i.oīno.ex toto.

Pensiliter aduer.i.leuiter.

Per p̄positō aliqñ priuat.vt Perfidus.i.q̄ nō hʒ fidē. Item iurat vl' adiurationē signat.vt Per deū iurao. Itē p dicit cām.vt Per studiū fit hō sapiens.⁊ p virtutē laudabil'.i.cā studij cā v̄tutis. Itē signat locū.vt p italiam trasiui. Et in Lucano Bella p emachios pl⁹ q̄ȝ ciuilia campos. Item signat temp⁹ vt per diem lego. Item auget.vt Perpulcer.i. valde pulcer.

Peregre aduer.i.ad pegrinandū. Vñ in euanglio. Hō q̄dā pegre pfect⁹ est. Et signat d̄ loco.p locū ⁊ in loco. Vñ dicit Priscian⁹ i.xv Peregre cōe aduer.vt Peregre sum. pegre abeo.pegre aduenio pegrē transeo Et nō dʒ acui in fine.

Peremptе pemptorie aduer.i.cito sine mora.

Perendie aduer.tpis.⁊ d̄r a pempta. ⁊ vna et die.q̄si perempta vna die.s.ista.i. in sero vel cras.qd̄ nō credim⁹.immo pendie.i.p⁹ cras sic eñ pcedim⁹ hodie.cras pendie postridie Et d̄r pendie q̄si pempta vna die. qd̄ nō pōt dici de hodierna die cū de ea nō restat spacium vnius diei. Sic ḡ de crastina intelligitur Est ergo perendie idē qd̄ post cras. vñ plautus. Que cras veniet perendie foras efferet soror. vñ.j. Regū.xx. Domine deus israel si inuestigauero sñiam patris mei crastino vel perendie.

Perenniter aduer.i.iugit'.ppetue eternalit'.

Perfunctorie aduer.i.inanit' imaginarie trāsitorie.leuiter.

Peri.i.circū vel de.⁊ acuit' in fine.

Perinde.i.talit' aduer. silitudīs vl' qualitat' ⁊ d̄r a p ⁊ inde.

Perite ti⁹ sime aduer.i.docte prudenter

Perpere aduerb.q̄litatis.i.pu̇erse male praue nō recte. Pro quo sepe ponit' pperam qd̄ nō debet acui in fine.sicut nec multifariam.nec palam. Vnde.j. Corinth.xiij. Non agit perperam.

Perpetim aduer.i.plixe ppetue cōtinue.

Perpetue aduer.i.eternaliter.

Persepe.i.sepissime sepe ƒm Pap.⁊ pd.se.

Perspectim aduer.i.visibiliter vl' clare.⁊ pspicue.⁊ pspicabilibilit' aduer.idem.

Pessum aduer.loci.i.sub pedib⁹ ⁊ d̄r a pes vl' pessum.i.deorsum ⁊ p̄ceps.

Pictim aduer.i.pingendo coloratim.

Plerūq̄ȝ.i.aliqñ frequenter assidue.

Pigre.i.desidiose tarde tediose.

Pompatice.i.supbe lasciue. Pōpose idem.

Pone.aduer.loci.i.retro vl' iuxta p⁹ tergū.vñ Stati⁹ achilleidos. Pone natant delentq̄ȝ pedū vestigia cauda. Et acuit' vltima ad differentiā v̄bi pone qd̄ circūflectit primā.

Porro aduer.ordinis.id est consequent'. Porro etiam dicit' certe vel valde vel longe.vl' s̄ vel vtiq̄ȝ.

Post aduer.loci.licet qñq̄ȝ ponat' in vi temporis. Et cōpat' post posterior postrem⁹. Post cōponit'.vt postq̄ȝ. Itē post heri.i.hodie.itē postridie.i.post tres dies. Postpridie.i. hodie. Item ⁊ cū quibusdā alijs ƒm Hug. ⁊ signat tria post.s.temp⁹.vt post annum venias ad me. Itē locū vt iste latet post mortem. Item ordinem vt post sapientiā diuitie querende sunt. Nam melius est philosophari q̄ȝ ditari. nisi forte indigenti. Vnde. Hic tria post portat que sunt temp⁹ locus ⁊ ordo. Et est post prepositio potius quando regit casū

Postea aduerbium tpis vel ordinis.id est deinde. Et componit' posteaq̄ȝ id est postq̄ȝ. Et postealoci.i.post illum locum.vel post illud tempus.

Posthac quedā vocū irregularis cōgeries seu aggregatio videt' esse.fungens loco vni⁹ dictiōis.i.post Vnde Heb.iiij. Nunq̄ȝ de alia loqueret' posthac die. Vel sit ibi hac syllabica adiectio.

Postpridie.i.altera die post terciā diē ƒm Papiā.vl' ƒm Hug.postpridie.i.hodie.⁊ cōponit' a post ⁊ pridie.

Postremo.i.ad vltimū.aduer.tpis vl' ordinis ⁊ pdu.stre. Postreme ius finis idem.

Postridie.id est post tres dies.a post ⁊ tris.et die.⁊ pdu.e.

Pre p̄positio ponit' p ad.vt Illuʒ cōtempsi p̄ me.i.ad compationem mei. Item pro ab.vt Pre amore hunc excludit foras.item p sup vt precunctis laudo beatos.i.sup. Item pro valde.vt precelsus. Item pro autem vt prescio predico. Item pre inuenitur aduerbialiter.

Precarie aduer.i.p̄cabiliter vl' p preces. Et p eo sepe inuenit' pcario. Vñ Terenti⁹ in Eunucho. Jam vel precarie fac tradas

Precipue aduer.i.maxime p̄sertim.

Presertim.i.p̄cipue.aduer.teste Prisciano ⁊

dr a pfertu. ficut tractim a tractu. Prefertu etiam eft fupinū huius verbi pfero ris. qd ē añ vel p alijs ferere. Item prefertim .i. prete rea. coniūctio caufalis. Item prefertim ma- xime prime. vnde dicit Pap. Prefertim pre terea pcipue maxime prime

Prefto aduer. temporis vl' loci .i. in pñtia fum quafi fto pre.

Preter .i. abfq3 ponit etiam p iuxta vel trans. vt pretereas .i. tranfeas

Preterea aduer. ē. r dr a pter aduerbio r ea p noīe. ppofitio eni pnomini ficut r ppio no- mini p appofitionē folū iungitur. Aduerbiū autem potuit cu3 pnomine cōponi. vt Eccū r ellū interea pterea. r definit in a pductam pterea. r ē pterea aduerbiū difcretiuū. idem quod pter ifta que dicta funt

Pridē aduer. tpis r 9pat pdem prior primus

Pridie aduer. tpis .i. primo vel priori die. r dr a primus vel prior r die. Et inde pridianus na. nū. r vt dicit Prifci. a noibus quinte de clinatōnis cōpofita pducunt e. vt pdie. ho- die. pofthodie poftridie. Et adiūgitur pdie more prepofitōnis accufatiuis. vt pridie Ka lendas ianuarij pridie nonas. pridie id⁹ .i. a prima die ante idus. Unde. ij. Macha. vlt. Pridie mardochei die.

Primitus aduer. ordinis .i. primo vel in pnci- pio. r cor. mi.

Principaliter .i. primo r maxime aduer.

Principanter .i. imperiofe. aduer. a principor.

Priorfum aduerbiū loci .i. vfus porem partē. r 9ponit a prior r orfum vel verfum.

Priuatim aduerbium difcretiuū. id eft prope fingulatim

Prifce. id eft antique. longeue. vetufte

Pro ppofitio fignat cām. vt pro te .i. caufa tui. Item precium vt pro fex folidis. Item pro iuxta. vt ille cantauit pro viribus. id ē iuxta vires. Item pro prepofitio greca. fignat an- te ppofitionem.

Procul aduer. loci .i. longe vel pe. r dr a pro vel p r oculus. dr etia3 pcul qfi p vel prope oculis. Sed id qd p oculis eft pōt effe longe vel poteft effe pe. r iō dr aliqñ pcul longe. aliqñ pe. vñ dr pcul quafi porro ab oculis. vel quafi pe oculos. r eft etymol'. fm Hug. Et vt dicit Pap. Procul eminus. longe in- teruallo. Procul r longe r pe dicit. Pro- cul nec nimiū longe nec iuxta. pculdubio .i. longe a dubitatione.

Prochdolor interiectio dolentis. cum aliquis in dolore loquitur. ficut vult Pap. Alij di- cūt φ proh dolor funt due ptes r duab⁹ accē tibus regēnde r proch ē interiectio. r dolor eft nomen. Nam ficut dicit Prifcia. in qnto libro. vbi agit de figura compofita. Figura ī oibus partibus orationis inuenit. excepta interiectione q̄ femp eft figure fimplicis.

Profecto aduerbium affirmandi. id eft pcul dubio. vtiq3 p facto. f. φ habeas aduerbium affirmandi.

Proinde cōiunctio illatiua .i. igit. Inuenitur tñ qñq3 p aduer. loci vl' tpis. Et apocopatur qñq3 r dr proin. p proinde. r acuit antepe- nultima. ficut alia cōpofita ab inde

Prolixe .i. longe extenfe cumulate copiofe.

Prompte tius tiffime aduer. id eft expedite ve lociter.

Prope aduer. loci. id eft iuxta fecus. r dr a p. r compat pe pius prime aduer. Et cōpo nit Deprope. r cor. pro.

Propenfius aduer .i. extenfius.

Propere aduer .i. velociter celeriter. r cor. pe.

Propter aduer. loci .i. iuxta cōmin⁹. r dicit a pro. Ponit etiā p cōiunctione caufali. vt pter te factum eft hoc.

Propterea .i. idcirco. ideo cōiunctio caufalis.

Probpudor eft interiectio vituparantis vl' dolē tis. cū aliquis pudorem .i. cōfufionem alicui adijcit vt videt dicere pap. alij dicūt φ proh pudor funt due ptes. r duob⁹ accentib⁹ regē de. r proh interiectio r pudor nomen. qr in- teriectio cōponi nō pōt. Ratio. qr ppriū paffi onis eft deftruere. r cu3 interiectio defignet affectionem paffionis. naturam h3 compofi tioni contrariam r pter hoc confueuit ab- fcondita voce pferri. Cū ergo dr probpudor probdolor funt interiectiones. expone .i. lo- co interiectionum vident poni.

Prorfus .i. penit⁹ omnino pculdubio pfecto

Profeutice .i. humiliatice r deprecatorie r de precatiue

Proten⁹ aduer. loci. r eft compofitū a pe vel pcul r tenus r fignat longe. vt dicat pten⁹ quafi pcul a tenus .i. pcul a pe. vñ Uirgi. in. vij. enei. Tartareā intendit vocē q pten⁹ omne cōtremuit nemus.

Protinus aduer. tpis vl' ordinis .i. cito. ftatim cōtinuo vel confequenter. r cor. pe. Uñ Oui dius in epi. Protinus abductis fonuerunt pectora palmis.

Pube tenus due ptes funt .i. vfq3 ad puberta- tis tempus.

Publicitus aduer .i. publice. r dr a publicus. Et cor. ti.

Pulfim aduer. a pello lis.

De Q

Qua eft interrogatiuū p locū. vt Qua tranfi- fti. Refponfiua eius hac illac iftac

Qua de re .i. pter quam rem cur quomodo. q rōne.

Quadragies aduer. numeri. id eft quadragin- ta vicibus.

Qualiter aduer. interrogatiuum

Quā eft coniunctio difcretiua vel electiua. vt

Diues esse volo q̄ȝ pauper vel bonū est spera re in dño q̄ sperare in principib⁹. Etiā est ad uerbiū silitudinis. vt tam plato q̄ȝ sortes legit. Etiā est aduer. cōparandi. vt ille est maior q̄ȝ ille. Et est aduer. quantitatis. vt Iste q̄ȝ pōt legit. Et fm hanc significationē pōt q̄ȝ tus derivari a q̄ȝ. Et q̄ȝ componit᷑ per geminationem. ⁊ dicit᷑ q̄ȝq̄ȝ id est q̄uis cōiunctio aduersatiua.

Quamlibet. i. q̄uis. ⁊ acuit᷑ penul. vñ Gregorius. Multum reliquit qui q̄ȝlibet parū tm̄ deseruit.

Quāobrem aduer. interrogandi fm Donatuȝ Et acuit᷑ penul. fm quosdam. ⁊ videtur esse quedam irregularis aggregatio dictionum que ponit᷑ loco vnius dictionis poti⁹ q̄ȝ vera compositio.

Quāuis. i. q̄ȝq̄ȝ vl' lȝ. tn̄ cōiunctio aduersatiua ⁊ acuit᷑ penul.

Quanā. i. in qua pte syllabice hȝ nā fm Pap̄.

Quādiu. qn̄ est vna ps acuit᷑ pe. vide etiā s. in diu. Et est q̄ȝdiu. vsq3 ad quē finē. vl' vsq3 ad qd̄ tp̄s fm pap̄.

Quando deriuat᷑ a q̄ȝ. ⁊ est aduer. tpis. et ē interrogatiuū infinitū relatiuū. ⁊ cōponit᷑ vel syllabicat᷑. ⁊ dr̄ quandoq3 ⁊ quandocunq3 et qn̄q̄dem. i. q2. ⁊ cor. q̄. ⁊ siquando neqn̄ aliqn̄ an̄penl'. acuunt. Et nota q̄ qn̄ hȝ sex compositiōes tantū fm aliquos. vt Siqn̄ neqn̄. aliquando quandoq3 qn̄quando quandocūq3. Ex hoc patet q̄ qn̄quidem nō est compositio vera. sed ponit᷑ aliqn̄ loco vni⁹ ptis. Et est potius quedam vocum congeries irregularis quam compositio. ⁊ tunc accentuat᷑ ac si esset vna dictio. vt extemplo defacili dece tero. eximprouiso. ⁊ cetera ꝯsilia

Quāq3. i. q̄uis lȝ. Et no. q̄ q̄ȝq̄ȝ. ⁊ silr̄ h̄ntia m an̄ q. p n. scribunt᷑.

Quātisper. i. q̄ȝtum. vt Quantisper valet res ista Tantisper.

Quantoti⁹ aduer. i. q̄ȝto ocius veloci⁹ citi⁹. et cōponit᷑ a q̄ȝto ⁊ oci⁹ aduerbio.

Quanto min⁹ due ptes s᷑. sicut ⁊ q̄ȝto magis. ⁊ ita sub duob⁹ accentib⁹ s᷑ ꝓferēde fm hug. in libro de dubio accentu

Quapropter. i. q̄ȝobrē ꝓpterea. quo pacto

Quasi. i. sicuti tanq3 velut. ⁊ ponit᷑ qsi aliqn̄ ꝓ similitudine. aliquando pro veritate. Pro similitudine. Unde Paulus quasi tristes semper aūt gaudentes. Pro veritate vt in euangelio Johannis. Uidim⁹ gloriam eius gloriā qsi vnigeniti a patre. Aliqn̄ nihil differt vtrū ꝓ similitudine an ꝓ veritate ponat᷑. vt Job. Quasi impios pcussit eos in loco vidētiū. Sed ibi. Sicut impius inimicus me⁹ et aduersari⁹ me⁹ quasi iniquus. Sicut ⁊ quasi vt vult Gregori⁹ ꝓ affirmatione potius q̄ȝ ꝓ silitudine dictum videt᷑.

Qua tenus vide infra in quatinus.

Quater aduerbi. numeri. a quatuor deriuat᷑. ⁊ scribit᷑ p vnū t. ⁊ breuiat᷑ q. Vñ Orati⁹ in. j. epla. Me q̄ter vndenos scias impleuisse decembris. Quatuor aūt nomē p duplex t. scribit᷑

Quaternatim aduer. i. per quaternos ⁊ dicit᷑ a quaternus.

Quatinus ꝓut est coniunctio causalis p i. scribitur. ⁊ deriuat᷑ a qua. Potest etiam esse cōiunctio adiunctiua. Sed qua tenus per e s᷑ due partes. ⁊ acuitur te. Unde in Grecismo dicit᷑. Dictio quatinus est oratio qua tenus esto. Dictio sub media breuis est. oratio longa. Si fiat prosa breuiat tn̄ vtraq3 metrū. Et nota q̄ vt q̄ ⁊ quatinus. cōiunctiones ad inuicē in hoc differunt. quia vt causam remotiorē. Sed quatinus recipit causam ꝓpinquiorem. qd̄ ꝯo ptinet ad vtrunq3. vnde incongrue dicit᷑. Uolo quatinus leges. s3 bene dicit᷑. Uolo vt legas. q2 voluntas longissima est ⁊ nimiū infinita. Post q̄tinus ergo vl' q̄ recte sequit᷑ hec cōiunctio vt hoc modo. Rogo vos vt quatinus mihi vestrū auxiliū impendatis. vel sic. Postulo q̄ mihi dignemini prouidere vt possim in studio commorari. Sed non adeo bene dicit᷑. Rogo vos vt bene mihi faciatis q̄ vel quatinus possim i stu studio pmanere.

Que cōiunctio copulatiua p e. solam scribit᷑ et idem est qd̄ et. quando est ꝓnomen scribitur p æ. dyptongon que. ⁊ in singulari femīno et in plurali neutro. Et est interrogatiuū relatiuum ⁊ infinitū.

Quia ⁊ quoniā in eodē sensu. Sed quoniā ꝓprie ꝑponit᷑. ⁊ sic sequentem sensum alligat. vt Quoniaȝ discis disco. Quia quippe postponitur et superiorem sensum confirmat. vt Scio quia didici ⁊ quia syllabicatur. Et dicitur quianam. id est quia vel cur. Unde virgilius. Heu quianam tanti tinxerunt ethera nimphi.

Quidē coniunctio affirmatiua. ⁊ cor. primam. Unde Facetus. Mente quidem leta decoratur florida vita. Et inde cōponit᷑ siquideȝ Equidem auteȝ simplex est. vide supra i suo loco in e. lr̄a.

Qui diu due ptes ꝓ vno affirmatiuo aduerbio id est certe vere.

Quin. i. vt non vel vt coniunctio adiunctiua. Quin. i. ergo cōiunctio est collectiua. Quin id potius aduerbiū eligendi. Quin id ē cur nō. vel cur aduerbium interrogandi. Quin id est certe. aduerbium affirmandi. Quin. i. sup aduerbiū ordinis. Et componit᷑. Quin etiā. i. insup. aduer. ordinis. fm Hug. Item inuenit᷑ Quinimo. i. potius vel certe. aduerbium affirmandi vel eligendi vel possunt esse due partes. et scias q̄ in Luce euangelio vbi dicitur. Quinimo beati qui audiunt verbuȝ dei et custodiunt illud. Ita distinguendum

De R

esse videtur. Quinimo beati et deinde beati qui audiunt verbum dei ꝛ custodiunt illud ꝛ producit penul. quinimo. quia imo habet p̄mam longam.
Quindecies aduer. i. quindecim vicibus.
Quinetiam aduerbium ordinis. id est insuper ꝛ dicitur a quin ꝛ etiam.
Quinimo. vide in quin.
Quinpotius. id est magis. fm Papiam.
Quinquagesies aduerbiuꝫ numeri. id est quinquaginta vicibus. ꝛ dicitur a quinquaginta: fm Papiam.
Quinquies. id est quinqꝫ vicibus.
Quippe id est nimirum. sine dubio. certe confirmatiuum aduerbium. Est em̄ sicut scꝫ videlicet. ꝛ pdu. primam positione.
Quo interrogatiuū ad locū. vt Quovadis Responsiua eius. huc illuc istuc.
Quocirca. est compositum a quo ꝛ circa. Et nota ꝙ circa per compositionem vel potius per quandam irregularitatem iungit̄ cuꝫ istis. s. quocirca ꝓ cōiunctione causali. vel illatiua. Circūcirca. vel circūquaqꝫ.
Quodam modo due p̄tes sunt vñ duob⁹ accentibus regende sunt. quidā tamē grauāt mo ꝛ tunc dicemus ꝙ nō est ibi cōpositio. ꝟ quedā irregularis vocum congeries. fungens loco vnius dictionis.
Quo minus due dictiones sunt. Papias tamē dicit. quo minus. id est aliter. non pro vna dictione sumens.
Quo mō due p̄tes sunt in euāgelio Luce. j. vt. Quo mō fiet istud qm̄ virū nō cognosco. Aliqñ quō videt̄ esse dictio composita. ꝟ potius est ibi quedā irregularis vocū cōgeries q̄ ponit̄ loco vnius dictionis. vt quō. i. qualiter. ꝛ tunc accentuat̄ ac si eēt vna dictio ꝛ acuit̄ quo ꝟ mo. grauatur.
Quondam aduerbium tempis per q scribitur. quia deriuatur a quando.
Quoniam coniunctio causalis vel subcontinuatiua. Causalis vt Quoniam pdest tibi lege Subcontinuatiua vt. Quoniā ambulat mouetur. Sic quoqꝫ quia vel ergo vna pars est fm Papiam. ꝛ differt quoniam a quia sicut habes in quia.
Quoniamquidem. i. quia vel ergo vna p̄s ē cōposita a quoniam ꝛ quideꝫ. ꝛ tunc grauat̄ q̄ ꝛ acuitur an. Possunt etiam esse due partes ꝛ tunc duobus accentibus regunt̄ ꝛ acuitur qui. ꝛ scribit̄ tūc quoniā p m. ꝛ tunc quoniāquidem idem ē q̄ꝺ quia certe ꝛ sic sumitur. j. Cor. xv. Quoniāquidē p hominē mors ꝛc.
Quoqꝫ est coniunctio copulatiua. Accipit̄ em̄ p et vel etiaꝫ. ꝛ notat qñqꝫ similitudinem. vt Tu quoqꝫ fac simile. tamen loco aduerbij inuenit̄ pro certe.
Quorsum. id est versus quam partem. Et componitur a quo ꝛ versum. ꝛ sillabicatur quorsum. ꝛ dicitur quorsumcunqꝫ. i. versus quamcunqꝫ. partem fm Hug.
Quotidie aduerbiuꝫ temporis. ꝛ dicit̄ a quod ꝛ dies. quod viciose scribit̄ per c. vt vult Huguitio nam per q scribi debet. hoc etiam vult Papias. Et a quotidie dicitur quotidianus na. num. sicut a meridie meridianus. na. nuꝫ Unde quotidianū in pater noster debet scribi per q.
Quotiens aduerbiū numeri. i. frequenter. multotiens. Quotiens. i. quotvicibus. cui rñdetur semel bis ter. ꝛ similia. ꝛ deriuat̄ a quot⁹ ꝛ sillabicat̄ quotienscunqꝫ.
Quousqꝫ. i. q̄diu aduerbiū. tp̄is. quousqꝫ. i. ad quē locū. aduer. loci. Uñ Tempus siue locū dic significare. quousqꝫ.
Quur aduerbium intrerogandi. pōt deriuari a qui. ꝛ scribit̄ p q. ꝛ geminū u. vel pōt deriuari a gt̄io cuius de quis. ꝛ tūc debet scribi per c. ꝛ vnū u. sicut cur et ita communiter scribit̄ fm modernos.

De R

Racha est interiectio affectū indignātis ostendens. sicut cū dolemus dicim⁹ heu ꝛ cū letamur vah. ita silr cū indignamur dicim⁹ racha. Vel racha id est inanis ꝛ vacuus. quē vulgata iurria absqꝫ sensu vl' absqꝫ cerebro dicē possumus. ꝛ est hebreū. ꝛ acuit̄ in fine. ꝟ p̄us dictum melius valet.
Radicitus aduer. i. funditus vsqꝫ ad radicem.
Rancorditer aduerb. i. irascibiliter.
Raptim aduerb. id est festinanter. violenter q̄si ruptim.
Raro aduerbi. i. interdum. aliquando.
Re p̄positio insepabilis aliqñ notat reiterationē. vñ Hec tria re signat sursū retroqꝫ cōtra.
Repente. id est cito subito.
Reuera. i. certe. veracit̄ aduer. ꝛ ē cōpositū. vel sunt due partes posite pro vna.
Retro aduer. loci. ꝛ cōponit̄ cū de. vt deretro ꝛ cor. re naturalit̄. Uñ in Aurora dr̄. Deretro respiciat animo q̄cunqꝫ reliq̄t.
Retrorsum. id est de summo vsqꝫ ad infimū deorsum vel tergotenus.
Rite. i. recte fm Pris. ꝛ dr̄ a ritu. Pap. vo dic̄ Rite recte iuxta morem legitime probe.
Ripatim aduer. i. p ripas vel de ripa in ripaꝫ ꝛ designat locum riparum. sicut ostiatim ostiorum.
Rosim aduer. i. mordaciter a rodo dis.
Rursus vel rursum. i. denuo iterum.

De S

Sagaciter. i. prudēter ingeniose.
Saltē cōiunctio aduersatiua cū diminutiōe p sincopā fit a salutē ꝛ ē tractū a captiuis. q̄ qñ capti erāt ex tiore ñ valētes loq̄ itegre dicebāt. saltē saltē sal. q. d. vt vitā ꝛ salutē ñ amitterēt

Itē inuenit saltim.p t. ⁊ dr̄ a saltu. Unde dicit Pris.in.xvj.li. Saltu saltuatim vl' saltim id est saltādo. ⁊ ē aduer.q̄litatis. Unde Saltim saltando sed saltem diminuendo.

Sane.id est bene.certe.recte.

Sat aduer.p apocopam fit a satis. ⁊ ponitur loco nominis vt sat est.id est sufficit ſm Pap.

Satirice.id est reprehensorie.

Satis aduerbiū qualitatis ꝟ ponit̄ q̄nq̄ p suf ficiens. Unde Lucanus. Tu satis ad vries romana in carmina dandas. ⁊ inde per apocopam sat.

Satius.i.melius aduer.compandi ⁊ dr̄ a satis Unde dicit Pris.in tractatu aduerb. Sati⁹ pro melius. Unde Aug. Satius est mori fame q̄ꝫ vesci ydolotico. ⁊ scribit̄ p t. quod accipitur sonuꝫ de c. Quidā legunt ibi sautius per u.sed male ⁊ corrupte.

Scilicet.id est scire licet.nimirum aduerbium. est affirmandi vel coniunctio copulatiua vel expositiua ſm quosdam.

Se est prepositio ⁊ inuenitur solum per compositionem.sex eñ sunt ꝑpositiones que nō inueniuntur nisi per compositionem.scꝫ di dis re se an con. ⁊ signat se aliquando sine. vt segnis quasi sine igne. ⁊ sedulus sine dolo. Aliquando seorsum vt seduco.q̄si seorsum duco Itē se etiam est pronomen ⁊ geminatur sese.

Secretim secreto vel secrete.id est occulte.

Secundū illud nomē ponit̄ loco aduerbij loci vel q̄litatis.vel potius silitudinis. cū dr̄ ſm Lucam:vbi greci dicunt Cata Lucam.

Secus a se ꝑpositione deriuat̄ ⁊ deseruit accusatiuo casui. vt secus petr̄.i.iuxta petrū. Potest etiā esse aduer. ⁊ est idem qd̄ aliter vel alias vel ꝑpe vel iuxta. ⁊ ſm quosdā idem dr̄ secius. Item in Grecismo dicitur. Dic sec⁹ esse aliter iuxtaq̄ꝫ localiter vnuꝫ. Dices est aliud aliud tu dices qualitatiue.

Sed coniunctio est aduersatiua ⁊ debet scribi per d. Antiqui enim dicebant sedum.pro sed nos vero duas litteras vltimas abscidimus ⁊ dicimus sed per apocopam.

Sedecies.id est sedecim vicibus.

Sedenim vna pars vel loco vnius partis est. Unde in versibus sibille legitur. Sanctorū sedenim cuncte lux libera carni. Uñ.ij. Machab.vij. Sedenim mundi creator ⁊c̄.

Sedtamen id est atcontra.aliq̄ñ sunt due ꝑtes aliquādo est dictio cōposita. ⁊ tūc grauat̄ ta. vel est quedā irregularis vocum congeries. que ponitur pro vna dictione.

Sedulo aduerbiū.id est incessanter.iterato frequenter.assidue.

Segniter aduerbium.id est pigriter.

Segregatim.id est diuisim.separatim.

Semel aduerbium numeri.id est vna vice.

Semper aduerbiū temporis.id est omni tp̄e.

Sensim.i.paulatim aduer.remissiuū. ⁊ dr̄ a sensus.nam q̄ morant̄ ⁊ paulatim tendunt sensum faciunt ⁊ cum sensu fiunt. Itē sensim.id sensibiliter vel ad sensum constanter. tumide

Seorsum aduer.discretiuū.i. sepatim.segregatim.semotim. ⁊ deriuat̄ a se ꝑpositione inseparabili que separationē consignat.

Sepe aduer.i.multotiēs a sepio pis. ⁊ compatur. Sepe pius.issime. Inuenit̄ etiā ſm antiquos sepior pius.simus ma.mū.quasi a sep⁹ pa pum.positiuo. ⁊ componit̄. Asepe.psepe. q̄ꝫsepe.sepenumero.i.multotiens.

Sepiuscule dr̄ a sepius addita cule. ⁊ sepiuscule aliquantulū sepius. ⁊ sepicule. id est sepe. ⁊ videt̄ esse dimi. Unde Plaut.in cassia. Sepicule peccas inquit. ⁊ cor.cu.

Septies aduer.numeri.i.septē vicibus. ⁊ dr̄ a septe. Unde propheta. Septies in die laudē dixi tibi.

Sero aduer.horā signat ⁊ tarditatē. ⁊ sero tp̄s noctis ꝓfundum. vt Sero ad lucubrandum surrexi.licet aliq̄ñ noīaliter inueniatur vt obscurunt sero.pulcrum mane.

Sere rius sime.aduer.i.tarde extreme.

Serie aduer.a serius.i.vtiliter. intente sedulo studiose ex animo. Inuenit̄ etiā serio ablatiuus positus ꝓ illo aduer.serie.

Seu coniunctio disiunctiua.i.vel.

Sexagesies aduer.nūeri.i. sexaginta vicibus.

Sexies aduer.numeri.i.sex vicibus. ⁊ dr̄ a sex. Uñ.iiij.Reg.xiij. Si percusisses quinquies aut sexties aut septies.

Si coniunctio ponitur affirmatiue.vel dubitatiue. vt Nescio.si faciā. vel adiunctiue. vt si veneris faciā. Item negatiue ꝓ non. vt si quid mentiar. Itē optatiue. vt si ramus iste daret aurea poma.i.vtinā. Uñ. Affirmat dubitat coniungit si negat optat.

Sic q̄nq̄ꝫ tenet̄ similitudinarie q̄nq̄ꝫ demōstratiue q̄nq̄ꝫ ammiratiue.

Siccine sic ne. ⁊ est ci sillabica adiectio. ⁊ nō inclinat h̄ ne cōiunctio encletica accentū precedentis sillabe ad se .i.iuxta se. Uñ principalis accentus ē sup ꝑma sillaba. ⁊ media grauat̄. sicut heccine. q: accentus ꝑncipalis nō pōt poni sup sillabica adiectione. vide in heccine. Unde.j.Reguꝫ.xv.dicitur. Siccine separat amara mors. Et in Eurora dicit̄. Siccine rex pharao pascali vincitur agno. Posset tamen in siccine ibi cine esse sillabica adiectio et legi deberet remissiue. siccine.id est sic separat amara mors.

Sicubi.in vbi vide.

Sigillatim.id est expresse. a sigillum dicitur. et producit la.

Signāter aduer.i.euident̄.apte. ⁊ dr̄ a siḡnas.

Simul aduer.cōgregādi.i. vna piter in eodem loco.vl' in eodē tp̄e. Sil' etiā q̄nq̄ꝫ ponit̄ pro postq̄ꝫ. Uñ Luca. Stat simul a ꝑma descēdit origine mūdi. Causarum series.

Simulat.i.postq̄ꝫ Vñ Ouidi⁹ de fastis lib.ij.
Que simulat tenuit interne stagna sonoris.
Item oratius in libro sermo. Jupiter excla/
mat simulat audiuit.
Sin cōiunctio causalis vl' cōfirmatiua. Itē syn
grece latine con vel simul signat
Sinaūt p sed vel sinon.
Sincere vel sinceriter.i.pure.
Sine p̄positio.i.absq̄ꝫ extra.ꝛ differt sine qñ p̄/
ponit̄ ꝛ postponit̄ casuali.p̄posita eñ gra/
uāt̄ vtreq̄ꝫ syllabe.vt sine timore. Postposi
ta ꝟo pe.acuit̄.vt Te sine nil altū.Ex h̄ pa/
tet ꝙ oretenus pubetenus ꝛ consimilia acu/
unt te.
Singilatim.i. singulariter per singulas vices
p vnumquēq̄ꝫ separatim.ꝛ d̄r singilatim qua
si singulatim a singul⁹ la.lum.qd̄ est vn⁹ vel
a singulus qd̄ est vnicus.Hug.ꝟo dicit ꝙ a
singulus d̄r singulatim aduer. discretiuū.i.
p singulos.p quo q̄dam dicunt sigillatim. ħ
male ſm eum. Pris.etiam in tractatu de ad/
uerbijs dicit a singulus singulatim.Ad hoc
dico ꝙ ſm formationem videt̄ esse dicenduꝫ
singulatim.sicut ab ostio ostiatim Potest ni
hilomin⁹ dici singilatim p singulatim.ꝛ hoc
cōis vsus approbat. Vñ pͥpheta. Qui finxit
singillatim corda eorum.id est animas. Itē
in symbolo Athanasij.Quia sicut singilla/
tim vnam ꝛc̄.
Sinistrorsum.i.aduersus sinistram ptem.ꝛ d̄r
a sinistra ꝛ versum.
Siquidē.i.certe ex si ꝛ quidem componit̄. Et
cor.qui.Aliquando aūt sūt due ptes.ꝛ tunc
q̄ acuitur ꝛ sic sumit̄.ij.Mach.vl.Et siqui/
dem bene ꝛ vt hystorie cōpetit hec ꝛ ipe velim
Item Mathe.x. Et siquidem fuerit domus
illa digna veniet pax vestra sup eam. Itē Lu
ce.xiij. Et siquidem fecerit fructum sin auteꝫ
in futurum succides eam. Item Hebreoꝝ.vj
Et hec faciemus siquidem permiserit deus.
Item Leuitici.xiij. Et siquidem lepra vltra
non creuerit ꝛc̄.
Si quo minus ſm Huguitionē in rosario sunt
tres dictiōes. Johis.xiiij. Si quo minus di/
xissem vobis. quia vado parare vobis locuꝫ
ꝛ sub tribus accentibus pferende. Si est cō
iunctio minus ponit̄ aduer.negandi.i.nō. q̄
est nomen.ꝛ ibi supfluit vel ponit̄ aduerbia.
quo.i.aliquo mō.ꝛ est sensus Si nō essent vl'
aliquo mō nō eēnt in domo pr̄is mei mansio
nes multe dixissem vobis q² vado parare vo
bis locū. Alij dicunt ꝙ sunt due dictōnes.s
ablatiuus siquo ꝛ minus aduer.i.si i aliquo
minus.ꝛ ſm vtranq̄ꝫ opinionem minus acu
it penl'.
Sodes aduer.blandientis vel obsecrantis: vñ
Pris. Inueniunt̄ aduerbia terminantia in
es prod.vt sodes Alibi tñ ꝯnumerat sodes
inter verba defectiua sed ibi secut⁹ est opini
onem eoꝝ q̄ dixerūt ꝙ sodes est verbū comi/
cū.vt sodes.i. si audes. ꝛ est sine dubio vox
blandientis ꝛ obsecrantis.
Solūmodo aduer. q̄ꝫtitatis.i.tantūmodo.ꝛ d̄e
a sol⁹ ꝛ mō ꝛ sunt due ptes posite p vna. Et
grauat̄ pe.siue mo.
Sortito aduer.i.p sortes pe.pdu.Vñ.Ezech.
xlv.Cūq̄ꝫ ceperitis terrā diuidere sortito se/
parate primitias a dn̄o.
Sponte aduer.qualitatis.i. vltro voluntarie.
ꝛ d̄r a spondeo des. Ponit̄ etiā q̄nq̄ꝫ noiali
ter.vt Mea sponte hoc feci. Sed melius est
vt dicam⁹ nomen esse tm̄ ablti casus ꝛ nō ad
uer.lꝫ q̄nq̄ꝫ ponat̄ aduer. Si eñ esset aduer
biū cuꝫ poneret̄ nominaliter nō adiungeret
sibi adiectiuū nisi in neutro genere. Genera/
le quidē ē ꝙ qñ aliqua dictio nō noialis po/
nit̄ noialiter in neutro genere ponit̄ tm̄ ꝛ su
scipit adiectiuū in neu.ge.vt tuū legere. tuū
ege tuū ergo.
Statim.id est ilico aduerb̄. temporis.a sto vel
a statu dicitur.
Stirpitus aduer.i.radicit⁹.ꝛ d̄r a stirps.
Sub p̄positio ē ꝛ deseruit vtriq̄ꝫ casui.ꝛ nota ꝙ
questiensc̄uq̄ꝫ sub signat ad locū cōstruit̄ cuꝫ
actō tm̄.vt Virg. Nituntur sub ip̄os postes
id est ad ip̄os postes. Itē q̄nq̄ꝫ ponit̄ p ante
vt Virg.in geor. Sub lucē exportāt calatum
id ē ante lucē. Itē q̄nq̄ꝫ ponit̄ p per.vt Sub
noctē curā reculat.i.p noctem. Alibi videt̄ si
gnare i loco vl' q̄i i loco.ꝛ ꝯstruit̄ tūc cū abla/
tiuo tm̄.vt Sub domo. Et scias ꝙ sb̄ his lit/
teris sequētibus mutat b in illas.scꝫ.c f g.m
p r.vt succumbo suffero.suggero.summoueo
suppono surripio.
Subito aduer.i.cito velociter.repente.inspera
te.ꝛ vt dicit Dyonisius in ep̄la ad Gaiū. Su
bito est ꝙ ē p̄ter spem ꝛ nō ex apparēte ad ma
nifestum adductum.
Subter ꝛ subtus aduer.ꝛ deriuant̄ a sub ꝛ dif
ferūt.q² subter ē qd̄ de re aliqua supiori dep̄/
mitur ꝛ conculcat̄. Subtus qd̄ demissionem
alterius nō ꝯtingit. Itē subtus nō exigit ca/
sum. ħ subter exigit q̄nq̄ꝫ actm̄ q̄nq̄ꝫ ablatiuū
Quotiēs subter signat esse in loco vel quasi
in loco construitur cū ablatiuo tm̄. Alibi ve/
ro cuꝫ actō.ꝛ compatur. Subter subterior su
perlatiuo caret.
Super aduer.loci. Unde Supra vel supera di
cebant antiq̄. Inde supera p appocopam. Et
supra p sincopam. Sed differunt quia sup est
quod imminet.supra quod sub se aliq̄d habꝫ
stratum. Item supra construit̄ cuꝫ solo actō
super ꝟo q̄nq̄ꝫ cum actō q̄nq̄ꝫ cum ablrō. Qñ
eñ super ponit̄ pro de vel in construit̄ cū ab
latiuo tm̄.vt super priamo.i.de priamo.ꝛ su
per viridi fronde.i.in viridi fronde aliter cō
struit̄ cum actō. Item supra ponit̄ pro posi/
tiuo.ꝛ comparat̄ supra superior suprem⁹ vel

summ⁹. Itē superius supreme vel summe ad uer. ꝛ hec supremitas tatis. ꝛ superus ra. rū. ꝛ hic superus ri. deus celestis. ꝛ cor primam super. ꝛ componit desuper insuper. ꝛ possūt esse due ptes desuper ꝛ insuper ꝛ tunc su acu itur. vt desup terram

Sursum vel susum aduer. loci. fm Hug. ꝛ vt di cit Pap. Susum in superiori parte i loco si gnat sursum ad locum.

De T

Tam aduerbiū quan titatis vel compandi vel similitudinis.

Tamen est coniunctio aduersatiua.

Tametsi ponit̄ p̄ q̄uis ꝛ est coniunctio aduer satiua ꝛ componit̄ a tam ꝛ etsi. Vel est que dam irregularis cōgeries vocum que ponit̄ pro vna pte. vnde Hebre. vj. dr̄. Tametsi ita loquimur. Vel fm aliam literam. Tamen et si ita loquimur.

Tandem. i. aliq̄n in fine

Tantisper. i. tm̄ vel interea. ꝛ videt̄ esse cōpo situm a tantis ꝛ per.

Thau dr̄ esse aduer. admirantis.

Temere aduer. i. p̄sumptuose fatue stulte. sine causa sine cōsilio.

Tenus est ppositio ablatiuo casui deseruiens. Pōt etiam esse aduer. ꝛ est tenus idem qḋ p pe vel iuxta.

Typice aduer. i. figuratiue

Totiens aduer. numeri. ꝛ dr̄ a tot.

Trans. i. vltra vt dicit Pris. in tractatu ppositionū q̄n trans cōponit̄ cum dictione incipi ente a d. vel n. vel i. cōsonante abijcit̄ n s. vt traduco trado trano traijcio. In alijs cōpo sitionibus remanet integra. vn̄ Si compo nat̄ trans litera nulla mouet̄. Trano traij cio trado traduco remotis.

Tricies aduer. numeri. i. triginta vicib⁹. ꝛ di cit̄ a triginta.

Tridie aduer. a triduum dr̄.

Trigies aduer. numeri. i. triginta vicib⁹ a tri ginta dicit̄.

Tuatim aduer. p̄sonale. id ē tuo more vel more tue gentis vel patrie. Similit̄ distingue me atim ꝛ suatim. Et scias q̄ aduerbijs nō acci dit numerus neq̄ p̄sona vt dixi in meatim

Tunsim aduer. i. minutim cōcisim vel pcussim. ꝛ dr̄ a tundo dis.

De V

Vah q̄nq̄ signat gaudiū ꝛ est interiectio gau dentis. vn̄ Esa. xliiij. Vah calefact⁹ sum vi di focū. Et aug. dicit. Cum delectamur dici mus vah. Item q̄nq̄ denotat derisionē vl̄ in crepationem. vn̄ Mathei. xxvij. Vah q̄ de struit templum dei ꝛc̄.

Valde. i. fortiter nimis vehementer. ꝛ dr̄ a va lidus per syncopam p valide fm Pris.

Vau est aduer. admirantis vel iurantis.

Vau etiā nomen est cuiusdā elementi apud he breos. s. v. cōsonantis.

Vbertim aduer. i. abundanter

Vbi est aduer. loci vel interrogandi ꝛ signat ꝛ interrogat de loco. Itē est aduerbiū tpis vt vbi. i. postq̄ vl̄ q̄n. Item est aduerbiū qualitatis vt vbi. id est qualiter. ꝛ quantitatis vt vbi. id est quantū. ꝛ similitudinis vt vbi id ē sicut. Est etiam quandoq̄ aduerbiū increpā tis vel admirantis. Unde Gen. iij. Adā vbi es. quasi dicat in quanta miseria es. ꝛ i quā ta angustia es. miser quid fecisti in q̄tuz pec catum cecidisti. Bene enim sciebat deus vbi esset sed quasi admirando increpat euz q̄ in tantum peccatum delapsus erat. Et nota q̄ vbi recipit vndecim inter compositiones et sillabicas adiectiōes vt Sicubi. Necubi. ali cubi Nuncubi. Ecubi. ex en. ꝛ vbi composi tum vbiq̄ vbiubi vbiuis vbilibet vbicunq̄. vbinam. Inueniunt̄ etiam quedā alia que videntur esse composita ab vbi vt Vtubi Est ubi postubi. sed poti⁹ sunt q̄dam irregulares vocum cōgeries ꝛ funguntur loco vnius dicti onis aliquando. Item vbi tam simplex q̄ cō posita eius possunt exigere gtm̄ ex vi distri butiōis. vt vbiq̄ locoꝝ. i. in quolibet locorū ꝛ vbi locorum. id est in quo locorum. Silr̄ ꝛ vbiuis locorum vbicunq̄ locorum vel genti um. Vel dic q̄ cū dicit̄. vbiq̄ locoruꝫ vl̄ ter raꝝ. i. in quodlibet locorum. illi genitiui re gunt̄ ex natura partitionis. ꝛ corri. primam vbi. Unde Oui. epi. Iura fides vbi sunt co missaq̄ dextra dextre. Item nota q̄ in predi ctis quando vbi postponitur tunc est compo sitio. vt Sicubi Alicubi. vel quando gemi natur vt vbiubi. Sed quando vbi preponit̄ tunc est syllabica adiectio vt vbiuis vbicun q̄ ꝛc̄.

Ve interiectio dolentis vel execrantis vel ma ledicentis. vt Ve illi per quē scandalū venit Item ve signat eternam damnationem Sa cra scriptura. ꝛ scribit̄ per ae dyptongon. itē ve id est sine. Inde per compositionem ve sanus fm Hug. Item ve est coniunctio en cletica. et pro vel ponitur. ꝛ tunc scribit̄ per e. simplex.

Vehementer tius sime. i. fortiter.

Vel aliquando est coniunctio disiunctiua. vt q̄n ponit̄ inter duo que non possunt eē simul vera. vt homo est animal rationale vel irrati onale. Aliquando est subdisiunctiua vt quā do ponitur inter duo que simul sunt vera vt amauerunt vel amauere. aliquando etiā po nit̄ vel pro saltem.

Velociter aduer. i. cito repente.

Veluti a vel ꝛ vti coniunctione componit̄. Et idem est quod quemadmodum quomodo. si cut fm Pap. ꝛ cor. pe. Unde Virg. eney. ix.

Ac veluti pleno lupus insidiatur ouili. ꝛ inde per apocopam fit velut aduerbium similitudinis. id est sicut quasi. ꝛ est t finalis littera ꝛ non d.

Verbo tenus. vbi gratia. verbi causa. due partes ꝛ sub duobus accentibus regende.

Venuste. i. honeste.

Versute. i. callide.

Vero sepe ponit̃ ꝑ cõiunctione copulatiua. et sepe ꝑ affirmatiua. i. certe. ꝛ sepe ꝑ expletiua Itẽ verũ sepe ponit̃ ꝑ sed vel pro certe.

Vicatim aduerbi. pe. ꝑ. põt deriuari a vicus q̄si ꝑ vicos vel de vico in vicũ vel põt deriuari a vice. i. vicissim ꝑ singulas vices.

Vicissim aduer. i. alternatim mutuo per vices.

Videlicet aduer. affirmãdi. i. nimirum. certe. s. vero. videre licet. ꝛ cõponit̃ a videre ꝛ licet. Vel est coniunctio copulatiua vel expositiua ꝺm Hugui.

Vigies vel vities aduerbium numeri. i. viginti vicibus. ꝛ dicit̃ a viginti. Vñ Apocal. ix. Vigies milies dena milia.

Viritim aduerbi. i. ꝑ singulos viros. vel de viro in virum. ꝛ dr̃ a vir.

Ultra aduerbium loci. ꝛ compat̃ vltra vlterioꝛ vltim⁹. Potest etiã esse ꝑpositio q̃ regit casum. vt vltra renum.

Ultro. i. vltra vel sponte.

Unciatim aduer. i. ꝑ vncias vl̃ de vna vncia in aliam. ꝛ dicit̃ ab vncia.

Unde aduerbiũ loci. i. a quo vel ex quo loco vel ex qua re vel causa ꝺm Pap̃.

Undecies aduerbiũ numeri. i. vndecim vicib⁹. ꝛ dicit̃ ab vndecim.

Undiqꝫ aduer. i. ex omni parte ꝛ grauatur pe.

Undeqꝫ ꝯiũctio encletica nõ inclinat ꝟ accentũ ꝑcedẽtis syllabe ad se. i. iuxta se. qꝛ ꝑcedens vocalis coꝛrupta ẽ in vndiqꝫ. nã vndiqꝫ componit̃ ex vnde ꝛ qꝫ ꝛ sil̃r ꝯtingit in deniqꝫ qꝺ componitur ex denuo ꝛ qꝫ.

Unqꝫ. i. aliq̃n q̃nqꝫ aduerbi. tꝑis. vide in nunqꝫ

Voluptuarie aduer. ꝺm voluptatem.

Uspiam. i. in aliq̃ loco. alicubi aduer. loci. ꝛ dr̃ ab vllus. ꝛ ẽ ibi piã sillabica adiectio. vñ non acuit̃ in fine qꝛ accẽtus ꝑncipalis non debet poni in sillabica adiectione.

Usqꝫ. i. in aliq̃ loco aduer. loci. ꝛ dr̃ ab vllus.

Usquequaqꝫ. i. per omnia nimis ex toto om̃ino ꝛ acuit pe.

Usqꝫquo. i. q̃diu. quousqꝫ. ad quẽ finẽ ꝺm Papiã. Vel plenius põt dici sic. Usqꝫquo. i. aliquantulũ aduer. ẽ q̃titatis. vnde in Ps. Cõuertere dñe vsqꝫquo. i. aliq̃tulũ. Itẽ vsqꝫquo id ẽ vndiqꝫ aduer. loci. Vñ zach. viij. Usqꝫq̃ veniãt populi. i. vndiqꝫ. Itẽ vsqꝫq̃. i. quousqꝫ vel q̃diu aduer. tꝑis. vt ibi. Usqꝫquo dñe obliuisceris me in finẽ. Itẽ q̃nqꝫ ponitur ꝑ donec ꝛ ẽ aduer. tꝑis. Vñ. ij. Mach. j. Sacerdotes psallebãt hymnos vsqꝫquo cõsumptũ esset sacrificium. i. donec. ꝛ acuit vltimam ꝺm vsum vsqꝫquo.

Ut multa signat. Nam vt. i. postq̃. vt. i. sicut vt id ẽ q̃uis. vt. i. simul. Vñ de quibusdã ꝑdictoꝝ vt dicit quidã. Ut postq̃ dicas vt q̃uis vt quoqꝫ simul.

Uti aduer. similitudinis. i. sicut. Et inde cõponitur sicuti veluti. ꝛ coꝛ. v. Sed vti verbũ ꝑ. ꝑmã. Unde Quisquis docetur vti debꝫ virtutibus vti.

Utinã aduer. optãdi. i. vt fiat opto. Et componitur ab vt vel vti ꝛ nam. ꝛ coꝛ. ti.

Utiqꝫ q̃n ẽ dictio cõposita tũc acuit antepenultimã. ß q̃n sine cõpositione accipit̃ vtiqꝫ tũc accentuꝫ hab[illegible] sup pe. s[illegible]ata natura ipsius enclesis ꝛ sic [illegible] differẽtie amittit vim suã coniũ[illegible]etica in vti[illegible] dictione composita. ꝛ [illegible]elligendũ [illegible]

Utpo[illegible] p[illegible]coꝛ. ꝛ co[illegible]t ab vt ꝛ pote [illegible] de potis v[illegible]pos potie[illegible]

Utputa. i. verbi grã. sicut aduer[illegible]. ꝛ videtur ibi puta eẽ syllabica adiectio. ꝛ sic erit simplicis figure. ꝛ deriuabit̃ ab vt ꝛ acuet̃ ꝑm[illegible] quia accentus pꝛincipalis nõ debet poni supꝛa sillabica adiectione. Vñ. j. Coꝛ. xv. Nõ coꝛpus quod futurum est seminas sed nudum granũ vtputa tritici.

Utrinqꝫ aduer. i. ex vtraqꝫ ꝑte. vñ Ezechiel. iiij. Finis vtrinqꝫ ꝺm vnam lr̃am.

Utrobiqꝫ aduer. i. in vtraqꝫ ꝑte ꝛ acuitur pe.

Utrũ dyaletica interrogatio habẽs se ad vtrũqꝫ. i. ad affirmationẽ ꝛ negationẽ. vt cuꝫ dico vtrũ celum sit rotunduꝫ potest responderi celum est rotundum. celum non est rotundum. Item vtrum aliquando est nomen. ꝛ ponit̃ ꝑ quis. vnde quidam. Nomen dic vtrũ. coniunctio dicitur vtrũ.

Utrumlibet. id est quasi ex his placet. Et coꝛripit li. ꝛ est libet sillabica adiectio.

Utrumnam interrogatiuum est. ꝛ hꝫ nam sillabice. ꝛ acuit pe.

Finit Vocabularius Breuiloquus triplici alphabeto diuersis ex autoꝛibus. necnon coꝛpoꝛe vtriusqꝫ iuris collectus ad latinum sermonem capessendum vtilissimus. Impꝛessus Nurmberge. per Antonium koberger. Anno dñi. M. cccc. xcviij. die. xij. mensis Julij.

In medicis
practica valesci de taranta
practica Anthonii Guainerii

